

zacharias. ¶ Exceptio intentionis. Adde quod exceptio intentio-
nis non est proprie exceptio: unde stare statuto quod nulla exceptio admitta-
tur potest tamen ista exceptio obijci. ita notat Bald. in l. sanctum. co.
sum. ii. C. de no. licet ipse sim. Alez. in l. peremptoria. co. l. y. de adi. ob
causam videatur sentire contrarium.

[illegible]

Zacharias. Adde istū in. c. cām. in. v. co. vbi ponit diuersas doc. opi.
 et tandē cōcludit vt hic. q. de te. 2. ibi etiā Fel. in ver. in ea. gl. ibi psonas.
 adde insup Ba. reb. in l. ptes. nu. 3. 2. ibi in addi. Cū ser. aut liber. lib. 9.
 Bar. Soz. regula. cccxi. et Lanfran. de oua. in. c. qm̄ cōra. ver. rñsio.

nes.nu.10.ver.decima regula.7 ibi in addi.ad enm.7.oe proba.
Anto. Francis.¶ Quantum ad hoc depositio criminosa. q. o.
positio criminosa vide Bal.in.1.trafsctioe. la. i. C. de tra. f. vbi
vbiq. p. tinet crimē siue criminaliter siue ciuili temp. de crim.
an tali positio sit rñdendū. Bar.in. d. l. tra. fctioe. 7 Bal. ibi.

electio: regulariter q. admittant ad opponē
di cōtra electionē vel electus. dic. vt plene no. in
c. sup. his. j. de acc. ¶ Sed no. ex eisd. vobis q.
etia ipso nihil petere pōt obici s. ipis? psonā vñ
electiois formā vt hic. i. in. c. j. cod. li. vi. i. leob.
si dicat q. exceptio est actiois excludit vñ in. l. j.
ff. de excep. ergo si nō agit nō pōt excepti. dicēdū ē
em q. is elect? nō petat. est tñ in intēioe petici
q. intēdit petere cōfirmatiōē ⁊ cōsecratiōē. vñ
erit ista exceptio intēiois? potius q. actiois in
iudiciū deducet q. quo nulla deducta ē actio: vt
sentit pñ. jñno. i. bñ. Et circa hūc arti. an. z qñ
possit exceptio deduci in iudiciū anteq. dedu
cat actio: vide qñ dicit in. c. si qs. ptra. de fo. cōpe.
in pñ. vbi hūc articūlū plene dōclarauit z aliqd. te
tigi sup. rā. de excep. ¶ Mo. iñ. q. archidiacon? pñ
esse pcurator: alioz clericoz saltē in cā ecclīasti
ca facit qñ dicit in. c. in nostra. de pcur. vbi vide.
Et ex hoc. i. tē. no. in cā q. mōz ptra electū
sue electionis formā potest cōstitui pcurator: q.
clarius pbat in cle. nō pōt. de pcur. ¶ Et hoc. in
ferri fm. jñno. q. hōc nō est pprie actio popula
ris: tñ in cā nō possit cōstitui pcurator. vt in. l.
i. in popularibz. ff. de pcur. sed est quasi popula
ris fm. iñ. tenet em vno populi z ecclēsie. viñ. qñ.
j. audacter. cōsumit vno agēte sicut ipia actio po
pularis: vt voluit gl. no. in. c. cū dilectus. s. eo. vñ
pōt dici q. hec actio sit anomala. ¶ z Quarro
no. q. electores non sunt functi officio? pñ pcur
lū electiois actiū: imo possunt ipsi electionē p se
qui corā cōfirmatore z p se assumere dñfensionē.
cōcor. c. h. de in integ. resti. z. c. cū dilectus de con
fue. z tam de electoribz? quam de collaboribz? vñ
per jñno. in. c. dilectus. vñ. l. j. de pēb. z facit. c.
cupientes. j. eo. li. vi. ¶ Mo. iñ. q. detinens plura
bñicia minus canonice incidit in multa vitia.
¶ Primo in trāsgressiōis notā. z tu dic. nota. i.
infamia: vñ vide infamis p hoc. vi. qñ. i. famas
saltē infamia canonica. z qñ sit ista infamia cano
nica iñ. in quo differat a ciuile: vide qñ dicit in. c. te
stimoniū. de testibz. ¶ Secūdo incidit in cupi
ditatis vitii q. maximū est: vñ impedit quē pro
moueri ad dignitates. nam cupidus de facili de
mitat a vero: vt in. c. virū. clvñ. dist. i. in. c. i. in prim.
Illius id. vbi d. q. antequā apostoli cupidī pro
hibetur pmoueri. vñ tullius. ¶ Desimares est cu
piditas: q. egenos facit quos capit cū finē grem
di nō inueniat. ¶ Tertio pmittit fortē esse sim
plex furtū: imo cū sacilegio potest dici furtū pe
culatus. i. furtū de republ. q. est graui? z talis
comparat inde: vt dicit reg. in. c. quid ergo. xxiñ.
q. iñ. facit. xxi. q. j. c. ¶ Mo. vñ q. intrusus in bñ
ficio nō pot. absoluerē et in foro penitētiāli qñ
em gūbet pñbyter in ordinatiōis iura recipiat ptā
tē ligatū z absoluedi illā tñ ptatē recipit in habi
tū: nō aut in actu ex quo nō habet subditos. ad
hoc. c. ois vñtrusq. d. p. e. z. re. z. vñ. p. an. in. c.
cū satis. d. off. arch. ¶ ¶ Mo. vñ q. x. verbi. q. pñ
si facta per pcuratorē eligētū nō pñdicat elec
to. nā papa noluit hic stare in pñdicandū electi
cōfessiōis istius pcuratoris eligētū: vñ is cōfite
ret pluralitatē beneficiorū electi nñiolumineusa
pamādanit s. hoc ingri. ¶ ¶ Mo. vñ q. etiaz in
causa spūali admittit vñus positioñū: q. pōt fie
ri potio sup. pluralitate bñficiorū: z hoc q. plu
ralitas nō semp ē criminē. cū qñ exculat ex vñpē
satiōe bñficiorū. Et circa hāc materiā positioñū
pferent tñ qñ in teneas q. ridere positioñū
criminosē instat hoc. jñno. si tu vide ad materiā

est illi respondendum. de quo etiam per Bal. in d. §. quod ob
in vlti. colum. 2. in l. i. C. de pe. iudi. qui male iudic. in l. consi. per
in l. qui petitorio. ff. de re ven. 2. per archi. in c. ex penitentiis. l.
2. per glo. docto. in c. de consil. lib. 2. vide Specu. in titu.

De electione.

reg. do. glo. in. cl. de. conet. no. vi. i. f. m. q. de. resti.
 co. ill. aliq. in. cl. se. p. de. ver. sig. dixi. fac. i. c. p.
 de. iura. calum. z. de. positione. criminosa. an. sit. r.
 de. iudici. dixi. plene. in. c. ii. de. cōfess. z. id. nō. hic. repli.
 cabo. ¶ Mo. i. q. cur. aia. pōt. cap. dupliciter.
 est. et. q. quedā. cura. foz. penitentialis. z. hec. pprie. b.
 cur. ad. hoc. q. nō. glo. in. cl. dudū. de. sepul. que.
 no. dicit. quē. habere. cura. animarum. q. affringit.
 ad. dandū. faciā. sub. cura. sua. positis. z. illico. gūnt.
 ab. eo. recipere. Quedā. vero. est. cura. foz. cōtento.
 si. q. que. versatur. circa. exercitiū. iurisdictionis. spiri.
 tualis. vt. in. egi. cōdā. interdicendo. ab. absolucō.
 z. similia. exercēdo. z. hec. non. b. ita. pprie. cura. ani.
 marū. tñ. satis. pōt. dici. cura. cuz. ista. sint. medica.
 lia. ipsi. animabus. vt. in. c. cū. medicinalis. de. sen.
 ecō. lib. vi. ¶ Et. ex. hoc. z. ex. teg. not. q. benefici.
 dicit. curati. siue. habeat. curas. foz. penitentialis.
 siue. foz. cōtento. siue. pbat. hic. z. hoc. tene. mēti.
 isti. teg. q. ad. hoc. solet. allegari. ¶ 3. Itē. no. ibi. p.
 sedē. apostolicā. dispensati. q. nō. valet. dispensa.
 tio. sup. pluralitate. beneficiū. curatorū. vel. b.
 gnatū. nisi. fuerit. facta. per. sedē. apostolicā. z. in.
 diu. inco. est. et. melior. teg. p. possint. allegari. in.
 hac. materia. nā. c. de. mltā. q. solet. ad. hoc. allega.
 ri. l. faciat. in. arg. non. tñ. ita. bene. probat. sicut. iste.
 teg. intelligit. tñ. l. dñi. hic. de. dispensatiōe. q. sit. p.
 pter. pterogatiua. personē. sed. si. feret. ppter. neces.
 sitatē. vel. vtilitatē. ecclesie. tenuit. q. nō. sit. ad. pta.
 epos. 3. Itē. tñ. teg. multū. stringit. cōtra. opin. suā. z.
 ita. hodie. tenet. cura. romana. nā. teg. iste. loquit.
 i. distincte. cū. excludit. dispensatiōē. indistincte. ni.
 si. ostendat. facta. per. sedē. apostolicā. op. tamē.
 dicit. et. quoz. vt. m. nō. corrigat. vñ. antiquū. q.
 pmittebat. episcopis. dispensatiōē. vt. habet. in. c. s. nō.
 cōtorum. leg. dist. 2. Ade. tñ. de. hoc. plenius. dixi. b.
 c. de. multa. z. in. hoc. tene. mēti. isti. teg. ¶ Mo. vlt.
 rius. arg. q. inde. delegat. q. datus. in. causa. electi.
 nis. per. consequentiā. vñ. deputatus. ad. puidendū.
 i. ecclesie. de. plato. in. casu. cassationis. nā. isti. de.
 legati. cassata. electione. prouident. ecclesie. de. ar.
 chiepiscopo. vt. patet. in. ver. partibus. in. xbo. p.
 uidisti. z. ita. alias. quā. assessor. plurimū. led. Abb.
 z. doc. cōmmitter. sequētes. hoc. dicit. archiepiscopi.
 dicentes. q. isti. habebat. potestātē. prouidē. et.
 speciali. cōmissiōne. eis. facta. vt. patet. in. antiquā.
 z. ita. parē. vñ. decisi. z. cōtinebat. sub. illa. dictiōe.
 dñis. q. factis. mihi. placet. ¶ 4. Mo. qualiter. fit.
 lit. contest. nam. per. petitionē. nō. in. iure. ppositā.
 in. iudicio. z. responsiones. ad. eā. factā. z. idē. hab.
 bet. in. c. vñico. j. de. lit. cōtest. z. solitus. sum. allega.
 re. vñ. q. literā. ad. probandum. q. illa. verba. non.
 sunt. necessariā. rē. pōdo. ad. libellum. animo. litē.
 contestandi. nā. in. dubio. debet. talis. animus. pflu.
 mi. ex. quo. respōdetur. ad. libellū. nisi. protestatio.
 fiat. in. contrariū. vt. not. Innot. in. ca. cum. al. d. de.
 consti. z. notabiliter. sentit. vñ. ab. hic. super. leg. re.
 in. xbo. in. iure. ppositā. z. vñ. dñ. vbi. gl. videt. regre.
 re. q. b. confiteat. animo. contestandi. litē. sed. vt. 3.
 dixi. animus. presumitur. ex. responsiōe. vt. voluit.
 Bo. and. z. vide. quod. plenus. dixi. in. c. vñico. z.
 pro. hoc. facit. etymologia. vocabulū. que. ponitur.
 in. fi. glo. prealleg. ¶ Mo. et. ias. quod. in. spiritu.
 libus. totus. processus. coram. omnia. lit. cōfess.
 q. tunc. dē. datur. in. iudicio. partium. presentia.
 hodie. anlem. in. istis. spiritualibus. vic. vt. leg. et.
 not. in. cl. dispensatiō. de. iudi. confessio. tamē.
 nō. periret. quia. illa. ad. sui. validitatē. non. exigit.
 telam. iudici. sed. satis. est. q. habeat. colorē. ipsius.
 iudici. i. q. fiat. in. iudicio. vt. not. dicit. Inno. in. c.
 qualiter. z. q. il. h. de. accu. z. facit. c. j. de. accu. l. v.
 hinc. est. vbi. ex. aliquo. defectu. pcessus. nullus. re.
 manet. tamen. confessio. partū. vt. singulariter. vo.
 luit. Inno. in. c. pñis. de. resti. l. pol. z. facit. ibi.
 teg. Ad. idē. in. cl. de. pñitionē. in. f. dñ. d. de. le.
 3. Itē. dicit. quādo. pcessus. corruit. ex. defectu. nō.
 cōfessate. litis. vt. cōfessio. nīhilomin. remaneat.
 ¶ 5. Mo. ibi. negare. nō. potest. quin. personatus.
 existat. q. b. archidiaconatus. saltem. est. personatus.
 vt. dignitas. q. tunc. non. habeat. curā. animi.
 rū. in. foro. cōtento. ius. vel. penitentialis. rē. hoc. pba.

[illegible]

Sebasti. Sapia.
C Der petito-
 nez. Aide Ro-
 deca. xxi. si pare,
 in no. vbi dicit q
 litis ptestatio in
 ducit p verba ne
 go narrata pte
 narrat ⁊ petita
 put petatū fieri
 debere et si nō
 ponant illa xba
 aio litis ptestan-
 ⁊ dicit Inn.in.c.
 i. d. litis ptest. qō
 litis ptest. plūmū
 tur cōtestat aio
 ptestatū qñ xba
 sunt apta. 3mo
 plus voluit Bal.
 ⁊ Alex. post bar.
 in. l. si debitor. ff.
 de peti. here. q li
 tis ptestatio etiā
 inducit p dñbi
 tationem.

Sebasti. Sapia.
C Post. facit ad
 hoc text. in casu
 cit. in. h. d. pben.
 li. vi. cū ibi tradi-
 tur p prescriptis.

Sebasti. Sapia.
D An ista. vide
 mōder. i. latio-
 ne. C. de tñf. ac.
 ⁊ aliqua per Seli. i.
 c. cam. col. f. de re
 iudi.

C Preter. de ista
 dictioe vide bar.
 ide dicit⁊z in sua
 solēni repet. l. ce-
 sar. in. f. col. d. cir-
 ca. ff. de publica.
 ⁊ vide eūde ⁊ ibi
 moderniores. i. l.
 si eū. f. q. iniuria.
 rui. in. f. co. q. his
 premittis. ff. si q
 cau. vbi d. multus
 alps dictioib⁹.
 Menes d. falso.
 zacharias.

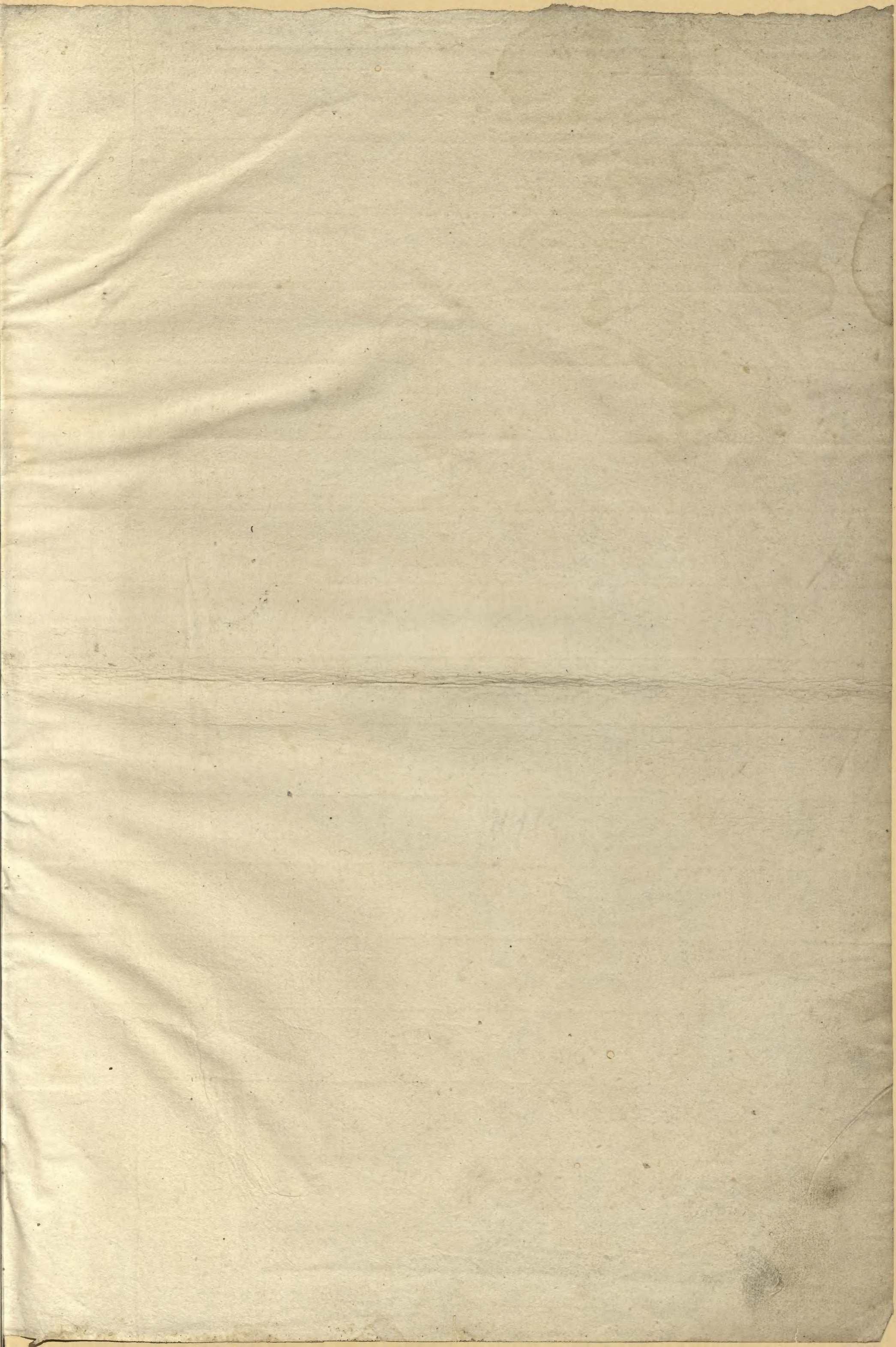
C Ad p facilio
 r. i. telloct q quā
 do p positionem
 affirmatiuā seg-
 tur tūc est dictio
 pclusiua. si xō ne-
 gatiuā tunc fiat
 positue ⁊ exclusi-
 ue. ⁊ sic effectus
 pter est pnetus qō
 pcedēs positio
 negabat. ita not.
 dy. i. regula pñm.
 de reg. iur. lib. vi.
 cxi. l. pmi. v. si
 dico ne funduz
 pter vñpfructū
 lego exccp ibi cō-
 cludit fundū nō
 legari c. fcoi. v. r
 lego tibi libros
 meos pter Bar-
 tolium. ibi negat
 Bart. pmi cū i.

sicut de hoc aplo conuincit
xpc mentione: cum dicitur
nomen dno cum hoc sit
dict: aplos significans. Si
enim more erat: inueniunt.
Si uerebant: quomodo uis
dici epul aduocare uide
bat: Ergo in uocem erat
in hoc loco tradidit: sed ma
tiam eius suscepit in oblat
q̄ p̄didit. hunc in se conuenit:
quē postea nura uult ordi
nauit. xpc enim iam in celo
regnat uis illū a se in se conuenit
quomodo uis illū a se in se conuenit

[illegible]

sus multæ abstinentie
 et vigilie: cum pueri
 omniumque consuetudo
 nisi sabbato et dominico
 cum celebramus: nisi cum
 talia. Nec opam datur
 ut sententia: nisi cum
 infirmitate teneretur
 etiam omnes fortissime
 et cum tunc quod ieiunare
 et solutus erat exoritur
 deus: quique postea
 placuit. **EX.** **PLA.**
 cruce quo oritur
 cum ieiunio et abstinentia

Mr. 17

1181

PANOR
mitani Prima, super Primo
Decretalium.

NICOLAI DE TV-
DECHISSICVLI, ABBATIS

*Monacensis, Archiepiscopi Panormitani, Ecclesiae Romanae
Cardinalis, Decretorumq; Doctoris clarissimi:
Commentariorum Prima, in Primum lib. De
cretalium: una cum Summarijs & adno-
tationibus complurium Doctissi-
morum Iureconsultorum: ea
fide excusa, ut nihil hac
tenus euulgato-
rum deside-
rari pos-
sit.*

Wils. Roß. L.

LUGDVNI,
M. D. LI.

*Bibliothek des Königs
zu
Stargard
u. Cron*

LEGES DVODECIN TAB.

ad 4085. 1963 - 2°

Clarissimo ac excellentissimo Atriusque Juris consulto ordini

sacri venerandiq; collegij Paduanis in Abbatis Panormitani opera et commentaria nouissime emendata et impressa:
Antonij Francisci de doctoribus inter collegas vestros minimi prefatiuncula dicata transmittitur.

Rem grandem et perdifficilem ingenij nostri parui-
tati atque doctrine impari me suscepisse conspicio. Quandoquidem Abbatis Panormitani commenta-
ria disertissima ac copiosissima in Secretalium libros castiganda et emendanda, ac etiam supplenda mihi ob-
lata existunt. Quod profecto conscripti patres et viri eminentissimi lubens aspernatus fuissim: tum propter
rei ipsius magnitudinem ac gravitatem: tum vel maxime quod illa toties et a tot Clarissimis et consummatissi-
mis iureconsultis ante hanc etatem nostram reuisa: et ita digerim: cribrata fuerunt: ut mihi nihil nisi (ut di-
ci solet) quoddam spicilegium post terga metentium relictum esse videretur. Verum cum ego qui omnes fere
etatem ad senium usque et ultra in enoluendis utriusque iuris codicibus, illisque interpretandis ad communem
studiosorum scholasticorum utilitatem ac commoditatem consumpsissem. nunc etiam aliquid otij hisce te-
poribus et a consueto legendi munere desisterem, Veneti moram trahens nactus essem: statui etiam pro communi omnium scholarum
utilitate laborem hunc: licet per maximum minime effugere. Ea de re cum superioribus annis Alexandri Imolei. viri facile nostra hac
etate primarij opera emendassim: illisque nonnulla addidissim vestroque nomini dedicassim patres: statui ipsius etiam Abbatis in de-
cretales admodum utilia opera emendare illaque omni diligentia ac cura castigare: multaque perutilia etiam ex officina nostra superada-
dita suis locis accommodare. Que vestro grauissimo sapientissimoque iudicio castigationis: atque suppletioni summittere volui: ut quemad-
modum ex Alexandri Imolei. scriptis scholastici ceterique Cesareo iuri operam dantes oblectationem animi perceperunt. Ita et qui iu-
ri pontificio incubunt ex ipsius Abbatis scriptis ita digestis et omni incubatione reuisis non minorem utilitatem percipiant. Que res ad
hec usque tempora dilata est, quod Illustrissimus ac excellentissimus dominus meus opere minime perfecto ad pristinos iuris pontificij
labores impetrandi in suo renouato studio Paduano me redire iussit. Recipere ipsa iam ad calcem deducta: eos omnes viros studiosos
et tam pontificio quam cesareo iuri operam dantes rogatos exoratosque velim ut quandoque nostri nominis memores sint: et pro nobis apud
Deum optimum maximumque preces effundant. Omnes autem qui perfectas ipsius Panormitani lecturas habere cupiunt has
omnino suscipiant: nullique impense parcant, ut tale actum perfectum opus omni ex parte emendatum et castigatum atque suppletum
habeant. In quo omnia ex tabula in initio cuiusque partis apposita inueniri poterunt: Que ex alijs antea impressis nec haberi aut sal-
tem cum maiori difficultate perquiri valebant. Valete consummatissimi patres et me minimum collegam vestrum grato animo et solita
benivolentia pro vestra in me humanitate prosequamini, rogo et expesco.

Joannes Girardus. J. U. doctor. Excellentissimo Jurecon-
sulto et preceptoris suo absolutissimo domino Sebastiano Sapie. Salu.

Imeritatis vitio me fortasse incusabitis preceptor-
observantissime, quod quas mihi humanissime transcribendas in Panormitanum additiones concessistis: nunc
ego nimis de tua humanitate confisus te inconsulto edendas curauerim. Verum si animum meum in-
trospicias et quas habui ad id faciendum aculeos diligenter expendas: nihil erit quod mihi iure succen-
seas. Cum enim perlegerem que tuipe summo studio ad Abbatem addidisti: rursus et ea que a multis ad-
dita sunt: Quod boni qualem deprehendi differentiam: quanto utiliora iudicant que tuo Marte reperta sunt.
Ingemus quod omnibus hec ipsa non communicarentur: communicare proposui et volui: animum meum
dum Ticini commorarer: ibi exculpere: verum timui, ne propositus meus refrenares. Ne igitur talem ia-
cturam studiosi paterentur tuo iniussu illa ipsa edere ausus sum. Quod quidem et ad tui nominis gloriam
accessurum non dubito, et si iam de te vndique percelebris extet fama: ut pote qui in iuuenili etate tanta scholasticorum frequentia: ins-
cinile in Ticinensi academia interpretaris: quod laudes tuas predicant omnes et admirantur. Quare benignissime preceptor: peto abs te
veniam si forte te invito prodeant in lucem tui laboris monumenta. Quod si facile obtinere queo, ab alijs qui facinus hoc respue-
rint: minime mihi ignoscendum peto: quandoquidem id ipsum non modo reprehensione carere existimo, verum et laudem mereri. Ad-
ne laudatus fuit Eneus Flavius scriba quod apud claudij actionum libellum surripuerit: et Romano populo obtulerit: fuit enim do-
natus et tribunitia et senatoria dignitate: ut auctor est Propertius iureconsultus in titulo de origine iuris. Cur igitur apud studiosos re-
prehensionis notam reformido quod te inficio tuum opus ediderim: si tendit id ad communem utilitatem: si indignum erat tam neces-
sarium opus latere. Nec fui deterritus aliorum annotationibus quibus adeo circuncingitur Abbatis volumen quod iam dici potest:
Scriptus et in tergo necdum finitus Orestes. Nam hoc precipue tempore quo vndique scatunt scribentium volumina a quo tutius
ducatur lector faciliorem aditum prestare oportet. Nec dubito quod ex his que per te addita sunt: mirum in modum minuetur legens
tuum labor: et tibi quod addideris: et mihi quod in lucem emissem gratias agent. Tu igitur quodcumque feci, boni consulas. Vale.

Index huius voluminis.

De constitutionibus. fo. 15.
De consuetudine. fo. 91.
De electione. fo. 118.

De postulatione. fo. 107.
De rescriptis. fo. 43.
De summa trinitate et fide catholica. fo. 11.

Sebasti. Sapia. **U**ide tex. hñc tex. reputat sing. d. And. sicu. cō
si. j. co. xc. d. pterea est aduertēdū. in. j. v. o. ibi plura ad ppositū de quo
etiā per Alex. in. l. j. ff. de fal. in apostillis. vide etiā Bal. in. c. j. de inue.
in ma. fa. in vñ. feu. ibi loquit de arbitratore q laudauit ex abrupto: z
aliqua ad ppositū ponit Rimi. in. l. j. co. vñ. C. de edē. z hec inuāt con
tra scholarē qui

panco tpe stu
dunt vt psumat
panca scire vt p
gl. i. c. tū ex lites
ris. i. p. istruct. d
i lites. resti. Adde
tñ q qñqz preci
pitatio cōmen
datur. vt p abb.
in. c. iurgantiuz.
de re iud. dixi in
rep. l. q. nerua. i
materia doli pie
sumpti. ff. dposi.

Quinta qd. v. 5
Adde Rom. sin
gularib' suis fo.
vñ. in prin. vbi
dicit singularem
illū tex. Ber. lā.
Zacharias.

Adde qd cō
gularē. cccclvj.
i ordi. z qd icipit
an ille qui celeri
ter. Quib' adde
do. Ant. d. Car.
ipsum Panor. z
Feli. in. c. cū cāz.
col. mih. qñ. Fin
nonā impressio
nē. Eundē in. c.
ecclesia sancte ma
rie. colū. xiiij. de
consti.

Examinator.
ad d' pulchre spe
culam tit. de tes
te. s. nūc tractā.
dum. in. j. co. vbi
multa dicit. ber.
landri.

Dic breuiter
verbū esse q no
tarius vel exami
nator testis de
beat scribere qñ
tatē respōsionis
testis. puta qva
cillabat quando

deposuit tale dictū. primo qualitātē vacillātis: etiā si nō viderit. po
nēdo index dicit mih' notario q scribere debeā talia. s. q vacillauit:
vel timebat zc. ita cōcludit lanfrā. de ori. in. c. qñ cōtra. co. v. ver. in gl.
j. in si. nec obstat dictū Bal. in. l. nullū. C. de testi. qd Feli. in. d. c. quo
niā cōtra. col. antepe. in si. adducit cōtra lanfrā. nā si bene inspicatur
est cōtra lanfran. Dicit em Bald. q notarius qui testē vacillare non
vidit non tenet scribere q ita sit sed solū q index ita dixit. z alleg. In
noc. z Jo. an. ibidē. Lanfran. vero etiā ibi dixit q quis notarius nō
viderit testē vacillare: q debeat scribere iudicē sibi iussisse vt scriberet
zc. Si tñ testis audies notarium scribere qd vacillauerit voluerit
se defendere debet audiri. ita nō dixit Inn. in alleg. c. qñ contra quē
in loco vbi. s. refert z sequitur idē Lanfran. de ori. nō omitto tñ qd
vacillatio testis scripta sine mādato iudicis nō probat vt nō. Feli. lo
co vbi. s. allega. Bal. in. l. qui falso vel varie. z in apo. de testi. Ang. in
gu. in aut. vt sponsa. lar. s. z hoc in super. colū. iij. ver. eo modo si tabel
lio. colla. ix.

Anto. Franci. **A**dde q vacillatio in teste vitiat ei' testimoniū. l.
iij. s. si tu magis. ff. de testi. z facit testē de falso puniri. gl. est nō. in. c. q
falsas. in. q. iij. z not. Bart. z Alex. in. l. eos. ff. de fal. z vacillatio testis
est sufficiens iudici ad torturam: prout in terminis consuluit Alex.
cons. suo. lxiij. in. i. vol. incip. breuiter omittit. **E**t adde qd vacilla
tio ita puni in notario sicut in teste. ita nō. Bald. in. l. scripture. in. j.
co. C. de si. instr. **E**t adde qd vacillās pōt torqueri etiā per delega

tum principis ita Bal. in. c. j. in. j. col. si inter do. z vafal. lis oria. z idē
Bal. in. l. presbyteri. in. j. no. C. de epis. z cleri. testis aut vacillās coram
arbitro debet torqueri per iudicē. ita not. vol. Ange. in aut. testi. in. j.
si vero ignoti. in. j. not. z qd vacillatio debeat scribi in actis per nota
rium de mandato iudicis z alias non probetur per solam scripturaz

index.

18 Index dicitur indicare s'm conscientiam infor
matam iuribus partium.

Gregorius. **E**pi
scop'.

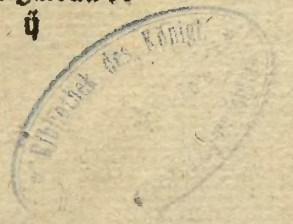
Quoniam omnis ratio super
ne creature vel eterne scientie
in deo est qui est earum caput z
autor: z quicquid alibi querit
hic perfecte inuenitur: quia hec est perfecta vir
tus z sapientia. xxvj. distinc. capi. legimus. s. hic
etiam. s. ideo ipsius postulato presidio qui dixit
ad Moysen Exodi. iij. Perge igitur et ego
ero in ore tuo doceboque quid loquaris: fiden
tius huius vtilis libri in ordine primi: lecturam
aggrediar. Et quoniā de more legentium ac scri
bentium est primo expedire gloss. primam an
tequam fiat transitus ad textum quoniam ipsa
est generalis ad totum librum. ideo eam primo
expediam cum aliquibus vtilibus suppletioni
bus. z postea reassumam materiam glo. per alia
verba vtiliora. **H**ec igitur glo. in effectu que
rit de sex. z sextum non prosequitur. **P**rimo em
querit que fuit intentio Domini Gregorij in
hac compilatione: z responde vt in ea. **E**t ex
hac prima particula gloss. quinque notabilia eli
ciuntur. **P**rimo contra testes dispersim z va
rio modo loquentes hoc enim aufert intellectū
sicut z decretales olim posite in diuersis volu
minibus ingerebāt difficultatē z auferebant ve
rum intellectum: de quo vide textum in capitu
b finali. s. sed aliud. v. q. v. vbi glossa dicit quod te
stis repentine loquens presumitur mendax: qz
presumitur subornatus. si vero loquatur morose
se presumitur dubius. l. distinc. ponderet. an aut
c testis examinato: debeat redigere in scriptis q
testis vacillabat vel quod morose vel repentine
loquebatur. dic vt nō. Innocen. in capitulo quo
niā. de probatio. z ibi dixi. **S**ecundo ex glossa
sa colliguntur duo que inducūt z ingerunt diffi
cultatem studentibus z legentibus. **P**rimo.
quando materia ponitur in diuersis locis: quod
facit multum contra Innocentium qui vnam z
eandem materiam in diuersis locis ponit vario
modo loquēdo. vt patet exemplum in nō. per se
in capit. olim. el secundo. de testi. spolia. z in. c. cū
deputari. de iudi. z in. c. cū venerabilis. de religi.

Secundo facit cōtra doctores diffuse
c. ecclesia sancte marie. de consti. z addunt Ro. in singu. suo. cccclvi. in
cip. an illi. vbi facit singul. tex. in. d. s. sed aliud inferens q ex hoc ali' te
stes pferunt. Et vide Archi. z domi. in. d. s. sed aliud. vbi exponunt re
pentinum. i. indiscrete z inconsiderate loquentem: dicētes hoc esse in
arbitrio iudicis. Addunt etiā moderniores quod nō. Bal. in. l. vnica.
C. de emen. iusti. codi. vbi dicit q fides testii dicitur vacillare propter
nimia obscuritatē: Barto. in. Lea. ff. de contrahē. emp. testem obscu
rum equiparat tacenti verum. Et domi. in. s. alias. xxv. dist. z in. c. erit
autem lex. iij. dist. q postio obscura excusat respondentem obscure:
adeo qd hic respondens potest ex intervallo responsionem reuocare.
Addunt etiā Bal. in. l. si. C. de sen. vbi redarguit iudices verba obscu
ra in sententiis ponētes. z do. Car. z Jo. de ana. in. c. de simoniac. per
illū tex. de simo. reprehendunt litigātes facientes positiones intrica
tas: z doc. nō ponētes doctrinas claras. Addūt tñ hic in proemio.
in ver. sane. facit quod voluit Bar. in. l. quicquid. ff. de verb. oblig. vbi
inuehit contra quēdam scribā cuius dictamē nō intellegit papa Jo.
qz obscurū. z glo. in. s. sed hec solēnia. in. l. de verb. oblig. inuehit cōtra
habentes vñ in ore aliud in corde. hinc est quod de essentia legis est
q sit clara. d. c. erit aut lex. Ideo statutum ambigū nō meretur alle
gari in causis. vnde sententia lata contra statutum de cuius intelle
ctu probabiliter dubitatur non dicitur cōtinere errorē expressum: vt
nō. Bal. ff. de re iudi. l. cū proleto. z Bal. in. c. si. in. iij. col. in ver. vlti
rius nō. de consti. z idem de lege ambigua. vt nō possit allegari ad de

notarij. vide bar.
in. l. de qstione. s.
tormenta. in ver.
z ex hoc d't Ino
noc. ff. de qstio. z
eundem Bar. in
l. iij. in si. prin. z i
s. ideo qz. ff. de te
sti. z adde qd ille
testis dicitur va
cillare qui vnum
dicit in iudicio: z
aliud extra vt p
Bar. in. l. eos. ff.
de fal. z p Alex.
in qñ. xliij. in pri
ma parte cōsilio
rum.

Difficultatē
studētib' inge
rūt. Signanter
nō. Abb. contra
testes vario mo
do loquētes: qz
per hoc aufert
sensus z intelle
ctus ver' p quo
facit tex. in. s. sed
aliud. v. qd. v. vbi
testis repentine
loquēs presumi
tur mendax. si ve
ro morose loqui
tur presumit du
bius. l. dist. pōde
ret. **M**odernio
res addunt tex.
l. c. si. si. l. iij. di.
ibi loquacitate i
canta. z quod vo
luit ibi Domi. z
per eundem in. d.
c. ponderet. z fas
cit op. tex. de pe.
distinc. iij. c. inter
hec hircū. z text.
in. c. sciēdū. xxiij.
dist. z ibi do. Et
quod voluit bar.
in. l. prolatam. C.
de sen. cū cōcor.
positis p eos in

c. ecclesia sancte marie. de consti. z addunt Ro. in singu. suo. cccclvi. in
cip. an illi. vbi facit singul. tex. in. d. s. sed aliud inferens q ex hoc ali' te
stes pferunt. Et vide Archi. z domi. in. d. s. sed aliud. vbi exponunt re
pentinum. i. indiscrete z inconsiderate loquentem: dicētes hoc esse in
arbitrio iudicis. Addunt etiā moderniores quod nō. Bal. in. l. vnica.
C. de emen. iusti. codi. vbi dicit q fides testii dicitur vacillare propter
nimia obscuritatē: Barto. in. Lea. ff. de contrahē. emp. testem obscu
rum equiparat tacenti verum. Et domi. in. s. alias. xxv. dist. z in. c. erit
autem lex. iij. dist. q postio obscura excusat respondentem obscure:
adeo qd hic respondens potest ex intervallo responsionem reuocare.
Addunt etiā Bal. in. l. si. C. de sen. vbi redarguit iudices verba obscu
ra in sententiis ponētes. z do. Car. z Jo. de ana. in. c. de simoniac. per
illū tex. de simo. reprehendunt litigātes facientes positiones intrica
tas: z doc. nō ponētes doctrinas claras. Addūt tñ hic in proemio.
in ver. sane. facit quod voluit Bar. in. l. quicquid. ff. de verb. oblig. vbi
inuehit contra quēdam scribā cuius dictamē nō intellegit papa Jo.
qz obscurū. z glo. in. s. sed hec solēnia. in. l. de verb. oblig. inuehit cōtra
habentes vñ in ore aliud in corde. hinc est quod de essentia legis est
q sit clara. d. c. erit aut lex. Ideo statutum ambigū nō meretur alle
gari in causis. vnde sententia lata contra statutum de cuius intelle
ctu probabiliter dubitatur non dicitur cōtinere errorē expressum: vt
nō. Bal. ff. de re iudi. l. cū proleto. z Bal. in. c. si. in. iij. col. in ver. vlti
rius nō. de consti. z idem de lege ambigua. vt nō possit allegari ad de

Proemium.

causam eandem dixit notat Bar. in l. in ambiguo. in prin. ff. de re. du. et plene per Jmo. et Ro. in d. l. cu prolati. per illu tex. Et ideo ignorantia iuris obscuri excusat per do. Card. in cle. i. in. iij. q. de regu. et in cle. i. in. s. sane. in. iij. op. de usu. et in cle. i. in. xxv. q. de reb. ecclie. no alie. Et exceptio obscura habetur pro no exceptioe fm Bar. l. iij. s. si duo bus. per illu tex.

ff. de adi. le. pba. a loquentes. nam superflua ingerunt difficulta tem. vt in textu in glossa vnde doctor debet esse breuiloquus. pro hoc vide glossam capitulo cu sit ars. de etate et qualitate. que redarguit aduo catos allegantes multa inutiliter. melius enim est pauca idonea effundere q multis inutilib ho mines pgranare. vt dicit textus in l. iij. s. contra riu. C. de vet. iure enu. et sepe experientia comper tum est quod bona allegatio inficitur et obnubi latur ob nimiam allegationem et sinistra oritur suspicio contra allegantem. Item nota ex hac particula glosse differentiam inter constitu tionem et decretalem epistolam. Et conclude quod constitutio ecclesiasticarum nominibus nuncupatur: quandoq enim appellatur canon:

adduco bo. text. iuncta gl. in ver. varios extitisse. et in ver. vacillasse. in ea cu ecclesia. de cau. pos. et proprie. et in l. qui falso vel varie. ff. de test. Limitare tñ nisi varietas testiu tenderet in vnu finem et in substantia et sensu concordaret. h essent varij in cortice verboru. ita pulchre dicit Alex. de Jmol. in consi. lxxvij. incip. in ca et lite vertente. in. iij. col. in. j. vol. consil. et in consi. cxi. incl. in ca et lite vertente. in. j. col. in eo. vo. et voluit do. meus Bar. in repe. d. c. cu ecclesia. in. xvij. co. et gl. est celebris. in. c. dund. in. x. substantia. de conuer. eoru. et alia glo. in l. ob carmen. in verb. assistit. ff. de test. et est bo. tex. in l. qui sententiam. in ver. in vnum conspirantes co cordantesq rei finem. C. de pe. et voluit But. in d. c. cu ecclesia sutrina. Contrariu tñ senserunt idē Bu. et Abb. in. c. nihil obstat. de ver. signi. et Bal. in. c. bone memorie. el. i. in. vij. col. in ver. sed quid dices. de elec. et bu. in. d. c. ecclesia. distinguit q aut est varietas in verbis seu in mente et tunc vitiat dicta testiu: ita loquitur iura de varietate testiu. Aut varietas est in verbis seu cortice verboru retenta tñ in mente. et tunc talis varietas non vitiat dicta testiu: vt in d. c. nihil. Ego concordare alio modo. aut testes dicunt q hec fuerunt verba formalia: s in effectu non concordant et no pbat. et ita pcedat doctri na. Bal. et do. Anto. et abb. in prealleg. locis. Aut testes no dicunt q verba formalia fuerunt ista que ipsi referunt: et tunc satis est q concordent in effectu. et ita pce dat op. Alexan. in. d. consilij. et do. mei in. d. c. cum ecclesia. et glos. in. c. dandum. in ver. substantia. et tex. in. d. l. qui sententia. et in. d. c. nihil. Li mitare. h. nisi testes variarent in modo. na ad varietate modi non va riatur finis. vnde facit q si testes sint concordantes in principali dicto li cet discrepet in mo et in ca dicendi per hoc no fit varietas vel contrarie tas. ita pulchre dicit bu. in. c. qm. in ver. no. quarto. de offi. ord. p Jnn. in. c. qualiter. el. ij. de accu. Limitare tertio nisi ista varietas copre henderet diuersitate teporis: puta qz testis in vna instantia non depo suit de die. in alia dixit recordari de die. Quia per hoc non videt esse varius seu contrarius. ita dicit Bar. in l. qui bona. s. si quis stipulatus. in prin. ff. de da. infec. facit simile q dicit Bal. in l. de tutela. C. de in in te. testi. in. i. et facit pulcherrimus text. in l. qda tabularu. ff. de furt. fm Aug. ibi. q si testis vno tpe no est recordat et alio tpe recordat no di cit Jnn. nec vari? nec periturns. l. iij. s. due cause. ad car. et in quantum in modo. accumulans aliqua de obscuritate accommodatus dicā in. c. si. j. de consti. post abb. et alios. Adde tu post dicta do. Feli. relata hic per do. Ant. cor. mihi patre optimu q incauta locutio protrahat in errorem. Spe. in tit. de ecce. s. iij. item not. quoq ad repentinitatem. adde quod voluit ro. consi. cccl. vi. s. q confessio emanata post terminu deliberatuu non pot preteru erroris renouari qd secus esset si repen tina esset. Unde autē pueniat obscuritas et an positioni obscure sit re spondendu. vide Spec. in tit. de positio. s. vij. ver. iij. et ver. ix. vbi dicit q obscure rñdens habet pro confesso. et obscuritas in confessione facit vt illa intelligat de minimis. ita Spe. in titu. de loca. s. vi. ver. lix. et qd testis obscure loquens reprobet: voluit Spe. in tit. de loca. s. j. ver. itē q testis. et no. q licet publicatis attestacionib etia in ca summaria. et in alia instantia non admittat articulus declaratiuus teporis articu li obscuri dati ad pbandu prescriptionē tñ iudex est in culpa si testis no examinat specificē de articulo et cōtinuatōe teporis: et de bona fia de etiā si pars no dederit in articulo: et poterit iudex didicis testifi cati ex officio suo interrogare testes vt declaret illa obscuritas secū dū Jnn. in. c. p tuas. in verbo negligēter. de testi. et ita refert et seqt ro. consi. cccclxxix. et vide do. de ro. in cōclusionē. de testi. et dū bñ q exceptio obscura habet p no exceptioe. Adde q si obscuritas venit accessorie q illa no pindicat fm Old. consi. ccv. in fi. et vide Aug. consi. cclxxxiij. et ibi an sufficiat testes cōcordare in vnu finē. et per Fulgo. consi. clxi. Jo. de ana. consi. lxxvij. vbi sequit Bal. Et an dictu testis dubiu inuef per aliū. vide Ant. de bu. consi. xlv. et an inuef per rationē sui dicti. vide

Fulg. vbi supra. et an testis dicatur contrarius ex eo q primo dixit se scire deinde credere vel econtra. adde Aug. allegato consi. in fi. Aret. consi. xliij. et qñ testis qui primo dixit scire et postea nescire probet et non probet. vide Fran. Aret. consi. lxxj. in. ij. col. et qñ testis dicatur va cillare. vide Alexan. consi. lxxij. s. lib. Ber. Lan.

quandoq decretum quandoq decretalis episto la: quandoq dogma: quandoq sanctio: qñq mandatum: quandoq interdictum: et de his vi de. iij. distinctio. in summa. et pro intellectu glos se dic quod proprie decretalis epistola est cōsti tutio quā papa edit cum consilio cardinaliū vel sine ad alicuius consultationē. Decretum vero quādo ad nullius cōsultationem. Cōstitutio ve ro quandoq capitur specificē: et est proprie qd princeps statuit: vt in. c. cōstitutio. ij. distinctio. et dicā. j. super rub. de consti. Item not. finalem intentu huius cōpilationis: fuit em intentus vt pvideret utilitati legētiū. Et ex hoc: et ex glo. notabile collige dictu: quod appellatione studē

b tium non comprehenditur legēs: b et sic non cō

Bar. et Alex. in l. eos. ff. de fal. et talis vacillatio ita punitur in notario sicut in teste. vt dicit Bal. in l. scripture. in. ij. col. C. de fide instrum. et di xit Alex. in consi. lxxij. inci. breuiter omittis qd vacillatio est indicium sufficiens ad torturā. et dicit Bal. in. c. i. in. iij. co. si inter dñm et vasa. lis oriatur in vñb. feudorū. qd vacillans pōt torqueri etiā per delegatuz principis. quod etiā voluit Bal. in l. presbyteri. in. ij. no. C. de episco. et cleri. vacillās aut corā arbitro debet torqueri per iudicē. vt not. volu. Ange. in aut. de testi. in. s. si vero ignoti. in. iij. not. et adde qd vacilla tio testis dñ scribi in actis p notariū fm Bal. in d. l. presbyteri. et vo luit Jnn. et Lanfr. de oria. post eū in. c. qm cōtra falsam. in gl. sua in ver bo instrumentorū. de pba. et habet per Bar. in l. de questione. in. s. tor menta. in ver. et ex hoc dicit Jnn. ff. de questio. et plus dicit Jnn. et Jo. and. in. d. c. qm cōtra. q licet notarius no intelligat quid sit vacillatio testis si scribat de mādato iudicis probatur vacillatio qd etiā voluit Bal. in l. nullū. in. j. col. C. de testi. De variatione aut quid sit et qñ ad mittat et qñ non in teste: et an in diuersis instantijs admittatur: et quo modo. vide Spe. in ti. de inquisi. in. s. nunc tractemus. ver. vltimo qñ tur. vt plene p Flo. in l. qui falso vel varie. ff. de testi. de obscuritate autē dicas qd illud dicit obscuru qd bene no pōt intelligi fm Bald. in l. hac consultissima. in. iij. col. C. de testa. et in margarita sua super Jnn. in. xij. col. in verbo testis. et habet per Spe. in ti. de teste. in. s. j. in ver. item q testis obscure. et in tit. de pos. in. s. vij. in ver. iij. vbi declarat ex quibus pueniat obscuritas. et ibi dicit q obscure rñdens habet pro confesso. et etiam ponit qñ positiōi obscure sit respondēdu: et cōtra quē debeat interpretari obscuritas sermonis in dñtibz. habet in l. veteri bus. ff. de pac. et in l. labeo scribit. ff. de cōtrahē. emp. et in l. si arborē. in s. hec lex. et ibi per Bar. ff. de ser. vrb. pre. et vide Bar. in l. inter stipulā tem. in. s. si stichum. ff. de verb. obli. et in l. ab exēctore. ff. de app. vbi de obscuritate verborū iudicis et testium quomodo et contra quem de beant interpretari: et an obscuritas libelli et sententie debeat interpre tari et per quem habetur in l. si quis intentione ambigua. ff. de iud. et dicit Bal. in d. l. hac consultissima. in. iij. col. quod obscuritas senten tie potest declarari etiā per iudicē executionis. et adde etiam Bald. in l. qui se patris. in. ij. col. C. vnde liberi. quod obscura responsio facta in iudicio potest et debet declarari. et vide etiam Bal. in d. l. hac consultis sima. in. ij. col. vbi dicit q obscuritas vitiat citationem.

a Scdo facit cōtra doc. diffuse loquētes. Doctor debet esse breuilo quus. add But. in d. c. cu sit ars. in glo. s. vbi dicit illā glo. esse not. con tra verbosos. et ibi Jo. all. Seneca. xxxvij. epistola ad Lucil. Nec mul tis opus s efficacibus. et facit bo. tex. in. c. no mediocriter. de cōse. dist. v. et bo. tex. in aut. de referēdaris. circa finē co. ibi multitudo nihil hz honestum. et ibi hec lex nostra multitudinem quidem expellens. con iunctis ibi glo. in ver. honestū. et in ver. quoniā in paucis. et ibi Barto. facit bo. tex. in. c. si romanorū. in ver. quid mēbranas occupas. xix. dist. Adde tu Spe. in ti. de aduo. s. j. ver. item quod est nimium. et illud Horatij. Dum breuis esse laboro obscurus fio. et dicit Ro. in fin. suis. fol. xxiij. q verbosus aduocatus potest priuari officio aduocationis. per glo. sing. in l. ex eadem. ff. de postu. zacharias. Rom. in sing. suis. fol. xxiij. dic tu quod est. dccxlj. in or dine quod incipit an nimis verbose.

Et q sumus in materia aduocatorū qui verbosi esse phibentur. Adde tu qd si iudex cōcesserit aduocato vt vñz solū verbū adhuc di cat qd poterit talis aduocatus impune dicere infinita. ita no. Jac. bu. post Odoff. in l. si qñ. la. j. et qd ibi not. in addi. ad eū. C. de bo. va. lib. x. zacharia. Appellatione studētiū no cōprehendit legens. Et sic non cōprehendit doctor post gl. cōclude vt hic pñtū cui adde do. meū An dreā sicut. in. c. si de preb. et in. c. si de simo. et Pet. de anc. in penio. vj. in. vij. col. ibi vñz appellatione schola: tñ includit doc. et ibi p Benu. j. prehenditur

ver. not. iij. et per oēs hic plenissime per dñm meum in proemio cle.

Adde tu Ro. consil. cccxxij. Ber. Lan.

a Sebast. Sapia. Doctor. de veritate eorū q̄ dicit hic do. Abb. la te disputat Lud. bologni. in cōmento theodosiani p̄ilegiū cōcesso Bononiensib⁹. in ver. oibus studētib⁹. qđ p̄ilegiū nōnulli existimāt esse fictitium.

b Studium con a prehenditur doctor: a ergo p̄ilegium schola ribus indultum non videtur doctoribus indul tum: et multo fortius hoc p̄cedit in statutis dis ponentibus de studentibus. domi. Ant. dicit qđ de proprio significatu vocabuli appellatione stu dentiū comprehenditur doctor maxime legens: intendit enim studio inquantū legit. ad hoc ad ducit tex. in proemio fforū. in. s. illud vero. vbi dicit tex. quod doctor dicitur studium peragere sed ex communi vsu loquendi non comprehenditur et vsus loquēdi attēdi d3. vt in. c. ex literis. el j. et quod ibi no. de spō. et in. l. librorū. s. qđ tñ cas sius. ff. de leg. iij. Aduerte prius: qđ hec solutio nō vñ indistincte vera. p̄ ea tñ adduco tex. in. c. aliquātū clerici. xxvj. q. v. vbi p3 ex principio iun cto sine. qđ appellatione studiū p̄prehēditur do ctrina. ita facit tex. in. l. ij. C. de exc. art. li. x. abi stu diū docēdi atq; discēdi: et maxime qđ docēdo qđ efficit peritior: vt p3 in illo ti. l. j. et ipsi pitiores fie ri et filios erudire et. vñ gl. dat ibi versus. Disce re si quis docearis sic ipse doces. Itā studio tali tibi p̄ficis atq; sodali: et intellige de eo qui pro uectus est qđ null⁹ pōt in sciētia ita esse p̄uēt⁹. cuius sciētia nequeat augeri. iuxta illud. Audi es sapiēs sapiētior erit et. Itā min⁹ erudit⁹ alios docere nō pōt imo. seipsū et alios in cōfusione ducit. vt in ca. si clericatus. xvi. q. i. dum dicit ibi tex. in. si. qđ cauere qđ ne absq; doctore ingre diatur viā quā nūquā ingressus est. et alibi canō. Qualis erit edificatio discipuli si magistro se in telligat esse maiore. vij. q. i. c. qualis. et in summa qualis debeat esse doctor alios docens. vide bo. tex. in. c. oportet. vij. q. et in. l. i. C. de p̄fes. q. in vt. cōstā. li. xij. vbi tex. facit illos comites qđ legerit iugiter p. xx. an. Sed in cōtrarium faciūt multa et primo. c. si. j. de magis. vbi studentes et docētes ponit tex. vt diuersa. ergo appellatione studētū nō p̄prehēditur doctor: ad idē tex. in. c. sup specu la. j. ne cle. vel mo. vbi p3. qđ studiū cōtinet in se auditū. nā primo tex. ibi p̄misit de audientib⁹ et postea submittit qđ ep̄i in quorū dioceſi studēt et. sic p̄prie ille dicit studere qui alios audit. ad idem tex. in. c. ex studiis. de p̄sumptio. iuncto principio tex. cum eo quod sequitur ibi auditio ni sapientium et. Satendum tamen est quod stu

dolose fraudulenter et appensate. vide plene per Ang. are. in suo tra cta maleficio in glo. in verbo dolose. et appensate. et ibi per Augusti num Ariminenē. in addit. spe.

d Caueant. adde tu videndum pulchrum cōsiliū Cald. de magistris. vbi concludit. qđ abbas potest doctorari in legib⁹. et Abb. late p̄silio lxxxiij. vbi ponit d monacho. et an possit petere ex pensas studiū ab abbate. Ber. lan.

c dium c quādoq; comprehendit alios actus pre ter meditationem sciētie: vt patet in. c. iij. de pac. ibi studiose agēdū est et. et in. l. ij. ff. de don. inter vi. et xjo. et iudiciū vlti. c. Ingentiq; studio p̄uiz dēdum est et. Item hoc probat diffinitio. nā stu dere est discipline inuigilare et cū tota animi vo lūtatē applicare ad proficiendū in ea. fm Hug. quem sequitur Jo. an. et Archi. in. c. cū de diuersis. de p̄uiz. lib. vi. et hec diffinitio nō p̄prie com petit doctori qui doctus et eruditus esse d3 et p̄ uectus: vt in. c. p̄ealle. in. si. de magis. et in. l. magi stros. C. de p̄ofes. et medi. lib. x. et in. c. cū ex eo. de elec. lib. vi. et in p̄ealle. c. oportet. Itē doctor non dicitur p̄prie studere: sed alijs viam aperire et ipsam sciētiā exponere seu alijs tradere: vt di cit tex. in proemio fforū. post pñ. et in. s. incipite.

7 Et Ideo Jo. an. in regula cū quid prohibetur. de reg. iur. lib. vi. in mercu. multū dubitauit de il la qōne. Aliquid virtute p̄uilegiū per qđ conces sum est studentibus in bononiā: et a iure sit pro hibitū vt possint ibi audire ius ciuile et in eo libe re studere. Aliqd possint tute hoc ius legere et in

d eo doctorari. Et ante factū cōsultū qđ caueat d post factū vero nō credit illos incidisse in cano nē. Sed quātū ad p̄missas qōnē bñ puto. qđ si

e p̄uilegiū est fauorabile appellatione c scholarū cōprehēdit maxime legēs. et si est odiosū tūc nō cōprehēditur quādo p̄prie studet: vt p̄dixi. facit qđ dicā. j. de salutatioe in illa qōne. an appellatione scholarū cōprehēdatur doctor. et ad tex. i. penno ffor. quem allegat. d. Ant. Rñdeo qđ ibi capis studium pro loco studiū. nā maxime ex doctorib⁹ peragitur studiū: vt patet in dicta. l. magistros. et ita etiam capitur in. c. cū ex eo. de elect. lib. vi. et c. cū de diuersis. p̄ealle. Satendum est tamen qđ actus legendi est cōmunis doctori et scholari bus vnde etiam scholares dicūtur legere. vt ap te patet in. c. nō magno. ne cleri. vel mo. et in p̄all. c. cū ex eo. De doctore p̄batur in cle. i. de magis. et hoc verum ex proprio significato vocabuli. sed vsus loquendi habet oppositū: quia tantum do ctores legentes cōprehendūtur ex cōi vsu loquē

f bus vnde etiam scholares dicūtur legere. vt ap te patet in. c. nō magno. ne cleri. vel mo. et in p̄all. c. cū ex eo. De doctore p̄batur in cle. i. de magis. et hoc verum ex proprio significato vocabuli. sed vsus loquendi habet oppositū: quia tantum do ctores legentes cōprehendūtur ex cōi vsu loquē

8 quendi. Et ideo incidenter examinanda est hec g vtilis qđ. Et Aliqd s vsus loquēdi b p̄ferē proprio significato vocabuli. Et p intellectu p̄

bus legere. no. Ja. rebus. in. l. si quis. la. j. et ibi in addi. C. de decu. lib. x.

g Sebast. Sapia. Aliquid. Adde qđ etiā in verbis diuine scripture cōis vsus attēdi. Ab. in. c. maiores. in. vij. no. de baptis. et qualiter p betur cōis vsus pulchre declarat regius senator do. Rochus Curti⁹ in repe. c. si. in. vij. q. principali. de cōsue. Et qđ in statutis nō attendat cōis vsus loquēdi. arguit Bal. in rub. de suc. seu. col. pe. de quo etia3 per Ful. in. l. si infanti. C. de iur. delibe. qđ autem in statutis attēdi de beat. multum probat Lud. Bologni. in cōsi. l. x. viso puncto. col. ij.

h Aliquid vsus loquēdi. Adde latissimā apostillam Do. Fel. hic plura accumulantis. an communis vsus loquēdi p̄feratur proprio significato vocabuli: do. meum And. sicu. in repe. rub. de fide instr. in xx. colū. et in repe. legis cum acūtissimi. in. xxi. col. et. xx. C. de fideicom. docto. in. c. ex literis. de spon. Pet. de anc. consil. cxxxij. incip. apud me ista. q. et consil. cccxxij. incip. Quia primo quesito versus si. Bart. in l. j. C. de iur. calū. et in. l. librorū. s. qđ tamē cassius. ff. de le. iij. cum alijs si. alleg. per Felin. hic. amplia primo vt habeat locum p̄dicta. etiam in legibus peritorum et alijs dispositiōibus cōditis etiam a iure do ctis. secūdum Bu. hic. cui adde tex. et ibi Bu. in. c. quāuis. in ver. vsus obtinuit. de verb. signi. De. Ray. et Bal. in. l. qđ si nepotes. ff. de testa. tut. et Bar. in. l. stipulatio. s. hec quoq; in. si. ff. de ver. ob. Amplia secū do etiam si statuto caueretur qđ verba statutorū intelligantur. prout iacent: quia adhuc recipiunt interpretationē a cōmuni vsu loquēdi fm Jaco. de Bu. in proemio fforū. Quē sequitur Butr. et Abb. hic et voluit Bal. in. l. omnes populi. in pen. q. ff. de iust. et iur. vbi idem dicit etiam si statuta debent intelligi ad literam. et idem dixit Bal. in. l. de quibus. in pen. char. ff. de. l. et in. l. data opera. in. v. char. C. q accu. non poss. Barto. in. l. omnes populi. in. si. vij. q. ff. de iust. et iur. et Imol. in. l. cesar. ff. de pub. Et de dicto verbo prout iacet. vide Pet. de anc. cōsil.

lxxxiij. vbi ponit d monacho. et an possit petere ex pensas studiū ab abbate. Ber. lan.

Sebast. Sapia.

e Appellatioe. Contra et appel latione doctorū veniūt scholares in materia fauo rabilī. Bar. an. l. j. in. si. ff. de ma. vbi Alex. Roñ. i. l. ij. in p̄m. eod. tit. vbi dicit qđ p̄uiz legium cōcessūm doctori efficiendi fabius competit etiā scholaribus. zacharias.

f Est cōis doctori et scholaribus. Dic ad hoc vt p cedat regis p̄rio qđ volens legere sit idone⁹. vt no. Fel. post doc. i. c. qm. d. magi. Qđ tñ limitat In. ibi nisi iusta cā et rō b ipediret. puta nimia multitudo offerētū se lege re. Aduerte qñs qđ volens legere debet petere le gēdi facultatem. vt no. Fel. vbi. s. quia alle. c. cum ex iniūcto. de here. et dictum Bal. in l. si donationum. C. de nup. et quid si nō fuerit admis sus. vtrū possit his non obstat.

c Studiū. adde Ang. in. l. j. C. de thesau. li. x. in versi. studio. vbi notat illud verbum pro statutis dicentibus. Si quis studiose p̄cusserit ali quem in tātum puniatur qđ ille dicat studiose percutere qui percutit certo proposito. vnde si casu esset facta percussio nō puniret pena sta tuti. pro hoc est gl. ordi. in. l. vnica. ver. occultator. C. de his qui se defe runt. lib. x. et vñ qđ no. Bar. in. l. j. ff. si quis test. liber esse iussus fue rit. et vide tex. in. aut. de rest. et ea que parit in verbo studio. col. iij. et ibi Ange. quod verbum studiū denotat malitiam. et vide gloss. in. ver. ex studio. qđ inci. id est dolo vel fraude. in. aut. vt ex actione instāte dotis. et ibi Ange. collatione. vij. vide tex. in. aut. de nupt. in. s. si vero ab ini tio. in versiculo studio. et ibi Ange. colla. iij. et vide tex. et ibi Bal. in p̄n cipio. in. aut. ad hec. C. de latina liberta. tollen. Quod ista dictio ex stu dio sine aduerbium studiose signat malitiā et dolositatē. Et Bal. in. l. j. an. s. huius studiū. in versi. quero quid est dictū huius studiū. ff. de ius sti. et in. vbi diffinit quid sit studiū. et inducit illum tex. in. arg. ad statu tum qđ si quis studiose fecerit tale quid. nā exponitur. i. voluntarie cū appilcatione animi. Et in malefichs aduerbiū studiose signat malum animū. i. doli. Sed in bonis actibus signat actū meritorij. facit bon. tex. in. l. vnica. in ver. student. C. de rap. vir. et in. c. sicut. de cohabi. cle. et mu. et in. c. cum ab omni. de vita et hone. cleri. Et vide Innoc. in. c. p̄u dentiam. de offi. delega. Quod si mandat papa delegato qđ audiat studiose videtur sibi dare formam.

Ant. Fran. Et qñ aliquid dicatur fieri studiose. vide Ang in. aut. de defenso. cini. in. s. decreto. in. si. et aut. de nup. in. s. si vero ab initio. et Bal. in. l. ex verbis. circa finem. vbi dicit qđ intelligitur studiose. id est

Proemium.

ccccij. incip. viso puncto. **L**imita predicta non habere locum si status tum diceret quod verba deberent intelligi secundum propriam significationem quod tunc non attenditur communis usus loquendi: quod communis usus loquendi non est propria significatio secundum Bal. in l. labeo. ff. de sup. leg. et no. Roma. singu. ccccxxvij. incip. communis doctrina. Limita secundo

nisi statuto caveatur quod statuta intelligatur nullo extrinseco addito secundum Bu. in dicto penio. ff. et bu. et abb. hic. et Ro. in dicto sing. et sentit Bar. in d. l. labeo et Bal. in d. l. oes ppli. xij. col. Notabis et quod ad probandum eorum usus loquendi non sufficit testes dicere quod ceter sic dicitur: sed bene dicere se ita audisse dicitur: alio modo dicitur: tamen pro proprio sensu non deponentes secundum Bar. in d. l. labeo. et Bal. in l. de quibus circa finem. ff. de le. et An. de bu. in repeti. c. si de consuetu. in vlt. col. Notabis etiam quod ad cognoscendum communem usum loquendi attenditur maior pars civitatis vel loci secundum abb. in c. ex parte. j. de censu. propter glo. a ibi in ver. primo b casu. Nota etiam quod ille qui allegat eorum usum loquendi debet probare.

et difficile esse hoc secundum Joan. de ana. in c. vno. in vlt. col. j. de sagit. et Pau. de cast. c. cccij. incip. presupposito quodam statuto.

Adde tu post verba domini Seli. relata hic p. d. And. sic. an in status tunc eorum usus loquendi peritorum sit attendendus. Ant. de but. consil. xxv. Calde. consil. ix. de constitutio. Roma. consil. iij. et xxxij. et cccc. Raph. comen. consil. cxlvj. Fulgo. consil. xl. cxi. et cliij. Ang. consil. xxvi. et an dicta testium debeant intelligi secundum eorum usum loquendi. vide Ro. consil. cccj. et an verba testatorum: per eundem consil. cxxxvij. et an verba contrahentium per Ang. consil. ccl. Qualiter testes debeant deponere de eorum usu loquendi. vide Fran. are. consil. lxxij. et Rapha. comen. consilio vij. vide Alex. consil. lxxxij. lib. Ber.

Zacharias. Adde tu ne fallaris per theoricam Barto. communiter approbatam per scribentes in l. labeo. ff. de supellec. lega. quod non sufficit probantem communem usum loquendi in materia statutaria fuisse et esse. et annis citra: sed oportet quod probet quod erat tempore conditi status tunc, alias probatio non relevaret probantem. Istud fuit solenne dictum do. Fulgo. in l. i. in principio. C. de iuramen. calum. dicentes se ita in practica obtinisse in civitate Verone. et hanc decisio. fulgo. sequitur et refert Vincentius palleotus in l. i. in v. charta. versi. quod item dictum est. de comuni usu. ff. de reb. cre. si cer. peta. Ratio autem est in proposito. Nam qui vult statutum interpretari non secundum propriam significationem sed secundum communem usum loquendi: nihil aliud vult inferre nisi quod concurrens communi usu loquendi et propria verborum significatione debemus dicere ita voluisse statuente secundum eorum usum loquendi et intelligendi statuere. non autem secundum propriam verborum significationem. Nam ut Bald. in tit. de pace constan. in ver. opifoni. dicit omnis sermo qui non consonat auribus vulgi dicitur penitus extraneus. quod fatebor consentiam. assumptum autem negabo: sed quod statuens habuerit respectum ad communem usum loquendi cum sit quod dicam quod tempore conditi status non vigeat. iste communis usus loquendi: ergo alleganti incumbit onus probandi: quod non sequitur nunc est communis usus loquendi et intelligendi. ergo statuens voluit ita debere intelligi suam dispositionem. possibile enim est quod tempore facti status non erat iste communis usus loquendi: ergo ut dixi allegans hoc fundamentum sue in

tentionis est necessarium ut probet.

Anto. Franci. Circa communem usum loquendi. quomodo inducatur ultra dicta Bar. in l. labeo. hic alle. vide eundem Bar. in l. j. in pen. col. ver. ex his ergo apparet. C. de digni. lib. xij. et adde quod usus communis loquendi non dicitur propria significatio: ut dixit Bart. per illuz

12 et non regulantur ab usu loquendi. **E**t item addit et aliud notabile. videlicet quod si statutum dicitur verba debere intelligi nullo extrinseco addito vel intellecto tunc quod debent intelligi non secundum usum loquendi: quod ille intellectus est extrinsecus secundum proprium significatum vocabulorum. et hec nota: quia factum ad multa. **S**ecundo glossa principaliter querit que sit materia in hoc opere. Et respondet quod sunt ipse constitutiones et decretales epistole sub singulis titulis collocatae. **D**ec particula glo. potest dupliciter intelligi secundum Jo. And. **P**rimo quod ipsa collatio constitutionum sit materia. et secundum hoc glo. non bene diceret: quod hec collatio facit hic voluminem: voluminem non est materia superius. **P**otest et secundo intelligi de decretali. prout primitus extranagabantur: et secundum hoc glo. bene dicit. quod ipse decretales extranagantes fuerunt: et sunt materia huius compilationis: ut expressse colligitur. j. in penio. s. sane. Et adverte quod hoc procederet in quantum Grego. nihil de suo posuit. sed respectu iurum per eum editorum: materia est illa que est in hac scientia. dicunt quidam: ut refert hic Jo. an. quod materia est bonum eorum sicut et in scientia morali. et per hoc. l. j. ff. de iusti. et iure. ibi ius est ars boni et equi etc. **S**eritas est quod materia huius compilationis: non dico scientie: sunt ipse decretales: sed materia scientie. est ipsum bonum commune. hoc enim intendit lex ut separaret equum ab iniquo et iustum ab iniusto. ut in preall. l. j. et in c. ad fidem. xxij. q. v. et de hoc etiam infra taga. **T**ertio querit glo. que sit utilitas ex hac compilatione. Et respondet ut his lectis et intellectis sciamus discernere inter equum et iniquum etc. **E**t ex hac particula no. quod intelligere non sequitur ad legere: non potest esse legere siue intelligere: nam multiplex

tex. in l. cum dela monis. s. asinam. ff. de fun. instr. et i. l. j. circa medium. in ver. communis enim usus. ff. de suis et legi. et addo quod talis usus communis loquendi pualet constitutioni ut per bar. i. l. oes ppli. i. vj. q. pnci. ff. de iusti. et iur. et an et qui heat locum in statutis duobus. vide et bar. in l. si quid earum. ff. de lega. iij. et in rub. de no. oper. nun. in. ij. col. ff. de no. ope. nun. et per Ale. in l. v. in prin. ff. de ver. oblig. vtrum aut possit alterare propriam vocabuli significationem: vide i. l. ij. ff. de usu fruct. earum rerum que usu consumuntur ibi per Bart.

Sebasti. Sapia. **S**tatutum. vide de ad declaratio nem huius statuti que ponit do. Fra. Curti senior. in consil. ix. ticinensi. col. vij. vbi multum not. quod si sit statutum huiusmo

di non tamen prohibetur fieri interpretatio quod masculinum concipiat femininum. vide etiam Seli. in c. traslato. col. ij. j. de constitu. do. Jas. in l. quibus. col. ij. C. de impu. et alijs substi. in l. iam hoc iure. ff. de vulg. et pup. per Dec. in l. i. co. vij. C. de edi. di. adri. tol. Alex. in l. j. co. vij. ff. si cert. peta. et in consil. l. in. ij. col. in. j. vol. Seli. in c. ij. in. ix. col. j. de rescri. And. in consil. xxxix. vol. ij. et in consil. xxi. col. xi. in. j. volumi. et in pluribus alijs Ludo. Bolo. in consil. lviij. viso igitur. col. ij.

Et iacent. Adde qualiter intelligenda sunt predicta verba. Franci. Areti. consil. cix. Ber.

Quod intelligere non sequitur ad legere. Adde Pet. de anch. in c. appellatio. de appel. lib. vj. vbi dicit quod legere est oculis conspiciere que scripta sunt: et allegat. l. j. hic allegata: et illud dicitur scriptum quod legi potest non quod potest intelligi et comprehendere ex scriptis. ut no. Bar. in l. que liberis. s. hec verba. ff. de vulg. et pup. in vlti. q. per. l. j. in prin. ff. de his que in test. del. et no. Aie. insti. de actio. in. s. quadrupli. in. vj. char. du tractat materia. l. si. C. de edic. diui adri. tol. Adde tex. in l. ij. in. s. inspectio. et ibi Bal. et doc. que admo. testa. ap. et text. in. l. j. in. s. rnsio. ibi in specti cognitioque verbis testa. ff. eo. titu. et quod ibi not. Abb. in c. contingit. in. ij. no. de fide instru. in. c. vltra tertiam. in vlt. no. de testa. Et vide glo. in c. cum persone. in ver. integraliter. de priuil. in. vj. et ibi Bemini. etymo. in. d. s. inspectio. et Bemini. in c. sciendum. in. s. xxvij. distinc. et Bal. in c. constitutus. el. secundo. j. de testi. et in l. incivile. ff. de. ll. et in aut. q. semel. in pe. col. C. de pbatio. **L**imita primo. nisi materia esset talis cuius substantialis effectus posset quodammodo ictu oculi percipi. puta quando quis scit in genere de qua materia tractat scriptura: et ignoret secundum quod in individuo: et statim videndo cognoscit an sit sermo affirmatiuus vel negatiuus: et per hoc facile esset cognoscere indistincte testes secundum Bal. in d. c. vltra tertiam. quod dicta lex incivile. non procedit quando visa est sub. et intellecta. licet omnia lecta non sint per. l. j. s. primo. ff. de his que in test. olen. **L**imita secundo quod quis legeret fuccinte et vltra lectionem faceret actum denotantem consensum super materia que est scripta quas antea non ignorasset ita colligi potest ex notatis per Bartolum. in l. cum tabernam. s. idem que sunt. ff. de pignori. et in l. quo enim. ff. rem ratam haberi. et in l. si absentes. est legere

C. si certum peta. 2 Bal. in rubri. C. de fide instr. in. xvij. col. ver. quero quid de literis. C. man. cum concor. 2 per Abb. in. c. nō iniuste. de procur. in. iij. col. in quibus locis habetur q legēs literas debiti 2 eas simpliciter retinens videtur confiteri debitū qd intellige dummodo testes qui viderunt legere habuerunt prius earū copiam: vt voluit Alda thesi. no. xxvij. i.

fi. 2 facit ad p. d. i. cta. l. si fili. la. ij. ff. ad macedonia. 2 ibi Angel. 2 vide bonū text. i. c. legimus. xxvij. distin. de pena le 14 gentis rem prohibita legi vt at a tēdatur causa p. h. i. b. i. d. i. o. i. s. i. n. ab. hic. adde tu post do. Fel. p. dictis do. Ab. 2 aliorū do. facere qd nō tāt doctores maxime bar. in. l. de his. ff. de trans. actio. 2 in. l. grom. s. duo fratres. de x. ob. vbi habet q non valet trasactio sup cōtentis in testa b mento nisi lectis c 2 cognitis x. bis 15 testamēti qd clare firmat Ange. cōsi. xciiij. Et in quātum Corse. hic dicit qd illō dicit scriptū qd legi pōt non qd cōprehēdipōt. adde tū quod illud qd cōprehēdipōt in aperto habetur pro scripto per gl. sing. l. s. hoc interdictum. in verbo i spectam. ff. d. ta. exhi. per quā dicit Ro. cōsi. xli. post Oldr. qd stāte statuto qd nulla exceptio opponi possit 2 instrūm q tū poterit opponi exceptio nullitatis per te resultas ex electioe instrūmēti: qd secus si nullitas esset velata per. d. gl. pro qua etiam facit dictū Inn. in. c. pe. de of. deleg. hic alle. Ber. An. Francif. Et ad materiā. Adde q voluit Bal. in. l. scire leges. ff. de legib. vbi dicit magis attendenda esse que cōprehenduntur ex mēte q ea que cōprehēdunt ex verbis imo a verbis recedimus qn de mēte apparet. vt in. l. nō aliter. cū materia. ff. de lega. iij. 2 vide etiā que habentur in. l. nō est ferēdus. ff. de transac. vbi ille qui hz penes se scripturam presumitur habere scientiam de contentis in illa.

Scire eo qd legit. Adde Lar. in. c. cū cam. j. de testi. 2 Bald. in. l. test. in. iij. col. C. de test. 2 in. l. diē pferre. s. corā. ff. de arbi. 2 ibi. Bar. 2 per eundē. in. l. heredes palā. de testa. 2 Bal. in. l. j. de erro. aduo. p. glo. ibi in ver. presentibus. 2 Bal. in. l. si nō speciali. post prin. C. de test. Be mi. in. c. vt circa. s. j. in pe. col. de elec. in. vij. Inn. in. c. sup. eo. de test. cog. per illū tex. in ver. si. que interfuerunt: 2 ibi Lar. facit tex. in. c. j. in x. sic. presentibus multis. de postu. prela. Abb. et Imol. in. c. peruenit. el. ij. de test. cog. 2 ibi plenius dicam quid importat verbum presens. adde tu an presentia testis inducat intelligentiam Alexan. consi. cxxxiij. 2 cxxlvj. 2 cxxv. ij. lib. 2. cxxij. iij. lib. Ber.

Zacharias. Adde ad hoc domi. Ant. Corse. singula. cccxj. in ver. minor. incip. si ex dispositione statuti. vbi expresse tenet qd testis qui dicit aliquē presentem fuisse non sequitur quod dicit illum intelligētem fuisse. Ex quo infertur hoc verbū menti tenendum qd notarius scribens presentibus talibus: 2 talibus testibus. qd si ipsi non intellexerūt debet puniri de falso. ita notat singu. Card. in. c. si de maiori. et obe. alleg. Bal. 2 multos doc. 2 qualiter testes deponant se vidisse in strumentum aut scripturam.

Ant. Francif. Et ad predicta vide Bald. in. l. testū facilitati. C. de testibus. vbi dicit qd si testis dicat aliquē fuisse presentē alicui actui

2 ille qui dicitur fuisse presens examinetur 2 dicat se nō fuisse presentē propter hoc nō dicuntur esse contrarij: imo eorum dicta ad finem vt enitetur falsitas reducuntur ad concordiam. vt dictum vnius referat ad presentia corporale. dictum vero alterius referatur ad presentiam mentalem: tamen neuter ipsorum probat. quedicta sequuntur Sali. 2 alij ibi scriben.

liter quis debet regere suam familiam honeste 2 virtuose. Politica vero tractat de regimine ciuitatū. vnde hec scientia iuris comprehendit oia ista tria q tractat qualiter quis debet seipsum regere: vt patet. j. in proemio. s. ideoq. ibi vt honeste viuatur. Item qualiter debet regere familiam 2 se habere circa alterū: vt patet ibi: alterum nō

ledat. Item qualiter debet alios regere 2 cinita tes gubernare: vt patet ibi ius suū 2 c. 2. ff. de off. pref. l. congruit. 2 c. j. de off. ordi. cū simi. Aduer te tamē q licet hec scientia iuris subiciatur ethice. nō tamē propter hoc infertur qd sciētia moralis q cōtinetur in libris Aristotelis sit nobilior ista: imo ista nobilior illa. inquantū magis specificē tractat de moribus. nam quod illa tradit in genere 2 in cōfuso: hec sciētia iuris tradit in specie 2 in particulari: 2 ideo hec notabilior 2 nobilior est sciētia qua cognosco te esse petrū: q illa qua cognosco te hominē esse. Illa em̄ moralis scientia que cōtinetur in libris Aristotelis tractat de moribus in cōfuso. vt puta qd non liceat alicui alium occidere: 2 scientia iuris distinguit an 2 quādo licitum sit aliū occidere. itē qd quis

debet alere filios. 2 scientia nostra an 2 quando teneatur alere. 2 qualiter alimēta sint prestanda. 2 ideo cōclude q sciētia iuris subiciē ethice: q tractat de moribus sicut ethica: nō tū subicitur ei adeo vt dicatur nobilior. Item considera maxime hoc pcedere in sciētia iuris canonici q simpliciter nō subiciē ethice s. metaphysice 2 theologie. in qua tractat de deo. 2 p maiori parte tractatus huius scientie dūgit nos in deum: vt p. in volumine decreti. 2 in multis inrib. huius cōpilationis 2 clementinarū 2 sexti lib. maxime in c. si. de prescrip. c. cū cōtingat. de iureiurand. 2 in c. licet. eo. ti. lib. vij. cū multis similibus. 2 maxime in. c. j. in si. j. de summa tri. nō tamē p hoc dicēdū est qd hec scientia sit eadē cū theologia: q vt dicit Jo. cal. theologia tractat: principaliter de eo 2 qualiter homo reparat 2 glorificat a deo. hec vero sciētia iuris canonici tractat principaliter de homine operatiuo qualiter bñ viuēdo possit beatificari: vt in prealleg. c. j. de sum. tri. Et ex hoc in

illum tex. 2 idē voluit Albe. Verga. in. iij. pte statu. in. q. vñ. inci. s. nū quid filius. vbi alle. tex. in. d. aut. de incest. nup. in. s. si vero cōtigerit. in ver. pascentes aut eū 2 alia necessaria p. bentes. 2 ibi hoc voluit Bar. in ver. vlt. no. tex. vbi alle. tex. in aut. incestas. in ver. p. ab eis alaf. C. eo. ti. Contrariū tū sentit Bal. in. c. j. in. ij. col. in ver. spondeat. de pace tenēda. vbi dicit. q filius nō pōt alimētare patrē banitū vel hostē 2 si 2 iū facit punit in amissioe bonorū q erāt sibi cōcessa sub iureiurādo ne patrē aleret. 2 sic nō patrē ppter bñū priuari iure nature per illū tex. 2 ita trasēit ibi oēs. alia. 2 p. po. post alios. sed dicit hoc pcedere in casu illius ca. j. s. si vero pacis. qn bona mobilia violatoris pacis fugientis a iudice publicat. 2 heredes eius recipiūt hereditatē tali cōditione interposita: vt iureiurādo spōdeat q ille violator pacis nūq. de cetero ipsorū volūtate aut cōsensu aliquod emolumentū inde percipiat q si aliter faciunt puniuntur in amissioe bonorū vt dictū est. Et de materia plene per bar. in. l. si quis a liberis. in. s. sed vtrū. ff. de libe. agno. 2 per do. in. l. j. de here. insti. 2 in. l. si. C. de iur. fil. lib. x.

Zacha. Adde limitādo nisi talis bñitū esset extra territorij: tūc em̄ possit impune a filio ali. ita nō. bal. in. alle. l. j. xij. col. 2. C. de hered. insti. 2 in. l. executionē. in. ix. col. C. de execu. rei iudi. tetigit Felin. in. c. que in ecclesia. ver. octauus casus est. col. iij. de cōsti. Itē limito nō pcedere in bñito tollerato: vbi cōcludit idē Feli. ver. quart. casus. ea. co. 2 hippo. de mar. sin. suo. lxxvj. incip. patientia. Posset 2 addi alia limitatio nisi talis esset iniuste bñitū: vt nō. Bal. in. l. j. col. j. hic fini tur lex Cora. 2 Jo. an. in. c. veniēs. in nouel. de accu. vel nisi talis filius esset etiā bñitū p que nō. in sum. bal. in. l. cū mulier. vñ. col. ver. statuto ciuitatis cauet q bñitū. 2 ff. solu. ma. 2 Ray. in. l. viro. eo. titu.

Adde tu an predicta procedāt Abb. cōsi. ciiij. lib. 2 an alere filios sit de iure naturali per eundem. consi. lxx. Ber.

Anto. Fraci. Et circa istā materiā an pstatio alimētorū sit de iure nature. 2 an 2 qn alimēta debeāt p. stari p patrē filio: ecōtra 2 cui filio

Proemium.

maxime quando est natus ex illicito coitu. et quid si pater phibeat ali-
menta prestari filio in testamento debeant ei oīno prestari. vide Bal.
in. l. id qd pauperib⁹. in vlt. col. in ver. vi. querit. C. de episc. et cle. et vide
Spe. in tit. de succes. ab intesta. in ver. nūc dicamus. et vide d. Ant. do.
Abb. et alios post eos in. c. cū haberet. de eo qui dux. in matr. quā pol-
lu. per adulte.

a Hec sciētia. ad
de istū. in. c. j. i. v. f.
no. ibi no. diuine
et humane legis. a
j. de iura. ca. et ibi b
plenius per do.
meū And. sicu.

b Sebast. Sapia.

c Quoddā mi-
stū. Hec faciunt
ad qōnes qd de
beat pferri ando
ctōr i theologia
vel doctor in iu-
re canonico an
doctor in artib⁹
et medicina de q
per Abb. et alios
in. c. clerici. de iu-
di. ibi dicunt q
theologus d³ p
cedere rōne sub-
iecti dignioris
deinde doctor iu-
ris canonico de in-
de ciuilib⁹ s quo
etiam per Ado-
der. in. l. cum qd.
ff. si cer. peta.

d In deū. Ad dō
gl. in. c. cū cō-
tingat. in ver. de
bēt ibi s canon

e Argumētū a simili. vide gl. in. c. nō pōt. in x. curā aīarū. de preben.
lib. vi. et gl. in. c. sicut vgeri. in ver. et ego. j. q. j. dicitur plenius in. c. trans-
lato. j. de constitu.

f Carēs aliquo sensu. et ibi de carēte sensu visus sed an possit cecus
administrationē habere si pmit⁹ erat apud eū. breuiter dico q sic p
regulā q habet in. l. fin. C. de nupt. vbi matrimonij casus supueniens
non nocet. gl. est et ibi Jo. an. in regula factū. de reg. iur. li. vi. in mercu.
And. ro. in. l. si vero. s. de viro. ff. sol. mat. in. xxv. fal. Albe. de rosa. per
gamē. in quarta pte statu. in. q. incip. talis ē qd fuit disputata. text. in
l. cecus. ff. de iudi. q l³ cecus nō possit dari iudex. vt not. in. l. cū ptoz.
ff. de iud. tñ si post creationē efficiat cecus nō priuatur iurisdictione sua
licet ibi glo. dicat retinet iurisdictionē. sed non administrationē quam
gl. Alb. de ro. approbat ibi p verbū forte. tñ Bar. et Bald. Ang. ibi re-
prehendūt eā. et volunt q retineat etiā administrationē. nec ob. gloss.
in. l. iij. in ver. remō. C. de of. prefec. ori. q dicit q eps degradat si est in-
utilis. Et gl. in ver. inutilis. in. c. cū ex iniūcto. de here. q dixit q debet
remoueri. q non sunt vere vel debent intelligi vt detur coadiutor. vt
habetur in. c. ij. et iij. de cleri. egrotā. et ibi But. post Jo. an. dixit q nun-
q propter morbū d³ quis priuari administrationē sua sed d³ dari coa-
diutor. facit tex. et ibi archi. post gl. in ver. regis. in. c. grādi. de sup. neg.
prela. lib. vi. et ibi plene dixi in repe. mea.

g Adde tu q abbas cōs. xlvij. cōsuluit q elect⁹ et imbusulatus ad pa-
triā tpe quo habebat visum si postea efficiat cecus an adeptā admini-
strationē q tñ nō d³ offō priuari propter ius an acquisitū. q et suam
ferre pōt per eius vicariū. De epo vero ceco vel infirmo q de consensu
capituli cepit coadiutorē an si requirat cōsiliū vel consensus de
beat prestari p epm vel coadiutorē. et an coadiutor habeat gñalē ad-
ministrationē. et an possit conferre bñficia. vide Old. cons. xlvij. Ber.
Anto. Francif. Ad illud qd dicit de ceco. adde qd cecus excusatur
a solutione collectarū et ab onerib⁹ psonalibus. vt in. l. j. et ibi p Bart.
C. qui morbo. lib. x. et p do. Abb. in. c. l³ j. de censib⁹. et per Ro. in sing.
suis q habentur per alphabetū in verbo cecus in ver. quero nunquid.
et adde qd cecus et carēs vtroq⁹ oculo nō pōt esse tutor neq⁹ curator.
vt in. l. j. in. s. j. ff. de tut. et per Ric. de neap. in addi. ad Bar. in. l. post. ff.
de excu. tut. qui etiam dixit qd potest excusari a tutela etiam suscepta
fm glo. in. d. l. post. et ibi per Bart. in. j. oppo. secus aut si sit monocu-
lus. q tūc nō excusatur. vt in. l. lumbus. et ibi per Bal. C. qui da. tu.
pos. et in. l. frater. per illū text. C. de excu. tu. Et adde qd cecus pōt esse
testis in alijs actib⁹ q in his q visu percipiunt fm Ang. in aut. de he-
redi. et fal. in. s. hinc nobis. in. iij. co. et habet per do. Abba. in. c. cū cām.

fertur qd hec sciētia iuris canonici non est mera
practica sicut ius ciuile. q partim est speculati-
ua in quo assumit partem de theologia et meta-
physica. Est ergo hec sciētia⁹ quoddā mistū
partē capiens ex theologia in qm tendit in fi-
nē eterne beatitudinis. Et partim est ciuilib⁹ in
quantū tractat de tēporalibus sine quibus spiri-
tualia diu esse nō possent. j. q. iij. si quis obiecerit.
Et ex hoc patet excellētia huius sciētie ad ius
ciuile. habet enim se vt anima et corpus: licet em
verū ius intendat inducere homines ad bonū
cōe. differunt tñ in modo inducendū. nā ius ciuile
intēdit hominē dirigere in bonū cōe fm q cō-
gruit humane societati ciuilitati viuenti fm quē
modū bonū cōe habet vim promoueri p legalē
iusticiam et ciuile amicitiam. Ius vero canonicū
intendit dirigere hominem ad bonum cōmune
fm q cōgruit humane societati. q nō solū ciuili-
ter viuūt. sed fm fidē in deū intendēdo et vitam
aliā expectādo. Bonum autē cōmune sic acce-
ptum nō potest cōseruari per solā legalem iusti-
tiam et ciuile amicitia. sed vltra hoc requiritur
quedā celestis amicitia sine qua impossibile est
hominem in deū cōtēdere. sicut ergo potissima
virtus ad quā conatur ius ciuile est ipsa legalis
iustitia et ciuilib⁹ amicitia. potissima virt⁹ ad
quā conatur ius canonicū est ipsa celestis amici-
tia quā charitatē vocamus. et de hoc per Jo. an.
in regla possessor. in mercu. Et ex pdictis habes
verū finē et subiectū sciētie hui⁹ et in quo differat
theologia a iure ciuili et a morali sciētia q p̄tinet
in libris Aristotelis. **¶** Quidō hec gl. pncipali-

de testi. Itē pōt esse testis inter personas quarū voces notas habeat
glo. est no. in. c. testes. iij. q. ix. in verbo qui nouerunt et viderunt. et not.
ro. in rub. de arb. in. xj. col. et idē bal. in. l. si nō speciali. circa prin. C. de te-
sta. et vide per Spec. in ti. de teste. in. s. j. in ver. sed nūqd cecus. et in x.
sed quat. et p do. Abb. in. c. cū cām. de proba. vbi ponit in quibus pōt

ter querit de modo agēdi in hac compilatiōe. et
respondet qd diuidit autor opus suū in quinq⁹
partes ad instar quinq⁹ sensū corporis quos q
libet qui indicat habere debet. alias nō est ido-
neus iudex fm gl. **¶** Primo nota ex hac parti-
cula glo. q valet similitudo a remotis. nā istud si-
mile. q sicut sunt quinq⁹ sensus i corpore huma-
no. ita in quinq⁹ partes debeat diuidi. hoc opus
est valde a remotis. similiter in. c. nō d³. de cōsan.
17 et affini. et in proemio fforū. s. incipite. **¶** Hoc
tamen argu. de facili tollitur assignando aliquā
dissimilitudinē. et vide modū destruendi hoc ar-
gumētū a simili in. c. per venerabilem. qui fil. sint legit. et
18 dicitur in. c. translatō. j. de consi. **¶** Secundo
collige ex gl. q carēs aliquo sensu corporeo nō
potest esse iudex. Aduerte. q de carente sensu in-
tellectus habetur. iij. q. vij. s. tria. de carēte sensu
visus legi. et no. in. l. cū ptoz. ff. de iudi. et in. c. fin.
de re. iur. li. vi. et vide aliqd p Jnn. in. c. sciscitat⁹.
de referi. sed de carēte sensu odorat⁹ vel gustus
vel tactus. nō reperitur vnū expressū q nō pos-
sit esse iudex. vnde putat do. An. talē habiles ad
iudicandum nisi talis esset res q oporteat ipm
iudicare p istū sensum q caret. q tūc nō esset ido-
neus iudex. **¶** Dictū nō puto verum. q iudex nō
h³ iudicare s³ p pmi sensus. vñ l³ iudex gustādo
dicat rē amarā. vel fetidā odorādo nō ppter s
est sibi credendū. vt sic iudicare possit. q d³ iudi-
care s³ p bātā et s³ cōscientiā informatā ex ātte-
stationibus et alijs iuribus partiū. ad hoc. ij. q. j.
deus oīpotēs. et qd no. iij. q. vij. iudicet. et in. c. qm.
h de prob. simile qd dixi de notario. in. c. cū cām.

partis. l³ de nouo sibi cōcedi nō possit. vt per Bar. i. l. cec⁹. ff. de iudi.
et adde q legatū libi factū ceco nō v³. vt no. Bal. in aut. igressi. i. xij.
col. C. de sac. san. ec. qdō pbat aliqūc eē cecū habet p Bar. in. l. j. in x.
itē etiā dico. de bo. pos. infan. vel furi. dela. et an qm morbus impediāt
promouēdū vel efficiat iam promotū. vide glo. summe. vñ. q. j. et ea q
habentur in. c. tua. de cleri. egrotan.

f Sebast. Sapia. **¶** Iudicare. Et ita cōcludat cōiter legisse et cano-
niste nō est tñ secūra opinio. q vt de iure diuino iudicē debere repel-
lere falsa testimonia. et per quas nō iudicare s³ allegatar. pbatā. vt cō-
cludit Nicolaus de Lira in cōmēto exodi. xxij. de quo p Fratrē an-
gelū in angelica. in x. iudex. et certe nō v³ quō ad animā posse assigna-
ri ratio differētie inter iudicem priuatum et principem qui pōt iudica-
care fm cōscientiam. vt per Bar. in. l. j. C. vt que desunt aduo.

g Scdm pbatā. adde glo. et ibi plene istū in. c. pastoralis. in. s. q viro.
in gl. in ver. tenet. in fi. de offi. dele. et ibi plene per do. meum And. sic.
et p beatū Tho. scda scda. q. lxxvij. art. ij. per legistas. in. l. lilitas. in. s.
veritas. ff. de offi. presi. et ibi Ang. Quidā nobilis quēdā interfecit in
platea Bonon. et ptās de fenestris palatij hoc vidit. tādē q homici-
diū illud nō pbat. ptās voluit illū ad qōnē ponere. vt sic ab ipso per
eius cōfessionē erueret veritatē fuit dubitatū. quid iuris? S³ iuriscō
sulti respōderūt q hoc facere nō poterat p. d. s. veritas. et refert Spe.
in ti. de sen. c. qualiter. in prin. ibi q facit. deinde allegat in cōtra. s. qñ
aut. Sed cōcorda et distingue. vt ibi in gl. Itā si iudex pro tribunali se-
deret et tingeret te aliquid ibi facere posset te statim punire. ac si p-
bare per testes corā eo. **¶** Velius enim probatur aliquid p ipsum fa-
ctum q per testes. ff. de se. l. ij. in fi. de app. c. dilecti. secus si non sederet
pro tribunali. quia ex quo tunc vidit vt priuatus. et nō vt iudex nō pos-
sit punire sine probationibus. vt ibi plene dixi. Adde tu Spe. in tit.
de dispn. et alle. s. j. Ber.

h Ant. Fran. Et pro hoc facit q dici solet q certior arbiter est oculo.
l³ et nulla probatio pferatur illi pbatōni q subicitur visioni oculo.
rū. vt in. l. si arbiter. ff. de prob. et id qd declaratur ex facto b³ esse clarū
etiā si ageretur de probando voluntate alicuius. vt in. l. reprehenden-
da. et ibi per Bar. et alios. C. de insti. et substi. sub condi. fac.

i Cū cām. adde Bal. in rub. C. de fi. instru. in. v. col. in ver. sed nunqd
notarius qui per tres. et in aut. sed nouo iure. in. ij. co. ver. ij. q sicut in
teste. C. si cert. pe. et Jo. an. in addi. Spe. in rub. de instru. edi. in ver. de
secūdo. in. s. restat videre. in ver. itē no. q de quinq⁹ sensibus. et ibi duo
tm. s. visus et auditus pprie cōpetūt notario q facit instrū. et p But. et
alios in. c. cū causam. vbi etiam dicam.

¶ Adde tu Alex. cons. cxxvij. Ber.

esse testis. et in q
bus non. et vide
Alex. in. d. l. si nō
spali. vtrū autē
possit testari cū
qua solennitate
seu facere codicil-
lū. vide i. l. hac cō-
sultissima. et ibi p
Bal. iij. co. C. qui
test. face. pos. et p
spe. in ti. de instr.
edi. s. pēdiōse.
Xf. xvi. cec⁹. et seq.
et vide tex. i. s. ce-
cus. instit. qui nō
est pmi. fa. te. et in
s. fi. et ibi per gl. e.
ti. et habet p bar.
in. l. si queramus.
in vlt. col. ff. de re.
et adde q potest
etiā nutu testari
in piā cām. vt per
Alex. in. l. iube-
mus. vbi et cōtra
Ang. C. de testa.
et adde q nō suc-
cedit in feudū s³
Bal. i. l. quoties.
in vlti. colū. C. de
suis et legi. succe-
dit tamē in baro-
nia et iurisdictione

a Scire. Adde istum in c. literas. post Jo. de lig. in vlti. col. j. de iura. cal. z no. in. l. si pater. ff. de here. insti. z in. l. scire. ff. de legi.

b Queda est causa finalis. Sed an in dubio presumat causa finalis vel impulsiva vide gl. in c. post translatione. in. s. ceterum. in ver. cessante. de renun. z ibi Jo. an. in. c. z si christus. ad finem per glos. in ver. cessante. de iureiur.

gloss. in. s. his omnibus: in ver. causa. lxi. di. xix. q. ii. due sunt. x. ppter criminosos. Bal. l. i. ff. so. ma. in. iij. col. in ver. at an cessatio ronis. Cy. z Bal. in. l. finali. ter. C. de episc. z cle. gl. bar. Jmo. z oes in. l. iij. in. s. si. in ver. causa. ff. de do. z ibi Ale. i apo. z dicit Jo. andr. in. d. c. post translatione. post plures diffinitiones doctorum se vidisse in iudiciis defendi q in dubio causa dicit finalis ea rone p pte q significatio huius verbi causa sapit finalitatem. Impulsiva videtur dicenda occasio. c. solite. o. ma. z obe. z causa finalis dicitur cu do. x. vt eas Ro ma alias no datur. Impulsiva no vt cum do. x. vt caligas emas: als datur. z vid bal. in. l. id quod pauperibus. in. j. col. C. de episc. z cle. q gerundiu semper facit presumi cam finale. z Bal. in. l. si repetidi. C. de codi. ob cau. z in. l. dicta lege. in ver. mo pcedo vlt terius. C. e. q fauore ecclesie semp presumitur causa finalis. p. l. cum is s. mulier. ff. de codi. inde. z idem Bal. in. aut. ex testamento. in. iij. col. C. de col. q in donatioe remuneratoria facta inter puctos no psumit finalis causa in dubio: sed poti naturalis effectus causa motiva. Naz causa finalis est qua cessante quis no est factus? vt ibi voluit Bald. facit qd voluit id Bal. in. l. ea quam. in. iij. col. in ver. poro. ca. si. C. de si deic. z in. l. iij. col. ibi: oppono. de. l. si pater. C. de falsa ca adiec. le. qd ca finalis est obiectu intellectus sicut signu est obiectu visus. z qd quid agimus ppter finem agim? Et quot modis capiat ca: vide Bu. in. c. cu dilecti. in vlti. col. in ver. ex causa. de accu. qd causa sumitur multipliciter in iure. Primo p iudiciali pfectu certaru psonaru vt in. c. forus. de verb. sig. Secundo pro vtilitate. ff. de peti. here. l. ite veniunt. in prin. Tertio pro specie. ff. de transac. l. cu hi. in. s. si idem. Quarto pro titulo. ff. de peti. here. nec vlla. in prin. Quinto pro onere. C. de distractio. pigno. l. si debitor. Sexto pro fructu. C. de insti. z substi. l. si mater. Septimo pro contractu. insti. qui. mo. tol. obli. s. est antez. de li. ob. c. fin. de plus petitio. c. vno. Octauo pro accusatioe. ff. qui satisfacere cogantur. l. si. Nono pro iuratione. vt in. d. c. cu dilecti. z dixit Jo. mo. in. c. fin. de iur. cal. lib. vi. q causa est impulsus aliquis ad agendu sicut sumit in. l. i. s. sexu. ff. de postu. Sed scdm artistas causa est ad cuius esse sequitur aliud. Et sunt quatuor due essendi: z due fieri vt hic no. Dicitur etia causa ppter qua fit quoddam debitu. Etia dicitur a chaos qd dicitur pncipiu oim reru iuxta illud Quidu. Que dixere chaos rudis indigestaq moles. Et etia ca dicitur modus vel forma vt cum dico lego vxori q eius ca parauit. ff. de au. z arg. leg. l. quintus. Dicitur etia causa facti explicatio. ff. ad. l. aquil. l. si ex plagis. s. in duo. Nam iuris responsio posita est in causa agendi in Jo. an. cum ex causa z facto ius oriatur.

ADDE quod duplex sit causa z que dicatur causa finalis: Paul. de cast. consi. cccxii. in antiquis secundo impressis. Ber. Ant. Franc. Ad illud qd dicitur in hac apostilla de gerundio an z qn importet causam finale z necessitate. vide gl. Ber. z doc. in rub. C. de eden. z de in ius vocan. eudem Bar. in. l. si tu ex parte. ff. de acquir.

heredi. z Bald. in. l. falsus. in. iij. z iij. col. C. de furtis. vbi dicit qd ideo dicitur gerundiu q gerit actu verbi z habet per Bal. in. l. si ex cautio ne. in. v. qd. C. de no nu. pe. vbi inter cetera dicit q si quis accusatur q insultant vnu vulnerado. no videt esse deductu vulnus in accusatio ne. de quo vide per Sali. post Jaco. bu. in. l. j. C. de his qui latro. z ha-

betur per Spec. in ti. de lib. coce. in. s. iam nunc videnduz. in prin. z addit q gerundiu iporat qnqz codi. vt per bar. in. l. j. in. vlt. co. ff. de codi. z demo. z in. d. l. si tu ex pte. z de materia gerundii habet etia p Ang. are. z moder. in rub. insti. de act. z ad illud qd dicit de causa que dicat finalis vel impulsiva vide Bart. in rub. C. de insti. z substi. in versi. ca vero. in. j. col. z quo cognoscat vna ab alia in te stamētis z in co tractibz vid Cy. in. l. cum te. C. de pac. inter emp. z ven. vide Bal. in. l. j. in. iij. col. i ver. qro quo cognoscamus. C. o fal. ca adie. le. z vide bar. in. l. metu. in. s. l. ff. qd me tus ca. vbi dicit q causa que est posita in. l. in du bio psumit finalis. z qn cessante ca cesset effectus

vltra ea q habetur in. c. cessante. de ap. vide Bal. in additioe. Spe. in tit. de alleg. z dispu. in. s. post hoc. in ver. cessante. z in ver. vel illud sta tutu. z vide do. Lar. in cle. i. in versi. no. de iudi. z qn plures cause sunt inductive alicuius dispositiois eque finales si vna cesset altera remanente cesset effectus dispositiois. vide q habentur in. s. affinitatis. in. sti. de nuptijs. z in aut. de instru. cau. z si. z in. s. sed si quis. z. s. si vero. nullus. z vide Bal. in. l. j. in. iij. col. C. de condi. indebi. z p Bar. in. l. libellozum. in prin. ff. de infa. z in. l. j. ff. sol. matri. z in extranagan. ad re primu. in verbo nec ex eorum.

c Sebast. Sapia. Finalis. que dicatur causa finalis z que impulsiva. decla. Bar. in. l. demonstratio falsa. s. si. col. iij. ff. de codi. z demo. Seli. in. c. postulasti. col. ij. de rescrip.

d zacharias. Qua cessante cessat dispositio. adde qd ad hoc vt hoc dictu sit veru requiritur q ita esset ipsa causa quod nulle reliquie remaneat. alij ipsa cessante no tamen cessat z effectus: vt pulchre not. Dy. in regu. decet. z ibi in addi. ad eu addi. iij. de regu. iur. per cuius nota. decidunt Bar. z Bal. in. l. si. de ferijs. qd si datur dilatio ad producendu vnum instrumentu qd prima die pducitur q tunc finita est causa dilationis z posset iudex tunc ad vltiora pcedere. no. idem bar. in. l. a filio. s. aluno. ff. ad treb. Ang. in. s. si minus. col. vij. insti. de acti. nec hoc haberet locu in ca finali impulsiva. vt no. p Cy. Bal. Ange. et Saly. in. l. generaliter. C. de episc. z cler. Dy. z Bar. in. l. iij. s. ff. de do na. Jo. fab. z Ang. are. in. s. illis aut. insti. de test. mili. Bar. in. l. omni. ff. de adop. z in. l. titia. s. vsuras. ff. de leg. ij. gl. Jo. and. z deci. in. c. post translationem. s. ceterum. de renun. z in. c. z si christus. ad si. de iureiur. Card. alex. post gl. in. c. statuimus. s. neophytum. lxi. disti. Abb. pre po. z Lar. alex. in. c. causa cessante. col. j. de appella. Alexan. in addi. ad Barto. in alleg. s. si. z in. l. fina. ff. de testa. tu. Seli. in. c. cum nuntius. in ij. col. versi. nota primo. de test. z per do. Decium consi. xxiij. col. j. z ij. nec omitto q in dubio talis causa est impulsiva z non finalis. vt not. Dyn. in alleg. reg. non decet. pro quo est gl. comuniter reputata sing. in. l. secunda. s. fina. in versi. causa. ff. de dona. Ex quo dicens effectus privilegij debere cessare q cessat causa ipsius debet probare z dicere de causa finali per supradicta.

Proemium.

Non datur actio. Tu adde istū in. c. cum inter vniuersas. in glo. pe. in vlti. co. de ele. vbi allegat Jo. an. hic inquantū voluit qd potest agi contra inuitantē de dolo ad interesse: quasi sentiat q si nō pōt pcedere interesse puta q ppter hoc nō fecit maiorē morā in loco vel qd simile: tūc non potest agi. et hoc satis p̄m eū posset pcedere de iure ciuili ex quo non interuenit stipulatio qz ex simplici pollicitatione non agit de iure ciuili. l. i. r. ff. d. polli. Nec ēt ex pacto nudo: vt i. l. iuriscētū. ff. de pac. d. iure cano. sec⁹ vbi interuenit pactū. c. j. de b. pac. Si i. simplici pollicitatione nō credit qd pos sit ali⁹ agere pro interesse suo qz. c. j. loq̄ de pacto: cū pactū sit duorum: pollicitatio vni⁹: cū sine aliq̄ pacto pmitto tibi aliquid: credo tū retrocedētem peccare iuxta illud. q̄ pcedit ex labijs meis et cetera. ego crederem opt. Jo. an. poss. saluari qn̄ ex altera pte fuit accepta inuitatio et secutus sit aliq̄ interesse inuitato. qz tūc pōt agi ad interesse ptra inuitantem penitentē. et istud est de mēte doctorū inquantū dicit ista facere ad qd nem. Aliquid inuitas aliq̄ ad pradiū teneatur ex necessitate pradiū exhibere. ex quo inuitat⁹ acceptauit. de qua qōne vide p doc. in. c. fi. de renun. ex quo fuit impedit⁹ itinerare vlt alias psequi ne gotia sua vñ saltem p̄m Jo. and. datur actio de dolo ad interesse. arg. l. sed actio. §. si qz cautio. Itā promissa sint debita. ad hoc bo. tex. in. l. nemo. ff. de integ. restit. facit c. j. de dona. in ver. vt debere. et hoc videtur mihi verius. Nec ob dictū Abb. qz vltra pollicitationē interuenit acceptatio alterius et per consequens non sumus in meris finibus pollicitationis: vnde credo hoc casu etiā agi posse. quia transiit in pactū propter acceptationem alterius. argumento eorum que not. Inno. in. c. fi. de succes. ab intestato. quem refert But. in. c. fi. de confes. **ADDE** tu an pactum nudum producat actionem de iure canonico et quando Alex. consi. xli. iij. lib. Ro. xxx. Be. Zacharias. **D**icas cōcludēdo q sic. vt no. Bar. soc. in trac. suo fallētiarum. reg. ix. fallen. sequitur Feli. in. c. que in ecclesiarum. colum. xix. ver. tertius effectus. de consi. et in. c. j. colum. iij. versic. circa tertius et c. de pac. vbi dicit esse cōmunē opi. cui adde gl. iij. in. c. j. r. xvij. q. j. et tex. in alleg. c. j. r. c. iij. de pac. qd est verū quando est factum inter promittentem et illum cui promittitur secus si inter alterum. vt per do. Feli. in alle. c. j. ver. secunda declaratio. et seq. ver. Quod amplio non solum in pacto nudo procedere. sed etiā in simplici pollicitatione. ita tenet do. Ant. de bu. in. c. ex parte. in vlti. col. de consi. quem refert et sequit do. Jas. mai. in. l. iuriscētū. §. sed cum nulla. in si. j. co. ff. de pac. Et licet

fit secus de iure ciuili: in certis tamen casibus in. §. alle. reg. fallen. pot sitis fallit. vt ibi et per Feli. in alle. c. ecclesia sancte marie. r. c. j. colū. ij. ver. casus autem. de pac. Anto. Fracis. **ADDE** q ex pollicitatione simplici nō acceptata etiā de iure ciuili nō agitur qz non videtur esse deliberate facta quoniā se

- stet communis vsus loquendi. 8. 10.
- 10 Nomina propria deberent emi magno precio si venderentur.
- 9 Nominis proprii mutatio voluntaria in seruo prohibetur in libero secus cessante dolo.
- 11 Nominē appellatiuū seu impositū ab ep̄ctu durat putate potētia et habitu nō omnino remoto. 12.
- 12 Etymologia seu allusio vocabuli valide arguit nisi in quinqz casibus.
- 14 Nominē pape in terris ecclie et impatoris in terris imperij et in tpalib⁹ si nō inserat in instrumēto instrumētum corrumpit nisi ali⁹ iducat cōsuetudo. 15.
- Solēnitatis omisio ex sola consuetudine inducitur vitiat actum.
- Penalis etiam constitutio vbi est eadem ratio et omnimoda similitudo extenditur.
- 16 Antipape nomē si inserat in instrūto nō v3 instrūm nisi in terris antipape vbi ipse colit et toleratur.
- 17 Antipape adherentes sunt excommunicati. Instrumētum cōfectum a notario excommunicato est nullum.
- 18 Scholaris an et quando sortiatur domiciliū ex mora contracta in studio et an possit cōueniri ex contractibus ibi gestis.
- 20 In correlatiuis qd disponitur in vno disponit in alio etiam in materia penali. Statutū imponēs penā v̄dēti iponit et emēti.
- 21 Rector venit appell. scholārium.
- 22 Prelatus non comprehenditur appell. capituli.
- 22 Notarius pōt alteri stipulari et ei acquirere citra aliquam cessionem. licet in vno casu secus sit.
- 23 Arbitr non acquirit partibus nisi cū cessione.
- 24 Prelbyter parochialis potest alteri acquirere ex rebus pertinentibus ad suum officium vt in exemplis hic positis.
- 15 Stipulari alteri nemo potest. et an hoc pcedat de iure cano.
- Juramētū opat q valeat stipulatio alteri fctā.
- 26 Promittēs etiā absenti aliquid amozē dei: puta puelle maritade et c. efficaciter obligatur.
- 27 Comitantes an et quādo veniant ap. bononiē suū vel huiusmodi.

Gregorius. **D**ividit in duas ptes principales. In pma ponit salutatio. In secūda exordij. secūda ibi: rex pacis. Pma subdiuidit: qz primo ponitur qz scribit. secūdo quibus scribit. ibi: dilectis. tertio salutatio et bñdicit ibi: salutē. **C** Nota primo q papa anteponit se illis qd scribit. et hoc est hodie de stylo curie alias litere non valent. et de materia dic vt in. c. quā graui. de crimine falsi. o. lum vero propter nimiam humilitatem papa se

stylus romane ecclesie debeat p lege seruari. Spec. in tit. de teste. §. ix. vers. deinde. do. Lar. cōsi. xxx. et dicit idē Spe. in ti. de rescrip. presens ta. §. iij. vers. item excipitur q stylus cācellarie domini pape fundat in iure comuni. et dicit Barba. consi. xlvij. q iudex deuīas a stylo palatij tenetur in syndicato. et dicit Bal. in. l. si nemo. ff. de hered. insti. q non valet rescriptum in quo papa scribit. abbatibus fratres et dixit Alex. consi. xxxix. in si. iij. lib. q stylus principum et consuetudo vniuersalis populi parificantur. Zacharias. **ADDE** ampliano hoc edictum: scz q stylus curie sit attendendus. imo etiā quod sit obseruāndus. vt. l. labeo. versic. l. morem agentium sequi debemus. ff. de statu libe. r. c. quā graui. de cri. fal. no. hypol. de marsi. sing. suo. cxvij. inci. stylus curie. vbi alleg. Ang. consi. cccij. incip. factum est tale christophorus. col. fi. et Oldrad. consil. ccc. xxvij. incipien. ad idem et c. in. ij. colum. Ex quo infert dñs Angel. in l. fina. C. de cano. largi. lib. x. quod citatus qui non comparuit quia citatio non erat secundum stylum curie excusatur. istud dictū Angel. refert et singularizat multum dominus Feli. in capi. quoniam contra falsam. in fin. vñ. colū. de prob. et idem do. l. dippo. §. allega. sing. cxvij. de quo adde eundem. do. Feli. in cap. ad hec. de senten. excommunicati. iij. colum. in princip.

Postponebat

- a** **Sebasti. Sapia.** **Compa ecclesie.** vide Abb. in. c. l. col. iij. j. de elect. in. vi. not. q. dicere se epm sit nomē dignitatis patet. cū epatus sit dignitas dignitatu. c. venerabilis. ibi culmina dignitatum. de pb. que tex. dicit sing. Card. in cle. j. de renū. ad hoc q. in materia restrin- gibili appellatiōe dignitatis nō venit epat. r. And. sic. in trac. card. na. i. j. qōne basili ca. col. v. j. x. ad fm correlarium. **a**
- b** **Ep̄m. add. q. 2** Jo. mo. i. premio b sexti dicit q. me rito appellat ep̄i scopus. q. nō in partē solitudi nis s. in totā vo catus est. q. v. j. de cetero. r. d. pe. r. re. c. cum ex eo. in si. Ber. Zacharias. **Adde an ele ctus papa an co ronatiōe suā ho die appellet pa pa r. an se vocet** ep̄m r. suū suoz dei. Dic q. sic. c. Jmo. dicēs p̄m est exēdicat. pa pali exēdicatiōe p extranag. Cle. 4 vi. inci. q. nō nul li. refert. d. feli. r. d sequitur in. c. eā te. col. iij. nu. v. j. de rescrip. Sebastia. Sapi. **c** **Abbatisse. cō tra hoc adduco tex. in. c. ex parte. i. j. de verbo. signifi. in. c. si. de concessio. preben. in. c. cum dilecta. in prin. j. de rescrip. cogita.**
- d** **Scholares. vide plene per doc. r. ibi p. do. meū** And. sic. in. d. c. ex literis. r. in. d. c. q. i. causis. vbi vtrobiq. plenissime attigit istū passum.
- e** **Appellatiōe scholarium. adde Bal. r. Jmo. in. l. i. circa si. ff. sol. ma. Pet. de ancha. in proe. sexti. in. vi. col. in. viij. not. r. ibi per alios doct. r. maxime Be. in tertio no. r. per do. meum** Andre. sic. in proemio. in cle. in. iij. col. amplia r. limita vt hic pulchre per feli. **Adde tu quod Alex. in. l. i. ff. sol. ma. in si. tenet q. in alijs casibus preterq. studij appellatiōe doctorū nō veniāt scholares rōnibus de quib. p. ipsum p. quo tu adde Ro. cōsi. c. xxv. vbi dicit q. l. z testm̄ militis nō rūpatur preteritiōe posthumi scilicet p̄teriti tñ testm̄ in gressi monasterij rūpatur p̄teritiōe monasterij q. scit ingressurū. r. q. nō est bona cōparatiō de milite tam facto ad milite celestē qui est in fieri sicut p̄uilegiū doctorū nō extēditur ad scholares qui debent doctorari. r. in quantū do. feli. tractat hic de correlatiuis. adde Ro. cōsi. clxx. r. Rapha. cōsi. cōsi. xxv. r. in quantū dicit q. appellatiōe monachorū venit abbas dic q. nō est simpliciter verū vt voluit Ro. cōsi. c. lxx. p. quo facit q. voluit Abb. cōsi. x. q. in odiosis appellatiōe clericorū nō veniūt canonici r. in quantū dicit q. papa scribēdo vni uersitati ex certa sciētia videt approbare. adde q. scribit late Lap. al. leg. v. j. r. Ro. cōsi. c. clxx. r. in quantū ponit an cōpetat efficax reme dium absenti ex stipulatiōe alterius. adde Oldra. cōsi. xxx. r. ro. con si. c. cxx. Bar. cōsi. incip. Helus fuit confessus. Ber.**
- f** **Omnes filios. vide glo. r. docto. in. c. i. in ver. fratribus. de renun. in. vi. r. in. c. i. in eo. ver. de offi. deleg. eo. lib. do. Card. in proe. cle. in. j. col. j. Do. in proe. sexti in pe. col. r. in. c. in nomine domini. in nota. xxiij. dist. r. doct. in. c. q. graui. de cri. fal. r. ibi plene per do. meum.**
- g** **Salutatio. vide glo. in proe. sexti. in ver. bñdictionē. r. adde Bal. in. l. i. in punc. ff. de lib. r. posthu. q. d. pbat remissio iniurie p salutatiōez. alleg. c. ois qui. xxiij. q. i. r. adde q. ecōuerso nō salutās psumit inimi cus fm gl. si. in. c. cū adrianus. lxxij. dist. dū modo prins fuerit solitus salutare fm istum. in. c. ad hoc. el. j. in pe. col. j. de app. r. in. c. cum sup. super glo. i. de offi. deleg. r. in. c. repellantur. de accu. dixi plenius in di cto. c. cū adrianus. r. de forma salutatiōis papalis in literis ad quē cūq. vide Spe. de rescrip. presen. s. iij. circa princip. r. q. idē Spec. voluit in titu. de cita. s. iam de citatione. in verbo porro. r. quid confe rat salutatio pape vide hic p. Jo. Calde. in. iij. q. r. vide bo. text. in. c. ex ore. de his que fiunt a maio. parte capi. quādoq. salutatio prohibet vt in. c. si aliquē. de senten. ex com. r. in cle. si summus. r. ibi not. eo. tit. r. q. nō intelligitur illud neminē per viam salutaueritis. vide Spe. in ti de aduo. in. s. cōsequēter. in ver. ad eius. r. vide pulchram distinctionē**

De. de anch. in proe. sexti. in. v. col. vbi querit an salutatio aliqd im portet. dicit q. salutatio qñq. est specialis. qñq. gñalis. Primo casu. aut loquimur de remissioe iniurie. aut snie cēsure. si iniurie. itelligit fa cta remissio. nā sicut de facili cōtrahit. s. cū ad animū reuocat. ita de fa cili abolet vt p. ruz. insti. de iniur. s. si. r. in. d. c. cū Adrian. Si x. loq

- mur in sniaz cēsu re tūc p salutatio nez nō intelligit sublatā sed p ab solutionē vt i. d. cle. si sum. in. c. cum desideras. Scdo casu prin cipali. l. qñ salu tatio est genera lis: r. tūc nūq. ex tēdit ad maluo los r. odiosos be neficiū em cas nonis v. l. homis non cōplectitur odiosos. vt in. c. alma. in. s. q. ve ro. r. in. s. illis. de sentē. ex cō. li. vj. r. in. l. lūci. titi. ff. de lega. ij. not. Bart. in. l. si qs. i. graui. s. si ex sti pulatu. ff. ad fil. l. iij. s. si tibi indi cium. ff. de cōdi. ob tur. causam. r. de salute reperit cantū in iure in varijs casibus. Mā qñq. loquūē iura de salute patrie. vt. l. aduocati. in ver. patriā parētesq. saluaret. C. de aduo. di. in. Qñq. de salute cōi. vt in. l. iij. C. de malef. ibi. cōtra fa lutē hoim multi. Interdū de salute p̄moriū. l. puinciariū. C. de fer. ibi multorū salute. Interdū de salute dñi sui. vt in. l. i. C. de vete. lib. xij. In terdū de salute rerū. l. i. de v. usufr. Interdū de salute corporis. vt in. l. i. s. eodē aut tecto. ff. ad fil. Interdū de salute aie. vt in. l. sancim. C. de sa crofan. ec. Salutatio ergo pape. d. intelligi de oib. predictis. Mā ad ipsum spectat cōmoda procurare. r. noctes insomnes ducere p salute cōmuni. vt in. c. i. de offi. dele. lib. vi. r. in proe. eiusdē lib. Itē aduerte q. maior porrigit salutē minor: vt in. c. i. in prin. de feu. co. itē par pari. l. publiā. s. titi. r. l. Quint. muti. ff. de po. S. inferiori etiā supior mandat salutem. principe excepto: q. ab inferioribus nō saluāt. ex ce pris quibsdā quibus in p̄uilegiū cōceditur. de quibus in. l. ij. C. de proxi. sac. lib. xij. r. in. l. i. C. de silentia. eo. lib. r. post salutem datur pote stas osculandi osculo pacis. excepto imperatore r. papa. qui osculant in pede. l. i. C. de domesti. r. prote. r. cum ibi notatis.
- Ant. Francisc. **Adde q. qñ salutatio fit iudici vel superiori. semp est faciēda reuerēter. vt p. Spe. in ti. de aduo. in. s. hoc est dicēdū. in pn. in s. p̄ter. in ver. ad eius. vbi ponit quō itelligat illa authoritas ep̄i: ne minē p viam salutaueritis r. de forma salutatiōis papalis in literis scriptis ad quēcūq. habet per Spe. in ti. de rescrip. p̄ita. s. i. ver. iij. r. quid cōferat salutatio pape. vide etiā p. Jo. Cal. in. pe. decre. in. iij. q. r. qs. debeat pmo in literis salutari. vide Spe. in ti. de cita. s. iā de cita tiōe. in ver. porro. r. adde et q. p salutādis ceteris. possunt aliqua abij ci more nauigatiū. et q. diligimus. vt in. l. i. r. q. ff. ad. l. rho. d. iac. r. in. c. dispēsatiōes. i. q. v. j. p. quo facit q. p salute multorū pauci sunt puni endi qñq. xxiij. q. iij. in. c. ecce q. crimina. r. Adde q. aliqui saluāt ti more pene. aliqui amore iustitie. xxiij. q. iij. in. c. cū ergo. r. adde etiā q. salus alicui est inestimabilis. vt in. l. pe. ff. de dona. r. iō dicim. q. nul luz cōmodū d. pferri p̄prie salutē. vt in. c. scim. i. q. v. j. vñ p̄prie salus debet esse cure vniuscūq. nec aliis aliqis p̄sumit immemor s. po tius memor. vt per Spe. in ti. de excep. r. repli. s. hi. vers. quid si p̄bet. r. in tit. de teste. s. i. vers. itē oppo. r. adde q. salutem suā querētib. nū quam deus deest in his que fiūt necessaria ad salutē. vid. bea. Tho. in iij. sen. dist. xxv. art. v. r. quot modis perueniatur ad salutē vide eūdem Tho. in. iij. dist. xxv. art. i. r. quomodo aliquid dicat sufficere ad salu tem. vide eundē in. iij. dist. iij. art. xxxij.**
- h** **Sebastia.** **Peccat. vñ dicit. d. Abb. in. c. i. in scdo not. j. de ad ult. q. mortaliter peccās. dicitur dormire: peccans venialiter. dicit dormi tare. r. que tollāt peccatus veniale. ponit in cle. j. q. ix. de p̄uile. in cle. fin. in prin. eo. tit. r. in. v. quest.**

Proemium.

Argumentatio a noie. Adde notata in l. decernimus. C. de episc. et cle. et insti. de dona. §. est et aliud. et in proe. ff. in ver. discipuli. et istud argumentum est probabile non necessarium: et notatur in c. cum sim apostolum. de preben. et in rub. infortia. et in proemio cle. in cle. in gl. i. et in d. §. si in danda hic allegato. hic vide per Feli.

Ad illud plurarchi de liberis educandis. primi curare debet patres ut filii bonis noib. nuncupent. et an valeat argumentum a noie. vid. Raph. com. 28. lxxv. et clxx. et Fulg. cōf. l. i. et cū. Ber. lan.

Sebasti. Sapia.

Moise prano. vide de Andr. sicu. in fra dpositi. c. vbi post Inno. et Jo. an. i. x. belial. no. q. imputadū est illi qui exit simi le nomē. de q. p. Saly. i. l. i. vbi. d. Jas. i. scda lectu. col. v. C. de sum. tri. per Alhari. fo. ci. in. c. dilecta. de excel. prela.

Sebasti. Sapia.

Proprii nois sicut mutatio no minis. p. p. i. idu cit fraudis psum c. p. t. d. e. itaz q. n. q. d. mutatio nois in dignitate vel in aliqua qualitate. Bal. in. l. no du. biu. co. i. C. de le. gi. vbi dicit pre sumit fraus de noie ad nomen

quā q. s. phibitus aliqd facere sub vno noie facit se alio vocari noie vt qui non possunt tenere cōcubinā vocat eā sorore: de quo etiā est text. vbi Bal. no. i. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi vbi decidit aliq. q. ones.

Nominis mutatio adde. De. de ancha. in proe. sexti. in p. a. et Bald. in prima cōf. C. in. q. col. ibi iuxta hoc querit do. Ja. vtrū liceat alicui mutare sibi nomē: et distingue vt ibi per eū: et p. Ly. et alios i. d. l. i. cū cō. cor. alijs positis hic per Feli. facit apostilla Alex. in. l. eos. in. §. si. ff. de fal. et cōclude q. mutatio nois p. p. i. ex cā permittit f. m. doc. hic fallit in seruo per tē. in. l. i. et ibi Ang. et Bal. in prin. C. fallit scdo non pcedere in mutatione facta in fraudem f. m. An. in. d. l. i. et ana. in. c. ea que. de si mo. et an liceat mutare signū. dicam in. c. dilecta. de excel. prela.

Ad de tu Old. 28. c. lxx. et noui late. in. l. i. ff. sol. mat. et que sit ratio q. mutetur nomē pape in eius creatione vide Arch. in proemio sexti. vbi ponit aliq. rōnes. nā a pncipio non mutabat nomē vt ibi d. Ber.

A noie x. o appellatio: vide plene p. modern. in. d. l. i. §. appellata. **A**d de quod voluit Barto. in cōf. incipien. martinus baroti. et in quantū do. Feli. hic ponēdo: an cessante exercitio cesset nomē ap pellatiū tangit: an ecclesia dicatur parochialis habitu l. 3. non actu dic quod Federi. cōf. lxx. dicit q. c. de multa. non h. locum q. ecclesia est parochialis habitu non actu et in quantū etiā supra dixit an nūcupat? perusinus dicatur de perusio: vide Bar. cōf. xli. et in quantum querit an vnus actus faciat quem mercatorem. dic quod ad hoc vt yti possit priuilegio mercatorum necesse est q. habeat maiorem partem fortuna rum in mercantijs vt cōsultuit Alex. consil. c. vii. i. lib. et an scholaris cessans a studio amittat priuilegiū scholarium: vide Bartholum. consil. c. xxi. incip. vniuersitatis nostre statuto. vbi cōsultuit q. schola ris qui stetit absens per quinquenniū possit priuari matricula secus si iniori tpe et quāto tpe q. s. fortia in colatū vide Ang. consil. c. xvi. et an nomina verbalia verificent vnico actu. vide Roma. cōf. c. lxxi. Ber.

Sebasti. Sapia. **A**d Morari. Notadū est q. ad ppositū dicit Bald. hic q. licet scholari non intrati non cōpetant scholarium priuilegia. vt per Abbatē. in cap. si. j. de iudi. si tñ intrat ad minus per quatuor menses

licet postea reliquo tempore discurreret huc et illuc d. 3. habere fructus prebende totius anni. de quo aliquid per Paul. de ca. in. l. scriniarios. C. de testa. mil. per Bar. in. l. si quis titio. ff. quibus ex cau. maio.

Ab allusioe vel etymologia vocabuli. vide plene per docto. in. d. §. appellata. et p. istū et alios in. c. cū f. m. apostolum. in. q. col. j. de preben.

Nomine x. o appellatio licita est argumētatio. vt no. Bar. in plurib. locis: vt in. l. i. §. appellata. ff. si cer. peta. et in. l. i. ff. de verb. sig. probatur in. c. forus. ff. de ver. sig. et in. l. pupillus. §. territorium. ff. de verbo. signifi. et hoc ideo: q. nomina appellati ua sunt imutabilia. l. si quis in fundi vocabulo. ff. de leg. i. nisi ex consuetudine mutarentur tunc q. non v. 3. argumētatio a noie appellatio quasi vsus loquendi preferatur. l. labeo. ff. de sup. leg. et in. c. ex literis. j. de spō. et dicit plene dicit. §. supra

An autē dicit nomen appellatiū seu im positū ab euctu sic. esset exercitiū. Bart. in proe mio f. m. dicit q. sic. vnde imperator dicit augu stus ab augēdo: q. augere d. 3. reipublicam et pmo uere iperū. et licet non augeat de facto nihilomi nus d. 3. augu. q. adest habitus de facili reducibi lis ad actū: sic dicēdū in mercatorib. studētib. et similibus: q. l. 3. actu non exerceat illā p. fessionē: non tñ p. dūt nomē appellatiū ex quo subest ha bitus.

Ad uerte q. non puto hoc idistincte pcedere in priuilegio indulto sub noie appellatio: vt si priuilegiū indulgeretur scholaribus sub noie appellatio: vt hic et in multis locis. An v. d. i. stinguēdū q. aut diuertit a studio animo tñ rede undi et tūc non dicit diuertisse et remanet nomen etiā ad effectū priuilegiū consequēdi: de pe. dist. prima. c. diuortiu. Aut sine causa diuertit a stu dio: vt q. vagatur et tūc certe non gaudebit priuile gio scholarib. indulto: q. non sufficit quē in scho lis morari nisi insit scie: et optime p. bat. tex. in c. cū ex eo. de ele. lib. vi. in ver. studio insitētes. fa cit optime. xvi. q. j. generalr. et idem t. 3. hic Colles

An aut sit licita argumētatio ab allu sioe vt etymologia vocabuli. et dicēdū q. sic vt no. in. l. i. ff. de tutel. et in p. alleg. §. appellata. et hoc verū nisi diffinitio cōtradicta q. diffinitio p. fer tur. dat em seu exponit verā p. prietate rei: sic facit allusio seu etymologia vocabuli. q. alr. de clararet rem f. m. genus et non f. m. specie: exemplū

fer quasi potē mori faciēs: si non facit non p. dūt nomē f. 3. abb. in. d. c. j. in pe. col. Fallit tertio vt pcedat q. i. ipsa etymologia verbi non dat exces sus in aliquo et cōsonat diffinitioi. secus si daret excessus et q. n. q. plus importaret q. nomē et q. n. q. plus nomē q. etymologia q. pot. esse tri bus modis. Primus q. etymologia excedit nomē: puta p. s. byter qua si prebens iter: et tñ multi hoc facientes non dicuntur presbyteri.

Ad de hoc plene per Ang. aret. in proe. insti. in addi. ad Christophorū porcū in ver. imperator. vbi reprehēdit Bart. qui in j. consil. f. m. d. in prin. et in. l. i. §. per hanc. el. §. ff. de rei vend. dicebat im peratorē dici f. m. nominis sui etymologiā non ab imperādo vt volue rat gl. sequeat em q. dñs et pater qui imperare possunt deberent dici imperatores q. est falsum. sed dādo aliā ety. dicebat ipse Bar. ibi q. id dicit imperator q. imperat et sibi imperari non pōt q. si esset verū seque ref q. pape non subesset et imo potius deberet papa dici imperator q. ipse: per. c. solite. de ma. et obe. Idem in doctore: non em ois qui docet d. 3. doctor appellari. §. q. post trinā approbationē annulo: bireto: oscu lo: cathedra: libro et benedictione per habentem ad hoc potestatem donatur: vt no. Car. in cle. §. post gl. de magist. quare igitur ita dican tur et q. non sit bona ab eorum nominis etymologia argumentatio re curre ad domi. Jas. vbi. §. vbi hoc p. sequitur. Secundus modus est quando nomen excedit etymologiā: puto priuilegiū dicitur lex priuatorum. i. §. dist. priuilegium. et tamen potest esse lex existētiū in dignitate vt ibi per gl. Tertius modus est quando etymologia exces dit et exceditur: puta rex dicitur a regendo hic excedit etymologia no men: q. multi non existentes reges regūt. Item nomē tūc excedit ety mologiā: q. hoc nomē rex sumptum est a regno sub quo includunt omnes regi inherētes f. m. Hugo. et Semi. in. d. c. priuilegium. Fallit quarto nisi nomen appellatiū esset impositum fictitiē f. m. Semi. hic dicētem esse tex. no. in. c. i. §. de regul. Fallit quinto nisi esset imposi tum ab euentu: vt in scipione africano non q. africanus: sed q. deuicit africam. vt no. glo. i. §. in capi. l. j. de elec. quā in no. ibi. Semi. et hic. **A**d de tu abbatem consil. lxx. §. lib. Ber.

in codicillo

a Inferendū nomen pape. Adde istum et alios in. c. j. in. iij. co. de fide instru. ibi. tertio nomen imperatoris vel pape, et aliqd per legistas in proemio. ff. noui. et p. do. meū do. And. sic. in repe. rub. de fide instru. in. xliij. co. Suid. de suza. in. l. cū de cōsuetudine. ff. de leg. et vide Ang. cōf. cccxi. incip. vīs omnib⁹ actis et actitatis. et no. glo. ff. de pac. l. ius risgē. s. qd fere.

A D D E tu Ro. consilio. cc. lxxxiij. Ang. cōf. h. cclxxxiij. Ber. 14

Sebastia. Sapi.

b Attiare actū. a

Contra hoc mul

tū ob stare illa

vulgatissima re

gulap ea q sunt

de consuetudine

habent p expres

sis si omittantur

vt est gl. in. l. fi. C.

de fidei. cū alle

gatis p do. Jas.

in. l. certiz dictio

s. si nūmos. ff. si b

cer. pe. Sed opz 15

restringere vt p

fel. in. c. cum. m. c

ferrariēsis. co. iij.

j. de consi. ex cu

ius xbis patebit

solutio et ad hec

vide fel. i. c. vni

co. j. de litis et te.

c Attietur in d

strumētū. Adde

an nomen pape e

debeat necessario

apponi in instru

mentis in terris

ecclesie p Abb.

in. c. j. col. ij. x. iij.

de fi. instru. et ibi

p do. feli. eadez

col. ver. item requiritur.

d Mo tñ penā. dicā plene in. c. j. de loc. post istū in vlti. col. et istā opi.

Jo. an. sequit do. in. d. c. dispēdia. in. iij. col. et Imol. post But. in. c. fi.

in. v. col. j. de rescrip. et iste in. d. c. j. in vlti. col. et idē no. Jo. an. in. c. fi. for

te. de elec. in. vj. Et ibi Domi. in. iij. col. et But. in. c. fi. in. xxiij. col. j. de

cōsue. facit sing. dictū Jo. an. in. c. tibi qui. de rescrip. in. vj. vbi dicit qd

lz decretū pape afficiat ignorātes. vt in. c. j. de cōce. prebē. eo. lib. nō tñ

respectu pene facit glo. in cle. nolentes. in vers. ex nunc. de here. et per

Imo. et alios in. c. fi. j. de consi. vbi constitutio que alias extendit ad

preterita. nō extendit respectu pene. intellige predicta qñ nō subest p

oia eadē rō. secus vbi subest eadē oimoda ratio qz tūc fieret extēsiō

etiam respectu pene. ad hoc tex. melior de iure in capi. j. s. poro. et ibi

Bal. in ver. no. bene hūc tex. in ti. que fuit prima causa bñficij amittē.

Fallit hoc in priuilegijs in qbus nō sit extēsiō data oimoda similitu

dine. glo. est ordina. et sing. in sti. de act. s. item mista. que incipit. in iudi

cium. quam glo. Bal. in. d. s. poro dicit menti tenendam.

A D D E tu an i penalib⁹ fiat extēsiō. barb. qñ. lxxxi. d. car. qñ. lxx. ber.

Sebasti. Sapia. Quod vbi. Idē voluit gl. in. c. post q. vers. mē

te. de elec. lib. vj. cū allegatis per Curtium seniorē. in cōsil. ix. ticinensi

statuto. co. vj. per Jas. in. l. fi. ff. de in ius vocan. in. l. a titio. ff. de verb.

obli. per deci. in. c. at si clerici. s. de adulterijs. co. vij. j. de iudi. dixi in. l.

quod nerua. in primo no. ff. de pos.

f Antipape. vide Ro. in rub. ff. de ope. no. nun. et do. meū And. sic.

in repeti. j. de fid. instr. in. iij. col. ibi. quid de nomine antipape. Et ad

de qz antipapa nedū nullā hz dignitatē. s. est minor oī christiano. gl.

ij. est sing. in. c. achati. xxiij. q. j. facit notabile dictū Bal. in. l. impetra

ta. in prin. C. sentē. rescin. nō pos. quod princeps illegitime electus est

diabolus in terra et est apostata. lxxix. dist. c. si quis. et ideo non hz cla

ues celi. sed inferni. facit tex. sing. in. c. in nomine domini. xxiij. dist.

A D D E tu de antipapa quot penis puniri possit. Old. qñ. lxx. ber.

g Nomen christi. an hoc sit verum vide noui. maxime Alex. in rubri.

de ope. noui nuntia. Ber.

h Solennitas loci. facit bo. tex. in. c. cū dilectis. de cōsue. et not. p istuz

et alios in. c. j. de fi. instru. et in. c. abbate sane. de re iu. lib. vj. et qd voluit

Ang. in consi. cccxi. incip. in dei nomine ad hoc vt scriptura sit publi

ca. et Barba. in repe. d. rub. de fi. instru.

A D D E no. per Bar. et que ibi posuit in apostillis. C. de sum. trini. et

fide catho. in. l. cunctos populos. Ber.

i A notario excōicato. Intellige verū qñ fuit publice excōicat⁹. Si

traditū. vt in. c. j. de noui ope. nūcia. Itē illa

constitutio illius aut. nō est proprie penalis cuz

non in odiū inducat irritationē actus s. ppter

defectum solennitatis vt dicam in. c. cognosce

tes. j. de qñ. **f** Secundo quero quid si appo

nitur in instrumēto nomē antipape. f. do. An. cō

cludit q aut cōficiat instrū in loco recognoscen

te verū papā et tūc instrū nō valet. nā etiā nota

rius cōficiēs instrū inter indeos d. inuocare

nomē christi. vt no. in proe. ff. xxi. Adde et aliā

rationē. nā in solēnitatib⁹ adhibēdis inspicitur

locus vbi exercetur actus: vt dixi in capi. quod

clericis. de foro cōpe. probat in. l. i. C. de emanci.

libe. cū ego de solēnitatē actus sit vt inferat no

men veri principis. ergo et. Aut instrumētū cō

ficitur in terris antipape. et tūc instrumētū tenet

et facit fidē in illis partib⁹ vbi cōficiat. Tū quia

antipapa ibi tolerat et habet pro vero principe.

h Tum qz est attēdēda solēnitās loci vbi cōficiat

instrū idē si illud instrū producit extra illas

partes: qz sufficit q sit adhibita solēnitās illius

loci: vt in palt. l. i. C. de emā. li. Et aduerte qz hoc

puto verū vbiqz antipapa p. babiliter tolerat

a suis subditis sicut hactenus p. babiliter dubi

tabat de bñdicto: qz qd arduat erat in iure et in

facto. s. si p. babiliter nō toleret: tūc puto instru

mentū nō valere. ad hoc. c. ad apostolicē. de re iu

di. lib. vj. **f** Itē qz notarius et oēs adherentes an

tipape sunt excōicati. xxiij. dist. in nomine dñi. de

elec. licet. et instrū cōfectū a notario excōicato

est nullū vt not. in. c. decernimus. de senten. excō.

li. vj. Itē qz nō fuit adhibita vera solēnitās a in

re requisita. **f** Alterius qz hic salutant vni

uersi scholares bononie commorātes. et nūquid

ex mora in studio scholaris aliquādo sortiat do

miciliū. **E**gi. dicit hic qd sic si per decennium

ita intelligit istum domi. mens in repe. d. rub.

A D D E tu an instrumenta cōfecta a notario excommunicato va

leant. Sede. consi. lxxxiij. et cclvij.

Anto. Frācis. **A**trū notarius excōicatus possit cōficere instrumēta

ta. vide Bal. in. l. in exercēdis. C. de fi. instr. vbi dicit q nō. et vide gl. in

c. decernim⁹. de sen. excō. in. vj. et Jo. an. in. c. pia. de excep. eo. lib. an no

uella. et Bal. in. l. i. in. v. col. C. de iuris et facti igno. et in addi. Spe. in ti

tu. de instru. edi. in. s. viij. ver. sed quid si instrū. et vide Im. in. c. cum a

nobis. de elec. et in. c. auditis. de excep. vbi dicit hoc esse verū nā de cō

sensu partiū cōficiat. et vide Bar. in. l. eadē. ff. ad. l. Juliam repe. et in. l.

ij. C. de sen. et interlo. om. iud. et in. l. barbarius. ff. de officio preto. et vid

do. Card. in. c. perpendim⁹. in. xxxij. q. de sen. excō. et in cle. j. in. ix. q. de

excep. vbi dicit qd si est publice excōicatus licet nondum cōdēnatus

per sententiā: q non potest instrumentum cōficere: alias sic. ad quod

vide Bar. in authē. credētes. C. de hereti. et Bal. in rub. C. qui accu. nō

possunt. et Alex. in. l. lege iulia. ff. ad. l. iul. repe. et dicit Bart. in. d. an.

credētes. qd si esset excōicatus p heresi et in ea excōicatiōe pisteret p

annū: q non possit cōficere instrumēta. et adde Bal. in. l. i. C. de secti.

tabu. vbi dicit q notarius contra quem opponitur excommunicatio

potest probare per testes q tempore rogatus fuerat absolutus.

k zacharias. **B**ononie cōmorātes. inferit doc. qd scholaris qui stu

det in studio non solēni vel approbato: qualia sunt romanū bononiē

se pisanū paduanū. Dapicēse perusinū et salamatīnū vt no. Car. in cle.

j. de magi. et feli. in. c. fi. in prin. eo. ti. in aut. alludentes ad hoc nomen

bononia post glo. hic in ver. bononie. iuncta gl. in. l. ab antiquis. i. x. ff.

leges nostre. C. de testa. Quod tñ limitare vt per do. feli. in proxi. ab

le. c. fi. de magi. nisi ex causa notabili: puta si aliquis solēnis et famatus

doctor legeret extra locū studi generalis vel approbati ita sing. limit

tauit Hosti. in. c. tue. de cleri. non resi.

l Ex mora in studio. plene vide istū et ibi do. menz in. d. c. qd clericis.

ultimo no. et in. c. ex parie. b. in ver. opp. tertio. ibi: et ex hac gl. in eo. tit.

adde Jo. an. de imo. et istum et do. meum in. c. pe. de officio deleg.

A D D E tu Bar. consi. cccxiij. et Ang. consi. xxxij.

zacharias. **A**dde tu Ang. Bar. et Odo. in. l. nec ipsi. nūme. ff. et in

addi. ad eū. C. de incol. et in quo loco et. lib. x. et concludēdo cū Bart. in

l. qñtū. in prin. ff. de leg. iij. Dic q scholaris quāuis per mil le annos in

studio moraret nō cōtrahit ibi domiciliū si cōstat q nō habet animū

vero excōicatio
est occulta inte
rim instrumēta
p eū valeret. gl. e
sing. in aut. de ta
bel. in. s. pe. que
vult q instrū cō
fectū a notario
puato officio ta
bellionat⁹ valet
et tenet si puatio
est occulta. d. qua
gl. sing. exclama
uit. Bal. in. l. cū
ctos populos. i
viij. co. in fi. C. de
sum. tri. et in. l. in
bem⁹. s. sane. C.
de sacrosan. eccl.
et in. l. i. C. de iur.
et fac. ignoran. et
in. l. i. C. de secun.
nup. et in. l. i. C. d
senten. et interlo.
om. iud. in qbus
locis tenent hoc
notario occulte
excōicato: et oc
culte puato. fa
cit sin. do. Im.
in. c. si vero. circa
fi. de sentē. excō.
qd snia lata a in
dice occulte ex
cōicato tenet. de
quo vide qd le.
et no. in. c. ad pbā
duz. de re iudi. et

Proemium.

perpetuo ibi morandi. quæ Ang. et Alex. in l. heres. col. iij. de iud. secu-
ti sunt. dicentes quod quāvis p annos mille causa studij in aliquo loco
moraretur scholaris nō tñ forit ibi forit: nec domiciliū. Et de. q. seq.
additio. vide Rebut. post Ant. de barulo in allega. l. nec ipsi. de inco.
et Feli. Jo. an. in. c. si qs cōtra. Jmo. in. c. ex parte. et Feli. post oēs. in. c.
de foro compet.

Alibi gestis. Ad Jo. d. imo. et doc. in l. heres. ad sens. ff. de in. et doc. i. d. c. p. d. offic. leg. et p oēs l. d. c. q. clericis. Sebast. Sapia.

Querit. Uis Lud. bolo. in cō mento priuilegij Theodosiani. i. ver. oibus studē tibus. col. iij. vbi reprehendit do. Abba. hic.

Cōprehenda tur doctor. Uis hic plene p Feli num an appella tione scholarij veniat doctor et rector et appella tione collegij ve niat caput colle gij et appellatiōe capituli pprehē datur prelat? dic et limita ut hic p eū. adde q posui a 19 in ver. appella tione scholarij. b

Alibi. adde c tu Ale. q. i. c. vi. l. i. de. de anc. cōf. ccc. lxxv. vbi ponit an mulier phibita phere p statutū possit do nare cā mortis. et vide Jo. de ana. 25. xcv. vbi pōit an statutū habi litas spurios ad succedēdū videat habitare spurios et incestuosos: et an sub simplici bus contineant mista. p ro. cōf. ccc. lxxv. Ber. Anto. Francisc.

Adde qd ista questio vtrū mu lier phibita phere p statutū possit donare cā mortis depēdet ab illa q. an donatio cā mortis equiparet scui potius q vltime voluntati de qua in l. tam his. ff. de do. cā mor. et per gl. et doc. in l. ff. de lega. i. et an et qñ sub simplicibus cōprehendatur mixtū maxime qñ de vtroqz simplici est dispositum. vide q ple. habent in l. titie textores. ff. de le. i.

ibi moratus est. Jo. an. dicit hoc pcedere ex presumptione ex cursu tēporis. l. h. c. d. incolis. l. i. et qd ibi not. Ault dicere q si cōstaret de animo scholaris q nō morat ibi cā sortitū domiciliū q tunc ex cursu tēporis nō contrahit ibi domi ciliū: q requirit ibi animus: sed in dubio hoc p sumitur. d. Ant. hoc putat pcedere in alio q in scholare: q scholaris videtur amozari causa stu dij. Aduerte qm dictū probatur aperte in pre alleg. l. h. nam ibi disponitur de cōmorantib? cā studij. q tales non sortitū domiciliū: et postea fit ibi exceptio nisi transactis decē annis et. Ex ceptio est de regula: vt not. in regula. j. in. vi. Et ad rationē dñi. Aut respondeo qd tollitur illa presumpcio qd causa studij ex alia iuris presump tione: q iura presumūt quē debere esse puectū in sciētia canonica in septēnio: et in quēnio: in iure ciuili vel theologia: vt in. c. ex eo. de ele. l. vi. et ibi per glo. et fuit extracta illa glo. ex proemio fforij. vbi dicitur de quinquēnio: et olim hoc pce debat quando nō emanarāt tot scripta: nec doc. nec glo. sed hodie experitētia docet q nō minus tempus requirit in iure ciuili q canonico. Sive ro scholaris moratur vltra decēniū videt qd nō pncipaliter causa studij. Fateor tñ q possent eē alie psumptiones fortiores de animo scholaris que haberēt elidere hāc psumptionē. ille tamen text. in. d. l. h. pñmū optime pbat: et vide nunqd scholaris saltē cōtrahat quasi domiciliū vt pos sit pueniri ex cōtractib? alibi gestis: et vide qd di xi. in. c. qd clericis. de foro cōp. et ultimo que ritur nūqd indistincte appellatione scholarij comprehendatur doctor. et Egid. dicit q in ma teria indifferenti et pmissa appellatione schola rij cōprehēditur doctor sicut appellatione mo nachorū cōprehēditur abbas. in. c. fin. de simo. et appellatione familie cōprehēditur dominus fa milie: vt in l. familie. ff. de ver. sig. et appellatione populi cōprehēditur senatores et patricij. vt in s. plebs. in l. i. de iure nat. gen. et ciu. Jo. an. di cit hoc pcedere in materia fauorabili: vt in pri uilegijs nō odiosis et similibus. secus in materia odiosa vt in rescriptis ad lites et similibus. arg. in regula odia. l. i. vi. fatemur tamē qd rectores scholarij bene cōprehēdunt appellatione scho larij: vt in preallega. s. plebs. vel vbi eēt doctor vlt scholaris in diuersis facultatib?. Et aduerte q Jo. an. aperte sentit q in materia etiā odiosa ac stricta appellatione scholarij cōprehēdan tur doctores et scholares in diuersis facultatib? vt q doctor in iure ciuili: scholaris in iure cano nico. Sed do. Anto. hoc vltimum non placet in materia odiosa q i tali materia sub simplici nō

ibi doct. sequuntur in l. si quis seruo. C. de fur. quod correlatiuorū ea dem est dispositio. et ideo dicebat Bal. in l. iij. in fi. C. de sacrosan. eccl. quod si vnū ex correlatiuis est permittum vel prohibitu alterū etiam videtur esse permittum vel prohibitū. et dicebat Bar. in l. fi. in princi. C. de indi. vid. tollen. et in l. fi. ab eo. C. de legi. he. quod istud etiam pro cedit in penalibus et in correctorij habetur per Semi. in. c. j. de tem po. ordi. in. vi.

Sed potest

Det. de anc. in repe. i. in. xi. char. de cōsti. et in cle. i. in prine. in. iij. qd. de vsu. cū alijs cōcor. Et cōclude q vbi est eadē omnimoda rō loquens in vno ex correlatiuis hz locū in reliquo: alias secus: vt p doc. in cle. i. per illū rex. de cōlang. et affi. per Jo. an. in. c. nō dz. de testa. per Ly. et Ange. et Sauc. in l. pperandum. s. j. C. de iudi. et per Baldū in l. i.

Cōprehenduntur mista: alleg. no. in l. h. de ver. obli. in hoc puto attendendū statū et qualitatez in quo magis incalescit: vt si magis attēdat do ctrine q discipline scholastice tūc nō cōprehē dat. als secus. sicut dicim? de hermaphrodito. nā etiā in materia penali et odiosa iudicat fm il lū statū et illā qualitatē in qua magis incalescit vt habet. ff. de sta. homi. l. qñt. et iij. q. iij. s. her maphrodite. Sz quo ad pñmū Jo. de lig. et do. meus tenet in materia fauorabili etiā appella tione scholarij doctores nō cōprehēdit: q ha bēt se doctores et scholares correlatiue. vnde si gnificatū vnus excludit alterū vt in. c. fi. de in sti. et qd no. in. c. postulatist. de concess. p bē. et hoc puto verius. Et maxime. q hoc habet vsus lo quendi qui attēdendus est. vt dixi super gl. i. Et facit etiā iste rex. vbi in materia fauorabili vt in salutatione noluit papa cōprehēdere doctores appellatione scholarij. An aut aliquo casu cōprehēdat doctor appellatione scholarij. Jo. an. de lig. qd non nisi disponatur circa actū indiuiduū. vt q prohibetur scholaribus audis re. nam per cōsequēs prohibetur doctori lectio in. c. h. ne cleri. vbi mona. lib. vi. et nota bene hoc cōtrariū vult em aperte et bene quod dispositio circa vnū ex correlatiuis extēditur ad reliquū. f quod procedit etiam in materia penali quando correlatiua vniformiter se habent. alias secus. Ad hoc quod no. Bar. in aut. qui semel. C. quō et qñ index. et Bald. in l. nemo. C. de sacrosanctis ecclesijs. et ideo si constitutio seu statutū impo nit penam vendenti certam rem: illa pena intel ligitur repetita respectu emētis: qd no. Ad pres dicta facit. xxxij. qd. i. si quis vxorem. et l. eū em ptoz. ff. de re iun. ven. Ad fm Jo. an. de lig. pōt se cundo cōprehēdi doctor q scribitur scholaris bus sub nomine vniuersitatis. qñ tūc doctores p interpretationē intelliguntur cum sint de vniuer sitate hoc dictum nō bene capio cum doctores faciunt vniuersitatē de p se. vt in. c. ex literis. de cōst. et scholares etiā de p se. vt in. c. qñ in causis. de procu. vnde et hic scribitur scholaribus etiam sub nomine vniuersitatis: vt patet ibi vniuersis et. non em dicit singulis nihilomin? exprimunt doctores. et No. etiam ex predictis q etiam in materia stricta appellatione scholarij cōpre henduntur eorum rectores. hoc sentit aperte Jo. an. Sed contrarium facit gl. sing. in cle. vt hi. de eta. et quali. vbi mature dicit q appellatione ca pituli de pprio significato non venit caput capi tuli vt prelatus. sunt enim hec diuersa: vt patet ex diuersitate titularum: vt. j. de his que fiūt a p la. et in titu. de his que fiunt a ma. parte capituli.

Sed potest

C. de communi ser. manu. Item vbi vnum corre latum non po portionatur alte ri quod vno ex correlatiuis di sponitur non vē dicat sibi locum in alio fm butr. post Jo. an. and. i. c. vniuersitatis. in. h. colum. j. de sen. ex com. vnde lex disponens de potestate viri er ga filios non ex tenditur ad vxorem qz hēc mate ria ei nō propor tionat i. s. itaqz. instit. de exhere da. lib. i. Reliqua vide hic per mo der. et latins at tingam in. c. j. d. loca.

Addo q corre latina eodem tē pore orta sunt sz Bal. in rub. C. d reb. cre. i. ver. vlti mo qñtur. et id idem Bal. in au then. ex causa. in xij. co. C. de libe. preterit. dixit qd correlatiuorū ea dez est natura. et dixit glos. quam

Sed potest

Stoemium.

¶ **S**ebasti. Sapia. ¶ **V**oluntatē suā. Cōtra hoc facit q̄ iuramentum
nō facit qd̄ illud qd̄ est reuocabile nō possit reuocari patet qz testm̄ qd̄
est reuocabile ēt qd̄ sit firmatū iuramento pōt reuocari. vt no. Bart. in
l. si qs in pñ. testamenti. in vlt. co. ff. de leg. th. gl. 7 alij. in. l. j. C. de sacros.
eccle. Bart. in. l. si qs inq̄linos. §. si. ff. de leg. j. 7 l3 Ol. consi. cxxvj. viso
insiro. dicat q̄ h̄
procedit s̄m legi
stas nō s̄m cano
nistas: tñ s̄m fir
mat Imo. in. d. l.
si qs inq̄linos.
§. si. 7 in. c. cū con
tingat. de iureiu.
de quo tamē per
Barth. veronē. a
i pante. cxxj. si p̄
p Alex. l. l. stipu
laris hoc mō. ff.
de x̄b. oblig. vbi
cōcludit q̄ valet
scdm. cogita.

Sacta deo. add
Bal. 2s. cclxxvj.
ij. li. Et an ex sti
pulatione alteri
acgrat actio abo
senti, vide Spe.
in ti. de satis. s. vi
fo. ver. sed qd re
cipiet. Ber.

26 **N**ō appella-
tione bononiens-
fuz. Vide plene
p do. And. sic. et
moder. m. d. c. ro-
dolphus. et ibi la-
tius dices. et oīno
videas Fel. i. iij.
conclusionē.

Adde tu an
appellatione ci
uitū veniat comi
tatuū: Fran. are.
p. lxxv. Abb.
p. li. q. lib. Bar.
Zacharias.

Adde multis
plures modos et
differētiā sciūtū.
et tripliciter sūt
profel. qui in vrb. constan. lib. xij. et sic pōt saluari
hec gl. quā sic intellectam no.
Quotidie debet fieri illud quod etiam fit ali
quo intervallo temporis.

2 in quo ab inco- 2 Rubricae sunt autenticae quando habet perfectam
lis differat p^{re}pa- orationem.
rationem. in. l. cines. Promittens scribere librum vel textum: tenet
n. u. si. 2 in addi. scribere rubricas.

Item ubi debeat 3 Testes qui dicunt aliquē quotidiē possedisse re.
subire inūera ibi non sunt falsi. licet aliquib⁹ diebus nō possideat
dē. nu. 6. 7 in ad. vel aliquo intervallo.

di. 7 qd si sit plus 4 Lex positius an debeat observari in foro cōsciē
riū ciuitatū. Itē
nō verba cēset 5 Fraudans gabellas tenetur in foro conscientie
tie vide. j. nume. 6.

¶ Penam vltra sortem non tenetur quis soluere
de iure canonico.

7 Lex decisa siue refecata an ⁊ qñ possit allegari. 10.
8 Rubrica an a rubro sit licita argumētatio: ⁊ qd
esse cinis Bonos si rubrum est generalius n̄taro vel contra.

nie vel qđ ibi sit
oriundus aut de
michilum habeat

vide Bar. in l. p. vinctuales. in fi. ff. de verbo. obliga.

Val. omnino in l. siue possidetis. C. de proba. z ibi Anto. z omnes. C. ne vxor pro mari. gl. z Archi. in c. florentinus. lxxv. dist. latissime per Fel. in c. significante. in ne. co. per. ouerit composella. de rescrip.

An̄to. fr̄cā. ¶ Ad hoc an appellatiōe ciuiū veniāt comitatiui dī
qđ nō ēē stricte significatiōe. vt p̄ bal. i. l. ff. ad moni. z p̄ bar. i. l. vrbis.
i xij. s. qđ cū sitas. ff. xij. sig. z i. si no. qđ qđ incit. ciuitatis. ca.

qꝛ nō cōtinent vꝛ in rēpꝛsꝛlꝛs ꝓꝛcessibꝛs ꝓꝛtines ꝛ similibꝛ. ꝑꝛm bal. in auct.

cino.in.vj.co.C.ne vxor p mari.7 in.l.3 si in aliqua. ff. de offi. procon.
7 h p Ro.in.l. si finita.in. s. si de vectigalib. de va. infe. 7 p Alex.in.l.
punciales.7 in.d.l. vrbis. de ver. sig. 7 l. q ex vico. ff. ad mu. 7 q dicant
pprie cines an originarij, an ex privilegio. vide gl.in.l. cines. C. de ap.
7 ibi p Bal. 7 p Alex.in.l. si manet. in. s. j. ff. de adul. 7 p Alex. in confi.

Rex pacificus. **P**ro-
prium in quo concludit finale intē
in iuris generalis. Scōdo narrationē
in qua ostendit intentū finale huius cōpilatio-
nis seu iuris particularis ibi, sane. Tercioj cōclu-
dit ibi volentes. Prima subdividit quia primo
ponit finē viatoris. i. hōis ad quē a deo dispositus
est. Scōdo causam deviatōis ab hoc fine ibi:
s; effrenata. Tercio vt ad debitū finē viator de-
ducatur concludit legē necessariā et ostendit tres
virtutes ac proprietates legis ibi, ideocq; lex pro-
ditur. Scōda pars subdividitur q; primo ponit eū-
tū cōstitutiones ecclesiasticas correctioni sub-
mittēdas: et ponit materiā et causam impulsivā
huius cōpilatiōis. Scōdo concludit cām finale
ibi ad cōm tertio causam coadiutivā ibi per di-
lectum quarto formale ibi refecatis. et hec divi-
sio sufficit p̄ summario. **C**asus literalis. **P**re-
missa salutatione sic expone casum in ista consti-
tutiōe. rex pacificus. id est dñs noster Iesus Chri-
stus sua pia miseratione ab initio mūdi disposuit
sen prouidit subditos suos fore pudicos pacifi-
cos et modestos. S; ex aduerso surrexit effrena-
ta cupiditas: sui prodiga: pacis emula: mater li-
tium materia iurgiorū: q̄ quotidie tot litigia ge-
nerat: quod nisi iustitia reprimere conatus ip̄s
et explicaret multiplices q̄ōnes: abusus litigato-
rū exstingueret fedus humani generis et concor-
dia exularet extra terminos mundi dato sibi li-
bello repudiū, et ideo circa istā cupiditatē lex p̄-
dita est vt noxi appetit ip̄s restringeret sub
regula iuris p̄ quā humanū genus informatur
vt honeste viuat: alterū nō ledat: ius suū vnici
que tribuat. Scōdo in versu. illo sane. ponit do-
minū Grego. casum huius cōpilatiōis dicēs qd
p̄ magistrū Raymundū capellanū suū ad com-
munē vtilitatem studentū fecit redigi in vnum
volumen diuersas cōstitutiones et decretales epi-
stolas p̄decessorū suorū q̄ disperse erāt per plu-
ra volumina: quarum aliquę propter nimiam si-
militudinē: quedam propter contrarietatem:
quedā etiā ppter sui prolixitatē confusiōe in-
ducere videbantur: quedā etiā vagabantur ex-
tra volumina supradicta de quibus tanq̄ incer-
tis frequēter in iudicijs dubitabatur: adiciens in
super quasdā constitutiones et decretales episto-
las suas per quas quedā que in prioribus erāt
dubia declarent. In fine precepit Grego. vt hac
tū cōpilatiōe vniversi vtantur in iudicijs et i scho-
lis phibēs ne aliq; p̄sumat aliā facere compila-
tiōe sine licentia sedis apostolice specialī. **B**er.
Mot. primo qualis d; esse rex, debet enim esse
pacificus: q̄ non vult pacē nō est heres Chri-
sti: qui in testamento suo principaliter reliquit
pacem dum dicit. pacem meam do vobis et. de
quo in. c. ad apostolicē. et ibi per gl. de re iudic. in
sexto. Et nō. qd debet esse talis quales subditos
suos appetit esse. Item collige vnde p̄cedūt li-
tes iurgia, et cōtentiones: p̄cedūt enī a cupidita-
te que est radix omnīū malorū: et p̄cedit ex car-
ne infecta ex materia originalis peccati. vñ pro-
pter hanc infectionē dicit canon qd oīs etas ab
adolescētia prona est ad malū. et qd. i. oīs etas.
et alibi p̄clius est cursus ad voluptatē et malū,

tiā.c. constantinus. c.vj. dist. c. duo. xij. q. i. z hec ponit eleganter Buxi.
in suo repertorio. in verbo rex. ad de etiam Albe. de rosa. in. l. decerni-
mus. in prin. C. de sacrosan. eccle. vbi dicit q rex est imago diuine ma-
iestatis qui nō debet seruire in subditos vel in finitimos. q oia elegā-
tius psequit Erasmus Roterodamus in lib. de instit. princip. chri-
stiani. vide Corse. in repe. c. grandi. co. xx. de sup. negl. prela. lib. vi.

Appetit esse. Adde illud Tullianum, qualis in reputatione princeps esset tales et reliquos solere esse cives. Ber.

et natura

b

Sanonmi. super prima parte primi.

Adde in hac dictione semper: et dictione continuo. Ro. cōsi. cel. xliij. vbi dicit qd licet quis intraverit continuo sterisse in civitate non dicitur perturus licet fuerit aliquo tempore absens: et cōsiliū quod allegat Feli. precedit istud vbi colligit Ber.

Sine intermissione. De ista dictione et similibus vide hic plene per do. feli. cui adde

Bar. in. l. si quis a ista. ff. de cōdi. et demon. vbi dicit nō esse necesse qd b omni momento gesserit cū aliquo cū quo stare ius cū qd facit ad qōnem notatā p d p. in. l. i. ff. sol. ma. facit etiaz p rectoribus ciuitatū qui debēt se cum ducere et tenere certū nūmerum famulorum nō em requiritur qd omni momēto stent in domo vñ dicit se vidisse qōtionē d fctō. Quidam officiā e lis voluit probare familiā p tinue tenuisse. p dicit testes q dixerūt qd dictos fami liares viderūt se cum in p rādio et in cena: dicit testes probare. nō em debēt dicere de qlibet momēto sed satis est qd p bēt q apud re ctorez seu officiā le fuerāt. p tē. in d. l. si quis ita.

Sebasti. Sapia. 7

Auq. Et hoc colligitur q licet negatiua neget vsq i infinitū vt est gl. not. i. l. hoc genus. ff. de cōd. h ad emō. et no. Ol. i cōs. xvj. thema. et Deci. in p. iij. in fi. colū. iij. tñ re stringit ad pgruā interpretationē.

Indefinenter. vide tex. iuncta gl. in. c. si quis vult. xxxvj. dist.

Zacharias. **A**dde pro elucidatione horū vocabulorū. s. omni tpe: semper: et ceterorū id genus: qd civiliter debeat intelligi. i. horis et tēpori bus cōpetentibus: vt. l. si cui. et l. si taz angust. ff. de serui. et de off. arch. c. ij. si seruitus dicitur continuanda aqua quotidiana. ff. de serui. vbi. predio. l. foramē. et de aqua quori. et est. l. i. §. quod aut. et de hac dictione indefinenter: vltra hic alleg. vide Archi. xliij. distin. in prin. l. post. in c. vnico. de offi. custo. Imol. in. c. cautio. de fide instrumentorū. vbi ex posuit indefinenter: id est sine cause adiectione.

Ant. Francisc. **A**dde qd verba quātūcūq generalia semper debēt intelligi civiliter et recipiunt restitutionē de habilitate. vt in. l. i. §. gene raliter. et ibi per Bar. ff. de leg. prestan. et est bonus tex. et ibi Bar. no. et reliqui post eum in. l. i. in. §. itē nunciatio omnibus. ff. de no. ope. nun.

Lex positina. Dicitur. in. c. i. de constitu. post istum.

Gabellas. Adde Bald. in. l. veluti. in fi. ff. de iusti. et iur. et in. l. i. §. C. de iu. annulo. aureo. et in. c. quāquā. de cōsi. in sexto. et in. l. i. §. de vecti. et in l. cū pponas. in fi. C. de nauti. feno. et in. l. iubemus nullā. C. de sac. san. eccl. et in. l. i. in prin. C. de cadu. tol. Bar. et doc. in. l. vectigalia. ff. de pub. Jo. an. in. c. eos. de immunita. eccl. li. vi. in nouel. et vide Bal. in. c. i. que sint regalia. vbi ponit: an sit dolus malus fraudare pedagia adeo qd in foro conscientie teneatur: et vide istum in. c. i. §. de consti. in. iij. col. ibi et adde dictum Bal. in. l. vectigalia. et per Firma. in tractatu suo de ga bel. in. ix. parte principal. in. i. §. et iij.

Zacharias. **A**dde de hoc dicto. s. de fraudante gabellas: an et quā do puniatur. et fallentias ad hanc regulā in. c. i. col. iij. nu. 2. in fine. in addi. meis post alios. §. de constitu.

Sebasti. Sapia. **P**redicta gl. de hac gl. per plura per And. sic. in repe. c. ragnaldus. col. cxij. cum sequē. de testamen.

Gari proponendo verbū extra. Pet. et Alb. q sic: quia sunt extravolumen decretorū. domi. Card. dicit quod cū hoc volumen hodie sit certū et ap probatum nō expedit allegare cōstitutiones per ver. extra sicut olim fiebat: et hoc puto verius: qz superfluis nō est vtēdum. Nam per allegatiōes satis agnoscitur qd allegatur cōstitutio posita ex tra volumē decretorū: quia alius est modus pro cedēdi in hoc volumine. et alius i decretis. **I**n glo. in verbo disposuit. opp. pro declaratiōe glo. nam si deo disposuit sibi subditos fore bonos ergo nō possunt peccare cū dei dispositio falli nō possit. Solu. metu contrarij. glo. exponit non ne cessitudo: sed per prouidentiam et predestinatio nem. et videtur primo gl. sumere ista duo. scz prouidentia et predestinationem promiscue. Differit tamē: quia predestinatio est preparatio gratie: et predestinatus nullo modo damnari potest: vñ predestinatio est ad bonum presciētia ad malū. non tamen intelligas qd predestinatio vel psciētia necessitet ad bonū vel ad malum: sed qd deus sciebat aliquos esse casuros: ideo illos nō predestinauit. alios vero quos sciebat ad bonū reuer suros predestinauit: dic subtiliter vt habetur de vtroq. xxiij. q. iij. vasis ire. cum. §. sequenti. s. hic sumitur in glo. predestinatio large: qz oēs homi nes largo modo predestinati sunt. i. creati i boni tate et pueni ad bonū: sed abutendo libero arbi trio committunt malū. Secundo potest solui cō trarium exponēdo subditos. s. predestinatos: vt exponit glossa sequēs. sed hec expositionis re stringit literā que videtur loqui de omnibus ho minibus. **I**n glo. in verbo pudicos. in fin. opo po. contra text. nam pudicitia est virtus particu laris: dicitur enim a pudore i quo est verecūdia. vnde cōstitit circa ea de quibus verecundamur. vt de desponsa. i. puerū. c. puberes. et tamē text. p hec verba videtur innuere qd deus creauit ho mines vniuersaliter bonos. Solu. gl. forte metu contrarij. exponit pudicos. id est castos. qz casti tas est generalior virtus qd pudicitia. nā p pū castitatis est reprimere cōcupiscentiā ex qua ori untur omnia mala de constitu. nam cōcupiscenti az. et de hac castitate sic generaliter sumpta in c. si enim. de peni. di. ij. loquitur tex. q dicit quod nemo gloriari potest se castum habere cor. sic ēt potest intelligi tex. i. aut. de lenonib. §. sancim. collatio. iij. in glo. Nam hec castitas sola possibi lis est deo animas presentare. ille tamē tex. nō lo quitur de castitate generaliter sumpta: sed put

C. de episco. et cleri. Roma. in repetitione rubri. de arbi. in fin. et videas istum in rubrica de appella. in fine. et in. c. rna. de vsuris. in fine. et in. c. di lecti. post gl. fin. ibi de arbi. et limita dictam gl. procedere in pena impo nenda per iudicem. secus quando pena cōmittitur ipso facto per. l. cō missa. ff. de publi. et dixi in notabilibus meis in versu. pena. not. incipi. in foro conscientie.

Adde quod illā glo. in. d. c. fraternitatis. sequitur domi. Jas. et mul ti alij ibi allegati per ipsum in. §. sed iste in. xxvj. col. in. versu. et pene le gales. et. insti. de actio. vbi attingit materiā conscientie. Tamē ego so litus sum allegare gl. que in terminis cōtrariū vult. in. c. sane. in gl. vlt. xliij. q. v. que allegat tex. apertum in. c. cum denotissimam. in. fi. xij. qd. h. qui est tex. Grego. pape. Aeneas de falco.

Sebasti. Sapia. **A**ut fuit. Vide Ange. are. insti. de test. i. princ. Pau. de cast. et doder. in. l. i. §. C. de edi. di. adria. tollen. vbi ponit an possit lex abrogata allegari.

Predestinatio. De materia predestinationis adde beatum Tho. in prima parte summe. q. xxiij. per totū. in primo senten. di. xl. et xli. nā in. xl. agit de predestinatione et in sequenti de reprobatione. et in ques tiōib. de veritate. q. vi. et adde Sco. lib. vi. sentē. dist. xl. q. i. et in lib. iij. senten. dist. vñ. q. h. et per eundē lib. vi. senten. dist. xli. q. j. vtrum sit aliqd meritum predestinationis et reprobationis.

Castitas. Adde de cōmendatione castitatis Spec. in tit. de aduo. §. v. versu. commendat. Bernar.

est virtus

a zacharias. ¶ Sine alijs virtutibus videtur innuere Abb. qd castitas sit virtus dñi dicit sine alijs virtutibus dictio em sine: est exclusiua dictio. sed vnius et eiusdē speciei. vt no. Guil. de cu. in. l. j. §. pretor. et in. l. si eū. et qd ibi no. in addi. ad eum. ff. de pig. acti. Quod tñ an sit verū dic qd sic per. c. vlt. et qd ibi not. Archi. xxxij. q. vi. et vtrū sit gñalis et an distinguat a pudicitia et ab abstinentia: quōd se apd illas habeat no. scda scde. qd. iij. Et inquantū dicit Abb. §. q. gl. male alle. text. in aut. de leno. duz dicit. qd castitas sola ē possibilis et dic q. ly. sola i ordie litere nō debet cōiūgi cuz ly. castitas sed cū dictione fiducia eritq. sic et sola et fiducia ablatiui casus. et sic pperā illū tex. et citauit glo. absurdū em esset multū qd sola castitas viā paradiſi nobis reſecaret pauci enim casti. et sine carnali vitio iueniunt vt dicit tex. in. c. q. tua in fin. cuz b simi. l. dist. et in castitatis cōmēdatione: vide tex. xxxij. q. j. c. h. vbi Hieronimus interpretat dictus beati Jo. de castitate. idē per Jo. an. d. in. c. qd a te. de cleri. cōiūga. Anto. Francif. Et de cōmēdatione castitatis vide per Specu. in tit. d. aduoca. in §. hic dicēdū. in x. Lōmēdet aut. et vide eūdē Spec. in ti. d. eo qui mit. i posses. in verſi. porro. et adde qd castitas dicitur etia in matrimonio. vt i. c. i. cena. et in. c. tenere. xxxi. dist. et vide gl. in. c. cōiūgia. xliij. di. et vbi gl. et d. card. i. cle. pe. d. ſen. exc. in pma op. in fin. et habet. h. regū. c. vi. et ideo dicebat Ang. in aut. de restitu. et ea que pa. §. vñ. in ver. nota mulierē. qd mulier scdo nubes etiam intra annum luctus dicit caste viuere nisi intrasset amplius nō nubere. illa vero. que tertio nubit non dicit caste viuere fm ange. in aut. quō opor. episco. in §. hec ante de deo. in fi. per illum text. collatione prima. ¶ Adde tñ qd verbū caste: prolatum a marito respectu pſone vxoris intelligitur de viduitate fm Bal. in. l. deo nobis. iij. col. in verſi. iuxta predicta querit. C. de epi. et cle. et habet p. gl. et doc. in aut. cui relictū. C. de indic. vidui. et per Ange. in aut. de non eligen. secūdo nubes. i. §. cum igitur. et per Barto. in aut. de hoc locū. C. si secundo nupsit. mulier. et per Barto. in. l. mulier. in. §. cum proponeretur. et ibi per alexā. qui multa allegat. ff. ad trebel.

b zacharias. ¶ Ordo prioritatis et posterioritatis. Adde quod regula riter quod est prius in ordine scripture presumitur esse prius in tēpo re. ita not. do. Bald. in. l. j. C. de impub. et alijs subſi. idē in. l. aduersus.

C. de furtis. Semini. in. c. j. de constitutio. lib. vi. inferens firmam hāc regulam quod in dubio est locus ordini verborū quē posuit Bart. i. l. gallus aquili. §. quidā. ff. de libe. et posthu. Idem in. l. heredes. §. pe to. ff. ad trebellianuz. et Fel. in. c. cū dilecta. colum. iij. ver. ordo scriptur re quādo. de rescriptis. et ibi deo dante amplabo: est enim materia il

illi? compilationis: vnde potius debet dici vera c quam autentica. De rubricis vero decretaliū et legū dicendū est qd aut cōsonat nigro et pñt alle gari vt nigrum: et ideo quotidie allegamus vt in rubro et nigro. j. vt eccle. beneficia. et C. vt nemo in iustus agere cōpella. C. ne qs in sua causa ius sibi dicat. Et hoc verū qñ oratio est perfecta: vt in p dictis et similib. secus si est imperfecta oratio fm Joan. and. vt in rubri. de offi. deleg. patet et de re scrip. sed dic qd tunc non possunt allegari dispositiue. sed bene ad aliū effectū possunt allegari et licita est argumētatio. vt. j. dicam. Si vero rubri. contradicit nigro tūc statim nigro qz rubrum veni ad declarationem nigri. si vero latius loquit rubrum quam nigrum tūc vñū suppletur p reli quum. et conuerso: vt notat Bart. in prealleg. au tenti. ad hec. Idē dic si rubrū loquitur clarius et specialius quam nigrum: qz tūc nigrum intelligi tur secundū rubrū. vide glo. notabilem. in. l. j. C. de profes. q. in vrb. cōstā. lib. xij. facit gloss. in. c. cū monasteriū. de electione. Et aduerte qd rubri ce pñt allegari ad quatuor effectū. Primo dis posituue sicut allegatur nigrum: et hoc pcedit qñ oratio est perfecta et cōsonat nigro. vt rubrica vt ecclesiastica beneficia et c. Secūdo allegat secū dum modum quē inducit gloss. in. c. super gratia. prealleg. et in. c. bone. de confirma. vtili vt iutili. videlicet ex quo materia executorū tractatur sub rubrica de offi. deleg. ergo executor habet delega tam. Tertio allegatur qñ ex vna. l. vel vno. c. eli ciūtur varie lecture vt capiatur illa que cōgruit rubro. vt dicit glo. in prealle. c. cum monasteriū. Quarto allegat ex ordine ipsarum rubricarū sicut allegat Joan. an. in. c. j. de mut. peti. et dixi i c. ex parte. de appel. et not. in. l. j. de cōfirma. tuto. f

g ¶ In gl. sibi nō fuerūt mortui i ſerto. no. glo. pro cōcordia testiū dicentiū qd omnes fecerūt e aliquid vt non vitiet eorum dictum si pauci ex il lis illud nō egerūt. Et in eo quod glo. tangit an de modico sit curandum § dic vt in. c. si pponen te. de rescriptis. Et quo ad principalē questionē glo. breuiter potest dici qd vtendū est decretali bus huius compilationis. in iudiciis et in scholis fm ipsarum intentū quia si est priuilegium dbe mus vt i vt priuilegio si vero ius commune: et tūc fm ius commune. et sic clara est litera. ¶ In ea. gl. si ibi: de fide istru. pastoralis. Joā. and. dicit q re spectu decretaliū seu extranagātium b q emana uerunt post hāc cōpilationē tenēdū est id qd ha betur in proemio. vi. lib. et qd no. per glo. vnde f3 do. Card. procedit dictū gl. respectu eorū q ema nauerāt ante cōpilationem: q nō procedit: quia oēs decretales emanate ante hāc compilationē sunt reſecate per istā vt patet in fi. ter. vbi mādat hāc compilationē tantū obseruādē. ¶ Alie ergo decretales in hac cōpilatione non inserte vident reſecate vel tanq. superflue vel tāq. cōtrarie: et sic nō est licitum amplius aliquā ex illis allegare vt

catur modica: vide per eundē in titu. de furtis. verſi. sed quid si nanta. et dicit Alexan. consil. lxx. quod testis in modico contrarius non dicit falsus. Ber. de landri.

g ¶ Sebast. Sapia. ¶ Curādū. Vide Dec. in. c. d. appella. j. de appel. Jas. in. l. sciendū. in fi. col. iij. ff. qui satis. cogā. Fel. in. c. que in ecclesia rū. col. xviij. ver. iij. declara. j. de consti. Bal. et Jas. in aut. qui rem. C. d. sacrosan. eccl. Jas. in. l. j. col. vi. verſi. iij. limita. C. qui admit. zacharias. ¶ Sen extranagātii. Adde an sentētia lata cōtra extrana gātem sit nulla: et hoc qñ de illa pōt probabiliter dubitari nec fuit su perior cōsultus: cōclude breuiter post Bar. i. l. cūprolati. ff. de re iu. non esse nullam. quam opi. tenuerūt Ant. de but. Card. et Jmo. in. c. pastoralis. et ibi Feli. post eos. col. h. Ultimo p istū tex. de fide istru. vbi dicit esse cōm. opi. Domi. de san. Semi. in. c. intantū. col. pe. xxi. di. l3 do. abb. in. c. pastoralis. tenuerūt cōtrarium limitabis tñ vt per Feli. ibi post Bal. ibidem. et in. l. leges sacratissime. in. h. q. C. de leg.

lius capituli. ¶ Argumenta tio a rubro. adde istū in rubrica d sagittarijs. et i. c. ad audientiaz. d reb. eccle. nō alie nan. glo. et ibi istuz in. c. vnico. d peregr. et istū etiam in capitu. illud. d. presum. Jmol. in cle. i. in iij. col. in x. quid autē si rubruz sit generali? nigro. de elec. dicā ple nius in rubri. de constitu. post do minum meum. ¶ Adde tu q po sui. §. i. verbo ru bricas. et abb. cō sil. lxxij. Ber.

Sebast. Sapia. ¶ Rubro. vis late. d. Jas. in ru. de act. in princ. And. sic. in rubr. j. de iudi. moder. i. l. j. ff. si cer. pet. ¶ Qd omnes fece rūt. dicā in. c. j. d cōsti. in glo. in x bo: ab oibus.

¶ De modico vi de plene in. d. c. si proponente. et i tractatu meode minimis. vbi plu ra accumulauit p et contra.

¶ Adde tu que scripsit alexā. cō sil. cū iij. vbi cōsu luit: an stante sta tuto q falsificas monetā gburat: si aliqs cudat ba gatinos an de beat gburū. et cō cludit q si mul tū duiat et facit qd pro modica le sione nō dat resti tutio vt cōter te nef maxime per spe. i. ti. d. in inte. restitu. §. h. ver. et scias. et q res dis

Sanozmi. super prima parte 32mi.

A Bure nulla. ad de qñ snia lata 3 extranagantē sit nulla ipo iurer. o. cōst. cclz. zacharias.

B Catholica. id est vniuersalis et vbiqz porrecta. C. de summa tri. 11 fide cath. in ru bria. 2 ibi Sui. de eug. 7 docto. p. eū. ita etiaz expo sit 330 in sum ma. eo. tit. 5. item qd sit. 7 Archi. et a Sem. i. c. funda mēta. d. ele. li. vi.

C Diffinitio. vbi 1 Dan. ad he breos. xi. 7 Tho. 1 in. 1. q. 1. 7 Sco. 2 tum in. 1. q. 1. lib. sen 3 te. dist. 1. q. 1. q. 4 vnica. vbi dicit qd est xpus intel lectualis superna 6 turalis immedia ta a deo infusa in clinās intellectū viatoris in assen sum credibilium reuelatorū vel in ppositiones pro pue theolo. Vel dicit qd fides ē do nū dei instrūctis 7 mouētis hoīes ad credēdū ea q non videmus. et vñ causat fides vbi Tho. scda se cūde. q. vi. qd cau sator a deo infer rius mouētē mē tem per grātiā quantum ad as sensus q est prin cipalis actus fi dei. vñ aposto. 7 ad Rom. 1. q. gra tia saluati estis p fide. Et de ma teria fidei. vide Scotū. i. q. 1. lib. sen ten. dist. 1. q. 1. 7 ad dist. 1. q. 1. i clausue. 7 q differ rentia sit inter fi dem spem 7 cha ritatē. per Tho. secunda scda. q. 1. Anto. Francisc.

A dō q fides est vna. cle. i. in. 5. fi. 7 ibi Lardi. de exel. prelato. 7 i cle. pma. de sum ma trini. 7 fid. ca tholi. 7 de conse. dist. 1. in prin.

E t adde q fides vnice est cas put ipse chustus vt in. c. 1. in fin. de Jac. vinctio. 7 in. c. veniens. de psoy tero non bapti.

E t fides dicit

disponat sicut ante disponebat. Sed dic clarius q aut querit de extranagātibus editis ante hāc cōpilationem: 7 olim in illis habebat locum. c. pastoralis. nā illud emanauit ante illā compila tionem: sed hodie sunt refecate. vt. 3. dicit. aut que ritur de extranagātibus editis post hāc compila tionē. 7 hodie etiam sunt refecate per id qd habe tur in proemio. vi. lib. Restat ergo necessario cō cludere qd. c. pastoralis. habet locum dūtaxat in scetalibus extranagantibus editis post compi lationē. lib. vi. 7 Et aduerte ad vñ qd colligit. ex hoc tex. iuncta glo. qd probabiliter in iudicijs du bitari pōt de extranag. 7 idem probat tex. in proe mio. vi. Et facit hoc multū pro Bart. in. l. cū pla tis. ff. de re iud. 7 pro communi modernorū sen tentia in prealleg. c. pastoralis. vt sentētia lata cō tra extranagātes sit ipso iure nulla. 7 cuius cōtra rinz tenui in. d. c. pastoralis. 7 vide quod ibi dicit.

De summa trinitate 7 fide catholica. Rubri.

Fides quid est 7 quomodo differat a spe.

Articul⁹ fidei qd sit 7 eius diffinitio 7 quot sint. Baptismus nō est articulus fidei: sed sacramētū. Impletur et explicite quid significet.

Hereticus nō dicit q errat in articulis fidei nisi pertinaciter suum errorē defendat: vide in nu. 7. Differentia inter clericos 7 laicos circa scientiaz articulos.

Glos. continuat rubricam 7 sit continuatio ad ostendēdum ordinē in volumine seruati. debent enim cōstitutiones sub cōgruis titulis collocari vt not. j. in pēmio lib. vi. 7 C. de nouo codi. cōpo. in prima cōstitutione. Posset 7 aliter cōtinuari: sed cōtinuatio gl. sufficit. De materia rubrice ha betur. xxi. dist. qui eps. vbi est pulcher tex. conti nēs super quo sit examinādus episcopus in ei⁹ p motione: 7 incidenter tractat de summa trinitate. Itē habet de cōsecre. dist. 1. in. c. fin. 7 dist. vlt. i. c. penul. 7 vlti. reperitur. in. vi. 7 in cle. Et pro in tellectu rubrice in qua dicitur de sum. tri. et fide catho. qro quare dicit de summa. 7 quare de ca tholica. Quod ad primū dīcēdū q dicit ad diife rētiā aliarum trinitatū q nō sunt summe: vt est trinitas in candela vbi est spendor ignis 7 calor nō enim intēdit hic tractare de tali trinitate: sed de summa. Et secūda ad hīc catholica: ad re stitutionē verbi fidei: nā fides fm etymologiam vocabuli dicitur: qz p ea sit quod dictus est: vnde vt restringeret hoc verbum: quia non intēdit tra ctare de fide sic gñaliter sumpta ad hīc catholica: 7 catholica idē est qd vniuersalis b nā greci catho licon vniuersalē vocāt fm Boe. de trini. hec enim est fides vniuersalis respectu diuersarū regularū 7 quia eius cultus per oēs mundi terminos ema nauit iuxta illud psal. In omnē terrā exiuit son⁹ eorum. 7c. Et in glo. i. ibi: vnde videtur inferen dū qd fides est spes. ista glo. nititur impugnare diffinitionem apostoli: tuz qz nō est cōuertibilis cum suo diffinito. quia spes est substantia speran darum rerū 7c. tamen fides non est fides. Itēz qz diffinitio apostoli tantum comprehendit futura. Sed doc. communiter saluāt diffinitionē apo stoli maxime per id q dicitur in ipsa diffinitioe arg. non apparētium 7c. que verba possunt se ha bere ad preterita presentia 7 futura. Itē ob. quod in ipsa diffinitioe pcedit dū dicitur q est substantia sperandarū rerū 7c. qz sic exponitur: fides est substantia. i. fundamentum seu firma subsistētia sperandarū rerū: qz facit subsistere in nobis res sperandas in pēnti per spem: in futuro p rem. An nō cōprehēdit simpliciter futura: sed res speran das. i. illas res quas sperare debemus. 7 hoc pōt referri tam ad presentia q ad preterita et futura dūm pōtea dicit arg. non apparētium: ideo sic di cit qz cū volumus aliquid pbarē dicim⁹. Abrahā sic dicit. chustus sic dicit 7c. ex his sumimus ar gu. id est probationem nā apparētium. Et de hoc per magistrum sententiarum. li. 1. dist. 1. q. 1. q multiplicitate diffinit spem: 7 dicit qd spes est

virtus qua spiritualia 7 eterna bona sperant id est cū fiducia expectantur: 7 conuenit spes cū fide quia est de indiuisibilib⁹ sicut 7 fides: nā quis nō sperat ea que videt. sed differunt spes 7 fides: qz spes est tātū de futuris: fides autē h3 se ad omne tempus: vt in gl. Item fides est bonarum 7 mala rum nā ex fide damnatio: 7 vita eterna credūtur. Spes vñ est tñ bonarū rerū: qz nemo sperat seu desiderat sibi mala. Item fides est suarū 7 aliarū rerum nam ex fide homo credit se sempiternū 7 angelos sempiternos. spes vero est suarū rerū et ad se pertinentiū: qz quis tñ sperat seu desiderat ea que sunt ad sui cōmodū: vt est vita eterna. Et ex predictis habes defensatam diffinitionē apo stoli 7 quid sit spes. 7 qd fides: 7 in quo pueniūt: 7 in quo differunt. In eadē gloss. ibi et etiam demones. vult ergo glo. q demones habēt illā informē quia non habent illam informatā chari tatē: 7 hāc fidem dicit glo. habere prauos 7 infide les homines. Iaco. d. albergo. refert magistrū sententiarū 7 alios theologos tenere demones nō habere fidem etiam informem quia fides po test habitare in prauo illum in bonum inducēdo quod nō est in demone: quia nō pōt ampli⁹ illuz trahere ad bonum. Item fides informis prout ē fides sapit naturā fidei informatā. 7 sic fides etiā informis est volūtaria certitudo: vt dicit in diffi nitione gl. Ande licet prauī hoīes volūtarie cre dant: demon tñ nō credit: qz ei⁹ credere est cōtre miscere: nam deliberato velle non vellet demon deū esse: nec articulos fidei esse. 7 sic i eo fides nō cadit. d. Lard. nititur saluare dictū gl. dicens de monē habere fidē oīno informatā. sed prauī homi nes habent informatā: sed non oīno. nam demō cre dit sine aliqua inclinatione: sed prauī hoīes cum aliqua inclinatione. Puto primū dictum veri⁹ quia vt supra dictū est in fide requiritur volūtas in credente: 7 hanc volūtatēz demō nullo modo habet. vide tamē per magistrū sententiarū in lo co palleg. In ea. gl. ibi: fides nostra eadē est in substantia. Aduerte q fm Iaco. gl. contradicit si bñpfi. nam hic in prim. dicit vñā esse fidem nume ro. 7 tñ. j. dicit qd distat fides nra 7 antiquorū in qualitate. et ex eo quod dicit distat in plurali. nu meros: aperte innuit plures esse fides numero: et ideo elegāt⁹ dixisset quod in fide nra 7 antiquo rum diuersitas notari non pōt cum in se non dif ferant: sed notatur diuersitas in modo credendi. et qd vnica sit fides nostrā 7 antiquorū habet in c. j. eo. titu. i. cle. Et instat hic Jo. an. in expositio ne huius versic. osanna. 7 refert Ang. tenere q ē vox obsecrationis: mentis effectum magis expri mens q rem aliquā designās. sicut apud latinos heu: est vox dolentis. 7 pape: admirātis. ista enī scribi nō pōt. Et ideo dicunt Hiero. 7 Augu. q verbi. osanna non potuit trāfferri in latinū. Qui dam exponūt seu interpretātur osanna. i. gloria: alij redēptor alij saluifica. q cōueniūt deo q sal uauit totū mūdū: alij qd idē est dicere qd saluum me fac obsecro: ab osi qd est saluifica 7 anna q est interiectio obsecrantis: ideo fm Jo. and. d. 3. dicit osi anna: sed vocabulū corrupte profertur. In ea. gl. ibi: principales aut articuli fidei: hac par ticula gl. pncipaliter duo sunt examinanda. 1. 2. mo quot sunt articuli fidei. 3. Scdo qz glo. d. qd clerici tenent illos scire explicite 7 laici implicite. 2. Quid est scire implicite 7 qd explicite. 7 primo p intellectū pmitte q articulus fm Richar. de san cto vic. est indiuidualis veritas supra rationē nos arctans ad credendū. Exēplū in illo articulo cō cept⁹ seu incarnatus: nā q homo fuerit cōcept⁹ sine semine est supra omnē rationē: 7 nihilomin⁹ hoc credere debemus. Et quo ad principalē que stionē: vñ quot sunt articuli fidei: glo. hic d. q sunt septēz quos enumerat. Et aduerte quod po nit incarnationem 7 natinitatem pro vno articu lo. q nō pl3. doc. qz sunt diuersi articuli: qz qlibet eorū arctat nos supra rationē ad credēdum. de in carnatioe. 3. dicit. De natinitate patz: qz est supra rationē q virgo pariat 7 q post partū remaneat virgo

esse formata 7 in formis scdm do. Car. in. d. cle. i. in 5. ad hoc. in pnc. de sum. trini.

Et qd sint arti culi fidei habet etiā per hōsti. in ca. i. d. sum. trini.

Et fides pōt etiā esse de dmo strabilib⁹ vt per do. car. in cle. i. in 5. porro. de sum ma trini.

Dist. xxiij. vi de eūde di. xxiij. vñ 3 Ang. spes ē virt⁹ qua qs se ad id qd credit p ucturū psumit.

Etiam demo nes. Adō Tho. scda scda. q. v. ar ticulo. 3. in gli bet. xxiij. arti. 1. q. ad secūdū argu mētū. 7 per eun de i. q. sentētia. dist. xxiij. q. 1. et Scotus secundo lib. sentē. dist. vñ. qd. vnica i solu. primi argumēt. zacharias.

Fides etiam in formē. Adō do. Lardi. in. cle. i. 5. ad hec. in princi. eo. tit. vbi ponit fidem binēbrem formē scz 7 infor mē. Et qz visus est supra sentire fidē esse d nō ap parētibus: dic q etiaz de demon strabilibus dicit fides: vt not. idē Lardi. in alle. cle. i. ver. porro. eo. ti tu. 3. d. sum. tri. 7 fi. cat. 7 ibi multa q de fide possent peti tractat.

Quot sunt arti culi fidei. Vñ Tho. scda scda q. j. arti. viij. p to tū. 7 Sco. in. 1. q. sent. dist. xxiij. vñq ad dist. xxiij.

a zacharias. ¶ Non est articulus: sed sacram. Adde qđ baptisimus est in trīn sacm necessitatis vt sine illo qđ non possit saluari. vt no. sing. d. 5. li. in. d. c. qđ in ecclesiā. nu. 18. col. vñ. ver. idē in irregularitate. et qđ ibi no. in addi. de cōf. et an baptisimus tollat penā temporalē: qđ de spūali nullū est dubiū: vide in. c. firmiter. ver. vna vero. nu. 3. in addi. mea: que incipit adeo quod etiā pēa dimitti 3 virgo †. Item qđ in eo qđ glo. dicit baptisimū esse articulum fidei: nō bene dicit fm doct. et bñ: qđ baptisimus non est articulus sed sacramētū^a vt hic et in. s. sacramētū. et sic remanent septēz articuli tollendo baptisimū et diuidēdo primū articulum in duos. Et aduerte qđ isti articuli enumerati in gl. cōcernūt humanitatē. aliqđ vero dicūt vt refert glo. qđ sunt. xñ. et hoc respectu cause efficiētis. qđ duodecim fuerūt apostoli cōponētes symbolū: et glibet aposuit partē suā. Theologi cōiter tenent vt refert Jo. an. qđ sunt. xñ. tenētes hoc ex parte materie quorū. vñ. cernūt diuinitatē. vñ. humanitatē. ad hoc adducit illud Jo. xvñ. Nec est vita eterna vt cognoscā te solū deū et Iesum Christū quē misisti. et. Et sic pñz qđ in credibili b^o et in articulis debēt esse ista duo occultū deitatis: et mysteriū humanitatis. de reliqđ. vñ. cernētib^o humanitatē: habes hic in glo. i. alijs xñ. vñ. cōcernētib^o diuinitatē primus cōcernit diuinā essentiā dū dicit in singulari. Credo in deū. i. hoc enim debemus cognoscere diuinā essentiam et vnicā substantiā. Tres vero sequētes respiciūt psonas ipsius trinitatis: dū dicit. Credo in patrē itē et in filiū: itē et in spiritū sanctū. Reliqui vero tres cernūt operatiōes ipsius trinitatis: quarū pma consistit in collatione nature. i. in ipsa creatiōe dū dicit. Creatorē celi et terre. Scđa consistit in collatione gratie: dū dicit. Catholicā sanctorū communionē remissionē peccatorū. Tertia consistit in collatione glorie: dū in fine dicit. Carnis resurrectionē et vitā eternā. Et ex his iūctis illis enumeratis. in gl. habent. xñ. articuli. vñ. cernētes diuinitatē. et vñ. humanitatē. Dicētes xñ. qđ sunt xñ. articuli dicūt qđ articuli concernētes psonas trinitatis nō sunt tres: s; qđ faciūt vnū articulū: vt credo in patrē et filiū et spiritū sanctū et sic remanēt. xñ. sex cōcernētes diuinitatē. et sex humanitatem. Et dicunt qđ incarnatio et natiuitas faciūt vnū articulū: et sic faciūt sex. qđ nō procedit scđm rationē supradictā. Itē vt numerus sit cōpletus diuidūt articulū collationis glorie. vt carnis resurrectionē et vitā eternā. sed pcedēs opinio vñe rior et magis euacuat mysteriū fidei. ¶ Et Circa secundū pñcipaliter examinādū scz qđ est scire explicitē et qđ implicite. est dicēdū scđz doc. qđ explicitē ē scire explicare articulos fidei distinguere et defendere. Implicitē vero est credere scđm qđ ecclesia credit: ita qđ suam fidē submittit fidei ecclesie. ¶ Et intātū valet hec fides laicis qđ si rōne naturalis mot^o credāt patrē maiore filio vel aliter errēt nō ppter hoc sunt heretici: qđ nō est illa fides eoz. s; fides ecclie cui se submittūt. Et hoc verū dūmodo pertinaciter nō defendāt errorem suū ad hoc. c. damnām^o. j. e. in. fi. z. c. hec ē fides. xñ. q. j. ¶ Et aduerte fm Inn. qđ fm diuersitate hōim qđā dāt mēsurā credēdi et sciēdi. Mā laici adulti debēt credere vnū esse deū remuneratōre omnīū et credere articulos fidei implicitē: hāc mēsurā debēt excedere clerici habētes curā alarū. debēt em scire articulos fidei explicitē. xñ. vñ. di. c. j. et. ¶ Episcopi xñ. debēt plus scire vt oī po scēti reddāt rationē. xñ. vñ. di. s. ecce. xñ. vñ. dist. oēs psallētes. etiā deliberato cōsilio si oportuerit et habito cōsilio cū sapiētib^o. Clericis vero inferiorib^o qđ nō habēt expēsas vt possint itēdere studio et hñe magistrōs s; pñpñs manib^o sibi victū qđ rūt: vt sufficere s; In. si credāt implicitē sicut et laici. Debēt tñ aliqd plus scire de sacro altaris in quo quotidie xñant. s; si habēt expēsas tñ peccāt si nō istāt vt plus sciāt quā laici. An sacerdos i foro penitētie d; pscrutari quare nō pfeceūt in cognitiōe fidei an ppter grossitatē igit^o: an ppter defectū expēfarū an qđ ptulerūt cognitiōi alia bona opa puta qđ itēdebāt pauperib^o. nā lz ob hāc

reli. et vene. san. et in cle. fin. in. s. j. de pe. et no. in. c. sine penitentia. conse. dist. iij. et lz liberet a pena spiritali: nō tñ liberat reum criminis a pena temporalī: nec tollit accusationem. vt per glo. doc. de dinor. et in. c. nec quēquā. de conse. dist. iij. et in. c. deinde. ad finem. xñ. dist.

b ¶ Explicit. Adde Tho. scđa scđe. q. j. et Sco. in. iij. lib. sentē. dist. xñ. et Sebast. Sapia.

impune ptermittēte hāc cognitionē fidei. Itē et sciētia iuris pñt preferre cognitioni fidei si addi scāt vt defēdāt pauperes i iudicio: qđ hoc est pietatis opus. Mō tñ debēt ita illā pferre quomin^o pficiāt etiā in cognitiōe fidei mō pdicto. Laicos xñ habētes talētz ingenij: nō putat Inn. peccare si nō insūt cognitioni fidei: qđ ad hoc nō xñatur eoz pfessio: satis em est qđ talētz ingenij nō abscondūt in terra: et pdicta pcedūt quo ad pñm in currēdū † s; quo ad hoc vt qđ iudicet heretic^o nō vñ differētia: qđ clericus etiā latus errans in articulis fidei nō est heretic^o si ptinaciter nō ofendit suū errorem^e maxime si credit ecclesiā sic tenere: vt in palle. c. dānamus. et. c. hec est fides. palle. q. no.

7 ¶ Positionibus respondet per verbum credo. e Doctor qđ pñmit legere scholarib^o: an possit aliū eque idoneum substituere qđ recipit distinctionē.

Firmiter. Non solet summari: s; p summa diuidit i duas partes pñcipales. scđa ibi: vna xñ. pñmo tractat de summa trinitate et ei^o operib^o: s; fide catholica et articulis fidei: scđa pas pñcipalis tractat de sacramētis: et pñmo de sacramento eucharistie inferēs de sacro ordinis: scđo de sacramento baptismi ibi sacramētū. tertio de sacramento penitētie ibi: et si post quarto de sacramento cōiugij ibi: nō solū. ¶ Casus literalis. ¶ No. qđ post symbolū apostolorū qđ dicit Credo in deū: quatuor cōsilia pñdicta fuerūt olim a sanctis patribus de summa trinitate et fide catholica cōtra quosdam hereticos de quibus quatuor cōsilijs legīt. xv. dist. c. j. in qbus cōdemnati sunt quidā heretici qui de fide catholica et summa trinitate pperā sentiebāt. et de hac fide catholica legīt. xñ. dist. c. j. Et aliud symbolū maius qđ cantat in missa in nicēna synodo factū propter gregos qui non credebant qđ spiritus sanctus procedet ab vtroq; ¶ Post aliud symbolū Athanasij. secutū esse illō scilz qñq; vult. ¶ Istud cōsiliū posset appellari quartum symbolū in quo id qđ de fide catholica et summa trinitate i pñdictis cōsilijs et symbolis cōtinet cōfirmatur et reperitur. ¶ Et ergo intelligas melius casum: diuide in quinq; ptes fm qđ sunt signate. In pma dicitur qđ firmiter credere debemus et simpliciter cōfiteri qđ vn^o solus est ver^o deus eternus: immēsus et incōmutabilis. omnipotēs et ineffabilis: scilz pater et filius et spiritus sanctus: tres persone sed vna essentia simplex omnino: pater a nullo: filius a patre: spiritus sanctus ab vtroq; procedēs absq; initio semp et sine fine: creator oīz visibilij et inuisibilij: spirituarū et corporalium. qui ab initio temporis vtrāq; de nihilo condidit creaturā spiritualem et corporalem: angelicam videlicet et mundanam et postmodum humanam quasi communem ex corpore: et spiritu constitutā. diabol^o enim et aliqđ demones a deo creati sunt boni sed ipi per se facti sunt mali: homo vero peccauit p diaboli suggestionē. In secūda parte ibi: hec sancta: dicit qđ hec sancta trinitas de qua promissus est iuxta ordinatissimā dispositionem temporis p Moysen et pphetas et alios famulos suos humano generi doctrinam tribuit salutarem et tandem vnigenitus dei filius a tota trinitate cōmuniter incarnat^o ex maria virgine spiritus sancto cooperatione cōceptus verus homo fact^o ex aia rationali et humana carne pposit^o vna psona in duabus naturis vīam vite demonstrās scđm diuinitatē immortalis: secūdū humanitatē passibilis et mortalis subiūcēdo quinq; articulos fidei i persona ipsius dñi redditurus in fine seculi tā reprobis quā electis fm merita sua. Ber. ¶ Nota pñmo qualis debet esse fides debet em esse firma

b iij

c ¶ Heretici. ¶ Ad de Barth. xñ. in can. clv. bonus et vtile repetita in can. clxxiij. et Jason. i. rub. C. d. sum. tri. vbi bal. no. hoc dictū qđ ad ofendēdū rusticos et idiotas psonas qđ sepe i petunt ab inquisitoribus hereticis prauitatis. ¶ Epi vero. ¶ Ad d. ter. et ibi Inn. et doct. in. c. cū. i. cunctis. de elec. zacharias. ¶ Adde vtrū il literat^o ex romanis pontificis di spēsatiōe possit eē eps. vide do. Fel. q. singu. de hac. q. dicit qđ sic. c. si qñ. nu. j. col. x. in fi. xñ. dū glo. vbi ē d. qua illiteratura di spēsēt et de ro. pōtifice an ppter d. sectū literature possit dponi. xñ. nihilomin^o glo. col. sequen. zacharias. ¶ ¶ Pertinaciter nō defendit suū errorem. Adde qđ no. in addi. meis ad Panor. in ca. dānam^o. nūme. 50. i. addi. qđ in ci pit. defendentes opin. reprobātū. vbi late examis no. an et qñ et ppter qđ sit dicēd^o aut cōfendus ali qđ heretic^o. Cui potes addere nota. p. Fel. p. Mo. i. c. vergētis. col. fi. xñ. no. casuz. et in. c. iij. in pñci. de here.

Sanonmi. super prima parte Simi.

Sine plica. et ibi: sed simpliciter. Adde Ro. et doc. in l. j. §. si quis simpliciter. in j. col. ff. de verb. obli. vbi allegat istum text. et Bald. in l. j. C. de edil. act. et Bar. in l. de etate. §. qd autem. et §. nihil. ff. de inter. ac. et l. j. §. si accusacione. ff. ad turpil. Bald. in l. manifestissimi. C. de fur. et l. gal. lus. §. j. ff. de lib. et postu. et l. fin. C. de dotis promiss. et in l. iubemus. C. de app. et in c. sup. lris. de rescrip. et in l. testato. C. de suis et legi. per Bal. et do. et Lar. di. in c. preterea. post glo. in xxi. in c. j. de here. Item debet esse simplex: quia debet

est enim firmitas animi constantia: quia apprehensione ita quod inheret ut aliquo impulsu ab eo eueli non possit: unde non est vera fides vbi est dubitatio: sed debet esse homo constans et firmus in credendo: nam dubius in fide iudicatur infidelis. ut in c. j. de here. Item debet esse simplex: quia debet legi. per Barto. in l. bona fides. in princ. ff. de positi. et in l. edem. C. loca. ti. in iij. col. et in l. j. i. princ. p. illu. tex. ff. de vul. et pupil. per Imol. in cle. sepe. de verbo. signi. in ver. simpliciter. post glo. per istum post Butrig. i. c. dilecti. in j. col. de iudi. per Butri. in c. ex parte. el. j. de offi. delega. p. glo. j. in c. ei cui. de prebe. in vi. per glo. in ver. simpliciter. in c. is qui. de elec. lib. vi. et hoc est utile propter statuta que dicunt ut positionibus respondetur simpliciter et ad ommissiones rescriptorum dicentes pcedas simpliciter fm adoder. hic. quibus adde Ange. are. istitu. de iustitia et iur. §. his itaq. c. scriptura. in ver. vel simpliciter. de cosecra. distin. h. et Semi. in c. j. in j. col. ver. quero quare vltimo casu. de postu. prela. lib. vi. et in c. penul. in ver. quero qui dicatur procurator constitutus simpliciter. de procura. eo. lib. c. cum contingat. in versicu. simpliciter. de offi. de lega. et ibi docto. c. postulasti. in ver. simpliciter deponente. de homici. et ibi per dominum meum Barba. et glo. est not. iij. q. iij. in testibus considerandum in ver. simpliciter. et glo. exponit ibi. sine adiectione vel obsecu. et ibi Are. exponit. sine plica. c. sicut. in versicu. simpliciter et de plano. de accusatio. c. j. in versicu. simplr. de seru. c. accedens. in versicu. de simplici. et ibi dñs meus Barba. de crimine fal. Barto. in extrauaga. ad reprinendum. in ver. summarie. per dominum meum Barba. i. c. ex tuarum. in ver. simplicitate. de sortilegijs. Et quot modis accipiat simpliciter. videtur per Joa. de imo. in d. l. j. §. si quis simpliciter. Nam ali quando exponit. sine malicia. ut in dicta. l. j. C. de edil. actio. Alibi ponitur id est sine distinctione. Aliquando ponit. i. nullo addito. Aliquid id est credibiliter et vere. Interdum exponitur id est sine rigorosa subtilitate: ut in d. c. dilecti. de iudi. Interdum id est non extra ppositum: nec extra positiones fm Bald. in l. fi. C. de do. promiss. et docto. in l. fi. cui. §. j. ff. de lega. j. Interdum simpliciter id est ad literam secundum Bald. in d. l. testato. Et ad dicatur respondere simpliciter qui constitutur factum et negat qualitatem. vide Bald. in l. contra negantem. in j. columna. in vers. quero nunquid. C. ad. laquil. et vide Bald. in l. ea que. de condi. indebi. in xi. qd. Simpliciter non respondet qui dicit se habuisse res se restituisse. Bart. in dicta. l. j. §. si quis simpliciter. ad finem. et ibi Alexan. Simpliciter respondere an dicat quid dicit se fecisse ad sui defensionem. vide Bald. in l. iubemus. C. de appella. et in dicta. l. j. in prima colu. in secundo notabili. de edil. act. et in dicta. l. ea que. in xi. q. et doc. i. dicto §. si quis simpliciter. Simpliciter refertur ad vnam vicem tantum. Specu. de arbi. §. excipitur. in versicu. sed qd si fuerit. et vide Bald. in l. cum fallum. ff. de acquiren. heredi. Et qui dicatur simpliciter respondere not. glo. in dicto. c. j. de fru. et Jaco. bu. in l. iij. ff. de iuramen. calu. et in d. l. contra negantem. et in l. in testamento. C. ut in posset. leg. et bart. in questione per eum disputata que incipit comuniter per Italia sunt statuta. vide etiam Barto. de verbis simpliciter et de plano. in l. j. ff. de testa. mili. et in l. neq. §. de portati. ff. eo. tit. et vide Barto. in l. coiri. ff. p. socio. vbi exponit simpliciter: id est sine distinctione.

Adde tu limitando quod positionibus sit respondendum simpliciter: quod illud est verum nisi iudex ex causa admitteret responsione duplicem quod facere potest ut voluit Bald. in l. iustitiam et ad pecunias. §. non semper. ff. de iureiur. et in l. j. in principio. ff. de edicto edicto. causa potest esse quia respondendo simpliciter quis caderet in captionem vel quia respondens sit rusticus vel idiota. nam his casibus non admittitur responsio simplex ita voluit Alexander in l. j. ff. de vulga. et p. villa.

Et an stante statuto quod respondens positioni debeat respondere per verbum credit vel non credit: an sufficiat quod respondeat per equi pollens. vide Pau. de cast. consilio. c. iij. in secundo impressis in nouis. Et que requiratur ad hoc ut positio habeatur pro confessata. vide Ange. consilio. c. lvi. Ber.

Anto. Francis. Et adde quod hoc verbum simpliciter renouet omnem subtilitatem et rescit omnem difficultatem et aufert omnem duplicitatem et omnem dolosam machinationem. ut plene per Bart. in extrauaga. ad reprinendum in verbo summarie. et per Ange. in alleg. §. si quis simpliciter vbi dicit quod intelligat remotus omnis rigor. ordinis iudiciarij. Et dixit etiam Bald. in l. fina. C. de do. promiss. et in l. fi. cui. in §. j. ff. de lega. j. quod verbum simpliciter intelligitur non extra ppositum. Et vtrum quod ex forma statuti teneat respondere positioni simpliciter dicatur respondere simpliciter si dicit se habuisse res: sed restituisse vel hominem occidisse: sed fuisse ad suam defensionem. vide Bald. q. dicit quod non in l. iubemus. C. de appel. qui tamen dixit prius in l. j. in j. col. C.

de edil. act. hic alle. vbi etiam dicit quod iudex potest illum sic rudentem compellere ut specificet modum defensionis. quod etiam voluit ipse Bald. i. l. ea que. in xi. q. C. de condi. inde. et plus dicit. in d. l. j. de edil. act. quod iudex potest permittere quod quid rudentem cum modificatiode et cum adiectione quod videt calumniam partis ponentis vel interrogatis. pro quo facit quod iudex non debet pmit

a quis credere sine plica non autem aliquid addere de suo vel distinguere: sed simpliciter credere sicut credit ecclesia catholica. Secundo collige ibi confitemus. quod quis potest confiteri non solus ea de quibus habet veram scientiam et cognitio nem: sed etiam ea que firmiter credit sicut etiam

tere quod simplices homines decipiant ut per do. Lar. per illum text. in cle. h. in princ. et in j. opp. de pe. et remis. Et ad

de quod in dubio i rusticus muliere: et minore presumatur simplicitas. ut per Bald. in rubi. C. de rerum permu. in ver. itez queritur donatio. tamen talis simplicitas non excusat istos in his que sunt iuris naturalis. ut per Spec. in titu. de positio. §. xi. ver. sed nunquid. et per do. Lar. in dicta. cle. h.

b Firmiter credit. Adde quod l. verbum credo: simpliciter platum in atestationibus non firmat. l. testium. et ibi glo. et docto. C. de testi. et p. docto. in c. quoties. eo. titu. illud est verum nisi addatur verbum firmiter. fm Bald. in l. j. in lec. antiqua. C. de fal. cau. adiec. leg. Et Lanfra. in c. qui contra. in ver. confessiones. de proba. et Firma. in repertorio suo. in ver. crede. et ita consilium apud Tenuisum i ca cuiusdam doctissimi scholaris dñi Matthei de bombenis. Secundo nisi addatur verbum bene fm Bald. et Lanfran. vbi. §. et Bald. l. si seruus. §. qui quinq. ff. de le. j. Vel nisi tertio addatur ratio quod cludens ut credo: quod vidi vel interfui fm Bald. in d. §. quinq. et in l. fin. in ix. col. §. de edic. diui adria. tol. et in l. solam. in v. q. C. de test. et in l. testium. et ibi Ly. eo. tit. et in l. conuentu lam. C. de episco. et cleri. et in l. data opera. C. qui accusare non poss.

Vel limita quarto nisi testis deponat verisimile: ut vidit solui cum sola i loco secreto: ex quo credit coisse fm Abb. in d. c. quoties. per. c. preterea. eo. titu. Quinto iusta est credulitatis si quis credit id quod habet fama: et quod de a fide dignus. Ly. in l. j. C. de seru. Bart. in l. de pu pillo. §. si quis ipse. ff. de no. ope. nun.

Sexto limita nisi consilium dicat in consilio ita credo quod perinde est ac si diceret ita affirmo. bo. text. in l. si quis filio. §. irritum. ff. de iniusto rup. et irri. testam. et ibi Bald. et si alio tpe aliud crederet et pfuleret talis varietas esset erubescenda. Bald. i. l. detutela. C. de in integ. resti. mi. per. leos. C. de mo. mul. Septimo nisi proferatur a legislatore vel a iudice in sententia. c. j. de postula.

Octavo nisi probabiliter quis credit credendo peritis. Bart. in l. in bonorum. ff. de bo. poss. ad hoc bo. tex. in l. semel. C. de re mili. lib. xij.

Nono verbum credo in iudicis equialet verbo veritatis fm Bald. in l. j. C. de fal. causa adiec. lega. Credere enim est cum assensu cogitare. Tho. scda scde. q. ij. articuli. j. et ij. distin. xij. arti. vij. et credere est actus dei et distinguitur tripliciter. Tho. secunda scde. q. ij. articuli. h. et iij. distin. xij. q. vij. et i quolibeto. q. vij. articuli. j. et iij. et de materia videtur abb. in c. cum cam. in iij. col. de iuram. calum. et Bald. in l. j. eo. ti. et Pet. de ancha. in c. h. eo. titu. in vi. et Joan. de ana. in c. j. in j. col. de delic. pue. et Bald. in l. fi. Carbi. tu. et istu in c. vnico. in vlti. col. de lit. pte. Et glo. in ver. credere. in c. cum ad sedem. de resti. spo. et Barto. in l. j. ff. de inter. act. et Bald. in l. iij. C. quibus ad libertatem proclamare non licet. et Semi. in c. fi. de iureiur. lib. vi. vers. sed nunquid Joan. de ana. in c. cu oporteat. in penul. colu. de accu. Bald. in d. l. data opera. et istu in c. at si cleri. in prin. in vi. colum. de iureiur. et Semi. in c. j. de cosecra. lib. vi. in quibus locis habes quando respondens per verbum credo obligetur sicut respondens per verbum scio vel ita est.

Adde tu Specu. in titu. de positi. §. vi. circa principium. vbi dicit quod inter scire et credere non est differentia quo ad partes: licet secus quo ad testes. An autem sit differentia inter non credere et negare simpliciter. vide per eundem in §. ix. eodem titu. versicu. sed nunquid. et licet testis. de credulitate non probet tamen facit efficacissimum indicium: ut dicit Ange. consilio. iij. et testis qui dicit: scio et credo probat: quia non est verisimile quod incotincti velit se corrigere ut dicit Anto. de but. in c. quoties. de testi. Hoc tamen limita notabiliter nisi post verbum credo sit verbum limitatine positum significans indicium vel credulitate ita limitat Fra. are. consilio. lxxij. et an firmiter credere et vehemeter opinari paria sint. vide Pau. de cast. in vltima impressi. de. consilio. ccccj. Ro. consilio. cccxxv. Bernar.

zacharias. Adde quod l. regulariter testis de credulitate non probet. ut no. Ly. et doc. in l. testium. post glo. C. de testi. et Specu. in tit. de teste. §. j. ver. ite quod deposuit de credulitate. plene per docto. l. c. quoties. de testi. Etiam si diceret se p certo credere: ut not. do. Anto. in alle. c. quoties in si. ver. quem refert et sequitur do. Alex. consilio. lxxij. mihi colu. volu. j. Item no. Bald. in l. siue possidetis. in pe. col. ver. sed quero. de proba. Quod tamen limito nisi adiciat rationem et originem sue credulitatis: ut c. tertio loco. et c. literis. de presum. et not. in l. diem proferre. §. si plures. ff. de arbi. et no. do. Alex. d. consilio. lxx. incip. viso processu. et §. cix. incip. visis. et in j. colum. volu. j. et consilio. cxiij. v. colum. et vi. in iij. col. et cxxxiij. in j. co. vo. h. Sed facerent aliquale indicium ut per Ber. est. §. patet in

proxime dictū. Hoc tamē fallit in teste deponēte qđ aliquis occiderit vel vulneraverit aliquē ad sui defensionē suo credere: qđ hoc casu talis testis plene pbat. ita sing. no. Bar. cōsilio suo incip. Alanutius per tri. ac. quē refert et sequitur. d. Alex. cōf. lxxvi. incip. vīsa inquisitione. in. col. si. in si. vol. u. i. et cōf. cix. in. j. et in. iij. col. in eodem volu. 3. de z. not. Bal. et Sal. i. l.

solaz. in. iij. colū. a vbi ambo alleg. Bar. in dicto cōsilio. C. d. testib. pro quo est text. optimus quē ibi ad hoc no. doct. i. c. vno. ibi: qđū humana nosse finit fragilitas. de scruti. in ordi. facien. Itē fallit si dictum testis est iunctum cum ratione vel presumptione inferente ita credi debere: quia tūc probat. ita no. do. Jaco. de are. et Cy. in. l. testium. C. d. testib. et Bal. in allegata. l. solaz. in. iij. colū. ver. et hec no. eodez titulo. et Jo. an. in addi. Specu. in tit. de teste. s. j. ver. itez qđ deponit d. credulitate. et domi. Alex. predicta referens i. dictis locis. qđ. clxxxv. incip. in hac causa et lite et. in pe. columna. vol. ij. Idē dicit esse in dicto testis dponentis per xbu iudicio suo. Qđ memorie est qđ d. pectore. Testes enim vt plurimū altero isto rū xboz meo credere vt meo iudicio vtatur. d. hoc plene p. Hipp. de mar. in repet. l. si. i. col. xi. et xij. C. de pbatib.

Ant. Francisc. Adde his que dicta sunt: qđ credere nihil aliud est quā fidē habere: vt dicit tex. in. c. nihil aliud. de consec. dist. iij. et ideo dicit tex. in. l. ij. C. de sum. tri. qđ credere est ex fide sentire. et aliqñ exponitur. credo: id est cōsentio vel permitto. vt est tex. in. l. hac cōsultissima. s. atqñ humana. C. q. test. face. possunt. et alibi etiā exponit. Credo: id est dho. vt est tex. in. l. eius qui in puincia. ff. si cer. per. Et adde qđ credere et scire qñqđ idē significant. vt in. c. cū olim. et ibi glo. i. x. credim. d. re iudi. et qñ hoc verbū credo pferat a lege dicit qñtinere veritatē: vt ē tex. in. l. si qđ. in. s. si cū funeris. ff. de relig. et sum. fune. et dicit gl. penul. in. c. ex literis. de iureiur. qđ cōfessio de credulitate ita p iudicat sicut d. veritate. et ppterea dicit Salic. in. l. in si. C. de fal. cā adiec. leg. qđ i iudicis verbū credo: eq̄ pollet verbo veritatis: et ideo rīdens positionibus p verbū credit si postea dicat se aliud credere est perinurus: nisi assignet iustam causam quare nunc aliter credit quam prius. ita Bal. singulariter in. l. d. tutela. C. de in integ. restit. muno. vbi etiā notabiliter dicit qđ contra responsionem factam per verbū credit vel non credit semper potest probare contrarium: quia vt dicit ibi glo. hodie possuz credere vnum et cras credere aliud. et vide Spec. in tit. de pos. in. s. vi. i. ver. si. hoc tamen certū. vbi dicit qđ inter credere et non credere est dare medium scilicet dubitare. Et ad illud qđ si consulens in cōsilio vtitur verbo credo: videatur affirmare id qđ consuluit adeo quod post non possit dicere contrarium sine erubescencia. vide etiā Bal. i. d. l. de tutela. p. alleg. et vide bo. tex. in. l. plane. la. picola. ff. de leg. j.

a et Sebast. Sapia. C. Positiōibus. Licet testis dicat firmiter credo. non tamen probat dictum ipsius nisi rationē assignet per sensum cor-poreum. istud sentit Bal. in. l. siue possidetis. in. ij. colū. C. de proba. vbi ponit de teste qui dicit se pro certo credere. et idē voluit Antho. de bu. in. c. per inquisitionē. in quinto nota. j. d. ele. et ita in specie cludit do.

bilium spiritualiū et temporalium deus est pñci-pium quod est contra multos hereticos. Itē collige qđ deus simul ab initio tēporis cōdidit oīa: de quo dicit vt in glo. Itē qđ creatura angelica et mundana. i. bruta sunt prius creata quā humana. primo em creati fuerunt angeli: et alia animalia bruta quā homo: et rationē. j. dicā. Itē nota qđ angelus. habet naturam spirituale tantū nō enim habet corpus sicut homines habet. alia vero animalia bruta cōsistunt ex corporibus tm sine anima. homo vero tenet mediū iter angelos et animalia bruta. Quia cum angelis participat respectu aīe rōnalis: cū brutis picipat respectu corporis seu anime sensitue. vñ dicendū qđ hō participat de omnibus: nam hz esse cū lapidib. et vivere cum plantis: et sentire cū brutis: et intelli-gere cū angelis. Nota. qđ demones fuerūt creati boni: sed p se abutēdo libero arbitrio facti sunt mali. Et ex hoc collige qđ angeli habēt liberū arbitrium: sed vt dicit glo. singu. in. c. qui episcop. xxiij. distin. Angelus demon et homo habēt liberū arbitrium. Angelus semper vtitur ad bonū et meretur. diabol. semper ad malū: et ideo quotidie sit peior. homo vtitur pariter ad vtrūq. Mo. qđ demones per se. i. sine alicui. suggestio-ne: ideo nō habēt remediū sicut homo qui peccauit suggestionē diaboli. Et ex hoc et ex tex. collige differētiā iter peccatū hoīs et demōis. Mo. in ver. hec sancta. qđ deus tribuit lege generi humano p. ad dōsen et alios pphetas. Ex hoc colligitur qđ quis possit per alium docere: nō tñ per aliū addiscere. Per qđ arguit Hoffm. d. nobiles et delicatos mittētes repetitores ad scholas: ipsi vero iacent in lecto. Sūt em quedā que sic requirūt operā psonalē qđ per aliū explicari nō possunt. Ad hoc. l. inter artifices. ff. de solu. et c. si. d. offi. deleg. Et per illa iura et similia Bar. brig. tenuit in qōne dominicali: quā vñ in regula qđ per aliū. lib. vi. in mercuria. qđ doctor qđ pmissit scholariibus legere per annū nō potest eis iūctis aliū substituere etiam que idoneum. Lyn. vero i. l. j. C. de cadu. tollen. tenet contrariū et vide plenus p. Joan. an. in p. alleg. regula. Barto. in. l. nemo est. ff. d. duo. reis. tenet qđ si doctor erat solit. sepe substituere ex causa videtur tacite actus esse vt possit substituere: et sic contractus recipiat in interpretationē ex conditione persone. qđ no. facit l. excepto. C. locati. Idē si erat qñtudo in studio vt posset quis aliū substituere: qđ hoc videt tacite actum argu. in. l. qđ si nolit. s. qđ assidua. ff.

larem fm Bal. in. l. parabolani. C. de epis. et cleri. Itē requirit qđ necessitas que facit doctorem legere per aliū sit talis que causet impossibilitatē et nō sufficeret si causaret solā difficultatē. vt decidit Spe. in. d. ver. qđ si doctor. faciat qđ voluit Specu. in titu. de statu mo. s. j. in ver. xxiij. Item requirit qđ substituat eque peritū fm Bar. i. l. j. C. de p. possi. laborū. lib. xij. et in. d. l. nemo. Et per istū hic fm d. moder. quibus adde do. meū Barba. in. c. si. in ver. psonaliter. de dila. et c. si. de offic. deleg. et glo. iij. in si. c. cum dilecta. de rescrip. in. iij. col. in si. et ibi istum inducendum ad hanc qōnē. et ibi etiā per dñm meū. adde Spec. in titu. d. aduo. s. j. ver. sed pone. Abb. et Bart. in. l. j. C. de princip. agent. in reb. lib. xij. Limitatur. iij. nisi doctor sit antiquus fm Bartol. in. l. in metallū. ff. d. penis. et vide Barto. in. l. continuus. s. si ab eo. ff. de verborum obligatiōibus. et in. l. agentes. C. de principi. agent. in reb. lib. vñ. et glo. i. l. si quis exempti. C. de muneri. et honorib. et docto. in. l. si conuenerit. cū. l. seq. ff. pro socio.

Adde tu Ro. sing. suo incip. is cui industria. Anto. Franci. Et adde quādo doctor cōductus ad legendū possit legere per substitutū. vide Bart. in. l. pe. ff. de var. extraord. cog. et vide Spec. in titu. de aduo. in. s. j. in ver. sed pone abbas. et in titu. de sala. in s. si. ad si. nisi in casu necessitatis. vt per Bal. in. l. ynica. s. ne autē. C. de cada. tol. vel nisi sit antiquus. vt not. Bar. in. l. in metallū. ff. de pe. et p. Bal. in. l. si. de excu. tu. vbi dicit qđ si extra casus pmissos legit p substitutū nō debet sibi salariū. de quo etiā p. Alex. i. l. nemo. ff. de duo. reis.

Sanonmi. super prima parte Primi.

Sebasti. Sapia. De loca. Aliam limitationem mirabilem ponit do. And. sic. in. c. si. de offi. deleg. q. doctor pot legere p substitutus qñ legit per. xx. annos tñc enim efficit illustris fm Bar. z Bald. i. pe. ff. in. pn. z Bar. in. l. ex eo. ff. de test. mili. z illustres possunt deservire p substitutū. l. quisq. vbi Bal. C. de epi. z cleri. l. null. qui negu. C. de decur. lib. x. tñ re

probat do. Jas. i. l. in prin. col. iij. ff. de offi. eius q. vi. al. l. apostilla a tes hic dicat qñ licet de seruirep filiū in his qñ ē electa industria p sone tñ vñ dubitabile vt dubitat Aret. in. l. continus. s. si ab eo. col. ij. ff. de x. ob. vbi late disputat qñ liceat de seruire p substitutus.

Per extranea xba. ibi no. gl. cōtra loquentes ita obscure. vide plene in. c. fin. j. d. cōsti. z aliquid per zñoder. s. i. pe. z glo. iij. q. ij. in testibus cōsiderandū est in ver. simpliciter.

Addo q si qñ confitetur obscure aliquid q cōfessio ptra eū interpretat. Cald. qñ. vñ. de confes. z dicit. Old. cōf. cccc. x. iij. in si. q articuloz obscuritas pōt declarari per rñsiones z dñz ad mitti. alle. l. here des palā. s. sed si notā. ff. d. testa. et c. dilecti. d. ac. ber. zacharias.

Adde q imo respōdes obscure habet p pñss. not. Spe. in ti. d. possi. s. ix. x. verū tamē. Mocet enī obscuritas ei qui fundat suā intentionē in x. obscuris. vt no. Bal. et Ange. i. l. veteribus. ff. de pact. et sili. in. c. cuz clamo. i. pn. d. testi. Et addo q libello obscur oq orñdere nō tenetur vt no. Seli. i. c. significantibus. in. iij. co. ver. quinta de claratio. d. libel. obla. z p. Lāfrā. d. ori. in. c. qm cōtra. s. petitiōes.

Co. i. ver. verū tamē si quis porregerit. de proba. vbi habes op. cautelā. q si libellus sit obscurus respōdeat re se nō teneri illi libello rñdere nec petat libellū declarari. tñ enim est obscuritas z in libellis potissimū alij qñ indicia rñs actib⁹ odio vt nō pcedat libell⁹ ineptus: vt no. Idet. ferr. Bal. z ange. z Albe. in. c. si. delibe. obla. z Jo. imo. in. d. c. si. securus est. Itē nec obscure positioni sit respōdēdum vt no. Spe. in ti. de pos. s. ix. x. i. Et ipa ē citatio ptextu oscuritatis vitiet. vt no. bal.

de edil. edi. qñ etiā not. vt consueta intelligantur in cōtractibus. facit. l. cū quid. ff. si cer. per. z i. l. si. C. de fideius. et. c. propter sterilitatē. z qñ ibi no. d. loca. **H**is vero cessantib⁹ tenet q nō possit substitui nisi eque bonum etiam si in cōtractu hoc fuerat expresse actum qñ not. Bene facit. l. inter artifices. palle. magna: tñ est differētia inter doct. nam z si vnus habet eandē peritiā respectu discipline forte nō habet peritiā docēdi z ipsam disciplinā tradendi. **I**tem not. q actus incarnationis fuit explicatus cōiter a tota trinitate: fili⁹ solūmodo fuit incarnatus. z pone exemplū in se vestiente duobus adiuvantibus: nā omnes vestierūt sed vnus remanet vestitus. vnde ppter opera īse parabilia trinitatis act⁹ fuit explicatus ab oib⁹: fili⁹ tñ sol⁹ fuit incarnatus: z dicitur cōceptus ex spiritu sancto vt. j. sequit. Qualiter autem fuerit cōceptus ex spū sancto doc. hic aliter nō declarant: sed dicendū est q oīno fuit conceptus d spū sancto: quia sicut membra hoīs formātur in ytero matris ex semine humano: ita membra xpi fū sine semine fuerūt formata ex spiritu sancto: z sic exponūt theologi. qñ no. Itē collige q **C**hrīstus fuit ver⁹ deus z homo fuit em⁹ ppositus ex duab⁹ naturis: ex diuina scz z humana. **H**abuit enim diuinitatē et etiā verā humanitatē: quia habuit verā carnē humanā z verā aīam rationalē z intellectuale informantē corp⁹: sicut habet ceteri hoīes. concor. c. cum christus. de here. **E**t in qñtū homo erat passibilis z mortalis: vñd poterat pati oēs penalitates seu passiōes quas homo pati posset: vñd in qñtū homo: passus fuit famē z sitis z acerrimā penā in cruce z timuit mortē quā qui libet homo naturaliter timet. **A**nde rogauit patre vt transferret a se illā mortē acerbā: z hoc in quātum homo naturaliter enīz homo timet nec potest timorē expellere ratione. vide tex. cum gl. c. nolit timere. xi. q. iij. **I**tem erat mortalis. vnde nisi expirasset in cruce defecisset senio sicut z qui libet homo deficit. **S**z post resurrectionē illa caro quā assumpserat nō fuit ampli⁹ passibilis. qz fuit glorificata. **E**t quatuor sunt dotes glorificationis carnis. dotatur enim caro agilitate: subtilitate: claritate: z impassibilitate. **E**x his qñtuor dotibus dotabit corp⁹ cuiuscūqz hoīs adepturū beatā gloriā: quia post glorificationē nō poterūt amplius pati corpora: vnde nō morient ampli⁹: z quare hoīes resurgēt cū corporibus. vide glo. i. cle. j. eo. ti. **M**o. ibi: cū suis pñs corporib⁹ zc. arg. q post resurrectionē lingue loquētur: d quo per gl. in. c. si quis diaconus. l. dist. et hec colligūtur vsqz ad. s. vna. vñd primo expediā istā partē. **O**pp. s. tex. in qñtum dicit demones a deo bonos esse creatos obstat enim. c. j. xvi. q. ij. d. penit. dist. ij. principii. vbi dicit q demō nequiuit habere charitatē. **S**olu. dicunt doc. q demon non habuit illā charitatē quē de feri nō potest: sed alias charitatē habuit: vnde fuerūt demones creati in statu innocentie z habuerūt liberū arbitriū z per se facti sunt mali. **S**ecūdo qñro quale est istud principii q est creator oīm zc. sol. hoc principii est causas nō causatū: z qñ vnum sit principium patet ex eo: quia alias iretur i infinitū. **M**ā vbi ponimus creatū ponimus z creatorem z sic iremus in infinitū: oportet ergo necessario fateri q vnus sit principii a quo oīa dependēt. **N**ec cepit deus

in. l. hac cōsultissima. i. ij. co. C. q test. face. pos. **E**t q dicat dictū obscurū. no. idē Bal. i. sua marg. in x. testis. ver. itē q testis obscure. z Spe. i. ti. de po. s. vñ. ver. iij. Arch. post glo. xxij. q. ij. c. ne artificioso.

Anto. Francis. **C**ontra quē verba obscura debeant interpretari dic cas quod in dubio cōtra pferētē qui verbis obscuris fundat itētionē

esse qz si cepisset oportet dicere quod exiuerit de potestate essendi ad actum: sed alius enī non eduxit per supradicta: nec se ipsum: quia fm hoc precessisset suum esse vel seipsum quod nō est intelligibile. **E**t quod vnum sit principium z nō plura probatur fm docto. nam si ponimus plura principia aut sunt cōcordia aut nō sunt cōcordia. si nō concordia tunc creatum vnus destrueret creatū alterius: ex quo habet contrariam et oppositam naturam. **S**i vero sunt concordia. aut vnum perfectū: et aliud minus perfectum: et tunc minus perfectū produceret opus imperfectū quod est cōtra id quod habetur Genes. i. ibi: z erāt omnia valde bona. **S**i vero vtrūqz est perfectū aut sunt equalia aut inequalia: si equalia alterū supflueret: si inequalia ergo alterū nō esset omnipotēs.

Tertio queritur quare homo fuit creat⁹ post mundanā seu brutā naturā cū homo post angelos sit nobilissima creatura. **S**olu. dicit aug. hoc factum fuisse ne homo sumeret causas superbie ex ordine primogeniture. **M**āz cum homo fuerit creatus ad imaginē dei quo ad proprietates anime et ad similitudines quo ad gratitudinem est ad virtutes: poterat ex hoc augeri cā superbie: vnde homo primo fuit format⁹ ex limo terre ex agro damasceno: et postea fuit trāsatus in paradisum ad ostendendum quod esse paradisi nō esset ex natura s; ex gratia. **S**ecūda ratio potest assignari: quia cū homo deberet proferri ceteris creaturis: ideo equū fuit illas primo creati. **T**el tertio oportet q primo dētur extrema ad hoc vt postea detur mixtum seu medium. **I**n glo. in versic. simplex abi nunq p extranea verba b not. glo. contra loquentes ita obscure quod nec se intelligūt nec ab alijs intelligi possunt nitētes mutare verba iuris de claris in obscura.

Debēt oīa proferri per verba vñtata: z non per extranea seu magistralia. **I**n glo. in ver. simul in si. idē not. xxxv. dist. sexta die. in. ij. gl. z dicit Abbas hic qñ simul creauit oīa in materia informi quā cum die rum distinctione deduxit in formā vt i cōtrario.

In glo. in ver. demones. ibi interpretat sciens. **T**el fm aliquos id est deorsum ruens vt sic gerat in nomine qñ habet in voluntate: nāz nititur homines quos seducit deorsum ruere: nō autē ad innet sursum ascendere: iuxta illud euāgelij. si filius dei es mitte te deorsum. **I**n si. gl. hec gl. sentit vnum contrarium z nō perfecte soluit: nāz videt qñ ex bono procedat malū: qñ angelus in se erat bonus vt in litera z postmodū effect⁹ est malus. glo. dicit hoc esse falsum qñ ex bono pcedat malum qñ angelus peccauit per se: sed hoc nō videt soluerē cōtrariū sed poti⁹ corroborare. nā si peccauit per se: ergo malū pcessit ex bono. ideo dicēdū quod demō nō est effectus malus ex diuina dispositione: sed abutēdo libero arbitrio sibi colato per deū: illud arbitriū de se non erat malū.

In glo. in verb. suggestionē. ibi non debet teneri. de hoc an ex cōsilio qñ teneat: dic vt plene per gl. z dy. in regula nullus ex cōsilio. de re. iur. lib. vi. no. bñ glo. qñ nō meret sed demeret z efficit peior. dum seminat mala in cordibus hominū. hoc tamē facit ex inuidia: qñ inuidet quod homo creatus ex limo terre teneat charitatez quā ipse retinere nequiuit: est tex. cū glo. in. c. visis. xvi. qñ. **D**emō enim nunq facit bonū: s; vñtur libero

de contrahen. emptio. vbi glo. ponit exemplum in eo qui dixit equū non ascendere arborem an teneatur quia non ascendebat pontem. qñ etiam ponit glo. in. c. artificioso. xxij. questio. ij. aliud exemplum ponit domi. Abbas in. c. iniustum. j. de rerum permu. Angel. in. l. si quis cū aliter. ff. de verbo. oblig. dixi multa ad ppositū. in repe. l. quod nerua. in materia doli presumpti. ff. de pos.

Consilio. **A**dde alex. consi. cxxvij. iij. lib. Bar. consi. xlvij. Ber. arbitrio

suā. vt in. l. veteribus. z ibi p Bal. z Ang. qui dñt q i obscuris semp dñ recipi q min⁹ est. ff. d. pac. et. i. l. labeo scribit. ff. d. hē. emptio. z i l. si arborē. s. hec lex. ff. d. ser. vñ. p di. z de obscuritate libelli qñ dñ de clarari añqñ illi rñdeat plene hñ in. l. si qñ intētio ne ambigua. ff. d. iud. **E**t qñ de beat interpretari obscuritas xborum iudicis z testium hñ p bar. i. l. i ter stipulantē. in s. si stichū. ff. d. x. obla. z in. l. ab ex cutoze. ff. de ap pel. **E**t adde qñ obscuritas sentētie dñ declarari per iudicē execu tiōis fm Bal. in l. hac cōsultissima. in. iij. col. C. q test. face. pos. **E**t adde etiā qñ obscurē rñdes hñ p pñssio z aliqñ pñ rñdēte z cogit clare rñdere. vt p Spec. in titu. de pos. in. s. ix. ver. verū tñ. z in x. si. qñ si qñ. et in x. si. **E**t adde quod obscura cōfessio intelligit esse facta de modicis z minimis. vt per spe. in titu. de loca. i. s. vi. ver. lig. et illud dicit obscurum quod bene non potest intelligi: nō autem qñ intelligit per naturam verborum vel loquendi cōsuetudinē fm Bald. in. d. l. hac cōsultissima. in. iij. col.

Sebasti. Sapia. **O**bscura. **D**olus psumit i obscure loquēte. p bat i. l. aut q alio ter. s. j. ff. quod vi aut claz. in. l. ea q commēdandi. ff.

Ad malum. Adde an demones habeant liberum arbitrium, no. in c. qui eps. xxiij. di. Et an demones cognouerint Christum ante eius passionem. in c. i. 7 in c. si quid. xxxvij. dist. per dñm. Depositus. Ber. Anto. Fran. An autem diabolus cognouit Christum esse filium Dei ante eius passionem. gl. dicit qd no certitudinarie 7 plene: qd aliqui credidit: 7 aliqui dubita.

a arbitrio ad malum, 7 quotidie demeretur, 7 efficitur peior. vt no. gl. in c. qui eps. xxiij. di. In gl. in verbo dispositione. in fi. vel dic aliter. 7 docti. qd creato Adam ad imaginem Dei. xxiij. q. v. hec imago. 7 in statu virili. de peni. dist. ij. Romanos. 7 Eva formata de eius latere. xxiij. q. v. muliere. Deus eis precepit dicēs. crescete 7 multiplicamini. 7 replete terrā. 7 ex his descēdim⁹ fin carnalē concupiscentiā. excepto Jesu. Adā enim fuit creatus sine homine 7 femina. Eva fuit formata sine femina ex latere hoīs: 7 vixerūt iure naturali. Hoc ius naturale erat duplex. nā qd dā erat ius naturale rōnale. qd tñ ptinebat ad homines. 7 cōtinebat in illis duob⁹ pceptis. de quibus in gl. Erat etiā ius naturale. cōe omnibus animantibus: qd mouebātur hoies ex instinctu nature. sicut 7 cetera bruta ad pcreationē liberorū. 7 ad educationem. 7 similia: vt habet. i. di. ius naturale. 7 hoc iure naturali. regebant etiā post ejectionem de paradiso. Postmodū. incipitibus crescere hominib⁹. habuit locū illud. quodcūq; calcauerit pes tuus. tñ erit. insti. de re. diuini. s. ferre. habuitq; locū ius gētiū. fm qd distincte sunt regiones. obligationes inuēte. seruitutes indute. 7 similia. i. dist. ius gētiū. Et his iurib⁹ vixerunt. vlsq; ad tēp⁹ quo data fuit lex Moysi. Et sic ante legē Moysi. habuim⁹ tres leges. nā fuit ius naturale rōnale. 7 ius naturale cōe. 7 ius gētiū. postmodū repleto hoibus mundo. multiplicata fuerūt scelera. 7 p cōsequēs necessarium fuit. vt lex daret hominib⁹. 7 emanauit lex Moisaica. itē 7 prophetica: vt. i. dist. humanū gen⁹. in fi. Soroneus rex fuit primus qui legē pstituit: et quis secundus. 7 quis tertius. 7 deinceps: vide vñ. dist. fuerūt. Nonē autē leges emanauerūt a dō statino imperatore. 7 successorib⁹. Et breuiter cōclude. qd tota sapiētia ciuili. pstitit hodie in quaginta libris pādectarū atq; digestorū: quatuor libris institutionū. in. xij. libris codicis: in. ix. collationib⁹ authenticis: 7 in libro feudorū: 7 sic i isto tpe habuim⁹ tres leges. legē scz Moisaicā. propheticā. 7 ciuile. 7 tpe gratie. i. post aduētum Christi. emanauit lex enāgelica. Itē dicta apostolorū. in quib⁹ cōsistit nouū testamētū. 7 in veteri 7 nouo cōsistit theologia. qd regit aīas 7 religiosos in cōtēplatiōe viuētes. Sapiētia vero ciuili. regit seculares siue laicos: vñ clerici seculares. egebāt sciētia. vt regerēt spūalia 7 tēporalia. id emanauit sciētia canonica. qd composita est ex theologia 7 sapiētia ciuili: 7 sic tpe gratie habuimus tres leges. vt est lex enāgelica. apostolica. 7 scientia canonica. habemus ergo ex predictis. tria tēpora. 7 nouē leges. 7 ex pdictis habes ordinem cuiuslibet legis. 7c.

b Eucharistiam nō potest conficere nisi sacerdos etiam ex permisso pape. Papa nō potest aliquid facere cōtra dispositiōem mundi. vide gl. xxxij. q. ij. in c. ij. 7 de multis nominib⁹ diaboli. vñ Archi. in c. nerui testiculorū. xij. dist. 7 habet per Pau. de leaza. in cle. ad nostras. de here. super ver. latane. 7 habet per doc. in c. ij. ad fin. de sum. tri. Et adde qd diabolus hz mille modos nocēdi hominib⁹. vt in c. vis. circa prin. xvi. q. ij. 7 qualiter se transformet in angelū lucis. vt nos homines decipiat. habet in c. epi. xxiij. q. i. in c. si. 7 in c. licet. de reg. zin d. c. nec mirum. xxiij. q. v.

b Errare non potest. Adde Dñicum in c. decretis. in. ij. col. xxi. dist. 7 intellige scz in fide. seu articulis fidei. Mas in alijs ecclesia vniuersalis bñ pt errare: vt declarat iste in c. a nobis. col. i. in pn. de sen. ex. Et vtrū ecclesia possit errare in canonizatiōe sanctorū: vñ Feli. in c. venerabili. de test. et Car. sancti Sixti in trac. de potestate pape. q. xli. et p albaluitiuz in trac. d. canon. sanctorū. in. iij. dubio. in. xviij. et. xix. col. ibi. ex qua cōclusionē sequit correlarium. Adde quot modis capiat hoc nomen ecclesia. Sede. consi. cxxvij. Ber. Anto. Francif. Adde qd ecclesia vniuersalis non pōt errare regu-

lariter: imo ecclesia romana nunq; errauit: neq; hereticis vnq; succubuit: sed potius oēs hereses destruxit. vt est no. gl. qd declarat qñō itel ligat illa authoritas. qd ecclesia nō pōt errare. in c. arrea. xxiij. q. i. et in c. loquit. 7 in c. pudēda. ea. cā. 7. q. i. imo illud qd tenet vniuersalis ecclesia: tenēdū est. vt est no. gl. xxiij. q. i. in c. nisi. 7 est bonus tex. in c. illa. xij. dist.

nem diuinam.

Rite. denotat solēnitatē. recte vero. causam.

2 Sacerdos omnis incōtinenti qd ordinatur. hz potestates ligādi 7 soluēdi: hz habeat ligatā propter distinctionem parochiarum.

3 Baptisma tollit peccata 7 eorū penā. cōfessio 7 corpus Christi. tollunt peccata non penam.

Una vero.

Causa literalis. Dic bz. qd vna est vniuersalis ecclesia. extra quas nullus saluat. in qua ipse qd est sacerdos est sacrificium Iesus Christus cui⁹ corpus 7 sanguis in sacramēto altaris veraciter cōtinet sub speciebus panis 7 vini transsubstantiās panē in corpus. 7 vinū in sanguinē potestate diuina: vt nos accipiam⁹ de suo qd accepit ipse d nostro 7 hoc sacramētū nemo pōt cōficere nisi fin clauēs ecclesie rite fuerit ordinatus quas dñs cōcessit apostolis 7 eorū successorib⁹. In quarta parte ibi. sacramentum dicit qd baptism⁹ qui est secundus articulus fidei in nomine patris 7 filii et spiritus sancti consecratur in aqua 7 in forma ecclesie consecrat a quocūq; confertur tā parulis qd adultis proficit ad salutē: si quis post baptismum per peccatum prolapsus fuerit poterit p penitentiā reparari. Alti⁹ dicit qd virgines continētes 7 iugati p fidē rectā. 7 per operationem bonā ad eternā merētur beatitudinē peruenire. Ber. Mo. ex scda parte qd vnica est ecclesia vniuersalis hz habeat plura mēbra: vnde oēs ecclesie particulares sunt mēbra ecclesie vniuersalis que cōsistit in collatione fidelīū. vt in c. i. p. xi. sicut ex vna arboze multi ramusculi procedūt: 7 ex vno corpore multa membra. ad hoc. vñ. q. i. Monatianus. 7 hec est illa ecclesia que errare nō pōt. id est collectio omnium. nec pōt deficere: qd Deus orauit pro ecclesia. xxiij. q. i. loquitur. Secundo collige. quod sub speciebus panis et vini in sacramēto altaris veraciter cōtinent verū corpus 7 sanguis Christi. vnde est ibi illud corpus verū qd assumpsit ex beata virgine. 7 hoc vult dicere litera dñi dicit hoc inducunt ad perficiendū mysteriū vnitatis: vt accipiam⁹ de suo. id est de sua carne quā ipse assumpsit de nra id est de beata virgine Maria. Itē not. qd hoc sacramētū eucharistie nō pōt cōficere nisi sacerdos. hoc em cōmisit deus tñ sacerdotib⁹ dum dixit apostolis. hoc facite in meā cōmemorationē. 7 ex hoc dicit gl. no. qd etiā nō pōt papa cōmittere nō sacerdoti: vt cōficiat corp⁹ xpi. in c. puenit. xcv. dist. non em pōt papa aliquid attētare cōtra dispositionē diuinam. xcv. q. i. sunt quidā. Et no. qd sacerdos cōficiens debet esse rite ordinat⁹. 7 dic rite id est fm solēnitates ecclesie. nā verbuz rite denotat solēnitatē 7 recte causā. vt no. gl. in l. ij. ff. de inoffi. test. nō em sufficit dicere sis pbyter nisi sit ordinat⁹ hz solēnitates ecclesie. Mo. ibi fm clauēs ecclesie. qd due sunt clauēs ecclesie.

1 ibi fm clauēs ecclesie. qd due sunt clauēs ecclesie. 7c.

gime per Richar. 7 Feli. hic. cui addell. Mo. in c. quāto. de trasla. pla. 7 Jnn. in c. quāto. 7 ibi gl. de iureiu. 7 ibi notāt duas esse clauēs Petri: p vnā significat ptās. per alterā discretio siue sciētia: vnde vna sine reliqua tñ valet. 7 vide qd not. Jnn. in c. quāto. de consue.

Anto. Francif. Et adde qd vtrū ecclesia hz duas clauēs vñā tñ. qd voluit Mo. in sum. de peni. 7 remiss. 7 in c. noua quodā. e. ti. vbi dicit qd hz duas vñā fori pētitiōis: 7 alterā fori penitētiālis 7 p clauēs collatas Petro a Christo. notat sciētia et ptās. vt in c. decretalis. xx. di. Et q negāt clauēs ecclesie sunt diuina a deo. vt in c. pōt fieri. d. peni. di. i. et de hmoi clauib⁹ et d eaz significatu. hñ et p beatū Tho. in. iij. di. xviij. q. i. art. i. et an clauēs ecclesie seu ptās eaz se extēdāt ad mortuos. vñ Mo. qd dōt qd nō in c. qd nōnulli. de cleri. nō resi. et in c. a nobis. el grāde. de sen. exc. et in c. qd aut. de peni. et re. et idē ipse Mo. i. sum. de peni. et remis. in. s. in qbus profit. et in sum. de excels. pla. in. s. vlti.

Et adde qd ptenēs clauēs ecclesie non est alienus ab heresi. vt in c. tāta. de excels. pla. et in c. si. d. peni. et remis. 7 facit tex. i. c. i. xxiij. distinct.

Zacharias.

c Mo enim sufficit dicere sis presbyter. Dic hoc verū in epō ne puenias opi. ang. in. l. ij. c. d. cri. sa. cri. vbi dicit Ang. summum pōtū cē posse vnico xbo pntiāre quē sacerdotē. p quo facit qd no. Jnn. in c. i. j. d. sa. vnc. vbi dicit. posse sufficere dicere sis presbyter absq; alia solēnitate nisi ecclesiastica pstitutio obstat. qd tñ etiā intellige de epis quos dñs ecclesie pstituit vñico xbo quē creare aut pnuntiāre sacerdotē phibet: papā autē nō: vt figit firmiter pedē. d. Feli. post Ang. vbi. s. l. c. i. vñ. mibi. co. fm modern. nō strā italie impōssionē. x. fallit qñto ibi. 7 hic est qd papa 7c. pōt 7 et solo xbo epz facere. vt voluit idē Ang. in. l. i. p illū tex. C. d. sen. pas. Claues ecclesie. Ad dō Semi. xx. dist. i. sum. 7 Pet. d anc. in reg. peccatū. in. v. qd regu. in. in. vi. Cal. in repe. c. nfo. in xviij. char. de peni. 7 remi. p Bal. in. l. fi. in fi. C. si a nō ppe. indi. per Mo. in sum. d. pe. 7 remis. s. i. p Abb. post gl. i. d. c. tāta. zin. c. l. 3. in. i. co. de ele. 7 p theologos l. iij. sentē. dist. xix. ma

Sanormitanus super Prima parte primi.

et dicitur quod quia una est potestas, altera vero scientie: quod dicitur esse discretus, habens exercitium clavis. Alii dicunt, quod unica est clavis, scilicet potestatis, sed queritur alia clavis ad exercitium, et pro hoc, c. tanta est clavis, de excessu prelati, ubi de ea fit mentio in singulari. Alii dicunt, quod una est clavis in foro contentioso alia in penitentiali, et vide quod non, xx. dist. in prin. et xxii. dist. s. i. **C**lavis, ubi, quas ipse concessit apostolis et, quod potestas ligandi et solvendi, fuit collata omnibus apostolis, non tamen Petro, dignitas vero potestatis, fuit collata soli Petro, et vide bonum textum, cum gl. xi. di. in nouo. **E**t no. quod largo sumptu vocabulo, sacerdotes dicuntur successores apostolorum: ut colligitur ibi, eorumque successores, nam loquitur ibi de presbyteris: quod refert ad id quod dixerat, quod solus sacerdos poterat, et videtur gl. no. in c. videtur, xii. q. i. que dicitur quod episcopi dicuntur successores apostolorum, respectu dignitatis, religiosi respectu abdicandi, proprii, seculares clerici, respectu administrandi sacramento, omnia ista tria fuerunt in apostolis, hodie vero sunt in triplici statu ecclesie, quod non, tamen quilibet sacerdos, incogniti cum ordiat, habet potestatem ligandi et solvendi: sed illa est ligata, vnde non habet illam actu, ex quo populus non est sibi commissus: sed olim incogniti, habebat in habitu et in actu: quod non erat distincte parochie, xii. q. i. c. i. xvi. q. i. s. ecce. **C**lavis, ver. sacramentum, quod baptismus collatur in forma ecclesie, prodest tam parvulis, quam adultis, et Et no. quod maximus est effectus baptismi, nam tollit peccatum originale. Item actuale, adeo quod et peccata dimittit, vnde si incogniti decederet baptizatus, non sentiret penam et purgatorium, de peccatis, vii. c. si. et in b. baptismus est generalior, et magis necessarius, quam penitentia et corpus Christi: quod per confessionem remittuntur peccata, non respectu pene, quod si quis non facit penitentiam, patet penam in purgatorio, xxv. dist. qualis, vide gl. in c. super eo, de raptu. Item per corpus Christi tamen, remittuntur peccata venialia, ut no. i. q. i. inter rogo, sed per baptismum, remittuntur peccata et pena peccati, et vide per glossam, xxv. dist. c. pter, s. verum, et ideo propter necessitatem huius sacramenti, per a quo cuique recipi in necessitate, et no. duos effectus baptismi. Primo tollit peccata modo predicto. Secundo prepat homines, ut non possint cadere, quominus reparetur penitentia. **A**lt. no. quod non solum virgines et continentes, possunt pervenire ad beatitudinem, sed et coniugati per fidem rectam, et operationem bonam: et sic non sufficit fides sine operibus. Quis autem plus mereatur, an laicus honeste vivens in coniugio, an clericus et honeste vivens: vide gl. no. in c. de reli. et de vera sancta. **I**n gl. in ver. vna. ibi, per duas naturas et, hec gl. obscure loquitur, adeo quod Ber. glossator huius compilationis, interrogat quod vellet hec gl. ridet se ignorare, sed ea posuerat put inveniuntur. **S**ic hec gl. non fuit Ber. sed alterius antiqui glossatoris, sed Ber. ea posuerit in hoc volumine. Alii intelligunt et non bene diversimode. **I**oan. an. dicit, quod inclusio facta in arca Noe, per quam fuit salvatum genus humanum, habuit designare inclusionem divinitatis et humanitatis, per quam fuit salvatum genus humanum. **E**t dicitur gl. dicit, per duas naturas: exponit, scilicet lignum, et aqua: quod in saluatione humane creature, lignum, scilicet archa Noe, perfecta ex ligno, fuit et aqua quaregebatur. **E**t dicitur gl. subicit, quo ad opinionem, et veritatem, ideo sic dicitur quod multi sancti, ut Ambrosius, et alii hoc opinati sunt: et ita etiam fuit veritas, ut postea patuit. **I**n gl. in x. impassibilis, i. si. et per historiam quam habet i. c. all. in gl. intelliges hanc figuram per Isaac divinitatem, per arietem humanitatem. **I**n gl. in ver. sub speciebus, in si. et vide gl. in c. forte, de consec. dist. ii. quod ponit multas alias causas. **I**n gl. in. ibi, non expedit homini et, et sic vult gl. quod non est utile homini accipere uxorem, et hoc propter onera matrimonii, sed alio respectu est utile, scilicet propter fornicationem evitandam: ut sic evitet maius malum, hinc Aristoteles dicitur a quodam adolescente, an expedit nubere, respondit eum penitentiam acturum quodcumque fecerit: vult dicere, esse duxum per heremum in finem propter onera matrimonii, et quod impedit contemplationem. Item durum est non contrahere propter stimulum car-

nis, et ideo dicebat illam penitentiam acturum quodcumque fecerit, quod not.

- 1 **S**icut, ista dictio non semper denotat omnimodam similitudinem.
- 2 **P**relatus, non preiudicat capitulo delinquendo, si illi delicto non consentit capitulum.
- 3 **S**axine, ista dictio quid importet.
- 4 **H**ereticus si aliquis damnatur, non per hoc danantur eius opera, et numero, 5.

Amnamus. Pater et filius et spiritus sanctus vera unione, non collectiva, seu similitudinaria, sunt una essentia, substantia, seu natura: quod substantia non est generans nec genita, nec procedens, quod illi actus non attribuuntur substantie sed personis, non per hoc in trinitate concluditur quaternitas. **C**ontrarii sentientes ut heretici sunt censendi, nisi ab errore respiciantur, et correctioi aplice sedis se supponant, h. d. **E**t dividit in duas partes principales. In prima reprobat doctrinam abbatis Joachimi. In secunda ibi, reprobat, damnat illam Almeri. Prima pars facit quinque, primo reprobat opus ipsius Joachimi, contra magistrum sniarum, quam persequitur exprimendo motiva et rationes ipsius. Secunda ibi, nos autem, approbat et probat sententiam magistri, quam dabant Joachimi. Tertia ibi, cum ergo, respondet authoritati, quam principaliter movebat Joachim. Quarta ibi, si quis, dant tenentes opus Joachimi. **C**ausa literalis. **M**agister Petrus Lombardus, dixit in sententiis suis, quod quedam summa res est pater, et filius, et spiritus sanctus, et illa summa res, non est generans, nec genita, nec procedens. **E**st pater qui generat, filius qui gignitur, et spiritus sanctus qui procedit. **C**ontra istum magistrum Petrum, abbas Joachim proposuit quedam libellam in quo appellavit magistrum Petrum hereticum, et insanum propter hanc sententiam, dicens quod magister Petrus non tam trinitatem quam quaternitatem asseruit in Deo, videlicet illas tres personas, et illam coeque essentiam quasi quartam asserens Joachim, quod nulla res est que sit pater, et filius, et spiritus sanctus: nec essentia, nec substantia, nec natura. **T**amen dicebat, quod pater, et filius, et spiritus sanctus, sunt una essentia, et una natura: verum hanc unitatem non veram et propriam esse dicebat, sed quam si collectivam et similitudinariam, sicut quod multi homines dicuntur unus populus, et multi fideles, una ecclesia: ad hoc probandum inducebat plures authoritates. primo illam, multitudinis autem creditum erat cor unum, et anima una. Secundo inducebat illam authoritatem, et qui plantat, et qui rigat, unum sunt: et ovis unum corpus sumus in Christo. Tercio illam de lib. regum, populus meus, et populus tuus, unum sunt. Ultimo inducit authoritatem evangelii, volo pater ut sint unum in nobis, sicut et nos unum sumus. **S**ententiam istius Joachimi, dant consilium istud hic, vlt. ad versum, illud non enim. **A**lbinde incipit respondere authoritatibus illius abbatis, quas inducebat pro sua sententia, dicens, quod fideles Christi, non sunt unum, i. quedam una res cois omnibus, ut dicebat Joachim, sed imo sunt unum: id est, una ecclesia, propter unitatem catholicam fidei, et tandem unum regnum propter unionem indissolubilis charitatis. **E**t ad hoc probandum, inducit consilium authoritatem Jo. apostoli, in epistola sua, tres sunt qui dant testimonium in celo: pater, verbum, et spiritus sanctus: et hi tres unum sunt. statim subiungens. **E**t tres sunt, quod testimonium dant in terra, spiritus, aqua, et sanguis: et hi tres, unum sunt. **C**onsequenter ergo consilium cuius magistrus Petrus, quod vna quedam res est, que veraciter est pater, et filius, et spiritus sanctus, et quilibet persona, est illa res: et illa trinitas tamen, et non quaternitas, est in Deo: quod quilibet trium personarum, est illa res: scilicet substantia eterna, seu natura divina: et illa res non est generans, nec genita, nec procedens, sed est pater qui generat, filius qui gignitur, et spiritus sanctus qui procedit: ut per hoc notetur distinctio in personis, et unitas in natura: et sic dicatur alius filius, alius pater, alius spiritus sanctus, non tamen aliud: sed id quod est pater, filius est, et spiritus sanctus, idem oino, ut ipsa littera, probat ab illo loco, licet ad verum, illud cum ergo, et ibi respondet illi authoritati, volo pater ut sint unum et, dicens quod hoc nomen unum, aliter accipitur pro personis divinis, et aliter pro fidelibus. **S**ed hoc nomen, diversimodo modo accipitur in authoritate illa, estote perfecti, sicut et pater vester perfectus est, dicens quod si quis sententiam vel doctrinam prefati Joachimi servare voluerit, vel defendere, tanquam hereticus confutetur per hoc tamen nullam preiudicium generet Florentino monasterio, cuius ipse Joachim extitit institutor: in fine reprobat sententiam cuiusdam heretici nomine Almerici, Bernar. **N**ot. primo, quod verba damnamus et reprobamus, ponuntur hic ut diversarum: et dicitur quod proprie damnare est rem sine remedio subleuandi tormentis, seu ignominie, sententia taliter deputare. **R**eprobare vero rem rationibus evidentibus, reas facere, vel ponuntur ad maiorem exaggerationem seu aggravationem: sed primum est subtilius. **S**ecundo collige veram et catholicam opinionem, circa essentiam trinitatis. **E**st enim unica et vera essentia, substantia, seu natura: vnde pater non habet substantiam separatam a filio, nec filius a patre, nec spiritus sanctus a patre et filio: nec per hoc concluditur quaternitas: quia quilibet illarum personarum, est illa summa essentia, substantia, seu natura: vnde persone non differunt a substantia, nec substantia differt a personis, pone exemplum in igne seu in lumine, in quo tria reperiuntur: videlicet splendor, ignis, et calor, et licet unicum sit lumen, diversimode tamen operantur illa tria: nam igni attribuitur visio, splendori illuminatio, calori calefactio, sic pater filius et spiritus sanctus sunt una substantia: sed differunt in personis: ideo legitur quod deus apparuit in igne

Tam parvulis quam adultis, textus est hodie in cle. vni ca. i. s. ad hoc baptismum, ibi, tam adultis quam parvulis, s. summa, tri. et fide catholice. **A**dde an parvulus iudeus baptizatur a solo presbytero non habente qui responderet parvulo sit baptizatus. **P**et. d. an b. cha. 2. s. c. xvi. tan sem extracte de vtero possit baptizari. **P**ap. al. le. xlviii. **B**er. **Q**uis autem. **A**dde istum, i. c. cum quod d. s. iure in. et in. c. magne. j. de voto. et Bar. in. l. q. si minor. s. re. sti. i. q. no. ff. de minori. ubi dicit, quod plus meretur ille qui facit aliquid ex necessitate quam qui ex voluntate. **A**lt. l. cum postulasset, in si. de d. a. infec. facit gloss. in. d. cle. i. in versu. seipsum.

a **¶** Scire, vide philosophum primo posteriori, et vii. meta. et facit. l. scire, ff. de legi. et quod no. in. l. si pater. ff. de here. insti.

b **¶** Alius est pater. Sed non potest dici, quod aliud est pater, adde Paul. pergulensem in logica sua in trac. de pba. termi. ibidem differt aliud non idem in. h. conclu. ibi, licet in diuinis, pater sit alius a filio, tamen pater non est aliud a filio.

c **¶** Dictio sicut. Adde. d. Ant. h. et vide gl. in. c. vni co. d. sac. vnc. i. h. sicut. et xxi. di. cle ros. in. h. sicut. d. p. r. vti. v. l. i. i. t. i. z. i. c. p. e. de priu. ex ore. et d. accu. c. in q. s. i. d. i. s. i. r. i. s. o. i. gl. h. Et h. dictio sicut, aliqui faciunt similitudinem per contrarium. no. ff. p. so. l. i. h. in. gl. si. ff. de off. p. con. l. solet. s. sicut. d. of. que sto. l. i. i. b. i. f. i. h. sic dicimus aliqui ponit causatiue, aliqui conditionali, ut no. i. d. c. ex ore. et i. c. q. m. abbas. i. glo. vlt. de off. d. leg. et in. d. c. p. e. et vlt. d. p. r. vti. vel inuti. et c. q. r. A. de iudi. et in. c. ab bate. d. x. sig. et p. Bal. et alios in. l. edi. C. d. ede. et p. Bar. i. q. si. inci. te stator legauit. q. n. dictio sicut, d. notat oimoda si militudine: vtyo luit Ant. d. bu. in. c. p. i. s. a. n. i. s. d. resti. spo. et p. bat. in. l. p. e. ff. d. fun. instr. et in. l. qua rone. i. j. r. i. s. o. ff. d. acq. re. do. et facit. C. d. ac. et ob. l. sicut. et ple ne p. Albe. p. ga men. in dictiona rio suo i. ver. sicut. et dixi in repert. meo ad istum in. h. bo. sicut. **¶** Ad de tu an dictio si cut, i. p. o. r. t. e. o. i. m. o. d. a. si militudine. Ro. 2. sc. ccc. lxxviii. et de dictioe velu ti. per eundem consil. ccc. cv. An. d. bu. consil. xix. Ber. Anto. Francif. **¶** De significa tu huius dictiois si cut, et sicuti. vide no. per do. Ant. in. c. d. a. n. a. m. u. s. i. s. c. u. ergo. et addo quod huiusmodi verbum sicut, ponit in co firmatiu. et in sententia itelligit aditionaliter quod vero i. p. u. i. l. e. g. i. s. stat causatiue: ut habet in. c. abbate. d. x. sig. dictio autem sicuti, quod ponit similitudinarie, aliqui exemplificatiue, ut i. l. quoadmo dum. ff. d. vlt. et in. l. p. o. p. o. n. i. t. i. s. p. a. d. o. n. e. ff. d. edil. edi. et d. h. m. o. i. x. b. i. s. sicuti et sicut et sicut h. in. l. i. ff. d. re. di. et in. l. p. d. i. s. in. s. j. ff. de legat. i. h.

d **¶** Maxime. Adde Bar. in extranag. ad reprimé. super ver. maxime. p. gl. et doc. in. c. ad abolenda. de filiis presby. et gl. de nouo codi. compos nen. in. l. i. in ver. maxime. et plene p. Bartholo. b. r. i. e. in reperto. suo in ver. maxime. na hec dictio, quod stat implicatiue, ut l. qui status. ff. de remili. et sic p. p. r. i. e. aliqui sumitur pro tantum: ut x. q. i. h. si quis episco pus d. a. n. a. t. u. s. et in. l. e. u. z. qui. ff. d. dona. et sic impro prie. aliqui accipi tur pro valde: ut no. in. gl. p. e. ff. so. ma. q. n. q. signifi cat idem tatez in casu d. r. i. o. v. t. in. l. q. d. si minor. s. re stitutio. in. gl. in. h. in veditioe. ff. de mino. q. n. q. a. b. u. d. a. t. v. t. in. l. i. h. C. de rescin. ved. et vide gl. et flor. in. l. illud. ff. ad. l. a. g. l. et x. di. in. c. illud. et Spec. in ti. de dispu. et ali. s. post hec. in. x. et no. et plene p. Al be. i. dictionario suo in. x. maxie. et vide istum i. c. q. m. frequenter. s. p. o. r. o. in ver. not. ex eode. x. capi. edo verbum maxime, p. prie. et ibi p. d. n. i. m. meum Barba. cuz alius co. co. r. et lit. non contest.

retinet. In secundo modo, per modum refusionis da tur tota substantia, et nihil retinet, ut cum aqua co uertit in glaciem: iuxta illud, mater me genuit, mox gignit ipsa ex me. In tertio modo, tota substan tia dat, et tota retinet, ut in diuinis: et potest poni exemplum, ut s. dixi. in docete, et in lumine. **¶** Item no. quod dictio sicut, non semper denotat oimoda si militudine. **¶** Item in ver. s. q. s. collige. quod defen detes opi. reprobata, sunt heretici: et dic quod gra uius peccat defendens opi. reprobata, quam inueniens: quod defendens, errat, et ultra suum errorem, prebet aliis audacia errandi. vis bonum tex. xxi. q. i. h. q. alioz. **¶** Item no. in ver. in nullo. quod delictum plati, etiam circa fidei cui non coiccat, capitulum non p. i. u. d. i. c. a. t. ip si capitulo seu ecclesie: de quo plene dixi in. c. i. de do. et x. tu. **¶** Item ibi, maxime. quod hec dictio, d. signat et denotat idem in casu d. r. i. o. v. t. p. p. r. i. e. ista di ctio maxime, stat copariatiue, ponens idem in casu d. r. i. o. vide gl. in. c. ad abolenda. de fil. p. s. b. y. et in. c. sa cro. de sen. exc. in ver. si laudabilis. Quod tamen hec dictio maxime, stat improprie, et ponit p. t. a. t. u. x. di. illud. xi. q. i. h. si quis eps. et vtrobiq. re peries plures concord. na sensus huius lre, est quod de lictus Joachim, non d. z. obesse monasterio, cuius fuit institutor, maxime cum ipse scripta corrigenda sub miserit dispositioni sedis apostolice, quasi innuat per hac dictionem maxime, quod idem est si non submi sisset se dispositioni sedis apostolice. quod hec di ctio maxime, superabundat. ut in aut. de in. in p. n. ibi per gl. col. vi. **¶** Item ex hoc et ex tex. no. quod da nato auctore ut heretico, non d. a. n. a. n. t. o. i. a. e. i. o. p. e. ra. na tenendo dictionem maxime, p. p. r. i. e. patet quod l. Joachim fuit hereticus, monasterium tamen, cuius fuit ipse institutor, non damnatur: et hoc ideo, quod institu tio regularis, non habet auctoritatem ab innuetoze: sed principaliter a papa, qui institutionem appro bat. ut in. c. si. de reli. dom. et de hac materia dic vt plene no. in. c. fraternitatis. de hereti. xxi. q. i. di. si qd veri. et no. hic tex. ibi in hac parte et c. **¶** Item ex h. litere, quod diabolus appellatur pater medach, et dici tur pater, quasi patetoz seu innuetoze, dum dixit, nequam moriemini, sed eritis sicut di. Bene. i. h. et sic diabolus fuit primus, quod dixit medachum. quod ap pellatur antiquus hostis. ut in. c. no magno. ne cle ri. vlt. mo. Quod versum hostis. xvi. q. i. h. vlt. s. q. lupus rapax. j. de elec. ne p. defectu. Quod innu cus hominum in. c. l. z. de elec. Quod seminator discor die: ut in cle ad n. m. de her. Quod simplr appella tur diabolus seu demon. vt. s. p. r. i. **¶** In gl. i. in fi. hanc glo. declara per glo. j. in ver. neq. genita. **¶** In glo. i. in ver. no em. in fi. hoc non placet Jo. an. et bene, vnde veritas est, quod respondet. j. in versu. cum ergo. et ibi etiam hoc tenet gl. et forte hec glo. p. cessit ex errore scriptozum, et hoc teneas: licet de. et Abb. dicunt quod rident in ver. nos aut. quod non est verum. quod ibi p. bat et approbat opi. Pet. sed rident in ver. cum ergo. **¶** In gl. in ver. neq. genita. ibi notionalia. et appellantur notionalia, s. m. Jo. andr. quod personas notificat: ut patet etiam in declara tione, quam ponit gl. in fi. **¶** In ead. gl. ibi, teneat adiectiue et c. et dicendum, quod adiectiue dicunt tene ri, quod venit ad qualificandum et restringendum ut si dico Petrus albus excludo ab alio Petro al bedinem. Substantiue tenentur, quando notat hoc esse in substantia: ut si dico Petrus est quod al bum, non nego in aliis albedinez: licet supponam in isto. ita si dico, pater est generans, bene dico, siue teneatur hoc nomen generans, adiectiue: seu substantiue: quia si teneatur adiectiue ex

pus d. a. n. a. t. u. s. et in. l. e. u. z. qui. ff. d. dona. et sic impro prie. aliqui accipi tur pro valde: ut no. in. gl. p. e. ff. so. ma. q. n. q. signifi cat idem tatez in casu d. r. i. o. v. t. in. l. q. d. si minor. s. re stitutio. in. gl. in. h. in veditioe. ff. de mino. q. n. q. a. b. u. d. a. t. v. t. in. l. i. h. C. de rescin. ved. et vide gl. et flor. in. l. illud. ff. ad. l. a. g. l. et x. di. in. c. illud. et Spec. in ti. de dispu. et ali. s. post hec. in. x. et no. et plene p. Al be. i. dictionario suo in. x. maxie. et vide istum i. c. q. m. frequenter. s. p. o. r. o. in ver. not. ex eode. x. capi. edo verbum maxime, p. prie. et ibi p. d. n. i. m. meum Barba. cuz alius co. co. r. et lit. non contest.

Zacharias. **¶** Adde quod hec dictio maxie, stat nonnunquam parati ue. l. q. se p. r. i. s. et ibi Jas. post ali os. C. vlt. lib. et in l. p. u. i. n. c. i. a. r. u. C. d. feris. supabun dat quod, ut no. Ange. in aut. de man. p. n. s. si tibi q. q. ibi maximam vitium. colla. i. h. et aliqui vt. s. dictum est, implicat: s. p. maior rationez ut est tex. sing. cum gl. in. l. i. s. t. u. d. ff. ad le. a. g. l. et gl. no. in. l. q. si minor. s. re stitutio. ff. de mi nor. et vlt. latissime de hac dictioe vi deas remitto te ad Bar. i. e. u. a. g. ad repri. in gl. in ver. et maxime. Anto. Francif. **¶** De ista dictio ne maxie, et ei materia, vide oino flori. in. d. l. i. l. l. d. ad le. a. g. l. et vlt. i. c. illud. x. di. et p. Spe. i. ti. d. disp. et alle. in. s. post b. in versu. et nota. et

vide do. Lar. in cle. j. de renu. vbi dicit, quod includit idem ius in casu d. r. i. o. et quod etiam ponitur pro multum, et dixi in. c. relat. de offi. deleg. et Sebast. Sapia. **¶** Danato. Vide Feli. in. c. transato. circa p. n. j. ti tu. j. vbi ponit, an abolito titulo regis, censeatur abolita ipsius statuta.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

cludo generationem a filio, et spiritus sancto: si tenet substantiam, est vera propositio: quia per est quid generas, et habet in se substantiam, in qua est quid generas. Si vero dico, substantia divina est generans, si generas, tenetur adiective: est falsa propositio, quia substantia divina, non est divisibilis, et excluderet generationem a patre: si vero tenet substantiam, vera est propositio: quia substantia divina, est quod generas: quia est ibi pater qui generat. ¶ In gl. in ver. florētino. ibi, et si bona essent, reprobaretur et. pōdero gl. quia videt contra text. nā hoc monasterium, cuius Joachim fuit institutor, non reprobat, nec fuisset reprobatus etiam, si Joachim stetit in pertinacia: ut colligit in dictione maxie. tenedo eam proprie, sicut dixi in no. ¶ Itē videtur contra text. si quis. ibi, in hac parte et. sed dic ut predixi, quod dānātur in cōsequētiā omnia opera authoris dānati, ut nō habeāt authoritate ex authore dānato: sed possunt recipi et defendi, sicut recipiunt et defenduntur alia bona: nā veritas nō mutat: licet author reprobat, in aliqua parte fuerit eam secutus: et dic, ut no. in preall. c. frater. et in. d. c. si quid veri.

De constitutionibus. Rubrica.

- 1 Constitutio, quibus modis sumatur: et vnde dicatur.
- 2 Constitutio, si est lata contra certam personam, et per verba generalia, potest ab illa appellari per illam personam lesam, contra quam est lata.
- 3 Scriptura non est de substantia legis, siue constitutionis: quia possunt probari per testes.

¶ Decub. pōt ad pcedētia, et cōsequētia, sic cōtinuari. Tractatur author de iure, pmissit de summa tri. pro sui operis fundamēto: quia vbi fundamētū deficit, nihil superedificari pōt. i. q. i. cum Paul. et quia oēs ius, q̄stat ex scripto et nō s. ripto. istit. de iur. nat. gē. et ciui. s. cōstat. et. di. s. cū ita que ius autem scriptū, est certius et nobilius: ideo author pmissit de iure scripto. s. de p̄stitutio nibus. et postea submittit, de iure nō scripto. s. de cōsue. ¶ Circa rub. p. declaratiōe ipsius materie, quero de tribus. Primo, quid sit cōstitutio. Scdo, vnde dicat. Tertio, an ad esse legis seu cōstitutionis, requiratur scriptura. ¶ Circa primum dicēdum est, quod cōstitutio pōt capi stricte, et large. Primo modo, cōstitutio pprie est, quod princeps statuit. ut in. c. cōstitutio. h. dist. Large vero, sumitur pro omni iure scripto, etiam inferioris: et ita sumit hic. nā sub rub. de cōsti. author tractat nedū de statutis principū, s. et inferiorū: ut. j. c. cū oēs. et. cū. z. l. s. Et quia ita large sumat p̄stō, clarior pbat. i. di. s. cū itaq. pōt et hic sumi, s. p̄mū modū: et tūc oportet dici, quia nigrū sit generali rubro, nec hoc inusitātū: ut patet. C. etiā ob chyrogra. pecu. pignus detineri posse. sup. rub. et super rub. de offi. dele. li. vi. i. iusto. c. si. ¶ Quo ad scdm vnde dicitur cōstitutio. dic quod a con. qd est simul: et statuitio. et quatenus referat ad cōstitutionē principis, dic quod dicit cōstitutio, quasi cōis, vel simul statuitio: quia lex dicit esse cōis oib, et nō cōtra certas personas. dist. iij. erit aut lex. ¶ Itē not. dicit Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. et iur. quod si cōstitutio sit cōtra certā personā, si p̄tedit ex ea lesione, licite appellatur, cōtra quē sit cōstitutio, etiā si loquat per verba gñalia. arg. in. l. i. s. solet. ff. qñ app. sit. Et p̄babiliter dicit, quod quāq. cōstitutio loquat per verba gñalia, si tamē ex cōiecturis pōt colligi, quod sit edita in odium certe p̄sone, pōt a tali cōstitutio appellari. ar. l. i. in fin. ff. de do li. ex. vbi succurrit cōtra doli admīssū in. l. cōdenda. Et p hoc dicto Bar. allego bonū text. in ar. j. eo. cū oēs. et hoc dictū tene mēti. Vel pōt dici cōstitutio a con. qd est simul: quia princeps cōdit cōstitutionē de cōcilio suorū p̄cerū et iudiciū. vt. l. humanū. C. d. l. Si vero cōstitutio sumat large, dic quod dicit a con. qd est simul: quia oēs de cōgregatiōe, simul statuit. ¶ Quo ad tertiū, an scr.

ptura sit de substantia legis seu cōstitutionis, valeat fuerit op. etiā inter Legistas. tu plenissime videt p̄ Jo. an. in reg. nemo pōt ad impossibile obligari. de reg. iur. li. vi. in mercu. et p̄ do. de Rota. deci. cccxxvii. als. xxxiij. p̄ Spe. in ti. de leg. s. finit. ver. qd si legat. et placet opinio, ut regulariter scriptura nō sit de substantia p̄stitutionis: sic quod possit p̄bari p̄ testes. ¶ Pro hac sentētia optime facit tex. in. c. i. de renū. li. vi. et inst. de iur. na. gē. et ciuili. s. sed qd principi. et. s. distat. prealle.

- 1 Canonis appellatione, venit omnis cōstitutio ecclesiastica.
- 2 Constitutio canonis, ligat omnem creaturam.
- 3 Iudicia ecclesiastica, sunt regēda scdm canones etiam quod agitentur coram iudice seculari: nam tunc decidunt secundum Canones, licet fin eos non tractentur: quia preparatoria iudiciorum, debet tractari fm leges fori, in quo iudicium agitur.
- 4 Constitutio que continet consilium et non preceptum, an et quando liget homines contravenientes ad peccatum.
- 5 Papa non ligatur constitutionibus per ipsum per predecessores suos factis. Infideles non ligantur canonibus, saltem in spiritualibus.
- 6 Imperator astringitur canonibus, in concernentibus animam.
- 7 Non appellatur ab imperatore, ad papam: nisi ratione peccati. Imperator obligatur iure naturali, et obligatur ex contractu iuris cum subdito. Papa non potest tollere, quod est de iure diuino, et iurando obligatur.
- 8 Greci an teneantur ad obseruationem canonum. Imperator an liget per leges suas, non obediētes ei de facto.
- 9 Lex positina, siue ecclesiastica, siue ciuilis: an et quando liget in foro conscientie?
- 10 Lex fundata super presumptione que non est vera, non ligat contrafacientem, in foro anime.
- 11 Damnum commissum, non ex proposito vel lata culpa, non est in foro anime rescindendum damnum passio.
- 12 Lex canonica, an liget delictū omnino occultū.
- 13 Arbitratur quando habet iudicare fm sensum suū, quomodo interpretabitur iste sensus. Verba si tibi placuerit, si tibi videbitur, et similia, quomodo intelligantur.
- 14 Iudex quid habet facere, quando reperit casus dubium, et opinionis doctorum contrarias.
- 15 Communis opinio doctorum, est seruanda: si nō est euidenter falsa. In casu dubio, propter varietatem doctorum, bonum est habere iudicem propitium.
- 16 Auctus non condēnatur in expēsis, si primo habuit sniam pro se, quia habuit iudicem ei propitiū propter varias opiniones, et postea illa sentētia, fuit per alium iudicem retractata. Iudex non facit litem suam, iudicando pro vna parte, in casu multum dubio.

Canonum ¶ Cōstitutio canonū, ab oib, sunt seruanda. vel sic. Iuris canonici statuta, oēs ligat: et eorū ritu, tā in p̄nitiādo q̄ indecidēdo, iudicia sunt regulāda. p̄mo statuit. scdo p̄firmādo declarat. ibi, et nemo. ¶ Cal. literalis. Precepit cōciliū de dēse, quod statuta canonū, custodiant ab oib, et nemo in actionib, vel iudiciis ecclesiasticis, ducaat suo sensu: s. iudicet fm canones, et leges. Bern. ¶ Itē p̄mo, quod appellatiōe canonis, venit ois cōstitutio ecclesiastica, vñ largo sumpto vocabulo, canon idem est, quod cōstitutio ecclesiastica, vel canonica. et dicitur a canō, quod est regula. vt in. iij. dist. canon. et sic dicitur, quia ducit hominem ad recte, regulateq. viuendum. stricte autem, sumitur pro constitutione, constituta in concilio generali. vt not. iij. distin. in summa

¶ De substantia legis. Adde Jo. and. in rub. d. cōstitu. et. i. c. h. j. de p̄sue. et ibi. d. An to. in. v. co. Bar. et Raph. in. l. hu manū. C. de leg. et Ang. in. s. ex nō scripto. isti. de iure na. et Bal. in. s. oēs. instit. eo. tit. Jo. an. et Bal. in addi. Spe. in ti. de lega. in. s. finit. ver. sed pone legat. Jo. an. in. c. i. de post. p̄la. i. vi. Arch. in. c. p̄mis. i. v. col. ij. q. i. De de anc. in res pe. c. canonū. i. ix. charta. j. e. facit qd voluit Bal. in. l. i. s. fi. C. de cad. tol. Alb. perga. in. i. parte statu. q. xij. et in. l. de q bus. post gl. ff. d. leg. et. d. l. huma nū. et ibi Sal. per tex. ibi. et in. l. le ges. C. e. idē Bal. i. d. l. de qb. in. x. op. De. post Arch. in. c. lex est. p̄ illū. tex. i. di. et in. c. p̄suetudinis. p̄ illū. tex. xj. di. fa cit gl. in ver. inter pretat. in princ. i. c. i. d. post. p̄lat. et ibi p̄ istū. in. v. co. et p̄ istū in cle. dudū. ad fi. de se pul. p̄ Bal. i. rub. qui seu. da. pos. et per Pet. de anc. in reg. nemo. et p̄ Bar. in. d. l. de q bus. i. iij. col. et fa ciūt plures tex. al. p̄ Jo. an. in. d. reg. nemo. et tex. i. s. singulor. i. ver. tūc. et i. ver. scribi. inst. de re. diui. et in. s. cū itaq. i. di. et cōis op. est, quod scriptura non sit de substantia cōstitutionis: et plenius dixi hoc in lec. mea. ¶ Ad de tu. d. de Rot. decisio. j. de p̄sti. in nouis. Bart. ¶ Appellatiōe canonis. Adde bal. h. et Cal. in ti. de reg. p̄. xij. i. ci. abbas hz puile giū. et in titu. isto in p̄sil. xvi. i. ci. an canonis appella tiōe. et pan. in cl. i. d. puile. et ibi Car. p̄n. l. xvi. q. et ple ne per se. hic. de hoc noie et alij.

¶ **Sebasti. Sapia.**
a Scriptus est. Ex b quod ius scribitur, et iudicat certum. inferunt duo. p̄mo p̄positiōi iuris scripti nō est rēdēdū: certū: s. p̄positiōi iuris nō scripti d quo est p̄suetudo, nō est rēd. qz nō est certū. ita Bar. in. l. ij. in. fi. s. d. p̄fes. Bar. post gl. i. l. p̄scriptiōe. C. si cōtra ius veluti. pu bli. de quo p̄ lā fran. de oria. in. c. qm̄ s. falsaz. in x. sicu. rñsōi. col. ij. de p̄ba. Scdo in fert quod si aliq. al legat statutū nō tenet illud p̄ducere quod certū: secus si allegat p̄suetudinē. Bar. i. l. om nes populi. i. vl. col. ff. de iustitia et iure.
b Appellat. ad de late Alex. p̄. si. ccc. inci. eterni nu minis. q. li. Ber.

- a **De pragmatica sanctione.** Adde aliā gl. c. i. in ver. per pragmaticum. et gl. xxv. q. ii. c. rescripta siue sint. in ver. pragmatica. C. de nouo codi. compo. in fi. ver. pragmaticam.
- b **Omniem creaturam.** vide Bal. in c. j. q. seu. dare pos. et Inn. in c. ii. b. transla. et pulchre per Feli. hic.
- c **Sebast. Sapia.**
- d **Et fm leges.** in summa. et ibi ponit differentia. inter canones: decretū. decretalē epistolā. dogma. sanctionem. interdictū. et mandatū. et de pragmatica sanctione. ne quid sit: vide tex. cum glo. in c. j. de rer. pmu. tatio. Et scias. q. omnis canon. seu cōstō ecclesiastica. potest vocari lex: nam lex. est constitutio scripta. i. dist. lex. imo rectius canones appellantur leges ecclesiasticæ. cōstitutiones vero iuris civilis. proprie dicimur leges seculi: unde dicitur ius ciuile. quasi ius ciuiliū. xxxi. dist. nicena. iuncto. c. fili. j. de test. et Mo. h. q. cōstitutio canonis. ligat omnē creaturā. unde dicit Inn. q. conditori canonis. et vicario creatoris. oīs creatura est subiecta: et licet nihil alleget. potest tamē allegari illō euāgelicū: fiat vnū ouile. et vnus pastor. neminem Christus excipit ab hoc ouili. et a subiectōe vniuersi pastoris. et vide pulchre per Inn. in c. qd super his. de voto. vbi ponit illam auctoritatē: quod cumq. ligaueris et reliqua. et optime facit illa auctoritas. ad propositum nihil excipit: q. dixit. quodcumq. et Mo. etiā q. iudicia ecclesiastica. sunt regulanda fm canones. et nō s3 leges. per hunc tex. Sui. nāso collegit arg. q. si de re ecclesiastica agitur. etiam coram iudice seculari. debet causa decidi fm canones. et non fm leges. Et notanter dico decidi. et non tractari: q. quo ad pres. ver. sed nunquid in causa. Fran. de are. in cōsil. xxv. Ber.
- e **Abrogata.** Adde gl. in c. nouit. ver. quicūq. valet. j. de iudi. et b. differtia inter abrogare et derogare. vide gl. in s. leges. iij. dist. et ff. de ver. sig. l. derogatū. no. in c. fin. de cōsue. no. Jo. an. in c. j. de ver. sign. sup. gl. vlt. li. vi. et vide gl. et Bar. in l. j. in prin. ff. de cōiun. cū emā. lib. et Bal. in l. j. in. ii. no. C. de lat. lib. tol. ibi. et est argumētum q. reuocatis statutis. sunt reuocate oēs reformationes facte circa ipsa statuta. vt no. in j. cōstit. C. et in l. j. C. de vete. iu. enu. vide doc. in c. auctoritate. de cōcel. prebend. lib. vi. et aliquid per doct. in c. quod dilecto. de consan. et affi. et gl. ij. q. vñ. si quis. et gl. xi. q. j. quicūq. Et cōclusio est. q. lex abrogata. non debet allegari: imo vtēs ea. incurrit penā falsi: fm gl. et Bar. in l. fi. ff. de fal. per. de anch. consi. cccclxxiij. inci. prima facie. in j. colum. Fallit primo. nisi allegetur ratio: vt est gl. in d. c. nouit. in ver. quicūq. Fallit secundo. quando non adducitur ad decisionem: fm gl. et Bart. in d. l. fin. et in l. j. in fi. in prin. de cōiun. cum emāci. libe. et Semi. in c. frequēs. in ver. illum. in fi. de restit. spolia. in vi. et in c. auctoritate. de cōcel. pbe. in vi. ad fi. Fallit tertio. quādo lex nō est in totū abrogata. que in parte nō abrogata. potest allegari: fm Bald. in l. j. in. iij. col. C. de lat. lib. tol. facit qd voluit Pau. de ca. in l. j. de Iustitia. codi. cōfir. Fallit quarto. qñ lex abrogas. reprobare per. c. cum oēs. j. eo. ibi. fm priorem consuetudinē. Fallit quinto. quādo lex abrogata. trāsmittit in priuilegiū: fm Inn. in d. c. nouit. super verbo Theodosius. et Jo. an. in ti. de censu. s. nūc dicēdum. cum cōcor. Fallit sexto. si lex abrogata. est canonizata: fm glo. in c. in primis. in ver. l. Cornelia. h. q. quā sequit Abb. in c. j. de presump. et Imo. in c. ii. j. ti. j. dummodo sit canonizata per papam. ad hoc glo. in c. j. in ver. tractatus. et ibi Semina. in. iij. col. de reb. eccle. nō alie. in vi. Fallit septimo. nisi esset decidēdus casus preteritus ante legem abrogatam. fm Bar. in d. l. fi. de fal. et Bal. in d. l. j. C. de Iustitia. codi. cōfir. nisi lex noua. disponeret expresse de preteritis: vt ibi. Fallit octauo. si allegaretur ad corroborationem. l. none. per. c. super eo. j. de cogni. spi. Fallit nono. quādo lex abrogata. cōcordaret cū. l. noua. fm Archd. in c. fi. de of. leg. in vi. Fallit decimo. quādo lex nō est correcta in substantia. sed solū in cortice. fm Butri. in d. c. qd dilectio. p illū tex. iuncto. c. nō debet. eo. tit. Fallit vndecimo. si allegaret pars legis decise. seu rescate. solū ratione superfluitatis: fm Semina. in c. si romanorū. xix. dist. allegatē Arch. post gl. in c. fi. de offi. dele. in vi. Fallit duodecimo. si allegaretur. vt ostēdatur de eius errore. forte ne creditor noue legis. incidat in errorem. per quem lex fuit abrogata. probatur in c. legimus. xxxv. dist. Fallit decimotertio. si alleget ad cognoscēdum mētem latoris legis abrogate. iuxta gl. in ver. valet. in d. c. nouit. et gl. j. in fi. in d. c. quicūq. xi. q. j. Fallit decimoquarto. quādo lex allegat p non recognoscētem superiorem abrogatē legem: fm Butri. et Semi. hic p tex. cū glo. fi. in c. cū deuotissimam. xij. q. ii. Fallit decimo quinto. si allegatur. nō vt obseruetur. vel pbetur. sed vt sciat quis eam cōfutarē: fm Semi. in c. legitimis. el. ij. xxxv. dist. vel vt plura sciamus. s3 Ana. in rub. de sortileg. in. ij. column. et quod actum fuit. s. quod potest allegari ratio legis abrogate. Fallit etiam. vbi etiam ratio. esset sub-

- lata: fm Butri. Imol. et Semina. hic. et Semina. in c. si romanorū. xix. dist. ex quo inferitur. q. correcta lege. non semper dicitur correcta eius ratio. nō sic ecōtrario: vt traditur in d. c. nouit. et plene per Imol. in c. post translationem. in. xix. col. de renun. et Sali. in aut. ingressi. in. ij. col. C. de sacrosan. eccle. et est glo. in l. j. in ver. prouidentia. ff. de autho. tut. Et tex. optimus in c. mira. mur. iuncto. c. a multis. de eta. et quali. Adde tu. q. sit pena al legantis legē abrogatē vel falsā vñ iudicis ad hoc auxiliū pbe. Specu. in tit. de aduoca. s. vi. ver. itē si aduocatus. an sublata refo. matide videatur sublātū statutū vide Pau. d. ca. 25. cccx. et an correctā lege. sit correctā ratio: vide Pau. de ca. cōf. cclxxv. Bernar. Anto. Francis. Adde ad pdicta. q. lex correctā abrogata dicit esse falsa. et allegari nō pot. vt voluit Bal. in l. fi. in. v. col. C. de edi. diui. Adri. tol. tamē illius ratio. bñ potest allegari: vt voluit gl. et Inn. in c. nouit. de iudi. vtrum autem correctā ratione legis. dicatur esse correctā lex: vide Bal. in l. j. C. qui ad mitt. gl. et Bar. in l. j. de leg. tut. post Ja. but. in l. j. de cōdi. ob cau. et vi de Jo. de imo. in l. j. in fi. ff. de dona. et Alexad. in l. quodcūq. in principio. de verb. obliga. vbi dicit quod sic sed Joā. and. tenet cōtrariū. c. post translationem. de renūtia. de quo vide per Roma. in singu. suis. per alphabetum in vers. ratio. in ver. quero nūquid. Et an correctio legis. vel statuti. in vna persona. extēdatur in aliam personam correlatiuam: vt puta. si statutum vel lex. loquatur de viro. et corrigatur in viro: an censetur correctum etiam in vxore: vide Barto. et Bald. in l. fi. in principi. C. de indic. viduita. tollēd. Et vtrum pena imposita cōtrahēti cum moniali. videatur etiam imposita ipi moniali: vide glo. et do. Card. in cle. j. de cōsang. et affi. Et adde q. allegas legē correctā. clausam in corpore iuris: licet puniatur. nō tamē punitur de falso: sed allegas legē correctā. nō clausam in corpore iuris: bñ punitur de falso: vt declarat Barto. in l. j. in principi. de cōiun. cum emāci. libe. et probatur in c. de auctoritate. de priuilegiis. in vi. et habetur per Bart. in l. fi. ff. de fal. et in l. omnes populi. in fi. ff. de iustitia et iure. Et adde q. lex correctā. potest allegari in argumentum. per habētē potestates legis cōdēdē: vt in c. volumus. et in c. quicūq. xi. q. j. et per Alexad. in d. l. fin. de fal. in apostillis.
- f **Duplex cōsiliū.** Adde istum in c. j. in. iij. col. de vita et hone. cler. et Feli. hic. et de cōsilio reuerētie. vide tex. cum glo. in cle. de testi. et gl. fi. iuncto text. in c. ad aures. de eta. et quali. et gloss. in ver. humiliter. in c. testamētum. vi. dist. et glo. in c. ad thesaurus. in ver. cōsiliū. de simo. et Semina. post Archi. in. s. hoc et si legibus. iij. dist. et in d. c. testamētū. vers. fi. et in c. spōsus. xxiii. dist. et in c. generali. in pe. col. de electio. in vi. et istum in c. ad apostolicam. in. iij. col. de regu. et Imo. in c. cum cōtingat. in. vii. col. de iureiurād. in repe. Butriga. Imo. in c. dilectus. el. ij. de prebēd. et Bar. in l. pater. s. Julianus. ff. de leg. iij. Et lex cōsiliū. dicitur. que consuluit. et non astringit regulariter. Fallit in tribus casibus. de quibus hic per Rodod. Consilium reuerētie dicitur. quando materia est necessaria. sed propter reuerētiā eius qui loquitur. vti tur lex verbo cōsultino: secundum docto. hic. Consilium perfectionis dicitur. quo homines perfectiores reddunt: et quādo alias permissus est alicui. resistere actui: sed lex cōsultit. vt assistat. vt magis Deo placeat: vt no. gl. in c. solite. in ver. propter Deum. de maio. et obediē. vt illud. si quis te percusserit et.
- g **Sebasti. Sapia.** Reddatur. Vide Bart. in l. creditores. col. j. in fi. in repeti. C. de pig. et ibi alii. dixi ad propositum.
- h **Scilicet subditis.** Nota ex tex. iuncta gloss. q. dictio vniuersalis restringitur. adde glo. j. q. vii. si quis omnem. et gl. exponit. i. aliquam de omnibus. et gl. in c. si quis voluntate. in vers. semper. et gl. exponit id est. horis statutis. l. dist. et glo. in c. sacrosancte. xxii. dist. et gloss. xxxvi. dist. in c. si quis vult. in ver. in desinenter. et glo. in l. inter omnes. ff. qui satisd. cogatur. et ibi Angel. post alios. q. si testis interrogatur de

Sanonmitanus super prima parte primi.

causa scientie dixit qd audiuit dici ab oibus hominibus ciuitatis non incurrit perituriū: neq; incidit in falsum: qd subaudit de loquentibus de materia. 7 gl.in.c. si vero. el. ij. in ver. omnes leges. scz de hac materia loquentes. de sent. exco. 7 in.c. omnes leges. i. dist. 7 ibi plene p. adod. 7 per Bar. 7 plene adoder. in. l. j. in. s. nūtiatio. post Ja. de are. in versu. venio ad qdā di

cia Jac. de are. 7 videt qd ista gñā litas restringat ad dies idoneos: dū dicit oib? 7c. 7 gl. ij. 7 ibi doct. a in. l. j. in ver. ynas quisq; 7 gl. expo nit scilz habilis. C. de sacrosan. ec cle. 7 eodē modo. si infirm dicit qd abbas de consensu b oim. fratrū sic fe c cit nō reddīt fal sum: 7 quidā fue rint absentes: si oēs pñtes 7 sen 6 ferint: 73. Sui. in d hoc tñ Ang. i. d. linter oēs. 73. cō tra. p. l. ij. ff. de al bo scri. adoder.

ibireprehendunt Ang. qz in. d. l. ij. hoc nō pbat. 7 hanc opi. Sui. con tra Ang. tenent Det. de anc. fulg. Pau. de cast. Ly. 7 Bar. ibi 7 vide Bal. in. l. j. in. iij. q. C. de test. 7 in. l. j. C. cōmunia delega. facit qd voluit Bar. in. l. si quis ita. ff. de condi. 7 demonstr. 7 qd not. doc. in proemio Gregoria. 7 in. l. j. ff. sol. mat. cum alijs concordan.

Adde tu late Jo. mo. in reg. in gñali. de re. in. Ang. 2. si. clxxvj. Ra pha. cōsi. lxxvj. 7 cxxvj. fulg. cōsi. lxxvj. 7 cxxvj. Ro. cōsi. cclxxx. Ber.

a Ligare. Adde qd statutū liget statuētes. Ro. cōsi. cccxix. Ber.

b Non ligantur. Adde qd legitur 7 not. in. c. de infidelib? de cōsan. 7 affini. 7 in. c. si. qui filij sint legi. 7 in. c. si. cū glo. de diuor. Rō est: quia de his qui foris sunt nihil ad nos. c. multi. q. i. hic est qd in successio nibus vtuntur lege veteris testamenti. vt per Cald. in ti. de test. cōsi. xxx. 7 Flozia. de sancto Petro in. l. maximum vitium. C. de lib. pte. vbi sic refert fuisse consultum in hereditate. xxx. milium ducatorum iudei ad hoc vide Cald. in tit. de cōsi. cōsi. cū inci. vifa quadā scriptura. et Roma. cōsi. clij. inci. in Christi 7c. premissum laudū. in fine. 7 idē de eathecumino sentit Semi. in. c. audite. in. ij. not. xxxij. dist. Excipiunt certi casus. 7 primo tres positi per Domin. in. d. c. multi. in. iij. col. cu ius dictis adde gl. sing. in. c. constituit. xvij. q. iij. Quart? casus est. qñ delinquant contra legē suam veteris testamenti: quia canonica punit eos. vt per Jo. an. in. c. quod super his. de voto. 7 Det. de anc. in repe. regule ea que. in. ix. charta. in ver. sexto quero. de regu. iur. li. vi. in suo cōsi. xy. inci. in Christi nomine amen. spiritualis iudex in prouincia Romanadio. Quint? casus est. quando delinquit in opprobriū Chri stianae religionis. vt in gl. c. sepe. xxvij. q. i. 7 vide Old. 2. si. xxxvj. incip. infra scripti sunt articuli. vbi consuluit quod inquisitor heretice pñ tuitatis pōt procedere contra iudeos facientes aliquid in vituperium Christi: puta qz in parascene crucifigūt agnum siue ouem: in cruce cō spuunt 7 pedibus conculcant. 7 etiam pōt procedere contra iudeum qui christianum negantem fidem 7 condescendentem ad sectam iudeo rum recipit 7 occultat. Et qualiter puniatur iudeus cognoscens chri stianam. vide Old. cōsi. cccxxij. inci. qualiter puniatur iudeus. vbi concludit quod debet puniri extraordinarie: tamē illi iudeo pro quo consuluit fuerunt incisa virilia: sed pro questione Old. pondera text. non alle. hic per adoder. in. c. reos sanguinis. xxij. q. v. ibi iudeus cū adadianita coeuntem gladio transigit. Regulariter tamen subiciū tur legibus civilibus. vt per gl. ij. in. c. ius quiritū. i. dist. 7 in. l. nemo. et in. l. iudei. qd limita. nisi lex eorū repugnet legi civili. faciat illud legē habemus. 7 de alijs casibus vide Dominic. in. c. nulli. lxxij. dist. 7 aliqd in. c. in presentia. ea. dist. 7 Arch. in. c. si quis suadente. xvij. q. iij.

Adde tur Pau. de cast. cōsi. gl. licet Ang. cōsi. xcij. videatur sentire qd iudeus teneatur ad obseruantiam iuramenti. 7 idem videt sensisse Barb. cōsi. xy. 7 vide Cal. 2. si. ij. de iudeis. de eo qd dixit pape. te vega el verme cane. per quē debet puniri. 7 dicit De. de anc. 2. si. cclxxij. qd stante statuto qd null? eligat ad officiū nisi sit deuor? 7 fidelis ecclesie Romane. qd posset eligi iudeus nisi rōne secte reprobaret: qz iudei oi cuntur deuoti 7 fideles ecclesie militatis. ex quo illos tolerat. Ber. Aut. Fran. Circa istā materiā iudeorū. adde qd licet eorū cura non pertineat ad christianos: qz de his que foris sunt. nihil ad nos. vt in c. gaudemus. de diuor. 7 in. c. qui synēra xlv. dist. tamen illud est verū. 7 procedit quo ad penam spiritualem: non quo ad aliam. vt est gloss.

c. sepe. xvij. q. i. 7 xvij. q. iij. in. c. constituit. 7 vide per do. Card. in cle. j. in. s. i. de vsu. 7 per eūdem Card. in cle. j. in. j. opp. de testi. 7 in cle. ij. in. j. col. de re. iur. vbi pōit quomodo iudei subfint pape. Et adde qd iudei cum christianis cohabitare nō possunt. c. ad hec omnibus. de iudeis. 7 xxvij. q. j. in. c. sepe. 7 seq. est tamen verū. qd iudei licet in testimoniū

7 In temporalibus vero. vide glo. no. in. c. quo niam. x. dist. vbi dicitur qd ab imperatore nō ap pellatur ad papā. Nūto istud verū. nisi rōne pec cati contra iustitiā denegatam. adiret papa con tra imperatorem. arg. opti. in. c. nouit. de iudi. et vide qd ibi dixi. vnde imperator ligat iure natu rali. 7 obligatur ex cōtractu inito cū subdito. vt in. c. j. de proba. nec potest tollere ea que sunt iu ris naturalis. vt in cle. pastoralis. de re ind. insti. de legiti. agna. tute. in fin. Et idem dicit in papa maxime in his que sunt iuris diuini. vnde si in rat. obligatur Deo. nec sine causa potest seipsuz absolvere. vel absolui facere: cum alium sine cau sa absolvere nō posset. vt no. gl. in. c. quāto. de iur eiur. In. in. c. cum inter. de renūtia. 7 An autē greci teneant ad obseruationem canonum. vide gl. xx. dist. de libellis. in fi. Et an lex imperatoris coerceat non obediētes ei de facto. vide per Ly nuz. 7 Bal. in. l. cūctos populos. in pñ. C. de sum. trini. Sed qro? an lex positua siue ecclesiasti ca siue civilis. liget in foro anime? vide p. Cal. 3. in proe. 7 per bea. Tho. in. ij. parte. q. xcvi. arti. vi.

Et adde qd iudei in successione debēt seruare legē mosaica. 73. Jo. Cald. in cōsi. xxx. sub rub. de test. 7 per Alex. in. l. j. in. xij. col. si cer. pet. Et adde qd quis iudei per baptismū liberat a patria potestate. vt in c. iudeorū. xxvij. q. j. in. gl. i. 7 in. c. iudei. de iude. 7 not. doct. adoder. in l. Deo nobis. s. his ita. C. de epis. 7 cle. tamē iude? baptizat? succedit patri iudeo. vt per gl. in. d. c. iudeorū. xxvij. q. j. 7 no. in. d. c. iudei. Ta men aduertendum: quia iudeus tanq; seruus christianorū nō habet potestātē in filios. quinimo princeps pōt auferre filios paruulos eis ad baptizandū: dūmodo nō faciat causa cogēdi patres ad baptismū: fm Archi. in. d. c. qui synēra. sed cōtrariū tenet Car. in cle. j. de iud. p gl. in. d. c. iudeorū. de quo habetur per Alex. in. l. ij. de his qui sunt sui vel alie. in. post Bal. 7 per Roma. in. l. multū. ff. de verb. obl. 7 habetur etiā per Alex. post Bar. in. l. apud Julianū. in. s. i. ff. de leg. j. vbi dicit qd habeat filios in potestate. Et adde qd iudeus cogit alere filiū etiā factū christianum. vt no. voluit Bal. in. l. neq; mater. C. de iur. dot. 7 p hoc facit quia iudeus baptizatus nō perdit ius agnatiōis: ideo suc cederet attrinētibz iudeis. vt plene per do. Abb. 7 alios post eū in al le. c. iudei. de iude. nec iudei baptizati debent dimittere bona sua nisi qñta ex vsaris. vt est glo. in. c. iudei quorū. de cōsecr. di. iij. 7 habet per Alex. in cōsi. lxxvj. in. iij. parte 2. filiorū. Et adde etiā. qd iudei viuunt 7 ligant iure cōi. l. iudei. 7 l. nemo iudeorū. 7 l. nemo exte. 7 l. qñqz. C. de iude. 7 habet p. Jo. an. in palle. c. gaudem. de diuor. Et addē etiā qd iudeus per baptismū nō liberat a pena tēporali: 7 ideo non euitat penam mortis licet velit baptizari post delictū. vt voluit gl. 7 do. Ab. in. c. gaudemus. de diuor. 7 facit tex. in. c. de inde. xxvj. di. in fi. 7 iude? confugiēs ad ecclesiā. si hoc simulate facit. nō gaudet immunitate: 73. alias sec? vt in. l. j. 7 ibi per doc. C. de his qui ad eccle. confu. 7 per An. sicu. in. c. inter alia. de immu. eccle.

c Sebast. Sapia. Canonibus. Adde qd fm do. Ant. in. c. quāto. in. ij. no. j. de vsuc. dispositio etiā cōciliaris. nō 2prehēdit iudeos qd de clara vt p. Are. cōsi. clvij. 7 p se 7p Soci. i. 2. si. cxx. p supponit. i. iij. pt.

d Sebast. Sapia. Et papa. Hic qrit. an 2stitutio pape. liget car dinales: aliqui tenēt qd nō. vt De. de anc. in 2. si. cccxvi. p clarioz eni dētia. 7 in 2. si. cccxviij. eff. cacibus. And. sic. in 2. si. xxij. scripsit prophe ta in. j. vo. 23. 2. iij. t3 Arch. i. c. nēo deinceps. 5. elec. i. vi. Semi. i. c. j. de schism. i. vi. 73. distiguit. d. Ab. i. cle. j. d. exce. pla. ro. i. 2. si. cccxviij. i. casu.

e Liget in foro anime. Adde Det. de anc. 2. si. xxi. incip. videt prima facie: 7 in repe. c. si ppter tua debita. in. vij. col. ver. ex predictis distin gue an lex canonica. de rescr. in. vi. Bal. in. c. in omni. post prin. de test. gl. i. ibi. iure poli. 7 ibi Bal. 7 alios in. c. que in ecclesiā. j. eo. Cal. in ti tu. de cōsi. 2. si. xy. inci. an si statutū ciuitatis. 7 in disputa. sua inci. vsu rarius emit. Butri. Abb. 7 alios in. c. qz pleriqz. de immuni. eccle. Ab bas in. c. j. in fi. de resti. in integ. summā Disanā in versic. lex. s. vtrum. legis humane. Jo. de imo. in. c. qz cōtingat. in. xij. charta. j. de iure tu. Ludo. de ro. in. l. is cui. in vlti. col. ff. de verb. obl. vbi nititur pbare qd lex civilis. non obligat ad peccatū. sed rationes sue procedunt soluz vbi lex non est iusta. vel repugnat legi diuine. vel canonice. Nota bis tamē. qd vbi lex nutrit peccatum. est ipso iure nulla: fm Abb. istū in. c. fi. in. iij. col. j. de prescri. nec est opus irritatiōe. Adde tu. cū 2cor. al le. Det. de anch. cōsi. xxi. qd forte nō inuenies: quare vide in cōsi. cc cxx. 7 ibi Sede. cōsi. xxi. quem forte voluit allegare. Ber.

per Jo. an.

a **E**rit autem lex. Adde quando institutio dicatur contra ius. Cal. consi. v. de constitu. Ber.

b **Z**acharias. **D**ebet illa lex seruari. Adde adoder. in. c. ij. de prescri. xxxij. speciali. vbi cōcludit q lex etiā iniusta debet seruari in foro cōscientie qñ est timor scādali. idem no. Jmo. in proe. decre. in fi. prin. Et ratio hui⁹ dicti

est q in foro cōscientie veritas attendit. vt no. In no. i. c. pleriq. de immu. ecc. xitas poti⁹ q scādali attendit: dñ nā vti lius scādali nā sci permittit q qd veritas relinquat: ergo videt legē iniustā ratione scandalidebere obseruari.

c **D**e iure suo. **a** Adde p hoc q dicit Rom. i. sin. gu. suis. circa fin. q si ex psona epi imminet scādali ciuitati vel eccle. pōt cogi epi ad b renūtiādū dñ tñ sibi dari cābium.

alle. singulare dictum Jmo. in. c. cum pridem. de renū. Ber.

d **G**abella. Adde istuz. s. in proe. rex pacificus. in. ij. col. l. dñ. et alios in. c. in nouamus. de cēsi. Bal. in. l. ij. C. de iur. an. aure. et in rub. ff. de re. diu. in. ix. col. et in. l. veluti. ff. de iust. et iur. et in. l. cū proponas. C. de nau. feno. in rub. de cōsue. ad fi. et in rub. C. de fi. instr. in. ix. col. et De. de anc. in reg. possessor. in. xxvj. col. ver. quarto queritur. de reg. iur. lib. vi. facit q voluit Hof. in sum. de cēsi. s. ex quibus. ver. sed qd si mercatores. ple ne p firmi. seu Bertachi. in tra. suo de gabel. in. ix. parte pncipali. ibi: nono principaliter et vltimo. Bal. in. c. i. in. i. col. in. ti. qñ sint rega. in vfi. seu. Bal. in. l. i. in prin. C. de cad. tol. et Bal. in. l. i. in. ij. col. ff. de re. diu. et Abb. in. d. c. in nouamus. et vide firmi. in repe. in. x. gabellarū fraudes. Bal. in. d. c. qñ. de cēsi. in vlt. et in. l. ij. C. de vec. et in. l. i. in bē. nullaz. C. de sacros. eccle. Joā. an. in. c. eos. de immu. eccle. in nouel. lib. vi.

Adde intelligendum vt ibi intelligit Bar. quod forenses non tenentur deo nec mundo: sed ciues sic: quia possunt suis rebus ponere gabellas.

zacharias. **Adde** Hof. in. c. in nouamus. j. de cēsi. et doc. in. c. super quibusdā. de ver. sig. Idē erit si dicta gabella sit nimis barbarica: vt si soluat vltra tertiā octauē partis. ita no. Bal. i. rub. ff. de re. di. in. ix. co. per. l. i. C. de vec. no. idē Bal. in. l. ij. C. de iur. aur. ann. Potes addere et tertiū casuz: scz qñ cessat causa licita ab initio illius impositionis vt puta si pro refectōe pontis quem aqua secū trahēs precipitauit: illo refecto poterit licite fraudari gabella si petatur. ita no. Hof. in sum. de cēsi. s. ex quibus. ver. sed quid si mercatores. et Bal. in. l. veluti. ff. de iust. et iur. et in rub. C. de fi. instr. in. xi. col. et in. l. cum pponas. C. de nau. feno. not. Ab. s. in proe. rex pacificus. iij. col. nu. 5. ver. et ex hoc habes et ibi in add. et per Pet. de anc. in regu. possessor. xxvj. col. ver. quarto queritur et. et his potest addere Ja. rebus. in. l. apparitores. nu. 1. et qd ibi additur. C. de exac. trib. lib. x.

Ant. Fran. **U**trū sit licitū fraudare gabellā sine peccato. vide bar. in. l. i. ff. de legi. et in. l. vectigalia. ff. de pub. et in. l. i. in. s. diuus. e. titu. p Bal. in. l. veluti. ff. de iust. et iur. et p Jmo. et do. in. c. qñ pleriq. de immu. eccle. et p Arch. et xij. q. iij. in. c. si quis romipetas. Et adde q gabella nō est licita nec solui dñ de his rebus quas qs portat p comedēdo vt eā victus quotidiani. vt t3 glo. in cle. presenti. de cēsi. et est tex. in. l. iij. ff. nan. cau. stab. et est tex. in. l. vniuersi. C. de vec. Et adde etiā q gabella nō dñ solui de cōtractu inutili siue inualido. vt no. voluit Sal. in. l. i. C. de eunu. Et an res cōfiscate ppter gabellā nō solutā possint licite emi sine peccato. vide Jo. an. in. c. eos. de immu. ecc. lib. vi. et Bal. in. l. i. in bē. C. de sacrosan. vbi dicūt q nō. Et q possint iponere nouas gabellas siue noua pedagia et noua onera. no. in. d. c. si qs romipetas. et in. c. nouamus. de cēsi. et vide gl. in cle. dudū. de iud. et in. l. i. et p totū. C. no. vect. et do. Lar. i. cle. si de cēsi. Et vtrū ius exigēdi vectigalia et illa imponēdi possint p̄suetudine induci vel p̄scribi. habet p Ly. et Bar. in. l. i. C. de vec. vbi dicūt q sic: si p̄suetudo sit tāti tēporis cuius initij memoria nō existat. pro quo est tex. in. c. sup. quibusdā. de x. sig. et habet p Ly. C. no. vec. et habet in. l. i. si publicanus. in. s. fi. et in. l. i. licitatio. in. s. earū. ff. de pub. et in. l. vsum aque. C. de aquedu. li. xi. Et adde q gabella ad hoc vt sit licita dñ esse equa et par inter oēs psonas. vt in. l. pe. C. de vec. nec pōt excedere octauā partē valoris rei pro qua gabella solu

debet. vt in. l. ex p̄statione. C. de ve. Et an miles excusetur a gabella. no. gl. in. l. i. si publicanus. p̄real. que dicit q nō: nisi pro rebus deputatis ad exercitiū. vt in. l. i. licitatio. in. s. res exercitū. ff. de pub. Et vltius adde q exigentes gabellas de reb⁹ ecclesiarū et clericorū incurrūt penas. de quibus. in. c. quāq. de cēsi. lib. vi. et in cle. presenti. eodem titul.

c iure suo. et vt in. c. ij. de no. ope. num. et c. nihil. de p̄scrip. et ad hoc adde dicit Bar. in. l. vectigalia. ff. de publi. vbi dicūt q licite fraudat gabella et que licite non est imposita. et Jtes addo ad predicta aliam theoricam q vbi lex positua fundatur super p̄sumptione et certū est p̄sumptionē illā nō esse verā non tenet quis in foro anime illam seruare. pone exemplū in. c. is qui fidē. et quod ibi dixi de spō. sic intelligit Jmo. in. c. qñ pleriq. in fi. de immu. eccle. facit. c. veritate. vñ. dist. item ad do glo. not. quam nescio alibi. xij. q. dñ. fraternitas. et in glo. fi. in fi. vbi dicit q pena imposita per legem posituam nō est seruanda in foro anime seu penitentie: sed satis est q sacerdos imponat penitentiā pro delicto: et duplex illius dicti pōt esse ratio. Prima: quia pena imponit per iudicem in foro contentioso. xij. q. dñ. in hoc. Secūda ratio: quia pena imponitur ceteri metū habent: et vt multis crassantibus locus sit exēplo. laut facta. in fine. ff. de penis. que rō cessat in foro anime: quia imponitur penitentiā ibi quia lesit deum. et Jtunc singulariter dicit Jmo. in ca. f. pitu. sicut dignum. de homic. quod si quis infert

vbi glo. dicit qd ppter hoc forte tota Italia est in terdicta quod est valde p̄timecendū. et est mētitenēda. gl. multū no. in. d. l. si publicanus. ff. de public. que enumerat casus in quibus de his que vehūtur nō debet solui gabella. de quo etiā per glo. in. l. vectigalia. in. s. i. ff. de publi. Et que sint necessaria ad b vt vectigal possit imponi: habet per gl. mag. in. l. manus. ff. de ver. sig. et p Bar. in. l. fraudati. al. si publicus. ff. de publica.

e **F**raternitas. Adde istum in. c. suam. de penis. vbi alleg. illam glo. et in. c. cū causaz. de testi. in. vi. col. et in. c. si ingressus. de inin. et in proemio huius lib. in ver. rex pacificus. et in. c. dilecti. in. vi. col. j. de arbi. et in. c. fi. vlti. col. de prescrip. et in. c. fi. vlti. col. j. de sepul. et in. c. audimur. de si mo. et in. c. raynaldus. de testi. et in. c. qñ pleriq. de immu. ecc. Roma. in repe. rub. ff. de arbi. in fi. verbis. istum in rub. de app. in fine. et in. c. tua. de vsur. in fi. Bal. in. l. post desertionē. C. de fur. Ro. in rub. ff. de acgr. here. bal. in aut. ad hec. in. vi. col. C. de vsu. et in. l. i. in bē. s. sane. C. de sacrosan. ecc. et in. l. id quod pauperib⁹. in. ix. q. C. de episco. et cleri. et in. l. quibus diebus. s. dominus. ff. de condi. et demon. et in. l. i. in fin. C. de vectiga. et Pet. de anc. in. c. si propter. de rescri. in. vi. post p̄nc. et in. c. j. de constitu. eodē lib. quod iura inducta ad vindictaz cessant in foro cōscientie. et idem Pet. de anc. consi. xlij. incip. pro clariori. do Ant. consi. xlij. incip. casus quod nō debet p̄elatus priuare emphyteotā eo iure quesito quando statim reuocant alienationem: et pulchre per illā gl. dicit Butri. in. c. i. in. iij. col. de dolo et contu. q pena. l. si quis in tantam. C. vnde vi. cesset in foro cōscientie. et Bal. in. c. sicut. el. iij. de iureiuran. Butri. in. c. quia pleriq. de immu. ecc. Bal. in extractis gl. decreti dicit penas dupli vel quadrupli ob furtum a iure ciuili inductas iure canonico minime peti posse. et gl. in. d. c. fraternitas. L. imita primo nisi imponeret penam ipso facto secundum istum hic. L. imita secundo nisi reus esset cōdemnatus de delicto: quia tenetur in cōfiscatiā soluere condemnationem: secundū Bal. in. d. l. id quod pauperibus. in. ix. q. L. imita tertio vt non procedat quando pena nō descēdit a lege sed ex partiū conuictione: quia tunc pars ex arbitrio magis libero et spontaneo se obligat: ideo tenetur soluere in foro cōscientie: secundum Pet. de anc. in dicta regula possessor. L. imita quarto nisi pena legalis esset subrogata loco inestimabilis et impossibilis restitutio nis: puta pro membro vel debilitato vel trūcato: quia cū illud ablatū restitui non possit effectualiter ipsa pena subrogat loco eius ablati: vnde sicut absolutio impeditur nō restituendo ablatum: ita nō restituendo subrogatum loco illius: scdm Pet. de ancha. in reg. peccatuz. in. xxij. colum. in vers. sed dubium remanet. de reg. iur. lib. vi. L. imita quinto vt habeat locum in solutione pene que sit pena ex parte vtriusq. et pena cōferens lucrum damni passo: sed si esset pena ex parte soluentis: sed non ex parte recipientis: puta in satisfaciendo damnum passo sine lucro damnicatiz: secundum Gemina. propter glo. fi. ibi in. c. commissa. s. fi. de ele. in. vi. quod intellige nisi damnum esset datū ex culpa leui vel leuissima. iuxta not. per Jmo. in. c. sicut dignum. de homicid. lib. vi. Contra illam gloss. in. c. fraternitas. que hic allegatur et tenetur. tenui. s. in proemio. in ver. rex pacificus. super apostillis in vers. glo. singu. Adde tu Mathesila. notabilibus suis vbi idē dicit in. ij. folio. et in. iij. folio. vbi dicit qñ per ecclesiam sit impositum aliquid faciendum sub pena duorū dierum ieiunij quod illud nō faciēns non incurrit peccatum mortale. alleg. Pet. de anch. consi. xlij. ego habeo consi. xxvj. Et quando ecclesia possit exigere penam. vide de Angel. consi. xlij. in fine. et que pene exigi possunt. vide late Ro. consi. ccccx. Bernar.

f **S**ebast. Sapia. **S**ingulariter. Vide Lorse in singu. suis. in ver. forum cōscientie. Bartho. Aeron. in consi. lxx. circa primum. col. vñ.

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a** Sebast. Sapia. **C**ommissa. Inducas hoc vt per Abb. in. c. di lecti. in. iij. col. j. de arbi.
- b** **C** In actionibus. Dicit hic do. meus Barb. quod istud verbū actio nibus: de suo largo significato adaptatur cause ciuili & criminali. l. iij. ad fin. ff. de sepul. viol. l. agraria. ff. de termi. moto. sicut verbū accusor: adaptatur cause criminali & ciuili. vt test gl. in. l. viro. ff. solu. mat. & ibi Bal. in. prin. alt. Spe. d. accu. ver. qd si primo. & d. l. agraria. & c. tue de procu. vide oī no ibi Roma. Anto. Francisc. **a** **E**t vide q ha 12 bētur per Bal. & b doc. in. l. i. qñ act. ciu. p. i. crim. vbi verbū actio: refert tā ad crimi nale q̄ ad ciuile iudiciū. & vi de que habētur per Angel. aret. insti. de act.
- c** **A**d q̄stionē. Vide hic plene 13 p. d. do. post An c gel. & Imol. hic dñi. in. c. relati. xxxviii. di. vbi te nuerūt cōtrariū eius q̄ tenet hic Abb. pro q̄ facit tex. in. l. diuus. in. ver. sensu saniori. d ff. de of. p. s. & i. c. vtinā in x. sensu suo. l. xvi. dist. fa cit. l. i. si ver. rega lem sensum cōtē nat. C. d. leg. & q̄ dicit apls ad ro f manos. cap. i. tra didit illos dens in sensum repro bum. dicas p cō cordia q̄ istaver ba pronanties fm sensum tuum: intelligunt de propria volūtate: fm Butri. & Imol. hic & Semi. in. d. c. relatum. nisi dicta verba iungantur cum verbis denotatibus iuris obseruatiā: vt hic in ver. sed authorita te canonum. vnde absolute prolata propria voluntatem important & hic vide do. meū do. An. sicu. post Bal. & posset cōis opi. corroborari hoc fundamento. nam Bar. in. extranaga. ad reprimen. in. ver. vide bitur. ponit regulam q̄ omnia important arbitrium boni viri: ex ceptis his que iure exprimunt que important liberam voluntatē etiā nō regulatū a iure. de quibus in. l. cum quidam. ff. de leg. i. & in. l. fideicom missaria. ff. de fideicom. lib. & in. l. thais. §. soroze. ff. eo. tit. & in. l. fideicom miss. §. quanq̄. ff. de leg. iij. cum ergo ista verba suo sensu reperiunt de casibus exceptis quod important liberā voluntatē: vt patet per istum tex. in. ver. suo sensu. iunctis illis verbis: sed eorū authoritate. ergo & c. **A**dde tu Ro. cōsi. c. x. vbi ponit q̄ si dictū si faciat fm velle suum an importet liberum arbitriū: & qualiter intelligatur statutum dans liberum arbitrium ptati in procedēdo. vide Anc. cōsi. clxvi. & qualiter intelligatur si dicat q̄ potestas procedere possit prout voluerit etiam de facto: per Roma. consi. clxi. Ber.
- a** Anto. Frā. **A**trum ista verba tuo sensu. vel fm sensum tuū. & q̄ alia verba important liberam voluntatem vel arbitrium boni viri. vide p do. Alex. de imo. in. l. i. si. ff. de leg. i. & in. repe. l. i. ff. de lega. i. & vide p Seli. & ibi plene dixi in. c. ne innitatis. de consi. j.
- d** **S**ebasti. Sapi. **D**ec verba. Vide late per Seor. natam in repe. cle. sepe. §. non sit. col. xij. de ver. sig. & ibi plene de istis verbis si libuerit si videbitis: & similibus.
- e** **S**i tibi videbit. Adde Butr. in. c. cū ad sedē. de rest. spo. & in. c. qren ti. in. pe. no. p. illū tex. de ver. sig. Lap. alle. l. x. & Semi. in. c. catholica. i notabilibus. xi. di. & in. c. relati. xxxvii. di. Jo. de lig. d. Cald. & Imo. in cle. sepe. de ver. sig. vbi Jo. de imo. tagit in. xv. colū. in. ver. vltimus qrit hic Jo. de lig. & vide tex. in. l. labeo. in. ver. tractasse videbit. ff. de stat. li.

- sed fortiter stringit tex. i. d. c. relatum. Sed die q̄ illa verba sunt plata cū adiuncto includēte regulas canonū: secus si sola & per se exprime rent: q̄ tunc importat arbitrium boni viri. idem dicas de his x bis vi sum fuerit. gl. in. c. h. in. ver. visum. de cor. vitia. & Bar. in. c. significauit. de pe. & remis. Bar. & Imo. hic. Lap. & dñi. in. c. h. de iur. cal. li. vi. & in. c. sup. his. in. ver. arbitriū. d. accu. text. in. l. qualē. i x. dñi. modo. di cat fm q̄ tibi vi det. de arbi. & gl. dicit ibi cum tñ fm. l. quē tex. alt. Bald. in. l. si irru ptiōe. i. ver. itē fa cit. ff. si. regūdo. **A**d d. alex. cō si. xij. iij. lib. Ro. cōsi. lvi. Abb. cō si. iij. iij. lib. Ber. **S**i tibi placue rit. Bar. & doct. i l. si. ff. de leg. i. Jo. de imol. i cle. sepe. de x. sig. in pe. col. in. ver. vlti mo qrit. ibi. oīa aut alia. Roma. in. repe. rub. de arb. in. iij. co. bal. in. cōclu. suis i. c. cū venissent. de isti. circa si. & idē si dicat fm bene placitū tuū: per istud. c. verū. i. ij. col. de fo. cōpe. & Bal. in. l. si. §. i. c. cōia de le. vbi di cūt qd importat arbitriū boni vi ri. Anū tñ singu lare scias q̄ si pe to q̄ tu dones mihi talē rē: re spōdeas nō tñ istud sed q̄qd ti bi placebit q̄ pe res ex tali respō sioe nō potest se fundare ad rem petēdā: q̄ promissio nulla est fm Bal. in. d. c. cū veni sent. circa si. & de istis verbis & alijs vide plene p doc. in. l. i. si. & ibi per vtrūq̄ Imol. & per do. Andre. sicul. & Seli. Ber.
- A**dde tu dñi. the. no. suis. fol. j. vbi dicit q̄ verbum libet. importat liberam voluntatem quid autem si dicatur iudicio tuo: vel discretiōi tue. vide Alex. consi. xxxij. i. lib. Ber.
- a** **S**ebasti. Sapia. **C**ōs opi. Vide Bar. in. l. admonēdi. co. iij. ff. d iure iur. gl. in. §. rīsa prudentū. in. x. opiniōes. inst. de iu. na. gen. & ciui.
- b** **S**ebasti. Sapia. **R**ecurrere. Vide late p Bal. in. l. i. c. de legi.
- i** **A**d pncipē. Adde q̄ Ang. cōsi. c. x. dicit: q̄ illi opiniōi est adherē dū q̄ meliorib⁹ rōnib⁹ fulcit etiā si impatoris opiniō esset fūia Ber.
- k** **C**ōem opi. Optime facit tex. in. c. nouim⁹. ibi: opiniō a plurib⁹ ap probata. de x. sig. & ibi But. & c. de indicis. iij. q. iij. ibi. in. quo plurimi cōcordāt. & in. l. i. de offi. q̄sto. ibi: crebrior apud veteres opi. & glo. in. c. si. de pe. di. j. & x. decetero. de postu. pla. i. vi. quos tex. alt. hic do. meus Barb. & do. Seli. Tu adde bonū tex. in. l. athletas. in. pn. ibi: & generalit ita oīs opinant. ff. de his q̄ no. ifa. & facit tex. in. l. i. x. ad q̄cit saturni⁹ ibi: q̄ nec vq̄ relatiū est iuncta ibi gl. i. x. relatiū. ff. de sena. & dñi cōis quā plures grauiōres accipiūt. c. in. canonicis. xij. di. & ideo iudicās d cōez facit litē suā: nec excusat in syndicato. p bar. & Ang. in. l. i. c. de pe. in. q̄ ma. in. p. istum tex. in. c. prudentis. in. pn. de offi. deleg. & in. c. j. de deci. De. de anc. in. cle. ne romani. de elec. & Ang. in. l. terminato. C. de fru. & li. exp. & Semi. i. c. q̄s nesciat. xi. di. not. Butr. i. c. ex lris. i. j. col. de spō. **A**dde q̄ opi. cōis sit tenēda. Raph. cu. consi. xxxvi. & c. xvij. & cōsi. lxxij. dicit q̄ opi. cōis facit ius. Fulgo. consi. xxxij. & xlij. & c. xvij. & c. c. Barb. consi. xvij. & qñ opi. gl. vel cōis sit tenēda vide.
- a** Anto. Frā. **B**al. post Jac. but. in. l. vnica. C. qui pro sua iurif. & Bal. & alios post eum in. l. barbarius philippus. ff. de offi. preto. vbi plene traditur an & qñ communis opi. faciat ius: & vide etiam que habētur in. l. minime. ff. de legi.

non debet hoc

a **Sebasti. Sapia.** **Recedere.** Vide d. Decium in consi. xxiij. et pro tenui ubi dicitur qd op. cōis non est attendenda quando op. gl. est in contrarium et qñ contraria op. innititur melioribus rationibus. vide etiam do. Jas. in. l. vt vim. col. pe. ff. de iustit. et iur.

b **Conuinci.** Adde Barba. consi. xxvj.

c **Sz neq.** Idē

est i. c. capellan. in. q. col. j. de fer. et in. c. ex lris. el. j. in prin. j. de spō. et in. c. uz sint. de deci. et in. c. iij. de cens. et in. c. vt de bitus. in. xiiij. co. j. de ap. et in. c. de lib. et x. dis. vbi p. Semi. et Joā. de ana. in. c. tua. de vsur. in. v. colum. Jmo. in. l. cū qui daz. s. q. d. el. j. de acq. her. et bal. in. c. ne innitatis. j. e. Semi. in. c. j. i. prima co. d. sum. tri. in. vi. et in. c. i. v. col. de post. p. la. eo. l. in. q. b. lo cis dicit qd stā. dū ē cōi op. nisi opinio paucorū vel vni fundet subtiliori rōne p. d. ca. capellan. Scdo limita nisi cōis op. sit euide ter falsa sū istū et alios hic. Ter tio limita nisi cōis opinione sit auctoritas gl. sū Jas. bu. i. l. vnica. C. q. p. sua iuris. et seq. Jmo. i. c. cū cōtingat. de iure in. i. vi. col. Car. et Bal. in. l. heredi tas. C. de i. pu. et in. c. j. de na. feu. et i. aut. cessante. C. d. leg. h. et but. in. c. j. in prin. de of. dele. Sali. i. l. tra ditiōib. C. d. pac. Semi. i. c. relatiū. xxxvj. di. et imol. in. c. pastoralis. in. pn. in. iij. col. j. de rescri. et dixi plene in rep. ad istuz in fi. et plene per do. meū. in. d. c. capellan. Quarto limita nisi op. singu laris vnus doc. vel minoris ptis ēēt p. mīmonio: qñ illi stat. cōis p. Jmo. in. c. si vir. j. de cog. spi. Qd dictū magnificauit ibi iste. et in. c. j. de re iud. et Jmo. in. l. j. in. q. col. ff. so. ma. limita. v. nisi esset op. Arc. sup. vj. q. p. ualeat alio sū Rotā i. antiqs. deci. cccxlvij. Limita nisi vna op. faueat ptati clauū. q. p. ualeat nō fauētib. sū Jmo. in. c. rursus. j. q. cle ri. vel vo. et ibi Jo. an. p. p. si. Notabis ēt qd vbi gl. vel ali. refert plures op. in dubio vltimā approbare psumit sū gl. in. l. q. filiū. i. s. sabm. in. gl. si. ff. ad treb. et Ro. i. q. l. xxiij. i. c. q. a. te. et in. l. iij. s. nerati. ff. d. acq. pos. Jmo. in. c. si. in pe. char. de prescri. Jmo. et Jo. an. in. c. j. de sen. exc. i. vj. Bal. in. c. j. an apud iudicē. et facit tex. in. d. c. capellan. in ver. postea vior. snia. et per Fel. hic. Cui adde gl. magnā in. l. ea. lege. i. ver. allegaret ibi altera pars est vera: qñ vult. C. d. q. di. ob cau. Jtē snia cōis op. nō est ipso iure nulla sicut lata cōtra legē sū Ant. et Jmo. in. l. qui rome. s. duo fratres. ff. de ver. ob. et plene p. Jmo. in. c. j. de sen. et re iud. zacharias. Limita finalit. vt per. d. And. sic. q. sil. lxx. inci. scriptum est. nisi talis singularis vel cōem op. esset in fauorē libertatis et testa menti et sūlibus fauorabilibus causis p. tex. quē ad hoc inducit in. c. si. de re iud. tūc em vt dicit p. ualeat dicta op. cōem nō. Jtē consi. iij. in ci. scribit p. clare. in pe. col. ver. nō obstat. volu. j. Idē vñ sentire Abb. in alle. c. j. de re iud. Limita et vltra oēs nisi cōsuetudo obstat: vt i. Jdispa nia ac Anglia in qbus si doctores sunt diuersi aut Jtē stat. op. bar.

nō d. iudex ab illa recedere: qñ ve soli. c. j. de sta. mo. et cōiter maior pars melius inuestigat verita tē. Hoc verū sū Jmo. et Jo. an. q. nō l. recedere a cōi op. doc. nisi cōis op. sit euidenter falsa. vel posset cōuincib. p. babilib. rōnibus: quod bonus iudex acutissimi ingenij arbitrat. arg. in. c. ca pellanus. de fer. et do. hoc dictū p. petuo. Jmo. de vete. in. enucle. ver. sed neq. vbi tex. dicit qd ex multitudine auctorū non est iudicādum qñ posset vnus forsan et deterioris snia multos et maiores in aliqua parte superare: et sepe deus reuelat par uulis qd abscondit sapientibus. Si vero non est dare cōem op. p. pter rōnes hincinde tūc bo nus est habere iudicē p. ptiū: qñ pōt sequi quam vult. Dicit tñ Jo. an. caueat a pena. c. cū eterni. de re iud. lib. vj. s. q. non iudice contra consien tiā et si snia retractaretur per alium iudicē tunc euitaret pars condemnationē exp. farū: vt nō. in. c. snie. de do. et contuma. Nec iudex facit litē suā. vt nō. in. l. platam. C. de sen. et interlo. om. iū. Et p. hoc habes an et qñ iudex pōt iudicare sū sensuz suum. Et adde hic qd de hac materia scilicet de interpretatione iurium tacto plene in. c. ad au dientiam. de decimis. Abbas.

Lex extenditur tñ ad futura nisi expresse caueatur vt extendatur ad preterita.

Lex loquens per verba presentis temporis non extenditur ad futura qd habet locum si per hoc daretur materia delinquendi.

Propter vtilitatem publicam quis priuatur do minio rei sue.

Retractatio actus an et quando dicatur damno sa vel penalis.

Lex vel statutum an et quando liget ignorantes. Statutum vel lex ad hoc vt liget an requirat la psum duorum mensium.

An presumatur quis scire leges vel statuta post duos menses.

Volens pbare se ignorasse statuta an admittat. Et que probatio admittetur.

Propter absentiam a prouincia: an legitime pro bet ignorantiam constitutionis vel statuti.

Bannimenta sufficit qd fiant in principaliorib. locis ciuitatis et non requiritur qd in omni tem pore fiant ad hoc vt ligent.

Ignoscētes. Hoc est i. sum ma. Constitutio respicit futura, nō p. terita. Diuiditur in tres partes. In

quāuis cōis sit op. in Jm. Ita dixit solē. doc. do. Jo. hap. de calalup. de sancto seu erino in suo libello quem modū statuendi denominauit.

Uult. Adde Ang. consi. lxx. Ber.

Adde tu qd p. matrimonio stes op. sing. Barba. p. iij. et an vltima op. censeat approbata Raph. cu. consi. cñ. tenet qd sic. et idē Fulg. cōsi. xxi. Barba. cōsi. xxvij. Ber.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ibi Bar. qd si statuto caueatur qd quilibet bānitur soluens. x. extrahat a banno non hz locum in illo qui est bāniendus in futurum qd daretur materia delinquēdi se cus si cessaret hec ratio: quia tunc licet statutum loquat per verba presentia vel preterita: tñ extē ditur ad futura: lex qd semp loquit. l. ariani. C. de hereti. et hoc bene not. In gl. i. in fi. declara hāc gl. put. no. gl. in. c. antiqua. d. priu. et mēs gl. est qd sine culpa: et cā non est quis puniendus: vt hic et in dicta regula sine culpa. sed si cessat culpa duntaxat tunc potest imponi pena ratiōe cause subsistentis: et intellige de causa legitima nā si nō est legitima non dicitur causa sed occasio. et in c. nouit. de iudi. et c. solite. d. maio. et obediē. et hinc est qd propter vtilitatem publicā pōt quis priua ri dñio seu rei. vt. litem si verberatū. ff. de rei ven. et no. in. c. que in ecclesiarum. j. eo. per Jmo. et per Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. et Jn gl. in ver. dispendis. no. bene hanc glo. cuius est sen sus qd statutum non debet porrigi ad pterita nec respectu damni. id est damnificetur qui actū ges sit nec respectu retractationis actus: quia actus prius gestus nō d. retractari. et Et nota sing. eo qd ponit retractationē actus et damnuz vt di uersa. ex quo inferitur qd retractatio actus nō sit dānum vel pena. In contrariū adduco gl. no.

prima ponitur regula. ex qua sumit ratio. In se cunda statutu ibi quonies. In tertia declarando applicat ad factū rationem que sumitur ex regu la ibi: ne detrimentū. Casus literalis. Primo ponitur regula generalis: videlicet qd null. pu niri debet sine culpa. Secūdo d. qd si cōstitutio aliqua de nouo promulgatur extēditur ad futu ra tantuz puniēda que contra ipsam cōstitutio nē cōmittunt: ita qd preterita nō puniat ne detri mētū ante phibitiones sustineant ignorantes: qd eos si post modū deliquerint dignū est sustinere. Ber. et Rot. primo ex princ. regulam qd sine cul pa. nō est aliq. puniendus. de hoc in regula sine culpa. de reg. iur. li. vj. et hoc in gl. prima. et Rot. scdo naturā legis seu cōstitutionis: cōcernit em fu tura tantum non autem preterita ne afficiat ali quos sine culpa. hoc intellige nisi caueat in. l. vt extēdat ad preterita. et hūc articulum expēdiat J. eo. c. si. et Ad vnum tamē singulariter aduer te qd vbi lex seu statutu aliquid indulget: et loq tur per verba presentis temporis nō extenditur ad futura ne detur materia delinquēdi. et de hoc est text. singu. limitans hanc materiam in. l. cum lex. ff. de leg. per quam dicit ib

Sanonmi. super Prima parte primi.

col. de fer. Jo. an. in. c. si. de elec. in. vi. et in. c. dispēdia. de rescri. in. vi. et in. regula odia. de reg. iur. in. vi. et gl. in. c. decet. in. ver. processus. de immu. ecclē. lib. vi. Bal. in. l. nemo. C. de fac. san. ecclē. et in. l. non dubium. C. de leg. Pet. de anc. s. c. pri. in. repe. in. ix. char. in. ver. iuxta p̄dicta quero. Imo. in. c. si. in. x. co. j. de pac. Roma. in. l. pretor. in. pn. ff. de ope. no. nū. Sentit Bar. i. l.

sanctio. ff. de pe. nis. Domi. in. c. nemo deinceps. j. ff. col. de elec. i. vi. Bal. in. c. j. in. h. co. de rescri. Car. di. in. cle. j. in. h. q. de reg. et Pau. in. p̄oe. clem. in. ver. g. Decetero. et gl. an. tepe. iūcto tex. in. c. j. de postu. pla. in. vi. Imo. in. c. si. x. circa mediū. de sent. exco. vbi dicit qd irritatio b cōtractus nō est c naturalis pena cōtrahētū tra l. j. ff. māda. natu ralis antez pena est vbi imponit pena corporalis v̄ pecuniaria vel p ut iudici videbit vbi pena non est in statuto. et c̄clu dit q̄ retractatio actus p̄prie non est pena. sed late sumpto vocabu lo. et isto modo potes cōcordare opi. doctor. vide do. Car. et Jo. de ana. i. c. ex l̄inua tione. de simo. et Imo. in. l. si vero. §. de viro. in. xij. col. in. ver. secun do casu p̄cipa li. bi. : quo casu d c̄clude qd aut di spositio est pena lis solū respectu nullitatis actus. Adde tu qd licet annulet in strumētū in quo cōtinetur cōtra ctus tamē rema net validus et po test per testes p f bari. ita tenet Paul. de ca. cōs. c. j. in. primo imp̄f lis. Ber.

a Diminuit. ad de pro hoc glo. j. §. penū. instit. de actio. vbi ponit quot mod. actio dicatur penalis.

b Sebast. Sapia. Nullitas. Contra hanc dist. videtur tex. in. l. fin. C. de lib. prete. vbi est nullitas actus propter defectū solēnitatis et tū ibi tex. appellat penam. et de hoc vide remissiones per Alexā. in. l. pre tor. in. pn. ff. de ope. no. nun.

c Solum dolum. Vide Ang. in. l. si quis id quod §. doli. ff. de iurisd. omnium iudi. vbi dicit per illum tex. quod vbi dolum requiritur igno rantia iuris excusat a dolo.

Adde tu de hac. j. q. an. presumatur ignorantia statutorum p̄prie ciuitatis. Ro. consi. li. et clyxiij. et cclā. Et quid de formationibus vi de Are. consi. liij. et ibi vide an. de ducis dolum et probans latam cul pam debeat obtinere.

in. c. decet. de immu. ecclē. li. vi. que dicit constitu tionem actus retractatē esse penalē et nō exten dendam per identitatem rationis: ideo ex hoc dicit qd illud. c. inquantum inducit nullitatem actus gesti in ecclesia non extenditur ad contra ctus. sed pro prima parte vide Joā. an. in. c. si. de elec. lib. vi. in nouella. et in regula odia. de reg. iur. lib. vi. in mer. vbi dicit illā cōstitutionem esse pe nalem que diminuit a patrimoniu seu tollit ius questum: sicut si inducit retractationem actus. pro hoc. li. iij. ff. de dā. infect. et in. l. non dubium. C. de leg. vbi per Bu. et ibi per Bal. qui dicit cōcor dando qd aut nullitas alicuius actus inducitur in odium alicuius et tunc tale statutum d̄ pena le. aut non modū: sed in defectum solēnitatis in ducitur nullitas: b et p̄cedit contrariū: et in primo casu p̄prie loquit. c. non decet. et hoc not. ¶ In gl. si. no. bene hanc glo. ex qua plura p̄nt notari. Primo qd lex seu statutū non afficit vere ignorā tes lz statutu p̄cesserit. Scdo qd lex seu statutū in cipit ligare post duos menses a tempore publi cationis ipsius. Tertio qd scientia p̄sumit post lapsum duorū mensū. Quarto qd ista p̄sumptio scientie nō est iuris: et de iure lz admittit p̄batio nē in contrariū: vnde potest quis p̄bare qd igno rabat cōstitutionē esse editā. Circa primum diffi cilis videt esse materia maxime eo mō quo expli catur hic per. d. Ant. sed vide p Bar. in. l. j. si q̄s testa. lib. eē ius. sue. et in. l. j. ff. de legi. ¶ Sed decla ra cōclusiue sic. qd aut ignorātia est sine omī cul pa: et tūc euitat oēm penā legis p̄ tex. apertū qui ma. acc. pos. c. si. Sic intellige. l. si. ff. de decre. ab or di. fa. vbi tex. loquit de statuto municipali. et pro hoc dicto facit regula qd hic ponit in prin. c. Aut ignorantia nō excludit omnem culpam sed solū doli. et tū fuit in lata culpa ex quo ignorabat sta tutus qd communiter homines illius loci sciebāt statutum: vt. l. late culpe. ff. de ver. sig. Et hoc ca su dic qd si statutū requirat dolum expresse vel ta cite nō habet locū in eo qd fuit in lata culpa tū li cet pro modo culpe aliter sit puniendus. hoc p̄ batur in. c. si quis suadente. xviij. q. iij. in. c. si vero. §. de sen. exco. vbi percutiens clericum igno rante non incurrit sententiā exco. cationis. qd. c. si quis suadente. requirit dolum dum dicit: suaden te diabolo et. et requireret dolum expresse: q̄nver ba statuti hoc important: tacite vero requirit do lum q̄n punit actum qui fit in personā alterius. exemplū. Dicit statutū si quis percussit cleri cū vel alium puniatur tali pena: nam iniuria nō pōt esse sine dolo. xv. q. j. c. j. Idem est dicendum in casibus in quibus lata culpa nō equiparatur dolo: q̄n pena est corporis afflictiva: vt in. l. in actio nibus. ff. de in. lit. iur. plene per Bar. in. l. qd nera. ff. de positi. et in. d. l. j. et vide quod dixi in. c. j. de deposti. Si vero sumus extra casus predictos: tūc ignorans culpa lata puniatur sicut si dolose fecis set: quia regulariter lata culpa equiparatur do lo: vt regula magna negligentia. ff. de verb. sig. et in. d. l. quod nerua. vbi de hoc. Quandoq̄ igno rans fuit in leui seu leuissima culpa: et tunc tenet

d Si quis suadente. Adde qd consuluit Sede. consil. clyxiij. qd mulier qd commisit fornicationē putans cōmittere adulterium: qd putabat vi rū viuere non d̄z puniri de adulterio. et vide Lap. alleg. xxiij.

e Sebast. Sapia. Dicit statutū. Vide Areti. tenentē cōtrarium in. l. iuste possidet. in. pe. et vlt. col. ff. de acqui. pos.

Eynus in. l. si quis non dicam. C. de episco. et cler. et in. l. data opera. C. qui acc. nō pos. qd nō puniat criminaliter lz civiliter puta ad resartionē dam ni iuxta modū culpe: allegat bo. tex. i. l. qui edes. ff. de incen. rui. nau. Et Bar. tenent contrariū in. l. respiciendū. ff. de penis. dicentes pillū tex. et in. l. abientem. in. si. ff. eo. ti. quod etiam criminali ter potest puniri et debet p̄ modo culpe. Et hac opi. sequit hic do. Ant. Sed ego nō video bonā r̄sionem ad. l. qui edes. Unde pro cōcordia di cerem sic qd aut pro leui seu leuissima culpa pōt quis puniri civiliter: et procedit dictum Ly. qd le uis culpa leniter est punienda in. c. cum dilecti. d̄ accusa. et iste est propius casus illius. l. qui edes. ani non pōt puniri civiliter qd nō dedit damnu sed aliter venit cōtra legem. et tūc p̄cedit opi. cō traria: vt ne delictū remaneat ipunitū puniatur criminaliter p̄ modo culpe et sic procedat. d. l. res piciendū. b Nam qd uēadmodum fit cōmutatio pene ex impotentia facti: vt in. d. l. qui edes. vbi d̄ qd si nō potest soluere damnum puniat in cor pus. ita dicamus in impotētia iuris. f. qd quādo nō potest puniri civiliter: puniat criminaliter. et ex his habes primū casus determinatū. ¶ Ne mo ad secundū an idistincte exigat lapsus duo rum mensium ante qd p̄stitutio inficiat vinculu. Et concludendo dicta doc. distingue qd aut cō stitutio ponit tempus post cuius lapsum vult li gare: et standum est tempore determinato. sic itel lige. c. cū singula. de preb. li. vi. Adde qd si cōstitu

g r̄sionem ad. l. qui edes. Unde pro cōcordia di cerem sic qd aut pro leui seu leuissima culpa pōt quis puniri civiliter: et procedit dictum Ly. qd le uis culpa leniter est punienda in. c. cum dilecti. d̄ accusa. et iste est propius casus illius. l. qui edes. ani non pōt puniri civiliter qd nō dedit damnu sed aliter venit cōtra legem. et tūc p̄cedit opi. cō traria: vt ne delictū remaneat ipunitū puniatur criminaliter p̄ modo culpe et sic procedat. d. l. res piciendū. b Nam qd uēadmodum fit cōmutatio pene ex impotentia facti: vt in. d. l. qui edes. vbi d̄ qd si nō potest soluere damnum puniat in cor pus. ita dicamus in impotētia iuris. f. qd quādo nō potest puniri civiliter: puniat criminaliter. et ex his habes primū casus determinatū. ¶ Ne mo ad secundū an idistincte exigat lapsus duo rum mensium ante qd p̄stitutio inficiat vinculu. Et concludendo dicta doc. distingue qd aut cō stitutio ponit tempus post cuius lapsum vult li gare: et standum est tempore determinato. sic itel lige. c. cū singula. de preb. li. vi. Adde qd si cōstitu

h spiciendū. b Nam qd uēadmodum fit cōmutatio pene ex impotentia facti: vt in. d. l. qui edes. vbi d̄ qd si nō potest soluere damnum puniat in cor pus. ita dicamus in impotētia iuris. f. qd quādo nō potest puniri civiliter: puniat criminaliter. et ex his habes primū casus determinatū. ¶ Ne mo ad secundū an idistincte exigat lapsus duo rum mensium ante qd p̄stitutio inficiat vinculu. Et concludendo dicta doc. distingue qd aut cō stitutio ponit tempus post cuius lapsum vult li gare: et standum est tempore determinato. sic itel lige. c. cū singula. de preb. li. vi. Adde qd si cōstitu

i tio dicat qd ex nūci vult litigare qd immediate li gat. qd itellige respectu retractationis act⁹ nō autem pene: quia absurdum esset ad penā ligare ignorātem vt hic in prin. De hoc habes glo. in cle. ij. de here. in verbo ex nunc. nā verba ḡalia debent restringi ad hoc vt absurditatē nō inclu dant. vt no. in. c. j. §. eo. Aut cōstitutio nō appo nit tps sed simpliciter loquitur: et tunc aut est cō

l stitutio inferioris a principe l̄ puta alicuius colle gij vel ciuitatis: et immediate ligat oēs scientes. Respectu vero ignorantium tempus est arbitra rium: qd nō est congruū vt dent duo mēses sicut in cōstitutione principis qd ligat vniversos. Nec in effectū voluit Joā. an. in data lib. vi. l. hostiē. s in summa eo. ti. §. quādo. et Bal. in. l. leges sacra tissime. C. de leg. et sequitur cōmuniter hic mod.

m Dubitat tamen in cōstitutione puincialis h concilij. nā glo. in. c. proposuisti. lxxij. distin. vult qd nō liget ante sex mēses. qd dictū cōiter nō reci pitur quia. c. decernimus. xviij. dist. p̄ illa glos. mouetur nō loquitur de tēpore quo illa cōstitu tio ligat: sed de tempore p̄fixo ab ep̄o ad denū tiādū subditis que sunt facta in cōcilio puinciali. Nā absurdum esset dicere qd maius tēp⁹ requi rat in cōstitutione puincialis cōcilij et sic infe rioris qd in cōstitutione principis seu generalis concilij. et ideo dic qd aut in hac cōstitutione tps arbitrariū fit in qualitatē puincie et qualitatez cō stitutionis. de quo plene p̄ Jo. an. et Pau. in. pe misio cle. et vide ibi bo. gl. in ver. decetero. que vult et latius ibi Pau. qd statutū puilegiatiū imme

non pos. et Bal. in. lex morte. C. ad legem aquil.

i Sebast. Sapia. Ex nunc. De ista clausula ex nūc. vide Fel. i. c. lz causam. vers. nota sexto. j. de proba. Bart. in. l. si ita stipulat⁹ fuero si titius. ff. de verb. obli. Bald. in. aut. cōtra rogatus. in. pn. C. ad tre. Bal. in. l. j. in. si. C. de codicil.

k Retractationis. Adde ad intelligentiā meliorem eorū qd dicuntur in hac. ij. q. Roma. consi. cccxx. in. iij. et v. col.

l Ad principē. Adde qd lz cōstitutio principis ligare possit ignorā tem non tū cōstitutio inferioris vt voluit Compo. in. c. capitulū san cte crucis. de rescrip. qd dictū magnificat. Ro. consi. cccxxij.

m Puincialis. Adde tu videndū. d. p̄positum in. c. qd dictis. xvi. dist. Abb. consi. xxxv.

f Data culpa nō equiparat dolo. Adde Roma. i. l. in actionib⁹. ff. de in. litem iur. et bal. i. l. data ope ra. C. qd accu. non pos. in. v. col. et in l. quicunq̄. in. vi. colū. C. de seruus fugiti. et in. l. cum ctos. circa vltis mā chartā. C. de sum. trini. et i. l. pi gn⁹ in. viij. co. de pigno. acti. bal. et Pau. i. l. j. de les gi. et bal. in. l. ij. ff. ne qs eū. et ange. i. l. j. ff. si qs test. li ber. et Paul. de ca. consilio. xcij. qvbi requiritur expresse doli nō sufficit probare latam culpam. idem vbi agitur de pena corpora li. Nec obstat. text. in. l. milites. C. de cust. reo. et in. l. si quis. §. qui abor tionis. ff. de pen. quia illa iura po nunt casum spe ciales: prout sen tit Oldra. consi. xcij. incip. rex ha bebat castrum.

Adde an i a trocioribus lat⁹ culpa equiparet dolo. are. 2. cly. Sebast. Sapia.

Pro cōcordia. Vide per Card. alex. in. c. iij. di.

Dicta. l. respi ciendū. Adde no tata i locis alle. et Ang. i. l. j. qd cū telo. C. de fca. et Inn. i. c. sicut di gnus. de homi. et Bar. in. l. ij. ff. de of. p̄fe. vi. de de ancha. i. cle. j. de homi. et in cō. cccclij. i. c. p̄dei. q̄siti. et Sal. in. l. qd fortuitis. C. de pig. act. et in. l. da ta opa. C. qd accu.

q not.

a **Q**uod no. Adde tu q. Ro. alle. consi. cccxx. dicit mirari q. nullus cas. no. aduertat q. contra illaz gl. sit tex. no. ad ar. in. l. dñe memorie. in fi. C. de decu. l. i. q. p. uilegiu cōcessum per viam vniuersalis cōstitutio nis statim liget: unde dicit ipse q. quo ad eū in cuius dānū cōcedit q. statim ligat non quo ad fauorē p. uilegiati: q. añ notificationē nullū ius ei q. ritur. r. sic sentit idēz quod Abb. hic p. iura a per ipm all. quo b ad p. firmationē. Adde et. De. de anch. cōf. cccxix. vbi voluit q. si pa pa faciat aliquē p. suas l. fas fami liarē r. p. mensalē ex nunc q. tñ ille l. se n. patrocinef illi añ notitiā ta hū l. faruz p. iura hic alleg. Et an absenti añ notifi cationes acq. rat. vide Ro. cōf. cc. xcv. quod voluit bar. cōf. i. c. q. r. q. cōf. i. l. i. sequun tur do. de ro. d. c. i. suis in antiq. in titu. de p. ocu. r. Are. cōf. lxxviii. vbi tenet q. gesta p. pcuratores an tequā habeat no tiriā mādari nō valeāt. vide etiā Ro. cōf. cccxxviii.

zacharias. **Q**uod dūz querit: an ante notificationem queratur cō cludēdo post. Pau. de ca. q. i. c. i. in cā pñti. q. nō vbi hoc indistincte t. d. d. t. bar. in. l. labeo. p. l. i. b. i. in ver. i. ignoranti ff. de iureiur. p. q. no est bo. tex. r. ibi bal. in. l. i. b. i. ad notitiā eius pcedēdo. C. vbi in rez ac. d. d. bal. in. l. i. c. de tēp. ap. r. gl. in cle. appellati. de ap. r. Ro. cōf. cccxlv. Nec ob. l. magis puto. s. fundi. ff. de re. e. loquit eū in legato q. ignorā ti licet renouabiliter acquiratur: cum ab vnius tñ volūtatē dependeat. **E**t dū hoc supra in additiōib. r. tex. p. cludit q. statutū p. uilegiatū immediate liget i. fero q. tale statutū publicatiōe nō indiget vt not. bal. in. l. leges generales. ver. tertiū si iubet. de leg. 3. tē tenet. Ja. rebus. in. l. i. qui fundos. r. q. ibi no. in addi. C. de omni agro d. ser. l. i. x. In alijs aut sciētia non sufficit imo publicatio requirit vt no. Bal. in. l. vnica. s. si. p. illi tex. C. de cad. tol. in. s. circa si. in aut. de nō elig. Ab. in. c. i. de postu. p. rela. r. consi. xxv. r. Alex. consi. xxxix. incip. vñs. in fi. vol. iij.

b **S**eba. Sapia. **Q**uod dū hic. s. in addi. r. tex. cōcluditur q. statutū p. uile giatū immediate liget i. fero q. tale statutū publicatiōe nō indiget: vt no. bal. in. l. leges gñales. ver. tertiū si iubet. C. d. leg. 3. tē t. iac. rebus. in. l. q. fundos. r. q. no. in addi. C. de oī agro deser. l. i. x. In alijs aut sciētia nō sufficit. imo publicatio requiritur vt no. bal. in. l. vnica. s. si. p. illum tex. C. de cad. tol. Aug. in. s. si. circa si. in aut. de nō elig. se. nuben. Ab. in. c. i. de postu. pla. r. q. i. xxxv. Alex. cōf. xxxix. inci. vñs. in fi. vol. iij.

c **A**bihi semper. Adde Bar. idēz tenetē r. Alex. in apo. in. l. oēs popu li. in prin. v. q. ff. de iusti. r. iur. r. in quātuz. d. Feli. ponit de sciente q. fru mētū d. i. inuilescere. adde Bar. cōf. l. v. vbi multa ponit ad illā. q. an cō ducens aliqd ad minerā debeat stare in cōditiōe si sciebat de minera. **A**dde tu q. domi. propositus in. c. q. dicitis. dicit q. opt. Jo. an. est verior r. q. illā sequitur pau. in p. o. cle. r. Jo. mo. in. c. in gñali. de reg. Feli. trāsit cū opi. d. Abb. cui in quātū limitat illam verā nisi cōsuetu do aliter induceret: adde Alex. consi. xxxix. iij. li. vbi ponit an sufficiat q. reformatio registretur absq. eo q. d. publicetur sono tube.

d **Q**uod idē sit. Idē voluit hic imo. nisi cōsuetudo esset q. solū publica rentur in curia: q. illis staretur per. c. cum dilectus. de cōsue. vide Car. in cle. dudum. in. s. nos etenim. in. q. v. ver. sepul. limitat hanc cōclusio nem sex modis. de quibus hic pulchre per do. Fel.

e **P**ublicatur rome. Idē dicas in extrauagatib. regulis cācellarie q. publicatur solū rome. Et qd in edictis publicatis: vide hic plene do. Fel. vbi et ponit q. si citatio p. edicta est facta in certo termino audif

cōparens post terminū donec illud imponat silētium illis q. non cōpa ruerūt in termino s. in. in. c. si. qui ma. ac. pos. r. no. in. c. si. de maio. r. obe. sequit. Bal. in. l. diffamari. C. de inge. manu. de quo facit festum an ge. in. l. i. C. vt nemo priuat. inferens q. auditur talis volēs p. bare q. d. intellige dūmō res sit integra: vt in. c. si. qui ma. acc. pos. p. terea intel

tatis: q. imperator discurret p. puincias nō autē sic papa dubito an hoc dictū sit verū: q. cū ius ci uile exp. se dicat de tpe publicatiōis in puincia: r. ius canonicū nō dicat oppositū quinimo de iu

d re canonico q. idē sit adduco bo. tex. in. d. c. j. de postu. pla. r. in. c. q. dicitis. xvi. dist. r. soleo induce re tex. in. d. c. j. ad p. bandū q. s. dixi q. cōstitutio ligat sciētes añ duos mēses: ad idē. c. p. posuisti.

8 in fine. lxxxi. dist. **Q**uod tertiū an p. sumatur scia cōstitutiois post lapsum duorū mēsuū: deci de vt colligit ex supradictis. nā in cōstitutioe in ferious tps p. sumpte sciētie est arbitariū s. in lo ci quātitate q. h. z. distinguere. nā viciniores citi p. sumunt scire. vt in. c. quosdā. r. c. q. to. de presum ptio. in cōstitutione imperatoris p. sumit scientia post duos mēses a tpe publicatiōis facte in p. uincia: vt in. d. aut. vt facte none cōsti. idē dicere in cōstitutioe pape respectu puincie in qua pu blicat. Si autē publicat rome dicerē tps fore ar bitariū: cuz durum sit extendere illā aut. ad con stitutionē pape rome dūtaxat publicatā cuz ha beat distinguere als. d. i. n. g. r. e. c. s. p. uincias

e vniuersi: r. sic limitare dicit Jo. an. p. all. r. **E**lenio ad quartū r. vltimū vtrū allegas ignorātiā statu ti sit admittēdus ad probādā ignorātiā: r. qualis ter debeat p. bari r. d. d. e. d. q. in dubio admittit probatio ignorantie: vt in. c. si. qui ma. accu. pos. r. in. l. i. ff. de decre. ab. oz. fa. **S**ed dubiū est qua

f liter probabitur. duas reperio gl. no. que innuit p. probationem sufficere per propriū iuramentū: s. probatorem sufficere per propriū iuramentū: s.

g nem p. edicta qñ illa arctet. adde Alex. cōf. v. ij. li. Old. qñ. iij. r. c. xcv. in fine. Et in quātum concludunt q. vbi aduersarius est certā nō sufficit citatio p. edicta limita id esse verū. nisi talis citatio venerit ad notitiā ipsius aduersarij. q. tñ l. z. legitima nocet tñ citatio scienti ita pulchre limita Ro. cōf. cccxv. vbi voluit q. stāte statuto quod heredes defun cti debeant citari exp. s. i. s. nomib. r. non per proclama generale quod tamē si per proclama fuerint citati r. notitiāz citationis habue rint q. talis citatio p. iudicet per cle. causam. de elec. predicta faciunt etiā ad illud q. d. d. i. c. s. q. sciētia cōstitutio ligat ante duos mēses.

Ant. Fran. **Q**uod quid sit edictū vide tex. in. l. ne q. c. s. circa. ff. de of. fi. p. con. r. in. l. obseruare. in. s. j. eo. ti. vbi dicit q. est lex p. ietoria. Sed propie est regis vel imperatoris vt habetur in euāgelio luce. c. d. ex. q. e. edictū a cesare augustoz. r. habet in. c. cōstitutio. q. d. r. in. c. cū apud. de spons. vbi per do. Car. aliquando etiam ponitur pro citatione iu dicis vt in. l. z. post edictum. r. in. l. apud peremptorium. ff. de iudi. r. in c. de illicita. xxiij. q. iij. Et adde q. quando nescitur certa persona q. cl

tari: debeat sufficere edictum generale. vt in. c. si. de elec. lib. vi. r. habet p. Inn. in. c. p. venerabile. qui fil. sint legi. Et an valeat edictū peremptoriū contra absentiē cā reipu. h. p. per Bar. in. l. cōtra pupillū. ff. de re iur. r. de materia edictorū r. de eorū libellis: vide Spe. i. ti. de do. r. q. tu. r. in. s. ij.

f **S**ebasti. Sapia. **S**ed dubiū est. Vide are. in. l. i. s. potest. co. i. c. cū seq. ff. de acqui. he. vbi pulchre loquitur.

g **P**er propriū iuramentū. Adde gl. ordinariā in regula p. sumit. de reg. in. in sexto. r. in. c. statutū. ver. primū. de rescrip. eodē lib. r. in. c. ij. in ver. sciēter. de temp. ordi. eo. lib. r. in. c. pastoralis. de exco. vbi tex. r. in c. presentium. de testi. vbi tex. iuncta gl. in ver. iuramēto. r. gl. in. c. signi ficasti. el. i. in ver. est ita. de homi. r. tex. iuncta glo. in. c. si. q. ma. acc. pos. text. ibi doc. in. c. propter. in. s. illud. in ver. fidem faciat iuramento. de elec. r. text. in. l. si tutor. C. de pericu. tuto. r. in. l. si pupillus. s. p. scribere. ff. de insti. r. in. l. non omnes. s. a barbaris. ff. de re mil. r. per archi. in ca pi in primis. q. j. in quibus omnibus locis habes q. ignorātia regu lariter p. batur per iuramētū faciat gl. in. l. at q. natura. s. cū me absen te. in gl. magna. in ver. vide meli. ff. de neg. ge. l. vbi expresse dicit q. sta bitur iuramento suo in dependētib. ab aīo. in gl. in. l. i. s. ff. de iti. a ctuz. puato. r. ibi Bar. r. no. gl. r. doc. in. l. i. s. an gl. i. i. h. C. de ser. r. no. gl. in. l. i. s. circa me. gl. ma. C. de anna. exc. r. gl. ma. insti. de act. in. s. alie. ibi cū sit de sua cōsciētia. tñ s. in archi. ibi illa gl. nullam mentionē facit de iuramēto. Fallit pmo nisi ignorantia allegata posset alio modo p. bari q. p. iuramentū: q. tñ q. d. sufficit iuramētū. Car. in cle. j. in. viij. q. de cōsan. r. affi. Fallit nisi lex p. sumat sciētiā: q. tñ nō sufficit iuramētū.

Pau. r. Jo. in. c. eos. in ver. sciēter. de tēp. or. in. vi. p. tex. in. d. c. vidua. Fallit. iij. vbi agit de p. iudicio alteri. s. in Jo. post Pau. in. d. c. eos. p. tex. in. c. ex insinuatione. de p. cu. q. d. intellige qñ iuramentū est solū: q.

f **S**ed dubiū est. Vide are. in. l. i. s. potest. co. i. c. cū seq. ff. de acqui. he. vbi pulchre loquitur.

g **P**er propriū iuramentū. Adde gl. ordinariā in regula p. sumit. de reg. in. in sexto. r. in. c. statutū. ver. primū. de rescrip. eodē lib. r. in. c. ij. in ver. sciēter. de temp. ordi. eo. lib. r. in. c. pastoralis. de exco. vbi tex. r. in c. presentium. de testi. vbi tex. iuncta gl. in ver. iuramēto. r. gl. in. c. signi ficasti. el. i. in ver. est ita. de homi. r. tex. iuncta glo. in. c. si. q. ma. acc. pos. text. ibi doc. in. c. propter. in. s. illud. in ver. fidem faciat iuramento. de elec. r. text. in. l. si tutor. C. de pericu. tuto. r. in. l. si pupillus. s. p. scribere. ff. de insti. r. in. l. non omnes. s. a barbaris. ff. de re mil. r. per archi. in ca pi in primis. q. j. in quibus omnibus locis habes q. ignorātia regu lariter p. batur per iuramētū faciat gl. in. l. at q. natura. s. cū me absen te. in gl. magna. in ver. vide meli. ff. de neg. ge. l. vbi expresse dicit q. sta bitur iuramento suo in dependētib. ab aīo. in gl. in. l. i. s. ff. de iti. a ctuz. puato. r. ibi Bar. r. no. gl. r. doc. in. l. i. s. an gl. i. i. h. C. de ser. r. no. gl. in. l. i. s. circa me. gl. ma. C. de anna. exc. r. gl. ma. insti. de act. in. s. alie. ibi cū sit de sua cōsciētia. tñ s. in archi. ibi illa gl. nullam mentionē facit de iuramēto. Fallit pmo nisi ignorantia allegata posset alio modo p. bari q. p. iuramentū: q. tñ q. d. sufficit iuramētū. Car. in cle. j. in. viij. q. de cōsan. r. affi. Fallit nisi lex p. sumat sciētiā: q. tñ nō sufficit iuramētū.

Pau. r. Jo. in. c. eos. in ver. sciēter. de tēp. or. in. vi. p. tex. in. d. c. vidua. Fallit. iij. vbi agit de p. iudicio alteri. s. in Jo. post Pau. in. d. c. eos. p. tex. in. c. ex insinuatione. de p. cu. q. d. intellige qñ iuramentū est solū: q.

Per propriū iuramentū. Adde gl. ordinariā in regula p. sumit. de reg. in. in sexto. r. in. c. statutū. ver. primū. de rescrip. eodē lib. r. in. c. ij. in ver. sciēter. de temp. ordi. eo. lib. r. in. c. pastoralis. de exco. vbi tex. r. in c. presentium. de testi. vbi tex. iuncta gl. in ver. iuramēto. r. gl. in. c. signi ficasti. el. i. in ver. est ita. de homi. r. tex. iuncta glo. in. c. si. q. ma. acc. pos. text. ibi doc. in. c. propter. in. s. illud. in ver. fidem faciat iuramento. de elec. r. text. in. l. si tutor. C. de pericu. tuto. r. in. l. si pupillus. s. p. scribere. ff. de insti. r. in. l. non omnes. s. a barbaris. ff. de re mil. r. per archi. in ca pi in primis. q. j. in quibus omnibus locis habes q. ignorātia regu lariter p. batur per iuramētū faciat gl. in. l. at q. natura. s. cū me absen te. in gl. magna. in ver. vide meli. ff. de neg. ge. l. vbi expresse dicit q. sta bitur iuramento suo in dependētib. ab aīo. in gl. in. l. i. s. ff. de iti. a ctuz. puato. r. ibi Bar. r. no. gl. r. doc. in. l. i. s. an gl. i. i. h. C. de ser. r. no. gl. in. l. i. s. circa me. gl. ma. C. de anna. exc. r. gl. ma. insti. de act. in. s. alie. ibi cū sit de sua cōsciētia. tñ s. in archi. ibi illa gl. nullam mentionē facit de iuramēto. Fallit pmo nisi ignorantia allegata posset alio modo p. bari q. p. iuramentū: q. tñ q. d. sufficit iuramētū. Car. in cle. j. in. viij. q. de cōsan. r. affi. Fallit nisi lex p. sumat sciētiā: q. tñ nō sufficit iuramētū.

Pau. r. Jo. in. c. eos. in ver. sciēter. de tēp. or. in. vi. p. tex. in. d. c. vidua. Fallit. iij. vbi agit de p. iudicio alteri. s. in Jo. post Pau. in. d. c. eos. p. tex. in. c. ex insinuatione. de p. cu. q. d. intellige qñ iuramentū est solū: q.

Per propriū iuramentū. Adde gl. ordinariā in regula p. sumit. de reg. in. in sexto. r. in. c. statutū. ver. primū. de rescrip. eodē lib. r. in. c. ij. in ver. sciēter. de temp. ordi. eo. lib. r. in. c. pastoralis. de exco. vbi tex. r. in c. presentium. de testi. vbi tex. iuncta gl. in ver. iuramēto. r. gl. in. c. signi ficasti. el. i. in ver. est ita. de homi. r. tex. iuncta glo. in. c. si. q. ma. acc. pos. text. ibi doc. in. c. propter. in. s. illud. in ver. fidem faciat iuramento. de elec. r. text. in. l. si tutor. C. de pericu. tuto. r. in. l. si pupillus. s. p. scribere. ff. de insti. r. in. l. non omnes. s. a barbaris. ff. de re mil. r. per archi. in ca pi in primis. q. j. in quibus omnibus locis habes q. ignorātia regu lariter p. batur per iuramētū faciat gl. in. l. at q. natura. s. cū me absen te. in gl. magna. in ver. vide meli. ff. de neg. ge. l. vbi expresse dicit q. sta bitur iuramento suo in dependētib. ab aīo. in gl. in. l. i. s. ff. de iti. a ctuz. puato. r. ibi Bar. r. no. gl. r. doc. in. l. i. s. an gl. i. i. h. C. de ser. r. no. gl. in. l. i. s. circa me. gl. ma. C. de anna. exc. r. gl. ma. insti. de act. in. s. alie. ibi cū sit de sua cōsciētia. tñ s. in archi. ibi illa gl. nullam mentionē facit de iuramēto. Fallit pmo nisi ignorantia allegata posset alio modo p. bari q. p. iuramentū: q. tñ q. d. sufficit iuramētū. Car. in cle. j. in. viij. q. de cōsan. r. affi. Fallit nisi lex p. sumat sciētiā: q. tñ nō sufficit iuramētū.

Pau. r. Jo. in. c. eos. in ver. sciēter. de tēp. or. in. vi. p. tex. in. d. c. vidua. Fallit. iij. vbi agit de p. iudicio alteri. s. in Jo. post Pau. in. d. c. eos. p. tex. in. c. ex insinuatione. de p. cu. q. d. intellige qñ iuramentū est solū: q.

lige nisi esset ter minus legis q. eo elapso nō audif s. in. in. d. c. si. q. ma. acc. pos. per. l. ad p. missa. C. de adul. sequit. Bal. in. l. i. p. ea. C. qui accusa. r. in d. l. diffamari. r. i c. j. in pñ. quo tpe miles. r. Ange. in l. i. insulā. ff. d. x. ob. r. gl. i. cle. sepe. in x. nō ob. de x. sig. r. per pau. de ca. q. ccc. faciat q. d. voluit Pau. de ca. i. l. si pupi lus. s. p. scribere. ff. de insti. r. q. d. vo luit Arch. i. s. q. in fi. xxi. q. ij.

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Quod dū an sciētia vel ignorā tia statutorū p. su mat. r. qñ ro. qñ. cccxxviii. r. vide. s. in ver. solum deū r. post do. Sede. r. Loise. in quātuz i. f. r. ad citatio

Sanozmi. super Prima parte primi.

nō innatur aliquib⁹ presumptionib⁹ vel qñ agit de graui puidicio. se-
cas de leu. s3 istū in. c. quosdā. ad fl. j. de psump. Fallit. liq. nisi statutū
prohibeat allegare ignorātiā: q3 v3 pñ Bar. in. Loiu⁹. in pñ. ff. de fal. 7
Bal. in. l. i. ff. de le. 7 istū in. c. ad falsariōrū. in prin. de crimine falsi. facit
tex. in. d. c. vidua. 7 in. s. pe. in aut. in medio litis sacras insidēs nō fce-
ri. in versū. neq3

ignoratia in eap
ponat. ⁊ i. l. licet,
in fi. C. de pſcrip.
xxx. a. nn. ibi et ſi
legis ignoratiaz
excusare tentaue
rit. Ego ſoleo al
legare tex. in l. ge
nerali. ibi conſen
ſum em̄ nō igno
rantia volumus
obligari. C. de ta
bul. ⁊ ſcribis. lib.
xi. Fallit quinto
nuſi agat de pbā
da iuſtitia in pno
rantie qz nō ſuffi
cit iuramētū ſim
bal. i. l. j. x. tē ap
paret. C. ad mace
doſ. Fallit ſexto
qñ allegat igno
ratia ei⁹ qd publi
ce notū fuit ⁊ cū
ius nō eſt xſiſim
lis ignoratia ſim
Rotā deſſ. cccco
glj. incipit. extra
rotā petebat qñ
huz. Fallit ſepti
mo: qz in cōſiſten
tib⁹ l. aio alicui⁹
nō ſtat eius iura
mento qñ eſt pze
ſumptio ſ. eū. vt
dicit Bar. in l. in
ter oēs. ſ. recte. ff.
de furt. ⁊ Bal. in b
anſ. cui relictuz.
C. de indi. vid. tol

pendētib⁹ ab aio nō stat iuramēto alicui⁹ qñ ex facto ius presumit de
aio: dixi p illū tex. in. c. j. de presump. L. imita nono nisi clara indicia cō
fundāt assertionē alicuius sūm doc. ⁊ Abb. in. c. nouit. in gl. in ver. iudic
tare. de iudi. L. imita decimo nisi aduersarius probaret sūū per legiti
mas probatiōes qz tūc elidit pbatio ignorātīe p iuramētū sūm bar. in
l. si cui. §. i. s. dē. ff. de accu. ⁊ glo. in ver. affectata. in. d. c. eos. de tēpo. ordi.
in. vj. quā alleg. Jmo. in. l. qui bona. §. q. dāni. ff. de dā. infec. bñ facit qz
no. Ang. in. l. qui restituere. ff. de rei vē. ⁊ in. l. q. vas. ff. de fur. ⁊ in. aut. d
exhi. res. i. prin. dicā plene. in. c. pposuisti. j. de pba. L. imita vndecimo
nisi lex requirit ad illicidā pbatōnē sūm Abb. ⁊ alios hīc p ea q. dicā in
tequēti apost. ⁊ de ista ignorātia si probari possit iuramēto: vide Cal.
cōn. iij. de sent. excō. ⁊ Lar. consi. xxxvj. inci. lite in romana curia pē. ⁊
Rotam deci. cclij. si ppter negligentia. ⁊ p istū cōsi. xxxvj. incip. facti cō
tingentia in ciuitate Senariū. ⁊ per beatum Thomā quolibeto. xij.
¶ Addeū q. ignorantia probetur per iuramentum. Ro. consi. liij. ⁊
consi. cclxij. ⁊ dicūt do. de Ro. q. ep̄s probat per iuramentū ignorā
tiam vacationis beneficij. vide deci. cxxxj. de proba. in antiquis.
Zacharias. ¶ Adde etiā q. l. ignorātia statuti possit iuramento pro
bari saluis distinctiōibus ⁊ limitatiōibus supra positis poterit nihil
ominus sūū s. aduersariū probari. ita no. Bar. in. l. si cui. §. s. s. dē.
ff. de accusa. per gl. in. c. eas. in ver. affectata. cū simi. de tēpo. ord. lib. vj.
ad idē est gl. in. c. j. in ver. caput de fri. ⁊ malef. ⁊ in. c. q. aut. in ver. pb.
re. ⁊ ibi p A. chi. xxvj. q. vj. no. Ab. in. c. cōtinebat. de despo. impu. ⁊ in
c. pposuisti. ⁊ ibi per do. Deciū. de pba. Alex. in. l. qui bona. §. q. dā
ni. de dā. infec. ⁊ consi. cxij. incipi. in causa ⁊ lite. colam. j. iij. volu. Ad
de gl. in. l. j. §. si absens. in versic. iudicio. quam ad hoc ibi no. Pau. de
cast. ⁊ Alexan. ff. si ex noxali causa agatur. Idem no. Domi. post Jo.
and. in. c. statutum. §. eum vero. col. iij. ver. sed an contra iuramentum
de rescript. lib. vj. Quod tamen non haberet locum vbi iuramētū pro
plenaria probatione haberetur. de quo per Alexan. consil. supra alle
gato. cxij. vbi plene distinguendo de hoc istud no.
Ant. Fran. ¶ Et ad hoc an ignorātia pbetur per iuramētū. vide glo.
in. l. si cui. ⁊ ibi per Bar. ff. de accusa. ⁊ habet per gl. cxij. q. j. in. c. in

lectum mariti. et habet in c. accedens. de cri. fal. et in c. innotuit. de ele. et qd dicitur hic qd cōtra tale iuramentū potest probari cōtrariū. scz scientia. vide gl. et Bar. in. l. v. C. de peri. tuto. vbi ponuntur modi qbz cōtra iuramentū probat scientia. de quibus etiā per Bart. in. d. l. si cui. in §. si idem. de accu. Et adde qd ignorantia probatur eo ipso quod nō p

distingeret ciuitatē: q̄ tūc sufficit pbare absen
tiā a ciuitate. ⁊ sic intellige gl.in.d.c. p̄posuisti.
¶ Ad vnum no. dictū Arch. aduerte in.c. q̄ d.
citis. xvi. dist. vbi dicit q̄ ad hoc vt bānum distin
gnat ciuitatē op̄z q̄ vadat p̄ totā ciuitatē nec il
lud reprobāt. d. an. S3 ego dubito an illud sit ve
rū per. c. j. de postu. prel. q̄ satis est q̄ cōstitutio
solēniter publicē i locis eminentiorib⁹ ⁊ p̄suetis.
Nec ē necesse discurrere p̄ singulos vicos q̄ hoc
esset singulorū aures iculcare. d. c. j. sed pōt illd
saluari respectu locorum eminentiorum ciuita
tis. ⁊ illud dictū sic limitatū tene menti. Abbas.
¶ Lex etiam penalis recepit interpretationem
extensiuam ex similitudine rationis vel connexi
tate negotij.

Testes quoru vn^o dicit q^d possessio fuit tradita
martino ⁊ alter dicit petro reducun^t ad concor
diā. s. q^d fuit tradita vni post alterum successiue.
Argumētū a simili vtrū tollat si assignat aliqua
dissimilitudo ⁊ q^d h³ probare dissimilitudine³.
Lex statutu vel consuetudo extendun^t ad casus si
mūle nisi ille casus similis decidat p^r aliā legem.
Casus si non reperit decisus: recurritur ad simi
litudinē legis: non autem ad similitudinem sta
tuti vel consuetudinis: vide. j. de consue. in. c. cu³
olim. nu. 7. vbi videtur contrarium.

In anillato. ^e Qd de vno
cōnegorū sta
tuit ad aliud cōnegū extēdi. vel ali
fīm aliū intellectū. ¶ Por estas legē cō
dēdi et mutādū est penes vicariū Christi: et qd de
vno cōnegorū statuit et. Primo ponit vba apo
stoli. scōdo Augustini illa exponētis ibi: qz enim.
¶ Casus literalis. Quidā hebrei licet facti chri
stiani seruare volebant legem ad literas qui dice
bant pceptū de sabbato esse seruādū et circūfō
nē esse seruādā: qz e hodie ad literā seruārī nō
debet. ¶ Hos reprehēdit apostol⁹ dicēs q postq
sacerdotin⁹ delatū est ad christianos: necesse est

tra illam allegantem sit vehemens suspicio. Vide Ro. cōs. cccclxxxi.
Anto. Francisc. ¶ Et an ⁊ quādo probatio que fit per iuramentū di-
catur esse probatio legitima liquida vel clara: ⁊ illa dicatur sufficiens
quando lex vel statutum requirit in aliquo casu fieri debere probatio-
nem: vide plene per Alex. de Imo. in l. licet imperator. ff. de leg. j. ubi
multa dicit ad propositum.

† Sebastii, Sap. ¶ Libertia. Ad Alex. M. cxxi. pōderatis. j. v. 90.
¶ A ciuitate. Adde q̄ idem voluisse videtur Spe. in ti de consti. ouz
format libellum ⁊ articulos contra non obseruantes statuta.

Per tota ciuitate. Adde Bal. in. c. i. in. v. col. in. ti. de milite vasallo qui contumax est. 7 Do. in. d. c. qd dicitis. qd intellige fz abb. hoc idē voluit Zmo. per. d. c. i. in. ver. solenniter. de postu. prela. 2ff. oder. alle. p. abb. 7 Zmo. gl. in. ver. publice. in. cle. i. de sepul. 7 in. c. exceptionem ver. publice. de excep. 7 tex. in. l. si pupillus. §. proscribere. ff. de insti. ibi. nō in loco remoto sed euidenti. 7 bo. gl. in. c. si capitulū. ver. si factam. ibi. sufficit qd loco congruo. de concess. preben. lib. vi. 7 in terminis de ban. no. no. Sede. consi. cxi. in. j. col. inci. super thēmate pmissio l3 principū illius cōsilij incipiat factus tale est. placet mihi opi. ab. Zmo. 7 sequa cūm per tex. in. arg. opti. in. l. iij. circa pzn. ibi oēs glebas eius circūambulat. sed sufficit quālibet partē eius fundi intrōire. ff. de acqui. pol. **A**dō tu qd dicta archi. 7 Bal. i iuribz hōc allegatis sequi aretinū. cōsi. cx. vbi pōderat tex. in. c. cū in tua. qd pōderatio facit p. limitatiōe abba. hic. 7 in quātū do. S. eli. hic addēdo illi. q. an incipiens extrahere bladum extra ciuitatē si casu desistat 7 fiat statutū qd nullus extrahat si ille pſeneret incidat in penā. adducit alias. q. Adde etiā tu alex. cō. vj. iij. li. vbi cōsultuit sup statuto Cesenne disponēte qd null⁹ extrahat vinū nisi soluat. xl. solidos pro datio. si aliq. tēpore pznī publicani cepit extrahere vinum 7 vi tempestatis in portu fuit impedit⁹ ita qd superuenit secundus cui debeat solui datū siue vectigal. quo etiā ad j. qd. quis possit proclamata facere. vide alex. consi. cxviij. iij. lib.

3. Sebast. Sap. Translato. Ad istud. c. vide vñ dictū Composit.
qđ refert ab. i. c. cū in. j. eo. col. vi. & vide qđ p istū tex. cōsultuit Lud. Ro
ma. i. 2. s. cccviii. & vide etiā qđ p istū tex. dixit gl. in. c. s. in. 2. di. de cōces.
preb. in sexto. & qđ dicit do. Abb. in. c. constitutus. super gl. j. tit. pri.
vt legis

batur contrariū
fm Bar. in. l. sup
seruis. C. d. his q
mili. non poss. li
bro. xij.

Lucida. Sedez
Ant. 7 Ymo. hic
p gl. in. l. fi. in pn.
ff. qd metus cau.
Archid. 7 domi.
in. c. pia. sup xfi.
apertissimis. de
exceptio. i. sexto.
Ab. in. c. cu dilec
tus in antepen.
col. lib. i. sylvitunū:
vt i exceptioe di
latoria pbanda:
de ordi. cogn. 7
gl. in. l. cu de ide
bito. in ver. legiti
mis. ff. de prob. 7
gl. i. l. h. i. s. etas.
in ver. legitimus.
ff. de excu. tuto. 7
in. c. cupietes. s.
quod si p. ex. in
ver. facta fide. de
electio. in sexto.
Adde tu qd
opi. 3no. sequit
ange. p. l. cc. x. x.
v. h. in. pen. col. n. 7
q dicat legitima
pbatio: vide ale
gan. cōsil. c. x. in
i. h. col. h. li. 7 que
sit rō. quare non
admittit pbatio
ignoratie p iura
mentum cum cō

Ro. cōs. cccclxxxi.
per iuramentū dī
dicatur sufficiens
debere probatio
tor. ff. de leg. j. vbi

moderatis. j. v. vo.
n ti de consti. ouz
s statuta.

de milite vasallo
ge f3 abb. hoc idē
a. zff. oder. alle. p
exceptionem ver.
ff. de insti. ibi: nō
ver. si factam. ibi:
terminis de ban
missio l3 principiū
ab. 3mo. 7 sequa
bas eius circūm
ff. de acqui. pos.
s sequit aretinū.
facit p limitatiōe
cipiens extrahere
p nullus extrahat
de etiā tu alex. cō.
qō null⁹ extrahat
p primi publicani
it impedio? ita q
rigal. quo etiā ad
xriū. iij. lib.
dī dictū Compost.
ōsultit Lud. Rō
fi. in x. di. de cōces.
per gl. j. tit. pri.
vt legis

a Ad reliquū. Adde Ro. late consi. ex. r. ex. r. r. clxxx.
b zacharias. Der statuta vel precepta. Adde abb. ita intelligentē in c. quāto. col. pe. de consue. r. per do. Seli. r. Decium in. c. j. in. iij. col. vers. r. de illa auctoritate. s. eo. ti. in prima lectu. Et declarantur. s. dicta verba: clauē non errante. r. per eundem Abb. in. c. licet de vitanda. in prin. de ele. r. in. c. ppo

fuit de pces. pbe. r. andre. sicut. in c. nouit. co. vij. de indi. Seli. in. c. ca nonuz. in prin. s. eo. titu.

c Interpretatio nem extensiuaz. Adde glo. sing. in cle. j. in verbo eligat. de electio. r. in cle. j. in verb. presidentes in fi. de rescrip. in. cle. auditor. in verbo bñficio. eo. ti. pro quibus glo. facit tex. i. l. regula. v. r. licet. ff. de iuris. fac. igno. zin. l. cū pater. s. dulcissimis. ff. de leg. ij. r. in. l. pater filium s. fundū. ff. de leg. iij. r. in. c. secundo regis. de appel. vide istū. l. c. sicut de test in capi. fi. de rescri. in. c. penul. de immu. ec. in. c. si. in prin. i. c. co. de iureiu. in. c. j. in. viij. col. de re iud. in. c. de vxo re. de sepul. in. ij. col. r. i. c. ecclesie. r. in. c. q. pleriq. circa fi. de immu. eccl. r. in. c. sugge stū. r. in. c. propo sūt. de app. r. in c. per tuas. eo. ti. r. in. c. inqstiois. in. iij. co. de accu b sa. in. c. si. ceterū de elec. r. vide bo c nam glo. in. c. j. in d ver. italie. ibi. vbi em est eadē rō. de tēpo. or. lib. vi. r. p

Bar. in. l. iij. s. videndum. ff. ad tertu. plene per Jmo. r. ro. in. l. si vera. s. de viro. ff. sol. ma. legitur r. no. in. l. non possunt. ff. de legi. r. plene p dñz meum Barba. in cle. j. de rescrip. in gl. in ver. presidentes.

Adde tu do. Cardi. consi. lx. Barba. consi. xliij.

d Connegitate negotij. Quod negotij dicatur connegum: vide Fran. are. r. doder. i. cōs. xxiij. incipit. in christi nomine r. circa primū dubiū. in. xij. co. in ver. his breuiter premissis. ibi r. p pñs conneguz r. coherēs. r. Alex. cōs. lviij. incipit. redē. r. circa primū qstū. in fi. r. consi. cxxvij. in. ij. vol. repetito circa finē ibi: quo ad vltimū dubiū istud: cōs. xviij. inci. in cā r. qdne. iij. col. in. ij. volu. Bar. in. l. eū actū. s. j. in. ij. no. ff. de ne go. ge. r. facit tex. au. l. si annū. in vers. dependētibus. de ind. lib. vi. r. bu. hic. q. qñ duo extrema separata a dinuicē ex aliquo accidente vere cōnectuntur: tunc dispositū in vno extendit ad reliquū. r. dñ connegū illud qd cōnectitur r. coheret alicui rei sine quo illa res bene pfici non pōt dicitur etiā aliquod cōnegū qd cōprependit intellectualiter scōz Bu. hic l. nō exprimat dixi plene vltra r. doder. hic in. s. j. in gl. in ver. annexa. j. q. iij. r. inquantū ab. hoc dicit etiā si cōstitutio sit penalis. ad de tex. meliorē de iure s. Bal. ibi in. c. j. s. porro. in ti. que fuit prima cā benefici. amitt. r. inquantū dicit q. vbi duo equiparantur in iure r. dicā. j. in. c. j. de postu. prela. r. in. c. cū in cunctis. s. clerici. r. e. elect.

Adde tu Roma. consi. xxiij. r. vbi quid operetur. connegitas. r. vi de in alleg. in proxima precedentia post. r. vide notabile verbum Jnn. relatum per Alex. consi. lxi. ij. lib. in. ij. col.

Ant. Sra. Et an r. qñ de connegis idē sit iudiciū: habetur in. l. etiā. ff.

de mino. r. in. c. quāto. de indi. r. in. c. hoc quippe. iij. q. vi. no. in. c. quo in re. vij. dist. r. in. l. q. proprio. in. s. itē querit. ff. de pccu. r. in. l. si cognati. C. de ne. ge. r. habet per gl. si. in. c. preterea. de offi. delega. Et adde q. rōne cōnegitatis pmittit qd als nō pmitteret vt habet in. c. nolite. xi. q. iij. r. c. q. magnū. xxiij. q. iij. r. plene p Spe. in ti. de sent. excomu. in. s. j. an ver. sed pone.

prela. in gl. penn. Not. ij. quod vbi duo diuersa e in iure parificantur dispositum in vno extenditur ad aliud. In gl. secunda ibi in Petrum dicit Philip. quod primo sacerdoti fuit translatus in Christum qui fuit de tribu iuda: de Harō: qui fuit de tribu. Leui. nam primo sacerdotum erat apud illam tribum scilicet leuiticaz ita quod de alia tribu non poterat promoueri. sed Christus postea transtulit in Petrū r. successores. r. Et sic no. pro cōcordia testij. propter multiplicationē actus: vt si aliqui dicūt quod possessio fuit tradi ta martino. Et alij testes dicunt qd fuit tradita sempromo qd debemus intelligere qd vtriq. fue rit tradita successiue. vt testes reducantur ad cō cordiam. argu. c. cum tu. de test. Per que aut ver ba hec potestas fuit translata in petrus seu eccle siam. Compo. instat: s. dic breuius quod primo ante mortē Christi promisit Petro hanc po testatē p hec verba. Tu es Petrus r. sup hanc petram edificabo ecclesiam meā: tibi dabo cla ues regni celorum: r. sic locutus est p verba futu ri temporis. Post modum vero etiam ante pas sionem hanc potestatem dedit omnibus apostolis quando dixit quecunq. ligaueritis in terris erūt ligata r. in celis Matth. xviij. Post passionē vero r. resurrectionem expresse contulit omnib. hanc potestatem per illa verba. accipite spiritus sanctum: quorum remiseritis peccata erūt remis sa eis. Jo. xxi. Et ad ostendendū quod Petro tradebat vt capiti dixit ei seorsum pascite oues meas. Joan. c. vlti. In ascensione vero potestatem prius promissam r. traditam dando executionē confirmant dū dixit. Ite r. predicate euangelij omni creature. Matth. xlv. cap. In festo vero pē thecostes que prius tradiderat permissionē spi ritus sancti confirmat. Et ex his potest colligi q potestas non fuit data soli Petro: r. sic pape dū taxat: sed omnibus apostolis representantibus totam ecclesiam vniuersalem: sed debet explicari

f testatē p hec verba. Tu es Petrus r. sup hanc petram edificabo ecclesiam meā: tibi dabo cla ues regni celorum: r. sic locutus est p verba futu ri temporis. Post modum vero etiam ante pas sionem hanc potestatem dedit omnibus apostolis quando dixit quecunq. ligaueritis in terris erūt ligata r. in celis Matth. xviij. Post passionē vero r. resurrectionem expresse contulit omnib. hanc potestatem per illa verba. accipite spiritus sanctum: quorum remiseritis peccata erūt remis sa eis. Jo. xxi. Et ad ostendendū quod Petro tradebat vt capiti dixit ei seorsum pascite oues meas. Joan. c. vlti. In ascensione vero potestatem prius promissam r. traditam dando executionē confirmant dū dixit. Ite r. predicate euangelij omni creature. Matth. xlv. cap. In festo vero pē thecostes que prius tradiderat permissionē spi ritus sancti confirmat. Et ex his potest colligi q potestas non fuit data soli Petro: r. sic pape dū taxat: sed omnibus apostolis representantibus totam ecclesiam vniuersalem: sed debet explicari

g r. per papam tanquam per caput. Alij tamē ex plicant secundum ordinationē pape. ad hoc bo. tex. xix. dist. ita domin. xxi. dist. in nouo. r. xxiij. qd. j. c. manet. r. i. c. noua. de peni. r. remis. zin c. j. s. vna. de sum. trinita. Et ex his r. text. conclus

h ditur quod si papab vellet nō posset remouere i omnes episcopos cum representent omnes apo stolos. xij. q. i. videntes. r. vide gloss. in c. per prin cipalem. ij. q. iij. r. hoc plene examino in quadam

ctione simul. in. l. si quis ita. in fi. ff. de condi. r. demon. vbi debent simul viuere r. simul stare si per aliquem non stat quin per eum alatur.

Adde tu qd voluit Bal. consi. cccclij. in fi. iij. lib. qd si testis dicit vi di patrē r. filiū possidere dñ intelligi quo ad patrē r. de pos. iur. quo ad filium vero respectu cuiusdā ire r. agere. de dictione: postea: si testis di cat qd instituit titium postea sempromium: vide Alex. cōs. cxxvij.

f Per hec verba. Adde Jnn. in. c. l. ex suscepto. in gl. ma. de fo. com. pe. r. ibi istum in. ix. col. r. in dispu. sua incip. episcopus. in. xij. co. no. gl. ver. pascite. in. c. significasti. de ele. r. in. c. in nouo. in ver. commendare. r. ibi Archi. r. Domi. xx. di. r. gl. ij. in ver. cōsiderādus. l. di. r. gl. ij. in cle. pastoralis. de re iudi. Car. sancti fixti in tracta. de potestate pape. qd xxiij. summā pisanam. in ver. papa. Ray. in. ij. lib. in. xxiij. ru. vide tex. in. c. in illis. lxx. dist. arch. in. c. in scripturis. viij. q. i.

g Debet explicari. Faciat illud dñarci in euangelij. Ite dicte disci pulis ei. r. Petro. r. sic Petro tanq. capiti. vide gl. in. c. nouo. xxi. dist. h. Sebast. Sapia. Si papa. Vide Seli. in. c. que in ecclesiariū. col. xv. vers. per istam conclusionem. j. eo.

Remouere. Adde quod Roma. consi. ccccl. dicit quod papa nō potest aliquid facere per quod decoloretur status ecclesie.

zacharias. Adde Domi. in. c. p. principalē. ij. q. iij. r. in. c. in istis. iij. dist. Seli. in. c. que in ecclesiariū. xvi. col. post prin. ver. per istam declara tionē. j. eo. ti. Car. in cle. j. in vlt. no. vt lite penden. cōs. lxxv. incip. vene rabilis vir. Jnn. in. c. ad supplicationē. in vlti. no. j. de remi. r. Pet. de monte in sua monar. in. xxiij. r. xlvij. col. r. Semi. in. c. i. in. ij. col. r. dist.

Sanonmi. super Prima parte primi.

zacharias. **C**asus. Episcopus et quidam rector parmensis in. iij. co-
lum. ver. non potest autem papa etc.

De similibus idē debet esse iudiciū. Adde Bald. in. l. data opera.
in. vñ. col. C. q. accu. nō pos. l. x. et alios in. l. non possunt. ff. de leg. in. s.
itē si ahuc. insti. mā. in. c. in causis. de re iudicata i. c. inter ceteras. de re
scri. gl. i. l. si qd id

qō. ff. de iurisdic. a
omniū iud. Inn. 3
l. c. qualiter. el. q. b
de accu. tex. in. c.
j. s. porro. cū seq.
que fuit pma cā
benef. amit. et ibi
Bal. idem Bal. c
in. l. j. C. de inter
di. et in. l. de qō.
in. xx. co. ff. de le
gi. et in. d. c. inter
ceteras. in. l. si qd
seruo. C. de fur. in
l. j. in penult. col.
C. de patri. qui si.
dis. in. c. j. circa si.
in. ti. an agna. vel
cognā. fuc. in. feu.
in. l. iij. C. d. iud. do.
in. l. iij. C. de inter
dic. ma. in. aut. ex
testamento. C. de
coll. per. tex. in. s.
finantē. in. aut. de e
nō eli. scōdo nūbē.
facit gl. in. c. si. de
iurepa. tex. in. l. at
si qd. s. ad labeo.
inver. cū in. eū pe
na statuta nō sit.
ff. de reli. et sump.
fune. xv. q. viij. in
sum. Bal. i. Spe.
in. tit. d. dispu. et
alleg. et in. l. si qd
nō dicā rapere. in
j. col. C. de epis. et
cleri. et. l. iij. C. de
insti. et substi. in. l.
si extraneus. ff. d
condi. ob. cām. in. l. si te. C. de infa. in. l. transigere. in. iij. colū. et in. si. C. de
transa. in. l. iij. in. prin. C. q. sit lon. consue. Bar. in. l. Ballus. s. et qd si tñ.
de libe. et posth. Do. in. c. relati. xxv. q. dist. et. l. iij. dist. in. summa p. istū
in. c. de multa. j. de prebē. et in. c. ad audiētiā. de cle. nō resi. et in. c. cōstitu
tus. in. s. no. de app. Jo. de lig. in. c. si. in. pe. col. de cōsue. et ibi p. But. in
xij. col. per. Jmo. in. l. si vero. s. de viro. ff. sol. ma. per. istū in. c. quēadmo
dam. de iureiu. per. illum tex. per. But. in. c. nō debet. de cōsan. et affi. in
pe. col. Notabis tamen q. vbi duo sunt similia: magis simile est eligen
dum. Bal. in. d. l. data. et no. q. illa dicuntur similia: quozū qualitas est
vna. illa dicunt eadē quozū substantia est eadē sū philosophum. vi.
meta. refert l. x. in. d. l. non pñt. Item casus exceptus extēditur per si
militudinē rōnis. tex. melior de iure in. c. cū dilecta. de cōfir. vti. vel in
uti. scēdū Abb. ibi. in. d. c. ad audiētiā. de cleri. nō resi. et in. c. cū oēs.
in. v. col. j. et. ti. de cōsti. et i. c. pastoralis. in. j. col. de rescri. et in. d. c. quēad.
et vide gl. in. l. j. C. de cōdi. inde. facit q. voluit Bar. i. l. serui. ff. de vsuca.
tex. et ibi Jo. de imo. in. c. cū dilecti. de do. et contu. Jmo. et vide que di
xi in. no. meis in. ver. extensio. el. j. in. no. incipien. dispositio simplex.

Adde tu in quātum hic addens dicit q. casus exceptus extēdit
propter similitudinē rōnis: q. contra hoc dictū est gl. in. c. in fidei fa
uorē. de here. lib. vi. et in. regula que a iure. de reg. iur. in. vi. quos gl. alle
gat. et sequit. Roma. consi. cccxxv. vbi tenet q. regula exceptiua cu
rialiū Roma. curie non extēdit ad curiales sancti cōcilij per ratiōis
identitatem: tamen illam gl. in. c. in fidei fauorem. d. Alex. improbat i
l. si constante. ff. soluto matri. de ro. mentionem non faciens.

Sebast. Sapia. Sed. go. Vide Lacialupum in. repe. l. oēs po
puli. in. char. antepe. ff. de iusti. et iur. et contra Abb. hic q. nō d. proba
ri similitudo p. allegantē simile ego. tenui in. repeti. l. qō. nerna. in. pño
nota. ff. de deposi. quādo sunt tales casus inter quos maior est simili
tudo q. dissimilitudo: nā tūc regula est pñ allegatē et alleganti regu
lam nō incūbit onus probandi. et per. Jmo. in. c. preterea. de dilatio. p
Bar. in. l. iij. ff. si quis in. ius voca. non ierit. et vide ad materiam Areti.
consil. ly. vbi ponit quis dicatur contractus similis alteri.

An aut lex semper possit extēdi. Adde Jmo. et Roma. in. l. si xō

s. de viro. ff. sol. ma. et Jmo. in. cle. j. de elec. et But. in. repe. c. si. j. de cōsu.
et Do. in. c. j. de tē. or. li. vi. et p. Bar. de mathe. in. suo tract. de extēsiōe
et per. Bart. in. l. si constante. in. ix. q. i. partis. ff. sol. mat. et aliquid hic p
Adder. vbi rememorant. iij. dicta in quibus sit mentio.

Adde tu an propter identitatem rōnis in statutis fiat extēsiō. Ang
conn. ex. Alexā
cō. xlv. Aret. xij.
xch. et. xxvj. Si
autē vnus cōtra
ctus assimiletur
in quibusdā alte
ri et multis alijs
sit dissimilis an
debeat fieri extē
siō per eundē cō
silio. ly. Et an cō
suetudo sit extē
denda. vide p. eū
dem cōsi. c. xxvj.
Alexā. cōsi. lxxvj.
h. lib.

Lex prohibitiva non solum comprehendit
casum expressum sed etiam extēditur ad omnes
casus qui sequuntur ex illo.

Qui facit vel venit contra legem vel regulam an
et quando incurrat peccatū mortale. et ponit per
fectam distinctionem.

Verba pceptiua exponunt p. exhortatiuis et cō.

Verba imperatiua an semper sint pceptiua.

Nullum peccatum est a deo veniale quod nō sit
at mortale ex consuetudine.

Am concupiscē

Nā. Cōstitutio certū quid phibens
oīa prohibet que sequuntur ex illo. vel
nc. Omne phibitū a lege peccatū est. et omne il
lud qō sequit. ex eo. Pño ponit. dictū apostoli.
scōdo declaratio ibi hoc enim. Casus literalis.
Legit i. epistola ad romanos. peccatū nō cogno
ui nisi per legem. nāz concupiscētia nesciebat nisi
lex diceret. non cōcupiscēs. Ang. exponit hec
ba apostoli. s. nā concupiscētiā nesciebam: di
cēs hoc eligit apostolus generale. s. cōcupiscē
tie vitii vnde omnia mala oriunt. Cōcludit An
ergo lex illa bona est que dū hoc phibet omnia

mala prohibet. Ber. **¶** Not. pñmo q. lex phi
bitiua non restringitur ad casum expressum: sed
extēditur ad omnia que sequuntur ex illo: et sic. l.
recipit interpretationem extēsiuam vt hic. et. s.
capi. pño. **¶** Mo. d. q. ex concupiscētia proue
niūt oīa mala. et si capis cōcupiscētiā pro ani
mo depñuato casus est clarus: et cessant omnes

obiectiones que sunt in glo. pen. **¶** Item no.
iuncta glo. s. q. veniens contra prohibitionē le
gis peccat. **¶** Circa hoc quero an sit verū gene
raliter q. qd semp incidat in peccatum maxime

Sebasti. Sapia. Similitudine rōnis. Que sit rō huius dicti vñ
per. Bal. in. l. data. C. qui accu. non pos. et aliam rōnem assignatam per
Bal. in. c. inter ceteras. j. de rescri.

Sebast. Sapia. Iuncta gl. vide pulchrū dictum Fran. de maro
ne relatum per. Fel. in. c. si quando. col. vi. in. prin. de rescri.

Contra prohibitionem legis. Adde Barto. in. l. si quis pro eo. l. v.
in. c. de sepul. Do. post Arch. et Jo. an. in. c. d. testāda. d. cōces. preb. i. vi.
no. in. c. quis aut. x. di. gl. iij. in. c. j. et ibi Do. de cōsti. in. vi. et p. eūde do.
in. c. perpetue. de ele. in. vi. et i. c. cōmissa. i. si. eo. ti. et li. et in. l. In noīe dñi.
C. de offi. preto. afri. et in. aut. sacra pub. et C. si ad vñ. in. aut. decernim.
de arb. **¶** Adde. d. prepositum. nunc vero. Car. in. s. hic. iij. dist. et in. j.
dist. **¶** Pau. de cā. consi. c. lxxvj. in. j. stampa.

Zacharias. Peccat limitat istā cōclusionē non pcedere i iniusto
pcepto legis: q. nō ligat. et no. in. c. j. s. e. **¶** Itē si a tali pcepto legis p
cōtrariam consuetudinē deroget. vt no. Jo. an. in. c. si. de cog. spur.

Nec ob. gl. i. c. deniq. i. ver. consuetudine: q. loquit. in consuetudine q. est
pceptū iuris naturalis vñ diuini: quo casu nō excusant a peccato. vt
p. do. **¶** Decū hic in. pñ. j. col. ver. sed rñderi pñt. Et p. scōda limita. addu
co Do. in. alle. c. si. post Jo. an. quā refert et sequitur in. gl. i. ver. **¶** Phitur
idē no. Ab. in. c. cū venerabilis. in. gl. i. in. si. j. de cōsue. Bar. i. l. qd sit fu
gitivus. s. apud labeonē. ff. de edil. edi. **¶** De. de anc. cō. suo. l. inci. cōsue
tudo circa si. et qō. no. Jo. an. et Ant. in. c. j. de si. iustri. **¶** Limito. iij. l.
pcepto obscuro et q. diuersimode pñt intelligi vt non pcedat. conclu.
ita no. Inn. in. c. per. tuas. el. j. j. de iūmo. quē refert et sequit. Bal. i. l. ab
eo. co. pe. ver. sed qd si ppter intricaciones. C. quō et qñ iū. Ab. in. c. ca
pellan. col. iij. ver. no. ex hac gl. j. de fer. et rōi. d. in hac cōclusiōe q. q
facit pceptū legis et. dic. hāc regulā nō habere locū i. **¶** Inueniēte pce
pto iudicis tam secularis q. ecclesiastici: salua tñ dis. d. **¶** Decū hic. Et p
pñmo. s. q. nō habeat locū in iudicis secularis pcepto est expres. doc.
Jo. de imo. in. c. j. j. de maio. et obe. **¶** Itē q. nec in ecclesiastici iudicis p
cepto procedat no. idem Jo. de imo. in. c. cūz contingat. in. x. charta. j.
de iure iur. Item nec in summi pontificis pcepto qñ est iniustū aut
mortale

stat⁹ ecclesiasticus lederet vel mala eēnt vētura. vt p abb. i. c. significat
uit. z ibi et doc. de offi. or. z Decretū in. c. si qñ. vbi late de hoc. de rescri.
a **T**ūc xba improuant. Et ibi. xi. q. ii. rogo. xvi. q. i. in. c. reuertimini.
iuncto. d. Arch. ibi: dū exponit hortor. i. precipio. facit. c. j. in ver. hortamur.
mur. de test. z gl. in cle. j. in ver. hortamur. de te. z in. c. sicut inqt in eo. x.

ij. q. vii. z bo. tex. i.
cle. exiui. in x. itē
q. de ver. si. z ar.
chi. i. c. ignorātia.
xxxvii. dist. z gl.
in. c. notus. ij. q. i.
z per istum i. c. q.
indicāte. in. ij. no.
de prescript.

o **Q**uāq pcpio
exponit p rogo.
pbat in. c. dilectis
simis. z ibi glo. in
ver. pcpim⁹. xij.
q. i. z i. c. si qñ
nūus. cōiuncta gl.
j. in si. xij. q. i. in
c. hac rōne. xxxi.
q. ij. z gl. in. c. nō
solū. xxxvii. q. ij. in

a c. q. partē. lx. dist. z
in. c. dñō sancto. i.
x. necesse. i. dist. z
in. c. mādastis. ij.
q. v. z in. c. gñilisa
rius. in ver. māda
uit. xxiij. q. iij. p.
bat i. c. magne. d.
voto. i. x. vouete
iuncto. c. j. in x. li

c berū. eo. ti. z in. l.
age. C. de trans. z
in. l. ij. ff. manda. z
in. l. i. eo. tit. in. s. j.
bar. l. i. j. in. ij. col.
C. d. pac. Domi.
in. c. sponsus. ad
finē. xxiij. dist. Ar
chi. in. c. ignoran
tia. xxxvii. disti.

Sebasti. Sapia.

c **P**receptis in
telligē mī cū ver
bo pceptiuo eēt
adiunctū verbus
sonās indecētiaz
vt p Areti. in cō
lio. clx. longa est
ista consultatio.
Aliam limitatio
nē ponit. d. Jaf.
in. l. ij. col. ij. C. de
in. emphi. z in. s.
penales. in. l. i. de
actio. vt nō obli
get lex pceptiua
ad mortale quan
do alia pena im
ponit de quo p
Mathe. in nota.
lxxij. nota mira
bilem doctrinaz.

Aliaz limitatio
nez posuit. d. ab.
in. c. quoniam cō
tra falsam. in vlt.
nota. de probat.
vide etiam ad hec que no. Bar. in repe. l. creditores. c. j. cum seq. C. de
pigno. z ibi multa dixi ad propositum.

o **A**d qualitātē materie. Do. in. s. hec si legibus. iij. di. Inno. in. c. cū
cōtingat. in. xv. char. de iureiu. z p istū in. c. i. iij. co. de vi. z ho. cle. z in
c. clerici. il grāde. in. j. co. e. ti. z in cle. j. de test. adde et Jo. an. i. c. si sup gl.
de cog. spi. in. vi. z ibi. d. archi. in. c. violatores. xv. q. i. tex. z gl. in. l. cū pa
ter. ff. de lega. ij. Inno. in. c. cum contingat. in. xv. ar. z do. Anto. hic. j. de
iureiu. Tho. scōa scōe. q. clxxxvj. ar. ix. in rñione ad. ij. articulum. z p

mortale veniendo contra legem positinā: z idem
potest qñ de religiosis respectu eorū regule. an
omnis cōtraueniēs obliget ad mortale. d. Ant.
hic tāgit primū. Sed declarādo z multa addē
do: maxime dicta per beatum Tho. scōa scōe. q.
lxxxvj. ar. pe. z p Arch. xxxvii. q. i. c. j. z in. c. vtinā.
lxxxvj. dist. distingue sic. q. aut certum est de mēte
legis q. intendit pcpere. z certū est q. obligat
uenientē ad mortale: z sic intellige illud qui non
obedierit principi morte moriatur. in. c. ij. de mas
io. z obe. z in. c. q. precipitur. xxiij. q. i. Aut nō con
stat de mēte legis: z tunc aut. l. loquitur p verba
preceptiua aut equipollentia vel imperatiui mo
di vel per verba exhortatiua vel per verba com
munia. Et si loquit per verba preceptiua tūc cō
trauenientē obligat ad mortale. nā resistendo su
periori resistitur deo. xi. q. iij. q. resistit. z. c. si dñs.
z. c. Julia. nisi materia legis non esset necessitati
ua: q. tunc verba improuantur. z vnde verbum
rogo qñq. exponitur pro precipio respectu subie
cte materie. xi. q. iij. c. rogo. iuncta gl. Et quādoq.
precipio exponitur pro rogo. b. ita q. sit verbū ex
hortatiuum: vt no. in proemio decretorum. Itaz
verba deseruiūt intētionē: z nō intentio verbis. z
in. c. ij. requiris. de ap. facit. l. non aliter. ff. de leg.
ij. vbi pater q. a proprio significato verborū est
redeundum si de mēte contraria disponētis cō
stat. Aut loquit lex per verba equipollētia prece
ptis vt per verbū inhibemus. z tunc idē q. s. nā
inhibitio continet in se pceptū. vt no. archi. lvi.
dist. in summa. Aut loquitur per verba impera
tiui modi z calus est aliquantulū dubius. dicit tñ
q. d. hec verba imperatiui modi ex se non semper
equipollēt verbis pceptiuis. tex. est no. in cle. exi
ui. s. nos itaq. de ver. sig. qui ad hāc materiaz est
melior tex. qui possit allegari. facit quod habet
in prin. decreti. z ex. d. clemē. colligitur hec distin
ctio. q. aut consuetudo habet q. illa verba impe
ratiui modi impotent pceptus in casu de quo
est questio z tunc serua consuetudine. c. cum dile
ctus. de cōsue. z. l. minime. ff. de legi. aut nō appa
ret de consuetudine z tūc recurrere ad qualitātē
materie. Itaz si materia est multū pōderosa z ve
rissimiliter cogitata z pōderata p superiorem tūc
inducit pceptū als secus. Exēplū in dicto enan
gelij. si quis percusserit te in vna maxilla prebe ei
z aliam. nam illud verbum non importat prece
ptū sed consiliū lz sit imperatiui modi. vt. xxiij.
q. i. paratus. Aut lex loquit p verba exhortatiua
seu pultina: puta obsecramus vel consulimus. z
non ligat contrauenientem ad peccatū. iij. dist. s.
z si legibus. z. d. c. q. precipitur. q. limita vt dixi.
s. e. c. j. Aut loquitur per verba cōia. puta statuo
decerno vel quid simile z tūc nō obligat cōtraue
nientē saltem ad mortale. z est nota. dictus Tho.
vbi. s. probat rōne. nāz sicut non omnis puentio
legis inducit mortē tēporālē ita nō dz inducere
mortē eternam: nam quodlibet peccatū mortale
est morte dignum. xxi. dist. s. als ea demū. Itē ex
quo. l. aliqui loquitur per verba strictissima aliqui
p verba non ita stricta debet eē differētia in quā
titate peccati. z idē quod. s. dixi in lege dic in cō
trauentione regule religiosorum. non em ois cō
trauentio regule obligat ad mortale. vt vult bea
tus Tho. vbi. s. adduco tex. apertus in. d. clemē.

istum in. c. lz ex quadā. in. iij. co. j. de test. z Bal. in. l. ab eo. in. iij. co. ver.
quid. C. quomodo z quando iud. vbi alleg. In. c. per tuas. de simo.

e **C**ōtrauentio regule. Dic vt per bea. Tho. ij. q. clxxxvi. ar. ix. quez
refert z sequit Arch. in. c. j. xxxvii. q. i. z p Jmo. hic. z putū in. c. relatū. in
ij. col. ne cle. vel mo. z in. c. deus q. in. ij. col. de vi. z ho. cle. z Bal. in. l. i. in
vl. q. C. si ser. exte

ro. z Arch. i. d. c.
j. de reli. do. in. vi.
z p Do. in. c. iij.
in anpe. co. de cō
sta. eo. lib. Archi.
i. c. d. monachis.
xvi. q. i. car. z doc.
in. c. cū ad mona
steriū. de sta. mo.
z no. in. c. si. de cō
di. appo. cū alijs
concord.

f **A**dde Mat.
in. no. suis. i. j. fo.
Ano tpe p alio.
Dic vt in. l. xbu
erit. ff. de x. sig. et
l. xbu oportebit.
ff. e. z. l. q. d. i. rerū.
i. pn. ff. d. le. j. z l. l.
tal. scriptura i. pri.
z i. si. ff. e. dicas tñ
q. tps pteritū nō
cōtinet pñs exp
pua significatiōe.
bar. l. l. si qd id q.
s. fui. i. j. co. d. si. in
x. venio. ad x. q.
si. ff. d. iur. om. in.
Add Ful. cōf.
clxxxvi. xxxvii. et
cxii. Rom. cōf. l.
ccxxxij.

g **C**ōmitto pru
dētie tue. Dic q.
ipostat arb. boni
viri s. Jmo. hic.
z istū. i. c. j. iij. co.
de seq. pos. z fru
nisi p alia xba ad
iuncta ipostat de
prudētia mala
prout hic lz alr z
nō bene voluerit
hic Bntr. q. hic
additur d. dictis
patrū z devirtu
te prudētie quo
tuplex sit vide
Thom. ij. q. que
stio. xlvij. cū seq.
Zacharias.

h **A**dde q. ista
verba ipostat ar
bitriū bo. vi. z nō
liberā volūtatez.
ita no. Alexā. de
imo. i. l. si sic i. pn.
ff. de lega. j. bar. in
extraua. ad rep. i.
mēdū. in ver. vide
bitur expedire lz
i. pal. l. si sic. te nūe
rit q. import at li
beram volūt a tē.
bal. l. l. volūtatis.

i **I**nnitatis. Cōstis
cretorū singularib⁹ opinionib⁹ sunt
preferende. Primo ponuntur verba
Salomonis. Scōo verba Hieronimi z Augu.
exponētium illa verba ibi prudentie. Casus li
teralis. In parabolis Salomonis ponūtur ver
ba ista. Fili mi habe fiduciam in dño ex toto cor
de tuo z ne innitatis prudentie tue. ne sis sapiēs
apud temetipsuz. Hiero. exponit xba ista dicēs
illū inniti sue prudētie qui ea q. sibi vident agē
da vel dicēda pponit statutis sanctorū patrū au
toritatib⁹ z legib⁹. Ber. Mo. primo iudicē non
debere iudicare fm voluntatē seu prudentiā suā
deprauatam s. fm statuta decretorū z aliorū ha
bentium ptatē legis cōdende. Mo. scōo q. hec
verba cōmitto prudētie tue importāt nudaz vo
luntatem rationi z legi nō subiectā. Nam ita hic
capinnē ista verba prudētie zc. z ita intelligit hic
do. Anto. Sed certe hoc nō est verū quo ad cor
ticem litere q. illa verba ponuntur hic improprie
id est malo sensu vt etiam dicit gloss. iij. hic alias.
ver. prudētie intelligit de voluntate submissa fre
no ratiōis. nō em est prudētia sed fatnitas vbi de
ficit ratio. inxta illud fatuus fatua loquit. xxiij.
dist. legimus. facit. l. quidā in suo. ff. de cond. insti.
nam si verbum placet importat arbitriū bōi viri

in. ij. col. C. de fideicom. z in addi. Matthei mate. not. xvi. pro quo e st
tex. in. c. forus. in ver. iudicio. z in ver. iudex. de fo. compe. scribentes. in
c. illud. de cle. ex cō. mī. z in. c. inter corporalia. de transla. prela. z in. c. cū
pretor. s. j. iuncta. gl. in ver. iudicis. ff. de iudi. sequit Feli. alia adduc ēs
in. c. j. col. xvij. nu. i. 8. ver. z si dicatur discretioni tue zc. s. eo.

h **S**ebasti. Sapia. Mudam voluntatem. Vide. d. Geor. uatt am in
rep. cle. sepe. s. nō sic. col. xv. ver. verba prudentie tue. de ver. signi.
Placet. Vide istum z doc. in. c. j. s. eo.

c **I**ij

Sanonmi. super Prima parte primi.

Dicta sanctorum patrum. Vide tex. xx. dist. in. c. j. et si. c. cum apo-
stolica. et ibi per istum. de his que sunt a prela. no. Anno. in. c. cu vene-
rabilis. in. iiij. col. de excep. tex. in. c. sunt nonnulli. in ver. sanctorum pa-
trum. xvi. q. i. et in. c. sancta. xv. dist. et gl. in. c. noli. viij. dist.

Seba. Sapia. **S**eruada. vide. d. Jas. in. l. j. col. vi. ff. si cert. pe. vbi
ponit cuius auctori-

tatis sint sancto-
rum dicta d. q. p. ei
dez in. s. q. da. col.
xiiij. insti. de acti.

Retractata.
Facit q. d. de sta-
tutis et legib. cor-
rectis de quibus
in. c. i. s. eo.

Abi inter eos
sunt opi. Bal. i. l.
captatorias. i. vi.
col. i. x. et coi. cosu-
lo. C. de test. mili.
ang. i. l. cu. platis.

Cde re iu. et in. l. si.
C. de pena iu. qui
ma. iu. et Bal. in. l.

rescri. in. ii. col. C.
de p. ci. impe. offe.

Imo. i. l. q.
romie. s. duo fra-
tres. ff. de x. ob. et
p. bea. Tho. i. iiij.

Sen. dis. iiij. q. ii. ar-
ti. i. et l. j. Jo. d. fan-
tus. in. c. here-
sis. xxiij. q. iiij. di-

cat q. eliges vna
opinionem errat. et
seg. anani. i. c. i.

Col. de here. tñ
pro coi. opinione
facit tex. in. c. in q.

bus. xxiij. q. iiij.

Danar. vide
Archi. in. c. sola-

mon. post glo. ibi
xxxiij. q. iiij. Dies-

ronym. tñ in sua
apologia appella-
lat eñ sanctus di-

cēs ita quibusdā
a dño reuelatus.

Zacharias.

Que magis
sunt seruada. Cō-

clude vltra rñso
nē de q. j. addi. p.

Xi. q. sctōū dicta
pape auctoritati
tūc pponunt qñ

nomi vel veteris
testi sunt auctori-

tate munita. ita
dñt gl. no. i. c. de li-

bellis. an. x. illorū.
Ro. sin. de lxxij.

Inci. dicas q. auto-
ritas et. et Pas-

nor. in. c. qualr et
qñ. el. ij. in prin. d.

accu. et Jo. d. imo.

in. c. cū cōtingat. in. iiij. col. in. viij. no. de iure iu. Et si doctores ecclesie di-

scordēt illi poti⁹ stabit q. in p. fessione de qua agit magis erit idoneus
vt no. Do. et Arch. post gl. i. c. veterū. ix. dist. alias posset vnusq. dice-
re opi. quā vellet in casu cōtrouersie inter doc. eccl. vt no. Bald. in. l. ca-

ptorias. col. pe. x. et scias. C. de test. mi. et ad. post Jo. an. hic et Alex.
cōsi. v. vol. ij. et Jo. de ana. in. c. j. de here. nisi opi. alteri⁹ illorū esset coi-

ter approbata. vt no. in. c. j. s. e. vbi aut sanctorū patrū dicta nō essent p
veteris aut noui testi auctoritate munita aut de his nō eēt facta ecclia-

stica cōstitutio sū obtinerēt locū vcz post summos pōtēfices vt in. c. j.
in. si. xx. dist. nisi quaten⁹ canonib⁹ obuiarēt. vt p. Ab. no. in. c. cū apo-

stolica. in. iiij. no. per illū tex. j. de his q. si. a ma. par. c. et in. c. j. de presum.

l. thais. s. sorore. ff. de fideicō. liber. forti⁹ hec xba
hic posita scilicet tue prudentie: et iō intelligeq
dñ data ptās tanquā viro prudenti: ideo si nō fa-
cit vt prudēs potest peti reductio ad arbitriū bo-
ni viri. vt. l. fideicō. s. quāq. ff. de leg. iiij. et arg. eorū
que notantur in. c. quintanallis: de iure iu. et per
Bar. in. extrauag. ad reprinēdū. **E**t Mo. vltimo
q. d. dicta sanctorū patrū sunt seruanda. **D**e di-
ctis aliorū sanctorū vide tex. cū gl. lxxxiij. distin.
c. j. Et hinc sumpta occasione querit hic Ann. an
dicta sanctorū sint necessario tenēda et obseruan-
da. Et cludit ipse et cōpo. post eū. q. nisi sint di-
cta retractata: vt fecit Aug. qui multa ex dictis
suis retractauit. vel nisi sint correctā per ecclesiā
in his in quibus sancti cōiter conueniunt seruā-
da sunt eorū dicta vsq. ad vnum iota. sed vbi in-
ter eos sunt opi. possū⁹ tenere qd volum⁹. po-
nit exēplum de Salomone vtrū sit dānatus vel
ne. quidā tenēt q. sit dānatus? et ex nimia affectio-
ne mulierū. alij tenēt q. saluatus q. postea se cor-
rexit. de quo vide. xxxij. q. iiij. salomō. et de pe. dist.
ij. c. si em. in ver. salomon. Item ponit exēplū in
corpore beate Virginis. nā quidā tenēt q. fuerit
assumptū in celū. alij q. nō. **D**osti. dicit q. opi.
cōis approbata hz q. sit assumptū: et ita dicit te-
nere Aug. Hierony. tamē non ita aperte loqui
tur. imo dicit q. nulla scriptura aperte deponit
de assumptiōe corporali. et vide per eū in epistola
ad paulā et eustochiū. **E**t vltimo querit quid si
reperi⁹ diuersitas inter dicta sanctorū et summo-
rum pontificū q. magis sunt seruanda? vide gl. xx.
dist. in. summa: et in. c. j. et concludit ibi q. in expo-
sitionibus scripturarū statuit dictis sanctorū: s. in
decisiōibus causarū statuit summis pontifi. quia
istis et nō illis? data fuit ptās. l. condende. q. d. no.
nisi dictū sanctorū inuaret auctoritate noui velye-
teris testamēti seu alicui⁹ cōcilij. p. hoc q. d. no. in
c. si. xxxvi. q. vlti. **P**rimū dictū limitare q. vbi tra-
ctaret de expositiōe necessaria. vt de sacramētis
vel articulis fidei poti⁹ credēdū esset pape q. eis
q. pape et nō sanctis fuit data ptās interpretādi
legē dubiā. vt in. c. per venerabilē. qui fil. sint legi.
Sed si papa erraret deberet corrigi per conciliū
generale: vt in. c. nulli fas. **I**ūcta gl. xix. dist. Qui
magis sit credēdum inter doc. ecclesie. vide gl. ix.
di. vt vterum. et tene eam menti.

Cōsuetudo talis q. canonici absentes percipiat
fruct⁹ bñficij: valet de quo plenius. j. nu. 10.

Statutum presumitur iniquum: quando statuen-
tes volunt obseruare.

Statutum continens iniquitatem: an sit ipso iu-
re nullum: et sunt opi.

Dicta sapiētū pñt adduci in decisiōib⁹ causarū.
Canonici nō pñt sine epō aliquid statuere regulr.

Et quid de ecclesijs inferioribus.

Maior pars non pōt aliquid statuere sup re coi
omnibus vt singulis: quibus fit preiudiciū.

Maior pars potest aliquid facere quando illud
factum sit ex necessitate: secus si ex voluntate.

Item requiritur q. vocentur absentes.
Consensus in rebus collegij debet prestari in cō-

muni non in singulari: et omnia ista plene exami-

Nō illis. Optime facit cle. i. s. si. de sum. tri. vñ in decisiōibus causa-
rum preualēt canones. vt est glo. in. d. summa. **A**rchidi. et Do. in
s. Augu. xxiij. di. et facit. c. de libellis. xx. dist. fallit in tribus casibus in
quibus dicta sanctorū preualent dictis pape de quibus p. do. se. hic.

Adde quid si sit vn⁹ q. fuit sctū et pontifex vt fuit Greg. alij p. se
ref. p. positū. i. c. j.

et dist. et vide per
eundē in. c. q. s. ne
sciat. xi. dist.

Sebasti. Sapia.

C. nulli fas. nī
hil facit ad ppo-

situm voluit for-
te allegare: tex. i.

c. anastasijs. xij.
di. vbi dñt q. cōci-

liuz est supra pa-
pā in his que tā
gunt fidem.

Est. lxx. distin. vt
veterū. **A**ldo Lu-

do. ro. i. l. si vero.
s. de viro. in. xv.

fal. ff. sol. ma. et in
l. j. s. si. in. ij. colū.

ff. de verbo. obli.
et in. l. j. in. v. colū.

ff. si cer. pe. vbi al-
leg. illam gl. et vi-

de omnino Do.
in. d. c. vt veterū.

inducentem illā
glo. pro testibus

vt stes magis tes-
tib⁹ in arte vera-

fatis. puta circa
vulnerū q. litatē.

Maz si discordēt
phyci et chirur-

gici magis stetur
chirurgicis tāq.

magis in id xla-
tis l. phyci idē

profiteantur.

Anto. Francis.

Aldo q. d. stan-
dū ē peritoribus

l. pte ei⁹ rei de q.
qñt: vt l. i. semel

Cō re mul. l. x. et
ibi p. Bar. et alex.

et habet in. c. pro
posui. de pba. et

in. l. septimo mē-
se. ff. d. sta. homi.

Dicas tñ q. suia
lata ex dispositio-

ne testiū deponē-
tiū d. pñtia artis

q. d. pñtō his
q. iudicio suo cre-

dāt et arbitranē
potius q. de veri-

tate: nunq. tran-
sit in rem iudica-

vt pulchre d. cla-
rat Bar. in. l. mī

nor. xxi. anis ex
aspectu. ff. de mi.

In absentia. **A**dde eundem consi. xxiij.

Zacharias. **V**aleat statutum capituli. **I**dem not. Abb. in. c. cu. z. d.

in. ii. no. j. eo. ti. **A**lexan. in. l. si mīhi et tibi. s. fin. de leg. j. zab. in. cle. statu-

tum. in. gl. in ver. consuetudinem. de elec. Et dic. intelligi debet quādo
ecclesia esset destituta suffragio canonicorum. tali enim casu clarū est
quod valet statutum. Nam tunc etiam solus ep̄s capitulo nolente cō-

sensire hoc statuere potest. ita not. abb. in. c. ad audiētiam. in. ij. colum.
et in addi. ad eum. j. de cleri. non resi. facit tex. in. c. pe. eod. tit.

Sebasti. Sapia. **R**ationabile contra hoc facit tex. in. l. de acces-

sionibus. ff. de diuer. et tempo. prescri. solue vt per Felinū. in. c. quod su-
per his. in. l. fallen. de maio. et obe.

a **Succesores.** Adde istum in. c. ex literis. in. v. colū. ibi accidit in canonico. j. de proba. no. in. c. presenti. de offi. ordi. lib. vi.

b **Personae.** adde Ang. in. l. impetrata. C. sen. rescin. non poss. 2 in 2 si. xij. incip. nobilis miles. Bal. in repe. Inn. in x. statutū. iij. q. in. l. iudici bus. in pnc. C. de appel. 2 in. l. q. s. C. quorū ap. non rec. zin. c. ad nřaz. in fi. de ap. 2 in. c.

cū ordinez. de rescrip. 2 in. l. i. s. s. miliq. mō. i. fi. C. de lati. lib. tol. 2 i. l. i. s. cūz. postea. ff. de origi. iur. 2 i. j. cōst. C. in. s. qui bus. i. fi. 2 i. l. i. s. C. quibus ad liber. pcl. nō licet. in. l. i. a. j. in. vi. colū. C. ne ex delicto defun. 2

Ang. in. l. i. p. n. per illū tex. ff. qd q. iur. in. l. an. tiochēsum. ff. de pñui. cred. Pet. de anch. 2 Jmo. in. c. fi. de his que fiūt a ma. par. ca. zin. 2 si. l. xij. inci. q. rel. exposita. in. iij. col. 2 in 2 si. l. cl. inci. optimis ra

tionibus. 2 in 2 si. xi. 2 in 2 si. c. xij. inci. p. cōitate. 2 in. c. si ppter. in. x. not. de rescrip. in. vi. Joā. de pla. in. l. neq. dorothēu. C. de decur. lib. x.

Albe. in. j. parte c. statuto. qd. xvij. Bar. in. d. l. antio chensū. 2 in. l. to. ties. ff. de pollici. 2 in. l. ambitiosa. ff. de decre. ab or. di. fa. Gloria. in. l. 3. venditor. s. si con. stat. ff. cōia p. dio.

Wal. in. l. i. ff. de le. gi. 2 in. l. leges ge. neres. x. iij. C. d. legi. istū in. c. cō. sulunt. el. iij. ad fi. j. de appell. 2 ibi Jmo. 2 istū in rubr. s. eo. 2 moder. in. l. fi. in. iij. colū. ff. de app. reci. 2 no.

in. l. si pñatus. ff. qui 2 a qui. 2 per istū in. c. fi. in. iij. col. j. eo. 2 Bal. in. l. milites. C. de test. mil. ad fi. 2 Hosti. in sum. de 2 si. in pnc. 2 Bar. in. j. cōsti. forū. 2 in. l. oēs ppli. in. l. j. co. in. x. vltimo quero. ff. de iusti. 2 iu.

Adde tu Alex. 2 si. x. lib. 2 cum est irrationabile restringit. vt p. Are. 2 si. xlv. 2 xlv. 2 dicit Lap. alleg. c. j. q. statutū generaliter edituz. habet presumptionem iuris 2 de iure q. sit irrationabile. 2 ibi vide qñ dicatur rationabile.

c **Sebast. Sapia.** Ipso iure. Idem videtur velle bar. in. l. fi. C. si cō. tra ius vel vti. pu. vide eundem in. l. j. in pñ. vbi moder. ff. q. q. s. iur. vbi sentit q. valet. 2 ita communiter tenet 2 hic per Seli. col. iij.

d **Suffragio ministrorū.** Facit tex. cū glo. h. in. c. tenere. xxi. di. zgl. in ver. in tēplo. in. c. proposuisti. lxxij. dist. 2 Jmo. in. c. fi. j. de cle. nō resi. Adde tu omnino Anto. de but. 2 si. xlvij.

e **Sebast. Sapia.** Ratio statui. Cōtra hoc videt facere illud qd not. Ant. de bu. 2 Card. in. c. cum accessissent. j. eo. allegādo no. in. c. h. de rebz ecclesie non alie. nisi dicas q. procedit cōtrarium qñ reddit. essent applicandi mense capituli vel epi. sed do. Abb. hic loquit quādo erant applicandi singulis canonicis.

f **Sine pñsu epi statuere.** adde Pet. de ancha. idē tenētem in repe. c. j. in. xij. char. ver. i. vj. q. eo Archi. 2 Do. in. c. catholica. xi. dist. 2 in. c. cōtumaces. l. dist. 2 Old. 2 si. lxxij. incip. de autontate. Bu. in. c. 2 si. tu tus. in. x. col. in ver. oppono. j. j. de rescrip. 2 Jmo. in primo. 2 in. xv. col. 2 p. Jo. de lig. 2 p. de de anc. 2 etiā p. moder. hic late quos vide oīno.

Adde tu q. 2 si. l. Old. est. clxxij. vt alle. etiā Seli. hic 2 Abb. all. 2 si. lxxij. 2 vltra alle. tu vide Abb. 2 si. v. lib. 2 si. ix. p. Cal. 2 si. j. de 2 si. i.

Antiquā cōsuetudinē qd apertius tenet Hosti. 2 Jo. an. post eū in. c. ad audiētiā. de cle. nō resi. sed iudicio meo hic est text. vt patet ex pñdictis. **Not. iij. q. singularia bona capli pñt annecti pñbēdis canonicorū si fruct. pñbēdarū sunt mi nus sufficētes. 2 nimirū qz ob cāz possunt capel le annecti pñbēdis. vt in. c. expōsuisti. de pñben. 2 c. extirpande. s. qui vero. de pñben. 2 ob hanc cām necessitatis iste vinee fuerunt annecte pñbēdis.**

Not. ibi ad succesores. q. canonici largo mo do dicunt habere succesores. de quo i. c. relatū. de pñbē. 2 c. q. sicut. de elec. **¶** Mo. statutū dici iniquū cū statuētes nōlūt illud observare. qd in alijs statuerūt. Et facit iste tex. p. opi. Bart. in. l. oēs ppli. ff. de iusti. 2 iure. vbi dicit q. si statutū fit in odium alicuius pñicularis persone pōt ab eo appellari. ar. in. l. j. in. fin. ff. de doli. excep. Dic tñ q. appellatio nō est necessaria. s. sufficit 2 tra dictio. vt voluit hic Ain. 2 bene pbatuz p istuz tex. q. hic nō fuit appellatū ab iniquitate statuti sed superior fuit aditus p viā q. rele. probatur ra

ratione. qz extrajudicialia nō trāsunt in rē iudica tam. vñ aduersus grauamē extrajudiciale cōpe tit duplex remediū. Primū p viam appellatio nis. Secundū per viam q. rele. vt pbatuz. in. c. cō. certationi. de appel. lib. vi. Et ex his 2 ex tex. no. q. statutū editū in odiū particularis persone. t3 sed p cōtradictionē pōt renouari. sic tenet Ain. hic 2 docto. 2 esset notabile dictuz. s. ego dubi to an hoc sit verū. qz lex debet esse rōnabilis 2 honesta roibus cōis. iij. dist. erit autem lex. adeo dicit Bar. in. d. l. oēs populi. q. statutū iniquita tē cōtinēs est nullū ipso iure. 2 ad istū tex. respō det qd de facto fuit facta renouatio statuti quin imo nō apparet ex tex. q. papalēc statuta annul lauerit sed solū prouidit aduersus iniquitatem.

¶ Not. valere cōsuetudinē vt antiqui canonici 2 iuniores canonici sint equales in pceptiōe fru ctuū. quid aut fieret cessante cōsuetudine dicā. j.

¶ Not. q. dicta sapientū possunt adduci in de cisiōe causarū vt hic fuit adducta autontas Ca tonis. 2 vide in. c. peruenit. lxxxiij. dist. **¶** In gl. j. ibi. in pñdiciū aliorū 2 malo zelo 2 2 consue tudinem ecclē. pōdera sol. gl. Adducit em multa ad inferendā iniquitatē statuti. nā malo zelo isti fecerūt statutū hoc. qz nō p vtilitate ecclē s. vt ampliārē pprios redditus. qz pars deficientiuz

vbi ponit an tacit. 2 sensus epi habeat 2ualidare statutū factū p capi tulū ecclesie cathedralis. de q. hic tēgit Seli. q. in quātūvñ intellectū huius. c. firmat. iij. exēplis. add. quartū. s. qd voluit idē Abb. cōst. xv. qd iurisdicō cōtētiōsa in canonicos ex cōsuetudine ptineat ad ar chiepisc. 2 vicarius epi inqrat 2 aliquē canonicū q nō opponat decli

accescebat eis. Itē erat 2tra cōsuetudinē ecclē. Sed circa hūc pñmū intellectū quero an si cessā ret malus zelus valisset statutū cōtra antiquā cōsuetudinē. Hosti. dicit q. sicnam si isti conuer tissent pñbēdas nō residentiū in vtilitatē ecclē sie valisset statutū 2 ipi perciperēt in absentia 2 in pñsentia. qz nō est iniquū vt statutū cōcernat futuros canonicos. nō aut pñsentes. qz hoc pñmū statuti est cōcernere futura. s. eo. c. h. hoc dictum mihi nō placet. qz videt cōtra rōnē litere 2 fun dat se sup disparitate 2 nō sup vtilitate propria. qz statucēs tenētur seruare statuta. 2 qd quisqz iuris 2c. Vñ nō possunt dici moneri bono zelo. ex quo nō reputat idoneū in proprijs pñonis qd in alijs statuerūt. sed si statutū fuisset oibus cōe valisset 2tra antiquā cōsuetudinē etiā si aliq re stitissent dūmodo facerēt ad vtilitatē ecclē. vt

d **¶** quia indigeret suffragio ministrorū vt. s. dixi. Dicit etiā Hosti. q. epi cū cōsensu capli potuis set facere 2 statutū idēcedo istā disparitatē rōne predicta. 2 quia in epi cessat ratio statuti 2 quod not. vt possit fieri statutū p superiore stringens succesores 2 non existētes de pñsenti qd sit ratio ne scādali euitandz. vt nō pñiudicet illis qb. ius iam questū est. 2 ex his habes declaratū pñ mum intellectū. c. Secundus intellect. 2 principa lis est q. hec statuta nō valuerunt ex defectu po testatis qz canonici nō possunt sine epi statuere sup residētiā. s. pprie ptinet ad epi sine cui. li cētia null. 2 cleric. peregrinari d3. de cōse. dist. v. nō op3. Unde dicit L. opost. q. potissima causa nullitatis istoz statutorū fuit ista. Nec ob. c. cū di lectus. de cle. nō resi. vbi caplin statuit qz ibi nō disputat de validitate statuti. s. forte interuenit auctoritas epi vel cōfirmatio pape. Nec lectura est vera in se s. nō cōgruit lre q. fundat se sup ini quitate statuti. **¶** Mo. tñ hoc dictū q. canonici soli nō possunt facere statuta sup residētiā. 2 generaliter dic q. statu statu ecclē si pōt caplin sine cōsensu epi statuere de quo per Jmo. in. c. cū cōsuetudinis. de cōsue. 2 ibi bo. tex. vide glo.

g **¶** quam tenebis menti. in. c. h. s. de ver. signi. lib. vi. que ponitur super quib. capitulū sine epi pōt statuere. Aliquid aut ecclē inferiorēb possint sine epi statuere. dic quod nō in graub. sic itel ligit Jmo. in. c. requisisti. de testamē. in. fi. 2 in. c. cū accessissent. j. eo. cum epi est generalis spōsus

4 **¶** dēdū ē ad dēclarationē hui. dicti. ff. de acq. he. Quinimo i hoc casu cō sensus vicarij nō sufficeret. no. fin. fe. 2 si. cclxxij. i. l. 3. canonici. als si ca nonici. 2 ro. 2 q. ibi h. i. addi. 2 si. d. c. xlv. i. c. l. 3. genera 2 iueterata cōsuetu dine. i. fi. tex. in. c. fi. de off. vica. Qd tñ est vey i vicario gñali. vt ibi pēñ.

5 **¶** Jn. c. h. Adde but. 2 Jmol. 2 istum in. c. cum consuetudinis. de con suetudi. 2 facit gl. j. in. c. cum aliquibus. in ver. statutis. de rescri. lib. vi. et quod voluit. Calde. in isto titu. cōst. h. 2 iij.

h **¶** Ecclē inferiores. Vñ But. idē tenētē hic 2 Jmo. 2 do. 2 But. i. c. imperator. in. h. col. x. in causis inferior. j. de iur. calū. 2 in. c. cōstitut. in. x. co. j. de rescrip. 2 istū in. c. j. iij. colum. de his q. fia ma. par. capli. 2 Bal. in repe. Jmo. in x. statutū. in. h. q. Archi. 2 Domi. in. c. catholica. in pñ. xi. di. Bal. in. c. cū cōsuetudinis. j. de cōsue. 2 Do. in. c. h. i. fi. de x. signi. in. vi. 2 Huil. de mōte lauduno. in cle. j. sup. x. bo. inualecāt. d. cele. mis. 2 do. de ro. dec. clxxij. inci. de colla. pñben. in. h. tex. in cle. capientes. s. q. forte. ibi statuta penalia faciūt de penis. 2 ibi Car. in not. 2 Car. in. d. cle. j. in ver. ne igit. in. h. q. 2 Do. hic p. Jo. an. 2 do. Ant. post hosti. i. c. h. de isti. facit qd voluit Jmo. in. c. vñ. 2 de loca quē referūt hic bu. 2 Jmo. 2 Fed. 2 si. xvij. 2 Archi. i. c. pñuādū. i. fi. de cōse. dist. iij. 2 iste in. c. fi. in. iij. col. j. de ferijs. 2 in consi. lxxij. incip. negotio guidonis. 2 in. c. ex lris. j. e. 2 Bu. c. q. in ecclesiariū. i. v. l. co. j. e. 2 Alb. in. h. pte statutorum. q. cc. faciat qd voluit Do. in. c. fi. in. h. col. de offi. vica. in. vi. 2 iste in. c. edo ceri. in. h. col. j. de rescrip. vbi dicit q. plat. inferior pōt facere statuta in ecclē sine auctoritate epi qñ nō cōcernūt statū ecclē s. modū viuendi.

Adde Lap. alle. vñ. vbi ponit an plari inferiores possint cōstitnere vicariū ppetuū sine pñsensu epi. vñ q. voluit ro. fi. iura. f. 4. vbi d. q. ee clē inferiores nō pñt cōstituere pcuratōrē in arduis sine consensu epi

natorū fori q. vñ tacite pñrogasse iurisdicōnē or dinary. q. de faci li. vñ q. res re dit ad naturā suā qd sec. esset si alio teri. iurisdicō nē pñrogasset p cap. signific. intel ligere tñ vñ abb. pñdicta pñcedere vbi cleric. ecclē subdit. rōne mu di acc. iurisdicō me. an autē sede vacāte capli sta tuere possit. vide Fed. cōst. xvi. La pum alleg. xx. zacharias.

Adde qd nō sufficit qd tal. cō sensus epi supue niat s. in ipso actu regitur. ita not. Do. i. c. susceptū. col. j. de rescri. idē t3 Jac. rebu. in. l. j. nu. 3. 2 in. l. fi. nu. 4. C. de pñdīs cu ria. sine decre. nō alie. Et est rō. qz talis pñsensu epi p modū auctori tas regit. vt not. Ant. in. c. cū cōsue tudinis. j. d. pñse. q. autontas i ipso actu interuenire d3. l. obligari. s. tu tor. ff. d. auto. tu. per glo. in. c. i. de reb. ec. nō alie. li. vi. no. Bar. in. l. tā is. s. j. ff. de do na. cā mor. 2 ale. i. l. si quis mihi bo na. s. iustuz. x. vi.

Adde qd nō sufficeret. no. fin. fe. 2 si. cclxxij. i. l. 3. canonici. als si ca nonici. 2 ro. 2 q. ibi h. i. addi. 2 si. d. c. xlv. i. c. l. 3. genera 2 iueterata cōsuetu dine. i. fi. tex. in. c. fi. de off. vica. Qd tñ est vey i vicario gñali. vt ibi pēñ.

Adde but. 2 Jmol. 2 istum in. c. cum consuetudinis. de con suetudi. 2 facit gl. j. in. c. cum aliquibus. in ver. statutis. de rescri. lib. vi. et quod voluit. Calde. in isto titu. cōst. h. 2 iij.

Ecclē inferiores. Vñ But. idē tenētē hic 2 Jmo. 2 do. 2 But. i. c. imperator. in. h. col. x. in causis inferior. j. de iur. calū. 2 in. c. cōstitut. in. x. co. j. de rescrip. 2 istū in. c. j. iij. colum. de his q. fia ma. par. capli. 2 Bal. in repe. Jmo. in x. statutū. in. h. q. Archi. 2 Domi. in. c. catholica. in pñ. xi. di. Bal. in. c. cū cōsuetudinis. j. de cōsue. 2 Do. in. c. h. i. fi. de x. signi. in. vi. 2 Huil. de mōte lauduno. in cle. j. sup. x. bo. inualecāt. d. cele. mis. 2 do. de ro. dec. clxxij. inci. de colla. pñben. in. h. tex. in cle. capientes. s. q. forte. ibi statuta penalia faciūt de penis. 2 ibi Car. in not. 2 Car. in. d. cle. j. in ver. ne igit. in. h. q. 2 Do. hic p. Jo. an. 2 do. Ant. post hosti. i. c. h. de isti. facit qd voluit Jmo. in. c. vñ. 2 de loca quē referūt hic bu. 2 Jmo. 2 Fed. 2 si. xvij. 2 Archi. i. c. pñuādū. i. fi. de cōse. dist. iij. 2 iste in. c. fi. in. iij. col. j. de ferijs. 2 in consi. lxxij. incip. negotio guidonis. 2 in. c. ex lris. j. e. 2 Bu. c. q. in ecclesiariū. i. v. l. co. j. e. 2 Alb. in. h. pte statutorum. q. cc. faciat qd voluit Do. in. c. fi. in. h. col. de offi. vica. in. vi. 2 iste in. c. edo ceri. in. h. col. j. de rescrip. vbi dicit q. plat. inferior pōt facere statuta in ecclē sine auctoritate epi qñ nō cōcernūt statū ecclē s. modū viuendi.

Adde Lap. alle. vñ. vbi ponit an plari inferiores possint cōstitnere vicariū ppetuū sine pñsensu epi. vñ q. voluit ro. fi. iura. f. 4. vbi d. q. ee clē inferiores nō pñt cōstituere pcuratōrē in arduis sine consensu epi

Adde qd nō sufficeret. no. fin. fe. 2 si. cclxxij. i. l. 3. canonici. als si ca nonici. 2 ro. 2 q. ibi h. i. addi. 2 si. d. c. xlv. i. c. l. 3. genera 2 iueterata cōsuetu dine. i. fi. tex. in. c. fi. de off. vica. Qd tñ est vey i vicario gñali. vt ibi pēñ.

Adde but. 2 Jmol. 2 istum in. c. cum consuetudinis. de con suetudi. 2 facit gl. j. in. c. cum aliquibus. in ver. statutis. de rescri. lib. vi. et quod voluit. Calde. in isto titu. cōst. h. 2 iij.

Ecclē inferiores. Vñ But. idē tenētē hic 2 Jmo. 2 do. 2 But. i. c. imperator. in. h. col. x. in causis inferior. j. de iur. calū. 2 in. c. cōstitut. in. x. co. j. de rescrip. 2 istū in. c. j. iij. colum. de his q. fia ma. par. capli. 2 Bal. in repe. Jmo. in x. statutū. in. h. q. Archi. 2 Domi. in. c. catholica. in pñ. xi. di. Bal. in. c. cū cōsuetudinis. j. de cōsue. 2 Do. in. c. h. i. fi. de x. signi. in. vi. 2 Huil. de mōte lauduno. in cle. j. sup. x. bo. inualecāt. d. cele. mis. 2 do. de ro. dec. clxxij. inci. de colla. pñben. in. h. tex. in cle. capientes. s. q. forte. ibi statuta penalia faciūt de penis. 2 ibi Car. in not. 2 Car. in. d. cle. j. in ver. ne igit. in. h. q. 2 Do. hic p. Jo. an. 2 do. Ant. post hosti. i. c. h. de isti. facit qd voluit Jmo. in. c. vñ. 2 de loca quē referūt hic bu. 2 Jmo. 2 Fed. 2 si. xvij. 2 Archi. i. c. pñuādū. i. fi. de cōse. dist. iij. 2 iste in. c. fi. in. iij. col. j. de ferijs. 2 in consi. lxxij. incip. negotio guidonis. 2 in. c. ex lris. j. e. 2 Bu. c. q. in ecclesiariū. i. v. l. co. j. e. 2 Alb. in. h. pte statutorum. q. cc. faciat qd voluit Do. in. c. fi. in. h. col. de offi. vica. in. vi. 2 iste in. c. edo ceri. in. h. col. j. de rescrip. vbi dicit q. plat. inferior pōt facere statuta in ecclē sine auctoritate epi qñ nō cōcernūt statū ecclē s. modū viuendi.

Adde Lap. alle. vñ. vbi ponit an plari inferiores possint cōstitnere vicariū ppetuū sine pñsensu epi. vñ q. voluit ro. fi. iura. f. 4. vbi d. q. ee clē inferiores nō pñt cōstituere pcuratōrē in arduis sine consensu epi

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a** **S**z opz qd oēs pſentiat. vide gl. in c. q. oēs. de reg. in. in. vi. et glo. z
De. in. c. in re cōt. eo. tit. z lib. z glo. in. c. si archieps. de tēp. or. z in. c.
q. ppter. in. x. vice oīm. de ele. z ibi Bar. in. x. col. z p. eundē. i. c. in cau
tis. in. i. z. q. col. eo. ti. z in. c. pſtitutus. lo. q. in. q. col. de appel. Imo. i. c. j.
de his q. sunt a ma. par. capi. Imo. in. c. in nſa. de iniurjs. z in. c. humi
lis. circa prin. de
ma. z obe. Arch.
i. c. q. repi. v. qd. iij.
Domi. in. c. nice
na. xxx. di. Bart.
in. l. fustulā. d. ser.
vib. p. di. bo. tex. i.
l. si q. hac. s. quo
ties. ff. q. z a qui.
z. l. i. h. z ibi Bal.
C. d. autho. pſtā.
Bar. i. l. z suū. s.
fi. ff. de pa. z in. l.
pulli. ante finē. ff.
q. cuius. vni. no.
mine. Old. cons.
eccles. incip. q. ta
lis est. Lap. alle.
lxxxv. inci. vtruz
romana ecclesia.
Bar. in. c. si dili
gēt. in. i. colū. de
foro compe. b
c **A**ldō tu q. vo
luit Roma. cōf. i.
eccles. z sing. suis
fo. iij. i. sing. q. et
vide limitationē
Ang. ad. l. quod
maior. ei. cōf. lio
eccles. z alia per
Roma. cōf. ecc. i.
in. l. iij. col. b
c **M**aior pars
collegij. vid. tex.
gl. z Bar. in. l. qd
maior. ff. admini
ci. z gl. i. c. i. i. ver.
tractat. de re. ec
cl. non alie. in. vi.
z i. c. pastoralis. i.
x. pſes. de rescri.
lar. in. cle. j. in. x.
q. de rerū. p. mu. z
hic z p. istū. i. c. cū
in veteri. in. iij.
col. j. d. ele. z text.
in. c. j. de his q. fi.
a ma. par. ca. c. cū
inter canonicos.
c. dādū. el. j. c. i. ge
nē. c. cum in veteri. z. c. cōgregatio. de ele. tex. iuncta gl. in ver. consen
su oīm. z ibi Bar. in. l. quicūq. C. de omni agro deser. li. xi. l. limita hāc
regulā vt hic p. doc. mod. z dixi in nota. in. iij. in. iij. vniuersitas. in. no.
inci. q. fit a maiori parte. z vide Ro. in repe. rnb. de arbit. in. x. iij. col. z
xy. col. z vide gl. z ibi Ang. in. x. cetū. C. de susce. ppo. z arca. lib. x.
c **A**dde tu per Bal. consil. cclv. incip. statuto venerabilis collegij.
ij. lib. Abb. consil. xxxv. iij.
c **S**ebasti. Sapia. Collegij nunquid aut si vna pars est maior res
pectu psonarū alia pars est maior respectu diuitiarū: q. attēdi debeat
declarat Calde. in consil. vlti. sub tit. de his que sunt a maio. pa. capi.
c **D**estinatum. Adde vt per Jan. de ca. consil. cccxiiij. in nouis.
c **M**aior pars. Adde vt per Ang. consil. cccxij.
f **D**uorum. Adde vt singulariter scribitur per Roma. singu. suis in
primo fo. in pun. q. col.
g **U**num scholarem. Adde quod Ro. sing. suis in. i. fo. in. iij. colū.
Zacharias. In. iij. col. Dic q. est sing. xlv. inci. q. heri fecistis
consiliarios. dicit q. licet vniuersitas scholarium possit admittere ali
quē ad dandū vocatū vno reclamāte nō poterit admitti: z dicit fuisse
dictū singulare Copost. i. c. scriptū. d. ele. relatiū. ibidē p. Jo. an. i. nouel.
z an vniuersitas possit obligare bona singulorū. vid. bal. q. cclxv. q. li.
h **S**ebasti. Sapia. Singulis. Ad tñ posset imponere collectā ad
publicā vtilitatem qñ nullis esset grauata debitis ipsa vniuersitas vt
per Bar. in. l. j. C. de mul. z in quo loco. lib. x.
f **S**ebasti. Sapia. Necessitatis. Vide Abb. in. c. vt sup. de rebus ec.

- nō alie. z in. c. si. de eccl. edifi. Vide etiā. d. And. sicu. in. q. v. clemētiss
mi. in. j. volu. z in consil. xxxv. scribit propheta. in. iij. volu. vbi dicit hāc
esse cōm. opi. q. in voluntarijs maior pars pſiudicat minori.
k **A**n absentes sint vocādi. Vide Cal. in. ti. de cōf. iij. Sede. cōf.
ccx. inci. nobilis qdā. Albe. prima pte statuto. q. cclxij. gl. or. i. c. j. in. x.
ipſorū. d. te. in. vi.
Bal. i. aut. iij. ius
porrectū. C. d. fa.
san. ec. Arc. in. c.
hoc ius. x. qd. ij.
Bar. in. l. oēs po
puli. iij. co. ff. de
iusti. z in. Imol.
in. c. cū aplica. de
his q. fia. p. la. z i
c. si. in. iij. co. d. ma
io. z obe. Ol. q. i.
lit. inci. ipugnat
electio. in. vlt. col.
Se. q. cccxv. in
ci. si potero. bal.
i. c. cū oliz. ppe. fi.
de re ind. Cal. in
ti. de his q. fia. p.
la. cōf. iij. doc. in
c. quāto. d. his q.
fiūt a p. la. But.
in. c. cū intervni
uersas. in. iij. co. d.
ele. Se. q. cclxij.
incip. casus talis
est. aliq. sunt ca
nonici. Lan. d. ro
dolphis in repe
ti. c. sine exceptio
ne. i. x. co. i. sup
q. ro. xij. qd. ij. In
no. z Bu. in. c. iij.
de op. no. nū. bu.
z Do. hic. z Bu.
i. c. j. de enitāda.
iij. co. de ele. z in
c. humilis. in. iij.
col. d. ma. z obe. z
i. c. j. ad. fi. ne sede
va. z Do. in. d. c.
ij. i. x. col. d. testi.
i. vi. Do. z iſte in
d. c. iij. z in. c. j. ad
fi. d. his q. fia. ma
io. par. ca. Et fa
cit ibi gl. in. x. cō
stitutū. z per istū
ca. bone. lo. i. in. j.
no. de elec. Ang.
q. cclxv. inci. nō
est dubiū cū ciuitas anchonitana. Bal. in. l. oēs ppli. in. vi. co. ff. de in.
z iure. z in. l. j. in. iij. col. ff. de iurif. om. iud. z in. l. decernim. in. vlt. co. de
sa. san. eccle. z in. c. j. in. p. n. C. de pace tenē. Bu. in. c. si. in. xxx. col. de cō
fue. z Bal. in. l. cūctos pplōs. i. x. col. x. j. q. r. C. de sum. tri. Anch. in
lectu. in. c. fundamēta. de ele. in. vi. col. z p. istū in. d. c. j. de ope. no. nun.
c **A**dde tu q. consilium Oldra. est. cclv. iij.
Zacharias. Als est cōf. cclix. qd incip. impugnatur electio. col. fi. et
pro cōcordia horū: q. in hac addi. subditur q. in alienatione rei eccle
siastice nō sint absentes vocādi: facit bimēbrē cōclusionē: scz q. absen
tes extra ciuitatē non sunt vocādi: vt per doc. s. z. j. alle. z ista est cōf.
opi. fm. al. hōd. hic. z Imo. in. c. si. in. iij. co. de maio. z obediē. Sed in ar
duis requirit absentes debere vocari. ita not. Imo. i. c. j. de no. op. nū
tia. quaz ibi. z hic Anto. de bnt. sequitur. z in alleg. c. si. de maio. z obe.
Idem not. Abb. in. c. j. in. iij. colū. de his que sunt a ma. par. cap.
c **E**t quis dicat absens a ciuitate: vide Ro. q. cccclxij. z an citari de
beat q. nō pōt actū impedire. vide per eundem cōf. cclv. vide au ab
sentes sint vocādi. Alexan. in. l. omnes populi. in apostil. in. x. boyna
pars expectat alia. z per Calde. consil. iij. de pſtit. vbi etiam tenet q. in
alienatione rei ecclesie absentes non sunt vocādi.
Anto. Francif. c **E**t an qñ absentes sint vocādi ad actus collegij. vel
vniuersitatis. vide not. glo. in. c. pſentium. de testi. lib. vi. z in. c. cū in
ecclesijs. de preben. eo. lib. z est bona gl. in. c. q. uis. de offi. ordi. lib. vi. z
alia glo. in. c. pactus est cornelius. vñ. q. j. z habetur p. Bar. in. l. oēs po
puli. ff. de iusti. z iure. dicetur latius. in. c. cum omnes. j. eo.
vocari

a Sebast. Sapia. Quod casus. Vide Feli. in. c. quoniam frequenter. j. ut lite non contestata.

b Sebast. Sapia. Distingue. Vide Bald. et Alreti. in. l. si quis a filio. §. ff. de legatis primo.

c Sebast. Sapia. An consensus. Vide late p. d. Jas. in. l. rescriptum. in prin. ff. de pac.

vbi tñ cōem nū quid autē valeat p̄suetudo, q̄ p̄sen sui singulariter fletur, vide Feli. c. ea te. col. ix. j. de rescriptis.

d Prestari cōi. Ado Inn. But. et istū i. c. i. genesi. de elec. Inn. in. c. auditis. e. ti. bar. in. l. oēs ppli. in vñ. col. xxi. tertio q̄rit. ff. de iusti. et iure. et glos. in. c. j. lxi. di. xi. c. noia rōdes. §. q. vi. Bu

tri. in. c. qm. in. ij. a col. x. q̄ro an pa troni. de furepa. Anno. post Lar.

in. c. cum accessis b sent. i. j. notabili. p illū tex. j. e. Jo.

de ana. in. c. si. i. j. colū. de sortileg. Pe. de anch. i. c.

j. in. xvi. chart. in x. quero an p̄sen sus. §. eo. Bal. in

aut. hoc ius. in. ij. col. ix. §. pone. q̄ aliqd. de sac.

san. eccle. et insti. de iu. na. in repe. §. ius autē civile.

in. v. co. x. item q̄ ro q̄ dictū. xi. l. j. in. v. col. ff. de offi.

2 sul. et l. fin. in. ij. co. c. q̄ bonis ce. pos. Bal. et Ang.

in. l. nō ambigif. ff. de legi. et Bal. i. c. impatori. in. j.

co. de iur. calum. c Jo. de lig. i. repe.

c. cum dilectus. in. ij. col. de consuetu. et in cle. i. de pe. et ibi Imola. in. ij.

col. et ibi Lar. in ver. ciuitas. in. ij. q̄ Domi. post Joā. an. in. c. felicit. §.

fi. de pe. in. vi. in. ij. col. Per istum in. c. dilect. lo. §. circa si. de sim. et in

c. cū ecclesia. in. ij. co. super glo. j. de cau. poss. et proprie. et in. c. gratū. in

j. col. de postu. prel. Ang. in. l. j. et in. l. et suū. §. ff. de pac. Arch. in. c. si

ne exceptio. q̄ q̄. et ibi Lau. de rodul. in repe. in. xxi. col. versic. q̄ro

octavo. Anno. in. c. eam te. in. ij. co. de presc. Ang. cōf. lno. c. celi. §. gl. in

l. §. si ex dolo. §. h. an in municipes. in x. p̄nt. ff. de do. et l. alio. §. referf.

ff. de regu. iuris. et in l. metum. §. ad aduertēdū. in vers. collegiū. ff. q̄ me.

cau. Pau. de ca. cōf. lxxvi. inci. in christi. et. In causa fortū. Bar. in. l.

aut facta. §. si. in vlti. co. ff. de pe. Ange. cōf. lxi. inci. cū multitudo. d.

de Rota in ti. de dolo et contu. decisi. j. in antiquis.

zacharias. Adde q̄ in agēdis ab vniuersitate requirit cōsensus in

comuni p qua est tex. i. c. cū accessissent. x. cōiter statuisse. j. e. xi. c. cū ec

clesia sutrina. de cau. pos. et pprie. no. Bar. in. l. oēs populi. col. ix. de iu

sti. et iure. Petri. de anc. in. c. j. co. xv. x. vlti. q̄ro post Bar. §. e. Bal.

in aut. h. ius porrectus. in. ij. col. x. §. pone. C. de sac. san. ecc. Jac. rebus.

latius q̄ p aliū in. l. nōlationū. nu. i. j. et in addi. C. de decur. lib. x. vbi

late de hac q̄one. et an qd si collegiū vel vniuersitas sit a casu cōgrega

vocari. l. ij. C. de decur. lib. x. facit. x. q̄. hoc ius. in ver. ibidem seruatiū. sed si intelligis absentes

illos qui sunt extra ciuitatem et lōge agentes est maius dubiū. Glo. quā cōmuniter canoniste al

legant in. c. ij. de testi. lib. vi. dicit q̄ in tribus casibz absentes tñ vocātur. i. in electiōe prelati. de

elec. q̄ propter. et cū volūt prouidere ecclesie de canonicis. vt in. c. cū in ecclesijs. de preben. lib. vi.

et cū volūt cessare a diuinis. vt in. c. si canonici. et c. q̄uis. de offi. ordi. lib. vi. In alijs casibus absen

tes de necessitate nō sunt vocādi et pro illa gl. fa cit tex. in. d. aut. hoc ius porrectum. vbi in aliena

tiōe rei ecclesie nō vocantur absentes. ¶ Dñs Ant. videt hic velle q̄ in quolibet actu graui ab

sentes sunt vocādi: q̄ in tribus casibz superius exceptis ex grauitate p̄iudici vocātur absentes

ergo in alijs granibus idē dicit: vbi reperit: ea de ratio. Pro hoc dicto suo alle. glo. no. in. l. j. C.

de cōd. inde. que vult qd casus exceptus a lege debet extēdi ex idēitate ratiōis. vt ex text. nota.

in. c. cum dilecta. de cōfir. vti. vel inuti. q̄ tene mē ti et sic nō solū lex cōis extēditur ex idēitate rō

nis: sed casus excepti extēduntur. Distingue b tñ hūc articulū latius post Bar. in. l. omnes po

puli. ff. de iusti. et iure. quod aut sunt absentes nō habētes vocē et indubie nō sunt vocādi. ad h. c.

q̄ ppter. de elec. Ant habet vocē et tūc aut sunt absentes ex necessitate. aut ex voluntate. Pro

casu subdistingue: aut ex culpa propria: puta q̄ propter delictū fuerūt expulsi vel relegati et nō

sunt vocādi. ar. l. amissione. §. qui deficiunt. ff. de cap. dim. facit. c. preter. xxxij. dist. Aut sine culpa

puta propter timorē tyrāni nō audēt venire ad ciuitatē vel regnat ibi pars contraria: et tūc siue

negotia sint graua vel leuia ad hoc vt p̄iudis cetur absētibz. et vt valeat actus debent isti ire

ad forinsecos vel eos citare vt saltē mittāt procu ratores. facit. c. quāto. lxxij. di. no. Innocē. in. c. ij.

de no. ope. nun. vbi vide q̄ ponit pulchra dicta. et in. c. bone. de ele. j. Scdo casu principali qñ deti

nent ex sola volūtate regulariter nō sunt vocādi et hoc tñ Bar. in. d. l. oēs populi. et facit. d. aut. h.

ius porrectum. Sed tu excipe casus p̄allega. Et nota q̄ alienatio rei ecclesiastice nō est adeo ma

gni p̄iudici vt vocētur absentes: et sic potes ex eo instrui qñ casus dicitur multū p̄iudicialis.

¶ Ad vltimum an consensus c̄ debeat p̄stari in

c. si. in. xx. col. j. de dolo et contuma. gl. in. l. seruus vbanis. in ver. ciba

rijs. ff. de legatis. ij. gl. in. c. vulturane. xij. q̄. in ver. locū. gl. et Archid.

in. c. j. xvi. q̄. vñ. in ver. honorabilibus. Adde tu Rapha. comen. consilio. xxx. vbi dicit quod alimēta debent

rum. fm qualitatē persone. Ant. Francif. ¶ Circa hoc qualia alimenta et qualiter sunt p̄standa.

Vicas qd sunt p̄standa fm mores. illorū cū qbus viuimus. vt in. c. quisquis. et in. c. delit. et in. c. nō cogātur. xij. dist. vbi habet qd aliter

p̄statur diuitibus et nobilibz: et aliter p̄stant rusticis: et aliter sanis: et aliter infirmis et debilibz. et vidē do. Lar. in. c. scdm apostolū. de p̄b. et

l. c. de multa. eo. ti. vbi dicit q̄ hoies grossiores et robusti debēt habere alimēta grossa ex faba et leguminibz. Nobiles aut et delicati debēt ha

bere alimēta magis pingua et magis delicata. Et addē etiā q̄ alimēta debēt p̄stari fm quātitatē fructuū et reddituū bonorū ex quibz dōz qd

ali. vt in. l. cū alimēta. et ibi Bar. ff. de ali. et ciba. le. et ideo si fructus nō suf ficerēt nō deberet vendi p̄prietas bonorū p̄ p̄statione alimētorū. et te

ne mēti tex. in. l. iudices. C. de epis. and. q̄ dicit quod p̄ alimēto ad su sc̄tationē vite d̄zynus homo habere duos aut tres panes in die et nō

vltra. et addē q̄ vsus oīz ciborū est licit⁹ absolute loquēdo dūmōnō assumant cū magna delectatiōe: q̄ tūc posset qd incurrere p̄ctm gule

p quo vide btm Tho. in lib. ij. §. gentiles. q̄. xij. et qd cib⁹ sit dimittendus ppter sc̄dalū. et qd nō et qñ est dimittendus. vide btm Tho. §. ij.

qd. xlij. arti. viij. et quid cōtineatur noie cibariorū: vide Bart. in tract. de alimentis. in. j. co. et an noie cibi cōprehēdatur etiā potus. vide in. l. et si nō sunt. in. §. i. autē. ff. de auro et arg. leg. et Archi. in. c. oīno. xxx. di.

et in. c. in quibus. de p̄sec. di. ij. et in. l. verbo victus. ff. de verbo. signi.

voluit Pet. de ancha. consi. clvj. vbi ponit qualiter dicatur gestus ab vniuersitate licet non in ore solito.

¶ Sebast. Sapia. ¶ P̄ualet minori. Vide eundem Abb. cōtra rium tenentem in consilio. lxxvi. inuocato christi suffragio.

f Singulariter. Adde tu q̄ si p̄tatio fieret iure singulari nō posset postea fieri iure

collegiū. vt voluit Lap. alleg. xxi. et an maior p̄spa

tronorū debeat regere minores. vide Bald. de ius

repa. §. xi. et per Abb. §. i. lxxvi.

¶ Est fienda di

stinctio inter ci

bos. Adde istuz in. c. statuimus. d

ma. et obe. But. in. c. nobis. diure

patro. Bal. in. c. ad aures. j. de re

script. allegatē d. l. §. et si qd. quā

hic allega. glo. in c. deniq. iij. dist.

et Bal. in. d. l. sed et si qd. qd abbas

debet melius ce

teris indui. gl. c. cōquerete. de cle. nō resi. et in. c. cle

rie. xxi. q. j. et gl. si. in. c. cum adeo. et ibi istum de re

scrip. tex. in. l. ha bitatio. ff. de ven. in poss. mit. et ibi

Nicol. de neapo. qd meliores expē

se debent fieri fa miliaribus cardi

naliū q̄ alij. tex. i. §. criminis. xxx. dist. et gl. i. l. idē qd

§. idem labeo. ff. mād. Jo. an. i. tit. de teste. §. quali

ter. xxi. testes aut exhibendi. Bal. in. l. qm liberi. in

prin. ff. de testi. et in. l. iunius graue

C. de test. But. in c. si. in. xx. col. j. de dolo et contuma. gl. in. l. seruus vbanis. in ver. ciba

rijs. ff. de legatis. ij. gl. in. c. vulturane. xij. q̄. in ver. locū. gl. et Archid.

in. c. j. xvi. q̄. vñ. in ver. honorabilibus. Adde tu Rapha. comen. consilio. xxx. vbi dicit quod alimēta debent

rum. fm qualitatē persone. Ant. Francif. ¶ Circa hoc qualia alimenta et qualiter sunt p̄standa.

Vicas qd sunt p̄standa fm mores. illorū cū qbus viuimus. vt in. c. quisquis. et in. c. delit. et in. c. nō cogātur. xij. dist. vbi habet qd aliter

p̄statur diuitibus et nobilibz: et aliter p̄stant rusticis: et aliter sanis: et aliter infirmis et debilibz. et vidē do. Lar. in. c. scdm apostolū. de p̄b. et

l. c. de multa. eo. ti. vbi dicit q̄ hoies grossiores et robusti debēt habere alimēta grossa ex faba et leguminibz. Nobiles aut et delicati debēt ha

bere alimēta magis pingua et magis delicata. Et addē etiā q̄ alimēta debēt p̄stari fm quātitatē fructuū et reddituū bonorū ex quibz dōz qd

ali. vt in. l. cū alimēta. et ibi Bar. ff. de ali. et ciba. le. et ideo si fructus nō suf ficerēt nō deberet vendi p̄prietas bonorū p̄ p̄statione alimētorū. et te

ne mēti tex. in. l. iudices. C. de epis. and. q̄ dicit quod p̄ alimēto ad su sc̄tationē vite d̄zynus homo habere duos aut tres panes in die et nō

vltra. et addē q̄ vsus oīz ciborū est licit⁹ absolute loquēdo dūmōnō assumant cū magna delectatiōe: q̄ tūc posset qd incurrere p̄ctm gule

p quo vide btm Tho. in lib. ij. §. gentiles. q̄. xij. et qd cib⁹ sit dimittendus ppter sc̄dalū. et qd nō et qñ est dimittendus. vide btm Tho. §. ij.

qd. xlij. arti. viij. et quid cōtineatur noie cibariorū: vide Bart. in tract. de alimentis. in. j. co. et an noie cibi cōprehēdatur etiā potus. vide in. l. et si nō sunt. in. §. i. autē. ff. de auro et arg. leg. et Archi. in. c. oīno. xxx. di.

et in. c. in quibus. de p̄sec. di. ij. et in. l. verbo victus. ff. de verbo. signi.

et in. c. in quibus. de p̄sec. di. ij. et in. l. verbo victus. ff. de verbo. signi.

et in. c. in quibus. de p̄sec. di. ij. et in. l. verbo victus. ff. de verbo. signi.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. a **Delicati.** Ad de ter. opti. i. l. cū alimēta. ff. de ali mē. z ciba. lega. p quē dicit. d. Ale xā. in rubr. ff. sol. ma. col. vi. versic. successiue q̄sunt. Bar. q̄ appella tiōe alimētoz ve niunt etiā vestes b ptiose si q̄ueniūt dignitati z cōdi tione persone. b **Engl. si. i. fi. no.** gl. Adde Hosti. Jo. an. z But. in c. ex pte. j. de con cel. p̄bē. z Archi. in. c. sacerdotib. xxi. dist. z ibi. d. a. Sarian. in. c. ex tuz. lxxxiij. col. x. vi. limitatur i suarepe. de cleri. nō refi. z istū i. c. tue. i. fi. eo. ti. z. i. c. licet. i. fi. de p̄bē. Lap. all. xxiij. incip. vtrū. z do. Ant. i. d. c. ex tuz inuol. col. post In noc. ibi. circa me diū i. xbo itē opz q̄d p̄dicti sunt tā tum q̄qz casus i q̄b. nulla p̄sue tudo excusat nō residēt de q̄bus hic p̄lchre per do. Felinum. **Ad d. tu. sed.** 22 q̄. c. xxi. vbi di cit q̄ valet ē cō suetudo q̄ frus trē p̄bēde debe ant mortuo pro suo anniuersario z ibi vid. multos casus in quibus nō residēs d̄z ha bere fruct. i. fi. tū cōsiliū est additio Lapi sequentis Ho. z vide An. de bu. ad intelle ctū hui. decisio. q̄. s. posui in no tabilibus. c **Retractari.** Adde vt p Ol dra. cōsiliū. in eius p̄trariū vo luerit Lap. alle. xxiij. in fi. d **Hec repio eā tactā.** Adde istū i. c. cū nobis i. vl. char. j. de ele. z i cū causis. i. v. co. i. x. s. aduerte. e. ti. Ad de tu. Cald. q̄. s. de iure pa. e **Statutū exce dens fines.** Ad dō q̄d legif. z nota. c. cū a nobis. el. j. de sen. ex cōmū

cuz plerūqz aliqui sunt valde delicati. p hoc. c. nō cogat. xli. di. alle. glo. q̄ hoc tenet i. c. e. ps. x. q. h. Itē adduco ter. hoc satis bñ probatē in. l. s. i. qd. ff. de usufru. Abi ter. dicit usufructuariū debe re alere z vestire mancipia. fm cuiusqz ordinē. et dignitatē. i. cōditionē z qualitātē cuiusqz. apōde ra verbū alere. z verbū vestire. Itē adduco text. i. c. cū ad monasteriū. de sta. reg. in x. porro. vbi ēt iter religiosos ex cā p̄dicta superior facit differē tiam in cibis. Et plurimū tū de hoc statur cōsue tudini. **In glo. fin. not. gl. b vide q̄ dixi. s. in j. not. Host.** limitat istam gl. q̄n quis deseruit rei p vicarium vel als in absentia deseruieret ecclesie als nō valeret p̄suetudo tāq̄ onerosa eccle vt in c. j. de p̄sue. z sic trāseunt cōiter doct. Sed tu vide qd dixi i. c. extirpāde. de p̄bē. vbi recitauit aliqua dicta aliquoz dicentū valere p̄suetudinē etiam vt nō deseruiat p vicariū dūmodo nō sit p̄iudi ciū magnū ecclesie z istō tene. Si xō ecclesia vigo re cōsuetudinis destitueret ministris tene dictū Ho. Als tene indistincte hāc gl. nā q̄libet cleri. cus saltē deseruit ecclesie vniuersali. facit q̄ nō. Inn. in. c. cū iā dudū. de p̄bē. nam olim sine ser uicio speciali subueniebatur clericis indigētib. ex bonis cōmūib. eccle vniuersalis. xxi. q. i. c. vi dētes. **Quero ad declarationē p̄dictozum** quot d̄vniuersitate debēt iternenire ad h. vt act. valeat. So. gl. iuris canonici variatū. vide gl. in c. j. de his q̄ sunt a ma. par. c. z in. c. cū nobis. de elec. Sz op̄i. legistarū z canonistarum est vt inter ueniant due partes vniuersitatis. vt in. l. nulli. ff. qd cuiusqz vni. z. l. noiationum. C. de decur. lib. x. Et ex his duab. partibus d̄z ad minus consen tire maior pars. z sic d̄z intelligi. l. qd maior. ff. ad municipa. z d. c. j. Glo. sentit hoc in. l. aliud. s. re fertur. ff. de reg. in. z gl. in. d. l. nulli. z Bart. in. d. l. oēs ppli. sentit Inn. in. c. h. de no. ope. nun. z pro batur rōne. Due partes representant totā vniuer sitatē dictis legib. nulli. z noiationū. ergo suffi cit maior pars istarū duarū partū si aut conue niāt plures q̄ due ptes tūc requiritur maior pars oim conuenientū. q̄ oēs tūc faciūt vniuersitatē. **Dico tētiā q̄ l. due partes sufficiāt ad validitā tē actus** si tertia pars fuit cōtēpta tūc p̄it con tēpti p̄sequi p̄temptū z facere actū retractari vt in. c. qd licet de elec. vñ alibi dicit text. qd i tali bus plus est p̄tēpt. vñ q̄ p̄dictio multoz. vt in. c. bone. s. de elec. Et aduerte quia in numero duatū partū nō sunt cōputadi illi q non temp habent vocē. vt in cle. q̄ circa. z qd ibi no. de ele. Tamen p̄vñā diuersitatē magnā reperio inter canonistas z legistas. nec reperio eā tacitā seu decisā p aliquē. Nā fm Bart. in. d. l. oēs ppli. quē sequit cōis practica nō sufficit vniuersitatē vocari. sz opz necessario quod interueniāt due p tes. ita intelligit. l. n. C. de p̄edi. decu. lib. x. Sed canoniste cōiter distinguunt. q̄ aut est aliqz ad quē spectat congregatio vniuersitatis z tūc si ad mādātū illius nō veniāt oēs tūc p̄tvenietes ex plicare actū z c. etiā si nō iterneniat maior pars colleg. hoc vult Inn. in. c. j. de ma. z obed. z in. c. h. de no. ope. nū. Quasi cōuocatio superioris cō situat nō venietes in cōtūmācia. z p̄umacia p uet illos facultate dādi vocē. z p hoc allego bo. tex. in. c. cū nobis. de ele. vbi dicit q si vocati ab habēte potestātē nolūt venire faciūt se aliena tos. ergo nō debēt p̄putari in numero duarū p tū. z hoc sentit gl. in. d. cle. q̄ circa. h. tenuit qdā Jo. bo. doc. i. disputatiōe sua quā recitat Jo. an. in. c. causis. de ele. vbi d̄z. Mā ponebat casū i vni uersitate in qua erāt cētū hoies z vocati ab ha bēte p̄tātē cōueniūt. xxi. z cōclusio sua fuit q̄ ius vniuersitatis residēbat in illis. xxi. Si xō nō est aliqz ad quē spectat p̄uocatio. tūc aut in stat finis termini vniuersitati p̄fixi ad expeditio nē actus. z tūc pōt minor pars vocare maiorē. z nolēte ea venire pōt minor pars ad actū p̄cede re q̄ nō d̄z p̄iuari ppter cōtēptū maioris p̄tis. vt no. in. c. in causis. p̄ealle. z d. c. cū nobis. Aut terminus nō est p̄fixus ad actū explicādū. z tūc

debet saltē interuenire due partes qualitercūqz velint z monere tertiā partē als tertia pars pōt agere de cōtemptu. vt. s. dixi. hoc no. i. d. c. h. z ca. in causa. probatur ex mēte legis nominationi. palle. Et hāc op̄i. canonista. puto veriorē. z ad. l. si. sup. qua fundat se Bart. pōt r̄ideri multiplici ter q̄ intellectus illius est multiplex z obscurus. z potest intelligi in factis grauib. in quib. nō sufficit conuocare vniuersitatē per tabellā vel campanā sed per per nūtiū vcc literas. vt nota tur in. d. c. causis. Abbas.

- 1 Statutum factum a non habente potestatem est ipso iure nullum. i. o.
- 2 Statuta laicorum non possunt disponere aliqd super reb. ecclesie. licet aliquo respectu ipse res spectant ad laicos.
- 3 Sublata vel cassata constitutione an z quando cassentur effectus per prius editi.
- 4 Actus non valet nisi ferretur forma a iure indu cta z in casu permissio a iure.
- 5 Nulla vel castrum recognoscēs superiorē potest statuerē super rebus suis. nō tamē ponere penā nisi hoc fieret ex pacto.
- 6 Unitas que non recognoscit superiorem potest omnia facere in territorio suo. que potest in vni uerso imperator.
- 7 Vniuersitas scholarū per aliquarū artium pōt in iuribus statuere z penam imponere.
- 8 Atrum valeat statutum q̄ propter necessitatem quis possit venderem laici non ecclesie quam forte habet in emphyteusim.
- 9 Princeps vtrū possit statuere circa ius diuinū.
- 10 Statutum laicorum conuincēs vsurarios ex cer tis coniecturis non valet.
- 11 Princeps an possit statuere cōtra ea que sunt d iure gen. vel naturali. Imperator licet sit d̄s mundi tamen nō possit auferre rem priuati sine causa.
- 12 Infideles non possunt sine cā p̄iuari bōis suis nec a papa nec ab imperatore.
- 13 Imperator pōt tollere actionem q̄ est de iure ci uili. sed nō possit facere quin administraretur iu sticia ex obligatione quam non potest tollere.
- 14 Princeps presumitur motus ex iusta cā adeo non admitteret probatio in contrarium.
- 15 Princeps non potest p̄iurare suum vasallū seu do sine causa.
- 16 Papa si mādāt laico sibi non subiecto. nō tene tur laicus sibi obedire.
- 17 Princeps pōt statuere d̄ ius positiuū. tamen si facit sine legitima causa peccat.
- 18 Vasallus pōt feudū qd habet alteri dare. nisi ec clesie. q̄ deterioraretur conditio prioris domini. Vasallus an possit in testamēto relinquere feu dum ecclesie. z quid si efficiatur monachus.
- 19 Vasallus potest renuntiare feudo inuito domi no. tamen limitatur.

De in ecclesiariū.

Constitutio laicorum ecclesiam seu ei bona non astringit. In prima parte ponitur constitutio. in scda eius cassatio. secun da ibi. volētes. **Casus l̄alis.** Quies Tervisini cōstituerūt q̄ si aliquis ad inopiā vergere se pro babiliter allegauerit liberā habeat facultatē alie nandi feudum qd ab ecclesia tenet. puenit hoc ad notitiaz d̄ni pape. scribit super hoc ep̄o. Tervisi no volēs sup hoc ecclesiarum indēnitati p̄uide re. decernit h̄mōi cōstitutionē z v̄ditiōes feudo rum factas sine legitimo clericorū cōsensu vires aliquas nō habere. Ber. **Ho. j. q̄ ciues habēt facultatē condendi statuta in ciuitate eorū dū modo als sint honesta z iusta.** Hoc statutū fuit hic renouatū propter illud quia cōp̄hēdebat h ecclesiam. de hoc dic vt in gl. j. **Inot. h. qd sta tutum excedens fines potestatis statuentiū est ipso iure nullum** pro hoc. l. fin. de iurisd. om. in. s z in. c. vt animarū. de cōstitu. lib. vi. **Inot. h. q̄ statutum laicorum non potest disponere super re bus ecclesiasticis** etiam si talia sint bona quorū domatium

Adde. vt per Bar. in. l. cūctos populos. in. h. q. z aposti. ibidē. C. de sum. tri. z ali quid p Cal. p̄il. vi. de cōsti. alex. cōsti. xvi. j. lib.

Sebasti. Sapia.

Nullū. vide la te p Alex. in cōs. xxi. pōderatis x bis. in. j. volumi. z B̄ndictū depe ru. p̄i. xxi. colū. j. et. h. zacharias.

L. si. de iurisd. om. iud. Adde li mitare hoc dictū scz q̄ statutū ex tra iurisdictionē statuētū nō extē dit. z alleg. l. si. p singu. dictūz do. Bal. cōsilio suo cccxv. inci. pre mittendū est ad enidētā qd qdā sunt q̄ requirūt zc. volu. vi. qd nō ēē sculprū dictū vo lumē. vi. refert ui hilominus z seq tur B̄ipoli. de mar. fin. cxxiij. inci. vidisti anno p̄terito. vbi statu to dāre p̄mū oc cidētū b̄nitiū p̄ mū recipit q̄ il lūz extra territo riū occidit. Et h̄ ista sit sing. limi tatio adde. l. si. l. h̄ tū multam de trahit authori tas Bart. in. l. cū ctos pplos. C. d̄ sum. tri. z fide ca tho. qui p̄p̄s terminis d̄ni ex p̄sē tenuit quē se cut. ē s. h̄ic. co. iij. x. octauus ca sus. z ibi alle. do. addo eūdē bal. si bi d̄ni l. l. colū. xij. C. de he. iſtit. z in. l. exccutorē. in. x. col. C. de exe cu. rei in. cogita bis de illi. limi tatiōis veritate. zacharias.

Sup reb. ecclesiasticis. adde q̄ non solū statn ta laicorū super rebus clericorū in eorū p̄iudi cium nō valet. vt

Hic Ro. 2. si. cccc. xvi. ubi ponit an ciuitas nō recognoscēa superiorē pos
sit donare rem alterius. per Sede. consi. cclxxv. ubi ponit an valeat sta
tutum ciuitatis Perusii, qđ spurđ succedant. ⁊ an ciuitates vel prin
cipes possint prescribere merum imperium etiam cōtra papam. vide
Anchar. 2. si. cclx. ⁊ an concepta in culmine imperiali habeāt in culmi
ne regio. vide Oldr. 2. filio. lxxix. ubi per plura concludit, qđ ante fue
runt reges quam imperatores.

Sanonmi. super prima parte primi.

- a** Scholarius. Adde vt p Barto. in l. omnes populi. ff. de iusti. z iu. **b** Sebast. Sapia. In iurib⁹ eorū. Et id dicit Bald. in l. si. in i. no. C. d. iurif. om. iu. p mercatores pnt facere statuta solū in depēdēti bus z cōnexis a mercātia de q etiā vide. d. Jas. i. l. i. in. h. no. C. de trās ac. in. l. pteror ait. s. rōnes. in si. ff. de edē. Seli. in. c. ceterū. in. h. co. in. vi. fallen. j. de iudi. **c** Dec. in cōf. iij. in. h. col. ad fi. **d** Jus diuinuz. Ad Bar. i. j. cō sit. ff. i. v. col. xii. itē qd d referip. z gl. i. l. j. ff. d. p. p. i. n. c. z a bal. i. aut. ad hec. b l. i. col. C. de vsu. z l. i. ad si. x. h. querit. C. de p. i. impe. offeren. **e** Qui possit oc cidi. Valer statu tū qd bānit⁹ ipn ne occidat. bar. i l. vt vim. z l. oēs ppli. xii. co. ff. d iust. z in. z l. amif sione. s. j. ff. de ca pi. dimi. z l. vbi pactū. C. de trās act. z in. l. h. C. qū liceat se sine iud. vin. z. c. si. p istuz poss alios. de cō sue. z per p. de. de anch. i. i. p. n. qsi to. s. eo. p Bal. i d. l. h. z in. l. data opa. C. q accu. nō pos. z l. l. decurio nes. quibus cau. infa. iro. Alb. in iij. pte statu. q. xvij. p Bu. in. c. si x. lo. i. j. de sen. excō. p Do. in. s. his itaq. circa mediū. vi. di. z Bar. in d. l. h. z in. l. i. in. ci. lucane ciuitatis statuto. vide nouē casus in qb⁹ statutum nihil operatur. nec excusat homicidiū per do. sel. **f** Adde tu an valeat statutū q bannitus ipune possit occidi. Bar. cōf. clxxvi. Alex. cū. p. i. mo li. Lepo. cōf. v. z consi. lxxvi. Pau. d. ca. consi. lxxxi. z xxxi. in prima stampa. **g** Ant. Fran. Circa hoc an valeat statutum q bannit⁹ possit ipu ne occidi. vid p Jo. an. i. addi. Spe. iti. de p. z. vi. d. Bal. in. l. ex h iure. z in. l. vt vim. ff. de iu. z iu. z vid beatū Tho. h. i. q. lxxij. ar. iij. z iij. Et an stāte tali statuto q fili⁹ possit occidere p. rem z ecōnerfo. vid bar. in. l. si adulteriū cū ice. i. s. liber. in. p. n. ff. d. adul. Et an bānit⁹ stāte isto statu to possit occidere aliū bānitū impune. vid Bar. in. l. cū mulier. ff. solu. ma. z ibi Bal. i rep. z Bar. in. l. si qd in graui. ff. ad fill. z Bal. i. l. j. C. de p. i. i. mpa. offe. Et vtrū stāte tali statuto i eo p. p. hēdāt ille q ignorās occidit bānitū. vel eūdē Bar. in. d. l. si qd i graui. i. s. vtrū. ad fill. Et an possit occidi vel offendi bānit⁹ q appellauit a snia bāni. vide p Bar. i l. iij. in. s. si seru⁹. ff. de acq. pos. z in. l. j. nil noua. appel. pen. z in. l. q a la tronib⁹. in. s. si qd. ff. de test. Et an stāte statuto q receptās bānitū pu niaf in cētū. ffes vel p. i. ucti receptātes bannitū puniant pena statuti. vid Bar. in. l. eos. z in. l. si. ff. de recepta. z an receptās bānitū ignorāter scidat in penā statuti. vid Bar. in. l. oēs. C. de agri. z cēsi. li. x. z vtrū stā te tali statuto bānit⁹ i vna ciuitate possit ipune occidi i alia. vide gl. i c. i. in ti. hic finit lex cōra. i vii. seu. q dicit q bānit⁹ de vna ciuitate cēset bānit⁹ de oib⁹ q sunt sub eodē dñio. de q cēvib⁹ Bar. i. l. cūctos pplōs. C. de sum. tri. z Albe. de ro. in. aut. q in puincia. C. vbi de cri. agi. opoz. **h** Sebast. Sapia. Limitatū. Hoc facit ad qōnē sup qua superio rib⁹ dieb⁹ fuit maxima p. trouersia vtrū papa possit dispēfare q indei exerceat vsuras. nā vī q nō de iure diuino sunt phibite vsure nec res perit facta aliqua limitatio. Ita t3 do. Ja. z late. d. Jo. baptista d. scdō Seuerino in repe. l. cūctos pplōs. C. de sum. tri. z si. catho. z referit ali quos tenentes dñum. z Alex. sibi dñū. z ibi videbis an sit iusta causa vt euitetur maior malum q christiani. non exerceant. **i** Cū matre. Facit qd voluit Bal. in. l. si. in. h. col. C. si cōtra ius vī vti. publi. z qd voluit But. z iste in. c. i. j. de spō. per Bal. in. l. si cōtra. ad fi. C. de nup. Sede. cōf. cccv. gl. in. c. j. xxx. q. iij. Archi. z Do. in. s. hic colli gitur. h. q. h. z p oēs in. c. si. de secundis nup. in qbus locis dī q nō pōt imperator disponere sup matrimonio etiam ex cā rōnabili faciēdo q

non sit matrimonium qui non pertinet ad imperatores de talibus di sponere. Adde tu p. de. de ancha. consi. xx. vbi tenet non valere statu tū quod filia non possit nubere sine consensu patris. zacharias. Adde nō tantū nō valere statutū laicorum quod super matrimonio disponit sed nec illud qd disponēs sup illius essentijs au fert libertatē cō

- testa. cū simi. ergo eodem modo pōt statuere sup alijs. Et quotidie ad hoc alleg. dictū Jnn. Legi ste tractāt maxime Ljn. in. l. rescripta. C. de p. ci. impe. offe. z Bal. post gl. in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. Et tractat Lj. principālī tria. Primo an pnceps pōt statuere circa legē diuinaz. Scdō an circa ius gentiū. Tertio qd circa ius civile. **a** Circa primū sit breuis cōclusio quod si vult sta tuere in eo articulo qui reperit limitatus: z pōt scz distinguēdo interpretādo z adiunādo ius di uinū. Exemplū in lege diuina cōtinet illud pre ceptum. Nō occides: tñ in lege positū est limi tatū si quis occiderit occidat: z sic ptz qd primū preceptum nō est indistincte seruādum: vñ prin ceps fecit: z interpretādo statuit qui z qñ possint occidi. vt. C. qñ lic. vnicuiqz sine indice se vindic ca. z ad legē corneliā de sicarijs. p totuz. Si vero pceptū diuinuz non reperit limitatum: tūc aut nulla pōt subesse causa limitandi z nō pōt prin ceps statuere. Puta si vult statuere oō qd pos sit cōtrahere matrimoniū cum matre aut subest causa z potest. Sed si dubitat an subit: z psumē dū est tūc pro lege pncipis. s. z nota hoc dictū. **b** Ego limitare hec dicta legistarū duob⁹ modis. Primo qd pnceps secularis pōt interpretari ius diuinū statuēdo i his in qbus habet iurisdicrio nem. si in reb⁹ prophanis: sed in spūalib⁹ interpo tatio p. i. net ad papā: vt est tex. in. c. p. venerabi lē. alleg. **c** Facit nō dictum f. rede. de sen. cōf. xci. vbi dicit nō valere statutum laicorū qvincēs vsurariū ex certis cōiecturis: qz cū in talib⁹ nō habeant laici iurisdictionē nō possunt statuere etiā interpretādo. facit. c. tuā. de ordi. cog. z qd nō. **d** Bar. in. l. titia. ff. sol. ma. Scdō limitarem vt in ca sibus sibi concessis q nō psumatur causa in qtrū vult statuere cōtra ius diuinū: qz nō d3 inferior lē: nō spectat ad laicos de eo disponere: imo in matrimonijs semp est attēdēdū ius canonicū z ius pōtifiū ad qd spectat de ipō matrimo nio disponere. put est et ex mente gl. in. d. s. si in ver. hacten⁹. in. l. i. de gradi. z in. s. affinitatis. in. l. i. de nu. z ad illud qd dī qz contrahēs mfi moniū d3 dispositionē statuti penalis: l3 nō irriter mfi moniū: tñ p. ne nics statuto incurrit penā. Dicas hoc nō videri verū qz cū matrimo nia debeāt esse libera: z metupene qs retraheret a cōtrahēdo mfi mo niū etiā contractum ad penā nō habet locū statutū p ea que habent. in. c. cū apud. z in. c. cū locū. z i. c. gēma. de spōsa. z habetur p legistas. in. l. titia. ff. de ver. ob. ideo cogitandū puto super istis dictis. **e** Pro lege pncipis. Adde Sem. i. c. lege. x. dist. bo. text. cū gl. in. cle. vnica. de proba. z facit. c. cū a nobis. in. si. de testi. z vide gl. sing. in. l. res legati. in. ver. ex aliqua cā. z ibi Bar. ff. d. pe. Lj. in. l. si. C. si ius. z in. l. referipta. in. h. z iij. q. C. de p. ci. impera. offe. istū in. c. qto. in. v. col. x. si tñ papa. j. de p. i. in. c. in. causis. i. h. not. de re in. in. c. cum venissent. in v. col. de iud. in. p. l. lxxxiij. incip. illud ad fi. in. c. cū inter. in. h. col. de ex cep. z in. c. nisi. h. col. de offi. del. g. But. in. c. qz pleriqz. de immn. eccle. i c. constitutus. de relig. do. Do. in. c. gradi. de sup. negli. pla. lib. vi. **f** Adde tu an cā psumat in principe tam in rescriptis q in statutis. Alex. p. i. h. z xciij. j. lib. vbi ponit de hac materia per Ro. p. i. ccc. lxx iij. vbi dicit q causa psumitur in principe. s. papa nisi rescribat d gene ralem constitutionem ecclesie vt etiam hic dicit. Abb. **g** Sebast. Sapia. Hoc dictū. Vide oino. d. Jas. in. l. si testamētū. C. de testa. vbi ponderat illum tex. contra illud qd dicit Abb. hic. **h** Certis coniecturis. Adde Rom. fo. ix. in singu. suis vbi dicit se cō suluisse q nō valent statuta laicorum disponentia q in funere nō ex pendatur nisi certa quantitas. **i** Sebast. Sapia. Scdō. Tamen sentit do. Abb. hic quod possit ius diuinū limitari ex cā vbi reperit limitatum: als nō videt verū di cere qz ius diuinū dicit honora patrē. nec reperit limitatū z tamen re peritur limitatum per principem. in. l. minime. ff. de reli. z sum. fu. Brē decime fuerunt indubie de iure diuino: z tamē reperitur derogatus in c. nouum genus. de deci. facit qd nō. Ab. in. c. per venerabilē. q si. sint legi. vbi ponit alium casum z in. c. si. de transactio. **j** zacharias. Contra ius diuinū. Infero q papa nec imperator pos sent facere vt dicto vni⁹ testis indistincte stet p. tra partē. casus est in. in. c. indicas hermanū. h. q. ix. quē singularizat Ro. sing. ccc. incip. an violare

papa quem ad hoc etiā alle. *Seli. in. c. cōstitut. in ver. limita quadru-
pli. 7 ver. scōdo limita. de resc. col. xi. iure em diuino duo testes ad min⁹
requiruntur. c. cum esses. cū simi. de test. refert 7 sequit^r Seli. in. c. sicut.
circa princ. ver. 7 hoc est adeo verum. de senten. excō. 7 Ant. corle. sing.
ccxxii. in ver. princeps. incip. princeps nō pōt ferre sententiam.*

- a** *Uniuersalis ec-
clesie. Adde istū
i. c. qto. j. de p. su.
7 i. c. si qñ. j. de res-
scrip. 7 Bal. in. l. a
h. ver. s. dubitat. b
C. de iur. annul. 7
istū in. c. cū para-
m. in. h. col. de ap. c
dicā in. d. c. qto. 11
Adde tu Rom.
2. h. cclxxxiij.*
- b** *Habet locū in
papa. Vide gl. in
c. a nobis. j. de de-
cimis. Jnn. in. c.
sup eo. in fi. de bi-
ga. 7 in. c. post trāf-
lationē. i. fi. de res-
nū. De. de anch.
in repe. c. j. in. iij.
char. s. eo. 7 in re-
gula possessor. in d
iij. 7. vij. col. de
reg. iur. in. vij. istū
in. c. licet. i. h. not.
de fer. text. in cle. e
pnti. de cēsi. in x.
negotiādi. 7 in. c. 12
de pui. cred. Et hec pcedūt etiā respectu bo-
nōiū infidelitū sine cā nec imperator pōt aufer-
re bona eis. de quo plene dic vt no. Jnn. in. c. q
sup his. dyoto. Pōt tñ pnceps modicā lesione^s
afferre: vt puta dare debitori dilationē: vt non
possit interim cōueniri a suis creditoribus: vt. l.
in dispu. icip. bo.
noniensī statuto cauef. in. iij. col. Alberi. de rosa. in. j. parte stat. q. xlvj.
Dost. in sum. de rescrip. s. quas vires. sub. s. pōt aut. Jo. an. in. c. cū ad
monasteriū. de sta. mo. 7 i. reg. semel deo. de reg. iur. in. vij. per Dost. in
c. quiescam. 7. h. di. 7 in. c. vt pstitueret. l. di. p Bal. in. s. ius aut ciuile.
in. v. col. ver. deinde principatū. isti. de iur. na. p istū in. c. significatuz. in
h. col. de reg. 7 in mūmonio de pñenti pto dispēsat ex cā. gl. 7 do. in. c.
ex publico. de quer. cōiu. 7 etiā in cōsummato p Jo. an. in reg. factū. d
reg. iur. lib. vij. refert Bal. in. l. h. s. imperio. ff. de ado. facit De. de anc.
xvi. cclxxvi. inci. reuocat in dubiū. 7 in. c. j. in. i. col. de spon. in. vij. Dost.
in sum. qui clerici vel vo. s. qui vouēs. ver. videt igit q summus pōtis
fer. Ja. 3. ozechum in. c. ad dissoluendū. in. v. char. cū qñq sequentib⁹. j.
de despō. ipu. Adde tu De. de anch. cōsi. ccl. x. vbi ponit an papa pos-
sit dispōsare super matrimonio pto per verba de pñenti. 7 an super
voto ziuramento. incip. in christi nomine parum dubitationis.*
- c** *In. c. j. de homi. lib. vij. Adde Ro. 7 De. de anc. in. pñ. ccl. incip. vi-
so 7 diligēter inspecto. in. iij. col. But. 7 Abb. in repe. in. c. cū esses. de
testa. 7 ibi Jmol. 7 Roma. plene in repe. aut. filr. in. xxxiij. pñilegio
vltimarū volūtātū. C. ad. l. fal. 7 aliqd p Jnn. in. c. h. j. de prob. Adde
tu q pñl. ancha. s. alleg. est. cccx. nec mihi vñ. q multū hic in pposito
faciat: s. melius Lar. pñ. vij. de pñi. vbi dicit valere statutū archiepī 7
eporū factū in cōcilio pñtiali sup criminib⁹ laicorū illis nō vocatis.
d *Auferre rē suā. Vide Archi. 7 Do. in. c. ius ciuile. j. di. Jnn. in. c. q
pleriq. paulo ante fi. de immu. eccl. Lar. pñl. cclxxij. incip. dñs papa. ad
fi. Do. in. c. j. in. iij. col. de sum. tri. in. vij. not. in. c. cōstitutus. de reli. dom.
7 in. l. bene a zenone. C. de quadri. pñrip. Adde tu an princeps possit
tollere ea que sunt iuris naturalis: vt est decisio Oldr. cōsi. xliij. Are.
cōsi. clv. 7. xxxij. vbi allegat casum singulārē q papa nō cōmittit cām
iudici suspecto ex certa scientia. 7 an ipse papa pñribat cōtra inferio-
rē vide Abb. pñ. xlvij. 7. xciiij. h. lib. 7 dñ Ro. sing. suis. fo. xxv. in pñ. q
h papa vt imperator nō possit ferre sniaz absq citatiōe q tñ p deti-
nētes castra 7 terras ecclesie vel iperij possent: p quo facit qd cōsuluit
De. de anc. pñ. cclxxvij. qd legatus in prouincia potest pñire tur-
bātes terras romane ecclesie iuris ordie pñmissio. 7 dicit Roma. sin.
suis q in. c. indicas hermānum. iij. q. iij. est casus singularis q papay
imperator nō pōt disponere quod stetur dicto vnus testis in pñiūdi-
cium partis. 7 an imperator possit facere vt stetur dicto testis in eo q
dixit verū si partim dixit verum partim falsum in substantialibus. vi
de Old. consi. xxxvj. 7 dicit idem Ro. in dictis singularibus q cū ex-
ter regula quod quicquid plantatur feritur 7c. q imperator non pōt
in his pñiūdicare: quia dicta regula est de iure naturali.**

Anto. Franc. Et an ea que sunt iuris naturalis possint tolli p pñ-
cipem vel imitari etiam ex certa scientia. vide que plene tradunt p
Ange. Aret. vbi multa dicit ad propositum. in. s. sed naturalia. insit.
de iure natu. gentium 7 ciui.

- e** *Sanoz publicus. per. litem si verberatū. hic allega. Adde Bart. in
pñio ffoz. in. h.
col. p tex. meliorē
de iure. in. l. v. di-
tor. s. si cōstat. ff.
cōia pñi. Bar. in
l. j. in. fi. ff. de cōst.
prin. glos. Bart.
7 alios i. l. venia.
C. de in ius vocā.
Semi. in. c. auto-
ritate. de pñiue.
in. vij. Bal. in. l. si
testiū. C. de testa.
Are. in. l. si pñat.
ff. de appel. Bar.
in. l. iubem⁹. nul-
lam. in prin. C. de
fac. san. eccl. 7 ple-
ne hic p do. Seli.
ibi per istā cōclu-
sionē infert Bal.
7 Ang. in. d. litē
si verberatū. 7 in
l. iij. s. si is pro q.
ff. q quisq iur. 7
in. l. oēs. de qua-
dri. pñri. 7 Fulg.
in. l. fi. c. si pñs
vel vtili. pub.
Adde tu Ro-
ma. pñ. cclx. Ale-
xan. late consi. h.
i. lib.
Infidelituz. ad
de do. pñeposi-
tum. j. dist. c. j. 7 late Old. consi. cclxxij. 7 etiam pñ. lxxxvj. possunt ta-
mē cogi ad solutionē decimarum. vt idem consuluit consi. xcj.
zacharias. Adde an infidelis peccās p legē nature vel ptra eorū le-
gē in moralibus possit per imperatōrē puniri. in. l. indei romano. C. d
iude. 7 an per papā. vide Jo. an. in. c. gaudemus. 7 ibi etiā Panoz. de
diuoz. 7 distin. pcludit q in criminib⁹ q directe nō ppetrant in cōtem-
ptū fidei christiane pñt per iudicē secularē puniri: in alijs secus. vt per
Abb. i. c. qd sup his. de vo. 7 voti redē. Sed fm quas leges dic vt per
Cal. pñ. xi. posito sub rubri. de cōsti. qd inci. factū tale est. 7 cōsi. xxx. po-
sito sub rub. de test. incip. an iudens. q in casibus vbi ius eorū deter-
minat illi statuitur tanq suo iuri speciali q gñaliter derogat. put dict
mus d statutis q iuri cōi derogāt. vt no. in. l. oēs ppli. de iusti. 7 iur. se-
cus xō de iure cōi. ita no. do. Seli. in. c. canonū statu. col. x. x. quinto
fallit in isto ibi. 7 i. c. iudei. el. h. de iude. vbi refert Flo. de san. pet. dicen-
tē. in. l. maximū vitiū. C. de lib. pñte. se ita cōsuluisse cū De. de an. Ra-
pha. Fulg. 7 Basp. de cal. in quadā cā triginta milia ducatorū. ita no.
Lar. Alex. in. c. de infidelibus. de pñan. 7 affi. 7 do. Jas. mayn. in. l. qui
se patris. in. v. col. x. 7 not. q inter iudeos. C. vñ libe. q dñ alle. Oldr.
cōsi. lxxxvj. debuit allegasse pñl. xxxvj. in prin. Et vtrū ligenē statutis
circa validitatē 7 obseruatiā iuramēti. not. Pan. de ca. pñ. xcviij. gl. in
aut. iusiurādū. 7 ibi Bar. C. de in reur. eundē in. l. spadonē. s. iam autē.
de excu. tut. Spe. in tit. de iura. calum. s. restat. ver. sed pone iudens.*
- g** *Admodicam lesionem. Facit tex. vulgaris in. l. thesaurus. ff. de exhib.
quē tex. allagauit Bal. in. l. qui accusare. C. de edē. 7 q not. Lar. in cle.
cōstitutionē. s. insup. in. ix. q. de elec. 7 iste in. c. veniens. lo. h. in. v. col. x.
nūc restat. de resti. 7 in. c. ex ratione. in. vij. col. x. sed aduerte. de appel.
De. de anc. cōsi. cclv. incip. subtiliter. Jnn. in. c. dilecto. de testibus.
Bal. in. l. iudices. in. h. oppo. C. de iud. Bal. in rub. j. de iud. in. iij. col. 7
in. l. j. ff. de consti. prin. vbi dicit quod si pñceps excedit iustitiam par-
tis. nūquā presumit velle excedere nisi in modico. alle. d. l. quoties.*
- h** *Adde tu Roma. cōsi. cclxxvj. in fi. vel circa.*
- i** *Do. Ant. hic. Adde tu q Ro. referēdo illud limitat pcedere vbi
princeps statuit gñaliter vel rescribit specialiter motu pprio: secus si
ad postulationem partis. ita dicit eius consilio. cccxxvj.*
- j** *Tollere feudum. Adde an pnceps liget suo pñtu. Ro. pñ. pñme at
legato: 7 an obliget successorē. vid Bal. pñ. ccl. iij. h. 7 limitatio abba-
tis vñ limitādauit pcedat de pñte ordinaria non autē absoluta quia
tūc pōt renocare pñtu a se initū: licet male faciat. ita voluit Bal. pñl.
ccccxxvj. li. iij. Et an princeps inuitis vassallis possit illos cedere vñ
delegare. vide Bal. consi. cccxvj. incip. tex.*

Sanonmi. super Prima parte primi.

Respectu subditorum. Adde Pau. de ca. cōf. cclxxxi. inci. in xpi. 2c. pūmū dubiū pcedit i pe. col. 2 in cōf. cclxxvi. incip. pūpposito sine pū dicio. in. h. col. 2 in cōf. cclxxvi. inci. in christi 2c. viso 2 examinato xpus fi. 3mol. in cle. i. vt lit. pen. in. iij. col. 3nn. in. c. nouit. de in. in. c. in nostra. de iureiu. But. in. c. cōstitutus. de religi. do. 2 ibi Abb. in. iij. col. text. 2 ibi Abb. i. iij. no. in. c. cū dilect. 2 iure pat. Card. cō. lxxxi. incip. domi. i. iij. col. abb. 2 si. xli. incip. saluatoris istū in. c. a cū a nobis. in. h. col. de testi. 2 i. c. inter quatuor. in. h. col. de maio. et obe. 2 in. c. ad au dietiā. in. iij. col. b de p̄scri. 2 plene per. d. Seli. in. p̄ma declaratione c secūdi mēbri. hic. **A**dd tu Alex. ran. cōf. h. 2. c. j. j. 17 lib. Barto. cōf. ccc. h. li. **S**acit ad mul ta. Ad d. q. facit ad id qd cōsuluit Old. cōf. xliij. q. nō subdit. impa tori nō cōmittit crimē lese maies tatis. 2 Bal. cō. cccxxv. qd nō sub dit. appellat a e inia regis frāco. **S**candalū futurū. Vide istum in. c. si qñ. de rescri. 2 in. c. cū parati. de appel. l. iij. co. in disp. inci. eps. in. xxi. col. ver. venio ad tertiū mēbrū. in. c. quanto. in. iij. col. j. de consu. ro. cōf. cclxxxiij. inci. saluatoris. **A**dd tu do. Depositū. i. c. pe. xix. dis. 2 dicit Ro. cōf. cccxxxiij. q. si imminet scādalum magnū potest cogi renunciare papatu 2 multa que permittitur causa scādali vitādi. vide per eundē cōf. cccxxxiij. **Q**uod sic. Ad d. Bal. cōf. xvi. li. j. vbi multa dicit de p̄tate ip̄atoris. **S**i culpa sua eget. Adde tex. fin. in. l. pe. ff. de iure do. que Bal. hic allegat. 2 Bal. in. l. sedes. j. de rescri. bo. tex. in. l. si. ff. de his que in frau. cre. sing. fm Ang. ibi. 2 in. l. j. C. qui bo. ced. pos. 2 in. l. is q. bonis. ff. de ces. bo. Bal. in. l. si. institu. de actio. in. l. j. in. v. colum. C. si quid in frau. pa. ad hoc. letiam. s. l. ver. ibi oēs. ff. sol. matri. Bar. l. si cū dorē. s. post. ff. solu. matri. Bal. in. aut. q. locū. C. de colla. in. l. scimus. 2 in. l. omnimodo. s. imputari. C. de inoffi. te. Bar. Ang. 2 3mo. in. l. mulier. s. cū pponeret. ff. ad treb. Bal. in. aut. si captiui. C. de epis. 2 cle. i. aut. cōtra rogatus. C. ad treb. Pau. de ca. in. aut. res que. C. cōia de lega. 2 in. cōf. xij. lib. j. tex. in. l. ip̄ator. ff. ad trebel. vnde ista faciūt qd iura loquētia de captiuis redimēdis nō habēt locū in captiuis ex maleficio fm Bal. in. d. aut. cōtra rogatus. p. l. bona fides. ff. depon. ex quo infert q. d. aut. res que. nō habēt locū in talibus. Cōtrariū tenuit gl. ordi. in. c. sacrorū. xij. q. h. quā sequit Joā. de ana. in. c. significat. i. iij. col. de iudeis. tamen in. c. super eo. in. h. 2. iij. co. de vsu. nō aperit mētē suam. tñ videtur sentire cōtra Bal. in. l. illud. C. de sa. san. eccl. in. dicta aut. similiter. in. prin. C. ad. l. fal. Bal. 3mo. 2 Ro. in. l. quis. ff. sol. ma. facit. l. si quis pro redēptiōe. in. ver. p̄ssimā. C. de dona. 2 vide Bal. in. l. sed 2 ideo. ff. sol. mat. 2 Pau. de cast. in. aut. res que. in. si. facit q. no. glo. 2 doc. in. c. statutum. s. j. in. x. nō audeas. de rescript. li. vi. 2 ibi Jo. and. post Archid. 2 Domi. in. viij. col. tex. in. c. q. diuersitatē. de cōces. preben. in. x. sed ex culpa sua. 2 ibi iste ad si. Ange. in. disputatiōe inci. bononiensis a sua ciuitate bānitus. in. iij. qd. q. excusat bānīt. si non cōparet nec mittit pcuratorē si timet vi inferri nedū sibi sed etiā cau se. vt si est repulsus ppter partialitates vel habeat causam cū potēte etiā si sit bānīt. ex culpa sua cōcorda op. qd culpa nō pdest alicui qñ est ordinata ad illud vt sit sibi p̄ficua. secus qñ nō fuit p̄cipaliter or dinata ad certum casum vt hic per modernos. **A**nt. Francisc. **A**d hoc vtrū illi q sunt capti p maleficijs dicant esse captiui vltra Bal. in. l. illud. in. prin. C. de sa. san. eccl. vide Alex. 2 Jo. de imol. in. l. marcellus. in. s. res que. in. j. col. i. ff. ad trebel. vbi dicit q tales dicunt captiui. 2 ppter ea bona subiecta fideicōmisso possunt pro talibus redimendis alienari: etiā prout voluit Bar. in. aut. res q. C. communia dele. quam etiā sequitur Ang. in. d. l. marcellus. in. s. res que. 2 maxime quādo filius grauati de restituēdo esset captiuus. **E**t eodem modo qñ persona grauata esset capta 2 cōdemnata pro

delicto. 2 quo Bar. reliquit cogitādū in. d. aut. res q. in quo loco Ful. 2 exp̄sse q sic de quo plene p Alex. in. d. l. 2 Barcellus. in. s. res q. i. fi. vide Bar. in. l. si debitor. in. s. verisile. ff. de 3hen. emp. vbi ponit an stā te statuto qd in festo natalis vel resurrectionis debeat relaxari de car ceribus vnus qui stetit i captiuitate per annū: si nō repit aliq. q stete

indignū est ei subueniri. hoc verū quo ad casum 18 huius decre. **I**n gl. pe. ibi: s. alij. Ro. gl. qva fallus pōt sibi acq̄rere nouū vasallū infendando ei feudū etiā infendādo sine licentia poris dñi 2 videtur exp̄sum in tit. de. l. cōra. s. similiter. in lib. feud. Et placet doc. hoc dummodo nō infen det ecclie: b q tūc deteriorat 2 ditio prioris dñi. vt no. in. c. si cliētulus. alleg. in gl. Nec pōt vasal lus relinquere feudū ecclie i in vltima volūtate ratione predicta. An autem transeat in eccliaz si vasallus efficiatur clericus vel monachus: dic vt not. in. c. in presentia. de proba. **I**n ea. gl. ibi f nec feudū: intellige qñ vult cōcedere imperpe tum: puta dando filie vel alteri: secus si in tēp vite sue: l vt not. 3mo. in. c. nup. alleg. in gl. 2 bñ facit. ibi tex. **I**n ea. glo. ibi. l. interdum. sed nō bene facit ad propositum. Solum enim dicit q ope pmissio p libertū possunt i futurū nō debe ri si libertus deueniat ad eū statum qd nō decet 19 eum vt illas prestat. **I**n doctores tñ cōiter te nēt vasallum posse renūtiare feudo inuito dñi: dñimodo nō iterfit domini: vel nimis cito nō fiat renuntiatio: 2 exp̄sum videt in titu. de vasal. q cōtra cōsti. lotha. c. j. debet enim fieri renūtiatio in manibus dñi fm Ro. 2 ratio pōt esse: q cōces ditur feudum p̄cipaliter in fauorē vasalli: iō pōt renūtiare fauore suo. vt. j. de reg. ad aposto licam. secus in alijs contractibus q ex post fa cto sunt necessitatis. l. sicut. C. de actio. 2 obli. **I**n gl. ibi citra formā: hec suppletio ad tex.

gu. vbi limitat 2 declarat q dicit. d. Abb. hic. 2. modis. 2 nūquid vasal lus possit testari de feudo in eccliam. ponit idem. d. Curt. in. eodem tractatu in pen. q. prime regule. in. iij. pte p̄cipali. 2 vide etiā Seli. in. c. inter dilectos. in. prin. 2 col. h. j. de fide instru.

In feudet ecclie. Adde per De. de anch. cōf. cclxiij. 2 melius p Arer. cōf. xliij.

Feudū ecclie. Vide Bal. in. l. volūtas. in. j. co. C. de fideicō. Ro. in. aut. filr. in. xi. col. ver. xv. 2 seq. C. ad. l. falci. Bal. in. l. si sponsus. s. cōces sa. ff. de do. inter virū 2 vxor. i. l. si. p illū tex. C. de sacrosan. ecclie. in. c. ipe rialē. in. prin. in. iij. col. ver. qro ergo. de phibita feudi alienatiōe Bal. 2 3mol. hic. Bal. in. l. j. in. lectura in antepenul. col. ver. qro vltē. C. de sacrosan. ecclie. 2 in. c. j. s. donare. qualiter olim feud. po. alie. in. h. co. in. verfic. sed ego quero. 2 ad modernos hic limitātes quatuor modis. **A**dd tu q Roma. cōf. cccix. referendo do. Ant. hic dicit qd de equitate canonica pro anima relinquere potest. zacharias. **A**dd Alexan. 3mol. consilio mihi. xxx. in. h. col. in. fin. verfi. septimo cōsidero. qd incip. redēptoris 2c. qñ omne datū 2c. vbi allegat Hosti. Jo. an. idē tenēt in. c. si. de rebus ecclie. nō alie. 2 alle. gl. in. aut. nisi rogati. in. fi. C. ad trebel. 2 eundē in pludijs feudorū. co. xvi. Et vtrū si vasallus fiat monachus vel clericus tūc trāseat feudū in ec clia. vide eundē Bal. in. ti. de mili. vasal. qui belli. ar. depo. 2 l. j. C. de legi. latius per Abb. in. c. in presentia. post Jo. and. ver. nūc dubitat: 2 ibi etiā Seli. col. xxiij. ver. qnto qro. de prob. vbi concludit qd feudū frācū nō trāsit alias sic maxime qñ seruitutes possunt p ecclias vel monasteriū p̄stari. itē in feudo patrono trāsitorio ad eum heredē. ita no. Bal. 2 Sali. in. aut. nisi rogati. C. ad treb. 2 Jo. an. in. addi. Spe. in. ti. de sta. mona. s. j. ver. xlv. Abb. 2 Seli. in. alleg. c. in presentia.

Nec feu. Adde omnes in. d. c. nup. 2 hic. 2 Ro. in. nouis. cccix. inci. pi. p̄. gl. 2 Hosti. 2 Jo. an. in. c. h. j. de feu. spec. eo. ti. s. h. x. xij. Ex. in. l. volūtas. C. de fideicō. Sali. i. l. si. C. de re. ecclie. nō alie. Bal. in. c. i. in. pn. an marit. succedat. Ro. 2 si. cccclvj. aci. oipotētis. circa ppositū. ad si. **A**dd tu Bal. cōf. cccxiij. h. lib.

In tempus vite sue. Infero ex hoc vnum singu. dictum qd si femina de feuda inuestita monasteriū ingreditur retinebit ipsuz feudū donec vixerit. ita nota. Seli. in. c. in presentia. colum. mihi. xxiij. ver. fallit. tertio. de proba. vbi multa alleg.

Licut. C. de actio. 2 ob. Hāc opi. tenet Archi. in. c. de forma. xxiij. q. v. Spe. in. tit. de feu. s. qñ. ver. xxiij. in. fi. l. loquatur de consuetu. ex p̄esse tenet Hosti. in. tit. de feud. s. si. ver. est. 2 in. sum. Bal. in. l. j. xij. qd. ff. de rerū di. 2 in. l. cum archimedorā. in. fi. C. vt in. pos. lega. 2 istud est regulare qd vasallus potest inuito domino renūtiare feudo. fallit in quinq. casibus de quibus per modernos 2 per do. Seli. **A**dd tu Roma. cōf. xxiij.

rit tanto tpe: vel nō reperitur nisi aliq. q fuerit ca pr. p maleficio qd tūc fieri deat. **E**t an vasa sa cra pro redimen dis talib. possit alienari. vid etiā q habent i. c. au rū hz ecclie. 2 i. ca. glia epi. xij. q. h. **E**t feudū. Ad de istū i. c. ex trās missa. p illū tex. in. iij. no. j. de fo. compe. 2 Bal. in. c. j. ipn. q feudū dare. pos. 2 vid h p adoder. sex de claratiōes quas recipit gloss. hic. **A**dd tu Ro. cōf. l. j. cccxiij. 2 Sebast. Sapia. **P**rioris dñi. Ad do. Curtiū iuniorē in tra feudorū. i. iij. p te p̄cipali. in. vl timacā puatiōis feudi. in. p̄ma re

Dignitas personatus et officii sunt synonyma. Adde istud et docto. in c. de multa. de preben. et doc. in c. j. de consue. lib. vi. post archidi. vi. de ibi domi. Bene. de Peru. zacharias. Adde quod hoc est verum largo modo sumpto. proprie autem differunt inter se dignitas personatus et officii: ut no. Abb. post Ant. i. c. de multa. de pb. Do. in c. j. col. h. eo. ti. lib. vi. Adde de are. c. h. xxiij. inci. i. p. senti. col. h. Et idem i primi ceriatu l. em hic appellat largo modo dignitas proprie tamen loquendo non de dignitas. Ex quo infero quod habes primiceriatu non posset esse delegatus summi pontificis cum requiritur quod ille habeat dignitatem. vt. c. statutum. de rescr. lib. vi. ita no. concludit Alex. de imo. q. lxxv. in cip. in car. lite. col. h. vol. h. ver. et ad istud ostendendum quod est fin maior. nu. c. h. c. xix. Adde tu Ol. q. h. c. l. incip. an ecclesia valentina. domi. d. ro. d. c. i. clxxij. in ti. d. preben. in antiquis. **S**ebasti. Sapia. **P**rimiceriat? An primiceriat sit dignitas. vid. Ale. i. q. lxxv. in car. lite. in h. vol. Ro. in deci. nonis. decis. viij. thesaurari? sub ritu. de preb. vbi a t. q. no. d. iuz t. b. and. sic. in c. o. sil. xxiij. clemetissimi. in. i. vo. et are. in q. h. xxiij. i. p. ti. consuetudine. **D**euoluit ad papam. Adde no. i. c. h. j. d. p. c. pb. Adde tu ro. q. h. c. c. lxi. vbi ponit qualiter gradatim ad papam deuoluitur. **D**onatio. ad ro. q. h. c. c. xxi. **R**ecedere. ad bal. su. et pau. de ca. in. l. oim. C. de testa. p. illu. tex. et Bal. hic. et in ex. tra. de pace. c. o. stan. in. ix. co. x. f. de de. quero. po. ne q. p. n. cept. c. o. cessit et in. l. ex. placito. in. iij. col. C. de re. p. mu. De. de. anc. in. c. cu. aliq. bus. de rescr. in. vi. et in. c. suggestu. de deci. in re. p. c. i. s. eo. in ver. s. hic incidet quero vtrum in reuocando. Ang. et imo. in. l. paulus. in. i. col. ff. de re. iudica. et per istud et alios in. c. dilecto. et per illu. tex. a contrario sensu. j. de preben. et per Imo. in. l. testamenti factio. ff. de testamen. Adde tu Anto. de bu. consi. xliij. et vide quod in fi. voluit. **S**acere. Adde ro. consi. c. xxi. et vide quod ibi voluit Ab. consil. xxi.

non erat necessaria: quia textus non requirit nudum consensum sed legitimum. non autem est legitimus si interponatur non seruata forma tradita a iure in causa non concessio: vt. s. dixi. **B**eneficiu potest vacare tanto tempore quod eius collatio pertinet ad papam. Statuentes autem et qui possunt a statuto a superiore confirmato discedere et redire ad ius commune. Statutum si concernit fauorem publicum non potest illi renuntiari. Statutum tollitur si per statuentes vel eorum successores fiat aliquis actus contrarius ipsi statuto etiam quod sit vnus actus. Episcopus vel capitulum autem et qui possit minuire: vel de nouo inducere dignitates in ecclesia. Episcopus non potest dispensare contra institutionem beneficij sine licentia patroni nisi cum causa. Item non potest vnire beneficium sine consensu patroni. Priuilegium quanto tempore perdat. vide pulchram distinctionem vlt. ad finem. Immunitas a collectis si semel soluit sibi preiudicat in futurum nisi fuerit protestatus. Immunitas a muneribus vel honoribus annuus acceptando sibi preiudicat in alijs.

Uaccessissent.

Dignitas sublata de ecclesia per statutu caplicum confirmatum per papam vltimam non cesset vacare nisi per suum actum statutu fuerit reuocatum. h. d. Diuidit in tres partes In prima ponit allegatio per primicerio. In secunda per caplo. ibi fuit. In tertia diffinitio commissio. ibi q. circa. Et incipit sic casum l. rale. Quidam ex canonicis tullei. p. posuerunt coram papa quod primiceriat dignitas tanto tempore vacasset quod ipsi collatio ad papam erat deuoluta. vbi papa de hac dignitate prouidit isti archidiacono vel forte amico suo cuius causam iste archidiaconus pmouebat hanc collationem allegat per capitulum quod illa dignitas non poterat vocare: quia erat extincta per statutu capli. et p. se. quere vt in l. fa. Mo. i. ar. q. dignitas personatus et officii sunt synonyma. i. idem significatio. Ma idem primiceriat appellat hic quicquid dignitas. quicquid personatus quicquid officii. ad hoc quotidie solet iste tex. allegari. Sed dic hoc pcedere largo sumpto vocabulo: alio stricto modo non vt dixi i. c. de multa. de preben. et per Archid. in. c. i. de consuetu. lib. vi. **T** Mo. h. q. dignitas seu beneficium potest vacare tanto tempore quod eius collatio deuoluit ad sedem apostolicam. Et hoc contingit quando omnes superiores illius collationis vna cum ipso collatore habuerunt sex menses ad conferendum et distulerunt conferre. nam vltimo collatio deuoluit ad papam quod declara vt latius habet in. c. l. de sup. neg. pla. Mo. i. h. ibi donatio: quod collatio dignitatis potest largo modo appellari donatio. et hoc ideo quia ex parte conferentis est liberalitas in cui vult conferendo: c. cor. c. fi. de off. vica. lib. vi. et c. relatu. j. de preb. et dic vt ibi latius no. Mo. i. h. vna legitima causa suppressendi aliquam dignitatem in ecclesia. scilicet redditus conuertitur in utilitatem canonicorum quibus proprius redditus non sufficit. et ob hanc causam debet etiam suppressi numerus prebendarum: vt in. c. proxi. vbi de hoc. **T** Mo. et tene meti semper quod statuentes possint recedere a statuto confirmato per sedem apostolicam seu alium superiorem et redire ad ius commune pristinum non ob

Illi renuntiare. Idem voluit Ang. in. d. l. oim. Car. q. h. c. xxi. inci. i. qua dam ecclesia cathedrali. Imo. in. c. accedentibus. in. h. colu. de priuileg. Lap. all. lxxvi. inci. in. q. vertere. in. h. col. Adde Old. c. h. c. lxi. in. p. n. h. co. **T**ollitur. Adde Anto. de bu. consi. xliij. s. allegato. et qui primum statutum tollatur per secundum. vide Alex. consi. c. xxi. iij. lib.

Tota licetia a superiore. Et idem tenet Bar. in. l. oes populi. ff. de iust. et iur. sed Bal. s. i. l. oim. C. de testa. Soleo sic concordare: quod aut statutum concernit principale fauorem statutum: et procedat quod primo dixi. Ma tunc confirmatio huius vim cuiusdam priuilegij cui possunt statuere vt priuilegio renuntiare. ad hoc adduco bonum tex. in. c. p. illoz. j. de preben. Si vero statutum concernit fauorem aliorum vel bonum publicum ita quod non mere ipsos statuere: et tunc pcedat opinio contraria. Ratio: quia ex quo superior confirmat vt dispositionem suam facit. et quia omnia nostra facimus quibus autoritate impartimur. in. c. si apostolice. de preb. lib. vi. et i. l. i. circa medium. C. de veter. iur. enu. Inferior autem non potest legem superioris tollere: vt in cle. ne romani. de elec. Facit quod no. Imo. in. c. accedentibus. j. de priuileg. vbi singulariter dicit quod si statutum ecclesie concernit principaliter utilitatem vel honorem ipsius ecclesie: non possunt canonici expresse vel tacite illi renuntiare. facit quod ibi dicam. **A**ltimo induco istum tex. ad aliud no. dictum quod si statuere vel eorum successores veniunt scienter contra statutum videntur tollere statutum: ita quod per vnicum actum contrarium statuto collegialiter factum tollitur ipsum statutum. quod videtur velle Host. et Joa. an. in. c. ad audientiam. de cleri. non resi. Facit ad questionem Bar. post Lyn. in. d. l. omnes populi. vbi querit vtrum per secundum statutum tollat primum si in secundo nulla sit mentio de primo: et concludit quod sic nisi primum haberet clausulam derogatorem ad secundum Tunc enim est opus facere mentionem de primo. ar. in. l. i. quis. in. p. n. ff. de leg. iij. et c. nonnulli. j. de rescrip. **I**n gl. h. ibi sine autoritate pape. doct. multum instant ponendo varias opiniones. Sed colligendo prestantiores sic distingue post Jo. cald. Quod aut querit nunc quid episcopus et capitulum possint minuire numerum prebendarum vel suppressere dignitatem in ecclesia: aut querit nunc quid possint augere numerum canonicorum et prebendarum vel creare dignitatem in ecclesia. Et primo pmitte quod capitulum sine episcopo et episcopus sine capitulo ista vel similia explicare non possunt: quia cum sint vnum corpus non debet mutari statum ecclesie sine consensu vtriusque. de quo vide quod dixi. s. tit. eo. c. cum oes. i. et p. Imo. j. de p. sue. cu. consuetudinis. et per gl. in. c. h. de verb. sig. in. vi. Quomodo ergo resistet in hoc: nunc quid sine papa possit capitulum cum autoritate episcopi vel episcopus cum consensu capituli ista facere? Distingue ergo sic quod aut numerus canonicorum seu prebendarum non est confirmatus per papam nec iuratus: aut est iuratus et non confirmatus aut est confirmatus et non iuratus. Et primo psequar nunc quid possit capitulum cum autoritate episcopi augere numerum prebendarum et canonicorum. Aut enim numerus non est iuratus nec confirmatus et in dubio potest augere si alia causa rationabilis non obstat. hoc pbat in. c. dilecto. et in. c. vacante. de preben. Aut numerus est iuratus sed non confirmatus et tunc aut canonici iurauerunt seruare statutum et possunt augere prius sublato statuto: vt no. in. d. c. dilecto. Aut iurauerunt seruare contentum in statuto: et tunc non possunt venire contra absque autoritate pape: vt in. d. c. dilecto. si tamen contraueniant tenet creatio: sed incidit in periurium. vt not. in. d. c. dilecto. facit quod no. Joa. andr. in regula quod semel. de regulis iuris. lib. vi. in mercu. Aut

etiam absque pontificis auctoritate per gl. no. in. c. i. in ver. vestro. quod met. cau. et glo. no. in. l. i. et ibi Ric. de nea. ff. de his qui sunt sui vel alie. iur. cui al leg. sociam. in. l. eos. de vsu. p. quibus gl. est casus. in. c. j. de iureiu. et glos. in. c. ego. ff. in ver. nulli. eo. ti. vbi p. filarius qui iurauit non releuare secretum p. filij: potest illud concil. illicitum absque metu periurij reuelare: et illam gl. pro sing. ad hoc alle. Ro. fin. d. viij. idem tenuit Seli. in. c. ego. col. pe. et ibi etiam Pa. de iureiu. per gl. ibi in ver. nulli pandam.

Cum oes. Adde quod ibi addidit cal de. c. o. h. de test. **S**ebasti. Sapia. **A**urat? Adde p. limitati. de. se. in. c. p. titulus. in. vlt. co. j. tit. j. vbi vult velle quod si statutum contineat plura debeat fieri de rogatio specifi ca de omnibus. et habitatio expressa a iuramento. **A**urat? vide Car. in. cle. j. in. h. charta. in ver. iij. quero p tota illa q. de re. et p. Joa. an. in. Spe. in. ti. d. iureiu. s. j. i. x. pe. addi. inci. de statuto. et arch. et do. in. c. vnico. de cler. no. resi. in. vi. et in. c. si a sede. de pben. eo. li. et bar. in. l. oes populi. i. xv. co. ff. de iust. et iur. but. in. c. cum al. j. eo. in. h. co. Imo. post car. et But. in. c. p. titulus. in. viij. co. de rescrip. archi. i. c. o. e. xxi. q. i. Alb. i. j. pte statu. q. d. xvij. Pet. de an. cha. i. repe. c. j. s. eo. in. xxi. char. x. q. ro. vltimus. et bal. in. repe. s. ius aut ciuile. i. x. col. h. vltim. q. ro. in. st. de iur. nat. **C**ontenta. vide de Jo. de li. i. cle. j. de re. et ibi car. Bal. in. pe. seu. i. vlt. colu. istu. in. c. dilecto. in. pe. co. j. de pben. et in. c. j. de his qui fi. a mai. io. par. ca. et oes in. c. p. titulus. d. rescrip. et Dom. in. c. in. his. xi. di. zacharias. **A**dde quod si tale statutum cuius contenta canonici iurauerunt seruare sit iniustum potest rui ipsi a p. dicto statuto resilire et illis non ob. tali iuramento puenire

Sanormitanus super Prima parte primi.

a **Decreti.** Dicā plene in c. dilecto. j. de pñe. z vide hic p. Felin. in. iñ. declaratiōe illius notabilis q. statuentes possunt recedere a statuto. **b** **Sebasti. Sapia.** **Decreti irritantis.** vide de hac clausula late per Felin. in c. cū dilecta. in. xñ. col. h. de rescrip. z aliquid per Andr. sicu. in c. si diligenti. in. x. col. de foro compe.

c **Confirmatus.**

Aide Bu. in. c. p. xi. in ver. scdo p. e. mitto. z etiā modo. intellige dñ a modo auctoritas b epi interueniat: alias solū capl. nō pōt fm host. in sum. hui. titu. s. qñ constitutio c ad h. xñ. cū que retur an caplin. z Do. i. ca. h. xñ. di. Jo. and. Bu. Jmo. z Do. hic Jnn. in. c. requisi. in. si. gl. magne. de testa. Nec sufficeret auctoritas vicarij nō habetis. ad hoc speciale mādātū f3 Do. post Jo. de deo in suis qñtibus in. c. fin. in. h. col. de offic. vic. i. vi. z sed. cōf. c. lxxij. inc. si canonicus. z sensu lap. all. vlt. in princ. z ad istū tex. dic q. iō nō interuenit d pñsus epi. q. reuertebat res ad statū antiquū q. casu pñsus als necessarius nō re qñt. z sufficeret tacit. pñsus epi Cal. in isto ti. cō. si. h. z pro primo dicto vide Jmo. hic. z Dy. in. l. in pcedēdo. ff. d. ad plu. arc. z intelli.

ge ēt q. creata dignitate pñtuit sibi dos: als creatio nō tenet fm ro. deci. d. xñ. inc. epi. z per Host. in sum. de eccl. edi. s. h. sed z primo.

Aide tu q. possit creare bñficiū eccl. iasticū z dignitates in ecclia. Do. pñpositū in. c. i. xñ. dist. z Ro. pñ. vlt. in. an. col. in pñ. Car. cōsil. xñ. de pñe. z q. vicarius sine spāli mādātō nō posset interponere auctoritatē. voluit Cal. pñ. iñ. de of. vica. vbi exponendo gloss. c. nemo. de pñe. dist. i. voluit q. vicarius gñalis habēs spāle mādātū ad executiōne testamēti nō possit interponere auctoritatē edificatiōi monasterij pñtatorē relictē: z dñ dicit addēs. s. q. ideo nō interuenit consensus epi q. res reuertebatur ad naturā suā. Adde an. de bu. cōsil. vlti. z ad de q. l3 creans dignitatē vel edificās eccl. iasticā teneatur illam dotare vt voluit gloss. in. d. c. nemo. z do. de ro. vbi. s. sub tit. de eccl. edi. tñ edificās capellā nō tenetur dotare. vt consiluit Jo. de ana. cōf. xñ. iñ.

Zacharias. **Et nō possunt.** Dñ Abb. hic vñ innuere q. epi z capitulū possunt dignitatē ex causa suppressione z tollere dic hoc esse verū nisi talis dignitas fuisset ab alio q. a capitulo facta. ita limitat hic sin gu. do. Fel. hoc dictū Abb. co. viñ. ver. ad secundū circa hanc glo.

Dictū Cal. Idē Bu. Jmo. Do. hic z pro hoc dicto vide Bald. in l. si quis pñsbyter. in. iñ. no. C. de epi. z cleri. q. si epi vult eccl. iasticā sim plicē facere collegiatā requirit pñsus patroni. idem si vellet eam eligere in cathedralē fm De. de anc. in. c. cū inferior. de ma. z obed.

Aide tu q. De. de anc. cōf. xñ. z cōf. cclxy. duplicato tenuit quod habēti gratiam ad beneficia vacatura etiam vno curato z dignitate motu proprio z eum clausula non obstantibus in dispositione su per etate non debeat prebenda sacerdotalis: que ex ordinatione testatoris requirit cōtinuam residentiam z q. illam esse qui nō possit qui habeat aliud beneficiū. motus ea potissimū ratione ne fundatores re trahantur a fundatione vel dotatione eccl. iasticā: z quod clausula: non obstante: tollit statuta z cōsuetudines eccl. iasticā: non autē dispositionē

testatoris: z vide omnino quod voluit Rom. cōf. cclxxx.

f **Sebasti. Sapia.** **Dispensare.** Sentit ergo do. Abb. hic q. cū licet tia patroni. possit dispensari. q. collatio q. fieri d3 pñsbytero. cōferat nō pñsbytero. ex quo dicit. d. And. ponit in quibusdā apost. q. als cōsu luit in qōne tali. quidā. xñ. annorū. ex dispensatione epi. z cōsensu pa

gnitates nō pōt caplin diminuire sine authori tate fundatoris vel heredis. ar. c. monasteriū. xvi. q. viñ. q. est bene nota. z originaliter fuit dictum Hostiē. **f** Et per hoc dictū Calde. dicit se obti nuisse. q. epi nō pōt dispensare cōtra institutio nē bñficiū. vel ipsa: imminuere. vel cōtra eā veni re. sine cōsensu patroni: q. est semp no. Si ergo ex institutiōe bñficiū. collatio est fēda pñsbytero. nō pōt epi sine licētia patroni dispēlare vt cōfe rat nō pñsbytero. Ad idē adduco no. dictū Jmo. in. c. si. de cleri. nō resi. vbi dicit epi nō posse cō tra statutū bñficiū dispēlare. Facit q. not. in. c. at si clerici. de iudi. in. s. de adulteris. Hoc limitare nisi dispensatio haberet fieri ex necessitate ec clēsie z patronus nollet cōsentire. ad hoc addu co no. dictū dñorū d. rot. dci. cclxvi. vbi dicit. q. si patronus sine causa. nō vult cōsentire permu tationi bñficiū. pōt epi hoc facere necessitate v2 gente. sine cōsensu patroni: q. patronus nō d3 im pedire magnam vtilitatē eccl. iasticā. facit. c. i. de his q. si. a ma. par. ca. Et ad primū dictū Hostiē. adde q. no. Pau. in cle. ne in agro. s. ad hec. de sta. re. vbi dicit epi nō posse bñficiū patronatū vnire. sine pñsensu pñoni. s. fac. d. c. mōasteriū. Aut non cōstat de fundatione alterius: z tamē si bona e piscopi. z capituli sunt cōia. nō possunt suppri mere: q. epi autorizaret in facto pñrio. Sed dic q. d3 tūc recurri ad archiep. vel ad papā. facit q. no. in cle. h. de reb. eccl. nō alie. Et intellige quā do suppressio venit in eorū fauorē. Si bōa eorū sunt diuisa. tūc pñt caplin cū authoritate epi sup primere. ēt dignitatē. si subest legitima cā. ar. c. si cut vnire. de excē. pñla. Predicta pcedūt. nisi cō firmatio pape. cū clausula decreti. obster f3 pñdi cta. Ad ob. pñdictis. c. si. de ver. sig. vbi in diminu tione fuit recursus ad papā: q. volūtarie ibi ces sauerūt. Al forte epi z capitulū nō cōcordabāt. Eodē modo dic ad. c. cū olim. de cōfue. vbi vide tur pñari. q. in creāda dignitate. est recurrēduz ad papā. z per hoc habes materias gl. declaratā.

g **In glo. pen. in si. bex gl. habes quinq. opi niores. qualiter perdatur pñuilegiū: z vltra gl. ponunt alie multe opiniōes. vñ in hac materia. tot sunt opiniōes. quot sunt capita: per que dis**

prehendit subdiaconatum. quem promotus debet suscipere.

h **Anire sine consensu patroni.** Adde Car. cōf. xñ. inc. papa vñi uirad si vbi alleg. Jnn. in. c. suggestū. de iure patro. idē si vult autoriza re pñmutatiōi fm Cal. in ti. de rerū pñmutat. cōf. h. de quo per Do. in. c. vnico. in vlt. col. eo. ti. in. vi. z Lap. alle. xñ. inc. bñficia vacatā. in si. z p Ro. deci. cclxy. inc. permutatio. Jnn. cōf. cclxxi. inc. supposito. ver. tertio. Jnn. z alios in. c. q. d3 in dubijs. j. de renū. z per istū ca. cū dilect. in. h. col. j. de iurepa. z ibi gl. i. z vide istū post Jnn. in. c. vnico. in vlt. col. j. vt eccl. benefi. De. de anch. cōf. xñ. incip. ex narratis. z istum in di cto. c. suggestū. z facit tex. cū gl. in verb. apostolice. z ibi plenius pñ Car. z Jmo. in cle. q. cōtingit. de religio. domi. z restringe singulariter di ctum Cald. tribus modis. vt hic per Moder. inter quos est vnus mo dus. quādo patronus cōsentiret. vt cōditiones alterarent f3 oēs hic. z idē si heres patroni cōsentiret. ita expresse dicit hic iste. z per istā re strictionem. obtinui Bononiē. vt pño vna vice. possit epi cōsentiente herede patroni. conferre beneficiū. nō habēti ordinē sacerdotale. a te statore appositū vt in spatio. cōferretur sacerdoti. vt volēte herede. e piscop. conferat nō sacerdoti. z ita dicunt hic moderni se cōsuluisse.

Aide tu per Roma. cōf. cclxñ.

h **In gl. pe. in si. Qualiter perdat pñuilegiū.** vide hic plene p. Felin. fa cientem tres regulas cū fallentis opportunis. z no. istā gl. tāquā ma gistrā. de materia recurrere ad. l. quoties. C. de precib. impe. offe. z ad. c. si de terra. z ad. c. accedētibus. de pñui. z ad. l. volūtarie. C. de epi. tu. et ibi plene per Ly. z ad. c. suggestū. de deci. z ad. l. generaliter. C. de epi. sc. z cle. z distingue casus. vt hic per istū Barba. z Felin. **Aide tu qua liter perdat pñuilegiū.** Alex. cōf. cclxxvi. j. lib. z cclñ. Zacharias. **Aide eundē Alex. cōf. xñ. inc. vñis zc. volu. v. z Lud. ro. cōf. cclxx. Dy. in regula decet. z ibi do. Boerij in apost. h. ad eū de reg. iur. Ja. rebu. in. l. si quis. la. h. un. j. z in addi. ad eū. C. de decu. lib. x. currit**

a **¶** Secundo casu. Limita istud dictum non procedere quoniam quod non est usus privilegii quod non fuit data facultas ut dicitur: gl. est solennis in c. abbati sancti Siluani in ver. donec. ibi. ad si. de verb. sign. et faciunt quinque similia que ponit modernorum princeps domi. Jas. in l. falso. C. de diuer. rescrip. quod omnino vide quia facient tibi honorem. Aeneas falconius.

Anto. Francisc.

¶ Qualiter pda tur privilegium. et an per non usus illud pda. vide Bar. post tex. in l. i. ff. de nudin. Et an destructo loco cui concessum est privilegium intelligatur sublatum esse privilegium: vide gl. i. c. et hic dicitur. vi. q. vii. et habet per Anno. et doc. in c. cum ex iniuncto. s. oper. noui nuntia. Et adde quod cum mens concessio privilegii in dubio sit inferre leue iudicium tertio: si privilegium incipit enor- **a** miter ledere ipsum privilegium perditur et reuocatur ut in c. dilecti. de deci. et no. glos. in c. ad audienciam. eo. tit. et habet in c. in his. de priui. Et vtrum privilegium cessat ecclesie si probatur propter illicitum canonicorum: vide gl. i. c. privilegium. xi. q. ii. et glo. in c. ita nos. xxv. q. ii. Et vide spe. in ti. de instr. edi. in s. nunc videtur. in xli. si his. **7** vbi enumerat causas in quibus perditur privilegium. et an privilegium cessat ratione religionis cessante religione cessat ipsum privilegium: vide no. inci. abbate. de verb. sign. et habet per gl. in c. generaliter. xvi. q. i. et videtur tex. in c. nup. de pbe. li. vi. vbi habetur quod privilegium cessat et perditur cessante causa privilegii: quod intelligitur verum: nisi in rescripto sit appositae clausula. quod privilegium perpetuo duret ut no. in cle. ii. de rescript. et ibi per gl. si. Et an causa superueniens faciat cessare privilegium. **c** vide Jo. andr. in ca. ii. de immu. ecclie. Et adde quod privilegium durat etiam finita dignitate ut no. gl. in l. i. C. de magist. lib. xii. et in l. eam legem. s. de excu. mu. et in l. titia. s. versus. ff. de lega. ii. Et adde quod negans id quod est causa sui privilegii

currit ista materia. Si mihi plz distinctio Joa. an. aliquibus additis: quod aut querit de rescripto de legatario iurisdictionis quanto tempore pda tur et dic ut dicitur in c. si autem. et c. plerumque. ff. de rescrip. et est tex. no. i. l. falso. C. de diuer. rescrip. et ibi maxime per Bal. **¶** Aut querit de privilegio et tunc aut huius tempus annexum et standum est tempori determinato ut in l. quoties. C. de preci. imp. of. quod intelligo nisi conueniat aliter tempus quo casu dicendum est: ut. ff. de iur. iur. Quod privilegium huius in se causam tacitam vel expressam et ea cessante cessat privilegium. pone exemplum in c. suggestum. de deci. melius. in l. generaliter. C. de epi. et cle. canonizata. xvi. q. i. Aut sumus extra istos casus: et tunc aut privilegium conceditur circa iudicia: aut circa negotia. Primo casu aut ad agendum aut ad excipiendum. Si ad agendum: durat tanto tempore quanto durat actio: ut. l. si eum. s. qui iniuriat. ff. si quis cautum. Si vero datur ad excipiendum: est perpetuum ut in l. pure. s. si. ff. de doli exceptio. Nisi coprehendatur in culpa in non excipiendo tempore quo agitur contra eum. arg. in l. popo. s. rati. ff. de proc. Secundo casu: privilegium datur ad aliquid faciendum: et perditur spatio decem annorum si privilegiatus eo non utitur. ut est tex. multum notabilis in l. i. ff. de nudin. Vbi dicitur quod si princeps concedit civitati privilegium mandinarum: et civitas non utitur eo per decem annos: illud perdit. Et per hoc dicit ibi Bar. quod si princeps det privilegium studio generali quo civitas non utitur per decem annos illud perdit hoc tamen non procedit si conferret ecclesie: ut i. dicitur. Aut datur ad non faciendum: et si aliquid reseruauit sibi princeps non potest privilegiatus illi renuntiare nisi quatenus particulariter eum tangit ut in c. cum tempore. de arbi. Aut princeps nihil reuersauit sibi: et tunc aut fuit concessum persone priuate aut communi vel ecclesie. Primo casu prodit per vnicam contrauentionem. Et intellige si directe obuiat illi privilegio. Et iste est casus huius. c. et optime facit. l. ii. C. de in. do. imp. et vide omnino quod no. Bar. in l. i. C. de his qui spon. mu. pub. sub. lib. x. et vbi videtur velle quod privilegiatus ne saluat prestantias: si sponte semel soluit iudicat sibi in futurum nisi fuerit protestatus ut ibi. et nota hoc vltimum de protestatione. Item pondera quod dixi si directe obuiat: quod secus si non directe. vbi si quis habet privilegium generale ne subeat aliqua munera publica ut honores et sponte acceptauit vnum non preiudicat sibi in aliis etiam in illo si de nouo eligatur ad illud: ut in l. voluntarie. C. de excu. tuto. nisi acceptauerit officium. quod ex illo officio assumit ad alia officia: id accedendo illud vbi sibi preiudicare. arg. c. translatio. s. eo. Secundo casu non perdit nisi legitimo tempore prescribat. et iste est casus in c. si de terra. et c. accessibus. de priui. Et est ratio. quia singulares persone non possunt per contrauentionem eorum renuntiare privilegio concessio ecclesie: ideo expectatur legitima prescriptio et per hoc dico quod attentata ratio est facienda differentia an concedatur priuato an ecclesie: quod per contrauentionem perditur privilegium ex tacita renuntiatione. Ideo debemus considerare an et quando contrauentio inducat renuntiationem validam. Nam in priuato quolibet directa contrauentio inducit renuntiationem validam. arg. in c. cum renuntiat. xxv. q. i. quod coplectitur contrarium. Sed in ecclesia non potest inducere illam renuntiationem validam: quod sicut expresse non possunt canonici renuntiare privilegio concessio ecclesie. ita nec tacite. ut no. d. Innoc. in c. accedentibus.

quod perdit privilegium: ut in l. si dubitet. in s. i. et ibi gl. et Bar. ff. de fidei ius. Et an destructa ecclesia si reficiatur an privilegium duret vel resurgat vide Bar. in l. q. sum fructu. ff. de vsuf. Et adde quod si in studio paduano concederentur omnia privilegia studij bononiensis destructo studio bononiensi: non propterea studij paduanum perderet privilegia que solitum erat habere studium bononiense iam destructum: ut no. voluit Jac. bu. in l. oia. et ibi ple. per bal. C. de epi. et cle. Et vide no. gl. i. aut. qua in puincia. C. vbi de cri. agi oportet. quod dixit quod privilegium iuris communi non tollit per gnalem cassationem privilegiorum: quod est notandum.

zacharias.

Ideo in ecclesia expectatur tempus legitimum. Unde idem dicendum in alio qui ex contrauentione non posset renuntiare privilegio. Et ex his inferitur ad limitationes huius. c. quod si istud privilegium respectu utilitatis ecclesie: ista vnicam contrauentio preiudicasset canonicis respectu utilitatis eorum duntaxat: sed respectu utilitatis ecclesie possunt allegare privilegium non esse sublatum. ut no. vult Anno. in d. c. accedentibus. et probatur ratione predicta. Item dicitur ut ibi privilegium datur respectu plurium personarum vel plurium rerum: quod si quis contraueniat in vno non censetur renuntiare respectu alterius: et sic vult velle text. no. in l. voluntarie. C. de excu. tu. et ibi videas per Ly. plene de hac materia. Et hec ut dixi sufficiat ad quamdam instructionem materie: quod longissimum esset per singulas causas coplecti: ut dicit gl. hic in si. et bñ. Et per predicta diceretur quod vbi canonici possent renuntiare privilegio ecclesie indulto per vnicam contrauentionem directam perderet privilegium: quod ut dixi contrauentionem ponderat ad inferendam tacitam renuntiationem: et non est differentia regulariter an aliquid fiat expresse vel tacite.

- 1 Canonici sunt tot instituti in ecclesia quot commode possint viuere ex redditibus.
- 2 Statutum factum a capitulo continens priuata utilitatem tollit antiquam consuetudinem continentem fauorem ecclesie.
- 3 Collatio beneficij facta precibus alicuius valet si preces iuste sint alias secus.
- 4 Numerus certus canonicorum si fuerit statutus et confirmatus a papa intelligitur nisi facultates ecclesie excresecant: nam tunc poterit numerus augeri. 18. 2. 27.
- 5 Clausula solita apponi in aliquo instrumeto si fuerit casu omissa habetur pro apposita. Consuetudinem quod est apponi habetur pro appposito.
- 6 Statutes possunt venire contra statutum etiam per superiores confirmatum: sed contineat tale materiam quod sine superiore statutum non valuisset.
- 7 Prebende que postea instituuntur in ecclesia non debent esse minoris valoris quam prebende antique.
- 8 Redditi excresecantes ecclesie debent deputari pro canonicis noniter receptis: vel ut ex eis fiat noue prebende: vel conuertantur in utilitatem ecclesie.
- 9 Consortes eiusdem litis potest agere pro consorte sine mandato dummodo caneat de rato. et istud consortium quomodo contrahatur.
- 10 Coniuncta persona non admittitur ad agendum per coniuncta in his que requirunt speciale mandatum. Coniuncta persona etiam pater non posset recipere solutionem citra mandatum.
- 11 Exceptio competens post lit. contest. potest opponi lite contestata.
- 12 Coniuncta persona dicitur respectu sanguinis: et non alio respectu.
- 13 Allegans turpitudinem suam auditur vbi veretur periculum animarum.
- 14 Prebenda si fuerit collata duobus quis preferatur.
- 15 Protestatio materiam vide plene hic.
- 16 Canonicus potest esse quis sine prebenda. 13.
- 17 Canonicus quis non potest fieri cum isto pacto ut non possit petere prebendam. 24.
- 18 Protestatio non extenditur ad futura verosimiliter non cogitata.
- 19 Protestatio an et quando tollatur per actum contrarium.
- 20 Sponsus cognoscens sponsam carnaliter et protestatus quod nolebat per hoc contrahere matrimonium an valeat talis protestatio.
- 21 Laicus vtrum possit habere prebendam. 22.

in privilegio concessio ex libertate secus in privilegio concessio ex alia causa onerosa et ibi late tangit quando privilegium concessum: posset renouari.

pasca. pub. vel priua. lib. xi. et in l. domini prediorum. C. de agri. et cen. n. lib. xi. Det. de anch. in. c. cu episcopus. de off. ordina. in. vi. Anno. et Abb. in. c. consuluit. de off. deleg. Innoc. in. c. cum nobis olim. vltra medium. de elec. per istum in. c. h. de testi. cog. bo. tex. in. c. quod transla. tionem. de off. leg. Bal. in addi. Spe. in tit. de loca. et in. l. n. post prin. C. de fideic. et in

l. si quando. in pn. a C. de inoff. testa. et plenepm oder. hic Bart. Ang. Imo. et Ro. in. l. heredes. s. cu ita. ff. ad treb. Det. de anch. in. l. tres fratres. ff. de pa. Bal. in. l. p. cib. in. xxvii. co. C. de impub. et Imol. in. c. potuit. ad fi. 6 nem. de loca.

Adde tu Ale. ran. p. h. lxxvii. q. lib. vbi ponit an notari. tenea. tur apponere in instr. ea q sunt o. cosuetudine. et p. eundem. c. h. lxxvii. q. li. vbi ponit an constitutum ve. 7 niat ex natura ve. ditionis.

zacharias. Adde tu q istud dictum do. Abb. qui dicit notarium posse apponere clausulas cosuetas habere locum in notorio rogato qui fecit instrumentum secus autem de alio qui non fuit rogatus de illo instru. mento: s. ex officio vel statuto extedit illis q soli pot. ponere clausulas quas in originali competit alias non. ita no. do. l. d. ipol. ad ar. l. singu. c. xxi. inci. in iure clarum est qui alleg. pro hoc Bald. l. sing. in rub. C. de fi. instr. col. vi. ver. quarto queratur pro quo etiam vide Bart. remissive in. c. h. co. h. de preca. vbi tenet expresse dictum de quo hic non habere locum in instrumentis que non sunt in fieri. Adde tamen quod etiam notari. rogatus quis possit ponere clausulas consuetas etiam si a par. tibus non fuerit dictum ut hic: tamen non poterit iuramentum appo. nere etiam si sit de cosuetudine qd apponat nisi apponatur qd possit il. lud instrumentum extedere ad consilium sapientis. Dictum fuit sing. Anto. de bu. et Abb. post eum in. c. pe. de iure in. Alex. in. l. gallus. s. idem crede. du. ff. de libe. et post h. Nec omitto q quis notarius siue rogatus siue no. apponat clausulas in instr. aliquo nihil operantur dicte clausule si pars cuius interest illas non intelligat puta infernit notarius in ali. quo instr. inter rusticos confecto q alter renuntiabat qd dictum indebiti. qd. sine ea q omni iuri et. ita no. dixit Bar. in. l. si. s. idem qst. per illum tex. ff. de condi. indebi. quod dictum pro valde not. refert et sequitur do. Alex. consil. xli. inci. super premisso. col. iij. in princip. volu. i. vbi pro hoc alleg. l. doli. ver. diuersum. ff. de noua. quibus adde gloss. in. l. si tu. tor. ff. de bo. pos. ti. gene. et Oldr. consil. cccxxij. inci. factum tale est. col. ij. Anto. Francisc. Quantum ad presentem materiam q notarius est roga. tus conficere instrumentum qualiter debeat illud conficere. addas qd de. bet scribere quatenus est rogatus et partes dicunt non aliter. ut in. s. nos. autem. in. an. de tabellio. et habetur per Bal. in. an. si quis in aliquo do. cumeto. C. de eden. et habetur per Jo. de imo. in. l. sciendum. ff. de verbo. obli. et per do. Car. in. cle. i. s. j. de iure in. vbi dicit qd de necessitate debet esse rogatus a partibus. Et adde qd non debet scribere notarius qn cortina esset in medio contrahentium ita quod ipse possit videre et co. trahentes et deducta in contractum: ideo debet esse cautus ut debeat videre propriis oculis ut pulchre declarat Bal. in rub. de fi. instr. in. j. col. non enim debet scribere nisi qd vidit vel audiuit: et tunc debet facere mentionem quod audiuit. ut no. Inn. in. c. fraternitatis. de hereti. et p. Bal. in. d. rub. in. iij. col. in. c. cum precibus. C. de proba. Et quod nota. rius debeat primo rogari et postea stipulari et deinde publicare et con. ficere instrumentum ut per bar. in. l. generali. in. fi. C. de tabu. li. et si nota. rius stipulatur pro alio debet concipere verba hoc modo talis promi. sit mihi notario stipulanti pro seio. ita Bart. in. l. nec ei in. s. eorum. ff. de adop. et debet esse cautus notarius ut non roget in loco occulto: qz l. instrumentum valeat: tñ reddit se suspectum fm Innoc. in. d. c. j. de fid. in. stru. Et adde quod notarius potest extendere prothocolli suum et in eo omnia ponere que declarant mentem contrahentium vel testatoris non mutata substantia. et instrumentum sumptum ex prothocollo bre. ni sit plenius cu pluribus clausulis et verbis extensis. non dicitur fal. sum. Alius vero notarius qui non sit rogatus de instrumento non pot. extedere prothocollo alteri: sed debet illud publicare de verbo ad

verbum nihil addendo vel detrahendo. ut per Bald. in rub. C. de fide in. strumen. in. viij. col. et habetur per Spec. in titu. de teste. in. s. j. in versic. item quod aliquid addendum tamen est quod notarius debet extedere re prothocollo sua fm consuetudinem suam vel secundum cosuetudinem generalis aliorum notariorum si de sua non constat. ita Bald. in dicta

aut. si quis in ali. quo. et in. l. contra. crus. in. v. col. C. de fi. instrum. et Bar. in. l. si quis ex argetar. in. prin. ff. de ede. et habetur p. Alex. in. l. si prius. in. s. j. ff. de aqua plu. arc. Adde tamen qd notarius etiam non rogatus de instru. mento si ex forma statuti vel ex officio sibi in. cubente debet re. leuare instru. mentum ex prothocol. lo notari. rogati non exemplum po. test illud extedere et d. in forma coi. si aliter non apparet de cosue. tudine et mo. ex. tendendi. similia

instrumenta per ipsum notarium rogatum fm Bald. in prealle. rub. C. de fid. instr. in. xi. col. in ver. sed tertio queritur. et per Alexan. in. d. l. si prius. Et vltra predicta adde q notarius presumit rogatus apponere in in. strumento omnes clausulas consuetas apponi in similibus instru. mentis: ut declarat Pau. de cast. vltra hic alle. in. l. h. ff. de iurisd. om. iudi. Et vltra adde quod notarius addens penam in instrumento non adie. ctam a partibus tenetur de falso. ut per gl. et doc. in. l. ex ea. ff. de verb. obli. et per Bal. in. l. fin. in. i. col. C. de execu. rei iudi. quid autem si adde ret hypothecam bonorum vide Bal. in. l. i. ff. sol. ma.

a. Sebast. Sapia. Solita apponi. Vide do. Jas. in. l. vt liberis. C. de colla. in. l. certi codicilio. s. si numos. col. h. ff. si cer. pe. multa p. And. sicu. in. p. h. xij. circa mediu. in. s. h. vol. sed tñ fere oia videtur destrui per vnu dictum Bal. in. l. i. in. vi. q. ff. de iur. codi. dñ vult q ea q apponuntur de cosuetudine notariorum habent p no. appositis: qd an sit approbatum nunc non est disputandum. vide etiam cumulatam p. Seli. in. c. j. in. i. et. v. q. co. j. vt lit. no. cōtest. et limita vt per Ro. in consil. cclxxvi. questio est in fi.

b. Sebast. Sapia. Receptis. Quare text. hic semper vtitur verbo receperunt et non elegerunt. vide rationem per Car. in consil. c. iij. discus. tiam premissa dubia in. h. col.

c. Religiosus. Hec conclusio limita pmo nisi ea esset criminalis: vt est glo. in. c. cum dilecti. j. de do. et cotu. et ea no. Butr. hic ibi in. vi. col. et de ipa meminit Bal. in. l. h. C. de pfor. eius. litis. qz in criminali. no. co. paret qd p aliu. l. seruū quoq. s. publice. ff. de proc. et ita do. hic i. h. co. ita intelliges glo. in. d. c. cu dilecti. et i. c. b. qppe. iij. q. vi. l. aliud volue. rit Bal. in. d. s. publice. s. intellige qn ageret o delicto annexo aut cor. relatio: vt puta adulterio et incestu. fm adaria. in. c. venientes. j. de aca. cus. i. pe. char. i. xxx. fal. et b. plz mihi q multa l. p mixtura q non lice. ret simplr. p tex. singu. in. l. si cōem. ff. que ad ser. amit. Limita scdo duz modo lis sit ptestata cu oib. pfor. fm Bu. et sequaces hic p tex. in. d. l. h. C. de pfor. eius. litis. Alijs tñ modis limita. hec conclusio vt hic p doc. moder. post Bu. et Imo. vcz dñm dñm eius pfor. tñ sit indiuiduū: se. cus si diuiduū. vt hic i. gl. l. Bu. La. et Imo. s. Itē nisi pfor. eēt psona als inhabilis ad agēdū de q p Imo. in. d. cle. religiosus. et p moder. hic. Adde tu Spe. in tit. de actore. ver. itē pfor. et ver. itē ad p̄sens. et in casib. in qbus qs pot. p pcuratorē pparere etiam in criminali: de quib. in. d. s. publice. et per Lep. consil. xlvj. cosors admittetur pro consorte. Anto. Fran. An aut et qn in causa criminali admittat pcurator vi de ordinaria gl. in. c. venies. j. de accu. et habet in. c. tue. de proc. et plene p Bar. et doc. in. l. pe. in. s. ad crimē. ff. de publi. ind. Et an et qn cosors possit p pforte pparere sine mādator: vltra hic alle. habet p Spe. i. tit. de act. in ver. itē pfor. et in x. ad presentis. et h. p Car. in. cle. i. in. ix. q. de pcu. Et an pfor. appellas si detineat sniam illa p̄sit non appellā. ti vel si faciat compositionem illa profit vel noceat non cōponēti. vide Spe. in ti. de appel. in. s. j. in ver. itē si plures. et in ver. itē qd si illa. Et q dicant esse pfortes et que sit differētia inter consortes et socios. vi. de per glo. et Bal. in. l. dudum. in. fi. C. de contrahen. emp. in. l. i. in. j. col. C. de comuni ser. ma. et per gl. in. s. de oblig. que ex quasi contractu. in. s. item si inter. per Bal. in. c. j. quid sit inuesti. in. vi. feud.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

a zacharias. **¶** Lit. cōtestatiōe. Amplio istud dictū. Nam nō tm pcedere post lit. test. s. etia post terminū a iudice p̄fixū, ad pponendū oēs dilatorias, qz nihilomin⁹ dilatorie de nouo orie, his nō obstatib⁹ pro poni poterūt, q̄nis sine facto aduersarij oriant. ita nō. Bar. in. l. i. col. iij. ver. q̄ro quid. z in. l. cogi. C. de pe. here. Bal. in. l. per hanc. C. d. tēpo. appel. Ludo. ro. z ad. d. in. l. i. sti. pulatio. s. habet. ff. de no. ope. nū. Jac. de bellou. z Jaco. de rauē. in aut. presente. C. de fideiussor. re probat op̄i. Bal. in. l. perēptorias. C. sen. rescri. non pos. z Innocē. in. ca. pastoralis. 11 quā Abb. ibidē col. ix. ver. venio a nunc post glo. z ibi etiā Feli. col. v. ver. itē queri tur. de exce. plus dico q̄ etiā si sup 12 ueniret post pa b ctū de nō litigā do ita sing. Ant. de bu. col. xxiij. d. iij. Abb. in. d. c. c. pastoralis. col. iij. vj. ver. secundo potest intelligi. z ibi et Feli. z Se mi. in. c. i. s. illuz. co. penul. de rest. spolia. lib. vi. **¶** Sebast. Sapia. **b** Canonici. vi de Feli. in. c. edo ceri. j. de rescrip. 13 vbi reprobat vna d fallētiā quā po nit ibi do. Ant. de bu. xviij. eūde Feli. in. c. nōnulli. s. i. j. de rescrip. **c** Dicā in. c. nō nulli. Ibi. nihil t̄git. cū gl. con cordat Butrig. z do. hic z Spe. z Jo. an. in. ti. de rescript. present. s. rōne quodq. x sic. sed nūqd ca nonicus. Hosti. in. sum. tit. de rescrip. s. que pos sunt. in. vj. char. x. xvj. ibi z nū quid pro canoni cis. istuz in. c. cor ram. in. ij. col. de 14 offi. deleg. z in. c. fi. in. iij. co. de de po. licet contrariū velit glo. s. ibi ad fi. z istū in. c. cum dilectus. in. iij. col. propter gl. i. j. de cōsue. Butri. Jmo. z istū in. c. fi. de procu. licet gl. fin. ibi in. fin. z gl. ij. in. fi. in. c. i. eo. tit. voluerint cōtrariū. Archi. in. c. statutum. s. vero. de rescrip. in. vi. vbi dicit ita esse de stylo curie. z Jo. and. in. d. addit. dicit se ita habuisse ab auditore contradictoriarum. z sic concludit q̄ vbiqz sit mentio de coniunctis. intelligitur de coniū ctione carnali. Est verum. q̄ quantum ad ius reuerentiale. non min⁹ inmo plus consideratur coniunctio spiritualis. quam carnalis. c. qua lis. in. ver. multo ampliori. h. q. vj. z. c. pictatium. ibi multo magis. xxi. q. iij. Sed quo ad iudicialia. z alios effectus. quibus attēditur ius san guinis. secus est. **¶** Adde tu. an coniunctus agat pro coniuncto. z an solutionem reci piat. z vsqz ad quem gradum debeat esse coniunctus. Alexan. cōsi. iij. s. lib. z an maior sit cōsanguinitas spiritualis. q̄ carnalis. per eundem

confi. cxxv. z gl. h. d. Ro. sing. suis. sol. xviij. vbi etiam concludit quod amicus pro amico agere non potest absqz mandato.

zacharias. **¶** Adde dū alleg. Ro. in suis sing. dic qd est sing. delā. qd incip. Cyn. in. l. exigendi. z seq. inci. tu scis bene quis sit amicus. Et si vis videre ad saturitatē de ista materia vide per Alex. in. l. non solum.

detur qd debeat primo recepto: vt in. c. statuis mus. de maio. z obed. z si simul sunt recepti loc⁹ est gratificatiō: vt in. c. pe. de rescri. lib. vi. **¶** In gl. in xbo sine p̄iudicio. ibi p̄ sūū factū. **¶** Et ex hoc habes vna solutionem ad contrariū quod protestatio canonicorū non profuit: hic qz fuit sublata per contrariū factum scilicet recipiendo illos in canonicos. z ad hoc quotidie allegatur iste tex. iuncta gl. quod per contrarium factūz tol litur protestatio. do. Ant. dicit z bene. quod cor rupte ad hoc allegatur iste tex. qz p̄testatio non erat cōtraria facto. nam canonici receperunt il los in canonicos z volebant eos esse canonicos. Nec p̄testatio repugnabat s. veniebat ad tollen dū ius cōsecutiū ad factū gestū. Nam canonici debent de iure habere prebendam saltem ex red ditibus superexcessitibus: vt. c. relati. de pre ben. ad hoc ius cōsecutiū tollendum tenebat ista protestatio. Unde colligitur qd protestatio tendens ad tollendū ius quod venit cōsecutiue ad factū ex iuris dispositione non valeat seu tol litur per explicationē actus. **¶** Cōtra hoc opp. de. l. per seruū. ff. de vsu z habi. s. i. vbi tex. no. vi detur innuere p̄trariū si em̄ testator legat vsu fructum alicuius rei sine vsu non valet legatum. Quia vsufruct⁹ nō est sine vsu. Ita receptio de bebat hic inuadit ex quo tollebatur substan tia negotij. Sol. hec materia p̄testatiōis est mul tū plix z periculosa. z si vis plene instrui z fun damentaliter. vide per Joann. and. post Joan. mona. in. regu. in generali. de reg. iur. in mercu. z per Bar. in. l. non solum. s. morte. ff. de noui ope ris nuntia. domi. Ant. tractat aliqua hic: sed nō ita plene vt tangit in predictis locis. **¶** Attingā succincte nō ad euacuandam materiam: sed pro aliqua generali instructiōe quo ad declaranduz articulū huius. c. Unde dicēdum q̄ aliquando protestatio venit ad tollendū id qd venit conse cutiue ad factū: exemplū: vt. s. Quisqz p̄testatio est cōtraria facto. z dicitur cōtraria qū factum z protestatio se nō cōpatiuntur: sed sunt oīno con traria. exemplū. si protestor quod nō intendo con trahere matrimoniū cum berta: z tamen postea de facto cōtraho cū illa. Quandoqz protestatio venit ad declarandum factum multipliciter in telligibile z ad dandum intellectum contra cō munē intelligentiam. **¶** Circa primū distinguit hic do. Ant. quia aut protestatio fit super depē dentibus a mera facultate p̄testatis z valet p̄te statio: vt. d. l. per seruū. s. i. z pone exemplū: vt. s. Aut p̄testatio fit super depēdētibus a cōsensu z potestate duorū. s. p̄testatis z alterius. Tunc si fit sine cōsensu partis tollitur p̄testatio per ex plicationē alterius actus: qz qui vult aīcedens vult z cōsequēs Nec possum ego p̄testari in pre iudiciū alteri⁹ sine cōsensu illius: ad hoc qd nō. in. c. fi. de cōdi. appo. Aut habet cōsensu partis z v3 p̄testatio. vt ibi nō. Allegat etiaz. c. diaconi. xxiij. dist. vbi tex. dicit q̄ si ordinā dū in diaconū

liuss familias. ff. qui satisfda. cogan. qui alleg. gl. sing. in. l. in eo. s. fi. ff. de reg. iur. quem refert z sequitur Barthol. lozi. in suo tracta. fallen. re gula. lxxxiij. fallen. iij. **d** Sebast. Sapia. **¶** Turpitudinem propriam. Vide ad hanc glo. nota. per dominum Jaso. in. l. iusurandum quod ex conventionē. s. fi. ff. de iure iuran. vbi late examinat quando quis possit allegare turpi tudinem suam. **e** Ibi per contrarium factum. De materia protestationis hic plene per scribentes per Innocentium z alios in capitu. cum ana. de electio. z aliquid in capitu. vidua. z de regula. z in. c. primo. quod metus cau sa. plenissime per moder. hic z per Alexandrum z alios post Bartol. in. l. non solum. s. morte. ff. de noui oper. nuntia. z per Joan. and. post Jo. mona. in. regu. in generali. de regu. iur. in mercuria. cum remissioni bus datis per eos.

protestetur

- a **C**onsenserit. Adde vt per cons. cccxi. per Alex. cons. xvi. iij. lib. 2. cons. lxxix. vbi ponit de protestatione inhibitoria.
- b **I**uuat. Adde qd conductor protestans qd nō vult tēneri de incendio tenetur tñ si incendiū fiat per familiā suā. casus est sing. fm Ro. in. l. qui insulam. §. colonus. ff. loca. licet. locator protestationi consentiat.

Zacharias.

Adde qd i al. le. l. q. insula. di. git vt h. p. mittit. L. u. ro. en. casum sing. q. ductor. vt. §. sin. suo. xxi. inci. si q. p. misit. vel exp. sit. Bar. en. in. ill. in. l. si. §. ite si p. dixerit. ff. naut. cau. stab. vi. def. sentire. Siuz. dū d. qd si naute vt caupones p. p. hospites reci. piat. p. testent. se nolle teneri d. dā no qd possit pa. ti. qd v. z. talis p. testatio sine p. sen. tiat. hospites si. ne nō. Et istud ē de directo §. di. ctū Abb. 2. scri. bētiū hic dū di. cū q. p. testatio nō v. z. §. ill. d. cō. secutiue ex dispo. sitione iuris de. p. det. competit. em. d. hospiti. b. 2. tra. caupones 2. nautas b. f. i. c. i. u. m. ex lege. vt i. alleg. ti. nau. caupo. 2c. p. totū. cū si. Sed posses illos con. cordare qd verū est q. p. testatio nō possit d. ro. ga. re dispositiōi iu. ris put iura per eos alle. dicūt. se. cus antez si talis dispositio iuris posset tolli. ita di. do. abb. i. c. cu. mana. co. iij. ver. §. predi. per illū tex. de ele. p. quo bñ facit tex. i. aut. excipit. C. de bo. q. libe. 2. qd no. in. c. verū. de condi. apposi.

c **E**x cā p. habili. adde paul. de ca. 2. si. xlv. in secūda imp. s. s. iōe in anti. q. s. vbi ponit an valeat p. testatio cōtrahētis ma. trimoniū 2. dicē. tis q. nō intēdit. 3. herē nisi dos solnatur.

Sebasti. Sapia.

d **M**etus. Nun. quid aut si aliq. s. hat p. metuz. 2. p. testet. clam pro. pter metū potētis añ 2. post. 3. ctū se facturū coacte. 2. hec p. testatio va. leat. Bald. in. l. clari. C. de fidei. cō. v. velle q. sic vt cōtract. rescindatur qñ cōtractus est cōtra bonos mores. 2. ad hoc etiā videt. sol. restringe.

re. d. Alex. in cōs. xvi. ponderatis. in. iij. vol. liij. verior opi. est q. indi. stincte valeat si est iust. metus vt sentit. 1. dau. de ca. in. l. qui in aliena. §. si. ff. de acqui. here. 2. concludit Soc. in cōs. cclxij. circa primum. col. iij. in. ij. parte. 2. ita ego hoc anno consului in pulchro casu.

e **Z**acharias. **N**ō cōsensit. Hoc est verū nisi talis p. testatio facta fuis. set ipsi creditori.

ris cum factū subse. quēs est cōtrariū p. testatiōi. 2. distingue. vt. §. q. aut fit p. testatio in dependē. tib. a mera potestate protestātis. 2. valet p. testa. tio. exēplū si prius p. testor. q. nō intēdo aliquid dicere §. fidē. Si postmodū dico aliquid contra fidē defendit me p. testatio. vt. xxiij. qd. i. hec est fides. Item pone exēplū in testatore. qui dicit. cui his legauero semel legatū esse volo si postea bis legat nō valet nisi vnū legatū. vt. l. si quis in princip. ff. de leg. iij. Item facit. d. l. per seruū. aut actus pendet a voluntate p. testantis 2. alterius.

b **T**ūc si ille cōsensit protestationi iuuat. b. p. testas. tio. vt. d. c. cumana. 2. q. nō. in. c. si. j. de cōd. appo. Aut ille nō consentit. 2. tunc si protestatio fit ex causa probabili. tenet p. testatio. Exēplū in. fertur mihi metus. vt. cōtrahā. matrimoniū cū berta. si p. testor. qd nō intendo contrahere. li. cet. per metū exprimā verba apta ad matrimo. niū nihilomin. valet p. testatio facta in contra. riū. vt. in. c. lotharius. xxi. qd. ij. 2. c. j. qd me. cau. Si aut nō subest iusta causa p. testadi tollit p. tes. statio per cōtrariū factū. nā quēadmodū condi. tio in mente retenta nō prodest ex quo pure cō. trahit cū aliqua. vt. l. si nō repetendi. C. de condi. ob causam. ita 2. protestatio facta parte ignoran. te nō d. z. prodesse ex quo postea pure gerit actū cum parte. Ex quo inferitur ad questionē quoti. dianā quidā ad instātiā amici dixit se velle fides. de iungere pro illo. ille postea corā testibus prote. status est quod per illam fidei iussione. nōlebat obligari. deinde fidei iussit pure apud creditore.

c **C**erte protestatio tollitur tunc per contrarium factum cui creditor non consensit. vt. voluit bar. to. in. l. non soluz. §. morte. ff. de no. oper. nuntia.

d **Q**uādoq. protestatio fit super actu in quo ius facit presumptionem iuris 2. de iure 2. prote. statio tendit ad tollendā illaz p. sump. tiōne. 1. Do. ne exēplū. ius presumit q. si sponsus cognoscit spōsam de futuro immediate cōtrahit infimo. niū de p. senti. in. c. is qui. de spō. pone qd spōsus protestetur qd non intendit eā cognoscere ani. mo cōtrahendi matrimoniū 2. mulier cōsensit. nunquid protestatio tollitur per contrarium fa. ctū subse. quēs. In quo dico qd vbi cessaret tur. p. tūdo valeret p. testatio ex quo pars in cui. fa. uorē ius presumit p. sentit. p. testationi. hoc p. bo. arg. eorū q. nō. in. aut. sed iam necesse. C. de dona. ante nup. vbi dicit. Eyn. 2. cōiter iuriste. qd cōtra presumptionē iuris 2. de iure admittit. p. batio p. cōfessionē illius in cuius fauorē ius presumit. 2. dixi i. d. c. is qui. Si ergo ex postfacto tollit p. sump. tio iuris p. cōfessionē partis. multo fortius vbi apparet de voluntate ante factū. Facit quod no. Innoc. in. c. plerūq. de immu. eccle. sed vbi tur. p. tūdo versatur in p. testatiōe vt in exēplo fm is. so non valet p. testatio. dictū est no. Innoc. in. c. venies. de spō. 2. hec breuissime quo ad secūdu.

e **Q**uo ad vltimū qñ p. testatio venit ad dādū certū intellectū facto multipliciter intelligibili. nō tollitur per factū sequens licet prima fronte videatur cōtrariū. sed debet intelligi fm p. testa. tionē protestātis. Et intelligo quando protesta. tio est facta in p. sentia illius cui. interesse vertit. exēplū. existens coram iudice recepto libello. dicit q. respondere vult nō tñ animo lit. contes. ta. hec protestatio prodest. vt. voluit hic Anno. 2. ad hoc allegatur quotidie dictū Anno. 2. idem voluit in. d. c. vnico. de lit. contest. sequitur Bar. in. d. §. morte. nam ad libellū potest responderi multipliciter 2. aio litē contest. 2. animo iudicem

in. c. dixit dñs. xxi. q. j. putarē ē q. talis p. batio posset fieri per inspe. ctionē obstetricū 2. matronarū honestarū q. deponerent illā nō fuisse cognitā per ea q. habent 2. notatur in. c. fraternitatis. de frig. 2. malest.

d iij

vt voluit Bart. in alleg. l. non so. lum. §. morte. co. vij. concor. quas tradit ibi Alex. col. xij. v. itē in. quātū. 2. in. l. pa. cta nouissima. co. lū. iij. C. de pac. 2. ang. l. l. mora. co. ij. de vsu. vel nisi iterueniret iust. met. respectu p. testātis ita qd co. rā creditore fides iussor nō aude. ret protestari. vt. no. Bar. 2. Alex. i. l. g. aliena. §. cel. sus. ff. de acqui. here. 2. Bal. in. l. clari. circa fi. C. §. fideicom. Alex. latissime cōs. xvi. incip. pōderatis. col. si. vol. iij.

f **P**er cōfessio. nē. Adde in ter. minis istis. De. de ancha. consil. ccc. vbi ponit an spōsa. p. xba de p. senti. q. inuit ad domū viri 2. secū cōcubuit deinde aufugit in mona. steriū vt ibi p. f. teret an p. sumat. cognita si p. cesse. rat protestatio 2. sequat. confessio ēt mariti q. non fuit cognita.

Ant. Fran.

Circa hoc an mulier q. cohābi. tauit viro presu. matur ab eo co. gnitay. nō. puto dicendū q. si illi cohābitauit sola cū solo i loco o. c. culto nedū i eo. dē lecto. 3. i late. bris 2. in locis su. spectis insurgit nedū violēta. 3. violētissima pre. sumptio qd fue. rit cognita. vt in. c. illd. 2. i. c. l. fas. §. p. sumpti. posset tñ illa q. dicit se nō fuisse cognitā cōtra talē p. sum. ptionē probare. 3. rium. quā p. ba. tionē pōt facere per testes fm q. voluit gl. multū notabilis ad hoc

Sanonimianus super Prima parte primi.

Ad dictū Jmo. vide Ang. in l. nō videret. la. ff. de iniur. z. in l. q. in a
liena. ff. de acq. her. z. in cōf. m. l. i. c. x. v. Bal. in l. i. c. ybi q. s. decu. v. l.
coarcta. in ver. sciāt. vbi refert istud dictū Jmo. p. quo dicit ibi eē tex.
z. p. de anch. in c. v. t. quis duas. de elec. lib. vi. Jmo. in l. non soluz. s.
morte. ff. de no. ope. nun. z. ibi Alexā. in fi. z. Jmo. hic. z. Bald. in c. j. in
fin. ver. an apud
iudicē v. l. curiā. z.
Alige. in aut. de
exhib. re. s. j. z. in
d. l. nō videt. d. t. a
se practicasse hec
tra quēdā ma
gnū aduocatū q
ex hoc satis fuit
iratus z. turbat?
z. vide Jmo. in l.
quidā gulebāt.
in vlt. col. ff. d. re
iud. z. l. si ita scri
ptus. ff. de leg. j.
Adde tu qd
operet respōsio
facta libello. dū
dicit nō aīo cōte
stādi litē z. alex.
z. si. gl. incipit. in
casu z. lite. co. i. ff.
in p. n. z. ver. ex q
bus iher. vol. i. ff.
Adde et mat
the. mat. l. i. ff. fin
gu. suo inci. nota
cautelam q. sem
per reus. z. quis
ista sit optia cau
tela p. fugiētib?
reis. dic tu nihil
lomin? q. index
taliter respōderi
reo p. t. precipere
vt pure litē con
testet. q. si ille re
cuset esto q. non
possit talis iudex
p. n. tiare habes b
re litē p. eo z. ier.
stātā pcedet. tū
rōe contumacie
ad primū z. scōm
decretū. ita sing.
voluit Bar. in l.
p. sentaneū. p. gl.
ibi in ver. contu
macia. C. q. i. o. et
q. i. iud. vbi dicit
gl. illā multis iu
uenib? doctoris
bus sepe multuz
verecūdie causa
re refert z. sequit
matte. mate. in.
s. alleg. l. i. ff.
Et an tollat
prima p. testatio
facta iudici d. in
cōpetētia si act?
postea fiat absq.
p. testatiōe. Pau.
de cast. z. l. c. x. v. j.
in nouis in secū
dā impressiōe d. t. q. sufficit prima p. testatio. no. per Bar. post Jac.
de are. z. in l. pacta nouissima. C. de pac. iuncta. l. si. C. de excep.

Sebasti. Sapia. **C**essante. Et hoc probat per illud quod dicit
idem Abb. in c. dilectus. de preben. vbi dicit q. si receptio fiat hoc mo
do. recipimus te supra numerum canonicorum nō frangitur numer?
canonicorum ita etiam videt d. c. d. q. per istā p. testatiōe non frā
gatur etiam numerus canonicorum.

Et alibi non ita bene probatur. Adde But. Jmo. z. Domi. hic. qui
late se extendunt.

Sebasti. Sapia. **P**rebenda. vide Car. in 2. si. c. x. v. j. Nicodemus.

Mā prebēda. Adde Car. in cle. fi. in. ff. q. de preben. z. in xi. q. d. vbi de
clarat pulchre quod duplex est prebenda. z. ibidē. xi. q. d. z. per Jmol.
ibi in prima charta z. istū in c. maioribus. de preben. car. consil. c. x. l. in
cipi. sanctissimus. ad finem. vbi facit singulare. d. c. dilecto. de ista me
minit Do. in c. placuit. x. x. x. dist. z. Jmo. in c. ff. de instit. Archid. in c.

si quis. el. i. ff. q.
i. ff. z. diffinitionē
prebende ponit
Arch. i. c. aliena
tiones. sup. ver. p.
bende. x. q. d. z.
p. l. hosti. in sum.
in titu. de prebē.
s. j. ff. de anch.
in rub. de concess.
prebē. in cle. z. in
repet. clem. j. eo.
tit. z. bo. glo. in c.
is cui in glo. fi. in
fi. de sent. ex cō. in
vi. Rotā decis.
cccc. l. v. inci. qui
dam habēs. Jmo.
nocē. z. plene per
moder. hic p. ar
chi. in c. si cleric?
de preben. i. v. j. z.
ibi per alios cuz
alīs concor. hic
positis p. mode.
qui ponit an col
latio canonicatu
dicat collata pre
bēda. vide hic p.
eos. Jtē an pre
bēda sit accessō
ria ad canōicatu.
Adde tu. d. p.
positum in c. cō
suetudinis. xi. di
stin. z. quādo lai
cus sit capax spi
rituali z. vide ro.
consil. c. l. x. v. j.

Secundo no. ex gl. quod licite fiunt p. lai
cis in ecclesia prebende. Et refert Lōpo. hoc ser
uari in ecclesia sancti Martini carnoten. vbi assi
gnantur aliq. prebende nobilibus ratiōe pau
pertatis vel alicui? seruitū? tēporalis. pro hoc. c.
possessioes. x. v. j. q. d. i. vbi ecclesia pōt pauperi cō
cedere vsum fructum alicuius possessionis. An
de ecclesia debet sua bona communicare paupes
ribus. x. v. j. questio. j. c. si. Dicit etiam hic Lōpo.
quod propter communionem que est inter p. bē
dam z. canoniā si prebēda solita cōferri cano
nico cōfertur clerico videtur etiā collatus cano
nicatus. q. quod bene no. pro hoc facit optime in
dicio meo. c. trāslato. s. eodem. **E**t in gloss. in
verb. nihil perciperēt. ibi simoniacū fuisse: nota
bū gl. quod si receptus in canonicū facit pactū.
vt nihil omnino petat ratiōe canonie committi
tur simonia: sed nō probatur per text. quē gloss.
alleg. sed optime facit. c. per tuas. i. ff. de simo. z. de
clara. vt. s. d. i. c. **E**t in fi. gl. loquitur aliquantū
lūm obscure: seu forte voluit intelligere: vt intel
ligit Jnn. quod canonici fecerunt statutū per se
vt recipiendi vltra numerum nihil perciperent
de canoniā: nam siue statutum sit bonum siue sit
malum nō committitur simonia secundum eum
z. bene. Quia cum nullo sit pactū nec ex sola edi
tione statuti videtur aliquid spirituale: q. vendi
tio nō consistit sine precio. in. s. pretium institut.

Sed si statutū le
geretur tempore receptiōis in canonicū quo ca
netur vt aliquid detur vel promittat recipiend?
promitteret obseruare: tunc bene cōmitteret si
monia quod bene no. Nam secundum Hostien. si
cut cōsuetudo non excusat: ita nec statutū. j. de
simo veniens. z. c. non satis. Et intellige secūdu
Hostien. quando statutum nutriet priuatū cō
modum z. temporale. secus si publicum z. spiri
tuale. Et per hoc dictum dicit hic doctores: ca
nonicos nō excusari si per statutum exigunt ali
quid temporale a nouiter recipiēdo seu recepto

col. Do. post Lap. in c. si postq. in. ff. col. de prebē. in. vi. z. Do. in. c. si.
in. s. j. in. i. not. de cōsue. in. vi. z. Car. cōf. cy. incip. dñs noster papa. in
prima charta. z. istū in c. ex parte. lo. j. ad fi. de spon. Card. in cle. fi. in
j. col. j. de rescrip. Cōtrariū tenent Jde. de anch. z. Jmol. in. d. c. si cle
ricus. z. Jde. de anch. in repe. regu. accessorum. in. x. l. i. colum. de reg
iur. in. vi. z. Jmo. in. c. cum te. in vlti. col. ver. item etiā. de rescrip. z. ibi
But. variat quod collata prebenda non intelligitur collatus cano
nicatus per illum tex. tene primū per gl. z. in c. proposuit. in ver. inue
stituit. j. de cōf. preben. z. per tex. in. c. peruenit. lo. j. ad fi. de appel.
z. in c. proposuit. de cleri. ex com. mi.

diuidendum

a ¶ In. c. ad apostolicam. de simo. ille. tex. solet ad multa dicta allegari dicam ibi: an istud quod dicit hic iste habeat locū in clericis vt valeat consuetudo q̄ clericus det clericis. dic q̄ nō fm eūdē in. c. Jacobus. ad fi. j. de simo. r̄ ibi Jo. de ana. r̄ ponitur ibi ratio per Abb. quas sentit hic in fi. r̄ est additio r̄ hāc cōsiderationē ad dictū. c. cū ad apostolicam. habuit

iste in ca. cum ab omni. in. iij. co. de vita r̄ hone. cle. r̄ hoc teneas. licet Joā. de ana. in. c. sicut p̄ certo. ad finē. j. de simo. dicat se non videre differētiā. an p̄statatur ratione statuti vel consuetudinis nec p̄cedit dictum Abb. in prima pte statuti. q. xc. dū dicit valere statuti q̄ qui recipit in canonicum soluat a pallium ecclesie. **26** ¶ Adde tu q̄ b p̄textu consuetudinis inueterate nō valeret. Actus in rispatronat⁹ datus in feudū: q̄ ita cōmittitur simo c. nā i annexis spiritalibus: sicut in ipsis spūalibus: r̄ ita voluit Ro. cōsilio. cccxix. et q̄ nulla promissio. nulla pactio valeat p̄ obtinēdo qd spūale. sicut luit idē Ro. cōs. cccxvii. vbi voluit qd non valeat p̄missio canonica: tus fctā alicui: vt det ei voces ad iuspatronatus. r̄ d̄t Ro. sing. suis folio. ix. referēdo Archidia. lxxij. distinc. c. si quis. qd non valet statutū negatiue cōceptū. q̄ nullus recipiatur in cōfraria nisi soluat puta. r̄. per ca. ad apostolicā. tamē subdit qd intēdebat consilere cōtrariū. r̄ dicit ea. co. referēdo Jo. r̄ Jo. and. in. c. ad aures. de simo. q̄ e valet statutū episcopi quod nullus excommunicatus absoluitur. nisi soluat decē singulo mense.

b ¶ Dicit etiam hic Inno. hoc dictum crederem verū nullo stāte statuto. si vero statutū extaret vt nihil peteretur r̄ aliquid sponte daretur nō habito respectu ad statutū nulla committeret simonia si sponte faceret r̄ cessaret cōpulsio. r̄ metus cōpulsionis. q̄ ex proposito distinguunt maleficia. l. verū. r̄. l. qui ea mēte. ff. de fur. c. cum voluntate. de sen. excō. al̄s non p̄cedit istud dictū per tex. optimū in. c. dilectus. lo. ij. r̄ ibi iste. de simo. r̄ ibi Jo. de ana. r̄ Maria. r̄ per tex. in. l. nouissime. in ver. cōpulsus. ff. qd fal. tut. autho. r̄ ibi Bal. r̄ Jo. and. in regula bona fides. de reg. in. in. vj. in mercu. r̄ in. c. pretereā. el. ij. de iurepatro. r̄ Joā. de ana. in. c. ij. in. xiiij. co. de delic. pue. ¶ Pet. de ancha. in clement. present. in. v. no. de censib. Joā. de ana. in. c. sicut tuis. in. j. colum. j. de simo. Bal. in. l. falsus. ad finem. C. de fur. r̄ in. l. omnem. ad fi. C. ad tertū. bar.

in. l. creditor. in fi. prin. ff. de sol. But. r̄ Imo. post hosti. in. c. i. de offic. dele. Jo. and. r̄ omnes in. c. significauit. de cens. r̄ ¶ De. de anch. consil. lx. inci. in causa qae vertitur.

c ¶ Sebastia. Sapia. ¶ Epale. vide oīno Archi. in. c. eo. q. i. circa fin. zacharias. ¶ Quod superest dedit eis. Adde qd in p̄benda singular.

no. gl. ad quā quotidie fit remissio cum queritur an recepti vltra numerū debeant habere stallū in choro. vocē in capitulo. distributiones quotidianas. r̄ alia que soliti sunt canonici recipere vltra gl. reperiuntur alie opiniones varie Innocē. r̄ Compost. de directo sequunt cōtrariā opinio nem. distinguunt em̄ q̄ aut in loco est cōsuetudo q̄ canonici installetur. tunc ad limites installationis cōsequit vocem. si em̄ fuerit installat⁹ in choro habebit ea q̄ sunt chori. si in capitulo habebit que sunt de capitulo. Si aut nō subest cā si ue cōsuetudo installationis dicit q̄ eo ipso qd recipitur seu instituitur habebit plenū ius cano

f nie. ¶ q̄ l̄ r̄ temporalia nō trāsserant sine traditiōe vt. l. traditionib⁹. C. de pac. secus tñ in spiritalibus. ¶ Pro quo vide bo. tex. in. c. si tibi absenti. de p̄bē. li. vj. Jo. an. distinguit inter receptū authoritate superioris r̄ receptum voluntate capituli. ¶ Primo casu receptus nihil consequatur. Scdō debet habere vocē in capitulo r̄ distributiones r̄ si. Et sit ratio diuersitatis. q̄ subuenit ei qui in necessitate cōstituit⁹ est. vt in. c. ab arbitris. r̄ ibi gl. fi. de offi. ole. lib. vj. Jo. de lig. hoc impugnat q̄ pinguius ius habet recepti authoritate pape q̄ capituli. vt p̄ in. c. hī qui. de p̄bē. li. vj. ¶ Do. de ro. decif. cccclij. al̄s. cccclij. dicūt qd de consuetudine curie approbatū est qd isti recepti vltra numerū nihil interim recipiāt q̄ non habet plenū ius. Quinimo talis canonicat⁹ vacat post collationē p̄bēde sibi factā cui est annexus canonicat⁹. loquunt tñ d̄ receptis pape authoritate. ¶ Ant. distinguit qd aut papamadat aliquē recipi cū plenitudine iuris canonicalis. vt in. c. dilectus filius. de p̄bē. r̄ in. c. p̄posuit. de concess. p̄bē. q̄ tunc talis debet habere oīa. ¶ Aut mandauit istū simpliciter recipi vltra numerū: r̄ tūc p̄cedit opi. glo. ¶ Aut quis recipit autoritate capituli: r̄ tūc debet talis omnia iura recipere r̄ cōsequi. ar. hic. ¶ Credo qd ista qd depēdeat a de cisiōe alteri⁹ qdōis an. s. p̄ resectionē vltra numerū frangat numer⁹. nā si numer⁹ frangitur nō vi deo quare iste recept⁹ nō debet oīa habere licet non habeat p̄bendā. Nam habere vocem in capitulo r̄ stallū in choro r̄ distributiones quotidianas r̄ similia. nō sunt ista accessoria ad p̄bendā sed ad canonicatū. nā a principio erāt canonici sine p̄dēdis distinctis: maxime qñ ecclia non

30 habebat tpalia. xij. q. i. c. vidētes. ¶ r̄ p̄t q̄s p̄fecte esse canonicus absq̄ p̄bēda s̄ vt no. Innoc. in. c. fina. de cleri. non residen. Ex separat̄is ergo non debet fieri illatio: vt in. c. ij. de trāslati. episcopi. r̄ in. l. papinianus exuli. ff. de mino. cum ergo ista sunt accessoria ad canonicatum translato canonicatū etiam ista trāsseruntur: vt in. c. translato. s̄. eodem. Unde ad propositam questionem

h dicerē. quod aut canonici b̄ receperunt aliquem simpliciter vltra numerū r̄ frangitur numerus: vt patet hic. ibi in derogationem sue constitutionis r̄ cetera per consequens sic receptus debet

31 cus dicā i. c. ij. fi. de p̄sue. vbi p̄istū i. fi. r̄ i. c. trāsmilla. i. ij. col. j. de elect. i. x. cōclūde p̄ eūdē. Imo. i. c. p̄posuit. i. xj. col. x. circa quartū. de cōces. p̄bē. ¶ De. de anc. in regu. sine possessione. in. xxiij. col. de reg. iur. lib. vj. zacharias. ¶ P̄d̄t esse canonic⁹ absq̄ p̄bēda. Ad d̄ q̄ talis canonicus absq̄ p̄bēda nō dicitur beneficiatus. ita no. Abb. in. c. in nra. in tertio no. de rescrip. qd p̄cedit tā in recepto de mādato pape q̄ ex voluntate capituli: vt no. hic Gal. quē sequit Inno. licet Abb. post Joā. and. r̄ Ant. de bu. vbi. s̄. alr̄ dicūt. verior tñ mihi v̄ Gal. opi. mādaturū est pape fm naturā capituli ad qd dirigūt regulari d̄: vel fm intentionē eius q̄ verisim̄l v̄ fuisse vt nō debeat esse deterioris cōditionis q̄ si esset simplr̄ receptus a caplo. vt no. doc. in. c. constitutus. j. de rescrip.

h ¶ Sebastia. Sapia. ¶ Canonici. sed qd si q̄s se gerat pro canonico r̄ recipiat fructus scientibus r̄ toleratibus al̄is canonicis an ex hoc dicatur auct⁹ numer⁹ canonicozū. vbi Car. i. q̄. ccix. dico q̄ nobili p̄dicto.

que est vnus cai nomici si p̄ illius industriā fruct⁹ augeatur an debeat aliqd d̄ illis subtrahitenuio ri p̄bēde appli cari per Seli. hic co. xij. in glos. in xli. p̄ industriā. ¶ Ultra numer⁹. adde h̄ pulchre per Seli. facit qd voluit Sui. de monte lau. in ex traug. Joā. f. des aplica. in gl. incip. conserua. r̄ do. post Jo. an. i. c. statutū. in pnc. de rescri. in. vj. in j. col. r̄ do. in. c. si is cui. de p̄bē. eo. lib. r̄ Sede. de se. cōs. cccxj. incip. q̄ in p̄nti. in. iij. colū. vers. an isti recepti.

zacharias. ¶ Adde Bar. i. l. si duas. §. gram matici. i. fi. ff. d̄ ex cu. tu. q̄ late de h̄ tenet p̄clusiue q̄ nō nec habeat p̄uilegiū canonicozū. nec eozum gaudeat p̄uilegio i no. An. cor. fin. suo. cccxij. x. fi. su p̄ numerari⁹. dicēs eē casus. l. i. j. §. q̄ aut. C. d̄ col. r̄ numula. lib. xi. et ibi alle. et bar. tolus in. s̄. alle gata. l. si duas. ¶ Adde tu ro. consil. cccclxxij. vbi dicit qd etiā p̄ cōpressionē annuli porte ecclie acgrat possessio beneficii si annuus bus tradat⁹ p̄ habentem p̄tatem. ¶ Cōsuetudo in stallatiōis. an in stallatio sit d̄ sub stātia ad hoc vt q̄s dicat canonici

Sanonmi. super prima parte primi.

In gl. si. vide de materiaplene per doc. al. doder. in. c. vt nostrum. de appel. z ibi per Philip. perusinum.

Adde quando res dicatur effecta litigiosa. Ro. consi. clxx. zacharias. **Adde** eundē Ro. sing. suo. dcccxiij. incip. p. que actum. Anto. Fran. **Aduertendū** q. res nō sit litigiosa p. ptestationem vel

per nūtiationem inualidum. l. j. et ibi p. bal. C. de litig. neq. dicit ex eo litigiosa quā ius possibile sit sup. ea re moueri litem que tamen adhuc nō est mo-

ta. ita Bal. nota biliter in. l. j. in fi. C. de distrac. pig. zaduerte q. in in dicis mixtis res efficit litigiosa p. litis contestatio nem: in iudicis aut realibus fit li

tigiosa p. solā ci tationē: vt p. bar. adoc. in. l. j. C. cōi diui. z q. res effi ciatur litigiosa. vide p. Syn. in. l. j. C. de pe. here. et in. l. j. in. j. q. C. de codi. z in aut. liti giosa. C. de litig. z in. l. j. i. j. q. d. a

aqua plu. ar. z vi de glo. in. c. eccle sia sancte marie. vt lit. pen. et ha betur in. c. cāz q. el. j. de testi. z i. c. j. de cōfir. vt. vel inuti. vbi per do. Abb. post glo. z

ibi habetur q. si questio est tantū de possēdōe res nō dicit esse liti giosa: z in qbus casibus res liti giosa possit alie nari vltra glo. in d. c. ecclesia sancte marie. vide Spe cu. in titu. de ces sio. actio. in. j. j. vers. sic autem.

Ad tñ q. nō phibetur aliena tio necessaria fm bar. i. l. iter quos. l. j. si dñs. ff. dñā. infect. z habet p alex. in. l. quāq. in. j. iulianus. de aqua plu. arcē. et notatur in. l. si cō stāte. in. j. fi. vbi

per eundem Alex. ff. solu. matri. z tene menti dictū Barto. in. l. abstinē di. alias Julianus. ff. de in integ. resti. vbi dicit q. qñ cōmissum esset de lictum pro quo bona veniunt confiscanda q. talia bona non dicuntur litigiosa interim pendente Processu super crimine: z tene mēti dictum Bal. in auten. litigiosa. C. de litig. vbi dicit q. res non dicitur litigiosa coram delegato ante rescripti presentationem quamuis illud sit impe tratum z obtentum.

Si duo indices. Adde Bald. in. c. pastoralis. j. de rescrip. z in. l. i. ff. de offi. cōsu. z Ro. in. l. j. ff. de acquirē. here. Ang. in. l. si a quo. ff. de rei ven. z Pet. de anch. in cle. q. diu. de ap. sentit Jmo. in. l. cū pcras tor. si dominus. in vlt. col. ff. de oper. no. nū. per Sali. in. l. qui de cris mine. in antepe. col. C. qui accu. nō pos. p. Jmo. in. c. ceterū. ad fi. j. de res scrip. But. in. c. si duobus. j. de app. z in. c. j. de cau. pos. z proprie. et de

habere oīa iura canonicalia z expectare p. bendā tpe suo. Mā videmus in regularib. q. ex sola res ceptione recipiūt ius capitulare z alia que sunt d. iure collegij. Aut canonici recipiūt aliquē hoc adiecto vt sit sup. numerari: z sic p. q. nō nōuerūt frāgere numerū: sed quoddā ius extraordinariū dare z hoc casu pcedat glo. Quia sic recept. nō habet ius integrū z ordinariū: s. est quoddā ius pparatoriū ad futurū ius integrū obtinēdū. Et p hoc pōt instrui: q. quid dicendū cū doctores z ordinarij collegij recipiūt aliquē vltra numerum quale ius habeat i collegio z an habeat vocē ap probādi vel reprobādi doctorandū. Si vero ad mandatum pape sit receptio: an papa scribit vt cum plenitudine iuris canonicalis recipiatur: z serua opinione do. Ant. que in hoc mihi placet. Aut simpliciter mādāt aliquē recipi. z depēdet ab illa questione an frangatur numerus. et com munitur tenetur q. nō. vt no. in. d. c. p. pro illorū. de prebē. z hoc tenēdo dicerem istum nō habere in tegrū ius. z hoc casu pcedere opi. Do. de ro. nā in dubio nō videt papa derogare numero. s. po tius creare quoddā ius extraordinariū z prepa ratorium ad integrum ius obtinēdū. Secus dic in recepto auctoritate legati. Quia legat. nō p. t necessitate canonicos ad recipiendū aliquē con tra statuta ecclesie z ipsi p. primilegia. vt est gl. no. in. d. c. p. pro illorū. **In** glo. fin. a sed cōtra hoc z contra tex. op. hic em nō agebant isti canonici actiōe reali: z sic nō debebat fieri reuocatio ex vi tio litigiosus: q. tūc res dicitur litigiosa qñ verti tur questio de dominio. de quo dicendum: vt ha betur in aut. litigiosa. C. de litig. z no. in. c. eccle sia. vt lit. pen. Nec debebat fieri reuocatio ppter pendentia litis: q. pendentia lite potest successor sua possēdōe vt. vt. j. vt lite pen. p. totū. Jō po tuit capitulū conferre prebendas z alienare pos sēdōes cōes. p hoc facit q. dicit in. c. ex literis. de iure patro. **Solu.** duo sunt principales in tellect. ad fi. c. Primus est q. hic reuocent oīa gesta per alterā partium post questionem motā coram epo ferrariē. Māz hec questio primo fuit attētata corā illo epo. z ad contraria respondit in effectu Jnn. q. sit reuocatio propter perfidiā que notatur in istis canonicis antiquis: qui cuz tenerentur puidere nouis trāstulerunt preben das seu possēdōes in seipsas: si aut translatio fuisset facta in alium non fuisset facta ista reuo catio. **Et** no. sing. hoc dictū: est enim nouū re mediū reuocandi attentata lite pendente: vbi sci licet notatur perfidia in attentante: licet cessent alia iuris remedia. Secundus intellectus est q. hic reuocentur attentata per partes coram epo ferrariē. post litem motam coram papa. z ratio reuocationis est defectus potestatis episcopi.

Ad tñ q. nō phibetur aliena tio necessaria fm bar. i. l. iter quos. l. j. si dñs. ff. dñā. infect. z habet p alex. in. l. quāq. in. j. iulianus. de aqua plu. arcē. et notatur in. l. si cō stāte. in. j. fi. vbi per eundem Alex. ff. solu. matri. z tene menti dictū Barto. in. l. abstinē di. alias Julianus. ff. de in integ. resti. vbi dicit q. qñ cōmissum esset de lictum pro quo bona veniunt confiscanda q. talia bona non dicuntur litigiosa interim pendente Processu super crimine: z tene mēti dictum Bal. in auten. litigiosa. C. de litig. vbi dicit q. res non dicitur litigiosa coram delegato ante rescripti presentationem quamuis illud sit impe tratum z obtentum.

Si duo indices. Adde Bald. in. c. pastoralis. j. de rescrip. z in. l. i. ff. de offi. cōsu. z Ro. in. l. j. ff. de acquirē. here. Ang. in. l. si a quo. ff. de rei ven. z Pet. de anch. in cle. q. diu. de ap. sentit Jmo. in. l. cū pcras tor. si dominus. in vlt. col. ff. de oper. no. nū. per Sali. in. l. qui de cris mine. in antepe. col. C. qui accu. nō pos. p. Jmo. in. c. ceterū. ad fi. j. de res scrip. But. in. c. si duobus. j. de app. z in. c. j. de cau. pos. z proprie. et de

habere oīa iura canonicalia z expectare p. bendā tpe suo. Mā videmus in regularib. q. ex sola res ceptione recipiūt ius capitulare z alia que sunt d. iure collegij. Aut canonici recipiūt aliquē hoc adiecto vt sit sup. numerari: z sic p. q. nō nōuerūt frāgere numerū: sed quoddā ius extraordinariū dare z hoc casu pcedat glo. Quia sic recept. nō habet ius integrū z ordinariū: s. est quoddā ius pparatoriū ad futurū ius integrū obtinēdū. Et p hoc pōt instrui: q. quid dicendū cū doctores z ordinarij collegij recipiūt aliquē vltra numerum quale ius habeat i collegio z an habeat vocē ap probādi vel reprobādi doctorandū. Si vero ad mandatum pape sit receptio: an papa scribit vt cum plenitudine iuris canonicalis recipiatur: z serua opinione do. Ant. que in hoc mihi placet. Aut simpliciter mādāt aliquē recipi. z depēdet ab illa questione an frangatur numerus. et com munitur tenetur q. nō. vt no. in. d. c. p. pro illorū. de prebē. z hoc tenēdo dicerem istum nō habere in tegrū ius. z hoc casu pcedere opi. Do. de ro. nā in dubio nō videt papa derogare numero. s. po tius creare quoddā ius extraordinariū z prepa ratorium ad integrum ius obtinēdū. Secus dic in recepto auctoritate legati. Quia legat. nō p. t necessitate canonicos ad recipiendū aliquē con tra statuta ecclesie z ipsi p. primilegia. vt est gl. no. in. d. c. p. pro illorū. **In** glo. fin. a sed cōtra hoc z contra tex. op. hic em nō agebant isti canonici actiōe reali: z sic nō debebat fieri reuocatio ex vi tio litigiosus: q. tūc res dicitur litigiosa qñ verti tur questio de dominio. de quo dicendum: vt ha betur in aut. litigiosa. C. de litig. z no. in. c. eccle sia. vt lit. pen. Nec debebat fieri reuocatio ppter pendentia litis: q. pendentia lite potest successor sua possēdōe vt. vt. j. vt lite pen. p. totū. Jō po tuit capitulū conferre prebendas z alienare pos sēdōes cōes. p hoc facit q. dicit in. c. ex literis. de iure patro. **Solu.** duo sunt principales in tellect. ad fi. c. Primus est q. hic reuocent oīa gesta per alterā partium post questionem motā coram epo ferrariē. Māz hec questio primo fuit attētata corā illo epo. z ad contraria respondit in effectu Jnn. q. sit reuocatio propter perfidiā que notatur in istis canonicis antiquis: qui cuz tenerentur puidere nouis trāstulerunt preben das seu possēdōes in seipsas: si aut translatio fuisset facta in alium non fuisset facta ista reuo catio. **Et** no. sing. hoc dictū: est enim nouū re mediū reuocandi attentata lite pendente: vbi sci licet notatur perfidia in attentante: licet cessent alia iuris remedia. Secundus intellectus est q. hic reuocentur attentata per partes coram epo ferrariē. post litem motam coram papa. z ratio reuocationis est defectus potestatis episcopi.

Ad tñ q. nō phibetur aliena tio necessaria fm bar. i. l. iter quos. l. j. si dñs. ff. dñā. infect. z habet p alex. in. l. quāq. in. j. iulianus. de aqua plu. arcē. et notatur in. l. si cō stāte. in. j. fi. vbi per eundem Alex. ff. solu. matri. z tene menti dictū Barto. in. l. abstinē di. alias Julianus. ff. de in integ. resti. vbi dicit q. qñ cōmissum esset de lictum pro quo bona veniunt confiscanda q. talia bona non dicuntur litigiosa interim pendente Processu super crimine: z tene mēti dictum Bal. in auten. litigiosa. C. de litig. vbi dicit q. res non dicitur litigiosa coram delegato ante rescripti presentationem quamuis illud sit impe tratum z obtentum.

Si duo indices. Adde Bald. in. c. pastoralis. j. de rescrip. z in. l. i. ff. de offi. cōsu. z Ro. in. l. j. ff. de acquirē. here. Ang. in. l. si a quo. ff. de rei ven. z Pet. de anch. in cle. q. diu. de ap. sentit Jmo. in. l. cū pcras tor. si dominus. in vlt. col. ff. de oper. no. nū. per Sali. in. l. qui de cris mine. in antepe. col. C. qui accu. nō pos. p. Jmo. in. c. ceterū. ad fi. j. de res scrip. But. in. c. si duobus. j. de app. z in. c. j. de cau. pos. z proprie. et de

habere oīa iura canonicalia z expectare p. bendā tpe suo. Mā videmus in regularib. q. ex sola res ceptione recipiūt ius capitulare z alia que sunt d. iure collegij. Aut canonici recipiūt aliquē hoc adiecto vt sit sup. numerari: z sic p. q. nō nōuerūt frāgere numerū: sed quoddā ius extraordinariū dare z hoc casu pcedat glo. Quia sic recept. nō habet ius integrū z ordinariū: s. est quoddā ius pparatoriū ad futurū ius integrū obtinēdū. Et p hoc pōt instrui: q. quid dicendū cū doctores z ordinarij collegij recipiūt aliquē vltra numerum quale ius habeat i collegio z an habeat vocē ap probādi vel reprobādi doctorandū. Si vero ad mandatum pape sit receptio: an papa scribit vt cum plenitudine iuris canonicalis recipiatur: z serua opinione do. Ant. que in hoc mihi placet. Aut simpliciter mādāt aliquē recipi. z depēdet ab illa questione an frangatur numerus. et com munitur tenetur q. nō. vt no. in. d. c. p. pro illorū. de prebē. z hoc tenēdo dicerem istum nō habere in tegrū ius. z hoc casu pcedere opi. Do. de ro. nā in dubio nō videt papa derogare numero. s. po tius creare quoddā ius extraordinariū z prepa ratorium ad integrum ius obtinēdū. Secus dic in recepto auctoritate legati. Quia legat. nō p. t necessitate canonicos ad recipiendū aliquē con tra statuta ecclesie z ipsi p. primilegia. vt est gl. no. in. d. c. p. pro illorū. **In** glo. fin. a sed cōtra hoc z contra tex. op. hic em nō agebant isti canonici actiōe reali: z sic nō debebat fieri reuocatio ex vi tio litigiosus: q. tūc res dicitur litigiosa qñ verti tur questio de dominio. de quo dicendum: vt ha betur in aut. litigiosa. C. de litig. z no. in. c. eccle sia. vt lit. pen. Nec debebat fieri reuocatio ppter pendentia litis: q. pendentia lite potest successor sua possēdōe vt. vt. j. vt lite pen. p. totū. Jō po tuit capitulū conferre prebendas z alienare pos sēdōes cōes. p hoc facit q. dicit in. c. ex literis. de iure patro. **Solu.** duo sunt principales in tellect. ad fi. c. Primus est q. hic reuocent oīa gesta per alterā partium post questionem motā coram epo ferrariē. Māz hec questio primo fuit attētata corā illo epo. z ad contraria respondit in effectu Jnn. q. sit reuocatio propter perfidiā que notatur in istis canonicis antiquis: qui cuz tenerentur puidere nouis trāstulerunt preben das seu possēdōes in seipsas: si aut translatio fuisset facta in alium non fuisset facta ista reuo catio. **Et** no. sing. hoc dictū: est enim nouū re mediū reuocandi attentata lite pendente: vbi sci licet notatur perfidia in attentante: licet cessent alia iuris remedia. Secundus intellectus est q. hic reuocentur attentata per partes coram epo ferrariē. post litem motam coram papa. z ratio reuocationis est defectus potestatis episcopi.

Ad tñ q. nō phibetur aliena tio necessaria fm bar. i. l. iter quos. l. j. si dñs. ff. dñā. infect. z habet p alex. in. l. quāq. in. j. iulianus. de aqua plu. arcē. et notatur in. l. si cō stāte. in. j. fi. vbi per eundem Alex. ff. solu. matri. z tene menti dictū Barto. in. l. abstinē di. alias Julianus. ff. de in integ. resti. vbi dicit q. qñ cōmissum esset de lictum pro quo bona veniunt confiscanda q. talia bona non dicuntur litigiosa interim pendente Processu super crimine: z tene mēti dictum Bal. in auten. litigiosa. C. de litig. vbi dicit q. res non dicitur litigiosa coram delegato ante rescripti presentationem quamuis illud sit impe tratum z obtentum.

Si duo indices. Adde Bald. in. c. pastoralis. j. de rescrip. z in. l. i. ff. de offi. cōsu. z Ro. in. l. j. ff. de acquirē. here. Ang. in. l. si a quo. ff. de rei ven. z Pet. de anch. in cle. q. diu. de ap. sentit Jmo. in. l. cū pcras tor. si dominus. in vlt. col. ff. de oper. no. nū. per Sali. in. l. qui de cris mine. in antepe. col. C. qui accu. nō pos. p. Jmo. in. c. ceterū. ad fi. j. de res scrip. But. in. c. si duobus. j. de app. z in. c. j. de cau. pos. z proprie. et de

istis verbis Jnn. meminit Ang. in. l. penul. ff. de peti. here. Bal. in. l. nulli. ad finem. C. de iudi. quod dictum Jnnocē. hic limitat pulchre: vt hic refert do. Seli. quem videas.

Inno. dicit q. sic. dictu q. licet valeat processus coram vtroq. vt hic. si tñ Jrias snias pferūt nō valet secūda cōtra primā. vt

cet causam. Mā em sufficit q. iure ordinario inci piat de aliqua cā cognoscere. Mōsti. dicit nō esse differentia an papa cognoscat de causa vel ad se reuocet: q. cognoscēdo satis videt reuocare. d. c. vt nostrum. do. Anto. distinguit q. aut papa ex certa sciētia z pprio motu ad se reuocat causam. vel de ea cognoscit z alteri delegat. z videt cau sam eripere ab inferiore. ita q. nō tenet proces sus inferioris. dūmodo iste inferior sit certifica tus per quēcūq. quasi secus sit si iudex inferior nō sit de hoc certificatus. alle. c. si duobus. de ap. Aut papa facit ista ad instātia alterius partis. z tūc opus est q. ista pars excipiat corā inferior re iudice. alias tenet pcessus. Quia papa videt reuocare s. inquantū pars vult illa reuocatio ne vt: allegat bonū tex. in. c. audita. de resti. spo. fatetur tñ q. curia nō recipit hoc dictū. s. facta reuocatiōe indistincte curia tenet quod pcessus corā inferiore sit nullus. Nec dicta mihi placent preter primū. nā vbi superior reuocat motu pro prio ex certa sciētia non requirit vt iudex infe rior certificetur: vt in. c. j. de concess. preben. lib. vi. Fateor tñ quod si aliquid attentatur in preiudiciū ignorātis. pbabilis ignorātia habet illū ex cusare. z hoc voluit Jnn. in. d. l. j. vbi vide de ma teria huius reuocationis. Et ad. c. si duobus. de app. dic quod potestas nō erat reuocata a supe riore ab inferiore. Jtē super processu contuma cie puniūt: nō aut super principali. z hoc nota: q. quotidiana. **Ad** tñ q. si duo indices nō ha bentes se vt superior z inferior. cognoscunt pari ter de vna eadēq. causa. an teneat processus coram vtroq. factus. Jnnoc. dicit quod sic. c. naz ex quo habet ambo iurisdictionē in illa causa impu tandū est parti non excipiet. Si aut proferunt contrarias snias. Compo. dicit q. non valet secū da lata p. primā nisi pēdente appellatione super prima eēt lata scōa. nā tunc de scōa posset excipi coram indice appellationis. **Ad** tñ q. mot. plura ex istis dictis. z primo limitationē ad. l. vbi ceptū ff. de iud. vt iudiciū debeat definiri vbi est acces ptū. dic scz si excipiat. s. si non excipit v. process sus ab vtroq. sic limita. c. ex tenore. d. rescriptis.

Secūdo no. q. snia contra sniam non valet etiam in diuersis instantijs. z corā diuersis iudi cibus contra opinionē Bar. in. l. j. C. quādo pro uocare non est necesse. Sed tu dic de hac mate ria vt plene no. in. c. inter monasteriū. de re iud. **Tertio** nota. quod de iure superuenientipost appellationem potest quis experiri ad effectuz consequendi sententiam pro se. de quo vide q. plene legi. z nota. in. c. abbate sane. de re iudic. li. vi. z pro hac conclusione habetur materia hui c. clara. e. Abbas.

Statutū laicorū etiā peccatū mortale nō nu triēs in nullo foro debet fernari contra clericos. **Iudex** secularis non dz se intromittere inter p sonas ecclesiasticas etiā in causis incidentibus. Clericus non pōt puniri de falso a iudice secula ri. si coram eo falsum testimonium fecerit.

De statu monachorū. z in. c. cum ad monasteriū. super verbo deprehens sus. in ver. proprietatē. eo. titu. z ibi per istū in. j. col. i. z in. c. edoceri. in j. col. j. de rescrip. z in consi. lxxviiij. incip. facti cōtingentia. in. v. col. i. Joā. and. in regula non est obligatorium. de reg. iur. in. vi. Cald. in. tit. de regula. consi. j. z col. j. z consi. iij. de consue.

Circa hoc vtrū monialis possit sibi appropriare lu crū laborū suorū etiā vt de illo viuatur: puto q. si monialis fecit pffessio nē put facere teneat vel in manu abbatisse vel alterius supioris iuxta gl. i. c. si. xx. q. i. q. nō. q. nihil ppriū pōt habere. s. oīa sunt apud mona steriū: vt i. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. z i. aut. ingressi. z in aut. si qua mulier. C. de sac. san. ec. imo nec posset p libito suo pstruere sibi cellam in monasterio iuxta gl. in ca. perniciosam. xviij. q. ij. imo vt ibi dicit de bēt cōmuniter stare in dormitorio z refectorio. imo in monasterio mo

Religiosorum dicit Lōpos. quē alij sequuntur. Et dūm subdit hic Paul. q. snia la ta p. primāz que trāsiuit in rem in dicatā non valet etiā i diuersa in stantia z corā di uersis iudicibus dic istud dictum debere itelligide sentētia que trā sinit in rem iudi catas. vt per do. Ant. de Bu. hic char. fi. xvi. no. v dictū Lōpos. et per eundem An to. de but. consil. xxvj. inci. visis. Et no. in. c. inter monasteriū hic per Abba. alleg. q. b. adde Alex. cōfi. xxxij. incip. viso themate. co. fi. vers. circa scōm z x. vñ p dicta. z in vlti. xvi. ad q. ostendendū. vo lumine primo.

Limitationes ad. l. vbi ceptum. vide q. dicit i no. meis in ver. iudi cium. in no. inci. regula est. z do. Seli. in. c. ex teno re. de rescri. post do. meū Barba. z vide Bal. in. l. nulli. in fi. C. d. in di. z Jo. an. in ad di. Spec. in titu. de cōpe. iud. adi. s. i. ver. sed pone.

Absteria hu ius. c. clara. Jste in quadam addi tiōe tangit vtrū mōiales possunt sine peccato mor tali lucrū laborū suorum sibi appropriare. z d. eo viuere. Adde Cardi. cōfi. suo. xvij. inci. authori tas Car. ad finez Joā. and. in. c. q. super gl. ppriū.

Religiosorum dicit Lōpos. quē alij sequuntur. Et dūm subdit hic Paul. q. snia la ta p. primāz que trāsiuit in rem in dicatā non valet etiā i diuersa in stantia z corā di uersis iudicibus dic istud dictum debere itelligide sentētia que trā sinit in rem iudi catas. vt per do. Ant. de Bu. hic char. fi. xvi. no. v dictū Lōpos. et per eundem An to. de but. consil. xxvj. inci. visis. Et no. in. c. inter monasteriū hic per Abba. alleg. q. b. adde Alex. cōfi. xxxij. incip. viso themate. co. fi. vers. circa scōm z x. vñ p dicta. z in vlti. xvi. ad q. ostendendū. vo lumine primo.

uiliamū nō medicatū nō debent recipi nisi tot moniales quot possent ex puentib⁹ monasterij viuere et non vltra etiā absq³ penuria: vt in c. periculofo. de statu reg. li. vi. et ideo dixit gl. in c. si religiosus. de elect. lib. vi. et habet in c. nolo. xij. q. li. q³ monachus siue monialis post professionē nō habet dispositionē bonorum nec h³ velle nec nolle. de quo etiā p³ Spe. in ti.

de sta. reg. in ver. 3
xxv. q. ii. bñ verū
q³ de licentia ab
batib⁹ seu abbatib⁹
se vel etiā epī aut
alteri⁹ supioris
posset monach⁹
h³re licentiā stan
di extra claustrū
religiōis i domo
quali sua et habe
re vsus rez suarū
vt p³ Ann. in. c. in
sinuate. q. cle. vel
vone. ad monialis
aut p³ fessa vt di
ctū ē nihil p³ p³
pōt habere nisi
forā aliq³ monia
les alemanie q³ i
denf posse h³re p³
p³ia³ q³ voluit
gl. in. c. si. xij. q³.
fi. et de istis foras
posset itelligi: q³
hic d³ t³ vt dixit
ibi gl. talū mo
nialiū vita dāna
tur. de quo h³ in
c. dilecta. d. maio.
et obe. et habet in
c. vidua. de regu.
et Sebast. Sapia.

a ¶ Mo. primo in
tra hūc tex. vidē
da sunt q³ ponit
late Alex. in cōsi.
xxv. vifo thema
te. vbi q³rit anst a
tutū laicorum sit
seruādū ēt in fo
ro ecclesiastico. et
cludit q³ aut sta
tutū loq³ in p³so
nā puta q³ null⁹
possit facere tes
tamentum nisi
certo mō: et tunc
tale statutū non
ligat clericū etiā
i foro seculari si
aut loquat in rē
vt ibi per eū. vi.
dēda etiā sunt q³
tradit Alex. in
cōsi. xx. ponde
ratis in. q. volu.
vbi ponit an per
statutū laicorum
ligētur clerici in
minoribus cōsi
tuti.

b ¶ Contra opin.
bar. opi. bar. cōi
ter dānat p³ doc.
q³ hic accumula
te refert do. feli.
in x. viij. q³ro. in
xij. char. quem
oīno vid. vbi etiā
saluat opi. Bar.
¶ Verū religio
sus. Vide Joan.
an. in rub. j. dere.

Religiosorum appellatiōe que persone veniat.
Laici religiosi non possunt aliquo modo dispo
nere de rebus ecclesie.
Laici nō possunt statuere etiā in fauorē ecclesia
rum quod intellige vt ibi dicitur. nn. 9. 2. 12.
Statuta laicorum respectu ecclesiarū solus pa
pa pōt cōfirmare et non alius prelatus.
Cause clericorū nō pōt p³mitti laicis nisi a papa.
Excommunicatio potest aliq³ fieri laicis.
Papa nō pōt spōte subicere iurisdictioni ipe
ratoris: et non posset causas clericorū committe
re laicis adeo vt iudicio suo iudicent clericos.
Papa potest delegare causas laicis.
Dona patrimonialia clericorū nō gaudent illis
priuilegijs quib⁹ gaudēt bona ecclesiastica: fallit
tamen in casibus a iure expressis. 21.
Sua lata cōtra non cōfessum an et q³ valeat.
Sententia sine citatione et quibusdam alijs de
quibus hic non valet.
Admonitio iudicis sedētis p³ tribunali habet vim
trine admonitionis.
Citari nō debet pars q³ est presens in iudicio.
Citatio requiritur in notorijs.
Lex principis p³ iudicialis ecclesijs nō extēdit
ad ecclesias nisi expresse approbetur per papaz.
Lex civilis specificē disponēs super ecclesijs: an
sit seruanda in foro canonico: si non reperitur ca
non contradicens.
Lex civilis que non potest seruari sine peccato
in nullo foro est seruanda.
Clericus heres institutus si non facit inuētariū
tenetur vltra vires hereditarias: s³ ecclesia non.
Lex civilis si generaliter loquitur nec canoni cō
tradicit an sit clericis seruanda.
Lex civilis rationabilis et deuiana a canone est
seruanda in foro suo. sed si sumus in terris subie
ctis ecclesie etiam temporaliter seruatur canon.
Lex civilis nullo mō pōt disponere contra liber
tatem matrimonij imponendo penam.
Mulier transiens ad vota secūda post paucos
dies a morte primi mariti: an puniatur propter
sanguinis commixtionem.
Dotis q³ est vtriusq³ fori: et est locus p³uentioni.
Quando lex civilis vnum presumit: et lex cano
nica aliud: cui est standum.
Statutum presumens contractū esse vsurariū
ex certis coniecturis non valet.
In preparatorijs iudicijs obseruatur consuetudo
vel statutum fori vbi causa ventilatur.
Usuraria causa si vertitur in foro seculari tracta
bitur seruato ordine iudiciario. licet in foro ca
nonico tractaretur simpliciter.
Laici nō possunt statuere super bonis patrimo
nialibus clericorum.
Cleric⁹ nullo casu pōt p³ueniri corā iudice seclari.
Clericus potest trahere laicum in forum suum.
Secundum si habetur per clericum a laico. tunc cle
ricus recognoscit laicum in superiorem.
Statutum laicorum comprehendit clericos in
fauorabilibus. secus in p³iudicialibus.
Statutū quod stātib⁹ masculis femina nō suc
cedat an et quando excludat monialem.
Statutū dicēs quod primogenit⁹ succedat pa
tri. an excludat secūdo genitum qui est clericus.
Statutū q³ stātib⁹ masculis femine non succe
dant comprehendit clericos masculos.
Statutū laicorū iudicēs merū fauorē clericis v³.

Ecclesia scē Ma

rie famosum. et tractabo hic materiā
vltra alios: an q³ statutū laicorū seu
lex principis extēdat ad ecclesias vel ecclesiasticas
personas. et cōter summatur sic. cause ecclesiarū
p³ cōstitutionē laicorū diffiniri non debent. Ego

et ibi p³ But. et per istū in. c. dilecta. in. j. col. de ma. et obe. et c. cam. lo. j. in
h. col. de iud. Lar. cōsi. xxix. inci. in aliquib⁹ locis. et istū cōsi. ccy. in
cip. in xpi. et c. pro euidentia. Se. in. c. vt offi. s. verū. de here. in. vi. Petr.
de anch. in. d. rub. et p³ istū in. c. ex multa. de voto. gl. et Do. in. c. religios
sus. de testa. li. vi. gl. j. et ibi doc. in cle. religiosus. de p³cu. et gl. et doct. in
cle. j. de deci.

gñalius quo ad intellectū summo sic. Statutus
gñale laicorū ad ecclesias vel ecclesiasticas p³so
nas vel earū bona in earū p³iudiciū non exten
ditur: nec speciale etiā si earū commodū et fauo
rem concernat. Diuidit³ principal³ in duas par
tes. In prima ponitur duplex diffinitionis mo
tiu³. In secūda diffinitio: ibi q³ a senatore. Et
scias q³ hoc. c. et c. ecclesia sancte marie. j. et. vt li.
pen. ponit idē factū. et vide glo. ibidē que narrat
seriem totius negotij. Sed quantū pertinet ad
intellectū huius litere: pone sic casum literalem.
Ecclesia sancte marie mouit q³onem cōtra Joā.
de ateya super quibusdam possessionibus coraz
iudice seculari. pendente lite Joannes cōuētus
transulit possessiones petitas in quoddam mo
nasteriū. senator romanus corā quo vertebatur
questio vigore cuiusdā statuti laicorum dicentis
q³ si reus transferat possessionē litigiosam in a
lium deberet possessio ab eo tolli et dari petenti:
spoliavit monasteriū illis possessionib⁹ et tradi
dit ecclesie sancte marie monasterio nō cōuicto
nec vocato vel confesso: demū monasteriū egit
corā papa petēdo se restitui ad illas possessiones
quas senator vigore illius statuti sibi abstulerat.
papa vero motus rōnibus de quibus in l³ra: q³
factū fuit p³ senatore in p³iudiciū ecclie renouauit
et possessiones illas mōasterio restituit. ¶ Mo.
a primo³ fm casus positionem precedentem. text.
b apertus³ p³ opi. Bar. b. in. l. cūctos populos. C. de
sum. trin. vbi dicit q³ statutū laicorū gñale. p³ctū
nō nutriēs: sed rōnē cōtinēs d³ seruari in foro tā
p³ laicos q³ cōtra clericos dūmodo specificē non
disponat de ecclesijs vel ecclesiasticis p³sonis: nec
sit cōtra libertatē ecclesiasticā. hoc dictum repro
batur hic. ¶ Itā hoc statutū de quo p³ dixi erat gene
rale. nec nutriebat peccatū: s³ veniebat ad obuiā
dum fraudibus: nec erat cōtra libertatem ecclesia
sticā cū ecclesia punit incidētes in vitiū litigio
si: vt no. in. c. ecclesia. vt lit. pen. et tamen hoc statu
tum nō valuit respectu ecclesiarū. quinimo nec
in foro seculari debuit seruari in p³iudiciū ecclie
sic: hoc no. q³ non solet ad hoc induci iste tex.
¶ Et ex hoc et ex tex. no. q³ cā ecclesiarū ēt qua
tenus versatur et agit in foro seculari nō debet
decidi nec diffiniri fm ius civile statutum laico
rum: sic etiā videt³ tex. hic p³ dictis doct. et in. c. j.
2. 3. eo. ¶ Tercio habet³ hic ar. opti. q³ iudex se
cularis nō exercet officiū suū p³ ecclesiasticas per
sonas etiā in causis incidentib⁹ corā eo. Itā istud
negotiū monasterij incidenter ortus fuit in causa
mota corā seculari: et tū non potuit iudex secula
ris in ista incidentia iurisdictionē suam exercere
contra monasteriū: et hoc facit contra glo. j. in
l. nullū. C. de testibus. que voluit quod si clericus
testificando deliquerit coram seculari potest pu
niri etiā per ipsum iudicē secularem ratione in
cidētie. de quo vide quod dixi latius in. c. verum.
3. de foro competēti. ¶ Mo. quarto quod laico
rum quidā sunt religiosi quidā nō. et scias quod
verbum religiosus c³ potest capi largissime et cō
prehendit omnē christianū vnde dicitur christia
na religio: vt in. c. p³ humani. de homic. in sexto.
quandoq³ dicitur large et comprehendit omnem
christianū honeste viuētem. nam in eo quod im
pendit deo debitā religionem potest dici religio
sus: et isto modo potest intelligi iste tex. hic. quā
doq³ capitur stricte: et tū dicuntur religiosi qui
promittūt tria substantialia regule. vt no. in ru
brica de regula. et dicuntur religiosi quasi deo re
ligati per professionē: et hoc modo laici cōuersi
possunt dici religiosi. in. c. non dubiū. de sentent.
excommunicationis: et hoc modo potest etiā in
telligi iste textus quia laici etiā cōuersi non pos
sunt tractare spiritualia: ideo non possint inter

¶ Adde tu Cal.
in. vi. i. tit. de reg.
et de statu mo.
Anto. Francisc.
¶ Qui dicatur
religiosi et an cle
rici seculares ve
niāt appellatio
ne religiosorum.
vide glo. q³ dicit
q³ nō in cle. i. p³le
risq³. de elec. et in
cle. j. de sup. neg.
prela. et in cle. j.
de censit. et in cle.
cupiētes. de pe. et
in cle. j. de sentē.
excō. et quid sit re
ligio. vide gloss.
Joā. an. in. c. j. de
reg. lib. j. et archi.
in. c. presens cle
ric⁹. et. q. j. et per
beatum Thom.
scōa scōe. q. lxxv.
v. arti. j. dicas ta
men q³ religiosi
dicunt³ nō solum
monachi: sed et
clerici et laici qui
sūt christiani lar
go modo: vt per
gl. in. c. ex inuita.
de vo. et habetur
i. c. placuit. xviij.
q. j. et in. c. fina. d.
reb. eccl. nō alie.
et in. c. nos q³dez.
de testa. dixit ta
mē beat⁹ Tho.
i loco p³alleg. ar. j.
q³ religio impo
tat statū perfe
ctiōis et quod il
la que est circa vi
tam cōtemplari
nam: est p³fectior
q³ illa que ordi
natur ad actiua:
de quo per eūdē
etiā eo loco in
ea. sum. q. clxxx.
v. et idem dicit i
q. lxxxi. arti. vi. i
ea. parte q³ reli
gio est p³ferenda
cūctis virtutib⁹
moralibus: et de
niq³ quid sit reli
gio. vide per eun
dem bea. Tho.
in. iij. dist. xxxij.
et distinct. xxxij.
et. xxxv.

Sanonmita. super prima parte Simi.

a Una cum clericis. Adde tu per Sede. cōf. c. c. r. i. i. a. latus Ro. sing. suis. folio decimo. zacharias. **b** Dic tu qd est sing. in nu. cōf. d. c. l. x. v. quod incipit: fuit a me questum. quod sing. refert et sequitur Seli. in. c. nō dubiū. colum. q. circa si. de sen. excō. et sed. cōf. xlv. Aduerte tñ qd l. nō habeant vo. cē in electioe pla. ti tales queri vt a esse electioni prelati vna cuz clericis: vt in. c. ex eo. s. i. de electio. lib. vi. Sensuse est vt laici quan. tūcūq; religiosi sue large sine stricte nō possunt disponere de reb⁹ ecclesiasticis. ppria authorita. te et cū ista litera loquat generaliter idē dic respec. tu imperatoris vel regis. ad hoc. xvi. distin. c. i. z. c. si imperator. z. c. cū aduerum. vbi tex. nota. vult qd etiam imperator non potest interesse cō. cilio generali clericorū. **b** quod tamē plenius exa. mino in quadam disputatione. **c** Mo. quinto qd laici nō possunt statuere etiā in fauorē ecclesia. rum et clericorū: quod intellige qñ statutu esset anthorizatū. vt qd de rebus ecclesiasticis dispo. nit precipiendo vel vetādo: seu prohibendo, se. cus puto si esset mere priuilegiatum. vt. j. la. tius subiciam. **c** Mo. casum vnū reseruatu pa. pe scilicet approbare statuta laicorum respectu ecclesiarū et ecclesiasticarū personarū. Non ergo potest prelati citra papam approbare statuta laicorū circa clericos: ratio est. Quia nullus pre. latus debet committere laicus negotia ecclesia. stica et ipsorū discrezione agatur. vt in. c. h. de iudi. S. papa hoc potest: vnde dat qñq; laico ptatem excommunicandi: et vt est gloss. no. xxx. q. dist. s. verū. Item cōmittit laico cām criminales clericis. q. v. mēnā. et cōfirmādo talia statuta fa. cit ea sua qd oia nostra facimus et c. l. j. circa me. mi. in prealleg. c. ex eo. in si. de elec. li. vi. et p hoc allego dictū Post. in. c. ea q. de statu re. gu. qui dixit qd de cōsuetudine priuilegio vel pacto appposito clericus seculari in caplo regulari voce habere pōt: sec⁹ ex postfacto p palleg. gl. si. quā Imo. in cle. vt hi qui. de eta. et qua. multū ad hoc cōmendat. **b** Generali clericorum. Adde vt per Calde. consi. viij. **c** Ecclesiastica. Adde vt per Ro. consi. cclxvi. **d** Sed papa hoc pōt. Adde tex. in. c. offi. xxi. di. et tex. in. d. c. mēnam. ad idem tex. in. c. verum. de fo. compe. in. c. solite. de ma. et obediē. in. c. Romana. s. debet. de appel. in. vi. et vbiq; per docto. zacharias. **c** Potestati excoicandi: pōt ergo papa per suū priuilegiū laico cōcedere iura spiritualia. s. vt possit excoicare: beneficia conferre possidere decimas. vt est glo. no. in. c. adrianus. lxiij. di. et glo. in. c. impe. rium. x. dist. et xxi. di. in sum. d. Abb. in. c. causam. col. j. de rescrip. Joā. and. in addi. Spec. in tit. de lega. s. nunc tractemus. ver. sed nunquid. do. Imo. in. c. quod sicut. de elec. Ant. de bu. in. c. nobis. de iure patro. De. de ancha. in cle. per literas. de prebē. et Seli. in alle. cap. causam. co. iij. ver. dum dicit Abb. priuilegiū. de rescri. Seli. in. c. h. de ma. et obe. Anto. Francisc. **c** Ad hoc an papa possit pferre laico facultatem ex. coicandi et alia spūalia exercēdi. vide gl. pulchrā in. c. ad nostrā. in ver. ec. clesie. de here. et in. c. lector. xxiij. distin. in versicu. subdiaconus. et not. Post. et doc. in. c. magna. de vo. que glo. tenent qd omnia licet pape cō. cedere et etiā facere preter qd id quod peccatū: et hoc adhuc ibi limitat Jo. an. esse verū qñ peccatum insurgeret ex contrauentione legis diui. na tñ: secus si ex cōtrauentione. l. positue. de quo etiam per Innoc. et doc. in. c. qd super his. de vo. et in. c. licet exsuscepto. de foro cōpe. et ad de quod papa pōt cōmittere et mādare simplici sacerdoti ea q sunt or. dinis epalis: vt per glo. et doc. in. c. quanto. de consuetu. de quo tamen inter theologos est discrepantia: vt per beatum Tho. in. iij. dist. v. q. iij. articu. primo. dicit tamen Imo. in. c. aqua. de cōse. eccle. vel alta. qd vidit pluries papam mandare simplici sacerdoti reconciliationem ecclesie que est ordinis epalis: vt in. d. c. aqua. et vide bonam gloss. in. c. peruenit. xcy. distin. et in. c. omni tēpore. de consecra. distin. iij. et est alia glo. in. c. manus quoq; de cōse. dist. v. et habetur per Specu. in titu. de lega. in. s. nunc ostendendum. in versu. lxi. et vide per bea. Tho. in. iij. di. stin. xix. q. ix. Adde tamen qd licet papa oia possit tamē d. z premittere clauem discretionis aut clauem potestatis: vt est glo. in. c. ad apostolis. ce. de re iudi. lib. vi. et habetur per Imo. in. c. quando. de iureiuran. est eniz papa summus inter omnes et supra omnes. c. decreto. h. q. vi. zca. qui se scit. et in. c. non turbatur. xxiij. q. i. et in. c. est et aliud habetur in. c. quāuis. xxi. dist. et Luce. vi. et mathe. xvi. et habetur in. c. inter corpora. lia. de translat. episcopo. et an spūalia etiam possint cōmitti secula. ribus per papam: habetur per zoder. in. c. decernimus. de iud. q. ta. men facere nō solet sine adiunctione alicuius clerici. **c** Et an possit p. rogare in se iurisdictionem iudicis secularis: vide gl. in. c. nos si. q. v. q. et gl. in. c. nemo. ix. q. iij. et gl. ver. seruus. in salutatione sexti. et gl. in. c. in synodo. lxiij. dist. per Post. in. c. cum ex iniuncto. de hereti.

f Clerici. Adde quod per Abb. cōf. xxy. an papa clerico possit cōm. mittere causam capitalem: vide Bre. cōf. lviij. **g** Cōfirmādo talia statuta facit ea sua. Adde Bal. in. l. ex placito. C. d. re. pmu. et Imo. i. l. ex fetō. ff. de vulg. et pup. et doc. in. l. oim. C. de testa. **c** Adde tu Ro. consi. cclxvi.

h Jurisdictioni imperatoris ad. de istū in. c. signi. ficasti. in. v. col. de fo. cōpet. post. Jo. an. ibi. et ibi Car. in. q. opp. et p istū i. c. at si cle. ric. in pn. in. xij. col. de iud. zin. c. pe. et gl. in pe. co. de offi. deleg. gl. in. c. in synodo. in ver. apostolicaz. lxiij. di. et glo. i. in c. nemo. ix. q. d. h. do. in. c. nos si in competēter. q. q. v. Archid. in. c. si qs super his. q. q. v. Tho. i. iij. sen. dist. xix. q. d. i. artic. primo. vbi pbat qd papa nō pōt dare alicui potestates quod euz excommuni. cet. sequit Car. di. Sancti Sixti in tracta. de potestate pape. xxy. **c** Adde late Ro. consi. vltimo. **i** Et laici iudicio suo. Adde Car. in repe. c. perpendimus. in princi. de senten. excō. et istū in. c. h. de maio. et obe. et in. c. literas. in. v. col. de re. sti. spo. et in. c. proposuit. in. iij. col. de conces. preben. et plene per Seli. hic. in. iij. col. in ver. addatis. d. Card. **c** Adde quod Ro. sing. suis. fo. xij. dicit qd do. Card. zaba. ita obti. nuit coram papa: et vide Alex. cōf. viij. vbi ponit an imperator possit punire clericū volente episcopo suo vel papa delegante. zacharias. **c** Adde dñ allegat Ro. suis sing. Dic qd est fin. nu. cclxvi. inci. sed an potest papa alleg. gl. sing. in. c. si imperator. xcy. dist. quam idem alleg. in. l. si vero. s. de viro. in. v. fallen. ff. solu. matri. et Old. con. si. lxxij. col. pe. Et dñ alle. Alex. cōf. viij. dic qd est vol. i. qd inci. vide retur super primo dubio. col. j. ver. potest etiam imperator: vbi sentire videtur contrarium quod hic dicitur. **k** Bona patrimonialia. vide hic plene per Bar. et Seli. in glo. h. in si. et istū in. c. si diligenti. de prescrip. et in. c. cum sit generale. in. q. colū. de foro compe. et in. c. si. de vita et hone. cler. et in ca. constituta. de in integ. rest. et in. c. si clericus. in. q. nota. j. de fo. compe. in. c. ex literis. de pigno. glo. in. c. possessores. xvi. q. iij. glo. h. in cle. j. de restitu. in integ. Specu. eo. ti. s. qualiter. ver. sed nunquid. gl. in. c. si tributum. in ver. potestati. xi. q. j. gl. j. in. c. si quis laicus. xvi. q. i. et gl. in. c. similiter. eadē causa et qd ne. istum in. c. j. de consuetu. et in. c. venerabilis. in. vi. co. in. v. lectu. de in di. Imol. in repe. c. si. in pe. col. de prescrip. et in alijs locis alle. hic per zoder. Cōis conclusio est qd clericus non gaudet priuilegio in bo. nis patrimonialibus nisi in casibus a iure expressis. Anto. Frā. **c** Circa hoc an bona clericorū gaudeat eo priuilegio quo gaudet bona eccliaz. no. glo. in. c. ex lris. de pig. et in. c. sif. xvi. q. j. et hf p gl. in cle. j. in re⁹ pprijs. de vi. et ho. cle. et p gl. in. c. si. c. tit. et not. doc. in. c. si diligenti. de psci. et no. in. c. j. de cōsue. et no. d. in. c. pe. d. cēfi. li. vi. et in. c. j. de immu. eccle. et v. qd clerici p bonis etiā primonialibus nō debeāt collectari: qd bona primonialia clericorū sunt obligata raci. te p mala administratione clerici facta in bonis ecclie fm gl. in. d. c. si. militer. et d. c. ex lris. d. pig. et in. d. cle. j. de vi. et ho. cle. qd nō teneant solo. uere clericis p bonis primonialib⁹ tenuit Pau. de lea. in cle. j. de cen. si. et gui. de mote laud. in. d. cle. j. de vi. et ho. cle. et vide not. in. c. nō min⁹. et in. c. aduersus. de imu. eccle. et vide Bar. in suo cōsilio qd scipit si qua possessioe estimata: vbi ponit an succedēs in bonis alicui⁹ si sint cleri. ci teneat soluere collectas impositas possessionib⁹ q erat suorū prede. cessorū seculariū et laicorū. dicit tñ bar. que etiā sequit Ang. in. l. nul. lus. C. de cur. pub. et angari. et pangari. li. xij. qd clerici tenent et tribuere qñ pecunie dant stipēdiarjs: ne destruat comitar⁹: et hoc iō ē qz tūc vi. dent dare p sustētatiōe pauperū cui magis debet intēdere q ad fabri. cā et ornāmētū ecclesie: vt in. c. gloria epī: et in. c. aurū habet ecclesia. xij. q. d. h. pro quo facit: qd clericus teneat omni indigēti auxiliū prestare. et in. c. nulli dubiū. et in. c. deus ergo. iij. q. j. et ad hoc vide etiā q voluit legio cum

Bart. in l. penes. C. de agri. et cens. li. xi. et in l. fin. C. de cursu pu. lib. xij. et qualiter collecte possint imponi possessionibus clericorum. vide Bart. in l. rescripto. in §. sciendum. ff. de mune. et hono.

Sebast. Sapia. ¶ Bonis ecclesie. Vide do. Abb. in c. j. in notabili bus. de cle. peregr. ubi tenet quod clerici gaudent in patrimonialibus illo privilegio quo

in rebus ecclesie vi a de eundem in c. fi. §. vit. et hone. cleri. Jas. in autentica quas actiones. C. de sacrosan. eccl.

In glo. fin. ita snia nulla. Adde hic plene barb. et Feli. longe dispu tantes vtrum snia lata non visis actis vel sine cause cog nitione sit ipso iure nulla an non ir ritada: ubi per et argumetantur cum remissionibus hic per eos datis con clusio coram est quod snia lata sine cause cognitione sit ipso iure nulla: tamen ha beas hos text. per vna parte text. c. cum bertoldus. de re iudi. ante fin. et ibi Inno. et text. in c. cum ad sedem. de restit. spo. in ver. nos prioris. text. in c. cum ex literis. ultra medium. de restit. spol. text. hic in ver. irritum. text. in l. argetarius. §. cum autem. ff. de eden. text. in l. nec causas. C. de ap. per locum a specia li. ex quibus pro bat quod non sit nul lapro alia parte magis coram. vide text. i. c. primates. §. qd. i. text. in cle. pastoralis. ad fi. de re iudicata. x. indicatis precipitatio. in iusto non bo. dici ne ergo

mervit snia. et ibi Inno. in §. col. text. in l. ex stipulatio. ad fi. C. de sent. et interlo. oim iud. text. in c. ad audientiam. §. de ap. ubi sine cause cognitione. et ibi denunties non teneret. text. in aut. quod opor. epos. in ver. pro nihilo. et ibi Ang. in primo no. Bar. in l. prolata. in fi. C. de sent. per illum text. et in l. multum. ff. de codi. et dem. ¶ Per. de anc. c. xi. inci. visis diligen ter. Bal. in l. captatorias. in. iij. col. ver. tertio quo. C. de testa. milita.

Adde Pau. de ca. consi. c. xviij. in primo impressis. ¶ De. de ancha. c. xi. c. lxxv. et c. xij. et dicit Old. c. xi. q. sententia lata absque cause cognitione non habet nomen sententie. Et quia sententia est lata absque cita tione et denegata copia instrumentorum productorum. vide Anch. con si. cclx. et vide Cal. c. xi. de re iudi. Et nota in hac materia quod licet sententia lata sine citatione non valeat. tamen ubi prefertur sententia per su periozem in retractatione statutorum factorum contra libertatem eccle siasticam illa potest ferri absque citatione fienda de seculari qui statutum fecit. ita Arch. in c. lotharius. §. q. i. refert Bar. in l. presbyter. C. de epi sco. et cle. sequitur Ro. sing. suis. fo. xviij.

zacharias. ¶ Dic quod est sing. in nu. cccclxxi. qd inci. seculares faciunt statuta. ubi alleg. dictum sing. Archi. in c. lotharius. §. proxi. alle. Ad idem vide Lanfran. de oria. in repe. c. qui contra falsam. in ver. cita tiones. nu. xij. et ibi in addi. ad eum. de proba.

Sebasti. Sapi. ¶ Fallit etiam in materia in qua princeps potest preiudicare alicui inuito. Abb. in cap. inter quatuor. in. j. colum. j. de maio. et obed. Ro. in consi. cclxxix. in. xi. colum. abb. in c. cum olim. de re iudi.

Felin. late ibi. fallit etiam ut per Roma. in c. si. cccclxxix. dubitatur. i. ad fi. vcz quando est certum absenti defensionem non competere. Et ad materiam vide per do. And. siculum in rub. C. qui admi. colu. xliij. cum seq. et latissime per do. Jas. in l. nec quicquam. §. ubi decretum. ff. de offic. proconsul. et lega.

lit. §. si. facit. iij. q. ix. caueat. et c. oia. et in cle. pasto ralis. de re iud. ubi bo. text. Quod tamen fallit

secundum quosdam in notorijs de quo plene remitto ad c. vestra. de cohabi. cle. et mul. et c. cum olim. de sen. et re iud. in fin. Et hoc intellige nisi pars sit p

sens in iudicio: tunc non requiritur citatio quod ad hoc sit citatio ut pars sit p

sens: ut no. Jo. an. in c. fin. de elec. li. vi. et Bar. in d. l. prolata. Quinimo ad monitio iudicis sedetis pro tribunali huius vim tri ne monitionis: ut est glo. no. in c. consuluit. de ofi

fic. deleg. et videtur text. fin. eodem intellectum. C. quo et quia iud. l. §. Si vero citatio fuerit facta: sed iudex pcessit non data copia parti ad se defende dum snia est nulla. ita dicit Inno. in c. tua. de co

habi. cle. et mulie. in fi. ubi dicit hoc pcedere etiam in notorijs. Idem est quando iudex plene non infor matus de meritis cause tulit sniam: ut in c. cum ex literis. de in integ. rest. no. Bar. in l. cum prolatis. ff. de re iudi. et vide quod no. in d. c. tua.

Extra gl. op. contra text. et gl. et videtur quod statutum laico rum debeat extendi ad ecclesias et clericos saltem ubi de iure canonico non reperitur contrarium sicut in casu huius. c. et respectu statuti videtur text. in c. constituitur. de in integ. resti. et in c. iij. de eo qui mit. in pos. et in c. cum causa contrario sensu. de sent. et re iud. De lege principis videtur text. in c. i. de no. oper. nut. et c. dignum. iij. qd. ix. et c. autoritate. de cōcel. preben. lib. vi. x. dist. in adiutorium.

Sol. propter hec contraria difficultatur mate ria huius. c. et varie in diuersis locis doctores vtri usque iuris senserunt sed generaliter reperio duas theoricis traditas canonistis. Una in c. sing. de sol. ¶ Abi cōiter dicunt quod lex principis p iudi

cialis ecclesie non extenditur ad ecclesias nisi ex presse approbet per papam. Sed si fauet ecclesie intelligitur approbata nisi expresse reprobet seu canon sit in contrario: et hec theorica est funda ta super eo: quod ecclesia vti legibus civilibus qua

tenus venit in fauore ecclesie et non in p iudiciu: ut in d. c. si in adiutorium. alle. Si vero est constitutio laicorum inferiorum non extendit aliquo modo ad cleri cos etiam si sit fauorabilis nisi sit approbata per pa

pam. et ad hoc adducit text. istum. ¶ Alia theori ca tradit per Jo. an. in c. j. de no. oper. nu. ubi dicit quod si lex civilis et canonica conueniat possumus mi

xtim eis vti in vtroque foro: vnde papa sepe fundat se super legibus et canonibus: ut no. i. d. c. j. §. de no. ope. nu. Si vero leges et canones discordant aut lex non potest seruari sine peccato: et de seruari canon in vtroque foro: ut in c. fin. de prescrip. quod nulla lex

dicunt. hac doc. sequitur do. And. Sicut in c. si. pe. sapietis. in. j. vol.

Lex principis. Adde plures text. ubi allegatos per Andod. Tho. in j. §. q. xvi. quem sequitur in sum. pisana. in versi. lex. vide Inno. in repe titio. c. cum contingat. in. xvi. char. versi. et si per predicta videtur. de in re iuran. istum in c. j. de no. oper. nuntia. Inno. in c. j. de rebus eccle. non alie. in. vi. istum in c. inter alia. de in iuri. eccl. ix. col. Ang. c. si. xxi. incipit. Titius. in. §. col.

Adde Ful. consi. vi. ubi ponit an statutum Rauen. dispones quod p singula libra soluat domino directo vnum bologninum pro laude mio an extendatur ad ecclesiam.

zacharias. ¶ Adde Alex. de imo. consi. xxi. inci. visis et ponderatis. in prin. vol. §. quod est secundum maiorem numerum consi. cclxxv. ad de que dixi in additio. ¶ Danor. §. in c. que in ecclesiariu. nu. §. in apost. in ver. super rebus ecclesiasticis. isto titulo.

Sebasti. Sapia. ¶ Alia theorica. Ex hoc dicunt aliqui ut hic per Feli. quod in terris ecclesie pater tenetur alere filium spiritum et dotare filiaz: secus est in terris imperij. de quo per Alex. in l. §. soluto ma. p. Are. in sti. de iure natu. gen. et ci. in prin. col. iij. vide etiam Are. in c. si. xlvij. re uocatur in dubiu. et Alex. in consi. lxxij. inter primu dubi. in. iij. volu. Ange. are. in trac. de testa. in versi. reliquit Francisco filio suo. et vide

bis varias discordantes opiniones.

Sine peccato. Bar. in l. si. c. si contra ius vel vtili. pub. et in l. j. C. de fac. san. eccl. glo. ordi. in regu. possessor. de regulis iuris. in. vi. Butri.

In notorijs. Adde late Frac. Are. c. si. c. lxx.

Adde istu oim no in c. bone me morie. i. nu. v. §. de elec. Alene. §. alc.

Extra gl. An et quia statuta laico rum comprehendat clericos: vel ecclesias: et gualit quia valeat in ma

terijs spiritualibus vel ecclesiasticis: videtur hic plene per Abb. in sua famosa repeti. et Barba. et Feli. longe apostillat huc passum.

do. in c. dilecti. de foro compe. et i. c. eos. de in iuri. eccl. lib. vi. host. et Jo. an. in c. fin. de solu. et in c. qd clericis. de fo. co

peten. cum alijs re missionibus datis hic per ipsos Andod. quos omni no videbitis. scz Barba. et Feli. ex quo eorum lectu ra est impressa: ubi etiam per eos: quod in legibus impe

ratorum et in sta tutis mere primi legatini et quia do generaliter di sponunt et quan do specificet.

Adde tu que late posui in l. cum cros populos. i. apostillis post do. Alex. in im

pressis de tortis. Sebast. Sapia.

Communiter

Adde tu que late posui in l. cum cros populos. i. apostillis post do. Alex. in im

pressis de tortis. Sebast. Sapia.

Communiter

Sanonmi. super prima parte primi.

In clerici. in fine. de iudicijs. istu in repeti. c. cum esset. de testa. in. i. co. omnes in. c. si. per illum tex. de prescrip. et ibiymo. in repe. in. j. no. vbi hoc extendit etiam si lex civilis nutriet peccatum veniale per id qd in fine dicitur de iuramento inductio peccati venialis: qd no tenet vt p gl. Archi. in. c. si aliqd. xxij. q. iij. Archi. et Joan. an. de pact. in. vi. in c. quis. et but. in c. si vero. de iure iur. Nec lex pmit tens adulteriu interfici seruada a est in foro ecclesiastico. glo. in. c. inter hec. xxvij. q. ij. quae sequitur abb. in. c. venies. el. ij. de so. et in re pe. dicti. c. enz ef ses. in. ij. charta. et Rich. in. iij. di stic. xxvij. q. ij. ar ticulo. i. item illa auctoritas q pec cat legis auctori tate: no peccat. intelligitur qua do no est nutriti ua peccati s3 bal. in ca. in omni. de testi. post prin. Adde tu fra ciscum aetinum p. xlvij. vbi po nit an spurio pos sit petere alimen ta cora iudice lai co. et Rapha. co men. c. si. c. lviij. b Anto. Francif. Circa hoc. an lex civilis nutriti ua peccati etia venialis sit seruad a i foro canonico absq dubio dicendu est qd no: qz remittere pec catu hoc soluspe ctat ad deu vt in c. verbu. de peni. di. j. et habetur in clemen. si dnm. b reli. et venera. san. et in. c. abusionibus. de peni. et remis. et ibi plene per doc. Car. et Feli. in sum. de peni. et remis. in. s. j. vbi etia ponitur quod operetur remissio sa cerdotis et habetur per gl. in. c. iij. de pe. et re. imo omnis consuetudo copositio iuramentum privilegium lex vel statutum per quas et que nutriti possit peccatu non valet et ad papam pro taliu reformatione est recurrendum: vt nota. voluit Joan. an. in. c. extirpande. de preben. in vers. consuetudine: et propterea leges permittetes occidi adulteruz de quibus hic fit mentio non debent seruari in foro canonico: sed so lum intelliguntur quantum ad penas introductas a iure civili iuxta ea que habetur in. l. nec in ea. in. s. ius occidendi. ff. de adul. et in. l. ma rito. et in. l. si adulterium. in. s. imperatores. eo. ti. et in. l. si quis in graui. s. si cum. ff. ad silla. **In** c. ij. de arb. li. vi. Adde Bu. in. c. j. in. ij. col. de no. ope. nu. et istu in c. clerici. in prin. de iud. et p gl. in. d. regula possessor. de reg. iur. in. vi. fa cit qd no glo. in cle. j. in ver. ecclesiasticus. et in ver. vsuris. de iud. et ibi Car. in. xi. q. et Bal. in. l. eos. in fi. C. de vsu. et istu. in. c. quod clericis. de foro compe. Valde. in dispu. incip. statuto. in pen. col. **Adde** Cal. late c. si. xvij. de c. si. et vide per eundem p. ij. de consan guinita. et affinit. vbi ponit an contrahens scienter cum coniuncta in quarto gradu de iure canonico debeat puniri pena. l. si quis incestu. Anto. Francif. **Ad** hoc an phens scienter vel ignoranter cu coniun cta in quarto vel vltiori gradu de iure canonico iuxta materia. c. no dz. de c. san. et affi. incurrat pena. l. si quis incestu. C. de incest. nup. vis ea que plene habetur in. c. ex tenore. qui si. sint leg. et in. c. cu inhibitio. de cla. despon. et an spurij possent cosequi alimeta a parentibus cora iu dice seculari saltu ex equitate canonica q seruari debeat etiam in foro seculari. vis in. c. cu haberet. de eo qui dux. in mat. qua pol. per adul. **Imperium.** Adde Francif. are. consi. clyij. et Abb. consi. lxxvij.

peccati nutritiua valet. vt no. i regula iuris pos sessor. li. vi. Si vero lex civilis potest seruari sine peccato tuc qlibet lex debet seruari in foro suo. **Ponit** exemplum. in. c. ij. de arb. li. vi. et hac theo rica firmat gl. in. d. regula possessor. et Bar. i. l. pui legia. C. de sac. san. ec. S3 alia regula Bar. tradis dit in. l. cuctos pptos. alle. vt dixi in pn. et latu. j. dicit. **Ego** latine prosequor hac materia p enumeratione casuum gnaliu ex quoz decifio ne pot inferri ad decisionem multaru qonu parti cularium. **Primo** psequor in cōstitutione prin cipis. Scdo i pstitutione laicoru inferioru. **Ad** pmu dico q qn lex civilis specificce disponit sup ecclesijs et psonis ecclesiasticis nec reperit con trarium de iure canonico. **Pone** exempluz p to tum ti. de sac. sanc. ecc. C. et in aut. de sanc. epis. cu multis si. An aut talis lex sit seruanda in foro ec clesiastico Jo. cal. in. c. i. preall. dicit qd de necessi tate no est seruanda: qz no astringit ecclesias: s3 pot seruari ex quo cano no p dicit et dico q hec qstio depedet ab alia. An lex civilis sit approbata eo ipso qd cano no p dicit: s3 specificce disponit de ec clesijs et psonis ecclesiasticis. Et credo qd no sit seruanda et d honestate: qz talis lex est nulla taq codita a no habete ptate. Na statutum assumit vi res a ptate statuentiu: vt in. l. si. ff. de iuris. om. in. zin. c. a nobis. d. sen. exc. i. c. vt animaru. de c. si. li. vi. certu em est q imperator no h3 potestatem sup ecclesias nec psonas ecclesiasticas: vt hic et meli. i. d. c. si impator. zin. c. cu ad veru. Imo ho die imperator recognoscit imperiu ab ecclesia: vn ab ecclesia coronat et confirmat et imperiu de gete in gete per ecclesia trasfert vt fuit olim tras latu de grecis in germanos vt in. c. venerabilem. de elec. vt est tex. no. in extrauag. Boni. vij. d. ma io. et obe. q incipit vna sancta: et vide bar. in. l. j. s. j. ff. de reg. re. et q plene dico. j. c. nouit. de iud. Jo no potuit impator leges p dere ex defectu ptatis. Et no no. dic Jo. i. c. j. d. reb. ec. no alie. li. vi. q solē nitas introducta p imperatore i alienatioe rei ec clesie de qua in aut. hoc ius porrectu. C. de sac. ec. no est seruanda necessario: qz no potuit ipera tor disponere hanc solēnitatem. **Pro** hoc facit rō gnalis huius tex. vbi dicitur q laicis non est tri buta facultas et. Itē ex obseruatiā illaru leguz

Sebasti. Sapia. **Rei** ecclesie. videt tñ q tolleratiā induxerit di spensationē iuxta gl. in. c. qz circa. de cōsan. et affi. et per dictu Salice. in l. nullu. C. de indeis. qd sequitur. d. alex. in cōsi. c. pro inuestigatione. in j. volu. et per dictu Bald. in. l. decernimus. C. de sac. san. eccle. Sed dici potest q papa non pot tolerare vel dispesare qd princeps possit sta tuere in clericos vt patet ex prece dentibus. **zacharias.** **Ad** old. p. si. suo. xvi. gloss. et bal. in. c. i. de pac. iur. fir. doc. i. l. di gna vox. C. d. leg. rō in sua instal latione iurat im perator pape fi delitate: vt ē tex. in cle. i. vers. ego hērie. de iure iu. Car. in. c. venera bilem. de electio. et Feli. in. c. cum no liceat. col. pe. x. xi. et vl. d. pscr. **Ad** est seruanda. adde eundem consi. ij. et vi. **Ad** rōne legis. adde ad hoc qd faciunt veneti: qz no vtunt. l. l. ipe rialib: s3 rōnib: eoz iudicant et mouent. ita etia dicit Raph. co men. consi. c. l. **Inducēs** pec catu. **Ad** d. De. d. anc. p. c. xxix. Pau. de cas. p. si. c. c. i. primo im pressis et qualr obitor possideat debitum et creditu tor creditu: vide are. p. si. c. lviij. **zacharias.** **Altra** vires hēditatis. adde idem tenuisse in simi. ma. mat he. sing. suo. l. xj. incip. no. q clerici. et quod ibi no. in addi. ad eū p do. Joā. hap. de castellio. aliqd. per abb. in. c. odoardus. post Ancha. et Imo. in. ij. col. de solu. et eundem. c. si. xciij. inci. in questione heredum. vo. ij. et Feli. in. c. cum ex offic. col. ij. circaprin. de prescrip. **Sebasti. Sapia.** **In** commodum. facit tex. not. in. l. de fideicom miffo. C. de transac. vbi oēs not. q non dicitur grauamen q potest se habere ad damnum et ad lucrum. **Ecclesiasticas** personas. adde eundem consi. lxxij. q. li. vbi dicit qd ecclesia tamen non conficiens inuentarium non tenetur vltra vires he reditarias. licet clericus teneatur. **Anto. Fra.** **Ad** das sin. hoc vtru ecclesia vel clericus teneant cōfice re inuentariu si ipis ecclesie vel clerico est delata hereditas. ea q plene habent per. d. Car. et Imo. in. c. cu esset. de test. Dicit tñ q ecclesia que accepit hereditate dānosam etia sine bñficio inuetariu pot ēt hēdita tē dimittere sine alia restōne in inte. vt est tex. in aut. sicut alienatio. C. de sacrosan. ec. qd dixit bal. ē valde no. in. l. si. in pn. C. de iure dli. d. quo etia p Bar. in rub. ff. de acq. he. et no. doc. in. l. si. C. de rep. vel absti. hēre. **Et** adde quod nec rusticis nec mulieribus no conficientibus inue tariu. vel minus sufficienter cōficientibus subuenit. sicut militibus p l. si. C. de iuris et fac. igno. et no. Bal. etia in prealle. l. si. C. de iur. delib. si cus autem et qui vtitur iure fisci non tenetur facere inuentariu. vt per Bart. in. l. j. s. j. an bona. ff. de iure fisci. **Altra** aut heres q no fecit inuetariu teneat i foro psciētie vltra vi res hēditarias hē p bar. sup rub. pal. de acq. he. et in. l. j. C. de sa. san. ecc. et per Bal. in. l. filiu que habet. C. fami. her. et per Joā. an. in. c. q. de vsur. in. vi. per Bal. in. l. si. in prin. et ibi etia p ang. in. l. more. ff. de acqr. he. et videndus est oīno Bald. in. l. j. C. de his que pe. no. in. ix. q. et in. l. volūtatis. C. de fideicō. et habet p Imo. i. c. qz pleriq. de immu. eccle. cata contra

Sanonmita. super prima parte Szimi.

Incipit stante statuto. Vide istū ibi. in. i. dubio. et in. xxxij. col. ver. iij. dubiū. cū se. et in. d. c. cū cōtingat. in. xij. col. ver. nūc ad p̄dicta applico duo dubia. et in. repe. c. per tuas. in. x. col. de arbi. et in. cōsi. suo. lxxi. inci. in hac cā que ad p̄is vertitur. per p̄dau. de ca. p̄si. lxx. inci. visis et consideratis oibus. et cōsi. xcyi. incip. in xpi. et. et notādū est primo qd l3 donator ad fin. p. car. cōsi. xciij. incip. nobiles viri domini de vinci gura. ad fin. p. ro. cōsi. xxi. incip. in xpi. et. viso facto p̄posi. et cōsi. ccc. xxxvj. incip. om nipotētis et. i. ca su proposito ad uertendū censo per p̄det. de anc. consi. cccxxvi. in ci. visis facti nar ratione et. in. iij. co. per sed. cōsi. cclxxij. inci. in no mine dñi amē. sta tuto civitatis pu ssi cauet. p. bald. i. repe. l. ij. in. xx. char. x. sup. v. ff. de iureiurando. et in. c. iij. co. de proba. p. Imol. in repe. d. c. cū cō tingat. in. xvi. et xxi. char. p. p̄det. de an. in. repe. c. ea que. i. xxx. col. in. ver. iij. quero b de iure. et in. regu la accessoriū. in. x. col. ver. aduerta tis dñi. q̄ ista cō sideratio Bart. de reg. in. in. vi. et in. repe. c. i. in. xx. iij. char. x. ego etiam cōsului. de cōsi. p̄si. suo. ccc. xxxij. incip. in xpi. et. legit in cano ne per Bal. post Bart. in. d. l. oēs populi. i. viij. co. per Bal. et Sal. in aut. sacramēta puberū. C. si aduer. v. et ibi p̄dau. de cast. in. repe. in. xvi. col. per Bar. in quodā p̄si. incipi. quero dicit statutu q̄ minor per Bal. in. l. iuriscē. in. s. et gñaliter. ff. de pac. et in. l. neq. patro. ppe. si. C. de op. li. et ibi Sal. p. Ang. i. l. de qd. ad. ff. de leg. p. Bal. in. l. ij. in. ix. q. C. de rescin. v. p. Bal. et p̄dau. de ca. in. l. si. ff. qui satis. cog. p. Bald. in. l. pactū. C. de colla. et in. rub. ff. de iureiur. et in. c. i. s. itē sacramēta. de pa. iur. fir. et in. l. non dubiū. C. de le. et in. l. si q̄ in glinos. s. ff. de leg. i. et in. l. i. C. si aduer. do. in. l. si. C. de nō nu. pec. et in. l. ij. in. fine. C. de ind. vid. per Raph. et p̄dau. de ca. in. l. si quis p. eo. ff. de fideiuss. Adde Alex. consi. xxxix. incip. in christi et. viso statuto et themate. in. iij. vo. et are. consi. viij. incip. in christi nomine amen. abunde satis et sufficienter et.
Adde tu Fulgo. cōsi. cclvi. et cōsi. cclvij. Bal. p̄si. vlt. v. lib. vbi sequi tur dictū Bar. in. d. l. oēs populi. et ita cōsuluit sup statuto disponēte qd sctus factus a minore nō valeat etiā si sit iurat. nisi fiat in loco pu blico: vide etiam p̄de. de anch. consi. cccxxvj. Ang. consi. cly.
b In preparatoris iudiciū. Vide que dixi. in. c. i. s. eo. Adde tu Raph. comen. consi. xli. sed. consi. cxxvi. et vide Ang. consi. xlvij. vbi ponit de statuto quod declinat forū non reddatur ius: an cō prehendar clericū: et consi. cclxi. in. fi. de statuto quod nō audiatur actor nisi offerat satisfactionem an comprehendat clericū. Abb. cōsi. xxxiij. s. l. i. vbi ponit de instantia et de sententia lata contra duos quorū vnus erat clericus. Anch. consi. xxx.
c et Sebast. Sapia. Cōsuetudo laicorū. Vide ancha. in. ca. cōtinua. xi. q. i. vbi dicit qd si libellus accusationis clerici nō habet oēs solenni tates nō p̄pterea debet deleri: et cōsidera quō illud dictū possit p̄cede re: qd dñi qd debeāt seruari solennitates de quib. per Bar. in. l. libelloz. ff. de acca. sentit Host. in. sum. de acc. s. qualiter. et Spe. in. ti. de ac. i. p̄n.

zacharias. Appellare ante sniam. Idē not. iste in. c. qd clericis. post Ant. de but. col. fi. et in. c. qualiter. in. ij. no. de in. Arch. ij. q. vi. c. nō ita. p̄de. de anch. in. reg. ea q̄. Et ratio est posse emi vel nō posse appellari re spicit modū procedēdi et nō decisionē causę: vt no. Alex. in. l. i. circa fi. ff. de leg. ij. vbi alle. Anto. de butri. in. p̄alle. c. de clericis. idē consi.

Arch. ij. q. vi. in. c. nō ita. qd si clericus litigat corā iudice laico nō pōt appellare an sniam nisi in casib. in. qd iura civilia admittūt appellationē de qd dixi in. c. sup. eo. de ap. Et si laicus litigat in foro ecclesiastico pōt appellare an sniam. Indis tincte sicut canones p̄mittūt. in. c. vt debitus. de 2o ap. et. c. de appellationib. et. ti. Ad p̄dicta ad de gl. in. cle. dispēdiōsam. de iudi. que dicit qd l3 iudex ecclesiasticus posset sup vsuris p̄cedere sim pliciter. et de plano p̄ illā cle. tñ si cā vsurarū agi tatur corā iudice seculari nō p̄cederet simplr et de plano sed seruato ordine iudiciario. qd lex ca nonica nō pōt dare foro seculari modū p̄cedēdi et p̄ hoc sit expeditū primū mēbrū p̄ncipale. Ve nio ad scdm cū q̄rit de validitate statuti seculariū inferioriū. Et primus casus sit qd statutu speci fice disponit sup reb. ecclesiasticis vt disponebat statutu Basilij. et dicēdū qd nō v3 ex defectu po testatis: vt hic. Et idē dic in oib. casib. in. qbus dixi legē p̄ncipis nō valere: vñ fortius tūc non valebit statutu inferioriū. Et idē puto si sta tutū laicorū disponit sup bona p̄rimonialia cle ricorū. nā hec nō subiciūt foro laicorū: ar. opti. i. c. si clericus laici. de fo. ppe. et in. c. fi. de vi. et ho. cle. et in. c. i. de imu. ecc. li. vi. et facit qd no. bar. in. l. 22 rescripto. de mu. et hono. Et tñ falsa est opi. quorū dā dicētū qd qd agi reali pōt clericus cō ueniri corā laico quasi tūc nō trahat psona s3 res facit. c. solite. de maio. et obe. vbi d3 qd i. t̄pali b. cle ricus recognoscit p̄ncipē secularē in superiorem. Sed vt dixi hec opi. est falsa: qd clerici indirecte traherent ad forū ciuile qd est 3 auf. statumus. C. de epis. et cle. vbi d3 qd nec in criminali: nec i ci uili clericus trahi d3 coram iudice seculari. Quin imo sup re p̄pria clericus pōt trahere laici corā ecclesiastico iudice: vt est casus singularis in. d. c. si clericus. bona emi sunt accessoria ad psonas fa cit. c. similiter. xvi. q. i. Et hāc opi. seruat curia: vt refert et seq̄ Collec. in. c. qualiter. et. c. clerici. de iudi. Non ob. ca. solite. qd intelligit de rebus tē poralibus feudalibus. Et si feudum habes tur a laico tunc ecclesia vel clericus debet illum recognoscere in superiore: vt in. c. verū. de fo. cō 24 pe. sec. si bōa nō sunt feudalit: vt ibi no. Et p̄ hec decidit q̄stio. pone qd dicat statutu laico rū qd cōductores possessionū debent dimittere

clxvi. incip. viso toto p̄cessu. cir ca fi. qd est secun dū maiorēnu. ccc viij. vol. ij. et hoc p̄cedit de plano qd de appella tio ne an sniaz agi: et sic de appella tione ab interlo toria: ita enim lo quunt doc. pal. et ita est itelligēd. Ab. hic. Si emi tollerēt appella tio a diffinitua videret respice re decisionē cāe et id statutu qd talē appellatio nē tollerēt nō p̄ indicaret clericis in foro seculari li tigatib. vt not. Arch. in. d. c. qd clericis. in. iij. co. p̄ dictas rōnes ibi p̄ eū positas. Sup bona pa trimonialia cleri corum: que non subiciūtur foro laicorum. Adde istū i. c. si clericus. in. ij. no. de foro cōpe. In. in. c. ceterū. ij. de iudi. Old. cōsi. lxxxij. incip. an eps pos sit declinare for. istum in. c. quali ter. ij. de iud. et ma ria. in. c. sane. i. an pe. co. de foro cō petē. p̄dau. i. cle. p̄sent. et ibi car. in. ij. no. de censu. vide ibi Imo. in. ij. col. istum in. c. cū sit generale. in. ij. col. de foro compe. But. in. c. vene rabilis. in. pen. col. in. ver. aduerte tamen. de iudi. et per istū post Inno. et Butr. in. c. ceterū. in. x. col. in. ver. notes ex omnibus predictis. de in. glo. in. l. munerū. s. patrimoniorū. in. ver. pōtifex. ff. de mune. et hono. et ibi Fran. tigr. post Adatth. in. cle. i. in. xvi. q. de vita et honest. clerico. Domi. in. c. q̄ in. ver. ipsarum. de censu. lib. vi. bonū tex. in. l. decerni mus. in. ver. siue de ecclesiasticis: siue de propriis. de ep̄sco. audi. et bo. tex. in. d. c. si clericus laicum. que iste reputat singu. et no. in. c. vnico. de cleri. coniung. lib. vi.
Adde tu Abb. consi. iij. et vide p̄de. de anch. consi. ccliz.
f Laico. Adde quid si trahatur an oportet sententiam pro se an tra hens possit dicere sententiam nullam. Sede. consi. xc.
g In. c. qualiter. Vide istū plene ibi in. ver. q̄ro: qd tex. hoc indistincte phibet: et ita in facto obtiguit in cā reuerēdi p̄is dñi Andrioli de sano cto vito p̄dauam canonici Vincetini et rectoris eccle. scti Andree ci uitatis Padue. l3 aliter voluerit Host. in. sum. in. ti. de fo. cōpe. s. fina.
h In superiorem. Adde Oldra. consi. xvj.
i et Sebast. Sapia. Statutu nunquid autē rustici tenentes predia ab ecclesiis possint conueniri coram iudice ecclesiastico: vide Abba. in. c. ij. col. ij. ver. quid autem de rusticis. de foro comp. Adari. soci. in. c. j. col. ij. ver. quinta declaratio. ep. tit.
k Quod conductores possessionū. Adde Bar. cōsi. cclxxvj. incip. dñi priores artii. vbi consuluit qd statutu laicorum dans licentiā condu ctoribus possessionū vt libere possint eas dimittere nō extenditur ad cōductores rerū ecclesiasticarū per tex. hic. et in. c. q̄ in ecclesiariū. s. eod. Adde tu Barb. latissime p̄. xxiij. vbi p̄suluit sup statuto bononiē. quo disponit qd cōductio vel locatio intelligat facta his pactis et cō possessionem

Panormi. super Prima parte primi.

- a** **Secus ubi sta** a
tutum simplr. ad 26
de Do. in. c. si. in
prin. in. d. col. in b
vi. de offic. deleg.
Pan. de ca. 2. fil.
cxxxvi. i. c. in xpi
zc. ad pmu. dicte
du. tex. opti. Car.
doc. in. c. dilecti
de fo. cope. Bal.
d. l. cunctos ppos
in. xi. co. in lectu.
ubi alle. tex. in. d.
c. dilecti. 7 vis eu
dez Bal. in. l. de
quib. in. xvi. col.
vers. vi. qro. ff. de
leg. 7 in. l. j. in fin.
C. de Spem. emp. 3
Adde q. 3. alle
gata cō illa suffi
ciūt maxie Alex.
7 Abb. i. pposita
apostil. 7 qd de
sit vide in apost.
ad Bar. in stapa
de tortis. d. l. cum
ctos populos. 7
- b** **Sit mere pri**
uilegiatū. Ad
de que dixi in p
rima precedenti
apostil.
- citer** procedit porrigēdo cōmodū: vt in exēplo
premisso. Quinimo dicere qd valeret statutū lai
corū si specificē facit mētionē de clericis dūmō
sit mere priuilegiatū 7 disponat nō p̄cipiēdo
vt. si dicat qd clericus p̄mogenit⁹ succedat vel
qd de bonis defuncti p̄stuat hospitale vel clerici
habeant certā partē. nā nemo pōt dicere hec nō
valere: qz laicus pōt priuilegiare ecclesiā: vt in. c.
nouit. de iudi. Quo ad tertiū casum: dic vt plene
dico in. c. qd clericis. de foro compe. Abb.
- Solēnis repetitio per do. Nicolaum Abba.**
Panor. edita. **Addita nouiter.**
- Statutū laicale etiā honestum in nullo foro**
seruari debet cōtra clericos vzt si inducat merū
fauorē clericis 7 quando. nu. 37.
- Laicorū quidā sunt religiosi 7 quidā non, 7 qua**
liter accipiatur verbum religiosi.
- Clericus non gaudet in bonis p̄rimonialib⁹ pui**
legio ecclesiāz nisi i casib⁹ i iure exp̄ssis. 7 n. 26.
- Laici non possunt statuere etiā in fauorē eccle**
siarū 7 quando. nu. 14. 17.
- Statuta laicorū respectu ecclesiāz 7 ecclesiasticarū**
p̄sonarū papā pōt approbare 7 nō alius p̄lar⁹.
- Papā pōt dare facultatē laico ex cōmunicandi.**
Papā non pōt committere nō sacerdoti vt p̄st
ciat corpus ch̄risti.
- Papā de iure non pōt seipsum sub̄icere iurisdic**
tioni imperatoris vel laici.
- Papā potest se sub̄icere iudicio simplicis sacer**
dotis in confessionis actu.
- Papā an in foro contentioso possit ab alio iudi**
cari vide remissiuē.
- Causa ecclesiārum principaliter agitata corā iu**
dice laico non d̄z decidiscōm statutū laicorum.
- Iudex secularis lite p̄dēte nō exercet offiū suū**
7 ecclesiasticas p̄sonas etiā in causis incidētib⁹.
- Clericus nō pōt recōueniri coram iudice laico.**
- Sn̄ia lata p̄tra nō p̄fessuz an 7 qñ valeat. 7 nu. 2.**
Sententia sine causē cognitiōe 7 quibusdā alijs
de quibus hic non valet. 7 nu. 12.
- Iudex potest procedere ad diffinitiuā ex p̄sum**
ptione violenta.
- In notor̄is in quibus nulla potest absenti cōpe**
tere defensio potest deueniri ad sententiā sine ci
tatione alias secus.
- Citatio an requiratur si pars est p̄sens. remissiuē.**
- Lex principis ecclesijs p̄iudicialis nō extēdit**
ad ecclesias nisi exp̄resse approbetur per papā.
- Reges ciuiles non valent si specificē nomināt ec**
clesias vel clericos nisi sint mere priuilegiatiue
vel fundentur ratione naturali.
- Promulgator legis inducentis peccatum tāq̄**
contra ius diuinum disponens cōuincitur po
tius errare q̄ legem condere.
- Lex rōnabilis nō d̄dicēs canonī 7 ḡnāl̄r loquēs**
si est fauorabilis est seruāda etiā quo ad clericos.
Lex illa dicē p̄iudicialis clericis v̄l ecclesijs q̄
est apta a ferre semper incōmodū. secus si potest
habere aliquū cōmodū aliquando incōmoduz.
- Clericus heres institutus si non facit inuētariū**
tenetur vltra vires hereditarias.
- Ecclesia vel pauperes si instituantur nō tenent**
vltra vires hereditarias.
- Aut. hoc amplius. C. de fideicō. ti. de his quib⁹**
vt indig. 7 similes ligant clericos.
- Lex ciuilis ḡnāl̄r disponēs sup rebus tp̄alib⁹**
7 d̄ḡiātib⁹ a lege canonica ē seruāda in foro suo.
sed si sumus in terris subiectis tp̄aliter ecclesie
romane canones p̄ualent legibus etiā inter lai
cos in foro seculari.
- Lex ciuilis in materia spectāte ad ecclesiam d̄o**
to qd de illa principaliter nō disponat s̄z p̄cedat
tollēdo lucrū qd als dederat nō v̄z. 7 nu. 20. in fi.
- Pena transeuntis ad sc̄da vota etiā fauore filio**
rum est sublata. Idē si resultat dubiū turbatio
nis prolis fecus in penis quas mulier incurrit
ex facto suo culposo. 7 nu. 20.
- Reges prohibentes matrimoniū inter certas p**

- sonas non prohibitas a iure canonico puta inter tutorē 7 pupillā vel**
inter rectorē puincie 7 mulierē sibi subditā 7 similes p̄sonas nō valēt.
- Pater nō teneat dotare filiā maritatā si nullā ab initio p̄misit dotem**
sed si filia quando se maritauit promisit dotem tenetur pater.
- Causas dotis est misti fori.**
- Lex ciuilis qñ disponit p̄sumptiue in materia spiritali stante lege**
canonica in contrarium non valet.
- Heres an teneat ex delicto defuncti 7 quid tā de iure ciuili q̄ canonī.**
- In preparator̄is iudiciorum attenditur forus ubi litigatur vnde cle**
ricus agens in foro ciuili ligatur statutis laicorum circa preparato
ria. 25. secus in decisorijs. 26. 7. 42.
- Usuraria causa si agitur in foro seculari tractabit seruatō ordine iu**
diciario licet in foro canonico tractaretur simpliciter 7c.
- Statutum laicorū specificē disponēs de ecclesijs seu ecclesiasticis p̄so**
nis seureb⁹ earū non valet etiā in fauorem ipsarum secus qñ statutū
in genere loquitur. nu. 37.
- Laici non possunt statuere sup bonis patrimonialibus clericorum.**
- Statuentes contra libertatē ecclesiasticā quas penas incurrant.**
Statuta illa sunt contra libertatem ecclesiasticā ex quibus clerici effi
ciuntur timidiores. 7 nu. 28.
- Statutum si ponit extra p̄tectionē cōis oēm declinātē forū ptātis an**
sit contra libertatem ecclesiasticā 7 an intelligatur de clericis.
- Statutum qd clerico declinātē iurisdictionē potestatis cōsanguinei**
teneantur soluere penaz non valet.
- Statutum laicalē d̄as licetiā cōductoribus possessionū vt libere poss**
sint eas diuimere non extēdit ad cōductores rerum ecclesiasticarum.
- Statutū laicorū nō pōt minuire vtilitatē p̄latorū vel ecclesiāz qñ p̄**
cipere consueuerūt ab ipsis laicis per liberum accessum ad eorū molē
dinalis em̄ libertas non potest statuto laicorum impediri indirecte
subditos aggrauando.
- Statutū laicorum qd prior 7 fratres sancte trinitatis possint petere 7**
exigere 7 distribuere legata ad pias causas valet.
- Lex noua que venit ad corroboratiōē legis antiq̄ nō v̄l eā corrigere.**
- Stante statuto qd cleric⁹ litigās in foro seculari id habeat 7 nō pl⁹ qd**
haberet laicus in foro ecclesiastico: si in foro seculari sunt statuta inter
laicos fauorabilia quibus de facto nō possint vti clerici p̄pter statutū
an illud dicatur contra libertatem ecclesiasticā ubi qd non.
- Statutū excludēs a successione secūdo genitū stante primo excludit**
illum etiā clericum effectum.
- Statutum qd ingrediēs monasterium non succedat non valet.**
Substitutio facta filio si decederet sine filijs ab ipso legitime procrea
tis exp̄rat si filius ingrediatur monasterium.
- Legatum factum filie de mille si nuberet 7 si monasteriū ingrediatur**
quod habeat quinquaginta valet 7 habebit mille.
- Statutum qd primogenitus succedat non p̄iudicat secundo genito**
qui erat clericus ante statutum
- Statutum nō loquēs specialiter de ingrediētibus vel ingressis mo**
nasterium sed generaliter qd mulier nō succedat extante masculo ex
cludit etiā mulierem monachā si assump̄it monachatum post sta
tutum: secus si ante.
- Statutū qd non petens debitum per tantum t̄ps nō possit amplius**
petere quomodo intelligatur 7 an liget clericos.
- Statutum laicorum inducens merum fauorem clericis quādo valeat.**
- Statutum qd femina nō possit testari vel se obligare sine p̄sentia duo**
rum agnatorum non comprehendit casum quando mulier testaretur
ad piam causam vel donaret ecclesie.
- Statutum qd nisi testamentum insinuetur intra sex menses sit nullū.**
non habet locum quando clericus vel ecclesia instituuntur.
- Statuta loquentia de instrumētis guarētigiatis executioni mandan**
dis an habeant locum in vtroq̄ foro 7 in personis ecclesiasticis.
- Clericus delinquendo non sortitur forum secularem.**
- Statuto qd solutio debiti non possit p̄bari testes nō ligabitur cleri**
cus volēs debitū probare p̄ testes etiā si cōtractetur in curia seculari.
- Prescriptio. x. vel. xx. an. est communis clericis 7 laicis.**
Statutū si p̄cernit solēnitatē actus adhibēdā tpe p̄ctus siue sit statu
tum clerici siue laici vitabitur actus solēnitate non seruata.
- Iudex d̄z attēdere ad statuta 7 p̄suetudines litigantium. 7 nu. 41. 52.**
Statutū irritās cessionē actionū factā nobili contra popularē trahit
ad cessionem factam nobili per ecclesiam.
- Testamentum laici in quo clericus instituitur non seruatis solēnita**
tibus legis vel statuti non valet.
- Statutum qd res dotalis non valeat alienari: extenditur ad aliena**
tionem factam in clericum qd concernit rem.
- Statutū p̄cernēs p̄sonam iubēdo vt aliqd faciat post p̄m̄m puta vt**
apprehendat possessionem vel aliquid simile non ligabit clericum.
- Primogenitus si ex forma statuti debet succedere. quo casu succedet**
in bonis extra territorium existentibus.
- Statutum qd dominus rei pignorate ipso inscio non recuperet a iu**
deo nisi soluto debito non nocet clerico nec alteri non subdito.
- Statutū laicorū in modo p̄cedēdi in causis nō ligat iudicē ecclesiasticū**
etiā

¶ Vel clericos. Vide de anch. cōsi. xi. inci. factū super quo vbi dicit qd quāuis laici nō possunt statuere sup iure quesito. ecclesie tñ statuerē pnt ex causa super iure querēdo ecclesie. phi. 2. cor. 2. q. 1. inci. quāuis pmo aspectu. in. 1. 1. vbi plenissime an 7 quādo statutū laicorum liget clericos agentes in foro seculari. Et adde Lud. 1. rom. sing. cccxii. inci. sed

an pōt. vbi singuliter voluit qd papa nō pōt facere leges qd clerici possint conueniri corā iudice seculari qz anteqz esset petrus non erāt clerici subiecti seculari p illō dei nolite tāgere 2c. p glo. quāz dicit ad hoc esse singularē in. c. si imperator. xvi. di. 7 iō nō dicit bal. i. c. at si clerici. de iud. qd sunt reprobēsiōe digni postestates terrarū mittētes clericos confessos corā se ad episcopū cū actis quia tales confessiones scribi nō debēt apō acta. nec ē admistratiōe dignū. qz illud privilegiū indultū clericis vt nō cōueniant coram laicis nō habuerunt ab ecclesia dispositiōe sed habuerūt de claratiōe ideo dicit gl. in. d. c. si impator. qz anteqz emanasset pstitutiō ecclesiastica clerici erāt liberi a iudice seculari ideo dicit qd constitutiō ecclesiastica ē declaratiō 7 non dispositiō 7 recte hoc decidit text. ibi dū dicit de^o omnipotēs voluit clericos dīscuti a pontifice b^o 7 nō a potestatibus secularib^o. recte adduci posset illud qd sacro scribitur euangelio. dñs nō detrahēs nolite tāgere xpos meos 2c. c. sacerdotibus. xi. q. 1. sunt em dñy dicit text. in. c. cū ex iniuncto. de her. sunt etiam res ges vt dicit text. in. c. duo sunt genera. xi. q. 1. fuit em genus regale sacerdoti vt habetur leuitici. 7 laicorū est obsequiū 7 clencorū est imperare vt dicit text. hic. vnde pie me

etiam qñ laicus litigat coram eo. 7 nu. 47.

51 Clericus qui aliquid p se allegat debet illud idē contra se adductum recipere.

52 Statutum quod non ligat clericum non ligabit in eius fauorem.

Ecclesia sancte

Marie 2c. ¶ Famofum capitulum ppter magnā materiā sibi adaptabile. qd ex infra dicēdis apparet difficilima 7 valde plura existit etiā conabor hic inferre tractatūp doc. iuris vtriusqz humani 7 diuini i varijs 7 diuersis locis. ¶ An 7 quādo lex imperialis vel inferioris aliquo mō includat ecclesiasticas psonas vel earū bōa. 7 sup quib^o habēt pntem statuendi in cōtinētib^o quoquo mō ecclesiā 7 ecclesiasticas psonas 7 ipsarū bona. Et solet hoc capitulum sic sum mari. ¶ Cause ecclesiarū p cōstitutiones laicorū diffiniri nō debēt. Ego summo fm intellectū quē infra tenebo. ¶ Statutū generale laicorū ecclesiasticas vel ecclesiasticas psonas vel earū bona in earū p iudiciū nō cōprehēdit. Nec speciale etiā si earū cōmodū 7 fauorē concernat. h. d. Diuiditur in duas partes. pmo ponit motiū diffinitōis. secūdo diffinit duplicē rationē assignādō. Quorum scōam exēplo corroboret. scōa rō ibi a quibus. tertia ibi. vnde scōa pars pncipalis ibi qd a senatore. ¶ Et hoc debes scire qd hoc. c. 2. j. vt li. pen. ecclesia sancte marie. j. 7. j. ponit eundem casum 7 figurabo casum vt attinet dūtagat ad. c. nostrum. 7 prout colligitur ex glo. preal. c. ecclesia. j. vt lit. pe. ¶ Ecclesia sancte marie in via lata mouit questionē cōtra Jo. de attēia sup qbusdā possessionibus corā iudice seculari qdñs Jo. possessiones illas oēs transtulit in monasteriū scēi Siluestri demū dictus senator occasione cuiusdā statuti quo cauebatur qd si qz rē litigiosā trāfferet in aliū lit. pe. possessio auferat ab eo possessore 7 detur petitori. spoliavit monasteriū nō vocatum nec conuictum nec confessum possessionib^o illis 7 eas restituit ecclesie sancte marie demū monasteriū egit coram papa petendo se restitui ad illas possessiones quas senator vigore statuti sibi abutulerat a papa sentēcialiter mandat reuocari gestū per senatorem ac easdē possessiones restitui monasterio sancti siluestri. diffinit addēs pncipaliter duas rationes alias duplicē rationem assignādō. qz statutū laicorū ex defectu potestatis nō cōprehēdebat ecclesias vel ecclesiasticas psonas qd generaliter loquat. scōo qd si motu pprio aliquid statuāt laici etiā in fauorē ecclesie illud statutū nō tenet ex defectu potestatis nisi fuerit p romanū pontificē approbatum. 7 hoc probat exēplo Basilij. multo forti^o hoc casu statutū valere nō dō qd nō auferebat qmodū. sed pot^o p iudiciū. scōo factū senatoris tacite improbat ex defectu ordinis iudiciarij qd monasteriū in iudiciū nō fuit vocatum nec cōuictū nec confessus. Et sic fuit lata sentētia sine causē cognitōe. Illuc lego literā. qua lecta colligo notabilia. ¶ Et primo nō fm predictū casum 7 casus positionē tex. ap. tū 3 opti. bar. in. l. cunctos populos. C. de sum. tri. vbi dicit statutū generale laicorū disponēs sup pntibus v^o delictis seruādū in vtroqz foro. Et iā 3 ecclesias 7 ecclesiasticas psonas dummodo sit honestū 7 nō sit ptra ea q sunt ecclesie in privilegiū cōcessa. hoc em statutū erat gñale. Nec continebat penā sed solū intēdebat punire delictum litigiosū. 7 tñ nō cōprehēdit ecclesias nec ecclesiasticas psonas. Et hoc qz statutū recipit interpretationē iuris 7 ampliat extra iurisdictionē statutis. j. de sen. ex cō. a nobis. 2. c. 2. j. eo. ti. li. vi. 2. l. si. ff. de iur. om. iud. ¶ Unde cū laici nō habeāt ius

morie constantinus princeps cū sibi 3 epōs accusatores porrigerēt libellos quos oēs accepit 7 eosdē qui accusati fuerūt epōs 7 in. eoz cōspectu libellos quos susceperat incēdit dicēte 7 iter h. s. disponite causas vestras. qz dignū nō est vt iudicemus deos. vt refert Alexan. cōsi. viij. inci. vider super pmo. in. j. col. ver. pōt etiā in. j. vol. pōt tñ pa

a iurisdictionē in ecclesias vel clericos^o ad ipsos eoz statutum nō extenditur. ergo nō valet distinctio Bar. an statutū sit generale aut spāle super ecclesiis 7 ecclesiasticis psonis. qz tale statutū surgit als infingit ex defectu pntis 7 nō ex forma statuēdi v^o disponēdi. vt hic expōsse colligit i vtraqz rō quimo pl^o dico tale statutū gñale nō cōprehēdit ecclesias vel ecclesiasticas psonas. etiā ex mēte statutis. nec vellē cōprehēdere nō subiectos sibi non obediētes de facto. ar. in. l. si. C. de legi. in. l. i. C. de no. co. cōfir. Et de hac materia. j. lat^o subijciā.

2 ¶ Scōo colligo qd laicorū qdā sunt religio si 7 catholice viuētes. qdā nō religiosi. 7 pōt itel ligi large 7 iproprie istō nomē religiosi 7 catholice viuētes qd dictā religionē deo deuote impēdūt. sicut em parētibus debet honor ita dei religio. Itē pōt summi pprie vt sonat 7 stricte 7 tūc cōprehēdat laicos cōuersos. 7 in vtroqz sensu veniat hec litera. ¶ Mo. iij. ibi super ecclesiis et personis 2c. qd plone ecclesiastice gaudēt eodem privilegio sicut bona clericorū 7 ecclesiarū. 3. tex. hoc non dicit sed tñ facit mētionē de personis. Itē tenet gl. in. c. ex literis. de pigno. reddēs rationē quare bona clericorū sunt tacite obligata ecclesie p mala administrationē. Itē 7 latius nō. gl. in. c. similiter. xvi. q. 1. 2. gl. in. c. si. j. de vita 7 ho. cleri. 3. nec dictū nec ratio indistincte pcedūt. nō enim p oia bona clericorū gaudēt eodē privilegio cū bonis ecclesie. p hoc glo. singularis in. c. possessiones. xvi. q. 1. q. 1. q. 1. vult bona patrimonialia clericorum nō gaudere eodē privilegio quo 7 ecclesiarū bōa. qd sentit etiā Host. in. c. sanctorū. de prescriptioib^o. 7 sic nō requiritur quadrage naria pscriptio. ¶ Ad idē. c. quāqz. de censibus. lib. vi. vbi per archi. qd dicit non esse vniuersaliter verum qd bona clericorū gaudeāt eodem privilegio cū bonis ecclesiarū. Et idē ibi gl. 7 idē dicit Spe. ti. de in integ. resti. §. qualiter. x. si. sed nū quid. clericum lesum in patrimonialibus nō au diri petentē in integrum resti. qd sentit gl. in. cle. vnica. de in integ. resti. 7 cōnumerat casus in qbus clerici gaudēt in rebus. pprijs privilegio ecclesiarū. 7 Spe. in. ti. de cleri. cō. facit quod dixit glo. in. c. ex literis. de pigno. que reddit rationē quare bona prelati gaudent eodem privilegio sicut res ecclesie. qz sunt obligata si male ministraverit. ad hoc facit qd nō. in. l. si. §. quod de frumentaria. 7 quod ibi notat Bar. ff. de adm. rerum ad cini. p tinent. ¶ Ista ratio nō est vera quia multi sunt clerici non habentes beneficia ex quo sequeretur quod illorū bona quia in eis cessat ratio non gauderēt in aliquo privilegio ecclesiarum. ratio tamen in se mihi placet vt bona clericorū sint in se obligata ecclesie pro mala administrationē. Itē tamen aperte probatur iure sed identitate rationis. sicut enim bona mariti sunt tacite obligata vxori pro dote. l. si. C. de pac. cōuen. tam super dote quam super donat. propter nup. ita 7 bona clerici ecclesie. qd dicitur eius vxor in. c. sicut. viij. q. 1. Item sicut bona tutoris sunt obligata pupillo. C. in qbus cau. pignus taci. cōtrahi. l. si mater. ita 7 bona clericorum qui comparant tutoribus. in c. fraternitatem. de dona. vide gl. v. q. iij. qz episcopus. Item qz bona vectigaliū sunt obligata fisco. l. semper. §. diuus quocqz. ff. de iur. immu. 7 ecclesia in privilegio equiparatur fisco. vide glo. in. c. similiter. preallegato. ideo dico post do. An. in. c. si diligenti. de prescriptio. quod possit dici qd nūquam gaudent nisi in casibus a iure expressis. ¶ Ad iura que generaliter loquūtur. respōdeo quod gaudēt eodē privilegio. quo ad defensionem. vt dicit Spe. in alleg. §. versic. sed nunquid. an autē gaudeāt eodē privilegio ad materiam huius. c. j. subijciā. ¶ Mo. statutum laicorum

pa cōmittere cās criminales 7 spirituales Clerici laico vt decidit gl. in. c. h. de iud. 7 licet gl. ibi velit qd epōs possit cōmittere cās pecuniarias. 7 civiles clerici laico tñ v^o de iure dicēdū qd nō possit 7 ē tex. in. c. null^o. i. x. si ne pmissū pōtissis. de for. cōpe. vbi requit pmissio pape. 7 rō pōt adduci hoc mō. 3 natura iudicij est vt sibi pareat. l. si. ff. de iur. om. iu. sed laicoz est obsequiū vt pbatur hic. sed si secularis ē iudex clericus tunc imperaret clerico qd esse nō pōt vt in. c. benequidē. xvi. di. 7 ibi p Jo. de turre cremata in. iij. cōclu. vbi dicit qd laicus nō pōt exercere iurisdictionē nō i spiritualib^o etiā ex cōmissiōne epī. vbi And. ficul. 2. q. 1. in. c. mādato. i. iij. col. ver. ita dicamus in. 1. 1. vbi dicit qd 3 solus papa possit laico cōmittere cām criminale clericis. tñ cum clericus habeat a deo vt distinguatur ab ecclesiastico. vt. d. c. si imperator. sequitur qd ex cā papa dberet hoc facere arg. ei^o qd habetur in. c. per venetabilem. qui si lū sint legi. in. x. diuersis causis inspectis. Henric. Ferrandar.

Sanonmīta. super prima parte primi.

motu proprio conditū etiam fauorabile ecclesijs non valere qđ intelli
ge quando precise disponit de ecclesijs. secus si generaliter tunc enim
valeret si porrexit aliquod commodum seu privilegiū in ecclesijs vel
ecclesiasticis personis. arg. c. dilecti. de foro compe. quod intelligendū
5 est: vt. j. sub iuriam. ¶ **I**tem vnum casum reseruatum romano pontifici
scilicet approbare statutū laicorum super rebus ecclesie editum. Et sic
episcopi et alij prelati nequeunt approbare tale statutum. qđ intellige
inquantum intendit approbare nec ligat tanqđ statutum laicorum. qđ
nō pnt laici hanc iurisdictionem demandare. arg. c. decernimus. j. de
6 iudi. ¶ **A**liud in papa qui in potestatem excommunicandi cōferre
pōt vt no. gl. singularis in. s. verum. xxxij. di. in ver. ducibus. et no. in. c.
quāto de cōsue. facit tex. in. c. mennam. ij. q. v. lxiij. di. adrianus. Non ta
men possit laici demandare vt conficeret corpus christi quod solum
apostolis et presbyteris adeo commissum fuit et datum: ait enim disci
pulis. hoc facite in meam commemorationem in. c. j. s. vna. de sum. tri.
Et ponit gl. in. c. peruenit. xcv. di. que circa hoc plura dicit. Et de ista
7 materia p. doc. in. c. qđto. de cōsue. ¶ **I**n autē papa possit se subicere
iudicio laicorum. videtur qđ sic quia est super omne forum et potest de
struere addere et diminuerē totum. quod papa possit se subicere iudi
cio laicorum. pro hoc. c. nos si incompetenter. ij. q. vij. quod ad hoc so
let quotidie allegari. facit. l. est receptum. j. de iurisd. om. iudi. Joā. an.
notāter tenet oppositum et dicit qđ in preal. c. ponitur iudicium p. di
scretione et sic aperte sonat qđ etiā iudicio mero imperatoris se subice
re nō potest qđ tenderet in preiudicium summi apostolatus. Et iniu
ria irrogaretur deo vt suis vicarius possit ab alio iudicari. c. si diligē
ti. de foro compe. quod procedit in papa. Illud autē certum est qđ in
foro cōsciētie papa potest se subicere iudicio sacerdotis cui peccata
sua confitentur. vt no. Host. in summa de peni. et remissi. s. cui confiten
dum. ver. cui papa. no. gl. in. c. sane. ij. de offi. deleg. et vide quod no. Jo.
an. in. c. significasti. de foro compe. et ix. q. ij. nemo. An autē in foro
cōtentioso possit ab alio iudicari. remitto ad no. in. c. si papa. xl. distin.
et lxxij. distin. c. si qđ papa. et c. si quis pecunia. et ix. q. ij. c. aliorū. et c. ne
mo. et c. per principalem. et c. cuncta per modum. et per ar. in. c. in fidei
8 fauorem. de hereticis. li. vi. et c. si duo. lxxij. distin. et xxi. distinctio. nūc
aut. ¶ **I**tem hic tex. pro dicto doctorum in. c. j. s. eodem. quod causa ec
clesiarum inquantum principaliter tractatur coram iudice seculari nō
9 est decidenda secundum statutum laicorum. ¶ **I**tem. quod iudex lai
cus etiam in incidenter contingentibus lite pendente nō extēdit offi
cium ad personas ecclesiasticas: qđ facit ad no. in. l. nullū. C. de test. et p.
Jnn. in. c. verū. de foro compe. vbi de crimine clerici nec principaliter
nec incidēter possit laicus se intromittere. de quo p. archidia. in. c. j. de
10 cle. coniuga. lib. vi. ¶ **I**tem. quod clericus non potest reconueniri cor
am iudice seculari de quo plene no. in. c. at si clerici. de iud. ¶ **A**lter
11 colligo coniuncta gloss. fin. non valere sententiam latam in non cōi
ctum vel non confessum. Et solet allegare quod nō valet sentētia sine
iudicio probat gl. noster tex. et in. c. nos in quemqđ. ij. q. j. et in summa.
Jnn. in. c. tua. de coha. clerici. et mu. et est huius ratio: qđ inter cetera que
requirunt ad sententiam exigūt cause cognitio et hoc est de substantia
iudiciali ordinis. Et not. glo. prealleg. ij. q. j. in summa: et pbat in iuri
bus prealle. si ergo fertur sententia ex abrupto non valet tanqđ lata cō
tra solitum ordinem iudiciorum. ij. q. vi. c. ei qui. s. diffinitiva. et l. pro
lata. C. de sen. et interlo. om. iudi. de quo in spec. tit. de preparatorijs iu
dici. prin. ¶ **I**tem plus sentit Barto. in. l. prolatam. C. de sen. et inter
lo. quod si iudex recipit probationes: attamen si ex temporis breuita
te apparet qđ sniam tulit sine cause cognitione non valet sententia. exem
plum si apparet quod cum habuisset acta de mane tulit sententiā de se
ro cū causa esset ardua et valde intricata. argumen. optimū de in integ.
rest. c. cum ex literis. et de ipe. distin. ij. hec que de charitate. Reddo et
aliam rationem nullitatis. vbi enim sententia contineret apertā et ma
nifestam iniquitatem iudicium non subsistit. Nec est opus appellare
vt est tex. no. in. c. inter ceteras. de re iudica. et no. Jnn. in. c. fraternita
tis. de frigi. et archi. in. c. venerabilis. de sen. excō. li. vi. Sed ista snia est
lata ex abruptione huiusmodi. igitur et c. et per has rōnes dico sniam
esse nullam nec eā validat partis pntia: appellatio aut omnino t3. sed
hic sentit do. s. lo. quod nullitas releuat ab onere appellandi et quod
s. tenui vt etiā sentire Bart. in. d. l. prolatam. et l. ex stipulatione parta.
12 eo. ti. ¶ **I**tem dico omnia limitanda per tex. no. in. c. afferte. de psum.
si in causa nihil prorsus actum est. secus si aliquid fuerit actum: qđ pre
sumptiue potuisset iudicis animū informare. Nā ex presumptione vio
lenta potest iudex ferre sniam licet illam non redigeret in acta. vt pbat
ibi tex. notabiliter. Et facit quod notat Jnn. in. c. post electiones. de
concel. preben. prope fin. et in. c. qm̄ s. falsam. de proba. facit text. cū ibi
no. in. c. causam. de re iud. ¶ **E**t pro declaratione predictorū et eorū
que dicuntur in glo. penul. et vltima distinguendū est breuiter. qđ aut p
ceditur contra absentem non citatum vel conuictum nec cōfessum. Et
tunc sententia est omnino nulla: vt. ij. q. j. nos in quemqđ. et c. pmates.
et c. j. de causa pos. et proprie. et c. inter quatuor. de maio. et robe. et l. platā.
C. de sen. et interlo. om. iudi. et ij. q. ix. c. caneāt. et c. absens. cum similib.
quod procedit scdm̄ Jnnocē. in. c. tua. de coha. clerici. et mu. etiam in
facto notorio: quia ibi et sic per omnia ordo iuris non est seruandus: d3

tamen fieri citatio. Et sic communiter tenent glo. vbi attingunt istam
materiam vt in. c. ad nostram. ij. de iure iu. et de purga. cano. cū dilect.
ij. q. j. c. manifesta. cum similibus. qđ puto verum nisi factū sit adeo no
torium quod certum sit absenti defensionem nō competere vt in. c. cū
olim. de re iudi. vbi casus notabilis. scdm̄ vnum intellectum. Aut sen
tentia fertur s. non citatum et non visis actis in causa factis et sine cau
se cognitione snia eorum non valet. vt no. ij. q. j. in summa. et in preal. l. pro
latam. et c. cum Bertholdus. de re iudicata. et c. cum ex literis. de in ius
reg. resti. Idem si perfunctorie vidit acta qđ non potuit iudex plene in
strui ex temporis ipsius breuitate scdm̄ Bart. in prealleg. l. prolatam.
Quandoqđ fertur sententia cōtra citatum non data sibi copia defen
dendi et sic prorsus exclusa eius defensione et non valet sentētia etiam
in notorijs scdm̄ Jnnocē. in prealleg. c. tua. qđ ex hoc quod citatur d3
audiri et eius defensio non debet sibi auferri. facit quod no. in gloss. ij.
q. j. in summa. et c. nos in quemqđ. Quādoqđ datur copia parti se defen
dendi et audiuntur exceptiones sue: sed iudex non vult admittere pro
bationes et exceptiones: et tunc dicit Jnnocē. in prealleg. c. tua. quod
valet sententia in non notorijs ponit duas opiniones. vna qđ valeat.
Aliam quod non. et hoc videtur sibi placere. Calderi. tenet sentētiā
istam esse aliquam licet iniustam. et hanc opinionem etiam sequitur do
mi. Anto. hic: qđ licet hoc sit de iustitia sed tamen non de substantiali
bus. pro hoc quod spec. in ti. de prepara. iudi. s. j. circa prin. Et hoc pu
to verum per ea que no. Jnn. in. c. post electionem. de cōcel. preb. vbi
dicit iudici tributam esse facultatē repellēdi exceptiones quas putat
frivolas et malitiose ppositas. arg. in. c. interposita. et c. vt debitus. de
13 appel. vnde potuit non admittere ex causa. ad hanc diffinitionem pos
sunt et debent reduci omnia predicta. ¶ **I**n autē requiratur citatio si
pars est presens vt se defendat. vide per Joā. and. in. c. si. de elec. li. vi.
in si. vbi concludit quod non. Et idem Bar. in. l. prolatam. ¶ **I**tem no
tabiliter expeditis venio ad materiam diffusam. Et videt qđ hoc sta
tutum debuerit seruari etiā in rebus ecclesiarum et clericorum et nedū
in foro civili sed in canonico: vt in. c. j. de no. oper. nun. vbi papa man
dat causam inter duas ecclesias vertentem decidim̄ obseruantia cas
nonum et legum: et idem in. c. si in adiutorium. et distin. de conces. preb.
c. auctoritate. lib. vi. in si. de in integ. resti. constitutus. vbi specificē tā
gitur de statuto laicorum. ad idem. c. cū venissent. de eo qui mit. in pos
ses. causa rei seruande. et c. in causis. de re iudica. contrario sensu. Ad
elucidandam materiam hanc ipsam prosequar per duo membra prin
cipalia. primum quando lex emanauit a principe. secundum quando
14 pcessit ab inferiore. ¶ **C**irca p̄mū duas theoricās reperio traditas
per doct. in diuersis locis. nam in. c. si. de solu. dicunt qđ leges ecclesijs
onerose et damnose non ligant ecclesias nec ecclesiasticas personas ni
si sine per ecclesiam approbate. Si autē faueant ecclesijs vt ecclesiasti
cis personis semper intelliguntur approbate et recepte per ecclesiam.
et distin. j. et ij. originaliter hec fuit theorica Jnnocē. quam etiam re
fert et sequitur Archi. et di. lege imperatorum. et hoc quando lex est p̄
cipis. si vero est inferioris siue preiudicet siue faueat nō valet nisi ex
presse approbetur per papam vt hic. ¶ **A**liam theoricā ponit Jo.
and. in. c. j. de no. oper. nun. ibi sic distinguens aut leges non contradi
cunt canonibus et mistim allegantur in vtroqđ foro aut contradicunt
expresse. Et tūc aut lex potest seruari sine peccato vt in numero testiū
in testando et similibus. Et tunc seruabitur in foro suo et canon in foro
suo. vt notatur in. c. cum esses. et c. relatum. de testa. et c. ij. de arbitris. li.
vi. Si vero lex inducit peccatum tūc indistincte in vtroqđ foro stat ca
noni vt in. c. fin. et quod ibi notatur. de rescrip. nota glo. in regula pos
sessor. de reg. iu. lib. vi. ¶ **E**t hanc theoricā ponit Barto. et ponit eā
Bald. in. l. privilegia. C. de sacrosan. ecclesijs. quando casus occurrens
non est decisis sed sub disputationibus doctorum casus est positus.
Et tunc si decisio reperit legalis. est omnibus opinionibus pferēda.
Item econtra si sunt opiniones de iure civili et reperitur decisio cano
15 nica fin Joā. and. in loco preal. ¶ **E**go expediam hanc materiam
vt clarius pateat: quoniam distinctio prolata obscuritatem parit. Et
primo quando lex specificē disponit super re spirituali. vel ecclesiasti
ca vt sunt leges que tractant de ordinationibus et promotiōibus cle
ricorum. C. de summa trini. l. fin. de sacrosan. eccle. l. omnes. cū similib.
de epi. et cleri. Et hoc casu dicit Bald. in. c. j. de no. ope. nū. qđ de necessi
tate nō seruatur in foro ecclesiastico. potest tñ seruari ibi si nō contradi
cit canon secundum euz. decisio huius casus depēdet ex quo aliqua
lex in quacunqđ materia disponēs sit approbata si canon non cōtradi
cit. arg. c. j. de no. ope. nun. Et tūc si dictū domini Bald. procedit soluz
respectu pape et non respectu inferioris tenetur de necessitate illaz ob
seruare vt in prealle. c. j. et c. dignum. ij. q. ix. Si vero nō est approbata
tunc non procedit qđ ad solum papam spectat approbatio vt hic. Et
qđ talis lex exp̄sse disponēs de spiritualibus nō sit approbata p3 hic
casus intelligendo quod iste Basilius cuius statutum fuit dicebatur
Imperator: sed in veritate non erat sed erat senator et tenebat locum
regis. vt dicit text. in. c. bene quidem. xcvj. distin. sed nihilominus puto
talem legem non tenere etiam si canon non s. dicat qđ disponit sup ma
teriam non sibi subiectam: nec talem legem papa videtur approbare
sed potius improbare: qđ possent hoc alij in exemplum assumere. Et
quodāmodo

quodammodo notare superioritas in spiritualibus ut aperte inuiti tex. in prealle. bene quidem in fine. Unde nec de honestate talis lex seruanda est cum sit res mali exempli. Nam quod ad religionem competit discere conuenit et non docere quia filius ecclesie est non presul. ut dicit tex. in. c. si imperator. c. vi. di. et eo ipso ut usurpare iurisdictionem alterius et esse ingratus beneficii recepti sub administratione spiritualium: ut subiicit tex. in prealle. c. si imperator. ad sacerdotes enim voluit deus que in ecclesia sunt disponenda attinere non ad seculi potestatem. unde in spiritualibus recurrendus est ad ipsam. In temporalibus vero ad imperatorem. ut in. c. cum ad verum. in. c. satis. et in. c. quedam. et in prealle. c. si imperator. c. vi. di. Et hoc aperte sentit Inno. in. c. ii. de rebus eccle. non alie. lib. vi. et faciunt no. per docto. in. c. tanta. qui fil. sint legi. ubi communiter tenet legitimari prole per sequens matrimonium non obstante iure civili requirente instrumenta dotalia. Et quod etiam de honestate seruari non debeat optime facit tex. in. c. singula. lxxix. ubi plene inter cetera dicit quod si diuersitas membrorum per diuersa officia et robur corporis seruat et pulchritudinem representat: ita diuersitas personarum per diuersa inphilominus distributa officia et fortitudinem et uenustatem sancte ecclesie dei manifestat. Et sicut inde eorum est in corpore humano ut alterum membrum alterius fingatur officio: ita nimirum turpissimum est si singula rerum ministeria personis totidem non fuerint distributa. facit tex. in. c. ad hoc. eadem dist. Et procedunt hec quando imperator facit legem motu proprio non ad instantiam ecclesie. c. vi. distin. c. ii. dicit enim hec esse vera nisi lex principis esset mere privilegiaria rerum ecclesiarum seu clericorum. sic intelligo. c. nouit. de iudi. ubi allegat lex theodosii Imperatoris. Item si lex esset inducta super ratione naturali: nec reperitur canon contrarius posset illa seruari in foro ecclesiastico non ratione legis principis: sed ratione naturali super quas fundat. arg. c. pastoralis. de fide instrum. Nam deficiente canone vel lege recurendum est ad dictam rationem naturalem. l. scire opus. §. sufficit. ff. de excu. tu. et in. c. secundo requiris. in fi. de appel.

16 No. gl. i. di. consuetudo. Et secundus casus est qui specificiter non disponit de spiritualibus sed generaliter aliquid statuit et non inducit peccatum et omnino valet in utroque foro ut l. c. si. de prescrip. et c. literas. de restit. spo. Non autem potest imperator legem condere contra leges dei sic nec papa. c. x. q. i. sunt quidam. ubi potius conuincitur errare quam legem condere. similiter dicimus. c. i. q. ii. c. si dominus. et c. iulianus. et c. q. resistit. et in his leges non odignant sacros canones imitari. de iud. c. clerici. de iura. cal. c. i. et in aut. ut clerici apud proprios episcopos. col. la. vi. Et tertius casus est qui disponit generaliter nec continet peccatum nec contradicit canonibus et tunc seruatur in utroque foro si est lex fauens et non preiudicialis. et est iste primus casus. c. i. de no. ope. nun. et iurium similitum. et facit. c. i. de consue. Et notant docto. in. c. si. de solu. Sed circa istum casum oritur dubium quod lex dicatur preiudicialis et quod onerosa. Nam sunt quedam materie de quibus modice et succincte tractatur in iure. ut in contractibus bonafidei et stricti iuris ut commodari locati depositi empti venditi de pi. de testa. de iud. et si. de his enim et alijs habet in iure canonico. ut agit arch. in. c. quo iure. vii. distin. In iure autem civili habentur tractatus et taliter diffusi et prolixi. dicimus enim pro his et similibus iudicandis. arg. premissis per leges. Ex quo deficiunt canones an debeant haberi predicta consideratione. sicut onerosi vel fauorabiles ecclesijs aut ecclesiasticis personis ut pall. c. si dominus. Pet. de anc. i. rep. c. i. de costi. credit quod ecclesie et persone ecclesiastice postquam in acquiendo et disponendo et retinendo bonis temporalibus omnium predictorum titulorum sunt capaces ut subiacent legibus que prodite sunt super talibus bonis acquarendis retinendis et disponendis: sicut finitimas actiones et interpretationes iureconsultorum debet ecclesie et clerici iudicari. Nam iurisconsulti subtilissimo ac diuino quodam motu ad istos actus perueniunt. l. in. c. de lon. temp. prescri. Nec talis lex potest dici ecclesiastica nec clericis danosa licet clericus vel ecclesia quod forte venit contra promissa quod dolus sine fraude in contractu continetur vel interpretatio in seipsa equa in damnum suum cedit et secum trahet si per talem sibi accidit si militer condemnaretur non debet claudicare contractus. sentit Jo. an. in. c. quod quibusdam. de fidei iussu. ubi Inno. ad si. gl. magne. in fi. per ergo facti accidentia legalis punitio posset esse utilis vel damnoisa ecclesijs vel personis earum: quo casu ille se habet inter damnum et commodum non potest pretendere lesionem litis licet forte euenerit. arg. l. si pater. C. de inoff. test. quod no. in. c. plerique. c. ii. q. ii. Et no. in. c. per vestras. de dote post diuor. restit. Et hoc videtur verissimum

de mente canonum et omnium canonistarum. Et aperte sentit Hostiensis. in. c. ecclesia. eo. lib. i. ut lire pen. super gloss. si. his enim idem canones inuatur per legem ut dicit tex. in prealle. leg. c. i. de no. oper. nun. intelligo legem preiudicialem quando simpliciter infert omne preiudicium et sine causa secus si fuit causa. ii. q. ix. dignum. Et ex his infert docto. Petrus de ancha. quod clericus institutus si non fecerit inuentarium tenetur ultra vires hereditatis iuxta. l. si. C. de iure delib. hoc dictum dico in dubio procedere puta in clerico: etiam si intelligo not. in. c. i. de sol. An autem procedat in ecclesia instituta herede vel in fisco succedente. alicui. Bal. in. l. in. prealle. leg. dicit quod si fiscus occupat bona vacantia non confecto inuentario non per hoc tenetur ultra vires hereditatis. ff. de iure fisci. l. i. §. an bona. idem si fiscus succedit propter delictum alicuius quod non dicitur tunc fiscus esse heres secundum docto. cum succedit semper. de in inte. restit. no. solu. §. si. et quoadcunque succedit fiscus non tenetur ultra vires hereditarias quia intelligitur sibi delata hereditas quando non est onerosa. §. an bona. et l. no. possunt. eo. titu. Et sic idem in ecclesia que gaudet privilegio fisci ut no. in. c. i. de in integ. rest. Et hoc sequitur docto. Card. in. d. c. i. de solu. quem reperio aperte sentientes contrarium in. c. i. de testa. sed primum dictum videtur magis equum ut hoc sit privilegium ecclesie sicut et fisci. ar. eius quod no. in glo. in. l. miles. de re iudi. bona ecclesie alienari non debent: ita nec indirecte. de reg. iur. c. cum quid una via. lib. vi. de proc. tue. Et idem reperio per Bar. in repe. l. i. C. de sacrosan. eccle. concludentem quod si ecclesia vel pauperes instituatur vel sacerdotes intuitu ecclesie quod omnis debeatur hereditas sine beneficio inuentarii. et quod non teneatur insolidum ad similitudinem fisci. l. i. §. an bona. l. non possunt. ff. de iure fisci. Item quod iura civilia non possunt obligare ecclesiam et pia loca ultra vires hereditatis cum talis obligatio non sit de iure naturali. Item in extraneo. hec est ratio quia presumitur usurpare bona in aut. de hered. et fal. §. sanctimus. que ratio cessat in ecclesia et in locis pijs. Item text. in aut. sicut alienatio. C. de sacrosan. eccle. ubi ecclesia nihil debet acquirere ex quo obligetur et oneretur. Ex quibus inferitur quod si clericus non implet voluntatem defuncti priuabitur hereditate iuxta autem hoc amplius. C. de fideicom. Item in casibus in quibus quis ut indignus hereditate priuabitur. Nam priuabitur et clericus. l. i. ff. de his quibus et in dignis. Item si non petit tutor pupillo priuabitur successione ut legitur in l. sciant omnes. C. de legi. here. Item hereditatem non aditam non transmittit sicut nec quilibet alius. l. i. §. in nouissimo. C. de cadu. tollen. Item in casibus in quibus per ius civile est prouisum ut perdat possessio et clericus sicut laicus eam perdet. l. si. C. de acqui. posses. not. in. c. olim. de restit. spo. et idem videtur dicendum in casibus predictis et similibus de ecclesijs quod de clericis saluo restitutionis beneficio et alijs privilegijs in suis casibus factis ecclesijs faciunt ad predicta que notat docto. in. c. i. de testamen.

19 Et quartus casus est quando lex que disponit generaliter super rebus temporalibus deuiat tantum a dispositione canonica ut in. c. si de arbi. lib. vi. et c. cum esses. et c. relatum. de test. Et tunc communiter dicitur legem seruandam fore in foro suo: ut communiter notatur in locis preal. nisi temporale forum sit de iurisdictione temporali ecclesie quia tunc seruabitur canon. de appella. c. si duobus. et c. quod clericis. de foro compe. et qui fil. sint legi. per venerabilem. hanc communem theoricam circa extendendam legem ponit in. c. cum secundum leges. de hereti. lib. vi. etiam quando disponit de materia que principaliter pertinet ad ecclesiam tollendo lucrum quod alias contulerat vel apponendo aliam penam tunc enim seruabitur lex in foro temporali que priuat quem beneficio quod contulit: licet non seruetur principalis dispositio. Et ideo concluditur quod si rapta contrahit cum raptore contra dispositionem legalem licet secundum permissionem canonicam teneat nihilominus interz mulier priuabitur bonis que sibi obueniunt a raptore licet gl. in hoc teneat contrarium in. c. de puellis. al. §. quibus. c. xvi. q. ii. similis est questio in contractu matrimoniali contra dispositionem legalem. item tempus luctus nisi secundum permissionem canonicam: an priuatur penis legalibus de quibus in. l. i. et secunda. C. de secundis nup. dominus sede. de senis in utraque questione debet contra gloss. in prealle. c. cum secundum leges. et sequitur gl. in prealle. c. de puellis. concludit enim post multa in c. si. c. xvi. omnem penam legalem cessare de quibus in. l. i. et §. C. de secundis nup. Ad hanc decisionem mouetur: quia cum manifestum sit unum esse de sacramentis ecclesie finem eum: non iure fori sed iure poli. non secundum leges sed secundum canones regi debet. ut

In repe. l. i. in ii. q. quarte part. ubi et quod non teneat ultra vires hereditarias ecclesia vel ecclesiastica persona que est instituta contemplatione religionis. Sed si institueret ecclesiastica persona non contemplatione religionis sed coniunctionis vel alio respectu teneat: tunc idem tenet Bal. in aut. sicut alienatio. C. de sa. sanc. eccle. Item tenuit gl. in. c. i. de testa. qui voluit quod ecclesia heres teneat ultra vires hereditarias non confecto inuentario. et hanc partem sequitur Sal. in aut. §. cum testator. C. ad legem fal. l. illa glo. non allegat et etiam ro. in Rub. ff. de acqui. here. bar. dubitauit et tangit hac. q. i. d. aut. §. cum testator. et vide moder. in ca. i. de solu. et i. rub. ff. de acqui. here. Abb. c. i. c. xxi. incip. p. m. dubium. i. §. col. xvi. querit re de iud. in primo li. et c. si. lxxix. co. pe. vers. concludit in in. §. lib. vbi concludit spale esse in ecclesia quod non currat penas statutas non deficientes inueterari ne ecclesie bona alienarentur per indirectum. Et an heres in foro conscientie teneatur ultra vires hereditarias inuentario non confecto. Bar. in. d. repet. l. i. in. ix. col. ii. q. quarte part. prim. et in rub. ff. de acqui. here. et quod non. et sequitur Sui. pape. in questionibus suis. q. cccc. lxxi. incip. aliquid. circa fi. et vide quod no. Bal. in. l. cum a matre. in fin. C. de rei ven. ubi dicit quod de iure canonico non requiritur inuentarium.

Sanonmīta. super Prima parte primi.

h. q. iij. hic colligitur. Et in his omnibus spiritualibus potest recte lex intelligi quia leges non dedignantur sacros canones imitari. de secū. nup. c. vlti. et penulti. Unde quicquid dicant leges circa permittendum vel prohibendum matrimonium non stamus illis: sed canonibus dicentibus quod filia non potest contrahere sine consensu parentum. Nec rector provincie cum non provinciali vel tutor cum pupilla non servatur. ratio est quia iudex laicus de huiusmodi spiritualibus nec principaliter nec incidenter potest se intromittere. qui si sint legi. c. latoz. idem in similibus: ut patet de hereticis. c. ut inquisitionis. §. prohibemus. lib. vi. Ideo in repudiis diuor tibus et impedimentis matrimonialibus stamus enim canonibus legibus quod compater et commater cum filia sua spirituali non possit contrahere vel cum sponsa sui consanguinei. ut de eo quod cognoscat. consanguini. uxoris sue. vel de eo qui dux. in ma. quam prius per adulteri. Ex his ergo est concludendum quod matrimonia et accessoria et dependentia ab illis iure canonico generaliter terminantur. sed in proposito apostolus et apostolice sanctiones voluit quod multipliciter mulier soluta a lege viri per mortem ipsius viri licite. §. annū luctus nubat. §. de se. nup. c. vlti. §. hinc colligit. h. q. iij. ergo qui contrahit licite penam non meretur. xxij. q. iij. qui peccat. l. gracchus. C. de adul. Si enim aliter diceretur. iam mulier deciperet cum autem lex laqueum ei pararet quod esse non debet. xxvj. q. de viduis. Tenendum ergo est secundum eum omnem penam legalem impositam ex eo quod nubent. §. annū luctus esse remissam. et si nulla ratio huius dicti haberetur finem eius sufficit auctoritas patrum sanctorum nam hoc tenet accur. in. l. i. C. de se. nup. in glo. Et. i. q. iij. in fine glo. et ultra addam et hosti. in summa de se. nup. in fin. Jun. papa. iij. et honorius. qui licet dicant alios dicere contrarium standum est opinioni tanto rum ita conclusit. Sede. in loco prealle. Et per hec dicta federici posset allegari glo. singularis in. c. fi. xxxij. q. ij. quod si filia contrahat matrimonium sine consensu patris: et sic contra dispositionem legalem nihilominus tenetur pater eam dotare. Et sic agens contra legem potest uti beneficio legis que compellit patrem ad dotandum filiam. l. fi. C. de do. pro missi. de hoc per doct. in. c. i. de despon. impu. Et per glo. in. c. de raptorib. xxxvj. q. i. Bart. tñ singulariter hoc limitat in. l. obligamur. ff. de actio. et obliga. quod filia promissit dotem secus si est maritata sine dote quod tunc cessat ratio quod pater compellitur ad dotandum quod satis placet. Et tunc cum teneatur maritus alere: imputandum est sibi quod duxit mulierem sine dote. Iuxta no. in. c. p. vras. de dote post diuor. rest. De hac materia plenissime notatur in preall. c. vbi Joan. and. refert no. in. d. l. preallegata. vbi etiam de hoc per Bal. et ceteros scribentes. quedam pene sunt que fundantur super odio secundarum nuptiarum vel festinatione transitus. Et tales penes sunt recte ut in prealleg. c. pe. et si. quod contrahere matrimonium non est odiosum: nec prohibitum sed ab apostolo et canonibus permissum. Et sic fundamentum cause est falsum et iniustum secundum deum. Et in hoc casu procedunt alie. per fede. qui in veritate loquitur de talibus penis de his enim loquitur. l. j. et ij. C. de secundis nup. hoc verum nisi ex magna festinatione resultaret turbatio sanguinis et incertitudo proles puta quod peperit in nono mense post mortem viri sui ita quod potest esse primi viri quod natus in nono mense. et etiam secundi. quoniam vij. nasci potest et esse perfectus ut. l. vij. mense. ff. de stat. ho. Et hoc casu tenetur quod mulier tenet patri omnes penas. ut l. j. et ij. ut refert Bal. in. l. liberoz. ff. de his qui no. infra. Pau. de leaza. et Ray. consuluisse. Iam apostolus dicat mortuo viro nubat in domino: tamen debet intelligi quando non timetur de turbatione sanguinis iure predicto. et sic ius diuinum distinguatur per ius humanum. et simile in multis casibus contingit ut no. in. c. i. et in. c. que in ecclesiarum. supra eo. sed idem Bal. in. l. decreto. C. de his qui no. infra. hac materiam attingit et non sequitur consilium istorum sed est cōtētus simpliciter relatione. sed in. d. l. liberoz. eos sequitur quod etiam placet domino petro de anch. in canonum. §. eo. non est enim verisimile quod apostolus permittendū secundas nuptias mortuo viro cogitauerit de nup. propter quas posset resultari incertitudo proles et scandalum apud bonos et graues. Et hoc dictum prima facie videtur satis probabile. Iam et certo casu prohibetur matrimonium seu usus matrimonii ex certa causa ut tempore quadragesimali et alijs temporibus de quibus in c. appellamus. de se. et xxxij. q. iij. non oportet cum tribus capitulis sequentibus. Item ablactationis et menstruo tempore ut in. c. ad eius vero. v. distin. multo ergo fortius propter hunc casum licite prohibetur matrimonium. Queda sunt pene que fundantur super favore filiorum primi matrimonii:

Sublatas penas. ad quod pene quas incurrit mulier transendo ad secundas vota non habet locum quod de voluntate filiorum transiret ad secundas vota ut not. p. gl. in aut. de non elig. secū. nuben. circa medium in d. copulant quod p. singulari not. ibi Ang. in pñ. i. x. et predicta vera. vbi dicit quod mater secundas nubens puniatur penis inductis in fauorem filiorum quod nubit filio inuito secus si eo volente quod tunc nullas penas sustinet per glo. ibi et ideo admonet ad uocatum ut sit cautus quod sustinet mulieri secundo nubenti et filios habenti ut faciat filios consentire tali matrimonio quod hoc modo evitabit omnes penas. Et hoc sequitur Lud. ro. in cōf. cccix. inci. ex themate. in. d. co. ver. quarto. idem probatur de quo plenius in repertorio nostro ad Panor. in xbo cautela et est secundum in ordine in no. uis. per me recol. lectis. Et an pene uxori intra annum nubenti impositae verificentur in viro. vide omnino Lud. Ro. pñ. lxxxij. inc. i. casu. Henri. Ferran.

ut quod mulier non nubat donec reddat rationem: et in hoc casu leges non sunt correcte: sed adhuc hodie durat de quibus in l. hac edictali. l. femine. et l. fina. C. de secū. nuptiis. l. omnem matri. C. ad tertul. et in aut. de nup. §. fi. et hec procedunt ut predicti vbi non contingit turbatio sanguinis: puta quod ratio inhibens non est quod vetula vel primus vir fuit absens per plures menses vel certum est istam non pregnantem fore aliter habent locum omnes pene ut. §. dixi. super hoc edite. et quod ha beatatur hec opinio communis ut iste pene instituit filiorum favore non intelligantur sublata per dictum apostoli ut not. gl. et Bar. in. l. liberoz. alle. l. j. C. de se. nup. imo gl. in. l. decreto. C. ex quibus causis infra. irrogatur. tenet quod nulla pena intelligitur sublata. Dū ergo disputavit tenui oppositum scilicet quod omnis pena apposta mulieri transeunti ad secundas nuptias sine. §. tempus luctus sine postea videtur hodie sublata. Et ita tenui in lectura. c. fi. et pe. de secundis nup. motus principaliter per primam rationem illius textus. dū dicit quod mulier dux utitur apostoli concessione non debet sustinere iactura legalis infamie que quidem non vendicat sibi locum in omni pena legali que dicta auctoritate non peccat. l. gracchus. C. de adul. et xxxij. q. iij. qui peccat. Et clarius ponit ibi in deci. illius capituli. nam in auctoritate dicebatur quod ad nullam penam siue infamiam debet allegari transitus ad secundas nuptias. unde textus ibi dicit quod. §. annum potest liberem quemcumque mulier nubere: unde potero dictionem. §. que de notat liberam facultatem in contrahendo in qualibet parte anni: non ergo est quod ex incertitudine plis postea subsequenti postea differri debet. ar. c. literas. de resti. spo. Ideo tamen facit ratio generalis que ponitur in si. illius. c. dū dicit quod non dedignantur sacros canones imitari in istis. que quod ratio concludere debet ad omnes penas que in matrimonio videntur concedi et per consequens omnes penas omnino submovere. Item imperator non potest super matrimonio statuere: quod non spectat ad iurisdictionem suam. de or. cog. tuā. nec penas apponere per quas intimidetur matrimonium. facit quod not. Jo. an. in. c. statutum. de hereti. in. vi. maxime sed lex non tollat hoc casu lucrum quod ipsamet impeditur: sed tollit relicta uxori ab ipso marito et sic sumus extra glo. cū fm leges. de hereti. in. vi. gl. capituli de puellis. xxxvj. q. ij. Et ex pñ legali potest subsequi faciliter fornicatio quod mulier non audet contrahere ne pena legis afficiatur contrahet potius fornicationem: nec dicit obitare fauor filiorum quod est irrationabilis et contra matrimonium quod est concessum et a deo permissum. facit de do. post diuor. resti. c. nuper. non tamen dico sublatas penas quas mulier incurrit ex facto et culpa sua puta quod agnouit tutelam filiorum et postea transiit ad secundas nuptias non petito tutore filijs. l. oēm matri. C. ad ter. et idem in similibus. Sed illas penas esse sublatas quas incurrit mulier ex eo solo quod transiit ad secundas nuptias de quibus in. l. j. et in. l. femine. et l. hac edictali. et l. fi. de secun. nup. Et hoc videtur satis humanum et similiter placet. Et ex predictis concludo alium quintum casum quod vbi cumque lex disponit contra actum spirituale apponendo penam quod talis lex non est seruanda nisi sub sit euidens causa modo predicto: facit quod no. Jo. an. in. c. statutum. de hereti. in. vi. vbi concludit non valere statutum per quod pena imponatur mulieri contrahenti sine consensu patris vel fratrum. et hoc in proposito. unde et si imponit penam tollendo lucrum lege alio datum ut in contrahente cum raptore. unde puto quod gl. cum scōm. de here. lib. vi. que permittit contrahi matrimonium cum raptore nisi cum sponsa alterius rapitur. et l. c. cum causa. de rap. non valet lex apponens penam fundatam super odio matrimonii: quod per hoc timidatur matrimonium cum raptore et in huiusmodi spiritualibus et appendentibus non odignatur sacros canones imitari. facit quod no. in. c. raynaldus. de test. 21 sta. Et sextus casus est quando lex disponit circa prima accidentalium ad actum matrimoniale ut de dote lucranda vel non: ut not. in. c. raynutius. de testa. illud tamen. c. loquitur in consuetudine loci que preiudicat canonibus sicut et legi. ut. c. fi. consue. sed dubium est de l. imperiali. quo casu dico aut non contradicit canonibus sicut et legi et est seruanda. facit ad hoc quod no. in. c. i. et ij. de do. post diuor. resti. etiam quod non disponit hoc casu precise super articulo spirituali: sed super accidentibus et his bonis quod subiaccit imperio viri aliquo iure. Si vero contradicit canonibus tunc decisio pendet ex alia questione cui subiacet causa dotis an iudici seculari an ecclesie. de qua questione per gloss. et doc. in. c. de prudentia. de do. post diuor. restitu. gloss. h. concludit quod aut agitur de dote incidenter quia et causa principalis debebat coram iudice ecclesiastico super matrimonio et iudex ecclesiasticus de causa cognoscet. Aut mouetur causa dotis principaliter. ut quod viro mortuo uxor repetit

repetit dotem vel viro vergente ad inopiam tunc cognoscat secularis.

¶ Et hoc de iure communis fatetur tamen glo. quod de consuetudine spectat ad ecclesiam etiam si principaliter moueretur. illam glo. sequitur ibi Jo. an. and. nisi sit vidua oppressa circa dotē. vide. et etiam tenet Bald. in c. non est. de sponsa. Innoc. tñ in prealle. c. prudentia. tenet utrunque iudicē posse cognoscere ex eo qd sit misti fori. Et hoc mihi placet per. c. i. et h. prealle. c. de prudentia. et c. per vestras. de dote post diuor. resti. que iura aperte innuunt iudicē ecclesiasticum posse super causa dotis principaliter cognoscere et audire et hoc ppter nūmiam connexitatem qd est inter matrimonium et dotē. hoc pmissio ad casum. s. dictū videtur dicēdū qd lex et canones concordant. c. qd clericis. et qd ibi no. de foro compe.

¶ Septimus casus quando lex circa actū spirituale psumit vnum et aliud presumit canon. Et tunc dicendū canonem obseruandum vnde lex h. presumat matrimonium de cohabitatione maris et femine. l. in libere. ff. de rit. nup. canon tamen presumit adulterium nisi alia interuenirent. vt no. in c. aliter. xxx. q. v. et etiā pnto qd licet lex civilis tollat epō cohabitationē cuiuslibet mulieris vt in auten. episcopo nullā. C. de episc. et cle. standū tñ est iuri canonico scdm qd potest habere nō suspectā vt in c. interdixit. xxx. q. di. qd vt. s. dixi in istis spiritualib⁹ et dependētib⁹. spectanda est dispositio canonis et non legis. ageneraliter dictum est quod inspectantibus ad ecclesiam non valet lex aliqd valide statuere vel presumere cū de illis non possit cognoscere. de ord. cog. tuā. qui si. sint legi. latoz. et c. si iudex laicus. de sen. exc. in. vi. et sequitur illud dictū federici qd lex non possit presumere qd certis iudicib⁹ quis cōuincatur de vsura seu presumat vsura predictis rationibus facit qd no. Bar. in l. titia. ff. so. ma. et l. h. de iuris. om. ind. qd pnto procedere nisi lex ex iusta cā presumat non principaliter super actu spūali sed tpali ei annexo. Sicut pōt saluari dictū Bar. in l. oēs populi. psumēs cōtractū certo casu simulatū etiā ad finē validandi iuramentum super eo appositū.

¶ Octauus casus est qñ tangit materiam peccati et tñc etiam in foro civili seruandus est canō et ad eius obseruantiam potest iudex secularis cōpelli p iudicē ecclesia. de iure iurā. l. i. vi. de sen. exc. decernimus. eo. lib. et c. cū sit generale. et qd ibi no. de fo. cōpe. et cōsultuit do. An. vt ipse refert in c. qd clericis. de foro cōpe. qd si inuafores bonorum ecclesiasticorū cōueniantur corā iudice seculari vel eorū heredes cā debet decidi sūm canones qui habēt qd ad exonerandā cōscientiam defuncti heredes cōueniuntur ex delicto defuncti l. ex tali delicto nihil puenerit ad heredē dū tñ hoc patiant vires hereditatis et qd petitur tunc nō sit penale et quod agens suū damnum prosequat⁹ et interesse etiā dato qd cōtra defunctū nō fuit lis cōtestata. in hoc vbi agitur de exoneratiōe psciētie d. seruari canō. de sepul. c. h. vnde p hoc do. Ant. sequitur cōm opi. quā sequitur Inno. rōne diuersitatis inter ius canonicum et civile. Et no. tñ in prealle. c. fin. et in c. in literis. de raptō. et de vsur. qd. li. vi. de for. legib⁹. c. i. q. iij. itē peccato. qd. qd. h. ep⁹ qui filios. xvi. q. vi. si ep⁹. facit. xvi. q. dist. in. bene quidem de vsuris. tua. et de pign. c. iij. et glo. xxiij. q. h. sane. que dicit qd in quocūq crimine civili ter potest agi et hoc secūdū canonis equitatē. hoc etiā sentit fede. consilio. xxi. qui dicit qd equitas mouit legiflatōrē iure canonico ad statuendū quod heres qui habet bona defuncti illicite quesita tenet ad restitutionē illicite quesitorum etiā si illicita nō perueniūt ad heredes et etiā si lis non sit contest. cum defuncto. Ego in illo. c. h. tenui nullam differentiā in hac forma inter ius canonicū et civile et iura que ad hoc solent cōiter allegari non probant oppositū. in c. fina. de sepul. vt dicit Inno. non agebatur contra heredē ex delicto defuncti sed ex cautioe a sacerdote recepta qui nō absoluit excoicātū nisi caueat de satisfaciēdo. de appel. qua fronte. s. sane. de sent. excom. ex tenore. et illa cautioe egent quorū interest. de vsuris. c. qd. nā pcpit ibi cautionē de vsuris restituendis sed in oibus illis acquisitis. potest em̄ sacerdos generaliter stipulari in his que ad eius officiū spectant vt circa vsuras illicite acquisitas vt no. Jaco. de are. in l. i. s. publicū. ff. de iusti. et in. et do. Ant. in proemio vt latius tetigi in prealleg. ca. si. ille defunctus fuit absolutus dum ageret in extremis. vnde esto qd cautionē expresse non prestitit secundū iura videtur mandasse de satisfaciendo nā cū in absoluteione requiratur cordis contritio et penitētia de directo qui vult absolui et hoc petit tacite videt velle satisfacere sine qua satisfactioe absolutio non prestatur. argu. de sent. exco. a nobis. xiiij. q. vi. si res. vnde potius ibi agitur ex quasi contractu ex eo quia in absoluteione videt quā si contrahi inter eum qui absoluitur et absoluentē. et hoc sentit Jo. an. and. in specu. de appel. s. in quibus. vers. sed nunquid hoc. ¶ Concludo igitur qd lex de iure canonico simpliciter nō patitur agi contra heredem ex delicto defuncti. nisi cautio de satisfaciendo sit prestita sacerdoti. Nam talis cautio habet vim non solum lit. contest. sed etiā quasi contractus vt actio fiat transmissoria ad heredem. vt no. Specu. in tit. de interrogatiomb⁹. s. h. ver. quid si etiam. Bart. in l. i. ff. de priua. de lict. vel saltem pene est absolutio a sacerdote quo casu videtur quasi contrahi inter absoluentem et eum qui absoluitur vt. s. dixi. ¶ Et ad predicta bene facit prealle. c. fina. quod pondera qd ille fuit absolutus iuxta formā ecclesie et legitur de forma contexta in preal. c. ex tenore. et c. cum desideres. j. de sen. excom. vt dicit ibi gl. et vtrobiq exprimitur. qd absolūendus debet iurare parere mādatis ecclesie sic per qñs satis

facere his quorū interest. Idem sentit in c. in literis. de raptō. et pro hoc induco gl. si. in. c. a nobis. de sen. excom. que notabilem dicit qd ex quo aliquem in morte penituit et cōtritus fuerit quantū in se fuit satisfact. Unde heredes possunt compelli ad satisfaciēdum pro ipso et c. ita dicit intelligenda. c. si. et c. in literis. et istis casibus agi poterit etiam de iure civili: tamen non agatur ex mero delicto defuncti sed potius ex cōtractu vel quasi. hec omnia procedūt in decisorib⁹ et cum lis est inter clericos vel inter laicum et clericum in foro ecclesiastico. quid si lis est inter clericum et laicum in foro ecclesiastico vel civili. An istis foris de se repetētib⁹ et data validitate vtriusq in foro suo statur sic iudicanti secundum canones an scdm leges dicēdū est vt dicam in secūdo membro qd ideo lex imperatoris contradicit canonī. not. communiter per

24 doc. et datur regula in obseruantia legum et consuetudinū et status torum. qd quo ad ordinationem iudicij attēditur locus vbi iudicium exercetur. sic debet intelligi glo. in c. quod clericis. que dicit qd si clericus ingerit se coram iudice seculari debet tunc tractari scdm legē civilis lem et statutū vniuersale. et pro hoc qd hoc casu non distinguit persona sed debet terminari sūm formā illius fori ad hoc. l. iij. s. si. ff. de test. l. j. C. de emaci. liber. et l. h. quēadmo. testa. aperi. et quod no. gl. xij. dist. illud. p archi. de materia in l. j. C. de sum. tri. per Inno. et Host. de ferijs. c. h. per guilielmum in Spec. de feri. s. i. ver. qd potest. de inst. edi. s. compedio se. ver. quid de cōsuetudine. de snia. s. qualiter aut debet informari. per Jo. an. in Spe. in hoc titu. de cōsti. in prin. p Cal. in disputatione qd incipit statuto cauetur. Vbi limitare vñ hāc regulā dicit Cal. qd cū clericus litigat corā seculari: cā recipit perēptionē instātie sicut qlibet alia cā civilis tunc attenditur forus naturalis clerici sūm quem cā non recipit perempti. instantie. vt. j. c. pe. de iudi. ¶ Et qd ibi cōterno. gl. in cle. dispendiosam. de iudi. dicit qd si causa vsuraria tractet corā iudice seculari non certabitur de plano et sine strepitu et figura iudicij s. ordie ne iur. seruato et sic sūm cōsuetudinē et statutum illius fori ibi tractatur. ad hoc in aut. clericus. signata sup. l. oēs. C. de epi. et cle. et qd ibi no. facit qd no. archi. h. q. vi. s. noiationes. ¶ Quo ad oppositionē an sniam de ex quo agitur in foro seculari seruabitur ius civile et nō admittent⁹ oppositiones nisi ad instantiam. ll. quod est notandū propter statuta et instrumēta guarētię que in instris guarētię iatis. i. cōfessionatis tollunt facultatem appellandi vt etiā clerico litigante in foro civili non admittatur recōuēctio et hoc procedit iure recōuēctionis. qd ex quo ibi cā tractat⁹ d. ordinari sūm statuta illius fori. ad hoc qd no. archi. in prealle. s. nominatiōes. vbi dicit qd si cā clerici in recōuēctione tractet corā seculari nō poterit appellari ante sniam nisi vbi ius civile permittit. Et idem dicit de laico reconuēcto corā ecclesiastico qd poterit appellare quocūq ante sniam dicit qd primo casu appellabitur ad iudicē secularē per clericū et secūdo ad iudicē ecclesiasticum per laicū quod tñ notabis. ad hoc capitulū si duob⁹. de appel. semper em̄ appellādū est ad superiorē eius a quo appellatur. vt in c. Romana. s. debet. de appel. in vi. iuncta gl. in ver. alio est qd no. ¶ Et sūm predicta potest intelligi gl. in c. deniq. xvi. dist. que dum dicit qd in cā reconuēctionis clericus subijcitur diffinitionibus principū clericorum debet intelligi quo ad ordinatoria nō aut debet intelligi quo ad decisionē: quia sic intellecta nō esset vera vt subijciā in sequenti mēbro. et hoc quo ad primū mēbrū. Scdm mēbrū valet qñ lex procedit ab inferiore. Et prosequamur per

26 enumerationē casuum. ¶ Et primo excludamus dubitabiles et premitto qd in preparatorib⁹ seruādū est id qd. s. in proximis mēbris dixi in decisorib⁹ vero simul vel inter clericū et laicū in foro ecclesiastico vel civili dicēdū vt statim subijciā p casu enumerationē ad faciliorem intelligētiā. ¶ Primus casus est qñ statutū specificē disponit de ecclesijs seu ecclesiasticis psonis seu reb⁹ earū et tñc statutū nō valet etiā in fauore ipsarū qd disponit in non sibi subiectis et iste est proprius casus huius. c. sūm vñ intellectū. et hoc. c. a nobis. de sen. exco. c. j. et c. vt animarū. j. eo. ti. li. vi. facit. l. si. ff. de in. om. in. et l. j. C. de sum. tri. vbi etiā hoc no. Bar. et Jo. an. in addi. Spe. in ti. de const. in prin. et licet docto. aperte nō dicant de rebus proprijs ipsorum clericorū dum glo. argu. hoc colligit quā puto veram quo ad casum hui⁹ capituli. Nam et etiā super rebus proprijs possunt conuenire laicū corā iudice ecclesiastico sicut super reb⁹ ecclesie vt notat in c. si clericus laicorū. de foro cōpe. facit. c. qd. de cef. in. vi. clerici enim cum bonis proprijs sub iurisdictione iudicis ecclesiastici sunt vt in preal. c. si clericus. et xvi. q. j. filr. et xvi. di. deniq. et videtur casus apertus in c. j. de iur. iur. ecclesiarū. lib. vi. qd loquitur de acquisitis per clericos vt de illis nō teneatur soluere collectas per statutū laicorū. facit quod no. gl. et Jo. an. de imo. in cle. pñti. de cens. et archi. in prealle. c. j. Et hoc dico indistincte tenendum nisi in re feudali quod quidē confert alicui iurisdictionē quod cū agitur reali potest clericus conueniri corā iudice seculari qd tñc persona clerici nō attrahitur. hoc enim dictū nō placet et videt expresse cōtra tex. in c. si. de iudicib⁹ vbi patet qd nedū clerici principaliter nequeūt cōueniri corā iudice seculari s. ex ratione cōmunitatis cause. Nam dū cā possessionis tractat corā seculari clericis agētib⁹ nō possunt clerici cōueniri coram eodē iudice super proprietate. et qd possit dici. c. loqui de iure ecclesie et nō in patrimonialib⁹ ipsius clerici. tamē idē videt dicēdū ad hoc qd in re clerici prealleg. c. si clericus. vbi ptz qd respectu fori gaudent eodē

Sanonmi. super Prima parte primi.

privilegio clerici in rebus ecclesie. Ad idē. c. qua
liter de iudicis. vbi lex prorsus oēm clericū tra
hit a iudice seculari. Unde pōdero verbū omne
z facit qd no. archi. in. c. vnico. de cle. cōiu. in. vi. fa
cit aut. nullus. z aut. statuimus. C. de epis. z cleri.
vbi lex prohibet clericum trahi ad iudicem secu
larem tam in cā criminali q̄ in civili z ponit pe
nam in iudici. nō ob. si dicatur quod nō agit sine
nō trahitur realiter ad iudicem: nā si realiter ad
iudicē trahit tūc als nō ipso iure pdat causam.
ad hoc prealle. c. si diligenti. de foro cōpe. z q̄ in
simili no. Jo. and. in. c. romana. §. cōtrahētes. de
fo. cōpe. li. vi. Itē si psona est exempta a iurisdic
tione iudicis alicuius z res etiam sequentes per
sonas videant exempte. ff. de cen. l. si. z hāc partē
tenet curia romana vt refert Cal. in. c. qualiter. et
in. c. clerici. de iudicis. z iste prim⁹ casus est min⁹
dubitabilis cū statutu est ptra libertatē ecclesia
sticam: quo casu fm vnū quodq̄ ius est statutū
nullum vt in. c. nouerit. z in. c. grauē. de sen. exc. z
c. si. de immu. ecclesia. z in aut. cassa z irrita. C. de
sa. san. eccle. ¶ Sed hoc casu cū statutu est cō
tra libertatē ecclesiasticam sunt excōicati z incur
rūt alias penas de q̄b⁹ in iuribus allegatis. z iste
casus pcedit vbi verba statuti dirigūtur i nō sub
ditos statuentiū dum tū indirecte z in effectū sit
contra libertatē ecclesiasticā vt sunt oīa que sunt
cōtra priuilegia vniuersali ecclesie cōcessa sine a
deo sine a vicario eius. s. papa sine ab imperatore
vt no. in. c. i. in prealle. c. nouerit. z refert Ly. in. d.
aut. cassa. z Bar. in. l. i. §. q̄ onerāde. ff. qua. re. act.
per hoc glo. no. in aut. de nō alie. §. i. super verbo
degeneri. ¶ z per hāc certā theoricam sequitur q̄
statutu quo cauē q̄ illis qui declinauerūt foruz
senatorū vel p̄tatis nō reddat ius ex quo possit
impune offendi. z sic posset pcedere opi. cōis q̄
tale statutu sit cōtra libertatē ecclesiasticā quia
reddat clericos timidos ad allegandū priuilegiū
fori si cōueniant corā eis. z ideo nō v3 quo ad cle
ricos de quo per Bart. in. d. §. q̄ onerāde. S3 v3
qd ē ex alio capite cū statutu hoc nō extēdat ad
clericos ex defectu statuētis. nō em̄ intēdebat in
dubio. cōphēdere nō subditos. vt. §. dixi. ¶ S3
cōtra istū casum occurrūt alique qōnes dubita
biles. Prima. dicit statutu q̄ clericis declinans
iurisdictionē potestatis sit extra p̄testationē cō
munis z impune offendi z potestas de tali iure
nullā habeat iurisdictionē cognoscēdi vtrū eniz
si clericus offenda z agitur contra delinquētes
possit eū audire. bene dicit q̄ non q̄ isto casu nō
habeat iurisdictionem quam statutu sibi negat
z humilis est vt priuatus. sed si statutu nō dispo
neret super iurisdictione nō cōferenda sed super
iure nō reddēdo: puta q̄ dicit nō reddat ius: tūc
q̄ presuppono iurisdictionē debet ius reddi: nō
valet ergo statutu ponderanda sunt ergo verba
statuti. q̄ aut non cōstituerit iurisdictionem aut
adimit z disponit de pena seu processu. primo ca
su valet statutu z in istis non. z ita dicit Bal. in
aut. statuimus. C. de epi. z cleri. do. ¶ De. in preal.
repetitione tenet statutu non valere inquātū
non constituerit iurisdictionē potestati super in
iuris illatis clericis declinantibus huiusmodi
forum q̄ est contra libertatē ecclesiasticam quia
propter hoc statutu clerici timebunt offendi z
impune trucidari. vt in dicto. §. que onerāde. An
de nō videtur q̄ a generali iurisdictione collata
possit decipi huiusmodi defensio clericorū que
est de iure publico. l. i. ff. de iust. z iur. §. dist. ius pu
blicum. nam iniurie vel offense que inferitur cleri
cis quilibet obuiare tenetur cū potest: vt no. in
c. quāte. de sen. excom. ergo multo forti⁹ per sta
tuta sua. ¶ Item priuilegium declinandi foruz
iudicis secularis est concessum clericis in priuile
gium. c. si diligenti. de foro cōpe. xvi. dist. si im
perator. z dicta aut. statuimus ergo statutu in
contrarium est cōtra libertatem ecclesiasticam.
non potuit ergo statutu cōferendo istam iurif
dictionē petenti istam causam subtrahere. sed
aliud sensit butri. ponit tamen Bal. in dicta aut.

a Consultuit bar
to. Adde q̄ est
cōsi. Bar. c. xxx.
vñ. incip. domini
p̄iores.

b Consultuit do.
De. adde q̄ est
cōsi. De. de anc.
xi. inci. factū sup
quo cū duobus
seq. z xi. clv. inci.
optimis rōnib⁹.
Henri. Ferran.

29 cassa. ¶ ad hoc quod not. Bald. l. i. C. de indi. vidui. vbi dicit q̄ sicut sta
tutu nō pōt prohibere clericum ne declinet ita nec disponere qd cleri
co declinante forum consanguinei eius teneatur soluere penā facit q̄
legitur z nota. in. c. gemma. de sponsa. ¶ Item si non valet istud phi
bitiū ergo nec penale ad hoc quod notatur in regula accessorium. de
regu. in. lib. vi. in fi. glo. z quod dicitur in regula nemo potest. eod. titu.
z per hoc glo. in. c. significantibus. de offic. de lega. z hec opinio placet.

30 ¶ Secūda questio in qua consuluit Bar. a statuerunt perusq̄ quod
a omnes conductores possessionum cuiuscunq̄ fuerint clericorum vel
laicorum possint renuntiare conductionibus pro futuro tempore: et
quod nullus officialis perusq̄ possit de hoc cognoscere vel iurisdic
tionem habere cōtra dictos conductores. queritur an istud statutu possit
clericis preiudicare. secundo an iudices eorum perusq̄ possint de hoc
cognoscere z quid habeant facere monasteria vel ecclesiastice persone.
Super primo videt q̄ statutu nō possit preiudicare per iura vulgaria
de reb. ecclesie nō alie. c. si. Secūdo q̄ statuit de rebus sue iurisdictionis
non subiectis puta de rebus ecclesiarum ab alijs cōdictis. l. cū vnus.
§. is qui. ff. de bo. aut. in. pos. Tertio q̄ contra libertatē ecclesiasticam
quod patet quia per statutu dissoluitur obligatio ab eo in quo tenē
tur conductores cōtra aut. itē nulla communitas. C. de episco. z cleri.
Super secundo dicit qd officiales non possunt cognoscere postea per
statutu q̄ deputata est eis iurisd. l. iudi. solui. z l. i. ff. de iud. fm hoc
melius videtur dicendum vt in proxima. q. dixi. nō enim videtur vale
re statutu cōtra libertatem ecclesiasticam. sed posito q̄ possit adhuc
dicit Barto. q̄ clerici adeant presidentes ciuitatis vt dent eis iudicē
qui cum neglexerint deuoluitur iurisdicō ad iudicem ecclesiasticum z
c. licet. z. c. ex tenore. de foro compe. z in isto casu iudex ecclesiasticus p
cedet eo modo z forma in causa in quibus procederet iudex secularis.
c. solite. de ma. z obe. z per Innocen. z Hostien. z pro hoc ultimo facit
clēm. quia regulares. de sup. negli. prela. z no. Joā. de imo. in. c. licet ex
suscep. prealleg. Nam ex quo ecclesiasticus subrogatur in locum regu
laris debet vti eodem iure. vt in preallega. cle. q̄ regulares. z cōsiliū

31 Bar. incipit dominus Jo. zc. ¶ Tertio q̄ro in quo modo cōsultuit
b do. ¶ De. b archiepiscopo spoletano qui habet aliqua molendina extra
ciuitatē ex largitate regum vngarie: z commune similiter spoleti ha
bet alia extra ciuitatem predictam z homines de spoletto prout volūt
vadunt ad ista vel ad alia soluūt certam mensuram. statuit commune
spoleti q̄ omnes ciues qui causa molendi vadūt extra ciuitatem tene
antur soluere in egressu porte mensurā de qua. §. z aliq̄ ad eorum molē
dina volentes accedere soluere nō teneantur. ex quo sequitur q̄ homi
nes coacti soluere in ingressu porte vadūt omnes ad molēdinū com
munis vbi talia soluere: nō tenentur qui si irent ad molēdinū archi
episcopi habent soluere. archiepiscopus dicit hoc statutu nō valere o
iure. quid iuris sit queritur. ¶ Et videtur primo. q̄ valeat q̄ arctat
suos subditos. z sub territorio: ratione ergo personarū videtur sta
tutum posse disponere. ff. de decre. ab oz. fa. ¶ Item cuiuslibet est licitū si
bi prospicere z suam cōditionem facere meliorem circa rem suā etiam
cum alterius detrimento. l. proculus. ff. de damno infec. c. cum ecclesia
vulterana. de electioni. Soluit do. pe. ¶ Mā cum liberum debeat esse iter
seu accessus ad molendina archiepiscopi cogendo volentes accedere
ad solutionē in ingressu porte videtur eum impedire in sua possessio
ne. l. vim facit. ff. de vi z vi ar. ¶ Item. l. dicit prohiberi quis videtur siue
per locum preferre prohibeat siue in itinere quis arceatur. l. i. §. i. ff. de
mortuo inferendo. z alia. l. cauetur quod his qui habent ius sepeliē
di competit ius etiam per alienas edes z territoria funera ipsa defer
re. de sepulcho vio. l. i. non perpetue. ¶ Non obstat q̄ in re sua est lici
tū facere quodlibet etiā si ex hoc alius damnu patiat: q̄ in laicis z re
bus eorum maxime deputatis ad vsum publicum habent clerici par
ticipium: vt probatur in. c. primo. z in. c. fina. de immunit. ecclesia. Itē
licet verba statuti dirigantur ad subditos tamē ex eo grauatur archi
episcopus vnde non est curādum cum quo quis loquatur sed in quē
loquentis intentio dirigatur. l. cum pater. §. donationis. ff. de lega. se
cundo. multoties enim contingit quod in dispositione vnus exprimi
tur. ad alium vero effectus dirigatur per obliquum. z hoc debet consi
derari non persona interpositi vel expressi: vt. l. iij. §. nunc de effectu. z
l. si quis reum. §. i. de libe. lega. z l. cum dote. ad legem fal. z cap. quāto.
de priuileg. z quod ibi nota. vel possumus sane intelligere statutu.
quod homines cogantur soluere in egressu porte illi scilicet qui volūt
adire ad molendinum ciuitatis. non antez ad molendinum clericorū.
ad quod debet esse liber accessus. sic dicuntur cogi ad declarandū ge
neraliter statuti: alias sunt excommunicati tanquam statuentes cō
tra libertatem ecclesiasticam. vt notat Joannes andre. in simili in cap.
32 fina. de immu. eccle. libro sexto. ¶ Quarto queritur per statutu lai
corum priori et fratribus sancte trinitatis est concessum quod possint
petere z exigere z distribuere legata ad pias causas. queritur an tale
statutu valeat z videtur quod non: quia hoc spectat ad episcopum:
vt ad patrem pauperum. l. si quis ad declinandam. §. vbi autem. C. de
episco. z clericis. z. c. si heredes. z. c. tua. de testa. vnde videtur q̄ cōces
sum episcopis per. ll. z canones. in priuilegiū: nō possit adimi p statu
tū. q̄ hoc videtur cōtra libertatem ecclesiasticam per iura. §. allegatā.
do. ¶ Det.

Consuluit bar. Ad d. q. est p̄mū consil. Bar.
Habebit mila le. Itētz adate sil. nota. l. q. incip. nota qd si testator. nā refici illa cōditio si nupsērit tanq̄ turpis in casu i quo illa ingreditur reli gionē que est im peditiva vite cō templatiue saltē indirecte . vt est tex. in. s. s. z hoc p̄nti. hic alleg. z mirat q mona steria monialiu z nō practicāt l̄ z idētz bart. in. l. q. ff. de his que pe. no. z ibi dat cau telam vt testator possit sic grauār Bēl. in. l. deo no bis. in. j. co. x. si. z ex istis. C. de epi. z cle. t. cōtrariāz opi. z dicit q ita fuabit q̄suetudo. z Pau. de cas. in aut. nisi rogati. i. q. col. x. si. z ideo dicit q ita cōsu luit in facto cum plurib⁹ doctorib⁹ z fundāt se i intēctione testato ris . vide tamen Fely. in. c. in pre sentia. co. xx. x. z ex istis remanet. de pba. vbi dicit q ppter hoc nō est recedēdū a p̄ma opin. z maxime qz sicut cōditio retrahēs a cōtrahēdo infimos nio carnali refici tur . l. titi si non nupsērit. ff. de cō di. z demō. ita za spālī: cui rationi non bene respon det Bald. in. d. l. deo nobis. z tenē do p̄mā opin. de clara duobus no tabilibus modis vt p Fely. vbi. s. Ben. Ferran.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

monasterio per Imperatores per illud allega. s. sed et hoc presenti. fin
intellectu que ponit. d. Anto. in preal. c. in presentia. qui dicit qd illud
est privilegium monasterio indultu ex quadam equitate et favore monaste
rii et ne etiam per hoc contingat melius bonum impediri qd ptz qz substitutio
alio loco pcesserat hoc favore monasterii inducere ut illud habeat ac si
nuptias pcesset vel si liberos pcreasset. et s3 huc intellectui posset dici ta
le statutum esse libertate ecclesiastica cum sit privilegium indultu monasterio
per imperatorem. ¶ Scds casus distinctionis est qn statutum iniecerit vin
culu post clericatu vel monachatu. et iste casus pot subdiuidi in par
tes duas. ¶ Prima qn tendit in clericoru puidiciu: scds casus in fa
uore. ¶ Primo casu statutum no extendit ad clericos. vñ si facto clerico
36 scdogenito supuenit statutum dispones vt primogenitus succedat in
hereditate no ligaret clericu fin Jo. and. in regula sine culpa. pe. coll.
Idem si haberet consuetudo q primogenitus legitimus succederet qz si
actus legitimacionis fieret scdo ia clerico effecto no puidicaf scdogen
nito: no dz em retrahi cu puidicio clerici. vt in. c. quis. de rescri. lib. vi.
sic pcedit iura que dicunt q statuta no ligant clericos. z. c. que in eccle
siaru. et hic. z. xvi. dist. de reb. eccle. non alie. c. si. no. etia. in. l. si. C. que sit
lon. cosue. Sunt em superiores et no subditi iurisdictioni nec habet po
testatem laici statuendi in clericos. in. xvi. dist. deniqz pro hoc qd no.
Bar. in aut. Jte nulla coitas. Arch. in. d. c. j. de immu. eccle. lib. vi. vbi
dicit si ius collectandi preuenit re in ecclesia translatu illa afficit put
illa trasit ad ecclesia secus si successit tunc non extendit. ad bona ia ac
qista prout hoc Lap. dicit in sua. q. vii. qd statuta in hoc loqueta qua
tu ad successore si preueniat monachatu vel clericatu ligant. ¶ Secus
si post. na statuta que excludunt feminas a successione vsqz ad tertiu
gradu cognatoru si forent monachate eis no preiudicarent sic in facto
cosuluerit. d. Ant. z. d. Det. ¶ Secus si preueniret ante monachatu.
qd intelligo modo predicto qn nulla mentione faciunt clericoru: s3 ex
cludunt feminas a successione vsqz ad tertiu gradu predicta sunt vera
inquatu statutu inficiens vinculu ante clericatu vel puissio pncipiu cle
rico sit ronabilis et no inuitat ad peccatu als no feruaret nec p clericuz
nec contra laicu nec si ante clericatu nec si post iniecerit vinculu et dicit
Jo. and. in. c. si. de excep. lib. vi. qd laicus factus clericus no possit se tue
ri exceptione prescriptionis quia no potest pelli debitor ad soluendu
debitu certo tpe lapsu quo debitum non sit petitu q talis prescriptio
cu mala fide no dz inuare clericu in foro ecclesiastico qz hoc non vale
bit in foro seculari. per. d. c. si. de excep. qd videt contra Bar. in. l. sequi
tur. s. si vii. ff. de vsuca. z. l. si. que admo. ser. amit. vbi videt velle tale sta
tutum valere et pro hoc dicto Bar. facit quod no. doc. in. c. cura. de iu
repa. et immo. in. c. pleriqz. de immu. eccl. ¶ S3 pro concordantia harum
opinionu distingit in prealle. c. qd clericis. q aut debitor tenebat offer
re debitum creditori et fuit in culpa et prescriptio ipsum no inuabit. ar. c.
si. de prescrip. Aut debitor no tenebat ire ad domu creditoris: vt quia
erant diuersi fori. et tunc procedat opi. Bar. qm in isto casu in nullo do
lo reperit debitor: sed totaliter prescriptio fuit inducta ex sola negli
gentia no petentis: et anr qn debitor teneat ire ad domu creditoris vel
econuerso vide bo. ter. iuncta glos. in. l. item illa. ff. de consti. pecu. et qd
no. in. c. significante. de pigno. Bart. l. omnes populi. ff. de iusti. et iur.
37 alias statutu non valeret. ¶ Secundus casus subdiuisionis est qn
statutum iniecit vinculu post clericatu sed porrigit comodum et fauo
rem tunc dicit Joa. post allegationem prealle. quod extenditur ad cle
ricos quap statutum specialiter loquatur in rebus ecclesiasticis: non
proficiant eis nec valeant talia statuta nisi ab ecclesia coprobent. et. di.
lege. Et no. de no. ope. num. in. c. j. z. c. si. de sol. ¶ Propterea quado sta
tutum in genere loquitur afferens aliquod comodum: illud extendit
ad clericos du tamen non statuat precipiendo vel vetando vel prohibi
bendo vel in agendis per eos forma dado. l. j. C. de na. li. ad hoc. j. de fo
ro compe. c. dilecti. vbi privilegium anglicis concessum extenditur ad
clericos sicut potest intelligi ex prealle. c. sicut. consuluat latissime do.
Jo. de imo. in quadam. l. esse sen lite. referens lapsu abb. vbi conclu
sit qd statutu excludens feminas a successione: superflite aliquo agna
to super certu gradum femine excluduntur. qd cosilium ponit Lapus
alle. q. vii. et sequitur do. Joa. and. in. c. qd clericis. de foro compe. do.
Bal. in. l. cunctos populos. de sum. tri. vbi dicit q statutum generale
laicoru includit clericos inclusione fauorabili. ¶ Unde si statutum di
cit femina no succedit superflite masculo includitur in isto bnificio cle
ricus et monachus ad hoc prealle. c. dilecti. z. x. dist. si in adiutorium.
¶ Item si clericus habet instrumentu guarentigie contra me potest
vti beneficio statuti circa paratam executione. sicut em habet actionez
ciuile de iure ciuili ita h3 officium iudicis cum sit de iure municipali.
dñs Det. in prealle. repe. c. canonu. videt tenere oppositu per hoc casu
pitalum. vbi ponit qd statutu laicoru fauorabile etia ecclesiis et eccle
siasticis personis no valet nisi sit approbatu per papam: sed primum di
ctu placet mihi. et ad hoc qd inquantu dicit na valere statutum intelli
gitur inquantu specifice disponit de ecclesiis seu clericis: tunc em non
valet ne notetur superioritas in statuendis. Et hoc aperte voluit ex
iuris ratione: ubi a quibus si quid motu proprio et hoc procedit qua
do statutum loquitur generaliter prout disponebat hoc statutum nec
fert comodum simpliciter. ¶ Vel quando loquitur precipiendo vetā

do vel prohibendo: quibus casibus non comprehendit clericos: quia
detur habere potestate in clericos vel in ecclesias. Et hoc voluit. Se
cus ergo si simpliciter infert comodum. et ex hoc colligitur diuersitas in
ter statutum principis et statutum inferioris: qz statutum principis q
potest se habere ad commodum et incommodum: licet liget clericos se
cus in statuto inferioris: vt hic no. nam hoc statutum paruz redunda
ret in fauorem ecclesiarum vt si ecclesia ligaret et alienatio facta esset in
laicum et tamen non extenditur ad clericum vel ecclesias. quod est a par
te contra Bar. in prealle. l. cunctos populos. Idem puto q si statutum
laicoru disponeret specifice de ecclesiis vel clericis: ex quo no precipie
do vetando vel prohibendo vel forma in agendis per eos dando: q
valet statutum qz potius censetur privilegium statutum ex quo simpliciter
porrigit comodum: vnde potius assumit natura privilegii q statuti ad
hoc glo. in ver. de cetero. in peno clemetinar. et ibi p Pan. ¶ Quid
em si statutum diceret q clericus succedat patri in totu relicta legiti
ma alijs filijs dictum statutum et similia dicit no valere. Nec ob. ex quo
loquitur quando disponit vetando vel precipiendo vel certam forma
in agendis per eos dando vt erat statutum basilij q vetabat alienatio
nes rerum ecclesiasticar. vt. c. bene quide. xvi. dist. vnde sumptus fuit
38 finis huius. c. ¶ Et circa istos duos casus dubitat hic de his questio
nibus est statutum mulieri prohibens testari vel bona sua alienare sine
certa solennitate an possit bona sua offerre ecclesie sine tali solennita
te. Et dicendum est qd sic siue offerat se et sua domino. nam pia causa est
privilegiata: et contra privilegium quod respicit ipsum deu no potest
statutum disponere. Et hoc sentit Bar. in prealle. l. cunctos populos. fa
cit. c. relatum. z. c. cum esles. de testa. l. j. C. de sacrosan. ecclesi. sic enim
mulier se et sua offeres trasfert actum spiritualem super quo statutum
no pot disponere. Nam ista est donatio in qua ecclesie sunt privilegia
te. vt in prealle. l. j. vnde non valent statuta contra privilegium. et hoc
39 etiam no. Bal. in. l. generali. C. de sacrosan. eccle. ¶ Secundo est statu
tum testamenta non insinuata per. xvi. menses per heredem non valeat
nunqd extendatur ad clericos Bal. in aut. cassa. C. de sacrosan. ecclesi.
dicit q no: qz clericus vel etia res ecclesiastica non ligatur tali statuto
per rone assignata per eum. que ratio mihi plus placet qua illa qua
ponit Bar. in. l. cunctos populos. que dicit talia statuta super insinua
tione testamentorum extendi ad clericos nisi quantu relinquat in pia
causam qz hunc actum non habent ex privilegio: sed eis competit de
iure comuni tanqz cuilibet alteri homini. dico em no hac ratione exte
di ad clericos testantes qz omnes clericus et iporu actus no subiciunt
statutis laicoru. vt hic no. et in. c. cum esles. de test. statutum tri vi in tali te
sto: qz in effectu concernit heredem ipsum ponit de dilecto suo: et ex hoc
puto q sit min periculum q no h3 locu qz h3 locu qz no pot concerne
40 re testatorem nec heredem. ¶ Tertius casus est quado statutum fuit edi
tu post clericatum vel ante us autem agendi seu obligatio oritur ex fa
cto clerici vel quasi facto cu eo vt ex contractu vel quasi. et tenet Bar. in
l. cunctos populos. C. de sum. tri. vt. s. dixi in no. q ex quo lex vel sta
tutum non loquitur specialiter de clerico: sed generaliter disponit sup
contractibus delicti vel quasi contractibus vel alijs actibus vel super
ordinandis vel decidendis litibus: ex quo tale statutum non nutrit pec
catu nec disponit specialiter de clerico derogat privilegijs ecclesiasti
cis: nec est irrationabile: q ligat clericu et scdm istud iudicandus est
clericus siue agatur in foro ciuili siue in foro ecclesiastico. j. de re iudi.
cu causa. de in integ. resti. c. cu venissent. et in. c. iij. de eo qui mit. in poss.
per que dicit valere statuta vt instrumentu guarentigie habeat execu
tionem parata contra clericum: et pro clerico in foro ecclesiastico et se
culari. ¶ Ad quod allegatur dictu Hosti. in summa ti. de cosuetu. s. et
de veritate ipsius. ver. sed pone. sed statutum quod voluit testamentu
insinuari debet extendi ad clericos testantes inquatum no relinquat
in piam causam. an hoc debeat seruari in quocunqz foro causa agatur
de hoc remittat ad distinctionem. Hostien. in summa de testa. s. qualr.
ver. vñ. qui dicit q statutum debet seruari put causa cognoscitur quo
foro agatur prout vult Joa. an. in addi. predi. z. d. Ant. in prealle. c. qd
clericis. Na si ptrahetes vel actu agentes cum clerico vel clerici cum
alijs ptrahetes tacite vident consentire legibus fori. in quo causa agi
tanda venit pueniri possunt: statutis ipsis subiciuntur ex dispositioe
legis canonice que pro foro clericu submittit legibus ex illa regula ex
quo ibi agit fin illas. l. iudicandus est. ¶ Ideo fin eum instrumentu
guarentigie habebit executionem contra clericu et contra laicum in foro
seculari: sed no in foro ecclesiastico qz sic videtur pcessisse laicus cum
clerico cotrahendo. Item putat in testamento clerici q inquantuz cau
se discutitur in foro ecclesiastico iudicabitur fin ius canonicu: inqutuz
in foro seculari tractabitur fin iura secularia. Idem si ecclesia legata
ria agat contra ecclesiam pro legatis valebit testamentum sine insinua
tione si instituto laico a clerico legatarius agat contra laicum vel petit
heres hereditatem a laico non valebit testamentum non insinuatū sic
em fin enim videt concessum clerico testamentu vt eius testm subiciat
legibus fori vbi causa agitata est. ¶ Et si dicat quo statuta laicorum
ligant actus clericor. Respondetur q ligat actus clericoru quos non fa
ciunt vt clerici: sed vt alij homines. vt etiam dicit Bart. hoc non mihi
placet per ea que. s. dixi. Sed cum no ligat actus clericoru coter s3 ex
legis

legis dispositione: scz canonica que actū in executione subijciendo foro seculari subijcit etiā legibus fori ex tacito etiā cōsensu actū agētis. Idē puta in testō laici, vt inquantū hz executionē z agit in foro ecclesiastico q̄ subijciat legib⁹ ecclesiasticis. iō puto, q̄ si laic⁹ instituta ecclia dcedat, legata rius ex testamento cū duob⁹ testibus, z sine insinuatione poterit petere legata: maxime q̄ testm̄ nō poterit quo ad ali quid valere, z quo ad aliqd nō, neq; auditur ecclia hoc al legans in cōsequentiā, q̄ testm̄ valeat inquantū est instituta ecclia, z nō inquantū legata relicta sunt: z q̄ tale legatū venit petēdū in foro ecclie, q̄ possunt verificari, iquantū testm̄ submittit ex toto legi ecclesiastice, q̄ principalis instō, est in piā cām: vt q̄ instituta est ecclia. Si aut totū testm̄ subijciat legi seculari, quo ad laicum testatē, z institutē clericū nō rōne pie cause, tūc q̄ q̄ legatarij habeāt petere legata in foro ecclesiastico, tū testm̄ illud nō iudicaret s; ius canonicū quo ad legata, ne diuerso iure cēseant. Idē fm̄ eū si sola exceptio progat nō imparē cām, est legatū deuolutū ad eccliam ex testamēto laici, q̄ fieret exceptio laicorū corā iudice seculari, z nō ecclesiastico. Ad hoc qd legit z no. in cle. qz regulares. de sup. negli. pla. z qd. s. dixi. hec oia puto vera i quantū fori est regularis. ¶ S; si aliq̄ accidēt ex post facto dare fori seu accumulare, nō ex originali scitu vel actionis geste, vt qz clerico agēte in foro ecclesiastico, ibidem recoueniret, tūc credit cām agitādā z decidēdā fm̄. l. natu ralis fori, z nō accidentalis. ad hoc. l. q. hz. ff. de tut. natura lis em̄ cā absorbet accidētales. z ibi regula si ex pacto nudo recouenire laicū corā ecclesiastico, nō hz exceptionē sicut in foro civili z sic de singulis. Et si cleric⁹ recoueniret corā se culari, idē foret vt legib⁹ ecclesiasticis iudicaret. ¶ Nec ob. qd no. Arch. q. vj. nō ita. qz in actib⁹ apostolorū, ab inter locutoria fatēdū est, q̄ attēdit fori loci iudicis, qz ibi nō de terminant decisoria, sed accidētales ad litē seu pparatoria. z sic d; tēperādū esse qd no. xvj. di. deniq; in gl. si. ¶ Hec dicta sunt formalia. d. Ant. q̄ ex toto nō placēt. vt satis subijciā, dicit tū in alio loco, in alleg. c. q̄ clericis. hec pcedere in ecclia. Et tūc inquantū tractat in foro seculari decidēda est fm̄ ius canonicū vt dicit doct. in. c. j. s. vbi dicit esse casum fm̄ intellectū vnū. Et idē in an. cleric⁹. z ibidē p. Lyn. C. de epis. z cle. hoc dictū limitat d. osti. qū agit reali. Et sic de re ecclie, sed si ageret psonali: vt qz petita erāt legatū z here ditas extūc d; fm̄. l. iudicari, hoc ponit in summa eo. ti. c. j. ver. qd si cleric⁹. putat tū hoc casu inquantū statutum discre pat a lege cōi z naturalis, q̄ in casibus in qb⁹ ad pias cās di sponit iudicādū esse fm̄ ius canonicū. alleg. p. casu. c. cū es ses. de testa. p. que putat q̄ statuta loquētia de insinuationi bus vel relicta annullātia, vel q̄ requirāt in testamētis solē nitatem vel in cōtractib⁹ nō debeāt obseruari et in foro ci uili in cā ecclie. nā legibus vel statutis nō est ecclia iudicā da quo ad res quas petit. ad hoc. c. bñ qd. xvj. di. in. c. si. d. re. ecclie. alie. vel nō. qd et t; Bal. vt. s. dixi. ¶ Idē q̄ s. tene tur inquantū p̄t cadere in piā cāz. in scitibus vero in qbus nulla esset liberalitas ex parte laici, ita q̄ nō p̄t dici dispositi um in piā cāz: tūc idē dicēdū q̄ in sequenti mēbro dicit qd scz qū agit de re p̄moniali clericis, seu ei⁹ oblatiōe, hec sim pliciter nō placēt, maxime inquantū vt iudicet fm̄ legē fori, vbi cāvētilat: primo em̄ ex b̄ dicto sequit maximū absurdū qz idem contractus in vno loco, vel foro valebit, in alio nō: finge em̄, statuto q̄ nisi emptor apprehēdit possessionē rei, intra annū, sit cōtractus null⁹, aut p̄sumat simulat⁹. ¶ Nā fm̄ theoricā p̄dictā, si laic⁹ agit contra clericū, lapso an no ad precium in foro ecclesiastico non poterit allegare il lud statutu: z sic contractus ibi erit validus. Si vero cleri cus prius agit s; laicū in foro seculari ad traditionē rei, po terit istud statutu allegare, z ibi nō tenebit contractus: scō claudicabit cōtra. l. si cū dies. s. pe. Et q̄ ibi no. ff. de arbit. z

41 C. de rescin. vñ. l. i. ¶ Itē iudex hz iudicare s; p̄suetudinē litigatiū z eorū statuta nō sua. vt no. xij. di. c. illud. z p. Inn. sup. rub. de cōsue. L. in. l. q. C. q̄ sit lōg. cōsue. z in. l. q. C. d. cō sti. pec. facit. c. iij. de eo qui mit. in pos. z non apparet rō qua re si contentio est inter clericum z laicum, debet iudex po tius iudicare fm̄ consue. z iura laici q̄ fm̄ consuetudines z iura clericis: nec est verū, q̄ in cōueniendo eum foro seculari subiecerit actū statutis illius fori, qz hoc nō pcedit in deci sorijs sed in ordinatorijs. vt no. iu. p̄alle. locis. vt. s. dixi. Et no. Bald. in. d. an. addit em̄ secularē, vt faciat sibi ius fm̄ ius cōe z nō municipale, qd nō hz eū ligare: sicut em̄ delin quēdo nō sortit forū iudicis secularis, s; epī loci, ita p̄hen do de fo. cōpe. dilecti. z. c. postulasti. ¶ Itēz nō pcedit di cta theorica, quid em̄ si statutu ponit solēnitatē actus dice

mus ne q̄ ecclesiasticus debet indicare sp̄eto illo statuto: cū laicus omittendo solēnitatē illam requisitā alias nihil ageret licet contraxit cū ecclia. arg. l. cum lex. ff. de fideiuss. Et quod no. Sede. consil. lxxvij. Item quid si statutu cōcer nit personā dices nō cōprehendere clericū lz agit in foro se culari: certe nō: q̄ voluit aperte. Bald. in sua di. incip. statu to cauetur: vbi dicit q̄ si statutu laicorū non admittit solu tionis probationēz per testes clericus nō arctatur illo statu to lz agit in foro seculari: q̄ potuit cōprehendere ipsum cle ricū: ac per id quod no. Arch. alleg. L. in. l. q. ppe finē. C. que sit lon. cōsue. ¶ Dñs Car. varie locutus est i hoc tertio articulo: sed nouissime in. c. iij. de eo qui mit. in pos. premis sa diligentia z matura deliberatiōe sic breuiter distinguit q̄ semp in decisorijs tam in foro ecclesiastico q̄ in foro seculari seruabitur statutū seu cōsuetudo illius cōtra quē inducit. ponit exemplū: si laicus petit rem a clerico in iudicio eccle siastico: z ipse excipit quod prescripfit sufficit prescriptio. x. vel. xx. annorū. Si aut clericus agit contra laicum z laicus excipit de prescriptiōe nō sufficit probare de prescriptio ne. x. vel. xx. annorū. sed. xl. qz tū quadragenaria currit cōtra eccliam. de prescrip. c. de quarta z pro hoc qz clerici nō ligā tur statutis laicorū vel econtra sed hec regula mihi nō vide tur sufficiens: quid em̄ statutu cōcernit rē subiectā laicoz dicemus ne q̄ non possit allegari contra clericūz ad effectū concludēdi cōtractū nullum. Item quid si cōcernit solē nitatem actus z. c. dic vt statim subijciam. ¶ Itē istud exemplū calumniari pōt: qz prescriptio. x. vel. xx. annorū est cōmunis tam clericis q̄ laicis. vt no. Jo. and. in regula qui ad agendū. de reg. iur. in mercu. sed in fauorē ecclie introdu ctum est ab vtroq; iure: vt cōtra eam non currat prescriptio nisi. x. annorū: sic in hoc exēplo nō reperit disparitas iuris nisi forte intellexisset de ecclia agēte ztra eccliam. ¶ Ego vero in hoc articulo transibo fere prout distingui in. c. quod clericis in lectura quā deo fauente concepi: vnde dico quā do duo diuerse iurisdictionis contrahunt in loco nō est du binz quod iudicabitur fm̄. l. loc. contractus. de enic. l. si fun dus. z per L. in. l. secunda. C. que sit longa cōsuetu. z Inn. super rubri. de cōsuetu. quia ratione contractus quis sortit ur ibi forum. ¶ Sed dubium maximum est quando cleri cus contrahit vel quasi: nō enim potest dici q̄ cleric⁹ sortia tur forum. l. aut contractus seu iudicis secularis: nec econ uerso q̄ clericus sortiat forum ecclesiasticū vnū laicus fo rum iudicis secularis: z clericus sortitur forū episcopi. Sed insurgit dubium respectu statutorum an iste contractus iu dicabitur fm̄ legem ciuilem an fm̄ legem ecclesiasticā cū persone non obijciantur nisi in foris suis. Sed hoc casu di stinguo q̄ aut statutu seu cōsuetudo concernit actus so lennitatē adhibendam tempore cōtractus. Et tunc siue sta tutum sit clericis siue laici non valebit contractus nisi illa so lennitatē fuerit obseruata. Et hoc ideo quia nō potuit sub ditus contrahere cum nō subdito sp̄eto. l. sui superioris. imo peccauit. de maio. z obe. c. ij. z ff. de lega. l. nemo potest z de testa. c. requisiti. z nulla contracta fuit obligatio cum lex si bi resistit z inhabilitat consensum suū. vt in. l. cum lex. ff. de fideiuss. Et no. in. c. cum contingat de iureiuran. Sic con tractus non potuit ex vna parte existere: sed vltro citroque obligatorius esse d; l. labeo. s. cōtractū. ff. de ver. sig. facit. c. a monet. z. c. quod in dubijs. de renū. sicut in si. videmus q̄ in donationē exigitur insinuatio si excedit certam quātitatez a. l. taratam. certe licet fiat donatio nō subdito si non est fas cta insinuatio non valet. l. sancimus. C. de dona. inscit enim potestatem donandi ex causa. Et iuxta hoc statutu iudica bitur inter clericū z laicū in vtroq; foro qz si contractus nō valuit nō debet ex eo ius reddi. ad hoc quod no. L. ynus in

44 l. q. C. que sit long. consue. ¶ debet enim iudex attendere ad statuta z consuetudines litigatiū. vt. s. dixi nec hoc statu tum laicorum ligat clericos cum disponit circa subditos suos ad bonum finē. vnde si clericus vult sibi illum obligare d; obseruare omnia sine quibus ille obligari non potest. facit quod in simili not. Sede. de se. consil. lxxvij. vbi dicitur qd si statuto cauetur nobilem non posse recipere cessionem actionis contra popularem non valebit cessio facta nobili etiam per eccliam qz statutu disponit in casu licitoz iter subditos z nō in fraudem nec alio modo libertatē eccliam

45 sticā restringēdo. ¶ Itē hoc infero q̄ laicus testado d; adhi bere oēs solēnitates suas alias testm̄ nō valebit a quanq̄ instituerit clericum nisi hoc faceret p̄ anima sua. nā in istis depositionibus ad pias causas sufficit seruare solēnitates iurisdictionis: z ius canonicum p̄uenat vt in. c. cum esses. z

41 n. c. relatum de testamen. z. s. plus dixi zc. ¶ Quandoq;

¶ Testamentum non valebit. Cir ca istuz articulu vide oino Felin. hic in. xxxvj. co. post vers. quartus casus.

Sanor. super prima parte primi.

statutu cōcernit rem. exemplū q̄ res dotalis non possit alie
nari. tūc puto q̄ si clericus emat nō valet alienatio q̄ mu
lier inhabilitat ad alienādum unde etiam obligatio natura
lis nō ountur. vt in. d. l. cū lex. r. C. de legi. nō dubiū. c. q̄. d. ma.
r obe. nec hoc statutu dī ligare clericos. s̄ tūc subditū r ipe
dit obligationē ouiri ex p̄ctu r sup̄ re sua poterit q̄sq̄ statue
re. l. in re mādāta. C. mādāti. r de cōdi. appo. c. verum. Et q̄
no. Bar. in. l. rescripto. ff. de mu. r hono. ¶ Et s̄m hāc. l. iudi
cabit in vtroq̄ foro q̄ si non valet p̄ctus nō dī ex eo iudica
ri vt dixi in prece. art. Et in his duobus casibus pōt practi
cari opi. Bar. in. l. cūctos populos. Et in duob⁹ nō vī p̄ce
dere opi. istoz do. aliud sentiētū. S̄ forte nō p̄siderauerūt
47 istos casus q̄ arbitroz q̄ aliter dixissent. ¶ Q̄nq̄ statutu
cernit psonā vcz q̄ aliquid debeat facere post p̄ctu pfectū
vt app̄hēdere possessionē rei empte intra certū tps vel pro
bare p tot testes r tūc nō ligabit cleric⁹ etiā i foro seculari.
Et idē dico in laico respectu statuti ep̄alis. nō em pōt ēfne
arctari ad aliqd explicādū: sed subditū statuētis bene p̄pre
hēdit vbiq̄q̄ litigauerit. q̄ dico verū q̄ est aliqd explicā
dū p subditū extra iudiciū vt i pmo exēplo q̄ dī iudex etiā
ecclesiastic⁹ iudicare litigātem s̄m legē suā. facit q̄ no. in. l.
ij. C. de p̄sti. pe. r statim dicam. ¶ Secus vī in sc̄o exēplo r
silia q̄ aliqd est explicādū p partē i iudicio. q̄ tūc nō arcta
tur iudex ecclesiastic⁹ iudicare s̄m illā legē: q̄ nō potuit sta
tutu dare modū p̄bādiz pcedēdi i iudicio ecclesiastico. r idē
si statuto laicorū cauet q̄ p̄batio mutui non possit fieri p te
stes si laic⁹ litigat s̄ clericū in foro ecclesiastico nō astringit
laicus illo statuto ad hoc q̄ legit. r no. in. c. ij. de arbi. li. vi. r
ad hoc q̄ no. gl. in cle. dispēdiōsam. de iud. r in regula pos
sessor. li. vi. r cū h̄ tēperamēto possit pcedere opi. dñi Car.
Ad p̄dicta faciūt no. per Bar. in. l. cūctos p̄pos. C. de sum
tri. vbi dicit q̄ statutu cōcernēs psonā nō extēdit ad forē
ses etiā si habeāt bona in loco statuti etiā si statutu i directe
48 tāgat illa bona. ¶ Exēplū dicit statutu q̄ p̄mogenit⁹ succe
dat certe s̄m em nō extēdit ad forēses l̄ habeāt ibi bona: se
cus si p̄ncipalr cōcerneret bona vt si diceret statutu q̄ bona
deferant ad p̄mogenitū ad hoc facit. l. ij. ff. de tut. r cura. da.
ab his. r optime facit q̄ disputata p do. Jac. de rāpo. quas
recitat r sequit Jo. an. in addi. Spe. in ti. de emp. r vendi. s̄.
vlti in. ij. q̄ in istis terminis. statuto mutinēsi cauet q̄ si aliq̄
res mobilis vel immobilis possessa ab aliquo euincat ab eo
q̄ nō teneat possessor illā restituere nisi restitutio sibi p̄ri p
cio nō ostēderet se emisse. Mūc bononiē. litigat mutine cō
tra mutinēsem r t̄tinuit suā p se: querit nūqd bononiē.
vigore statuti mutinē. teneat p̄ciū restituere. dictus doc. de
terminauit q̄ nō: r hoc q̄ istō statutu si porrigit vires suas
ad extraneos l̄ ibi litigēt. ita r forti⁹ dico i clerico: cū sit r
49 intelligat extrane⁹ respectu statuētis. ¶ Et hoc ihero ad
no. quotidianam. q̄ cōiter vbi sunt iudei vsurarij vel xp̄iani
exercētes dānabile fenus: r grauissima cōnēctione facta cum
dño ciuitatis viget statutu seu p̄uio r cōnēctio iter eos ē fa
cta vt nō teneat vsurarius restituere pignus ei qui se proba
uerit dñm rei pignorate nisi pus restituto debito p quo res
fuit pignozata. accidit q̄ res clerici vī extranei laici fuit pi
gnozata dño in sc̄o. Nunqd teneat restituere debitū ante re
stitutionē rei. Ad p̄dicta vī dicēdū q̄ nō q̄ illud statutu nō
potuit fieri in p̄iudiciū nō subditorū maxime clericorū. Nec
pōt dici q̄ statutu cōcerneret rē q̄ si res erit clerici nō subij
cit iurisdictioni laicorū. c. si. de vi. r ho. cle. r. c. j. de immu. eccle.
lib. vi. Si laici extranei adhuc idē cū res fuerit delata ad lo
cū furtinez s̄ volūtate dñi. Et si nō pōt dici de iurisdictione
statuētis: sicut dicimus de re mobili q̄ nō est permansura in
loco: vt no. in. c. si. de foro p̄pe. facit. l. heres absens. ff. de iu.
50 ¶ Q̄nq̄ statutu dat mediū decidēdi cām: r tūc si p̄figit
legē iudici. exēplū q̄ iudex in iudicādo teneat seq̄ mercato
rū libros. Et tūc in iudicio seculari faciet fidē i p̄iudiciū sub
diti: s̄ in p̄iudiciū clerici non. q̄ cū tūc p̄iudicet subdito nō
pōt porrigere effectū suū ad nō suppositū iurisdictioni. Et
p hoc notabiliter facit tex. in. c. q̄ clericis. de foro cōpe. itel
ligēdo ḡnāliter nō localiter parisijs l̄ aliter senserit gl. ibi
dicit em tex. causas clericorū decidēdas s̄ ius canonicū etiā
si clerici agāt cōtra laicos. sic etiā si in foro ciuili vtilat q̄.
q̄ nō dī. l. allegari contra nō subditū. fateor tūc si cleric⁹ vult
recipere librum p se q̄ teneatur recipere r cōtra se. ar. c. cum
olim. de cens. r. c. ex eo. de reg. iur. lib. vi. Sed in foro ecclesia
stico iudex non tenet sequi illud statutu etiam contra laicū
ibidem litigantem q̄ nō potuit statutu p̄figere legē iudi
ci nō subiecto. Et hoc casu opi. Car. nō p̄cedit. ¶ Si vero
statutum nō p̄figit. l. iudici. sed loquitur generaliter vt q̄
fides adhibeat libris mercatorū. tūc puto q̄ in vtroq̄ foro

habeat locū rō statuti contra laicū subiectum q̄ lex ipsius
pōt vbiq̄q̄ allegari cōtra eū. sed cōtra clericū non: ex quo
52 nō est subiectus: sed si receperit p se dī recipere contra se. ¶ p
hoc vī gl. nō bene dicere in. l. ij. C. de consti. pe. que dicit q̄ si
hoies alicuius p̄fessionis. habet aliqd statutu deniās a iure
cōi s̄m illud iudicabit si agūt corā ipsoz iudice que h̄re p̄nt
s̄m distinctionē. l. si. C. de iuris. om. iu. r no. Inn. in. c. cū ab ec
clesiarum de offic. ordi. Secus si agūt corā alio puta coram
potestate ciuitatis: q̄ ille h̄z iudicare s̄m ius cōe r non sc̄o
ius p̄uicatorū ipsoz. Itā certe gl. illa male dicit q̄ iudex h̄z
iudicare s̄z. l. r statuta litigatiū r nō s̄m p̄pria. vt. j. c. p̄ri. r
supra. d. c. p̄ced. r. c. p̄stitutus. de p̄scri. r. c. dilecto. d̄ p̄bē.
¶ Optime facit tex. l. c. cū oēs. s̄. eo. vbi vī tex. cōtra illā gl.
facit. l. die sabbati. C. de in. vbi princeps in iudicando h̄z re
spectū ad p̄suetudinē r statuta litigantiū. vt in. d. c. ij. de eo
qui mit. in pos. als possit de facili fraus inferri p̄tra. c. p̄to.
de diuoz. r sic reperi postmodū per Ly. reprobari illā glo. in
d. l. ij. dicentē inter hoies eiusdē p̄fessionis etiā v̄z statutu
corā iudice totius ciuitatis. q̄ et cōcernit decisoria. arg. ff.
de enic. l. si fund⁹. s̄ inter alias p̄sonas nō v̄z q̄ est ius p̄uia
53 tum ipsoz de vniuersitate. ¶ Et forte per hanc rōnē vlti
mā possent satis eque limitari oia superius per me relata.
vt q̄n q̄ est inter clericū r laicū eo casu quo statutu non v̄z
a cōtra clericū nō valeat etiā in eius fauorē cū statutu fuerit
editū vt esset lex cōis ipsi subditis litigantibus. Itō aut vt
nō suppositi iurisdictioni vti possit eo in fauorē suum cōtra
subditū r nō in eius p̄iudiciū. q̄ hoc nūq̄ fuit de mēte sta
tuētis cum lex debeat esse cōis. vt. iij. dist. erit autē lex. nisi
esset mere p̄uilegiatiua p ea que superius dixi. ¶ Ad p̄di
cta facit q̄ no. Inn. in. c. si. vt lit. p̄. in addi. r in. c. q̄ in eccle
siarū. supra eo. q̄ leg. r not. in. l. cūctos populos. C. de sum
ma tri. r. c. Et sic finis adest finis repetitionis.

¶ Finis repetitionis. c. ecclesia sancte asarie.

- 1 ¶ Doctores r scholares in causis cōcernētibus totum stu
dium faciūt vnā vniuersitatē nec aliq̄ sine alijs possunt.
- 2 Scholares statuantes possunt penam imponere s̄m iuris
dictionem quam habent.
- 3 Doctores vel scholares possunt aliquē ex causa p̄uare a
collegio.
- 4 Collegium p̄sumitur ecclesiasticum q̄n sunt plures clerici
vel pares. secus si sunt plures laici.
- 5 Statutum recipit interpretationem a iure communi: r si est
ecclesiasticum recipit interpretationes a iure canonico si est
laicorum a iure ciuili.
- 6 Stilus curie facit ius r pōt allegari in decisionibus cāruz.
- 7 Vniuersitas pōt legem imponere singulis de vniuersitate.
- 8 r̄donitio vnaregulr requit in actibus extraiudicialibus.
- 9 Appellari non potest pena legis vel statuti.
- 10 Pena imposita alicui an sit perpetua vel tēporalis.
- 11 Iudex si ponit penā: an debeat esse perpetua: an tēporalis.

Ex literis. ¶ Pena p̄uatiōis a cōmu
nitione q̄ propter cōtumaciā
ex constitutione infertur temporalis est r nō per
petua vel aliter. ¶ Pena simpliciter apposta pro
pter contumaciā in dubio intelligitur temporalis r non
p̄petua. Et est no. casus. ¶ Prima ps ponit statutu r factū ex
quo surgit dubitatio. Sc̄da dubitationē soluit duas rōnes
inducēs. sc̄da ibi: q̄ tūc. ¶ Casus literalis as̄ agfi liberaliū
artiū parisijs p̄mōzates a cōsuetudine antiq̄ in q̄busdā articu
lis recesserūt ipsi volētes p̄suetudinē p̄stinā reformare. iura
mēto interposito statuerūt q̄ qs magistrorū vniuersitatis
ipsoz duceret resistēdū. r tertio monit⁹ itra tridū vniuersi
tati parere cōtēneret extūc p̄sortio alioz in magistratibus
p̄uaretur propter q̄ magister. S̄ cōtione ipsoz fuit p̄uia
tus tandem voluit redire r vniuersitati obedire vtrū debe
ret recipi dubitabat. quidā dicebāt q̄ sic deberet remanere
p̄uatus: aliq̄ dicebāt q̄ recipiēdus erat ex quo volebat satis
facere. aliq̄ dicebāt q̄ non possit recipi p̄pter sacramentum
absq̄ licētia dñi pape. Unde papa cōsultus r̄idet q̄ cōsti
tutum nō fuit vt huiusmodi p̄uatio in perpetuū perdura
ret: r tam de iure q̄ de cōsuetudine ecclesie extitit vt qui p̄
pter p̄tumaciā alioz cōtione p̄uatus: cū satisfacere voluerit
restitui debeat. r̄dandāt dñs papa q̄ dictū magistrū obe
dire volentē admittāt in magistratibus ad cōsortiū vniuer
sitis. Ber. ¶ Not. i. iuncta supra scriptiōe: q̄ doc. legētes
faciunt collegiū licitū r approbatum: unde possunt facere
statuta: r alia que sunt vniuersitatis explicare possunt. r ni
mirum. exercent em p̄fessionē licitā. ergo faciunt vniuersi
tatem vt

a ¶ In eius fauore. Adde q̄ cleri
cus q̄ vti statutu
to laicorū nō po
test eo vti nisi cū
onerib⁹ pueniē
tib⁹ ex eodē statu
to: l̄ als clericus
nō sit statuto lai
corū astrict⁹. bal.
in. l. iuris. s̄. si fi
lius. p̄ illū tex. ff.
de pactis. Den.
Ferran.

b ¶ Ex literis. vi
de Bal. in. l. acce.
C. de vsu. r in. l. p
emptorias. C. sen
tē. rescin. nō pos.
r in. l. per diuer
sas. C. mā. And.
Barba.

Scholares faciunt vniuersitatē. vide istū 2° mo. in d. c. q. in causis. in j. col. 2° istū in disp. inci. gādulph^o. i. v. 2° vj. col. 2° in pe. decretaliū. in ver. Gregori^o. in j. col. 2° ibi ē 2° mo. in iij. col. 2° istū in c. si diligēt. in an tepe. col. de fo. 2° pe. 2° Bal. in aut. habita. in iij. col. ver. sed quid de col. legio. C. ne fil. p. patre. refert 2° sequit^r De. de ancha. in c. jan. xiiij. char. versiculo que

ro vltimus. s. e. Car. tū hic 2° Sa li. in d. l. si. C. d. in ris. oiz ind. tenet opi. glo. in d. l. si. q. scholares. p. se a nō faciūt vniuer sitatē s. cōis opi. est in 2° iū per. d. c. q. i. causis. 2° ita etiā tenet Salic. in d. aut. habita. ad si. nisi schola res essent i loco vbi non vigeret studiū ibi p. eū 2° hāc pte 2° hic do. mens p. cōi opi. facit pemiū sexti 2° pemiū cle. ibi. doctorib⁹ et scholaribus vni uersis 2° voluit ē b hic Joā. de ana. Adde q. schola res faciūt vniuer sitatē voluit Ro. sing. suis. fol. xx. 2° vbi dicit q. scho laris q. alios tur bat in vniuersita te ridēdo v. rixā do in penā pna tur ab vniuersita te 2° ex dicatione triū dierū pati p. p. c. in loco bndictiōis. v. q. iij. Zacharias. **D**ic dūm voluit allegare Ro. in sing. suis. qd est sing. in nu. 676. incip. quando vniuersitas scholarū 2°.

In tāgētibus. Adde qd voluit Ro. sing. suis. fo. x. inci. tu habes sentis. vbi dicit q. ille qui est doct. 2° miles. s. vti actibus militari⁹ 2° vti vestemilitari: si vero actib⁹ doctoris. 2° vti veste doctorea. allegat gl. sing. xxiij. dist. c. ecclesiastica. Zacharias. **A**dde q. istū dictū sing. Ro. qd est nu. cclxxvj. ver. non multū facit ad ppositū Panor. cui adde q. doctor nō cogit semp vti insignis doctorib⁹ vt no. Corse. sing. lxxxiij. x. doctor. el. ij. S. ad pro positū redeūdo dicit Abb. q. scholares pnt statuere in mere 2° cernētib⁹ eos. 2° idē i doctorib⁹. dic tu q. scholares nō pnt statuere in pndiciūdo ctozū. nec ediuerso. ita no. Bal. in aut. habita. col. iij. x. scōo qro. 2° ver. s. qd i collegio. C. ne si. p. pa. 2° De. de anc. l. c. j. char. xiiij. ver. vltieri⁹ qro. s. isto ti. 2° addeno. dictū Bal. in l. si ad excludēdā. C. de re. vbi dicit non valere iuramētū a doctorib⁹ pstitū. q. scholares gratis nō pnt gradu ari. vbi inuehit^r 2° doctores q. excusant se. dicētes obstatē iuramēto. se nō posseremittere portionē collegij. 2° qd no. iste in c. ij. de magist. vbi dicit nō valere pmissionē scholaris d. intrādo sub aliquo doctore.

Idē de scholarib⁹. Adde bal. in c. j. circa pnci. d. 2° tro. seu. apud pa. termi. 2° in c. cū qdā. de iureiu. 2° in l. nemo. ad si. C. de sum. tri. 2° in l. pla cet. C. de epis. 2° cle. 2° in c. post translationē. in fi. de re iud.

An collegiū sit ecclesiasticū. vbi istū in c. si diligēt. j. de fo. 2° pe. et Floria. in l. repetūdārū. s. hermaphroditus. i. ff. de test. 2° bal. clare in d. aut. habita. xv. co. ver. dicto de scholar. 2° De. de anc. in i reg. ea q. in lviij. col. ver. xvi. qro corā quo. de re. iur. in vi. 2° Bar. in l. cū senat^r. ad si. ff. de re. du. 2° istū in c. cū ab ecclesiariū. in ij. col. de of. ord. 2° Car. in c. ace cepim⁹. ad si. de si. instr. 2° est optima gl. in c. j. de loca. in gl. ij. 2° ibi Abb. bas in ij. co. per istū 2° vide Ang. in l. si. ff. de colle. illi. in 2° iū. 2° q. volu it Jo. de lig. in c. dilectus. col. ij. de pbē. vtrūz iuspationat^r qd hz vni uersitas scholarū in aliqua ecclesia. dicatur ecclesiasticū. 2° cōcludit q. vbi maior vel par numer⁹ est clericorū. dicatur ecclesiasticū. als autē seculare. de quo hic per Aldoder.

Adde qd voluit Alex. cōf. lxxxiij. ff. lib. vbi dicit q. cū duo sunt in dices. vnus laic⁹ alter ecclesiastic⁹ q. appellari d. ad ecclesiasticū. Ro ma. cōf. cclxxv. vbi idē dicit. cū petis reductio ad arbitriū boni viri. de quo vide etiam Sede. cōf. cclxv.

Anto. Francif. Ad hoc an 2° qn duo sunt iudices. vn⁹ cleric⁹ 2° ali⁹ lai cus. vel si forsan eodē modo sunt arbitri. si cōtingat ab eis appellari. vel reductio peti ad arbitriū boni viri. vel si forsan sint duo correi de

bendi quorum vnus est clericus. 2° alter laicus corā quo sint cōueniēdi Dicendū est q. in oī casu debeat adiri index ecclesiastic⁹ 2° nō iudex secularis tāq. magis dignū attrahat ad se minus dignū. vt in c. aqua. de cōse. eccl. vel alta. ad q. vide Bar. Bal. Sali. 2° doc. in l. precipimus. C. de appel. vbi ponunt. q. in terminis.

tio q. ipsi habēt iurisdictionē etiā sup scholares: vt aut. habita. palle. C. ne fil. p. pa. 2° i pemio. ff. s. pen. **M**o. q. collegiū doctorū licite recipit aliq. emolūmēta ex sciētie exercitio: vt in cōuentibus 2° filib⁹ 2° hoc voluit ibi tex. cū dicit bñficio so cietatis eorū in magistratib⁹ 2°. **M**o. q. doc. possunt ex cā puare doctorē de collegio. q. nota. idē de scholarib⁹ eadē rōne. **M**ot. q. collegia inferiora subijciunt superioribus iudicib⁹. vnde si collegiū est ecclesiasticū subijcitur iudici ecclia stico: si seculare subijcitur iudici seculari. Ad hoc q. no. Inn. in c. dilecta. de excels. prela. Bar. l. l. si. ff. de colle. illici. **Q**uō aut cognoscat an col legiū sit ecclesiasticū vel seculare. dic q. si plures sint ibi clericū ecclesiasticū. si plures sint laici ē seculare: data paritate est dicendū ecclesiasticū: q. magis dignū trahit ad se minus dignū: vt i. c. q. in dubijs. de psecra. eccl. vel alta. tenet Bart. ad ppositū nostrū in d. l. si. vñ q. do. 2° Pariseñ. p maiori parte sunt clerici ideo fuit recursus ad pa pā. **M**o. q. statutū dubiū recipit interpretas tionē a iure cōi. 2° cor. c. cū dilectus. de consuet. no. Bar. l. l. oēs ppli. ff. de iusti. 2° iur. 2° Inn. in c. causam. de prescri. Et si statutū est ecclesiasticū recipit interpretationē etiam a stilo curie. vt ap te innit tex. Et no. q. hic in interpretationē statu ti solū sit mentio de iure canonico 2° stilo curie. Ex quo infero q. in interpretationē statuti eccle siastici recurrēdū est primo ad ius canonicum. scōo ad stilū curie. in interpretatione vero statu ti secularis recurrēdū est ad ius civile. **M**o. q. stilus curie facit ius 2° pōt allegari in decisioi bus causarum ex quo ius non reperitur in cons

falso. C. de diuer. rescrip. idē pñuile. l. si qñ. C. de inof. testa. idem de in dulgētia. delicto. de ver. sig. 2° statutum gñaliter loquēs in materia in ris recipit limitatiōes 2° interpretatiōes iuris vt sunt boni tex. in c. cū dilectus. de cle. nō residē. 2° in c. ex parte. lo. iij. de ver. sig. 2° istū in c. cām que. in iij. col. de dolo 2° cōtu. 2° gl. in l. tale pactum. in. s. si. de pac. 2° Jo. an. in regula si professor. de reg. iur. in mercu.

Adde q. oīm pñuile. ista ē maxima iō superflue addēdū nō est. **S**ebasti. Sapia. **E**cclēsiasticū. Vide Feli. late. in c. ij. de rescript. vbi multa de stilo curie. 2° Ro. in cons. cclxxvj. qd est.

A stilo curie. Vide plene per Aldarianū in ru. j. de cōsue. 2° doc. in c. si. e. ti. 2° in c. quā grani. de cri. fal. tex. 2° ibi istū in c. ad hec. de sen. excō. 2° in c. qd super his. de si. instr. 2° in c. causam que. el. ij. de testi.

Recurrēdū est ad ius civile. Adde Bal. in l. si nōdū. in ver. sed dno bitat. C. de fur. 2° in l. ij. ver. sed hic qro si pntet in statuto. C. de succes. edi. 2° i. l. in x. qro si statutū. ibi. nimirū. C. q. bo. ce. pos. 2° p Ro. i. d. l. ij. 2° per Jo. an. in addi. Spec. in rub. de succē. ab intest. in. s. j. in. j. col. cum seq. 2° De. de anc. in c. i. in. xxxix. char. in ver. si. occurrūt alie qōnes. s. e. vbi refert 2° sequit^r Bal. in d. l. j. in. ij. col. in x. qro si statutū. 2° facit gl. in regula possessor. de reg. iur. in. vi. no. in c. cū esset. de testa. 2° in c. i. de no. ope. nun. Bar. in l. pñuilegia. C. de sacrosan. ecc. 2° p istū in c. clerici. de iudi. 2° gl. in cle. ij. in x. ecclesiasticis. 2° i ver. vsuris: ante fi. de ind. 2° ibi Car. in. xi. q. 2° Bal. in l. eos. in fi. C. de vsu. 2° per istū in c. ecclesia. s. e. 2° i c. quod clericis. in. ij. col. de foro 2° pe. Cal. in disp. inci. statuto. in pen. col. de materia qualis debeat esse interpretatio statutoz vide not. per Bar. in l. oēs populi. in. x. vi. pncipaliter qro. ff. d. in fi. 2° iur. 2° p Bal. in l. maximū vitii. in. vi. C. de lib. pter. 2° in l. meminimus. C. de leg. he. 2° in l. i. C. q. sit longa consue. 2° in l. octus. in. ij. col. C. de fide. instru. 2° in c. ita nobis. C. de adul. 2° in l. acceptā. in vlt. col. C. de vsu. 2° l. milites. in pe. col. C. de test. m. 2° in l. eo q. a multis. in fi. C. si cer. pe. 2° in l. j. C. de si de instru. 2° in l. j. C. an seruus ex suo facto. 2° in l. j. in fi. C. per quas pso nas. 2° l. quicunq. C. de ser. fugi. 2° in l. cū allegas. C. de vsu. 2° in aut. ad hec. in. ij. col. C. eo. ti. 2° p Bar. in l. si quis sub conditione. ff. de condi. in sti. per Ang. cons. cclxxvj. incipi. punctus statuto ciuitatis. in fi. 2° consi. lxxvj. incip. municipali. ad si. 2° aliquid per istū in c. cām que. j. de rescrip. in. ij. col. in ver. tū hic aduerte vltra eos.

Stilus curie. Vide que dixi in apostillis. s. in ver. a stilo curie. Zacharias. **A**dde Hippo. marfi. Ang. suo. cclxxi. incipi. stilus curie. Ang. in l. si. quē ad hoc sing. ibi alle. prealle. Hippo. 2° ibi etiam Jac. re bus. nu. j. 2° nota. in addi. ad eū. C. de casu. lar. ti. no. iij. aliqd post Pa nor. 2° alios. s. in proe. grego. in apostil. in ver. de stilo. in nois.

Statutum du biū. Adde doct. in l. si seruivestri. C. de norali. 2° ibi Bald. 2° no. C. de iur. delib. s. in cō putatione. l. si. vñ facit ad. qd. dicit statutū q. homici da decapitet nec distinguit an oc ciderit dolo ma lo vel culpa vel casu vel cū cā: pu ta repertū in a dultetionē l. sta tutuz non distin guat tū ipz statu tuz distinguitur p ius cōe vt disti guat an dolo an ex certa scia an culpa vel casu. de quo vide p Bar. in l. i. s. j. ff. si quis test. li. esse ius. su. fm Bal. in d. l. si seru vestri. 2° per Sali. 2° oēs legis tas i. l. cesar. ff. d. pe. 2° idē dicas de p sue. c. cū dilect^r. de cōsue. idē d. re scripto. c. causam que. de rescri. 2° l.

Sanozmitanus super prima parte primi.

- a** **Sebasti. Sap.** Quod vniuersitas. vide Aretinuz. in. l. qui rome. s. seia. ff. de verb. oblig.
- b** **Sit ibi rector.** Vide arch. in. c. sicut i vnaquaq. sup verbo caste re- gat. xxi. q. ii. **Bar. in. l. si. in. i. co. i. ver. q. ro p quas psonas. ff. de colle. illi ci. bu. in. c. cu oēs. in pe. col. s. e. z p istū in. c. j. in. q. no. j. de procu. Card. cle. j. in. xij. col. x.**
x. quero. de regu 7
la. Bar. post glo. a
in. l. nulli. in pnc.
ff. qd cuiusq. vni
uersit. nomi. bal. i
rub. C. p socio. p
pn. p istū i. c. acce
dētes. in. j. col. de
prescri. Car. cōsi.
xxij. inci. in hac
dubia qōne add b
Jnn. i. c. dilecta. 8
in pn. de excef. p c
la. z ibi but. in. q.
co. x. circa pmū. d
s. j. Jnn. i. c. cum
nō ignozes. de p
bē. tenuit. Bal. in
aut. habita. i. xvi.
col. ver. secundo
queritur an vni
uersitas. C. ne fi e
lius p pa. p quo
facit gl. i. c. vnico.
in glo. si. circame. de schisma. in. vi. z ibi Do. in si. intelligit dictū Jnn.
de capite speciali. glo. in. d. c. vnico. intelligitur de capite vniuersali: z
istū dixit Jmo. in. c. statutū. de ele. in. vi. vbi ad saluādā opi. Jnn. ab im
pugnatione Bal. intelligit Jnn. de capite spāli. z dictū Bal. pcedit
in capite gñali: puta epō vel papa seqt Do. in. d. c. statutū. i. si. facit qd
no. Car. in. cle. pasto. x. vt illud. in. q. op. de re iu. z qd no. Archi. i. tracta
tu de here. in. xv. char. in. x. sic. z qz tanta est peminētia. Sz aduerte q
Bald. in dicta aut. habita: vñ sentire q ipsa maior pars collegij est lo
co capitis: z sic nō est Jnn. sz supplebit sic q ipsa maior pars est lo
co capitis principalis fm adoder. hic. Tu adde Alexā. in apostil. ad
Bar. i. d. l. si. in. x. qro p qz psonas. vbi dicit Bald. ibi limitare postea
dicit q imo vñ tenere J Barto. tñ reuera bal. vñ cōcludere q nō cadit
in intellectu qd aliqua vniuersitas possit oīno esse sine capite z sic vñ te
nere J Bar. i. d. l. si. q collegiū nō pōt esse sine plato actu z potentia:
qz caput est de esse corporis fm eum. vñ tñ intellectū Jmo. z do. p cō
cordia sz bal. ampliat dictū Jnn. vt et maior pars dicat caput. faciat
qd voluit Bal. in. l. i. in. s. i. ff. q cuiusq. vniuer. nomi. i. ver. extra gl. q
ro nūqd de esse collegij sit habere platū. z no. i. l. neratius. ff. de ver. sig.
zacharias. Adde tu p concordia horū doc. q dictū Jnn. i. c. cū nō
ignozes. s. alle. qd seqt Bar. in alle. l. si. C. de colle. illi. z in. l. nulli. in pn.
ff. qd cuiusq. vni. z Abb. in. c. j. de pcu. cū si. est in seuerū. si tñ intelligat
loq de rectore spāli. vt qz sit vniuersitas scholarij sine rectore vel colle
giū doctorū absqz pōre ita p moder. hic. dictū vero Bald. dū dicit vni
uersitatē nō posse esse sine capite itelligit de rectore vel capite vniuer
salitē qz absolute nullū haberet supiorē. Hoc em mō voluit alle. bal. in
aut. habita. co. xvi. x. scōo qrit. C. ne fi. p pa. z ibi vñ repñdere dictū
Jnn. de quo. s. per. c. nulla ratione. xxiij. di. ita no. Do. in. c. vnico. in si.
de schisma. lib. vi. idem post Jo. an. in. c. statutū. circa si. de elect. eo. lib.
Anto. Fran. Circa hoc an collegiū vel vniuersitas possit esse sine
rectore. vide oīno Bal. in aut. habita. in. xi. col. in ver. scōo qrit. z in. xij.
col. vbi dicit q collegiū non dū caret supiore vel plato: tñ iō bal. i. ru.
C. p so. z Alex. post Bar. in. l. si. de colle. illi. dicit q collegiū de necessi
tate nō dū habere caput: z q tūc p eo pōt agere ptās ciuitatis qñ col
legij laicorū non habentis caput potestas ciuitatis est caput. z collegij
clericorum non habentis caput epō est caput: z vide etiā Alexā. in. l.
ciuitas. si cer. pet. z Car. in. cle. j. in prin. in. q. fin. de regula.
- c** **Esse trina.** Vide per oēs post Jnn. in. c. ad petitionem. de accu. per
Bar. in. l. si finita. s. iulianus. ff. de dam. infe. p oēs. in. c. cōsuluit. de of.
deleg. in. l. tres denuntiationes. C. qñō z qñ index. per host. z Bu. in. c.
si. de do. z cōtu. z ibi Abb. in vlt. col. in ver. vlt. hic quero post Host. cū
aliis si. ibi per doc. adductis. Adde eundem Abb. consi. vij. q. lib.
- d** **Una monitio.** Adde gl. in. cle. j. in ver. factaz. i. si. de deci. z ibi Jmo.
x. col. z Car. in. xvi. q. z no. Jo. an. c. ego. ff. super x. vocat. de iure in.
z ibi But. z istū. z est gl. in. c. cupiētes. in. s. qd si per. xx. in. x. i. pposi
ta. de elec. lib. vi. z ibi do. in penū. col. x. z no. eā glo. z per Jnn. in. c. cū
nobis olim. in gloss. inci. sed nūqd eo ipso. de elec. But. in. c. tua nos.
de test. Bar. i. l. qui rome. s. coheredes. z. s. seia. ff. de x. ob. Ro. in. l. si
ex legati. in prin. eo. ti. z cōs. cccc. xviij. incip. oipotentis. per gl. ord. i. l.
si tpa. C. de fide instr. li. x. z in. l. de pupillo. s. si quis ipi pretori. ff. de
ope. no. nū. Bal. in. l. qui crimen. in. viij. col. x. octauo qritur. C. q accu.

nō pos. z in. l. nā ita diuus. in. iij. col. ff. de adop. Jmol. in. l. consensu.
s. fin. in antepe. col. ff. de appel. z in. l. si finita. s. si plures. in. viij. colum.
ff. de dā. infec. z Bal. i. l. ad perēptoriū. ff. d. ind. z i aut. itē nulla cōitas.
post pn. C. de epis. z cleri. z in. l. si. in. xv. col. in. x. iij. qro. C. de edic. dimi
adria. tollē. z in. c. j. v. colum. x. quero vtrum in denuntiatione. de mili.

- ret supiori: aliud est in termino pfixo ad appel
landū. tñ nec intelligas si. gl. q ab isto statuto po
tuit appellari qz a pena legis nō appellat vt dixi
in. c. qz nos. de app. z no. in. l. si qua pena. ff. d. x. b.
fig. nec a pena statuti cōis appellat: vt not. Bar.
in. l. oēs populi. palle. z dixi in. c. j. seod. C. Jnn
glo. iij. in si. no. bene finē gl. cuius est snia q si pe
na. s. imponit ppter crimē itelligit ppetua sec? si
ppter ptumaciā: hoc fuit de mēte Jnn. hic. Sz
distinguendo lati? post dicta doc. q aut in appo
sitione pene exprimitur tps z stādū ē tpi statuto
ar. a. Jno in. l. sine pñito. ff. de pe. Aut tps nō ē
determinatū: z tūc aut fuit dictum q pena esset
tpalis: sz alr nō fuit determinatū: z intelligit q
duret decēnio: vt est tex. no. i. l. sine pñito. Aut
simplicr pena fuit appositā: z tūc aut ppter crimē
aut ppter cōtumaciā. Primo casu aut fuit ap
posita sine cāe cognitiōe puta ppter locutoria in
dicis: z sic itelligat tpalis z durat durate officio
iudicis: vñ si index sine cāe cognitiōe iter duxit
alicui exercitiū artis sue itelligit ille iter dict? du
rante officio iter dictiōis. vt est tex. no. fm cōez i
tellectū. in. l. si. ff. de pe. idem not. Jnn. in. c. quod

vasa. qui p. u. est.
Et b amplia vt
pcedat etiā in ci
tatione iudiciali
que nō sit litiga
toribus. ita colli
gitur ex gl. in cle.
j. de hereti. z ibi
Car. z in. c. si epō
hic allegato. z in
c. si cōtra vñ. de
offic. dele. i. vi. q
do. in. c. cū canā.
de offic. dele. bal.
in. l. fin. s. cū igi.
in. viij. colū. C. de
iure deliber. facit
glos. in cle. i. in x.
citatiōes. de ind.
Arch. c. nō ita. q.
q. vi. Bu. z istum
in. c. pposuisti. d
foro ppet. z sed.
confi. xviij. Limi
ta tñ hoc nouem

modis de quibus hic per adoder. z maxime per do. s. eli.

- e** **De breuitate termini:** dicam in. c. j. de dilationi.
- f** **A pena Dicam.** in. c. super his. de accu. post glo. istum z Ana.
ADDE Roma. sing. suis. fo. s.
- g** **Sebasti. Sapia.** Quod si pena. Circa hac glo. qrit Bal. hic vtrū
cōfinatus vsqz ad certū tps post illud tps possit domū redire sine snia
declaratoria. z cōcludit q sic. z itē tenet in pemo ffor. s. hec aut tria.
z in. l. actiōe. s. labeo. per illū tex. ff. p socio. z sequitur Francisc. cremēsis
in singu. xlvij. cōsulimus. idem tenet Bal. in consi. xxiij. casus talis
est. fm impressionem brigiensē.
- h** **Sine pñito.** Vide Bar. ibi z Bal. in. l. i. post prin. C. de post. z tex.
in. l. inter illa. s. si. ff. de ver. sig. z gl. vbi si dicat faciā i dieb? intelligatur
de biduo. z gl. in. l. eum q calendis. ff. de x. ob. z Bal. in. l. vsure. C. de
vsu. vbi si dī p multa tpa intelligit de duob? annis. tex. in. l. eripiunt. ff.
ad silla. vbi fm cōez intellectū si dī nō multū tps itelligit p sex mēses.
tex. z ibi Bar. in. l. iij. s. si ita. ff. de an. leg. vbi si dī de tribus terminis
itelligit de tribus annis. de quo p Ro. in. d. l. eum qui calendis. facit
gl. in. c. pe. de cens. in ver. aliquot annis. dicens q verbū aliquot annis
verificatur de duobus z verbum in diebus intelligitur de biduo.
ADDE Ro. pñl. ccccj. vbi ponit de teste q dicit q titius possedit
p plures z plures annos an possit saluari si titius solū possedit p quas
tuor menses licet annus quandoqz ponatur pro mense vbi per eum.
Ant. Fran. Adde q appellatione termini venit annus. z iō si qz p
misit facere in termino: vel aliqd est obligat? facere in termino nō alr
declarato in quo termino intelligit de termino anni. vt voluit Bar. in
l. iij. in pn. in. iij. vol. ff. de annu. leg. z hī p Ro. in rub. ff. de arb. in. q. co.
ADDE etiā q dies qñqz ponit p anno z annus qñqz p septima
na. vt hī per gl. in. c. tenere. xxi. dist. z hī. xxiij. q. ij. in. c. hoc ipsum.
Et qñ incipiat ann? z qñō pputent anni dñi a natiuitate: an a circū
cisione vel a purificatiōe vel ab incarnatiōe. vide p Ro. deci. liij. z de
ci. xxi. Jnn. z vide Spe. in ti. de loca. in. s. nūc aliqua. i. x. xli. vbi dicit q
in hoc qlibet seruat vsus suū z cōsuetudinē loci. Et adde etiā q dicat
esse tps magnū vel parū: z voluit glo. Bal. z Alexā. in. s. q aut. in. i.
q. ff. de sup. z Bal. in. l. qñqz. i. i. q. C. de bo. q li. z cōcludit q intelligit
de tpe q est necessariū ad negotiū d quo agit pagendū: z q dicat tps
nō modicū. Dicat q dicat tps qñqz annoz vt voluit Spe. in ti. de cā
pos. z pprie. in pn. in. x. verū. in positiōe actoris. z hī p do. Car. i. cle. i. i
s. si. in. iij. q. de re. ecc. nō ali. vbi dixit q modicū tps in locatiōe intelli
gitur intra. x. annos. de quo videndū est p Alex. oīo in. l. si filio. i. s. si.
ff. sol. ma. z p eūdē in pñ. suo. xvi. in. iij. parte consiliorū. Et adde qd si
iste terminus: tps. simplicr pferit intelligit de anno. vt in. c. oīo tpe. d cō
secra. dist. iij. Si ponat terminus: tpa: in plurali: intelligitur de duo
bus annis: vt hic: tps aut mediū intelligit de sex mēribus. de quovide
per Bal. in. l. vsure. C. de vsur. z per Alex. in. l. sine pñito. de pe.
- i** **In. l. si. ff. de pe.** Adde gl. i. in. l. i. puto. ff. de postu. z Spe. in ti. de le.
in. s. superest. x. s. nūqd pōt ex aliqua cā. z Bal. i. l. i. post prin. C. de po
stu. z limita hoc sz Jnn. in. c. bone. de eta. z qua. quē sequitur Jmo. hic
vt non procedat in interlocutoria per quā qz suspēdit ab officio z bñ
ficio: qz illa durat donec satisfaciāt. Limita etiā nisi imponat pena de
positionis ab officio: qz semp itelligit i dubio talē penā esse perpetuo
translationem

impositam fm gl. vlt in c. i. l. dist. quas sequit do. ibi in fi. dicens q in hoc sunt notade: nec de facili reperient similes: et facit optime. c. h. ea. dist. fm eum: vbi hoc idē repetit. Limita vt habeat locum in pena successiua. secus in momētanea pena. si qdēat ad certā quātitatē pecunie vel simile penā: intelligit perpetua. Nā facta executiōe nō recuperabit hz bu. et ali

os oēs hic. Ar. chi. et doc. in d. c. i. l. dist. allegat. c. ad audientiam. de cri. fal.

ADDE Bal. p. l. xij. i. lib. Anto. Franci.

Adde q i dubio penadicit eē imposita itavt p petuo duret: vt plene p Bal. qui a optime declarat b in l. si quis. i. s. si qs. ff. d. adul. Et adde q pena imposita ad tps in c dubio videt esse d remissa post tps

in l. fratres. et ibi Bar. p illū tex. ff. d. pe. et in l. imperatores. ff. de postu. Adde tñ q Bal. in rub. C. de cōdi. ob tur. cau. circa fi. dicit qd si tēpo re quo qs imbusulabit ad officiū est bānit? etpe quo extrahit ad officiū est positus extra bānū et sic rebānit? repellit ab officio. Et an pēa trāseat ad successorē vt vniuersales vel singulares habet p Bart. in l. i. ff. de pua. deli. et in l. ex iudicio. post gl. ff. de accu. vbi ponit qm mor tuo accusato pena trāseat ad hī des vel successores. et hī per Bal. in l. cū fundo. ff. de serui. rusti. p. di. et pereūde Bal. in l. pe. in x. col. s. de cō di. infer. tñ regulariter pena nō tenet aliū q authores suū: vt in l. sancimus. C. d. pe. et tradit per bal. in l. i. in v. op. C. d. his q pe. nomine.

Adde Bal. in d. l. i. C. de post. Bal. in l. si qs a dultēriū. s. i. ff. d. adul. Do. post Jo. d. fantu. in c. q. uis. in fi. d. pe. i. vj. et in c. ptumaces. in vl. col. l. di. Pau. de ca. cōsi. xxx. inci. in xpi et super primo q. sito. Bal. in d. l. i. C. de post. Bal. in l. ita demuz. ad fi. C. d. pecu ra. in aut. habita. in x. co. C. ne fi. p. pa. et in l. accepta. in ix. co. ver. xix. q. rif. C. d. vsu. in l. q. quasi in fi. C. de lib. et eo. libe. in l. q. circa medius. C. de manu. vindi. in l. puto. ff. fa. er. in aliquib? lecturis. et Innoc. in c. si cut. gl. i. post prin. de cohabi. cle. et mu.

In specificez delictuz. Adde Bu. Imo. et Do. hic.

Ad momētanea. Adde q dixi. s. in alia apostil. sup. l. fin. ff. de pe. facit ad hoc qd nō i. sumi. in c. p. titut. per istū de testi. in ver. no. vltimo.

Sebasti. Sapia. Et tpalis. adde tex. in l. si deo. in pn. ff. de enic. Et vide ad hec q no. And. sicu. in cōsi. xxiij. sapiētissimū. in h. vol. Et vide Alex. cōtrariatē in cōsi. cri. pōderatis verbis inq. sitiois. in i. volu mi. vbi tñ q vbi pena est apponēda arbitrio iudicis erit perpetua vel temporalis fm qualitatē delicti. et ita est cōis. licet do. And. sicu. in loco p. alle. sentiat contrarium. et communem firmat Ale. in c. inquisi tionis. de accusa.

In dubio aut. Vide do. tex. in l. si deo. ff. de eni. et ibi Bar. in l. cum filius. in prin. ff. de ver. ob. et Bal. in l. absentem. ff. de pe. et in l. si supera tus. ff. de pig. et in l. i. Papinian. s. meminisse. ff. de inof. test. et in l. i. in vlt. col. ver. item an cōdēnatus. C. de cōfes. et istū in c. in causis. in vl. co. de re in. et Bu. cōsi. xxiij. q. intellige nisi cōstaret de delicto exactis: qz tūc nō pcedit. d. l. si ideo. vt per gl. sing. in l. q. in ver. absens. C. de con tra. iudi. tut. de qua facit festū Bal. ibi. et in l. q. q. b. res in. nō no. et in l. ingenuū. ff. de sta. ho. et Jo. de ana. in c. fraternitatis. in v. co. de her. et est casus in c. cum olim. de re in. ibi ei licet absenti et.

Temporarij. Idē voluit Bal. in l. i. si post tres. in x. co. ff. si qs cau. ro. in repe. rub. de arbi. in xij. co. ver. item an sit statutu. et Bal. in l. i. C. sine ius. prin. et in c. i. de pa. tenen. in pn. in v. co. s. hīc qro. facit text. in l. i. s. expilatores. ff. de effra. et l. i. iuncta. l. pe. s. pena aut. ff. de cri. stel. et facit. l. si qua pena. et l. aliud. ff. de ver. sig. et l. multa. C. de mō. mulc. et gl. in c. inquisitionis. in ver. alioquin. de accu.

In summa. vide Bal. in l. i. vbi bo. tex. C. de his q latro. oc. Bar. in l. si. ff. vbi pu. edu. deb. Imo. in c. inquisitionis. in pn. j. de ac. et ibi Ana. in pn. alleg. Imo. in l. i. ff. de pu. iu. Bal. in c. i. s. iniur. de pace iuramē. fir. in prin. istū in c. cū te. in h. co. de re iud. et facit gl. si. i. c. dictū. lxxij. di. quam sequit iste in c. tue. ppe fi. de pe. facit Bal. in l. incredibile. in fl. eo. et tex. in l. sacularij. s. sunt quidā. ff. de extraor. cri. et in l. q. C. de his q la. occ. in x. nō ignaro iudice. ibi seuerissima cōmotiōe. qz xbus seuerissima importat mortē. l. i. cū gl. C. ne lice. sign. salua. et facit. l. si qs adulterij. in ver. seuerissime. C. de adul. iuncta. l. castitatis. et l. q. uis. eo. ti. et gl. in l. q. C. de eunu. et in l. cū seru. in ver. summo supplicio. ff. de cōdi. ob cau. et tex. in d. l. q. C. de his q la. ocul. in ver. accerrima pēa. et

appellatiōe acerrime venit pena mortis. tex. cū gl. C. de sedi. ad idē tex. in c. ad abolēdā. circa mediū iuncto. c. excōicauimus. de here. ibi debi ta aia aduersione. nā aiaduersione mortē pprehēdit: vt pbat l. l. imperiū. ff. de iuris. om. iu. et in l. respiciēdū. in fi. ff. de pe. ad idē tex. in l. lex. iul. s. hodie. i. ver. extra ordinē. et in x. capite plecti debēt. ff. ad l. iul. repetū.

hic in tex. iuncta gl. in dubio aut? an pena intelli gatur iuncta pro crimine vel ptumacia. dic q p cōtumacia si ex prius gestis nō pōt haberi certi tudo. ar. i. d. l. si ptes. iuncta. d. l. he em cāe. **Ad** vnu aduerte qz vbi pena est apponēda arbitrio iudicis dō esse tpalis. Alle. ad hoc do. Car. Alb. de rosa. allegatē. l. j. de fur. balne. et dixit alibi nō esse illū casum qdōderabat ibi tex. in ver. tparij. Et hz hoc dictū si est verū pōt colligi singularis limitatio ad omnia predicta vt pena simpliciter opposita per iudicēz qui processit ex arbitrio sit tpalis vt sic restringat ad limites sue potestatis. ar. c. a nobis. j. de sen. excō. c. i. iuncta gl. s. eo. S. cōtra illam theoricā allego. gloss. no. insti. de in iur. s. in summa. que vult iudicē posse impone re penā capitalez in actione iniuriarū licet pena ibi sit arbitraria. **Item** adduco tex. satis nota biles. in materia iudicio meo in l. sacrilegij. ff. ad l. iul. pecu. vbi tex. imponit ibi penā arbitrariāz.

Et hz hoc dictū si est verū pōt colligi singularis limitatio ad omnia predicta vt pena simpliciter opposita per iudicēz qui processit ex arbitrio sit tpalis vt sic restringat ad limites sue potestatis. ar. c. a nobis. j. de sen. excō. c. i. iuncta gl. s. eo. S. cōtra illam theoricā allego. gloss. no. insti. de in iur. s. in summa. que vult iudicē posse impone re penā capitalez in actione iniuriarū licet pena ibi sit arbitraria. **Item** adduco tex. satis nota biles. in materia iudicio meo in l. sacrilegij. ff. ad l. iul. pecu. vbi tex. imponit ibi penā arbitrariāz.

Item adduco tex. satis nota biles. in materia iudicio meo in l. sacrilegij. ff. ad l. iul. pecu. vbi tex. imponit ibi penā arbitrariāz.

iudicis arbitrio nō dō iudex de pena mortis arbitrari per iura et rōnes per eū alle. Sed p q cor. doc. potes dicere q qn iudicis arbitrio relinq tur aliqua pena et tales sunt circūstantie delicti: q pro illo de iure vel p suetudine mors sequeretur: tūc pōt iudex arbitrari penā mortis: als secus per palle. et ar. eius qd hī in c. sicut dignū. de homi. et in allega. l. sacrularij. s. sunt quedā predia. ff. de extraor. cri. ita no. Bald. in l. si. de rerum diui. Ang. in l. miles. s. edictū. ff. de test. mili. Ant. de bu. in c. de causis. p istum alleg. de offi. deleg. et bo. tex. pro hoc in l. i. s. i. iuncto. s. pe. ff. de cri. stel. et fm hec saluatur gl. in l. sacrilegi. la. q. in ver. p. sideran dum. ff. ad l. iul. pecu. qvolut q pena arbitraria seu extraordinaria nō sit pena capitis. et Old. in l. i. p illum tex. Cōis tñ opi. est vt per istum hic ita dixit And. ro. in rub. ff. de arbi. antemedium. vbi etiam ad hoc alleg. no. per Bal. in l. conuenticulam. in i. col. C. de epis. et cle.

Anto. Fran. An. et qn iudici est pcessum arbitriū imponēdi penāz an eius ptās extendat ad penā capitale: hī p glo. ordi. in s. in summa. et ibi plene p Ang. are. insti. de iniu. et ibi gl. vt tenere q in tali arbitrio pcesso iudici circa penā imponēdā: nunq veniat pena capitalis quod vt esse verū nisi s. vile psonā esset talis pena imponēda: qz tunc etiam pprehēderet pena capitalis. fm do. Flozi. de scō. Petro de bono. l. l. itē si obitetrix. in prin. ff. ad l. aq. qn aut qs hz ptātē aiaduertēdi i fa cinorosos hoies: dō habere omnia: et q sunt meri imperij: vt in l. i. in s. fi. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. et in l. cōgruit. ff. de offi. presi.

ADDE tñ q omne delictū ex q orit infamia vt aliud ex infamia. dō hīe in se aiaduersionē. l. i. s. itē solēt. ff. de offi. pfe. v. est tñ verū q pena dō imponi debita p delictis vt in l. respiciēdū. ff. de pe. et alibi. dō q pe na dō imponi fm qualitatē culpe. vt in aut. oēs. et ibi Bal. in vlt. no. C. cōia de succes. et est aduertēdū q pena dō esse arbitraria qn a iure nō re perit certa pena determinata. l. sanctio legū. ff. de pe. et in l. hodie. et ibi ple. p Alex. eo. ti. et hī p gl. et Car. in cle. i. in x. col. de test. et per Alexā. in l. si quis id qd. de iuris. om. iud. et p Spe. in ti. de accusa. in s. i. in ver. demum aut. et p Bal. in l. i. C. ne ex deli. defun. et per do. Car. i. cle. i. i. s. si quis. de statu. mona. p. c. de causis: de offic. deleg.

Et adde q qn dō imponi pena arbitraria illa dō esse similis pene q in similibus delictis pshenit imponi etiā si sit pena mortis: vt per dñz Ant. et Ano. in d. c. de causis. et p Imol. in c. ex his. de rescrip. et eundē in l. q. ff. de pub. iudi. et p Ro. in rub. ff. de arbi. et p Bal. in l. i. s. i. feneris or. in h. co. C. de infam. et dicebat Bal. in c. i. s. iniuria. de pace iura. fir. in vlt. seu. q ppter excessuz facinoris et delicti pōt extēdi pena vsq ad penam mortis inclusiue: q etiam voluit Imol. in c. inquisitionis. de ac cu. et dixit Bal. in l. i. C. de sacrosan. eccle. q pnceps semp pōt arbitrari penā mortis qn pena est in eius arbitrio nō statuta neqz determinata a lege: sed si statutu diceret q p delicto sit pena cētū ducatorum vel a lia arbitrio iudicis nō intelligit de pena mortis: sed de alia simili fm Bal. in l. q. cūq. C. de ser. fugi. et in l. p. uetula. in i. i. co. C. de ep. et cle. nisi forsan. statutu daret circa penā plenū et liberū arbitrium iudici. qz tūc intelligeret etiā de pena mortis qn in eo esset prius facta men tio de pena pecuniaria fm Bal. in l. i. si post tres. ff. si qs cau. in xij. co. et per eundē in p. suo incip. francus pfecit venenū. vbi etiā dicit q p delictis non cōsummatis non potest iudex arbitrari penam capitis.

Et adde q pena capitis triplex est. s. mortis fermitatis et amissiois ciuitatis vt per gl. in l. hos accusare. ff. de accusa. et p Imo. in c. quali ter et qn. in h. col. de accusa. et ideo qn fieret mētio de pena capitis pos set iudex etiam eligere mitiorem aut eam quāz putaret magis timeri circa tamen mortem fm Imo. in d. c. de causis. de offi. dele.

vel idem in l. qui cuz maior. s. his demū. in ver. iudicāti placuit. ff. de bo. lib. facit q not. Bal. i. leos. s. sup. his. in ver. extra no. C. d. ap. **ADDE** tu a lex. p. cri. Lepo. consi. lxxij.

Zacharias. Adde tu qd Alex. alle. p. xi. q inci. ponderas tis verbis. col. iij. x. nec p. iudex. vol. i. pbat de di recto p. trariuz di cit em q qn pena venit imponēda

Sanor. super Prima parte primi.

a **Sebasti. Sapia.** De questione. Adde q sententia lata nõ requi-
sito consilio illius qui requiri debeat sententia est nulla: vt late tradit
per Abb. et alios in. c. si pro debilitate. j. de offi. deleg.

b **Am. que sequit.** Adde gl. in. c. nõ est. de cõsue. in vlt. col. li. vi. vbi
Do. et late Jo. an. in add. Spe. in ti. de requisi. cõs. j. x. vt aut. Bal. i.

li. s. plures. in. v.
ij. col. ver. iij. q.
ro. ff. d. eger. abal.
in rub. Ceo. in. ij.
col. in ver. vt aut
hec materia liq.
at vbi latissime p
eñz p istu in. c. ad
apostolicã in fi. d
reg. zin. c. cõ oliz.
in. ij. col. de arbi.
et in disputa. sua
incip. augerio. in
xy. col. x. moue
or principaliter.
et in. c. cõ i veteri.
in. ij. no. et in. vij.
et x. scõo qritur.
et in gloss. j. de ele.
Jo. and. in regu.
nullus ex cõsili.
in. ij. col. in mero
cu. de reg. iur. in
vi. et Archi. in. c.
obeutibus. lxiij.
dist. cõ alij con
cor. positis ibi p
doc. et vide h ple
ne per Adoder. et
rotam in titu. de
rescri. deci. lxxij.
in antiquis. inci.
not. q vbi. et istu
in. c. nõ põt. in fi.
de reg. iur. et Ang.
i. s. emphiteosis.
el. ij. per illuz tex.
in aut. de alie. et
emphi.

Zacharias.

c **De expectari successor.** Dic tu
q sicut expressio
nois appellatiui
nõ attēdit ita q
successor debeat
expectari quãdo
ex aliqua alia cõ
iectura spali col
ligit q sit disposi
tio psonalis ita
nota. iste in. c. qm
abbas. qd alleg.
et in. c. requisiti. in
v. no. et l. c. nouit.
col. fi. de offi. leg.
et in consi. xciij. in
cip. in qõne q ad
presens. vol. ij. et
Bar. in. l. pe. col.
i. ff. de stip. seruo.
no. et Do. in. c. si
gratiose. col. iij.
de rescrip. lib. vi.
ita nec si sub no
mine dignitatis. b
pdi. cõcurrētib.
Ja not. Do. i. c.
fi. p gl. ibi in vers.
expressit: de te
sta. li. vi. que dicit
q officiu execu
toris alicui sub
nomine dignitatis iniunctum non porrigitur ad successorem: qz pro
pter affectionem persone illud factu videtur.

et tñ narrative subicit q qñq fuit iposita pena
mortis. vñ forte illud dictum Alber. nõ est veru.
Et tex. que allegat d3 restringi in casu suo: vt sal
te dare hac limitationē vt procedat vbi ius i spe
ciali crimine imponit penaz arbitrio iudicatis.
Quasi ius tñc senserit de pena tpali: qz sciuit
imponere penā ppetuā. Sz vbi ius specificē non
disponit d3 crimine indubie credo q pena possit
esse ppetuā: de iure canonico modicas habes
mus penas exp̄ssas pro criminib. An successit
arbitrio iudici: vt in. c. de causis. de offi. dele. An
index d3 arbitrii sui informare fm penas statu
tas in similib. criminib: vt in. c. tue. d. penis. vbi
d3 q p magnis scelerib. d3 imponi pena de posi
tiõis. Itē facit. qz pena est apponēda f3 qualita
tem et quātitatē criminis vt in. c. nõ afferam.
xxij. q. i. in. l. respiciēdum. ff. de penis. et hec duo
iura multum faciunt contra dictu Alberici et c.
Canonici non possunt tollere statuta hono
rabilia ecclesijs.

Prebēde minuant: si redditus ecclesie minuant.
Actus si debet explicari cum consensu alicuius
qui non vult vel non potest consentire: an possit
explicari sine illo consensu.

Periculū qñ timef ex dilatiōe actus põt expli
cari sine aliquo cõsilio qui alias esset necessari.
Consiliū vel cõsensus si d3 haberi in aliquo actu
explicando: si non interueniant an vitietur act.

De parte. Mōv3 statutu per
q diuin. cult. si
ne cā diminiuit etiā si sup hoc inters
cesserit in forma cõi pape qfirmatio.
Al special. Mō possunt canonici sine causa rō
nabili restringere numerum canonicorū seu nu
merum prebendarum. in prima narrat factū cor
rigendū. In scõda corrigit. scõda ibi: nolētes. Ca
sus literalis. Eduē. canonici vt maioribus reddi
tib. abūdarēt numerū pbedarū i eccle. Eduē. ab
antiquo statutu restringerēt l3 reddit. ipsoz nõ
fuerint diminuti. Significauit hos eps eduē.
dñō pa. Molēs igit pa. cultū diuini numinis di
minui l3 poti. augmētari mādāt qbusdā vt anti
quū numerū faciāt i ecclesia eduē. seruari: et si qd p
bēdas a tpe vltimi statuti vacasse iuenerint: pso
nis idoneis pferāt de cõsilio epi. nõ obstat aliq
cõstitutione super hoc a canonicis ipsis facta vt
cõfirmatione a se. aplica. Ber. et Not. i. q. ca
nonici nõ possunt tollere statuta honorabilia ec
clesijs. et tex. ibi loquit indistincte intellige etiaz
de antiqs statutis que antiqui canonici fecerūt.
p hoc facit qd no. Inn. in. c. accedētib. de pui.
et Mo. ij. arg. opti. a cōtrario sensu iuncta gl. ij.
q data diminutiōe redditu possunt canonici
etiam sine autoritate pape restringere numerū p
bendarū ita q prebēde suppressē nõ censēbunt
amplius vacare. Et intelligo q hoc faciāt cū au
toritate epi: vt plene dixi in. c. cū accessissent. s. e.
Mo. q in actus dispōe qñq requirit cõsiliū
tertiū. vñ papa hoc cõmisi istis delegatis: vt pfe
rāt pbedas vacātes cū cõsilio epi. et Circa q
querit de qõne. que põt quotidie cōtingere qd
si iste q h3 prestare cõsiliū nõ vult cõsulere vel sit
mortuus vel absens: an possit mādatus pcedere
ad actus cõsummationē cõsilio nõ habito.
Am. que sequit hic Jo. an. et clari. l. c. i. ne sede
va. li. vi. in effectū sic distingue: q aut ille est mor
tuus: et sic si exp̄ssio noie ppro hec potestas pfulē
di fuit sibi attributa expirat mādātū ex quo nõ
potest seruari forma: sed debet expectari secūda
inno. argu. in. l. diligenter. ff. man. et in. c. cūz dile
cta. de rescrip. Si vero sunt exp̄ssum nomen di

d **Sebasti. Sapia.** Rōnem. Adde q rōne instātis periculi multa
possunt expediri que als nõ possent. vt hic p Seli. adde tex. in. c. vene
rabilib. s. sane. de sen. exc. lib. vi. d. Jas. in. l. de pupillo. s. si quis riuos.
ff. de ope. no. nū. Ro. in cõs. cccclviij. i re presenti. et i sing. ccccxci. i hoc
psulū pdie. vbi dicit q fm decretū põt proferri contra non latitan

e **gnitatis d3 expectari successor.** ar. in. c. quoniā
Abb. de offi. deleg. Item dicemus si est absens
ita q consuluit nõ põt requiri. Si xõ est p̄sens
nõ vult cõsulere vt est absens et nõ vult venire seu
cõsiliū p̄stare: põt mādatus pcedere sine con
silio. Pro hoc bo. tex. in. c. cū veteri. de elec. Sed
cōtra p̄mū mēbrū facit. c. j. s. si ne se. vacā. li. vi.
vbi dicitur q si capitulū habet pferre beneficia
cū cõsilio epi si eps ē mortuus vel lōge absens põt
capitulū beneficia conferre. Sol. dicit Compo.
et sequitur Jo. and. clarius tñ loquit in. d. c. j. q
aut consilium est requirendū ex forma mādati et
procedit p̄mum dictum. Aut ex statuto vel cõ
suetudine et pcedat. d. c. j. Et huius p̄muni dicti
quidā antiquus doc. vt refert. Jo. de lig. assigna
bat duplicē rōnē. Prima q fortius stringit mā
datū hominis q legis: arg. in. l. cellus. ff. de arbi.
Item potestas ordinaria est magis fauorabilis
q potestas delegata. et in. c. p. et g. de of. dele. Ma
bens ergo requirere cõsiliū fretus potestate or
dinaria non ita astringitur sicut habens p̄tatem
legatam. Unde in illo. c. j. capitulum pcedebat
potestate ordinaria. Jo. d. lig. videtur impugna
re oīa predicta q etiā vbi p habētē ordinariam
p̄tatem est cõsiliū petendū nõ valet actus con
silio non habito: allegat bo. tex. in. c. nouit. d. his
que sūt a pla. si. cõ. ca. Et ad. c. j. p̄allegatū rīdet
q loquitur in collatione beneficior. ne ex nimia
dilatione imminet periculū: ideo potest pcede
re cõsilio nõ habito. Do. Ant. tenet p̄mū di
ctum: qz cū habētē ordinariam mādatur vt cū cõ
silio alicuius pcedat videtur poti. quedā admo
nitio nisi adiciatur vt actus cōtrarius sit null.
sic intelligit. d. c. nouit. Sed certe hoc nõ est sim
pliciter verū: qz in. d. c. j. erat petēdū cõsiliū epi
ex cõsuetudine que põt restringere potestātē or
dinariā. arg. in. c. p̄questus. ix. q. ij. Nec videtur
pcedere indistincte opi. Jo. de lig. ad. d. c. j. qz si
bñ cõsideret rō illi. c. j. est gñalis ad omne peri
culum imminēs. Mā fm dispositionis rōnē de
bet restringi et ampliari dispositio. vt in. l. cū pa
ter. s. dulcissimis. ff. de le. ij. et Et ideo videt q
vbiqz ex dilatiōe imminet periculū semp p̄t
pcedi cõsilio non habito. ar. in. l. si longius. ff. de
iu. et l. si cū dotē. s. eo aut. x. s. si latitet. ff. so. ma.
Et hac opi. iudicio meo sentit Bar. i. l. j. s. si plu
res. ff. de exerci. vbi sic gñaliter allegat. d. c. j. Nec
placet dictū cōmune antiquorū hic vt fiat differe
rentia inter dispōnem hoīs et legis. qz dico q si
superior mādāt aliquid explicari cum cõsilio ter
tū d3 mādātum suum intelligi fm iura. argu. c.
precedentis. et in. c. ij. de rescrip. j. Sed de mente
iuris est illud vt si cõsiliū non põt haberi pce
datur ad consummationē actus. vt in. d. c. j. et in
alij iuribus p̄alleg. et Māquid autē teneat
actus si potest habere cõsiliū et nõ fuit pretiū.
Dico sic q aut ex forma mādati ē requirendū cõ
siliū et nõ valet actus. vt. d. c. cū in veteri. aut ex
dispositiōe legis: et tñc aut lex a principio pote
statē tradidit et mādauit consiliū tertū requiri
et non valet actus ex defectu potestatis. Nam ha
buit potestatem modificatā et qualificatam. sic in
telligerem. d. c. nouit. ita q sine clausula decreti
actus ibi fuisset nullus. Aut habētē prius pote
statē mādauit superior vt pcederet cum cõsilio
sempz onē et tenet actus sine cõsilio: licet iste trās
grediens veniat puniendus. arg. opti. in. c. dile
ctus. ij. de prebē. Vide gl. singularem que ponit
hanc theoricā in alij terminis in clem. i. d. iure
patro. et Predicta pcedunt in cõsilio: vbi autē re
quirēdus est cõsensus precise debet haberi per

d **bet restringi et ampliari dispositio.** vt in. l. cū pa
ter. s. dulcissimis. ff. de le. ij. et Et ideo videt q
vbiqz ex dilatiōe imminet periculū semp p̄t
pcedi cõsilio non habito. ar. in. l. si longius. ff. de
iu. et l. si cū dotē. s. eo aut. x. s. si latitet. ff. so. ma.
Et hac opi. iudicio meo sentit Bar. i. l. j. s. si plu
res. ff. de exerci. vbi sic gñaliter allegat. d. c. j. Nec
placet dictū cōmune antiquorū hic vt fiat differe
rentia inter dispōnem hoīs et legis. qz dico q si
superior mādāt aliquid explicari cum cõsilio ter
tū d3 mādātum suum intelligi fm iura. argu. c.
precedentis. et in. c. ij. de rescrip. j. Sed de mente
iuris est illud vt si cõsiliū non põt haberi pce
datur ad consummationē actus. vt in. d. c. j. et in
alij iuribus p̄alleg. et Māquid autē teneat
actus si potest habere cõsiliū et nõ fuit pretiū.
Dico sic q aut ex forma mādati ē requirendū cõ
siliū et nõ valet actus. vt. d. c. cū in veteri. aut ex
dispositiōe legis: et tñc aut lex a principio pote
statē tradidit et mādauit consiliū tertū requiri
et non valet actus ex defectu potestatis. Nam ha
buit potestatem modificatā et qualificatam. sic in
telligerem. d. c. nouit. ita q sine clausula decreti
actus ibi fuisset nullus. Aut habētē prius pote
statē mādauit superior vt pcederet cum cõsilio
sempz onē et tenet actus sine cõsilio: licet iste trās
grediens veniat puniendus. arg. opti. in. c. dile
ctus. ij. de prebē. Vide gl. singularem que ponit
hanc theoricā in alij terminis in clem. i. d. iure
patro. et Predicta pcedunt in cõsilio: vbi autē re
quirēdus est cõsensus precise debet haberi per

nis. in. ij. col. iij. versi. ij. oppono. C. de fide instrumen. Et not. q vbi esset
oppositū decretū predicta non procedunt vt dixit ipsa gloss. et est text.
id quod

tem qñ periculū
est in mora.

Debet restrin
gi et ampliari dis
positio. Dicam
plene post istum
in. c. si. de rescrip.

Sebasti. Sapia.

Trāsgrediēs.
vide Ant. hoc re
probantes in. l. si
quis mihi bona.
s. si corā. ff. d. acq.
heredit.

In cle. j. de ius
repa. Supple. in

x. ihibētes: quā
approbat ibi do
cto. et Lar. in. vñ.

qō. et Imol. in. iij.
col. et ibi per istuz

et per Ro. consil.
ccij. incip. in xpi

et. quo ad p̄mū
in. ij. co. et p istum

cõs. xci. inci. quo
ad p̄mū dubiū.

in. vi. col. et in sua
dispu. augerius.

in. xx. col. versi. ij.
pbat. et Petr. de

anc. in. c. statutu.
s. si. x. aduerte. d.

rescrip. in. vi. et in
cle. j. de seq. pos. et

fruc. in. fi. zin reg.
ea que. in. xij. col.

ver. ex quibus in
fertur. de re. iur.

in. vi. et in cõs. vi.
ici. viso themate

et consi. xxi. inci.
visa quadā peti
tiōe et p. ccccxvi.

viso et diligenter
poderato in. iij.

col. et in. c. puida.
de elec. in. vi. et ibi

Bemi. in. ij. col. i.
et per istu in. c. cū

dilecta. in penul.
col. de rescrip. et

ibi Imol. in. iij.
col. et Lar. in cle.

j. in p̄m. in. vi. q.
in. ij. arg. secunde

partis. d. supplē.
negli. pla. et Do.

post Imo. in. c. j.
s. pen. de offi. or.

in. vi. et in. c. fin. in
ij. de supp. negl.

pla. eo. lib. et vide
ibi gl. in ver. p̄s

missa. et p doctri
na glo. in. d. cle. j.

est decisio Inno.
in. c. prudentiaz.

in. ij. col. ibi secus
esse licet in cōtra

rium possint no
tari verba Bald.

in. l. comparatio
id quod

in. c. si eo tpe. de elect. in. vi. Quicqd dicat Imo. in. d. cle. i. Et in qbus casibus nō procedat. i. d. cle. i. vide istū in. c. dilectus. lo. q. de pbe. ad fi. et vide tex. et ibi Car. in ver. aliogn. de elec. et ibi istū in. iij. colū. Et oīno in cle. i. et istuz in. cad dissoluendū. ad fi. de des. impu. et zeneli. in cle. i. de seque. pos. et fru. et ibi doc. et Pau. cōsi. cccxxiij. in christi nomine vī dicendū. et Bar. i.

l. j. si plures. in. vi. colū. vers. i. p hoc. ff. de exerci. et Bal. in rub. C. e. in. iij. col. xxi. et ex pdictis pmo.

Adde tu an cū quis tenet requirere cōsiliū i ali quo actu si illuz nō petit. Paul. de ca. gl. lxxv. et seq. Ang. cōsi. cclxxi. et cōsi. ccl. et cōsi. cccxxvi.

Afficit oēs. vi de que plene no. doct. in. c. i. s. eo.

Sebasti. Sapia.

Lara. vīd ad hāc materiā tex. in. c. abbate. d. x. signi. glo. et Car. Alex. in. c. pui. legia. iij. distin.

Adultū dubia. Adde p re obscu ra. bal. in. l. ynica C. de emē. iust. co di. et in. l. fin. C. de sentē. et in. l. iam. biguo. ff. de legi. Bar. in. l. ea. ff. d. d. hē. emp. et in. l. qcquid. ff. de x. obl. d. i. i. s. he res. xxv. dist. i. c. ent aut lex. iij. di stin. Card. et Jo. de ana. in. c. de si moniace. per illū tex. j. de simo. gl. in. s. sed hec solē nia. in. iust. de ver. obl. Bal. hic in iij. col. in. x. vltē rius no. q. lex dō

esse certa et non ambigua. per Imo. et Roma. in. l. cum prolatis p illū tex. ff. de re iud. per Card. in cle. i. in. iij. q. de reg. et in cle. i. s. sane. in. iij. opposi. de vsu. et in cle. i. in. xxv. q. de re. eccle. nō alie. et per Bar. in. l. iij. s. si duobus. per illū tex. ff. de alimē. leg. probatur in. l. titie textores. ff. de leg. i. et obscurum est q intelligi nō pōt. l. ij. ff. de his qui p nō scrip. hab. et in. l. ita fidei. ff. de iur. fisci. et per gl. in. l. veteribus. ff. de pactis. Adde tu que posui. s. in prin. decre. vbi dictum fuit de teste obscuro loquente. et ibi ad de Fulg. cōsi. cccxxi.

Zacharias. Adde tu q illud q hic dicitur de papa idē est in cō stitutione imperatoris cui vt inquit tex. in. l. i. in prin. et ibi p Jac. reb. et in addi. ad eum. C. de cōdu. et procu. predi. fiska. lib. x. omne genus hu manum subditur. magis tamen videtur precisa pape auctoritas cōtra quam prescribi nō potest. vt hic subdit iste de cuius dicti veritate dic vt per Card. in cle. p̄senti. col. penul. ver. septimo quero. de cōsi. et late per Adode. in. c. cum nobis. de censi. Et dum subdit iste q nemo est q possit se eximere a iurisdictione pape. nec valerēt cōsuetudo in cōtra rium quātocūq tempore obtenta. Adde quid ex privilegio ipsi? pa per an quis eximeretur a sua iurisdictione ita q euz excommunicare nō possit. Archi. in. c. volumus. xvi. q. iij. iste. c. cum instantia. de censi. cir ca fi. Imo. in. c. quanto. de consue. Ang. in. l. sicut. de prescri. xxx. an. eū dem Imo. in. c. i. col. viij. ver. fatetur tñ. de cōsti. Bal. in aut. quas actio nes. circa fi. ver. tu dic. C. de sacrosan. eccle. et De. de ancha. cōsi. cccxxv. incip. clarioz et breuior. per Pau. de ca. cōsil. cclxxx. incip. in facti pre senta. et Fely. in alle. c. cum nobis. in prin.

Anto. Francif. Adde q contra potestatem pape nihil potest opera ri cōsuetudo. nec contra eius potestatem potest procedere aliqua p scriptio. vt in. c. ad audiētia. j. de prescri. papa em non ligatur aliqua

lege canone vel etiā sua cōstitutione papali. vt est gl. in. c. nulli. de sen ten. excōmu. et alia glo. in. c. si aliquam. eo. titu. et est gl. in. c. si inimicus. xxiij. dist. et habetur in. c. statuimus. de senten. excōm. in. vi. et vide Bal. in. l. ij. in. vi. q. C. de seruitu. vbi dixit q in his que tāgunt plenitudinē potestatis nulla pōt procedere prescriptio cōtra papam secus aut in

ista cōstitutione dubitat vtrum cōstitutio illa traheretur ad p̄teritū vel ad futura tñ. Dicit pa pa q cōstitutio ecclesie oēs adstringit et nihil dō obscurū vel ambigū cōtinere. et ideo declarat cōstitutionē predictā dicens q cōstitutio illa nō ad p̄terita s; ad futura tñ dō extēdi. q; et cōstitu tiones dant formā futuris negotijs et non p̄teri tis. nisi nominatiū dicat in eis de p̄teritis nego tijs. Ber. et Imo. j. q. cōstitutio pape afficit oēs

nemo est em inter creaturas qui possit declina re seu eximere se a iurisdictione pape cū sit vica rius dei. in. c. ij. de trāsa. epis. et quilibet est subie ctus deo. Unde etiā cōsuetudo nō valet quātocū q tpe sit obtenta vt quis nō sit subiectus pape. q; nemo pōt prescribere cōtra potestatem pape. vt no. dicit Imo. in. c. bone. el. ij. de postul. prela. sec? dic de potestate imperatoris: q; contra eum pōt prescribi. ad hoc qd dixi in. c. p venerabilē. qui fi. sint legi. et ad hoc qd not. Bar. in. l. hostes. ff. de cap. et in. l. j. s. si. de aq plu. arc. Intellige tñ qñ pre scriptio habet sua cōcomitātia vt bonā fides et.

Imo. ij. q. cōstitutio dō esse clara quo ad literā et quo ad mentē: vnde verbū obscurū hic positū refertur ad lram. verbū ambigū refertur ad in tellectū et mētē. Ratio colligit ex tex. ne ex diffi cultate intellectus legis q; incidat in promptū

periculū. Anū tñ scias q vbi lex est multuz dubia excusat quis a iuris ignorātia. vt ē tex. in regula. ff. de iur. et fac. ign. vide glo. in. c. vnico. d. postu. pla. lib. vi. in vers. de cetero. et Imo. ij. q. propiū legis est concernere futura et nō p̄terita. ratio rōnis sumit ex. c. ij. s. eo. Ille scz aliqui pu niatur sine cā qui actū ante legis editionē gesse runt. Et p hanc naturā legis dicimus q si lex es

ditur per verbū futurū subiectiui modi: ita qd potest habere duplicē intellectū respectu futuro rū et p̄teritorū dō respici sensus sonans in futu rum. Exemplū dicit statutū si quis commiserit delictū puniat et. nō em comprehendit qui p̄i? delictū cōmisit. h; ex vno significato xbi possit comprehendit. ad qd no. Imo. in. c. significauert. de testi. et Bar. in. l. omnes populi. ff. de iust. et iu.

Imo. vlti. q. lex sine statutū potest extēdi ad p̄terita dūmodo exprimat in lege seu statuto vt ad p̄terita fiat extēsiō. qd an sit verū. j. subij ciam. et Imo. prima ibi omnium christiano

perator. xvi. dist. et Roma. in. sing. in. l. ita. et in vers. quero nunqd. et Seba. Sapia. Ignorantia. Vide dicenda in. c. nā cōcupiscētia. col. ij. in. j. lec. s. eo. et Bar. in. l. qd nerua. col. v. ff. de posi. vbi late dixi. et dixit Alex. in cōsi. i. in. iij. col. in. fi. in. ij. vo. q in articulo dubio nō pec cat qui inclinat in alteram partem. Item cōsuetudo excusat a pecca to: quando est dubium an aliquid sit peccatum. vt per Abbates in. c. venerabilis. de cōsue. sentit Bar. in. l. quis sit fugitiuus. s. apud labeo nem. ff. de edili. edic. et plura accumulāt dñs Rochus curtiuz senator regius in repeti. l. fi. col. xi. ver. tertio limita. j. de consue. inducēs plura ad excusationē ludentiū vt non teneantur restituere lucrata in ludo. ratione variariū opin. que sunt inter docto. de quo pulchre ibi p eum vide etiam Aret. in cōsi. vj. accedente. et in cōsi. lxxv. consideratis. et late Fely. in. c. humanum genus. col. j. prima dist.

Subiunctiui modi. Adde Imo. in. c. significauerant. et ibi Card. de testi. Bal. in. l. leges. in. iij. colū. C. de legi. glo. in. l. cum tale. s. fina. in vers. dixerūt. in. fi. ff. de condi. et demō. glo. ij. in. c. ad hec. j. de rescript. et ibi istum. in. ij. col. a dicit hic Imo. in. ix. colum. idem esse in omni ver bo apto importare duo tempora que in statu interpretantur solū de futuro: alle. gl. in. p̄n. in. c. vnico. de cleri. non residen. in. vi. et in. c. ij. in ver. commiserint. de constitu. eo. lib. et Domini. in. d. c. vnico. in pe nul. col. et in. d. c. ij. in vlt. col. facit tex. in. c. i. quod me. causa. eo. lib. vi. in vers. extortas. et ibi omnes. et istum in. c. ij. in. fi. not. s. eo. et Imo. in clea men. fi. xviij. col. ver. secundo fallit de rescrip. et dñi. in. c. ne aliqui. in. ij. colum. de pui. in. vi. facit quod voluit Bart. in. l. in hanc. in. fine. de condi. inde. quem refert in repeti. l. j. in vlti. charta. C. de hered. in. l. i. et faciat quod voluit Bal. in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. et Adde Fulgof. cōsi. cccxxvi. in. ij. colum.

his que sunt pre scribibi. de q etiā per bal. in. l. j. C. ne rei do. vltē. et habet p glo. in l. fuitutes. la grā de. in. xviij. col. ff. de serui. et p Spe cul. in. titu. de pre scrip. in. vers. i. l. lud addo. et vide d. Abb. l. c. cū no bis. de prescri. Et q nō possit face re papa: pōit gl. in. c. lris. de resti. spol. et do. Card. in. c. si roman. i. ij. q. de pbe. Ad

uerte tñ: quia nō pōt tollere ora tiones: hoc est ne oretur: q illud ē de iure diuino: s; bñ pōt facere ne dicatur officium diuinū ex tāto: s; non ex toto. vt p eūdē Car. in cle. fina. de cele. mis. et vide et. d. Car. in cle. fi. in p̄n. in vi. q. de pe. vbi di cit q l; nō possit

tollere decimas: tñ pōt cōcedere priuilegiū ne ali qs teneat solue re decimas. et vīd eundē Car. in. c. ppēdim. de sen. excō. in repe. vbi dicit q papa nō pōt facer legē. q oēs clerici cōue niant coram indi ce seculari. ad qd vide gl. in. c. si in

perator. xvi. dist. et Roma. in. sing. in. l. ita. et in vers. quero nunqd. et Seba. Sapia. Ignorantia. Vide dicenda in. c. nā cōcupiscētia. col. ij. in. j. lec. s. eo. et Bar. in. l. qd nerua. col. v. ff. de posi. vbi late dixi. et dixit Alex. in cōsi. i. in. iij. col. in. fi. in. ij. vo. q in articulo dubio nō pec cat qui inclinat in alteram partem. Item cōsuetudo excusat a pecca to: quando est dubium an aliquid sit peccatum. vt per Abbates in. c. venerabilis. de cōsue. sentit Bar. in. l. quis sit fugitiuus. s. apud labeo nem. ff. de edili. edic. et plura accumulāt dñs Rochus curtiuz senator regius in repeti. l. fi. col. xi. ver. tertio limita. j. de consue. inducēs plura ad excusationē ludentiū vt non teneantur restituere lucrata in ludo. ratione variariū opin. que sunt inter docto. de quo pulchre ibi p eum vide etiam Aret. in cōsi. vj. accedente. et in cōsi. lxxv. consideratis. et late Fely. in. c. humanum genus. col. j. prima dist.

Subiunctiui modi. Adde Imo. in. c. significauerant. et ibi Card. de testi. Bal. in. l. leges. in. iij. colū. C. de legi. glo. in. l. cum tale. s. fina. in vers. dixerūt. in. fi. ff. de condi. et demō. glo. ij. in. c. ad hec. j. de rescript. et ibi istum. in. ij. col. a dicit hic Imo. in. ix. colum. idem esse in omni ver bo apto importare duo tempora que in statu interpretantur solū de futuro: alle. gl. in. p̄n. in. c. vnico. de cleri. non residen. in. vi. et in. c. ij. in ver. commiserint. de constitu. eo. lib. et Domini. in. d. c. vnico. in pe nul. col. et in. d. c. ij. in vlt. col. facit tex. in. c. i. quod me. causa. eo. lib. vi. in vers. extortas. et ibi omnes. et istum in. c. ij. in. fi. not. s. eo. et Imo. in clea men. fi. xviij. col. ver. secundo fallit de rescrip. et dñi. in. c. ne aliqui. in. ij. colum. de pui. in. vi. facit quod voluit Bart. in. l. in hanc. in. fine. de condi. inde. quem refert in repeti. l. j. in vlti. charta. C. de hered. in. l. i. et faciat quod voluit Bal. in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. et Adde Fulgof. cōsi. cccxxvi. in. ij. colum.

perator. xvi. dist. et Roma. in. sing. in. l. ita. et in vers. quero nunqd. et Seba. Sapia. Ignorantia. Vide dicenda in. c. nā cōcupiscētia. col. ij. in. j. lec. s. eo. et Bar. in. l. qd nerua. col. v. ff. de posi. vbi late dixi. et dixit Alex. in cōsi. i. in. iij. col. in. fi. in. ij. vo. q in articulo dubio nō pec cat qui inclinat in alteram partem. Item cōsuetudo excusat a pecca to: quando est dubium an aliquid sit peccatum. vt per Abbates in. c. venerabilis. de cōsue. sentit Bar. in. l. quis sit fugitiuus. s. apud labeo nem. ff. de edili. edic. et plura accumulāt dñs Rochus curtiuz senator regius in repeti. l. fi. col. xi. ver. tertio limita. j. de consue. inducēs plura ad excusationē ludentiū vt non teneantur restituere lucrata in ludo. ratione variariū opin. que sunt inter docto. de quo pulchre ibi p eum vide etiam Aret. in cōsi. vj. accedente. et in cōsi. lxxv. consideratis. et late Fely. in. c. humanum genus. col. j. prima dist.

Subiunctiui modi. Adde Imo. in. c. significauerant. et ibi Card. de testi. Bal. in. l. leges. in. iij. colū. C. de legi. glo. in. l. cum tale. s. fina. in vers. dixerūt. in. fi. ff. de condi. et demō. glo. ij. in. c. ad hec. j. de rescript. et ibi istum. in. ij. col. a dicit hic Imo. in. ix. colum. idem esse in omni ver bo apto importare duo tempora que in statu interpretantur solū de futuro: alle. gl. in. p̄n. in. c. vnico. de cleri. non residen. in. vi. et in. c. ij. in ver. commiserint. de constitu. eo. lib. et Domini. in. d. c. vnico. in pe nul. col. et in. d. c. ij. in vlt. col. facit tex. in. c. i. quod me. causa. eo. lib. vi. in vers. extortas. et ibi omnes. et istum in. c. ij. in. fi. not. s. eo. et Imo. in clea men. fi. xviij. col. ver. secundo fallit de rescrip. et dñi. in. c. ne aliqui. in. ij. colum. de pui. in. vi. facit quod voluit Bart. in. l. in hanc. in. fine. de condi. inde. quem refert in repeti. l. j. in vlti. charta. C. de hered. in. l. i. et faciat quod voluit Bal. in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. et Adde Fulgof. cōsi. cccxxvi. in. ij. colum.

perator. xvi. dist. et Roma. in. sing. in. l. ita. et in vers. quero nunqd. et Seba. Sapia. Ignorantia. Vide dicenda in. c. nā cōcupiscētia. col. ij. in. j. lec. s. eo. et Bar. in. l. qd nerua. col. v. ff. de posi. vbi late dixi. et dixit Alex. in cōsi. i. in. iij. col. in. fi. in. ij. vo. q in articulo dubio nō pec cat qui inclinat in alteram partem. Item cōsuetudo excusat a pecca to: quando est dubium an aliquid sit peccatum. vt per Abbates in. c. venerabilis. de cōsue. sentit Bar. in. l. quis sit fugitiuus. s. apud labeo nem. ff. de edili. edic. et plura accumulāt dñs Rochus curtiuz senator regius in repeti. l. fi. col. xi. ver. tertio limita. j. de consue. inducēs plura ad excusationē ludentiū vt non teneantur restituere lucrata in ludo. ratione variariū opin. que sunt inter docto. de quo pulchre ibi p eum vide etiam Aret. in cōsi. vj. accedente. et in cōsi. lxxv. consideratis. et late Fely. in. c. humanum genus. col. j. prima dist.

Subiunctiui modi. Adde Imo. in. c. significauerant. et ibi Card. de testi. Bal. in. l. leges. in. iij. colū. C. de legi. glo. in. l. cum tale. s. fina. in vers. dixerūt. in. fi. ff. de condi. et demō. glo. ij. in. c. ad hec. j. de rescript. et ibi istum. in. ij. col. a dicit hic Imo. in. ix. colum. idem esse in omni ver bo apto importare duo tempora que in statu interpretantur solū de futuro: alle. gl. in. p̄n. in. c. vnico. de cleri. non residen. in. vi. et in. c. ij. in ver. commiserint. de constitu. eo. lib. et Domini. in. d. c. vnico. in pe nul. col. et in. d. c. ij. in vlt. col. facit tex. in. c. i. quod me. causa. eo. lib. vi. in vers. extortas. et ibi omnes. et istum in. c. ij. in. fi. not. s. eo. et Imo. in clea men. fi. xviij. col. ver. secundo fallit de rescrip. et dñi. in. c. ne aliqui. in. ij. colum. de pui. in. vi. facit quod voluit Bart. in. l. in hanc. in. fine. de condi. inde. quem refert in repeti. l. j. in vlti. charta. C. de hered. in. l. i. et faciat quod voluit Bal. in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. et Adde Fulgof. cōsi. cccxxvi. in. ij. colum.

perator. xvi. dist. et Roma. in. sing. in. l. ita. et in vers. quero nunqd. et Seba. Sapia. Ignorantia. Vide dicenda in. c. nā cōcupiscētia. col. ij. in. j. lec. s. eo. et Bar. in. l. qd nerua. col. v. ff. de posi. vbi late dixi. et dixit Alex. in cōsi. i. in. iij. col. in. fi. in. ij. vo. q in articulo dubio nō pec cat qui inclinat in alteram partem. Item cōsuetudo excusat a pecca to: quando est dubium an aliquid sit peccatum. vt per Abbates in. c. venerabilis. de cōsue. sentit Bar. in. l. quis sit fugitiuus. s. apud labeo nem. ff. de edili. edic. et plura accumulāt dñs Rochus curtiuz senator regius in repeti. l. fi. col. xi. ver. tertio limita. j. de consue. inducēs plura ad excusationē ludentiū vt non teneantur restituere lucrata in ludo. ratione variariū opin. que sunt inter docto. de quo pulchre ibi p eum vide etiam Aret. in cōsi. vj. accedente. et in cōsi. lxxv. consideratis. et late Fely. in. c. humanum genus. col. j. prima dist.

Subiunctiui modi. Adde Imo. in. c. significauerant. et ibi Card. de testi. Bal. in. l. leges. in. iij. colū. C. de legi. glo. in. l. cum tale. s. fina. in vers. dixerūt. in. fi. ff. de condi. et demō. glo. ij. in. c. ad hec. j. de rescript. et ibi istum. in. ij. col. a dicit hic Imo. in. ix. colum. idem esse in omni ver bo apto importare duo tempora que in statu interpretantur solū de futuro: alle. gl. in. p̄n. in. c. vnico. de cleri. non residen. in. vi. et in. c. ij. in ver. commiserint. de constitu. eo. lib. et Domini. in. d. c. vnico. in pe nul. col. et in. d. c. ij. in vlt. col. facit tex. in. c. i. quod me. causa. eo. lib. vi. in vers. extortas. et ibi omnes. et istum in. c. ij. in. fi. not. s. eo. et Imo. in clea men. fi. xviij. col. ver. secundo fallit de rescrip. et dñi. in. c. ne aliqui. in. ij. colum. de pui. in. vi. facit quod voluit Bart. in. l. in hanc. in. fine. de condi. inde. quem refert in repeti. l. j. in vlti. charta. C. de hered. in. l. i. et faciat quod voluit Bal. in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. et Adde Fulgof. cōsi. cccxxvi. in. ij. colum.

perator. xvi. dist. et Roma. in. sing. in. l. ita. et in vers. quero nunqd. et Seba. Sapia. Ignorantia. Vide dicenda in. c. nā cōcupiscētia. col. ij. in. j. lec. s. eo. et Bar. in. l. qd nerua. col. v. ff. de posi. vbi late dixi. et dixit Alex. in cōsi. i. in. iij. col. in. fi. in. ij. vo. q in articulo dubio nō pec cat qui inclinat in alteram partem. Item cōsuetudo excusat a pecca to: quando est dubium an aliquid sit peccatum. vt per Abbates in. c. venerabilis. de cōsue. sentit Bar. in. l. quis sit fugitiuus. s. apud labeo nem. ff. de edili. edic. et plura accumulāt dñs Rochus curtiuz senator regius in repeti. l. fi. col. xi. ver. tertio limita. j. de consue. inducēs plura ad excusationē ludentiū vt non teneantur restituere lucrata in ludo. ratione variariū opin. que sunt inter docto. de quo pulchre ibi p eum vide etiam Aret. in cōsi. vj. accedente. et in cōsi. lxxv. consideratis. et late Fely. in. c. humanum genus. col. j. prima dist.

Subiunctiui modi. Adde Imo. in. c. significauerant. et ibi Card. de testi. Bal. in. l. leges. in. iij. colū. C. de legi. glo. in. l. cum tale. s. fina. in vers. dixerūt. in. fi. ff. de condi. et demō. glo. ij. in. c. ad hec. j. de rescript. et ibi istum. in. ij. col. a dicit hic Imo. in. ix. colum. idem esse in omni ver bo apto importare duo tempora que in statu interpretantur solū de futuro: alle. gl. in. p̄n. in. c. vnico. de cleri. non residen. in. vi. et in. c. ij. in ver. commiserint. de constitu. eo. lib. et Domini. in. d. c. vnico. in pe nul. col. et in. d. c. ij. in vlt. col. facit tex. in. c. i. quod me. causa. eo. lib. vi. in vers. extortas. et ibi omnes. et istum in. c. ij. in. fi. not. s. eo. et Imo. in clea men. fi. xviij. col. ver. secundo fallit de rescrip. et dñi. in. c. ne aliqui. in. ij. colum. de pui. in. vi. facit quod voluit Bart. in. l. in hanc. in. fine. de condi. inde. quem refert in repeti. l. j. in vlti. charta. C. de hered. in. l. i. et faciat quod voluit Bal. in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. et Adde Fulgof. cōsi. cccxxvi. in. ij. colum.

perator. xvi. dist. et Roma. in. sing. in. l. ita. et in vers. quero nunqd. et Seba. Sapia. Ignorantia. Vide dicenda in. c. nā cōcupiscētia. col. ij. in. j. lec. s. eo. et Bar. in. l. qd nerua. col. v. ff. de posi. vbi late dixi. et dixit Alex. in cōsi. i. in. iij. col. in. fi. in. ij. vo. q in articulo dubio nō pec cat qui inclinat in alteram partem. Item cōsuetudo excusat a pecca to: quando est dubium an aliquid sit peccatum. vt per Abbates in. c. venerabilis. de cōsue. sentit Bar. in. l. quis sit fugitiuus. s. apud labeo nem. ff. de edili. edic. et plura accumulāt dñs Rochus curtiuz senator regius in repeti. l. fi. col. xi. ver. tertio limita. j. de consue. inducēs plura ad excusationē ludentiū vt non teneantur restituere lucrata in ludo. ratione variariū opin. que sunt inter docto. de quo pulchre ibi p eum vide etiam Aret. in cōsi. vj. accedente. et in cōsi. lxxv. consideratis. et late Fely. in. c. humanum genus. col. j. prima dist.

Subiunctiui modi. Adde Imo. in. c. significauerant. et ibi Card. de testi. Bal. in. l. leges. in. iij. colū. C. de legi. glo. in. l. cum tale. s. fina. in vers. dixerūt. in. fi. ff. de condi. et demō. glo. ij. in. c. ad hec. j. de rescript. et ibi istum. in. ij. col. a dicit hic Imo. in. ix. colum. idem esse in omni ver bo apto importare duo tempora que in statu interpretantur solū de futuro: alle. gl. in. p̄n. in. c. vnico. de cleri. non residen. in. vi. et in. c. ij. in ver. commiserint. de constitu. eo. lib. et Domini. in. d. c. vnico. in pe nul. col. et in. d. c. ij. in vlt. col. facit tex. in. c. i. quod me. causa. eo. lib. vi. in vers. extortas. et ibi omnes. et istum in. c. ij. in. fi. not. s. eo. et Imo. in clea men. fi. xviij. col. ver. secundo fallit de rescrip. et dñi. in. c. ne aliqui. in. ij. colum. de pui. in. vi. facit quod voluit Bart. in. l. in hanc. in. fine. de condi. inde. quem refert in repeti. l. j. in vlti. charta. C. de hered. in. l. i. et faciat quod voluit Bal. in. l. fi. C. de sacrosan. eccle. et Adde Fulgof. cōsi. cccxxvi. in. ij. colum.

Sanonmi. super prima parte primi.

A Circa infideles. Adde que dixi in c. super eo. adde Old. cōf. xxvi. incip. infrascripti sunt articuli. cōf. li. incip. iudeus. r. in cōf. lxxvi. incip. queritur an princeps. r. De. de anc. in r. epti. reg. ea q. in. xxvii. r. xxv. col. in ver. sexto quero. de reg. iur. in. vi. r. in cōf. suo inci. spi. ritualis index in prouincia romadiole. in ordine. xv. r. ibi: an iudei sint de foro ecclesiasti co vel seculari r. a no. in. c. quāto. r. in. c. gaudem. d. diuor. r. in. c. quā to. de vsuris. Zacharias. **A** Adde q. cōf. b est opi. q. nō ligā tur constitutiōe apostolica in spi ritualib. i. alhs b vero sic nisi ha beat casuz i lege sua expsum. ita no. Joā. an. in. c. sup his. de voto. Semina. in ca. mulier. in. iij. col. 7 h. q. j. Fel. in. c. in dei. el. h. de in. co. h. x. r. d. hac ma 8 teria. qbus add q posui in apost. ad istuz. s. in. c. q in ecciaz. nu. 12. anverf. infidelit. vbi latissime exa minauit huc arti cu. r. mltos alios i. c. dētes. s. i. cōf. ti. **B** Interpretari. Dicā in. c. i. j. de c post. pla. r. i. c. ve nerabilē. d. ele. r. bona glos. xi. q. j. in. s. ex his. r. no. in. c. inter alia. de sent. excō. in. l. j. r. l. f. C. de legi. r. vi de bonū tex. cuz ibi no. in. l. ita fi d dei. ff. de in. fisci. r. vide bal. in. l. h. ff. de ori. in. in. h. col. in. h. nota q interpretatio neces saria est quodā modo de iure na turali. i. gentiū. r. iō nulla cōstitu tione potest phi beri. naz si est ne cessaria ei? Sna est impossibilis sta tutū non v3. fm eū. dicā plenius 9 in dicto. c. j. **C** De nouo in ducit. Adde tu p hoc qd voluit Ro. cōf. xlv. vbi ponit si iudex post sententiā adhiat cām an sit a cau sa necessaria appellatio. vel sufficiat appellatio a sententia. **D** Sebastia. Sapia. Penā. Aliqd respectu pene dispositio trahat ad futura. vide do. Baso. n. l. f. ff. de in ius vocan. **E** Preterita sunt decisa. Adde qnq alias limitationes hic positas per zoder. maxime per do. Fel. r. q. tum ad istam primā: adde bonū tex. cum gl. in ver. irritam. in. c. ex tua. de filhs prefey. et Bar. in. l. h. per illum tex. C. sent. rescin. non pos. gl. r. istum in cle. dudum. in. s. nos eto enim. in ver. pacta de sepul. r. ibi Lard. in. vñ. q. r. istū in. c. nō d3. de cō san. r. affini. r. Dñi. in. c. j. in. iij. col. de cōf. lib. vi. **F** Sententia. Adde Bar. in. l. omnes populi. ff. de insti. r. iur. r. de trās actione: not. Ang. col. liij. incip. qstione proposita. idem de diuisione: Bar. in. l. j. s. ff. ad tertu. r. sic quomodo cūq sint decisa fm istū hic.

A Adde tu Francis. Areti. cōf. ciij. **S** Sebastia. Sapia. Del iuramento. In cōtrariū facit dictū bal. in. c. studuisti. j. de offi. dele. ibi quando supplicatur. vide ad hoc ppo fitū tex. in. l. lucius. s. que marito. ff. de leg. h. Alex. in. cōf. lxxvii. in. iij. colum. volu. iij. Jmo. in cōf. xlix. **P**uli. ff. de iusti. r. iure. in ver. scōo queritur. i. xij. h **A** Ande ex ofibus aliquibus additis r. declara tis distingue q aut in cōstitutionē d. vt extēdā ad pterita. aut d. vt extēdā ad futura. aut sim pliciter disponit nō faciēdo mentionē de preteri tis vel futuris. Primo casu aut preterita sunt d cisa aliquo remedio decisio: puta trāsactiōe: so lutione: sententia: vel iuramēto: s. tūc cōstitutio nō extēdit ad pterita: s. dicat vt extēdā ad pre terita: quia debet intelligi de preteritis nō deci sis. vt est pulcher tex. in. l. causas. C. de trās. b. Ra tio potest esse: quia per verba generalia pnceps nō videt habuisse mentē instaurādi r. reuocan di questiones decisas ad hoc text. cū glo. in. c. ex multiplici. de deci. **Q**uid aut si princeps dicat q extēdā ad pterita etiā decisa: gl. sing. in. d. l. i causas. dicit q tunc sit extēso. S. Bar. aliter di cit in. l. si. C. si cōtra ius vel vti. pub. ibi eniz sensit q aut est constitutio sic dictans r. extēditur. aut rescriptū pncipis: r. nō pōt princeps hoc facere cū magno preiudicio partiū. pro hoc qd no. in. l. quoties. C. de p. ci. impe. offe. r. q no. glo. xxv. q. ij. rescripta. Et aduerte: q prima fronte hoc dictū nō videt verū vt fiat differētia inter statutū. r. re scriptū. Naz si statutum potest ergo rescriptum ipsius principis: quia lex assumit vigorez a pote state statuentis. vt in. c. a nobis. de sen. excōi. Itē si pōt legē cōdere que cōcernit omnes: ergo for tius rescriptū inter duos cōdere. **E**go sustētā do hoc dictū redderē hanc rōnē diuersitatis: lex est omnib. cōmunis r. pro publica vtilitate edi ta. iij. dist. erit autē. vnde ex causa rationabili va let lex cum possit ex causa tollere ius alteri qsi tum: vt videmus in prescriptione: r. similib. r. di xi plenius in. c. q in ecclesiariū. s. e. Rescriptū xō cōcernit particulares psonas qb. princeps nō potest enormiter p iudicare in iure iam qsto. vt dixi in. c. que in ecclesiariū. s. eo. nam si putat hoc equū. debet facere legē generalē. ad hoc facit q dixi in. c. j. s. eo. q a statuto generali non pōt ap pellari. sed a particulari cōcernēte certā psonam sic. Dicerē tñ q si ibi subesset causa rationabilis posset princeps etiā per rescriptum concedere. p ea que dixi in. c. que in ecclesiariū. s. e. tit. Et recte cōsiderādo posset dici q in effectu nō est differē tia inter rescriptū r. statutū: q etiā statutum nō valeret sine causa rationabili absorbēs ius alte rius. vt dixi in. c. j. s. eo. r. in. d. c. que in ecclesiariū. Aut pterita nō sunt decisā: tūc aut pēdent p ap pellationē: r. nō sit ad illa extēso: q causa debet decidi per iudicē appellationis fm ius qerat in prima instātia: q iste iudex succedit loco primi: vt in aut. vt cū de appe. cog. vide glo. in. c. licet ca non. de ele. lib. vi. no. Bar. l. in. d. l. omnes populi. Aut negotia pterita pēdent in prima instātia. r. adhuc dicit Bar. q ad illa nō sit extēso: p id quod habet in aut. in medio litis sacras iussio nes nō fieri. S. illud posset limitari qñ ius ema nat ad instātia ptis pēdēte lite: sec. si pprio mo tu pncipis. r. expmeret qvult ad pterita extēdi. **S**ionem r. merita cause: secus in his que concernunt ordinē procedēdi. r. limita alhs modis vt hic per zoder. **S** Si proprio motu. Adde Jmol. hic in. viij. col. in ver. sed aduerte. qz Cōpostel. aduerte tñ ad id q scribit Bal. post Bar. in. l. sancimus. C. de sacrosan. eccle. per q videretur restringi opi. istius. r. Jmol. hic tñ Jmola hic non admittit hanc differentiam inter legem r. statutum. r. pro ipsis facit gl. in. l. qui autem. ff. si quis cau. per quas nota ibi Bal. q pars potest vti in medio litis priuilegio principis emanante motu proprio. r. no. Bar. in. l. j. circa medium. in ver. sed quid si esset lata. ff. de penis. r. per Bar. r. Bal. in. l. h. C. vt lit. penden. Sed pondera in cō trarium tex. indistincte in. d. aut. in medio litis. q loquit de oī cōstitu tione: fm zoder. hic: r. bene: quos oīno videbis: quia non firmat se. Adde tu per Roma. q. l. cccxxv. vbi quid operetur mor. proprius. ad hoc zacharias. **A** causas. C. d. transac. vbi bar. hoc dicit. idē in l. omnes populi. in. h. q. ff. de iusti. r. iure. idē in. l. lu cius. s. que mari to. ff. de leg. h. la te per Ange. q. si. cccxix. inci. super primo quesito. r. ibi adducit rōnē per quā iste suba dit r. idē Per. de ancha. q. si. cl. xij. incip. de viribus. colum. iij. **B** In. d. l. Adde Pe. de anc. in. c. canonū. in. xxiij. charta. in ver. ex causa. etiam. s. e. r. zoder. in. c. q in ecclesiariū. s. e. in. xvij. col. in ver. per istam conclu sionē. r. vide Lar. r. docto. in. c. qua diligētia. de ele. r. no. l. i. h. C. de sen. pas. r. in cle. j. de i muni. eccl. Lard. Ana. in. c. ad pe titionē. de accus. Bar. r. alios in. l. gallus. s. r. qd si tantū. ff. de libe. r. posth. **A** Adde tu Francis. areti. cōf. ciij. **N**on est differ entia. adde Ale xan. cōf. h. j. lib. **M**o. Bar. Ad de glo. si. in. l. san cimus. C. d. sacro san. eccl. r. Pau. de cas. q. lxxv. i causa fortis. ad si. r. Ang. in aut. in medio litis sa cras iussiones nō fieri. s. super hoc. r. no. i. cle. h. de in di. in fi. post glos. sing. ibi no. Jnn. in rub. de q. su. gl. Arch. r. Dñi. in c. illud. xij. dist. r. hoc itellige i spe ctatibus ad deci

Anto. Francif. Circa istā clausulā mot^o p^opriū appositā in rescripto aut alia cōcessionē, qd operet, dicas q nō tollit defectū persone, vt est no. gl. in cle. si roman^o. in vers. q^o tocunq^z. de preben. et ideo dicebat ibi Card. q nō operat, nisi in his que sunt in iure expressa, et dicit q tollat subreptionez: tū non ampliat gratiam. Et adde q hec clausula nō tollit qualitates

intrinsecas puta curam beneficii, nec ledit ius tertii, nec iducit dispensationē irregu- laritatis vel alterius inhabilitatis. vt per do. de Rota in decisio. cxiij. in nouis. q inci. l. z in decis. cccxlv. i. antiq^z. inci. mot^o p^opriū. nec etiā tollit patronatū laici: vt per eosdē do. de Rota decis. c. z ad q nisi hec clausula ponat i rescripto priuile- gio vt cōcessionē reguli non p^osumitur, vt per do. de Rota decis. cccxxv. in nouis. z p do. Alex. de cimo. in l. si pnc. ff. q^o quisq^z in. z de materia hui^o clausule habet i c. si motu p^oprio.

Sebasti. Sapia. Futuris. Vis do. Abb. in cōsi. cxi. in. q. dubio. i. q. vol. Depositi. c. erit aut lex. iij. di. Alex. p^ohil. v. f. col. ij. in. q. vol. et p^ohil. xcvij. eo. vo.

Declaratoria. Adde Bal. in l. non dubiū. in. q. col. C. de legib^o. Federi. cōsi. cxiij. incip. amice charissime. in. q. col. z Domi. post Jmo. in c. deliberatiōe. §. volentes. de offi. leg. in. v. i. istū post alios i. c. si in. xvi. col. de p^oscri. Car. z Ana. in c. cū Christus. de heret. facit. c. cū in cūctis. §. hoc sane. d. elec. z ibi gl. z tex. in. c. ex antiq^z. l. iij. dist. p. q^o dicit hic Cincē. q statuta, z iura disponētia de libertate ecclesiastica, respiciūt p^oterita: q nūq^z licu it laico d^o his se intrinsecare. c. bñ qdē. xcvij. di. z sequit^{ur} hic Jo. an. in. d. c. ex antiq^z. z p hoc facit bo. tex. in aut. de rap. mul. libi. tanq^z si lex n^osa ab initio. q^o intellige q si lex declaratoria vteret verbo apto ad cōdē- daz legē nouā. vt est gl. in cle. j. ver. cēsem^o. de concess. preben.

Annulando actū. Adde But. z Jmo. hic. z no. in. c. ij. §. eo. Zacharias. C. de pac. ibi. fm itaq^z veteres regulas. ad idē est text. in aut. de alie. z emph. §. oia vero q cōtra. z. §. z hoc quidē. z in aut. de in cest. nup. z l. pe. C. eo. ti. q iura Bar. p hoc adducit in. l. omnes popu- li. in. v. q. p^onci. de iusti. z iure.

Zacharias. Aut institutio venit cōfirmādo. Dicit istud dictū debe re intelligi de cōfirmatiōe actus nulli: q^o tali casu qui cōfirmat de no- uo dare videt^{ur}: vt not. per scribentes in. l. adoptio non iure facta. ff. de adop. z per Bar. in. l. z q. ff. de iurisd. om. iud. Et est ratio. q^o actus v^o prout nunc z non trahitur retro in p^ojudiciū tertij. vt no. Bar. in. l. bonorū. ff. rem ratam habet. z in. l. si partem. §. ij. ff. quemadmo. seruit. a- mit. z iste in. c. dudum. in penul. nota. per illum tex. de decis. secus vero si actus validus confirmetur: q^o ad p^oterita p^oingatur. vt no. Bal. in l. leges. col. fin. C. de legi.

Anto. Franci. Circa istū passū, an cōfirmatio tribuat nouum ius, idem per Jmo. in. c. dudū. de decimis. z Bald. in. l. iij. in fine. C. si aduer sus rem iud. z Pau. de cast. in consil. cxxij. z per Old. in consil. cxiij. z per Bal. etiam in. c. i. in prin. per quos fiat inuestit. z vide do. Car. in

clemen. j. in. §. ij. de iureiuran. Et dicas q cōfirmatio nihil de nouo tri- buit regulariter: vt per Bar. latissime in. l. more. quam legit simul cuz l. z quia. ff. de iurisd. omniū iudi. in. q. colum. vbi posuit longā distin- ctionem. z nouissimi ibi dicunt faciendam esse regulam negatiuam q nullum ius tribuat, quando est facta in forma communi: quā regulā

preterito z partim de futuro: aut factum de p^ote- rito z executionē de futuro. Nō casu q^o factū z executio sunt de p^oterito: certū est q cōstitutio ad alia nō extendit. vt in. c. ij. §. eo. quod est verū: siue statutum de nouo inducat delictū siue factū dānatū augmētet per penā. vt in. d. cle. j. de vsur. Si autē factū est partim de p^oterito, z partim d^o futuro. Exēplū in cle. j. de test. Emanauit ibi sta- tutū vt rectores hospitaliū teneantur reddere ra- tionē de negotijs gerēdis aliqui rectores tpe cō- stitutionis aliqua administrauerāt: z aliqua in eodez anno erāt administrāda: nūquid teneant^{ur} reddere rationez de toto anno ex quo aliqua ne- gotia illius anni erāt gesta z aliqua gerēda. Gl.

no. Sibi dicit, q si gerēda sunt omnino separata a gestis tenētis reddere rōnem de gerēdis: sec^o si nō separata: sed oīno cōnexa cum gestis: sicut em non tenetur de gestis: ita nec gerēdis ex quo oīno habent depēdentiā a gestis: videm dic in si milibus terminis. z tene hoc menti: q^o facit ad multa. Si vero cōstitutio respicit factū de p^ote- rito: sed executionē de futuro: z tūc si cōstitutio re- spicit executionē extēdit ad ipsaz executionē. z

pone exēplū in cle. vt hi qui. b^o de eta. z qua. z ibi bona glo. z hunc dicit esse casū do. Ant. in. c. cū tu. de vsur. Nam illud. c. apponēdo penā p^ocerne bat executionē actus. ideo d^o in. c. cū tu. q^o debet extēdi ad vsurarios etiā p^oteritos. z iste intellect^{us} videt^{ur} satis bonus. Sed posset calūniari: quia pe- na delicti l^oz veniat executionē ad delictū tamē d^o imponi s^oz legē existētem tēpore delicti. vt in. l. i. ff. de penis. z in. c. si. j. de sen. excō. Et ideo d^o rez aliū intellectū q ibi statutū cōcernebat ordinato- ria iudiciū: nam ibi nō d^oz qualiter debeat decidi causa vsurariū: sed qualiter vsurarius debeat cō- pelli ad restitutionē vsurariū: ideo illa cōstitutio

debebat extēdi ad futurā executionē: sicut in si mili no. dicit Bar. in. d. l. oēs populi. Si statuto canet^{ur} q debitor pro debito de quo p^ostat p^ostru- mētū guarentigiatū debeat cap^oz hec cōstitutio extēdit ad debitore, z ad instrumētū p^ofectū ante statutū: q^o non dat modū decidendi causam: sed preparādi z ordinādi iudiciū quod qdē iudiciū est de futuro. ita dicēdū in p^oposito: aut statutūz procedit de nouo dando solennitatē ad actū z

Jmo. hic z Bal. in. c. si. j. vt lite penden. z in. l. leges. in. q. col. C. de leg. z in. l. sancimus. in fin. de sacrosanc. eccle. z Ang. consil. cxi. incipien. pri- mum est vendendum. z istum in. c. venerabili. in. q. colū. de iud. ista est communis opinio.

Glo. notabilis. Supple in ver. deputatis. adde istū in. c. pastoralis. §. verum. in. j. col. de appel. z in. d. cle. j. in prin. z ibi Card. in. q. colū. z Jmo. in ver. nota bene. z per eundem Jmo. in cle. ij. in. ix. colū. in vers. sed cōtra p^odicta. de eta. z qual. z Domi. in. c. ex antiq^z. l. iij. di. z pro illa glo. optime facit tex. in. c. si. §. si autē. de concess. preben. in. vj.

In cle. vt hi qui. Vide glo. z ibi Abb. in ver. in posterū. z ibi Jmo. in. vj. col. z Card. in. v. z Domi. in. c. licet canon. in. v. col. de ele. in. vj. z gl. Huil. de monte lauduno in extranag. Jo. xxiij. suscepti. in ver. va- cantum. facit quod voluit Bal. in. l. si ita scriptū. §. si. ff. de leg. ij. z in. l. illam. post mediū. C. de dona. Domi. post Jo. and. in. c. auaritie. in. q. col. de elec. in. vj. z in. c. si. in. j. colū. eo. titu. z lib. z glo. in vers. vtetur. in cle. ij. de vita z hone. cleri. z ibi Jmo. in. vj. col. quā gl. alle. Bal. in. l. om- nes populi. in. vj. col. ff. de iusti. z iure. Idē sentit glo. in cle. j. in vers. transferunt. de reg. glo. fin. in fin. in. c. j. de iniur. in. vj. z ibi Dñi. z glo. in cle. j. de testa. Adde tu Fran. are. consil. lxxvj.

Ad futuram executionem. Vide Jmo. in. d. c. cum tu. z ibi late per Ana. in. iij. col. z Domi. hic in. d. c. ex antiq^z. in. v. colū. q illa pena imponitur non reitituenti vsuras quod erat de futuro: z sic nō dabat formam p^oteritis sed futuris quo ad penā. vidē sentit Bal. in rub. C. de vsur. in. q. col. z bene facit tex. optimus. in. c. cum singula. in ver. cir- ca eos. ibi alioquin de preben. in. vj. z quod voluit do. Card. in clem. statutum. in. q. q. de elec.

Sebasti. Sapia. Capi. vide Jo. de ana. in q^osi. cxxvj. co. si. Alex. in consil. xiiij. col. penul. vol. ij.

dicūt esse limitā- dam quinq^z mo- dis: vt ibi p^o eos z vid oīno Spe. in titu. de lega. in §. nunc ostenden- dum. in vers. no- no eximit ep^os. z in titu. de resc. p^o sen. in. §. forma. quoz. in vers. se- quit^{ur} videre. z seq. vbi ponit formā cōfirmationis q fit in formacōmu- ni: z etiāz que fit sub alia forma. Et adde q cōfir- matio tria opaf. nā maiore auto- ritatez tribuit ac- ctu p^ofirmato. se- cundo supplet q^o est invalidū i actu p^ofirmato. tertio operat^{ur} q^o actus cōfirmat^{ur} nō po- test reuocari sine licētia cōfirmati- tis, vt est no. glo. in. c. frater. xviij. q. iij. z de forma cō- stitutionis ha- betur. i. c. quia di- uersitatē. de con- cess. preben.

Judicij. z ibi in cle. dispendio- sam. adde Jmol. ibi in l. i. colum. bart. z bal. in. l. ij. in si. hic all. z bal. in ti. de pace con- stan. §. hoc quod noe. in. vj. colū. in vers. tertio nota q iudex. butri. z

Sanonmi. super Prima parte primi.

a ¶ Perfectus. Adde Bar. in d. l. omnes populi. z Butri. z Imo. hic per l. testamentum. C. de testa. z l. penul. C. de vsu. facit qd habet in l. f. scus. ff. de iure fisci. z faciat qd not. Ang. in aut. vt cu de appel. cognos. sci. in fi. punc. z ibi Bal. in l. leges. in fi. C. de legi.

b ¶ Pena statuti. Adde Ro. consi. ccc. lxxvj.

c ¶ In l. penulti.

Adde Butri. z

Imol. hic post

Bar. in d. l. oēs

populi. z De. de

anch. in repe. c. j.

in. xxij. charta.

verf. quid in deli

ctis. s. e. Jo. an.

z doc. i. c. fi. d. ele.

in. vi. z p. Alberi.

in. j. parte statu.

q. lxxvj. z in. iij.

parte. qdne. liij.

z Jo. d. lig. i. repe

ti. c. cum dilect.

in. ix. co. de p. sue.

z Bald. in d. l. le

ges. C. de legib.

Adde q. Ro

ma. in sing. suis.

scd. anni. querit

quar. debeat pu

niri statu liber. z

dicit qd vt liber z

elect. ad officiu

vt officiali puni

ri dz. z ita dicit

ibi consuluiffe.

Zacharias.

¶ Dic tu qd est

singu. cccc. lxxvj.

q. inci. f. is. q. do

ctor. ibi all. dictu

sing. Bar. in l. j.

p. tex. ibi in. s. fin.

ff. de penis.

¶ Sebast. Sapia.

d ¶ De limitatio

nes. Ad. d. An

dre. sicu. in consi.

xxij. altissimi. in

h. volu.

e ¶ Deniq. Ad

de gl. aliā in. c. h.

de tēpo. or. z Ro

ma. in sin. xx. i. ci.

an cōsuetudo re

probata. z vid. oī

no. De. de anc. z

d. meū. c. cū vene

rabilis. hic all. p

istū. z dixi. plene

in. d. c. deniq.

f ¶ Adde tu De. d

de anch. consi. l.

Zacharias.

¶ Dic tu q cor

rupte alle. sing.

Rom. in nu. 20.

est em. in. n. 19. z

inci. vt. s. ponit.

p. quo addo. frā.

cremo. singu. suo

cxlij. ic. mos pue

roz. all. vtriq. eā

dē glo. p. sing. in

c. cū venerabilis.

de cōsue. z ibi dī

frā. se alias ena

ssisse vnu pueruz

Bononie a pena

mort. addit aliā

gl. in. c. sane. d. tē

po. ord. z aliā. l. l.

actus est inchoatus z nō perfectus extendit ad

illum actum. l. contractus. C. de fide instr. Si aut

actus est perfectus sed pendet quo ad effectū.

Exemplum: statutus dat formā testamētis: si te

stamēta sunt condita h sic pendeat vsq. ad mor

tem testatoris nō tamen includunt in nouo sta

tuto. vt est tex. in l. iubemus. C. de test. Quis sta

tutum dat exceptionē vel tollit: z tūc si exceptio

oritur tempore actus non extendit ad actū pte

ritum: secus si exceptio oritur post statutū. Exē

plūvenit noua lex qua cauet vt fideiussor possit

se defendere contra creditorem si debitor princi

palis presens est. Vel pone exemplū: si statutū

dicit q contra instrumentum publicū nō possit

opponi exceptio simulationis nunquid extendi

tur ad instrumenta prius confecta. hec z similia

possunt decidi per predicta. ¶ Et ex pdictis

omnibus habes etiam incidenter decisam vtrū

pena debeat apponi fm statutū antiquū qd vi

gebat tempore delicti: aut fm statutum nouum

qd viget tpe sententie. Et de hac questione vide

plene per Bar. recitantes multa dicta antiquo

rum in. l. omnes populi. Finaliter cōclude sic. q

quedam est pena ordinaria: z in illa imponenda

debet haberi respectus ad tempus delicti. sic p

cedit. l. j. ff. de penis. z in. c. fi. de sen. excō. Quedā

est additio pene vel diminutio q fit ex causa: nā

iudex potest minuere vel augere penam ordina

riam etiam si esset pena statuti. b vt in. l. qd ergo.

s. pena grauior. ff. de his qui notan. infra. z ibi ex

presse Bar. inducit ad statutū. facit qd legitur

z no. in. c. licet. j. de penis. z. ij. q. ij. in. s. notādū. z

in hac pena consideratur tempus sententie z nō

delicti. z ita fm eum potest intelligi tex. qui vide

tur multum contrarius predictis in. l. penul. c. ff.

si ex nora. cau. aga. vbi seruus delinquēs in serui

tute z accusatus in libertate non punitur vt ser

uus sed vt liber. Nam in diminuēdo vel augēdo

penam habet iudex respectū ad tempus senten

tie. qd no. Unde ad propositū aut statutū anti

quum imponebat penā ordinariam z debet im

poni illa pena: aut infligebat penā graue vltra

q meretur delictum: puta propter guerrā: z tūc

ex quo statutum nouū reducit penā ad delictū

z cessauit ille rigor: debet iste puniri fm primum

statutum. Ad vnum tamē aduerte q. quatenus

dixi q constitutio declaratiua extenditur ad p

terita: dicit do. Anto. hoc verum nisi reperiat cō

suetudinem esse in cōtrarium. all. d. c. j. de postu.

pre. in. vi. in. x. de cetero. Qd limitat nisi statutū

declararet irrationabilitatē statuti vel cōsuetu

dinis: quia tunc extenditur ad preterita alle. gl.

in cle. h. de re. eccl. nō alie. ¶ De limitationes

extoto non placent: quia cōsuetudo irrationa

bilis nō inuadat actū: sed defendit a pena tē

porali nec liberat a culpa. vnde bonū tex. cū glo.

in. c. deniq. c. iij. z in. c. cum venerabilis. de con

sue. An dicerē q aut cōsuetudo cōtraria est du

bia: quia ius cōtrariū erat multipliciter intelli

gibile: z tūc posset pcedere dictū do. Anto. z in

telligatur gl. in. d. c. j. de postu. pla. Aut apud vi

ros doctos illa consuetudo erat irrationabilis:

z tunc licet forte liberet a pena. vt in. d. c. cū vene

rabilis. nō tūc validat actū: vt ibi. Abbas.

De rescriptis.

Rubrica.

1 ¶ Rescriptū quid est: z quibus modis sumat.

2 Rescriptū quid differat a priuilegio z bñficio.

3 Quomodo cognoscitur rescriptū a priuilegio.

¶ Cū de constitutionibus quia parū est iura

condere nisi sint ministri qui ea exequantur. vt in

c. cōmissa. de elec. lib. vi. z in. c. vbi periculum. s. p

ex sensu. s. j. z que ibi ponunt remissive. ff. de appel. quib. adde Ale. z si. xxi. inci. viso pcessu. col. ij. in. j. vol. 2. si. cy. alias s. maiorē nu. q. si. cclij. pe. z vlt. col. vo. h. De. de anc. q. si. xvi. inci. q. si. cclij. inci. iure scripto z cōsuetudine. Rom. q. si. cccclxvi. z zach. q. si. cclxvi. co. h. z Fel. in. c. j. co. vi. de re iud. dicā deo duce. in. c. cū venerabilis. post illum. de consue.

f terea. eo. titu. z lib. f. Ideo post rubricā predictāz

autor intendit tractare de ministris iuris: quia

vt plurimum dantur per rescripta. ideo pmittit

1 hanc rubricam. ¶ Pro cuius declaratiōe quero

g quid est rescriptū: ¶ Post. in sum. eo. tit. cōcludit

q est illud q ab apostolico. i. a papa seu a prin

cipe rescribitur ad consultationem: relationem:

seu intimationem alterius vel alicui indulgēdo.

2 Tamen dic clarius z melius ¶ Rescriptum po

test sumi generaliter z largo modo: z tūc cōphē

dit priuilegiū: z beneficiū principis: z alia rescri

pta que emanant ad iuris obseruatiā. z ita sumi

tu in hoc titu. nam sub rub. de rescrip. tractat de

priuilegiis z literis beneficialibus: z de literis ad

h lites. Quandoq. sumit stricte rescriptum: z tūc

rescriptum proprie est id q princeps scribit ad

i iuris obseruantiam: vt quando pmittit causam

decidendam inter aliquos. Priuilegiū vero est

k cum papa aliquid rescribit cōtra ius: k z dicitur

priuilegiū quasi lex priuata z nō communis. iij.

l dist. priuilegia. Bñficiū vero est nomen gñale

sed stricte sumitur pro gratia cōcessa a principe

preter ius: z tale beneficiū debet latissime inter

pretari. vt in. c. olim. z qd ibi no. de ver. sig. z in. l.

beneficiū. ff. de consi. prin. Qualiter autē cogno

m scit rescriptū a priuilegio: dic q ex forma vtriusq.

z modo dictandi. z de his per Cy. in. l. rescripta.

C. de preci. impe. offe. z per Bal. in. d. l. beneficiū.

z per Jo. an. d. c. olim. prealle. Abbas.

1 ¶ Causa non potest committi appellatione re

moto nisi per solum papam.

Appellatio nō potest tolli p aliquē nisi p papā.

Legatus de latere non potest committere cau

sam appellatione remota: nec committere cām

simpliciter z de plano.

2 Papa vel princeps an possit totaliter appella

tionem tollere: etiam per viam querele.

3 Rescriptum speciale derogat generali prius im

petrato: licet de generali non fiat mētio in spe

ciali: vide late. j. nu. 10.

4 Priuilegium vt quis possit in quacūq. causa ap

pellare. vel vt possit quis libere appellare quid

importet.

5 Princeps non presumitur aliquid concessisse in

generali concessione: quod in speciali non fuit

set concessurus.

6 Rescriptum non tollit priuilegium.

Priuilegium non tollit aliud priuilegium nisi

fit clausula derogatoria.

7 Rescriptum siue priuilegium continens id qd

ius commune tollitur per secundum absq. alia

clausula derogatoria.

8 Rescriptū siue priuilegiū impetratū cōtra ius

commune valet: licet de iure canonico non fiat

mentio: vide nu. 13. z 15.

9 Priuilegium concessum fm ius cōe an debeat

operari aliquid vltra ius cōe. vide. j. num. 11.

10 Generi per speciem an z qñ derogetur.

12 Rescriptum non presumitur falsum si non de

uiat a consuetudine curie.

14 Priuilegia plura si sunt impetrata a diuersis su

per eadem causa: quod erit potius.

Quod tēpus attendatur in priuilegiis: ante tē

pus presentationis: an tēpus date.

16 Priuilegium z rescriptum si simul concurrant: m

quod preferatur.

Sicut romana.

Regit varis modis. s. s. itelle

ctū magis cōez h itedit. Priui

legio gñali s. ius cōe obtēto ob

stat rescriptū speciale ē d eo mē

tionē nō taciens. Priuilegio pñit decus exo. diū.

Secundo

f Co. titu. z lib.

Adde tex. in. l. ij.

in. s. post originē

ibi: parū est. ff. de

origi. iuris.

g ¶ Quid ē rescri

ptū. Adde tex. z

ibi Bal. i. l. falso.

C. de diuer. reser.

bonā glo. in. c. ij.

ver. nō statur. de

consti. in. vi. z ibi

Dom. in. ix. col.

¶ Adde Alex.

q. si. cclxvj. iij. lib.

h ¶ Stricte. Vide

istū in. c. nōnulli.

z in. c. i. nota. j. e. z

do. meū hic ipu

gnātē dētū Inn.

in. c. epi. de re. ecc.

nō alie. qd dictūz

saluat hic Fel. p

plura dicta doc.

quē oīno hic vīd i

v. co. in. x. ceterz.

i ¶ Iuris obseruā

tiā. Ad d. bal. hic.

z tex. z do. i. c. cāz

q. j. eo. z ibi dice.

k ¶ Cōtra ius. vi

de Jo. andr. in. c.

olim. de x. b. sig. z

not. xxvj. qdē. h. in

sum. z bal. l. itē la

pilli. in. iij. col. xl.

ego dico q. ff. de

re. diui. vñā dif

ferētiā ponit i. de

j. eo. plerunq.

Zacharias.

lationē ne tollat

lationē ne tollat
ius superioris. vt
no. declarat bar.
in. l. is cuius. ff. d.
aqua plu. ar. Et
adde q̄ talis clā
apposita in re
scripto trahit et
ad cām recouē
tisiōis vt l. c. ſ. ubi
per do. Abb. j. d.
mu. pet. Et dās
etia3 q̄ si cā effet
commiſſa cardis
nali appellatiōe
remota illō mō
poſſet ab ep̄ſia
appellari. vt vo
luit Bal. i. l. j. ff. d.
offi. p̄ſe. pro. c. ha
betur in Spero
leg. ſ. ſuper eſt. in
ver. illō aut. Et
n̄ aut cōprehēdat
iudicis recusatio
nē. vide p̄ Bart.
in. l. ſi. in. ſ. col. C.
de ſen. c. iter. cōm
iud. Et yltio addō
q̄ talē clā uſu
lā n̄ tollit q̄ poſ
ſit appellari a
ſniā notorie ini
qua. vt not. gl. in
c. ex cōqueſtiōe.
in x. poſt oppo
ſitionem. de reſt.
ſpo. 2 in c. iter ce
teras. de re iudi.

d dubitari solet.
 mo. in pe. co. z in
 per istū in. c. dile
 i. in. c. nisi. de offi.
 i. in. j. in. glo. de
 diligeria. in. j. co.
 i. lib. vj. in. glo. in
 x. z seq. de ver. fi
 i. l. ne qdō. §. fi. ff.
 v. vj. post mediū.
 in. c. postremo. in
 de. in. l. j. §. fi. ff. a
 z. Rotā dec. vj.
 in. in. c. nemo des
 in cle. sepe. in x. f.
 fine strepitu. de
 acultas. de p̄bē.
 z dixit Spe. e. ti.
 t cōmittere cau
 i. circa fi. de app.
 z ideo l3 impera
 a med. C. de test.
 nō pcedāt qñ le
 fine strepitu attē
 de tras. p illū tex.
 bal. in. l. oēs ppli.
 iste in. c. fi. in. viij.
 cōsue. z in. c. at si
 e iud. facit q no.
 t. 3. d. 2. ff. Ad
 alex. 2. f. vj. l. j. l.

De app. dicam ibi plene post Philip. 7 alios zñsoder.
Libere. Dicā in. c. de offi. ordi. 7 in. c. irrefragabili. eo. tit. 7 in. c. de
multa. de preben. post istum.
Seb. Sap. Appellare. vñ are. i. 2. lxxvj. diligēter vñs. 7 ibi po.
nit qñ p rescriptū spāle tollat gñale: lñ eo n fiat mēto. 7 qd i pñlegio

Sanonmi. super Prima parte pñ m.

In his. Adde Bald. in aut. habita. in. iij. not. C. ne si pro pa. 2. l. iij. §. si is pro quo. ff. q. quisq. iur. 2. in. c. cum olim. ad si. j. ti. proxi. 2. in. l. j. in. iij. co. sibi. quinto oppo. C. si ser. exte. 2. in. l. nullus. C. ad le. iul. maie. 2. in. l. si quis posthumos. in prin. ff. de lib. 2. posth. 2. in tit. de pa. cōstā. in ver. callenter. Pet. de anch. cōsi. clxxxij. inci. p. parte ecclesie. in vlti. col. Cal. pñ. i. de offi. archi. Arret. 2. Adoder. 2. f. xv. in penul. col. ver. circa tertiū Bu. j. c. eam te. in vlt. col. per istū post Car. in. c. si. quasi in medio. de pñ. 2. in. c. pastoralis. in prin. in vlt. no. Bu. in. c. at si cle 8 rici. §. de adulter rñs. in. vi. col. ibi. nunqd aut de iudi. Philip. i. d. c. pastoralis. in pn. in. j. col. bonā gl. in. l. postp. C. de pac. Rom. in res peti. l. j. i. xxv. col. C. de here. insti. 2. in 2. si. clxxx. inci. a si admittim. 2. x. scōo principat. 2. vide tex. aureū in. l. fundus q lo cat. ff. de fun. in stru. quē alt. bal. in. l. qbus dieb. ver. dñs. ff. de cō di. 2. demō. 2. in. l. si ita scripsisset. ff. de le. §. idē dicas in statut. vt ple ney Alexā. in. l. iij. §. pto. in. iij. 2. v. col. ff. de dā. infe. idē in lega tis: vt plene p eū dē in. l. senat. §. si. ff. de leg. impo nētē qnq dicta quorū vltio. adō Pau. 2. si. lxxv. 2. vide Bal. in rub. C. de pñen. emp. in. ix. q. q. in pñibus quodlibet ver bum debet interpretari vt aliquid operet. 2. Bal. in rub. §. eo. q. in res scriptis nihil debet esse superfluum. 2. faciat gl. in. l. iij. qd met. causa. 2. in c. solite. in ver. tanq. de maio. 2. obediē. 2. ibi p Adoder. 2. pulchre dixit Bar. in. l. qui rome. §. duo fratres. ff. de ver. obli. q omnia xba instru menti sunt restringenda. Adde tu Roma. cōsi. cccxxxiij. 2. Franci. areti. cōsi. lxxvi. vbi sequitur Compostel. in versic. venio ad secundū. Ant. Franc. Adaddendū est primo q in testamentis verba ipsa sunt attēdēda nec ab eis est aliq mō recedēdū nisi expñse de cōtraria mēte testatoris appareret. l. nō aliter. 2. l. ille aut ille. §. cū in verbis. ff. de le. iij. 2. habet late per Spec. in titu. de instru. ed. §. restat videre. vers. qd si in aliquo. Et adde q in testamentis verba debēt aliqd operari vul gata. l. si quando. ff. de leg. j. q est verum etiam si minima sint. vt dixit Bal. in rub. C. de cōtrahē. emp. in. iij. col. in. viij. q. 2. habet per Alex. in cōsi. lxxvi. in. iij. parte cōsiliorū: 2. eodem modo verba cōtrahētiū semp debent intelligi. vt aliquid operent. vt per Specu. in tit. de emp. 2. vē. in. §. i. in ver. sed qd si in instrumēto. 2. ppterea dicebat Bal. in. d. rub. de cōtrah. emp. in loco p alleg. q verba pñtus 2. verba statutorū nō de bēt intelligi esse supernacuo apposita. sciendū tñ est q verba pñtus de bēt intelligi fm mēte cōtrahentiū: fm Bal. in. l. si. C. que res pig. ob. pos. 2. eodē modo dicēdū est de verbis appōitis in statutis vt illa de beant aliquid operari. vt in. l. j. ff. ad muni. 2. habet per Bal. in rub. C. qui accu. non pos. 2. in. l. si cōuenerit. §. si nuda. de pig. act. 2. per Bart. in. l. iij. §. pto. ait. ff. de dam. infect. 2. eodem modo dicēdū est de ver bis iudicis appōitis in sentētia vel in alio actu iudiciali quoniā illa semper debēt intelligi vt aliquid operent. ramē debēt intelligi fm mē tē ipsius iudicis: fm Bal. in. l. j. in. j. opp. C. de neg. gest. 2. per Innocē. in. c. petitio. de procu. quid autem in verbis rescriptorum 2. gratiarū dicēdū est q illa extendant 2. largissime debent interpretari vt habeant maiorem effectum q possunt. vt per domi. 2. Rota. in dec. cccclij. inci

piante fuit dubiatum. in nouis.

a 2. Sebasti. Sapi. 2. Exempluz. Contra hoc dictū tenet expñse do. Albb. in. c. pastoralis. §. quoniam. in vlti. col. j. eo.

c Ant. Franc. 2. In summa. adde do. mēu hic 2. istū in capi. veniēs. in. iij. col. j. de pñcip. 2. Frac. areti. 2. si. lxxvi. inc. in Chasti 2c. diligen

ter visis. vers. cir ca secundū Imol. in. c. cum ordinē j. eo. in. v. co. 2. hic qui dicit qñtione lloft. veriorē cō tra illas gl. seque re tamē istuz hic. 2. adde quod no. Dñi. post io. an. in. c. j. i. uij. co. ibi qd si est pñtuz. de pact. i. vi. vbi alt. glo. hic. 2. vñ Butri. i. c. dñdū. d. deci. 2. omni no Adoder. hic. Adō tu q vo luit Roma. cōsi. cccxxxi. in pn. zacharias. Quesito. Ad de tu anz quādo princeps p suuz rescriptū aut pñ uilegiū intelligat derogare iuri al teri qñto. vide p Alex. 2. si. clxxxvi. per totū. 2. pñ. l. h. col. vñ. vol. i. 2. si. cccix. volu. j. per Felix. in. c. que i ec clesiariū. col. xviij. §. de conslitu. Ant. Franc. 2. Circa istā ma teriā. adō q h iu ri suo possit qñ renūtiare 2. illud remittere p suo arbitrio. l. si quis in cōscribēdo. C. §. pac. 2. de epis. 2. cle. 2. in. c. ad apo stolicam. de reg. 2. in. l. quod fauore. C. de legi. 2. per Specu. late i titu. de renū. 2. cōclu. tñ ius per me questū tertio nō possum renouare. vt l. cum a focero. 2. ibi per Bald. C. de iur. do. 2. ius questum in reb. pu blicis per pñtus nō potest renouari. nec etiā per principē tolli sine cā vt per Ang. in. l. cotem ferro. §. i. ff. de publi. dicit tñ Spec. in ti. §. leg. in. §. iij. in vers. sed nunquid legatus. q solus princeps pōt tollere ius alterius. qd est intelligendū quando illud facit ex causa iusta vel ex cā publice vtilitatis. vt i. l. item si verberatū. in. §. i. 2. ibi Bar. ff. de rei vendi. 2. in. l. lucius. ff. de eue. 2. per Card. in cle. §. in ver. ceterū. de iudi. 2. per alex. in. j. cōstit. ff. de iur. in. §. omne. post Bar. vbi tradit an imperator cōdendo legē possit auferre dominū rei pñtatis pñoms. et habetur per Pau. de ca. in cōsi. cv. 2. in cōsil. cxxviij. 2. cxxx. 2. clvj. 2. p Oldra. in cōsi. cxxij. 2. vide Card. in cle. j. vt lit. pend. vbi dixit q papa etiam sine causa potest auferre bñficiū beneficiato. tñ Bal. in. l. quo ties. 2. in. l. si. C. de pñci. impe. offe. 2. in. l. fin. C. si cōtra ius vel vti. pub. di git q nunq potuit intrare caput suū q deus dederit potest atē pape vel imperatori aut alicui pñcipi q possit aliqñ priuare iure suo au ferre illi rē suā sine causa. sed potest dici pro cōcordia q quādo pñtus ceps id facit ex certa sciētia presumit in eo causa de quo etiā habet p Bal. in. l. j. in. fi. C. de iure aur. annu. 2. per Pau. de ca. in 2. si. suo. xco iij. in. iij. parte cōsiliorū. 2. habet ēt p Jnn. in. c. q. pleriq. de immu. ecc. 2. p do. Albb. in. c. venerabilē. de elec. 2. p alex. in 2. si. suo. cxxvi. in. j. parte cōsi. vbi ponit quādo presumat causa iusta. in principē. 2. habet p Pau. de ca. in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. 2. iur. 2. in. l. si heredis seruus: ff. de le. j. 2. p Bal. in. l. rescripta. C. de pñci. imp. off. 2. in. j. cōsti. C. in. §. j.

e Super eo. vide ibi plene Barba. in. i. ij. 2. iij. col. 2. Felix. hic. **f** 2. Sebasti. Sa. Qualibet specie. Que sit rō diuersitatis q priuile gium scōm nō valet nō tollēs pñtū 2. tñ secus in pñtatione vel sec. in testamēto. vñ pulchre p Car. i. 2. si. l. in pñtō casu. Itē qz doc. hic tractat de rogatiōe pñlegij spñlis: vñ Alex. i. 2. si. c. j. visis istis. i. j. vo. dando

a Ultra ius. Adde Calde. consi. xij. de privileg.
b Zacharias. Et quare. Adde in vñ sing. dictū tu habes q̄ qui im-
 petrat rescriptū contra ius debet facere mentionē de iure illo vel lege
 cui derogat: vt hic et dixi. s. post istum et alios in rub. in apostil. in ver.
 contra ius. vt no. d. Alex. de imo. post Bar. in l. omnes. C. de aquedu.
 lib. xi. vbi alt. gl.
 magistrā. in aut.
 de heredi. et fal. i.
 gl. i. et doc. in l. si.
 C. si cōtra ius vel
 vti. pub. S3 cau-
 tela ē vt ipetrās
 tale rescriptū cū
 hoc qd fecit mē-
 tionē exp̄ssaz fieri
 legis cui d̄rogat
 p̄ illud rescriptū
 q̄ fiat mētio q̄ in
 dex illud debeat
 admittere text. ē
 p̄ hoc sing. i. l. ne-
 minē. et ibi Bar.
 C. de can. fru. v2.
 ro. lib. xi. tūc em̄
 illud cogere in
 dex amittere. vt
 no. An. corse. sin
 gu. celyxix. in x.
 rescriptum. lo. ff.
 Antio. Francif.
 Circa h̄oicas
 q̄ qñ est ipetratū
 p̄uilegiū 3 legis
 dispositionē tale
 p̄uilegiū nō va-
 let neq; inde de-
 bet illd̄ observa-
 re nisi h̄eat clau-
 sulā nō obstante
 tali lege: q̄ tunc
 ē si nō mādē iu-
 dici qd̄cat obser-
 uare p̄uilegiū
 oīno inde debet
 illud observare.
 prout v̄ sentire.
 Bar. i. l. nemine.
 iūcta. l. p̄ce. h̄ alt.
 d̄ cano. fru. v2. ro.
 lib. xi. imo nō v̄
 esse necessariū q̄
 qñ p̄nceps rescri-
 bit cōtra legē q̄
 dicat nō obstan-
 te tali lege: s3 suf-
 ficit q̄ dicat non
 obstāte aliq̄ lege
 in p̄rium faciēte:
 s̄m Bar. i. l. si. ad
 fi. C. si p̄tra in v̄l
 vti. pub. et habet
 per Bal. in ti. de
 pa. cōstan. in. si. ti
 bellarie. in. i. col.
 in vñ. sen. ap̄ bar.
 in extrana. ad re-
 primē. in ver. nō
 obstante. et. l. i. ff.
 de vul. et pup. et p̄
 Dau. de ca. i. p̄si.
 liq̄. inc. pass̄ iste.
 et per Alex. in p̄s.
 ciq̄. in. iij. pte p̄s.
 vide Bal. in. l. hu-
 manū. i. i. co. C. d̄
 legi. vbi tractat
 qñ sufficiat gene-
 ralis clausula nō
 obstāte: iō sit ne-
 cessariū q̄ fiat ex

dando legato potestātē conferendi beneficia nō
 videtur sibi auferre: vt ibi. ideo collatio facta p̄
 eum valet: s3 nō faciat mentionē de p̄uilegio le-
 gati. Et fuit hec principalis ratio illius tex. licet
 ad maiorem euidentiam papa assignet ibi secū-
 dam rationē: quia speciale derogat generali. vel
 melius concordando opiū. q̄ aut per p̄uilegiū
 generale est acquirit ius in re in qualibet specie
 contenta sub genere: et tunc speciale nō derogat
 generali: ne in specie derogetur iuri q̄sito in re.
 Exemplū: cum papa concedit omnes decimas
 alicuius parochie. aut per p̄uilegium generale
 nō est acquisitum ius in re in qualibet specie: s3
 ad rem: et tunc p̄cedit dictū Host. et potest intelli-
 gi iste tex. nā per p̄uilegium vt possit appella-
 ri in qualibet causa nō est acquisitū ius in re: sed
 facultas appellādi in futurum. idem cum datur
 alicui p̄uilegium cōferendi beneficia certi loci:
 debet enim tunc valere secundum speciale q̄ nō
 irrogat tantū p̄iudiciū et princeps etiam si sci-
 uisset de generali cōcessisset speciale ex quo ius
 nō erat acquiritū in re. Et hec distinctio mea ma-
 gnā h̄z egatē. Et ex dicto Host. no. q̄ p̄uile-
 giū cōcessum ad limites iuris debet interpre-
 tari vt aliquid cōcedat ultra ius: q̄ mihi p̄lz ex
 quo non derogat iuri p̄uate persone. arg. in. d.
 l. i. ff. ad muni. Et de alio nunquid rescriptū
 vel p̄uilegium debeat facere mentionē de iure
 et quare. bremitto ad no. in. c. nōnulli. j. e. plene p̄
 Jo. an. in. c. vnico. de excess. prel. lib. vi. in nonel.
 per Bar. in. l. si. C. si contra ius vel vti. pub. Et in
 ter cetera vltra istos credo q̄ vbi ius est notissi-
 mū et papa est solitus scribere cōtra illud: non
 est necesse vt faciat mētionem de illo. et sic potest
 intelligi iste tex. nam clarissimū est in iure q̄ pōt
 appellari. Item papa solitus est apponere istaz
 clausulam appellatione remota nō faciēdo mē-
 tionem de iure: vnde apparet q̄ rescriptum nō
 sit presumendum falsum cū non deuiat a consue-
 tudine curie. arg. j. c. proxi. et in. c. ex literis. s. tit.
 proxi. et per hec habes declaratā primā partē. c.
 In gl. fin. vt habeas claram hanc glo. eam di-
 uide. Nā primo allegat aliquas concordantias.
 secundo p̄sequitur de p̄ualiditate plurimū rescri-
 ptorū ad lites. Et primo qñ impetrant in prima
 instantia. Secūdo qñ in causa appellatiōis. Tercio
 principaliter p̄sequitur qñ cōcurrūt plura
 p̄uilegia p̄ia a diuersis impetrata. Quarto qñ
 p̄uilegiū concurret cū rescripto. Quinto qñ cō-
 currunt plures litere ad beneficia. Ultimo taci-
 te soluit p̄uilegiū qd̄ formari posset. d. c. ex tua. de fil.
 p̄sby. et j. eo. c. ex parte. de offi. dele. Secūda pars
 principalis est ibi: circa renocationē. Tertia ibi:
 sup̄ p̄uilegiis. Quarta ibi: si vero. Quinta ibi:
 in bñficiis. Ultima ibi: illa decreta. Et latius
 expediendo materias post doc. capiēdo potiora
 sic distingue q̄ aut queritur de p̄ualiditate plu-
 rium p̄uilegorū: aut de p̄ualiditate p̄uilegiū.
 et rescripti cōcurrentium. Quo ad primum sub-
 distinguendum est: quia aut loquimur de p̄uali-
 ditate plurimū rescriptorū ad lites aut ad bñfi-
 cia: et si ad lites aut in prima instantia. aut in cau-
 sa appellationis. Primo casu aut primū rescri-
 ptum est generale et secundū speciale: aut ecōtra-
 rio: aut vtrūq; gñale: aut vtrūq; speciale. Primo
 casu speciale derogat generali. vt hic. et i. c. pa-
 storalis. j. e. nisi ante interpretatiōē secūdi fuisset
 facta declaratio ad illud speciale: vt puta q̄ ha-
 bens generale declarauit illā generalitatē: et in
 hoc casu loquit. c. ex tua. de quo glos. in fi. op̄ ad
 idē pastoralis. j. e. Idē dic̄ econtra qñ p̄mū fuit
 speciale et scōm generale. semper enim species de-
 rogat generi suo p̄cedat. siue sequat. vt not. in
 reg. generis. s. alt. et in. c. abbatē. j. e. Tercio casu

pressa mentio de. l. contra quam rescribit. et habetur etiam per Bal. et
 alios in. l. si non speciali. C. de testamen.
c Ius est notissimū. Adde qd̄ in simili voluit Bar. in. l. ille aut ille. §
 cū in verbis. ff. de leg. iij. et facit. l. pediculis. §. labeo. ff. de au. et ar. leg. et
 tex. in aut. de iud. §. j. et qd̄ in simili voluit Bar. in. l. elegāter. in p̄nc. ff.
 de cōdi. inde. et q̄
 no. i. l. i. C. de rela.
 et i. lancille. C. de
 fur. facit qd̄ not.
 Bal. i. l. i. ff. de le-
 gi. et qd̄ no. Alex.
 i. d. §. cū in x̄bis.
 in apo. Adde
 qd̄ voluit Alex.
 cōsi. cxxij. iij. li. et
 speciali cal. p̄sil.
 vij. de rescript.
 zacharias.
d De p̄mo. Ad-
 de q̄ nō sufficit i-
 ipetratiōe scōre
 scripti facere mē-
 tionē de p̄mo res-
 scripto generali
 sed de omni clau-
 sula ipsi notabi-
 li. ita no. Ant. de
 bu. i. c. cū dilecta.
 de rescri. et i. c. cete-
 rū. in vlt. col. e. ti.
 iste post cū. i. c. ex
 cōquestiōe. i. iij.
 not. de rescri. sp̄ol.
 et Old. p̄sil. cccxx
 iij. in factū tale
 est dñs clemēs
 quintus. col. j.
e At debitus. vi-
 de glo. j. eo. cete-
 rū. et in. c. pastora-
 lis. §. qñ. in x̄fic.
 enervat. j. e. et bu-
 tri. in. c. p̄lūq;.
 in pe. col. et in. c. si
 autē. in p̄n. j. eo. et
 in. d. c. vt debitus.
 xvi. co. et ibi qd̄ hi-
 lip. cor. xxi. colū.
 cū seq. et Dñi hic
 et tene cōez itelle-
 ctū q̄ reguli attē-
 dit data dū mō
 primū rescriptū
 prius p̄ntet q̄ d̄
 ipso excipiat co-
 rā iudice sc̄do im-
 petrato nisi impe-
 trator fuerit im-
 peditus et fuerit
 protestatus.
f Sebastii. Sapia.
 In p̄sentādo.
 Circa hoc vid̄ nō
 nullas qōnes q̄s
 ponit dñs And.
 sicu. in. c. ceterū. j.
 iij. col. j. eo. et pul-
 chre totā hāc ma-
 teriam reassumit
 Jo. de imol. in. c.
 si autē. j. eod.
g Fiat mētio.
 Vide idē hic ple-
 ne p̄ Felx. in x̄ij.
 col. in vñ. sc̄da
 dispositio. cū seq̄
 fallentis bellissi-
 me per eum redu-
 ctis post domi-
 num meum hic.
 f iij

si vtrūq; est generale semper valet illud per qd̄ p̄io
 facta est specificatio: s̄m Hostiē. et bene. argu. c.
 pastoralis. j. e. Quarto casu si vtrūq; est speciale
 aut primū fuit impetratū de consensu partium et
 non valet secundū etiā si faciat mētionem de pri-
 mo ibi nisi faciat mentionē de cōmuni cōsensu.
 vt. j. c. ceterū. Si vero primū non fuit impetratū
 cōmuni cōsensu. et tunc regula antiqua est q̄ scōz
 non valet si nō faciat mentionē de primo: alias
 valet scōm: ita q̄ olim indistincte stabamus date
 et nō p̄sentationi. Sed hodie hec materia inuol-
 uitur per. c. vt debitus. de app. vbi tex. videt velle
 q̄ cōuentus per secūdas literas nō pōt oppone-
 re de p̄mis ex quo prius eas nō p̄sentauit. Et
 sic videt innuere q̄ hodie sit standum p̄sentati-
 oini saltem secuta citatione: vt ille prius valeat
 siue sint prime siue secūde que primo iudici sunt
 p̄sentate et earū vigore facta ē citatio. et iste est
 vnus intellectus ad. d. c. vt debitus. et p̄ quez mul-
 ta iura antiqua remanēt correctā. Alius intelle-
 ctus quē videt glo. hic sequi est vt ex toto illa in-
 ra antiqua nō corriganur: sed distinguendū est
 q̄ aut primus impetrans fuit negligēs in p̄sen-
 tando et valet secūde secuta citatione. et sic loq̄-
 tur. vt. c. debitus. de ap. Aut primus nō fuit negli-
 gens: sed nequiuit habere copiā iudicis ipetrati
 et de hoc fuit protestat. et tūc debet expectari pri-
 mus vsq; ad annū et nō ampli⁹ nec ex facto p̄mi
 p̄iudicare secūdo. Et in hoc casu possunt ho-
 die p̄cedere. c. si autē. c. p̄lūq; j. eo. et iste intel-
 lectus videt satis probabilis ne ex toto iura an-
 tiqua corrigantur. Tertius intellect⁹ vltra gl. po-
 nitur per Hosti. in. d. c. vt debitus. vt p̄cedat qñ
 q̄s conuenitur coram ordinario. vt nō audiatur
 volēs opponere de literis prius impetratis per
 eum. et hoc fauore ordinarie iurisdictionis: vt sic p̄
 ordinariū possit p̄ueniri delegatus. et iste intel-
 lectus nimis restringit istū tex. qui loquitur ge-
 neraliter de omni iudice: ideo cōmuniter nō reci-
 pitur. Quartus intellectus quē sentit etiam doc.
 in. d. c. vt debitus. vt attēatur forma excipiendi
 de prioribus literis. Aut enim prim⁹ impetrās
 quentus per secūdū excipit de prioribus ante q̄
 causas p̄sentet iudici et nō audis: quia videtur
 hoc facere in fraudē. et hoc casu propne loquit. c.
 vt debitus. Aut p̄mo q̄ excipiat p̄sentat suas et
 postmodū excipit de suis priorib; et possunt ser-
 uari antiqua iura vt standū sit primis et non secū-
 dis. et intellectum istum approbat do. Ant. ibi et
 hic et mihi semper placuit vt euitemus iurū cor-
 rectionē q̄tum fieri potest. argu. in. c. cum expe-
 diat. de elec. lib. vi. et. l. j. C. de inoffi. do. et hoc quo
 ad primū membrum. Quo ad secūdū princi-
 pale quid qñ impetrat in causa appellatiōis. dic̄
 vt in iuribus ad que glo. remittit vbi plene hoc
 tradit. Si vero sumus in literis impetratis ad
 beneficia: gl. hic in fin. se inuoluit: quia tempore
 suo ius erat satis dubiū. sed hodie dicim⁹ qd̄ re-
 gulariter statur date et nō p̄sentationi. vnde ille
 p̄ualēt que primo sunt impetrata. de quo dic̄ vt
 in. c. tibi qui. de rescri. et in. c. eū cui. de p̄bē. lib. vi.
 vide glo. de p̄ces. p̄ben. in. c. si soli. li. vi. et hoc q̄tū
 ad primū membrū principale. Venio ad ter-
 tiū al̄s ad scōz cū cōcurrūt plura p̄uilegia. et dic̄ q̄
 aut primū est gñale et scōm speciale: aut vtrūq;
 speciale: aut vtrūq; generale. Primo casu gl. hic
 et clarus in p̄cedenti glo. voluit q̄ nunq; secū-
 dus deroget p̄mo: siue sit generale: siue speciale:
 nisi de primo fiat mētio. Tu dic̄ de p̄mo vt ple-
 ne dixi. s. in p̄cedenti glo. dicit tamē Hosti. q̄
 etiā tenēdo opi. q̄ speciale derogat generali nō
 derogat tamen cum grauissimo p̄iudicio p̄mi
 p̄uilegiati saltem ex tacita voluntate p̄ncipis.
 arg. in. c. suggestū. de deci. et no. bonā limitationē

Sanonmi. super Prima parte prim.

a. **Sebasti. Sapia.** **Suspectum.** Vide ad hoc Bald. in cōs. xliij. dominum Bailardinum. in. j. volu.

b. **Deriurij crimē.** Vide Car. & Abb. in. c. qrelā. de iureiu. & **oder.** hic. videlicet Barb. & Felj. in. j. & ij. col. & Inno. in. c. dilectos. post pn. de exce. pla. & **Dñi. viij. di. quo iure. ad fi.** **Adō tu Roma. sing. suis** vbi dicit qd rōne iuramenti illiciti non priuat qd dignitate nec bñficio nisi scōdo iurauerit dñi ei qd pmo illicite iurauerat. all. tex. fin. l. c. tua. de iureiu. zacharias.

Adō dñ alle. Roma. i. suis sing. dic qd ē sing. ccccccij. in ordine qd inci. qd si vn iurat pro quo ad de istud posse videri p. Card. post alios in. c. archidiaconū. als Floretinū. lxxxv. di. doc. in. c. cū inter. derenu. & l. c. dñi tores. de iureiu. Spe. i. i. d. leg. s. nūc ostēdēdū. x. item pape. in fin. Anto. Francisc.

Tu adō qd qñ qd temerarie iuratur: & sup reillicita p tali temerario iuramento est sibi penitentia in iūgēda. in xta ea qd habent l. c. qd sa cramento. xxiij. qd. iij. esto eniz. qd ex tali temerario & illicito iuramento nō oriat obligatio. vt l. c. inter cetera. xxiij. qd. iij. & in aut. qd eis. C. dñ nupt. tñ ex eo qd temerarie iurauit erit sibi pnia in iūgēda. vt l. c. verū. de iureiu. & l. c. c. i. minis. xrv. di. de quo ēt plene tradit in. c. quanto. eo. tit. de iureiu.

c. **Spōtanea renuntiatio.** Adō Imo. post Host. in. c. qd in dubijs. in. ccccij. colū. de renū. **Adō** qd ēt si sit facta in manibz supioris. vt p. soluit Pau. d. cast. xxi. qd. & obstat spōtanea renūtiatio: l3 superior non accepit aut qd p. tū ad renūtiatē in eo remāsit ita dicit do. de Rota de ci. ccccij. in nouis de renūtiatio.

Sebasti. Sapia.

d. **Clausula.** vid qd in fili. no. do.

ad illam opinionem. Si vero vtrūqz est gñale vel speciale: aut vtrūqz est in corpore iuris clausum & secundum derogat primo: sicut dicim⁹ in secundo iure primo contrario: vt in. c. i. de cōstit. lib. vi. & hoc cōmuniter tenent hic docto. Ratio ipsius dicti potest esse: quia primum priuilegiū non tollatur per secundum: quia papa censetur ignorare primum priuilegium cum cōstitat in facto. vt. d. c. i. Sed quando vtrūqz est clausum i corpore iuris presumitur scientia pape cum censetur habere omnia iura in pectore. vt dicto. c. i. Aut vnus est in corpore iuris: & aliud extra volumen: & illud qd est extra corpus preiudicat in corporato: ita communiter dicitur. Sed ego dubito qd an hoc sit verum: quia priuilegium cōtra ius maxime priuatum debet facere mētionē de iure. vt in. c. ex parte. de capel. monac. & s. remiss ad multa iura. Ergo saltem priuilegium extrauagans debet facere mentionem de iure saltē in genere. vt dicat nō obstante quocūqz iure in cōtrarium dictante. ad hoc quod no. Bart. in. l. fi. C. si cōtra ius vel vti. publi. Nam quādoqz priuilegium emanat ppter nimiam importunitatem: & ex nimia occupatione non fuit ponderatū qd erat contra ius vel priuilegium alterius: ideo vt appareat de cerra scientia principis debet fieri mentio saltem generalis modo predicto. Et est ratio quare in rescripto debeat fieri mentio de iure: vt in iuribus. s. alleg. Si vero vtrūqz est extra corpus: & tunc semper valet primum nisi in secundo mentio fiat de primo. vt. d. c. veniēs. hoc limita nisi primum esset fm ius commune obtēctum: vt hic.

Ultimo membro principali quādo concurrunt rescriptum & priuilegium: aut priuilegium precessit & rescriptum subsequit⁹: aut econtra. Primo casu si primum priuilegium fuit fm ius valet secundum rescriptum: vt hic. licet non faciat mentionem de priuilegio: nisi eo casu quo de iure esset fienda mentio: quia tūc debet facere mentionem de iure saltē generaliter modo predicto. Aut priuilegium non erat sed ius: & tunc aut dabat formas rescriptis impetrādis vel parabat dilatoriā exceptionē ad rescriptum: & non valet rescriptum nisi faciat mentionem de priuilegio: & iste est proprius casus. c. euz ordinem. j. eodem. Aut priuilegiū causabat insperemptorium: puta quia concedebat exēptionem a dicimis & rescriptum fuit impetratum cōtra priuilegiatum solum ad iuris obseruantiam & rescriptus valet quod ad hoc iudex habeat iurisdictionē in causa: sed nō preiudicat priuilegio quia in vim peremptorie poterit opponi de priuilegio contra istum forte plebanum qd impetravit rescriptū super solutiōe decimarū fm ius. Et est ratio quia sicut de peremptorijs exceptionibz cōpetentibus aduersario non est necesse facere mētionē in rescripto. vt in. c. i. de li. pte. lib. vi. ita nec de priuilegio causante peremptoriā sic intellige no. j. eo. cōstitutus. Si xō ptra rescriptū pcedit & priuilegiū subsequit⁹ & erat facta lit. cōt. sen aliter iudicium erat inchoatū vigore rescripti & priuilegiū postea impetratū nō pndicat rescripto quo ad illam causam in. l. si faciat mentionē de pcessu. iste est casus in. c. causam. ij. de test. & in. c. dilectus. vt li. pen. & ibi per Inno. in addi. Aut vigore rescripti non pndebat lis & priuilegiū p iudicat rescripto: quia potest opponere priuilegia tus de iure suo. argu. in. l. si quis. ff. d. iudi. & quod dixi post Compot. s. tit. proxi. c. cum. ad. qd ē verū fm Host. nisi dolose iste impetrasset priuilegium vt supplantaret solitudinem illi⁹ quez sciebat primo impetrasse rescriptū. arg. l. c. suggestum. de exp. & c. meminimus. & hoc de tertio. & hoc de ultimo membro.

Panoz. Abbas.

Abb. in. c. ex parte. ij. ante fi. j. de offi. deleg. & in. c. sup literis. col. ij. e.

e. **Si ita.** Adde Bal. in. c. super literis. in. x. col. j. eo. ibi ista clausula. Sal. in. l. p. scriptione. in. iij. col. ver. iterato. ad idem. l. quia cōditio. C. si cōtra ius. & Egid. bella. deci. iij. incip. falsi exp. sio. & Bal. in. l. vniuersa. C. de diuer. rescri. & ibi per doc. **Adde tu Raph. fulgo. cōs. xxiij. zacharias.**

1. **Clausula si preces veritate nitantur.** semper subintelligitur in rescriptis etiam qd non sit posita. na. & nu. 9.

2. **Deriurus clericus priuatur beneficio.**

4. **Priuilegium vel rescriptum deuians a cōmuni stilo curie presumitur suspectum.** & non mandatur executioni: nisi princeps secundo rescribat.

5. **Precise: ista dictio quid importet.** Statutum secundum non tollit primū vbi caneatur aliquid precise obseruandum: nisi de primo fiat specialis mentio.

6. **Populatiua an & qñ ponat p. distictina & c.**

7. **Appellās si non prosequit appellationē intra tēpus potest index aliquo casu ipse prosequi.**

8. **Reus absoluit actore nō probante etiā si reus assumpserit in se onus pbandi & nō probauerit.**

9. **Decretus non est approbatū nisi quo ad dicta s sanctorum & pontificum que ibi sunt inserta.**

1. **Ex parte.** In rescripto apostolico subintelligit clā si pces veritate nitant. & si re scriptum prohibet causē cognitionē

a. **ent de falsitate suspectum.** In prima pte ponitur querela. in scda p. uisio. Secunda ibi verū.

Casus literalis. Quidā clericus. S. nomine impetravit lras ad episcopos. Cōuentren. ptra quēdam alium. S. nomine super prebēda de nouali sub hac forma vt si constaret ipsum. S. de p. iurio esse conuictū & perpetuo illi renuntiasse p. bēde remoueret ab ea index in causa pcedēs cui cōstituit de premissis ipsum. S. eadē p. bēda pua uit. a qua sententia dictus. S. appellauit & ab archiepiscopo Cantuarien. literas impetravit sub hac forma vt ei prebēda p. cise absqz causē cognitionē restitueret. episcopus Cōuentren. hoc intelligēs significauit dñio pape quātū in negotio processerat. super hoc negotio rescribit papa eidem archiepiscopo dicens qd non credit ita p. cise scripsisse: & in huiusmodi literis hec p. ditio d3 intelligi si preces veritate nitantur etiā si nō apponatur vnde mandat papa eidē archiepiscopo vt inspiciat lras episcopo Cōuentren. directas & si inuenerit qd fm p. dictum modum scripsisset eidem & in literis illius. S. nō fuit habita mētio priorum literarū: sententiā episcopi Cōuentren. debeat cōfirmare & ipsum. S. cū literis quas impetravit ad sedē apostolicā venire p. pellat. Ber.

2. **Adō.** duo quorū quodlibet sufficit vt qd remoueat a beneficio suo. **Primum** est periurij crimen. **concord. c. querelam. de iureiu. & c. cū non ab homine. de iudi. & c. peruenit. de fideius. Secū**

c. **dū est spontanea renūtiatio.** ad hoc. vj. q. j. quā periculosum. & c. audita. j. de restitu. spo. cū fili.

3. **Adō.** qd in rescripto emanato ad instantiā partis semper subintelligit clausula p. si sit ita. e

d. **id est si vera narrat in rescripto.** Ex quo inferē qd si opponit narrata nō esse vera onus pbandi incumbit impetranti qd tenet Jo. an. in. c. i. d. lit. cōtest. lib. vi. & v. de quod dixi in. c. si. de presump.

4. **Adō.** ite no. iuncta glo. si. qd vbi rescriptus principis deniat ab omni ratione & cō stilo curie debet ille impetrās tāqz de falsitate & suspect⁹ remitti ad principē vna cū illo rescripto. facit. xij. di.

in memoriā & idem dic in priuilegio emanato cōtra cōmunē cursum priuilegiarū. de quo vid gl. no. in. c. causam. ij. de testi. facit. c. quod sup his. de fide instr. vide quod not. E. y. in. l. fi. C. si cōtra ius vel vti. publi. **Ex his** inferitur qd vbi rescriptū vel priuilegium deuia a cōmuni stilo f & ratione naturali non debet commissarius illō exequi: sed expectare secūdā iussione principis. s. facit. c. si quādo. j. eo. & qd no. in. d. l. fi. C. si cōtra ius.

f. **vbi per E. y.** **Ultimo** pondera dictionē p. ci se. b. nā idēz importat quod absolute & sine causē cognitionē

g. **h. se. b. nā idēz importat quod absolute & sine causē cognitionē**

h. **se. b. nā idēz importat quod absolute & sine causē cognitionē**

zacharias.

Adō Allegā.

2. c. xxiij. incip.

in cā & lite. verū.

vltra dico in pn.

co. h. vol. h. qd est

sz maiorē nume

rum. 2. c. ccl. viij.

f. **Cōmuni stilo.**

Vide qd dixi in. c.

ex lris. s. tit. p. xi.

& plene h. p. Felj.

in. xxiij. colū. in

verū stilo curie.

Adō tu Sed.

confi. cccij.

zacharias.

Secundā ius

hionez principis.

Dic tu qd ratio

est. quia quādo

rescriptū contra

stilo curie con

cedit facit qd pre

sumat ē falsus.

no. Jac. rebuffi i

l. si. nu. i. & ibi Lu

cas de pēna. & in

addi. ad do. Re

buffi. d. cano. lar

git. lib. x. & Felj.

hic col. viij. verū.

stilo curie. facit

quod psumit iste

in. c. causaz que.

el. ij. in. i. col. de te

sti. zin. c. quā gra

ui. & ibi late post

euz de crim. fal.

zin. d. c. ad hec. d

senten. excōi.

Anto. Francisc.

Adō & quādo

iudex debeat ex

pectare secundā

iussionez rescri

bentis etiaz si sit

princeps si quā

do aliqd sibi res

scribitur qd eius

mētem aliquali

ter perturbat vi

de ea que haben

tur i. c. si quādo.

& in. c. cū adeo.

de rescrip. & in. c.

cum teneamur. &

in. c. ad aures. de

prebē. & vide ple

ne per Joā. and.

in. c. j. de exce. p.

la. lib. vi.

Adō precise. Ad

de Car. hic bal.

& Barba. & Bal.

in. l. ij. in. ij. col. C.

de execu. rei iud.

& Baptista in. l.

oēs populi folio

xix. sequētē istuz

hic. & Bal. in au

thenti. hodie. C.

de iudicis. & gl.

prima. in. l. semp.

in. s. demonstra

tut. ff. de iu. immu. z Bal. in rub. s. ti. primo. z in l. exceptione. in vl. co. lum. C. de proba. z in d. l. oēs populi. in vlt. char. z in c. iij. s. ti. primo. z in l. commissorie. C. de pac. inter emp. z vendi. z ibi per z Moder.

Adde Alex. consi. lxx. lib. j.

Ant. Franci. Tu adde qd dictio precise z absolute idē significat, vt in c. cōtra chri

stianos. de he. li bro. vi. z vid. tex. in l. miles. i. s. de cem. ff. de re iud. vbi dictio p̄cise exponit. i. necessa rie. z in l. s. z he. in s. penult. ff. de procu. Adde tñ qd verbū precise vel precisuz reci pit qñqz limita tionē sicuti xba a gñalia z vniuersa lia. vt p bar. i. l. si stipulatus sim Damā. de x. ob. z in l. euz q. in. s. si parēti. ff. de iu reiu. z h̄r p Br b chi. in c. i. lxi. di. z i. c. sine exceptio ne. x. q. h. z p d. Cardi. in c. h. de rescrip. vbi dicit multū eē aduer sēdū ad taliaver bappter statuta q̄ existūt in plu rib⁹ locis pnt di cit multa esse pa due in qbus sunt ista verba: q̄ sta tutū sit precisuz quō talia xba in telligantur.

a De natura co pulatiue. ad d lu do. s. clxyi. inci. viso diligēter. in iij. col. in clemen. in plerisqz. d. ele. z plene per z Mo der. hic z per mo der. in l. j. ff. de iu sti. z iur. als in ru bri. vbi accumu larunt de natura copule. z plene p se. hic in xv. co. in ver. copula co iungit z operat: cum sexdecim se quentibus.

b Et vt habeas. vide dñs Soc. in l. si is q ducenta. s. vtrū. ff. de reb. dub. d. Jaso. in l. j. in pun. ff. de iu sti. z iu. dñs Are. i. l. si q̄ sita stipu latus fuerit. ff. d. verbo. ob. Alex. in cōsi. ci. colum. h. volu. iij.

c Exēplum. hoc nō videtur verū indistincte quia cōis op̄i. est si tator dicat instituo titium z seium: z si titius z seius h̄des non erunt substituo caum. z si titius sit heres z seius nō q̄ non potest adimitti caus: z tamen verum est dicere q̄ ti tius z seius non sunt heredes. ita tenet Bar. in l. heredes mei. s. cum

se cognitione: vt hic innuitur z vide bonā glo. in c. cōtra chri stianos. de here. lib. vi. Et dicit Ja. de are. notabile verbū in l. oēs populi. ff. de iust. z iu. q̄ si ista dictio precise ponit i statuto h̄rim clau sule derogatorie ad aliud statutū s̄mz vt nō va leat secūdū s̄mz nisi fiat mētio de primo ex quo in statuto dicit q̄ hoc: qd ibi statuit sit p̄cisum: z est notabile verbū si esset verū. videt tñ habe re rationē in se vt illud verbū aliqd operet. Et nō. p̄dicta qz sepe i rescriptis principū ponit hec dictio precise. ¶ In gl. j. in fi. nō. bene h̄ac glo. ad quā quotidie sit remissio. Ex qua collige qd de natura copulatiue est q̄ vtrāqz pars sit ve ra. de natura disiunctiue est vt sufficiat altera ps: sed improprian tur iste dictiōes vt copulatiua re soluat qñqz in disiunctiua z disiunctiua qñqz in coplatiua si natura materie subiecte hoc impor tat. nam verba debēt deferuere intēctiōi z nō ecō tra: vt in c. secūdo requiris. de apne. ¶ Et vt ha beas h̄ac materiā perfecte distigue colligēdo dicta doc. q̄ aut copulatiua z vel alia dictio co pulatiua ponit inter impossibilia ita q̄ nō pos sunt simul esse vera: z tūc copulatiua resoluit in disiunctiua: vt si testator dicit volo testm̄ meū vale re iure testamēti z iure codicilli. Itaz certū est qd v3 iure codicilli si nō pōt valere vt testm̄: qz im possible est vt valeat tanq̄ testm̄ z vt codicill⁹: qz in testō requiritur necessario heredis instō. in codicillo vero nō est heredis institutio. z de hac materia plene legitur z nō. in l. i. C. de cod. ¶ Aut copulatiua ponit inter ea que simul possunt eē vera. z tūc aut extrema copulata non sunt oīno diuersa. z tūc copulatiua nō stat proprie qa de natura copulatiue est vt copulet oīno diuersa z q̄ vtrūqz copulatū veniat p̄ncipaliter: vt nō. gl. super rubr. ff. de iur. z fac. igno. z gl. in c. querelā. de simo. ¶ Aut extrema sunt diuersa z tūc s̄ynum venit ad alterū vt accidens copulatiua resoluit pro. ita qd substitutiū exponit adiectiue. exēplū in l. i. cōiuncta gl. ff. de pac. vbi dicit qd pactū est duorū placitū z s̄ensus. dictio x o placitū expo nitur actiue. i. placitus cōsensus duorū. Si vero nō sic venit vnū ad reliquū. ¶ Aut ponit inter spe ciem z genus aut inter speciē z indiuiduū: dic vt nō. Dy. in regula generi. de reg. iu. lib. vi. ¶ Aut ponit inter duo separata z cōia: z tūc aut sum⁹ extra iudiciū z in prosus volūtarijs z copula stat pprie z requiritur qd vtrūqz copulatū verifi cetur: vt si promitto tibi. x. si titius miles factus fuerit z semprouis comes: nō enim teneor da re nisi vtrūqz accadat: vt in l. si qs ita stipulat⁹. ff. de ver. ob. Et hoc intellige quādo copulatiua formaat affirmatiue vt in precedēti exēplo. secus si negatiue: quia tūc requirit qd neutrū accadat. Exēplū e promitto tibi. x. si titius nō fuerit fa ctus consul. z imperator nō venerit in Italiam. d. l. si quis ita. ¶ Aut sum⁹ in iudicijs: z tūc est du bium vtrum si princeps mādāt duo copulatiue. vel si pars aliqd posuit copulatiue in libello vel in articulis vtrū regat vtrūqz. z hoc casu disti gue qd aut plura copulata veniūt ad diuersos ef fec⁹ cōsequendos: z tūc sufficit alterū ad conse quendū omnes effect⁹. z iste est casus in c. oliz. j. eo. vbi de hoc. ¶ Aut plura copulantur ad vnū effectū cōsequendū. z tunc aut astringit qs se ad probandū vtrūqz z nō sufficit alterū probare: l3 alias p se sufficisset. qz imputadū est sibi ex quo se ad vtrūqz obligauit: vt in c. l3. de pb. nō. in l. diuus. ff. de re iudi. vbi de hac materia. facit. l. cir

ita. vbi late Alex. z Soc. ff. ad trebel. idem Bar. z ibi late z Moder. in l. penul. C. de impub. z alijs substi. Et dicit Bald. in c. j. de duo. fratri. a ca. inuesti. in vltibus fendo. qd stāte statuto qd quādo quis nō habuit filium z filiam succedat frater si quis habuit filium tantū excludit fra ter ex quo patet qd non semper est verum qd dicit hic. d. Abb. qd req

ca. ff. de pb. Hoc intellige verū nisi vertat fauor public⁹: qz nō potuit pars se obligat ad vtrūqz in preiudiciū iuris publici. vñ tūc l3 ipse cōpella tur in pbando vtrūqz index tñ ex officio suo si pbatū est alterū p se sufficiens d3 occurrere z ex officio procedere. ad hoc vide bo. gl. in c. si forte. de ele. li. vi. facit. c. constitutus. j. de ap. j. vbi tex. nō. dicit qd si pars appellans non fuit p̄secuta appellationem in termino potest index p̄seq si ibi vertit fauor publicus z hoc in actore. ¶ Sive ro reus se obligauit ad pbandum aliquid vltra q̄ esset necesse si non probat non perdit causaz. quia per hoc non priuatur cōmodo possessiōis. vnde actore nō probante debet reus absolui: vt notanter ponitur in d. l. circa. z in c. vnico. vt ec cles. benefi. ¶ Aut iste se non astringit ad pbādū vtrūqz: tūc aut vnū venit vt qualitas ad re liquū: z sufficit alterum pbare vt puta si exci pio quod testes corrupti falsa dixerunt z iste est p̄p̄ius casus ca. j. s. allega. vt not. per Barto. in l. diuus. ¶ Aut non venit vt qualitas. sed est eq̄ principale z tunc si neutrum per se sufficit vtrun que est pbandum. vt in c. cum dilecta. j. eod. Si alterum per se sufficit satis est illud probare nec in dubio videt se astringere ad vtrūqz. ad hoc c. cum iam dudum. de pbē. z c. ex habita. de iudic. Et in hoc casu intellige decisionem huius glo. z hoc tene. l3 archidia. in c. h. de testi. lib. vi. dixe rit qd si plura copulantur in eadē oratione vide tur se tacite qs astringere ad vtrūqz qd nō est verum. vt patet ex p̄dictis. Sed ppter istas am biguitates euitandas cauti aduocati z pcurato res solent apponere in fine libelli z articulozum quod non astringunt se ad pbandum nisi ea q̄ necessario incumbūt z hoc notabis. ¶ In gl. penult. in fin. vult ergo gl. qd aliud sit fm. ll. fm quas non valet rescriptum nisi apponatur illa clausula si est ita. vt habet in l. fin. C. de diuer. re scri. z habetur illa. l. canonizata. xxy. q̄ sio. h. c. di centi. s. vniuersa. sed fm canones valet rescriptū z subintelligit illa clausula. ¶ Sed videt quod nō debeat esse diuersitas inter vtrūqz ius cum illa sit canonizata in volumine decreti. ergo d3 seruari vt canon. quia omnia nostra facimus q bus auctoritatem impartimur in c. si apostolice. de preben. lib. vi. z in l. j. C. de ve. iur. enu. solu. ista lex fuit ibi incorporata per Gratianum qui non potuit canonizare legem in preiudiciū cano nis imo dicta Gratiani quotidie reprobanē si cut dicta alterius doctoris. vt plene habet in gl. decreti. z maxime in summis. Idem dicit Joan. an. de dictis magistrī sententiarū. vt not. in c. vt debitū. de big. Nec ob. si dicat ex quo leges sunt in decreto: z decretū est approbatū: ergo in vim consequētie leges ibi canonizate sunt approba te. Quia vt dicit Jo. an. z bene nullibi legit qd li ber. decreti⁹ fuerit approbatus. nā hoc ibi nō cō stat nec ex principio nec ex fi. vnde nullū autōrē habet autorizantem quemadmodū habent alia iuris volumina. Et p̄supposito qd fuerit appro batus debet intelligi qd fuerit approbatus quo ad dicta sanctorū z romanorū pōtificum. nō au tē quo ad dicta gratiani. ¶ Et ex his v3 qd dicta ibidē posita non faciant indubitatam fidē. Sed ego dico ex quo ille liber cōmuniter z a multis annis circa fuit publice lectus in scholis z ip̄s dicta cōmuniter recepta sunt hodie tacite ap probata z p oēs recipienda. prout in simili. not. Barto. in l. j. ff. si cer. peta. de dictis l3 hipocratis

Prepositum in arboze consan. in vi. col.

b Ad dicta gratiani. Adde plures gl. reprobantes opinio. Gratia ni quas enumerat hic Fel. xxy. col. ibi op̄i. Gratia reprobat glo. xij. dist. in summa.

rit qd neutriū ac cidat d quo vide do. Soc. in l. si is q ducenta. s. cu3 ita. ff. de reb. du. Sebast. Sapia. Ad reliquū. Ex hoc ifert ad quēstionē quam ponit. d. Barth. vero. in cōsi. lxiij. esto qd in actis. d eo q accusauit aliquē q̄ fecit in sultū ad domū z in personam. Et et ad illud qd po nit. d. And. sicu. in cōsi. xli. viso p̄cessu. in fi. vol. ¶ Ad astringēte. Ad d tñ qd ope retur clausula li belli nō se astrin gens zc. Alex. consi. lxi. h. libro. ¶ Leges ibi eas nonizate. Adde glo. h. ibi als se3 cunduz leges in c. j. de excep. z gl. in c. super eod. la j. de testib. z ibi Abb. in fi. z glo. in c. j. in ver. tra ctatus. circa me3 dist. de reb. ecclē. non alie. in vi. z ibi do. in iij. co lum. ¶ Pet. de an chara. in c. p̄rio. circa iij. char. s. titulo proximo. facit gl. in c. nūc autem vbi proxi mam. l. xij. que sio. vl. Card. in cle. in fi. q. opp. de seque. posse. z fruct.

Adde an i re scripto subitelli gatur clausula si ita est. Alexan. cōsilio. cxxv. h. libro.

Libet decre ti. Adde istum s̄ in proemio. s. rex pacificus. in v. colum. z Jo an. andre. in c. ex parte. in fi. d. fev. Archidia. z do. i. c. quis nesciat. ix. distinct. xij. c. de his. lo. h. l. dis. z istum in com mēto quod ince pit basile super decre. in j. col. z

Panozmitanus super Prima parte primi.

¶ Lex. cū gl. vi.
de iust. de iud. no
uit. in. ro. col. vbi
eā alleg. z in. c. i. l
i. not. de psump.
Amo. i. c. i. l. i. col. a
3. ti. pri. z ibi et
in. s. colū. sequit
dictū Jo. an. hic. 2
¶ De omī nota
bili clausula. ad
de Bu. in. c. vt
bitus. in. v. col. in
iij. effectū clausu
le app. re. de ap.
vbi alle. no. i. c. ex
cōquestiōe. j. de
rest. spo. z ibi p
eūdē in. iij. not. z
p istū ibidē i. iij.
no. doc. in. c. cū di
lecta. j. eo. p qb
facit 2 silij. Lar.
cxxxv. scū sic se
h3 vacatibus zc.
vbi multū extol
lit istū tex. dū req
rit mētiōē 2 sen
sus ptiū. faciat
etiā qd voluit ol
dra. 2 si. cccxliij.
factū tale est dñs
nř papa. q nō so
lū sufficit facere
mētiōē de grā
expectāt nisi et
fiat de cā aufer
ri qñ est in ea in
serta. Que autē
dicat notabilia
clausula relinqt
arbitrio iudicis
de surreptiōe co
gnoscētis p istuz
i. d. c. ex 2 questio
ne. z vid et p mo.
in. c. l. is. de do. z
cōtū. z in. c. inter
monasteriū. d re
in. z plene hic p
2 dode.
¶ Ad alex. 2 si.
cxiij. h. lib. vbi di
cit q nō valēt lre
remissionū cōdē
no nisi de singlis
ob q facte sunt
2 denatiōes fiat
mētiō. z ibi dicit
notā. dictū Bal.
qd ipse alleg.
Zacharias. 2
¶ Ad q no. in
addi. ad ca. sicut
romana. num. 13.
in apos. in x. mē
tionem de pmo.
3. isto titū.

Aristotelis z aliorū medicorū z philosophorū.
Dicta vō Gratiā nō legunt vť approbata nec
 leges per eum canonizate habent maiorē vim q̃
 si simpliciter essent in volumine iuris ciuilib: se-
 cus autē si lex esset incorporata canonī autori-
 tate principis: q̃ tūc faceret fidem tanq̃ canō. vť
 est tex. cum gl.ª not. h. q. i. in primis.
 ¶ Quod tempus attendatur in rescriptis: an
 tempus date an tempus presentationis.
Rescriptum secundum tollit primū: si de eo fiat
 mentio: al̃s secus. 5.
Rescriptū impetratū de cōi cōsensu partiū non
 tollit per secūdū impetratum ex cōsensu vnus
 partis tm̃: nisi de illo cōi cōsensu primi rescripti
 fiat mentio in secundo.
Clausula ois que posset mouere principē ad nō
 concedendū facile rescriptū est necessario expo-
 nere ipsi principi: al̃s esset surreptitiū rescriptū.
Continuo. ista dictio importat vť non fiat tēpo-
 ris interuallum.
Secundum rescriptū faciens mentionē de pri-
 mo an sit ipso iure nullum.
Surreptio an vitiet ipso iure rescriptū ipetratū
 ad lites: z quid si sit impetratū ad beneficia.
Rescriptū cōtinens plures gratias surreptio in
 vna non vitiat alias.
Nullum dicitur etiam illud quod potest annul-
 lari sed largo modo.
Rescriptum scđm an tollatur si prim impetrās
 obiecit surreptionē: an vero requirit q̃ appellet
 si iudex nō admittit suam obiectionem.
Daria sunt nō excipere vel excipere z a relectio-
 ne non appellare.
Rescriptū scđm faciens mentionē de primo: an
 tollat primū ipso iure adeo q̃ p̃cessus factus su-
 per primo sit nullus.
Iudex delegatus an debeat dari de consensu
 vtriusq̃ partis.
Rescriptum est ipso iure nullum si impetratur
 ab excommunicato.

Eterum. Si in scōdo rescri-
pto p̄ aduersa-
riū impetrato nō fiat mētio de p̄mo
v3 p̄mū 2 nō scōm: als v3 secūdū. Et
si p̄mū fuit impetratū cōi cōsensu partiū nō v3
scōm impetratū p̄ alterā partē hoc tacito. Ha-
bet tria dicta. Secundū ibi: si vero. Tertium ibi:
verū. ¶ Casus literalis. Aliquis impetravit li-
teras cōtra aduersarium suum sup̄ aliqua cā ad
uersarius ille postmodū obtinuit cām illaz alijs
iudicibz cōmitti: nulla habita mentione de po-
ri cōmissione dicitur hic q̄ prime litere valent 2
nō secūde. Si vero in secūdis fiat mentio de pri-
mis scōde valēt 2 nō p̄me. Ultimo dēt q̄ si de assen-
su partiū cā 2mittit 2 pars alterutra postea alte-
ra nesciēte tacito de 2missiōe priorī cām alijs ob-
tinuit delegari: litere nō valēt 2 in expēsis d3 al-
teri parti cōdēnari. Ber. ¶ 110. i. tres regulas
in materia rescriptoz. Prima q̄ in rescriptis im-
petratis ad lites p̄ vtranz partē standū est re-
scripto habēri priorē datam ita q̄ in tpe huius
c. simpliciter stabit date 2 non presentationi: ho-
die dic vt plene dixi. s. e. c. i. ¶ Scōda regla q̄ scōz
rescriptū mētiōē faciēs de primo tollit primū:
secus si mētiōē nō facit. ¶ Tertia q̄ secūdū re-
scriptum nō tollit primū impetratum cū 2sensu
partiū nisi faciat mētiōē nō solum de primo s3
ēt de illo cōi cōsensu. Ex quo inferitur q̄ nō solū
fienda est mētio simpliciter de priorī rescripto s3
ēt de p̄mū notabili cla^b appōsita in eo. Ad hoc
qd̄ le. 2 no. in. c. ex literis. de dolo 2 cōtuma. ratio
est. Quia om̄e tacitū quo exp̄resso princeps nō
ita facile d̄disset l̄fas reddidit rescriptū surrepti-
tiū vt in. c. postulasti. 2 ibi no. j. c. Tertū autē est q̄
si p̄nceps sciūisset p̄mū rescriptū impetratū cōi
cōsensu p̄tiū nō dedisset scōm saltē ita faciliter:
q̄ nō d3 iudex dari ad petitionē alterius p̄tis.
vt in. l. obseruandū. ff. de iud. ¶ Item no. signi-
ficatū huius verbi cōtinuo^c, erigit enī vt nō fiat
t̄p̄s interuallū. nam ista ponūtur hic vt diuersa

In hoc tñ recurrēdū est ad arbitriū iudicis. arg. in. l. q. dicimus. z. l. ratū. ff. de sol. z in. c. q. ppter. j. de elec. in glo. ¶ Pro declaratione. c. z totius materie quero de tribus qñibus put tria sunt dicta. c. Prima qñtio nunqd scdm rescriptū non faciēs mētionē de primo impetrato super eadē cā ab aduersario sit ipso iure nullū. Scda qñtio nūquid faciēdo mētionē de pmo ipso iure tollat primū: ita q nō valeat pcessus postmodū explicatus p primū. Tertia qñtio nūquid iudex possit dari cōi cōsensu partiū: an vero possit deputari ad instātiā vni? dūtaxat. ¶ Circa pmā qñnez reperiunt tres opi. Lōpo. tenet q scdm sit ipso iure nullū. Et pro hoc optime facit ista litera cōdicit q secūde litere nō obtinēt alicui? roboris firmitatē: z cū loquat per verbūz presentis tps videtur q nullitas surgat ipso iure. Ad hoc qd no. glof. in regula in penīs. de reg. iu. lib. vi. z in. l. in criminali. C. de iurisd. om. iudi. Secunda opi. distinguunt inter impetratē ignoratē z sciētē. et hec fuit opi. Dama. Tertia opinio est fere cōis oīm doc. vt Inno. Hosti. Hof. z sequētū: qui hic oēs tenuerūt secūdū rescriptū non esse ipso iure nullum sed annullandū ope exceptiōis ita q p rescriptū datur iurisditio z si nō excipit valet pcessus secundi iudicis. Et licet multa dicant ad hāc opi. fundādā tñ hoc optime pbat in. c. si autē. z. c. plerūq. j. eo. ti. In qb? patet q si pm? impetrans dolo vel negligētia vti post posuit suo rescripto intra annū poterit cōueniri auctoritate scdi rescripti. Et sic scōz a principio nō fuit nullum: quia si fuisset nullum potuisset conualescere ex negligētia primi impetrantis: qz qd nullū est a pncipio tractu temporis nō cōualescit: vt i regula nō firmat tractu temporis de reg. iu. lib. vi. Et hodie iudicio meo vñ tex. apert? fm cōez intellectū. i. c. vt debet? de appel. vbi patet expresse q valet secūdū rescriptū z preualet primo si vigore illi? emanauit citatio. ¶ Et ex his inferi ad vnam cōclusionē generalē ad hāc materiā rescriptorū: qd in rescriptis impetratis ad lites surreptio non vitiat ipso iure sed opus est exceptiōe. ad hoc quod legitur z no. in. c. ad audiētā. h. j. e. Quod tñ videt limitandū fm opi. Inno. in. c. cū dilecta. j. e. vbi facit differētiā inter surreptionē z obreptionē: vt surreptio nō vitiet ipso iure: sed obreptio sic qd an sit verum ibi dicetur. ¶ Item limito nisi in eodem rescripto fiat: gratia: z accessorie detur iurisditio ad executionē gratie Nam tūc sicut ipso iure gratia annullatur ppter surreptionē ita z iudicis datio. ar. c. si super gratia. de offic. delega. lib. vi. Nam scire debes aliā cōclusionem in hac materia rescriptorū qd in rescriptis impetratis ad beneficia qualiācūq. sint bñficiā surreptio vitiat rescriptū z gratia z ipso facto: v in. c. ad audiētā. s. alleg. z in. c. cōstitutus. j. eo. z in. c. j. z. h. de fil. presoy. lib. vi. z hāc limitationem sentit Innoc. in. d. c. cōstitutus. j. eodem. z videtur per Jo. and. in. c. j. de lit. contesta. li. vi. Donec exemplum papa cōtulit titio ecclesiam sancti Laurēti z p executione gratie deputauit Sempronio executorē si surreptio interuenerit gratia est nulla ipso facto: z per consequens executoris deputatio cum veniat accessorie ad gratiā. Quid autem si iudex daretur separatim a gratia. dic vt de cam in. d. c. ad audiētā. Predicta limita vt habes tex. singularem in. c. si eo tempore. j. eo. tit. l. vi. vbi dicitur q si rescriptū cōtinet plures gratias surreptio circa vnā non vitiat alias: qd est bene notandum. Et ad istū tex. qui videt obreptionē cōclusioni dic q secūdū dicitur nullū in effectu. ¶ Nā id qd potest annullari b pot dī largi mō nullū: vt est bo. tex. in. l. si dari stipuler ff. de ver. ob. ¶ Sed circa predicta dubitat nūquid ad euacuandū scdm rescriptū sufficiat expere de surreptiōe licet nō appellet ob exceptionem reiectam p iudicem tacite vel expresse. Videtur primo q sufficiat sola exceptio: qz iudex procedendo ad vltiora venit cōtra ordinē iuris vt in. c. pastoralis. j. eo. Vbi datur forma qualis debet

Sebasti. Septa.
c **O**mne tacitū,
vide ad hoc tex.
singū. in. l. si. C. de
pct. impe. offe. q
vult qd fieri in
tuo illa clausu
la sup qua pnci
palr disputat q
est notā dū ad in
fringendas legi
timationes q res
scripta.

D **C**IAO ita facile.
add qd cogno
scitur ex stile cu
rie. vt dicit Lap.
alleg. xcix.

Cōtinuo. vide
no. 7 q̄ ibi dici. s.
in premio in ver.
rex pacific⁹. post
istū tex. iuncta gl.
in. c. accedētib⁹.
ō priui. faciat q̄
voluit Bar. in. l.
si qs ita. ff. de cō
di. 7 demon.

Adde q̄ etiā
ibi posui.

Oppe exceptio
nis. Adde But.
j. eo. ex tenore. 7
Arch. in. c. 7 si le
gibus. xxv. q. 8. 7
limita hac cōem
opi. duobus mo
dis de qb⁹ hic p
zūder.

Adde Fulg.
consil. xx. 2 Ro.
consil. cccxx.
Zacharias.

¶ Ad viciat ipso
inre. Ad tu ad
hoc Fel. in. c. sup
literis. col. xxiiij
ver. restringo se
cundo hoc dictu
isto titu. Lu. ro.
c. h. cccxxx. inci
pi. circa p. m. u.
z Bar. in. l. p. s. r.
ptione. C. h. z tra
ius. vel vti. pub

Sebasti. Sapia
Annulari.

ad hoc facit tex
in. l. i. in prin. in
cta expositione
Bald. in x. nul
la. ff. de offi. eius
cui man. est iuri
dictio.

In.c.pastora
lis vide istū ib
in.v.colū, ver.se
cundus casus.

Cōis opi ooc.
adde but. i. c. sup
lteris. i. xxiij. co.
7 Ange. in. l. ij. in
vi. col. ff. q. s. in
ius vo. nō ie. 7 se
li. in. c. suborta. in
uq. limita. ad re
gulā loquētē de
pcessu aduiterio
ra. de reg. iu. Cō
trariū xō videt
pbari in gl. xv.
pcessus. i. fi. in. c.
dispēdia. d. rescri
ptis. in. vi. 7 l. c. ij.
ver. quor. co. ti. 7
lib. 7 ytrobiq. d.
Ant. de bu. in. c. a
sup lris. in. xxiij.
co. ibi. sz aduerte
tu diceres. 7 mo.
in. l. i. q. ram. 2. l. iij.
col. ibi. tertio fal
lit. ff. de te. 7 in. c.
ij. de dilatio. post
3m. 7 alios ibi
dicas q. cōis opi
mo pcedit qū in
nsdictio erat ex
ceptiōe elidibilz
tūc bñ sufficit. d. i
tacita pnūtiatio,
3ua xō pcedūt
quando iurisdic
tio erat fundit?
nulla. 7 vide hic
per 3mo. l. xj. co.
Undecūq. no b
titia renocatiōis.
Uide istū l. c. au
dita. in pe. col. 7 i
c. ij. in xv. nouerit. c
d off. dele. 7 Ro.
d of. dele. dec. vi.
in nouis. 7 p 3o.
an. i. reg. eū q. 7 p
Cal. cōsil. iij. i. ti.
de offi. dele. 7 gl.
in x. sciuisti. 7 e.
c. cum cōtingat.
Misi excipiat.
vid hic Lar. p. c.
cū dilecti. in fi. de
ele. 7 p. c. sollicitu
dinē. j. de ap. 7 p
3mo. h. i. vij. col.
Adotuppuo. d
ad bu. 7 do. hic
7 p istū l. c. audi
ta. in pe. co. de re
fū. spo. p. c. fiduo.
cū gl. in xv. cogno
uerit. de ap. 7 p. l.
iudiciū soluit. ff.
de iu. p 3m. 3o.
delig. 7 Card. 7
ibi mo. i. xij. co.
in. c. pastor. alis. 7
do. hic. 7 facit. c.
fi. d off. dle. vbi cō
sensus partiū nō
mutat ordinē re
scripti datū a pa
pa nō intuitu p
tiū. 7 vide 3mo. i. e
c. cū ptingat. x
sus fi. 7 p moder.
hic in xviij. col. iij.
in ver. pma rescri

debeat procedi cū de p̄ualiditate pluriū rescri-
ptorum dubitat. Inno. ⁊ Composit. tenēt insti⁹
⁊ securius esse vt appellet si iudex nō vult admit-
tere exceptionē. Nec ob. q̄ dixi q̄ subuersio ordi-
nis vitiat processum: quia illud p̄cedit in ordie
substantifico. vt. no. ij. q. ij. in summa. ¶ Jo. d. lig.
distinguit q̄ aut primus impetrās excipit coras
secundo ⁊ nihilominus procedit coram eo: ⁊ tūc
tenet p̄cessus. Aut excipit ⁊ petit vt arbitri eli-
gant fm tenorē. ē. pastoralis. j. eo. nec ampli⁹ cō
parēt corā iudice ⁊ nō tenet p̄cessus secūdi iudi-
cis. ⁊ Moderniores simpliciter sequuntur primū
dictum: quia paria sunt nō excipere vel excipere
⁊ a reiectione nō appellare. vt in. c. cū dilect⁹. de
elec. ⁊ in. c. ex parte. ij. de app. vide gl. i. cle. vnica.
de dolo ⁊ p̄tu. ¶ Ego sic distinguē p̄ cōcordia
op. q̄ aut agitur de surreptione vnus rescripti.
q̄ nullū aliud apparet impetratū: ⁊ tūc p̄cedit
cōis opi. doc. ⁊ vt nō sufficiat excipere nisi appel-
letur. rō q̄ iudex delegat⁹ p̄r cognoscere an sua
sit iurisdicctio. vt in. c. sup̄ literis. j. eo. An si inter
loquis tacite vel exp̄sse ⁊ nō appellent illa inter
locutoria v3 ⁊ trāsīt in rē iudicatā. vt. d. c. cū di-
lectus. Aut agitur de p̄ualiditate pluriū rescri-
ptorum: ⁊ tunc dico sufficere q̄ prius impetrās
compareat corā secūdis iudicib⁹: ⁊ excipiat de
primo rescripto ⁊ petat arbitros eligi si dubitat.
Et ratio est q̄a hoc casu nec primi nec secūdi iu-
dices habent p̄ se potestātē cognoscēdi. iō non
possunt exceptionē reicere. vñ tut⁹ est excipiēs
si protestatur q̄ nō intendit comparere corā eis
sed procedere scōm. c. pastoralis. j. ¶ Venio
ad scōam questionē nunquid secundū rescriptū
faciēs mētionē de primo tollat primū ipso facto.
⁊ in hoc Jo. an. recitat hic in diuersis apostillis
duas opi. Prima est opi. Hoffre. q̄ tenuit rescri-
ptum primū ipso iure reuocari: ita q̄ processus
primi iudicis est null⁹ dūmodo habuerit vnde
cūq̄ notitiā reuocatiōis b. arg. in. c. ex literis. de
offi. deleg. facit. c. si duobus. de app. Et optime
facit iste tex. dum per verba presentis temporis
dicit q̄ exēpta est causa a iudicio priorū. Scōa
est opi. Compo. tenentis q̄ nisi excipiat⁹ corā
primo iudice de reuocatione valet processus: q̄
cū reuocatio sit facta ad instātiā alterius partis
potuit illa pars suis literis renuntiare. arg. in. c.
ad apostolicā. de reg. Et p̄cedendo corā primo
iudice videt⁹ tacite renūciare. ar. in. c. gratū. de of-
fi. delega. ¶ Inno. prolize tractat hanc materiā
in. c. j. de concess. preben. lib. vi. ⁊ aliquid in. c. cum
contingat. j. eod. ⁊ refert varias opi. adeo q̄d vix
firmat pedes: videtur enim primo distinguere an
motu p̄prio fiat reuocatio an ad instātiā. ¶ Itē
videtur distinguere inter directam reuocationē
⁊ indirectā. Item an primus iudex sciuerit reuo-
cationē an ignorauerit. ⁊ vide ibi latius Jo. an.
do. Anto. dicit hic se nō facere differentiā respe-
ctu reuocationis an motu proprio an ad instā-
tiam fiat: ⁊ an directe vel indirecte fiat. sed cōclu-
dit quod respectu tertij turbantis iurisdictionē
reuocatio habet vires suas ipso facto. Ad hoc
allegat Inno. in. c. ex literis. de offi. dele. Respe-
ctu p̄tū distinguat q̄ aut facta est reuocatio mo-
tu p̄prio principis: ⁊ tūc ipso iure fit reuocatio:
⁊ habet vim a tpe notitiē ipsi⁹ reuocatiōis qua
litercūq̄ ad iudicē reuocatū peruenerit notitia
ipsius. alle. c. audita. de resti. spo. Si autē est facta
ad instātiā: tūc reuocatio fit ipso iure: s̄ habet
vim a tpe exceptionis proponende per partem
impetratē. Quia cū hoc casu ad vtilitatē partis
fuerit facta reuocatio d3 ipsa pars animū suum
detegere q̄d velit vti illis literis reuocatoz ijs: ⁊
hec oīa vident de mēte Inno. p̄ter primū in. d.
c. j. s̄ vario modo loquat⁹. ¶ Ego aliter soleo di-
cere q̄ aut princeps i reuocatiōe apposuit clau-
sulā decreti⁹ vel alia vba p̄ q̄ appareat principē
velle reuocare ex tūc quicqd fuerit agitatū p̄ pri-
mos iudices. Et tūc dico q̄ p̄cessus ipso iure est
null⁹ etiā data ignorantia iudicis: vt si princeps
dicit reuocamus cōmissionē tali p̄ nos factam:

2 decernit irritū z inane quicqd exnūc fuerit agi
 tatum vigore illi? cōmissionis certe in hīs termi
 nis z similib? nemo requirat notitiā reuocatio
 nis. Et ad hoc facit tex. in. d. c. j. z sentit ibi Inn.
 nec distinguo in hoc an reuocatio sit facta mo
 tu pprio an ad instātiā. Aut reuocatio est facta
 simpliciter z tūc aut nulla habet notitiā reuoca
 tionis: z tūc t3 pcessus primi iudicis tam cōtra
 partē q̄ contra tertiū turbantē: vt in. c. audita.
 prealle. quod sic debet intelligi: vt in. c. ex literis
 de offi. deleg. Aut orta est ambiguitas de reuo
 catione vt q̄ vtriqz iudices pcedūt vel hinc inde
 de excipit. Et tūc an valeat pcessus primi 3 ter
 tiū turbantē? dico hoc p̄dere ex validitate re
 uocationis: nam non tenebit pcessus si reuoca
 tio v3 z iste est pprius casus. c. ex literis. de of. de
 leg. z hoc ē sentit hic Innocētius. ¶ Aut q̄ri
 tur de pcessu primi inter partes z tūc si ex nulli
 tate actus nō infertur alicui p̄iudiciū nō t3 q̄sit
 a iudice reuocato. ad hoc dictū. c. i. vbi d̄r q̄ si pa
 pa indultit vni qd nō possit ab ep̄o ex cōmunica
 ri nō v3 ex cōcācio lata ab ep̄o ē si ignoraret pri
 uilegiū: vt est ibi tex. no. ¶ Aut infertur p̄iudiciū
 ex nullitate vt q̄ processum est inter par
 tes z graue esset qd pcessus esset nullus? magis
 si testes essent mortui: tūc serua distinctionē. d.
 ¶ Intro. quā vt dixi sentit Inn. in. d. c. j. ¶ Quo
 ad tertiū vtrū iudex delegat? debeat deputari
 ad instātiā vtriusqz partis. hīsta decreta. facit p
 z cōtra. Mā in principio iudex fuit deputat? ad
 instātiā vnius partis tm̄. In si. vero loquit q̄n
 fuit deputatus cōi cōsensu. Sed cōclude sic q̄
 aut vtraqz ps est p̄sens corāsupiore z nō d3 supe
 rior dare iudicē ad petitionē vni? vt est bo. tex.
 in. l. obseruādū. ff. de iudi. Aut vna ps est absens
 z alia est p̄sens. Et tūc d̄ stylo curie est vt det iu
 dex ad petitionē vnius partis salua alteri parti
 facultate recusandi iudicē ex cā rōnabili: vt in. c.
 cām q̄. n. z. c. insinuāte. de offi. dele. Et si petit p̄
 sens apponi aliquā clausulā in p̄iudiciū absens
 tis de stylo curie est vt si aduersari? d̄r esse in cu
 ria vt fiat citatio saltē p edictū ḡniale: vt notant
 doc. in. c. cū olim. j. de re in. z ibi bo. tex. Aut vtra
 qz pars est p̄sens: s3 nō cōcordāt inuicem z cōis
 stylus est vt quelibet pars eligat vnū z curia ter
 tiū z hoc no. gl. in. d. l. obseruādū. ¶ In gl. in
 ver. exempta. ibi: per d̄t ad tps p ex cōcāctionez.
 hoc verū si excommunicatio supuenit post impe
 trationē rescrip. sed si tēpore impetrationis im
 petrans erat ex cōmunicatus rescriptū est nullū
 imperpetuum: vt in. c. j. de rescript. lib. vi. z mul
 tos alios casus in quibus perditur rescriptam
 enumerāt hic doc. sed nō op3 hinc insistere: quia
 hoc facile est colligere scōm cōtingentias facti.
 ¶ Filius sacerdotis natus in sacerdotio prua
 tur ab ecclesia nec succedit in ecclesia paterna
 etiam si esset legitimus.
 ¶ Alternatiua verificat in aduentu vnius partis
 si est affirmatiue concepta. si vero negatiue tunc
 requiritur neutrum esse.
 ¶ Argumētū a simili v3: z sufficit dare vnū simile.
 ¶ Alternatiua p quas dictiones inducitur.
 Sen: siue: iste dictiōes nō semper inducūt alter
 natiuam sed aliquando copulatiuam.
 ¶ Pena posita alternatiue, a quo d3 eligit: z si cō
 suetudo fuit q̄ semp iponat vna pena, an pote
 rit alia imponi non ob. consuetudine.

¶ Alter ceteras. Ex di
ue narratis in rescripto sufficit im
trāti alterū probare. Vel clarū sic. Si
at in rescripto de duob⁹ inqri alter na
tū effectū cōsequēdum sufficit alterū
rimo ponitur consultatio. Secundo
bi: hinc. ¶ **Casus literalis.** Ecce pa
aliqua sub diuisione quorū vni est
ū falsum hoc mō. si 2luterit qd talis
erdoris 7 in sacerdotio genitus q p
eclesia ministravit, vel q illicitē & cu
in ecclesiā qd iustus fuerit exequaris.

Prio mag.
Clausula de
 cre. tñs istū. i. c.
 audita. i. pe. co. d
 rest. spo. do. i. d. c.
 j. s. ex pte. i. pe. co.
 hic alle. z no. i. c.
 pe. de p̄bē. i. vj. z
 i. c. s̄eo tpe. d̄ele.
 e. li. z. c. dūdū. i. h̄.
 col. ibi. z idē de p̄
 bē. e. li. gl. i. x. ar.
 tētari. in cle. j. dē
 cōces. p̄b. cū alijs
 si. alle. hic p̄ mo.
 cū limitatiōib?
 datis per eos.
Contra tertiū.
 Tñs istū in. c. ex
 literis. z bur. ibi
 ad fi. z Lōpo. ibi
 in. h̄. col. z in. d. c.
 audita. in pe. col.
 Sebast. Sapia.
Effet nullus.
 Sed h̄ hāc opti
 nōnē q̄ scōz nō
 tollit p̄mū ip̄so
 inre v̄f. tē. i. c. pa
 storalis. s. j. in. x.
 penit? enervat.
 j. e. pōderādo x
 bñ penit? qd̄ de
 notat ip̄o iure v̄
 not. Semi. in. c. j.
 de rest. spo. in. vj.
Eld instantiā
 v̄riusq̄ ptis. vi.
 de Fel. in. c. cum
 olim. d̄ re tu. i. ad
 di. inci. nō opz re
 gulariter i. impe
 tratione. zpau. d̄
 ca. cōsll. h̄. z Car.
 p̄. xxvj. in de iur.
 in cā quondā ex
 cellētissimi legū
 doc. z Richa. in
 iñ. di. xxij. q. ix.
 ar. iñ. z Card. hic
 q̄ q̄ obtēto dele
 gato de cōi. p̄sen
 su litgat corā or
 dinario d̄z in ex
 p̄sis d̄dēnari p̄
 stū tē. z v̄id̄ Jo.
 in. i. spe. de reser.
 s̄enta. s. rōe q̄q̄
 per. itē qd̄ nō fiat
 nēctio: q̄ si curia
 dat tertiū iudicē
 d̄ d̄z cōmissuz d̄
 d̄i consensu.

Panormitanus super Prima parte primi.

a **S**ebasti. Sapi. **C** Sacerdotis. Vide tex. in. c. cenomanenses. lvi. di. qui appellat simpliciter filium sacerdotis illi qui natus est in sacerdotio.

b **I**n personam. Jo. and. Adde Maria. in. c. veniens. in. q. not. de accu. z Imo. hic. adde quod voluit Bal. in. l. qui. c. de incest. nu. z gl. in. c. si. de clade. despo. z ibi Car. z Bal. in. l. ea qua. in. vij. col. ibi. z scias. C. de fideicommissis.

c **Q**uid sit filius sacerdotis. sentiunt hic doct. natum ante sacerdotium a posse vocari filium sacerdotis. ut p b batur in. c. ad extirpendas hic al leg. per quez tex. dicit Alber. in. i. pte statu. q. clxij. fuisse decisum q nat ante adeptu regnu dicit pri mogenit regis de quo gloss. in. c. iam itaq. in. x. reatum. i. qd. i. in l. imperialis. s. as illud. in ver. nati sunt. C. d. nup. z tex. cum glossa in. l. q. s. in filijs. in. x. pertinet. ff. d. decurio nib. z in. l. senatoris filium. in versicul. d nec interest. ff. de fena. z in. l. si fena tores. C. d. digni. 2 lib. xij. cu multis alijs. z dicit Jo. and. post Hosti. i dicto. c. veniens. quod ex hoc videt probari que esse filium sacerdotis. zacharias.

d **A**dde tu iter 3 minis huius que stidus felini hic colum. q. qui ad hoc allegat. c. ad extirpendas. de fil. p. byt. faciunt ad hoc nota. per Franc. de are. singula. suo. l. incipien. vide pulchram questionem. no. Jaco. rebus. z Ange. in. l. privilegio. z ibi in addi. ad eum. C. de decur. lib. xj.

e **D**istinctio seu alternative. de distinctiva vide hic plene p moder. Adde Bal. consi. cxi. j. lib. Old. consi. cccij. vbi de natura alternative. do. de rot. decisio. cccclxxvi. in antiquis. in tit. de referi. vbi dicit q valet com. sio obtenta propter causas quarum alique sunt vere alique false per allegata hic.

f **U**num exemplum. Vide tex. in. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aquil. Subdicere exempla. Facit illud philosophi. i. posteri. exempla posita sunt non ut ita sint: sed ut facilius aliquid addiscatur.

g **A**el. Adde Rapha. cuma. consi. cxxij. z cxxvj. vbi dicit q dictione vel: prolata a lege resoluitur in coniunctam. Ro. con. lxxxiij. Anto. Francis. Circa hoc de dictione vel: dicas q qn ea sequitur dictio correctiva. exponit pro imo. ut no. per do. in. c. cu decore. de vi. z hone. cleri. qn vero additur dictioni: saltem. denotat denuntiationem ut in. c. statutum. s. cu vero. de referi. li. vi. z de materia h. v. dictionis nisi. vide do. Card. in. c. pe. de dona. inter virum z vxor. vbi dicit q est dictione alternative ordinis qn adiungit dictioni: salt. z vide q habetur in. c. madato. de preben. lib. vi. z vide no. p Bart. in. l. inter. in. s. officiu. ff. de aqua plu. arcen. z in. l. si is qui duceta. in. s. si. de reb. du. z vide gl. in. l. leges sacratissime. C. d. legi. qnq. tñ stat expositiue z ponit p idem: ut in. l. pe. i. s. nullo tñ. C. de iureiu. qnq. etia stat copulatiue z exponitur pro xiv in. c. vendentes. j. q. ij. in. l. in autem. in. s. si per filium. ff. de rei vendi. z in. l. sepe. ff. de ver. sig. z vide gl. in. c. cumana. de elec. z vide Jo. an. in. c. decet. de immu. eccle. li. vi. Et adde q hec dictio est distinctiva regulariter vel alternative iducens obscuritatem z ambiguitatem. ut in. l. p. ror. edixit. s. qd aut. ff. de inu. z in. l. vbi aut. in. s. qui. ff. de ver. ob. z vide gl. in. s. curare. in. s. de actio. z vide Bart. in. l. stipulationes no diuiduntur. in vlti. q. ff. de ver. signi. Et de dictione seu. de qua hic etiam sit mentio. vide glo. z doc. in. c. bone. el. j. de postula. prela. in gl.

fi. z vide Bar. in. l. j. C. de nauicu. li. x. z adde qd regulariter hec dictio stat ampliatue. ut in. l. si quis ita legauerit vxori. ff. de aur. z ar. le. z in l. quintus. in. s. si. eo. titu. adeo qd dixerit Bal. in. l. pe. C. de ver. signifi. post gl. ibi q si testator legat pecunia quam habet perusij seu padue vtraq. pecunia venit in legato qd dicit esse nouum dictum z menti tenendum. z vide etiam Jo. and. in. c. licet. in ver. excessus. de offi. vica. lib. vi. z in c. cum nullus. in j. z. s. respo. de tempo. ordi. eo. li. z vide omnino Bar. in dicta. l. si is qui duceta. i. s. vtrum. ff. de rebus dub. z vide Archi. in. c. j. de fil. p. by. li. vi. et vide Ly. in. l. cōnēcula. C. d. episcopis z cleri. et do. Car. in. c. j. i. s. porro. s. summa. trini. z i. cle. j. de vita z ho. cle. Sen. z siue. ad de Bar. in. l. j. x. quero qd de cōiunctione. ff. de cōdi. in deb. z in. l. si ita. ff. de auro. z arg. lega. z in. l. si is qui. in. s. vtrū. in. vj. oppo. ff. de re. du. Ly. z bal. in. l. cū quidā. C. de ver. signi. glo. in. c. iij. ad fi. d. postula. plato. Archidia. in. c. generale. de ele. in. vj. z in ca. j. de statu regu. eodē lib. z in. c. statutum. s. cum vero. de rescrip. eodē libro.

z in. c. romana. s. cum autem. de appella. eodem libro. z in. c. ego Ludo uicus. lxiij. diffinc. Card. in. clemen. j. s. porro. de summa trinita. Bal. in. c. primo. in. h. columna. in fine. de iudi. Innocē. z Jo. an. in. c. j. de lit. cōtesta. in. vj. gl. in. c. in primis. in versicu. nota. s. questione. j. Do. mi. in. c. licet. in. h. colum. de officio vica. in. vj. z in dicto. c. generali. in penulti. columna. z in dicto. c. romana. in principio. z in. c. a. de ius. v. di. stinctio. glo. in. l. ea tamen adiectio. ff. de legatis tertio. Bar. in. l. cum quis decedēs. s. fina. vbi opti. tex. de legatis tertio. z in rub. ff. de interd. z gloss. in versicu. insulam. in clemen. s. de vita z hone. cleri. Jo. an. and. z Hosti. in cap. ex parte. lo. iij. de restitutio. spoli. Tho. fassoli. du bio. xvj. do. in. c. j. de iuramē. calum. lib. vi. quibus locis reperies q ali quando augent. aliquando exponunt. aliquando copulant secundū subiectam materiam.

Adde tu de dictione seu. Ro. consi. clxxij. Alex. consi. cxcij. Gal. con si. v. de dictione siue. vide Ro. consi. cxcij. zacharias. Adde q istud consi. Alex. est vo. s. z inci. viso themate suprascripto. ad idē est consi. Pan. de ca. nu. cccxxij. inci. in Lhristi no mine dicendum est dictam hereditatem. z Pet. de anch. consi. liij. inci. pro fratribus defuncti.

i **S**ebasti. Sapi. **D**ictione seu. Vide do. And. sicu. in. consi. cxxij. scripsit psalmi. col. vi. in. h. volu. vbi concludit allegando plures autoritates q dictione seu. aut ponitur inter res z stat copulatiue: aut inter personas z stat distinctiue. vide etia Franc. cremē. in. sing. lviij. lego di gestum. vbi dicit q si lego digestū seu infortiatum vtrūq. debetur. al legat tex. duos quos dicit ad hoc singulares vcz tex. i. l. si ita. ff. de an ro z argē. leg. in. l. cum quis decedēs. s. si. ff. de leg. iij. z de hac dictione seu. vide p Alex. in consi. l. inci. in causa z lite. col. iij. in. v. vol. z in consi. lxxvij. an arbitrator. co. j. eo. volu. z in consi. cxxij. an si quis est immu nis. eodem volumine.

k **C**ui datur optio. Adde glo. xxi. questione. ii. in summa. z glos in. c. sicut dignum. in versiculo quinquennio. de homici. z ibi Ana. in. x. colum. Imo. in. c. cum omnes. in. xij. colum. ibi in glos. penul in fine. s. nature.

tit. proxi. istum post hosti. in. c. h. de cohabi. cleri. 7 mu. 7 in. c. sicut. eo. tit. 7 in. c. at si clerici. in. pun. in. xx. colum. de iudi. 7 in. c. ad apostolicā. super gl. j. de regu. Bal. in. l. cunctos populos. in. lec. in. ix. col. in. vers. vi. oppo. C. de summa tri. 7 in. l. data. in. vñ. colū. C. qui accusa. nō pos. Ang. in. l. nunq̄ plura. ff. de priua. delic. Sal. in. l. q̄cuq̄. C. de ser. fugi. Do. in. c. j. i. h. co. de here. 7 in. c. de causis. i. v. col. de offi. dele. Ange. are. 7 alio. in. maleficiis. fo. ex. viñ. Hosti. Joā. and. Do. in. c. si. de offi. vica. De. de ancha. in. d. c. 8 causis. facit. l. j. C. de his q̄ latro nes occu. ibi sup plicio aut facul tatus qualitate. 7 vide oīno istuz in. c. prout. in. vñ. col. in. ver. ex p̄di ctis etiā collige. de do. 7 cōtu. vbi dicit q̄ qñ mul ta remedia a iu re introducunt alternatiue: 7 x ba non cōcernāt partē sed iudicē nihilomin⁹ ex q̄ concernunt vtili tatem priuatam optio eligēdi al terū nō dāt iudi ci s̄ parti qd̄ in glr̄ notandū pro limitatiōe dicta rum gloss. 7 d. l. quicunq̄. 7 eius quod not. Bar. l. j. de effra. Ad de late Lepol. in rep. d. l. quicunq̄. 7 Are. in tra. ma leficiorum. in. gl. q̄s si nō soluerit.

a **Q**uod nō. Adō tu Fran. are. 25. lxxix. qui cōsu luit dñum etiāz inuito crimino so 7 ibi dicit qd̄ bar. ita cōsultit. 7 Sebast. Sapia.

b **I**lli parere. vi de ad istū tex. qd̄ dicit Bal. in. 25. xliij. dñs ballar dinus in. j. volu. vbi cōcludit q̄ li tere p̄ncipis nō sunt semp exe quēde seu p̄ncipi est rescribēdū. vide etiā qd̄ not. d. Abb. c. eā te. in. iñ. not. j. eod. 7 idē Abb. in. c. ac cepim⁹. in. iñ. no. vers. ego. j. de fi de instru.

c **P**otest non parere. Adō gl. in. x. nunciās in s̄. deinde compe tens. in. aut. de manda. prin. quam all. Bald. 7 Imol. hic in gloss. in. l. puniri. C. si contra ius. 7 ibi Bald. per eundem in. c. cum teneamur. de prebēdis. in. apostil. ad Innocen. 7 facit gl. iñ. in. l. quoniam. la. ij. C. de

natiue per legē vel statutū vt si dicat suspendat vel excoiceat vel puniat in mille florenis aut am putet sibi pes vel qd̄ simile. Et de hoc hēs tres gl. notabiles 7 forte plures. sed de his tribus in presenti recolo vnam in. c. sicut. j. de iude. Aliam in. c. crapula. de vi. 7 hon. cle. tertiā. i. c. fraternita tis. xxxij. di. Que cōiter 7 absolute dicūt q̄ op tio dāt iudici. vnde pōt imponere iudex quā pe nam ex illis vult. Sed in cōtrariū facit. l. q̄cuq̄. C. de ser. fugitiuis. 7 quod ibi not. vbi optio dāt reo. Sed pro cōcordia distigue post Ly. 7 post Bar. in. l. j. ff. de effractoribus. q̄ aut verba altera natue dirigunt ad iudicē: 7 tunc habet eligere: vt puta si dicatur puniat cū iudex tali vel tali pe na ad hoc. l. si fugitiui. C. de ser. fugi. Aut vba di rigunt in reum vt quia dicitur soluat centū vel recedat a ciuitate: 7 tūc optio datur sibi. 7 ita lo quitur. d. l. quicunq̄. Aut verba sunt impersona liter plata vel aliter dubitatur. Et tunc Barto. dicit se dubitare. videt tñ inclinare vt optio des tur reo vt sic eligatur pars mitior. arg. l. interp̄ tatione. ff. de penis. 7 regula odia. de reg. iur. li. vi. Cōtrariū in hoc vltimo arbitror esse verū. Nam iura nostra canonica superius allegata cō muniter loquunt impersonaliter 7 tñ glo. cōiter sentiūt vt optio des iudici. Et vltra auctoritatē gl. nostrarū probatur in. c. quoniam. in. fi. vt lit. nō cōtest. 7 per. l. querenti. de ver. signi. Nam regula riter iudex tāq̄ legis minister habet eligere 7 im ponere penā s̄m circūstantiā loci t̄pis 7 persone. vt in. l. respiciēdum. 7 in. l. aut facta. in. fi. ff. de pe. Itē reus semp eligeret mitiorē penā: 7 sic quasi frustraret alternatiua legis. Predicta tñ limi ta singulariter nisi vna pena esset trāslata in aliā: quia tunc iudex nō haberet amplius electionē. pone exēplū quotidianū. Dicit statutū vel snia iudicis q̄ p̄ tali delicto reus soluat mille 7 si nō soluerit intra. x. dies amputetur sibi pes. querit vtrū post lapsum decē dierū possit iudex exequi penam in bonis istius criminosi. Et dicendū q̄ non: q̄ per lapsum. x. dierum pena pecuniaria fuit trāslata in corporalem. 7 dicit Bart. se con suluisse in. q. facti. vbi hoc ponit in. l. cū duob⁹. in. s̄. idē respondit. el. ij. ff. pro socio. 7 facit ibi tex⁹ cum alijs iuribus ibidem alle. 7 hoc bene nota. Item quod. s̄. dixi. q̄ si verba diriguntur in reū ipse habeat electionē. limito. Quādo verba di riguntur in eū actiue: vt in exemplo prealle. sec⁹ puto si passine. exēplū. dicit statutū patriā pe nā istā vel illā. 7 de hoc alle. bo. tex. iuncta glo. in. c. sicut. prealle. Itē dubio si cōsuetudo habet ab olim vt imponat p̄cise altera pena: vt puta si dicat statutum q̄ puniatur pena pecuniaria vel corporali. Tamen semper est obseruatū vt im po natur pena pecuniaria nunq̄ ex hoc sit iuducta cōsuetudo vt iudex non habeat optionem s̄ de beat seruare cōsuetudinē. De equitate bñ videt q̄ cōsuetudo sit obseruāda. ar. in. l. hodie. iuncta gl. ij. ff. de penis. vbi dicit in impositionē pene q̄ iudex nō debeat venire cōtra cōsuetudinē. q̄ no. Sed de subtilitate posset argui in contrariū. nā in his q̄ sunt mere facultatis ex obseruatiā vni⁹ nō est iuducta cōsuetudo. nā forte semp placuit iudici eligere alterā penā ex quo nihil est actum s̄ legē. Ergo nō est iuducta cōsuetudo legis dero gatiua vel abrogatiua. ad hoc qd̄ not. in. l. ij. C. q̄ sit lon. cōsue. p̄ Ly. 7 dixi in. c. ex parte astēsis. de cōces. p̄ben. facit quod no. in. c. Joannes. de cle. coniu. Quid autē in alijs alternatiuis vt si le gatum est alternatiuū: vt in s̄ctibus. dic vt not.

app. 7 tex. in. c. si. de cle. nō res. 7 gl. in. c. sacerdotes. ij. q. vñ. quē tēperat. iste in. c. cum non liceat. de prescrip. 7 Barto. in. trac. de rep̄els. q. vi. 7 Bal. in. l. si. in. j. col. C. de sen. rescin. nō pos. De. de ancha. 25. cccvñ. nisi legibus 7 canonibus. Bal. s̄. in. proe. in. iñ. col. Petr. de ancha. consil. cccxcj. premitto pro clariori. 7 cōsi. cccxxv. per p̄dicta subtilitate. ad fi.

in. d. regula in alternatiuis 7c. 7 per bar. i. l. lucio titio. ff. de leg. ij. 7 in. d. s̄. vtrum.

- 1 **R**escriptū p̄ncipis qd̄ vñ ab honestate de uiare non tenet subditus immediate mandare executioni: s̄ d̄ expectare scōam iussione.
- 2 **R**escriptū deuans ab honestate cōtinēs nō ob seruanti excoicationē incurrēdā ipso facto an sit immediate mandandum executioni. Scādalum magnum vbi cunq̄ timetur si mada tur executioni rescriptum p̄ncipis non est finē da talis executio.
- 3 **P**apa rescribens pro notorie idigno: an sit obe diendum ei. Papa non habet potestatem peccandi.
- 4 **R**atio an sit reddenda de omnibus rebus.
- 5 **P**riniceps pōt precipere subdito i his q̄ spectāt ad officium suū: 7 nō exproimēdo cām precepti.

S quando. Is ad quē re scriptū pape dirigit d̄ illi parere vñ causam ratio nabile assignare quare parere nō po test. Et primo ponitur dictū. scōo alternatiue in struit ibi: qualitate. tertio alterius p̄tis alterna tiue rō: ibi: q̄. Casus literalis. Ecce aliq̄s ha bēs bñficia iheranit literas cōtra archiep̄m ra uennancen. sup obtinēdo bñficio in ecclesia ranē nateñ. tacito d̄ bñficiis suis. archiep̄s multū fuit p̄turbat⁹ qd̄ papa scribebat p̄ habēte sufficiētē beneficiū 7 sup hoc rescribit pape. Rescribit pa pa sibi dicens. frater si aliqñ dirigimus tibi scri pta nostra q̄ am mū tuū exasperare videntur tur bari non debes nec moneri: sed debes considera re qualitatem negotij pro quo scribimus diligē ter: 7 aut mandatū diligenter adimpleas aut p literas tuas cām rationabile ostēdas qualiter il lud adimplere nō possis: q̄ nos patiēter sustine bimus si nō feceris qd̄ p̄uaa nobis fuit insinua tione suggestū. Ber. Not. i. qd̄ ex iniusticia seu mādato iniusto de facili quis exasperatur 7 tur bat. Not. ij. quod vbi preceptū p̄ncipis vel su perioris p̄ia fronte deniat ab honestate nō tene tur subdit⁹ immediate parere: s̄ pōt allegare q̄ re parare non debeat. Nec ex ista dilatiōe d̄ p̄nc eps turbari. 7 ex hoc tex. notabiliter colligit q̄ officialis vel alius cui p̄nceps p literas suas ali quid mādāt pōt nō parere 7 rescribere p̄ncipi 7 expectare secundam missionem quia qñq̄ p̄nc eps p minimā importunitatē vel p surreptionē vel nimiam occupationem cōcedit non concedē da. Sed circa p̄dicta dubitatur quid si prin ceps mandat sub certa pena: puta excoicationis quā incurrat ipso facto si non paruerit: nunquid potest mādatus differre 7 spectare secūdā ius sionem modo predicto: fuit alias in facto 7 vario mō fuit cōsultū. sed certe si p executionem mada ti timeat maximū scandaluz vel aliter dubitat de mēte p̄ncipis licite potest mādatus nō exe qui 7 rescribere p̄ncipi: q̄ hoc facit authorita te legis vt hic. 7 in aut. vt nul. iu. 7 ad p̄dicta alle go no. dictum Innoc. in. c. inquisitioni. de sen ten. excom. vbi dicit quod si mandatū pape cōti net heresim vel vehemēter presumit statū eccle sie perturbari vel alia mala ventura non d̄ sub dit⁹ parere q̄ debet obuiare malo 7 nō adiunare qd̄ dictuz semper tene mēti. Ex quo inferitur qd̄ si p̄nceps mādāt aliquid ex cuius executiōe presumitur scandalū venire in ciuitate nō de be ret subditus parere. Item dic q̄ si p̄nceps mā dat aliquid contra dēum est obediendū sibi. vt i c. si domin⁹. 7c. iulianus. 7 in. c. qui resistit. xj. qd̄.

nam concupiscentiam. numero. 2. in apostil. in. vers. peccat. eodē titu lo. plene per Jaco. reb. in. l. prohibitum. num. 1. 7 in addi. ad ipsam. C. de iure fis. lib. x.

Car. consil. cyleij. dominus noster papa. ad fi. 7 con si. cv. quesitū sepe fuit. 7 Jo. de lig. in. c. ad apostoli cam. in. ij. col. de reg. i. c. ad hono rem. de au. 7 vsu pal. Hosti. 7 ibi istū i. c. p̄posuit. de p̄ces. p̄ben. in vlti. colū. Bal. in. c. h. ad fi. s̄. eo. pa ridē de p̄teco in lib. d̄ syndicatū. fo. xxxij. Joā. d̄ lig. in. c. sententiā in fin. ne cleri. vel mo. Car. 25. cxi. sanctissimus do minus noster 7c. per istū i. c. cū te neamur. de pre ben.

Innocē. in. c. inquisitioni. dicā plene pro illo. di cto in. c. cū adeo. j. eod.

Adde Bald. consilio. cccix. ij. li. vbi dicit quod executor cui re scriptū fuit vt sen tentiam exequa tur pōt non exe qui si cognoscit illam nullam et rescribere p̄ncipi. Si tamen du bitatur an prece ptum superioris sit iustum est exe quendum. xxiij. questio. i. qui cul patur. Rom. cō sil. lix.

Pertubari. Adde Ro. cōsi. xlv.

Contra deuz. Adde quod nec obediendū est si timetur infamia vel mors. vt not. late Old. consil. xcij. zacharias.

Adde Fel. in. c. si quando. col. ij. versicu. sed nū quid poterit. de rescrip. istum in. c. cūz teneamur. de p̄bē. dixi post addentes in. c. fir miter. s̄. vna vez ro. in. versicu. vni ca est ecclesia. nu mero. j. de consti tu. 7 in addit. ca.

Panormitanus super Bz na parte primi:

a Pro notorie indigno. Vide Jmo. i. c. significavit. hic alit. et ibi Jo. andr. but. et Do. in. c. veniens. de fil. pby. licet aliter ibi Hostie. et vide doct. in. l. quidam consulebat. ff. de re iudi. Ana. in. c. ij. de schisma. Ro. in. c. ost. c. v. in casu. et Butr. in. pe. decre. in. vij. col. ibi est igitur consensus: p. adoder. hic in. vij. col. ver. considera. ij. Et quid de inferiore a papa p. mouente scieter indignu vide pe trum de anch. in. clem. j. de eta. et 3 quali. in. vlt. no. et a gl. penul. in. c. ad apostolica. d. re. et glo. i. in. c. tales. xxiij. di. et gl. in. l. qui cu vno. in. pn. cip. in. ver. tempo ralis. in. ff. d. re mili. **b** Adde tu old. late c. ccc. x. v. vsq. ad. ccc. x. xij. Anto. Francif. **c** Adde ad hoc de p. mouente in dignum q. plas tus p. mouens in dignum tenet ec clesie quam lesit ex tali promotio ne ad iteresse ad instar magistra tus qui dedit tu tori minus ideo neum pupillo q. b sibi tenet ad in teresse. vt i. l. i. in. s. nuc tractem. ff. de tutel. et ra tio. dist. 2. in. l. j. et per totum. ff. de magistra. con ue. et vide. d. car. et adoder. in. cle men. j. de etate et quali. Et quis di catur indignus ad obtinendu ecclie siasticas dignita te habetur in. c. cum in. cunctis. et 5 in. c. bone. d. elec. et per Joa. an. in. regula odia. d. re gu. iur. li. vi. in. q. incipit. canonici mutineses. Et ad de q. q. indignus est gradu inferiori est et indignus supiore. c. gesta. 2 lxxij. dist. et in. l. q. indignus. ff. d. sena. idignis em 3 porte dignitatu patere no debet. 4 c. licet ex quadam de testi. et in. l. j. et 5 ff. C. de digni. li. xij. Et adde q. si 6 in. y. nadiocesi. exi stat omnes indi gni excepto vno solo illi tigno omnia committi debet. vt in. c. j. xvi. q. j. ita notabiliter dicit Pet. de anch. in. cle. j. de eta. et qualita. et Hostie. in. c. graue. de prebendis. **b** Abuchodonosor. Adie ibi Archi. et per adoder. hic. **c** In. c. ad aures. Vide ibi Hostie. et Jo. an. et ibi late Butr. Innocen. in. c. ij. in. glo. et male. de restitu. in. inte. et ibi utum in. vi. colum. Pet. de anch. in. reg. ea que in. v. columna. ibi et hoc intelligo. de re. iur. in. vi. Butr. in. c. ex parte. ad fil. lo. j. ibi tertio quod licet. de verboru significa. propter glo. si ibi Barto. in. l. no fatetur. ff. de cōf. et istum in. c. perue

nit. lo. ij. de appellatio. Pan. consilio. xxxix. in. iij. volumi. Bal. in. re. peti. l. ij. ff. de iure iura. fo. vij. Dy. et Jmo. et Alex. in. l. filiusfam. s. diui. ff. de lega. j.

d Sunt priuilegiati. Vide not. in. c. ex parte. el. j. et in. c. nuper. de dec. **e** Adde tu qd voluerit do. de rot. in. decisio. recollectis per dominu Bernard. de bi

Am ordinem.

Per rescri ptu pape in quo fit metio de ordine cisterciens. religiosi illius ordinis no tenent rindere. Alit. et sic. Cistercienses sunt priuilegiati qd no possunt conueniri p rescriptu pape nisi in eo fiat metio de eoru ordine. Et pri mo ponit decisum exordiū. secundodictū. ibi. si s. **C**asus literalis. Cisterciens. vel alij religiosi habet priuilegia sup decimis vel alijs reb. dicif hic q si aliquis literas impetrauit ptra istos re ligiosos sup his in qbus sunt priuilegiati de ip soz priuilegijs metione no habita p tales lite ras non tenent respodere. B. **E**t p intellectu ter. et gl. pmitte q isti fratres cistercienses in mul tis sunt priuilegiati a sede apo. vt sup decimis. et postmodu obtinuerit priuilegiu vt super his q bus sunt priuilegiati no teneant respodere p re scriptum pape nisi in eo fiat mentio de eoz ordi ne. Et hoc forte fuit concessum: q sepe molestaba tur sup reb. priuilegiatis corā iudicibus delega tis postmodu obtinuerit aliud priuilegiu ma gis latu vt sup nulla re teneant rindere nisi in re scripro fiat mentio de eoru ordine. et sic intellige gl. j. **M**o. j. q sup decimis et alijs reb. pnt reli giosi et alij a papa priuilegiari. ad hoc. c. ex par te. el. j. de deci. **E**t Mo. ij. arg. optimu ex ter. vale re rescriptu impetratu s. religiosos licet non fa ciat metione cuius ordinis sunt. Satis em est p rescriptu constare s. cuius monasterij religiosos sit impetratio. hoc pbat hic p locu a spali. Ma si priuilegiu hoc fuit indultu cisterci. vt no teneat ur rindere nisi fiat metio de eorum ordine: ergo ius coe est in cotrariu in alijs religiosis: vt in. c. p. senti. s. loca. de p. b. li. vi. Et hoc not. q nullibi ita b. pbat. **E**t Mo. ij. q vbi priuilegiu dat ge neraliter forma rescriptis impetradis no v3 re scriptu etiā speciale no seruata forma tradita in priuilegio. Ma als illud priuilegiu esset inutile cu cōcernat singula rescripta. et iste est ppius ca sus istius. c. Unde falso allegat p aliquos istud c. ad p. b. dū q rescriptu impetratu s. priuilegiu dz facere metione de priuilegio. na hoc no pbat hic: sed potius p. b. q hic no dicit vt debeat fie ri metio de priuilegio super decimis vel alijs s. solu de ordine. et de hoc. j. latius. **E**t in gl. j. ibi: p ter hoc habet aliud priuilegiu. d. Jo. an. q hoc no est illud priuilegiu de quo tex. loquit. sed Jo. cal. hoc reprobāt et bene: q priuilegiu de quo lo quitur tex. erat limitate concessum scz qn isti con uenirent super rebus priuilegiatis: et io no dz ex ten di ad impetrationē faciendā sup rebus non priuilegiatis q priuilegiu dz pure obseruari in rebus in qbus loquunt. vt in. c. porro. de priui. s. istud priuilegiu de quo gl. loquitur erat magis generale: q concernat omnē rem ratione cui possit conueniri. Dic tū q cu de isto priuilegio no bis no constet no teneretur index delegatus ad mittere exceptiones nisi fiat fides de priuilegio. arg. in. c. cum persone. de priuileg. libro. vi. sed re spectu priuilegi de quo loquitur tex. sufficit iste tex. q priuilegium est hic incorporatum. **E**t in glo. vlti. ibi: suppressio enim dignitatis. hec ra tio non est bona. quia rescriptum hic annullat:

quoniam adiectioni secundum antiquam impressionem.

f Priuilegiu est hic incorporatu. De priuilegijs incertis in corpore iuris an regulent vt ins coe. vide do. in. c. ignoratia. xxxvij. di. et doct. in. c. j. s. e. et ibi mod. alle. Jo. an. Bu. et Jmo. et vide no. in. aut. qua in p nuncia. C. vbi de cri. agi. op. et vide ro. in. isto ti. xlvij. in. aut. et in. co. ti. xij. in. antiquorib. faciat q. si. pau. de ca. xxxij. qm adiectione. in. ff. co. vbi i fa uore charthuse pisane p. s. luit post lau. de rodul. faciat qd voluit In no. in. c. pro illoru de preben. **E**t adde tu vt per Alex. consi. c. xxxvij. Anto. Franc. **E**t aduertendu est: quia priuilegia tanq iuri cotraria non quia

signeto hoc titu. incip. papa. zacharias.

e Adde tu d. istis cisterciensibus et eoz priuilegijs per Specu. in. ti. de rescript. p. sen. s. iij. ver. item ci stercienses. docto. in. c. recolentes. d. statu mona. Car di. in. clemen. du dum. s. nos. de se pul. et Oldr. con silio. cix.

Anto. Francif.

e Adde qd no. voluit Jo. an. i. c. s. i. c. religiosos. in. p. n. de deci. li. vi. vbi dicit q papa dcorauit et ditauit ordinem cisterciensiu mul tis honoribus et priuilegijs: et d. qd inter reliqua habet priuilegiu vt electi possint sine aliqua cōfir matione admini strare. de quo et vide no. per Jo. an. in. c. j. de sup. ple. negli. p. rla. Et aduertendu est quia cisterciē ses no sunt de iu re cōmuni exem pti ab ordinaris. vt pbat in. c. ne dei. de simo. et ideo si dicunt se exēptos per pri uilegium debēt illud ostēdere: vt in. c. cu persone. de priuile. in. vi. quod etiā voluit Jo. and. in. p. real lega. c. ne dei. de simo.

Sebasti. Sapia.

e Priuilegiu. per istuz tex. no. Alex. in. cōfil. ej. vñs istrumētis. in. j. vol. q per le gez generalē nō tollit priuilegiu speciale s. nō be ne probatur hic vide etiā Pan. d. ca. in. cōfil. ccc. xvj.

sunt stricte interpretanda. vt no. c. qd dilectio. de consangu. et affini. et p. gl. vlt. in. c. si de transla. pla. et not. doc. in. c. pastoralis. et in. c. q. de pui. et in. c. olim. de ver. sig. et habet p. Inno. in. c. recepimus. de priui. et in. c. tua. el. j. de dec. et p. Jo. an. in regula. cu. qd. de reg. in. li. vi. in merc. et in. c. si. de ver. sig. et no. archi. in. c. j. lxviii. di. in priuilegiu clausu in corpe iuris

o3 interpretari fz ius coe. vt e. tex. l. c. si xpo. el. j. d. sen. te. excō. et tale p. uilegiu clausum in corpe iuris eq. parat iuri coe: vt

voluit gl. in. c. vt circa. d. ele. li. vi. et gl. in. c. si. d. of. oz. et alia gl. l. c. j. d. co. sti. li. vi. et hf per Hosti. i. e. ex pte. de dec. et p. Jo. and. in. c. pcurat. tiones. de cens.

A Non tollit p. ius coe. vide no. in. c. j. s. e. an. et qñ rescriptu o3 face re metione d. pri uilegio ad B. vt tollat. et plene p. Imo. hic.

B Et si de li. coe. li. vi. vide. iij. de. claraciones ad il lud cap. p. do. se. li. in. c. j. i. xvij. co. in ver. fallit. v. s. e. ti. et ibi alle. istu hic post Imo.

S Sebastia. Sapia.

C Priuilegiat? citat? Et conclude qd qñ citatio est nulla rōne psonē rōne tps rōne

cause et rōne loci nō tenet citatus cōparere rōne p sone p̄t intelligi triplicif. Vñ rōne psonē agē. tis vt qñ appet agētē calūniose petere. de q. p. gl. in. c. veniēs. in x. pp. etumaciā. de acc. Itē qñ bāni tus ageret stāte statuto q bānito nō reddat ius. vt per Jo. an. in ti. de sen. s. iusta. x.

item not. Itē qñ seruo citaret dñz vt p. Abb. in. c. p. terea. de dila. p. Bar. in. l. h. col. j. ff. si qs in ius vo. nō ie. Scō rōne psonē rei puenti vt qñ sit cleric? vt hic per Abb. et p. Bal. in. l. gñalr. col. j. c. de epis. et ele. facit tex. l. i. si. cū ibi no. ff. de iur. is. om. iud. Tercio rōne psonē in dicis qñ est incō petēs. c. si duob? de appel. hoc est

non qz ordo sit dignitas sed vigore priuilegiū q papa indulget istis cisterciē. Et in eo q gl. dicit istu tex. extendendū ad religiosos habētes cōsi milia priuilegia nō intelligas de priuilegiis sup decimis vel p̄similibus reb? sed de priuilegio vt nō teneant rīdere nisi fiat mētio de eoz ordine. In ea. gl. ibi: priuilegiū nō tollit per ius coe? id est per rescriptū impetratū fm ius coe. nā vt dixi super rubrica rescriptū specialiter sumptū cōcedit ad iuris obseruatiā. Et aduerte qz l. j. gl. sit vera in se nō tñ funditus tollit Imo. An dic post Jo. an. et alios q istud priuilegiū dabat for mā rescriptis singularibus impetrādis vnde si rescriptū valeret nō seruata forma inutile eēt il lud priuilegiū. Nec tamē intelligas vt. s. dixi. q sit fiēda mētio in rescripto de priuilegio. vñ si im petrat? alios priuilegiatos sup decimis vel alijs nō est necesse vt rescriptū faciat mētionē de pri uilegio ex quo priuilegiū cōcernebat ius perēpto rīu ad merita cause. Quia per hoc rescriptū nul lū sit p̄iudiciū priuilegiato cū possit allegari ad merita cause. Papa em̄ dādo rescriptū nō aliō facit nisi q mādāt ius atqz iustitiā administrari sed in casu huius. c. priuilegiū inducebat dilato riā et nō cōcernebat merita cause: vñ si rescriptū valeret illud priuilegiū esset inutile. Conclude ergo cū qñ nūqd rescriptū impetratū p̄ pri uilegiū debeat facere mētionē de priuilegio: q aut erat rescriptū ad beneficia obtinēda vel alr priuilegiatū: et tūc nō valet si venit in p̄iudiciū priuilegiati et nō facit mētionē de priuilegio qa est surreptitiū cū sit illi p̄cessum et si papa sciuis set nō dedisset rescriptū. et iste est casus fm Inno. in. c. cōstitut. j. eo. Aut est rescriptū nō priuile giatū s3 mere ad iuris obseruatiā p̄cessum. Et tūc aut priuilegiū aduersari cōcernebat merita cause puta vt nō teneret soluere decimas et t3 re scriptū l3 non faciat mētionē de priuilegio. Rō quia nullū p̄iudiciū sit priuilegiato cū possit de suo priuilegio excipe ad merita cause. An sicut impetrās nō tenet facere mētionē de exceptiōe perēptoria cōpetēte aduersario. vt in. c. j. de lit. cōtest. lib. vi. b. qa saluū manet ius aduersarij: ita nec de priuilegio causante exceptionē perēpto riam. et hoc tenent Inno. et Compo. et cōiter doc. hic. Et vt dixi p̄batur per illum tex. nā et si papa sciuis set de priuilegio nihilominus rescriptū cō cessisset qz forte priuilegiatus renūtiat priuile gio vel est prescriptū vel quid simile. Aut pri uilegiū aduersari cōcernebat exceptionē dilato riā vt dabat formā rescriptis impetrādis et nō v3 rescriptū: qa als priuilegiū eēt inutile si nō possit excipi cōtra te rescriptū in v3 dilatoriē. et iste est p̄p̄ius casus istius. c. et vide ad materiā que di xi. s. c. j. Et in. c. gl. no. bñ caudā huius gl. ex qua collige q priuilegiat? citat? cōtra priuile giū suū tenet venire ad allegandū priuilegiū suū aliter t3 sentētia p̄ eū lata. Host. dicit qd ex cōdicatio vel alia snia esset nulla. Sed p̄corda sic fm Jo. cald. q aut sumus in terminis hui? ca. et tūc sentētia esset nulla: ex quo rescriptū nō facit mētionē de ordine: rō qz notorie cōstabat iudici q religiosi nō tenebant cōparere. et bñ loquitur. Ad dico generaliter q vbiqz notoriū est ci tatum nō teneri ad comparandū nō pōt iudex procedere cōtra eū vt contra cōtumaciā. ad hoc bo. tex. cū gl. in. l. nō videt. frustrāde dilationis cā latitare. ff. de iudi. et vide tex. in cle. pastoralis. in. s. p̄fana. et ibi bo. glo. de iudic. et gloss. in. c. ve niēs. de accu. et in. c. si eps. iij. q. h. per Inno. in. c. h. de dila. et per Bar. in. l. h. ff. si quis in ius vo. S3 in alijs terminis p̄ter istu tex. vbi notorie nō cō staret absente nō teneri ad comparandū pcedat illa gl. fm eum vt snia teneat cōtra priuilegiatū

si delegat? aliquē citauerit nō tenet cōparere. vt per gl. in. c. accusat. in xbo manifeste. de here. in. vi. quā tñ reprobat Seli. c. sup lris. de res. scri. est verū q et si iudex notorie sit suspect? op3 cōparere vt p. Abb. in. c. accedēs. j. vt li. nō cōtest. Scō pncipaliter nō tenet cōparere qñ est nulla rōne tps de quo p. gl. in. l. j. in x. nullius. ff. de fer. in. c. plane.

6 nō cōparentē. Et no. qd dixi qñ notorie nō cōstat: nā facit q si eps citat istos fratres medi cates q notorie sunt exēpti et iam dudū tolerati in priuilegio exemptionis q ipsi non tenentur cōparere et ad allegandū priuilegiū eoz. Et no. quia in hoc multi simplices iudices decipiūtur. Et inquantū gl. dicit et Cal. post eā q snia te neret cōtra priuilegiatū nō cōparentē. ego aliter dico. s. q snia etumacie punitina teneret qz in il la est iudex: vt in. l. ynica. ff. si qs ius di. nō obtē. et in. d. l. h. et in. c. super literis. j. eo. sed super prin cipali nō valeret snia: esto q eēt casus in quo pos set pcedere lit. nō pte. et rō. qz est lata a iudice nō suo: et ideo si iudex vult valere sentētiā sup pnci pali p̄nuntiet se prius iudicē p̄petētē tūc et post modū pcedat in principali: qz illa pronuntiatio autoritate iuris facit eū iudicē l3 nō eēt. hoc est de mente Inno. in. d. c. h. de dila. et Bar. in. l. h. si quis in ius voc. palle. et hoc bñ no. et vide qd no. Jo. an. in regula scienti. de reg. iur. lib. vi. in mer cu. vbi satis plene de materia ista.

1 Rescriptum missum capitulo sede vacante debet mandari executioni per episcopū postea electum.

2 Eps nō d. ille qui licet sit electus et cōfirmatus non tamen cōsecratus. et appellatione ep̄i nō ve nit electus et cōfirmatus.

3 Ecclesie nomine venit capitulū et nō eps. i3.

4 Mandatum et preceptum differunt. Mandato superioris qui non obedit sine causa peccat.

5 Data rescripti est attēdēda dū querit de validi tate vel surreptione rescripti.

6 Canonicus an possit et esse archidiaconus in eadē ecclesia: et habeat duas voces.

7 Iudeus factus christianus est capax bñficiorū.

8 Mandatū factū capitulo de cōferendo nō extē ditur ad singulares canonicos habentes pote statem cōferendi alio modo q capitulari.

9 Capitulum non succedit in ius episcopi quo ad collationem beneficiorum. i3.

10 Mandatū factum alicui vt executori et delegato non expirat per creationem ordinarij.

11 Intellectus iuris non debent trahi ad gratias.

12 Vniuersitas capitulū vel collegiū illud q h3 in mandatis an sit obseruandū per singulares per sonas et an contraueniens puniatur.

13 Capituli appellatione non venit eps ex propria et stricta significatione.

14 Vicegerens obtinet locum illius cuius vicē ge rit: et quicquid rescribitur sibi est mandandū exe cutioni per illum cuius vicem gerit: etiam quod sit creatus post commissionem datam vicem ge renti.

15 Copia rescripti o3 exhiberi cum nomine pape.

Am re. Legit varis modis sed cōiter summatur sic. Si sede vacante scribit capitulo vt p̄bēdā alicui cōferat: eps de no uo creat? illud adimplere tenetur. Et vel sum ma aliter et specialr fm lec. cōmuniter approba tā. Si sede vacante scribit capitulo vel gerēt vi ces ep̄i vt p̄bēdā alicui cōferat: si creat? eps nō dum exēcuto mādato et ad eū spectet collatio p̄ bendarū: illud adimplere tenetur. Diuiditur in quinqz partes. in prima ponit mandatū in secu da executionē capituli ibi: ipsi verō tertio execu sationē ep̄i ibi: cum itaqz. quarto illius excusa tionē reprobat. ibi: qd nullatenus. quinto anti phonizat. ibi: pro eo. Casus literalis. Quidaz iudeus de nouo cōuersus ad fidē ecclesia torna cen. vacante impetrauit literas cōtra decanū et capitulum ecclesie tornacen. vt ipsi recipere in canonicum et in fratrem et p̄bēdā cōferrent

et. q. j. Bar. in. l. aut qui aliter. in pnci. ff. qd vi aut clā. in. l. ex qd qz. colū. q. ff. si qs in ius voca. non ie. abb. in. c. si. d. fer. tertio qñ est nul la citatio rōne cause vt si iudex secularis dixerit in citatiōe q cō pareat p cā sp̄ia lip bar. in. d. l. ex quacūqz. Quar to qñ ē nulla rōe loci. l. si cū dies. s. si arbitet. ff. de arbi. in. c. hortas mur. iij. q. ix. c. ex pte. de app. cle. pastoralis. s. pi sana. de re iudic. Seli. no. in. c. oliz. de excep. Et hec pcedit qñ p̄di cta sunt notoria sec? si aliqd ē du biū vt hic p. se. et latius p. Seli. in c. si duobus. de appel.

Ad allegādū priuilegiū. vide B plene p̄bēder. vtz barb. et p. Seli. in. x. col. in x. ad allegandū priuilegiū. et vide ples ne p. Abbod. i. no. meis. in x. iuris dictio in no. incl. do tibi pulchras et ad istu in. c. si diligēt. in vl. co. de fo. cōpe. et in c. cōquerente. in iij. co. de rest. spo lia. et gl. j. in fi. in c. si. iij. q. v. nam dedi. xij. limita tiones ad. d. l. si qs ex aliena. ff. d. iud. et ad. l. h. ff. si qs in ius voca. nō ierit. cū si. vi de omnino in di ctis nota.

Sanonm. super prima parte primi.

A Non venit electus. Adde tex. in. c. tā literis. de t. est. z ibi istū in. j. no. Bal. l. si nondū. C. de fur. post prin. z vide gl. in. c. j. de reli. do. z ibi do. Do. z que alleg. Do. z pe. sexti in salutatione. in. j. col. Bald. in proe. decre. in. vij. col. tex. cū gl. in proe. cle. in ver. pōtificatus. z ibi istū in gl. iij. in data. vij. li. Frā. vercel. Lin. c. accidētib. j. de excef. pla. p illū text. idēz arch. in. c. j. de peni. z remis. i. vij. tex. in. c. nostri in ver. ligonēsis electus. de elec. z ibi istū in. j. not. tex. in. c. post trāslationē. de renū. z ibi but. in. j. no. z in. c. cū post pe titam. de ele. z in. c. ad audientiaz. de spon. z in. c. j. de test. cogē. z in. c. dilect. de pur. cano. z in. c. qd si cut de ele. z in. c. cū dilecti. d. do. z cōtu. z but. cōsil. xix. in noie. zc. qz hic agitur in. j. colum. ana. post Car. in. c. memis a nimus. in. j. d. ac cus. Old. 2. xij. in. j. col. do. in. c. sicut illi. xl. oi. p b illū tex. z Imo. i. 3 elemē. j. de pe. in. j. col. arch. pau. z doc. in. c. pe. de offi. ord. in. vij. gl. c in elemē. j. de fil. 4 presby. Inno. z d istum in. c. d mul ta. de pb. facit. c. ad honorē. z. c. ni si. de auto. z vsu pal. p istū in. c. cū apostolica i. si. de his que si. a pla. z i. c. i. eos. d her. facit tex. cū gl. pe. in. c. cū eps. cū gl. 5 de offi. ord. in. vij. e z tex. in. c. ex lris. d excef. pla. ad fi. f do. in. c. si. de reg. in. in. vij. do. post 6 archi. in. c. illud. i. g iij. col. xij. di. gl. in cle. i. circa me diū. x. ego. iij. in ver. futur. de in 7 reur. ang. z sal. h in. l. bene a zeno ne. C. de quadri. presc. Bal. post Old. in. l. athlete. in prin. ff. de excu. tu to. in ver. doctoratū. in cle. j. de magistris. In dūz vide gl. in cle. i. gl. in ver. epis. de fo. compe. z qd voluit Do. in. c. i. de iure in. lib. vi. dicas illas pcedere. qū in electo z pfirmato est ea ratio q est in cōsecrato z p dicta extende z restringe. vt hic pulchre per moder. Adde qd voluit Oldr. 2. c. lxxix. vbi tenuit q electus in episcopū nō incurrit penam. c. auaritie. licet benedixerit populū ante consensuz expressum prestitum electioni.

b Et confirmatiōis. adde Balde. 2. iij. de elec. vbi dicit q tali currit tempus consecrationis a die prouisionis. si sit presens.

c Gloss. in cle. vt hi qui. in ver. eisdē. vide istū in salutiōe. Grego. in vij. col. z ibi plene per. d. Seli. qū appellatione collegij. venit caput. et appellatione capituli. nō venit prepositus deca. z similes. Do. i. c. si. in iij. col. de preb. in. vij. per tex. hic ibi decano z ecclesie. z tales nō habēt voces. vt per Inn. in. c. j. de inst. per do. meū in. c. cū deputati. de indic.

d Admādatū z pceptū. quinqz differētiās videas hic p 2. moder. inter mādātū z pceptū. gl. z Bar. vid in. l. sepe. ff. de offi. pū. Card. in cle. i. in vij. no. de iud. Jo. d imo. in cle. sepe. in ver. mādātū. de x. b. sig. Imo. in cle. si. in. iij. col. ibi. scōo qro. de pcu. Bar. in. l. z qz in. c. col. ibi. declaro

tibi. z ibi Ang. z Bal. ff. de iurisd. om. iudi. per Archi. in. c. qd pcpit xij. q. j. z no. in. l. i. ff. qd iussu. z vide Bal. doc. in. l. fundi. s. ite si amic. ff. de acqui. pos. Pau. Jo. de lig. Jo. de imol. Pet. de anch. z alios in cle. pcuratorē. de pcu. z vide gl. ad pdicta. insti. de attili. tu. s. sed hoc in re vtimur. in ver. iussione. z pondera glo. nō allegatā ab aliquo in cle.

ecclesia cathedrali. nec est cōtemnēdus qz fuit in deus. sed qmēdā dūz qz ad fidē z uersus. C. p. cōtra tex. videt em q eps nō tenebat aliquo mō puidere isti. aut em fuit scriptū capi. tanq ordi nario collatori. z tūc litere debēt esse nulle ex q capitulū de iure nō habebat potestātē cōferēdi. nec debet teneri eps ordinarius collator. qz mā datū factū vni nō extēditur ad aliū. qz papa nō intēdit illū granare. t quimo plus dicit text. no. in. c. si. de pben. li. vi. q mādātū factū capitulo de cōferēdo non extēdit ad singulares canoni cos habētes cōferēdi potestātē alio iure q cas pitulari. t Aut fuit scriptū capi. tanq succēdi in ius epī z stare nō pōt qz capitulū nō succedit epō in collatione bñficiōrū. vt in. c. j. ne sede va. 10 z clarius in. c. vnico. eo. ti. li. vi. t Aut fuit scri ptū capi. tanq executori delegato apostolico z tūc nō dē expirare mādātū per creationē epī qz p deputatiōē executoris eripitur potestas de manib. ordinarij z trāsferitur in executorē vt in. c. si foli. z. c. si capitulo. de cōces. preb. lib. vi. ergo male dicebāt ibi canonici q collatio nō specta bat ad eos. So. ppter hec p traria z similia hoc c. legit varijs modis. C. in verbo infecto ne gotio. ponit primū intellectū q de honestate z nō necessitate hic eps astringebat. Hūc intel le ctū secuti sunt qdā vt dē Inn. dicētes hoc c. cō tinere gratiā in fauorē istius nouiter z uersi ad fi dem. iste intellectus cōmuniter nō recipitur. q nullū verbū positum in tex. sapit gratiā t z intel lectus iuriū nō sunt trahēdi ad gratiā vt no. in. c. ex parte ade. de testi. C. Itē q hoc c. supflue ret hic z de nihilo feruieret. contra id quod habe tur. s. in proemio. C. Ideo gl. forte posuit scōm intellectu dicens q de iure tenetur eps prouide re s. nō reddit rationē quare. Solum em reddit rationē respectu capituli z non respectu epī. Sz ex gl. seq. t tu potes corroborare istā lec. in eo q dicit q mādātū factū capitulo videtur factuz cuilibet de capitulo. Et sic si nō pōt adimplere tpe mādati dē adimplere cū potest. ita ad ppo sitū tpe mādati iste eps erat de capitulo. z iō mā datum affecit eum vt singularē. z sic tenef nunc cum est episcopus. z potest illud adimplere. Sz cōtra hanc lec. facit. s. manumittitur. xij. q. j. de quo gl. in si. opponit z nō soluit. vbi dicit q id quod est vniuersitatis non est singulorū. Et sic videtur quod mādātum factum capitulo nō af ficit singulos. quinimo vt dixi ad propositū vi detur tex. in oppositū in. d. c. si. C. Itē vt notāter dicit hic Inno. quando mandatur capitulo id quod consistit in iure non videtur mādātū sin gulis. vnde singuli singulariter non possunt il lud exequi. vt si mādatur q eligant vel q prebē esse canonicus.

g Archidiaconus. dicā in. c. cū olim. hic alle. z in. c. ex lris. de probat.

h Judeus. Adde qd Roma. singu. suis incipi. nūc veniam. ad lucrū panis. dicit q neophytus non pōt assumi ad officia ecclesiastica. alle. glo. sing. xvij. q. iij. constitu. tu vide.

i Trahēdi ad gratiā. vide Archi. z Jo. and. in. c. si cui. de preb. in. vij. ibi do. istū in. c. qm. de deci. z in. c. j. in. iij. co. de rest. spo. Ang. in. l. fin. ff. de pto. stipu. Ro. in repe. rub. ff. de arb. c. j. in x. ad plenitudinē grē. vos accepimus. in ti. de pa. 2. ita. tex. in. c. si. in ver. ad gratiā pfirmatio nis admittim. de sortileg. z in. c. dilectus. in ver. nram meruerit gra tiam. de tēpo. ordi. z faciat gl. in. c. cōsultationi. eo. ti. z in. c. cū oliz. el. j. de priui. z in. c. j. q. v. in ver. p magna misericordia concedimus. c. ve niens. de renū. c. cū olim. del dolo z cōtu. in ver. misericorditer. facit. l. Paulus. ff. de fideicom. liber.

k Non afficit singulos. intellige fm Rotam de 2. sti. j. de cōces. pben. xij. in antiquis. z sequit Do. in. c. si. de preben. in. vi.

l Mandatum singulis. vtrum actus cōcernat singulares de capitu lo an totum capitulum per. c. qui manumittitur. hic alle. no. istā diffe rentiā ad multa allegata hic per Seli. in. xviij. col. in ver. aliud singuli. dam pferat

zacharias. Adde Jacob. rebul. latius quam per alium in. l. si cum te. nu. 2. et in additio. et nu. 4. et etiam in add. C. de decu. li. x. eundem. in l. actores. nu. 1. et in apostil. C. de exac. tribu. eo. lib.

Anto. Francisc. Aduertendū est qd vbi aliqd est faciendū per vniuersitatē suę per collegiū illud nō pōt expediri singulr p singulos de vniuersitate sed

d3 expediri per vniuersitatē spā a literad ipm actū b gerēdū cōgrega tā imoribi agi d p iudicio vniuersitatis nō sufficit citare maiores d vniuersitate qd dētes nisi cōgreget vniuersitas. vt p Inno. i. c. si. d. ma. et ob. et p glo. l. c. si capl. de con. cef. p. b. li. vi. qua liter aut singula res d vniuersitate dbeāt se oppo nere actibus qui sūt p vniuersita tem no. doc. in. c. in gñali. de elect. lib. vi. imo dixit Bar. in. l. i. c. de decu. lib. x. et in. l. actor. ff. de ra. ha. q act? fact? ab vniuersitate d cu sus cōuocatione ad actū nō appa ret non valeret. et vtrū singulares de vniuersitate i actiōibus et cau sis institutis con tra vniuersitatez possint exerce qñ exceptio cōpetit singularib? pso nis. et vide Inno. i. c. ad petitionē. de accu. et an sin c gulares de vni uersitate possint pparere pro cau sis vniuersitatis. vide Jo. an. in. c. romana. de sent. excō. lib. vi. quin imo vniuersitas tota posset cōpa rere si vult. vt est

dam cōferāt vel qd simile. Secus si mādatur ca pitulo aliqs pñstes in facto: q tūc qlibet pōt et debet adimplere mādātū: vt puta si pñda ali cui i collata p papā: papa mādāt vt illū recipiāt in canonicū. Itā hec est nuda receptio facti que nō exposcit actū collegiale. ideo si collegiūz non vult simul facere quilibet de collegio tenet face re. Et not. singulariter hanc theoricā q facit ad oēs vniuersitates quib? aliqd mādāt p supiores. Hostiē. tū hic aliud sentit sed latius locutus est in. c. bone. i. de postu. prel. Abi dixit primū mē brū pcedere nisi collegiū sit in negligētia: q tūc totū ius recidit in volētes obedire. Et est vtilis fm eū vt appareat de negligētia. Qd per execu torē vel ordinariū statuatur terminus collegio quo elapso poterūt adimplere volētes obedire qd est dictū valde equum. Sed dictum Inno. est subtilius q ex quo scribit vt collegio nō est col legiū si ibi est minor pars. Itē hec lectu. glo. non pcedit ex alio q presupposita obligatiōe in per sona cuiuslibet canonici. ex q illa obligatio causa tur respectu certe qualitatis. s. q canonicus de bet desinere illa obligatione desinente et qualita te. vt est bonus tex. in. c. venerabilem. j. de electio. Tertia lectu. colligit ex si. gl. sequētis qd eps hic obligat q est pars capituli cū sit caput capi tuliz ergo mādātū factum capitulo extēditur ad eū. Hec lectu. est falsa. Primo q presupposito q esset de capitulo tū cōsiderat capitulū vt corpus et nō extēdit ad singulares de caplo. vt in. d. c. si. Itē in iuribus pertinetibus ad solū epm non fa cit eps vni corpus cū capitulo: imo per se expli cat. vt. c. edoceri. j. eo. Tūc et subtili? ex ppria et stricta significatiōe vocabuli appellatiōe capi tuli non venit prelatus q licet sit caput nō tū est de capitulo. vt dicit glo. no. in clem. vt hi qui. de eta. et quali. quā tenebis mēti. facit tex. in. c. postu lastis. de cōces. prebē. et in. c. a collatione. de app. lib. vi. Quare quartā lectu. posuit Inno. multū subtiliter dicēs hoc fuit scriptū capitulo nō tanq executori vel ordinario collatori vel vt succederet in ius epī sed tāq gerēt vices ipsius epī: q non erat eps cui posset scribi. An licet ca pitulū nō succedat epō in prāte cōferendi tū suc cedit in iurisdictionibus. Et sic non erat aliis cui cōmodius posset scribi quā capitulo. Ideo si mādato nō executō creat eps tenet ipse man datum adimplere: q in effectu mandata fuit fa ctum potestati suę ita q capitulū cōtulisset non auctoritate ppria sed tāq gerēs in hoc auctori tate pape vices epī. Epō em creato cessat ista

a

tex. in. c. q. de trāslatio. epī. et an p debito vniuersitatis possint capi sin gulares psonę habet per Bart. in. l. iij. in. s. actor. ff. de re iud. et p glo. in. c. cū dilecta. de refer. et per Spe. in tit. de cens. in. s. ij. in versi. quid si aliqua vniuersitas: et in versi. quid si aliquis: et an valeant singularis ter gestas hoies de vniuersitate nō simul cōueniētes habet p Bart. in. l. si qs a filio. in. s. i. ff. de lega. i. et an illi de vniuersitate debeāt expel lere singulare ex cōmunicatū. vide Inno. in. c. cū vintoniēsis. de ele. Et an punita vniuersitate pro delicto possint mīlominus singulares p sonę culpabiles puniri de eodē delicto. vide q habētur et not. in. c. fin. de pre. lib. vi. et an qd facit vniuersitas videat factum a singulis: vide gl. in. l. sunt. ff. qd cuiusq vniuer. no. et p Bart. in. l. aliud. in. s. refer. ff. de reg. iur. et vtrū vniuersitas possit accusari p homicidio. vide Ang. in cōsi. suo. cly. incip. super hoc. et an in malefici que facit maior pars vniuersitatis videatur tota vniuersitas fecisse. vide que habētur in. l. metum. s. animaduertendum. ff. qd met. causa. et vide gl. in. l. i. in princ. ff. de magist. conue. Et adde q si vniuersitas committit delictum ex quo venit imponenda pena personalis sit cōmutatio in pecuniariā. vt nota. voluit Inno. in. c. grauem. de senten. excom.

in. c. eum qui quasi. in si. de do. et cōtu. in. vi. et in. c. romana. s. in vniuersi tatē. in. i. col. post Inno. et Jo. an. ibi. de sent. excō. in. vi. istū in sermone incip. maximū. habito in cōsilio basilien. fo. 27. ver. preterea in schedu la dicebat. But. in. d. c. bone. in. xv. col. ibi not. glo. Inno. in. c. irrefragabi li. in prin. de offi. ordi. sequit Flozi. in repet. l. ciuitas. in. iij. col. ff. si

- potestas extraordinaria et d3 hoc eps adimple re. Et in dubio ex quo scribit gerenti prāte alte rius videtur scriptū tanq gerente vices l3 quo ad illud nō gereret vices alterius vt singulariter probat hic fm istū intellectū. Et hoc pōt exten di ad precepta que sūt gerenti vices alterius. et in hoc est multūz vtilis promissio istius capituli. Et fm hunc intellectū nō refert vtrū eps nouis ter creat? fuerit de capitulo tēpore date: q idem esset si foret extraneus per rationem premissam. Et ad istū tex. q pōderatq tēpore date iste erat de capitulo dic qd istud ponderat ad effectū vt iste non possit se excusare quare ipse vt epō non fuit scriptū: vnde ibi narratur factum et non po nitur iuris ministeriū. Et idem dicit Innocen. si scriberetur cuiusq extraneo diuimō posset appa rere q in defectūz epī sibi fuerit scriptū. qd not. Et per hoc habes clarū et vtilē intellectū huius capituli. Licet quidā aliq aliter legant tū iste in tellectus Inno. est verior et cōiter approbatur et b patitur minora contraria quā alia intellectus.
- 15 Tūc In gl. pe. in si. hec gl. versat circa duo. Pri mo nunquid debet attendi semper data literarū ante tēpus presentatiōis. dixi aliquid. s. c. s3 lō ge plenius in. c. dilectus. q. de prebē. j. et dicit ibi. Secūdo tangit nūquid copia rescripti d3 exhi beri cum die et consule. et hodie dic cum nomine pape. et de hac materia plene dixi in. c. i. j. de pro ba. et dic vt ibi not. Abbas.
 - 1 Impetrans aliquod beneficiū debet facere mentionē de dignitate quā obtinet: alias nō v3 rescriptum etiam quod papa dixerit nō obstat quod habeat aliud beneficiū.
 - 2 Impetrans aliquod a papa an debeat de nobili tate et diuinitis facere mentionem.
 - 3 Impetrans aliquod beneficiū an teneat men tionem facere de qualitatib? beneficij impetran di et illius quod habet. vide. j. 6. et 9.
 - 4 Qis clausula q posset mouere principē ad nō fa cile rescribendū est ponenda in supplicatione.
 - 5 Adnotus proprius principis ad rescribendum ex cludit surreptionem.
 - 6 Papa dans motu proprio aliquod beneficiū c non expressa qualitate non valet gratia.
 - 7 In gratiis et dispensationibus non arguitur ex paritate vel maioriāte rationis.
 - 8 Argumentum de maioriāte vel paritate rōnis habet locum in gratiis fauorabilibus: secus in odiosis.
 - 10 Mandatū non requiritur qñ quis impetrat li teras ad beneficia pro alio. secus ad lites.

Barba. in. c. sane. lo. q. de offi. leg. in. j. no. et in. c. j. in. xij. col. de offi. leg. et plene per Alex. in rub. de of. eius cui mādā. est iurisd. et Lud. rom. sing. ccc. lvi. inci. nunquid vicerector. et facit quod voluit hic Abba. an tiquis quem refert hic Seli. quez omnino vide vbi limitat et a limita tione excipit duos casus.

Adde tu q hunc intellectum approbant do. de Ro. decisio. ccc. lxx. in antiquis descriptis.

Anto. Fran. Quis dicat vices gerēs q sit differētia inter vices ge rentē et vicariū. Vide Bart. in. l. suggerēte. C. de of. ei? q vi. alteri? ge. et an vices gerēs possit facere oia q pōt ipse principalis. vide Barto. in l. j. ff. de tut. et cura. datis ab his. et an vices gerēs obliget pncipalē p q gerit vices p gestis suis. vide gl. i. x. postliminij. circa fin. inst. de attili. tu. et add q vices gerēs alicui? d3 honorari sicut ille cui? vices gerit vt est gl. i. c. cū voluntate. d sen. excō. et vi tex. i. c. si. cxiij. di. et glo. i. c. cū oli. el ij. d of. dele. et facit tex. i. c. accusatio. q. vj. et i. c. felicitas. de pe. li. vi. et vi de tex. i. c. in nouo. xxi. di. et i. c. nobilissim? xcv. dist. et i. c. honor. q. v. y.

- Tempus date. vide tex. in clemen. si. de rescrip. et in. c. si. j. e. et in. c. ti bi qui. et c. duob? eo. titu. lib. vi. facit. c. si super. de of. dele. eo. li. et c. si eo tēpore. eo. ti. in. vi. facit gl. in. c. statutū. in ver. canonicis. ad si. de rescri. lib. vi. et dicas hoc esse verū in beneficialibus fm Inno. in. c. capitulū. j. eod. in. v. col. et in. c. in nostra. in. ij. col. eod. titu. reprobando gloss. ij. in prin. ibi. et in. c. abbate. in. j. col. j. eod. reprobando glo. j. ibi fallit ista res

certuz pe. Fran. pau. in tract. de ptate cardi. sede vac. fo. 5. col. vlti. in prin. Jo. an. in c. si capitulo. in. i. col. de cōces. pres ben. in. vi. et Bal. i. l. sicut. ff. quod cuiusq vniuersi. no. et Rotā. de cōces. pben. xv. in nouis. in pñci. l3 aliter sentiat do. in ca. si capitulo. ij. col. post Lap. sed salua proces dere i actu iuris collatiuo.

Sebasti. Sapia. Adimplere mā datū. Ad ro. in consi. cccc. querit vbi ponit an sta tutū cogēs ad cō promissūz ppre hendat vniuersi tatē. vide. d. Jas. in. l. si qs maior. C. de transac. vbi tenet qd pena il li? l. i. habet locū i vniuersitate qñ illi de vniuersita te iurarent: et ita dicit per mītra se cōsuluisse. cōtra rium tū tenet ibi d. Thomas par palia i pria qōne sue repetitionis. p multa de qb? ibi per eum.

Gerēt vices. De materia vi ces gerētis. vide Lar. in clem. j. in vi. opp. de. of. vi ca. Ange. aret. in fin. de excē. in ru bri. fo. 2. in. iij. co. Bart. in. l. si fili? ff. de leg. do. mēti

Sanozmi. super prima parte primi.

gula. in. vi. casibus hic pulchre discussis per Feli.

An. c. i. de consuetu. lib. vi. vide ibi Domi. in. ii. col. in ver. est ergo videndum. et in. ii. col. ibi: ex his deciditur quod de plebanis.

De nobilitate. Vide hic do. meū Barb. et Fel. in. i. col. et not. in. c. de multa. de preb. in ver. sublimes. et Ludo. ro. sing. xxvii. incipien. nobilis. et faciūt plures regule cācellarie p̄supponentes nobilitatem potius iuuare q̄ impedire.

zacharias.

Adde tu i ter

minis p̄ntis q̄o

nis p̄ do. Fel. i. c.

cū adeo. col. ii. x.

ad idē plura isto

tit. et dūz alle. ro.

sin. xxvii. incip.

nobili mendose.

all. vnde cūq̄. est

cū singu. xxvii.

incip. vtrū nobi-

lis. vbi loquit de

monacho q̄ i im-

petratione rescri-

pti dicebat se no-

bile cōtra q̄ fuit

obiectū de surre-

ptiōe illius. Ad

uerte insup q̄ in

q̄tuz loquit iste

q̄ mentio d̄ fieri

in impetratione

rescripti de nobi-

litate q̄d debet in

telligi de nobili-

tate generis non

aut de nobilita-

te que ab accidē

ti venit. p̄ no. per

eundēz Roma. 2

sing. cccclxxvii.

incip. heri fui in

terrogat. et i in.

dcxvi. incip. no-

bilitas induxit

p̄sumptionem. b

Adde tu per c

do. de ro. decisio.

ccccclxxvii. d̄ re

script. in antiq̄s.

Anto. Francisc.

Circa istā no-

bilitatē primo q̄s

magis cēseat nobilis

an ille q̄ sua virtute nobilita-

tē acq̄rit: an q̄ descēdit ex nobili ḡne h̄r per Lyn. in. l. p̄uidendū. C. de

post. et p̄ Jaco. alua. in. c. i. in. s. ceteri. quis dica. dux. mar. vel co. in vñ.

feu. et tene mēti q̄o dixit Bal. in. l. fi. C. de ser. fug. q̄ nobilitas est q̄daz

pignitas a parētib⁹ delibata q̄ denominat a potētiōi. Bar. in. l. j. C. d̄

inc. lib. x. dixit q̄ alio nō dato ex sola origine nemo pōt dici nobilis p̄

quo est bo. tex. in. c. venerabilis. de p̄ben. et tene mēti q̄ scientia nobili

tat hoīem put est tex. multū notabilis. i. c. de multa. de preb. vbi equi

parant nobilitas et sciētia: imo dixit Ly. i. l. q̄squis. C. de postu. q̄o no

bilitas sciētie p̄fert nobilitati ḡnis. et de h̄mōi nobilitate vide p̄ bart.

in. l. j. i. rep̄ti. C. de digni. li. x. vbi distinguit triplicē nobilitatez. Tria

enī inducūt nobilitatē: nobilitas: honor: sciētia et diuitiez: q̄o d̄ d̄ di-

uitiez. nō d̄ q̄ ille inducāt nobilitatē: s̄ q̄o nobilitati nō detrahūt: vt

est tex. in. l. nobiliores. C. de cōmerc̄s et merc. p̄ quē tex. d̄ q̄ nobilis

pōt esse mercator. et q̄ mercatura nō detrahīt nobilitati si alia cōcū-

rāt: et de h̄mōi nobilitate multa pulchra ponit Jo. an. in. c. venerabi-

lis. de p̄ben. Adde tñ q̄ nō d̄z attēdi tñ nobilitas ḡnis q̄ morū. vt in

l. scire. in. fi. de tuto. et cura. da. ab his. et in. c. vos q̄ cū se. et in. c. illud. xl.

dist. Et adde q̄ nobilitatē q̄s eo ipso q̄ sit cleric⁹. vt not. Jo. and. in. c.

eo libenti. de seruis nō ord. Dicas tñ nō esse multum curandū de no-

bilitate dūmō alia p̄currāt etiā quo ad p̄motionē regalē: vt h̄r. i. Re.

ir. c. vbi de Saul et de David q̄ erat custos ouīū vt ibi. et facit tex. in. c.

his ita. xxvii. q̄. ii. Et circa illud an p̄ ingressum religionis perdat

nobilitas. vide glo. xxvii. q̄. ii. in. c. scripsit. et xx. q̄. ii. d̄. c. p̄sens. vbi vi

det dici q̄o sic. q̄ per monachāt. onē perditur comitatus et ducat. de

quo per Spe. in. citu. de sta. mona. in. s. j. ver. xi. et per gloss. in. c. ea q̄ de

Aures. Non valet rescri

ptū impetratuz ad bñficia si in eo tacet dignitas ipe

trātis. Lōis diuissio. scōa ibi: cōsulta

tiōis. Casus l̄salis. Quidaz plati tacito noīe

suarū dignitatū l̄sas ipetranerūt sup̄ minorib⁹

bñfichs simplici noīe se appellātes: querit an ta

les litere valeāt. Rñ. papa q̄ nō est sue intētiōis

vt p̄ tales literas inquietari debeant pauperes

clerici in quib⁹ actor nomē sup̄p̄mit sue digni

tatis: vñ tales litere nō valēt. Ber. Rot. i. tria

bñficia sonātia in nomē dignitatis: vt decanat⁹

archidiaconatus et p̄cētoria. Et ex hoc inferē

q̄ multi sunt plati citra ep̄m habentes dignita

tes in ecclia. Et q̄ p̄prie dicātur habere dignita

tes in ecclia. dixi in. c. de multa. de p̄bē. aliqd̄ tēti

ḡ in. c. nouit. de iudi. vide p̄ Archi. in. c. j. de p̄sue

tu. li. vi. et Mo. tex. satis apertū q̄ impetrans

bñficiū etiā minimū d̄z facere mētiōē de digni

tate quā obrinet. Et videt notabiliter probare

iste tex. q̄ nō sufficit impetrati dicere q̄ h̄z aliud

bñficiū nisi exprimat nomen dignitatis si est di

gnitas. Et alibi iudicio meo nō ita bñ p̄bat. et

ne hoc mēti: q̄ nō solet ad hoc induci. et sic limi

tarem. c. nō pōt. de preb. lib. vi. Vbi vñ innui q̄o

sufficit si dicat nō obstat q̄ habeat aliud benefi

ciū. Mā credo q̄ ibi narratur factū implicite nō

explicite. nā tex. hic i. fi. dicit nō valere rescriptuz

vbi actor sup̄p̄mit nomē sue dignitatis et pon

dera nomē sue dignitatis. nō enī exprimit nomē

dignitatis p̄ illa verba ḡnalia nō obstat q̄ ha

statu regu. et per Bal. in. d. l. deo nobis. C. de ep̄i. et cle. tñ nō est hoc si

ne dubio maxime qñ cleric⁹ ingreditur monasteriū q̄ remanet miles

celestis militie: et iō quis p̄dat ius ducat⁹ tñ remanet in eo ius militie

que iducit nobilitatē. in. c. grādi. de sup. negli. pla. i. vi. p̄ quo etiā facit

tex. in. c. degradatio. de pe. e. li. ad q̄o vide Jo. an. in. c. de suis nō ordi.

net. rhodie clarius probat in. d. c. si motu p̄prio.

do. Car. ponebat hic aliū intellectū q̄ ista p̄uoi

sio hui⁹ tex. solū vēdicabat sibi locū qñ sit ipetra

tio sup̄ minorib⁹ bñfichs. vt tūc arctaret ipetrās

exprimere nomē sue dignitatis vbi al̄s sufficit

set facere mētiōē in genere. Et sic sentit q̄ im

petrās bñficiū nō modicū nō arctat ad faciēdā

mētiōē in specie de suo bñficio. ad hoc q̄o not.

gl. in. cle. j. de preb. Nec lect. non est vera in se vt

p̄uto. vt. j. dicā lati⁹ nec cōuenit l̄re: q̄ hic nec de

qualitate dignitatis nec de bñfichs in ḡnēfiebat

mētiō sed simpliciter appellabāt se clericos. nō

ergo venit ista p̄uoi ad ponendū hunc nonū

ius. Et nō videt aduertisse q̄ hic papa rñ

det ad cōsultationē quo casu nō ponitur ius d̄

nono. s̄z respondet s̄m ius antiquū. vt no. gl. in

c. cōsultationi. de tempo. ordi. e. in. c. ex tua. de fi.

presb. et Itē q̄ sit fiēda mētiō de qualitate be

neficiū obtēti. adduco bonū tex. p̄ locū a speciali

in cle. si roman⁹. de p̄bē. vbi d̄z speciale. qñ motu

p̄prio sit concessio. et Itē circa hūc articulum

valde vtilē querit nunqd̄ sit fiēda mētiō d̄ qua

litatib⁹ beneficiū impetrādi et qualitatis beneficiū

iam obtenti. varias vltra materiā hic cōtentaz

reperio opin. sed cōcludēdo et allegādo materiā

vni tāgīt dico sic. q̄ de qualitate bñfich impetrā

di est fiēda mētiō vbi illa qualitas est notabilis.

Et primo d̄z fieri mētiō de cura aiarū quā illud

beneficiū habet. vt in. c. cū illis. de preben. lib. vi.

Itē de qualitate residentie fiēda est mētiō si be

neficiū requirit residentiam. arg. c. fi. de cler. non

residē. tenet Jo. cal. in. c. in nostra. j. e. et Item

debet fieri mētiō. si illud bñficiū sit dignitas.

et tex. no. est hic. et p̄batur rōne. de oibus fiēda est

mētiō que possunt inducere principē ad nō cōce

dendū vel ad non sic facilius concedendū. vt est

tex. no. in. c. postulasti. j. eo. et ibi per Hosti. Sed

iste q̄litas p̄nt principē subtrahere a p̄cessione:

q̄ difficilior papa concedit dignitatē seu curaz

aiarū vel bñficiū requirēns residentiam q̄ mino

ra beneficia. et non quilibet clericus est aptus

ad illas qualitates iō necessario est fiēda mētiō.

De ordine vero annexo beneficio nō est necessa

rio fiēda mētiō. tex. videt in. c. ei cui. de preben.

lib. vi. tenet Jo. cal. in. d. c. in nostra. et De quan

titate valoris est dubiū. nā nullibi expresse p̄ba

tur q̄ impetrans teneatur facere mentionem de

ver. alteri. de preben. que vult q̄ nō tenetur impetrās facere mētiō

nem in literis bñficialibus. nisi de qualitatibus in iure expressis et eaz

sequitur Calde. in. ti. de fil. presb. conf. i. et in. c. in nostra. ix. co. in. ii. q.

j. eodē p̄ moder. ibi. xvi. correlario. vide Rot. in hoc ti. xxvii. in nouis.

et Calde. in isto tit. x. et vide p̄ almoder. in. c. sup̄ literis. in. j. conclusi

sione. vbi omnino vide. et in. d. c. in nostra. et idē Calde. conf. ii. hoc tñu.

lxvii. papa supplicat in antiquis. per almoder. hic in. x. conclusionē.

Adde tu Ro. conf. cccclxii. et do. de rot. decis. suis. de preben. in re

collectis. per do. Bernardum de bisigneto.

et De qualitate valoris. Adde Old. p̄li. lvi. q̄dā impetravit. Card.

in. c. fi. de p̄sum. et ibi p̄ istū et alios do. p̄ do. meū hic dicētē se p̄suluisse.

q̄ onus p̄badi xitātē valoris incūbit opponētī. alle. Bal. p̄li. incip.

plura dubia sunt examināda. in. ii. col. et vide. xii. p̄clusiones. circa istā

expressionē valoris p̄ do. Fel. hic. in. ii. co. cū plurib⁹ sequētib⁹. Card.

et Jmo. in. cle. j. de preb. Calde. et Jmol. et Domi. j. eo. in n̄sa cum alijs

cōclusionib⁹ alleg. hic p̄ almoder. quo oīno videbitis ad saturitatem.

Anto. Frā. et Quō aut p̄bē valor vel bñfich: vel alterius rei h̄r p̄ gl.

ii. in. c. quāto. in p̄n. de iureiur. et in. c. si plurib⁹. de p̄bē. lib. vi. Dicas tñ

q̄ valor estimat s̄m fructus q̄ percipiunt. vt voluit glo. in. x. fructuū.

in. l. si q̄d. ff. de eni. et habet p̄ gl. in. l. p̄. ff. de re. eo. et per gl. in. c. cū cau

saz. de testi. in. gl. ii. et ḡnāliter de materia q̄s dicat esse valor rei et q̄o p̄

betur h̄r p̄ legistas. in. l. p̄cia rerū. s̄. nō nullā. ff. ad. l. fal. et in. l. j. s̄. si he

res. ff. ad trebe. et in. c. q̄ vero leonis. in. ant. de reb. ecclē. non alie. et in

aut. hoc ius porrectū. C. de sac. san. ecc. canonizata. x. q̄o. ii. in. c. hoc ius

porrectū: et qualiter valor rei debeat deduci in p̄titiōe et in p̄cessu ha

bet p̄ Bar. in. l. p̄dius. ff. de incē. rut. et nau. et in. l. ii. C. de rescind. vēdi.

valore

c De diuitijs.

Vide gl. et doct. i

c. p̄stitutis. d̄ ap.

inver. impotētā.

et dices in ca. cum

a deo. j. eo.

Ad p̄sultatio

nē. Adde istū i. c.

si diligēt. de for.

cōpe. et in. c. p̄ue

nit. de emp. et vñ.

et i. c. cū simus. de

reg. et in. c. tue. de

spōsa. et i. c. pasto

ralis. i. p̄n. de ex

cep. et in. c. fi. de re

iudica. vide text.

bo. i. c. ex multa.

in. x. ex cōsulta

tiōe et edit d̄ vo

to. et ibi Sem. in

ca. Romana. s̄.

fi. de offi. ordi. lib.

vi. facit q̄o no. gl.

i. cle. dudū. i. p̄nc.

s̄. h̄mōi. de sepul.

et gl. i. c. romana.

s̄. cū aut. de app.

lib. vi. in. x. qui p̄

tēpore. et q̄o vo

luit Bar. in. l. ne

mo. C. de sentē. et

interlo. oīm iudi.

De q̄litas

bñfich impetrādi.

Adde do. late

i. c. sup̄ literis. i. v.

co. x. dū legi. bo

nonie sextū. j. eo.

et in repe. c. postu

lasti. in. xv. co. x.

p̄uto. j. eod. et ibi

do. mat. i. repe.

i. pe. col. et do. in

c. dudū. in. v. col.

xvi. credo sic pos

se. distinguit p̄ il

lū text. d̄ p̄bē. lib.

vi. p̄ gl. in. cle. j. in

ver. alteri. de preben. que vult q̄ nō tenetur impetrās facere mētiō

nem in literis bñficialibus. nisi de qualitatibus in iure expressis et eaz

sequitur Calde. in. ti. de fil. presb. conf. i. et in. c. in nostra. ix. co. in.

Sebasti. Sapia. Valoris. Aude. d. Andr. sicu. in consi. xxxij. cle. metissimi. in. j. vol. vbi dicit qd ille qd ipetrat priuilegiu vt possit testari de rebus acquisitis ex redditu ecclesie dz facere mentione de valore. et qd valor beneficii considerat detractis oneribz. vide Deci. in consi. clvi. z nunquid si valor exprimat falsus vitiet rescriptum. vide Ro. in decisi. xlvj. not. fm do.

Cardi. in consi. xxxij. millesimo tricentesimo.

Sebasti. Sapia. Prealleg. vo luit allegare dci. si. iij. licet impe trans in. nouis. sub ti. de rescrip. vide etiā Cardi. floren. in consilio lxxxvij. papa. zacharias.

Jurispatrona tus. Ado quod istud dictu dz in telligi d iurepa. laicoru cui dero gare p nullas li teras nō est mēs roma. pōtificis: qd voluit La. de castel. in sua alle. lxxxv. i. c. i. bñfi cia vacātia in cu ria. Jo. and. in. c. dilectus. de offi. dele. Semi. post alios i. c. ij. in gl. in x. collatio. de pbe. lib. vi. Abb. in. c. cū dilectus. z ibi bo. glos. que datione hui? dicti in gl. mag. de iurepa. Fel. in suo tract. quādo litere aposto. no ceat patro. eccle. circa pnc. z Gar. z si. xvi. inci. pa c pa vniuit quādā abbatia post me diū. versu. quo ad causam secundā. Aduerte tamen qd tale rescriptu de quo per istuz teneret nisi pfo nus ageret de cō temptu. vt est ca sus in. c. decerni mus. ibi irritam esse nouerit. xvi. qd. vj. Abb. i. ca. illud. circa pn. de iurepat. z in. c. ex insinuatione. in se cundo not. eo. tit. melius in. c. cum bertoldus. col. ij. ver. ex hoc nota biliter colligitur. z ibi etiam Fel. remissine in. v. col. de re iudi. Anto. Franc. Circa hoc an papa per suas literas deroget iuripa tronatus laicoru in dubio dicendū est qd nō vt dic per istū. quoniam nō intēdit papa derogare siue tollere ius alterius ne etiam ex hoc lai ci facileretrahāt a fundatiōe dotatione siue cōstitutione ecclesiarū ex quibus actibus ecclesia cōcessit laicis iuspatronatus. iuxta ea que plene tractat. p. d. Abb. z alios in rubr. de iurepatro. Sed si papa de hoc certificat? esset qd ecclesia de qua puidet vel puideri mandat. est de iurepatronat? laicoru z eo nō obstāte puideri mādaret de illa vel ex certa sciētia vel motu pprio aut aliter derogādo tali iuripatrona tus uō puto hec dicta pcedere: qm l3 papa generaliter mādando ali cui puideri de bñficio in dubio nō videat in suo mādato comprehendere bñficiū patronatū. vt in. c. cū dilectus. de iurepat. z in. c. dilectus. de of. lega. z voluit glo. in cle. literas. vbi etiā per Pan. de lea. de preben. tñ si dicit qd m tali mādato vult pprehēdi bñficiū pfonatū etiaz laici

valore beneficii. de quo vide gl. in cle. j. de prebē. post princi. z per do. de Ro. deci. cclxxxij. als est lxxxij. vbi dicit papā Urbanū tertiu explicasse nō valere gratiā nisi fiat mentio de valore benefi cii impetrandi obtēti. Hodie ita cōter seruatur tñ facilius est illa clausula qd nō excedit valorem tāte quātitatē. nā periculosum est qd qs se astrigat ad certum valorem: onus probādi incumbit impetrāti. vide quod dixi in. c. si. de presumptio. In arg. tamen p z contra potest induci text. in. c. cum adeo. j. eo. z. c. cum teneamur. j. de preb. Puto tamē qd circūscripto stilo curie non sit de iure veteri necessariū facere mentionē de quāti tate valoris: qz beneficiū debet pncipaliter cō ferri ppter spūalia: tēporalia autē veniūt accessō rie ad spūalia. Sed qz hodie vt plurimū cōferm tur bñficia ppter tēporalia ideo fuit ordinatū z est de stilo curie vt fiat mentio de valore. Tamē bñ zīderādo nō est puiūmutilis qz dispēsatio tēporaliū nō debet cuiqz pmitti sed fm qualita tem persone debet cōmitti dispēsatio: ideo talis aptus ad habēdum beneficiū tenue qui est oīno ineptus ad habēdū beneficiū pingue: ideo quā titas reddituū posset principē subtrahere. a con cessione gratie id videt vtile z necessariū vt fiat expressio. arg. d. c. postulasti. Nec pcedit vbi ad instantiā sit gratia. Sed vero motu pprio tūc est magis dubitādū qz motus ppri? excludit surre ptionē. vt in. c. si motu pprio. de preb. lib. vi. z cle. si romanus. eo. ti. Sz cōtrariū est verū qz motus proprius nō operatur circa intrinsecas qualita tes bñficii. Ande si papa motu pprio cōcedit be neficiū z nō fecit mentionē qd est curatum nō va let gratia nō ex defectu surreptionis: sed qz non apparet de volūtate principis. ar. in. c. cū in illis. z. c. is cui. de pbe. li. vi. Et hanc opi. tenet Jo. an. in. d. c. si motu pprio. de pbe. lib. vi. z do. de Rot. decisi. cclxxxij. prealleg. bñ cōclude qd modus proprius non firmat gratiā contra voluntatem concedentis nec in puiūdictiū tertij. vnde nō va let gratia si beneficiū est iurispatronatus? et de eo nō sit mentio nec includit intrinsecas qualita tes beneficii. z aliquid de hoc per Cal. in. c. man dato. j. eo. qd est bene notandū. Et adde gloss. in d. cle. si romanus. z hoc quo ad primū membrū: sed respectu iā obtēti est maius dubiū. ¶ Tñ quid si impetro secundū debeam facere mētiō nem de qualitatibz primū. In quo dic quod aut impetro dispensationē vt liceat mihi tenere secū dum cū primū: z nō valet dispensatio nisi etiam fiat mētiō de qualitatibus primū. Exemplū ha bēs prepositurā modo impetrant vt possit ha bere aliū personatū z simul retinere cū preposi tura si non fecit mentionē qd prepositura erat cu rata dispēsatio nō valet. Quia duo erāt impedi mēta in primū scz dignitas z cura. sublato ergo vno impedimēto remanet reliquū. vt in. c. ex tua

illud cōprehendit als esset dicere qd papa nō posset derogare iuripa tronat? laicoru qd nō esset bene dictū neqz verū p pdicta: l3 bñ verū est qd in gñali mādato de prouidēdo alicui de bñficio etiam si dicat de bñficio spectāte ad p̄sentationē alteri? nō cōprehendit beneficiū pa tronatū laici z in hoc allegatio Lap. est multū no. de quo etiam vide

rū. j. de autho. z vsu pal. hoc dictū videt probari in cle. j. de prebē. tenet Jo. an. z Hosti. in. c. postu lasti. j. e. Nec ob. si dicat qd ex quo papa cōces sit mai? i. dignitatē vt cōcessisse qd est minus. s. curā. ar. in. c. ex parte. il. ij. j. de deci. Sol. est mul tiplex. fm eos pmo qz dignitas sit honorabi lior: cura tñ periculosior. xij. q. j. p̄cipim? ¶ Itē z scōo i gratijs z dispēsationibz nō arguit ex pa ritate vel maiōritate rōnis. arg. c. p venerabilē. j. qui fil. sint legi. qd semp no. ¶ Al terio i gratijs fauorabilibz v3 arg. p̄dictū. vt in. d. c. ex parte. secus in odiosis dispēsationibz. arg. in. c. quis. de preben. li. vi. ¶ Et p hoc pōt rīderi ad vnum tex. sing. in materia quā nescio alibi. in. d. c. p̄vene rabilē. qui fil. sint legi. vbi dispēsatio? extenditur de maiōri ad minus vt pcedat in dispēsatiōe nō odiosa: puta qd non legitim? pmoueatur ad sa cros. sec? in odiosa: vt qñ sit dispēsatio sup plura litate bñficioz: z hoc dictum semp tenebis men ti. Et facit qd no. Jo. and. in addi Spec. ti. ij. s. si. x. sed illud qñ. ¶ Per hoc etiā dicas qd si quis impetrat dispēsationē sup pluralitate bñficioz z nō facit mentionē qd illa bñficia prius tenebat illicite recipiēdo inde fruct? nō valet dispensa tio. hoc firmat An. z Lōpost. d. c. dudū. h. d. elec. Sixo nō impetrat dispēsatio sed simpliciter qs impetrat scōm bñficiū: z tūc glo. in. d. cle. j. vt vel le qd nō sit necesse facere mētiōē de qualitatibz bñficii quasi satis est facere mētiōē de pmo bñ ficio in gñe: pro qua opi. facit. d. c. postulasti. Lō trariū t3 Jo. cal. in. d. c. in nra. qz exp̄ssioes quali tatū primū bñficii possent mouere principem ad nō cōcedēdū scōm. ¶ Dicerē sic qd aut per rece ptionē secūdi nō vacat primū saltē ipso factor: tūc ex quo pōt retinere primū cū scōo debet face re mētiōē de qualitatibus primū. arg. per locū a speciali in. d. cle. si roman? Aut per receptionē secūdi vacat primū ipso factor: z est maius du bium. De subtilitate z rigore tenerē opi. Cald. quia si forte papa sciūisset de qualitatibz primū non absoluisset eū a primo beneficio cōcedendo sibi secundū. z facit ratio. d. c. postulasti. Aliquid aut de redditibus sit fienda mentio. vt dixi con stitutio Abani z stilius curie habet qd sic? iure antiquo hoc non probatur. Et tex. in contrariū videtur hic iudicio meo. nā papa hic facit men tionē de redditibus videlicet qd isti impetrātes abundabāt in redditibz. z in si. tex. cassat literas solū ex eo qd nō sit mētiō de noīe dignitatis z ni hil dz de redditibz? z loquit de bñficio pri? obten to. z hoc tene mēti quia nullibi ita bñ probatur. ¶ In glo. j. in si. no. bene istā glo. z non tradas eā obliuioni: qz nō habes alibi nisi hic. z in. c. nō nulli. feod. vbi est cōsimilis gloss. s. qd ad beneficia quis potest impetrare literas pro alio sine man dato: secus in literis impetratis ad lites. vt in. d. c. nonnulli. Mico. Abbas.

neri. per. c. ei cui. de preben. in. vi. z vide Rot. decisi. x. in nouis. Do. in c. si apostolice. in si. de preb. in. vi. ppter glo. pe. ibi. z in. c. nō pōt. in fin. prin. eo. tit. z lib. Cal. de rescript. z si. x. z de fil. p̄sby. cōsi. j. allegādo glo. v. in clemen. j. de preb. z vide zñoder. hic z in. ij. col. z in. xi. cōc. lusione. Adde quo ad primū membrum Dy. Abb. z Ol. consi. cxi. in fin. quo vero ad scōm Ro. consilio. cclxxxij. s. all. g. Anto. Franc. Circa illud qd dicit qd de qualitate residentie benefi cii est faciēda mētiō videtur hoc nō transire sine dubio cū hodie be neficia quantūcūqz minima requirant residentiam. vt in. c. fin. z in. c. tue. de clericis. non residen. ideo cogitandum relinquo.

Sebasti. Sapia. Dispensatio. dū do. Abb. hic sentit qd dispensatio vt bastardus ad sacros ordines promoueatut sit fauorabilis: vi det obitare tex. in. c. j. de fil. p̄sby. vide p resolu. Fel. i. c. postulasti. j. eo. Monnulli. Ibi dicitur.

Sebastia. Sapia. Ad beneficia. Aude late per Ab. in ca. ex ore. de his que fiunt a maio. par. capituli.

per Specu. in ti. de leg. in. s. nunc tractem? in ver. sed nūquid lega tus. z vide Sede. de sen. in suo p̄si. lxxxij. vbi ēt ipe tenet qd i tali mā dato gñali de p uidēdo nō venit tale bñficiū pa tronatū laici: nisi illud exp̄sse di catur in mādato z hoc mō est hec materia itelligē da ne tollat po testas pape: cir ca potētā dero gādi iuripatro nat? laici quādo vult derogare l3 i dubio nō presu mat alicui velle tollere ius suū. ¶ Jam obtenti. Ado Jo. an. i. c. in nra. x. s. j. e. z ibi Cal. z Do. in iij. colū. Bur. in viij. z Jmo. in si. Card. in cle. j. de offi. or. in. xij. q. z ibi Jmo. in vl. colū. post zenze. z Ari. in repe. c. postulasti. i. xij. col. ibi. xv. trāseū do nūc ad quall tatē. j. eod. istū in d. c. in nra. in vl. no. Rotā hoc ti. xxxi. in antiquis not. qd pa. Mico. mil. in reper. fol. lxxxij. l. ij. col. ibi gratia in bñficia libz. z fol. lxxxvij. ad si. ibi: gratiaz bñficii: qd de tri bus qualitatibz obtēti debet fieri mētiō: v3 digni tatis z tūne resi dētie z cure. alle. But. in. c. in nra. in. viij. col. secus de qualitate ordi nis beneficio an

Sanonm. super prima parte primi.

Sed a. Sapia. Allegas doli. Hanc materia latissime persecutus fuit in l. qd nerna. in materia doli presumpti. ff. de positi. vbi posui. xxx. limitationes ad reg. l. quones. s. i. de proba. Sed quantum ad ppositu videtur qd gl. hic possit sustineri, qd imo doli psumat post lapsum anni: qd qui no facit id ad qd scit se teneri or in dolo. l. doli. ff. madati. Bar. in l. tutor. q

repertoriu. i. pnc. 1 col. ij. ff. de admi. tutorum.

Probatu ex 2 pecturis. Fallit 3 primo in omittē te id qd scit se de

bere facere. l. si pcuratorē. s. dolo. r. l. doli. ff. ma. sec. si ignoraret

l. q in alterius. ff. de re iu. Fallit. ij. i faciete actū sim

pliciter pphibitu: qd psumit doli. c. i. j. d. psum. sec. si actus est pmissus: qd stat regla.

Fallit. iij. quādo act. aliqñ est permissus aliqñ pro

hibitus: r. fit claz qd psumit doli in casu phibito: secus si fiat

palā. l. si. ff. de rit. nup. l. non intelli

gitur. s. si qs palam. ff. de iure fisci. Fallit. iij. in

cōmētariē: qd p pbare se dolo carere qd carcera

ti aufugerunt. l. ad cōmentariē sem. C. de cu. reo. r. l. milites. ff. eo. 3

et. fm flor. in. d. s. q dolo. hic alle

ga. r. Bar. in l. doli. C. de do. r. qd doli ex cōiectu

ris pbetur. adde 4 Bar. in tracta. te

stiu. xlv. col. ibi doli. r. gl. in. l. apud cellum. in prin. ff. de doli excep.

r. ibi Bar. in glo. j. in. l. doli. C. de rescin. ven. r. Bal. in. l. si cōstante. s. si maritus. ff. so. ma. Bar. in. l. post cōtractū. ff. de do. Bar. veronēsem

in tracta. simulati. sanctū Bernardinū in tract. de cōtrac. sermo. xxiij. arti. ij. c. j. r. Archid. flor. in. h. parte sue summe. c. vj. inci. qd vsure vora

go. fo. xxi. Pau. de ca. cōs. cccxxij. visa petitione. r. cōsil. cccxxij. in cā mo. De. de anch. cōs. ix. plurime cōiecture. r. cōsil. l. ij. ex ordine cōtra

ctū. Ro. cōs. cccxiij. plura sunt. De. de anch. q. cccxxij. ad corroborationē istū cōs. vj. quidā dñs Francis. r. cōs. l. quidā massariū. oēs in. d. l. post contractū. r. ibi Alex. in apostil. r. pereundē Alex. in. d. l. polū. r. ibi Pau. de cast. r. probat doli eo ipso qd qd ptrahit contra

iura. C. de agri. r. cōs. l. quēadmodū. lib. xj. r. regula qui contra. lib. vj. r. Bart. in. l. ij. s. lege. s. scire. ff. de peti. her. r. glo. ij. c. vulturane. xij. q. ij. p

Postū. in summa. de do. r. are. in. s. preterea. insti. de ac. col. xiiij. r. de excep. doli late per eundem insti. de excep. in prin. in. iij. co. cū sex folijs seq adde hic ad moder. Ange. in. l. nuper. C. de natura. lib. r. in. l. s. r. si

questū. ff. de lib. r. posth. quē refert Alex. in. l. si qs posthumos. ff. e. ti. r. qd legif. r. no. in. l. filie mee emācipate r. egre. ff. sol. ma. De. de anch. in. c. sicut. de regu. Bal. in. aut. nū rogati. C. ad treb. circa si. ver. quero

Rescriptū secundū non faciens mentionē de primo valet si primus impetrans non est vsus suo rescripto dolo vel negligentia.

Rescriptū surreptitiū non est ipso iure nullum. Rescriptum ad lites perditur data negligentia impetrantis que negligentia non consideratur: nisi alius secundo impetret.

Dolus non presumitur: sed bene probatur ex cōiecturis. **E**xceptio an r quando sit temporalis vel perpetua.

Sed autem. **Q**uod intendit. **V**aleat secundum

l. non faciat mentionē de primo si primus impetrans dolo vel negligentia non fuit vsus illo. primo ponitur thema r questio. secūdo solu

tiō. ibi: si eis. r. ibi distinguit scdm membrum ibi. si aut. **C**asus literalis. Aliquis impetrat lite

ras cōtra aduersariū suū super aliqua cā. post modum aduersarius ille super eadez cā ad alios

iudices literas impetravit in quibus de prioribus mētio nō fiebat r ceperat cōuenire aduersariū qd priores lras impetravit. ille corā iudicibus

excepit se lras priores habere: de quib. in posteroib. mētio non habet: qrit qd iuris sit. Dicit quod si prior impetrans dolo vel negligentia lite

ris suis vsus non fuerit per posteriores poterit cōueniri. Si vero copiā iudicis delegati habere non poterit per posteriores nō poterit cōueniri.

Ber. **Q**uod not. j. ar. optimū r quasi expressum qd secundū rescriptū nō facies mentionē de primo non est ipso iure nullū. Nam si esset nullū nō cō

ualesceret data negligentia primi impetratoris vt in regula. nō firmat tractu tēporis: de re iur. li. vj. r. sic hic est casus qd surreptio nō vitiat lras ad lites ipso facto: qd dixi latius. s. e. ti. c. ceterū.

Quod not. h. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

redditis ecclesie pro beneficio in fraudem non tenet. c. extirpande. s. quia vero. in si. de preben. r. ibi doc. r. istū in. c. exposuisti. eo. titu. r. de

differentia inter fraudem r dolum. dicitur in. c. ex tenore. j. eo. **A**nto. Francis. **C**irca doli probationē. Dicas qd doli in dubio nō psumitur. l. doli. C. de do. qd hoc esset psumere delictū qd in dubio

casum in quo doli r negligentia equiparatur regulariter tamē differunt. vt in. c. super lris. j. e. r. no. in. l. quod nerna. ff. de pō. r. In glo. j. ibi do

lus presumitur. sed hoc facit tex. in. l. quones. i. s. qui dolo. ff. de proba. vbi dicitur qd allegas dolum. i. habet pbare qd nō presumitur. Ideo dicūt

doc. r. melius qd per lapsum anni presumit negligentia. argu. hic. r. in. c. plerūq. j. eo. sed doli pbatu ex cōiecturis. cū cōstitit in animo. l. doli. C. de dolo. r. in. c. h. de renū. li. vj. Et in si. gl. de cla

ra hoc dictū gl. fm qd. s. dixi. r. idem dic in rescriptis impetratis ad beneficia vt sint ppetua. **S**i aut dat negligentia impetratoris r impetra

tiō alterius est cōtraria: dic vt legitur r not. ibi qui. de rescriptis. lib. vj. r. in. c. si clericus. de pbe. eo. li. **Q**uod not. h. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

Quod not. iij. qd rescriptū ad lites perdit data negligentia imperatoris in vtēdo. **I**ntellige si impetrat postmodū scdm cōtrariū: alias aut non data impetratiōe scdm primū est ppetuū. i. durat tā

to tpe quāto durat actio sup qua impetratur vt est text. sing. in. l. falso. C. de diuer. rescript. r. sic li

mpa istū tex. per illuz. r. illū per istū. **Q**uod not. iij.

nō d3 presumi. l. merito. ff. p soc. r. ideo cū talis do

lus cōstitat r de pdeat in aio nō ita facile pōt pro

batiōe doli opoz tet recurrere ad cōiecturas r pre

sumptiones q in similibus in cōsi

derādo animū r mentē alicui. dicitur esse manife

ste r liquide pba tiones. vt in. l. l3 imperator. r ibi

plene p Alex. de imo. ff. de lega. j. r p Bal. in. l. voluntatis qstio. in

vl. co. in ver. qro si statutū. C. de si deicom. r multa

sunt q inducūt cō iecturā r psum

ptionē doli: nam psumit ex violen

tia. vt in. l. iij. si qs eū qui in ius vo.

vi. exi. Itē ex te stiu singularitā

te sicut in testib. susanne. per bal. in. l. solam. in. l. te

stiu facilitatē. l. i. iuristuradi. C. de test. Itē presumi

tur doli i reddē te vallisā dissil

latā. vt p Rom. r Alex. late in. l. in actionib. ff. d

in lit. iuran. Itē ex clandestinitas

te vt in factis occultis fm Bal. in. l. error. i. iij. co. ff. de iur. r fac. ignor.

r in. l. fina. de ritu nupt. r in. l. j. C. de interdi. ma. r in. c. cū in prohibitio. de

clande. despon. agnialiter semp presumit doli in his que sunt de gñe

prohibitorū r sonāt in delictū. vt no. in. l. j. C. de fal. r i. l. j. de sic p Bal.

in. l. doli. C. de do. r in. l. si nō cōuit. C. de iniur. r per Ang. in repe. l. si

E Adde Roma. com. ccc. lxxv. Ead. com. liij. Lib. comit. xij. fo.
de ana. consil. lxxx. Alexā. consil. cxvij. et consilio. cl. ubi etiam ponit qd
potest vti clausula non obstante.

Sanonini. super prima parte primi.

zacharias. Adde Ro. sing. suo. de cl. in ep. dixi alias. vbi alleg. gl. sing. in isto. c. in ver. elegit. eandem alleg. Alia. de gam. in trac. clausu. in ver. clausula ex certa scientia.

a Sebast. Sapia. Potestatis. hoc etiam vult Bal. in. l. eos. C. de ap. pella. Alex. in. c. vi. col. penul. in. v. vo. z no. q. hec clausula nihil operat nisi i his

de quibz princeps
presumit habere a
scientiam. vt no.
Al. in. gl. ex. v.
alias. c. de. v. i. si.
in. h. volu.

b Glide glo. si. di
cam in. c. monnul
li. j. eod.

c In. c. cu inter.
de excep. vbi di
cam post istum z
alios moder.

Ado tu fra.

are. p. sil. vbi dicit

q. ille rex. est fin.

q. sedes apostoli

ca suspectis. indi

cibus causam no

committit. Ber.

Anto. Francisc.

Adas tu qd

istud consilium est

consil. xxi. qd iste

apostillas alle. in

c. cu inter. de ex

cep. z est in. xvi. h.

colam.

zacharias.

Adde q. quic

quid voluerit iste

q. cois opi. est in

preriu p. gl. in. l.

eos. C. de appel.

glo. in. l. apertissi

mi. in ver. recusa

re. de iudi. Sali.

in. l. h. C. de sent.

Y. fra. de ori. i. c.

qm cotra. s. recu.

3 sationes. nu. s. z

ibi in apostil. ad

eum. de probati.

Philip. in rubr.

de appel. in. x. co.

z in. c. postremo.

eo. tit. z sel. in. c.

cu inter. per istuz

alle. colu. v. ver. li

mita secudo nisi.

hec pcedit disti

ctio istius in. d. c.

cum inter. vbi videt

facere differentia qn papa

committit causam in

qua habet plenitudine potestatis

qd tuc possit. secus si no depedeat

a potestate sua: q. indistincte cois opinio est vt predigi contra eum.

d Prima facit. Facit tex. in simili. in. l. si. in ver. prima figura. iuncta

gl. C. de edi. diui adri. tollen.

Anto. Fran. Adde q. ista verba prima facie importat id qd pmo

aspectu siue prima consideratione apparet: q. sicut facies hois est sup

ma pars corporis z pncipiu ipsius hois: ita p similitudinez dicimus

aliquid pma facie sic apparere. z q. dicat facies. vide Ang. i. l. si q. i me

tallu. C. de pen. q. dixit qd facies dz a fronte ad barbā. z de vna auricula

ad alterā per tex. in. l. ite mela. in. s. j. ff. ad leg. aq. l. h. p. Ang. aret. in

tracta. maleficioru. in ver. in facie. z p Alex. de imo. in. l. cu in diuersis.

ff. de reli. z sum. fune. z p hoc facit: q. illud qd indicatur ex aspectu no

dicat inducere verā pbationē. vñ snia lata ex aspectu no trāsit in rem

indicatā fm qd voluit Bar. in. l. maior. x. v. annis. ff. de mino. z no. l. l.

papa dixisset q. faciebat illud d plenitudine po

testatis. ex quo gñaliter infero vñ singu. dictu

q. vbi cuq. in materia requiritur plenitudo pote

statis pncipis satis est pncipē dicere q. illud

facit ex certa sciētia. adde pulchrum dictu Inu.

in. c. innotuit. de ele. vbi dicit q. papa non debet

sine cā vti plenitudine potestatis. Et alibi dicit

quod cotra vniuersalē statum ecclesie. papa no

est tollerādus sine causa magna z alijs manife

sta: qd est menti commendandū. z ponit hoc in

c. quanto. de cōsu. de hac plenitudine potestatis

vide glo. in. c. vbi periculum. de elec. lib. vi. z per

Joā. an. in. c. ex publico. de cōner. coniu. Et hac

potestātē quam hic vocamus plenitudinē alibi

vocamus absolutā quasi dispositioni legū com

muniū non subiectam. vt not. in. d. c. ex publico.

Quādo autē cōstet de ista certa sciētia pncipis.

vide glo. si. b. in cle. z si pncipalis. j. eo. ti. q. singu

lariter dicit. quod nisi exprimat ista clausula ex

certa sciētia. no presumit. z vide gl. si. que ad hoc

potest adduci in. c. ex multiplici. de decimis. Sz

Inu. aliter sentit in. c. presenti. de rescrip. lib. vi. q.

hodie incipit statutu. dicēs sufficere qd ex ver

bis rescripti possit apparere de certa scientia. lz

specifice illa clausula no exprimat. qd est notabi

le dictu. z videt idē Jo. an. sentire in. c. nonnulli.

j. e. Scdm hoc intellige z limita glo. in. c. i. de cō

stitu. li. vi. Et ultimo potest singulariter addu

ci. cauda gl. q. princeps no possit de plenitudine

potestatis causaz cōmittere suspecto sine facul

tate recusandi: z nescio alibi ita expm. q. nimo

cōiter doc. sentiūt appositum in. c. cu inter. de ex

cep. sz primū ibi sequor: z bñ facit tex. in cle. pas

toralis. de re iudi. Hico. Abbas.

e Excoicatio dicenti se absolutu no creditur nisi

probet per aliquas legitimas probationes.

Latinitas falsa vitiat rescriptu pape. nisi possit

aliquo modo vel per figuram saluari vel nisi sur

gat ex modico defectu.

Latinitas falsa non vitiat instrumenta notario

rum. z an vitiet literas aliorum principum.

f Audientia. Hoc in

falsa latinitas vitiat rescriptu pape.

Primo ponit dubitatio. Scdo solu

rio. ibi. q. b. Casus l. falis. Quidā erat excoicat

forte ab ordinario: accessit ad curiam domini pa

pe. z obtinuit literas super sua absolutione or

dinarius cui p̄sentate fuerūt inuenit in eis in cō

structione peccatū. dubitauit vtrū fides esset eis

adhibēda. cōsultuit papā super hoc z ipse rīdet

nasus vel auriculas. vel euellēdo oculos aut aliqua signa facien do. q. intelligerūt nisi enormitas criminis id iduceret: de quo p. Jo. d. ana. in. d. c. ad audientia. de cri. fal. z adde qd dicit Bald. in rubr. C. de ma. nu. vin. qd quicquid est discoopertū ab humeris supra: dz esse facies. z qn qd dicat esse factū in facie ecclesie. vide plene p. Spe. in ti. de clā. de. despō. z ea q. habētur. z no. in. c. cu inhibitiō. e. ti. q. oia notanda sunt pro statutis facientibz mētio nez de facie quō itelligātur. z quo modo valeant.

q. talibus literis non est fides adhibēda. Ber.

g Ad. i. qd no est credendū asserēt se absolu

tum fuisse. sz oportet vt de hoc fiat fides p legiti

mas pbationes. ad hoc. c. proposuit. de cle. exco.

d ministrā. Ad. i. ibi: prima facie p. vñ cōmu

ni loquēdi: z dic prima facie. id est pmo aspectu.

nā i forma z alijs videbātur lre apostolice. Item

e no. ibi peccatū qd qnq. peccatū ponit p defectu

vel vitio. no aut hic sumit p peccato mortali vñ

2 venia. Et not. ibi: manifestū. z tene mēti qd

f ad hoc vt falsa latinitas vitiet rescriptu pape

debet esse manifestab. no autē sufficit qd sit dubi

h tabilis. dic quod si possit saluari per figurā non

vitietur rescriptu. ad hoc. c. j. de iudi. Et hec f

faciūt ad questionē: dicebatur in quodam rescri

pto apostolico qd rectores hospitalis z alie pso

ne que degere cōtingerint in eodē possent ibidē

sepelire z. nungd rescriptu vitietur ppter illam

falsam latinitatem: nam vbi dicit que: debet di

cere quas: cū referatur ad illum infinitiuum de

gere. cotrariū cōsultuit Jo. an. q. potest saluari p

i figuram ille p. nam illud verbum que: potest

esse neutri generis z pluralis numeri z facere re

lationē ad verbum persone z ad verbū rectores:

z sic erit accusatiui casus. Itēz presupposito qd

simpliciter assumatur illud verbum que: vt fa

ciat relationē ad verbum persone: tamen cum sit

modicus defectus no debet vitare literas. arg.

in. c. ex parte. de fide instru. nā si haberet que cō

tigerit no esset falsa latinitas: quia tunc illud re

latiuum que regeretur ab alio verbo: z sic tantū

deficeret titulus. Nota bene hec dicta que ta

men Jo. an. hic in lectu. sua no refert. Nā ex om

nibus p̄dictis habes tres cōclusiones. Prima

q. falsa latinitas vitiat rescriptu pape dummo

do sit manifestas: secus si dubitabilis. Scda p̄clu

sio. q. si falsa latinitas pōt saluari per figurā no

vitiatur rescriptu: z de istis figuris vide bo. glo.

in. c. forus. de verb. sig. Tertia conclusio: quod si

k falsa latinitas surgit ex mō surgit ex modico de

fectu litere vel tituli no vitiat rescriptu. z vide q

3 dixi in. d. c. ex parte. Et In gl. i. in si. hec vlt. opi.

cōiter tenet. vñ qualescūq. sit rescriptu pape siue

de iustitia siue contineat gratiā siue sit priuile

gium contra ius semper vitiatur ex falsa latinis

tate: secus in alijs instrumentis aliorū notario

rum. Et no. rationē decidēdi quā ponit gl. q. l. rescri

ptum pape transit per multas manus. Item cū

l magna maturitate decoquit. Per hac rōnē in

fert hic do. Ant. q. si rescriptu pape emanaret p

m camerā z no per cancellariam q. falsa latinitas

Joā. xiiij. sermonē quē audistis. z apud poetā. vrbē quem statuo. z in

psalmo. lapidem quem reprobauerunt. z Bar. in. d. l. plantius. z vide

bo. glo. de figuris. in. c. forus. in ver. parte ablata. de verbo. signi.

k Ex modico defectu. adde Car. cōf. lxxv. nobilis z prestas amice. z

Do. in. c. inter dilectos. z in. c. ex parte. de fide instru. vbi per omnes. z

per Arch. xix. dist. in memoriam.

l Siue sit p̄ilegiu. Adde Do. in. c. i. l. iij. col. ibi q. rē Lap. de rescri. in

vi. Inu. z Cōpo. j. e. sup lris. istū in. c. ex lris. de si. instru. in vl. not. lz gl.

in. c. apostolice. hic alle. in gl. faciat differentia iter rescriptu z p̄ilegiu

cū q. simplr trāsit Bal. in. l. impator. la. j. in pn. in. i. cōmē. ff. de sta. ho.

m Per camerā. Adde Bu. z Do. hic z eūdem Do. in. c. in memoriā.

ix. dist. qui tenent contra istū. z cū isto concordat hic Imol. z ibi tex.

in. c. precedenti ponderat literas emanantes de cancellaria. retulit tñ

ad id qd cōmuniter accidit sed non negat quin extra cancellariāz pos

sint concedi. nam iste sunt magis suspecte.

Adde q. do. Prepositus in. d. c. in memoriā. transit cum Do. z do.

Benedicto perusino hic dicente etiam qui breuiat non propter falsam latinitatem.

zacharias. Adde qd quis ista sit cois opi. q. rescriptu ex falsa latinitate vitiet p. do. per istū z in additio. alleg. no tñ intelligas qd ita vitiet in rescripto cotētū nec qd tollat dispositio q. cōtinetur in rescripto. aliter em poterit pbari. ita no. in si. Bal. de instrumentis. in. l. si. non

C. de fal. causa adie. lega. Bar. in. l. si quis legatū. col. si. ff. de fal. Paul. de ca. con. xxi. inci. notandum est. cum si. vt tradit Alex. in. l. seruū filij. §. eum qui chirographum. ff. de lega. primo.

a **Principum.** Adde bar. in. l. plautius. in si. ff. de auro et argen. lega. et Bal. in. l. eam quā. in prin. C. de fideicom. et al. doder. hic.

b **Literis gratie.**

Adde Do. i. c. in memoria. iij. col.

Do. But. Jmo. et Lar. i. c. ex parte. de fide instru.

c **Capella nō p**

tinet ad plebem. adō istū de elect.

cum ecclesia. in. vi. col. et glo. iij. in. c.

et te. d. et a. et qli. et p. doder. in. c.

cū venerabilis. d. excep. et de natu

ra istorū altariū

b sine capellaz col

lige ex dictis cal.

de iure pa. q. i. vl.

Ro. e. tit. x. ad si.

et de pben. xvij. in

antiq. Bal. in p.

ludis ante rubi.

3 de iud. Rota de

fbē. viij. i. antiq. et

ij. in antiq. La

puz in alleg. cxi.

6 in glo. extrauag.

6 execrabilis sup

7 x. bodispesatiōe.

7 q. declarat opti

me. c. j. de p. uetu.

8 i. vi. et ibi p. Do.

in. vi. col. et istum

9 q. i. c. xxiij. ad cla

ra decisionē. Fe

deri. cōsil. cxi. q. i.

10 tum est qd de ca

nomico. gl. in si.

in de. h. de deci.

et ibi Jmol. post

Thomam fasio

li dubio rote. lvi.

Det. de perusio

in. iij. lib. q. i. vj.

col. xxij. ibi qd si

testator. Bu. i. c.

q. relā. in. iij. colū.

de elec. istū in. c. j.

ppe fin. de succe.

ab intesta. et ibi p.

do. meum. et vide

Bu. cōsil. li. in fe

sto sancte marie

maioze. et Ana.

cōsil. xxiij. primo

videtur.

d **Verbu de ius**

re. Vide gloss. in

pemio cle. in x.

iure. et dicā in ru

bra. de censu. post

istum.

e **Matrux. vide**

istū et alios i. c. ex

trāsmitta. in pri

mo nota. de pres

scrip. et in quinto

nota.

f **In conclusione.** Vide Jnn. in. c. super literis. j. eo. quē refert Bal. l.

prescriptioe. C. si ptra ius. circa si. in ver. aduertatis. in ista materia et.

idem dicas de contractu quia in eo attenditur conclusio text. est sing.

in. l. si voluntate. C. de rescin. ven. et ibi Bal.

g **Sebastia. Sapia.** Libelli. vide Bart. in. l. aurelius. §. sticho. ff.

de liber. leg. vbi dicit qd ex cōclusiōe libelli apparet qualiter preceden

tia intelligant. vide etiā Bal. in. l. edita. in repet. paduana. col. xi. C. de

eden. et Ang. in cōi. xxy. p. decisiōe qōnis. in. j. co. vbi volūt qd semper

debeat inspicī cōclusiō. et dicit Bal. in. l. domū. col. j. C. de rei vēdi. qd ver

bum generalissimū positiū in cōclusiōe restringit sū cōclusiōe et qd

si cōclusiō sit ge

neralis. vbi Alex

gan. in cōsil. cxi.

col. viij. in. j. volū.

et no. qd dicit bal.

in. l. cōsentaneū.

C. qūo et qū in. in

j. q. qd si aliq. xba

necessaria appo

nant i cōclusiōe

et omittant i nar

ratione iussit. et

hoc dō facere cō

tra pternos ad

uocatos qui lite

ras et syllabas au

cupantur.

h **Elidibilibus.**

Adde Alex. cō.

ccxiij. §. lib.

i **Judicio posses**

torio. an capella

nus remotus pos

sit agere posses

torio. vide Sofr.

But. Jmo. do. et

Seli. hoc i. iij. co.

ibi. itē inquatuz

dicunt.

k **Jnn. c. an sit. no**

ta p declaratio.

ne. d. c. an sit. ad

de etiaz ad illud

c. rotaz plene. de

ap. xliij. i. nonis.

et dū dicit qd spo

liās appellatum

psumit renuntia

re appellationi.

adde Ang. in. l.

fi. C. d. tēp. appel.

vbi alle. Jnn. hic

et Bal. i. c. ex par

te adō. in. viij. col.

et ibi. et c. series. d.

testi. et adat. no.

xxviij. incipi. not.

zacharias.

Adde qd dūz

voluit allegare

adathe. singu.

xxvi. qd est sing.

xxviij. qd incipit

not. qd actor qui

egit possessione.

vbi alleg. c. an sit.

et c. cū teneamur.

de appel. quibz

adde Ange. in. l.

fi. §. illud. C. de tē

po. app. Bal. in

l. pscriptiōe. col.

x. xvi. p. mitte ad

enidētiā. C. si cō

tra ius. vbi ratio

nē huius dictiōis

alle. Jnn. hic. et

glo. in. c. nō solū

de ap. lib. vi.

Adde qd sol

uens vigore sententie videtur appellationi renuntiare Ro. consi. viij.

l **Tedit in fauorē sui.** Adde Jnn. de acc. licet. in si. Ex. in. l. per hac.

C. de tēpo. ap. Spe. de lit. cōtest. §. nunc dicamus. ver. porro. glo. et do.

sit. c. q. uis. §. ceterū. de elec. in. vi. bar. in. l. si qd libellos C. d. ap. et qū pos

in renūtiari appellationi interponēde vel interposite vidē But. Jmo. et

g iij

de liber. leg. vbi dicit qd ex cōclusiōe libelli apparet qualiter preceden

tia intelligant. vide etiā Bal. in. l. edita. in repet. paduana. col. xi. C. de

eden. et Ang. in cōi. xxy. p. decisiōe qōnis. in. j. co. vbi volūt qd semper

debeat inspicī cōclusiō. et dicit Bal. in. l. domū. col. j. C. de rei vēdi. qd ver

bum generalissimū positiū in cōclusiōe restringit sū cōclusiōe et qd

si cōclusiō sit ge

neralis. vbi Alex

gan. in cōsil. cxi.

col. viij. in. j. volū.

et no. qd dicit bal.

in. l. cōsentaneū.

C. qūo et qū in. in

j. q. qd si aliq. xba

necessaria appo

nant i cōclusiōe

et omittant i nar

ratione iussit. et

hoc dō facere cō

tra pternos ad

uocatos qui lite

ras et syllabas au

cupantur.

h **Elidibilibus.**

Adde Alex. cō.

ccxiij. §. lib.

i **Judicio posses**

torio. an capella

nus remotus pos

sit agere posses

torio. vide Sofr.

But. Jmo. do. et

Seli. hoc i. iij. co.

ibi. itē inquatuz

dicunt.

k **Jnn. c. an sit. no**

ta p declaratio.

ne. d. c. an sit. ad

de etiaz ad illud

c. rotaz plene. de

ap. xliij. i. nonis.

et dū dicit qd spo

liās appellatum

psumit renuntia

re appellationi.

adde Ang. in. l.

fi. C. d. tēp. appel.

vbi alle. Jnn. hic

et Bal. i. c. ex par

te adō. in. viij. col.

et ibi. et c. series. d.

testi. et adat. no.

xxviij. incipi. not.

zacharias.

Adde qd dūz

voluit allegare

adathe. singu.

xxvi. qd est sing.

xxviij. qd incipit

not. qd actor qui

egit possessione.

vbi alleg. c. an sit.

et c. cū teneamur.

de appel. quibz

adde Ange. in. l.

fi. §. illud. C. de tē

po. app. Bal. in

l. pscriptiōe. col.

x. xvi. p. mitte ad

enidētiā. C. si cō

tra ius. vbi ratio

nē huius dictiōis

alle. Jnn. hic. et

glo. in. c. nō solū

de ap. lib. vi.

Adde qd sol

uens vigore sententie videtur appellationi renuntiare Ro. consi. viij.

l **Tedit in fauorē sui.** Adde Jnn. de acc. licet. in si. Ex. in. l. per hac.

C. de tēpo. ap. Spe. de lit. cōtest. §. nunc dicamus. ver. porro. glo. et do.

sit. c. q. uis. §. ceterū. de elec. in. vi. bar. in. l. si qd libellos C. d. ap. et qū pos

in renūtiari appellationi interponēde vel interposite vidē But. Jmo. et

g iij

nō oīno vitaret qd tūc nō trāsiret p multas ma
nus. et hoc dictū vī satis equū prima frōte. Sed
cōtrariū ego teneo qd tūc oīis duplex psumptio
cōtra lras. Primo qd nō emanauerūt p cancella
riam sū cōem stilū. Secōdo qd magis psumit falsi
tas qū lre sunt quasi clādestine et continēt pctm
in cōstructiōe. Itā decisiō istī? tex. respectu nulli
tatis fundat super psumpta falsitate. Itē iste
tex. nō fundat sup cācellaria sed simpliciter loq
tur: et forte tpe huius. c. non erat ita ordinata cā
cellaria sicut hodie princeps enim psumit ha
bere notarios doctos et probos. Per hoc etiam
dicerē hunc text. procedere etiā in literis aliorū
principum. Falsitas tū citius psumēda est in
literis gratie quam de iustitia. arg. in. c. fin. j. de
falsis. et tenent hoc docto. Abbas.

h **Ecclesia plebanalis an possit tenere capellā**
positā in suo plebanatu nō ponēdo ibi rectores.
Libellus in possessorio licet faciat mentionē de
proprietate: tamen non extenditur ad iudicium
pprietatis.

Libellus debet extendi in conclusione: nō autē
in narratione.

Rescriptū primū qd pōt per exceptionē elidī:
nō requiritur qd de eo fiat mentio in secundo.

Spoliatus dicitur verus dñs rei: nō ille qd fuit detectus.

Appellans spoliatus aduersariū suū possessiōe
videtur appellationi renuntiasse.

Appellans an possit appellationi sue renuntia
re inuito appellato.

Appellat qd post lapsum biēnī vult psequi ap
pellationē facit locū appellatū: qui alis nō posset
prosequi. hz tū alia remedia dictus appellatus.

Remedium ordinariū: an et quādo cōcurrat
cum extraordinario.

Arripere iter ad principē et impetrans literas
habet locū appellationis et videtur eā psequi.

Ex parte. Cōtra secundū re

scriptū nō pōt op

poni de taciturnitate primi impetra

ti p appellatē de sua appellationē

non habita mētiōe.

Sanonmi. super prima parte primi.

istū de ap. interposita. in. s. ille deniq. 2 ibi per Phil. 2 late per Ana. in. c. h. in. iij. col. de cri. fal. Car. 2 si. cxxi. Ang. consi. cxxxiij. a. 2 b. cōtra perūt. Are. in. l. i. s. i. ff. a quib⁹ appel. nō l. 3. Do. h. qd. vi. si qs libellos. rotā. de renun. la. ff. de re iudi. xxiij. de app. xxiij. q. iij. in nouis. 2 ana. cōsi. vi. 2 Alex. cōsi. xxiij. viso instro syndicar⁹. ad si. Bal. hic. 2 de mate

ria. vide in maleficijs. fol. cxxxiij. h. col. 2 ibi de res. nū. in criminali.

¶ Adde an qs possit appellatio ni renunciare. ro. consi. xli.

¶ In clem. si ap. pellationē. adde Fed. 2 si. cxiij. pū. ct⁹ talis est: istuz in. c. psonas. i. ult. col. d. ap. Bu. eo. ti. c. sepe. i. iij. col. 2 ibi Jmo. i. vi. 2 ibi istū in. iij. ad de Ro. e. ti. in no. uis. vi. 2 xxiij. i. nouis. Phil. i. d. c. sepe. i. x. col. ibi tertius casus: 2 plene hic p. Fel. i. vi. col. cū septem sequentibus.

zacharias.

¶ Dic tu quod si appellās intra terminū inchoa. uit prosecutionē q. post terminū finire poterit. vt subdidit iste post alios qs refert 2 idē Abb. i. c. pso. nas. co. si. ver. 2 p. hoc restringi itel lectū clem. de ap. 2 idē Abb. i. c. se. pe. col. iij. eo. tit. 2 Pet. ibi: col. pe. x. terti⁹ casus cū si. vt tradunt hic a moder. Ange. in. l. i. s. q. ibi seq. tur Pau. de cal. C. de appel. idē Pau. de ca. in. l. eos. in prin. e. tit. Bal. in aut. si qs litigatiū. col. j. x. quart⁹ 2 vltimus casus. C. de epis. andi. 2 Ang. 2 si. cxi. inci. statutu. predictū cum si.

¶ Attentatorū. vide plene per Phil. de app. bone. in. vi. col. j.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Itē esset. Et qmō cognoscat q. q. intētauerit officiū iudicis vlt

interdictuz: vñ vi.

potest colligi ex no. per Barto. in. l. fina. in. i. q. C. de edic. diui adria. 2 per ea que dicūt ibi docto. videlicet qd qñ petis partē aduersam con

dēnari dicitur intētatū interdictū secus si petatur a iudice qd tale quid faciat q. quando imploratur officiū iudicis: concludit iudici. de quo etiam per Angel. de arg. in. s. quadrupli. col. xv. insti. de actio. 2 ista differentia colligitur etiam ex no. per. Barto. in. l. j. col. penult. ff. de iurisd. omni. iudicum.

¶ Multipliciter limito. Adde Barto. 2 alios in. l. in prouinciali. ff. de no. operis nuntiatione.

glo. fina. ¶ Oppo. 2 secundo principaliter con tra tex. 2 videtur q. appellatus non poterat hic psequi appellationem cū bienniu esset elapsū a tpe psecutionis: vt dicit in lra. Nā lapsus biē nū firmat sententiā 2 appellatio est deserta. vt in c. psonas. 2 in. c. cū sit romana. j. de ap. 2 in aut. ei qui appellat. C. de tēpo. ap. ¶ Sol. propter hoc contrariū istud. c. legitur duob⁹ modis in gloss. in ver. cū bienniu. Primo q. iste appellatus nō prosequēbat appellationē: s. agebat interdicto vnde vi. ad restitutionē consequendā. 2 fm hoc nō obstat contrariū. Sed contra hanc solu. facit apte litera in ver. quā cū esset. S. psecut⁹ 2c. vbi verba clare innuūt q. iste appellat⁹ prosequēba tur appellationē. Itē si nō fuisset psecutus ap pellationē nō cōdēnaretur sibi ille. D. appellās in expēsis ex eo qd nō fuit psecutus: q. non in terest appellati appellatorē fuisse psecutus ex q. nec ipse fuit psecutus. 2 Maxime q. cōdēnatio fit hic in necessarijs expēsis. Ideo gl. trāsīt mul tū caute ad secundā lectū. 2 loquitur nimis com pendiose. Sed sensus glo. est q. appellās nō ad mittitur volēs psequi post annū vel bienniu vt in cōrrario: sed appellat⁹ sic. Ratio diuersitatis est: q. terminus anni datur principaliter appel latorē 2 nō appellatō. vt in. c. d. aut. ei q. appellat. Hinc est q. appellatus non potest appellatio nē quādoq. psequi sed optio datur appella tori: ipse xō appellat⁹ nō pōt psequi nisi post finē termini. vt in. d. aut. ei qui. 2 h. q. v. c. ei qui. s. appellatore cessante. Et ideo appellatus admit titur post annū. Et hec est vna lectura singula. 2 q. alibi nō ita pbat⁹ 2 posset dubitari vtrū sit vera: quia iura simpliciter pfigunt annū nedū ad principiandū sed etiā ad finiendū appellatio nem: vt est tex. in clemen. sicut. de appe. 2 in dicta aut. ei qui. Aduerte tñ aut enim vult appellat⁹ principiāre 2 vñire appellationē post terminum 2 nō debet admitti. 2 si admittitur non valet p cessus etiam si prosequeretur cum appellatore. sic intellige textum. no. in clemen. si appellatio nem⁹ de appell. Aut appellatus principiāuit in termino: sed vult psequi 2 finire post terminum 2 debet audiri vt est tex. nota. hic secundum istū intellectū. Unde Boffre. intellexit quod iste ap pellat⁹ impetrauit i termino: 2 certe hoc innuit litera. in versicu. quā cū esset. sed nunc tempore prosecutionis terminus erat finitus. Hāc lectu ram sequūt do. de Ro. deci. lxxij. 2 deci. cclxx. alias. cccx. 2 Federic. cōsilio. cii. sentit breuiter domi. Anto. hic 2 latius in. c. sepe. j. de appella. 2 ibi dixi. Ex his habes vnam notabilem limi tationem ad. d. cle. si appellationē. 2 ad iura. s. al leg. Et puto hanc lectū. procedere quando non est quid impute⁹ appellato quare appellationē suā non finiuit in termino. Forte enī erat remo tus a curia 2 nō poterat impetrare: vt. s. dixi nū si prope finē termini 2 antequam rediret cum li teris ad patriā 2 pararet necessaria termin⁹ est transactus. secus putarē vbi haberet iudicē ap pellationis in loco proprio 2 prope finem termi ni non adhibuit diligentia quā potuit. hoc vide tur de mente illius autem. ei qui. in fin. 2 secunda questione sexta. in fine. ¶ Et aduerte ad vñz

e ¶ Primo. Adde istum de presump. illud. col. antepenul.

f ¶ Contra ius. i. contra regulam iuris.

g ¶ Secundo. Adde Car. de testi. significauit. in. ij. opp. per illum tex. 2 ibi per Bu. 2 Bal. Jmo. 2 istum in pe. col.

h ¶ Quarto limita. Adde vt per ipsum in. c. contingit. in. viij. col. de do

aliud dictū notabile: q. vbi appellatus vult pro sequi post lapsum termini debet appellator etia admitti ad prosequendum: q. litere sunt cōes. et propter personā appellati impetrantis in termi no appellatio non est deserta. Unde appellatio consequet ex persona appellati qd non posset cō sequi ex persona sua. ex quo ipse fuit negligēs i termino. argumen. bo. l. petende. C. de tēpo. in in tegrum restitutio. Et ex his habes secunduz le cturam declaratam et suppletam. ¶ Tertiam lecturā sentit hic Jmo. dicens q. iste appellat⁹ nō agebat hic interdicto vnde vi nec directe p sequebatur appellationem vt patet in litera in qua non mādatur pronunciarī super legitimita te appellationis: sed iste appellat⁹ implorabat officium iudicis petēdo reuocationē attentato rum⁹ per aduersariū pendente appellationē. Nā vtilius est fm eum implorare officiū iudicis su per reuocationē q. petere reuocationē per inter dictū vnde vi. Quia in interdicto esset op⁹ pro bare spoliatiōē 2 possessionem: vt in. c. consulta tionibus. de officio delegati. Item esset op⁹ lit. contesta. vt ibi. Sed in implorando officium iu dicis non est necesse probare spoliatiōem s. fa tis est p. bare quod possidebat ante appellatio nem: 2 tūc aduersarius reperitur in possessionē. Item nō est necessaria lit. contesta. q. iudex pro cedit ex officio suo: vide ad hoc gl. in cle. h. vt lit. pēdēte. Et not. hec verba: 2 vide ad materiā qd

b rum⁹ per aduersariū pendente appellationē. Nā vtilius est fm eum implorare officiū iudicis su per reuocationē q. petere reuocationē per inter dictū vnde vi. Quia in interdicto esset op⁹ pro bare spoliatiōē 2 possessionem: vt in. c. consulta tionibus. de officio delegati. Item esset op⁹ lit. contesta. vt ibi. Sed in implorando officium iu dicis non est necesse probare spoliatiōem s. fa tis est p. bare quod possidebat ante appellatio nem: 2 tūc aduersarius reperitur in possessionē. Item nō est necessaria lit. contesta. q. iudex pro cedit ex officio suo: vide ad hoc gl. in cle. h. vt lit. pēdēte. Et not. hec verba: 2 vide ad materiā qd

c latius dixi post eū i. c. bone. de ap. ¶ Et ex his habes q. is cui cōpetit remediū ordinariū vt est interdictum vñ vi potest implorare extraordi nariū vt est officium iudicis cōtra. l. in cause. ff. de mino. vbi dicitur quod cui competit remediū ordinariū datur extraordinariū. Solut. il lam regulam multipliciter limito. ¶ Primo qd procedit in remedio seu officio iudicis extraor dinario contra ius vt est restitutio in integrū. se cus in officio extraordinario fm ius quale est istū cū petunt reuocari attēta post appellatio nē nā vtrūq. remediū potest dici ordinariū. Et hoc voluit Jo. an. in. c. non solū. de appel. lib. vi.

d ¶ Secōdo limitatur qd vbi extraordinariū pingui⁹ prouidet q. ordinariū non habet locū illa regu la. vt colligitur hic ex mente Jmo. 2 probō per tex. iuncta glo. in. c. h. de in integ. resti. li. vi. Hinc est qd contra sententiā restituitur minor vel ec clesia licet habeant remediū ordinariū. s. appel lādū: q. interest minoris vel ecclesie nō vegari li tibus circa instantiā appellatiōis vt not. in. c. cū ex literis. de in inte. restitu. Tertio limita⁹ cū du bitatur an competat remedium ordinariū: nam tūc potest vtrūq. attentare alternatiue: vt est bon. tex. in. c. cōstitutus. de in integ. restit. Quar to limita⁹ quod ordinariū 2 extraordinariū pos sunt concurrere quando competūt cōtra diuer sos. vt no. in. l. vnica. C. de alie. iud. mu. causa fac. 2 not. in. c. primo. j. eod. titu. 2 per hoc habes ter tiam lectur. declaratam. Ex quo infero dictum not. quod volens obtinere reuocationem attēta torum appellatione pendente habet duas vias.

e ¶ Prima prosequendo ex toto appellationem. Secunda prosequendo solum reuocationem at tentatorum⁹ implorādo officium iudicis 2 fun

f ¶ Secōdo limitatur qd vbi extraordinariū pingui⁹ prouidet q. ordinariū non habet locū illa regu la. vt colligitur hic ex mente Jmo. 2 probō per tex. iuncta glo. in. c. h. de in integ. resti. li. vi. Hinc est qd contra sententiā restituitur minor vel ec clesia licet habeant remediū ordinariū. s. appel lādū: q. interest minoris vel ecclesie nō vegari li tibus circa instantiā appellatiōis vt not. in. c. cū ex literis. de in inte. restitu. Tertio limita⁹ cū du bitatur an competat remedium ordinariū: nam tūc potest vtrūq. attentare alternatiue: vt est bon. tex. in. c. cōstitutus. de in integ. restit. Quar to limita⁹ quod ordinariū 2 extraordinariū pos sunt concurrere quando competūt cōtra diuer sos. vt no. in. l. vnica. C. de alie. iud. mu. causa fac. 2 not. in. c. primo. j. eod. titu. 2 per hoc habes ter tiam lectur. declaratam. Ex quo infero dictum not. quod volens obtinere reuocationem attēta torum appellatione pendente habet duas vias.

g ¶ Prima prosequendo ex toto appellationem. Secunda prosequendo solum reuocationem at tentatorum⁹ implorādo officium iudicis 2 fun

h ¶ Secōdo limitatur qd vbi extraordinariū pingui⁹ prouidet q. ordinariū non habet locū illa regu la. vt colligitur hic ex mente Jmo. 2 probō per tex. iuncta glo. in. c. h. de in integ. resti. li. vi. Hinc est qd contra sententiā restituitur minor vel ec clesia licet habeant remediū ordinariū. s. appel lādū: q. interest minoris vel ecclesie nō vegari li tibus circa instantiā appellatiōis vt not. in. c. cū ex literis. de in inte. restitu. Tertio limita⁹ cū du bitatur an competat remedium ordinariū: nam tūc potest vtrūq. attentare alternatiue: vt est bon. tex. in. c. cōstitutus. de in integ. restit. Quar to limita⁹ quod ordinariū 2 extraordinariū pos sunt concurrere quando competūt cōtra diuer sos. vt no. in. l. vnica. C. de alie. iud. mu. causa fac. 2 not. in. c. primo. j. eod. titu. 2 per hoc habes ter tiam lectur. declaratam. Ex quo infero dictum not. quod volens obtinere reuocationem attēta torum appellatione pendente habet duas vias.

i ¶ Prima prosequendo ex toto appellationem. Secunda prosequendo solum reuocationem at tentatorum⁹ implorādo officium iudicis 2 fun

c. non solum. de appel. lib. vi. 2 ea que sunt attentata inter conclusionē cause 2 sententiā omnia veniunt reuocāda per viam attentati. vt per do. Ant. in. c. ij. vt lite pen. 2 hoc remedium attētorum cōpetit etia si sint attēta p. textu sentētie nulle. vt no. doct. in. c. ex insinuatōe. de procu. 2 est test. in. c. accedēs. vt lit. non contesta. 2 an remediū attenta torū cōpetat si iudex a quo scit iudicē ad quez procedere licet nō sit sibi inhibitu. vide Jo. an. in. c. non solum. de ap. lib. vi. super glo. in x. i. inhibitionē. 2 vtrū ante reuocationem attentatorum debeat precede re cause cognitio. vide Jo. an. in. c. cum. 2 d. de constitu. in fi.

lo 2 cōtuma. ver. item alias nō p. ceditur.

zacharias.

¶ Reuocationē attētorū. Ad deynū mēti tenē duz q. que fiunt post decē dies a tēpore prolatio nis snie 2 an pre dicte appellatio nis interpositio nem per iudices seu eius ex cuto rē valēt 2 tenent nec possunt p. viā attēti seu nulli tatis reuocari. se cus p. viā iustitie doc. de hoc. 2 co gnito in cā app. ita singu. dicunt do. de Ro. d. c. i. cccxxv. incip. l. 3 fiete. in no. refert 2 sequit Hippo. de marsil. singul. lxxv. incipiens te etiam l. 3 fiete.

¶ Anto. Francisc.

¶ Ad istā mate

riā attentatorū

primo addendū

est. qd via attēti

ti non competit

post desertionez

appellatiōis. vt

in. c. ex parte. el

ij. de rescrip. 2 vi

de p. Jo. an. in. c.

l. 3. de sen. excōi. in

vi. 2 adde q. re

mediū attētorū

nō cōpetit quan

do quis psequit

appellationē in

cidēt 2 non pn

cipaliter no. glo.

magistral. in cle.

si ante. de dolo 2

cōtuma. 2 an pe

titio reuocatiōis

attentatorum de

necessitate dbeat

proponi in libel

lo habet p. Spe

cul. in tit. de ap

pel. in. s. nunc di

cēdum. in princi.

2 ibi per Joā. an.

in additio. 2 ad

etiam q. attenta

ta per tertiu nō

reuocantur ante

oia. vt per glo. in

dando

a De appella-
tione sua. Vide
philip. in. c. obla-
te. in. ix. col. i. x.
ij. pcedit d app.
vbi dat regulaz
cū fallētis. 2 no.
in. c. bone. de cō-
fir. vti. vel inutili.
b Sebast. Sapia.
c Qd si nō oēs.
De verbo scisci-
tari. vide p Ar-
chid. in. c. pterea
xxij. distin. 7 ad
hac materiā vīd
extensioez quā
ponit do. abb. in
c. dilecto. in ver.
excluso. j. de test.
c Impotentia.
Dicit et impore-
tia iuris qñ alter
legitime nō pōt
interesse puta qñ
est necessari⁹ in
testē ad cām illā
tex. cū gl. i. ver. ex
cluso. i. c. dilecto.
De test. p quē mul-
tuz extendit iste
tex. scōs istū ibi:
in. ij. col.
d Petitorium.
Aliqñ dicimus
pictatiū a petē-
do. dñm charta
ptinēs petitionē
alicuius glo. j. in
c. pictatiuz. xxx.
q. ij.
e Proprie tñ ex-
ecutor. Vide gl.
2 ibi dicit i. c. pa-
storalis. q. x. o.
in ver. 7 si sciat. d
offi. deleg.
f Sebast. Sapia.
g Qd seru⁹ nū
quid aut ifamis
cōtra aliū ifamē
possit dari iudex
vide Bal. arguē-
tē pro 7 cōtra. in
l. cum mulier. cir-
ca. xvij. colū. ff.
solut. matri.
g Verbu impo-
tētia. Ad dō gl. in
c. faciat hō. xxij.
q. ij. 7 qd no. in. l.
filius. ff. de cōdi.
instit.
h Insnuatione.
Ad dō qd Ro. sin-
gu. suis in fo. vlt.
qñ nō pteret qñ
bñfici alib⁹. alle-
ca. veritatis. vij.
distin. Ber.
i Sebast. Sapia.
j Voluerit age-
re. Facit qñtio.
quā ponit Bar.
in. l. nō solū. §. 3.
vt pba. ff. d ope-
ris. no. nun. in q
stione quē ponit
d. abb. hic videt

dando intentionē super pendētia appellationis
vt hic plene pbat. Ex hac via est tutior. qñ pe-
riculosum est appellato psequi appellationē. nā
satis est sibi q appellatore nō psequente appel-
lationē rata manet snia. f. Ex pdictis 7 ex tex.
no. q ex sola arreptione itineris ad curiā seu ex
impetratione literarū dñ quis psequi appella-
tionē suā. vt hic bene pbat in ver. quā cum esset
Ad idē tex. in. c. cū causa. de re iudi. plenius teti-
gi. in. c. ex insnuatione de app. Et ex pdictis p-
tē decidere quare pme litere nō valuerunt 7 scōe
sic: cum tñ secunde nō faciāt mētionē d primis.
Et dic specialius. Nam prime nō valuerūt: qñ ap-
pellans non facit mētionē de appellatione sua
cui non potuit renūtiare cū res non esset itēgra
et de literis surreptitijs nō est necesse facere mē-
tionē. vt. §. eo. dixi. Item primus impetrās fuit
in dolo vel negligētia in eo qd nō fuit vsus lris
intra biennii. Tertio qñ bienniu erat elapsum
et sic quo ad ipsum appellante appellatio erat
deserta. Item quia spoliauerat appellatuz. 7 sic
tacite renuntiauit appellatiōi: nec de hoc fecit
mentionem in literis. **Nico. Abbas.**
g Clausula q si non oēs 7c. quid importet.
Causa qñ cōmittitur plurib⁹ oēs habēt iurisdi-
ctionē insolidū: sed oēs habent simul exercitiū.
Iudex nō pōt eē aliqñ si sit vel seru⁹ vel infamis.
Verba rescriptozū intelligūtū tā d iure q d fctō.
Impotentia: istud verbū prolātū a lege vel hōie
intelligit tam de impotentia iuris q facti.
Impotentia an includat voluntatem.
Impedimētū nō sufficit allegare nisi pbet q tē-
pore impedimētū volebat agere 7 nō potuit. §.
Impedimentum superueniens pendente iudi-
cio: an tollat iurisdictionem.
Ordinarius ex quibus impedimētis priuē iur-
isdictione.
Infamia priuat iudicem ipso facto iurisdictionē.
Iudex nō repellit si cōtra euz obiciat aliqñ cri-
men secus est in testē: 7 que est ratio defferētie.
Delatus notorie criminofus an possit p sub-
ditum corrigi. i. vt subditus possit cōrra ipsum
et excipere de crimine.
h Impedimentum qd tollit iurid. sublato impe-
dimento an restituatur iurisdictionio.
i Snia lata an retractet ptextu occulti impedimē-
ti qd erat tpe sententie: 7 quid si impedimētum
erat manifestum: non tamen fuit oppositum.
j Taciturnitas partis nil operat ad habilitandū
aliquem quem expresse non posset habilitare.
k Impedimentum notorium licet occultū ibi vbi
actus celebratur an vitiet actum.
l Iudex an posset se excusare q sit infamis.
Incapax patiēdo se eligi ad dignitates an pu-
niatur.
Homicida licet penitēs nō pōtest administra-
re sine peccato.
m Iudex illiteratus cui est cōmissa cā pōt repelli.
n Munus publicis creditur sine literis.

Discutatus.

Rescriptū pluribus cū clausula q si nō oēs
7c. intelligit tā de impotentia facti
q iuris. Primo ponit consultatio. Scōo rñtio
ibi: nos. Tertio quedā determinatio: ibi dñmō.
Quarto tacite qñtiois solutio ibi: nec. Casus
l. alis. Aliqñ papa cōmittit cām duob⁹ vel tri-
bus cū illa clausula q si ambo in ea pcedere nō
potestis alter eorū i cā pcedat vel sic. si oēs inter-
esse nequerint duo eorū i cā pcedāt qrebat de q
impotentia intelligebat. Rñdet papa qd illa ipo-
tētia intelligit tā de iure q de facto: de iure si ali-
quis eorū sit seru⁹ vel infamis vel alio simili im-
pedimēto detētus puta si esset excoicatus vl re-
mor⁹ vt suspect⁹ de facto si aliqñ eorū mortuus
fuerit vel inuitabili impedimēto detent⁹. 7 tūc
cōiudicib⁹ suis significet in negotio sibi com-
misso procedat. Sed si aliquis illorū noller solū
modo interesse ppter hoc nō excusat quomin⁹
debeat cū alijs interesse nisi in rescripto diceret:

si oēs simul in causa pcedere non poteritis aut
nolueritis interesse. Ber. Et p intellectu pre-
mitto q cū cā cōmittit simpliciter pluribus qñ-
bet habet iurisdictionē insolidū 7 exercitiū ha-
bēt oēs simul ita q vn⁹ sine alio pcedere nō pōt
vt. in. c. cām. 7 in. c. vno. j. de offi. dele. f. Et vīd bo.
gl. in. c. prudētia. eo. ti. qñq cā cōmittit pluribus
cū clausula expresse sonāte impotentiam: vt putā si
oēs nequeritis interesse duo vel alter procedat.
Et hoc casu dubitat vtrū hec clausula impoten-
tie verificet in iure tñ vel in facto: 7 persequere
vt in l. fa. 7 vt. j. latius dicā. **No. j. ibi** petitorio
qd petitorio qñq ponit p scriptura cōtinēte pe-
titionē p quā qs petit declarari: ita ponit hic:
nō aut sumit hic petitorio put est snia possessorio.
Not. h. ibi exequendū: q iudex delegatus
p largo mō dici executor: pprie tñ executor e dis-
fert a iudice. Nam executor: est ille q sumit ad exe-
quendū rē indicatā: vt i. l. executor. C. de execu-
rei iudi. Iudex vero est ille q sumit ad cognoscē-
dū 7 iudicandū inter partes. **Not. ij. q** ser-
uus vel infamis nō pōt esse iudex etiā delegat⁹.
7 plures causas impediētes quē fieri iudicem. vi-
de. ij. q. vñ. c. j. §. tria. 7 in. l. cū pretor. ff. de iur. l. j.
§. casum. ff. de postu. p Spe. in titu. de ele. in. §. su-
perest. **No. iij. q** xba posita in rescripto intel-
ligunt tā de iure q de facto si vtroq mō verifi-
cari possunt. Et sic not. q verbū impotentia a
iure vel ab homine plātū debet verificari tam in
impotentia iuris q facti: 7 vide tex. cū glo. in cle.
qd circa. de ele. Et not. qd clausula impoten-
tie nō per oia includit in se nolūtātē: qñ nolens
interesse nō pōt dici nō posse. Sed quo ad cōso-
lidandā iurisdictionē aliorū conindiciū includit
in se etiā nolūtātē qñ si vnus precise nō vult in-
teresse verū est dicere qd oēs nequiverint inter-
esse. 7 de hoc test. in. c. prudētia. de of. delega. 7 de
hoc. j. in. si. cū gl. fi. Et no. qd ad purificandā
clausula impotentie nō sufficit impedimētū facti
subsistere: q oportet vt impeditus impedimen-
tum alijs cōiudicibus insinuet. An aut valeat p-
cessus subsistente impedimento 7 non data insi-
nuatione. dic vt not. in. c. prudētia. §. alle. f. Et
faciunt hec ad. q. quidā fuit impeditus ius suuz
prosequi: probat nunc impedimētū: sed nō pro-
bat q tpe impedimētū voluerit agere. i. nunquid
debeat excusari. **Inn. in. c. ex trāmissa. k** de pcri.
no. dicit q nō qñ nō sequit tali tpe affuit impedi-
mētū: iste voluit agere. 7 nō potuit. debuit enim
tūc ptestari qd agere nō poterat vt sic appareat
q impedimētū fuerit causa ius suū prosequen-
di. 7 p hoc dicto optime facit tex. in ver. dummo-
do. qd no. **In glo. ij. in si. ex** hac gl. eliciūt
tres qñes. Prima qd si impedimētū superue-
nit in iudice pendēte iudicio nūqd habet infice-
re iurisdictionē. Scōa qd p supposito q habeat
inficere: nūquid sublato impedimento restituat
iurisdictionio. Tertia qd qd si impedimētū sube-
rat in principio: 7 erat occultū nūquid si detegi
tur post sententiā debeat retractari snia. **Quo**
ad primā qñē. glo. ponit veritatē vt iurisdictionio
impediāt supnēte impedimēto. **Et** 3. circa
hoc dubitat nunquid possit excipi cōtra iudices
de impedimēto. **Inn. hic** notāter dicit q contra
ordinariū nō possit excipi cōtra delegatū sic.
Rō. diuersitatis est qñ ordinari⁹ tolerat in offi-
cio: 7 si repelleret ptextu exceptionis sequeretur
absurdū: quia in hac causa nō esset ordinarius:
7 in alijs causis remaneret ordinarius. Nec pōt
dici quod pbata exceptione debeat priuari offi-
cio ex toto: quia vt notāter dicit **Inn. in. c. inter**
dilectos. de excef. pla. per exceptionē non debet
quis priuari officio suo: 7 videt pbari in. c. super
his. de accusa. 7 in. c. ij. de ordi. cog. **In** delega-
to vero cessat hec absurditas: quia ex toto repel-
litur ab officio iudicadi p exceptionē. Qd dixi
de ordinario fallit in exceptiōe excoimunicatio-
nis: nā ppter excoimunicatiōis periculū potest
excipi contra eū. 7 hoc voluit **Inn. in. c. nihil. de**
ele. facit qd no. glo. in. c. cū nō liceat. de prescript.

qñ et debeat pba-
ri de tpe quia qñ
est fundamentū
intentiōis alicuius
ius semp dñ pba-
ri. vt per Bar. in
l. d etate. in. ij. q.
pncipali. ff. d mi-
no. in. l. si quidez.
C. solu. matri.

In. c. ex trans-
mis. Ad dō ibi ple-
ne p alio. et
Allegan. in. l. ij. §.
qd diximus. ff. si
qs cau. 7 in. l. de
pupillo. §. si qs
ipfi. in. l. col. ff. d
no. ope. nuntia. 7
Phil. de appe.
ex ratio. in. xij.
column.

Cōtra ordina-
riū. Adde Bal. i
l. cū fratre. in. ij.
co. vbi vñ scias
C. d his qd. vt i
di. vbi ponit etiā
d notorie pdigo
de quo p moder.
7 ibi p Allegā. in
ij. col. in. l. is cui
bonis ff. de xib.
obli. ad d Arch.
vñ q. ij. nōne. 7
ibi do. 7 Bal. in
l. ij. §. miles. ff. de
infra. 7 in. l. cassi.
in pnc. ff. de sena.
Aug. in. l. cū pre-
tor. §. nō aut. ff. d
iudi. Bal. i. l. bar-
bari. ff. de offic.
pto. i. vij. col. ibi
qd dicemus. 7 in
repe. in. x. col. ibi
sed qd de seruo
religionis. 7 ro-
tā de except. pri-
ma i antiquis. 7
istum in. c. cū no-
stris. ad si. de cō-
ces. preben. l. 3. do.
me⁹ h aliter vo-
luerit 7 nō bene
cuius motiuis
post moder. hic
rñdi in lec.

Excoicatio dñs
facit. c. pia. i. §. de
excep. li. vi. cū ibi
no. 7 plene tradi-
tur in. c. ad pbā-
dū. de re iudica.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a zacharias. ¶ Ipso facto. Adde an qd etiā ipso iure vt plene per Lu. ro. sing. ccccvi. inci. fui interrogat. vbi alle. tex. in. l. infamia. ibi addu cit qd est presentis temporis. C. de decu. lib. x. r. gl. in. l. criminali. C. de iurif. om. iud. aliū tex. in. l. h. s. miles. ff. de his q. not. in. fa. de quo plene per Ja. rebu. in. l. si quis. nu. j. r. in addi. C. de decu. lib. x.

b ¶ Anū tamē di ctuz. Vide. Do. i. c. si papa. xl. di. r. adoder. hic in iij. col. in. xl. r. hz locum opi. cōis.

c ¶ Sacerdotes. a. Vide istum r. d. in. d. c. cum nō li ceat r. istum in. c. ego. ff. in. iij. col. in ver. ex. iij. arg. de iureiuran. zacharias.

¶ Adde istum istos duos casus ponētē. r. in. c. cū non liceat. co. iij. r. adde alios du os casus. d. p̄scri. Scōs aut casus hic post. hz lo cū i plato nō ob seruāte leges ex p̄temptu ita nō. d. Car. in. cle. i. q. ix. d. eta. r. quali. Plus dico qd ta lis canonū ex cō tēptu transgres sor pōt deponi. nō. Imo. in. pri. alle. cle. i. r. Fel. i. alt. c. cū nō liceat. col. iij. r. ad. qz dixi. qd platus re quiritur tñ adde positionē ipsius b monitio. vt not. Fel. vbi. s. cui ad d. Imo. idē tenē tē in. c. in. si. d. cō sti. r. Alex. i. l. ita stipulatus. co. v. de verbo. obli.

¶ Quo ad pri mū. Adde Imo. c. r. Bu. r. Imo. et do. hic. r. Spe. d. excep. in. s. h. xl. sed qro de his. r. Archi. iij. qd. iij. i. summa. r. Bar. in. l. quidā. de re iud. in. i. col. ibi r. in istis casibus. in. h. co. ibi. tu dic. r. Det. de anch. hic ppter gl. in simili. in. l. ita demū. C. de pecu. sentit Bar. i. l. j. C. de testa. i. quantū dat practica opponēdi cōtra iudicē. r. Bu. in. c. j. de ac. valere iudiciū cū accusatore in habili si nō opponat. r. simile dixit gl. in. c. j. de iudi. in. vi. r. in. l. quāms. C. de adul. r. in. l. filius. s. veterani. ff. de po. cu. vbi valet iudiciū cū procuratore in habili nō fuit oppositum: simi le vbi debet interuenire scriptura r. non fuit oppositum: r. pulchre vo luit Bal. in. l. certi cōdi. in. s. qm. circa si. in ver. sed ponamus qd est p batum. ff. si cer. pe. facit tex. in. c. j. de rest. spo. r. l. sed r. si suscepit. ff. d. iudi. r. ff. de dā. in. fe. l. q. bona. s. si qs iuxta. in. x. sicu. fieri passus. r. C. de iure do. impe. l. h. r. in. c. ex parte ade. de testi. r. in. l. si quis testib. C. e. r. vide istū in. c. cum contingat. in. xij. colū. de offi. deleg. q. exceptio rei iudi. ob. si opponatur als secus. Limita hanc cōmunē opin. vt hic per Imo. r. sequitur Ang. in. l. si. C. de excep. r. Ro. in rubri. de arbi. in. viij. col. ibi. xvi. pone r. Ang. in. l. cū p̄tor. ff. de iud. r. Bal. in. l. bonox. la. h. i. j. col. C. q. admit. facit dictū Hostie. in. c. j. de trasac. sequit Archi. in. c. cenonēsen. lvi. dist. Amplia vt p Bar. in. d. l. quidā cōsulebat. in. j. co. r. Bu. j. e. sup. lris. in. xxiij. col. idē dicas de oi exce. q. possit hoc opera ri ne reddat iudiciū retro nullū. Do. iij. q. vi. in. s. excep. alle. text. op. in. c. ad petitionē. de accu. adde gl. pe. in. l. licet. C. de pecu. r. c. in nostra. i. ver. momēti. de pecu. Sali. in. l. j. C. de iur. om. iu. r. in. l. exceptionē. i. j.

col. C. d. proba. Bu. Imo. r. istū in. c. exceptionem. de exce. bal. in. ru. C. qui accu. in. iij. col. ibi. sed an post litē r. cōtra cōem insurgit iste r. do. mens quos oino videbis cū moder. hic r. Alex. in. d. l. qdā. in. xvi. co. e. ¶ Cecum. vide quod. le. r. no. in. l. cecus. ff. de iudi. r. ibi Albe. Barto. Bald. r. Ang. r. vide gl. in. si. de cle. egro.

10 qd dixi in. d. c. cū nō liceat. ¶ Circa scōam que stionem glo. tenet ipsius decisionem dūmodo re stituitur ex toto ad primū statum: secus autem si restitueretur fame r. non ad dignitatē qua fue rat priuatus rōne cuius habebat exercitiū iurif dictionis. ¶ In tertia qōne vult glo. qd si de teget impedimentū post sententiā nō retractat sententiā. secus dicit in excōmunicato: qz snia pu blici excōdicati est nulla. ¶ Aduerte qz hec glo. inepte loquit. nā primo formauit qōnē cū impe dimentū erat occultū r. postmodū excipit excō municatū: r. loquit de excōdicato publico: r. ideo illa nō est bona exceptio. Sed declarādo funda mentū materie duo sunt hic vidēda. Primo qd si impedimentū erat notū r. nō fuit oppositū cō tra iudicē. Scōdo qd si fuerat occultū r. post sen tētiā detegit. ¶ Quo ad primū Imo. r. cōpost. dicūt qd aut suberat impedimentū naturale: vt qz iudex erat furiosus r. nō valet sentētiā quam uis non fuerit exceptū qz naturalia sunt immu tabilia. v. dist. in. princ. r. s. sed naturalia. instit. de iure natu. Aut suberat impedimentū iuris vt qz seruus vel infamis vel femina: r. tūc tenet sen tētiā nisi excipiat ante lit. cōt. Quia exceptiōes cōtra iudicem sunt dilatorie: vt in. c. inter mona steriū. de re iudi. r. l. si. C. de exce. Refert tñ Cō post. q. in femina fuit p̄nuntiātū cōtrariū vt iu diciū habitū in femina esset nullū: licet non esset exceptū. r. idē eadem rōne dicebat in seruo qz ser uus r. femina in hoc equiparant. d. l. cū p̄tor. sed ipse Cōpo. tenet primū dictū. d. Ant. distinguit primū dictū: qz aut suberat tale impedimentum qd impedit finē cognoscēdi r. iudicādi: r. tūc nō tenet p̄cessus: aut nō sic impedit r. tenet ex quo **12** fuit exceptū: r. hec vident cōia. ¶ Sed ego multū dubito an sint vera: moneor multipliciter: r. pri mo qd vbi defect. nō depēdet a p̄tate partis ta citurnitas nihil opat. vt not. gl. i. l. j. C. vbi d. cri. agi opoz. r. per Joan. in regula sciēt. in mer. de reg. iur. in. vi. sed partes non possunt facere iudi cēseruū vel infamē vel cecū e vel alio ipedimē to legitimo detentū: ergo taciturnitas partium nō pōt inducere validitatē processus. Adde hic bo. tex. in. l. quos phibet. ff. de postu. vbi text. d. quos p̄tor. phibet seu lex indistincte prohibet etiā si non excipiat. ¶ Ad idē. iij. q. viij. s. tria. in ver. verū. vbi dicitur qd si causa fuit commissā seruo qui putabat liber tenet scōa ab eo dicta: l3 postea detegatur seruus. secus si a principio ha bebat pro seruo. nā rōne ignorātie toleratur ibi sententia Ad idem. l. barbarius. ff. de offi. p̄tor. vbi toleratur gesta propter cōem errorem: ergo

gati: sed ex nullitate rescripti qz processus erit nullus. Imo. j. e. cū di lecta. in. viij. col. ibi pōt tñ dicere. r. per istū ibi in. iij. col. ibi. sed p̄ predi cta. r. vide Bal. in. l. actuarios. C. de nu. r. act. lib. xij. r. in. l. de qbus. ff. de leg. r. Bal. in. l. h. de ma. vin. Bal. Sali. r. Ang. in. l. j. C. de te. gui. de suz. in. c. decernimus. C. de sac. lan. ec. p Ja. de bel. in. dispu. incip. caues tur aliquo iure. quā posuit post. l. h. C. qūo r. qū iud. Pan. de leaza. in. c. cum dilectus. de si. instru. Bu. in. c. cōsultationibus de iurep. Imo. in. l. ad testiū. ff. de testi. Bal. in. l. h. C. de ser. r. aqua. r. in. l. nō ignorat. C. qui accu. non pos. per Jo. fab. in. s. sed cū aliquis. inst. de testa. ange. in. aut. de tabel. s. pe. r. istū in. c. ad nostrā. el. iij. de iureiur. in. c. j. in. vñ. col. post Imo. de fide instrumentorū. r. post Jo. an. in. c. dilectus. el. h. de preben. r. istum in. c. apostolica. de p̄sby. non bapti. r. per Do. in. d. c. nihil. de ele. r. dixi in no. meis in litera. ¶ In ver. error communis. in. si. no. ibi ad limitationē datam ad. l. barbarius. Et an in notario puta tiuo procedat. d. l. barba. vide Imo. r. Bal. in. d. l. ad testiū. r. Alex. in. l. j. in. si. C. de te. r. per do. meū in repe. rub. de si. inst. fo. xxiij. cū. v. seq. r. bellenci. in. c. j. in. x. col. de si. instru. r. oēs. in. d. l. barbarius.

¶ Adde tu an. l. barbarius. procedat in notario putatiuo. An. cōsil. cclxxij. r. quid in iudice. Alex. consil. lxxij. adde ro. consil. cclxxij. Anto. Fran. ¶ Circa istā materiā cōis erroris r. sic ad materiā. l. baro bari. adde primo qd error in personā iudicis delegātis vitiat sniam

secus si

vt per Spe. in ti. de sen. in. §. qm. in x. qd si dixit. et addo qd si cōis error
cōcurrere publica utilitate excuset vt in. d. l. barbari. tñ hoc nō hz lo
cū si ille in cuius fauore allegat error sciuerit ipm errorem: vt p. Jo. an.
in. c. cū dilect. de cōsue. et iō si aliqua ciuitas cōi opinioe crederet ha
bere priuilegiū studij: cū tñ nō haberet et ego scire qd nō haberet et ni
hilominus face

re me ibi docto
rari non pdeset
mhi cōis error
p dictū Jo. and.
vbi. §. p q est bo.
tex. in. l. cū qdā. i
§. suū herede. ff.
de acq. he. et addo
et qd tūc cōis er
ror inducit validi
tates acti facti a
nō habēte prātē
faciendi actū: qñ
cū cōi errore con
currit possessio
vel qñ exercendi
illū aut siles acti
et iō dōz eē cautus
ille q actū defen
dit vt nō solū ar
ticulet q ille qui
actū gessit habe
bat p tali puta p
notario: sed q et
erat in possessioe
vel qñ pcedēti in
stia et exercēdi si
miles acti. tex. c. i
c. p. l. tatiōib. §. d
iurepa. et ibi not.
gl. et no. In. in. c.
nihil. §. elec. et no
tati. c. j. de postu.
pla. li. vi. et hī pro
Ly. i regula bñ
ficiū. §. de iur. li. vi.

Et seruo. addo
qd ideo cōsuluit
bal. cōsil. cclxxv. c
qd laudū latum
a tribus quoruz
vnus erat frater
minor nō valet. d
b Exceptū. addo
Ro. cōsil. vbi di
cit q eius iurisdicctio prorogari non potest.

In. c. ad nostrā. Dicit. §. i pcedēti apo. in. §. fallētia. ad. l. barbarius.
Sebasti. Sapia. Ignorabant. Vide Feli. in. c. ad probandum. j.
dere iudica.

Notabile. Adde p hoc tex. i. l. et elegāter. ff. de dolo. in pn. vbi cōtra
ctus q veniret rescindēd nō pōt rescindi si ille in cuius fauore deberet
fieri rescissio non vult qd rescindat dato q ille q cōmisit doliū allega
ret doliū interuenisse ex parte sua qz nemini doliū sunt pdesse debent.
Anto. Frac. Adde q istud forte procederet qñ dolus non dedisset
cām cōtractui. §. qñ dedisset cāz cōtractui iuxta ea q habent i. l. et elegā
ter. ff. §. dō. tūc qz actus esset ipso iure nullus nō putare q istud dictum
pcederet q actus nullus nullū posset pducere iuris effectum qz adeo
doliū dās cām cōtribonefidei reddit actū nullū vt et hec regula pce
dat qñ daret cām distractui hoc est illi rei p quā recedit a cōtū glo. est
multū singularis. in. l. si maior. C. de trāsa. de qua gloss. Bart. ibi facit
magnum festū. et de materia habet etiā per gl. in. l. si mulier. §. si dos. ff.
qd me. causa. et vide gl. no. in. c. cū dilectus. de emptio. et vendi.

De preceptu. limita sex modis vt hic. p. d. fel. i. vñ. co. i. x. nō se excusat.
Sebasti. Sapia. De detectum. vide ad hanc materiam late per
Car. Alex. in. c. petrus. xxxix. dist.

Tunc tenet pādere. Adde tex. gl. et Bart. in. l. tabulari. C. de tabu.
li. et sequitur rot. in. sing. cclxx. si sit aliquis notari. alias in ver. nota
rius infamis. Ana. de vsu. q pnciosum. in. vlt. co. Bar. i. d. l. §. C. si ser
uus vel liber. istū in. c. si. de cōin. seruo. et in. c. cōsulti. in. pe. col. de pcu. et
in. c. pterea. in. pe. col. de testi. cogē. et z. Bar. in. repe. ca. qualiter. lo. §. in
q. v. arti. xxi. de accu. Bal. in. l. cassius. in. pe. col. ff. de senato.

Adde qd Roma. cōsil. lxxix. dicit quod bannitus patiens se eli
gi. ad officium cuius est incapax debet capite puniri.
Anto. Fran. Dicit q istud forte pcederet qñ quis esset bannit in

ere et persona qz tunc forsā diceretur bannitus ad mortē fm Bal. in
d. l. data opera. C. q accu. nō pos. als aut nō credere q simpliciter ban
nitus si patiat se eligi ad officiū cuius est incapax qz debeat capite pu
niri: qz bannit nō perdit ea q sunt ciuitatis Rome et ciuiū romanorū
sz solū ea q sunt pprie ciuitatis fm Bar. in. l. j. C. de here. insti. nec etiā

procedant in fauore sciētis sunt nulla aut retra
ctanda: qz cessat fauor in sciente. qd est verbum
valde notabile et sentit Jo. an. in. c. dilect. §. de
preben. et eleganter limitat no. in. d. l. barbarius.
14 Et ultimo vt materia itegre habeat quero nū
quid is cui sit commissio possit se excusare a com
missioe preceptu infamie. Inn. dicit qd nō licet
enim possit excipi cōtra eū de infamia vt hic pa
ter: tñ se excusare non posset preceptu infamie al
le. l. nec infames. C. de decu. lib. x. Et cum hoc di
cto cōmuniter transeūt canoniste hic sed memi
ni me legisse Bart. probantē hoc dictum in. l. j.
C. si seruus vel liber ad decurio. aspi. li. x. Vbi p
illū tex. dicit qd punit quis patiēdo se pmoue
ri ad dignitatē cuius est incapax si non pādīt de
fectuz suū. distinguit tamen circa hoc qd aut im
pedimentū erat detectū ab alio puta qz fuit con
denatus et tenet detegere. aut non erat detectū
et nō tenet pādere crimē suū propriū. quod not.
Et p hoc ultimo dicto pōt allegari bo. tex. in. c.
nō tibi dico. vt te pdas in publico. de penitē. di.
j. In cōtrariū facit. c. si quis viduā. et c. ex penitē
tib. l. dist. et c. quicūq. lxxxi. dist. in quibus habe
tur q si bigamus vel homicida patit se pmoue
ri ad ordines et non pandit delictū suū debet de
poni et puniri. An pro cōcordia sic distingue
rem qd aut impedimentū fuit ab alio detectū
et teneo opi. Bar. aut erat occultū: et tūc aut im
pedimentū erat tale qd impediēbat fundit ex
citū officij vel dignitatis quātuncūqz esset oc
cultū. Et tūc tenet pandere als peccat et debet
puniri. exemplū in bigamo et homicida: nā quā
tuncūqz sunt occultū: sunt incapaces et debēt pu
niri: qz licet penitentes non possunt administra
re sine pctō. vt in. c. fin. de tem. or. et de biga. p. to.
Aut non erat tale impedimentū exemplum in
infamia. nā infamia nō tollit naturale iudiciū in
dicādū: et pōt pcedere opi. Bar. Et in gloss. in
ver. legitimo ipedimē. not. hac gl. ex qua habes
q cōtra iudicē delegatum pōt excipi qd iudex
esse nō pōt qz est illiteratus et non habet peritiā
iudicandi. secus autē vbi haberet peritiāz iud
candi ex cōsue. licet sit illiteratus vt est bo. tex. in
l. certi. alle. in gl. Et no. hoc qz sepe causa com

l. quidā cōsulebant. ff. de re iudi. Spe. de sen. §. sequit. circa pnc. sequit
hic Imo. et Archi. xi. q. ii. summopere. Anch. in. c. si. de re iudic. in. vi.
alle. Bart. in. l. si. C. de sen. ex breuiculo reci. et ibi per Sali. do. §. dist. in
summa. Host. But. et Abb. in. c. j. de cōsan. et affi. Jo. an. in. d. c. si. Bal.
in. l. iubem. C. de test. et in. l. j. in. vlt. col. de sen. ex breui. reci. et in. l. sta. eo.
ti. Bal. et Sali. Alexan. in. l. hac consultissima. C. qui testa. fa. pos. et ibi
Ful. do. in. d. c. si. Sal. in. l. §. C. de senten. ex breui. rect. Corn. in. d. l. hac
cōsultissima. in. v. col. Et qz dicat illiteratus: vide Bar. in. ant. sed no
uo. C. si cer. pe. faciat qd voluit But. in. c. cum olim. de arbi. in. vlti. col.
et licet in laicis sit tolerabilis ignorantia iuris nō tñ ignorantia cōsue
tudinis vel iuris naturalis. gl. in. c. si in laicis. xxxviii. dist. et ibi Archi.
quod etiā in laicis constitutis in dignitate et. et vide Bal. in. l. si in xi.
colū. ibi. xxi. queritur. C. de here. insti. qd cause subtiles non sunt com
mittende grossis doctoribus: qz sunt suspecti propter ignorantiam.

Adde tu do. de ro. dci. de cclxxv. in antiqs hoc ti. vbi dicit q cau
se debent cōmitti doctis canonicis vel ciuibz vt cause exposcunt.

Zacharias. Adde q dixi. §. in pemi. Bre. in apo. et Fel. hic colū. v.
versic. illiteratus pōt esse iudex. facit z. Mathe. matefi. not. i. qd incipit
primo. no. Et adde vñ mēti tenendū qd corā tali iudice illiterato nō
est necessarius libellus in scriptis. no. sing. Anfra. de oria. in. c. qm cō
tra. versic. petitiōes. versic. ita no. istud. et ibi in apost. ad ipm de probat.
idē no. in apost. ab Rebus. in. l. expertes. C. de decu. lib. x.

Ant. Frac. Circa hoc qz qd dicat latus qñ istud xbn pferit vel a le
ge vel a testatore vel a pncipe. vide latissime p Andr. sicu. in. cōs. suo
xxxix. pclare optim. dicit p. Sal. i. xxi. col. cū plurib. col. se. vbi de
clarat multas spēs scie et multos gradus lature in. §. vol. cōsiliorum

Sebasti. Sapia. Et haberet. Dicit tñ Bal. in. l. si in. xvi. qd. C.
de here. insti. qz subtilibus causis pōterit peritus tamen reprobari
vide do. Jas. in. d. l. certi. C. de iudi.

perdit ius fune
rādi fm eundem
Bar. i. l. certa for
ma. C. de iure fisc.
li. x. et qz perdant
banniti ppter de
lictū vide per gl.
no. insti. qd mo.
ius pat. pote. sol
ui. in. §. relegati.
et vtrū clericus bā
nit perdat sua
beneficia si pseue
rat per annuz in
bāno sicut in ex
cōicationē hī in
c. cū bone. de eta.
et quali. et no. bal.
in. l. j. C. de here. in
sti. et an bannit p
dat in totū priu
legia ciuitatis vt
iuris cōis vide d.
Anto. in. c. p. tu
as. §. sentē. excō.
super glo. j.

Illiteratus. vñ
Spe. de delegato.
§. excipit. vñ item
qd est illiteratus.
et istū l. c. ex lris. i
j. no. de spon. gl.
mag. in. l. certi. C.
b iud. gl. et doc. in
l. si. C. de sentē. ex
brenic. recitā gl.
magna circa me
diū. ff. qd quisqz
tur. glo. §. in. c. ad
nostrā. §. de cōsue
tu. gl. in. xli. sciat
in. c. qui vult. de
peni. dist. vi. Bal.
in proemio insti.
in. §. oēs vero po
puli. in. si. Ange. i

Sanonimianus super Prima parte primi.

- a** Publicis. Adde an credatur nuntio absq; eo quod appareat de commissi iudicis Pau. de ca. consil. cclxxv. Ro. consil. ccccliiij.
- b** Ad consolidanda iurisdictione. An oporteat notum esse alijs collegis impedimentu college ad hoc ut valeat processus eorum vide hic De. de anch. et do. in eu. et Anc. in. c. prudentia. de offi. dele. et ibi etiam istuz ad fine principij. et ibi dicit. et bar. in. l. impetuz. ff. de codi. et dem. et in l. hec aut. vbi bo. tex. in ver. stare et liquere p. t. ff. ex qbus cau. dica. plen. in. d. c. p. u. dentia. et an differat ista vtrū agatur de danda vel a consolidanda iurisdictione. vide Ro. de offi. deleg. iij. in nouis. item si duo ex tribus iuncta additio que est ibi facta ex dictis Bal. in. l. fal. sus. in. ix. col. ibi s. pone. C. de fur. et Sebast. Sapia.
- c** Clausulas. no. circa hoc qd vnus ex iudicibus datus cu clausula qua hic notificaverit alijs q pcedat quia ipse est impedit cessante impedimento non poterit alij procedere ut est glo. in. c. qm abbas. j. c. de offi. dele. simili liter si scripserit q non vult interesse si postea ipse peniteat. tñ poterit alij pcedere. 2 ut per Alex. in. l. 3. Stichum q meus erit. ff. de leg. j. 4
- d** Anterioritate huius. c. Adde an arbitri electi vigore statuti sint arbitri vel arbitratores. De. de anch. consil. cclxx. Abb. consil. lxxij. et Sebast. Sapia.
- e** Appellari. vide Bar. hoc tenet et dicent hoc esse menti tenendum in. l. i. C. de arbit. et i. l. ff. de arbit. S. contrarius 13 Bart. libimet contrarius in prima consil. C. in. j. col. vide Sede. in. c. si. de re iud. col. iij. do. Jaso. in. s. omnium. colum. ij. institutu de actio. vbi allegat Jmo. in. l. prima. col. penul. ff. solu. matri. concordantem contrarietates. Bar. ibi etiam magistraliter decla. qui sint arbitri et arbitratores.
- f** In casibus iure expressis. Adde Arch. iij. q. v. in prin. ibi tu dicas et ibi Do. in. ij. col. idē per istum de fo. compe. ver. in. v. col. Docto. in. c. arbitris. de offi. delega. in. fi. in. vj. et in. d. c. pia. s. ij. ibi scda est opi. et ibi Pet. de anc. et Roma. in. sing. cccclxxvj. si allegatur causa suspitionis contrariū probat gl. in. c. statutu in prin. in ver. copia. ad fi. de rescript.

mittitur per sedem apostolicam aliquibz maioris religionis platis qui non habet peritiā vel practica nec theoricā indicādi. Et ptra tales possit excipi qz iudices esse non possunt. dic tñ q non res qrit iudicē esse peritissimū cū ex defectu sciētie sibi cōcedat ut possit assumere assessore expēsis partiū ut in. c. statutu. s. assessore. de rescrip. l. vj.

g In gl. in ver. destinare ibi literatores sentit ergo glo. solū nūtiū sine literis nō sufficere. Sed doc. cōiter tenet cōtrariū dummodo sit nuntius publicus et canonicē destinatus. Itā nuntio publico sine literis creditur ut in. c. cū parati. j. de ap. Hinc est qd cū olim in antiqua diceretur ut literatores fuit illud abolitū et appositū canonicē ut hic habet in litera. vide tex. in. c. prudentia. de offi. dele. qui dicit per certū nūtiū vel excusatore literatores destinati. In fi. cōiter tenet q illa non corrigat istā. se ipsius declarat. vnde cōclude qd quo ad consolidandā iurisdictionē alterius iudicis clausula impotentie includit in se clausulā nolitatis. Itā si vnus precise interesse nō vult verum est dicere q ambo simul interesse nō pnt. Sed quo ad excusandū istum de inobediētia q nō vult interesse clausula illa inobediētie nō includit clausulā nolitatis: quia quo ad eū nō est adimpleta voluntas superioris: qz si nō vult interesse nō ppter hoc infer q non pōt interesse. Si autē exprimit clausula nolitatis: ut qz debuit aut noluerit interesse: tñ altero nolēte purificata est cōditio quo ad consolidandā iurisdictionē alteri: et quo ad excusandū nolēte interesse ab inobediētia. Et per hoc vltimū solet addi hec clausula nolitatis vltra clausulam impotentie. et hodie vide clausulam cōsuetam appon. in. c. cum plures. de offi. deleg. lib. vj. dic ut ibi.

h Iudices diuersi impetrati a diuersis psonis super pluribus rescriptis: si non concordant in causa est eligēdus tertius arbiter: et si aliter est factum an vitietur processus. vide. j. nume. 6.

i Rescriptum secundum quando tollat primum. Rescripta duo si inueniantur super eadem data quid fiendum.

j Rescriptum secundum debet specialiter de primo facere mentionem et non in genere.

k Dispositio huius. c. quando habet locum.

l Quando duo collegia cōueniunt ad aliquid explicandum non requiritur maior pars personarum sed maior pars vtriusq; collegij.

Pastoralis. In qōne reuocationis rescriptorū recurrit ad arbitros si iudices in cognitiōe sibi non deferat nec in vnā possunt cōcordare sententiā. Primo ponitur consultatio. Secundo respōsio ibi: ad qd. **Casus literalis.** In prima parte ponitur talis casus: si alijs impetrauit lras cōtra aduersariū suū sup aliqua cā ad aliquos iudices facta citatiōe saltē vel presentatiōe: alter postmodū obtinet eandē causam alijs iudicibz delegari: et i secundis literis fiebat mētio de primis. dubitatur vtrū prime p secundas sint reuocate. qrit vtrū potes vel posteriores iudices debeant cognoscere de hac reuocatiōe. Rndetur q si priores iudices nolūt deferre posterioribus vel posteriores nolūt deferre prioribz oēs simul cognoscant. et si

in. vj. et ibi Do. post Jmo. in. fi. prin. et sequitur iste hic in. c. j. in. j. no. de arbit. et in. c. cū speciali. in. ij. not. de app. et ibi Philip. ij. not. allegando istū hic. faciat gl. in verbo ipsoz in. c. ij. de test. in. vj. iuncto dicto Jnn. in. c. ij. de no. ope. nun. et quod not. Jnn. in. d. c. cum speciali. super ver. suspecti. et ibi doct. et Pau. consil. lxxij. et Huil. de eng. in. aut. licet. C. de libe. pteri. et Alle

forte simul nequiverint in vnā cōcordare sententiā quāuis plures sint in vnā cōmissiōe q in alia: hmoi dubitatio per arbitros cōmuniter electos determinet. Scdo formatur talis qd. quandoqz impetrant literes sub hac forma. conquerit titius de petro et quibusdā alijs sup decimis: et rebus alijs: queritur vtrū iudex ex tali delegatiōe habeat iurisdictionē super personis et rebus cōprehensis per clausulā illam quibusdā alijs et rebus alijs anteq psonē vel res in iudicio sint expressse et anteq soluat istā questionē subijcit aliam que oritur ex scda qstione que talis est. alijs de personis illis que poterāt cōueniri per clausulā illam quibusdā alijs expresse proprio nomine impetrant literas contra primū impetrantē literas generales designando aliquā rem certam que includebatur per clausulā illā et rebus alijs: nullā faciendo mentionē de priori cōmissiōe: queritur vtrū scde litere valeat: cū de primis nullam faciat mētionē nec persone vlrē adhuc fuerint in iudicio expresse. Respōdet papa ad istā. et primo ad scdm dicēs quod cum speciale mandatu deroget generali: iurisdictione attributa per lras generales per speciales literas quātū ad ea que in secundis literis specialiter sunt expressa penitus enervatur: licet de prioribus non faciant mentionem vnde quantū ad hanc causam specialiter cōmissam superflua relinquit prima qstio. Quia nō habet potestatem. post ea respondetur prime questionē dicēs qd iudex bene habet potestatem super personis et rebz expmendis: sed illā exercere non pōt anteq persone vel res fuerint expresse. Ber. Nota. primo ordinem procedendi cū super eodē causa impetrantur a diuersis pluribus rescripta et dubitat de pualiditate rescriptorum: primo eū debent iudices ex honestate sibi deferre ut primi dūtaxat cognoscant de pualiditate scdi. Si aut nolūt deferre ut quia deputati per secundū rescriptum non sunt cōtēti qd deputati primū cognoscāt nō ecōtra tunc debēt simul omnes cōuenire tā iudices primi quam secundū rescripti: et simul cognoscere an secunde reuocent primas: et si cōcordant in vnā sententiā bene quidē. si autē discōueniunt licet plures sint ab vna parte q ab alia recurrendum est ad arbitros qui quidē debent cōmuniter a partibus eligi. et sunt isti arbitri iuris cū deligunt autoritate huius. c. id ab eis potest appellari: ut i cap. ab arbitris. de offi. dele. l. vj. Et ex hoc et ex tex. habes vnū casum in quo assumuntur arbitri iuris. alij habes in. c. suspitionis. de offi. deleg. et in. c. cū speciali. de app. aliam in ca. si clericus. xi. q. j. scilicet qn episcopus habet causam cōtra subditū. Et dicit no. Jo. and. in. c. pia. de excep. l. vj. qd isti arbitri iuris non eliguntur nisi in casibz iure expressis. qd verbū no. Sed ego credo qd etiam in alijs non expressis habentibus eandē equitatē cum expressis possunt eligi. Ad hoc alle. glo. ipsius Jo. and. in. c. statutu. post prin. j. eo. lib. vj. que dicit qd si dubitatur an locus vbi sit commissio sit insignis poterunt arbitri eligi. et p hoc qz puius specialis extēditur ex idēitate rationis: est tex. no. in. c. cū dilecta. de cōfir. vti. voluit gl. iuncto tex. in. l. i. C. de cōdi. indebi. Ro. scdo q non solū iudices ordinarij in causa dubij cogno

libe. pteri. et Alle
tan. in. l. si qd id
qd. in. iij. colum.
ff. de iurisd. om.
nium iudic. et in
consil. cccclij. su.
per themate et
dubijs lz contra.
riū voluerit Do.
stie. in summa. de
testa. s. qualiter.
infirmetur. in. vj.
col. i. ibi: sed et si
alia causa faciat
glo. in. l. i. in ver.
voluerit. C. de re
uocā. dona. et ibi
Sali. et fallit qd
scribit iste Ang.
et maria. de simo.
cum sit. licet con
trarium dixerit
Aincen. in. c. con
querente. de offi.
ordi. et But. in. c.
pposuit. de cō
secra. eccle. vel al
ta. facit. c. cum di
lecta. de pfirmā.
vtih vel inutili. et
qd nota. iste post
Joā. and. in. c. ex
pte ade. in. x. col.
versū. et sic not. ex
hoc dicto Jo. an.
de test. et plene p
Bu. in. c. si. de cō
fue. tene hoc vlti
mū quia quādo
certi casus sunt
specialiter a lege
expressi cōtra re
gulas iuris extē
dunt ad similes.
vide hic per mo
derniores.

g Cum dilecta. Illum text. facit singu. iste in plebisq; locis. dicaz ibi et facit gl. in. l. j. C. de cōdi. indebi. et qd ibi no.

h Ordinarij iste tex. hz locū et in ordinarijs secundum Joā. and. in. reg. in obscuris. i. fi. in mer. et i. c. j. d. pule. in. vj. et i. c. sane. de fo. cōpe. facit. c. cū illoruz. de senten. excom. ibi si abbatis discretio. et gl. in. x. ortus. in. l. nulli. C. de epi. et cle. cō

trarium magis cōmuniter tenetur ut iste tex. non habeat locū in ordinarijs. Jnn. j. e. super literis. in. iij. col. ibi alij dicūt qd simul. et sequitur Jnn. hic in. c. j. et But. in. d. c. sane post mediū. et istū vide eo. tit. verū. in. iij. col. et sentit Jnn. de iud. ceterū. et ibi But. in. iij. col. ibi no. hoc vide tñ But. in. d. c. super literis. in. pe. char. ibi aduerte tamen ad practica in. c. cū cōtingat. in. vj. col. ibi vltimo quero. j. eo. limita tñ nisi concurrat ecclesiasticus et secularis propter dictum Jnn. in. d. c. ceterum. propter eius autoutatem et prerogatiuam fori ecclesiasticam.

scunt

a **Sebasti. Sapia.** Questionem facti. Licet super facto legislator non sit interrogandus. Item quem temere. §. iudicibus. ff. de iudic. tñ debet de qualitate facti informari: et hoc respectu debet super facto consuli. ita pbat tex. in l. diuus. ff. de offic. presi. et ibi Alberi. declarat vi cēs q̄ ibi erat factū ambiguum et nō qualitas facti d̄z narrari. et idem dicit idē Alberi.

in l. solēt. §. lega-
tos. ff. de offi. pro
cō. et lega. et ratio
est: quia ex facto
ius oritur. l. si ex
plagis. §. in cli-
uo. ff. ad leg. aql.

b **In. c. de mlie-**
re. Adde in. l. vt
rñsum. C. de tras-
act. in. l. si defen-
soz. §. q̄ interro-
gar. ff. de inter-
ro. act. c. inter di-
lectos. §. ceteruz.
de fide instru. cū
similibus.

c **Eadem data.**
Adde rotā de p-
sump. i. i. antiquo
ribus ppter glo.
pe. d̄ sentē. ex cōi.
venerabilib. in
vi. et i. cle. si. in x.
creat. de rescrip.
q̄ vide ad essen-
tiam substantia-
lem actus aliq̄
d̄z esse prius al-
tero si vtrūq̄ re-

2 **peritur factū eo**
die psumitur in
dubio precessisse
id q̄ pcedere de
buit. et Alex. cō
filio. ecclv. lecto
et discusso labo-
rioso processu. in
v. col. alleg. Bal.

in. l. cū in testamento. §. hec verba. ff. de heredi. instit. per illum textum quod in dubio ille actus presumitur precessisse qui debebat esse preambulus ad aliū. et Roma. de except. q̄ in nouis. vt lit. pen. xij. in nouis. et Egi. bella. decisio. cccxix. supposita. et Bal. hic. et in l. cum proponas. C. de conditio. ob. cau. et ibi. Salic. et Bal. in. c. q̄ de offi. dele. et in proe mio. C. §. quibus. in. j. column. post Barto. ibi. et in l. de rebus. C. de do. ante nupt. et vide cap. penul. de elect. in. vi. Limita nisi ex ordine intel lectus appareat instrumentum secundo loco scriptum debuisset pre cedere: quia presumitur errore secundo scriptū secundū Bald. Ange. et Imo. in. d. l. cum in testamento. §. i. ff. de heredi. instit. et de materia vi de text. in. l. non puto. in prin. et ibi Barto. ff. de iure fisci. et refert ad Ma tes. no. lxxvi. no. vna regulam. Bal. in. l. dotis. C. de iure do. Jacob. de bel. in. l. vnica. in fine. C. de cadu. tollen. per tex. in. l. j. C. de iure fisci. lib. x. fm vnam lec. quam sequitur ibi Bartol. et Salic. l. si debitor. C. de pri. fis. et Alex. in. l. j. in prin. ff. solu. matri. Et no. quod vbi non constat de prioritate si vnum instrumentū continet obligationē dotis presu mitur precessisse. Barto. et alij in. d. l. j. ff. solu. ma. idem si vnu loquatur de cōducta vel de salario alicuius doc. Bal. ibi. q̄ causa studij et dotis equiparant colligit ibi Bar. ex gl. si. vide etiā plene Domi. in. c. pe. in vij. col. de rescrip. lib. vi. de duobus testamētis cōtrariis ab vno eodem tempore confectis et Ro. in autē. similiter. in. xxi. co. ibi duodecimo. C. ad legē fal. si vnu est ad pias causas psumitur posterius et si vnus est institutus in duobus testamētis quomodo debeat adire per Ange. et Imo. in. l. eū qui in prin. ff. de acqui. here. et si instrumentū est ceptū an te mediam noctem et finitum post debet poni tempus actus consum matus: sic diei sequentis. Imo. de offi. delega. cōsult. sequitur Bal. in. l. si quis eū. §. j. ff. de vulga. et pup. quia semper attenditur momen tū quo actus perficitur: et vide Bar. in. l. pe. §. si vir. ff. sol. ma. et q̄ si vnus cōtractus sequitur aliū inter easdē personas. eodē die loco et testib. pre sumunt facti incōtinēti vnus post aliū: et vide Bar. cōsi. clxi. q̄ syndi cus et c. q̄ quando duo contractus sequantur vnus post alterū incon tinenti: licet non dicatur inter partes q̄ secundus fiat propter primū: tamē presumitur q̄ vnus sit factus gratia alterius et q̄ inuicēz corre spondeant. adde Pet. de ancha. consil. liij. dñs Nicolaus verus Alb. et Bal. in. l. cōsilio: thema predictū in quo de duobus querit: et Raph.

confi. vide prima fronte. et Bal. in repe. l. petēs. in. xx. col. C. de pact. et Bal. in. c. primo. in prin. in. v. col. quid sit inuestitura. q̄ quādo appa rent due inuestiture facte eodem tēpore preualet que est plenior. Itē ceteris paribus data duplici collatione eodem tēpore duobus facta illa preferitur q̄ primo fuit acceptata. Et de prebē. cōsil. vij. ad finē

valet. nam possibile est q̄ scdm faciat mētiones de primo. non tamen per hoc indistincte tollitur primus. Et pro hoc allegat. c. abbate. et c. sepe. de appella. sed melius allegaret. c. audita. de restit. spo. Itē scda pars non est vera: quia q̄q̄ scdm nō facit mentionē de primo: tamen valet. Exē plū in. c. si autē. §. eod. c. plerunq̄. j. eod. reproba to ergo argumēto gl. ponit quatuor lec. ad text. Prima vt procedat quādo dubitatio cōsistit in factol non in iure: vt quia dubitatur an sit lapsus annus a tpe primi rescripti. Hāc lec. glos. repro bat. q̄ ad q̄nem facti nō daret papa responsio nem iuris. vult dicere q̄ super facto dubio papa nō daret certā responsionem vt in. c. de muliere. b de spō. Sed salua istum intellectū: quia vt dicit Joā. and. hic et bene. papa hic non rñdet de iure: sed dicit q̄ debet cognoscere de illo dubio. Et si diceret: et nonne ex rescripti inspectiōe pōt de prehēdi an annus sit lapsus. Sol. dic quod non q̄ annus nō cōputatur a tēpore impetrati rescri pti: sed a tpe negligentie. vt. j. eodem. c. plerunq̄.

a **bat. q̄ ad q̄nem facti nō daret papa responsio**
nem iuris. vult dicere q̄ super facto dubio papa
b **nō daret certā responsionem vt in. c. de muliere. b**
de spō. Sed salua istum intellectū: quia vt dicit
Joā. and. hic et bene. papa hic non rñdet de iure:
sed dicit q̄ debet cognoscere de illo dubio. Et
si diceret: et nonne ex rescripti inspectiōe pōt de
prehēdi an annus sit lapsus. Sol. dic quod non
q̄ annus nō cōputatur a tēpore impetrati rescri
pti: sed a tpe negligentie. vt. j. eodem. c. plerunq̄.

3 **Unde potest dubitari quādo incipit annus cur**
rere. et super hac dubitatiōe potest habere locum
decisio huius tex. et ita habes primū intellectum
iustificatū. et secūdu intellectus est q̄ pote

c **rat dubitari quia vtrunq̄ rescriptū erat sub ea**
dem data. Hunc intellectum gl. reprobat quia
fm hoc neutri erat primū et sic nō habet locum
iste tex. Sed iste intellectus saluari potest naz per
testes posset probari q̄ alterū precesserit in tem
pore vt quia papa signauit meā supplicationem

d **de mane et tuā de nocte. De quovide bo. gl. cum**
tex. in. c. pe. j. eo. ti. lib. vi. et super hac cōcertatione
potest saluari q̄ dicitur hic in textu. Tertius in
tellectus q̄ secūde litere faciebant mentionē de
primis in genere et non in specie. Hūc intellectus
glo. reprobat. q̄ iste casus est decisus per. c. ex li
4. teris. de dolo et contu. et vbi patet q̄ secūde lfe

uati. quia tunc presumitur pro instrumento priuati eodem die quo in strumentum fisci cōfecto. secus autem si de damno fisci quia in dubio presumetur pro suo instrumēto. ita notat Jaco. de bel. per titu. in. l. vnica. in. fi. C. de cadu. tol. per tex. in. l. j. C. de iure fisci. lib. x. fm vna lectu. quam ibi Barto. et sal. in. l. si debitor. C. de priu. fis. et Alexan. in. l. j. ff. solu. matri. sequuntur. de quo per Fel. in. c. duobus. colum. j. post mee dium. et e re iudi.

Adde Bald. consilio. cccliij. iij. lib. vbi dicit q̄ si reperiantur duo
instrumenta dotis eadez die confecta et in vno appareat q̄ predium
dotale fuit estimatum. in alio non estimatum. q̄ electio est heredi mu
lieris quo vti velint.

d **De mane. vnum rescriptum potest dici posterius ratione hore li**
cet habeat datam eiusdē diei cum alio fm Joan. an. Butri. et Imo. et
Dom. vide glo. in vers. si non appareat. in. c. penul. de rescript. in. vi. et
c. a sede. in versicu. appareat. de preben. eo. lib. et vide glo. fina. in. l. si ex
pluribus. §. fina. ff. de sol. quam extollit Bal. in. l. imperator. la. j. in pri
mo cōmento in. v. col. ibi et not. q̄ dies. ff. de statu homi. et in. l. prescri
ptione. in. viij. col. C. si cōtra ius. etiā in. l. si. in. iij. colum. ibi propter in
terdictum. C. de edic. diu. et in. l. cū proponas. in. fin. C. de inter di. ma. et
per dñm meum hic. et in. c. cōsult. in. xij. col. de offi. delega. addas
Bald. in. c. ego. M. in prin. de iureiuran. et in. c. licet. et in. c. quoniam. de
proba. et in. c. q̄ de confes. et hic. et in. d. c. cōsult. facit. l. titius. §. lucius.
in ver. hora diei sexta. et in vers. calefēte celo. als albescente. i. in anro
ra. scdm glo. ibi. ff. de liberis et posthu. faciat quod voluit Joā. de pla.
in. l. prima. C. de iure fisci. lib. x. et Marti. fil. l. x. et Bald. in. l. de rebus. C.
de dona. ante nup.

Anto. Fran. Circa istam materiam quando reperuntur due scri
pture siue rescripta siue testamēta siue codicilli siue alia instrumenta
que videantur esse confecta vel data sub eadem die et hora que tamen
cōtinent contraria. nec aliter potest apparere que dispositio ex predi
ctis sit prior vel posterior que illarum debeat preualere et que sit ma
gis attendenda an vero neutra valeat vide glo. in. l. finali. C. de edict.
diui adri. tollen. in vers. missus est circa medium. que loquitur de duo
bustestamentis contrariis eadem die et hora cōfectis: et vide glo. in. l.
cum proponas. in ver. cōtrarium. C. de codi. que loquitur de duobus

et Bal. i. l. i. duas.
circa medium. ff.
de excusa. tur. q̄
id q̄ sit vna die
simul fieri videz
tur nisi appareat
at quod prius et
q̄ posterius. q̄
dicit vtile ad plu
res impetrates
eadē die fm euz
dicentē illū tex.
nō esse contra. c.
si a sede. de pben
dis. in sexto. q̄
illa decretalis lo
quitur de benefi
cio et fauore: et il
la lex loquit in
onere: vbi cōstat
de ordine.

Sacharias.
Adde dñ al-
legat mattheum
matefi. sing. lxx
vi. Dic quod est
sing. lxxij. quod
incipit no. vnam
regulā. et ne te fal
lat dictū Bart.
per eum allegat.
in. l. non puto. ff.
de iure fisci quez
sequitur Bal. in
l. dotis. C. de iure
dotiū. quod illa
l. dotis intelligi
tur quando tra
ctat de lucro fi
sci. et damno pri

Sanonmi. super Prima parte primi.

codicillis contra
riis. et habetur p
glo. et Bart. in l. j.
in §. j. ff. de bono
rii pos. fm tabu.
et habet p. l. x. in
l. hac consultissi
ma. in §. si q. au
tem. C. de testa. et
per glo. in c. cum
qui duobus. et ibi
p. Ange. et Jo. de
imol. ff. de acqui.
heredi. et per gl.
in l. si duas. i. ver.
eliger. ff. de excu
sa. tu. et p. Ang. in
l. si is q. nepotes.
ff. de adop. et con
clusio esse videt
q. q. non potest
vel per coniectu
ras. v. ex affectio
ne disponetis v.
ex aliqua ca. com
prehendi q. dispo
sitis debeat pua
lere q. neutra de
beat attēdi imo
ratio incertitu
dinis vtriusq. dis
positio vitiet et
habeatur per in
de ac si nulla fa
cta esset.

Sebasti. Sapia.
a **Esse dubium.**
Hoc dictum res
fert et leg. Bart.
et Socin. in rubri
ca. ff. de rebus du
bus. ex quo not.
infert q. licet sta
tuta q. arctat ad
cōpromissum nō
habeant locū q. si
factū est certum:
tamen debent in
telligi nisi vis seu
determinatio iu
ris sit dubia q.
quādo lex multi
pliciter intelli
gitur: eius veritas
ignoratur ut dicit
Bal. in l. scire le
ges. ff. de legi. et
ita decla. Bald.
et sal. in l. cū pro
ponas. d. rebus
credi. infert etia
alia duo de q. b.
ibi per eum.

debent facere spālem mentionem de primis. Sed
salua hūc intellectū. nā partes possunt cōcedere
vtrū mentio ibide facta sit spālis vel generalis.
Nā peritissimi doc. dubitat qualis sit fiēda men
tio de primis: et vtrū de qualibet notabili clausu
la cōtenta in primis sit fiēda mētio in secundis.
vt not. in d. cap. ex literis. et in c. ex cōquestiōe. de
rest. spo. Quarta solutio ponit in ver. vñ potes.
q. pōt pcedere dubitatio q. scōde faciunt mētio
nē de primis sufficientē: sed opponit cōtra secun
das q. sunt surreptitiae: q. eas obtinuit per veri
suppressionē vel falsi expōsiōē. Nā parte negan
te surreptionē deueniēdū est ad ordinē huius. c.
et hunc intellectū. gl. approbat. et fuit Jo. et Hoff.
dicētū alia exēpla esse superflua et q. sensu indi
gent: galia exēpla ponūt. Sed vt vides ex predi
ctis h. iste intellectus sit bonus in se nihilominus
alij pnt saluari. Quinto legit extra gl. per Tan. et
Jnn. et cōter doc. sequētes generaliter q. istud
ca. habet locū vbi cūq. contingit dubitatio taz
super facto q. super iure: etiam si sit talis dubita
tio de qua sapientes non dubitarēt sed imperiti
tū. Et iste intellectus est optimus et comprehen
dit in se omnes intellectus pcedētes et similes. et
si diceret q. pōt dubitari de iure cūz ius sit cer
tū. Respōdetur q. ius in se est certū: quia illud
q. est certū legi nature est certū legi. vt. l. si pater.
ff. de solutionibus. Sed inquantū ius applicat
ad intellectū humanū potest esse dubiū. nā mul
ti sunt imperiti: et aliqui periti: et alij peritiores.
Quinimo tāta pōt esse iuris dubitatio quod ha
bet excusare etiam peritissimos: vt in l. regala. ff.
de iur. et fac. igno. facit q. no. gl. in c. vnico. de po
stula. pla. li. vi. Et per hoc habes clare expeditā
primā partē gl. et aptū intellectū huius. c. **Ue**
nio ad secundā partē cū qua opponi videtur em
quod ex alio non potest iste textus procedere. q.
certū est nature et iuri quod aut primi sunt iudi
ces aut secundi. ergo non possunt sibi deferre in
cōmissiōe huius dubij: q. posset cōtingere quod
non habentibus potestātē fieret delatio. Itē ex
quo dubitat probabiliter an primi an secundi sint
iudices: ergo nec primi nec secundi possunt citare
partes: q. ratione dubij neutri habent iurisdic
tionis exercitiū. ar. in l. duo sunt titij. ff. de testa.
tu. Vbi dicit quod si testator dederit titij tuto
rem filio suo et duo reperiantur qui vocātur titij
quod neuter pōt exercere tutelam: ex quo nō ap
paret de quo testator senserit: h. in veritate vnus
sit tutor. Ad hec cōtraria sicut dixi glo. formali
ter nō respondet. sed dicendum est ad primum q.
imo primi et secundi habēt iurisdictionē licet eli
dibilem per exceptionem: vt dixi. et in c. ceterum.
§. eod. Et maxime habent iurisdictionem super
incidenti: q. in dubio iudex habet potestātē a le
ge cognoscendi an sua sit iurisdicō. vt. §. dixi.
Ad secundum contrariū dic q. ratione huius
dubitationis quilibet pōt iurisdictionē exercere
in isto incidenti autoritate legis. vñ quēadmodū
potest quis probare de quo titio testator sensit:
ita pōt nunc probari de quib. iudicib. papa sen
sit. Et si non potest questio decidi pōt. vltimo re
currit ad papā per no. in cap. sane. de offi. deleg.
Venio ad tertium que fuit ratio decidendi. et
dic per omnia vt habetur in glo. Nam timor ve
xationis partium coram diuersis iudicibus et in
tricationis et cōtrarietatis processum: fuit causa
et ratio decidendi vt iudices simul cōuenirent vel
quod arbitri eligerētur. **In quarta parte gl.**
oppo. de. c. cū cōtingat. §. eo. ordinari. cui mādan
tur contraria per delegatos cognoscit de preua
litate rescripti et nō ipsi iudices delegati. glo.
non soluit: sed solutio est duplex. ibi em loquitur
post factū. s. cum vtriq. delegati fecerunt proces
sus suos et mandauerūt ordinario cōtraria. istud
vero. c. loquitur cum a principio cōtēditur de re
uocatione literarū. **Uel secundo et melius ibi or**
dinarius nō pronuntiat super reuocationē rescri
pti: sed solū ad suam instructionem cognoscit
quod illorum preualeat. **In quinta parte glo.**

querit an habeat locū iste tex. in literis impetra
tis in cā appellationis: et dicit q. non q. iudex
b appellationis solus habet cognoscere. **Aduerte**
glo. est vera vbi solū impetratur vnum rescri
ptū in cā appellationis: q. non iudex a quo: sed
iudex ad quē habet cognoscere de validitate ap
pellationis: vt in capit. dilectus. §. eod. Sed si in
causa appellationis impetrarentur diuersa re
scripta a partibus et dubitaret tūc de preualidi
tate optime: seruabitur iste tex. ad hoc ca. bone.
de cōfir. vti. **Itē q. iste text. nō distinguit inter**
causam appellationis et cām principālē: ergo ge
neraliter debet obseruari vbi cūq. dubitat de re
uocationē rescriptorū. et. dist. si romanorum. et. c.
solite. §. de ma. et obediē. **Sexto et vltimo glo.**
querit nunquid hodie procedat decisio huius. c.
ratio dubitandi est ppter. c. vt debitus. §. de ap.
Dicit gl. q. non habet hodie locū re integra per
illū tex. Dicit Jo. an. q. melius dixisset re nō in
tegra. h. dic q. quilibet habuit bonū intellectū.
Nā si teneremus quod per capi. vt debitus. itan
dum sit hodie presentationi sequuta citatione: et
nō date: hoc. c. nō haberet locū re integra. Quia
ille esset iudex qui primo faceret citationē. S. si
negotij esset nō integrū puta quia pcessus esset
inchoatus corā primis: et postmodū impetraren
tur secunde facientes mentionē de processu pri
marum sed renocetur in dubiū vtrū secunde sint
surreptitiae. Et tūc sup hoc dubio potest seruari
iste tex. Dicit etiam q. re integra potest seruari
istud ca. tenēdo quod dicta. c. plerūq. et. c. si autē
non sunt ex toto correcte. de quo dic vt dixi in. c.
j. §. eo. **Item tenendo q. sint correcte pōt ser**
uari si vtriq. iudices cōcurrerent in citationē: ita
quod nō haberet locū preuēctio. ex predictis ha
bes clarissime intellectū huius. c. et gl. **Altra**
predicta ad maiore declarationē quero nunquid
indistincte dato dubio reuocationis literarū sit
locus huic cap. intantū q. aliter processus factus
non valet. Sol. Jnnoc. et alij scribentes multa et
varia dicunt per que obscuratur intellectus. c. h.
vt clarissime habeatur materia ponātur quinq.
casus. Primus quando citatus per iudices alte
rius rescripti comparat et assumit iudiciū super
principali nec opponit de suo rescripto. **Et tūc**
in dubio nō est loc. huic. c. q. pars non opponē
do videtur rescripto renuntiare quod pōt. iuxta
not. in cap. ex conquestione. de restitu. spo. Item
cessat hoc casu ratio huius. c. et facit q. dixi in. c.
ceterū. §. eo. **Secundus casus** cū retentis eis
de terminis pars citata cōparet et excipit de suo
rescripto et patitur iudicē alterius cognoscere d.
reuocationē. Et hoc casu valet etiā pcessus: licet
nō seruet forma huius ca. q. si iudices possunt
adinuicē sibi deferre in hac cognitione: fortius
possunt partes ipse: quia nil aliud debet velle
superior. nisi vt partes ad concordia adducat. l.
j. ff. de no. ope. nū. facit. et. q. v. p. dest. Et p hoc
q. d. dixi. et no. in. iij. parte glo. Nam vtriq. iudi
ces per se habent iurisdictionē in hoc incidenti
licet elidibile per cōtractum exceptionis. ad hoc
j. e. super literis. Tertius casus quādo pars ci
tata cōparet et opponit de reuocatione sui rescri
pti: et petit procedi vt hic dicitur: et iste casus est
multū dubi. Jnn. vñ hic velle q. per hoc nō sit
locus huic. c. dicit em tūc esse seruandā formam
huius ca. cum vtriq. litere sunt iudici pēntate et
corā vtriq. excipitur: et vtriq. volūt pcedere in
cognitione. Si aut corā alteri. tūc excipitur illi
possunt cognoscere. et diffinire sup reuocatione
ad hoc. alle. c. sup literis. §. e. Ego nō puto hoc dī
ctū procedere: q. iste tex. dat formam proceden
di cū de reuocatione literarū ambigitur. Suffi
cit ergo q. pars citata opponat de reuocationē
literarū et re deducat in dubiū et petat pcedi pnt
hic dicitur. Hoc idē videtur sentire Jnn. in. c. ce
terū. §. alle. vbi dicit satis esse excipere de reuoca
tiōe literarū et si non admittitur exceptio. pote
rit appellare. Quinimo plus ibi dicit. q. pars
excipies etiā protestās. q. nō intēdit cōparere
nisi

b **Aduerte. ad**
de Ro. com. clx.

c **Sebasti. Sapia.**

c **Suo rescripto.**
Intellige istud
etiam si secundū
est presentatū et
eius vigore est
facta citatio si ci
tar. a primis ius
dicib. nō oppo
nit: q. licet cesset
prima ratio q.
nō possit renun
ciare: militat a
lia quia non tole
ritur primum res
scriptū nisi rei
piatur. vt no. i. c.
ea te. §. eod. vi. d.
sufficit q. vna rō
militet licet alia
cesset. §. affinitas
tis. instit. de nup
tīs. et no. dom.
Ab. in. d. c. ex cō
questione.

d **Scds casus.**
Adde Jmol. §.
e. ceterū. i. iij. col.
Ang. i. l. h. in pn.
m. nq. col. ibi lex
to fallit. ff. si q. i
ius voc. nō ierit.
vbi ex isto text.
colligit casum in
quo delegatus
nō cognoscit an
sua sit iurisd. et
subdit alios de
quibus vide ibi
per eū et p. Jo.
dorni. hic in. ix.
colum.

a Non poterit appellare. Hanc partem tenuit Inno. Jo. de lig. 2. Car. hic dicentes dictū Inno. esse subtile. 2. scdm illud cōsultū Sal. contra riuū tenet Host. ibi: 2. iste pro quibus facit glo. hic in vers. sapiatur. 2. c. ab arbitris. de offic. delega. in. vi. per quod tenet hic Abbas. in not. c. posse ab ipso arbitris appellari.

F. Sebast. Sapia.

b Item q. Pro resolutione an possit appellari ab his q. facit iudex ex officio sui. v. dēda sunt q. tradit do. Fel. in. c. exceptione. colū. j. volū. iij. j. de exceptione. vbi cōcludit qd si sunt aliquā q. sint de mero offiō iudicis non potest pars appellare. l. non quicquid. ff. de iudi. not. Paul. de ca. i. l. vbi pactū. col. ult. C. de tras. act. Si vero sunt aliqua q. nō sunt in mero arbitrio iudicis potest appellari vt quādo lex vtitur verbis preceptiuis ibi late per eum.

c Duo corpora. Adde Bal. in. l. si ad scribatum. ad fi. C. de appel. istū. lviij. consili. ex infrascriptis literis. in. viij. co. 2. in. c. j. in fin. j. de paroch. 2. i. c. scriptum. per illum a tex. j. de elec. 2. in consili. cxxij. casus in effectu talis est quidam testator. 2. in. c. i. in gulis. in. j. col. de statu mo. 2. i. c. fi. in. ij. colū. de maio. 2. obe. Bar. in. l. ff. de colle. illi. Bar. in repeti. l. oēs populi. in. xx. b. iij. charta. ff. de insti. 2. iure. istum 6. in. c. cum te. vers. sus fi. de offic. deleg. Rom. cons. xcix. viso pposito qōnis. Ange. l. l. ij. ff. de rei ven. ppter glos. q. ibi meliores de iure alleg. Inno. in. c. dilecta. de excels. prela.

Adde fel. consil. j.

Zacharias.

d Maior pars personarū. Dic tu disti. aut illud qd dicit de duobus corporibus respicit expeditione actus et tunc requirit ad ipsius expeditione

nisi procedatur vt hic dicit etiā sine appellatiōe cōferuat illesa. 2. vide qd ibi latius dicit. Quare casus cū retentis eisdē terminis pars citata conparet 2. excipit de suo rescripto 2. iudices alteri inceptū cognoscere sup hac cognitiōe qua pendente iudices istius citati citauerūt partem aduersam q. cōparuit 2. opposuit de suis literis: 2. q. sui iudices inceptū de hoc cognoscere ita qd istis preuenti sunt in hac cognitiōe. dubitat nū quid isti secūdi sunt admittēdi in illa cognitiōe iuxta formam. istius ca. Inno. finaliter cōcludit q. sic firmans hanc cōclusionē q. q. diu per alios iudices iste articulus nō est diffinitus semp debēt iudices alterius rescripti admitti tam in cognoscendo q. in diffiniendo. argu. j. eo. cuz cōtingat. qd mihi placet arg. huius litere. Quintus 2. vltimus casus 2. q. vtriq. iudices per se procedunt 2. nō obstatibus exceptionibus vtriusq. partis su per preualiditate literam procedunt ad contrarias sentētiās. At puta quilibet iudex alteri rescripti ex cōmunicauit partē aduersam non com parētem licet excipient. Et hoc casu nota. dicit Inno. q. debet inspici que litere preualent. 2. fm preualiditate iudicabitur pcellus irritus vel validus. Unde valebit processus literarū preualentium 2. aliorū iudicū processus erit irritus. alleg. tex. no. in. c. ex literis. de off. dele. vide ad hoc qd plene dicit in. c. ceterū. alleg. Et not. predicta quia sine istis vix intelligi pōt iste tex. In gl. deferēdū. in fi. vult ergo gl. q. iudices possunt ibi deferre super incidenti absq. partiū cōsensu. 2. hoc tenent hic cōmuniter doc. pter Tan. 2. Hof. sed prima pars verior est: quia iste tex. dat hanc facultatem iudicibus nullā de partibus habita mentione. Et plus dicit Inno. q. licet partes nō pferant in hac delatione: tamen pars contra cuius rescriptū iudicabitur nō poterit appellare: quia non potest pretendere interesse cuz iustitiā suā poterit obtinere ita corā iudicibus vni sicut alterius rescripti. Host. tenet cōtrariū: quia multum prodest iudicē habere fauorabilem saltem in arbitraris: vt in. c. cōsultū. de off. deleg. Audio q. als fuit cōsultū fm opi. Inno. s. mihi plus placet opi. Host. nā si nō interest magis habere vnū q. aliū iudicē frustra fieret ista cōtētiō que est hic. Itē si pōt appellari a iudice vni rescripti cū pnuntiauit suā esse iurisdictionē: vt in. c. dilecti. 2. c. significauit. de exce. eodē mō dicendum est hic. Itē q. a quolibet modico grauamine pōt appellari fm ius canonicū: vt in. c. de ap. j. de app. In gl. in verbo. plures. ibi: loco vnus sunt. no. singulariter gl. q. deputati ad vnū offiū sunt oēs loco vni: 2. id si habēt cōuenire cuz deputatis ad aliud offiū cū illi etiā sint loco vni nō statur maiori parti numeri psonarū si plures sunt in vno officio q. in alio. Tū glos. in fi. videtur hic aliquaten⁹ limitare. 2. in. multū hic instat. Sed cōpo. cui⁹ dictū cōiter approbat 2. est verissimū dicit semper eūduz fore ad arbitros. Nisi saltem maior pars iudicū cuiuslibet rescripti cōueniat. Exēplū si sunt deputati tres iudices in quolibet rescripto nō statur eorum diffinitioni nisi saltem duo iudices vnus rescripti cōueniat cū duobus alterius rescripti. Nā si habet maior pars cuiuslibet rescripti: p cōsequēs habet interpretatiue cōsensus oīm. Quia qd facit pars maior: oēs facere vident: vt in. c. j. de his que fi. a ma. par. ca. et in. l. aliud. s. refert. ff. de reg. iur. Nō aut sufficeret q. vnus ex iudicib⁹ vnus rescripti cōueniat cū trib⁹ alterius rescripti. Quia licet hoc casu esset maior pars personarū: nō tū habet maior pars alterius rescripti: nā ille vnus p nihilo reputatur ex quo maior pars illius rescripti remānit in cōtradictione: 2. sic limita. si. gl. als male diceret.

nem totius corporis maior pars. Aut cōgregationem respicit 2. tunc maior pars vtriusq. corporis interuenire dō dato qd in expeditione actus maior pars postmodū sufficeret. Ideo cōcludo q. q. plura corpora requirunt: minor pars corporū requirit. Sed vbi maior pars personarū simpliciter requiritur sufficit illa maior pars. Et quando vo

c Ex his habes vnū dictū multū singulare quod alibi nō ita bene pbat q. vbi cōueniunt duo corpora ad aliquid explicandū non sufficit habere maiore parte 3 personarū: sed requiritur maior pars cuiuslibet corporis. Ratio: q. non pōt dici q. illa corpora hoc fecerunt nisi habeat maior pars vtriusq. Et hoc firmat hic. d. Anto. p notabili dicto 2. dictū vt dixi est verum: 2. p ad sensum. Et p hoc alle. no. p gl. 2. Jo. and. in. c. vnico. ne se. va. li. vi. vbi cōcludit q. si eps 2. capitulū habent aliquid agere nō valet actus nisi cū epo cōcurrat maior pars capituli: sicut nō sufficeret maior pars capituli sine epo: quare veniant vt duo corpora separata: 2. plen⁹ de hoc dixi in. c. postulas. de 2. cel. p. bē. Idē sentit Jo. an. in alīs terminis. in. c. statutū. j. de elec. li. vi. vbi vide. Sec⁹ dicit vbi cōueniēt duo corpa in vnū vt ad illū actus facerēt vnū corpus. Nā tūc statur iudicio maioris partis personarū: ita limito dictū precedēs. Done exemplū in studio bononiē. vbi artifice faciūt corpus per se: 2. iuriste per se: 2. quandoq. in factis concernētibus studium cōueniunt ambe vniuersitates: nam tunc constituunt vnā vniuersitatem: 2. non duas ratiōe materie subiecte. Tunc em̄ statur iudicio maioris partis personarū. 2. hoc sentit Barto. in. l. ff. de colle. illi. ita dicerē in hac ciuitate. Senen. qd si in factis concernētibus totū studiū cōuenirent doct. 2. scholares. Nā hoc casu faciunt vnā vniuersitatem et statē iudicio maioris partis personarū. qd tene menti: q. facit ad multa. 2. ex varijs coniecturis ac ex verbis statuti 2. materie subiecte poteris discernere vtrum conueniant vt corpora separata 2. faciant vnum corpus. Abbas.

1 Rescriptū respectu personarū eligendarū potest esse incertum sed non respectu iudicū.

2 Iurisdicō que habetur habitu tantum: an possit delegari.

Iudex qui stat extra territorium potest delegare causam subdito qui stat in territorio.

Iudex qui hz iurisdictionē habitu respectu psonarū nō pōt ipsas citare anteq. exprimatur.

5 Iurisdicō ex quibus actibus perpetuetur.

6 Iudex delegatus super pluribus causis pōt primo diffinire vnā 2. postea aliam.

Arbiter pōt pronuntiare per partes si negotia sint sapata nisi actū sit qd pnūtiēt sup omnib⁹.

Quoniam autem.

Hoc intēdit per generalē clausulam positā in rescripto: an expōsiōnē rerū 2. personarū delegatus habet iurisdictionem in habitu 2. nō in actu hoc primo. Speciales litere derogāt literis generalibus super nō specificatis in eis q. de illis nullā faciant mentionē. Et primo ponitur consultatio. Scdo rñsio. ibi nos. Et ibi rñdet primo secunde qōni. ex cuius sol. infert ad dēfisiōnē prime. q. si penit⁹ enervat iurisdictionē priorum: ergo habebant iurisdictionem. In Jo. j. nō vitari rescriptū si cōueniēdi includunt sub clausula generali exprimendi postmodū p impetratē. Ex quo collige qd respectu psonarū conueniendarū rescriptū potest esse generale 2. incertū: secus respectu iudicū. vt in. c. ad hec. s. eo. Ratio diuersitatis: q. maius preiudicium imminet circa iudices quā circa conueniēdos. Mo. s. q. quādoq. quis habet iurisdictionem in habitu 2. non in actu exēplū hic. Item pone exēplū cū prelatus ecclesie collegiate non habet de presenti collegiū. nam habitu 2. potentia habet iurisdictionē: q. si hodie assumere aliquid ad collegiū immediate platus posset exercere iurisdictionē. Sz prius nō habebat in actu: q. deficiebat subiectum circa quod exerceretur

ces in vnum datur nō potest dici nisi cōueniant tanq. vnum corpus in quo maior pars attenditur: vt dicit iste in. c. scriptū. col. iij. de elec.

Sebast. Sapia.

e Exēplū. Ad do. Jas. i. l. fi. col. pe. C. de impub. vbi citat. d. abb. hic 2. plura allegat q. ples habent loco vni. de q. etiaz p ipm in. l. si pater. j. ff. de vulga. 2. pup. At i. c. ad hec. Not. vnā limitationē ad illū tex. per istum hic.

f In habitu et nō i actu. Adde gl. sing. in cle. j. in verbo pshyteri. de priuileg. 2. qd voluit ibi iste in apost. 2. i. c. significasti. in. v. nota. de fo. compet. et Card. in. d. cle. in xxij. q. 2. in cle. j. in. s. vers. de heare. Do. in ca. si a subdelegato. de offi. deleg. lib. vi. Hosti. in sum. de penit. 2. remis. s. cui consistendū. do. meū hic 2. in repe. rubri. de cā pos. 2. pprie. et p istū in. c. de multa. de p. bē. in xxi. vltimo q. rñ. ibi quo ad scdm vane sunt opi.

Sebast. Sapia.

h Done exēplū. vide q. tradit in. l. j. ff. de iudi. vbi dicunt qd iudices chartulariū habēt iurisdictionē in habitu. Itē iudex ordinari⁹ vni⁹ territorij habet iurisdictionē in habitu respectu alterius territorij. Ex quo plura inferūt de quibus ibi p. d. oder.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. Materia rescriptorum. Vide ad hec pulchram questionem quā ponit Bal. in l. emptorē. col. fin. C. loca. vcz in comitatu bichonē est quedā planities magna que vocatur planum sancti Crespolimō Abb. scilicet Crispolti locauit oēs possessiones quos hz abbatia in plano bichonē. vtrū veniet etiā possessiones q̄ sunt sub vocabulo scilicet Crispolti cludit q̄ nō q̄ spālī denominat vñ a generē cōiūsum sub nomine gene rali nō venit: z b q̄ separati cō sueneft locari vt ibi p̄ eū vide esse bonā gl. vbi alij i. l. i. ff. d. reb. dub. **In l. si domus:** adde ibi Paul. de cast. vbi idē dicit q̄ Bar. ibi de illo q̄ hz expecta tiuā z adde istū i. a p. c. ex pte. de off. deleg. facientem festū d. illo tex. p op. bar. facit q̄ voluit Bal. in l. humanū circa fi. C. de leg. in x. q̄ri tur vtrūz fm ibi: ista verba nō pnt adaptari nisi ad vnam speciem te stamenti. **Enernatur.** Et sic sentit ista glo. q̄ primum rescri ptū gñale nō est ipso iure reuoca tū. Sūū dicit hic d. Car. p. xbi pe nit? hic posituz. Andre. Barba. zacharias. **Adde Bart.** in l. meū. §. duo b. in pñ. ff. de le. q̄. Pau. d. ca. in l. §. §. mutui datio. ff. si cer. pe. Anto. Fran. **Ad d. q̄ xbi penit?** iducit nul litatez ipso iure absq̄ alio decre to: vt est gl. i. c. ro mana. in §. in vni uersitatē. in x. pe nitus vbi ēt per Se. post Jo. an. d. sen. excō. in vj. z vide gl. in cle. j. c. de pbe. z Jo. an. in c. j. d. postu. p. la. in vj. in nouel. z habet p Alex. in l. q̄ vsumfru ctū. ff. de xbi. ob. d. in l. impator. ff. de iure fil. **Eā impugnat.** Adde Jo. mo. in rub. de rescrip. in vj. z Do. hoc tñ Jmo. dicit q̄ in practica difficile obtineretur contra gl. Jo. an. z antiqui transeunt cum ea. z salua eam duobus modis vt hic per Abba. Domi. z Moder. **Sebasti. Sapia. prime.** Pro hac glo. facit text. in l. j. de offic. pre fec. vt in c. super hoc. de here. lib. vj. vbi per dationem spālīs iudicis

non est derogatū habēti iurisdictionē gñalē: s̄ est locus p̄uentioni. fa cit tex. in l. j. iuncta gl. C. vbi z apud quē. vbi Ang. dicit per illū tex. q̄ si sit statutum antiquum quo caueatur q̄ oēs iudices possint cognos cere de furto z adulterio z fiat nouū statutū q̄ solus capitaneus co gnoscat de furto z adulterio q̄ tamē omnes poterunt cognoscere: q̄

post statutū illō specialis iurisdic tionis nō censet derogatuz gene rali: z istud dictū dicit sing. domi. Jas. in l. titie tex tores. in prin. co. iij. ff. de lega. j. in l. q̄ in reruz. §. si qs post. ff. eodēz Dec. late i cōsil. iij. col. v. de quo etiā late per Sel. in ca. pastoralis. col. ij. j. de offic. ordi. **Pōt cōmittere.** Adde glo. fin. in c. ex tenore. de fo. cōpe. z gl. i. c. l. ex suscepto. eo. ti. z Jo. an. in ca si p̄firmationē. d. elec. in vj. rotā de offi. vica. vltima. in anti. tertia in antiquorib. pau. i. c. romana. §. j. d. of. ordi. in vj. ro tam de offi. dele. sexta i nonis. egi. cōclu. xij. fm ma gnam partē z c. z conclu. xxvij. zacharias. **Existētī terri torio.** Adde qd in papa vel impe ratore vtrum res cribēdo i terris suis habeant iurisdictionē in ter ris remotiorib. p Alex. q̄. ij. col. iij. xvi. §. p̄suppo no. z col. vj. x. z non dubium. z col. xij. ver. quin imo. zibi quid in beneficalibus. **Ca. romana.** Adde bu. z imo. hic Jo. an. in d. c. si confirmatio nē. z Pau. in d. c. romana. §. i. et istū de test. signi ficauerunt. in ij. col. z ibi. Are. **Cōtra gl. cum glo. tenent Joā. an. bu. z cōmuni ter omnes. z bal. in c. licet. hic all. per l. quid tamē. ff. d. arbi. idē bal. in l. mandatū. in ij. col. C. man. qd mandatū factuz ab officiali rōne**

officij finitur morte mādātis in his que nō sunt inchoata per gl. in c. ne aliquid. in ver. cepta. de here. in vj. z idē Sal. ibi. vij. co. ibi opp. vij. Ful. Lud. z Alex. in l. z quia. ff. de iur. om. iu. pro quib? est text. in d. c. ne aliquid. p locū a spālī. z tex. clarior in c. §. officij. de off. dele. in vj. non exp̄ssis

impetratoris: z per solitudinē primi. Puto tñ q̄ vbi negligētia nō posset ascribi scōo impetra tor: indistincte pcedat impugnatio domi. Ant. al's prim? semper obtineret: q̄ facilius potest ad iudicē recurrere cū sit prior in data. **In gl. pe. in. si. die clari?** qd duob? modis ex solutiōe scōe qōnis infert ad solutionēz prime. Primo nam si per lras speciales derogat generalibus frustra q̄ ritur vtrum per scōas generales iurisdictioni attri buat. z hūc intellectū ponit hic gl. Scōo mō die in solutiōe scōe qōnis qd iurisdictioni tributa per generales literas enernat per speciales ergo per generales literas tribuit iurisdictioni: q̄ qd nō est enernari nō potest. Cum priuatio p̄supponat habitū: vt in c. ad dissoluendū. de despon. impu. xxxij. q. ij. qd vero. z l. decē. ff. de verb. obli. z istud erat de quo querebat. Ex quo pōt consultor vel respōsalis colligere ordinē cōsulendi z argumen ta soluēdi: vt primo incipiat ab eo ex cuius deci sione pōt inferri ad decisionē aliorum: q̄ sic fecit hoc papa incipiendo a scōa. q. **In gl. fin. in fin.** hic gl. intricate pcedit: sed in effectu format tres questiones z in medio vnā leuem oppositionēz. **Prima questio** nunquid iste qui recidit iurisdic tionem in habitu per generales literas possit eā alteri delegare sicut pōt circa exp̄ssa. **Scōa** qd nūquid possit citare an exp̄ssione psonaruz vel rerū. **Tertia** nūqd ppetuata iurisdictione quo ad exp̄ssa in rescripto fiat perpetuatio etiā quo ad compressa sub clausula gñali. **Ad primam** questionē gl. finaliter cōcludit q̄ pōt cōmittere q̄ cōmittit id qd habet. Et not. bonam extensio nē ad c. pastoralis. de of. deleg. vt delegatus prin cipis possit subdelegare nedū iurisdictionē quaz habet in habitu z actu vt ibi: sed etiā illam quaz habet in habitu tñ: vt hic. Nec ob. l. obseruare. ff. de offi. procō. q̄ ibi volebat committere etiam respectu exercitiū qd non habebat. secus antez re spectu habitus tantū. **Hinc dicimus** q̄ exis tens extra territorium pōt causam delegare sub dito existētī in territorio vt habes bo. gloss. in c. nouit. de offic. leg. Nec ob. c. romana de appel. lib. vj. vbi tex. no. dixit archiepiscopus non posse deputare officialē in decisione sui suffraganei su per appellationibus interponendis ad euz. **Itaz** dicēdū est q̄ iurisdictioni etiā in habitu adhuc nō compete bat ante interpositā appellationem. Et per illū tex. limita mirabiliter istam glo. vt dica mus qd aut iurisdictioni pure ppetit in habitu de presenti. z pōt subdelegari: vt hic. Aut venit pu rificandā ex actu de futuro z dicēdū q̄ ante pu rificationē non pōt vt ibi. Non ob. si dicatur q̄ delegare est iurisdictionē vti: vt notanter dicit tex. in l. iij. ff. de iurisd. omnium iud. z no. glo. in c. si a subdelegato. de of. deleg. lib. vj. q̄ verū est quod vtitur delegans iurisdictionē: sed nō principali. Nam circa principale habet iste iurisdictionē in habitu: ex quo persone non sunt exp̄sse. sed circa preparatoria habet iste iurisdictionēz in habitu z in actu. z ita intelligas finē. c. **Ad secundā** questionē vtrū possit citare. Cōmunis z vera cō clusio est q̄ ante exp̄ssione personarū non pōt citare: q̄ non pōt diuinare personas exp̄men das: sed post exp̄ssione personarū z an exp̄s sione rerū pōt citare: vt in c. significatib. alle. in glo. sed citatus nō tenetur respōdere nisi res ex pumatur: vt in c. ij. z iij. de libe. oblatio. Et sic res ducas ad concordia. gl. **Ad tertiam** Inno. hic tenet contra glo. i vt iurisdictioni perpetuet in

vbi potestas pferuatoris que pponit vniuersitati agendorū extinguit morte preponētis re integra quo ad nō cepta. Cōtrariū tñ tenuit bar. in. d. l. 7. q. in vlt. col. Jnn. hic 7 Jmo. in. l. 9. sed 7 si quis. ff. d. do. An ge. 7 Sali. in. d. l. 7. quia. 7 do. meus hic. tñ prima pars cōiter tenet pro pter tex. preal. Fallit in. v. casibus hic no. per doc. moder.

Anto. Francisc.

¶ Et ad mādātū iurisdictionis si nāt morte mādātis quo ad tā ac a cepta. vide q̄ ha bent late p mōdo der. scribet. in. c. gratuz. 7 in. c. l. 3. de offi. del. 7 per d. Lar. in cle. fin. in. q. de p. cu. 7 adde q̄ qñ mādātū finit morte mādātū finit ipō iure nō ope exce ptiōis adeo q̄ si mādātari⁹ igno b ret morte mādātis: nihilomin⁹ si valēt gesta ab ipō mādātario, p⁹ morte mādātis ēt ignorataz: 7 rō ē: q̄ manda tuz qd finit mor te mādātis nō fi nit tāq̄ fuocatū a dñō: s̄ tāq̄ ces 6 set volūtas dñi morietis: vt pul chre declarat bar. in. l. 7. quia. in vl. colū. ff. de iuris. om. iudi.

¶ Et ad q̄ mādātū factū a pla to 7 caplm finit si nāt morte soli⁹ p lati s̄ Jnn. in. c. ad hec. d. test. cir ca p. 7. 7 habet p Bar. l. 1. si p epi. stolā. ff. de ac. he 1 redi.

¶ Et ad q̄ mādātū pape d̄ exe quēdo gratiā ab ipso papa perfe cte pcessā: nō ex pirat morte pa 2 pe. vt no. Jo. an. 7 do. c. si sup. gra. de offi. deleg. lib. 5 vi. 7 habet p Jo. 7 de Jmo. 7 Alex. in. l. si cū filius. i 8 s̄. sed 7 si quis. d. dona. 7 p Bart. in. l. mādātū. in 12 iij. col. C. mādā. 13

¶ Et ad q̄ mādātū pape q̄ pui deat titio d̄ bñfi cio arbitrio talis abbat⁹ finit mor te illius Abbati⁹ fin Bal. in. l. 9. s̄ si quis. in. vj. col. C. cōia delega.

¶ Cōnexa. facit qd voluit Ly. in. l. mādātū. C. manda. 7 Bal. hic. 7 fa cit deci. cōfi. iij. q. talis est. in fi. 7 Joā. an. 7 Bu. 7 Jmo. hic 7 qd in alio proposito notant hic Cōpost. Jo. an. Bu. 7 do. dicentes q̄ si executor habens potestatem puidēdi ad beneficia in puincia. facit inhihitio nem in duabus ecclesijs: postea morit⁹ delegas: poterit iste prouidere etiam in alijs ecclesijs in quib⁹ nō inhihituit dūmodo inhihitio fuerit generalis: q̄ licet fuerit i certis locis. tñ est vnicū negotiū s̄ puiſiōis in puincia faciende. Sec⁹ dicūt si in vno vel pluribus inhihitisset d̄t

non expressis facta perpetuatiōe in expressis: s̄ Jnn. voluit in. c. l. 3. de offi. deleg. Jo. an. sentit hic 7 clarus ponit in. d. c. licet. q̄ aut nō exp̄ssa sunt cōnexa⁹ expressis: 7 ex perpetuatione exp̄ssoz infert ad perpetuationē p̄p̄hēsoz sub clausu la. Ad hoc. l. fi. C. de duo. re. aut sunt prorsus se parata: 7 tūc pcedat ista gl. vt solū perpetuet iurisdictione in ea cā in qua emanauit citatio. d. An to. dicit hoc vltimū pcedere si tenerem⁹ q̄ cita tio sit necessaria ad ppetuationē iurisdictionis: sed si tenem⁹ aliā opi. q̄ qualitercūq̄ iudex icipiat vti iurisdictionē ppetuat iurisdictione: de qua in. d. c. l. 3. tūc videt q̄ eligēdo sibi notariū 7 faciēdo alia preparatoria cū ista sint cōia expressis 7 nō exp̄s sis dicatur perpetuata iurisdictione quo ad oia 7 sa tis placet hoc mortuū. Recitat tñ Arch. tenuit se in. c. cū in multis. j. eo. ti. li. vi. q̄ p exp̄ssionez personarum sit ppetuata iurisdictione. S̄ aperte cōtrariū tenet hic Jnn. 7 Cōpost. vt refert hic Jo an. and. dicit em̄ q̄ si exp̄ssio sit sine citatiōe si est iurisdictione ppetuata. 7 hec sūia mihi plz plus. Tenēdo q̄ iudex nullū actū iurisdictionale exer cuerit in exp̄ssione psonaz. als pcedat opi. Archi. Ex his infert ad solu. q. nūqd in exp̄ssioe p sonarū 7 rerū sint citadi aduersarij. Jnn. 7 Com po. q̄ nō. 7 dicūt q̄ exp̄ssio nūc siēda corā iudi ce valet tātū quātū si a principio illa fuissent ex pressa in rescripto. **¶** Ultimo hic querit nūc quid iudex deputatus super plurib⁹ causis pos sit primo diffinire vnā 7 postea aliā. Doc. 7 bene tenet q̄ sic. nā nisi pñtiet super oib⁹ nō pōt di ci funct⁹ officio suo: 7 sic nō obst. c. in literis. de offi. delega. de hoc ego allego tex. exp̄ssus in. l. qui tamen. ff. de arbi. vbi patet q̄ nisi sit dictum q̄ arbiter pñtiet simul super oibus pōt pñun tiare per partes si negotia sint separata. **¶** Res stat tāgere oppo. glo. quā format in medio. nam papa non intēdit renocare iurisdictionē tributā per literas generales: ex quo de eis nō fecit mē tionē. dic q̄ imo intendit ex quo cōcedit literas speciales per regulam iuris. generi per speciem. de reg. iur.

¶ Clausula 7 qdā alijs. 7 res alie: posita in rescri pto. cōp̄hēdit psonas vel res inferiores vel e quales exp̄ssis. 6. 9.

¶ Et processus factus contra maiores an valeat si non ponatur. 11.

¶ Genus positum post speciez restringitur ad spe cies pares exp̄ssis. 9.

¶ Clausula 7 quidam. p̄p̄hēdit tātum quatuor. Surreptio in vna. vitiat in reliqs. limita vt hic plene.

¶ Primo noiāt⁹ psumit magis dilect⁹ 7 dign⁹.

¶ Procurator ad qdā negotia exp̄ssa 7 ad alia. an comprehendat similia vel maiora exp̄ssis.

¶ Procurator super casibus requirētib⁹ specia le mādātuz. non potest se intrōmittere super res bus arduis speciale mandatum requirētib⁹.

¶ Generi per speciem. an 7 quando derogetur.

¶ Alius. ista dictio quas res includat.

Edes aplica.

¶ Per gñalem clausulā. qdā alijs 7 res alie: multitudo effrenata nō in

se velle in altera earū procedere. q̄ tunc nec mortuo nec viuēte mādā tore. poterit in alijs exequi.

¶ Der exp̄ssione. adde q̄ de Jmo. in. d. c. cū i multis. d̄t q̄ ante exp̄s sionem personarū. iudex h̄z iurisdictionē habitu. nō actu. dicit etiā ibi q̄ facta exp̄ssione. imperator nō p̄t variare: 7 q̄ processus fact⁹ non

opposito de ex pressione non va leat.

¶ Sebast. Sapia. **¶** Vel minores sic. vid ad h̄ p̄p̄ chraz decisiōez quas ponit dñs aldar. Sozi. i res pe. c. ad audiētiā. col. penul. de ho mici.

¶ Jmo. in. c. ex lris. adde bal. in la pcuratore. C. mā. vbi alle. Jnn. i. d. c. ex lris. 7 bal. in rub. C. d̄ h̄e. emp. q. ix. 7 i. l. fi. C. sine cēsu vel re liqui. 7 i. c. q̄to. de iudi.

¶ Adde tu an ius patronatus trāseat cūvniuer sitate. Bal. cōfi. i. v. li. Ro. 2f. ccccl. 7 vide qñ genus seq̄ enumeratio nē speciez. Ro. 2f. cccclxxi. Fulg. cōfi. lxxviii. et clviii.

¶ Sebast. Sapia. **¶** Qd si dono. vi de ad hec not. p d. Jali. l. 9. s̄. pre tor. ff. q̄ satisf. co.

¶ Vbi late declarat an 7 q̄dictio vni uersalis posita re stringi debeat. 7 vid ēt Alex. i 2f. clv. vifis. i. vi. vo.

¶ Sebast. Sapia. **¶** Et si eo tpe. 7 p illū tex. dicit no. d. Abb. q̄ si in li bello exprimanē multi modi q̄rū aliq̄ sint inepti. sustinet libell⁹.

¶ Itē dicit Abb. p illū tex. i. c. ex lite ris. in fi. j. de fide instr. q̄ si i iſto essent diuersa ca pitula falsitas i vno nō vitiat a lia d̄ q̄ i. l. fi. ex fal sis. C. de transac.

¶ Vbi Alex. in fi. fa cit mentionē de hoc tex. 7 q̄ sint capitula separata. vid Bar. in. l.

¶ Aurelius. s̄. itē quēst. ff. de lib. leg. 7 facit qd no. Bart. in. l. grece. s̄. il lud. ff. de fideiul. vbi no. q̄ quatuor modis dicitur indiuiduum.

¶ Vbi tex. singulariter. Adde istū in. c. ceterū. in. q̄. col. 3. eod. 7 in cle. ver. tertia lect. de preb. 7 in. c. ad dissoluēdū. de despō. impu. 7 in. c. ex li teris. in fi. de fid. instr. 7 Jmo. in cle. fi. xxxi. col. ibi ex quo not. de rescri. 7 Bu. in. c. exhibita. in fi. de in. 7 in. c. cōstitut⁹. in. v. col. ibi no. tñ. j. eod. 7 ibi Jmo. in. v. col. 7 do. in. q̄. col. ppter gl. j. 7 ibi Bar. in. l. filiusta. s̄. se quens quēstio. ff. de fal.

¶ Zacharias. **¶** Adde tu pro cōcor. doctorū. quia Fel. cū alijs quos alle

¶ cluditur nec psona nec res maiores exp̄ssis: s̄ pares vel minores sic. h. d. Diuiditur: nam pri mo ponit p̄stōis causam. sc̄do submittit p̄stōez ibi nos in qua. quatuor facit. nā pmo statuit cir ca psonas. sc̄do circa multitudinē. ibi. s̄. nec. ter tio circa res. ibi. nec super. quarto circa fraudulē tā exp̄ssione. ibi si qs.

¶ Casus literalis. Causa cōmissa sub hac forma. Eōquerit Tit⁹ de Pe tro 7 qbusdā alijs. super decimis 7 reb⁹ alijs. tali ter impetrātes designabāt viliores psonas 7 mi nora negotia. vt facili⁹ literas ipetrarēt p clausu lā gñale. 7 ueniebāt digniores psonas 7 sup ma iorib⁹ negotijs. q̄rebat an possent. Volēs papa malitjs hoīm obuiare. statuit q̄ si minores 7 vi liores psona in cōmissiōib⁹ exprimanē solūmō. maiores 7 digniores sub clausula gñali n̄ intelli gūtur includi. 7 sic nō possunt 7 ueniri. S̄ p ta les gñalitatē. multitudo effrenata. nō poterit in iudicio 7 ueniri: 7 q̄ de minorib⁹ negotijs tñ fe cerint mētionē sup maiorib⁹ 7 grauiorib⁹ nulla ten⁹ audiant. s̄. q̄. d̄t si aliqs psonas aliquas ex pressit in cōmissiōe nō vt velit eas 7 uenire: s̄ vt ad pares trāfire valeat vel minores q̄ fraus 7 do lus ei patrocinari nō debēt tāq̄ mēdax pecca tor careat ipetratis. Ber. **¶** Mo. j. q̄ sedes aplica d̄z se exhibere liberalem in pcessiōe gratia 7 re scriptorū. Nā ipsa liberalitas videt qd p̄prium ipsius principis. ad hoc qd le. 7 no. in. c. grādi. d̄ sup. negli. pla. li. vi. Et d̄z qs vti magnificētia 7 li beralitate fm qualitatē sue psona. vt. l. cū plures. s̄. cū tutor. ff. de admi. tu. 7 facit qd no. in. c. 7 si q̄ stiones. de simo. **¶** **¶** Mo. q̄ gen⁹ sequēs enūe rationē speciez. restringit ad species pares exp̄s sis: 7 sic spēs pcedēs. restringit gen⁹ sequens: 7 sic allegat quotidie iste tex. Eōcor. tex. no. de iur re ciuili. in. l. fi. s̄. cui dulcia. 7 seq. ff. de vi. tri. 7 o leo le. p istos tex. pōt defensari notabile 7 singu lare dictū Jnn. in. c. ex lris. d̄ iurepat. vbi dicit. q̄ si dono⁹ alicui certā villā. 7 oia iura q̄ habeo in ea. nō uenit iura spūalia: q̄ nō sunt equalia exp̄ssis: s̄ illa gñalitas d̄z restringi ad tpalia p pter speciē tēporalitatis precedentē: qd verbum semper no. **¶** Itē no. q̄ in materia stricta. verba nō capiunt ita large sicut possunt capi ex p̄prio 7 lato significato verborum: nam per illam clau sulam. 7 quosdam alios. nō comprehendit mul titudo effrenata. **¶** **¶** Et hodie est declaratū. vt non comprehendantur vltra quatuor. vt in. c. cū in multis. eo. ti. li. vi. Et ad primum dictuz vide text. in. c. cum in cunctis. de elec. iuncto c. fi. com promissarius. eo. ti. li. vi. no. Jo. and. in regula or dia. de reg. iur. lib. vi. in mercu. 7 vide qd ipse no. in regu. in penis. eo. lib. **¶** Itē no. q̄ exprimens personam digniorē malitiose. debet carere peni tus commodo rescripti. 7 dic penitus sc̄z quoad exp̄ssa 7 nō exp̄ssa. **¶** **¶** Et hoc colligo vnū di ctuz singulare ex tex. vltra alios nec solet ad hoc allegari q̄ si rescriptū continet plura negotia p subreptionem commissam in vno. vitiatur rescri ptum in totum. **¶** Sed contra hec 7 cōtra text. fortiter oppo. de. c. si eo tempore. j. eo. lib. vi. vbi tex. singulariter⁹ probat oppositum. vt ex surre ptione solum corruat illud negotiū circa qd fuit commissa surreptio. facit qd no. Jnn. in. c. frater

¶ Aurelius. s̄. itē quēst. ff. de lib. leg. 7 facit qd no. Bart. in. l. grece. s̄. il lud. ff. de fideiul. vbi no. q̄ quatuor modis dicitur indiuiduum.

¶ Vbi tex. singulariter. Adde istū in. c. ceterū. in. q̄. col. 3. eod. 7 in cle. ver. tertia lect. de preb. 7 in. c. ad dissoluēdū. de despō. impu. 7 in. c. ex li teris. in fi. de fid. instr. 7 Jmo. in cle. fi. xxxi. col. ibi ex quo not. de rescri. 7 Bu. in. c. exhibita. in fi. de in. 7 in. c. cōstitut⁹. in. v. col. ibi no. tñ. j. eod. 7 ibi Jmo. in. v. col. 7 do. in. q̄. col. ppter gl. j. 7 ibi Bar. in. l. filiusta. s̄. se quens quēstio. ff. de fal.

¶ Zacharias. **¶** Adde tu pro cōcor. doctorū. quia Fel. cū alijs quos alle

Sanonmita. super Prima parte primi.

hic in prin. tenet q si mittat surreptio in vna parte, regulariter totū rescriptū nō vitiatur: et iste videt hōc tenere. Tūc dicit q si in rescripto habēte plura capitula separata, cōmittat in vno surreptio totū nō vitiatur. ita Bal. in. c. ad audientia. s. e. iste in. c. super literis. l. eo. col. ii. ver sic. scōdo principaliter qro. et And. barb. cons. l. xxi. incipi. scripsit pre clare charta. v.

a Depēdet alia. vīd. dō. i. c. si eo tempore.

b Scōda limitatio. Sūū videt d cedere But. in. c. exhibita. l. si. d. iu. a allegas. Lap. all. xxiij. incip. limitat. i. si. Dic q sola exp̄ssio falsi nō vitiatur partes separatas nisi vel fiat cuz dolo: vel dderit causas cō b cessionem in oib.

c Sebast. Sapia.

d Mendax p̄cator. Mo. q dūz c tex. hic dicit mē dāz p̄cator dō d itelligi de mēda cio doloso nō aut e de mendacio ex p̄ssio p simplici ratē. ita declarat d. Abb. i. c. super lris. col. ii. j. eod.

e Odiosus. Ad de Lap. allega. lxxix.

f Tertia limitatio. Ad de But. in. c. exhibita. et adde. iij. limitatio nē p istū. j. eo. sup lris. in prin. s per Card. pal. che. p. c. xxiij. factū sic se habet vacantibus re. f

g Argumētum ab ordine litere. Ad de bo. tex. in l. gñaliter. s. qd ergo. in ver. ordi nem scripture se quēdū. ff. d. fidei cō. libe. et i. l. quo ties. ff. de vsuf. et gl. in clemēt. j. in vers. regū. circa mediū. de bapti. et glo. in. c. si plus res. de of. deleg. lib. vi. et tex. in. c. mādato. de p̄bē. e. lib. no. in. l. nec enim. ff. d. solut. h et in. c. causam q. j. eodez. in. l. q. s. prius. ff. de vulga. et pup. et per dō. meum plene in rubi. de ordi. cogni. vbi plene dixi.

h Sebast. Sapia. Cōsimile. Vide Bar. in. l. qui duos. ff. de lega. j. vbi dicit: q datur electo legatario prius nominato. et vide Bart. in. l. heredes. s. peto. ff. ad treb. vbi dicit: q ordo scripture respicitur inter psonas inter quas cadit affectio. et dicit Bal. in. l. aduersus. C. de furt. q prior in ordine scripture p̄sumit prior in tēpore. vide s. eli. in. c. cū dilecta. in. iij. col. in ver. ordo scripture. j. eo. vide per Bart. et alios in. l. Gallus. s. quidam. ff. de libe. et post hū.

i Clausula gñali. Ad de Bar. in. l. sed si quis cau. in. s. q̄situm. ff. si qs cau. et in. l. q̄sitū. s. p̄. ff. de fun. inst. Bar. in. c. q̄ntauallis. in. xxiij. col. i. ibi. hoc verū est cōpromissū. de iure in. Ang. cōf. clxxij. p̄mittēdū. est tex. in. l. fistulas. s. frumēta. ff. de p̄bē. emp. quē tex. alle. Bar. in. d. s.

nitatis. j. de here. vbi videtur velle. q falsitas ap posita in vno instrumento, circa vnum articulu, non reddit falsum instrumentū in totū. de quo tamen dicit vt latius ibi. Sol. credo per hunc tex. posse dari duas nō. limitationes ad illū. Prima q aut negotio circa qd fuit cōmissa surreptio dependent alia negotia, et habeat locū iste text. vt priuilegium seu rescriptū corruat in totū. Itaz clausula generalis hic subiecta, respicit claritatē et intelligētiam a specie exp̄ssa et p̄cedenti: vt hic in prin. Si ergo surreptio fuit cōmissa circa psonā exp̄ssaz, dō corruere rescriptum in totū: secus autem vbi negotia sunt prius separata, et sic loquitur. c. si eo tempore. Secunda limita tio vt distinguam inter surreptionē q cōmit tit in falsum dicendo, et ea q cōmittit in verō ta cendo, vt primo casu corruat rescriptū in totū in penā mentiētis. Pro hoc iste tex. dū dicit men dāz p̄cator, et facit. c. detestāda. in pn. de p̄ces. p̄ ben. li. vi. vbi bo. tex. in ar. Scōdo casu, habeat lo cum. c. si eo tpe. nā nō est ita odiosus tacēs vey, sicut exp̄ssio falsus: q potuit tacere ex ignorā tia. P̄t dari et tertia limitatio, q aut surreptio cōmissa in vno negotio, fuit causa obtinē di rescriptū super omnibus, et debet corruere in totū rescriptum. vt in. c. super lris. j. eo. Aut fuit causa dūtaxat obtinēdi gratiā in illo negotio, et p̄cedit. c. si eo tpe. qd sic loquit. et notabis bene has limitationes. vide aliā limitationē. in. c. sup literis. j. eo. In gl. i. in si. vel dic melius vt sen tiunt hic doc. q aut papa facit id qd de iure tene tur, et non dicitur gratiā facere. Aut cōcedit id ad quod alis nō tenetur, et facit gratiā. Unde ad p̄positū capituli, cōdendo rescriptū, facit gra tiā: q potuisset remittere impetratē ad ordina rium. xi. q. p̄uenit. et ideo abutentes rescripto, abutuntur gratia. In gl. i. in si. Mo. hoc vlti mum, nam hoc non dicitur in illa. l. alleg. in gl. Sed gl. ibi, arguit ab ordine litere. nam ibi p̄io fit mentio de patre, et sic valet argu. ab ordine li tere. Cōsimilem glo. notādā habes in. c. quor rīdam. de elect. li. vi. que vult quod si in aliqua scriptura exp̄ssantur due persone, primo exp̄s sa videt dignior. et facit tex. xviij. dist. in. c. si. Doc verum, nisi nominentur circa turpia: q tunc inci piendum est a vilioribus, vt notat. in. c. auaritie. de p̄ben. In glo. iij. nō enim potest dari cer ta doctrina, not. gloss. et hanc opi. tenet et sequit Specu. in tit. de rescripti p̄sent. in. s. fina. vers. sed que sunt persone. et ibi fere per totum illū. s. tractatur materia huius. c. et hanc opinio. etiā se quūt hic cōmuniter doctores. Dicit tamē hic Jo. an. q in formando iudiciū suū, debet index considerare ea que p̄mittuntur in glo. Itē po tentiam, diuitias, dignitatem, et meritum cuius cunqz fin hoc arbitratibit quem digniorē vel cōse riore m. Itē aduerte, quia gl. in sequē tibz videtur velle q de proprio significato ver borum sub illa clausula generali, b quidam alij, comprehendantur digniores exp̄ssis. S3 spe

questum. quasi in si. et But. in. c. i. de p̄modato. et Bal. in. l. i. C. de positi. et Bar. in. l. Seio. s. medico. ff. de an. leg. Bal. et Sali. in. l. licet. C. loca. et Bal. in. c. cū olim. j. de cōsuet. et Jmo. ff. ad. l. fal. p̄etia rerū. et doctores in. d. s. q̄situm. Alex. in cōf. xxiij. et lxxij. visis et accurate ponderatis. Old. cōf. clxxix. in. q. qua queritur. Petr. de anch. in rep. c. si p̄pter. in antepenul. co. in vi. de rescr. et bal. in. l. diuortio. s. qd si in anno. ff. solut. matri. et ibi Jmo. et Pan. Ro. et Alex. et et Alle. in. d. s. medico. i. apost. Jmo. in. d. c. ex literis. ad si. de in repa. Alex. in. l. iij. in prin. in. iij. col. ff. de ac quir. posses. post Jmo. et de pe rufio in tractatu de societate. vij. parte. questi. xxiij. lxx. in. l. i. si lius. C. de bonis dam. et ibi Ant. et Bald. et Ana. in. c. ij. in. vj. co. d. oli. pue. et Maria. de senis. in ti. p̄ xi. c. cū consuetu dinis. xviij. col. i. ver. vndecim. ef fecit. Bal. in. l. i. ad si. ff. d. sta ho. et in. l. i. ad si. C. d. leg. Rotā. de p̄ cur. xxiij. not. q licet p̄curator. in antiquis. et de resti. spol. xv. no. qvbi aliquibus. in antiquis. bal. in. d. s. frumēta. Franc. de crema. nota. c. vij. Bart. in. l. ij. in. q. col. i. ibi. sed p̄tra hoc opponit. ff. d. iu rīd. om. iu. Egi. cōclusio. rote. ccc xxiij. si papa ad instātia. Joā. an. i. spe. de test. s. nūc videndū. in vlti. addi. bal. in. l. de etate. in v. col. x. s3 iuxta hoc qro. ff. d. mi. Card. cōf. cy. de minus noster pa pa. Rotā d. cau. pos. et no. item si cōmittat. in no uis. cle. i. de p̄bē. et ibi glos. in ve r. quāuis. istū post

7 ciale est hoc p̄pter ordinem rescriptorū. nam ali ter proceditur cōtra maiorem et aliter cōtra mi nozem, et ideo nō est verisimile, q minoribus ex p̄ssis adiecta clausula generali, voluit p̄iceps comprehendere digniores. Itē vult hic Jmo. dicens q in p̄curatione et alijs cōtractibus, non habet locū dispositio huius. c. qd bñ nō. vult eni q si cōstitutio p̄curatorē exp̄ssio vno negotio, subiecta clausula generali, sub tali clausula p̄pre henduntur etiam maiora exp̄ssis. Itē s3 cō tra hoc videt tex. sin. in cle. non potest. de procu ra. sed solue vt ibi habes gl. quam semper nō. Et q difficultas est intellectus, declaro eius mētem. Dicit eni q aut in procuratore exp̄ssio vnum negotium, non requirens speciale mandatum: et tunc sub clausula generali sequenti, comprehen duntur negotia etiam maiora exp̄ssis. et ita intel ligit dictū Jmo. hic. Aut in procuratorio exp̄s mitur vnus casus, requirens speciale mādatur, et subnectitur clausula gñalis: et tūc nō veniūt ma iores casus exp̄ssis: et in hoc casu est intelligen da illa cle. Ratio diuersitatis est, q qñ exp̄ssis tur causa non requirens speciale mādatur, ma teria nō est odiosa sed fauorabilis: q fauorabile est, vt quis habeat procuratorē. l. i. ff. de procura. Sed qñ exp̄ssio casus requirentes speciale mandatum, materia est odiosa. hinc est q sub ge neralibus verbis nō veniūt illi casus: vt in. c. qui ad agēdū. de p̄cu. li. vi. Itē Quinimo vbi cunqz casus requirēs speciale mādatur, est adeo ardu, vt verisimiliter nō fuerit cogitat sub generalita te tūc nō sufficit q in p̄curatorio sit exp̄ssus ca sus requirens speciale mādatur subiecta clausu la generali. An dicit gl. i. c. si. d. procu. lib. vi. q sub tali conceptione verborū, nō videt data po testas contrahendi matrimoniū: q requirit mā datum oīno speciale propter suam grauitatem, et p̄iudiciū. Idē dicendum in cōsimilibus ca sibus, vt no. gl. in. d. c. qui ad agēdū. de procur. lib. vi. et in. c. p̄curator. de ele. lib. vi. quod verbus semper nō. et tenebis menti illas tres glo.

8 Itē Sed cōtra p̄dicta et cōtra tex. facit tex. no. in. l. si. s. cui dulcia. p̄ealle. nā in testamētis fit lar gior interpretatio. vt in. c. cum dilecti. de do. et in l. in testamentis. ff. de reg. iur. Et tñ gen. sequēs numerationē specierum, restringit ad species pa res exp̄ssis. vnde si testator legat vinum et oia dulcia, propter illam speciem vini p̄cedentem, non veniunt omnia dulcia alterius speciei, q sit vinum, vt fructus dulces, et similia: sed veniunt dulcia potabilia. secus autem vbi genus esset p latū sine specie, vel aliquid indistincte p̄ferret: q tunc veniunt omnia que possunt comprehen di ex proprietate verborū: vt cum simpliciter les gantur dulcia vel omnia dulcia. Et tunc videret inferendum, q siue materia sit larga, siue stricta, genus sequens debet restringi fm speciem p̄ce dentem. dō. Anto. volens in hoc dare regulā ge neralē cōcludit sic, q aut ponitur genus simpli citer sine enumeratione specierum, et cōprehen

Bu. in. c. i. xxiij. col. ibi, et mihi placet hec opinio. j. de in. l. u. clxx. si ad mittamus. ad si. Old. cōf. viij. quod si testator. quē sequit ad literam But. in. c. cū dilecti. de dona. in. i. col. Ro. de procu. viij. item si qs con stituet. in nouis. Ludo. in. l. dāni. s. si is qui. ff. de dā. infe. et in fin. clx. q si dico. et cōf. xliij. Lap. alleg. lxx. sepe vidi dubitari. Cal. de p̄bē. cōf. xiiij. per istū cōf. cxxij. in. q. mouenda inter Ant. in. iij. col. i. Old. cōf. clxxv. domina stella contraxit. Bal. in cōf. inci. quod laudum. dō. in. c. cū in illis. s. cū autēz. in si. de p̄ben. in. vi. et Maria. in. c. postulasti. in. xxiij. col. ibi, quod arbitror. j. eod. Cal. de arbi. cōf. ij. Albe. de ro sa. in. l. i. in. vi. col. i. ibi, nūc venio ad questionēs. ff. de offi. procu. Lesa. et ibi Barto. in vlti. colum. Roma. consilio. ccc lxxij. triplici ex capi te. et declara regulam cum istis dietis. viij. modis. de quibus hic per ad moderniores.

dit omnia

Sub illo genere. Adde gl. in cle. j. in vers. Quis. ibi. vidi etiā dubi-
tari. de preb. quā seq̃ ibi. Lard. in. s. ad hec. in. iij. col. 2. i. cōf. cy. 7. seq̃ et
ymo. in. d. cle. j. in. ij. col. 2. Do. in. c. cū in illis. s. j. in. ij. col. de p̃bē. in. vi.
7. Jo. an. in. c. ij. in. iij. col. ibi. ego puto. de rescript. in. vi. 7. vide Do. ibi.
post Jo. de lig. in. iij. col. Quis. Jo. de imo. ibi 7. hic p̃m teneat. mor-
per rationē illi?
text. cui respōde a
tur q̃ illa rō ada
ptat ad casuz ibi
expressum. 7. vīd
ymol. in. c. j. in. i.
col. de iudi. add
tū p̃ cōi declara
tione Lard. in. cle.
nō p̃t. q. iij. d. p̃
cur. Notabis tū. b
q̃ sine expressio
ne gñis nulla spe
cies noiā p̃cedit
h̃ declaratio. pu
ta 3. quosdā. sec.
si aliq̃ exprimere
tur vt impetro 3.
q̃sdaz laicos. ita
gñalr. q̃ dato q̃
aū gen? vel post
non sit spēs tū n̄
veniet maiores:
puta clerici fm̃
Rotā h̃ ti. octa
uo. itez si cleric?
in nouis.
In qualitate.
Adde ymo. hic
q̃ exp̃sso castro.
poterit re? que
niri super p̃dio.
q̃ res ē minor 7
tū qualitates di
uerse 7 exp̃ssa de
cia poterit que
niri sup̃ quātita
te pecunie. q̃ de
cuna rōne specia
litis d̃ res ma
ior 7 3. eū hic. fa
cit etiaz 3. dñm
mēuz hic q̃d no.
Ang. i. l. vtimur.
ff. de sepul. vi. 2.
i. l. i. ff. ad leg. iu.
maiest. q̃ securi
tas datayni pro
se 7 alijs focis p̃
dest etiaz iudeo
socio. 7. tū est di
uerse qualitatē
7 secte. nec ē phi
bita societas cū
iudeis in merci
monijs: vt pbat
iste de vltur. post
miserabile. per il
luz text. Ex quo
iffert hic do. me?
q̃ in casu huius
decre. poterit cō
ueniri iude? Et
adde hic Butri.
7 ymo. referen
tem Jo. andr. in
addi. Spec. hic
allega. dicere q̃
fm̃ istū curie ex
pressis clericis 7
secuta gñali clau
sula cōprehēdūt etia religioſi. licet sint qualitatē diuerſe: tamē non
sunt maiores nec multum differūt. arg. xj. q. i. duo genera. 7. facit scōm
istum inferius. c. quo ad agendū. in. ij. responso. quod ad hoc inducit.
de p̃ocura. lib. vj.)

Ius nouum. Pondera. q̃ tex. hic dicit. decernim? Andr. barb.
Anto. Francis. Adde q̃ verbū decernim? positū in lege vel in con
stitutioe est noui iuris inductiū. vt in cle. i. de ca. pos. 7. pp̃ne. 7. est gl.
in cle. per literas. 7. ibi per. d. Lard. de p̃bē. 7. p̃ eūde in cle. j. in. i. q. de reb.
ecc. nō alie. 7. vide gl. 7. Lard. in. cle. eos. de regula. vtrū aut si p̃ferat a in
dice. puta q̃ in
dex dicat decer
no sic. an videat
iduci snia. vide
q̃ nō. vt in. c. cō
querente. de off.
ordi. 7. facit. c. in
his. de ver. sig. et
vide glo. viij. q. i.
i sum. q̃ dixit. q̃
x̃bū decerno idē
est q̃ delibero.
Volētes. Ad
de aliā gl. in cle.
vnica. i. ver. volu
mus. d̃ rer. pmu.
7. gl. in cle. i. in. x.
religioſi. d̃ censu.
7. glo. in. c. fi. i. x̃f.
rñdem? de ver.
sig. li. vi. vīd istū
in. c. ex rōne. i. vlti
mo no. de app.
7. in. c. gaudem?
q̃ si. sint leg. vide
Bart. i. c. cūctos
pp̃los. i. ij. col. C.
d̃ sum. tri. 7. doc.
in. c. decernim?
de iudic. vbi per
do. meū 7. alios.
Exceptiones
dilatōriā. tu p̃o
dera q̃ text. d̃t n̄
audiant 7. sic nō
est exceptio dila
tōriā. And. bar.
Exceptioe nō
opposita. Adde
Bu. ymo. 7. istū
i. c. rodulph? hic
alle. ynn. in. c. di
lecto. i. j. gl. d̃ off.
arch. p̃ istū tex. 7.
facit iste tex. i. x.
nec audiat. de q̃
x̃bo plene p̃ ale
x̃a. i. l. i. s. sublara.
ff. ad tre. 7. p̃ istū
i. c. cū exiūcto. i.
ij. col. de ope. no.
nū. 7. c. quia fru
stra. de vsur.
Cle. non pōt.
vīd ibi istū i apo.
7. do. meū hic et
gl. i. c. fi. i. x̃f. spālē.
d̃ p̃cu. i. vj. 7. gl. i.
c. p̃curator. d̃ ele
ct. e. li. Egi. deci.
rote. v. alex. 2. f. x̃x
ij. vīso istro. syn
dicat? ad fi. Do.
i. d. c. q̃ ad agēdū.
i. ij. rñ. i. fi. bal. i. l.
q̃ rome. s. chalia
ch? ad fi. ff. d̃ x̃.
ob. Lard. 7. ymo.
in. d. cle. nō p̃t. et
plenep mod. hic.
Adde De. de
ancha. consl. lxxiij. vbi consuluit q̃ habēs mādātū ad faciēdū pacē su
per vulneribus. 7. ad promittē. penā. 7. iurādū in dicta pace. nō potest
astringere mādātariū. q̃ nō vadat ad ciuitatē pp̃riā. vbi ipse 7. inimis
cus: q̃ grauissimuz est ciuitatez amittere.

Causa generali veniunt omnes casus regreſtes
spālē mādātū 7. absurdū esset dicere. q̃ nō veni
rent casus qui sunt alterius qualitatē q̃ exp̃ssī.
Itā tex. ibi indistincte p̃prehēdit oēs casus. 7. ni
mirū. Itā si bñ pōderet materia hui? c. hic nō ex
primis spēs saltē talis q̃ p̃prehēdat sub gñe sub
sequenti. s̃z exprimit indiuiduū. Itā si impetro 3.
titiū 7. 3. quosdā alios. titi? nō est spēs s̃z indiui
duū. Quia spēs p̃dicat de plurib? differētib? nu
mero vt h̃d. indiuiduū solū p̃dicat d̃ vno vt d̃ ipo.
Itā titi? nihil aliō significat q̃ ipsuz titiū: vt no.
Bar. in. l. q̃stitū. s. pe. 7. vlti. ff. de fun. istr. An non
possum? dicere q̃ clausula gñalis debeat restri
gi pp̃ specie p̃cedētē. q̃ nulla spēs p̃cedit oēs i
diuidui sunt equales fm̃ naturaz 7. p̃prehēdunt
sub vna spē. Itā sub termino h̃d. p̃prehēduntur
oēs indiuidui cuiuscunq̃ p̃fessiois sint vt titi?
Sēpronius? Lard. 7. ceteri. Jo. ex pp̃ria significa
tione verborū. exprimēdo titiū 7. quosdā alios sub
ista clausula gñali veniūt alia indiuidua cuiuscun
q̃ p̃ditiōis sint. s̃z in qualitate extrinseca differāt
Et id n̄ fuisse iste tex. oēs venissent. merito ad
obuiādū malitjs ipetratiū. papa edidit hoc ius
nouū i materia rescriptoz. vt nō p̃prehēdāt ma
iores exp̃ssis. Per hoc et ifero. q̃ cū iste tex. po
nat ius nouū 3. pp̃riā significationē x̃bi. d̃z itel
ligi solū in terminis in q̃b? loquit. An cū soluz
dicat maiores 7. miores. negotia nō p̃prehēdit.
nihilq̃ dicat de parib? aut de iferiorib? alterius
qualitatē q̃ sub illa clausula gñali veniūt pares
7. minores. et si haberet aliquā q̃litate diuersam
ab exp̃ssis: q̃ nullibi pbat 3. rñ. Per hoc dico.
abbatē n̄ bñdixisse. l. 3. d. Ant. fuerit secut? q̃ ex
p̃sso clerico. nō veniat laic? dico em̃ q̃ imo p̃pre
hēdit p̃ rōnes p̃dictas. q̃ q̃litas clericat? exp̃ssa
nō mutat subiectū. 7. fuit appōsita nō cā restrin
gēdi gen? s̃z causa demonstratiōis indiuidui ex
pressi. Sicut in fili no. Bal. in. l. pe. C. d̃ iure deli.
vbi d̃t q̃ si relinquat aliqd titio filio 7. Martini. p
pter qualitatē filiatiōis exp̃ssaz nō acq̃rit patri.
vt relictū videat factū p̃tēplatiōe p̃ris. s̃z poti?
illa qualitas videt exp̃sse causa demonstratiōis.
q̃d no. Et hāc sniaz q̃ venit laic? sub clausula ge
nerali. 7. An. vt refert 7. sequit Spe. i. ti. d̃ relcri.
p̃sen. in. s. fi. x̃f. qd si q̃s. in. i. 7. ij. col. Et idē tenet
Jo. an. in addi. l. 3. hic nihil dixerit. Quinimo vo
luit Spe. eo. x̃. sed nūc q̃ si impetro 3. ep̃m 7. q̃s
dam alios. veniūt comites 7. duces 7. alij laici in
feriores. q̃ sūt minores ep̃o. l. 3. dubitauerit d̃ im
peratore 7. de rege: 7. sic solum videtur habuisse
respectuz ad maiōratēz nō ad diuersitatē in q̃
litate. Et satis facit illud. c. qui ad agēdū indu
ctuz. s̃. Ad idē facit q̃d no. Jo. an. i. c. Rodul
ph? j. eo. vbi d̃t q̃ maiōra negotia exp̃ssis p̃pre
hēdunt sub clausula generali ex pp̃ria significa
tione verborū. An pōdera istuz text. q̃ quaten?
loquit de reb? nō dicit q̃ maiōres nō cōprehen
dant: s̃z q̃ quilibet nō teneat respōdere sup̃ ma
iorib? quasi voluerit inducere 7. p̃stare exceptio
nem dilatōriā cōnento. ¶ Per q̃d infero. q̃
processus habitus super maioribus negotijs ex
ceptione non opposita valet. sed processus habi
tus cuz personis maiorib? n̄ valet. Quia tex. hic
in principio loquēs de p̃sonis. dixit maiōres nō
comprehendi. 7. iurisdicatio delegata non potest
prorogari ad personas nō exp̃ssas. vt in. c. p. 7.
g. de offi. deleg. 7. hoc vltimum tenet ynnoc. hic
7. bene. ¶ Sed contra predicta videtur obſtare
fortiter tex. in clemē. nō potest. c. de procu. vbi in

Sanonmita. super Prima parte primi.

Zacharias.
a **C**oprehende
 res sub genere.
 adde late de hoc
 per Bar. et Alex.
 in. l. i. §. hoc aut.
 ff. de no. ope. nū.
 eūde q. xiij. col.
 fi. ver. ultra p. di.
 cta. volu. §. Bal.
 p. l. cc. xx. col. pe.
 xl. q. dā alia fue-
 rūt. vol. ij. Cyn.
 bal. Ange. Sal. i.
 l. qui sepulchra.
 C. de sepul. vio.
b **A**lius. Adde
 glo. in. l. si fugiti-
 ui. C. d. ser. fugit.
 Do. plene disti-
 guētē. i. c. deinde.
 in. §. col. xvi. di.
 et p. eūde. c. i. in fi.
 et in. c. ei cui. i. pe.
 char. de prebē. in
 vi. et i. c. hinc et ei.
 l. xij. di. et i. c. oēs
 leges. i. di. et in. c.
 q. nesciat. xi. di.
 et i. sum. xxiij. di.
 et in. c. valentino.
 xxiij. di. p. gl. in
 pemi. ff. circa fi.
 et i. auē. vt defun.
 seu fu. et ibi Jac.
 de bel. gl. et jmo.
 in cle. i. in x. alij.
 de rescrip. Bar.
 in. l. quidā. de re.
 dub. Car. in cle.
 dignū. in. §. no. d.
 cele. mis. p. But.
 et i. in. c. officij. 12
 in. §. no. de peni.
 et remis. Alex. p.
 ccv. p. sideratis
 bis dicte inuesti-
 ture. in. iij. co. jin.
 §. vol. Rot. d. res-
 scri. xlvij. in. anti-
 qs. et xxiij. in. ant.
 gl. in cle. §. in ver.
 alteri ecclesie. de
 re. ec. n. alie. et c. j.
 in ver. alius. §. d.
 sum. tri. et i. c. j. in
 ver. alios. de p. b.
 i. vi. Ro. p. gl. §.
 et xxiij. Bal. i. et
 si post tres. i. xi.
 col. ibi. §. quid si
 statutū dicit. ff. si
 qs. cau. p. tex. i. l.
 j. ad b. notabiles
 §. et i. ff. d. re. du.
 et p. eūde Bal. in
 l. queticulaz. in
 v. col. ibi. et i. s. d.
 no. C. de episco. et
 cle. et per eundē
 Bald. et Sal. in
 d. l. si fugitiui. et
 v. d. gl. et ibi jmo.
 in cle. i. in ver. q.
 uis alia. de sen. et
 re iu. et differt al-
 ter et alius: q. al-
 ter intelligit de
 duobus: alij de
 pluribus: et alij

alia materia q. rescriptorij. dixi q. sub illa genera-
 litate. nō cōprehēdunt grauiora negotia expres-
 sis. ergo istud. c. nō inducit ius nouū in materia
 rescriptorij tantum. Item facit illa cle. contra il-
 lud dictū Jo. an. q. etiā illa negotia grauiora nō
 vident cōprehēdi. Solu. dico q. illa cle. hab. t.
 duos intellectus. primus. vt grauiora summant p.
 causis grauiorib. vt est causa fidei: episcopatuū
 et similes: et sūm istū intellectū quēz. §. posui et pla-
 cet do. Anto. obstat illa clemē. S. sūm aliū in-
 tellectum quem iudicio meo sentit ibi glo. et ap-
 tius tenet ibi Laudinus. vt refert ibi Jo. de lig.
 nō obstat vt intelligant ibi cause grauiores que
 continent diminutionem stat. sicut est oppone-
 re crimina vel defect. cōtra electū. nam deficiēs
 in probatione. grauius punit. vt in. c. j. de elec. li.
 vi. Ideo ille tex. disponit q. illa grauiora nō cō-
 prehēdunt sub clausula generali sequēt: q. ista
 multū grauiora et importātia. periculū personarū
 et rerū. non veniūt sub generalitate. nisi saltē ex-
 primere aliquis casus cōsimilis. et iste videt ver-
 tus intellect. cle. et gl. si bene pōderetur. pro hoc
 bo. tex. cum gl. in. c. pcurator. de elec. lib. vi. et glo.
 in. c. fi. de pecu. eo. li. quiniū tenuit Laudin. q.
 ista omnino regrūt speciale mādātū. s. mihi pl.
 placet primū. p. illā cle. nō pōt. in fi. et puto q. in
 hoc illa cle. nō ponat ius nouū. q. nullū verbum
 est ibi hoc importans. sed illud declarat ex pre-
 sumpta voluntate pstituentis pcuratorē. et hoc bñ
 no. q. multi decipiunt pōnēdo varias theoricās
 per istū tex. et illum. Item dico q. ex alio nō pce-
 dit illa theorica. d. Ant. q. nō est vera generali-
 ter. q. species adiūcta generi. restringat gen. im-
 mo tex. est in cōtrarium in. d. l. quesitum. in. §. pe.
 vbi tex. dicit. q. si lego alicui fundū instructū. et
 exprimo aliquam speciem que cōtinebat sub il-
 la generalitate. illa species nō restringit gen. s.
 videtur appositā ex superabundantia. et sic cau-
 sa dubitatis tollēde. hec tñ materia est ardua.
 et difficilis multū. q. iura maxime ciuilia vario
 modo in hoc videntur loqui. et plene hāc mate-
 riā tetigit Bar. multū tñ obscurē in. d. l. quesitū.
12 **S**z quaten. facit ad ppositū. et clude sic cla-
 re assumēdo mētē Bar. q. aut species q. pprehē-
 debatur sub gñe exprimit ab ignorāte. vt q. for-
 te ignorabat q. illa spēs pprehēderetur sub gene-
 re. et tunc illa species nō restringit in aliquo ge-
 nus: vt puta si rusticus ignorās vtrū candelabra
 maxime argētea. pprehēderent appellatiōe sup-
 plectiliū. dixit. lego tibi supplectilia mea. et
 candelabra argētea. et de hoc text. in. l. legata. in
 prin. ff. de suppl. le. Aut exprimit species a sciē-
 te et cōprehēdēdo scientiam vel ignorantia recu-
 rendū est ad qualitātē psonarū. ar. in. l. cū de in-
 debito. ff. de p. b. et q. d. not. in. c. fi. j. de sol. Et isto
 casu qñq. species apponit causa restringēdi ge-
 nus seu limitādi: et de hoc constat. et casus est cla-
 rus. et puta si dixi lego tibi supplectilia mea. vi-
 delicet pannos lineos tñ. Aut apponitur ex su-
 pabūdātē vel cā demonstratiōis. et hoc cōstat et
 non restringit. Exēplū. lego tibi supplectilia
 mea. videlicet culcitā. cādelabra. et similia. naz p
 hec verba videtur voluisse exprimere cā demon-
 stratiōis et nō cā restringēdi. ad hoc. d. l. legata. se-
 cūdo rāso. sūm nouū intellectū. Quis et tertio su-
 mus in dubio an species sit adiecta causa restrin-
 gendi genus. vel ex superabūdanti. vel causa de-
 monstratiōis. et tunc aut genus ponitur p adie-
 ctium neutraliter positū. aut per substantiū.
 certum et determinatū. Primo casu aut precedit
 species et sequitur genus. aut econtra. si precedit
 species. restringitur genus. vt non comprehen-
 dat nisi species pares expressis. non tamē restrin-
 gitur ad speciem expressam tantū. sed cōprehē-
 dit omnes species pares cum expressa. exemplū
 in. d. §. cui dulcia. vbi testator dixit lego tibi vīna
 et omnia dulcia. sub illo gñe. et omnia dulcia. ve-
 niūt omnia dulcia. dūmodo sint potabilia: et hoc
 propter specie precedentem. quia vinum est dul-
 ce potabile: et iste est ppi. calus istius. §. et est ra-

tio: q. cū illud genus adiectiue positū veniat ve-
 rificandū in subiectis suis. et apparet p illa verba
 q. testator senserit de subiecto certe qualitatis vt
 de vino. q. d. est potabile. presumū in dubio q.
 testator in genere subsequenti intellexit de spe-
 ciebus similibus speciei expse. Si vero precedit
 gen. et seq. species. et tūc species ex toto restrin-
 git genus. ita q. exponitur copulatiua et posita
 inter genus et specie. p id est. Exēplū. si duo co-
 eunt societatem. et dicūt sint participes lucri et
 qstus. illa qualitas qst. restringit gen. q. d. est lu-
 crū: vñ exponit lucri et qstus. i. quest. q. d. alio fru-
 stra exprimeret illa species. q. cōprehēdit sub lu-
 cro. Scire em debet q. lucrū refert ad oia. pue-
 nientia ex pspertate fortune qualiaciūq. sint. s. c.
 qst. pprehēdit solū lucrū pueniēs ex industria
 persone. et de hoc est bo. tex. cū gl. in. l. sed et si ad-
 iūct. ff. pro socio. vt tñ mihi. q. Bart. allegando
 illā legē. errauerit in hoc mēbro. q. ibi precedit
 species. q. sit primo mentio de questu. Item ge-
 nus ibi non ponitur p adiectiū. sed p substanti-
 um certū et determinatū. vt est lucrū: et ideo illa
 lex potest adduci ad mēbrū sequēs. Secūdo mem-
 bro principali cū gen. ponit p substantiū certū
 et determinatū. et tunc si species precedit. et gen.
 sequitur. restringitur genus. exēplū. l. quesitū. §.
 j. de leg. iij. Si vero species precedit aut sequit.
 et tunc si species refert ad genus. videtur posita
 causa ipsum restringendi. si pōt intelligi. Lcū de
 lanionis. §. qdā. ff. de fund. instr. Aut species re-
 fert ad actum legādi seu donādi. vel aliā disposi-
 tiōē. et tunc videt adiecta ex causa. vt adiectus
 ex supabūdātē: vt in. d. §. pe. Et tamē videtur ali-
 ter intellexisse hanc materiā in regula generali.
 de reg. iur. lib. vi. vide. Quis generi addit enu-
 merato indiuiduorū. et tūc gen. non cōprehēdit
 alia indiuidua nō enūmerata. que sunt eiusdem
 speciei. cum enumeratis: sed reliquas species cō-
 prehēdit. Exēplū. si testator legat duas statuas
 marmoreas. et de marmor. venit oē marmor. pter
 statuas: q. ex quo testator legauit duas. vt vo-
 luisse pprehēdere illas statuas marmoreas. et oē
 marmor. pter alias statuas sub illo genere. vt est
 tex. in. l. heres. in. §. j. ff. de leg. iij. et in. d. l. cū dela-
 nionis. §. cui fundū. hec procedūt cū gen. et spēs
 distinguūt circa eundē. Si vero vni legat genus
 et alteri legat species. legatū speciei. derogat ge-
 neri. siue precedat siue sequat. vt in. §. pe. preal. et
 de hoc plenius per Dy. et per Bar. in locis pre-
 alleg. **13** **U**ltimo de hac dictione alius scias.
 q. illa facit positionem eiusdem qualitatis qñ
 ponit inter ea q. sunt eiusdē rōnis. vt si dicat tes-
 tamentum vel aliam voluntatem intelligitur tā-
 tum de vltima. ad hoc quod no. in. l. quidā rele-
 gatus. ff. de reb. dub. Si aut ponitur inter omni-
 no diuersa. tunc secus. vt in exemplis glo.
1 **R**escripta diuersa s. vñ et sup eodē. et ad di-
 uersos iudices impetrata. et ipetrās vtroq. vtaf
 nō valēt: q. impetrās priuat. q. modo vtriusq. §.
2 **R**escriptū q. d. est effectū q. mune. non tollitur ni-
 si per consensum communem.
3 **R**escriptum secūduz. non faciens mentionē de
 primo. non est ipso iure nullum.
4 **R**escriptū alias validū irritat dolo imperātis.
5 **R**escriptū primū. q. d. pōt elidi exceptiōe an reg-
 ratur q. de eo fiat mentio in secundo.
7 **C**itans aliquē super eodē. et coram diuersis iu-
 dicibus. an perdit causam.
8 **C**ontumax in vno iudicio. citatus in alio. nō po-
 test opponere pendentiam litis.
1 **E**t renore. **¶** Qui s. vñz
 sup eodē ad di-
 uersos iudices diuersa rescripta ipe-
 trat et eis vti. p. dit q. modū vtriusq.
 Loīs. dimisso. scōa ibi. nos igit. **¶** Casus litera-
 lis. Quidā sacerdos de collonilla. ipetravit lite-
 ras ad qdā iudices s. abbatē de becco. Iudices
 citauerūt abbatē corā q. d. dicit. presbyter noluit
 respondere. postmodū impetravit alias literas
 cōtra eundē abbatē ad istos iudices. quibus hic
 scribitur

aliter capiant vt
 p. Dau. d. cast. in
 p. l. s. suis con-
 filio suo. et lau. val-
 le. eleg. suarū ca-
 pitū. cl. alter de
 duobus.
¶ Adde Alex.
 cōs. xxiij. i. lib.
 Card. cons. xxi.
 Roma. cōs. cl. et
 cccclxxv. Alex.
 cōs. ij. lib.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Facit positio-
 nē de hac dictio-
 ne vide Alex. in
 cōs. l. xxiij. viso
 themate. in. i. vo-
 lumi. repetit. in
 p. l. lxxv. in. v.
 vol. vide etiā do.
 An. sicu. in cōs. l.
 v. sapiēter ni fal-
 lor. in. i. vo. et vis
 Are. i. cōs. cxi. vi
 so p. d. et limi-
 ta illud q. d. dicit
 Abb. hic quādo
 cū dictione alij.
 est adiūctū signū
 vniuersale. vt q. li-
 bet. tūc em com-
 prehēdit maio-
 ra expsis s. imo.
 in cle. j. de re iu.
 sequit. Are. p. il-
 lū tex. in. l. pe. C.
 q. admi. et late an
 dr. sicu. in consil.
 xxiij. sapientissi-
 mus. in. i. vo. et i
 p. l. xxi. p. clare. in
 i. vo. et i. p. xxi.
 sapiēter. eo. vol.
 tñ hāc limitatio
 nē repēdit Fel.
 hic. et And. sicu.
 in cōs. l. xxiij. scri-
 p. p. bellissime. in
 i. vol. s. p. sol. vi.
 de eūde. d. consil.
 xxiij. in. i. volu.

a Communes. Adde Alex. consi. xxviii. j. lib. Roma. consi. cccxlii. j. lib. Zacharias. Licet nō faciat mētionē de primo. Adde Cal. cōsi. xcij. inci. fauendo pupillis. col. vi. ver. insuper. cum simi. videt em̄ vt subdit iste satis velle vt tali exceptione impetrando secundum rescriptum. per quod in effecta a primo recedere intendit. facit quod not. Cal. de deci. nulla. cōsil. xlii. eo. ti. Oldr. consi. cccix. inci. quidam Aug. in princi.

c Frans et dolo. Adde Bal. in. l. q̄ fortuitis. i. ver. p̄mitte ad eni dentia. C. de pig. 2 acti. vbi proprie frans dicit q̄tra fidē. dolo autem a nō solū q̄tra fidē sed etiā extra cō 3 mittit. et deo tā q̄ gen⁹ de pluri bus p̄dicat et ibi d̄t q̄ duplex est dolus. alleg. no. in. s. si fraudādi. hic alleg. et vide glo. in. l. q̄ in ver. c. neq̄dolus. C. de in litem iurand. et Alb. in dictio. suo. i. ver. frans. d̄t in versic. dolo. et de dolo vide quod no. Bart. i. l. i. ff. de fideiussio. post gl. et in. l. q̄ 4 nerua. ff. de positi. et p̄ doct. in. c. vni co. de p̄modato. Nā dolus est cri me. d. l. i. cū glo. et ibi Bart. ff. de fideiussio. tuto.

f Sebast. Sapia. Inest dolo. q̄ dolus sit tāq̄ ge nus et frans tan q̄ spēs. voluit glo. in. l. q̄. C. de in lit. iuran. dūz vult q̄ dolo claz e et palaz commit titur. frans tātū palam. sed confunditur hec differentia per tex. in. l. q̄. C. de appa. p̄fec. lib. xij. ibi clandestina fraude. iuncta. l. i. s. j. ff. de offi. p̄fec. vbi euidē ti fraude. aliter sentit Bal. in. l. q̄ fortuitis. col. q̄. C. de pig. act. q̄ frans dicitur proprie quando sit contra fidem. dolus quādo sit etiā extra si dem. lxiij. de his late dixi in. l. quod Nerua. in. iij. nota. ff. de po.

e Communiter tenent opi. glo. Optime facit. l. libertus. la. ij. ff. de in ius voc. et ibi Bal. et Ang. et per eundē Ange. in. l. i. ff. eo. propter. glo. vtrubiq̄. per quos dicit fuisse consultum in questione arduissima q̄ sola productio libelli. vel productio seu positio inquisitionis in actis non inducit pendentiam processus. de quo remittit se ad. l. i. C. de in. adde Card. consi. xxvii. inci. in dei et. in causa et questione excellentissi mi. in. iij. col. ibi secundum discutiendum. vbi etiam allegatur gloss. in ver. verare. in cle. i. de rescri. et ibi idem Card. dicit in si. per illā glo. fin.

Quod non dicitur contrauentum transactioni. donec aduersari⁹ vexetur. sed illa glo. solum dicit vbi agitur de refectione expensarum. non sufficit illa impetratio. et vide ibi Imol. ad si. adde Do. in. c. quo niam. in principio. de immunita. eccle. lib. vi. et Alexan. consi. ccciiij. vi so themate suprascripto. et in. l. si quis maior. in. q̄. columna. C. de trans actio. qui text. multum facit in contrarium. Sed respondet illud esse adiurantis qui violat iuramentum. non attenditur ibi vsus. q̄ statim quod supplicauit est periurus. quia animo iam recessit a iuramento. et factis etiam incipit recedere. quod intellige. quando supplicat cau sam committi non facta mentione de iuramento. alias secus. secundū Car. dicto consilio. xxvi. Nec obstat. l. iij. in principio. ff. quod quisq̄ iur. quia secundū doc. ibi est specialis promissio inducta in odium impetrā tis ius iniquū. vt fiat rector quatio etia si eo non sit vsus. Nec obstat. ca

pi. dispendia. de rescrip. in. vi. q̄ intelligit illud quod ibi dicit cū effe ctu quod fuerit vsus presentando et faciendo citare etiam reo non fati gato. et per consequens male loquit hic Hostiē. quod sola impetratio absq̄ vsu inducit penā. Preterea dicta. l. si quis maior. et d. l. iij. ponit casus speciales sūm Archi. xi. q. i. placuit. nec obstat. l. q̄. et ibi Bald. in

tratione secūdi rescripti. Precipue si imperator vtatur primo. si veroterec secundo. tunc posset procedere opinio Hostiē. Quia potuisset impe trare in fraudem propter lites exortas post da tam primi rescripti. et ante impetrationē secūdi. Nec limitatio Jo. and. potest procedere vbi pōt cadere frans. alias secus. Donec em̄ quod super eodem negotio sint impetrata diuersa rescripta ab eodē. certe nulla frans iminet. si impetrator vult primo vel secundo. Posset tamen dici. q̄ ex quo habuit primum validum non habuisset se cundum si fecisset mentionem de primo. arg. j. c. postulasti. Et forte hac consideratione habita posset dici secundum rescriptum esse subrepti tium sed non incidit impetrator in penā hui⁹. c.

f nisi vtat vtroq̄. Et ad literā que ponderat im petrationem. dic quod ponderat in effectu pro pter vexationem inde secutā. In ead. gl. i. ibi. mutuo se impediūt. Hosti. dicit quod in hoc ca su papa est cōsulend⁹. et hoc verius. Et in si ne gl. not. gl. et tene eam menti. q̄ quotidie alle gatur. ex qua habes vnam regulam in literis cō tentiosis. vt valeant secunde non facientes men tionem de primis. si prime sint elidibiles per ex ceptionem. Multo ergo fortius idem dicendū si sint nulle. et hanc opinionem sequunt docto res in. c. ex parte. s. eo. per illū tex. Et hoc idēz videtur procedere in literis beneficialib⁹. vt not. glo. in. c. cū nostris. de concess. preb. et in. c. sugges tum. de iurepatr. et in. c. in nostra. j. eo. quas glo. no. Sed Hosti. tenet contrariū in. c. literis. de despon. impu. et refert glo. in regula non prestat. lib. vi. Do. tenuit mediam viā. dicit enim q̄ aut inualiditas primarum surgit ex defectu impe trantis. et procedat dictum glo. aut sine suo defe ctu. puta q̄ iudices mortui sunt et procedat con traria opinio. Aliter autem non. Cal. post Joā. an. in. d. c. in nostra. Ego sic distinguerem q̄ aut tēpore impetrationis secundarum. prime erant nulle ipso iure. et valent secunde vnde cūq̄ sur gat defectus. vt in regula non prestat. b. de regu. in. lib. vi. Aut prime erant aliquē s. ex postfacto inceperūt corrumpere. Et tunc si sunt litere ad bñfi cia non valent secunde tanq̄ subreptitie. vt in. c. si eo tpe. j. eo. li. vi. Aut sunt ad lites. et tūc aut ex defectu primi impetratoris litere sue corrūūt. et valent secunde. et sic loquit. c. plerunq̄. j. eo. et s. e.

non solū quia reus fatigatur. sed etiam quia malitiose fuerunt litere impetratē. et sic concurrit duplex ratio. ergo licet vna cesset quod re⁹ non fatigetur. non cessat secunda. valet ratio malitie. ergo d̄z puniri regulam. s. affinitatis. insti. de nupt. cum nota. per Abb. in. c. q̄n fre quenter. s. porro. j. vt lit. non contest. Nec obstat. quod in penalibus nō fiat extensio. nam sit quando militat ratio expressa. l. nec in ea. l. quod ait. in prin. ff. de adul. cum similibus. faciunt ad hec nota. per scri. in. l. iij. in princi. ff. quod quisq̄ iur.

g In. c. ex parte. Vide ibi Imo. et But. Card. But. Imo. et istum de excep. dilecte. Cal. de pre. cōsi. xxix. istū post Hosti. in. c. per vestras. in iij. col. de donatio. inter vir. et vxor. et in. c. oblate. in vlti. no. de appellat. Roma. consi. cccxxiij. incipien. dubitatur primo vtrum electio et. in vi. colum. allegat Calderi. in hoc titu. consil. xliij. et vide Card. consil. xciiij. nobiles viri. in verbo quarto obijcitur. Dominic. in. c. quoniam. iij. columna. xviij. distinctio. Oldra. consil. cccxcix. quidam Ago. post principium. istum consilio. xcix. in causa et questione. Bart. in. l. si fili⁹. per illum textum. ff. de interroga. act. Roma. consil. cccxxiij. ista capi tula. et consi. cccx. circa primum. in. v. colum. Guil. de eug. in. leum qui. in prin. ff. de consti. pecu. refert Paul. de cast. in. lita demū. C. de pecu. Rotā in hoc titu. lxiij. in antiquis. not. q̄ de gratia. de appellat. lxiij. in antiquis. et in hoc titu. xi. in antiquiorib⁹. Egid. decisi. Note. cxcj. si pars. et Alex. consi. xcviij. inci. visis processibus. in si. in. q̄. volumi. Bal. in. l. edita. in pen. col. in repet. padua. C. de eden. refert Alex. in. l. i. C. de his qui pene nomi.

h Regula nō prestat. Vide ibi Jo. an. et dicā in. c. venerabili. in. q̄. col. post istū. de offi. deleg. et glo. istā limita. vñ. modis. vt hic per alio doder.

Sanonmīta. super Prima parte primi.

- a** Abi ceptum. limitatur per alio deder. hic. xi. modis. d. l. vbi ceptū. et
dixi plene in nota. meis. in ver. iudicium. in notabili. incip. regula est.
b Sebast. Sapia. **C** sine habere. Vide aliqua p. Deci. in rubr. j. de
iudi. col. vii. in prima lect. And. sic. in. c. ex transmissa. j. de foro compe.
c In. l. sepulchri. ff. de sepul. v. o. Adde Jo. an. in addi. Spe. in tit. de

2 pet. iudi. adi. in
j. i. ver. sed pone.
Bar. in. l. quis. i
ij. col. d. dā. inf.
Paul. i. l. quis.
per illū tex. ff. de
in ius voca. istuz
post Butri. in. c.
pposuit. ad fi. d.
foro competent.
Pet. de anch. in
rep. c. postulat. i.
eo. ti. x. v. q. ro.
zin. q. l. c. q. ma
gnifice. in fi. istū
in. c. dilecti. i. pe.
a col. de fo. comp. b
Bal. in. l. de die.
s. i. ubetur. in lec.
antiqua. ff. q. sa
tis da. cogā. z ibi 8
Alexan.

d Ad. Sero d. vtro
que. adde Rotā
in isto ti. l. vii. in
antiquis. z d. p.
ben. secūda l. an
tiquiorib. et. in
isto titulo. x. i. i.
nouis. item quis
dam habes. vbi
idē tenet. Cōtra
rū tenet. De. de
ancha. in reg. ac
cessoria. c. xlix.
cōtra quādā de
cisione rote. d. re
gulis iuris in. vi. 2
ad. deder. tamen 3
tenet hic cōm. z
respōdent ad ra
tiones. De. z cū 4
communi trāst 5
Dominic. in re
petitōe. c. postu 6
lasti. j. eod. in. ix.
col. ibi. vnde cete 7
ris omīssis. z al
legat istū tex. z 1
hanc partē tenet
hic etiam domi
nus meus.

e Animi desti
natiōe. add. pau.
cōs. ccc. videt q
dicta sentētia. fa
cit. l. i. s. fin. ff. de
bo. pos. ex testa.
mili. Spe. de act. z peti. s. sup. actiōib. ver. s. nunqd sublati. Rotam
de proba. in. xi. in antiquis. not. q. cleric. Arch. in. c. si quis suadete. in
pen. col. vii. q. iij. adde. l. iij. cū gl. ff. de fun. dota. Bal. in. l. ex facto pro
ponebat. ad fi. ff. de her. insti. facit cōs. Alex. xvi. viso titu. in penul. co
lum. tex. in. l. z si non sunt. s. quid ergo. ff. de aur. z arg. leg. Rotā de te
sta. j. in antiquioribus. Do. in. c. ponderet. in fi. l. dist. z in. c. cū in illis.
s. j. de preben. in. vi. ad. Maria. in. c. de multa. in. ij. col. de p. b. De. de anch.
confi. l. xv. cōtra donatōnem. ad fi. Albe. in. l. i. s. j. in. i. c. ff. de offi. pfe.
vib. z ibi Bal. in. l. col. bo. tex. in cle. ne romani. de elec. z Do. in. c. pre
fenti. s. porro. de p. b. lib. vi. Bar. in. l. vestimētū. ff. de auro z argen. le
ga. do. meum in. c. iuravit. de probatio.

f Sebast. Sapia. **C** dicit clericus. Vide multa accumulata ad istaz
materiaz per. d. And. sic. in cōs. xx. preclare dixi. in. ij. vol. z cōtra ter
minos illius cōsiliū consulat Alex. in. q. l. xviij. in. iij. vol. vide etiā ad
hanc materiam eūdē And. sic. in cōs. vii. in. ij. vol. aliqua per do. Jas.
in. l. admonendi. col. x. ff. de iure iur.

g Et istud veri. Adde Bald. in. d. c. ij. z hic quē sequit Do. hic p. l. ex

si autem. Aut sine suo defectu. z tunc puto q. se
cunde possunt elidi per exceptionē tāq. surrepti
tie habito respectu ad tempus impetratiōis. ar.
j. eo. super literis. Aut litere prime tenent s. pos
sunt annullari p. exceptionē. z tūc aut p. exceptio
nez p. petētē tertio. z non valēt secūde tāq. surre
ptitue. Exēplū in materia. c. mādātū. j. eod. aut p.
exceptionē p. petētē scōdo impetratiōis. z valent
secunde. arg. in. l. si dari stipuler. ff. de ver. ob. z. l.
nō vī latitare. ff. de iud. **C** In gl. si. in fi. no. sin
gulariter istā gl. ex qua habes. q. faciēs aduersa
rium citari corā diuersis iudicibus. nō d. regula
riter perdere causam. S. satis est q. reo excipien
te. q. dēnet in expēs secūdi iudicij. z sic intelligē
da est. l. vbi ceptū. ff. de iudi. vbi dicit q. vbi in
dicium ceptū est. ibi d. sine habere. fallit fauore
libertatis. vt tūc actor p. dat. cām. z sic intelligit
l. j. C. de asser. tol. vlt. amō. tenuerūt. ibi p. tra. opi.
hui. gl. vt regulariter p. dat. causa. sed cōiter tene
tur opi. hui. gl. quam tenuit Inn. hic. **C** Nun
quid autem cōuentus corā secūdo iudice. possit
indifferēter excipere de cōuētiōe pri. facta corā
alio iudice. Et credo q. si in primo iudicio fuit
cōtumax nec purganit p. tumaciā. nō pōt excipe
re corā secūdo. Quia nō pōt vti bñficio prime
instātie. ex quo eā nō approbavit. cōparendo. ar
gu. opti. in. l. sancimus. C. de iudi. Mā si in vna et
eadē instātia non auditur. nisi prius purget con
tumaciā. vt ibi. Forti. nec in diuersa audiri d. z.
Et videt de mēte. Bar. in. l. sepulchri. ff. de sepul.
violato. **C** Et per hoc dictū infero ad not. limita
tiōē istius tex. q. si citat. vigore vni. rescripti.
non cōparuerit. nō poterit postmodū excipere.
citetur vigore alterius.

C Rescriptū ad bñficia. debet facere mētionem
de alijs bñficijs que habet impetrans.
Impetrās bñficiū. d. asserere se esse clericum.
Beneficiū impetratuz ab illo. qui licet non sit
clericus. tamē vadit in habitu clericali. non pōt
per ipsam obtineri.
Papa si rescribit p. indigno. an sit ei obediēdū.
Sufficiētia alicuius beneficii. probatur ex no
bilitate. scientia. z dignitate.
Beneficia plura quis nō pōt tenere etiam ex di
spensatione pape. sine rationabili causa.
Clausula. si impetrans sit idoneus. semp subin
telligitur in literis ad beneficia.

C Amadeo. **C** Non va
let rescriptuz
ad beneficiū impetratū. de beneficio
impetratū nō faciēs mētionē. Com
munis diuīsiō. secūda ibi. cū enim. **C** Casus lite
ralis. Quidā cleric. P. noie. impetravit lras a
dñō papa. et prepositus z clerici d. grōzola reci
perēt ipsum in fratrē z sociuz. z prepositus lites
ras istas ostēdit ad. d. diola. archiepō. archiepī

eo. ff. de mili. test. z vide do. meū hic allegatē. l. nulli. C. ne sacri baptis
ma. z ibi Bar. z Bal. in aut. si qua mulier. in fi. C. de sac. sanct. ec. q. bōa
moriētis intra annū pbatōis non sunt monasterij. de quo plene per
do. meū. in. c. ij. de testa. z facit. c. bñficiū. cū gl. de reg. iur. in. vi. z p. hac
veriori opinione. vide tex. cū gl. l. i. si nō dū. C. de fur. z ibi Bal. facit ro

scopus multum miratus fuit q. cū ipse haberet
sufficiēs beneficiū in ecclesia modeceñ. mādavit
dñs pa. vt reciperet in dicta ecclesia de grōzola
scribens super hoc dñō pape. Scribit papa ar
chiepō dicens q. si literarū seriē attēdisset nihil
inuenisset in eis q. ipsius animuz offendisset. qz
in literis illis de prebēda ipsius nulla mētio ha
bebatur nec dicebat modeceñ. canonic. nec etiā
clericus nominabatur. z in literis talis erat con
ditio si dignus existeret ad ecclesiasticū bñficiū
obtinendum. Et his oībus poterat archiepīscō
pus intelligere qualiter fuerāt impetratē. s. z ve
ritate tacita. z sic nō valebant. Ber. **C** Not. p. rō.
prima frōte mirādū de papa cū mādāt sufficiē
ter beneficiato de beneficio prouideri. Nam hic
papa non reprehendit illam admirationē nisi eo
respectu. qz non mandauerat pro illo ex certa sci
entia. **C** Mo. scōdo. q. nō est scriptura alicuius fa
cile redarguenda. nisi prius pōnderetur totavis
scripture. quod facit contra propere respondē
tes facit. l. incivile. ff. de leg. **C** Item not. q. non
sufficit in impetratione beneficii. mentionem fa
cere de p. bēda. vel canonicatu. s. oportet q. fiat
mentio de vtroq. **C** Et in hoc not. istum tex. z te
nent do. de rot. deci. cccclij. alias. cccclij. z est ra
tio. quia potest quis esse prebendatus sine cano
nicatu. z canonic. esse sine prebēda. vt no. in. c.
cum. ad. s. de cōstitu. **C** Item arg. pro. z con
tra vtrum in impetratione sit faciēda mentio d.
clericatu. stiluscurie habet. q. sic. sed credo q. d.
iure non sit necesse. quia subintelligitur clau
sula si est idoneus. **C** Sed quero quid si quis
desert clericum. gerendo se pro clerico cum tamē
non sit ordinatus. nunquid valet impetratio be
neficii. si dicit se clericum. Composit. dicit q. sic
quia animi destitutiōe. est clericus. z largo mo
do dici potest clericus. qz assumptus in sortem
domini. vt in. c. cū secundū. de preben. Sed tu vi
de not. gl. in. c. ij. de insti. z. c. fina. de presumpti.
vbi concluditur contrarium z illud verius. **C** Mā
beneficiū. non potest conferri non clerico. qz
non est capax iuris spiritualis. vt in. c. causam. d.
prescript. **C** Ultimo hic querunt doc. quid si
papa scribit scienter pro indigno. nūquid est si
bi obediēdū. Et dicunt quod prima fronte re
scriptum presumitur falsum. argumen. hic. z. s. e.
si quando. Sed si apparet de certa scientia pape
sibi est obtemperandum. xvij. q. iij. c. si quis. s. q.
autem. Nam instar sacrilegij. est dubitare an sit
dignus quem princeps elegit vt ibi. hoc dicunt.
verum n. ista tanta esset indignitas quod salua cō
scientia sibi obtemperari non posset. Et no. hoc
dictum singulariter. quia facit ad multa. hoc di
ctum allegant. et vario modo limitant. in dicto
capitulo si quando. **C** Et dic vt ibi. **C** In gloss.
secunda. in fine. nota istam glossam. z quatenus

ante professionē vel intra annum pbatōis recuperet bona. Dicas
q. sic. qz licet p. ingressuz monasterij bona transferātur in monasteriū.
vt in aut. ingressi. C. de sac. san. eccl. cū si. tñ illud est verū si emisit p. fesi
tionem exp. fesiāz vel tacitā n. gta. materiā. c. l. z. de reg. iur. imo posito q.
p. ingressuz simplr bona applicarent monasterio. tñ eo egresso daret
reuocatoriā p. monasteriū. p. quo vide gl. si. in. c. in presentia. de prob.
z habet p. Bar. in. l. si mater. in fi. C. de suis z leg. z vtrū valeat igressus
cū reseruatiōe bonorū. vide Bar. in. d. aut. ingressi. in. ij. col. in lec. z in
repe. in. vi. col. z cōis opi. est. q. ingressus valeat. non aut releuatio. de
quo per Alex. in. l. i. s. pe. ff. de ver. ob. z per Joan. and. in. c. si. de cond.
appo. z Bal. in. l. si pater. ff. de adop. z in. l. i. s. illo. C. de lati. liberta. tol
lend. vt per Bald. Ang. z Imol. in. l. si quis institutus fuerit excepto
fundo. de heredi. insti. z habetur per domi. Card. z doct. in cle. fina. de
reg. z per do. Anto. z doc. in. c. ij. de sta. mona. z per Joan. de imo. in. l.
vbi. ff. de dona. cau. mor.

C In. d. c. si quando. Vide ibi per alio deder. z q. notant in. c. quāto. j. d.
consue. in. c. inquisitioni. de senten. excō. z in. c. ad aures. de temp. ord.
dicit

ta de p. b. xvij. in
antiquiorib. z d.
iurepa. x. in anti
qs. Innoc. de se
pul. abolēde. car.
in. l. i. quas. in fi.
de rescrip. Dñi.
in. c. i. ad fi. d. rest.
in integ. i. vj. fac
c. sicut ex literaz.
de homi. z q. no.
in. c. ecclesia. de i
mu. eccl. z ibi. d.
Arch. ij. q. i. s. fi.
post Jo. de fan
tu. Host. in sum.
huius ti. s. q. pos
sunt ob. ci. x. p
fessio certa. istuz
post alios i. c. ex
literis. d. trāfact.
p. illū tex. facit. l.
certa. s. j. si para
uerit. ff. de le. j. z
ibi Bal. Ang. z
Imo. z ibi Alex.
rīdet ad. l. i. ij. s.
qd ergo. ff. de s.
rio in. tut. d. quo
tex. fecit festum.
Roma. in. l. si ex
legati cā. in. iij.
col. ff. de x. ob. z
do. mens in rep.
rub. de reb. eccl.
nō ali. fo. xxx. ibi
z in q. tū superi.
z reprobat Alex.
i. d. s. j. si paraue
rit. dicta Alb. in
parte statut. qd.
ccv. item habeo
duas pulchras q.
stioes. vbi plura
allegat i. hac ma
teria destitutiō
nis q. reuera vi
detur brocardica
vt dixit Alex. cō
sil. xcv. incip. als
gult. in tertio
vol. z s. rancis. de
aretio q. l. vj. in
vlti. col.
C Ant. Frācis.
C Utrū bona in
grediētis mona
steriū si egrediat

vide magistrum Rober. de letio. in suo quadra. sermone. xxxiiij. incip. si quis voluerit maior fieri. allegante Albe. in magnum. q. p. mouentes ad ordines vel curiam scienter indignum. absq. deo peccat mortaliter. Anto. Francisc. Circa hoc an. p. mouentes scienter indigni. peccet vel aliter teneatur ecclesie ad interesse. vide not. p. z. doder. in cle. j. d. eta. z. qua. vid. apostil.

qua posui in. c. si 5
q. i. i. co. b. eo. ti. a
Ad nobilitate. a
Adde Inn. i. c. dudum. el. ij. ad si. de elec. gl. in. c. p. titutis. in. x. in potetia. d. appel. b
z ibi Phil. post alios in. v. co. do. cto. in. c. de mul. ta. in. si. de p. b. in ver. sublimes. z. li. teratas. z. Tho. quoli. vi. arti. ix. In dnu fac. tex. in. c. venerabilis. de preben. z. glo. xxiij. q. i. q. m. ves. tus. z. bal. i. l. i. da. do. ff. de tut. z. cu. rato. da. ab his. z. gl. i. l. societates. 6
que est. l. v. ff. pro. locio. l. i. l. pui. dedu. p. illu. tex. C. d. postu. z. Ro. in. l. i. d. o. s. de vi. ro. i. l. iij. fallacia. ff. sol. ma. z. d. no. bilitate vide ple. 7
ne Bart. Lepoi. trac. de impetra. toze milituz. als. d. re militar. dixi. plene in repet. c. 1
gradi. de sup. ne. prela. lib. vi. ides. 2
dicas in p. stas. d. vidualib. p. istu. 3
s. de p. tit. cu. ocs. in penul. co. z. ibi. dixi. z. vid. bo. gl. xxi. q. d. i. in. c. i. in. 4
xbo. necessitate. z. c. no. cogatur. 5
pli. dist. 6
Adde Rom. sing. suis. fol. xx. 7
incip. nobilitas. 1
zacharias.

Causam que.

pti. interpretatione recipit a iure co. muni. vel ad idē sic. Clausula in rescri. pto posita. d. ad statutū iuris reduci vbiq. s. ta repiat. In pma pte pōit ptis z questio. In se. cūda rñsio z iudiciū istructio. ibi. nos. Causus l. alis. Inter ecclesiā p. mōstratē. ex vna parte. z. dicit q. t. in p. siderāda sufficiētia. d. z haberi respe. ctus ad nobilitatem. scientiam. z. dignitates. o. p. tume loquitur z. p. bat in. c. de multa. in. si. d. p. ben. C. Et si diceret. quare in rebus dei habet respectus ad istas qualitates extrinsecas. respō. detur q. p. has qualitates. p. uidet bono vniuers. salū. nam sine sciētia. mundus regi non pōt. vñ ec. clesia vniuersalis. indiget viris literatis. b. vt i. c. cū ex eo. de elec. li. vi. z. in. c. si. de magist. facit aut. habita. C. ne fil. p. pat. S. z. quaten. gl. dicit q. de. bet sufficere sibi z. suis. c. intellige de suis quos se. cum necessario d. z. habere. Nā si est doctor vel no. bilis. vel habens dignitatē ecclesiasticā. nō d. z. ef. se sol. nec sine ministro. Itē quaten. gl. dicit. q. d. z. haberi respectus. q. possit recipere aduenien. tes. intellige hoc sūm situz ecclesie. nā pōt esse q. ecclesia sit extra ciuitatem. etiam in itinere fre. quētato. ita q. nō pōt facere cūz honestate quin. seruet hospitalitatē. sec. aut esset in ciuitate vbi. bñficiū esset simplex. ita q. hospitalitas nō serua. tur. C. In summa z. clude q. sūm qualitatē p. sone. z. sūm situm ecclesie iudicabit sufficiētia bñficiū. Ad hoc vide bonam gloss. in. c. i. xxi. q. i. C. Et. valet hoc ad sciendū an. z. q. q. s. bona p. scientia. possit tenere plura bñficia. Nā vbi nō subest cā. ra. tionabilis. nō excusat q. s. quo ad deū. etiaz ex. di. spensatione pape. vt not. sentit Jo. and. post do. cto. in. c. dudum. el. ij. de elec. C. In glo. in verb. de prebenda. ibi. debet inde facere mētionē. z. ho. die hoc est magis declaratum per. c. si motu pro. prio. de preben. lib. vi. dic. vt ibi. C. Ultimo no. glo. si. q. in literis ad beneficia semper intelligit. clausula si impetrās sit idoneus. etiam si nō ex. primatur. sicut intelligitur illa. si preces veritate. nitantur. s. eod. in. c. ij. Abbas.

Rescriptuz dubius. debet reduci ad ius com. mune etiam q. verba improprianur. Processus fact. cōtra ius. q. index male intelle. xit canonem vel legem. est nullus. Processus an. z. quando potest pronuntiarī nul. lus parte absente. Index potest parte non citata procedere. quan. do notorium est ipsum nullā habere defensioēz. Peremptoria citatio. quomodo fiat. Clausula in fine posita. an. z. quādo concernat p. cedentia. Statutum an. z. quando debeat interpretari sūm ius commune. Privilegium qualiter sit interpretandum.

do rescri. pti. interpretatione recipit a iure co. muni. vel ad idē sic. Clausula in rescri. pto posita. d. ad statutū iuris reduci vbiq. s. ta repiat. In pma pte pōit ptis z questio. In se. cūda rñsio z iudiciū istructio. ibi. nos. Causus l. alis. Inter ecclesiā p. mōstratē. ex vna parte. z. dicit q. t. in p. siderāda sufficiētia. d. z haberi respe. ctus ad nobilitatem. scientiam. z. dignitates. o. p. tume loquitur z. p. bat in. c. de multa. in. si. d. p. ben. C. Et si diceret. quare in rebus dei habet respectus ad istas qualitates extrinsecas. respō. detur q. p. has qualitates. p. uidet bono vniuers. salū. nam sine sciētia. mundus regi non pōt. vñ ec. clesia vniuersalis. indiget viris literatis. b. vt i. c. cū ex eo. de elec. li. vi. z. in. c. si. de magist. facit aut. habita. C. ne fil. p. pat. S. z. quaten. gl. dicit q. de. bet sufficere sibi z. suis. c. intellige de suis quos se. cum necessario d. z. habere. Nā si est doctor vel no. bilis. vel habens dignitatē ecclesiasticā. nō d. z. ef. se sol. nec sine ministro. Itē quaten. gl. dicit. q. d. z. haberi respectus. q. possit recipere aduenien. tes. intellige hoc sūm situz ecclesie. nā pōt esse q. ecclesia sit extra ciuitatem. etiam in itinere fre. quētato. ita q. nō pōt facere cūz honestate quin. seruet hospitalitatē. sec. aut esset in ciuitate vbi. bñficiū esset simplex. ita q. hospitalitas nō serua. tur. C. In summa z. clude q. sūm qualitatē p. sone. z. sūm situm ecclesie iudicabit sufficiētia bñficiū. Ad hoc vide bonam gloss. in. c. i. xxi. q. i. C. Et. valet hoc ad sciendū an. z. q. q. s. bona p. scientia. possit tenere plura bñficia. Nā vbi nō subest cā. ra. tionabilis. nō excusat q. s. quo ad deū. etiaz ex. di. spensatione pape. vt not. sentit Jo. and. post do. cto. in. c. dudum. el. ij. de elec. C. In glo. in verb. de prebenda. ibi. debet inde facere mētionē. z. ho. die hoc est magis declaratum per. c. si motu pro. prio. de preben. lib. vi. dic. vt ibi. C. Ultimo no. glo. si. q. in literis ad beneficia semper intelligit. clausula si impetrās sit idoneus. etiam si nō ex. primatur. sicut intelligitur illa. si preces veritate. nitantur. s. eod. in. c. ij. Abbas.

ergo papa p. tulit. Roma. p. si. ccl. ad si. Hosti. in summa. huius ti. s. de. ipius interpretatione. per totū illū. s. Lardi. consil. xxiij. nobiles viri. domini de vinci guerra. facit quod voluit Old. cōsi. xxiij. quem sege. tur Ana. in. c. fraternitatis. in penul. colum. de hereti. z. quod no. Cal. de reg. cōsi. xxi. z. Bal. in. c. super eo. in prin. de offi. delega. quod rescri.

ecclesiam pramon. ex altera. vertebat quedā con. trouersia super quibusdā possessionibus. cā fuit. cōmissa sub hac forma. si alterutra partium legi. time citata non venerit vel iudicio parere cōtē. p. slerit. recipiatis partis presentis p. batioēs z. q. tum de iure poteritis in cause cognitiōe. ac deci. sione p. cedatis. Oita fuit dubitatio sup. forma. hui. rescripti. ex eo q. dicebat si aliqua pars cita. ta z. recipiatis p. batioēs alteri. z. cām termine. tis. Dicebat q. cū lit. nō p. test. poterāt recipi te. stes z. snia ferri pp. z. tumaciā alteri. ptis. quesue. runt iudices quid iuris esset. Dicit papa q. clan. sula illa. q. tum de iure poteritis. p. cedere d. z. clan. sulam illam. de p. batioēz receptiōe. z. ante illam. fuerat inferenda. vñ manet vt clausulā intelligat. ibidē. vbi ab initio debuit poni. z. in cā ipsa iu. xta tenore l. farū priorū p. cedet. ita tñ vt si legiti. me in eodē negotio est p. cessus notabil. p. seneret. Si vero occasione illi. clausule. aliquid in preiu. diciuz partis alterutri. est attētatū. illud decer. nit papa nō valere. Ver. C. Mo. primo tria di. cta notabilia z. mēti tenēda. que possunt ex hoc. tex. colligi. Pri. mūdictū q. rescriptū principis.

d. z. in dubio reduci ad ius cōe. f. etiaz si oporteat. id facere per iproprietatē verborū. s. seu per trās. positionē clausularū. Et rō hui. dicti est. q. re. scriptū p. cedat ad iuris obseruatiā. nec aliqd de. bet cōtinere cōtra ius. q. tunc esset privilegium. vt no. dicit gl. super ver. noscat. in. si. in. c. j. de con. situ. lib. vi. z. per. l. i. in. l. rescripta. C. de preci. im. pe. offe. Jo. si rescriptū nō operet cōtra naturam. suam. debet ita z. taliter intelligi. vt nō obuiet iu. ri cōi. Qd. intelligo q. verba hoc patiunt. nam. vbi nulla esset ambiguitas. cessat illa cōis inter. pretatio. vt. l. alle aut ille. s. cū in verbis. ff. de leg. iij. z. ex his habes clarā rationē decidēdi ad hūc. tex. C. Secundū dictū notabile est. q. p. cessus. factus vigore literarum male intellectarum. non. fustinetur ex errore male intelligentium. sed si re. peritur processus contra ius. debet pronuntiarī. nullus. Et ex hoc inferitur. quod si index proces. sit contra ius male intelligendo. b. legem. vel ca. nonem. processus nihilominus est nullus. Ad. hoc. c. dilectus. j. de consue. vbi bo. tex. z. sūm hoc. debet intelligi gl. in. c. vñico. de postula. pla. li. vi. in verbo decetero. C. Tertiū dictū notabile ē. q. processus pōt pronuntiarī nullus parte absen. te. Sic fecit hic papa. quod dicit Abbas valde. notandum. Hoc dictum non admitterem indis. tincte. quia regulariter nihil debet index facere. in preiudiciū partis absentis. vt in. c. omnia. z. in. c. caueant. iij. q. ix. z. in. c. j. de. causa pos. z. pro. prieta. Sed istum tex. salua in duobus casibus. Primo propter notorietatē. k. naz notorie cō. stabat pape. in hoc nullam defensionem compe. tere absenti. cum dubium surget ex tenore sui. rescripti. l. Et s. hūc intellectū. habes hic casuz.

refert z. sequitur idē s. eli. de accu. vbi alleg. Imo. in. c. cū ex offi. s. alle. z. Roma. singu. xlv. incip. index pronuntiat.

i. Parte absente. Adde Domi. in. c. intātum. in notabi. xxi. dist. per. illum tex. in ver. absq. omni cōtrouersia. ad idē tex. z. ibi Domi. in. c. re. latū. v. q. ij. licet contrarium firmet Imo. z. do. mens. k. Propter notorietatē. Adde text. sūm do. meum hic. in. c. bone. lo. j. in ver. porro. de elec. z. quod leg. z. not. in. c. cum olim. dere iu. z. est bōa. glo. in terminis in. c. sua. in glo. si. de offi. vic. vbi do. q. index potest p. nuntiare super nullitate processus etiā parte nō citata nec vocata. q. notoria est nullitas ex defectu impotentie iudicis. vñ infert q. ecclesia. sticus potest pronuntiare nullum esse processum. habitū p. secularē cō. tra clericum coram eo factum etiam parte non vocata. licet Inn. z. do. mens hic aliter velint. z. non bene. vt hic per z. doder.

Adde de hac materia videndum late Fran. de aret. cōsi. clxiij. z. Sebast. Sapia. Cui rescripti. Comprobat q. etiam non citato. possessore. index potest dare licentiam alteri ipsum expellen. quando. h. iij.

ptum pape reci. pit limitationēz. a iure cōmuni. z. omnes clausule. apposite in rescri. ptis. restringūf. ad litigantes. et. quod no. in. l. fal. so. C. de diner. re. scrip. facit quod. voluit Rota de. app. iij. i. nouis. ver. si. z. l. x. deci. cccxix. si audito. ri. z. sequēt. z. l. u. consil. cclxij. quo. ad primū articu. post p. n. z. Phil. in. c. videbit. ad. si. in fo. pe. de ap. pel. z. per z. doder. hic. Adde Ro. cōsi. cccxx. s. ul. cōsi. lxi. Det. de. anch. z. si. cclxiij.

Sebast. Sapia. C. Improprieta. tē verborū. facit. text. in. l. si q. in. pn. C. de inoffic. test. vide do. Ja. in. l. iij. s. si is pro. quo. in pn. ff. qd. quisq. iur. s. eli. in. c. j. col. iij. x. privilegiū. s. eo. Deci. in cōsilio. cxiij. in. iij. col. i. z. seq. Schotū. i. l. nemo p. in pe. col. ff. de leg. i. C. Male intelli. gendo. Alio no. p. moder. in. c. j. d. sen. z. re iud. cum. z. cor. ibi positus. per eos.

Adde in De. ancha. p. si. cccxi. zacharias.

Adde de hac. q. per s. eli. in. c. j. co. viij. circa si. x. limitatio. no. de. re iud. eūdē in. c. cū ex offi. col. xi. x. v. z. clu. d. p. scr. z. daria. d. se. in. c. illa. in si. quē ibi.

Sanonmita super prima parte primi.

constat notorie ipsum possessorem fore in iustitiam. vt per Abbate post Inno. in c. accepta. j. de resti. spo. no. Ro. in consi. cccc. xix. in p. missa col. ij. Deci. in p. cxi. inci. in causa que agitur. col. iij. ver. sed tñ. Riminal. in l. si pacto quo pena. col. iij. C. de pact.

a Rescripti. Adde Pau. de cast. pulchre cōsi. l. i. ij. co. z Inno. in d. c. olim. aliter intel

ligit eū ibi Bu. in. j. col. z hoc in tellige in papa i interpretatiōe aut ab inferiore a pa pa iudiciali bñ a requiritur cita tio. sin Inno. z But. in d. c. oliz.

b In termino p emptorio. tu ad 4

de Jo. de imo. in c. cū dilecti. i. xxi. z no. q. i perēpto rio. z in d. an aut b facta citatiōe. su per tota cā. j. de dolo z p. tu. z do cto. in c. p. suluit. de offi. deleg. z i c. auditis. de p. cu. z in c. tum ex literis. de in inte grū restit. subdit tñ Jo. de imo. in d. c. cum dilecti. cōiter seruari q. cōminatur se p. cessurus ad vltē riora etiā vsq. ad sententiā inclusi

ne. z quādo sit opus perēptorio. z quomodo. vide pulchre Sali. in l. si ea. in pe. col. C. q. accu. non pos. z Bar. in l. ad perēptoriū. ff. de iud. z in l. si finita. §. Jul. hic alle. per Abb. istū per eūdē in d. c. p. suluit. vbi dixit q. regula nō requirit perēptoriū. nisi in prima citatiōe que fit in iūges su litis. Item ad sniam audiēdā in alijs actis iudicij. sufficit vna cita tio. facit. c. ij. de testi. vbi ad receptionē testiū sufficit vnica. z ita Bart. in d. §. Jul. nisi vbi agit de preiudicio graui. in iudicio vel extra. q. re quirit trina. vt per Inno. in c. ad petitionē. de accu. exceptis. x. casib. q. ponunt per Adoder. in d. c. consuluat. z regulariter vbi requiritur tri na. potest fieri vna pro omnibus. iuxta glo. in c. constitutionem. de sen ten. excom. in. vi. fallit tamen in. v. casibus de quibus Alex. in l. contu macia. ff. de re iudi.

Adde vt per Old. consi. ij. z qñ sufficit vna pro oib. vide Ro. sin gu. suis. fo. xxiij. in fine.

Anto. Franci. Ad istā materiā de perēptorio. que satis diffuse vbi q. tradit. vt. l. ad perēptoriū. ff. de iudic. z in l. si finita. in. §. Julia. ff. de dam. infec. z in l. cōsentaneū. C. quō z qñ iud. Adde q. statutio termi ni facta p iudicē. in dubio videtur esse perēptoria. vt in l. si. ff. de fer. et in l. i. C. de dila. z habet per do. Anto. z Adoder. in c. pastoralis. de ex cep. z an post terminū perēptoriū datum a iudice. audiatur volens ap ponere. not. doc. in c. qd. sicut. de elect. z in c. coram. de in integ. rest. z p Jo. an. Host. z Inno. in c. cum dilectus. de fid. instru. z habet in cle. j. de excep. z p Arche. xxx. q. ij. in c. iudicant. z xxi. q. iij. in c. de illicita. z vi de in glo. summe. xij. q. ij. z an omnis terminus datus post litē cōtest. dicat esse perēptoriū. habetur in l. cessante. C. quomodo z qñ iud. et in c. sepe. in c. super eo. vbi per Inno. de appel. z tene menti q. in cita tionibus que fiunt a principio antequā aduersarius compareat. requi tur perēptoriū. si citari faciens vult adipisci possessionē bonorū z sibi satisfieri de damnis z sumptibus. qñ ista sunt grauis p iudicij. vt no. voluit Ang. in l. ad perēptoriū. ff. de iudi. z voluit Inno. in c. ad peti tionem. de accu. vbi multa dicit circa istā materiā. Adde tamē q. etiaz si in citatione non adiciat aduerbium peremptorie. si iudex citat ter. subintelligit illud aduerbiū peremptorie. de quo vide glo. in c. si eps. xvj. dist. z habet in d. c. de illicita. z in l. tres denuntiationes. C. quo modo z quando iud.

c Non habet vicē perēptoriū. Adde Imol. in d. §. Julian. z ibi plene per doc. z maxime per Alex. z But. de app. sepe. in. viij. col. ibi hoc pu to. Lūmita tñ hoc trib. modis. primo nisi dicatur procedemus ad co gnitionē z pronuntiationē. Bar. in d. §. Julian. Ro. de re. iur. x. i no uis. itē licet in causis prophanis. But. in c. qm. §. si vero. vt lit. nō cōte sta. z in d. c. p. suluit. in. vi. de offi. deleg. z in c. ij. ne cleri. v. l. mo. z in c. cu z causam. de iura. cal. z ibi tñ in pe. co. Imo. l. c. ad petitionē. de accu. et ibi Ana. in. viij. col. Bar. l. d. l. ad perēptoriū. ibi Bal. Spec. de cita. §.

viso ibi §. qro an clausula. Imo. z Ro. in d. §. Julian. Lūmita secūdo nisi cōminatio dicat alias elapso tpe nō te audiem. que importat perē ptorium. Bal. in l. mancipiorū. prope fi. de opt. leg. z sequitur But. de exce. c. pastoralis. in. iij. col. Lūmita. iij. nisi essemus in iudicijs summa rijs. Bald. in rubri. C. cōminatiōes vel epistolas. l. j. pñ teneat Ludo.

z Alexand. in d. §. Julianus.

sula ponitur ad cautelam cū exprimit perēpto rium. q. termin. perēptoriū. hz vim trine citatio nis. vt in l. tres denuntiationes. C. quō z qñ iud. z in l. p. tumacia. ff. de re iud. z xxiij. q. iij. de illicita. Et vide plures practicas p gl. no. in c. cōstitu tionē. de sen. excō. li. vi. Et sic quatenus gloss. hic dicit q. debet poni illa clausula in peremptorio. nō bñ dicit si per verbū dz. intēdit inducere ne cessitatem. secus de honestate. Scdo z meli. p. rñderi q. ter. in d. l. nō d. q. in perēptorio dz ex primi illa clausula. sz potius declarat qd impo rat pemptoriū. Mā dicēdo cito te perēptorie. ni hil aliud est dicere. q. pminari de nō expectādo vltērius partē. sz de pcedēdo vltērius ad cogni tionē z decisionē quātū de iure poterit fieri. Si ergo hoc importat significatū perēptoriū. debe mus dicere q. verba explicate prolata. hnt vicez perēptoriū. q. nō refert qd ex eqpollētib. fiat. in c. l. ex qdā. de testi. z l. certū. ff. si cert. pe. z In gl. in verb. inserēda. ibi. de ap. inquisitioni. Aduer te q. gl. corrupte inducit illud. c. inquisitioni. nam pbat totū cōtrariū. z de eo p. formari fortis op positio ad istā reuolutionē clausularū. quā papa hic fecit. Mā ter. ibi dicit q. clausula. omni appel latione remota. p. cernit oia pcedētia. ergo ista clausula. quātū de iure poteritis zc. dz p. cernere omnia pcedētia. z sic qualificare id qd fuerat di ctum de probatione recipienda. z tunc absurdi tas nulla surgebat. Sol. dico solūdo pñdon pliciter. primo q. clausula in fine posita p. cernit

z Alexand. in d. §. Julianus.

z Clausula in fi ne posita. Adde Ange. in. §. hinc nobis. in fine. in aut. d. here. z sal. Bar. l. si ita si pular. §. chyfo gonus. ff. de ver. si. But. in c. j. de pac. Bart. in l. si cui. la. ij. ff. de le. i. z ista alleg. hic do. me. Aduer te tamē aut nos qm. quo ad q. litatē posita iena cīa. an videatur repetita in alia z ista non est mate ria nostra. sed vo catur materia re petitiōis d. qua vide p. Bal. in l. quēadmodū. §. hec Xba. ff. ad l. aquil. z Bar. in l. iij. §. erit. ff. vi bo no. rap. z in l. do li. ff. de sen. coru. p. Hosti. z alios

in c. si. de procu. p. Imo. in cle. vnica. de sup. neg. pla. post But. Alex. pñ. xlvij. als. l. i. in. i. vo. Jo. an. xdo. in c. vbi periculū. §. nulli. de electi. li. vi. Ang. pñ. suo. xxvij. Bre. pñ. cxliij. in gl. col. i. in ver. appellare. et ibi pñtū in apost. de ap. z p. Bre. in l. talis scriptura. ff. de legat. j. Aut qñt vt clausula absolute posita que stat per se. referatur ad omnia vel similia. z ista dicitur materia relationis. de qua agitur hic. de qua vis plene per doc. in l. talis scriptura. z in l. seruus plurimum. §. si. ff. de leg. j. z in c. ij. requiris. z in c. inquisitioni. j. de app. z plene per moder. hic limitates octo modis hāc materiā. z per Bar. z Bal. in l. i. per illū tex. C. de lib. p. te. per Bar. in l. Titia. §. idem respondit. ff. de ver. ob. z in Lania. in prin. z per illū tex. ff. de cōdi. z demon. z in l. si quis ex argēta rñs. §. si initium. ff. de eden. gl. z Arch. ij. q. v. statumimus. Domi. in c. qm. in pun. in. ij. col. ibi notat bñ de immu. ecc. i. v. gl. z doc. j. eo. c. oliz. in ver. ad oia. p. Bar. in. §. si. insti. ad l. aquil. z in l. i. in. §. ff. de consi. pn. z in l. i. C. de le. here. plene per doc. in l. si idē cum eod. §. si. de iurif. om. iud. Ro. pñ. cccc. xxxij. i. col. z cōsi. cccc. lxx. ad fi. z cōsi. cccc. lxx. vlti. col. z aliquid per istū in c. ecclesia vestra. in. iij. col. de elec. glo. z doct. in c. j. de postu. p. rela. lib. vi. glo. in c. j. de prescrip. lib. vi. gl. in cle. ne roman. de elec. Car. z Imo. in c. cum dilecti. de dona. Bar. consi. lxxij. incipi. in facti contingētia. Bal. in l. oēs populi. in. xj. col. in ver. z dixi. ff. de iusti. z iure. not. insti. de re. diui. §. item lapili. Card. in cle. sepe. in verb. sine figura. de ver. signifi.

Adde tu Ro. consi. cxi. z c. xvi. Alex. consi. clvi. Alex. consi. li. Jul. consi. xli. z Raph. comen. consi. ij. z c. xlvij.

Zacharias. Adde q. clausula in fine posita. refertur p. cernit pcedē tia nisi fuerit restrictiua. ita Bart. in l. p. rector. la. §. eritq. de causa. ff. vi bo. rap. idem cum Bal. in l. i. de lib. p. te. Gloria. in l. si seruus. §. inqt. ff. ad l. aquil. iste post alios. in c. cū dilecti. co. ij. z in apost. post eū dedo na. Alex. consi. xj. alias scdm maio. nn. consi. clij. vol. ij. p. Jo. nisi tantū resullaret absurditas. vt in p. alleg. c. cum dilecti. z Card. in cle. j. §. q. antem. de statu mona.

Anto. Franci. Circa istā materiā de clausula in fi. posita. an refe ratur ad oia pcedētia. vel ad q. q. hic multa dicuntur per do. apostil lates. solū adde. q. quoties materia est fauorabilis z ampliāda. clau sula in fine posita. refert ad oia pcedētia. nisi p talē relationē materia ampliāda restringeret. tex. est reputat. singularis in c. ad liberādā. de iude. p. quē limitant ea q. habent in c. ij. regis. z in c. inq. stōi. de ap. z qñ cīa gñalis est subiecta enumeratiōi certarū specierū. an restringat ad spēs eiusdē p. titatis. qualitatis. aut ppositiōis. vide et Bal. in l. si in aliquā. ff. de offi. p. cō. in vl. col. Et adde q. restringit ad specificata tñ. si pōt fieri salua ratiōe recti sermonis. vt no. in l. i. z plurib. de so lu. z p. Bar. in l. Aurelio. in. §. Cai. ff. de lib. leg. Requira circa mate riam istā vide in locis hic allegatis per apostillantes.

omnia

a **Sebasti. Sapia.** Determinationem. Quid clausula in fine posita referat ad precedentia etiam in materia odiosa. **3** **Alexan. in 2^a l. ci. super eo de quo querit. col. iij. in. iij. volu. probat text. in. l. i. C. de li. prete. vbi do. Jaf. ponit regulam cum multis limitationibus: vide etiam pulchre per Pau. de cast. in. l. i. ff. de reb. du. vbi. d. Bar. Soci. et per deci. in 2^a l. xci. vltio puncto et in consi. xi. in. x. col. p. alex. in 2^a l. xxv. a vers. i. respōdeo. in. i. vol.**

b **Altra ius cōmune.** Vide plenē p. do. meū hic et **Alexand. in. l. iij. i. s. p. etor. ff. de dam. infe. et in. l. i. s. in compus. tatione. C. de iur. deliber. et dicet i. c. cuz dilectus. j. de cōsue.**

c **Secus in priuilegiis.** ad b. tri. et **Imola** hic. et idē de foro cōs. pe. dilecti. in. iij. colū. **Bald. in. l. nec au. C. de mā. ci. libe. Ana. con. b. fil. lxx. visis et pō. de. et in. c. ad peti. tionez post Lar. di. in. iij. col. de ac. cu. istū post Jo. de lig. i. cat. sic cle. rici. iij. colū. de iud. C. al. d. hoc ti. consi. x. Jo. an. in. c. dudum. in. fi. de elect. **Bal. i. l. ij. post glos. C. de in. ius vocā. et in. l. rescripta. C. de preci. ipera. offe. Do. in. c. autoriz. tate. de pui. i. vj. et in. s. notandum. ij. q. iij. Old. cōsi. cclxxv. qstio est. Et vide hic plē. ne p. mod. ponen. tes aliq. decla. rationes circa ma. teriā priuilegio. rum per. vi. colū. **Adde Alex. consi. xv. et lvi. et cxi. h. lib.******

d **Tria parialiterarum.** Adde c. aliquid p. istuz in. c. ex istuatiōe. j. eodem.

e **Surreptio vi. tiat.** Vide plenē no. in. c. ad audie. tiam. j. eodē titu.

Adde Lap. alle. lxxxi. et C. al. d. cō. fil. iij. de pben. f **Dicenti.** **Uis** 4 **Joan. and. in. c. j. 7** de li. conte. in. vj. et do. meū hic. et **Imo. in. c. super. 8** in vlt. char. Cal. de probatio. consi. x. Ange. in consi. cclxx. Bonifacii. ad fin. Card. et istum in. c. fi. in. iij. colū. de presum. vbi sequitur dicta **Joan. andr. in. d. c. i. et ibi Do. in. iij. colū. Imo. in. c. ex parte. lo. i. post prin. de priui. Old. consi. cclvj. Clemens episcopus istum in. c. quia circa. a d. fi. de cō.**

omnia precedentia nisi illa habeant suā determinatōem: ut pbat in. c. cū dilect. de dona. dixi i. c. secūdo requiris. de appel. sed illa clausula de recipienda probatione determinabat verba precedentia vbi fuerat dictū de iure. ergo illa clausula debet referri solum ad sequentia. Vel secūdo vbi clausula ponit in principio alicuius oratiōis est pars illius oratiōis: et solum concernit sequentia ut dixi in. c. secūdo requiris. unde illa clausula cōcernebat solū sequentia: et ideo fuit op^o intel. ligere per transpositionē clausularū ne aliqd cō. mitteret cōtra ius cōe. **Adde etiam de his per bar. plene in. l. p. etor. ff. vi. bo. rap. et i. l. talis scriptura. ff. de leg. i. dixi plene i. d. c. secūdo requiris. Et ex predictis habes modū interpretadi rescripta ut in dubio semp reducant ad ius cōe. **¶** Et hinc occasione sumpta **Imo. et Host. et Compot.** tractant de interpretatione aliarum dispositionū: et inter cetera dicunt q. statutū debet interpretari s. ius cōe: p. quo videt text. in. c. cū dilect. de p. sue. et in. l. i. C. de no. ga. Tū in hoc aduerte vltra eos: nā vbi statutū esset priuilegiatiū debet intelligi ut aliquid addat vltra ius cōe: b. ut probat in. l. i. ff. ad muni. sic dicimus de ipso priuilegio: ut in. c. in his. de priuile. Si vero est merū statutū: et tūc quatenus preiudicat iuri priuato debet intelligi stricte et p. subauditionē si op^o ē debet reduci ad ius cōe: ut est text. no. in. d. l. i. C. de no. ga. Aut nō preiudicat iuri priuato: sed tantum iuri cōi: et tūc dicerem aut loquitur pure in terminis iuris communis: et debet intelligi s. ius cōe: et satis operabitur inducendo nouum remediū agēdi: ad hoc reducendus est **Bar. in. l. i. ff. ad. l. fal. facit. c. ex parte. iij. de verb. sig. hoc intellige vbi ius cōe loquit per verba propria. si vero loquit per verba impropria et statutum in eadem materia loquit per verba similia: et tunc statutū non reducitur ad ius cōe sed intelligitur ut iacet: et ad hāc theoricam adduco doctrinam **Bar. in. l. i. s. p. etor. ait. ff. de dā. infec. vbi dicit q. si statuto canet q. fiat citatio ad faciē vel ad domū sufficit q. fiat in domo: vel p. so. naliter neq. intelligit illa alternatiua ut sit ordinis quemadmodū intelligitur ius cōe: in. l. scire oportet. s. oportet. ff. de excusa. tut. Aut statutū nō loquit pure in terminis iuris communis: et dico q. debet intelligi q. aliqd addat ad ius cōmune: non aut per impropriationē debet reduci proces. sus ad ius cōmune. arg. opt. in. c. cū dilect. s. alle. et alius est in rescripto: q. statutū sit ut plurimum ut aliqd addat. et est lex municipalis. i. di. ius ciuile. sed natura rescripti non est ut aliquid addat: et ideo debet rescriptū stricte intelligi q. statutū.******

¶ In glo. in ver. precedat. ibi secus in priuilegiis. hoc intendit gl. quod priuilegiū nō d. ita stricte interpretati sicut rescriptū. s. tu vide qualiter sit priuilegium interpretandū: q. d. no. in. c. oliz. de verb. signi. et per **Bar. in. l. i. ff. de consi. pnc. et vide glo. in. c. ordinarij. de offi. ord. lib. vj. et aliqd per doc. hic.**

¶ Surreptio vitiat gratiam ipso facto. **5. 6.** Onus probandi q. vnus actus precesserit aliū in cumbit alleganti actū precessisse. Actus presumit factus legitimo tēpore nisi contrarium probetur.

Rescriptū q. sit surreptitium q. s. habet probare. Rescriptum faciēs mentionem de statuto an de beat dicere de statuto iurato: si statutum est iuratum an sufficiat simpliciter facere mentionem. In iuramentis intelligitur excepta autoritas su

san. et affi. **Joā. an. in specu. de clande. despon. in rubri. de except. in. s.** nunc videndum ibi licet autem secundum premissa: et istū. in. c. si clerici. in vlti. colū. de foro competen. de multis alijs casibus cui incū. bat probatio. ponit aliquos **Ro. in. l. illa. in. xij. colū. ff. de verborū obli. in quo habes considerare quādo pro aliquo sit presumptio: et tūc**

perioris: quod verum quando prestatur super re subiecta ipsi superiori.

9 **Papa nō habet dominium rerum ecclesiasticarū:** s. bene habet liberā administrationem.

10 **Surreptio vsq. ad quantū tps potest opponi.**

Constitutus.

let rescriptū executorium impetratū sup. prebēda et canonicatu in quo nulla est facta mētio de statu vel certo canonicorum numero iuramēto firmato. vlt. summat aliter quo ad intellectū. nō valet impetratio in ecclesia numerata nō facta de numero mentione si p. eā frangitur numerus canonicorum: licet non frangat numerus p. bendarū et p. cessus sup. inde fact^o est nullus. **¶** Primo ponit impetrationē. Secūdo exceptionē contra ipsam. Tercio diffinitionis cō. missionem. secunda ibi: verū. tertia ibi discretiōi. **¶** Casus literalis. Quidā clericus. **¶** Noie obtinuit literas a dño papa ad decanum et capitulū bituricē. ut ipsum reciperet in canonicū et in fratrem et p. bendam si qua vacaret vel primo vacaturam conferrēt eidē: sibi super hoc executorib^o deputatis. sed ex aduerso bituricen. caplin se op. ponens dixit negotiū ad sedē apostolicā esse delatū corā dño papa dictus cleric^o allegauit p. dicta: caplin ex aduerso rōdit q. i bituricē. ecclesia certus canonicorū sit numer^o institut^o et iuramēto firmatū. et p. sed. apo. cōfirmat^o: et q. de hoc dicet^o. **¶** No. fecisset in suis lris mētionē: et tacita veritate litere fuerāt ipetratē. Auditis hinc et inde p. positis mandat papa quaten^o si legitie cōstitit numerū canonicorū q. nūc est in ecclesia p. decanū et caplin iuramento firmatū ante q. dictus. **¶** Literas executorias impetrasset quicqd factū est. per literas illas decernat irritū et inane. aliq. si qua de prebēda vacet in ista ecclesia assignetur eidē. **¶** Ber. **¶** Mot. primo et maxime p. intellectu dicēdorū. q. antiquis tēpibus cū papa scribebat p. aliquo bñficiādo dabat successiue tria paria l. terarū. **¶** primo monitorie dabant. q. b^o monebat ordinariū collatorē. ut prouideret ei p. quo papa scribebat. secūdo erāt litere p. ceptorie q. p. ce. debant si monitoris si obtēpabat. tertiō dabant l. re executorie. p. quas scz deputabat executor ad p. uide dū loco pape vel ad p. pellēdū ordinariū collatorē. hodie solū dant executorie et emanauit stil^o antiqu^o q. antiqu^o summi pōtiffes et facili nō grauibāt ordinarios collatores.

¶ Mot. secundo et tene semp mēti. q. nescio alibi bo. tex. q. surreptio vitiat^o gratiam ipso facto etiam si consistat in tacendo factū alienū q. impetrās probabiliter ignorabat. nā iste impetrās de quo hic poterat p. babilr ignorare statutū numeri ecclesie. maxime si statutū emanauit dū ipse esset in itinere vel i curia. ratio hui^o dicti p. t esse quia in considerata validitate gratie. non aduertimus ad culpam impetrantis. sed poti^o ad intentionem concedentis. ut in. c. postulasti. j. e. si autem papa sciūisset statutum precessisse etiaz per momentum. non dedisset. saltem ita de facili literas per quas infringētur statutum ecclesie. In contrariū tamen facit tex. singu. in. c. gratia. j. eo. lib. vj. sed dic vt dicam in. c. super literis. j. eo. et ad hunc effectum **Joan. an. alleg. istū tex. in. c. penul. j. eo. lib. vj.**

¶ Tercio no. et tene mēti q. vbi statutū ex aliquo inuālidat actū et dubitat an statutū precesserit actū vel contra dicenti statutū precessisse

rum ab initio fuisse frigidum non potest ratiōe frigiditatis petere se parationem: ut in capitulo si quis acceperit. cxxij. questione prima. et quibus modis etiam probetur frigiditas viri ad collum. vide **Imo. centium in capitu. primo. et in. c. fin. de frigid. et ea que habent in. c. qui**

non tenetur probare: et q. sint isti casus in quibus presumitur: vide multos per bar. in tract. de p. sup. et ro. i. l. sciendū. ff. de verbo. obli. et p. moder. i. c. ex literis. de probationibus.

Adde Alex. cōsi. xxiij. et lxxxi. v. h. li. Ro. sing. suis. fo. vj. vbi dicit quod mulieri dicenti frigidū maritum an contractum matrimonium incumbit onus probandi et viro si dicat post m. moniū. et per eūdem q. d. allegas anterioritatem vel posterioritatem tēporis illā p. bare debet consil. cclj. Anto. Francis.

¶ Circa h. quando mulier dicit virum frigidū. et vir dicit frigiditatem p. nēnisse p. matrimonium et post copulā carnalē: et mulier replicat q. nōrimo quod semp fuit frigidus cui incumbat onus p. badi. **¶** Dicas q. d. presumptio ē q. frigiditas superuenit post matrimonium et ideo mulier q. habet p. sumpcionē cōtra se debet probare frigiditatem fuisse in viro ante matrimonium: ut est not. glo. in. c. quod autem. el. j. cxxij. q. i. qualiter autem probeatur h. frigiditas in potentia cōeū di. nota. in. c. fraternitatis. de frigi. et intra quantum tempus probetur: habet de vtroq. per Spe. in tit. de teste. s. vj. in versic. hoc quoq. et in titulo de dilati. in. s. primo. et adde q. si mulier scuit vi

Sanonini. super prima parte primi.

añt. cum duobus se. xxij. q. j. et vide per gl. et docto. in c. laudabile. de
fri. et tene menti dictu. hostie. in c. j. de frigi. q. qñ tractat de probanda
frigiditate viri parū aut nihil operat fama: s. requirit alie pbatōes.
a **¶** Tempore. Adde. Det. de anc. in c. fundamēta. de elec. lib. vi. Bar.
et legistas in l. cum seruus. ff. de verb. obli. Salic. in l. si. C. de ali. pupil.
pñtā. per illū tex.
per doc. in l. q. ff.
de cōdi. et dōmō.
per Bart. in d. l.
fi. et per istū in d.
c. cum virum. in
iij. not. et p. Joā.
de imo. in c. in p.
sentia. in xli. et sic
nota q. probato a
actu. de probat. b
¶ Ad tu. Pe.
de ancha. consil. 4
cxij.
b **¶** Sebast. Sapia.
c **¶** Nisi cōtrariū
probetur. Vide
q. eleganter not.
Bar. i. l. nō solū.
s. sed vt pbari. ff.
de oper. no. nūit.
vbi vult qñ acc?
pōt fieri tpe lici-
to et illicito presu-
mitur fact? tpe
licito p. text. in l. c
merito. ff. p. soc.
et licet. Alre. in c.
cū dilecti in. vñ.
not. limitet illud
nō procedere qñ
pñsumptio est cō-
tra faciēte. tamē
hec limitatio est
contra ea que di-
cit ibi Bar. q. lo-
quitur i. homici-
dio facto in quo
presumptio est d
faciēte. l. j. C. de
ficar. vide p. reso-
lutio. feli. in c.
auditis. co. xi. vñ.
obstat tertio. de
pñsump. et in c. nō
nulli. s. sunt. qñ.
colū. vi. de rescri.
Deci. i. c. in pñ-
tia. in q. no. de p.
ba. d. i. l. quod
nerna. i. materia
doli presumpti.
ff. de pos.
zacharias.
c **¶** Literas. Dic
hoc esse verū in
literis beneficia-
libus. ita p. Bar.
in cle. j. per illū
tex. de preb. iste
in c. ad audientiam. el. q. isto titu. secus autem in literis iustitie. vt per
Cardi. vbi. s. q. xij. vbi ponit rationē diuerſitatis. Et aduerte quod vi-
tiat circa decimā non autem circa narratiua. not. Bal. in l. si vt propo-
nis. la. j. C. quomodo et quando index. et Alexand. in l. si quis obrepse-
rit de fal.
d **¶** In alterum cōnegorum. Vide dicta in c. translato. et in c. sedes. hic
alleg. et not. pro limitatiōe. c. si eo tempore. de rescrip. lib. vi.
¶ Adde quod do. de rot. deci. pe. in nouis volūt q. illud sit verū vbi
non sit distincta prebenda a canonicaturā. secus.
e **¶** Bonam gloss. istam alleg. Bald. in c. cum ana. in. j. colum. de elec. et
Domi. et Imo. et ibi vide Lap. alleg. xij. in vlt. col.
f **¶** Sebast. Sapia. **¶** Contrarium. vide Corsetum in repet. rubri. de
iureiurā. in. xxi. privilegio iuramenti. vbi refert ea que ponit feli. hic.
g **¶** Gloss. notabilis in dicto. c. cum non deceat. Adde glo. in clem. du-
dum. in ver. pacta. de sepul. et has duas glo. alleg. Roma. singu. viij. in

tip. dispositio emanans. Butri. Imo. et istum in. c. j. de his que sunt
maiori parte capituli. et Alexand. consil. xxvij. incip. visa petitione.
Adde ro. iij. colū. in. iij. volū. Petr. de anchorano consilio. cccvij. mñ
legibus et canonibus. Roma. consil. cccxxxix. circa primum. in. iij. col.
et Alexand. consil. per numerum. cccxlv. vñs his que narratur in fine.
6 meri. **¶** Et ex hoc habes vnam bonam regulā
quod surreptio commissā in alterum cōnegos-
rum vitiat gratiam in totum. facit. c. translato.
de constitu. et adde hanc regulā ad ea que dixi. s.
c. sedes. **¶** Sed quero quid si canonicatus vaca-
ret de presenti: nunquid gratia sit surreptitia nō
facta mentiōe de numero. Compostel. videt vel
le. quod sic: quia non est facta mentiō de numero
contrarium tenet hic Joan. and. et Joan. Cald. et
cōmuniter omnes doctores sequentes: dicentes
quod si nullum preiudiciū sit numero nō est ne-
cesse de eo facere mentiōem. Et hoc videtur ve-
rius quia taciturnitas non vitiat ex quo non est
causa inductiua gratie. Dicergo quod aut cano-
nicatus vacabat tempore impetrationis et valet
gratia non facta mentiōe de numero. Idem est
si non vacabat tunc canonicatus sed papa manda-
bat prouideri de canonicatu vel prebenda vacan-
tibus vel vacaturis: nam his casibus nullum pre-
iudiciū sit numero. **¶** Sed quero quid ecōuer-
so. nunquid facta mentiōe de numero possit p-
uideri in ecclesia non habēte numerum. Iste tex.
bene facit quod sic: quia faciendo mentiōem de
prebenda vacatura tacite fiebat mentiō de nume-
ro vt in c. dilecto. de preben. et nihilominus debe-
bat prouideri isti si statutum numeri non preces-
sisset. Ad hoc vide bonā glo. in c. fin. de conces-
sionib. lib. vi. in gl. magna. et dic vt ibi. **¶** Et in
fi. glo. nota hanc conclusionem glo. quod licet sta-
tutum non sit iuratum tamen necesse est menti-
nem facere de statuto. et pro hoc. c. cū non deceat.
7 in fin. de elec. lib. vi. **¶** Quid autem si statutum
est iuratum et sit mentiō de statuto et non de iuramē-
to. videtur sufficere: quia iuramētum est accesso-
rium ad statutum: ergo sublato principali tolli-
tur accessorium. Ad hoc quod no. in c. dilecto. j.
de preben. vbi concluditur quod canonici qui ve-
niunt collegialiter contra statutum iuratum nō
incurrunt peritium: quia iuramentum tollitur
sublato statuto. **¶** Cōtrarium f. determinat not.
g glo. in d. c. cū nō deceat. et pro hoc facit optime
iste tex. hic. Non obstat contrarium. Procedit em
quando scienter tollitur statutum iuratum: sed
quando tollens statutum ignorat iuramentum
non habet animum tollendi iuramentum: quia
iuramentum obligat deo. pro hoc ca. debitores.
8 de iureiurand. et tene hoc menti. **¶** In gloss. in
verbo iuramento. ibi verius videtur. quod con-
ditio talis subintelligatur: dic etiam quod pre-
cedens opinio Jo. potest saluari vt non subintel-
ligatur conditio. Quia conditio suspendit actus
in euentum ipsius: vt not. in c. verum. de condi-
tio. appo. Ande iuramentū non ligaret ante ap-
probationem pape: quod est falsum. Ande iura-
mentum ligat: sed intelligatur excepta autoritas
h pape: quia papa potest mandare contrariū: sed
non presumitur velle nisi faciat mentiōem de iur-
ramento. Et per hoc tota argumentatio glo. re-
persona imperatoris: et dicit Bal. idem in rege simile dicas in voto:
vt notat Joan. and. et Butriga. in c. non est de voto. per illum tex. et
Richar. in. iij. senten. dist. xxvij. q. ix. art. iij. et hec amplia et limita: vt
hic per doc. moder.
¶ Adde Oldra. consil. xcij. incip. magister ordinis.
Anto. Francif. **¶** An autem et quando autoritas superioris intelli-
gatur excepta in voto vel in iuramento aut alijs actibus: vide no. in c.
venientes. de iureiurand. et in c. fina. circa finem. xxi. q. i. et in c. j. et lxx.
distinc. et in c. j. q. v. et vide tex. et gl. in c. significasti. de elec. et tene mē-
ti quod autoritas superioris facit licitum: quod alias erat illicitum.
Lait pretor. s. quid tamen. ff. de mino. et faciunt ea que habentur in l.
iuste possidet. ff. de acqui. poss. imo dicimus quod autoritas superio-
ris interueniens in actu fecit cessare omnem suspitionem et presump-
tionem fraudis et turpitudinis. l. furti. s. qui iussu. ff. de his qui not.
infa. et vide no. in l. q. C. de rescin. vend.

F. Sebastii. Sapia. ¶ Juramento. Nō intelligas q̄ in iuramento tñ
modo intelligat excepta autoritas pape sed etiā cuiuscunq; superioris:
qz in preiudiciū sue superioritatis non potest inferior iurare ita t3 do.
Ant. hic ⁊ Jo. de imo. ⁊ Sed. de Sen. in cōs. lxxxi. q̄stio talis est: scho-
laris clericus. vbi cōcludit q̄ scholaris existēs in studio ⁊ iurās credi-
tori non exire di

strictuz bononie
añq̃ satisfaciāt a
si p̃p̃m si est cle
ric⁹ vel per patrē
renocat pōt rece
dere licētia peti
ta l3 nō obtenta. b
vide Alex. in. l. fi.
ff. q̃ satisf. cog. et
pau. de casti. l. in
operis. ff. loca. et
Cosle. in repe. ru
bri. de iureiur. in
xxij. p̃uilegio iu
ramenti.

Nō potest. ad de Spe. d. leg. s. nunc ostendēdū ver. xxiij. gl. magna et archi. in. c. autoritate. xv. q. xi. et glo. et oēs in d. c. quanto. Car. in. c. ante fi. de iureiur. glo. et archi. in. c. florenti nū. lxxvi. dist. archi. in. c. g. sacramēto. xxi. q. iij. Domi. in. c. h. de renūt. Tho. scōa scōe. c. lxxix. artic. ix. i. respō. ad tertium argumētum. Car. sancti Sixti libello de p̄tate pape. q. xxxviij. Archi. flozē. in. h. parte sue sū me. tit. v. c. v. h. cōlū. cū plurib⁹ se quētib⁹. cōiter cōcludit q̄ ex cā pōt cōmutare su spendere et etiam relaxare. sine causa aut vera et ap̄parēti nō pōt ab solvere. Innoc. in d. c. h. in fin. de re nun. et ibi But. Imo. et Do. p̄ istū pulchre in dispu. stāte statuto. ad fi. et facit gl. in. c. nō est voti. de voto. et qñ tollit iuramentū d̄z fieri mēto de iuramēto p̄istū tex. et per gl. in. c. cū nō deceat. d. elec. lib. vi. et i. cle. dudum. in ver. pacta. de sepul. Adde qd̄ do. de ro. deci. vlti. de iureiur. est in antiq̄s. vbi dicunt q̄ si papa mittat auditori q̄ relaxet iuramētum fiet prout venit relaxandū. quod auditor potest remittere non citata parte ad effectum agendi.

Anto. Franc. ¶ **T**ritū papa habeat potestātē dispensandi circa vota
 ⁊ iuramēta etiā sine cā: vidēda est p̄rio pulchra gl. in cle. ad n̄fam in x.
 ecclesia. de here. ⁊ alia in. c. lector. in ver. subdiaconus. ⁊ vidēd⁹ est. **D**o
 sti. in. c. magne. de vo. vbi fit cōclusio q̄ oīa liceāt pape: preterq̄ id q̄
 sapit peccatū: qđ etiā limitauit Jo. an. ibi qñ peccatū insurgit ex cōuē
 tione legis diuine tm̄: secus si insurgit ex cōuentione. l. positue. vt p
 Inn. ⁊ doc. in. c. qđ sup̄ his. de vo. ⁊ in. c. l3. de foro cōp. ⁊ plura de p̄tā
 te pape accumulauit Bal. in. l. rescripta. C. de preci. impe. offe. ⁊ de au
 to. ⁊ p̄tāte pa. vide pulcherrimos tex. in. c. fundamēta. de elec. lib. vi. ⁊
 in. c. p̄ hūani. de homi. e. li. ⁊. in. c. j. de trāsla. pl. in. c. cūcta p̄ mūdū. ix.
 q. iij. ⁊ adde q̄ pōt absoluerē vasallos alicui⁹ p̄ncipis a iuramēto fidei
 litatis ex cā. vt i. c. grauē. de excel. p̄lat. ⁊ in. c. autoritate. ⁊ in. c. ali⁹. xv.
 q. vi. ⁊ an possit dispensare cū religioso sup̄ voto obediētie. vide no. i. c.
 cū ad monasteriū. de sta. mo. ⁊ **D**ost. in sum. de vo. i. §. pe. ⁊ plene p̄ bea
 tū Tho. q. ij. q. clxxvi. art. viij. ⁊ an solus dispenset in votis dispensa
 libus. vide bea. Tho. in. iij. disti. xxxviij. art. ij. ⁊. q. qđ. lxxviij. artic. ij.
 ⁊ artic. fi. Et qualiter papa posset dispensare in voto cōtinētie. vide p

bea. Tho. scda scde. q. clxxxviii. arti. viii. ⁊ adde qd semp p facto pape
in dubio est psumedū: vt in. c. nō nos. xl. dis. 1. ⁊ alij inferiores renūtiēt
in manibus supiorū: vt in. c. sup hoc de renū. tñ solus papa renūtiāt in
manibus dei: qz ipse in terris nō hz supiore. lxxviii. di. in. c. si qs. ⁊ not.
in. c. j. de renū. ⁊ qui sint casus referuati soli pape in signū summe potes.

negotii nisi de honestate. sic intelligit. c. literis.
j. eodē. ¶ De. dixit quod papa in hoc grauauit
istum impetrantem quia debuisset habere respec-
tum ad monitorias: sed in alio releuat: quia sa-
tis est quod fecerit mentionem de iuramento si ni-
hil dixerit de confirmatione apostolica. ¶ Bo-
sti. dicit qd iste impetrator obligauit se ad proban-
dum quod statutū fuit secutus executorias. Nec
sol. non valet qd onus probandi hoc incumbit cap.
¶ Bo. an. dicit qd hic querebat qd pcessu execu-
toriarum: ideo papa mandat inquiri de execu-
torijs tñ. Contra hanc opi. facit qd papa in fine nō
mandat prouideri isti si statutū precesserit execu-
torias: et sic videtur nō curasse de monitorijs. do.
Anto. dicit qd monitorie hic erāt extincte p mor-
tem pape reintegra. nā pcessus executorius erat
nullus ex quo litere erant surreptitae et sic nō ha-
buit perpetuare monitorias: vt not. glo. in. c. cum
plures. de offi. deleg. lib. vi. Sed contra hoc facit
quod iste litere erant p̄sentate nec poterant aliter
ppetuari. Unde satis potest dici qd papa potuisset
si voluisset psequi monitorias: vt in. c. l. fis. e.
sed pars nō potest psequi: qd monitorie nō ne-
cessitant: arg. in. c. cum in veteri. de elec. Sed ho-
die non est multum de hoc curandum: qd iste lite-
re monitorie non sunt in vsu.

I Surreptio dolosa vitiat rescriptum in totum sed si in simplicitate venit earen^o viti at quaten^o fuit causa concessionis. 2 An habeat locū in priuilegijs: vide. j. 4. Et in dubio an presumat ignorantia vel dolus: vide. j. 7.

3 Iudex cui rescribitur potest cognoscere de surreptione rescripti.

3 Surreptio vitiat gratiã ipso facto: sed rescriptum
ad lites non.

**Simplicitas vtrum excuset a surreptione in be-
neficialibus.**

6 Impetrans aliquid dicendo esse dignitatē cū sit officium non committit surreptionem.

7 Surreptio pcedit ex taciturnitate beneficij etiā tenuis.

9 Citatus nō debet comparere si citans non habet iurisdictionem contra eum.

10 *Judex an possit cognoscere de sua iurisdictione
si contra eum opponitur.*

11 ¶ Processus factus sup rescripto qđ dicebat falsum fuit. pnuntiatur verū: an valeat si postea rescriptum reperitur falsum.

heredes.in prin. ff. de acquir. posseſ. ⁊ Spec. de peti. ⁊ posseſ. §. i. ibi ſi
pone vacante: ⁊ per iſtum in. c. cum eſſes. in. xx. col. ibi quinto princi
paliter. de teſta. Bal. in. l. nō minus. ff. de here. inſtit. ⁊ Domi. in. c. i. in
iij. col. de ſum. tri. in ſexto.

o ¶ Intra quantum tempus. Adde But. ⁊ Imola hic ⁊ istuz in. c. du
dum. in prima colū. de presum. ⁊ in. c. ex parte. in vltima colum. de fo
ro compet. ⁊ in. c. ad audientiam. j. eo. Batri. in. c. super literis. in. xix.
colum. j. eodem ⁊ in. c. exceptionē. in antepenul. colum. de excep. Inn.
in. c. pastoralis. eo. tit. Immo. in. c. veniens. in. iij. colum. de renun. Jo.
and. ⁊ Domi. in. c. primo. de lit. contesta. in. vi. istum in. c. ab ex cōmuni
cato. in fi. j. eodem.

e **E**mpetrasset. Eldde But. Ymo. Do. 2 moder. hic.

P De confirmatione apostolica. In contrarium facit glo. in cap. du-
dum. ad fi. in versi. pacta. de sepul. per quam dicit gl. generaliter. Ro.
fingu. viij. z consi. cccxiiij. ad fi. z consi. cccxiiij. ad fi. z consi. cccxxxvi. in. it.
colū. quod clausula non obstantibus nunq̃ tollit dispositiones cōfir-
matas z illam glos. etiam ad statuta confirmata allegat Alexan. cōsil.
pe. nume. cclxvi. viso titu. q. premisse. nisi dicas s̃m. ad.oder. hic quod
illa glo. procedit vbi dispositio non habet aliud robur mains q̃firma-
tione sed docto. hic loquuntur vbi dispositio est iurata z cōfirmata. z
sic habet maius robur q̃ fit confirmatio: quo casu sufficit mētio maio-
ris roboz scz iuramenti qz infertur qz princeps etiā p̃iudicasset sta-
tuto cōfirmato: quod tamen modē p̃i nō affirmant pōderanda tñ p̃
p̃ Petro istū tex. cui⁹ opinionē corroboraui hic nōnullis medys in lec.

statis. vide p gl.
in. c. sicut. de exc.
prelat. 7 per gl.
c. quod translatio
nez. de offi. lega.
in. c. pposuit. de
concel. preben. et
vide Spe. q oēs
hos cas^{us} enumera
rat aut pro maio
ri parte in tit. de
offic. legat. in. §.
nunc videnduz.

¶ Sed foliad
ministratio. Ad
de But. ⁊ Card.
in. c. cū super. de
cā. pos. ⁊ proprie
ta. ⁊ ibi istum in
penul. col. ⁊ istū
in. c. ex literis. de
prob. ⁊ Maria.
confi. cglv. prela
tus ⁊ c. als incip.
ex literis trāsmis
sis. in. iiij. col. gl.
ij. ⁊ doc. in. c. cau
sa. de verb. signi.
tex. ⁊ glo. in. c. p
uenit. glo. j. de in
reiu. Archid. in
c. expedit. xij. q. j.
post gl. ibi Do.
in. c. ad decimas.
in. ij. nota. de re
stitu. spo. i. sexto.
⁊ in. c. j. xij. distin
ctiōe. ppter ver
ba Archid. ibi: ⁊
facit glo. in. c. j. ⁊
distin. fm eū. fa
ciat quod voluit
Bart. in. l. j. si
nall. in. ff. de ac
quid. possessio.
vbi allegat Bnn.
in. d. c. cum super
Baro. in. l. sicut
in. ff. quod cus
iust. q. v. uersi. no
mine. ⁊ in. l. cum

Sanonmi. super prima parte primi.

- a** **Supra eo. sedes.** Vides ibi alias limitatōes ad d. c. si eo tempore.
- b** **Sebasti. Sapia.** Falsi facit qd nō solū dicēdo, sed etiā tacēdo committit mendaciū. Lea que cōmendat. Ubi Bar. inducit ad testes. ff. de contrah. empti. no. d. Jaf. in l. prescriptione. in. h. nota. C. si contra ius vel vti. publi. facit qd no. Bart. in l. contra. ff. de legi. z in l. quero. ff. de act. empt. z pau. in l. i. §. si. ff. eo. et hoc verū qñ con sciētia veri dictat aliquid dicere p ut no. declar. archi. in. c. ne quis. xxij. q. ij.
- c** **Surreptio nō dolosa.** adde bu. Inn. Dom. hic z do. late in repe. c. postulasti. i. xv. col. j. eo. Rotam de pben. xij. qdā obtinuit. in anti quiorib. Cal. in isto tit. col. ij. bo. tex. in. c. dudū. in ver. cōsiderātes. de prebē. in. vi. z ca. si pro clericis pauperib. eo. ti. z lib. Inn. z Do sti. de transac. ex literis. Rot. hoc ti. lxxij. pape sup plicat. i. antiqs. z plene hic p mo der. limitātes b quinqz modis. Zacharias.
- d** **Et nō substā tiaz.** adde qd dixi in apost. ad istuz in. c. cōstitutus i apostilla. in x. sic. vitiat gratiā z li teras. nu. v. §. eo. vñ nō dz sequi iu dex formā in res scripto positā sz fm iuris ordinē pcedere. vt ē tex. in isto. c. aduerte tñ q sequēdo iu ris ordinē nō dz recedere a xbis rescripti. als pro cessus esset null⁹ z cōdemnatio se qui nō posset. vt ex hoc tex. elicif.
- e** **Ex ignorantia.** viō hic omnino moder. in vlt. co. in verb. h. cōclu.
- f** **Rigor iuris.** vide istū in. c. i li teris de rest. spo. i vlt. no. facit tex. z qd ibi not. in l. nulla iuris rō. ff. de leg. z vide istū in. c. si cleric⁹ lai⁹ a cū. de foro com peten. in. h. colū. no. in. c. vt constitueretur. l. dist. z in. §. nisi rigor. i. q. vij. z vide bo. tex. in c. fraternitatis. xxij. di. quē alleg. iste i. c. nō debet de consan. z affini.
- g** **Incidentis.** vide bo. tex. cū ibi no. in. c. ceterū. §. eod. z in cle. j. eo. ti.
- h** **Mendaciū.** Adde Albe. in dictionario suo in ver. mendaciū. zbtū Tho. ij. c. de mendacio. iij. di. z philosophus. j. elenchorum dicit quod duplex est operatio sapientis. i. non mentiri z mentientem posse mani festare: quicunqz ergo mentitur arguit se nō esse sapientē. z vide Ray mū. in sum. de mendacio. z in lib. confes. lib. vi. titu. de mendacio. quest. ij.

Super literis.

Difficilis est fa mosum. c. z est clavis totū tituli. z. h. d. in summa. **¶** Exprimens falsum vel tacēs verū in rescripto si malitiose caret proz sus impetratis. sed si p simplicitatē vel ignorantia: aut obtinisset vero expresse z suppresso falso saltem literas in forma communi z delegatus procedit seruato iuris ordine z non speciali forma rescripti: secus si nullo modo literas habuisset. vel breuius sic. Dolosa surreptio vitiat rescriptum in totum. si autem processit ex simplicitate vel ignorantia eatenus vitiat quatenus fuit causa concessionis. diuiditur in tres partes. nam primo recitat casum super quo antiquitus erant opi. secundo illas per distinctionē bimēbrem ad concordiam reducit. ibi nos igitur tertio dat regularem doctrinam: ibi vt sic. **¶** Casus literalis. Quidam impetrauit literas a domino papa per malitiam: alij per simplicitatem siue ignorantiam tacita veritate vel suggesta falsitate: quidam dicebant quod tales litere nō valēt dum mendax pre cator carere debeat impetratis. Alij dicebant qd z si forma literarum carere debeant nihilominus tamē iudex procedere debet fm ius cōmune. do. papa distinguit inter illos qui per fraudem vel malitiam z illos qui per simplicitatē literas impetrant tacitaveritate vel suggesta falsitate: illi qui per malitiam vel fraudem falsitatem expri munt vel supprimunt veritatē nullum cōmoduz de huiusmodi literis cōsequatur: ita q postquaz delegato super hoc fides facta fuerit de causa vlt erius non cognoscat: inter alios qui simplicitatem literas impetrans tacita veritate vel suggesta falsitate: distingue. si talis veritas sit suppressa vel falsitas suggesta: que si fuisset tacita vel suppressa papa saltē in forma communi literas concessisset: delegatus fm ordinem iuris pcedat z non fm formam literarum. si vero talis falsitas sit expressa vel veritas occultata que si fuisset tacita vel expressa papa nullas literas concessisset. delegatus non procedat per literas illas nisi in hoc vt partes conuocet ad presentia suā z de qualitate precū cognoscat: vt sic in vtroqz casu eadez ratio que delegantem mouerat: moueat z delegatum: z nisi delegans suas literas delegaret delegatus officium suum nullatenus interponat. Verū. **¶** Not. primo q surreptio dolosa siue sit in vero tacendo siue in falso exprimēdo vitiat totum rescriptum licet non fuerit causa totius rescripti sed forte forme specialis tñ: z hoc in penā ipsius mendacis. Et ex hoc no. tex. apertum quod surreptio dolosa vitiat omnia contenta in rescripto: licet rescriptum contineat plura separata etiam si surreptio non fuerit causa obtinendi omnia: qd est valde no. nam si hoc habet locum in literis cōtentiosis fortius debet procedere in literis gratiosis cum surreptio magis vitiat literas gratiosas: vt dixi in. c. ceterum. §. eod. ex quo collige limitationē notabilē ad. c. si eo tēpore. §. eod. lib. vi. vt procedat ille tex. quādo surreptio non fuit dolosa vt tunc vitiet solum illaz partem gratie cuius fuit causa z non reliqua cōtenta in rescripto. z adde hoc ad ea que dixi. §. eo. sedes. **¶** Et not. q hec panicantur quo ad hec taciturnitas veri et

z mendacium alteri non nocens nō punitur. ff. de enict. l. fundū. §. si. z per Alber. C. si contra ius vel vti. publi. l. prescriptione. in. si. z quid sit mendacium. vide glo. in. l. de etate. §. si cum esset. ff. de interrog. actio. z glo. xxij. q. ij. nec artificioso z magistrum senten. lib. iij. distinc. xxxvij. z xxxvij. d. ostien. in sum. de iureiuran §. quod comites. vers. dicit tamē.

- b** suggestio falsi. b dolus tamen presumitur ex suggestione falsi. z sic falsa quod dixi in predicto. c. sedes. **¶** No. secundo aliā no. regulam quod surreptio non dolosa sed ex simplicitate. vel ignorantia procedens eatenus vitiat rescriptum seu contenta in eo quatenus fuit causa inductiua cōcessionis. Ande si surreptio fuit causa inductiua solius forme rescripti vitiat solum ipsam formam z nō substantiam rescripti cuius nota fuit causa. Sed si fuit causa inductiua totius rescripti vitiat totum rescriptum. pone exemplum: impetraui rescriptum contra debitorem meum. z dixi qd de cōsuetudine patrie cause tractant simpliciter z de plano zc. Ande papa commisit causam simpliciter z de plano tractandā. si enim hoc est falsum: vt quia non viget talis cōsuetudo in patria tunc non debet vitari rescriptum in totum quia papa nihilominus literas dedisset in forma communi: vt ideo delegatus procedet fm iuris ordinem: sed si malitiose illud expressisset debet in penam carere commodo totius rescripti: vt in primo casu. Not. ij. q surreptio quandoqz cōmittitur ex ignorantia quādoqz ex simplicitate: quādoqz ex dolo. nec ignorantia excusat surreptionē si fuit causa inductiua cōcessionis: z facit optime ad id quod dixi. §. eo. cōstitutus. **¶** Quarto no. q rigor iuris quandoqz ponit pro ordine iuris. Nam id quod hic in princip. appellatur rigor iuris: postea appellatur ordo iuris. z dicitur ordo iuris rigor respectu specialis forme cōtente in rescripto fundate super equitate. exemplum si papa mandat procedi sine strepitu z figura iudicij: ordo iuris respectu illius forme potest dici rigorosus. quandoqz rigor ponitur pro quadam iuris austeritate vt quādoqz ad errorē in aliquo casu ius extendit se excedendo modum in apponēdo penam. quando sumitur rigor pro subtilitate iuris vt in literis. de restitut. spolia. z de his vide bo. glo. in. c. vt constitueretur. l. dist. **¶** Not. in ver. nisi forsitan. aliam regulam no. ad quam quod tidie allegatur iste text. q iudex etiam delegatus pōt cognoscere in dubio de validitate rescripti: vnde si opponitur exceptio surreptionis delegatus debet esse iudex istius incidentis. **¶** Ultimo no. q delegatus debet se regulare fm voluntatē delegantis. vt ea ratio que mouet delegantē debeat mouere ipsum delegatum. Nam vititur vice delegantis: vt in. c. sane. de offi. deleg. **¶** Descendendo ad declarationem istius. c. quoniam. glos. ordinaria nihil boni dixerit. **¶** Primo opponitur contra tex. in eo quod distinguit vtrum surreptio fuerit commissa dolose. per ignorantiam vel simplicitatem. videtur enim quod omnis surreptio habet pariter vitari. ad hoc. c. sedes. §. eodem. vbi dicitur qd mendax precator debet carere impetratis. Item decretum interpositum per surreptionem non tenet: vr. l. magis puto. §. si. ff. de rebus eorum. Item in quolibet rescripto exprimitur aut intelligitur clausula si preces veritate nistantur: vt in. c. secundo. §. eo. Si ergo preces fuerūt obreptitie debet corruiere rescriptum ex defectu conditionis. **¶** Item facit contra istum tex. l. prescriptione. C. si contra ius vel vti. public. vbi tex. loquitur de rescripto impetrato per mendacium: nec ex toto annullat rescriptum: z tamen

z x. seq. z i sum.

de pe. §. q inter rogationes. vers. hic tñ notādū. z qñ dicitur rescriptum fuisse obtētum per mendaciū quis debeat pbare vel oppo nēs vt impetrās vide Joā. in ad di. Specul. in ti. de clau. despons. super rubric.

¶ Adde spec. in tit. de cau. pos. z proprie. i. princ. z dicit Ro. quod mendacium presupponit dolum ita consil. lxx. zacharias.

¶ Dictū sec⁹ ēē in mendacio per ignorantiam. ita not. gl. in. l. iulius. §. qd aūt. ff. de ac. emp. gloss. z arch. xxij. q. c. h. nec artificioso.

Anto. Francis.

¶ Circa hoc qd hic de mendacio. dicas quod oīs mendax. est abominabilis apud deū. c. si quis. xi. q. ij. cu3 seq. z. c. si quis hominē. z alibi dicitur q mendacium nō est minus peccatū q homicidiū. vt in. c. nemo per ritorū. xi. qd. ij. z ad q causa humilitatis nulli⁹ debet mentiri: et qui facit peccat xxij. q. h. c. cā humilitatis. z. c. nō ita z adde q nullus debet mētiri etiam pro corporali vita alicuius saluāda. c. ne qs z. c. faciat homo. z. c. omne genus. cum seq. xxij. q. h. vbi dicitur quod licet non liceat b casu mentiri: tamē licet occultare veritatem: cuius tamen cōtrarium voluit glo. xxij. q. iij. in. §. h. d. ostien. in sum. de pen. §. que interrogationes. vers. quid si aliquis querat. z per beatum Thomā secunda secunde. q. cx. vt vide tex. in. c. quisquis metu. xi. questione. iij. vbi dicitur quod tam dicens mendacium quam occultās veritatem reus est apud deum. z in. c. quisquis metu. xi. q. ij. z quādo mendacium sit peccatū mortale: habetur. xxij. questio. ij. c. mihi autes. z in. c. i. z. c. ne quis arbitretur. z ibi glo. vide glo. i. q. vi. in. c. fina. z habetur per beatum Tho. secunda secunde. q. cx. ar. iij. z. iij. vbi dicit q nō mendacium

omne mendacium est mortale et per eundem in. iij. sent. di. xxxviii. ar. ij. et iij. et adde quod mendacium quod inducit mortale est falsario vocis significatio cum intentione fallendi et damno proximi: et hoc in. c. beatus. xxij. q. ij. de quo etiam per gl. in. l. de etate. in. s. j. de interro. actio. et ad materiam quid sit mendacium. vide magistrum sen. in. iij. distin. xxxviii. et xxxviii. et per Hostien. in. sum.

de iureiur. s. quot a mendacium non est sine dolo: quia ut ait Aug. mendacium est falsa vocis significatio cum intentione fallendi: ut. h. r. q. ij. in. c. beatus. s. alle. et tene menti illum tex. Sol. propter hec contraria et similia maxime quod dicitur. l. i. civiles videbantur in hac materia discordare: ut. d. l. pscriptio. et l. alii legibus. C. eodem titulo. Fuerunt multe opiniones inter doctores iuris civilis quarum duas hic Papa in principio. et prima fuit. l. i. secunda. Jaco. de bel. et Alzo. Et vide plures alias per glo. et doc. in. d. l. pscriptio. Per quam quidem. l. et ratione suadentia dicit ibi Lync. quod distinctio istius canonis procedit de iure in eo quod facit differentiam inter mendacium commissum ex dolo et ignoratia. sed certe nesciuit quid diceret: nam ubi Lync. nesciebat soluere contrarium iuris canonici impudenter dicebat quod ex errore canonistarum illa iura processerant. Unde merito in hoc et similibus redarguitur ab alijs docto. etiam iuris civilis. Et non insistendo in opinione antiquorum. quia hodie habemus hic tex. clarum cui debent acquiescere legiste per ea que not. in. c. per venerabilem. qui filij sint legit. dicendum est ut hic distinguit. Nec obstat ratio Lync. nam mendacium stricto modo captum diffinitur sicut dictum est: sed largo modo mendacium potest dici omnis false vocis significatio etiam sine dolo: ut in. c. i. et i. c. animaduertendum. et in. c. is autem qui. xxij. questione. ij. Unde sicut dicimus in dolo quod est dolus ex proposito et dolo res ipsa: quando scilicet quis fuit deceptus non ex proposito: ut. l. si quis cum aliter. ff. de verborum oblig. Ita dicendum de mendacio quod est mendacium ex proposito et mendacium res ipsa: nam alio dicimus quod est dolus malus et dolus bonus: ut in. l. i. ff. de do. ita est dare mendacium dolosum et punibile et mendacium sine dolo et non punibile ut in. d. c. j. Item iste tex. non dicit quod mendacium hic intervenient ex ignoratia. sed quod veritas fuit tacita vel falsitas suggesta ex ignorantia. Non obstat illa. l. pscriptio. quia habet multos intellectus: quia si intelligitur de mendacio non doloso potest adduci ad secundum dictum huius. c. Si intelligitur de mendacio doloso intelligitur finis illius. l. ut non cognoscat ille cui rescriptum dirigebatur: sed iudex alias ordinarius vel teneatur alia lectura de qua ibi. Non obstat. c. sedes. quia debet reduci ad primam regulam huius. c. nam loquitur de mendacio doloso. Non obstat. d. l. magis puto. quia decretum iudicis est maioris preiudicii quam rescriptum. Item potest dici quod ibi surreptio fuit ex toto causa obtinendi decretum: et sic potest adduci ad ultimum casum huius capituli. Non obstat. quod dixi de clausula subintellecta. quia illa refertur ad exercitum iuris-

Sebasti. Sapia. Sine dolo mendacium est cum dolo si capiat stricte et ut hic per Abb. f. et ita etiam intelligit bar. i. l. qd sit falsum. vbi alex. in apost. ff. de fals. que sequit Alle. in consil. lxxij. non puto. col. ij. i. j. vol. sed sunt plures species mendacii et reperit etiam sine dolo. ut e. gl. magistra. in. c. ne quis arbitretur. xxij. q. ij. et text. i. c. pmi. ea. q. et ca. Et si querat an in dubio presumat cum dolo. Distingueret quod presumitur cum dolo quando ex eo metiens perciperet commodum: alias secus per tex. no. in. l. eleganter. s. si. cum. l. se quen. ff. de do. et hoc ex multis probatur in. l. quod nerna. in materia doli presumpti. ff. de positi.

Quod est dolus. Adde not. in. c. cum dilecti. de emp. et vendi. Sebasti. Sapia. Reipsa. Quid differat dolus ex re ipsa et dolus ex proposito. ponit do. Abb. in. c. cum ca. in. fi. de testi. quod dolus ex proposito rescindit tract. etiam si sit lesio citra dimidiam iusti precij: secus si sit ex re ipsa de qua late per do. Bart. vero. tracta. de simul. tract. in. iij. casu principali. in. j. pscriptio. Alia differentia ponit Inn. in. c. quinquaginta. de iureiur. quod pro dolo ex proposito petit actio de dolo sed pro dolo ex re ipsa datur exceptio. de quo dixi in rep. l. ij. post notabilia. C. de rescin. vendi. et vide quo equat per Alex. in. l. si supstite. C. de dolo. per curium seniore in consil. lxxvi. super premissa. col. ante.

Punibile. Adde no. ff. quod cum eo. l. sed et si. s. i. in. l. cum de indebito. in. glo. indebiti. ff. de proba. et ff. ad l. aquilia. l. inde neratius. s. penul. in. glo. in duplum. gloss. fin. in. l. fin. ff. de vendi. gloss. ij. ibi Lync. in. l. sed cum patrono. C. commu. vtriusque iud. l. si dubitatur. s. i. ff. de fideius. et in quibus casibus mentiens puniatur. plene per Barto. in. l. j.

C. de fur. in. v. et vi. colum. in. l. pscriptio. C. si contra ius vel uti. pub. et in autenti. contra qui propriam. C. de no. nume. pecu. not. xxi. q. ij. prima de. in. regula nullus pluribus. lib. vi. Adde Spec. in. tit. de cau. pos. et proprie. in. prin.

zacharias. Adde eundem Specu. in. titul. de excep. et replica. s. iij. ver. est ergo. et x.

dictionis. Item ad formam rescripti. An si surreptio fuit causa obtinendi specialem formam vitiat prorsus illam formam sed remanet substantia rescripti. i. ipsa iurisdicatio: ex quo surreptio non fuit causa substantie rescripti et ex his habes distinctionem huius capi. defensataz. Et intellige quod iudex debet procedere secundum tenorem iuris si mendacium fuit causa solius forme quando metio impetrantis potest includi sub verbis rescripti. Alis secundum Inno. et bene rescriptum annullatur in totum. pone exemplum: impetrans narravit in rescripto titulum sibi obligatum occasione mutui: quare petit illum condemnari ad satisfaciendum sibi de debito. Nunc vero vult agere contra eundem ex titulo donationis et compelli petit adversarium ad tradendum et dicit se narrasse mutuum ex ignorantia. Lerte non est audiendus quia ista causa quam nunc vult intentare non potest comprehendere sub verbis rescripti. et sic non potest iudex procedere etiam secundum iuris ordinem. Secus autem ubi intentio impetrans potest includi sub verbis rescripti. exemplum patet ex predictis quando impetrans narravit consuetudinem. et. vt. s. di. xi.

Secundo principaliter queritur utrum distinctio huius capituli habeat locum in privilegio seu literis beneficialibus. Et hic est questio dubia et subtilis. sed ut clare habeantur et sententia premitte quod ex decisione huius. c. possunt elici tres regule explicate. Prima regula quod surreptio dolosa vitiat rescriptum in totum. Secunda quod surreptio ex ignorantia vel simplicitate si fuit causa obtinendi solius forme rescripti non vitiat substantiam ipsius rescripti: ex quo princeps alias expressa vitate vel falsitate expressa rescriptum cessasset. Tertia regula quod si cessante surreptione papa nullo modo dedisset rescriptum vitaretur rescriptum in totum.

Ex ignorantia vel simplicitate veritas fuerit tacita vel falsitas expressa. Quo ad primam regulam omnes conveniunt ut habeat locum in privilegiis et literis beneficialibus. Nam si surreptio dolosa vitiat ex toto litteras contentiosas: fortius habet vitare litteras gratiosas cum surreptio magis inficiat gratiam quam rescriptum ad lites. Datet eo quod gratia ipso facto est nulla propter surreptionem: ut in. c. i. et ij. de filiis p. lib. vi. et j. eo. ad audiendum. Si rescriptum ad lites non est ipso iure nullum: ut in. c. ceterum. et quod ibi dixi. s. eo. Et per hoc ut dixi singulariter limitare illud. c. si eo tpe. j. eo. lib. vi. ut si continent plures gratias est surreptio dolosa fuit causa vitii in quo in pena doli debent vitari littere in totum: ut no. innuit iste tex. et facit quod dixi. s. eo. sedes. Quo ad secundam et tertiam regulam est dubium: nam Jo. hic vult quod simplicitas non excusat a surreptione in istis beneficialibus per. c. si motu proprio.

berengarius. latif. per Car. in. clementina secunda. in. j. oppo. vbi etiam quando excuset et in quibus simplicitas et quando non. de penite. et remissio. et qui dicantur simplices. Adde eundem Cardina. vbi. s. gloss. xxij. questione. iij. Inno. et Bal. super rubri. C. de rerum permutatio. ver. item queritur.

Anto. Francif. Circa hoc an et quando simplicitas sit probanda vel improbanda: an repellat aliquem a promotione: vide not. et plenam glo. in. c. petrus. xxix. distin. et in. c. quia frater. vij. q. de. j. et conclusio est quod quedam est simplicitas contraria dolo: ista non improbanda quedam est simplicitas contraria prudentie. et ista est improbanda: pro quo vide gloss. xvi. questione. j. in. c. si cupis. et vide etiam glo. in. c. episcoporum. lxxviii. distin. et vide Host. et moder. post eum. in. c. dilecti. de indicis. vbi ponunt quando simplicitas sit amplexenda: et subtilitas respuenda. Et adde quod qui sub simplicitatis nomine sacerdotum stultitiam excusant reprehensione digni sunt. c. oportet. xxvi. di. et quomodo intelligatur illud dictum quod simplicitas est amica legum. vide glo. in. ver. simplicitas. in. s. sed quod in. fi. de fideicom. liber. et glo. in. l. manifestissimi. in. s. talis itaq. in. verbo simplicior. C. de fur. et gloss. in. xbo. procedere. in. s. si vero moriant. in. aut. de istr. cau. et fide. et vide gl. in.

ver. est ergo. et x. quid sit debitor: et in. tit. de positionibus. s. vij. x. sed secundum. et s. ix. ver. ite illud. Bal. in. l. prima in septima octava colum. C. de fur. et in. l. sed si. s. i. ff. quod cum eo. gloss. in. l. cum de indebito. ff. de proba. Barto. in. l. si. de rei vendi.

Non punibile. Vide Paulum de castro consilio clix. incipien. in christi nomine videtur dicendum quod dictus presbyter et vide an age. per illum tex. tum in. l. euz qui. s. fina. ff. de iniuriis. et per eundem per illum textum in. l. at qui natura. s. cum me absente. vbi etiam gloss. ff. de neg. gestis. quod huius mentiri in iudicio propter suum ius conservandum.

Ex ignorantia. Adde notata in l. iulia. s. quod autem. ff. de actio. empti. quod mendacium dolosum plus puniatur quam per ignorantiam. Sedes. Vide ibi alias limitationes ad. c. si eo tempore.

zacharias. Simplicitas non excusat a surreptione. Adde de hoc per Speculum in. tit. de positionibus. s. xi. ver. sed nunquid

Sanonmi. super prima parte primi.

c. veritatis. in x
bo simplicitatis
d iureiur. z q ha
beni in. c. cu san
cti. xxiij. qd. ij. et
qs dicat simplex
vide tex. in. l. fi. C.
d do. ante nup. z
de significatu x
bi z dictioi s sim
pliciter: vid bar
to. in. l. i. in pn. ff.
de vul. z pup. z i
lgallus. s. qdaz
recte. ff. d libe. et
posthu. vltra di
cta per eu in. l. in
s. si qs simplici
ter. de ver. obli.
z vide Bal. in. l.
cum falsum. ff. d
acqr. here. z i. l.
i. in pnc. C. d edi.
ac. z habetur per
gl. z scrib. i cle.
sepe. de verb. sig.
z per bar. i. l. i. ff.
d test. milit. z i. l.
neq. s. dportati.
eo. tit. z habet in
c. fi. d here. lib. vi.
a Sebast. Sapia.
Quarto. Sz
ista dclaratio v
dubitabilis p il
lud qd dicit Ar
chi. i. c. gra. de re
scrip. in. vi. qd si ti
bi collatu fuit be
neficiu z pcura
tor tu aliis impe
trasset talis igno
rantia excusat: z
lz hui ibi teneat
Jo. and. z Fran.
pu. qz corrigere
hoc mo tex. iste:
z i correctoris n
est licita extensio
tn facilis e rnsio
q pilld no tolli
tur tex. iste: lz li
mitat vñ succe
dit q in materia
limitatoria est li
cita extensio bar.
in. l. fi. costate. in
cos. opp. pme p
tis. vbi alij. ff. so
lu. mat. rad hac
materia vide per
Sely. in. c. ad au
dientiam. ij. col.
xx. vers. litere bñ
ficiales. in fi. j. eo.
b Et illa qualita
tas. vide moder.
in. c. ad aures. in
ij. col. ibi. de qua
litatibus bñficij.
s. eo. z no. in. c. in
nostra. j. eo. z de
ista qone in ter
minis: vide istu
in. c. significante.
in fi. j. eodem.
c Falsa demon
stratio. Adde tu a
domi. de ro. deci.
dixi. in antiquis

z ibi glo. de preben. lib. vi. Sed ignorantia proba
bilis videtur excusare p tex. no. in. c. gratia. j. eod.
lib. vi. Sed idem Joan. and. in dicto. c. gratia.
in nouella dicit illud. c. gratia. fundatum sup ma
xima ratione z equitate potius: z qd no debet ex
cedere terminos suos: z contrariuz diceremus si
non emanasset illud capitulu. Ad idem vide
glo. in dicto. c. si motu proprio. que dicit q in lite
ris gratiofis no habet locu ista regula. Nam pa
pa daret beneficium habenti parvissimum: z ta
men si in impetratione no fit mentio de parvissi
mo beneficio non valet gratia vt ibi. Nec distin
guitur ibi an ex ignorantia vel ex simplicitate ta
cuerit impetrans minimuz beneficium: quasi ve
lit quod surreptio vitiat literas gratiofas: lz als
papa concessisset gratia. Do. Anto. dicit posse
dici quod si gratia posset reduci ad terminos iu
ris communis q tunc poterit practicari ista secun
da regula in literis gratiofis: z in hoc casu. ca. in
telligit illud. c. gratia. Sed certe ego no video q
illud capitulum aliquo modo reducat ad ter
minos iuris: imo ignorantia ampliat ibi gratiaz
quia si scienter ibi impetrasset secundum incopa
tibile cum primo facta mentione de primo no da
retur sibi optio retinendi primum vel secunduz.
Sed adepto secundo vacaret primum ipso facto:
vt in. c. de multa. j. de preben. z tamen ibi propter
ignorantiam datur optio. Item de iure com
muni quis debet esse cōuentus ea vocatioe qua
primo vocatus est: vt in. c. j. z. ij. q. i. Et ibi da
tur optio vtrum velit accipere primum vel secun
dum. Item non video possibile in iure vt gratia
reducatur ad terminos iuris propter surreptio
nem commissam in casu expresse. Quia gratia nu
q exceptit casum propriu adeo quod impetrans
non potest illam gratiam trahere ad beneficium
magis tenue. z hoc quia meos pncipis si fuit co
cedere gratia in alio casu quaz expresse. Ad hoc
textus expresse in. c. cui de no. maxime in fine. d
preben. lib. vi. z in. c. susceptu. de rescriptis. eo. lib.
Hoc e: vident sentire do. de Rota. deci. cclxx.
als. cclxx. in antiquis. Unde in hac materia con
cluderem quod si hec secunda regula subtiliter z
mentaliter consideretur poterit practicari in lite
ris gratiofis z beneficialib. Nam hec regula ni
hil aliud vult in effectu qua si surreptio no dolo
sa fuit causa vnus rei tantum: habet vitare illa
rem duntaxat z non aliam cuius non fuit causa.
Exemplum: regulariter rescriptum consistit ex
duobus ex substantia z ex forma: substantia rescri
pti est ipsa iurisdicctio: forma vero est ipse mod
procedendi quem papa preficit delegato. Si sur
reptio fuit causa illius forme tñ vitiat solu illam
formam z no substantiam rescripti ex quo fuit
fine dolo. Ita dicam in literis gratiofis: q si lite
ra gratiofa contineret plura z surreptio non do
losa fuit causa vnus tñ: solu vitabit illud z no
reliquu. casum allego in. d. c. si eo tempore. Et si
hoc procedit in beneficialibus vt ibi: fortius hoc
idem dicendum in alijs gratijs cum litere ad be
neficia sint multum stricti iuris propter ambitio
nem vt in. c. quis. de preben. lib. v. Hoc veru nisi
obtetu per surreptione habeat cōnexitate cum
reliquis: quia tunc ratioe cōnexitatis surreptio
vitiat omnia: vt est tex. in. c. constitutus. s. eo. fz in
tellectum quem ibi dedi. Nunquid autem igno
rantia aliquo modo excuset in istis gratiofis: vt
sic. c. gratia possit trahi ad simile. puto posse attē
ta quod vbi concurrunt quatuor poterit trahi
ad simile. Primo q ignorantia sit probabilis. vt
in. d. c. gratia. Secundo quod non preiudicet iu
ri tertij de quo no est facta metio: alias autē igno
rantia non excusat. Et hoc casu intelligo. c. costi
tutus. s. eo. quia princeps non intēdit alteri pre
iudicare si no exprimit: vt ibi dixi. Tertio quod
princeps fuisset concessurus alias illam gratiam
expresse peritate: licet no ita de facili: vt in. c. gra
tia. iam dicto. Quarto quod gratia non excedat
casum proprium: vt in. c. ni de non. Et ad
predicta adde notabilem questionem quam po

nunt domi. de rot. vbi. s. Quidā impetravit the
saurariam seu sacristiam. Senen. y. vacante z di
xit ea esse dignitate in loco. cōpertum fuit quod
non erat dignitas sed officium: nunqd surreptio
vitiet. Fuerunt opin. sed maior pars dominoruz
de Rota tenuis vt no vitaret: quia illa falsitas
no fuit causa inductiva gratie: quis papa facili
dedisset si dixisset quod erat officium tātuz. Itē
constabat de corpore bñficij z illa q̄litas b digni
tatis fuit expresse causa demonstrationis. Falsa
enim demonstratio c non vitiat. ex quo constat
de corpore: vt in. l. falsa demonstratio. ff. de con
di. z demonstra. facit qd no. j. eo. c. significante. z
vide quod ibi dicam. Secus autem vbi falsitas
esset expresse non causa demonstrationis. sz cau
sa taxationis gratie: qz tunc vitaret licet papa
alias concessisset: quia satis est quod non conces
sit in alio casu. z iste est casus notabilis. de cuius
decisione no subtiliter aduertens. mirat in. c. sus
ceptu. j. eo. lib. vi. Vbi dicit q si impetro bñficiu
quod dixi vacare per renuntiationem. no debet
si vacat per morte. licet constet de corpore bñfi
cij: z licet renuntiatio z mors q̄tū ad vacationē
equiparentur: nā vt dixi. princeps taxauit gra
tia ad illum casum expresse ideo non debet fie
ri extensio ad aliū casum. z p hoc aperitur via ad
multas similes q̄stiones. Quo ad tertiā regu
lam do. Anto. distinguit. vt. s. q si potest reduci
gratia ad terminos iuris cōis. no vitabitur. ex
quo ignorantia pbabilis intercessit. z alleg. c. gra
tia. z forte allegat ad casuz mēte cōceptū. Nā ibi
innuitur a contrario. q si is cui absenti z ignorā
ti bñficiū fuerit collatu p epm. impetravit be
neficiū a papa. no facta mētiōe de collatioe sibi
facta p epm. qd pōt vtrunqz beneficium retine
re si sunt cōpatibilia. Quasi velit do. Ant. q si i
petrans exp̄ssisset no habuisset secundū beneficium
sed ego no video q aliquo modo trahat iste ca
sus ad dispositionem iuris cōis. cū gratia conse
quatur effectū suū in totuz. z de iure cōi bñficia
tus no dz reputari idone ad aliud bñficiū. vt in
c. is cui. de pben. li. vi. Ideo dicerē q hec tertiā re
gula poti vēdicat sibi locū in literis gratiofis.
Pro hoc. l. z si legibus. fm cōmunē intellectū. C.
si cōtra ius vel vtilita. pu. z videt bo. tex. in. c. ex
parte. j. de offi. dele. facit. c. constitutus. s. eodem.
e Itē gratia assumit vires ex mēte cōcedētis: e
vt in. c. cū adeo. s. eo. Sed concedēs no fuisset cō
cessurus exp̄ssa veritate: ergo gratia nulla: z hoc
idē sentit Jo. an. in. c. ad audiētia. j. eo. tit. z do. de
Ro. vbi. s. Itē cessante causa gratie gra cessat: vt
in. l. generaliter. C. de epis. z cle. canonizata. xvi. q.
i. Ergo fortius dz cessare gratia si causa expresse
fuit falsa lz per ignorātia. Et p hoc habes decla
ratā materiā intrinsecā huius. c. In gl. in ver.
simplicitatē. in fi. z dic q lex loquit in ignoran
tia iuris naturalis vel quasi que tāq̄ improbabili
lis no excusat ad hoc. j. q. iij. in. c. turbat. s. notā
dū. qd ibi no. z. xxiij. dist. c. qui ea. Ad. l. j. de
fal. mo. dic q etiā loquit d ignorātia no pbabili.
vt si fal. mo. cudi in domo alicui z dñs dicit se
ignorare. z no. gl. iuncto tex. q regulariter parci
f simplicitati. z qd aliter procedit contra dolosuz
z aliter cōtra idem facientē ex ignorātia vel sim
plicitate. In gl. in vers. priori modo. Mo. sin
gulariter istā glo. z no tradas obliuioni. vult em
aperte q exprimens falsum vel tacēs verū in im
petitione rescripti non presumit prima fronte
hoc facere ex dolo: sed potius ex simplicitate vel
ignorantia. Idē sentit Jmo. hic. Dicit tamen q
dolus pbabit ex cōiecturis. Host. dicit. q si pro
bat sciētia impetratoris presumit dolus. ar. l. ve
rius. ff. de proba. Quod tñ dicit pcedere nisi sint
litere iustitie: qz in illis de facili non presumit do
lus cū faciliter obtineant. Itē dicit posse distin
gui in hominē simplici z diligentē. Sed tu con
clude ex varijs circumstantijs iudex presumet do
lum vel simplicitatem: z informando animū suū
cōsiderabit vtrū dixerit falsum in facto suo vñ in
facto alieno: z an factū sit de propinquo an de lō
ginquo

vbi dicunt q ipe
trās bñficiū qd
dicit curatū vñ re
grere residentia
non debet carere
gra si illud no sit
curatū vel no re
quirat residentia.
z dicit Ro. cōsi.
ccccxxvj. q fal
sa demonstratio
vitiat lz d corpo
re p̄stet cū illa in
ducit dispōnem.
z vide Anc. cōsi.
cclxxvi. Alexā.
cōsi. cclxxvi. ij. lib.
zacharias.
Dic tu p res
solutione q falsa
demonstratio no
vitiat rescriptuz
nisi dedisset ei
cām: ita cōcludit
bal. in. l. neq. in
fi. C. de prob. bar.
in. l. demonstra
tio. in. v. q. in pn.
ff. de cōdit. z de
mō. gl. in cle. j. de
prob. z in. c. signi
ficante. j. isto tit.
Per morte.
Adde vt det.
de anc. cōsi. cclxx.
Ex mente cō
cedētis. Adde
Jmo. i simili. in
c. cū ecclesiastice.
j. de exc. q rescri
ptum recipit vi
res ex mente cō
cedētis. tex. in. c.
super eo. j. de of.
deleg. z in. c. cum
dilec. j. eo.
Adde And.
ficu. z. cclxxvi. iij.
lib. in cōsi. Alex.
Simplicitate.
Limita nisi sim
plex esset sibi cō
trari: qz tūc no
parciū simplici
tati: qz no p̄t eē
simplicitas. vbi
est p̄ietas: vt no.
Jo. an. i. c. cū ioā
nes. j. de fi. instr.
refert Sali. in. l.
scripture. in ver.
quero ab extra.
C. de fid. instr. vi
de not. in. l. si qs.
j. doli. ff. de iuris
di. omn. iudi.

a **C**asunt exprimenda. addo Lap. alleg. lxxix. duo prelati. in. iij. col. Thomā fastuli dubio rot. lxiij. eodē die. 2c. quidā Arch. rotam hoc tit. lxiij. in antiq. Inno. j. eo. in nra. in fi. 2c. in. c. cū in nostris. de 2ces. p. ben. 2c. rotā hoc tit. in antiquis. lxi. 2c. de pben. xiij. in antiquiorib. bal. 3. eo. cū ordinē. x. colū. ibi vt scias. Rom. sing. xxxvij. vtrū nobilis. in fi. Sed. de re. per mut. iij. co. q. iij. 2c. De. de peru. tractatu ei. mate rie. xvij. col. 2c. sic. qro tertio. Rotā hoc tit. lxxij. i. nouis. Bal. in. l. fi. in fin. C. que sit lon. consue. Egi. 2clu. rote. cccxxx iij. in cā dñi Car. Butr. consi. h. vi. sis literis. q. ē et xlix. ad fi. Rom. consi. lxxx. cōfir. mado profecto: istū d. sent. excōi. a cum pro causa in h. col. 2c. in. c. inter dilectos. in. iij. colū. ibi not. bo. nā de fide instru. 2c. in. c. h. de treug. 8 2c. pace. 2c. bar. in. l. j. ff. ad. l. in. maie. Imo. cōtra Bu b trig. in. c. de testi b. l. h. co. d. test. 2c. Dan. de cast. cō fili. cccxiij. rotam titu. xliij. in anti quis. 2c. lxxv. i. an tiquis 2c. quarta in antiquis 2c. no ua i. nonis. Egi. cōclu. cccxxvij. in causa mea. et cccxiij. cum in cōmissione. Car. cōsil. cccxiij. nobi les viri. Tho. fa stuli dubio. xliij. eo. dic. 2c. quidaz archidiaconus. Rotaz hoc titu. xliij. in antiquis. q. de pendētia li c tis dōbet fieri mē tio i. rescripto ad lites. 2c. plene per 6 moder. hic i. xliij. col. in x. sexta re gula: post gl. hic d 2c. per glo. in istū in. iij. colū. 2c. in. c. prudētia. 5. sexta. in x. cām. d. offi. delega. Egi. in cōclu. cccclxiij. si facta. Tho. fastuli dubio rote. xxvij. Do. in proe. vi. vlti. col. ppter gl. ibi. in ver. filijs. 2c. in proe. hui. libri. in verb. iudicis ppter glo. ibi istū de appel. ad nram. ad fin. 2c. Phil. in. c. consul. lo. j. in eo. titu. post istū 2c. Phil. in. iij. c. in fi. eo. titu. Rom. cōsi. cccxxxiij. in pposita. Belenci. in. c. cum causa. in fi. de appella. in apost. Inno. in. c. preterea. in fi. de dila. Ro. consi. cccclxxxiij. dubitatur pmo. in penult. col. Ol. cōsi. cclxxvij. als cccxxij. q. articuli. iij. col. facit. l. h. in fi. ff. si quis in ius voc. 2c. ibi Barto. iuncta. l. j. 2c. h. de ferijs. Ro. consi. cccvij. hec impetratio ad finem. **b** **A**dde tu Alex. consi. cxiij. i. lib. Pet. de anch. consi. cclxxvi. **c** **S**ebasti. Sapia. **R**escripto. Vide Sely. in. d. cad audientia. h. co. xv. j. eo. 2c. limi. vt nō pcedat qñ fieret mētio incidēter de illo bñfi cio vt in salutationibus. ita decla. Semi. in. c. nō pōt. j. de pbe. lib. vi. **c** **P**robaturum. Adde Oldr. consi. cvj. Pau. de cast. cōsi. cxiij. Ro. consi. ccccvj. Alex. consi. xcviij. iij. lib. zacharias. **A**dde eundem Alexan. in. l. fi. post Alge. 2c. Bart. C. de dila. Bal. in anten. ei qui. C. de temp. ap. adde in terminis per Lāfrā.

de oria. in. c. quoniam contra. ver. dilationes. 2c. quod ibi. in. iij. addi. ad eum. de proba.

d **C**omparere. Adde vt per Cald. consi. xij. de iudicis.

e **P**ossit de hoc cognoscere. Vide Angel. ponentem. viij. fallentias in. d. l. h. hic allegata. que colliguntur ex dictis istius hic suspectis sex

Inno. in. c. h. de dila. 2c. in. c. cum in iure. de offi. de lega. 2c. per Jo. an. in regula sciēti. lib. vi. in mercu. **10** **T**ertio nota. q. vbi notorium est rescriptum esse surreptitium vel impetrantem esse excōmuni catum vel iudicem ordinariū non habere alias iurisdictionē in citatum nō potest cognoscere an sua sit iurisdictione: quia ex quo iudex est certus de defectu iurisdictionis nō potest procedere i. cau sa. Ad hoc. si duob. j. de ap. Et hic cōpetenter potest annexi illa materia quotidiana 2c. vtilis: an 2c. quando iudex si reuocatur in dubium de iurisdictione sua possit d. hoc cognoscere de qua ma teria per doc. hic. 2c. per Joan. and. in dicta regula sciēti. 2c. per Inno. hic. 2c. in. c. venerabili: de cens. 2c. in. c. ex parte. el. j. de verb. sig. per Bar. 2c. alios le gistas in. l. prescriptione. C. si cōtra ius vel vtili. publi. per eundem in. l. h. ff. si quis in ius voca. 2c. i. l. quidam consulebāt. ff. de re iudicata. aliquid in lex sententia. ff. de testa. tute. Et causa breuitatis reduco totam materiam ad certos casus. Et pri mo ponaz casus in quibus communiter tenetur qd iudex non posset cognoscere. Secundo casus in quibus potest. Tertio casus in quib. dubita tur. **U**enio ad primum: exceptio appositā cō tra iudicē sigillat id est notat ipsum iudicem in famia seu defectu vel alio crimine nō potest ipse cognoscere quia est suspectus: vt puta si opponi tur q. est excōmunicatus vel seruus vel infamis vel quid simile. hoc tenet Barto. in. d. l. quidā cō sulebant. Jo. and. sentit in. c. pia. de exce. lib. vi. se quit domi. Anto. 2c. cōmuniter doc. 3. Innocen. dubitando aliud senserit in. c. cum in iure. et in. c. cum super. de offi. deleg. **S**ecundus casus quā do exceptio iurisdictionis pariter concludit i. il lo incidenti sicut in illo principali. Exemplum si oppono q. iudex est minor vel furiosus: vel mu lier: vel aliū nature defectus patitur: nā iste exce ptiones sic excludunt eum a principalitate qd nō possit cognoscere. an sit iudex. Et ista ē rō quare iudex qui allegatur suspectus nō potest co gnoscere super suspicione: sed eligunt arbitri: vt in. c. suspiciōis. de offi. deleg. nā sicut est suspect? in pncipali: ita 2c. incidenti. Et hoc voluit Inno. in. c. prudentia. de offi. deleg. 2c. sentit Bar. i. d. l. quidam. Tertius casus cum opponitur de dota li fundamēto iurisdictionis 2c. ppter iurisdictionē ipsi. vt q. opponitur q. quis nō est potestas vel eps. 2c. 2c. eniz est idoneus in hac cognitione: q. habet affe ctione ad causas quoniam causa est ppta. hoc vo luit not. Bar. in. d. l. ex sententia. 2c. Inno. in. c. cete rū. de iudi. **Q**uart. casus cū agit nō solū d. nu do exercitio iurisdictionis: 2c. de proprietate subie ctionis vt q. citat? dicit se esse excōmuni 2c. iudex ne gat. 5. multa eniz sunt 2c. modo subiectionis: id iudex ē suspect? i. hac cognitione. Hoc voluit Inno. i. c. ve nerabili. de cēsi. 2c. vid. qd ibi dixi. p. qd nō limitat

tualibus. vt p. Car. in. cle. h. 5. verū. eo. ti. mouet. q. per aliū pōt in spiri tualib. iudex excōicatus 2c. maxime excōicare. vt not. xxiij. q. j. in sum. 2c. Car. in. cle. j. 5. q. iij. de reli. domi.

Anto. Franc. **E**t qd possit facere excōicatus p aliū qñ nō pōt p seipz explicare q. excōicatus. vide q. plene habent p doc. in. c. itellegrim. 2c. ibi dixi. de iudi. 2c. vide Jo. an. in. c. decernimus. 2c. sen. exc. in. vi. 2c. qd dicat publice excōmunicatus. vid. glo. in. cle. j. de sepul. 2c. gl. in. c. exceptionē. de exce. vltra ea que habentur in. c. ad probandum. de re iudi.

Et adde quod excommunicato etiam iniuste anteq. declaratur de illa iniustitia nemo debet communicare. vt in ca. si episcopus. xi. qd. iij. 2c. vide glo. in. capi. cum vos. de offi. ordi. 2c. adde quod nullus dōbet par ticipare cum excommunicato etiam si sit dubium. vide beatum Tho mā. in. iij. distinc. xviij. q. h. articu. iij. 2c. in questioe de quolibet. qd. iij. arti. ix. 2c. q. x. arti. ix.

Et iudex negat. Adde quis debeat probare causam veram expres sam in citatione citantis cum citatus negat illam veram. Lap. alleg. lix.

casibus primis 2c. decisione duorū vltimorū. 2c. am plia istam regu lā tribus modis 2c. limita. xxiij. mo dis: de quib. hic ordinate. per Se ly. in. xx. col. vers. an sua sit iurisdic tio. 2c. dixi plene i. no. meis i. x. in risdictio. i. nota. incip. totibi pul chras. videbis ta men istum in. c. si diligenti. in. vlti. col. d. fo. compe. 2c. gl. celebrem in. c. si. in. glo. h. in. fi. xxiij. qd. v. 2c. istuz in. c. conquerēte. in. iij. col. de resti. spolia.

Excommunica tus. Adde q. nec partes pnt pro gare iurisdictionē nē excōmunicati fm Roma. cōsi. xlvij. zacharias.

Dictū esse ve rum de excōmu nicato publice: se cus autem in oca culto 2c. tolerato. c. ad probanduz. 2c. ibi docto. d. re. tur. glo. xxiij. q. j. i. sum. xi. q. v. verū. 2c. ibi archi. 2c. in. l. j. c. d. iur. 2c. fa. igno. Bal. ple ne. in. l. id q. pau perib. col. h. c. d. epis. 2c. cle. 2c. Spe. in. ti. de offi. dle. 5. vi. vers. quid si sunt. 2c. cū dico oc cultū 2c. toleratū posse esse intelli ge de laico quod sententias possit ferre in prophas nis vt i. d. c. ad p bandū. per doct. nō autē in spiri

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.
a **¶** Index. Vide
abb. in. c. 2. querē
te. d. restita. spol.
vbi ponit d. indi
ce q. assumit d. fen
sione sue iurisdic
tionis.

Sebasti. Sapia.
b **¶** Primus casus.
Dat pulchra li
mitatio ad hec
oia q. ponit hic
abb. q. q. nō te
net cōparere q. n
citat. non est de
iurisdic. v. citatio
ē nulla q. iudex
ēēt psona puida
z honesta q. limi
tat ipe abb. in. c.
nisi essent i. i. no.
de p. b. reputat
hoc dictus sing.
d. Bas. in. l. i. col.
vi. ff. si q. in ius
voc. non ierit. z
ibi multa ad pro
positum.
zacharias.

**Comodū spor
tularū.** Adde de
hoc p. Bal. i. l. fi.
C. d. fruc. z lit. ex
p. e. u. d. r. ange.
i. aut. vt ind. sine
quoquo suf. in
princi.

Sebasti. Sapia.
d **¶** Cognoscere.
Sed dicit Imo.
i. c. ceterū. j. de in
di. q. illaglo. nō
est sine scrupulo
q. nō est psumē
dum q. d. propter
modicū salariū
iudex iudicaret
alr q. ius velit.
ar. c. z si q. ones. d.
fimo. z ideo mul
ti tenēt q. trariū:
vide latissime. d.
Bas. in. l. i. q. co. i. i. ff.
ff. si q. ius voc.
non ie. vbi super
hoc refert quin
q. opinio.

Placet mihi
Adde Bre. idēz
tenentē cōsi. xvi.

Lex barbari.
Vide no. in. c. sci
licitatus. s. eo.

In. c. j. eo. tit.
vide ibi moder.

Quod platus
nō d. d. s. v. d. q.
digi. in. c. cōstitu
tus. s. eo. z plene
per istū. i. c. c. i. s.
per. d. causa pos.
z p. p. r. i. z in. c. ex
litis. j. d. pbat.

ca. cū psona. de priui. lib. vi. z gl. ibi posita q. aliud
sentit z vide q. d. diri in. d. c. venerabili. facit quod
not. glo. in. c. ad audiētā. de app. **¶** Quintus ca
sus q. notoriū est eū non esse iudicē vel saltē ipse
scit. Nā tūc nō potest pcedere in causa: de quo in
c. si duobus. de appel. z dic vt ibi. Secus si iudex
ignoraret z ptes scirēt: vt ibi est bo. tex. **¶** Sextus
casus q. iudex se ingerit ita q. contendit p iurisdic
tionē ac si esset pars: nā ex hoc reddit suspe
ctus. arg. l. q. oia. s. i. ff. de pecu. z est glo. singu. i. c.
statutū. in prin. in vers. copia. j. eo. lib. vi. Et tene
bis semp menti hunc casum p que inferit ad que
stionē quotidianā. Nūquid iudex procedens ex
officio possit cognoscere an sua sit iurisdic. si dubi
tatur. Et videtur quod non: quia tenet locū par
tis z p tendendo pro iurisdictione reddit se suspe
ctū z in hanc opi. videt inclinare domi. Ant. licet
nō firmet. S. ego credere oppositū p. l. i. ff. si q.
in ius voc. que loquitur indistincte. et per tex. iun
cta glo. in. d. c. cū psona. Nec hoc casu potest dici
q. iudex se ingerat cū teneat ex officio suo pcede
re: vt in. c. qualiter z q. i. ff. de acc. ergo cessat ratio
suspicionis: quia non se ingerit voluntarie: secus
quando questio est inter partes z ipse assumit de
fensionem partis stantis pro iurisdictione. Casus
vero in quo potest cognoscere est cū dubitatur p
babiliter de competentia iurisdictionis z excepto
non sigillat personam suā. Si sum? extra oēs ca
sus predictos: z tunc cognoscit an sua sit iurisdic
tio: q. iudicare principaliter est onus: vt in. l. mu
neris. in. s. iudicandi necessitas. ff. de mu. z hono
ribus. in. c. pastoralis. de offi. deleg. l. 3. in cōsequē
tia sit honor. vt in. c. vt debitus honor. de appel.
Vide glo. in. c. si contra vnu. de offi. deleg. lib. vi.
Nec iudicat in facto p. p. r. i. o: q. causa nō dicitur p
pria ex quo comodū vel incōmodū ad eū nō per
tinet. q. q. vi. biduum in vers. palam. z in hoc casu
intelligit iste tex. z. c. pastoralis. s. eodē. z. l. p. scri
ptione. z alie leges superius alleg. **¶** Casus vero
in quibus dubitatur occurrūt ad presens tres ad
quos tanq. ad principales poterunt reduci si
qui alij inueniri poterunt. **¶** Primus casus cū
excipit q. loc. tractus vel delicti nō ē de iurisdic
tione curantis: sed finaliter tenet Innoc. q. pōt
cognoscere: q. hec sentētia nō nocet alteri iudici
quinimo Bar. sentit in. d. l. i. q. hec exceptio. nō
pōt opponi ad processum sed ad merita cause tñ.
Quia satis est i libello aliquid exprimi quod fun
det iurisdictionē iudicis: licet illud nō sit verū q.
debet inspicere quod petitur: z non q. d. debet quo
ad fundandā iurisdictionē iudicis p. tex. in. l. pe
nul. ff. de iurisdic. om. iudi. Cōtrariū tenet hic do.
Anto. q. illa lex nō pcedit q. ex negatiōe petiti
negat pncipaliter iurisdic. vt in casu nostro. z hoc
verius puto tñ q. possit recusari vt suspect? pro
pter affectionē quā habet ad causam. argu. in. c.
insinuante. de offi. deleg. Secūsus casus quādo
iudex est habiturus aliquod commodū sportula
rum: q. quo casu glo. multum vulgata in. l. de in
re. ff. ad muni. dicit q. non potest cognoscere. **¶**
Cōtrariū tenet Pet. z Ly. in. d. l. p. scriptiōe.
q. comodū h. accessorie. bar. sequit glo. q. solas
affectio ad causam est sufficiens ad remouendū
iudicē. d. c. insinuante. z. l. p. r. o. r. ff. de iurisdic. om.
iudi. Dicit tamē in. l. i. in hoc standū q. s. uetudini
do. Anto. putat attendendā quātitatē cōmodi.
et placet mihi q. attēta qualitate psona iudicis
z quātitate muneris iudicetur suspectus vel nō.
ad hoc allego bo. tex. in. c. z si questiones. d. fimo.
¶ Tertius z vltimus casus quādo rescriptum
dicitur falsum z iudex pronuntiauit q. erat verū
nūquid teneat pcessus postea detegitur q. d. erat
falsum. Inn. Jo. an. Comp. post. z do. Anto. tenet
processum non valere q. fabricator falsi rescripti
nō potuit dare iurisdictionē nec in pncipali nec
in incidenti. Bart. in. l. p. scriptiōe. dicit pces
sum valere si falsitas erat latens. Quia dubium
posuit istū in quasi possessione iurisdictionis. arg.
in. l. Barbarius. ff. de offi. p. r. o. Bal. t. 3. primam
partē. z illa videt mihi verior. **¶** Quia ex quo re

scriptum non emanauit a principe potest dici intrusus. z sic nō debet
valere gesta etiam dato communi errore: vt no. in. c. nihil. j. de elect. p

Inno. Facit. c. alienationes. x. q. i. j. Non ob. l. barbarius. f. q. ille ha
buit potestatem a principe licet p surreptionē sed ista a nemine. Et p
hoc dic q. si rescriptū esset p. r. o. s. nullū si tamē emanauit a principe
z dato dubio iudex p. n. t. i. a. n. i. t. rescriptū valeret nec pcessus si nō fuit

g appellatū hoc est singulare dictū Lapi. in. c. j. eo. tit. s. lib. vi.

h Rescriptū impetratū contra prelatū valet: licet super bonis com
muniibus prelati z capituli.

2 Prelatus solus tenetur administrare ex officio sibi iniuncto negotia
communja inter ipsum z capitulum.

3 Bona quomodo dicantur communia inter prelatum z capitulum quā
do diuisa. z quis potest facere istam diuisionem.

4 Collegia inferiora nihil pnt statuere circa statū ecclie sine p. s. n. s. u. e. p. i. 14.

6 Prelatus potest agere z cōueniri sine licentia z cōsensu capituli: non
tamen in arduis. 9.

¶ Prelatus solus potest alienare ex causa licita.

¶ Qui non potest alienare: an possit rem in iudicium deducere.

7 Conuentus nunq. potest agere sine consensu prelati.

8 Prelatus solus potest cōstituere procuratōrē: sed si vult facere ipsuz
generalem vel in perpetuum requiritur consensus capituli.

10 Episcopus an possit libere vicarium remouere.

11 Conuentus an possit agere sine prelato sede vacante.

12 Prelatus an possit ratificare gesta per capitulum.

13 Capitulum potest litigare cum prelato sine q. d. sibi detur procurator.

Doceri.

Solet multū allegari. z. h. d. i. summa.
In causa monasterij cōuenitur abbas p
rescriptum in quo nulla fit mentio de conuentu: nec ppter
hoc appellari pōt nisi abbatis z conuentus bona essent di
stincta oīno. **¶** Primo ponit duplex. q. secūda sol. ibi: sup quo tertio ra
tio. ibi: cum ex officio. quarto exceptio. ibi: nisi. **¶** Casus literalis. Ali
quis impetrauit literas apostolicas appellatione remota cōtra abba
tem nulla facta mentione de ipsius conuentu: querebatur vtrum abbas
teneatur respōdere p literas illas in causa q. cōiter pertinet ad abba
tem z monachos: z si abbas appellauerit ne compellatur respondere
super causa illa vtrum valeat appellatio. R. si. q. per appellationē. ab
bas se tueri nō potest quominus auctoritate huiusmodi literarū respō
dere teneatur nisi alia rationabili causa inueniatur. Quia abbas ex officio
suo tenetur procuratore negotia sui conuentus: nisi forte abbatis z cō
uentus negotia essent oīno distincta. Ber. **¶** Nota pmo q. valet re
scriptum impetratū contra solum prelatum licet impetret super cau
sa cōmuni ipsi prelato z capitulo. dicit tñ. Guil. de monte lauduno. in
cle. j. j. eo. q. curia de facili nō dat rescriptū super rebus cōibus contra
prelatum quin faciat mentionē de conuentu dicit tamen q. d. de iure re
scriptū valet: vt hic. **¶** Not. q. quod prelati pōt z teneat solus pro
curare negotia sibi z capitulo cōmunia: nam ex officio administratio
nis sibi iniuncte ad hoc tenetur. Et ex hoc not. q. solus rector vniuer
sitatis potest p. m. ouere z p. curare negotia totius vniuersitatis. Imo
ex officio sibi iniuncto ad hoc tenetur: vt not. Innoc. in. c. fin. de maio.
z obe. nisi negotia essent multū ardua: vt. j. dicam. Item not. ibi nego
tia procurare quod prelati non dicitur dominus rerum ecclesiasti
carum sed potius procurator: z idēz dicit in episcopo z alijs prelati
vt est tex. apertus. in. c. h. de dona. non tamen ex toto prelati equipa
ratur procuratori nec etiam tutori sed ampliorē z honorabiliorē po
testatem habet q. tutor z procurator: vide ad glo. not. v. q. i. in. c. fina.
¶ Ultimo not. vnum quod nescio alibi ita clare quod inter abbatē et
capitulum bona monasterij possunt esse diuisa vt aliqua pertineāt ad
mensam abbatis aliqua ad mensam capituli. Hoc tamē non procedit
ex regula nec de iure cōmuni cum omnia debeant eis esse communia
vt in. c. cum ad monasteriū. de statu regu. Sed procedit de iure specia
liputa ex p. s. uetudine vel statuto ex causa rationabili facto: de quo. j.
latius. Et pondera quod cōgregatio religiosorum appellatur conuē
tus: secularium vero communiter appellatur capitulum. Non tamen
est inter hoc differentia z aliquando conuentus religiosorum appel
latur capitulum de quo dicam. j. eodem. c. capitulum. z etymolo
giā capituli cetus synodi z concilij. vide in. c. j. s. i. ff. de capitulo
dicam. j. eodem capitulum. **¶** In glo. j. in si. hanc gloss. z dicta docto.
pro clarioz doctrina reduco ad. vii. questiones. **¶** Prima questio ver
satur circa validitatē rescripti impetrati contra monasterium vel pro.
Secunda questio circa facultatē agendi in iudicio: z nunquid abbas
sine conuentu vel econtra possit experiri. Tertia questio circa faculta
tem constituendi procuratorem seu syndicum: seu economum. Quar
ta questio nunq. sede vacante possit cōuentus agere. **¶** Quinta que
stio presupposita quod conuentus nō possit agere sine prelato: nun
quid prelati possit habere ratum factum per conuentū. Sexta q. stio
quid si vertitur lis inter prelatum z capitulum. nunquid possit agere
capitulum sine curatore. Septima questio nunquid dispositū hic in
abbate z conuentu habeat locū in alijs prelati. Octaua questio z vlti
ma quando bona dicantur communia vel diuisa inter prelatum z cō
uentum: z cuius auctoritate hec diuisio fieri possit. Et hanc vltimam
questionem

a Statutum abbatis. vide istū in fi. in quadā additione in. c. euz. 215. ferra. 3. de cōsti. 7 per do. feli. ibi in. xxy. col. in ver. vltorius. do. Abb. 7 voluit. Lar. 21. suo. xxy. incip. autoritas. car. in regula monialiu ad fi. Jo. and. in. c. 3. super gl. proprium. de sta. mo. istum consil. suo. lxxviii. incip. facti contingentia. Cal. in ti. de reg. consil.

Zacharias.

c Adde Inno. c. vt fame in glo. 3 in ver. prelatoru. de sen. exc. 7 in. c. quanto. in gl. in verb. 2. motione. de offi. or. 7 Spe. in tit. de arb. 5. fi. ver. sed quero.

d Sebastii. Sapia.

b Occasio mali. Et hoc etiam 7 Abb. in. c. cū ad monasteriū. col. 3. de stat. monac. Card. in cle. i. in v. opposi. de sup. negli. prelato. vi. de deci. hic col. i. ver. scda 2. clusio. Abb. in. c. ex pte astēsis. col. 3. de concess. prebend.

c Statutū ecclesie. adde Cal. 21. 2. de rebus eccle. non alienan.

d Bona sunt cōmunia. adde bu. Imol. istū 7 do. i. c. 3. de pca. 1. de scilicet. in sum. de rescript. presen. 5. q. possunt. x. xxi. a spe. in ti. de actor. re. 5. i. vlti. col. ibi quid de sacerdotibus. Lar. cōsil. b. cccxxxi. b. 7. a. germani. i. 3. col. Ang. in. l. 3. ff. q. cuiusq. vni. noie. Ro. de off. arch. 4. i. in anti. 7 eo. tit. pma in antiquioribus. 7 de exce. xii. in anti. 1. de scilicet. in summa de transac. 5. q. 3. pos. sit. in. 3. col. balā.onica. in. xxi. 5. col. ibi modo seq. d. tur videre. C. de cōfes. Lap. alleg. xlix. arch. in. c. 3. lxxviii. dist. Bal. i. c. 3. in. 3. co. q. feu. da. pos. 2. Maria. cōsil. cccxxv. plat. 7. plene per 21. do. der. hic.

e In. c. 1. de pro. cu. vide q. dixi in precedenti apoff.

f Verior. Adde Sed. 21. c. vbi dicit q. ex cōsuetudine pōt induci q. prelatus sol. non possit agere super his que pertinent ad conuentum. 7 vide Lap. alleg. xix.

g Ex causa licita. Adde Ro. consil. xxy. 7 Cal. consilio. iij. de rebus eccle. non alie.

h Sebastii. Sapia.

questionem tanq. pro fundamēto aliarum qstio. num prius expediam. ¶ Sciendum est enim q. quādoq. bona ecclesie sunt prorsus cōmunia ab bati 7 conuentui: quādoq. sunt diuisa quo ad rem sed non quo ad ministratiōem: vt quia certa bona sunt deputata pro mensa conuentus 7 cer. ta pro mensa abbatis Administratio tamen nō est diuisa s. abbas administrat ac si bona ex toto essent cōia. Quādoq. tertio bona sunt diuisa quo ad rem 7 quo ad administratiōem: vt q. cō. uentus per se vel p. aliū administrat bona sibi de. putata: 7 idē facit abbas de suis: 7 de istis loqui. tur tex. i. fi. cū requirit q. bona sunt oīno distincta. Quādoq. 7 quarto aliqua sunt diuisa aliqua ve. ro sunt cōia. Cui. aut. autoritate hec diuisio fieri possit euz. vt. 3. dixi. religiosi omnia debeāt esse cōia: dicunt doc. q. in institutione seu fundatiōe monasterij hoc potuit fieri ad instātiā patroni. Et intellige q. ep. hoc fecit ad instātiā patroni. ar. in. c. cū dilectus. de cōsue. 7 in. c. quāto. de cēsi. q. cum ista concernant modū viuēdi 7 spūalitatem quādam non pōt patron. per se hoc statue. re etiam a principio. vt notat. voluit Inno. in. c. qm. j. ne prela. vi. su. Post fundatiōem vero hoc facit ep. ar. in. c. qm. j. de vi. 7 hone. cle. 7 i. c. sicut venire. de exce. pla. Ego puto q. etiā ipse abbas cum cōuētū possit hoc ex cā constitutū cum per hāc diuisiōem bona nō minus sunt monasterij q. pri. 7 respectu vsus sit hec diuisio. Ad hoc. xij. q. i. in. 3. fi. 7 c. vlti. 7 hoc idē videtur sentire Joā. and. in fortiorib. terminis in regula nō est obli. gatoriū de reg. iur. lib. vi. in merc. Abi post quē. dam magistrum in theologia cōcludit valere sta. tutum abbatis 7 conuentus cāvitandē mormu. rationis 7 scandali vt singulis monachis dentur decē pro vestimētis. tibi vide latius. Sine causa tamen hoc debere fieri non est cōsulēdum ne sit occasio mali: 7 idē dic in minorib. An puto abbatiā posse permittere vt lucra ex manib. possint cōuētere in proprios 7 necessarios vsus nec per hoc dicunt habere ppriū. de quo vide p. Jo. and. 7 Host. in. c. euz ad monasteriū. de statu regu. 7 ibi dixi. ¶ Cogita tamen nunquid cō. sensus ep. debeat accedere p. notabile dictū In. in. c. requisiti. de testa. 7 in. c. cū accessissent. de cō. stitu. Abi dicit collegia inferiora nō posse statui circa statutum ecclesie sine autoritate ep. nā sal. uando dictum Joā. and. posses dicere illud nō concernere statū ecclesie: sed potius modū viuē. di inter se: facit qd dicit gl. in. c. 3. de ver. sig. li. vi. ¶ Ad secundā questionē q. fuit prima in ordi. ne dic q. si bona sunt cōmunia ex toto vlt. salte. quo ad administratiōem: vt. 3. in secundo mēbro tenet rescriptum impetratū expresso nomine so. lius abbatis. Hoc aperte vult iste tex. q. ad ipsuz. abbatem pertinet procurare negotia totius mo. nasterij: ergo satis est de eo facere mentionem in rescripto. Nec obstat illa diuisio quo ad rem tan. tu: q. ex quo non est diuisa administratio proce. dit ratio. c. Nec ob. finis: q. loquit qm bona sunt omnino distincta vnde in tertio mēbro quādo scz sunt oīno diuisa non valet rescriptum contra abbatein super bonis spectantibus ad capitulū nec cōtra: vt probat hic in fi. tex. Nam tunc cessat rō capli: q. ex quo bona oīno sunt diuisa non te. net abbas pcurare negotia cōuēt. Ultimo mē. bro qm aliq. sunt diuisa aliqua cōia. i. diuisis tene. qd. 3. dixi. qm oīno sunt diuisa in cōibus tene. q. 3. dictū est quādo oīno sunt cōia. 7 hoc olim te.

Bas. in. l. placet. colū. iij. circa prin. in pma lect. C. de sacrosan. eccle. 7 ibi ampliat vt etiā pcedat qm bona sunt discretā 7 separata. vide eundem do. Bas. in. c. 3. col. viij. ver. quero vltra alios. qui feu. dare. pos. ibi ponit q. parua pōt alienare 7 infeudare. 7 dicit Bal. in cōsi. clvi. Abb. exēp. ptus in prima parte q. etiam si iurasset nō alienare potuit tñ alienare

nuit Fran. vercel. 7 vide magis placere doc. S3 basianus cōtra. sed tene primū q. eadē rō d3 esse de parte quo ad partē sicut d. toto quo ad totū. vt. l. que de tota. ff. de rei vēd. 7 in. c. pastoralis. 5. item cum totū. de offi. dele. Itē rō huius. c. ven. dicat sibi locū in istis causis: q. abbas tenet pro. curare ecclesiā ergo habet dispositio. c. cum dile. cta. de confir. vtil. vel inutil. Si tamen cōuentus etiā in cōibus impetraret noie ecclesie per tale re. scriptum posset agere abbas. vt no. Jo. an. in ad. di. Spe. in ti. de rescrip. p. sen. 5. rōne eius 3. quez. i. ver. itē q. vbi impetrat. vbi vide. ¶ Ad tertiā

c questionem circa facultatem agendi. Bl. hic 7 in. c. 3. de proc. 7 vbi cūq. tāgit hāc materiā semp. tenuit q. nec cōuenire potest prelatus sine cōsen. su conuentus nec econtra. Et ppter autoritatē glossatoris curia non admittit de facili prelatus ad agendū sine consensu conuentus seu procura. torem ipsius. vt no. in cle. i. j. eo. ¶ S3 Inno. 7 cō. muniter Docto. tenent cōtrariam 7 hec opinio videt. verior. ¶ Unde distingue qd si bona sint cō. munia primor. scdo modo solus prelatus potest agere sine cōsensu conuentus: 7 etiā cōueniri: nā vt dicit Inno. regula iuris habet q. habens legi. timā administratiōem pōt agere sine cōsensu alte. rius vt in. l. fin. ff. qd cuiusq. vni. sed prelatus h3 legitimam administratiōem ergo 7c. Itē ad hoc corroborendum adduco hic ar. inconuincibile q. libet prelatus salte. est procurator legitimus ec. clesie sue vt in. c. 3. de dona. 7 habet liberā admi. nistratiōem a iure: vt in. c. euz nobis. in fi. j. de ele. 7 in. c. is cui. eo. ti. lib. vi. Et in abbate vid. tex. op. 7 in. in. c. nullā. xviij. q. 3. vbi d3 q. tota ptas mo. nasterij tam circa cultū diuinū q. circa reliquas res monasterij est penes ipsum abbate. S3 pro. curator etiam simplex potest agere 7 si habet li. berā potest explicare ea que exigunt speciale mā. datū: vt in. l. pcurator cui generaliter libera. ff. de. procu. ergo fortius poterit prelatus qui nō est p. curator simplex sed habet titulum honorabilem 7 dignitatē: vt no. gl. in. c. fin. v. q. iij. probatur in. c. indēnitatibus. de ele. li. vi. ¶ Et ex hoc pōt ar. gui q. solus prelatus potest etiam alienare ex causa licita per illā. l. pcurator. nisi ius spūlter interdicere sibi. xij. dist. c. sine exceptiōe. 7 c. ab. batib. 7 c. placuit. ¶ Ad obstat huic 2. clusio. c. j. de procur. habet enim ille tex. duos intellect. ¶ Primus vt clerici ibi subscribant vt testes non tanquam prestantes cōsensum. vnde vt dicit Ho. stien. episcopus solus habet cōstituere procura. torem. Secundum aliū intellectum se subscribūt vt consentientes. 7 tunc dicit Innocētius quod potest procedere in arduis in quibus debet pla. tus habere consensum capituli. arg. in capitulo pastoralis. j. de do. 7 in. c. sine exceptione prealle.

f Et tene mēti hāc regulam quia in arduis i. pla. tus non debet aliquid agere sine consensu capi. tuli vide tamē quod legi. 7 no. in capi. quanto. 7 in capit. nouit. de his que fiunt a plat. Non obst. la. it. pretor. ff. de iure deliberā. super qua fundat gloss. quia ponitur ibi casus specialis in herede qui voluit tempus ad deliberandum Nam ante q. adeat hereditatem non potest agere nec ali. qua alienare: vnde regula nō est vera indist. nte quod non valet alienare: qui non potest re in iudicium deducere. Exemplū in patre qui super bonis aduentitijs filij potest agere tanquam ha. bens legitimam administratiōem a iure 7 ta. men non potest alienare: vt. l. cum non solum.

g ¶ Unde distingue qd si bona sint cō. munia primor. scdo modo solus prelatus potest agere sine cōsensu conuentus: 7 etiā cōueniri: nā vt dicit Inno. regula iuris habet q. habens legi. timā administratiōem pōt agere sine cōsensu alte. rius vt in. l. fin. ff. qd cuiusq. vni. sed prelatus h3 legitimam administratiōem ergo 7c. Itē ad hoc corroborendum adduco hic ar. inconuincibile q. libet prelatus salte. est procurator legitimus ec. clesie sue vt in. c. 3. de dona. 7 habet liberā admi. nistratiōem a iure: vt in. c. euz nobis. in fi. j. de ele. 7 in. c. is cui. eo. ti. lib. vi. Et in abbate vid. tex. op. 7 in. in. c. nullā. xviij. q. 3. vbi d3 q. tota ptas mo. nasterij tam circa cultū diuinū q. circa reliquas res monasterij est penes ipsum abbate. S3 pro. curator etiam simplex potest agere 7 si habet li. berā potest explicare ea que exigunt speciale mā. datū: vt in. l. pcurator cui generaliter libera. ff. de. procu. ergo fortius poterit prelatus qui nō est p. curator simplex sed habet titulum honorabilem 7 dignitatē: vt no. gl. in. c. fin. v. q. iij. probatur in. c. indēnitatibus. de ele. li. vi. ¶ Et ex hoc pōt ar. gui q. solus prelatus potest etiam alienare ex causa licita per illā. l. pcurator. nisi ius spūlter interdicere sibi. xij. dist. c. sine exceptiōe. 7 c. ab. batib. 7 c. placuit. ¶ Ad obstat huic 2. clusio. c. j. de procur. habet enim ille tex. duos intellect. ¶ Primus vt clerici ibi subscribant vt testes non tanquam prestantes cōsensum. vnde vt dicit Ho. stien. episcopus solus habet cōstituere procura. torem. Secundum aliū intellectum se subscribūt vt consentientes. 7 tunc dicit Innocētius quod potest procedere in arduis in quibus debet pla. tus habere consensum capituli. arg. in capitulo pastoralis. j. de do. 7 in. c. sine exceptione prealle.

h Et tene mēti hāc regulam quia in arduis i. pla. tus non debet aliquid agere sine consensu capi. tuli vide tamē quod legi. 7 no. in capi. quanto. 7 in capit. nouit. de his que fiunt a plat. Non obst. la. it. pretor. ff. de iure deliberā. super qua fundat gloss. quia ponitur ibi casus specialis in herede qui voluit tempus ad deliberandum Nam ante q. adeat hereditatem non potest agere nec ali. qua alienare: vnde regula nō est vera indist. nte quod non valet alienare: qui non potest re in iudicium deducere. Exemplū in patre qui super bonis aduentitijs filij potest agere tanquam ha. bens legitimam administratiōem a iure 7 ta. men non potest alienare: vt. l. cum non solum.

duam adducit rotam que hodie est de offi. archi. prima in antiquioribus 7 prima in antiquis.

Zacharias. ¶ Adde plenep Bal. in. l. pupillorum. C. de repet. heredi. 7 istum in. c. tua. de his que fiunt a prela. 7 ibi do. Lar. fely. in. c. cōtin.

ea que sunt inuti. lia ecclesie. Adde etiā q. dicit Bar. 7 Bald. l. si qs in tantam. C. vñ vi. qd Abbas inua. des rem non pū. dicat ecclesie nisi faciat cōmunica. to consilio q. est quid arduum.

¶ In arduis. ad de Spec. 21. Post. vbi. 3. in apostil. bona sunt cōmu. nia. 7 Lap. alleg. xlix. 7 Ro. cōsil. cccxix. circa pri. mum. vñ. col. ibi tertia est ratio. et adde plura hic i. simili in quib. p. pter arduitatē materie aliter di. sponitur. de quib. bus per do. men. hic 7 in tract. de prestātia. Card. vbi disputat. i. 3. q. pncipali. vtrū possit introduci cōsuetudo q. pa. pa exerceat ali. qd sine cardina. lium consilio 7 vi. de Inno. in. c. per. tuas. in versu. con. sensu. de arbit. 7 in. c. causam. lo. j. in. 3. gloss. parua in. 3. solu. de iur. 7 ibi istū in. 3. col. 7 but. hic. i. 3. co. versu. tertio casu. Imo. in. d. c. cāz. in. 3. col. 7 ibi filr. cōuentus. Inno. in. c. fin. in gloss. 3. de maio. 7 obed. 7 in. c. ad aures. i. fi. de tempo. ord. 7 in. c. magne. de voto. 7 i. c. nouit. de his que fiunt a prela. 7 in. c. qd in dubijs de re. nun. 7 ibi But. 7 Imo. 7 Arch. in. c. hi q. xv. q. viij. 7 Joā. and. in. d. c. magne. 7 abb. in. cle. 3. de rebus ec. cle. non alienā. re stringe tamē sim. do. hic nisi mate. ria que alias est ardua deducat. per viam posses. soriū puta subie. cto quam predi. cti reputant ar.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

git in col. si. ver. in eadem. ibi non est. de sen. excom.

Anto. Francif. Circa hoc an qd facit papa sine consilio vel consensu cardinalium valeat vide glos. in. c. ad apostolic. de re iudi. lib. vi. et archid. xxxv. q. i. sunt quida vbi concluditur qd legem generale concernentem vniuersalem statum ecclesie non pot facere sine consensu: nedum

sine consilio dno rum cardinalium quoniam licet papa habeat largifsimam potatem in annullando ea q sunt de iure positiua taz facta q facienda: tamen no pot ea q concernent vniuersalem statum ecclesie solus facere vt per gloss. in cle. i. de immuni. eccle. de potestate pape est pulchra gl. in cle. ad nostrum. in vers. ecclesie de here. et in. c. lector. in x. subdiacon. xxx. iij. dist. et p host. et doc. i. c. magna. de vo. et potestate quas habet in laicos. vide not. in. c. nouit. d. in. et in. c. per venerabilem. qui fil. sint legi. et p do. Ant. b in. c. venerabilem de elec. et in clem. ne romani. eo. ti. in. v. questio.

a Si qd pbyterorum. Vide ibi c. doc. et no. in. c. cu oliz de test. vbi p doct. faciunt no. in. c. j. de his que fiunt a maio. parte capituli.

b Et dic vt ibi. Adde mod. hic i. v. col. in vers. ter tia declaratio et plene per eos in. c. cu. et. s. tit. proximo.

c Procurare. Et an prohibet agere possit ipse trare dic q sic fz bu. et Imol. et Jo. an. in tit. de rescr. presenta. in. s. ratione etia eius contra quem. in vlti. addi. in addi. Specu. et tex. et ibi do. meum in. c. causam. lo. j. de iud. Bu. et Imo. hic rotam de iudic. in nouis. Egi. deci. cccxxx. commissio impetrata. Nec ob. c. j. de rescrip. lib. vi. iuncto capit. q. de excep. eo. lib. q. sumit robur a psona inhabili et exosa iuri.

d Sebast. Sapia. Economum. Vide Bar. in. l. filius. in prin. ff. de procu. vbi ponit regulam q in his que quis solus potest facere potest solus procuratorem constituere: sed no. q in dubio presumitur constituere. Abbas procuratorem de consensu couetus. ita tenet Imol. in. c. ea noscitur de his que fiunt a pre. sine consen. capituli. et idem dicit in. c. veniens. in vlti. col. in ver. contradicit. j. de prescrip. de quo late p Alexan. in. l. actor in si. ver. vltimus venio. ff. rem rat. habe. in apost. vide etiam no. per Abba. et alios. in. c. cum deputati. j. de iudi.

e Regula iuris. Adde Bar. in. l. i. hic alle. et in. l. etia. s. ex pterito tpe. ff. de manumif. vin. in. l. seruos. ff. de alime. et cib. le. do. in. c. si. de iud. lib. vi. Imo. in. c. cum. i. et a. de re iudi. Bal. in rub. de procu. et hic in apost. fil. vbi alleg. casum in. l. sed si vnus. s. filiofa. cu. s. seq. ff. de in iu. Bald. in. l. curatores. ff. qui petant tu. et in. l. neq. C. de procu. et in. l. reos. in. x. colum. C. de accu. Guil. ualsonem in. c. petitio. de procu. Benedictu de

C. de bo. que libe. et in. l. j. C. de bo. ma. Et pro curator simplex potest agere: vt in. c. qui generaliter de procu. lib. vi. et tamen procurator no pot alienare si no hz libera. vt in. l. procurator totoz bonorum. ff. p procu. Dic ergo q qui no pot alienare. no potest rem in iudicium deducere no mine proprio. Et sic secundo modo potest intelligi illa. l. ait ptoz. s. nomine alieno potest ex quo habet legitimam administrationem: vt in dictis iuribus: et no. Ep. in. d. l. j. Mo ob. s. hoc nihilominus alleg. in. gl. sed potius facit contra: quia dicit q solus economus potest agere licet in constitutioue economi concurrat consensus conuentus. de quo dicaz in sequenti questione. Si vero bona prelati et conuentus sunt omnino distincta tunc prelati non agunt pro rebus conuentus nec econtra: vt hic in fine. Et in vltimo membro quando sunt partim diuisa et partim coniuncta. dic procedendum: vt. s. dixi. Conuentus autem nupotest agere in rebus communibus sine consensu prelati: quia administratio est concessa prelato et no conuentui: vt hic in capit. causam. de iu. et in dicto. c. nulla. Excipe a predictis quando negotia sunt ardua: q tunc de consensu vtriusq debet promoueri vel nisi conuentus vel prelati vellet agere super reuocatione rerum male alienatarum vt in. c. si quis presbyterorum. de rebus eccle. no alien. et vide quod no. in. c. cum olim. de testibus.

¶ Nunquid cauendo de rato possit alter eorum ad mitti: vide gl. no. in. c. j. de procu. et dic vt ibi. Et pro his que dixi. s. in primo membro videtur tex. hic si bene ponderetur. Nam q possit conueniri sine consensu conuentus dico esse tex. hic not. in prima parte ibi: querelatis respondere: q possit agere per rationes tex. dum dicit q ex officio suo tenetur prelati procurare negotia congregationum suarum: ergo agere in iudicio: vt in. d. c. qui generaliter. Et Imo. q. nunquid solus prelati possit constituere procuratores seu economum glo. hic q non. Sed Imo. et communiter doct. tenent oppositu. et hanc opi. credo verior rem: q regula iuris habet q qui potest per se agere. potest per procuratorem: et procurator constituitur. l. j. de procu. et etia in religiosis notater ponit Imo. in. c. cum. i. et a. de re iud. Adduco etiam bonum. tex. in. c. petitio. j. de pcur. et. d. c. j. de procu. fm primum intellectum. Quoniam tutor no possit dare procuratorem ante lit. et test. vt. l. neq. tutores. C. de procura. Prelati tamen pot tanq habens liberiozem administrationes q tutor ad hoc text. et signanter voluit ibi Imo. in. c. penul. de iuramen. calum. quod tene menti.

f Dicit tamen notanter hic Imo. q si prelati vellet constituere officialem seu economum

plumbi. in. l. seruos. ff. de lib. ca. Imo. et do. meum in. c. intellegim. de in. per istu in. c. cum. i. et a. in. iij. col. in ver. et circa hoc concludit Imo. in. c. ex parte. de resti. spo. glo. et istu in apost. et in cle. religiosus. super verbo constituere. de procu. Rot. de re iudi. xi. in nouis. Bal. in. l. iij. s. s. ve rum. in. j. q. ff. de mino. et vide istum in. c. pxi. in. j. nota.

generalem et perpetuum qui omnia negotia pariter gerat tam in iudicio quam extra et habere consensum couetus seu capituli. Quia hoc pot computari inter ardua. Nec talis potest esse laicus fm eum per. c. indicatum. lxxxix. di. Et hoc vltimum confirmat idem Imo. in. c. j. de iudi. Hoc dictum intelligerem verum. qm iste talis economus. haberet etiam iurisdictionem in clericos seu preeminentiam in rebus spiritualibus et sic debet intelligi illud. c. indicatum. vt not. ibi Archi. Sed vt quis procuret negotia ruralia in alia bona epatus sine iurisdictione et preeminentia in spiritualibus. puto q talis pot esse laicus immo magis honestu est vt sit laicus. argu. xi. q. j. te quidem. et hoc voluit glo. no. in. d. c. indicatu.

g Et q dicit Imo. de perpetuo economo seu officiali non intelligas q quis possit constituere perpetuu procuratorem. quoniam sibi liceat reuocare. vt not. Bar. in. l. cu precario. ff. de preca. q nemo potest sibi lege imponere a qua sibi no liceat resiliere: vt. ff. de leg. iij. l. si quis in prin. et l. pe. ff. de pac. Et ideo puto q eps potest habere vicarium remouere. ad hoc qd not. in cle. h

h fina. de procu. et in cle. et si principalis. de rescrip. Nisi aliqua concederet in vicariam perpetua cum consensu capituli iuxta not. per Jo. and. in. c. venerabili. de cens. hec procedit in bonis communibus. in diuisis vero dic q ad limites facultatis agendi potest quis constituere procuratorem. et sic conuentus poterit in rebus suis procuratorem constituere sine prelato nisi in arduis. vt. s. dixi. ¶ Venio ad quintu. nunquid vacante sede. possit conuentus agere sine plato. dic o hoc vt no. in. c. si ne sede vacan. et vide gl. in cle. fin. de procu. et Imo. in. c. cum dilectus. j. de consuet.

i ¶ Ad sextum nunquid prelati possit ratificare gesta per solu conuentum. gl. hic q sic. quas et sequuntur doc. dicentes q hic requiritur consensu sed non auctoritas que potest internenire ante et post. Sed in auctoritate pcedit. s. tutor. alle. in gl. Ego dicerem q etia vbi requiritur auctoritas potest prelati ad vtilitatem ecclesie eam interponere et actum ratificare. et ex post facto per tex. no. in. c. si qua de rebus. l. q. q. q.

k ¶ Abi patet. quod alienationem factam per capitulum. etiam sede vacante. potest episcopus postea creatus. ratam habere. si expedit ecclesie. Et vide gloss. in. c. j. ne sede vacante. Et tene semper menti hoc dictu. q sepe fit alienatio in absentia prelati. qui tamen consentit ex post facto. ¶ Ad septimam questionem. quid si speratur lis inter prelatum et capitulu. Solu. dicit gl. q curator ad litem debet dari capitulo. sicut dat minori volenti agere contra tutorem. Imo. dicit hoc veruz

¶ In. c. si qua de rebus. Adde gl. in. l. j. de accep. Ang. consil. lv. Bal. in. l. quecuq. C. de bo. que libe. et latius in. c. cu consuetudinis. in pe. col. de consue. istu in. c. cu causam. in si. de re iudi. et in. c. causam. in vl. col. de iu. et ibi plene. per doct. et p eosde in. c. cu dilecta. in. vi. ampli. j. eo. p Ro. c. cccvi. circa preposita. et Wellenzi. c. j. ne sedevac. ponente intellectum. d. c. si qua. et dixi in no. in ver. pupillus.

l Si qua de rebus. L. pondera. q ibi voluit contractus vt ibi dicit gl. pbat ibi in ver. rescisso. And. Barb.

m Sebast. Sapia. Abi patet. Vide late per do. And. sicu. in. c. causam. questio. j. j. de iud. cu alijs que allegat Lorse. in reperto. ad Abba. in ver. abbas. versicu. vi. vbi etiam dicit q abbas potest ratificare iudicium agitatum per monachum.

n Curator. Adde glo. de app. significauit. glo. in ver. economus. in. s. spozularu. in aut. de sanctis. epis. Bar. in. l. potest. ad si. ff. de aut. tut. et do. meum hic. c. ois opi. est contra gl. hic q non sit opus curatore et ides gl. mag. ibi. sed an iura nostra in. c. si. v. q. j. et ibi Archi. et Do. et Spe. de syndi. s. j. in pe. col. ibi. sed quid si ca. et ois hic et istum in. c. cum super. in. j. col. de offi. dele. per illum tex. que dicit fin. et a nemine ad hoc ponderatum. et idem per istum post alios in. d. c. significauit.

si capitulu

f Tene menti. Adde Paul. de ca. c. c. c. lxxv. vbi tenet q non meri executores possunt ante lit. constituitur pcurator. et Lap. alle. lxxvi. vbi tenet. q economus nec merus executor pot ante lite cote. procur. constituitur. et ot Ro. consil. cclxi. q in causis. in quibus non contestatur lis. no potest constitui procur.

g Laicus. Vide no. per. doc. in. c. j. de cle. coniuga. lib. vi.

h Vicarium remouere. vid istu in. c. qm abbas. i. vj. col. in ver. ite episcopus. de officio. deleg.

i Vacante sede. Adde istu in. c. veruz. in. j. nota. de foro compe. et in. c. j. in. iij. col. ibi plus etia placet mihi. d. pseri. et amplia. iij. moder. et limita quomodis.

k Sed no anto ritas. adde Imo. post Bald. in. l. qd mihi bona. s. iussus. ad fin. ibi. qd autem si statuto. ff. d. acq. here. Bal. in. l. i. antepenul. col. C. q amit. Butr. Imo. et Domi. i. c. cum consuetudinis. j. de consuetu. et dixi plene i not. meis in ver. pupillus.

l Ad ro. p. fil.

a In alijs prela-
tis. Unde no. i. c.
ex lris. de pba. z
in. c. p'senti. de of.
ord. lib. vi.

b In presbytero
rectore. adde gl. i.
c. potuit. de loca.
in ver. expelli. cir-
ca mediu ibi. z si
vii. sit sacerdos.
z ibi. bñ. i. vñ. col.
dicit se nescire eā
alibi. z eaz seq. h
ide. But. in. v. co. **a**

z Jmo. in vlt. Au-
do. consi. xxxvi. p
istuz in. c. i. in vlt.
col. de do. z cōtu.
z in. c. impetrato-
rum. in. iij. colū.
de iura. cal. z spe.
de procu. s. rōne
quoz. circa pnc.
ibi porro vbi i ec-
clesia. in ti. de lo-
ca. s. nūc aliqua.
ver. xlvj. z istum i
ij. not. de maio. z
obe. z Ro. in. l. si
xv. s. de viro. xxv
vñ. fall. ibi. ix. ff.
sol. ma. z facit gl.
in cle. ii. in ver. cō-
stituit. ibi quid
si nullus. de eta. z

quali. z. c. relatiū.
s. i. verfic. vbi au-
tē. de testa. z vide
Alb. in. l. si in ali-
quā. s. de off. pro-
con. limita ista vt
per istū in. c. i. si. c.

de his q. si a pla.
z vide rotā de iu.
vñ. i. novis. z tex.
in. c. i. s. porro. de
sta. reg. in. vi. z ibi
domi. in. ij. not.

c Adde ro. fin.
suis fol. vlti. inci.
an ecclie inferior-
res dōt q. pnt cō-
stituire pcurato-
rē nisi in arduis.
z vide lap. alleg.
xi. vbi ponit an p-
lati inferiores pos-
sint cōstituire vi-
cariuz perpetuū.

d Rescripta sunt
stricte. vñ bonū
tex. in. c. p. z. g. d
off. dle. z qd no.
in. c. cam. s. eod. z

in. c. quis. lo. i. d
rescrip. in. vi. z p
Sely. in. d. c. cam.
in. xij. col. in vñ.
tertia declaratio.

e Adde Alex.
nil. xvij. Ro. cō-
silio. cccxxvi. z di-
cit idem Rom.
sing. suis. fo. vij.
q. rescripta late
interpretāda sunt
nisi sint s. ius cō-
mune z dicit qd
sunt mille tex.

f si capituluz vult agere nomine ecclesie: sed queli-
bet pars capituli vult agere pro iure suo z nomi-
ne proprio non est opus dare curatorē. Ad hoc
potest adduci. c. cum inter canonicos. cū gl. sua.
de elec. Host. Composit. in ti. de syndico. z com-
muniter docto. sequentes indistincte tenent qd
capitulum potest agere contra prelatū sine cura-
tore: vel contra alium quemcūq. ier. quo habet
legitimam administrationem. Ad hoc. c. cum ec-
clesia futrina. de causa pos. z proprie. z. c. cum ve-
nissent. de in integ. resti. z hec pars verior. Pro
qua facit. l. i. ff. quod cuiusq. vniuersi. z. c. ex pte. z
c. olim. de accu. z vide quod le. z no. in. c. significa-
uit. j. de appella. z in. c. si. v. q. ij. Ad octauā z
vltimam questionē an in alijs prelatis habet lo-
cum iste tex. communiter docto. dicunt quod sic
quia eadem z fortior ratio est in alijs prelatis.
Nam dubitatur de abbate quasi haberet minus
ius in rebus cōmunitibus q. alius prelatus secu-
laris. argumen. liij. distinc. in. c. abbati. Unde in
omni prelato quocūq. nomine nuncupetur ha-
bet locū qd hic dicit: quod satis placet. Quia ra-
tio decidendi huius textus habet locū in omni
bus prelatis circa bona cōmunia nam quilibet
prelatus tenetur pcurare bona ecclesie sue vt in
c. ij. de donatio. ergo cōueniri potest z agere: vt
s. dixi. Stet dicunt docto. in commendatario
vt valeat rescriptum contra eum impetratū tā-
tum cum ipse possit agere z cōueniri: vt in. c. que
rela. de electio. Idem in presbyterio rectore: alio-
cuius ecclesie vt valeat rescriptum contra eum
solum impetratum: quia ecclesia dicitur commis-
sa presbytero. xxxij. distinctio. in. c. p'sbyter. z po-
test dicere ecclesiam esse suam. vt in. c. cū nō igno-
res. s. de p'be. in. c. si tibi absenti. de preben. li. vi.

14 An autem episcopus debeat interponere
autoritatē si inferiores clerici cōstituunt sindicū.
Innoc. notanter in. c. impetratoruz. de iuramēt.
calum. dicit q. non est de necessitate licet gl. ibi
cōtrarium teneat. Sed tene primum per hec ha-
bes quasi expeditam materiam quotidianā isti
capituli. Et no. gl. etiā in eo quod dicit q. rescri-
pta sunt stricte intelligēda. l. alio dixerit. Inn.
in. c. episcopi. de rebus ecclesie non alienan. sed
tene primum. facit quod legi. z no. in. c. ad hec. s.
eodem.

15 Moniales non possunt claustrum exire sed
possunt procuratorem constituere.

16 Rescriptum debet facere mentionem de alio in
specie z non in genere.

17 Capitulum succedit in administratione mortuo
prelato nisi eius administratio esset suspecta: nā
tunc datur administrator.

18 Iudex si non seruat formā rescripti processus est
ipso iure nullus.

19 Forma rescripti est vt procedat iudex sin narra-
ta in eo scz vt expendantur primo narrata: z post
reliqua per ordinem.

20 Primo nominatus psumitur dignior.

21 Processus factus sup rescripto surreptitio nō
est ipso iure nullus: sed factus contra formā re-
scripti sic.

22 Surreptio si non fuit opposita an pars videat
acquiescere literis.

23 Differentia inter obreptionem z surreptionem.
Obreptio vitiat processum ipso iure.

24 Pars si omisit opponere exceptionem aptam:
potest iudex ex officio actum irritare saltem an-
teq. transeat in rem indicatam.

25 Communis error an faciat ius taz in ordinario
q. delegato.

26 Doctor an possit legere per substitutum.

27 Ordo iuris appositus in rescripto an inducat no-
uam formam.

28 Religiosi in absentia plati possunt conueniri z
maxime si sunt in studio.

29 Religiosus electus a monasterio pōt petere se re-
stitui in monasterium.

30 Vniuersitas si non est soluendo: debent singuli
de vniuersitate cōtribuerē: z an debet fieri col-

lecta per libram in capita.

Cui delicta. Proces-
sus factus
p literas surreptitias irritat. s. factus
cōtra formā rescripti irritus nuntiatur
ita communiter summat. sed oportet aliter de-
clarare vt patebit ex. j. dicendis. Diuiditur pnci-
paliter in quatuor partes. In pma succincte tā-
git. q. in secunda irritat processum secundorū in
dicum. ibi deprehendimus. In tertia irritus de-
finit processum primorū iudicum. ibi dictus. In
quarta committit causas z mādatur restitui spo-
liatos. ibi ideoq. Casus literalis. vacante mo-
nasterio hēfē. due electiōes ibi celebrate fuerūt.
vna de custode. z alia de. s. mentali ipsius mo-
nasterij super istis electionibus causa fuit com-
missa primo hīs defemen. scholastico z iudicibus
suis sub hac forma vt personaliter ad monaste-
rium accedentes persone idonee committerent
administrationē abbacie cui fieret restitutio quo-
rundā subtractorū ab vtraq. parte. Iudices isti
contra formam mandati processerūt: postmodū
causa fuit commissa abbati remech. z iudicibus
suis per surreptionem q. in literis suis preter cō-
sciētā domini pape insertus fuit articulus ille
de resignatione subtractorū qui in literis prio-
ribus continebat. z isti iudices ceperunt pcedere
in causā. tandem negotium ad sedem apostoli-
cam est delatū papa cognoscens de processib. in
dicum predictorū inuenit literas iudicūz secū-
dorū obtentas per surreptiones q. articulo de
resignatione subtractorū preter cōscientiam dñi
pape insertus fuerat in literis secundis qui i prio-
ribus positus erat de quibus in secundis literis
mentio non fiebat z ideo papa cessauit quicqd
factum fuit occasione literarum secundarū. pre-
terea primi iudices processerunt contra formā
mandati: quia cum deberent accedere ad locum
z persone idonee administrationē cōmittere ab-
batie cui fieret resignatio subtractorū hincinde:
ipsi hoc capitulo pretermisso de alijs inordina-
te cognouerūt ppter q. dñs papa pcessum ipso-
rum denuntiavit irritum z inanem: q. cōtra for-
mam mandati z contra iuris ordinem processer-
unt z mandant. ergo papa q. primo iudices resti-
tuant quasdam moniales que spoliatae fuerāt: z
postea mandati forma diligēter obseruata in ne-
gotio ipso puenia rōne procedāt. Ber. **1** Ro.
j. q. in causa electiōis potest monialis electa per
se esse in iudicio ad psecutionē iuris sui vel pro-
curatorem constituere. Hodie vero non licet mo-
nialibus exire claustrum sed bene constituere p-
curatorem: vt in. c. mulieres. de iu. lib. vi. z in. c. in
dēnitatibus. de elec. eo. lib. z in. c. vñico. s. porro.
de sta. regul. lib. vi. Et ibi habes tex. mēti tenēdū
in quibus casibus liceat monialib. exire claustrū
ram monasterij. Respectu vero pcuratoris cōsti-
tuēdi cape istā regulā vbiq. religiosus vel re-
ligiosa pōt esse in iudicio pōt procuratorem consti-
tuere: quia magis est decens vt compareat per
procuratorem q. per se: hanc regulā notandā po-
tuit Inn. in. c. cum. i. z. a. de re iud. **2** Mot. s. fin
vñum intellectus litere q. nō solū in secundis li-
teris est fīda mētio de primis: s. de qualibet no-
tabili clausula seu notabili articulo contētis in
primis. Et hoc voluit Host. hic qui intelligit q.
secunde litere faciebant mētionē de primis in ge-
nere s. nō de illo articulo restitutiōis subtracto-
rum qui prioribus iudicibus fuerat commissus.
Et hoc notabile ponderē si in textu vbi est ver-
bum de quibus diceret de quo: sed tex. iste videt
velle q. de literis primis non fuerat facta mētio
in secundis. dictū tamē Host. est verum in se z no.
z facit. c. inter. de re iud. z quod legi. z no. i. c. q. de
dolo z contu. vbi vide. **3** Ro. tertio. q. monaste-
rio vacanti debet dari per superiore administrationē
tor idoneus: ex quo videtur inferendum q. capi-
tulum non succedit in administratione mortua
abbatissa. contrarium ego puto verū per capitu-
lum ne in agro. s. abbate. de statu regu. in clem.

4 An autem episcopus debeat interponere
autoritatē si inferiores clerici cōstituunt sindicū.
Innoc. notanter in. c. impetratoruz. de iuramēt.
calum. dicit q. non est de necessitate licet gl. ibi
cōtrarium teneat. Sed tene primum per hec ha-
bes quasi expeditam materiam quotidianā isti
capituli. Et no. gl. etiā in eo quod dicit q. rescri-
pta sunt stricte intelligēda. l. alio dixerit. Inn.
in. c. episcopi. de rebus ecclesie non alienan. sed
tene primum. facit quod legi. z no. in. c. ad hec. s.
eodem.

5 Moniales non possunt claustrum exire sed
possunt procuratorem constituere.

6 Rescriptum debet facere mentionem de alio in
specie z non in genere.

7 Capitulum succedit in administratione mortuo
prelato nisi eius administratio esset suspecta: nā
tunc datur administrator.

8 Iudex si non seruat formā rescripti processus est
ipso iure nullus.

9 Forma rescripti est vt procedat iudex sin narra-
ta in eo scz vt expendantur primo narrata: z post
reliqua per ordinem.

10 Primo nominatus psumitur dignior.

11 Processus factus sup rescripto surreptitio nō
est ipso iure nullus: sed factus contra formā re-
scripti sic.

12 Surreptio si non fuit opposita an pars videat
acquiescere literis.

13 Differentia inter obreptionem z surreptionem.
Obreptio vitiat processum ipso iure.

14 Pars si omisit opponere exceptionem aptam:
potest iudex ex officio actum irritare saltem an-
teq. transeat in rem indicatam.

15 Communis error an faciat ius taz in ordinario
q. delegato.

16 Doctor an possit legere per substitutum.

17 Ordo iuris appositus in rescripto an inducat no-
uam formam.

18 Religiosi in absentia plati possunt conueniri z
maxime si sunt in studio.

19 Religiosus electus a monasterio pōt petere se re-
stitui in monasterium.

20 Vniuersitas si non est soluendo: debent singuli
de vniuersitate cōtribuerē: z an debet fieri col-

Anto. Francisc.

1 Circa hoc an
rescripta sint late
interpretāda.
add q. rescripta
bñficialia tanq
ambitiosa sunt res-
stringenda: vt est
tex. in. c. quis. de
preben. lib. vi. z
voluit Inn. in. c.
cuz in nostris. de
conces. preben. z
Jo. an. in. c. susce-
ptum. de rescrip.
eo. lib. z ppterea
dicim. q. rescrip-
tum ad bñficia
nō extēditur ad
illa q. aliquis co-
latoze possidet p
ut notabiliter vo-
luit Joā. cal. in. c.
capitulum dere-
scrip. z de intero-
pretatione rescri-
ptorū q. sunt im-
petrata z tra ius
cōe: z qñ per res-
scriptuz tollūtur
omnes exceptio-
nes qualiter itel-
ligatur: z an vir-
tute talis rescri-
pti obtēti cōtra
ius cōe z qñ ex il-
lo inferi magna
lesio qñ o intelli-
gatur z qualiter
pcedi dbeat. vñ
Bal. z docto. in
l. quoties. z in. l.
nec dānosa. C. de
preci. impe. offe.
z habet i. c. ex par-
te. el. s. vbi plene
p scriben. de offi.
delega. z in. c. im-
piali. xxv. qd. s.
in. c. si quando. d
rescrip.

2 Cape istam re-
gulā. vide q. dixi.
s. c. proxi. in apo-
stila. regula iuris.
3 Qualibet no-
tabili clausula.
vide hic p. dñs
deri. z q. dixi i. c.
s. s. eo.

4 s. abbate. no.
pro limitatione
illius. s.

5 Adde an ca-
pitulū succedat
in administratio-
ne mortuo epi-
scopo. sed. cōsil.
ccc. z consi. cc.

6 An autem episcopus debeat interponere
autoritatē si inferiores clerici cōstituunt sindicū.
Innoc. notanter in. c. impetratoruz. de iuramēt.
calum. dicit q. non est de necessitate licet gl. ibi
cōtrarium teneat. Sed tene primum per hec ha-
bes quasi expeditam materiam quotidianā isti
capituli. Et no. gl. etiā in eo quod dicit q. rescri-
pta sunt stricte intelligēda. l. alio dixerit. Inn.
in. c. episcopi. de rebus ecclesie non alienan. sed
tene primum. facit quod legi. z no. in. c. ad hec. s.
eodem.

7 Moniales non possunt claustrum exire sed
possunt procuratorem constituere.

8 Rescriptum debet facere mentionem de alio in
specie z non in genere.

9 Capitulum succedit in administratione mortuo
prelato nisi eius administratio esset suspecta: nā
tunc datur administrator.

10 Iudex si non seruat formā rescripti processus est
ipso iure nullus.

11 Forma rescripti est vt procedat iudex sin narra-
ta in eo scz vt expendantur primo narrata: z post
reliqua per ordinem.

12 Primo nominatus psumitur dignior.

13 Processus factus sup rescripto surreptitio nō
est ipso iure nullus: sed factus contra formā re-
scripti sic.

14 Surreptio si non fuit opposita an pars videat
acquiescere literis.

15 Differentia inter obreptionem z surreptionem.
Obreptio vitiat processum ipso iure.

16 Pars si omisit opponere exceptionem aptam:
potest iudex ex officio actum irritare saltem an-
teq. transeat in rem indicatam.

17 Communis error an faciat ius taz in ordinario
q. delegato.

18 Doctor an possit legere per substitutum.

19 Ordo iuris appositus in rescripto an inducat no-
uam formam.

20 Religiosi in absentia plati possunt conueniri z
maxime si sunt in studio.

21 Religiosus electus a monasterio pōt petere se re-
stitui in monasterium.

22 Vniuersitas si non est soluendo: debent singuli
de vniuersitate cōtribuerē: z an debet fieri col-

Sanor. super Prima parte primi.

Tunc superior adde gl. i. in. c. cū pastoralis. h. q. vñ. tex. r. ibi Ang. in. s. economus. in aut. de alie. r. emph. Spe. de actore. s. i. ver. cum filius. in si. gl. mag. ad fin. in. l. cū nō solū. C. de bo. que lib. But. r. istū in. c. no. uit. de his que si. a pla. in. h. col. ibi scōo dicit. Bal. in. c. olim. ad fin. s. eo. glos. in. c. irrefragabili. s. si. in. ver. delegatus. circa mediū. de offic. ordi. But. s. his que si. a plat. p. s. i. q. col. Bal. i. l. vidue. C. de nu. Bart. in. l. i. ff. de a. ant. tu. Lud. in. l. b. j. C. vñ. vir r. yxor. istū in. c. sicut no. stris. in si. de iure iurā. Inn. r. Ra. pha. in. l. i. s. fuit qñtū. ff. ad treb. Bar. r. Bal. in. l. trāsfactionē. per illum text. C. de transact.

Sebasti. Sapia.

Administrato rem. Facit optime q. quādo est timor scādali et lis est inter alios quos ne deueniant ad arma r. gas iudex p. t. facere q. possessio r. fruct. seq. strēt. vt no. Bar. i. l. si vñ. usufruct. s. sed si interduos. ff. d. usufru. Bal. in. l. nullus. in princ. C. de sum. trini. r. alia alleg. Alex. in cōsi. vñ. in cōsultatide premis. c. sa. colū. pe. in. v. 5 vo. zlatissime tradit frācis. cur. se. nior. i. cōsi. l. xi. super eo articulo. r. Deci. in. l. si. col. h. in si. C. de edic. di. adr. faciunt q. in materia euitā di scādali cumu. lat. sely. in. c. ni hil pdest. j. de p. script.

Stilus curie. adde gl. in. c. statutu. in princip. i. n. ver. literaruz.

de rescrip. in. vi. Egi. cōclu. dch. cācellaria gl. i. ad si. c. si. de p. cu. Domi. post Jmo. in. d. c. statutum. in. vi. col. l. dōsti. r. Jo. an. r. Do. hic. zacharias. Adde que no. in proe. Grego. ad istū nu. j. vbi alle. Hip. de marfi. sing. suo. cxi. quod incip. stilus curie est attendendus. r. in. c. ex literis. in apost. in. ver. stilus curie. s. eod. tit. r. per sely. in. c. h. col. x. vers. stilus curie. de rescrip.

Anto. Francif. Circa istā materiā de stilo curie. an r. quādo sit attēdendus r. seruari debeat. habetur per Ly. in. l. h. C. que sit lo. cōsuet. et habetur in. c. cū venerabilis. r. in. c. licet. r. in. c. q. graui. de cri. fal. r. vide dōsti. in. c. ex literis. de consti. r. in. c. ad hec. de sent. ex cō. r. h. in. cle. si. de ver. sign. r. vide Jo. and. in. c. si. de consue. in sum. quam ibi ponit in. ver. de stilo. r. no. in. l. i. C. de sac. sanc. eccle. r. est bo. text. in. l. i. C. de bo. vac. lib. x. r. propterea dicimus q. omissio stili curie. habet vitare gratiam r. habetur in prealleg. c. l. 3. de cri. fal. r. vide Spec. in tit. de app. in. s. de offi. ver. vt autem. vbi dicit q. ideo stilus curie est attendendus et seruandus. q. dicitur inniti iuri communi.

Literas surreptitias r. obreptitias. Adde Butr. in. c. ex parte. in. h. not. de capel. mo. r. in. c. super literis. in. x. co. s. eo. ibi vel dic q. legisse. Butr. in. c. ceterum. s. eo. in. iij. col. tñ. Inn. non dicit prout isti innuūt. q. processus ex literis obreptitijs. sit nullus. sed q. est irritandus quā docunq. opponeretur. non sit sit in surreptitijs. q. nisi opponat a pñ. cipio. non potest postea opponi. r. adde Jmo. s. eo. ad aures. quasi in

fin. vbi etiam dicit per istuz tex. c. cassandū esse quicquid sit per literas obreptitias. r. vide Jmo. hic. r. j. eo. ad audientiam. in. iij. colū. impu. gnātem hanc differentia: quia imo processus valet mero iure vti oq. casu tam per obreptitias q. per surreptitias: vnde in effectu non videtur ista differentia fm Jmol. referentem. s. eo. super literis idem velle.

pñ. non potest postea opponi: quia litigādo coram iudice super alijs videt approbare personā iudicis. De quo dicēdū vt plene no. in. d. c. inter. r. in. l. h. ff. si q. in ius voca. r. in. l. quidā consulebant. ff. de re iu. Sol. hoc cōtrariū vario modo intelligitur iste tex. quidam intellexerunt q. litere surreptitie sunt ipso iure nullae sine exceptio. ne processus nō valet vt sentit ista gl. h. Sed ista opi. tollitur per ea que plene dixi in. c. ceterum. s. eo. secunda opin. seu lect. est q. iste litere erant furtive seu falsae: hec lect. nō cōgruit tex. q. d. q. fuerunt impetratae per surreptionem. Jtē pōderatur q. non faciebant mētionē de prioribus. Tertia lec. est vt intelligat q. hic fuerat exceptū r. appellatū a prioribus iudicibus: sed tunc op. dicere q. processus fuit nullus per. c. super qñtio num. in si. de offi. deleg. r. c. si a iudice. r. c. nō solū. de ap. lib. vi. Et satis potest sustentari iste intellectus. r. ad istam literam cum dicit irritandū: dic q. refertur ad factum nō ad ius: q. sepe irritant ea que de iure sunt nulla: vt in. c. ex parte. de test. r. in. c. accedēs. i. iuncta gl. vt lit. nō cōtest. r. hunc

7 intellectum hactenus fui secur. C. Quartum intellectum singulariter ponit Jmo. faciens nouam differentiam inter literas surreptitias r. obreptitias. p. appellat surreptitias qñ falso exp. s. lo vel veritate suppressa litere fuerūt ipetratae: r. in istis procedit q. trariū q. d. s. formam obreptitias vero appellat quando per inuolutionē verborū puta ironice vel calide loquēdo litere effugiunt deliberatam conscientiam principis. Nam tunc iste litere dolo sunt obreptae: ideo processus debet esse nullus citra omnem exceptionē sicut in sententia lata dolo p. sentis s. absentez. vt tex. no. in. l. si p. r. s. marcellus. ff. de iud. Et hāc differentiam tenebis semp mēti. Nam aperto iure nō p. batur: imo leges p. misce vident vt his vocabulis: vt in. l. si quis obreptis. cum materia sua. ff. de fal. Iste intellectus non multū p. gruit isti litere q. expresse hic dicitur q. fuerūt impetratae p. surreptionē. Jtem pōderatur q. in secundis nō faciebat mētionem de prioribus. Et in eo q. dicitur q. propter cōscientiā nostrā r. c. pōt dici q. ideo preter cōscientiam pape: q. si papa fuisset recordatus q. prioribus illum articulum commisisset nō delegasset illum secundis. ad hoc ca. ex parte. j. de offi. deleg. Lectura tamen Innoc. in se satis potest sustineri ex quo litere nō processerunt de conscientia liberata pape: r. tenebis 8 semper istam lectu. menti. C. Cogitavi nunc 9 dare quintum intellectum r. nouum quē credo

Notabis tamen qd licet pcessus factus vigore literarum ad lites nō irritetur etiā si fuerūt surreptitiae si a principio non fuit oppositum tamen fallit vbi processus p. indicat bono publico: q. pōt renocari quando cūq. pro quo est tex. no. hic secundum vnum intellectum istius qui est etiam de mente Jmo. hic.

zacharias.

Per inuolutionem verborū. Adde de ista differentia per Bal. in. l. i. r. si legibus. C. si contra ius. r. in. l. i. C. si nup. ex referi. in pñ. pe. r. q. sit eius pena. no. Barto. in. l. si quis obreptis. r. ibi Alex. ff. de fals. zin. l. si quis. de reb. eo. r. Bal. in. l. quēcūq. ad si. C. de seru. fugitiuis.

Sebasti. Sapia. f. Fronice. vide sely. in. c. ad audientiam. h. colū. xij. vers. fallit. j. eodem.

Et nouum. vere non est sua inuētio. sed habeo quandā lect. quā quidaz solennis doctor discipulo. Car. compilaui. r. ipse dat istum intellectus r. dicit qd motu

proprio papa dedit illas literas primas r. ad vtilitatem monasterij: r. ita dicit limitandum esse. c. ceterū. r. c. si autē. s. eo. vt non habeat locū: quando sunt concessae motu proprio r. ad vtilitatem ecclesie vel tertij: bene facit dictum Inn. in. c. accedentibus. de priuile. tu pondera: quia facit pro dicto istorū. l. si cōem. ff. quē ad. ser. ami. vbi propter cōmixtionē quis habet illud qd nō haberet solus. Jtem pondera q. istud est diuinare q. fuerit impetratū motu proprio: nec presumitur. c. si motu proprio. de prebend. in. vi. pōdera etiam quia quantū ad p. iudiciū monasterij. c. gita bene r. pondera dictum Jmo. hic in vers. ordinē. vbi dicit q. iste moniales non poterant renūtiare ordini appposito in primis literis ex eo q. papa ex certa scientia illū apposuerat in fauorē monasterij: nam si non poterant renūtiare ordini ergo non poterant renūtiare p. mis literis: sed tacēdo r. nō opponēdo cōtra scōas de primis vñ renūtiasse primis: r. non poterat quia in fauorem monasterij emanauerunt: ergo scq. tur quod dictum istorum fuit Inn. pondera bñ r. vide hic Jo. de imo. qui dicit q. licet snia interlocutoria transeat in rem indicatā tamē non transit quoad superiores: vt no. in. c. cū dilecti. de elec. Andr. Barba. Anto. Francif. Et an r. quādo rerum commixtio operez vt vna trahat ad se aliam. vide que habent in. c. qd in dubijs. de conse. eccle. vel alta. r. in. c. cū marthe. in. s. quēsiuisti. de celebra. mis. r. in. l. j. s. itē querit si quis. ff. de aqua quoti. r. est. r. cōclusio est q. si cōmixta sunt separa. verum

bilis unum non trahit ad se reliquum: si vero sunt inseparabilia. et tunc aut sunt eiusdem nature. et unum trahit ad se aliud aut sunt diuerse nature et tunc unum non trahit ab alio: si sit magis dignum alio. de quo vide Car. in cle. i. de deci. in. q. oppo. et vide no. in. c. q. de ca. pos. et proprie. et in. c. q. de ordi. cog. et ea que habentur in. l. precipimus. per Bal. et alios. C. de appel. vbi ponit illa. q. q. si sit duo coheredes vel duo colligentes quorum unus est clericus et alter laicus: an ecclesiasticus sit vel secularis.

a Glo. no. de illa exclamat iste i. c. infirmate. in vers. postmodum. j. d. off. deleg. et doc. a in. c. cam que. el b primo. de iudi. et vbi dicit de anc. in. c. i. de procur. vbi dicit e. ibi casus pro ipsa glossa. in ver. absentia. et plene per. d. meum in. d. c. causam q. in. v. col. et in fine. vbi dicit esse valde sing. p. illa gl. in. l. fina. s. sed et si quis. C. de admittuto.

Adde Ro. 2. sil. cccclxxv. vbi dicit q. iudex debet nulliter agere repellere ne elusorij actus coram eo fiat pte non opposite. et vide eundem consil. cccxv.

b Sebast. Sapia. Licet pars vide de do. Alex. in. l. iij. s. hoc aut iudicium. ff. d. da. i. fe. vbi late concludit q. iudex potest officium impartiri non petenti ne iudicium reddat elusorium. not. Paul. de ca. et moder. in. l. vbi pactu. C. de transactio.

c Hic coiter impugnant Adde Bal. i. d. l. barbarus. in lec. in. xv. col. ibi r. unum non omitto. et in. l. i. s. i. vlti. col. C. de ser. et in. l. non dubium. in vlti. char. in. xv. opp. C. de legi. et in. d. l. i. et in repet. d. l. barbarus. in. v. col. ibi: venio ad rationem istam opin. eodem tenent etiam Butri. et Jmo. et Domi. s. eo. tit. suscitatus. in vlti. col. et ibi dicit et Adaria. in. c. fraternitatis. in. v. col. de here. et Jmol. in. l. quida consuebat. in. xij. col. ibi. et aduerte. ff. de re iud. idem Jo. de fan. in. s. tria. iij. q. vij. per. d. l. i. de sen. canonizatum. ibi et sentit gl. in. d. l. barbarus. dum allegat dicta. l. i. et do. meus hic: et alij moderni limitabis tamen hoc dumodo error sit circa defectum persone delegati: secus si respectu rescripti impetrati vel circa concernentia gratiam: quia gesta non validant per tex. hic fin But. Jmo. et Domi. nisi iudices pronuntiarent super competentia fin istum hic. item nisi esset probabilis ignorantia circa vitium commissiois: quia forte valet processus fin istum nisi in casibus vt hic per eum. et omnino videbis hic per Adoder.

Adde q. Ro. sing. suis. fo. penul. dicit q. licet sententia lata ab infame vel seruo coierrore sustineatur quia tamen non habet locum vbi partes sciebant defectum iudicis.

Anto. Fran. Circa hoc de actu facto vel a iudice vel notario qui reuera non erat talis: si est opinione sic reputatur si ille in cuius fauorem fiebat actus sciebat defectum facientis actum. Dicitur q. hoc voluit Jo. an. in. c. cu dilectus. de consue. et Jo. cal. in. c. ad probandum. de re iud. p. quo vide bo. in. l. cu qda. in. s. fin herede. ff. de acqui. hered. Et adde q. ad hoc vt accipiat gestus ab eo qui est opinione reputatur habiles est necesse quod concurrat possessio vel quasi possessio facienda tales actus iuxta tex. in consuetudine mibus. et ibi p. gl. et doc. de iure patris. et no. Jnu. in. c. m. h. de ele. Et adde etiam q. iste error cois operatur presumit anq. per famam delectetur q. talis iudex vel notarius sit infamis quia tollerant gesta ante tale finiam propter cois erroris: si facta post finiam lata non toleratur: quia ex ipsa finia resultat notorium in contrarium: vt voluit bal. no. i. aut. habita. in. v. i. co. C. me. p. pat. per tex. que dicit singulari in aut. de tabelio. in. s. pe. de quo vide etiam per. d. Car. in cle. i. s. i. in. xij. q. de regula. et per alex. plene in consil. cccxv. in. i. p. te q. iudicium. et addo q. talis cois erroris ipsa habet nisi i. co. tentiois: vt per archi. et q. i. in. c. i. et no. Bal. in. l. i. C. de sen. et interl. om. iud. Et adde q. etiam cois talis error non nocet pupillo ei fauore vt voluit spe. in ti. de euic. in. c. v. in ver. qd si pupillus in fine.

nit aliquid speciale in delegato: nam idem est in ordinario. Nam si coram eo per errorem litigauit aliquis de non sua iurisdictione non valet processus nisi prius se iudicem pronuntiauerit: vt probatur in. l. i. per errorem. ff. de iurisdic. om. iud. p. Bar. in. l. i. s. i. q. i. in ius voc. non i. Et dubito multum in hac materia quare communis error facit valere gesta in. l. barbari. et no in dicta l. i. per errorem. Unde circa hoc posset sic ad presens dici q. aut communis error est circa totale fundamentum iurisdictionis vt q. putatur potestas vel episcopus qui non est: valet gesta in iurisdictionalia propter communem errorem: et vtilitate plurimorum: vt in. d. l. barbarus. Aut error contingit respectu vnius persone tantum: et tunc talis error non facit valere gesta: sic intelligerem dicta. l. i. per errorem. et hoc ideo q. hoc casu non versatur utilitas primorum nec publica.

Sed nunc incipit maior questio quare non ita dicemus in delegato. potest dici q. cum superior committit causam in ipsa commissione versatur ius publicum et utilitas publica quia committit iure publico. l. i. s. i. de iurisdic. om. iud. no. Bar. in repet. d. l. barbari. licet aliud hic senserit do. Anto. sed prius verius. Unde commissio facta a iure publico non debet vitari propter vitium persone iudicis clandestinum. Sed quando error esset intrinsecus. s. circa commissione tunc cum non sit rei probabilis ignorantia non debet tenere processus. Sed dubium est quando ignorantia esset probabilis: et forte posset dici valere processus nisi ius in penam ipsius cessat. et sic loquitur. c. i. de rescrip. lib. vi. vel quando altera pars fuisse in culpa et agitur de validitate respectu ipsius. Ad istum textum potest responderi intelligenda per ut. s. dicit q. ex officio suo superior irritant: et q. impetrans fuerint in culpa. Et in glo. iij. in fi. d. facit ad questionem. an doctor possit legere per substitutum de quovide Jo. an. and. in regula q. per alium. in mercu. et per Bar. in. l. nemo est qui nesciat. ff. de duob. re. Et in glo. in verbo iuris ordinem: ibi precipue: quia illa fuit forma mandati. No. singulariter istum tex. secundum istum intellectum glossa. q. si ordo iuris apponitur in rescripto: rescriptum videtur inducere ibi nonam formam hominis. Sed contra hoc facit: nam si ex primitur quod inest: nil noui operatur expressio: vt in. l. condiciones extrinsecus. ff. de condi. et de monstratio. et no. in. c. significasti. j. de elec. Item fortius iste ordo vt prius cognoscatur de spoliatioe q. de proprietate vel alijs articulis non est substantificus. Unde si peruertitur et non opponatur tenet sententia: vt in. l. i. C. de appella. Bene raliiter traditur q. peruersio causa ad causam non vitiat ipso iure: vt no. in. l. prolatam. C. de sententia et probatur in dicta. l. Si ergo iuris ordo non est in hoc substantificus: ergo nec forma apposit. j. in d.

Car. et do. meum et alios Adoder. in. c. si. de offic. deleg. et per Bar. in. l. nemo. ff. de duob. re. et Bal. in. l. i. ff. de duob. re. et Bal. in. l. i. ff. de excu. tu. Bal. et Saly. in. l. i. s. ne aut. C. de cadu. tol. glo. et doc. in. l. i. C. de empac. et col. lib. xi. de de anch. in. c. is cui. de offi. deleg. in. vi. et in. c. extirpade. s. qui vero. de pben. et glo. pe. in. l. quisq. la. i. C. de epis. et cle. Spe. in ti. de sala. s. vtr. ver. qd si doctor. et per istum in. c. i. in. iij. col. de sum. tri. et p. do. meum. in. c. si. in ver. personaliter. de dila.

e Sebast. Sapia. Per substitutum. vide de. And. sicu. in. c. si. in pe. char. ad si. j. de offi. dele. vbi dicit vt ipse appellat unum dictum nouum et in auditu q. si doctor ductus ad legendum non possit legere per substitutum tamen si legit per. xx. ann. potest legere quia efficit illustris et persone illustres possunt deferuire per substitutum. l. q. s. C. de epis. et cle. sed reprobatur do. Ba. in. l. i. col. iij. ver. quintum exemplum. ff. de offic. eius. et vide etiam Bar. in. l. i. C. de princi. agen. in reb. lib. xij. vbi dicit q. doctor debet legere per substitutum qui etiam sit doctor non per scholarem.

f Ordo iuris. In quantum hic docto. allegant But. in. d. s. stari. illud

q. ad hoc vt accipiat gestus ab eo qui est opinione reputatur habiles est necesse quod concurrat possessio vel quasi possessio facienda tales actus iuxta tex. in consuetudine mibus. et ibi p. gl. et doc. de iure patris. et no. Jnu. in. c. m. h. de ele. Et adde etiam q. iste error cois operatur presumit anq. per famam delectetur q. talis iudex vel notarius sit infamis quia tollerant gesta ante tale finiam propter cois erroris: si facta post finiam lata non toleratur: quia ex ipsa finia resultat notorium in contrarium: vt voluit bal. no. i. aut. habita. in. v. i. co. C. me. p. pat. per tex. que dicit singulari in aut. de tabelio. in. s. pe. de quo vide etiam per. d. Car. in cle. i. s. i. in. xij. q. de regula. et per alex. plene in consil. cccxv. in. i. p. te q. iudicium. et addo q. talis cois erroris ipsa habet nisi i. co. tentiois: vt per archi. et q. i. in. c. i. et no. Bal. in. l. i. C. de sen. et interl. om. iud. Et adde q. etiam cois talis error non nocet pupillo ei fauore vt voluit spe. in ti. de euic. in. c. v. in ver. qd si pupillus in fine.

An doctor. vi de plene per do.

i ij

Sanonitanus super Prima parte primi.

originaliter fuit dictus cuiusdam Card. ottonis, quem refert et sequitur Hosti. in c. si de preb. et vide Bar. in l. societate. §. arbitrorum. ff. pro socio. Hosti. in c. si de arbi. et cum Bart. tenet Rapha. in l. i. C. de arbit. et vide istum in c. causam que de re iudi. circa fin. et plene per dom. in eundem hic. contrarium videtur sensisse Bal. in c. consanguinei. in si ibi. et per hoc deciditur questio.

de re iudi. et voluit do. Ant. in c. quinquagallis. i. iij. differetia. de iureiur. et in c. ex insinuatione. ver si. facit q. de lege tur causa. et ibi facit ad illa q. bar. a. dimittit inde cisa. j. eo. ti. de rescript. tene tamen in practica opi. Bart. i. d. §. stari. et vide oino Jo. de imo. in d. c. ex insinuatione. in §. col. et Alex. in d. §. arbitrorum. in apost. et Lud. ro. in rubri. ff. de arbit. in vi. col. in sua repe. et Imo. in d. c. quinquagallis. in §. iij. col. et in c. si. in iij. col. de empt. et vend. Sal. in d. §. arbitrorum. et ibi Flo. de sanc. petro. in repe. et dicit Rapha. in d. l. i. q. l. in scholis tenuerit contra Bar. tamen in practica esset difficile obtinere contra eum. et istud idem tenuit Ang. in d. l. i. Ego consului fm opin. Bar. apud Ravenaz. et vide plene per do. Seli. pro et contra. in c. causam que de re iudi. in iij. col. ibi. quando in commissione hominis. cu duabus sequentibus. Aduertas tamen. q. dictum Otto. relatum ab Hosti. in d. c. si de preb. q. licet sententia ordinarij iniusta contra ius litigatoris trahatur in rem iudi. c. cum inter vos. de re iudi. non tamen sententia delegati. quia iudicat contra formam mada. de facienda iustitia. etiam si excommunicet. et ita consuluit Jo. de lig. Lau. de pinu. Calderi. et Lap. de castel. vt ibi refert dom. Calderi. Flo. et Do. post Lap. in c. venerabilibus. §. i. in §. col. de sen. excommu. in vi. et in c. i. in v. col. de offi. deleg. in vi. et Old. c. si. lxxxi. q. processus. in princ. et c. si. lxxxi. magister. in iij. col. et Lap. alleg. c. xv. quidam exposuit. et do. meus in c. in literis. in v. col. de offi. deleg.

Adde q. sententiam Bart. tenet Fulgo. c. si. clxxx. et an preposteratio ordinis vitiet actum. Ro. c. si. lxxxiiij. et dicit Cald. c. si. §. de rescr. q. forma rescripti est seruanda. nisi peruertat ordinem iuris. et an processus factus contra ordinem iuris sit nullus ipso iure. vide Fran. are. consil. lxxxiij.

a. Sebast. Sapia. Quod si promittit. Vide Bal. in l. iustitia. ff. de iusti. et iur. vbi dicit. q. si promittat iudici. q. p. n. t. et de veritate. iustitia et iure. dz observare ius cde. et dicit Ang. in §. exheredare. in aut. de her. et fal. col. i. q. si dicatur iustitiam faciat. debet seruari ordo iudicialis. et pronuntiari de iure. et tex. ibi. iuncta glo. et hoc etiam vult Bal. in c. cum venisset. de testi.

b. Mouam formam. Decem signavi quibus cognoscitur quando def. forma. vide plene per Moder. in x. col. in ver. de forme obseruata. in xvi. col. ponit regulam q. gesta contra formam. sunt nulla. vt hic et in c. pisanis. de resti. spolia. et in c. venerabili. de offi. deleg. et in l. cu. hi. §. si pretor. ff. de transact. But. in c. cum olim. in pen. col. ibi. oppono q. factum. de caus. pos. Imo. l. si queramus. in iij. col. ibi. hoc tamen limita. ff. de test. Bal. in l. iij. §. Offidius. in lect. antiqua. ff. ne quis eu. Inn. in c. cum consuetudinis. de consue. Cald. in disputa. statuto ciuitatis cauet q. si ab actore. in i. col. Do. in c. §. et in §. colum. ibi. istud credo. §. de rescript. Inn. c. fin. in i. glo. de sac. non iteran. Rotam de re iudi. in nouis. et de iudi. xxiij. in nouis. Bal. in aut. habita. in iij. col. C. ne filius p. patre. Thomam fase. in dubio rote. xxiij. Item fuit consultum per Egi. et Bal. de app. nonit. Bar. in l. i. in ix. col. ff. de condi. in debi. Bal. in c. si. in vlt. col. de do. et cotu. Ro. c. lvi. approbo sententias. et c. lxxvi. iste Petr. Do. post Host. in c. romana. §. sed nec. de sen. excomm. li. vi. Bal. l. ordo. in §. col. in ver. not. q. si statuta ciuitatis. C. de execu. rei iud. et in l. omnes populi. in pe. col. ff. de iusti. et iur. Ang. in l. ius publicu. ff. de pact. Car. in cle. i. in i. q. de iurepa. Inn. in c. §. de consue. q. forma debet obseruari in faciendo et exprimi dicendo. quem summe ponderat Old. in consil. cxxx. incip. promissa facti prolixitate. in §. col. probat et text.

in c. sicut. de ele. Bal. in aut. que supplicatio. C. de p. ci. impe. offe. Arc. in c. quorunda. xxiij. dist. But. in c. consultatombus. de iurepa. q. plus est defectus forme q. persone. Bal. in l. si duo patroni. §. si quis iurane rit. ff. de iureiur. et l. i. et ibi etiam per Imo. ff. de liber. et posthum. et in l. si creditor. C. de fidei. per eundem Balduin. in l. si alterius. C. si minor

in maxime substantifica. Sed quando exprimitur in compromisso videtur apponi pro substantifica. unde ex quo expressio eius quod inest a iure potest aliquid operari preter iuris dispositionem semper debet intelligi vt aliquid operetur: quia verba semper debent aliquid operari: vt in capi. si papa. de prinil. lib. vi. et in l. si quando. C. de inoff. testa. Hoc vero casu potest operari expressio vt delegatus habeat procedere secundum ius p. forma. et p. hoc sustineo illud notabile et quoridid. anum dictum Barto. in contrarium tamen facit notabile et singulare dictum Jo. and. in c. prudetiam. de offic. delega. vbi dicit q. si mittit causa alicui hoc expresso q. debeat condemnare titulum reus si constiterit eum obligatu sempromio actore: q. si iudex condemnauit licet sibi non constet de obligatione tenet sententia fm eum. Et illa expressio cum inesset a iure non inducit nouam formam. sed potius sapit instructionem ad causam. Et in hoc articulo quia docto. nihil ponit imo nihil fere tangunt hic. Ego alias reducendo multa ad concordiam feci hanc distinctionem: q. aut exprimitur illud quod inerat de necessitate: tunc expressio nihil operatur. et sic intellige no. in c. si gnificasti. prealle. et in c. ad audientiam. j. eo. et in c. olim. el. j. de resti. spol. plene per Bart. in l. iij. ff. de leg. j. quandoq. exprimitur illud quod inerat

se maiorem dixerit. in l. lina. C. si mancipiu ita fuerit aliena. ne manumit. et in l. non ois. in si. prin. ff. si cer. pe. et in addit. Spe. in ti. de res. cu. vers. sed quid si statutum in ti. de tutore. vers. si tutor non fecerit inuenta. et ibi dicit q. hoc pcedit et si coiserror est in contrarium et respondet ad l. barbarius. ff. de offi. preto. et vide but. in c. pisanis. in §. col. de resti. spol. q. omissio forme in qualibet minima parte reddit processum nullum et si dicat non refert qd fiat ex eq. pollentibus. l. certum. ff. si cer. pet.

c. licet ex quadam. de testi. et c. tua. de consan. et affi. et dicit q. vbi aliqd requiritur pro forma refert quid ex equipollentibus fiat vt pulchre dicit Bal. in l. si institorem. ff. si certum pet. in l. §. in si. C. de bon. pos. fm tabul. et in c. §. si vero vasallus. de controuer. inuestit. et in c. i. quo tempore miles. in c. §. item sacramentum. de consue. recti. seu. et in l. in bonafidei. C. de rebus credi. et iureiur. pro quo vide Alex. de imo. consil. §. in volu. §. vbi alleg. bo. tex. in l. §. ff. man. et vide Bal. in l. §. C. q. si quando iudex. et in l. §. vgor. C. de condi. infer. et in l. executor. C. de exe. rei iudi. et qd forma deat seruari amplius ista regula. xxi. in odis. et limita. viij. modis. vt hic pulchre per Seli. et de materia vide Bal. in l. cu. quis. in iij. col. ibi sexto probatur. C. de iur. et fac. igno. et in l. i. in xxiij. co. C. qui admittit. et in l. coparationes. in iij. opp. C. de fide instr. et in l. i. in primis vers. C. vt in pos. leg. et in l. observare. proficisci. xxiij. q. ff. de offi. procossul. reliqua hic prosequere. vt hic per Moder.

Adde q. gesta contra formam sint nulla. Old. c. si. celi. Fran. are. c. si. lxx. Pau. de ca. §. i. c. xix. in nouis. Ang. c. si. c. xvi. et lxxv. vbi dicit q. illud non dicit de forma q. post actum expediri potest.

Antonius. Franc. Circa hoc q. dicitur de forma dicas q. forma dz seruaretiam a rustico muliere et nomine fm Bal. in l. iuris in si. C. qui admit. ad bo. pos. et illud quod potest interuenire post actum non dicitur esse de forma fm Barto. post glo. in l. vniuerse. C. de preci. impera. offe. et per Alex. in l. §. ff. de liber. et posthu. et propterea dicebat do. Car. in clemen. j. in §. i. in x. q. de rebus eccl. no aliena. q. forma non seruata facit actum haberi pro infecto pro quo est tex. in c. vides. et distin. et ideo forma seruata infringit alienationem reiecclesie: vt per Alexand. ple. in consil. in quarta parte consiliorum vbi dicit idem esse etiam in alienatione rerum ciuitatis: q. adeo veru est vt dicit. Bal. in aut. que suppliatio. C. de preci. impera. offerre. q. ille qui non seruat tempus legis vel statuti nondicitur seruare formam: quod etiam voluit Alex. optime declaras in l. qui rome. in §. callimachus. ff. de verb. oblig. Et adde q. forma introducta a iure non potest derogari etiam partium consensu. vt per Spe. in tit. de app. et ibi per Bal. in addi. in ver. constitutio est. circa fin. et forma data a statuto prohibito l. statutum non procedat vltra annullando si forma non seruatur: actus non valet: vt not. voluit Bal. in l. non dubiu. in §. et in antepe. col. C. de legi. et Bal. et Sali. in l. statutis. C. de sen. ex breuicu. reci. de quo habetur p. Alex. in c. si. lxxv. et in consil. xxiij. in quarta parte consiliorum. Et adde q. forma debet seruari ad vngue et specificare: et non p. equipollens: et idvna citatio peremptoria non sufficit qn statutum requirit trinam: vt per Bal. in l. cessante. in vltima char. C. q. si. et q. in. et per Alex. in d. l. de lib. et posthu. et habet p. Bar. in l. nemini. C. de aduo. diuer. iud. qd adeo. veru est vt dixerit Inn. in c. cu dilecta. de rescrip. q. forma debet seruari a delegato et in prepara. toris: alias processus est nullus. Aduerte tñ q. in absolutioe ab excoica tione licet forma absolutionis non seruatur tñ valet absolutio: vt p. do. Car. post gl. in clemen. j. in vi. q. in §. j. de se q. str. pos. et fruc. et per eundem Car. in cle. j. xxi. qd. de deci. Quid aut si non seruatur forma absolutioe ex sola

nis in confessione penitentiarum: an valeat confessio vel absolutio. vide gl. in cle. dudum. in. s. statumimus. de sepul. et ibi etiam per do. Car. circa fin. et habetur per Inn. in. c. proposuit. de cle. exco. mini. ubi dicitur quod forma in absolutione penitentiarum est omnino seruanda. et propterea dicebat Bal. in. l. pe. in. iij. co. C. de condi. inser. quod forma est idem quod status per

fectus rei vel dispositionis et qui dicatur esse tradita forma a statuto vel a lege: dicatur quod tunc dicitur tradita quando ante actum vel in actu requiritur aliquid fieri quod eo non facto actus est nullus ipso iure ut in aut. hoc ius porrectum. C. de sacrosan. eccle. et in l. cu. hi. ff. de tras. act. et in l. hac co. sultissima. in pn. C. de testa. et vide glo. in. c. dudum. de ele. et p. Paul. de cast. in consilio suo. lxxi. ubi plura dicit ad propositum et tene menti quod dicit Bal. in. l. quecumque. C. de bonis que liber. quod forma non seruata in actu minoris vel ecclesie non presumitur esse utilis minoris vel ipsius ecclesie: et b dicit Spe. in tit. de rescrip. p. sententia. in. s. iij. in pn. quod forma non seruata in lris apostolicis arguit falsitatem ipsarum litterarum quod dicit esse notandum.

Sebasti. Sapia.

a Non forma.

Vide de hac clausula do. Geo. nam tam in repet. cle. sepe. s. no. sic. col. xxxj. de ver. sign. ubi concludit quod talis clausula sonat in monitione non autem in conditione.

b Est absens. ad

de do. de Ro. in

collectis Bernardi decisio. vij. ubi dicitur quod monachus spoliatus cap

pa vel brenario potest agere nomine proprio: et vide in titu. de restit.

spol. et vide eodem titu. in nouis. deci. lxxx.

c Electus iniuste. Adde que requirantur ut quis dicatur electus de

monasterio. De. de anch. consi. cclxij.

d Inno. in. c. olim. adde do. de Ro. deci. i. in antiquis. de resti. spo. ubi

dicunt quod monacho spoliato prioratu manuali non datur restitutio contra

abbatem sed contra extraneum.

e Concesserat eis quedam vtē filia. Vide que dixi in. c. cum. ad. ferraz

ri. in addi. per istum.

f Sebasti. Sapia. Ad vsu. Vide Abba. in. c. cu. ad monasterium.

de sta. reg. no. in. c. ij. de ver. sig. lib. vi. Abb. in. c. edoceri. col. ij. eo.

g Et non nomine proprio. Adde Bal. in. l. preses. in vlti. questio. C. de

transac. Rotam de resti. spo. in. vi. in anti. glo. in. l. si longius. ff. de iur.

calu. de reg. cōs. lxxij. et de rest. spo. vlt. in anti. et de penis prima in anti.

et regula est quod monachus non agit. fallit. in. viij. casibus hic notatis per

Aloder. quos omnino vide hic.

h Post docto. Adde quod pulchre dixit Baldus in. l. cu. affirmes.

ex sola voluntate: et tunc superior videtur mandatum nouum concipere. Ad hoc vide bo. glo. iuncto tex. in. c. cum aliquibus. j. eo. li. vi. exemplum pa pa mandat episcopo ut conferat beneficium titio: si ptulerit videtur collatio facta auctoritate apostolica et non episcopi: quod licet episcopus teneatur conferre non tamen tenebatur conferre titio nisi ex voluntate nam in conferendo habet liberam voluntatem: ut no. in. c. relatum. de preben. ideo non exprimitur nunc quod inerat de iure. Ad id quod no. gl. in cle. j. de iurepa. Quandoque exprimitur quod inerat ex honestate: et tunc expressio inducit nouam formam et sic potest intelligi. c. venerabili. de offi. deleg. et quandoque exprimitur quod inerat de iustitia ut in causa. l. j. C. de ap. et tunc est dubium. Sz putato sic dicendum quod aut id quod exprimitur sapit instructionem cause et non inducit nouam formam sed potius est quedam commemoratio seu admonitio vel instructio: et in hoc casu intelligo dictum Inn. in. c. prudentia. aut illud concernit modum procedendi: et tunc inducit nouam formam: et in hoc casu saluo dictum Barto. in. d. s. stari. et dictum do. Anto. hic. Et super hoc membro potest hic intelligi iste tex. et adde ad predicta quod le. et no. in. c. ex insinuatione. j. eod. ubi queritur quid operetur illa clausula que frequentatur in rescripto: ratione preuia precedas. et. no. enim inducit nouam formam ut ibi. Et in gl. ibi: quia non habebant abbatissam. no. gl. si. ex qua habes quod religiosus spoliatus potest petere restitutionem in absentia sui superioris. Et adde gl. no. in. c. no. dicatis. xij. q. j. que dicit quod monachus potest agere de iniuria sibi illata si placet suis est absens: b ad idem quod legitur et no. in. c. ex parte. j. de accus. in. c. ij. ne cle. vel mo. lib. vi. ubi per archi. et Joan. and. Et ibi concluditur quod religiosus existens in studio potest omnia facere in iudicio experiri sine quibus in studio commode esse non potest. Quod superior dando sibi licentiam essendi in studio videtur omnia accessoria permisisse. ar. in. c. prudentiam. de off. dele. et l. ad rem mobilem. et l. ad legatum. ff. de procu. et l. cui iurisdictio. ff. de iur. oim. iud. Aduerte tamen quod dico ultra doc. hic quod tex. iste potest intelligi duobus modis. Primo quod moniales iste non petebant restitutionem rerum sed restitui se ad monasterium unde fuerunt eiectione. Et quod hoc sit verum patet in ver. dictu: ubi papa mandauit dari administratore abbacie huic cui hinc inde fieret resignatio subtractorum. Et no. illa verba hinc inde. nam iste moniales in electione abbatisse diuiserunt se in duas partes et quelibet pars subtraxit aliquam de mobilibus monasterii. Unde per vtraque partem debebat fieri resignatio huic administratori. Tex. igitur in fi. dum mandat moniales restitui debet intelligi modo predicto. et fin

C. de lib. can. And. Barb.

i Singuli. Adde gl. in. s. si quis igitur ex qualibet. in ver. persoluet. in aut. quibus mo. na. em. sui. ubi Ang. in. d. l. i. s. quod si nemo. hic alle. et vide Bal. in. l. solent in fi. ff. de ali. et cib. le. et est bo. rex. in. c. fi. de his que fia. prela. quem ponderat Imo. post Pet. de Anch. ibi per gl. in. d. s.

intellectu istu cessant tria. s. formata. Et no. bene ex hoc intellectu quod religiosus electus iniuste de monasterio potest petere restitui se ad monasterium. et quod. Post. hic dicat quod debet in hoc officium iudicis ampliare quasi non competat sibi actio ad instar seruici implorat officium iudicis contra dñm senientem in eu: ut insti. de his que sunt suiuel alieni in. in. s. sed hoc tempore. Tamen ipse et Sof. in. c. ite cu quis. de restit. spol. simplr dicunt eum posse petere restitutionem: et in hanc sententiam vt tandem inclinare Innoc. in. c. olim. j. de accus. Et hec opi. mihi plus placet. ar. hic et in. d. c. oliz na sicut monachus obligat monasterio: ita monasterium obligatur sibi ad eum alendum et sustentandum. unde ius collegii videtur pro parte re de re penes ipsos monachos seu singulares de monasterio. Unde quod admodum potest agere monachus p sua electione vt hic. ita potest agere et forti p iure sibi quesito in ingressu monasterii. Sed cundus intellectus principalis est quod moniales iste petebant restitutionem rerum: et tunc oportet intelligere quod abbatissa dum viueret concesserat eis quedam vtē filia que tenebant ad vsu. propriu nomine monasterii quibus fuerunt spoliatae mortua abbatissa. Unde quod admodum seruus spoliatus absente dño potest petere restitutionem sine expresso mandato: ut in. l. j. C. si p vim vel alio modo. ita iste moniales. Et intelligo quod agebat nomine monasterii et non nomine proprio sicut in seruo nota in. d. l. j. per gloss. et Barto. Et de his vide Specu. in titu. de actore. s. i. versu. item excipit contra actorem quod est monachus Et generaliter cum queritur nunquid religiosus possit petere restitutionem seu agere in iudicio: concludit post doct. b hic quod aut vult petere restitutionem ad claustrum et potest modo predicto. Aut restitutionem rerum vel aliter agere pro rebus monasterii: et si habet administrationem alicuius prioratus hoc potest nomine prioratus: ut in. c. cu deputati. j. de iudi. Aut non habet administrationem alicuius obediencie: sed abbas commisit sibi administrationem alicuius ville seu possessionis: et non potest agere nisi fuerit syndicus constitutus seu procurator monasterii. hoc voluit Innoc. s. c. proxi. Hoc verum nisi periculum sit in mora et superior esset absens argu. hic et in dicta. l. j. et Spec. in tit. de actore. in vltima char. Item hec procedunt nisi vellet agere pro iure inherente persone sue: vt puta super electione de se facta vel esset in studio modo predicto.

d Et in eadem gl. ibi: soluent singuli non quasi singuli. no. bene gl. ex qua potes colligere quod quando vniuersitas est obligata pecuniariter et non habet unde soluat possunt singuli compelli ut contribuant et redimant vniuersitatem soluendo. Et sic habes vnum modum per quem vniuers

e quedam vtē filia que tenebant ad vsu. propriu nomine monasterii quibus fuerunt spoliatae mortua abbatissa. Unde quod admodum seruus spoliatus absente dño potest petere restitutionem sine expresso mandato: ut in. l. j. C. si p vim vel alio modo. ita iste moniales. Et intelligo quod agebat nomine monasterii et non nomine proprio sicut in seruo nota in. d. l. j. per gloss. et Barto. Et de his vide Specu. in titu. de actore. s. i. versu. item excipit contra actorem quod est monachus Et generaliter cum queritur nunquid religiosus possit petere restitutionem seu agere in iudicio: concludit post doct. b hic quod aut vult petere restitutionem ad claustrum et potest modo predicto. Aut restitutionem rerum vel aliter agere pro rebus monasterii: et si habet administrationem alicuius prioratus hoc potest nomine prioratus: ut in. c. cu deputati. j. de iudi. Aut non habet administrationem alicuius obediencie: sed abbas commisit sibi administrationem alicuius ville seu possessionis: et non potest agere nisi fuerit syndicus constitutus seu procurator monasterii. hoc voluit Innoc. s. c. proxi. Hoc verum nisi periculum sit in mora et superior esset absens argu. hic et in dicta. l. j. et Spec. in tit. de actore. in vltima char. Item hec procedunt nisi vellet agere pro iure inherente persone sue: vt puta super electione de se facta vel esset in studio modo predicto.

h hic quod aut vult petere restitutionem ad claustrum et potest modo predicto. Aut restitutionem rerum vel aliter agere pro rebus monasterii: et si habet

administrationem alicuius prioratus hoc potest nomine prioratus: ut in. c. cu deputati. j. de iudi. Aut non habet administrationem alicuius obediencie: sed abbas commisit sibi administrationem alicuius ville seu possessionis: et non potest agere nisi fuerit syndicus constitutus seu procurator monasterii. hoc voluit Innoc. s. c. proxi. Hoc verum nisi periculum sit in mora et superior esset absens argu. hic et in dicta. l. j. et Spec. in tit. de actore. in vltima char. Item hec procedunt nisi vellet agere pro iure inherente persone sue: vt puta super electione de se facta vel esset in studio modo predicto.

14 Et in eadem gl. ibi: soluent singuli non quasi singuli. no. bene gl. ex qua potes colligere quod quando vniuersitas est obligata pecuniariter et non habet unde soluat possunt singuli compelli ut contribuant et redimant vniuersitatem soluendo. Et sic habes vnum modum per quem vniuers

Anton. Francisc. Circa istam materiam collectarum quare imponi possit collecta. Dicatur quod pro debitis communis persolvendis: et p gl. in. l. i. s. quod si nemo. in ver. proconsul. in fi. ff. quod cuiusque vniuers. no. mi. et per Bar. in. l. solent. in fi. post Dy. ff. de alimen. et cib. leg. et in suo consi. incipien. punctus questionis talis est. Quidam titius de perusio. et per Baldum in. l. etiam. in. vi. col. i. C. de execu. rei iudi. in. l. vnica. in ix. colum. C. de sentē. que pro eo quod interest. et vide textu in. l. omnes. C. de ope. pu. ubi dicitur quod potest imponi pro omnibus necessitatibus communis: et etiam potest et debet imponi pro pena persolueda a communitate vel communi. vt per Barto. in. l. nequid. in. iij. colum. ff. de in cen. rui. et nau. et p Angelu Imol. et Alex. in. l. iij. in. s. actor. ff. de re iu. et a quibus possit imponi: vide Bart. in. l. i. C. de mulieri. et in quo loco hic alleg. et per Barto. in. l. licet. C. de excus. muner. lib. x. et adde quod etiam collecta potest imponi per villas et castra: vt per gloss. in ver. persoluat. in aut. quibus mod. natura. efficiuntur sui. in. s. si quis igitur. el secundo: et ibi per Angelum. et per Ang. Bal. Imo. et Aloderu. in. d. s. actor. et an collecta pro debito antiquo solui debeat p ciues novos. vide Bar. qui dicit quod non in. l. providendum. C. de decur. lib. x. et per Baldum.

quod si nemo. et ibi Bal. dicit illa gl. esse notabilem. et dicit idem tenere Inn. in. c. graue. de sen. exco. post ea late ponit Bal. an ista collecta ponatur per capita vel per es et libram. et nunquid de nouo venientes teneant ad illa debita iam contracta. et vtrū recedentes possint granari pro debitis iam contractis et quid de bonis ingressi monasterium. et adde etiam Bart. in. l. i. C. de superindicto. li. x. et in. l. i. in. v. co. ibi: et hic queritur primo quis possit. C. de mulieri. in quo loco lib. xi. et Imo. et alex. in. l. iij. in. s. actor. ff. de re iud. Ana. de simo. dilect. lo. i. ibi sexto queritur. Cald. de his que sunt a prelat. consil. vi. Mod. in l. malef. fol. lxxij. vlti. col. et ibi etiam quando nullus tenetur ad penam vel ad dñi emendationem quomodo imponi collecta an p libera et solidum an per capita. et p Albe. in. iij. parte statutu. q. lxxvi. versu. item quero. quomodo fiat ista emenda per communitatem. Adde Paul. de ca. consil. cccxij. et cccxvij. i. scdo impressis in anti quis: et vide Cal. consi. j. de censib.

Sanor. super Prima parte primi.

in. l. quidam. in. fi. C. de fidei commis. et in addi. Specu. in tit. de censib. in
ver. si item no. q. nonus. vbi dicit q. forensis non tenetur ad collectam
impositam ante q. ipse esset factus ciuis. et vide Alex. in. l. incola. ff. ad
municipales. et per Bal. in. l. in. q. ff. quod cuiusq. vniuer. nomi. vbi
habetur q. de nouo veniens ad ciuitatem vel vniuersitatem, non tene-
tur ad collectas

iam impositas.
nisi forsan succes-
serit in locum a-
licui? de vniuer.
itate: puta quia
emerit res eius
per. l. inurilegus.
li. C. de murileg.
lib. xi. quoniam
collecta h3 obli-
gatum antiquu
vel nouum pos-
sessorum ad ele-
ctionem fisci col-
ligetis collecta.
in. gl. in. l. impe-
ratores. ff. de pu-
bli. et habetur p.
Cardi. in. cl. i. in
xi. questio. de ce-
si. vbi dicit idem
se in possessore
b3ficis. et habet
p. sed. p. cl. xxiij.

Sebasti. Sapia.

a Imponi colle-
cta. Vide p. Bal. c.
i. aut. defuncto.
colu. vlt. C. ad or-
fici. et per Bart.
in. l. ij. C. de apo.
lib. x. et in. l. fin. s.
mixta. ff. de mu-
ne. et hono. p. mo-
der. taurinenses i.
l. placet. C. de sac.
fanc. eccle.

b In nullo. Vi-
de Archi. et glo.
vbi variat et istu

in. c. recolentes. de sta. mona. et Bald. in. d. s. quod sine mo. in. vi. q. d. l.
prin. ff. quod cuiusq. vniuer. nomine. Alex. in. l. inter stipulantes. in. s.
sacra. in. fin. ff. de ver. ob. et in. l. si grege. ff. de leg. i. Bald. in. proe. ff. in
prima colu. et in. l. non ambigitur. ff. de leg. gloss. maior. in. c. statutum. de
elec. in. vi. et Bart. in. l. eius qui. s. si quis instructus. alias Celsus. ff. ad
municipa. do. in. c. licet canon. in. prin. in. iij. colum. de elec. in. vi. Ale-
gan. consi. xliij. de celerima expeditione. in. i. volu. Bal. in. c. i. in. q. col.
de elect. et in. l. si hereditas. in. fi. ff. de heredi. instit. et Domi. in. c. i. in. s.
confirmatos. per illum textum. in. v. nota. de reli. domi. in. vi. Quid au-
tem si destruitur hospitale. vide late De. de perusio. in. iij. cano. xxxix.
co. ibi. quo ad aliam. q. qua querebam.

Ant. Francisc. Circa hoc de hospitali destructo. si reficiat. dicitur ef-
se idem hospitale. sicut etiam dicitur idem grex. quando pecudes an-
tique moriuntur. et alie supernascuntur. ita quod totus grex est reno-
uatus. vt in. l. grege. ff. de pigno. et in. l. proponebatur. ff. de iudi. et in. l.
si cum testamento. in. s. si petiero. ff. de executio. rei iudica. et propter
ea si grex existimatus. ponatur per vnum socium in societate. et casu
pereat. vel hostium incursum. et sic periculum est commune inter socios.
et si alia renascantur animalia. illa sunt communia. et censentur idem
grex. vt per Bald. qui optime declarat in. l. i. commo. et inquantum hic
fit mentio de hospitali destructo. et restructo. Dicitur q. quando hospita-
le est constructum sine auctoritate episcopi. illud potest destrui ad li-
bitum constructoris: vt not. gloss. penulti. in. clem. q. contingit. de re-
lig. domi. et habetur in. c. enidam. xviij. q. ij. et Bald. not. in. l. orphano-
trophos. C. de episc. et cle. immortale hospitale no dicit esse pins locus.
nec religiosus. nec gaudet privilegio p3 loci. unde si destrueretur et a-
liud in locum destructi reficeretur. non diceretur esse hospitale nec ha-
beret locum dispositio facta de hospitali. vt est gloss. ordina. in dicto
c. quidam. xviij. q. ij. et habetur per do. Cardina. in. clementi. ij. de preb.
et in. cl. ij. de relig. do. et per Nau. de cast. in. consi. suo. cccxv. et per Ale-
gan. in. consi. lxxi. in quarta parte consiliorum.

Et adde q. si testator mandaret in domo sua fieri hospitale. si illa
vendatur. et de pretio alia domus ematur. debet fieri in domo emptar: q.

itas efficitur soluendo. Hoc idem et clarius no-
tauit gl. in. l. i. s. q. si nemo. ff. q. cuiusq. vniuer.
et vide q. d. in. c. cu oes. s. de p3stitu. Et an tunc
debeat imponi collecta. per solidum et libra. an
per capita. id est fm numeru personarum. an fm
facultatem patrimoniorum. dic vt not. Bart. in.
l. iij. s. i. ff. de re iudi. et vide q. d. no. Anno. in. c. gra-
uem. s. de sen. excō. et vide de materia per Specu.
in tit. de cens. s. ij. ver. quid si aliqua vniuersitas.
et vers. sed quid si aliquis. et ver. sequen. In ea
dem glo. ibi. res monasterij diuiditur. non intel-
ligas vt monachi accipiant partem vt singuli sed
vt collegium: et sic loquitur. c. in nullo. alleg. in
glo. et dicit ibi. Abbas.

Rescriptum non faciens mentionem de pri-
mo. quo no fuit vsus impetrans intra annu. va-
let. nisi interueniat dolus. 7.

Annus de multu tps. et facit pro statutis.

Surreptio non vitiat lras ad lites. ipso iure.

Rescriptum non tollitur per non vsu. priui-
legium sic.

Annus quando incipit currere impetratori vs
sciatur eius negligentia.

Impedimentu no sufficit allegare. nisi pbe q
tpe impedimenti volebat agere et non potuit.

Pleruq3. Et hoc. d. Aa-
licet de primo no faciat mentionem.
quo uti voluit ipetrans itra annum.
Primo tagit impetratuz malitia. scdo adhibet
medicinā cōpetētē. ibi. cum igitur. Casus lite-
ralis. Quidam impetrabant literas contra ad-
uersarios suos. sed eis non utebantur. postea ad-
uersarij impetraverunt alias literas super eadez
causa. ad alios iudices: et tunc primo primi impe-
trantes exhibebant suas literas. et personas secū-
das conueniebant. dicētes secundas literas no
valere. non facientes de prioribus mentionem.
querebatur quid iuris sit. quia malitis homi-
nam non est indulgendum. statuit papa q. si q3

illa censetur subrogata loco prioris domus. vt not. voluit Barto. in. l.
placet. de liber. et posthu. et in consilio suo. xliij. et idem Barto. in. simili.
in. l. si seruus. in. s. qui quinq. ff. de leg. i. et vide Bar. singulariter loque-
tem in. l. si ita. circa. fi. ff. de anr. et arg. leg.

Et adde quod hospitale constructu auctoritate epi est tutu refugiu
confugientibus

literas impetraverit et per malitiam vel negligē-
tiam non fuerit vsus intra annum postquam ha-
buerit copiam iudicis auctoritate secundarum po-
terit conueniri licet de prioribus nullam fecerit
mentionem. Bernard. Et nota primo q. annus
dicitur multu tempus faciat ad statuta facien-
tia mentionem de multo tempore in gne. Et nota
secundo argumen. op. q. litere surreptitue ad li-
tes non sunt ipso iure nulle. naz si essent nulle no
conualescerent secunde per lapsum anni: vt in re-
gula non firmatur. de regulis iuris. libro sexto.

Nota tertio casum in quo tollitur rescriptu
ad literas p non vsu: scilicet quando impetrat
super eodē ab aduersario secundu rescriptum et
primus ipetrans non curauit vti rescripto intra
annum: alias autem scilicet no data impetratio-
ne secundi valet primum rescriptu perpetuo: vt
in. l. falso. C. de diuer. rescriptis. Et ex hoc habes
vnam differentiam notabilem inter rescriptum et
priuilegium. nam rescriptum non tollitur per
non vsu licet sit datum aliquid faciēdu. sed pri-
uilegium tollitur spacio. et anno. si fuit datus ad
aliquid faciēdu: et intra illud tempus priuilegia-
tus no fuit illo vsus: vt in. l. prima. ff. de nundin.
dixi plene in capit. cum accessissent. s. de constit.

In gl. secunda ibi presentationis literaruz.
hec opinio est euidenter falsa: quia secundum ea
esset in facultate impetrantis quando inciperet
annus currere. Composit. dicit ultra opinio. glo.
q. annus currit a tempore quo potuit habere co-
pia iudicis et composuit sarcinulas. et cu hac opi-
videtur transire docto. Ego dico q. textus satis
aperit hanc questionem. nam dico quod duo re-
quiruntur. primum q. no potuerit habere copia iu-
dicis. secundum q. no fuerit in dolo. vel negligē-
tia: vti dic q. si potuerit habere copia iudicis ta-
me impeditus non potuit agere non currit sibi
istud tempus quia fundatur iste tex. super negli-
gentia seu dolo. Et in eo. q. d. gloss. dicit hodie no
precedere quod hic dicitur de anno: dic verius vt

ad eum sicut est
ecclesia et eo q3
capi non potest
vt per Archi. in
c. diffinit. xviij.
q. iij. et per Bal.
in. l. si quis. in. s.
in oibus in. xv. co-
lum. C. de episc.
et cleri.

Sebasti. Sapia.
Secundus re-
scriptum. Limi-
ta hunc tex. vt p
Jo. and. et Jo. de
ana. in. c. quia fru-
stra. s. de vsur. itē
limita vt p Sely.
in. c. ceterum. co-
xi. vers. prima re-
strictio. s. eo.

Multum tem-
pus. Adde glos.
fina. et doct. in cle-
men. i. de re. eccle.
non alie. et ibi car-
di. ad finē. Ana.
post alios in. c. si.
ne prela. vi. suas.
glo. in. c. h. in ver.
sic modicum. de
rebus eccle. non
alienan. in. vi. gl.
in. l. fina. ff. si ager
vectig. et in. l. si
lius. C. s. petitio
ne heredita. et in
l. cum de in rem
verso. ff. de vsur.
Bald. in. linbe-
mus. in princip.

la secunda. C. de sacrosan. eccles. Ange. Imo. et Ludo. in. l. si filio. s. si
na. ff. soluto matrimonio. et ibi Alexand. in. fine. et Alexand. in consilio
vii. incipien. viso instrumento locationis. in. iij. volum. plene per dñm
meum Andr. Barba. in repetitio. rubri. de rebus eccle. non alien. fo. v.
ver. quando autē alienatio. Bar. in. l. i. s. quod autē. ff. de superficiebus.
Pet. de anchara. consilio. l. quedam ex predictis. Bal. in. l. i. C. de ser-
nitu. Alexan. post Imo. in. l. si de eo. s. primo. in. iij. colum. ff. de acqui-
renda possessio. et quando simpliciter dicitur post annos intelligitur de
biennio. l. libertas. s. fina. ff. de manum. testamen. et si dicitur in dieb?
intelligitur de biديو. l. inter illam in fine. ff. de verborum significatio. et
si dicitur aliquot annis intelligitur de duobus. glo. prima in capitulo
penultim. de censibus per regulam pluralis. lib. vi. cum concordā. et si
dicitur per tempus et tempora intelligitur de triennio. glo. prima in. l.
vsure. C. de vsuris. et si dicitur promitto dare in tribus terminis intelli-
gitur in tribus annis. textus gloss. et Barto. in. l. tertia. ff. de annuis
lega.

Adde Ang. consi. cclxxiij. et cccxi. vbi dicit q. est arbitrium iudi-
ci q. dicatur longum et breue tempus.

zacharias. Adde tu plene per Bald. in. l. quecunq. in. q. i. C. de bo-
nis que libe. Card. in. clem. i. s. fina. q. iij. de rebus eccle. non alie. omni
no. per Alexan. consilio. cxxxiij. in vltima columna. et in consi. cxxxiij.
colum. penul. volumine primo. et consi. v. iij. col. in princ. et consi. xviij.
in prin. volu. iij.

Differentiam. Adde Bald. in. l. falso. C. de diuer. rescrip. et not. per
istum et alios in rub. s. eod.

Sebasti. Sapia. Et priuilegium. Videtur hoc contra tex. in. l. i.
ff. de nudi. vbi Barto. not. quod si princeps dat priuilegium studij ge-
neralis quo ciuitas non vititur perditur per decenniu. Sed vide latius
sime per Seli. in. c. cum accessissent. colum. x. vers. secunda regula est. de
constitu. vbi ponit regulam. q. priuilegium datum ad aliqd faciēdu
perditur spatio. et annorum cu suis limitationibus. et ibide quid si pri-
uilegium tendit ad aliquid non faciendum. vide etiam domi. Jaso. in
d. l. falso. C. de diuer. rescrip.

a **Impedimentum.** Adde moder. in. c. ex transmissa. de prescrip. qui limitant dicta istius nisi constaret notorie quod impedimentum non potuisset remoueri: quod tunc non est opus probare de diligentia vel de conatum in remouendo.

b **Protestationem.** Adde Anto. de bu. consi. xxviii.

c **Sebasti. Sapia.**

Quare non egit facit quod si quod dicat se occidisse hoies ad sui defensionem non excusatur nisi a pbet se fecisse ad defensionem neces saria ita not. bal. in. l. vnica. co. xii. x. ite tu assessor. C. de cofes. sed vi de. do. Jas. i. l. vt vim. col. j. ff. de iu sti. z iure. qui con trarium tenet.

Mandato. Ad de do. meum hic inferentia. ex isto text. in quantum probat quod natura mandati est vt fiat a superiore. addo dictum Bal. in. l. j. in. iij. col. i. ibi. z ideo in quadam inquisitione. C. de fer. fugi. dum di cit cassatam fuisse quandam inq sitionem in qua dicebatur: quod seru? mandauerat do mino quia non est verisimile. quod dictum impugnatur hic ipse: qui dicit quod verbum man do non est semper imperatum. l. cum pater. §. ma do. de legat. §. j. z text. cum gl. in. c. mandastis. §. qd. v. z facit glo. in. l. j. ff. quod iussu. si cut ergo verba belli debent im propriari vt salu uef. vt dicit Bu tri. post glo. in. c. 7 constitutus. de re ligi. do. ita verba dicte inquisitio nis intelligatur de exhortatioe: vel consilio non de mandato: sed hoc non placet se li. quia intentio inquisitoris erat punire mandatu. vnde exponedo verba aliter quod mandato non posset sequi illa conclusio: quia contra persuasorem vel consultorem aliter proceditur vt dicit Barto. in. l. non solum. §. si man dato. ff. de iniu. vbi veniam ad persuasorem. Item ista impropriatio induceret omnimodam dispositionem in sensu z in verbis vt voluit bar to. in. l. si mater. §. eadem. ff. de exceptio. rei indica. Petr. de anch. con si. xxvii. per statutum Butri. in. c. examinata. in. xx. colum. cum duab? sequen. de iudi. z si hi placet dictum Bald. per tex. z ibi docto. in. c. qz verisimile. de presump. z in. c. super hoc. de renun. z in. l. non est verisimi le. ff. quod met. causa: qz illud quod non est verisimile est quedam falsitatis imago. nec etiam est verisimile quod dominus capiat consilium z exhorta tionem a seruo.

no. j. in gl. sequē. Et not. bene hanc glo. qz ibi lo quitur clari? de hac materia quod in alio loco in eo quod expresse tenet quod si primus impetrans fuit im peditus non potest preuenire per scdm. **¶** Dic tamen quod non sufficit pbare impedimentum nisi pbetur diligentia impedimenti que satis probat po testationem z non tradas obliuioni hoc vlti mu dictu. habes enim generaliter notare quod non suf ficit in aliquare allegare impedimentum nisi pbet quod impedimentum fuit causa imediata quare non egit. **¶** Et hoc probat probando diligentia tempore impedimenti. Et hoc notater voluit Jnn. in. c. ex transmissa. de prescrip. z Bart. in. l. de pupillo. §. si quis ipsi pretori. ff. de no. ope. nu. z facit quod no. in. c. ad audiencia. de cle. non res. z i. c. j. de cle. egro. **¶** Ubi concludit quod ad petendu distributioes quoti dianas non sufficit quod canonicus de presenti sit infir mus nisi appareat quod infirmitas fuit causa non in teressendi diuinis vt puta quod per prius tempore sanitatis residebat secus si prius non intererat diuinis. quod verbum no. **¶** Extra glo. oppo. de c. super literis. §. e. vbi dicitur quod medax precator debet penitus carere impetratis z omni comos do literarum: ergo secundus impetrans ex quo non fecit mentionem de primis non debet audiri: etiam post anni lapsum. Sol. dicit doc. z bñ quod contrarium procedit quando dolose impetrans tacuit de prioribus. Iste tex. procedit quando p simplicitatem vel ignorantiam. nam quando secun dus fuit in dolo debet valere potius primu quam secundum: quod primus impetrans reperitur in cul pa in non vtendo. secundus reperitur in dolo in obripiendo principi. dolo autem preponderat culpe: vt in. l. item si obstetrix. ff. ab legem aequi. Quid aut si primus fuisset in dolo in non vtendo: z scds etiam in dolo in impetrado. dicit doc. quod valet primu: quod dolo primi fuit in non vtendo: z sic non cernit rescriptu. sed dolo scdi fuit in im petrando z sic rescriptum est vitiosum z sic po tius debet valere primum. Abb.

¶ Delegatus pot impetrare ordinario in cau sa sibi a papa commissa.

¶ Processus vari facti super varijs rescriptis an valeant. pendet ex validitate rescriptorum.

¶ Euidens probatio quomodo cognoscatur. fama inducit iustam credulitatem.

¶ Dictu vnius inducit iustam causam credulitatis. Iudex cui fuit intimatum a parte vel ab alio iu dice quod non procedat quid habet facere.

¶ Surreptio si ab aliquo alleget an iudex debeat superfedere.

¶ Excommunicatio missa ab vno iudice alteri vt non procedat super causa: quo casu ligat.

¶ Limitatio ad le. arrianus. ff. de act. z obli. z ad. c. ex literis. j. de proba.

¶ **Amcoringat.** Quo tidie practicat hoc in executionib? gratia rum cum executores diuersoru man dant contraria capitulo seu ordinario loci. raro autē practicatur in terminis proprijs sez in exe cutionibus causarum: z in summa hoc vult. Ma

Anto. Franc. **¶** Circa istam materiam de mandato. Adde primo quod mandatum importatur non solum per verba imperatina: sed etiam p verba rogatina: vt si rogo te vt facias pro me vindictam de tali. vel si quis loquatur ad aurem alicuius z incotimenti post sequatur delictu precedente inimicitia cum eo qui locutus est aures: vt per Bald. in. l. j. in. iij. colum. C.

instruit ordinarium quid facere debeat cum a di uersis delegatis recipit mandata contraria. Vel summatur aliter z specialius. Si a delegato ali quid madatur ordinario debet humiliter exequi sed si delegatus per alias literas post executionem madat cotrarium vel si ante executionem inno tuerit ipsi ordinario inter delegatum qui manda uit alium z cotentionem esse de iurisdictione faciet sibi vtriusq? literaru copiam exhiberi: non vt iurisdictionaliter cognoscat z pcedat sz vt se infor met. an per secundas reuocentur prime. z si pme reuocentur exequatur scdm mandatu: si ante non reuocantur vel de hoc dubitet: non exequat scdm mandatu donec cotentio de iurisdictione termi netur. Primo ponitur. q. scdo distinguens rñsio. ibi: super quo. tertio duplex instructio ibi: ceter.

¶ Casus literalis. Quidam impetravit literas ad indices cotra aduersarios suos. pars altera impe trauit causam eandem alijs suis iudicib? comit ti. quidam obtenti a parte altera madant alicui vt parte aduersam denuntiet excoicata: ali postmo dum madant vt eadem denuntiet absolutaz que ritur quid sit huic faciendu. Papa dicit hic disti guendu esse cum primu madatum recipit ille cui hoc madatur an sibi innotuerit inter illos q pri mo madant z alias super iurisdictione discordiaz suscitata: aut nihil oino sciuit z si nihil intellexit cum primum madatum recipit illud exequatur. Sed postea ab alijs ztrariu demadatur: tunc dz petere copiam vtriusq? rescripti. z si euideret appa reat: ita quod non sit dubitadu quod litera illoz a quib? recipit scdm madatu reuocet pmas tuc madatu illud adimpleat quod scdo loco madat. Si vero co stet. quod litera illoz qui primo dederut madatu non reuocetur per literas alioz illud nullaten? exe quatur donec inter eos hmoi cōcertatio sopias. Et illud idem facere dz si pmo madato recepto z nondum executioni madato ei innotuit quod in ter eos sup huiusmodi iurisdictione cōcertatio esset aborta. In istis madatis discretus dz esse q ea recipit ne dicat se dubitare vbi dubitandum non est. nec dicat se certum vbi certus non est.

¶ In si. dicit licet certa in his de doctrina qua liter in his est procedendum nulla potestas dat huic executori iter delegatos aut partes indica re de iurisdictione. Ber. **¶** Mot. i. ordinarium teneri ad parendum madato? delegati. Repre sentat enim delegatus vices pape in causa sibi co missa. ideo sicut ipsi pape obtemperadum est. ad hoc. xciii. dist. in. c. fin. de offic. delega. in. c. sane: z in. c. significasti. cum simi. **¶** Mot. ii. quod si delega ti impetrati a diuersis faciunt varios z ztrarios processus: validitas pcessuum depedet a validi tate literarum etiam re existēte dubia. z hoc vo luit aperte Jnn. §. eo. c. pastoralis optime pro batur hic z in. c. ex literis. j. de offi. delega. Qd in telligo quando partes excipiunt z nolunt coten dere coram delegato alterius partis. secus autez putarem vbi partes respoderent coram vtriusq? iudicib?: qz tunc teneret processus vtrorumq? in dicum per ea que dixi post Jnnocen. in. c. cum as. in. si. §. de costi. **¶** Mot. iii. quod ex inspectioe

siculo intentionis ibi: liquido zc. de officio delega. z in. c. j. in. §. colum. ibi. et no. hoc dictum quod id quod constat ex more literarum pape de confir. vti. vel inuti. z in. c. j. circa fin. in versic. ego vltra ea que dixi. de re iudi. z in. c. eo. circa medium. z in. c. inter ceteras. eo. tit. in. §. colum. ibi: sed quero. z facit tex. z ibi iste post But. in. c. auditio. §. not. de restit. in integr. z vide istum in. c. j. in. §. not. de cleri. non res. z in. c. causam. in xi. no. de proba. But. z istum in. c. cum olim. in ver. vlti. not. de cēsi. qd probatio que fit per instrumentum dicitur patēs: allegat Jnn. in. c. ex insinuatione. de appel. z vide istum in. c. cū dilecti. in. j. no. de donat. et per Rapha. cuma. in. l. i. §. ex hoc rescripto euidentissime apparet. ff. de ven. inspi. z Jmo. in. l. quesitum. ff. de re iudi. bo. tex. z ibi doc. in. l. j.

de seru. fugiti. et per Alexan. in. l. si cum dotem. §. si mulier. ff. solu. matri. z ideo dice bat Bart. in. l. negotium. ff. de nego. gest. qd pa ria sunt manda re z rogare quan do effectus est se cutus per tex. in l. j. §. fina. ff. man. z addo quod quando madatum sit ab inferiore superio ri z ab eo qui non appretiat illud mandatum ha betur pro consilio z ideo debet esse cant? iudex qui format inquisio nem contra ali quem tanq? con tra mandantem quod in inquisitio ne apponat etiā illa verba z consu lentem siue consi lium prebētem: vt no. voluit bal. in. l. iij. C. de seru. fugi. vbi dicit quod ad hoc multu de bet aduertere iu dices formantes inquisitiones cotra delinquentes. ne si forsan faciāt mentionem tan tummodo de man dato: illud ema nasset ab inferio re non probaret inquisitio: sed si addatur illa ver ba de consilio si inquisitus non poterit puniri o mandato: pote rit puniri de con silio quod dicit esse multum notan dum z aduerten dum.

¶ Ex inspectio ne. sola instrumē toru. ibi euidentis probatio. Adde istum in. c. super questionu. in pn i. ibi not. in ver.

Sanonmi. super Prima parte primi.

imperator. ff. de leg. i. facit qd voluit Old. cōf. lvi. incip. Tullius impe
travit gratiā. z cōf. lviij. incip. quidā impetravit. oēs in. c. interposita.
de appel. l. si pars. ff. de inoff. test. in ver. nisi aperte. bo. tex. in. c. z si chi
stus. in ver. patenter ostendit. de iureiu. c. cum tu. in ver. euidenter execu
set. de vsu. glo. sing. in. l. prima. §. hoc interdictum. super verb. imperfe
ctam. ibi: non hz

aliqđ vitiū testiū a
qd est in apertō
re. de tabu. exhi.
Bal. in. l. vnica.
in x. denuo qro.
nūquid si finis est
euidēter iniusta.
C. si de momāta.
pos. z in. l. consen
taneū. in x. que
ro nūquid a tali b
missioe. C. qūo z
qñ index. De. d
anc. z si. c. vi. z per
Bar. in. l. j. in pn.
in x. venio ad qđ
nē circa istā pmā
partem ibi que
ro qūo pōt hoc
esse certū. rñdeo c

prima ex aliquo
instrumento cōfecto zc. ff. de no. ope. num. z vide sibi Alex. in. ij. col. ibi:
z similiter an per instrumentū legitima zc. vbi plura similia prosequitur
per Bart. in. d. l. j. in. §. ex hoc rescripto. in vers. vlti. hic inducitur. ff. de
ven. inspi. per istum in. c. cum Bertoldus. in no. ibi ex tenore sentētie.
de re iudi. post Butri. Gar. in. c. suam. de penis.

Adde Ant. de bu. cōf. xviij. Alex. cōf. cix. §. lib. Dan. de ca. cōf. l.
Anto. Franc. Quid dicatur euidēs. vide Bar. in. l. j. §. itē solent. ff.
de offi. prefec. v. vbi dixit q illud dicitur euidēs q est clarū z apertū q di
cit esse notādū p statutis que qñqz exigūt euidētē pbationē. z ad q
euidens z manifestū idē sunt. vt in. c. constitutionē. de ver. sig. li. vi. z in
c. eozū. xj. q. iij. z ibi p Archid. z in. c. si forte. de elect. li. vi. z adde qđ ea
que sunt euidētia nō indigēt alia probatione: vt in. c. euidētia. de accu.
l. si vero. §. qui pro rei qualitate. ff. qui satis. cog. l. si alteri. C. si minor se
maio. dixit. vide tamē tex. in. l. si quis legauerit. ff. de leg. i. qui dixit qđ
illud potest dici euidens q cōstat ex aliquibus argumētis: z de natura
huius verbi euidentissime. vide gl. in. d. §. qui pro rei. in ver. euidentissi
me. z vide Bar. in. l. si cōstāte. in. j. parte prin. ff. so. ma. z vide tex. in. c.
licet causam. de proba. vbi dicit euidentissime cōstare q cōstat ex inspe
ctioe instrumenti. p qua vide bo. tex. in. c. cū dilecti. d. dona. vbi hoc idē
dicitur. z vide no. p Moder. in. c. vestro. de cōha. cle. z mulierum. vide
bo. tex. in. c. cū olim. de cens. circa si. vbi dicitur pater expresse: q com
prehenditur ex instrumento: qđ etiā probatur in. l. si. C. de here. actio.

a. Sebast. Sapia. Quidē pbatio. vide bar. in. l. si. col. v. C. de edi.
di. adri. tollē. vbi vult q ex inspectione testamēti resultat notoriū z qđ
statutū requirēs euidētē pbationē verificet in ea que venit ex cōiectu
ris. voluit d. Alex. late in. d. l. licet impator. col. ij. ff. de le. j. vide p bart.
in. l. si cōstāte. col. ij. vbi late. d. Jas. ff. so. ma. z and. sicu. in x. xlvij. pcla
ri. col. pe. in. j. vol. aliq p. d. Jas. in. l. pretor ait. in prin. ff. de ope. no. nū.

b. Fama inducit. Adde Jo. an. in spe. de abol. §. si. x. §. pone. c. accusa
uit. Bar. z Ang. in. l. athletas. §. calūniator. ff. de infa. Barto. in. l. j. §. j.
ff. ad turp. But. z Jmo. in. c. ij. de calū. z ibi Ana. i. vi. co. x. qđ aut si ac
cusator. Sal. i. l. mater. C. de cal. istū in. c. si. circa. §. col. de iureiu. in qđ
locis habes quādo fama excusat a calūnia. Et q fama inducit iustam
causam credēdi: vide Bar. in. l. celsus. in. ij. col. ibi. z si dicat qualiter. ff.
de vluc. Bar. z Bal. in. l. pprietatis. in fi. C. de pba. adde Bal. in. l. pi
gnus. in pn. C. de pig. act. z do. meū hic. z qđ voluit gl. maior. ibi vel in
iustis. in. l. j. C. vbi causa status. q bonafides causat ex iniustis z teme
raris causis. z ibi Bal. Ang. in. d. l. §. C. si ser. hic alle. vbi refert serna
tā fuisse perusū opi. Bar. ad excusationē accusatoris quē fama decepe
rat. z intellige dūmō fama durauerit lōgo tpe: z dūmō nō fuerit pcur.
ab accusatore: vt dicit Bart. in. l. miles. §. mulier. ff. de adul. z intellige
dictū Bar. nisi tpe accusatiōis eēt fama i iustis: q tūc stat vltime fame
z nō pme. in x. iij. Bar. in. l. §. z Bal. in. d. l. q accusare. ppe fi. C. de edē. z
in. l. si. in. vñ. col. ibi ex hoc decidit. ff. de fer. z in. l. diuus. ibi quarto est
arguēdū. ff. de mili. testa. sequit Det. de anch. in repe. c. j. xlvij. char. ibi
subiūcio primā. q. §. ti. proxi. no. per istum de spō. cū in tua. z Bald. in
l. si tutor. C. de peri. tuto. in aliquibus lecturis. Jo. and. z oēs in. c. cum
oportet. de accu. z Bal. in. l. sacrosan. C. de epi. z cle. z plene p Aldaria.
fozi. in repe. c. qualiter. el. §. de accu. q. ix. arti. xij. z per Petr. de ancha.
cōf. lxxv. tribus de causis. in vlti. col. z dicit hic Bal. q vbi tractatur
de preiudicio graui non sufficit sciētia per famā: q sciētia est verorum
z veritas nō potest esse falsa per. d. l. miles. in. §. mulier. §. hic agitur de
paruo preiudicio. pro quo facit quod no. Barto. in. l. §. si dubitetur.

ff. quēadmo. testa. ape. z in. l. sed z si de sua. ff. de acquirēd. heredi. z per
Ly. in. l. si quidem. C. sol. mari. bo. tex. xxiij. q. viij. occidit. Et vide bal.
in. l. si tutor. C. de peri. tuto. notabis etiam quod ad hoc vt quis debeat
credere se excōcatū sufficit certificatio per famā certā. z sic probatio
nem nō plenam. tex. est in. c. illud. de cle. excōmuni. mini. qui in hoc nō

d. prestat iustam causam credēdi: z vñ glo. velle p
cedere etiā si ille sit levis opi. Doc tū non multū
firmat: §. Host. vñ placere vt a quocūqz ordina
rius adiret honestū vt est super sedeat aliquo tpe
intra qđ certificet alium iudicē z partem: z petat
copia vtriusqz rescripti: q in mora modici tps
nō est p iudiciū. l. si debitori. ff. d. ind. C. Aduer
te lati? circa intellectū huius. c. Aut em iudices
mānant cōtraria ordinario ante executionē ali
cuius mādati: z in dubio habet locū dispositio
huius tex. Aut recepto pmo mādato z executio
alius inde mādat z trariū z idē dicēdū vt hic in
x. §. si postea. Aut ordinari? recepto mādato p
mo solū audiuit literas in eadē causa impetra
tas: z est dubium nūquid possit super sedere exe
cutiōi z petere copia vtriusqz literarum. Lōpo.
tenet q nō: z refert Jmo. quosdam idē tenere
dicētes hoc ca. non habere locum nisi quādo ius
dices mānant cōtraria seu insinuat potestatem
eis traditā. Et ad istum tex. in ver. z idipsum vbi

dicatur. ff. de acqui. here. Nilominus ista notitia que haberetur per
solam famā est iusta causa diminuendi penam cōtra faciēti: vt est tex.
sing. in. d. c. illud. ibi cum eo misericordiam facientes.

Adde Are. cōf. lxxij. vbi ponit an fama excuset iudicē inquirētes.
zacharias. Adde ad hoc Bar. in. l. si potest. ff. de acquirēd. heredi.
eundem Bal. Ange. post gl. in. l. si tutor. §. alleg. z pro dicto tit. in pre
ceden. apostil. scito. §. q iusta credulitas cum fama zc. adde Alex. cōf.
lxxij. in vltima col. z sic fiat volu. ij. z consi. xix. in. ij. col. vñ. subsequen
ter. volu. j. z cōf. etiam. xix. in pe. colum. post medium ibi. que singula.
z consi. xxy. colum. §. per totum. volu. iij.

Anto. Franc. Circa hoc quando calūniator excuset a calūnia z
eius pena videtur tex. in. c. cum dilecti. de elect. q probas per vnū te
stem excusetur a pena calūnie. cuius tamen contrariū voluit Jo. an.
in. c. j. de elec. lib. vi. z in. c. fina. de Cal. z an nō probans crimē in dubio
presumatur calūniator. vide glo. tenentem qđ sic in. c. notandum. ij. q.
ij. z per Specu. in titu. de accusa. in. §. si in fi. z in titu. de expē. in. §. iij.
in ver. quid si est talis. z habetur per Bar. in. l. j. ff. ad turpil. z per glo.
in. l. athletas. in. §. preuicator. ff. de infa. z in. l. iij. in. §. ff. de testibus. z
in. l. §. in glo. fina. C. qui accusa. non pos. z per Ly. in. l. iij. in. iij. oppo. C.
de aduo. diuer. ind. z que dicatur euidēs calūnia. vide Bar. in. l. si. ff.
de publi. indi. z dicebat Jmo. in. c. dilectus. de calum. q calūniator
punitur pena extraordinaria: tamē text. in. c. inscriptio. iij. q. iij. videt
velle quod puniatur pena talionis de quo per glo. in. l. j. C. de calum. z
per Hostien. in sum. de calum. in. §. fin. z per Barto. in. l. j. ff. ad turpil. z
per Lyn. z docto. in. l. sciant. C. de excu. tuto. z de fama vtrū excuset a
calūnia z quid probet z quantum probet. vide per gloss. in. l. iij. in. §.
eiusdem quoqz. de testi. per glo. in. c. veniēs. el. j. eodem titu. de test. z vi
de plene per Lanfran. in repeti. l. admonēdi. in. vij. char. cum plurib?
seq. ff. de iureiurā. vbi enumerat plures casus in quibus plene probat
z plures in quibus non probat. z plures in quibus semiplene probat
z alios etiam in quibus inducit presumptiones z indicia. z ibi late po
teris videre de materia.

c. Dictum vnus. Hanc gloss. sequitur hic Jmo. cōtrarium tenet hic
Butri. Lardi. z iste z moderniores hic disputātes plene an dictū vni?
prebeat iustam causam credēdi z excusat credētem ponētes octo cō
clusiones quas omnino hic videbis. z adde Alex. in consi. xxiij. inci.
visis z accurate ponderatis. in. j. vol. vbi allegat gl. in. l. titio fundus.
z vide tex. z ibi istū. c. cum olim. de dolo z contu. z in. c. cum olim. el. j.
in. §. col. ibi secundo no. limitationem. de priuile.

Adde Ro. consilio. lix. Dan. de cast. consi. cccxvi. Abb. consi. lxxij.
Lapum alleg. xv. z xxiij.
zacharias. Adde an papa. vel Rex nō recognoscēs superiorē etiā
de plenitudine potestatis possit statuere q dicto vni? stetur. z rñde cū
Lud. ro. sing. suo. cccxviij. inci. tu scis. q dispositio est iuris q nō. adde
Seli. idē tenēt in. c. cōstitutus. col. si. ver. nec dicas hoc esse clarū. §. e. q
alleg. tex. in. c. indicas. iij. q. ix. Aduertetū qđ Lu. ro. ponit duos casus
in quibus vni soli credit sing. dccxviij. inci. dictū vnus. cni adde tertiū
per Seli. in. c. cum nobis. col. iij. ver. in quantum. Lar. de prescri.

d. Sebast. Sapia. Credēdi. Vide qđ no. d. Ang. i. l. plagū. de cri.
accusa. Cad. l. flani. de plagia. vbi dicit q si statutū punit rapiētē rez
dolose excusabitur rapiens si iuret se credidisse sibi licere eo q ita sibi
dixit vnus aduocatus. licet ille aduocatus esset ignorans. z ita etiā te
net. d. Barthol. ver. in consi. xxi. ego bartholomeus. col. x.

dicatur

a **C**ontra tenet excoꝛcatio. Adde q̄ videt̃ valida per. c. i. xi. q. iij. vbi etiaꝫ inuista tenet. sed dic q̄ delegatus excludit limites excoꝛcando nō tur bantem per. c. i. de offi. deleg. ergo excommunicatio nulla tanq̃ lata in illo excessu ab incompetenti. c. per tuas. de sen. excom.

b **C**ontra nota bona limitationes. Adde ad illa iura vtz ad. l. arianus. ff. de ac. z obli. z ad ca.

ex literis. de pb. vt. illa iura non habeant locū qñ iurisdicatio nō est fundata fm glo. z jmo.

c **G**lo. nō soluit contrariū. Adde plene. doder. in ca. ceterum. in. q. correlario. s. e. ti.

d **P**utativum. no. differentiā inter rescriptū verū z putativū. s. quo dicaz plene. in. c. iuravit. de pbat. post do. meū an m̃imonium seu dos putatiua gau deat eodē priuile. quo gaudeat ve rum m̃imoniūz vera dos. de quo vide Bal. in. l. eā quam. in. v. colū. in ver. anodo ego quero. C. de fidei cō. z tex. in. l. si ex voluntate. z ibi Bal. C. de dona. inter vir. z vxor. Ro. in. l. si cū do tem. in. s. i. ff. sol. ma. z i. l. si dona tione. C. de colla. tex. i. l. cū hic sta tus. s. si quis spō sa. ff. de donat. in ter vir. z vxor. Jo. and. utum in. c. i. s. do. post dinor. resti. istuz. in. c. q. eo. tit. tex. i. l. do tale prediū. s. do tale prediū. ff. de fundo do. inncta l. si cū dotē. s. fin. ff. sol. matri. z ibi per jmo. Petr. de ancha. in. c. ex hteris. de pigno. z facit bo. text. in c. tua. de iureiur. dicaz plenius in 7 d. cap. iurani. vbi Bal. dicit i. q. co lum. qd statutuꝫ de dote lucrāda non habet locūz quādo matrimo nium est illicituz alleg. l. i. C. de cō

dicatur q̄ debet idē facere cum sibi innotuit q̄ iudices ceperūt disceptare de iurisdicōne: re spōdet q̄ debet intelligi quādo innotuit ordina rio per literas iudicū. Sed glo. in versū. hesitā dū. sentit cōtrariū. z idē Jo. and. dicens q̄ etiā ante receptū scōm mandatuꝫ potest ordinarius petere copiā vtriusq̃ rescripti si audiuit iudices cōtēdere sup iurisdicōe. Et hec iopi. plus mihi placet z videtur magis applaudare litere dū pō derat istū ordinariū debere exequi si nihil omni no sciuit de cōtentione iurisdicōis. Itā quod infirmari vel vituperari potest precauendū est: vt in. c. i. de ser. non ordi. z melius est ante tēpus occurrere q̄ post causam vulneratum remedium querere: vt in. l. si. C. in quibus cau. in integ. resti. nō est neces. **A**dvertēdū tamē qd non sufficit iudicē audiuisse alias literas forte impetratas: sed opz q̄ audiuerit cōtentionē esse ortā inter iu dices delegatos de iurisdicōe. z hoc pbat apte ista litera in duobus locis: vt ptz ibi. si sup cōtē tione. z ibi ceperint disceptare: nā sola impetratio nō sufficit. Ex his deciditur questio. pone q̄ ps habens secūdas literas occurrat ordinario qui recipit mandatum priorum iudicum z dicit non procedatis ad executionē mandati: qz habeo li teras contrarias retractantes pmas quas in bre ui tempore volo presentare vel volo fidem facere de presentatione. **D**icit honestū esse vt ordi narius supersedeat z procedat vt hic dicit. Com po. cōtra vt. s. dixi. do. Anto. concordādo dicit virtute huius. c. nō potest index ordinarius sup sedere: qz istud. c. loquitur quādo est cōtentio in ter iudices de iurisdicōe. s. ex tenore. c. cū iure. s. de offi. deleg. poterit supersedere z videre q̄ li tere sint potiores. Quod putat verū si an execu tionem mādati pars comparet z vult probare il las priores literas esse reuocatas. **H**oc dictū mi hi placet si per secūdas literas ipso iure reuocen tur priores scōm ea que dixi. in ca. ceterum. s. eo. Sed si opus esset exceptioe z appellatioe cōtra priores literas tūc crederem ordinariū non de bere admittere istā exceptionem q̄ illa est propo nenda corāz iudicibus delegatis: iuxta materiā. c. pastoralis. s. eo. Sed ordinarius debet parere mandato delegati ex quo aliter non constat de reuocatione ipsorum. arg. in. c. si quando. z. c. pa storalis. in. s. qz vero. de offi. deleg. **A**n autēz sufficiat q̄ ordinarius audiuerit ab vno de cōtē tione iurisdicōis. puto q̄ sic si ille est fidedign⁹ aī autē nō credo ordinariū supersedere debere: qz dictū vnius levis non inducit iustam causam credendi maxime vt per tale dictum quis retar det exequi mādatum superioris. ad hoc. c. l. ex quadam. j. de testi. iuncto. c. inquisitioni. de sent. exco. **Q**uid autem si vnicū est rescriptū s. pars excipit coram ordinario rescriptum esse sur reptitum nunquid debet ordinarius supersede re mandato. **D**icit dicunt q̄ nō. qz hec exceptio est proponenda corā indice delegato cū sumus extra terminos istius. c. z ordinari⁹ d3 parere de legato. d. ca. si quando. **A**n autem hoc. c. ha beat locum in literis gratiois: vt cū executores

di. ob causam. pro quo est bo. tex. in. l. falsus tutor. s. an etiam in partē aī est lex ille. s. z ibi Bal. ff. quod falso tuto. auto. vbi plus dicit q̄ lu crum dotis ex pacto vel ex forma statuti nō habet locum in sponsa de cedente ante nubile annos. licet decedat in domo sponsi z supporta uerit onera matrimonij. z hoc in lucro p̃prietatis idē in lucro fructuū quod est nota. dignum. de quo vide not. ff. solu. mat. in glo. fin. in. d. l. si cum dotem. s. si.

Anto. Frācis. **C**irca istam difficultatem an maritus lucretur dotez ex pacto vel statuto si matrimonium non fuit consummatum habetur in. l. pe. in. s. si. ff. quod fal. tuto. auto. z in. l. si vero ante. ff. sol. matrimo. z vide Bal. in. l. deo nobis. in. q. col. C. de episco. z cleri. z in. l. non sine.

C. de bo. que liber. vbi dicit q̄ maritus non lucretur nisi fuerit consum matum matrimonij quod est verum nisi dolo dōtatis impedita esset cōsuminatio per gloss. in. d. l. si vero. tamen ipse Bal. in. d. l. sancimus. C. de nup. tenet qd lucretur si ipsam vxorem duxerit etiam si matrimo nium non consuminauerit. z vide Bald. post Bart. in. l. nihil. ff. rerū

ad beneficia mādant ordinario cōtraria. Joā. an. sentit hic q̄ sic. dicit em̃ q̄ hoc. c. quotidie practi ca in literis gratiois z apertius hoc tenet. j. eo. titul. in. c. mandatum. vbi aliqua dicuntur de hac materia. tenet Specu. in titu. de act. z pe. s. super petitionib⁹. ver. i. z hoc nō. **A**n autē hoc. c. habeat locū in duobus ordinarijs mandatibus contra rijs: vt si quis h3 duos ordinarios vnus mandat illum excoꝛcari: alius mādāt eū absolutū vel non ligatū pronuntiare. dicit jnn. q̄ nō: qz par in pa rem nō h3 imperiū. ideo nō pōt vnus ordinarius retractare gesta per alium nisi alter esset maior vt puta: qz legatus pape cui primo est parendū. **A**l de tu ad hanc materiā q̄ nō. jnn. in. c. cū iam du dum. de preben. vbi tractat quid si duo ordinarij mādāt subiecto cōtraria. z per hoc habes clarū intellectū huius. c. **I**n gl. iij. ibi: si autē aliquid obicit. vult gl. q̄ in hac cognitione ordinarius d3 audire allegationes partiū. s. z hos. z Joā. and. sentiūt oppositū: z hoc verius: qz litera ista innuit qd solum instruat ex inspectione litera rū. ita q̄ nihil habere d3 a partibus ne videat ius dex inter eos. **E**t si ex inspectione ipsarū literarū clare percipit primas reuocatas per posteriores d3 parere secūdis iudicibus. s. z si cōstat q̄ scōe non reuocat primas d3 parcere prioribus. si vero dubitat debet supersedere donec ista cōtētio so

8 piatur scōm tenorem. c. pastoralis. s. eo. **S**ed circa hoc dubitatur quid si index delegatus vel executor excoꝛnicat ordinariū nisi sibi parne rit. Sol. dicit jnn. q̄ autē ordinarius probabili ter dubitat de preualiditate literarum z procede re vult prout hic dicitur. z tunc non tenet excom municatio. **Q**uia i hoc casu ordinarius cōtuma

a citer nō resistit delegato nec turbat suam iurisdic tionē: s. hoc facit autoritate legis. l. hui⁹. c. xxiij. q. iij. qui peccat. z. l. grachus. C. de adul. qd dicit procedere etiam si sapientior non dubitaret. sed si improbabiler diceret se dubitare: vbi dubitādū nō est: vel vellet exequi tāq̄ certus de reuocatio ne vbi certus non est: tenet sentētia excommuni catiōis qz turbat hoc casu iurisdicōne alteri⁹. z dicit hoc procedere etiam si postmodum appa reat iurisdicōnem primi iudicis esse reuocatā: z hoc quia in dubio habebat iurisdicōne. quod bene notabis. **I**n ea. gl. ibi: quia non cōstat an ille index habeat iurisdicōnem. not. bonam

b limitationē ad illam literam vt index in dubio potius absoluat q̄ cōdemnet procedet enīz quā do certum est de iurisdicōne debētis iudicare: s. respectu illi⁹ qui haberet exequi ex quo dubi tat quis illorum sit index nō debet parere ma gis ad absolūendum quam ad condemnādum. **I**n gl. in verbo scōo loco in fi. dicit Jo. and. q̄

c gl. nō soluit contrariū sed potius repetit ipsum quasi dicat de hoc querimus quare isti denūtiā tur absoluti vigore secūdarum literarum ex quo per primā fuerūt excoꝛcati. **D**ostien. soluit q̄ id quod fiat autoritate veri rescripti nō debet reuo cari: vt i. d. c. audita. sed id qd sit autoritate puta tiui⁹ vel reuocati rescripti debet reuocari: vt hic. **H**ec solu. nō est bona: quia. c. audita. loquitur de

consuetudinem vel statutum sponzorū. vtrum autem lucretur mari tus fructus dotis perceptos si non est matrimonium consummatum quod etiam tangit hic. **D**icas quod sic si subit onera matrimonij: vt per gloss. in. l. q. C. de iureiuran. z in. l. dotis fructus. in. s. primo. ff. eo. z in dicta. l. si viro. z ibi per Bald. Barto. jmo. z docto. ff. solu. matri. quod est verum etiam pro tempore quo vxor fuit puella de equitate. z non de rigore. fm Bal. in dicta. l. pen. in. s. fina. ff. quod fal. tuto. auto. z habetur per Specu. in titu. de donation. inter virum z vxor. in versic. quid si mulier. z ibi Bald. in addi. z vide domi. Abb. in ca. tertio loco. in secunda columna. de presumptio. z tene menti dno. quod lucryz do tis ex statuto non habet locum quando vir z vxor pariter decederent

amota. z ibi bar. dicit qd lucretur etiam si cū vxore nō habitauerit. de quo vidē paul. de cas. in 2. si. suo. c. xxi. z per eūdez in. l. si donatur⁹. s. i. ad fi. vbi etiā per do. Alex. qui multa alleg. ff. de cōdi. ob cau.

Et ad q̄ ma rit⁹ lucret⁹ dotez scōm formāz sta tuti ciuitatis sue non fm formam statuti ciuitatis vxoris ēt si in ci uitate vxoris cō tract⁹ dotis esset celebratus: vt p Barto. z docto. i. l. i. C. de summa tri. z per Barto. Ange. z Alexā. in. l. exigere do tem. ff. de indic. z per domi. **E**nt. in. c. i. de spōsali. z vidē Archidia. in. s. illud. x. di stinct. z habetur per Barto. in. l. vniuersa. in fi. C. de precib. imper. offe. quod est ve rum nisi vxor du xisset virum ad domū suam fm Bal. in. l. fina. C. si a nō compe. in dic. cuius tamen contrarium ipse dicit in. l. cū que dam. ff. de iurisd. om. iudi. de quo vide Bal. in. c. i. in fi. si de iuristi. de reb. alie. fac. et in auten. omnes peregrini. C. cō munia de succes. z vide domi. Car di. in clemē. sepe. in. s. z quia. in. iij. questio. de verb. signi. vbi dicit q̄ bbet peti tale lu crū secūdū con suetudinē vel sta tutum loci cōtra cti matrimonij: z non secundum

Sanonmita. super Prima parte primi.

puta ex ruina domus nec tunc presumit vxor tãq̃ debilioz prius mor-
tua: nec si vxor ingreditur monasterium vt per do. Alex. als ppo. in
c. si. in pun. vlti. char. de don. inter virũ & vxor. & per Signoro. de homo-
deis in cõs. suo incip. in noie dñi questio presupponitur in hac forma
de quo ibi idem prepos. mentionez facit. Aliud est qđ etiã est notadũ
qđ lucruz dotis

ex statuto h̃z lo-
cum etiã si pater
dotis stipular?
esset dotē sibi red-
di in oẽm casum
solati matrimo-
niũ vt p̃ Ray. et
Alex. l. post do-
tem. in fin. ff. sol.
ma. & hoc intelli-
ge verũ si vir ven-
dicet mortē vxor-
is occise. alias il-
lud perdit. vt per
Bart. l. sequens.
in. s. si. ff. ad filla.
& in. lei qui mor-
tē. ff. de his qđ
vt indi. vbi dicit
etiam idē esse qđ
iple marit⁹ occis⁹
disset. & tene mē-
ti qđ tale lucruz
etiã nō aditũ vel
non agnitũ tras
mittitur ad here-
des viri fm̃ Bal.
in. l. si arrogator.
ff. de adop. & per
do. Alex. in. l. cū
antiquiorib⁹. in
iij. colũ. C. de iur.
delib. cū cor. ibi si
gnatis per eũ. et
per eundem in. l.
si fiant. iyl. char.
C. de iur. deli. & p̃
Bal. in. l. genera-
liter. s. in his. de
secũ. nupt. Quis
Ange. p̃sulerit
cōtrariũ in cõs. l.
suo. lxxix.

Adde tñ qđ ta-
le lucrum dotis

ex forma statuti
datũ viro super-
stiti ita demũ de-
betur ipsi viro nĩ
si sup̃sint filij alte-
rius matrimoniũ
qđ superstitēs ta-
le lucrũ ipediũt.
vt p̃ Bal. in aut.

pieterea. vbi etiam per Ange. & Pau. de cast. C. vnde vir & vxor. et per
Bar. in. l. hac edictali. in principio. C. de secun. nupt. & vide Pau. de
cast. in cõs. cccxv. & in cõs. cclxx. & sequen. & per Bart. in. l. ea lege. in
iij. q. C. de condi. ob cau. & per Ange. in aut. de nup. in. s. quia vero. & per
Bar. in. l. si inter. de pac. do.

Sebasti. Sapia. Olim ex literis. Hunc tex. dicit no. & fin. Cardi.
hic & in. c. ab excomunicato. j. eo. ad hoc qđ verbum positũ iuxta plura
determinabilia determinat prout natura vnicuiq̃ conuenit. refert. d.
Jas. in. l. contra maiores. C. de inoffi. testa.

Sequestrari. Adde Archi. xi. q. i. qđ res super glo. magna. ibi si aut
Jo. an. in reg. locupletari. in. iij. colũ. ibi secundo modo. istum in. c. ij.
in. vi. co. ibi ex his. de sequest. pos. & fru. vbi allegat istum tex. & vide ple-
ne hic Bar. & Felin.

Adde quando fructus sequestrari possint. Ro. cõs. cccxij. Pau. de
cast. cõs. cccxxvi. Solg. cõs. cliz.

Sebasti. Sapia. Et contumacem. Vide Abba. in. c. i. in. j. no. j. de
iudic. vbi vult qđ omnis contumacia sit excomunicatio de digna nisi sit
contumacia in nō parēdo in re leni de quo late ibi per Aboder. vide
etiam Abba. in. c. teneor. j. de re iudica. qui vult qđ etiam cōtumacia pie-
sumpta sit digna excommunicatione.

gestis autoritate rescripti reuocati añ cognitã re-
uocationē. Vinc. dicit qđ iste tex. loquit in sua ex-
cōicationis qđ nō est perpetua sed d̃z reuocari ex
quo excōicatus vult parere. S̃zum p̃cedit in ge-
stis sup̃ p̃ncipali. & hec sol. posset tolerari vel ter-
tio s̃z. d. Ant. hic indices primi sciebāt cãm istã
zmisaz sc̃dis. ideo nō tenet qđd ipi egerūt. post
notã reuocationē. S̃z in p̃dicto. c. audita primi
indices ignorabāt. & hec sol. esset bona ad S̃zum.
Sed saluãdo istã glo. ego dico qđ hic nō reuocat
factũ autoritate primi rescripti imo potius p̃ar-
mat: qđ sc̃di indices absolũdo & mādando partē
p̃nitiari absolutã vident fateri excōicationem
tam ab alijs tenuisse. qđ absolutio p̃supponit vin-
culum & ipsimet primi indices stante eorum iur-
isdictione absolũissent si pars voluisset parere
iuri corã eis. quicquid sit. De materia est dicēdũ
vt dixi in. c. ceterum. s̃. eod. & d. c. audita. Abb.

Judex potest facere sequestrari fructus rei
petite: si est reus contumax. 4.

Clericus falsificans literas inferiorũ iudicum d̃z
priuari beneficio & pati alias penas.

Cleric⁹ falsificās lras pape tradit curie seculari.
Clausula si ita est: an & quãdo referatur ad prece-
dentia. 13.

Assessio in possessionem causa rei seruãde non fit
in beneficialibus.

Falsificās literas p̃ncipis etiã iniustas d̃z puniri.
Iusta causa iniuriãdi mitigat penam quã debet
incurrere iniuriās.

Judices possunt esse testes in causa corã eis agi-
tata si illa causa agatur coram alio iudice.

Confessio criminis an & quando valeat.

Confessio extrajudicialis de crimine an sit suffi-
ciēs vt quis possit cōdēnari vel poni ad torturã.

Infamis an quis efficiatur propter extrajudicia-
lem confessionem criminis.

Infamis an priuetur beneficijs.

Confessio facta parte absente an preiudicet in cri-
minalibus.

Judex ex officio suo potest supplere quãdo par-
tes delinquant in iudicio.

Sesta corã aliquibus ex iudicibus delegatis nō
valent.

Literis.

cripto plura narratur diuersos effe-
ct⁹ operat̃ia nō sufficit ipetrati alter
sola p̃bare ad vtrũq̃ effectũ cōsequēdũ. Et sunt
due partes: p̃mo ponit qđl̃tatio. sc̃do r̃isio ibi:
nos. P̃ma subdividit̃ in tres. nã p̃mo ponit rela-
tionē priorũ iudicũ. sc̃do ibi: nos igit. & missiōne
factã sc̃dis iudicib⁹. tertio ibi: verũ dubitationē

Literas delegati. nō p̃petuo hoc dictũ quod falsans literas legati
pape nō debet ita acriter puniri sicut falsans literas ipsius pape. sed
quid de literis cācellarij seu penitentiarij do. pape. vide Host. Jo. an.
Butri. & alios in. c. ex literis. de fide instrum. & ibi per Jo. de his. pe-
Feli. in cap. ij. in decima colum. in versiculo stilus. circa finem. de rescrip-
tis. & in capitu.

emergētē. Casus literalis. P̃. Clericus sancti
remigij detinebat parochiã de salce: quã. R. de
clino dicebat se canonicē adeptũ fuisse: vñ idem
R. impetravit causam super hoc quibusdã ab-
batibus cōmitti: ipsi abbates partes ad suã p̃es-
sentia secũdo & tertio citaverūt: & qđ dictus. P̃.
per se vel per alium coram eis noluit comparere
excōicauerūt eundē facientes fructus ipsius pa-
rochie sequestrari postmodum idem. P̃. ad eos
accedēs promisit iuri parere & sic fuit absolutus
& literas absolutionis cōcesserunt eidē assignan-
tes locũ & diem in quo faceret quod p̃misit ipse
vero diem & locum de literis radēs & in loco rasu-
re scripsit quod sequestrati fructus restituerent̃
eidem. & hoc idem. P̃. confessus fuit coram duo-
bus iudicib⁹ tertio excusante. Iudices ipsi hec
omnia significauerunt do. pape. & ipse mādavit
iudicibus presentibus vt fieret ita qđ ipsi. P̃. su-
per ipsa parochiã perpetuũ silentiũ imposeret
& p̃fata parochiã p̃fata. R. restitueret euz
fructibus sequestratis. Dictus vero. R. bene p̃-
bavit falsitatem p̃dictam. vnde petebat paro-
chiam illam sibi assignari. iudices isti dubitane-
runt super clausula illa si esset ita vtrũ ad omnia
supradicta debeat referri an tantum ad vitium
falsitatis. consuluerunt dñm papam: & ipse respō-
det clausulam illam ad omnia superiora referri.
Ad hoc vt ipsi. R. ecclesia cōferat. qđ h̃z propter
illam falsitatē priuandus esset ecclesia tamē pro-
pter hoc nō est illa ecclesia aduersario conceden-
da nisi prius super alijs fuerit facta fides. Bern.

Mo. primo argu. iudicē posse facere ratione
contumacie fructus rei petite sequestrari & con-
tumacem excōicare ratione cōtumacie. Et sic a
principio imponere duplicem penam qđ est con-
tra. c. qm̃. in. fi. vt lit. nō cōtesta. Ideo cōter tene-
qđ isti iudices in hoc non bene processerūt. s̃z vt
dicam super gl. h̃z & modica possunt colligi super
isto tex. qđ p̃ maiori parte continet facti narra-
tionem.

Nota. h̃z qđ propter vitium falsitatis
etiã cōmisit circa literas inferiorũ iudicũ potest
clericus priuari beneficio suo. P̃. Plus dico qđ si a-
geretur criminaliter sup̃ hoc vitio falsitatis cleri-
cus falsarius debet deponi etiam ab ordine & pri-
uari oĩbus beneficijs & detruđi in monasterium
ad agendum penitentiã. vt in. c. si eps. l. dist. & gra-
uius puniretur si falsasset literas pape: qđ debe-
ret tradi curie seculari: vt in. c. ad falsarios. j. de
cri. fal. Et ex hoc & ex illo tex. colligo ar. op. qđ h̃z
delegatus pape gerat vices ipsius pape. non ta-
men debet ita acriter puniri vitians seu falsans
literas delegati sicut falsans literas ipsius pa-
pe. Quid autem in falsante literas principis in-

quot modis dicatur falsum. & ibi vide per Bar. & in. l. si is qui ducenta.
in. s. vtrum. ff. de rebus dubijs. & in. l. prima. ff. si quis testa. liber esse ius-
sus fuerit. & vide bonum textum in. l. nec exemplum. C. de fal. An au-
tez falsificās literas priuatas teneatur pena. l. corneli. de fal. habetur
in. l. si quis tabulas. & in. l. quidam. ff. de dolo. & plene nota. in. l. quere-
la. C. de fal.

Et adde quod clericus qui chartam falsificauerit aut falsum testis
monium. dixerit debet deponi & perpetuo carceri m̃cipari. capi. si epi-
scopus. l. distin.

Et adde quod falsificās priuatam scripturam punitur sicut falsifi-
cans publicam. vt in. l. penulti. C. de fal. & tene menti gloss. in. l. in frau-
dem. in. s. neq̃. ff. de iure fisci. quod falsificans acta cause debet perdes-
re causam de quo etiam habetur in capitu. olim. de rescriptis. & circa
falsificatē monetam principis. dicas quod debet comburi: vt in. l. se-
cunda. C. de falsa mone. & no. in capitu. quanto. de iureiurando. quid
autem de falsificante monetam inferioris a principe seu ciuitatis ha-
bentis autoritatez cudendi monetam. vide in. l. prima. C. de fal. mone.
& que plene tract. in p̃allega. capitu. quanto. & an mutans vnam lite-
ram dicatur esse falsarius. vide Jo. an. andr. in capitulo inter dilectos.
de fide instrumen. & deniq̃ que sit pena falsariorum. vide gloss. in. c. in
ferioris

ptis. & in capitu.
nōnulli. s̃. i. in. h̃z.
ampliatiōe. eo-
dem titu.

Adde Solg.
cõs. l. cccxviij.
vbi dicit qđ ma-
gis etiam puni-
tur falsificās mo-
netam principis
qđ alterius.

Anto. Francisc.

Circa falsificā-
tes literas pape
vel legati aposto-
lici seu vice can-
cellarij quapena
puniatur & quos
modo earũ falsi-
ficās possit pers-
pendi: vltra ea qđ
habetur in capis-
tul. si episcopus.
hic alleg. vide: ea
que ple. tradun-
tur in capitulo. ad
falsarios. & ibi
plene dixi de cri-
mine fal.

Et ad quod
in literis iustitie
reperit falsitas
admixta illa p̃su-
mit̃ erronea nō
dolo facta: secus
autem in literis
gratie. vt notare
voluit Innocen.
in capitulo acce-
dens. de crimi-
fal. qui dicit hoc
modo intelligen-
dam esse legem
dolum. C. de do-
lo. qui dicit. qđ
falsitas requirit
dolum ad hoc vt
quis possit puni-
ri ordinaria pe-
na de falso. vt in
l. prima. in prin-
cipio. ff. de fal. et
in. l. quid sit fal-
sum. eodem titu.
vbi etiam habet

memoriam. in. xij. dist. 7 no. in. d. c. olim. de rescri. 7 in. c. cu olim. de offi. deleg. 7 in titu. ff. 2. C. de fal. per totum. 7 vtrum clericus falsarius si est paratus corrigi debeat tradi curie seculari. vide ea que plene trac. in. c. nouimus. de verbo. sig. 7 no. etiam in. d. c. ad falsarium.

a **Sebasti. Sapia.** **Sequestru.** De hoc latissime tradit do. franc. cur. senior in 2. si.

lxxij. sup eo arti. 3
culo 7 nota. est q
anteq fiat seque
stru dz costare iu
dici de tali timo
re scandali in ta
li summaria co
gnitione citatio
pris requirit vt
per Ang. in 2. si.
cvi. Jacobellus
in fi. vide deciu i
l. si. colu. h. in fi. C. 4
de edi. di. Adria.
toll. qui multa
allegat ad hoc p
positum.

b **Etia iniustas**
litteras. Facit di
ctu Bal. in ru. in
C. de fid. instr. in
2. col. ibi incidit
ter etiam quero.
du dicit qd cotra
petetem a me ex
falso instrumeto
no debz vt fal
so instrumeto sic
limitas glo. in. c.
cupientes. in pn.
in ver. malignan
tiu. de elec. in. vi.
c **Dicit Spec.**
Vide istum in. c.
dilecti filij. de ex
cep. in fi. vi. col. 7
in. c. intellexim.
in fi. de adul. 7 in
c. i. in. i. col. de in
dic. 7 i. c. cu te. in
ix. co. in. x. 3. po
ne. de re iud. An
gel. de peru. in. l.
vt vim. ff. de iu. 7
iu. Ana. i. c. signi
ficasti. in fi. el. h. d
homi. alex. imo.
in. l. i. i. j. r. ff. de
liber. 7 posthu. p
istum in. c. an sit.
de appel. Alre. in
trac. malefi. in verbo verba iniuriosa 7 contumeliosa. in ver. quid plu
ra. Glo. in. l. i. 3. cu3 arietes. ff. si quadrupes pau. fecisse dicatur. Bal. in
addi. Spe. in ti. de accu. in ver. prouocatus ad iram. Jo. de ana. consil.
suo. xliij. Rom. in. l. cu mulier. in. xxvij. col. in fi. 7 ex his decidit quoti
diana questio. ff. sol. ma. Spe. in ti. de iniur. s. i. in ver. si autem versa vice.
adduco bonum tex. in. l. qui cu maior. in. s. si libertus. in ver. ignoscendu
est enim ei si voluit se vlcisci prouocatus. ff. de bo. libe. quem tex. allega
uit glo. in. c. cum inter. de excep.

d **Adde Fran. are. consil. lxx.**
At testes. Vide no. in. c. cu3 dilectus. de elec. 7 in. c. h. de arbi.
Adde Fulgo. consil. cxxvi.

e **El. singularis.** Vide pulchre per An. in no. ccccxx. inci. volo comen
tare. l. quod calore. vbi alleg. illam gl. sing.
zacharias. **Adde q** debuit allegasse Ro. sing. ccccxx. pro quo adde
quod no. Lanfra. de ori. in. c. quoniam cotra. ver. confessiones. x. quero
iuxta premissa. in addi. ad eum. de proba.

Adde an confessio facta extra locu tormentoru debeat esse perseue
rata. Ful. consil. cxxvi. Alex. consil. v. Lepol. consil. xl. 7 quando est facta ca
lore iracundie. Ro. consil. cccclxxij. 7 sing. luis. fo. xl.
Anto. Fraci. **Circa hoc de confessione facta in tortura an vt ex illa**
possit sequi condonatio requiratur perseuerantia. Dicit q sic qz debet ra
tificari 7 reus in ea perseuerare cessante dolore tormentoru. vt p Bart.
in. l. de minore. in. s. tormenta. ff. de questio. 7 in. l. si confessus. ff. de custo.

reo. 7 an quando calor iracundie excuset habetur in. l. dinortiu. ff. de di
uor. 7 in. l. licitatio. in princ. ff. de publi. 7 in. l. si non conuictu. C. de iniur.
vbi not. dicit Ly. quod non excusat a toto sed a tato: 7 habetur in. l. i.
in. s. diuus. ff. de fidei. 7 vide Archid. in. c. si quis iratus. h. q. iij. 7 in. c. si.
l. distin. 7 ibi plene loquitur de ira 7 iracundia. de quo habetur in. l. qe

dices in hoc male processerunt. vt sentit Pe. 7 bñ
sed si indices male pcesserunt: non tamen debuit
iste clericus falsare literas: sed a facto iudicis ap
pellare. **Et ex hoc no.** q no debet qd falsifica
re etia iniustas literas iudicis 7 si falsaret puni
tur: ac si iustas falsasset. Puto tamen qd pena in
aliquo esset temperanda: qz vbiqz quis iusto do
lore motus comittit delictu: pena opz aliquatu
lu temperari. tex. est valde no. in. l. si adulteri. s. im
peratores. ff. de adulte. Ad idem facit. c. si vero. el. i.
in. s. nec ille. de sen. excōi. hic dicit Spe. q si qd
prius laceffitus iniuria prorumpit in iniuriam
vel in verbera cotra iniuriantem debet pena mi
tigari quia iusto dolore motus fecit. **Extra glo.**
opp. cotra tex. iste clericus fuit pcessus crimē fal
si coram iudicibus delegatis: ergo ex sola illa co
fessione debebat puniri. vt in. c. h. de confes. cuius
contrarium innuit tex. Quia papa mandauit hic
ingri de illo crimine 7 oportuit aduersariu hoc
pbare testes. Sol. multiplex prima qd hic non
constitit nisi per sola relatione iudicu quibus no
erat credendu nisi quatenus costaret per acta cause
vt in ca. qm. de proba. Non ob. 7 si dicatur q hic
erat plures iudices: 7 sic debeat eis credi. vt in. c.
cu a nobis. de testi. no. Inno. in. d. c. qm. Nam s3
Abb. cuius fuit hec solu. contrariu procedit qñ
plures iudices deponunt corā supiore vt testes
de his que acta fuerūt corā eis: s3 hic isti iudices
no deponebāt vt testes se simpliciter referebant
negotiu pape. quod nota. Et ex hoc habes q in
dices possunt esse testes si causa postmodum aga
tur coram alio iudice: super his tamē que fuerūt
gesta corā eis hoc tamē temperant not. maxime
Inn. j. de arbi. in. c. no sine. 7 Eald. in. c. inter dile
ctos. de excels. pla. 7 Scda solu. fuit Philip. dicē
tis confessione in crimine no nocere nisi detur p
seuerantia. p. l. i. ff. de qstio. Que solu. no est vera: qz
illa lex loquitur de cofes. facta in tormentis. sec
si extra locum tormentorum: vt in. d. c. h. de cofes. 7
in. d. c. per inquisitionem. de eccle. 7 in. l. si confes
sus. ff. de custo. reo. Nisi forte confessio emanasset
calore iracundie: vt est gl. singu. iuncto text. in. c.
ex literis. de diuor. facit. l. q calore. ff. de regu. in.

f **Tertia solu.** est eiusdem qd ex superabundanti
papa mandauit iterum inquiri. que solu. no est
verisimilis per iura superius alle. **Quarta solu.**
fuit quorundam dicentium q hec pcessio facta
emanauit extra iudicium. Ex qua solutione no.
quod confessio facta de crimine extra iudicium
no sufficit vt quis puniat de crimine in iudicio.

g **De crimine extra iudicium.** An confessio extrajudicialis de crimine
noceat. vide gl. secundam. 7 ibi scribes omnes. in. c. de hoc. de simo.
7 vide regulam cum. ix. fallentis hic per dominum Feli. in tertia co
lum. in versicu. sed omitta disputatione harum solu. 7 quid in ciuilib?
vide glo. in. c. si cautio. de fide instrumen. 7 in. l. certum. s. si quis absen
te. ff. de confes.

h **Adde an confessio de crimine extra iudicium sit efficax.** Roma. cō
si. lxx. 7 cccxvi.
Antonius. Fracis. **Circa hoc de confessione extrajudiciali an talis**
confessio facta in vltima voluntate vel inter viuos teneat. habetur per
gloss. penultimā. in. l. i. ff. de interroga. actio. 7 in. l. generaliter. C. de no
numera. pecu. 7 in. l. cum de indebito. in. s. penulti. ff. de probationi. et
not. in. l. tale pactum. in principio. ff. de pact. 7 per Barto. in. l. non so
lum. in. s. si liberatio. ff. de lib. lega. 7 in. l. rationes. C. de probatio. et
vide gloss. in. s. testes. iij. questione. ix. que dicit. quod talis confessio va
let si est munita iusta causa. alias non habetur per Specu. in titulo. de
confes. in. s. nunc videndum. 7 vide bo. tex. in capitu. fina. de success. ab
intest. vbi per gl. in versu. consentis. 7 ibi etia per do. Ant. qui de tali

quid calore. ff. de
reg. iur. 7 adde q
ira ipedit discre
tionē: vt in. c. res
latu. v. q. iij. 7 in. c.
seruandum. 7 in
c. ira. vbi p arch.
xi. q. iij. 7 vbi bea.
Tho. prima scde
q. xlvij. arti. iij.
7 eundē scda scde
qd. lxxij. arti. iij.
7 adde qd iudex
ductus ira nihil
debet indicare vt
in. c. illa. xi. qd. iij.
7 no. in. c. cu eter
ni. de re iudi. lib.
vi. 7 qñ sit pecca
tum mortale. vbi
bea. Tho. scde se
cūde. q. clviij. ar
ti. iij. iij. 7 vi. et
in. q. d. malo. qd.
xij. art. iij. 7 iij.
Et adde q ira in
deo no est animi
pturbatio vt est
in hominib? sed
est tranquilla de
lictoz punicio vt
in. c. pductio. de
penitē. distin. iij.
7 vide bea. Tho.
i. pñ parte sum
me. q. xij. arti. iij.
Et adde q deus
irascit qra nos
non vt perdat s3
vt conuertat. vt
in. c. sed econtra
rio. de peni. dist.
i. 7 dicitur deus
irasci. no homini
bus: s3 magis vi
tis. vt in ca. quā
obtem. 7 in. c. cō
siliuz. de penitē.
distin. i. Et adde
q ira dei ex preci
bus maloz cle
ricoz magis an

getur 7 irritatur: q placetur. vt in. c. ecce a quib. xlij. distin. 7 plene no.
Archid. in. d. c. ira. xi. q. iij.

f **Ex superabundanti.** Facit quod legi. 7 not. in. l. testamentum non
ideo infirmari. C. de testamen. 7 glos. c. quia propter. in versicu. sanior.
de electio.

g **De crimine extra iudicium.** An confessio extrajudicialis de crimine
noceat. vide gl. secundam. 7 ibi scribes omnes. in. c. de hoc. de simo.
7 vide regulam cum. ix. fallentis hic per dominum Feli. in tertia co
lum. in versicu. sed omitta disputatione harum solu. 7 quid in ciuilib?
vide glo. in. c. si cautio. de fide instrumen. 7 in. l. certum. s. si quis absen
te. ff. de confes.

h **Adde an confessio de crimine extra iudicium sit efficax.** Roma. cō
si. lxx. 7 cccxvi.

Antonius. Fracis. **Circa hoc de confessione extrajudiciali an talis**
confessio facta in vltima voluntate vel inter viuos teneat. habetur per
gloss. penultimā. in. l. i. ff. de interroga. actio. 7 in. l. generaliter. C. de no
numera. pecu. 7 in. l. cum de indebito. in. s. penulti. ff. de probationi. et
not. in. l. tale pactum. in principio. ff. de pact. 7 per Barto. in. l. non so
lum. in. s. si liberatio. ff. de lib. lega. 7 in. l. rationes. C. de probatio. et
vide gloss. in. s. testes. iij. questione. ix. que dicit. quod talis confessio va
let si est munita iusta causa. alias non habetur per Specu. in titulo. de
confes. in. s. nunc videndum. 7 vide bo. tex. in capitu. fina. de success. ab
intest. vbi per gl. in versu. consentis. 7 ibi etia per do. Ant. qui de tali

Sanonmi. super Prima parte primi.

cōfessante etiam tractat in. c. si cautio. de fi. instru. vbi alleg. dictū. c. si. p. calu. singulari. q. valet confessio facta extra iudiciū etiā parte absente qñ est facta ad exonerationē cōsciētie qd est multū notandū Et adde qd cōfessio extraiudicialis declaratoria alicui qd pbat contra cōfite- rē pñ. l. in. l. non epistolis. C. de pba. z vide glo. in. l. inter chartulas.

C. de conue. si. de bi. lib. x. et aliscō a fessio extraiudi- cialis corā hone- stis psonis facta b facit iudiciū vt i l. quero. in. s. si. ff. de edil. edi. est tñ verū qd cōfessio extra iudicialis, pōt reuocari qñ est facta parte ab sente z non occu- pata: z ea reuoca- ta non pbat etiā presumptiue: vt no. gl. in. l. error. C. de iur. fact. ign.

a **Extra ordinē.** Adde Ang. qñ. xxxv. z. lxxv. qñ. z. clxxv.

b **Sebasti. Sapia.**

c **Maleficus.** vide Ro. in. l. ad monendi. vbi. d. Fran. curtiū se- nior in repet. col. lxxxi. ver. vi. limi- ta. ff. de iureiurad. vbi refert Abba. hic. z ponit plu- res effectus pfe- sionis extraiudi- cialis.

c **Sebasti. Sapia.**

c **Plene pbat.** Sed aduerte qd nō sufficit partis pñtia nisi etiā in- terueniat acce- ptatio vt p. l. i. d. l. i. in. vi. q. C. d. cō- fes. z sequit Sali. co. xi. z idē Sali. in. l. generaliter. in. q. C. de nō nu- me. pecu. Alexā. in. q. xx. in causa z lite. co. qñ. iij. volu. z in. q. xv. viso superiore. co. v. i. iij. vo. viō feli. i. c. si cautio. col. vi. j. de fi. istr. in. c. capitulāscē crucis. col. xi. x. fallit sexto. j. b. ti. zacharias.

d **Subjci tortu- re.** Adde qd istae cōis opi. quā idē Bart. tenet in. l. quoniam. ff. de in- fami. Bald. in. l. ictus fustii. ff. e. Ang. in. l. i. ff. de 12

e **ana. in. c. de hoc.** co. qñ. de simo. zin z at si clerici. de iudi. colū. iij. vers. sed qd supra facta est mētio. z in ca. quam sit graue. de ex- cel. prela. cū simi. z rota quam iste corrupte alleg. deci. clxxx. incip. licet cōfessio extraiudicialis. in no. z Ro. cōsi. vñ. inci. visis necessarjz zc. aduerte tñ qd si talis extraiudicialis cōfessio esset reuocata: tñc nō posset cōfessus ppter hoc applicari torture. ita sing.

Posset tamē puniri extra ordinē si trāsiret in specifiū nomen delicti vt qd aliquis gloriat de crimine extra iudiciū. nā tñc pōt puniri nō tāq reus delicti cōfessati sed tāq maleficus z mali gloriator. Hoc est no. dictū Inn. in. c. qñ sit. de ex- cel. prela. z pbat ibi text. z hec. tenebis mēti. Sz in cōtrariū qd possit puniri directe de illo crimi- ne sentit Inno. in. d. c. per inquisitionem. vbi po- nit mirabile dictū qd per cōfessionem criminis extra iudiciū incurrat quis infamā propter quā quis dñ priuari beneficijs habitis z inhabilitari ad habēda. Qd dictū oportet multipliciter limi- tari vt saluetur. nā in infamia ipris nō credo suū dictum esse verum: qz per cōfessionē de crimine etiam in iudicio factā nō incurrat quis infamā iuris: qz illa infamia nō insurgit nisi quis cōdē- netur de crimine: vt. l. i. ff. de his qui no. infra. Lō fessus autē in criminalibus nō habetur pro con- dēnato sed requirit sentētia: vt in. d. l. i. cōfessus. Et hāc cōclusionē firmanit bar. in. l. ictus fustii. ff. de his qui no. infra. secus si quis cōfiteretur in causa ciuili famosa z in iudicio: qz tunc cōfessus efficitur infamis: qz tñc habet p cōdēnato: vt in l. i. C. de confes. z hoc etiā voluit Bar. in. d. l. i. cōfessus. Sz in infamia facti nō potest pcedere di- ctum Inno. qz illa sola non sufficit vt quis puef beneficijs habitis: sed iudex debet procedere cō- tra eum sin no. in. c. qualiter z quādo. el. qñ. j. de ac- cu. z. j. de purga. cano. c. qñ. j. qñ. v. in. c. pbyter. Sed dictū Inn. ego saluo cum cōfessio facta de crimine extra iudiciū hz sua substantia: vt qz cō- fitetur specificē z presente parte que postmodū accusat: vt puta in pñtia mariti qd fuit cōfessus adulterasse vxorē. nā tñc ista pfeffio plene pbat sicut in ciuilibz. arg. in. l. generaliter. C. de nō nu- me. pec. Quia qd quisq dilucida voce zc. vt. j. d. p- ba. per tuas. Et tene mēti illud dictum sic intel- lectū. qz nō solet ita allegari. z plenius examino in. c. at si clerici. de iudi. Sed vbi pfeffio nō habe- ret sua substantia potest confitens subjci tortu- re. z in hoc casu intellige Bar. z glos. in. l. capite quinto. ff. de adul. z do. de rota deci. clxxij. alias clxxx. Hic autem iste non fuit torture supposit? qz nō agebatur de crimine criminaliter: z hic po- tes colligere aliā limitationē ad no. in. d. l. capite quinto. f. Quinta sol. qd hec confessio emanauit in absentia partis. z hanc solu. dixit do. Ant. no. vt quēadmodū in causa mere ciuili eligitur presen- tia partis: vt no. in. c. si. de confes. z l. certum. qñ. si quis absente. ff. eo. ita z cum de crimine agitur ci- uiliter vt hic Hoc dictū est verū in se: quādo. f. ageretur omnino ad effectū ciuile: puta ad emen- dam dāni. Sed nō valet hec solu. ad istum text. qz hic adducebatur ista cōfessio vt clericus pri- uaretur beneficio: z sic nō agebatur ad pmodū priuati: sz ad pmodū publicū vt delictū nō rea- maneret impunitum. vt. c. fame. de senten. excō. z in. l. ita vulnerat. ff. ad. l. aquil. f. Quo casu iudex ex officio suo pōt supplere z maxime quan- do delictum fuit commissum in actis cause. nam iudex semper potest punire ex officio suo ptes vel extraneos quos videt in iudicio male xari. arg. in. l. nullum. C. de testi. Et hāc regulā posuit Inno. in. c. ex tenore. s. e. z facit ibi text. Idem fir- mat in. c. dilect. de penis. z facit text. in. l. mortis. ff. e. z hec no. f. Sexta z vltima solū. qd cōfessio fuit hic facta duobus ex tribus indicibz ideo nō valuit vt iudicialis qd oportet omnes delegatos

no. Bal. in. l. vnica. col. vlti. ver. itē dicit Inno. C. de cōfes. dicēs cantos aduocatos debere eorū clientulis talē extraiudiciālē cōfessionē face- re reuocari. etiam aliter non docto de errore. z illū refert z sequit feli. hic. co. qñ. vers. i. nisi reuocet. z in. c. at si clerici. s. alleg. co. vi. ver. scōre stringe nisi confessus. de iudi. z in. c. de hoc. circa prin. de simo.

esse pñtes simpliciter sunt dati: vt in. c. vno. z. c. causam. de offic. deleg. Tene mēti hāc sol. qd ge- st acorā aliquibus ex delegatis iudicibz passime nō valēt quēadmodum si ipsi indices ad aliqd pcessissent. f. In glo. si. ibi. de dona. cū dilecti. dic qd ibi superiora habebāt determinationem suā: ideo clausula in fine appposita refertur solum ad pñtia nō habētia determinationē. z iste est casus not. illius. c. Et de hac materia an z quādo clausula debeat referri ad omnia. dixi plene in. c. secundo requiris. de appel. dic vt ibi Abbas.

1 **Rescriptum non faciēs mētionē de excōica- tione impetrantis est surreptitium.**

2 **Visitans diocesim habet iurisdictionem etiā cō- tra clericos seculares. si cōmissio est generalis.**

3 **Clerici nō debent priuari beneficijs nisi propter graua delicta.**

4 **Spoliatus aliquando non debet incontinēti re- stitui in possessionem. 7.**

5 **Visitatores diocesim an habeāt potestatem pri- uandi clericos beneficijs.**

6 **Iudex an z quādo teneatur defendere sentētiāz quam dedit.**

8 **Excōicatus nō pōt impetrare literas vt admit- tatur ad agendum quando erit absolutus.**

9 **Dispositio. c. pia. de excep. lib. vi. habet locū in iudicio agitato corā ordinario.**

1 **Electus filius.** f. Mo- valet

Drescriptū sup restitutiōe beneficii ipe- tratum quod de causa excōicatiōis z amotionis impetrātis nō facit mētionē. f. In prima ponitur facti narratio. In scōda iudiciū in- structio. ibi: nos igit. f. Casus literalis. Abbas sancti Stephani Bononiē. datus fuit visitator a sede apostolica in ciuitate ac diocesi bon. B. et A. pbyteros ppter suos excessus manifestos re- mouit ab ecclesijs suis. z excōicauit. idem pbyte- ri literas impetrauerūt in forma cōi a sede apo- stolica de causa remotiōis sue: z de excōmunica- tione qua tenebatur astricti nullā faciēs mētio- nē. opponebatur eis qd litere nō valebāt ppter causas predictas. cōsultus papa respōdet dicēs si est ita literas nō valere tanq per surreptionē obtētas. Bernar. f. Nota primo qd quādoqz cōmittitur generale officijz visitationis in tota diocesi etiā contra clericos seculares forte enim episcopus erat negligēs in visitādo. z de officio visitatoris dic vt habetur in. c. j. de cēsi. li. vi. z. x. questione. i. placuit. f. Not. secūdo qd appellatio ne diocesis non venit ciuitas. in cōtrarium facit quod le. z no. in. c. vnico. de re. permu. li. vi. dic vt dicitur. j. eo. rodolphus. f. f. Mo. tertio clericos non debere priuari beneficio suo nisi ppter gra- ues z manifestos excessus. f. Hoc tamē non pro- batur hic qd factus narrat sed dictum est verum vt est text. no. in. c. inuentus. xv. qd. vñ. vide quod no. glo. xv. questio. viij. in summa. z que crimina sunt digna depositione. dico plene in. c. at si cleri- ci. de iudi. f. Item no. qd cōtra iudicem spoliātē nō possunt impetrari litere super spoliatiōe vel restitutione in forma cōmuni sicut ztra priuatiū. Sed oportet vt fiat mētio de causa amotionis. z ratio est qz iudex procedendo iudicialiter non dicitur aliquem spoliare. ideo cōtra eum nō cō- petit iudiciū possessorij. vide text. iuncta gl. no. vñ. q. i. c. presentij. f. secus si processisset extra iudicialiter animose tanquā persona priuata: vt in

f **Stratus. adde Alex. cōsi. lxxq. qñ. lib.**

g **Sebasti. Sapia.**

g **Excessus. viō do. abb. in. c. si cō- stiterit. in. iij. no. de accusatio. no. i. c. at si clerici. i. pñ- ci. maxime p dec. ibi. col. xxi. j. d. iu- di. z i. c. cū nō ab homine. e. ti. vbi declaratur qd sint graua crimina z graues excessus.**

h **Septima qd. i. c. pñtitiū. adde Archi. in. c. quia presulatus. j. qd. iij. z in. c. hoc qp- pe. iij. q. vi. z istuz in. c. licet ex susce- pto. in. vi. col. de foro cōpetē. z in. c. si constiterit. in. q. co. de accusa. z Archi. in dicto ca. presentij. c. quonidā. lxxiij. distin. z pro istis**

facit gl. pe. ad si. in. c. cū dilectus. quod met? cā. qd iudex nō dicitur ali- cui inferre metū. z ista ampliatur adeo vt. rescriptum impetratum a spoliato sit nullū si tacuit causa amotionis p textū istum z ratio est qd presumitur pro iudice. limita nisi iudex procederet iudicialiter z noto- rie constaret de nullitate vel iniusta sentētia qua spoliavit. text. in. c. ex- cōquerēte.

insinuatione. de procu. et ibi But. et Imo. bal. et Ang. in l. meminerint. C. unde vi. et Archid. in c. notum. q. j. Oldra. c. si. c. xvij. de toto the mate. Joan. and. in addi. Specu. in ti. de peti. pos. s. quoniam. istum in d. c. cum dilectus in. vij. col. glo. q. in. c. si. de iur. cal. in. vi. Archid. q. q. in sum. istum in. d. c. conquerente. in. j. col. limita etiam vbi iudex iudicialis ter procedens ca

ret iurisdictione i a actu quem expe dit. ita probat in c. cu causam. et ibi pistu de off. dele. Anto. Francisc. Adde q. p iu dice et eius facto b in dubio psumi tur. l. herennius. s. caia. ff. de euic. l. iuste possidet. ff. de acqui. poss. qd est intelligen dum quando iudex est discretus q. pro talibus iudicibus discretis semper prima facie presumendum est. ita dicit Imo. et Host. in. c. accedens. vt lite non contesta. et no. in. c. nisi essent. de p ben. et in. c. in no stra. de pcu. imo interuentus auto ritatis iudicis fa cit cessare omnes psumptione me tus et lesionis vt plene tract. per

Wal. et Sali. et alios in. l. q. C. de rescin. ven. in illa questione. An dispositio illius. l. habet locum q. venditio est facta iudicis autoritate de quo etiam habet in. l. magis puto. s. no passim. ff. de reb. eo. et in. l. lex que tu tores. C. de admi. tu. et in. c. cum dilecti. de emp. et vend.

a Et in. c. conquerente. Adde do. in. d. c. presentium. et text. in. c. tatus q. j. et ibi Archi. et do. et Hosti. de resti. spo. s. quando faciendo. in prin. et Lardi. in cle. q. in fi. de celebra. mis.

b Potest priuare. Intellige premissa citatione et legitimis citationibus discussis. per Sede. c. si. ly. p visitatores. et c. si. c. ly. Jo. eps. in. iij. colu. p Lardi. in cle. attedentes. in. s. visitatores. in. vi. q. de statu mo. vbi Jo. in. vi. colu. facit dictum Jo. an. in. c. j. de homo. in. vi.

c Rationem diuersitatis. Tamen differunt aliquando: vt in. c. si. de sup. neglig. prela. in. vi. vbi visitator dat ecclesie vacanti a papa pot. 2 ferre beneficia. secus si ab inferiore et corrigitur opinio glo. pe. lxi. dist. c. fin. d. q. de off. vica. lib. vi. De intellectu illius. c. vide plenissime mari. in. c. qualiter. q. v. arti. xv. et ibi etiam ponit an vicarius epi possit saltez cognoscere de crimine digno depositione vt referat superiori.

d Adde de potestate visitatorum religiosorum. Sede. consi. ly. et c. c. xxi. Anto. Francisc. Circa istam materiam visitatorum. dicendum est q. visito res debent diligenter inquirere de vita et moribus ipsorum visitandorum. vt in. c. florentinum. l. xxv. dist. et an habeant iurisdictione ordinariam vide p glo. in. c. in singulis. de statu mona. et habetur in. c. cum. J. et A. de re iudi. et vltra consilia. Sede. hic alleg. vide eundem consi. clj. de ta li materia habetur in cle. attendentes. et ibi per glos. in verb. compelli. de sta. regu. vbi do. Lar. in. vi. q. one latissime tractat de potestate horum visitatorum. et vide ea q. habetur in. c. ea que. de sta. reg. et vide tex. in. c. cu venerabilis. de c. si. Adde tñ q. accedentes ad ecclesiam ca visitadi de bet honorifice recipi in grad. suos vt in. c. epi vel pbyteri. vij. q. q. no tñ debet ecclesias visitates grauare: vt in. c. cauendum. et c. inter cetera. x. q. iij. et quales expensas possint petere visitatores ab ecclesijs visitatis vide ea q. habent in. c. cu apostolus. de c. si. et in. c. romana. de c. si. li. vi. Et an visitator possit pcedere contra citatu extra locu visitadu habet per Sede. de sen. in. q. suo. ly. et in quo habitu debeant esse clerici qui va dunt cu epo ad visitadu maxime qñ visitat monasteria monialium vide Hosti. in. c. vt iuxta. de offi. ordi. Et adde q. hospitalia no possunt ab epis visitari nec ab eis recipi pcuraciones: vt no. Pau. de lea. et oes se quunt in cle. q. contingit. de relig. do. et deniq. de materia haru visita tionu vide ple. per Fran. patavinu cociue meū olim. Reuerendu audi torē rote insolenni tractatu quem coposuit de hmoi visitationibus.

e Quod iudex. Adde Imo. in. c. in nra. de pc. in. c. de cetero. de trasac. Bu. Imo. et istu Phil. ppe. fi. in. c. cu speciali. s. fi. de appel. Bal. in. l.

sancimus. ad si. ibi. xij. querit. C. de iur. et in. c. j. in. vi. col. ibi: de iudice an sit citadus. de milite vasallo q cotumax est. et in. c. q. in. vij. no. s. e. et istu in. c. sacro. in. vlt. col. de sen. excō. propter gl. ibi. et But. in. d. c. in nostra. in. d. c. de cetero. et ibi per Imo. et plene per Zsoder. hic in. iij. co. vbi po nunt regulam et sex no. declarationes.

tur potestas corrigendi. ideo potestas priuandi venit accessorie. Sed op. cu em isti pbyte ri negaret iusta cam emptionis no tenebatur fra cere mentione de ca pretesa p abbate et de pcessu eos agitato. Nam papa taliter scripsisset si isti narrassent q abbas pcessisset iudicialiter et q. p excessibus pretēis p eu puauit eos sentēialiter bñfics eoru. Et Altio colligit doc. hic arg. q iudex p se offerre dñsioni cause sicut fecit iste abbas q intimauit negotiu pape. S. tu clude breuiter q ant iudex pcessit ex officio et dz citari vt defendat sniam suat: tñ q. tenet locum partis tum q. eius interest ne postmodu puniat si dicat eu pcessisse iniquo aio vel per imprudentia: vt p batur in. c. venerabilib. post prin. de sen. excom. lib. vi. facit. q. q. vi. hoc etiam. et l. q. C. de pena iudi. q male iudi. Aut processit ad instatiā partis et d necessitate no est vocad: vt in. d. c. venerabilib. Potest tñ se offerre defensionis si vult q. ex retra ctatiōe snie aliquale preiudiciu sibi generat. arg. in. la sentētia. ff. de appel. et vide bo. gl. in. c. sacro. in. vlti. cōstiterit. de sen. excō. et per Imo. in. c. in nostra. de pcu. et in. c. de cetero. de trasac. Et Im glo. q. ibi: arg. q. questio spoliatiōis no sit priuilegiata. no itelligas hoc gnāl: q. hoc esset cōtra c. si. de ordi. cogni. et c. frequēs. de resti. spolia. li. vi. S. restringe ad terminos litere scilicet qd no est priuilegiat. vt excōicatus admittatur petēs restitutionē. et in hoc tene meti glo. q. excōica tus no pōt petere restōne si fuit spoliat. Idē et clarius no. gl. in. c. ex insinuatione. de pcu. et in. c. in nomine dñi b. xxiij. di. no. Imo. in. c. cu nostris.

bus modis vt hic plene per Zsoder.

Adde Roma. consi. cccxiiij.

g Sebast. Sapia. Restitutionē. facit optime q. l. qñ actio est t pe peritura cōcedat aliq. priuilegiu. agendi. l. sed et si restituat. s. sed et si dies. ff. de iud. tamē excōicatus no poterit agere in iudicio etiā si actio sit tpe peritura vt per Abb. vbi Fel. in. c. cu inter. j. de exce. et no. q. hoc pcedit no solu in publice excōicato sed etiā in occulto q. in his q. no geruntur ratione publici officij ab cōicato: non sit differentia an sit publicus vel occultus vt per Abb. in. c. ad probandum. co. iij. de re iur. Fel. in. c. exceptionē. col. xvi. de excep. vbi declarat q. sit excōicat. pu blicus et quis occultus.

h Imo. in. c. in nomine domini. Adde gl. mag. in. fi. in. s. i. xij. q. d. et ibi Archi. et glo. j. in. fi. ibi nullo. in. s. verum. iij. q. vij. Archi. xvij. q. d. h. abb. ad si. spec. de peti. et posses. s. fin. ver. xxi. ro. in. l. naturaliter. s. nih. cōe. ff. de acqui. pos. But. in. c. si. in. v. colu. de ordi. cogni. rotam de re iur. xxiij. in. anti. Imo. in. c. si papa. in. fi. de app. et in. l. cu nostris. ad finē. ibi hoc ipsum tamen. de cōces. preben. Imo. in. l. is qui reus. in. xxv. col. ff. de publi. iudi. ver. tu potes dicere. vbi allegat glo. sing. in. c. ex insinuatione in ver. canonicum. de procu. quam sequitur omnes hic. et vide istuz in. c. a nobis. de excep. Fallit quod dicitur hic q. excommunicat. spolia tus no restituitur in. vica. s. hic enumeratis per Zsoder. in. vj. col. et in quātum dat. l. fallētiā: vbi spoliatio implemētū impediret actus permisi excōicato: et allegant istum in. c. intellegimus. in. iij. colu. ibi: hoc dictum limito verum. de iudi. adde istum in. c. veritatis in ver. vltē rius queritur. de do. et contu. Et adde etiā q. excōicato no potest resti tutionē vsurarum: sed officio iudicis deponentur in edē sacrā. glos. q. in. fi. in regula peccatum. de regu. iur. lib. vi. Laurentius de redul. in tracta. vsu. q. xxi. Adde q. heretico no datur restitutio gl. q. prope me dium in. c. quo iure. vij. di. et in. s. i. xiiij. q. j. q. excōicatus. est. j. de here. excommunicamus.

Adde Cal. cōsi. j. de arb. vbi ponit an excōicat. possit petere redu. ad arbitrium boni viri. et vide Lap. alleg. ly. Sede. cōsi. xvi.

Anto. Francisc. Circa hoc de excōicato an possit petere restitutionē vsurarum sibi fieri absq. dubio videt q. non: q. excōicatus tanq. actor in iudicio stare no pōt per ea que plene habentur in. c. intellegim. de iud. quimo etiā si esset lata snia p ipso excōicato qñ forsan esset in iudicio cōnētus vt reus no possit petere illam sniam executioni mādari vt notabiliter voluit Imo. in. c. cu venerabilis. de excep. imo si cōica tus ppter cōtumaciā fuisset passus missionē in possessionē in prio de creto. iuxta ea q. habetur in. c. qñ frequēter. vt lit. non cōte. et in. l. fulci nius. in. s. qd sit latitare. ff. ex qb. cau. in pos. ea. no possit postea compa

f Officio. vi de g. in ver. corā superiore. in. fi. in. c. cu spali. de ap. et Ang. i. l. si vacā tia. in. xij. col. ibi item circa predi ctā ma. C. de bo. va. lib. x. tex. in. c. venerabilibus. i pn. de sen. exc. in. vi. Bal. i. d. l. san cim. in. xiiij. q. d. bal. in. l. edita. in. xi. co. ibi qd si re. C. de edē. in repe. paduana. Bu. in. c. cu ab ecclesiā. de off. ordi. in. iij. no. pillu tex. et se quit imo. allegā do. d. c. venerabi lib. idē no. Bu. in. c. qua frōte. in. iij. col. ibi ex. iij. no. j. de ap. et istā dclationē sen tit gl. in ver. cōsti terit. i. d. c. sacro. et ibi iste firmat. Imo. in. d. c. dce tero. in. iij. col. ibi extra glo. et decla ra predicta duo

Sanonmita. super Prima parte primi.

rens petere reuocationē talis missionis in possessionē. vt p Inno. in. c. cū inter. de exceptio. in. d. d. ab initio. Spe. in. ti. de excep. in. s. i. in. ver. itē queritur. an ipse excōdicatus repellatur a triplicado. et generaliter a quib⁹ actib⁹ excludat excōdicatus et actus sint sibi pmissi plene traditur et notat in. c. decernimus. de sen. excō. in. vi. in. c. pia. de excep. e. lib. et p Inno. et mod.

in. c. veritatis. de do. et p. et plene habet per repetētes. et ibi etiā dixi in prealleg. c. in telleximus. vbi et etiā tradit an ex cōdicato sit dāda elemosyna. pro quo vide gl. in. c. quiescamus. xlii. di. in. c. si cupis. xvi. q. i. et habetur in. c. non ois. v. q. i. Et verū possit doctorari et alias dignitates cōfēqui. vide plene p Joā. de ana. qui multa refert ad ppositū in rubr. de magi.

In. c. i. j. e. li. vi. vide plene do. post alios vbi et feli. i. c. si. d. excep. tion. vbi posuit ad illud. c. primū plures limitatio nes: etiam plures ampliatioes et aliquid per eū hic in vlti. colū. et vide istū in. c. qd ad cōsultationē. in si. de re iudi.

Adde do. de ro. deci. ij. de sen. exc. in antiquis q dicunt q curia admittit excōdicatū impetratē cōmissio. et an valeat rescriptū ipe tratum a duob⁹

quorum aliter non erat excōmunicatus: vide Ro. consi. xvi.
vicariorū. adde istum in repe. c. extirpande. s. qui vero. in. iij. col. de preben. Card. in cle. j. in. iij. q. de offi. vica. Rudo. cōsi. lix. Alex. in. l. j. in xij. char. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. et plene per moder. hic Car. cōsi. xxiij. in hac dubia causa. Ancha. et do. in. c. super eo. de prebē. in. vi. jmo. in cle. j. in. j. col. de prebend. Egid. deci. lxxij. et rotam de prebē. xxiij. in nonis. glo. si. et ibi doct. de prebē. si pauper. lib. vi. Cal. de rescri. cōsi. x. istū in. c. cū nō ignores. in. ij. col. de prebē. glo. in cle. ij. in ver. electione. de rescrip. quā sequitur iste in. c. edoceri. in pe. col. s. eo. et in. c. si quis contra clericū. xv. col. de foro ppe. et in. c. licet ex suscepto. in. j. no. eo. titu. et de speciebus vicariorū. vide istum in. c. s. perpetuus. in. j. no. de fide instr. et glo. in. c. ex parte. de offi. vica.

Adde Lapum alleg. vij. vbi ponit an prelati inferiores possint cōstituire vicarios perpetuos.

Anto. Francif. An et quādo et in quibus casibus possit deferuiri ec clesie per vicarium vide plures casus quos not. Hostien. et docto. in. c. extirpande. in. s. qui vero. de preben. et idē Hostien. in sum. de offi. vica. et vide glo. et docto. c. h. es. titu. et in clemen. j. eo. titu. et vide plures casus qui enumerantur in sum. pisa. sub dictione vicarius. in princ. et qui dicantur esse vicarij perpetui. vide per Inno. et Hostien. in. c. s. perpetuus. de fide instr. et vtrum vicarius possit poni in ecclesia sine auctori tate episcopi dic q non intelligendo de perpetuo: secus autem de tēporali. vt per glo. et docto. in. d. c. ij. de offi. vica. et in. c. ad hec. eo. ti. et ha betur in. c. de monachis. de preben. et per do. Card. in cle. j. de offi. vica. vbi etiam ponit an episcopus constituendo perpetuum vicariū in ec clesia inferiore habeat necesse petere consensum pncipalis rectoris vel patroni: et an possit illum reuocare sine eodem consensu de quo etiam per Hostien. in prealleg. c. ad hec. de offi. vica. et an in ecclesia possint ef se plures vicarij habentes curam illius. vide Innocen. qui tenet q sic

in. c. cum nō ignores. de preben. et no. Pau. de lea. in cle. j. de offi. vica. et quam potestate habeat vicarius perpetuus in ecclesia in qua est vica rius habetur per gl. et doc. in. d. c. s. perpetuus. et ibi etiam decidit ita q sententia lata contra vicarium nō preiudicat ecclesie. et an in ecclesia que habet vicarium cura illius dicatur esse penes vicarium vel penes

nisi de vicaria sua fecerit mentionē: vt pote veri tate tacita impetratū. Nō enim dicit carere be neficio cui pmissum est: et p habere beneficiū suffi ciētis subsidium ex certa sciētia super obtinēdo be neficio papa nō scribit de leui qn de ipso faciat mentionē. Ber. Mo. primo ibi perpetuo vica rio. q vicariorū ecclesie quidā sunt perpetui et dicunt hi qui instituuntur fm ea que habent in c. extirpande. in. s. qui vero. de prebendis. et vide bonā gl. in. c. ex parte primo. j. de offi. deleg. Tē porales vero dicunt hi qui instituuntur ad tēpus vt puta si rector ecclesie tēporaliter impedit po suit loco sui vnum. et de isto tēporali habes in. c. puenit. j. de ap. et in. c. cū ex eo. de elec. li. vi. et vide ibi per Jo. and. nūquid rector possit ad libitū po nere vicarium tēporalē in ecclesia sua: an vero sit requirendus cōsensus episcopi. et in isto tpali vicario nō habet locū iste tex. vt patet hic in lite rar: tenet doc. hic. Nam iste cū sit tēporalis nō dicitur habere beneficiū nec etiā habet titulū in ecclesia sed perpetuus sicut habet in clemen. vna. de off. cio vica. et hic. Et ex his inferitur q hoc ca. non haberet locū in vicario episcopi: q nō est ille vicarius perpetuus ecclesie sed est vica rius tēporalis episcopi. Et potest remoueri ad voluntatem episcopi. vt no. glo. in cle. et si princi palis. in ver. electionem. j. eo. titu. et cle. si. de pcur rato. et tene mēti illas duas gl. idem dic vt nō cō prehēdatur quo ad dispositionem. c. de multa. j. de pbe. et ibi no. per Inno. et vide quod ibi dixi.

Mo. scōdo ibi: cōmode sustentari: q ad hoc vt patrimonij excludat petitionē ordinarij cōtra epm debet esse tale et tm q ex eo possit cleric⁹ cō mode sustentari. Et pondera verbū cōmode: nō enim dicit sine penuria. differentia enim est inter hec maxima. Nam talis possit viuere ex xv. flore nis sine penuria: id est sine egestate qd nō posset cōmode viuere alter. Ad hoc vide gl. optimā in c. vnico. s. sane. in verbo: absq penuria. d. statu re gula. lib. vi. Et facit hec litera sic pōderata ptra episcopos nostri tēporis qui omnes quātūcūq egētes pmouēt sine beneficio ad titulam patri monij. nō enī deberet hoc fieri si ex patrimonio nō potest ordinatus pmode viuere. Mo. tertio

etiam tēporalis debet sustentari de redditibus ipsius beneficij: per petuus autem vicarius debet habere congruam portionem reddituū ipsius beneficij sibi reseruata. vt in. c. peruenit. de appella. de quo habetur per Inno. in. c. sicut. de coha. cle. et mu. et per gl. in. c. clericus victū. xxi. di. et in clemen. ij. in ver. suspensus. de vi. et ho. cle. et per domi. Card. et Adoder. in cle. j. de offi. vica.

Voluntatem episcopi. adde Cald. consi. ij. de offi. vica.

Cōmode. adde istum idem tenentem. in. c. j. de insti. et Car. in cle. j. in. s. sane. in. v. no. de iurepa. et vide gl. in cle. j. in ver. cōmode. de pen. et tex. cum glo. in. c. faciat. xxi. q. ij.

Adde Cald. consi. j. de vi. et ho. cle. vbi per plura cōcludit q clerico non licet mendicare.

Anto. Francif. Ad hoc an clerico liceat medicare vide que habentur in. c. nulli. et in. c. episcopus. et in. c. cuj fm apostolum. et in. c. tuis. de preben. vbi habetur q clericus non debet ordinari ab epō nisi vel ha beat sufficiens patrimonij: vel sibi assignetur competens beneficiū ex quo cōmode viuere possit alias epōs puidere de suo donec sibi de cōpetenti beneficio prouideat ne in opprobriū ordinis clericalis cogā tur ipsi clerici mendicare: nā l3 paupertas non reprobet: vt in. c. j. et ibi no. per glo. tñ medicitas in clericis reprobat. vt per gl. ij. in. c. ad sup plicationem. de renū. et in. c. diaconi. xxi. di. et ple. tra. et not. p scribē. in d. c. cū fm apostolū. vtrū autē medicitas dicat actus virtutis vel op⁹ salutis. vide p beatū Tho. in sum. contra gentiles. in li. iij. et quis sit pfectior status medicantium: vel nō medicantium. vide p do. Card. in c. sane. de regula. et in cle. j. eo. ti. qui dicantur esse mendicantes. vide que habentur et no. in. c. de reli. do. lib. vi. et in. c. quorundā. de elect. eo. lib. et in. c. j. in. s. sane. de excels. prela. eo. lib. et per gl. in cle. vt professores. de re gula. et an religiones mendicantes sint approbate per ecclesiam. vide in. c. nimis. de excels. prela. et in cle. exiui. de verbo. signi.

ibi formam

a Formam communem. Adde Jo. an. in addi. Spe. super rub. de cō-
cel. preben. in. v. col. ibi: a duerte,

b ¶ In forma pauperū. Adde gl. in c. quāuis. de prebē. li. vi. 2. in c. acces-
pim⁹. de eta. 7 qual. 7 no. in c. nōnulli. p. istū in. j. no. 7 hic plene p. aldo.
qđ litere in forma pauperū pñt dici gratiose duob⁹ modis. in ver. pñt
etiam dici.

Celeni nō scri-
bim². addō Imo.
de renuntia. post
trāslationē. in. xj.
col. cū. x. sequēti-
bus. vbi inuenies
amplissime q̄ dis-
cas cāipulsiua et
q̄ finalis ⁊ qñ ces-
sante finali cesset
effect². de quo p
Bartol. in. l. ij. §. s.
fi. ff. de dona. ⁊ in
c. cū cessante. per
doct. de app. ⁊ vi
de bo. gl. in. c. cū
piētes. in prin. in
ver. periculosis.
b ele. i. vi. ⁊ in. l. i.
§. lex. ff. de post.
p spe. de dispu. ⁊
alleg. §. post hoc c
in. xj. col. ibi : vel
illud.

Sebasti. Sapia
Surreptio. vi. e
 de Seli. i. c. sup li
 teris. col. ij. s. eo.
 zacharias.

Causa impulsiva. Dic tu qd regulariter cā impulsiva cessante non finit effectus. no. **Dy.** in regula de cet. i. fi. de reg. iur. 2 **g.** bal. 7 Ange. 7 alij i. l. gñaliter. C. de epis. 7 cleri. **Dy.** 7 Bart. in. l. ij. §. fin. de donat. 8 **Jo.** fab. 7 Ange. are. in. §. illis autē. in fit. de testa. mil. §. e. post oēs in. c. cū nuntius. col. ij. versic. nota h primo. de testib. 2 **Sebasti.** Sapia. 3 **C**essante cā. vid. de matthe. i. trac. extētionum. in. ij. col. vide Bar. in. l. demonstratio falsa. §. cū aut. col. ij. ff. de condi. 7 de mon. vbi decla. que sit causa impulsiva 7 que finalis.

Appellatioe bñich. Adde glo. in cle. auditor. in ver. bñificio. de re
scri. in cle. i. sup verbo bñificio: vt lite pen. in cle. si roman⁹ pōtifer. su
per ver. bñificio. de p̄bē. ⁊ gl. in cle. j. in ver. bñificiali. de cā pos. ⁊ pprie.
⁊ glo. in cle. dispēdiosam. in ver. bñificiis. de iud. ⁊ ibi car. in not. ⁊ vide
Sem. in. c. si p clericiis pauperib⁹. de preb. lib. vj. gl. ⁊ doc. in. c. dudū. in
ver. bñificia. e. ti. ⁊ li. ⁊ vide gl. in cle. vnica. de re. pmu. ⁊ istū in. c. ad au
res de penis. ⁊ app. bñificij venit papat⁹. tex. est in. c. j. de maledi. nota
bis tñ qđ ap. bñificij largo sumpto vocabulo venit p̄bēda: s̄m istū hic.
adde Rotā. de cōces. p̄ben. viij. in nouis. p. c. tua. de ver. sig. ⁊ allegant
Arch. Jo. an. in. c. gratia. de rescr. in. vi. ⁊ adde tex. j. c. in nostra. ⁊ rotā.
de p̄ben. xvj. in nouis. secus in materia stricta: qz appella. bñificij non
veniet p̄bēda s̄m istū hic pōst Inn. ⁊ alios. in. c. si. de pre. ⁊ plene per
z̄doder. hic fallit in quatuor casibus hic notatis per z̄dodernos.

¶ Adde tu per Lap. alle. lxxxiiiij. z Bald. consi. iij. de preben.
Anto. Fran. ¶ Circa hoc que beneficia veniant appellatiōe bñficio-
rum: z vtrū veniāt beneficia maiora z dignitates. no. in. c. pe. de ver.
fig. z habes in. c. si ppter tua debita. de rescri. z i. c. si. de preb. vbi distin-
guitur inter materiā favorabilē: z odiosam. z vide gloss. in. c. j. de rer.
permu. in. vi. z Arch. in. c. si eo tēpore. de rescri. eo. li. z per Inn. z Bo. i.
c. cū olim. de prebē. z an appellatiōe beneficij cōprehendatur prebens

da. vide gl. in cle. i. de causa pos. z pprie. z in. c. cum in illis. de preb. li. vi. z an veniāt distributiōes quotidiane: dic qđ nō: vt i. c. l3 eps. de preben. li. vi. z in. c. sup. Spe. de magi. z vide glo. in. c. i. de cle. nō resi. lib. vi. z an in estimatiōe valoris beneficij cōputent distributiōes quotidiane habet per Old. cōf. suo. cxxij. z per do. de ro. deci. ccccxxvij. in an

ficia fit fida mentio de patrimonio? scda nūqd
habens patrimoniū sufficiēs possit cū bona cō
sciētia petere seu tenere beneficiū ecclesiasticum.
¶ Quo ad primū varie sunt opiū. Lōis opinio
est qđ in literis iustitie est fienda mētio de patri
monio. An p tales literas nō tenet ēps prouide
re habēti sufficiēs patrimoniū: p hoc ca. tuis. j.
de pben. Dicit tñ Jo. an. qđ hoc casu obstat
exceptio impetrāti in vim pemptorie: nō aut in
vim dilatorie. ⁊ not. hoc verbū. Valent em̄ litere
iustitie ad beneficia: licet nō faciant mētionē de
patrimonio: qz nō est necesse facere mētionē de
exceptiōe pemptoria cōpetenti aduersario. Ad
hoc qđ plene dixi in. c. cū ordinē. s. eo. sed in lite
ris gratie non est necesse facere mētionē de pa
trimonio: p hoc iste tex. in fi. Et hoc voluit Jo.
an. hic ⁊ clar⁹ hoc sentit. s. c. ad aures. vbi dicit
qđ de diuitijs ⁊ nobilitate nō est necessario sien
da mētio in gratia: qz hoc iure nō cauet. Quidā
tñ dicunt qđ si imperator fuit ordinatus ad titū
lū patrimoniū qđ tunc de patrimonio est fienda
mentio: qđ satis de rigore potest admitti: sed de
stylo curie seruaf indifferēter prima opiū. Et est
rō diuersitatis inter primū ⁊ scdm casum: nā per
literas iustitie puidetur solū pauperib⁹: sed nō
dī paup qui habet sufficiēs patrimoniū: Item
ēps nō tenetur puidere ordinario nisi qñ nō ha
bet patrimoniū: vt in. c. tuis. ⁊ in. c. ēps. ⁊ in. c. nō
liceat. j. de pben. Sed litere gratie sunt alterius
cōditiōis: nā gratia non est fundata sup iustitia.
¶ Venio ad secūdū: nā Inno. hic dicit qđ ha
bens patrimoniū nō suscipit indigne beneficiū
dummodo bene expendat. Idē videtur velle
Host. Dicit tñ qđ si clerico deseruit bñficio ⁊ be
ne viuit nec hz prauā intentionē thesaurizandi
pōt cū bona conscientia viuere de redditib⁹ be
neficij: secus si nō deseruit vel luxuriose viuuit vel
prauā intētionē thesaurizandi habeat. Et vide
Inn. in. d. c. ēps. vbi idē cōcludit ⁊ mouet princi
paliter p illā autoritatē apostoli qui altari ser
uit de altari viuere dī: vt in. c. cū fin apostolum.
j. de pben. Nunc articulū plenius examināui in
quadā disputatiōe q̄ incipit: titulus clericus: vbi
plēnissime videas: nā contra hanc rōnē Inno. ⁊
docto. adducitur tex. apertissim⁹ in. c. sacerdos.
j. q. ij. vbi dicitur qđ illa autoritas apostoli pce
dit in nō habentib⁹ vñ viuere. ⁊ hoc pbat ex se
quētibus verbis apostoli. Et in hoc articulo in
ra varie pcedunt. ⁊ vide gl. xij. q. j. in. c. illi autem
qui. ⁊ j. q. ij. in ca. pastor. ⁊ c. clericos. ⁊ xvi. q. j. in
c. fi. Pro concordantia omnium facio tria p̄sup

ma interpretatiōe dicatur esse beneficiū: de quo per Zar. in cle. j. de sup
ple. neg. pla. Atrū aut appellatiōe bñficij veniant p̄stimoncia siue pen
siones. not. Arch. in. c. nō pōt. de preb. in. vi. ⁊ vide glo. q̄ dixit qd sic in
cle. q̄. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ notatur in cle. j. de suppl. negli. prel. ⁊ ideo dīce
bat. d. Zar. in. c. postulasti. de rescri. ⁊ in cle. fi. de of. ordi. in. ix. q. qd in
petrās bñficiū nō facta mētiōe de pēsiōe quam h̄z in alio bñficio dī
nulliter impetrare: ⁊ idē dicas si haberet hospitale qd non consuevit
conferri in titulū iuxta ea que habentur in cle. q. cōtingit. de reli. do.

Cum prebende. Adde istum post alios in c. fi. de preben. et Arch. in c. alienationes. super verbo beneficia. xij. q. ij.

De patrimonio. Adde do. hic in repe. in. xiij. col. rotā. de p̄bē. dec. xi. in antiquioribus. per asod. hic in. xi. col. in ver. circa faciendo mē tionem de patrimonio. z per do. hic in lec.

¶ Quod habes patrimoniū. adde do. meū in. c. intātū. de simo. ⁊ hic.
⁊ Inno. in. c. qm̄. in fi. ne pla. vi. suas. Arch. in. c. ⁊ nulli q. xxi. q. h. istū i
c. eps. de prebē. beatū Tho. h. q. c. lxxxv. arti. vii. ⁊ plene p. Mod. hic.

3. Sebast. Sapia. ¶ Expendat. Facit qđ habere diuitias nō est de
se malum diuites cū operibus bonis ⁊ cum iustitia non sunt abiciē
di. c. hoc autē scripsimus. iij. dist. not. in. c. recolētes. in ver. paupertate.
de sta. mona. ⁊ quid si electio est facta de diuite ⁊ paupere quis pre
feratur. vide Inn. in cōstitu. j. de priuile. per Abb. de ro. in. l. si quis ad
declinandam. C. de episco. ⁊ cleri.

ti. 7 per Jo. an. in
addi. Spec. in ti.
de 2 ces. p̄bē. sup
rub. 7 vide tex. in
c. fi. de rescri. lib.
vi. qui vult q̄ ap
pellatiōe fructuū
includant quoti
dianedistributio
nes: pro quo est
bo. text. in. c. fi. de
2 ces. p̄ben. lib. vi.
7 qd veniat ap
pellatiōe simpli
cis beneficij. vide
in. c. tua. de verb.
fig. 7 qd no. arch.
in. c. alienatiōes.
xij. q. ij. 7 p zenze.
lextrau. Jo. xxiij.
q̄ incipit execra
bilis. 7 an appella
tiōe bñficij cu
rati vel nō curati
de q̄ mandat ali
cui p̄videri 2 p̄re
hēdat bñficiū pa
tronatū laicorū
vel alteri? cuius
cūq. vide no. l. c.
fj. d p̄bē. li. vi. 7 p
2 ap. in. c. cū in il
lis. de p̄bē. e. li. de
papatu aut. vtrū
sit bñficiū v̄f̄ dis
cēdū q̄ nō cū ip̄e
papa sit dñs oīz
bñficiorū: vt in. c.
cūcta p mundū.
tn. c. p pncipalē.
ix. q. iij. 7 iō nō p̄t
dici qd appella
tione beneficij ve
niat ip̄e papat?
nec ēt possit das
ri casus i q̄ pos
sit ip̄e papatus
cōtineri in māda
to d̄ puidēdo: su
p quo tñ cogitā
dū ē: q̄ forte pos
sit dici qd largo
mō 7 ex largissis

k

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Zacharias. De bonis patrimonialibus. Adde an de bonis intuitu ecclesie questis ex dispensatione apostolica possit clericus testari. et concludere post Feli. in c. constitutus. col. xij. ver. ad dicta ardua que ponit isto tit. quod non potest: ut ibi remissive per eum.

b De vicaria. Vide hic. d. volere quod hic non arguat a priorum impugnat hic ad hoc.

et bñ. vide ad hoc. r. a. i. re. h. u. d. c. i. xxiij. col. vbi considerat duos casus: quos refert hic Feli. in xvi. col.

f Sebast. Sapia.

c Hoc dicit. forma hic quoniam de eo quod agit Imo. post Pet. de ancha. in c. fi. in. vi. no. j. de re. pmut.

d Cora ordinario. Limita nisi pres granaretur ex delegatioe remota vel cognicioe ipsi ordinario nimis a lege trahitis rei fin

pe. de anch. hic. in c. cu te. de of. dele. in c. fin. in. d. no. de do. et co. tu. i. c. c. 43. de test. facit. l. mediterranea. C. de annis et trib. lib. xi. et volunt. An. in. c. sane. de fo. ppe. et se

quit ibi Bu. in fi. et Imol. dicit ibi ee equum. et sequit hic. d. me. i. c. dilectus. j. e. et i. d. c. sane. p. tex. in. l. cu post. C. de app. l. 3

Imo. i. d. c. sane. dicat de iure hoc non ee verum: et iste ibi reprobat hoc dictu An. et do. me. hic videas ad Maria. in. d. c. sane. et modern. hic

b Dicat quod dicitur de de anch. et Vinc. procedit quod concurrunt due

glitates: v3 breuitas cause et itineris longinquitas ut iudex appellatiois cogat delegare cam in patria litigatiois

alioquin non pcedat dictu eorum. **e** Expresse pferunt. Adde quod voluit Car. consil. lxxi. omnis a me

f Ber. **f** Sebast. Sapia. **f** In remotos. An hodie tales litere sunt ipso iure nulle. vide are. in consil. lviij. dili

genter vbi t3 quod si pars non opponit v3 pcessus hmoi delegati etia hodie: sed male loquitur et in contrarium tenet coter doc. p. tex. in. d. c. statutum. in fi. de rescri. in. vi. et iura allegata per eum procedunt de iure antiquo.

g Clausula derogatoria. Ad quod le. no. in. l. si quod in principio testame

posita. Primum quod tpe primitiue ecclesie oēs credentes in Christo non possidebant aliquid proprium sed oia erant illis comia: ut no. xij. q. i. in sum. et originaliter legitur in actibus apostolorum. Sed post modum quiescente feroze Christi ineperunt christiani tenere proprium: error tñ erat ut clerici saltē propria possideret. Et fuit statutum etia tempore apostolorum ut bona que prius habebat deberent offerri ecclesiis cathedralibus: et ex redditibus subueniretur indigentibus tam clericis quam laicis et horum bonorum dispensator fuit deputatus episcopus: ut est tex. no. xij. q. i. c. videtes. Illo tpe si clerici possidebant propria nullo modo poterat participare de redditibus ecclesie: quod versus illorum bonorum fuit deputatus pro indigentibus. Itē quod videbat quidam error quod clerici possideret proprium cum denieret a vestigiis apostolorum. Unde fuisset visum longe indecentius si cum hoc quod possideret propria vellent viuere de redditibus ecclesiarum. Et scdm illa tempora emanarunt multa iura in quibus dicitur quod clerici habentes propria non debent participare de rebus ecclesie. Sed postmodum et tertio fuit statutum ut nulla ecclesia edificaret sine dote per ministros et alios necessarios ecclesie: et clerici sine scandalo ineperant possidere bona ecclesie. Ad hoc. xij. q. i. certe. de ppe. di. j. nemo. Et scdm hec tempora pcedit iura quod vident velle quod clerici possint viuere de redditibus ecclesie. Nec ponderatur patrimonium: quod hodie bona ecclesiarum principaliter sunt deputata ad usum ministroy: ut in. c. pastoralis. de his que fi. a pla. et vide bo. tex. i. q. h. c. pe. vbi indifferenter permittit clericis ut possint viuere de beneficiis ex quo eis deseruiunt. Conclude ergo quod ab ecclesia vniuersali nihil possunt petere habentes patrimonium. Sed ab ecclesiis particularibus quibus seruiunt licite possint capere ex quo honeste viuunt et prauam intentionem non habent. Hinc emanauerunt iura hodierna quibus disponitur quod habentes beneficium et patrimonium possint libere testari de bonis patrimonialibus. xij. q. v. per totum. et j. de test. quasi per totum. et j. in fi. gl. op. contra text. in eo quod inuit quod vicarius perpetuus faciendo mentionem de vicaria perpetua debet habere beneficium. Nam per literas institue non puidetur nisi pauperibus ergo per istas literas non potest consequi beneficium etia si faciat mentionem de vicaria. Nam resultat quedam repugnantia cum ille litere sint fundate super paupertate. So. dicit Jo. cal. quod tex. in versu. perpetuus mutat casum et incipit loqui de literis gratiosis et hoc teneas. Unde sensus litere est quod per literas institue non tenet episcopus puidere habenti perpetua vicaria nec etiam per alias literas ex quo nulla metio fit de vicaria. Ultimo scias quod docto. tractant hic materia nunquid in dispensatione sit fienda metio de beneficiis obtentis vel de qualitate. Ego latius examinaui in. d. c. ad aures. et dic ut ibi.

g Rens non potest pueniri extra suam diocesim vltra duas dietas: nisi de consensu partium. nu. 3. 8. 1. 2. 13. Dieta non computatur a domicilio rei sed a sua diocesi. nu. 6.

h Index ordinarius an et quoniam possit committere vel cognoscere causam extra suam diocesim. num. 7.

i Locus versus loquendi semper primo attenditur in interpretatione cuiuslibet dispositionis.

j Certa scientia principis ex quibus presumatur in rescripto.

k Rescriptum ex certa scientia non valet si non seruetur forma a iure tradita: quod est si reperit ius

ti. ff. de leg. iij. et per Bar. in extrauag. ad reprimē. in ver. non obstantibus. Jo. an. et alios in. c. vnico. de excess. prela. lib. vi.

l Ad eodem versus. Vide bar. in. l. stipulatio ista. §. hec quoque. ff. de ver. obli. et in. l. labeo. ff. de supel. lega. et in. l. i. C. de iura. cal. et in. l. notione. §. instrumentorum. ff. de ver. sig. et in rub. ff. de ope. no. num. et in. l. i. ff. de suis

dans certam formam rescripto.

m Rescriptum vel privilegium aut constitutio an et quando debeat facere mentionem de iure contra quod emanat.

n Princeps promouendo indignum ad dignitatem videtur ipsum habilitare.

o Nulli. Hoc dicit. et per literas apostolicas de hac constitutioe metione non faciētes non potest quis trahere vltra duas dietas extra suam diocesim nisi de consensu partium si fuerint impetrate. hoc dicit vsq. ad. §. sunt. et istud principium diuiditur in tres partes. nam primo ponit abusum impetratiois iudices remotos. Secundo puidet ibi: cum aut. Tertio excipit ibi: nisi.

p Casus literalis. Quidam abutebatur gratia sedis apostolice literas impetrantes ad indices remotos ut sic reus fatigatur laboribus et expensis liti cederet: vel saltē vexatione suar redimeret. et quod per iudiciū iniuria fieri non debet statuit conciliū ne quis vltra duas dietas per literas apostolicas trahi possit nisi de assensu partium vel nisi de hac constitutoe fecerit mentionem. Ber. et Not. primo quod papa concedendo rescriptum ad lites dicitur facere gratia: licet nihil contra ius concedat. Cum ipse sit cunctoꝝ ordinarius. ix. q. iij. cuncta per mundū. et c. per principalem. Sed ex eo dicitur gratia impartiri: quod posset impetrante iure ad suum ordinariū remittere: nam ecclesiasticus ordo confundit si sua iurisdicctio vnicuique episcopo non seruatur. xi. q. i. puenit. et j. Mo. h. ibi extra suam diocesim: quod dicitur quod hic non computatur a domicilio rei nec ab ipso ciuitate vel oppido sed a fine sue diocesis: quod clarus probatur in. c. statutum. in. §. cum vero. et ratio est: quod nullum granamen infertur ex impetratione intra diocesim cum possit trahi per totam diocesim coram ordinario: ut. c. cum episcopus. de ordi. lib. vi. Solū ergo trahit respectu sue diocesis: ideo fit computatio a fine diocesis. et j. Mo. vltimo regulas et duos casus exceptos: regula enim est quod per literas apostolicas non potest quis trahi vltra duas dietas computadas a fine sue diocesis. Hodie vero hoc est restrictum et solum potest trahi per vnā dietam: ut in. d. c. statutum. in. §. cum vero. Et quod dicitur de literis apostolicis: idē dicitur de literis legatorum: ut in. d. c. statutum. adez in legato pape: de quo dicitur ut ibi in versu. in nullo. et de ordinario vero vtrū possit causam committere extra suam diocesim. vide tex. cum glo. no. in. c. vt litigates. de offic. ordi. lib. vi. et ibi etia habet de archiepo in quibus. l. locis possit committere causam appellationis. et hoc quātum ad regulā. Prunus casus exceptus est cum litere fuerint impetrate comuni consensu partium. et intellige quod expresse consenserunt in indices remotos. Vel fin. In. si ipetrauerunt ad indices sciētes eos valde remotos. et hoc casu non est necesse ut fiat metio de ista constitutoe quod per casum sequēte. Scds casus est quoniam rescriptum facit expresse mentionem de ista constitutoe. Et ex hoc et ex text. no. quod vbi ius habet clausulam derogatoriā ad rescripta non valent ipsa rescripta nisi expresse mentionem faciāt de illo iure. De hoc tñ dicendum latius: ut dicam in glo. fin. huius principij. et j. In glo. in ver. duas dietas: ibi contra naturā vocis. no. bene gl. et vide Inno. in c. olim. de ver. sig. vbi dicit quod in interpretatione cuiusque dispositionis semper primo recurrendū est ad eodem versus loquendi. et idē Bar. in. l. oēs

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

et leg. et in. l. libro rum. §. quod tñ casus. ff. de le. iij. et in. l. incip. in. q. pdicta. Jac. but. in. i. pti. digesto rum. et in. l. i. ff. de fi. instru. et inauf. sacramēta pub. C. si aduer. vend. bu. et doc. i. proe. grego. doc. i. c. ex literis. de spōsa. et ibi istū. et in. c. p. tuas. d. pba. per istū. p. Jo. an. i. c. fundamenta. de elec. lib. vi. Bal. i. ti. de pace psta. in ver. Inie. Inno. in. c. cu causam. et c. cum clamor. d. test. bo. tex. i. c. p. senti. §. loca. de p. ben. in. vi. gl. i. ca. statutū. §. cū aut. de rescrip. lib. vi. Fran. d. rampo. in quodā suo cō. si. incipi. statuto Ferrariensi caue tur: posito inter psta. Jo. cal. in. ti. de testa. i. ordi. ne. xxiij. Albe. d. rosa. l. i. pte statu. in. q. pe. et per do. meū Barb. in rep. rub. de fi. instru. in. xx. col. quod amplia etia si statutus populi disponeret quod ba statutoꝝ de beatitelligi: put iacent: quia tñc intelligerent fin. comunem vsū loquēdi fin. Bu. ia. d. proe. greg. Limita nisi vera ba statuti deberet intelligi proprie nullo extrinsecus addito: quod tunc non regula retur ab vsu cōi loquēdi: quod ille est extrinsecus intellectus. alle. Ja. bu. in. d. l. i. et voluit Barro. in. d. l. labeo. quod si statutu disponit de ba ei? debere intelligi secundum propriā significationē non habebit locū: communis vsus loquēdi. et alleg. Jac. bu. in

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

quodā sua disputatioe: et idē voluit Bar. in. l. cu delandis. in. §. asina. ff. de fund. instr. Limita etia nisi appareret de proprio significato iuris vel ageret de proprio intellectu verbi: prout sonat in iure: quod ille intellectus est in pectore iudicantis fin. But. in. d. c. ex lris. Inno. in. c. cum populi

causam. de testi. 2 in. c. cū oporteat. de accu. Limita etiā nisi in eodē loco eēt vsus dīte legis 2 cōis vsus loquēdi aliter se hīet tūc staremus significatui. i. iuris. 2 nō starem? cōi mō loquēdi elegās est dictū. Bu. in dicto. pe. gre. Limita ē tūc tractaremus de significatione vocabuli tūc stamus illi significationi circūscripto vsu loquēdi sūm Bar. in. l. j. ff. si cer. pe. liceat

ali voluerit ibi 6
Sali. 2 al. vnica
in mūdofm Ali
co. Neapo. abi. i. l.
libroz. s. quod
tū cassius. Limita
ta ē tūc verbap
ferant a iurisperi
to. q. debēt intel
a
ligi sūm morē lo
quēdi ipoz peri
torū 2 nō sūm mo
dū vulgariū. tex.
est in. l. si dictū. in
pn. in ver. non ita 7
vulg? opinaf. ff.
de euc. 2 in. l. itez
pretor. in ver. nō
pprie. s. p. abusio
nem accidit. ff. d
suis 2 legi. 2 tex. b
in. l. ita vulnera
tus. i. ver. vulgo
vī. ff. ad. l. aq. l. et
glo. in. l. qd si ne
potes. ff. de testa.
tut. 2 facit tex. in
l. sicut. in. s. i. i. x.
oēsperiti. ff. si ser
m. vēdi. 2 in. l. qd c
vulgo. ff. qd cum
eo. 2 Bal. in. l. in
testato. C. de suis 8
2 legi. 2 in. l. i. C. d
suc. edi. 2 in. c. j. d
suc. feudo. 2 in cō
si. incio. si mī. et
glo. in. l. i. in ver.
not. q. papirius
ff. de origi. iur. et
gl. i. in. l. quoties.
C. famil. ercif.
Ad dō q. posui
in proe. Gregor.

zacharias. Adde tu qd ista est cōis opi. qd in oī materia siue fa
norabili siue odiosa siue penali cōis vsus loquēdi attendat, imo qd
preferat propue significationi verborum: vt precise dicit. d. abb. in c. j.
no. d. de arbitris. de qua per Bal. in. l. qd si nepotes. ff. de test. tute. bar.
Alex. 2 ad dō. in rub. ff. de ope. no. nun. Barba. in repe. rub. de si. instr.
in. xi. char. vers. sed quid si cōis vsus. iste late. s. in proemio. vbi latius
prosequendo dedi modum probandi communem vsu loquēdi.
Anto. Fran. An 2 qd cōsiderari debeat vulgaris modus loquen
di vltra hic allegata per istos apostillātes. vide Bar. in. l. annicul. ff.
de ver. sig. 2 q. doc. no. in. c. quēadmodum. de iureiur. 2 in. c. si iudeos. et
ibi p. Jo. de ana. de iude. 2 vide gl. q. alle. mīta iura in cle. j. de reli. do. et
qd sit attendenda vulgi opinio. vide q. habētur 2 not. in tit. j. de purg.
vulga. 2 in. c. nōnulli. de raptō. in glo. iij. 2 vide no. in. l. sciendum. in. s.
illud. ff. de edil. edic. 2 tene mēti q. vsus cōis loquēdi inducit ex cursu
longi tps. vt per Bar. in. l. i. in pe. col. ver. ex his ergo apparet. C. de di
gni. li. xij. vltra ea q. posuit in. l. labeo. de sup. leg. 2 dicit Bar. in. l. talis
scriptura. in. j. col. ff. de leg. i. 2 in. l. oēs populi. in. iij. q. vi. q. princi. ff. de
iusti. 2 iur. 2 an 2 qd habeat locū in statutis dubijs. vide Bart. in. l. i. in
prin. ff. de suis 2 legi. 2 in. l. si qd earum. ff. de leg. iij. 2 in. l. j. in. s. potesta
tis. in ver. in statutis vero lz debeamus. ff. de pecu. 2 vide Bar. in rub.
ff. d. no. ope. nun. vbi notabiliter dicit q. cōis vsus loquēdi habet locū
in statutis qn vigeat tēpore cōditi statuti de quō etiā per Alexā. in
l. v. in prin. ff. de verbo. obli. 2 de isto cōmuni vsu loquēdi. vide Bart.
in. l. i. ff. de vsu fruct. earum re. que vsu consumuntur.

a
Sebast. Sapia. Dietas. Vide ad ppositū Alex. in. l. j. ff. si quis
cautioni. vbi ē tūc trac. q. dieta itelligit sūm cōsuetudinē locorū facit q. di
cit Bar. in. l. iij. ff. de ver. sig. qd pes itelligit sūm cōsuetudinē locorū de
tare aut pes itelligit. xv. dīgitorū: vt est gl. in. c. sicut. xvij. q. iij. dieta
aut. xx. milia passuū cōtinet. v. xij. leueas sūm Abb. in. c. ex pre. j. de fo.
cōpētē dieta aut in mari cōstat ex qnquaginta millibus passuū vt p

Bar. in trac. de insula. in. iij. col.

b
Potest se appropinquare. Adde glō. j. in. c. olim. de excep. 2 do. in
c. statutum. s. in nullo. in prima opposi. de rescrip. in. vi.

c
In. c. si. de re. pmu. Adde istū idē tenentem in. c. si. circa prin. de ind. 2
in. c. olim. de excep. 2 Card. in cle. h. q. responso. ij. q. de sen. ex com.

d
Non obstante
lan pūtat. de. vi.
de Jo. an. in. c. j. d
exce. pla. in. vi. le
gitas in. l. si. C. si
cotrar. in. vel. vi.
pu. p. au. de cast.
2 in. l. i. in p. au. et
cōsi. ccc. xij. But.
in. c. j. s. eo do in
c. j. in. vi. col. i. d
credo. de cō. in
vi. Sal. in. l. hac
consultissima. s.
pe. 2 in. l. sancim?
C. de testa. archi.
in. c. i. sup. verbo:
noscat. in. fin. ibi:
vel dic pleni. de
cōsi. in. vi. Do. in
c. qm. in. iij. col. i.
xxvj. dis. Anch.
cōsi. cclv. in. q. q
verit. in. iij. col. i.
2 q. si. ccc. xvi. ex te
nore. in. pn. Old.
2 si. ccc. lviij. factū
tale ē quidā tex.
prope si. Caprā.
cōsi. cclvj. fuit di
spēsatum. in. vj.
col. 2 plenissime
p. do. Sel. hic in
v. co. in ver. regu
la. rē cū. xlvj. col.
2 seq. 2 per Alex
gan. in apost. i. d.
l. si. C. si cōtra ius
vel vti publi. 2 in
l. si quis in princi
pio testamenti. p
doc. ff. de lega. iij.
2 Bart. in extra
na. ad repimen.
2 in. l. ita vlpia

nus. ff. de excu. tut. Bal. in aut. hoc inter liberos. in ver. quero vltim?
C. de testa.

Adde Alex. consi. ccc. xv. iij. lib. Fran. are. consi. xv. 2 ibi de clausula
ex certa scientia 2 plenitudine potestatis.

e
Certa scientia. vide istum in. c. ad hec. s. eo. 2 Alex. in. l. q. q. de test.
cum alijs concordan. ibi datis per eos.

zacharias. Adde Alex. cōsi. lix. col. iij. ver. nec obst. 2 cōsi. lxxxix.
col. v. ver. circa sextum. vo. j. 2 consi. ccc. xix. col. iij. vers. facit qd habetur.
2 consi. ccc. xv. col. i. per totum. vol. ij. 2 consi. ccc. xv. col. iij. in. si. vol. iij. 2
ibi qn videatur ex certa scientia concessisse rescriptum concedens. et
quid operatur clausula illa.

Adde Abba. consi. lxxij. vbi dicit q. eo ipso q. papa cōmittat cām
inter clericos illi quem scit laicum videtur ex certa scientia facere. 2 vi
de in consilio proxime alle. 2 Roma. consi. ccc. lxx.

An. Fran. Ad dō qd clausula de plenitudine potestatis includit
defectus solennitatis: non aut inhabilitatis nec alios naturales defe
ctus: vt per Spe. in tit. de leg. in. s. nunc ostendendū est. vers. no. qd si
clausula. 2 ibi per Bal. in addi. 2 vide de hac clausula Alexā. de imo.
in consi. lxxij. in prima parte consi. 2 tene menti qd talis clausula non
fuit in vsu ante concessum imperiū Cesar. vt no. Bal. in ti. de pa. con
stan. in. s. libellarie. in. i. col. circa si. in vsu. seu. clausula aut ex certa sciē
tia idē operat qd clausula nō obstante. l. idem rescriptū. in. s. si. ff. de ex
cu. tu. no. in. c. j. de eta. 2 qual. li. vj. 2 vide Inn. in. c. veniēs. de filijs pres
by. 2 qn dicatur princeps aliquid facere ex certa scientia. vide Jo. an.
in. c. nonnulli. de rescrip. 2 in. c. porrecta. de confir. vti. vel inuti.

f
De iure contra. Adde Raph. comensem. consi. clxx. Fulg. consi. li.
clij. 2 clvj. 2 clxx.

zacharias. Adde predi. Alex. consi. ccc. xv. col. i. per totum. 2 cō
si. ccc. xvi. per to. 2 consi. lxx. in prin. vol. i. 2 consi. ccc. xix. in. si. vol. ij. 2 con
si. ccc. xv. col. ij. eo. vol. ij.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a **In** l. humani. Vide ibi de constitutioe cōsiliari p qua alleg. Arch. in. c. j. de cōstitu. in. vi. z Roma. in. l. si vero. §. de viro. in. xxiij. fal. ff. sol. matri. Ana. in. c. cū in diocefi. in vlti. col. de vsu. Alua. in. c. j. post princ. in titu. de consti. seu. Old. consi. cccxxvi. q. artienli lati. cōfi. cccxxvij. ad idē primo. ro. cōfi. cccxxvi. in. col. ibi: sexta pncipalis: vitale in. li. de clausulis. sol.

v. ante mediū. ca. pram consi. clyf. fuit dispensatū.

b **Legitimatio** a spurij. ad dō Pet. de ancha. consi. cccxxvi. ex tenor. re. in pn. Old. q. cccxlvij. factū tale est qdaz rex. ppe finē. Benedictus capzā consi. clef. fuit dispensatus in. vij. col.

Ad dō tu cōtra Old. §. alle. Ro. consi. cccxxvij.

Sebast. Sapia.

c **De** iure. adde q sunt multi casus in qbus non sufficit dicere nō obstāte lege in cōtrariū faciēte vt late hic per Feli. adde casum quē ponit Bal. in. c. naturales. in. iij. col. si de seu. consi. tro. sue. inter do. z agna. in vsibus feudorum. z dñs Alb. hic vult qd qñ princeps rescribit contra leges habētē clausulam derogatoriā non sufficit certa s3 est necesaria mentio illius iuris. aduer tēdū est qd cōtra hoc videtur etiā deci. Alex. in cōfi. ccc. i. v. vol. vbi vult qd valet rescriptum principis cōcedēs immunitatē quādo est appōita clausula ex certa sciētia vel de plenitudine potestatis: licet nō dicatur non obstāte. l. va cuatis. C. de decurio. libro. x. q leg habet clausulam derogatoriā ad rescripta.

d **Scienter** promoueri idignū. Adde Bal. in. l. iperialis. §. si miles. in principio. in vers. ex isto tex. z in si. ibi: not. etiam argumentū. C. de nup. z glo. in c. cum autē. in ver. vtrūq. xliij. distin. z Bal. in. l. rescripta. in. ij. col. ibi: item restituit ad famam. C. de preci. impe. offe. vbi dicit eo quod papa promouet spurium ad gratiam restituit ad famam. z alleg. dicto. c. cū autem. vide Bal. in. l. impetrata ibi: z ideo fuit questio de facto. C. sen. rescin. non pos.

Adde tu late Oldra. consilio. cccxxv. vsq ad. cccxxxi. Roma. consilio. cxxv.

Anto. Francif. **Circa** hoc de spurio promotō. primo dicas quod

spurius est infamis: z iō ad dignitatē pmoueri nō pōt: imo nec etiaz exercere officiū notariar: vt p Alex. ple. in cōfi. lxx. in. ij. parte consi. hoj z iō ad epatū pmoueri nō d3 nec pōt: vt i. c. cū in cūctis. de elec. z in. c. nisi cū pñdē. in. §. ne p defectu. de renū. z in. c. fin. li. di. z i. c. q. epōs. xxiij. di. z in. c. opz. ix. q. j. z in. c. nūc aut. xxv. di. z i. c. fratre. lxxvi. dist. z

b **let** legitimatio spurij facta per principē non facta mētiōe de iure: vt no. i. aut. q. mo. na. effi. sui. prope fi. col. vij. Et vide glos. in. l. quo min. ff. de flu. z ne qd in flumine publico. z in aut. hoc inter liberos. C. de testa. Quartum membrum qd rescriptum emanās cōtra ius pprio motu v3. licet nō faciat mētiōē de iure: dubito an hoc sit verū: qz proprius motus solū excludit surreptionez nō aut ampliāt gratiā cōtra intentionē concedētis: vt no. Jo. an. in. d. c. si motu proprio prealleg. facit gl. in cle. si romanus. de preben. dixi in. d. c. ad aures. §. eo. De mēte principis nō est cōcedere aliquid cōtra ius non facta mētiōe de iure: vt in. d. c. ex parte. facit. l. rescripta. C. si cōtra ius vel vtil. publi. ergo zc. dictū tñ Jo. and. forte ser

uaf in practica z tene illud mēti. ¶ Predictis ob stare vñ. l. multū allegabili. ff. de excusa. tuto. in. l. idē vlpian. vbi dicit tex. qd si princeps sciens aliquē esse tutorē dedit sibi licētiā mutandi dōmiciliū vñ eum absolvere a tutela: s3 de ea nō fecerit mētiōē. Et ex illa. l. colligit ibi no. Bar. qd tantū valet certa sciētia quātū dispensatio. Et pondera qz non loquitur qñ in rescripto fiebat mētiō de certa sciētia: s3 satis est qd pnceps sciebat illū esse tutorē. z multi legisse p illū text. solēt dicere q si pnceps sciēter pmouerit indi

gnū vel aliquid facit p ius vñ dispēare: facit. l. quidā cōsulebāt. z quod ibi notat Bart. ff. de re iudic. Sed pfecto illa lex nō probat id ad quod allegatur: non em loquit in privilegio ztra ius: sed qñ absoluit aliquē ab onere tutele. z infacto particulari z sic potius est illud quoddā beneficiū absolutiōis ab onere qz privilegium cōtra ius. Et hūc intellectū incidenter sentit Bar. ad illam. l. in. d. extranagant. ad reprimendū. in loco alle. z in. d. l. si. C. si cōtra ius. z hoc bñ no. qz in. d. l. idem vlpianus. non ponitur verus intellectus p docto. ¶ Aliud membrū est qñ rescriptū emanat ex certa sciētia: z tūc valet cōtra ius fm Jo. an. sed ego multipliciter limito vt apparet ex supradictis. Et adde notabile dictū Bart. in. d. extranaganti ad reprimendū. vbi dicit qd vbi rescriptū emanat contra ius in fauorē reipublice valet: s3 nō faciat mētiōē de iure. Et tunc vñ princeps dispēare cōtra ius. arg. illius. l. quidā cōsulebāt. in. si. secus si emanaret in fauorē priuati psonē. rō diuersitatis est: qz iura habēt clausulam derogatoriā in rescriptis: qñ emanāt in fauorē priuati: vt in. d. l. rescripta. Itē presumitur tūc rescriptū surreptitiū vel emanasse ex nimia

e **occupatiōe** principis: secus si in fauorē publici. Et predicta bene notabis qz non habes in aliquo loco ita bene discussum hunc articulum.

12 **¶** **Quero** extra gl. quid si re? succubuit in cā principali z appellat nūquid in imperatiōe habebitur respectus ad diocefi suam cū ipse si actor in causa appellatiōis an vero ad diocefi appellati cum ipse sit reus in hac causa appellatiōis. Docto. hic cōiter tenēt. qz d3 haberi recursus ad diocefi ipsius rei originarij z sic in causa appellatiōis pōt actor trahi vltra duas dietas. Ego existimo qd sit in optiōe istius rei appellatoris. nā si vult poterit impetrare in diocefi ipsi appellati: qz nō h3 de quo conqueratur ipse

natu. libe. z in. c. tanta. z in. c. per venerabilem. qui si. sint leg.

e **Sebasti. Sapia.** **Occupatiōe** principis. Vinc est q in dubio rescriptū psumit cōcessum ad postulatiōē partis: vt p Bart. in. l. i. C. de pet. bo. sub. lib. x. z in. l. i. C. de bo. va. e. li. z ē tex. in. c. si motu proprio. de preb. z in. l. iij. in prin. vbi Bar. z alij. ff. qd quisqz tu. z iō clausula ex certa sciētia d3 appōni in rescripto adeo qd nō pōt pbari p testes: vt per Alex. z d. Jaf. in. d. l. iij. in prin. vbi ponit qnqz limitationes.

f **In** cā appellatiōis. faciūt que ponit iste in. c. dilecti. de except. z p opinione cōi. vide Cal. in disputatiōe in. c. statuto ciuitatis. in. iij. co.

xxxvij. z xxxvij. dist. per totū. z vide tex. quō o por. ep. i. §. i. z in §. hec autem de deo. z p spe. i. ti. d. ele. i. §. i. z i. §. cele brata. z vide per glo. z Car. in cle. j. de cōces. pñ. in quib3 locis tradunt ea q requiruntur i epō: que oia debent interuenire z in eo ad esse tpe ele. z qñ creat in epz vt in c. cū bone. d. eta. z qual. z in. c. postulasti. d. cle. exc. mi. z habet p gl. in. c. dudū ecclesia rhodomagen sis. de ele. Si aut pmoneat q in epm z ad dignitatē q sit inhabilis: vñ pmouēs si h3 sciētiā de inhabilitate pmo ti secum dispēare: vt per Spec. i loco pallegra. z p Car. in. d. cle. j. de cōces. prebē. pro quo facit rō: qz vult psequēs vñ dē velle z ancedens necessariū data sciētia inhabilitatis z ptate dispēandi. l. ad rē mobilē. z l. ad legatū. ff. de pc. l. ij. ff. de iuris. om. iudi. c. pterea. de of. dele. q ergo p mouet in epm in habile si h3 facultatē dispēandi z scit eū inhabilez tpe quo pmouet vñ secū dispēare. de qvis dēt per bal. l. iperialis. in. §. i. C. de nupt. z in. l. ea quas. C. de fideic. vbi pple ne trac. de materia horū spurioruz. Et qd dicat spurius z qd bastardus z qd naturalis. vide eaq plene tra. p Bal. z doc. in. l. i. C. de

a Appellandi. Adde Cal. conf. i. de arbitris.
b In practica seruaretur opi. Jo. an. hic. idem voluit hic Jo. de imo.
 et de anch. et distinctione istius sequit hic. d. mens: l. cōtrariū te
 neat hic Jo. referēs Cal. hic dicere qd Bononie fuit obtentū contra
 Jo. an. l. opi. eius habeat equitatē. Adoder. vero hic sequit opi. Jo.
 an. cū distinctio

ne istius p. l. adez
 vlpian. ff. de ex
 cu. tu. quos oīno
 videbis: sequere
 tñ in practica di
 ctum Joā. an. ar.
 c. h. de rescrip. in
 vi. nisi aliter ap
 pareret de inten
 a rōe pape expres
 sa vel plecturata
 notabis tñ. xi. ca
 sus in quib⁹ non
 habet locum ista
 exceptio de dua
 bus dietis vna p
 c. statutū. s. cū ve
 ro. de rescript. in
 vi. p. Adode. hic
 in antepe. char. i.
 ver. collige ē: in
 ter quos cas⁹ po
 nitur decimū in exe
 13 cutorib⁹ gratia
 rum in quib⁹ nō
 habeat locū. d. c.
 statutū. in. s. cum
 vero. vbi p arch.
 et Bal. hic p istū
 text. in ver. ad iu
 diciū. et per But.
 et imo. hic allegā
 tes rotā cū alijs
 allegatis p eosq
 bus adde rotam
 b deci. cclxxix. inci.
 itē in cōi forma
 in hoc titu. in no
 uis. et dec. cccxij.
 incip. no. qd si in
 antiquis. et a con
 trario sensu i de
 cilio. sequen. ccc
 xciij. incip. no. ex
 hoc. et Card. cōf.
 cccij. discutit p
 missa dubia. et in
 cōf. cxxxij. incip. 1
 do. in. h. colū. in
 ver. ad scdm ibi: 2
 dicimus. et Bar.
 bixien. in repe. 3
 to. suo in vers. de
 executore dato. ibi an executor.

Adde quod. c. statutum. non habeat locum in executoribus gra
 tiarum. Old. conf. cclxxv. exorta. Car. conf. lxxij.

c Verba rescriptorum ad lites. Adde bo. tex. in. c. p. et g. de of. delega.
 Adde Roma. conf. cccxxx.

d Istas duas gl. magnificet. d. me⁹ in repe. rubi. de rescrip. et in repe.
 c. raynaldus. de testa. in. lxx. char. vbi p illas duas gl. dicit qd pōt ami
 cus impetrare bñficiū pro amico sine mādato. et dixit hic Hostien. qd
 sic tē cōsuetudo. et Jo. an. dicit do. suū sic terminasse in sua disputatiōe
 l. diceret curiā tenere cōtrarium. et dicunt hic Bu. Imo. et Jo. qd ho
 die iste gl. seruānt de facto et qd cōiunctus possit impetrari in bñficia
 li p cōiuncto tex. est in. c. ex ore. de his qd sūt a maio. par. cap. fm eos:
 et ibi iste sequit pdictas gl. in primo no. et pcedunt dicte gl. in impetra
 tiōe pūuilegioz et imunitatū fm Ro. in sing. in verbo rescriptū. bñ fa
 ciat gl. in. c. quā sit. in ver. et etere. ibi: l. pone qd amicus. de elec. in. vi. qd
 dicit qd amic⁹ pōt noīe electi petere pfirmationē sine mādato dūmō
 elect⁹ ratū habeat. et sequit ibi Jo. facit etiā tex. cū gl. in. c. accēdes. j.
 de prebē. et ibi do. Aduerte tñ qd l. nō requirāt speciale mandatū ad
 impetrandū bñficiū requirēt tñ ad acceptandū fm Rotā in isto titu.
 in deci. lxxij. inci. notat paulus: in antiquis: vbi dicunt qd pcurator ge
 neralis nec cōiuncta psona nō pōt acceptare nisi sup hoc habeat mā

datū. et alle. Paulū in cle. vnica. in ver. acceptandū. de conces. preben.
 vbi idē sentit gl. in verbo pñenti. et vide Rotā in tit. de procu. conclu.
 xxvij. incip. an procurator. in antiquis. et eo. titu. deci. vlti. in antiquis
 ribus: sufficit tñ qd mandatū dicat gñaliter ad acceptandū beneficiū:
 licet non dicat de tali bñficio fm istū. et Imo. in. d. c. accēdes. et Paul.

re rescriptum.

4 Ratificari non pōt rescriptū sine mādato impe
 tratum: secus gesta per falsum procuratorem.

5 Ratificari non possunt acta per alium que sunt
 ipso iure nulla.

6 Rescriptum impetratum sine mandato an sit ip
 so iure nullum.

7 Processus factus super rescripto nullo retracta
 tur licet pars non opposuerit falsitatem rescri
 pti quia ignorabat.

8 Mandatum quod intercesserit vel non: quis ha
 bet probare procurator an dominus.

9 Verba enuntiatiua plene probant vbi agitur de
 modico preiudicio.

Clericus vtrum probetur quis: ex eo qd dicitur
 in rescripto talis clericus etc.

10 Coniuncte persone que dicantur ad hoc qd pos
 sint agere sine mandato.

11 Spuriū an dicantur coniuncte persone.

Sunt et alij

Ad valent litere ad li
 tes ipetrare sine spāli
 dñi mādato: nisi impetrent p cōiunctā psonā. h.
 d. Et in prima parte ponit abusam impetratiū.
 In scda puidet ibi: cū aut. In tertia excipit ibi:
 nisi. Causa l. f. alis. In hac scda pte dicit qd alij e
 rant qd nouū gen⁹ mercimonij circa l. f. as apostoli
 cas exercebant vt finitas lites suscitaret vel no
 uas fingerent qdones: fingūt em causas et super il
 lis impetrāt l. f. as sine mandato dominorum et il
 las exponunt venales: quicq reo ne ab actore fati
 get: qñ actori vt reum indebite molestat: sed qd
 lites sunt restringende poti⁹ qd ampliade: statuit
 cōsiliū vt si quis decetero l. f. as impetrauerit sine
 speciali mādato dñi l. f. ille nō valeat et ille tanq
 falsarius puniat. nisi forte sit de illis personis a
 qb⁹ nō exigūt mādātū. Ver. C. Not. j. ibi: lites re
 stringende: iuncta gl. qd verba rescriptorū ad li
 tes sunt potius restringēda et stricte interpretā
 da qd laxāda: simile no. in. c. ad hec. s. eo. et ibi di
 xi. et tenet hoc mēti: qd videt cōtra Inn. in. c. epi.
 j. de reb. eccle. nō alie. C. Not. h. vñ casum rego
 rentē spāle mandatū. In impetratione rescripti
 ad lites. Plures alios casus requirētes specia
 le mandatū. vide p gl. no. in. c. qui ad agendū. in
 gl. magna. de pcur. lib. vi. Secus vñ in rescripto
 ad beneficia: qd nullo iure cauetur vt ibi regraf
 spāle mandatū: imo poti⁹ videtur pbari cōtra
 riū hic p locū a spāli. Et hoc tenet hic gl. pe. in fi.
 qd bene no. aliā gl. cōsimilē habes. s. eo ad aures.
 et tene semp mēti istas duas gl. qd nō sunt alibi:
 quidā tñ voluerūt cōtrariū: sed primū verius et
 2 cōiter tenet. C. Ultimo no. vnus casum in quo

tio non videtur bona admittitur enim in spiritualibus quando ordi
 natur de mandato procuratoris cum cautione rati: vt est gl. sing. in. c.
 corā. s. allega. de offici. delega. et probatur in. c. per tuas. de arbi. et in. l.
 procurator ad exhibendū. s. si quis a procuratore. ff. rem ratas hab. et
 estimabitur: qd si dominus non habet ratum procurator pmitter qd
 certum vt centum nomine pene. tu vide de hoc per istum et doct. in. c.
 coram. s. allega. vbi videntur consentire qd de iuris rigore admittat
 in spiritualibus coniunctus pro cōiuncto non tamen impugnant ra
 tionem aliorum vt ego hic.

Anto. Francisc. C. Circa istā materiā an ad impetrandū vel acceptā
 dū beneficiū requiratur spāle mandatū. Dico qd impetratio non ve
 nit in mādato gñali. vt p Bar. in. l. ij. in. s. si pcurator. ff. qd qsq iur. ex
 quo dat nobis intelligi qd si impetratio non venit neqz cōprehendit
 in gñali mādato: requirit spāle mandatū alias sequerēt qd nec gñā
 le nec spāle sufficeret: et que verba requirant in spāli mandato. et que
 etiā requirāt spāle mandatū vltra ea qd habent in. c. qui ad agendū. de
 procura. lib. vi. habetur per Barto. in. l. si filiusfam. ff. de dona. et in. l. j.
 s. inter filij. ff. de fal. et de hoc an sufficiat generale mandatū ad impe
 trandum beneficiū. vide oīno Jo. an. et alios post eum in. c. accēdes. de
 preben. vbi videtur tenere qd sufficit generale mādatum: de quo etiam
 vide per do. de Rota. in decisio. cclxxxiij. in antiquis.

in. d. cle. vnica. in
 xiiij. col. vers. an
 aut regraf. et ibi
 ē late qd laicus
 pōt ad hoc cōsti
 tuti procurator. et
 eadā no. ibi Car.
 in ver. que etiam
 versus finē. nota
 bistū qd coniun
 cta psona nullū
 habens manda
 tū pōt purifica
 re gratiā in casu
 d. cle. vnice. scdm
 rotā i. ti. de pces.
 pbe. decisi. et. in
 cip. itē qd purifi
 catio. in nonis: d
 quo per istum in
 d. c. accēdes. ipe
 nul. colū. et latius
 hic per Imo. in
 ij. colum.

Adde Lapu
 alleg. lxx. vbi po
 nit casus in qb⁹
 requirit speciale
 mandatū.

Zacharias.

Ad pdictis
 Rotas dec. cclij.
 incipi. in cā bñfi
 ciali. in not. Seli.
 i. c. corā. qd ibi re
 fert istū. de offic.
 indi. deleg. Car.
 in cle. j. q. vi. de p
 cura. et in cle. non
 pōt. q. iij. eo. tit.
 Bar. et Alexā. in
 l. si stipular⁹ fue
 rim illud aut il
 lud. de verb. ob. et
 eoz ē conclusio qd
 in spūalib⁹ cau
 sis non possit cō
 iunctus p comū
 cto sed spāle mā
 datū requirāt: qd
 in spūalibus nō
 cadit cautio ra
 ti. Sed aduerte
 qd ista eorum ra

Sanormitanus super Prima parte primi.

Potest explicare pro coniuncta. Adde Car. in cle. vnica. in ver. quez etiam. prope finē. de cōcessi. prebē. post Pau. ibi. z oēs in. l. exigēdi. C. de procura. z plene per adoder. hic limitates sex modis. in. xxij. col. lum. in ver. fallit octauo. z vide alia priuilegia coniuncte persone per Romanum in. l. ff. in ius vocati vt eant.

Sebasti. Sapia.

Spāle mādā

tū. Aīde oīno. d.

Bas. in. l. exigēdi.

i. ver. qnto fallit.

C. de procurato.

ubi allegat text. i.

c. accedēs. j. de p.

cura. vbi dī in cā

matrimoniali fi

lie interuenit vt

giuncta persona

ad agendū. z gl.

in. c. cū pūdez. an

glo. h. iuncto tex.

j. de pac. sup. qui

bus cogita.

Joā. an. Aīde

Jo. an. i. c. capitu

lū. j. eo. vbi dicit

q. bñficia sunt la

te interpretanda

sz ad lites stricte

vide ibi Andre.

Barba.

Sebasti. Sapia.

Qd non. vide

ab. in. c. h. j. de ex

cep. vbi pōderat

ibi tex. vide etiā

Abb. in. c. ex pte

decani. i. vltimis

verbis. j. eod.

Pōt impetrare.

Adde q. habēs

mandatū ad ipe

trādū nō pōt lites

ptestari vt voluit

Ro. pñl. cccxxx. d.

Sed dictū gl. z

doct. Aīde hic

Lōpo. do. menim

z moder. faciat

q. voluit spe. i. ti.

de rescrip. pñen

ta. s. rōne aut im

petrātis. vers. sz

nūqd pcurator.

z bal. hic i. si. post

collecta. z inquā

tū iste pīcit q. p

curator pōt corā

eo cām pleg vel

corā delegato ab

eo. arg. in. l. ad rē

mobīle. ff. de pro

cur. in superior

bus verbis pos

itis ante hāc apo

stīllam. adde hic

Imo. q. manda

tum extendit ad

exēcutiua vel in

scīdētia et exīgē

tia spāle mādātū

z facit fm. en. c. scīfīcitata. de resti. in integ. vbi est et bo. gl. in ver. postu

lamur. z ibi scribētes. z vide Pau. de ca. pñl. xxvj. z adoder. in. c. cām.

de re iudi. z aliquid p eos hic in ver. cōsidera bene. in. xvij. col. hui. s.

In falso cōmīssio corā princip. Aīde hic Car. z do. meuz post istum

z plenissime p adod. hic. in. iij. ampliatiōe cōtra Bal. in. d. l. falsus. et

vide Bald. in. l. Julia. in vlt. col. in ver. ego dico qd ista rō. ff. qui satis.

cog. an possint ratificari gesta p falsum pcuratorē qui dolo se menti

tus est se esse pcuratorē siue corā pñcipe siue corā inferiorē. z nūqd rati

ficatio supueniēs valide impetrationē de q. bñ hic pulchre per adod.

Adde late Alex. consil. xxvj. z. c. j. lib.

coniuncta psona pōt explicare p cōiuncta id q regit speciale mādātū tñ regulariter cōtra. Itaz coniuncta persona potest agere pro cōiuncta sine mandato diuimodo caueat de rato: z casus nō requirat spāle mādātū: vt probat in. l. sed z he. ff. de procur. iuncta. l. pomponius. in. ff. eo. z in. l. illud. z. l. patri. ff. de min. Vinc dicit Spe. in. ti. de cōiuncta persona. q. cōiuncta persona nō admittit in causis spālib: q. in illis requirit spāle mādātū. b. z idē nō. do. s. Rot. deci. cxxvj. z nō. Jnn. in. c. coram. de off. dele. vbi latius dicā. In glo. in verbo restringendū: nisi indulgeant benefici. Jo. an. exponit beneficia. i. priuilegia: q. si p rescriptū impetraret beneficiū ecclesiasticū: tunc fieret stricta interpretatio: vt in. c. quāuis. j. de pben. li. vj. Hoc vltimū est verū sed in eo qd exponit beneficia. i. priuilegia nō procedit indistincte sed debet intelligi de priuilegiis cōtinētibus gratiam odiosam. Nam si cōtinerēt aliqd cōtra ius cōe vt veniret in pñdiciū tertij deberet fieri stricta interpretatio. vt in. l. h. s. q. a pñcipe. ff. ne qd in loco publ. z in. c. super eo. de offi. del. z in. c. j. z. h. de filiis presbyter. lib. vj. z in. c. qd dilectio. de consan. z affini. z plene p doc. in. c. olim. de verbo. signi. z per Bar. in. l. h. de cōstit. prin. Et sic solue cōtrariū qd potest formari de pñci. huius. c. naz papa cōcedendo rescriptū facit gratiā z sic indulget beneficiū: q. beneficiū generaliter sumptū est beniuola actio gaudium tribuēs capietibus: vt in. c. j. in qui. cau. seu. amit. in lib. feudorū: nā fatēdū est hoc esse gratiosū sz gratia ista est odiosa inquantum venit in pñdiciū tertij z prebet materiam litigādī: z ideo dī stricte interpretari. z vide gl. in. c. si canonici. de of. or. li. vj. In gl. pe. diuide istā gl. in quatuor partes principales. Primo nāq. querit nūquid generalis procurator possit valide literas impetrare. z concludit gl. q. nō: q. requirit speciale mādātū. Idem tenet Lōpost. dicas q. si pcurator habeat mādātū ad agendū z ad defendendū nō pōt lras impetrare. Et idē Spe. in. titu. de rescrip. prelatio. in. s. ratiōe quoq. impetrantis. in. prin. ibi tñ dicit qd si qd hz mādātū ad prosequendū appellacionem pōt literas impetrare q. per impetrationē prosequitur appellacionē: vt in. c. ex parte. s. eo. Ego aliter distinguere aut em pcurator gñalis vult impetrare in personā dñi. z pcedit dictū glo. z doc. Aut vult impetrare in personam propriam tanq. procurator: in cā quā pōt prosequi ex generali mandato: z tunc dico eum posse impetrare: q. sicut in generali mandato potest agere. vt in. c. q. gñaliter. de procur. lib. vj. itaz impetrare. Itā papa est ordinarius cunctorū: ergo pcurator pōt coram eo cām psequi vel coram delegato ab eo. Facit in arg. l. ad rem mobīle. z. l. ad legatū. ff. de procura. z. l. cui iurisdictio. de iurif. om. iudi. Itē hoc casu cessat ratio huius. c. cū ipe has literas nō posset alteri tradere cū impetrauerit in personā propriam tanq. procurator. Ad hoc bonus text. in. c. cū olim. qd ibi nō. de cā pos. z proprie. Item iste casus potest comprehendī in. fi. c. nam iste tex. loquitur in penitus extraneo z forte q. doc. aliter non senserūt: sed dictum gl.

Sebasti. Sapia. Unus index. vide Bar. in. l. obseruare. ff. de of. procō. z lega. vbi dicit q. qñ aliquid nō potuit a principio aliquo iure valere ratihabitio nō pōt retrahī nec equiparatur mandato.

Sebasti. Sapia. Futuri tps. Mo. tñ. q. et verba futuri tēporis i telligunt ipso iure quādo sunt aliqua verba pñcia. not. Bar. in. l. iube

m. s. sane. C. de sacrosan. ecc. z in

l. imperator. ff. o

iure fñl. z. d. Jas. i

l. h. col. v. C. de m.

emphiteu.

Mo valeat. nū

qd hec verba in

portēt ipso iure

est decisio Jnn.

Lōpo. z cōiter

doct. oīm in. c. q.

ppter. de ele. c. q.

sic: per illū tex. i

ver. nō valeat. z

ibi pñtū in vers.

vel saltem. in. iij.

col. z ibi Jo. in

vi. col. ver. venio.

versū. vel saltē. sz

p opi. Bar. in. l.

vnuerfa. hic alle

gata. vide Joā.

an. in Spe. de fi.

instru. s. compēs

diose. versiatē vi

de si est ibi clau

sula sup. ver. non

valeat. idē tenet

Bal. in. c. cū ordi

nē. in. vij. co. xj.

itez ex predictis

habes. s. eo. per

d. l. vnuerfa. idē

senti. Tho. fastu

libubio rote. xvj.

h. incip. secundo

dubitat. idē do.

Ber. dū allegat.

l. diu. s. licet. ff.

de codici. opi. ta

mē possunt pcor

dari fm. adod.

hic p do. Bart.

in. l. h. quid. C. de

can. fru. lib. xj. tu

adde mod. hic.

istū in. c. in nomi

ne domini. in vl.

no. de testa. glō.

z Imo. i. c. dispē

diosam. in. x. va

leat. d. iud. z dīgi

in no. meis. in li

tera. v. in verbo

valeat.

Adde Ang.

qñ. xxvj. Bald.

consil. x. de verb.

obligat. And. si

cu. consil. xij. Ro

ma. consilio. ccc

xxvj.

Anto. Francis.

De hoc vtrū

verbū non valeat: importet actus nullitatē ipso iure vlt ope exceptio

nis. Dīcas qd importat ipso iure: quia ista verba intelligūt nō va

leat. s. in effectu. vt per gl. in. l. vnuerfa. C. de preci. impera. offer. hic al

le. pro quo facit q. verba priuatiua que sonant in pñsens nō requirūt

sententiā. Sed trahunt secum executionem: que autem sonant in fu

turum illa bene requirunt sententiā. vt in. l. aubemus. C. de sacrosan.

ecclē. z in. l. in criminali. C. de iurif. om. iudic. z in. l. si quis. C. vnde vi. z

aduerte q. concor. Ang. hic alleg. per istum. est con. xxvj. incipi. in no

mine domini amen pro diuisione questorū pñmitto. pen. colum. vbi

pulchre loquitur in materia.

- a** **¶** Ut falsarius. Adde Bal. But. etymo. hic. et dicit hic Bal. inferes ex dicto Egidij qd si statutum disponit ut aliquis puniat tanq falsarius non intelligit de pena. l. cornelie. s. de pena arbitraria qua referunt hic alio. in. xi. col. in ver. dicit tñ Jo. an. tu vide de hoc. d. meum in. c. cu olim. el. q. in pe. col. ver. ite ego pondero. de off. dele. vbi alle. dictu bal. hic. et remittit se ad notata in ca. olim. s. eo.
- ¶** Adde And. sic. consi. xlvj.
- ¶** Anto. Francisc.
- ¶** Circa hoc qd lex vel statutum dicit q aliquis puniatur tanq talis puta tanq falsarius vel tanq homicida an obeat puniri pena ordinaria delicti et sic auctoritatem tanq de notet oimodam similitudine vel potius denotet similitudine in genere et non in specie videnda est gl. in ver. tanq. in. c. solite s. maio. et obe. et alle. glo. in. l. si pñ. in. s. q. duos. ff. s. adop. et hñ p Bar. in. l. oēs populi. in. vi. q. pñ. i. ver. nota dictio nē tanq. ff. de iur. sti et iur. et p Bal. in. l. apud anti. quos. circa mediu. in. x. circa h. C. de furt. et in. l. i. in. j. col. C. de heredi. instit. et in l. meminimus. in ver. nota dictione tanq. C. de leg. here. et p Bar. in. l. i. in vlti. col. in ver. nota dictione tanq. ff. de of. eius cui mada. est iuris. et in locis predictis dicit qd aliqui est expressiva veritatis aliqui est nota similitudinis. s. quo vide plene p Alex. de imo. in. l. pecuniam. ff. si cer. pe. et in consi. xxix. in quarta parte consiliorum. et vide do. Car. in cle. i. in fi. ff. de vsuris.
- b** **¶** Si q obrepserit. p intellectu illius legis. vide Bal. in. l. i. s. v. p. propositis. in. fi. la. q. C. qñ et qñ in. fi. et i. l. quicunq. ppe finē. C. de ser. fu. que sequuntur mod. i. li. malef. fo. xxviii. l. i. col. et vide eundē bal. i. l. debitorum. C. de inf. et Bal. in. d. l. i. in vlt. co. ver. s. ego dico q ista rō. q. satis. cog. Adde Fulgo. consi. clxxix.
- c** **¶** Sequor gl. hac parte tenet hic do. meus. et adde Pau. de eleaza. in cle. j. de pba. que sequit But. et ibi etymo. in. vi. col. et vitalis in li. s. clausulis. fo. lxx. ver. si vero verba enuntiatiua. ad id faciunt verba Lapi. alle. vñ. incip. disputat an litera vbi adducit consili. Sede. cñ. inci. casus talis est Joannes impetravit: que Sede. sequuntur hic But. et Dom. et rñ det Lap. ad dicta clemē. si summus. de sen. excom. super quam se fundant Jo. an. But. et Dom. hic contra gl. magnam hic ad fi. quam sequitur etiam etymo. hic. et in. c. ex parte. in pe. col. j. eo.
- ¶** Adde qd Ro. consi. liij. dicit qd verba assertiua qd aliqui fuit procurator probat contra ipsum et an verba narrativa pape in rescriptis pbant. vide Alex. consi. lxxv. Ro. consi. cccij. et ibi dicit qd papa nominas aliquem sub noie dignitatis non constituit illum in dignitate: et vide Ale. qñ. vi. Anto. Fran.
- ¶** Utrū verba enuntiatiua pape siue narrativa vel etiā ab alio prolata probent et inducant dispositionem videnda sunt que plene tractantur per scribentes post tex. et glo. in cle. literas. de probatio. et per Bal. Sali. et Pau. de cast. in. l. ex his verbis. C. de testa. mili. vbi plene examinatur ista materia.
- d** **¶** Coniuncta persona. Vide ad istu. s. in. iij. no. et Spe. in tit. de coniuncta persona vbi non admittit coniuncta persona in causis spūalibus: de quo per ista. in. c. corā. de rest. in inte. et per Car. post Pau. in cle. vnica. ver. que ppe finē. de cōces. pben. et per doc. in. l. exigēdi. C. de procur. et in. c. ex parte decani. j. eo et no. in. c. si. de postu. et que dicantur coniuncte persone. vide Alex. in. d. l. exigēdi. et dominum meum in repe. l. cū acutis fini. fo. liij. xv. et xviij. C. de fideicom. et Alex. in. l. i. ff. de accusa. in apof. fil. et Card. in cle. causam. s. verum. j. q. de electio.
- ¶** Adde vsq ad quem gradū dicatur coniuncta persona. Alex. consi.

iii. q. lib. et quis preferatur cum plures eque coniuncti agere volunt per eundem consi. xxvj. q. lib.

¶ Zacharias. **¶** Adde eundē consi. lxx. col. ii. circa finē. vol. ii. et consi. q. colum. q. per totū. vol. i. Dy. consi. viij. inci. considerata. Pau. de cas. consi. clxxj. et an transversales ultra fratrem. Bal. et doc. in. l. exigēdi. in fi. ver. que ro quid in transuersalibus. et ibi Fulgo. C. de procur. etymo. hic in glo. sua in verbo psonis. vbi dicit quod veniunt oēs persone vsq ad gradum successibilem. idē tenet Barto. in. l. sed et he. in punctu. in. j. q. ff. de procu. vbi dicit qd veniunt omnes persone numerate in. l. i. s. si. ff. de postu. s. de buit allegasse. l. enī eorum. s. affinitates. eo titu. et cum etymo. mor. idē in. l. cū rē alie nam in fin. et ibi Alex. C. de lega. Anto. Francisc.

¶ Circa hoc de coniuncta persona an et qñ admittatur p coniuncta. Dicas q admittit i casib⁹ in quibus sufficeret generale mandatum non alias: vt plenē p Ale. in. l. patri p filio. ff. s. minor. et vñ. do. Car. in cle. i. in. vi. q. de procu. et in cle. j. in. s. que etiā. de cōces. prebē. Et adde q qñ causa requirit spāle mandatum coniuncta persona non admittit pro coniuncta etiā si habeat interestē cōe cū ea. et etiam cum cautione de rato. vt per Bar. in. d. l. patri pro filio. nec admittit in cā beneficiāli nisi ad defendendū absentem citatus ne priuē bñficio: vt per do. de Rota in deci. cly. incip. in cā. in no. et in deci. ccccxxiij. incip. Si committatur vbi etiā dicit q post litē cōtestatā nō sustinet. Et adde qd coniuncta persona nō admittit p coniuncta in his q requirūt spāle mandatum vt dictū est nisi talis coniuncta persona esset legitimus administrator vt tutor vel pater vel auus: qz tūc admittit etiā in requirētib⁹ speciale mandatum vt per Angel. post gl. et Bart. in. l. j. C. etiam per procur. et per Alex. in. l. patri. preall. ff. de mino. et generaliter an et qñ coniuncta persona admittat p coniuncta persona. vide per Spe. in tit. de coniun. perso. et in tit. de adu. in. s. j. in vers. sed iuste. et in tit. de rescripti presenta. in. s. ratione aut impetratis. circa prin. et per Bar. in. l. maritus. C. de procur. et in. l. nō solū. in. s. q. alieno. et ibi gl. or. de procur. et vide oīno Alex. in. l. exigēdi. in. iij. nota bili. hic allega. vbi ponit regulā affirmatiuā: et deinde ponit xi. notabiles limitationes in quibus nō admittit coniunctus pro coniuncto: et tene mēti: qd coniuncta persona admittit pro coniuncta etiā sine mādato ad petendū coniunctū eximi de carcere. pro quo vide pulchru consi. Roma. ccccxxij. incip. Spectabilis et in vlt. colū. vbi dicit de hoc esse singulare tex. in. l. i. s. si mulier vel pupillus. ff. si mulier ventris noīez et q veniant appellatiōe coniuncte persone in pposita materia: et an etiā cōprehēdant affines ultra ea que habentur in. d. l. sed et he. et in. d. l. exigēdi. et vide tex. in. s. ceterū. et ibi Ang. et Tre. insti. de leg. agna. succē. et no. per Bal. in. l. reprehēdenda. C. de insti. et sibi. et in. l. cū maritū. C. de sol. et in. l. manifestissimi. in. s. si. C. de fur. vbi etiā ponit qd de viro et vxore. et in. l. cū rē alienā. C. de lega. vbi ponit qd de coniunctis cōiunctiōe sacramentali. et vide Bal. in. l. id qd pauperibus. in vlt. co. in vers. illud cōstat qd appellatiōe cōiuncto. C. de epis. et cleri. et vide gl. in cle. j. in ver. liberi. de baptis. et vide p Spe. in tit. de coniun. pso. in prin. et ibi Jo. an. in additio. et Bal. in. l. j. C. qui accusa. non pos. et per etymo. in. l. ex facto. in. s. si q rogatus. li. i. ff. ad treb. et ibi p. do. Alex. per multa ad hoc alle. et p eundē in. d. l. exigēdi. in. s. co. in vers. que dicant cōiuncte persone. et Sebast. Sapia.

¶ Coniuncte persone. Adde q d persona cōiuncta qli bet ex linea transuersali vsq ad decimū gradū. not. Bart. in. l. i. ff. de

Sanonmi. super Prima parte primi.

accusa. facit. l. patri. in prin. ff. de mino. Itē qlibet amic⁹ nō leui amici
tia cōiunctus. Bar. in. l. nō solum. §. qui alieno. ff. de procura. nā ill⁹ q
disponitur inter conuinctos ratione sanguinis habet locū etiā inter
amicos iūctos magna amicitia. gl. in. c. requisisti. cum glo. in. c. q. in gl.
pe. de testa. vide late. d. Jas. in. d. l. exigendi. col. ij. C. de procura.

a **C**onsuetudinem patrie. Adde de Card. hic.

b **A**ffectionem. Faciat glo. ij. in l. vt vim. ff. de iustitia iure. dum dicit affectionez cōsiderari quam allegat Bald. in d. c. postremo. et facit tex. in. l. cū allegas. C. de castren. pecul. li. xij. in vers. affectioni paternae. quem allegat Bald. in l. j. in. xij. colum. versum. super tertio. C. q. accu. non possunt.

C Adde Bald. consil. cxi. v. lib. vbi dicit qd stante statuto q illis de domo vsqz ad quartū gradum licitum sit vindicare mortem patris q filius spurius poterit vindicare.

c **I**n. l. parentes vero naturales. Adde Imo. cōtra Innoc. hic in lex facto. §. si q rogat. ff. ad trebel. et ibi Alex. et q. col. et Bart. in. l. j. et q. ff. de accusa. et Bald. in. l. negada. in fin. C. qui accusa. non poss. et adoder. hic in. v. limita. in vers. excipiuntur. et in vers. predictis. qui declarat qd veniat appellatione conuictorū et appellatione suorū. et vide de Bald. in. c. de cetero. in fi. de testibus. et in. l. j. in. c. colū. C. qui accusare nō possunt et Bart. in. l. hos accusare. §. omnibus. ff. de accusa. tio. et in. l. cum sci mus. ad fin. C. de agrico. et censu. li. bro. xi. et Ang. in l. vxor. C. qui acc. non poss. et vide omnino not. per do. in. c. in presentia. de proba.

p **S**ebasti. Sapia. **E**t succedunt. Cōtrariū tenet Jo. de ana. in cō sil. xcy. et allegat ita tenere do. Anto. in. c. tanta. in. xj. colū. qui filij sint legi. et respondet ad. §. quod vulgo.

e **E**t in eis cadit affectio naturalis. Adde no. in. c. in presentia. de proba. §. gl. j. et in. l. ex facto. §. si quis rogatus. ff. ad trebel.

f **E**t per tuas. Adde ibi an per coitum illicitū contrahatur affinitas

in. c. inter cetera. §. eo. Unde Inn. refert hic quosdam dicere q cōiuncti dicuntur quo ad illaz. l. et istud. c. oēs cōsanguinei p lineā masculinā et feminā oēs qui admitterentur ad successionez ab intestato. Et probat isti hoc mō. illa. l. sed et he. facit mentionem de affinis sine gradu ergo forti⁹ debet admitti cōsanguinei citra fratrē qui sunt nobis magis cōiuncti q affines. Et hac opi. attribuit Bar. et Inn. et eam sequi videtur in. d. l. sed et he. Sed certe Inn. nō firmat pedes nec originā liter fuit sua opi. vñ recitat aliqz tenere q ascēdentes et descēdentes admittant in infinitū. p. l. li. berorū. ff. de verb. sig. et hoc videt velle text. in. d. l. sed et he. sed in collateralibus solum admittitur fratres et sorores. et qz de fratribus solū cauetur in d. l. sed et he. Nec ob. qd dixi de affinib⁹. qz dicitur intelligi qd admittatur ascēdentes et descēdentes duntaxat. vt socer et prolocer. gener et progener. Unde dicunt q affinis collateralis nō admittit et sic sororib⁹. i. habens sororē in vxorē non debet admitti. et sic transit Inno. nullam aperte opi. p bando vel reprobando. **C**ompo. dicit curiam admittere cōsanguineos vsqz ad tertiu gradū in clusue. Mos. dicit q debet admitti vsqz ad quartū quo dispositionē huius capituli. Sed non sic large assumetur quo ad illa. l. sed et he. quia hinc agit de minori p iudicio. Ego credo cōsiderandā conditionē et cōsuetudinē patrie. nā in aliquib⁹ partibus diligunt se magis cōsanguinei in remotiori gradu q in alijs locis in gradu propinquo. Nam lex nō cōsiderauit nisi affectionē. et id cōcludere in qd vltra personas expressas in. d. l. j. et he. sit arbitrariū inspecta affectione qui cōiuncti debeant admitti. ad hoc adduco theoricā doc. in c. postremo. j. de ap. **C**irca xō filios naturales et spurios dubitat p doc. et nō bene firmat pedes. nam aliqui dicūt qd debet admitti. aliqui cōtra. Alij distinguūt inter naturales et spurios. Ego sic distinguere quod naturales tantum debent admitti. cū admittant certo casu ad successionez. vt in aut. licet. C. de natur. libe. et no. in. c. tāta. qui filij sint legitimi. videtur probari. in. l. parentes vero naturales. ff. de in ius voca. Spurij xōz nati ex dānato coitu de rigore iuris non debent admitti p conuictis per lineā masculinā. Quia nō sunt agnati. nec possunt verificare ostendere patre. vt. l. vulgo. ff. de statu homi. et in aut. ex cōplexu. C. de incestis nup. vide bonū tex. xxxv. qd. vñ. in c. vno. Sed pro conuictis per lineā feminā debet admitti. qz adinuicē sunt cognati et sibi succedūt. vt in. §. vulgo. insti. de succes. cog. Sed inspecta equitate naturali credo q deberet admitti et pro cōiunctis per lineā masculinā. qz inspecta natura sunt filij et cōsanguinei et in eis cadit affectio naturalis. **H**inc est quod quo ad matrōmonij impediēdū dicitur cōsanguinei. vt in. c. p tuas. de probatio. et in. c. discretionē. de eo qui cognō. cōsanguin. vxor. sue. **H**anc opinionē sentit Barto. in. l. j. et q. ff. de accusa. et hec not. qz faciunt ad multa et c.

Domicilium quis sortitur rōne beneficij. **I**mpetrare literas in causa appellationis et arripere iter ad principē habet vim appellationis. **D**iete computatio a quo loco debet fieri tam in actione reali q personali. nu. 6. **D**omiciliū quis nō sortitur ratione dom⁹ quas

et in. c. discretionem. hic alleg. vbi plenius dicitur.

g **A**n hodie sit licitum. Adde istum in. c. qz nonnulli. in ver. aut. que ritur nūquid possit quis tenere plura talia beneficia simplicia. §. o cle. non res. et in repe. cum esses. de testa.

h **R**ōne bñficij. Adde rotā in ti. de appel. decisi. ij. i. c. itē q in cā beneficiāli i nouis. gl. et doct. per il lum tex. in. c. cū nullus. de temp. ordi. lib. vi. Joā. an. in. c. statutus. §. cum autem. de relcrip. in. vi. Archidia. ij. q. vi. in sum. et xj. q. j. ficlericus. glo. j. in. c. quia intantum. de preben. Bal. i. l. senatores. ff. de senato. Do. in. d. c. statutum. §. cū vero. in. vñ. col. et sentit Barto. in. l. heres. absens. §. pinde. ff. de iud. et per istū in. c. fin. in. ij. col. j. de paro. Bal. in. l. vt perfecti. in. ij. colum. C. de anna. excep. Ang. gel. cōsil. xxvij. dictum statutus in fi. Domi. in. c. si in princi. in. ij. co. de offi. deleg. in. vi. Roma. cō silio. cccxj. in. ij. colum. Bal. in. l. ab eo. circa fi. C. quomodo et quā do iud. et in. l. omnes. in. pm. C. de epis. et cle. Rotā in ti. de rescri. de ci. lxx. incip. si ali quis est oriūd⁹. in antiquis glo. i. c. pumat. lxxj. distinctio. et in. c. quoniam. xxi. qd. ij. But. post Jo. and. in. c. fina. in gñij. col. in vers. vñam non omit to. de fo. compe. et Bal. i. l. j. ff. ad muni. et per adoder. hic.

possidet in aliquo loco.

4 **D**elegatus pape pōt quē conuenire. vbi. possit ipse papa qui est ordinarius omnium.

5 **S**orū quis sortitur ratione delicti cōtractus vel rei. non tñ efficitur subditus illius iudicis.

7 **I**udex appellationis an debeat statim mittere inhibitoriam iudici a quo.

Electus filius.

Et agitur actio reali cōputatio dietarū fit a fine diocesis loci vbi sita est res et o meritis appellationis nō iudex cause pncipalis. **S**z cui commissā est appellatio cognoscere dicitur cōmuniter summāt doct. **S**z pfecto prima pars summarij nullo mō probat in tex. nec puto eam verā in se. vt. j. latius subijciā. **N**ā in tex. solū dicitur quis debeat cognoscere de meritis appellationis. et ideo quantū ad literā summo sic. **S**i occasione duorum rescriptorum vnus. §. in causa pncipali alterius in causa appellationis cōtenditur non iudex super pncipali sed deputatus super appellatione cognoscere debet de validitate appellationis. **E**t venit hoc ad limitandū. c. pastoralis. §. e. **D**ividitur in duas partes. in prima ponitur querela appellatis. in secunda puidetur ibi. quo circa. **C**asus literalis. **J**oā. danus clericus dulmē. impetravit literas cōtra Joannem sarracenū super ecclesia sancti iacobi dulmē. dictus Joannes ad iudiciū euocat⁹ excipiendo pposuit q auctoritate illarū literarū nō poterat cōueniri ex eo qd vltra duas dietas a diocesi vbi sita erat pdicta ecclesia trahebatur cōtra cōciliū gñale de quo in litera mērio nō fiebat. ipsi iudices hanc exceptionē admittere noluerūt pro eo qd idē Joannes in ropheum. et he lieñ. diocel. obtinet beneficia quasi ex hoc domi ciliū haberet ibide. quare dictus Joānes ad sedē apostoli. appellauit et appellatiōis cā cōmissa. fuit epō eboracen. et eius cōiudicib⁹. **S**ed primi iudices nihilominus in negotio pcedētes in hībuerunt iudicib⁹ appellationis ne in negotio sibi cōmissō procederent. vnde mādāt papā primis iudicib⁹ quatenus si est ita in ipso negotio non procedant. qz nō ipsi sed iudices appellationis cognoscere debēt ad quos iurisditio debeat pertinere. **B**er. **M**o. i. quod etiam fm hec tempora poterat quis habere plura bñficia. nā hic iste Joā. sarracenus possidebat tria beneficia. qd an hodie sit licitū. **S**ic vt in. c. gratia. eo. tit. li. vi. et habes bon. glo. in. d. c. dudū. ij. de electio. plene per Joā. de lig. in cle. gratie. j. eod. dixi plenissimē in repeti. §. qui viro. de preben. c. extirpande.

g **A**n hodie sit licitū. **S**ic vt in. c. gratia. eo. tit. li. vi. et habes bon. glo. in. d. c. dudū. ij. de electio. plene per Joā. de lig. in cle. gratie. j. eod. dixi plenissimē in repeti. §. qui viro. de preben. c. extirpande.

1 **M**o. ij. arg. pro q contra. qz ratio de bñficij qz sortitur domicilium de quo aliquid infra. §. ples ne dixi in. c. postulasti. de fo. compe. et in. c. ex ore. de priuile. vbi per Inn. aliquid per Bar. in. l. j. ff. ad muni. et j. aliquid dicam. **M**ot. ij. ibi pro.

2 **S**ecutus. qz impetrās literas in causa app. dicit per hunc actum appellationes prosequi q not. **E**t idē probat. §. in. c. ex parte. quinimo arripit do iter eundi ad curiā dicitur prosequi. vt notā ter probatur in. c. cum causa. de re iudica. et vide quod plene dixi i. c. ex insinuatione. i. j. de appel.

i **M**o. vlti. regulam qd vbi cōtēditur de iurisditioe inter iudicē a quo et iudicem ad quē nō debet simul cōuenire super hoc articulo. sed in

stringere Bar. in abbate. et ibi Alex. ver. quero etiā si aliquis. colum. iij. ff. ad muni. Idem. l. ciues. et ibi plene per Jac. rebus. et in apost. ad eum. C. de inco. et in quo loco. lib. x.

i **I**n capitulo ex insinuatione. Adde ibi adoder.

k **S**ebasti. Sapia. **E**t de appel. Limita hic vt p do. Abb. in. c. psonas. j. de appel. p. d. Ant. et Im. in. d. c. ex insinuatione. refert Feli. in. d. c. personas. col. ij. vers. limita. vbi late de hac materia.

dey ad

a **¶** Et debet? **¶** Ai de ibi. **¶** Moderni. **a** zacharias. **3**

b **¶** Computatio dietarum. Tu adhere di. isti. idē. **Joā.** and. in. c. statutū. **b** eo. tit. li. vi. **Rot.** bcisi. cccccc. xliij. icip. cōiter tenet in autē. **Lardi.** in cle. i. e. tit. bart. in l. j. ff. si qd cau. **Et** an intelligat sūm dispositionē le. galē. an sūm p̄sue tudinē regionis: not. gl. in. c. statu tū. **z. s. c. i. isto ti.** **Et** qd si vna via sit longior altera no. **Hosti.** **z. Jo.** and. in. c. olim. de excep. **Butrium** **z. Jmo.** **s. c. p̄rio.** **bar.** in. l. impera tor. ff. d. app. **Jo.** de imo. in. l. conti nuus. **s. cū ita.** de ver. obli. **z. Alex.** consil. xxi. in. f. j. eol. volu. iij. **c** **¶** In gl. sua. **Al** la sequit **¶** Rota in tit. de rescript. deci. xxiij. i. c. cōmuniter tenet. in antiqs. **z. bal.** in l. si. in. xxi. colū. in x. s. hic q̄ref. **C.** de edi. diui. adr. tol. **z. p.** isti in. c. ex parte. **B. iylt.** col. de fo. cōpe. **z. Dñi.** hic **z. i. d. s.** cum x. **Lar.** in cle. i. in. j. colū. de rescri. **Jmol.** **s. c. p̄ri.** in pnc. in. ix. col. **z. i. c. j.** in. f. v. col. j. eo. **z. ista** est cōis opi. **z. gl.** hic **c** **¶** Sui. i. d. cle. j. de rescri. **Jo.** de lig. **Wut.** **z. imo.** hic. **z. Sebast.** **Sapia.**

d **¶** Quod in eo loco. **¶** Ista cōclusio nō v̄ posse pcedere nisi r̄tpe cōmissiōis delegati reperiat i illo locis: q̄ illud qd dicit q̄ in loco rei site q̄s potest pueniri: licet ibi nō habeat domiciliū pcedit si repiat: alias nō: vt not. **¶** Paul. de castr. in. l. si. C. vbi in rem act. **z. in. l. ff. s. legatis.** ff. de iudi. **4**

der ad quē debet cognoscere de meritis appel. cōcordat. c. vt debet. **z. j. de appel.** **¶** Oppo. contra tex. videt em̄ q̄ papa nō debuit admittere istā appellationē cum esset notone frustratoria: nam ex quo iste habebat domiciliū in alia dioce si rōne beneficii que non distabat vltra duas dietas. inde debebat fieri cōputatio dietarū. **z. q̄** est satis q̄ nō traheret extra suā diocesim vltra duas dietas. vt. **z. sc. p̄ri.** **Sol.** gl. metu **z. trahē** vt arbitror sentit duos intellectus ad tex. **¶** Primus q̄ l. agat reali: tū cōputatio dietarū debet fieri a loco domicilij: **z. nō** a loco vbi res est sita si agit reali. **¶** Ad cōtrariū r̄ndetur: qd iste clericus conuētus licet haberet bñficiū in alijs diocesib⁹. non tamē ibi forciebat domiciliū: q̄ quēadmodū sola domus quā q̄s possidet in alio loco nō facit eum sortiri ibi domiciliū. in. **s. sola domus.** alle. in glo. ita nec beneficiū qd possidet in alio loco. **¶** Et sic intelligendo iste tex. nō pōt aliquatenus induci pro opi. antiquorū tenētū s̄ intellectus j. subijciendū. **¶** Secūdo gl. intelligit qd vbi agit actione reali cōputatio dietarum non debet fieri a loco domicilij: sed a loco rei site: nā quemadmodū ratione rei quis sortitur forū vbi res est. vt in. c. si. de fo. cōpe. ita **z. in** impetratiōe extra locum d̄z haberi respect⁹ ad diocesim vbi est res **z. nō** vbi est domiciliū p̄sone. secus in p̄sonali actione: q̄ tūc habebit respect⁹ ad diocesim domicilij. **z. per** hoc habes glo. declaratam que satis ob scure locuta est. doc. aliquid hic tangunt: sed lō ge plenius **z. clarius.** **s. ca. p̄roxi.** **¶** Ista hic **z. ibi** dixit **¶** Jnn. q̄ vbi agitur actiōe reali vel p̄sonali in rem scripta exemplū in interdicto vnde vi. tunc sit cōputatio a dioce si vbi est res. exemplum pri mi hic in isto tex. exēplū secūdi in. c. ex parte. **B.** de fo. cōpe. **¶** Si vero agit p̄sonali: puta ratiōe cō tract⁹ vel delicti: tūc fiat cōputatio nō a loco de licti seu cōtract⁹: vt quidā dixerūt: s̄ a loco domicilij: q̄ quēadmodū rationeactus vel delicti non potest quis trahi ad illū locū si ibi nō repe rit. vt in cle. pastoralis. de re iudi. **z. in. c. romana.** in. **s. s̄hentes.** de fo. cōpe. li. vi. **¶** Ita nec corā iudice delegato debet trahi habito respectu ad illa loca. **¶** Idē in effectu voluit **¶** Hostien. hic addito q̄ si habet plura domicilia **z. agitur** personali d̄z fieri cōputatio a domicilio principaliori. **z. si** nō apparet qd esset principalis: tūc a loco de licti vel cōtractus. **z. hec** dicit seruāda etiā in re gibus **z. p̄ncipibus** qui solēt discurrere p̄ loca regni vel comitat⁹. **z. ita** olim cōmuniter teneba tur s̄ postq̄ supuenit. c. statutū. **prealt.** **Jo.** and. mutauit sententiā: vt patet in gl. sua **z. q̄** icip. olim dicebam⁹. vbi tenet qd hodie indistincte d̄z fieri computatio a loco domicilij: q̄ illud. c. simplici ter considerat tractionē. **¶** Sed quis p̄prie trahit tur de dioce si domicilij vbi facit residentiam: ad idē tex. **s. c. p̄ri.** sed illa gl. nō obf. **Jo.** de lig. hic. **z. Sui.** de monte landu. in cle. j. eod. titul. dixerūt qd vbi agit reali debet teneri p̄cedens opiū. dñs meus dñs **Lard.** tenet opinio. vt optio def actori. nā quemadmodum est in optione actoris vbi conueniat reū an coram iudice rei site: an coram iudice domicilij: vt est glo. no. in. c. dilecti. de fo. cōpe. **z. in. l. si. C.** vbi in rem act. ita pari ratiōe dicēdum est in computatione dietarū. **¶** Nec ob. quod dixi de tractione. quia ex quo sortit forū ratiōe rei. satis potest dici inde trahi. **¶** Anto. nō bene firmat se: sed dicit vtrāq̄. opi. sustētabi lē. **¶** Ego aliter solitus sum dicere reducendo ad cōcordiā ista iura **z. dādo** nouū intellectum ad illud ca. ex parte. de fo. compe. **¶** Concludet em̄ sic ponendo quasi tres regulas seu cōclusiones. **¶** Prima sit ista q̄ in eo loco vbi pōt cōueniri corā ordinario siue ratione domicilij. siue ratio ne contractus. siue delicti **z. c.** in eo loco pōt cōue niri corā delegato pape. nec est curandū q̄ tra hatur extra domiciliū per plurimas dietas: q̄ nullū grauamen per impetrationē sibi infertur. nam papa est ordinarius cūctorū. **z. q̄. iij.** cuncta per mūdum: sicut ergo poterat in loco p̄ctus vt

rei cōueniri corā ordinario: ita **z. corā** delegato pape. **¶** Nec cōclusio p̄batur per tex. no. in. c. dilecti. **z. de fo. cōp.** **z. hoc** voluit **¶** Jnn. ibi: si bene pon deretur. **¶** Et per hec reprobo vñā opi. mirabilem **¶** Vincē. **¶** posita in. c. sane. j. de fo. cōpe. vbi d̄t qd etiam ratione rei site nō potest quis trahi corā ordinario in loco vbi res est vltra duas dietas a loco domicilij. **z. ita** intellexit istū text. vt p̄pter hāc causam cōpellat ordinari⁹ rōne rei site dele gare illā causam in loco viciniori. **z. hanc** opin. etiā reprobo. **z. ibi** vide. **¶** Ratio quia iura volunt indistincte vt ratione rei site quis possit cōueniri corā ordinario loci: **z. nullus** tex. facit illā dist. **¶** Nec obf. c. nonnulli. **s. e. q̄** loquit in alio casu. **¶** Secūda cōclusio q̄ vbi impetratio sit extra locū rei site: s̄si contractus vel delicti computa tio d̄z regulariter fieri loco domicilij principalio ris: **z. non** a loco vbi est res: hoc probō duobus motiuis. **¶** Primo tex. in. d. c. nonnulli dicit q̄ nō debet trahi extra suā diocesim. **z. pōderat** illa x. ba: extra suā diocesim: nā ratione rei vel ratione contractus non potest dici illa sua diocesis: licet ibi sortiat forū. **¶** Sicut alibi dicit glo. tenenda mēti q̄ ratione cōtractus vel rei vel delicti q̄s nō efficitur subditus illius indicis: licet ibi sor tiatur forū: ita not. gl. in cle. j. de fo. compe. sentit gl. in. c. a nobis. j. de sent. excō. **¶** Secūdo p̄batur: q̄ predictū. c. nonnulli. vbi est origo hui⁹ materie in ista traditione pōderant labores in itinerando **z. sumptus** quos oportet facere. **¶** Ista vero atten duntur habito respectu ad diocesim vbi perso na residet: vbi res est sita. **¶** Tertia **z. vltima** cō clusio ē quasi limitatio p̄cedētis cōclusionis q̄ vbi quis habet plura domicilia quorū vnū est principalis: sed cū nō ita principali p̄currit res litigiosa. ita qd in domicilio nō principaliori est sita res litigiosa. **z. tunc** cōputatio debet fieri ab isto domicilio inferiori propter cōcursum rei li tigiosę: q̄ duo vincula rūpūt vnū. in aut. itaq̄. **C.** corā de suc. **z. in. c. j.** de tren. **z. pa.** **z. hunc** intelle ctū nouū do ad illud. c. ex parte. **z. s̄m** quē nullū verbū ibi superfluit: nec sit impropriatio: vt fa ciūt ibi doc. **z. vide** plenius **z. hoc** no. **¶** In gl. si. in fin. **¶** nūqd aut possit indifferēter iudex appel latiois i inhibere iudici a quo ne pcedat an exi tū appel. dicit hic **¶** Jnn. qd nō. sed prius d̄z pre mittere cognitionē vtrū appellatio sit recipiens **z. si** eā recipit velut emissam ex p̄babili cā po terit postea inhibere iudici a quo ne procedat. **z. p̄** hoc vide tex. in. c. romana. **s. qd** si obijciatur. de appel. li. vi. **¶** Quidā tū vt refert **¶** Lōpostel. dixerūt qd ille. **s. pcedit** cū appellat ad metropo litanū. q̄ cū ille nō habeat iurisdictionē i subdi tos suffraganei nisi ex cā appel. nō d̄z prius inhi bere q̄ recipiat appel. velut emissam ex p̄babili causa. ac etiā est opus qd inceperit cognoscere v̄ veritace ipsius cause. qd videt velle tex. in. d. **s. qd** si obijciat. vñ videt ille tex. velle qd prius archiepiscopus d̄z approbare causam in appel. ab interlocutoria exp̄ressam **z. incipere** cognoscere vtrū illa sit vera. quo facto l̄z adhuc nō cōstet de veritate cause. pōt inhibere iudici a quo ne pcedat. **¶** sec⁹ vñ s̄m istos in delegato deputato a pa pa: q̄ papa cōmittēdo appel. vñ ipso facto suspē dere iurisdictionē primi iudicis. vt in. **s. p̄terea.** ea. all. in gl. ideo delegat⁹ poterit illico sine aliq̄ cognitiōe inhibitoriā mittere: p̄ quo facit. c. audita. de resti. spo. **s. z. Lōpost.** sequit primū dictū **z. ad. c. audita.** r̄ndet qd nō loquit in iudicib⁹ de putatis in causa appella. **¶** Hoc idē videtur sequi **¶** Spe. in ti. de appel. in. **s. de officio.** ver. **s. q̄** r̄f. et vide etiā per **¶** Jnn. in. d. **s. p̄terea.** d. **¶** Ant. dubi tādo tū fecit hic distinctionē: q̄ aut iudex appel. vult mittere inhibitoriā super articulo sup quo fuit appellatū vel illi cōnego: **z. p̄t** statim sine ali qua cognitiōe. q̄ super illo statim fuit suspensa iurisdic tio iudicis a quo. adducit no. in. c. super eo. de appella. aut vult inhibere ne pcedat sup alio articulo. **z. nō** pōt nisi prius premittat cause cognitionem. **¶** Et credo q̄ hoc dixerit innitēdo

¶ Dilecti. hoc sentit ibi do. me⁹ **z. etiam** **¶** Moder. ibi **z. hic.** **¶** Vincē. **¶** Vide plene p̄ do. **¶** Seli. in. c. nonnulli. i. p̄n. in ver. omisissis no tabilib⁹. **s. e.** post do. meū ibi refe rētē **¶** De. d. anch. ibi. **z. in. c.** cum te. de offi. dle. **z. in. c.** finē. in. iij. no. de do. **z. p̄tu.** **z. i. c.** cū causa. de testi. p̄ text. in. l. cū post. **C.** de app. **z. p.** id q̄ voluit **¶** Bar. in l. mediterranee. **C.** d. anno. **z. trib.** lib. x. **z. z. Maria.** i. d. c. sane. **z. ibi** do. meū. **z. i.** practica seāre dictū **¶** Jnn. **z. De.** de ancha. qua innitit sum me equitati. **¶** Subdit⁹. **¶** Ad de istū post gl. j. in. c. nup. de sent. excō. **z. i. c. j.** d. fo. cōpe. ad si. **z. in. c.** iij. de appel. **z. i. c.** penul. de fo. cōp. in p̄n. **z. c.** dilecti. d. arbi. **z. p.** **¶** Dñi. in. c. romana. de sentē. excō. in vi. **¶** Bal. in. l. oēs. **s. si** x. apparito. **C.** de epis. **z. cle.** **z. Jo.** de imo. i. c. si. de fo. cōpe. sentit gl. i. c. a nobis. el. p̄mo. de sent. exc. **¶** Ex parte. **¶** Ai de ibi istū in. v. col. vbi pōt istas duas fallētiās: **z. eū** sequitur ibi cōiter **¶** Moder. **z. sequit** etiā do. meus hic: dicēs istū intellectū do. **¶** Abba. fuisse **¶** Jo. de Santu. in. d. c. cum vero. **¶** Iudex appel latiois. **¶** Vide bal. in addi. Spec. in ti. de appel. versi. p̄ appellationez ab interlocutoria. **z. Rota** i nontis cōclu. cccc. xij. i. c. itē si appellet ho die. de app. lviij. **z. in** tit. de appel. deci. lxxij. i. c. facta fide in antiqs. e. ti. in antiquis. vi. qd limita q̄tuor modis: de quib⁹ hic p̄ **¶** Moder. **z. in. d. s.** qd si obij ciat. hic alle. **z. de** materiā **¶** Ang. **C.** de tēpo. appel. in. l. per hanc.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. Papa comisit. Limita vt nō pcedat in comisso-
fione appellationis ab interlocutoria habente vim diffinitive: qz de
tali sententia idem iudicamus qz de diffinitiva: sic de ei⁹ appellatio
ne: vt per Bal. in l. minorib⁹. C. de his qui. vt indig. cū all. per Fel. i ru
bri. j. de re iudi. Item limita vt non procedat in commissione appella-
tionis ab interlo-

tutoria continēte
iudiciū irrepara-
bile: vt puta d^o
torquēdo: prout
no. in simili bal.
in ru. C. comi. vel
epi. in. j. col. nec ē
bona cōsequētia
interlocutoria cō-
tinet preiudiciū
irreparabile: er-
go habet viz dif-
finitive: vt p are.
in 2^a. xx. i. qōne.

Capit. Adde
qz capitulū: qnē
tuscit⁹: qz cōci-
liū: sunt synoni-
ma: per istū in. c.
edoceri. s. e. i. c.
ofius. i. in. c. cum
terra. i. c. sacro-
san. m. j. colū. de
elec. i. c. i. d. offi.
ord. bon⁹ text. in
c. j. xv. dif. i. p istū
in. c. nobis. de iu-
repatro. qd intel-
ligei larga signi-

ficatio: qz pprie
capitulū d^o cano-
nicorū seculariū.
Itē capitulū ve-
nit appellatioe
ecclesie. i. Spe. d^o
instru. edi. s. nūc
xpo aliqua. x. itē
circa legitimos:
qz capim pprie
dicat eccle. secu-
laris. vis de pbe.
c. significatū. qñ
qz tñ ponitur p
collegio: qñqz p
articulo: notat
Paul. i. clemē. j.
de re. eccle. non alienā. qñqz pro cōuētū inter que tamē est differentia:
vt no. Jo. an. in. c. qz sepe. in prin. de elec. li. vi. i. capitulū dicitur vbi est
maior pars. de elec. cū inter canonicos. de pbe. ex parte. i. vide istuz
in. c. j. in fi. de testi. i. vide text. in. c. innotuit. de elec. i. ibi istū in. j. not. et
Amo. hic. i. facit. c. quāvis. de offi. ordi. in. vi. tex. in. c. j. lviij. dist. i. ibi
Dñi. i. per eundē in. c. qñ. in vers. episcopozū cōuentus. xviij. dist. in. j.
not. i. per Butr. in. c. cū ecclesia. de cau. posses. i. pprie. i. per Fran. pa-
uinū in tract. de potestate. c. sede vacante. fo. v. vers. pmitto quinto. vbi
multa posuit de materia. c. qñ constituet: citant: constituantur talia
corpora mistica. i. vide aliquā per Card. in cle. j. in. xiiij. q. de rescript.
vbi de hoc nomine collegium i. conuentus.

Sacharias. Adde Spe. in ti. de instru. edi. s. nunc vero aliqua. ver.
circa legitimos.

Anto. Frac. Circa hoc qz hic dicit de capitulo: cōuentu i. collegio
adde primo qz de multiplici significatu huius dictionis capitulū. po-
suit Jo. an. in. c. capitulū sancte crucis. de rescri. i. an appellatione ca-
pituli veniat caput ipsius. vide gl. in cle. vt hi qui. de eta. i. quali. i. vi-
de no. in. c. post electionē. de cōces. pben. i. in. c. ea. te. de rescri. i. in. c. res-
quisti. de testa i. vide do. Card. in cle. vt pfectores. de regu. vbi cōclu-
ditur qz nō: tñ in 2ª vide text. in. l. familie. ff. de ver. signi. vbi appella-
tioe familie venit dñs. i. tex. in. l. j. in prin. ff. de his qui not. in fa. vbi
appellatione exercitus cōprehendit dux i. imperator illius. i. in. l. j. s.
sed i. si preses. ff. qñ app. sit. vbi appellatione decurionū venit preses
eorū. i. in. c. fi. de simo. sibi appellatione monachorū venit abbas: tñ p
cōcordia. vide do. Car. in. d. cle. vt hi q. de eta. i. quali. i. an relictū capi-
tulo rideat esse relictū eccle. vide gl. i. doc. i. in. c. requisiti. de testa. et
bar. i. l. ciuib⁹. ff. de re. dub. i. vide no. p doc. in. c. si diligēt. de fo. cōpe. i.
adde qz capitulū d^o vbi est totū vel maior pars: vt in. c. j. de his q. fi. a

sue opi. quā posuit in. d. ca. super eo. Sed nec ibi
nec hic approbo: nā videtur aperte contra. c. non
solū. de appell. lib. vi. vbi patet qd non illico per
appellationem ab interlocutoria suspēditur ius
iudicis a quo etiā sup illo articulo a quo
fuit appellatū: imo potest procedere ad vltorio-
ra: i. validitas processus depēdet a futuro euen-
tu: quia si appellatio pronūtiabitur minus legi-
timavalebit pcessus: vt hic. Ande iudex ad quē
non potest inhibere nisi prius receperit appella-
tionē velut emissam ex pbabili causa modo pre-
dicto. Et quantum ad propositum nostrū con-
cluderem sic: qz aut papa recepit appell. ex certa
scientia: i. hoc cōstabat ex verbis rescripti: i. po-
terit delegat⁹ illico mittere inhibitoria: quia ex
tali receptione statim fuit suspēsa iurisdictio pri-
mi iudicis: vt in. s. preterea. p. alle. Aut papa re-
cipit appellationē simpliciter eam tamen cōmi-
sit expresse grauamine. i. tūc videtur idem dicē-
dū. Nā si committendo videtur approbasse gra-
uamen: i. sic non est opus qd delegatus premit-
tat cognitionē super probabilitate cause: sed so-
lum super veritate. i. hac opi. sentit Abb. in. d. s.
quod si obiciatur. i. sentit Joā. an. Idē videtur
dicendū in appellatione a diffinitiva: sine causa
exprimat⁹ sine non: quia papa eam cōmittēdo vi-
detur appellationē recepisse: qd etiā sentit Joā.
an. in. d. s. Sed si appellationem ab interlocuto-
ria papa cōmisit nō expresse grauamine: nec ex
certa sciētia: tūc potest pcedere opi. Immo. i. cō-
postel. hic. Si vero loquimur in iudice appella-
tionis inferiore a papa: serua. d. s. qd si obiciatur.
cum seq. Hodie tamen cū papa cōmittit alicui
ex auditorib⁹ causam appellationis i. Roma. cur-
ria solet etiā cōmittere causam pncipalē: i. in cō-
tinēti solet auditor mittere inhibitoria iudici a
quo. de quo vide plene per dños de Rota deci.
xi. als. i. cum duabus seq. 2c. Abbas.

Excōmunicatus potest iterum excōdicari.
Impetrās in eadem ecclesia beneficium vno re-
cepto alter excluditur.

Quod tempus attenditur in rescriptis an tem-
pus date tempus presentationis.

Rescripta quando mutuo se impediunt recur-
rendum est ad principem qui concessit.

maiori par. ca. i. in. l. j. ff. ad muni. i. in. c. cū inter canonicos. de elec. i. te-
ne menti qz capitulū de iure nisi habebat ex spāli pūilegio nō hz ali-
quā iurisdictionē. no. Immo. in. c. qñuit. d. his q. fi. a ma. par. ca. i. adde
qz capitulū d^o esse vñū corp⁹: i. ppter ea nō d^o aduerso iure cēseri. c. cū
in tua. de deci. ca. cognouim⁹. xij. q. ij. i. quot homines faciāt collegiū

5 Negligentia non presentantis literas ad bene-
ficia quando incipit currere siue habeatur coim-
petrator siue non. i. nu. 7.

6 Rescriptas ad lites sunt strictius interpretāda
quam ad beneficia.

8 Terminus si assignatur ad acceptanduz benefi-
cium an post terminum possit assignari.

Capitulum sancte.

Si plures impetrant in eadē ecclesia
statutū date vt primus impetrans pre-
ferat i. solus admittat: ita communiter summiat
doct. Et pcedit istud summariū fm opi. commu-
nem que hodie inualuit ppter iura noua. Sed
secundū aliam lectū. que communiter reproba-
tur que certe cū modica suppletioe pōt sustenta-
ri: summo sic. In plurib⁹ rescriptis impetratis
in eadē ecclesia sup cōsimili bñficio: statutū pñen-
tationis: i. nō date: si prior in data fuit negligens
in psequendo ius suum. h. d. Et iste intellectus
pbatur in. c. tibi qui. j. eo. lib. vi. i. in. c. si clericus.
de pben. eo. lib. i. Diuiditur: nam in prima ponit⁹
facti narratio pplexitatē conquerētis cōtinens.
in scda diffinitionis cōmissio illā tollens. Scda
ibi: quocirca. Casus literalis. Callimachus
clericus impetravit literas monitorias contra
capitulū sancte crucis Cameracē. sup obtinen-
do bñficio in eorum ecclesia i. demū pceptonas
obtinuit. B. clericus cōtra eosdē sup pñimili be-
neficio i. eadē sibi ecclesia cōferēdo ad archidia-
conū Tornacē. i. et collegas literas executor-
ias impetravit q monuerūt capitulū sancte crn-
cis: vt dictū. B. recipiet in canonicū i. in fratrē
a quib⁹ iudicibus capitulū appellauit. Sed iud-
ices nō obstatē appellationē tulerunt sentēcias
suspensionis in eosdē. Postmodū dictus Calli-
machus executorias literas sup executione mā-
dati p ipso facto ad alios iudices impetravit: q
tulerunt sententias suspensionis i. excōcicationis
in eosdē capitulū sancte crucis factū istud signi-
ficant dñō pape: mādat papa epō i. archidiacono
Legion. vt ille in canonicū recipiat i. bñficiū
assignetur eidē qui prius mādatū apostolicū p-
dicto caplo reportauit. relaxātes snias pdictas
alteri filerū iponēdo. B. Mo. j. ibi: capitulū.

de cōstit. i. not. Immo. in. c. j. de no. ope. nuntia. i. Pau. de leaza. in cle. j.
de eta. i. quali. i. Bal. in. l. j. ff. de colle. illici. i. an ius collegiū possit cō-
feruari in vno. vide no. in. l. sicut. in. s. fi. qd cuiusqz vniuer. nomi. i. not.
gl. in. l. detestatio. in. s. ynicus. de verbo. signi. i. glo. in. c. gratum. de po-
stu. pla. i. alia glo. in. c. bone. el. j. de elec. vbi concluditur qz sic tene ta-
men menti qd si collegiū deuenit ad vñū i. desit spes reparationis.
deficit potestas collegiū. i. ppter ea not. dicebat Ly. in. l. non ambigē.
ff. de legi. i. ibi etiam Bal. qd hodie senator vrbis nō hz potestātē se-
natus: qz non est spes reparationis. i. an in eodē corpore ecclesie pos-
sint esse duo collegia diuersa. vide gl. in cle. j. de elec. i. ver. monasteriis.
i. quid sit cōuentus: i. que sit eius etymologia. vnde dicatur. vide glo.
in. c. j. i. fi. l. dist. i. tene menti: qd largo modo quilibet cōgregatio pōt
dici cōuentus. c. diaconus. xciij. dist. c. ecclesie. xcviij. dist. c. j. v. q. j. i. c. q
cunqz suffragio. xij. q. ij. i. quot modis sumatur hoc nomen cōuētus.
vide gl. in. c. nos in quemqz. j. q. j. aliquando enim denotat populum:
vt in. c. possessio. xvi. q. j. i. in. c. nota. lxiij. dist. in. aliquando dicim⁹ con-
uentum: id est ecclesiam: vt in. c. mulier. de cōsecra. dist. i. iij. i. in. c. dile-
cta. de maio. i. obediē. i. vtrū appellationē ecclesie conuentualis veniat
ecclesia secularis collegiata: de quo habet in. c. cōtingit. de transactio-
ni. i. in. c. nisi. de pben. c. cum ecclesia sutrina. de cau. posses. i. proprie. i.
p hostiē. i. Jo. an. in. c. nobis. i. in. c. postulasti. de iurepatrona. in quib⁹
bus omnibus locis cōcluditur: qz pprie loquendo conuent⁹ dicitur
cōgregatio ecclesie regularis. capitulū vero ecclesie secularis: i. iura
qñqz pmiscue vtantur istis terminis. de quo vide p Immo. in. c. j. de ele-
ctio. i. p do. Ant. in. c. inter cetera. de off. ordi. i. in. c. innotuit. de ele. vi
de no. in clemen. i. si pncipalis. de rescrip. i. qui dicantur esse priores
conuentuales. i. de eorum officiis i. potestate: vide gl. in clemen. ne in
agro. in. s. ceterum. de sta. mona.

de significato

de significato huius verbi ponitur em hic pro collectione: seu pro collegio ipsorum canonicorum: habet tamē hoc verbum multas significatiōes de quibus datur versus. Distinguit minuit locat collatio fertur: nam quandoque ponitur vt distinguat vnam materiā ab alia: et si dicuntur capitula huius cōpilationis: nā quelibet decretalis per se dicitur. c. Ad hoc cap. inter alia. et in c. qd in dubijs. j. de sen. excō. et sic intellige primū modum in versu cōtentum. Quādoque stat diminutivē: nam potest dici capitulū quasi paruum caput: et sic intellige secundū modum. Quādoque stat p loco capitulari: videlicet vbi canonici cōgregant: vt in c. in causis. de elec. Quādoque ponitur pro collectione seu ipso collegio: vt hic. et sic declara pmissum verbum. ¶ Scdō. no. ibi: mōstrauit: iuncto principio qd istud verbum capitulū positū in singulari numero pōt iungi cum xbo singularis numeri: vt patet ibi: capitulū mōstrauit. Quādoque cōiungitur cum verbo pluralis numeri: vt puta capitulū significauerunt: vt ptz in c. significauerunt. j. de excep. et in c. in causis. j. de elec. Et dicit Jo. an. et bñ qd vtroque mō possumus vti. nā si habetur respectus ad vocē possumus vti xbo singulari vt hic: si aut ad interclusa in hoc nomine possumus vti verbo plurali. Et ideo dic qd nomen collectivū seu habēs pluralem significationē potest iungi cū verbo pluralis numeri: et cū verbo singulari. Dicit tñ hic Joā. calde. qd si hoc nōmē capitulū iungitur cū verbis sonantibus actū seu exercitiū ipsi actus debemus vti verbo plurali: puta capitulū dederunt voces vel capitulū appellauerunt: sed si iungitur cū verbo sonante in ius debemus vti verbo singulari: vt puta capitulū habet iurisdictionem vel habet ius eligēdi: vel quid simile. Et est ratio secundū eū. qd actus sunt singulorū: ius vero est penes ipsum corpus collegij. et hoc fuit de mente Jnn. in c. irrefragabili. de off. or. et in c. fin. de iurepat. Et hoc dictū placet habito respectu ad congruitatē sensus. sed quod ad cōgruitatē latinis: nec indistincte. primū dictū. et pro hoc facit iste tex. nam hoc verbum monstrauit. sonat factum et nihilominus est singularis numeri. ¶ Mot. iij. qd fm ista tempora cum papa scribebat pro aliquo beneficiādo quādoque dabat tres literas b successiue: vt monitorias: pceptorias: et executorias: vt hic fecit in personā Callimachi. Quādoque dabat a principio solū executorias. i. scribebat deputādo vnū executoriē p executione gratie et sic facit in personā istius Bar. et hodie curia indifferenter dat executorias. ¶ Mot. iij. qd snia suspēsiōis et executiōis pōt ferri in capitulum: et hoc inspecta simplicitate iuris antiqui. hodie vero dic vt in c. romana. in. §. vniuersitatis. de sent. excō. lib. vi. ¶ Item no. qd suspēsus pōt iterum suspendi et excōicari. et quid oportet secundā suspensio. ¶ not. in c. ita quorūdā. de inde. ¶ Item no. qd si plures impetrant i eadē ecclesia vno recepto alter debet excludi: qd nō est de intētiōe pape grauari ecclesiā de pluribz nisi exprimat. cōcordat. c. duobz. j. eo. lib. vi. de q plenius in c. mandatū. j. eo. ¶ Mo. vlti. qd etiam sententia excōicationis et suspēsiōis debet relata xari fm formā ecclesię. et sic forma est seruanda in relaxatiōe suspēsiōis. ¶ Hoc intellige vt habetur in c. venerabili. de sent. exc. et p Jnn. in c. cum bone. de eta. et quali. et p glo. in cle. j. de deci. c. i. x. donec. ¶ Opp. cōtra tex. in eo qd papa mādāt recipi eū qui prius mandatū portauit et aliū excludit: nam fm hoc videtur papa velle qd stetur presentationi et non date literarum. contra. c. ex parte. j. de offi. dele. et c. ceterū. §. e. Sol. gl. mag. intra hoc pñiū: et in effectu ponit tres sol. ¶ Prius sol. qd contraria loquūtur qñ prime literę erant presentate: tunc em nō valent secūde si nō faciūt mentionem de primis. secus autem si res esset integra: qd tunc staremus presentationi. vt hic. et in c. vt debet. j. de appel. ¶ Dec lect. hodie probat ibi p. c. tibi q. prealleg. vbi patet qd lz

secūdas impetrās primo recipiatur qd primus impetrator: prebenda tñ vacans debetur primo impetranti qñuis secundus sit receptus. ¶ Secunda lect. gl. est qd hodie contraria sunt correctā per illud. c. vt debitus. et tamē vult qd in literis ad beneficia stem? date et non presentationi. ¶ Tertio gl. dicit qd in literis ad bñicia possumus distinguere vt prior in data preferatur nisi secūdas prius fuerit receptus vel primus fuerit negligens. Et in hac glo. accedit ad intellectum c. tibi qui. sed non plene explicat: qd non vidit illud. c. nec. c. eū cui. de preb. lib. vi. Et vt clare habeatur hec materia est aduertendū. aut enī prius et secundus impetrauerūt ad idem corpus beneficiū. et apparet de propitate tēpons: et tūc secūdas impetrās nunq̄ potest aliquid obtinere vigore illarū literarum: qd fuerunt surreptitie non facientes mentionē de prioribus: et sic nulle: qd surreptio in beneficiis vitiat ipso facto: vt in c. ad audientiam. j. eod. et in c. i. et j. de filiis presby. lib. vi. Unde negligentia primi non potest ius conferre secundo: et hoc casu nō habet locum dispositio. c. penult. j. eod. lib. vi. vbi dicit quod si non apparet quid sit prior in data loc? est presentationi. ¶ Nam qñ literę ambe referuntur ad idem subiectum: id est ad certū corpus beneficiū mutuo se impediunt et recurrēdum est ad ipsum cōcedentē. nā ita notabiliter voluit Jo. an. in c. si a sede: de preben. lib. vi. Quādoque literę istorū impetrantiū referuntur ad eandē ecclesiā: sed non ad idem corpus beneficiū: qd quilibet impetravit vt prouideretur sibi b canonica tu et prebenda in tali ecclesia. Et tūc iste literę secundum opi. magis communem non peccant in surreptione. quia quelibet gratia valet. Et si capitulū vellet potest recipere vtrūque: sed nō tenetur recipere nisi vnū. quia papa non intendit nisi exprimat grauari eandē ecclesiā de duobz: vt hic. et in c. mandatū. j. eo. vbi plene de hoc ¶ Ande capitulum excludit aliū vno recepto non per viam nullitatis. sed per viā exceptionis grauiamini. Et hoc casu cū literę ambe valēt proccedit pprie materia nostra. et dicendū est quod aut primus impetrās non deprehenditur in aliqua negligentia. et indistincte debet preferri primus impetrans: licet secūdas prius presentauerit suas literas. et prius fuerit receptus. hoc probatur in capitulo eū cui. et in c. tibi qui. pallega. Et hic si bene pōderetur textus: nam hic papa mandat recipi illum qui prius mādātum reportauit. nam siue verbum prius stet nominaliter siue adverbialiter semper habemus primū intellectum submotā concertatione docto. hic contēdentiū vtrum dictio prius stet nominaliter aut adverbialiter. Sed vt dixi qualitercūqz stet semper resultat ille intellectus vt primus impetrās preferatur. Nam si stet adverbialiter hoc probatur. nā Callimachus qui fuit primus impetrator presentauit prius literas suas scilicet monitorias. et pceptorias. et sic pferet primus. idem intellectus resultat si stet nominaliter. vt sic exponamus prius mandatū. id est primum mandatū. et hoc clarū. ¶ Sed dubitatio oritur vbi primus impetrans retentis premis terminis deprehenditur in negligentia. vtrum secundus debuerit hic preferri. glossa dicit hic quod sic. lz non aperit per quē actū debeat conuinci ista negligentia primi. et in hoc sunt varie opiniones. Quidam dixerūt quod per lapsum anni. per. c. plerūqz. §. eodem. Quod nō placet Joā. and. et quia illud capitulum loquitur in literis ad lites. ideo nō debet extendi ad beneficia cum non sint ita amare interpretanda. argumen. in capitulo olim. de verborum significā. et in l. fina. ff. de consti. principum. Et nota hoc verbum. ex quo habes semper notare qd rescripta ad lites sunt strictius interpretanda b quam rescripta ad beneficia ecclesiastica. et hoc est valde nota. p id qd habetur in c. quamuis. de preben. lib. vi. vbi dicitur. quod rescripta ad beneficia stricte interpre

date et nō presentationi. Et sic no. qd literę priores in data regulariter pualēt ipistū tex. fm cōem intellectū. ad idē c. si duobz. et c. tibi q. de rescrip. lib. vi. et c. eū cui. de pñe. eo. li. etiaz si secūdas ipetrās prius pñtet et prius recipiat in canonicū qd prius. qd nihilominus pma vacās debet post impetranti. p. d. c. tibi qui. et in c. eū. prealle. fallit hoc in aliqbz casibz hic no. per asdoder. et vide de materia in c. mandatum. j. eo. zacharias.

Adde feli. in c. post istū. §. eo. tit. Jnn. in c. in notuit. d. eo q fur. ord. susc. Bar. in l. nō videt. la. j. ff. de iudi. Bal. in l. si qui ex cōsensu. col. ij. C. de episc. audi. et in l. gesta. col. si. ver. qd rō quid p actis. C. de re in. Ro. cōf. xlvij. inci. si pñctis supra consul

tis. ¶ Verbum prius. Vide glo. in d. c. duobus vers. si non appareat. et gl. si. d. c. eū cui. et vide doct. in c. eā te. §. e. et asdoder. hic.

¶ Strictius interpretanda. Vide asdoder. i. c. causam q. §. e. et Jo. and. hic quē referūt hic asdoder. dicētes. qd in pñcta interpretatiōe et expiratiōe videntur talia rescripta ad lites et ad bñicia habere res vt excedentia et excessia fm subiectam materiam.

- a Capitulū positi. vñ Joā. and. et Jo. calde. et de significato huius verbi capitulum adde Gar. in cle. j. in pñc. in. x. q. d. re. post Paul. et vñ bal. in. l. si. in pñc. C. de impu. et alijs sub. vbi pulchre declarat qd dicitur nōia collectiua: et quō cognoscant: nā nōmē collectivū dicitur qd i singulari numero multitudinis significat. faciat illud Aergul. pars i frustra fecit. fit etiā collectio p verba pluralis numeri. l. ciuibz. ff. d. re. dub.
- b Tres literas. Vide in c. ex in inuinatione. j. eo. et Sebast. Sapia.
- c Juris antiq. Vide de hac materia late Fel. i. c. dilecto. in. iij. col. j. d. excep. vbi plene examinat qdā qd refert imo. hic zacharias.
- d Scdā suspensio. vide p Bal. i sua marg. in ver. suspēsus. ver. ix. Jmo. i. c. cū iter. in gl. sua. in vers. licitū. de pñu. et in c. sicut. in x. suspēdatis. de cohabi. cle. et mulie.
- e De deci. adde istū in. j. c. de iud. in. iij. col. et i. c. ad aures. de imo. et in c. h. de sortile. per illū tex. quez ad hoc ponderauit pro illa gloss.

Sanonmi. super Prima parte primi.

tanda sunt. Alij dixerunt vt hosti. qđ si primus est negligēs per annū et post annū bñficiū vacās confertur alteri non pōt primus facere reuocari illam collationē: secus si post lapsum annū re integra primus petit prebendā sibi conferri: vnde tunc p̄fertur secūdo et cui libet alijs negligentia annali nō obstat. ¶ Jo. and. dicit hoc esse arbitriū qñ primus dicat negligēs: et idem tenuit gl. in c. si clericus. de preb. lib. vi. et in cle. vnica. de cōces. preb. in gl. pe. 2. ap. Abb. recitat in c. tibi q. de rescri. lib. vi. cōsuluisse in hoc Jo. and. et sibi respōdisse qđ si primus impetrās habuit canonicatū a papa vel fuit receptus i canonicū auctoritate pape: tūc nō cōuincit negligentia sua in assecutionē p̄bēde per actū citra collationē. Quasi dicat qđ donec prebēda cōferat alteri poterit semper ille petere negligentia prioris nō obstat: secus si data negligentia fuit collata alteri: quasi p collationē pmissa negligentia tollat illud ius assecutiū alijs assecutiū ad p̄bēda qđ habebat primus ex receptiōe i canonicū. et hoc mēbrū sic de claratū vñ p̄bati in d. c. si clericus. in 2. p̄ parte. aut primus impetrās nondū fuerat adeptus canonicatū: et tūc p actū sūū p̄sentatiōis cōuinci pōt eius negligentia. Quasi dicat qđ si primus fuit negligēs in p̄sentādo suas literas et secūdos prius p̄sentauit: debet secūdos esse potior in assecutiōe p̄bēde. Hoc vñ p̄bati sūm vñ modū intelligēdi in d. c. tibi qui. in primo casu iuncto fine: et vñ satis p̄babilis intellectus. Et quāq̄ Lap. et dom. Aut. aliqua dicant in idem recidūt in effectu cū ista vlti. opi. Jo. an. nisi quia do. Aut. posuit casum dubitabilem cū apostolicus et capitularis simul cōcurrūt: nam negligentia impetratoris apostolici non cōuincit per capitulārē. i. p̄ receptū auctoritate capituli nisi p solā collationē p hoc. c. hi qui. et c. si clericus. de p̄ben. li. vi. facit et ad materiā sūm Lap. c. si tibi absent. eod. tit. et li. Vbi tex. no. vult qđ is cui facta fuit collatio bñficii nō cōuincit de negligentia irrevocabiler p collationē alteri factā: vt ibi. Sed per ista videt qđ opi. Joan. an. hic et in dictis locis remaneat sublatā vt nō sit recurrendū ad arbitriū superioris. ¶ Ego dico saluando illā gl. qđ licet predictis modis conuincat negligentia: tñ in modo deprehendēdi negligentia est arbitraria: nam iudex habebit arbitrariū: vtrū fuerit negligens in nō p̄sentando vel nō petēdo: forte em̄ alle. iste causam legitimā dilatiōis: et in hoc succedit arbitriū iudicis: et sic saluo illas. ¶ Item dubito circa primū membrū cū dicit Jo. an. qđ vbi p̄cessit collatio canonicatus nō cōuincitur impetrās de negligentia sua citra actū citatiōis. Nam illud. c. tibi qui. pōt intelligi qđ etiā per actū citatiōis potest conuinci: nam in principio loquit qñ primus et secūdos fuerūt recepti et p̄bendā vacat de p̄sent: et decidit ibi qđ debetur primo impetrati: s. scđo recepto: nisi negligentia possit sibi imputari: vñ text. nō refert se ad negligentiam cōmissam in actu in casu p̄sentatiōis: s. loquit generaliter. Ergo vñ qđ si vacauerit prebēda et primus impetrans: s. receptus fuerit negligens diu in petēdo qđ secūdos impetrās diligens d. p̄ferri. Nec ob. d. c. si tibi absent. q. ibi bñficiū fuerat collatū merito nō excludit nisi per collationem alteri factā: q. non est dare actum citra collationē potētiore primo. Sed in casu nostro prebēda nō fuerat collata primo: sed solū canonicatus merito ex quo vterq. est canonicus receptus debet negligentia in petēdo obesse primo. et quāto tpe requirat ista negligentia dico arbitriū. q. text. ibi non determinat. et in hoc casu saluo etiā opi. illā Joā. an. Predicta procedunt vbi primus impetrās habet aliū competratōrē. Sed dubiū est mihi qđ si nō habeat aliū competratōrē: nūquid per negligentia excludat a gratia sibi cōcessa. Et pro introductiōe ad materiā scias qđ vario modo quis consequitur ius ex impetratiōe: g. nā p collationē cōsequitur ius in bñficio: ita qđ pōt dicere bñficiū esse suū etiā

an adeptā possessionē: vt in c. si tibi absent. palle. et in c. si. de 2. ces. p̄bē. li. vi. et in c. pe. de p̄bē. eo. li. Si xō quis est receptus in canonicū sub expectatiōe p̄bēde: tūc ius nō cōsequitur in p̄bēda: sed ad p̄bēda: vñ habet ius rē et nō i re: vt in d. c. pe. et vlti. Si xō qđ nō est receptus in canonicū s. solū h. gratiā sup bñficio sibi cōferēdo: et tunc solū h. ius implorādi officiū executoris vt p̄uideat vel faciat sibi p̄uidere. et de hoc vide bo. glo. in c. veniēs. de renū. facit qđ no. gl. j. c. p̄oxi. et qđ ibi dicam. ¶ His p̄missis cōclude tres casus. Primus qñ collatiōe facta qđ negligit petere possessionē: et tūc credo qđ ex ista negligentia non perdit ius qđ habebat: s. possit p̄ superiorē priuari. arg. xviij. di. si qđ abbas. et qđ no. gl. in c. ea que. de off. arch. Et hoc verū nisi alijs bona fide cū titulo putatiuo possederit spatio decē annorū: nā tūc p̄scribitur cōtra eū: s. bñficio nō acquirit p̄scribi. Ad hoc adduco vñ bonā gl. qđ alibi nō est in c. cōtingit. de do. et contu. quā materiā discute lati? vt ibi dico. Scđs casus qñ papa mādāt p̄uidere alicui de bñficio vacāte. Et tūc puto qđ si ille est negligēs poterit ordinarius alteri p̄ferre: et p collationē alteri factā extinguit grā istā. Ad hoc. c. si clericus. p̄all. idē puto in tertio casu qñ auctoritate pape qđ est receptus in canonicū et negligit petere p̄bēda vacāte: nā p negligentia v. collatio alteri facta: vt in d. c. si clericus. ¶ Quid autē dicendū hodie cū papa assignat terminū mēsis ad acceptādū nunqd post lapsum mēsis possit bñficiū acceptari. vide bonā gl. in cle. vnica. de cōces. preben. in glo. intra mēsem. et hoc bñ notabis. ¶ In gl. si. ex gl. collige tres solu. Prima qđ appellatio hic nō fuit legitima ex quo primū nō receperant nō poterāt se defendere s. secūdū. Secūda solu. qđ respectu sentētiarū latarū post appellatiōē absolutio fit ad cautelā quasi nō erat necessaria. Hāc sol. gl. improbat qđ nunq̄ papa mādāt aliquē absolui ad cautelam nisi hoc exprimat. et tene mēti hoc dictū glo. Tertia sol. qđ ista relaxatio sentētiarū refert ad iñias latas in fauorem Callimachi cōtra quē nō p̄cessit appellatio. et hoc etiā voluit glo. p̄cedēs. et b̄ tenēdo silēt sūa. ¶ S. s. hoc oppo. nā ex quo capitulū impugnabat primū impetratē. ergo nō poterat se defendere p̄tra scđm ex persona primi vt in reg. ex eo. de reg. iur. li. vi. et in c. cū olim. de cens. Solu. dicit Jnn. qđ tenēdo appellatiōē valuisse possum? r̄dere qđ isti nō fundabāt se sup iure p̄mi: s. sup receptiōe secūdi. Vel clari? sūm Compo. si obtinissent isti p̄tra primū nō poterāt se defendere s. scđm: s. ex qđ cōtētiō vigeat cū primo et dubi? est litis euent? poterūt interim se defendere s. scđm ne si postea succuberēt cū primo p̄pellerent vtrūq. recipere. et tene mēti hāc sol. qđ multū limitat illā reg. ex eo. Abb. ¶ Impetrās debet in rescripto facere mentionē de pensione annua quam habet et de literis: alijs obtentis s. eis renuntiauerit. et num. 4. Appellatiōe beneficii non venit annua pensio. Annua pensio non habet aliquid spiritualitatis. Renuntiatio beneficii non valet sine licentia superioris: sed literis ad beneficia potest ab libitum renuntiare. et nu. 7. Surreptio in beneficialib? vitiat gratiam et literas ipso iure. nu. 8. Surreptio qñ vitiat ipso iure etiam quod non sit opposita tñ vitiat processum super rescripto nullo factus. Simonia vtrum inducatur si aliquis renuntiat literis ad beneficia et recipit annuam pensionem. Omnis exceptio que potest opponi post litem contestatam pōt opponi in appellatiōe. Exceptio non opposita per ignorantiam potest iterum opponi. Appellatio restituit quem in terminis in quibus erat post litem contestatam in primo iudicio. Processus factus super literis surreptitijs: an et qñ valeat. Iudex potest ex officio suo annullare processum factum super literis surreptitijs etiam qđ non sit surreptio opposita. Beneficiū impetratum surreptitiē non tenetur sine peccato. Sententia in bñficialib? surreptitijs nunq̄ trāsit in rē indicatā respectu illius pro quo lata fuit secus respectu illius contra quē est lata. Canonicus per surreptionē receptus ab alijs canonicis qui credebant surreptionem non obstat: tamen poterit ab ipsis expelli. Surreptio vitiat gratiam. et quicquid cōceditur propter illā gratiā. Surreptio vitiat omnia priuilegia et beneficia principum. Surreptio ignoranter et simpliciter commissā vitiat lites. Ratio quare surreptio magis vitiat literas ad gratias qđ ad lites. Surreptionis exceptio quando debeat opponi. ¶ Si habēs literas pape ad pensionem renuntiat non valent literę beneficiales per eū hoc tacito impetrare hoc dicit. In prima ponit facti narratio. In secūda p̄uisiō. ibi fraternitati. ¶ Casus literalis. Quidā impetrāt literas a sede apostolica vt p̄uideatur eis in ecclesijs diocesano subiectis: tandem recipiunt annuas pensiones seu alia beneficia et renūtiāt beneficio literarū: postea vero impetrāt alias literas super sua p̄uisione non faciētes mentionē de alijs vel pensione vel renuntiatione: significatū fuit hoc domino pape: mādāt papa archiepo Bituricensi. qualiter illi qui post literas taliter venditas alias impetrarunt faciētes de alijs mētiōē atq. impetrabunt: decernat carere omni

- a** Negligentia. a
Add vt p Old.
cōsi. clxxv. et cōsi.
cxciij. et 2. si. cxliij.
Sebast. Sapia.
b Ad p̄dit ius.
Aide late p Fel.
i. c. s. tren. et pa.
vbi plura accus
mulat: an ppter
negligentiā ma
gnā possit p̄lat?
Spom a bñficio.
et qđ nō obbeat p
uari: facit gl. i. c.
si. de iurepa. et in
cle. q. in x. suspē
sus. d. vi. et hone.
cleri. cum alt. per
Feli. in c. q. s. eo.
s. qđ debeat pua
ri facit qđ ex spa
tio decē annorū
quis vñ habere
bñficiū. pro dere
licto. vt p glo. et
doc. in c. cū venis
sent. de resti. spo.
ergo d. priuari.
et hoc sentit vñs
Abb. in c. cōtin
git. de do. et p̄u.
vbi dicit: qđ tūc
perdit bñficiū
ex facto suo.
c Cōtingit: vid
euz ibi. in. vi. co.
d Regulā. Limi
tat octo modis
de quibus hic p
d. Feli. in. xvi. co.
in vers. regula. et
vid Bar. i. l. post
legatū. ff. de his
qui. vt idi. et Bu.
in c. cū olim. de
cēsi. gl. et Jo. an.
in d. regu. ex eo. et
Rorā de test. de
ci. lxx. an. antiq̄s.
et Egidij. deci.
Rot. declij. als
ly. qđ inci. si facta.
Sebasti Sapia.
e Ex eo. Aide
ad hāc reg. Feli.
in c. examinata.
co. ff. vers. et not.
7. de iud. et latina
hic per eundem.

Annua pensio. Adde do. in. d. c. quāvis. l. 3. do. mens hic teneat annuū per aliqua mptina: quib? ad modernū optinerent, et an annua pensio computet inter immobilia seu annuos redditus. vide bonū tex. in ci. exiui. in ver. itē q redditus annuus. de x. sig. 7 vñ bal. in. l. hac edi ctali. i. s. his illud. in. j. col. in ver. ibi annorū. C. de fecu nup. qd annui reddit? inter im mobilia computat? tur. qñ sunt ppe tui vel ad longū tps: alis secus. p. 2 mium pbatur de a elec. c. querelā. se b cundū probat in l. ff. quo leg. et no. per l. in. l. si certis annis. C. d. pac. Bar. i. l. mo uctum. ff. de x. signi. Rom. in. l. si cōstāte. ff. solu. matri. bal. in. c. j. s. j. de p. tro. feu. 7 sed. de se. pñ. xij. inci. fratres pñi catores. vbi al. d. cle. exiui. s. cupiē 3 tes. in ver. cumq annui reddit? in tra immobilia cē seant a iure. Idē c dīcedū in aliqua pensioe ppetua: 7 qñ sit solueda pē sio vide hec pul chre p bal. i. col. in x. qro qñ sol uēda. 7 vñ gl. in l. defuncta. et ibi glo. ff. de vsufu. gl. 7 doc. i. l. diuor tio. s. j. ff. so. mat. 4 gl. in. l. qro. s. in ter. ff. so. 7 in. l. s. addes. s. si qs eū. e. tit. 7 ibi Bar. 7 idē Bar. in. l. j. ff. de magfā. 7 no. in ledem. C. loca. 7 ibi bar. in. j. q. 7 Spe. eo. tit. s. nūc aliqua. x. lxxvij. istū 7 ad d. in. c. ppter sterilitatē. de loca. 7 quid sit pensio. vide Car. post Jnn. 7 Host. in. c. auaritie. de prebē. 7 in cle. q. regulares. s. ea. de sup. neg. pla. 7 appellatiōe pensiois pprie cōtinet pensio vrbanoz pñe dioz vel edificiorum. ita dicit pulchre tex. in. l. apud iul. s. j. ff. de le. j. Adde an annui reddit? cōputent inter immobilia. Ro. cōsi. cccij. zacharias. Adde q nō dicat annua pensio bñficiū. vt per istum no. Romas. cōsi. cclvij. 7 Car. in cle. in pn. de penis. 7 in cle. j. de prebē. doc. in. c. qñstū. de pñ. pñu. 7 Car. in cle. j. q. ij. e. ti. 7 Roma. cōsi. cccxxij. 7 an possit cū bñficio pmutari. vide pzealt. Card. vbi. s. 7 an dicatur va care pensio si pñonarius pmoneret: eundē Card. in cle. j. q. v. 7 quid si pensionarius impetrat in forma pauperū. q. vij. de sup. neg. pzealt. Anto. Frac. Circa istā materiā quid sit pensio: vnde dicat 7 quot sint eius species: 7 an p sacerdotiū vel matrimoniū pensionarij expi ret pensio: 7 an in impetratione in forma pauperū de pensioe sit facien da metio: 7 an pensio possit cū bñficio pmutari: vltra no. p Jnn. Host. 7 doc. in. c. auaritie. de pñe. hic alt. vide do. Card. in cle. q. regulares. in s. eadē. de sup. negl. pla. 7 an pensio que soluit pro beneficio sit assignā da clericis vel laicis. vñ gl. xvi. q. j. in. c. possessiōes. 7 vide Arch. in. c. postulasti. de rescri. 7 in. c. si motu pprio. de pñe. li. vi. 7 no. doc. super. c. sup inordinata. de pñe. vbi dī: qd etiā pōt assignari laicis, ex quo patet qd talis pensio nō censet bñficiū ecclesiasticū: qd etiam refert 7 sequitur Bal. in. l. edē. circa prin. C. loca. 7 an in impositiōe noue pensiois sit ne cessari? cōseisus capituli 7 rectoris illius ecclesie q grauāt pensione. vide q habent in. c. j. de re. eccle. nō alie. lib. vi. 7 p Jnn. 7 Host. in. c. auar itie. de preben. 7 in pzealt. cle. q. regulares. 7 ibi etiā vide glo. an 7 ex quib? causis possit platus pensioes imponere seu veteres au gere: de quo etiā habet in. c. phibem? de cēsi. 7 an platus possit alicui dare pensioē sine cōsensu capituli: 7 si pōt an post mortē suā possit eā successor renocare. vide in. c. pensiones. xvi. q. j. 7 q. vi. in. s. illud. 7 vide Arch. xij. q. ij. in. c. sine exceptiōe. 7 in. c. alienatiōes. 7 vide Jnn. in. c. j. de eccle. edi. 7 vide que habentur in. c. j. de re. eccle. nō alie. in. vi. 7 in. c. quāvis. de pñe. eo. li. 7 quo tpe debeat solui pensio dom? vel possessio nis cōducte. vñ gl. 7 Bar. in. l. si in le. i. s. si dom? ff. loca. 7 ea q no. in. l. defuncta. in gl. j. ff. de vsufu. 7 p gl. 7 l. in. l. edē pzealt. 7 p Bart. in. l. ser uis. cōmunis meū in. s. si. de stipu. ser. 7 per Spec. in titul. de loca. i. s.

postq. in ver. s. querit. 7 est cōclusio, q si est cōnētū. 7 de pensioe 7 de tpe illā soluedi seruabit qd cōnētū est: als intelligit fm cōsuetudinez loci, vt no. voluit gl. si. 7 ibi l. in. l. excepto. C. loca. 7 glo. j. 7 ibi Bart. in. l. dñi pñioz. C. de agri. 7 cēsi. li. xi. 7 in. l. j. C. in qb. cau. colo. cēsi. do. accu. pol. eo. li. 7 adde q si res nō pōt laborari ppter guerrā qd colo nus vel pductor nō tenet ad pen sionē. vide i. l. in ter dū. in. s. quod. ff. de acqui. pos. 7 l. si merces. in. s. vis maior. ff. loc. 7 adde gl. in. l. ij. C. loca. qd aut de ephitenta an te neat ad pensioez si ppter guerraz vel hostilē ipetū nō potuit habere pmoditatē v tēdi. 7 re fruendi pducta. vñ q no. p doc. 7 maxime nouissimos i. l. j. C. de in. ephi. Et adde qd si soluit pensio p re aliqua spatio. x. annorū pbat q soluens sit pensionari? re cipiens: qd quo vl tra ea q habetur i. l. si certis anis. C. d. pac. 7 in. l. cū de in re verso. ff. de vsu. 7 in. c. pue nit. de cēsi. 7 vide gl. 7 Bar. in. l. li. tib? C. de agr. et cēsi. li. x. 7 an an nua pñstatio vñ le gatū annuū intel ligat eē ppetuū. vide q habent in. l. si stichū. in. s. stipulatio. 7 ibi p gl. 7 Bart. ff. de x. obli. 7 an stipulatio annua sit vna vel plures. v de Bar. in. l. si seruus meū. in. s. cū seruus. ff. de stip. ser. 7 an annui reddit? cōmunerent in ter immobilia. vltra hic alt. p apostil. vide Bar. in. l. iubemus. C. de sa crosan. eccle. 7 gl. Bar. in. aut. vt hi q se obli. per hi. hab. res mino. in. s. si x. vbi dī: q oēs reddit? annui cōputant inter imobilia. 7 deniqz an dñs cogat recipere pensioē p plurib? annis inuit? vide Bar. in. l. statuliber. in. s. qd si seruus. ff. de statulib. 7 que dicat esse iusta pensio. vide per gl. si. 7 ibi per doc. in. aut. perpetua. C. de sacrosan. eccle. b Sebast. Sapia. Beneficiū. Ex hoc aliq dicūt q habēs pensioē sup redditib? alicui? bñficiū pōt illā cedere alteri: 7 valebit cessio pro tempore vite cedētis. vide qd i simili dicūt doc. i. c. pte rea. j. d. in repa. vbi tenet q pñon? pōt vēdere pensioē quā hz. Ex hoc etiā dicūt aliq q si imponat onus sup bñficiis tale on? spectat ad habētē bñficiū 7 si titulū nō ad pciptētē pensioē. vide Old. cōsi. clxxvij. ad pñā qōnez. c Gratie. Vide ibi docto. 7 do. Car. in. c. de multa. j. de preben. et pōt assignari ratio: qz facilius abdicatur a nobis ius querendū qz quesitum. l. qui autem. ff. de his que in frau. cred. 7 l. si sponsus. s. si marit? ff. de dona. inter virum 7 vxor. cum simi. d Sebast. Sapia. Beneficiū sibi. Hanc rationē ponit Card. in cōsi. clxij. punctus questionis quē sequitur Feli. in. c. qñ frequen ter. s. porro. j. vt lite non contestat. non memor. do. Abb. hic. e Renuntiat. Adde istum. i. c. proxi. in vlti. col. ver. si. credo etiam. vbi tenet contrarium 7 respondet ad istum. text. f Postulasti. Adde ad d. oder. ibi. g De pensione. De pensionū impositione an 7 qñ sit licita. vide hic plene per Feli. in. iij. col. viij. seq. Adde qd Cal. cōsi. xxx. de pben. in si. dicit: qd debet intelligi de pensione que datur in titulum bñficiū. 7 quod ita intellexit Jnn. alle. hanc decret. 7 vide cōsi. cxi. h Exprimit qd inest. Adde gl. in. c. cū. ad. in ver. piperēt. 7 ibi Bu. xxxvij. co. s. de cōsi. vbi alt. pdictas gl. 7 vide gl. Archi. viij. qd. iij. in sum. 7 glo. mag. in. c. cōtra morē. c. dist. fm Dñi. hic: quā non reperio ad hoc: est gl. v. in. c. in ea sinodo. ca. dist. 7 vide gl. v. in. c. pastoralis. vñ. q. j. quā all. hic Dñi. q nō multū facit ad hoc. 7 ratio est fm eū: qz ppter cursum iuris quibz qd annectit ad naturā alteri? facit qd not. in. c. significatū. 7 in. c. relatū. post gl. j. de preb. 7 in. c. ceterū. de iud. Alio mita primo in electiōe sepulture que si fiat ex pacto in loco vbi alias

Sanor mitanus super Prima parte primi.

de iure sepeliri debebat inducit simoniā fm Dñi. hic p duas gl. simul iūctas in. c. i. d. sepul. in. vi. an. x. si. apud quos. 7 in x. faciendā Limita secūdo vbi deducit aliquid in pacto alio modo quā pñ esset: puta si ex pacto qd deduceret in obligationē ciuile. id ad qd est obligat⁹ naturaliter tñ: vt pñ ex eo qd no. gl. i. in fi. c. cōsuluit. de vsur. 7 gloss. in cle. j. in vers. one

ra. 7 ibi doc. e. ti. 7 gl. in. c. i. fene-
raberis. 7 ibi ar-
chi. i. sing. xii. q.
ii. j. mo. 7 But.
in. c. tuā. de eta. 7
quali. Tho. scōa
scōe. q. xxvii. ar.
h. in rñione scōi
arg. hosti. i. sum.
de vsuris. s. pen. a
ver. qd sit. But.
in. c. cū. d. de cō
stitu. in. xxxi. col.
ver. nota hāc gl.
Van. de rodul. i.
tract. d. vsu. in. v.
char. x. oppo. ij.
Anto. Francisc.
Circā h an ex
pñio eoz q taci-
te ifunt aliquid
operetvtra ea q b
h dñr 7 q habet
p Bart. 7 alios i
l. j. ff. d. leg. i. Di-
cas q illud q in c
est si expmat ope-
rat qñescūq po-
terat imitari ali-
ter q inesset: qz
tūc nō dñesse ex
necessitate. 7 i. l.
talis scriptura.
ff. d. le. j. 7 not. ibi
bal. sin. declarat i
l. si arrogator. ff. d.
d. ad op. 7 no. i. l.
i. ff. d. li. 7 posth.
7 in. l. filiū. s. j. 7
exh. datio. ff. de
pñta. Et adde et
q vbi illud q ta e
cite iest expmī-
tur pigur q in f
sit operat vt i. l.
titia. ff. ad le. fal. 8
7 p eūdē Bal. i.
d. l. si arrogator.
vbi plene exami-
natistā materiā.

a Libr. vi. Abi
Dñi. ibi l. i. col.
post Jo. an. alle-
gātē Sed. infra
d. re. pñu. q. xii. q.
7 Buil. de mōte
laud. in extrana.
Joan. xxij. sedes
apostolica. rotā
de pñ. xxv. in no-
uis. itē si legat⁹.
l. l. co. j. mo. post
Card. in. c. qñtū.
in vlt. colū. de re.
pñu. 7 in. c. fi. in
vii. col. vers. quinto dubitatur. eo. titu. Butr. 7 istum in. c. cum olim. e.
tit. vbi sentiunt oppositum: sed reducās verba istius: de quo per Sed.
in dicta questione. iij.

b Sed contrariū. Adde hic Butr. 7 Dñi. 7 vide gl. ordi. in. c. venies.
in ver. iuri. ibi: nec aliquid. de renun. 7 ibi Jnn. in. vii. col. post Butr. 7
illam glo. not. etiam iste. s. c. progi. in vlt. co. 7. j. c. progi. in fi. 7 vide hic
Moder. in. xii. col. in vers. litere.

c Est spirituale. Facit qd habet in lab hostib⁹. s. sed qd simpli-

7 aliam gl. similem habes in. c. significasti. de ele.
7. c. olim. j. de resti. spo. Sed hec Solu. posset pro-
cedere quādo renūtiaret literis pro beneficio ec-
clesiastico: qz tunc exprimeretur qd inestvtr hoc
text. cum glo. Quod sicut beneficiū potest per-
mutari euz alio beneficio ita potest ex pacto qd
renuntiare literis vt cōsequatur aliud beneficiū.
Quidam tamen dixerunt quod permutatio nō
debet habere originez a partibus: sed ex officio
superioris explicari: quod tamen videt esse fal-
sum per. c. j. de re. per. lib. vi. 7 vide quod no. in. c.
questum. eo. ti. sed respectu annue pensionis nō
videtur sol. glo. procedere: ideo gl. trāsit ad aliaz
solutionē: scilicet qd hic intercessit simonia: ec-
hoc negatur hic. Tertio dicit qd nulla simonia
intercessit: qz per literas nullum ius spirituale
iste habuit. Et no. in hoc mirabilem gl. qd per li-
teras ad beneficia obtinenda nō dicitur quis cō-
sequi ius spirituale ex quo adhuc nō est recept⁹
in canonicum nec collatio beneficii sibi facta est.
Et quod huiusmodi literis quis licite renūciat
pro cōmodo tēporali: quod nunq tradas obli-
uioni propter auctoritatez gl. Sed cōtrariū vbi
detur verū: qz per has literas licet non cōseque-
tur ius in re vel ad rem consequitur tñ quoddā
ius preparatoriū ad beneficium obtinendū qd
est spirituale vel spirituali annexum. Sicut dici-
mus in presentatiōe patrom que est annexa spi-
rituali: qz parat viā ad obtinendam institutionē
q est quid spirituale. Et ob hoc forte dicit hosti.
sic quod aut ex pactione partium renuntiat li-
teris 7 assignatur annua pensio: tunc est simo-
nia. arg. hic cum dicit tex. taliter vendita 7c. Sz
si pure renuntiat ex officio superioris vel inter-
nemētib⁹ amicis: 7 postea cōceditur sibi annua
pensio nō est simonia: 7 ideo ista vt transeat sine
vitio sunt explicanda per superiorē 7 tene mē-
ti predicta. Et forte ob hoc papa expressē nō re-
probauit istam pensionē: qz sibi nō cōstitit quali-
ter fuit imposita. 7 Et qualiter debeat fieri renū-
tio beneficii. vide bo gl. i. q. j. ordinationes. Vbi
tractatur an licite quis renuntiet beneficio. vt cō-
feratur alteri. vide gl. etiā in. c. ex parte. 7 de offi.
delega. 7 gloss. j. in. c. dilecto. j. de prebē. Et ante-
neat renūtiatio vel collatio simoniaca. vide per
Jnn. in. c. cum vnuerforū. j. de rerum permy.
7 In glo. fin. not. diligenter vltimam sol. glo.
in qua hoc intendit effectus: quod aut surreptio
fuit commissā in literis impetratis ad lites: aut
in literis impetratis ad beneficia. Primo casu
tenet processus nec debet renocari nisi a princi-
pio fuerit oppositum de surreptione pro hoc. c.
inter monasteriū. j. de re iud. 7 No. q etiaz in
causa appellationis non poterit opponi de sur-
reptione nisi opponēs prius ignorauerit. Et no-
ta in hoc bene istā glo. quod exceptio dilatoria
nō potest opponi in causa appellationis: 7 nō tra-
das obliuioni: qz declarat 7 extēdit. Lita demuz.
C. de procu. vbi solū dicitur quod exceptio con-
tra militem procuratorem non potest opponi i
causa appellationis si fuit omīssa in causa prin-
cipali ante litem contestatā. habes enim per pre-
dicta illud procedere etiā in qualibet dilatoria.
quod ibi tenet Bart. 7 communiter doct. Et sic
nota quod appellatio nō rescindit omnia sed so-

citer. ff. ex quibus can. maio. Andr. Barb.

d Sine vitio. Pōdera: qz si sine superiore fiat resultat frustra suspici-
cio: ergo sequit q nō debuit approbari ista renūtiatio. Andr. Barb.

e Ex parte. Vide ibi do. meum Barba. 7 ibi dicam.
zacharias. Collatio simoniaca. addo Arcan. c. j. 7. c. sunt nōnulli. j.

lum restituit appellantem ad eū statum in quo
erat post litē contestatā: vnde non extinguit esse
ctum contestationis litis. Dicit tamen ista glo.
7 bene q si ignoranter fuit omīssa pōt opponi
in causa appellationis 7 optime loquit. Itā quē
admodū poterat opponi in primo iudicio post
lit. cōtesta. ex quo fuerat omīssa per ignoratiam.
ar. op. in. c. pastoralis. 7c. excep. no. glo. in. q. vi. j.
exceptio. ita 7 i cā appellationis: qz vt dixi regu-
lariter quicquid poterat opponi in primo iudi-
cio post li. cōtest. pōt opponi in cā appellationis:
vt in. l. p hāc. C. de tēpo. app. 7 in. c. cū Joānes. d.
fi. instr. no. Bart. in. d. Lita demuz. Limita hoc vt
dixi in. c. cū dilecta. s. eo. Scōo casu cū surreptio
fuit cōmissa in lris ad bñficia dicit glo. q surre-
ptio vitiat ipso facto 7 bñ loquit vt pbat i. d. cle.
j. de pñe. 7 Et circa hūc articulū Hosti. multum
instat 7 inuoluit cuius dicta cōter nō approbā-
tur. Sed Cōpo. hic ponit qdā pulchra verba q
quotidie allegātur 7 sunt magni effectus. Pro
sequit em duo mēbra principalia. Primum an
qñ valeat pcessus fact⁹ per literas surreptitias.
Scōz qñ pōt hec exceptio surreptionis opponi.
Circā primū distinguit inter literas impetra-
tas ad lites bñficiales: vt qz cōtēdit de bñficiis
7 lris ipetratis ad bñficia obtinēda: item 7 inter
pñuilegia. Primo casu cōcludit: vt in glo. 7 hoc
tene vt dixi lat⁹ post Jnn. in. c. ceterū. s. e. Se-
cundo casu cū sunt lre impetratē ad bñficia aut
executor pcessit cā cognita: vt puta qz ipetrator
petit vt executor cōpelleret caplm ad eum reci-
piendū 7 imponeret sibi silētiū sup cōtradictio-
ne 7 iudicio nte agitato executor pñuntiauit: a-
cū pñuntiatōe nō fuit appellatū: 7 cōcludit p-
cessum tenere ex quo nō sunt opposita exceptio
surreptionis nec fuit appellatū quāsi tunc iste lre
fortiant naturā lrarū ipetratarū ad lites. 7 Di-
cit tñ qd ex quo i veritate lre sunt surreptitie in
dex ordinari⁹ pōt ex officio suo irritare illū pro-
cessum. Quia nō pōt ille tenere bñficiū sine pec-
cato cū in istis spiritualib⁹ debeat adesse oīs pu-
ritas 7 abesse pñuitas. j. q. ii. q. pñ. 7 in. c. fi. j. de
pact. 7 Recitat tñ quoddā dicere qz iudex non
poterit ex offō pcedere: ex qñia iudicialiter la-
ta. Sz iste qz bñficiū cū peccato tenet renūtia-
re 7 pōt agi eū p viā denūtiatiōis enāgelice et
p partē mī pars sciēter recepiſſet sciēs literas
surreptitias: nā tunc valeret receptio: itaq facta
caplo. 7 No. singl⁹ pñū dictū: qd l3 snia in be-
neficialibus trāseat in re iudicatā 7 partē tñ pōt
pars vel ali⁹ agere cōtra eū qui iniuste obtinuit
per viā denūtiatiōis enāgelice. 7 hoc etiā voluit
Jnn. in. c. ad aures. s. eo. Alibi tñ voluit Jnn. q
snia lata in cā bñficiali nō trāsit in rem iudicatā
sicut nec in infimomiali: 7 hoc expſſe voluit in. c.
cū olim. i. de do. 7 contu. 7 in. c. cū bertold⁹. de re
indi. Sed veritas est in oppositū: nam d3 distin-
gui modo predicto qd respectu illius qd fuit
lata bene transit in re iudicatā vt singulariter et
melius q alibi pbat in. c. cū dilect⁹. in fi. de elect.
Sed p eo pro quo fuit lata nō transit in re iudi-
catā: qz quo ad eū continet peccatum irremissi-
bile per partē: facit regula prima ibi per Joann.
and. in mercu. sic intellige gl. not. in. c. i. de 2 cel. p
bē. 7 Dicit et Cōpo. q si canonici sciebāt factūz

neat hic contrarium. 7 in repetitione. c. quintanallis. in. xv. co. vers. cir-
ca sextum. de iur. iuran. in. d. c. inter monasterium. v. colum. sed Abb.
ibi in. vii. col. approbat gloss. hic pro quo passu. vide hic mod. in vers.
placuit mhi. 7 doc. in. c. inter monasteriū. in practica tñ non recedas
a glo. hic communiter approbata.
Adde Alex. consi. xxviii. in. lib.
Cum olim. Ibi plene dicam in. c. j. de conces. preben.
Adde quod ibi etiam ponam.

qd. i. q. 7 ca. mo-
les. vii. q. j. aliqd
per ange. in aut.
quō opoz. episc. i.
ver. sancimus.
Sebaiti. Sapia.
Simoniaca.
An simoniacus
dicat it. ius. vi
de pulchre p. Se.
in. c. i. nontra. i. fi.
primi coreiarn.
j. eodem.
Exceptio di-
latoria. Ad hic
Jnn. d. m. et
bali. lita demuz.
in. fi. no. qd itelli-
get limita qñor
modis: vt hic p
Moder. Ad
de tamē qd si in
cā appellationis
exceptio oppo-
natur que non
fuit opposita in
principali 7 illa
admittet nō ap-
pellando qd pre-
iudicat partiā
7 oīa. cōsi. cccc
lxxxii.
Ignoranter.
Ergo a cōtrario
sensu: scē si sci-
ter per gl. hic in
x. si. se ignorasse.
fm Butr. 7 Do-
mini. hic per gl.
sing. post pñu.
ibi Jo. 7 dixit in
c. inter monaste-
rium. de regu. iu-
ris. idē tenet iste
post Hosti. Jo.
and. 7 Butr. in
c. exceptionez. in
iū. notabi. de ex-
ceptioni. 7 Sed.
cōsi. ccccxxvi. in-
cipiēte Petrus
rector. ecclesi. ad
finem: ibi: soluen-
do incipit. 7 per
istuz in. c. i. in. iij.
colum. de excep.
7 in. l. admonen-
di. in. vii. colum.
ver. tertio. addē-
dus. ff. de iure iu-
ran. 7 facit gloss.
fina. in. c. pastora-
lis. de exceptio-
ni. 7 tex. per locū
a speciali. in. c. ex-
ceptionem. e. tit.
licet. Jnnocē. tes

puta

a **Sebasti. Sapia.** Concessione gratie. vide do. Abb. in cōsil. xxx. iij. super questionis materia. in. ij. volu.

b **Surreptio ipso facto.** Adde Inn. s. eo. ad aures. r. i. c. cōstitut. s. eo. per illū tex. r. idē Inn. in. d. c. ad aures. per no. s. e. in. c. ad hoc. in. vlti. no. s. eo. r. quotidie ad hoc allegat iste tex. r. lex ultra alios all. hic p. istū in. c. si mo. tu. de p. bē. li. vj. et Old. p. lxxxi. r. p. lxxxi. r. Lar. cōn. xcix. Eald. p. lxxxi. de re. ecc. nō alie. tex. in. c. cū olim. lo. s. nos. gif. s. priui. r. tex. in. c. qd sup. his. de si. instru. r. ibi p. istū in. iij. not. r. ista est cōis op. quā amplia r. limita. vt hic p.

14 **Adde** h. tñ nō placet prima pars distin. Lōpo. l. doc. cū eo communiter transeat in eo qd dixit qd si executor deputat per literas surreptitias pcessit vt iudex tenet pcessus. Ila puto qd ex qd executor fuit deputat vna cū cōcessiōe grē qd surreptio ipso facto viciat gratiā r. donatio nē executoris: ita qd sicut gratia est ipso iure sic executor nullā iurisdictionē ex literis recepit. Et p hoc optime facit tex. hic q loquitur indistincte. r. mādāt simpliciter in irritū reuocari quicquid gestū fuerat p. tēxtu illarū literarū: ad idē. s. eo. cōstitut. facit theoria. Inn. ibidē: vbi dicit qd surreptio viciat gratiā r. literas. Itē executor nō deputat p. cipaliter ad lites: r. sic nō possunt dici litere cōtētiōse. s. deputat ad executionem gratie: vñ cū gratia sit nulla tanq. p. cipale seq. tur nullitas accessoriū: vt i reg. accessionū. de reg. iur. lib. vj. vñ processus reperit hic explicatus a nō habēte iurisdictionē cū litere fuerāt nulle. vt s. dixit: ergo r. processus fuit nullus. vt in. c. i. j. e. li. vj. Ad idē adduco bonū simile in. c. si sup. gra. tia. de offi. dele. li. vj. vbi pbat qd cū datio execu. toris veniat accessorie ad gratiā imitat naturā ipsius gratie r. nō naturā iudicis impetrati ad lites: ergo sicut ibi sustinebat datio executoris r. tute grē cōtra mortē cōcedētis: ita in casu nro datio executoris est nulla ex quo dputat ad exe. cutionē gratie nulle. Si at deputaret iudex p. cipaliter sup. cōtētiōne beneficiāli. tūc bñ p. cederet dictū Lōpo. qd pcessus valeret. r. si finia es. set iniqua: tūc opz pcedere cōtra tenētē bñficiū iniuste remedijs supradictis. Qd aut dixit d. l. is impetratis ad bñficia ecclesiastica hz locū etiam in alijs p. uilegijs r. bñficijs principum: vñ sur. reptio ipso facto viciat p. uilegiū r. alia bñficia principis: vt in. li. ff. de na. resti. r. i. l. r. si legib. cō. sentaneū. C. si ius vel vtili. publi. r. qd ibi no. te. nēt hic doc. r. in. c. cū dilecta. s. eo. r. hoc not. Et viciat surreptio etiā si ignorāter r. p. simplicitatē fuit cōmissa: satis enī est princeps nō fuisset verisimiliter cōcessur. si cessaret surreptio: vt in. c. cōstitut. r. qd ibi dixi. r. plen. tetigi in. c. sup. li. teris. s. e. Que aut potest esse diuersitatis ratio quare surreptio ipso facto viciat bñficia p. uile. gia: r. nō sic literas impetratas ad lites: nullo iu. re. hoc exprimit. An diuersimode solet dici. tñ ratio satis apparens est qd surreptio magis vi. tiat gratiā seu bñficiū q. lras de simplici iustia. r. qd facili. pcedunt ista q. illa. vt in. c. pe. s. cri. fal. Itē vñ iste magis ingrat. q. nitis obtinere be. neficiū cū surreptiōe. itē in spiritalibus dz esse

14 **Adde** h. tñ nō placet prima pars distin. Lōpo. l. doc. cū eo communiter transeat in eo qd dixit qd si executor deputat per literas surreptitias pcessit vt iudex tenet pcessus. Ila puto qd ex qd executor fuit deputat vna cū cōcessiōe grē qd surreptio ipso facto viciat gratiā r. donatio nē executoris: ita qd sicut gratia est ipso iure sic executor nullā iurisdictionē ex literis recepit. Et p hoc optime facit tex. hic q loquitur indistincte. r. mādāt simpliciter in irritū reuocari quicquid gestū fuerat p. tēxtu illarū literarū: ad idē. s. eo. cōstitut. facit theoria. Inn. ibidē: vbi dicit qd surreptio viciat gratiā r. literas. Itē executor nō deputat p. cipaliter ad lites: r. sic nō possunt dici litere cōtētiōse. s. deputat ad executionem gratie: vñ cū gratia sit nulla tanq. p. cipale seq. tur nullitas accessoriū: vt i reg. accessionū. de reg. iur. lib. vj. vñ processus reperit hic explicatus a nō habēte iurisdictionē cū litere fuerāt nulle. vt s. dixit: ergo r. processus fuit nullus. vt in. c. i. j. e. li. vj. Ad idē adduco bonū simile in. c. si sup. gra. tia. de offi. dele. li. vj. vbi pbat qd cū datio execu. toris veniat accessorie ad gratiā imitat naturā ipsius gratie r. nō naturā iudicis impetrati ad lites: ergo sicut ibi sustinebat datio executoris r. tute grē cōtra mortē cōcedētis: ita in casu nro datio executoris est nulla ex quo dputat ad exe. cutionē gratie nulle. Si at deputaret iudex p. cipaliter sup. cōtētiōne beneficiāli. tūc bñ p. cederet dictū Lōpo. qd pcessus valeret. r. si finia es. set iniqua: tūc opz pcedere cōtra tenētē bñficiū iniuste remedijs supradictis. Qd aut dixit d. l. is impetratis ad bñficia ecclesiastica hz locū etiam in alijs p. uilegijs r. bñficijs principum: vñ sur. reptio ipso facto viciat p. uilegiū r. alia bñficia principis: vt in. li. ff. de na. resti. r. i. l. r. si legib. cō. sentaneū. C. si ius vel vtili. publi. r. qd ibi no. te. nēt hic doc. r. in. c. cū dilecta. s. eo. r. hoc not. Et viciat surreptio etiā si ignorāter r. p. simplicitatē fuit cōmissa: satis enī est princeps nō fuisset verisimiliter cōcessur. si cessaret surreptio: vt in. c. cōstitut. r. qd ibi dixi. r. plen. tetigi in. c. sup. li. teris. s. e. Que aut potest esse diuersitatis ratio quare surreptio ipso facto viciat bñficia p. uile. gia: r. nō sic literas impetratas ad lites: nullo iu. re. hoc exprimit. An diuersimode solet dici. tñ ratio satis apparens est qd surreptio magis vi. tiat gratiā seu bñficiū q. lras de simplici iustia. r. qd facili. pcedunt ista q. illa. vt in. c. pe. s. cri. fal. Itē vñ iste magis ingrat. q. nitis obtinere be. neficiū cū surreptiōe. itē in spiritalibus dz esse

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

15 **omnis puritas.** in. d. c. quā pi. Circa secundū mēbrū p. cipale qd debeat opponi exceptio sur. reptiōis: distingue breuiter post Lōpo. r. Inn.

sicut due negationes faciūt vnā affirmationē: r. idet qd aduerbia af. firmatiua nō distribuunt: sed ex significato et modo significadi cōfir. māt quicquid inueniūt qualitercūq. sit illud: aduerbia nō negadi di. stribuūt iuxta sniam beati p. ris Augu. dicētis qd negatio est tate ma. lignāris nature qd qd inuenit destruit r. ei. oppositū ponit: vñ ista

s. eo. ti. cōstitut. Quedā ē exceptio cōcernēs li. teras tñ: vt qd p. misisti cōtra me nō impetrare literas vel obtinisti illas ad lites p. surreptio. nē. r. tūc cū ista sit exceptio dilatoria dz oppo. ni ante lit. cōtesta. vt in. c. inter monasteriū. de re. iu. Aut exceptio p. cernit gratiā r. literas q. sunt ad bñficiū impetrare. r. tūc pōt opponi ante li. cōtest. cōtra lras in vim dilatorie r. post lit. cōt. Itē cōtra gratiā in vim pemptorie: nā quaten. surreptio cōcernit gratiā r. sic negotiū p. cipale causat pemptoriā exceptionē q. pōt opponi qñ cūq. post sententiā: vt in. c. finē. de do. r. cōtu. r. l. pemptorias. C. sen. rescin. nō pol. r. de hac mate. ria vide qd no. Jo. an. in. c. j. de li. nō cōte. lib. vj.

1 **Beneficiatus non dicitur ille qui habet ca. nonicatum sine prebenda.**

2 **Rescriptū ad bñficia debet facere specialē men. tionem non solū de bñficio quodq. habet sed de eo quod quis expectat. nu. 4. r. 7.**

3 **Adolestare quid importet.**

4 **Specialis exp. sio obtētor. requirit in rescripto.**

5 **Impetrans diuersas literas: an debeat facere mentionem secunde de prioribus.**

6 **Ad idē bñficiū pōt impetrari alius titulus ad cautelā: non tñ qd ex vtroq. titulo quis habeat. Impetrans secundas literas surreptitias si eis vtatur. ex nullis consequetur: ex primis validis non: qd videtur renuntiatum ex secundis nō: qd sunt surreptitiē.**

9 **Utrum sit facienda mentio in rescripto de lites. ris que possunt annullari.**

10 **Impetrans beneficium debet facere mentionē de beneficio quo ipse fuit spoliatus. Spoliatus de facto non perdit titulū benefici. sed possessionem tantum.**

11 **Gratia an possit probari sine literis. Scriptura an sit de substantia gratie. Episcopus pōt fieri solo verbo pape citra ali. quas literas. nō tamen potest ille se gerere pro episcopo nisi ostendat per literas. Titulus beneficalis an p. betur per literas aut per collationem.**

Intelligitur va. rio modo. s. in. heredo verbis litere. h. d. in summa. Receptus p. literas apostolicas: s. p. rebendā expectet per alias literas hoc sup. p. mētes in alia ecclesia ei p. uideri non debet. Pri. mo ponitur thema ex quo surgit tacita q. stio. se. cundo mādātū ibi: mandamus. tertio exceptio. ibi: nisi. Casus literalis. Quidā clerici impe. trāt plures literas vt in plurib. ecclesijs admit. tantur nō facientes de alijs in alijs literis men. tionē: r. sic qñq. sunt recepti in ecclesijs qñq. nō dū habeāt beneficiū: alas ecclesias molestāt sup. alia p. uiside. Ista p. posita fuerunt in p. sentia dñi pape. vñ mandat archiepiscopo z. diolane. vt faciat istos esse cōtētos ecclesijs in quib. tali. ter sunt recepti: nec p. mittat alias ecclias ab eis occasione huiusmodi literarū molestari: nisi de receptiōe sua fecerint mentionem. Bernardus.

Nota primo ibi: nōnulli: qd negatiua pre. posita vniuersali negative facit propositionem vniuersalem transire in particularem affirma. tiuā: vnde idem est dicere nonnulli clerici quod aliqui clerici. ad idem. s. c. nonnulli. et. ij. questio. ne. vñ. c. sunt nonnulli. r. c. non omnis.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi. r. p. Inno. in. c. veniēs. de ver. signi. r. in. c. inquisitiōis. de accu. r. per Joā. an. in. c. cū oporteat. eo. tit. r. p. Archi. ij. q. v. in. c. omnib. r. c. artaldus. viij. q. ij. adde qd plus tollit negatio q. inducat affirmatio. l. si sic. ff. de ver. obli. l. hoc genus. ff. de condi. r. demon. r. vide gl. mag. in. c. cum dilectus. de consuetu. r. habetur per Jo. and. in. c. j. de rescript. lib. vj.

Se. diē pferre. s. si plures. ff. de arbi. r. hñ in. l. j. circa pnc. ff. de vñ. inspi

Sanonmi. super Prima parte primi.

a **S**ebasti. Sapia. **A**ppellatione beneficiorum. Vide Car. in. cle. ij. in. vij. no. de iud. vbi vult: qd si querat an constitutio loquens de bñficijs habeat locum in canonicatib: distinguit an sim? in materia larga et tunc sic: si xō in materia stricta et tunc nō. vide de hoc verbo molestia. Alex. in consi. l. ij. vñso testamento. in. ij. vol. per Seli. late in. c. casum q. col. antep. s. eo.

b **S**ine pbeda. adde Rotaz de pben. xv. in no. uis. itē si legat? et facit ratio indicio meo: qz canonic? sine pbeda a dicit canonic? 1 b verba: vt voluit 2 Jo. and. in. c. reslatu. et ca. dilect. c. de pben. et in. d. c. cū nostris. de cō 3 ces. pbe. et voluit De. de anc. in. c. d. eniz qui. de pbe. li. vi. vbi dicit qd inane ē nomē canonici sine pben. dicit etia qz 4 tale ius ad rē nō e poterit pmutare: vt plene per Jmo. i. c. si. l. vij. col. de rerū pmut. Zacharias.

c **E**go puto dictū do. Panor. f qd iste itactū reliqt idistincte nō eē vey. nā habeo qd canoniam sub expectatione pbe de itra numerū ē beneficiū. ita no. Ludo. roma. qsi. cccxlvij. dicit igitur qd aut loquimur de recepto i canonici sub expectatione pbede: scz intra numerū

et tūc dicatur affectus beneficiū. per rotā. vbi. s. et iura ac rationes p gum ibi all. Aut loquimur de recepto extra numerū: et tūc si pbede nō sint distincte etiā dicit habere beneficiū. vt per Rotā. ibidē: et per Car. in. cle. i. de pbe. si xō sint distincte pbede: tūc hz locū dictū abb. Ant. Frā. **C**irca hoc qd dicit de canonico sint pbede. adde qd collato canonicatu intelligit etiā collata pbede: vt p Jnno. in. c. ppropo. fuit. de cōces. pbe. et per Archi. in. c. eū qui. de pben. lib. vi. et vide tex. in. c. tibi qui. et in. c. duob. de rescrip. eo. lib. et vide tex. qui vñ velle qd collato canonicatu intelligat collata pbede. in. c. pposuit. de cle. excōi. et vide Jo. an. in. c. clerici. de pben. lib. vi. et Lap. in. c. si postq. de pben. e. li. et vide tex. in. c. peruenit. de appel. de quo passu habet per gl. in. c. si canonic? xvi. q. i. et i. c. si capitulo. et in. c. cū super. de cōces. pbe. lib. vi. Adde tñ qd ex collatione canonicat? statim quis nō habet administrationē donec sibi assignaret pbede: tñ est canonic? et hz ius canonice: vt Jnn. in. c. ex ore. de his q. si. a maio. parte cap. et in. c. ppropo. fuit. de cōces. pben. vbi etiā dicit Jnn. qd facta assignatione pbede canonico habet administrationē: hz patiat cōtrouersia super pbede. Et adde qd canonicus non pōt esse laicus: qz ius canonie est ius spirituale. vide no. per Jo. an. in. reg. inductū. de reg. iur. li. vi. et vñ habuerit ortum canonicatus et ipsa canoniam. vide do. Car. in. cle. si. de pben. in. j. q. vbi etiā tractat an canonicat? sit titulus perpetu? de quo etiā habet in. c. dilect. de pbe. et vide gl. in. d. c. dilect. an. recept? in canonicū vltra numerū assequat pbede postea vacante ex vi sue creationis in canonicū primo facte: de quo plene per do. Car. in. cle. si. de pben. in. vij. q. et an numerus canonicorū possit excedere numerū pbede: rñ. vide Jnn. in. c. tuis questionib. de pbe. et adde qd canonici eligētes aliquē in canonicū vltra numerū rumpant numerū nisi illud faciant auctoritate pape: qz tunc nō vident frangere numerū: vt per glo. in. c. pro illorum. de pben. et per do. Card. in. d. cle. si. in. vij. qd. putarem tñ qd etiā isto casu qñ reciperent auctoritate pape aliquē vltra numerū: qd protestarent qd nō intendunt recedere a numero. de qua materia ptestationis in pposito. vide que plene tractat in. c. cum. ad. de cōs.

stitu. Et an appellatio canonici veniat canonic? regularis. vide glo. quā do. Card. dixit esse singu. in. cle. dispēdiosam. de iudi. que gl. dicit qd sic: quādo tñ nō transit sine dubio qñ fieret mentio de canonico in materia que nō cōtinet canonico regulari. Et adde qd canonic? testet scire grāmaticā adeo qd ei? ignorātia repelleret eū a canonicatu: vt voluit archi.

facere mentionē per genus: qz expressio per spe cē po let retardare pncipē a cōcessiōe. et hoc no. **5** **O**ppo. cōtra tex. i. eo qd vñ velle qd impetrās successiue plures literas ad diuersas ecclesias potest vti quib? vult: vnde si recipit vigore alia rñ literarū nō potest receptio sua impugnari: hz respectu aliarū sit excludendus. Hoc em videt iuri Jnn. nā ex quo secunde litere non faciunt mentionē de priorib? debent esse ipso iure nulle. Et sic nō deberet tenere receptio vigore secundarū: ad hoc text. s. c. pxi. et j. de offi. dele. in. c. ex parte. et s. eo. ti. c. ceterū. Solu. glo. timore Jñ vñ velle qd cū plures litere impetrant ab eodē oēs sunt i. pēdenti: vt pōt quis vti primis vel secundis: sed eo ipso qd vtitur alteris relique annihilantur: qz intentio pape fuit qd iste cōsequeret vñ beneficiū: nec est vis fēda per quas literas hoc cōsequat. Si tñ prime litere presentate annullarentur p exceptionē posset impetrās sūm gl. vti secundis. Et ad Jñia posset rñderi qd procedūt qñ lre impetrant a diuersis: scē si ab eodē: vt hic. Dic clarus et lat? applicādo dicta doct. qd aut impetrant plures litere sub eadē data aut sub diuersa. Primo casu si impetrant a diuersis: dicit vt habetur in. c. penul. j. e. li. vi. et vide qd dixi. s. e. tit. c. capitulū. Si impetrarent ab eodē videtur glos. hic innuere qd oēs valent: est in optione impetratoris quib? vult vti. qd etiā sentiūt Jnnoc. et Abb. contrariū tenet Host. dicens nullā literaz valere. qd videt impetrare fraudulēter: sic qñlibet litera reperit vitiosa. Et hanc opi. videt ap probare Jo. an. et Cal. sequitur etiā do. Ant. nisi iste impetrās excusaret iusta ignorātia: vt quia iste impetravit vñā literā per se aliā impetravit ignorāter eius pcurator: tūc em debet sibi dari optio. arg. c. gratia. j. e. lib. vi. Si aut cōstaret qd fraudulēter fuerint impetratae in dubio psumendum: est sūm eū qd pcedit opi. Hosti. quod satis placet. Et hoc sepe cōtingit in coronatiōe pape cum vnus et idē faciat se poni in rotulo plurium cardinalium qd omnes habent eandē datam ad

6 **E**t molestare. Adde gl. fin. in l. si seruū. s. pzetor. ff. de acq. here. de qua fecit festū Bal. i. l. i. in. iij. col. in. x. itē qd si testator mādauit heredi ne molestet. C. de his q. pe. no. et vide eūdē in ea. l. in. ij. co. in. ver. et est ar. qd si testator reliqt mibi fundū. et vide eūdē in. l. i. in. ij. co. x. s. pone qd verba instrumētū. C. de vsu fru. et in. l. i. C. de nudi. Pau. de ca. qsi. cxc. Jmo. i. l. l. luc? s. tres hēdes. et ibi gl. et Bart. ff. ad treb. in. l. i. s. nō aut. et si qs te. li. esse ius sue. et i. l. si pri? in. v. oppo. j. partis. ff. de op. no. nū. et plene p Ro. i. l. si seruū. s. si. ff. de acq. here. vbi sequit dictū Bal. in. d. l. i. et p Roma. i. l. i. s. si. ff. de pub. p do. i. c. audita. de rest. spo. p Jmo. i. l. si paterfamilias. ff. de here. insti. Areti. in. c. intimauit. de testi. Jnnoc. in. c. p illoz. in. v. col. de pbe. pe. de anc. qsi. xij. et p dicto isti? hic facit bon? tex. c. qrela. i. si. de simo. vbi phibet molestia sine ordine iudiciario: ergo a Jñio sensu cū ordi ne iuris est pmissa. facit qd voluit Rota deci. cccj. itē si agēti in titu. de rest. spo. in. anti. et dixi in no. meis i. lra. ad. in. x. molestia. **7** **A**dde Rappa. cūma. consi. clvi. Alex. consi. xij. Pau. de ca. consi. cxcj.

8 **A**nt. Frā. **A**d qd pmittēs nō molestare seu nō iſerre molestiā dicit eā iſerre eo ipso qd trahit ad iudiciū: vt i. l. die sabbati. C. de iur. et hoc xbo molestare. vid. i. l. i. C. de thesau. li. x. et i. l. i. C. de ca. lar. eo. li. et i. l. p uidēdū. C. de dec. et vide plene p Ale. i. suo qsi. ij. pte. qsi. et vid. Alexan. post bar. i. l. in illa. la. ff. de x. ob. vbi dicit Bar. qd q pmissit aliquē nō molestare de facto vel de iure sub pena iurrit penā siue molestet iudicialiter qd dicit molestia de iure: siue extra iudicialiter que dicit molestia facti. de quo etiā p Alex. in. l. ampli? nō peti. ff. rem. ra. ha. habe.

9 **M**entionem. Vide adoder. post istum in cap. ad aures. s. eod. **10** **E**xpssa. Adde Jñi. in. c. qz piculosuz. in. x. no. qd vbi requit expsa mētio. de sen. excō. li. vi. et vid. gl. i. l. negotiū. in. x. spali. C. de neg. ge. et in. l. i. in. x. spali. C. eo. et qd modus capiat expsum. vide Bal. in. l. i. in. ij. co. i. x. ad qd sciēdū est qd expsum dicit trib? modis. ff. de vul. et pu. et p eūdē in. l. i. ff. si qs in ius vo. nō ierit. in. si. in. ver. qd dicit hic spaliter. et gl. in. c. vnico. de sac. vnc. et Jñi. in. c. qz piculosum. de sent. excō. li. vi.

11 **E**t hac opi. Dicit esse cōez quā limita duob? modis: vt hic p istū: post adoder. ibi: nisi secūdo modo. ibi: si aut ad vñm beneficium.

diuersas

Sanonmi. super Prima parte primi.

zacharias.
a **C**onuate pso
ne. Ad d. p. istodi
cto Spe. in ti. de
leg. s. n. tracter
mus. vers. sed nū
qd. r. ibi Jo. an. i
addi. ad ipz. An
to. de bu. in. c. no
bis. in pen. co. de
iurepa. De. s. an
cha. i. cl. p. literas.
de pb. r. Arch. in
sum. xxv. dist.
b **N**on habet de
iure coi. Ad hic
Bu. r. Jmo. qd. i
tellige non vacā
te federat sic. p
c. cū olim. de ma
io. r. obe. facit et i
simili gl. in. c. pre
ter hoc in x. du
cib. r. xxv. dist. r.
in. c. bene quidē.
in ver. romanum
pontificem. xvi.
dist. r. in. c. menā.
h. q. stio. v. que di
cunt q. papapōt
cedere laicoius
excoicandi r. in
terdicēdi r. suspē
dendi clericos. r.
no. Jmo. in. c. ec
clesia. in. i. co. de
cōstit. allegando
gloss. in. d. c. bene
quidem. quā etiā
sequitur De. de
monte in tracta
tu d. potestate pa
pe r. c. i. in. xix.
col. r. Ana. in. c.
sicut in vno. in. j.
colum. de here. r.
Domi. in. s. ad
hec. in. i. i. colū.
xxv. dist. r. gl. in
c. i. in gl. i. x. i. i.
dist. r. vide istū in
c. ab excoicato. i
j. col. i. eo. titu. fa
ciūt que habent
p. glo. r. doc. in. c.
decernim. de iu
di. r. an laicus q
non est in sacris
possit absolvere
ab excoimuni. vi
de gl. i. r. doct. i. c.
canonica. in. x. fi.
presbyter. de sen
ten. excom. r. Ar
chid. in. d. c. bene
qd. r. Jmo. in. c.
ab excommuni
cato. in antepen.
col. in. x. fi. an au
tem isti executō
res. i. eo. titu.
c **A**dde vt pro
manum consilio
celxyi.
c **D**e omnimo
do defectu iuris
ditionis. Adde
mod. i. c. sup. lites
ris. s. e. in. i. j. fal.

Lōpost. in. c. sup. literis. s. e. qd. sic. Arch. tū in
c. i. de lit. cōte. li. vi. hoc limitauit vt pcedat in col
latiōe fēda: sed in iā facta collatiōe: collatio est
titulus r. nō lra. Jo. cal. concludit r. meli. hic
qd. tā in collatione facta q. fēda litera nūq. est
loco tituli. vnde nō est titulus remotus nec ime
diat. sed sicut collatio vbi interuenerit est titu
lus ita r. mādātū verbale de cōferēdo est primor
diū tituli. Ad enim potest dici titulus: q. per li
teras vt cōferat nō acquiritur ius in beneficio:
sed solū facultas implorandi officiū executoris.
Ad quod vide bo. gl. in. c. veniens. de renū. litera
vero est probatio collationis vel istius principij.
quēadmodū contigit in contractu qui perficit
solo cōsensu. Nam scriptura superveniens non
est de substantia cōtractus: sed fit ad probationez
contractus. l. contrahitur. ff. de pig. r. l. p. sensu. ff.
de actio. r. obligatio. facit quod leg. r. not. j. de re
iudi. in. c. sicut. Abbas.

Excommunicatio potest fieri per priuataz p
sonam ex privilegio ei concessio.
Capitulum non habet aliquā iurisdictionē: sed
episcopus qui tamen debet ipsam explicare cū
consensu capituli.
Jurisdictio potest acquiri ex cōsuetudine.
Iudex potest cognoscere: an sua sit iurisdictione.
Actor potest fundare intentionem suam super
exceptione aduersarij.
Fundare se an quis possit super eo quod alias
impugnauit.
Sententia qua qd. pronūtiat se esse iudicē est in
terlocutoria.
Procurator renocatus ante certificationē reuo
cationis quicquid agit tenet.
Dñs si ratificauit gesta per falsum pcuratorem
non potest vltius contradicere.
Ad dare videtur ille qui patitur aliquē agere in
causa sua r. non contradicit.
Appellatio videt facta noie meo si quis me pñ
te r. nō cōtradicēte appellauit.
Procurator an r. quando possit reuocari. 12.
Rescriptū nullū assumit vigore si iudex pronū
tiat validum r. ab hoc non fuit appellatum.
Soluens procuratori renocato an liberetur.
Procurator habens speciale mādātū an possit
litteras impetrare.
Coniuncta persona nō agit pro coniuncta in his
que requirunt speciale mandatum.

De parte decani.

Legit varijs modis s. fin. lec. magis
cōm r. litere cōueniētē. h. d. Ad v. re
scriptū qd. procu. renocatus: r. de hoc certificat
extra iudiciū impetravit. Secus tñ si in iudicio
dūmodo reuocatio ad notitiā aduersarij vel iudi
cis nō peruenit. In pma ponit facti narratio.
In scda iudiciū instructio ibi: q. vero. Vel sic sum
ma scdm aliū intellectū satis notabilē. Quicqd
pcurator renocatus r. de hoc certificatus in iudi
cio facit fauorē dñi nō tenet: licet reuocatio ad
notitiā iudicis vel aduersarij nō puenit secus
si illud tēdit ad cōmodum aduersarij. Casus
litteralis. Capitulū laudneñ. habebat indulgen
tiā a sede apo. vt forsità posset excoicare quēcū
q. in eorū offensam incideret manifestam occa
sione huius indulgētie decan. r. capitulū laudu
neñ. tulerūt sniam excoicationis in nobilē virū.
J. propter qd. orta fuit p. troneria inter eos sup
ipsa sentētia r. quibusdā alijs articulis. Unde p
curatores vtriusq. ad sedē apo. accesserunt. r. sup
ipsa snia r. alijs articulis litē sunt cōtestati r. q. d
his in pñsentia pape nō poterat fieri plena fides
cōmisit papa cām iudicibus sine debito termina
dam hoc adiecto in cōmissione vt nō obstarēt li
tere p. ter assensum partiū antea impetratē. di
ctus nobilis citatus proposuit q. per litteras nō
erat pcedēdū ex eo qd. Huil. qui lras impetrane
rat falsus extiterat pcurator: q. ante impetratio
nem illarū mādātū procuratorū fuerat reuoca
tū: vnde per tales litteras rñdere non tenebatur.

Ex aduerso ex pte capli dicebat qd. ad papā vel o
ad caplin talis reuocatio nō peruenit. iudices in
terlocuti sunt se debere procedere p illas litteras
tandē petebat pcurator capituli vt iudices ispi
cerēt predictā indulgentiā. procurator illius no
bilis ex aduerso rñdit q. per litteras illas pceden
dū nō erat ostēdēs alias posteri. impetratas cō
tinētes vt si de partiū pcederet voluntate causaz
terminaret eādē: aliogñ cām sufficiēter instructā
remitterēt ad sedē apo. Ex pte capituli fuit alle
gatū illas litteras nō valere: q. impetratē fuerunt
per eūdē Huil. post reuocationē mandati: vñ lre
nō valebāt: iudices dubitauerūt vtrū per pmas
vel scdas lras deberēt procedere. Consult. papa
rñdet q. fm statutū cōcilij litere apostolice impe
trate sine spāli mādato dñi nō valēt nisi esset de
ill. s. personis a quibus nō exigit de iure mādātū
vnde mādāt q. si renocatio mādātū ad pcuratorē
illius nobilis peruenit pcedāt in negotio iuxta
cōtinentiā priorū literarū nō obstarēt posteri
ribus: q. multomin. valēt lre que impetrant ab
illo a quo renocatū est mandātū q. si nullū mādā
tū habuisset. Ber. Nota primo iuxta gl. j. qd.
priuate persone potest concedi privilegium excoi
candi suos manifestos malefactores. Similis in
dulgētia habetur in. c. ex parte. j. de verb. sig. vbi
plene de effectu huius indulgentie. r. vide qd. no.
Jnn. i. c. venerabili. de cōf. vide text. i. d. c. dilecto.
de sen. exco. lib. vi. vbi no. vtrū habēs alias iuris
dictionē possit i facto pprio sentētiā excoicatio
nis fulminare. Nota scdo ex hoc r. ex text. q. ca
pitulū etiā ecclesie cathedralis nō hz d. iure coi
potestātē excoicādi nec et iterdicēdi: vt i. c. q. i. i. i.
j. de his q. fi. a ma. par. ca. nā iurisdictione de iure coi
est penes epz lz eā debeat explicare cū pñlio capi
tuli: vt in. c. i. i. de pñe. li. vi. r. xv. q. vñ. epz. r. i. c. no
uit. r. c. quāto. de his que fi. a pñla. tamen ex spe
ciali cōsuetudine pōt capitulū acquirere iurisdi
ctionē. sic itellige. c. irrefragabili. s. ceterū. de offi.
ordi. Nota tertio r. tene menti q. etiā vbi cōtē
dit de oimodo dfectu iurisdictionis pōt iudex co
gnoscere r. pñtiare an sua sit iurisdictione. r. hoc
multū bene probat hic. Nā si exceptio isti nobi
lis ex toto fuisset vera isti iudices delegati nullā
habuissent iurisdictionē cōtra istum nobilē. Et
tñ potuerūt isti iudices de hac exceptiōe cogno
scere r. sup. ea pronūtiare. r. p hoc multū limitat
extēdit. c. sup. literis. s. e. vt nō solū iudex cogno
scat qñ iurisdictione est elidibilis p exceptionē sed
etiā qñ opponit nullā cōpetere. r. nō tradas istū
tex. in hoc obliuioni. r. facit qd. infra dicā sup. gl.
Nota iij. qd. super exceptione aduersarij pōt
actor fundare intētiōē suā qñ fundat se nō sup
incluso in ipsa exceptione: s. sup. expñsis in ipsa
exceptione. Nā vt hic vides nobilis iste: excipit
do pposuit se renocasse illū pcuratorē: r. tñ sup
hac confessione per modū exceptionis facta fun
dauit capitulū intētiōem suā contra secundas
litteras. Et hunc tex. no. ad hoc alleg. tex. in. c. cū
venerabilis. de except. vbi plenissime examino
istū articulū. Nota v. q. quis potest se fun
dare super eo quod impugnatur qñ ad aliū effectū
impugnat q. respectu illius sup. quo se fundat.
Quod intellige qñ nō impugnat ipsum factū: s.
solennitatē facti quod est notā dum: r. probatur
hoc ex eo q. capitulū ipugnabat illā reuocatio
nem procuratoris respectu validitatis priorum
literarū r. fundat se super ea ad inualidādas secu
das litteras. Pro hoc facit optie iste text. ad hoc
qd. no. Bar. in. l. nō vtiq. ff. de excep. Nota vi.
ibi interlocutoriā. q. sentētia qua qd. pñtiat se
iudicem esse est interlocutoriā nō diffinitiuā: ha
bet tamen vim diffinitiuē. adeo q. etiā de iure ci
uili potest appellari. de quo est gl. no. in aut. ha
bita. C. ne fil. pro pa. r. no. ex tex. practica pñū
tiādi cum reuocatur in dubiū de validitate lites
rarū. Nota ibi: si reuocatio mādātū r. iuncta
gl. quicquid agit pcurator renocatus ante certi
ficationē reuocationis etiā in fauorem dñi tenet
ita q. aduersarius non potest allegare illā reuo
cationem

Cum venera
bilis. vñ ibi mo
der.
Super eo qd
impugnat. Ad
Adoder. s. eo. ca
pitulum. vbi de
derūt plures fal
sentias ad regu
laz ex eo. de reg.
iuris in. vi. vbi in
viñ. fal. fecerunt
mentionē de isto
text. r. de dictis
docto. hic.
Adde quādo
quis possit se in
uare ex eo qd. ipu
gnat Roma. q. s.
ccclvi.
Et interlocu
toria. Vide imo.
in rub. de re iud.
r. in. c. significan
tibus. et ibi per
do. menz r. alios
moder. de off. de
leg. r. do. post gl.
in auten. habita.
C. ne fil. pro pap.
Adde qd. licet
talis sit sentētia
iterlocutoria ha
bens vim diffini
tiue. tamē est dif
ferentia quia la
ta a delegato nō
pōt renocari sed
ab ordinario sic
per. c. significan
tibus. de offi. de
lega. r. ita r. Ro.
confi. ccclvi.
zacharias.
Adde qd. a ta
li snia tanq. vim
diffinitiuē habē
te potest appella
ri. ita no. glo. fin.
in auten. habita.
C. ne fil. pro pat.
quam singularis
zat Aud. roma.
sing. cxxix. incip.
si iudex r. ibi an
possit renocari.
cui adde feli. in
c. legebat. in prin
cipio. de maiori.
r. obe. r. in. c. cum
cessante. r. ibi istū
de appel.
Anto. Francisc.
Circa hoc de
reuocatiōe inter
locutorie. Dicat
q. regulariter pōt
renocari per iu
dicem qui eaz tu
lit dūmodo re
uocetur ante dif
finitiuam vt in. l.
quod iussit. ff. de
re iud. r. in. l. post
sententiam. r. ibi
p. Bald. C. de sen
ten. r. interlo. om
niū iud. r. p. Bal.
in. l. si. C. si minor
se maior. di. r. no.

doc. in. l. dicere. ff. de arbi. et per Lanfr. de ori. l. repeti. c. qm̄ ptra. in x. sententia. de pba. adde tñ q illa: et si madata executio nō pōt renocari nisi cū cause cognitione. ita nō. Joā. de imo. in. c. cū cessante. in. v. co. de app. et ibi per Phil. Franc. in. i. limi. de quo etiā vide Jnn. in. c. sacro. de sent. exco. vbi plures limitationes et declarationes et extēiones ponit ad istā regu-

lā. et vide Bar. in l. i. C. sent. rescm. nō pos. et qd hic dicit de delegato q a nō pōt renocare suā interlocutoria dicas illd eē vey nisi eēt ab illa appellatū. vt singulariter voluit Bar. in. l. si p 8 ses. C. qūo et qñ b iud. p textū. i. c. di lect. el. iij. de pb. et p Rom. i. suis 9 sin. in x. sententia qua qd. et qñ snia e interlocutoria catur habere viz diffinitive: vide f tex. sin. iuncta gl. i. intra vtile. ff. de imo. quā Bal. dixit singularē i l. i. C. qñ puo. nō est neces. vbi habet q qñ snia est lata sup vno art. g substantiali q ad negotiū pncipale dicit habere vim diffinitive. ad qd vide glo. in cle. si. de ap. et i cle. j. de capos. et ppue. et vid alex. de imo. in. l. v. in. v. col. ff. de verb. oblig.

a Super pluribus articu. adde

Alex. plene in. l. si idem. in prin. ff. de iurisd. om. iud. et plenius in. l. edita. in. v. col. C. de eden. et per Ro. in. l. ij. §. item si in facto. in. iij. col. ff. de verbo. obligatio. cum concor.

Adde Roma. consi. cccclxv.

b Falsus procurator. Adde Bal. in. l. falsus. in. j. no. C. de fur. et Alex. in l. ij. circa prin. C. de pecu. et per Bertach. in rep. in ver. procurator falsus. quibz adde q qui hz madata generale. et facit actū requirentē spale dicitur ruine falsus procurator fm Bal. in. c. nonnulla. in. j. col. §. eo.

Adde quis dicatur falsus procura. Joan. de ana. consi. xcvi. et ciiij. Anto. Franci. Circa hoc de falso procuratore. Dicit q falsus procurator dicitur tripliciter. pprie. s. ppriissime et improprie. vt Spe. in. si. ti. d. teste in. §. vltra. Bal. hic alleg. in. l. falsus. in. j. col. C. de fur. et adde q procura tor falsus exigit teneat ad duplū qd. furtiva. vt p Bal. in. d. l. falsus. itē etiā teneat de falso vt per gl. in. l. si pupilli. in. §. pe. et ibi p Bar. ff. de neg. ge. imo. gl. et Bar. in. l. si procurator. in. iij. co. de cōdi. ob cau. ff. teneat etiā de furto: nō tñ dicitur committere furtū manifestū: vt in. c. iniuria. in. iij. col. p Bal. in veris. qro an falsus. in titu. de pa. iur. fir. et idem Bal. in. l. falsus. in. j. op. C. de fur. vbi etiā dicit q teneat cōdi. inde. per. l. creditoris. C. de cōdi. inde. Et adde q factū per falsum procuratōrē potest. tacite et expresse ratificari per dñm. vt per do. de ro. in deci. cccclxxij. q inci. si habens. et in deci. cccclix. inci. fuit dubitatū. et deci. cccclx. incip. per p dicta. in no. et est cōis opi. doc. in. l. si tutor. C. in quib. cau. in integ. restitu. nō est neces. vbi oīno vide per Bart. in. iij. oppo. et in. l. licet. ff. de iur. et in. l. licet. C. de proc. et in. l. si procuratori falso. in prin. de condi. ob cau. quod est verū nisi iudex pronūtiasset procuratōrē nō habere legitimū madata fm Bar. in aut. ei qui. in. j. col. C. de tempo. app. et voluit idem Bal. in. d. l. licet. C. de iudi. q tūc factū per talem procuratōrem nō posset ratificari per dñm: et multos alios casus qbz gesta per falsū procuratōrē nō possunt ratificari a dño qvis sint gesta noie suo. vide per Bal. in. l. si vxor in. ij. col. C. de cōdi. inser. et in. d. l. falsus. in. xij. col. lū. et vide Jnn. in. c. ex parte decani. de rescrip. vbi dixit q gesta per falsum procuratōrē in cōfistorio principis nō possunt ratificari nisi ad p iudiciū dñi. et vide etiā que habentur per doct. moder. in. l. q pprio. in §. procura tor vt i ceteris. et i. l. procura tor cui gñalr libera. ff. de pc. et vide

etiā no. per doc. inter quos. in. §. qui alieno. ff. de dam. infect.

c Expresse ratificatio gesta. Vide moder. i. c. cam q. el. i. ad si. de iud. post istū. et do. meū. et i. c. si. de re iur. et no. in. d. l. ij. et in. l. pōpo. §. ratih. ff. de p. cu. et p Bal. in. l. iulia. ff. q satis. cog. et do. in. c. nonnulli. §. eo. et an sufficit ratificatio post tps datū ad acceptādū. vt q nō p id qd nō. Bar. in

leg. et no. in. c. cū p causa. §. de procura. Itē si dice remus oppositū nunq vel raro cōpeteret actio neg. gest. cū a pncipio sit dubiū de euentu leto vel aduerso. et sic posset responderi ad theoricā Jnn. positā in. c. in genesi. de elec. quā sequitur gl. in regula. is qui tacet. de reg. iur. li. vj. vbi dicit qd si agitur de re cōcupiscibili et honorabili tacēs habetur pro consentiente. vt in. l. qui patit. ff. mandati. Si vero agitur de re onerosā seu dānosā: tunc tacens habet pro contradicēte. nā iudicio meo hoc cōmittitur iudicis arbitrio. Tertiū mēbrū cum a pncipio tpe gestionis nō erat certū an sequeretur effectus dānosus vel cōcupiscibilis: vñ cū posset se habere ad lucrū et damnū maxime quando inchoatio est vtiliter facta: tūc sumus extra theoricā Jnn. et rationē Bar. Et qd do. Ant. hic videat seq Bar. dicēdo q vbi certitudinaliter agitur de fauore meo: tūc bene videor dare madata. sed vbi agitur de dāno vel potest tēdere ad dānū nō videor dare madata. Hoc dictū nullibi probatur ex quo vt dixi potest sequi idem cōmodū. nā agens pro alio prima frōte videtur agere ad vtilitatem illius patet ex eo q ius admittit coniunctam personā ad agēdū sine mandato. quā tamē nō admittit cōtra expssam voluntatem domini vt in. l. pōponius. in. si. de neg. gest. Si enim initiū agendi esset dānosum absenti non admitteret ius istū ad agēdū q tacite videt dominus contradicere. Et qd Ly. in. d. l. si pecuniā. dicat q in cōiuncta persona vel in amico dominus videtur dare madata ratione cōiunctionis vel amicitie. argu. in. l. si seruus cōmunis. ff. de do. inter vi. et vxor. Tamen ego differentia inter has personas nō habita in proposito distinguere fm ea que plene dixi in. c. nōne. de presum. Et distingue sic. qd aut iste q gerit se pro procuratore tēdit ad obligādum psonā dñi: et dñs sciens et patiens nō videt cōsentire: vt in. l. filiulfa. §. inuitus. ff. de procu. Vbi dicitur q si quis cōstituit me procura torē presentē et tacet

batur mandato admissus fuisset cū cautione rati iuncta protestatione quod si apparuerit ipsum madata nō parere gesta per eū possent haberi rata. Addit do. Fel. in. c. causam. col. si. alleg. ix. rationes tamē approbando. in tit. de iudi.

d Infert Jnn. ad vñ. Adde Alex. examinante ipsum dictū Jnn. in repe. l. sepe. in. j. col. cū. §. seq. ff. de re iudica. p quo dicto facit gl. in. c. tātis Daniel. in gl. si. ibi. vel dic. lxxij. di. et Bu. in. c. post cessionē. in añ. penul. col. de proba. et in. c. inter dilectos. in ead. col. de fide instr. et in. c. cū in iure. in. ij. col. in ver. no. istud dictū. de offi. deleg. et Alex. vbi. §. in ix. saluatione. et Rotā in ti. de pecu. xxxvij. et seq. in nouis.

e et Sebast. Sapia. Quod si qs. Vide do. Abb. in cōsil. vñ. in. ij. vol. vbi t3 cōtra Jnn. idē t3 Ro. in pñ. clxx. sciebat romanus. et Pau. de ca. in l. si tutor. C. in qb. cau. in inte. resti. nō est neces. et rñdet ad illā regulā q hz q in his q pnt esse preiudicialia tacēs nō videt cōsentire.

f Dare madata. Adde Ro. cōsi. clxx. latissime An. sicu. consi. xxxvij. g Presente et nō contradicēte. Adde in simili Rot. de pecu. deci. xij. in antiq. q si qs cōstituit procura torē p se et alijs presentibz nō contradicētibz. valet procura toris pstitutio. et vide Rotā deci. cccclxxij. Itē si habes in ti. de cōces. prebē. xij. in nouis. facit bo. tex. in cle. j. de pcu. et ibi Jmo. tex. singula. in. l. cum ostendimus. §. fina. ff. de fideiussu. tuto. singu. fm Ro. et alios. in. l. i. in prin. ff. de verb. obliga. et per istum in. c. nō iniuste. §. de procu. et bo. tex. in. l. si filius. la. iij. et ibi Ang. signat pro literis cambij. ff. ad macedo. Bart. in. l. quo enim. ff. rem rat. habe. et in. l. Titius Seius. ff. de constitu. pecu. facit quod voluit ad dñm de matel. in not. xxxij. incipien. notabilem modum. et quod legi. et nota. in l. cum tabernam. §. idem quest. ff. de pigno. et in. l. pub. §. fin. ff. de positi. et quo voluit Bald. post Jaco. de are. in. l. fin. C. si cer. pe. et in. l. si ex cautione. in. iij. q. C. de non nume. pec. et per istum in. c. non iniuste. in. iij. col. j. de procu.

h Sebast. Sapia. In amico. Hic opi. q amicus pnt agere sine mandato late pprobat. do. Jas. in. l. exigēdi. col. ij. C. de pecu. et quid operetur talis amicitia ponit Andr. sicu. in repe. l. cum acutissimi. C. de fideicō. vbi t3 q dispositio illius. l. pcedat in amico denicto magna amicitia. de quo late p. d. Barth. soci. in repe. cū auus. col. iij. ff. de cōdi. et demō.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a **¶** Prohibere. Ad gl. doc. i. c. nōne. de presum. zacharias.

b **¶** Possit reuocari. ad tu bart. et Alex. i. l. fili. et sequē. ff. de pcur. ra. et gl. Barto. et Sui. de eug. in. l. procuratoribus. C. eo. Car. in cle. men. i. in fi. eo. ti. tu vide latius p Ro. singu. incip. tu scis qd procurator.

c **¶** Pronuntiat validum. Adde Roma. cōsi. ccc. lxxxiij.

d **¶** Qualiter sit reuocandus. Adde tu pulchre Jo. d. ana. cōsilio. xxv. vbi ponit duas limitatiōes notabiles hic palios nō relatas: et ibi ponit an valeat p̄sentatio rescripti facta pcuratore reuocato.

e **¶** In iudicio. Ad de Jmo. i. clemē. j. in. viij. col. xli. si vero non fuit expressa. de renū. et Bart. in. l. q. hominem. §. si titiū. ff. de sol. et Bald. in. d. §. proscribe re.

f **¶** Sebast. Sapia.

f **¶** Pro reuocato. Ad pulchre cōsilio. Alexan. in cōsilio. xliij. als clxxvi. col. ij. in ij. vo. vbi principalit̄ tractat qd possit intēdari in iudicio et ponit quinq; q̄ requiruntur ad hoc vt competat cōtra dominum p̄ mutuo facto in personaz institoris.

g **¶** Institore. adde quis dicatur isti tor Abbatem cōsilio. xvi.

zacharias.

¶ Adde tu melius per Bart. in l. i. l. institore. ff. de iustito. Et dic qd dicitur ille q̄ preponitur negotiatiōi vniuersali q̄uarie etiā certi loci nō designati. vt per eundem in. l. i. l. iustitorē. ff. si certum peta. et in rub. C. de cōsti. pecu. co. ij. Bal. in. l. mandatum. columna

nō videor cōsentire. Aut tendit iste certitudinaliter in fauorem domini et videt dominus cōsentire et dare mādātū vt est tex. no. in. l. qui patit. aut tēdit: seu tēdere potest in graue p̄iudiciū. Et tūc aut est casus in quo potest dñs prohibere et non phibēdo videt cōsentire: secus si de facto prohibere nō posset. Ad hoc qd legitur et notatur in. l. caius. ff. de pigno. actio. et in. l. fideius. §. pater. ff. de pign. et qd not. in. l. rez alienā. ff. de cōtrahē. emp. per Dy. in regula is qui tacet. de reg. iur. lib. vi. et per Barto. in. l. que dotis. ff. soluto matrimonio.

10 **¶** In gl. in verbo: ppter suspitionē. ibi et ante lit. contesta. de hoc an quando procurator possit reuocari vide tex. cum gl. in. c. ij. de procu. lib. vi.

¶ In ea. gl. ibi quare ergo nō reuocat: hec gl. vsq; ad fi. instat circa intellectū. c. quare prime litere voluerūt et secūde nō cū ambe fuerūt impetrate ab eodē procuratore reuocato. non tamen gl. clare loquit. Videtur tamē habuisse bonum intellectū et clarins loquuntur doctores vt dicamus qd prime litere fuerūt impetrate in iudicio. ideo valuerūt ex quo notitia reuocationis nō peruenit ad iudicē vel aduersarium. Nam hec est regula in materia reuocationis respectu eorū que aguntur in iudicio: vt probatur in. c. mādato. de pcurato. vbi de hoc. Sed scde litere fuerūt impetrate extra iudiciū. ideo satis fuit ad earū nullitatez ipsum pcuratorē fuisse de reuocatione certioratū. Quasi velit gl. quod in extra iudicialibus non sit necesse reuocationē pcuratoris ad alios puenire: sed satis est pcuratorē certioratū fore. Non tamē doc. aperiunt quare prime litere dicātur iudiciales et nō secūde. d. Ant. dicit hāc lec. cōm si bi nunq; placuisse quia non videt in hoc diuersitatem inter iudicialia. et extra iudicialia qua etiam in extra iudicialib; debet aduersari; certificari de reuocatione procuratoris cum possit decipi sicut in iudicio. Item fm eum etiam secunde litere vidētur iudiciales cum fuerunt impetrate lite pēdēte. Sed pace ipsius salua lec. cōmunis est verisuma et dictū suū posset saluari certo casu sz non in terminis litere. Unde declarādo hanc lect. cōmunē dico qd prime litere dicuntur iudiciales: qz fuerūt impetrate in iudicio. quia causa pendente corā papa pcuratores vtriusq; partis cū de meritis cause non posset in curia liquere impetrauerūt trāslationē iudicis et sic obtinuerunt comitti causam in partibus. Et sic oportebat vt notitia istius reuocationis perueniret ad aduersariū vel ad iudicē. Alias posset aduersarius deludi. sz secūde litere fuerunt impetrate extra iudiciū qz post primas per quas negotiū erat cōmissus in partibus et ipse solus procurator reuocatus eas impetrauit. Unde nō sequitur fuerunt impetrate lite pendente ergo in iudicio: cū multa fiat extra iudiciū lite pendente. Nec obstat qd dicit do. Ant. etiā in extra iudicialibus aduersariū fore certiorandum de reuocatione procuratoris: quia illud nō est vsquequaq; verū nō enim pcedit cū pcurator non destinatur ad certā personā. Nam in ista secūda impetratiōe procurator nihil agebat cū parte sed per se in fauorem domini. Unde satis erat ad nullitatem actus ipsum procuratores fuisse certioratum. vt est tex. in cle. vnica. de renū. Sed vbi procurator destinaretur ad cōtrahēdū cū certā persona tunc fateor qd de reuocatione est illa persona certioranda: vt in. l. i. l. fideiusor. ff. mā. sequit hic Jo. an. post Rico. mat. et. j. lati; dicam. Et in hoc casu potest verificari dictum do. Ant. vt nō sit differētia in hoc inter iudicialia et extra iudicialia par enim est ratio in vtriusq;. Nam ideo vt arbitror in iudicialibus debet notitia reuocationis peruenire ad aduersariū vel ad iudicem q̄ tenet locū aduersariū: qz in iudicio quasi cōtrahimus. l. ij. §. i. de scribit. ff. de pecu. ex quo pcurator fuit destinatus ad quasi p̄hendū cum certa persona debet illa talis persona certiorari de reuocatione ne deludat ad libitū aduersariū. Et idem est in extra iudicialibus eadem rōne cum pcurator mittitur ad certā personam. nota bene hanc ra-

tionē. et per hoc habes clarum et defensatū p̄mū intellectum istius capituli. **¶** Scdo principaliter pōt tex. intelligi qd vtriusq; litere fuerūt iudiciales et ideo tenuerūt prime et nō secūde: qz prime tēdebāt in fauorē aduersariū qui ignorabat reuocationem procuratoris aduersariū. Et ideo impetratio non tenuit: vt in. c. mandato. §. de pcur. sed secunde litere cōcernebāt fauorem istius nobilis qui reuocauit procuratorē suū vñ ignorātia capituli prodest capitulo ignorati et non isti nobili scienti. arg. in. c. cū vniuersorum. de rerum permu. in regula. eum qui. de reg. iur. lib. vi. Et iste est nō intellectus limitans multum. c. mādato p̄allega. et fm hunc intellectū quē senserūt Host. et Lepo. summaui scdo loco et tene eū mēti.

¶ Tertius est intellectus principalis qd ambe litere fuerūt extra iudiciales: et tūc ratio diuersitatis inter primas et secundas literas est: qz p̄ primis iudices pronūtiauerūt a quorum pronūtiatiōe nō fuit appellatū: et sic sententia transit in rē iudicatā. Sed cōtra scdas literas fuit exceptū et iudicatum. et hunc intellectū an quaten; sensit ista gl. in eo: qd ponderat qd non fuit appellatū: sed apertius hoc tenet Sui. nasor. dicens vtriusq; rescriptū nō valuisse: sed primum assumpsisse vigore ex iudicis pronūtiatiōe. Et nō. istū intellectum nam nescio alibi ita expressum. **¶** Nunc infer ex eo clarissime qd rescriptum nullū assumit vigore si orta p̄tentione super nullitate iudex p̄nuntiauit validū et nō appellat. Et sic pbat ea qd nō. per Lap. in. c. ij. eo. li. vi. et ea qd dixi in. c. sup. literis. §. e. intellige tū qd rescriptum nō fuerat falsus: hoc dico per ea qd dixi post Jnn. in. d. c. sup. literis. Itē sequēdo predictū intellectū qd ambe litere fuerint extra iudiciales do quartū et nouū intellectū ad istū tex. qd primum rescriptū iō valuit: quia procurator reuocat illud impetrauit cū procurator aduersē partis ignoraret reuocationē. Cum enim ille procurator fuerit destinatus ad promouēdū istam cām cum capto et inceptat eam p̄sequi tenet gesta per capitulum seu procuratorē suū cū isto falso procura. ante qd certificaretur de reuocatione. vt in. d. l. i. fideiusor. et qd. §. i. dixi.

¶ Scdm vero rescriptum fuit impetratū per ipm procuratorem reuocatum dūtaxat et connebat fauorem dñi reuocantis. Ideo ad innaliditatem actus nō fuit necesse nisi vt ipse pcurator certificaret cū alterius nō interesset. ad hoc tex. in. l. si mādassent. ff. mādati. fa. cle. vnica. de renū. Et ob predicta ponderat in tex. qd reuocatio nō puenit ad aduersarium circa primas literas et nō sic circa scdas: qz in scdis nulla captio sit aduersario sed in primis sic si reuocatio valeret. Nam si dicemus cōtrariū posset multū dānificari aduersariū qz non haberet dñs nisi clam reuocare pcuratorē. Et hūc intellectū puto verissimū et potest inducere ad istū tex. singulariter id qd. §. dixi qd etiā in extra iudicialibus reuocatio d3 peruenire ad aduersariū si pcurator fuerat p̄stitutus ad aliqd cum eo agendum. Et nescio qd alibi ita bñ p̄betur et multū facit p̄ isto intellectu: quia impetratio proprie non potest dici actus iudicialis.

12 **¶** Et generaliter cū queritur qualiter sit reuocandus procurator. qd materia est pulchra et quotidiana nō omittā. Jnn. videt hic velle qd nō sufficit procu. certificari quo ad hoc vt alijs fiat p̄iudicium: sed oportet publice cōscribere vt nullus habeat eū deinceps pro pcur. vt in. l. sed si pupillus. in. §. proscribe. ff. de iust. Et nō. bene hoc dictum ppter autoritatē Jnn. sed Joan. and. dicit dñm suū in legib; dixisse qd illa. l. sed et si pupillus. loquitur in iustitore et nō in procuratore simplici. vñ distinguit ille in quadā disputatione cui; verba refert et sequitur Jo. and. hic aut vult dñs reuocare iustitorem et nisi publice cōscribat non habetur p̄ reuocato. Et quis proprie dicat iustitorē vel exercitor. vide p̄ Jnnocē. plene in. c. quod quibusdā. de fideius. aut reuocatur pcurator simplex et tūc si nō est certificatus nō valet regula inter reuocatio. de hoc tū remitto ad plene nō. p glo. in

ij. C. mandati. et Alex. in. l. i. ff. de iustito. et qd. xliij. in prim. volu. ij.

b **¶** Procurator simplex. adde gl. mag. in. fi. l. nec il lud. xxx. q. v. glo. magistra in. c. ti. bi dñs. in glos. qd. post pan. l. xij. d. Jnnoc. Jo. an. an. But. et Jmo. i. c. quidam. §. de reanun. et qd i male fictis. vide Bart. post Sui. de cu. l. i. si pecuniā. §. si feruum. ff. de con di. ob cām gloss. in. c. mulieres. in glo. fin. circa medium. de senten. excom. et ibi doc. cōtra Jnnoc. glo. ordi. in. c. cu; qd in versi. mādato. de senten. excō. li. vi. et ibi domi. Sali. in. l. non iō minus. in. vñ. co. ver. quero quart. to. C. de accusa. et Ange. in. l. i. C. d. nili. aggerib; nō rum. Albe. in. l. i. in pe. colum. ff. de offi. procur. celsarib; et in trac. malef. in versic. sem primum manda torē. fo. ix.

¶ Si non est certificatus. Fallit in casu. c. fin. §. si. de procurato. in. vi. quē. tex. amplia quinq; modis d quib; hic p̄sido der. Item fallit etiam quando est actus qui nō potest sortiri effectū citra consensum domini: sicut est translatio domini: quia tūc per procuratorem reuocatum nō trās fertur dñum licet reuocationez ignorauerit. Ita nō. gl. magna ad si. in clemē. j. de renū. et ponit pan. de cast. in. l. leus qui in prouincia in. vi. col. vers. in terdū mādō tibi. aliquid. ff. si cert. peta. et Jmo. i. d. cle. j. in. vi. colū. et Bal. in. l. si pcuratorem. in vlti. co. ff. mā. et Jmo. in. c. mandato. in v. col. j. e. l. Sali. aliter voluerit in l. mādātū. C. mādātū. in. xvi. colū.

ver. quero scdo. sol. ut ibi p. eu. in pe. col. x. aut queritur de liberalitate. fallit hic in casu cle. j. de renu. qua amplia et limita ut hic p. 21. mod. fals. lit. et hoc fauore liberatiōis p. gl. magna. an. si. in. o. cle. j. et sentit ista paulo inferius in x. q. solutes pcuratori reuocato liberatur. fallit et hoc ubi solū agit de p̄iudicio cōstituētis: qz tūc valet reuocatio pcuratoris et nō intima-

ta et gesta p. ipsuz sunt nulla scdm Car. post Lau. in cle. j. i. viij. col. de renu. in ver. vnde pro pleniori.

Antoni. Fracis.

¶ Circa hāc ma-

teria de pcurato-

re reuocato an et

qñ pcurator re-

uocatus obliget

dñm. vñ q habē

tur. i. l. si pecuniā.

in. s. ff. de p̄di. ob

cau. 21. l. mādātū.

a C. mā. 2. in. l. si nō

fortē. in. s. q. filio.

ff. de condi. inde.

b et an gesta p. talē

c pcuratorē va-

leat. vide plene p.

d. Car. i. cle. j. i. v.

opp. de renu. Et

13 addo q pcurator

reuocat? tenetur

aduersario ad in-

teresse si habens

notitiā de sua re-

uocatiōe nō noti-

ficat illā sibi ut ē

no. gl. 2. ibi doct.

14 no. i. c. qñis. d. p.

cu. li. vi. 2. adde q

pcurator cōstitu-

tus ad tradendū

reuocat? si igno-

rās reuocationē

tradat nō trans-

fert dñm. l. s. s.

ff. de do. pro quo

vis Pau. de cas.

in cōsilio. li. inc.

venerabilis vir.

in pe. col. circa fi.

ubi etiā ponit de

pcuratore p̄stitu-

to ad renūtiādū

bñficiū ecclīastī-

cū q fuit postea

reuocat? et igno-

rās reuocationē renūtiat: et ibi cōcludit q valet renūciatio. de quo

etiā vide in cle. cū illusio. de renu. et vtrū debitor solutes pcuratori reuo-

cato liberat nisi sibi sit notificata reuocatio. ut p. Bart. in. l. qui hoīem.

in. s. si titiū. ff. de sol. et per Bar. in. l. si nō fortē. in. s. q. filio. de cōdi. inde.

et in. l. si pcurator. in. iij. col. de cōdi. ob cau. 2. no. Bal. in. l. inuito. C. de

sol. et aduerte q talis debitor sciēter solutes pcuratori reuocato non

solū nō liberat a creditore: s; nec pōt repetere ab ipso pcuratore cui

soluit: qz videtur illi donare. ut pulchre decla. Bart. et doc. sequūtur in

l. disp̄satorē. ff. de sol. et in. l. cū pater. in. s. menio. ff. de leg. ij. et idē tenet

Bal. in. l. falsus. in. xij. col. C. de fur. ibi ponit et qd d. solute falso pcuratori

legitimato p. sniaz iudicis. ubi et p. eu. in vlt. char. et qd de solutes

te pcuratori post mortē dñi quē sciuit mortuū: an liberet. et qd et si

ignoret mortē dñi. vide gl. Bar. et doc. i. l. ei. q. ff. si cer. pe. et ad materiā

etiā vide Bar. in. l. cū qs. in. s. q. hoīem. ff. d. sol. Et an et qñ ex qb? cau.

et an post litē cōtestatā possit pcurator reuocari. vide p. Spe. in ti. de

actio. in pe. char. in ver. itē q pcuratorē. et in ti. de lit. cōte. in. s. si. in x.

item post eam. et in ti. de cura. in. s. vt aut. in ver. sed nunquid. el. i.

a Scdm quartū intellectū. Addo doc. i. d. cle. j. et istū in. c. ex insinuatōe.

in. ij. col. de procu. et Pe. de anch. in. d. cle. j. et Ang. de are. i. s. recte. isti.

mādātū. nisi in casu. d. c. si. de procu. li. vi. fm Sal. in. d. l. mādātū. in. xvij.

col. Itē nisi pcurator esset dat? ad negotia vsq; ad certū tps scdm

Pau. de cast. cōsi. cccxxij. inci. visis et ponderatis omnibus. in. ij. colū.

gl. in cle. vnica. de renu. que ponit dicta Cy. in. l.

mādātū. C. mā. ad hoc. l. si. mādassent. ff. eo. Aut

pcurator erat certificat? de renūtiatiōe: et tūc

aut iste falsus pcurator p̄traxit dñō sciēte pa-

tiēte et p̄iudicat dñō per ea q. s. dixi post Inn.

et tene mēti hoc mēbrū. ego tñ limitarem et distin-

guerē prout. s. dixi post Inn. quia scientia et pa-

tientia nō debet indistincte nocere dñō ex quo se

meleum reuocauit. Aut cōtraxit dñō ignorante

et si dominus habuit ratū gestū vel partē gestor

sibi p̄iudicat. arg. in. l. cū q̄ritur. ff. de admi. tut.

Aut nō habuit ratum et ignorauit. et tūc aut mi-

serat eum primum ad contrahendum cum certa

persona et non valet reuocatio nisi illa certa per-

sona certificetur: ut. d. l. si fideius. et optime pbat

hoc scdm quartū intellectū sed si nō destinabat

ad certā psonā tunc satis est pcur. fuisse certifica-

tū. vnde agat cōtrahēs cōtra ipm falsum pcura-

tozem: ut in. l. si pcuratori. c. ff. de cōdi. ob cau-

sam. facit. l. si pcurator. ff. de cōdi. indeb. debuit

em ille p̄trahēs cū ipso cogitare hoc euenire pos-

se. arg. in. l. si quis domū. ff. loca. limita tamē hoc

dictū scdm ea que dicta sunt in gl. in xbo falsus.

¶ Nam solutes pcuratori reuocato liberatur ni

si reuocatio sit publice nota. ut in. l. eius qui in

provincia. ff. si cer. pet. licet tex. possit intelligi in

instituto: tamē satis placet primū dictū tanquāz

equius. et hoc no. ¶ In gl. in verbo nō valere di-

cebant ibi: si quis testibus. et ibi soluitur istud cō-

trariū. nā speciale est in ecclesia ut possit recipere

ea que faciunt pro se et respicere que faciūt contra

se. ¶ In glo. in ver. sine speciali. in si. de hac ma-

teria vide not. s. eo. nōnulli. et dic ut ibi. S; not.

fi. glo. in eo qd dicit q pcurator generalis cū li-

bera potest istas literas impetrare. cōtrarium tñ

tenet hic do. Anto. imo plus dicit in. d. c. nōnul-

li. q si in procuratiōe exprimerentur aliqui cas-

sus requirētes speciale mādātū subiecta clausu-

la generali non potest talis pcurator literas

impetrare: quia ubi requiritur notabilis expres-

sio nō sufficit illa clausula generalis modo pre-

dicto. ad hoc quod no. gl. in simili. in. c. si. de pro-

cura. lib. vi. et in. c. pcurator. de electio. lib. vi. sed

nec illud dictum nec id qd dicit hic mihi placet

quoniam nego q hic requiratur illa notabilis

expressio de qua iuribus. s. allega. sed solū sequi-

tur speciale mādātum. ut in. l. pcurator cui ge-

neraliter libera. ff. de procura. et in. c. qui ad agen-

dum. eod. titu. lib. vi. Idem est dicendum quādo

illa clausula generalis sequitur casum requiren-

tem speciale mandatum. in di. cap. qui ad agen-

dum. et hoc fortifico. nam coniuncta persona mi-

nozem potestatem habet q pcuratores predi-

cti. hinc est q coniuncta persona nō potest agere

ea que requirūt speciale mandatum. l. illud. et. l.

patri. ff. de mino. et no. in. l. vero. pcuratori. ff. de

solutio. Itē hic agitur de modico p̄iudicio: et sic

sumus extra casum. cle. non potest. de procurato-

ribus. imo videtur mirandū q pcurator gene-

ralis nō admittatur cum latiore potestātē ha-

beat q coniuncta persona: ut patet ut no. in. d. l.

vero pcuratori. Abbas.

1 Rescriptum non extenditur ad personaz in

eo non expressam.

2 Iudex non admittendo exceptionem legitimaz

grauat partes: et possunt appellare.

3 Surreptio per ignorantiam posita: an et quan-

do vitiat rescriptum.

5 Error in expressione beneficii an habeat vitare

rescriptum si constat de corpore.

6 Impetrans dignitatem cum sit officium nō cō-

mittit surreptionem.

Impetrans beneficium vacans per mortem: cō-

mittit surreptionem si fuit vacatum per renūti-

ationem.

7 Intellectus verus ad. c. susceptū. de referi. lib. vi.

b ¶ Sebast. Sapia. ¶ Falsum procuratorē. Quomodo possint ratifi-
cari gesta per falsum pcurato. vide latissime per. d. Bal. in. l. l. 3. C. de pro-
cura. ubi ponit regulam cū. xij. fallen. et vide oīno Alexā. in cōsi. xxxij.
viso puncto. in primo volu. ubi refert pulchrum dictum Bal. in. l. iul.
in. v. questio. ff. qui satisfda. cogant.

dum. et hoc fortifico. nam coniuncta persona mi-

nozem potestatem habet q pcuratores predi-

cti. hinc est q coniuncta persona nō potest agere

ea que requirūt speciale mandatum. l. illud. et. l.

patri. ff. de mino. et no. in. l. vero. pcuratori. ff. de

solutio. Itē hic agitur de modico p̄iudicio: et sic

sumus extra casum. cle. non potest. de procurato-

ribus. imo videtur mirandū q pcurator gene-

ralis nō admittatur cum latiore potestātē ha-

beat q coniuncta persona: ut patet ut no. in. d. l.

vero pcuratori. Abbas.

1 Rescriptum non extenditur ad personaz in

eo non expressam.

2 Iudex non admittendo exceptionem legitimaz

grauat partes: et possunt appellare.

3 Surreptio per ignorantiam posita: an et quan-

do vitiat rescriptum.

5 Error in expressione beneficii an habeat vitare

rescriptum si constat de corpore.

6 Impetrans dignitatem cum sit officium nō cō-

mittit surreptionem.

Impetrans beneficium vacans per mortem: cō-

mittit surreptionem si fuit vacatum per renūti-

ationem.

7 Intellectus verus ad. c. susceptū. de referi. lib. vi.

¶ Significāte. Rescriptū

impetratūz

contra homines alicuius diocesis nō

extenditur ad hominē eiusdez nomi-

nis alterius diocesis. In prima ponitur appellā-

tis narratio. In secūda appellationis cōmissio

ibi. ideoq. ¶ Casus literalis. Quidam nomine

R. impetrauit literas contra. A. sub hac forma.

Cōqueritur. R. de. A. remēsis dio. super quibus

dā pannis. A. citatus coram iudicibus excipies

do proposuit cum non esset de remēsi dio. sed de

Leodiēsi. qd per huiusmodi literas non poterat

conueniri cum de dioces. Leodiēsi. nullaz faceret

mentionem: et qz iudex hāc exceptionem admit-

tere denegaret ad sedem apost. appellauit. vnde

papa mandat quatenus sita est: reuocetur in ir-

ritum quicquid factum fuit post appellationē.

1 B. ¶ No. i. q. rescriptum non extenditur nisi

ad personam in eo expressam: nec presumitur er-

ror in circūscriptione persone. ¶ Nota. ij. qd

iudex nō admittendo exceptionem legitimā vi-

detur grauare partē licet expresse nō pronūtiat:

et ex hoc pōt appellari. b. de quo i. c. ex parte. 21. d.

de app. et per Bar. in. l. a procedente. C. de dila.

3 ¶ In glo. ibi: q rescripta stricti iuris sunt. no.

gl. et idē no. gl. s. eo. nōnulli. ¶ Scdo not. ex glo. d

si pcuratori. de cōdi. ob cām. plus dico qd nō poterit repetere no. bar.

in. l. dispensatorē. ff. de sol. et in. l. cū pater. s. menio. ff. de leg. ij. Bal. in. l.

falsus. col. xij. versi. tertio quero. C. de fur. nec tali opitularetur iussus

iudicis. non enim posset talis procuratoris falsi personam legitimare:

ut no. Bal. ubi. s. col. pe. ver. vltius quero. Aduerte tamē quod talis

iussus iudicis in soluentem nō excusare facit tñ ut possit illud solutū

condi. indebi. repe. ut per Bar. in. l. licet. in si. C. de procura. idem Bar.

in. l. nouissime. ff. quod fal. tuto. auto.

c ¶ Notabilis expressio. Facit. l. item apud labeonē. s. hoc edictūz. ff. de

iniur. et c. qñis. de preben. lib. vi. ubi ea que sunt speciali notatu digna

nisi exprimentur videntur neglecta.

f ¶ Illud. et. l. patri. Adde istum in capitulo nonnulli. s. sunt et alij. su

praeodem.

g ¶ Non extenditur. Adde bo. tex. in. c. p. et g. de offi. deleg. Limita ta-

men in casu. quia. v. de iudi.

¶ Adde Alex. consi. cxxxv. ij. lib.

h ¶ Sebast. Sapia. ¶ Appellari. Vide Fel. post alios in. c. suborta. f

de re iudi. vltra Abb. nota ex hoc tex. q a pronuntiatione per quā iu-

dex tacite vel expresse pronuntiat se iudicem competentem potest ap-

pellari q sine dubio procedat de iure canonico imo etiam de iure cini-

li fm gl. in aut. habita. C. ne fil. pro pa. quam reputat sin. Imo. hic de

quo per Bal. in. l. ij. ff. si quis in ius voc. non ierit.

c ¶ Falso procura-

tori. Addo rotā d

pcu. deci. ij. i. no.

Bar. et Bal. i. l. i.

C. de satisf. l. ij. i. l.

mādātū. i. pe. col.

C. mā. Jo. fa. i. s.

adhuc. in pe. col.

Sanonmita. super Prima parte primi.

a Super literis. Vide ibi no.

b Si constaret. Tenetur communiter q in casu istius decretalis si constaret de corpore valeret rescriptum ut hic per istum post But. etymo. et idem do. et hosti. in sum. de rescrip. presenta. s. qui possunt. in iij. col. vers. idem si erretur. et Spec. eo. titu. s. si. ver. quid si indubitate. et Bar. in. l. de monstratio falsa.

iii. col. ver. que a ro. ff. de conditio ni. demonst. et sentit Bart. in. l. patron. s. liber. ff. de leg. iij. rot. de rescrip. xvi. in no. et xlvij. in an. ti. j. col. ibi: qd constat de certo corpore. qd est etiam in ti. de rescrip. in an. rigorib. faciunt b Rota. de pces. pben. xv. in anti. et egi. deci. dclij. error. et. Imol. post Step. in cle. si de beneficio. in iij. col. q. querit Stephanus. de pb. que Stephanus nū respedit ibi Card. in. iij. op. positione. facit Jo. an. xi. c. quis. ad fin. de pben. in vi. et ibi do. i. ult. col. et Lap. alleg. xvi. in fi. etymo. post Car. in vlti. col. illum tex. et Bal. in. l. pe. ff. de reb. dub. doc. i. l. demonstratio falsa. ff. de condit. et demō. et in. l. si in noie. C. de test. in sti. de le. s. si quis in nomine. no. in l. si quis in fundi vocabulo. ff. de le. ga. i. et de clara ista ut hic p. Mod. et vide omnino hic de. de ancha. Adde Alex. d. consilio. cxxv. h. lib.

Sebasti. Sapia. e

c Rescripti. pro

opi. Imo. facit

tex. i. l. his xbis. s.

s. si. ff. de he. insti.

vbi error in pa-

tria nō viciat di-

positionē si con-

stat de corpore. et

per illū tex. dicit g

Ang. fuisse que-

dam decapitatū

qui erat descriptus in libro bānitorū tanq̃ de vna patria. et tñ re vera

erat alteri⁹ diocesis recipiebat se nō esse illū bānitū de quo loquebat

liber bānitorū ex quo nō erat de patria illa de qua nō loquebat liber et

tñ nō obstante illa exceptiōe qd constabat de corpore fuit decapitatus.

d Sciūisset diocesim. facit ad hoc q pulchre ponit do. in. c. statutū.

in prin. in gl. super ver. literarū. in fi. h. no. ibi. qd semel propter hoc de

rescrip. li. vi. et illud dictum habui in facto et obtinui hoc padue.

e Error in nomine. Vide qd legi. rno. in. l. si nomine. C. de test. vbi ple

ne per Mod. et

Adde qd errās in nomine pprio vel patris vel aui psumit fatuus:

ideo talis error viciat. ita Roma. consi. cxxix.

zacharias. Adde Bar. in. l. si. C. de he. insti. et ibi do. Alex. et Felin.

hic. col. ij. ver. declara quinq̃ modis. vide melius in. l. si qd in fundi. de

in eo qd ponit verus intellectū ad. c. sup. literis. s. e. et intētus gl. est iste qd tūc surreptio per igno rantiam nō habet vitare qñ id ad qd volo vti re scripto cōprehēdit in rescripto: s. exp̃ssi aliquaz falsitatem ad habēdum rescriptū qua tñtacita ni hilominus rescriptū habuissē. secus autēz vbi volo vti rescriptū ad casum nō cōprehensum li cet per ignorantia exprimerē aliū casum. Et hoc etiam voluit Inn. in. d. c. super literis. et extra gl. qro nūquid indistincte procedat decisio hui⁹ c. Inn. et Compo. qd nō. Dicit enim pcedere qñ p alia expressa non potest cōstare de corpore sed si cōstaret putaret qd dixi s. titiū legētē. Senis diocesis florentine cū tamē titius sit dioce. areti ne: tūc valet rescriptū ex quo iste solus titius le givsenis qd est de dio. aretina. et tene mēti hoc di ctū. qd facit ad multa. Sed pe. Abb. et quidā ali j indistincte tenuerūt oppositū qd rescripta sunt stricti iuris. et ideo nō debēt extēdi ad hominem alterius dio. quā expresse argu. in. l. in ambiguo. ff. de re. dub. et in. l. quoties. ff. de he. insti. facit. c. susceptū. j. eo. lib. vi. Jo. an. hic aliter dicit sed cō iungēdo cum eo qd ipse ponit in addi. Spe. i. ti. de rescrip. presen. s. vlti. vers. quid si indubitate. distinguit et bene: qd aut expressa vera diocesi lu teras habuisset: et tūc error nō habet vitare si cō stat de corpore: sic pcedat pma opi. Alut exp̃ssa vera diocesi literas non habuisset: et tūc error hz vitare. Exēplū impetrauit indicē remotū vltra vnaz dietā a vera diocesi a loco. sed exp̃ssi dioce sim propinquam. Secus autē vbi vera diocesis nō esset remota vltra vnā dietā a loco impetra tionis. Tamen aduerte qd potest indistincte te neri opi. Inn. nā in casu quo traheret vltra vnā dietam rescriptū potest annullari non eo respe ctu qd ille non cōprehendatur in literis: sed eo respectu qd nō potest trahi vltra vnā dietam. Et ideo dico aduertēdū ad modū excipie dū: nā ex quo pstat de corpore nō debet re⁹ dicere ego nō cōprehēdor in primo rescripto sed debet di cere ego nō possūz trahi vigoze ipsi⁹ rescripti. Sed in certo casu saluare opi. Jo. an. qñ. l. in re scripto apponeretur illa clausula nō obstatē con stitutione de duabus dietis. nam tūc si diocesis falso expressa est propinquior: quā vera diocesis puto qd litere sunt surreptitie. Quia si forte pa pasciūisset diocesim illius esse remotiorē nō ap posuisset illam clausulā. Et nō. hanc cōsideratio nē: qd puto verissimam. dicit etiam Jo. and. qd et error in nomine vel cognomine nō habet vitia re si constat de corpore: facit insti. de leg. s. si quis in nomine. et sequuntur do. de ro. decisi. cxxv.

f Sed vltra alios quero nūquid predicta ha beant locum in literis impetratis ad bñficia vt falsitas expressa circa expressionem beneficij nō habeat vitare si constat de corpore beneficij. Et hec questio est quotidiana et notabilis. in qua cō clude qd semp se et incidenter tetigerūt do. de ro. decisio. cclxxvij. in antiquis. Qd aut falsa exp̃s sio nō fuit causa inductina principis qd pariter

leg. i. in. l. in vditionibus. de ptra. em. Bal. in. l. nō ideo. C. de he. insti. Spe. plene in tit. de libel. cōcep. s. v. et Old. consi. cclvj.

Anto. Franci. Circa errorē nois proprij an quando viciat vltra hic alleg. per apostil. vide per Bal. in. l. si fortidianum. C. de legatis. et per Bald. in. l. nō ideo. C. de here. insti. et insti. de lega. in. s. si quis in nomi

ne. et vide p Spe cu. in tit. de libel. concep. in. s. xv. et vide Bal. in. l. si. in prin. vbi etiaz per Bar. C. de he re. insti. vbi habe tur quod error i nomine proprio loquētis sine du bio viciat: secus autē est in errore nominis proprij tertie persone: qd nō viciat vt ibi p eos et per Alex. plene in. l. si i no mine. ff. de verb. obli. quid autē de errore nois pro prij filij. Dicas qd viciat fm bal. in. l. si. in. i. oppo. C. de here. insti. quā sequit Ale. in. l. si in nomine. de verbo. oblig. et etiam in. d. l. si de here. insti. vbi dicit hoc esse verus nisi fili⁹ esset na tus et nutrit⁹ ab sente patre: hoc modo pōt intel ligi qd vol. bart. in. l. si i nomine. C. de testa. vbi vi de sententia re qd er

ror nois filij hē dis instituti non viciat. Et add q error in noie nō nocet quādo cō stat de corpore vt plene trac. i. d. l. si qd in fundi voca bulo. de leg. i. et p Specu. in tit. de lib. concep. s. xv. vers. quod si ho minem. Et quid de errore in pro nomine vel in no mie appellatio vel in nomine ci tati. vide p Spe. in tit. de iudi. de leg. in. s. quinto. in versicu. quid si episcopus. et tit. de cita. in. s. i. x. item excipit qd

Luinas an veniat appellatiōe diocesi. num. 3.

1 Rescripta ad lites stricte interpretantur.

2 Clausula et quidam ali non semper comprehen dit pares vel minores. i. o.

3 Ciuitatis appellatiōe an cōprehēdant suburbia.

4 Diocesis appellatione an veniat ciuitas.

5 Ciuiū appellatione an veniant illi de comitatu.

6 Comitatuorum appellatione an veniant ciues.

7 Status ex ciuibus in comitatu dicitur esse ciuis.

8 Status ex parentibus per aliquem locum trans euntibus non dicitur ciuis illius loci.

Rodolphus. Per rescriptū im

petratū cōtra homines dioc. nō pos sunt cōueniri homines ciuitatis: et di uidit vt p xia decretalis. Casus literalis. Ad a gister. R. impetrauit literas a sede apostol. hac forma. Cōquerit magister. R. qd episcopus Sa gie. sup redditibus et rebus alijs iniuriatur eidē: indices per clausulam generalem et quidam ali j Rodolphū et clericū sancti Christophori super ipsa ecclesia citauerunt. idē Rodolphus incipie do pposuit corā eis qd cum esset de ciuitate Sa gie. et sub illa clausula quidā ali dioce. Sagien. nullus de ciuitate Sagien. intelligit includi. p clausulā illā nō poterat conueniri. et quia dicti in dices exceptionē huiusmodi admittere nolue runt ad sedē apost. appellauit. mādauit papa vt si ita est: in irritū reuocetur quicquid post appel lationē inuenerit esse factū. B. et Mo. i. et nūq̃ tradas obliuioni qd in materia stricta appellatio ne diocesis nō cōprehēditur ciuitas. i. secus autē in materia larga et fauorabili: vlt saltē in materia indifferēti. Ad hoc vide bo. tex. cū gl. in. c. vnico. de re. permu. li. vi. et in. c. cū eps. de offi. ord. lib. vi.

Et ex hoc inferi qd verba rescriptorū ad lites sunt stricte interpretationis. qd no. gl. s. proxi. et s. c. nōnulli. et c. ad hec. de hac materia latius in fra subijciā. et Mo. qd clausula gñalis et qdaz

1 citatio. et per Oldra. in consi. cclvj.

f Si constat de corpore beneficij. Adde Mod. in. c. sup. literis. in. iij. col. ver. limita. iij. s. eo. post istum ponentem. eadē. in. vi. col.

g Deci. cclxxvij. Hodie est. xix. in ti. de prebendis. in antiquis.

h Ad. c. susceptum. Adde istum in. c. super literis. in. vi. colum. s. e. fa

ciat qd vo. Ro. consi. xxiij. inci. nescio quid dubitationis. et qd no. per Bal. in. l. si mater. C. de insti. et substi. sub condi.

i Sebast. Sapia. Ciuitas ex hoc Matthe. in not. xciiij. mirabilē regulā colligit: qd vbi aliquod verbū hz duo significata vnum largum aliud strictū: in materia exorbitati capitur in stricta significatiōe. De quo per Decium in repe. ci. col. v. j. de proba. vide ad hec Are. in. l. cū lege. ff. de testa. Bulga. senensem pulchre in rubri. ff. so. ma. col. pe. et vl. do. Jaso. in. l. si. in. q. lec. C. de in ius vocan.

2 fra subijciā. et Mo. qd clausula gñalis et qdaz

1 citatio. et per Oldra. in consi. cclvj.

f Si constat de corpore beneficij. Adde Mod. in. c. sup. literis. in. iij. col. ver. limita. iij. s. eo. post istum ponentem. eadē. in. vi. col.

g Deci. cclxxvij. Hodie est. xix. in ti. de prebendis. in antiquis.

h Ad. c. susceptum. Adde istum in. c. super literis. in. vi. colum. s. e. fa

ciat qd vo. Ro. consi. xxiij. inci. nescio quid dubitationis. et qd no. per Bal. in. l. si mater. C. de insti. et substi. sub condi.

i Sebast. Sapia. Ciuitas ex hoc Matthe. in not. xciiij. mirabilē regulā colligit: qd vbi aliquod verbū hz duo significata vnum largum aliud strictū: in materia exorbitati capitur in stricta significatiōe. De quo per Decium in repe. ci. col. v. j. de proba. vide ad hec Are. in. l. cū lege. ff. de testa. Bulga. senensem pulchre in rubri. ff. so. ma. col. pe. et vl. do. Jaso. in. l. si. in. q. lec. C. de in ius vocan.

2 fra subijciā. et Mo. qd clausula gñalis et qdaz

1 citatio. et per Oldra. in consi. cclvj.

f Si constat de corpore beneficij. Adde Mod. in. c. sup. literis. in. iij. col. ver. limita. iij. s. eo. post istum ponentem. eadē. in. vi. col.

g Deci. cclxxvij. Hodie est. xix. in ti. de prebendis. in antiquis.

h Ad. c. susceptum. Adde istum in. c. super literis. in. vi. colum. s. e. fa

ciat qd vo. Ro. consi. xxiij. inci. nescio quid dubitationis. et qd no. per Bal. in. l. si mater. C. de insti. et substi. sub condi.

i Sebast. Sapia. Ciuitas ex hoc Matthe. in not. xciiij. mirabilē regulā colligit: qd vbi aliquod verbū hz duo significata vnum largum aliud strictū: in materia exorbitati capitur in stricta significatiōe. De quo per Decium in repe. ci. col. v. j. de proba. vide ad hec Are. in. l. cū lege. ff. de testa. Bulga. senensem pulchre in rubri. ff. so. ma. col. pe. et vl. do. Jaso. in. l. si. in. q. lec. C. de in ius vocan.

2 fra subijciā. et Mo. qd clausula gñalis et qdaz

1 citatio. et per Oldra. in consi. cclvj.

f Si constat de corpore beneficij. Adde Mod. in. c. sup. literis. in. iij. col. ver. limita. iij. s. eo. post istum ponentem. eadē. in. vi. col.

g Deci. cclxxvij. Hodie est. xix. in ti. de prebendis. in antiquis.

h Ad. c. susceptum. Adde istum in. c. super literis. in. vi. colum. s. e. fa

ciat qd vo. Ro. consi. xxiij. inci. nescio quid dubitationis. et qd no. per Bal. in. l. si mater. C. de insti. et substi. sub condi.

i Sebast. Sapia. Ciuitas ex hoc Matthe. in not. xciiij. mirabilē regulā colligit: qd vbi aliquod verbū hz duo significata vnum largum aliud strictū: in materia exorbitati capitur in stricta significatiōe. De quo per Decium in repe. ci. col. v. j. de proba. vide ad hec Are. in. l. cū lege. ff. de testa. Bulga. senensem pulchre in rubri. ff. so. ma. col. pe. et vl. do. Jaso. in. l. si. in. q. lec. C. de in ius vocan.

2 fra subijciā. et Mo. qd clausula gñalis et qdaz

1 citatio. et per Oldra. in consi. cclvj.

f Si constat de corpore beneficij. Adde Mod. in. c. sup. literis. in. iij. col. ver. limita. iij. s. eo. post istum ponentem. eadē. in. vi. col.

g Deci. cclxxvij. Hodie est. xix. in ti. de prebendis. in antiquis.

h Ad. c. susceptum. Adde istum in. c. super literis. in. vi. colum. s. e. fa

ciat qd vo. Ro. consi. xxiij. inci. nescio quid dubitationis. et qd no. per Bal. in. l. si mater. C. de insti. et substi. sub condi.

i Sebast. Sapia. Ciuitas ex hoc Matthe. in not. xciiij. mirabilē regulā colligit: qd vbi aliquod verbū hz duo significata vnum largum aliud strictū: in materia exorbitati capitur in stricta significatiōe. De quo per Decium in repe. ci. col. v. j. de proba. vide ad hec Are. in. l. cū lege. ff. de testa. Bulga. senensem pulchre in rubri. ff. so. ma. col. pe. et vl. do. Jaso. in. l. si. in. q. lec. C. de in ius vocan.

2 fra subijciā. et Mo. qd clausula gñalis et qdaz

1 citatio. et per Oldra. in consi. cclvj.

f Si constat de corpore beneficij. Adde Mod. in. c. sup. literis. in. iij. col. ver. limita. iij. s. eo. post istum ponentem. eadē. in. vi. col.

g Deci. cclxxvij. Hodie est. xix. in ti. de prebendis. in antiquis.

h Ad. c. susceptum. Adde istum in. c. super literis. in. vi. colum. s. e. fa

ciat qd vo. Ro. consi. xxiij. inci. nescio quid dubitationis. et qd no. per Bal. in. l. si mater. C. de insti. et substi. sub condi.

i Sebast. Sapia. Ciuitas ex hoc Matthe. in not. xciiij. mirabilē regulā colligit: qd vbi aliquod verbū hz duo significata vnum largum aliud strictū: in materia exorbitati capitur in stricta significatiōe. De quo per Decium in repe. ci. col. v. j. de proba. vide ad hec Are. in. l. cū lege. ff. de testa. Bulga. senensem pulchre in rubri. ff. so. ma. col. pe. et vl. do. Jaso. in. l. si. in. q. lec. C. de in ius vocan.

a Et quidam alij. Vide no. 3. eodem sedes.

b Civitatis. Adde Archi. in. c. felices de penis. in. vi. 7 ibi Jo. and. in. vii. col. ver. sed dubitatur hic. 7 ibidem Do. in penul. col. de quo dicto Archid. 7 Jo. and. in. d. c. felices. meminit De. de ancha. in repe. reg. accessorum. in. lviij. col. ubi. 7 pro 7 contra faciunt. not. de reg. iuris. in sexto. 7 Bal. hic

7 in. l. i. in. q. col. a alij. 7 sequens enumeratione certarum personarum vel rerum non semper comprehendit paria vel minora expressis: sed restringit 7 ampliat secundum determinationem que amictit clausule. Hic enim fuit impetratum rescriptum contra episcopum Sagien. 7 quosdam alios nec tamen comprehendit clericos civitatis. 7 hoc propter determinationem illam que sequebatur videlicet Sagien. dioce. ad hoc quod no. Inn. l. c. si. d. of. arch. In gloss. ibi. q. civitas 7 dioce. diversa sunt. no. bene. hac gl. in eo quod dicit diocesim esse diversam 7 separatam a civitate in contrarium facit quod civitas est caput dioecesis: unde comprehendere debet appellatione dioce. tanquam pars sub vno toto: ut patet in. c. j. de offi. ordi. 7 in. d. c. vnico. de rerum pmu. lib. vi. Hinc est quod tota dioce. una cum civitate appellatur parochia episcopi. ut in. c. apostolice. j. de do. Solu. propter hec tria multi impugnauerunt decisionem istius textus. dicentes quod non fuit iuridica decisio. sed hoc asserere in principe est temerarius. Ideo contra dicitur quod in odiosis non venit civitas appellatione dioce. quod licet nomen dioce. in suo genere sumptum comprehendat civitatem ut in iuribus in contrarium allegatis. tamen cum capitur in sua specie dioce. differt a civitate. quod dioce. respectu ad ipsam civitatem. Unde in multis iuribus dicitur quod de dioce. debet confluere ad civitatem tempore synodi episcopalis. Et ex hoc tene meti quod ubi vnum verbum potest capi in suo genere 7 in certa specie si sumus in materia odiosa debet capi in specie sua 7 non in genere. secus si in materia favorabili. Et vide simile in adoptione: nam adoptio generaliter sumpta includit in se arrogationem. Sed si sumitur in sua specie differt arrogatio ab adoptione. iuxta ea que dixi in. c. vnico d. cog. lega. 7 no. in. l. j. 7 h. ff. de adop. Sed hanc materiam latius ceteris attingendo 7 clarius formo quatuor articulos.

c Adde Alexan. consi. xc. iij. lib. 7. 7 qualiter constituat civitas. vide Bar. in. l. i. in prin. C. de metropol. berito. lib. xi. 7 Inn. in. c. cum ab ecclesiarum. de offi. ordi. quem allegat Bar. in. l. si. post prin. ff. de colle. illicitis.

d Veniunt suburbia. Adde istu. l. c. si. de pbe. 7 facit. c. sup. spec. de privi. Adde quod Rom. consi. cccclij. vult quod in materia indifferenti appellatione veniant suburbia.

e Alii doctori. Contrarium tenet Sali. l. i. cui pacto. ff. de ser. expor. tamen p. isto facit quod dicitur in. d. c. si civitas. 7 Bal. in. c. pxi. ad fi. 7 omnino videbis si moder. hic. vcz do. meum 7 do. feli. 7 Calde. in tracta. de ecclesiastico interdicto. primo membro. q. xij. facit etiam quod voluit do. post Imo. in. c. ut circa. in pn. in. iij. col. de elect. in. vi. 7 ad. de mat. in tracta. de extensio. in pe. col. vbi alleg. d. c. si civitas. 7 glo. fin. in. c. q. de vfur. in. vi. 7 gl. in cle. j. de sepul. in x. sepelire. 7 vide Ana. in rubri. de apostata. ad fi. 7 c. cum sit. de simo. 7 istum in. c. bone. post prin. de postu. p. la. 7 plura hic accumularunt si moder. de effectu elusionis evitande 7 illusionis de testatione quos omnino videbis.

f In materia larga. Facit. l. edificia. ff. de verbo. sig. 7 l. q. ex vico. ff. ad mu. 7 in. c. j. de vfu. in. vi. iuncta gl. in ver. alienigena: quod voluit Bar. in. l. ea. l. ff. ad muni. 7 in. l. no. dubito. ff. de cap. 7 quod voluit iste consi. c. lviij. in. q. raynerij de tuscanis. 7 consi. c. xviij. ex oibus per parte narratis. 7 Ang. in. l. insule. ff. de indi. 7 vide Car. in cle. ne romani. in. vii. q. d. elec. 7 Bal. in. l. j. in initio. in pn. ff. de offi. p. fec. vbi. 7 an appellatione civitatis veniat portus 7 mare illi adiacet. vide gl. in. c. vbi piculu. s. porro. in x. cum sua curia. de elec. in. vi. 7 Ang. in. d. l. insula. cum alijs alle. hic per si moder. in. viij. col. in ver. h. conclusio. 7 in ver. declarat. in. ix. col. Anto. Fran. Nunquid autem appellatione civitatis contineatur comi-

tatus. Inn. in. c. rodolphus de rescrip. dicit quod de stricta significatione non comprehenditur 7 idem Bal. dicit in margarita super Immo. in ver. civitatis. in ver. iij. nec etiam continetur suburbia in prohibitis 7 odiosis. nec continetur districtus nec recomendati: sed confederati sic. ut plene per Alex. in. l. j. de verb. sig. 7 habetur per Paul. de lea. in cle. ne roma. de elec. adde tamen quod civitas 7 castrum in hoc parificantur ut non sufficiat prescriptio. x. annorum contra utrumque etiam cum titulo 7 bona fide ut per Bal. l. i. ff. C. de sac. san. eccl. 7 ibi etiam per Sali. 7 per Alex. in consi. j. i. iij. parte. consi. l. i. iij. parte. col. Et adde etiam quod civitas efficitur papa vel imperator scribat. castrum vel opido vel civitati vno. voluit. Inn. l. c. cum ab ecclesia ru. in. j. col. in fi. 7 ibidem etiam Jo. an. an. de offi. ordi. d. quo etiam vide per Car. in cle. fin. in. s. si. de sen. exc. 7 per Bar. in extra. uag. ad rep. in. d. in ver. civitas. 7 habet per Bar. l. i. sodales. i. h. co. ff. d. colle. illi. 7 an civitas veniat appellatione persone vide Bal. in ru. C. ad tre. 7 in. c. j. s. con-

ueticula. in ver. scdo no. de pa. iur. fir. in vii. seu. vbi t3 quod no. Et adde quod civitas dicitur quod muris claudis: villa autem que est sine muris. ut per Bar. in. l. i. in s. si. aut. ff. de ope. no. nu. vbi et ponit quod dicat castrum. 7 vide Barto. post glo. in. l. si heres in. s. vici. ff. de leg. j. vbi concludit quod villa est sine muris 7 sine episcopio. castrum cum muris 7 sine episcopio. civitas vero est cum muris 7 cum episcopio. de quo et habet per Bal. l. i. ff. duas. in. s. gramatici. l. col. j. 7 ibi per Plico. de nea. in addi. ad bar. ff. de exc. tu. 7 vide et per Alex. in. l. j. de x. fi. 7 per Bal. in ti. de pa. costan. in. s. nos romanorum. 7 in. l. si in aliquam. de off. proc. 7 lega. Adde tamen quod in favorabilibus appellatione civitatis veniunt etiam suburbia. ut in. l. vxore. in. s. legauerat. 7 ibi per Bar. de lega. iij. 7 vide. d. Abb. in fi. de pbe. 7 Bal. in. l. h. in. h. qd. C. quoadmo. testa. ape. 7 no. in. l. na. qd. liquide. in. s. si ita. ff. de penu. lega. 7 vide quod habetur in. c. si civitas. de sen. exc. vbi habet an interdicta civitate sint interdicta et suburbia eius. 7 quod sit civitas vide per do. Car. in cle. dudum. i. s. statui mus. l. j. q. de sepul. vbi dicit quod civitas est hominum multitudo societatis vinculo adunata: vel est civitas constituta ex pluribus vicis habens in se terminum ois sufficientie ad vitam. Et addo quod civitates metropolitane dicuntur quod habent archiepiscopum vel patriarcham: ut per Bar. in. d. l. si duas. i. s. gramatici. de exc. tu. pal. 7 in. l. j. C. de metropoli berito. lib. xi. Et an civitas possit edificare castrum in suo territorio sine licetia superioris: vide per Bart. in l. sodales. de colle. illi. in. j. col. vbi dicit quod no. de quo vide per Bui. de cu. 7 Pau. de ca. 7 ibi plenissime per novissimos in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. 7 iur. 7 an civitas propter delictum civium perdat privilegium civitatis: per prius episcopum. vide per Spe. in ti. de instru. edi. i. s. vi. in ver. opponit quod privilegiatus 7 in ti. de dona. in ver. qd si aliquis baro. Et adde quod civitas que interficit duos episcopos desinit esse civitas 7 ei amplius non datur dari episcopos. xxv. q. h. c. ita nos. 7 ibi per archi. 7 no. Albe. de rosa. in rub. C. de epi. 7 cle. habetur per do. Car. in cle. j. in. s. civitas. de pe. Adde tamen quod occides electum episcopum nondum confirmatum 7 consecratum non dicitur occidere episcopum. ut per Bal. in. l. si nondum. circa prin. in ver. item si civitas. C. de fur. 7 est bo. gl. in cle. j. 7 ibi per do. Car. in. v. q. de penis.

g In lris ipetratis ad beneficia. Adde C. po. j. e. abbat. 7 archi. in. c. q. uis. lo. j. de pben. in. vi. 7 gl. in. c. accepimus. in ver. in ecclesia. in tit. de eta. 7 quali. 7 pbat. l. d. c. q. uis. cum sua gl. 7 facit text. iuxta gl. 7 in. c. si. i. x. civitatis. de pbe. 7 ibi per Imo. 7 istu. allegantes glo. in. d. c. accepimus. 7 vide gl. h. in. c. j. 7 ibi Do. de re. pmu. in. vi. 7 istu. in. c. cum contingat. in. ij. no. de fo. cope. Do. post Jo. an. and. 7 Jo. an. de fantu. in. d. c. q. uis. s. j.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a De primis legibus. Adde istum in c. dilecti. i. iij. col. de fo. cōpe. et moder. in c. cam. ix. col. in x. iij. declaratio. s. e. et jmo. in cle. s. col. de seque. pos. et fru. bal. in c. i. de offi. or. l. 3. alr hic jmo. tñ i. c. si. de preb. idē voluit qd iste. Adde Bal. consi. cclxxvi. incip. rex romanorum.

b In literis de iustitia. Adde Cōpo. et jmo. in c. abbate. j. eo. Sebastii. Sapia.

c Et cludo. vi. de Bologni. vbi s. et xbo qscines et oio vide And. ficu. i. 2f. clxxv. in. s. volu. vbi t3 cōtra Abb. hic.

d Appellatio de ciuit. vbi h car. et Bar. in 2f. i. ci. ciuitati Camerini in ordie. cxxvi. et plene p mo. hic i. x. qrtā clausio b in. xij. col. et vide doc. i. pe. grego. 6 vbi p istū i saluta c tiōe. i. si. 2f. d. i. c. d j. circa mediū. de vsu. l. vi. propter glābi in ver. alies nigenis.

e Adde abbate cōf. l. s. Pau. de cast. 2f. cccclv. in nouis. Areti. in 7 consi. cxxxiij. zacharias.

f De sumptu p pte sumptu vo cabulo ciuitū ver ē dictū istoz qz p pte ciuis dī or. 8 ginari? si ex puile gio vt. l. ciues. et ibi doct. et bal. i. j. co. x. qrt gl. C. d ap. cū si. xistis ad f de alex. 2f. xx. co. fi. x. et 2f. stat. cōf. clvij. co. pe. i. pn. vol. s. vbi habes qs ppe dicat eē ciuis. Et an ciuis q ad qdā sit ppe ciuis. vide eūdē consi. clxxxi. co. j. in fi. eo. volu.

g Comitatuoz Adō bar. i. d. 2f. cxxvi. ciuitat. Ca merini. et i. l. h. cir camed. ibi breni ter dixim? ff. d. x. fig. et i. l. si qs p il lū tex. C. de na. li. et i. l. nō dubito. i j. not. ff. de capti. faciat qd voluit bal. i. l. j. post pn. C. q sit lō. cōfue. p q ē gl. in. l. ex ea. ff. de postula.

h Atrū natus in aliqua ciuitate. Adde Nico. de neapo. Bal. et Ang. et Pau. de cast. in lec. bononiē. l. huiusmodi. s. legatum. de lega. j. et ibi doc. licet jmo. et Pau. de cast. in lec. paduana. et Alex. in d. s. legatum. teneant hūm et Rapha. in. l. cetera. s. fi. eo. ti. faciat qd nō. Do. c. j. s. j. vltra medium. de vsuris. in ver. no. in. vi.

i Adde q voluit Anto. de bu. consi. xxi. in fi.

j Sed dico valere pcessum. Mo. q vbi mittit irritatio act? t3 p istū tex. et in c. pcedēti. et in c. sequēti. et de modo cognoscēdi qñ verba ipoz tant actū esse nullū et qñ importat annullādū. vide. d. meū. in c. si diligē ti. in. x. qv. col. cū septē sequentibus. de fo. cōpe. et Alex. in apost. in. l. imperator. ff. de iure fisci. et hic in. x. qv. col. in ver. verba late snie.

k In successorē. Adde no. in c. qz. v. de iud. et nūquid intelligat de suc cessore vniuersali vel particulari. vide hic docto. et maxime do. Car. fa ciat q voluit. Ang. in. l. creditores. C. d. pig. et Bal. i. l. j. in. i. col. C. cōia dele. et q voluit Bar. in. d. l. creditores. et Ange. in. l. accio. C. si vnus ex pluribus. et Bar. et Ang. in. l. j. ff. de his que in testa. dele. et Bal. in. l. j. C. d. executio. rei iudi.

l Quidam alij. Adde no. in c. se des. s. eo. et i. c. s. e. tit. l. vi. vbi per Jo. an. et alios. **m** Asculinū cōprehēdat femi ninū. Adō Bal. i. c. sedes. s. eo. in ver. nungd inclu datur vide in. s. colum. Jo. an. et alios. in. c. s. j. eo. ti. lib. vi. et ibi per Jo. de fantu. et p do. meū hic dicē tem hic nō pba ri cōem doctrinā doctorū q in re scriptis masculi nū genus pcepit femininū prout tenēt Jo. an. and. Pet. Abb. anti quus Butriga. et jmo. hic et Joā. de fantu. i. d. c. s. j. et hoc tene qz idē do. meus hoc te nuit in clemē. i. b elec. vbi de mate ria post glābi in ver. s. homines. et an masculinū cō cipiāt femininū. vide glof. s. et ibi doc. in. c. genera li eo. titu. lib. vi. et videas bal. et doc. in. l. quicūqz. C. d. ser. fugit. et in. l. si ita scriptuz. et ibi per jmo. hic al leg. et plene p Ar chi. in. d. c. si quis suadēte. et Bar. i. l. iura. la. s. in. x. f. quero qd si statu tū. ff. de leg. et per istū. i. c. mulieres. in fine. de sent. ex cō. cum alij con cor. et placet mihi cōis opi. qz arg. a contrario sensu in rescrip. validum est in iure. singu. est glo. in. l. si pecu ratorē. s. si igno rates. in ver. duo rum fratru rescri pto itelligere l3.

n Rescriptū ad lites trāsit in successores illius contra quē fuit impetratū si ipse fuit conuentus et sic re non integra. 6. **o** Asculinū concipit femininum in rescriptis. **p** Femina nō succedit in feudū in dignitatē xō sic. **q** Dignitas non moritur. **r** Rescriptū impetratum cōtra ecclesiam an exten dat ad prelatū promotum post impetrationem. **s** Iudicis datio non valet si est mortuus ante da tionem ille contra quem datur. **t** Priuilegium non transit in successorem si mor tuus est tempore date is cui conceditur.

Ugnificauit. Sicōnes niēdus p clausulā moriat re integra successor cōueniri nō pōt. et diuidit vt pxiū. **v** Casus literalis. S. et B. laici ipetrauerūt lites ras a sede apostolica sub hac forma: cōqsti sunt nobis. B. et S. q eps tullen. et quidā alij clerici et laici super tali re et rebus alij iniuriātur eis dē in dices per clausulam generalem citauerūt comi rissam manutē. pro eo q ipsa successerat fratri suo in comitatu cui quādam summam pecunie dicti. B. et S. mutauerāt et sic eā tāq heredem cōueniebāt: ipsa per procuratorē suū fecit excipi corā ipsis q cum adhuc frater ipso mulieris vi ueret qñ eedem litere impetrare fuerūt nec p il las literas dum viueret frater ei? fuerat ad iudi ciū reuocatus per lras illas nō poterat quēniri: et q iudices hāc exceptionē admittere noluerūt ad se. aposto. appellauit: mādāt papa q si ita est totūq post appellationē factū est in irritū reuo cet. B. **z** Mo. j. rescriptū ad lites trāsit i succes sorē illius q fuit impetratū saltē re nō inte gra. et hoc pbat no. iste tex. a contrario sensu. sec? vñ si res esset integra q an sit verū indistincte. j. sub hāciā. **z** Mo. h. ar. ex tex. q per illam genera lem clausulā: quidā alij: potest femina cōueniri. et sic videt q in rescriptis ad lites masculinum cōphēdat femininū. **z** Textus tamē iste ex toto

ff. man. quā reputauit sing. Ro. in. l. si cum dotem. ff. solu. ma. circa fin. prin. et d. meus in repe. rub. de rescri. in cle. circa fi. et dixi in no. meis. in j. no. adde etiā q masculinū concipit femininū. Spe. in tit. de allega. et dis. s. post hoc. ver. vel masculinū. Pe. de ancha. in. l. tres fratres. ff. de pac. et Bal. in. l. cum multe. C. de do. ante nup. et in 2f. inci. ex rescripto apparet et in. l. gallus. in prin. in. s. colū. in gl. q inci. abūdat. ibi: contine ri sub masculino. ff. de li. et po. in. l. j. in pe. col. in ver. vtrum aut si statu tum loquit de coniunctis in masculino genere et c. C. qui. ad. Ly. in. d. l. quicūqz. Jac. bu. et Bal. in. l. si quis in tātā. C. vnde vi. Bart. in. l. j. s. de eo. ff. de pac. et Bal. in. c. si. de cā pos. et pprie. vbi alleg. istū tex. q castrū priuilegiatum transit ad feminam si debeat census et non fidelitas. hoc non

Adde an masculinū p̄cipiat femininū. Ro. cōs. xxiij. z. cclviij. Ale
xan. cōs. lx. z. cōs. lxxx. z. cxxxv.

Zacharias. **D**ic q̄ p̄alleg. cōs. dñi Alex. sunt vol. i. dic tñ q̄ verū
est q̄ cōcipit femininū. s̄z non p̄prio verbi significato. verum ex rōnis
idēitate. vt no. plene Car. in cle. j. q. v. d. bap. Bal. in. l. si. q. xiiij. C. de he

re. inst. z. p̄ dictis
istius adde eūde
Cardi. in cle. j. q.
h. de sepultur. et
Jo. d. imo. in. l. si
ita. ff. de leg. h. et
istuz cōs. cxxxv.
volu. i.

Anto. Francisc.

Addo q̄ mas
culinū qñ p̄cipit
femininū illō cō a
cipit ex quadaz
interpretatiōe et
p̄pter idēitatez b
rōnis de quoyō
plene p. d. Card.
in cle. j. in. iij. q. d
elec. z. vide Bar.
in. l. j. in p̄nci. ff. d
pe. z. Bal. in. l. si.
in. xiiij. q. C. d. he
re. inst. z. habet p
Imo. i. l. si ita. de
leg. h. z. vīd oīno 4

do. Car. i. cle. j. in
prin. in. h. q. d. se
pult. vbi dicit q̄
masculinū cōcipit femininū in legib⁹ z. cōstitutionib⁹ pape vel ep̄orū.

in q̄b⁹ p̄sumit n̄hil in iquū disponi. Sec⁹ est aut in statutis laicorū.
principū. q̄ masculinū nō p̄cipit femininū. z. vide dō. Card. in cle. j. in
prin. vbi etiā p gl. in. v. q. de regu. vbi forozes mēdicatiū trāseūtes si

ne licentia. puniunt vt mēdicātes. z. vide d. Alex. in. l. si extrane⁹. d. cō
di. ob cām. z. in. l. q̄b dicit. in. v. char. de ver. obl. post Jo. de imo. z. in cō
sil. xli. in. j. pte p̄si. Et an cōcipiat femininū in statuto loquēte d. vi cūz

armis. vel etiā sine armis. vide gl. z. Bal. in. l. si cōstāte. in. s. si. ff. so. mat.
z. p Alex. in. l. j. ff. ad. l. iul. de vi pub. z. adde q̄ masculinū cōcipit femi
ninū. in his. q̄b⁹ dispositio p̄t adaptari femine. z. nō als. vt p Bal. in

l. seru⁹. C. cōia de succes. Et adde q̄ masculinū platū a canone. cōpie
hēdit feminas. nisi eadē cōstitutioe vel alia. excipiat femina. vt no. gl.
in. c. generali. de elec. lib. vi. Et qd in emphyteosi cōcessa nobilib⁹ z. eo

ruz gēherationi. an sub verbo eorū. cōprehēdant femine. vide Bal. in
l. h. in. h. col. C. de iure emphy. z. de materia masculini z. feminini. vīd oī
no Bal. in. l. Ball⁹. in prin. de lib. z. posthu. Alex. in. l. j. de ver. sig. z. me

lius in suo cōs. cxxxv. in. j. pte cōsilio. vbi inter cetera d̄t q̄ statutu p̄
niens furē famosum pena furcariū. nō cōprehēdit feminā furē. Itē di
cit q̄ appellatiōe doctoris. nō venit femina doctor. de quo vide p. d.

Car. in cle. eos. de cōsan. z. affi. z. in. c. generali. de elec. lib. vi. Et adde ēt
q̄ qñ p legē vel statutu puniret posteritas. non p̄prehēderet femia. vt
in. c. vbi cūq. de pe. in. vi. z. habet p gl. dō. Car. in cle. j. in. s. i. circa prin.

de pe. z. an cōtra masculinū p̄cipiat a feminino. vide p Bar. in. l. si ita
scriptū. in p̄nc. de leg. h. z. ideo monachi nō veniūt appellatiōe monia
liū. de quo p dō. Car. in cle. j. de cōsan. z. affi. z. p Bal. Alex. in. l. si hac

in. s. liberos. de in ius voc. z. in. l. iura. post Bar. ff. de leg. z. habet d hoc
arti. p gl. insti. q̄ dare tu. po. in. s. si. z. p Bal. z. doc. in. l. si q̄s id q̄b. ff. d in
risd. om. iu. z. in. l. q̄s q̄s. Cad. l. iul. maie. z. habet p Jo. an. in addi. Spe.

in ti. de alle. z. dispu. in. s. iij. vbi ēt p Bal. in ver. an masculinum. z. per
Bal. in. l. ne passim. C. de iur. z. fac. igno. z. p dō. Car. in cle. j. de rescrip.
z. in cle. h. de elec. z. in cle. j. de reb. eccle. nō alie. z. in cle. h. in. v. q. d p̄ri

uileg. z. vide Bar. in. l. iij. in. s. i. ff. de neg. gest. z. plene p eū in. l. si q̄s in
tātam. C. vñ vi. Et an verbū virozū platū in statuto. cōcipiat feminas
vide gl. in cle. j. de rescrip. z. Bal. i. l. scripturas. in fi. C. q po. in pig. ha. z

vide plene p Alex. in. l. j. ff. de ver. sig. Et in q̄tū hic fit mētio de argu
mēto a p̄rio sensu. an habeat locū in legib⁹ vel statutis. vīd p gl. Bart.
z. ibi plene p Alex. i. l. j. in. s. hui⁹ rei. de offi. ei⁹ cui mā. est iurisd. z. per
Bal. in. l. cōuēctula. C. de ep̄is. z. cle. Adde tamē q̄ tale argumētū nō

h̄z locū qñ esset s̄ casum alterius legis. vt est no. gl. i. c. cupiētes. s. q̄ si
p viginti. in ver. cōmode. de elec. lib. vi. z. no. glo. in. c. j. in ver. permitti
mus. de eta. z. quali. eo. li. z. habet in. l. iij. C. d cōdi. inser. z. eodē mō non
sumereē tale argu. in statutis s̄ cām. l. iuris cōis. fm Bal. in. l. si q̄s. in

h. col. C. de fur. z. per Pau. de cast. i. cōs. cclxxi. z. in cōs. cccxxiij. z. per
Alex. i. l. oēs populi. in pe. col. ff. de iusti. z. iur. z. in aut. ex testō. C. de
colla. z. per Alex. in. cōs. lxxvi. i. iij. parte p̄sil. z. i. l. si eum. s. q̄ iuriariū.
ff. si q̄s cau. nec ēt habet locū tale argumētū qñ ex eo refultaret aliq̄
absurditas seu prauus intellect⁹. vt in. l. cū patrē. z. ibi p Bart. z. Bal.

in princ. C. de condi. inser. z. in. l. apud antiquos. C. de fur. z. per Bar. i. l.
marcellus. in. iij. col. ff. ad trebel. z. vide Car. in cle. j. de ind. nec h̄z locū
in statutis qñ statutu vetaret interpretatiōe. vt voluit Bal. i. d. l. cū pa
trē. in. h. no. z. per Pau. de ca. in cōs. cclhij. Et adde q̄ argu. a cōtrario
sensu dicit mens cōiecturata. z. per gl. Bar. z. doc. in. d. l. apud antiq̄s.

C. de fur. z. in. l. j.

ff. si tab. testa. nul

le exta. z. est ex in

terpretatiōe: nō

ex xbis fm gl. z

Bar. i. x. f. p̄iectu

ram in. d. l. apud

antiquos. vbi ēt

p Bal. Adde ta

men q̄ tale argu

mentū d̄t esse ap

tissima p̄batio z

d̄t casus aptissi

mus. vt est tex. in

l. si q̄s locuples. i

fi. dū dicit tex. ap

tissime. ff. de ma

testa. Et an h̄eat

locū z qñ in s̄cti

bus. vide Alex.

in. d. l. j. de of. ei⁹.

z in cōs. cxxx. in

h. parte. Et adde

q̄ tale arg. nō h̄z

locū i dispositio

ne negatiua: quā

do ex eo inducē

retur peccatū pu

ta si statutu diceret q̄ vsure nō possint recipi vltra duos denarios pro

libra: non sumitur argumentū q̄ possint recipi duo denarij fm Bald.

in aut. ad hoc. in. h. col. C. de vsuris. z. vide glo. in vers. facere. in cle. j. de

vsu. z. ibi per dō. Card. in. xxi. q.

a **S**ebasti. Sapia. **C**irca masculinū. H̄ac materiam an masculinū p̄ci

piat femininū late expedit. d. Bal. in. d. l. si q̄s id q̄b. ff. de iurisd. omni.

iud. z. latissime p deci. in rep. l. femine. ff. de reg. iur. col. xiiij. z. ibi etiā co.

j. ponit: an mulier possit habere dignitatē magistratus. z. ponit q̄b nō

regulariter tamen fallit in abbatisa vt ibi late per eum.

b **I**n dignitatibus. vide q̄b legit z no. in. l. mulieres. C. de dig. lib. xij.

z in. l. multis. ff. de statu homi. z in. c. dilecti. hic alle. z in. c. noua quedā

de peni. z. remissio.

Adde qualiter succedat in dignitatib⁹. Ang. cōs. cclxxvi. De. de

anch. cōs. cccxli. vbi late alle. cōs. iij. h. lib.

c **E**t feudalibus Adde. c. j. s. hoc. autē qui feu. da. poss. Paul. de cast.

cōs. cxxxv. Spe. de feu. s. h. ver. xxiij. z. seq. quod est vey nisi feudū ad

nullū seruitiū fuerit cōcessum z masculus nō extet fm Bal. i. c. j. s. de

cedente. als deinde. qui feud. da. poss. zin. c. j. s. hoc aut. eo. ti. z in. c. simi

liter. de capi. q curi. v. z. Ro. sing. in ver. feudū. z in femina. z in quib⁹

casib⁹ femina succedat in feu. vide Bal. in. d. s. de cōdēte. z in. c. j. in p̄nc.

qñ maritus succedit vxori. z in. c. j. s. quinetiam ep̄m vel abbatē. z in. c.

de suc. feu. z in. l. fin. inci. quot. C. de suis z legi. z in. c. j. s. femina quoq̄.

per quos fiat inest. z in. d. c. j. s. hic autē. z in. c. j. s. in. i. col. de suc. feu. z

per dō. meū hic post Bal. z alios. z per Bal. in. l. h. ff. de sena. z vide hic

Bal. si regina Apulie nubat cuidā militi simplici an faciat eum regē:

z an deficiente rege gens libera possit creare regē vide hic eundē Bal.

z in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. z iure.

Adde Ro. cōs. cclxviij. z Ang. hic proxime.

d **D**ignitas nō morit. vide Bal. in. l. cētesimis. in. s. si ita stipulat⁹. in

ij. col. in ver. vlti. foimo. hic vnā questionē difficilē. ff. de ver. obli. vide

q̄ legitur z no. in. l. annua. ff. de annu. leg.

e **H**eredē. vniuersalē. vide q̄ dixi. s. in apostil. in ver. successorē z vide

ad p̄dicta tex. in. l. imperatores. ff. de pub. glo. in. c. pastoralis. z in. c. tua

nobis. de decimis. Jo. an. in. c. cū homines. eo. ti. cum similibus.

Zacharias. **D**ic esse verum si tale rescriptum sit perpetuum quia

tunc ad heredem vniuersalem transit. ita no. Specu. in tit. de legat. s.

restit. ver. quid si impetrat. z ibi Bald. in additio. ad eum. ver. si com

mittitur. Anto. de but. in. c. qz. v. de ind. z Alex. in. l. beneficium. de cō

stitu. principū.

Anto. Francisc. **C**irca hoc an rescriptū trāseat ad heredes. **D**icas

q̄ super transmissibili ad heredes transit si res nō est integra: vt q̄ ci

tatio emanauit. secus si est integra nisi in certis casibus de quibus hic

per dō. Abb. z scriben. sup re vero nō transmissibili indistincte. nō trā

sit. de quo vide per dō. Anto. z doc. in. c. dilecti. de fo. cōpet. z habet p

Spe. in tit. de rescrip. p̄len. in. s. h. z in tit. de leg. in. s. restat. z in vers. qd

si impetrat. z ibi p Bal. in additio. z vide tex. Bal. ful. z nouissimos

in. l. h. in prin. qñ libel. prin. datus. C.

Sanor super Prima parte primi.

¶ Due fictioes. Limita nisi sur-
gat ex duplici fo-
te. l. si qs rem. §. i.
ff. de polli. iuncta
l. si. C. de fac. san.
ecclie. r. p. Car. in
cle. q. circa. xx. q.
de elec. r. in cle. h.
in. viij. q. vt li. p.
Limita scdo nisi
due fictioes sint
inducte. ambe. a
iure coi. vt dicit
Bal. in. l. i. in fine
C. q. lic. ab emp.
disc. Limita ter-
tio nisi yna fictio
descendat ab alia.
vt per Bal. in. l. i.
C. de do. p. mis. r.
Do. in. c. no oes.
h. q. v. super Bal.
in. l. i. in antepen.
col. C. de furtis. r. a
Bart. in. l. i. is q. b
pro emptore. ff. d.
vsuc. Fallit etiaz
fauore libertatis
l. cu. q. si. in. i. r. i. so.
vbi Ang. ff. de
fideic. li. vbi po-
nunt duo specia-
lia. Primum est q.
inia lata p. mo-
tuo t. r. regula. l. c.
furioso. ff. d. re iu.
Scds est q. decre-
tus qd no potest
vires hre i perso-
na d. functi trasit
in eius heredem.
Anto. Francisc.
¶ Qu due fictio-
nes possunt circa
ide pcurrere. vis
text. in. l. capti. r. d.
ibi per Bal. C. de
ca. r. postli. reuer.
r. vide Bart. in. l.
singularia. in pn.
ff. si cer. pe. r. in. l.
si xo no remune-
radi. in. §. marcel-
lus. ff. man. zin. l.
cum post. in. §. ge-
ner. ff. de iure do.
r. per Bar. i. l. ge-
rit in vlt. col. ff. de
acq. he. vbi dicit
q. q. pcedit a di-
uersis principijs
pnt ccurrere. r.
vide de isto pcur-
su duaz fictionu
per do. Car. i. cle.
qd circa. in. xx. q.
de elec. Et an r. q.
duo spalia pcur-
rant in eo. subie-
cto vltra ea q. po-
nit Bar. in. l. i. is
qui pro emptore
in vlti. q. de vsuc.
r. in. d. l. singula-
ria. vide Old. in
p. l. lxxix. inci. qd
duo specialia.
¶ Sebast. Sapia. 2
¶ Sed si rescri-

ptum. Vide limi-
tationes quas po-
nit ad hanc regu-
la do. Sely. in. c.
cu. in. ferrariensis.
col. v. ver. limita
quarto. §. de p. st.
rdo. Bal. in. l. qm
in porib. co. vlt.
C. de inoff. test. r.
amplia vt p. Bal.
in. l. i. in. viij. colu.
in. v. limitatione.
ff. de costi. princ.
vide etia ad hac
regula do. Sozi.
in. l. i. in. iij. col. x.
secunda concl. ff. d.
leg. i. Alex. i. costi.
xxx. col. iij. i pmo
volumine.
¶ Ad successor.
vide in. c. q. v. de
ind. zin. c. dilecti.
de foro cope.
¶ Ad extin-
guunt. Limita p
tex. iuncta glo. in
fi. de here. que ab
intest. dese. in. §. p
Ziu. in. vers. post
mortem. cu. ibi not-
per doc.
¶ Nec p. uilegiu.
Adde Bal. i. c. i.
§. poro. i. tit. que
fuit pma ca. b. n. si.
amit. vbi alle. gl.
inst. de acti. in. §.
ite mixta in vers.
in iudicio. r. qd le-
gis r. not. in. c. sa-
ne. de prinil.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Surreptio. ad
de tex. i. c. capitu-
lum. §. eo. r. consi-
dera q. hodie est
iste text. correct.
na q. q. expmit
falsum q. si prin-
ceps oino scinif-
set tn literas pces-
sisset: si expmit
p simplicitate vt
ignorati: non vi-
tiat rescriptuz. c.
sup lris. §. eo. Sz
hodie ita d. facili
papa ccedit lite-
ras executorias si
ne monitorijs si-
cut cu eis: ergovi-
des q. iste text. sit
correctus. super
hoc cogita.
¶ In dicto. c. cuz
dilecta. Vide ibi
istum in. vi. col.
¶ Hoc dicit. vis
ad qd allega. do.
Anto. Copost. r.
Jo. an. hic. i. c. au-
dita de resti. spol.
vide ibi do. Ab.
Andr. Barb.

das sub clausula: tuc no extedat ad successorē res-
cripta. rad huc caluz restringit huc tex. Et hac
lect. tene: q. cois est r. vera: sed difficile ē reddere
verā r. cōcludere rōnem diuerſitatis in cui⁹ red-
ditiōe multū instat hic. Sed cōclude breuiter r.
clare q. ideo i pmo casu extēdit qm rescriptū ha-
buit vires suas in psonā defuncti cū viueret tpe
date. An extēdit ad successorē q. fingit eadē p-
sona cū defuncto. vt in aut. de iureiu. a. moriente
p. r. i. co. v. sed in scdo casu q. defunct⁹ erat cō-
ueniēd⁹ sub clausula: nec fuit cōuēt⁹ tpe vite sue
rescriptū corruit cū nō figerit radices in personā
cōueniēdi. ¶ Itā non valet iudicis datio cū nō
viueret is cōtra quē index dat. vt in. l. ij. ff. q. sen.
sine ap. rescin. Sz iste index vt dat⁹ ptra quēuē-
dū sub clausula tpe quo exprimit. Itā antea non
h3 iurisdictionē index in iud. exp. so. vt in. c. pasto.
§. i. §. eo. merito corruit rescriptū quo ad istū qui
decessit anteq. expmiret. Et si diceret eo ipso q.
exprimit fingit exp. so. tpe dati rescri. arg. in. l.
potior. ff. qui po. in pig. ha. vbi cōditio trahit re-
tro a tpe initii §. c. Sol. duplex. Prima qd hic
nō pōt retrahī cū deficiat subiectū p. mores.
sile i. c. si p. te. §. e. li. vi. Scda sol. r. melior. in eodē
casu nō debēt pcurrere due fictioes. vt no. i. l. i.
C. d. dot. p. mis. §. si rescriptū hoc casu extēderet
ad successorē cōcurrerēt due fictioes. Prima q.
fingeret iste exp. so. tpe date. scda q. successor fin-
geret eadē psona cū defuncto. nam vere successor
non est eadē psona cū defuncto. Ex his limita. l.
heres absens. ff. de in. vbi dicit heredē posse cō-
ueniri vbi defunct⁹ poterat: d3 em itelligi i ordi-
nario r. nō i delegato: saltē dato: sub illa clausula
g. nali. Rō ē: q. rescripta sunt psonalia r. odiosa
merito restringēda. §. e. ad hec. ¶ Et g. nali-
tē cū querit an rescriptū extēdat ad successorē: di-
stingue post Cal. hic. r. Jo. an. i. regula is q. ius.
de reg. iur. in mercu. Qd aut materia sup qua im-
petrat rescriptū nō est extēdibilis ad successorē:
repirat rescriptū p mortē. Exēplū in actore. im-
petratū est rescriptū sup beneficio debito: nam si
morit nō p. heres ei⁹ vt illo rescriptor: q. nō suc-
cedit in beneficio cū i b. n. i. c. nō habeat locū suc-
cessio. vt in. c. ex. trāmissa. d. h. §. si b. Exēplū i reo:
fuit impetratū rescriptū vt re⁹ deponeret ab or-
dine vella b. n. i. c. certū ē q. mortuo reo non pōt
cōueniri successor q. crimina morte extinguit. d.
xxij. dist. quorū d. i. in. l. h. C. si reus vel accu. mor.
fue. Aut materia p. cernit successorē: tūc aut res
nō ē integra puta q. defunct⁹ fuit citat⁹ r. tūc re-
scriptū extēdit ad successorē. arg. hic a contra-
rio ibi: ad iudiciū euocatus. aut res est integra: r.
tūc aut p. decessor erat cōueniēdus sub clausula
r. tūc nō extēdit ad successorē vt hic ex quo nō
fuit exp. so. dū viueret. Et hoc verū nisi rescri-
ptuz fuisset impetratū ptra dignitatē. vt. §. dixi.
Aut cōueniēdus erat exp. so. i rescriptor: tūc
si fuit rescriptū impetratū in materia p. cernente
dignitatē h3 nomen p. elati fuerit exp. so. r. tūc
extēdit ad successorē in hoc casu loquit. pprie
dictū. c. dilecti. Aut nō cōcernebat dignitatē sed
personā: tūc nō extēditur ad successorē singu-
larem nisi in tribus casibus. Primum si successor
succedit invitū. r. in hoc casu loquitur. c. q. v. de
iudi. Secundus casus in. c. i. de alie. indi. inutan.
Tertius si emanat secunda iussio. vt in. d. c. q. v.
fm alium intellectū. Aut querit nūquid debeat
extēdi ad successorē vniuersalem: r. fuerūt multe
opiniones: sz opinio magis cois h3 q. sic: q. cen-
sentur eedem personē vt. §. dixi. Item q. agit de
modico p. iudicio. Et itellige hic q. defunct⁹ erat
i rerū natura a tēpore dati rescripti als. rescriptū
nō valet. vt in. d. l. i. ¶ Et ita nec p. uilegium
transit in successorē si mortuus est tēpore date
is cui cōcedit. vt est tex. multū notabilis in. l. ne-
ratins. ff. de regu. iuris. Abbas.

¶ Insinuatione.
¶ Non valet litere executorie in qb
impetras falso dixit monitorias pre-
centne. ¶ Prmo ponit partis decisa q. elia. Scdo
p. uisio ibi: quo circa. ¶ Casus literalis. Quidā
cleric⁹. ¶ In die ipetrant literas p. ceptorias sup
p. uisioe ipsi⁹ ad epm Ambianen. r. postmodū
ad iudices istos literas executorias ipetrant si-
bi epm supradictū. i. qb. cū de monitorijs fiebat
mētio eps. p. posuit corā iudicibus q. ipse nullas
monitorias receperat: r. cōsuetudo ē ecclie vt p-
ceptone nō debent nisi monitorie p. decesserunt:
vnde per eas veritate tacita impetratis. p. uidere
nō tenebatur eide. ¶ Consultus papa r. idet quod
si sup hoc nulle monitorie p. cesserunt sup. se deat
executorias dūmodo executorie d. monitorijs fe-
cerint mētionē aliq. p. cedant per executorias
iuxta traditā sibi formā. Ber. ¶ Mo. primo q. li-
tere executorie valent sine monitorijs dum tamē
cellet surreptio. hinc hodie cōmuniter solū dāt
executorie monitorie r. p. ceptorie hodie nō sunt
in vsu: nisi quando papa rescribit pro receptiōe
alicuius monialis. ¶ Sed quero hic papa mā-
dat. p. cedi p. uarōne: quid si iudices p. cesserūt
cōtra rationē nunq. tenet processus. videtur q.
nō: quia contra formā mandati. vt in. c. cum dile-
cta. §. e. r. c. venerabili. de of. dele. r. in. l. diligēter.
ff. mandati. ¶ In p. trariū facit: nam processus cōtra
ius litigatoris valet. vt in. c. cuz inter. §. de re iud.
doc. hic dicit p. cessum v. lere: quia ista clausula
non limitat iurisdictionem nec dat formā pro-
cedendi: sed potius sapit monitoriē r. instructio-
nē iudicis. Nam semper intelligit vt index pro-
cedat p. uia ratione. ideo si exp. so. m. r. non dāt
noua forma. quod bene not. q. facit ad multa. r.
hoc dictū allegant in. d. c. cū dilecta vbi plene ex-
pediui hac materiā. r. dic vt ibi. ¶ In gl. i. ibi: sz
ordo r. consuetudo curie: dic q. olim obseruabat
iste stilus. hodie secus: vt. §. dixi. Sz glo. retulit
se ad tempus suum.

1 ¶ Papa presumitur grauare ecclesiā in minus
quam possit.
2 Canonicus recipiendus intelligitur cū p. bēda.
3 Grauatur quis dum beneficia confert.
4 Collatio beneficiorū computatur inter fructus.
5 Solita poni in rescriptis habent pro appositis.

¶ Mandatū aposto-
licum. ¶ Nec decretalis legit princi-
palr duob⁹ modis: r. fm intellectum
gl. h. d. ¶ Cessantibus clausulis in dubio papa
nō intēdit grauare eandē ecclesiā seu eundē colla-
torem super p. uisione duorū. ideo secūdus ipe-
trans repellit sine p. m. expectet siue sit iā gra-
tiā consecutus. Sed sz aliū intellectū. h. d. ¶ Mo
intēdit papa eundē collatorē grauare de duobus
vbi pro scdo scribit cū clausula si pro alio non est
rescriptū qui huiusmodi gratiā p. sequeat etiaz
primo tpe date vel p. sentationis secūdi gratiaz
assecuto. In prima ponit dictū. In secūda eius
rationē ibi: cū sup. ¶ Casus l. falis. Papa man-
dauit episcopo Monien. vt magistrū. S. faceret
recipiū canonicū zin fratrē ecclie sue si pro alio
ibidem nō scripserit qui huiusmodi gratiā cōse-
quatur: sed eps iam aliū ad mandatum pape re-
cepit qui beneficiū obtinuerat: dubitauit vtrum
teneretur p. sequei mandatū apostolicū ex eo q.
dicebatur in mandato si pro alio nō scripsim⁹ q.
huiusmodi gratiam p. sequeatur: cū nullus p. se-
quatur hac gratiā sed iam esset p. secut⁹. ¶ Consul-
tus papa respōdet q. ex quo aliū iam recepit ad
mandatū suū mandatū istud exequi nō tenet: q.
nō est intētio pape grauare ecclesiā super rece-
ptione duorū. Ber. ¶ Mo. i. valere literas sup
receptiōe alicui⁹ in canonicū: licet nulla fiat mē-
tio de assignatione p. bēda. ¶ Mo. tū itelligas istū
debere remanere sine p. bēda: q. esset cōtra. c. rela-
tum. i. de p. bēda. §. p. bēda venit accessorie ad ca-
nonicū. vt in. c. si cleric⁹. r. c. si post. q. de p. ben.
lib. vi.

ptum. Vide limi-
tationes quas po-
nit ad hanc regu-
la do. Sely. in. c.
cu. in. ferrariensis.
col. v. ver. limita
quarto. §. de p. st.
rdo. Bal. in. l. qm
in porib. co. vlt.
C. de inoff. test. r.
amplia vt p. Bal.
in. l. i. in. viij. colu.
in. v. limitatione.
ff. de costi. princ.
vide etia ad hac
regula do. Sozi.
in. l. i. in. iij. col. x.
secunda concl. ff. d.
leg. i. Alex. i. costi.
xxx. col. iij. i pmo
volumine.
¶ Ad successor.
vide in. c. q. v. de
ind. zin. c. dilecti.
de foro cope.
¶ Ad extin-
guunt. Limita p
tex. iuncta glo. in
fi. de here. que ab
intest. dese. in. §. p
Ziu. in. vers. post
mortem. cu. ibi not-
per doc.
¶ Nec p. uilegiu.
Adde Bal. i. c. i.
§. poro. i. tit. que
fuit pma ca. b. n. si.
amit. vbi alle. gl.
inst. de acti. in. §.
ite mixta in vers.
in iudicio. r. qd le-
gis r. not. in. c. sa-
ne. de prinil.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Surreptio. ad
de tex. i. c. capitu-
lum. §. eo. r. consi-
dera q. hodie est
iste text. correct.
na q. q. expmit
falsum q. si prin-
ceps oino scinif-
set tn literas pces-
sisset: si expmit
p simplicitate vt
ignorati: non vi-
tiat rescriptuz. c.
sup lris. §. eo. Sz
hodie ita d. facili
papa ccedit lite-
ras executorias si
ne monitorijs si-
cut cu eis: ergovi-
des q. iste text. sit
correctus. super
hoc cogita.
¶ In dicto. c. cuz
dilecta. Vide ibi
istum in. vi. col.
¶ Hoc dicit. vis
ad qd allega. do.
Anto. Copost. r.
Jo. an. hic. i. c. au-
dita de resti. spol.
vide ibi do. Ab.
Andr. Barb.

a In. e. c. m. Vide ibi istū, et qd legit et not. in. l. illud. ff. de acq. he. Mo
b est granare. Faciat not. in. c. tibi qui. et in. c. duobus. de rescrip. lib. vi. et qd
 in simili habet in. l. Titia. §. qui inuita. ff. de leg. §. vbi nō est verisimile
 qd pater voluerit granare filium duplici onere. et in. l. si cū dotē. §. si pa
 ter. ff. solu. mat. et in. l. plane. §. si duobus. ff. de leg. §. et vide glos. in. l. i. in
 gl. si. C. de mulie.

et i quo loco mu
 nera. li. x. q. quis a
 non debet p ea
 dem rebis gra
 uari.
 Anto. Francisc.
 Circa hāc ma
 teriā an quis de
 beat duplici one
 re granari. dicas
 regulr non, qz q
 in vno granatur
 debet in alio re
 leuari. leuz qui.
 ff. de in lit. iurā.
 qñqz tñ pōt qd
 alio onere graua
 ri, si onus impo
 natur ex alia cau
 sa q fuerit impo
 sitū p mū graua
 mē. de qua mate
 ria plene habet
 per Spe. in ti. d.
 teste. in. §. i. in x.
 §. quid si admiso
 sus. et in ti. de in
 quisiōe. in. §. v.
 in ver. itē pōt. et
 in tit. de accus. in
 §. i. in ver. illud.
 qñqz. et vide Pau.
 de castr. in cōsil.
 c. vi. Et an on?
 i iūctū legatario,
 in vno legato, cē
 featur repetitū i
 alio eidē facto.
 vid. i. l. in repetē
 dis. ff. de leg. i. §. f
 et i. l. si cui. de cō
 ditio. et demōstr.
 aduerte tamē q
 onus adiectū p
 legato pōt impo
 ni ēt vltra vires
 plegati. l. Pam
 philo. §. si. et ibi p
 Bar. ff. de leg. i. §.
 Et adde q on?
 iniūctū duobus
 heredib? vel le
 gataris. finanet
 totū vni cui fina
 net vlt accrescit le
 gatus vel heredi
 tas altero recu
 sante ptes legati
 vlt hereditatis. l.
 ciuitatib? §. An
 cius. ff. de leg. i. et
 habet p Bal. in
 l. quoties. la. §. C.
 de fideicō. et in. l.
 i. in. §. i. C. de cad.
 tol. p quo facit
 quia onus iniū
 ctum legatario,
 remanet apd he
 redez si legatum
 efficiatur cadu
 cuz. l. Celsus. als incipit pater meus. et ibi per Bar. ff. de leg. §.

c Zacharias. Super prouisione duorum. Adde in casu diuerso quid si
 papa in suo rescripto prouisionis beneficij cui collatio ordinarij appo

lib. vi. et qui vult principale antecederes, videt vel
 le consequens et accessorium. vt in. c. cū. in. de cōsti.
 Mo. q. ubi faceres recipi. qd papa qñqz dat exe
 cutorē ad pcellendū ordinariū vt pvideat iuxta
 mādātū suū. qñqz dat executorē ad prouidēduz
 vice sua. vt in. c. abbatē. §. eo. plene de materia in
 c. si capitulo. et c. si soli. de pces. p. b. li. vi. Et tñ
 no. qd intētio pape nō est granare ordinariū su
 per prouisione duorum. Ex quo no. qd ordinariū
 dicit granari cū papa pferat beneficia ad ipsius col
 lationē spectātia. et est ratio collatio cēsetur qdā
 donatio cū ordinariū vtat liberalitate alicui con
 ferēdo. vt no. in. d. c. relatiū. Hinc dicit gl. not. qd
 collatio beneficiorū pputat infer fructū. vt no. in
 c. cū olim. de maio. et obed. vñ nō pōt dici nō gra
 uari. cū priuē hac liberalitate. et facultate donā
 di. Ex quo iherē qd hodie possunt ordinarij mul
 tum queri cū ex reseruatōe summi pōtificis et
 ex literis expectatiuis ius pferēdi sit quasi abdi
 catū ab ipsius ordinariis. qd est cōtra. c. ecce. xci.
 vi. Quia nō d3 papa ita prouidere suis pmodis
 seu vtilitatibus romane curie. cū tāto grani pū
 dicio ordinariorū. et ordo ecclesiasticus cōfundit.
 si sua iurisdictio vnicuiqz epō nō seruat. vt in. c. perue
 nit. xi. q. i. Pro introductione glo. et materie op
 po. contra text. decre. debet continere dubitatio
 nem in se. qz debet edi in casu dubio. vt in. c. cuz
 in iure. de offi. deleg. et in. l. i. in fi. ff. ad muni. et in
 l. quod Labeo. ff. de carbo. Sed ista decretalis
 nullā ptingit dubitationē. qd patet ex eo qd papa
 scripsit sub cōditione p secūdo. si p alio nō fue
 rit scriptū. et ppterū fuit qd p alio scripserat. er
 go ista gratia est nulla ex defectu pditionis pos
 te. Quod pcedit maxime cū cōditio est de pteri
 to cū illa nō suspēdat. qz certū est nature vtrum
 scripserat p alio vel non. vt in. l. cū ad pñs. ff. si
 cer. pe. Sol. dicit gl. i. et bene qd dubitatio potuit
 esse. qz gratia scda videbat pditionalis ex sola pē
 dētia prime gratie. qz dicebat si pro alio nō scri
 psimus qui hñdō gratiam psequat. sed prius
 fuerat gratiā psecut. et sic nō videbat habere lo
 cum prima cōditio. cū amplius nō pderet pri
 ma gratia. Et per hoc ponit gl. rōnē dubitādi.
 sed decisio fuit in pñm. et rō decidēdi fm glos.
 est. qz cū papa nō intēderet granare eandem ec
 clesiam super receptione duorum fortius graua
 men elicitur prima gratia executā quā ea pēden
 te. et sic forti? obstabat exceptio cōtra secūdu im
 petrātē. Sz cōtra hoc opp. nā de intētiōe pape
 non apparet nisi p illā clausulā. sed illa clausula
 referē ad pēdētiā prime gratie. iō cū illa esset exe
 cuta. nō habebat obstare illa clausula. Et ob hoc
 forte gl. scda dicit. qd etiā sine expōsiōe illi? clau
 sule. papa nō intēdit granare eūde collatorē sup
 receptione duorum nisi exprimat. An fm glo. ista
 clausula si pro eo. semper subintelligitur. qd pa
 tet ex eo qd qñ papa vult secūdu recipi. apponit
 clausulam non obstāte qd p alio scripserim. Ad
 hoc bo. tex. in. c. pe. in fi. §. eo. li. vi. alū tenet oppo
 sitū dicētes qd nisi papa apponat illā clausulā. si
 pro alio. tenet ordinariū recipere scdm et tertiū
 et c. nā si intētio pape esset nō granare ecclesiā sup
 receptione secūdi nisi hoc expōsso. supflua eēt ista
 clausula si pro alio nō scripsim. Et Jo. an. hic et
 in. c. pe. §. alle. tenet primū intellectū. quē sequit
 gl. qz als frustra poneret illa clausula nō obstan
 te. Nec ob. si dicat qd sz intellectū gl. supfluit illa
 clausula si pro alio. qz nō est absurdū si exprimat
 ea que tacite insunt. vt in. c. significasti. de electi.
 Sed absurdū est tollere nō obstātia vt obstātia.

neret clausurā nō obstāte collatione alteri facta. vide per cōpos. sing.
 But. vdoc. in. c. causam q in fi. §. eo. Bar. cepo. in trac. de sen. rusti. p. re
 di. q. i. in prin. et Alex. cōsi. c. c. l. v. incip. viso. ti. et xxxiij. volu. iij.

d Sebast. Sapia. Qd ordinari? Habui de facto hoc anno pul
 chra qstione: summi pontifex cōcesserat lras cuidā p duobus beneficiis

vt putassi dicat recipias talē nō obstāte q sit do
 ctor vel nō obstāte qd habeat tps legitimū. Mo
 stic. posuit tertiā lectū. qd ant prima grā pēdet et
 nō valet scda nisi apponat clausula pualidatiua
 vt puta nō obstāte qd pro alio et c. Et est ratio sz
 eū in odiū vacaturarū ne plures sint expectātes
 in eadē ecclesiā vel sub eodē collatore cū sic daret
 votū captādi mortē plurimorū. Itē si nō repo
 nat clausula nō obstāte: vident iste grē pēdētes
 referri ad idē beneficiū: et si quodāmodo induce
 retur sectio pēderet: ideo est opus ad hoc vt va
 leat scda grā q apponat clausula nō obstāte. Ad
 idē adducit. c. pñti. de offi. leg. li. vi. vbi dicit qd le
 gatus nō pōt facere duas grās pēdere sub eodē
 collatore: sed vna executā pōt facere secūda ergo
 fortius hoc pōt facere papa. Aut prima grā est
 executā: et tūc fm eū valet grā nisi apponat clau
 sula inualidatiua et in hoc casu pcedit iste text. et
 hāc lect. tertiā secutus est hic Jo. cald. in suo cō
 mento. et adducit pro hac lect. stilū hodiernū ro
 mane curie. Apponit em̄ romana curia illā clau
 sulā nō obstāte qd aliq p lras nfas sint recepti vlt
 vt recipiant insistant: vlt aliqui lras nfas impetra
 nerint super prouisione de beneficiis eis fēda. An
 ponderat ipse qd iste clausule solū cōcernāt pen
 dentiā gratiarū: et nō grās executas qz grā exe
 cuta nō obstat scda sed exequēda sic rōne pēdis
 ta. Ad. c. pe. palle. rñdet duplr. Pro qd ibi gra
 tie reflectebant ad idē beneficiū. Itē nulla erat exe
 cuta vel forte in vtriusqz lris erat clausula si pro
 alio. et ideo nō valebant vtriusqz literē. Et hūc itel
 lectū Mo. et cald. secutus fuit quidā doctor solē
 nis dū hoc. c. padue repeteret: et adducebat istuz
 tex. in ver. ecclesiā ante dictā: nō em̄ papa hic sim
 pliciter dicit qd nō intēdit ecclesiā granare de duo
 bus: sed retulit se ad illā ecclesiā cui scripserat. si
 p alio. Quasi dicat respectu alteri? ecclesie cui nō
 scribit cum illa clausula: cessat intētio pape: sed
 Jo. d. lig. d. Ant. d. Cal. et cōiter alij scribētes hic
 sequunt primū intellectū gl. et approbant do. de
 Rot. decis. xxxv. vbi dicunt hoc pcedere etiam
 si ambe vel altere literē essent in forma pauperū.
 Fundamētū istorū est qd litera hic fundat se sup
 grauamine et non super pendentia prime grē vel
 sup odio vacaturarū: grauamē xō magis vget
 grā executā qd ea pēdente. Itē fm do. Ant. pba
 tur hoc alio respectu nam casus omiffus relinq
 tur dispositioni iuris cōis. l. si cū dotē. in prin.
 ff. solu. matrimo. et c. suspectū. §. eo. lib. vi. sed hic
 papa cōditionauerat gratiā secūda in euentuz
 pendentie prime. prima autē nō pēdebat hic: qz
 erat executā. et sic erat hic extra prouisionē pape.
 Et nihilominus papavoluit fm admitti. qd pro
 fecto nō cōtingit vi clausule rōne pēdicta: sed ex
 dispositione iuris cōis. Aduerte: nā hec motiua
 cessarent si teneremus opi. Cal. dicentis qd cōse
 cutus pēbēdā pōt dici gratiā psequi ex eo qd
 actualiter percepit redditus et sic virtute clausu
 le secundus fuit expulsus cum extiterat pditio.
 Sz hoc nō obstante semp tenui primā lec. et sum
 motus ex nouo fundamento. dico em̄ q ista intē
 tio pape insurrexit ex stilo curie. Nā a pñcipio
 papa nō scribebat pro aliquo beneficiādo. vñ in
 volumine decreti nō reperit has grās vñqz fuis
 se cōcessas. Sz postmodū papa incepit scribere
 cū moderamine. dādo pmo monitorias: scdo p
 ceptorias: tertio executorias. Et alias nō scribe
 bat pro secundo quin apponeret illā clausulā: si
 pro alio non scripsimus: vt hic cū duobus seq.

4 Et ita ex stilo curie cōprehendimus intētionē

cau. et Jo. an. in. d. c. susceptū. in nouel. de rescrip. lib. vi.
h Ex stilo curie. vide no. in. c. qd graui. de cri. fal. et in. c. ex literis. de cō
 sti. §. et moder. in. c. j. in ver. stilus. §. eo.

vacatur? spectā
 tibus ad colla
 tionē epī cremo
 nensis et Brigiēsis.
 enenit qd duo be
 neficia simul va
 carunt in diocesi
 Cremonen. petst
 ille sibi cōferri vi
 gore pēdictarū li
 terarū dicebatur
 qd in diocesi Cre
 monen. nō debe
 bat hñe nisi vnuz
 et aliud in diocesi
 Brigiēsi. qz nō vi
 debatur summi
 pōtifer granare
 epm Cremonen.
 in duob? beneficiis
 est em̄ grauamen
 vt dicit h. d. abb.
 et in dubio censet
 granare min? qd
 fieri possit. ego
 dixi cōtrariū: qz
 pñderant papa
 beneficia q pño
 vacaret: et ideo cē
 setur ex xbis vel
 le granare: et ad
 hoc bñ cōsidera
 verba. d. Abb. h
 et qz lōgum esset
 alia fundamenta
 referre consulto.
 omitto.

Dubitationē.
 Facit qd not. iste
 in. c. rursus. in vlt
 timo not. qd cleri.
 vlt vñ. qd qstio
 debet esse dubia
 et qd legit et no. in
 lancille. C. de fur
 tis. et in. l. ille aut
 ille. §. cum in ver
 bis. et ibi Bar. ff.
 de leg. i. §.

Si pro alio nō
 scripsimus. vide
 ibi docto. et Ar
 chidia. in. c. acce
 pimur. in suis re
 portatis. §. de eta
 te et quali. et in. c. si
 clericus pauper.
 de pēbē lib. vi. et
 qd no. in. c. abba
 tem. et in. c. lris. §.
 eo. et in. c. pe. eodē
 titu. lib. vi.

Casus omiff
 sus. vide pulchre
 p Bal. in. l. si m̄.
 C. de inst. et subst.
 sub conditio. fac.
 vbi pulchre. et in
 l. cōmodissime.
 ff. de liber. et post
 hu. et in. l. si ex
 trane. de pdi. ob

Sanozmitanus super Prima parte primi.

a **E**x literis. ibi in ver. tā moris nostri. et melius in. c. cū. ad. ferrariē. in ver. sicut cōsuevit fieri. s. et ibi plene per ad.oder.

b **S**ebasti. Sapia. **E**t surreptionis. Vide de hac. q. per Innocē. et do. Anto. in. c. capitulū sancte crucis. s. eo.

c **D**e pluribus clausulis. vide Vitalem in tracta. suo clausularum.

d **E**cclēsimis. vidē ibi Barto. in. s. si ita stipulatus. in a. iij. col. in ver. for. mo. et Pet. de an. char. hic. et dñm meū. et no. in. l. lū. cius. s. menia. ff. ad trebe. q. no. i. l. turpia. s. si. ff. de lega. i. in. c. qm̄ abbas. de offi. de legat.

e **S**up receptio ne pluriū. vide q. dicta sunt. s. c. p. pmo. de off. dele. cum simi.

f **S**ebasti. Sapia.

Quod actus. Per hāc regulā dicit q. q. si tate statuto q. d. ciues nō possint aliena re rē inter viuos vel ex tētu in fo reses. si heres vē dit rem forē vel in forenses trans fert alio titulo in ter viuos nō cō prehenditur sub b statuto si testator iurasset in testa mēto rē illā in fo rensem trāsferrī: q. magis dicit vltima voluntas et c solutio debiti p cedentis ex vlti ma voluntate q.

simplex cōtractus. et hāc questionē disputauit Jac. de bu. vt refert Jo. an. in rub. de rerū permu. et per hanc rationē determinat Ang. et Jmo. vbi alij in. l. si ita quis. s. ea lege. ff. de verb. ob.

g **P**incipio et nō fini. Adde q. inspicit magis causa p̄ima q. remo ta. l. si mulier. et ibi no. ff. re. amo. facit etiā ad. q. testator grauat hīdē vē dere fundū forensi mortuo testatore heres vendidit forensi fundū ex tat statutu q. in actu iter viuos nō possit fieri alienatio q. valebit ista alienatio q. cēset fctā ex cā vltime voluntatis et nō ex actu iter viuos at tendit em̄ causa mouens et nō causa finalis et sic qui ordnat actum ma gis facere videt q. qui psequit ordinatū per gl. in. l. i. estimatiōibus. ff. de petitio. here. s. Ang. ibi: et p. eūdē. in. l. si ita q. s. ea lege. ff. de ver. ob. et in. l. i. C. cōia de le. et i. l. si dignū. et i. l. qui fundū. ff. ad. l. fal. et dispu tant hāc. q. Old. et Ja. bu. bonoñ. quos refert Jo. an. in addi. Spe. in ti. de rerū pmu. et per Dy. in. l. vxorē. s. agri plagā. ff. de leg. iij. l. i. C. cōia de leg. Bar. in. l. si ita quis. s. ea lege. ff. de verb. ob. Bal. in. l. si he res. ff. de act. emp. et in. d. l. in estimatiōib. et in. d. l. i. C. cōia de leg. et d. hic Pet. de anc. q. act. recipit vires et p̄siderat respectu sui p̄ncipiū nō respectu finis. Quod inducit ad q. d. nē porroū qui in vna parochia se minant et nascunt in alia trāsplātant et crescunt cui decime debeantur. de quo vide per Jo. an. in mercu. in regula qui prior. de re. in. lib. vi. et vi de Ro. cōi. cclxvi. incip. queritur nunqd maiore parte in prin. dicētē q. viuos ordinat et alter ordinationē exequit ordinatū actus tribuit nō exequit et dicit esse hic casus expressum. et vide ibi no. et vide hic bal. di cētē antecessoris et successoris vnicā esse gratiā q. denoiat a suo p̄n. et sic alleg. ad istū tex. principiu esse spectadū. et vide gl. in. l. minorib. C. de his qui. vt indig. et in. l. i. C. in qui. cau. re. in integ. nō est neces. vbi si mi nor nō vendicauit nece. defuncti et interim efficiē maior q. restituit in integru q. attēdit p̄ncipiū quo erat minor. et nō attendit finis quo erat maior. et Ang. i. d. l. minorib. inducit ad q. d. nē de mīse minore trāseūte ad sc̄bayota nō petito tutore filio suo pupillo et mortū pupill. et in illō tps tūc efficiē maior q. restitueret in integru: q. attēdit p̄ncipiū. et gl. i. d. l. minorib. et d. l. i. magnificat. Bal. i. d. aut. si captiu. C. de epi. et cle. et in. l. q. s. C. de incest. nup. et i. au. i. s. d. penis. C. de secū. nup. facit opti. tex. et glo. in. c. per tuas. de do. et tex. in. l. q. cū maior. in prin. ff. de bo. lib.

et in. l. si. ff. de mor. inferen. et in. l. iij. s. i. ff. de mino. et facit elegans dictū Jnn. in. c. si. de procu. Jac. but. et Bar. in. l. iij. s. i. de mino. licet aliter ibi voluerit gl. et per hoc r̄idetur ad. l. i. C. q. d. met. cau. et ad. l. pe. ff. de q. di. ob tur. cau. et ad. l. si filius. ff. ad mace. q. ideo ibi nō attendit p̄ncipiū q. incōtinēti solūes habebat exceptionē cui v̄ renūtiare p̄ actū seq. Nec

- 1 **S**truanare nō dicitur ecclesiā ille qui misit exe cutorias s. ille qui primo misit monitorias.
- 2 **P**incipiu attendit et nō finis: licet principium non esset necessitatu finis.
- 3 **P**apa an confirmet et sequatur gesta per prede cessorem.
- 4 **S**ratia expirat si moritur concedens re integra.
- 5 **L**itere executoriales vel monitorie nō faciūt ac quirere ius in beneficio: sed collatio sic.
- 6 **C**lausula si ad mandatū nostrum alium non re cepistis quid importet et quid differat ab illa si ad mandatū pape. et c.

Iteris. **E**cclēsia in qua pri mus papa dedit mo nitorias et secūdas executorias p̄ pri mu nō p̄ fm̄ intelligit grauata. Pri mo ponit mādātū q. d. exequi iubet. Sc̄do tollit exceptionē. ibi: nō obstat. Tercio exprimit cāz. ibi cum. **C**ausus literalis. Honorius mādauit qbusdā canonicis p̄ literas monitorias: vt. T. subdiaconū reciperet in canonicū et fratrē: demū mortuus est Honorius. dñs Greg. mādauit per literas executorias vt dictū subdiaconū recipe ret i canonicū et in fratrē: et sic fuit recept. postea xō idē Greg. mādauit eisdē vt. S. clericū recipe rent in canonicū et in fratrē nisi pro alio p̄ ipsuz esset eorū ecclēia grauata dicebat canonici q. nō tenebant illū recipere cū aliū ad mādātū eiusdē Greg. recepissent. mandat papay illū. S. clericū recipiāt in canonicū et in fratrē. nō ob. q. T. sub diaconū per literas executorias ipsi? Greg. rece pissent cū factū Honorij potius q. suū fuerit p̄ secut. Ber. **C**Mo. pmo q. p̄nomē vos cōtēpla tur poti? p̄sonā q. dignitatē. facit. c. si gratiose. j. eo. lib. vi. et q. d. no. in. l. cētesimis. ff. de verb. ob. **C**Mo. h. q. nō dicit papa granare ecclesiā sup re ceptiōe pluriū? si predecessor grauauit p̄ primo. **C**Item no. q. actus attribuit p̄ncipio et nō finis q. p̄ncipiū nō esset finis necessitatu s. z

torij veronēse et familia sequēs eū apprehendit in territorio veronēsi q. d. propter hoc nullā iniuriā videtur intulisse dominoverone ex eo q. attenditur principiu licitū. l. quid si fugitiuus. s. celsus quocq. ff. de edi. edic. et facit bo. tex. in. l. qui scit fundum. in. s. preterea. et in. s. si. ff. de vfuris. vbi si aliquis a principio fuit bonefidei possessor: postea supue nit mala fides quod attēditur principiu quo ad fructus lucrādos. de quo p̄ Bar. in. l. ex diuerso. in prin. ff. de rei v̄d. et per doc. in. c. grauis. j. de resti. spolia. facit quod habetur per glo. in. l. i. C. de vfucap. trāsfor. et quando debeat attendi principiu et finis. vide bo. gl. in. c. dudū. el. i. in ver. electionis tēpore. j. de electio. et in. c. sciētes. in ver. ab initio. j. de cēsis. facit etiā quod dixi in gl. j. in prin. decreti post Domi. ibi: an opus attribuatur cōpilati vel etiā addēti. et reducēti. vide ibi. et no. mi rabilē tex. in. l. si. s. sed cū antiquitas. C. de cu. fur. iucta. l. si quis in suo. C. de inof. test. q. si fili? cōmisit et tra patrē in gratitudinē et ex postfacto efficitur furiosus q. pater poterit eū exheredare et sic attēditur p̄ncipiū et non finis: fm̄ do. meū hic Bal. in. l. furiosum. C. qui testa. face. pos. facit. l. i. ff. de pe. et q. d. no. in. l. liberos. ff. de accu. et plura iura alleg. hic do. meus principiu spectantia. vide eum hic in si.

Adde quod voluit late Alex. cōsi. xxiij. q. lib. vbi ponit de vulnerante aliquē in domo. et prosequēte eū extra domū quod voluit Dau. de cas. cōsi. cclj. de eo qui cepit prosequi malefactorē in districtu veronēsi et ce pit in territorio Paduano et de muliere minore nō petēte tutore. vide Ang. consi. cxviii. Roma. cōsi. ccccxvii.

Anto. Francis. **C**irca istud brocardū de quo hic tangitur an sit spe ctandus principiu et nō finis q. potius debeat attendi p̄ Spe. in ti. de in integ. rest. in. s. ij. ver. cū etiā. et per Ang. post Bar. et ibi et p̄ Alexā. in. l. q. d. ait. in. s. q. d. ait. ff. de adul. et per Alex. post Bar. in. l. deniq. in. s. si q. s. ff. de mino. et per Bar. in. l. i. ff. qui po. in pig. ha. et p̄ Bal. i. l. tutor. ff. de tuto. et ra. distra. et vide bo. gl. in. l. iij. s. scio. ff. de mino. et vide gl. in c. principat. i. q. i. et vide Ang. are. insti. de iusti. et iure. in. s. his ita. et vidē do. Card. in cle. si. de rescrip. et in cle. dudū. de elec. et adde q. d. principiu extendit se vsq. ad mediū. et deinde incipit finis. fm̄ gl. mag. in. l. i. ff. si quis ius dicē. nō obtempe. et qualiter summat principiu et finis. vide Bar. in. l. iij. ff. de fur. vbi ponit plures questionēs circa istam materiā. exportatiuum.

Per predecessore. Facit. l. si ego. §. i. ff. de iure do. et titu. qui successore neantur. et l. verum. §. ex facto. ff. de mino. et quod no. in. l. et q. ff. de iur. iur. in. iud. in. c. innotuit. de elect. et l. ille a quo. §. t. pesti. ad trebel. Bal. hic ponente si scribat epus q. est mortu. an successor teneat illud preceptu executioni mandare. et Jo. and. in regula: qui prior lib. vi. in solutione questionis.

Sebasti. Sapia.

Ista verior. vi de ad h. vnu pulchru dictu Tho me fastuli q. d. fert do. §. eli. in. c. in nra. in. xxix. correlario. in. §. e. vbi dicit q. reuocatoria literarum q. facit nou. pa. b. pa. no. extedit ad expectatiua sup dignitate et pbe. da si iaz fortita e effectus in dignitate et no in pbe. da no annexa.

Ista glo. vbi hic pulchre per do. meum.

De legato vtrū dicatur recepisse mandatu pape ille qui recipit mandatu legati pape pcludet aut legat. mandat de speciali pmissio ne pape. et illud mandatu dicit esse papale. l. vnus ex familia. §. i. ff. de leg. §. c. in causis. vbi iste. d. electio. et q. d. not. i. l. Theopop. ff. de do. preleg. an ex generali ptate sue legationis. et tunc sec. vt in. c. qui. hic alleg.

Anto. Francisc.

Circa ista materia an factu a legato dicat esse factus pape. adde princ. q. d. legato pape e obediendu tanq. ipsi pape. vt in. c. cum parati. de app. c. si abbate. de elect. in vi. not. i. c. si. c. i. dist. et id. legatus dicit esse ordinarius et ei iurisdicatio durat etiam mortuo papa. c. §. d. offi. leg. li. vi. et tenuit Bal. in addi. Spe. in ti. de leg. in x. legatus e ordinarius. et vide do. Lardi. incle. penulti. in v. q. de pbe. et pro hoc facit q. d. legatus pape gerit vi ces pape. c. cu venerabilis. de consuetu. c. mandata. de psump. et habetur per Spec.

exhortatiuū: quod patet hic. nam receptio primi attribuitur pape q. dedit executorias. et tū certus est q. monitorie nō necessitabāt: s. executorie tū. **A**ltimo no. q. papa d. pseq. saltē ex vrbani tate factū inchoatū per predecessore. hodie tū quo ad materiā nostrā fit totū oppositū: q. oīs papa nouiter creatus renocat oēs grās factas p predecessores si per eas nō sit acquisitū ius in re. vt in. c. si. de pces. pbe. li. vi. et hoc facit in odiū vacaturarū ne tot gfe expectatiue. pdeat. et hec cā est honesta: aut vt ipse pvideat et forte ista verior. **O**ppo. cōtra text. videt receptio primi erat oīo attribuēda isti qui dedit executorias q. monitorie expirauerāt re integra p mortē pape: nāz gfa hēda expirauerāt si pcedēs mori re integra. vt in. c. si cui. de pbe. lib. vi. Sol. d. Ant. instat et tandē faciendū dicit q. ex vrbani tate papa fuit psecut. factū pdecessoris. s. ista sol. mihi nō satisfaciūt: q. si monitorie in totū expirauerāt nō pōt act. attribui primo. ad hoc. c. cū accessissent. §. de cōsti. Ad em. reuiscit pūle sed effectus causat ex secūdis. vñ dicerē q. cū iste monitorie fuissent pntate nec expectēt aliū processuz post pntationē nō vñ res integra: et sic puto q. nō expirauerūt. **I**n glo. i. in fi. no. ista glo. q. p lteras monitorias pceptorias vñ executorias non tribuit ius in bñficio vel ad bñficiū: s. solū datur facultas implorādi officiū executoris vel illius cui scribit. ius em. ad bñficiū pferit ex receptione in canonicū. q. tūc hz ius affectiū ad pbe. dā vacaturā. vt in. c. postq. de pbe. li. vi. et in. c. vl. de cōces. pbe. li. vi. p collationē vero. acqrit ius in bñficio. vñ pōt dicere bñficiū esse suū. vt in. c. si tibi absenti. de pbe. li. vi. **I**n glo. si. ibi si ad mandatum pape. hec gl. loquit incaute. nā vt dicit Jo. and. et bene. aliud est dicere si ad mandatū nrm alium nō recepistis. q. si dicat si ad mandatū pape et c. nā ista verba vltima cōcernūt dignitatem. et sic verificarentur in receptione facta auctoritate cuiuscūq. pape. sed priora verba ptemplantur personam. ideo non verificant nisi receptio prioris fuerit facta ex auctoritate mādatoris. ad hoc. c. si gratiose. §. alle. Et in eo q. d. glo. dicit de legato videtur hodie probari in. c. hi qui. de pbe. lib. vi. Abbas.

Abbas potest habere collationē beneficiorū in diocesi episcopi. et hoc ex aliquo priuilegio. Episcopus de iure communi habet collationē beneficiorum in diocesi sua. **I**nspatronatus q. habet in aliquo beneficio. an d. grauari si alius vult tale bñficiū conferre. Beneficiū si fuit datus secundo imperatori. ante q. primus impetrator presentet literas suas. quid erit agendum. **E**xecutor datus ad beneficiū pōt dīcētes ex cōmunicare lras nihil dicat de excoicatione. **D**elegatus pape potest excoicare. l3 in literis hoc non dicatur.

Abbatem. **D**iocesan. cui clesi sua vbi pro alio scriptū nō est. pvideat vel faciat puideri. nō pōt id exequi circa beneficiū spectās ad collationē alicui. iaz p alio grauari. et nō diuidit. **C**asus lralis. **D**is papa mādauit abbati scī Proculi vt. s. clerico in aliqua ecclesia sui monasterii pvideret postea mādauit diocesano p lras gñales vt alij clerico faceret puideri in diocesi sua vbi p alio scriptus nō esset. epus ppelebat abbatē vt illū clericū in aliqua sua eccle. faceret recipi. **R**ñ. abbas q. iā receperat mādatū p alio. vñ epus si poterat ppeleare ipsuz p lras gñales ad pmissione illi. **C**ōsul. papa rñdet q. abbas ad hoc cogi nō pōt. nec eum epus aggrauare super cōferēdis ecclesijs

in titu. de leg. §. i. in ver. patet. et in. §. nunc ostendendum. in ver. legat. igitur. Et an legatus sedis apost. sit aliud ab ipsa sede apost. et an sit aliud q. ecclesia romana. et an gesta legati dicantur gesta sedis apostolice. vide p Specul. in titu. de lega. in. §. v. in prin. et ibi etiā vide in specie nūquid factū legati dicat esse factū dñi pape. et in eo. tit. per discursum habet q. pos sit facere ipse legatus. et q. nō: de quibus habetur etiā per glo. in. c. q. translationē. et ibi plene p doct. et d. de offi. leg. ga. vbi plene tractat q. possunt ex cerceri per legatum et que nō.

ant bñficijs etiā si epus facultatē habeat p easdes lras puidēdi. **B**er. **I**n. §. q. collatio bñficio rum sitorū in diocesi pōt ptnere ad abbatem: et sic ad platū inferiorē epus: et hoc de iure spāli puta ex priuilegio. vel pescriptione seu statuto facto tpe fundatiōis ecclesiarum: q. de iure cōi institu tio seu pmissio bñficioz spectat ad epm. et q. i. i. c. regenda. et c. nonerint. et xvi. q. vii. oēs basilice. et in. c. cū ex iniūcto. in fi. d. here. et vide gl. in. c. sciāt cuncti. de elec. li. vi. et vide q. d. dicā. j. titu. proxi. cū dilect. **I**n. §. q. grauanē in receptiōe secū di pñderat habito respectu ad indemnitatē colatoris. et nō ad indemnitatē ecclesie: per hoc. c. d. clarant capitula pprime pcedētia. nō ergo pñderatur grauanen rōne redditu sed rōne facultatis pferendi: cū prelatus nō possit puidere suis. et maxime his q. seruiūt ecclesie. **I**tem no. tex. iuncta gl. pe. q. qñq. executor dat ad puidendū qñq. ad exequendū: de quo in. c. si capi. et c. si sol. de concess. pben. **S**ed quero nūquid respectu iurispatronat. possit quis vti exceptiōe grauaninis. pone exēplum. **A**bb. ad mādatum pape prouidit titio de bñficio spectate ad collationē suā: nūc epus executor vult prouidere debñficio spectante ad inspationatus abbatis nūqd abbas possit se dñdere exceptiōe grauaninis. **M**osti. dicit q. sic sine sint de mensa abbatis sine spectēt ad collationē suā sine ad pntationē suā nō d. in eis de nono grauari. **C**omposit. et cōtrarium q. potius d. grauari collator q. pntator. in hoc tñ distinguit q. aut papa mādat illū con pelli ad prouidendū et nō pōt. fieri pmissio in bñficio patronali cū collatio nō ptnet ad istū: aut papa dat potestātē executori ad puidēdū: et tunc secus et hoc dictū est cōmuni. q. tamē ego itelligerē in patronatu ecclesie: secus i patronatu laicorū q. per lras gñales nūq. papa intendit p indicare iuri patroni laici. vt no. i. cle. §. de pbe. et in. c. cū dilect. de iure pa. **I**n gl. i. ibi: qui primo suū mandatū representat. hoc dictū nō videt verū quia in beneficialibus stamus date et nō presentationi: vt plene dixi in. c. caplm. §. eo. et dic vt ibi. **S**z querit hic Mosti. quid si pmissio sit facta scōo anteq. primus suas lras pntaret. videtur q. debeat secundus remoueri et primus institui. ad hoc. d. c. caplm. in cōtrariū facit. c. audita. j. de resti. spo. **C**ōcludit Mosti. in hoc papā cōfulēdū. Jo. calde. dicit q. si primus impetrās nō habebat ius affectiū valet pmissio facta scōo: alis d. secūdo remoueri. et nō. hoc dictū: tñ puto q. in casu hui. caplm. vbi pro scōo scribit cū clausula si pro alio: nō procedat dictū Cald. si prim. nō fuit negligens. **R**atio q. hec pditio si p alio cū referat ad tēpus pteritū non suspēdit actū sed incontinēti facit actū valere vel nullū esse. vt in. l. cū ad presens. ff. si certum pet. **E**ū ergo p alio fuerat rescriptū ergo scōa gratia nulla ex defectu cōditionis. et sic collatio reperit facta vigo re lre nulle. Et ad materiā vide q. d. dixi in. d. c. capitulū. **I**n gl. pe. ibi excoicare et traditores. not. glo. q. executor datus simplr ad faciendum puidere pōt excoicare dīcētes l3 nō exprimat in lris. et idē tenet Inn. hic. nam delusoria videt hec potestas si coercionē aliqua iste nō haberet. vt in. c. ex lris. de offi. delega. et in. l. §. ff. de iurif. om. iudiciū. **E**t ex quo infero q. forti. poterit delegatus pape excoicare l3 in lris nō dicat vt possit cōpellere per cēsuram ecclesiasticā. hic nō sunt alia. Abbas.

Excoicatio l3 lata sine causa rōnabilia tenet. **E**xcoicatus potest impetrare rescriptū sub iniuria excoicantis. **C**lausula relata ad diuersos potest opari diuersos effectus.

sum habet q. pos sit facere ipse legatus. et q. nō: de quibus habetur etiā per glo. in. c. q. translationē. et ibi plene p doct. et d. de offi. leg. ga. vbi plene tractat q. possunt ex cerceri per legatum et que nō.

Sebasti. Sapia.

Ad epm. vide late p Sel. in. c. cū venerabilis. d. ex cept. vbi facit regulā cū plurib. ampliacionibus. et qñq. fallentis. **C**um dilectus. **V**ide ibi et i. c. cū olim. post gl. de ma. et obe. et in. c. cū ptingat. p istū de foro compe. et p Ana. in. d. c. cū ex iniuncto. et bo. glof. in. c. q. de elec. lib. vi. et per istū i. c. relatiū. de cle. nō ref. faciāt etiā no. in cle. vñ ca. de renū. in gl. in ver. manib. et quod not. Jo. de imol. in. c. de multa. de pbe. et Lar. in clem. i. de rerū. permuta.

Adde Jo. de ana. consi. lxij.

Collatoris. ad de vt per Joā. de ana. consi. xliij.

Intendit pñdicare adde istū in. c. dilect. et li. in gl. i. de pbe. et gl. et omnes. in d. cle. §. h. alle. in verbo aplicis.

Adde Romi. consi. cccxij.

Quid si pmissio. **V**ide q. d. dicitur et not. in. c. tibi qui. de rescip. lib. vi. post doct. hic et in. c. ex parte. et li. de of. dele.

In. c. ex literis. vide in. c. pte rea. eo. tit. et q. d. not. p istū et alios. in. c. pro illorū. de pbe. bendis.

Sanor. super Prima parte primi.

a Tenet. vide not. xi. q. ii. in c. i. et no. in c. per tuas. de sen. excō. et in c. cum contingat. de offi. deleg. et xi. q. de. ii. in summa. et in c. qua frōte. de app. et in c. solet. de sen. excō. lib. vi. Calde. et do. meum hic. Zacharias. Et in hoc a suspensione differt: quia monitione non premissa non tenet: ut no. in c. reprehēibilis. et ibi doc. de appel. et hac differtia ponit ibi Anto. Sz tu dic etiaz monitione no pmissa ab ho mine si ppter cri me ad penam cri minis pferatar qz sine monitio ne ferri potest. ut excōicatio: ita no ta Inn. sing. in c. i. in gl. sua in ver. suspendere. de ex cessu. prela. et in c. ad hoc circa me diu. ver. itez quia suspendit de ap. pbatur in c. tam literis. de testi. **b** Eadem clausula. Adde text. i. c. olim. §. eo. facit bo. tex. in c. cū di lectus. de cōsuet. vbi verbū relatū ad diuersa diuersi mode operatur. tex. et ibi But. in c. cum ad sedē. de restitu. spol. et qd leg. et no. in l. iam hoc iure. ff. d. vul. et pupil. subtit. Adde Oldr. cōf. lxxi. in fine. Anto. Francisc. Circa hoc an monitio debeat pcedere excōica tionē vlt suspēsiō nē. Dicas qz de bet pcedere in ex cōicatioe ut is q dz excōicari pti tuatur in contu macia. ut in c. sa cro de sent. excō. et in c. de illicita. xxiij. q. ii. requi ritur trina admo nitio. ut in c. Ro mana. in ver. sed nec. de sen. exc. et habet p do. Ab. in c. si sacerdos. de offi. ord. et talis admonitio requi rit anteq ferat sentētia excōica tionis et interdī cti. ut per Spec. in titu. de teste. in. §. xij. in ver. qualiter et in titu. de i. et h. decret. in. §. ii. ver. quid si reus. et eodem modo dicas de suspensione que nō potest fie ri nisi pcedat monitio sicut interdictū et excōicatio. ut in c. reprehēibilis. et ibi doc. no. de appel. qd est verū si talis snia suspēsiōis ferat ab hoie pro cōtumacia: secus si feratur ppter crimē ad penā: qz potest fieri si ne monitioe. ut singulariter voluit Inn. in c. i. in gl. sua. in ver. suspēde re. de excess. prela. et in c. ad hoc qm. in ver. itē qz suspēdit. de app. et pbat in c. tam literis. de testi. Et adde qz suspēsiō nō requirit absolutionē si cut excōicatio: sz sufficit qz iudex declaret suspēsus satisfecisse. de quo vide glo. et do. car. in cle. i. in. q. xxx. de deci. et in cle. i. in. §. pe. de prinil. et tene menti qz snia interdicti nō tollit per satisfactionē sed requiritur qz relatur. ut per Car. in cle. i. in. §. de pe. **e** In facto proprio. ff. pro suo. et quod legitur et no. in regula igno rantia de regu. iur. lib. vi. nisi factū propriū sit valde intricatū arduum

et antiquum valde fm doct. hic. Adde roma. consi. cccclxxi. Anto. Franc. Circa hoc de ignorantia facti ppter an illa excuset etiā in facto antiquo. Dicas qz regulariter ignorantia facti proprii nō excusat. ut per Bart. in l. si quis delegauerit. de noua. zin. l. si res. ff. de leg. i. et per Bart. et Alex. i. l. nō fa tet de cōfes. et per Dy. i. regula psumitur de reg. iur. lib. vi. et habet p Spec. in ti. de de poss. in. §. vi. qz tñ nō pcedit qñ qd esset i pūcto mor tis: qz tñ psumit ignorantia etiā in facto proprio sz Ange. in aut. de triē. et semil. in. §. illud quoqz et fa cit tex. i. l. hac cō sultissima. §. at cū humana fragili tas. C. qz testa. fa cere pos. item ex cusat etiā qñ qd esset mults nego tīs occupat fm Bar. in l. si. de re iud. et in d. l. si qd delegauerit. et vid Alex. i. §. cccxij. in. §. parte consi lioz. Item etiaz excusat i magno diuite zin eo qui bona possidet in regione remota: qz nō psumit sci re vires et facul tates suas. sz bal. i. l. q. in. vii. q. C. d. rescin. vēdi. et ha betur p Bart. in aut. sed cū testa tor. C. ad leg. fal. Item etiaz excusat i facto proprio qñ agit de dāno eui tādo. l. cū is in p mo rīso. et ibi gl. et Bar. in l. sed si me putē. ff. de cō di. indeb. et tenet Bar. in l. cū de is debito. in prin. d. pba. vñ qñ quis soluit indebituz psumit ignoran ter soluisse id re petit etiā si pba ta ignorantia. d. q etiā p Bart. in l. si fideiussores. ff. ad velle. et in l. si. ff. pro suo. Et adde qz ignorantia in facto proprio etiā antiquo grauiti et notabili nō psumit neqz excusat. cū illorū. de sen. excō. et vide plene per Alex. in l. peregre. in prin. ff. de acqui. pos. et habet per Bal. in l. i. in xv. col. C. de confes. et per gl. in l. magnā. C. de contrahē. et cōmit. stipul. et Sebast. Sapia. Circa ignorantia. Vide qz per hoc dicit Fely. in c. cū olim. colū. ii. §. de re iudi. vbi dicit qd valet collatio legati de beneficio reseruatō non facta mentione de reseruatiōe: quando non diu ante ipse conferens faceret reseruatiōe: cum in facto proprio et recenti nō presumatur ignorantia nec obliuio: ut hic. **e** Dare laico. vid. §. e. c. ex pte decani. in apof. sup. B. nō hz de iure cōi. **f** Adde quod voluit Roma. consi. cclxy. **f** Iudex occulte. Faciat qd voluit Jo. mona. et Jo. an. Pau. et Dom. in c. i. de rescrip. lib. vi. et Jo. an. Cald. in q. incip. excōicatus. doct. in c. ad probandum. de re iudi.

excommunicatus

a excoicatus aliquē excoicat, nunqd teneat snia. Et gloss. tenuit in dicta summa excoicationē esse nullā, licet debeat observari donec constiterit iudicem esse excoicatū: ita cōiter solēt doc. tenere. Sed in ptra rium ego alleg. singu. dictum Inn. in. c. si vere. j. de sent. exco. vbi tenet cōtrarium. Et forte illa opi. verior, qz excoicatio est iurisd. et ea q̄ fuit a iudice nō notorie excoicato, tenet rōne publice utilitatis. vt in. c. ad pbandū. de re iudi. et vide ad materiā quod ipse Inn. in. c. j. d. schisma.

9 ¶ Exēplū secūdisz cū incapacitas est in patiēte cū index excoicat in fantem, furiosum, vel talem de quo certū est eum delinquere nō posse. ad hoc qd no. in. c. romana. §. in vniuersitatē. de sen. exco. li. vi. Itē pōe exemplū in fidei, qui non est capax hui⁹ censure. vt in. c. gaudem⁹. j. d. dinor. Itē est nulla vbi error intollerabilis exprimit in snia, vt qz excoicat qz, qz facit bonū, vel qz non cōmittit malū: vt in. c. per tuas. de sen. exco. et in. c. venerabilib⁹. in. §. pe. e. ti. lib. vi. et vide qd not. glos. in. c. presenti. eo. ti. lib. vi. ¶ Sz dubitari pōt quid si excoicatio non p̄tineat in se errorē exp̄ssus, tñ notoriū est eā esse iniustā, nūquid notoria iniustitia reddat eam nullā. nā in alijs sententijs talis notorietas viat ipso facto. vt not. dixit Inn. in. c. fraternitatis. de frigi. Pro quo facit bo. tex. in. c. inter ceteras. de re iudi. et quod ibi dixi. Doc. hic non attingūt istū casuz, sz Archi. tetigit in. d. c. venerabilib⁹. et videt innue re qd nō sit nulla, qz iura sup hac nullitate, loquunt cū error fuit exp̄ssus in snia. Nec opi. pōt sustēari, vt excoicatio habeat in maiori reuerentia, sed de iuris subtilitate, credere sniam esse nullā, qz cessat p̄sumptio iustitie, que facit tenere sniaz iustā. Ad hoc qd no. in. d. §. vniuersitatē. Itē forti⁹ dz esse nulla excoicatio, q̄ alia snia, cum p̄tineat in se maiore iniquitatē, cū agat index remouere quē a gratia dei, ex cā notorie iniusta. ¶ Venio ad scōm, in quo p̄clude qd vbi dat habilitas in agente et patiēte, et cessat exp̄ssio erroris modis p̄dictis, tūc excoicatio t̄z licet sit iniusta ex ordine, qz non fuit ordo seruati⁹. Vel ex cā sine cā rationabili⁹, vel ex oīno, qz superior iniquo animo excoicauit, et d̄ his iniustitijs habes. xi. q. iij. in. §. cū ergo. et in. §. si ergo. et vide bo. glo. xi. q. iij. in summa. Et in hoc casu loquit iste tex. dixerūt tñ qdā q nulla in hoc est differētia inter excoicationē et alias snias. nā et alij tenent licet sint iniuste. vt in. c. cū inter. de re iudi. Sz tu dic meli⁹ q respectu iniustitie cāe et animi, p̄cedit hoc dictū, sz non respectu iniustitie seu defecte ordinis, qz talis defect⁹ reddit snias nullas. §. q. vi. c. ei. q. §. diffinitio. na. et in. l. platā. C. de sen. et inter. om. in. sz p hoc excoicatio nō vitatur: vt hic. et in. d. c. sacro. licet excoicator veniat puniēd⁹ vt ibi. Que autē est ratio, dic qd hoc fuit inductū vt clauus ecclie haberēt in maiori reuerentiā. xi. q. iij. nemo p̄tēnat, vt per meritū obediēt ie iste iniuste excoicatus cresceret. xi. q. iij. quid ergo. Itē qz excoicatio sumit effectuz et substantiam a potestate clauis. Defectus ergo ordinis non potest esse substantialis. i. ordo requisitus in excoicatione fienda nō est substantialis, sed de iustitia ratione predicta. ¶ Aduertēduz tñ q licet excoicatio iusta teneat quo ad homines, nō tñ quo ad deū si nō subest causa rationalis. Quia nisi quis peccet, non pōt priuari gratia dei. xi. q. iij. temerariū, et in. c. literas. de resti. spo. Sz si quis p̄tēneret excoicationē iniustā, tunc ligaret ex p̄ceptu etiā apud deū: vt in. c. p. tuas. §. alleg. Sz ad cōtraria. §. formata, dic q multa fieri nō debēt, facta tñ tenēt. vt in. c. ad apostolicā. de reg. Itē p̄cedūt quo ad deū, et vide bo. gl. xxiij. q. i. quodcūqz. vbi glo. tractat quid operat excoicatio, quo ad deum. et vide quod dixi in. c. ita quorūdā. de iude. ¶ Ultimo membro dic breuiter q excoicatio est iusta et tenet q̄ cessat omnis iniustitia et incapacitas modis predictis. et ad. d. c. cui. xi. q. iij. quod facit cōtra secundum membrū, dic q ibi lata fuit excommunicatio ab heretico, iō fuit nulla: vt ibi not. ¶ In gl. i. ibi, et quis p simplicē querimoniā, aduerte clarius et latius. nā gl. in prima parte prosequit quid debeat facere superior excoicatoris cū p̄clamat per excoicatum cōquerētē d̄ excoicatore. distingue, §. cū p̄p̄hēdēdo gl. et dicta doct. q aut excoicator est ordinarius aut delegatus. Primo casu, aut non fuit ab eo appellatum, sed per simplicem querelā excoicatus adiuit superiorem, et tunc dicit Cald. q superior debet remittere excoicatum ad excoicato rem. vt eum absoluat si eum iniuste excoicauit et potest dare iudicē q eo nolente absolvere ipse exequatur vt hic. Ad. c. ad reprimendam. j. de offi. ordi. dicit tamen Cald. q si superior absoluit sine remissione tenet absolutio, qz cū sit index non curatur quod malefecerit in nō remittendo, quia iniusta absolutio valet ex quo est facta a superiore. in c. venerabilibus. in. §. vl. de sen. exco. in. vi. hoc dictū ego puto limitādum et distinguendū prout habetur in. d. c. venerabilibus. in princip.

13 ¶ Nam si appellatur ad archiep̄m, qz ipse nō h̄z iurisdictionē in subditos suffraganei sine appel. vt i. c. pastoralis. de offi. iudi. or. Si iste facit excoicat⁹ ad petitionē alterius subditi, nō pōt archiep̄s se intrōmittere sine appel. Sec⁹ vbi processit ex officio, qz archiep̄scopus est iudex ordinarius ep̄i. Et ex hoc dicit q vbiqz aditur superior qui p̄t adiri per viam querele, h̄z locū primū dictum Cal. vt puta si aditur papa vel archiep̄s respectu prelati inferioris sibi subiecti, per ea que no. in. c. ab ecclesiarij. de offi. ordi. Itē dic q remissio debet fieri nisi excoicatio sit notorie iniusta. vt in. c. solitudinē. de appel. et in. d. c. venerabilibus. §. sane. Vel nisi periculum sit in mora in remittendo. vt in. d. §. sane. Si vero fuit appellatus, et tūc est in optione superioris an velit

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Tenet snia. Vide pulchre per Fel. in. c. ad proban. de re iudi. vbi recitat auctoritates pro et cōtra an valeat snia, et tenet opi. do. Abb. hic: et addit duas rōnes: vt ibi per eum.

b ¶ Iniustā. Vide do. Car. et do. meū hic plene de hoc et doc. al. doder. j. de re iudi. in. c. ad probandū. ¶ Adde cōfl. xix. de sent. excom.

remittere an velit ipse absolvere: tñ honestius est vt remittat vt in. d. c. p. tuas. ita p̄muniter dicūt

14 doc. hic. ¶ Sz tu melius distingue tres casus: qz aut certum est excommunicationē esse iniustā et nō dz fieri remissio. Aut certū est eā esse iniustā et debet fieri ne periculū sit i mora vlt excoicatoris requisitus malitiose denegat. Aut dubitat: et tunc est in optione superioris: sed honestius est vt remittat. ita distingit tex. in. d. c. venerabilib⁹. i. §. sane. cū duob⁹ sequē. Et ex his dic q ista remissio nō sit ad ignominiam istius excoicatoris: sed ad honorem seruandū: qz minor pudor est q quilibet corrigat factū p̄p̄rium q corrigat ab alio. vt in c. qualr. j. de accusa. Et pro hoc iste tex. in verbo deferatur. et d. c. venerabilibus. vbi dicit q honestius et congruentius sit etc. Et si diceret quare sit remissio ad iudicē suspectū: dic q non sit remissio vt ipse cognoscat: sed solum vt absoluat. Nā in absolutiōe nō potest pretendi suspitio. Et eodem modo dicat. c. accepta. de appel. vbi dicitur q non debet appellas remitti ad iudicē a quo. si vero excommunicator fuit delegat⁹: vt tunc aut fuit appellatū ab eo aut non. Primo casu superior delegatus non tenetur remittere si non vult cū possit reuocare delegatum quādocūqz. vt in l. iudicium soluitur. ff. de iudi. in. c. super questio num. de offi. deleg. sed si vult remittere potest distinguēdo modo predicto. ¶ Si vero nō fuit appellatum: et tunc aut excommunicauit ante sententiam diffinitiuā aut post. Primo casu potest fieri ad eum remissio. ad hoc. c. prudentiam. de offi. dele. et debet fieri per aliū circa delegantē. vt ibi. Si vero excommunicauit post sententiam: aut nō est lapsus annus et sit remissio: aut est annus elapsus et non potest fieri quia nō remansit in eo iurisdicatio. vt in. c. querenti. et qd ibi no. de offi. dele. Ipse tamen delegas potest semper nō remittere si vult: qz iudicium soluit etc. ¶ In ea. glo. ibi sz quid de causa p̄ncipali. Iste articulus melius exp̄diatur in glo. si. vbi hoc tangit. ideo dic vt ibi dicam. ¶ In eadem gl. ibi: et ita suspensus. Aduerte eam glos. ex tex. et predictis infert q excoicatus minori potest absolvere excommunicationem: et dic q colligitur hoc modo. nā si iste excoicauit contra consilium incidit in penam illius. c. sacro. per quā potest dici excoicatus minori cūz nō possit administrare sacramenta: et tamen potest absolvere vt hic. Et rō qz excommunicatio minor solum priuat a sacramentorū participatiōe nō ab exercitio iurisdictionis. et idē in interdicto ab ingressu ecclie. de quo in. d. c. sacro. ¶ In gl. in ver. difficultate. in si. no. gl. nam ex ea relata ad tex. habes q excoicatus contra formā. c. sacro. §. sine monitione vel causa rationabili dz absolui sine omni difficultate. Nō enim tenetur p̄stare iuramentum de parendo mandatis ecclie nec aliā cautionē nec aliquod aliud mādātū pōt sibi fieri in satisfactionē excoicationis. Et sz Ab. dixerit iuramentū esse prestandum nec frangat disciplina ecclesiastica. vt i. c. cū desideres. de sent. exco. tñ Host. et cōmuniter doc. tenēt gl. et melius. Nāz potius est relaxatio ista que fit de iniusta excommunicatione q absolutio. vt in. d. c. sacro. Ande tenuit hic Hostien. q index etiā non sacerdos pōt absolvere a tali excommunicatione: secus dixit si excommunicatio fuisset iusta. ¶ Jo. cald. tenet q i omni casu index potest absolvere ab excommunicatione licet non sit sacerdos qz excommunicatio est iurisdictionis. Et quo infert qd vicarius ep̄i licet non sit sacerdos potest excoicatum communicare et absolvere: et idē in legato pape qui nō esset sacerdos: de quo vide plenius in. c. alio. bis. §. de sent. exco. et hac opi. puto veriorē respectu pene: nā aut respectu culpe. nā respectu culpe

¶ Sebast. Sapia. ¶ Quia cessat. Vide do. Andr. sicu. in. d. c. xxxvij. col. iij. in. §. volu. vbi probat opin. Abb. ex eo qd dicit Abb. i. c. qnta nallis. de iure in. l. dicam⁹ q snie arbitri iuste vt in iuste est standum tñ nō h̄z locū q̄ notorie est iniusta d̄ quo p̄suluat Ro. i. §. xli. visis cū alijs alle. p̄ en. vide Abb. c. cum inter. col. ij. §. d̄ re iudi. in. c. suborta. eo. ti. et oīno vide Sely. in. c. iter ceteras. col. vi. xxi. octana declaratio. de re iudi. et c. qm. col. xxi. fal lit tertio. de probatio.

¶ Cā rōnabili. Adde in fili glo. in. c. p̄to. de iure iurā. et i. c. nō est. de vo. et vo. redē.

¶ Nō tñ quo ad deum. Adde tu Ro. consi. ccclix. vbi ponit an iniusta excoicatio sit iustus metus ad aliquid faciēdū.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Priuari gra. Ex hoc seq̄ qz obtinuit aliquid p sniam iniquā i foro anime teneat ad restitutionē: d̄ qz Abb. in. c. qz pleriqz col. v. x. secūda p̄clusio. §. imu. ecc. p̄ Imol. in. d. c. xlvij. in cā vertente.

¶ Distingue. iij. casus. Vide hic melius p Cald.

¶ In mora. Ad de q̄n periculum dicat esse in mora absolutio. Ol dra. §. xi. c. iij.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Quā absolutio. De differētia inter relaxatiōnē et absolutiōnē vide Seli. i. c. apostolice. j. d̄ excep. vbi tamē fuit memor de Abb. hic vide etiam Abb. in. c. veniēs. q̄ ad si. j. de testi.

Sanonimitanus super Prima parte primi.

a Post lapsum terminum. Facit quod in simili voluit Bal. in. l. si. si. si. quidē. C. de iure delib. ibi statutū disponit qd cōtumaci detur termin⁹ decē dierū. qd voluit idē Bal. in. l. obseruare. ff. de offic. pco. 2 in lid quod pauperibus. C. de epis. 2 cle. in. l. iubemus. C. de iud. 2 Jo. cal. hic But. 2 Car. facit qd habetur in. l. si quis heres. ff. de acqui. heredi.

b Nolle absolue re. Facit qd no. in l. illa stipulatio. ff. de ver. sig. 2 qd habet in. c. cōmis. fa. de elect. lib. vi. 2 dicit hic pet. de ancha. qd verbuz 17 nollo prolatū an sinez termini nō importat totalez a abdicationē: sed suspēsiōē volū. tatis. alleg. no. in l. qui se patris. C. vnde liberi. 2 tex. in. l. filij. §. i. ff. ad tertul. 2 illū text. allegat hic Bu. 2 Do. meus ego xō adduco Joā. de imo. istū rōēs in. c. sine litib⁹. de dolor contu. vbi loquūtur de verbo nollo: 2 verbo volo.

c Adde facere b quod no. Do. in c. l. si finita. §. iulianus. ff. de damni.

infecto. qd citatus qui dixit nolle venire nō sit expectandus.

Anto. Francif. Circa hoc qd dicitur de verbo nollo: 2 de verbo volo. Dicas qd verbū volo platū. a testatore in actu testandi: vt qd ad id vocauerit testes inducit dispositionē. l. paphilo. §. ppositū. 2 ibi Bar. ff. de leg. iij. 2 Bar. in. l. gerit. in. iij. col. 2 ibi etiā Ang. ff. de acqui. hfd. 2 vide nouissimos in. l. i. in. ix. col. C. de summa tri. 2 fide ca. 2 vide Bar. in. l. serui electiōe. in prin. in vlt. co. ff. de leg. i. 2 ibi oīno vide do. Alex. similiter in. §. col. vbi infinita alle. 2 vide Bald. in. l. veditis. in. v. q. de phen. emp. 2 vide glo. 2 Bal. in. l. verbū volo. C. de fideicom. 2 Bar. in l. i. in prin. ff. māda. Et adde qd si quis dicat volo talē in vxore itelligit tunc phere cum ea: secus si dicit volo phere cū tali: nisi precessisset tractatus de ptrahēdovt per do. Card. in cle. i. in. xx. q. de pfan. 2 affin. Et ad illud qd hic dicit de eo qui citatus dicit se nolle venire qd nō est vltērius expectādus. vide glo. 2 ibi Bal. qd talis b̄ vere p̄tumat in. l. con. sentaneū. C. quō 2 qñ index. de eo qui dicit nolo adire qd nō videat res pudiare hereditatē. vide Bar. in. l. qd poterat. ff. ad trebel. Et adde qd paria sunt nolle: 2 nō posse. clemē. i. §. verum. 2 ibi glo. 2 do. Car. de heredi. 2 vide per Spe. in tit. de instru. edi. §. xij. versic. sed si aliter. Et ad de qd verbū volo importat cōtrariū verbi nollo. vt per Bar. in. l. iā du bitari. in. §. no. ff. de here. insti. 2 qñ verbū volo: 2 verbū nollo: simul p̄ferūtur quid importent. vide Bal. in. l. quidā elogio. in. §. col. in ver. qd ergo si sic dicat. C. de iure deliberā. 2 dicas qd attendit qd verbū p̄fessatur posterius: quia vltimū corrigit p̄mū. Et adde qd velle 2 nolle habent mediū scz nō velle. vt no. voluit Bar. in xbo. volo. C. de fideic. vbi dicit hoc esse mirabile: quia nō nolle exponitur. i. velle: cum due ne gationes faciant vnā affirmationē vt dictū est. §. in alijs apostillis. Et adde qd nollo 2 nō volo differūt: qd nollo est verbū exigēs cause cogni tionē fm do. Car. in clemen. dudū. in. §. 2 si iudem. de sepul. xbu autem non volo denotat merā volūtātē aliā sine causa. de quo vide Bal. in. l. i. in. vj. colū. de mili. vafal. qui contu. est. 2 vide per do. Abb. in. c. finem litibus. de dolo 2 cōtu. 2 vide gl. in. c. ij. de spon. 2 vide Joā. andr. in. c. prudentiam. in. §. sexta. de offi. deleg.

c Sebast. Sapia. Sinis termini. Vide que late dicunt asdod. in l. qui se patris in gl. i. C. vnde libe. vbi gl. t̄git an ista verba nollo adire inducāt repudiationem. 2 ibi multa dixi ordinarie.

d In iudicio. Faciat in argu. qd habetur in. l. eum pro quo. ff. de in ius vocan. 2 in. l. cum ostēdimus. §. si. ff. de fideius. tu. 2 in. l. si quis vxori. §. si feruum fugituum. ff. de fur. 2 in. c. j. de iudi. fm vnam lect. 2 tex. in. l. ma numissiones. ff. de manumif. vīn.

e Quod in facto proprio. Adde Bar. in. l. nō fatez 2 in. l. fideicōmiss. ff. de cōfēs. 2 l. error. C. de iur. 2 fac. ignoran. 2 in. l. si res. ff. de leg. i. 2 in. l. si quis delegauerit. ff. de noua. faciat quod voluit Bar. in. l. h. §. qd ob feruari. C. de iur. calū. 2 qd voluit Cy. in. l. cum falsum. ff. de acqui. here. 2 ibi Roma. teg. 2 ibi Ang. in aut. de trien. 2 semif. §. illud. 2 per eūdez

Ang. in aut. sed cū testator. C. ad legē. fal. 2 Ang. in. d. l. si quis delega uerit. faciat glo. in. l. ij. §. due cause. ff. ad carbonia. Limita etiā fm do. meum hic: nisi esset aliquis nimis senex: quia p̄sumeret obliuio in fa cto pprio. faciat illud Seneca in sexta tragedia. Senit languescit meo moria. Et illō Cicero. in cautiōe maiore. Atq. memoria minuit. 2 faciat

in futurū. Aut dixit nollo absolue nec vnq̄ ab soluā: 2 tūc poterit absolue iste deputatus nō expectato lapsu terminū: satis est equa distin ctio. Vel aliter pōt dici: qd aut i iudicio dixit se nolle absolue 2 frustra expectat lapsus termi ni. Aut dixit extra iudiciū: tūc sec⁹ cū potuerit hoc ex iracundia dicere. ad hoc tex. cū gl. in. c. ve nerabilibus. in ver. secus p̄allega. Aut nullus terminus fuit p̄fixus per superiorē: 2 tūc depu tatus non potest absolue ante negligētiam ex cōmunicatoris. Conuincetur autem negligētia per deputationē termini ab isto deputato faciē dam. arg. in. c. irrefragabili. in. §. excessus. de off.

18 ordi. In gl. in ver. de facto suo. no. istam gl. quia quotidie allegatur iuncto tex. qd in facto p prio nō cadit probabilis ignorātia. vnde p̄su mitur scientia nisi subsint alique coniecture i cō trarium. Et cōclude post doc. qd in facto pprio p̄sumit scientia vt hic: nisi factū sit intricatum valde vel nisi sit multum de longinquo: vt no. in c. tertio loco. de prob. nisi facti magnitudo aliud suadeat. vt in. c. cū illorum. in fine. j. de senten. ex cōmuni. 2 not. bene hoc dictū. In facto vero alieno regulariter non p̄sumitur scientia vt in regula p̄sumitur ignorantia. de reg. iur. lib. vi. Fallit si hoc factum sit publice notū. vt in. c. i. de postula. p̄ela. 2 in. c. quod dictis. xvi. distinc. vel nisi quis teneretur indagare illud factū alienū. vt in. c. innotuit. iuncta gl. de electio. 2 vtrunq̄

2 quod distinguit Bart. in. d. aut. sed cum testator. 2 vide hic dominū meū. Limita etiā nisi esset homo diues habens multa mobilia quorū curā dimisit suis factorib⁹: vt sunt reges duces 2 similes habētes ma gna patrimonio que reguntur per ministros deputatos. in istis autez p̄sumit ignorātia patrimonij: secus si esset pauper. iuxta illud zif. a ronis in bucol. Bisq̄ die numerat ambo pecus alter 2 hedos. Limita etiā nisi essent alique cōiecture in cōtrariū puta in mercatore habēte totum suum patrimonij in mercantijs 2 nominibus debitorū: sic in nominib⁹ p̄fusus 2 inuolutis ad quorū notitiā esset necessaria indaga tio. l. si ita fuerit. ff. de manumif. testa. 2 in. l. in testamēto. ff. de cōd. 2 de monst. Adde Roma. consi. cclxxij.

Sacharias. Adde tu supradictis qd etiam in antiquo facto proprio grani tū 2 notabili nō p̄sumitur ignorātia: nec excuset. not. iste in. c. cū illorum. de sentē. excom. Anto. de but. hic. Alexan. in. l. peregre. ff. de acqui. posses. glo. in. l. magnā. de contrahen. 2 cōmit. stipula. 2 Bal. in. l. i. co. xv. C. de confessis.

f Sebast. Sapia. Ignorantia. Ultra limitationes quas ad hanc regulā ponit do. Alex. in. l. si res legata. ff. de leg. i. limita vt nō proces dat qñ tractat de damno emitando. 2 probat rem etiā aliter se habere qd tunc p̄sumit error in facto proprio. ita no. in. l. cū de indebito. ff. de proba. 2 in. l. sed 2 si me putē. in prin. ff. de condi. indebi. limita etiam vt per Aret. in. l. ita stipulatus. in. iij. notabili. ff. de verb. ob. 2 vide ad hāc materiā And. sicu. in consi. xxxij. co. pe. in. i. vo. 2 Ro. in consi. cclxxij.

g Alieno. Vide hic Bal. 2 Bart. in. l. h. §. qd obseruari. C. de iura. cal. 2 Bal. in. l. cū rē alienā. C. de leg. facit qd voluit Ange. in. l. quidā tabu larū. ff. de fur. vbi dixit esse notabilē casum qd si testis interrogat⁹ vno tēpore vel in vno iudicio dicat se nō recordari 2 alio tpe dicat se recor dari qd nō est sibi p̄rius 2 statut dicto vltimo. hec enim sunt possibilitia qd qd vno tpe meli⁹ recorder qd alio tpe. 2 dicit esse casum in. l. ij. §. due cause. ff. ad carbo. 2 idē voluit Bar. in. l. qui bona. §. si quis stipulatur⁹. ff. de dam. infec. facit qd habet in. c. causam que. in. c. cū causaz. de testi. 2 Inno. in. c. qualiter. el. ij. de accusa. vbi dicit qd in teste non est tolera bilis obliuio in persona: sed bene est tolerabilis obliuio in die. voluit Archi. in. c. nihilominus. iij. q. ix. 2 Bal. in. l. p̄sbyteri. C. de epis. 2 cle. in. j. col. x. ex predictis etiā dico. vbi alleg. Inno. in. c. qualr. in gl. mag. Adde fulgo. consi. lxxij.

h Indagare. Adde Roma. p̄si. ccccl. vbi cōcludit qd impetratio dñi facta in curia est surrepta. si non facit mentionem de acceptatiōe bene ficij facta per procuratorē in partibus ex quo erat interuallū sex mēsiū inter interpretationē 2 acceptationem.

i Innotuit. Vide gl. in. c. ad falsarium. in ver. dixerint. de cri. fal. qd no. fm But. pro custodibus ville qui tenentur denūtiare maleficia. fa cit quod no. Bart. in. l. i. §. occisorum. ff. ad silla. 2 Bal. in. l. si ideo. C. de his quibus vt indignis.

dictum

a Ignorantia. Adde Bal. in l. iuris ignorantia, in ver. tu dic. C. qui ad mit. q. le. 7. no. in l. regula. ff. de iur. 7. fac. ign. 7. qd voluit But. 7. Imo. in c. ij. s. de consti. in vlt. col. 7. l. y. in l. fi. C. de test. 7. Ro. in l. si duo. ff. d. acqui. her. Adde Alex. consil. lxxj. i. lib. Ro. consil. lxx.

c Annexa. Adde qd voluit Ro. consil. cccliij. vbi plura concludit qd statutū vel p sue

b tudo tradens of ficiali potestate exequendi vñ etia tribuere potesta tē pñitiandi ac culationē fiedā.

c Sebast. Sapia.

c Excōicatioe.

c Hoc etiā pcedit

c in eo q est excōi

c cat⁹ a d tps p pa

c pā. nō em postē

c pñs censetur ab

c solur⁹ nisi petat

c absolūtiōē. ita

c tenet do. Fel. i. c.

c ij. de iud. qd nō

c pcedit fm eū qñ

c quis esset excōi

c municatus p cō

c stitutioē q post

c easuit reuocata:

c q etiam sequit

c deci. ibi. 7. ex his

c limitat pulchre

c regul. imperato

c res. ff. de postu.

c vbi pñbituz ad

c tēpus: post tem

c pus cēsetur per

c missum vt nō p

c cedat tñ post illū

c tps venit ad im

c plendum aliqd

c pro forma.

d Petat. Dicā

d in seq. apostil.

e Significasti.

e Unde ibi istū. et

e an petēs absolu

e tiōē videat fateri

e se legatū. vñ

e de hic but. 7. glo.

e in c. exhibita. de

e homi. 7. gl. ordi.

e in c. venerabilez.

e de elec. 7. Bar. in

e l. decē. ff. de verb.

e oblig. 7. Host. in

e c. ij. de ord. cogn.

e 7. Archi. i. c. pia.

e de excep. lib. vi. 7.

e istum in d. c. ij. et c.

e Bal. in c. venera

e bilē. 7. in l. ij. C. d.

e inge. ma. 7. l. ad f

e solutiōem. C. d.

e re indi.

e Anto. Franc.

e Circa hoc an petens

e absolūtiōem videat

e fateri se

e excōicatu. Dicat q si

e petat se absolui ad

e cautelā nō videt

e fateri se li

e gatū: ita loquit gl. in c.

e exhibita. de homi. hic

e alle. 7. qd voluit Im.

e in c. venerabilem. de

e ele. cū alijs etiā hic

e alleg. tñ aduerte q

e absolūtiō

e etiam ad cautelā nō

e debet statim cōcedi: s

e dñz iudex se summarie

e ifor

dictū pbatur hic. Itaz iste excōmunicator presu mitur scire vñ excōicauerit sine monitione vel sine cā: vel vñ causa fuerit rationabilis: qz licet hoc vltimū sit de facto alieno: tñ tenebatur illud indagare. Et regulariter an 7 qñ excuset ignorā

ria vide qd no. in regula ignorantia. de reg. iur.

lib. vi. 7. j. q. iij. c. tarbat. s. notandum. 7. in regula

cum sunt. eo. tit. in mercu. Et In gl. fi. in fin. ex

hac glo. collige ordinem pcedendi observantiā

p istos deputatos seu delegatos. Nam excōmu

nicator nōlente absolueret 7 pñtendente iustitiā

sententia: debet isti delegati absolueret ante oia:

nec aliter audire excōicatum nisi absolūtiōē. pe

tat prestita cautione de parēdo mandatis eccle

sie si cōstituerit eū esse iuste ligatū. 7. iste est prim⁹

actus quez isti facere debent. Nec ob. si dicat qd

litera mādāt istuz absolui sine difficultate: quia

illud referē ad excōicatorē in casu quo illū excō

municauerit contra formam cōcilij. Sed quo ad

istos delegatos illud nō procedit: qz ex quo eis

nondum constat de iustitia excōicationis nō de

bent absolueret sine cautione. Nec eū audire nisi

prius petat absolūtiōē cū obligatione cautio

nis: qz ex quo fateat se litigatū 7 iniuste nō dñz p

seuerare in excōicationē ne videat eam contēne

re. de quo dic vt. plene habet in c. p. tuas. de sen.

excō. 7. in c. cū contingat. de offic. deleg. Secūdo

facta absolūtiōe debent isti cognoscere de iusti

tia vel iniustitia excōicationis: 7 si cōstituerit ex

cōicationem iustam punient querelantē. si vero

cōstituerit eā iniustam punient excōicatorē fm

formaz q traditur in dicto. c. sacro. Tercio scdm

gl. si cōstituerit excōicationem iniustā debet isti

delegati cognoscere de negotio principali. Hoc

tamen vltimū nō admittit doc. indistincte. Sz

distinguit Jo. cal. post doc. q aut nō fuit appel

latum ab excōicatione aut sic: primo casu non

possunt isti delegati cognoscere de causa princi

pali: sed est decidenda per iudicem propriuz nisi

superior in cōmissione hoc expresserit. Aut fuit

appellatum: 7 tunc est seruāda distinctio gl. 7. vñ

detur bona 7 equa distinctio. Sed quo ad primū

membrum dicerem q si excommunicatio est an

negat negotio principali videatur tacite cōmissa

sa cognitio super principali in euentum iuste ex

communicationis. argu. in c. pñdētiam. in fi. de

offi. dele. Sed vbi excommunicatio nō esset con

negat negotio principali: puta qz fuit cōmunicat

tus i negotio principali: pro cōtumacia cōmissa

procedat tunc dictum Calde. 7. p hoc habes gl.

totam expeditam. Et Sed not. vltimo ex prin.

glos. quem non debere absolui ab excommunica

tiōe nisi petat. Et idem not. gl. in c. significa

sti. de eo q du. i. matri. 7. quod ibi dixi. Sz bea

Tho. in iij. sententiaruz quem alleg. 7. sequitur

Jo. an. in c. j. de senten. excōm. lib. vi. dicit q si p

excōmunicationē quis efficitur deterior debet

re indi.

Anto. Franc.

Circa hoc an petens absolūtiōem videat fateri se

excōicatu. Dicat q si petat se absolui ad cautelā nō

videt fateri se ligatū: ita loquit gl. in c. exhibita. de homi.

hic alle. 7. qd voluit Im. in c. venerabilem. de

ele. cū alijs etiā hic alleg. tñ aduerte q absolūtiō

etiam ad cautelā nō debet statim cōcedi: s dñz iudex

se summarie ifor mare pñtente aduersario vel contumaciter

absoluit: dictum est notabiz

Im. i. c. p. tuas. dñz sen. excō. li. vi. nec mirū q absolūtiō

psup ponit vinculū 7 ligamē. c. ad dissoluēdum. de despon.

impub. 7. iō dis

cebat Bal. in l. fi. in j. col. in ver. cōsulūt tñ aduocatū: q

absolūtiō a tu ramēto semper debet peti ad cautelā ne qz

videat fateri se periuurū: 7

quare absolūtiō in foro pñie fiat p modū indicatū: 7

quare debeat pñitti misereat 7c. vide bea. Tho. in iij. q. art. xij. 7. an

p absolūtiōe ab excōicationē possit qz pecunia petere

vide eūdē Tho. iij. q. cētesima. arti. ij. 7. qñ sacerdos possit vel nō possit absolueret suū subdi

tū. vide eūdē Tho. in quarto. di. x. ar. viij. Et adde q qui vult vere ab solui si est ligat⁹ pluribus sententijs vel vna tñ ex plurib⁹ tñ causis: dñz oia exprimere als absolūtiō erit surreptitia: vt in c. officij. dñz sent. excō. 7. no. in c. ex parte. de offic. ordi. 7. que sit forma absolūtiōis sacra mentalis 7 fou penitentialis. vide bea. Tho. in ij. parte. q. lxxij.

iudex illam tollere qz ex quo videt illam nō pro ficere: debet vñ alio remedio. Et dicit etiā qd inuitas potest absolui ab excommunicatione qz in excommunicatione est cōsiderare duplex ma lum scz malum culpe 7 malum pene. Adalū cul pe scz ipm peccatū cū sit ex nobis nō pñt a nobis tolli sine voluntate nostra vt in regula peccati venia. de re. iur. lib. vi. Adalū vero pene pleriqz est extra nos. quia sine facto nostro ingerit vñ sicut pena pñt ingeri in inuitū: ita 7 remoneri p absolūtiōē. Par enim ius est in ligādo 7 sol uendo: vt in c. verbum. de pe. di. j. Unde sicut qz potest excōicari inuitus, ita absolui: 7 hec opi nio cōmuniter tenetur quā crediderissimā. non vt absoluat⁹ a peccato sed vt absoluat⁹ ab ista pena excōicationis: nam excommunicatio inge

rit multas penas. Sed Jo. cal. non sequit hāc opi. Dicit enim si qz fuit iuste excōicatus 7 pse uerat in contumacia sua non debet absolui etiā si efficeretur deterior ne malitia sua pñt illi: 7 ne detur causa malignandi. Itē qz si sine cōtritione relaxat excōicatio nūqz fuit absolūtiō. xxiij. q. ij. legat. Fateat tñ q si absolueret de facto q tene

ret absolūtiō quo ad ecclesiā militante. Dicit etiā q iustus pñt 7 debet absolui qñ satisfecit et nō vult absolui vt magis mereat: vel qñ excōica tiō fuit iniusta. Sed primū dictū plus mihi pla

cet. ar. c. prodest. xxiij. q. v. tenet tamē mēti dictū Calde. Itā faciunt predicta pñt istos tyrānos q excōicati magis indurecūt 7 deteriora commut

tunt. Habes em per predicta vñ debeāt absol ui satisfactiōē nō offerētes. Pro dicto tñ Cal.

multuz facit. c. cum sit romana. in fi. de appella. 7. xi. q. ij. c. audi deniqz. 7. c. si. de penis. Et occurrit mihi nūc media opi. per quam reducerem ad cō

cordiā illas opi. cōtrarias. qz aut est spes de cor rectione alio remedio sublata excōicatione: 7 p

cedit opi. bea. Tho. 7. Jo. an. qz siue plectendo si ue indulgēdo hoc solum bñ agit vt vita hominis

corrigat. vt dicit tex. in c. prodest. xxiij. q. v. Aut non est spes de correctione alio remedio 7 proce dit opi. Cal. vt nō absoluat⁹: qz ex q nō vult obe

dire ecclesie debet haberi tanqz ethnic⁹ 7 publi canus. i. vt gentilis 7 infidelis. vñ in c. nouit. de in

di. f. Et sustinēdo excōicationē tāto tpe pñsumit heretic⁹: i. vt in c. fin. de pe. 7. qd ibi not. hanc dis

stinctionem quia puto verissimam.

1 Impetrās bñficiū si nō facit mētiōē de illo qd habet: s sit minimum cōmittit surreptionē.

2 Nullum 7 minus vtile quando equiparent.

3 Surreptio cōmittit si quis impetrans bñficiū non facit mentionem de patria sua.

1 **P**roponēte. Si impetrās rescriptū ad bñficiū dixit se nō bñficiatū cū tñ hēret bñficiū: s exigu

um: nō vñ rescriptū. Et hodie dicēdū est vt cla

1 Licet exigui. An lex curet de minimis. vide hic plene p do. meum 7 Bald. in c. cū adeo. s. eo. 7. latius ceteris dixi in c. cum te. de re iudi.

Adde q lex non curat de minimis late Alexan. consil. cū.

Ant. Franci. Adde quod regulariter lex non curat de minimis. l. seio. de in ingr. restit. vbi pro minima lesiōe non conceditur restitutio

7 in l. rebus. in. s. possunt. ff. cōmo. qd tamē intelligas esse verū in his que conceditur contra ius cōe secus in his que sunt fm ius cōmune.

per. l. si proprietarius. in fi. ff. de dā. infe. 7. declarat Bar. in d. l. seio. atē hec regula est vera nisi in appellatione que etiā pro minimo grauami

ne potest iterponi: vt in c. de appellationibus. 7. ibi p do. Ant. 7. doct. de appel. Et adde q res dicitur minima fm qualitatem rei 7 p sone

vt declarat Bar. in d. l. seio. 7. habetur per do. Flor. 7. doct. in l. res bo na. de contrahen. empt. 7. in l. ij. quod cum eo. 7. vide gl. in l. illicitas. i

s. veritas. ff. de offi. pñf. que dixit q p qz cell⁹ rustici est ocul⁹ rustici: 7 adde etiam q tertia pars non dicitur esse minima pars. l. cū opoz

ter. s. cum autem. 7. ibi per Bal. C. de bo. que libe

f Sententiaruz.

Adde dist. xviij.

q. vlti. arti. ij. 7. vi

de do. Jo. calde.

in repet. Bar. bu

tri. 7. do. meū hic

7 Paul. dñz leaza.

in repe. c. fi. dñz po

stu. pla. 7. opi. Jo

annis an. 7. tho.

est cōis. p q opi.

est bon⁹ text. i. c.

dñz illis pñbiteris

in ver. miseratio

apostolicavēniā

soler pñtare cora

rectis. xi. q. iij.

Adultas pe

nas. Ant. text. 7

ibi doc. i. c. sacro.

j. dñz sen. excō. Jo.

an. 7. alios in c. j.

eo. ti. lib. vi.

Quo ad eccle

siam militantez.

faciat in illi glo.

i. c. nō est. dñz o.

Presumit he

retic⁹. Faciat qd

legi. 7. nota. in c.

cū cōtumacia. d

here. lib. i. 7. in c.

j. de iud. 7. l. c. rur

sus. 7. in c. quicū

q. xi. q. iij.

Cum tñ habe

ret. Licet istetex.

exprimat dñz eo q

falsum dicens se

nō bñficiatū. idē

est in tacente bñ

ficiatū licet bene

ficiū suuz sit te

Ad futuras. Vide que plene no. in. c. q. circa. de priuile. et ibi dicā. Limita tñ hunc tex. nisi rescriptū ad futura: puta mercator ipetravit rescriptū q. possit cōuenire pteritos debitoris et futuros sūm Joā. an. in addi. Spe. in tit. de rescrip. presenta. s. rōne aut. cen. ver. excipitur. i. addi. que incipit accursus. tamē tales lfe sunt cōtra stilūcurie et psumunt surreptitie nisi appareat de a certa scia pape li mita scōo istum text. sūm Bu. hic nisi sumus i casu 5 in quo ex eadem istātia seq. possit cōdenatio. ppter fus futurū super 6 nemēs. qd. putat ipse pcedere qñ b ius puenit ex ca su d. pterito. sec. 7 si oino supueni ret d. nouo: limita tertio nisi pau lo post datā rescri 8 pti controuersia fuerit orta p gl. celebrē. in cle. lite ras. j. eo. et voluit Host. hic q. dicit illud pcedere nō solū in rescripto ad lites: s. et i re scripto ad bñficiā. et sic cle. l. f. as. d. nō hz locū in bñficio paulo post datāz creato. Li mita et et qñto ni si agat d. modico p iudicio: q. xba vniuersalia iclu dunt futura. l. f. C. q. res pig. ob. pos. et voluit bal. in. l. j. ff. de pecu. 9 facit qd. voluit Spec. eo. tit. l. de pecu. s. rōne aut. et voluit Ro. i. l. e dām infecti. i. s. si is q. vicinas. ff. f de dā. infe. Limi ta quinto nisi li tes future sint cōnege litib. p. sentib. q. venient lites orite post mādātū sūm Dy. in. l. q. hz. s. si. de tu. et ibi per. Bar. et do. meū hic: q. alleg. in sili. gl. sing. in cle. j. in x. deputa tis. de te. facit gl. in cle. vt. h. qui. de eta. et qual. sup. ver. in posterū. et p istū in. c. pastoralis. in. s. verū. de app. Limita. vj. nisi futura sint appē dentia p sentitū: vt est pign. vel hypothec. l. f. C. q. res pi. ob. pos. et per Sui. et Dy. et bal. hic in. j. col. Limita. vj. nisi futura veniāt iure acere scēdi. ff. de moffi. test. l. qui repudiantis. s. vlt. sūm Bal. hic in. j. col. vel nisi futura veniāt rei augmēto. C. de app. l. ampliorē. s. si. sūm Bal. hic qñq. tñ dicim. futura nō cōtineri sūm Bal. hic per no. ff. de cōdi. et de mon. l. nā ad ea. ff. mā. l. si tibi mandauero. s. as cuius nisi sit adēpt. sta tus simul cū bonis. ff. de leg. iij. l. si deponati seruo. quo casu etiā futu ra veniunt: s. possessio futurorū nō acquirat fisco siue apprehēsiōe: vt no. ff. man. l. cū duob. s. idē rñdit. vbi est optima gl. et plenius dicaz in d. c. q. circa. post istū. Adde do. de Rota. deci. cccclxx. in antiquis. Anto. Franc. Circa hoc an statuta extēdant ad casus futuros. ad de q. regulariter statuta et leges cōprehēdūt casus futuros et nō pteri tos. l. si. in fi. C. si cer. pe. vbi p Bal. et p Bart. in. l. omnes ppli. in. v. qd. pūm. in. xvij. col. et ibi etiā per Alex. in. vij. col. ff. de iusti. et iur. et in. l. liti citas. in prin. ff. de offic. pñ. et habet per Bal. in. l. meminim. C. de leg. heredi. et in. l. vnica. in. s. locū. C. de cadu. tol. et per eundē Alex. in. l. cūz leg. ff. de legi. et in consi. suo. lxxix. in quarta parte pñliorū. vbi dicit q. statutū nō trahitur ad pterita etiā si ratio statuti posset trahi ad ca sum pteritū. qd. etiā voluit Bal. in. l. testitū. in vlt. no. C. de test. et in. l. cō parationes. in vlt. no. C. de fi. instru. vbi dicit q. forma probādi q. indu citur per statutū comprehendit futura et non pterita imo nec etiāz sūm cum traheretur ad causas pñtes. de quo vide Bar. in. l. oēs po

puli. in. j. q. pñ. et ppterea dicebat Pau. de ca. in. l. iudem. C. de test. q. statutū disponēs q. testamēta fiat cū certa solēmtate itelligit de te stamētis futuris: nō aut. de factis: s. mutari possint a testatore viuo et de nouo fieri cum solēmtate statuti. tamē Ang. in. aut. vt noue con stitutiones. et in. aut. vt. cum de appellatione cognoscitur. in. pñci. in x. aduerte. p. de claratione videt tenere cōtrariū de quo vid. Bar to. in. d. l. omnes populi. in. j. q. v. q. pūm. in. ver. cir ca tertium. ff. de iusti. et iur. et in. l. sancimus. in. fin. C. de sac. san. ecc. et vid. per Pau. de ca. in. cōsi. suo xc. inci. in causa lfortū. Et de ma teria ista statuto rū q. comprehē dat et ad ea que extēdunt et quā extensionē et in terpretationē pa tiatur et recipiat vide plene p bar tol. et omnes i. d. l. omnes populi. et i. l. si vero. in. s. de viro. ff. soluto matrimonio. et i. l. si serui vestri. C. de nora.

Ad locum eq uocuz. Facit qd. leg. et no. in. l. pe. ff. de iustitia et in re. et qd. ibi not. p moder.

Futuro edifi cio. Adde apo stillādomini bar tol. bellēciū i. c. ad audientia de eccle. edific. et do. Card. et alios. in. c. ad dissoluēdū. de dñpōsatio. in pub. et in cle. lite ras. de rescrip.

Inhereat. ad de q. voluit Ro ma. consi. cccclxxvj. vbi dicit quod mandatū procuratoris constituti i lite ad beneficium censetur tacite reuocatum per renūtiatiōē pñla ti factam de ipso beneficio: quia mādātum non habet amplius qd. su per quo se fundet.

Ex tenore. Vide ibi dicta.

Perdere causam. Adde videndū Det. de ancha. consi. xvj. in fin. et Sebast. Sapia. Ratiōe legis. Vide Jas. in. l. i. C. de ius vocā. vbi tenet qd. in correlatiuis in penali b. dispositio loquēs in vno extē ditur ad aliud quo ad penā quādo est eadez ratio. et de rōne legis qd. sit tanq. anima ad hoc propositū vide multa per Curtium seniore in consi. ix. ticineni statuto. colum. ix. vbi etiam tenet et probat ex mul tis quod vbi est eadē ratio nō dicitur fieri extensio: vide etiā do. Ja. in. l. penul. ff. de in. ius. voc. vbi tradit an dispositio que extenditur ad vnum casum extendatur quo ad penam.

Quo ad penā. Ad bo. tex. et ibi Bal. in. c. j. s. porro. in ti. q. fuit pri ma causa bñficii. amit. et plene p Jmo. et Ro. in. l. si vero. s. de viro. ff. sol. m. et. et in. c. constitutionem. de regula. lib. vi. cum concor.

Adde do. Car. cōsi. lx. And. sicu. consi. xxvij. pñli. et l. j.

Regulatur rōne legis. Vide per Dy. in reg. si. de reg. iur. lib. vi. et p Bal. in. l. non dubium. C. de legi. cum concor. Zacharias. Et vltra illas adde Phil. frā in alle. reg. si. istū consi. l. colū. iij. ver. vltimo adduco pulchrum motiū. vol. i. qd. elicit ex dictis Dy. in. l. nō dubium. C. de leg. Bal. in. l. scire. de excu. tu. et consi. cccxix. col. j. vol. j. Alex. consi. l. j. col. iij. ver. quāmo plus. vol. iij. et Aud. ro. in repe. aut. similiter. col. xxvj. et sequen. C. ad. l. fal.

Adde qd. Bal. cōsi. j. lib. iij. dicit q. rō legis mēs et verba idē sunt.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Extentio ad limites illius rationis. Adde glo. 7 ibi Card. i. cl. j. in ver. eligatur. de elec. 7 gl. in cle. j. de rescrip. in xvi. presidentes. in fi. 7 gl. in cle. auditor. in ver. beneficio. eo. titu. glo. in. c. ij. de confes. lib. vi. doc. in. c. ij. requiris. de appe. istu. in. c. sicut. de testi. 7 in. c. p. de immu. eccle. 7 in. c. si. in prin. i. g. col. de iureiur. 7 in. c. j. in. viij. colum. de re iud. 7 i. c. d. ex ore. de sepul. in g. col. 7 in. c. eccle. sic. 7 i. c. q. plerū q. de imu. eccle. 7 in. c. suggestum 7 in. c. proposuit. 11 de appel. 7 in. c. p. enas. eo. ti. 7 in. c. inquisitionis. in a. iij. col. de accu. 7 in. c. fin. s. ceterū. de ele. 7 in. c. pen. in fin. d. constitutu. do. in. c. frequēs. de resti. spo. in. v. 12 col. 7 in. c. eū qui. in. iij. col. de pre ben. lib. vi.

Adde Andr. b. sicu. cōsil. xxvj. 7 c. quando in corre ctoris sit fienda extēso. vide Ro ma. consi. cccxxvj. vj. 7 c. xxvj.

In. c. j. de tem po. ordi. lib. vi. vi d. que plene dixi i notabilib. i x. f. extēso. adde bal. in. l. maximum vi tins. C. de lib. pte. in. iij. col. in x. vl terius querit de tali qd. 7 de. de ancha. in. c. statu 13 tū. s. cū aut. eo. ti. lib. vi. vbi refert se ita cōsuluisse. i facto apud Ter uisū. 7 Jo. an. in addi. Spec. in ti. de sen. s. cū autē. 7 in ti. de execut. sent. s. postremo. faciat qd. no. bar. in. l. j. s. et parui. ff. qd. vi aut clā. et Bal. 7 ibi plene p. do. meū in. c. j. s. eo. 7 in repet. c. raynaldus. de te sta. i. l. xviij. char. in vers. ista glos. induci posset ad questionem.

Sebasti. Sapia.

Extensionis.

vide que addita sunt ad abbatem in proe. Greg. col. iij. vbi. d. Abb. re putat etiam sing. glo. in. d. c. j. de tēp. ord. lib. vi.

Constitutio noua. Adde duos bonos tex. simul iuncto in. l. vt tātū. ff. de seruo cor. iuncta. l. si quis seruo. C. de fur.

Adde Roma. consi. cccxlv.

Cum dilecta. Ipsiū tex. allegauit iste in. c. eū oēs. in. v. col. s. de cō iti. 7 in. c. pastoralis. in. j. col. de rescri. 7 in. c. quēadmodū. d. iureiur. 7 in. c. iurauit. de pbatio. iij. col. 7 vide que dixi no. in litera. e. in x. extēso. in no. incip. dispositio simplex.

In expēsis. Adde aliū bonū tex. in. c. ceterū. 7 ibi doc. d. rescrip. 7 vi de do. Car. hic tenet d. de. 7 Spe. 7 sic tenuit illd. qd. t3 hic iste. 7 vi de Jo. de imo. post Bar. in. l. iudex postq. ff. de re iudic. 7 de. de anc. in repe. c. finē lib. de do. 7 2tu. vbi alle. Sede. de se. in 2f. suis. 7 Jo. d. imo. in dicta cle. j. 7 do. meum hic nitentem sustinere cautelam de. de Saxonia. Spec. 7 Jo. and. tene tamen in practica opinionem istius.

Adde Jo. mo. in. c. dispendia. eo. tit. Sede. consi. xxvj.

Petitiū. Adde istū in. c. finē lib. de do. 7 cōtu. 7 i. d. c. venerabilis.

Induci legum correctio. multi tñ dixerūt dñum 7 tenet gl. in. d. aut. quas actiones. seu in. l. fi. eo. titu. Itē illud dictū Bar. pcedit qñ ratio legis nō est expressa: als secus. 7 ita ibi limitauit bal. illud dictū Bar. 7 Et plus ego puto qd. si rō non sit expressa in lege tamē ex quo nō pōt elici nisi vna ratio filialis 7 indubitata. debet fieri ex tēso ad limites illius rationis. 2 Quia psumē dū est legislatorē fuisse motum ex rōne finali. vt not. sentit glo. in. l. tale pactum. ff. de pac. 7 hoc qd. s. dixi videt tenere notabiliter Bal. i. l. mari mum vitiū. C. de libe. pte. 7 Ly. post de. in. d. l. nō dubium. 7 in. l. j. C. que sit long. consuet. 7 ita cōperi me in. q. facti cōsuluisse. 7 Ex his pclu do primā qd. nē qd. vbi est eadē rō in realibus qd. ē in psonalibus: h3 locū dispositio istī tex. 7 c. di spendia. Et adō ad pdicta glos. sing. in. c. d. tēp. ordi. lib. vi. 7 que est singularis ad istā materiā ex tēsois. 7 Et hec distinctio cōmoditatis quā feci i realib. habet locū etiā i psonalib. licet Cōpo. aliō hic senserit. Sed Hosti. 7 Jo. an. post eū vi dent tenere hoc i. d. c. dispendia. Et qd. ille tex. apponat pena sine distinctione pmoditatis: tñ qd. illud. c. distinguit 7 fundat se sup cōmoditate. nō est absurdū vt illa cōstitutio nona 7 recipiat interpretationem 7 qñlicet fm istā dispositionem antiquā. argu. in. l. nō est nouū. 7 l. s. 7 postero res. ff. d. leg. Et no. hoc in materia interpretatōis vt si lex antiq. loquat qñlicet: lex autē noua apponit maior penā 7 nō explicat qualitatē le gis antique illa qualitas subintelligit repetita. satis effi est qd. prouidet de graniori pena. qd. est singulariter notādū. 7 facit qd. no. Bar. in. d. l. s. 7 posteriores palle. 7 p hoc etiā expedit scda qd. q tacite pōt colligi ex ista gl. 7 In gl. in xbo: lras. in. fi. no. istam glo. singulariter. 7 in effectu qrit nūquid corā pluribus ordinarijs possuz ali quē trahere eodē tpe sup diuersis actionib. vel sup vna trahere corā delegato 7 sup alia corā or dinario. Et ponit hic gl. dñas 7 postremo rñdet qd. hoc fieri nō pōt sicut nec corā diuersis iudici b. delegatis. Et sic glo. vult extēdere id qd. hic d. i delegato ad plures ordinarios 7 ad delegatus 7 ad ordinariū simul. S3 Inno. 7 Cōpost. tenet dñā sententiā: nā si puenio te corā delegato sup vna actione si nō possem te conuenire corā or dinario sup alia frustraret ista mea actio cū nō pprehendat in rescripto 7 sic nō possem te cōue nire corā delegato. vt in. c. cū olim. j. de offic. dñe. Ego sic dicerē qd. aut qd. traheret eundē corā di uersis ordinarijs sup plurib. actionib. qd. cōmo dius pñt tractari apd vñū: 7 tñc h3 locū opi. hu ius gl. nā ex idēitate rōnis debet fieri extēso hui. c. magis cū hoc cōtineat in se magnā eqta tē. arg. in. c. cū dilecta. 7 d. pñr. vti. vbi do. tex. aut volo te puenire corā delegato ordinatio 7 tñc ant

hic alleg. 7 qd. voluit in. c. l3 causaz. de pba. 7 adde Bal. in. l. nō qd. d. ff. de iudi. p dicto Spe. hic alleg. per istū. 7 de. de an. in. c. seiscitar. 7 eo. facit qd. voluit glo. 7 Bal. in. l. j. C. qñ 7 qñ in. 7 in. c. j. s. indices. de pa. iura. fir. in vñ. feud. vbi dixit qd. ad hoc vt iudex dicat negligens d3 ps instare 7 petere ab eo. alleg. tex. in. l. si qs ex argētarijs. s. cū aut.

ff. de edē. 7 glo. in l. cum. seruū. C. d. ser. fug. 7 addō do. Car. in. c. cū sit ge neralē. de fo. cōp. vbi dixit qd. d3 pe ti iustitiaz reddi ad hoc vt iudex dicat negligens p gl. hui. c. 7 vñ istū i. c. auditis. d. p. cu. 7 vide Bar. in. l. cōsentaneū. in fin. C. qñ 7 qñ iudex. 7 ibi Bal. in prin. in ver. itē mandatū ibi: itē hoc d3 fieri ad pe titiōne acteris. 7 Bal. in. l. j. s. mā gistratibus. ff. de magi. cōueni. 7 qd. voluit But. i. c. si gnificauerunt. d. except. 7 in. c. sup hoc. d. renū. 7 gl. in. c. l3 cām. de p ba. l3 do. me. di cat hic qd. lex san cimus loqtur in ordinario: 7 tra riū decidat text. in dicta. l. sanci mus. in ver. scien ter iudicibus no stris si hoc omise runt ex substantia sua lesis detrimē tuz resarcire. vbi verba dirigunt ad iudicē: 7 p qle quēs onē iudicis officii: vt est gl. multū solē istū l. si foror. C. d. col. 7 facit tex. i. d. cle. j. vbi tex. dicit p iudicem: ergo in dex d3 cōdenari expēsis: l3 nō pe tat 7 not. illud qd. dicit iste i. d. l. sancimus tene tamē opi. istū qd. cōis nec ob. d. l. sanci mus. qd. d3 intelli gi fm tex. i. d. cle. j. 7 i. d. c. ceterū. et

In gl. antepe. no. glo. pro intellectu illi autē tice 7 cōsequēter. vide qd. no. Jo. an. in. d. c. dispē dia. 7 In glo. fi. ibi: qd. isti h3 iudices. not. bñ gloss. que continue allegat qd. l3 iudex delegatus perpendat rescriptū nō valere nihilominus an nullando rescriptū pōt cōdenare actorē in expē sis 7 qd. quo ad istd. incidēs est iudex. Ad hoc ho die videtur tex. cū gl. in. cle. j. j. e. ti. Et idē potes dicere eadē ratione in ordinario cuius iurisdic tio declinatur a reo. Quia iudex pñtiet se nō eē iudicem rei potest nihilominus cōdenare acto rem in expensis. qd. sicut est iudex sup illo incidē ti an sua sit iurisdic tio: vt in. c. sup literis. 7 qd. ibi dixi. s. eo. ita est sup accessorijs ad ipm incidēs. j. de offi. dele. prudentiā. Aduertet tñ ad vñā nota bilē limitationē de. quā sequunt cōiter doct. hic 7 Spe. i. ti. d. expēsis. i. s. iuxta. x. ix. Dicit em cautū esse vt prius iudex pñtiet in expensis et postea pronuntiet rescriptū nō valere. ita si prius pronuntiat rescriptū nō valere. nō poterit post ea cōdenare in expensis quasi per pñtiationēz desierit ēē iudex. S3 ego hoc dictū nō soleo seq.

Et credo firmiter qd. de iure nō sit verū. Et pmo allego casum forte expressum in contrarium i. c. cū appellationibus. de appel. lib. vi. vbi d. text. qd. iudex appellationis pōt pñntiare appella tionem friuolam 7 cōdenare appellatōrē expē sis nedū in eo tēpore sed p totā illā diem. Quia i istis accessorijs durat iurisdic tio iudicis p totaz illam diem vt ibi. 7 in. l. paulus. ff. de re iud. Ecce ergo quod pronuntiando appellationē friuolā pronuntiat per consequens se nō esse iudicē: s3 qd. habebat iurisdic tionē super illo incidenti po test condemnare etiā in expensis. Ita dico in p posito quod non sit necesse vt prius fiat cōdena tio. Quinimo posset fieri post pronuntiati ones per totam illā diem. Itē probō ratione: pronun tiando rescriptū non valere pronuntiat solū se nō habere iurisd. in principali. nō autē in inciden ti: imo eo ipso quod pronuntiat videtur fateri se habere iurisd. in incidenti: ergo potest condem nare iō expensis cum istud sic accessoriū ad illaz

In questionem incidentem. 7 hoc bene no. 7 In ea. glos. ibi dummodo petituz 7 fuerit ab eis. no. glo. quia singularis est limitans multum. l. sanci mus. C. d. iud. vt id quod dicitur quod iudex nō condemnans partem in expēsis tenet resarcire

d. c. cū appellationibus. ppter rōnē istius ad quā nō rñ. d. meus. Anto. Franc. Circa istā materiā. de negligentia iudicis. Adde qd. iudex non d3 negligēs si nō facit ex eo qd. pars nō petiit. qd. nō tenet i partiri officiū suū nisi petat. l. iij. s. hoc aut iudiciū. ff. de dā. infec. pro quo vide notabilē glo. in. l. cū seruū. C. de ser. fug. 7 vide no. in. l. argēta rius. in. s. cū aut. ff. de eden. 7 p Bal. in. c. j. s. indices. i. iij. col. de pa. iu. fir. i. vñ. feud. 7 eundem i. l. mācipta. C. de ser. fug. 7 in. l. j. in. s. magistra tibus. vbi no. tex. ff. de magi. cōue. 7 ideo dicebat Bar. in. l. dāni infe cti. in. s. labini. in. fi. ff. de dā. infec. qd. negligentia iudicis nō psumit nisi post ptestationē sibi factā 7 nisi p interpellationē. 7 vide etiā Bal. in. d. l. mācipta. C. de ser. fug. 7 in. l. si qñ. in. j. col. C. de testi. qd. negligentia iudicis est lata culpa vel dolus psumpt. 7 qd. cōmittit in nō recipiē do libellū qñmoniarū in recipiēdo testes 7 partiū pbatōes 7 facit ipsum iudicē teneri. 7 alibi dixit Bal. in. l. nō solū. C. de cōmer. 7 merc. quod negligentia in iudice circa crimina deducta coram eo facit eū cōscū criminū: imo dixit Bald. in. d. l. mācipta. qd. non solum iudex negligens tenetur parti ad interesse: sed etiā est sufficiens causa vt ipse de suo

iudex p[ro]fuerit officio. et vide Specu. in titu. de cōpet. iudi. ad i. §. i. in ver. xxiij. q. negligētia iudicis laici non faciendū iustitiā inter subditos suos: facit secularē effici de foro ecclesiastico.

zacharias. ¶ Ad d. p[ro]d. gl. Bar. Bal. et Pe. de suza. in l. si. C. qm̄ puo. nō est neces. Bart. in l. iij. §. hoc aut. de dā. infe. Bar. in l. nō quicqd. §. si iudex. ff. d. iud.

vbi cōcludit cūz isto. Idē Mic. de a

neapo. i. l. i. §. mag

gistratib[us]. ff. de

magi. cōue. et spe.

in ti. de appel. §.

ij. x. xxiij. et se.

et in tit. de do. in

ter vi. et vxo. §. si.

illud. S. vtrū

iudex q ob defe

ctū cōdenatōis

i expēsis petitis

illas soluit pote

rit illas a victore

petere. not. ple.

Jaco. rebus. in l.

missi. nu. iij. et in

apost. ad eū. C. d

exac. tribu. lib. x.

Anto. Francisc.

¶ In isto passu

an iudex q omi

ni victū cōdena

re i expēsis: si vi

ctori soluat illas

expēsas possit il

las repetere a vi

cto. Adde pmo

q expensarū cō

denatio d[icitur] fieri

p[ro] victore i victū

vt in l. p[ro]radū.

in §. si naut. C. de

iudi. et in c. finē li

gibus. et do. et cō

tu. et l. sancim[us].

e C. de iudi. et in l.

eū quē temere. ff.

eo. et p[ro] spe. in ti.

de do. inter vi. et

vxo. in §. fin. et in

vi. de expē. qd est

ver. et p[ro]cedit nisi

vict[us] habuisset

instā cām litigā

di. vt in l. iij. §. si

re et ibi doc. no. ff. d

legi. i. et p[ro] Bart.

in l. qui solidum. in §. etiā. ff. de leg. ij. et in d. l. p[ro]perandū. in §. si naut.

et per Bar. in l. si quis inficiatus. ff. de po. et p[ro] Bal. in aut. g[ra]l[iter]. C. d

epif. et cle. et ideo si p[ro]pter instā causam litigādi nō cōdenauit victū in

expensis dato q illas victori solueret: nō p[ro]p[ri]o rē eam posse repetere

a victo: q illas soluisset minus debite ex quo victus p[ro]pter instā cām

litigādi nō debuit in expensis cōdenari: s[ed] si debuisset victū cōdenare

et nō cōdenauit et postmodū fuit p[ro] victore iudicialiter cōuict[us] ad tas

les expēsas credere eū posse repetere a victo: q index nisi malitiose

omisisset cōdenationē expēsarū soluit illas expēsas. ad quas victus

erat obligat[us] et in qbus debuisset cōdenari. p[ro] ea q volūt Ly. et Bal. in

l. sancimus. in vl. col. et aut. g[ra]l[iter]. in pe. col. C. de iud. et in l. obserua

re. in §. p[ro]fici. ff. de off. p[ro]c. et leg. et p[ro] Lanfrā. in rep. c. qm̄ d. in x.

expēle. de pb. Et an et qm̄ iudex p[ro]cedit ex officio habeat locū cōdena

tio expensarū. vide p[ro] do. et ar. in cle. sepe. in §. si. in v[er]b. q. de verb. sig. et p[ro]

do. An. post glo. in c. dilecti. de do. et cont. et per Alex. in l. i. ff. ad turp.

a et Sebast. Sapia. ¶ Quia iudex. facit q no. do. An. in c. venerabi

lis. j. de iudi. vbi vult q si statutū disponit q p[ro]p[ri]as debeat compellere

agnatos ad cōpromissum intelligit si petat. sequit Alex. in cōs. lxxij.

in cā vertēte. col. pe. in j. vol. Et qd dicit hic Alb. infert et ex multis cō

probat do. Jas. in l. vniuersa. col. ij. C. de p[ro]ci. impera. offeren. vbi ad

ducit. ver. fundamenta p[ro] corroborazione. et multa adducit idē do.

Jas. in l. admonendi. in lectura. col. v. ff. de iureiur. in v. nota.

b ¶ Nō p[ro]t appellari. In cōtrariū facit tex. in c. ragnutius. de test. vbi

iudex potuit ex officio suo pronuntiare super certa portione et nō p[ro]

nuntiauit nec fuit petitiū a parte nihilominus fuit appellatum: et sic d

cōez doctrinā doctorū. pōdera tñ ad illū tex. i practica: tñ seque istū.

¶ Ad d. tñ q si facit id qd nō tenebat et grauet partē vt puta dādo di

lationē nimis breuē quā dare nō tenebat p[ro]t de iure canonico alia re

peti. fm Bar. in d. §. hoc aut iudiciū. et seq[ue]t Roma. 2. si. cccxvij.

c ¶ In c. exceptionem. Vide ibi istum et modernos.

lionat[us] cū delictū nō sumit sibi specificū nomē.

An puniūtur isti delinquentes extraordinarie:

de quo dicendū vt habet. ff. de crimi. stello. p[ro] to

tum. Per hoc ego dicere q impetrās rescriptū

apostolicū: vel p[ro]uilegiū p[ro] surreptionē dolosaz

q nō solū punit cōmodo rescripti sed etiā pote

rit aliter puniri criminaliter. p[ro] hoc bo. text. in l.

si quis obrepserit. ff. de fal. et in l. et si legib[us]. C. si

cōtra ius vel vti. publi. vbi videtur expressum.

De consuetudine. Rubrica.

1 Consuetudo quid sit.

2 Appellatione iuris an veniant statuta et consue

tudines.

3 Verba generalia debēt verificari in qualibet spe

cie contenta sub genere in materia non odiosa.

¶ Hec rubrica continuat ad p[re]cedētia hoc ordi

ne. visum ē. s. de iure scripto qd cōstitit in cōstitu

tiōibus et in rescriptis. merito subscit d[icitur] iure nō

scripto qd p[ro]stitit in consuetudinib[us]. ¶ Quid

aut sit consuetudo b[ar]o mō diffinit. habet bo.

tex. Judo. in decre. vbi d[icitur] q est quoddā ius mo

ribus vtentiū approbatū qd p[ro] lege suscipit cūz

deficit lex: vt habet. l. di. consuetudo. ¶ Jo. and.

ponit varias diffinitiones in tractatu p[ro]suetudis

quē posuit. j. in si. huius ti. et inter ceteras diffini

tiones ponit diffinitionem Ja. de raphano: que

videat placere Bar. in l. de qd. ff. de legi. vt dica

mus q cōsuetudo est quoddā ius qd est morib[us]

sen vsib[us] populi totius vl[tra] maioris partis ratio

ne inuatiū cōtinuatū et cōstitutū legis habēsan

thoritatē. Vel breu[iter] fm Jo. an. Cōsuetudo est

quoddā ius moribus illius introductū qui an

thoritate publica legē cōdere p[ro]t. Hec aut vlti

ma diffinitio aliquatū p[ro]set calūniari p[ro] tex. i

c. ij. eo. vbi patet q cōsuetudo p[ro]t induci cōtra

canones p[ro] inferiores a papa et tñ inferiores nō

possunt edere legem seu statutū cōtra canones.

xxv. q. v. i. institutiōis. j. de ma. robe. et in c. qd su

per his. no. Jo. an. i. c. si. de offi. archiep[iscop]i. et vi

detur hoc mirabile: sed vide quod circa hoc dicā

2 in d. c. si. ¶ Ex cōtinuatiōe rubrice et ex dictis

diffinitionib[us] inferat ad questionem quotidianaz

et notabilem. Sait compromissum in quosdaz ar

i bitros hoc adiecto vt pronuntiarēt fm inra nū

quid poterunt p[ro]nuntiare fm cōsuetudines et sta

C. de ser. fugi. et in l. debuit. C. de infami.

h ¶ Consuetudo. Vide Jo. Hoffre. et Hosti. in eorū summis in hoc

titu. et do. meū hic in rub. Ang. in sua repe. §. ex nō scripto. insti. de ius

re natu. et Bar. de Sali. in l. ij. in xi. col. in versic. nunc accedo. ibi i dēo

quero. C. que sit long. consue. Butr. et Jmo. in c. si. j. eodem.

i ¶ Scom iura. Adde glo. et ibi istū in apo. in p[ro]e. clemē. in ver. iurid.

et istū in c. humana. in xi. colū. in ver. de iure. j. de elec. et in c. ex parte. s.

in i. no. s. e. vbi dixi q verbū de iure positū ibi in text. intelligit largo

modo. Ang. in sua. q. inci. duo inimicem litigantes. Bar. in l. rerū. ff. re.

amo. Roma. in repe. rubri. ff. de arbi. in v. col. in ver. xv. Bald. hic. et in

l. cū venissent. de eo qui mit. in pos. in ver. in tex. ibi fm ius istud verbū

simpliciter platū. et ibi bu. et Jmo. Bal. in l. cōstitutiois none. circa si.

in x. plus dico. C. de bo. q lib. sequit Ro. in l. post dotē. ff. solu. mar. et

Bal. in l. vnica. in xi. col. in x. quonimo dico. C. de confes. et in ti. de pa.

p[ro]stā. in x. nos romanos. et Bal. in re. §. q[ui]tū. l. sed et si qd. in x. co. in x.

qro vlt[er]i[us] vtrū isteq[ue] renūtiat omni iuri et beneficio. ff. si qd cau. et in

l. illa institutio. circa finē p[ro]m[issi] r[ati]o. in x. s[ed] pone qd fuit cōpromissū

in aliquē et. ff. de he. insti. et p[ro] istū in c. cū nobis. de ele. in ij. co. et p[ro] bal.

in l. gall[us]. §. si eius. ff. de lib. et posth. Jm. et alios in c. cū ad sedē. de re

sti. spo. et per istū in c. cām. de pba. et p[ro] Bal. in l. quicūq[ue]. C. de ser. fugi.

testator instituit filios in ea parte q eos tāgit de iure mō aliter debet

filis de iure cōmuni speciali municipali fm q ius intelligitur ipse

decidit qd intelligitur fm ius cōe et nō fm ius municipale. et adde gl.

in c. romana. j. responsi. in versic. de iure. glo. ibi dicit de consuetudine

sec[us]. de appel. lib. vj. faciat gl. in c. in ver. de lege. de. trāsa. et in c. si. in x.

m ij

d ¶ Delegat[us]. Sa

cit qd no. i. c. p[ro]

dētia. §. ad i[ur]im[us]

de offi. dele. et qd

no. Spe. in ti. de

ingitōe. §. i. x.

s[ed] pone. et Jo. an.

hic. et Ly. in aut.

qua in puincia.

C. vbi de cri. agi

opor. et v[er]o no. in

c. volētes. i. §. no

tari. de he. et e

de. de sen. cōs. ex

et Cal. in rep. c. i

de rap. in vlt. q. et

do. Lar. hic disti

guentem. et vide

Pe. et Bal. in d.

aut. quā in puin

cia. et ibi Raph.

Fulg. et per dñm

meum hic.

¶ Pendēte cā.

Et hoc p[ro]pter re

gulā q lite pēde

te nihil d[icitur] inno

uari. faciat in ar

gu. quod legi. et

no. in c. legebat.

de ma. et ob. et in

l. nec magistrat[us].

ff. de iniu.

¶ Abutētes. vi

de que dixi. s. in

apost. in ver. abu

tentium.

¶ Obrepserit. vi

de moder. et que

ibi dixi in c. nō

nulli. §. sunt et alij.

in vi. col. ibi pos

set etiā rñderi. s.

eo. i. aposti. in x.

si qd obrepserit.

et Bal. in l. si v[er]o

ponis. la. ij. in fi.

C. quō et quādo

iudex. et in l. qui

cūq[ue]. prope finē

Sanonmi. super Prima parte primi.

de leg. de transac. et in. c. si in ver. de iure. j. de pac. h. alique decretales
nō habeat duas glo. v. l. v. in ver. de lege. et in ver. de iure. et concludes
re q̄ appellatione iuris venit omne ius vt est glo. in dicto pro. cle. in
ver. iuris. nisi materia subiecta nō pariat vel aliud eliciat ex vobis et
mēte disponētis. in dubio vō intelligim⁹ de potiore. d. s. h. q̄ties. h. alt.

Adde q̄ ponā
in. c. cū in nobis.
in. x. nō. j. de elec.
Aeneas falco.
Anto. Francisc.
Circa hūc ar
ticulū. quomodo
intelligant illa
ba de iure vel fm
ius. et an veniat
ius cōe vel cōsue
tudinariū vīus
municipale. vide
Spe. in tit. de ap
pellati. in. s. iij. et
Bal. in. l. q̄cūq̄.
in. v. col. C. de ser.
fugi. vbi sit cōclu
sio q̄ iuris appel
latione in rescri
ptis venit etiam
ius municipale. 3
p. tex. cū gl. repu
ratiū singularem
in. c. j. vt lit. pend.
imo dixit Inno.
in. c. cū venissent.
de eo q̄ mit. i. pos.
causa rei. seruau.
q̄ illud dicit fieri
fm ius vī de iu
re q̄ sit fm con
suetudinē loci. q̄
suetudo loci di
citur esse ius cō
mune q̄ est legi
time introducta:
vt in. l. de q̄b⁹. ff.
de legi. et in. l. oēs
populi. ff. de inst.
et iure. et ideo nō
dixit Bal. in. l. l.
la institutio. ff. de
here. insti. et idem
de. Ant. in. c. q̄
taualis de iure
iur. et Rud. de ro.
in rub. de arbit.
q̄ arbitet elect⁹
cū clausula q̄ ar
bitret de iure vel
fm ius cōe: q̄ po
terit arbitrari h̄
ius municipale.
vī fm cōsuetudi
nē loci cuius tñ
cōtrariū videtur
voluisse Joā. an.
in addi. Spec. in
ti. de arb. in. s. ex
cipit. de quo h̄ p

Ang. in. q. sua q̄ incl. duo adinuicē litigātes. et vide p. Allegā. in. l. post
dotē. in penul. char. ff. sol. ma. et p. nouissimos in. l. oēs ppli. in. ix. col. et
seq. ff. de insti. et iur. et p. do. Car. in. c. si. de cōsue. et p. do. Abb. in. rub. de
cōsue. et per Bar. cepo. vero. in. l. nominis. in. s. verbum. ff. de ver. obli.
a **S**ebastia. Sapia. **I**us civile. Contra Abb. tenet And. sicul. in
consil. lxxvj. illud in mediū. col. iij. in. iij. vol. vide Fely. in. c. ius generale.
j. di. Jas. in. l. prescriptis. C. si contra ius vel vti. publi. vbi dicit q̄ opi.
Ab. hic est magis communis: de quo etiam late per Jas. in. l. omnes
populi. in vtraq̄ lectura. ff. de insti. et iur. probatur opi. Abb. in. c. Ro
mana. in prin. cum glo. in ver. de iure. de appel. in. vj. et in. c. si. cum glo.
in ver. de iure debita. de consue. in. vj.

b **S**eba. Sapia. **N**on possit. vide do. Abb. in. c. ecclesia sancte ma
rie. circa si. de constit. vbi ponit plura exēpla ad hoc notabile. And.
sicul. in rub. j. de reb. eccle. non alienā. in. iij. dubio. et ad saturitatē vide

tuta loci. Guil. de suza. in q̄one statutorū d̄t fuis
se determinatū q̄ nō saltē fm consuetudines et
statuta iuri cōtraria. adouetur p. aut. presides.
C. de epis. audi. et per. l. rē nō nouā. C. de iudi. Itē
q̄ appellatione iuris intelligit de iure romano
rū. insti. de iure natu. gen. et ciui. in. s. quoties. et
hoc dictū refert Jo. an. in addi. Spe. ti. de arbit.
s. excipit. ver. itē q̄ corruptus. et sequit hic Joā.
and. dicens q̄ arbitri potuerūt in ordinatorijs
iudicijs vti statutis et cōsuetudinibus loci: ex quo
respectu pronuntiationis tñ fuit potestas res
stricta ad ius. S. si fuisset dictū vt deberent
cedere et pronuntiare fm iura esset illud valde pe
riculosum: q̄ et in procedendo et pronuntiādo te
nent obseruare iura cōmunia et nō statuta vel cō
suetudines loci. hāc opt. retulit et sequutus fuit
dñs Car. j. eo. tit. c. si. Sed cōtrariū reperi tenuis
se do. Anto. in. c. quinquauallis. de iure iur. et ante
quā eū viderē hec opinio cōtraria mihi pl⁹ pla
cebat. Et primo adduco q̄b⁹. dixi videlicet q̄
cōsuetudo est quoddā ius nō scriptū. **E**t Itē
cū nō sumus in materia odiosa verba generalia
debent verificari in qualibet specie cōtenta sub
genere: vt in. c. sciscitatus. de rescrip. Cū ergo sta
tuta et cōsuetudines sint quedam iura: vt. s. dixi.
ergo veniunt appellatione iuris. Itē iura man
dāt iudicari fm statuta et consuetudines locorū
vt in. c. iij. de eo qui mit. in pos. et in. c. illa. xij. dist.
et in. l. an in totū. C. de edificijs priuatis. cū si. er
go si isti arbitri pronuntiant fm consuetudines
etia iuri contrarias vident iudicare secūdū iura.
Ad idem bo. tex. iuncta gl. in. c. j. vt lite pen. vbi
dicit de iure cōpetere id q̄ cōpetit de iure spe
ciali. Ad idē. c. licet. in prin. de proba. **P**ro et cō
tra facit. c. cumana. in ver. si idē iuris. de elec. et in
d. c. iij. Sed id quod statim dixi peto verius ma
xime cū statuta locorū et cōsuetudines sunt ius
ciuile. j. dist. ius ciuile. et in. l. oēs ppli. ff. de insti.
et iur. Et ad. s. sed quoties. prealle. pōt responde
ri. q̄ loquitur q̄ vnico iure dispositio est intel
ligēda. Secus autē quando verbū generale po
test verificari in qualibet specie sua: q̄ tunc non
apparet ratio restringendi genus ad certā spe
cie. Itē et subtilius presupposito q̄ appellatione
iuris intelligeret de cōmuni duntaxat: tamē sa
tis pronuntiat fm ius cōmune ex quo ius cō
mune mandat seruari consuetudines. arg. opti.
in. l. si ita scripsero. ff. de condi. et demonst. Et hec
bene nō. q̄ faciūt ad multa. Aliqua tacta hic p
doct. super rub. expediri. in. c. h. et c. ecclesia. s. de
constit. ideo dic vt ibi.

Consuetudo item statutum non valent con
tra ecclesias: sed si forte ab initio valebant: tunc
officio iudi. annullantur si veniunt cōtra eccle
siam: sed si graueni est modicum valent. 4.
Decima debetur nihil soluto ipsis qui debent
decimas et q̄ consuetudo sit in contrarium. 5.
Consuetudo quo ad bona patrimonialia cleri
corum an valeat.

illatione preceptoris et domini mei do. Rocho curti senatoris regis. in
repe. c. si. col. lxxij. vers. quinta sit conclusio. j. eod. vbi ponit. xxi. illa
tiones et octo limitationes ad regulam huius tex.

c **T**acitum et expressum. Vide do. meum. s. in rub. huius ti. et q̄ leg.
et not. in. l. cum quid. ff. si cer. peta.

Bona patrimonialia clericorum an sint priuile
giata.

4 Consuetudo vt canonici testent de rebus acqui
rendis sue prebende post eius mortem valet.

5 Restitutio in integrum an possit peti a clerico:
tam in bonis patrimonialibus q̄ redditib⁹ sue
prebende.

Consuetudines.

Potest legi duobus modis et scōm
primū et cōem intellectum hoc intens
dit. Consuetudo inferens graueni ecclesijs vel
eis grauosa non tenet. Vel fm alium intelles
ctum magis singularem. Consuetudo inferens
graueni ecclesijs debet iudicis officio tolli. et
non diuiditur. **C**asus literas. Consuetudi
nes que ecclesijs graueni inducunt penitus
sunt extirpande. Ber. **E**t Itē. j. et tene mēti vñā
regulā generalē et notabilē in fauorez ecclesiarū
vt in earum preiudicijs et graueni nō modicū:
b cōsuetudo induci nō possit. **P**er q̄b⁹ arguo idē
dicendū in statuto. nā consuetudo et statutū nō dif
ferunt nisi sicut tacitū et expressum. et q̄ in cōsue
tutine interuenit tacit⁹ cōsensus. in statuto ve
ro exp̄ssus. vt in. l. de q̄b⁹. ff. de le. Et pōdera istū
tex. q̄ loquit generaliter nec restringit se ad cōsue
tudinē s̄ libertatē ecclesie. s̄ pōderat graueni.
Et sic facit vt neq̄ statutū neq̄ cōsuetudo ec
clesijs grauosa teneat. Et si q̄eret de rōne deci
dēdi posset reddi duplex rō. **P**rima fauor religio
nis: nā multa specialia sunt inducta **Q**uore reli
gionis et ecclesiarū. vt in. l. sunt p̄sone. ff. de relig. et
sum. fu. Scōda rō et subtilior. Consuetudo est q̄dā
lex vt dixi. s. sup. rub. sed lex d̄z esse rationalis
et pueniri fm eterno et sic religioni. Et sic consue
tudo grauosa ecclesijs est p̄tra finē legis cū sit p̄tra
debitam religionē deo et sanctis: ideo consuetu
do talis nō v̄z. Et ex his verificat p̄ma lectura:
vt tex. iste intelligat s̄ consuetudine abusiua q̄ tanq̄
rōne carēs nūq̄ tenuit. j. c. h. et lxxij. di. cor. epi.
Scōda le. magis notabilis q̄ nō solet dari ad istū
tex. est vt intelligat q̄ consuetudo tenebat iducta
forte ex aliqua rōne seu necessitate. **Q**ue q̄dē cō
suetudo cū graueni iferat ipsis ecclesijs debet
ex officio iudicis tolli et cassari. Et hec le. magis
cōuenit verbis literis. nā appellatione cōsuetudi
nis intelligit de ea q̄ tenet et q̄ iā p̄scripta est: vt
nō. j. de elec. cumana. Itē tex. dicit q̄ d̄z remitti
cōsideratione nostra et c. que verba clare sonāt vt
iudicis officio remittant illa. **N**ō em̄ esset opus
officio iudicis vī remissiois si consuetudo p̄soluta
nulla esset. Et magis hoc pōt sustētari quādo
a principio consuetudo nō erat i tñ grauosa s̄ ex
post facto incepit inducere graueni nō parū.
nā tūc idubitatē dicēdū ē vt iudicis officio illa
remittat. Ad hoc bo. tex. in. fin. in. c. q̄to. de cē. et i
c. suggestū. j. d̄z deci. nā iudex ex officio suo debet
puidere indēnitati ecclesiarū: vt i. c. cū venissent.
in. fin. de inst. facit q̄ nō. in. l. iij. s. hoc aut iudiciū.

abolendam. per nō. in. c. h. de pact. lib. vj. et in. c. si vero. de iure iur. et ha
betur per glo. sum. xij. dist. et in. c. si aliquid. xxi. q. iij. et ibi per gl. in. x.
priorē. et per Archi. Et adde quod consuetudo super vsuris non debet
seruari etia per eum qui iurauit illam seruare. vt not. Bal. in. l. oēs. in
s. super. vers. quero quid si aliquis iura. C. de vsu. et quod consuetudo nu
tritina peccati non debeat seruari. nō. etiam in. c. ex parte. de cōsue. ea
enim que mala est nō est seruanda nec dicitur consuetudo imo potius
corruptela: vt in. aut. vt nulli iudiciū. in. s. j. et in. c. j. in. fin. de alie. feud. et in
c. j. de cogni. feud. et in. c. pe. et si. de cōsue. c. que cōtra mores. c. mala. c. cō
suetudo. viij. dist. c. q̄p. de cen. lib. vi. et habet per Bal. in. rub. C. que sit
lon. consue. circa fin. alis autē cōsuetudo esset seruanda. l. minime. ff. de
legi. l. de quibus. eo. ti. cle. dudum. in. s. verū. de sepul. et ibi per do. Car.
c. licet ex suscepto. de fo. cōp. c. j. in ver. ab antiquo. de pa. cōstā. in vñb.
feu. et in. l. j. et h. C. que sit lon. consue.

ff. de d. i.

Adde Fulg.
consil. xxxij.
zacharias.

Adde Inno.
in. c. j. in. j. col. in
fi. ver. itē vbi po
puli. de cōsu. bal.
in tra. de tabel. q.
ij. et in. l. de quib⁹.
q̄dē. xij. ff. de leg.
Bar. in. l. oēs po
puli. in. iij. col. in
fi. in ver. expedi
tus de s̄ijs. ff. de
insti. et iur. Sol. in
l. venditor. s. si cō
stat. ff. cōia pre
di. et istum in. c. si.
ver. tertio regit
post glo. et ibi in
apo. ad eū. s. et ti.

Que quidē cō
suetudo cū gra
uamē iferat. Ad
de. l. ex facto. ff. d̄
vul. et pup. et c. pe.
de cle. nō refi. et c.
cum venissent. de
inst. pulchri tex.
et ibi bar. in. l. sub
prextu. ff. de var.
et ordi. cri. et q̄b⁹
no. bal. in. l. j. C. d̄
mono. et facit bo.
tex. i. c. ex frequē
tib⁹. de insti. vbi
supior ex officio
suo p̄t tollere ma
las consuetudines
et graues eccle.
Adde q̄n con
suetudo onerosa
eccle. valeat ab
ba. cōsil. lxxij.

Anto. Francisc.
Circa hoc an
consuetudo gra
uans ecclesias d̄
beat tolli. Dicat
quod consuetudo
q̄ seruari nō pōt
sine p̄cō mortali
illa debet per su
periorē cassari.
vt not. doct. in. c.
si. de p̄script. imo
etia si nō potest
suari sine venia
li p̄cō. et p. An
dre. sicul. ibidē in
i. col. in ver. nō.

a Contra quosdam rusticos. Vide hic Cardinalem et dominum meum. **b** Adde tu quod tales rustici prescriptioe. et annorum cum ti. vel sine ti. prescriptioe. cuius memoria non extet in vnum tueri se possent vel si maior pars ecclesiarum ita servaret per ea quod voluit. Sed. 2. cl. vbi ponit an parochia in vigore consuetudinis possint venire plebanum ut det candelas benedictas in die purificationis. Ant. Fran. 2. **c** Adde circa hoc an parochiani possint ex prescriptioe logi tunc agere. Plebanus seu sacerdos parochialis ut det candelas consuetas et alia que sunt consuetudinis dari et quod ipsi parochiani ex prescriptioe tamen tunc in initio memoria in scriptum non existit prout sententia rectoris et si constaret a principio parochialis fuisse factam liberam. ut per d. car. in cle. de iureiur. et tamen verum quod ipsi parochiani tenent facere viam ante ecclesiam parochialem. ut not. voluit bar. i. l. ad instructiones. C. de sa. san. d. eccl. Et adde quod parochiani tenent alios sacerdotes suum parochialem pauperem. c. statim. 2. xvj. q. i. c. cum sic. d. 2. de ecc. v. l. alta. no. doc. in. c. relationum. de pbe. et tenentur et ad refectionem sue plebis. quod nisi parochiani ecclesie subiacentis plebi non teneantur ad refectionem plebis. ut per pau. d. ca. i. l. de consuetudine. ff. de le. et parochianus potest vendicare ecclesiam et re ipsam ecclesie in se alienata. l. i. ubi bene. i. s. sane. el. i. et ibi per bar. C. de sa. san. eccl. et visum. et quod ibi no. in. c. si presbytero. de re. eccl. no. ali. et quod dicitur ecclesia parochialis et plebania. visum quod ple. no. in. c. si. de paro. et per Inn. et do. in. c. de multa. de pbe. et per Bal. in. l. si quis ad declin. idam. C. de epis. et cle. et an parochia possit dividi per episcopum inuito parochiali rectore et ex causa habet per gl. et do. Ab. in. c. ad audiencia. de eccle. edi. et dicit ibi do. Ab. quod si subest iusta causa potest fieri talis divisio. ut per gl. in. c. i. et dist. et gl. xxiij. dist. in. d. c. nulla. et domi. Ab. in. d. c. ad audiencia. dicit quod causa una et sufficiens esset si parochia vel plebs esset ita ampla quod in ecclesia non possent preteritis debitis venire parochiani quod tunc potest fieri nova ecclesia que habeat partem parochianorum prime ecclesie. et eodem modo dicendum videtur idem in papa volente dividere episcopatum in plures episcopatus ut ibi per eum. **b** Patrimonialia. Adde gl. et plene per moder. in. c. ecclesia sancte. de re. de consuetudine. et ibi plene dixi. Adde tu per Pau. de ca. consuetudine. c. c. **c** Sebastia. Sapia. Clericorum. Vide Car. in cle. pnti. in. l. not. de cess. vbi dicit quod bona clericorum non habentur onus annexum sequuntur personam tamquam accessoria. et ideo gaudet eodem privilegio quo ad forum quo ipsi clerici. de quo per Abb. in. c. cum sit generale. col. ij. de foro competet. vide et do. Abb. in. c. in no. j. de cle. peregrini. vbi dicit per illud tex. quod clerici in patri-

monialibus gaudent illo privilegio quo in rebus ecclesie.

d In. c. si diligenti. Vide ibi istum.

e Magna gravamen. faciat in simili bo. tex. et ibi voluit Jo. and. in. c. si. de dona. propter verba posita ibi in tex. seu grave rerum suarum danum. et tex. in. c. frequens. de rest. spo. lib. vi. et in. l. propter litem. ff. de excusa.

ratione lesionis nec in redditibus ecclesiarum eis debitis ut sentit gl. not. in cle. unica. de in. inte. resti. Spe. in. ti. de resti. in. inte. s. qualiter. x. sed nunquid clericus vbi omnino vide. Et quod dixi de consuetudine gravosa ecclesie non intelligas quod omnis consuetudo ecclesie reprobetur ratione cuiuscunque gravaminis. Sed de intelligi quod affert magnus gravamen. et alia consuetudo ad hoc. c. cum dilectus. j. e. c. cum oes. de consuetudine. et c. abbate. j. de ver. sig. facit quod no. Inn. in. c. quod sicut. de ele. Ubi no. dicitur posset induci ex consuetudine ut ecclesia vacante canonici non procedant ad electionem nisi prius morte prelati regi nuntiata. et postulato assensu regio de procedendo ad novam electionem quod not.

1 Appellatione ecclesiarum non veniunt monasteria vel alia loca pia.

2 Hospitalia et alia loca religiosa gaudent privilegio ecclesiarum.

3 Consuetudo potest inducere ut possessio transferatur aliqua traditione. 16.

4 Testis debet deponere in actu qui potest percipi visu et auditu vidi et audiri.

5 Testis qui vidit aliquem loquentem non viderit plene deponit preterquam in testamento.

Locus utrum possit deponere de auditu si habet notas voces contrahentium.

6 Possessio an acquiratur ecclesie sine traditione: si de hoc non sit consuetudo.

7 Pensio que recipitur ex aliqua re: transfert possessionem illi rei in accipientem. 15.

8 Publiciana non competit ecclesie si sibi non est tradita possessio: quia publiciana ad hoc ut competat requiritur possessio: si precesserit contractus habilis ad translationem dominij.

9 Possessio in pluribus casibus transfertur sine apprehensione.

10 Possessio siue investitura beneficii tam absentis quam presentis quomodo fiat.

Dispositio legis quod meo. ff. de acq. pos. loquitur quod ille qui tradidit verbo et oculo erat in possessione.

11 Possessio beneficii utrum possit accipi propria auctoritate ab habente titulum in beneficio.

12 Clavi traditio ita demum transfert possessionem rerum si fiat apud illum locum ubi sunt res.

13 Dominium transfertur absque traditione si res erat penes contrahentem.

14 Possessio transfertur per constitutum.

De literis. Vallet consuetudo per quam ecclesia acquirat dominium et possessionem rei sine solennitate legali. Vel summa aliter et sic. consuetudine potest introduci actus siue solennitas per quem sine apprehensione reali transferretur possessio rei absentis. et est casus singularis et secundum da pars ibi: discretio. **Casus literalis.** Talis erat consuetudo in Dacia si aliquis in sanitate

c. si egrotans. v. q. ij. et habetur per Host. et Jo. an. in. c. si. de cri. fal. et vi de glo. et doc. et ibi per do. Car. in. xi. q. in cle. non potest. de procur.

f Sebastia. Sapia. Tenet consuetudo hoc modo potest procedere quod dicit Federi. de Senis in consuetudine. questio an laici vbi dicit quod vallet consuetudo quod presbyter debeat dare in die purificationis candelas ex cera alba quia parum est prejudicialis. pro quo facit glossa in. c. fina. v. distin. que vult quod prelati potest dare aliqua bona ecclesie si ita se habet consuetudo. vide Curtium seniozem in dicto. c. fina. col. lxxx. versicu. limita modo. j. eodem.

g Regi nuntiata. Adde quod voluit Inn. in. c. super his. de accu. que ista refert in. c. ex parte ade. de test. in. vi. col. in. ver. si plenius per Anno. in. c. super his ibi: et inter cetera ponit vnum notabile dictum et vide istum in. c. cum terra in. ver. item no. et in. c. cum inter universas in. ver. not. ibi vice regia. de elec. tex. et ibi istum in. c. nobis. de inrepa.

Adde tu quod dictum Anno. dicit singulare Ro. sing. suis. fol. rxi. i. s. zacharias. Die tu quod istud est singulare. Roma. in. nu. c. lxxxv. quod incip. cum terra. de elec.

tu. et text. i. l. scio.

ff. de in. inte. resti.

et text. iuncta gl.

in. c. in. x. de tri-

mentu. eod. titu.

Anto. Francisc.

Que dicatur

et gravia onera

seu magnus gra-

namen. dicas id

comensurandum esse

ad commodum quod

quis sentit: quia

non potest quis

gravari nisi in quo

tum est honoras-

tas. l. ab eod. C.

de fideicomis. et

ideo succedit illa

regula quod in vno

gravia debet in

aliorelevari. l. eum

qui. ff. de iureiur.

l. j. in fin. C. de his

que ante aper. ta.

no. in. c. de paro.

ro. Et adde quod

in peccatis illud

dicatur esse gra-

ve: quod est mor-

tale et ille dicitur

graviter peccare

quod mortaliter pec-

cat. c. si celebrat.

ibi no. de elec. ex

co. in. i. et que

dicatur persone

graves. vide no.

in. c. licet ex qua

dam. de testibus

et que dicatur ne

gotia gravia no.

doc. in. c. ad hoc.

de offi. archi. et quod

dicatur graves

inimicitie visio no

tabiles glo. in. c.

cuz oporteat. de

accu. et que dicatur

oneragratia

vide etiam glo. et

doct. in. c. quere-

lam. de procura.

et no. doct. in. c. si

pro debilitate. et

in. c. final. in. s. is

cui. de officio de

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

leg. et vide glo. in

Sanonmi. super Prima parte primi.

A Mo. j. Vide tex. in. c. cum dilecta. vbi venit monasterium appellatio ne ecclesie. de rescrip. Andr. Barba.

Zacharias. Adde q in stricta appellatione ecclesie non venit monasterium. secus autem largo sumpto vocabulo quod venit etiam monasterium et omnis locus pius appell. eccle. vt no. Jo. an. et ibi doc. in. c. ij. in prin. d. restit. i.

integ. lib. vi. in no uel. idem in fauora bilibus vt plene per Car. in cle. ij. in. ij. qd. d. iudic.

Anto. Francisc.

Quid veniat appellatione eccle sie et quot modis dicat ecclesia. vi. de glos. in. c. si. ne pla. vices suas. et alia glo. in. c. cu dilecti. d. x. sig. et vide text. et qd ibi not. in. c. ecclesia. i. de psecr. di. j. et vi a de Jo. an. i. addi. b Spe. in ru. de im mu. eccle. et an ap pellatione eccleie veniat hospitale vid. no. in clem.

literas. de preb. vbi videt innoti qd non veniat de quo. in. c. si qd oem. j. q. vj. et xxiij. q. j. in. c. sancimus. et habet in aut. de alie. et emphy. i. j. et vide bo. tex. in. c. de renodochijs. xxiij. q. j. et habet in cle. q. cotingit. d. relig. do. Et an appellatione ecclesie veniant monasteria. vide gl. i. c. gradi. de sup. neg. pla. in. vi. et habet per Jo. an. in. c. certificari. d. sepul. Et an appellatione ecclesie veniat basilica siue ecclesia non psecrata vi de tex. iuncta glos. in capitu. j. de religio. domi. et in capitu. j. de cōsecr. eccle. vel alta. in. vi. Et an appellatione ecclesie ciuitatis vel puincie ve niat ecclesia cathedralis vel metropolitana. vide tex. et ibi not. in. c. q. uis. el. j. in. s. j. de preb. lib. vi. Et adde q ecclesia quandoqz dicitur vxor quandoqz dicitur filia et quandoqz dicitur mater. vt no. in. c. quorū vices. xviij. dist. et in. c. cum clerici. de verb. sign. Et adde etiam quod ecclesia continetur appellatione pauperum text. est in. l. omnes. in prin. C. de epis. et cle. et ideo legata incerta que debent distribui p executores tes tamentorū iter pauperes possunt dari fabricæ ecclesie pauperes d quo vide p Jo. an. in. c. si. de testa. lib. vi. in nouella.

Non veniunt monasteria. Adde hic Car. et Do. in. c. grandi. hic alle ga. et ibi dixi plene in mea repe. et vide. c. requisisti et c. si. d. testa. c. gene rali. et c. sciant cūcti. de elec. lib. vi. et aut. hoc ins porrectū. C. d. sac. san. eccle. et in aut. de alie. et emphy. in. s. si vero. et quidā in quibus iurib. et hec verba ponunt vt diuersa. facit. c. j. et ij. de in integ. resti. lib. vi. et vide do. meū hic qui ad hoc ponderat. l. omnia priuilegia. C. d. sac. san. ecc. Adde. Sede. consi. cclxxj. vbi etiam tenet q appel. ecclesiarū et mo nasteriorum fauorabilibus nec odiosis venit hospitale.

Loca. Adde l. d. ost. in. c. pquestus. de fo. cōpe. c. accidētibus. de pui. et ibi istū. Ang. in. d. s. si vero quedā. Bal. in aut. licetia. C. d. epi. et cleri. scribentes oēs in. c. de quarta. de pserip. Bal. in. l. si qd ad declinādā. C. d. epi. et cle. in. ij. col. Archi. xviij. q. iij. c. diffiniuit. Bal. in. d. aut. hoc ius porrectū. Inno. in. c. cū ad sedē. de resti. spo. istū. in. c. cū sit genera le. de fo. cōpe. Pet. de ancha. in cle. dispendiosam. de iudi. et in cle. j. de in integ. resti. et in cle. causam. de elec. istū. in. c. si. de testa. et i. d. c. accedē tibus. Pau. in. d. cle. dispendiosam. et in cle. pstitutionē. de ele. Lap. in. c. j. s. hoc aut. de ele. li. vi. et in trac. de synodo. q. xl. et lvij. Bal. i. l. orpha notrophos. C. de epi. et cle. gl. in. c. quidam. xviij. q. ij. et Do. in. c. gradi. de sup. neg. pla. lib. vi. et per do. meū hic in. c. si. de test. et distingue. vt p Do. in. d. c. grandi. Lud. ro. z. c. cccv. inc. cū presupponatur.

Adde Ro. cōst. ccccix. vbi dicit q fugiens ad hospitale est ita tutus sicut fugiens ad ecclesiam consiliū autē. s. allegatū per alium apostil lantem loquitur de resti. in integrum.

Sebasti. Sapia. Quod consuetudo. vide do. Curtiū senatores in. d. c. si. col. xvij. vers. non infertur. j. eod.

Istius. c. Vide Bal. in. l. si. C. de sac. san. eccle. et in. l. i. traditionib. C. de pa. et in. l. sancim. s. cū aut. C. ad treb. ad fin. et in. l. j. C. cōia. de leg. in pe. col. et in. l. ij. C. de fur. et in. l. de qb. ff. de le. in pe. col. in x. viso d cau lis. et s. eo. in rub. in. ij. co. in qbus locis allegabat istud. c. varie modo intelligens. et vide Ludo. ro. in. l. j. ff. de acquir. pos. contra Bal. in pre dictis locis. et do. meū hic allegatē tex. et Bar. in. l. raptores. C. d. epis. et cle. et tex. et glo. in. c. cum venissent. de resti. spo. et tex. i. c. j. de do. et ptu. et ibi De. de anc. et tex. in. c. contingit. eo. ti. et ibi Car. et cōtra Bal. facit tex. in. l. qvis. ff. de bo. aut. iud. poss. et Bal. hic in apost. in quib. oib. istis locis tagit vtrū statutū et cōsuetudo possit trāsferre possessionē sine aliq actu corporali apphensione sed figuratino possessionis apphense,

Adde tu Alex. cōst. lxxij. ij. lib. et noui. in. d. l. cum heredes.

Anto. Frā. Adde q possessio que transfert ex dispōne statuti pu ta si statutū dicat q possessio trāsferat ad aliquē sine apphensione dū eē possessio civilissima. vt no. voluit bal. in. l. si. in. ij. col. an x. vñ tñ nō ē omittendū. C. d. sac. san. ecc. allegas. c. ij. de p sue. et idē bal. in. l. j. in. ij. co.

C si plures vna sen. sue. pdenati. et Ang. et Ale. i. l. j. ff. de dista pig. et Pau. de ca. i. l. fup. C. de rei ven. et in. l. si soror. de iure deli. bal. tñ i l. j. C. cōia dele. in x. f. nūqd eo mō dicit possessionē nō trāsferri p sta tutū sine corporali apphensione q etia tenuit pau. d ca. p. j. Ang. aut in. l. si vacatia. in le. C. de bo. vacā. dicit q ex forma statuti sic dispo nētis trāsferat pos sessio sine tit. d q dicto facit men tionē Alex. in. l. cū heredes. ff. de acqui. pos. Adde tñ qñ ista possessio civilissima translata p statutū dū esse possessio ficta et ex ea nō tribuit interdictū recuperade. vt voluit bal. in aut. defuncto. in. ij. co. i. si. C. ad tertu. et ad q ista possessio civilissima iuducta p statutū appellat pos sessio artificiosa. vt dicit Bal. in rub. de ca pos. et proprie. d quo dicto meminit Alex. in. l. j. in. v. char. ff. de acq. pos. illa aut possessio q acqri tur p traditionē rei corporale dū esse vera possessio. vt p bal. i. l. j. C. cōia dele. Dicit et vera possessio ea q qñ ex traditiōe ficta vt puta ex con stitutiōe pcarij qñ qd pstituit se alteri noie possidere. q casu qñus tra ditio sit ficta. tñ trāsferat vera possessio. vt p bal. et alex. in. l. j. in pn. i pe. co. ff. d acq. pos. p tex. i. c. ij. de p sue. Et Adde q possessio trāsferat per traditionē clauū domi. l. clauib. et ibi Bar. ff. de p hē. emp. et vide oī no bar. i. l. ij. in pn. ff. d acq. pos. et ibi vide p Alex. multos casus i qb trāsferat possessio sine corporali traditiōe. Et adde q possessio bono rū igrēssi monasteriū qñt mōasterio sine aliqua apphensione. ita bar. i. l. si adoptauero. ff. d pca. et bal. i aut. nisi rogati. i. si. C. ad tre. et in aut. in gressi. in. ij. op. et in. l. pe. i. s. cū aut. in si. C. de sa. san. eccle. et p bar. i aut. si qua mulier. e. tit. in pe. col. et vide gl. reputatā singularē ad hoc. in. c. si qua mulier. xij. q. si. et no. doc. canoniste i. c. in pntia. de pba. q ē vez fm oēs i locis pal. qñ qd simplr dedicat psonā suā monasterio. Sz si dedicaret se expse et bona sua monasterio. tūc nec possessio nec dñiuz acgreret eccleie sine traditione. vt fin. voluit. d. Ant. in. c. si. in. ij. char. d ca. pos. et p pui. quē refert et sequit Frā. are. in. d. c. in pntia. in. ij. co. et no uillumi legisse i. d. aut. igrēssi. C. de sa. san. ecc. et p pte rea dicebat bal. i. l. j. in si. C. de rerū pnu. referēdo Inno. in. d. c. in pntia. q possessio in solū titulū acqrit ecclesie sine apphensione qd videt eē ex mēte gl. in si. in c. ij. prealle. de cōsue. Et adde qd qñus in legatariū trāseat dñiū recta via a die mortis testatoris. vt in. l. a titio. ff. de fur. tñ possessio rei lega te nō trāsit sine apphensione. vt tenet gl. et Bar. in. s. veteres. ff. de acq. gr. pos. et no. Bal. in. l. penul. in vlt. col. in. s. si. C. ad treb. nisi forte le gatum esset factū ecclesie vel pauperibus. q tunc in eos transit et do miniū et possessio sine apphensione. vt in. l. j. et ibi Bal. C. quorū lega. dicit tamen Jo. an. post Composit. in. c. ij. de cōsue. et in. c. trāsmissa. de elec. et d. Ab. in. c. cum aliquibus. de re iudi. et in. c. autontate. in vlt. col. de institū. q possessio beneficij trāsferatur per inuestiturā siue per collationem factam in facie ipsius beneficij absq alia apphensione de quo etiam p Alex. in. l. j. in prin. in antepe. col. ff. de acquir. pos. q tamen intelligendū est esse verum quando nullus esset in possessione talis bñficij. q tunc esset necessaria corporalis apphensio. vt no. om nes. c. cū bertoldus. de re iudi. et not. gl. in ver. et si mandatum. in. c. ex ore. de his que si. a maio. parte cap. et glo. in vers. possessionē in. c. per tuas. de dona. et plene per do. Abb. in. d. c. autontate.

Audientium et audientium. Facit illud maronis. vlla tuarum audi ta mihi nec visa sororum. et Bald. hic et quod no. in. l. solam. C. de testa. et c. cum causam. e. ti. et in. c. bone memorie. de elec. et Butr. hic et qd no. in. c. testes. ij. qōne. ix. et in. c. presentium. de testibus. lib. vi. Aut. in. c. auditis. de electio. et in. c. auditis. de procur. et in proe. Grego. Bal. i. l. testium. C. de testibus. et in. l. heredes palam. ff. de testa. in. l. ij. s. volūta tem. ff. solut. matr. et in. l. solam. C. de testib. Bartol. in. l. j. ff. de aut. tñ. p Butr. istū et alios. in. c. peruenit. de testu. cog. gl. et ibi doc. in. c. vt cir ca. de ele. lib. vi. et eundē Do. in. d. c. pntiū. et Ang. i. d. l. testu. facit q voluit gl. in. l. i. titius. ff. de bo. pos. tit. gñali. quē allegat Car. in. c. si. d vtrūqz

maior. et obe. facit tex. in c. sicut. de reg. et in c. cum Joannes eremita. de fid. instru. et tex. in c. conquirete. de offi. or. et tex. in c. j. de postu. pla. et tex. in c. ta gl. in c. in primis. i. ver. pñte. q. j. vid. ad hoc ple. q. ibi dixi. et no. istu. tex. in Bu. etia. hic q. qdā picipiunt duplici sensu ut hic est tex. et isto casu op. est ut reddat cām duplici sensu allegat ad hoc Inn. hic ipse x. o. dicit se puta

re q. sufficit si te a vtrunq. sensum. Nam testis interrogatus 2 quo modo scit debet dicere q. vidi et audiui: si res illa super qua deponitur percipitur sensu visus et auditus. Et idem dicas in reliquis sensibus. nā forma de qua hic consistebat in dicendo et faciendo nam volens dare capiebat modicum terre et dicebat do tali ecclesie talem possessionem meam p remedio peccatorū meorum. Unde respectu verborum requiritur sensus auditus sed respectu facti seu traditionis terre requiritur sensus visus: et sic habebāt isti testes deponere per vtrūq. sensum. et ab hoc potest allegari iste tex. et tenet Jo. and. et Hostiē. ¶ Dicit em̄ Hostiē. q. vbi quis habet deponere de actu inuisibili: ut puta sup expfio. ne verborum non est necesse q. testis deponat de

et idiota: q. plerūq. ponit vñū sensum p alio et de hoc dicit esse tex. fin. in. d. c. si. no. Bu. et iste in. c. quoties. de testi. et facit in simili glo. multuz solēnis in. l. stipulatio ista. §. hec quoq. ff. de verb. obli. et quod in simili voluit gl. in. l. j. C. de vsur. et in. l. quoties. C. fa. her. ergo sec. in teste docto et perito. ar. ei. q. voluit gl. i. l. q. si nepotes. ff. de test. tu. et ad pñdicta facit gl. i. c. testes. iij. q. iij. i. x. o. his q. viderint. et dixi ple. in. d. l. quoties. ¶ Adde Alexan. consi. xli.

Zacharias. ¶ Volu. j. col. ij. vers. accedit. et consilio. xx. colum. j. circa medium. volu. iij.

Anto. Francisc. ¶ Circa hoc an testis ad hoc ut probet debeat reddere rationē dicti sui vltra ea q. ple. tra. in. l. solā. et in. l. testium. C. de testi. hic alle. Dicas q. testis deponēs de his q. oculo mētis et nō sensu corporis percipiūt nō probat sine redditiōe cause etiā si de causa nō in terroget. vt no. Inno. in. c. cū causam. de testi. et ibi etiā per. d. Alb. et no. d. Ab. in. c. cōsuluit. de app. et d. Pau. de ca. in cōsi. cclxxij. vbi dicit nō probari dñiuz p testes sine causa deponētes lz nō fuerint interrogati. q. dñiū est res perceptibilis oculo mētis: et nō sensu corporis. lz de his q. sensu corporis picipiūt testis pbat sine cā: si nō fuerit d. cā interrogatus: lz interrogatus d. reddere cām: als nō pbat. vt p Bar. in. l. cū hi. in. §. vult igit. in. ij. notabili. et ibi etiā Bal. q. legit illū. §. cū. §. eā trāsa. ctionem. in ver. et hoc inducit gl. ff. de transac. et idē Bal. in. l. furiosum. vbi etiā p. d. Pau. de ca. et Alex. in vlt. co. C. q. test. fa. pos. et Pau. de ca. in cōsi. cclxxvj. et vide oīno Alex. in. l. de minore. in. §. tormenta. in. iij. co. ff. de qsti. et in. l. j. in prin. post gl. de ope. no. nū. Aduerte tñ q. qñ testis deponit sup notorio: vel sup fama: vel super re miraculosa: d. reddere causam sui dicti etiā nō interrogat. vt ple. p And. sicu. i. c. pñluit. el. j. in. ij. notabili. de app. Et adde etiā q. testis deponēs de cōscientia etiā si deponat super negatiua pbat absq. redditiōe cause per sensu corporis. ita Bal. no. in. c. j. in. §. si. in. j. col. in titu. si de inuesti. inter do. et va. sal. lis ozi. alias deponēs sup negatiua debet reddere causam sui dicti alias non probat. vt volu. Bal. in. l. cū hi. §. j. ff. de transac. et in. l. j. C. de contrahen. empti. in repe. et idem Bal. in. l. iij. ad fi. C. de testi. et tenet Alex. in. l. j. in fi. prin. de ope. no. nū. et tene mēti q. testis debet reddere causam dicti sui aliter q. per verbū credo. vt no. volu. Specu. in tit. de pos. in. §. vi. i. ver. hoc tñ. Et adde q. testis deponēs de re perceptibili sensu corporis: si dicat se scire q. percipit sensu corporis nec declarat q. sensu corporis percipit: nō probat. ita not. voluit Bal. in. l. testiu. C. de testi. et Alex. in. l. j. in. x. colū. ff. si cer. pe. secus aut si simpliciter diceret testis res ita fuit. ita no. volu. Bal. post glo. in. l. si pater familias. ff. de heredi. institut. et Alex. in. d. l. si cer. pet. et Alex. post Bal. in. l. qui bo. nā. in. §. si alieno. in vlti. col. ff. de dam. infec. et tene mēti notabile dictū Bal. in. l. edita. in. xxvi. colum. C. de eden. vbi dicit q. testis deponēs d. aliquo facto non reddens rationem dicti sui etiam non interrogat. dicitur deponere ut pecus et nō vt homo. Et vltius etiā adde quod si iudex examinans non interrogat testes de causa sciētie: tenetur parti ad interesse. vt no. do. Alb. in capi. cum causam: de testi. preal. Et ad illud quod dicitur quod testis deponēs de re perceptibili duplici sensu debet reddere causam per vtrunq. sensum. Dicas hoc verum quādo vnus tantum sensus per quē testis deponit non redderet rez certā et claram vt per Bal. in. l. cōuenticula. in. v. colum. C. de episco. et cleri. et in. l. si non speciali. in vlti. colum. C. de testamen. et per Bar. in. l. j. §. j. ff. de aut. tuto. et per Ange. in auten. de instru. cau. et si. in. §. j. in. j. colū. et in aut. ad trebel. in prin. in fin. in colum. Et deniq. adde qd licet duo testes faciant plenā probationem vt in. l. vbi minor. ff. de testi. et in ca. in omni negotio. eo. titu. de testi. et vñ testis omni exceptiōe maior faciat semiplenam probationem ita quod possit perueniri ad delationē iuramenti in supplementum probationis iuxta materiam. l. admonen. di. ff. de iureiur. et c. si. de iureiur. tamen vnus testis etia. nō interroga

tus de causa sciētie si nō deponit de causa: nō probat etiā semiplene. ita no. volu. Bald. in. c. sacramentum. in. ij. colū. in ver. et vñ scias. de consue. recti seu. et vide Spec. in tit. de teste. in. §. in vers. sed nunquid sufficit et habetur per glo. in. l. Incius. in ver. debeat. ff. de infami. et per Bartol. in. d. l. de minore. in. §. tormenta. ff. de questio. et per Alexan. in. d. l. in prin. de

vsu vnde valet dictum testis qui solū audierit verba licet non viderit personā et ponit exēpluz i. q. facti. Quidā tabernarius subtraxerat ganee a sue furtive scyphum suū argēteum quez nolebat restituere nec i pñtia testiu cōfiteri lz in presentia ipsi mulieris nō negauerit: mulier illa notariū et quosdā alios testes posuit post parietē et tabernariū calefactū inducit ad cōfiteūdū q. subtraxerat sibi scyphū et pmissit se restituere: quo auditō mulier rogauit tabellionē et testes sup cōfessione tabernarij: quasi velit q. pñfessio pōt pbari per testes lz ipsi non viderint personā loquentē qd est notabile verbum. Idem voluit Bar. post gl. in. l. j. §. idē labeo. ff. de aq. plu. arc. ¶ Et facit ad qōnem nunqd cecus possit deponere sup ver

ope. no. munt.

Sebasti. Sapia.

¶ Testis inter

rogat. ¶ Nunqd

autē sufficiat te

stē deponere per

sensum auditus

vis accumulata

latissime p Alex.

tand. in. l. quod

meo. §. si per ven

ditorem. ff. de ac

quire. possessio.

per domi. Jaso.

in rubri. ff. de iur

re iuran.

b ¶ Posuit post parietem. Vide hic do. meū in. xvij. col. vbi dicit se in facto cōsuluisse et in facto defendisse quēdam accusatū de crimine capitali qui positus seueriter ad tormēta cōstanter negauit se illud delictum cōmisisse. sed cum esset solus cū potestate cōfessus erat delictū sed coram testibus nolebat cōfiteri: potestas posuit testes et notariū post parietē a blando sermone extorsit confessionem ab illo. et rogauit potestas notarium et testes de illa cōfessione et sic fecit eū decapitari et nihil aliud alle. tu allega istum in. c. preterea. in. iij. col. j. de testi. et vide Ly. et doc. in. l. testium. C. de testi. et per Ang. et Moder. in. l. si non speciali. C. de testi. et vide Jmo. et do. meū in. d. c. preterea. vbi Hoff. dicit idē esse in loco obscuro. per quod infertur q. si testes erant in domo obscura et testator erat infirmus et vox eius erat nota testibus possunt deponere ipsi testes de ipso testamēto. et ita in terminis cōsuluit domini meus propter dictū Hof. ibi. et vide etiā ad predictas apostillam Alex. in. d. l. j. §. idem labeo. in ver. vnde cōtra. et in. d. l. si non speciali. et Specu. in titu. de teste. §. j. ver. quid ergo si viro et muliere. ful. in. l. si vnus. C. de testa. glo. no. in. d. c. preterea. adde tu Alexan. consi. xcviij. et xcviij. lib. Franc. are consi. xxxvj. et xlv.

Anto. Fran. ¶ Ultra hic dicta de testibus q. existentes post cortinā vel parietē aliqd audierūt et vltra gl. hic alle. i. c. preterea. Dicas q. Jo. de Jmo. in. d. c. preterea. dixit illā gl. esse singularem et i iure canonico solitariā q. qñ agit de pbanda copula ad effectū impediēdi matrimonii pñdū nō pbabit copula p testes q. audierūt iuuenē et mulierē se adinuicē cōmisceri inter medio parietē vel cortinā: i reliqs autē dicit cōm opinionē esse in pñtā et esse verā. et propterea dicit glo. reputata singularis in. l. in summa. i. §. idē labeo. ff. de aqua plu. ar. q. testes q. habēt notas voces pñtrahētū lz audiāt intermedio parietē vel cortinā pbat pñtum: et illa gl. hz locū in pñtibus: tñ nō hz locū in testamētis q. nō sufficit q. testes audierint testatorē loquentē et testatē intermedia cortina vel intermedio parietē. vt no. voluit Lyn. et Barto. in. l. nō speciali. hic alle. Et adde q. pro illa gl. in. d. l. in summa. i. §. idē labeo. est bona gl. in. c. testes. iij. q. ix. in x. q. viderit. q. dicit q. cec. pōt esse testis si hz notas voces pñtrahētū. et q. regulariter valeat testimoniu d. auditu pñtū cortina vel parietē intermedio qñ qs habet notas voces retro cōtrahētū et expresse Archi. i. c. vñ. xxij. q. v. q. ab hac regula excipit. viij. casus. Et adde q. in criminalibus nūq. valet testimoniu de auditu p cortinā intermediā vel tenuē parietē. vt tenet Jmo. in. d. l. in summa. i. §. idē labeo. p quo facit optime tex. in simili in aut. de instr. cau. et si. in. §. sed si qs. de qua materia oīno vide Ang. in. d. l. si non speciali. et p do. Ant. in. c. tā lris. et ibi plene p nouissimos. d. testi. Et de cōfessione facta in tortura qd et qñtz pbat relinquit arbitrio iudicis q. hoc hz arbitrari ex cōiecturis. vt no. vol. Bal. in. l. interpositas. i. j. co. C. de trāsa. et p Alex. in. l. j. in. §. diuus. ff. de questio. et per Ly. et Sa. i. l. j. C. de custo. reo. et per De. de ancha. in cle. j. de here. et tene mēti q. pñfessio facta in tortura et etiā ratificata itra diē et noctē ad bāchū iuris nō sufficit ad cōdēnationē. vt no. in. l. j. ff. de custo. reo. et in. l. j. in. §. diu. et in. §. si qs. vltro. et ibi p Bar. ff. de qd. qd. verū intellige nisi coniuncta cum fama publica. quia tunc faceret iudiciū indubitātū qd sufficeret ad cōdēnationē. vt per Bal. in. l. si. in. j. col. C. de pba. et per Bald. in. l. j. in. iij. col. C. qd me. causa. et vide Alex. in cō. xlv. in. iij. parte consilio rū. Et adde q. pñfessio facta in tortura de delicto qñ fuit geminata pbat vt est glo. singularis. et ibi Alex. i. l. capite qñto. ff. d. adul. et p Bar. et Alexan. in. l. j. §. qñi. ff. de qd. Et adde q. cōfessio criminis etiam ex torta dolo vel blanditijs aduersarij vel iudicis habet pñiudicare cōfidenti fm glo. in ver. probata. ff. de mino. et p Bald. in. l. de tutela. in. ij. co. C. de in integ. resti. et hoc sine dubio procedit qñ iudex erat cōpetens et sedebat ad hoc alias nō probaret: licet forsan cōfiteb. pñfesset cogi pñuere in illa. vt plene traditur in. c. at si clerici. de iudi.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. **T**estatorē loquentem. vide **B**art. in not. cxxv. no. q. licet regulariter. vbi dicit q. in codicillis valet dictū testis deponentium q. audiuerunt testatorē. q. d. in alijs actib. inter viros. vide **A**lex. in 2. c. i. casu p. dicto. co. h. in. iij. vol. repetitū in 2. ff. xij. l. iij. vol.

Traditionibus. Vide ibi doct. et insti. de rerum diui. §. tradite.

Et hoc est tenendum. Vide hic car. et **I**mol. et qd. no. i. c. in p. n. t. a. h. p. b. a. et qd. le. 2. no. i. l. si adoptauero. ff. de precario.

Adde **O**ldr. consi. xxx. et conf. cclxxv. in fi. vbi v. tenere qd. possessio rerū eius q. ingredit. mona. 6 steriū transeat in ipsum per. d. legē si adoptauero.

In. d. c. cum venisset. Vide ibi **B**ut. et **I**nno. in c. in literis. de resti. spo. vbi v. dicere. 2. in. d. ca. cum venisset. 2. co. cordat. cuz. eo. qd. hic voluit.

Ipse non allegat. uno allegat.

Nec publiciana. **A**dde **E**ar. hic et **B**al. in. l. fi. in. iij. col. in. ver. si post p. dicta q. rotrū sicut ecclesie et. C. de sacrosanct. eccle. et oēs hic. et vide ho. gl. in. l. siue aut. in. §. si duob. i. ver. vt si qd. ff. de pub. et ibi **B**al. allegat. **D**e. in. l. si finita. §. si de vectigali. h. §. de d. infec. p. eundē **B**ald. i. l. §. i. ff. de pub. et in. l. cum qui. §. p. etor. ff. eodem. **A**ngel. in. l. que. cūq. ff. eo. et in. d. §. si duob. **L**ap. **A**b. in. d. c. abbatē sane. sup. gl. in. ver. largitione. et ibi doc. et v. d. o. meum hic.

Sebasti. Sapia.

Exemplū no. q. si in insto est apposta clausula. v. d. d. i. et tradidit. v. data licetia apphendi. pos sessionē p. p. a. a. u. t. o. n. t. a. t. e. vt tenet **B**ar. i. l. p. dia. cir. ca. h. ff. de acq. re. pos. et hoc qd. nō est res in cōspectu cōtrahentiū si em esset i cōspectu inducitur traditio. vt no. **B**art. in. l. i. in. fi. ff. de acq. pos. et d. **A**bb. hic et **B**al. in. l. indicia. col. i. C. de rei ven. et **A**lex. in. l. i. §. stipulatio. ff. de ver. obl. vbi dicit q. si dico dono tibi fundū quem tradidi si nō sit traditus v. data licetia apphendi p. p. a. a. u. t. o. n. t. a. t. e. de quo paulo. j. per **A**bb. hic.

Inuestitura. **A**dde istū et ibi dicā in. c. transmissam. j. de elec. **B**u. et **I**mo. hic. **B**al. hic in. lec. etiā in. apostil. **B**al. in. rub. C. de **S**hen. emp. in. ver. si. q. ro. et in. l. quoties. C. de rei vendi. in. quadā addi. et **S**uido. de

bis cōtrahentiū si habet notas illoz voces. **D**ic vt no. in. d. §. idē labeo. et vide bo. gl. i. c. testes. iij. q. ix. dixi plene in. c. cū causaz. j. de test. **A**n scias q. cōiter tenet p. legistas qd. speciale sit in testō. nō em valet testamentū nisi testes viderint et audierint testatorē loquentē. vt in. tex. in. l. si non spāli. C. de testa. **E**t hoc ideo arbitror q. v. testatoris ppter infirmitatē solet mutari: in alijs aut casib. fuit sing. opi. quorundam modernoz in. d. l. si nō speciali qd. dictū talis qui non vidit personā non est oīno integrū: quia de facili potest decipi quis in voce. et latius dico in. d. c. cum causam. **E**t **I**n gl. h. in. fi. in. verbo cōsuetudinis. aduerte ad. h. gl. in. eo qd. dicit q. donatio ista valeat etiā circa cōsuetudinē. nam adducit ad qd. nō. **A**unquid possesio cessante consuetudine trāsserat in ecclesiaz ex. ti. habili ad transferendum dominiū. **H**ec gl. potius sentit q. nō: dū dicit q. valebat donatioz nihil dicit de translatione possessionis. **E**laris hoc sentit glo. sequens prope fi. in. eo qd. dicit qd. licet ecclesia non apprehendat possessionē tamē acquirit dominiū rei sibi collate. **E**t no. gl. illam sic intellectam. **A**nam facit ad intellectum. l. fin. C. de sacrosan. eccle. nam per illam. l. ecclesia habet insignia priuilegia vt ex solo tit. acquirat sibi dominiū. **L**icet in priuatis nō acquirat dominiū sine traditione possessionis. vt in. l. traditionib. C. de pac. et in. l. quoties. C. de rei vend. **A**nam videt dicendum q. illa. l. si. solum provideat respectu dominiū et non respectu possessionis. **E**t hoc aperte voluit **I**nno. hic dicens q. vigore huius consuetudinis ecclesia acquirebat possessionem rei sibi donate et communiter moderniores videtur hoc dictum sequi. **A**rchidi. tamen in. c. moderamine. xvi. q. i. multum instat et finaliter videtur concludere oppositum. i. q. fauore ecclesie transferat etiā possessio et adducit istum tex. **S**ed hoc dictū certe mihi non placet. et iste tex. probat oppositū: q. fundat se super consuetudine: alias em de nihilo prouideret iste tex. et hoc est tenendum. **E**t **S**olet tñ allegari vnum dictum **I**nno. c. contrarium in. c. cum venisset: de resti. spolia. vbi dicit speciale esse in ecclesia vt si aliquid datur nomine possessionis transferatur possessio. sed aliqui libri habent nomine p. sionis et ita habeo in lectura mea. **E**t videtur meli. cōuenire illi litere que facit mētionē de p. sione. sed in eo q. dicit quod est speciale in ecclesia nō bene loquitur quia cuilibet etiā priuato acquiritur possessio si domino consentiente vel possessore rei recepit p. sionē ex illa re vigore locationis: vt est gl. et **B**ar. in. l. q. uis. ff. de acquir. pos. et dico plene in dicto capitu. cum venisset.

Et ex his infertur ad questionem notabilem et subtilē nūqd publiciana competat ecclesie an traditionē possessionis ex soloti. habili ad trāssationē dominiū. **E**t est publiciana quoddā remedium introductū in fanorem illius qui habuit re ab eo quem putabat verū dominum cū non esset dominus. **A**z si cadit a possessione cum nō possit rem v. dicare quia nō est dñs p. t. agere publiciana et recuperare possessionē. **E**t de hac publiciana habes glo. latā in. c. abbatē sane. de re iudi. lib. vi. et ex. cū gl. instit. de act. in. §. alie. ff. de publiciana per totum. **S**pec. in. ti. de loca. in. §. nunc a liqua. in. ver. lviij. tenet q. nō: q. cuz illud sit reme

diū exorbitas a iure cōmuni non debet extēdi. **A**nto. dicit hic posse attentari contrariū q. regula iuris ciuiliis est q. vbi ex cōtractu cū vero dñs trāssertur dñum: ex eo qd. fuit cū eo q. putabatur dñs transferē vsucapiendi cōditio. vt. l. clauib. ff. de cōtrah. em. **S**ed alia regula habet q. vbi cōpetit vsucapiēdi p. ditio dat publiciana. ff. de pub. quasi p. totū. **E**rgo ecclesie competit publiciana quasi rez habuerit ab eo qui putabatur dominiū. q. si habuisset a vero domino habuisset dominiū. vt in. d. l. si. C. de sacrosan. eccle. **E**t scias q. hanc opini. tenuit **I**nno. in. c. in presentia. j. de probationi. licet ipse nō alleger. **S**ed ego tenui semp. primum dictum: vt non competat ecclesie publiciana eo casu quo nō est trāssata possessio.

Addeor. primo per tex. expressum in. l. eū qui. in. fin. ff. de pub. vbi dicitur q. ad hoc vt cōpetat publiciana oportet q. p. cesserit cōtract. habilis ad translationē dominiū. et q. fuerit tradita possessio et q. vtroq. tempore recipiēs habuerit bonam fidem. **E**t licet in ecclesiaz ex titulo trāsseratur dominiū non tamen possessio. vt. §. dixi. **E**rgo nō potest competere publiciana. **A**ddeor. secundo ex defectu cause quare fuit introducta publiciana. nam ppter maximam equitatem ne cadens a possessione recepta bona fide omni remedio frustraretur. vt in. d. §. alie. que quidem ratio deficit in ecclesia eo casu quo nō est adeptā possessionē. **N**on obstat moriū do. **A**nto. quia iura ciuilia introduxerunt illas regulas habito respectu ad ius commune. **Q**uia dominiū nō acquiritur puato ex solo titulo: sed oportet q. interueniat traditio possessionis. vt in. l. traditionib. p. alle. **A**n sequebatur necessario q. ex quo habuit possessio nez ab eo qui putabatur dominus competit sibi vsucapiēdi cōditio. **S**ed hoc non potest cadere in ecclesia anteq. habeat possessionē: q. sine possessione nō pcedit vsucapio: vt in regula sine possessione. de re. in. lib. vi. **E**rgo per consequens destruitur scda regula: quia cū non possit competere vsucapio: ergo nec publiciana. **F**ateor tamen q. in casu huius. c. vbi vigore cōsuetudinis acgrebat possessionē sine traditōe q. tūc si ecclesia habuisset re a nō dño potuisset agere publiciana si cecidisset a possessione iā habita. et hec dicta puto verissima. **E**t **I**n gl. h. pro clarioz intellectu gl. op. cōtra tex. in. eo qd. in. fi. innuit q. per istā solenitatē transferebatur possessio rei absentis sine apprehensione corporali. **H**oc enim videtur cōtra l. licet. C. de acq. pos. et c. pastoralis. j. de priuile. vbi p. t. q. sine apprehensione corporali non transferē possessio. **N**ec obstat si diceret qd. in ecclesia est speciale q. ex solo titulo trāssertur dominiū. vt in. d. l. si. **Q**uia ad trāssationem dominiū non sequitur possessionis trāssatio. vt in. d. c. pastoralis. et in. l. cū heredes. ff. de acquir. pos. **A**bi. tex. no. dicit q. licet heres adēdo hereditatē acquirat dominiū rerum hereditariarum: possessionem tamen nō nanciscitur nisi corporalis fiat apprehensio. **S**ol. dic. ordinando glo. q. licet regulariter pcedat oppositio tamen quandoq. trāssertur possessio sine apprehensione corporali p. certos actus

artificiose introductos iuris dispositōe et hoc glo. ponit multa exēpla notabilia. **E**xemplum h. primum est in inuestitura que fit de certo benefi

in prelu. seu. i. iij. diuisione. et in. l. de quibus. ff. de. ll. et per eundē **B**al. in. l. i. in. iij. q. ff. de re. diui. et in. l. ab emptiōe. ff. de pac. et per **O**ldr. in. cō si. cclxxij. incip. super eo q. queritur. quod cōsiliū refert hic **E**ardi. et hic do. me. se in facto habuisse. q. de facto pone qd. antecessor inuestiuit aliquem per annulum de feudo. postea inuestiuit alium de eodem feudo corporaliter que inuestitura sit preferenda.

Adde an possessio acqrat p inuestiturā **R**aph. comē. 2. ff. cclxxvij. ro. cōsi. cclclxxij. vbi dicit q. p assignationē stalli in choro et loci in. c. acq

cio. nam

incipi. visis actis et actitatis inter dictas partes et istrumētis hinc i de productis i q b locis tenet id qd tenet **B**al. in dicta rubrica. in xvij. q. Quaten loquit de traditione per cōstitutionem precarij. et vide eundem **B**aldum in. l. volutas. C. de fideic. in. x. q. ro nūqdobi cas alienare. et ibi **A**lex. in. apost. et vide eundē **B**al. in. l. traditionib. in. ver. p inuestiturā aut. et ibi soli. et moder. C. de pac. et vide eundē **B**al. in. l. i. C. de dona. in. ver. no. p traditionem. et in. c. j. §. nulla. in. ver. q. ro dicit hic. p quos si inuesti. in. l. ea lege. C. de p. di. ob causam et in. d. c. j. §. si facta. et i. c. j. iti. qd sit inuestitura. et p summistas in. c. j. de noua forma fidei. et in. ti. de cōsue. re cti feus. vbi p **A**de bel. et in. c. j. in tit. qd sit inuesti. et p **P**et. de anch. post **D**e. in. rep. c. j. de regu. iur. li. vi. et quot modis fiat inuestitura et qd importat: vbi **B**al. et modern. C. de acquirend. pos. in. l. licet. et in. l. traditionibus. in. princ. et in. l. j. ad fi. C. de re. per muta. et an inuestitura trāsserat possessionem. v. de **I**mo. C. de acq. ren. possessi. in. l. licet. et **B**ald. in. c. j. quid sit inuesti. et **B**utr. in. c. si. de causa pos. et p. p. rie. **B**ald. et **A**ngel. in. l. quedā. ff. de rei ven. et in. l. h. C. de fideicō. et eundem **B**al.

o emptione colū.
 titur se posside
 ret. in. §. actionū.
 a secundam que

Sebasti. Sapia. ¶ In illum. Vide. d. Jas. in. l. ab emprione. colū.
vi. ff. de pac. ubi admonet notarios ne dicāt quod cōstituit se posside-
re per constitutum ⁊ precario nomine allegat Ang. aret. in. §. actionū.
col. ii. insti. de actio. de quo dixit in. l. creditores. circa secundam ques-
tionē. plene Bar. C. de pignori.

Sanonmitanus super prima parte primi.

Certe illi ter. ad hoc dico. de nea. ibi magni fecit et do. meus in repeti. ru. de cau. a. sa. pos. et p. p. cir. ca. finem. et vide. Bald. in. l. i. C. de acqui. pos. et facit qd ipse voluit in lea lege. C. de co. dicti. ob causam. post. De. et Lyn. **P**ensio. adde. Alex. c. si. xi. iij. li. Pau. d. ca. 2. ff. ccc. iij. in antiq. **I**n. c. cu. cōtin. gat. vis. ibi dicta et qd leg. et no. i. l. i. C. de emanci. li. i. l. i. et ibi glo. in ver. cōsuetudine eodē. et in. l. viros. C. de puer. offic. li. x. et ibi p. bart. cum alijs cōcor. **A**d cōsiliū sapientis. limitat. per Bar. in. l. ille. au. ille. s. cu. in. x. bis. ff. de leg. iij. et per no. in. l. ancil. le. C. de fur. et in. l. i. C. de rela. **D**ictio in. Ad. de Bald. p. illum. text. in. l. si. pater. ff. no. C. de usufr. qd dictio in. pos. ta sup. tpe. ponit. p. vlsq. unde idē est dicere i. tps. qd vlsq. ad tempus. **A**dde. tu. ple. nissime. Ro. cōsi. ccc. lxxv. Anto. Francisc. **D**e dictio. in. dicas qd h. vari. os. significat. nā. aliq. ponitur. p. valde. vt. in. l. gal. lus. i. s. ille. casus. indiff. cilis. ff. de lib. et posth. ali. qd denotat. mo. dū. vt. in. l. quib. dieb. in. s. termi. lus. ff. de codi. et demonstr. et ibi p. Bar. et habet. i. l. i. in. s. in. flumine. ff. de flum. et in. l. i. in. s. hoc. iter. dis. etym. ff. d. cloa. et i. l. i. in. s. merito. C. de iusti. codic. p. r. et per Bar. in. cōsil. suo. incip. in. ch. i. no. i. amē. insultus. et p. glo. i. l. i. s. hec. verba. de. his. qui. deiec. ve. le. f. a. et p. Spe. in. tit. de. dispu. et alle. in. s. iij. ver. vel. in. et per Old. in. cōsil. xli. et p.

postmodum videret vel donaret alteri et traderet sibi possessionem nihilominus primus est portior. Et ita voluit Jo. an. in addi. Spe. in ti. de emp. et vend. in. s. i. ver. et hoc scias notat aliqui doct. in. l. quoties. C. d. rei. v. et Bar. in. l. si. is. q. p. empore. ff. de usufr. et videtur tex. no. in. l. certe. ff. de precat. rto. vbi probatur qd vere trāssertur possessio per titulu. cōstituti. **S**extū exemplū si quis cōdu. cit. rem suā ab alio. Iste tñ casus pōt cōprehēdi sub precedenti. qd cum ipse possideat nomine p. prio cōducēdo sciēter ab alio vñ velle possidere noie illius. Secus dic si ignoranter. nō em̄ valet conductio rei mee ignorāter facta. vt. in. l. q. rē. p. p. uiam. C. locati. **A**dde. plene per Bar. in. l. si. rē. ali. quam. ff. de acqui. pos. **A**dde. aliud exemplū cui. quis trāssert. rē in alius retento sibi usufructu. vt. in. l. quisq. C. de dona. **A**dde. alium cū recipit pensio. de cōsensu possessoris. vt. in. c. cū venisset. preal. et ibi plenissime istum casus distinguo. **A**d propositū ergo cū multis casib. supradictis arti. ficio iuris transferatur possessio sine apprehēso. ne corporali. Ita potuit consuetudo que est altera. lex inducere translationē possessionis indicēdo istam solēnitatē de qua hic. Nec credas hoc spe. ciale in ecclesia. nam idēz esset si inter laicos hoc induceret consuetudo quod sentiūt hic doc. et cla. rius. d. Ant. hic tenet. **H**oc etiam videntur solu. dere rōnes superi. dicte. et p. hoc habes clare ma. teriā expeditā huius. c. qd solet difficilis reputari. **A**d predicta adde dictum Inn. in. c. in. literis. de resti. spo. **A**bi notabiliter dicit qd hodie ex ge. nerali cōsuetudine p. installationē factā in certa sede videtur acq. sista possessio illi. dignitatis seu beneficii. **D**icit tñ qd vbi consuetudo nō seruā. ad vngūē nihil transfertur et ideo si installaretur in alia sede qd solita non transfertur possessio et. **S**ententia a nō suo iudice lata non valet etiā qd consuetudo sit in contrarium. 2. Consuetudo attribuit iurisdictionem nō habēti. **I**udex potest ferre sententiā ad cōsiliū sapientis. **I**n ista dictio capitur multipliciter. **C**lericus sponte litigans coram iudice non suo. nil agit.

Ad nostram. **N**ō valet cōsuetudo vt sentētia a nō suo iudice lata teneat vel sic. **N**on vñ consuetudo vt in causis ecclesiasticis dictum populi pro sententia te. neatur cōmunis diuicio. secūda ibi. nos igitur. **C**asus literalis. **I**n pioce. pictauiēsi taliserat consuetudo in causis ecclesiasticis qd cum aliqua causa tractat ibidē auditis allegatiōib. vtriusq. partis. ab his qd presentes sunt sapientibus et insipientibus querit quid iuris sit super causa illa et quod illi dicunt vel aliquis eorum de cōsilio pre. sentiū pro snia seruatur. **P**ervenit hoc ad noti. tiā domini pape. scribit papa epō pictauiēsi di. cēs qd talis cōsuetudo canonicis obuiat iustitias et ideo nullius d. esse mōmēti. qd snia a nō suo iudice lata nō tenet. **A**nde mādāt eidē episcopo vt i. causis subditorū suorū postq. sibi de mēitis ip. sarum constiterit sententiā proferat fm quod po. stulat ordo iuris premissa cōsuetudine nō obstā. te. **B**er. **E**t Jo. i. q. licet ex consuetudine possit acquiri iurisditio. vt. in. c. cū cōtingat. de fo. cōp. et i. q. iij. cōquestus. **N**ō tamen vñ consuetudo vt sen. tentia a nō suo iudice lata teneat. ē em̄ irratiōna. bile vt valeat sententia lata a nō habente iurisdi. ctionē. **E**t Jo. q. sentētia nō d. ferri ad cōsiliū sapientum et insipientum. a. d. nō ergo facit ista li. tera vt ad cōsiliū sapientis possit p. prius in. dex ferre sniaz. de quo plene dicem. i. c. si p. obili. tate. de offi. delega. et p. Bar. in. l. i. s. si plures. ff. d. exer. **E**t Jo. iij. q. dictio i. q. q. stat puatiue. vt. hic in verbo. insipientib. quasi non sapientibus. q. q. stat augmētatiue. vt. in. c. i. j. de fidei. i. i. cta. gl. in. l. Ball. s. ille casus indiff. cilis. ff. de liber. et posth. quādoq. nihil operat. vt. no. in. c. nobis. j. de iure pa. **N**ō. vlt. qd cōsuetudo inimica cano. nibus presumit irratiōabilis prima fronte. **E**t

ad hoc tene mēti istum tex. facit ad ea que dicā. j. in. c. si. **O**p. cōtra tex. in eo qd in fine papa cōce. dit facultatē ipsi epō. liberi indicādi. **N**am si con. suetudo erat irratiōabilis nō erat opus aliqua cōcessione. qd frustra a p. c. b. implorat qd iure cō. muni conceditur. l. i. C. de thesauris. lib. x. et in. c. i. s. de rescrip. iuncta gl. Solu. Jo. an. exponit tex. ibi concedimus id est a iure concessum esse ostēdi. mus. quasi dicat qd papa non cōcessit de nouo l. z declarat eam competere cōsuetudine nō obstāte. **E**t forte papa fecit hoc ad cautelā istius epī vt sic esset tutus apud populum. **E**t in gl. i. ibi. nec istud est inconueniens. **N**ō. bene gl. qd quādoque est vtile in facto dubio exquirere cōsiliū a pluri. bus. tā literatis qd illiteratis. tam sapientibus qd insipientibus. nam quādoq. parus sapientes ha. bēt in certa re elenatū intellectū et ingeniū et acu. tius sciunt discutere et decidere vñ casus qd oēs sapientes sicut narrat hic Jo. an. de fatuo parisi. f. qui decidit questionē miro modo inter taberna. rium et quēdam pauperem a quo tabernarius vo. lebat extorquere pecuniam qui comederat panē ad odorem assati. nam soluit illi ex sono vnus d. narū turonensis. quam questionem nō potuisset cato melius decidere ad satisfaciēdū animis im. prudentiū sed solue hoc contrariū prout habet in gl. sequē. **E**t Jo. in gl. i. ibi. nisi in causa reconuē. tionis. **A**duerte qd gl. non cōgrue excipit istū ca. sum et sequentē. qd per reconuentionē et prozoga. tionem iurisditiois efficit ille iudex et sic nō repe. ritur sententia lata a nō suo iudice. **S**ed p. t. exci. pere casus fm Host. cōtētū in. c. si diligēti. de fo. cōp. et i. q. i. in. l. i. a. c. placuit. vbi snia lata a iu. dice seculari cōtra clericū spōte ibi litigantes nō potest haberi rata a iudice ecclesiastico in odium ipsius clerici. et dic vt ibi. **C**onsuetudo non valet vt clericus exerceat a. ctus episcopales. 2. **P**rescriptio etiam vetustissima non p. iudicat qd p. scribens non est capax illarū rerū quas vult p. scribere. **C**onsuetudo non facit quem capacem. **L**aicus nunq. pōt p. scribere actū spiritualem. **P**ossessio tāti temporis cuius non extat memo. ria habet viz tituli qd dā. capacitatis in exercēte. **P**rescriptio rerum que sunt dignitatis vel iuris. dictionis episcopalis valet facta a clerico. **O**rdines reservati episcopis. **S**acramēta ecclesie aliqua sunt necessitatis et ali. qua voluntatis. **C**hrisima quid significet. et qua re fit in fronte. **P**erfectio actus reservatur superioribus. **S**acramēta reservata solis pontificibus nō de. legantur nisi a papa delegentur alijs pontifici. bus id est episcopis. **D**elegatio eorū qd sunt iurisdictionis episcopalis pōt fieri ab episcopo. secus eorū qd sunt ordinis. **L**aicus de mādato pape an possit dare chrisima. **P**apa potest delegare collationem ordinū. licet confectionem eucharistie. non. **A**bbas an possit conferre minores ordines. **D**elegatus post prohibitionē sibi factā. nil po. test agere. **P**apa vtrum possit prohibere episcopis ne con. ferant sacramēta. **P**pape non obediendum. si attentat contra vñi. uerlem statum ecclesie. **L**aici an et que sacramēta possunt ministrare tē. pore necessitatis. **C**lericus hereticus vel exco. matus an possit fide. libus administrare sacramēta. **C**ū exco. matus licite p. cipat ppter necessitatē. **A**nto. **N**ō valet cō. suetudo p. nit. tēs p. sbyteris vt chrisimēt. **E**t generalius sic. cōsuetudo nō po. test operari vt clericus non epi. scopus possit exercere ea qd sunt reservata ordini episcopali. et est casus notabi. lis. **E**t sunt due partes. **I**n prima presum. ptoria

Alex. in cōsi. j. in iij. parte p. silio. **E**t adde qd deno. tat aliquid nō ēē principale vt cuz d. talis dignitas est i. tali ecclesia. ita. d. Car. in cle. iij. in. s. i. in. x. q. d. eta. et q. li. vbi no. tabiliter dicit qd si mandat alicui p. uideri in tali ec. clesia nō intelligi. tur qd possit sibi p. uideri de illa ec. clesia. sed d. alijs bñficijs p. tētis in ecclesia de quo in. c. cū olim. de p. b. c. q. q. ēt ponit p. ante. p. quo vide. gl. i. cle. causaz. in. ver. in. domo. de. elec. **D**e fatuo pa. risien. **A**dde. do. meuz Barba. in. p. sil. i. v. i. i. cle. et. capio primas. dubitationē in. j. volu. et in. cōsi. li. x. incip. illud in me. dsum. in. j. col. in. si. q. vol. **Z**acharias. **A**dde. eundē barba. in. l. is. cui. bonis. co. q. ver. et si diceret in fui. io. fo. ff. de ver. obli. facit qd. voluit bal. an. q. sequa. in. l. furiosum. C. qui testa. fa. pos. et Cal. in. c. si. de re. nun. et de alio fa. tuo Romano. qd disputant p. gre. cum sapienter me. minit diffuse gl. in. l. i. in. ver. p. s. i. tur. ff. de orig. iu. **P**er reconuēti. o. nem. **A**dde. plene per istum in. c. at. si clerici. j. de iud. in. j. col. in. versic. restat ergo exami. nare. et in. i. x. col. in. ver. q. ro. expe. diēdo scōdam. ibi. aduerte iste pas. sus. et p. doc. in. c. i. de mutuis pet. et i. q. viij. cuius in agēdo. et i. an. et sequēter. C. de interlo. om. iu. cū alijs concor.

Jo. an. in. c. ij. Adde istū in. c. cū apostolica, circa si. in ver. no. tñ bñ d his q̄ si. a pla. 7 in. c. causam q̄. in. j. no. 7 ibi late p̄ mōder. de p̄scri. 7 in. c. ad aures. eo. ti. 7 in. c. nouit. in. xij. col. de iud. Bu. in. c. peruenit. in. vi. col. de cens. Bal. in. l. oēs. in. fi. C. de p̄scri. xxx. ann. Domi. in. c. catho lica. xj. dist. 7 in. d. c. ij. in. vi. col. Abb. 7 Ana. in. c. de hoc. de simo. Card. consi. lviij. p̄posi ta qd̄. Archi. spa late. 2. xi. xvj. mu tins qd̄. 7 facit glo. de hoc nōvfi tata i. c. nobis. in ver. iurisdicōe. i. si. de iurepa. 7 i. c. qd̄ sicut. in ver. si. ipediri. 7 ibi istū de electio. 7 Car. 2. xi. lxxix. capitu lū ciuitatē se. 7 li mita p̄dicta vt p̄ moder. id. c. cau saz q̄. 7 adde bal. 2 in. l. j. C. de māci. 7 pondera qd̄ vo luit idē Bald. in rub. C. de p̄ci. im per. offe. 7 domi. a meum hic.

Adde Bald. consilio. ij. de p̄ scrip.

Sebasti. Sapia.

Actū spiritua

le facit quod no.

Ab. in. c. accede

tibus. j. de excess.

pla. vbi vult qd̄

valeat p̄suetudo

qd̄ plari possint

cedere indulgē

tias q̄ talia sunt

iuris sec? nō pos

sunt ex p̄sue. cōce

dere ea q̄ sunt or

dinis. p̄trariū tñ

q̄ nō possint cō

cedere indulgen

tias tenent Cal.

repe. c. postulasti.

als incipit nfo. j.

de peni. 7 remis.

Posunt p̄s

scribi. Adde Ar

chi. 7 Jo. an. in. c.

cū ep̄s. de offi. or.

li. vi. 7 quod leg. 7

no. i. c. dilect? eo.

ti. i. anti. 7 xvi. q.

in. c. q̄cūq̄. 7 lap.

alle. xxi. 7 faciat

gl. in. c. dilectus.

j. de ap.

Adde Bald.

2. xi. xvj. v. li. Ro.

cōsi. ccc. lxxj. in. fi.

Cal. vbi. s.

Ordinē ep̄alē.

Aide do. 7 alios

doc. post gl. in. x.

ep̄iscopos. in. pe

mio. vi. 7 gl. in. c.

oim. in. x. a capi

te. xxi. distinc. 7

Post. in. c. cū cō

tingat. de eta. 7 quali. facit. c. j. de testi. 7 per summissas in. ti. de ord. ab

ep̄iscopo. 7 sunt. ix. ad similitudinē superioris hierarchie quia sunt. ix.

chori angelorum. theologi contra vt per Richar. iij. sentē. xxiij. dist.

7 Joā. de lig. in. d. c. cum contingat. 7 ibi Car. 7 Huil. de monte lau. in

clemē. in. plerisq̄. de elec. 7 ibi Bu. 7 Jmo. 7 Do. in. c. clericos. xxi. distin.

7 do. meum hic in. iij. distin.

Adde. d. p̄positum in. c. j. xxi. dist. 7 c. per lectis. xxi. col.

zacharias. Adde q̄tum dicit ep̄atum esse ordinem. dic q̄ est vernus

largo mō vt p̄ Car. post alex. in. cle. iij. in. opp. vj. de eta. 7 qua. vbi dicit

q̄ largo mō subdiaconatus: diaconat? p̄sbyteratus: 7 ep̄atus: sine

ordines sacri: stricte x̄o subdiaconatu supra q̄ aut dicant sacri ordi

nes. vide Jnn. in. c. j. de schisma. 7 in. c. put. de dolo 7 cōm. Do. xxiij.

dist. emubescat. et

p̄ealle. Card. in

clemē. j. xxiij. q. d̄

2. san. 7 affini.

Anto. Francisc.

Circa h̄ quot

sint ordines ec

clesiastici 7 cleri

cales 7 h̄ hac dif

ferētia iter theo

logos qui dicūt

tñ eē. vj. 7 cano

mistas qui dicūt

esse. ix. vide Jo.

an. in. salutatioe

li. vj. in. gl. sup. x.

ep̄s. 7 vide q̄ ha

benit per doc. i. c.

quoties. de pur.

cano. Et quid sit

ordo sacer: vide

Jnn. l. c. j. d̄ schis

ma. 7 p̄ magistrū

sen. dist. xxiij. vbi

et p̄ bea. Tho. 7

q̄bus modis q̄s

cōpellat ad susce

ptionē sacri ordi

nis: vide tex. i. c.

q̄ris. 7 ibi plene

no. d̄ eta. 7 qua.

7 in. c. h̄ qui cleri

ci. 7 se. lxxij. dist.

7 vide gl. in. c. l3

canon. de elec. li.

vj. 7 q̄ habent in

c. cū ex eo. ti. 7 li.

Et adde q̄ licet

oliz subdiacona

1? nō esset ordo

sacer tñ hodie sic

vt i. c. a multis. d̄

eta. 7 qua. 7 in. c.

miramur. de ser.

nō or. 7 i. c. j. d̄ cle.

2iu. Et an vale

at collatio ordi

nū si omittat ce

lebratio misse 7

2manis op̄i. est

q̄ sic. vt i. c. qd̄ si

cut. in. s. sup. eo. 7

ibi gl. d̄ ele. 7 no.

in. c. lxxv. dist. 7

in. c. literas. de tē

po. or. 7 vide do.

Car. in. clemen.

generaliter. ipe

nul. q. de etate 7

quali. Et vtrum

oēs ordines pos

sint vno die con

ferri dic qd̄ oēs

minores sic vt ē

gl. in. c. iij. de rē

po. ordi. 7 habet

per glossas. in. c.

h̄. 7 de eo q̄ furti.

ordi. susce. 7 in. c. ordinationes. lxxv. di. imo omnes

subdiaconatus non possunt eadez die cōferri. vt p̄ gl. in. c. lxxxi. di.

7 habetur in. d. c. ij. de eo qui furti. or. susce. Et an prima cōsura sit or

do. vide gl. in. d. c. lxxv. di. 7 Archi. in. c. nō oportet. xliij. di. 7 vide

oīno bea. Tho. in. iij. sen. dist. xxiij.

Sacramentum confirmationis. vide doct. in. c. veniens. hic allega

to. 7 j. q. s. sed nondum.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Ad possit. faciat qd no. in. c. pposuit. de concess. preben. in. c. h. de iud. doc. oēs hic. 7 maxime p. ymo. 7 qd no. in. c. bene qd. xvi. di. in. c. mē nam. q. v. 7 in. c. ppter hoc. xxi. dist. 7 Bal. in. l. rescripta. C. de preci. impera. offe. 7 in. c. aqua. de cōse. ecc. vel al. 7 bea. Tho. in. iij. sen. di. vi. q. iij. ar. i. 7 per But. in. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. 7 qd voluit gl. in c. vbi periculū. de elec. li. vi. 7 plene a fuit dictū in. c. q. i. ecclesiariū. s. d. cō sti. 7 no. in. c. sunt quidam. xxi. q. i. **B** In. c. cū cōtin. gat. vide ibi ple ne per doctores. **S** Sebast. Sapia. **F** Faciūt abbas tes. Vide Card. in cle. h. statui mus. q. ix. de sta. monac. vbi dicit qd abbas non pnt cōsecrare ves tes calices cruce 7 vestimenta eccie nisi ex pti nilegiōy ex p sue tudine. d. etiam gemi. in. c. vt apo stolice. d. pūleg. in. vi. q. non pos sunt consecrare virgines. **I** In tit. de eta. 7 qua. suppl. i. d. c. cū cōtingat. **Z**acharias. **E** Alia neces saria. die q nec ēt circa illorū essen tiā dispēare p c 7 non potest pa pa dispēare: vt gōsine baptismo aut cōfessione saluet ita dicit no. Fel. in. c. i. col. xiiij. ver. septima 7 vlti ma declaratio. s. de consti. pōt tamē dispēare q differat ad tēpus vt ibi per eum vbi multa alleg. **A**nto. Fran. **A**d istā materiā de baptismo. Dico q baptism⁹ est de necessitate salutis adeo q tā adulti q parvuli sine baptismo moriē tes dānantur. ca. firmissime. de pse. dist. iij. 7 ideo dicit baptism⁹ eē ia nna omniū sacramētorū: q an baptismū nulla sacramenta pnt recipi c. cupientes. de pby. nō ba. c. h. de cogna. spū. in. vi. c. cū paulus. j. q. j. s. verum. xxiij. di. 7 habet p gl. in. c. q. cūq. lxxv. dist. 7 ideo dicim⁹ q ois homo. q tūcūq. etiam sanctificatus in vtero tenetur ad baptismū. est bo. tex. in. c. quisq. de cōse. di. iij. 7 habet p beatū Tho. i. iij. di. vi. 7 in iij. di. iij. idē sanctus doctor dicit q baptism⁹ d. pueris cōferri quā do citius pōt: adultis aut nō debet statim conferri ppter multas cau sas quas ponit idē sanctus doctor in. iij. parte sum. q. lxxv. artic. iij. indei tū baptizandi debēt p. lxx. dies abstinere 7 penitentiam agere. ca. ne quod ab sit. de pse. dist. iij. Et an effectus baptismi sit equalis in om nibus vide gl. sum. de pse. dist. iij. 7 ibi p Archi. 7 vide sanctū Tho. in iij. dist. iij. 7 v. Et an baptism⁹ Joā fuerit a deo. vide sanctū Tho. in. iij. pte sum. q. xxiij. arti. j. Et que sit forma baptismi quā seruat ec clesia: 7 an illa sit de substantia 7 sic exacte seruanda. gl. in. c. i. de bapt. videtur tenere q nō p ea que habētur in. c. a quodā. 7 in capitu. mlti. de psecra. dist. iij. Tamen in cōtrariū videtur esse opi. theolo. q illa sit exactissime seruanda adeo q si diceretur baptizo te in nomine christi vel in nomine trinitatis: nō esset q baptism⁹. vt p beatū Tho. in. iij. dist. iij. artic. j. 7 ideo dicebat Innoc. in. c. i. de bapti. post gloss. qd cum forma baptismi sit vt quis baptizet in noie patris 7 filij 7 spū sancti: q si omittet illa copula 7 vitiatur baptism⁹ 7 adeo est seruāda for ma q nec in latino nec vulgari licet pervertere ordinē verborum neq aliqd addere vel subtrahere. vt per Inn. 7 Hostiē. in cap. i. de bapt. p Hostiē. in summa de bapt. in. s. q sit eius forma. in versiculo quid si a liquid. 7 in versu. quid sit ordo. 7 vide etiam beatum Thomam in vlti ma parte summe questionē. lxxi. articulo quinto. 7 ad materias vide glossam de cōseca. dist. iij. c. si non pontificali. Et que sit pena paruu li decedentis sine baptismo. Dic quod est pena perpetue carētie visio nis dei. quod theologi alijs verbis dicunt quod habeant penā dāni. 7 nō sensus quia ipsi aliter nō cruciantur nisi quia carēt visioe diuina. de quo habetur in. c. firmissime 7 in cap. regnate. 7 in. c. nulla. de cōsecr.

dist. iij. 7 vide no. gl. in. c. maior ea. in. s. sed adhuc. in ver. earentia. de bapti. Et adde q baptism⁹ debet exhiberi in ecclesia: 7 non priuatis domibus aut alijs locis: nisi in casu necessitatis: quia tūc pōt baptiza ri quis in domo priuata 7 ideo mulier etiam in articulo mortis potest infantem baptizare. vt. in. c. mulier. de consecra. d. stinc. iij. filij etiam re

ad cōsecrationē episcopi: vt quasi videat cōferri quidaz ordo. Plus tamē mihi placet: vt hoc ha beant ex priuilegio quod alibi dico latius in tit. de eta. 7 quali. 7 hoc quo ad primam questionē. **I** Quo ad secundam aut phibitio sit habēti collationē ex delegatione. 7 glo. dicit bñ q post prohibitionē ex delegatione. 7 gl. dicit 7 qd post man⁹. 7 est cōis opi. probatur ratione: q sublata pte delegata nulla potestas remanet in ipso de legato. vt in. l. iudiciū soluit. ff. de iudi. 7 in. c. su p questionū. de off. deleg. **S** Dubiū est qd si p hbitio fieret epō per romanum pontificem nun quid conferret sacrament⁹ post phibitionem. Inn. refert hic tenere quosdam q nō: q l3 papa nō possit tollere sacramentum baptismi vel alia necessaria pōt tamen circa illa disponere vel dā do formā vel disponēdo de personis a quibus 7 quibus sint cōferenda. vt no. in. c. i. de baptismo. Nam pape fm istos est obediēdū in oib⁹ spūali bus in concernentibus periculum anime nisi illa reperiant expresse interdicta vel sint cōtra fidez. Et no. hāc regulam quā videt sequi Hosti. in. c. qto. de trāsa. episc. Sed tu adde notabile dictū Inn. in. c. inquisitioni. de sen. exc. vide in hoc qd dicit in. c. si qñ. s. de rescri. **I** ppe tamē Inn. cō cludendū dicit q aut papa facit legem per quam tollit hāc pte episc: nihil ageret epō postea cō ferēdo: aut simpliciter phibet episc: ne facerent 7 tunc phibitio non impediret impressionē chara cteris. **D**icit tū Inn. no. verbū obligatiōi tāq tradēdū q sine cā rōnabili 7 alijs nota nō est pa pa sustinēdus attēdō ista vel similia cōtra vni uersalem statum ecclesie. 7 pondera ex his verbis duo. **P**rimo q nō psumit in papa cā rōnabi lis si vult venire 7 vniuersalem statum ecclesie: s3 opz q cā sit alijs nota. facit qd no. doc. in. c. nulli.

de gl. in. c. h. de pse. di. iij. Et adde q si papa vel epō phiberet aliquem baptizari nihilominus valeret baptism⁹ si baptizaret. vt no. vo. Inn. in. c. qto. de p sue. Et an possit noua pstitutio fieri per ecclesiā circa ba ptismū 7 an possit tolli p papā. vid q plene habent i. c. i. de ba. Et add q sacm baptismi fuit institutū in baptismo xpi. vt p gl. sum. de pse. di. iij. 7 in. c. p aqua. et in. c. ex q. c. circūcisio. 7 dicit illa gl. q baptism⁹ Jo. nō fuit sacm. 7 iō multi baptizati ab eo fuerūt postea rebaptizati. vid bo. gl. i. c. aliud ea. di. q dicit q iōānes baptizauit in noie dñi vcturi. ad mortē: ad passionē 7 ad iudiciū p quo vide bo. tex. in. c. nō generebant de pse. di. iij. de quo pulchre hñ in. c. dedit. i. q. j. Et adde et q baptism⁹ collat⁹ a laico. ēt extra caluz necessitatis v3: l3 cōferēs peccet p quovi de gl. in. c. subdiaconus. xxiij. q. i. 7 habetur in. c. i. de sum. tri. f. i. cat. 7 vid gl. i. c. sanctū. de pse. di. iij. 7 p bea. Tho. i. iij. pte sum. q. lxxij. ar. iij. Et adde q baptism⁹ nō pōt reiterari. vt i. t. ne sacrū bap. reite. C. 7 hinc est q baptism⁹ potest pferri sub pditione si als nō fuit baptizatus: 7 inde sumpta est practica i his q tpe natiuitatis sunt i piculo mortis 7 bapti zant ab obstetricib⁹ q dicāt sacerdotē cū ad ecclesiā portant 7 bapti zant. si nō es baptizatus. ego te baptizo. si es baptizatus? ego te lano. vt no. p bar. 7 ceteris sequunt. i. d. l. i. C. ne sacrū bap. reite. Et adde q si q baptism⁹ i casu necessitatis i litore maris vel i flumine: q tñ fieri nō d3 citra necessitatē: nō est necesse q tota aq bñdicat vel psecrē: s3 solū tāta quāta sufficit ad baptismū pferēdū. vt est gl. i. c. detrahe. i. q. j. 7 ha bet p Inn. 7 doc. in rub. de bap. Et adde q tāta d3 esse aq: qta possit pfundi sup maiori pte corporis. vt p ldo. in ti. de bap. s. q sit forma. vbi dicit nō esse baptizati illū cui⁹ pes vlt man⁹ tñ baptizaret p psequēs talis nō posset in ecclesia sepeliri cū aia nō baptizati sit dānata. de cōse. dist. iij. nulla. 7 in. c. limina. xxi. q. j. de quo vide per do. Car. in cle. i. c. ad hec. de sum. tri. f. i. ca. 7 vide etiā. d. car. in cle. i. in fide de re. pmu. vbi di git q p papā nō pōt tolli vlt ipediti baptism⁹. Et qtriplex sit baptism⁹ vide gl. in. c. i. 7 in. c. baptismi vicē. de pse. di. iij. 7 vid q habent 7 not. in c. pe. de bap. 7 que no. per gl. 7 doc. in. c. h. in glo. h. de presby. non bapti. **I** In. c. si qñ. Adde aliquid in. c. cum adeo. per istum. eo. ti. 7 latius p Hostiē. in. c. que in ecclesiariū. s. de constm. **S** Sebast. Sapia. **C**haracteris. vide Fel. in. c. si qñ. co. vi. s. de rescr. **S** Sebast. Sapia. **C**ausa. Vide Ol. cōf. cclxxv. quē sequit Ro. in cōf. cccclxxiij. dubitat primo. 7 Abb. in disputatiōe sua inc. epa. col. xxi. Fel. in. c. que in ecclesiariū. in. xxi. col. de constm. de sen.

Ligaueris. Adde Inno. in c. quod super his. j. de vo. redem.
Adde. d. prepositum in c. in nouo. xxi. dist.
Sebasti. Sapia. Et precepta. Vide Abb. in c. trāslato. s. de pft.
 vbi allegat Inno. in alio loco. et facit ad hoc qd dicit Bal. in c. olim ex
 literis. in fi. de rescri. qd cōtra papā scādalis antē ecclesiā primo vtēdū
 est verbis. deinde
 habentis tertio la
 pidibus vbi nō
 sufficit virtutis i
 geniū ibi valeat
 armorū pfdium
 et tutela vide etiā
 Abb. in c. cum te
 neamur. j. de pb.
Preceptū pnc
 cipis. Adde ang.
 in l. j. ff. de fer. l. j. b
 col. in glo. q. inci
 pit. Imol. et quid
 in inferiore a pnci
 pe. dicit ibi ang.
 esse secus. Siūm
 tamē determinat
 idē Ang. in l. i. tē
 veniūt. s. ceterū.
 in vers. et ex his.
 habes. ff. de peti.
 here. vbi Ange.
 dicit qd epīa trās
 missa p pncipē
 d3 seruari pro le
 ge in oibus casib
 bus. idē dicit esse
 in eo qui habet potentiā legis condēde. et dicit vigere hoc de facto in
 ciuitate Teruiss. ad cuius potestatem quedā epistola per ducē vene
 torū fuit transmissa eo tēpore quo per venetos illa ciuitas regebat et
 vertebat questio an ius faceret in oibus casibus et certe faciebat si sol
 dux habuisset facultatem legis faciēde de quo dicit esse casum. in l. j.
 ff. de consti. princ. et hoc sequit do. meus. in c. j. in l. j. col. de proba. vbi di
 cit qd vbiqz est talis dñs terre cuius mādatum in terra illa seruat p
 lege qd epistola illa h3 locum legis. et vide eundē in rub. s. de consti. in
 xv. col. et ibi do. meus allegat Bal. in l. certū. C. vnde cōgna. qd vbiqz
 mandatus baronis seruatur pro lege et sic habet potestātē legis cōdē
 de est monarcha in baronia sua quod tamē dictū nō reperio in lectu
 ra mea. facit. c. cōstitū. j. dist. i. et quod voluit Bald. in l. receptū. C.
 de consti. pecu. vbi dicit qd comes in suo comitatu magis assumilatur
 principi qd pncipi. vnde eius statutum est ius ciuile et non pteritū. et
 vide Bal. in l. i. de in. na. s. sed et quod principi.
Adde Roma. consilio. cclx.
Ant. Francisc. In hoc passu an epistola principis vel pape habeat
 vim legis etiam si forte rescribatur in casu particulari. Dicit qd epi
 stole summorum pontificū et imperatorū etiā extra corp⁹ iuris exstētes
 probant et habent vim canonum et legum vt in c. si romanorū. xix. di.
 et habetur in c. pastoralis. de fid. instr. Et hinc est qd dicimus qd episto
 le decretales connumerant inter scripturas canonicas. c. in canonicis
 xix. di. Epistole autē et littere qd rescribuntur p alios pncipes suis officia
 libus vel alijs inferioribus nō habēt vim legis. tum qd ad tales princi
 pem nō pertinet legē condere. tum etiā qd potius cōsentur esse vt lite
 re puate et in casu particulari conscripse. que qd et quātū probet et de
 earum effectu habetur in l. non epistolis. et ibi per Bal. et Salice. C. de
 probatio. et in l. iubemus. C. de liber. causa. Et quando sit credendum
 epistole habetur per glo. in l. si procuratores. ff. de procuratorib⁹. et ha
 betur in l. ne satisfatio. ff. rem ratam habe. et per gl. primam. in c. eano
 scitur. de his que sunt a prelato sine consen. capi. Et tene menti qd re
 cipiens epistolam eo ipso quod eas recipit consentit contentis in epi
 stola et ideo si contineret contractū nāsceretur obligatio: nisi recipiens
 statim protestetur se nō velle obligari. l. si filiū familias absente pa
 tre. ff. ad. macedo. et habetur in l. titius seio. ff. de cōsti. pecu. et vide tex.
 et ibi Bar. ponit in l. publicā. ff. de po.
Tempore necessitatis. Que liceat necessitatis tēpore. Pet. de an
 cha. hic alle. l. j. C. de patr. qui si. dist. i. et c. iij. de fur. cle. j. de ho. l. si quis
 fumo. ff. ad. l. aquil. adde eundē Pet. consil. lxxxiij. inci. et rheoncis. vbi
 cōtra fugiētē nō pōt allegari exceptio incompetētie: et hoc ppter ne
 cessitates: qd res est tēpore peritura: et illud dictū refert do. me⁹ in rub.
 de fo. cōpe. in v. col. et in c. cum nō ab hoie. in xix. col. de iudi. et in c. si. e.
 ti. in xvi. col. et Rom. cōf. cccxxv. et in l. j. et ibi Alex. et Roder. ff. de in
 ris. om. iud. licet. Franc. areti. illud dictum petri impugnat in p. xcv. in
 cipi. respondeo breuiter. facit tex. pro Pet. de ancha. in l. j. C. vbi quis
 de curi. vel cohōrta. facit. l. ait pteror. s. si debitorem. ff. que in frau. cre.
 glos. in l. nullus. C. de iude. et facit. j. C. de ope. lib. in fi. et ibi Bal. qd tem

porē necessitatis seruitijs personalib⁹ potest dñs imponere subdito
 suo charitatiuū subsidium vsqz ad valorē operarum vel mādare subdi
 to qd seruiat alteri in eisdē operis. vt. ff. eo. l. si libertus artē quod nor.
 pro limitatione eorū que nō. Bal. in l. j. de do. et Bart. in l. si is q. s. si.
 ff. de pig. facit quod voluit Bald. in l. iubemus nullā. C. de sacrosan.

prohibitū remanet ipsis episcopis. Sed quādo
 simpliciter prohibet. nō tollit prātē: sed interd
 cit exercitiū. et merito hoc casu imprimi chara
 cter. nō obstatē phibitiōe pape: qd simplex ph
 bitio non impedit impositionem characteris in
 habente potestātē: etiam si in phibitiōe appo
 nat clausula decreti irritans et c. Ad hoc vidē bo.
 tex. cū gl. in cle. in plerisqz. de electio. Et hec opi.
 Inno. sic intellecta plus placet qd opin. d. Ant. q
 nō faciendo differentiam inter legem et prohibi
 tionem dicit qd in sacramentis in quib⁹ imprimi
 tur character nec lex nec simplex prohibitiō ipe
 dit ipressiōē characteris. Cum eps als habet
 potestates. ad hoc. allegat. d. clemē. in plerisqz. et
 gl. in c. prouida. de elec. lib. vi. Sed ego intellige
 rem modo predicto. Loquūtur em illa inra quā
 do per leges nō est sublata potestas. Quod hoc
 sit verum pbatur per istum tex. iunctis superius
 dictis. Nam simplices sacerdotes habebāt olim
 potestatem sacramēta illa cōferendi: sed ex ritu
 dispositiōe apostolorū sublata potestate nihilu
 ris conferunt: vt hic. Ergo idem dicēdū in epis
 si per summū pōtētiā quo ad certum sacramen
 tum ei auferetur illa potestas: et per hoc habes
 expeditam questionē scōam. Et Sed quero nū
 quid laico liceat tēpore necessitatis cōferre vel

tur facere ex necessitate officij. vt. ff. ad fil. l. j. s. vtrū. ita voluit bal. l. j.
 j. in. j. not. C. de ope. libe. et in l. ab hostib⁹. la. j. C. de cap. nisi notati sta
 tutū loqueret de officiali capiente facit. c. cū apostol⁹. de cōsi. et c. l3. de
 ferijs. vbi licitū est piscari diebus festiuis ppter necessitatē. est gl. in.
 in l. j. C. de fer. in ver. si de iussione. et qd dieb⁹ festiuis licitū est capi face
 re debitore fugitiuū ppter necessitates. facit gl. sing. in l. j. s. cū in ea
 dē in x. pferret. ff. ad. l. rhodia s. iactu. Que dicit qd oia sunt cōia. i. cōi
 canda tpe necessitatis. et ibi Ang. arguit qd stipēdiarij dātes operā rei
 bellice licite pnt accipere ppter necessitatē victu aliā ad viuendū. et vi
 de gl. in l. p herede. s. qd si tñ in x. maxime futurarū. i. si. ff. de acq. he.
 qd ppter necessitatē pōt capi debitor vt satisfaciatur suo creditori. et ibi
 Bar. refert se dixisse i materia repēsaliarū qd sicut ppter inopiā cre
 ditor pōt capere psonā liberā debitoris vt sibi satisfaciatur i operis: ita
 erit ppter delictū ciuitatis nō reddētis ius si copia superioris habe
 ri nō possit vt rapiant hoies illi⁹ ciuitatis i quos ciuitas habeat iuris
 ditionē et cōpellat ad operas et satisfaciōē in operis. facit. c. j. s. pign.
 et ibi p do. meū. et qd habet in c. l3. ex quadā. de testi. et l. si al⁹. s. bellif
 sine. et ibi Bar. ff. qd vi aut clā. et glo. in c. veniēs. de transa. tex. i. c. j. s.
 obser. ieu. vbi necessitas excusata ieiunio. et tex. in c. discipulos. s. pte.
 di. v. et tex. in c. qd non est licitū. de reg. iur. et plene per Ana. in c. j. de
 far. tex. et ibi plene per do. meum. in c. j. de fer. vbi ppter necessitatē li
 citū est opa seruilia facere diebus festiuis seu dñicis. et vidē Ang. p. sil.
 cclxxv. in. iij. co. qd necessitas soluta est omni lege. Et qd dicat neces
 sitas et casus necessitatis. vidē istū p. xvij. in. j. vo. et adde qd paulo iseri⁹
 p istū ponunt qd sacramēta necessitatis tēpore pferri possunt p laicū.
Adde do. ppositum in. s. qm. xlv. dist. i. de. de anch. cō. xcv. et dicit
 Bal. cōf. lxx. iij. li. qd necessitas est magistra virtutis: et an rōne neces
 sitatis possit imponi charitatiuū subsidium. vide Bal. cōf. iij. et quod
 voluit consil. j. de censib.

Anto. Francisc. In isto passu s. necessitate iminēte cōclūde quod
 necessitas nō subiacer legib⁹ vt hic per istū. et habet in l. is causis. ff.
 de cōdi. et demō. et in l. j. ff. de offi. cōf. et in l. j. ff. si cer. pe. et in l. j. et ibi p
 Bar. C. de ope. lib. et ideo dicim⁹ qd illud qd nō est licitū: necessitas li
 citū facit vt in regula qd nō est. de reg. iur. in. vi. et ppterea dicit. d. Car.
 i cle. j. in. xxix. q. de reb. ecc. nō alie. qd sit necessitas cōlet et iminēs: pōt
 res ecclesiastica alienari sine solennitatib⁹ iuris. Aduerte tñ qd neces
 sitatis cā iuris dispositio suspēdit vel relaxat in parte nō aut i totum
 tollit. vt in l. casus. C. de test. vbi bal. dicit qd si nō q als ferri nō pōt de
 nocte pōt tñ ferri i casu necessitatis cū solennitatib⁹ tñ a iure traditis
 de qb⁹ in. s. sedebūt. in aut. de iur. Et i. d. l. casus. etiā dicit quod missa
 inchoata ex causa necessitatis pōt suspēdi: puta si superneniret ex cō
 municatus: et ibi etiā dicit qd necessitas facit pbabile id quod als eēt
 improbabile. de quo in l. si testamētum. C. de te. v. j. dicit⁹ qd actus ne
 cessarius nature nō dicit esse actus extrane⁹ vt in l. cū antiquitas. C.
 de testa. et tene menti qd necessitatis causa puta in articulo mortis illi
 q alias essent absoluēdi per papam: possunt absolui p quemlibet infe
 riorem. de quo vide p Specu. in titu. de sen. in. vi. in vers. istud queqz.

Sanormitanus super Prima parte primi.

de quo habet etiā in cle. i. de pe. et per Jnn. in. c. decetero. de sen. excō. et per do. Abba. in. c. si. de sepul. et in. c. ea noscitur. de sen. excō. et in. c. pastoralis. de offi. ordi. et vide gl. in. c. si. de sentē. excō. in. vi. imo etiā in tali casu necessitatis posset absolui a mero laico si clericus haberi nō potest voluit glo. in. d. c. pastoralis. et habetur in. c. sanctum. de consecra. dist. iij. est verū qd si

cōualescat vñ ali ter euadat illud periculū debet p absolutiōe accedere vel ad papā vel ad eū qui habet potestātē absoluedi in illo casu alias reincident in excōicatio nē neqz esset absolutus vt in cle. i. in fine. et ibi per do. Gar. d. pe. Et tene menti qd ex b cōdicatus qui an c te mortē petiit pe nitentiā et ostēdit o signa contritiōis si mortē pres entus non potuit habere debe bit absolui post mortem a papa aut ab alio a quo potuisset absolui viuus et non ab alio. vt in. c. a nobis. ad fin. de sen. excō. et vide gl. in. c. i. xxvi. qd. vi. Et aduerte qd ea q dicta sunt procedunt in necessitate sine quā nō autē in alia necessitate: et ita intelligitur id quod dicitur qd in necessitate oīa sunt cōmunia: et in tali necessitate licitū ē alicui aliena capere. vt habet in. c. ij. de furt. et in. l. item quis. in. s. j. ff. communia pre dio. et iō tempore necessitatis et caritatis pōt pau per iudicis officio cōpellere habentes blada et alia comestibilia ad communicandum de iure. vt tenet docto. in. l. ij. in. s. cum aut. hic alleg. per aposti. ff. ad. l. rho. d. iac. et vide glo. in. c. se

pe. d. restit. spolia. et in. d. c. ij. de furt. et vidē que habentur in. s. his ita. xxv. qd. i. vbi habetur de dauid qui comedebat ex necessitate panes ppositiōis quos nō licebat comedere nisi sacerdotibus: et quomodo attē dat ista necessitas vide bea. Thom. scōa scōe qd. cgl. arti. vi. et summa contra gentiles. lib. ij. q. xxix. et vide beatū Tho. scōa scōe. q. xxix. arti. ij. vbi dicit qd tempore necessitatis licitū est accipere aliena. Et adde qd q aliquid facit ex necessitate non meretur premium neqz penaz. xxv. q. ij. in. s. q. sunt. et in. l. proxime. ff. de ritu nup. Et adde qd necessitas est in ista causa dispē sandi. vt per gl. in. c. exposuisti. de pben. et habet per Jnn. nocē. in. c. eam te. de eta. et quali. et habet in ca. vñico. x. qd. ij. Adde ta men qd nulla necessitas excusat a fornicatiōe. vt in. c. discipulos. de cō se. dist. v. et no. in. c. sicut sanctus. xx. q. iij. Et an deniqz qd illud q fit ppter necessitatem aut permittitur ex necessitate: cessat cessante necessi

sacramēta administrare. videtur primo qd non. Nam sicut non licet sacerdoti conferre ea q sunt episcopis reseruata ita pari ratione nō de laicis licere attentare seruata ipsis sacerdotibus. Sed cōcludendo primo pone regulam: qd de spectati bus ad clericos illud solū l. laico qd reperit sibi expresse cōcessum. et hanc regulāz ponit hic Jnn. originaliter posuit gl. xxij. q. i. in. c. fin. et tene eam menti. Que aut sunt cōcessa laicis tempore necessi tatis. dic qd sacramentū penitētie eam tempore ne cessitatis pōt quis et debet pnteri laico: nō tamē pistum pōt absolui: s. ex cōtritiōe et obediētia ex tali confessiōe est dignus venia. vt est tex. notabi lis. Augu. de pen. di. i. quem penitet. et vide boñ. gl. in. c. pastoralis. in. s. preterea. b. de offi. ordi. et te rigit Jnn. hic. Item licet laico cōferre sacramen tum baptisimi tempore necessitatis etiam si sit mulier. de conse. di. iij. in. c. mulier. et. j. q. i. qd quidā. Est tñ differentia inter clericū et laicum in col latione huius sacramēti. Nam clericus licite bap tizat licet necessitas non vigeat. laicus vero lici te non attentat nisi in istate necessitate. S. tñ si p ter necessitate baptizat tenet baptismū et ipse lai cus puniendus est qz vsurpauit officium clericis deputatum. vt in. d. c. qd quidā. Dubitat de sacramēto eucharistie nunquid laicus in necessi tate possit illū administrare. vt puta decidit qz non reperit presbyter nunquid laic⁹ possit cape re eucharistiā de ecclesia et exhibere iñfirmo. Qui dam vt refert hic Jnn. dicunt qd sic: vt sicut in p cedētib⁹ sacramētis pōt laic⁹ se ingerere neces sitatis tempore: ita et in isto. Nec ob. c. si. xxij. q. i. qd loquit de heretico a quo nō est licitū recipere eucharistiā etiā necessitatis tempore. Et not. ad hoc illū tex. qmimo dixerūt pleriqz qd tpe neces sitatis pōt quis per se illud sacramētū recipere. Sed Jnn. nō firmit hac opinionē sed videt rece dere dicēdo qd c. preter. s. verū. xxij. dist. qd solet allegari ad pdicta nō loqz de laico s. de clerico al⁹ pñso ab ecclia vel quia est simoniacus vel no torius fornicator. Collectarius x. post Jnn. vñ firmare qd nēdum laico: sed nec etiā diacono l. il lud sacramētū attētare: quod no. et s. laici factū facit regula quam supra posui et per hoc solui qd. Quid de extrema vñctiōe et l. qdā voluerūt qd laicus possit illā cōferre necessitatis tpe cōi ter tamē hoc nō tenet p regulā superi⁹ dictā: re liqua vero impedere nō pōt l. possit matrimoniū contrahere. Et ultimo pōt dubitari qd de cle ricis pñsis ab ecclia vt sunt heretici excōicati suspēsi ab homine vel a iure. De his dic vt ha bes tex. cū gl. in. d. s. verū. Et respectu sacramēti baptisimi habes hic gl. si. qd dicit necessitatis tpe et ab heretico recipi pōt. et tene mēti gl. et etiā tex. cū gl. in dicto. s. verum. Sed colle. refert se audi uisse cle. vñ. di. i. Dis legeret quartū sñiarum in minoribus constitutus tenere cōtrarium. moue batur qz excōicatis et hereticis nō possumus cōi care sine peccato. vt in. c. nuper. de sen. excōicati. Non ergo debet cōmitti malū ppter seqñes bo

tate. c. quod pro necessitate. j. q. i. c. quod pro remedio. j. q. vñ. et i. q. j. in c. ordinationes.

a **Sebasti. Sapia.** Administrare. Que sunt licita tēpora necessi tatis ponit. d. Jas. in. l. principalibus. ff. si cer. pe. And. iñ. in ru. j. de fer. Seli. in. c. cum in ecclesie. j. de simo. et in. c. querelam. in fi. j. de iure iuran.

b **Jnn. s. preterea.**

nū maxie ex quo ista necessitas nō nocet adulto omisso illo sacramento: qz succedit baptismus flaminis. j. de baptismo. in. c. debitū. et ca. si quem. xxij. q. i. et ad id qd facit in ptransū rñdet: qd loqz tur qñ ignorabat qd ille esset heretic⁹. Et ad tex. Gratiani. s. verū. dñz dicit qd melius est recipere ab heretico qd in eternū perire: rñdet qd ille nō pe rit ex quo reperit idoneū a quo recipiat sacramē tum. Et qd he rōnes videantur vgeret: tñ in pri mam sñiam qd canonistis est cōis me vehemēter impellit dictū. c. si quē. vbi tex. Augu. clare pñsup ponit illū fuisse hereticū et de hoc pñstare volēti re

- 14 cipere sacramētū. **†** Itē si pro corporali necessi tate licitū est cōicare excōicato vt i. c. qñ. xi. q. iij. et in. c. si vere. j. de sen. excō. ergo fortius hoc debet licere pro necessitate spiritali. **†** Ad idēz facit c. j. prope fi. s. de sum. trini. vbi dicit qd a quocūqz conferatur hoc sacramētum proficit ad salutem dummodo rite et secūdum formā ecclesie. et idem videtur velle Jnn. in. c. i. de baptismo.
- 1 **Ep̄s sine capitulo nec econuerso non hz pote statem in iurisdictionibus nisi prescripserit.**
 - 2 **Consuetudo non valet per quam violatur sentē tia ecclesiastice censure.**
 - 3 **Ep̄s vtrum possit contra exempto ferre sñiam Exemptus nō efficitur illius fori vbi delinquit. Proiciens lapidem ex vno loco et offendat vñū q erat in alio loco in q loco dñz missus maleficiū**
 - 4 **Judex non debet pronuntiare super non petito.**
 - 5 **Judex nō tenetur pronuntiare super exceptiōe peremptoria: sed potest si vult.**
 - 6 **Judex potest non supplere ex officio suo quādo defectus consistit in iure.**

Cum inter. Non vñ cōsue tudo per quā interdicti sñia violatur. In prima po nitur querela. In secunda exceptio: ibi procurator. In tertia sñia ibi nos. **†** Casus literalis. Canonici sancti petri de curia habebāt priuilegiū vt tempore interdicti possent celebrare diuina. occasione huius priuilegiū tempore inter dicti positi in ciuitate cenomane. celebrauerūt diuina pulsatis cāpanis: et alta voce acsi nullum esset interdictū. vñ orta est cōtrētiō inter ipsos et canonicos cenomane. s. canonici sancti Petri allegabāt qd ecclia sua liberera erat et exēpta et tpe gñalis interdicti de pñstutudine celebrāt diuina pulsatis cāpanis interdictis et excōicatis exclu sis. dñs papa pñsiderās qd ex tali pñstutudine si q foret frāgret neru eccliaſtice discipline decernit illā pñstutudinē de cetero nō seruādā. **†** Ber. **†** Mo. primo qd ep̄s solus et capitolū p se pōt ponere gñale interdictū in ciuitate. hoc tñ intellige d cō suetudine vel priuilegio. nā de iure cōi capitolū nō hz pñtātē interdictū pñulgādi. vt in. c. qñuit. s. de his q. a maio. par. ca. nec ep̄s sine pñsilio vl cō sensu capitolū. vt i. c. i. de exce. pla. et dic vt ibi. cre do tñ qd si ep̄s pñscripsisset in iurisdictionib⁹ cō tra capitolū qd pōt. vt in. c. iij. de pñue. li. vi. qd tñc sol⁹ poterit pñulgare interdictū. **†** Mot. scōo qd

- certum esset illum actum confessionis expirasse per predicta.
- c **Licet laico etiam patri carnali. vide tex. in. c. ad limina. xx. q. i.**
 - d **Etiam si sit mulier. Adde Spe. in ti. de pe. et re. s. nunc aliqua. circa prin. et mode. in. d. s. preterea. et c. pastoralis. de of. ordi. qd intelligas qñ baptizatus esset cōstitutus in extrema necessitate: vñ nō sufficeret qd libet necessitas nisi esset extrema per tex. in. d. c. quē penitet. et de peni. dist. i. fm do. meum hic quem omnino vide.**
 - e **Precisus. Adde. d. pñpositum in. c. super. s. ad hoc. xxij. dist.**
 - f **Zacharias. Cōicare excōicato. adde his cessantib⁹ an papa cōicās cū excōicato sit excōicatus et dic vt per Seli. in. c. null. col. fi. verū. et qd papa non possit. de sen. excō. reprobando gl. ibi qd sic.**
 - g **Jnn. c. que iñuit. vide ibi docto. et istum et qd no. in. c. dilectus. de ap. Adde Jo. de lig. in tracta. de ecclesiastico interdicto.**

sententia

Pena maior. Ideo dicit Ro. cons. c. c. lxxix. quod excommunicatio iniusta est iustus metus.

Zacharias. Adde tñ tex. c. cū medicinalis. de sen. exco. lib. vi. q. exco. catio nō est pena capitalis sed medicinalis. idē nō. Bar. in. l. fi. C. si a nō cōpe. indi. Bal. in. l. j. col. x. C. de here. insti. z Spe. in tit. de pos. s. v. j. versi. quid

si. Et inquantuz dicit iste qd in ecclesiadei grauior nō inuenitur pena: videz tacite innuere papam non habere gladium sanguiniū. Dic tu qd papa statuēdo pōt imponere cōtra factiōibus penam mortis nō tñ exequēdo ut p. Seli. b

in. c. si qñ. colum. iij. versi. vnde dicit Bald. s. de re scrip.

Anto. Francisc. Circa hoc an ecclesia possit imponere penā corporale z sanguinis: vide Inno. in. c. qualiter z qñ. de accu. el. ij. z vide q. no. doc. in. c. ij. de apost. z vide bo. glo. xij. q. ii. in c. in antiq. z i. c.

cum deuotissimā. z in. c. si vos. xiiij. q. v. z ibi gl. z vide in. c. irrefragabili. in. fi. de offi. ordi. z est conclusio q. ecclesia hz penā corporale quā tñ per se nō exercet: sed alteri exequenda cōmittit. de quo vide glo. in. c. sepe. xxvij. qd. ij. z que habentur in. c. sententiā sanguinis. ne cleri. vel mona. z vide que habentur per gl. z doc. z maxime Jo. de ana. in. c. in archiepiscopatu. de rapto.

Sebasti. Sapia. Sunt exco. cati. Vide Card. in. cle. j. in prin. in iij. oppo. de sen. exco. vbi dicit q. hz religiosi nō seruātes interdictum sint exco. cati nō tñ sūt irregulares. z adde q. hz q. sit exco. pti a iurisdic. tōe ordinarij vel maioris sui non tñ censet exemptus ab obsequio reuerentiali. l. fi. in. c. de bo. lib. no. Ang. z Imo. in. l. alia. s. elegāter. ff. solu. matr. no. in. c. venerabili. j. de cens. not. Alex. in. l. sed z si hac. s. patronum. ff. de in. ius vo. z hec forte est ratio quare exempti tenent obseruare interdictum, hoc em tendit ad reuerentiam episcopi.

In. c. j. de presum. vide ibi istū in. ij. no. z facit qd voluit Bal. in. l. si qd nō dicā rapere. C. de epis. z cle. in. iij. col. in. ver. ideo iuxta p. dicta.

Et in. l. fi. C. de fidei cō. lib. Adde Maria. in re. p. c. qualiter. el. ij. de accu. mo. insti. de act. s. curare. z in. l. vinū. ff. si cer. pe. z limita vt ibi per eos. z per Bal. in. d. l. fi. in ver. item quero. z Alex. ibi in apost. Bal. in. l. z si feuerior. in ver. circa vltimum. z dicas regulā esse q. snia dz esse cōformis libello. l. vt fundus. ff. cōmu. di. z d. c. qualiter. Qd intellige verū nō quo ad cōclusionē libelli: q. fm hoc q. libet snia esset condemnatoria: sed dz esse cōformis quo ad tria scilicet quo ad rē quo ad causam z quo ad actionē intētātā. i. qd per sententiā dz determinari res deducta in libello secundum causam ex qua est petita res: secundū modum agendi deductū in iudiciū. z sic snia debet esset cōformis libello quo ad modum decidendi fm Bal. in. l. ij. ibi. ex libello. C. de sen. ex breu. re. z in. d. l. fi. versi. itē quero quid est dictū. refert lanfran. in. c. qñ contra. in versic. interlocutiōes. in verb. alterius sciēdum. de probat. z in cle. sepe. in x. iuxta petitiones. de ver. sig. dic. clarius q. sententiā debet esse conformis libello in modū decidendi. i. q. per sententiā debet determinari id qd est petitiū in libello condēnando vel absoluēdo. Limita. j. hanc regulā non habere locū super incidenti vel emergenti: q. v3 sententiā non conformis libello fm Bal. in. l. z si feuerior. in ver. vlt. circa istud ibi: tu dic. facit. l. ediles. s. sciēdū. ff. de edi. edic. z qd voluit Bal. in. d. l. fi. ver. item quero. z Alex. ibi in apo. Limita. ij. non habere locū in sententiā interlocutoria fm Bal. in. d. l. fi. in. ij. oppo. Limita. iij. qñ snia est condemnatoria: q. iudex in cā pōt modificare libellum. ff. de pet. here. l. cū is qui legatū. z Bal. in. d. l. fi. in. ij. oppo. Limita. iij. nisi plures fuerint cōuēti in solidū eodē libello cū clausula qd agēs vnica solutiōe sit cōtētus: q. tñc inspicit libelli forma. tex. z ibi Bar. z Bal. in. l. j. C. si plures vna snia. Ang. z Imo. in. l. si q. separatim. s. quoties. ff. de ap. Nec ob. q. sententiā dz esse pformis libello: q. illa regula pcedit respectu rei vel psonarū vel summe in iudiciū deducte. sec. respe-

ctu qualitaris adiecte in libello. vt puta in solidū fm Bald. z Ang. z omnes in. d. l. j. z Bal. in. d. l. fi. Limita quinto nisi diuersitas surgat ex qualitate pbatōnū. nā si peti res diuidi pōt vni adiudicari. vñ magis inspicit natura iudiciū q. mod⁹ agēdi fm Bald. in. d. l. fi. ver. op. z vñ. limita sexto in cā appellatiōis fm Bald. in. d. l. fin. versi. item ope

Limita septimo i iudicio diuiso rio q. si petat diuisio bonorū p iudex vni adiudicare rē alteri vsum fructum fm Flo. in. l. v. ff. d. v3 fruct. Itē alteri estimationē z alteri rē fm doc. z bar. in. l. agliana. ff. de trasac. p. l. arbor. s. de vestibulo. ff. cōi. diui. facit q. no. p bar. in. r. l. b. ff. sol. ma. Limita octauo nisi agat q. tō mi noris q. v3 snia i redhibitoria. le. bouem. s. aliqñ. ff. de edil. edict. z optie facit tex. i. l. si is qui hīs. s. j. ff. de excep. rei iudi. quos tex. al leg. Bal. in. c. j. in pun. vt lit. nō cō testa. q. vbi vna actio p. tinet aliā

ctiōe. vt in. c. j. de priu. li. vj. hec scda solutio nō placet z esset periculosa cū hodie religiosi exempti habēt priuilegiū q. etiā rōne delicti nō possunt puniri ab epō. z sic sequeret ex rōne cessante q. hodie tales religiosi nō tenerent seruare sniaz gñalis interdicti. qd oīno falsum est: vt in. d. cle. ex frequētib⁹. Itē rōne delicti exēpt⁹ nō efficit subdit⁹ nec locus subdicit epō. vt in cle. vnica. de foro cōpe. l3 possint delinquentes extra locū exēptū puniri p epm. vnde tene primā sol. Mō tamē ex rōe sua q. ex illicita pulsatione cāpanarū seu vocū platiōe p quā ledunt audientes existētes extra locū exēptū possint exēpti ab ordinario loci cōueniri z puniri rōne delicti cōmissi extra locū exēptū. Mā l3 ipsi pulsant in loco exempto tñ ex quo son⁹ ptendit extra locū exēptū delictus causat in vtroq. loco. Rēplū in eo q. ex loco exempto mittit laceā seu lapidē z ledit existētē in loco nō exēpto vt no. in regula in obscuris. li. vj. in mercu. dixi in. c. primo. de psump. C. j. Opp.

cōtra tex. in eo qd papa pnūtiat hic specificē sup cōsuetudine cū tñ hoc nō fuisset a parte petitiū z sic est cōtra. c. licet heli. de simo. sententiā em debet esse conformis petitiōi. vt ibi. Et alibi dicit tex. quod fatuus est iudex qui sententiāuit sup non petitis: vt in. l. fina. C. de fideicom. liberta. d. Solu. dicit Inno. quod papa ex officio suo hāc consuetudinem irritauit potius vitia ext. r. pado q. sententiando. z solet quotidie allegari istud

lis contestata incōtinēti vñ contestata super contenta in effectu nō in forma specifica. Limita nono nisi snia ferat sup eo qd tacite sit ex natura rei in iudiciū deducte. tex. z ibi but. z Imo. in. c. cū ad sedē. s. resti. spo. Bal. z doc. in. d. l. fi. Limita decimo nisi snia ferat sup cōcomitan tīs puta loco z tpe qñ agi in gñe nō specificata aliqua cā. secus si cā specificaret. tex. est i. c. abbate sane. de re iudi. li. vj. voluit bal. l. j. i. x. f. mō qro. C. si plures vna snia. Limita vndecimo nisi iudex ferret sniaz p eqpollēs fm Bal. in. d. l. fi. in ver. nā nō vñ. Limita duodecimo nisi iudex in snia suppleat de re data ineptitudine libelli: z ille sit articulus iuris vel extat cōsuetudo nō allegata. bo. tex. in. c. raynuti⁹. cir. fi. vbi fm thulcane p. s. uetudine ciuitatis. de test. z ibi inno. Faciat q. voluit iste in. c. afferte. j. d. psum. vel si pnūtiat statutū vel p. s. uetudine corā se allegatā nō valere fm Bal. in. d. l. fi. x. itē qro quō v3 snia. Limita de cūmoterio nisi pnūtiatio fiat iuxta libellū fm Bal. i. l. fi. i. x. item no.

Limita decimo quarto nisi snia ferat i his q. veniūt in psequētiā petitorū vel sint correlatiua vel correspondētiā: vel ex eodē fonte descendāt fm bal. i. l. cū eoz. i. x. s. j. immediate opp. C. d. sen. z interlo. om. iudi. Et itellige veniētiā in psequētiā siue iure actiōis siue offō iudicis. sūt em d. tacitis appēdētīs libelli s3 bal. i. d. l. fi. in x. itē sup hoc articulo. Limita decimo quinto q. si in libello fuit actū ad restitutionē posses siois z iudex cōdēnauit ad restōnē fundi snia pōt sustineri. Mā vñ qdē nasse fm petitionē ita pulchre voluit speculator in tit. de resti. spo. in s. spoliat⁹. in ver. z no. q. qdā. z alleg. l. pe. C. de sen. q. siue cer. quā. Refert ibi Bal. in. ij. co. in x. sed qd iudex locut⁹ est. facit qd voluit bal. in l. pe. in prin. C. si a nō cōpe. sequit But. in. c. cū ad sedē. de resti. spo. z vi de bald. in addi. spe. in ti. de resti. spo. versi. si peto. q. si petat restitutio posses siois v3 snia de restitu. Limita decimo sexto in pncipe seu in pa pa q. pōt pferre sententiā nō cōformē libello fm Inno. z doc. in. c. cū venissent. d. insti. Limita dicimoseptimo q. sententiā v3 ēt quo ad vnū no minatū in libello: absolutū tñ a iudice fm Sali. z Fran. are. in cōsi. in cip. an sententiā sit nulla: z ita superioribus dieb⁹ in facti cōtingētiā cōsulm. Qd vni⁹ nō nominat⁹ in libello fuit qñt⁹ z fuerūt facte appro batiōes z lata sententiā absolutoria p eo dixi valere. allegant Firma in x. sententiā sine libello. Limita. xvij. quia fallit in causis summaris vbi procedit sine figura iudicij: q. sufficit q. pnūtiat iuxta petitionē ēt sufficit q. in aliquo cōueniat l3 in omnib⁹ nō pueniat: vñ si petitus fuerit equ⁹ q. forte est mortuus z psequēter succedit estimatio. ita pul chre dt bar. in extrauagati ad reprimēdū in x. Et sine figura iudicij. vbi ad allegat tex. singl. in cle. sepe. in x. iuxta petitiōis formā. s. x. fig. refert lafra. zach. Ad d. iquātū dixit q. papa z pnceps possint sententiā ferre nō pformē libello an valeat eorū sententiā sine citatiōe. Et cōclude q. nō. vt p Seli. in. c. q. in ecclesiarij. col. xxvj. x. limita sexto ibi: z ifert q. pnceps. s. cōst. l3 postea subdat se putare q. valeat. ita no. Bar. s3 p. j. opi. i. l. fi. C. d. leg. z l. j. x. s. j. qñ. C. quō z qñ in. idē i pla

Sanonmi. super prima parte primi.

si. sen. secut⁹ est An. in. l. olim. C. de test. et Jo. an. in. c. cu olim. de re iud. Anteo. Fran. Adde q⁹ quis regulariter snia debeat esse conformis libello: vt in. l. vt fundus. ff. coi diui. cu si. Tñ hoc intelligit quo ad re: q⁹ ad cam: et quo ad actione vt pulchre declarat Lanfra. on. in. c. qm p. in ver. snia. et in ver. vltari⁹ est sciendū. de pba. ite intellige hoc veruz nisi

i qualitate sit dif
formis: q⁹ tuc va
let. tenet Bart. et
Bal. in. ff. colu. et
ibi et Ange. in. l.
i. C. si plures vna
sen. sen. condē. ite
hoc verū nisi pe
titio sit sup inter
esse iuris publici
vel de re pcerne
te periculū aie:
q⁹ tunc snia pōt
ferri ex tate nō
seruata forma pe
titiois vt nō. do.
Sar. in. cle. sepe. i
s. i. de x. sig. item
nisi snia interlo
cutoria vt p bal. i
l. si. in. pncipi. in. ff. b
opp. C. de fideic.
li. ite nisi in iudi
ci diuisione in q⁹ c
l. perat diuio 1
bonorum pōt in
dex alteri assi
gnare re et alteri
vsum fructū adiu
dicare vt voluit
Flori. de scō pe
tro. l. v. ff. de vsu
fruc. et eodē mō
vni assignare re
et alteri estimatio
nē qñ res eēt idi
uisibilis. ite etiā
nisi iudex pñuū
tiaret dāda eē pi
gnora fideiussoribus l. nō sit petitiū: vt in. l. cū eorū. vbi casus notabi
lis. C. de sen. ite etiā nisi agat pto minoris: vt q⁹ vñ snia in actioe red
hibitoria qñ nō eēt pformis libello vt i. l. bouē. i. s. aliqñ. ff. de edi. edi.
et alios plures casus in qb⁹ vñ et si nō sit pformis libello. vñ p Alex.
de imo. i. l. vñ. i. s. ff. si cer. pe. et tene mēti q⁹ snia in dubio psumit con
formis libello intm q⁹ ex ea pbat tenor libelli si de eo aliter nō appa
ret vt est gl. i. x. phibem⁹: reputata singularis et ibi p do. Abb. in. c. du
dū. in. vl. co. de deci. Et addē q⁹ si petat restō possessiois vñ snia d re
sti. re. vt nō. voluit Bald. i. addi. Spe. in. ti. de resti. spo. in. x. si peto. Et
in qñ hie dē de snia pape: vel pncipis: addē q⁹ snia pncipis eēt nō pfor
mis libello vñ. vt i. l. emil⁹. et ibi p Bar. et Alex. ff. dē mi. et nō. d. Ant. in
c. l. hēli. de simo. et nō. arch. i. c. h. de rest. spo. in. vi. et p Jo. de imo. in. ca.
cū venissent. dē insti. et nō. Spe. in. ti. dē lit. cōte. i. s. in. x. pe. vbi notabi
liter dicit q⁹ snia sine libello ferri nō pōt ab inferiorē a pncipe eēt de pñuū
cōsensu. de q⁹ p Jo. an. i. c. i. de lib. ob. et p gl. i. c. h. dē re in. et p Alex.
dē imo. i. l. ius publicū. ff. de pac. papa tñ pōt ferre sniam sine libello. vt
p Spe. in. ti. de lib. cōce. i. s. nūc vidēdū. in. x. xij. et p dicta facit q⁹ snia
pncipis etiā sine solēnitare vñ. vt not. in. c. in. causis. de re in. et habet p
Pau. de ca. i. l. si qñ imperatorē. C. q⁹ testa. fa. pos. et vñ Bal. in. c. i. i. ff.
col. ad si. in. x. obseruet. in. ti. si iter do. et vñ. l. i. s. in. vi. ff. de re in. et
et q⁹ l. sine partis citatiōe nō valeat. vt in. l. de vno quoz. ff. de re in.
et in. l. nā ita diuus. ff. de adop. et plene p Jnn. in. c. dudū. el. i. i. ff. col. de
elec. ple. p. d. Sar. in. cle. i. s. deniq. in. l. opp. de re in. vbi ponit et late
disputat an sit nulla vel rescindēda p appellationē tñ snia lata a pa
pa et tenētes res ecclie: tñ nulla pcedēte citatiōe vel monitiōe: ita nō.
voluit Bal. in. vi. ff. in. x. co. in. i. diuioe seu. in. ver. pōt etiāz papa.
et Sebast. Sapia. et Supplere. vide Pau. de ca. et moder. in. l. i. ff. de of. asses. vbi est gl. q⁹ inepitū libel
lū dē iudex dētib⁹ lacerare. et idē dicit Ab. in. c. examinata. co. pe. j. de
iud. vbi alij et in. c. si cleric⁹ laici. de fo. cōpe. et in. c. si. de lib. oblati.

Speciale est i papa. Tu dic q⁹ etiā inferior a papa p bonū tex. in. c.
ex frequētib⁹ de insti. in. ver. ex officio tibi cōmissio tā iniquā cōsuetu
dinem de provincia tua velis et c. vbi But. ad hoc alleg. bo. tex. et vide
tex. in. l. sub preteru. et ibi Bart. ff. de extraor. cri. vbi dicit q⁹ ptas ex
officio suo pōt facere sibi apportari statuta istorum disciplinatum
et videre si ibi est aliquod statutū sapiens contra religionem et.

dictū. et Aliter dicit iudicio meo hec de
ceptatio nō cadit in isto tex. q⁹ isti canonici ddu
xerūt cōsuetudinē p via exceptionis perempto
rie: sed certū est l. iudex nō teneat pñuūtiare sup
exceptiōe pēreptoria: q⁹ satis sup ea pñuūtiat p
ñuūtiado sup pncipali: vt in. c. i. de ordi. cog. tñ si
vult specificē pñuūtiare non ex hoc pōt redargui
vt in. c. cu Jo. de si. inst. et plene dixi in. c. i. palle.
Et si dices q⁹ pars aduersa nō allegabat
pñuūtiatē cōsuetudinis: dico q⁹ ex quo iudici cō
stat exceptionē nō pcludere: maxime cū defect⁹
cōsistat in iure pōt ex officio suo supplere⁹ vt i. c.
raynald⁹. de test. et q⁹ ibi dixi. et j. c. cu dilectus. et
C. vt q⁹ defunt aduoca. l. i. sicut cōtingit in petiti
ne actoris. nā si notorie non cōcludit dē iudex li
bellum lacerare ex officio suo. et j. q. i. x. panis. not.
Jnn. in. c. i. de offi. vica. ita dicēdū est in exceptio
ne. et nō. hoc dictū Jnn. sic intellectū. fateor tñ q⁹
vbi cōsuetudo nō faceret ad cam et cōstare iudis
ciū sit de irrationabilitate: tñ spāle est in papa
vt possit illā tollere s. ali⁹ iudex dē inchoare no
uā instatiā et nō sup illa pñuūtiare sicut in simili
no. Jo. an. in. c. mandatū. et s. de referip. Abbas.
et cōsuetudo aliarū ciuitatū est attēdenda si in
ppria ciuitate nō est dūmō sit rationalis. 47.
Archieps vel eps an possit cōstituere nouam di
gnitatē in ecclesia sua sine licētia pape. 36.
Ad instar et. qñ aliquid cōmittit ad instar alte
rius capit illud q⁹ est magis rationale.
Casus si nō repetitur decus ad quod est recu
rendum vide. s. de consti. c. translatio. nu. 5.
Studiū si hodie erigeret aliq⁹ ciuitate hēret oia
puilegia aut. habita: l. in alijs studijs nō seruent.
In attribue
dis officijs no
ue dignitati suat pñuūtiado vicinarnz
ciuitatū: q⁹ si diuersa fuerit seruabitur

Am olim.

ne dignitati suat pñuūtiado vicinarnz
ciuitatū: q⁹ si diuersa fuerit seruabitur

In. c. madatū. adde bu. et istū in. c. cam q. el. j. in. ff. co. ibi alia limita
tionē ponit. d. Ant. de testi. adde istū in. c. h. de pces. in. pñ. et c. cu para
ti. in. ff. de ap. et in. c. cu dilect⁹. de or. cog. in. ff. in. x. col. et in. c. ite cu quis.
in. iij. col. et in. c. ex cōquestiōe. in. x. col. de resti. spo. et limita vt per istū
in. c. veritatis. in. notabili. ibi cōsiderato. de do. et cōtu. et vide Pau. et

magis rōnabilis et alijs nō pñuūtiat. h. d. cōis
diuio. scōa ibi: q⁹ circa. et Casus l. ralis. Eps lō
don. petijt a dño papa licētiā vt possit in ecclia
sua pñuūtiare pēreptōe. dñs papa petitiā licētiā cō
cessit dūmō i pferēdis sibi reddētib⁹ nli faceret
pñuūtiā ita q⁹ pēreptōr ille in sessiōib⁹ pcessiōis
bus et alijs haberet illā dignitatē in ecclia lon
don. quā habet alijs pēreptōres in ecclis anglica
nis: et tūc eps pñuūtiat pēreptōe. pēreptōr ille taliter
instituit occasiōe l. rali dñi pape qdā in pñuū
ciū aliarū dignitatū nitebat vsurpare vñ alijs p
sonatū habētes in ecclesia lōdonei. cōquesti fue
rūt dño pape. madat papa eps l. delien. si fm di
uersas cōsuetudines locorū pēreptōres alijs diuer
sas habet dignitates in ecclis anglicanis faciat
illā pēreptōe esse cōtētū illa dignitate quā pōt ha
bere sine pñuūtiado aliorū saluis rōnabilib⁹ et ap
probatis pñuūtiadib⁹ ecclie lōdon. B. et Jo.
j. Archieps nō posse instituere dignitatē in ec
clesia sua sine licētia pape: l. illa dignitas nō sit
noua: l. iadudū creata. nā pēreptōria hec erat in
alijs ecclis et sic nō erat noua dignitas. Sed tu
dic vt plene dixi in. c. cu accessissent. s. d. pñuūti
cōclusi oppositi et ad istū tex. rñde q⁹ forte capi
tulū nō cōueniebat cū epo. et hoc voluit petere a
papa vt euitaret opi. cōtrarias q⁹ in hoc articu
lo viget vt nō. hic in. gl. in. d. c. cum accessissent. d
et Jo. secūdo epm nō debere nouā dignitatē
vel beneficiū cōstituere cū grāui alterius pñuū
dicio imo videtur q⁹ respectu redditū nullum
pñuūtiadū potest afferre alijs beneficiatis quod
nō. et de hoc j. cū gl. et Jo. tertio q⁹ vbi in ho
nibus deferēdis nō apparet in iure nec ex cō
suetudine speciali quid iuris: recurrendū est ad
cōsuetudines vicinorum. et Item nō. et tene
bis semper mēti q⁹ vbi aliquid mandat fieri ad
instar alteri⁹ q⁹ si illud instar reperit diuersum

nup. et l. cū nauticlor. C. de nautic. li. i. et l. i. C. de ann. ciuili. co. li. et l. si
quis ad declinandā. ver. si aut. C. de epi. et cle. et tex. in. l. q⁹ filiabus. ff. de
le. j. et facit q⁹ pulchre voluit Bar. i. l. i. ff. si cer. pe. q⁹ oia nō tradas obli
uioni propter vicinitatē de qua loquitur tex. et omnes doc. hic.
Adde Lap. all. ex xij. vbi ponit an cōmissio qdā fieri in vno loco
possit fieri in alio ppter vicinitatē vbi est copia peritorū. Ro. consil.
ccccxxij. vbi late ponit an publicatio acceptationis bñficij que non
pōt fieri ppter guerras possit fieri in loco vicino. et vide Sede. p. ccj.
Anto. Fran. et de cōsuetudine loci vicini: an illa sit seruāda in loco
vicino. Dicas q⁹ sic. si nō est iuri cōtēria. vt p Jnn. in. c. dilecto. de off.
archi. et in. c. cu olim. de pñuūti. et vide plene p Pau. de ca. in. cōsi. clj. in
ff. co. et adde q⁹ cōsuetudo ciuitatis dē seruari in castris et locis illi
subiectis et etiā in curia epi. vt p Bar. in. l. ex ea. in. ff. prin. ff. de postul.
vbi se remittit ad ple. not. per eū in. l. cūctos populos. C. de sum. tri. et
habet p Bal. in. l. i. ff. q. C. q⁹ testa. fa. pos. ppterea dicimus q⁹ cōsue
tudo feudorū si ius cōe nō seruati in alijs causis non feudalis: vt per
Bal. in. aut. si quas. C. de sa. san. et in. l. i. ff. in. vi. q. C. de rescin. vñ. et in. c.
imperialē. de phi. seu. alie. per Sede. et per Ange. in. l. de quibus. ff. de
legi. et per Alex. in. l. q⁹ rome. in. ff. flauius. ff. de ver. obli. Et ad id qdā dē
q⁹ illud qdā fieri in vno loco: pōt fieri in loco vicino si forsan ibi ad
est copia peritorū. addē qdā talis locus vbi est copia peritorū dē esse lo
cus insignis et in eo poterunt cause delegari etiā si sit castellū vel alia
villa dūmodo habeat in eum imperium. vt per Bal. in. l. in bonorū. ff. de bo. pos. ti. gñali. et per Bar. in. l. iuris. in. j. q. C. qui admit. ad bon.
pos. et vide Spe. in. ti. de cita. et in. j. in. ver. item quod ad locum.
Seba. Sapia. et vbi. Vide pulchrū tex. in. l. in. testō. el. i. ff. de
cōdi. et dē mō. vbi nō. Pau. de ca. q⁹ q⁹ teneat aliqd facere sub certa for
ma et sub pena si nō pōt illā formā breuiare: sine sui culpa non incidit
in penā tenetur tñ illud facere vt pōt arbitrio boni viri. et illā text. di
cit in. do. Jas. in. l. i. co. v. circa mediū. ff. de vulg. et pupil.
Ad instar. Vbi aliqd ponit ad instar alterius ille equaliter recipit
oēs pñuūtiadōes illius in aut. de here. ab intesta. s. si aut. et expone ad in
star. i. ad effectū vel ad similitudinē. ff. de cōdi. inde. l. sufficit. facit. l. in
star. C. de iure ff. Jnn. in. c. inter dilectos. ver. si. ceterū. de fidei. nñru. de
offi. dele. c. i. li. vi. in. cle. j. de iud. ff. de pñuūti. l. eū qui. s. in publiciana. ff.
de preto. stipul. l. j. s. j. Archi. de pñuūti. c. si papa. lib. vi. et vide Albe. de
non debet

rosa. in suo dictio. in versu. in star. vbi allegat *Archi. in. d. c. si papa. i. q.*
col. de priuile. impetratis ad instar. facit qd voluit *Bal. hic vbi dicit*
istū tex. esse in arg. q si in eodem volumine statutoz reperunt diuer
sa et varia statuta q equius et iustius seruandus est. et sic consuetudo nō
vitiat statutum. q supponit interpretatiōi sapiētius. l. ij. §. j. ff. de ori. iu.

Itēz inducit fm
do. Anto. ad. q.
instrm d3 extēdi
bz ritū et consuetu
dinē notariōz
reperiunt diuer
ritus notariōz
circa ipsa instra
inspicit ritus ra
tionabilior et mi
nus p̄iudicia
lis alteri.

Zacharias.

Tu adde ad
hāc materiā ple
ne p car. i. cle. j. de
iud. et Felin. post
alios i. c. inter di
lectos. in fi. de fi.
instr. et gemi. in. c.
§. de offic. legat.
lib. vi.

Anto. Francisc.

Quā aliqd cō
ceditur ad instar
alterius sine du
bio intelligit ad si
militudinē eē cō
cessū ita q id qd
vni est cōcessū i
telligat etiā esse
cessū alteri de
quo vid qd plene
trac. p alex. et do.
in. l. i. ff. de leg. i. et
vide p mod. in. l.
sufficit. ff. de ad.
inde. et p *Archi.*
i. c. si papa. de pri
uileg. lib. vi.

Tam in sessio
nibus et p̄cessio
nibus. Adde hic

*Bal. per istū tex. q consuetudo designat loca sedēdi et q nō debēt pre
posterari. et antiquos clerici et doctores debēt habere primū locū de
inde ceteri. et dicit *Bal. in. l. obseruare. §. anteq. ff. de offi. procō. p illuz
tex. q attēditur consuetudo circa ista et q in tūcia fratres minores va
dūt ante p̄dicatores. q ibi est qd consuetudo q digniores sequūt et alior
locus fm eū est q magis est p̄pinquus dñō alle. gl. j. §. aliam. insti. de
bo. pos. in. x. altiore loco et in eccliaſtico scribit. loquere maior natu
eū decet primū loq fm eū. et dicit *Bal. in. c. j. §. marchio. in. iij. col. qui
feu. da. pos. q barones debēt sedere penes regē ordine consueto iste ho
nor appellat priuilegiū no. de archi. Rane. et *Mediolani. in. d. l.
cernimus. C. de sac. sanc. ec. fm subdentē in vna dictiōe q attendit cō
suetudo in quo loco sedere d3 cātor in choro. et dicit iste cōsil. xxij. fuit
a me postea q̄ritū nō valere de consuetudine q archi. p̄cedat vicarium
epi. alle. c. legim. et c. di. vbi reprobat insolētia quorūdā diaconoz
q se maioribz p̄ferebāt. et adde bo. tex. in. l. i. C. de offi. p̄fe. vbi. in ver.
locū is qui iuxta matricule veritatē sequit obtineat. et tex. in. §. verum.
et ibi do. xvij. dist. et qd habet in. c. statum. de ma. et obe. et in. l. j. ff. de
albo scribē. Limita nisi posterius matricular vel posterius ordinatus
esset doctior et melior. gl. est notabilis in. §. ordinatione. in. x. omnino.
in. aut. de monachis. quā sequitur Ange. ibi. et Ludo. in. l. cū quid. ff. si
cer. pe. et ibi Alex. in. §. col. et no. Sali. in. l. p̄mouendū. per illū tex. C.
de postu. et Ludo. in. l. si vero. §. de viro. lib. fallent. ff. so. ma. addēs tex.
in. c. epōrū. lxxvij. di. et in. l. vncuq. C. de p̄mis sacrozū scriuorū.
lib. xij. gl. in. l. j. C. de anno. cum lib. xij. Car. in. cle. ij. §. q. vers. vij. de ma
gi. facit tex. in. l. j. et reprobat. ff. de excu. tu. in ver. valde disciplinatos
et ibi Bal. et per Ludo. in. l. si cum dies. §. si arbiter. ff. de arbi. per illum
tex. in ver. qd puto verū: si et eius sit autoritatis arbiter et vbi cōcedi
tur arbitro magne autoritatis q possit renūtiare in secessibz. id est in
viridarijs vel alijs locis delectabilibz q sunt extra ciuitatē fm glo. §.
multe. in. x. edic. in. aut. de test. et albe. in. d. §. si arbiter. in. fi. alias primo
licētiatus et postea doctorat p̄cedit illū q medio tpe fuit doctoratus.
Ange. are. in. §. qdā. in. x. col. de ac. inst. per tex. fm. in. l. C. de cōsuli. lib.****

q. quē tene mēti. quia fuit in facto fm eū cuius verba ponit Alex. in
l. j. ff. de obsequijs. in apost. facit qd no. do. in. c. a collatiōe. ad fi. d app.
in. vj. qd voluit Bal. in cōsi. inci. Arch. vbi dicit q archidiaconus p̄fer
tur p̄posito. et plene p doc. moder. in rub. de ma. et obe. in. c. statum. e.
ti. et idē do. in. d. c. epōrū. et tex. in. d. l. decernim. in ver. in sedendo. et

augeri cultus diuinus qd si illa ecclesia nō ē ne
cessaria poti⁹ vileſcit et numerositate. ar. in. c. i. d
priuile. in. fi. et xciij. di. legim. facit. d. c. ad audien
7 tiam. et c. pastoralis. de his que fi. a prela. et In
gl. in ver. illā ibi: q minorē. dic q hoc nō dicitur
cōtrariū sed eligi illa consuetudo q minus est al
teri p̄iudicatiua et magis rōnabilis. et iura alle. i
dñū loquunt in alijs casibz. Et dicit Vinc. j. e. in
c. si. q primo d3 attēdi ius cōe si xō cōe nihil
d disponit et tūc attēdēda est consuetudo generalis
vel specialis illi⁹ loci: vt in. d. c. catholica. ea defi
ciēte recurrendū est ad consuetudinē vicinarū ec
clesiarū vt hic. Si vero consuetudo est difformis
attēdatur consuetudo minus nocina vt hic et in
ver. quo circa. et in. c. ex parte. j. de cēsi. oibus des
ficiētibz recurrendū est ad. c. si. xx. di. vt. f. congre
gent sapiētes et seniores quorū cōsilio stēt. et no.
hoc dictū est em gñaliter obseruandū vbi cūq;
agit de tribuēdis honoribz alicui dignitati vel
vbi dubitare qualiter prelatus se d3 habere in
subditos vel quid simile: vt in. c. super eo. de cēsi.
vni tñ mibi non placet ex dictis Vinc. in eo qd
dicit primo recurrendū esse ad ius cōmune. et se
cundo ad consuetudinē particulare c loci. Naz vi
detur primo recurrendū ad consuetudinē. quia
consuetudo derogat iuri cōmuni. vt in. c. si. j. eo.
Sed saluādo Vinc. potes sic distinguere. qd aut
consuetudo versatur circa illam dignitatē de cu
ius honore cōferēdo queritur: et serua illud qd
§. dixi. sicut patet per totū de offi. archidi. vbi cō
suetudo p̄ualet iuri cōi. aut consuetudo versa
tur circa cōsimilē dignitatē: et tunc pōt saluari
dictū Vinc. vt si dignitas similis de nouo erigit
prius recurrendū sit ad ius cōmune q ad cōsue
tudinē que seruatur in alia ecclesia particulari
f ri. pone exemplū q si sint tres archidiaconi i di
uersis ecclesijs non in eadē ciuitate habētes va
rias consuetudines: si cōstituitur. de nouo archi
diaconatus in alia ecclesia credo q in honoribz
deferendis sit primo recurrendū ad ius cōmune
q ad consuetudinē aliarū ecclesiarum: q consue

ponit an debeat attēdi prior approbatio regule: vel alie dignitates
q sunt apud ipsos religiosos: puta dignitates abbatiales de quibus
oibus plene h̄t in cōsi. redditis fere p oia collegia italie in qōne p̄ce
dēti inter monachos beati b̄dicti: et canonicos regulares. q q sunt
impressa nō puto vltorius insistēdū: q facile haberi et videri possunt:
qs sit locus insignis dictū est in apo. p̄cedēti et ponit spe. in tit. de ci
ta. in. §. j. in ver. itē q ad locū ibi alleg. et p doc. in. c. statutū. de resc. lib.
vi. Circa locū aut iudicij. dicas q siue loquamur in iudice siue in ar
bitrio locus d3 esse honest⁹ et tut⁹. l. ij. in. §. pe. ff. si quis cau. l. si cū. §. si
arbiter. ff. de arb. c. cū persone. de priuileg. lib. vi. et c. statutū. §. cū vero. de
rescri. eo. lib. et c. venerabilibz. §. et hoc. de sen. exc. in. vj. et per arch. iij. q.
ix. in. §. si. et in quo loco possit arbiter cognoscere et laudare. vide p spe.
in ti. de arbi. in. §. vij. in ver. de loco. et in tit. de cita. §. j. in. x. §. si nungd
arbiter. et contra quis dicat locus incōgru⁹ no. in. c. ab eo. de ap. li. vj.
et in cle. quis. in. §. similiter. et ibi doc. no. de ap. et h̄t per Bart. in. l. j. in
§. adeundi. ff. qn ap. sit. et per archi. in. §. biduū. q. vj. et de forma appel
lationis qn locus nō esset tutus et cōgruus si forsan per iudicē assig
naretur vide per Spe. in ti. de app. in. §. j. in ver. si aut. et in. §. restat. in
ver. et no. et habet per do. Car. in. cle. j. in. xxij. q. de foro compe.

b c *Adultum instat. Vide hic do. meum post Imo.*
Sebasti. Sapia. Debet attēdi. Hoc idem dicit po. Jasi. l. de
quibus. co. j. ff. de leg. vide Jo. an. in rub. huius tit. et ibi do. Ant. circa
fin. et Car. in. c. si. j. q. l. et qd consuetudo vni⁹ loci attendatur in alte
ro loco tradit cal. in cōsi. q. quidā nobilis. col. xx. et illustris curtis
in. d. c. si. col. l. ver. quanto limitatur. et co. lxxvij. ver. secundo amplia.
et ibi late an consuetudo ciuitatis attendi debet in casibus.

d Attendi ius commune. facit in simili dictem Inn. in. c. in literis. d
rest. spo. et quod voluit Ly. et Sali. in. d. auf. habita.

e Adde tu lap. alt. xij. §. cōsi. cci. in prin. et vide qd voluit Cal. 2f. vj.
Sebasti. Sapia. Particularem. vide Pau. de ca. in cōsi. clj. in
presenti causa. in. j. col. fm antiquam impressionem.

f Sebasti. Sapia. Pone exemplū. Facit q qd consuetudo pōt p̄cor
n h

ibi gl. et gl. in. c. q
periculosum. vj.
q. j. et Bal. in. l. ex
hoc iure. ff. de in
sti. et iur. et tex. i. l.
quoties. in. x. se
dēti. C. vbi senas
tor v̄l clarissim.
tex. i. c. p̄cipim.
xciij. di. tex. et ibi
ang. in. l. cū salu
tatus esset. C. de
sen. passis.

Adde tu. Sra.
are. cōsi. xxij. vbi
ponit an valeat
consuetudo q nō
habēs dignitatē
p̄ferat habenti et
vid d doctorato
et licētiato qs p̄
ferri debeat. ro.
2f. cccxxij. in. fi.
Anto. Francisc.

Circa hoc qs
sedere debeat in
diagoni et alio
ri loco. Dices q
loc⁹ est assigna
tus scdm digni
tatē ordinis: et ex
q̄litate loci. et or
dine arguit ordo
dignitatis vt est
text. in. l. ij. in. §.
post originē. i. x.
et velut in locū. ff.
de ori. iur. et d ista
precedentia ma
gie inter religio
sos. vide plene p
do. Fel. in rub. de
maio. et obe. vbi

Sanonmi. super Prima parte primi.

dari cō iure cōmuni consuetu. non derogat iuri cōmuni. Soff. in summa huius tit. per tex. in c. cu3 dilectus. j. eo. facit. tex. in c. cu expediat. de elec. in vi. in l. vnica. C. de inoffi. do.

Cōsuetudo spālis. adde qz consuetudo nō extēdit se: vt voluit Bar. in aut. qui rē. C. de sacrosan. ec. l. x. Barto. in l. j. ff. de iti. actus pū. r. plene p. do.

meū in. c. qd trās

lationē. b. of. leg.

Adde an con

suetudo extēdat

frā. are. q. i. c. xxx

an. pau. de ca. con

fil. clxi. in prin.

zacharias.

Sic tu qz con

suetudo ē stricti

iuris iō regulari

ter nō extēdit p

similia. no. bal. in

c. j. in fi. prin. con

sen. r. in aut. qd

ruinas. in. j. co. C.

b. sa. san. ecc. qz est

verū maxime in

ea consuetudine in

ri. d. na. vt no. In.

in. c. dilecto. in fi.

glo. sue in. ver. su

pradi. de offi. ar

chi. flo. in. l. vendi

cor. g. j. ff. com. p.

dio. pau. de ca. cō

fil. clxi. Old. q. ce

xxvi. r. Alex. cō

filio. lxxvii. vol. h.

Aut. Franc.

Tu adō circa

hoc an consuetudo

extēdat iō qz vo

luit do. abb. in. c.

fi. de cōsue. vbi di

xit qz extēdit nisi

sit erronea r. vīs

etiā. Pau. de ca.

i. q. i. clxi. in. h. col.

vbi dicit qz cōsue

tudo qz pūmoge

nit? succedat i re

gno extēdit etiā

vt succedat i feu

do. et vide etiam

Alex. in q. lxxvi.

in. j. parte consil.

vbi dicit cōsuetu

do pūa iuri cōi

non extēditur ex

idēitate ratiōis

r. adō bal. in. l. q.

cūqz. in. vi. co. C.

de fer. fug. r. i. c. j.

tudo spālis nō pūdicat iuri vniuersaliter sed

tū specialiter: r. in hoc casu d. intelligi. l. q. d. qz

l. cōsuetudinis nō sit parua autoritas: nō tūvin

cit legē. f. vniuersaliter: r. in. l. h. C. q. sit lon. cōsue.

r. vii. dist. cōsuetudo. Et per hoc infero ad no

tabile dictum quod si hodie de nouo erigeretur

studium generale in aliquo loco deberet illa vni

uersitas habere integra priuilegia. aut. habita.

C. ne fi. p. pa. r. etiā in criminalib? haberēt scho

lares indices proprios: nō obstante qz ibi gl. di

cat qz doct. r. scholares renuntiauerūt illi aut. in

criminalib? per non vsum seu per consuetudinē

oppositā. Dico etiā qz cōsuetudo nocet dūtaxat

in illis locis vbi viguit: sed ex quo studiū erigit

de nouo d. pū? recurri ad ius cōmune: r. sic pro

cedat istud notabile dictū. An. qd sic intellectū

r. limitatū tenebis menti: qz ad multa facit. Nec

obst. tex. iste vbi nō recurrit ad ius cōmune s. ad

cōsuetudinē vicinarū ecclesiāriū. hoc ideo qm in

iure cōmuni nihil disponitur de ista pūcentoria

r. ideo fuit opus recurrere ad cōsuetudinē. sec?.

si fuisset constituta dignitas cuius officiū dispo

neretur a iure cōmuni vt est archidiaconatus et

archipresbyteratus r. similes: qz tunc obseruaba

tur dictum Vincentiū. Abbas.

Cōsuetudo per quā prelatus solet dimittere

prelaturam sine consensu superioris: nō valet. C.

Prelat? an r. qn possit eligi ad aliā prelaturam

Legatus de latere pōt dare prelatis exemptis

licentiam transeundi ad alias dignitates.

Consuetudo mala dicitur corruptela.

Faciens actum contra ius pretextu prane cōsue

tudinis an excusetur in vtroqz foro.

Necessitate cessante cessat omnis actus pūcessus

propter ipsam.

Us venerabilis.

Ad v3 cōsuetudo per quā prelatus

sine superioris licētia pōt dimittere

platurā etiā si vellet trāsire ad aliā dignitatem.

vel aliter r. sic. Non pōt induci ex cōsuetudine vt

qs possit dimittere dignitatē sine superioris li

cētia vel vt possit elec? administrare nō habita

cōfirmatiōe a superiore. In prima parte poni

tur temeraria trāslatio. i. scōa trāslati excusatio:

ibi postmodū. iij. excusatiōis reprobatio ibi cūz

igit. C. alius l. alius. Eps hostien. r. A. scē cr

cis pūbyter cardinalis erant legati in alemania,

inuenerūt qd qdā abbas monasterij hermonij. qd

ad romanā ecclesiā ptinet nullo medio trāsue

rat ad mōasteriū corbiei. qz est sūr sedis aplice

spāle sine licētia dñi pape vt ei? legati nec peti

ta nec habita pūfirmatiōe: abbas in suā defensio

nē allegabat gñalē cōsuetudinē illius terre. Cō

sult? papa sup hoc rñdet qz talis consuetudo ca

gñ. di. in sum. r. p. gl. in. c. si aliqd. in. x. priorē. r. ibi p. Archi. xxij. q. iij.

Legatus iurisdictionē. adde gl. in. c. qn trāslationē. de of. leg. r. ibi

istū r. p. de. de anch. in. c. j. hic alle. r. p. de. de anc. in. c. cu ex offi. d. rescri.

Adde vt per R. o. consil. cccxviiij.

Admittit nomē. facit tex. in. c. cū in ecclesie. in ver. qz legem mortis

de simo. r. tex. iij. cta gl. in. c. admo

nere. i. p. n. xxvij. q. ij. vbi ponitur

xlus. Si re pūes

ris nec nomē ha

be mereris.

Quo ad penā

hui? seculi. Ad

de Lud. ro. in no

tabili. xx. inci. an

cōsuetudo repro

bata r. gl. in. x. fi.

antiqua in. c. h. d.

tēp. ord. r. d. hic

pe. de anch. se in

facto obtinuisse:

rector ville fecit

multos poni i ce

pis: fuit forma

ta inqstio cōtra

eū d. pūinato car

cere: ipse pbauit

qz ei? pūcessos

res fuerunt vñ

isto iure. s. forte

minus iuste fuit

excusatus ppter

consuetudinē l3

pranā. faciat tex.

i. l. j. ff. d. abigeis.

r. qz voluit bal. l.

cōs. incip. in xpi

noie amē. qñ ali

qd pcedit vbi cō

suluit statutū p

mittebat indū in

certo loco r. ex

tra illū locū pūi

bebat mō d. pūe

tudine qlibz lū

debat extra illū

locū fuit excusa

tus ppter cōsue

tudinē. r. vīs pe.

de anch. cōs. c.

lxxxv. incip. iure

stricto r. cōsuetu

dine. r. in q. l. in

ci. in xpi noie r.

Cōsuetudo que

h3 in pūpōdes

ra. c. iter dilectos.

de excel. pla. sed

dic qd ille text.

loquit de actu re

probato nō solū

a lege nature sed

etiā a lege positi

ua. r. de actu q in

se ē mal? et mul

ta in fili hic accu

mular do. meus

qz ponit R. o. in

repe. rub. de ar

bit. in. xxvij. col. in vers. sed an ista causa reductionis quib? adde bal.

in. c. cum bertol. de re iudi. r. in. c. cum parati. in. fi. de appel. r. in rub. de

resti. in. inte. r. But. in. c. h. eo. tit.

Adde tu Alex. consil. cxxij. j. li. r. vij. h. lib.

Sebasti. Sapi. Quo ad deū. Aude do. Jas. in. l. de qbus. ff. de le

gi. vbi ponit ad hoc multa exēpla r. idē tradit in. l. singulari. col. pe. ff.

si cert. pet. r. Lomeus peru. in consil. xxvij. in hac consult. in. iij. volu.

are. in consil. xi. procedendū. Ancha. in consil. h. consuetudo. ad fi. Lar.

Flori. in consil. cxxij. presbyter. col. h. Alex. in consil. cxxij. pro inuestiga

tione. in. h. vol. Feli. in. c. j. in. viij. linn. j. de re iudi.

Durat concessio. Adde Bal. in l. veluti. ff. de iusti. et iur. et in l. cum pponas. C. de nauti. fe. et in rub. de consue. ad fi. et in rub. de fi. instr. et pe. de anc. regula possessor. l. xxvj. co. in x. iij. q. iij. de reg. in. vide q. dixi i gl. i. in. c. q. p. necessitate. j. q. i. ubi ea induxi ad. q. p. si aliqua collecta est imposita ciuib⁹ pro necessitate vigete ea cessante cessare dz colle- cta q. no. p. p. n. apes iponentes 7 matione. Et no. bñ istud dictu: q. notabiliter li- mitat illud. c. nihil. et ex his duob⁹ captis: p. col- ligere q. vbi aliqd concedit ppter necessitate: du- rat concessio^a quaten⁹ viget necessitas b et no ali- ter facit. xvj. q. i. gñaliter. Itē dicerē vltra doc. q. hic ex alio capite nō habebat locū. c. nihil. nā so- lū distantia loci supplet defectū cōfirmatiōis. s. in casu nō erāt duo defect⁹. s. defect⁹ confirma- tionis et vinculi quo iste abbas erat ligat⁹ abba- tie sue. vñ nō poterat deferere suā abbatia pter- tu. c. nihil. q. vbi insunt duo impedimēta vna sub- lato remanet et reliquū: vt in. c. ex tuari. de ant. et vsupal. et in. l. si domus. ff. de ser. vrb. p. di. Abb. 83 Consuetudo quod abbas vnius monasterij eligatur de alio monasterio valet. 2 Monachus electus in abbate: an et qñ requirit consensum in electione a superiore. Electio prelati spectat ad collegium illius eccle- sie vbi prelatus eligitur. Patronus ecclesie nō pōt ēt tpe quo fundatur di- sponere de iurib⁹ ecclesie i puidiciū epī: s. bñ hoc pōt ep̄s facere ad requisitionem patroni. 5. 11. Verbum vnum prolatum in vna dispositiōe po- test diuersimode intelligi. Consuetudo tribuit intellectum legi cui est stan- dum licet non sit bonus. Iudex an et qñ possit p partes pñitiare. i. pñi- tiare super vno articulo et sup alio supersedere. 2 Monach⁹ i cā monasterij nō agit sine mādato. Ep̄s pōt creare nouū bñficiū: et iponere maiore penam quam imponat ius cōmune. Titulus etiā iniustus dat causam prescribendi. Snia lata cōtra ius ita demū est nulla si est ptra- ius clarum: secus si illud ius est dubium. Ep̄s non pōt ius vnius ecclesie alteri tribuere. Alternatiua aliquando importat ordinē: et ali- quando stat in sui natura. Electus et non consecratus potest exercere ea q sunt iurisdictionis episcopalis. Prelatus suspensus vtrū possit exercere iuris- dictionalia in canonicis. Moniales habent electionem. Abbatisa habet iurisdictionem et potest habere collationem beneficiorum. Statuti verba dubia debēt interpretari vt min⁹ ledant ius commune quam sit possibile. Titulus non requiritur ad inducendā consue- tudinem sed solus vsus.

Um dilectus. De consue- tudine pōt induci q. vna ecclesia d gre- mio alteri⁹ teneat sibi platū eligere et pñtudo est optima legū interpret. ita cōiter summat. S. pōt et summat⁹ notabilib⁹: vt pate- bit ex infra dicēdis. et sunt due ptes pncipales. In pñia narrat duplicē qōnē electionis cū pñiū allegatiōib⁹. scd a ibi: q. nobis: vñā diffinit et al- terā diffiniēdā pmittit. Casus lralis. Vacan-

Durat concessio. Adde Bal. in l. veluti. ff. de iusti. et iur. et in l. cum pponas. C. de nauti. fe. et in rub. de consue. ad fi. et in rub. de fi. instr. et pe. de anc. regula possessor. l. xxvj. co. in x. iij. q. iij. de reg. in. vide q. dixi i gl. i. in. c. q. p. necessitate. j. q. i. ubi ea induxi ad. q. p. si aliqua collecta est imposita ciuib⁹ pro necessitate vigete ea cessante cessare dz colle- cta q. no. p. p. n. apes iponentes 7 matione. Et no. bñ istud dictu: q. notabiliter li- mitat illud. c. nihil. et ex his duob⁹ captis: p. col- ligere q. vbi aliqd concedit ppter necessitate: du- rat concessio^a quaten⁹ viget necessitas b et no ali- ter facit. xvj. q. i. gñaliter. Itē dicerē vltra doc. q. hic ex alio capite nō habebat locū. c. nihil. nā so- lū distantia loci supplet defectū cōfirmatiōis. s. in casu nō erāt duo defect⁹. s. defect⁹ confirma- tionis et vinculi quo iste abbas erat ligat⁹ abba- tie sue. vñ nō poterat deferere suā abbatia pter- tu. c. nihil. q. vbi insunt duo impedimēta vna sub- lato remanet et reliquū: vt in. c. ex tuari. de ant. et vsupal. et in. l. si domus. ff. de ser. vrb. p. di. Abb. 83 Consuetudo quod abbas vnius monasterij eligatur de alio monasterio valet. 2 Monachus electus in abbate: an et qñ requirit consensum in electione a superiore. Electio prelati spectat ad collegium illius eccle- sie vbi prelatus eligitur. Patronus ecclesie nō pōt ēt tpe quo fundatur di- sponere de iurib⁹ ecclesie i puidiciū epī: s. bñ hoc pōt ep̄s facere ad requisitionem patroni. 5. 11. Verbum vnum prolatum in vna dispositiōe po- test diuersimode intelligi. Consuetudo tribuit intellectum legi cui est stan- dum licet non sit bonus. Iudex an et qñ possit p partes pñitiare. i. pñi- tiare super vno articulo et sup alio supersedere. 2 Monach⁹ i cā monasterij nō agit sine mādato. Ep̄s pōt creare nouū bñficiū: et iponere maiore penam quam imponat ius cōmune. Titulus etiā iniustus dat causam prescribendi. Snia lata cōtra ius ita demū est nulla si est ptra- ius clarum: secus si illud ius est dubium. Ep̄s non pōt ius vnius ecclesie alteri tribuere. Alternatiua aliquando importat ordinē: et ali- quando stat in sui natura. Electus et non consecratus potest exercere ea q sunt iurisdictionis episcopalis. Prelatus suspensus vtrū possit exercere iuris- dictionalia in canonicis. Moniales habent electionem. Abbatisa habet iurisdictionem et potest habere collationem beneficiorum. Statuti verba dubia debēt interpretari vt min⁹ ledant ius commune quam sit possibile. Titulus non requiritur ad inducendā consue- tudinem sed solus vsus.

Um dilectus. De consue- tudine pōt induci q. vna ecclesia d gre- mio alteri⁹ teneat sibi platū eligere et pñtudo est optima legū interpret. ita cōiter summat. S. pōt et summat⁹ notabilib⁹: vt pate- bit ex infra dicēdis. et sunt due ptes pncipales. In pñia narrat duplicē qōnē electionis cū pñiū allegatiōib⁹. scd a ibi: q. nobis: vñā diffinit et al- terā diffiniēdā pmittit. Casus lralis. Vacan-

Durat concessio. Adde Bal. in l. veluti. ff. de iusti. et iur. et in l. cum pponas. C. de nauti. fe. et in rub. de consue. ad fi. et in rub. de fi. instr. et pe. de anc. regula possessor. l. xxvj. co. in x. iij. q. iij. de reg. in. vide q. dixi i gl. i. in. c. q. p. necessitate. j. q. i. ubi ea induxi ad. q. p. si aliqua collecta est imposita ciuib⁹ pro necessitate vigete ea cessante cessare dz colle- cta q. no. p. p. n. apes iponentes 7 matione. Et no. bñ istud dictu: q. notabiliter li- mitat illud. c. nihil. et ex his duob⁹ captis: p. col- ligere q. vbi aliqd concedit ppter necessitate: du- rat concessio^a quaten⁹ viget necessitas b et no ali- ter facit. xvj. q. i. gñaliter. Itē dicerē vltra doc. q. hic ex alio capite nō habebat locū. c. nihil. nā so- lū distantia loci supplet defectū cōfirmatiōis. s. in casu nō erāt duo defect⁹. s. defect⁹ confirma- tionis et vinculi quo iste abbas erat ligat⁹ abba- tie sue. vñ nō poterat deferere suā abbatia pter- tu. c. nihil. q. vbi insunt duo impedimēta vna sub- lato remanet et reliquū: vt in. c. ex tuari. de ant. et vsupal. et in. l. si domus. ff. de ser. vrb. p. di. Abb. 83 Consuetudo quod abbas vnius monasterij eligatur de alio monasterio valet. 2 Monachus electus in abbate: an et qñ requirit consensum in electione a superiore. Electio prelati spectat ad collegium illius eccle- sie vbi prelatus eligitur. Patronus ecclesie nō pōt ēt tpe quo fundatur di- sponere de iurib⁹ ecclesie i puidiciū epī: s. bñ hoc pōt ep̄s facere ad requisitionem patroni. 5. 11. Verbum vnum prolatum in vna dispositiōe po- test diuersimode intelligi. Consuetudo tribuit intellectum legi cui est stan- dum licet non sit bonus. Iudex an et qñ possit p partes pñitiare. i. pñi- tiare super vno articulo et sup alio supersedere. 2 Monach⁹ i cā monasterij nō agit sine mādato. Ep̄s pōt creare nouū bñficiū: et iponere maiore penam quam imponat ius cōmune. Titulus etiā iniustus dat causam prescribendi. Snia lata cōtra ius ita demū est nulla si est ptra- ius clarum: secus si illud ius est dubium. Ep̄s non pōt ius vnius ecclesie alteri tribuere. Alternatiua aliquando importat ordinē: et ali- quando stat in sui natura. Electus et non consecratus potest exercere ea q sunt iurisdictionis episcopalis. Prelatus suspensus vtrū possit exercere iuris- dictionalia in canonicis. Moniales habent electionem. Abbatisa habet iurisdictionem et potest habere collationem beneficiorum. Statuti verba dubia debēt interpretari vt min⁹ ledant ius commune quam sit possibile. Titulus non requiritur ad inducendā consue- tudinem sed solus vsus.

Um dilectus. De consue- tudine pōt induci q. vna ecclesia d gre- mio alteri⁹ teneat sibi platū eligere et pñtudo est optima legū interpret. ita cōiter summat. S. pōt et summat⁹ notabilib⁹: vt pate- bit ex infra dicēdis. et sunt due ptes pncipales. In pñia narrat duplicē qōnē electionis cū pñiū allegatiōib⁹. scd a ibi: q. nobis: vñā diffinit et al- terā diffiniēdā pmittit. Casus lralis. Vacan-

dicit q. licetia pñtada dz pñtari in scriptis et sic vñ necessarii qd expies se pñtē. Ad dñ q. licetia trāseūdi ad aliā ecclesiā eiusdē epatus suffi- cit et si tacite pñtē qñ sufficit q. superior sciat et q. non phibeat. c. i. et ij. lxxij. di. no. d. Car. in cle. si. de elec. vbi etiā dicit q. in trāfitu ad aliā ecclesiā alteri⁹ diocesis vel epat⁹ requir⁹ expressa et non sufficit tacita.

te mona. andren. elect⁹ fuit qdā monach⁹ eius- dē monasterij Su. noie in abbate. monachi cha- rofe. monasterij huic electiōi se opponētes dice- bāt electionē andren. cenobiij de suo monasterio faciēdā ppter q. qd tā sup electiōe pñtada q. sup iure eligēdi abbate delata est ad sedē aplicam. In pñtia pape pponebat dictus Su. monach⁹ q. tā de iure cōi q. de pñtē spāli ad caplm an- dren. monasterij pñtēbat electio. vñ petebat ele- ctionē de se factā pñtari. pcurator monasterij charofen. pposuit ex aduerso q. olim ad petitiō- nē pñonorū monasterij andren. fuit a diocesano epō cōstitutū vt si loc⁹ ipē intātū cresceret vt ab- bas pñtueret ibidē electio abbatis ipsi⁹ penes fratres eiusdē loci et caplm charof. pēderet et ob- tētū hui⁹ statuti sic fuit lōgis tñb⁹ obseruatū vt monasterio andren. vacante monachi eiusdē loci de gremio charofen. sibi eligebāt aliquē in abba- tē: vñ cū electio ipsa fuerit pñtū pñtū et cō- suetudinē q. est optima legū interpret celebrata merito cassari obebāt et mādari fratrib⁹ andre. vt decetero eligat sibi abbate de monasterio cha- rofen. In sup allegauit q. electio ipsa facta erat de suspensio et a suspēsis: et iō ēt electio non tene- bat. Dñs papa auditis hincide ppositis: q. cō- stitit ei qd electio facta fuit de suspēso et a suspē- sis eā cassauit iustitia exigēte. i. cassam et irritam nūtiavit. Verū tñ q. pñtū statuti ita posset in- telligi q. pñtū nō deroget iuri cōi nec pñtēle- gio hoc modo vt electio pñtēat ad caplm And. et pñtatio ad caplm charofen. mādāt papa q. busdā q. si monachi charofen. talē cōsuetudinē pbauerint p quā pñticef iuri cōi: vñ q. mona- chi andren. eligerēt sibi abbate de monasterio charofen. s. m illā cōsuetudinē debeant iudicare electionē andren. monasterij decetero faciēdā. Qd si talem cōsuetudinē nō pbauerint adiudi- cent monachis andren. ius eligēdi abbate vt li- berā habeant potestatem vel de gremio sui mo- nasterij vel aliunde eligēdi sibi abbate pñen- tando ipsum charofen. capitulo vt si canonica fuerit electio a capitulo charofen. pñticef. Ber. 2 Et si Mo. i. q. monachus elect⁹ in pñtū pñtū ele- ctionē de se factā pñticef et iā in iudicio cōten- dendo. cōcor. c. cū dilecta. c. s. de rescrip. Aduers- tēdū tñ puto q. aut eligi ab extraneo collegio et nō pñticef electioni de se facte sine licē- tia sui superioris. vt in. c. si religiosus. de elec. lib. vi. Aut eligi a collegio pprio: et tunc eo ipso q. eligi videt sibi data potestas acceptandi: vñ de in acceptatiōe nullius cōsensus exigitur vt hic. Mā illū eligendo videretur sibi dare licentiam d acceptadi. Et facit qd not. in regula q. tacet. de reg. iur. lib. vi. in mercu. et facit istud qd in casu in quo in actu filij requirū consensus patris qd pa- ter cōtrahendo cū filio videretur sibi dare consen- sum ad hoc qd no. in. l. cū pñ. ff. de leg. ij. Et si Mo. 3 ta. q. qd pñticef potest concurrere cum iure

mini. sacramēti. vt no. gl. in cle. j. de pñi. Et adde et q. licentia que dz pñtari p iudicē in aliquo actu faciēdo dz pñtari cū cause cognitio- ne als actus nō vñ: et ideo requirū q. pñticef expresse vt voluit Bal. et Pau. de ca. in. l. sed si lege. in. s. pñtor. ff. de in ius vo. A. f. et Sebast. Sapia. Et facit. Vide Fel. in. c. cū nuntius. in fi. j. de te- sti. vbi multa ponit ad pñticef.

Aides sibi dare cōsensum. Tu adde Jo. an. in. c. nōne. de presum. in ver. et sic facit ad qōnē: et ibi pñtū et alios. et Bal. i. l. is q. s. neq. in x. et facit ad statuti. ff. de acq. he. et in. l. si filiū. ff. de x. q. h. de tali qōnē. C. de peti. here. et ibi Ang. et Bal. in. l. exceptiōe. in x. not. q. ille. et in x. op. et in ver. ista. l. facit ad. q. C. de eni. et in. l. si in ver. q. dicit statuti. C. ad mace. et vide bo. tex. in. l. pñticef. als in. l. si gratiā. s. si q. s. fides iubeat. ff. in q. cau. pi. vel hip. tacite pñticef. et facit tex. in. l. titi. ff. qbus mo. pig. vel hypo. sol. et ibi Ang. pñticef et ibi em pñticef q. i mutuo cō- sensu includit ratificatio. q. si ex dispositiōe statuti dicit ibi Ang. filij

Panormitanus super Prima parte primi.

nō pōt obligare sine licētia patris et ambo obligāt se in actu q̄ videtur
data licētia et alibi iure nō ita bñ pbat fm eū facit qd̄ voluit Sali. in
d. l. si. post Bal. C. ad mace. et pe. de an. in. c. si. cle. egro. et ibi Jo. de imo.
et q̄ voluit ho. i. c. possessiōes. d. re. ecc. nō alie. et adduco Bal. in. l. filius.
in si. ver. vl. no. ff. de his q̄ sunt sui vel alie. in. vbi dixit q̄ paria sunt pa-
trē et sentire filio
vel se simul obli-
gare cuz filio: qd̄
facit ad statutū
peruiniū alle. d. l. a
cū p̄. s. libertis.
Balle. et ibi Flo.
de sancto petro i
fi. dixit q̄ cū fili⁹
nō possit agere si
ne p̄sentis p̄fis. l. b
fin. s. necessitate.
C. de bo. q̄ lib. et si
mul agāt q̄ v̄ al-
ter alteri cōfenti-
re. ar. hic. facit. d.
l. titi. in prin. fm
Bar. facit qd̄ vo-
luit do. card. in. c.
olim. el. j. de resti.
spo. et facit q̄ no.
i. l. si q̄s m̄hi bo.
a. s. iussus. ff. de
acquirē. here.
Ado Raph.
comen. p̄. xl. ab.
confi. xi. vbi dicit
q̄ ex quo cleric⁹
locat ep̄o videt si
bi dare licentiā.
Ad collegium
ill⁹ ecclesie. vide
qd̄ legi. et no. in. c.
j. de ele. et xvij. q.
h. abbates. xvi. q.
vlti. c. si. l. imita:
nisi oēs de cōuen-
tu essent mortui:
q̄ tunc spectaret
ad illū prelaturū
ad quem spectat
p̄tās cōfirmādi: e
vt no. i. cle. in ple-
risq̄. de elec.
Adde ro. cōfi.
ccccxxij.
Sebasti. Sapia.
Ipsius eccle.
Ad Ab. et imo.
in. c. iij. j. de eccle.
edi. et Abb. in. c. significasti. j. de preb. et oīno per Fel. in. c. cū venerabi-
lis. in. xi. col. j. de excep.
Mo pōt patronus. faciat qd̄ legi. et no. in. l. nemo potest. ff. de leg. j.
Adde Cald. consi. j. de eccle. edifi.
Anteq̄ ecclesia sit fundata. faciat q̄ no. i. c. pie mētis. xvi. q. vj. et q̄
voluit hic de. de anc. q̄ in fundatione monasterij p̄nt apponi p̄ditio-
nes et pacta cōditionalia vt in conditionis enētū talis ecclesia edifi-
canda debeat aliquā alteri seruitutem: et sic rei q̄ nondum est pōt ap-
poni onus sicut in rebus possessio ab hostibus si contingit recupera-
re. vt in. c. abbate sane. de re iudi. lib. vi.
Adde q̄ fe. consi. cccxlvj. t. q̄ nec tpe fundacionis possit ep̄s sine
p̄sensu capli eximere ecclesiā a iurisdictione sua sicut nō p̄t tēpore fun-
dacionis cōcedere laico q̄ habeat vocē in ecclesia colleg. qd̄ est min⁹.
Sebasti. Sapia. Jun cōi. Vide are. in. l. iam hoc iure. in. v. no. ff.
de vulg. et pup. vbi dicit q̄ q̄ ē impossibilis q̄lis determinatio p̄pter
diuersam naturā rerū vel personarū sit difformis interpretatio. idem
vult Alex. in. l. testamēti. col. ij. C. de testa. mili. et ibi Dec. late col. v. in
ij. limita. Adde etiam ad hec do. Abb. in. c. maiores. j. de baptis.
Cūta correctio iuris. facit gl. in. c. cupiētes. s. q̄ si p̄ viginti. d. elec.
li. vj. et gl. i. aut. ex testō. C. d. col. legi. et no. i. l. ex fecō. ff. de vul. et pu. et i. l. si
su iuestri. C. de noxa. et i. l. p̄stōnib⁹. ff. ad mu. et i. l. vt gradatim. s. si lege.
ff. de mu. et ho. et vide Bal. i. l. i. ij. col. in. x. itē no. ff. de p̄sti. pn. q̄ p̄sti-
tu tio et edictū semp debet interpretari fm rōnē et ius cōe. alle. hūc tex. et
sic extēdit istū tex. ad edicta. et vide eūde Bal. i. l. dēs populi. i. x. nō q̄
ro vtrū vñū statutū. i. xij. col. ff. d. iusti. et i. u. et faciat bo. tex. i. c. dilecto.

j. de ver. sig. et q̄ voluit Bal. i. l. cū mfe. i. x. vl. q̄rit hic. C. de rei vē. vbi
alle. istū tex. facit q̄ voluit idē Bal. in. aut. nisi tricēnalis. C. d. bo. m. a.
quē refert et sequit anc. i. repe. c. j. de cōsti. et q̄ voluit idē Bal. i. l. j. C. d.
ces. bo. quē refert anc. in. d. c. j. et q̄ voluit idē Bal. in. aut. oēs peregrini.
C. cōia d. suc. et in. l. data opa. C. q̄ ac. nō pos. et i. l. j. C. eo. vbi alle. istū tex.
i. rub. C. e. i. l. acce.
in vlt. q. C. de vsu.
et Bar. i. l. si. C. de
spō. et bal. in. an.
si ea. C. de edifi. et
cle. et ang. et Jo. d.
imo. in. l. post. ff.
ad tre. faciat. c. l. j.
de offi. or. et vide
hic plene per do.
meū. vbi allegat
aliq̄ dīta et solui.
Largissime. ad
de no. in. l. ij. C. de
noxa. et in. l. cesar.
ff. d. pu. et hoc q̄
interpretatio lar-
ga sit a lege v̄ q̄
suprauitas x̄boz
resultat. arg. l. iij.
s. j. ff. de iureiurā.
itē nisi discordet
a iure cōi: q̄ pro
p̄cor. sunt extēde-
da et large interp̄-
tāda. c. ad audie.
de cle. nō re. et ibi
bu. et doc. i. c. si. de
cōsue. in. vj. itē si
tractet de fa. pu.
l. hoc mō. ff. d. cō-
di. et demō. no. i. l.
cetera. s. pe. ff. de
leg. j. et p̄ Bar. i. l.
quēadmodū. in
ij. col. x. et p̄ p̄z.
C. de agri. et cē. li.
xi. et p̄ dū. d. ca. in
cōfi. xxiij. inci. vi.
so p̄uncto. in. xij.
col. p. d. l. vt gra-
datiz. s. si lege.
et p̄ Alex. p̄. vj.
post me. p̄me co.
et in. x. iij. q. et in
p̄. c. l. in. p̄inc.
quarte. in. v. vol.
et in. p̄. l. xvi. in
prin. ij. col. et in cō-
fi. l. i. j. col. i. p̄nc.
in eo. vo. p̄ are. p̄. xxi. et in. p̄. xvi. et in. p̄. c. i. et in. p̄. l. c. xxi. d. an
p̄suetudo extēdat et plene p̄ Alex. in. p̄. ius pro quo recurras ad ta-
bulā suozū p̄. itē nisi sint fm vel p̄ter ius cōe. d. c. ad audientia. et ibi p̄
Bu. et imo. i. d. c. si. de p̄. j. et plene p̄ fir. i. re. suo. in. x. statutoz extē. x.
vj. et x. l. xxi. vel nisi sit cōfor. in cōi fm p̄au. de cast. in. l. ius ciui. ff. d.
iusti. et i. u. et in. scda p̄. co. faciat et ad p̄dicta q̄ voluit bal. in. l. ab exe.
in. ij. col. ibi apparet ex p̄di. ibi nā statu. C. quozū ap. i. d. recip. Bald. et
Aug. in. d. l. ij. et doc. post gl. in. l. h. s. in cōputatiōe. C. d. iure deli. Bar.
in. l. h. C. de rece. Aug. in. repe. l. si vacancia. C. de bo. vacan. lib. x.
Lege existēte dubia. Adde istū post Jo. an. in. fili in. c. j. in ver. et vt
habeas perfecte hanc materiam. de consi.
Libellus p̄tinet plures articulos. adde istū in. c. cū inter. in. vj. co. in
ver. nā in. p̄b⁹ caplis. j. de sentē. et re iudi. et ad saturitatem do. Felin.
ibi in. iij. col. in. x. de sententia. vbi ponit regulā cū. xij. fallenti⁹ et p̄
zū. d. in. l. i. s. si stipulati. in. ij. q. iij. col. ff. de x. ob. et doc. i. l. q̄dā mulier
ff. fa. herc. et in. l. ex hoc iudicio. ff. eo. et bo. tex. et ibi Abb. in. j. nota. in. c.
cum Jo. de fide instrum. cum alijs concor.
Monach⁹. Vide qd̄ legi. et no. in. cle. religiosus. de pc. et in. c. causaz
q̄. el. j. de iu. et in. c. in super. de testi. et ibi per istum in. no.
Adde do. de ro. dec. cccccxxij. in nouis inci. monach⁹. vbi tenet
q̄ absq̄ mādato possit monach⁹ agere p̄ defēsa monasterij et abba-
tis et p̄firmatiōe abbatis subdūt q̄ caut⁹ et si haberet licētiā ab ep̄o.
Cōiuncta p̄sona cōiunctione ciuili. Vide no. p̄stū post gl. in. c. cum
zū. ferrariē. in. gl. i. ibi habebat mādātū. de cōfi. et ibi plene per. d.
Feli. et per Jo. an. in. ti. de rescrip. p̄senta. s. ratione quozū impetrantio
posset

a
b

or. recep. ⁊ do. me. in
plene no. Jo. an. ⁊ in
pn. in. i. q. de ele. ⁊ in
eta. ⁊ quali. Host. ⁊
col. de cōsti. in. vi. ist
dilect. de cōsue. fed
nota rē ex illo tex. q
cationē nō seruāt
¶ Ad de fede. cons.

8 **C**asinus iustus t
idē iudicat d iuram
nō bapti. 7 vide istū
tīā inter rescriptū v
mīmonio putatiue
sam. et vide istū in. c.
De. de anch. in. c. ex
et dos putatiua ga
monii. et vera dos.
de fundo dota. iunct.
det pūilegio xē dota

c. j. §. de cōst. in xlvj. colū. 2. in c. fi. de or. co. 7 qđ
c. fi. de of. achips by. 7 viđ car. in cle. ne roman. in
cle. fi. §. qđ fi. in pn. de pe. p istū tex. 7 glo. in cle. ij. §.
Jo. an. i. c. ex parte. el. j. de ver. sig. Do. in c. ij. in ix.
in c. qm̄. §. porro. in. vj. col. vt lit. nō gte. 7 in c. cū
xi. clxxij. cal. de cōsti. cōs. xij. bu. i. d. c. innotuit.
ēps pōt roborare penas canonū 7 statuere excōi
s ipos. 7 viđ oīno §. el. i. d. c. qđ sup his. in. vj. fal.
rvij.

tulus. Et adþ in fili bo. tex. in. c. tua. de iureiu. ibi
 uto putatino sicut de x. o. z. c. apostolica. de f. f. o. z.
 in. c. cum contingat. de rescriptis vbi nota differe
 riu et putatiuu. et qd puilegiu dotis h3 locum in
 sentit gl. z. Bal. in. l. si vt pponis. C. d. 2 di. ob cau
 si. de dote post diuortiu resti. et 3o. an. in. c. i. e. ti. z.
 l. si. de pig. vbi tractat an matrumoniū putatiuu
 deat eodē puilegio quo gaudeat verum matri
 et vide bonu text. in. l. p. diu. §. dotale predium. ff.
 l. si cu dotē. §. si. ff. sol. ma. vbi dos putatiua gau
 deat vt sicut fund⁹ de dotis alienari n̄ p̄t ita z. fun⁹

cto. de dilatorijs. ver. item querit. 7 per Bar. in. l. i. §. illud. post gl. de rei
vxo. actio. 7 vid. Pau. de ca. in cōsi. c. xij. vbi dixit qd matrimoniū etiā
putatiuū nō est violandū sicut nec dī violari verū matrimoniū. Ad dō
tū qd quātocūq; tpe vir 7 mulier cohabitauerint in figura mīmonij
7 per qñs steterint in matrimonio putatiuo: si detegat inter eos non
potuisset esse matrimoniū aliquo impedimēto forsan subsistēte nūq;
pōt allegari prescriptio: qz matrimonium nullo tpe p̄scribit. vt nota
biliter voluit bal. in. l. i. in. iij. col. C. de emancipa. libe.

¶ Tertio mo pot capi electio. no. qd confirmat vr eligere tn indirecte loquēdo s3 do. meū hic vide eūdē hic in crīdātib3 2 Ann. in. c. ij. de res sti. in inte. cū eligere 2 cōfirmare cōpetāt diuersis iudicibus 2 diuersa

¶ **A**trū mīmo
nū putatiuuz ⁊
dos putatiua ha
bēt priuilegiū ve
ri matrimonij et
veredotis. vide a
legā. vltra halle.
i. l. iter dū. ff. de sū
do do. ⁊ bal. i. l. j.
i. ii. q. co. ff. so. ma
vbi dixit q̄ dos
putatiua dī esse
dos ciuilis trā et
vide bal. in. l. j. de
condi. ob ca. q̄ di
xit q̄ instiū do
tis putatiue ha
bet executionem
paratā sicut insti
veredotis ⁊ vīo
gle. reputatā sin
gularē. in. l. pe. ff.
q̄o fal. anto. tu. q̄
dixit q̄ dos puta
tiua debet marit
to ex pacto vīsta
tuto de lucrāda
dote si dotās fuit
in dolo alias nō.
Et adde q̄ vxor
putatiua cōmit
tens adulteriū p
dit potētem sicut
vxor vera adulte
ra. de q̄ habet i. c.
plerūq̄. de do. in
ter virū ⁊ vxorē.
⁊ gl. in. l. cōsensu
C. de repu. ⁊ not.
in. d. l. j. C. de con
ditto. ob cau. q̄o
veruz intellige si
vir eā accuset de
adulterio ⁊ q̄ dē
netur. alias fec
de quo p̄ Spe. in
tit. de do. post dī
uoz. resti. in. §. ij. i
ver. qd si mulier.
⁊ in ti. de excep. ⁊
replica. in. §. di

¶ Panormitanus super prima parte primi.

non sunt idē sed qñq; tēdūt ad idē. l. j. s. solēt. ff. qñ ap. sit no. in. c. postu-
lasti. de cōces. pbe. Sicut qui cōfirmat testm̄ non facit testm̄. loim. C. d.
test. faciūt q̄ notant in. c. inter pilectos. de si. instr. 7 in. c. si. de insti. 7 i. c.
per vestras. d. iurepatro. 7 facit qd̄ no. l. x. in. l. ex his xbis. C. de dona.
iter viri 7 vxo. 7 Bal. in. l. si donatio. C. de do. 7 q̄ h̄ in. l. q̄ in puincia.
s. j. ff. d. ritu nup.

ubi ponit cōfir a pretari impropriē vt non p̄iudicetur iuri cōi: 7
matio pro legia b q̄ ista non fuit impropriā verbi significatio b s;
tiorē 7 ille tex. est 16 largissime. ¶ Ande puto q̄ verba statuti non de-
valde sū. s. bal. bent impropriari vt iuri cōi nō p̄iudicet. Ad hoc
in. c. iuravit. j. de no. dictū bar. in. l. iij. in. s. p̄tor ait. ff. de dā. infect.
pba. 7 in. c. cū la c vbi dicit q̄ si statuto canet qd̄ iudex possit p̄ce-
tor. de re in. q̄ si dere facta citatione ad faciē vel ad domū non d;
lius illegitimus alternatiua impropriari vt sit ordinis: h̄ per hāc
tractu tps nō ef impropriationē statuti 7 cōcordaret cū iure cōi. S;
fici legitim⁹ s; debet intelligi p̄prie vi sufficiat adimplere alte-
p p̄uilegiū im ram partem alternatiue qd̄ est bene notandum.
peratoris 7 q̄ fa 17 ¶ In glo. in verbo. a suspēsis p̄ intellectu hu-
uore p̄lis ipera d ius gl. q̄ valde intricata est opp. v̄ em̄ q̄ electio
tor dispēsat cū i facta a suspēsis debeat tenere. nā eligere nō ē or-
cestuosis. faciat dinis quēadmodum nec iudicare nec excoicare:
q̄no. iste l. c. quo 7 beneficia p̄ferre: q̄ ista nō sunt ordinis s; pot⁹
ties. de pact. 7 q̄ iuris vt pbat in. c. trāsmittam. iuncta glo. d. elec.
notat oēs l. c. j. d. Nam electus cōfirmatus 7 nondū p̄secratus p̄t
elec. 7 Ang. l. l. 7 ista exercere: sed suspēsis ab officio tollit solū ea
q̄. ff. d. in. om. iu. que sunt ordinis ergo debet valere ista gesta a su-
zacharias. sp̄so ab officio. Et ponit in hoc p̄cipalr duas

Adō tu p pui 18 opt. ¶ Primā q̄ suspensio ab officio nō p̄uat po-
mo dicto huius testate exercendi iurisdictionalia in canonicis tñ
Inno. in. c. ex pte. fatetur hec opi. q̄ talis suspensio p̄uauat facultate
in. ij. col. in glos. eligendi. ¶ Alia opi. principalis in qua gl. fina-
sua in ver. inhibe liter residet h̄z oppositum. i. q̄ suspensus ab offi-
re. de arb. Dy. in cio non pōt iurisdictionalia exercere nec eligere
l. ij. l. pn. i apost. e nec beneficia cōferre. Et pro hac opin. facit iste
ibi i addi. ad eū. tex. 7 c. cum inter. R. de ele. 7 tex. a cōtrario in. c.
ff. d. ex. tu. ber. si celebrat. de cle. ex. m. Et hec opi. v̄ placere cō-
de fir. in. tracta. d. muniter doc. magis Inno. 7 Lōpo. q̄ dicūt q̄
epi. in. ij. pte. li. ij. suspensus ab officio 7 beneficio vel ab officio tñ
a ¶ Iuri cōi. Ais vel simplr intelligit suspēsus ab oib⁹ p̄dictis. q̄

bal. allegatē istū tex. in. l. j. ff. de cōsti. prin. in. ij. col. in ver. itē no. q̄ cōstitutio 7 edictum
semper debet interpretari sū ius cōe. 7 sic Bal. extēdit istū tex. loquē-
rē de statuto 7 cōsuetudine ad edicta. 7 vide eundē Bal. in. l. omnes
populi. in. xvi. col. in ver. aduerte ergo. ff. de insti. 7 iur.

b ¶ Sebast. Sapia. ¶ Significatio. Mo. hic Abb. velle q̄ largissima.
fig. nō est impropriā qd̄ est no. ad plura 7 faciūt no. p̄ Abb. in. c. sedes.
in. ij. no. 7 in. c. rodolphus. s. de p̄stitu. sed bar. idē abb. j. B. c. sentit dñū

c ¶ Si statuto canet. adde bu. 7 istū in. c. cām q̄. de dolo 7 p̄tu. 7 istū in
c. ex pte. el. ij. in. i. col. de ver. sig. 7 in rub. de reg. in fi. sed dictū bar. hic
allega. reprehēdit frā. de rāpo. in. l. ij. s. in cōputatiōe. de iure deli. C.
7 iste in. d. cām q̄. tñ dixit dictū Bart. procedere in cā leuis p̄iudicti.
sec⁹ si esset magni cū qua p̄cordia trāsit Inno. in. d. l. iij. in. s. p̄tor ait.

d ¶ A suspēsis. Aude de materia huius gl. bo. glos. in cle. cupientes. in
ver. suspēsi. circa mediū. in ver. q̄ supra posui. de penis. 7 ibi in pn. illi⁹
glo. de multiplici suspēsiōe 7 an suspēsus ab officio sit suspēsus a bñ-
ficio p̄ cōsequentiā seu debeat sibi beneficiū subtrahi. dicas q̄ aut q̄
est a iure suspēsus ab officio 7 cēset suspēsus ē a bñficio. hoc v̄ pba-
ri. in. c. p̄tor. xxxij. di. Aut ab homine. 7 tñ aut in snia expm̄it 7 ferua
suiam. aut simplr sit de officio mētio 7 nō apparet de mēte p̄ferentis
an voluerit v̄ nō cōprehēdere bñficiū 7 tñc aut ferī suspensio p̄pter
crimē seu aliā graue cām. 7 cenlet suspensus ē a bñficio de purga. ca-
no. inter. Aut sit suspēsus p̄pter infamiā seu scandalū. vel aliā leuem
cām. 7 tñc talis suspensio nō extēditur ad beneficium. ar. q̄. v. p̄resby-
ter si. 7 c. ij. de pur. cano. q̄ sine magna cā beneficiū subtrahi nō d;
q̄. vi. inuentū. Si tñ hoc casu suspensus cōtēneret 7 suspensionē seu
esset in motu ad absolūtiōē petēdā d;
eide beneficiū subtrahi: vt in
c. cū bone. de eta. 7 qua. facit. c. si. de elec. 7 c. vnicum. s. cū vero. ne se. va-
cāte. li. vi. quid autē de excoicato simpliciter an debeat sibi reddi? ec-
clesiastici subtrahi vide bo. tex. in. c. pastoralis. in fi. de ap. 7 ibi gl. in x.
subtrahunt. 7 vide glo. in. cle. ij. in ver. suspēsus. de vi. 7 hone. cle.

¶ Adde q̄ Old. cōsi. cclxxvi. tenet q̄ suspēsus ab homine sit ineligi-
bilis actiue 7 passiue 7 ita dicit debere intelligi hanc decre. secus in
suspensio a canone dicit etiam ibi qñ non valet ar. ab excommunicato
ad suspensum q̄ si suspensū fuerint: admissi ad electionē cum alijs q̄
non vitiatur electio. ibi vide.

zacha. ¶ Dic tu hoc ēē discriminis inter suspensū a canone 7 ab ho-
mine q̄ suspēsus a canone pōt eligere 7 nō eligi vt no. bal. in sua mag.
in x. suspēsus. nu. viij. 7 Inno. in. c. cū in cūctis. co. vlti. in gl. sua in x.
suspēsiōis. de elec. Suspēsus v̄ro ab homine tā actiue q̄ passiue est
ineligibilis vt hic. 7 gl. in. c. ad apostolice. in x. retardari. de ex. aduer

te tñ q̄ Car. in cle. ij. q̄. xi. 7 seq. de eta. 7 qualita. ampliando p̄mū dñi-
ctum tradit q̄ suspensus a voce pane: 7 vino: potest eligi 7 eligere.

¶ Anto. Fran. ¶ Circa istū passū an suspēsus ab officio dicat ēē su-
spēsus a bñficio: 7 cōtra: 7 qñ q̄ ē suspēsus ab homine v̄ a iure v̄ est
suspēsus a crīe v̄ ex alia cā. adde q̄ qñ aliq̄s est suspēsus a iudice do-

appellatiōe suspēsiōis in gñe intelligit d e maio
f r i suspēsiōe. ar. in. c. si quē. de sen. excō. Secus di-
cūt in suspēso a pōtēstali b̄ vel in eo cui est inter-
dict⁹ ingressus ecclie. Nā ista interdicta nō extē-
dunt vltra in eis exp̄sa s; p hoc nō rñdet finali-
ter ad dñia. ¶ Io an. in fi. sui apparat⁹ d̄t q̄ hoc
operat̄ mistura officij 7 iurisdictionis quā h̄z sp̄ua
lis iurisditio ad offi. i. ordinē. Et not. hec xba
vult em̄ dicere q̄ p̄pter istā misturā 7 p̄negitatē
quādam q̄ est inter ordinē 7 iurisdictionē sp̄ualē
suspēsus ab offō intelligit ēē suspēsus a iurisdic-
tione. Sed cōtra hāc solutiōē pōt instari. Nā
collatio vel electio non est iurisdictionis nec etiā
v̄ ordinis ep̄alis 7 tamen suspensio ab officio in-
ducit suspensionē ab illis. Item non est tāta mi-
stura quin possit separari saltē ab ordine ep̄isco-
pali: vt in. d. c. trāsmittam. do. Anto. dicit quod
predicta sunt iurisdictionis in electo 7 p̄firmato
sed post consecrationē dependēt ab ordine. Nā
cōfirmatio fit in fine p̄secrationis: ideo secuta cō-
secratione potestas p̄firmationis transfunditur
in potestātē ordinis: 7 sic oīa ista iurisdictionalia:
depēdēt ab ordine. Sed certe hec solutio videt̄
nimis exquisita nec est gñalis. qd̄ em̄ aliquo su-
19 sp̄so q̄ nō ē ep̄s. ¶ Itē mōiales habēt electionē
vt in. c. indēnitatibus. de ele. lib. vi. 7 tñ nō habēt
20 ordinem vt in. c. noua q̄daz. de pe. 7 remis. ¶ Itē
abbatissa h̄z iurisdictionē: pōt etiam habere col-
lationē bñficioz iuxta not. in. c. dilecta. de exco.
p̄rela. 7 in. c. cum dilecta. de ma. 7 obe. 7 tñ nullus
h̄z ordinem. Lū ergo ista p̄sit stare sine ordine er-
go in materia penali nō d;
fieri illatio de vno ad
aliū: vt in. c. ij. de trāsla. pla. nec pbat hoc esse qd̄

secus si nō p̄pter crimē liquidū sed p̄pter suspiciōē criminis vel in-
famiā. vt no. voluit Inno. in. c. cū decorē. de vi. 7 ho. cle. 7 an suspensus
sit capax bñficii. vide gl. no. in. c. cū vintoniē. 7 in. c. per inquisitionē. de
elec. Et q̄ sit effect⁹ suspēsiōis a bñficio. vide p̄ Inno. in. c. cum in cū-
ctis. in. s. de ele. 7 in. c. pastoralis. in fi. de ap. Et an suspensus ab officio
dicat esse suspēsus a bñficio vltra ea q̄ hic alleg. vide p̄ doct. moder. in
c. latores. de cle. ex. mini. Et an talis suspēsus ab offō intelligat ēē su-
spēsus ab offō diuino: vel ab administratione. vel ab vtroq̄. vide que
no. p̄ gl. in cle. i. 7 ibi per scribē. de deci. 7 p̄ do. Car. in cle. i. in. s. si q̄s in
viij. q̄. de re. ecc. nō alie. 7 an suspēsus simplr intelligat esse suspēsus ab
officio tñ. no. in. c. si quē. de sen. excō. 7 in. c. si clerici. de iudi. 7 in. d. c. la-
tores. 7 in. c. cū dilectus. de consue. 7 q̄s possit absoluerē a suspēsiōe ab
officio. vide gl. in cle. j. de here. in ver. excō. sen. 7 vide q̄ habent in cle. j.
in. s. si q̄s. de re. ecc. nō alie. Et an suspēsus ab offō possit p̄uatiū dice-
re horas. vide Jo. and. in. c. i. de re iud. li. vi. Et an suspensus ab officio
possit audire diuina. vide Arc. i. c. testm̄. vi. di. 7 no. in. c. j. de sen. exc. in
vi. Et adde q̄ pōt q̄s suspēdi ab officio 7 bñficio p̄ solā p̄tumaciā vt
no. doc. i. c. cū bone. de eta. 7 quali. 7 in. c. veritatis. de do. 7 p̄tu. 7 p̄ arc.
iij. q̄. v. in. c. j. de effectu. suspēsiōis a bñficio. vide gl. in. c. cū dilect⁹. de
cōsue. 7 gl. in. c. cū vintoniē. 7 p̄ Inno. 7 Host. in. c. sicut. de coha. cleri.
7 mul. 7 vide gl. in ver. bñficioz. in cle. ij. de vi. 7 ho. cle. Et an suspensus
simpliciter videat suspēsus p̄petuo: vel ad tps. Inno. 7 Jo. an. in. d. c.
cū bone. de eta. 7 quali. Et de multiplici pena suspensorū vide gl. mag.
in. c. nihil. de ele. 7 adde q̄ suspēsus a canone p̄cipit fruct⁹ beneficii: se-
cus si suspēsus ab hoīe. vide notabilē gl. i. in. c. p̄ter hoc. xxxij. di. 7 que
habent 7 no. p̄scriben. in. c. pastoralis. p̄real. de app. Et q̄ sit offia inter
suspēsiōē excoicationem 7 interdictū 7 in qbus cōueniāt. vide no. in
c. dilectis. de ap. 7 Inno. in. c. ad hoc. 7 in. c. qm̄. e. ti. 7 in. c. vt p̄uilegiū.
de p̄uileg. 7 in. c. venerabili. de sen. exc. 7 vide no. p̄ archi. in. c. adhuc.
xxxij. di. 7 in. c. sacerdos. l. di. 7 de multiplici sp̄ suspēsiōis. vide gl.
ma. que enumerat. xxx. species suspensionum in cle. cupientes. de pe.

e ¶ Sebast. Sapia. ¶ Bñficia p̄ferre. Aude tex. in. c. q̄ diuersitatē. j.
de cōces. p̄bē. vbi Inno. no. q̄ suspēsus nō potest beneficia conferre.

f ¶ De maiori. Faciat gl. in. c. pia. in ver. speciem. de sent. excom. lib. vi.
quam allegat iste in. c. solite. de restitutio. spoliatorum. 7 in. c. in p̄es-
sentia. in ver. no. vltius. de proba.

g ¶ Sebast. Sapia. ¶ Sed contra. Aude tex. in. c. fina. j. de cleri. excō.
muni. mini. vbi dominus Anto. no. in specie q̄ suspensus ab officio.
dicitur suspensus etiam a iurisdictione.

eb hoc

Sunt clara. Not. contra multos indices captiosos q sepe numero ap ponit dubia in statutis clariis et manifestis contra quos loquitur. l. ij. C. de ill. et c. cu contingat. s. de rescri. et facit ad qone statuto cauere qd in dex ad petitione partis teneat indicare fm consiliu sapietis: qd si de illa causa est casus clarus et indubitabilis no dz eam comittere consilio sapietis. l. ille aut

ille. s. cu i xbis. et ibi Barto. ff. d. le. ij. add qd i nfi dixit Bar. i. l. ele ganter. in prin. s. codi. inde. et q di cunt in. l. i. C. de re latio. et Bal. in. l. ancille. C. de fur. et in. l. i. in fin. i. x. quarta e relatio. C. de lega. et i. l. i. x. ex hoc ultimo no. C. de rela. et in l. voluntatis. in. ij. co. i. x. qro. si sta tutu ciuitatis. C. de fideic. Bal. et imol. in. l. si stipu latus. ff. d. x. ob. Bar. in. l. ab exe cutore. in. ij. q. in fi. ibi si xba erat oino clara. ff. de ap. bar. et ibi ale. in apo. i. l. placet. in pn. ibi qd cōsi lium no dz habe re nihil dubium. C. de sacrosan. ec cle. faciat qd vo luit ang. p. celi. inci. do. Ant. et. in. ij. col. et faciat qd ipe voluit p. cxxxiij. et vid ro. in rub. de arb. in prin. ij. charte. et vide oibo apost. Alex. in. d. l. ille aut ille. s. cu i x bis. faciat qd vo luit bal. i. l. vnica. C. ne liceat i vna eadeg causa ter tio prouocare. in ij. col. in versic. extra quero.

Titulus. Ais domi. Ant. in. c. j. de pbat. vbi re fert se in facto cō suluisse q episco pus tenet edere libru collationu et institutionu fa ctaru per eu ex eo q celeret esse actus publi.

Sebasti. Sapia.

In p̄suetudi ne inducenda. alr sentit gl. in. c. cu a ecclia sutrina. in x. sic. tps. j. de ca pos. et pprie. Sz male dicit q hec pi. qua tenet Abb. hic est cois. vide Calde. in consi. viti. sub tit. de cosue. Alex. in consi. cxxxiij. super primo quesito. col. j. iij. vol. Alex. et do. Bal. in. l. de quibus. col. xij. ff. de legi. Alex. consi. vij. viso. col. si. in. j. vol.

Casus est leuis imo magna. adde q p̄suetudo vim hz decreti. et tena citer obseruata hz vim iustitie. Bal. in. c. j. in pn. in. ij. col. q seu. da. pos. Itē dat iurisdictionē. l. viros. C. de diuer. offi. lib. xij. c. cu contingat. de fo. comp. Itē dat mandatū. vt. ff. q cuiusq vni. no. l. nulli. et facit. C. de

ob hoc cōtingit abesse. vt i. d. c. ij. et in. l. neq nata les. C. de pbatio. vnde in hac materia ego alr et clarius dicerē et lati⁹ extēdēdo materiam cōclu do sic: q aut qd est suspēsus minori suspēsiōe q infligit ppter participationē cū exēdicato et illa nō priuat facultate exercēdi iurisdictionalia nec facultate eligēdi s; solū p̄ticipatione sacramēto rū: et ppter hūc effectū nō p̄t eligi in p̄latū. s; hoc est tex. clar⁹ i. c. si celebrat. s. cle. ex. m. et dic vt ibi. aut est alicui iterdict⁹ ingressus ecclie et tūc so lum est priuat⁹ p̄tate exercendi ordinē in ipa ec clesia. Ande si celebrat interim in ecclia effici irregularis: vt est tex. in. c. is cui. de sen. exco. lib. vi. vñ si extra eccliam celebraret nō leuaretur pe nā. s; quo tñ dic et ibi no. nec puat hoc interdicitū facultate exercēdi iurisdictionalia vel eligēdi. ad hoc. c. sacro. de sen. exco. iuncto. c. ab exēdicato. s. s. referip. aut suspēdit eps a p̄tificationibus et tūc so lū cēset suspēsus ab illis q depēdēt ab ordine pō tificali et nō ab alijs vt voluerit p̄dicti doct. h. et Jo. an. i. c. j. s. sen. ex. li. vi. Quare puto q si suspē sus pōt exercere iurisdictionalia: q vt dixi iurisd ictionalia sunt sepata ab his q sunt ordinis pōti ficalis: vt i. d. c. trāmissam. et in. c. aqua. de cosē. ec. vel alta. Quis quis suspēdit a beneficio et nō in telligit suspēsus ab offō vel a iurisdictione. vñ ca nonic⁹ suspēsus a suis bñficijs pōt eligere: vt p̄ bat i. d. c. cu vintonēsis. iuncto. c. cu i cūctis. de ele. Quis suspēdit quis ab officio et bñficio simul et suspendit simplr. et tūc siue sit suspēsiō ab hoie si ue a canone inferre penā in casu. c. j. de re iud. li. vi. dicerē q talis suspēsiō pnat facultate exercē di iurisdictionē spūalē et cōferēdi bñficia. et eligē di q itellige durate suspēsiōe. nā q ista sunt fun data sup ordine ecclesiastico laic⁹ nō pōt ista ex ercere. vt i. c. h. de in. xvi. di. bñ quidē. et l. xij. dist. in. c. q. s. v. Si ergo qd suspēdit a fundamēto vñ suspēsus ab oi edificio q est supra fundamen tū. vt. j. q. j. cu paul⁹. et sic p̄t saluari illa op. io. an. dū dē de mistura inter ordinē et iurisdictionē ec clesiasticā. Nā cōsidero qd verbū officij est valde latū. nā quicqd hz electus est officij preter bñfi ciū ergo suspēdēdo te ab officio videor te suspē dere nedū ab ordine: s; ab oi offō clericali. Si er go suspēsiō fieret simpliciter ab ordie et tūc dicerē q aut quis suspēdit ab ordine pōtificali et so lū credo illū suspēsum ab illis que sunt ordinis episcopalis nō aut ab his q sunt iurisdictionis. ar. eorū q supra dixi quādo qd est suspēsus a pō tificali bñ. Aut simplr qd est suspēsus ab ordine et tūc dicerē ppter quandā p̄sequentiā qd cense tur facta suspēsiō ab omnib⁹ que sunt fundata sup ordine vt a iurisdictione spūali et oibus simi lib⁹ et facio istā p̄siderationē vltra alios q suspē sus ab offō cēseat directe suspēsus a iurisdictione spūali et facultate eligēdi et cōferēdi per quan dā p̄sequentiā. nec obstat ea q supra dixi de abba tissa et monialib⁹ nō sunt religiose p̄sone vnde re ligio facit eas capaces sed in non religiosis po testas ecclesiastica est fundata sup ordine. et per hoc habetur clare materia huius gl. ¶ In gl. in verbo: nec iuri. in fi. no. glo. qd vbi verba statu ti sunt clara nō debemus illa improprie vt re ducantur ad ius cōe. Sed vbi verba sunt dubia vel habēt duplicē intellectu quoz alter est pprie

iure fisci. l. super creandis. et no. in. l. si. C. de agri. et cēsi. li. xi. et in. c. cēi eleo rici. de verb. sig. in nonel. et Bal. in. d. c. j. in prin. In. et Barb. in. c. ex li teris. de proba. In. in. c. edoceri. de rescrip. et vide sing. tex. fm Ang. in. l. cu p̄tor. in ver. is quoz. ff. de in. vbi consuetudo dat potestates delegadi. et dicit In. in. c. cum ab ecclesiarū p̄latis. de offi. deleg. q

et reliquis improprie. tūc bene debem⁹ facere interpretationē et capere intellectu improprie vt minus recedat a iure cōi quā fieri pōt. vt pro batur notāter hic. et in. l. ij. C. de noxa. vide p bar. in. l. oēs populi. ff. de iust. et iur. per Jo. and. in re gula p possessore. in mer. et vide qd dixi in. c. cau sam. s. de rescrip. ¶ In glo. si. in fi. aduerte. nā hz iste tex. faciat mētionē de cōsuetudine: ista tamē nō videtur proprie cōsuetudo. nā p cōsuetudinē acquiri ius vniuersale: qz p̄suetudo est quoddā ius vt dixi super rubri. Sed per istā cōsuetudinē de qua in text. detrahebatur iuri vnius collegij et comodū applicabatur alteri collegio ergo nō est cōsuetudo s; poti⁹ p̄scriptio. Nā ista est sub stantialis differentia inter cōsuetudinē et p̄scri ptionē: vt no. in. c. vlt. j. eo. Et ideo dicit Jo. an. in. d. c. si super vltima glo. q improprie ponitur hoc. c. in isto tit. qz pro ista est potius p̄scriptio q cōsuetudo. quod etiā sentit gloss. iij. Dic tñ q respectu patronorū vel aliorum quorum iuri non detrahebatur poterat esse p̄suetudo: sed res p̄pectu istorū monasteriorū erat p̄scriptio. ita

- 22 notat in simili Jo. and. in. c. ij. j. eo. li. vi. ¶ Et va lent ista ad sciendum nunquid in ista consuetudine requiratur titulus. b nam in consuetudine in ducenda non requiritur titulus fm communē opiū. sed sufficit solus vsus licet sit contra ius: vt. j. e. c. si. et ibi per doc. Sed in p̄scriptione con tra ius requiritur titulus putatiuus: vt in. c. j. de p̄scrip. lib. vi. Sic intellige gl. no. in. d. c. ij. dum in consuetudine requirit titulum. nā intelligi tur in cōsuetudine improprie sumpta. vt ibi no. Jo. an. et ideo in isto tex. in ista p̄scriptione req rebatur titulus et bona fides: et titulus fuit statu tū epi q si credebant ita intelligendū prout ha bebat communis vsus. et ista sufficiant. Abbas.
- 1 Capitulum sine epo non potest inducere no uas consuetudines nec atiquas immutare. 3. 4.
- 2 Autoritas p̄suetudinis nō est leuis sed magna.
- 3 Ecclesia regitur non solum a iure canonico. sed etiam a consuetudine.
- 4 Transgressor consuetudinis rationabilis puni tur sicut transgressor legis.
- 5 Eps an et que potest facere sine statuere sine ca.
- 6 Episcopus si p̄scripsit iurisdictionē contra ca pitulum. i. q non soletat requirere eius consensu: poterit sine eo statuere. quia Statuta condere. est iurisdictionis.

Utrum consuetudi

- 1 nis. ¶ Capitulum sine epo consuetudi nes nouas facere seu statuta vel anti quas immutare non pōt. et est textus notabilis: et multū allegabilis. Primo ponit rationē inhi bitionis. Secūdo inhibitionem ibi: autoritate. ¶ Casus literalis. Canonici parisiēsi. irrequisi to epo suo et sine suo consensu: quasdā p̄suetudi nes ecclie sue immutauerūt et quasdā fecerunt de nouo. Dicit papa qd autoritas p̄suetudinis nō est leuis et nouitates qnq discordiā iducūt. An p̄cipit q sine p̄sensu epi canonici nō dimit tāt cōsuetudines ecclie nec nouas inducāt q si fecerint decernit irritas et inanes. Ber. ¶ In Mo. primo qd autoritas consuetudinis non est leuis imo magna. et ad hoc. c. in his. et c. consuetudi
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

quo etiam facit. qz scdm Card. post Inno. et pe. vestes variantur de etate ad etatē: et ex consuetudine. facit quod not. Lepol. in consilio. et. et. Alexand. consil. viij. incipien. videtur super primo dubio. in vlti. col. in. j. vol. et ita superioribus diebus defendi quosdam nobiles bri gienfes clericos accusatos de homicidio qz satis dicunt detulisse ha bitū clericale ex quo deferebāt habitū scholasticū ex quo p̄suetudo est scholariū clericorū in minorib⁹ deferre habitū scholasticū. nā clerici seculares nō hnt certū habitū. vñ large dicim⁹ habitū clericale ques

p̄suetudo dat in risdictionē arbitris. et no. in. c. j. s. capel. mo. in no uel. et de of. arch. ad hec i nonel. et in. c. tua. de cōfir. vti. vel inuti. per In. et dicit glo. in. c. j. l. di. qd in quo ordine obet esse cātor vel pri micerius consue tudini relinquit. et dicit etiam gl. in. d. c. j. in versic. episcop⁹. q licet confirmatio spe ctat tñ ad ep⁹ et electio ad capitu lum tamē seruā da est p̄suetudo. Et pulchredixit glo. xxx. di. si qd virozum. et. xxi. q. iij. in summa. qd clerici possunt v ti vestib⁹ p̄tiosis fm cōsuetudinē sue prouincie. et possunt ferre ve stes foderatas s; sādalis adeo qd dixit benedict⁹ capra doctor pu finus in. c. pen. in glo. in ver. de au ratis. de vi. et ho. cle. qd in vestib⁹ attrēdēda est con suetudo locorū vnde si consuetu do non haberet diuersitatem ali quam inter ha bitum clericorū et laicorum ipsa esset attendenda adeo quod cleri cus tunc diceret incedere in habi tu clericali qñ in cedit in habitu honesto et clerici cōsuetudo. qd fa cit ad not. in. c. si index laic⁹. s. sen tē. excom. lib. vi. hinc est quod vl tramonta. exca santur sicutantur palli⁹ diffibula tis: qz sic est p̄sue tudo vltamons tes prout voluit gloss. in dicto. c. si quis virozu. pro

Sanonmi. super Prima parte primi.

mentem et non prohibiti clericis: ut dicit gl. pe. in cle. i. in vers. secularis. de ele. na que vestis dicatur secularis relinquitur arbitrio iudicis. na in dubio interpretabitur magis vestis ecclesiastica quam secularis propter penam sim. Sui. etymo. in cle. h. in prin. de vi. et hone. cle. etiam si clericus portaret vestem prohibita puta de rosato vel scharleto non continetur nec causa usus proprii sed ex alia ob festum; nis. xi. distin. ¶ No. q. capitulum sine episcopo licitum doctorale po non potest facere statutum in ecclesia nec immutari antiqua statuta vel consuetudines. ¶ Et ex hoc honoris alicuius et ex tex. no. q. i. ecclesia potest esse statuta consuetudines magistratus sim

ymo. post alios in d. cle. h. in. iij. co. et ita in facto obtinui. et Anno. in. c. j. de libel. obla. dicit q. consuetudo potest remittere solennitatem offerendi libellum post litem contestatam vel quolibet ordine iudiciali. Item consuetudo est tante auctoritatis quod non requirit confirmationem superioris quia confirmatio legitimo tempore cursu. l. an in totum. C. de edictis priuatis. et Bal. in. l. quicunque. in. iij. col. in ver. scias aut. C. de ser. fugi. dicit q. id quod est consuetudine fieri non dicitur arbitrarium sed necessarium. l. sacculum. ff. de extraor. cri. et nota. in. l. qd ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. infam. et q. consuetudo est actus practicus ideo est seruandus ad vnguem. et in. l. i. in. iij. col. C. de fru. et litium exp. dicit qd illud q. consuetudine cauetur per expresse habet. ff. de edil. edic. l. qd si noluit. §. q. assidua. et l. pen. Item consuetudo inducere potest quod creditur ad plenam scripturam priuatis discretorum virorum sed non possunt creare tabelliones generales de si. instru. c. cum p. tabellio. per Anno. et p. Bal. in. l. i. C. de sum. tri. et si. catho. in. x. col. in vers. et ulterius quero. Licet ibi Bal. loquatur de statuto: tamen facit in quantum alii. c. cum dilectus. de si. instru. et in. l. ynica. C. de p. p. e. dem Bal. in. iij. col. in vers. consideranda est etiam consuetudo loci. et p. istum in. c. bone. el. §. de po. p. zela. et in rub. §. eod. et doc. in. l. quedam. §. numularios. ff. de eden. et ro. in. l. admonendi. ff. de iureiur. §. de. de se. §. xix. But. in. c. j. de ap. et Ang. in. q. inci. assensu miles. et Bal. in. l. comparationes in. iij. col. in ver. ego addo septimam scripturam. et ibi Alex. in apo. stil. C. de si. instru. Item consuetudo dat privilegium: ut no. Anno. in. c. nouit. de iur. Item declarat et extendit factum. ita dicit Ly. in. l. licet. C. lo. cati. item super consuetudine potest fundari libellus. c. dilectus. de of. ordi. nam super possessione quam super petitorio. Anno. in. c. cum ecclesia. de ca. pos. et p. p. ite per rescriptum principis non tollit consuetudo nisi de ea fiat mentio. Archi. in. c. in his. xi. distin. Item consuetudo dat licentiam vtendi rebus alienis dato tamen pretio puta p. lignis vel lapidibus. l. venditor. §. si p. stat. ff. de commu. predi. Item consuetudo dat iurisdictionem quicquid ream nam territorium sonat in iurisdictione: quia est ius principis: et iurisdictione est eius potentia et effectus. l. si. C. ubi et apud quem. Quicquid dat privilegium personale sicut privilegium concessum committi super eo quod non est de iure communi quod non adheret territorio. Ita no. Ly. in. l. q. ergo. ff. de ac. rer. dominio. Item consuetudo metit territoria. l. quicunque. C. de fun. limitro. li. xi. item notari. et apponere in instrumentis clausulas consuetas. tex. est singularis sim Bal. in. l. g. n. aliter. C. de fideiur. q. intellige pcedere quam instrum. velactus est in fieri: sed postquam est completum non poterit sim Bal. in rub. C. de reuo. his q. in frau. cre. in. x. sic. de nro q. ro. item consuetudo attenditur magis quam mera verborum significatio. §. q. tui cassius. ff. de leg. iij. item potest consuetudo imponere penam rei licite ut puta in matrimonio si ex eo sequatur illicitum puta: quia seminat discordia et tumultum. ita no. in. c. statutum. de her. li. vi. in no. et est expresse in. l. libertum. in pn. ff. de ritu nu. item consuetudo dicitur seruari in ingressu officii. l. nec quicquam. §. obseruare. ff. de of. pc. item consuetudo vult ut si quis subiciat se pene ca. gl. est sim. i. c. cum ho. i. glo. si. xxiij. q. v. quia fecit sim. romanus notabili. c. xxiij. certum est. et do. me. i. rub. de fideiur. et mo. in. c. legebat. de ma. et ob. et dicit. i. q. in sum. item consuetudo potest idem quod pactum. vnde potest naturalis obligationem inducere et tollere: si bene dicitur consuetudo ista est gl. in. in rub. C. de decre. decu. li. x. item consuetudo potest facere ut quis puniatur in terris confederatis: casus est singularis in. l. non dubito. ff. de capri. item potest quis citare in territorio alieno si bene dicitur consuetudo. l. iij. §. si. ff. de testi. item valet consuetudo quod p. vno sextario frumenti soluant duo sextaria alteri. l. bal. i. rub. §. e. item si sacerdos cantat euangelium de stare in apparatu diaconali. gl. est sim. in. c. ecclesia. istica. i. x. ceruicem. xxiij. di. nisi consuetudo disponat contra quam bene notabis p. eo q. est rex et dux: quia in actibus quos geret tam dux stabit in apparatu ducali: puta cum bireto et sceptro ducali: et in actibus quos geret ut rex stabit in apparatu regali ut puta cum insula regia: et idem dicas in milite et doctore ut in actibus militaribus vtat vestem militarem in actibus doctore libere veste doctorea nisi aliter se habeat consuetudo: et illa gl. allegat ro. sim. c. c. l. xvi. inci. doctor miles. Jo. an. in. c. vt q. s. de vi. et ho. cle. item consuetudo si iniqua excusat a pena temporalis. gl. i. c. de m. q. i. x. §. consuetudine. ne. iij. di. sim. in Ro. no. xx. gl. in. c. cum venerabilis. §. eo. et gl. in. c. sane. i. x. §. antiqua. de temp. or. Bal. in. q. inci. in xpi. noie am. q. aliqd. pcedit. pe. de anch. §. c. c. l. xxi. inci. iure scripto et consuetudine. Alex. c. xi. p. inuestigatioe p. dicto. bal. i. c. j. de feu. cog. et in. l. ynica. i. x. col. C. de cof. f. no. host. et Jo. an. et bu. i. c. §. de si. istr. i. §. p. d. et ter. in aut. oes peregrini. C. de mu. de succes. vbi statuta et consuetudines iniuncte non excusant deliquet a pena. et in aut. nauigia. C. de fur. dic ad illa tria q. consuetudo non excusat: imo nec vbi pcedit lex derogatoria ad consuetudinem: vt

voluit iste in si. huius capituli. Item consuetudo in penalibus extendit de similibus ad similia. text. est sing. in. c. §. p. poro. in ti. q. fuit pma. ca. b. n. amit. item consuetudo potest facere ut res inter alios acta p. alteri. vt q. est consuetudo quod extraneus emptor consorti renedere teneat. textus est sim. in. c. constituitur. de in integ. restitutioe. ita dicit Bal. in rub. C. res in

antiq. et sic non solum iure canonico regit ecclesia sed statuta particularibus locorum et consuetudinibus antiquis. concordat. c. catholica. xi. di. transgressor consuetudinis a d. puniri sicut transgressor legis. vt i. d. c. i. his. q.

ter alios acta. in x. no. q. ex p. de tudine. et idem voluit i. l. i. in p. n. c. C. communi diu. item consuetudo et

statutum potest obesse quod consortes teneant soluere penas pecuniaris banitorum sim Bal. in. d. rub. et ibi Sali. et Bal. in. l. j. C. ne fili. p. patr. et albe. in prima parte statuto. q. vi. et l. xvi. item statuta consuetudini antiqua in pascuis molendinis portibus et comoditatibus aquarum. Bal. p. illi. tex. in. c. j. in ver. sicut ab antiquo. i. ti. de pa. cof. ita consuetudo prestat ius dandi vocem in electione imperatoris. gl. si. in. c. ad apostolice. de reg. iur. lib. vi. vbi vnus de doctoribus imperii de consuetudine habet vocem in eligendo. vide ibi in vers. illi autem.

¶ Adde quod consuetudo cuius in contrarium memoria non existit tribuit privilegium et equipollet veritati: et illa est potestas ad acquisitionem pedagogiorum et aliorum iurium fiscalium: vt dicit Bal. c. cl. xxiij. et c. vii. l. lib. Ab. c. si. vii. §. li. et ar. c. si. l. v. and. sic. c. si. xxiij. illa equipollet iustitie et consuetudini. dubietas quod declarat. et Bal. c. si. c. xxi. consuetudo reddit inuoluntatem quod de iure communi erat validum. dicit Old. c. si. c. v. consuetudine declaratur et interpretatur statuta. dicit Card. c. si. l. x. consuetudine induci potest quod femine succedat in feudo sim eundem c. si. l. x. et dicit Ang. q. cl. xxiij. q. d. xba instrumentorum et inuestiturarum declarant consuetudinem. et de bal. c. cl. xxi. l. lib. q. consuetudine est innata est. et illa potest inducere alienationem feudi illi sicut matri adhibenda est reuerentia: illa equiparat iuri naturali quod est quodammodo immutabile illa est potestior prescriptio et latius vide in. l. de q. b. ff. de leg. in apost. meis. ad Bar. in stampa de tortis.

¶ Anto. Franc. ¶ Circa hac materiam de habitu. Dicas quod clerici seculares non habent a iure certum et determinatum habitum p. quod ab alijs discernantur sed certe forme habitus et certi colores ipsis prohibeantur. vt dicit no. gl. in cle. j. de ele. hic alle. et ple. no. in. c. pe. de vi. et ho. cle. et adde quod habitus clericalis consistit tamen in duobus vti in vestibus honestis et in tonsura. vt no. Jo. an. in. c. si iudex laicus. de sen. exc. li. vi. et vide Bal. pulchre declarate in. l. si qua p. calumnia. C. de epi. et cle. et adde quod talis presumitur quod qualis habitus defert. vt dicit Bald. in. l. directe. C. de manu. testa. et habet in. l. i. et ibi p. Bar. C. de seruis expor. et plene p. Alex. in. l. i. et §. si quis virginem. ff. de in iur. et idem dicimus quod si quis non portat habitum suum offendat ab aliquo non tenet offendens tamquam offenderit tale. vt not. bal. in. l. si ignoras. ff. loc. et idem bal. post gl. in. d. l. si quis p. calumnia. et gl. et Bar. idem voluit in. d. §. si quis virginem. et adde quod clericus qui dimisit habitum clericali si monitus non reassumit puniatur tamquam apostata. vt p. gl. in. c. tue. de apost. et etiam alijs penis de quibus habet in. c. perperam. in gl. pe. de sen. exc. et nota. etiam glo. in. c. pe. de vi. et hone. cler. p. alleg. et vide text. in. c. si qua mulier. xxi. distin. qui dicit quod habitus viri non debet assumi a muliere nec e contra: et idem dicimus quod mutatio habitus cum laruis aut cum talibus ludis non est licita imo est peccatum mortale: vt in. c. cum decor. de vi. et hone. cle. et in. c. presbyteri. xxiij. distin. et in. c. non oportet. de cof. cratio. di. v. et est bo. tex. deute. c. xxi. et in. i. epistola Pauli ad corinth. vi. c. et not. Jo. an. in regula ea que de regulis iuris. lib. vi. in mercuri. et adde quod sicut masculi distinguuntur a feminis per habitum ita iudei debent distinguere a christianis. vt no. glo. doctores in. c. in nonnullis. de inde. Qualis autem debeat esse habitus episcoporum. Dicas quod de vti vestibus de super clausis: non tamen rubeis vel viridibus. c. cleric. de vi. et hone. cler. nec debet vti vestibus laicorum nec sine proprio habitu et rochetto debet ire extra domum. c. episcopi. et c. sine ornatu. et se. xxi. q. iij. et nedum non debet ipsi laruari. vt in dicto. c. cum decor. et in aut. de sanc. epif. in. §. si. et in cle. h. vbi p. do. et ar. in. iij. q. one de vi. et hone. cler. et in. c. fucare. de cof. cratio. distin. vlt. sed nec de laruis ad se venientes. recipere: imo debet illas expellere. vt in. c. nullus. de consecra. distin. v. et q. dictus est quod episcopus debet deferre rochetum extra domum. Dicas hoc esse verum nisi sit monachus: vt in. c. clericus. de vi. et ho. cler. et adde quod episcopus non debet vti epulis nimis lautis: vt in. c. ecclesie. xxi. distin. nec debet inuigilare coniugijs. xliij. distin. c. multis. et c. sequen. et c. non op. et in ter epulandum de vti lectionibus sacrarum scripturam. c. pro reuerentia. xliij. distin. et debet prohibere fieri in coniugijs ludos et cantilenas cantari et plausus et risus fieri vt in. c. nullus presbyterorum. de consecra. di. v. et in. c. clericum. xxi. q. i. nec potest episcopus ludere. vt in. c. episcopus. xxi. di. et in. c. clericus. de vi. et hone. cle. et in aut. interdicimus. C. de epi. et cle. et adde quod episcopus debet habere vile mensam supellectilem et vitem pauperem: vt in. c. episcopus. cum gl. xlv. di. que gl. tamen dicit quod hec hodie male seruantur.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Transgressor legis. Vide Felin. in. c. j. col. ix. j. de sponsa. vnde dicit Archid. in. c. vt in am. l. xxi. distin. q. si quis ieiunaret die dominico diceret transgressor consuetudinis populi christiani qui p. lege est obseruanda et subicit dicentem sanctum Thomam quod consuetudo etiam in foro conscientie est seruanda.

intelligit

a Cum omnes. Vide ibi Jnn. 2 doc. 2 quod not. iij. dist. 5. porro. in. c. i. de maio. 2 obe. 2 xviij. di. in sum.

b Super arduis. Vide quod voluit Host. in. c. ex gestis. de cle. nō re. 2 Jmo. in. l. infamē. ff. de publi. indi. vbi ad hoc allegat bo. rex. in. c. ec. clesia senatū h3. xvi. q. j. 2 plene p dñm meū Barba. in tractatu suo de prestā. car. 2 dixi in. c. edoceri. hic allegato.

c Jurisdictione. 4 vide Jnn. in. c. cū accessissent de cō sti. 2 Bar. i. l. oēs populi. de iusti. 2 iure. in. j. q. pñ. tu vide gl. i. l. i. in x. pñ. 2 ibi plene p Alex. 2 mod. ff. de iur. om. iu. i. iñ. col. in eadem ibi equitatis statuē de. 2 Bal. i. l. oēs populi. in. v. col. in x. dico ergo q statuta 2 dere est potius de quadā iuris pmissione q sit annexus iurisdictioni. 2 p eū dē ibi idē i. l. col. Adde q sta- b tuta cōdere sit iurisdictionis tenet Ro. consil. cxx. **d** De stricto iure. adde q p opi. Pet. de anch. q nunc est in facto corā patriarcha veneto in cā archiepi spalatē. 2 sui capituli. facit q voluit cal. 2 xi. de cēsi. old. cōsi. clyx. in. iij. col. ppe. fi. 2. c. j. d religio. domi. cū no. per ro. consil. cccxviij. i. fi. c. q 2 suluit idē abb. consil. lxxi. q. lib. si bene pōderetur. nec ob. q cōdere statuta qd est accessorium sit magis arduū q habere iurisdictionē q l3 accessorium sit digni 2 potētis suo pñcipali tñ illi natura sequitur. vt est tex. not. in. l. 2 si nō sint. s. perueniamus. ff. de au 6 ro 2 ar. leg. 2 ita dicit Lud. in cōsi. cccxx. 2 an epi scopus possit p scribere q in ex c

intellige de 2 suetudine rōnabili. nā irrationabili est extirpanda: vt. s. e. c. cū venerabilis. 2. c. quā to. 2. vij. di. mala cōsuetudo. 2 Sed p intellectu huius. c. qro nūquid indistincte capitulū teneat habere 2 sensum epi in statutis edēdis. so. hic dicit Jnn. q cōsensus epi requirit si capitulū vult statuere in psona epi vel circa iura ipsius vel circa cōem statū ecclesie vel in negotiis magnis 2 arduis. Quasi secus si caplm vult statuere super reb 2 extinguis pertinentib 2 ad capitulū puta qualiter caplm debeat 2 gregari 2 qualiter distribuant quoti diane distributiōes vel mēsa grossa diuidi 2 vel qd simile. de quo vide bonā gl. in. c. ij. de x. sig. li. vj. 2 tene illā mēti. Ad vñ dīcēdū in ecclesiis inferiorib 2 subiectis epi: vt in magnis et arduis non possint fieri statuta sine 2 sensu epi: 2 h no. voluit Jnn. in. c. requisiti. de test. 2 i. c. cū accessissent. s. de 2 sti. 2 in. c. cū oēs. 2 eo. ti. Et rō est: q epi est gñalis spōsus oim ecclesiarū sue dio. An tota diocesis dī sua parochia. vt i. c. apostoli ce. de do. Hinc est qd agit p ecclia sibi subiecta: vt in. c. fi. 2 qd ibi no. de succel. ab intest. 2 canō dicit qd regēda est ecclesia pmissione epi. 2 q. j. regēda. iō nō debet clerici inferiores super arduis 2 magnis negotiis facere statuta sine 2 sensu epi: als cū cōsensu possunt facere. 2 Sed nūc qro quid de epi an epi cū cōsensu capituli possit facere indifferēter statuta. gl. xviij. di. in sum. dicit. q super maiorib 2 negotiis nō pōt epi facere statutū etiā cū cōsensu capituli: 2 illā glo. hic sequit do. Ant. de but. s3 certe nō intelligit ita gñaliter pōt em intelligi pmo de maiorib 2 negotiis reseruatis pape. nā sicut de his nō pōt epi cognoscere vt in. c. maiores. de baptis. nec fortī sup ea statuere sic intellige illā gl. Vel intellige scō qñ statuta cōcernūt aliorū p iudiciū. nā tūc illi sunt vocādū: vt no. dicit Jnn. in. c. ij. de loc. 2 in. c. fi. de offi. leg. 2 isto mō intelligit Sede. cōsi. xviij. s3 pñmus intellectus plus mihi placet. Conclude ergo qd in reseruatis pape nō pōt epi facere statutū. nec etiā regulariter 2 tra ius cōe: vt dixi. s. c. p. s3 pter ius vel adiuuando ipm ius pōt statuere. Dicit tñ Hof. qd requirit 2 sensus capituli. sed Arch. post Host. dicit sufficere qd requirit 2 silū. i. si caplm sine cā rōnabili nō vult 2 sentire valēt statuta hoc posuit Arch. l. c. j. d 2 sti. li. vj. 2 xviij. dist. in sum. 2 vide qd ipse not. in. c. epi. xviij. di. Quāq tñ requirit consensus vt si vult statuere in spectatibus ad epi 2 caplm. sic posset intelligi 2 ia opi. 2 hec mihi plus pl3. nā quēadmodū in corigēdis excessibus subiectoz in iurisdictione exercēda nō tenet habere epi cōsensum capituli sed sufficit cōsilū. vt in. c. iij. j. e. li. vj. 2 in. c. nouit. 2 in. c. quāto de his q fi. a pla. ita in cōdendis statutis regulariter nō requirit 2 sensus capituli: sed forte super arduis deberet interuenire cōsensu. facit quod no. Innocen. de rescri. c. edoceri.

e Aduerte tñ ad vñā sin. opi. quā posuit. d. pe. de anc. in re. c. j. de cōsi. dicit em se credere qd si epi pñcipit cōtra caplm q in exercenda iurisdictione nō teneat requirere ipsius cōsi. q in statutis 2 dēdis nō ē necesse habere 2 silū capli q statuta depēdent a iurisdictione vñ pñscriptio cō

atione nō teneatur requirere cōsi. capituli. vide Joā. mo. 2 Arch. in. c. non est. j. eo. ti. in. vj. Old. consil. cxxv.

c Cōsilū. Ad Bar. i. l. i. s. si plures. ff. de exer. 2 doc. i. c. cū i veteri. j. de ele. 2 i. c. cū oli. de arb. 2 dixi i. c. ex pte. s. d 2 sti. 2 bu. 2 do. meū vt hic ple. Adde Ang. consil. cxxij. Zacharias. Adde qd si ille cuius cōsensus vel cōsilū requiritur nolit p bere cōsensum 2 an 2 qñ iudex possit dare licentiā omittere tā lē 2 sensum vide 2 sti. Alex. 2 si. l. vj. vel fm maio. nu. est. cxxij. col. ij. vers. iij. p suppono. d. Ant. corle. sin. suo. lxxij. in ver. 2 sensu vbi pcludit q poterit adiri supior. s3 vltra p dicit. tu dic qd decretū iudicis si actū in

quo cōsilū vel 2 sensus alicui 2 crebat interuenit q tūc illud decretū supplet illū cōsensum vel cōsi. omissum siue negatū. ita no. sing. Jaco. reb. in. l. j. nu. v. 2 ibi in addi. ad eū. C. de decre. iur. sine decr. nō faci. li. x.

f Pro sue voluntatis libito. adde istū in. c. ij. in. iij. no. ibi. not. bñ tene mēti significatū. de seque. pos. 2 fruc. 2 vide. l. fidei cōmissaria libertas. la. ij. ff. de fideic. lib. Jnn. in. l. si sic. ff. de le. j. 2 Bar. in. l. alio. in. ij. co. ff. de ali. 2 cib. le. 2 Bar. i. d. extra uia. ad repui. in x. videbitis. 2 Sel. in. c. canonum. in xxxv. col. de 2 sti. ibi 2 sic dicat fm libitū tuum.

d Tra vñ extendit ad reliquū. vt in regula accesso rii de reg. iu. li. vj. quod est pbabile dictū: 2 semp memorie tenendum. tñ de stricto iure nō teneo istud dictū q editio statuti est qd sepatū 2 magis arduū ab exercitio nude iurisdictionis: nā statuta sunt certa 2 ppetua. vt in. c. fi. de offi. leg. iurisdictionis xō seu exercitū variat ex tpe. vñ notabilr dī Bar. in. d. l. oēs populi. ff. de iust. 2 iur. q ptās habēs arbitriū imponēdi penā nō pñt a pñcipio p sua statuta declarare penas q cū ista recipiāt varietatē ex tpe 2 2 ditiōe psonarū nō d3 fieri de claratio an tps. arg. in. l. cū pñ. s. a filia. ff. de le. ij. qd est bene notandū. Hinc no. 2 silū Sed dicto cōsi. xviij. qd epi nō potest statuere in his in qd haberet potestātē dispēdandi q dispēdatio variat fm necessitatē temporū 2 prerogatiuā psonarū: statutū vero est firmū 2 certū. 2 not. hoc.

e Item quero qñ d3 queri cōsensus vel cōsilū alterius. vide qd dico in. c. ex parte. s. de cōsi. 2 i c. cum nōs. de his que fiūt a prela. sine consensu ca. 2 hic per do. Ant. de bu. Abbas.

1 Consuetudo p quā quis inducit ad peccādū vel ad sua bona dissipandum non valet. 3

2 Verba p sue voluntatis libito: important liberā voluntatē freno rationis non submissam.

4 Declarans aliquam rem nihil de nouo inducit.

5 Laici in concernentibus peccatū habent iudices papam 2 imperatorem.

1 Ex parte. 2 Mo valet cōsuetudo p quā qs inducit ad peccādū vel ppria dissipandū. Prima pars recitat duas cōsuetudines irrationabiles quas scōo reprobat ibi tenore. Casus literalis. In quadā terra serua batur due cōsuetudines. Prima erat q si aliqs deueniret ad inopia quocunq casus sue aliquo mō amitteret bona sua posset alienare bonavoxo sir sue pvolūtate sua. alia erat qd si yxor alicui fidem coniugij violaret 2 ipse ppter hoc dimittet accipiebat medietatē bonozū viri sui cū pōt pñanda esset oibus bonis mariti 2 etiā dōtē p dēre deberet: mādāt papa qd decetero iste

2 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

3 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

4 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

5 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

6 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

7 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

8 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

9 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

10 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

11 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

12 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

13 cōsuetudines non seruent. Ber. 2 Mo. j. significata horū verborū: p sue voluntatis libito. s3c. non em importat arbitriū boni viri sed inducūt voluntatē liberā freno rōnis non submissam: q no. ppter stantia. Et no. de verbo: libito. nā im portat libervolūtātē. 2 idē t3 Bart. in extraua. ad repui. i. x. videbit. Et facit iste tex. sic intellectus p statutis vniuersitatis scholarū huius studij al me ciuitatis Senariū. dicunt em inter cetāea qd rector p licētia habēda in examie suo nō teneat aliquid soluere nisi prout pcesserit ex suo libito voluntatis: 2 ita als in facto rñdi. Mo. ij. qd statutū inducens prouitatē ad peccandū non valet. nā quēadmodū nō valet 2 suetudo vt hic ita 2 fortius statutū nimirū q lex d3 esse rōnabilis sancta 2 honesta. iij. dist. erit aut lex. Ultimo no. quē se posse defendere 2 tra antiquā cōsuetudine allegando ipsi irrationabilitatē. nā papa hic non reuocant istas consuetudines de nouo sed declarant istos non teneri ad obseruantiaz istarum cōsuetudinū. 2 Ille enim q declarat i

la. ij. ff. de fideic. lib. Jnn. in. l. si sic. ff. de le. j. 2 Bar. in. l. alio. in. ij. co. ff. de ali. 2 cib. le. 2 Bar. i. d. extra uia. ad repui. in x. videbitis. 2 Sel. in. c. canonum. in xxxv. col. de 2 sti. ibi 2 sic dicat fm libitū tuum.

Adde tñ Ro. cōsi. cxx. 2 latus in rub. de ar. per eundē cum hie q ibi posui apostil lando.

Sebasti. Sapia.

Qd statutū. ex hoc dī Abb. i. c. irrefragabili. 2 i. c. nouit. d his que fiunt a prela tis in. ij. col. qnō v3 consuetudo 2 tra correctionē vñ morū reforma tionē: plura exē pla pōit puchre dñs me 2 Roch 2 curti 2 in repe. c. fi. j. eo. col. vñ. x. terio amplia. 2 plura pñt colligi ex his q accu mulat in. xviij. 2 xxi. co. vbi in finia pōit exē pla quando con suetudo dicatur irrationabilis.

Pronitatem ad peccandum. Facit bo. rex. in l. conuenire. ff. d pac. dota.

Qui declarat Adde Jo. and. i proemio decre. super verbo de claramus: 2 doc. in. c. i. de sum. tri. lib. vj. 2 in pe. vj. ibi sacrosancte. Bal. i. l. 2 sti. C. in s. quibus. 2 in. l. fi. C. de test. vers. quero. nunquid testes. 2 in. l. j. s. huius studij. ff. d iusti. et iure. et in rub. C. d re. pnu. 2 in. l. j. post pñc. C. de test. ma. 2 in

l. cum testamento. in fi. C. eod. archi. xij. qd. fi. in sum. per istum in. c. pa storalis. in prin. de excep. 2 in. c. super questionū. in. ij. no. de offi. deleg. 2 in. c. cū dilecti. de accusa. 2 in. c. cū olim. de arbi. in. iij. no. vbi allegat Bar. in. l. oēs populi. ff. de iust. 2 iur. Unum tamen scias qd conditio declarandi nō trāsit ad heredem. tex. est sing. in. l. qui rome. s. augeri. ff. de ver. ob. fm Bal. in. c. significatū. in. iij. col. de rescrip. facit qd no. in. l. idē pōponis. ad fi. ff. de rei ven. Nec obstat dictū Bald. in. c. ea q de re ind. q inferior non pōt de se sententia cōfirmata per superiorem indicare idē nec declarare: q illo casu interpretatio seu declaratio legis operat idē qd ipsa lex. l. ita fidei. ff. de iu. sis. 2 ei 2 est interpretari cui 2 est

Sanonmi. super Prima parte primi.

condere. l. h. C. de legi. 2. c. inter alia. de sen. excom.

Adde qd per hoc consultat ro. cons. xlv.

Anto. Francisc. Circa hoc an z qñ ad quē spectet declaratio Dic-
cas qñ in his q pendēt ex aio alicui statur declaratiō illius: z ideo
declaratio libelli obsecrari pñet ad libellantē. l. si quis intētiōe ambi-

gua. ff. d. in. 2. hoc
vexi libellās est
vii. eo aut mor
tuos declaratio nō
pōt fieri p hñdē.
vt no. gl. in. l. idē
pōponi? scribit
si frumētū i. s. si.
ff. de rei vñ. adde
tñ qd si ageretur
de declarādo vo-
lūtate testatoris
dubia mortuo te-
statorē hñs q ve-
risimiliter nouit a
aiaz ofuncti i his
q depēdēt a me-
rayolūtate ofun-

nihil de nouo agit vt in. l. heredes palā. ff. de tes.
z no. in. c. cū tu. de vsu. ¶ Sed 3 hoc z contra
text. opp. nā isti erāt laici: ergo nō ad papā s ad
imperatorē recurrēdū erat: vt in. c. causam. q si.
sint legi. z. xvi. di. in. c. duo sunt. So. dicit Jo. an.
q ratione peccati qd nutriebāt iste consuetudi-
nes papa fuit aditus. nam decernere ratiōe pec-
cati spectat ad papā z nō ad imperatorē: vt in
c. nouit. d. iudicis. z in aut. vt clerici apd pprios
epos in. s. si vero. Et no. bene hoc dictum qd vbi
consuetudo z statutū nutrit peccatū vel prestat
pionitātē peccādi pōt adiri iudex ecclesiasticus
vt declarat talia statuta vel cōsuetudines nō te-
nere. Ego puto qd etiā iudex secularis pōt su-
per hoc adiri. nam ad ipsum etiam pñet obuia-
re peccato: vt in. l. senat. ff. de off. pñs. z in. c. rex

cti z eius aio pōt illū declarare cū iuramēto fm Bart. in. l. gerit. ff. de
acqui. here. in. h. co. in ver. venio ad qñtū. z in. viii. co. in ver. venio ad
quartū. z an z qñ ius declarādi trāseat ad heredē vide per Bart. in. l.
inter stipulatē. in. s. i. de. ob. z in. l. si qd a filio. in. l. si plures. ff. de le. i.
z vide Bal. z doc. in. l. in pēdētis. z in. l. si ad si. C. de contrahen. empt.
z in. l. si stipulat? fuero illud aut illud. ff. de ver. obl. Et an appellatio
ne declaratiōis veniat suppletio z correctio ita qd cui data est ptās
declarādi possit supplere z corrigere. vide no. p doc. in. c. sup qñtū. in
pn. de of. dele. z in cle. ne romani. de ele. z in. l. hñdes palā. s. si qd post.
ff. de test. Et adde qd declaratio testamēti pñt fieri per testato-
rē corā duob? testib? tñ vt in. d. l. heredes palā. in. s. i. z ibi per Bar. ff.
de test. z per Bar. in. l. i. C. de codicil. Et vtrum iudex possit declarare
sententiā sui pdecessoris. vid. Bar. in. d. l. inter stipulatē. in. s. i. de. ob. z
q dicit qd nō imo qd ius declarādi est psonalissimū. Et adde qd decla-
ratio xboz dubioz testamenti fieri pñt etiā post lōgū tps vt no. volu.
Bal. in. l. volūtatis. C. de fideicō. z in. d. l. heredes palā. in. s. i. ff. de tes.
q ius declarādi nō prescribit vt dicit Bal. in. l. petens. in. iij. col. C. de
pac. Et tene menti gl. singularem in. l. quicquid astringende. ff. de x.
obli. que dixit qd declaratio libelli semel facta nō pōt variari. de quo
per Bal. in. l. si in. iij. col. C. de fideic. z per Ang. in. d. l. si qñ intentione
ambigua. Et adde qd declaratio inie obscure pōt fieri etiā per iudicē
executiōis fm Bal. in. l. hac cōsultissima. in. iij. co. C. qui testa. fa. poss.

¶ Iudex secularis. Facit bo. tex. cōiuncta doctrina Bar. in. l. sub prete-
xtu. ff. de extraordi. cri. qd ptās z capitanei terrarū pñt videre statuta
z ordinamenta istoz disciplinatorū: z si ibi reperiūt aliqd q non spe-
ctat ad religionem pñt istud collegiū dissoluere: z hoc dictū sequitur
Bal. in. c. i. s. quentikulā. d. pace iura. fir. vbi etiā dñt q cogenē ēt ilti ede-
re sua statuta epō z epō 3 malas quentidiōes hñ iurisdictionē a iure: vt
in. d. s. cōuenticulā q est notādū fm Bal. z cū Bar. trāsit Bal. in. l. i.
C. de monopo. z in. l. collegiū. C. de here. inst. facit lex potioris. C. de
off. recto. prouincie. ¶ Adde Ro. sing. suis. fol. ix.

¶ Mediū attingere difficillimū est. vide gl. in. c. i. in x. modū. j. de of-
fi. cu. q allegat versus ouidij. z insti. de re. di. in. s. cū ex aliena. ibi plas-
cunt media snia. z insti. q manumit. nō pos. in. s. i. cū libertas. ibi: nos
mediā quodā mō viā eligentes. z in. l. antiqui. ibi medietatem quādā
secuti sunt. ff. si pars heredi. pe. z quot modis capiat medium videas
istū z alios in. c. i. de proba. z no. q mediū capis dupliciter. Ano mō
q est inter duo pñta z extrema. Alio mō dicit mediū punctuale. qd
equaliter distat a quolibet extraneoz fm Aristo. lib. ethicorum. z re-
fert Bal. in. l. qui sella. s. in rusticis. in. s. i. ff. de ser. rusti. predio.

¶ Adde quod voluit De. de anch. cons. cccj.

¶ Parcus. inquātū doc. hic post gl. loquunt d parco z pdigo p istū
tex. Bal. hic colligit argm q pñ nō tenet dare alimenta filie pdigo. s
3 eū facit tex. multū solēnis. in. l. imperator. ff. ad treb. q pbat qd pa-
tri pdigo fili? nō pōt denegare alimenta. ergo eodē mō nec pñ filio p-
digo denegare pōt alimenta. facit tex. in aut. de incest. nupt. in pn. z. l.
mur. s. manēte. ff. de iure do. meus Barba. hic alle. text. in indiuiduo
cōtra eū in. l. tutor pupilli. ff. de iurein. q parū facit. z Jac. de aret. in. l.
libertus qui operari. ff. de ope. lib. fm primā lect. posita ibi in glo. in
x. diuersa. vbi l3 patronus perdidit ius succedēdi: nō tñ perdit ius
alimentoz. ergo idē in filio. qñ pñ assignauit filio alimenta. z dissipauit
illa in ludo: decidit qd pater tenetur ad alimenta. alle. Bal. in aut. si ca-
pti. in. s. i. C. de epis. z cle. z in. l. scimus. in pn. in. v. q. C. de inof. testa. z rñ-
det ad istū tex. qd erat cōsuetudo q maritus dissipās bona sua aliena-
ret p volūtate bona vxoris q casu si erāt dotalia remanebat indota-
ta qd erat 3 publicū bonū. l. i. ff. sol. ma. nō aut est sic inter patrē z filiū
nā fili? quodā mō dñs in reb? patris. l. in suis. ff. de lib. z posthum.

ergo Bal. nō potuit colligere hoc ex tex. Ego addo p do. meo bal. in
l. i. s. i. ff. sol. ma. z Alex. in. l. si cū dotē. s. si post solutū. in. iij. col. ibi: di-
cit tñ Bal. ff. e. vbi dicit: qd nō ob. qd fili? legitimā perdidit: nō pōt
tñ pater denegare alimenta filio p bo. tex. in ar. z ibi Jac. de are. in. d. l.
libertus qui operari. qd singulariter limitat Bal. in. d. autē. cōtra ro-

gatus. in ver. z fa-
cit ad duas qd-
nes. C. ad trebel-
nū filius partes
suā dolo vel cul-
pa lata dissipane-
rit: qñ tñ etiā ali-
mēta pñt. z ita
saluare bal. hic:
sec? si culpa leui
alle. l. etia. s. i. ff.
so. mat. ad tenet
Spe. in ti. qui fi.
sint legi. s. i. x. s3
pone. vbi dicit q
l3 iuri alimētozū
renūtiari nō pos-
sit iuxta. l. cū hi.
ff. de transac. tñ per doli z delictū suū perdit qñ sua alimenta. Et ad
materiā vide bo. text. z ibi Alex. in. d. l. imperator. Adde ro. in. d. aut.
q locū. z ang. in. l. pater. ff. de enic. faciat qd no. bar. in. l. cū oportet. s.
nō aut. C. de bo. que li. z vide Alex. in apo. ad Bal. in. d. aut. 3 cū roga-
tus. in ver. peculium. z Pau. de ca. cons. xij. z. d. Sel. in. c. que in eccle-
siarum. in col. xliij. ibi z in quantum sentit Jo. an. and. de consti.
Ant. Frā. Circa istā materiā alimētozū q pñ tenet pñtare filio : ad
de pñto qñ oib? casib? in qb? pñ pōt filii exheredare de qb? habetur
in. s. causas. z in. s. aliud quoq? capitulū. i. aut. vt cū de ap. cog. z enu-
merant. p gl. ordinariā ad hoc i. c. qñtaualis. de iureiur. i. illis eisde pñ
filio denegare alimenta si tñ eū peniteret d pñto tenere eū alimētare.
vt p Jo. an. z p. d. Ant. i. c. qñtaualis. palle i x. op. q parēdū z c. Et ad
de q pñ tenet alimētare filiū egētē ēt si fili? haberet filiū dinitē vt no.
voluit Cy. l. i. C. de alie. libe. z no. Bar. in. l. pe. ff. de li. agn. Et tene mē-
ri qd alimenta q debent iure sanguinis put sunt ista q debent a pñe fi-
lio z ecōtra nō pñt peti iure actiōis: s3 officio iudicis. vt no. Bar. in. l.
si qñ a liberis. in pn. de lib. agno. nec pñt peti p tpe pñterito. sed p tpe
futuro dñtarat. vt no. Bar. i. l. libertis quos. s. i. ff. d. alimē. z ciba. le. z
adeo sunt obita a pñe alimenta filio vt ēt debeant filiis natis ex illicito
coitu p ea q habent z ple. tra. i. c. cū haberet. d eo q duxit i mñmoniū
quā pollū. p adul. qd pcedit ēt si pater in testō phibuisse illa dari fi-
lio. vt p bar. notabil in. l. id qd pauperib? in vlt. co. in x. vlt. qñr. C. d.
epis. z cle. z p Spe. in ti. de succes. ab ite. in x. nūc dicam? z puto q ēt
filio pdigo obēant qñ alimētatio filioz ē d iure naturali: vt no. Bar.
in. l. i. in. s. studij. in. h. co. in ver. qñro vtrū. ff. de iusti. z iur. z idē Bar. in
l. si qñ a liberis palle. in. s. i. vel parēs. z Bal. in. l. cū nō solū. i. s. ipm.
C. de bo. que libe. z ea que sunt iuris naturalis nō vident ēē pdigo in
terdicta vt in. l. is cui bonis. de ver. obl. z i. l. si qñramus. ff. de test. Et ad
de qd alimenta debita filio iure sanguinis si forsan se aluit ex suis ope-
ris nō repetunt: s3 si accipit pecuniā mutuo vt se aleret 3 petat actio
mutuati 3 patrē p talib? expēsis factis filio fm Bar. in. l. libertis. in
s. i. ff. de alimē. le. in. h. q. z ad pñdicta facit qñ alimenta semel pñtita z cō-
sumpta debēt iterū pñtari: per gl. quā ibi Bal. pñderat. in. l. si cū dotē.
in. s. i. ff. so. ma. z habetur per Spe. in ti. qui fi. sint legi. in x. sed pone
qdā. z ibi per Bal. in addi. in ver. an fili? z pñtrea dicebat Ang. i. l.
cū hi. in. s. causas. de transactio. qd alimenta prestāda qñ est dubiū ne
dissipent nō debēt prestari simul eodē tēpore. Et adde ēt qñ alimenta
pñt denegari filio nolēti laborare: nisi eē sibi verecūdia laborare. vt
qñ esset nobilis fm Bar. in. l. i. in. s. i. col. in x. atē hec lex facit. C. de mē-
di. validis. l. i. xi. Et adde etiā qñ cā alimētozū pñt agi etiā die feriata
in honorē dei qñ alimenta debent officio iudicis: vt in his que debent
a patre filio. secus si deberent iure actionis: puta ex testō. vt in. l. h. z
ibi plene per Alex. post alios. ff. de feri. z qñ petunt alimenta p filium
a patre que causē cognitio requiraf. vide p Spe. in tit. de off. iud. i. s.
j. z in. s. postremo. in ver. tertio dicendū. Et an a snia lata sup alimētis
debēdis z alimētozū decreto possit appellari. vide Spe. i. ti. de app. i.
s. i. in ver. sed nunquid. Et adde qñ alimentis futuris etiā cū iuramē-
to nō pōt renūtiari: sed preteritis sic fm Bal. in. l. p actū. in. v. q. C. de
co. z idē tenet Bal. in. l. cū hi. circa pn. ff. de trāfac. z Raph. sul. in. l. q
fidē. in prin. e. ti. sed idē Bar. in. l. si quis p eo. circa fi. pn. ff. de fideius. et
Amol. in. c. cū contingat. in pe. char. de iurein. de quo p nouissimos in
l. de alimētis. C. de trāfac. Puto tñ veriorē esse primā opi. qñ denega-
re alimenta nihil aliud est qñ hominē necare. vt in. l. necare. z ibi Bar. ff.
de lib. agno. z no. in. c. i. lxxij. dist. z ideo dicim? qd pēdētē causa sup
alimētis puta sup filiatione: interim d3 fili? si est in quasi possessione
filiationis alimētari ne interim fame pereat fm gl. z Bar. in. d. l. si qñ
a liberis. in. s. i. vel parens. z in. l. si neget. ff. de libe. agno.

parcum

a Liberalitas pereat. Facit bo. tex. in l. officio. in ver. modus autē. ff. vbi pupil. edu. debeat. vbi in expēsis seruāus est mod⁹ l. 3. Dy. ibi dicit maledicat qui fecit illā legē sed Ray. dicit ibi. imo bñdicat. nico. de neap. ibi dicit ex hoc apparere Dy. fuisse largū r Ray. fuisse auarum fm do. menū hic male loquit quia laudare medium est laudare virtutem r non vitium.

b Pimpilarij. vide glos. in rub. C. de primipilo. lib. xij. r vide qd le. r no. in. l. nō solum. s. qui primi piluz. ff. de excu. tuto. r in. l. sed r milites. s. ff. e. in x. pmpilarij. a r in ver. exercēt. b

c Et dāno filiorum. facit qd no. in. c. raynuti⁹. de testa. vbi querit nūq̄ valeat statutū vel cōsuetudo tollens legitimā debitā filio d qua qōne Dy. in l. sancimus. C. de nup. bar. r mod. in. l. titio cētū. s. titio genero. ff. d cōdi. r dē mō. r in consi. incip. ex facto pponitur q nobis. Bal. in. l. i. s. ius naturale. ff. de iust. r iur. r ibi p Angel. p Dy. in regula indultum. de regu. iur. c. in. vi. r in. l. cū rō. ff. de bonis dam. na. r Bal. in. l. cū ctos populos. in 2. xli. subsequēter querit. C. d. sum. tri. r l. lege. C. d. leg. he. r in. l. s. ipsum aut. C. de bo. que libe. r in auth. nūc aut. C. de sacros. eccle. r in. l. hac edictali. 4 in pn. C. de secū. 5 nup. cū alijs que 6 fets dādis in. d. c. raynuti⁹. r cōis 7 opi. doc. est qd l. 3 statutū nō possit 8 in totum tollere legitimā pōt tñ eam minuire. 9 zacharias. Adde ad pn. hui⁹ apost. Lud. ro. sin. suo. dē xij. 10 incip. quidā cardinalis. r ad se q. d. apost. adde gl. r car. Alex. in. c. statum⁹. s. neophytū. l. i. di. eūdē in. c. cū cessante. col. j. de appel. Bar. r Alex. in addi. ad eundē in. l. i. s. fi. de dona. r Feli. in. c. cū nuntius. col. j. ver. no. j. r col. seq. de test.

Adde qd cessante rōne statutum cesset. Ro. consi. cclxxij. Ant. Frac. Circa istū passum an per statutū possit in totum tolli vel minui legitima r eodē modo fm cōsuetudinē Pau. de ca. in anf. nouissima. C. de inoffi. testa. r do. Card. in cle. ij. in prin. in. vj. qd. de re iudi. r in. c. raynutius. in ver. q. vero. in. ij. oppo. tenēt q nō possit tolli in totū fm Dy. in regula indultū. de reg. iur. li. vj. sed Dy. in. l. sancimus. C. de nup. dicit cōsuetudinē esse in contrariū. r qd illa valet r dicit etiā valere statutū tollens in totū ipsam legitimam: si tñ aliquid relinquatur loco legitime: puta si statutū excluderet filiā ab oī successi-

siōe paterna relicta sibi dote loco legitime qd etiā vī voluisse Bar. in l. cū lege. r in. l. si qd presbyter. in fi. cū aut. ibi posita. C. de epilc. r cle. r Bal. in anf. hoc amplius. in. xxxvij. q. in lec. antiqua. C. de fideicom. r idem Bal. in. l. i. in. s. ius naturale. de iusti. r iur. r in. l. maximū vitius. in. vj. q. C. de libe. prete. r Ang. in. l. qd de bonis. in. s. ff. ad le. fal. r in

Procurator generalis ex noua causa supueniēte mutat q specialiter dominus commisit.

Delegatus specialis pape in illa causa est maior legato generali.

11 Quantum tps requiratur ad cōsuetudinē inducendam tam de iure canonico quam ciuili.

12 Consuetudo inducitur ex scientia non p errorē. De similibus ad similia proceditur in cōsuetudine. licet aliquando secus.

13 Consuetudo inducitur etiam ignorante illo qui habet potestatem iura condere.

14 Prescriptio nō minuitur in tpe a iure pstituto licet fiat sciente illo contra quem prescribitur.

15 Cōsuetudo inducit illorū q pnt alias prescribi. Laici neqz prescriptione: neqz consuetudine acquirant spiritualia.

Papa pōt facere laicos capaces spiritualium. Forma dat esse rei.

16 Consuetudo ad hoc vt valeat non requirit qd sit obtenta in contradictorio iudicio.

Actus i iudicio obtēti quō iducit cōsuetudinē.

17 Consuetudo ex quot vicibus introducitur.

18 Consuetudo ad hoc vt sit valida an requiratur q ea vtatur maior pars populi.

19 Consuetudo vtrum tollatur peronicum actum.

20 Prescriptio r consuetudo in quibus differūt. Titulus requiritur in prescriptione sed in consuetudine non.

21 Consuetudo si habet id quod habet lex an sublata lege sit sublata consuetudo.

22 Consuetudo contra legem diuinam vel naturalem non valet: r quid contra alias leges.

23 Legitima vtrū possit tolli vel minui p statutū.

24 Cōsuetudo semel reprobata ā possit apli⁹ iduci.

Consuetudo an tollatur per legem sequentem.

25 Ciuitas si facit statutū cōtra suā cōsuetudinem tollitur cōsuetudo l. 3 de ea nō faciat mētionem.

Cōsuetudo. Habet maiorem auctoritatem amplā r multū subtilem r multa sunt scripta in materia cōsuetudinis. Et videbis plenissime in tractatu quē posuit hic Jo. an. post lecturā hui⁹. c. in quo interserit fere oīa dicta legistarū vsqz ad tps suū r per legistas precipue tractat in. l. i. r l. i. C. que sit lon. cōsu. r p Dy. r Bar. in. l. de qd. ff. d. legi. vj. gl. r p archi. ibi. xj. dist. consuetudinis. ego solū psequor ea q sunt necessaria ad intellectū capitulū r glo. nam reliqua reliquēda sunt studio camere. hoc dicit istud. c. i. summa. Cōsuetudo nō derogat iuri naturali seu diuino cui⁹ transgressio peccatū inducit. nec positio nisi sit rationabilis r pscripta: r h. 3 duo dicta scdm ibi: l. 3 r qlibet pars pōt subdidi. C. casus literalis. In prima pte dicit quod quāto amplius quis in peccato perseverat tanto grani⁹ peccat: vñ cōtra ius naturale nulla cōsuetudo excusat qz transgressio iuris naturalis periculū salutis inducit. Scdo dicitur qd cōsuetudo longena nō est utilis: tñ non adeo valet vt preiudicat iuri cōi sine positio nisi illa consuetudo sit rationabilis r prescripta: qz preiudicat

alimenta: quod etiam tenet. d. Abb. in. c. raynutius. de testa. vbi dicit q nō valet statutum tollens legitimam in totum quādo filius alias non haberet vnde vineret alias sic. Et predicta procedunt in legitima: q debetur descendētibz de bonis ascendētiū quia illavide esse debita iure quodam nature secus autē est in legitima que debet ascendētibz in bonis ascendētiū: quia cum illa sit de iure positio potest etiā in totum tolli per statutū. ita Bal. not. in. l. i. s. ius naturale. ff. de iusti. r iure. r in. l. lege. C. de leg. here. r Roma. in. cōsi. cclxxij. r Ange. in. cōsi. c. i. inc. statuto cauetur. vbi dicit q statutū excludens matrem a successione filij propter masculos intelligitur etiam excludere eam a legitima: que hoc casu potest in totum tolli per statutum cum sit de iure positio.

aut. de heredi. r fal. ad fin. r in. l. papinian⁹. in. s. quarta. ff. de iof. fici. testa. vbi dicit quod potest minui. sed nō in totū tolli de quo etiā vide. Sed. de se. in. cōsi. l. xxv. r Old. i. cōsi. l. cxx. r do. de Ro. i. de cōsi. l. xviij. in. anti. r ro. in. cōsi. c. xxxij. Albe. de rosa. in opere statutorū i. h. parte. q. c. iij. r Jo. de inoli. in. c. cum causam. de iureiur. r Jo. petru. de perui. in. l. si emancipati. C. de colla. r Pau. de ca. i. cōsi. l. xvi. r in. cōsi. c. viij. in quibus locis dicit q pōt i totū tolli. sed idē do. pan. i. cōsi. c. xxi. dicit qd non pōt in totū tolli: sed bene minui. do. Alex. i. cōsi. l. xvi. in pma parte cōsiliorū. dicit qd legitima de iure cōi nō potest tolli in totū: nec minui. p. l. quoniam i prioribz. C. de in offi. testa. Sed p statutū sic. quando extaret agent per statutū vocati ad successione: alias autē non. idem antez Alex. i. l. post do. tem. in. v. charta. so. ma. post Bar. in. l. titio centū. i. s. titio genero. ff. d. cōdi. r dē mō. dicit statutū posse illā minuire. Bal. autem in. l. fi. in. s. ipsum C. de bo. que lib. dicit qd potest minui quaten⁹ sufficit ad alimenta non autem vt ea non sufficiat ad

Baronius super prima parte primi.

Aggravatur. facit tex. in l. iij. ad fi. C. de epis. audi. et ibi Guil. de cu. Bald. et tex. xxv. dist. in s. criminis. odo. et Bal. in l. apud antiquos. C. de ser. fugi. et in c. de appellatio. j. de appellat. glo. sing. in l. lege comelia. ff. ad illa. per istum. in c. j. de cleri. percu. in contrarium facit l. si diuturno. ff. de penis. l. querela. C. de fal. l. adulte. a C. de adul. r. iij. det. qd pcedat in fo b ro pteriofo. fec? in foro dei pzo. c meum hic. et vide p pmo. l. quicu? C. de ser. fugi. d vbi geminatiõe e delictorum pena multiplicatur q f est veru? fm Bal. ibi quando vnam g quodq? delictu? h? in se terminu? et finē. vt ibi per eum. in fi. nota. et intelligit ibi bal. istud veru? quan do quis vult pre scribere ipz actū delinquendi per diuturnitate tē poris q? nō pōt q? quādiu perse uerat in peccato tanto magis pu nitur: secus si de lictū est iam cō missus q? tūc pe na instigenda tē poris pscriptio ne abolet. l. que? rela. C. de falsis. et vide elegātē tex. l. lex iulia. ad l. iulij repe. quem textū allegat p singulari Bal. in l. i. C. ne ex delict. defun. et Bar. in l. si cui. in s. cū fa crilegiū. in vers. omiū hic vñ qd nem. ff. de accus. quē refert iste in d. c. i. de cleri. per cu. Adde anch. cons. iij. Anto. Francisc. Circa hoc de geminatiõe delictorum siue multiplicatione adde q absq? dubio in foro cōscientie siue delicta plura cōmittuntur siue vñ et idē plures reitērat magis et grauius debet quis puniri: q? quāto diutius quis pmanet in peccato: tanto grauius d? puniri. neq? excu sat ex cōsuetudine peccandi. vt est tex. in c. si. de cōsue. pro quo etiā est tex. in c. cū in ecclesia. de simo. et in c. cū haberet. de eo qui du. in matr. quā pollū. per adul. in foro autē cōtētiofo multiplicatio debiti eisdē loco et tēpore cōmissi facit cēseri esse vñ et idē delictū. et id si quis sepius cū eadē in vno et eodē loco et die cōmittat adulterium vel ludat vel vestes phibitas portet: nō tenet: nisi pro vno delicto vt no. volu. Sali. post Bal. in l. quicuqz. in s. col. C. de ser. fug. neq? ex ista gemina tiõe actus phibito borat ipse act? vt in aut. si qua mulier. et ibi per Bal. C. ad velle. Adde tñ q geminatio actū validat actū priore ino ualidū. l. talis scriptura. et ibi p Ang. et docto. ff. de leg. i. legata inutili ter. et ibi p Bar. e. ti. et p Bal. in trac. schisma. in. xij. co. vbi multa dicit circa geminationē actū qd operet et quē effectū inducat. et tene men ti qd l? mulier obstatē senatuscōsulto velleiano nō possit p alio fideiū bere. si tñ geminate fideiuberet et labatur bienniu? etiā si nō fuerit cer tiorata de beneficio velleiani sibi cōpetente: nō poterit opponere. ta le exceptionē. l. si mulier. et ibi per Bal. ff. ad vell. Et adde etiā q licet sententia interlocutoria possit reuocari vt in l. quod iussit. ff. de re iud. di. tamen qñ esset geminata non possit reuocari. vt est glossa. reputa

ta singularis in cle. cum a repulsione. de appel.

b Infelicē. facit tex. de pe. di. q. si em inquit. et Boeti? de cōso. phi. in iq. q peccator apud Deū est mōstrū spectante deo simile monstrum. **c** Alligat. Alibi dicit q aia captiuat ppter peccatū. c. nisi cū pridē. de renū. et fm sra. vercel. dicit ad similitudinē corporis ligati qd per vin

guralia: istorū quedā sunt sacramēta de qbus poterat reddi rō ad literā: vt sacramētū circūci sionis et vt mulier cessaret ab ingressu tēpli post partū. quedā vero cerimonialia de qbus vere non pōt reddi rō quo ad literā s? quo ad intellectū. sicut est illud pceptū. Mō arabis in boue et asino. Mō idues vestē linolanaqz cōtegrā. d. ele. cū cau sam. cū si. Precepta moralia sunt immutabilia tāq? fundata sup rōne naturali. mystica xō sunt mutabilia: q? p aduētū xpi cessauit figura et illu xit veritas. Et de his dic: vt ple. no. vi. dist. s. his itaqz. vbi bo. gl. Itē nō intelligas q in pceptis moralib? indistincte reprobet? cōsuetudo. nā iste tex. loquit cū limitatiõe vcz q tūc cōsuetudo nō v? cū trāsgressio iuris diuini inducit peccatū. si ergo nō iduceret peccatū valeret cōsuetudo. Qñ autē h? pōt ptingere. Dic vbi regula iuris diuini est gñalis et pōt naturali rōne capere limitatio nē. nā vt hic notabiliter dicit Inn. cōsuetudo p? augere diminuerē et distinguere ius diuinū: quē admodū pōt ipsa lex positua. Cū cōsuetudo nō sit aliud q? lex nō scripta: vt in l. de quibus. ff. de legi. et in c. cōsuetudo. j. di. Certū est autē q ius po sitiuū etiā ciuile qñq? distinguit ius diuinū: nā regula illa iuris diuini. in ore duorum vel trium stat oē verbū. reperit limitata p ius ciuile et canonici cū q? in multis casib? requiruntur plures testes et in aliqb? pauciores: vt. q. iij. in. c. i. et not. in. c. l? vniuersis. de testi. et in. c. cū esset. de testa. digi c. nuper. de testi. in l. hac cōsultissima. et in l. sancimus. C. de testa. Itē illud pceptū generale: non occides: reperitur varijs modis limitatuz: nam etiā in multis casibus hodie permittit? est occidere qui nō sunt expresse phibiti in iure di uino. facit. c. p humani. de homi. lib. vi. et C. quā do li. sine iud. se vin. l. i. et h. cum alijs si. Ande cō clude: q vbi ratio naturalis suadet ius diuinū distingui et limitari: tūc trāsgressio nō inducit peccatū. Quod et presumit hoc voluisse ipsum deū cū noluerit oēs casus distinguere. S? dedit regulas generales et potestātē generalē tribuit vicario suo. vt quodcūqz ligaueris super terraz et c. xxij. q. j. quodcūqz. S? vbi nulla ratio natu ralis suadet ipsum ius diuinū mutari seu limita ri tūc nulla lex nulla cōsuetudo valet: puta si ha beret cōsuetudo vt nō liceat honorare patres et o matrē. Tūc ēt pcedit recte dispositio istius tex. Ande papa dicit potius errare quā legē pderē qñ disponit circa ius diuinū sine causa: sic intel lige. xxv. q. j. sunt quidā. Et generaliter an et qñ lex positua possit distinguere et disponere cir

cula ligat. c. j. de depoli. et dū hō peccat augmētā? vinculum aie. nā dū aia nostra est in corpore est in carcere et in vin culis. iuxta illud solue de carcere animā meam. et Sic. de somnio sci piōis. volant ad celū ex corpe quasi ex vinculis aie. et dicit hic pde. et anch. q i dicitis ē dare ob ligationē natura le et q ad fisci q? ille q delinqt v? p sentire ad penā. l. i. s. bestias. ff. de postulā. d. meus. hic allegat text. i l. impatores. i. x. ipe te pene subdi disti. ff. de iure sci. ego allego gl. in l. cū pbatio. q dicit pctm tuum te punit. ff. de pb. et facit gl. in c. si. de accu. vbi stul tus i culpa sapi ens in pena. que allegat text. in c. q ea. xxvij. dist. Adde illud psalmiste aia no stra sicut passer erepta est de la queo ueniantum laque? cōtritus est et nos liberati sumus.

Sebasti. Sapia. Peccatū. Et hoc conclusio v? posse iserri q nō v? cōsuetudo qd iudei possint mu tuare pecunias sub vsuris Chri

stianis quia vsure sunt prohibite etiā de iure diuino. dicit tamen illu stris domi. meus. Curtius hic col. x. vers. limitatur modo. qd imo v? q? ex ea nō inducitur peccatū imo euatur peccatū quia tollitur oc casio fenerandi christianis et ita tenet Pan. de ca. in cōsi. cccxciij. non videtur expediens. secundum antiquam impressionem. et Alex. in cō si. j. in. s. volu. liij. Alexan. fuit sibi contrarius et contrarium consuluit. vt refert domi. Jas. in l. cunctos populos in vtraq? lectura. C. de sum. tri. et ibi tenet et multa allegat quod imo non valet talis cōsuetudo et idem comprobatur ex multis idem domi. Jo. baptista. de sancto Sea uerino. et ita est tenendum.

e Naturale. Quot modis capitur ius naturale. vide bo. glo. in c. ius naturale. j. distin. **f** Ius diuinū. Vide Bar. et doc. in l. si. C. si contra ius. et in c. q in eccle siarū. de consti. per doc. et ibi per do. Felin. plene et pulchre in. vij. col. ibi: expedita. pde. de anch. in repe. c. j. s. de consti. in. xj. q. principali. Bal. in l. i. ff. de cōsti. et inst. de iu. na. gen. et ciui. s. sed naturalia. et quod no. in. c. nobis. de decim.

g zacharias. Per consuetudinem. Adde quod in totum verum est quod tolli non possit pro parte autē et ex causa rationabili sic vt p gl. et ibi p. in l. si. C. si contra ius vel vti. pu. et in l. i. de constitutio. pncipi. Ang. in l. cum mulier. solu. mari. et Lu. p. sing. suis. in ver. testa. vers. quid si ciuitas.

a **S**ebasti. Sapia. **C** Statutum. Vide Feli. in rub. j. de homi. Are. in consi. lviij. diligenter. col. vi. Alex. in. l. i. col. iij. ff. quod quisq. iur.

b **P**ronitatem peccandi. Adde Host. in sum. huius ti. §. iij. vers. qd ergo. **B**al. hic pulchre loquēte. **H**ost. **7** docto. in. c. ij. de deli. puero. **7** tex. **7** ibi **D**o. in. c. facte sunt aut leges. iij. di. vbi pbat ex illo tex. qd pena pro delicto

esse talis qd p illa coerceat audacia delinquentiū. ergo p penā pecuniaria vel si milē coerceat audacia. **7** ibi **D**o. rephedit consuetudine venetorum qd pcutiēs clericū de nocte soluat qn **a** **q** solidos vt nō valeat qd dat materiam delinquēdi **7** **b** voluit archi. b quē sequunt pe.

de anch. **7** doc. in. c. eps. ne cle. vel mo. lib. vi. **7** iste. in. d. c. ij. **7** **B**al. in. c. i. §. vel furtū. de pa. iur. fir. dicit nō valere statutū imponēs penā contēptibile p delicto. **7** idē voluit **B**al. hic in. ij. co. in ver. scias. **7** qd voluit idē **B**al. in. l. cūctos populos. in. v. co. in. x. sequit in causa fi. C. de sum. tri. verbi grā si statutū sine causa vel prana occasione permittit homicidiū: ista est turpis pmissio: **7** idē statutū nullū. **7** allegat not. p **H**ost. **S**ed cū causa. magna sit: vt qd est bānitus ppter enormitatē delicti. istud bñ posset statui. l. ij. §. trāsfugas. ff. de fca. **7** l. raptores. C. de epi. **7** cle. **7** ex his apparet qd nō valet statutū qd creditor possit occidere debitore sibi nō solutē: vt no. in. l. i. C. de ces. bo. **S**z bñ valeret statutū qd bānitus ex graui crimine possit occidi: vt in. l. raptores. **7** idē voluit **D**o. in. c. ij. de pñe. lib. vi. **7** per istū tex. reprobaf consuetudo in princ. ij. col. **E**t hoc voluit **T**ancre. de corne. in sua cōpēdiosa. in. xij. rub. in. vl. q. in fi. vbi allegat archi. in. c. fi. ne cle. vel mona. li. vi. vbi dicit tale statutū nō valere qd est cōtra legē mosaica veteris testamēti **7** cōtra iura decretorū fm qd penā homicidiū est mors. xxiij. q. v. c. miles. **7** c. cū hō **7** in. c. si homicidiū **7** est bonus tex. in. c. oīs aut lex. iij. di. in ver. q cedē fecerit capite plectat. **7** l. hic **I**mo. dubitet qd pena imponebat de iure fforū. p homicidio. tene tū qd erat pena capitis. pro quo vide **A**ng. in. q. xxiij. inci. nos **K**arol. vbi mltū elegāter examinat si de iure fforū imponebat pena mortis p homicidio. **7** **H**ost. hic sequit. **D**o. **S**aluan. docto. antiquus dū hic **P**adue legeret in repe. hui. **7** c. in **S**uū tū vi de **A**lber. in sua scda parte statutorū in. q. cxxij. incip. itē quero an valeat statutū est in multis ciuitatibus: vbi cōcludit totū mundum hoc seruare qd valeat. **7** idem sentit **B**ar. in. l. i. ff. de pub. iud. **7** **A**ng. in. l. is q cū telato. C. de fca. **7** **B**ald. in. l. gracchus. C. de adul. dū dicit perussū vigere statutū qd occidēs vnū pōt se redimere sexcentis libris. **7** idem **B**al. in. d. c. i. §. vel furtū. **7** idē sentit hic **I**o. de imo. **7** in. d. l. i. ff. de publi. iudi. do. meus hic p cōcordia dicit qd aut loquimur an factū. **7** tūc nō valet statutū seu cōsuetudo: vt homicida soluat penā pecuniaria. **7** isto mō pcedat opi. **H**ost. **7** sequaciū. **A**ut loquimur post factū. **7** tūc pcedat dictū **A**lbe. **7** aliorū **7** mouet ex doctrina **I**o. an. in. c. ij. de test. lib. vi. vbi facit similitudinē. cū isto casu nō inducā quis ad homicidiū propter peccatū **7** sic tollitur illud incōueniens adductū per **H**ost. vel posset aliter dici fm eū qd statutū sit validū vbi ponitur pena pecuniaria magna qd dicitur esse vita hominis vt dixit gl. in. c. aduocati. in. x. vitā. C. de aduo. diuer. iur. **7** tūc pcedat opiū. **A**lber. **7** aliorū per id quod voluit **B**al. in. l. parentes. C. de test. equiparās causam magnā ciuile **7** pecuniaria cause criminali. **N**ec obstat dictū **T**ancre. qd lex mosaica est seruāda inter iudeos. **N**ec obstat qd iura decretorū imponāt penā mortis. **E**rgo statutū nō poterit illā penā alterare: qd iura decretorū nō vānāt statuta aliter disponētia. **I**tē procedat hoc in populo temporalitec subiecto ecclesie: secus in populo subiecto imperio: qd talis populus nō pōt cōcedere cōtra iura cōsa statuta vt in. d. l. oīs populi. ff. de iust. **7** in. dicit nūq. reperisse istū passū ita bene examinātū. **E**go adduco **A**re. in consi. lxx. inci. diligenter cōsideratis oībus in. viij. co. in ver. si. quis aut. vbi refert **H**ost. in. c. ij. in fi. de deli. pue. **B**ut. ibi **7** hic in. xi. charta qd non valet statutū vel cōsuetudo per quā p homicidio imponatur pena pecuniaria vel vilis. **7** idē tener **B**al. fm eū qd hoc sit sine causa in. d. c. i. §. iniuria. circa fin. in ver. pone p homicidio. **7** in ver. si. quero statuto cauetur: de pace iura. fir. **E**redo in puncto iuris opi. **H**ost. esse veriorē qd negari nō potest quā tale statutum vel consuetudo inducat ad delinquēdū. per d. l. conuenire. ff. de pac. dotali. **7** per. d. c. facte sunt aut leges. **7** qd voluit **D**o. maxime non concurrente aliqua iusta causa.

Ant. **S**rac. **C** Ad istum passum an valeat statutum vel consuetudo qd p homicidio imponatur pena pecuniaria vel p alio magno delicto imponat modica pena. **D**icas qd pene debet cōmesurari ad delicta. vt in. l. respiciēdū. ff. de pe. **7** idē pōt dici qd cū de iure cōi pena homicidiū sit pena capitis. vt in. l. i. ff. **7** C. ad. l. corne. de fca. **7** etiā iure canonico sit grauis pena introducta. vt in. c. j. de homi. vñ tale statutum nō tenere: vt dixit **A**rch. in. c. duo ista. xxiij. q. iij. **7** in. c. fin. ne cleri. vel mona. li. vi. **7** idē ēt vol. **H**ost. **7** **I**o. an. in. c. fi. de cōsue. qd etiā voluit **B**al. in. c. i. §. in iuria. de pac. iur. fir. in vñ. seu. **7** vi de **B**ar. in. l. i. in ij. co. ff. de publi. iud. **7** vide **A**ug. are. in trac. maleficioz. in. x. ex in ternalio mortu. **7** vide **A**ng. in. l. si vacantia. C. de bo. va. li. x. vbi dicit qd cōdenatus in pena pecuniaria in loco domi cili ex statuto ex istēte de eo loco pōt decapitari in loco delicti. **7** vide **B**ald. in aut. qui semel. C. quō **7** qñ iud. **7** in. l. i. in. ij. col. C. de edil. act. vbi dicit qd si statutū dicat qd cōmittēs duo homicidia decapitet. **7** aliud statutū dicat qd p primo homicidio soluat penā pecuniaria: qd l. primū homicidiū nō cōputetur in numero: tñ etiā si pro primo homicidio sit soluta pena pecuniaria: ille homicida dē decapitari: **7** hoc ne detur materia delinquendi qd etiā voluit **B**al. in. fi. de vsuca. in. §. aliqñ. **7** in addi. **S**pe. in ti. de loc. in ver. pro primo anno: **7** de huiusmodi materia homicidiū **7** qua pena puniatur **7** quale homicidiū sit punibile pena capitali. vide **S**pe. in ti. de homi. **7** in ti. de iniur. **7** dā. da. in ver. occidēs. per totū. **E**t adde qd primū homicidiū commissum fuit cōmissum per eam in personā abel fratris sui. de quo vide gl. in. l. si quis homicidiū. C. de accu.

C Contra statuta. vide hic **B**al. in. iij. col. in ver. sed. **Z**acharias. **A**dde tñ tale statutū nō valere saluis dictis istius in. c. que in ecclesiariū. in ver. nota primū. **7** ibi dixi in apostil. post alios. §. de cōsti. cui addas illā gl. in. l. cū fundū. in ver. postea. ff. de vi **7** vi ar. vñ qd tale statutū de vindicta debet intelligi qd quis illā faciat proprijs manibus. secus si per aliū. vide no. **B**ald. in. c. ad nostrā. in. j. col. de proba. qd potestas priuato cōcessa occidendi nō pōt denegari quē **F**eli. in prealle. c. que in ecclesiariū. col. iij. vers. procedit ergo dictū statutum. refert **7** sequitur limitando tamen vt ibi per eum.

Adde **B**al. cōsi. ex cl. v. li. **7** **B**art. cōsi. clxxvj. vbi ponit de statuto dictate qd offendēs debeat se ponere in manibus offensi: si tutor noīe pupilli soluat pecuniā ne pupillus se ponat in manibus offensi an valeat. **7** dic qd non. quia dicit qd melius est pati penam corporale **7** pacem consequi quam pecuniam soluere **7** in odio remanere.

Anto. **S**rac. **C** Circa hoc an vindicta pmissa ex forma statuti put est in ciuitate senarū possit alteri cōmitti vel mādari. vide **B**al. in. c. i. in. §. j. in. j. col. in ver. **7** hoc facit ad statutū. de pa. iura. fir. **7** in. l. iij. in fi. C. cōmuni diui. vbi dixit qd non per. l. cū fundum. in. §. fi. ff. de vi **7** vi ar. **7** idem voluit ipse **B**al. in. l. accusationis. C. quod met. cau. **7** in. l. vt vim. ff. de iust. **7** iur. **7** in. l. i. C. vnde vi. in repe. tñ **B**al. in. l. gracchus. C. de adul. videtur tenerē contrariū. de quo vide **I**de. de anch. in. c. cano num statuta. in repe. ad fi. de consti. **7** per **A**lex. **7** **P**au. de ca. in. l. si cū dotem. in. §. trāsgrediamur. ff. so. ma. **7** per **R**o. in. l. iij. in. §. si maritus. ff. ad silla. **7** in. l. i. in fi. de ope. no. nū. **7** per **A**lex. in. l. non solum. in. §. si mādato. ff. de iniur. **7** per **B**al. in. l. ij. in. xviij. col. C. de seru. vbi examinat illū passum an vindicta per aliū sit pmissa: **7** vide **P**au. de cast. in. l. refectiois. ff. cōia pñio. vbi dicit qd si statutū pmittat vindictā dē sic intelligi vt ille per se faciat quīs etiā possit cōnuocare amicos ad faciendā talē vindictā in pñe: adde tñ qd si statutū pmittat cōpetere vindictā qd si percussus percussat a solo cū multitudinē tñ amicorū teneret de excessu. vt dixit **B**al. in. l. si familia. ff. de iur. om. iur. **7** adde etiā qd si statuto permittat vindicta intelligit vsq. ad quartū gradū fm **B**al. in. l. abdicatio. C. de pat. pote. **7** tene mēti qd l. de iure cōi vindicta nō sit pmissa cum nō possit qd se sine iudice vindicare. imo scriptū est nihil esse vindicta graui. vt in. c. qd suspecti. iij. q. v. imō nedum est faciēda vindicta: sed nec etiam desiderāda: vt in. c. de occidendis. xxiij. q. v. tñ pōt a statuto pmitti vt plene p **B**al. in. l. is penes. C. de po. **7** p **A**lex. in. l. i. in. §. vsq. ff. de iniur. **7** quīs nō sit pmissa vindicta de iure cōi. **7** etiā habet in. l. scientiā. in. §. qui cū aliter. **7** ibi plene p **S**loria. ff. ad le. aql. tñ multi sunt casus in qb. etiā est pmissa vindicta. de qb. habet p **S**pe. in ti. de actio. in. viij. char. in fi. in ver. itē q vult. **7** in tit. de offi. oīm iud. in. §. pōt. an princ. **7** in titu. de accu. in ver. sed pone. **7** tene mēti q vindicātī se qñ id facit lacessitus **7** puocatus ignoscit vt plene p **S**pe. in ti. de crimi. in modū excep. oppo. in ver. sed quero.

Addet hec limitari. **A**dde mod. in. c. qñ in ecclesiariū. **7** ibi d. **F**eli. in v. co. de cōsti. **R**ichard. i. iij. sen. q. ij. ar. j. **I**nn. in. c. dūdū. ij. in glo. inci. qd

cta. vt in. l. respiciēdū. ff. de pe. **7** idē pōt dici qd cū de iure cōi pena homicidiū sit pena capitis. vt in. l. i. ff. **7** C. ad. l. corne. de fca. **7** etiā iure canonico sit grauis pena introducta. vt in. c. j. de homi. vñ tale statutum nō tenere: vt dixit **A**rch. in. c. duo ista. xxiij. q. iij. **7** in. c. fin. ne cleri. vel mona. li. vi. **7** idē ēt vol. **H**ost. **7** **I**o. an. in. c. fi. de cōsue. qd etiā voluit

Bal. in. c. i. §. in iuria. de pac. iur. fir. in vñ. seu. **7** vi de **B**ar. in. l. i. in ij. co. ff. de publi. iud. **7** vide **A**ug. are. in trac. maleficioz. in. x. ex in ternalio mortu. **7** vide **A**ng. in. l. si vacantia. C. de bo. va. li. x. vbi dicit qd cōdenatus in pena pecuniaria in loco domi cili ex statuto ex istēte de eo loco

pōt decapitari in loco delicti. **7** vide **B**ald. in aut. qui semel. C. quō **7** qñ iud. **7** in. l. i. in. ij. col. C. de edil. act. vbi dicit qd si statutū dicat qd cōmittēs duo homicidia decapitet. **7** aliud statutū dicat qd p primo homicidio soluat penā pecuniaria: qd l. primū homicidiū nō cōputetur in numero: tñ etiā si pro primo homicidio sit soluta pena pecuniaria: ille homicida dē decapitari: **7** hoc ne detur materia delinquendi qd etiā voluit **B**al. in. fi. de vsuca. in. §. aliqñ. **7** in addi. **S**pe. in ti. de loc. in ver. pro primo anno: **7** de huiusmodi materia homicidiū **7** qua pena puniatur **7** quale homicidiū sit punibile pena capitali. vide **S**pe. in ti. de homi. **7** in ti. de iniur. **7** dā. da. in ver. occidēs. per totū. **E**t adde qd primū homicidiū commissum fuit cōmissum per eam in personā abel fratris sui. de quo vide gl. in. l. si quis homicidiū. C. de accu.

C Contra statuta. vide hic **B**al. in. iij. col. in ver. sed. **Z**acharias. **A**dde tñ tale statutū nō valere saluis dictis istius in. c. que in ecclesiariū. in ver. nota primū. **7** ibi dixi in apostil. post alios. §. de cōsti. cui addas illā gl. in. l. cū fundū. in ver. postea. ff. de vi **7** vi ar. vñ qd tale statutū de vindicta debet intelligi qd quis illā faciat proprijs manibus. secus si per aliū. vide no. **B**ald. in. c. ad nostrā. in. j. col. de proba. qd potestas priuato cōcessa occidendi nō pōt denegari quē **F**eli. in prealle. c. que in ecclesiariū. col. iij. vers. procedit ergo dictū statutum. refert **7** sequitur limitando tamen vt ibi per eum.

Adde **B**al. cōsi. ex cl. v. li. **7** **B**art. cōsi. clxxvj. vbi ponit de statuto dictate qd offendēs debeat se ponere in manibus offensi: si tutor noīe pupilli soluat pecuniā ne pupillus se ponat in manibus offensi an valeat. **7** dic qd non. quia dicit qd melius est pati penam corporale **7** pacem consequi quam pecuniam soluere **7** in odio remanere.

Anto. **S**rac. **C** Circa hoc an vindicta pmissa ex forma statuti put est in ciuitate senarū possit alteri cōmitti vel mādari. vide **B**al. in. c. i. in. §. j. in. j. col. in ver. **7** hoc facit ad statutū. de pa. iura. fir. **7** in. l. iij. in fi. C. cōmuni diui. vbi dixit qd non per. l. cū fundum. in. §. fi. ff. de vi **7** vi ar. **7** idem voluit ipse **B**al. in. l. accusationis. C. quod met. cau. **7** in. l. vt vim. ff. de iust. **7** iur. **7** in. l. i. C. vnde vi. in repe. tñ **B**al. in. l. gracchus. C. de adul. videtur tenerē contrariū. de quo vide **I**de. de anch. in. c. cano num statuta. in repe. ad fi. de consti. **7** per **A**lex. **7** **P**au. de ca. in. l. si cū dotem. in. §. trāsgrediamur. ff. so. ma. **7** per **R**o. in. l. iij. in. §. si maritus. ff. ad silla. **7** in. l. i. in fi. de ope. no. nū. **7** per **A**lex. in. l. non solum. in. §. si mādato. ff. de iniur. **7** per **B**al. in. l. ij. in. xviij. col. C. de seru. vbi examinat illū passum an vindicta per aliū sit pmissa: **7** vide **P**au. de cast. in. l. refectiois. ff. cōia pñio. vbi dicit qd si statutū pmittat vindictā dē sic intelligi vt ille per se faciat quīs etiā possit cōnuocare amicos ad faciendā talē vindictā in pñe: adde tñ qd si statutū pmittat cōpetere vindictā qd si percussus percussat a solo cū multitudinē tñ amicorū teneret de excessu. vt dixit **B**al. in. l. si familia. ff. de iur. om. iur. **7** adde etiā qd si statuto permittat vindicta intelligit vsq. ad quartū gradū fm **B**al. in. l. abdicatio. C. de pat. pote. **7** tene mēti qd l. de iure cōi vindicta nō sit pmissa cum nō possit qd se sine iudice vindicare. imo scriptū est nihil esse vindicta graui. vt in. c. qd suspecti. iij. q. v. imō nedum est faciēda vindicta: sed nec etiam desiderāda: vt in. c. de occidendis. xxiij. q. v. tñ pōt a statuto pmitti vt plene p **B**al. in. l. is penes. C. de po. **7** p **A**lex. in. l. i. in. §. vsq. ff. de iniur. **7** quīs nō sit pmissa vindicta de iure cōi. **7** etiā habet in. l. scientiā. in. §. qui cū aliter. **7** ibi plene p **S**loria. ff. ad le. aql. tñ multi sunt casus in qb. etiā est pmissa vindicta. de qb. habet p **S**pe. in ti. de actio. in. viij. char. in fi. in ver. itē q vult. **7** in tit. de offi. oīm iud. in. §. pōt. an princ. **7** in titu. de accu. in ver. sed pone. **7** tene mēti q vindicātī se qñ id facit lacessitus **7** puocatus ignoscit vt plene p **S**pe. in ti. de crimi. in modū excep. oppo. in ver. sed quero.

Addet hec limitari. **A**dde mod. in. c. qñ in ecclesiariū. **7** ibi d. **F**eli. in v. co. de cōsti. **R**ichard. i. iij. sen. q. ij. ar. j. **I**nn. in. c. dūdū. ij. in glo. inci. qd

cta. vt in. l. respiciēdū. ff. de pe. **7** idē pōt dici qd cū de iure cōi pena homicidiū sit pena capitis. vt in. l. i. ff. **7** C. ad. l. corne. de fca. **7** etiā iure canonico sit grauis pena introducta. vt in. c. j. de homi. vñ tale statutum nō tenere: vt dixit **A**rch. in. c. duo ista. xxiij. q. iij. **7** in. c. fin. ne cleri. vel mona. li. vi. **7** idē ēt vol. **H**ost. **7** **I**o. an. in. c. fi. de cōsue. qd etiā voluit

Bal. in. c. i. §. in iuria. de pac. iur. fir. in vñ. seu. **7** vi de **B**ar. in. l. i. in ij. co. ff. de publi. iud. **7** vide **A**ug. are. in trac. maleficioz. in. x. ex in ternalio mortu. **7** vide **A**ng. in. l. si vacantia. C. de bo. va. li. x. vbi dicit qd cōdenatus in pena pecuniaria in loco domi cili ex statuto ex istēte de eo loco

pōt decapitari in loco delicti. **7** vide **B**ald. in aut. qui semel. C. quō **7** qñ iud. **7** in. l. i. in. ij. col. C. de edil. act. vbi dicit qd si statutū dicat qd cōmittēs duo homicidia decapitet. **7** aliud statutū dicat qd p primo homicidio soluat penā pecuniaria: qd l. primū homicidiū nō cōputetur in numero: tñ etiā si pro primo homicidio sit soluta pena pecuniaria: ille homicida dē decapitari: **7** hoc ne detur materia delinquendi qd etiā voluit **B**al. in. fi. de vsuca. in. §. aliqñ. **7** in addi. **S**pe. in ti. de loc. in ver. pro primo anno: **7** de huiusmodi materia homicidiū **7** qua pena puniatur **7** quale homicidiū sit punibile pena capitali. vide **S**pe. in ti. de homi. **7** in ti. de iniur. **7** dā. da. in ver. occidēs. per totū. **E**t adde qd primū homicidiū commissum fuit cōmissum per eam in personā abel fratris sui. de quo vide gl. in. l. si quis homicidiū. C. de accu.

C Contra statuta. vide hic **B**al. in. iij. col. in ver. sed. **Z**acharias. **A**dde tñ tale statutū nō valere saluis dictis istius in. c. que in ecclesiariū. in ver. nota primū. **7** ibi dixi in apostil. post alios. §. de cōsti. cui addas illā gl. in. l. cū fundū. in ver. postea. ff. de vi **7** vi ar. vñ qd tale statutū de vindicta debet intelligi qd quis illā faciat proprijs manibus. secus si per aliū. vide no. **B**ald. in. c. ad nostrā. in. j. col. de proba. qd potestas priuato cōcessa occidendi nō pōt denegari quē **F**eli. in prealle. c. que in ecclesiariū. col. iij. vers. procedit ergo dictū statutum. refert **7** sequitur limitando tamen vt ibi per eum.

Adde **B**al. cōsi. ex cl. v. li. **7** **B**art. cōsi. clxxvj. vbi ponit de statuto dictate qd offendēs debeat se ponere in manibus offensi: si tutor noīe pupilli soluat pecuniā ne pupillus se ponat in manibus offensi an valeat. **7** dic qd non. quia dicit qd melius est pati penam corporale **7** pacem consequi quam pecuniam soluere **7** in odio remanere.

Anto. **S**rac. **C** Circa hoc an vindicta pmissa ex forma statuti put est in ciuitate senarū possit alteri cōmitti vel mādari. vide **B**al. in. c. i. in. §. j. in. j. col. in ver. **7** hoc facit ad statutū. de pa. iura. fir. **7** in. l. iij. in fi. C. cōmuni diui. vbi dixit qd non per. l. cū fundum. in. §. fi. ff. de vi **7** vi ar. **7** idem voluit ipse **B**al. in. l. accusationis. C. quod met. cau. **7** in. l. vt vim. ff. de iust. **7** iur. **7** in. l. i. C. vnde vi. in repe. tñ **B**al. in. l. gracchus. C. de adul. videtur tenerē contrariū. de quo vide **I**de. de anch. in. c. cano num statuta. in repe. ad fi. de consti. **7** per **A**lex. **7** **P**au. de ca. in. l. si cū dotem. in. §. trāsgrediamur. ff. so. ma. **7** per **R**o. in. l. iij. in. §. si maritus. ff. ad silla. **7** in. l. i. in fi. de ope. no. nū. **7** per **A**lex. in. l. non solum. in. §. si mādato. ff. de iniur. **7** per **B**al. in. l. ij. in. xviij. col. C. de seru. vbi examinat illū passum an vindicta per aliū sit pmissa: **7** vide **P**au. de cast. in. l. refectiois. ff. cōia pñio. vbi dicit qd si statutū pmittat vindictā dē sic intelligi vt ille per se faciat quīs etiā possit cōnuocare amicos ad faciendā talē vindictā in pñe: adde tñ qd si statutū pmittat cōpetere vindictā qd si percussus percussat a solo cū multitudinē tñ amicorū teneret de excessu. vt dixit **B**al. in. l. si familia. ff. de iur. om. iur. **7** adde etiā qd si statuto permittat vindicta intelligit vsq. ad quartū gradū fm **B**al. in. l. abdicatio. C. de pat. pote. **7** tene mēti qd l. de iure cōi vindicta nō sit pmissa cum nō possit qd se sine iudice vindicare. imo scriptū est nihil esse vindicta graui. vt in. c. qd suspecti. iij. q. v. imō nedum est faciēda vindicta: sed nec etiam desiderāda: vt in. c. de occidendis. xxiij. q. v. tñ pōt a statuto pmitti vt plene p **B**al. in. l. is penes. C. de po. **7** p **A**lex. in. l. i. in. §. vsq. ff. de iniur. **7** quīs nō sit pmissa vindicta de iure cōi. **7** etiā habet in. l. scientiā. in. §. qui cū aliter. **7** ibi plene p **S**loria. ff. ad le. aql. tñ multi sunt casus in qb. etiā est pmissa vindicta. de qb. habet p **S**pe. in ti. de actio. in. viij. char. in fi. in ver. itē q vult. **7** in tit. de offi. oīm iud. in. §. pōt. an princ. **7** in titu. de accu. in ver. sed pone. **7** tene mēti q vindicātī se qñ id facit lacessitus **7** puocatus ignoscit vt plene p **S**pe. in ti. de crimi. in modū excep. oppo. in ver. sed quero.

Addet hec limitari. **A**dde mod. in. c. qñ in ecclesiariū. **7** ibi d. **F**eli. in v. co. de cōsti. **R**ichard. i. iij. sen. q. ij. ar. j. **I**nn. in. c. dūdū. ij. in glo. inci. qd

cta. vt in. l. respiciēdū. ff. de pe. **7** idē pōt dici qd cū de iure cōi pena homicidiū sit pena capitis. vt in. l. i. ff. **7** C. ad. l. corne. de fca. **7** etiā iure canonico sit grauis pena introducta. vt in. c. j. de homi. vñ tale statutum nō tenere: vt dixit **A**rch. in. c. duo ista. xxiij. q. iij. **7** in. c. fin. ne cleri. vel mona. li. vi. **7** idē ēt vol. **H**ost. **7** **I**o. an. in. c. fi. de cōsue. qd etiā voluit

Bal. in. c. i. §. in iuria. de pac. iur. fir. in vñ. seu. **7** vi de **B**ar. in. l. i. in ij. co. ff. de publi. iud. **7** vide **A**ug. are. in trac. maleficioz. in. x. ex in ternalio mortu. **7** vide **A**ng. in. l. si vacantia. C. de bo. va. li. x. vbi dicit qd cōdenatus in pena pecuniaria in loco domi cili ex statuto ex istēte de eo loco

pōt decapitari in loco delicti. **7** vide **B**ald. in aut. qui semel. C. quō **7** qñ iud. **7** in. l. i. in. ij. col. C. de edil. act. vbi dicit qd si statutū dicat qd cōmittēs duo homicidia decapitet. **7** aliud statutū dicat qd p primo homicidio soluat penā pecuniaria: qd l. primū homicidiū nō cōputetur in numero: tñ etiā si pro primo homicidio sit soluta pena pecuniaria: ille homicida dē decapitari: **7** hoc ne detur materia delinquendi qd etiā voluit **B**al. in. fi. de vsuca. in. §. aliqñ. **7** in addi. **S**pe. in ti. de loc. in ver. pro primo anno: **7** de huiusmodi materia homicidiū **7** qua pena puniatur **7** quale homicidiū sit punibile pena capitali. vide **S**pe. in ti. de homi. **7** in ti. de iniur. **7** dā. da. in ver. occidēs. per totū. **E**t adde qd primū homicidiū commissum fuit cōmissum per eam in personā abel fratris sui. de quo vide gl. in. l. si quis homicidiū. C. de accu.

C Contra statuta. vide hic **B**al. in. iij. col. in ver. sed. **Z**acharias. **A**dde tñ tale statutū nō valere saluis dictis istius in. c. que in ecclesiariū. in ver. nota primū. **7** ibi dixi in apostil. post alios. §. de cōsti. cui addas illā gl. in. l. cū fundū. in ver. postea. ff. de vi **7** vi ar. vñ qd tale statutū de vindicta debet intelligi qd quis illā faciat proprijs manibus. secus si per aliū. vide no. **B**ald. in. c. ad nostrā. in. j. col. de proba. qd potestas priuato cōcessa occidendi nō pōt denegari quē **F**eli. in prealle. c. que in ecclesiariū. col. iij. vers. procedit ergo dictū statutum. refert **7** sequitur limitando tamen vt ibi per eum.

Sanonmi. super prima parte primi.

electionis tpe. de elect. et sequitur Archi. in c. querendū. ff. q. vii. et ple-
ne p. do. Feli. in d. c. que in ecclesiariū. vi. col. vbi oīno videas eū an po-
testas occidendi possit delegari. et statum loquens de occidente p-
cedat in mandāte et quid in foro conscientie.

Bānir. Rō est qz bānir est transfuga et hostia ciuitatis. d. l. amif-
sione. ff. i. hic alle-

gata hostis autē
ciuitatis pōt im-
pune occidi. l. i. ff.
de fca. adō bart. 4
in l. vt vim. et i. d. a
l. omnes populi. b
l. xij. co. ff. de iust.
et iur. et d. ff. i. et in
l. vbi pactū. C. de
trāsac. et in l. ff. C.
qñ liceat se sine
iudice vēdicare.
et ibi bal. et l. d. a
ta opera. C. q. ac-
cus. nō pos. et l. l.
decurionē. C. qui.
ex cau. infra. irro-
gatur p. Albe. in
quarta parte sta-
tutorū. q. xv. ff. p.
But. i. c. si vero. c
el. j. j. d. sent. ex cō.
p. Semi. in c. his
ita. circa mediū.
vi. dist. et Pet.
de anch. in c. i. in
ij. pncipali que-
sito. ff. de pñ. et p-
eundem ibidē. in
xi. qōne pñcipa-
li. imo dixit bar.
in d. l. ff. C. qñ li-
ceat se sine iudi-
vidi. q. nō valeat
pactū factū cum
bānito de eo nō
offendēdo qd est
cōtra vtilitatem
publicā vt plene
ipse disputauit i
q. incipi. Lucane
ciuitatis. statuto
videas tñ nōne
casus collectos
p. do. Feli. in c. q.
in ecclesiariū. in
ij. co. ibi per istā
pclusionē: de cō-
sti. in quibus sta-
tutum nihil ope-

atur vt ministro legis sed iustitie: quia statutū
potest illos cōsanguineos ministros iustitie fa-
cere. xxij. qñstione. v. nō est crudelis. et dic latī vt
ibi nō. **P**er predicta potest etiā solui que-
stio nunqd valeat statutū vt maxime bānir^a va-
leat impune occidi. Et dicendum qd sic si sit ex
causa rationabili qz bannitus est hostis ciuita-
tis: de quo per bar. in l. omnes populi. ff. de iust.
et iur. et l. l. amiffiōe. ff. de cap. dimi. Et bene facit
text. in l. minime. ff. de relig. et sum. fune. et tenet
Jo. an. in loco pñalleg. **I**n gl. in verbo: nō sit
vilis: aduerte in hac gl. q. est sup. ff. licet. vsq. ad fi-
nē tractat materia cōsuetudinis: et quo ad pñ-
triū gl. dic secundū docto. q. pñcipiū huius. ff.
pōt intelligi duplī. primo vt intelligat de cōsue-
tudine in gñe et in abstracto vt sit sensus q. auto-
ritas cōsuetudinis nō est vilis: ff. dñ venit appli-
cāda ad act. pñcipales sit distinctio de qua in
finē: vt nō habeat pñdicare iuri positio nō sit
rōnabilis et pñscripta. Vel secūdo pōt intelligi pñ-
cipiū de bona et mala cōsuetudine. nā apud illos
inter quos viget nō est vilis autoritas etia si sit
mala. nā solet assumi p. pñuilegio. vt in ca. mala
cōsuetudo. viij. dist. Tñ nō est intātū valitura vt
pñiudicet legi nisi sit rationabilis et legitime pñ-
scripta. **I**n gl. i. x. nisi fuerit ratiōabilis. hec
gl. instat q. dicat rōnabilis cōsuetudo vel irratio-
nabilis et in effectu ponit duas regulas: q. bñ pñ-
derate sunt multū aduerse. **P**rima regula q.
oīs cōsuetudo est rōnabilis quā iura non repro-
bāt et sic quelibet cōsuetudo pōt induci si nō ha-
bet iuris resistētā. Sed pñtra hāc regulā facit tex.
in c. ad audiētā nñaz. et in c. cū iter. ff. eo. vbi text.
reprobat pñsuetudinē q. nō fuerat p. pñi^a dānata.
Secūda regula est qd illa q. rōnalis q. nō obuiat
canonicis institutis. Et in effectu hec regula vult
vt nulla pñsuetudo valeat pñtra legē. qd est istū tex.
et l. de q. ff. de legi. **A**ltimo gl. ponit vñū ca-
sum gñalem qd cōsuetudo cōtra neruū ecclesiasti-
ce discipline vel pñtra libertatē ecclesie non tñ. Et
nō. hūc casum q. pñprehēdit in se multos casus pñ-
ticulares. et hoc dictū tñ Bar. in d. l. de q. et facit
tex. i. autē. cassa et irrita. C. de sacrosan. eccl. et in c.
j. et in c. vlt. ff. de legi. **E**xtra gl. reperiunt alie opi. Inn.
dicit q. si cōsuetudo pñtra legē hñ legis assisten-
tia valet. secus si lex resistit. **H**ostie. dicit hoc
relinquēdū arbitrio discreti iudicis. nā nō posset
dari certa doctrina: et idem tenuit glos. in ver. ra-
tionabilia. in c. j. de consti. li. vi. sequitur Jo. and.

rañ nec excusat homicidā et videas hic Bal. in ij. in ver. vñ bannitus.
Adde q. cōis cōsulentū opi. q. valeat. de quo per Bar. cōi. cclxxij.
Ang. consil. lxxxvij. Abb. cōi. ciiij. Alex. in multis suis consilijis put
in tabula dictorum consiliorum videre potes.

Zacharias. **T**u dic q. de iure cōi statutū permittēs impune occidi
non valet vt per Feli. late in c. que in ecclesiariū. col. ij. ver. ex ista gloss.
infertur. et ibi per eū concoz. vbi etiam nō. aliquid post istū. ff. de con-
sti. quibus adde Bal. in l. cum mulier. ver. sed an de iure cōi. ff. sol. ma-
tri. et Bar. in l. vt vim. ff. de iust. et iur. Nec etiā de iure canonico. ita nō.
Hosti. hic. Et qualiter intelligatur statutum q. bannitus impune oc-
cidatur. vide per Alex. consil. lxxxvij. per totum. vol. ij.

Sebasti. Sapia. **O**ccidi. Ego dum legerē. l. qd nerua. circa pñ-
mam qōnem Bar. ff. de positi. pñprehendi maximā contrarietate in-
ter theologos et inter canonistas an in foro cōsciētie liceat pñmittente
statuto bānirū occidere. Feli. em in c. que in ecclesiariū. col. ij. tenet qd
sic etiā allegat Richardum dist. xxvij. q. ij. arti. i. sed contrariū te-
net Bal. in l. j. C. si a non cōpe. iudic. vbi dicit quod omne homicidū
etiā permissum a statuto habet in se doli. et Albe. de rosa. in quarta
parte statutorū. q. xix. refert andinisse a multis religiosis quod occi-
dens bannitū auctoritate statuti teneatur. refert et sequitur do. Jas. in
l. vbi pactū. col. vi. C. de transac. Mellus in tractatu bannitorum. que-
stio. xi. in secūda parte secūdi temporis. vide etiā Bald. in l. decurio

nes. C. ex qui. cau. infra. irroga.

Casala cōsuetudine. Bal. hic dicit qd prauē pñsuetudines nō sunt ser-
uāde nec imitāde: et licet nihil alleget facit tex. in aut. nauigia. C. d. fur.
et autent. oēs peregrini. C. cōia. de succes. subdit hic Bal. qd praua est.
cōsuetudo que punit totam villā vel totā parochiā p. delicto vnius

hic dices qd iudex cōsiderabit casus habētes iu-
ris existētā: et si cōsuetudo de qua querit magis
accedit ad casum cōsimilē habentē iuris existen-
tiā nō iudicabit pñsuetudinē. si nō accedit ad ca-
sum habentē iuris existētā iudicabit ff. pñsuetudi-
nē. Quasi velit i. finā dicere. q. cū iure nō habeat
m^a determinationē q. cōsuetudo dicat irratio-
nabilis: ff. habem^a aliq. pñsuetudines improbatas
pñcedit iudex in casu dubij de similib^a ad similia:
vt in l. non possunt. ff. de legi. et in c. cū dilecta. de
pñr. vti. vel inuti. Do. ant. de but. ponit aliā theo-
ricā dices q. cōsuetudo rōnabilis fm vñquod
q. ius accedit ad finē illi^a iuris. Vñ finis iuris ca-
nonici et diuini est felicitas aie: finis vero iuris ci-
uilis est bonū publicū. Vñ si cōsuetudo tēdit ad
felicitatē aie est rōnabilis fm ius canonicū et di-
uinū. Si vero repugnat finī eterno cōsuetudo est
irrationalis. Ad hoc bo. tex. i. di. cōsuetudo. in
fi. vbi tex. dicit q. cōsuetudo dñ cōgruere religiōi
et discipline ecclesiastice. de iure vero ciuili pñsue-
tudo est irratiōabilis si nō tendit ad bonū publi-
cū q. finis iuris ciuilis ad hoc tēdit. Et ideo le-
ges pñmittēs vsuras et pñscriptionē cū mala fide
erāt rōnabiles fm ius ciuile: q. oīa ista pñmittēbā-
tur in finē boni publici. Sñ ius canonicū iprobat
qñ lex repugnat felicitati eterne: q. ad legē cano-
nicā spectat dirigere hominē in Deum. De quo
vide qd nō. Jo. an. in regula possessor. in mer. vbi
ponit finē vtriusq. iuris. **Q**uāq. hec theoria.
d. Ant. sit vera in se et satis exqñta tñ p. eā nō pos-
sumus discernere et distinguere que cōsuetudo
dicat rōnabilis. Nā sepe cōsuetudo nō tēdit in fe-
licitatē eternam. et tamen approbatur: vt patet in
c. cū dilectus. ff. de legi. et c. cū ecclesia. de cā poss. et pro-
pñ. cū similibus. Unde satis est qd cōsuetudo nō
nutriat peccatum. Do. Lar. posuit aliam theo-
ricam. q. cōsuetudo que nō est cōtra ius natura-
le gentium vel posituum presumitur rationabi-
lis: nisi probetur contrariū. Sed si est contra ali-
quod istorum iurium presumitur irrationalis:
nisi probetur contrariū. **E**t hec theoria videt
prima fronte bona quāuis iuris resistētā indu-
cat pñsuetudinē cōtra cōsuetudinem. ar. bon.
in c. i. de pñscri. lib. vi. **S**ed hec theoria mihi
ex toto non placet q. cū cōsuetudo consistat in
iure nō habet pars pñbare ipsi^a rationabilitatē:
sed iudex habet hoc discernere. Et concordando
omnia predicta dicerem quod hoc relinquendū
est arbitrio iudicis et vt noluerunt Hosti. et Joā.

iusti. et iur. quod tñ intellige verum nisi ex iusta causa vel propter de-
merita vel ppter cōtumaciā tolleretur defensio. vt in l. sed si per pñ-
tozem. ff. sed si cū decreto. ff. ex qui. cau. ma. de quo etiā per Pau. de ca-
stro. in d. l. vt vim. et per Barto. ibi etiā per do. Pau. in l. cū mulier. in
ij. col. ff. solu. mat. et propterea dicitur quod statutū quod etiam incul-
pabiles possint capi pro represalijs vel quod inculpabiles teneantur
ad emendationē dāni non valet secundū Bal. in authent. sed omni-
no. in ij. col. in ver. non dubitatur. C. ne vxor pro mari. et vide Bart. in
l. si in rixa. in ij. col. ff. de fca. et in l. ex maleficijs. in ij. is quoq. ff. de act.
et ob. vbi ponit de statuto quod vicini vel illi de villa tenentur sub cer-
ta pena capere malefactorem vel teneantur damnum emendare quo
modo illud debeāt intelligi.

Sinem vtriusq. iuris. Vide Jo. de lign. et istū. ff. in proe. Hiego. gl.
et doc. in c. cōtingat. de iureiur. gl. et doc. in c. clerici. de iudi.

Arbitrio iudicis. Hanc opinionē tenet tanq. communē quā sequi-
tur hic Imo. allegas gl. in c. j. in ver. rationabilia. de cōst. li. vi. et archi.
et dist. leges. et in c. frustra. viij. di. pro qua opi. facit tex. in c. gl. in d.
c. j. et tex. in c. ad apostolicā. in vers. per episcopum. loci veritate cogni-
ta. de simo. vide per Bal. in ij. col. ibi. rationabilis. in l. de quibus. et
in ver. alij picunt. ff. de legi. et vide hic do. meum. in ij. co. vbi super hoc
distinguit teneas tamen communem opi.

Adde Fulg. consil. clvj. in fi.

cū ceteri nō sunt
in culpa. allegat
glo. in autēti. vt
nulli iudicium.
ff. qñ licet p. lin-
guas accessorum
diuulgata sit. et
limita nisi culpa
et negligētia ip-
sorum alij
maleficiū seu dā-
num datus sit in
villa et agnosce-
retur malefactor
p. ea que notāt.
docto. in capi. fi.
post Innocē. q.
met. causa. et in l.
si quando. C. vñ
de vi. q. tunc va-
lebit cōsuetudo
seu statutum.

Adde an va-
leat statutū: qd
villa teneatur ad
emendam dāni.
Ro. consil. vñ.
Anto. Francis.
Adde q. sta-
tuta iniqua p. ha-
bentes generale
arbitriū statuen-
di fieri non pos-
sunt. vt per Bal.
in l. j. in princip.
C. de mono. imo
peccatū est con-
dere statuta ini-
qua: et vñ pñdito-
ribus illorum. vt
in cle. j. et ibi per
do. Lar. de vsu. et
habet Esau. et
capitul. vbi sunt
ista pñcipa. vera
ba. vñ vobis q.
cōditis leges ini-
quas. et ideo sta-
tutum tollēs de-
fensiones nō va-
let. l. vt vim. ff. de

an. Sed

a **Sebasti. Sapia.** Sed iudex. Nec opinio videt cōis. vt per Cal. in cōsil. xvij. an ciuitas. in tit. de cōstit. feli. in c. ecclesia sancte asda. rie. col. iij. s. de cōstit. per And. sicu. in c. at si clerici. s. de adulterijs. col. iij. s. de iudi.

b **Andere.** Vide istū post Jo. an. et alios in proemio Grego. et vide do. meū hic. i. xij. co. in ver. tu ponde a ra. et i. l. maximuz vitium. C. de lib. prete.

c **Adde Ang. i. l. si quis emptio nis. C. de p̄scrip. xxx. an. vbi dicit. salua reuerentia canonistarū. nō est bene dictū. q. consuetudo p̄scribatur cū diuturnitas t̄pis nō inducat i ea p̄scrip̄tionē. s. tacitū consensuz populi. et ideo dicit q. differētia est inter p̄scriptionē et consuetudinē. q. p̄scriptio p̄cedit ex cōsensu p̄scribētis et eius p̄tra quē p̄scribitur. s. consuetudo resultat ex cōi assuefactiōe totius vel maioris partis populi. et vide Bar. in l. i. c. s. seruiti. in ver. unde nota hic q. p̄scriptio vocatur p̄suetudo. in i. colum. et i. fillius. l. dicit. q. equiparantur p̄scriptio. cōsuetudo. et pactū. et dicit q. illē text. facit p. Canonistis q. ponūt p̄scriptiōē i diffinitioe p̄suetudinis tamē impro p̄rie loquunt cū vbi nō est possessio ibi nō p̄scriptio. Adde eundem Bal. in l. ij. in. xv. oppo. C. s. ed. diui. adr. tol. et in l. de quib. i. vj. col. in. vj. op. pos. ff. de legi. et per Ang. ibidez in. ij. col. in. ver. si.**

d **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

e **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

f **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

g **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

h **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

i **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

k **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

l **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

m **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

n **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

o **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

p **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

q **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

r **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

s **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

t **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

u **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

v **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

w **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

x **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

y **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

z **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

f **Admirabile.** Adde Bal. in l. de quibus. in. ij. col. ff. de leg. in. x. patet quartū substantiale. scz q. talis sit popul⁹ qui possit statuere. nā si non p̄t in exp̄presso. nec in tacito. cum vtrobiq. regat par p̄tētia cause efficiētis. et ideo si statuto ciuitatis canetur. quod syndici villaruz te neantur denuntiare maleficia. et quedā villa stetit per centū annos q. in ea non fuerūt maleficia denun tiata. tū ista p̄ue tudo ē iualida cū illi de illa villa nō habeant potesta tes statuēdi. nisi illa p̄suetudo ef set exp̄sse appro bata p̄ supiores. l. si. C. s. test. dicas tū q. l. p̄sone ec clesiastice si p̄nt statuere s. ius ca nonicū. vt l. c. q. s. sup. his. s. maio. robe. tū bñ pos sunt facere cōsti tutionē. vt l. c. ij. de cōstit. lib. vi.

g **Adulter.** Ad de Ro. idē dicitē singu. suis. fo. i. Zacharias.

h **Adde q. ē sin gu. xliij. in ordine q. inci. ad hoc vt secūda cōsuetu do. in. si. adde eū de cōsil. xcvij. et Bre. cōsi. xxiij. in prin. et Fel. plene i. c. cū accessissent co. iij. in. si. vers. septimo limita.**

i **Sebasti. Sapia.** Cōdere leges. Ad feli. l. c. sup. his. ij. de maio. et obe. vbi latissime qui possunt idu cere p̄suetudinē vel statuere s. ca nones.

k **Canones.** bñ faciat dictū In. i. c. cū p̄ tab. de fi de. instrū.

l **Adde Ro. sin gu. fo. v. vbi t̄z q. nō v̄z cōsuetudo s. ius canonicuz phibēs sportu las. s. Spe. i. ti. s. salario. s. dictū. l. xij. de ancha. cōsi. cxiij. p̄n. seq tur dictū Spe. p quo facit eiusdē Spec. dictuz in**

m **tit. de loca. s. sexto. ver. quinto. vbi dicit. q. ad valorē cōsuetudinis suf ficit si ecclesia romana consuetudinem dissimulet. et an cōtra canones valeat consuetudo. vide Cald. consi. iij. eo. ti.**

n **Zacharias.** Adde q. debuit allegasse sing. clxxij. q. i. testis q. ius canonicū. Ego nihilominus adhererem opi. Spec. de quahic. p quo adduco gl. i. in aut. de iudi. et aut. offerat. in ver. sportulis. et ibi Barto. C. de lit. conte. gl. in. s. triplici. in ver. libello. ibi. sed hodie. instit. de act. quam Ang. Jo. fab. et alij scribētes tenēt. et ibi dicit Jason esse cū Spe. et illa gl. cōmuniorē opi. idem tenuit Imol. in l. Pomponi. als est. l. vni. de re iudi. potes tamē videre Anto. corse. sing. cxiij. in ver. sportu le. vbi distinguendo nitit hoc concordare.

o **Fuisse rationem.** Adde aliaz rationem per Butri. et Imo. in. c. i. de transla. prelato. quos refert hic do. mens in. xliij. colum. et vide aliam rationem Lapi. allega. c. j. in. vj. col. ibi. ergo princeps qui singulas cir cūstantias facit et c.

p **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

q **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

r **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

s **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

t **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

u **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

v **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

w **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

x **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

y **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

z **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

a **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

b **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

c **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

d **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

e **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

f **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

g **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

h **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

i **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

k **Adde Alex. cōsi. cxxvi. q. lib. et vide Spe. in ti. de cā pos. et p̄prie.**

Sanonmita. super Prima parte primi.

Dicit tamen. Bal. in. l. oēs populi. in. v. col. in ver. s. hic dubitat. ff. de iusti. z iure. refert etiam iste istud dictū in. c. at si clerici. s. de adulteris. in. v. col. in ver. predicta limita. de iudi.

Si hominē. Pro ornatu illi. l. vide de. meū in repe. rub. C. qui ad mit. vbi posuit multa dicta circa mediū que eo tacito reassumpat. s. s. l. i. e. canonū. in xxy. co. in ver. be ne facit dicta. l. si hoīem. de p. tit.

Aldo Ro. cō si. ccc. xxy. vbi per a illā. l. dicit q. epi b scop. p. t. ex cā v. c genti p. tra cano nes dispensare. Anto. francisc.

Circa dispen sationē faciēdaz dicas q. sol. p. a. p. a. disp. sat. s. ca nones. q. ipse so l. p. e. supra ius po sitū. z. e. p. s. p. t. disp. sare. nisi in casib. i. iure exp. sis q. b. casib. p. t. facere disp. satio nē solus sine cas p. lo. vt per gl. in c. cū ex eo. de ele. li. vi. z. in q. b. cā sib. possit ep. s. di sp. sare. vid. Spe. in tit. de disp. sa. in. s. nūc de epi scoporū. vbi ple ne hoc tractat. z. vid. gl. i. c. miroz. l. di. z. p. d. Card. i. cle. i. in. s. i. d. res li. do. z. in q. b. ca sib. valeat disp. satio p. iarchevi de p. Spe. in tit. de disp. s. i. s. sunt quoz. z. in q. b. possit et disp. sa re legat. de late re vide p. Spec. i. eo. ti. in. s. conse quēter. z. in. c. q. d. trālationē. d. of. fi. leg. z. in. c. sicut vñire. de excess. p. la. z. eodē modo in q. b. casib. ab inferiore ab ep. o possit disp. sare. q. regulariter si est permissa ta lis dispensatio. nisi in casib. a. iu re expressis. vide Card. in. cle. i. in. xxy. q. de offi. vica. z. eundē in. cle. i. in. s. fi. qui. in. i. op po. de p. i. i. z. vide not. p. Bal. in. l. rescripta. C. de p. i. c. i. m. p. e. offe. z. vi de Spe. in. eo. ti. de dispen. vbi ponit in quibus casibus papa possit di spensare. z. in quib. nō in. s. nūc breuiter. z. in. s. nunc videndū. z. q. non possit dispensare cōtra ius diuinū. nec super iure diuino phibitis. vid. q. habent in. c. sup. eo. de vsur. z. ibi p. Jo. an. vbi dicit q. nō p. t. dispensa resup. phibitis in nouo z. veteri testamēto. z. ibi etiam vide de. Anto. qui tenet q. nec cōtra euāgeliū pōt dispensare. vt in. c. deinde. xxy. di stin. z. in. c. sicut. xlii. dist. z. vide gl. in. c. literas. de resti. spo. Et eodē mō dicas de imperatore. l. s. sit dei vicarius in tēporalibus. tamē nō potest dispensare contra legem diuinā. vt per Bal. in. l. i. c. de iur. au. annu. nec miram. q. si talem dispensationem non potest facere papa. longe minus potest imperator qui est inferior papa z. illi subest. vt in. c. impe rator. z. in. c. duo sunt. xxy. dist. z. habetur per do. Abb. in. c. nouit. d. in di. z. in. c. venerabilē. d. elec. Et adde q. imperator licet ois potestas sit a deo. vt in epistola Pauli ad Romanos. c. xlii. tū habuit in iudictio nez a populo Rom. z. nō p. i. mediate a deo. xlii. dist. in. c. legim. hodie

añt habet ab ecclesia. vt plene p. Card. in. cle. i. in. vii. q. de centi. z. dixit Bal. in. l. i. c. de quadri. p. scrip. alle. Inu. in. c. l. de fo. cōpe. q. iperatoz est aduocatus ecclesie z. pape. p. quo vide gl. z. Calde in. cle. i. in. s. fi. de iureiur. z. vide tex. z. d. Abb. in. c. venerabilē. de elec. z. in. c. tibi dñō. z. in c. ego Ludovic. l. xlii. dist. z. idē dicit doc. ibi. in alijs principibus. per ea q. habent i. c. principes. z. in. c. regum. xlii. q. v. vñ p. t. deponi p. papā si nō tueā tur ecclesiā d. quod vlt. dicta p. do. Abb. in. d. c. vene rabilē. vide gl. in cle. ad nostraz. d. hereti. q. habent. z. no. i. l. i. xxy. di. c. Sebast. Sapia.

Ex cā v. genti. Ille tex. ad hoc reputat sing. per Bal. in. l. nō solū. s. morte. col. xxi. ff. de ope. no. nū. vbi plura refert que per illū tex. decidunt. d. q. b. etiā vide p. Jo. in. l. i. c. d. p. ci. im per. offe. in. l. oēs populi. in. lec. pa pienti. col. iij. ff. d. insti. z. in. z. latiss. me p. z. d. artiliz Bononiē. i. l. i. s. fi. col. i. x. ff. de questioni.

Quantū x. o. tps. vide Bal. in. l. de q. b. i. vñ. col. in ver. q. ro er go quantū tps. z. ibi Ang. in. vi. col. in ver. q. ritur igit. Aldo ale x. a. consil. l. x. q. li. p. de. de ancha. cōsi. ccc. xi. in. fin. Rom. sing. suis fo. iij. do. d. Rot. deci. ij. in. nouis. vbi ponit quan tū tempus req rat ad inducen daz consuetudi nez de optando in ecclesia.

Anum tamen puto. Adde Bu tri. hic in. xxy. iij. col. in ver. p. que puto. z. in x. idē puto. vbi limitat alio modo nisi consuetudo pcedat ex actibus illi. q. p. t. ius tollere. q. tunc suff. cit spatium. x. annorū. z. iō s. ex actib. pape induceretur consuetudo. sufficeret decē anni. p. istū tex. iuncta glo. q. d. intellige q. nō papa sciūisset. z. vsus fuisset ista consuetudine. fin. doct. hic in quarto requiro. post do. Ant. Aldo Alex. cōsi. vi. l. seq. i. lib. z. ccc. xxy. iij. lib.

Ex certa scientia. vide oīno hīc do. Card. z. Bal. in. l. de quibus. in. v. opposi. ff. de legi. in. vi. col.

Sebasti. Sapia. Qd consuetudo. Vide Cor. perusi. in cōsil. clo. ex q. x. o. statutū. in penul. col. in. iij. vol. z. in cōsi. ccc. xxi. multa in medium adducuntur. col. ix. in. iij. vol. Alex. in. consi. vi. col. fi. in. j. vol. Car. Ale xan. c. frustra. vii. dist.

Si esset verū. Adde q. illud tanq. singulare in singula. suis. fol. iij. posuit Ludo. de roma. Zacharias. Dic q. est sing. Ro. nu. ci. q. b. inci. quero scdo qd si lex. s. istud nō est verū. vt per istū diffuse hic per z. d. oder. in. l. de quib. col. x. vbi. bonam rationē. ff. de legi. vide plene Alex. consi. cxi. col. iij. vol. ij. Ange. consi. ciiij. Areti. consil. xlvij. z. Zabarel. consil. liij. columna. ij. ius regrat

- a** Sed contra primum. Vide bo. text. cōtra But. et p. isto in l. fina. in ver. antiquus. C. que sit lon. cōsue. et vide tex. iuncta gl. in aut. d. rest. et ea que parit. in ver. et facta lex iam quodammodo lōgeua. col. iij. et ibi gl. in ver. longeva. exponit. i. inueterata. que capitur pro spatio decē annorū vel vndecim nihilomin⁹ realiter importat spatiū cētū annorū. alleg. l. si. C. de sacrosan. ecc. qd est mirabile p. intel lectu huius. c. in a ver. lōgeue p. sue tudinis. p. But. tñ facit tex. in. c. duo simul. i. ver. ab antiquo. d. of. ordi. et in. c. cū cōtingat. de dec. in tit. de pa. cōstan. in. c. i. i. ver. sicut. ab antiquo. **b** **Dis**cas q. attēdi de bet materia sub iecta. q. aut ista verba antiqua. et sicut ab antiquo pferūtur simpli ceter sine alio ad iuncto. et tūc im portat tēpus cuius nō extat me moria in p. rium. **d** et b. casu pcedat doc. But. et iura allegata pce. aut exprimunt cum alio adiuncto vt p. suetudo antiq. et tūc specificant illud adiunctū e puta p. cōsuetu dinē v. l. p. alias le ges. q. in mate ria p. suetudinis. talia verba nō in telligunt p. tpe d. cui⁹ initio non extat memoria i p. rariū. vt i. d. l. de quibus. et in. l. diuturna. et iste text⁹ intelligit de p. suetudine pre scripta. scz qua draginta annorū fm doc. hic et v. d. Alex. i. apost. ad Bal. i. aut. quas actiōes. in fi. sup 17 ver. antiq. simis. **g** C. de sac. san. ecc. Anto. Francisc. **h** **S**actū dicitur esse recēs de re cētū q. n. sum⁹ in tra bienniu. fm d. ost. in. c. cū in ter. et ibi per doc. de re iudic. et per cōsequēs factūz trāscēdēs biennū diceret esse factū antiquum. tamen antiquū dicitur vt etiam ille dicit fm subiectā mate riam. et aliq. post centum annos. vt not. Archi. xvi. q. ij. in. c. si plures. et p. Jo. an. in. c. i. de iure patro. lib. vi. aliq. post quadraginta annos. vt no. in. c. veniēs. de testi. et vide Alex. qui multa dicit in proposito in consi. lviij. in. iiij. parte consiliorum. **b** **P**rescribi. faciat quod voluit Bal. in. l. i. in. ij. col. ff. de cōsti. pnci. q. si principi placet q. nullus pater teneatur alimentare filiū nō valet. Item si principi placet q. lex nature non habeat locū in suis actis. ta le beneplacitū nō est lex. vt in cle. pastoralis. de re iudi. ergo eodē mo do non potest consuetudo.

- c** **Q**uanto. Vide istū ibi in. i. no. et in. c. cum apostolica. circa fi. de his que fiunt a prela. et in. c. dilecto. in. i. no. de testi. et ibi do. meū et d. reti. **Adde** Abb. consi. xl. et do. de rota deci. cccxij. eodē tit. in antiquis. vbi ponunt an valeat consuetudo. q. laicus prescribat ius patronatus. et vide do. Lardi. consi. lviij. **i** **D**ixerūt q. sic. Bar. cōtra in. d. l. de quib⁹. i. q. cō suetudo introducit ex frequētia moris. s. cessat frequētia vbi est vnic⁹ actus. Item est cōtra sub stantiam et significatiōē vocabuli. nā consuetu do est quasi cōis assuefactio. Itē ex vno actu q. tuncūq. notorio nō potest elici cōsensus popu li. q. forte p. errorem vel cā vitadi scādali popu lus prima vice nō dicit. et hoc mihi placet. **D**istingue tamen q. aut ille vnicus actus hz causam successiuā. et sufficit si habuit cōtinuatio nem per tps. intra qd inducit cōsuetudo. tex. al. leg. sing. in materia in. c. cū de beneficio. de p. bēd. lib. vi. Nam si bñficiū seculare cōfertur regulari. et possidet p. regulare tēpore habili ad cōsuetudi nem inducendam efficit illud beneficiū regula re. licet vnica collatio interuenerit. Et ita ecōtra si regulare cōfert seculari. et illa illatio hz actum successiuū. scz possessiuū p. tinuatū p. regularem. Et idē dic si edificaret pons in publico. et habe ret causam pmanētē. **Octauo** queritur fm glo. q. maior pars populi vtaf illa consuetudi ne. q. sicut maior pars populi non potest face re legē. ita nec inducere consuetudinem. Intelli go glo. de maiori parte populi habente consen sum habilem ad introducēdā legē seu p. suetudi nē. nā mulieres. et infantes. et furiosi. non p. putā tur in numero. q. isti non pnt legē d. dere. vt in. l. i. ff. de legi. Itē intelligo gl. de cōsuetudine q. di stinguit totū populū. s. si tractarem⁹ d. p. suetu dine introducēdā in aliquo collegio. sufficit ma ior pars istius collegij. Hoc tñ ego limitare. naz maior pars non sufficit ad introducēdā legē. q. oportet saltem q. sint due partes vniuersitatis. vt in. l. nulli. et in. l. plane. ff. qd cuiusq. vniuer. s. maior pars istarum duarū partiū. suff. cit ad di sponēdū. vt in. l. qd maior. ff. ad municipa. et in. c. i. de his que fiunt a ma. par. ca. Et ideo dicere q. saltē due partes illius vniuersitatis seu collegij. debent esse scientes q. illa p. suetudo introducit. **19** et p. hoc est expedita prima pars gl. **Sz** q. ro circa istam partē de questione quotidiana. nūqd vnic⁹ act⁹ interueniēs contra cōsuetudinē inter rumpat ipsam cōsuetudinē. **C**oclude q. aut cō suetudo nō erat adhuc cōpleta et perfecta et inter rumpit cōsuetudo. ita q. est opus de nouo inci pere. q. per hoc apparet de tacito consensu po puli q. non velit inducere cōsuetudinē cū fecerit actū p. rium. ar. in. l. vbi repugnātia. ff. de regu. iur. et c. solitudinē. de appel. in fi. **Sz** si p. suetudo erat cōpleta et perfecta. tūc vnicus actus in p. rium non tollit cōsuetudinē. sed oportet q. tollat eo tēpo re et modo quibus fuit inducta. q. iam lex est. iō debet tolli tanq. lex. credo tñ indifferēter suffice re tempus decēz annorū. et sic intellige gl. in. l. ne mo alieno nomine. s. i. als inci. temporalis. ff. de reg. iur. **Et** Jo. an. hic circa secundā partē glo. instat in reddēda ratione diuersitatis inter p. scri ptionē et cōsuetudinē. et est notabilis qd et ma gni effectus. **Bl.** in hac qōne nihil pfecte dicit. Sed tu post doc. dic q. principalis et fundamē talis dñia est. q. ex p. scriptiōe acqrit ius priuato siue illud ius trahat ex publico siue ex priuato. consuetudine vero non acquirat ius alicui pri uato. **h** **Q**uot vices. Vide gl. et doc. et ibi dixi in. c. consuetudo. i. dist. et not. in. l. iij. C. de episco. audien. **i** **D**e quib⁹. Vide ibi Bal. in. vñ. col. in ver. circa primum querit nū quid ex vno facto. et per Ang. ibi in. v. col. in ver. de frequentia actūz in. vi. col. in ver. iuxta hec no. **Adde** do. Lar. Cons. lxxij. **k** **A** maior pars populi. **Adde** Ang. in. d. l. de quib⁹. in. i. col. et vide do. meū hic in. l. iij. col. in ver. tu adde in q. tū iste querit parum. et in ver. sed quero nunquid vnicus actus etc. **l** **S**ebasti. Sapia. **I**lla cōsuetudine. vide Feli. in. c. i. col. vi. ver. limi tasecundo. i. de treu. et pa. et d. osti. in. q. vñ. nūc q. sit. col. iij. in. i. parte.

d **L**aicos capaces. Vide Bal. i. l. rescripta. in. ij. col. in ver. itē cō mittit spūalia. C. de p. i. impe. off. q. papa p. mittit spūalia etiaz mero laico. xxiij. dist. v. vbi gl. et in. c. bñ quidē. xvi. dist. et in. c. mennam. ij. q. ij. ideo rex Anglo ruz et rex Anga rie conferunt in suis regnis p. bē das ex p. uilegio pape. facit q. no. in. c. veniēs. vbi doct. tractant an reges pnt dare p. uilegia sup deci mas. et ibi loquū tur de illo san cto rege Stepha no regni vngarie. **S**ebasti. Sapia. **C**ontradictio iudicio. **Ad** Alex. i. q. cxxxvi. in causa rite. col. iij. p. i. in. ij. volu. **J**as. in. l. de quib⁹. col. iij. ff. de legi. l. i. **D**e rufi. in. q. cccxij. circa supradictā p. sultationē. col. iij. in. i. volu. **Abbate.** vide ibi gl. in ver. con tradictorio iudi cio. et ibi istū. no tabis tñ q. p. sen tētiās arbitrorū nō p. firmat con suetudo. Jo. an. ibi i. nouel. refert Bal. in. c. i. in. ij. col. de feu. cog. i. ver. extra glof. et Roma. in sing. suo i. litera. **S**et dixi in. c. cum. **J**. et **A** in gloss. su per ver. dilata. s. re iudi. **Adde** Abba. cōsi. xxiij. et cōsi. l. iij. lib. et cōsi. lxxij. q. lib. **S**int vñ. **P**ro hac glo. facit. l. i. C. que sit lōg. cō suetudo.

Sanonmīta. super Prima parte primi.

A Possent alie. Ad Hostien. in sum. huius ti. in x. extra summa notanda est differentia inter prescriptionem et consuetudinem. ubi plene dicitur hoc Alex. l. l. in re. in. iij. col. x. ff. nec ipsa lex. ff. de iur. om. iudic. p. Anno. in. c. cū ecclesia. d. cau. pos. et p. p. i. c. dilecto. d. offi. archi. et per Jo. an. in. c. iij. de consuet. li. vi. in nouel. per l. et Bart. in repe. l. ij. C. q. sit l. d. consue. et p. Bal. l. l. si q. ad declinanda. in ix. col. C. d. epif. et cle. et l. i. ad fi. C. d. seruit. et in aut. quas actiōes. C. de sac. san. eccl. in pe. col. et in. l. de qb. in. v. col. ff. de leg. et ibi moder. per Bal. in. l. si. i. p. op. C. d. edi. di. ui. Aldia. toll. p. Spe. in ti. de p. scrip. si. i. ver. sed q. est differentia. Ad Alex. l. i. de p. i. l. et Abb. l. i. xvi. ff. lib. Zacharias. Ad d. d. alle. Alex. l. i. de p. i. l. et i. x. col. vol. i. et p. i. c. xxi. in fi. i. coi. p. n. q. vo. iij. ff. **C** Consuetudinis. Vide Bal. l. d. l. d. q. b. l. xxi. col. in x. v. de cau. sis videam. d. ali. quib. effectib. consuetudinis. **C** Tollat consuetudo. Ad Bar. et legistas l. i. l. i. ff. de leg. falcidia. ff. ad legem falcid. Zacharias. **C** Ad valet. Ad de Alex. l. i. de p. i. l. et in p. n. alio. in maiore numerū est. c. l. x. vol. i. ff. **C** Ut filij. Facit q. voluit Bal. in l. i. in. iij. col. ff. de cōsti. p. n. vbi p. n. ceps nō p. t. face. re q. alimēta nō debeant filijs. **C** Ad illa q. d. nē. Ad que dixi. s. in alia apostil. in x. d. d. nō filioz.

nato sed in publico. vnde cūq. causet etiā si ius trahat ex priuato. vt in. l. venditor. s. si cōstat. ff. cōia predio. vbi patet q. pōt introduci consuetudo q. quisq. possit dato p. cōio fodere lapides ex fundo alicuius. vñ ius istud trahitur a priuato. et acquirit in publico et in cōmuni. vnde si acq. ret certis personis. nō esset cōsuetudo sed p. scrip. p. cōio. nā cōsuetudo est lex. que debet esse cōis. vt iij. dist. erit aut lex. si ergo acquirit priuato. non pōt dici lex: q. nō est cōmuni. et ideo nō. dicit Jo. an. hic. q. c. cū dilectis. s. eo. improprie ponitur in hoc titulo. q. loquitur potius de p. scrip. tione q. de consuetudine. vt ibi dixi. Quia ius ibi subtrahebat illi collegio et acquirerebatur certo collegio. et not. bene hōc dictū. q. non dicit consuetudo. vbi ius acquiritur certo collegio. q. collegiū tenet vices vnus. Est em̄ quoddam corō fictū. et representatū. vt in. l. mortuo. ff. de fideius. et in. l. proponere. ff. de iudi. Scias tamē q. qñq. vñ et idē potest esse p. scrip. respectu certorū. et cōsuetudo respectu aliorū. Donec exēpluz q. d. not. ponit Jo. and. in. d. c. iij. ff. eo. lib. Si ep. acq. rit vt solus possit corrigere subditos sine consilio capituli. quo ad capitulū rēp. m̄ est p. scrip. tione. q. detrahit capitulū et acquirit ep. o. Et sic nō p. t. dici consuetudo. cum acquirit vñ. sed respectu subditorū qui veniūt corrigendi per solū episcopum dicitur consuetudo. et idē respectu episcopi quo ad subditos. q. subditis nihil detrahit. sed est eis quedam lex vt per solū episcopū iudicentur. Et ideo dicit ibi not. Jo. an. q. quatenus episcopus cōtendit contra capitulū. debet habere titulū. q. est p. scrip. tione. et in p. scrip. tione cōtra ius requirit titulū. vt in. c. i. de p. scrip. li. vi. Et sic intellige glo. cū tex. in. d. c. iij. in ver. canon. s. quatenus litigat contra subditos. non tenet al. legare titulū. q. contra illos est cōsuetudo. vt dixi. et in cōsuetudine etiam contra ius non requiritur titulū. quia hoc nullo iure causet. immo potius videtur oppositum. vt hic. Nam in cōsuetudine cum sit quedā lex. inspicit sola volūtas seu tacitus consensus. Et ex his habes aliā differentiam notabile. inter p. scrip. tione et consuetudinem. q. in prima requirit titulū. et in secūda non requirit. Possent alie assignari differentie speciales. s. iste sunt prestantiores et fundamentales. et tene menti. **C** Ultimo cōcludendo materiam cū q. ratur de effectu cōsuetudinis distinguo post Bar. to. in. d. l. de qb. vbi clarius loquit q. docto. nñ hic. et reformabo in aliquib. habito respectu ad ius nostrum. Quod aut cōsuetudo est s. m̄ leges aut p. t. et contra. **C** Primo casu valet consuetudo et duob. modis p. t. esse s. m̄ legē. **C** Primo interpretando ipsam legē. vt in. c. cū dilect. s. e. et in. l. si de interpretatione. et in. l. minime. ff. de leg. i. Secūdo cū cōfirmat ipsam legē. vnde sepe in iure allegat tex. et cōsuetudo circa idē vt. s. eo. cū dilectus. et in. c. sopite. j. de cens. vbi bo. text. et facit ad materiā quod nō. gl. in. c. j. de cōsti. lib. vi. vbi q. ratur. et si cōsuetudo habet id q. d. lex sublata lege tollat consuetudo. et dic vt ibi. et aliquid tetigit in. c. j. et c. super eo. de cog. spir. **C** Secundo qñ est p. t. legē. valet consuetudo. vt in. c. catholica. et in. c. in his. xi. dist. et i. dist. consuetudo. **C** Tertio casu dic q. aut est cōtra legē diuinā. et nō valet nisi procedat rationabiliter distinguendo. q. d. declara vt. s. dixi lati. Aut est cōtra legē nature. et etiā non valet. q. naturalia sunt immutabilia. v. dist. in princ. et in. s. s. naturalia. institu. de iure natu. Donec exēplū si haberet consuetudo vt filij nō educarent a parētib. nam de iure naturali sunt eis debita alimēta. j. dist. ius naturale. **C** Et facit ad illam questionē nūq. p. statum vel consuetudine possit tolli vel diminui legitima debita filio. de quo plene dixi in. c. raynuius et raynald. j. de testa. et dic vt ibi. Aut est cōtra ius gentium et etiam non valet. q. ius gentium etiam pōt dici ius naturale. q. naturali ratione inductum. vt in. d. l. oēs populi. ff. de inst. et iure. Et hoc itelligo nisi consuetudo disponeret cō

tra ius gentium. distinguendo. sicut. s. dixi. Hoc p. bat. nā ius positum pōt ex cā disponere contra ius gētiū. et contra ius naturale. vt inducēdo feruitutē. vt in. c. ita quorūdā. de iudeis. Item p. nando quem dominio sue rei. vt de p. scrip. per totum. ita cōsuetudo hoc pōt facere cū sit quedā lex. Et p. declaratione horū terminorū. scias q. ius naturale est nomē generale et p. p. hēdit in se legem diuinam. et legē nature. et legem gentium. et ius diuinū. et ius gentium. appellant iura naturalia: q. naturali ratione sunt inducta. vt in. d. l. oēs populi. nō. Anno. in. c. que in ecclesiariū. s. de cōsti. Quq. vero ius naturale sumit in sua specie. et p. p. i. Quo ad p. p. ositū ius naturale dicit q. dā instinctus nature. ex ratione pueniens. de quo videbis gl. j. dist. in. c. ius autē naturale. vbi ponitur quot modis sumit ius naturale. et tene illam gl. menti. Ius diuinū quid sit. habes. i. dist. ius gentium. Et de iure naturali. ea. dist. ius naturale. Aut cōsuetudo est cōtra legē posituā. vt contra leges. canones. seu statuta. Et tūc aut est cōtra libertatē ecclesie et non valet: vt in aut. cassa et irrita. C. de sac. san. eccl. et in. c. j. et in. c. cū inter. s. eo. Aut est contra vtilitatē publicam et etiam nō valet. q. sicut non valet lex. vt in. l. fin. C. si cōtra ius vel vti. publi. ita nec cōsuetudo. q. d. nō. Aut est cōtra vtilitatē priuatā. et tūc aut p. cedit lex derogatoria ad cōsuetudinē. et nō v. consuetudo sequēs. s. m̄ Bar. alle. aut. nauigia. C. de vsur. et. l. 24 eos. C. de vsur. et nō. hoc dictū. **C** Ex hoc enī inferē q. consuetudo semel reprobata a lege. non pōt amplius induci. Sed ego soleo al. gl. singu. in p. n. in. c. statutu. de elec. et vide illā gloss. Et credo q. si subest ratio noua que nō suberat tpe legis dānatis cōsuetudinē. q. tūc poterit de nouo induci. ar. optimū in. l. si hominē. ff. manda. et in. c. nō d. de consang. et affi. in princ. et plene hoc examino in. c. h. de proba. Aut nō h. legem derogatoriā. et tūc aut lex p. cedit et sequit cōsuetudo. aut econtra. Primo casu. cōsuetudo est generalis. vincit legem generaliter et vniuersaliter. Intellige tñ s. ius canonicū. dūmodo sit ratio nabilis et p. scrip. tione. vt hic. aut consuetudo est particularis. et tūc nō vincit legē vniuersaliter. vt in l. ij. C. que sit lon. cōsue. sed solū vincit legē vbi cōsuetudo viget. vt in. d. l. venditor. in. s. si cōstat. Secūdo casu. quādo p. cessit cōsuetudo et lex contraria sequit. tenet Bar. q. tūc cōsuetudo non vincit legē. imo tollit p. legē sequētē. alle. l. iij. ff. de sepul. v. o. dicit tñ q. Canoniste tenēt oppositū. et certe casus est in p. trariū in. c. j. de p. sti. li. vi. vbi dicit q. lex pape nō tollit cōsuetudinē certi loci p. niam. nisi de ea fuerit facta mētio. q. papa non p. sumit scire istas cōsuetudines. Et q. quo ego infero. q. si ciuitas facit statutu cōtra suā consuetudinē. tollitur cōsuetudo. l. de ea nō faciat mētionē. q. ciues presumunt scire suā consuetudinē. vt not. in. l. omnes populi. ff. de iudi. et facit. c. q. dicitis. xvi. dist. et sic cessat ratio. d. c. j. et p. hoc habet satis declarata materia hui. c. tā quo ad priam partē. q. quo ad scōam. hic nō sunt alia.

De postulatione prelatorum. Rubrica.

- 1 Postulatio quid sit.
 - 2 Electio quid sit.
 - 3 Electores. id est qui habēt potestātē eligēdi. non possunt eligere illuz qui per solam postulationē potest esse prelat. alias electio esset nulla.
- C** Viso de iure scripto et non scripto. q. parū est iura cōdere nisi sint ministri qui eadē iura tueantur. vt in. l. ij. ff. de ori. iur. et in. c. vbi periculū. s. p. terea. de elec. lib. vi. ideo de ipsius ministris et eorum assumptione merito erit videndū. et quoniam assumunt altero ex tribus modis. scilz per postulationem. electionem. et translationē. ideo de oibus istis tribus. j. subicit. et q. postulatio immitit gratie premittit titū. de postu. prela. **C** Quid autē sit postulatio. vide per glo. in. c. vnico. eo. ti. lib. vi.

C Consuetudo semel reprobata. vide hic plene p. do. meū i. cōsi. x. viij. in x. itē op. et vide l. x. in. l. ij. C. q. sit l. d. consue. et i. l. dudū. C. d. cōtra. emp. et p. t. de anch. et Jo. de ana. in. c. q. m̄. ne pla. vic. suas. et p. eūdē p. t. in. c. j. de resc. et in. c. extirpāde. s. j. de p. reb. et i. c. ad nostrā. d. pb. et d. cl. si vna. d. re. eccl. Salic. d. l. dudū. Car. et Jmo. i. d. cle. statutu. oēs i. d. c. h. de pb. et ibi p. istū i. vi. nota. ibi. et pbat opin. Bal. in. l. d. qb. i. ver. quarto p. tra hac sol. ff. de leg. Bar. in. l. cūctos p. p. los. i. vñ. col. in x. circa p. m̄uz passuz. ibi nō ob stāte. C. d. sum. tri. ni. et l. i. testamēti factio. ff. de test. et ibi p. Ange. et i. l. si mihi et tibi. s. j. ff. de lega. i. et per Ang. in repe. s. ex nō scripto. ist. de iure natu. cūz alijs concoz.

lib. vi. que dicit quod est petitio gratie a superiore facta. Illa tñ est po-
 tius descriptio q̄ diffinitio, cū nō enacuat prius naturā diffinitio-
 nec est cōuertibilis cū suo diffinito sicut debet esse^a quelibet bona dif-
 finitio. vt no. gl. sup. rub. de sum. trini. z insti. de oblig. in prin. ideo la-
 tius pōt diffiniri sic. q̄ postulatio est quedā gratie petitio a superiore
 facta de pmouendo aliquē ad prelacionem ad quam de iure cōi pro-
 pter defectum aliquem vel impedimentum eligi seu promoueri non
 poterat. ¶ Et ex hoc tacite inferitur differētia inter electionē z po-
 stulationem, nam postulatio inuititur gratie, vt in. c. pe. j. eo. electio
 vero inuititur iuri. Unde electio solet sic diffiniri, q̄ est alicuius pso-
 ne ad prelacionem vel fraternam societate canonice facta vocatio. Et
 licet olim promiscue iura vterent his vocabulis. vt in. g. his omnib.
 lxi. dist. z. lxiij. dist. literas. hodie tamen est maxima differentia^c inter
 postulationem z electionē, vt colligit ex premissis. Unde ille qui d̄ in
 re pōt eligi, non debet postulari, z si electores illum postulāt, nihil a-
 gunt. q̄ debent prouidere ecclesie de meliori q̄ possunt, z meliori mō.
 Unde illi qui eligunt, cōsentiunt in electum, veluti sponsus, z per ele-
 ctionem inuitatur vinculum matrimoniale, vt in. c. cum inter canoni-
 cos. j. de elec. z in. c. si. de transla. episco. Sed illi qui postulant, non cō-
 sentiūt in postulatum, vt in sponsum, nec inuitatur aliquod coniugiū,
 sed vota sua dirigūt in superiorem, vt superior de gratia debeat admit-
 tere postulātū. de quo vide quod no. in. d. c. vnico. eo. ti. lib. vi. in gl. iij.
 z per Anno. j. proxi. nam oportet primo videre fundamenta materie,
 postea breuiora dicemus. Abbas.

- 1 ¶ Violans interdictū pape, non potest postulari ad prelaturam.
- 2 Regans videtur confiteri. z nu. 6.
- 3 Abbas potest esse procurator pro ecclesia cathedrali.
- 4 Postulatio dependet a gratia z debet humiliter peti.
- 5 Quasi, ista dictio est aliquando veritatis expressiva, z aliquando nō.
- 6 Taciturnitas procuratoris, habetur pro confessione in preiudicium
 domini, nisi confessio sit erronea. z nu. 15.
- 7 Confessio potest pro parte acceptari, z pro parte non.
- 8 Proficere z sufficere differunt, nā multa proficiunt, que nō sufficiūt.
- 9 Constitutio siue edictum, ligat dūmodo solēniter, id est publice pro-
 mulgetur.
 Citatio non potest proponi per edictum, nisi quando incertus est q̄s
 debet citari.
- 10 Constitutio, siue lex, siue statutum, solēniter edita, vel editus ligat:
 licet non promulgentur publice.
- 11 Constitutio ligat scientem, non expectato cursu duorum mensium.
- 12 Volens probare se ignorasse statuta, an admittatur cum iuramento.
 Presumptio q̄ quis sciat statuta, non est iuris z de iure.
- 13 Promulgatio edicti, satis apparet si videtur obseruari.
- 14 Appellatio interposita sine iusta causa, non valet.
- 15 Appellantes an et quando possunt desistere ab appellatione in cau-
 sa electionis.
- 16 Domines vnus provincie, presumuntur scire edictū promulgatum in
 vna parte illius provincie, si edictum concernebat totam provinciam,
 secus si partem tantum.
- 17 Fama sola sufficit ad sciendum edictum esse promulgatum.
 Fama facit plenam probationem, vbi agitur de modico preiudicio.
- 18 Legatus potest interpretari rescriptum pape.
 Dubium magnū si resultat ex rescripto pape, est recurrēdū ad papaz.
- 19 Scriptura vtrum sit de substantia legis vel statuti.
- 20 Iudex potest interpretari leges quo ad causas decidendas per eum.
- 21 Sentētia interlocutoria, nō est reddēda in scriptis, nisi vt innotescat.
- 22 Iudex vtrum possit interpretari sententiam suam postq̄ tulit.
- 23 Arbitrari an possit interpretari sententiam postq̄ tulit.
- 24 Communis opinio doctorum, inducit probabilem errorem, z iudicās
 fm eam non tenetur ad penam.
- 25 Scholaris qui iudicat fm singulare opinionem magistri sui, nō te-
 netur in expensis.
- 26 Benitiuus an importet dominium. z nu. 30.
 Pronomen meum z tuum, an importet dominium. z nu. 30.
- 27 In penalibus, quomodo fiat larga interpretatio.
 Auxiliantes debent pati eam penam, quam principales patiuntur.
 Participans cum excoicato, incidit in eandem excommunicationem.
- 28 Adherentes an veniant appellatione suorum.
- 29 Pax facta inter principales, an extendatur ad adherentes ipsorum.
- 30 In penalibus quomodo z quando fiat extensio.
 Eligentes vel postulantes indignū, sunt ipso iure priuati potestate
 alium eligēdi pro prima vice q̄ quomodo intelligat pro prima vice.
 vide. j. de elect. in. c. cum vintoniensis. in nu. i. et. 13. ad fi.
- 31 Pena appositā contrahenti matrimonium, non extenditur ad 2tra
 hentes sponsalia.
- 32 Electio siue postulatio facta in loco interdicto, an valeat.
- 33 Postulatio solēnis, si est admissa, habet vim electionis.
- 34 Clausula, si reperitur idoneus zc. verificatur facta gñali inquisitione
 absq̄ quod examinent vel iurent testes zc. vide in. c. cum nobis. in. xij.

nota. et sequen. j. ti. i.

Idoneus quomodo quis probetur.

Aheci beato

Petro. ¶ Impossibilis ē
 q̄ violat interdictū. h. d. quo ad
 titulū. h3 enī multa aliadicta q̄
 nō faciūt ad materiā. Diuidit.
 Nam primo ponitur iniusta postulatio z ipsius
 presentatio. Secūdo contra postulātū obiectio
 procuratoris p̄fessio z excusatio. ibi. verū. Ter-
 tio ibi, quod nec. excusationū reiectio. Quarto
 postulatiōis cessatio. ibi. nos. Quinto, gratiosa
 eligēdi vel postulādi pmissio. ibi. licet. ¶ Casus
 lralis. Ecclesia Senonen. vacāte, canonici Seno-
 nen. l3 ab initio in discordia fuissent, tandem cō-
 ueniētes in vnum, Altiſiodoren. episcopū i suū
 archiep̄m postularūt. postmodū, per magistrū
 R. preceptorem suū petierunt a domino papa
 vt postulacionem admitteret eidez episcopo da-
 ret licentiam transeundi ad ecclesiam Senonen.
 Sed dominus papa anteq̄ dictus magister ad
 ipsum accederet intellexit pro certo quod dicit
 episcopus interdicti sentētiā quam dominus
 papa protulerat in terram regis Francie nō ser-
 uauerat, quod idem magister non negauit in p-
 sentia pape requisitus allegans, quod sentētiā
 ipsam seruare non tenebatur, quia non per-
 uenerat ad notitiam ipsius episcopi p literas pa-
 pe, nec per literas legati qui sententiam promul-
 gavit, nec per mandatum alicui⁹ executoris. In
 super allegauit q̄ dicit rex in Altiſiodoren. dio-
 cesi terram propriam non habebat, vnde interdi-
 ctum non extendebatur ad dictū Altiſiodoren.
 Super hoc scribit capitulo Senonen. dicens, q̄
 prima allegatio non sufficit, nec proficit ad excu-
 sationē episcopi Altiſiodoren. q̄ cardinalis sen-
 tentiam interdicti publice promulgauit multis
 presentibus, z sententia illa in regno Francie a
 multis publice seruabatur, z quando aliqua con-
 stitutio publice promulgatur, non est necesse q̄
 singulorum auribus intimescat, sed sufficit ad hoc
 vt quilibet eam seruare teneatur quod est publi-
 ce promulgata, z quod ita sit probatur per consi-
 lium Sardicen. cuius verba hic pronuntiat.
 ad aliam allegationem respondet quod non va-
 let quod dictus rex in Altiſiodoren. diocesi ter-
 ram propriam non dicitur habere, q̄ totā terrā
 regi Francie mandauit subijci interdicto z card-
 nalis interpretatus fuit mandatum pape, z sen-
 tentiam interdicti promulgauit in terram illam
 que regi tūc temporis adhebat, z terra illa Al-
 tiſiodoren. adhebat tunc ipsi regi. preterea ex
 alia cā excusari nō potuit ex eo q̄ nouerat me-
 tropolitanam ecclesiam suam seruare sententiam
 interdicti. vnde z ipse eam seruare debebat. domi-
 nus papa his premissis qui fm apostolum oēm
 inobedientiam debet punire, considerans inobe-
 dientiam illius episcopi, p̄dictam postulacionē
 repulit, vt indignam, non ppter postulantes ec-
 clesiam, sed propter postulantem personam, cuz
 obedientia non prodesset humilibus, si contem-
 ptus cōtumacib⁹ nō obesset. In fine dicit, q̄ cuz
 hominem postulasent indignum, amisissent po-
 testatem eligēdi. de gratia tamen concedit eis dē
 vt de persona idonea ecclesie Senon. debeāt pro-
 uidere. Ber. ¶ In text. ibi. nō negauit. nō di-
 cit fuit confessus, sed non negando videtur cōfi-
 teri. de quo. j. dicam. ¶ Et infra sub isto contine-
 bat q̄ terram Francie subiecit interdicto, s3 ista
 non fuit terra Francie. Et ibi, nec sufficit. immo
 nec p̄ficiunt. ¶ Mo. litera q̄ non omnia profunt, q̄
 sufficiunt. Et ibi, non facile facultas credēdi tri-
 buitur. ¶ Mo. non de facili. ergo si vult probare
 ignorantiam admittit. ¶ ¶ Mo. j. ibi. per abba-
 tem. q̄ abbas pōt esse procurator pro ecclesia ca-
 thedrali, p̄ta colligūt doc. ex text. z facit. c. sopio-
 te. de cēsi. z vide q̄ dixi in. c. in nostra. de procu-
 z in. c. cū. j. z. A. de re iudi. ¶ ¶ Mo. j. ex p̄ncipio
 practica porrigēdi postulacionē factā de epi-

a ¶ Sicut d3 esse.
 Vide Bar. in. l. j.
 ff. de testi. zin. l. j.
 ff. de tute. zin. l. j.
 §. dolo. ff. de dol.
 b ¶ Gratie. Vide
 bo. tex. in. c. j. e.
 in ver. piuz. zistū
 ibi in. §. not.
 Zacharias.
 c ¶ Sagina dif-
 ferētia. Vide tu
 qualis sit ista dif-
 ferentia inter ele-
 ctionē z postula-
 tionē, p̄dāda
 go. in trac. suo d
 elec. in parte. i. c.
 lxx. in apostil. in
 ver. fere. Dñi. in
 c. j. sed si. et ibi
 Philip. Fran. d
 elec. lib. vi. z in. c.
 vt circa. eo. ti. gl.
 z Zabarel. in cle.
 si. eo. tit. late tñ si
 sumat hoc nomē
 electio p̄p̄hen-
 dit z postulatio
 nez z p̄uisionem
 vt per alle. in di-
 cto. c. j.

d ¶ Cathedrali. fa-
 cit tex. iuncta su-
 praſcriptione, in
 c. p venerabilez.
 qui fil. sint legit.

Sanormitanus super prima parte primi.

- a** Quasi. Vide bonā gl. in l. i. ff. de transac. et gl. in l. in personam. §. q. pecuniam. in vers. quasi fideiussor. ff. de pac. et gl. in l. in facto. in vers. quasi triperititum. ff. de condi. et demon. glo. et ibi istū in c. prout. de do. lo. et contu. et in c. cum ecclesia futrina. in ver. quasi possessionem. de cā. pos. et proprie. et in c. ad nostrā. el. iij. in ver. quasi per extorsionem. et ibi istū de iureiurā. tex. et ibi Bar. i. l. itē mala. §. si plu. res seruū. ff. ad. l. aq. et i. l. fideiussor. missa. §. quāq. i. x. q. si bonoviro. §. ff. de leg. iij. p. istū a in c. q. siuit. d. ver. fig. et plene p. fir. ma. i. repertorio suo. ix. q. si. Bar. in l. si i. rixa. in vl. ti. col. in pnc. ff. d. fca. et in l. diuor. 6 tio. §. si fundū. in b i. op. et ibi Dyn. c. solu. ma. Bal. in l. hoc colore. ff. d. inof. te. Old. 2. si. ely. inci. q. d. for. ma electiois. gl. d. i. l. si mulier. §. si. ad treb. et p. Bar. e tho. brixie. i. suo repto. i. x. q. si gl. i. l. si an. in xl. q. si dotis. ff. so. ma. et 7 ibi Bar. et doct. et p. istū i. c. qm. fres. f. quēter. §. si. i. ver. g. not. i. ex gl. iusto. tex. q. dictio q. si. vt lit. nō cōtest. Adde de hac dictioe p. Alex. consil. lxxvj. zacharias.
- b** Tenet rīdere. Adde Bart. in l. i. C. de rela. idēz 8 t3 Bal. in l. iij. C. h. qūo et qū iud. Et conclude cum eis q. interrogatus in iudicio tacēs, cōsentire videt. eūz dem et post eum feli. in c. nonne. et ibi fallē. ad istam regu. de presum. eūde in c. veniēs. de fimo. et in c. causam mīmonij. ver. scōa declaratio. de offi. deleg. et Lanfr. de oria. in suo tract. arg. super ver. emologatio. Anto. Francil. Adde ad hoc de taciturnitate, q. taciturnitas in iudicio ad interrogationem iudicis, inducit confessionē, sed ad interrogacionem partis, inducit negationē. vt est glos. in l. certū. in §. i. ff. d. cō. feli. et no. Bal. et doc. in l. iij. in. j. no. C. quādo fil. vel priua. vbi dicit q. ta cēs videt negare, nisi precedat monitio iudicis, q. tunc videt fateri de quo vide per Spe. in ti. de posi. in §. nono tangendum. in vers. itē il. lud. et adde q. taciturnitas apud acta, h3 vim stipulationis. l. cū osten dimus. in §. si. ff. de fideiuss. tut. Et de materia, an et qū taciturnitas in ducat consensum, vel negationē, vide in regu. qui tacet. de reg. in. in. vi. et vide per Bar. et Alexan. in l. que dotis. in pen. col. ff. solu. mat. et vide Bar. post gl. in l. Titia. la. j. §. Lucia. ff. de leg. ij. et Bal. in l. si fine. in. ij. col. C. ad velle. et per Sali. in l. inuitus. de procura. et not. in l. Caius. ff. de pig. act. et habetur per Jnn. et doc. in c. ex parte. de rescrip. et tene mēti. q. tacens non videt adire, vbi nulla reperitur gestio pro herede. ita Bal. no. in l. si certis annis. in si. C. de pac. quem etiā vide in l. cū anti quozibus. in. ij. col. C. de iure delib. et adde q. taciturnitas non arguit consensum, quando quis contradicendo non posset obuiare. vt in l. se pe. et ibi doc. ff. de re iudi.
- c** Sebast. Sapia. Suum preiudiciū. Ex hoc sumitur cautela ad excludendum dilatorias exceptioes. vt per Abb. in c. i. j. de iud. in no. et not. Bartholo. Aeron. iij. cau. ero. nouam cautela. qd. procedit etia3 ad fundandā intentionē aduersarij. vt not. do. Jason. in l. amouendi. col. xxi. ff. de iureiur. et etiam post cōclusionem in cā. vt per feli. in c. cū Joannes. col. iij. j. de si. instru.
- d** In preiudiciū dñi. Vide Bar. in l. certuz. §. sed an et ipsos. ff. d. cō. feli. per Cy. in l. vna. C. eo. per dōpostel. in c. per inquisitionem. de elec. per Spec. in tit. de cōfeli. §. pōtremo. ver. si vero sit ver. procuratorem. et per Host. in sum. de proc. §. i. ver. sed nunquid p. fessio. p. Butriga. et

- istum in c. i. in ver. venio nunc ad tertium membrū. vt lit. non contest.
- e** De confes. An illud. c. loquens in principali persona habeat locuz in procuratore. vide hic Pet. de anch. et do. meū in. xxiij. col.
- Adde qū factū procuratoris noceat dño. Alex. consil. lxxij. §. libz. Anto. Francil. An et qū factum pcuratoris noceat dño quo ad ex ceptionē paran dam contra ipm ex facto pcurato ris, et an quo ad actionē mouen daz cōtra ipsum ex facto ipm pcuratoris. vid. bar. et doc. in l. i. in. §. si pcurator. ff. si qs ius dicē. non obtēpe. et quid d. etumacia pcura toris, an noceat domino vid. bal. et doct. in l. euz. q. res agit heredū. C. de procu. et ad de quādo factuz procuratoris di splicet dño. d3 ab eo reuocari, als nocet ipm domi no. vt not. Jnn. c. ex parte deca ni. de rescrip. Et adde etiam q. fa ctū pcuratoris, faciētis vt nūti? euz sit pcurator nō valet. ita bar. in l. qui autēz. in §. constituere. de cōsti. pecu. et tene mētiq. factū sim pliciter per pcuratorem, licet nō procuratorio no mine domini vi detur factū vigo re pcedētis man dati. vide Bart. sing. in l. si pupil li. in §. item si procurator. in vlt. col. ff. de nego. gest.
- f** Potest aduersarius. Vide istū in c. bone. el. ij. in si. j. eo. et in c. pter ea. el. ij. in. j. no. de transac. Bal. in l. si quidez. C. de trasac. in rub. C. de fi de instru. in. ij. col. et in l. ij. C. de do. ante nup. et i. l. j. C. vt que defunt ad uo. et in l. i. §. editiones. ff. de edē. Bar. in l. quedā. §. si. ff. eo. et in l. si qui dem. C. de rapto. per But. et ibi late p. Jmo. in d. c. bone.
- Adde Alex. consil. lxxvj. §. lib.
- g** Sebast. Sapia. Partē confessionis. Vide Lanfrāc. de oria. in repe. c. qm. contra falliam. in ver. confessiones. col. vi. j. de proba. et ibi q. ponuntur in apostillis.
- h** Sufficere. Vide istū in c. cum dilectus. de succes. ab intest. et in c. cū dilect. in col. xx. in gl. i. in ver. restitutio faciēda. de ordi. cog. et in c. si. de sponfa. duo. et in c. cum apud. et in c. tue. et in c. cū locum. de sponfa. et in c. qm. contra. in. xxiij. col. de proba. et Roma. in l. cum mulier. in. xvj. col. in prin. ff. sol. mat. dixi in notabili. in ver. sufficit.
- i** Non autē est necesse. Vide bo. tex. in l. iudem. in ver. frequentiori bus ciuitatis locis. C. de defen. ciui. et tex. in l. ij. §. ex actis deinde regi bus. ver. pro rostris. ff. de origi. iuris.
- k** Hodie admittit. Adde doc. in l. si eo tempore. C. de diftra. pig. et in aut. qui semel. C. quomodo et quando iud. et no. vnam sing. deci. d. frā. de albe. in extrauag. ad repri. in suis apostil. ad Bar. q. licet psone sint certe q. debent citari sufficit illas citari p. preconem, qū est multitudo et ita dicit ibi sentire Bar. super ver. citatum. qd. dictum alias practica ri fecit Baptista, prout ipse refert in l. cunctos populos. C. de sum. tri ni. quod dicit esse notandum, q. paucis innotuit.
- l** Per edictum. Adde Pau. de castr. consil. li. et vide do. Cardinalem consil. lxxij.
- m** Solēniter. Vide istū in c. pastoralis. in. ij. col. de fid. instr. gl. in da ta. vi. libri. in ver. anno quarto.
- n** Duorum mensium. Vide gl. in data. vi. libri. in versic. anno quarto. feli. in c. ij. de consti. Adde qualiter constitutio noua liget, et quan do ligare incipiat. do. Card. consil. xcix.

eo q. tex.

- a** Non facile. Facit tex. in c. veniens. el. h. in fi. de testi.
- b** Juramentum. Vide tex. in c. nulli. de elec. lib. vi. in c. si vero aliquis. in ver. ignorauerat. de senten. excō. gl. iuncto tex. in c. p̄sentium. de testi. tex. et gl. in c. pastoralis. de except. cū simili. et vide istū in c. h. ver. venio ad quartum. de consti. Adde do. Card. cōf. xxxij. vbi dicit q̄ alle gans ignorātiā constitutionis, auditur si illam dilucide probare potest.
- c** Liquidido. Ali. 12 de istuz et doc. in a c. h. de p̄stitu. vbi p̄batio requirit lucida. et in In no. et ibi But. dicit iuramentū soluz nō sufficere, s̄ iste dicit ibi b esse arbitrariū. vide eum oīno ibi. in ver. venio 13 ad quartum. et vide de doc. i. c. innotuit. de elec. et in c. si. q. matrimo. accus. possunt.
- d** Locum venie. Facit tex. i. c. alli gāt. xxi. q. vj. Ad dō q̄ Al. r. chidi. in c. iij. de consuetu. ita dicit q̄ prelat⁹ debet esse in correctione benivol⁹, in iudicio iust⁹, in punitione misericors.
- e** Socium conuenientes. Optime facit clem. i. de elec. et c. diuer sis fallacis. d. clem. coniug. et facit ad questionē, an vno ex scholaribus recedēte pos 14 cōsortia mala. xxiij. q. i. sepe. Et in gl. i. in fi. ex fit ipse recedens ponere alium loco sui, in domo vel camera inuitis sociis. de qua p̄ gl. instit. loca. in fin. et per istū in c. inter dilectos. in vlt. col. in ver. vltimo scias. de fide instru. Bal. in l. nemo. C. loca. Pau. de ca. in l. et hec distinctio. s. cum fundū. ff. eo. faciat qd̄ voluit Bal. in l. i. C. qui test. face. pos sunt. Adde q̄ ideo quidam philosophus dicebat. noli habitare vbi tui similes non inuenis.
- f** Sebast. Sapia. Suo p̄posito. Vide gl. in l. nō aliter. ff. de vsu et habita. vbi dicit q̄ scholaris socius nō pōt indicere ganeas. de quo per Bartho. veron. in trac. seruitutū. sub tit. de serui. vsus.
- g** Appellatione. Facit tex. et qd̄ ibi no. in c. gratū. de offi. deleg.
- h** De prouincia. Dicit hic Bal. q̄ reg. l. verius. ff. de p̄ba. in qua dicit q̄ ignorātia p̄sumit. nisi p̄bet scientia. Fallit in his que sunt notap se id est. naturaliter insita. vt. C. de in ius vocā. l. venia. nā homo p̄sumit scire que sunt manifesta vel quasi. Itē fallit regula in his q̄ sunt publice nota. que nemo ignorare debet. nec licet. nisi p̄bet ignorātia per ipsius etatem. vel absentia. C. de fal. mone. l. i. in fi. et ff. de decre. ab ordi. facien. l. si. et in c. i. quo tempore miles. qd̄ plenius dicit vt no. in c. p̄posuisti. per Archid. lxxxi. dist. et in reg. p̄sumitur. per Dy. et Jo. and. notabis tamen q̄ quidam sunt qui p̄sumuntur ignorātiā simulare. vt vxor et alij domestici. qui p̄sumuntur scire res que erant in domo mariti. vt sing. not. in l. h. C. quādo et quib. quarta pars debe. lib. x. Itē ad probandā etatem propter assiduam conuersationē. l. de tutela. C. de in integ. resti. mino. Item ratione offi. cū. vt. ff. de confir. tuto. l. tutores. Adde q̄ do. Card. consi. cxiij. dicit. q̄ est stultitia ignorare idde quo cōiter est fama.
- Anto. Francisc. Circa hoc an ignorātia p̄sumat. dicas q̄ ignorātia facti. regulariter p̄sumit. l. verius. ff. de proba. l. si fideiussores. vt ibi Bar. ad velleia. l. si. ff. pro suo. l. qui in alterius. de regu. iur. vide plenē per do. Card. in cle. i. in vi. q. de consang. et affini. quod intellige verū nisi p̄betur scientia. vt puta quod fuerit domi denuntiātum. vt no. gl. in l. i. C. de satisfactio. et in l. si tutor. et ibi Bar. Bal. et Ang. C. de

pericu. tut. Itē nisi in vicinia sit fama publica. vt per gl. Bar. et doc. in d. l. si tutor. et per Sali. plene in l. qui de crimine. C. de accu. et in l. i. C. d. his qui latro. et vide Bar. in l. si cui. in. s. i. de accusa. et in l. q. rome. in. s. duo fratres. de verb. ob. Item nisi factum sit publicū vel notoriū. vt plene p̄ do. Card. in cle. i. d. cōces. p̄eb. et p̄dicta etiā intellige vera in fa

- cto alieno. nō autē in facto p̄prio vt in l. si. ff. p̄ suo. et habet p̄ Spe. in tit. de pos. in s. sexto. ver. item nō est nisi factus p̄pū et iā esset antiquus. vt per Barto. in l. si qs delegauerit. ff. d. noua. et eodē modo qn̄ quis esset in p̄cto mortis q̄ ignorātia facti p̄sumeretur. vt per Ange. in aut. de triente et semisse. in. s. illō quoq̄. Ignorātia aut iuris nō p̄sumit. et ideo debet allegari. et probari. imo potius p̄sumeretur mala fides. l. q̄e admod. C. d. agri co. et cē. li. x. reg. qui contra iura. de regu. iur. et vide gl. in c. si dili genti. de fo. p̄pe. et Bar. et Ang. in l. si et si lege. in. s. scire. d. pet. here. vbi dicit q̄ mala fides p̄sumit qn̄ non probatur ignorātia iuris. Et adde q̄ ignorātia iuris non excusat prelatos vt no. Inno. in c. constitutus. de
- hac glo. pōt tolli s̄rium. qd̄ formari posset cōtra tex. qualiter tenuit hec postulatio p̄dēte appellatione. Sol. p̄t p̄mo dici q̄ ista appellatio nō tenuit. q̄ fuit interposita sine iusta cā. vt in glo. Scdō pōt dici extra glo. q̄ vnanimiter postulan do. vident fcessisse tacite ab appellatiōe aut postulatiōe. arg. in c. sollicitudinē. l. si. de appel. et q̄ libet sol. bona. et an et qn̄ possint appellātes recedere ab appellatiōe in cā electionis. vide bo. tex. 15 in c. quāuis. de elec. lib. vi. Et in gl. i. in fi. et ple ne hunc articulū explicauit in c. i. hic alle. et in c. si. de cōces. et dic vt ibi. Ad. l. si defensor. hic alleg. dic q̄ loquit in defensore. qui nō habebat mādatur. Ad. l. certum. in. s. pe. dic q̄ loquit quādo cōfessio pcuratoris erat erronea. et q̄ fuerit cōfessio dñm occidisse illū qui tēpore cōfessiois vivebat.
- 16 Et in gl. i. in fin. no. bene hāc glo. iuncto tex. et extra glo. collige subtiliter ex tex. q̄ quilibet d̄ puincia p̄sumit scire ea q̄ publice fiūt in ali qua parte puincie. Ista sententia interdicti fuit publice p̄mulgata certa parte puincie. et tñ omnes de prouincia p̄sumunt scire. quod intellige de factis cōcernētib⁹ totā puinciā. sed in factis cōcernētib⁹ vñā diocesim tñ. solum p̄sumuntur illi scire qui sunt in diocesi. nō autē isti q̄ sunt in puincia. Ande existēs extra diocesim p̄babiler allegat ignorātiā eorū q̄ sunt facta in diocesi. vt est text. not. in c. si. qui ma. accusa. pos.
- k Itē dic in his que p̄cernūt ciuitatē q̄ existēs extra ciuitatē. p̄sumit ignorare ea q̄ fiūt in ciuitate. q̄ ex quo factū p̄cernit certū locū dūtaxat. nō p̄sumit notitia. nisi quo ad existentes in illo loco. facit qd̄ no. Inno. sup. rub. de cōfue. et Bart. et Ly. in l. cūctos populos. C. de sum. tri. et fid. ca tho. Et in gl. in verb. publice. ibi. et iō non excusatur. no. singu. istā gl. vsq̄ ad fi. ex qua habet q̄ sola fama facit probationē sufficiētē vt interdictum superioris obseruet. sicut dicim⁹ quo ad cōicationē. vt in c. illud. alleg. in glo. et est ratio. q̄ vbi agitur de modico p̄iudicio. fama facit plenam probationē vt dixi in c. veniens. l. j. detestib. Item quia in istis spiritualibus. debem⁹ te

appel. Et adde etiam q̄ ignorātia iuris non excusat mulierē. que potuit consulere peritiores. als sic. vt no. doc. post Bal. et Alex. in l. iuris ignorātia. C. qui amit. et ibi etiā dicūt post Bar. q̄ si mulier est in loco vbi non est copia peritorum. p̄sumit pro ea. scilicet q̄ nō potuerit cōsulere peritiores. als sec⁹. Adde tñ q̄ ignorātia iuris naturalis. ne minem excusat. vt hic. et q̄ dicimus q̄ quis nō p̄sumit ignorare ius. l. leges sacratissime. et l. si. C. de legi. et eodē modo ignorātia iuris diuini non excusat. vt per Card. in cle. i. in vi. q. de consang. et affini. Et q̄ bus permittat ignorare ius. et quibus non. vide Alex. in consi. xxi. in prima parte consiliorū. Et de ignorātia iuris naturalis. q̄ nemine excuset. vide etiam p̄ Spe. in tit. de sum. tri. et fide catholi. Et adde p̄ ignorātia etiā excusat a pena et delicto. nisi sit supina et crassa. vt p̄ Bal. in c. i. in. s. vasallus. si de feu. fue. controuer. inter domi. et vasal. et in l. error. in. iij. col. C. de iuris et facti igno. et vide per Bar. in l. fin. si quis test. lib. esse ius. sue. Et adde q̄ ignorātia probetur iuramento. no. glo. in l. si cui. in. s. q̄dem criminibus. ff. de accu. et per Archid. q. i. in primis. et vide Card. in d. clemen. j. de consan. et affini. in. q. viij. vbi dicit. p̄ bari iuramento quando aliter non pōt probari. et dicit Bar. post euz Alexand. in l. si cui. in. s. q̄dem. de accusatio. q̄ quāuis probetur iuramento potest tamen probari cōtrarium. de quo vide gl. in c. h. de tē po. ordi. in. vi. et vide Jo. de imo. in l. qui bona. in. s. quidam. de dam. infecto.

- i Sebast. Sapia. Parte prouincie. Vide glo. in l. si tutor petit⁹. C. de peri. tuto. Alex. consi. xxxvi. in. j. volu. do. Bal. in. s. sed iste. col. xx. in fi. de act. et in l. si error. in. iij. col. ff. de iur. om. iud.
- k Existens. Adde vt per Ro. consi. lix.
- l Veniens. Vide ibi doc. Hosti. Jo. an. iustū l. c. inter dilectos. d. fid. in stru. et vide alium casum in quo fama probat in factis multum antiquis glo. et ibi Ang. in l. at qui natura. s. cum me absente. ff. de negotiis gestis. Sali. in l. proprietatis dominium. C. de probatio. Bald. in l. con uenticulam. in. v. col. in versicu. ex his etiam infero. C. de episc. et cle.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

plene per Sali. in. l. ea quidē. in sua repe. in. iij. col. in ver. accedam? igitur ad quartū et vltimū. scilicet ad materiā fame. de accu. et Bal. in authē. q̄s actiōes. in vlt. col. in ver. quarto et vltimo. C. de sac. san. eccle. vbi dicit q̄ in factis antiquis multū operat fama. alleg. Jnn. in. c. veniens. de ver. signi. Adde quādo fama probet. Alexan. consi. lxxvj. iij. lib. et cō fil. cccvij. ij. libro.

Ro. consi. lxxvj. et c. vi. Are. cōfil. lxx. et c. iij. Ro. in terminis. de quibus hic consilio eccle. lxxvj.

Anto. Francisc.

An et q̄n fa

ma pbet vel nō,

et in quātū pbat,

vide Bar. in. l. de

minore. in. s. tor

mēta. ff. de que

stioni. et vide An

ge. areti. in tract.

maleficio. et i. gl.

in ver. fama pu

blica pcedēte. et

vide Lanfr. oria.

in repe. l. admo

nēdi. ff. de iureiu

ran. in asipenul.

et vlt. charta. vbi

enūerat casus in

quib? fama ples

ne probat rillos

in quibus semis

plene. et illos in

quibus nihil p

bat. et in quibus

faciat iudicium.

Q̄s tuti? est.

Adde Ro. cōfil.

eccle. lxxvj. proxi

me alleg. vni cō

suluit q̄ rōnedu

bij absolutionis

est tuti? q̄ ex cōi

car? euitet nec p̄t

agere iurariū si

tanq̄ ex cōicar?

euitet ab aliquo.

Scriptura. vi

de plene p istum

et pleni? per do.

meū. et do. feli.

in rub. s. de p̄ti.

et ibi dixi.

Sebasti. Sapia.

Statuit. Ad

Sal. et alios in. l.

humanum. C. de

legibus. De. de

anchar. in regu.

nemo. de reg. in.

lib. vi. et argumē

tatur ad partes.

Deci. in rub. de

consti. vbi latissi

me per eum.

Leges. Adde

Ro. cōfil. cccij.

Sibi videbit.

Aide Bar. in ex

trauagā. ad reprimen. in ver. videbit.

But. in. c. cū ad sedē. de restituti.

spo. et in. c. querenti. in vlt. not. per illum tex. de ver. sig. Lap. alleg. lxx.

Domini. in. c. catholica. xi. distin.

Non exemplis. Limita nisi essent approbata. vt voluit gl. in. c. si in

ver. exempla. xx. dist. qui dicit q̄ exemplis publice persone siue auten

tice. vtendū est vel exemplis pluriū. et vide istū in. c. afferte. in. i. nota.

ij. de presump. vbi dicit q̄ exēplis principū approbatis recte iudicare

possumus. et ita dicit limitādā. d. l. nemo. Limita secūdo nisi essent exē

nere in dubio quod tutius est. vt in. c. inuenis. d

sponsa. not. glo. in. c. vnico. d. scruti. in ordi. faciē.

In gl. in ver. interpretatus. ibi. interpreta

tur mandatū pape. no. gl. q̄ legat? pōt interpre

tari mādaturū pape. et idē no. glo. in. c. sicut. s. ex

his. xi. q. i. et Spe. in ti. de lega. s. superest. vers. le

gatus quoq̄. et in. s. nūc ostēdēdū. ver. xxxij. S3

aduertere q̄ gl. oppo. de quibusdā iurib? in q̄bus

cauetur q̄ eius est interpretari. cuius est p̄dēna

re. et non soluit. Hostiē. sol. triplicier. primo q̄

legatus hoc fecit ex plenitudine legationis. se

cundo q̄ legatus fecit ex speciali mādato pape.

tertio q̄ sine mādato processit. sed papa habuit

postea ratam istā interpretationē. Et ex his dua

bus solu. vltimis. videt velle q̄ de iure nō posset

legatus interpretari mādaturū seu priuilegiū pa

pe. Jnn. dicit q̄ sicut iudex potest legē interpre

tari in cā vertēte corā eo. vt in. l. nō possunt. ff. de

legi. ita potest legat? interpretari rescriptū. Et

puto q̄ ista sol. sit bona. nā vt pbat in. c. super li

teris. de rescrip. iudex interpretat rescriptum ad

suā p̄tatem certificādā. et vt pronuntiet an sit in

dex. et ad quātus extendat iurisdictionē suā. ita po

tuit iste legat? interpretari rescriptū pape vt ap

pareat quā p̄tate reciperet ex eo mādato. Itē pu

to q̄ vbi oriret aliq̄ dubiū difficile deberet re

currere ad papā. in hoc casu possent intelligi iura

hic alleg. p. et rarijs. Itē principālī no. ex gl.

quatuor species interpretationis. nā interpreta

tio principis est ḡnalis et necessaria et in scriptis

redigenda. Et dicit q̄ est ḡnalis. q̄ extēditur ad

omnes. est necessaria. q̄ necessario tenemur seq

interpretationem principis. est em̄ in scriptis re

digenda. q̄ fin vñā opti. leg. debet redigi in scri

ptis. vt dicitur fm̄ quosdā allegando.

Et ex hac glo. habes q̄ scriptura? est d. sub

stantia legis seu statuti. de hac materia vide la

te quod ponit Jo. an. in regula nemo pōt ad im

possibile. de reg. iur. lib. vi. in mercu. et per do. de

Rot. deci. xxxvij. per glo. et Ly. in. l. i. C. de legib.

Et opti. cōis videt quod scriptura nō sit de sub

stantia legis. sed vtile est eā redigere in scriptis.

vt conseruet illius memoria. Et p. hac opti. quas

teneo. adduco bo. tex. in. c. i. de renunt. lib. vi. vbi

successor redigit in scriptis p̄stitutionē predeces

sorū. ne traderet obliuioni. ergo valebat prius

p̄stitutio. anq̄ redigeret in scriptis. An scriptu

ra ibi postea interuenit. non ad validitatē legis.

sed vt conseruaret eius memoria. Ad idē addu

co secundo. insti. de iure natu. in. s. sed et q̄ prin

cipi. vbi dicitur. quod principi placuit legis h3

vigorem. ergo sola volūtas principis cū effecta

facit legē. Est alia spēs interpretationis. que fit

per p̄suetudinē. nam consuetudo est optima le

gum interpretis. vt in. c. cū dilectus. de cōlue. rista

interpretatio est generalis. q̄ extēdit ad oēs in

quibus viget illa p̄suetudo. Item est necessaria

modo predicto. sed nō redigit in scriptis. q̄ con

suetudo cōseruatur in memoria hoim. Tertia

spēs interpretationis fit per iudicē. nā iudex pōt

interpretari leges quo ad causas decidendas p

eum. vt no. Jnn. in. c. cū speciali. de appella. facit

tex. an aut. iusurādum q̄ prestat ab his. vbi ius

pla virozum magne authoritatis. q̄ in dubio sunt sequēda. fm̄ Bal. in. d. l. nemo. et ibi dicit glo. q̄ ex consilijs virozum prudentiū. et ex cō sultationibus principum nascitur consuetudo. quod procedit quādo talia sunt producta siue deducta in notitiā populi. Limita et q̄ l3 exē plis non sit indicandū in quantum inter alios est iudicatum tamē be

de iurat iudicare fm̄ id q̄ sibi videbit? scilicet nō

fm̄ volūtate. sed fm̄ bonū iudiciū informatū a

legib?. Et hec interpretatio nō est generalis. q̄

aliū iudices nō tenet iudicare h3 q̄ iste iudicauit.

Quoniam nō exēplis? sed legibus iudicatur est

vt. l. nemo. C. de sen. et inter lo. Itē hec interpreta

tio iudicis est necessaria. q̄ necessario partes te

nentur illā sequi. vñ finia trāsit in rem iudicatā.

nisi appelletur. vt in. c. quod ad consultationē. d

re iudi. et est hec interpretatio in scriptis redigē

da. fm̄ glo. intellige respectu sententie diffiniti

ue quā pfert. vt in. c. si. de re iudi. li. vi. et S3 seten

tia interlocutoria nō fert in scriptis. et tamē pp

notoriū cause est redigēda in scriptis. vt i. c. qm̄.

de pba. An aut iudex possit interpretari suā

sniam postq̄ eam tulit. si de nono circa eā orit

aliquid dubium. Glo. ista arguit q̄ sic. et tene mē

ti in hoc gl. sed vide latius per doc. in. c. ex parte.

ij. de ver. sig. plenius per Bar. in. l. ab exēutore.

ff. de appella. vbi pcludit q̄ isti maiores iudices

possunt. videt tex. in. l. ab exēutore. et De arbi

tro an possit suā sniam interpretari postq̄ eaz

tulit. vide per Spe. in ti. de arbi. s. si. ver. sed nun

quid verbū et vers. seq. vide tex. q̄ nō possit in. c.

cum olim. s. de arbit. s. fin. vbi fuit aditus sup du

bio sententie et non arbit. et vide quod ibi dixi.

et quod habet in. l. quid tamen. ff. de arbi.

Quarta species interpretationis fit p magistrū

seu per doctore. nā quilibet magister seu doctor

pōt interpretari dubia illius facultatis in qua ē

doctor in. l. vnica. C. de profes. qui in vrb. constā

tinopo. lib. xij. Et ob hoc dicimus q̄ ante docto

ratū quis nō pōt magistraliter legere nec dispu

tare. Nec obit. q̄ lectura detur scholaribus in ali

quibus studijs. q̄ potius datur eis vt addiscat.

q̄ vt doceant. Et hec interpretatio magistrorū

non est generalis fm̄ gl. nec necessaria. nec i scri

ptis redigēda. que veba declara vt. s. dixi. Itā in

interpretatio doctoris non necessitat nos ad illaz

sequendā. sed intātū stat illi interpretationi qua

tenus probat lege seu ratione. Et in eo q̄ gl. di

xit q̄ hec interpretatio nō est redigēda in scriptis

dicunt doc. hoc intelligendū de necessitate vel in

scriptis publicis seu autenticis. Sed bene pos

sunt redigi in scriptis. vt videm? seruati ab oliz

in lecturis doctorum. et hec interpretatio est se

quenda. et de ea facit mentionē tex. in. c. i. de de

cimis et in. c. capellanus. de ferijs. et in. c. literas.

et de resti. spo. cum simili. et Excusat etiam hec opi

nio magistrorū a pena. nam si cōmunis opinio

habet certum intellectum legis. licet ille intelle

ctus non sit verus in se. nihilominus sequens il

lum iudicando. vel extra iudicium. non incurrit

penam legis. q̄ cōmunis opinio? doctorū in

ducit probabilem errorē. ad hoc vide tex. iuncta

glo. in. c. vnico. eo. ti. lib. vi. facit tex. in. l. regula.

ff. de iuris et facti ignor. not. Bar. in. l. de eo. C. de m

pena iudi. qui male iudi. Et vide quod dixi in. c.

vt debitus. de appel. et in. c. finem litibus. de do

lo et contuma. et hoc indubitatū in cōmuni opi.

et Sed vide not. dictū Oldra. in. l. questum. s. i.

ff. de fun. instr. vbi dicit. q̄ motus ad opinionez

m sui doctoris. debet excusari a condemnatione.

non sit solitus tenere opiniones insolitas. Bal. in. l. si. in. q̄. co. in ver.

quero nūqd imperitia in indice presumat. C. de pena. iudi. q̄ male iu.

Adde Pet. de anch. consi. cccxij. in fine.

Zacharias. Adde Barb. in repe. rub. de fide instru. char. vñ. ver. et p

illum tex. dicit ibi Rico. de neapo. vdo. Almodeus de castel. in suo tra

cta. syndi. in ver. item eo q̄ plures innocētes p̄dēnauerūt. et Bolo. in

sua repe. aut. habita. s. xvj. vers. similiter q̄ tulit sniam. C. ne fil. p pa.

vbi limitat. vt in. i. apost. dicēs ista esse veba do. Bal. in. l. si hū que ha

bentem. C. famil. ercisc. tu vide feli. in. c. i. col. si. ver. v. no. q̄ iudex. s. de

constit. quibus adde pro hoc bo. gl. in. c. nunc beatissimus. xxiij. q̄. i.

expensariū.

ne videtur posse

iudicari exēplis

inquantū inter

eosdem est iudi

catū l3 in diuer

sa instātia. s3 bu

trig. et Jnn. in. c.

cum inter vos. d

re iudicata.

Postq̄ eā tu

lit. Aide gl. in

l. si vt proponis.

C. d. exēcut. rei iu.

et in. l. ea q̄. C. d.

mina. vel episto.

De arbitro.

Aide glo. sing. et

ibi per Zoder.

in. l. i. ff. si cer. pe.

sup ver. interpre

tationē. et Jnn.

i. c. q̄ntauallis. d

tureiuran.

De deci. Di

cit tex. fin. in. l. si

idē cum eodē. in

pn. in ver. Sabia

no et Cassio. ff. de

tur. om. iud. et ibi

Angel. colligit.

q̄ p decisioe du

bij. vbi lex deficit

sufficit a. legare

autoritatē maio

rū. facit q̄ voluit

Hosti. in ingren

dum. d. pecu. cle.

Cōis opi. fa

cit bo. text. in. l. i.

in vers. crebrior

apō veteres opi

nio. ff. de offi. q̄

sto. et bonus tex.

in. l. athletas. in

prin. in ver. gene

raliter. ita oēs co

pinantur. ff. de

his qui no. infa.

Sebasti. Sapia.

Errorē. Aide

a Pronomina mea. Vide gl. in c. quo iure. viij. di. 2. in c. pro illorum. in j. not. per istu de pbe. 7 per eundem in c. null. de iureiu. Bar. 7 doct. in rub. de no. ope. nu. 7 vide Bar. in l. qnt. ff. de au. 7 ar. leg. 7 Bal. in ru. C. de ver. sign. 7 in l. i. C. e. per sed. de se. in cons. clxxix. inci. quida in suo testamento. 7 vide tex. i. l. iij. 7 in lectu. Bart. in l. i. ff. de manumiss. Adde sed. con. fil. clxxix.

b Genitio. Ai de plene per legi stas in rub. ff. de no. ope. nu. 7 in l. i. ff. in locu. ff. de reli. 7 sum. fu. 7 vi de istu in c. q. v. i. x. 7 ex hoc no. qd genitio 7 ibi Martinu laude sem 7 Sal. in pe. C. in. iij. oppo. et plenep do. in d. rub. 7 p me in re pe. c. gradi. i. x. re gis portugalie. d sup. neg. pla. Adde alex. co. fi. cxxvi. 7 pluri bus alijs consiljs.

c Adhera pena. Vide Jo. and. in c. fi. de ele. lib. vi. 7 vide istu in c. i ter alia. i. x. 7 ex hoc. 7 ex tex. no. d imu. ecc. 7 doc. in c. h. de constit. zacharias.

d In eadem ex coicatione. adde an papa coicas cu excoicato inci dat in excoicatio ne q posui in ad di. ad istum in .c. quanto. in apos. in ver. coicare ex coicato. i. fi. s. de coactu.

e Sebast. Sapia. Ubi cessat. Ai de not. p fely. i. c. rodolphus. s. de rescrip.

f Adherentes. vid Jo. i. d. c. ad aplice. in. h. colu. ver. not. qd par. Adde Ang. s. q. cclvi. ibi vide q dicant adherē tes qui coplices. Anto. Francisc. Adde qd illi dicuntur adherē tes q sunt eiusde voluntatis cui est pncipalis: vt p Ang. in aut. de here. 7 fal. in pri. in. h. col. in fi. 7 in aut. de alie. 7 emphi. in. s. econom. in. ix. colu. 7 vide Bal. in l. fi. in vlt. col. C. de edil. act. Et adde q adherentes terre offen dentis proprium epm incidunt in interdictum sicut ipsa terra princi paliter offendens. vide Car. in cle. j. in. s. terra. in fi. de pe. 7 vide eundem Car. in cle. j. de reli. do. Et adde q par facta a principalib ligat etiam adherentes. tex. est in c. j. de postula. prela. 7 ibi per Jnn. 7 per Joan. and. in c. ad apostolice. de re iudi. in. vi. quod est veru. fm Ang. 7 doc. in l. que religiosi. ff. de rei v. siue expresse fiat metio in pace de adhe rentibus siue non: q etiam de ipsis vide esse actus: s. tuti est q expri mant. vt p Ang. in locis palle. 7 p Alex. in l. si conuenerit. in. s. si mu lier. de pig. actio. 7 tene meti qd dixi An. in d. s. economus. q adheren tes no dicunt subditi sed poti soch: 7 qui dicant esse sequaces copli

ces 7 attinentes. 7 quid inter se differunt vide Ange. in prealle. an. de here. 7 fal. in prin. in ver. ex hoc no. cum tribus ver. seq.

g Cessat. Adde Bald. consilio. lviij. vbi dicit quod contractus pacis est stricti iuris.

h Dominu. Adde qd in priuilegijs genitio semp importat domi nium fm Roma. co. fi. clxx. zacharias. C. lati. p Alex. and. in ru. ff. de no. ope. nu. 7 ibi Bar. 7 doc. Fra. pata. i. j. co. fi. C. Alex. in rub. ff. de iuris. om. iudi. 7 in cons. v. vol. iij. Bal. oino in l. vti puatoru. C. si a non cope. ius di. istum in c. q. v. de iudi.

i Constitutio pe nalis extenditur. Vide bonuz tex. in c. j. s. porro. et ibi Bal. dicit illu tex. meliore d in re in ti. q fuit pri ma ca bñfi. amit. 7 gl. i. cle. auditor. in ver. bñficio. de rescrip. 7 gl. in c. fi. in ver. electioe. de elec. li. vi. 7 gl. in c. i. vers. talis. de tep. or. li. vi. 7 glo. in aut. sacra pueruz. C. si ad uer. ven. 7 Bart. in aut. s. cu testa tor. C. ad l. fal. et ro assignari pot: qz vbi cunq duo equiparant a ius re ius exorbitas 7 penale loques de vno habet lo cu in reliquo ma xime vbi est eade ro. faciat gl. i. cle. j. in ver. eligat. de elect. 7 vide Bal. 7 Alex. i. l. i. qd id qd. i. vi. col. in x. colligit etia bal. ex hac gl. ff. de iur. om. iud. 7 ple ne per Jmo. in l. si vero. s. de viro. ff. solu. matrimo nio. 7 i. c. constitu tionem. de regu. lib. sexto per do ctiores. Adde Rom. cons. cccvj. Sebast. Sapia. C. Constitutio edi ta. Hoc est regulare. vt not. in l. si quis id quod. ff. de iuris. om. iud. tra dit Are. in c. qualiter. h. s. fi. de accusatio. 7 in cons. clxij. Barb. in co. fi. l. in. iij. vol. sed limita vt non procedat quando pena est irrationabi lis vt not. Ang. in. s. ius aut. col. v. vt inst. de iur. nat. gen. 7 ciui. 7 no. in d. l. si quis id quod. item quando est penalis materia 7 correctoria vt per do. Ant. de but. in c. fi. in materia extensionis. s. de cosue. tradit in c. translatio. de constitu. Item qn pena est inducta respectu alicui pso ne vt no. in l. si. ff. de in ius voca. in. s. ite mixta. inst. de actio. Itē in ma teria priuationis vt per Jason. in l. illa. C. de colla. 7 in l. qd te. fi. cer tum petatur.

j Sebast. Sapia. Hoc casu. Vide Bal. in l. j. C. si rector prouin. 7 Alex. in co. fi. cxiij. in. h. volu. vbi reprehenditur Abb. hic.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a zacharias. **C**ontrahentes sponsalia. Dic q quis istud dictum sit ver-
rutiā in spōsa de pñti vt p Pet. de anch. in repe. c. i. char. xlvij. ver.
quero de qōne q mihi occurrit. de cōstit. vbi dicit se vna cū dñō Ant.
cōsuluisse q stante statuto q filia nupta nō admittat ad successionem
nō hz locū in desponsata de pñti. Refert z sequit Hipp. de maris.
sing. sno. c. v. inci.
qui d primo idē
no. iste l. c. tertio a
loco d pñti. z
ibi moder. dices 33
se ita de facto se
mis cōsuluisse. de
pñti. z in. c. ex
publico. de pñti.
cōin. cū alijs per
eundem alle. Si
tñ eēt ad domū
viri ducta vt ei
cōiūgeret secus
esset. ita sing. di-
git Sali. in. c. cū
te. in. s. ver. C. de
dona. an nup. qd
pro valde sing. re-
fert z sequit Fel.
in alle. c. tertio lo-
co. colū. iij. x. fi. z
retenta zc.
b Non exigitur
famia. no. p limi-
tatiōe. c. qualiter 34
z quando. el. q. d.
accusa.
c Non recipitur
iuramentū. Vi-
de gl. z ibi Bal.
l. c. i. s. si duo. post
glo. ibi i. x. fi. testi-
moniū. de pa. te-
nen. z viol. eius.
vbi dicit q infor-
matio potest su-
mi etiā a teste nō
iurato: z illā glo.
dicit ee sing. all.
etia glo. in. c. cū
oli essem. i. x. b.
fratrū. d. puileg.
Adde vt per
Oldra. consi. xli.
Anto. francisc.
Circa hoc di-
cas q ista infor-
matio pōt capi a
iudice sine iura-
mēto. ad inquirē-
dum. z dicit bal.
in. l. i. quorū. ff. de
pigno. q talis in-
formatio habita
sine iuramento fa-
cit pñalere tes-
tes cū qbus cō-
currit ad qd vis
Alexā. in consil.
xciij. in qrtā par-
te consiliorū. Et
adde qd talis in-
formatio pōt da-
ri iudici etiam in 35
camera fin. In-
nocen. in. c. cū in-
tua. qui matri. ac-
cusa. po. z p Ale-
xā. in. l. capite qn-
to. de adulte. Et
adde q index po-
test informari de stilo z de consuetudine: z de fama. vt per Barto flo.
z Alexan. in. l. lege iulia. ff. de test.

d zacharias. **E**ligendi z postulandi. Adde an tales postulauerūt in
dignū possunt variare quousq pñtata fuerit supior postulatio pri-
ma p istū in. c. i. s. eo. z in. c. bone. el. q. isto tit. gl. Jo. an. in nouel. Pet.
de anch. Do. z Phil. fran. in. c. si cōpromissarius. s. si vero. eo. ti. li. v.
eundem Pet. de anch. cōsi. c. xv. in prin. z Cal. cōsi. v. col. ij. in princip.

tex. vbi papa inquit de certo crimine cum vi-
cat in tex. q anteq pcurator venissent ad papā
cōstabat pape quasi p certo q ipse eps violauer-
rat interdictum zc.
1 In nouantes postulationem cassatā priuāt
potestate eligendi. 3.
2 Eligentes scienter indignū sunt priuati ptāte
eligendi ipso iure. i. o. alios casus vide. j. i. 4. 16.
4 Abutentes priuilegio priuāt cōmodo ipsius.
5 Priuati si sunt aliqui aliqua potestate: illa pote-
stas remanet penes nō priuatos: lz numero pau-
ciores qui representant totum collegium: etiam
si fuerit vnus. 8. 9.
6 In delictis illud quod facit maior pars nō vide-
tur factum ab omnibus. si illi alij expresse cōtra-
dicunt secus si tacent: quia.
Tacentes habentur pro consentientibz in eorū
preiudicium.
7 Vniuersitas si committit rebellionē: an omnes
homines illius vniuersitatis punientur.
Vniuersitas tunc peccat quando factum est de-
lictum collegialiter.
9 Vniuersitas vel collegiū pōt remanere z cōser-
uari in vno solo: si alij sunt mortui vel priuati. 11.
11 Habens potestatem eligendi nō pōt seipsū
eligere. vbi que scribo hic: in. c. i. in numero. 6. j.
de electio.
12 Collegium vel ius ipsius vtrum sit extinctū: si
sunt mortui vel absentes omnes de collegio.
Postulatio admissa per superiorem habet viz ele-
ctionis z confirmationis.
Besta per habens auctoritatem valent: etiam nō
vocatū illis qui erant inhabiles.
Habentes auctoritatem aliquem actum explicā-
di: si non legitime explicant non priuantur tali
auctoritate.

Ratū. Qui postulationem
cassatam vitio perso-
ne innouat est eligēdi z postulādi po-
testate priuāt. z cōtinuat hoc. c. ad
precedens. tractatur enim de illa materia. Diui-
ditur. Mā primo ponit narratio duplicis postu-
lationis z alterius admissio ac alterius broga-
tio. Scōdo ponit papalis approbatio ibi: nos.
Casus literalis. Canonici senonen. receptis li-
teris cassationis postulatōis predictae fraudulē-
ter suppresserūt literas ipsas: legatur tñ aposto-
lice sedis qui super hoc mandatū apostolicū re-
ceperat mādauit pdictis canonicis vt ad electio-
nem procederent canonice celebrandā: quidā ca-
nonici senonen. postulationem cassatam a domi-
no papa iterū innouauerūt: quidā alij canonici
licet essent numero pauciores postulauerūt epz
cameracen. Cardinalis intelligēs qd illi qui po-
stulat ionem cassatam innouauerūt essent eligē-
di seu postulādi potestate pñti. z ideo ad alios
lz numero pauciores essent. postulādi auctoritas
est dñoluta postulationē factā d cameracen. ad-
misit dñs papa z pdictū cameracen. absoluit a
vinculo quo tenebat ecclesie cameracen. z pñti-
mauit factū legati. Ber. **C** f. Mo. i. tex. hic apertū
q postulantes scienter indignū sunt pñti ipso
iure potestate eligēdi z postulādi. Probatur em
hec litera q canonici. vt in. c. pñti fuerūt ip-
so iure priuati potestate eligendi z postulādi qd
collegitur ex eo q isti canonici innouādo postu-
lationē cassatā perdidērūt priuilegiū eis cōces-
sum per papā. Itē dñt tex. q isti canonici fuerūt
abusi benignitate sedis apostolice quia papa in
c. pñti gratiose pñti istis qd possent
e dñno eligere. nam de iure nō poterant. Et sic

quid. C. de susceptori. z arca. libro. x. z ibi Bartol. z doctor. z dictum
Bal. in dicta. l. i. sequit Roma. in. d. l. i. vero. s. dñ viro. in fallē. xxxvij.
facit iste

e Dñno elige-
re. Facit iste tex.
in ar. f. 3. Bal. hic
ad qōnem an nō
tariū deposit? a
tabellionatu pos-
sit per comitē pa-
latinum iterum
creari: z determi-
nat qd nō. alleg.
quod nō. in an. f.
de armis. s. fina.
colla. v. vbi dicit
esse glos. nota. de
hoc: z hoc moti-
um format. Ol-
drad. in consilijs
suis. subdit etia
esse arg. q sentē-
tia arbitratoris
cassata de nouo
ferri nō possit p
quo vide qd not.
in. l. i. vt propo-
nis. C. quomodo
z quando iudex
z in. l. i. iudex post
q. ff. de re. iudi. z
in. c. in literis. de
offi. delega. adde
Doct. in summa
de penit. z remis.
s. cui cōfitebimur.
quod cardinalis
priuatus officio
cardinalatus nō
pōt iterū crea-
ri cardinalis z vi-
de textū inuncta
glos. i. in. l. i. q. C. de
vindic. lib. z apō-
cōci. manu. z ibi
Bald. in princi-
pio dicit per illā
l. determinari q
questionem do-
mini Oldr. de eo
qui creatus ē ta-
bellio z postea d
ponit ab officio
qd non potest de
nouo creari per
comitem palati-
num etiam si per
principē esset re-
stitutus ad famā
non tamē ad offi-
cium: z idem di-
cit in sacramen-
to baptismatis:
quia licet qs sit
effectus heretic?
z papa ei indul-
geat: non tamen
pōt iterum ba-
ptizari: quia non
est quid reitera-
bile. secundum
glo. in. d. l. i. q. z vi-
de per Petrum
de ancha. in cle-
menti. j. de exce-
pela. facit quod
habet in. l. i. ali-

ff. sol. mat. maxime per. l. iudices. C. de digni. lib. xij. et vide Bal. in. l. ij. in si. ver. ult. no. C. de lib. et eo. lib. vbi dicit q. doctor priuatus doctora tu ppter delictu nō pōt iterato iterando examē redactorari: vñ vñ fa cilis descēsus et. et ponit x. sus. Que semel horēdū maculis infamia nigrat. Ad bñ tergēdū multa laborat aq. Et vide Bal. in proe. Greg. in. vij. col. vbi di

xit q. semel remo tus propter deli ctū iterato eligi nō pōt. all. no. in 3 aut. de armis. s. fi. col. vj. et idē vo luit i. cat. si clerici a ci. in. iij. col. de 4 indi. vbi dicit q. b tabellio ppetuo 4 deposit. ab offi cū infamia s. ex tinct. et nunq. re dit ad illud et nō pōt denuo crea ri tabellio. gl. dē esse sing. i. aut. de armis. in. gl. fi. in c. x. denuntiam. Limitare oia p dicta nisi de sciē 6 tia principis per o tex. in. d. l. ij. C. de e lib. et eo. lib. q. pñ ceps poterit de nouo creare. et ad duco pulchrum tex. i. l. nullus ex his. C. de diuer. offic. li. xij. vbi est tex. q. resolut. a militia ad eadem

nō aspirabit sine licentia principis: ex quo textu inferi q. cardinalis priuatus officio cardinalatus poterit permissu principis id est pape iterum assumi ad cardinalatū: et vide ad predicta textum. et ibi Barto. in dicta. l. si aliquid. et facit. l. si quis ex argentarijs. s. j. et ibi gloss. ff. de eden.

Adde quando electione prima inualida possit alia fieri. Roma. cō silio. cccxij.

Anto. Fracis. Circa hoc an si notarius propter delictū commissum in officio vel aliqd aliud fuit priuat. officio tabellionatus possit ad illud iterū assumi et ipsum exercere. vide glo. in. l. si quis ex argētarijs. hic allegata in ver. editionis. et Bar. in. l. eadez. ff. ad. l. iul. repetit. et vide de Specu. in tit. de instrumē. edi. in. s. restat. in ver. sed nunquid tabel lio. Et adde quod notarius priuat. officio nihil pōt addere pōibus rogationibus etiam de mandato iudicis. l. ij. in. s. miles. et ibi no. ff. de his qui notant. infra. et no. in. l. quid ergo. in. s. pena grauior. eo. tit. si tñ verum quod iudex anteq. euz priuet poterit mādare vt q. omiserat in instrumento suppleat: s. postq. puauit est impossibile q. tali sic puato officio mandet vt addat que omiserat: q. tunc cū nō sit notari. additio esset facta a psona priuata vt plene tractauit in. d. s. pēa gra uior. Et adde quod notarius condemnatus de falso nō potest de ce tero pficere instrumēta nisi iudex cognita sibi referuauerit talē facul tatez q. facere potest si vult fm Bal. no. in. l. depositū. C. de po. et in. l. inbem. in. s. sane. C. de sacrosan. eccle. et tener. Bar. in. l. si quis in pñci pio testamenti. in. s. fi. de leg. iij. et in. l. ex militari. C. de testa. mili. et ha betur p Bal. in. l. ij. C. de manu. vin. et in. l. si quis ex argētarijs. in. s. co genz. et ibi per Alex. ff. de eden. Adde tñ q. qñ notarius est cōdenat. de falso: instrumenta facta ante cōdenationē valent: s. post nō valent ita Bal. in. l. ij. C. de fi. instr. et in. l. in exercendis. eo. tit. et in aut. s. nouo iure. C. si cer. pet. et vide glo. in. s. in his. in aut. de fide instr. et idem vo luit Bart. in. l. barbarius. in vlti. col. ff. de offi. pto. vbi etiā dicit q. no tarius accusatus vel inquisitus de falso pendente processu: et cā falsi satis pōt instrumēta cōficere: imo puat. officio tabellionat. propter falsitatem pōt publicare instrumenta sua antea facta et pficere vt no. doct. et Pau. de cast. post eos. in. l. pretor. s. sed si dñs. ff. de eden. et in. l. si arbiter. C. de senten. et Barto. in. l. ad testium. in. s. j. ff. de testam. De cardinalibus autez priuatis de quib. hic fit mētio: adde q. ab alio in dicari non possunt nisi a papa vt pulchre voluit Joan. and. in. c. dile cto. de preben. et add. quod in depositiōe cardinalis episcopi requirū tur. lxxij. testes. In cardinalibus autez presbyteris requirūtur. l. iij. In cardinalibus autez diaconis requiruntur. lxxvj. vt habetur in ca. presul. q. iij. et quis possit eos deponere et depositos restituere. vide glo. et doct. in. c. ex gestis. de cleri. non residen. et in. c. j. de schisma. lib. vj. Et add. q. cardinales cū delinquit debent acius puniri q. ceteri

cum ipsi assistant do. pape qui est vicarius christi exemplo. Adde de quo dicit sanct. Aug. quod quanto erat deo proximior: tanto graui. peccauit. vt in. c. consideret. de. peni. distin. v. et exemplo etiaz Luciferi. de peniten. distin. ij. c. princeps. et c. principū. et ideo dicebat Host. in summa. de peni. et remis. in. s. cui confitendum. in ver. cui cardinales. q.

consentire aut cōtradicare. Unde cū teneatur lo qui seu p. l. lere et affirmatiue vel negatiue tacēdo habet pro consentiente in suum preiudiciū. arg. in. c. precedenti. et q. ibi dixi. et in. c. ij. de cōf. lib. vj. et melius in. l. de etate. s. qui tacuit. ff. de interro ga. actio. facit. c. si tibi absenti. iuncta gl. d. prebē. lib. vj. Et aduerte quia predicta procedūt quādo pena apponenda cōcernit singulos. tunc em pau ciores contradicentes non puniuntur. Sed du binum est quādo ex delicto venit pena imponēda cōcernens ipsas vniuersitatē. vt puta maior pars vniuersitatis alicuius ciuitatis cōmisit rebellio nem contrap. principem minor vero papa in cōsilio contradicit. nihilominus maior pars rebellauit totaz ciuitatē. nunqd. debeat puniri tota ciuitas cum nō possit fieri sine discrimine minoris par tis que nō consensit. De hac no. questione vid. p. Inno. in. c. granamen. de sen. exc. plenius p. Bar. in. l. aut facta. s. si. ff. de penis. teti. in. c. dilectos. de simo. vbi tractant an et quādo vniuersitas pos sit accusari et qualiter sit puniēda. vide aliqd etiā p. Bar. in tractatu d. tyrāide. Vñ tñ tene mēti q. nō dicitur vniuersitas seu ciuitas aliquid face re nisi illud deliberatū fuerit collegialiter: s. vnde si maior pars huius ciuitatis faceret aliquē insul tum vel rebellionē nō debet dici q. ciuitas fecit ex quo nō fuit illud deliberatū collegialiter: ita dicit gl. no. et bene in. l. sicut. ff. q. cuiusq. vniuer. sequit. Bar. in. d. l. aut facta. facit q. gl. no. in. c. j. d. reb. eccl. non alienā. lib. vj. Et Mo. vltius quod sicut potestas partis delinquentis residet in aliā

debet cauere ne sint nebulæ sine aqua deuotiōis lachrymarū tur binibus agitate. Et add. q. cardinales tractantes de eligendo fu turo papa inci dūt in crimē lese maiestatis scdm Inno. et Jo. an. in c. veniens. de ac cusa. quod dictū refert et sequitur Bal. in tit. de. l. conra. in vñ. feu. et in. l. quoniam li beri. in vñ. et ad quod papa. C. de test. et Ale. in. l. i. ff. ad legem iul. maie. De he retico autem de quo hic fit mētio an debeat rebaptizari puto non esse difficul tatem quia sacra mentū baptismi nō est aliquo pa cto reiterabile: vt in titul. C. ne san

ctum bapti. reite. Adde tamē q. hereticus qui nunq. fuit baptizatus volens baptizari si non potest q. aquam nō habent habetur pro chri stiano quo ad remissionem peccatorū: non aut quo ad matrimonium contrahendum: nec quo ad ordines sacros recipiendos: quia baptis mus est ianua omnium sacramentorum pro quo vide glo. in cap. cane. xxvij. q. i. Et deniq. adde q. hereticus si conuertatur ad finē recupe rat bonas: sed debet incarcerari ad penitentiam agendam: hodie autez inquisitores imponūt penam ex arbitrio eorūz per. c. vergētis. de he re. et per. c. vt commissi. in. s. et illoz. eo. tit. lib. vj. item recuperat in spa tronatus ecclesie: nisi per sentētiā fuerint eo prauati. vt per Sem. in c. j. in prin. de iure patro. lib. vj. et de predictis vide Bar. in cle. j. in. s. fin. in vltima. q. de vsuris.

- a Ex privilegio. facit. l. si quando. et quod ibi not. C. de inoff. test. et l. si cui. ff. de serui.
- b Abutentes privilegio. Vide tex. et ibi plene no. in. c. cū accessissent. de consti. et in. c. cum illoz. de sent. excom.
- c Priuati et inhabiles. Vide doc. in. c. si. de procura. et ibi istum et in. l. sicut. ff. quod cuiusq. vniuer. no.
- d Adde Roma. consi. cccxcij.
- e Quod in delictis. Facit quod not. in. c. grauem. de sen. excom. et gl. in. l. aliud. s. refertur. ff. de regu. iur. vbi bo. glo.
- f Adde vt per Sede. consi. cccxv.
- g Sebast. Sapia. Vide bal. i. l. j. in ver. et hoc facit ad plura. ff. de magi. quen. Ang. et al. in. l. et suum. s. hodie. ff. de pact. Det. de an. in. s. x. vñ efficaciter. Andr. sicu. in. s. vñ. in. j. vol.
- f Commisit rebellionem. Vide Jo. de lig. in cle. j. de pe. et ibi Inno. in ij. col. et do. Card. in ver. ciuitas. in. s. q. idem etiā tenet do. post Jo. an. in. c. felices. s. si. de pe. in. vñ. in. ij. col. et do. Abb. in. c. dilectus. el. ij. circa fi. j. de simo. et Ang. in. s. clxij. incip. cū multitudo. et plene p. do. Feli. in. c. cū oēs. in. xvj. col. ibi et ideo Ang. de pñti. facit q. voluit Pau. d. ca. pñ. lxxvj. inci. in Christi. in causa fortij.
- g Collegialiter. Vide do. Feli. in. d. c. cū oēs. d. col. xxvj.

Adde late Francif. are. consi. clxij. Zacharias. Adde istū in. c. dilect. et. ij. col. iij. ver. not. hāc gloss. de si mo. Ang. in. l. sed si ex dolo. s. sed an. ff. de do. Jac. rebus. late i. l. qñq. nu. 1. 2. et 3. et in addi. ad eum. et quasi per totā. l. C. de decur. lib. xj. eūdez sup rub. de mune. patrimo. eo. lib. quod verū est in delicto faciēdo sec. autem in omittendo vt ibidē et per Sali. in. l. j. C. de seditio. et Feli. in p. alle. c. dilectus. j. ver. sed hanc conclusionē. Item in delicto pñtuato. vt p. Pe. de anc. consi. clxij. incip. ex narratis. col. vñ. ver. et si dicat. eūdez Feli. vbi. s. ver. secundo limita. vel nisi populi delinquentis detegatur voluntas. vt. d. col. ver. tertio limita.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Ad compromittentes. Adde vt per Calde. consil. vi. co. ti.

b Et in. cum iure. Vide ibi doctores.

Adde limitandum vt per Det. de anch. consil. clvi.

c zacharias. In vno solo. Adde Jacob. rebus. in actores. nu. j. et ibi in apost. ad eum. C. de exac. trib. li. x. et Alex. consil. xcv. vol. iij. et consil. xcvij. in principi. volu. ij.

d In isto solo. vide Anno. i. c. illa. j. de electio. qd si oēs de capitulo sit exco. munitas. ti vno exempto: et eligunt prelatus si ille ignorauit ipso exco. catos vt scies. ptestat. est: qd eos nō ad mittebat ad eligendū vt electio p illū vnu in quo residet totus ius capli valeat: qd est singulr notā. dū. Limitat hoc dñs meus nō habere locū i vicio simonie. vñ non vzelectio simoniaca. licet aliquis ex eligētib' ignorauerit fuisse cōmissam simoniā. et vide Philip. in. c. bone. j. tit. j. Bartho. brigiē. in. c. si forte. lxxv. distin. Et an collegiū remaneat in vno. vñ Anno. in. c. cum eximū. cto. de noui ope. nun. et Bal. i. l. si grege. de leg. i. et quod no. Anno. in. c. cuz nobis. et i. d. c. illa. de elec. et ad gl. istā adde no. in. l. pater filium. s. tusculan. ff. de leg. iij. faciat qd voluit Bart. in. l. qd in reruz. s. si. in ver. querit si collegiū. ff. de leg. j.

Adde Abb. consil. xxy.

Eligere. Limita se. esse. si sunt duo quib' est data ptas eligendi nā pnt vnum ex ipis eligere scōz istū i. c. nu. 6. j. de elec. et elec. po. Itē limita nisi ille solus noie col. legij daret alteri ptatē eligendi q tāq cōpromissari' poterit illū solum eligere: vt alias habet per istū i. c. l. deuitā. da. j. de elec. in fi. Aleneas de fal.

Si oēs sunt mortui. faciat qd no. iste. i. c. d. mul. ta. in. fi. in. x. quo

partē qñ eligētes habēt ptatē a iure cōi: vt i. c. cū in cūctis. et i. c. cū vintoniēsis. de elec. ita deuoluit ptas qñ eligētes habēt ptatē ex pūlegio: vt hic. Et ex his infero ad qñem. pone ptas eligendi fuit data p canonicos trib' cōpromissarijs quorum duo scienter elegerunt indignū tertij' elegit idoneū qñ nūqđ valeat electio istius tertij: vt qñ sic: qñ ptas dñorū resedit in istū. arg. hic. s. ptra. riū est verū: qñ illud. c. loquit qñ aliqd eligūt collegialiter: id ptas residet penes eligētes idoneū sed in casu pmissio cōpromissarij nō eligūt: vt collegiū sed vt singuli habētes potestātē a collegio. Unde ptas cōpromissarij eligētū indignū deuoluit ad cōpromittētēs. vt in. c. si compromissa. rius. de elec. lib. vi. reperit ergo electio ab vno tm̄ facta. et hanc sensu Jo. an. in. d. c. si compromissa. rius. et in. c. cū in iure. et in. c. qñ propter. j. de elec.

Et in gl. pe. in. fi. no. singulariter istā gl. ad quā quotidie sit remissio cū querit nūqđ ius vniuersitatis possit remanere in vno solo. oib' alijs mortuis vel priuatis. cōcludit ista gl. qñ sic. An tota potentia collegij residet in isto solo. et hāc opi. gl. tenet Anno. et Host. et cōiter doc. et videt pbari p. l. sicut. s. si. ff. qd cuiusqñ vni. et hāc opi. tibi gl. et Bar. Et tñ solus nō poterit seipsum eligere. qñ notaret ambitio: vt in. c. pnostras. de iure patr. Ad ob. qd dñs de grege aialij: qñ illud pcedit in vniuersitate rerū inanimatarū q qdē vniuersitas nō hz bona seu iura. nec est ibi animus hois in quo cōseruet illud ius collegij. Adverito extra. ctis capitibus animalium delinit vniuersitas seu grex. Sed nos loquimur in vniuersitate psonarū que hz bona: et iura: ideo ius collegij residet i vno solo. et Ad. c. bone. alle. in gl. rñde clari' sic qñ illi qñqz de collegio eligūt scienter indignū: et tūc ipso iure sunt priuati ptatē eligēdi pro ea vice: et ideo ptas residet in eis qui nō deliquerūt: vt hic. et in d. c. cū vintoniēsis. Qñqz eligunt indignū cōtra formā: et tunc eligētes nō sunt priuati s3 priuati diptatē eligēdi: vt in. d. c. qñ propter. Et ibi notabit an valeat electio istorū si iterū eligūt seruata forma anteqz priuent. et eis tñ priuatis per sniam deuoluit ptas ad illos qui nō peccauerūt in forma. Qñqz tres eligunt idoneū et seruata forma tñ cōtēperūt aliquē de vniuersitate q deberet vocari et isto casu electio tenet: sed instante cōtēpto d3 electio ista cassari nō tñ priuant ptatē eligēdi: s3 aliud senserit hic gl. Et ptra. riū huius tenuit gl. in. d. c. bone. in. fi. pe. gl. que fuit additio. et ista opi. cōiter tenet. et iste casus cōtingit. in. d. c. bone. Ad ille solus q fuit cōtēptus nō potuit p se eligere qñ aliq nō erat priuati ptatē eligēdi: sed nos loquimur qñ aliq sunt priuati vel mortui preter vnum.

Ad dñra tñ glo. in eo qd dicit qñ collegiū nō est in vno: nā deest ibi significatū vocis. sed ius collegij cōseruat in vno. et Quid aut si oēs sūt mortui vel expulsi de collegio nūqđ sit extinctū collegiū et ius ipius: vide Anno. in. c. qñ de no. ope. nū. tia. et qd no. in. c. cū sup. de cā pos. et ppi. vide bo. gl. et tene eā mēti. in. c. statutu. de elec. lib. vi. Per gl. et Bar. in. d. l. sicut. p eundē i. l. si. de colle. illi. et in. l. j. si. ff. de acq. pos. Et conclusio ē hic qñ aut collegiū fuit destructū auctoritate superioris: ipso facto extingunt oia iura et priuilegia collegij: aut decesserūt hi oēs de collegio vel expulsi fuerūt. ppter eoz delictū. Et tūc i collegio ecclesiastico cōseruant oia iura collegij apud ipam ecclesiā. Sed in collegio seculari est dubiū. nā gl. in. d. l. sicut. et qñ extinguit collegiū ac pereūt iura collegij. Alij tenent idē in collegio seculari: qd in ecclesiastico vt conseruet ius apud parietes. Precedēs tñ opinio vñ cōmunis. Posset tñ dici si ius collegij est collatū loco: tūc non extinguitur ius: definit collegiati. Potest poni exēplū qñ desineret pro

ad scōm. de preben. et vide Bar. in. d. l. si. in versu. quero an destructo col. legio. ff. de colleg. allu. Bar. et doct. in. l. inter stipulatē. s. sacram. ff. de verb. obl. Jo. an. in. c. pūlegiū. de reg. iur. in. vi. Dy. in. l. pater filius. s. tusculanus. ff. de leg. iij. Bal. et Anno. in. d. l. si grege. Ang. in. l. pponēba. tur. ff. de ind. et in. l. pūitutes. s. si sublatū. ff. de ser. vi. p. d. et i. d. s. sacra. et in. l. q. res. s. areā.

pter guerrā vel pestē vniuersitas scholarū: iura enim collegij cōseruant apud civitatē cui priuilegiū studij collatū est. et in gl. in. fi. no. ex glo. duos modos qñ pōt superior pcedere p admittendo postulationē. Pūm' dicat puidemus ecclesie vestre de tali psona put postulatis. Et pro ista practica facit iste tex. an. x. puidisti. Ali' modus est vt superior dicat postulationē vestrā admittimus et. et hec admissio h3 effectus electionis et pfirmatidis. vt dixi. s. c. j. et pōt Anno. istos duos modos. Dicit tñ scōz modū magis iuri pgruere qñ pūisio spectat ad superiorē: hēret ergo superior postulationē admittere vt repellere. Ad hoc. c. se. quē. et c. j. ppe. si. s. e. Aliq tñ superior d3 diceret: postulationē pfirmam'. qñ xba postulatoz dirigūt in ipsū superiorē. nec ius acqñt postulato. Quātr aut se debeāt hēre postulātes apud superiorē: vide bonā gl. j. c. proxi. in ver. quā gratia moneat. in. fi.

Extra gl. Anno. ponit hic aliquos casus in qbus eligētes sunt priuati ptatē eligēdi. Et pūm' casus qñ postulat scienter indignū. s. c. j. Scōz qñ postulationē cassatā vicio psonē inuolunt vt hic. Terti' qñ eligunt pabusum secularis ptatis: vt in. c. qsqz. j. de elec. vbi de hoc. Quart' qñ eligūt ineligibiles: vt in. c. inotuit. j. de elec. Quint' qñ recipiūt postulātū vt electū vt platū cui' electio vt postulatio ē nulla: vt in. c. bone. j. ti. pxi. Sext' si sunt exco. cati vel suspēsi: vt i. c. cū dilect'. d. p. sue. tu. et in. c. cū inter. R. j. de electio. Septim' cū nō eligūt infra tps a iure pfixū. de qñ c. ne p defectu. j. de elec. Octau' cū postulat post appellationē vt in. c. bone. j. ti. pxi. secus dixit Anno. in electioe facta post appellationē. Quia electionē cū sit via ordinaria nō pōt appellatio impedire nisi ex cā ista sit interposita vt in. c. cū bonis. j. d. electio. S3 postulationē impedit appellatio et et cā frustra toria interposita sim eum q postulatio d3 esse cōcors: vt in. c. scriptū. j. de elec. Refert tñ quosdā dicere non esse in hoc dñam inter postulationē et electionē. Host. pcordādo dicit et bñ. Aut postulatio sit sine cā vt nō a duab' ptib' et vera sit op'. Anno. Si xō sit ex cā: et a duab' ptib' pcedat dñia opinio: vt appellatio frustratoria talē postulatio nō impediāt. Quia talis postulatio vincit electionē: vt in. d. c. scriptū. ergo ē fortior q electio. et vñ plures alios casus p Host. in. sum. ti. de ele. s. quātr. versu. canendū. et seq. et ponit circa pdicta

Anno. duos regulas. et Pria est q vzelectio facta nō vocatis illis q sunt pñati vel inhabiles ad eligendū: s3 primo non sit discussus an sint priuati. Satis em̄ est q postea possint quincir: qñ si i xita te nō habebāt ptatē eligēdi nō erat opus eos vocare. facit. c. si. de supp. neg. pla. et qd legi' et notat in. c. alla. j. de elec. Et idē dicit in alijs actib' capitularib' vt valeat act' explet' p habētes vocē i capitulo s3 inhabiles et pñati nō fuerūt vocati nec fuerūt discussi p pri' an sint priuati. et Scda regula est q cassata electioe vicio psonē eligētes sūt pñati ea vice ptatē eligēdi: vt in. c. cū in cūctis. j. d. ele. Qd intellige qñ elegerūt scienter indignū: sec' si ignorāter. vt in. c. inotuit. j. de elec. et S3 dubiū est qd in alijs actib' capitularib' nūqđ disponētes rē nō legitime sint priuati ptatē explicādi talē actū legitime. Ita q ptas deuoluat ad alios s3 numero pauciores: credo q nō: qñ hoc nō reperit iure cautū nisi in actu electionis. vnde cū priuatio vocis dande sit pena non d3 extendi ad casum in iure nō expressum. Pro hoc facit. c. qñ ppter. j. tit. proxi. vbi eligētes cōtra formā nō sunt priuati. ad idē. c. bone. el. j. j. de elec. vbi patet q eligentes aliquo spreto et contempto nō sunt priuati: ergo pena priuationis non habet locū regulatiter: licet minus legitime maior pars se gesserit. facit gl. in. c. si. de iure patrō.

Postulatio

in. l. q. res. s. areā. ff. de solu. Bal. i. tit. de pa. cōstā. i. ver. nos. et i. anē. habita. C. ne si. p. pa. et in. d. l. sicut. qd cuiusqz vniuers. noie. et in. d. l. seruitutes. s. si subla. et gl. in. d. c. pūilegiū. circa mediū. et vñ istū post Jo. an. in. c. abbate. in. glo. si. de verbo. signifi. zacharias.

Ad dñ bertha. de fir. in tract. de epi. in. iij. pte. lib. j. qd. xxi. xxi. qd aut si maior ps. et q posui in addi. in xxi. in vno solo. s. proxi.

Sebastia. Sapi. Se gesserit. q pena priuatiōis non imponat nisi si spālter a lege exprimat est casus i. s. optimū ibi nec qlibet est lex aliqd tale dices. in. aut. de nō elig. secū. nub. de quo per Lorse. i. singularib' suis. col. vi. versu. si ali cui statuto. s3 in cōtrariū est text. in. c. j. s. porro. q fuerit prima causā bene. amitt. et in. c. auaritie. de p. bend. in. vi. gl. in. l. si quis in tano. tā. C. vnde vi.

In. c. si. Vide bo. textū. i. l. at si quis. s. idē la. beo. versu. cum in eum pena statuta nō sit. ff. de religio. et sum. fu. et xv. q. viij. in sum. ma vbi glo. et facit tex. in. aut. de non eligun. secū. do nuben. in. x. nō est lex tale qd dices. Adde Ol. dra. cōsi. lxxij.

Canonici. Ad d. ro. in l. h. in p. ff. de ver. obl. vbi tacito isto dicit illud qd dicit iste. et vide Lap. et Do. in c. i. h. hec aut. de ele. li. vi. et vide istu in c. ad abolenda in glo. h. de her. et in c. no dubiu in i. no. de sen. excō. tex. et ibi do. Car. et Bal. in c. ad aures. qd me. cā. et p. do. meū hic. et cōclude qd vbi materia siue penalis et exorbitas siue fauorabilis cōgru at tā simplicib?

clericis qd cano-
nicis appellatiōe
clericorū veniūt
canonici. vbi xō
materia non con-
gruerit et essem?
in materia pena
si appellatiōe cle-
ricorū nō veniūt
canonici. Si xō
essemus in mate-
ria larga et fauo-
rabili tunc veni-
rent. ar. nigri. iun-
cto rubro. in tit.
de vita et ho. cler.
Adde Abb.
cons. ix.

Adde an ap-
pellatiōe clerico-
rū veniāt epi: vi-
de do. meuz do.
Vinc. de hercu-
lanis de perusio
vulgariter dicto
el. Frisio i sua di-
spat. solenni inci-
piē. in noie Jesu
xpi vidi et quātū
et c. vbi p. xvi. fun-
damētata tenet qd
non in materia
stricta et penali.
Aeneas d. falco.
Anto. Francisc.
An appella-
tiōe clericorū ve-
niāt canonici. ar.
bitroz. decisioē
d. qd hic fore verā
et maxime i pena-
libus in quib? ē
facienda restrictio
vt in regula odia
et in regula i pe-
nis. de reg. iur. in
vi. Ad d. tñ qd ap-
pellatiōe clerico-
rū nō veniūt mo-
nachī ne quersi
monasteriorū. vt
no. in l. oēs. in. g.
pterea. C. d. epi. et
cleri. et vide do.
Abb. i. c. i. ne cle-
ri. vel mona. et p.
do. Car. in. cle. i. de
celeb. miss. Quid
aut de psbyteris
diaconis subdia-
conis et alijs ife-
riorib? dicas qd
sic p. gl. et do. car.
in clem. i. de offi.
ord. et p. do. Ab.
in c. nō dubiu. de
sen. ex. et p. Spec.
in ti. de instr. edi.
S. nūc xō aliqua.
in x. qd de ppo
fitis. epi. at nōve
nit appellatiōe
clericorū. vt per

1 Postulatio facta a minori qd tertia pte colle-
gij non valet.
Postulatio per quam priuata vtilitas prefertur
communi non valet.
2 Clericorum appellatione regulariter non veniūt
canonici.
Species vbiqz ponit aliquid vltra genus suū
non comprehenditur sub illo genere.
3 Penalis dispositio d3 large interpretari si aliter
non habet effectum.
4 Laicus non potest esse canonicus.
5 Cardinalis vel eps an debeant eligi an postulari
ad aliam dignitatem.
6 Cardinalis non potest esse episcopus.
7 Iudex potest allegare pro vtraqz parte: et aper-
re dubia processus.
Romana ecclesia quid significat.
8 Postulatio siue nominatio si sunt legitime facte
acquirunt ius postulato siue nominato.
Postulantibus nō licet a postulatione recedere
si postulatio representata est superiori.
9 Iudex an et qñ possit ex officio suo supplere.
10 Sententia lata vtraqz parte presente valet: l3 nō
appareat qd iudex protulerit ad instantiā partis
si vero pars est absens iudex non supplet nisi pe-
tente parte presente.
11 Priuatus non tenetur preferre bonum publicū
suo commodo licet iudex sic.
12 Postulatio vtrum debeat admitti si numerus
postulantium non est maior duplo.
Stilus romane curie facit ius.
Non consuevit facere: idem est ac si diceret nō po-
test facere.
Consuetudo romane curie nō extēdit ad alias.
13 Gratia si est iusta princeps potest compelli ad ip-
sam faciendam. 14.
15 Bastardus licet aliquis sit tamen potest in prela-
tum postulari si non reperitur alius per quem lec-
clesie bene consulatur.
Postulatio d3 admitti si est necessaria et iusta.
16 Postulantes debent prouidere de aliquo stipē-
dio illi quem fecerunt ordinare vt postularent: et
non postularunt.
17 Si iusta dictio quomodo ponatur.

De memorie.

Postulatio p. quā p. nata v. minor
vtilitas cōi vel maiori pfer: vt qd sit a
minori qd tertia pte collegij admitti nō d3. Et p.
ma ps ponit duas discordes postulatiōes. Scda
vtraqz repellit cās exprimes ibi: nos. Tertia mo-
net nouā puisionē fieri ibi: mādātes. Casp lite-
ralis. Ecclesia rauēnate vacāte quidā canonici rauē-
naten. postularunt epim Jmo. quidā vero po-
stularunt sancte p. xedis presbyterū cardinalē:
postulatiōes iste delate sunt ad sedē apostolicā.
papa auditis allegationibus vtriusqz partis taz
de iure qd d. factor: papa etiā allegauit plenū pro
vtraqz parte: papa cōsiderans qñ pntia cardina-
lis vtilior esset nō solū ecclesie romane veruz etiā
ecclesie gñali qd ecclesie rauēnate. et ideo volēs pre-
ferre cōm vtilitatē priuate: postulatiōē cardina-
lis nō adinist. Ex alia parte. cōsiderās qd epi
Jmo. a minori qd a tertia parte fuerat postular?
et hmoi postulatiōes in discordia factas roma-
na ecclesia admittere nō p. sūenit: qz qñ etiā in cō-
cordia sunt non tam ex iure qd ex gratia mouet.
postulatiōē. Jmo. nō adinist: mandans capitu-
lo rauēnati vt in psonā idoneā quēnire p. curent.
Ber. Casp. i. ex. i. iuncta suprascriptiōe qd ap-
pellatiōe clericorū veniūt canonici. Mā papa h
scribit clericis rauēnatis ecclesie nec loquit de cle-
ricis nō canonicis sed de canonicis: qz ipsi sunt q
habēptatē eligēdi p. latū. Alij vero qui nō sunt

Spec. in tit. de rescrip. presentata. S. si. vers. quid in rescripto. et in ti. de
lega. in ver. quid si disp. s. tatum. et no. in. c. si. de preben. et in. c. solent. de
sent. excō. Quid autem de canonicis quibus hic dubitatur habetur
etiam per do. Card. in. c. non dubium. de sent. excom.

Cardinales ppter honore. Vide gl. in. c. pudor. in ver. principē mū-
di. xxx. q. ii.

canonici l3 habeāt ibi bñficia: nō tñ sunt de capi-
tulo nec faciunt collegij: vt in. c. dilecta. de exce.
prela. et in. c. qz propter. j. tit. proxi. et Jmo. in. c.
de insti. et faciunt hec ad questionē nunquid in
oi materia appellatione clericorum veniāt cano-
nici do. Car. concludit qd sic: alle. vltra tex. istū. c.
per exēptionē. de primi. li. vi. vbi tex. notabiliter
dicit qd si papa eximit clericos alienius ecclesie
etiā canonici intelligūtur exempti: et tñ materia
exemptionis est restringibilis cū per eam p. iudi-
cetur p. rati ordinarij. ar. xi. q. i. p. nuenit. Itē qz
esse canonicū nō ponit aliqd sup alios clericos
nisi quaten? a iure specialiter eis conceditur. er-
go debēt canonici venire appellatiōe clericorū
cū nomen clerici sit nomen generis et genus in-
fert suas species. Cōtrariū tenui sup ru. de vita
et ho. cle. vbi p. cludo qd i materia restringibili ap-
pellatiōe clericorū non veniūt canonici nec ali
in dignitate. p. sūenit. Quia vbiqz species pōit
aliquid vltra genus suū appellatiōe generis. nō
venit illa species. tex. est valde notabilis in. c. sta-
tutū. de elec. li. vi. vbi appellatiōe ecclesie paro-
chialis nō venit ecclesia parochialis collegiata.
Qz semp h3 q. l. itatē collegij vltra parochiā. et ibi
dicit tex. hoc p. cedere in materia odiosa. sec? in
materia fauorabili vel indifferēti. vt ibi no. per
Jo. an. Ad idē no. dictū Jmo. in. c. sedes. s. d. re-
scri. vbi dicit qd si papa dat rescriptū cōtra titiū
clericū et quosdā alios: sub illa clausula gñali nō
veniūt canonici: qz sunt digniores simplicibus
clericis. Cū ergo canonic? habeat qualitātē ca-
nonicar? vltra alios clericos nō d3 venire appel-
latiōe clericorū in materia restringibili. Sec? d3
in materia fauorabili: vt sentit Sede. de sen. cōsi.
lxxi. vbi dicit qd si papa p. cedit priuilegiū cardina-
li: vt possit cōferre bñficia clericorū suoz d3e-
ditiū et c. qd veniūt bñficia canonicorū si canonici
aliq sunt sui cōmensales qz istd priuilegiū nō est
odiosum s3 fauorabile. Ad. c. per exēptionē: qd
videt multū stringere: dic qd ibi sit larga inter-
pratio vt euitet absurditas. nā absurdū foret qd
exēptis clericis ecclesie nō forent exempti cano-
nici q sunt pncipaliores in ecclesia. Itē posset cō-
tingere qd illd priuilegiū als nil oparet vt puta-
t qz in ecclesia nō sunt ali clerici preter canonicos. et
dispositio d3 large interpretari quātūcūqz pena-
lis si aliter nō posset h3 effectū: vt est tex. no. i. c.
si snia. de sen. excō. lib. vi. Ad istū tex. dic qd mate-
ria ista nō erat odiosa nec poterat intelligi nisi d
canonicis. S3 ideo appellauit hic eos clericos et
non canonicos: qz in ecclesia rauēnate. sunt duo
collegia ex p. uilegio pape: vñū cardinaliū: appel-
latur em cardinales ppter honore d3 l3 nō sint car-
dinales. Aliud est collegiū canonicorū: vnde vt
papa cōprehenderet hic oēs: vsus fuit hoc noie
generis quia oēs canonici sunt clerici. sicut em ex
quo quis homo est animal: ita ex quo qd est ca-
nonicus est clericus: qz ius canonie non cadit in
laicū: vt no. glo. in. c. cū. ad. de cōst. text. in. c. h. de
insti. et ibi per Jnn. et hec notabilis ad alias mate-
rias. Casp. i. q. cardinalis nō eligit s3 postula-
tur: nā cū sit alligatus ecclesie romane nō h3 libe-
rum volatū. vñ sicut eps nō pōt eligi ad aliā sedē
sed d3 postulari: vt hic. et in. c. si. j. eo. ita etiā cardina-
lis non debet eligi sed postulari. et hāc opi. te-
nuit Host. et optime probat iste tex. capiēdo ver-
ba p. p. i. S3 Abb. et Egi. tenuerunt cōtrariū di-
cētes qd cardinalis nō eps pōt eligi. Et ad istum
tex. rñdet qd verbū postulari pōt hic impro-
prie quo ad cardinalē: p. p. i. quo an eps. vnde di-
cunt qd cardinalis fuerit hic electus et nō postu-
latus. de hac materia dic vt plene dicā in. c. ecclesia.
el. h. j. tit. pri. Casp. i. q. hic argumentū optimū
qd p. motus in cardinalē nō d3 tenere epatū saltē
in titulū. Mā cardinalis d3 assistere pape qz p. sen

Ita etiā cardina-
lis. Ho. casum
in quo eps et car-
dinalis equipa-
ratur. scias tñ qd
cardinalis ē ma-
ior eps in officio
Abb. i. c. qd sup
his. in fi. de fi. in-
stru. Host. i. c. ec-
clesia. el. h. d. elec.
Jmol. i. c. dilect?
fili? el. i. de p. b. et
vide bo. tex. cum
gl. in. c. q. q. q.
vñ. facit qd vo-
luit Jo. mona. i.
c. sup eo. d. her. li.
vi. et tex. i. c. p. ve-
nerabilē. s. rōnis
bus. q. si. sint leg.
zacharias.

Adde qd caro-
dinalatus digni-
tas ē maior post
papā. no. Seli. in
rubri. de maior. et
obe. col. v. x. et li-
mitat istū in. c. ec-
clesia. el. h. de ele-
cti. Bart. in. l. i. g.
si quis. in. i. c. ff.
de ap. Seli. i. c. qd
sup his. col. fi. x.
ultimo dicit hic.
de fide instr. li-
cet Sem. i. c. eps.
xvñ. distin. aliter
ibi sentiat.

Assistere pape.
Quia cardina-
lem nedū cōsu-
lūt romane eccle-
sie sed vniuersali
sunt em vñū cor-
pus cum papa si-
cut canonici cūz
epo. facit qd no.
in. c. ecclesia. el. h.
de elec. et Host. c.
antiqua. de priuile-
giis. et Bal. i. l. cūz
multa. C. de p. b. q.
lib. q. cardinales
sunt caplm vni-
uersale. alle. Ar-
chi. x. q. h. cū re-
deptor. et c. abba-
tibus. volūt doc.
in. c. sup eo. de he-
re. li. vi. et Alua.
in. c. i. in p. n. epm
vel abbatem.

Ad d. late ro.
cons. cccxviij. et
cons. vlti.

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a** **Sebasti. Sabl.** Maria enim sunt. In contrariū tñ facit q mulier sterilis et sic inutilis quo ad sobolem habet dotis privilegia vt traditur late in. l. i. ff. sol. mat. s. illud actū vitio accidentali. vt ibi notatur.
- b** **¶ Vel prius inutilē.** Facit tex. in. l. quomēs. ff. q. satis. cog. et gl. i. si pñ. C. ne de statu defun. et tex. aureus. in. l. accusatur. ff. de adul. et pulcher tex. et ibi bal. in. l. i. C. de eunu. tex. in. c. h. de cri. fal. Bal. in. l. si vt pñ. pñ. la. i. C. quō a et qñ iud. Do. in. b. t. pia. de exco. lib. vi. glo. sing. et ibi Sal. in. l. si. C. ad l. auu. s. pla. tex. in. l. nō putant. s. nō queuis. iun. cta gl. et ibi Bal. ff. de bon. pos. cō. tratab. sal. i. r. ubi. C. de pb. glo. in. c. vera. xlv. di. et glo. in. l. i. C. de here. et l. iij. s. cō. demnatu. ff. de re iudi. cum simili. **¶ Adde gl. in. l. fin. C. ad legē fla. s. pla. vbi dicit q vidua dñ q hz virum inutilem.**
- c** **¶ Iudex potest.** Vide qd legitur et no. in. c. cū Jo. eremita. de si. in. 7 stru. et quid i no. c. tario nunqd pos sit allegare pro vtracq. parte. vide de gl. xlv. di. c. di. disciplina. in. versi. gladhs.
- d** **¶ Romane ecclesie.** Adde Bal. i. aut. q. s. actioes. in. vlt. col. i. xlv. et pñ. h. qñ qd est e dicere ecclesia romana. C. de sacro san. eccle. vbi dñ q ecclesia romana capis triplici ter. Pñ. pñ. dñ f. papa: q. papa est ecclesia animata q. vbi est papa 8 ibi est ecclesia s. 3. Jm. et doc. in. c. ergo. M. s. iureiu. Secundo modo ponitur romana ecclesia p suo patrimonio. vnde qd quid est de iurisdictione ecclesie romane. principaliter et per se tanq. patrimonio beati Petri. Tercio modo dicitur ecclesia rom. ecclesia la teran. que est epat. summi pñ. ficiis. et est maior ecclesia vniuersi orbis. vt no. in. c. nemo. xvi. q. iij. p. Archi. Et quot modis capis ecclesia. vide de gl. et doc. in. c. si. ne prela. vices suas. Bal. in. rub. C. de sac. san. eccle. et in. c. i. lxxij. dist. et vñ. q. i. c. scire. et in. c. sicut. et tex. cū gl. ibi prima. et in. c. cū clerici. de ver. signifi.
- e** **¶ Aniuersali.** Adde Oldr. cons. lxxij.
- f** **¶ Utilitas cōis.** Vide tex. et ibi doc. in. c. licet. de reg. et l. vnicā ad fi. C. de cadu. tol. et in. aut. de non alie. s. q. vero. col. i. et l. actioe. s. Labeo. in. ver. semp. em. ff. p. fo. et bo. tex. in. l. nulli. C. de ero. mi. anno. li. xij. vbi cre ditor differēs recipere debitū repu. cadit a iure exigendi. et tex. sing. in. l. i. C. de condi. in. hoz. pu. lib. x. vbi fauore publice vtilitatis cōpellitur qd emere merces corruptas. et tex. in. l. null. penit. C. de cñr. pu. li. xij. vbi pp publicā vtilitatē grauant pñone pñilegiatē: facit. c. nō min. s. immu. eccle. l. in. puinciali. s. si. cū. l. seq. ff. de no. ope. nūtia. et qd voluit Bal. in. rub. qui accus. nō pos. et tex. in. l. si pñ. dētes. s. si quid cloacar. ff. de vsufr. et tex. melior de iure iñ. l. si quis in graui. s. is quoq. ff. ad sil. la. vbi libertas datur seruo fauore publice vtilitatis in casu prohibito dari. et facit tex. in. l. i. C. vt ne lice. in. emp. specierū se excusare. lib. x. vbi

compellit qd emere frumentū a repu. et no. vñ. sing. dictū Butri. in. c. ex parte. i. de rescr. p. illū tex. q. si pars astringit se ad duo iuxta no. in. l. diuus. ff. de re iud. et in. c. l. cam. de proba. et nō pbauit nisi vñ. qd ad petitionē partis nō potest iudex ferre iñiam sed iudex ex officio pñt ferre si illud probatū tendat ad publicam vtilitatē: vt noluit Bald. in. l. i. alias secunda

electio: debet eē canonica q. d. capitulū in ea seruare formā a canone prefixā: vt in. c. quia. ppter. j. tit. proxi. Et si est legitime facta acquiritur ius elector: vt in. c. cū inter canonicos. j. de elec. postu. latio vero d. esse pñ. et post q. est pñ. sentata su periori nō licet postulantib. ab ea recedere. vt. j. c. proxi. nominatio vero d. esse solenis: et fit s. 3. eū qñ duo vel tres qui sunt excellēiores in capitu. lo vel alibi nominantur pape et petitur per colle gium vt papa pvideat ecclesie de aliquo illorū. Et per hanc nominationē quodāmodo ius acq. ritur nominatis. arg. xvi. q. vlt. contra sanctoz. Nec pñt nominātes recedere a nominationē post q. facta est superiori fm. eū: sicut dicimus in po. stulationē: q. vtrubiq. eadē est ratio. Satent tamē Jmno. et Hosti. quod si postulantes seu nominā. tes et superior a quo petitur postulatio cōueniūt possunt postulantes resilire nō obstante cōtradi. ctioe postulati seu nominati: quod no. Et quāq. Jmno. dixerit qd iter postulationē: et nominatio nem est differētia quia postulatio fit cū solenni. tate: nominatio vero sine. tamē nō placet Hosti. dicēti qd postulatio proprie fit de vno: nomina. tio de pluribus: vel postulatio fit quādo plures sunt in collegio: nominatio vero quādo est vnus solus: quia proprie vno non cadit electio: dic ta. men quod capit ius electiois vt dixi. s. c. pxi. Et satis pñt teneri illa opinio vt postulatio fiat de vno: nominatio de pluribus. et intellige in nomi. natione solēni que fit modo predicto: quādo da tur libera potestas superior puidendi vni ex no. minatis. Nam quedam est nominatio non solen. nis scilicet quando ante scrutinium fiendum ali. quis nominatur inter canonicos. tanq. bonus et sufficiens illa enim nominatio non tribuit ius no. minato. vt in. c. quod sicut. de elec. s. soluz prepo. nitur in collegio vt eligatur si placet collegio. lo. lent enim inominari plures et postea fit scrutinii de omnibus: et habens maiorem partē vocum re. manet electus: vt in. d. c. q. ppter. et hoc plus pla. cet quam hoc quod ponit glo. si. Quid autem sit proprie electio seu postulatio dixi super rubrica.

8 **¶ In gloss. i. in fine not. simpulariter istam gloss.** que solet iuncto tex. quotidie allegari cum queri tur an et quando iudex possit ex officio supplere. Et de materia vide aliquid per Jmno. in. c. ad no. stram. el. iij. de iureiur. aliquid dic per gl. xxxvij. dist. in. c. plus q. xxx. q. v. iudicantem. et in Spe. cu. de disputatione et allegatione. s. fina. quasi per totū. et per Bar. et Bal. in. l. i. C. vt q. defunt aduo. catis. plenius per eundem Bal. in. l. iij. s. hoc au. tem iudiciū. ff. de dam. infec. per glo. in. c. cu.

debito. ciui. lib. xj. et vide domi. Alex. in. apostil. Ad Bart. in. l. quod ad presens. C. de murilegu. libro. xj. **¶ Adde quod quis cogitur vde re ecclesie vel fisco quando eorum interest:** vt per Flozia. post Guil. de cug. in. l. si quis sepulchrum. et in. l. iij. in. s. locuz. ff. de reli. et sump. fune. et per Ange. in. l. i. in. si. ff. soluto matrimonio. et per Joan. de ligna. in. cap. ad apostolice. de dona. et vide singularem text. ad hoc in. c. primo ibi per do. Abba. de rerum permutatio. vbi quis compellitur vde re seu permutare cum fisco. Et adde quod quis etiam compellitur ven. dere consorti vel coniūcto offerenti idem pretium quod offerret ali. potius quam extraneo. vt in. l. ad officium. C. communi diuidun. vbi etiam Bald. notat. et per eundem Bald. in. l. iij. in. fine colum. C. de re. scin. vendi. et per Roma. in. l. i. in. s. colum. ff. in ius vocati vt eat. et do. mi. Alexan. post Barto. et docto. in. l. qui rome. in. s. coheredes. ff. de verborum obligatio. et habetur per Joan. andr. in. additio. Specu. in. titu. de emptio. et vendi. in. s. penultimo. in. versu. pone. in. additione magna in. fine.

9 **¶ Nominatis.** Adde Anch. cons. cccv. et an postulatione presentata liceat variare per Ro. cons. ccc. lxxv.

h **¶ Doc autē iudiciū.** Vide ibi plene per Ro. et vtrūq. Jmno. et per Ar. chi. in. c. iudicantem. xxx. q. v. et docto. in. c. ad petitionem. in. c. cum di. lectus. et in. c. inquisitionis. de accusa. in. c. per tuas. et in. c. cū clamor. pientes.

l. i. alias secunda C. de cōdi. inde. qd no. p. limita. tioe dicte. l. diu. et c. licet.

Anto. Francisc.

¶ Circa hoc an qd cōpellat eme re vel vde re. ra. tione publice vti litatis vel alia ra. tione. dicendum est quod regula. riter non cōpelli tur quis inuit. emere vel vende re aut aliq. con tractū facere: vt i. l. nec emere. C. de iure deliberan. et in. l. alieno. i. s. si quis. de fideicō. lib. tamen ratio. ne publice vtili. tatis cōpellit qd emere et vendere frumenta: et alia victualia vt per Bart. in. l. i. pera. tores. ff. ad. l. iul. de anno. et p. l. v. in. l. i. C. de episc. au. et p. Bar. in. l. non dubiū. in. s. fin. ff. de leg. iij. et l. i. in. s. cura car. nis. ff. de offi. pre. fec. vbi. et in. l. an. nonam. ff. de ex. traor. cri. et in. l. prima. C. de lati. liber. tollen. et vi. de glo. in. dicta. l. nec emere. et in. l. inuitū. C. de cō. trahen. empti. in. quib. locis enu. merantur multi casus in quibus quis cōpellitur contrahere et vi. de Barto. in. l. i. in. versi. no. quod p. vtilitate. C. de

de testi. i. c. cōstitut. de ap. 7 in. c. cū dilectus. de consue. 7 insti. de ac. s. siminus. 7 in. s. curare. 7 in. c. cū nobis. j. de elec. 7 in. c. cum Joannes eremita. de fide instr. 7 vide oīno But. 7 Bal. 7 do. meum hic. 7 vide Bar. in. l. si quod ex pamphila. ff. de leg. j.

a zacharias. ¶ Pōt de iure supplere. Adde an possit a iudice nolente

supplere appel-
lari p. Spe. i. tit.
de offi. iudi. s. im-
pedit. versi. qd si
iudex. Et an et
qñ iudex nō sup-
plēs cū possit fa-
ciat litem suā ita
vt teneat. vide p.
Bar. in. l. i. col. j.

C. qñ 7 qñ iud. b
vbi dicit qd tūc
demū facit litem
suā si nō supplet
qñ ius est veruz. c
sec? si ē falsuz. idē
per Spe. in ti. de
allegatio. 7 dī d
sputatio. s. si. x. f.

quid si nolit. e

b Sibi nota vt

iudici. Vide tex.
singularē fm le-
cturā. 230. in. l.
vbi pactuz. C. de
trāsac. naz iudex
pcedit in facto si
bi noto qñ ei cō-

stat cōpetere ac f

tionē agēti ipso

iure p. tex. singu-

larē in. d. l. vbi pa-

ctū. faciat qd le-

gī 7 notat in. l. j.

in. f. ff. d. petitiō. g

heredi. 7 qd vo-

luit Bar. in. l. le-

cta. ff. si cer. pe. et

in. leū q ita. ff. de

ver. ob. 7 i. l. exce-

ptionē. C. de pb.

7 in. l. si vn? s. pa-

ctus. ff. de pact. 7

doc. i. c. exceptio

nē. de exceptio.

¶ Et notorio. vi

de istū in. c. affer-

te. de psumpti. in

ulti. no. in ver. ex

predictis. 7 tex. i.

c. cū venerabilis.

in ver. qz vero cō

stitit. de exce. vbi

Bar. in positiōe

casus. 7 istum in

ulti. not. ibidem.

¶ Ad d. Ro. cō

fi. cccxv. h

d El. in. c. j. Vi-

de ibi in. x. absen-

tia. sing. fm istuz

in. c. insinuante. i

gl. i. ver. postmo-

dum. de offi. deleg. 7 in. c. quoniam contra. circa glo. de prob. 7 plene p

do. meum in. c. causam que. e. l. j. de iudi.

e Sebast. Sapia. ¶ Periculum animarum. Hoc firmat Bal. in. l.

mulierem. C. si māci. ita veneat. in. l. ne quicq. s. vbi decretū. col. x. ff. de

offi. procon. 7 lega. in. l. vnica. col. xv. ff. C. de confes.

f Per partem omitti. vide do. gl. in aut. de testi. in. s. 7 l. 3. 7 ibi Ang.

de testi. in col. vi. 7 doc. per illum tex. in. c. ex literis. de transac. 7 in. c. ex

parte ade. de testi. 7 in. c. super eo. de testi. 7 Bal. in. l. quos prohibet. ff.

de postu. in. l. j. s. si curatores. ff. de magi. conue.

g Sebast. Sapia. ¶ Officio nobili. Nota tñ qd nunq iudex potest

piēte. s. ceterū. in verbo cōtumacia. de ele. lib. vi.

7 in. c. pia. de exceptio. eo. lib. in versi. publice. Et

p declaratiōe materie psequar prius aliquos ca-

sas quotidie occurrētes. Scōo submitta vnā res-

gulā. Et pñō dicēdū est qd iudex semp pōt de in-

re supplere? siue cā sit publica siue priuata indu-

cēdo legē vel canōnē seu statuta loci vt voluit hic

gl. 7 bene pōt etiā induci lex a simili vt no. gl. bar.

7 Bal. i. d. l. j. p. alle. ¶ Scōo pōt supplere de fa-

cto in his q sunt sibi nota vt iudici? vt puta si ex-

actis p? aliqd ius cōpetere parti qd ppter igno-

ratiā par omittit. vt in. c. raynaldus ibi. p. Jm. j.

de testa. ¶ Tercio supplet i facto sibi noto vt no

torio. vt nota. p. gl. 7 doc. in. l. j. C. qui 7 aduersus

quos. 7 p. gl. in. d. c. pia. ¶ Quarto supplet in ex-

ceptione que reddit iudiciū retro nullū. exemplū

in. c. cām que. j. de iud. no. gl. in. d. c. j. p. de elec. li.

vi. 7 Bal. in. d. l. j. ¶ Quinto supplet vbi vti? peri-

culū animarū? vt in. c. exceptionē. j. de excep. no.

per gl. in. d. c. cupiētes. ¶ Sexto supplet circa re-

pulsionē testiū. pōt em iudex ex officio suo mitte-

re p vicinis vt videat ex relaxatione eorū an tes-

tis sit idone? vt in aut. de testi. s. j. no. Bar. in. d.

s. hoc aut iudiciū. Ecce tñ em honorē 7 digni-

tatē iudicis rbonū publicū vt indign? nō admit-

tatur in testē. facit. l. quos phibet. ff. d. postu. Tu

vero hoc intellige nisi vt talis exceptio que pos-

sit p partē omittit? vt puta si testis est alias ido-

neus s? est familiaris aduerse ptis. Ex quo enim

pars nō excipit iudex nō d? ex officio repellere.

facit qd in simili no. in. c. accedēs. e. l. j. vt li. nō cō-

testa. 7 hoc no. Jo. an. in additio. Spe in tit. de te-

ste. s. j. ¶ Septimo supplet in fauorē publicum

presertim cū pcedit ex officio nobili? vt in. d. s.

hoc aut iudiciū. 7 qd ibi no. Idē facit ad utilita-

tē ecclesiariū. vt in. c. cū venissent. de insti. 7 ad vti-

litatē miserabiliū psonarū papillorū 7 viduarū.

vt not. in. d. s. hoc aut iudiciū. Itē fm gl. hic sup-

plet de facto qñq altera pte absente. allegat. l. si.

C. de appel. Et ideo dixit glosa qñq qz aliqui in

telligūt illā. l. qd ponat casuz specialē in causa ap-

pellationis qd no. ibi gl. Sed Bar. in. d. l. si. 7 in

d. s. hoc aut iudiciū. voluit ponere in hoc regu-

lam: q vbiq iudex pōt procedere cōtra absen-

tez potest supplere de facto ad utilitatē absentis

vt testes producere: pro absente excipere 7 alia fa-

cere que incumbūt absenti. ar. d. l. fin. 7 in aut. qui

semel. C. qñ 7 qñ iud. 7 hec opi. quasi cōiter ho-

die tenetur. Sed Bal. eam non approbat in. d. l.

j. dicēs. q illa lex si. debet intelligi qñ iudex sup-

plet p absente in facto sibi noto vt iudici? vt pu-

ta per inspectionem actorum. nā nulla lex est que

clare dicat iudicem posse inducere testes p absen-

ter. 7 hec opi. videt verior de rigore iuris. sed opi.

Bar. est equior 7 cōmunior. ¶ Illud tñ scias qd

iudex potest in omni causa ex officio testes iam

inductos interrogare qui obscure deposuerūt. b

Itē interrogare ptes quādocūq visum sibi fue-

rit? vt. c. cū Joānes. de fi. instr. no. gl. in. c. presen-

tia. de proba. 7 Bart. in. d. s. hoc autē iudiciū. Et

potest circa predicta ponere regulam quā faciūt

supplere nisi pars illud posset opponere vt per Bar. in. l. non soluz. s.

quāq. ff. de iur. faciunt no. per Bal. in. l. decuriones. de his qui not.

infa. 7 per glo. in. l. ita denum. C. de procura.

h ¶ Obscure deposuerūt. Vide tex. 7 doc. in. c. cū clamor. de test. 7 vide

q dixi in. c. si. s. de cōsti. 7 vide gl. in aut. de testi. s. qz vo. 7 no. ap. tuos.

et ita in. c. in pñ

tia. in ver. dubiū

de proba.

Sebast. Sapia.

¶ Suerit. Vide

Seli. i. c. exceptio

nē. j. de excep. co

lum. j. i. 7. ff. vbi

ponit q possit fa

cere iudex etiam

innitis partib?.

k ¶ Libellū exami-

nare. Vide Bal.

in rub. C. d. vindi.

li. in. f. i. col. 7 gl.

xi. q. i. i. c. sacero

tib? in ver. incē

dit. q dicit qd iu

dex d? destruere

libellū q nō ē le

gitime cōposit?

7 est dentib? lace

rādus: vt voluit

Jm. in. c. j. de of

fi. vic. 7 vbi Abb.

in. c. examinata. i

pe. col. i. ver. nūc

venio ad gl. de in

di. vbi Bar. 7 ibi

alex. in. l. phibi

tū. C. d. iur. ff. vbi

all. gloss. in. l. j. ff.

de offi. asse.

¶ Limita nisi es

semus in casib?

in quib? nō reg

rit libell? qz l? p

duceret ineptus

teneret l? posset

lacerari vt Aglo.

sing. in. l. vniū. in

fi. gl. magne. ff. si

cer. pe. 7 vbi bar.

in extranagā. ad

reprimē. in ver. si

ne figura.

¶ Adde Ro. cō

fi. l. x. 7 c. x.

zacharias.

¶ Regulariter

nō supplet. adde

tu qñ possit d fa

cto vel de iure in

dex supplere ple

nissime. p. Bal. 7

doct. i. l. j. C. vt q

d sunt aduo. par.

in sup. Spec. in

ti. de instr. edi. s.

iii. versicul. quid

si abbreviatura.

plenius in tit. de

allega. 7 dispu. s.

vi. per totum. 7 de offi. in. s. vi. ver. ante litem. 7 vtr. post finiam. Jo. de

imol. in. l. eū qui ita. s. qui ita. de ver. obliga. Alex. in. l. i. s. hoc autē.

ff. de dā. infec. Ang. in. si pars. de inoffi. testa. 7 in. l. fin. ff. de pet. h. re. 7

Lard. in cle. j. in. i. q. de offi. ordi.

m ¶ Glo. in. l. vnica. Vide de ista. q. 7 pro illa gl. istū post Host. in. c. si. in

ver. extra gl. de iudi. 7 plene p doc. in. d. l. j. ff. sol. ma. post Bar.

n ¶ Duplo maior. Adde vt per Ro. cōfi. cccxxx. 7 cccclxxxii.

o ¶ Non consuevit. Facit simili tex. in. l. apud iulianum. s. an fin. ver. di-

strahi nō soleant. ff. de leg. i.

p ¶ Imponere legem. Vide bo. tex. in. c. pro illorum. de preben.

Panormitanus super Prima parte primi.

a Pro opi. Sof. In pōdera istū tex. in x. vnamiter. quasi postula
tio d3 fieri nemine discrepante: ad hoc vt dicam qd papa p̄suerit eā
admittere qd est d3 doc. hic: de hoc dicit in c. seq. in vers. vnamiter.
b Iusta cā. Faciat gl. i. q. vii. §. nisi rigor. 2 glo. §. in c. quāto. de iureiu.
gl. i. in c. non est. de voto. 2 no. doc. 2 ibi per istū in c. si. de transac.
Adde tu Ol
dra. cōsi. cū.
c In c. h. Doct. a
hic errāt. debuit
sent allegare ca.
nullus. eo. ti. 2 vi
de ibi istū. in. i. §.
no. inducētē hoc
ad. q. qd vbi i ali
quo casu ex for
ma statuti requi
rit cōsensu vni?
in fauore alteri?
si nō vult cōsenti
re sine cā legitia
p̄t haberi recur
sus ad supiorē. 2
vide istū in c. qd
dei timorē. in fi.
de statu mona. 2
vide Bart. in. l. si
cū dotē. §. eo autē
tpe. 2 ibi plene p
ad. d. ff. sol. ma.
2 in. l. trāfactioe.
C. de trāsa. 2 in. l.
turpia. §. i. ff. de
leg. i. optime fa
cit qd voluit iste
in. c. i. de re. p̄mu.
2 in. c. relati. de
ele. nō res. 2 in. c.
tue. 2 in. c. anari
tie. d. p̄bē. 2 Bal.
in. l. in cōiuctioe
in fi. x. q. qd si
isti duo. C. de nu
pri. 2 faciūt no. p
eūdē in. l. vidue.
in. x. s. pone. C. e. 2
Det. de anch. in
repe. c. canonum
statuta. in. x. trāf
eo. ad statuta q
q̄q̄s p̄hibēt. de
p̄sti. 2 vide istū in
c. postq̄. in fi. §. d
electio.
Anto. Francise.
Qñ statutu
requit cōsensum
pp̄inquoū aut
alicuius alteri?
in p̄tractu faciē
do p̄minorē vel
mulierē. Dicat
q ex ista cā p̄t
denegari. als d3
p̄stari. vt ultra hic alle. voluit Bal. in. l. in p̄iuctione. x. q. qd si. C. de
nup. 2 vide Ang. Are. in. §. p̄is. in fi. in. l. de suspe. tu. 2 vide plene per
Ale. in. §. eo autē tēpore. hic all. vbi all. multas p̄cordā. 2 ēt aliquat̄ li
mitat: 2 si nō vult p̄stare cōsensum requit? ille q d3 p̄sentire per statu
tū adēdus est supior vt eū cogat ad cōsentiedū. vel qd ipse superi
or ei? loco cōsentiat. de quo vide per do Abb. in. c. nullus. de iurepa. 2
in. c. qd dei timore. hic alle. Et adde q cōsensus per statutu requit?
in cōtractu filij familias non requiritur qñ filius contrahit cū patre
sed solū quādo cōtrahit cum extraneo: 2 etiā requiritur talis consen
sus nō solū in cōtractu: sed etiā in renūciationib? 2 distractu: vt per
Bal. in. l. pactum quod dotali. in. x. q. C. de colla. 2 vide Alex. in cōf.
cvi. in. i. parte consi. Et adde qd quādo per statutu requiritur consen
sensus in actu vel contractu gerēdo per filium familias debet p̄stari
in ipso actu vel post incontinenti: vt per Barto. 2 doctores. in. l. si q
mihi bona. in §. in. l. in. fi. col. 2 ibi etiā per Ang. ff. de acquir. heredi
di. 2 no. Bar. in. l. q habet. in. §. si pupill. in. j. col. ff. de tute. vbi dixit
quod consensus requisitus certo limbo tempore in actu non sufficit

si p̄stetur post actum nec etiam prodest ratificatio: quod etiā voluit
Bar. in. l. obligari in. §. tutor. ff. de antori. tuto. Bal. in. l. cum ipse. in. fi.
col. C. de contrahen. emptio. 2 vide Innocen. in. c. p̄ndentiam. de offi.
delega. in. i. §. col. 2 habetur per Specul. in titu. de his que fi. a prela. si
ne consen. capi. in vers. sed pone episcopus. 2 titul. de contrahen. em

prio. in. §. §. in x
sic. si xō absens.
2 vide do. Card.
in cle. j. in. §. ver.
in. j. qd. de h̄fti. 2
eundē Card. in
cle. j. de reb. eccle.
nō alie. vbi dicit
qd sufficit etiam
p̄stari post actū.
2 vide Bal. in. l.
executor. in. v.
col. C. de execu.
rei indi.
Bus ex p̄sen
tatione. dicam. j.
c. sequen.
Zacharias.
In stipendio.
adde quod etiā
post postulationē
nē fuit impēse p
cōfirmatione cō
sequēda 2 cuius
sumptibus: aut
bonis maxime si
postulatio est di
scors per Aban
dago. in. ti. §. ele.
c. lvi. in. gl. in x.
pertinetib? in. j.
parte. Bal. 2 istū
in. c. p̄terite. co
lū. i. ver. in gl. ibi
vel alias de ele
ctio. Phil. frā.
Det. de anch. in
c. cupientes. §. fi.
alleg. §. proxi. ti.
2 de q̄stione quā
iste tangit hic: vi
de Berth. de fir
mo. in tracta. de
epo. in p̄ma par
te. lib. iii. questio.
xxxix. Bar. Jo.
de platea Lucā
de penna. 2 Jac.
rebus. in. l. §. 2 ibi
in add. ad domi.
Rebus. C. de de
curio. libro x. 2 l.
vna. C. de sump.
recup.

Seu. Adde
Bal. in. l. cū quis
dam. in. ix. opp.
C. de verb. signi.

dā alia pulchra in materia postulationis. Et
in fi. gl. no. bñ no. gl. ex qua habes qualr se habe
re debeant postulates cū petūt a superiori postu
lationē admitti: debēt enī se fundare sup gratia.
Sed tu intellige vt est gl. no. in. c. cupientes. §. pe.
in x. gratia. de ele. li. vi. In gl. in fi. no. bñ.
fi. glo. pro significatu istius dictiois seu. nā vult
gl. quod non sit vera diuinctina: sed potius di
ctionis precedentis expositina. cōter tamē solet
poni diuinctine. Sed gl. procedere potest qñ po
nit inter duo oīno similia. Et circa differentia in
ter postulationem 2 nominationem: placet mihi
magis dictum Host. qd supra retuli quam dictū
glo. licet dictum glo. posset etiam saluari.
Relatus pōt in aliam prelaturā postulari.
Postulantes non possunt a postulationē recede
re si est presentata pape. 1 o. nisi cum volūtate su
perioris. 2.
Ananimiter 2 concorditer: iste dictiones impor
tant quod nullus discrepauerit.
Archiepiscopus debet eligi a canonicis cathedra
lis ecclesie 2 non suffraganeis nisi ex consue
tudine simul admittantur.
Prescribēs ius eligēdi p̄scribit ēt ius postulādi.
Electio siue postulatio facta cōtempo 2 nō vo
cato illo qui debebat interuenire venit irritan
da. 6. 25. 26. 27. 2 habet locū in omnibus acti
bus capitularibus fin istum in. c. cum inter. el. §.
in vers. quo ad tertiam. j. tit. j.
Habere ius in aliqua re: an significet respectu p
rietatis: an respectu possessionis.
Abandata diuersa 2 diuersē forme si emanant a
principe agitur ex primo: ante receptionem secū
di: licet secundum inādatum emanauerit anteq̄
actus expediretur ex primo.
Collegium an cōsistat in his qui sunt congrega
ti: licet pauciores. si alij nolunt venire. 25.
Variatio nō admittitur in electione post publi
cationem scrutini: secus in postulatione dum
modo non sit presentata. 1. 10. 23.
Variatio admittitur anteq̄ sit alteri quesitum.
Postulatus vtrum poterit repetere expensas
quas facit sequuta variatione.
Expendens pro me aliquid simoniace nō repe
tit etiam si sibi mandassem: quia.
Abandata actio mon. oritur ex turpi mandato.
Eligentes debent eligere personam notam: nā
ignotus nō potest eligi nisi super idoneitate re
cipiantur testes.
Eligi debet potius in loco qui peregit vitā suā
ibi quam alius extraneus.
Iustum 2 honestū si cōcurrunt p̄ferē honestū.
Postulatio potest confirmari ex cōsensibus sin f
gulariter superuenientibus. 27.
Presumit qd aliquis habeat aliqd iure suo nō

quod dictio seu qñ cadit inter res ponitur pro coniuncta: 2 eius natu
ra est ampliare: puta si dico dono totam pecuniam quā habeo p̄eru
fū seu p̄adue: quod vtrāq̄ pecunia veniat in legato: 2 vide Do. in. c.
j. de iuramen. calū. lib. vi. Bar. in. l. j. C. de nani. lib. xi. 2 in. l. si is qui du
centa. §. vtrum. ff. de rebus dubijs. 2 in consi. suo inci. dominus sabinē
sis: 2 in. l. si quis ita. ff. de aur. 2 arg. leg. 2 in. l. ad protegendā. C. de libe
rali causa. Lyn. in. d. l. cum quidam. 2 in. l. cōuenticulam. C. de episco. 2
cle. Bal. in. c. i. vt li. non cōtest. 2 in. c. qm. de testi. 2 in. c. cum contra. de
testi. cogen. Domi. post Lap. in. c. licet. in col. de of. vica. libro. vi. Ar
chi. in. c. j. als. §. de reg. lib. vi. 2 in. c. statutum. §. cum vero. de rescri. e. li.
2 in. c. romana. §. cū autē. de appeleo. lib. 2 in. c. eo Lud. lxiij. dist. Car.
in cle. j. §. porro. de sum. tri. 2 fide catho. per istū 2 alios in. c. inter cete
ra. de rescrip. 2 ibi dixi.

Adde que posui in. c. inter cetera. de rescrip.
Sebasti. Sapia. Dictionis seu. De hac dictioe tradit Bar. in
l. si q̄s ita. ff. de an. 2 arg. leg. Abb. in. c. inter cetera. §. de rescri. Bar. in
l. generaliter. C. de sac. sanc. ecc. Ro. in. cōsi. clxxix. amplissime doctor.
de gratia

zacharias. ¶ Postulat. Adde qd in abbate exempto an eligatur vt postulet: r dic vt p Mandagotuz in tractatu suo de elec. in prima parte. c. liij. r ibi in gl. qd postulari d3 a romano pōtifice aut eius legato. ita no. Inno. r Ber. Cōpost. in. c. fi. isto titulo p quo est argumētū in. c. cū venerabilis. s. de cōsue. Sed tu dic q exemptus abbas est eligēdus. c. si abbas.

tem. de ele. lib. vi. de gratia nisi casu: quia gratia non presumitur. Alleganti gratiam incumbit onus probandi. Spoliatus ante omnia debet restitui. 20 Possessio iurium corporalium ad hoc vt queratur que sunt necessaria. 21 Fides in dubio an presumatur bona vel mala. 22 Papa si aliquid facit ex plenitudine potestatis non prescribit. 24 Minor pars non tenetur sequi iudicium maioris partis contra conscientiam. 28 Iniuria debet fieri qm nō cōceditur successori. id qd erat cōcessum predecessori. Emphyteusis si est reuersa per mortē vassalli d3 potius cōcedi heredi ipsius vassalli q extraneo.

¶ Ananimit. 29 Confessio an r qm possit pro parte acceptari r pro parte non. 31. Libri mercatorum faciunt fidem pro eis in parua quantitate. Cōsuetudo qd credatur libris mercatorū in magna quantitate: an valeat.

Bone memorie. ¶ Archiepiscopus in archiepiscopū postulat r ex q postulatio p̄sentata est pape nō possunt postulatēs ab ea recedere: s3 d3 superioris iudiciū expectari. h. d. quo ad titulum. Diuidit decretalis in sex partes. In prima ponitur postulationis admittende petitio r contra eā exceptio r replicatio. In scda aplica tri membris prouisio. scda ibi nuntij vsqz ad. s. ceterū. In tertia temeraria r iniusta postulatio r ei⁹ repulsiō prouisionis faciende monitio r eiusdē cōminatoria cōtētiō. vsqz ibi: verum. In quarta suffraganeorum ad concordia reuocatio canonici corū dissensio duplicis postulationis iniusta in nouatio. vsqz ibi: nec nocebat. In quinta ponit tacite obiectionis respōsiō. vsqz ibi intellexim⁹. In sexta ponitur diffinitina prouisio: archiepiscopalis trāslatio: ac pallij vtēdi prouisio. ¶ Cas⁹ literalis. Ecclesia strigoneſi. vacāte. canonici strigoneſi. postularunt archiepiscopū Collocen. quidā suffraganei Strigoneſi. ecclesie: sc3 quinqz ecclesie. episcopus: r quidā alij huic postulationi se opposuerunt dicentes qd eis contēptis r exclusis qui ius in electiōe habebant hmoi postulatio facta fuit: propter quod nuntij vtriusqz partis ad sedē apostolicā accesserunt: s3 nuntij capituli ecōtra respondebant qd suffraganei de gratia solūmodo fuerant requisiti: sed ipsi suū consilium de negarūt r alia etiā proponebāt s3 ipsam postulationē: qd de his nō p̄stitit dñō pape: ita sup hoc duxit prouidēdū. si suffraganei subsistere voluerint in cōtradictione sua r canonici strigoneſi. voluerint instare sue postulationi: ytraqz pars pcuratores idoneos ad sedē apostolicā deberet destinare. Si vero suffraganei volūt desistere a sua cōtradictione r canonici volunt in suo pposito p̄pactis.

¶ Cōcorditer. Adde gl. i. c. cupiētes. in ver. cōcorditer. de ele. li. vi. Bu. Et Inno. in. c. i. de maio. r obe. istū in. d. c. l3. de offi. le. r in. d. c. ad aures. qd met⁹ cau. r plene in. c. nō pōt. de re iudic. vbi plenissime p̄ Feli. i. vñ. col. in ver. verbū cōcorditer. Bal. in. c. l3. in prin. de elect. r in. c. cum in ter canonicos. in prin. eo. ti. r in. c. cum olim. de re iud. zin. c. fi. in penul. col. ver. segto quero. de p̄sump. Car. in. d. cle. ne romani. de elec. in ver. cōcorditer. Arch. in. c. dilectionis. lxxvi. dist. Domi. in. c. multis. in fi. xvi. dist. r in. c. q. in. v. col. in ver. i. videndum. de arbi. in. vi. r in. c. apostolica. vltra medium. lvi. dist. romanum. in. l. iij. s. cato. in fi. ff. de verbo. obliga. ¶ Pet. de ancha. in. l. r suū. s. fi. ff. de pac. per istū in. c. in singulis. in vlti. colū. de sta. mona. r in. c. in causis. in. iij. col. ver. pōt etiā notari de elec. Alex. consi. cclxxv. in causa r lite vertente. r licet doct. fuerint vā rñ super hoc ver. concorditer. tamen conclusio est ista q verbum concorditer platū cū istis verbis ab oibus r singulis intelligit nemine discrepare p gl. in. c. vbi periculū. in. s. qdē quoqz. in ver. singulis. de ele. in. vi. Itē qm materia tangit singulos vt singulos requirit omniū cōsensus.

per. l. fabinus. ff. cōi diuidū. Item r tertio qm sumus in materia stricta r statutaria fm Bal. in. c. cū olim. de re iudi. qz tunc omnes requirant r non sufficit maior pars. Item si essemus in materia compromissaria fm Alex. in. d. cōsi. cclxxv. Item si essemus in materia contractuum fm Pet. de anchara. r Alexan. in. d. l. r suum. s. fi. Si vero essemus in materia

manere mittat psonas idoneas que dñm papaz reddāt certiorē sup negotio postulationis. Si autem suffraganei in cōtradictione persistere voluerint r canonici diffidant de iure suo aliā personā idoneā sibi pvideāt canonice in pastore. Istud fuit primū mandatū: sed anteq istud mandatū ad capitulū peruenisset: quidā canonici temere recedentes a postulatione quā dñō pape p̄sentauerāt alij persistētib⁹ in sua postulatione p̄dictum quinqz ecclesie. ep̄m postularūt suā postulationē dñō pape p̄sentātes: sed dñs papa eam non admisit cum facta fuissent in maiori cōtradictione q prima r cōtra formā mādātī p̄dicti mādāt capitulū vt personā idoneā sibi prouideant in potestate requisito suffraganeorū assensu fide p̄suetudine antiqua esset requirēdus: alioquin papa pvideret ecclesie de pastore. Istō fm mādātum cū ad capitulū peruenissent: canonici immittentes mādātū priori suffraganeos ad cōcordiam reuocarūt p̄ter ep̄m quinqz ecclesie. quo facto receperūt secundum mandatū. r illi qui collen. postularunt eādē postulationem innouarūt reuersis qbusdā qui dictū ep̄m postularunt. Alij volētes p̄cedere iuxta tenorē secūdi mandati ad capitulū ceteros cōuocarunt sed illi noluerunt conuenire cum illis. Illi credētes penes se remāsisse potestātē eligendi dictum ep̄m iterum postularūt propter qd vtraqz pars ad sedē apostolicā accessit. Auditis ratiōibus r allegationibus vtriusqz partis. scribit papa super hoc capitulū. strigoneſi. dicens q nō nocet discordia illorū qui p̄dictū ep̄m postularūt quia primo in postulatione collocē. oēs cōuenerūt r cōsensum suum proprijs subscriptionibus roboratur ad sedē apostolicā trāsmiserūt vnde non potuerūt postea suū cōsensum mutare. Si em̄ post q postulatio p̄sentat dñō pape possent ab ea recedere postulatēs: sibi sequēter illuderēt r ipsi iudicium ab illorū arbitrio p̄cedere videretur. r ideo papa licet neutrā postulationē admittere teneretur: tamen qz omnes licet diuersis tēporibus cōuenerūt in collocē. postulationē ipsi admisit absolūc illū a vinculo quo tenebat ecclesie collocen. r date licētiā transeundi ad strigoneſi. ecclesiam sibi postmodū palliū tranſmissurus.

2 Ber. ¶ Mo. primo ibi vnanimit. diuncto xbo: nec obſtabat. ex quo collige q illud dicit fieri vnanimit. quod nemine discrepare sit. Dicitur enim vnanimes cū nemo discrepat. Ad idē cap. fina. j. eodem. r. c. cum dilectus. j. de electiōi. c. Idem dic de aduerbio concorditer. ¶ vt no. gl. in clem. ne romani. s. j. de electio. dixi plene in. c. nō pōt. de re iudicata. Et in hoc tene menti istū tex. quia alibi non ita bene probatur. nam in principio hic dicit quod vnanimit. postularunt archiepiscopum collocen. r in ver. nec obſtabat. dicitur quod pariter vniuersi conuenerūt in illū.

syndi. s. j. in. iij. colū. ver. porro. facit quod voluit Butr. in proemio de creta. rex pacificus. vers. sane. ante finē. q si testis dicat actum p̄sentibus hominibus de vicina valet dictum licet aliqui essent absentes dñmōdo omnes p̄sentes interfuerunt actui. r ita cōcordo docto. vāria loquentes super hoc passu.

¶ Adde tu in eo q addens sup̄ascriptos sequēdo Abb. dicit q illū dicitur cōcorditer fieri quod sit a maiori parte qd hoc reprobatur Ro. consi. ccccxx. pe. c. in causis. j. eo. vbi ponuntur in diuersa concorditer r factum a maiori parte.

¶ Pariter. Vide Butr. c. cū in iure peritus. de elec. in. iij. col. Alexan. cōsi. cclv. incip. in causa r lite vertēte inter franciscinam. Bu. in. c. nō pōt. circa fin. de iudi. r facit tex. in. d. c. cū in iure. in ver. pariter. vers. maior pars. vide gl. in. c. j. bone. el. i. x. ad nos. de elec. r vide tex. in. c. cū olim. el. ij. x. pariter. cōquerētes de offi. dele. vbi exponit. i. cōmuniter. qñqz exponit pariter: id est eadē die diuersis tñ momētis vel eodē momento. l. si fundus. s. si duo. per gl. r Bar. ff. de pigno.

teria pertinente ad collegiū: puta qz verba referuntur ad collegium vt vniuersos r tūc l3 d3 propria significatiōe vocabuli verbū concorditer: importet actū fieri oib⁹ consentientibus: vt est glōf. in. d. c. cupiētes. in. s. ad hec. in vers. concordē. tamen ista est cōmunis opinio. q requirit omniū consensum nisi tale verbū p̄feratur in dispositione noua sup negotio vniuersitatis in quo alis sufficiebat maior pars: quia princeps ita disponeret per viā mandati: qz diceret aliquid fiendum esse in plena concordia exponere tur id est a maiori parte fm Abbatem in ca. cum olim. i. fi. de re iudica. per illū tex. cū glō. fi.

¶ Limitare etiā nisi materia subiecta requireret maiorem partem r ita intelligeres Baldus in dicto cap. cum inter cano. r in dicto ca. licet. in dicto. c. cū olim. r Card. in. d. ca. non potest. ¶ Limitare etiā nisi diceret in instrumēto: abbas concorditer cū oibus mōachis cōstituit syndicum tunc verba verificarentur in oib⁹ qui erāt p̄sentes per id qd voluit Specu. in tit. de

Sanormitanus super Summa parte primi.

a Ad canonicos. Vide bo. tex. et ibi doc. in c. cum ecclesia sutrina. de ca. pos. et proptie.

b Sebast. Sapia. Jus eligendi. Vide Jo. francisc. balbū taurinē. in trac. p̄scriptionū in prima pte q̄nte partis principalis. q. viij.

c Etia ius postulandi. idē voluit hic Bal. p quo facit q̄ idē ius statuit in vtroq; q̄ p̄ea

statuta seu ipso

et eligendi dignū

habeat locū i po

stulātē indignū.

fm gl. r̄doc. in c.

j. s. eo. et do. meū

hic. et facit etia

q̄d voluit p̄e. d.

anch. in c. j. de cō

stitu. aliq̄s p̄scri

p̄sit iurisdictionē

in certo loco q̄d

videt p̄scriptis

se potestate con

dendi statuta in

illo loco. s. p̄tra

Bal. et istum hic

nō pbat hoc ex

isto tex. q̄ fuerūt

x̄ba partis i x̄.

asserētes. q̄ nō i

ducunt iuris mi

nisteriū. gl. sing.

in l. i. in gl. mag.

circa mediū. fm

Ro. ibi in l. vni

ca. C. q̄ nō pet.

ptes. voluit Jo.

an. i. c. dilecto. d.

p̄bēd. et eos est

tex. hic in vers. p

electionē vel po

stulationē suffra

ganeorū assensu

regito nec ob. q̄

ap. electionis ve

nit postulatio: q̄

olim sic fecit ho

die cū diuersi po

nant tituli diuer

sa forma et diuer

sus modus. et p̄o

dera tex. hic i fi.

vbi papain deci

sione p̄lectitur

vtrūq; eos fa

cit q̄ p̄scriptio

nō extendit. bar.

in ant. qui rē. C.

de sac. san. eccle.

in l. j. s. iij. ff. de itine. actus p̄riua. l. y. in l. j. C. que sit long. p̄sue. in. iij.

oppo. Jnn. in c. pastoralis. de deci. p̄e. de anch. in c. cum ex officij. de

p̄scrip. Abb. per illum tex. in c. cum olim. eo. ti. Jnn. in c. in literis. d.

rest. spol. Archi. in c. reatina. l. xij. dist. tex. in l. vim passas. s. p̄scriptio

ne. ff. de adul. et doc. in c. q̄d ad cōsultationem. per illum tex. de offi. de

leg. Jnn. in c. dilectus. de capel. mo. tenere tamen potes dictū eorū p

rationes suas. itē quia eadē rō est p̄paratorū et p̄parati. l. fi. C. ad ex

hi. l. ordinarij. et ibi Bal. C. de rei ven. Item rei principalis et p̄ambu

li ad rem p̄ncipalem. l. oratio. ff. de spon. et q̄ vno p̄missio. videt per

mitti id per q̄d deuenit ad illud iuribus vulgarib; et ita limitabis in

ra doc. in q̄tū dicit q̄ p̄scriptio nō extēdit. verū est ad oia extranea.

secus ad p̄ambula et cōnexa implicite in p̄scrip. Itē q̄ p̄scribendo

totū. video p̄scripsisse partē. per id quod habet ur no. in c. cū in tua.

de deci. Limitatur etiam p̄dicta regula. q̄ p̄scriptio nō extēda

tur nisi p̄scribatur pars que sit indiuisibilis ab ipso toto: naz cū ius

decimandi sit vniuersale et indiuisibile q̄ p̄scripta parte. videat totū

p̄scriptū. dūmodo aliter non sit in possessione totius. per id q̄d not. in

d. c. cum in tua. et Jnn. in d. c. dilectus.

Adde Ro. cons. cccxij. vbi cōsuluit q̄ p̄scripta iurisdictione exe

quēdi lauda. videtur p̄scripta iurisdictione p̄onantiā di sup executio

ne. et vide in c. consuetud. q̄s. s. de consue.

Anto. Franc. Circa hanc x̄bū assero idēcat dispositionē et effectus

dispositiū siue affirmationē. Dicas q̄ sic si p̄ferat ab hūte ptatē leg

q̄dē. vel ab hūte ptatez interpretādi et glossandi. et in doctore. sicut

et scdo no. q̄ ius eligēdi archiep̄m. n̄ spectat

ad ep̄os suffraganeos. s. ad canonicos. i. ip̄s ec

clesiē cathedralis dūtarat. vñ ep̄i suffraganei nō

debēt de iure interesse electioni. et cū canonicis.

tū t̄z p̄suetudo vt ip̄s eligāt vna cū canonicis vt

hic p̄t̄z exp̄sse. Et Mo. iij. q̄ p̄scribēs ius eligen

di i certa ecclesia. d̄ p̄scripsisse et ius postulādi.

hec notāter pbat ista l̄ra in p̄nci. Itā isti suffraga

nei dicebāt postulationē attētatā. eis p̄tēptis. q̄

ius habebāt eligēdi vna cū canonicis. et sic ex iu

re eligēdi inferebāt ad ius postulandi. p q̄d infes

ro. q̄ si extrane; a collegio p. xl. annos semp ele

gisset vna cū collegio. et tūc istaret postulatio fi

da. d̄z admitti ad postulādū vna cū alijs. et rō p̄t

esse. q̄ p̄scribēs ius eligēdi. h̄z respectū ad acqui

tendū ius in genere. postulatio autē est quasi p̄s

electiōis. et p̄ postulationē puenit ad effectū ele

ctiōis. facit optime. c. in causis. j. de elect. et q̄d di

xi in c. j. s. eo. et c. cū i tua. j. de deci. q̄d. c. optime

facit. Itā ibi d̄z q̄ p̄scribēs ius decimādū i cer

ta terra videt p̄scripsisse quo ad oēs fruct; q̄ pos

sunt ex illa terra puenire. l̄z t̄pē p̄scriptiōis solū

recepit de certis fructib; q̄ alij fruct; nō fue

rūt inde collecti. secus autē si fuissent alij fructus

percepti. ex q̄b; iste nō p̄cepisset decimam. ita

dicendū in p̄posito q̄ si postulatio fuisset q̄nq;

facta in ecclia iusti suffraganei nō fuissent admis

si nisi tantum in actu electionis tūc p̄scripsissent

ius eligēdi dūtarat. non autem postulandi.

Et Mo. iij. q̄ sicut electio attentata aliquo cōtē

pto. venit irritāda. cōtēpto p̄sequēte cōtēptū.

vt in c. q̄d sicut. et in c. bone. j. tit. p̄ri. ita et postu

latio d̄z irritari seu nō admitti instante p̄tēpto.

qui debebat de iure vocari. Et Mo. v. q̄ electio

sue postulatio. d̄z irritari nō solum q̄n fuit cōtē

pt; aliquis. qui debebat interuenire de iure cō

inuni. sed et si fuit contemp̄t; ille qui debebat

interesse de iure speciali. puta de consuetudine.

vt hic. Mo. vi. q̄ exercens aliquod ius ex gratia.

non acqrit possessionē illius iuris. vñ si postea si

admittit ad exercitiū illius iuris. non pōt dice

re se spoliatum. q̄ qui gratiā concessit. pōt illaz

q̄cūq; reuocare. vt in l. cū p̄cario. ff. de p̄ca. et in

c. fi. eo. tit. et xv. q. iij. in c. clerici. Et Item. vñ. no.

q̄ procedit iste libell; peto talem electionē cassa

ri. q̄ fuit facta me contempto. q̄ habeo ius eli

gēdi vna cū electorib;. Videat em̄ p̄ hec verba in

ferre q̄ et sit in possessione eligēdi. nā alias iste li

bellus nō p̄cluderet. q̄ ille qui nō est i possessio

ne eligendi nō d̄z cōtēni si non vocat; q̄ i vocis

dāde sequit magis possessionē q̄ p̄prietatē vt i

c. p̄sultationibus. de in. pa. et in c. q̄relā. j. de ele. et

in c. cū olim. de cā pos. et p̄prie. no. Jnn. in c. cum a

na. de ele. et in c. in l̄ris. de resti. spol. Et no. hic di

ligenter istū tex. q̄ alibi nō ita bene p̄batur. illa

em̄ verba q̄ ius habeo. et c. videt prima frōte cō

cludere ius proprietatis et nō possessionis: vt no. i

c. cū ecclesia. de cā pos. et p̄prie. S̄z hic sit larga in

terpretatio q̄ libellus d̄z late interpretari; vt cō

cludat intētiōē libellātis: vt i. l. si quis intētiō

ne ambigua. ff. de iudi. leg. et no. in c. cōstitut; de

relig. do. Et Itē. vñ. no. q̄ vbi a superiore ema

nant duo mandata diuerse forme vñ q̄ agis s̄z

primū mandatum ante receptionem scōi: s̄z fm

mādatū emanauerit anteq̄ act; expediret sunt

em̄ isti excusandi ex quo nōdū receperāt fm mā

datum: et ad hoc vide bo. tex. in c. audita. i. de rest.

spol. et ibi plene dixi. Et Mo. ix. in x̄s. verū. p̄pe

si. ip̄s; x̄. ar. op. q̄ vbi vniuersitas legitime p̄gre

gat nolentes venire ad vniuersitatem faciunt se

alienos ita q̄d totū ius vniuersitatis residet pe

nes venientes: licet fuerit minor pars vniuersita

tis. Itē aut nō valuit factū minoris partis q̄ se

cerunt p̄tra formā mādati: vt. j. dicā. sec; si fecis

sent fm formā. Et hoc dictū pbat alius tex. mul

tū no. in c. cū dilectus. j. de ele. et optime facit q̄

no. Joan. andr. in c. in causis. eo. titul. Legiste

tamen hoc cōmuniter nō admittūt. dicūt em̄ esse

necessariū vt saltē due partes collegij sint oēs p̄

sentes: vt no. Bar. in l. omnes populi. ff. de iust.

et iur. Sed tu vide q̄d dixi in c. cū oēs. de cōst. et

io. aliquid dicam in d. c. in causis. Et Mo. x. in vers.

nec obstabat. vñā regulā in materia electionis q̄

singulariter pbat hic et nō alibi postq̄ postula

tio est p̄ntata romano pontifici non p̄nt postula

tes ab ea recedere et alij eligere vel postulare: sed

debent postulatēs expectare iudiciū pape sup

admittendo vel improbādo illam postulationē.

Et idem dicit doc. cū p̄sentat alteri superiori q̄

pōt illaz admittēre: q̄d satis mihi placet ex idē

titate rōnis. ne. s. cōtrariū agendo illud revidēda

tur supiori: facit cle. cū illuso et variatio. de renū.

Et ex hoc infer; a p̄trario p̄sensu q̄d anteq̄ po

stulatio sit p̄sentata supiori possint. postulatēs

variare inuito postulato: adeo q̄ dicit Jnn. hic

et sequunt cōiter oēs do. q̄ nūtiū missus ad po

stulationē p̄sentādā superiori pōt reuocari anq̄

postulatio sit p̄sentata. tñ q̄ sufficit q̄ reuocatio

p̄sequit. cui adde sede. de sen. cōsi. cccxv. et cōsi. ciiij. et Oldr. consi. xx. et

Sely. in tractatu de indulgen. incip. hodie mecū eris in paradiso. in. x.

amplia. et in ca. cuz bertoldus. co. iij. ver. limita quinto. de re iudicata.

et sic non transit ad successores contemptorum. vt per glo. et doct. in c.

quod sicut. Jmo. et Domi. in c. cupiētes. s. si vero. col. fi. et ibi Philip.

franc. de electio. lib. vi.

Quia ius habeo. no. ista verba in practica q̄n ponuntur in libello.

Late interpretari. vide istū in d. c. p̄stitutus. in vlt. col. et c. examina

ta. de iudi. in. xij. co. et in c. pro illorū. de p̄bē. et in c. ceterū. de iudi. et in

c. ij. de ordi. cog. et i. c. cū ad sedē. de resti. spol. et in c. cōquest; de fo. cōp.

in. iij. col. in c. cū venissent. de in integ. resti. et in c. auditis. de p̄scrip. no.

legiste in l. solem; et in l. si quis intētiōne ambigua. ff. de iud. et in l. edi

ta. C. de eden. et vide bo. tex. in l. j. s. ij. ff. si ser. ven.

Adde Roma. consi. cccxly.

Sebasti. Sapia. Libellantis. De hoc late per ashod. in l. sed et

si possessor. s. item si iurauero. ff. de iure iuran. ibi bo. tex. ad hoc.

Audita. Vide ibi doc. et in c. cum cōtingat. de rescrip. et in c. ex l̄ris.

de offi. delega.

Cum omnes. in vlti. colū. in vers. tñ vñā diuersitatem maximam re

perio inter canonicas et legistas. Jnn. in c. j. de maior. et obediē. et in

c. ij. de operis noui nuntiatio. et in c. cum nobis olim. de electio. et ibi p

istum in vlti. char. et vide gl. in cle. quod circa. de elec. et in c. in causis. in

v. col. in ver. sed aduerte. eo. ti. et Pet. de ancha. in repe. c. j. in. xvi. char.

de constitutio.

dicimus in x̄bo: credo. per ea q̄ habent in l. plane. la picola. ff. de leg. j.

Et adde asserens se d̄bitore titij in cētū ex cā dispositi videt p̄mit

tere l̄z x̄bū p̄missus nō sit in scriptura exp̄ssum: vt no. voluit Bal. in l.

sc̄tus. in. iij. col. de si. instr. vbi dixi q̄ subaudi; verbū p̄missiū. et ali

bi dixit bar. in l. j. in. s. j. in. j. op. ff. a q̄bus ap. nō l̄z. q̄ assertio fetā i iudi

cio h̄z vim pacti.

Et tene mēti

q̄d assertio testa

toris non habet

mutare veritatē:

et ideo si testator

dicat lego nepoti

meo pauperi: nō

pbat ex hoc pau

pertas nec talis

assertio facit le

gatū dici esse fa

ctū ad p̄iācām si

sit diues. ita bal.

notabilr in aut.

flr. in. j. col. i. vers.

qd si legat. C. ad

leg. fal. de asser

tiōe facta a testa

toze: vide q̄ habē

tur in l. neq; pro

fessio. C. de testib.

Percepisset

dicimam. Adde

Abb. cōsi. lxxij. ff.

lib. in c. casus ta

lis q̄dā cle. et late

vide Roma. p̄si.

ccclxvij. vbi po

nit an maior na

tu qui p̄scripsit

ius p̄sentandi. in

vna ecclia videat

etiā p̄scripsisse in

aljs q̄b; agnati

vel cipus su; ha

bebat ius p̄sen

tandi.

zacharias.

Prosequente

cōtēptū. adde q̄d

solus absens cō

tēptus p̄sequit

suū cōtēptū: vt

p̄ mād. i sepe alt.

tract. de elec. in. j.

parte ca. xxxij. in

gl. i. x̄s. si voluerit

et ibi rōne q̄re so

lus p̄tēptus nec

ali; ab eo p̄tēptū

p̄sequit. cui adde sede. de sen. cōsi. cccxv. et cōsi. ciiij. et Oldr. consi. xx. et

Sely. in tractatu de indulgen. incip. hodie mecū eris in paradiso. in. x.

amplia. et in ca. cuz bertoldus. co. iij. ver. limita quinto. de re iudicata.

et sic non transit ad successores contemptorum. vt per glo. et doct. in c.

quod sicut. Jmo. et Domi. in c. cupiētes. s. si vero. col. fi. et ibi Philip.

franc. de electio. lib. vi.

Quia ius habeo. no. ista verba in practica q̄n ponuntur in libello.

Late interpretari. vide istū in d. c. p̄stitutus. in vlt. col. et c. examina

ta. de iudi. in. xij. co. et in c. pro illorū. de p̄bē. et in c. ceterū. de iudi. et in

c. ij. de ordi. cog. et i. c. cū ad sedē. de resti. spol. et in c. cōquest; de fo. cōp.

in. iij. col. in c. cū venissent. de in integ. resti. et in c. auditis. de p̄scrip. no.

legiste in l. solem; et in l. si quis intētiōne ambigua. ff. de iud. et in l. edi

ta. C. de eden. et vide bo. tex. in l. j. s. ij. ff. si ser. ven.

Adde Roma. consi. cccxly.

Sebasti. Sapia. Libellantis. De hoc late per ashod. in l. sed et

si possessor. s. item si iurauero. ff. de iure iuran. ibi bo. tex. ad hoc.

Audita. Vide ibi doc. et in c. cum cōtingat. de rescrip. et in c. ex l̄ris.

de offi. delega.

Cum omnes. in vlti. colū. in vers. tñ vñā diuersitatem maximam re

perio inter canonicas et legistas. Jnn. in c. j. de maior. et obediē. et in

c. ij. de operis noui nuntiatio. et in c. cum nobis olim. de electio. et ibi p

istum in vlti. char. et vide gl. in cle. quod circa. de elec. et in c. in causis. in

v. col. in ver. sed aduerte. eo. ti. et Pet. de ancha. in repe. c. j. in. xvi. char.

de constitutio.

a **Sebasti. Sapia.** Una regulā. Pro hoc bene facit tex. in l. fin. C. de repud. here. vbi in moder. no. facit regula. l. pfe furio. ff. de his q sunt sui vel alie. cū no. per Felz. in c. super his. colū. q. de accusa. per Jaso. in l. i. in prin. col. ii. ff. de no. operis nūtia. 7 per Fel. in c. que in ecclesia rum. col. xvi. vers. secundus casus. de constitu.

b **Sepe variare.**

Faciat cōf. Cal. xvij. in tit. de iure patro. in x. an lai cus. 7 l. si quis iur turan. C. de re. cre. 7 ibi bal. 7 in aut. habita. in ver. tero tio qro. xij. colū. C. ne filius p pfe. 7 illd qd dicit iste hoc pcedit i casu postulationis nō in pntatiōe. itē loquit qñ nullus ius est acqstū s3 facta presentatio a ne est ius acqstū b saltē ad rē. c. cum bertold. de re iur. 12 dica. 7 ibi p istū. i. 2trariū facit glo. in cle. plures. i. x. pntare. de iure c patro. 7 c. cū aut. eo. tit. 7 vī casus i l. qui absenti. ff. d. 7 in c. i. de con 13 ces. pbc. li. vi. 7 in l. qui absenti. ff. d. acqrē. posses. 7 p Jmo. ibi qñ dēt ad istum tex. vide ibi Alex. i. apost. in x. s3 electio pri ma ps est verior p not. per istuz in c. cū vos. de offic. or. 7 in c. dilect. de offi. lega. 7 per Bellen. in c. a no bis. de iure pat. 7 vide no. p doc. in 15 d. l. q. absenti. ff. d. dona. 7 vide Bal. in l. q. in. vi. col. in ver. xviij. quero an postulatione p sentata postulato vel superiori habeat locū penitētia. C. de serui. 7 aq.

Adde late Det. de ancha. cōf. ccj.
Zacharias. Presentata superiori. Adde q posuit in apostilla ad istū in c. gratū. in ver. eligendi 7 postulandi. in nu. 2. s. eo. tit.

d **In loco. facit bo. tex. in ecclesijs. C. de epis. 7 cle. 7 vide bo. gl. in c. si pponente. in gl. q. ibi rē si de terra illa de rescrip. vbi istū. 7 d. meum. l. 3 Bu. ibi s. 7 etiā Det. de anc. hic. 7 vide. c. hortamur. 7 in c. nullū. l. xxi. dist. 7 c. nullū inuitis. l. xi. dist. 7 facit bo. tex. in l. q. in ver. ciuib. nostris. C. de anno. ciui. li. xi. 7 ibi Bar. dicit argumētū qd officiales positi sup faciendis eleemosynis publicis nō debēt illas dare extraneis paupe ribus. 7 qd voluit Jo. an. in ti. de instr. edi. s. si vero aliqua. x. s3 an pau peres. facit qd eps q d3 dispensare bona inter pauperes nō d3 dare ex traneis pauperib. C. de epis. 7 cle. l. nulli. 7 vide tex. in aut. de eccl. ti. s. si qd aut p redēptione. 7 gl. i. sing. in c. si pater. de testi. lib. vi. 7 vide bo. tex. in l. q. cōditio. in s. si. ver. si non appareat q mortuus senserit in ei? municipij foro. ff. de cōd. 7 demōstra. 7 vide do. meū in c. licet. de ferijs. vbi distributio eleemosyne est faciēda pauperib. vicinis 7 nō alienis.**

Adde tu per Sede. p. xxiij. vbi ponit de vsuris erogandis.
Ant. Fracis. Circa hoc cui eroganda sit eleemosyna. Dicas qd d3 fieri oibus penitētibus: tñ potius fideli q infideli: potius captiuis q alijs. 7 potius cōiuctis q extraneis: 7 potius senibus q iuuenibus: 7 potius infirmis q sanis 7 potius nobili q ignobili: 7 debet fieri de iuste qstis 7 sine pōpa. p quo vide plene p. d. Car. in cle. i. in. s. ideoq. de reli. 7 vene. sanc. nec debet fieri meretrici vt pntiat in coitu. vt ibi p eum nec medicatibus validis: vt i ti. C. de medi. vali. 7 vide bo. tex. in c. eleemosyna. xiiij. q. v. vbi dicit tex. qd de male acqstis 7 illicitis lucris nō d3 fieri eleemosyna. 7 vide Arch. in c. nō est. i. q. 7 bo. tex. i. c. ex trā missa. de deci. vbi d3 qd de bonis alienis non pōt fieri. 7 vide do. Abb. in c. olim. 7 c. innovamus. de cēf. vbi qd eleemosyna pōt fieri de iniu ste extortis p gabellarios. 7 vide Pau. de castr. in cōf. suo. l. xxiij. 7 vide

pulchros tex. ad hoc. xiiij. q. v. per totā. q. **Et adde q eleemosyna fa cta in statu pcti mortalis: nō pdest ad salutē: s3 ad mitigādū deū. vt in c. nō est. 7 ibi pulchre per Arc. i. q. i.** **Et adde qd eleemosyna dari d3 psonis vel ecclesie de diocesi qbus dari cōsuevit vt in l. privilegia. C. de sacrosan. eccle. qd verū est: etiā si statuto cauet qd dēt alteri eccleie vel**

alteris psonis: qz tale statutū non valet sm bart. ibi in fi. per. c. ad apo stolicā. de simo. 7 vide Joā. and. in addi. Spec. in ti. de instr. edi. in s. nūc x. aliqua. 7 vide et Specul. in ti. de loca. in s. nūc x. aliqua. in x. l. xviij. vbi mul ta dicit d. eleemo. 7 inter cetera dē cit q diues cogit facere eleemosy nam p superioriē.

Et ad quod vxor potest facere eleemosynā de bonis viri mode rate 7 sm p suetu dinem nisi vir ex presse prohibeat vt voluit Bar. in l. i. ff. rerū amō. 7 hī per Floz. in l. mulier. ff. ad legē aquil. 7 vide do. Lard. in cle. q. de vi. 7 ho. cleri. 7 vi de bo. tex. in c. qd deo. xxiij. q. d. v.

Et ad qd eleemosyna debet fieri de fragmentis mēse plator pau perib. in loco exi stētibus. vt clem. q. in s. i. 7 ibi per do. Lard. de cēf. 7 hī in c. non cogā tur. xlvj. dist. 7 de materia eleemosyne vide in c. miroz. 7 in c. medicina. 7 se. de pe. dist. j. 7 in c. fratrē. l. xxiij. di. 7 per Host. in sum. de pe. in s. si quis.

e **Honesto.** Sed qd in casu i q cōcurrat licitū 7 honestū. dic q attē di d3 id qd est honestū vt est gl. iuncto tex. in l. semp in pntib. ff. de reg. iur. 7 vide bo. tex. in l. vide tex. in 2iunctionib. ff. de rit. nup. 7 facit gl. x. q. ii. in s. hoc ius porrectum. in x. 7 plus. 7 qñis liceat pntib. inter se decipere. vt in l. in cause. la. q. s. idē pōponius. ff. de mino. 7 in l. itē si pocio. s. quēadmodū. ff. de loc. tñ honesto 7 bono viro nō cōgruit vt est glof. sing. in d. l. semp in pntib. sm Ana. in c. cām q inter economū. de testi. Itē l3 pmittat in pocio posse se decipere nō tñ in vitio 7 qualitate rei. glo. in l. iulianus. in s. si x. ignorā. in gl. mag. ff. de acti. empt. Itē nō l3 in quāritate rei. tex. iuncta glo. in c. per tuas. de dona. 7 vide pba ri. in l. si seruū. s. i. ff. de actio. emp. 7 vide Jo. de ana. in c. in ciuitate. de vsur. in vñ. col. vbi p. d. semp pfulēdo ferrarie dedit bonam cautelam.

Anto. Francif. Qñ honestū 7 licitum cōcurrūt q sit pferendū. vi de Joan. an. in c. bone. el. q. circa fi. de post. plato. 7 vide btrū. Tho. q. ii. qd. ciij. arti. i. 7 q. vbi dicit q honestū idem est q virtuosum. 7 vide eū dem. in i. dist. in art. iij. q. 7. c. lvi. art. iij. **Et adde q nō solū quod li cet: sed etiaz q est honestū considerari d3 de quo in c. magne. de voto. Et qre nō oē qd l3 est honestū. vid Arch. in c. aliud. xi. q. j. 7 ppter ea d3 qd posse facere: qd honeste pōt facere. l. q. vulgo. ff. de sta. hom. l. filius. ff. de 2di. insti. l. si cū dies. s. pmissio. ff. de arbi. Et qd sit hone stas: 7 vñ dicat. vide Jo. an. in rubi. de vita 7 ho. cleri. 7 vide bo. glo. in Liustitie. ff. de iust. 7 iur. q. dixit q honest? hō d3 hō morigerat? aliena nō tollēs q qñ in se est in alijs virtutē operās. 7 qñ dicat aliqd eē ho neste actū. vid gl. in gl. q. vñ. ff. de ne. gest. Et adde q honestas d3 pferri oī lucro. vt dixit Bal. in l. reprehēdēda. C. de instit. 7 substit. sub cōdi. fac. 7 dixit ipse Bal. in l. q. ex lib. C. de ope. libe. q ius honestatis est exceptū ab oī supioritate. dicebat Alex. in l. nepos pculo. ff. de x. b. signifi. q ppter honestatē recedimus a proprio significato verborū. 7 adde q honestus homo habet p se presumptionē q nihil dolo faciat**

saluat psciētā suā eligendo illū cuius plenā no titiā nō habēt. Et no. tex. in eo q dicit plenā. vñ dicit Joā. and. 7 bñ qd ignota psona nō est eli genda. ad hoc. j. de cleri. peregr. quasi per totuz. Et ob hoc seruāt in romana curia q super ido neitate psonē ibidē pmonendē recipiant testes.

16 **Mo. xiiij. q. vbi in loco d3 reperuntur idonei nō debet pfici extraneus: est em qd honorādus 7 p mouendus in eo loco vbi suā peregit etatē: neq d3 alius obripere stipendia alijs debita: licet ho die male seruetur. Et vide in hoc cananēū anti quum pulcherrimū. in c. nullus inuitis eps def.**

17 **lxi. dist. Et Mo. xiiij. q. vbi cōcurrit honestū 7 in stum pferendū est iustū honesto. hic em cōcurre bant ista. nā honestas pcurrebat ex pte epi qnq ecclesie. q honestū erat vt poti? pmoueret ad suā sedē metropolitanā q vn? archieps pnce retur aliene sedē. Itē honestū est vt qd pmouea tur ad maiorē dignitatē q p trāsseratur de pari ad parem. Sed ex parte archiepi collocen. cōcur rebat iustitia: cū ipse fuisset postulatus ab omni bus qui habebant ius postulandi: licet diuersis**

18 temporibus consensissent: vt in litera. **Et Alti. no. q postulatio potest approbari ex consensib? singulariter superuenientib. nā postulatio isti? archiepi collocē. fuit corroborata ex pntib? suf fraganeorum postea singulariter accedentibus: quod an possit de iure indistincte fieri: dicā sup**

19 **gl. pe. Et In gl. in ver. d3 gratia. ibi: nec psumat sibi ius creare in posterum. Nota bene hāc parti culam glof. videtur enim sentire q non debeat p sumi gratiosa cōcessio in exercitio alicuius iuris sed potius d3 psumi vt vtens intēdebat vti iure suo. Et facit ad hanc qōnē: pone qd aliquis fuit in possessione iuris eligēdi vel alterius iuris de mū excludit ab exercitio illi? iuris petit iste nūc se restituī: ob hīc q gratiose fuit admissus ad ex ercēdū illd ius. iste x. negat gām 7 dicit q suo iure fuit vsus: qñ cui incubat on? pbādi an agē ti an vero excipienti. Jmo. refert quosdā di stinguisse inter iura corporalia 7 incorporalia vt primo casu psumat gratiosa cōcessio: sec? i scdo**

materia eleemosyne vide in c. miroz. 7 in c. medicina. 7 se. de pe. dist. j. 7 in c. fratrē. l. xxiij. di. 7 per Host. in sum. de pe. in s. si quis.

e **Honesto.** Sed qd in casu i q cōcurrat licitū 7 honestū. dic q attē di d3 id qd est honestū vt est gl. iuncto tex. in l. semp in pntib. ff. de reg. iur. 7 vide bo. tex. in l. vide tex. in 2iunctionib. ff. de rit. nup. 7 facit gl. x. q. ii. in s. hoc ius porrectum. in x. 7 plus. 7 qñis liceat pntib. inter se decipere. vt in l. in cause. la. q. s. idē pōponius. ff. de mino. 7 in l. itē si pocio. s. quēadmodū. ff. de loc. tñ honesto 7 bono viro nō cōgruit vt est glof. sing. in d. l. semp in pntib. sm Ana. in c. cām q inter economū. de testi. Itē l3 pmittat in pocio posse se decipere nō tñ in vitio 7 qualitate rei. glo. in l. iulianus. in s. si x. ignorā. in gl. mag. ff. de acti. empt. Itē nō l3 in quāritate rei. tex. iuncta glo. in c. per tuas. de dona. 7 vide pba ri. in l. si seruū. s. i. ff. de actio. emp. 7 vide Jo. de ana. in c. in ciuitate. de vsur. in vñ. col. vbi p. d. semp pfulēdo ferrarie dedit bonam cautelam. Anto. Francif. Qñ honestū 7 licitum cōcurrūt q sit pferendū. vi de Joan. an. in c. bone. el. q. circa fi. de post. plato. 7 vide btrū. Tho. q. ii. qd. ciij. arti. i. 7 q. vbi dicit q honestū idem est q virtuosum. 7 vide eū dem. in i. dist. in art. iij. q. 7. c. lvi. art. iij. Et adde q nō solū quod li cet: sed etiaz q est honestū considerari d3 de quo in c. magne. de voto. Et qre nō oē qd l3 est honestū. vid Arch. in c. aliud. xi. q. j. 7 ppter ea d3 qd posse facere: qd honeste pōt facere. l. q. vulgo. ff. de sta. hom. l. filius. ff. de 2di. insti. l. si cū dies. s. pmissio. ff. de arbi. Et qd sit hone stas: 7 vñ dicat. vide Jo. an. in rubi. de vita 7 ho. cleri. 7 vide bo. glo. in Liustitie. ff. de iust. 7 iur. q. dixit q honest? hō d3 hō morigerat? aliena nō tollēs q qñ in se est in alijs virtutē operās. 7 qñ dicat aliqd eē ho neste actū. vid gl. in gl. q. vñ. ff. de ne. gest. Et adde q honestas d3 pferri oī lucro. vt dixit Bal. in l. reprehēdēda. C. de instit. 7 substit. sub cōdi. fac. 7 dixit ipse Bal. in l. q. ex lib. C. de ope. libe. q ius honestatis est exceptū ab oī supioritate. dicebat Alex. in l. nepos pculo. ff. de x. b. signifi. q ppter honestatē recedimus a proprio significato verborū. 7 adde q honestus homo habet p se presumptionē q nihil dolo faciat

35años. super 35rma parte primi.

vt notabi. voluit
Spec. an. titu. de a
ces. ac. in. s. i. x. f.
sed opponitur.
a **Alleganti gra**
tia. vid. Arch. in
d. c. si cui. d. p. b. li.
vi. q. qui allegat b
gram h3 illa pro
bare. z ibi Joan.
and. i. c. ex parte
ade. d. tes. z istuz c
in. c. si. in. i. i. f. col.
de resti. spo. z i. c. d
ea te. de rescript.
c **Adde qd vo**
luit Oldra. c. o. f.
clvi.
b **Que nō solēt.**
Vide bo. text. in
Lapud Julianū.
in si. ff. de leg. j. et
ibi doc.
c **Que solēt gra**
tiose. Rō est qz
his q sunt libere
facultatis non p
scribūt z nō obli
gāt. vt legi. z no.
in. l. j. C. de serui.
zaq. p. Bar. l. i. cū
de in rē verfo. ff.
d vsu. p. Ex. in. l.
i. C. que sit lō. cō
f. p. Jo. and.
i. c. Joānes. d. cle
ri. p. i. i. f. i. i. f. i.
fi. z in. c. qm̄ devi
ta z ho. cler. in. q.
col. zin. c. sua no
bis. z i. c. ad apo
stolicā. d. simo. et
in. c. iter ceteras.
de rescri. l. i. f. i. c. e
ex pte asēs. de
z. cel. p. b. e. l. i. f. col.
c **Limita tñ ni**
si aliq p̄sent in
piā cam. ita pul
chre dixit Pau.
in. c. in lris. in. x.
col. i. x. mō qrit.
de resti. spo. alle.
tex. i. d. c. ad apo
stolicaz. z voluit
Abb. i. d. c. sua. i
q. col. in versi. ter
tio potest solui.
f. **Sebasti. Sapia.**
d **Done exem**
pli. vid. d. Abb.
i. c. cū ecclesia su
trina. j. d. cā pos.
z p̄p̄ieta. z in. c.
sua. j. d. simo. vbi
et ponit hoc exē
pli. vid. ad h. do.
meuz. d. Rochū
curtū senatore i
c. in. col. l. vi. x. f.
septimū req̄sitū.
z. de cōsuetu.
e **Sciēte z patie**
te. Vñ gl. i. l. i.
ff. de act. empt. z f
vñ. z istū i. c. cū
Joānes. i. vi. co.
in x. f. an. aūt sū
ficiat. de si. instr.
z vide plene per

Sed ipse Inn. tenet indistincte q alleganti gra
tiam^a incumbit onus probandi. qz ex quo quis
pbat se fuisse in possessione. z demū deiectioni ab ea
debet ante oia restitui. cū z p̄redo ante oia sit res
stituendus. vt in. c. in literis. de resti. spo. Et hac
opi. Inn. sequuntur cōiter doc. Et mihi placet.
intelligendo qz exercuerit tale quid. qd de gra
tia nō solet cōcedi. vñ in istis q nō solēt^b de faci
li concedi. nō presumitur gratiosa cōcessio. vt vo
luit ipse Inn. in prima parte sue gl. z Bar. in. l. i.
q. hoc interdicto. ff. de itin. actuz p̄riua. In his
vero q solēt^c gratiose cōcedi. non presumit q
quis intēderit vti iure suo nisi p̄betur saltē per
indicia. Done exempluz^d amicus florentin^e qñ
veniebat ad hanc civitatem senen. solit^f erat ho
spitari in domo amici. dicemus ne q p̄pter ali
quas vices acquisierit possessionem hospitā
di. certe dicendū est q nō. Quia hoc solet p̄cedi
ex quadā amicitia. vñ nō est p̄sumendū q iste fue
rit passus illū vti iure hospitādi tāq iure suo. vt
no. Inn. in. c. cū ecclesia. de cā pos. z p̄p̄riet. Et
idem dic. qñ extraneus a collegio fuisset admis
sus solū in capitulo. s3 nō dedit vocē in electioe.
nā p hoc nō debem^g p̄sumere q iste intēdat vti
iure suo. z qd possessionē quesierit interessendi
qz de gratia solet concedi nuda interessentia sine
datione vocis. Et facit qd not. Bart. in. d. s. hoc
interdicto. Et instat hic Inn. circa acquisitio
nem iurii incorporalium. quā materiā tractavit
in varis locis. p̄sertim hic. z in. c. in literis. d re
stit. spo. z in. c. cū ecclesia. de cā pos. z p̄p̄rieta. z
in. c. q. de in integ. resti. z in. c. dilectus filius. d ca
pel. mona. z in. c. conquerente. de offi. ordina.
20 **Sed circa materiā nostrā pōt poni hec re**
gula. q ad hoc q quis qrat quasi possessionē iu
ris incorporalis. oportet necessario q cōcurrant
duo. Primo q iste intendebat vti iure suo z nō
alterius. vt in. l. i. ff. quēadmo. serui. amit. Ratio
est. qz ad acquirendū possessionē. necessario req̄
ritur animus acquirentis. qz sine animo z corpo
re. regulariter non acquiritur possessio. vt in. l. i.
cet. C. de acquir. pos. ponitur in. c. cū nostris d cō
tes. p̄ben. Secundo requirit. qz exercuerit illō
ius sciēte z patiente^e aduersario. in cuius p̄i
udicium acquirebatur possessio. qz possessio istoz
iurii incorporalium. inheret ossibus istius qui
possidet. Ideo non pōt acquiri sine sciētia z pa
tientia illius. cū ex sola patientia. oriatur illa pos
sessio. vt in. l. i. quoties. ff. de serui. z videt tex. pro
p̄dictis in. l. i. C. de serui. z ibi cōiter tenet docto.
Et si plurium interest. requiritur sciētia z patie
tia oim fm̄ do. Inn. hic. z bene secus est in reb^g
corporalibus. qz ibi non requiritur dñi sciētia.
vt in. l. i. ff. de p̄scrip. lon. tempo. dixi in. c. vigi
lanti. de p̄scri. An aut sit necesse qz credat vti
iure suo. an sufficiat q hoc intendat. dñ Inn. suf
ficere. q hoc intēdat. licet nō credat. Post. dicit
hoc verū. nisi in beneficialibus. Sed tu dic z me
lius. qz ad acquirendam iustā possessionē. necesse
est. vt credat vti iure suo. atq est in mala fide. qz nō
possidet cogitatioe domini. vt in. c. si virgo. xxx
iij. q. ij. Sed ad acquirendā possessionē. nō requi
tur qz credat vti iure suo. sed satis est vt hoc intē
dat. qz z p̄redo pōt acquirere possessionem alte
rius. vt in. d. c. in literis. c **An aut in dubio p**
sumatur bona fides vel mala. dicv̄ plene dixi in
c. si diligenti. de p̄scrip. z in. c. q. de in integ. re
stit. Et qñ ad p̄positū nostruz. dicendū est qz
vbiqzqz postulatio est contra ius. nō p̄sumitur
iusta. nisi ex aliquibus coniecturis iustificet. tex.
est notabilis in. c. ad decimas. de resti. spoliat. in
vi. facit. l. quēadmodū. C. de agrico. z censu. lib. xi.
vnde in casu huius capli. non presumetur qz isti
suffraganei essent in possessione eligendi bona fi
de. Quia hoc est cōtra ius. qz si eis mouet que
stio ante q eligant. debent ostendere saltem colo
rate. quo iure p̄tēdūt ius vocis dāde z hoc ca
su intellige hac gl. in si. qd no. Si tñ fuissent diu
in possessione. p̄sumit bona fides. vt not. Inn. in
dicto. cap. q. z in hoc casu intellige. c. cum ecclesia

sutrina. de causa. pos. z p̄p̄rie. non tamē debet in
terim spoliari illa possessione. vt no. Inn. in. c. in
lris. de resti. spo. in. c. cum ana. de ele. sed potest
22 eis moueri questio modo p̄dicto. c **Anuz tñ**
singulariter nota. ex dictis Innoc. dicit em̄ inter
cetera. qz papa vtēdo aliquo iure ex plenitudine
potestatis nō acquirit possessionē illi^h iuris nec
p̄scribit. Rō qz dñs non dicitur pati cū papa
hoc faciat ex plenitudine potestatis. ergo p̄scri
ptio nō habet locū cū solū currit contra negligē
tem. S3 si papavel imperator ex plenitudine po
testatis p̄cederet aliqua iura alicui crederet p̄n
ceps de iure posse cōcedere. z tūc ille qui recipit
bñ p̄scribit si habet bonam fidem. c **In gl. in**
ver. diff. dere. ibi p̄stituat aliū defensorē. istud cō
silium glo. nō placet cōiter doc. qz parū refert an
quis faciat per se an per aliū. vt in. c. pe. de pe
cu. cleri. z in reg. qui per aliū. de reg. iuris. lib. vi.
Et ideo cōsulant doc. q si p̄lat^h diffidat de iu
re ecclesie sue q cōcato p̄silio capli delinquat illā
rē vel cedat liti si autē nollet capli cōsentire tūc
dicat mūde sunt man^h mee. vt in. c. ephesis. xliij.
dist. De hac materia vide qd dixi post gl. in. c. si.
de p̄scrip. z qd not. Innoc. in. c. q. de test. lib. vi.
23 **An ea. gl. ibi nisi iam publicatio scrutini^h zc.**
doc. cōiter impugnat hanc gl. per tex. a cōtrario
sensu vbi innuitur q ante q postulatio sit p̄sen
tata superiori possunt postulātes ab ea recedere.
ergo obstat variationi sola publicatio scrutini^h.
Et. c. publicato. qd alleg. glo. loquit in electione
z non in postulatione. nā electio innuit iuri. po
stulatio ḡre. ideo facili^h p̄mittit recessus a postu
latione q ab electione. Nā postulātes deliberāt
gratiā petere a superiore. vñ ante q p̄sentet pape
ipsa postulatio. p̄nt absqz alicui^h iniuriavelle ḡraz
nō petere. Sed qñ cōsentit in aliquem eligen
do tunc videtur p̄sentire in illū vt in spōsum. iō
non possunt sine illius iniuria recedere publica
to eorū p̄sensu. c **In gl. in ver. temere. hec gl. in**
p̄in. sentit oppositionē p̄ tex. in eo qd dicit q hi
q postulantur qñqz ecclesie. ep̄m temere recel
serunt a p̄ma postulatione. Nā videt qd nō teme
re imo iuste. cū papa dīdisset eis mādātū q si dif
fiderent de iure eorū p̄viderēt sibi de p̄sona ido
nea. Sol. gl. primo rñdet q alia pars appellaue
rat. secūdo dicit qd postulatio fuerat p̄ntata pa
pe ideo nō poterunt a p̄ma postulatione recede
re. q solutiones nō p̄cedūt. Nā hic nō p̄stat d ap
pellatioe saltē legitima. Nō ob. p̄ntatio fctā pa
pe qz papa dederat iā eis potestātē recedēdi ab
illa postulatione. c **3o solue meli^h vt sentit Inn.**
qd facultas recedēdi fuit eis data sub p̄ditione. s.
si diffiderent de iure eorū. Sed non videbantur
diffidere ex quo maior pars capli nō diffidebat
nā rescriptū fuit oibus vt capli. ideo nō videbā
tur variasse ex diffidētia iuris. s3 potius ex incō
stātia. qz dubitassent de iure eorū requisissent suf
fraganeos quozū cōtemplatione papa permisit
24 eis facultatē variādi. c **Et per hoc soluit si dica**
tur qd minor pars nō tenetur cōtra cōsciētiā se
qui iudiciū maioris partis nam vt dixi nō fece
runt hoc ex diffidētia. Item satis est qd hic ha
bebāt formā mādātū vt eo casu recederēt quo de
25 iure eorū diff. derent. c **Et in fine gl. no. qd ad**
hoc qd electio valeat opz q due partes vocan
b **dozūb sint in capitulo. z idem dic quo ad alios a**
ctus explicandos quo ad vniuersitatē. Nam po
tentia capitularis consistit in duobus partibus.
vt in. l. nulli. z in. l. plane. ff. qd cuiusqz vniuersi.
Valeat tamen quicquid facit maior pars illarū
duarum partiū. z ita intelligitur. c. i. j. de his que
sunt a maiori parte capli. z. l. qd maior. ff. ad mu
nicipa. nota glo. in. d. l. nulli. Aduerte tamē qd li
cet valeat gestū quando due partes fuerunt in
collegio. Tamē si aliquis fuit cōtemptus p̄t p
sequendo contemptum facere retractariⁱ id qd
fuit gestum eo absente. vt in ca. bone. infra de ele
ctione. c **In glossa in versi. consuetudine ibi. x.**
ideo dicit. Nota hanc secundam solutionem. gl.
enim videtur recedere a p̄cedēti solutioe vt so
lapossessio

Bal. in. l. i. in. i. f.
col. in. x. f. qz ma
teria possessionis
zc. C. de sui. z aq.
vbi plene de pos
sessio. iurium in
corporalium.
Sebasti. Sapia.
c **Cōtra ius. de**
hac materia late
tradit i. c. cū eccle
sia sutrina. j. d. cā
pos. z p̄p̄rie. vbi
ponit an p̄scri
ptioi iuris eligē
di regat titul^h.
de quo etiā p do.
Jo. fran. balduz
in tract. p̄scrip. in
p̄ma pte quinte
partis principa
lis. q. i. f.
c **An per alium**
vide istū in. c. mu
lieres. de sen. exc.
z docto. in. l. i. qz
id qd. ff. de iurif.
om. iu. z. l. ita tñ.
s. gessisse. ff. de ad
ministr. tuto.
zacharias.
h **Que ptes vo**
cādozū. Ad d qd
nō sufficit eligen
tes esse in maiori
pte vt no. Inn.
i. c. cū nobis oliz.
z ibi iste co. v. x. f.
s3 dubiū est. isto
tit. z s. ely. in. c. cū
oēs. col. pe. z seq.
ver. extra gl. s. de
cōsti. z in. c. i. co. i.
versi. q sit verior.
de maio. z obed.
imo vt sentiunt
duas partes p̄e
sentitū debere vo
cari. ita p. d. Car.
Alex. in. c. p̄to.
col. l. i. ver. nota
successive. z colū.
fi. ante si. ita etiaz
not. Bar. Bal. z
Ang. in. l. nulli. z
il. plane. ff. qd cu
iusqz vni. no. An
gel. are. in. s. si itē
testamento. col.
fi. ver. z aduertas.
in si. de satisf. tut.
iste i. c. ecclesia. col.
fi. ver. vñ. querit.
extra gl. j. de ele.
z Ang. perusi. in
cōsi. xlv. in p̄nci.
c **Facere retra**
ctari. Adde tu p
Old. consi. l. xiiij.

a Sola possessio, vide no. in. c. in literis, de rest. spo. et in. c. consulationi bus, de iure pa. vide Cal. c. vi. querequirant, in tit. de ca. pos. et pprie. et in ti. de inrepa. in c. vi. vbi alleg. no. per Joa. and. hic. et no. in capi. cu ecclesia, de causa pos. et pprie. et vide dñm meñ. hic. in. xiiij. col. vbi di cit se in facto consuluisse Darne. et Bal. in. l. ij. C. de serui. et aqua.

Adde. d. Car.
xii. c. xviii. et vide a
in. c. in lris. de re
stitu. spol.

Sebasti. Sapia.

b Quid si fundus,
vide. d. Jas. in. l.
ij. col. v. ver. si. ite
quinto. C. de iure
emphy. vbi limi
tat no procedere
qn emphyteusis
e finita ppter ca
nonem no solutuz
sed pcedit qñ est
finita per genera
tionem: et subdit q
dictu Bart. i. d. l.
ij. s. pe. cõiter ap
probatur.

Renouatione.
idẽ voluit Bar. i.
l. ij. ff. de pñi. cred.
et Bal. i. l. ne cui.
C. loca. But. i. c. j.
d. loca. ro. in rub.
ff. de ar. i. xij. col.
i. x. q. emphy
teusis. et in. l. ij. in
pñi. ff. sol. ma. et i
c. vi. x. q. i. c. p. pro
positum ihi pñi
tationis habeda
veritate i. x. q. ad
vltimũ et. p. istuz
in. c. ij. de locato.
26 bal. in addi. spec.
in ti. de loca. i. x.
col. in. x. emphy
teusis d. potius
renouari. et idem
tenuit Ang. i. s.
pmitit in. d. l. j.
et Bos. in. d. c. j. de
loca. et gl. i. et car.
i. c. pe. in eo. ti. de
postu. pla. vbi se
quit Bar. in. d. s.
pmitit. et d. meñ
vbi et hic. Priũ tñ
tenet Jmo. in. l. si
mibi et titio. in fi.
pñi. ff. de ver. ob. i.
c. ij. i. ver. libere de
feudis. et h. et bal.
in. c. i. quẽadmo
dus feud. ad filia
ptineat. circa fi. et
ibi Jaco. aluaro.
et Pet. de ancha.
27 et. de ancha.

plene subtiliter allegatum reperio. et cõmunis opinio est cū Bar. put
attestatur Ro. in dicto c. vi. x. q. i. quã intellige pcedere qñ ipsi de agna
tiõe petetes se renouari sunt instituti secus si extranei essent ab illo in
stituti. qñ extranei illi preferunt. lex facto. s. fin. ad treb. et i. vt iurisu
randi. s. si liberti. ff. de operis libertorum. ita pulchre cõsuluu Jmo. in
c. i. incip. quidam Thomas de pano.

Limita. ij. opin. cõem pcedere cū supsunt descēdentes psone defun
cte in cui⁹ psona finita est in cphyteusis. secus qñ no supsunt sñm Pet.
de anch. in palleg. suo c. vi. x. q. i. **Limita. iij. sñm istũ** hic qñ platus
esset alias cõcessurus extraneo: secus si vellet retinere penes ecclesiam.
Limita. iij. si heredes illi⁹ emphyteute vel vasalli petierũt renoua
tionem intra annũ sibi fieri secus si elapso anno qñ illud ius renouan
di durat ano. c. i. s. titius. ff. de feu. fuerit et trouer. **Limita. v. opi. cõez**
posse pcedere existente integra et nemini adhuc facta pcessione. secus

autẽ si alteri fuerit facta pcessio. oarg. eorũ que no. in. c. qñis. de rescrip.
lib. vi. Faciat ad predicta qd voluit Ly. et Bal. in. l. i. perator. ff. de pac.
in. ij. vbi ex ista lectura. no. arg. vbi dicit qñ si testator reliquit bona sua
distribuenda inter pauperes p ministeriũ fratru de penitentia et priorẽ
fratrum p dicatorum et vnus eorũ vult eligere in pauperes cõiunctas

psonas testatoris
qñ vere sint panpe
res: et aliter vult
eligere alios pau
peres qd eps des
bet magis pñi
ctis: fauere nõ di
cũt qd istud sit d
necessitate: sed si
cut lex alibi gra
facit si hoc facit
tamẽ ista est gra
tia quodammodo
debita allegat. l.
ij. s. pmitit. ff. de
aq. quoti. et est. et
vide Bart. in. l. i.
i. v. col. ix. ex hoc
sequit. ibi et item
ex hoc cõcludit
ff. de iurif. om. in
dic. qñ si illud qd
ps petit sibi non
deberi l. qñq. es
set iniuria si dene
garet: et allegat
d. l. i. s. pmitit.
Limita etiam
vi. nisi res fuerit
suorũ maiorũ. l. si
in emptione. ff. d
minor. et voluit
Ro. in. d. c. x. q. i.
in ver. quo ad vlt
timũ ibi vltimo
ad hoc specialis
ter induco.

28 **c. ad hoc. et in fi. gl. Nota ex ista glo. qñ iniuria**
fit successori si denegat sibi priuilegiũ qd pdeces
sori fuit cõcessus licet personaliter. Quia ex quo
fuit cõcessum pdecessori eadem rōne opz cõcedi
successori: et vide bonũ tex. cū gl. c. distinc. c. fi. et be
ne probat litera in. l. ij. s. pe. palleg. in gl. vbi dicit qd
si aliqz hz priuilegiũ persone ducendi aquã ad
fundũ suũ qñ iniuria fit ei qui succedit in fundo
si denegatur simile cõsimile priuilegiũ. Et per
illũ tex. dicit ibi Bar. notabile verbum qd solet

b nullũ allegari qñ fund⁹ vel res emphyteutica
ria reuertitur ad ecclesiã per mortem vasalli vel
emphyteute prelatus facit iniuriã heredi si petẽ
ti non facit renouationẽ seu cõcessionẽ sicut ha
buit defunctis. **Uñ dicit qñ heres poterit adire**
superiorẽ illius prelatus facere eum compelli ad
cõcedendũ. Hoc dictum ego limitare qñ prelatus
esset alias cõcessurus extraneo: sñ si vellet retine
re penes ecclesiã nõ credo qñ posset cõpelli saltẽ
si cessar nũc necessitas qñ cõpulis ecclesiã ad faciẽ
dum primã cõcessionẽ. Vel forte qñ ecclesiã idiget
nunc et tpe pcessionis nõ indigebat. arg. in. c. nõ
d. in pñi. de pñi. et affin. Alias frustra puidis
set lex: vt res ecclesiã nõ daret in feudum nisi
replicet pro se et duob⁹ successorib⁹ p lineã ma
sculinã vt in aut. de nõ alien. in. s. emphyteusim.

29 **in pñia. de pba. post Joa. an. et Extra gl. op.**
pñi. capiti vñ em qñ intetio suffraganeo
rum erat fundata ex confessione nñtiorũ capli.
Nã isti nñtũ cõfitebant qñ suffraganeorũ cõsens
sus multoties fuerit de gra requisitus: vñ debuit
valere cõfessio quaten⁹ pñi indicabat canonicis
in eo qñ cõfitebant qñ eorum cõsensus fuerat re
quisitus in electione. Quatenus aut pñi batar
qñ d. gra fuerit requisiti nõ faciebat illa cõfessio
fidẽ: qñ quis pñi cõfiteri se nõ aut p se. x. q. i. q.
ij. s. i. ergo suffraganei poterant recipere istã con
fessionẽ quatenus faciebat p eis et respuere qua

passum melius collectum p me qñ per aliũ deo fauente. Corsetus.

Adde tu qñ licet suprascriptus addens more solito plene locus sit
tñ nõ vidit Pet. de anch. c. vi. x. q. i. vbi dicit qñ siue cphyteusis sit
finita per canonẽ nõ solutũ siue ab aliaz causam dñm dñm dñm dñm
teute absit dñm renouari emphyteusis. et in inferiorib⁹ terminis firmavit
l. nõ ita aperte qñ. ccc. xxi. circa finẽ. et dicit Ro. d. c. vi. x. q. i. qd in illo
casu nõ pñi dicabant no. p Bar. in. d. s. pmititur.

Confessio quatenus. vide que dixi. s. eo.
Zacharias. **Adde predictis Bar. in. l. quidẽ. C. de excep. Bul. in. l.**
age cū geminiano. C. de tras. gl. in. c. cupientes. et ibi Sam. de elec. lib.
vi. Bar. in. l. nõ vtqz. et ibi Alex. in add. ad ipm. ff. de exce. Fel. in. c. exa
minata. et in add. in epim. col. ij. de iud. Lud. bolo. in. l. si te. C. de inge. et
mandum. Lanfr. de ori. in. c. qñ pñi tra vers. cõfessiones. nume. i. et in apo
stil. in vers. acceptari. de prob. et Alex. c. vi. x. q. i. col. pen. in fi. vol. iij.

Sanozmita. super Summa parte primi.

a **S**ine qualitate. Vide apostil. Alex. in l. Aureus. §. de q. sit. ff. de libe. leg. hic alleg. v. id bal. in l. vnica. C. de confessionis. in. iij. colū. xvi. iij. si quidez. **Adde Rom. a** consilio. clxxv. z cclij.

b **U**nica. In. iij. colum. ibi. naz si mercator est notabilis zc.

Adde Fracis. areti. §. iij. vbi dicit q. forte illd dictū Bal. est de iure verū z q. tale statutū d. z itel ligi de p. t. n. etib. ad mercantiam.

c **L**uctos populos. In. x. col. in xvi. z vlt. ius q. ro. ibi. quero ergo primo.

d **L**ū dilectus. Mot. p. singulari intellectu ipi. c. s. certe Bal. ibi. in. x. col. in. d. l. cū ctos. dicit valere statutū q. s. te tur libris mercatorū seu scripture capsonis v. l. mercatoris tanq. publico instro. s. z nihil dicit d. cōsue tudine. z istū d. b. voluit in. l. cōparatiōis. in. iij. col. xvi. ego addo s. p. t. m. a scripturā. C. de fide instru.

Sebasti. Sapia.

e **A**rgēs psumptio. v. id Afrā. de oria. in repe. c. qm. s. falsaz. in x. bo. p. f. i. d. i. s. col. vi. j. de proba.

f **A**d sui defensionē. v. id Bal. in l. si filius. §. in exceptionib. de i. terroga. act. z in l. vnica. C. de confessionis. in. iij. col. z in l. nec codicillos. C. de codicil. bal. z Imo. l. l. decē. d. x. obl. Bal. in. l. si qdē. C. d. excep. z in. l. iij. C. de do. a. n. nup. z istū in c. cū venissent. de institut. z per illū tex. z ibi etiaz Imo. z Bal. l. i. §. editiōes. ff. de edē. z in. l. ea q. C. de cōdict. inde. z in. l. si quidē. C. d.

tenuis faciebat cōtra eos. z p. aduersarij. s. facit. c. cū venissent. de insti. z. c. p. t. rea. el. ij. de trāfac. lo. d. t. Abb. q. isti q. fuerāt p. f. s. i. erāt nūq. z nō p. cu ratores. v. i. eo. z p. f. s. i. nō debebat nocere cano nicis. Vel scō. intētio canonicorū p. cernebat p. p. rietatē. z p. f. s. i. aut i. s. o. z. cernebat possessionē s. z moder. soluūt aliter z ineli. d. i. c. e. s. q. ista cō fessio emanauerat qualificate. v. i. in effectu erat vnica factū qualificate. i. d. nō poterāt suffraga nei recipere z approbare p. f. s. i. nē illā. sine qua litate. z hoc dictū tenet p. legistas z canonicas z no. in. l. aureli. §. idem quesit. ff. de lib. lega. vbi plene p. Bar. z in. l. si qdē. C. de excep. z p. canoni stas in. c. j. de p. f. s. i. lib. vi. facit. c. cū olim. de cēsit. Sec. est q. cōfessio continet duo facta separata tūc em. p. t. aduersarij recipere vnū factū qd facit pro se. z aliud qd s. se facit. respuere. v. t. no. i. loco p. alleg. Donec exēplū in primo casu. p. f. s. i. sum recepisse centū a te. q. mihi debebas ex cā mutui. Non potes tu dicere tuā intētiōē esse fundatā q. mihi tradidisti cētū. z q. mihi incūbat on. p. bandi q. ex cā mutui receperim. q. v. t. dixi ista cō fessio p. t. n. et vnica actū qualificate. non em. cō fiteor recepisse a te centū simpliciter. sed illa cen tum q. mihi debebas. Unde debes aut totaz cō fessionē recipere. aut totā respuere. z idē dic quo ad terminos hui. l. f. Exēplū secūdi. petis a me cētum occasione mutui. ego r. i. d. i. q. bene mutua sticentum. s. z tu teneris mihi in mille ex alia cā. hoc casu tu bene potes fundare intētiōē tuā su per cōfessione mea. z respuere aliā partē cōfessio nis. q. cōtinet factū separatū. sed do. Lar. voluit limitare hoc vltimū q. p. f. s. i. emanauerat viua voce. secus dicit. si p. scripturā. q. cū scriptura sit qd indiuisibile. nō pōt pars eā approbare p. se z respuere s. se. alleg. dictū. c. cū olim. z glo. in. l. pu blia. ff. de positi. s. z hoc dictū nunq. mihi placu it. z Bar. aperte sentit z trariū in. d. §. idē q. sit. et Bar. z Bal. in. l. vnica. C. de cōf. s. z optime facit tex. in. d. l. i. Dublin. q. qd senserit ibi gloss. z in. c. si quid veri. x. xv. dist. i. d. ob. c. cū olim. q. loq. de scriptura publica. s. nos loquimur de priua ta. nā priuata p. s. o. nā pōt scribere s. se sed nō p. se. v. t. in. l. exēplo. de p. b. a. **Adde** tū notabilez limitationē quam ponit Bal. in. d. l. vnica. b. di cit em. hoc dictū nō pcedere indistincte in libris mercatorū. q. ex quo scribunt p. aduersario de bet eis credi. quatenus scribūt s. d. m. o. q. t. i. t. a. s. fit parua. mouet q. officiū istorū cōiter ē appro batū z tacite videt eis mādātū vt p. f. i. c. i. a. t. codicē rationū. v. i. officiū scribēdi nō d. z eis esse dāno sum. Et placet mihi hoc dictū. facit qd not. in. l. qdā. z in. l. si quis ex argētarij. ff. de edē. Secus dicit ibi Bal. in magna quātitate. q. tūc non de bet eis credi in fauorē eorū. s. z liber cōtineat aliq. s. eos. z in fauorē aduersarij quod bene notabis. **Dicit** etiā valere p. f. s. i. nē. v. t. credat libris mercatorū et in magna q. t. i. t. a. t. e. accedēte tū indi cīs cōscientia. i. si iudici vsum fuerit. v. t. q. habe bit cōsiderare qualitatē mercatoris. z grauitatē p. i. u. d. i. c. i. j. Secus dicit si p. f. s. i. nē habere vt in distincte credet libris mercatorū in eorū fauo rem. q. talis p. f. s. i. nē dat occasionē malignādi arg. in. l. cōuenire. ff. de pac. dotalib. z in. c. quāto. de dinor. Et no. hoc dictū singulariter. Cōtrariū tū ipse sentit in. l. cūctos populos. C. de sum. tri ni. z si. catho. vbi dixit singulariter valere talem cōsuetudinē vel statutū. allegauit. c. cū dilect. d. de fid. instru. Sed mihi plus placet primū dictū qd in veritate fuit per eum magis examinatum. z ideo illa debet dici sua opinio. Nec ob. c. cū di lectus. q. loquitur cū scriptura p. f. i. c. i. t. u. r. non ad p. modū p. p. u. m. s. z alterius. nā cōsuetudo p. t. i. n. ducere q. scriptura priuata sit autētica. nō tamē ad propriū p. modū. nisi cū p. d. i. c. t. a. distinctiōe: scilz accedēte iudicij p. f. i. c. i. t. a. t. e. z hoc semp notabz. **Adde** ad p. d. i. c. t. a. v. nā limitationē bonā qua tenuis dixi q. si cōfessio fuit facta qualificate. nō pōt aduersarij recipere partem quaten. facit pro se. z aliā partē respuere quatenus facit p. ad

uersario. pcedit em. nisi s. illam partē q. facit pro cōfidente sit v. i. g. e. n. s. p. s. u. m. p. t. i. o. **Ad** quod vide bonum tex. iuncta gl. in ver. donec pbatū. j. de in sti. c. cū venissent. hic dicit Bart. in. d. §. idē q. sit. qd si q. s. cōfiteat se interfecisse hoīem ad sui defen sionē pōt cōdēnari de homicidio ex sua p. f. s. i. o. e. nisi p. b. e. t. q. ad sui defensionem fecerat. q. p. s. u. m. p. t. i. o. est s. rōne opis perpetrati cū sit factū a iure dānatū. Itē q. verisile nō cōtingit q. aggressus interficiat suū aggressorē. z idē dic in s. i. b. **Do** test dari z alia limitatio: nā s. partē quā impu gnāt pōt adducere p. b. a. b. i. l. e. s. cōi. e. c. t. u. r. a. s. z recipe confessionem quatenus facit pro se. z pro hoc. c. j. s. e. o. z. c. i. j. de transa. Abbas. **Per** postulationē nullū ius acquiritur postu lato: etiā q. sit p. s. e. n. t. a. t. a. p. a. p. e. r. tūc nō pōt par tes a postulatione recedere ne illudat superiori. **Postulatio** nō admissa an z q. i. n. f. e. r. a. t. i. n. i. u. r. i. ā postulato vel postulantibus. **Citatus** vt presentet se cōspectui iudicis: pōt p. p. r. o. c. u. r. a. t. o. r. e. m. c. o. m. p. a. r. e. r. e. **Electus** acquirit plenum ius z potest facere se firmari. **Papa** nō recognoscit supiorē ad quē recurret. **Presentat** a patrono ecclesie acquirit aliquod ius licet mutabile per presentantem. **Variatio** an admittatur in electionib. factis de aliquibus officialibus. **Electi** ad aliquā dignitatē: an illā cōsequantur si electores recesserunt a tali electione. **Beneficiū** collatū alicui absentia: an possit ei tol li ante acceptationem.

Postulationē. **Po**stulatio dependet a g. f. a. vel specialius sic. **Postulatio** s. quā igit de p. t. e. p. t. o. p. t. sine p. i. u. d. i. c. i. o. alicui. r. e. f. i. c. i. p. o. t. tū de speciali gra tia admitti. z habuisti in effectu hūc tex. s. c. pro xi. Loquit em. de eodē facto z cōtinuat in versū. nūq. ante ver. seq. si aut. Nā s. d. i. c. i. t. u. s. i. b. i. s. u. s. franganeis papa r. i. d. e. t. p. u. t. i. b. i. d. i. c. i. t. u. r. i. n. v. e. r. nūq. t. i. s. z etiā mādauit prout hic dicit. **Casus** lite ralis. **Dicit** papa q. per h. m. o. i. postulationē nul lū ius acquiritur postulatio z ideo sine p. i. u. d. i. c. i. o. alicuius poterat postulationē p. d. i. c. t. a. repellere tū de g. f. a. mādauit vt partes mitterent p. c. u. r. a. t. o. r. e. s. suos ad ipm vtraz parte presente q. iustū fuerit decernat. **Ver.** **Ad** p. m. o. p. r. i. m. o. q. p. p. o. s. t. u. l. a. t. i. o. nē etiā superiori p. s. e. n. t. a. t. a. nullū ius acquirit postulatovel alteri. **Qd** aut d. qd postulates nō pōt ab ea recedere itellige post p. s. e. n. t. a. t. i. o. nē supe riori factā. vt d. s. c. p. r. i. i. s. t. u. d. nō fit ratiōe iuris alicui quesit: sed ne illudat superiori. vt ibi d. in ver. nec obstabat i. f. i. **Ad** s. c. d. o. n. o. q. postulatio nē pōt superiori r. e. f. i. c. i. e. r. e. sine alicui. p. i. u. d. i. c. i. o. ex quo infert qd nullā iniuriā irrogat supior postu lationem non admittendo. **Cōtra** qd facit quod no. in. c. bone. el. j. s. e. o. z. hic in glo. j. Sed dic qd iste tex. pcedit q. postulatio nō est p. c. o. r. d. i. t. e. r. fa cta seu agit cōtra eā de cōtēptu. **Ad** pondera li teram ibi per postulationē memoratam. vnde re fert se tex. ad illā postulationē: de qua i. c. p. c. e. d. e. t. i. quā se opponēbāt suffraganei. Secus autē di cendū est q. postulatio sit p. p. t. e. r. v. t. i. l. i. t. a. t. e. seu ne cessitatē ecclesie z concorditer saltē a duab. par tibus collegi. Nā talis postulatio non pōt r. e. f. i. c. i. sine iniuria postulanti z ecclesie in qua facta fuit postulatio vt no. in. d. c. bone. z per Jo. and. post l. hosti. in. c. cū monasterium. j. de elec. z vide bo. gl. in. c. cupiētes. §. deniq. in ver. g. f. a. de ele. li. vi. **Ad** ibi de spālī g. f. a. qd postulationis admissio dependet a g. f. a. speciali: sed intelligo mō p. d. i. c. t. o. q. postulatio nō est facta in cōcordia: tūc em. in terueniēte p. c. o. r. d. i. a. dependet a g. f. a. nō speciali: s. z generali. vt no. in. d. c. cupiētes. **Itē** no. q. cita tus vt pōt se cōspectu iudicis pōt cōparere p. p. c. u. r. a. t. o. r. e. **Ad** idē vide bonū tex. z qd ibi dixi in c. p. e. d. i. m. r. cal. **Ad** In gl. ibi nisi publicatio scru tinij. gl. j. p. r. o. s. e. q. u. i. t. h. i. c. o. p. i. suā quā tenuit in. c. p. c. e. d. e. n. t. i. s. e. d. v. t. d. i. x. i. d. o. c. h. o. c. cōiter reprobant: q. caplin

trāfact. Arch. in c. j. de p. f. s. i. lib. vi. **Bu.** z alias in. c. p. i. e. t. e. r. e. a. el. j. de trāfac. Spec. tit. de deposito. **Adde** qd vo luit Bar. §. iij. c. c. z Ludo. ro. sing. suis fo. iij. zacharias. **Dic** tu qd est sing. xvij. qd in cipit: accusat. de homicidio zc. al. le. i. eo casu d. i. p. poli. de mar. sin gu. clxxv. qd i. c. i. p. i. t. cōfessio inq. ti. **Quidē** meli. p. L. Afrā. de oria. in. c. qm. s. falsaz. in x. cōfessiones. in apostil. in vee. defensionem. nu. 12. de probatio. **Nullū** ius. v. de istū z alios. s. c. proxi. **Per** procura torem. vide istū i. c. si. in. iij. no. de eo g. m. i. t. in posses. i. x. nostro te p. s. p. e. c. t. u. i. r. e. p. r. e. s. e. n. t. e. s. i. n. c. t. o. f. i. l. z ad illū tex. posset dici q. fuit expressus ibi p. c. u. r. a. t. o. r. z vide in. c. exp. s. u. i. t. de dila. c. cū essent. d. simo. z. c. i. d. i. u. d. i. lib. vi. z d. mitti p. c. u. r. a. t. o. r. i. n. s. t. r. u. c. t. u. s. c. c. u. p. i. e. n. t. e. s. §. deniq. de elec. lib. vi. **Adde** tu q. citatus possit cō parere p. p. c. u. r. a. t. o. r. e. z q. nō cal de. §. iij. de dila. **Antoni.** **Franc.** **An** z q. cita tus possit cōpa rere p. p. c. u. r. a. t. o. r. e. q. citat. p. s. o. n. a. l. r. cōpareat nō pōt mittere p. c. u. r. a. t. o. r. e. s. i. m. g. l. in x. de legatuz. in. c. j. de iud. lib. vi. z no. in. c. cū dilecti. de dolo z p. t. u. qd tū intelligit Bal. ve rū. in. l. si. C. de p. c. u. r. in. j. notabili. nisi cā cōparitio nis exprimeret i citatiōe z esset ta lis in qua q. s. p. o. f. s. e. t. cōparere p. p. c. u. r. a. t. o. r. e. m. : quia tūc posset cōpa rere p. p. c. u. r. a. t. o. r. e. z: quīs esset ci tatus vt persona liter compareret Bal. i. j. col. i. x. s. z p. hoc istū prin

cipium qd citatus vt psonaliter cōpareat nō pōt poni in bāno si cōpareat p pcuratorē stāte statuto qd citatus possit cōparere per se vel per procuratorē. Et adde qd citatus simpliciter pōt cōparere et per se et per procuratorē. l. presenti. §. cū aut. C. d. his qui ad eccl. 2. fu. l. j. §. vsus. ff. de pc. c. cū parati. de appel. et ibi p doc. in. c. eps. xvij. di. qd intellige verum nisi quali

tas cause require ret psonalē cōparationē fm Bal. i. d. l. si. C. de pecu. i. ver. qrit vtrū. et in x. venio ad secundā partē. puta si cā ad quā citaret esset cā criminalis i quā nō posset pcurator iteruenire: iuxta ea q habent p gl. a in. c. venies. d. accusa. zin. c. tue. de pcur. et in. l. pe. in §. ad crimen. ff. d. pub. iud. zin. l. feruū qd. i. §. publici. ff. de procura. Et adde qd citat⁹ semp debet comparere legitime et si in citat⁹ tione nō sit b dictum. ita nō vob luit Bald. in. l. j. C. qui pe. tuto. et c. Bart. post gl. l. l. si minor. ff. d. bo. au. iu. pos. et ideo dicebat Bal. in. l. j. in. §. vsus. post d gl. palle. q mitēs pcuratorem in hābile non d amplio citari: qd ceteri verus cōtutū max ac si dixisset nolovenire iuxta gl. in. l. consentaneus. C. quō rqn iud. de quo vide Bar. i. l. l. finita. in. §. Julian⁹. in iij. col. ff. de dam. infec.

Et adde qd citat⁹ etiam simpli si nō pparet p se d mittere pcuratorē instructū et si sit in carcere. vt no. voluit In no. in. c. qrelā. de pecu. et hī p Inno. in. c. dilect⁹. eo. ti. tene tñ mēti qd citatus ad vñ actū et ad alium seu ali⁹ successiue nō tenet mittere pcuratorē. nisi ad illū actū ad quē est principaliter citat⁹ vel monit⁹. vt not. voluit Inno. c. cōstitut⁹. de pcura. et adde et qd citat⁹ pparēs p se vel p pcuratorē. nō d statim recedere. s. d expectare donec iudex sedet pro tribunali. vt est gl. in ver. expectatū. in. c. cū in veteri. de elec. et hī in ca. certū. xi. q. iij. et in. c. si quis aut. xvij. di. et in. c. i. vij. q. v. et plene hī in. c. pluluit. de offi. dele. Et adde qd si citat⁹ tarde arripit iter veniēdi ad iudicē. ita qd nō pōt in termino pparere. nō excusat. qd nimis se arcta uit. vt est gl. in ver. imputari. in. d. c. cū in veteri. et hī in. l. j. in si. ff. si qs cau. et in. l. cū postulasset. ff. de dam. infec. Et adde deniqs qd citatus gñalr in principio litis. pōt petere se citari ad singulos act⁹. vt voluit Sede. d. sen. in 2. si. suo. cl. xi. vbi dī qd p practici causidici. semp solēt d hoc ptestari. et ad materiā. qñ quis simpli citat⁹ possit cōparere p pcuratorē. habet p do. de Ro. in suis deci. c. iij. q incip. si citatus.

a Consequit ius. vide. §. c. proxi.

b Sit locus variatōi. vide De. de anch. hic et Bar. in. l. ex eo. ff. de test. mili. facit qd dixi. §. c. proxi. in ver. sepe variare. et vide p Jo. an. in. c. publicato. de elec. in. q. xij. et ibi p istū in. iij. col. in ver. si p hoc dī not. Bar. et Pau. de ca. in. l. cū furiosus. ff. de iud. et Ja. de bel. in aut. d. col. §. ad hoc phibem⁹. in dist. ibi posita. et querit notanter Bal. in rub. C. d. cōdi. ob turp. cau. quidā tpe quo est inhabilis imbutat ad offm q tpe quo extrahitur et publicat est habilis. vide tenere q repellat. Et adde De. de anch. cōsi. ccxy. Ro. cxy. Abb. ix.

c Zacharias. De aliqua potestate. tu adde plene de hoc Jac. rebus. in l. si quos. nu. 1. et ibi in apost. ad ipm ibi. C. de decur. lib. x. et eūdē latius in. l. pcepit. nu. 7. et ibi etiā in apost. et Lucam de penna. ibi. C. de cano.

largi. titu. eod. lib. vbi plene examinā. q. que hic subdit. s. vtrum papa vel dñs secularis possit beneficium vel officium quod absenti contulerat mutare sine illius iniuria ante receptionem ad officium.

Anto. Franci. Circa istā materiā an et qñ admittat variatio vel mutatio. Dico q variatio regulariter reprobatū tā in laicis q in clericis. vt in cle. i. et

tu. et cu. da. ab his. Ideo post electionē factā non pōt illud officiū sibi tolli: facit. C. in quib. cap. habent. tu. quasi per totū. Et qd⁹ infer⁹ qd scholari electo in rectorē acquirit ius p solā electionē qd tuncunqz absenti nec pnt amplius electores ab electiōe recedere. Quedā sunt officia q nō tenet qd subire nisi velit⁹ vt si eligat ad magistratū alteri⁹ ciuitatis. et in istis dīstinguēdū. Aut em electores elegerūt iure proprio vt puta consilio huius illustrissimē ciuitatis Senēsis: et tūc ante receptionē officiū pnt electores variare: qm an acceptionē nō est acquirit ius electo vt in palle. l. absentis. et in. l. qui absentis. ff. de acq. pos. facit. c. si tibi absentis. de preb. li. vi. §. post acceptionē nō pnt variare: qd quasi qdā dīctus est init⁹ inter eligentes et electū. vt in. c. cū inter canonicos. j. d. elec. Qñqz electores nō eligūt iure pprio s. alie nor: vt qd a superiore hnt officiū eligēdi potestātē vel aliū officialē. i. si post qd elegerūt nō pnt amplius variare: nō qd ius sit acquirit electo absenti: sed quia functi sunt eorū officio. vt in ca. in l. is. de offi. dele. Et hec ē rō qre canonici eligēdo absentē nō pnt variare: qd defuncti sunt eorū officio cū elegerūt iure nō pprio: s. ex officio leis a iure delegato. Nec ē rō quare eps nō pnt variare cōferēdo bñficiū absenti: etiā ante acceptionē. vt in. d. c. si tibi absentis. qd functus ē officio suo. Et quo infer⁹ aliud dicēdū i dño seculari vel papa q absenti deputauit seu pntulit officiū vel bñficiū pōt em ante acceptionē mutare sine ei⁹ iniuria sniam postulātes vero l. iure alieno nitant pnt a postulatōe recedere: qd adhuc nō sunt functi eorū officio qd postulādo disponūt solū postulare gñas a superiore. vñ nō sunt functi offiō: qd postulatō nō hz viz electiōis s. est quoddā inchoa mētū ad effectū electiōis obtinēdū: iō pnt retrocedere. ar. bo. in. c. qd aut de iure pfo. An aut electus ad dignitatē ecclesiasticā teneat illam accēptare dicam. in. c. seq. et predicta bene notabis.

f Prelatus non potest ad aliam prelaturā eligi sed postulari. 4. 5.

2 Unanimiter fit illud qd fit nemine discrepante.

3 Libere quis potest facere aliquem actū: quādo non requirit consensum alterius.

et in. c. publicato. de elec. et per Jo. and. in. c. continebatur. de his que fiunt a prela. et vide per Dy. late in regula quod semel. de reg. iur. lib. vi.

Et adde etiā qd superior eligens absentē ad officiū ante illi⁹ acceptionē pōt variare. de quo vide per. d. Abb. in. c. nobis. de iure patr. et hī per Bar. in. l. sed et reprobari. in pnc. ff. de exc. tut. et vide. d. Abb. in. c. accedēs. de preb. Et tene mēti qd sapiētis est mutare ppositum de bono tñ in melius. vt in. l. nonnūq. de colla. bono. zin. l. si sterilis. in §. si. de acti. emp. et in. l. si. in fine de diuortijs. et in. l. generaliter. de nō numerā. pecu. et in. l. contra maiores. C. de inoffi. testa. et in. l. papinia. in. §. sed nec impu. ff. eo. titu. nunquid autem liceat patrono variare in presentatione clerici ad ecclesiam patronatam vide que habent in cap. qd autem de iure patro. vbi fit differentia inter patronum laicū et clericū. Et deniqs adde qd variatio in electiōe imperatoris admittitur recedēdo ab eo in quē nō consensit maior pars electorum imperij et nominando alium sicut fit in electione pape: vt in. c. licet. et in. c. venerabili. de ele. et vtrobiqz per do. Abb.

d Sebastia. Sapia. De hac qōne vide etiā p Ang. de are. in. §. his itaqz. inst. de iusti. et iure. et de doctoribus variantib⁹ tradit. d. Jas. in. l. edita. col. iij. C. de eden. in. l. pretor. ait. §. si aliqui. co. iij. in prin. ff. de op. no. nu. et in. l. i. in pn. co. iij. ff. qd qsqz iur. et dicit Bal. in. l. labeo. ff. de ser. et aqua qd talis variatio est erubescēda. tamē dicit idē Bal. in. l. de tute la. C. de in integ. resti. mi. qd nō dicit quis cōtrarius licet hodie credat vnum et cras credat aliud.

e Nisi velit. Adde Bar. in. l. quoties. §. data. ff. de optio. lega. et faciūt nota. per eundē. in. l. labeo. ff. de iure iurā. et qd no. in. c. qd cūctis. de 2. ces. preb. lib. vi. et qd no. in. l. qui absentis. ff. de acqui. pos.

Variare. Adde qd ideo cōsuluit d. d. cōsi. cl. xxiij. qd compromissa rurs electionis qui dixit damus vobis. S. in episcopū nō pōt corrigēdo dicere. do. Sui. in episcopum. de quo latius ibi.

cis. vt in cle. i. et ibi p gl. et d. Car. de renū. vbi dixit do. Car. qd psumptio est qd variatio vel mutatio fuit cā variadi a veritate et ibi dicit qd est pprius mulierū. iuxta illud variū et mutabile semp femina iuxta tex. i. §. sz illud. xxv. q. ij. et idē dicebat Spe cu. i. ti. de rela. in §. ij. in x. §. pone qd variatio semp hz s. se psumptio nē. et de mutatio ne vel variatione aut correctione circa libellū et actionē ppositam plene tra. in. l. edita. C. de edē. et an variatio actiōis requirat nouā in statū vide Bal. in. l. curatoris. in ij. col. C. de negotijs gestis.

Et adde qd ex varietate ipsorū et pmissit variatio dispositionū et statutorum et legum: vt in. c. non d. de 2. san. et affi.

An aut in electionibus admittatur variatio et qñ vide glo. in. c. bone. el. ij. de postulat. prela. et in. c. cōiter canonicos

Sanonmita. super Prima parte primi.

a **Unanimiter.** Vide. s. c. pri. in ver. unanimiter.

b **Liberā facultatē.** Vide tex. in. c. q̄ in ecclesiariū. in x. liberā facultatē. et ibi dixi. s. de p̄sti. et in. c. j. in x. libere. s. de rescr. gl. i. cle. ḡnālē. in x. libere. de etate et quali. et in. c. j. in x. libere. de regu. lib. vi. et ibi Bem. i. cle. dudū. in x. libere. de sepul. et tex. in. c. j. in x. liberā p̄tātē. de offi. ordin. et ibi But. Imo.

et plenissime ibi de p̄ do. meuz in iij. col. cum nouē sequentib⁹. vide enim ibi oīno et vi de Bal. in. l. ij. in vi. col. C. de ser. et aqua. q̄ liberuz d̄ trib⁹ modis.

Primo mō q̄ si cogit. ff. de arbi. l. ij. s. j. Secūdo mō q̄ nō corrigi tur. ff. d̄ leg. iij. l. fideicomissa. s.

q̄. Tercio mō d̄ liberū q̄ equa legis libertate fe rat. l. itē si vn⁹. s. si i duos. et s. p̄n cipalr. ff. de arbi. l. i. creditor. s. lu ci⁹. ff. mand. tex. et gl. in. l. i. in x. li bere. C. de sa. san. eccl. l. i. si q̄s ma ior. in versic. libe ro arbitrio. C. de trāsa. et ibi Bal.

et tex. in. l. magis puto. s. si es alie nū. in ver. nō em̄ p̄tōri liberū arbi triū. ff. d̄ reb. eo. tex. et ibi doc. i. c. ij. de arbi. in. vi. et c. ij. s. sane. de te sta. lib. vi. in. c. si que. d̄ p̄cu. e. lib. 2

c. statum⁹. i. x. li a bero. de reg. ant. oēs p̄grini. et ibi Ang. post gl. C. cōia de succes. c. imperialē. s. cali dis. de phi. feu. b

alie. p̄ sed. p̄ Ol drag. c. x. in. c. grauamina. et p̄ istū in. c. i. cūctis. s. cū x. o. j. de ele. cum alijs simili. c

Zacharias. Adde p̄dict⁹ Bal. in trac. suo schismatis. v. et viij. col. eūdē l. l. si q̄s maior. C. de trāfac. eūdē in. l. ij. s. j. C. cōia de leg. et Alex. cōfi. c. x. i. i. co. vo. i.

c **In ca. ij. de te ribus.** Ad eū iij. colum. Bar. et Bal. post Cy. in l. non dubi⁹. C. de legi. Bart. i. l. p̄tor ait. in p̄mo respōso. ff. d̄ operis no. nunt. in. l. cū lex. ff. de fideiuss. in. l. vni uerse. C. de p̄cib.

Personae que debent postulari, et q̄ debēt eligi. Clerici habentes ecclias nō possunt istas dimittere et ad alias trāsire sine licētia superioris.

Episcopus qui renūtiat episcopatu an debeat eligi vel postulari.

Electus tantuz ad ep̄atum, an ad aliū ep̄atū debeat eligi vel postulari.

Cardinales vtrum debeat eligi vel postulari in aliquem episcopatum.

Postulātes aliquē, debent oēm defectuz postu lati exprimere, alias non valet.

Confirmatio postulatiōis ad quē spectet. Episcopus non potest dispēfare super defectu etatis.

Archidiaconus debet esse maior. xviij. annorū.

Ep̄s pōt dispensare super oibus casibus a iure expressis, licet non sint expressi in persona ep̄i scoporum, sed generaliter.

Postulat⁹ an debeat cōsentire sue postulatiōi.

Electus in episcopū potest ab initio non acce ptare, sed si semel est ep̄s, non h̄z vltorius volun tatem. 12.

Ep̄s nō pōt renūtiare ep̄atui sine licētia pape.

Episcopatus translati an vacent a tēpore trans lationis facte per papā an a tēpore acceptatiōis facte per episcopatum translatum.

Si unanimiter.

Ep̄s nō est eligēdus ad aliā digni tatē s̄ postulādus. Diuidit⁹ quo ad mētē. nā p̄mo recitat factū. secūdo cassat electio nez et rationez submittit. **C**asus literalis. Ca nonici calaritani concorditer elegerūt in suū ar chiep̄m, ep̄m sutrinū, petētes ip̄m sibi p̄cedi a dño papa. R̄ndet papa et dicit q̄ quis p̄cordi ter sit elect⁹ cū ipse sit alligat⁹ ecclesie sue sine p̄ missione pape ecclesiaz ipsam dimittere nō pos sit, electionē ipsam irritauit. q̄ nullo mō debuit eligi, sed tm̄ postulari. Ber. C. i. Mo. i. q̄ illud sit

vnanimiter⁹ q̄ sit nemine discrepāte, q̄ clarius p̄bat. s. e. bone. el. ij. vbi dixi. **C** Mo. ij. q̄ postula dus nō pōt eligi quātūcūq̄ concurrāt oia vota capituli. concordia vero vnanimis nō h̄z tollere defectū postulādi vt p̄p̄ cōcordiā possit eligi.

C Not. iij. ibi. liberū nō habeat. q̄ nō dicit q̄s habere liberā facultatē alicuius rei, quādo sine alterius consensu non pōt de illa disponere. Li berā ergo potestatem habet quis, q̄n pōt sine al terius consensu disponere. vt no. in. c. licet ep̄s. d̄ p̄ben. lib. vi. et in. c. de multa. eo. tit. **C** Not. iij. q̄ gesta cōtra canones sunt nulla seu irritanda. hūc articulū plene examinaui in. c. ij. de testib⁹. c

C Itē not. rōnes quare ep̄s nō p̄t eligi ad aliā dignitatem, s̄ debet postulari. Est em̄ alle gatus m̄imonia l̄ iuri alterius ecclesie, vñ opor tet q̄ primo gratiose absoluat a p̄iori vinculo.

C Et nō differētiā inter postulatiōnē et electio nem. nā multi possunt postulari, qui nō possunt eligi. et qui sunt isti dicā statim cū glos. **C** In gl. diuide hāc gl. in quatuor partes capiēdo ei⁹ mē tem. In primā q̄ritur de rōne hui⁹ l̄e. quare ep̄i scopus nō d̄z eligi sed potius postulari. In secū da pte ibi. idē ē dicēdū. q̄rit an sint aliq̄ circa ep̄i scopos q̄ debeāt postulari et nō eligi. In tertia i cidēter tractat a q̄ d̄z peti vt postulatio admitta tur. id est q̄s est supior in admittēda postulatiōe ibi. et iō postulari. et illā q̄nē interfert gl. in me dio scōe q̄onis ibi. et iō q̄ incidēter eā formanit, et nō principaliter. An apti⁹ illa p̄ticula ponere tur post finē secūde q̄onis. In quarta et vltima p te glo. querit⁹ nunquid eligēdus possit postula ri cū postuland⁹ non possit eligi. et quarta pars ibi. et nota q̄ sicut postulandus. **C** Quo ad p̄mā partem dic clarius q̄ gloss. q̄ ep̄s non pōt ideo

impe. offe. et in. l. si. ff. de diuor. et per doc. in. c. vides. x. dist.

d **Matrimonio spirituali.** Vide tex. iuncta glos. in. c. cum inter cano nicos in ver. cōiugale. j. de elec. et bo. gl. i. in. c. quāto. xliij. distm. et quod legitur et notatur in. c. requisisti. de testa. et in. c. n. de trāsa. ep̄i.

C Adde Salde. consi. j. de transla. p̄ela. et Abb. cōfi. ci.

d eligi. q̄ matrimonio spūali⁹ est alligatus ecclesie sue. **C** An p̄p̄rie matrimonii spūale nō est nū in ter ep̄m et ecclesiā suā⁹ ad hoc. c. sicut. vñ. q̄. j. c. i. ter corporalia. de transla. ep̄i. et in signū hui⁹ ma trimoni⁹ defert annullū. vt i. c. clerici. j. de vi. et ho nesta cleri. Ideo cū habeat cōiugē nō pōt cōsen tire in aliā p̄iugē. q̄z p̄mitteret adulteriū. vt no. i d. c. sicut. Eligentes aut cōsentiūt vt in sp̄suz. et per electionē intrat m̄imonia l̄ vinculū iter ec

e **clesiam et electū.** vt in. c. si. de trāsa. ep̄i. Opz. ergo vt prius absoluatur ab illo vinculo m̄imonia l̄ ante q̄ aliud m̄imonia l̄ initiet cum alia ecclia. et ideo v̄z postulari. q̄z postulātes nō cōsentiūt i po stulatū vt in sp̄suz. sed solū petunt gratiose vt tollat vinculū defect⁹. An quēadmodū h̄is v̄zo rem carnalē nō pōt cōsentire in secundā. sed opz vt prius gratiose absoluat ab illa als p̄mitteret adulteriū. ita dicendū est in cōiugio spūali. Ista em̄ coniugia spūalia et carnalia iudicant⁹ ad pa ria. vt in. c. inter corporalia. de transla. ep̄i. et hoc quo ad primā questionē. Ad secūdam an. s. sunt aliq̄ postulandi p̄ter ep̄s ponit hic quatuor cōdi tiones personarū que sunt postulāde. Alij extra glo. voluerūt dare regulā q̄ oēs qui nō possunt p̄sentire electiōi sine cōsensu alteri⁹ sunt postulā di et nō eligēdi. Que regula cōiter dānat vt pa tet in religiosis qui nō p̄nt cōsentire electioni si ne cōsensu eorū superiorū. vt in. d. c. si religiosus. de elec. li. vi. et tñ p̄nt eligi in ep̄os. vt in. d. c. si reli giosus. et c. q̄norūdā. e. ti. et lib. Alij x̄o voluerūt tradere aliā regulā. s̄ q̄ non volētes trāsire sine licentia superioris debent postulari et nō eligi et sic sumebant argu. ex verbis huius l̄e in ratiōe sui dum dicit q̄ ep̄s tanq̄ allegatus et nō habēs liberum volatū non pōt eligi. **C** Sed hec regula etiā nō recipit a doctoribus. p̄z em̄ ei⁹ falsitas in clericis habētib⁹ ecclias q̄ nō p̄nt dimittere eorū ecclias et trāsire in alias sine licētia superio ris et tñ p̄nt eligi. vt. j. de elec. in. c. dudū. et i. c. cū i ter cū multis filiabus. Ideo Inno. et aliq̄ doct. an tiqui vidētes difficultatē in dādo regulā p̄cesse rūt hic p̄ enumerationē casuū seu personarū nu merando multas p̄sonas q̄ debēt postulari et nō eligi quas videas hic per Jo. an. Alij modernio res voluerūt dare alias regulas. sed mihi plz hec breuis regula vt dicamus q̄ ep̄i et superiores nō possunt eligi. s̄ debēt postulari per supra dicta.

7 **C** Dubitatur autē circa istā regulāz primo in ep̄o q̄ renūtiat episcopatu nūquid possit eli gi an debeat postulari. de qua q̄one vide q̄d no. i c. post trāslatiōnē. j. de renuntia. sed opin. verior videt⁹ q̄ possit eligi quia deficit ratio hic posita. Talis em̄ nō est alligat⁹ alicui ecclesie matrimo nialiter. habet em̄ ille q̄ renūtiat quo ad ecclesiā p̄ mortuo. xvi. q̄. s. ecce. vñ absolutus est a prio ri vinculo. **C** Scdō dubitat in electo⁹ in ep̄m nōdū cōsecrata in quo dic q̄ nō est cōfirmatus potest eligi cū possit priori electiōi renūtiare: vt no. in. c. si electio. de elec. lib. vi. vñ cessat in istorō huius l̄e. si vero est electus et cōfirmat⁹ sunt opi niones sed satis mihi placet q̄ nō pōt eligi. q̄z per cōfirmationē m̄imonia l̄ est cōtractū et cōfir matū l̄z nōdū sit cōsummatū p̄ cōsecrationem. vt in. d. c. inter corporalia p̄alleg. vñ bo. text. nec p̄t renūtiare sine licentia pape vt ibi. **C** Dubitat

h etiā in cardinalibus qui quo ad officii⁹ reputā tur maiores ep̄is nūqd possint eligi an x̄o pos sint postulari. ex quo sunt cardinales nō ep̄i. Iñā q̄ possint facit. q̄ in eis cessat rō coniugij sp̄i tualis. in cōtrariū facit q̄ eorum titulis habent episcopale iurisdictionē. vt dixi in. c. his qui. de maio. et obediē. et sunt alligati romane ecclesie. et de his aliqd in. c. bone. el. i. s. eo. dicā latius quid te nendum in cap. ecclesia. el. ij. tit. proximo. et per hoc sit

Sebasti. Sapia.

C Ecclesiaz suā. Adde q̄ abbas d̄z sponsus. vt p̄ bar. in. l. si ita q̄s. s. j. circa fin. ff. de leg. ij. not. in. c. q̄z propter. j. titul. j. zacharias.

C Iudicant⁹ ad paria. dic tu q̄d m̄imonia l̄ appel latiōe nō solū in telligit de carna li iuxta. l. i. ff. sol. mat. s̄ et de spūa li tāq̄ de dignio ri. vt per tex. in. c. nuptiarū bonus. xviij. q̄. j. per q̄ Diony. d̄ peru. i suo cōfi. inci. et si doctrina cecū il luminet quē abas antiquus re fert i repeti. c. q̄r et bñ lo. ij. q̄. viij. i pe. arti. q̄ statu tū disponens ali qd d̄ cognoscētē mulierem nuptā h̄z locū in cogno scētē monialē cu ius matrimonii indubitanter est dignius. facit q̄d bñ no. Hippo. d̄ mar. singul. suo cxxix. incip. dum essem. alleg. sing. dictū bal. in. c. iu rauit. in. j. colū. et ibi Felz. de p̄ba.

g **C** In electo. vñ gl. in. d. c. quāto. et do. me⁹ b̄ lumi tat nisi ep̄s fuisset priuat⁹ ep̄atu suo. p̄pter deme ritū. q̄z tūc nō pos set eligi ad ep̄atū p̄pter ei⁹ demeritū ea q̄ dixi i. c. bone el. i. s. eo. in x̄o. denuo. tñ cum dispensatione su perioris de gra tia posset per ea q̄ ibi dixi. et adde Bal. i. l. acceptā. in. vi. colum. C. d̄ vsur. in x̄o. xix. q̄ rīt scholaris pri uatus est de ma tricula et c.

C Quo ad offi cium. Vide istuz in. c. q̄ sup̄ his. i fin. de fid. instru. l. d̄osti. in. c. ecclia lo. ij. de electiōe. Imo. i. c. dilect⁹. el. j. de p̄beb. tex. iuncta. glos. in. c. q̄. ij. q̄. vñ.

a ¶ Religiosi. Tu vide tex. et ibi istū in primo no. in. c. cū venerabilis. 3. de consue. et in. c. si religiosus. et in. d. c. quorundam. de elec. lib. vi.

b ¶ Adde vt per Oldra. consi. xxvi. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Sine licētia superioris. Sz dubitat qd si clerici promouētur ad ecclesiā secularē an possit cogere superiorē aliquoreme

dio ad cōsentien dū: vide. d. Abb. in. c. qd dei. in. fi. j. de sta. mona. cōcludētem qd sic. et ibi ifert ad statu tuz qd mulier vel minor nō possit p̄here sine consensu p̄pinqzōrū qd p̄ a p̄inqui p̄nt cogi b ad cōsentiedū. et hec intelligit qñ vtilitas et necessitas hoc suggerit vt ibi per eum. zacharias.

c ¶ Possint postulari. Adde. d. Car. māda. in sepe alle. tra. d. ele. in apost. ix. irregulares. c. xxvj. in prima pte et la tins Bertha. de fir. intrac. suo de epo in prima pte li. ij. per totum.

¶ Des defectus. Facit Inn. in. c. dudū. el. ij. d. elec. facit. c. primū et scōm. de si. p̄sby. lib. vi. et p̄voluit iste in. c. cū nūti. de test. et in. c. nō d. de p̄san. zaffi. vbi dispēsatus i vno nō v̄r dispēsatur quo ad aliū defectū nisi oēs exprimātur.

Anto. Francisc. c

d ¶ Quā aliquis ē dispēsatus circa vnu defectū talis dispensatio non porrigit ad aliū defectū de quo i dispēsatiōe nō ē facta mētio. vt ē gl. i. c. nos p̄suetudinē. xij. dist. vbi d. qd dispēsatus ad vnu ordinē nō potest ad aliū ordinē superiorē promoueri. p hoc d c. lector. xxiij. dist. et habet i. c. j. qd. v. in. c. saluberrimū. j. q. vj. et habet per bar. in. l. cū p̄pter. d. le. p̄st. nec mirū qd cum dispēsatio sit iuris cōis relaxatio et rigoris mitigationis vel penalaris facta p̄ habetē autōritatē illa nō v̄r esse extēdēda cū sit potius odiosa nec dbeat

hoc sit declarata hec prima regula. ¶ Scda regula. oēs clerici citra ep̄os nō p̄hibētur eligi ex eo qd habēt ecclesias seu dignitates inferiores. hec regula pbat in. c. si abbatē. j. de elec. li. vi. vbi probat qd abbas pōt eligi in ep̄m. et ad idē. c. cū inter. et c. dudum. el. ij. ti. p̄xi. vbi p̄positi et habēt dignitates inferiores possunt eligi. ad idē. c. si religiosus p̄al. et c. quorundā. eo. ti. et li. vbi habet qd religiosi etia mēdicatēs possunt eligi nō tñ debēt. isti transire sine licētia superioris nec electioni cōsentire vt in dictis iurib. possunt tamē postulari postulatione nō solēni. An em̄ electio nē de eis fiedā poterūt postulari ab eorū superioribus vt eos licētient seu cōcedāt eligēdos p̄ eos. vt dixi in. c. j. s. e. ti. et differētia inter istos et ep̄os est qd proprie vt predixi matrimoniu spirituale non consistit nisi inter ep̄m et ecclesiā suā. Inter alios vero habētes dignitates inferiores et ecclesias eorū nō contrahit proprie matrimoniu: s; quasi matrimoniu. et qd sit quasi matrimoniu probat in. c. qd p̄pter. iuncta gl. j. de elec. et magis late d. quasi m̄rimoniu inter rectores ecclesiarū et ip̄os ecclesias. et clarissime pōt dici m̄rimoniu h̄i inter canonicū et p̄bendā suā. cū ergo isti inferiores nō dicant stricte habere p̄ingē possunt eligi ad aliā dignitatē l3 cōsentire vel trāsire nō valeāt sine superioris licētia. ¶ Tertia regula magis generalis. patietes defectū p̄pter qd nō p̄nt exercere offm̄ ad quod promouent v̄l alis ihabilitant a iure ad illō offm̄ seu dignitatē nō p̄nt eligi s; debēt postulari: et sub ista regula cōprehendunt oēs patietes defectū in ordie vel etate. Itē irregulares criminosi et intrusi p̄ potētiā secularē vt. j. ti. p̄xi. qd quis. Itē qd semel fuit hereticus seu schismaticus vt. j. q. vj. qd uenietib. cū. s. seq. et. j. ti. p̄xi. qd diligētia. et multi alij qd similes. Rō huius regule p̄z. nā ex quo nō p̄nt de iure exercere illō officiū seu dignitatē: nō p̄nt canonici in eos cōsentire tāq̄ in sponso ex quo non sunt habiles ad illud matrimoniu p̄hendū: ergo oportet qd prius gratiose tollat p̄ postulationē illud ipedit mētū. An aut oēs idigni possunt postulari dic qd nō vt in. c. j. s. e. Sz dicēdū est qd aut sunt idigni i dignitate indispēsabili. puta qd sunt heretici vel criminosi p̄seuerātes in crimie vel qd similes: et tūc nō valet et postulatio de his scā et postulatēs istos sciēter puant p̄ ea vice ptate eligēdiz postulatū. vt in. c. j. et. ti. qdā sunt indigni i dignitate dispēsabili: et tūc subdistingue: qd aut indignitas est magna ita qd durū sit aduersus illaz dispēsare: et tūc nō debent etiā postulari. ad hoc vide bo. tex. in. c. post trāslationē. in. fi. j. de renun. Aut nō est ibi tāta indignitas: vt qd patiunt defectū in etate forte respectu vni? vel duorū anno ruz: et tūc pcedit qd dixi qd p̄nt postulari. et tñ intellige dūmō i postulatiōe exprimant oēs defectus. nā si aliq subicerent: tūc talis postulatio non esset admittēda et sciēter talem postulātes essent puati vt mō p̄dicto. ar. i. c. inotuit. j. ti. p̄xi. dixi post doc. s. c. j. ¶ Tercio nūc ad tertiā ptē gl. scz a quo supiore sit petēdū vt postulatio admittat: et dic latius qd gl. qd aut postulat qd in ep̄m. et tūc ad solū papam pertinet postulationē admittere: qd vt dicunt doc. et bñ. causa ep̄orū numerat inter maiores cās et cause maiores reseruat pape. vt i. c. maiores. j. de bap. et i. c. vt dicit. in. fi. j. de ap. et in cap. qd trāslationē. de offi. leg. cū simili. Aut sit postulatio ad inferiores dignitates seu ecclesias: et tūc ad eū quem spectat confirmatio et spectat postulatiōis admissio: qd admisso postulatiōis habet vim cōfirmatiōis: vt dixi in. c. j. s. e. l3 doc itellige dūmō apō istū cōfirmatorē cōcurrat duo. Primū qd possit dispēsare in illa dignitate rōne cuius sit postulatio. nā si non

fieri nisi ex vtilitate vel ex alia rōnabili equitate et eam lex civilis idulgentiā vocat. vt per Bal. in addi. Spe. in tit. de dispēsā. in. fi. in ver. j. et habet in titu. de leg. in. fi. et seq. et ideo d3 fieri cū cā: alias nō v3 nec tutus est qd dispēsatur quo ad deū vt p̄ gl. i. c. nō est. de vo. imo peccat qui dispēsatur sine cā. fm̄ Inno. in. c. diuersis fallacijs. de cle. cōing. et in. c. venies. de fil. p̄sby. et habet p̄ Pau. de ca. in. 2. c. xvij. et eodē modo nō valet si fiat ex cā falsa et qd facit peccat sicut qd dispēsatur et dispensatur sine cā. vt p̄ Old. pulchre in consi. cclv. et p hoc facit qd dispēsatus qd beneficiū nō pōt illud permutare cū alio etia simili nisi sibi specialiter concedat vt volūt dñi de ro. i. deci. suis cccxxij. et cccxl. et in no. et ideo dicebat Bal. in. l. si quis seruo. C. de fur. qd cū dispēsatio sit odiosa: nō extendit ad futura. et de materia dispēsatiōis v̄r late per Spe. in d. tit. de leg. in. fi. et seq. et i tit. de sen. et in. s. sexto. i versi. postremo. et seq. v̄l qd ad fi. zacharias.

pōt dispēsare non pōt postulationem admittere cū ibi regratur dispēsatio. Et ideo si canonici postularēt puta in archidiaconū aliquem habentē xvij. ānos dūtaxat nō poterūt ab ep̄o petere vt ista postulatio admittat: l3 ad eū alis spectet p̄firmatio electiōis. Rō quia sup isto defectu etatis nō pōt ep̄s dispēsare. vt in. c. vnico. d. eta. et quali. li. vi. Scdō requirit qd iste. ad quē spectat p̄firmatio ep̄s. nā vt dicunt hic doct. et fuit originaliter dictuz Inn. in. c. qd de eo qd furtiue ordinē recepit. inferiores p̄lati citra ep̄os nō possunt dispensare nisi in casib. specificis eis permittis vñ si casus est specificus p̄missus poterit tunc ab istis inferiorib. postulari ex quo habet potestatem cōfirmādi. Et differentia inter ep̄os et inferiores in materia dispēsandi hec est: qd ep̄i semper dispēsant vbi cūq; a iure p̄mittit dispensatio in gñe: l3 specificus nō petmittat ep̄is vt no. Inn. in. c. dilectus. de tēpo. ord. dixi plenē in. c. at si clerici. s. de adulterijs. de iudi. Sed inferiores ep̄is nō dispēsant nisi in causis specificis eis p̄missis. vt no. i. d. c. ij. et dixi in d. s. d. adul. ¶ Quo ad quartā et vlt. ptē gl. d. hoc dic hodie vt habet in. c. vnico. eo. ti. li. vi. Et gl. in effectu ponit hic veritatē. nō em̄ d3 eligi postulatū qd debent canonici prouidere ecclesie meliori mō quo p̄nt. ex quo ergo iste eligibilis est d3 eligi et nō postulari: qd per electionem initiat matrimoniu spirituale: nō aut sic per postulationē: vt dixi in. c. j. s. e. Si tñ dubitatur vtrū aliquis sit eligibilis vel postulabilis: tūc pōt tenere theoricā huius gl. et dic plenius vt habetur in tex. et gl. in. d. c. vnico. ¶ Extra gl. qd nūc postulat

11 in. d. c. vnico. ¶ Extra gl. qd nūc postulat

e possit cōsentire postulatiōi sue sicut electus p̄sentit sue electiōi: vt in. c. qd sit. de ele. li. vi. dic qd nō. nam anteq̄ postulatio admittat per superiorem

f notaret ambitiōe. ¶ Debet tñ declarare intentio nē suā: si vero vult cōsentire bene poterit dicere nō dissentio. Sed ep̄s postulat nō d3 dissentire neq; p̄sentire: s; d3 dicere neq; cōsentio neq; dissentio sed dispositioni dñi pape me cōmitto. de quo vide bo. tex. iuncta gl. in. c. cupientes. in. s. de niqz. de elec. lib. vi. dixi em̄ hic Jo. an. qd ep̄s nō h3 in hoc p̄sensum nec dissensum. qd ex quo semel passus est ep̄ari pōt trāsferri etiā inuitus ad aliā dignitatē. l3 em̄ a p̄ncipio quis nō cogat inuitus acceptare ep̄atū tñ ex quo ep̄s est et semel cōsentit nō pōt amplius d̄dicere. An in hoc s3 d̄st. cōparatur monacho qd nō habet ptatē d̄dicendi supiori suo. et q. j. nolo. et c. nō dicatis. Et hoc verū fm̄ eū si est cōsecratus: si enim est tñ confirmatus: tūc inuitus nō transfertur: qd nō potest inuitus cōsecrari. sed satis est qd dignitati cedat si nō vult cōsecrari. vt in. d. c. qd de trāslla. ep̄i. non tamē potest cedere sine licentia pape vt ibi. Sz p̄sbyter parochialis potest inuitus trāsferri ad aliam

12 ecclesiam fm̄ eū. alle. c. questu. de re. p̄mu. et Ad

uerte. nā ex istis pōt solui q̄stio an qd p̄pellat acceptare dignitatē ecclesiasticā. et pōt hec questio diuidi in duo membra. aut querit de eo qd nō dū est p̄motus. aut de p̄moto: vtrū inuitus possit trāsferri. Quo ad primū dicit hic. d. Ant. qd si est laicus nō compellitur. vt no. in. c. cum monasteriū. de elec. si est clericus potest p̄cise cōpelli per papā. Sed alius superior citra papā nō pōt euz cōpelli. vt sic inuitus efficiat prelat. sed pōt eū cōpelli vt de nolēte fiat volens quasi causatiue. puta per excoicationem v̄l alijs remedijs. al leg. gl. qd hoc tenet. v̄l. q. j. scias. ¶ Ad tñ quo ad primū sentit hic Pau. de elea. in repe. huius. c. Sed quo ad p̄motū trāsferendū trāsfit do. Ant. cū dicto Jo. an. et d̄st. q. s. retuli. do. Car. tenuit hic simpliciter qd nunq̄ pōt qd p̄cise cōpelli vt efficiat p̄lat. qd ad cōtrahendū istud matrimo

nies. de fil. p̄sby. et habet p̄ Pau. de ca. in. 2. c. xvij. et eodē modo nō valet si fiat ex cā falsa et qd facit peccat sicut qd dispēsatur et dispensatur sine cā. vt p̄ Old. pulchre in consi. cclv. et p hoc facit qd dispēsatus qd beneficiū nō pōt illud permutare cū alio etia simili nisi sibi specialiter concedat vt volūt dñi de ro. i. deci. suis cccxxij. et cccxl. et in no. et ideo dicebat Bal. in. l. si quis seruo. C. de fur. qd cū dispēsatio sit odiosa: nō extendit ad futura. et de materia dispēsatiōis v̄r late per Spe. in d. tit. de leg. in. fi. et seq. et i tit. de sen. et in. s. sexto. i versi. postremo. et seq. v̄l qd ad fi. zacharias.

¶ Postulatiōi sue. Tu adde de hoc p̄ sepe alleg. Car. māda. in. d. tra. suo de ele. i. j. pte. c. lvi. i gl. x. i elec. et i ap. diui Nic. boerh. ad eū. ad idē vide Sebast. Sapia. et Car. alex. in s. s. aliud. lxi. dist. ad qd in hac materia recurrit.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Ambitiōe. facit ad illud qd ingreditur monasteriū spe cōsequendi abbatia si protestatus est se ingressum fuisse cū hoc aio. non pōt eligi. de quo per Abb. in. c. cū ad nostrā. j. tit. p̄xi. in. c. penul. in gl. fi. de vo. cum concord. de quib. per do. Jas. in anten. ingressi. colū. v̄l. C. de sac. san. eccl. ¶ Si est laicus. Vide Inn. Car. et dom. in h̄i post Lap. et Joā. Calde.

Sanozimi. super Prima parte primi.

- a** Beneficia acceptare. Facit bon⁹ tex. i. si tibi absentis. de p^{re}b. lib. vi. r. voluit Cal. in p^{re}l. i. in. q. col. de transla. p^{re}la. vbi allegat iura alle. hic. r. r^{er}q. q. i. c. integritas. in ver. voti. r. ibi gl. r. no. in. c. l. canon. de ele. li. vi. r. l. inuitis. ff. de reg. iur. l. i. ff. de decu. r. l. hi qui ad ciuilia. C. de appel. r. l. inuitis. ff. de reg. iur. l. i. ff. de decu. r. l. hi qui ad ciuilia. C. de appel.
- b** Inuitus prelatus. Vide de his p^{re}l. de anc. r. do. Car. hic. r. d. meū vbi d^{icit} se vidisse quādā p^{re}stitutio nēfactā in sacro a p^{re}cilio p^{re}stetū i qua cōtinebat q^{uod} papa non posset trāsferre ep^{iscopu}m inuitū nisi interueniret certa solenitas. r. do. Car. dicit se respōdisse cūidā Car. q^{uod} poterat non acceptare cardinalatum differēdo cōsensum r. interim erat ep^{iscopu}s q^{uod} intellegebat p^{re}motus inquātū vellet p^{ro} p^{ro} Jo. an. in. c. b q^{uod} ob g^{ra}z. de re. iur. lib. vi. r. refert doct. bononiē. et florē. ita p^{re}suluisse r. vi. bal. i. l. rescripta. i. si. q. col. C. d. p^{re}ci. impe. offe. q^{uod} oīa b^{en}eficia munda sunt obediētia r. manualia respectu papalis potestatis iō p^{ro} p^{ro} libito volūtātē ep^{iscopu}s de suo ep^{iscopatu} ad aliū trāsferre. distiguit tū aut p^{re}cedit p^{ro}vidēdo r. nō cogit p^{ro}visus trāsfire q^{uod} p^{ro}sumit factū ei^{us} fauore. aut procedit iubendo r. cogit trāsfire q^{uod} p^{ro}sumitur factus fauore eccl^{esi}e. vñ. q. i. c. omnis. r. vide Jo. calde. inti. de trāslla. p^{re}la. in consil. i. vbi pulchre p^{re}suluit q^{uod} ep^{iscopu}s in dubio p^{ro}mot⁹ in cardinalē non cogitur inuitus acceptare cardinalatū. r. p^{ro}visio facta de suo ep^{iscopatu} alteri nō tenet ipso non acceptate cardinalatum. fatetur tū q^{uod} papa inuito ep^{iscopu}o. pōt eū promouere in cardinalē. cogit acceptare. fuddit q^{uod} cardinalatus nō est similis ep^{iscopatu}i. r. q^{uod} potius est offi^{ciu}m. nec per illū efficitur sponsus eccl^{esi}e. r. olim ep^{iscopu}i p^{ro}moti in cardinales. nō cōsuenerūt retinere ep^{iscopatu}m. dicit tū se scire q^{uod} p^{ro}trariū tenet curia. r. ad predicta vide bo. gl. in. c. displicet. in ver. inuiti. r. q. i. i. r. gl. in. c. omnis. in ver. coacte. vñ. q. i. c.
- a** Adde tu de materia ista videndū do. Car. cōfi. lxxxi. Cald. cōfi. j. de de trās. p^{re}la. Abb. cōfi. cl. Adde consi. cclxxv. Zacharias. Adde idē esse in offi^{ciis} secularib^{us}. inuit⁹ em̄ acceptare cogit offi^{ciū}. ad q^{uod} est elect⁹. tex. est sing. in. l. si ad magistratū. vbi Jo. rebus. r. in addi. ad ipm. C. de decu. l. i. r. q^{uod} dicit ad hoc esse singularē. Ro. sing. cclxxxvñ. q^{uod} incipit qua pena punit. tu adde ad eū dē Rebus. in. l. ex oībus. in prin. r. ibi ēt in apost. ad eum eo. tit.
- a** Anto. Francis. Atrū ep^{iscopu}s possit inuit⁹ transferri. Dicas q^{uod} quēadmodū non pōt eligi inuit⁹. vt in. c. vbi. r. in. c. honoratus. r. in. c. gesta. lxxiiñ. dist. r. no. Bal. in. l. rec emere. C. de iure delibe. r. in. l. si ad scribatum. C. de app. r. per doc. in. c. si. de postu. p^{re}la. r. habet in. c. omnis. vñ. q. i. r. in aut. quō opoz. ep^{iscopu}s. in. s. sed tamen puto quod possit transferri etiam inuitus immo r. sibi ep^{iscopatus} dari si hoc viderit superior.
- nū requirit⁹ p^{re}sensus. vt in. c. cū inter canonicos. j. ti. p^{re}xi. Itē nō p^{re}pellit q^{uod} b^{en}eficia acceptare. vt in. c. vbi ista. r. c. gesta. lxxiiñ. dist. Et hec q^{uod} pōt esse multū vtilis ad effectū dū q^{uod}rit nūqd ep^{iscopu}us ip^{su}m trāslati vacet atpe trāslatiōis facte p^{ro} papā an a tpe acceptatiōis facte p^{ro} ep^{iscopu}m trāslatum. Et fuit olim ardua q^{uod} in ep^{iscopu}o florētino p^{ro}moto i absentia in cardinalē. nā dubitabat vtrū an acceptatiōne cardinalat⁹ vacaret ep^{iscopu}s a tpe quo fuit p^{ro}nūtiat⁹ cardinalis. an vero a tpe acceptatiōis dūtarat. Et vide tu de hac no. q. q^{uod} not. Jo. an. in regula q^{uod} ob g^{ra}z. de re. iur. lib. vi. i. mercu. naz doc. fuerūt varj. vt ibi no. r. respectu ep^{iscopu}i trāslati. placet mihi hec opi. quāt⁹ gl. Jo. mo. vt ibi not. q^{uod} aut papa trāsferet ep^{iscopu}s ad aliū ep^{iscopatu}m p^{ro} necessitatē v^{el} vtilitatē eccl^{esi}e. r. tūc si d^{icit} p^{ro}stat. vacat ep^{iscopu}s scopat⁹ postea a tpe trāslatiōis. q^{uod} nō d^{icit} in hoc expectari cōsensus ep^{iscopu}i. ar. op. in. d. c. scias. Et placet mihi q^{uod} efficiat inuit⁹ p^{ro}lat⁹ alterius eccl^{esi}e. q^{uod} nō d^{icit} de nouo infirmitatē cōtrahere. Eccl^{esi}a em̄ vniuersalis. est vñū corp^{us} mysticū. vñ ex quo semel cōsensit ep^{iscopu}ari in hac eccl^{esi}a vniuersali. non pōt resistere pape. si p^{ro} bono publico vult eum trāsferre ad aliam eccl^{esi}am particularem. Quia solū hic alterat loc⁹. nō aut dignitas respectu eccl^{esi}e vniuersalis. Ad hoc facit optime tex. in. d. c. scias. Aut papa trāsferet ep^{iscopu}m p^{ro}pter meritū p^{ro}sonę. r. tūc nō vacat p^{ro}im⁹ ep^{iscopu}us. nisi a tpe acceptatiōis. q^{uod} ex quo papa fecit ob gratiā sui. d^{icit} expectari suus cōsensus. arg. in. d. regula. q^{uod} ob gratiā. r. sentit Jo. an. post Jo. an. mo. in regula. In alijs vero si nunq^{uod} q^{uod} fuit p^{ro}mot⁹ in ep^{iscopu}m. puto q^{uod} nō possit p^{re}cise constitui ep^{iscopu}s etiaz per papam. q^{uod} nō pōt de nouo p^{ro}here matrimoniu^m spūale sine p^{re}sensu. vt in. d. c. cū inter. s. papa posset illū cōpellere ad acceptādū. hoc facit p^{ro} bono publico. saltē q^{uod} nō repit alijs. ita eque idone⁹. vnde dicit Jo. an. notabile verbū in. d. c. si ele. de elec. lib. vi. q^{uod} peccat elect⁹ nō acceptādo dignitatez. ad quā eligi⁹. si nō reperit alijs eque idone⁹ per quē possit illi eccl^{esi}e cōsuli. Placet et mihi q^{uod} p^{ro}byter parochialis possit trāsferri inuit⁹ dū modo subsit cā sufficiēs. puta q^{uod} nō pōt p^{ro}p^{ri}o eccl^{esi}e p^{ro}ficere p^{ro} duritiē plebis vel q^{uod} simile. In cōcilio tū p^{re}sano. cui p^{ro}fuit Alex. p^{ro}pter imprudentiā quorūdā summorū pōtificū. fuit statutū vt ep^{iscopu}i r. abbates nō possint transferri inuiti. nisi subesset causa euidēs r. rōnabilis. Abbas.
- c** De electione r. electi potestate. Rubrica.
- c** Postulatio solennis habet vim electionis r. confirmationis.

r. papa vtile esse eccl^{esi}e cui p^{ro}fertur quimo qu^{od} p^{ro}fertur ep^{iscopatu}i d^{icit} esse idoneus. vt in. c. cum in cunctis. de elec. est be ne verū q^{uod} fuit cit q^{uod} sit idoneus etiā si magis idone⁹ possit haberi. vt in. c. metropolitano lxxij. dist. r. in. c. cum inter. r. in. c. cum dilectus. de elec. r. in. s. nec autē. r. r. dist. r. est bo. gl. in. c. licet. vñ. q^{uod} i. r. habetur in. c. dudum. el. j. de electione. r. in. c. si. d.

- 2 Nomina verbalia habent duplicem significationem scilicet actiuam r. passiuam.
- c** Continuat hec rubrica ad p^{re}cedētē hoc ordine: q^{uod} postulatio est p^{ro}ambula electiōis: fit em̄ vt p^{ro} eā sublato impedimēto efficiat quis habilis ad eligēdū: merito post rubricā p^{re}cedētē subijcitur ista de electiōe. Aduerte hec cōtinuatio doctorū habet locum respectu postulationis nō solēnis: aut etiaz solēnis scdm dispositionē intrinsecā iuris. r. S^{ed} hodie vt dixi i. c. j. s. ti. p^{ro}ximo vt euite tur circuit⁹ admissio postulationis solēnis habet vim electiōis r. p^{ro}firmatiōis: r. in hoc casu ēēt bona. Et melior est cōtinuatio q^{uod} pōt colligi ex his que dixi. s. ti. p^{ro}xi. sup rubri. nā supra visum ē de vno modo p^{ro} quē p^{ro}uidet eccl^{esi}e p^{ro} viā gratie: nūc subijcit aliū modū per quē p^{ro}uidet per viā iuris: q^{uod} postulatio innitit gratie r. electio iuri. vt dixi in. c. pen. s. ti. p^{ro}xi. Et q^{uod} in tractatu electionis potest dubitari de p^{ro}ate electiōis: ne autor haberet materiā ponēdi rubricā spālem subiecit etiā d^{icit} electi p^{ro}ate. q^{uod} aut sit electio dixi sup rubrica. s. ti. p^{ro}xi. Et scias q^{uod} electio est nomē xba le r. noia verbalia hāt duplicem significationē actiuā scz r. passiuā. vt no. in. l. i. ff. de duob^{us} reis. Unde tūc est dicere de elec. quātū de his qui possunt eligere r. his qui pōt eligi. Itē de forma electionis r. de tēpore eligendi r. de his oīb^{us} hic tractatur in nigro. Nicolaus Abbas.
- 1 Eccl^{esi}a collegiata d^{icit} sibi p^{ro}uidere de p^{ro}lato r. nullus alijs citra papam pōt hoc facere.
- 3 Quomodo cognoscitur q^{uod} eccl^{esi}a sit collegiata.
- 4 Ep^{iscopu}s pōt eligi aliquis l^{ib}er non sit p^{re}sbyter dūmodo tpe debito efficiatur p^{re}sbyter.
- 5 Collegium sit ex duabus vel tribus personis.
- 6 Collegiū reseruāt in vno si alijs sint mortui. Collegiū ad hoc vt valeat nō requit p^{ro}ntia p^{ro}lati
- 7 Habentes p^{ro}atē eligendi p^{ro}latū possunt vnus ex eis eligere etiam q^{uod} sint duo.
- 8 Populus sit ex decem hominibus: idē in plebe idē in gente: q^{uod} in familia turba r. cetū. Populus si nō cōsentit electioni facte in aliquē ep^{iscopu}m illa electio irritat si ex hoc orit scandalum.
- 9 Princeps pōt resistere electiōi facte de aliquo in ep^{iscopu}m: si ipse non fuit requisit⁹ put erat consuetudo vel si habet electum suspectum etiā si papa eligisset.
- 10 Jus eligēdi siue p^{ro}sentiādi deuoluit ad eū q^{uod} habebat electū vel p^{ro}ntatū cōfirmare si oēs d^{icit} collegio vel patronus sine heredibus mortui sint.
- 11 Canonici soli cū ep^{iscopu}o faciūt capitulū. nō autē alijs beneficiati licet sint perpetui.
- 12 Rectores aliquorū collegiorū quam iurisdictionem habeant. r. a quibus debent eligi.

ctione. r. in. c. si. d.

offi. custo. r. habet

tur per gl. r. bart.

in. l. cū qdam. de

leg. j. imo ambis

tiosus nō potest

nec d^{icit} eligi: nec

ad ep^{iscopatu}m trans

ferri. c. null⁹ itaq^{ue}

i. q^{uod} i. cap. sicut. j.

q. vi. c. qui ep^{iscopu}

patum. vñ. q. j. r.

habet in. l. si quā

q^{uod} de ep^{iscopu}is r.

cleri. r. habetur p

d. Abb. in. c. per

nfas. de iure pas

tro. r. p^{ro} do. Car

di. i. cle. i. p^{ro}lisq^{ue}

in. vñ. questio. de

electio. vbi ponit

illam questionēz

an desiderant di

gnitatem vel epi

copatus peccet.

c Ad dū quod

ep^{iscopu}s nō d^{icit}

dari qui sit suspe

ctus populo vel

p^{ro}ncipi. vt voluit

Inn. i. c. sup his.

de accusa. r. in. c.

nisi cū p^{ro}idez. de

renū. vbi dicit q^{uod}

talis q^{uod} ēēt suspe

ct⁹ deberet renū

tiare vel p^{ro}muta

re. Et de materia

trāslatiōis ep^{iscopu}s

habetur in. c. mu

tatiōis. vñ. q^{uod} j. r.

per Spe. titu. de

noto. crimine. in

s. vñ.

c Et euitet cir

cuitus. Ele. andi

tor. de rescri. cum

cōcor. ibi positis

in gl. p^{ro} i. l. d^{icit}

testamento. ff. de

condi. indebi.

c Adde que po

sui in apostillis

ad Jo. de imo. in

d. cle. auditor.

a In ecclesia, fa-
ciat. c. cū terra. j.
e. vid e ibi. d. ant. a.
facit qd no. Joā.
an. post alios in
c. bone. el. j. eo.
sed q possit fieri
qd spectat ad ali-
os. facit. c. sacro.
a. Joio sensu. j. e. z
facit. c. post trans-
latione. d. reind.
c. causam. z. c. cu-
z dilectu. j. e. z ha-
bet p oēs in. c. ve
stra. d. loca. de sta-
tuto fiedomaxie
si apponere ver-
bum possit. z qd
voluit Bar. q. sil.
incipi. capitane?
patrimonij. q. q.
papa pōt distins-
guere ius diuinū
faciat cle. hi qui.
de eta. z quali. et
qd voluit Feder.
q. xvij. vbi alle. z
c. ex parte. el. iij. d.
xv. sig. f. hic est
psuetudo qd ius
eligendi spectat
ad aliū. vide doc.
in. c. ij. de in inte.
rest. facit qd vo-
luit Joā. an. in. c.
q. titur. de elect.
Andre. Barba.
Sebasti. Sapia.
a Nullus i eccle-
sia An disposi-
tio isti. c. possit
tollip. d. iā cōsue-
tudinē. v. d. Abb.
i. c. ij. de resti. in
integrum.
b Si vero aliter.
Facit i. si. gl. sing.
z ibi Car. z imo.
in cle. vt hi qui. i
verbo concedat.
de etate z quali.
Ang. z Imo. in
l. si queramus. ff.
de test. z per tex.
in. l. si. C. de testa.
mili. i verbo: nul-
lo mō. z p. Imo.
z do. meum bar.
ba. in. c. ij. de test.
Roma. cōf. ecc.
xxv. inci. quo ad
primum cōsul-
tationis articulu.
c In ecclesijs ca-
thedralib. c. cu-
ecclesia satrina. de
cā posses. z pprie.
z i plerisq. c. hu-
ius titu.
d At collegiuz.
d. c. cū ecclesia. cū
ibi not. vide que
dixi in. c. cū oēs.
s. eodem.
e Presbyter. vi
de bo. tex. i. c. por-
to. lxxxiij. dist.

Nullus in eccle

Nullus in eccle-
sia. Cōgregatio ecclesiastica seu
collegiū ecclesiasticū d. sibi pla-
tū eligere taliter adeptus eccle-
sia expellendus est. Vel summa
aliter z sic. Ecclesie collegiate nō d. p. uideri de p-
lato p collationē seu puisionē sed per electionē
canonicā fiedā p ipsum collegiū. h. d. primo p. hi
bet: z scō d. id factū vitiat. ibi si x. o. ¶ Mo. p.
mo vñā regulā in materia puisionis ecclesiā. nā
si ecclesia est collegiata nullus citra papā pōt ibi
p. ficere platū s. d. fieri electio p illos de collegio
z electus p. firmari p superiorē vt in. c. trāsmis-
saz. z in. c. nihil. j. e. nā pōdera lram ibi si x. o. aliter. b.
excludit ergo oēm aliā ptatem: z delegato cardi-
nali est tex. i. c. pe. de offi. le. li. vi. vbi p. t. q. nō p-
t se impedire in ecclesijs collegiatis quo ad platū
ipsaz ecclesiā. oliz x. o. puio epātū ptinebat
ad papā. vt in. c. i. j. x. x. di. prouiso vero infe-
riorū ecclesiā ptinebat ad epm. Sed postmo-
dū hec puio fuit inonata z i ecclesijs cathedra-
libus z collegiatis fuit data ptas ipsis collegijs
eligēdi prelatū. In alijs vero nō collegiatis fuit
data ptas presentādi patronis. z vide de origi-
ne huius facti bo. gl. quā tenebis mēti. in. c. quā-
q. de elec. li. vi. z qd no. Joā. an. in regula q. ali-
cui gratiose: de re. iur. li. vi. in mercu. ¶ Mo. se-
cūdo ibi fuerint in gregatiōe q. ad hoc q. cleri-
ci in ecclesia bñficiati habeāt electionē platū opz q.
sint in ecclesia vt collegiū? secus autē si sunt ibi
singulariter bñficiati: vt in. c. dilecta. de excef. pla-
vbi bo. tex. cū gl. ¶ Qualiter autē recognoscat au-
clerici sint vt collegiū aut vt singulares. vide per
Jnn. in. c. cū nobis. j. eo. ti. z ibi dixi. ¶ Mo. iij. ibi
p. b. qd q. libet prelat? pōt appellari p. b. est em
hoc nomen dignitatis. vt. c. clericos. vers. p. res. y.
ter. xxi. di. z tex. cū gl. in. c. nō pōt. j. de re. iudic. et
colligitur hic notabile expōndō literā presby-
ter id est prelatus. nā olim nō erat differentia in
noibz sed eligebat vnus presbyter q. perat oib?
q. hodie vocat ep. s. sic i. c. oliz. x. v. di. ¶ Scōdo tex.
expōnit ibi p. b. vt presbyter eligat. scz in platūz
q. q. preest collegio ecclesiastico d. esse presbyter
cū habeat curā aiarum respectu collegij. vt in. c. i.
de eta. z qua. nō tñ regitū necessario vt tpe ele-
ctiōis sit presbyter sed satis est vt tpe obito effi-
ciat presbyter: vt in. d. c. i. z in. d. c. cū in ciuitis. s.
inferiora. j. e. ¶ Ultimo no. qd adipiscēs ecclesiā
aliter quā per viā electionis presumit per ambia-
tionē z cupiditatē adeptus illā. z hoc pcedebat
olim anteq. summi pōtiffices reseruarēt etiā sibi
ptatē puidēdi ecclesijs collegiatis. Hodie autē
cessat ista psumptio cū electores hodie nō confe-
rant ius virtute reseruationis. prodest tñ multū
electio canonicorū q. facilius papa mouet ad p-
uidendum vbi concurrunt vota canonicorum.
¶ In glo. prima ibi tres collegiū pondera gl.
Nā videtur velle facere differentiam inter cōgre-
gationē z collegiū. vt duo suff. ciāt ad gregatio-
nem faciēdā vt hic. tres vero requirant ad faciē-
dū collegiū. Sed gl. inquātū habuit hūc intelle-
ctū nō bene loquit: q. cōgregatio capis hic pro
collegio. si em nō facerēt collegiū nō sufficet cō-
gregatio pluriū vt in. c. dilecta. de excef. prela. v. d.
gl. x. q. i. c. i. q. recti? loquit dicēs qd de iure cano-
nico duo faciūt collegiū de iure ciuili. requirunt
tres vt in. l. nerati. hic alleg. Et forte potuit esse
diuersitatis rō. q. nō reperiunt tot clerici bñficia-
ti sicut laici. z hec opinio est magis cōis. Posset
scōdo mō litera intelligi q. duo eligunt platū
s. tertio mortuo. vnde a principio requirunt tres
sicut de iure ciuili. Standū enim est iuri ciuili: ex
quo nō reperit expresse correctū p ius canonicū.
¶ S. hec opi. nō vñ sustentabilis: q. ius col-
legij cōseruat ēt in vno alij mortuis. vt hic d. in
gl. z in. c. gratiū. s. ti. p. primo. ¶ Nā si text. habuisset
respectū ad mortuos fecisset mētionē etiā d. vno
gl. tñ hic in si. voluit restringere tex. vt duo faciāt
collegiū. s. Jo. diligna. z De. videtur reprobare.

hoc dictū gl. mouent primo q. ad esse collegij nō
requirit: vt ibi sit prelatus: vt no. Jnn. in. c. cū nō
ignores. j. de preb. vñ sicut duo clerici pnt facere
collegiū vt hic: ita prelatus z clericus. Saluādo
glo. z dicta docto. distingue sic: q. aut a principio
statuit vt ibi sit collegiū duorum quorū vnus sit
platus z alius clericus z nō puto hoc fieri posse.
Quia plar? nō est pprie d. collegio nec venit ap-
pellatione collegij cū sit caput collegij: de q. vide
gl. notabile in clemē. vt hic qui. de eta. z qualita-
te. ergo opz qd preter prelatum constituantur in
ecclesia saltē duo qui faciant collegiū. Nā princi-
pio nōt pōt collegiū p. titui in vno z in hoc casu
saluo istam glo. ¶ Aut a principio fuit statutum
simpliciter vt i ecclesia essent duo clerici collegia-
liter: z tūc isti faciunt collegiū vt hic: z cū habeāt
iura collegij pnt sibi eligere platū etiā ex seipsis.
de quo vide qd no. Jo. an. in regula in toto. d. re.
iur. lib. vi. in mercuriali. Et si eligunt vnū ex tūc
ius collegij remanebit in altero: quia nō pōt pre-
latus esse caput collegij z ipsum collegiū: z sic p-
saluari dictum illorū doctorum. ¶ Scōdo prin-
cipaliter no. gl. in eo q. dicit qd decē hoies faciūt
populū? Idē no. gl. in. c. i. x. q. i. z Bar. in. l. p. tor.
h. alle. in glo. Et hoc facit ad statutū quo punitur
is qui gregat populū de nocte vt si cōgregauit
decē homines dicit cōgregasse totum populū.
Idē dic de plebe. nā decem faciunt plebē: vt in. c.
vno. x. q. iij. idē dic de gente? vt no. Bar. in. d. l.
pretor. Unde dicit se p. suluisse in statuto quo pu-
niebat qui cōgregaret gentē de nocte vt si cōgre-
gauerit decē incidit in statutū. hoc pbat p. l. oēs
populi. ff. de iusti. z iur. iuncto. s. oēs populi. inst.
de iure natur. vbi vñ probari q. gens z populus
sunt synonyma. Dicit tñ q. si homines essent eq-
tes sufficerēt pauciores ad faciendū gentē: puta
quinq. numero. per. l. oues. ff. de abigeis. Vbi di-
cit abige? respectu quinq. ouū sed respectu eq-
qd est animal magnū dicitur abigenis qui subtra-
xit vnū. Et in eo q. gl. dicit qd plures q. decē aut
quidēdecim faciunt turbā. idē dic de cetū? vt pro-
bat in. l. p. tor. p. alle. Respectu vero familie dic q.
saltē requiruntur tres ad faciendam familiam vt
in. l. detestatio. s. si. ff. de verbo. signi. no. glo. in. d.
c. i. ¶ Opp. contra tex. in eo q. collegium eligit
sibi prelatū nō capitulū ecclesie cathedralis non
habet prelationē episcopalem. ergo nō pōt eli-
gendo illam trāssere in aliū q. nemo dat qd i
nō hz vt in. c. qd aut. de iurepa. Sol. dicit Jo. de
lig. q. collegiū nō habet ius plationis formalis-
ter. habet tñ virtualiter. Simile i dño fundi qui
formaliter nō d. sibi seruitutē cū res sua nemini
seruiat. Tñ potest in fundo suo alteri cōstituere
seruitutē: vt in. l. per fundū. ff. de serui. rusti. p. di.
Hoc dictū mihi nō placet in oibus collegijs. vñ
capitulū ecclesie cathedralis nō pōt dici q. vñ
tualiter habeat ius epale cū a solo papa pcedat
hec ptas. xxi. di. in. c. i. j. x. di. S. pōt dici q. capitu-
lum hoc facit nō autoritate propria: sed ex ptate
officij sibi tributū a canone. Nō enim eligūt iure
pprio: vt dixi in. c. pe. s. ti. p. ri. Sed in istis colle-
gijs inferiorib? z maxime popularib? posset pce-
dere dictū Jo. de lig. ¶ Scōdo opp. cōtra tex. de
c. obeitibus. lxxij. di. vbi nō solū collegiū: s. etiā
religiosi vocant ad eligendum epm. Solu. dicit
Lōpo. qd religiosi vocant nō ad eligēdū sed ad
cōsiliū impēdēdū. z est illud de honestate fm eū
ille tñ tex. vñ irritare ad electionē aliter factā. de
psuetudine tñ nō seruāt q. ibi d. Populus aut
vocat nō ad eligendum sed ad cōsentiēdum ele-
ctioni. lxxij. di. in. c. plebs. cum sequē. Princeps
etiā vocat vt defendat ab opp. sionib? vt i. c. vo-
ta. s. pncipib? ea. di. ¶ S. aduerte pone q. ppls
nō vult cōsentire electo per collegiū. nūqd d. z
irritari electio. vide glo. notabile. lxxij. dist. c. j. que
dicit q. nō. ex quo nō hz cām rationabilē cōtra-
dicēdi nisi scādalu generaret. Et no. singulariter
hoc vltimū qd cū scādalo populi nō debet qd
prefici etiā internueniente electione collegij? pro
quo facit optime. c. cū teneamur. de preben. c. nisi

f Collegiū. v. d.
glo. in rubri. ff. d.
colle. illi. z bal. in
rub. C. pro socio.
Bar. in. l. si. ff. de
colle. illi. doct. in
c. dilecta. d. excef.
prela. post glo. j.
ibi. z vide Bar. i
d. l. p. tor. in prin.
hic alle.
g Populū qd
sit ppls. v. d. bal.
i. l. et in. iij. col. C.
de excef. rei iud. z
facit x. Popul?
est arbor popul?
collectio gentis.
Et quot faciunt
parochiā. dic. xx.
vt. x. questio. i. c.
vno. et quot fa-
ciūt familiā. v. d.
Bal. i. l. i. ubem?
s. sin autē. in si. C.
ad treb. vbi dicit
q. est nomē colle-
ctiū z verificat
etiā in vno.
Sebasti. Sapia.
h Et hoc facit.
vide ēt Bar. in. l.
sicut. s. j. ff. qd cu
iusq. vnuer. in. l.
j. ff. de pba. Car.
in cle. in plerisq.
in prin. q. vlti. de
electio. bal. in au-
ten. qd locū. col.
ij. C. de colla. et q.
veniant appella-
tione populi po-
nit Seli. i. c. eccle-
sia sancte. Marie
col. xxvij. versic.
tertio q. rō. s. d. cō-
stitutio.
Bente. Aldde
Bart. in. l. i. C. de
pba. z in. l. i. in si.
ff. de iusti. z iure.
k Cetū. ad d. cy.
z Bal. in. l. i. C. de
tu. z cur. illustriū
personaz vbi di-
cunt q. x. faciunt
cetū. vide in. d. l.
pretor. in prin. ff.
vbi bo. rap.
Sebasti. Sapia.
l Electione col-
legij. Vide Mo. i
cōf. cccxxi. in vl-
tima col. Seli. in
c. nihil cū scanda-
lo. col. j. ver. decia-
mo propter scan-
dalum. j. de pfer.

Sanonmra. super Sma parte primi.

a Singulariter
not. Adde Ro.
an. suis fo. xvij.
et cons. cccxxij.
zacharias.
b Adde qd vos
luc allegare Lu
do. ro. singu. suo.
deccxiz. q. i. an
eps p quo adde
istū in dispu. qua
istā inci. eps et q
di rector. et Jmo.
in. c. ad supplica
tion. de renun.
sec. tū est i papa
vt p Fel. in. c. sup
eo. dist. vij. post
Jmo. et Car. in. c.
nisi cum pidez.
de renun.
c Adde inquā
tū dicit de bono
cambio istū in. c.
cū in cunctis. s. j.
in numero. 3. j. e.
Aenas falso.
d De principe.
Uide que dixi in
c. j. de consue. s.
e Adde ytrum
istud dictū Jnn.
habeat locum in
papa. s. vt ipse te
neatur requirere
cōsensum princi
pis qd iste tenet
q nō in. c. cū iter.
in penult. no. j. e.
Aenas falso.
f Adortui. Ad
istū i. c. cū ecclesia
vulterana. in pe.
co. in ver. qd aut
si essent mortui.
et. de ele. Lpo. i.
c. ne pro defectu.
e. et. sed. s. senis
cōh. xxij.
g Qd nō. Adde
Rom. sing. suis
fo. xij.
h Sebast. Sapia.
i Dia. cā. Uide
bar. i. l. cū senat.
ff. de reb. dub. et di
cit ibi pau. de ca.
q talia collegia
sunt ad piā. cāz
sunt tū secularia
et pnt sub indice
laico cōueniri. et
ita dicit se cōsu
luisse et idē dicit
pau. de ca. vbi la
te Alex. in. l. col
legiū. C. de here.
isti. s. quo p car.
in d. g. iij. in cle.
qz cōtingit. de re
ligi. domi.
k Cōcilij. Uide
ituz in. c. j. de pa
ctis. et ibi per do.
meum.

cū pidez. de renū. et vide singulare dictū Jnn. ibi.
vbi dicit q si populus psequitur platum tā mlti
tutū nec pōt pscisci a tali psecutiōe vt populus
qescat et ecclesia stet in quiete d3 plat. cedere vel re
moueri p superiorē assignato tū sibi alibi bono
cambio q singulariter nō. et Jte respectu ei. q
dixi de pncipe. vbi nō. p Jnn. i. c. qd sicut d. ele.
vbi d3 qd pōt ex pfectudine induci vt canonici
nō pcedant pri. ad electionē q denūtiēt pnci pi
mortē plati et petāt ipso assensum i. electiōe su
turi plati alr cassabit electio attēta et pfectudine
arg. bonū in. c. electis. l. xij. dist. Jte pōt prin
ceps obfēcere et electū qd est sibi suspect. in regi
mine. nō enim tenet admittēre plati de quo nō
possit pfidere ne forte reuelaret aduersario secre
ta regni. hoc dictū posuit Jnn. in. c. sup. his. de
accu. q est singulariter notādū. per hoc em dictū
satis equū poterit princeps non admittēre pui
sum per papā si potest probabiliter ostēdere illū
sibi suspectū. et Quero tertio qd si oēs d. collegio
sint mortui ad quē spectabit tūc puiō ecclesie.
doc. in cle. in plerisq. de ele. et Archi. in. c. cū sim.
ix. q. iij. dicit q ad epz q eligat noie collegij. S3
tu limita hoc dictū qn ad epm ptinebat ius cō
firmadi electū a collegio. Unde in hoc pone me
liorē regulā q ppter negligētiā collegij mortē
oim de collegio ius puidēdi d. uoluit ad eū q ha
beat p tātē cōfirmadi electum sine sit eps siue sit
alius platus. Idem dic quo ad ius institūdi vt
patrono negligēte vel mortuo sine herede ius p
uidēdi deuoluat ad illū ad quē pertinebat insti
tutio. Ad hoc vide gl. notabilē et tene illā semp
mēti. in cle. vnica. de supplē. neglig. prela. in xbo
dispositionē. Querit quarto qualiter puidet
alijs bñficijs seu ecclesijs nō collegiatis. sol. dicit
hic Compo. q ad presentationē patroni si hnt
patronum. vt in. c. nobis. de iurepa. Si autē non
habēt patronū puidēbit eps. xvi. q. v. oēs basil
ce. sed tu diclatius vt dicā in. c. cū ecclesia vulter
rana. j. e. vbi tractabo generaliter de p tātē confe
rendi oia beneficia siue sint in ecclesia cathedrali
siue in alia. Querit quinto q forma debeat ob
seruari in electiōe qn i ecclesia nō sunt plures q
duo vel tres. Sol. dicit Boss. q eligāt more anti
quo qz ppter defectū psonarū nō pōt seruare for
mam. c. qz ppter. j. e. Tu dic vt latius ibi dicam.
i Queritur sexto nūqd beneficiati in ecclesia
vltra canonicos habent vocē in capitu. Docto.
cōiter tenet q nō quātūcūqz sint ibi perpetuo
bñficiati: qz solū canonici faciūt collegiū vt vnū
corpus cū episcopo vt in. c. nouit. de his q. si. a. p
la. et idē notāt doc. in. c. h. de insti. vbi dixi. Et idē
dic in ecclesijs collegiatis inferiorib. vt canonici
solū faciāt collegiū non aut ibi habētes alta
ria seu capellanas vel alia bñficiā vt pbat in. d.
c. dilecta. iuncta glos. j. de excels. pla. et Ultimo hic
querit nūqd qd hic dicitur habeat locū in colle
gio seculari vt illi de collegio possint sibi eligere
vnū rectorē: dic q si exercēt aliquā pfectionē vel
negotiationē licitā et honestā possint sibi eligere
rectorē q habebit iurisdictionē i ciuilib. in his
tātū q oriunt occasione illius pfectionis seu ne
gotiationis. tex. est notabilis in. l. si. C. de iurisd.
om. iudi. et no. Jnn. in. c. cū ab ecclesiā. de offic.
ordi. et in. d. c. dilecta. et Bar. in. l. si. C. de coll. illici.
Idē dic in faciētib. collegiū ex aliqua pia
causa et sunt isti disciplinati: vel faciētes colle
giū p maritadis puellis vel similib. pjs acti
bus nā isti faciūt collegiū approbatū. vt in. l. fin.
ff. de colleg. illici. et per Bart. ibi. dixit em idē in
d. si. q rector istorum nō habebit iurisdictionē
sed solū potest disponere in volentes. potest tū
aliquē cassare de collegio si nō vult obedire. facit
c. ex literis. de constitū. Abbas.

1 Statutū intelligit factū a ppro: si iterrogat
populus an sit faciēda aliqua res et acquiescat.
2 Papa an habeat totā potestatem ipse solus: an
vna cum vniuersali ecclesia.
3 Bonus lz quilibet presumat in singulari tū i po
pulo collecto secus et respectu singulariū psona

rū. nā aliquē presumunt corrupte et q aliquis sit
bon. ad quē spectet probare. vide. j. c. proxi. n. 7. g
4 Populus nō pōt sibi eligere aliquē in prelatur.
5 Populus non potest habere ius presentandi.
6 Argumentum a cōiter accidentibus vel etiam
in malo presumendo.

Sius episcopus.

Populus nō d3 epm vel aliū platur
eligere. vel sic. electus ad clamorē po
puli nō debet per superiorē cōfirmari. Primo
ponit narratio. secūdo approbatio. ibi. synodus.
Casus literalis. Sius episcopus in concilio
sardicensi dixit si aliquis ostēdit literas populi.
p quas lras populi i p m petat in suū prelatur: qz
psumptio est et ipm qd populi corrupit pres
mio et mercedē dicit qd p hmoi fraude dānaret
ita q laicā cōiōnē in fin. nō recipiat nisi penitues
rit et synodus ipsius sniam approbauerit. Ber.
1 Jmo. j. modū et practicā cōdēdi canones seu
cōstitutiones in cōcilio generali nā vn. ex platis
cōcilij proponit totā materiā cōstōnis fiende. et
interrogat totū cōciliū vtrū velit sic statuere: et si
cōciliū acquiescit habet illud pro statuto. Et hoc
idē obseruatur in istis vniuersitatib. secularib.
vt no. Barto. in. l. oēs populi. ff. de insti. et in. vbi
dat aliā practicā vt pponatur materia in cōfuso
vt puta dicit vnus placet puidere super tali ma
teria postmodū insurgēt cōsultores dantes sup
illa materia varia cōcilia statuēdi et illud cōciliū
qd obtinebit in vniuersitate erit lex seu statutū
ipsius vniuersitatis. et Jmo. h. et tene mēti q sy
nodus seu cōciliū generale facit qnqz cōstitutio
nes citra materiā fidei. Ex quo isert q potestas
ecclesiastica est in papa et in tota ecclesia. in papa
est tanq in capite: in ecclesia aut tāq in corpore.
i vnde vide tex. notabilē in. c. cita dñs. xij. dist. vbi
d3 q potestas nō fuit data soli Petro: sed totie
clesie. Petro tū tāq capiti ecclesie. hoc tū nō est
sine opinionibus. nā multi volūt dicere qd tota
potestas fuit collata Petro: et p psequēs residet
in solo papa. de quo plenissime dixi in quadā di
sputatione: et aliquid dicam in. c. significasti. j. eo.
f Tertio no. q lex edita in cōcilio pōt publica
ri noie cōcilij licet nulla fiat mentio de papa. vt
patet ibi synodus rñdit et. et idem pbat in. c. j. d
spō. et in. c. aduersus. de immu. eccl. In multis tū
c. dicit seu actus attribuunt pape cū cōsilio cōcilij
et cōcordia vt dixi in. c. j. de spon. Intellige tū qd
papa hic pprehendit appellationē synodi. quia
nō pōt fieri cōciliū generale sine papa vt in. c. mul
tis. xvij. di. et Quarto no. q synodus qnqz ca
pit p cōcilio generali. et est synodus nomē grecū
vnde latine idē est qd congregatio. Solet tū cōi
ter capi synodus p gregatione quā facit eps
ex clericis sue diocesis: vt. j. de accu. c. sicut olim.
Uñ cōiter dicimus q epi faciunt synodū. archi
eps facit cōciliū puinciale vocādo. i. oēs epos p
uincie: et de his plene p Jnn. in. c. graue. j. de pbe.
Papa d3 facere cōciliū generale respectu plato
rū totius orbis. Dubiū tū est de iure qs debeat
interesse in cōcilio generali. et dare vocē: plene di
xi in dicta disputatiōe. Jte no. q in ppro psümü
tur existere aliqui nō habētes sincera fides po
ti. pmo et mercede corruptibiles. et vñ i hoc mira
bilis iste tex. qz quilibet in singulari psūmif bonus
vt in. c. si. de psum. et tū in populo collecto nō est
4 ista psumptio respectu singulorū vt hic. et Jmo.
i timo no. q populi nō pōt sibi eligere platur seu
rectorē ecclesiasticū quātūcūqz videat eligere vna
nimitur et cōcorditer. neqz sufficit q clamor popu
li et insurrexit in ecclesia petēdo aliquē in platur
qz potuit hoc fieri in fraudē. vt d3 in lra. Sed
qro qd intēdit tex. ibi lras populi et. Solū. pōt
intelligi iste tex. dupliciter s3 doc. q cū qreret d
ista instōne sua ad epatū vel aliā platuram. rñde
bat q habebat literas populi q insurrexerat in
ecclesia vnanimitur eū eligēdo. vel scōdo petebat
iste cōfirmationē a superiore et de electione sua
faciebat fidē ostendendo literas populi qui euz
elegit

Sebasti. Sapia.
1 Nulla fiat me
tio. Uide Deci. i
c. j. in prima lect.
co. j. j. de iud. vbi
dicit pstitutio sit
pncipaliter a pa
pa approbate cō
ciliū dicit consi
tutio papalis fa
cta i cōcilio. vt i. c.
licet. j. eo. cū fini
libus. si vero prin
cipalr sit ab ipso
cōcilio d3 cōcilia
ris vt hic de quo
et p se. post abb.
in. c. j. de sponla
libus. Arguit tū
d. Deci. vbi. s. q
semp debeat dici
papalis qz cōci
lium cōsentit et
papa principalr
nominat et qui al
teri facienti pten
tit nō d3 facere. l.
si pater. in fin. ff.
de manu. vindi. et
ibi per eum.
h Synodus. Uide
de bo. tex. de his
oib. xv. dist. c. si
cut. et istū tex. i. c.
ego. ff. de iurein.
i Populus. vide
de no. in. c. cura.
de iurepatro.
k Adde. aduers
te tū lz populus
nō possit sibi eli
gere prelatur d3
tū electioni pten
tire: vt i. c. plebs
cū tribus sequē.
lxij. dist. adeo qd
electio facta sine
psensu ppli pōt
irritari si ex hoc
sequit scādalum.
lxij. dist. c. j. et ibi
no. facit dictum
sing. Jnn. in. c.
nisi cū pidez. d. re
nū. Aenas false.
zacharias.
l Tu dic inquā
tum iste ponit q
electio facta sine
psensu populi po
test irritari si ex
hoc seqt scādalu
lū. vt no. s. c. pce
dē. in apo. in ver.
singulariter not.
nume. 9. Et add
qd hodie laicis
ius eligēdi plas
tos ex cōsuetudi
ne et pñlegio cō
petit vt no. iste et
doct. in. c. massas
na. et i. c. sacrosan
cta. et ibi deo du
ce notabimus. j.
eod. no. Fel. in. c.
apostolice. colū.
iij. vers. ceterum
limitabis. de ex
ceptio.

- elegit. que quidē electio nō valet duplici respectu: primo qz facta per laicos vt in. c. massana. j. e. scō qz fuerant facta ad clamorē populi. et nō. qz minus presumitur pro toto populo qz pro aliquibus prudētibz de populo: qz in toto populo reperiunt multi vtilēs nō habētes rectū iudiciū rōnis sed corruptibiles. Et limita hūc tex. p. c. qrelā. j. e. nam qzqz populus pōt habere ius p̄sentādi. vt ibi. nō tñ eligēdi vt hic: zin nobis. de iurepa. ¶ In gl. in x. corūpi. ibi qz frequēt. hoc facit qz valet ar. cōiter accidētibz et in malo p̄sumendo. in. c. j. de cle. non refidē. vel solue aliter fm dōst. in malo et in his que cotra ius sūt nō pōt nisi malus animus p̄sumi. vt in. c. j. de p̄sum. et in. c. et si christ. de iureiu. secus in dubijs: et hoc casu loquitur p̄iū formatū. in glo. Abbas.
- 1 Electio dicitur necessario confirmari si p̄ superiorē reperit idoneus. 4. 5. 8.
 - 2 Electus non dicitur habere plenum ius ante confirmationem.
 - 3 Electio facta a secularibus an requirat confirmationem superioris.
 - 4 Consuetudo qz electio ecclesiastica nō confirmetur p̄ superiorē nō valet.
 - 5 Confirmatio quomodo est faciēda p̄ superiorē in electo et p̄sentato.
 - 6 Idoneus ad aliquod officium quomodo quis presumatur.
 - 7 Inquiri de fama alicuius debet in loco vbi est conuersatus.
 - 8 Idoneum quem esse ad quem spectat probatio.

Postquā. Electio canonica confirmāda est: dicitur tamē superior ante cōfirmationē ingre-
re de cōuersione et vita electi vbi fuit cōuersatus. primo ponit vnū dictū. scō aliud ibi: cuius. ¶ Casus l̄alis: dicitur in c. isto qz qz cōfirmatio electiōis petit a suo supiorē supior ingre-
re de vita et moribz electi in loco in quo cōuersat. et si digni inueniat et electio sit canonica cōfirmari dicitur sine dilatiōe. Ber. ¶ Mo. primo qz cōfirmatio est necessitatis: l̄ electio a principio fuerit voluntatis. canonici enī nō tenent eligere certū sed p̄nteligere quē volūt dūmodo idoneum: vt in. c. qz ppter. j. e. Superior autē ad quē spectat electiōis p̄firmatio: tenet ex debito electionē p̄firmare si nihil impedit electū. Hinc est qz p̄tās p̄firmādi seu institūdi p̄tēs ad ep̄m transit ad capitulū sede vacāte. vt in. c. cū olim. de maiori. et obe. et in. c. j. de isti. li. vi. sec. in p̄tate cōferēdi seu eligēdi: vt in. c. vnico. ne sede. vacā. li. vi. et in. c. fi. de reg. e. li. nā diuersitatis rō est. qz p̄firmatio seu institutio est necessaria et nullā libertatē supior in ea exercet. s̄ vt iurisdictiōe necessaria: sed collatio b̄ seu electio est libera: de quo vide qz dixi in. d. c. cū olim. ¶ Scō ex b̄ et ex tex. no. qz electio nō tribuit pleni ius ante cōfirmationē fiendaz per superiorē. dicitur ergo electio p̄iū necessaria cōfirmari et p̄ cōfirmationem acquirat electus exercitiū iuris cōpetētis p̄tate. ante enī cōfirmationē habet ius solum in habitu nō autem in actu. de quo vide bo. gl. l̄xi. dist. c. quāto. et in l̄. p̄uatorū. C. de iur. om. indi. dicā plenius in c. trāsmisam. j. eo. Et idē dicitur in electione facta p̄ collegiū seculare. dicitur enim de iure cōfirmari p̄ superiorē. vt no. p. gl. et doc. in. d. l̄. p̄uatorū. et per illā gl. et iura in ea alle. dixit Bal. in aut. habita. C. ne fil. p̄ patre. qz electio facta per vniuersitatē scholarīū de rectore est de iure p̄ superiorē p̄firmāda. fateri tñ cōsuetudine posse induci vt sine cōfirmatiōe admittret: et ita videmus hodie communiter p̄acticari in studijs Italie.

- 3 ¶ Puto tñ cōsuetudinē non valere quo ad ecclesiastica collegia: qz talis p̄suetudo posset esse dānosa multū ipsis ecclesijs qz possent trāsi re indigni nō habita cōfirmatiōe a superiore. Et nihil est qd magis ecclesijs noceat qz qz indigni assumant ad regimē ipsarū vt dicit tex. in c. nihil. j. e. p̄suetudo autē dānosa multū ecclesijs nō v̄t: vt i. c. j. de p̄sue. et specificē cōtra hāc cōsue. facit tex. in. c. cū venerabilis. de consue. et c. auaricie. j. e. li. vi. ¶ Mo. tertio qz supior ad quē spectat p̄firmatio nō dicitur ex abrupto electionē cōfirmare: s̄ dicitur prius inquirere de vita et moribus electi. et hodie dicitur in p̄firmatione seruari forma de qua in. c. fi. j. e. li. vi. al̄s cōfirmatio est nulla vt ibi. Et idē dicit ibi gl. singulariter quo ad institutionē fiendam de p̄sentato per patronū. nomenim dicitur superior instituere istum nisi prius emittat edictū et in alijs seruet qz ibi habet.
- 5 no. singulariter hoc vltimū. ¶ Qualiter autē dicitur superiori informa ri respectu substantie p̄bationis. primo dicit hic Inn. qz nō oportet necessario qz superior recipiat testes vel iuramentum. s̄ pōt ingre-
re p̄ fama et p̄ l̄as testimoniales. Compo. tamē dicit qz imo recipiat testes in strumēta iuramēta et etiā adinimicula fame. Jo. an. videtur approbare primū arg. c. tua. de coha. clerici. et mulie. sed vide tu qz dixi in. c. i. s̄. e. tit. p̄xi. ¶ Et puto qz si cōtradictor appareat tenet superior recipere p̄bationes oblatas per cōtradictorē. vt in. d. c. fi. eo vero deficiente relin-
querē hoc arbitrio suo. nā fm formā electi recipiat p̄batiōes. nā possi-
bile est qz electus ita notorie sit idoneus vt nulla alia sit fienda examina-
tio vt est bo. tex. in. c. cōstitutus. el. d. de app. et vide bo. tex. cū gl. xxiij. di. in. c. nullus. ¶ Ultimo no. qz inq̄sio fame dicitur fieri in loco vbi qz est conuersatus. et dicit alibi lex qz quis est habēdus prout estimat in ciuitate sua. ff. de questionibus. l̄. j. ¶ S̄ pro declaratione litere quero cui incumbit onus p̄bādi idoneitātē vel dignitatē electi cū tex. hic mā dat electionē confirmari sub conditione si nihil electū impediāt. Sol. dicitur doc. qz electus presumitur idoneus: vt in. c. fi. de p̄sum. b̄ superior tamē debet ex officio ingre-
re: puto primū dictū procedere quo ad bonitātē intrinsecam que inest homini a natura: quo ad extrinsecāz vero et accidentaliter prouenientem cessat presumptio. Unde si dubitat de tali idoneitate nō debet superior cōfirmare talē nisi ipse doceat se esse

idoneum: vt aperte probatur ist. c. cum dilect. j. a
eo. melius in. c. cū nobis. eo. ti. vbi fuit dilata p̄fir-
matio: qz nō potuit constare qz electus haberet
etate a iure requisitam. et vide ad materiā omnia
que no. Jo. an. in regula infamibus. de reg. iur.
li. vi. vbi prosequitur i materia qz p̄tradictor ap-
paret et opponit vtrum sibi incubat onus p̄ban-
di istā idoneitātē extrinsecam an vero electus te-
neatur p̄bare: et vide de vtrāqz idoneitate tex. cū
gl. in. c. si forte. j. eo. tit. lib. vi. ¶ Ultimo querit
quid si superior tenuit electionē cōfirmare nulla
legitima causa in contrariū existente. Sol. dicit
doc. et bene qz dicitur recurri ad superiorē vt ipsum com-
pellat electionē confirmare. argu. in. c. nullus. de
iurepa. ¶ Dic tu melius qz superior poterit cōfir-
matori p̄figere certum terminū ad cōfirmādū
et si intra terminū nō cōfirmauerit potestas de-
noluitur ad eū. Nam licet ad cōferendū et eligen-
dum sit tēpus a iure p̄fixū tamē ad cōfirmādū
vel institūendū nō reperit tēps p̄fixū a iure ideo
opitet vt modo predicto p̄cedatur vt dixi post
do. de rota. in. c. qz de concess. p̄ben. Abbas.

- 1 ¶ Juramentū pōt qz exigere per p̄curatorem.
- 2 Papa nil potest disponere contra euangelium.
- 3 Papa qz est et in qbus casibus contra conciliū
et in quibus consilium contra papam.
- 4 Papa qui est in notorio et incorrigibili peccato et
in eo persistit potest tanquam hereticus puniri.
- 5 Beneficia debent pure conferri: et an habeat locū
in papa. 7.
- 6 Expressio eoz que recte insunt qz aliqd operet.
- 8 Juramento excipitur autoritas superioris. hoc
quomodo intelligitur.
- 9 Papa non potest quem absolvere a iuramento
nisi legitima causa.
- 10 Dispensatio pape contra ius diuinum nō facit
tutum dispensatum coram deo.
- 11 Digitus non est membrum: sed pars membri.
- 12 Compensatio nō admittitur in deposito.

Significasti. Electio in archiepi-
scopo sedes apostolica palliū nō tra-
dit nisi p̄iū p̄stet fidelitatis et obediē-
tie iuramentū. Et pertinet istud. c. ad secundā par-
tem rubricę. Primo ponit admirationem quaz
confundit. Secūdo duplex admirādi motiū
cui respondet. Tertio concludit. secūda ibi: aut
omne. tertia ibi: cū igitur. ¶ Casus literalis. Do-
minus papa per nuntios suos misit palliū ar-
chiepiscopo panormitano tali p̄ditione si ipse sa-
cramentum p̄staret fm formā quā ipse papa
illi trāsmiserat per apochisarios suos. ppter qz
mirati sunt reges et regni maiores qz papa ppter
hoc iuramentum exegerit dicētes qz nō est iurā-
dum autoritate euāgelij vbi dicitur nolite iurare om-
nino. qz amplius est a malo est. nec ab apostolis
nec in cōcilij inuenitur qz sit iurandum. archi-
ep̄s significauit hoc dño pape. ipse rescribit ei di-
cēs murentur sup hoc dñm Iesum christum qui
eādē cōditionē apposuit dū dixit. Simon petre
si diligis me pascue oues meas. argumentat papa
ex facto dñi. si ergo dñs qui cōscientias omnīū
nouit hac p̄ditionē fuit vsus: multo forti⁹ et papa
potuit apponere hanc cōditionem qui hominū
cōscientias nō nouit. postea respōdet autoritati
euāgelij nolite iurare et c. qd ampli⁹. Et dicit qd
incredulitas eorum qui nolūt credere nisi iure
facit vt hoc malū id est iuramentū exigatur dño
permittente. et multi etiā post iuramentū p̄stitū
ab vnitatē ecclesie et ab obediētia sedis apostoli-
ce recesserūt: qz malū est. Et propter hoc malū iu-
ramentū pro fide. p obediētia. pro vnitatē debet
p̄stari. Dicit etiam qz in concilijs nō inueni-
t quod sit iurandū. sed hoc non obstat. qz romana
ecclesia p̄stet autoritatē cōcilij: et per eius au-
toritatem robur accipiunt. et in cōcilij semp ex-
cipiūt ei⁹ autoritas. In fine dicit qz qui insignia
sue dignitatis a sede apostolica petunt dignū est
vt signa subiectiōis apostolice sedi exhibeāt p̄ qz
declaret se habere et seruare capitis vnitātē. Ber.

Argm. Vide bonā gl. et ibi do-
cto. i. l. neqz nata-
les. C. de p̄ba. i. l.
certi cōdictio. s̄.
si nūmos. ff. si cer-
tū pe. l. certe. s̄. fi.
ibi quotidie enī
p̄cario. ff. de p̄e-
cario. Bar. in. l. si
qz sit fugitiuus.
s̄. apud labeonē.
ff. de edil. edi.

Sed collatio
libera. Vide
tex. iuncta gl. i. x. f.
liberaliter. s̄. p̄e-
ben. c. relatum.

Adde vt per
Sede. consi. xxx.

Plenum ius.
Vide qz scripsi in
c. postulationē. i.
nume. 4. in versi.
pleno iure. s̄. de
postu. plato. vbi
concordo vnū di-
ctum qd videtur
hinc contrariū.
Aeneas sal.

Indigni. hoc
dixit Joā. mo. in
c. super eo. de he-
re. li. vi. qd eccle-
sia indiget viris
literatis et nō as-
nis ferratis.

Abrupto. vidē
in ca. cum nobis
olim. j. eo.

Informari vt
de qz dixi in. c. j. s̄.
de postu. prela.

Sebasti. Sapia.

Per p̄dicto-
rem. Vide Abb.
in. c. cū nobis. j. e.
vbi videt velle qz
i casu quo petēs
electionē confir-
mari deberet p̄-
bare certā etatē.
si apparet cōtra-
dictor non debet
probare cuius tñ
cōtrarium sentit
Abb. in. c. in p̄e-
sentia. in gl. in x.
bo. scō. de proba-
tio. et tenui p̄tra-
rium in. l. de eta-
te. in. iij. qd. Bar.
ff. de minori.

Cfi. de p̄sum.
Vide ibi Domi.
et doct. in cle. vni-
ca. in x. b. cōstite-
rit. de offi. deleg.

C nullus. s̄ in
repat. Vide que
dixi in. c. bone. el
ij. s̄. titu. proxi. in
apo. in titu. ij.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Per alium. Vide Archi. et Joan. and. in. c. circa. de elec. li. vi. et in c. licet ex quadam. de testi. et pulchre per Ludo. Roma. no. suo. cōf. in cip. an iuramentum testis.

b Translato. Vide ibi docto.

c Sebast. Sapia. Nota septimo. Plura prodita fuerunt consilia sup hac materia

supiorib⁹ annis extant duo dñi Dec⁹ in 2° cl. i. a maximi pōderis et in sequenti consilio vbi latissime de ptate summi pōtifis: ad q^o spectet gregare pñliū multa etiā de negligētia pape tradit acutissimus et copiosus doctor. do. Joā. igneus in disputatiōe sua an rex frācie recognoscat imperatōre. col. vñ. aliqua et p Dec⁹ i. c. porrecta. d. 2° fir. vti. vel inti.

d Concilia. An et quādo cōcilium sit supra papā. et vide istū in dispu. epi⁹ et qdā rector. et Archiep⁹ flo. i. scōa parte tertie partis sue summe ti. xxiij. inci. nō abscondi misericordiam. vbi multa de cōcilio et de eius inferioritate ad papā. et p istū in cōcilio facto ultimo loco Basilee translato postea Ferrariā postea Florentiā. et p istū in sermone habito Basilee. incipi. magimū. et per Ludo. ro. in ultimis reb⁹ cōf. in quibus locis etiam voluerūt q^o papa nō hereticus s³ scādalisans possit deponi a cōcilio. secuti gl. in. c. si papa. xl. dist. 3. p maiortate pape ad cōciliū et contra dictam opi. vide Pet. de monte episcopū bixi. in libello de potestate pape et concilij. et Archi. floren. in scōa parte sue summe. tit. iij. c. xi. dū ponit de schismate vbi multū instetit p Eugenio contra cōcilium Basiliense. post ipm scripsit etiā And. Barb. in cle. ne romani. fo. xvij. de elec. vbi p papa facit. lxxvij. ar. et refert Platina. i. li. d. vita pontificum. de Joan. xxiij. fuisse decisum in cōci. constantiens. q^o cōciliū generale legitime gregatū habet statim potestātē a Christo quo fundamento cōcesso dicebāt ipsum pontificē ei subdici. est etiā ad materiā cōf. Lud. cccclxxx. dū consuluit contra collationē pape factā cōtra statutū cōcilij Basiliensis. plene etiā scribit Lud. idem cōf. cccclxxxij. secur⁹ late glo. in. d. c. si papa. et vid⁹ Aug. de ancona i. li. de potestate ecclie. q. v. arti. iij. et vide Lud. ro. cōf. cccclxxxij. quo ad primū. in fi. et Bal. in. c. olim. ad fi. de rescri. et Do. in. c. propter. lo. in fi. xviij. di. q^o i. casu necessitatis possunt prelati cōgregare cōciliū irrequisito papa. et vide De. de mōte. in dicto tracta. de ptate pape. x. co. q^o licet clemen. ne romani. s. irritū. de elec. irritat gesta p Cardinales in spectantib⁹ ad papā vacātē papatu et sic non videantur posse cōgregare cōciliū p. c. i. xviij. dist. tñ illud intelligitur nisi se impediāt de talibus ppter regulā dam citius et clarius electionē pape factā in discordia. vel pducentem schisma quo casu possunt cōgregare cōciliū: licet sit actus spectās ad papam: et prima facie alienus a facto electiōis. alle. Car. hic vbi et iste idē tenet allegās Aug. in. c. si duo. lxxij. dist. et idē etiā ponit Car. cōf. cl. qñtū sepe fuit a me. in x. tertio qro. vbi ponit eadē verba formalia respōdendo ad. s. irritū. et vide do. meum in. c. quod translationes. in lviij. col. ibi. et si alleget. de offi. leg. et vide De. d. mōte in tracta. suo de cōgrega. cōcilij dicētē hanc congregationem spectare ad collegiū cardinalium quibus negligētibus imperator congregabit cōciliū et eo negligētē plati ipsi cōueniēt petēdo licētā ab asserto papa et ea etiam nō obtēta discedēdo. et facit solēnis ordo seruatus in concilio Costan tiēsi in depositiōe Jo. pape. xxiij. de quo per Platina post alios histo ricos in li. de vita pontificū. vbi dicit a cōcilio fuisse deputatos viros peritos qui indicauerunt. xl. capitula ei obiecta esse digna depositiōe: q^o in aliquibus erat adeo inueteratus q^o ppter incongibilitatem sapiebant heresim et aliqua erāt scandalū paritura si amplius fuisset tolleratus. et sic conciliū cognouit de qualitate criminum ipsius pape. an autē habeant isti de concilio ordinariam vel delegatā. vide Adarti. de laude in tractatu de concilij. q. xxiij. que inci. quero an congregato concilio post Jo. i. an. et Imo. in. c. graue. de pben. et pulchre dicit Bald. in d. c. olim. ad fi. de rescrip. q^o vbi tractat de autoritate pape et sua causa nō requiritur eius autoritas in cōgregatiōe concilij. et sic limitat q^o habetur. xviij. dist. quasi p totam. et in congregatione generalis cōcilij minor pars eorū qui debent interesse potest citare maiorem data eius cōtumacia pōt minor pñntiare se cōstitūere cōciliū generale et in se esse iurisdictionē. ita dicit De. de monte in suo libello de papa. xvi. co. ibi sexto quero quot persone. ex quo inferitur q^o sicut conciliū est iudex cōpetens vbi agitur de crimine pape saltē qualificatio illis modis quos ponit glo. in. d. c. si papa. ita sit cōpetēs in cognoscēdo an ipsum crimē q^o opponitur pape sit tale quale esse oportet. et cōciliū iudicare possit

per istud dictū Petri. secundo p regulā que habet q^o iudex cause pre parātis est etiā iudex cause preparate. l. ordinarij. vers. ab eodē iudice. C. de rei vendi. et ibi Bal. in. l. minor. in fi. prin. ff. de euic. Pan. de ca. in l. q. ad fin. C. vbi et apud quē. et Adrianus in. c. ij. xl. col. ver. xij. fallit. de mutuis peti. et vtrū papa possit nō cōgregato cōcilio deponere. Cardinales. vide dñm meū in tractatu suo de pñtā. Car. i. vij. q. pncipali. et vide oīno Car. in dicto 2° cl. vbi ponit q^o cōciliū ē iudex inter cōtē dētes d papatu. Itē qñ papa accusat d heresi. i. s. colū. et in. q. colū. ponit q^o habeat cōgregare pñliū et vide istū in. c. l. de vitāda. i. q. co. in vers. q. colligi tur. eo. tit.

b dixi plene in. c. translato. b. s. de pñstitutio. Nota. quarto q^o Christi actio debet esse nra instructio. concor. ij. questione prima. c. deus omni potēs. et c. qualiter et quando. scōo de accusatio. Nota. quinto quod papa nō potest aliquid disponere contra euangelium. de quo vide bonum textum in capitulo sunt quidā. xxv. qōne prima. Nota. sexto quod p fide obedientia et vnitate est licitū iurare. Adde alios casus qui hic habentur in gl. Nota septimo quod concilia generalia non sunt supra papam: vnde non possunt statuēdo prefigere legem pape: imo in omnibus statutis concilij intelligitur excepta autoritas pape. Et est iste tex. satis in hoc notabilis. et quotidie allegatur: presertim vbi disputatur de potentia pape et concilij. et vide duos text. ix. q. ij. aliorū.

Adde Pau. de cast. consi. cccclxxxvij. in secundo impressis. Anto Francif. Circa istā scrupulosam et periculosam materiam de concilio puto ante oīa esse cōsiderādū q^o aliquod est cōciliū pñtialle et istud cōgregat de mādato pape vel patriarche seu metropolitani: vt habet in. s. porro. iij. dist. et in. c. multis. xviij. dist. et hoc cōciliū sic cōgregatū est maius q^o singulares plati de puincia. vt in cle. i. s. q^o etiā in interdictis. et ibi plene p do. Card. de sentē. excō. vbi etiā dicit q^o est maius ipso archiepo et ipo metropolitano a quo ad ipsū cōciliū puinciale appellat: vt ibi p do. Card. per. d. s. porro. iij. dist. Et adde q^o tale cōciliū puinciale pōt cōgregari et sine metropolitano: qñ ibi nō est metropolitā. vt in. c. placuit. et ibi p Archi. xviij. di. Et adde q^o talia cōcilia puincialia debēt cōgregari ante quadragesimā et circa autūnum. vt in. c. decernimus. xviij. dist. et in. c. sicut olim. de accu. et quid in talib⁹ cōciliis tractari debeat. habet in. c. qualiter et qñ. el. ij. de accu. et in. c. seq. et habet in. c. graue. de pben. et p Jnn. in. c. in singulis. et in. c. ea que. de sta. mona. vbi etiam tractat de cōgregatione capitulari que fit per religiosos vel singulis annis. vel singulo biēnio: et qñ in illis tractāda sint et de cōcilio puinciali habet etiam in. c. i. de iudi. De cōcilio autē gñali siue vniuersali q^o dicitur representare vniuersalē ecclesiam prout videtur esse optimus tex. in. c. maiores. xxiij. q. i. vñ sumpta est practica que seruatur in modernis cōciliis dū dicit sacrosancta synodus Lateran. vniuersalē ecclesiā representās: de quo etiā est tex. in. c. synodus. xij. dist. in hoc puto multū esse aduertendū et cōsiderandū cum agatur de vniuersali statu ecclesie. et de potestate et superioritate summi pōtifis ad cōciliū et cōtra. et de potestate et de autoritate reueren tissimorū do. Car. et aliorū prelatorū ad tale vniuersale conciliū cōueniētū. et sup qua materia nouissima p excellentissimos iuriscōsultos. put vidi et perlegi. fuerūt edita tpe Julij pontificis maximi. q^o postea indixit pñens Lateran. cōciliū q^o adhuc nō videt esse pfectū subtilissimā concilia et ideo dixi scrupulosam et periculosam esse materiam: q^o de maximis et arduis in similibus cōciliis rebus agitur et pertractatur. Et primo cōsiderandū est ad quē spectet cōgregatio talis cōcilij vniuersalis et nō credo dubitandū q^o regulariter debet fieri a summo pontifice. vt in. s. porro. iij. dist. et in. c. i. per totū. xviij. dist. et idē dixit gl. in. c. q^o translationē. de offi. leg. q^o cōgregatio talis generalis cōcilij est de reseruatō pape. q^o etiā videtur voluisse Jo. and. in. c. nemo. de elec. lib. vi. in nouella. super gl. ij. et ita etiā voluit Bal. in trac. schisma. in. xv. col. vbi dicit q^o conciliū sacri totius orbis nō potest cōgregari nisi per papā. et de tali cōgregatione concilij generalis ad quē spectet habet in. c. significasti. hoc eo. ti. et in. c. ecclia. de pñtā. dist. i. et in. c. mādatis. i. q^o vij. et in. c. bene quidem. xvi. dist. et in. c. adrianus. lxxij. di. et facit bo. tex. iuncta glo. in ver. vniuersalibus. i. q. vij. in. c. pñtētib⁹. et alia gl. in ver. legatus. in. c. regula. xviij. dist. que dicūt q^o solus papa congregat cōciliū. aut legatus apostolicus de mādato pape. et idē etiā voluit gl. in. c. sicut venire. de exce. prela. et Spe. in ti. de leg. in. s. supest videre. in ver. sed nūquid. et sentit bea. Tho. scōa scōe. q^o i. arti. x. et in. i. parte summe. q. xxxvi. arti. ij. et vt dixi nō credo de hoc dubitandū. q^o regulariter talis gregatio gñalis cōcilij spectat ad papā. q^o etiā sentit Joā. de ana. in. c. fraternitatis. de here. circa. i. co. et est bo. text. et forsan melior. de iure. in. c. ideo. ij. qui dicit q^o potestas cōgregadi cōcilia soli pape et sedi apostolice spectat. et ppterea dicere solemus q^o cōciliū generale factū sine autoritate pape nullū habet firmitatem. vt in. c. i. et se. et quasi p totā di. xv. dist. Difficultas autē esse vñ nunquid aliquo casu cōgregatio cōcilij spectet ad reuerēdissimos do. Car. siue ad eorū factū collegiū. vel aliquos ex ipis reuerēdissimis. d. Cardinalib⁹ etiā vt singulis in vñ pñtētib⁹ maxime illis casib⁹ q^o papa pōt accusari et accusatus iudicari p cōciliū: tāq^o eo casu siue illis casibus auto. et nemo.

ritas papa in ppta eius causa non videatur esse requirenda: cū etiam si requireret sciens tractandū esse de causa tale cōcilium cōgregare dene-
garet: et dixerunt quidam etiam nouissime cōsules qd isto casu non
requirit auctoritas pape: sed qd cōgregatio concilij tali casu spectat ad
reuerēdissimos do. Car. et sufficit maior pars eorū in tali cōgregatiōe
facienda. nec h̄eo

casu locū disposi- 2.c. nemo. vbi dicitur qd nemo potest iudicare p-
tio. c. licet de vitā mā sedē. s. papā. nec augustus: nec populus. nec
da. de electi. freti clerus. et facit. c. cūcta per mundum. 2.c. per pnci-
primo auctorita-
te Bal. in. c. olim. circa si. de rescrip. et eiusdem Bal. in eo. c. pe. co. vbi di-
xit qd i ppta cā pape nō requirit eius auctoritas. idicētes idē voluisse
do. Card. in cō. cl. in. iij. dubio. et Archi. flo. in tertia parte sue summe
in ti. xxiij. c. ij. s. vj. et dicunt cum ista opi. concordare do. Abb. in. c. palle.
l. vbi alleg. Hug. idem tenentem in. c. si duo. lxxix. dist. et in eo loco dī
ibi do. Abba. ita practicatū fuisse Pdis vbi cardinales cōgregati scri-
pserūt ad principes et platos: et plus dixit Car. in. d. cō. in. iij. dubio.
qd si cardinales nō cōcordaret in cōgregatiōe cōcilij qd eo casu talis cō-
gregatio spectaret ad impetratōrē. et in eo qd inducit ad hoc tex. in. c.
si. lxx. dist. qd etiā v̄ esse de mēte Archi. flo. in loco palle. sue summe.
Dubium tū esse v̄ nunqd eo casu quo ad cardinales spectaret cōgre-
gatio cōcilij talis cōgregatio spectet ad eos vt collegiū. An vero vt sin-
gulis. et Bal. in. d. c. olim. in. ij. co. de rescrip. v̄ sentire qd spectet vt col-
legium: ideo dicit qd maior pars ipsorū requirit allegādo. l. qd maior
ff. ad muni. subdens qd maior pars p̄sentium requirit dūmodo adsint
due partes. per ea qd habent in. l. nulli. ff. qd cuiusq. vniuer. no. et p hoc
fuit regula qd est qd in actibus collegialibus maior pars collegij attēdi
tur: vt per glo. in. c. cū oēs. de cōsti. et in. c. j. in vers. tractatus. de reb. ec.
nō alie. in. vj. et hoc idē etiā videtur velle do. Car. in palle. cō. cl. vbi
in. iij. et in. iij. dubio concludit qd si collegiū cardinaliū ad quos p̄tinet
conuocare cōcilium sit diuisum et nō cōcordet in tali cōgregatione: qd
deuoluit hec potestas cōgregandi ad impetratōrē: nec videt qd vna pars
cardinaliū possit cōgregare si sit minor pars qd velit maiorem partem
cōgregare. et p hoc facit illa cōis cōclusio qd in actibus vniuersitatis v̄
collegij debent due partes interesse et sufficit maior pars illarū duarū
partiū. d. l. qd maior. ff. ad muni. qd hoc modo est intelligēda vt cōcludit
do. Abb. in. c. cū oēs palle. et in. c. j. circa si. de his qd sunt a maiori parte
capi. et idē voluit etiā Bar. in. l. qd maior. palle. tū vt dixi nouissime cō-
sultū fuit contrarium in eo casu in quo agit de interesse pape. quo casu
in cōgregatione cōcilij eius auctoritas nō requirit: vt dixit Bal. in. d. c.
olim. de rescri. qd nō est verisimile qd ipse velit cōsentire talis cōgrega-
tioni ex quo vt videmus cōcilia ista generalia nō ita facile cōgregantur
vt dicit Car. Alex. in. c. sciendū. xvij. dist. et principale fundamētū hu-
ius partis videt esse qd nos habemus in simili qd qn in aliquo casu cō-
sensus plati requirit iuxta ea qd habent in. c. cām qd. de iudi. si agat con-
tra platū nō requirit eius consensus: vt no. doc. oēs. in. c. edoceri. de re-
scrip. alleg. in. c. cū pastoris. ij. qd. vj. et facit gl. mag. in si. in. l. cū nō so-
lū. C. de bo. qd libe. et plus dicebāt nouissim cōsules qd eodē modo re-
uerēdissimi cardinales qd remaserāt Rome cū summo pōtifice: etiā si
multi essent nō erāt regredi in tali cōgregatione: qd ex quo papa tan-
quā caput est suspectus. etiā alij. qui verisimiliter caput sequuntur sunt
suspecti et de illis dī iudicari sū qd iudicatur de capite p not. Vincē.
quē do. Abb. post alios refert et sequit in. c. j. de iudi. zidē no. Sali. in. l.
j. in. j. co. C. si rector puin. et facit tex. et qd ibi no. d. Ab. i. c. accedēs. vt li-
te nō cōtest. idē em̄ dī esse iudicādū de adherētibus qd iudicat de prin-
cipalibus. c. ad apostolice. de regula. li. vj. no. in. c. j. d postul. p̄la. l. qd reli-
giosis. zibi Ang. ff. de rei vēdi. quemadmodum ergo papa hoc casu tā
quam caput suspectū excluditur a tali cōgregatiōe: ita etiā debent ex-
cludi reuerēdissimi dñi cardinales eum sequentes et illi adherentes.

Addeban̄ etiā dicti cōsules ex alio fundamēto. vbiq. agit de
interesse particularis ecclesie si prelatus est negligēs in cōgregādo ca-
pitulum potestas cōgregandi deuoluit ad capitulū et a capitulo negli-
gente deuoluit ad particulares canonicos ecclesie. vt no. d. Abb. in. c.
cū olim. l. iij. co. de testi. alle. Inn. i. c. dilecti. de maio. et obe. et ibi hoc idē
videt voluisse. d. Abb. post Hosti. et alios. et do. Ant. et Imo. in. d. c. cū
olim. et qd data ista negligētia plati ptās deuoluat etiā ad particula-
res de capitulo vel collegio videt voluisse gl. in. c. vt circa. in ver. aliqui.
de elec. lib. vj. vt habet in. c. si quis f̄s yterorū. de reb. eccle. nō alie. et i. c.
nō liceat. xij. q. ij. et per gl. in. c. cōstitutum. el. j. xvj. q. j. et per gl. in. c. sacer-
dotes. in ver. monēdo. xvj. q. iij. et in. c. qd contingit. in ver. in debito. de
reli. do. quanto magis id dicere debem̄ vbi agit de interesse vniuersa-
lis ecclesie. qd v̄ esse maioris piculi. ideo cautius v̄ esse incedēdum. c.
vbi periculū. de ele. li. vj. ideo v̄ qd particulares et cardinales talē con-
gregationē facere possint. et qd talis ptās cōgregandi sit ad eos deuo-
luta ppter negligētiā summi pontificis et aliorum do. cardinaliū ipsi
pontifici adherentiū talē cōgregationē facere. et quāuis alias hec ptās
cōgregandi cōcilij aliquo casu spectaret ad reuerēdissimos cardinales:
vt collegio. tū qd ipm collegiū deprehendit i negligētia. hec puincia
v̄ deferri ad cardinales p̄ticulares arguēdo a simili de ecclia particu-
lari et illi interesse ad eccliam vniuersalē in qua agit seu agi v̄ de ma-

iori interesse: et id potius v̄ argumentari a minori ad maius iuxta ma-
teriā. c. cū in cūctis. de elec. et aut. multo magis. C. de sa. san. eccle. et in. l.
quāto magis. ff. de iureiur. Ego aut adherēdo opiniōi quā magis
verā et catholicā esse puto. Dico qd cōgregatio vniuersalis cōcilij regu-
lariter spectat ad ipm papā: nec ali pōt talē vniuersalē synodū cōgre-

palez. ea. causa et q. Et per ista arguit hic Jo. an.
qd sentētie pape est standum si contradicit sentē-
tie totius concilij: remittit ad no. iij. dist. in istis.

gare absq. ipsi
auctoritate et hoc
est singulare sum-
mi pontificis p-
uilegiū vniuer-

salis quent sine ipso nō fiat: hoc em̄ primo pbat auctoritate sacre scri-
pture in li. j. i. Machabe. in. iij. c. vbi inter alia qd Simoni sacerdoti ma-
gno totius populi et oim sacerdotū cōsensu attributa sunt: hoc est pri-
mū et singulare vt quē sine ipso in regiōe nō fieret. Cū aut iuxta apo-
stoli sniam sacerdotiū veteris legis sit figura noui testamētis: et sum-
mus sacerdos noui testi sit lōge excellētioris dignitatis qd esset summus sa-
cerdos veteris testi: tenēdū ē qd hoc idē p̄uilegiū in noua lege diuina
institōne habeat ille summus sacerdos. i. papa: vt. s. eius soli auctorita-
te talis vniuersalis synodus debeat cōgregari: et id tūc dī legitime cōgre-
gata qn de mandato pape ipso interueniēte vel alio de eius spālī mās-
dato fuit cōgregata: vt legi et notat in. s. porro. iij. dist. et in. c. j. et xvij.
dist. et hanc partē tenuit bea. Tho. in locis. s. alle. et do. Archid. flo. i. ij.
parte. iij. partis sue summe. in. ti. xxiij. sub rubri. qn dicit cōti. legi. cele.
hoc etiā tenuit. d. Car. si. de turre cre. appellat in sua summa de eccle-
sia intitulat. li. iij. c. vj. hoc et p̄ ex auctoritatib. multorū sanctorum pa-
trū quas Gratia. iducit in lib. decre. dist. p̄al. xvij. quasi p totā di. hanc
partē et tenuit Archi. remē. in lib. suo de synodis. vbi multo cōmemor-
rās in. c. xvij. inter cetera dicit nō esse mirandū qd ipsorū vniuersalium
cōciliorū auctoritatē romano pontifici ascribam. nā nulla concilia ra-
ta leguntur qd apostolica auctoritate suffulta nō fuerint: cōmemorādo
multa cōcilia qbus summi pōtiffices auctoritatē p̄stiterūt: et inter cetera
redarguit Joā. cōstātinopolitanus ep̄s q quādā vniuersalē synodum
cōgregauerat absq. auctoritate romani pōtifficis illudq. cōprobat au-
toritate Pelagij pape q de hmōi illicita vocatiōe oibus ep̄is sic scri-
bens inqt. relatū est ad apostolicā sedē Joanne in cōstātinopolitanū
ep̄m vniuersalē scribere. vosq. ex hac sua p̄sumptiōe ad synodū con-
uocare generalē. cū generalī synodū cōuocādi auctoritas apostolice
beati Petri sed singulari p̄uilegio sit tradita. et nulla vnq. synodus
rata legitur qd apostolica auctoritate nō sit suffulta: et hec pars ab eodē
cardinale sancti Sixti in p̄al. sua summa. de ecclesia in p̄alle. li. et cap.
plurib. rōnibus. et fortissimis argumētis et iuribus cōprobat. id etiaz
firmat do. Car. in. d. c. l. de vitāda. in. q. xvij. vbi dicit qd olim impera-
tores cōgregabāt cōcilia put de cōstātinō legi in. c. habeo librum.
xvi. dist. et de Justiniano q similiter sextā synodū cōgregauit. vt in. c. vj.
ea. dist. et de cōstātinō q Nicenā synodū etiā cōgregauit. vt in. c. san-
cta. xv. dist. et ibi et legi de multis alijs cōcilij q facta sunt mediātib.
imperatorib. q cōstātinus etiā p̄cesserit in Nicenā synodo habetur
in. c. cōtinua. xi. q. j. legi et de Karolo imperatore q simul cū Adriano
cōciliū cōstituit. vt in. c. adriannus. lxxij. dist. Tū postea cōstitutū est qd
ad solutiū romanū pōtifficē talis cōgregatio spectet. vt in. c. id. ij. q. vj. et
in. c. j. in. s. hic et. xvij. dist. et habetur in. c. mādastis. ij. q. v. et in regula.
xv. dist. et in. d. s. porro. dī qd et legatus de latere nō h̄z ius cōuocandi
cōciliū nisi specialiter sit sibi demādatū p papā vel qd ei cōlebratio ē
sibi cōmissa per tex. in. c. j. de iudi. li. vj. et p illā regulā q vult cōsequens
v̄ velle et antecedēs. l. ad rē mobilē. et l. ad legatum. ff. de procu. et pro
hoc facit rō qd cōnuocatio dī fieri p maiore de vniuersitate. l. j. et ibi no.
ff. de albo inscri. l. j. C. de decurio. lib. x. in synodo. lxxij. dist. not. Inn. in
c. j. de maio. et obe. et Joā. and. in. c. in causis. et in. c. ecclesia. et in. c. cū nobis
de ele. sed inter fideles nullus est maior papa pter deū. igit ad ipsuz dī
spectare cōnuocatio fidelij p̄sertim qd in cōnuocatione cōcilij plati et fide-
les citant et eis p̄cipitur vt veniāt. vt dicit gl. in ver. p̄cepisset i. d. s. hic
etiā. xvij. di. merito hec facultas nō v̄ cōpetere nisi illis q habēt supe-
rioritatē et imperium. als citatio nō arctaret. l. si qs in aliena. ff. de iud.
l. ij. ff. si qs in ius voca. nō ierit. cap. super literis. de rescrip. c. p̄terea. de
dilatio. sed nullus habet iurisdictionem vel imperium sup oēs fideles
nisi papa. c. cūcta per mundū. ix. q. iij. ideo nullus cōnuocat cōciliū gñā
le nisi pa. ipse enim omnium christianoꝝ et ecclesie militantis est ca-
put et pater et oēs christicolē ad ipsum tanq. caput et patrem debēt ha-
bere recursū. c. nec licuit. xvij. dist. c. rogamus. xxiij. q. j. vñ si sine licen-
tia pape cōnuocaret cōsiliū esset accephalū. et sine capite et esset quod
dā monstrum cōtra naturā aliorum conciliorū que constant primo ex
capite. deinde ex alijs membris. c. submittitur. xxi. dist. c. qm. xvij. dist.
c. si ep̄s. et c. si qs ep̄s. nā si a synodo generali excluderet caput seu ca-
pitis auctoritas. eo ipso capitis et mēbrorū vnitas dissiparet et causa
retur schisma. p quo facit illud qd dixit philosophus polit. pmo qd
in omni iusta plurium cōgregatiōe magna vel parua necesse est vñ re-
gulare et regere et alios regulari et regi. Sed cōnuocato cōcilio sine pō-
tifficis auctoritate non erit qui alios regulet et regat. Et confirmat hec
quia cū concilium sit collectio omnium fidelij. vt in. c. ecclesia de cōse-
cra. dist. j. ergo comprehendit ipsum papā. qui est fidelij caput. vt in

Sanonmita. super Summa parte primi.

D. c. rogamus. xxiiij. q. i. patet etiam qd t alis conuocans iudicium et sententiam diceret de papa: et ipsum sibi submittere vel inferiori faceret: qd conuocatio semper est facienda ab illo qui habet aliquam iurisdictionem vel auctoritatem vel superioritatem supra vocatos in causis quare sit vocatio: vt in. c. quoniam. et in. c. placuit. et in. c. si quis episcoporum. xviij. dist. et in. c. vocatio. v. qd. h. Et puto qd si quis ab ista veritate catholica contrarium diceret qd orbis est maior vix. In denariet: non parum distaret ab heresi: presuppōita tamē ista regula pro vera: illam puto multipliciter limitandā et declarandā. Primo sic quida dico qd licet auctoritas congregandi concilium vniuersale sit apud papam: tamē potest ipse papa illud congregare ex consilio fratrum et reuerendissimorum. Cardinalium. nec ppter hoc diceretur conciliū male congregatū. dicitur em actū. vi. e. Conuocantes aut duodecim multitudinē discipulorum dixerunt: nō est equū. et. per quem text. dicebāt aliqui. pbari qd auctoritas conuocandi conciliū nō erat solius Petri: sed totius collegij apostolici. et eodem modo potestas conuocandi concilium nō est solius pape: qui lo cum Petri tenet: sed etiam reuerendissimorum Cardinalium qui apostolos tanq̃ ecclesie cardines. representant. Nam dico qd nō sequit̃ cōsequētia: duodecim apostoli simul cum Petro dicuntur turbam discipulorum ad synodum conuocasse sicut etiam nūc faceret papa si simul cū Cardinalibus conuocaret: nō tamē sequeretur qd talis conuocatio nō esset facta auctoritate pape: sicut nec ibi sequit̃ qd illa conuocatio nō fuerit facta auctoritate Petri: licet hoc ibi nō expumat̃ exp̃sse. maior enim fuit reuerētia apostolorum ad beatum Petrum: vt pote ad caput et principem eorum qd maxime cōprobāt̃ ex auctoritate beati. Cyrilli in lib. thesaurorum: vbi dicit qd apostoli in euāgelis et in epistolis in omni doctrina Petrum esse locū dñi in eius ecclesiā dātes eis locū in omni capitulo et congregatione: et in omni electione et cōfirmatione: et ita illaz auctoritatē etiā declarat idem Car. sancti Sixti de turre cre. in dicto li. iij. de ecclesia. c. viij. in responsione. i. arg. qd fecit ad alteram partem sic qd nō sequit̃ papa vna cū do. Cardinalibus conuocat concilium generale: ergo conciliū nō conuocatur auctoritate solius pape: imo sequit̃ oppositū: qd si papa nō faceret talem cōuocationem et in illa auctoritatem prestaret. soli dñi cardinales facere nō possent: nisi vt. j. declarabitur: sed bene solus papa posset facere sine ipsis cardinalib. per ea que. s. alleg. sunt: probando qd solus papa congregat. Secundo limitatur et declaratur predicta regula vt nō solū papa sed etiam imperator auctoritate pape possit ipsum vniuersale conciliū congregare: et ideo in ecclesia dei multa concilia vt pote Nicenū. Constantinū. Ephesinū: Chalcedonense et alia multa leguntur fuisse congregata per imperatores: vt in. c. canones. xv. dist. et in. c. sexta. xvij. dist. et de tali cōgregatione ipsi imperatores nō reprehendunt tanquā usurpatores aliene auctoritatis: imo potius cōmendant̃ quāsi talē cōgregationē fecerint zelo fidei et christiane religionis: sed vt dixi illa congregatio facta p imperatores ad talia concilia fuit facta auctoritate romanorum pontificum: vt dixit Archiep. in. c. mandastis. h. q. v. vbi text. dicit hec formalia verba. Valentinianus. augustus nostra auctoritate synodū congregari iussit: et ibi dicit Archiep. sup verbo nostra auctoritate: vbi cūq̃ inuenies imperatorem congregasse concilia: intellige qd congregauit fin formam illius. c. mādashis. i. auctoritate romanorum pontificis. et sic imperatores concilia congregantes magis fuerunt exēcutores voluntatis et auctoritatis romanorum pontificum qd qd illaz congregatiōne fecerint ex eorum auctoritate: et ideo in illo. c. sexta synodus. xvi. dist. dicunt hec formalia verba: synodus vniuersalis Constantinopolitana celebrata est et greco sermone scripta tpius pape Agathonis exequente p̃ssimo principe Constantino. Illis em tēporibus ecclesia nō erat potens vt de facto posset cōpellere nolentes venire ad concilium neq̃ erat potēs dare tutum accessum vocatis de longinquis partib. et congregandi: deo sedes apostolica p principes et imperatores faciebat sepe qd per seipsam facere cōmode nō poterat. postea vero disponēte dño potuit per se talem congregationem facere et illa per se et nō p principes et imperatores facit: et fecit quāuis in. c. adrianus. lxiij. dist. dicitur qd Karolus rex cōstituerit synodū cū adriano papa. nō est intelligēdus ille text. qd eius auctoritas in cōuocatione synodi cōcurreret cum auctoritate pape: sed qd ipse exequēdo auctoritatē pape et eius voluntatē: illā synodū congregauerit vt progime dictū et declaratū est: ea enim que sunt facta auctoritate pape: illa dicunt̃ esse facta ab ipso papa: qd ea nō sūnt facta quib. auctoritatē nram impartimur: vt in. l. i. circa fi. d. iustini. xodi. cōfir. Et aduertatur qd si inueniat aliqui iussu imperatorum ep̃os cōuenisse: tamē talis ep̃orum cōuentus vniuersalia concilia nō sunt dicēda nisi tales cōuentus essent suffulti auctoritate romani pontificis. vt in. c. bene quidem. xvi. dist. et in. c. multis. xvij. dist. sicq̃ ergo dicendū est qd si aliqui imperatores vniuersalia concilia congregauerint: talem congregationē fecerunt auctoritate pape: et nō ex seipsis. et istud sine dubio facere potuerunt et debuerunt exequētes mādata apostolica: sed principaliter et ex se nō possunt istud facere: nisi forsan aliquo casu de quo et s. fiet mētio. Tercio puto limitandam esse regulam de qua supra: quādo aliquis casus occurreret in quo imminēti periculo ecclesie non

posset obuiari nisi mediāte concilio vniuersali. et papa nollet illud in veritate conuocare. tūc alius a papa. vt. j. declarabitur poterit conciliū conuocare. nec alius in manu vnius hominis esset fidem christianam et statū ecclesie vniuersalis subuertere. hoc enim casu si vniuersali ecclesie periculū immineret et papa requisitus p do. Cardinales et p alios ecclesie platos et p principes nollet congregare vniuersale conciliū neq̃ dare auctoritatem congregandi. quia tunc talis habendū esset vt suspectus de heresi et redderetur suspectus in fide. posset congregari concilium per reuerendissimos do. Cardinales vt fieret debita et necessaria p̃uio. vt videt̃ aperte probari ex text. in. c. error. lxxiiij. dist. error enim cui nō resistitur approbatur. et cū veritas minime defendit opprimitur nec caret scrupulo societatis occulte qui manifesto facinori desit obuiare. tamē nō ṽt qd iste casus possit occurrere cum ecclesie statū periclitari nō possit licet forsan posset nauicula Petri aliquantulum naufragare. Unde dicitur. et. Matthei ultimo. c. Ego autē vobiscū sum vsq̃ ad consummationē seculi. nisi forsan ppter bellos dissidia et discordias inter xpianos sicut dicit enenisse et factum esse ante tempora Constantinū. vt habetur in. c. canones. xv. dist. ita qd ex talibus dissidiis et discordiis facile posset imminere periculū ecclesie et eius status: qd vt dixi nō video quō possit hoc accidere cū semper in maioribus causis statuerint antiqui patres esse ad ecclesiā recurrēdū vt in. c. rogamus. xxiiij. q. i. tñ si casus occurreret vel qd esset periculū alicui erroris inter christianos. vel qd status ecclesie periclitaretur tunc putarē qd congregatio concilij vniuersalis qñ papa requisitus nō vellet hoc facere spectaret ad reuerendissimos do. Cardinales. Quarto etiā dico predictā regulā qd solū papa congregat conciliū vniuersale vel eius auctoritate p alii congregetur non habere locū in casu quo papa apud graues et doctos viros esset diffamatus de heresi. q̃ infamia sine scādalo ecclesie vel periculo fidei diffamulari aut tolerari nō posset: hoc enim casu talis practica videret̃ esse seruāda vt primo ipse papa p do. Cardinales requireret sup congregatiōe gñalis concilij. aut ipsis reuerendissimis cardinalibus negligētib. p aliquos alios fideles requireret vt ipse papa aboleret a se talē infamiam publice cōfiteōdo catholicā fidē. maxime circa articuli vel articulos de quo vel de quibus diffamabatur: h̃mōi confessionē p bullas et papales literas denūtiare illis ap̃ quos talis infamia decurrisset. et h̃mōi practica et modus ṽt fuisse obseruata et obseruatus circa Paulū apostolum. vt habet in actibus ap̃olorum. xx. c. vbi habet qd cū apostolus esset diffamatus apud credētes ex iudeis qd ipse predicaret legē. et. dyfi nō esse seruādam cōsilio beati Jacobi et seniorum qui hierosolymis congregati erāt cum eo ingressus tēplū more iudeorum ibi purificatus aboleuit infamiam eo modo quo supra narratū est. si vero cōtingeret qd papa ita requisitus nollet hoc facere. tūc requirēdus esset vt vel congregaret vniuersale conciliū: vel alteri illud congregandi auctoritatē pberet. et tunc conciliū hoc mō congregatū habebit ingre de veritate eius de quo est infamatus. vbi autē nec congregare nec alteri auctoritatē congregandi dare vellet. tūc reuerendissimi do. Cardinales vt pstantiora mēbra ecclesie romane. quibus potissime incumbit necessitatib. vniuersalis ecclesie prouidere et periculis imminētibus obuiare. deberēt congregare et conuocare platos ecclesie ad inquirēdū de veritate infamie. et an si papa esset veraciter hereticus. qñ autē cardinales hoc nolent facere. tūc imperator aut principes xpiani imperatore hoc nolēte possent hoc facere. vel ipsimet prelati ecclesie intelligētēs talem vehemētē suspitionē de papa possent seipsos congregare sicut legit̃ fuisse tpe Constantiani pape. vt habet in. c. nūc aut. xxi. dist. et isto calu congregatis ipsis platos et alijs q̃ essent vocati in aliquo loco. esset requirēdus papa vt sua auctoritate autorizaret illā cōgregationē sicut legit̃ factū tēpore Symmachij pape. vt habet in. c. hinc etiā. xvij. dist. qd si papa faceret et autorizaret ipsam cōgregationē sicut fecit Symmachus: tūc legitima foret congregatio et autorizata a papa. si autē nollet tūc cōgregatio platos q̃ iam esset facta. mō supra deberet pcedere ad inquisitionē veritatis etiā papa nolente. et hoc fieret tam auctoritate iuris diuini. qd humani. de auctoritate iuris diuini habet Joā. xij. vbi dicit. qui spernit me et nō accipit verba mea. habetq̃ eū iudicet et sermo quē locutus sum iudicabit eum in nouissimo die. et ppterea Paulus apostolus in epistola ad Gal. i. c. dicit. Si qd vobis euāgelizauerit pter id qd accepistis anathema sit qui erūt illa epistolā declarātes cū par in parē non habeat imperiū. et multo magis inferior in superiorē. vt in. c. innotuit. de elect. et in. l. naz et magistratus. ff. de arbi. ṽt qd apostolus nō potuerit excoicare apostolos q̃ erāt sibi pares. neq̃ angelos q̃ erāt superiores. Rūdet̃ qd apostolus ptulit hāc sniam nō propria auctoritate. sed auctoritate euāgelice doctrine cuius auctoritas est vt quicūq̃ cōtra illum dicunt excludēdi et repellēdi sunt per illam auctoritatē Joā. xij. de qua. s. Auctoritate iuris humani hoc comprobatur iuxta ea q̃ habetur in. c. si papa. xl. di. vbi est ille text. Bonifacij pape et martyris. in quo deciditur qd sup hoc crimine heresis in papa. solus et dūtaxat cōpetēs iudex videt̃ esse conciliū. et coipso qd papa non vult dare auctoritatē cōgregationi plato. de rescrip.

rum in tali casu: ipsum ius intelligitur sibi dare istam autoritatē ipso facto vt in. d. c. hinc etiam. xvij. dist. als frustratorie ius disponderet qđ in casu heresis consiliū vniuersale posset iudicare papam hereticum si papa pertinaciter persistens in heresi sua negaret cōuocare consilium nec autoritatem congregandi alteri dare vellet: nec cōgregationi iam facte vellet autoritatem prestare. De rescrip. li. vi. vide tu bo. glo. in. c. vbi periculum. nam frustratoriu de elec. li. vi. que dicit qđ licet honestū sit qđ papa esset iura conde- re si non assignaretur minister qui iura seruari faceret. vt dicit tex. in. c. vbi periculū. de ele. li. vi. et est optimus tex. in. l. i. in. §. post originem. ff. de origine iur. et isto casu inquisitione debite facta et innēto qđ papave- rācter in heresim lapsus fuerit: conciliū sic vt supra congregatum de- beret illū informare de veritate et ostendere illi per sacram scripturas aut per vniuersalis ecclesie determinationē ipsum esse in errore et esse erroneum qđ ipsemet tenet: et illū charitative admonere vt dictum er- rore abiureret siue illū reuocet confitendo publice fidei veritatē: assi- gnādo etiā sibi terminū intra quez illud faciat: sed si intra terminum sibi assignatum non fecerit conciliū hoc casu nihil vltra potest cōtra ipsum papam facere vt expresse voluit Aug. in. c. nunc autē. xxi. dist. et in. d. c. si papa. in ver. a fide deuius. et isto casu ipsemet papa in foro cō- scientie quantum culpabilē se fuisse. per suum confessorē anime sue prouideri faciat: vt in prealleg. c. nunc autem. quod si facere noluerit tunc contra eū procedatur secundū quod infra declarabitur. Et hec proxime dicta procedunt qđ papa esset diffamatus de heresi tantum modo. ¶ Alterius et quinto loco non habet locum predicta regula qđ notoriū esset papam esse hereticū: puta qđ incidisset in heresim dā- natā illam publice asserendo et predicando: tūc em̄ do. cardinales. aut alij prelati catholici illū caritative debent monere vt abneget p̄dictaz heresim in quā lapsus esset catholicam fidem inniolatam integranqz profitēdo sicut facere tenet quilibet bonus et fidelis christianus osten- dēdo illi p̄scripturā sacrā: aut vniuersalis ecclesie determinationē er- rore suū et illud quod tenet esse alienū a fide catholica et si paratus sit corrigi et abnegato errore fidē xp̄i tenere et cōfiteri: tunc vt proximo ca- su dictū est conciliū meū nō habet aliquā autoritatē: sed si nollet reno- care errorem sed pertinaciter in eo persistere nec vellet se corrigere: tūc cardinales primo deberēt ab eo recedere iuxta autoritatem Jo. in epi- stola canonica. ij. in. c. i. vbi loquēs de fide christi dicit si quis ad vos ve- nerit et hanc doctrinam scz christi nō hz: nolite illū recipere in domū: nec ei dixeritis aue. et ibi gl. ordinaria dicit nolite et. id est nō tantum nō assentiatis ei: sed nec ad horā recipiatis. et istud idē colligitur et tex. in. c. anastasius. xix. dist. Secūdo ipsi Cardinales debent p̄latis eccle- sie hūc casum denūtiare et eos cōuocare vt veniāt ad succurrendū ec- clesie in hoc horribili et periculoso casu et ad prouidendū ipsi ecclesie: qđ ipse papa a petra fidei super quā fundata est ecclesia: vt habet Ath. xvi. c. pertinaciter et incorrigibiliter cadendo cecidit: et tunc concilium prelatorū hoc modo et ordine cōgregatū debet iuris autoritate pce- dere vel ad illius depositionē vel ad declarationē qđ ille nō sit ampli⁹ papa. et qđ apostolica sedes vacet et illi amplius tanq̄ pape nullus ad hereat vel obediat: hīnōi em̄ criminis heresis notorie proprius est iu- dex cōciliū per ea qđ habent in. d. c. si papa. xl. dist. ¶ Sexto etiā casu: vcz qđ duo cōtēderent de papatu iuxta tex. in. c. si duo. lxxix. dist. tunc absqz dubio est necessaria cōgregatio cōcilij vniuersalis: vt in eo decer- nat qđ eorū sit verus papa. et isto casu si certū sit qđ alter cōtēdentū sit verus apostolicus: puta qđ sit elect⁹ a duob⁹ partibus cardinaliū. et p cōsequēs qđ alter sit intrusus et potius apostatic⁹ qđ apostolicus. vt in c. fact⁹ est. viij. q. i. tūc cū nō occurrat rationabilis dubitatio quis sit ve- rus papa non est necessaria cōuocatio vniuersalis concilij vt dīiudice- tur de electiōe illius qđ presumatur esse canonicus: sed est necessaria ad condemnationē intrusi et ad mandandū qđ oēs obediant apostolico. et nō apostatico. iuxta tex. in. c. si quis pecunia. lxxix. dist. sicut legitur factū fuisse tpe damasi Pape contra vsinum: et tpe Cornelij cōtra no- uatianū. Si vero cōtēntio esset inter duos sup iure electionū que illa rū fuerit canonica. et ipsi cōtēdentes vellent se submittere iudicio ali- cuius sapiētis vel aliquorū sapiētū vt stare illorū iudicio: tūc scdm aliquos nō viderēt esse necessaria cōuocatio cōcilij: sicuti vī fuisse fa- ctum tpe quo simach⁹ et laurētius cōtēdebāt de papatu: vbi cū neu- tra pars alteri cedere vellet: cōstituerūt vt lis iudicio cuiusdam regis theodori finiret: et tandē res exīstēs apud Rauēnam auditis legatis vtriusqz partis decreuit vt qui prior ordinatus esset: aut quem maior pars cleri et populi simul elegisset: ille sederet in sede apostolica. Abi aut cōtēdētes nollēt se submittere: tūc cōgregandū foret cōciliū vt de iure electionis discernat et iudicet: qđ hoc casu talis cōtēntio est per cōciliū dirimēda: hec cōuocatio dī fieri per ambos ipsos cōtēdentes ita vt quilibet eorū cōgreget p̄latis sue obediētie ad aliquē locum ita qđ ambob⁹ cōciliū cōgregatū iudicet de tali cōtēntione. Abi aut tales de papatu cōtēdentes nollēt hoc facere: tūc reuerendissimi domini cardinales deberent etiā cōtradictibus cōtēdētibus cōciliū cōgre- gare. vbi vero ipsi dom. Cardinales nollent congregare: aut forent in hoc negligētes ipsi prelati eccle- sie habētes zelum dei possent se congre-

gare ad ipsum incendiū extinguedum. aut ipse Imperator cuius in- terest vt pax sit non solū in vrbe. sed etiā in toto orbe qđ pax esse nō po- test stante cōtēntiōe sup summo pontificatu. iuxta autoritatem christi que habet Ath. xij. c. dū dicit qđ oē regnū in se diuisum desolabi- tur. sicqz isto casu erit procedendum ad cōuocationē cōcilij vniuersa-

lis. et it casus in quo ali⁹ a papa posset cōuocare cōciliū. ¶ Se-

ptimo posset illa regula limitari eo casu que papa esset mortuus na- turaliter aut ciuilitur vel renūtiasset pōtificatu. et d. Cardinales nol- lēt pcedere ad electionē: tūc cōciliū vniuersale esset cōgregandū vt hoc casu valde necessario ecclesie prouideret de pastore: et ex quo papa non adesset qđ cōgregaret cōciliū et etiā do. Cardinales nō vellēt cōgrega- re et aufugerēt vel deficerēt: tunc recurrēdū esset ad ea qđ habent in. c. fundamēta. de elec. li. vi. et in cle. ne romani. de elec. et erit cōgregandū p Imperatorē aut p clerū romanū. vt in eo sic cōgregato prouideat necessi- tati ecclesie cū in talibus necessitatib⁹ qđ respiciūt totā rēpublicā chri- stianā deficientib⁹ ordinarijs qui habēt prouidere: prouisio videt spectare ad ipsam rē publicā. et hec prouisio fiet hoc modo autoritate iurū p̄- dictorū. ¶ Alio etiā et viij. casu poterit cōciliū cōuocari ab alio qđ pa- pa: vcz qđ papa deuenisset ad infantiā et dementiā ita vt demens fact⁹ redderetur inhabilis ad regendā vniuersalē ecclesiam: hoc enim casu conciliū nō poterit cōgregari per Papā qđ talis dementia quam in- currisset esset incurabilis per naturā: quo casu esset iudicandus quā- si mortuus cū nō posset exercere eos actus qui officio summi pōtifica- tus incūberēt. argumēto tex. in. c. i. de cleri. egro. li. vi. et isto casu. d. Car- dinales deberēt hoc denūtiare p̄latis ecclesie vt in vnum cōueniētes cōsulāt quid agendū sit. An scz sit eligendus vel qđ faciendū vel for- san sit ei dādus coadiutor quasi tūc ecclesia potius vacare videatur iuxta ea que habent in. c. i. et. ij. et fere per totā questionē: et per gl. sum- me. viij. q. i. vbi plene de materia. ¶ Nono etiā casu puto conciliū pos- se congregari ab alio quam a papa. si forsan accedat qđ simul cum pa- pa omnes cardinales morerentur: puta qđ occiderentur. hoc enim ca- su prouidendū esset ecclesie et necessariū esset congregare cōciliū qđ nō posset cōgregari nec per papā: nec per Cardinales: tunc conciliū erit congregandū vt prouideat ecclesie necessitati p ipsum imperatorem et ad illū spectat talis sollicitudo cū ipse sit aduocatus et defensor eccle- sie: vt in. c. venerabilē: de elec. et ideo seruandum erit quod habetur in c. fundamēta. de elec. lib. vi. et in cle. ne romani. eo. titu. sicut etiam di- ctum est in septima limitatione. ¶ Decimo etiā casu videtur conciliū congregari posse per alium quam per ipsum papam qđ scz continge- ret causam aliquam agitari contra papam quo casu in propria causa non videtur quod ipse possit esse iudex vt in titu. C. ne quis in sua cau- sa. et in l. qui iurisdictioni. ff. de iurisd. om. iud. cū simili. et ideo isto casu si cause non possunt sine cōcilio terminari qđ contra papā obijciuntur: congregabitur cōciliū ad sollicitudinē imperatoris autoritate tamen pape. iuxta illum tex. in. §. hinc etiaz. xvij. dist. Et aduertendum puto quia qđ dictum est quod per reuerendissimos cardinales cōgregabi- tur concilium quādo papa nō vellet congregare: vt in casibus de quib⁹ supra intelligēdū est: qđ talis cōgregatio spectabit ad eos vt col- legiū: qđ collegiū. d. Cardinaliū cū sit in possessione eligēdi papam: vt in. c. l. de elec. et in. c. vbi periculū. eo. titu. li. vi. ad ipsos vt collegium vi- dentur spectare oīa que sunt necessaria et cōsequētia vel ad electionē vel ad prouisionem eorū que concernūt ipsam ecclesiam vniuersalem modis tñ et formis a iure statutis et ordinatis iuxta ea qđ habentur in c. vt preterite. de elec. et in. c. cupiētes. §. ad hec. et in. §. si vero. de ele. li. vi. et habetur per glo. in. c. si. lxxv. dist. neqz putandū est qđ singulares car- dinales aut eorū aliqui particulariter possint conciliū cōgregare etiā in casibus in quibus papa nō vellet congregare. vt voluit Bald. in. c. olim. de rescrip. nam collegiū cardinaliū habet cum papa coniunctio- nem et communionem maximam. vt per Hosti. et Joan. an. in. c. requis- iti. de testa. adeo quod ipsum collegiū cardinaliū est vnum corpus cū papa. habens papam pro capite speciali: licet papa sit caput genera- le ecclesie vniuersalis. vt no. Host. et docto. in. c. antiqua. de priu. et ideo dicebat Jo. de ligna. in suo tracta. de bello qđ collegium cardinalium debet regere totum orbem per ea que habentur in. c. i. et. ij. de offic. de- leg. lib. vi. et no. in. c. fundamēta. de elec. eodem lib. et habetur per Spe- cu. in tit. de lega. ij. in. §. sequitur videre. circa princ. et hoc maxime verū est cōcilij et arduis negotijs per ea que habentur in. c. venerabili. de offic. ordi. et in. c. exposuit. in fi. de dila. fateor tñ quod singulares Car- dinales possunt requirere collegium Cardinalium vt papa nolente congregare conciliū: ipsum collegiū congreget: et ipso collegio nolente cōgregare pro tali cōgregatione recurrēdū est ad imperatorem vt vide- tur esse casus in capitu. fin. lxxv. dist. in. vbi negligente illo ad quem de- uoluitur congregatio vicinorum episcoporum ipsi populi cōuocent conuicinos episcopos. Ipse autē imperator representat totum popu- lum christianum cum in eum translata sit iurisdicatio et potestas vniuer- si orbis. l. ij. §. nouissime. ff. de origi. iuri. lege prima. §. cuz enim. C. de in- enucle. loco ergo ipsorum populorū ipse Imperator cōuocat cōciliū

Sanonmi. super Prima parte primi.

Et pro hoc facit: qz cōuocatio cōciliorū put dictuz est. s. ab initio fiebat per imperatōrē: s. postea fuit reseruata pape. Deficiente autē ipso iure papa seu nō cōuocante deficientibusqz his qui succedūt loco pape scilicet collegio ipsorū cardinaliū seu ipso collegio nolente congregare reuertimur ad ius pristinū: scz vt Imperator congreget: quia res de facili reuertitur ad naturam suā et ad suū priuilegiū principii. vt in ca. ab exordio. xxxv. dist. et predicta cōfirmantur qz congregatio cōcilij de natura sit vbi agat de his

qz spectant ad fidē catholicā: vt si qui repentiatur forsam errare in fide corrigantur per cōcilium et in eodē cōcilio statuatur quid sit tenēdū. Sic enim in nicēna spondodanatus fuit arrius: in cōstātinopolitana macedonius: in ephesina nestorius: in calcedonēsi euticen. vt habetur in. c. i. xi. dist. sed cū agitur de fide pōt Imperator interesse concilio nō ad potentiam ostendendā: sed ad fidem cōfirmandā. vt in. c. nos. ad fidem. xvi. dist. interest enim Imperatoris fidē defendere et ideo si papa est de heresi suspectus: aut de aliquo graui crimine ex quo possit induci scādālū in ecclesia et inter christianos pōt ab Imperatore exigi. vt iudicet qd sentiat. vt in. c. satagendū. xxv. qd. i. iūctis ibi notatis per Archi. et ideo dicendū est qz cū Imperator sit pars cōcilij. et in eo habet interesse suo iure: et nō ex gratia vt habet in. d. c. nos ad fidem. xvi. dist. Dicendū erit qz nolēte papa cōgregare cōcilium: nolēte etiam collegio cardinaliū illud facere: qd collegiū propter cōmunionē quāz habet cū papa subrogatur in tali potestate: potestas cōgregandi illō deuoluitur ad proximū superiorē argumento eorū que habēt in. c. nulla ecclesiastica ministeria. de concess. prebē. proximus aut superior est ipse Imperator. et pro hoc etiam facit qd nō. In. in. c. i. de maior. et obe. vbi dicit qd qui maioris est dignitatis in ecclesia vel si non est ibi dignitas. ille qz maioris ordinis vel si sunt equalis ordinis. ille qz prius est ordinat⁹ debet nosare vel eligere vel cōuocare capitulū eo casu quo deficit is ad quē de iure spectat ipsa cōuocatio per ea qz habēt in. l. i. ff. de fide instr. et in. l. i. de albo inscri. et in. s. fi. xv. dist. qz iura ibi alleg. In. Sed dubiū ingerit in hac materia et non parū insurgit si papa non velit congregare conciliū requisitus vt supra. si etiā non velit congregare collegiū cardinaliū. si forsā etiā cum eis assentiens Imperator requisitus nō velit et ipse cōgregare et nihilominus immineret vel causa heresis extirpande de ecclesia: aut de maiori parte illius: vel alia qua alia ardua causa. puta qz forsā graui crimina et multū scādālōsa et notoria obijcerentur pape que si tolerarentur facile posset grauius simuz scādālū inducere si nullus esset qz cōcilij vellet cōgregare vel illud cōgregare nō posset. et hoc casu saluo semper iudicio saniori et maxime sancte matris ecclie putarē qd requisitis oib⁹ ad quos spectaret gradatim cōgregatio sūm ea que dicta sunt supra: qd ceteri prelati inferiores possent in vniū cōuenire et seipsos cōgregare pro huius scādālōs tollēdis et heresi forsā que subesset extirpanda: et quando ipsi prelati nollēt cōuenire putarē qd principes christiani etiam seculares possent qñ essent cōcordes requirere oēs christianos et ecclesiasticos et seculares vt cōuenirēt ad huiusmodi scādālō tollēda et heresim extirpandā si qua superesset aut dubitaretur ne illa superueniret nec esset incōueniens qd hoc casu principes seculares se de clericis intromitterent: nō enim simpliciter prohibetur laicis se intromittere de clericis et de his que ad clericos spectare vident: sed tunc prohibetur hoc laicis qñ non subest aliqua ratio in contrariū: sicut videmus qd ex ratione speciali ratione feudi permittitur laicis se impedire de clericis. vt in. c. verum. de fo. compe. et in. c. romana. in. s. debet et ibi per glo. de ap. pel. lib. vi. in hoc aut casu nedum subest ratio specialis sed specialissima ne fides catholica periclitetur: ne status ecclesie ruat et maximum naufragiū patiatur nauicula Petri si forsā plures contenderent de pontificatu: ne maxima scādālō inter christianos oriatur ppter grauiusima et notoria crimina obiecta pōtifici: vel de quibus ipse esset plurimū infamatus: et hāc opinionē etiā videtur sentire do. Lardi. in pre. alle. c. l. de elec. in. xxv. q. cum duabus sequētib⁹. Et sic puto aliquo pacto duos aut tres Cardinales a pontifice et a collegio Cardinaliū dissentientes posse talē congregationē. conciliū sua auctoritate facere pot ut quādoqz nouissimis temporibus factū fuit. sed bene puto per eos posse moueri vel vt rectius dixerim requiri summum pontificem et in eius defectū collegiū cardinaliū et illis renuētib⁹ Imperatōrē pro cōuocatione talis concilij: et oibus predictis nolētib⁹ id facere qd ceteri prelati factis requisitiōibus predictis possint cōueniri ex seipsis p cōcilio faciēdo. et in defectū omniū possint christiani principes qñ cōcordes essent ad obuiandū talia scādālō etiā cōuenire et ecclesiasticos platos ad p̄dicta requirere. Et illud nō omitto qd qñ inter principes christianos essent grauius bella et seditiones qd reuerēdissimi dñi Cardinales videntes republicā christianā esse in magno periculo: eo

rūqz sacrū collegiū debere suadere summo pōtifici suāqz sanctitatem requirere vt pacē inter principes christianos ponat iuxta ea qz habetur in. c. nonit. de iudi. Et aduertendū etiā puto qz in cōcilio gñali in multis casib⁹ notatis p gl. in. c. si. s. his qz si. a prela. sine cōsensu capituli possent innitari et interesse etiā laici et seculares non vt iudicē vel

disponūt nisi put no. et. c. quāuis. xxi. dist. et. xxiij. q. i. c. loquit. et ca. pudēda. et. c. quodcūqz. Sed in his que nō depēdēt a plena potestate pape nō est simpliciter dicendū qd papa sit supra cōcilium. Ideo in cōcer nentibus fidem concilium est supra papam. vnde non potest papa disponere contra dispositū per cōcilium. vide bonum tex. et glo. in. c. anastasi. xix. dist. In. Inc est qd conciliū potest con-

disponūt nisi put supra dictuz est: s. vt p̄sulant. vt plene p do. abb. et alios post eū. i. c. i. de iudi. qz aut sint in cōcilio per tractada: et qz solēnitates sint seruade inchoatio

ne concilij et alijs actib⁹ not. in. c. qualiter et qñ. el. q. de accu. et in. c. seq. et per In. in. c. graue. de prebē. et in. c. in singulis. et in. c. ea que. de statu mona. et de solēnitatibus seruadis in concilio habetur per In. in. c. cū nobis olim. de elec. et in. c. qd sicut. eo. ti. et in. c. cū ecclesia sutrina. de causa pos. et proprie. et notatur in. c. vt apostolice. de priuilegijs. li. vi. et qualiter debeat notari acta cōcilij. Dicit qz secundū formā text. in. c. ad apostolice. de re iudi. li. vi. et in. c. sacro. de sen. excō. et in. c. fin. de bas. ptis. et vide notabilē tex. in. c. de laicis. xij. qd. ij. de diuersis formis seruadis in actis cōcilij. hñ in. c. de his. xij. di. et in. c. placuit. ea. dist. et in. c. il lud statuēdū. xiiij. di. et in multis alijs locis qz cā breuitatis omittant: et qualiter p̄lati sint vocadi ad cōciliū. vide gl. in. c. si ep̄s. xviij. dist. et ibi p Archi. vbi dicit qz isto casu sufficit vnica citatio et habet per Joā. an. in. c. ego. et in. c. breu. de iureiurā. et in. c. nō minus. de immuni. ecclie. et vide In. in. c. cū nobis olim. de elec. et qua pena puniatur nō venientes ad cōciliū vocati. notatur in. c. peruenit. xviij. dist. et in. c. placuit. et in. ca. seq. et vide gloss. in. c. episcopus ad synodum. ea. dist. xviij. Et adde qz iusta causa excusandi episcopū si non venit ad cōciliū vocatus est qñ eodē tempore vocatur a rege vide gl. in. c. si egrotans. ij. qd. iij. Et an p̄lati possint ante finē concilij recedere. vide tex. in. c. si quis autē. xviij. et in. c. certū. xi. q. iij. et vide que notatur in. c. i. de iudi. et in. c. si postquā. de elec. li. vi. Et an cōciliū legitime congregatum possit recusari vt suspectū pendet ex notatis per doc. et gl. in. c. i. de iudi. et in. c. an singulis. de sta. mo. et cōcludit qz sic per ea qz habēt in. c. qz specti. iij. q. v. vbi habet qz Joānes chrisostom⁹ recusauit iudicium cōcilij. Et an cōciliū gñale cōgregatū possit per papā dissolui ex iusta cā: vide gl. reputatā singularē. in. c. vbi periculum. in ver. cōcilio. de elect. li. vi. que videt tenere qd sic. et vide bonū tex. in. c. bene qdēz. xvi. dist. circa finē. et facit. c. licet. in. fi. de elec. et videtur fuisse practictus tēpore Eugenij quarti qui dissoluit cōciliū Basiliense et illud transmutauit: noluit tamē illi cōsilio cōsentire: et statuit papā id nō posse facere: et ex altercatione orta fuerūt multa mala in ecclesia. et tamē schisma perniciosum. Et an conciliū possit dispensare: absoluerē: et alia facere qz spectat ad solū papā et ipsi soli pape sunt reseruata. vide glo. in. c. iij. de cleri. excōicato ministrā. et habetur in. c. mutatiōes. et in. c. ep̄s. de loca. vñ. q. i. et in. c. presbyter. lxxij. dist. Et adde quod qñ papa deponit Imperatōrē non est necesse qd congreget conciliū. imo sol⁹ potest facere vt est glo. in. c. ad apostolice. de re iudi. lib. vi. Et si cōciliū contradicit pape cui statur. vide gl. in. c. anastasi. xix. dist. et in. c. nemo. ix. qd. iij. et per Archi. in. c. sicut. xv. dist. et vide Hug. ix. qd. iij. in capitulo cuncta per mundum. et putarem quod in his in quib⁹ cōciliū est supra papam stetur ipsi concilio: in alijs autem stetur pape. Nunquid autem soli episcopi sint de numero facientium conciliū generale. vide textum in. c. primo. et in. c. sancta. xvi. distinctione. et in. c. hanc consuetudinem. x. qd. i. et in. c. septuaginta. xvi. dist. et vide gl. in. c. concilia. centesima distinctione. et in. s. hinc etiā superius allegat. et in. c. si quis diaconus. l. distinctione. Et de conuocatiōe cōcilij. et dō modo citandi et de alijs que ad materiam conciliorū pertinet vltra ea que dicta sunt. s. vide per Jo. an. do. Lard. et alios scribentes post eos in. c. licet preallega. de electio. et in. c. i. de renuntiatio. lib. vi. et per Hugo. in. c. si duo. lxxix. distinctione. Et hec dicta sint ita perfunctorie et longius quam decreueram ad instructionem aliqualem circa p̄sentem materiam.

Sebasti. Sapi. Caput ecclesie. Dicit Bal. in. c. i. qualiter do. p̄prie. priue. qd papa est oia et super oia. et idē Bal. in. c. cū super. co. i. de cau. pos. et proprie. qz papa est supra ius et contra ius et extra ius et dicit Host. in. c. cū venissent. j. de iudi. qz pōt papa equare quadrata rotundis: et ideo dicit Bart. in. l. barbarius. ff. de offic. preto. qd papa est solutus legib⁹ ita vt nō cōmittat simoniā recipiēdo pecuniā pro collatione bñficiorū. de quo p̄ Feli. in. c. ex parte. i. in prin. de offi. deleg. et multa de laudib⁹ pape ponit Feli. in. c. i. col. ij. et iij. de constitu. vbi tñ imminet peccatū nō est obediēdū ipsi pape. vide Feli. in. c. si qñ. in pn. de rescri. adeo qz dixit Bald. in. c. olim. ex literis. in. fi. de resc. qd cōtra papā scandalizantē ecclesiā vtendū est primo verbis deinde herbis: tertio lapidib⁹. et multa circa ea que potest papa ponit elegantissime do. Joan. de sylua. in trac. de iureiur. in. iij. parte priuile. demnare

deinmare papā de heresi. vt in. c. si papa. xl. di. vbi dicitur qd papa pōt esse hereticus et de heresi indicari. Et dicit doc. in. c. in fidei fauore. de heresi. vi. q. cōciliū est index. puto tamē qd si papā moueretur melioribus rationibus et autoritatibus qd cōciliū qd standū esset sententie sue: nā et cōciliū pōt errare sicut alias errauit super matrimoniu con-
 4 trahendum inter raptore et raptā. Et dictum Hieronymi melius sententis postea fuit prelatū statuto concilij: vt probatur. xxxvi. q. i. in. c. tria. iuncto. c. placuit. facit qd leg. et no. xx. di. c. j. Nam in cōcernētib⁹ si dem. etiam dictū vnus priuati esset preferendū dicto pape si ille moueretur melioribus rationib⁹ noui et veteris testamēti qd Papa. Nec obstat si dicatur qd cōciliū non potest errare qd christus orauit pro ecclesia sua vt nō deficeret. vt in. c. maiores. in. pñ. de baptis. et no. xxiij. q. j. a recta. et in. c. pudenda. Quia dico qd licet conciliū generale repre-
 5 sentet totam ecclesiā vniuersalem: tamē in veritate ibi nō est vere vniuersalis ecclesia sed representatiue: qd vniuersalis ecclesia constituitur ex collectiōe omnium fidelū: vnde omnes fideles orbis cōstitūnt istā ecclesiā vniuersalem: cuius caput et spōsus est ipse christus. papa autē est vicarius christi et nō vere caput ecclesie: vt no. glo. in. cle. ne romani. de elec. que notabiliter dicit qd mortuo papa ecclesia non est sine capite. et ista est illa ecclesia que errare nō potest. Pro hoc. de consec. dist. j. ecclesia. vnde possibile est qd vera fides christi remaneret in vno solo: ita qd verū est dicere qd fides nō deficit in ecclia: sicut ius vniuersitatis potest residere in vno solo alijs peccātib⁹: vt not. glo. in. c. gratum. s. tit. pñ. xi. Hoc patuit post passionem christi. nam fides remansit dum
 6 tarat in beata virgine: quia omnes alijs scādalizati sunt tamē christus ante passionē orauerat pro petro vt nō deficeret fides sua ergo nō dicitur deficere nec etiā errare si remanet vera fides in vno solo. Et forte hinc dicit gl. no. xxi. dist. in. c. quamuis. qd vbi sunt boni ibi est ecclesia romana. Item dic qd in concernentibus vniuersalem statū ecclesie nō potest papa disponere cōtra statuta concilij si statuendo contrariū de coloraret stat⁹ ip⁹ ecclesie: vt dicit tex. j. q. vii. et si illa. Et in hoc casu intelligit multas glo. que videntur velle qd papa non pōt dispensare contra vniuersalem statū ecclesie. vt no. in. c. literas. de restit. spoliat. et vide quod not. Inno. in. c. quanto. de cōsue. Vbi dicit papa nō pmit-
 7 tendus venire contra statum generale ecclesie sine causa rationabili et alijs non. Secus dicerem vbi non decoloraretur seu diffamaretur ecclesia: vt quia ex causa rationabili puta vult venire limitando statum ecclesie seu tollendo statum collegij super statu ecclesie sic intelligo quod not. glo. in. c. que ad perpetuā. xxv. q. i. Item adde ad predi-
 8 cta glo. singulare: in predicto. c. si papa. que dicit quod si papa est in peccato mortali notorie et scandalizat alios nec est corrigibilis: qd in tali peccato iugiter permanet qd potest tanquā hereticus puniri qd videtur male sentire de fide. Et not. perpetuo illam glo. qd tenet per oēs. et hec sufficiat in trāsitu lectionis quantum ad hanc materiam. In glo. in. fi. vel dicitur fm docto. ab apos quod est nunti⁹. et christus qd est aurum quasi nūti⁹ deaurati. dicit tamē qd nunti⁹ pape non sunt tales: sed plumbati: sed dic quod nihilominus possunt dici deaurati: qd dant plumbum et reportant aurum. In glo. h. in. fi. hec glo. inuolunt loquitur in effectu tamē sentit tres solut. ad contrarium formatū de c. quam pio. vbi dicit spiritualia esse tradenda omni cōditione cessante. Prima solu. est quod ista nō fuit cōditio in effectu. sed poti⁹ que
 9 dam talis monitio. nā monuit vt iuramentum prestaret quia palli⁹ ex antiqua ordinatione non est aliter tradendū. Secūda solu. qd a superiore pōt apponi cōditio: nectamen inducitur simo. hec solutio nō procedit in aliqua citra papam: quia quisq⁹ inferior debet spiritualia pure conferre sicut iura disponunt vt in. c. fina. de pact. et in. c. questi-
 10 tum. de rerū permuta. cum si. et vide glo. iuncto tex. in. c. h. j. eod. lib. vi. Vbi discutitur an valeat collatio beneficij quam facit episcopus sub cōditione si vacat. et concluditur ibi quod debet episcopus quantum pōt pure bñficia cōferre: vñ ibi retractantur electiōes qd fiunt sub cō-
 11 ditione. facit regula actus legitimi. de reg. iur. lib. vi. et quod ibi nota. maxime per Dy. In papa vero pōt dici quod in his qd sunt simonia-
 12 ca de iure positio pōt apponere conditionem vt vult qd est supra ius positiuū. vt in. c. proposuit. de cōcessio. preben. Sed in his que sunt si-
 13 moniaca de iure diuino nō pōt papa apponere conditionē per quā in-
 14 ducatur simonia. ad hoc quod notat gl. in. c. ex parte. j. de offi. delega. et in. c. cū pridem. j. de pactis. Sed alias conditiones ex natura earū peccatum non inducunt potest papa apponere etiam alterando na-
 15 turam beneficiorum. vt in. c. si gratiose. et quod ibi no. de rescrip. lib. vi. et vii. q. i. pastoralis. An aut possit episcopus apponere onus benefi-
 16 cio vacanti. tractat hic Hostien. sed materia est hic impertinens. et ideo dicendū. vt plene notatur in. c. significat⁹. de prebē. et in. c. vnico. vt ecclesia. benefi. Tercio soluit gl. quod ea que tacite insunt possunt
 17 exprimi in traditiōe spūaliū sine aliquo vitio simonie. et hanc solutio-
 18 nem not. tāquā verissimā et quotidie allegatur iuncto tex. et idem no-
 19 tatur. in. c. olim. j. de restitutione spoliatorum. et in dicto capitulo ad
 20 audientiam. de prescriptio. Nec enī est regula iuris quod si ea que tacite insunt exprimant vt inerant: nihil operantur: in lege tertia. ff. de le-
 21 ga. j. et in. l. conditiones. ff. de cōditio. et demonstratio. et intellige vt di-
 22 xi quando exprimiuntur vt insunt. alias secus: et sic soluitur contrariū

a **Sebasti. Sapia.** Glo. singularem. Nec gl. scādalizauit ecclesiam tēpore Eugenij quarti fm Card. Alexā. in. d. c. si papa. et de ea fuit ma-
 xima altercatio superioribus annis regnāte Julio. h. et causa fuit qd
 a multis approbat a multis improbat: approbat per Abba. hic et in
 disputatiōe sua ep⁹ et quidā rector. col. ix. et in. c. cū venissent. in. ii. col.

qd formari pōt. de. l. si ita relictum. in. s. illi si vo-
 let. de leg. j. vbi dicitur qd si relinquo illi centus si
 7 volet legatū est cōditionale. secus est si relinquo
 simpliciter: et tamen illa cōditio si volet tacite
 inest legato cum legatarius possit repudiare le-
 gatū. Sed hic qd non sit ibi expressio prout taci-
 te inerat. nā qd relinquo si volet suspendo virtu-
 tē legati in euentū cōditiōis: vnde nihil acqui-
 ritur legatario anteqd declaret voluntatē suā vt
 ibi. Sed quando simpliciter fit relictum acquiri-
 tur legatū etiā ignorantia licet commutabiliter si
 non voluerit acceptare: qd dispositio est pura et
 nō cōditionalis. vt. l. cū pater. s. furdo. ff. de lega.
 j. Et vide ad predicta bonam gloss. in. c. vno. de
 spō. li. vi. Et predictis deciditur questio. epi-
 scopus contulit vni ecclesiam curatam sub condi-
 tione si resignauerit primā: nunquid teneat talis
 collatio. Collecta. dic qd sic: quia hec cōditio
 tacite inest. arg. in. c. de multa. de prebē. Et dic qd
 inest tacite cū effectu. nā tenet resignare primā. vt
 in. d. c. de multa. ad ppositū ergo iura antiqua di-
 sposuerūt vt palliū nō tradatur nisi iuramēto p-
 sito. nil ergo noui hic deducebat in cōditiōe sed
 exprimebatur illud quod inerat ex dispositione
 iuris. In gl. in ver. pro vnitae. in. fi. idēz no. in
 c. nullus. j. de iureiur. et j. qd. vii. quoties. Sed an et
 quando generaliter sine peccato iurare licet dic
 vt dixi in. c. et si christus. et in. c. si vero. de iure iurā.

8 **In glo. in verbo excipitur autoritas ibi:** in
 iuramēto. hoc intellige fm qd dixi in. c. venien-
 tes. de iureiuran. scz de his que dependent a ple-
 na dispositione pape. in alijs autem non intelli-
 9 gitur excepta autoritas in iuramento. Imo dici-
 mus qd papa non pōt quendā absolueret a iura-
 mento sine causa: vt no. gl. in. c. quanto. de iureiurā.
 que communiter tenetur. et Inno. in. c. cū inter.
 p. de renū. Et idem est in omnib⁹ que sunt de iure
 diuino. nam cōtra illa sine causa papa nō pōt
 dispensare vnde non est tutus coram deo. ille cum
 quo papa dispensauit vt est gl. sing. in. c. nō est. j.
 de voto. Pro hoc fallit tex. in. c. sunt quidā. xxv.
 q. i. idēz dic quo ad cōcilia generalia vt intelligat
 excepta autoritas pape. scz in his qd dependent a
 plena pntestate pape: et in his in quibus concili-
 um non est supra papam quod declara. vt. s. dixi.

9 **et latius tetigi in quadam disputatiōe.** et fm ea
 que supra dixi puto limitandam glo. in. c. si quis
 pecunia. lxxix. dist. que disputat vtrum papa pos-
 sit accusari de simonia. Et cōcludit qd nō qd simo-
 10 nia nō est stricte heresis de qua papa possit accu-
 sari. Sed limitauit predicti nisi esset talis simonia
 que induceret peccatum notorium et scādalizaret
 alios et in ea esset incorrigibilis: vt no. per gloss.
 in. d. c. si papa. In gl. pen. super ver. assumun-
 tur. in fin. vel dic clarius post docto. qd ideo text.
 dicit qd pallium assumitur tantum de corpore
 beati Petri: qd traditio pallij immediate depen-
 det a romana ecclesia. Ideo tex. vtitur hic illa di-
 ctione tantum. Nec obstat. qd patriarche dāt palli-
 um archiepiscopis sibi subiectis. vt in. c. antiqua
 de priuile. qd illud non fit sine autoritate pape:
 vel dicitur assumere de corpore beati Petri quia
 consecratur in quodam altari quod est cōstru-
 ctum in honorem beati Petri cōsecratum. Ho-
 stien. tamen dicit non referre in cuius honorem
 altare sit consecratum. nam dicit se his expertus
 in receptione pallij: quia vnus ex diaconis cardi-
 nalibus de mādato pape pallium sibi tradidit et

11 **et Zacharias.** Et in ea esse incorrigibilis. Adde qd licet do. Hostien. et
 Card. in. c. j. de symoni. teneant contra istam opi. Tu dic tamen istaz
 esse cōmuniorē quā tenet sanctus Tho. h. q. c. anti. j. et in. iiij. sentent.
 dist. xxv. qd. xv. Cardina. sancti Sixti in trac. de potestate pape. qd.
 lxxv. et Seli. post istum. in. d. c. j. col. ver. in quantum. do. Abb.
 q. ii

j. de iudic. et in. c.
 fraternitatis. l. i.
 no. j. de her. et c.
 quoties. vbi Jo.
 de ana. j. de simo.
 et p. Ro. in consi.
 cccccxxij. quodi
 sentien. in. v. col.
 improbatur per
 Car. Alexan. in
 d. ca. si papa. et in
 summa. xv. dist.
 col. xxxij. et alios
 improbantes re-
 fert Seli. in. c. nō
 nulli. i. pñ. co. iiij.
 de rescrip. et in. c.
 ij. ver. xxij. si pa-
 pa. col. ij. de pre-
 scrip. et ideo car.
 Alexā. in. c. syno-
 dum. in. i. col. ad
 fin. xvij. dist. intel-
 ligit illam gl. qd
 papa possit sup
 alio crimie qd su-
 per crimie here-
 sis accusari ad-
 monēdo nō cor-
 rigēdo. vide etiā
 De. i. pallegratis
 pñ. li. c. ij. et sequē-
 tur: que cōsultit
 do. Jas. sed non
 dum prodierunt
 in lucē et pñ. lha.
 Zacharias.

b **In aliquo ci-
 tra papā.** Tu ad
 de cū isto qd sol⁹
 papa pōt bñficiū
 ad tēpus confer-
 re et sub conditio-
 ne not. plene Seli.
 in. c. h. in fin. co-
 lū. ij. ver. in quan-
 tum dicit officia
 non esse. de iudi.
 In. li. ij. Vide
 ibi plene p legis-
 tas. et i. l. nō recte.
 Cō fidei iurib⁹.

c **Sebasti. Sapia.**
 Dispone pa-
 pe. Vide Old. in
 cōsi. xxvj. factum
 tale. est et adde qd
 etiā in voto intel-
 ligit excepta au-
 toritas pape vt
 no. d. Ant. p illū
 tex. i. c. nō est. j. de
 voto. vide Corse-
 tū in repe. rub. j.
 de iureiurādo. in
 xxij. priuilegio.
 vide. d. Joānc de
 sylua. in tractatu
 de iureiur. in. ii. q.
 principali.

e **Zacharias.** Et in ea esse incorrigibilis. Adde qd licet do. Hostien. et
 Card. in. c. j. de symoni. teneant contra istam opi. Tu dic tamen istaz
 esse cōmuniorē quā tenet sanctus Tho. h. q. c. anti. j. et in. iiij. sentent.
 dist. xxv. qd. xv. Cardina. sancti Sixti in trac. de potestate pape. qd.
 lxxv. et Seli. post istum. in. d. c. j. col. ver. in quantum. do. Abb.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

Digitus vide plene in rectorio meo ad istu in lra. m. in ver. mebru. vide Jo. de ana. in. c. ad audiencia. de cri. fal. z in. c. cu ex initio. de her.

Adde Bar. late consi. cxiij.

Ant. Fran. **A**d hoc de digito. dicas qd no est mebru: sz est officium mebru. vt in l. no sunt. ff. de sta. ho. in gl. fi. z in l. offitius. ff. de edile. di. z ibi Bart. no. z in

l. ij. ff. de publ. in. z

ille cui est abscis-

sus digitus no di-

citur debilitatus

in mebro: vñ st a-

tutu loquens de

debilitante mem-

bru seu incidete

no hz locu i inci-

dente digitu vel

de biltate man?

vt pedes. p. d. gl.

in. d. l. no fuit. ff. d.

sta. ho. qd tñ intel-

lige veru nisi in-

cidere talis di-

git? ex quo tota

manus redderet

inutilis: puta pol-

lex. vt ibi p Bar.

z in. d. l. offitij. et

i. d. l. ij. de publ. in.

vbi dicit qd tunc

mebru dicitur debili-

tari quado eius

offitij aliquid

impedit. de quo

etia vide per Jo.

and. in. c. fi. z in. c.

ij. de corp. vi. vbi

ponit an talis

cui est abscissus

pollex possit or-

dinari z an ille q

hz sex digitos

vel quatuor i manu

possit ordinari. z

an digitus dicat

mebru. vide etia

Bar. in. aut. sz no

uo iure. C. de ser.

fugij. i. co. z in. c.

i. de nou. for. fide.

in. vñ. seu. z eude

bal. in. l. data ope

ra. in. xv. col. C. q

accusa. no pos. et

in. d. aut. sz nouo

iure. ponit q sint

officia digitoru

distincta: z vide

ple. p. Jo. d. imo.

post Bar. in. d. l.

ij. de pu. iud. z p

Ang. are. in trac.

malef. in. glos. in

ver. membrum.

B Glo. fin. Vide

istū post alios in

rub. de schisma.

Adde qd vo-

luit Oldra. consil.

lxx. z meli. lxx.

S Sebasti. Sapia.

Abiurare. not.

tñ q vbiqz pre-

sumitur q aliq

sit facilis ad in-

radu nūq cogit

abiurare. i. cu iu-

rameto renūcia-

re put si clericus

teneat concubinā nō debet cogi abiurare. ita Ab. in. c. eclricos. in prin.

de coh. ab. cle. z mulie. cu similib. de quib. p Deci. in. c. qstioni. in. fi. de

dicat verba q habent in. c. ad honore. j. de auto. z vsu pallij. Quare aut dicit text. qd archiepiscopi sunt mebra de mebro. Sol. dicit docto. qd vnica est ecclesia vniuersalis. xxiij. q. i. loquit. cuius caput est ipse deus seu papa loco dei: ceteri vero p latu ecclesie particulares sunt mebra huius capitis: vel mebra ex mebris. nam sicut in humano corpore a brachio pcedit manus: a manu digitus a digito vnguis: ita a capite romane ecclesie. pcedut sedes patriarchales: ab istis archiepiscopales: ab istis epales: ab eis inferiores plati. Et ergo in summa vniuersalis ecclia vnum corpus: z prelati z ecclie particulares sunt membra huius corporis. Et aduerte qd sentit per hoc tacite doct. qd digitus sit mebru. Sed tu dic melius vt no. Bar. in. l. ij. de pub. iud. Dicit in. c. i. qui cle. vel vo. z in summa cōclude qd illud pprie dicitur mebru qd habet officiu p se distinctu in corpore: vñ pprie manus est mebru sz no digitus sz digitus est pars membri. facit optime. c. fin. lxxij. di.

In glo. fi. in. fi. dic qd illud est speciale in de-posito in quo non admittitur compensatio propter rationem que ibi redditur.

Schismaticus non potest amplius promoueri ad episcopatum: nisi dispensetur. 3.

Schismaticus vtrum sit hereticus.

Ppapa non potest puniri nisi de sola heresi.

Electio ipso iure nulla aliquando confirmatur per superiorem.

Subditi nō tenent obedire supiori schismatico.

Penitentia quam quis agit pro peccato: respicit deum z non mundum.

Incidens in peccatum notoriuz nō potest sacramenta administrare sine dispensatione.

Schismaticus nō pōt dispēfari nisi a solo papa.

Legatus papē potest confirmare electionem factam de promouendo in episcopum: tamen non potest dispensare schismaticum.

Infamia vtrū tollatur si infamat? fuit absolut?

Hereticus rediens ad fidem an recuperet que prius habebat.

Cura diligetia.

Cus ad vniōē ecclesie reuersus si eligitur in episcopū electio nō tenet: sed ex dispensatione pōt confirmari. In prima ponitur questio iuris. In secūda respōsio: ibi dixim? que tria facit. Primo cōfirmari gratiose permittit si tria cōcurrāt. Secūdo de cōsecratiōe prouidet ibi: mādantes. Tercio protestatur ibi: salua.

Casus literalis. Quidā schismatic? reuersus ad catholicā vnitatem electus fuit in episcopum aquilegiē. ecclesie suffraganeū que tunc schismatica erat. quidā cardinalis legatus aplice sedis q̄siuit an electionē ipsius deberet cōfirmare. Rē spondet papa si a schismatico nullum ordinē recepit z ipsius electio facta fuit secūdam formam canonū dūmodo nihil ad sit quod impediāt per mittit papa dispensatiōe ipsius electionem confirmari: mādās vt eū faciat a catholicis episcopis suffraganeis aquilegiū. ecclesie consecrari salua debita iustitia z reuerētia eiusdē ecclie. ad catholicam redierit vnitatem. Ber. **C** **I** Not. i. qd incidēs semel in schisma seu adherens antipape nō pōt amplius de iure eligi seu promoueri in episcopū: dispensatiōe tñ poterit vt hic. z in. c. nos cōsuetudinē. xij. dist. z. i. q. vij. conueniētibus. cum. s. seq. **I**n aut incidēs in schisma sit hereticus. vi de glo. fin. xxiij. q. i. s. j. Est prima glo. post gloss. summe q dicit q nō: si credit papatū esse apud il lū cui adheret. z idē dicit in eo q tenet se p papā:

appella. z id dicit. d. Abb. in. d. c. clericos. q nō debet rector deferre in ramentū scholarib? vt obseruet statuta ex quo sunt faciles adiurandū. Et scias q verbū abiurare aliter accipit apud humaniores apud quos interpretat abiurare. i. rem creditā negare piurio: vt apud virg. li. vij. Ene. abiurateqz rapine. z ita huius interpretis explicat z in similib? sensus ponitur in. l. tēperēt. C. de vesti. olobe. lib. xj. ibi abiurato precio.

S Sebasti. Sapia. **Q**uod ecclesia. Vide tex. qd no. ibi p Abb. z se. in no. i. c. ea te. j. de rescri. vbi no. q indens fact? xpian? est cōmēdād? z est capax beneficii. vide gl. in. c. obeūtib? s. fin. in gl. magna ad fi. lxxij. dist. q vult q emēdat? pferet illi q semper fuit bon? facit tex. in. c. fidelior. vbi glo. i. dist. vi. d. Jaf. in ru. ff. d. iul. z in. co. i.

Monus hō. ad de quāto tempore dicat qd effectus nouus homo dimittendo vitia. Ro. consi. cxxvj. **S**ine dispensatione. Vide qd dicit in. c. bone. el. j. in ver. denuo. C. de postu. prela.

Per absolutiōē. Adde qd excoīcat? ex antiqua lege idiger absolutiōe etiā post reuocatā legē nisi in reuocatiōe dicat q antiq lex obeat haberi pro infecta: tūc enī oīs effect? antique. l. est sublat? ita vt ex cōmunicat? nō indigeat absolutiōe: vt est gl. in clemen. j. in vers. infectis. de iuu. eccle. z illam. gl. allegauit Card.

Hic. z iste in. c. nō debet in. fi. de cōsan. z affi. in. c. cū te. de re indi. z in c. nulli. d. sent. ex cō. plene p dominum meum in. c. que in ecclesiā in. xv. colūna. de constit. mode. in c. fina. eodē titulo. Card. in. c. ad petitionē. de accusa.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis. vt dicit ro. singu. suis. folio. iij. vbi vide.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

Adde quod id quod dicitur cum grano salis.

mia facti

¶ Per contrariū actū faciat qd voluit Bal. i. l. diu. traian. C. d. test. ml. i. in. l. g. accu. fare. C. de eden. r. qd no. doct. in. e. cū in tua. de spō. in. e. cū oporteat. r. in. c. inquisitio. nis. in. fi. de accu. sati. vbi mala fa. ma pbata tollit per bonā famā probatam. Anto. Francif. **¶** Circa hoc de bona vel mala fa. ma adde qd voluit Bal. in. l. fi. in. vlt. co. C. de pba. r. d. Alex. in. l. fi. ff. de qd. in. fi. r. vlt. col. vbi dicunt qd bona fama p. bata elidit indi. cinz ad delictum r. ibi etiam dicūt qd indicium nō sufficit ad torturaz contra psonā hō nestam r. grauēz bone fame: sed qd psonā vilē dō etiā p Ange. in. l. milites. C. de qd. r. ad p. dicta vide pulchrū p. ang. cccvii. qd inci. fa. ctū est tale chri. stophor. r. c. vbi dicit qd magis credēdū est testi. bus de bona fa. ma qd deponen. tibus de mala fa. ma etiam si sint pauciores nume. ro qd hnt qd depo. nunt de bona fa. ma p. sumptionē nature pro se. **¶** Et adde qd te. stes deponentes dō fama debēt de. ponere de cā sciē. tiē r. gñāl. quō p. bet famā p. tes. tes: vide Bar. r. Ang. post eū. i. l. de minore. s. tor. menta. ff. de qd. r. Bal. r. sal. in. l. ea. quidē. C. de acc. r. p. Jo. an. Jnn. r. do. Ant. in. c. cū oporteat. d. accu. r. p. archi. in. c. oib. bus. r. i. c. presby. ter. q. qd. v. r. per Bar. in. l. iij. in. s. eius. ff. de testi. et p. Alex. i. q. i. r. i. in. iij. parte cōfi. r. vbi plene p. an. are. i. trac. malef. ciorum. in. glo. in. ver. fama publi. ca p. cedente. r. ibi per apostillan.

¶ mia facti cum cōstiat in facto non potest tolli ex sola penitentia: s. opz qd per contrarium actum tollatur a mentibus hominum. Infamia vero iuris quādo irrogatur nō pōt tolli nisi per principi. pem: vt plene dixi. in. c. cum te. de re iudi. f. Et ad ducitur hec litera in argumentū: vtrū hereticus rediēs. ad fidē recuperet ius patronat. qd prius habebat glo. in. c. maximū. i. q. vñ. r. Jo. hic tenet qd sic. sed Bar. distinguit vtrū fuit lata sententia vel nō: vt prius casu nō recuperet: secundo sic. s. dic melius r. clarius qd vbiqz p. cessit bonorū publicatio ab hōie vel a iure nō recuperat qd bona per penitentia: quia semel cōmissum nō retra. ctatur. facit. c. vergētis iuncto. c. penul. j. de here. r. l. cōmissa. ff. de publi. nisi princeps. de gratia re. stitueret eum ad pristina bona. An autē talis re. stitutio trahatur ad bona prius alienata p. p. n. cipem. dic qd non vt no. Bar. in. l. fi. b. C. de senten. pas. Si autem publicatio bonorum nō est facta sed solum perdidit quis exercitiū iurium suorum vt contingit in excomunicato r. schismatico tūc isti integre recuperāt bona sua ex quo redeūt ad vnitatem r. in hoc casu intelligit iste tex. nā eccle. sia non perdit iura sua: sed solū exercitium si p. lati r. electi labūt in heresim: ideo per reuersio. nem ad vnitatem exercent pristina iura.

¶ Papa debet eligi saltem a duabus partibus cardinalium: alias electio est nulla. s.

¶ Papa potest facere constitutionē sup electione sui successoris quē tñ non potest eligere ipse. Concordia non dicit interuenire si vn. dissenti. Papa si reperitur qd tēpore sue electionis erat vxoratus tamen debet remanere in papatu. Diuus Petrus habebat vxorē cū p. mor. est ad papatū. Cōtinētia vero p. cessit ex cōstitit. eccle. si. Greci presbyteri habent vxorem.

¶ Agoratus si facit se p. moneri ad sacros ordines licet illos recipiat: vere tñ nō habebit illorū exe. cutionem si vult cum vxore permanere.

¶ Episcopatus non habet maiorem dignitatem supra se sed habet maius officium.

¶ Subiaceat ex cōicationi intelligitur ipso iure. Verba futuri temporis indigent executiōe r. nō important ipso facto.

¶ Electio pape licet nulla potest cōualidari si su. perueniunt consensus cardinalium qui ascendāt ad perfectum numerum.

¶ Sententia nō potest ferri de futuris si obligatio non est orta de presenti.

¶ Electio pape vtrum possit per aliquā exceptio. nem elidi.

¶ Statutum excludens omnē exceptionē cōtra in. strumentū publicū vel cōtra sententiā non exclu. dit quin possit excipi qd instrumentū non est pu. blicum vel quod sententia non est sententia.

¶ Sentētia lata a non suo iudice nō dicit sentētia.

¶ Electus per metuz ipso iure nullam habet iuris. dictionem.

¶ Electus an cōputet vocē suā in numero eligētū.

¶ Maior pars intelligitur de maiori parte presen. tium in concilio.

¶ Cardinales omnes si mortui sunt ad quem spe. ctat electio pape.

¶ Cet de vitanda.

¶ Electus in romanum pontificē a duabus partibus cardinaliū nulla exceptiōe obstante est papa. Electus antez a mi. nori numero gerēs se pro papa incidit vna cum sibi adherētib. in penas hic cōtentas. hoc dicit. Et sunt tres partes. In prima ponitur constitu. tionis causa. In secunda constitutio. In tertia qd dā protestatio. secunda ibi: statuimus. tertia ibi ex hoc. **¶** Casus liter alis. In ordinatiōe roma. ni pōtificis ecclesia sepe passa est scissuram pro. pter multorū ambitionē: ad malum hoc enitan. dam in posterū statuit Alexander in cōcilio La. teranen. quod si in ordinatiōe summi pontificis plena omnium cardinalium nō potuerit esse cō. cordia r. due partes concordauerint r. tertia nō

luerit consentire duabus vel si alium nominare p. sumptum talle quia duabus partibus est ele. ctus sine omni exceptiōe romanus pontifex ha. betur. si quis vero de tertia parte cōstius episco. patum vsurpare p. sumptum excomunicatiōi subiaceat: ita vt etiam viaticū sibi denegetur nisi resipuerit. **¶** Preterea si a paucioribus quā a dua. bus electus fuerit nisi maior concordia interue. nerit nullatenus assumatur r. predictae pene sub. iaceat. r. ex eo qd de ordinatione romani pontifi. cis statuitur nullū sit p. iudicium canonicis in. stitutis r. alijs ecclesijs in quibus sententia maio. ris r. sanioris partis debet p. ualere. **¶** Qd eis in dubiū venerit per suū supe. iorem poterit diffi. niri: sed in Romana ecclesia speciale quid statui. tur quia ibi nullus superior inuenitur Bernard.

¶ **¶** Mo. primo. quod papa pōt facere cōstitutio. nem super electione sui successoris: habet ergo iu. risdictionem super explicandis post mortē suaz.

¶ Et hoc p. cedit ex potestate sibi a christo tra. dita dū in persona petri sibi dictū est quodcūqz ligaueris super terrā erit ligatum r. in celis r. c. vt habetur in euangelio: r. transumptiue. r. iij. q. i. quodcūqz. r. exponuntur illa verba quodcūqz li. gaueris. s. per statuta vel p. ceptia. vt no. Jnn. in. c. quanto. de cōsue. Et ponderādū est hoc ver. bū quodcūqz qd est vniuersale affirmatiū. nihil enim excludit dū dicit quodcūqz vt in. c. si roma. norū. r. i. c. solite. de maio. r. obe. Et intelli. ge clauē discretiōis nō errāte. vt i. c. manet. r. iij. q. i. de. i. not. d. in. c. quanto. de transla. epi. et Jnn. in. c. quāto. de iureiurā. **¶** Hinc dicimus duas esse clauēs petri: per vnā significat potestas: per aliam discretiōis siue sciētia. vnde vna sine reliqua parū valet. de quo legi. r. no. r. i. c. i. c. i. c. seq. r. c. si. de excē. p. iela. **¶** Nō tamē papa pōt sibi elige. re successorē. vt not. glo. in. s. his omnibus. r. iij. q. i. r. sequitur Jo. and. hic. r. Archi. in. c. si. trāstus. l. r. i. c. dist. r. tenetur hoc dictū cōmuniter p. doct. Et est ratio qd effectus huius electiōis referē ad tēpus quo non est futurus papa. leum qui. ff. de iurisdi. om. iudi. sed cōstitutio quā facit super ele. ctione admittit qd p. uideat futuris scandalis r. in casu quo alius p. ier etū p. uideri nō potest. **¶** Posset tñ papa dare potestātē alicui plato eli. gēdi sibi successorē vt in. c. petisti. vñ. q. i. r. tunc sit electio auctoritate pape r. non p. p. uia. **¶** Mo. ij. qd papa sepe facit statutū approbātē concilio dūta. xat nō disponēte ac etiā de concilio cardinaliū. Et vide qd dixi. s. in. c. o. ius. r. in. c. j. de spō. r. vñ honestū vt ista qd cōcernūt electionē futuri pōtifi. cis explicēt in cōcilio: vt hic. r. in. c. in noīe dñi. r. iij. dist. **¶** **¶** Mo. iij. qd cōcurrētib. duab. parti. bus collegi nō dicit intercedere plene cōcordia. Et plus dico qd etiā nō potest dici cōcordia vbi vnus solus discrepat: vt no. gl. in. c. ne romanū. i. eod. ti. dixi in. c. nō potest. **¶** j. de re iudi. **¶** **¶** Mo. iij. qd ibi: absqz vlla exceptione. casum in quo remo. uetur omnis exceptio cōtra electū: ergo a duab. partibus nō poterit opponi qd non sit de colle. gio cardinaliū: s. aliud iura antiqua viderent in. nuere. vt in. c. oportebat. l. r. i. c. soler. vel qd sit vxoratus vel monachus: vt no. gl. in. c. si qs pe. cuniā. e. a. dist. r. in. c. quā sit. r. iij. q. i. **¶** Qualiter autē fiat si in veritate elect. in papā habeat vxorē. vide glo. in. d. c. si quis pecunia. que dicit quod si refricat in dubiū pōt dicere qd nemo po. test cognoscere cū in hoc nō habeat superiore. Si vero cōstat clare de infimonia: tunc aut vxor inducet ad cōtinētiā: aut si noluerit cōtinere red. dat debitū r. nihilomin. stet in papatu: qd nō re. pugnant substantie papatus seu clericat. **¶** Nā tpe. trus habebat vxorē cū fuit p. motus in papā: cō. tinētia aut p. cessit ex cōstitutiōe ecclesie. **¶** An vi. demus qd presbyteri greci sine pctō contrahunt matrimoniū. vt in. c. nicena. r. i. dist. r. not. in. c. cū olim. de cle. coniug. r. facit qd in. fi. no. Jnn. in. c. placet de cōuer. cōiug. r. p. alleg. qd de quo alias dubitauit. quā approbat hic. d. Ant. Et ad p. dicta facit iste tex. qui dicit qd elect. a duab. para.

¶ **¶** Mo. l. fina. C. de sen. Adde gl. n. r. ibi bar. r. alios in. l. gallus. s. r. qd si tñ. ff. de li. r. pōt. hu. vñ ibi plene per Alex. in. vñ. col. Jmol. r. istuz in. c. inter quatu. or. s. maio. r. obe. r. ibi p. do. **¶** **¶** Selan iij. col. in. ver. in. quātū cū alijs cō. cordā ibi pōitis p. eūdē. in. c. xgē. tis. in. q. colū. de here. Jnn. in. cle. i. eo. r. in. fi. r. in. c. in nra. de procur. **¶** **¶** Adde Alex. consi. ci. ij. lib. **¶** **¶** Sebast. Sapia. **¶** **¶** Mo. primo. **¶** **¶** Ad de Card. in. cle. ij. in. v. q. s. elec. vbi dicit qd s. petr. elegerit sibi suc. cessorē tñ ei. exē. plū nō est trahē. dū ad p. sequentiā r. ibi qd si cū car. dinalib. facit cō. stitutiones circa electionē succes. soris an valeat r. vide etiā excellē. tissimū iurecons. ultū do. Joānez de sylua. in trac. de iureiurand. in. iij. parte. col. vñ. ver. r. iij. **¶** **¶** Per statuta. **¶** **¶** Adde Jnn. in. c. qd sup. his. d. vo. r. vo. redēp. r. uo. r. i. d. oder. in. c. j. d. constitū. **¶** **¶** Non potest. vi. de ibi. **¶** **¶** oder.

Sanorumi. super Prima parte primi.

a **Sebasti. Sapia.** **Ex** sola electione. Vide Bal. in. l. si. col. ij. versu. et dicit Inn. C. de quadri. presc. et in. c. j. qui seu. da. pos. vbi tenet qd papa post electionem potest administrare. Spec. in ti. de referi. presenta. §. ar. ver. Item qd obtentum.

b **Zacharias.** **Ulo.** in proe. vi. in prin. Adde que ibi posui in apost. ad istum post alios

et s. in. c. bone. el. si. in apost. in. xli. ita etiam Card. post alios. nu. v. s. de postu. prela.

c **Ex** comunica-
tioni subiaceat.
Adde istuz. in. c.
clericus. in. vlti.

colu. ne cleri. vel
mona. et dominu
meu do. Andr. si
cu. in. c. si diligen

ti. de fo. cope. vbi
plene d. b. et dy.
et d. feli. in. c. ro

dulph. in. xxvii.
colu. in. versu. ver

ba late sententie
ibi: subiaceat. in
xii. colum. et seq.

vbi de hoc xbo
subiaceat. et alius
de rescrip. et vide

istum in. c. cu. in
cunctis. §. fina. in
vlt. col. j. eod.

d **In** statutis co
dendis. vide no.
in. c. cu. omnes de

constit. §. post gl.
ibi per dominu
fel. post alios in

xvi. col. ibi. in ea.
gl. si xbo sunt plu
res vt collegiuz.

e **Papa.** Adde
quod voluit pul
chre Bal. in. l. res

scripta. in. §. col.
in. ver. de papa.
aliquid dicaz. C.

deprec. imp. offe
Sebasti. Sapia.
Ubi dicit. **U**

de q. addidi. §. e.
c. significasti. et vi
de Car. in. cle. i. §.

fi. q. xvij. de iure
iur. vbi dicit qd
possit papa. fel.

in. c. constitut. de
rescrip.
f **Conciliu.** **U**

de q. dixi. §. eo. si
gnificasti. in. ver.
concilia.

Zacharias.
Sit ista firma

2clusio qd vbi a
gitur 3 papam:

tunc concilium est
supra eu. et illu. iu

dicare. pot. vt ple
ne no. Archid. et

domi. in. c. i. fidei
fauore. de here.

li. vi. et iste in. c. significasti. §. eo. titu. et in. c. proposuit. de conces. preben.

et in. c. fraternitatis. et ibi feli. de here.

h **Posse.** Adde. c. faciat homo. xxij. q. ij. l. filius. ff. de condi. insti. et qd

leg. et no. in. c. sciscitatus. §. de rescrip.

i **Sebasti. Sapia.** **Ultimo.** vide Bar. in. l. j. ff. de ini. rupto. **Alexa.**

conf. liij. col. si. ver. quimino. vol. j. Georgium natan in. cle. sepe. in. prin.

in. iij. no. de verb. sig.

tibus dz haberi pro romano pontifice absq. vlla
exceptione. Unde ergo hic papa appropbaret co
cilio abstulisse omne impedimentu iuris positum.

secus esset vbi coniungat faceret se p. moueri in sa
cerdotu: licet em iste recipiat veru ordinu vt not.

Inno. in. d. c. placet. En si restituit vxori petenti
no habebit executione ordinis quia ecclesia cum

isto no legit dispelasse. et p. has rones pot. salua
ri gl. in. d. c. si q. pecunia. qua ppetuo tene meti.

Quinto no. ibi: electus fuerit. qd ex sola ele
ctione duaru partiū cardinaliu electus cosequit

papatu. vñ no appellat elect. sed roman. potis
fer nec indiget ad exercitiu potificat. confirma

tione seu cosecracione vel intronizatione. et hoc
pbat aperte iste tex. et clari. no. Inn. Et an xbu

receptus: positu in tex. qd videtur ob stare quasi
vltra electione regrat receptio. dicunt docto. qd

copula et pot. exponi p id est: velit eligi receptus
habito respectu ad 2suetudine: qd elect. introni

zat. Itē pot. verificari verbu qñ qd hz duas ptes
p accusum alioru cardinaliu: hz a principio non

habuerit duas ptes. vt. j. dicā. **Sexto** no. ibi:
nomē epi. qd papa appellat epi. na denominat se

ab ordine tāq. digniori et no ab officio. na super
epatu no est dare aliū ordinem: hz reperiat maior

dignitas. de q. vide gl. in proe. vi. in. pn. **Mo.**
vñ. varias penas quib. afficit gerēs se p. papa 3

constitutione huius capituli. Na primo est excoica
tus ipso facto vna cu sibi adherentib. et h. tenent

doctores exponētes textu ibi excoicationi subia
ceat: scz ipso iure. et pro hoc facit vltra eos: qd per

ista verba excoicationi subiaceat fertur excoica
ri ipso facto vt habes gl. no. in. c. vnico. de iniur.

§. li. vi. probat in. c. si qd suadete. xvij. q. iij. in
cto titulo de sentētia excoicationis. na in. c. si qd

suadete. dicit qd percutiens clericu excoicationi
subiaceat: et tñ iura cōmuniter interpretant qd

per ista verba ferat: ipso facto excoimunica
tio: vt ptz in toto titu. de sentētia exco. et hoc la

tius tetigit. vt credol in. ca. aduersus. de iminun.
ecclesia. Scda pena venit imponēda p sentētia

scz depositio ab ordine vt ptz ibi mulcentur que
verba sunt futuri tēporis: et ex pprio significato

requirit executionem ordinis. vt no gl. in regula
in penis. de reg. iur. lib. vi. dixi in. c. si diligenti. de

fo. compe. Tertia pena quia denegatur eis in vi
ta cōmunis corporis christi. Quarta qd nisi resi

puerint incurrunt ppetuā dānationē post mortē
cum dathan abyrion quos terra miraculose vi

uos absorbuit. Et tangitur hic historia q. habet
Numeri. xvi. na isti duo et chore tertius inter eos

insurgētes cōtra Moysen et Aaron volebant si
bi vsurpare potificatū nec obediebant Moysi et

Aaron. Tandem miraculose dū oēs o Ferrēt in
censum terra dirupta est vbi isti et familia ipsoz

cōsistebant et eos viuos absorbuit et ignis exiuit
terribilis et cōbussit ducētos et quinquagita viros

q. ista sequebant in eoz facinore: et plenius dic
vt habet in. d. c. xvi. **Octauo** no. qd electus a

maiori parte cardinaliu nō dz se gerere pro papa
alias incurrit penas pdictas nisi maior 2cordia

intercesserit. l. nisi alij cardinales accedāt ad istū
electū maiori pte. Ita qd cōputatis istis postea

accedētib. habeat duas ptes. et est istud spāle in
electioe pape vt possit cōualescere per accessum

alioru. Et qd accedētes ex postfacto 2putent in

numero: ita qd angeat numeru eligētū. secus in electioe alioz plato
rū. vt no. in. c. auditis. et c. qd sicut. et c. ecclia. el. ij. j. eod. **Mo.** ergo re

gulā qd in explicadis p collegia inferioru ecclesiaru sufficit maior ex
sanior ps collegi. Et no. qd duo requirunt copulatiue nō ergo suffi

cit qd sit maior ps nisi etiā sit sanior: nec etiā sanior nisi sit etiā maior.
cōcor. c. q. ppter. j. et c. j. j. de his que si. a. ma. par. capi. Et p. hūc tex.

et iura prime alle. dic qd etiā in statutis cōdēdis sufficit maior pars
collegi nec requirunt due partes cōsentientes cū tex. iste ponendo re

gulā requirat solū maiore partē: et sequit Bar. pprie in questione sta
tutoru in. l. oēs populi. ff. de iust. et iure. Et hoc tene quicquid senserit

gl. in. c. j. de his q. si. a. ma. par. ca. **Itē** no. finē litere et tene eā mēti ex
qua colligunt duo dicta notāda. **Primo** qd papa nō hz supiorē: vñ

dixit Jo. an. c. olim. j. de resti. spo. qd papa oīno nulli subest. Idē sen
sit **Mo.** in. d. c. quāto. de trāsa. epi. vbi dicit qd papa et christ. faciunt

vnū cōsistōiū. ita qd excepto peccato pot. papa quasi oia facere que
pot. Deus et nisi circa fidē a nemine pot. iudicari. Ad idē vide quod

no. Jo. an. in. c. ad honorē. de auto. et vsu pal. vbi quasi idē sensit. Et fa
cit qd habet. ix. q. iij. nemo. et c. alioru. et c. cūcta per mundū. et in. c. per

princip alē. sed tu limita. vt dixi in. c. significasti. §. eod. **Secūdo** colligi
tur qñ sup schismate nō pot. cōgregari cōcilium. Et ad id qd tex. hic

dicat dic quod ideo speciale statuit hic in duab. partibus cardinaliū
qd nō pot. ad superiorem haberi recursus. et videtur hoc dictum tenere

hic. d. Ant. Sz tuvis tex. sing. in cōtrariū. in. c. si duo forte 3 fas. lxxij.
dist. vbi aperte pbat maxime iuncta gl. qd in discordia duorum electo

rū dz 2gregari cōciliū gñale et ille remanebit papa quē conciliū ap
probauerit. et fuit illō. c. valde singulariter alleg. pñis et 2stātie qñ fuit

2gregatū 2ciliū 3 illos cōtendentes de papatu. Quis aut 2gregabit
tūc 2ciliū cū ad solū papā ptineat 2gregatio cōciliū. vt. xvij. dist. mul

tis et qñ p totū. Dicit **Aug.** notabile xbu i. d. c. si duo: qd notabiliter
retulit Arch. qd ad collationē cardinaliū spectabit 2gregatio. et illō

dictū **Mo.** multū fuit allegatū i illa 2gregatioe 2ciliū et practicum.
vñ Card. cōuenientes **Disis** scripserūt ad vniuersos pñices et pla

tos orbis. Et p hoc facit. na ex quo electio pape ptinet ad card. ergo
oia p q puenit ad electionē vñci et veri pastozis debēt ad eos ptinere

ar. in. c. pradētia. et c. pterea. de offi. dele. et in. l. o. ff. de spon. et in. l. ad
legatū. et l. ad rē mobilē. ff. de proc. et l. cui iurisdic. ff. de iurisd. om.

ind. Et ad istū tex. i eo qd dicit ad supiorē nō pot. haberi recursus. dic
f. cōmodo de q. 2ciliū gñale nō pot. de facili 2gregari et iterum ecclia pas

teret grauissimū pñdiciū: nō em dicimur posse qd cōmodo nō possu

mas: vt in. l. nepos pcul. ff. de ver. sig. **Ultimo** ex pñdictis et ex tex.

not. qd electio pape spectat ad cardinales dūtaxat. est ergo opus vt

expectet impator vel etiā ipsi nūti. sicut olim. lxxij. dist. §. versu. Et hz

fm iura antiq. epi cardinales haberēt p alios progatiuā: qd ipsi prius

tractabāt de electione: postea vocabāt cardinales pbyteros et dyaco

nos vt h. in. c. a. noie dñi. xxiij. di. **Modie** tñ ex 2suetudine omnes car

dinales pares sunt. **Puto** tñ qd de iure deberet seruari primū: qd iste

tex. nō derogauit pñb. cōstitutōib. 3 adiūgit vt ptz i pñcipio ibi:

decreuim. adiūgēdū et c. **Alēge** aut antiqua nō recedit nisi qten. re

perit cantū i noua. vt. l. pñcipim. in. fi. C. de ap. Sz aduerte ad vñā nota

bilē obiectionē quā fecit 2ciliū pñis et 2stātie. dicebāt em q ista iura

q tribuūt cardinalib. electionē pape loquunt qñ ecclia vacat p mortē

vel renūtiationē pape. Qñ aut p depositionē factā p cōciliū vel q. cō

ciliū 2gregatū sup discordia decreuit nullū esse papā. Tūc electio dz

spectare ad totū 2ciliū: qd iura antiq. vident hoc velle. vt. d. c. si duo cū

fi. 2tētis i ea. dist. q iura i hoc casu nō reperiunt correctā p iura noua:

ergo ab eis nō est recedēdū. vt. §. dixi. plz mibi i iure hec obiectio ex q

cōciliū est 2gregatū. **Pio** enitāda tñ discordia fuit obtētū vt cōciliū

p illa vice trāfferret ptātē suā in collegiū cardinaliū: et ita cardinales

elegerūt ex ptāte ppria et cōciliū. et hec diligēter notabis. **Sz** p des

claratioe tex. qro dz h. qd speciale aliqd statuit hic in electioe romani

potificis circa cōcursum duaru partiū: nunqd sint et alia spālia. dic q

sic qñ qdā colligunt ex isto tex. et miscēdo ea q 2stāt i iure et i facto

dic post Jo. an. q. 2 spāle i scrutatorib. vocū eligunt em duo gñā scru

tator. Et pmo tres q debēt scrutari vota oiz cardinaliū. Itē alij tres

q debēt scrutari pri. vota istoz triū scrutator. et eligunt isti tres scru

tatores d. qlibet ordine cardinaliū. §. vn. epi ali. pbyter tert. diaeo

n. Et h. cōstitit i facto nō i iure: qd cardinales 2suerūt sic facere nō

aut astringunt a iuris impositioe: vt. j. dicā nulla forma est eis a iure

imposita. **Secūdū** spāle qd qlibet cardinaliū pñt noiare qd et q. vult

nec refert vtrū qlibet cardinalis dicat eligo vt dicat noio seu 2sentio

in talē. Iste em tex. aliqn appellat electionē aliqn noiatiōē aliqn cō

sensuz. **Uñ** satis ē vt habeat 2sensum duaru partiū cardinaliū p quē

cūq. dūmō intēdāt eu eligere i papā. **Se** est i electione alioru platoz

q dz fieri electio p vnū noie toti. collegiū. vt in. c. sicut. de elec. lib. vi. vt

le. et no. in. c. in genesi. §. e. **Tertiū** spāle qd nō est differētia i ordie noiā

tionis: nō em est vis vtrū vltimo noiāt fuerit elect. satis est em qñ sit

elect. a duab. partib. Sz certe idē ē i electionib. alioru platoz. qd p

noiatiōē nō acqrit ius pmo noiato. vt i. c. qd sicut. §. e. **Quartū** spāle

ē i accessuz: na durāte scrutinio qñcūq. publicato pñt alij cardinales

accedere ad electū p alios et resiliare ab electione quā fecerāt: vt sic hf

consensus

a **Annus.** Vide qđ leg. 2. not. in. c. j. de his que sunt a maio. par. capi. **b** **Sebasti. Sapi.** **Ubi dicitur.** Vide de hac regula Ang. de hare. in §. preiudiciales. in. v. col. vbi remissive do. Jas. colū. xj. instit. de actio. 2. 2. limita singu. vt per Franfran. de oria. in cle. dispendiosam. colū. iij. ver. prima est ista. de iudi.

Tractus. Ad de bal. 2. bu. in. c. auditis. de pecu. Butri. 2. Jmo. 2. alios. in. c. finē lib. tibus. de dolo 2. contuma.

Adde tu ro. consi. cxxvi.

De trahit. ad de gemi. in. c. filij de he. li. vi. faciat etiā gl. sing. l. i. i. risgē. §. qđ fere. i. ver. 2. iuz ibi causam obligadi. ff. de pac. 2. ibi ang. alle. l. i. l. reos. §. cū in tabulis. i. ver. videbant. ff. de duo. re. tertia est in. l. i. x. inter pñtes. C. de 3pē. 2. cōmit. sti. 2. tex. melior 3 iure i. l. quinq. 2. ibi bar. to. C. 3 apo. pub. li. x. Bal. in. c. iij. loco. 3 pba. alle. glo. in. d. §. quod fere. bal. i. c. sicut. de re iudic. 2. in. l. generaliter. 3 nō nu. pecu. But. in. c. si cautio. de fid. inst. gl. i. in. l. ij. §. circa. ff. de do. exceptio.

Non sit publi. cū. Adde ro. 2. fl. Pau. 3 ca. 2. c. xliij. old. 2. c. vii. zacharias.

Ad 3 alis tres pulchras limita tiones vcz qđ nō tollat etiā excep tionē qđ puenit ex 3 fertu iuridic tiōis nō est fin. hipp. 3 mar. fin. gu. x. inci. tu scis qđ exceptio. Itē non tollit excep tionē causatā a iure naturali. vt no. idē fin. lxxi. in cip. 2. firmatio su perioris. nec po 3 stre mo illā qđ hz 9 ortu ex facto ad b uersarij. vt nor. c. idē fin. xcvj. 2. lā fran. de oria. in repet. c. quoniam contra falsam. in ver. exceptiones in apost. magna celū. in fi. de proba.

Anto. Fran. Quas exceptiones tollat cōfirmatio actus 2. quid illa operet hī in. c. j. 2. hī de cōfir. vti. vel inuti. 2. p spe. in. e. tit. p totuz 2. vide gl. multū notabilē. i. c. frater nū. xvj. q. iij. qđ dicit qđ cōfirmatio hz tres effect. 2. prim⁹ ē qđ facit re esse maioris autoritatis. Scōs est qđ validat inualidū. Terti⁹ est qđ reddit actū irrenocabilē. de qua materia etiam vide in. c. ex pte. 2. i. c. cū accessissent. 2. ibi p gl. de cōst. 2. hī in. c. qđ diuer sitatē. de pces pbe. 2. i. c. hī. xj. di. Adde tñ qđ 2. firmatio non tribuit ius vbi regit dispōsatio si 2. firmas nō hz p tātē dispōsandi vt notabiliter voluit Jnn. i. c. inotuit. 3 elec. 2. qđ ius acgrat 2. firmatio ex 2. firmatiōe vid Jnn. in. c. ex pte. de arbi. 2. qđ habent 2. nō i. cle. ne romani. in. §. nos

itaq. de iureiur. 2. an in cōfirmatiōe regrat cause cognitio habetur Jnn. in. c. si celebrat. de cle. excō. muni. 2. per comp. in. c. qđ sicut. de ele. 2. p Jo. an. in. c. si. de offi. dele. 2. vide qđ habent in. l. c. exami. in gl. si. d. iud. 2. per Bar. in. l. si quis. C. de dec. li. x. 2. p Spe. in. ti. de inst. edit. in. §. nūc aliqua. in pñ. Et adde qđ 2. firmatio semp itelligit facta cū illa clausu

potuit papa hic 2. dere statutu sup futuris causis. doc. p solutiōe remittit ad no. in. c. in nostra. de sepul. 2. c. platis. de homi. lib. vi. S3 tu dic clari⁹ qđ 3 iū loquit i iudice qđ nō pōt sniare sup fu turis si obligatio nō est orta de pñti. sec⁹ est in cōstitutiōe qđ fieri pōt vt obuiet futuris malis: qđ cōstitutio nō vidicat de pñti s3 snia sic. iō aliō i snia qđ in cōstitutiōe. 2. vide ad pñtiā tex. iūcta gl. i. c. romana. §. caueat. de sent. excō. li. vi. In gl. iij. in fin. vel expone fin Jo. an. inimico hoīe. i. hoī nā diabol⁹ inimicatur hoībus propter inui diā: de quo vide bo. tex. xvj. q. ij. l. c. vñs. 2. de pe.

10 di. hī in. c. princeps. In gl. in x. exceptiōe ibi. nisi de heresi. pondera bñ vultem qđ 3 electuz a duab⁹ partib⁹ cardinaliū possit opponi 3 here si p viā exceptionis. Jnn. 2. Lōpo. dicūt qđ 3 pa pa possit accusari. de heresi. vt in. c. si papa. alleg. in gl. nō tñ pōt 3 heresi excipi: qđ ista litera remo uet oēm exceptionē. Et p hac opi. facit qđ ex so la electiōe elect⁹ 2. sequit plenū ius. vt. §. dixi. Et no. hic in gl. si. ideo exceptio nō est in hoc casu p portionabilis: qđ exceptio opponit 3 petetē cū sit actiōis exclusio. vt in. c. hī. 3 ord. cog. S3 elect⁹ in papā nihil petit cū iaz sit adeptus plenū ius. Hof. 2. Philip. tenuerūt dictas gl. qđ si pōt 3 pa pā agi de heresi multo fortius excipi: vt in regu la qđ ad agēdū. de reg. in. li. vi. Jo. an. sequit Jnn. 2. ad illā regulā respondet qđ nō hz locū in pos sessoris recuperāde vel adipiscēde vt hic no do. Ant. hic multū instat 2. aliquatūlū 2. fule pcedit capiēdo tñ qđ videt de mente sua 2. aliqua addē do cū querit. An aliqua exceptio sit admittenda cōtra electū in papā distingue sic. Quod ant op ponit aliqua exceptio p quā negat istū fuisse ele ctū a duab⁹ partib⁹ cardinaliū. puta qđ negatur aliq ex electorib⁹ fuisse cardiales vel qđ similes: talis exceptio indubitanter debet admitti. ratio quiste tex. in excludēda exceptiōe fundat se sup electiōe a duabus partibus cardinaliū facta. de bet ergo admitti oīs exceptio per quam detrahi

d tur⁹ hūc qualitati sup qua se fundat ius in reuo catiōe exceptionū. vt in. l. j. §. 2. parui 2. ibi plene p bar. ff. qđ vi aut clā. dixi in. c. itē cū qs. de res. spo.

11 **¶** Vinc est qđ si statutū remouet exceptionē cō tra instrumentū publicū admittit nihilominus e exceptio qđ illud instrumentū nō sit publicū qđ tūc cessat statutū. Vinc dicit gl. notabilis. in cle. vnica. de seq. qđ si p 2. stitutiōe remouet oīs ex ceptio 3 sniam pōt nihilomin⁹ opponi qđ senten tia fuerit lata a iudice nō suo qđ talis nō est snia: vt in. c. at si cle. de iudi. Aut psupponit qđ electio fuerit facta a duab⁹ partib⁹ cardinaliū 2. tūc est dubiū. puto tñ qđ oīs exceptio qđ naturalr id est de iure diuino vel naturali infert istū nō esse nec posse esse papā qđ talis exceptio sit admittēda qđ inficit ius habēdi 2. possidēdi. nam talis excep tio admittit et i possessorio recuperāde. vt not. gl. viij. di. quo iure. dixi in. d. c. itē cū qs. vñ hec ex ceptio qđ elect⁹ sit hñtic⁹ vñ qđ sit mulier vñ furio sus vel infans: 3 admitti. qđ si est hñtic⁹ non pōt esse papa: qđ ius papat⁹ nō cadit in eū. cū eñ sit

potestatis: 2. qđ si act⁹ est inualid⁹ 2. priuilegiū est inualidū etiā de no uo cōcedit: 2. qđ tollat oīs defectus tā iuris qđ facti: talis cōfirmatio non tolleret subreptionē 2. nihil operaret vt est singularis 2. aurea de cisio 2. multū notabilis. d. abb. in. c. inter dilectos. in. vi. colū. de fin. inst. **¶** **Sebasti. Sapia.** Vinc dicit. Facit qđ no. Bal. in. l. §. C. de execu. rei iudi. circa fi. qđ stante statuto qđ contra executionem instrumenti guarentigiati nō possunt opponi nisi aliqne exceptiones: pōterūt ta men opponi ille exceptiones que veniant ad enernandā liquidatiōe debiti. nam illud statutū nō habet locū nisi pro liquidis vt tenet idem Bal. in. l. per diuersas. C. manda. Pau. de ca. 2. Alex. in. l. postulante. in fi. prin. ff. ad treb. 2. ideo tales exceptiones per quas cessat statutum semper possunt opponi.

la sine pñdicio tertij 3 bal. i. l. j. i. pñ. ff. de cōsti. pñ. 2. vñ plene p an. sicu. in quodā cō filio suo qđ incip. scripsit. in pe. co. qđ 2. est positū inter 2. filia Ale. post 2. iij. cū. i. iij. pte 2. filiorū. 2. te ne meti qđ cōfir matio facta i for ma cōi non tri buit ius. vt per Spe. i. ti. de dela to. i. §. nūc ostēdē dū. in ver. 2. sed bñ tribuit cām p scribēdi. vt p Jnn. i. c. j. de deci. 2. hī p Paul. de ca. in 2. fil. clxij. 2. p Ol. in 2. fil. clxij. 2. in 2. fil. cxxvi. sec⁹ aut si est facta ex certa sciētia. vt p Spe. in. tit. de in stru. edi. in. §. nūc autē videndū in ver. itē opponit 2. seq. 2. per An. sic. in preallega. 2. 2. quid operet cōfirmatio pñui legioz vñ Bar. in. l. priuilegia. C. de sacrosan. eccl. 2. i. l. i. col. ff. de his qđ sunt sui vel alie. iur. 2. Bal. in ca. in pñtia. in v. co. de pba. 2. in li. C. de monop. in. l. nec dānosa. C. de preci. impe. offe. 2. per Ro. in 2. fil. cccv. inci. pre lens casus. 2. per Alex. de Jmo. in consi. lviij. incip. viso instro 2. titu lo questionis. **¶** Ad 3 tñ qđ si in cōfirmatiōe fa cta per papā vel principē qđ pñi legiū esset subre ptitiū: talis 2. firmatio nihil opea raret etiā si esset appposita clausu la 3 plenitudine

Sanonmi. super Prima parte primi.

Qualitate. facit quod voluit Bal. in l. denuntiatio. ff. de iur. iur. ff. de adul. in 2. ff. de iur. iur. ff. de accusatio in iura fuit. Sui. de cu. 7 Bar. in l. qd ergo. ff. de pena gra mor. ff. de infa. pe. 8 anch. in. c. signi ficasti. el. ff. de ho mi. 7 in. c. q. pro pter. de ele. p. istu in. c. 13 causam. de pba. Cy. 7 Bal. in. l. ff. C. de prob. 7 dixi plene in re pectorio meo ad istuz 7 in notabi libus in x. quali tas 7 per istuz in c. i. qd met. cau. 7 in. c. i. de regu. Adde ro. con si. lxxvi. vbi accu sans vxore de a dulterio dz pba re matrimoniu. **Ad** matrimonio carnali. vide glo. in ca. notificasti. xxix. q. v. **Ad** valet. Ad de tu. Cald. consil. primo. ff. de an cha. consil. ccc. **Vocum.** Ad de Abb. 2. ff. xrv. **Ad** gl. sing. in. c. per nostras: ff. de iure patro na. q. indistincte dicit qd persona electa no vt co putada in nume ro eligentiuz ad hocet augeat nu merum propter ambitiones que videtur contra ria dictis hic nisi dicas qd illa gl. intelligit p mista distinctione. Co gita tñ. Menas de falco. Anto. Francisc. **Circa** hoc. an psona electa con numeret in mate ria eligetium di cas qd aut fit ele ctio p via statuti 7 no connumerat: aut fit per viam copromissi 7 con numeratur inter eligentes. d. quo vid per gl. 7 do. in ca. per nostras de iure patrona. 7 per glo. vii. q. i. in. c. qui epatu. et a in. c. ecclia vestra. b vbi etiā per glo. de sortile. Fallit tñ in electioe pa pe. vt ibi p scribē.

extra ecclesiam no pot esse caput ecclie. Idē in mu liere vt in. c. noua. ff. de pe. 7 remis. Idē in furio so 7 infante cū isti naturalr no habeāt cōsensum. Et p hoc facit ista litera dū dicit qd talr electus dz haberi p romano pōtifice remota oī exceptio ne. Incessario em op^o qd litera verificet in eo q pot esse papa saltē de iure diuino vel naturali: 7 intellige qd ob. exceptio anq^o adipiscat possessio nē administratorū. Mā postea no posset excipi s3 deberet accusari rōne p dicta. 7 p dictē exceptio nes sunt poti^o intētiōis. nā excludūt intētiōes electi non actionē: q nulla actio sibi ppetit in ca s3^o p dictis: sed exceptio reddēs eū incapacē seu inhabilē de iure positio no dz admitti: de hac exceptioe pot intelligi ista litera. quasi p ista ver ba voluerit tex. tollere oia impedimēta iuris po sitiui. An no poterit opponi qd sit laicus: qz tpe trus erat laicus qñ fuit pstitutus pōtifer. Idē si opponit q sit cōiugat^o. vt. s. dixi vel qd sile. Et ex p dictis infero ad qd nō. pone qd aliqs fuit electus in papā p seditionē vel psumptionē vel quodlibet ingeniū nūqd iste sit papa vel p recipi p papa. vide tex. sin. in. d. c. in nōle dñi. xxi. di. qd dicit q non est. sed est excōdicat^o cū oibus fauto ribus suis: 7 sic ille tex. nō est hodie sublat^o p istū qd voluit expse hic Host. Dicit em q nō solum obtinēs papatū p pvisionē huius. c. incurrit pe nas. d. qd^o hic: s3 et obtinēs papatū p seditionē 7 c. incurrit penas hic positas nec dz recipi p pa pa. Et exponit Host. ista xba qd seditio ponit p violētia vel oppressioe: psumptio pro ambitioso tractatu pmonēdi: ingeniū p fraude calliditate 7 dolo. Et ad hoc allego. lxxix. dist. si quis pecu niā. cū multis. c. eiusdē dist. 7 dicit qd illa. c. essent legēda inter cardinales in electioe pape. **Ad** uerte vltra doc. hic nam predicta possunt habere duplicē intellectū. Prim^o est qd electus per sedi tionē nō sit papa: qñ nō fuit elect^o ab habentib^o potestatem. 7 iste intellectus est clarus. Et sentit gl. in. d. c. si quis pecunia. vbi querit in principio vtrū elect^o in papā simoniace possit accusari de simonia. 7 concludit qd non: 7 tñ ista electio fuit facta p presumptionē seu p ingeniū mphilomin^o gl. illa sentit qd sit papa. Et p hoc facit iste tex. qui remouet oēs exceptiōes 7 disponit vt habea tur pro romano pōtifice ab vniuersali ecclia ex quo fuit electus a duabus partib^o cardinalium. Et iste intellect^o mihi placet ad illa iura. vñ dice rem qd ptra electū a duab^o partibus cardinaliū nō pot opponi qd fuit elect^o p ingeniū presump tionē vel seditionē nisi sit talis exceptio q ipso facto annullat illā electionē. Ande dubitat vtrū electio facta per impressionē seu violentiā sit ip so iure nulla. 7 fuit maxima cōtētiō tēpoze schis matis proxime pteriti in electioe Abani. nā car dinales dicebāt q elegerāt papā p impressionē yomanorū 7 recedentes ab electo elegerūt alium papā in ciuitate fundensi. 7 multi valētissimi vi ri psumuerūt qd data impressioe illa electio nō va leret: multi s. 7 vide ad p dicta singulare dictum Inn. in. c. qd sicut. j. e. vbi tenet qd electio facta p impressionē t3^o sit cassanda. 7 multi tenuerūt istā partē pleriqz tenuerunt oppositū: 7 procedit qd nō solū in electioe pape s3 et in qualibet electio ne. **¶** Puto i hoc articulo sic distinguēdū q aut electores pellant per impressionē eligere certū 7 tunc ipso iure nō valet electio: qz est p propriū significatū 7 substantiale vocabuli. nam eligere est vnum ex pluribus volūtariē capere. vnde non est electio vbi nō est volūtās libera. xxi. q. v. ad finē 7 est tex. valde no. in. c. vbi periculum. in. s. ceterū. j. e. li. vi. Vbi dz qd cessat electio vbi amittitur li bertas eligendi. 7 pōdera verbū: libertas. requirit ergo in electioe cōsensus liber. si ergo adest cōsen sus sine qualitate^o libertatis nō est illa electio: sic in simili dicimus in matrimonio carnali. b vt in c. cū locū. 7 qd ibi no. j. de sponsa. vide gloss. in. c. quisqz. 7 c. bone. j. e. q sentiūt que p dixi. Idē etiā sentit Bar in trac. de tyrāno. vbi dicit qd si ciui tas habēs electionē rectoris 7 p tyrānū p pulsa

eligeret rectorē nō valet electio. vñ sententia late ab illo rectore essent nulle. Pro quo bene facit. l. ff. de iudic. vbi requirit liber consensus in transferēda seu progāda iurisdictione. Ex quo etiā inferē qd si tyrā nus iuit ad ciuitatē liberā cū exercitu magno 7 ppter timorē exerci tus ciuitas eligit tyrānū in dñm trāsferēdo in illū oēm iurisdictionē nō valet qd tali timore agit: 7 p pñs nō valebūt gesta a tali tyrāno. q bñ notabis 7 firmat Bar. in. d. trac. de tyrāno. facit q no. in. l. dcer nim^o. C. de sacrosan. ecclie. **¶** Aut cōpellunt electores eligere aliquē de certo gñe psonarū 7 puto qd talis electio valeat: qz non adimūt oī no libertas eligēdi: s3 restringit. sicut in simili videm^o in p̄suetudine q pot restringere libertatē eligēdi: puta ad certū gen^o psonarū: s3 non pot tollere libertatē remanēte p̄tate eligendi vt pbat in. c. cū terra. j. e. 7 ibi p Jo. an. iūcto. c. cū dilect^o. de p̄sue. 7 c. abbate. de x. sig. 7 sic p̄t 13 dicit opi. 7 iura p̄tia reduci ad p̄cordiā iudicio meo. **¶** In gl. in x. 7 duab^o partib^o. ibi dic. qd nō vult. ergo gl. qd elect^o cōputat in nume ro duarum partium 7 iste intellect^o versat etiā in electioib^o aliorū nū quid vox electi debeat cōputari in numero vocū eligētū. Et intelli ge istā questionē duob^o cōcurrētib^o vñ qd iste electus sit de collegio ita qd habeat vocē in illa electioe. itē qd cōsentiat electioi de se facte 7 aliū nō eligat: nā si ipse eligeret aliū vel non haberet vocē in colle gio esset indubitātū qd vox sua nō cōputaret in numero. S3 eo casu q cōsentit electioi de se facte 7 h3 vocē: cōclude post do. Aut sit electio per scrutiniū priuatū 7 vox sua nō cōputabit in numero: quia cū ipse ignoret an fuerit electus ab alijs nō poterat dicere eligo meipsum qz tūc tanq^o ambitiosus esset repellēd^o. S3 si electio fuit facta per scru tinium publicū: ita quod quilibet palā exprimebat votū suū tūc vox electi cōputatur in numero: qd intellige qñ prius fuit elect^o ab alijs. 7 ipse consensit illi electioni: nam tunc nō pot dici ambitiosus cū non oriatur a se sed sit vocatus a fratrib^o. Et vide quod dicā in. c. cū in iu re. j. eo. puto tñ q in papa sit istud speciale qd quādoqz ipse in scru tinio publico vel priuato cōsensisset in aliū q postea vidēs se electus ab alijs pot recedere ab electioe quā facit 7 accedere ad electiones de se factā q admittit variatio. vt. s. dixi in electioe pape p accessum vt in fi. gl. nō tñ intelligas istā gl. qd cardinales simpliciter possunt rece dere ab eo qd statuit hic a duab^o partibus: nā esset contra cle. ne ro mani. j. eo. sed intellige qd possunt recedere formaliter non aut mate rialiter. vñ possunt cardinales cōuenire fm docto. vt electus a maiori parte sit papa qz per istā cōuentionē speciale vidēt oēs cōsentire in electū a maiori parte 7 possunt cardinales ita cōuenire qz eis vt. s. dixi nō est tradita certa forma eligēdi. tñ satis est qd in effectu cōue niāt due partes cardinaliū. secus est in electione vbi pro forma debet interuenire certus numerus: de quo vide tex. iuncta gl. in. c. sicut. j. e. lib. vi. **¶** In gl. in ver. nullaten^o. in fi. dic qd hodie est de iure nouo. vñ de ista gl. p̄sagiant ius nouū. vt habet in. c. vbi periculū. j. eo. lib. vi. 14 iuncta cle. ne roman. eo. titu. **¶** In glo. in ver. speciale ibi: sed qd de beat esse presentes. hec solutio bona. vnde cōclude tam de iure ciuili q canonico qd ad hoc vt valeāt qd agit in aliqua vniuersitate opor tet qd due partes vocādozū sint p̄sentes vt iurib^o alleg. in glo. quic quid sit a maiori parte duarū partiū. tenet. vt in. l. q maior. ff. ad mu. 7 in. c. i. de his que fi. a ma. parte ca. q iura debent sic intelligi 7 hoc cō muniter tenetur a legistis: vt no. per glo. in. l. plane. hic alle. 7 p Bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. 7 iure. Sed de iure canonico dubitat vtrū requirant necessarii due partes si multi vocati noluerunt venire. de quo vide in. c. cū nobis. 7 in. c. in causis. j. eo. d. Item de iure canonico certū est q si codemnatur vnus qui debebat vocari pot facere cassari quicquid fuerit actū per totā vniuersitatē. vt in. c. bone. j. 7 in. c. quod sicut. j. e. Et quo ad cardinales dicūt hic doct. 7 bene qd sufficiūt due partes p̄sentiū: dūmodo alijs fuerint expectati: vt habet in. c. vbi pe riculū. s. alle. vnde non est necesse q consentiant due partes omnium cardinaliū sed p̄sentiū in cōclau argu. xxi. q. j. hoc iure p̄rectū. 15 **¶** Extra gloss. queritur quid si oēs cardinales casu sunt mortui ad quē tunc spectabit electio pape. Hosti. refert duas opi. Quidā dicūt quod ad clerum romanū. ar. d. c. in nomine domini. Alij dicūt qd ad conciliū generale sicut pertinebat de iure antiquo. lxxix. dist. quasi p totum. Ipse Host. dicit quod prima opi. est tutior: secūda iustior. Mā difficile est cōgregare conciliū. si aut oēs sunt mortui preter duos il li poterunt eligere 7 vnus poterit eligere alium dūmodo ali^o cōsen tiat electioni sue. Si vero vnus solus remansit ille habebit electionē iuxta not. in. c. gratum. s. titu. proxi. non tñ poterit eligere seipsum. vt in. c. per nostras. de iurepa. Putarem tñ qd iste nomine totius colle gij poterit dare hanc potestatem alteri 7 ille tanq^o compromissarius poterit eligere istum dūmodo cesset fraus 7 ambitio. 1 **¶** Episcopus debet habere completum trigessimū annum: 7 debet esse natus ex legitimo matrimonio: tamen ex legitima causa potest circa hoc dispensari. 2. 3 Legimatus per sequens matrimonium potest esse episcopus. 4 Scientia que requiritur in prelatis qualis esse debet. 5 Argumentum de maiori ad minus. validum est in iure. 6 Annus an requiratur quod sit completus. an inceptus in aliqua dis positione.

Sanormitanus super Primaparte primi.

- a** **Digni.** Vide istum in c. proposuisti. de proba. ubi enumerat qualitates requisitas in hoc in vlti. col. ubi: et sex requiruntur. et vide Bart. post Ly. in l. omnes populi. ff. de iusti. et iure.
- b** **Sebasti. Sapia.** Pro argumento. De hoc argumento videtur Abb. in c. per venerabilem. qui fil. sint leg. p. Jas. in l. q. legato. col. j. de leg. j. in regula cui l. de reg. iur. lib. vi. Jas. in l. si q. s. generalr. in fi. c. a de inoffi. test.
- c** **Copleto.** De materia vtrū an n. cept. habet pro copleto. videtur glo. et docto. in l. qua etate. in p. ff. de te. et p. bart. l. si cui leget. in p. vbi late attin git ista materia distinguendo. ff. de leg. j. videtur istū. j. s. inferiora. l. q. no. Aeneas falco.
- d** **Sebasti. Sapia.** Non fuit casta. Ex genere omni sinistra presumptio patris filia talis filii qualis pater. ut no. glo. in l. q. si nolit. s. qui incipia. ff. de edil. edic. vbi ponit illud carmē. Sepe solet filius filii esse pater. facit tex. in c. si gēs an gloriū. lvi. distin. de quo oīno videtur po. an. sic. in con sil. xxviii. p. clare. col. ix. in fi. vol.
- e** **Sebasti. Sapia.** Accet beneficiū. Quid aut in abbate an vacet ei? beneficia autem bndictiones: an no requirant bndictionem sicut i epō regit psecratio. vide Old. in cōf. xii. vbi cludif q. no. et ita tenet cōter doc. in c. d. multa. j. de pbe. 6
- f** **Ipsō iure.** ad de Ab. consi. ci. Cal. p. j. de tras c. la. prela. Ad d. q. posui in c. l. in v. not. s. eo. et vtrū bndictio electi in epm vacet ante accessionem. vide in c. fin. in nu. xii. s. d. postula. pla. tñ credo q. no. q. requirunt quatuor de qb. s. in no. j. ad b. vtralia beneficia vacent. Aeneas Falco.
- g** **Liberā.** videtur q. dicitur in c. fin. s. de postula. prela.
- ad charitatem: sed in minus instructis est peccatū presumptiōis. ita dicit gl. in cle. j. de magi. q. no. **Anum tñ scias q. paucissimi digni** attin gunt gradum doctoratus. ut nota. in l. cunctos. populos. c. de summa trini. p. doc. allego in hoc dicta doctor nō qd in hoc sint necessaria: sed ad inferendū quod etiam illis temporibus promo uebantur indigni et semper fuit. **In glo. j. in fi.** dic qd in episcopo requiruntur multa alia q. hic exprimatur. Et ponit Hostien. versus. Anni tri ginta: sacer ordo: pura voluntas. Et morum gra nitas sapiētia sponsa parētis. **Occurrens fama** decus, hec dant pontificale. Et declarando pri mum Anni. xxx. probat hic sacer ordo quia pro mouendus in episcopū debet esse in sacris. saltē in subdiaconatu. ut in c. a multis. d. etate. et qual. Pura voluntas, q. debet esse liber et non seruus. ut j. de ser. nō ordi. per totum. **Adorū granitas.** ut probatur hic. Sapiētia debet enim habere sapientiam nedum quo ad spiritualia. ut in palle. c. episcopus. sed etiam quo ad temporalia. Unde simplex et inexpertus nō debet pmoueri in episcopū si tñ fuerit promotus nō debet deici propter hanc simplicitatem quo ad temporalia: sed debet dari sibi coadiutor: ut pbat. xxxix. di. c. j. iūcto. c. q. frater. vij. q. j. Spōsa parentis: quia debet esse de legitimo matrimonio natus ut hic. **Concurrēs fama:** q. nō debet opin. promouēdi in aliquo vacillare. sed debet esse fame bone. ut in c. tātis daniel. lxxj. dist. 2. d. c. omnipotēs. j. d. accu. et dicit Jo. an. q. si vltima pars istorum ver suū diceret pōtificatus: tñ dicitur dec. pō deret illud requisitū scz quod promouendus dē esse decorus: id est nō corpore viciat. ut j. de corpo. viciat. per totū. sed et debent etiam in eo concurrere illa. xij. cap. apostolice regule ad titū. j. et j. ad timothe. iij. Que tractantur a. xxv. dist. vsq. ad l. exclusiue. et a. lxx. vsq. ad c. i. Tñ ut dicit Hosti. et bene requirēd. esset a deo talis q. de facili nō reperitur in humanis homo in quo cōcurrūt ta lia et tanta requisita. **In glo. in ver. multo for** tius. ibi: nisi pcellat alios sciētia. intellige hoc sa ne prout no. glo. in c. vilissimus. hic alleg. nā suf ficit q. prelatus habeat sufficientē sciētia l. res periat. alius eo sufficēti. **Et in fi. gl. no.** istam gl. pro argumento a minori ex maiori sum pro. ut tale argumentū procedat etiam in iure ut hic. et in eo quod glo. in fi. explicat de Paulo et Eustochio. et intellige d. Paulo qui fuit fortior Eustochio que fuit virgo: et licet fuit fortior tñ nō potuit resistere stimulo carnis: ergo nec eu stochiū. **Et in gl. in ver. exegerit. in fin. nota bñ** ista gl. q. quotidie allegatur. et videtur archi. i. c. si an num. de iudi. lib. vi. vbi dicit q. regulariter ann. debet esse completus nisi aliud caneatur in iure. distinctio tamen huius glo. communiter reci pitur. Sed ego multum concordarem verba di spositionis. nā si diceret quod in. xvij. anno pos set quis pmoueri sufficit quod attigerit vñ diē xvij. anni: quia verū est dicere istum esse in. xvij. anno. Secus si diceretur quod habeat. xvij. an nos. de quo vide plenus per gl. in cle. generalē. de etate et quali. **Extra gl. quero q. etas requi** ratur in abbate: dic q. iure clare nō canetur. l. in abbatissa est text. in ca. idēnitatibus. j. eo. li. vi. vbi dicitur quod debet esse. xxx. annorū. dic etiā quod debet esse virgo: vnde viduā nō potest esse abbatissa quantūcūq. caste vixerit in monaste rio. de quo vide gl. in clemen. attendētes. de stat. regu. **In abbate vero cōmuniter dicitur suffi** cere si attingat. xxv. annos. per. s. inferiora. j. eo. c. nā ista est etas requisita in omnibus dignita bus inferioribus. vnde ex quo tex. in dicto. c. idē nitatibus promittit solū de abbatissa videtur vo

luisse relinquere abbatē in cōi regula aliorū platorū. Et nimirū, nam olim pmouend a in abbatissaz. debebat esse sexagenaria. nā tps in eis d. supple de defectū sexus et discretionis. In inquisitore heretice pra unitatis, requirit. xl. annus. vt in cle. nolentes. de hereti. de quo mirant ibi gl. q. in epō sufficiat. xx. an. qui est etiam inquisitor heretice prauita tis, a iure deputat. vt in c. per hoc. d. hereti. lib. vi. Tñ dicit q. hoc est de arbitraris quasi nō posset reddi rō sufficiens. inter episcopū et inq sitorē. Sed forte hoc cōtingit. q. pmouēdi in epōs. trāsēūt cū magna inquisitione. nam recipiunt testes. et discutit prius pmotio in cōfesso rio pape in collegio cardinalium. Item q. pmot. ad tācā dignitatem presumit ex omni parte idoneus. Sed officium inquisitionis nō pmit titur cū tanta indagatiōe. et id voluerūt iura vt sit matur. etate. et re gulariter de etate requisita in canonicis. et alijs. dixi plene in c. sup in ordinata. de pbe. **Alterius qro q. paties defectū in natalib.** nō pōt pmoueri ad ordines vel in epm. nunqd possit. pmoueri ad abbatissaz videtur primo q. defect. nataliū nō impediāt cū nō habeat recipere ordi nem. vt in c. nona. de peni. et remis. Contrariū est verū. vt not. in. d. c. idēnitatibus. nā abbatissa dicit habere dignitatē. vt pbat in. d. c. idēni tatibus. ergo defect. nataliū impedit. vt in c. i. j. de fil. presby. Itē pōt timeri de incōtinentia. ex quo mater nō fuit casta. iuxta illum versic. Insequit leniter filia matris iter. An autem habentes filios. possint pmoueri in episcopos etiam si sint legitimi. vide bo. text. cum gl. in c. syracusane. xxvii. dist.

- 1 **Episcopus dicitur in mora petendi consecrationem.** si non petit post tres menses a die confirmationis. 5.
- 2 **Episcopus electus et cōfirmatus.** pōt exercere ea que sunt iurisditio nis. sed non ea que sunt ordinis epalis ante cōsecrationem. 6.
- 3 **Beneficia pmoti et translati in episcopum.** vacant ipso iure.
- 4 **Beneficia promoti in curia.** an vacēt in curia vel extra.
- 6 **Tempus quod datur ad eligendū.** vel electioni cōsentien dūz. quātū sit et ad quedam alia gerenda.
- 7 **Dispensatio que processit motu proprio.** large interpretatur. secus il la que venit ad postulationem partis. quia
- 8 **Dispensatio est odiosa.** nisi veniat motu proprio.
- 9 **Dispensatio ad vnum.** extenditur ad consecutina ad aliud.
- 10 **Beneficia priora anyacēt.** si elect. de facto administrat anq. sit cōfirmat.
- 11 **Dispositio ca. quāto.** de transla. episco. loquitur in epō qui transtulit se de facto ad alium episcopatum.

Cum vero. Beneficia electi in epm. vacant per cōfirma tionem adeptiōis. possessiōis. et cōsecratio nis secutam vel post tempus p̄fixū ad petēdā cōsecrationē. h. d. vsq. ad. s. inferiora. **Mo. j.** quatuor requisita ad hoc q. vacēt bñficia. **e** **cti in epm.** Primo em requiritur q. fuerit electus. Secō q. cōfirmatio nem electionis fuerit cōsecut. Tercio q. sit adept. possessiōis. Quar to q. sit consecratus vel q. sit in mora petēdi cōsecrationē. **Et dicit** esse in mora. si nō petit intra tps p̄fixū a canonibus. scz intra tres mē ses a tēpore cōfirmationis habite. vt in c. h. lxxv. dist. et dicaz lat. post glo. Et ex his et ex tex. not. ordinē procedēdi. Itā primo quis eligitur. Secūdo electio cōfirmatur. Tercio administrationem psequit. Quar to consecratur. et vñ nascitur ex reliquo. nam vigore electionis fit cō firmatio. et virtute confirmationis. competit ius administrandi. vt in c. transmissam. j. eo. **Et vt possit plene administrare.** debet consecra ri. q. electus et cōfirmatus potest exercere ea que sunt iurisd. ea vero que sunt ordinis epalis. nō exercet ante consecrationem habitam. vt in c. transmissam. j. eo. vnde cōter dicit canoniste q. consecrando episcopalis est ordo. ideo in multis iuribus dicit epm ordinari in aliqui bus consecrari. q. in consecratione. recipit ordinē epalem. Theologi tñ dixerūt. q. nō erat ordo sicut nec prima tonsura. vnde ipsi dicit se ptem esse ordines ecclesiasticos. nos aut canoniste dicimus nouem. q. cōputamus primam tonsurā et ordinē epalem. de quo vide bo. gl. in p. sexti. **Et ultimo not. q. beneficia promoti et translati ad epatum va** cant ipso iure. vñ non requiritur alia snia. vt colligitur ex tex. ibi ha beat liberam facultatem. non em haberet collator liberam p̄potestāt. seu facultatem conferendi si haberet nec esse expectare sententiam pri nationis vel alicuius consensum. iuxta nota. in c. de multa. j. de pbe. et c. licet episcopus. eo. titu. lib. vi. **Sed quero.** nunquid de necessita te requirantur oia hic expressa ad hoc vt vacent beneficia istius pmo ti. Solu. dic q. saltem in effectu requirunt et si non formaliter. nam ho die propter reservationē summorū pontificū. electiones non cōfirmā tur. sed papa prouidet ex officio suo. vnde illa prouisio cum pronun tiat aliquem episcopum habet vim electionis et confirmationis sicut dicimus in collatione beneficiorum. vt no. in c. cum olim. de cau. poss. et proprie. vnde dicendum est. q. post prouisionem factam per papam non vacāt immediate beneficia prouisi. seu pronuntiati. sed debet ex pectari vt iste prouisus consequatur prius administrationem et quod consecratur. et quāquam curia hodie de facto non seruet. sed immedia te conferat beneficia pronuntiati: tamen illa collatio non habet effe ctum seu habere deberet nisi postquā predicta intercesserint. quia nō debet

Consecutus, vide bonū tex. in. c. licet episcopus. de preben. lib. vj.
¶ Adde istum in. c. i. in nume. viii. §. eo. Henricus falcō.

Quod tēporalis. qđ pōt cōtingere duob⁹ modis. primo si non fuit
requisitus in electōe. ut erat cōsuetudo vt dixit singulariter Inn.
in. c. qđ sicut. j. eo. vel qz princeps hz ipsum suspectū fm eandē Inno.
in. c. super his. j.

debet quis perdere primū beneficium nisi plene
 sit secūdū cōsecutus ^a. vt in. c. si quis iā trāslatus
 xxi. q. ii. 2. in. c. si quis epi. xxi. dist. 7. Et verū benefi-
 cia p̄moti in curia vacēt i curia: an extra curia:
 2 si existēdo in curia recipit possessionē ep̄at⁹ p
 pcuratorē. vide ad hoc gl. no. sing. in cle. j. vt li-
 pen. ¶ In glo. in ver. administrationē: ibi aliqui
 cōtingit hoc ideo dicit: quia de iure statiz quod
 est cōfirmat⁹ hz potestātē administrādi: vt in. c.
 trāsmisam. j. eo. s. qñq; de facto cōtingit dñi:
 puta qz dñs tēporalis ^b nō vult pati istū nāscī
 possessionē. ideo tex. vult qd ad hoc vt vacēt puo-
 ra beneficia: oportet qd de facto habuerit admi-
 nistrationē bonorū quid aut si habuit partē bo-
 norū. Sol. dicit ¶ Pet. q si est cōsecutus posses-
 sionē maioris partis ^c bonorū hz locū iste tex. fe-
 cus si minoris partis. arg. in. c. frequēs. de resti.

C Maioris par
tis. not. per. c. de
multa. de pbe. et
d. c. l3 episcopus.
eo. tit. lib. vi. **S**
spolia. li. vi. 7 vide de hoc qd legit 7 notat in. c. si
tibi cōcesso. de preb. lib. vi. 7 in. c. trāmissam. j.
eo. 7 in. c. cōmissa. eo. tit. lib. vi. **A**bi etiā no. qd si
habuit administratiōē spiritualium 7 nō tem
poralium. **†** In glo. in ver. decurso tēpore. ibi

Tres menses. sed verius est. Et hec secunda opi. verior cū sup
 Adde Cal. cōfi. **D**atione tamen. Nam tres menses ^odātur ad pe
 iiii. eo. titu. tendam consecrationē vt currant isti tres men
 zacharias. ses a tempore habite cōfirmatiōis. vt. s. dixi. Et

I Ad dō q̄ iusto impedimēto impedito nō currit illud trimestre: & quātr̄ debeat ita impediri agere si nō possit haberi copia. Romanus pōtifi. recurre ad gl. ord. i. c. cū pīeres. & ibi Alrchi. & Pet. de ancha. do. & Phil. 6 fran. in. §. quod si per viginti. i. verbo pposita. et in §. insap. i. ver. impeditimēto. eo. tit. li. vi. vbi dicit talē in scriptis de e libere ptestari: vt

ei non currat tempus per. l. cū quidā. r. ibi Bar. Ang. r. Pau. de cast.
C. de his qui p me. iudi. nō app. cano. in. c. si iustus. de appel. Anto. de
butr. consi. xxvj. in prin. Bald. cōsi. xxvj. volu. j. Alex. cōsil. xix. col. ij.
ver. circa secundū. volu. j. consi. clxx. volu. ij. circa fin. volu. ij. r. Rotam
decisi. xxij. incip. quando aliqua causa. in anti. in titu. de iudi.
Anto. Francisc. ¶ An impedit^r debeat protestari r. quō. Dicas q
impedit^r facto iudicis debet protestari de tali impedimēto, als non
excusaretur vt per gl. in. c. cupiētes. §. qd si per viginti de elec. lib. vj.
r. per bart. in. l. j. §. dies. ff. qñ appel. sit. r. habet per Imol. r. Semi. i. d.
§. qd si per viginti. r. no. in. c. si. de appel. secus aut est in alijs impedi
mētis in quibus nō est necessaria protestatio qñuis illa sit vtilis. r. ad
cautelā fieri soleat fm Pde. de ancha. in. d. §. qd si p viginti. r. Imol. in
dicto. c. si. de appel. r. habet per Inn. r. Feli. in. c. ex ratione. in. vj. colū.
de appel. r. vide Pau. de cast. in consil. xxi. r. omnino Alexand. post
Roma. in. l. de pupillo. in. §. si quis ipi pteori. ff. de operis noui mun
tia. r. in. l. ij. C. de nautico fenore. r. habet per Bar. in. l. ij. in. §. qd dici
mus. ff. si quis cau. r. habetur in. c. j. §. si autem. r. in. c. plerūq. de rescri.
Et adde quod Bart. in dicto. §. quod diximus. dicit qd est de consue
tudine facere talē protestationē. Alexander autē ibi dicit q requirit^r
talis protestatio ad declarandum animum protestantis. Et adde q
impeditus per iudicē prosequi appellationem intra annum restituit^r
ad tantum tempus quantum fuit impeditus. vt per Inno. in. c. ex ra
tione. de appella. r. per Pau. de castro in prealleg. consi. xxi. r. in alio
cōsi. xxv. r. habetur in. l. cum ipse. vbi per bal. r. doc. ff. de excusa. tuto. r.
plus dicebat do. Pau. in dicto consi. xxv. quod idem est dicendū qñ
etiā impeditur per partē fm Ly. in. l. h. C. de adul. secus si fuisset impe
ditus culpa sua: qz tunc currit sibi tps. vt per Inn. r. Hostien. in. c.

fi de elect. ⁊ habetur in. l. quibus diebus. in prin. ff. de eccl. di. ⁊ omni. Et adde qd impeditus debet probare impediuentuz ⁊ qd pfectisset id qd intendebat perficere nisi fuisset impedit⁹. tex. est no. fin. Bart. ab. in. l. qd comatus. ff. de re mil. ⁊ idē tenet Bar. ⁊ Alex. post eū in. d. li. s. qd diximus. ff. si quis cau. ⁊ habet per Bar. in. l. preses. C. de appel. et

his que sunt a prela. r. j. eod. nosti. unde nō pōt
dici trāslatus ad plenū. ¶ In ea. gloss. ibi. statim
possunt cōferri priora beneficia. Mor. glo. ex qua
habet qd nō promissus de episcopatu facit se sta
tim consecrari nō debet expectari tēpus triū mē
sum^s vt vacēt priora beneficia. Et hanc opi. gl.
tenet Innoc. r. Lōpo. cōter doc. p̄ter Hōstien.
qui inherendo verbis litere requit p̄cise lapsum
illius tēpons p̄fixi ad cōsecrationē qd fm eum
tex. ita loquitur. nec est illa sola ratio quam alle
gat gl. qd posset repelli ante cōsecrationē: sed est
etiā illa ratio scz p̄pter multas expensas qua
solet facere p̄mor^s. r. allegat Hōsti. p. se. c. si qui
epi. xci. di. Jo. an. p. illū eundē tex. concordādo
distinguit qd aut iste cōsecratus an lapsum trius
mensū habuit possessionē epatus. r. tūc cūz ple
ne sit trāslatus vacant statim beneficia priora vt
p̄batur ibi. Aut nondū est adeptus possessionē
r. nō sufficit sola consecratio vt hic. r. hec opi. ve
ra r. satis hoc fuit de mēte. hui^s gl. r. facit. c. si qd
iam trāslatus p̄eall. ¶ Sed dubiū est quid si
confirmatus seu promissus habet dispensationē
vt nō teneret cōsecrari intra annū nunqd suspē
dat ad annū vacatio priorū beneficiōrū p̄sup
posito qd in dispensatiōe nihil de prioribus b̄nifi
cijs caueat. ¶ Jo. an. i. effectū videt velle qd aut
hec dispensatio fuit concessa motu proprio pape.
r. tūc nō vacabūt statim priora beneficia. sed ex
pectabit annus. aut papa disp̄savit ad istātiā:
r. tunc seruabitur qd hic dicitur scz qd vacabunt
post tres mēses r. Ratio diuersitatis effecun
dū eū qd primo casu debet fieri larga interpreta
tio^b ex quo dispensatioⁱ motu p̄prio p̄cipis
fuit facta. Sed in secūdo casu nō debet fieri extē
sio de vno ad reliquū cū materia sit odiosa. arg.
pro vtroq. dicto in. c. si motu proprio. cū seq. de
preben. li. vi. ¶ Mor. primo hoc dictū Jo. an. ex
quo habes duo dicta notāda. Prīmū qd disp̄
satio licet in se sit odiosa r. restringibilis: vt in. c.
j. r. ij. de fil. p̄sby. lib. vi. tamen si sit motu
debet late interpretari. Et nō. vnū effectum con
cessionis facte motu proprio qd habet limitare
glo. in cle. si romanus pontifex. de preben. Secū
dum dictum qd dispensatio nō debet extēdi ad
actum quasi consecutiuum si est facta ad instan
tiam domi. Anto. dubitat de hoc secūdo dicto

ciuitas interfecit electum nō tamen dicitur interfecisse ep̄m. qđ not.
p̄ limitatōe. ita nos. xxv. q. ij. quē text. alle. Abba. in. c. cū cām. in fin. de
p̄ba. 7. in. c. cū dilectus filius. el. ij. in. v. col. de simo. 7. in. c. iter quatuor.
in. ij. col. de maio. 7. obe. vbi si ciues interfecerunt ep̄m: priuā ciuitas
7 ecclesia dignitate ep̄ali. ap. tñ plati cōprehenditur electus 7 confir
mat⁹ vt p̄ba. in. d. c. tam līs. 7 voluit Semi. in. c. j. lib. vi. de iureiurā.
Adde Oldradum consilio. xx. gij. vbi ponit quod secus est in abba
te: qz est abbas ante benedictionem: 7 eius beneficia vacāt adepta pos
sunt licet non fuerit benedictus.

zacharias. ¶ Adde Seli. in. c. eā te col. v. ver. tertio refringit. de rescri-
pris. sec^o est in epō vt ibi per eū. vbi ponit oriam q̄ inter epīm ⁊ abbatē
est, quo ad ista. dic pro hoc. s. qđ abbas statim post electionē appelleret
abbas. in. c. j. de supplen. negl. prela. istū in. c. meminimus. in. pun. ⁊ ibi
Seli. de ac. ⁊ potest ante suā benedictionē vti baculo pastoralī anulo ⁊
mitra. vt no. iste in cap. inter monasterium. col. vlti. vers. quero vltimo.
de re iudi. post Jo. and. in cle. attendentes. s. statuimus. de sta. mona.
quod tamen intelligo de privilegiatis. vt in. c. prealleg. s. statuimus.

f **S**ebasti. Sapia. ¶ Vel pñtus. Vide firmam in trac. de episc. in. iiij. parte li. iij. circa prin. vbi facit differentiã inter episcopum & abbatem.

g **A**dñum. Vide in proposito tex. & ibi doc. post Bar. in. lilla. la. j. ff. de verb. obl. & que posui in textualibus. Eleneas falco.

h **L**arga interpretatio. Adde Pet. de anch. cō fil. cxxvij. & dicit Cal. cō
fil. ij. qui fil. sint leg. qđ lz dispensatio sit odiosa qđ tñ d3 aliqd operari.

Sebaili. Sapia. ¶ Dispensatio. Uide pul h're per feli. in. c. posuila
sti. in vltima char. ver. limita sexto. §. de rescrip. tibi late an in dispensa
tionibns fieri debeat larga interpretatio.

p bal.in.lī pecu
niarū. de feri. z
vide Fil. x. in cō
fil. xlix. in. ū. par
te consiliorum.

Electus. vide
istuz. in. et al. frs.
in ver. consecra-
di. et in ver. a pres-
latione. j. de test.
glo. in. c. j. de reli.
do. et gl. in proe.
cle. in ver. potifi-
catus. et ibi istum
in apo. vide In-
nocen. et istum in
c. de multa. de p-
ben. vbi nō dicitur
ep̄s añ conse-
crationē. glos. in
cle. ii. in ver. pōti-
ficiū. de cele. miss.
vbi appel. pōtifi-
cis non venit ele-
ctas et confirma-
tus nondū conse-
crat⁹. et gl. in cle.
j. in ver. quīs. de
pe. fallit in casu
cle. i. in ver. ep̄is.
d̄ fo. cōpe. q. ma-
teria ibi subiecta
ita concernit ele-
ctos et confirma-
tos nondū conse-
cratos sicut ep̄os
cū electus et con-
firmatus tātū ea
pōt q̄ sunt iuris-
dictionis sicut ep̄s
et vide istū l. c. cū
ap̄lica. in fine de
his q̄ s̄. a pla. et
in. c. i. eos. de he.
Et ideo pulchre
dixit Bal. in. l. si
ōdum. C. de fur-

Sanonmitanus super Prima parte primi.

Ad consecutio-
na. vide bo. tex. i.
c. accepim. beta
te. 7 quali. vbi ap
probat. ad ordi-
ne videt appro-
batus ad benefi-
cium tam ordinis
consecutio: nota
bis tñ qd dispen-
satio non trahit
ad consecutio ei
sup quo dispensa-
tur qñ dispensa-
tio iprimis effe-
ctu validū super
actu in q dispensat
absq eo qd exte-
dit ad illud cose-
cutionis ordinis
sacerdotalis est
q possit habere
ecclesiā curatā. d
elect. lib. vi. l. 3 ca-
no. 7 tñ nō exte-
dit ad illā. hanc
opi. tenuit Old.
consil. c. xv. incip.
puncta breuia. i
iij. col. 7 But. in
c. literas. d filijs
psby. ad hoc. hoc
voluit in. c. postu-
lasti in. xvij. col.
de rescript. 7 d
post. hic i. s. seq.
7 Spec. in tit. de
leg. ii. ver. quid si
dispensat. 7 Be-
mi. in. c. d. de fil.
psby. lib. vi. 7 p
istū in. c. pro illo
ruz. de preben. 7
gl. in cle. genera-
le. d eta. 7 quali.
a Sem. in. c. licet
canon. p alleg. in
pun. dixit q nō
attigēs. xxv. an.
est ihabilis ad re-
ctoratū parochi-
alis ecclesie et sic
licet haberet ps-
byteratū an hac
etate p hoc non
censereb habilis
imo collatio bñ-
fici curati facta
minori est nulla
ipso iure fm euz
ibi p illū text. se-
cus putare si dis-
pensatio nō posset
se habere sine co-
secutio p id qd
voluit geminia.
post Arch. in. c.
cū ex eo. d elapso.
de elec. lib. vi. 7 p
tex. in clemē. ne i
agro. ceterū. d
sta. reg. 7 p istuz
in. c. qz intatū. d
pbē. faciat q vo-
luit Cal. in. 2. si. i.
de fil. psby. 7 In.
in. c. si. eo. titu. fa-
ciat etiaz q vult
antecedēs vult

quoniam priora beneficia vacant per consecrationē
aut per negligētiā in petenda consecratione que
comittit per cursum illi tēporis de quo in text.
¶ Sed obtinēs dispensationē vt nō teneat co-
secrari intra annū dī negligēs ergo nec vacabūt
priora bñficia. Et hec opi. plus placet q pree-
dens. nā vacatio beneficiorū venit consecutio ad
consecrationē. dispensatio aut ad vñū extendit ad
consecutio ad illud. vt no. gl. in. c. qz intatū. d
prebē. 7 in. c. si qz in clero. vñ. q. i. facit qd no. d
sti. in. c. postulasti. de rescript. 7 vide qd plene digi-
in. c. at si clerici. in. s. de adul. de iudi. Et in si. glo.
Dec iura: vt dicit Jo. an. 7 bene nō pbāt hoc vl-
timū dictū gl. 7 dic q. c. literas. loquit in duob
canonicatibus in eadem ecclesia. 7 eodē modo. c.
euz nostris. non loquitur etiā in casu nostro. Et
contra gl. videt text. in. c. de multa. in si. de prebē.
vbi dicitur q per receptionē secūdi curati vacat
primū cōsimile: ergo secū si primū erat sine cura.
Sed dubiū est si primū requireret residentiam
nunqd vacet per adeptionē secūdi curati: 7 cre-
do q nō: l. 3 debeat priuari. qd plenus dico in. c.
si. d cle. nō resi. 7 in. d. c. d multa. ¶ Ultimo hic
queritur vtrū priora beneficia vacet si elect. ad
ministrat de facto ante pfirmationē. Collec. hic
q sic. c. allegat. c. quanto. de trāsla. epi. aduerte qz
nō debet iudicio meo plus operari administra-
tio facti quā iuris: sed si iste de iure administrat
set nō per hoc vacaret priora beneficia sed debe-
ret expectari tēpus prescriptum ad consecrationē
vt hic: ergo idem dicam in eo qui administrat
de facto vt non sit melioris conditionis stultus
quam sapiens. vt in. c. eū qui. de preben. libro. vi.
¶ Ad. c. quāto. dic q loquitur in epō qui trās-
tulit se de facto ad aliū episcopum. nam quia de
facto plene translatus est perdit primū episco-
patum 7 non debet habere secundum vt sic care-
at habito 7 ambito. vt ibi.
¶ Etas habilis requiritur tēpore collationis
aliter collatio est ipso iure nulla: sed an requirat
in beneficiis non curatis. 3.
Beneficiatus nō faciens se promoueri ad ordi-
nes an sit ipso iure priuatus beneficio. 9. 10.
Archidiaconus regulariter nō habet curā ani-
marum 7 non potest excommunicare.
Excoicatio per quas personas potest fieri.
Excoicatio facta cū maiori solēnitare non plus
ligat quo ad deum q alie: sed sit ad terrorem.
Epō nō pōt dispensare circa defectum etatis.
Epō cōferēdo beneficiū sciēter inhabili nō pro-
hoc videtur ipsam habilitare: secus in principe.
Epō oportet q sit subdiacon. tempore quo eli-
gitur in episcopum.
Promouēdus ad dignitates inferiores vel ad
ecclesiam curatam an debeat esse salte in sacris
tempore promotionis.
Inferiora. ¶ In dignitatib. 7 offi-
cijs citra epatum ac cura-
tis beneficijs d3 assumēdus. xxv. annū attigisse:
7 als esse idone. sciētia 7 morib. 7 si nō est in or-
dine regito d3 se promoueri in primis tēpib. als
monitus nō parēs priuatur bñficio non obstat
appellatio nū ex cā legitima excuset. h. d. vsqz
ad. s. clerici. ¶ Mo. primo q ministeriū idē est q
officiū seu dignitas vnde quia. s. in principio fe-
cerat mētionē de dignitate epali voluit hoc sta-
tuere sup inferiorib. ministerijs. i. sup dignitati-
bus 7 officijs inferiorib. 7 differētia est inter mi-
nisteriū 7 ministeriū. Nam ministeriū est idē qd sacra-
mētū. ministeriū est idē qd officiū: 7 de vtroqz vi-
de bo. tex. i. q. i. c. multi. 7 largo mō etiā papa d3
habere officiū. vt pbat. s. c. pxi. ¶ Mo. ii. vñā re-
gulā circa etatē regitā in promouēdis ad inferio-
ra bñficia seu dignitates 7 ad ecclesias curatas
requiritur necessario tpe collatiois. xxv. annis.
sufficit tñ q sit inceptus licet nō cōpletus. quid
aut in promouēdis ad alia beneficia. dic vt digi-
plene in. c. super inordinata. de prebē. ¶ Tercio
not. q archidiaconus nō tenet se facere promo-
ueri in sacerdotē sed satis est vt sit diacon. secus

autem est in decano preposito 7 similibus et hic.
¶ In. c. i. de eta. 7 quali. ¶ Quarto not. q licet ps-
byterat. sit annexus alicui bñficio vel dignitati
nō tñ est necesse q promouēdus habeat ordinē
requisitū tempore promotionis. sed satis est q
faciat se promoueri postmodū in primis tempore
rib. qd an sit verū indistincte dicā cū gl. Secus
autē est in etate: 7 nā etas requirit tēpore colla-
tiois: als collatio est ipso iure nulla: vt hic. 7 me-
lius in. c. si eo tpe. de rescript. lib. vi. facit. c. vnicum.
de eta. 7 quali. eo. li. ¶ Ultimo no. q nō faciens
se promoueri ad ordinē quē beneficiū requirit nō
est ipso iure beneficio priuatus nec debet priuari
sine monitioe quod hodie limitatur. nā ecclesijs
parochialibus incōtinenti est priuatus qui nō fa-
cit se intra annum promoueri in sacerdotē. vt in
c. licet canon. de elect. li. vi. 7 vide ibi plene gl. an
7 qñ requirat hodie admōitio. hoc tñ dictū nō
procedit in ecclesijs parochialibus cōlegiatis.
vt in. c. statutum. eod. titu. lib. vi. ¶ Sed quero
quid si iste dignitates vel officiū nō habeat curā
nūquid necessario requiratur etas. xxv. annorū.
doct. expresse non tāgūt: s. tex. iste videt prima
frōte probare q non: qz loquitur de ministerijs
habentib. curā animarū: ergo secus in alijs. sed
Joā. an. solus videtur tacite sensisse contrarium
qui super verbo alia que dixit supplendū qñqz:
quā si senserit q nō sit necesse quod habeat curā
animarū. Sed ego hoc dictū teneo 7 probō per
c. vñū. de etate 7 quali. li. vi. vbi dicit q episcop.
potest dispensare in dignitatibus 7 in personati-
bus nō habentibus curā post. xx. annū. Ergo d
iure in illis etiā requiritur tempus. xxv. annorū.
qz als dispensatio nihil operaret: nec habemus
aliud ius de etate disponēs super istis dignitati-
bus inferioribus: vnde dicimus q etiā Abbas
cōprehēditur sub isto. s. vt no. gl. in. c. in demnita-
tibus. post prin. i. eo. lib. i. ¶ In gl. in ver. archi-
diaconatum. ibi: sed non principaliter. vult ergo
f glo. q archidiaconus habeat curā animarū: sed
non principaliter. 7 forte ideo dixit 7 nō princi-
paliter: quia habet illam sub episcopo quasi vi-
carius episcopi a iure deputat. vt no. in. c. i. de
offi. archi. hinc est q aliq nō potest cōmittere cu-
rā animarū vt in. c. cū satis. de offi. archi. Sed
ego intelligo gl. procedere fm consuetudinē di-
nerforū locorum. nam in multis locis archidia-
conus habet sub se parochiam distinctā in qua
exercent curas animarum. Item requirit 7 visitat
totā diocesim loco episcopi: 7 in istis casibus me-
rito excoicat ex quo habet iurisdictionem: 7 ita
intelligi iura que innuūt q archidiacon. exco-
municauerit. Sed vbi non habet actu curas nec
habet subditos sicut hic Senis 7 i multis alijs
locis: tñ nō potest excoicare vbi nō dicit habere
curā animarū: ex quo eā nō habet nec in foro
cōtentioso nec penitentiali 7 de iure cōi non ha-
bet pprie curā animarū psertim tenēdo opi. Joā.
an. in. c. ad hec. in. s. in quadā. de offi. archi. vbi di-
xit q sup duob. dūtaxat de qb. in illo text. 7 in
c. vt nostrū. eo. ti. archi. fundat intētionē suā de in-
re cōi sup alijs succūbit nisi ppter cōsuetudines.
Vnde officiū archidiaconoz determinatur vt
plurimū fm cōsuetudinē locorū 7 fm varias con-
suetudines intelligit tot. fere titu. de off. archi.
7 no. Inn. 7 Jo. an. post eū in. c. i. eo. tit. ¶ Pro hoc
facit. c. archidiaconis. e. tit. vbi fm verā lec. pbat
q archidiacon. nō pōt de iure cōi excoicare. vidē
etiā gl. in. c. cū satis. p alleg. vbi late disputat an
habeat curā animarū: 7 pot. videt inclinare in
partē negatiuā. ¶ Mo. ii. ex si. gl. q oēs prelati
etiā circa epm possunt excoicare sine tamen solē-
nitate de qua. xi. q. iij. in. c. debēt. 7 c. cum aliquis.
Et intellige de prelatijs habentibus subditos
actu. vt in. c. cum in ecclesijs. de maiori. 7 obed. 7
in. c. sicut. de simonia 7 in. c. cum ab ecclesijs
preallega. de offi. ordin. Dubitatur etiā de ps-
byteris curatis nunquid possunt excoicare
suos parochianos. 7 dicendum vt sequitur legi-
tur 7 notatur in ca. si sacerdos. 7 in. d. cap. euz ab
ecclesijs

cōsequēs vt no.
Ab. in. c. cū. m. d
cōsti. 7 in. c. oliz.
de cens. l. illud. 7
l. placet. ff. d acq.
here. l. ad rē mo-
bilem. 2. l. ad le-
gatū. ff. d pcura.
cum similibus.
¶ Adde hic di-
ctis per Abbatē
qd voluit ¶ De. d
anch. cōf. c. cxiij.
vbi voluit q ha-
bēs ex dispensa-
tioe q nō teneat
se facere promoue-
ri ad sacerdotiū
vsqz ad annū qd
tñ vigore illi d3
spēsatiois nō d3
stare qñ se faciat
promoueri ad dia-
conatum.
¶ Residentias
Adde Ol. cōfil
xviij. ¶ Pau. de ca.
2. si. ccc. Old. 2. si.
clxx. Lap. alleg.
xxvi. cxi. 7. cxi
vñ.
¶ Qd sic. Adde
Old. consil. cxiij.
dic tñ q epō bñ-
dicens pplm an-
teq pferat ele-
ctiōi nō dicitur
administrare nec
incurrat aliquas
penas fm eūde
Old. cōfil. cxiij.
¶ Sebsti. Sapia.
Seu dignitas.
Ad hoc tex. hūc
not. Jo. an. i. c. si.
i. d cōf. prebē.
7 ibi oīno videas
Ab. 7 de differē-
tia iter ministeriū
7 ministeriū. vñ
do. Ab. i. c. i. in
ij. no. i. de vita 7
ho. cleri. 7 i. c. ad
nostrā. de simo.
¶ Parochialis
bus. adde late fe-
deri. cōfi. lxxvi.
¶ Archidiacon-
n. Adde que sit
antiqua natura
archidiaconi. ro-
ma. consil. cxxxi.
zacharias.
¶ Adde Spec.
in tit. d iuris. om.
iud. ver. sed casu.
Archid. in. c. i. d
offi. archi. Spec.
in tit. de offi. ar-
chidia. per totū.
7 Card. in cle. i.
in. xviij. q. in opp.
de offi. ordi. eun-
dem in cle. si. ibi:
an sit dignitas. d
preben.
¶ Cum ab eccle-
siarum. vide per
do. meum domi.
Andr. acn.

ecclesiarum. de offi. ordi. Et generaliter qui possunt excommunicare. dixi in repe. s. si q. 2. de fo. cōpe. Et scias q. excommunicato que ferē cū solennitate predicta nō ligat magis quo ad deū: s. seruat illa solē nitas ad terrore et quo ad facultate obtinēdi absolutionē: q. nō pōt absolui nisi cū eadē solennitate. ¶ In gl. sup. ver. xxv. annū attigerit. ibi licet sit in minori etate. glo. ergo hic refert opi. quorū dā q. teneantur epīm posse dispēare. circa defectū etatis in pmonēdis ad ecclesiā curatā vel dignitatē. Sed gl. remittit ad. c. cū dilectus. j. eod. et ibi tenet contrariū et melius. Et videtur hodie hec cōtraria opi. pbari. in. c. vnico. de eta. et quali. lib. vi. per locū a speciali. nā ibi pmittit epī scopis dispensatio in dignitatibus et personatibus non curatis. ergo secus in curatis. Nec obstat. c. preterea. et alleg. hic in glo. quia loquitur in defectu ordinis et nō etatis. maior est enī defectus ordinis q. etatis. ¶ An etiā epī b. in casibus in quib. possunt videātur dispēare pferēdo personatū seu dignitatē minorē: dic q. nō imo venit puniendus. q. contulit indignitatem finaliter determinat glo. nō in. d. c. vnico. et facit quod nō. Jo. an. in. c. si. de schisina. Secus dic in principe. nā princeps cōferendo sciēter indigno videtur dispēare dūmodo p literas suas possit cōstare de certa scientia indignitatis: vt nō. Bar. in. l. bārbarius. ff. de offi. preto. secus in inferiore vt dixi. Sic pōt. Ann. reduci ad concordia q. in vni. dixit in. c. veniens. de fil. presby. et aliud dixit in. c. digressis fallacis. de cleri. cōuga. diuersitatis ratio est: q. princeps nō tenetur ad. ibere et cause cognitionē in disp. sando sed sufficit sola voluntas: vt in. c. sed et quod principi insti. de iure natu. facit. l. quidā cōsulebāt. ff. de re iud. Sed inferior debet adhibere cause cognitionē alā puni. vt nō in. d. c. q. per. Ann. in. c. cū ad monasteriū. j. de statu regu. Et in gl. dic q. hodie cessat hec difficultas per clem. gene. aem. de eta. et quali. vbi habetur qd in. x. v. anno pōt quis ordinari in presbyteriū. Et an epī possint dispēare circa etatē in ordinib. pferēdis: dic q. nō vt nō. glo. in. d. cle. generalē. ¶ In gl. in ver. p̄hgo a can. ibi: vel saltē vsq. ad sex mēses. et de hoc dic vt leg. et nō in. c. si p cleris pauperib. de pre. li. vi. et in. c. commissa. de elec. eo. li. debet enim isti p̄moueri in quatuor p̄muis tēporib. si fieri pōt vt ibi: hodie autē circa p̄motos ad ecclesiā curatā dic vt in. c. licet canon. eo. ti. li. vi. obbet enī isti p̄moueri intra annū ad sacerdotiū alā sunt p̄uati ipso facto vt ibi. et de hac materia vide ibi plen. gl. et in. gl. tene dictū glo. nā hodie nō seruānt interstitia seu interualla tēporū que olim obseruabant: vñ etiā laicus in carnis p̄uio pōt esse sacerdos in festo reurrectionis domini nostri. Jesu christi. de quo vide glo. in. d. clemen. generalē de eta. et quali. ¶ In gl. remoueat. in si. intentus glo. est q. quedā sunt beneficia habentia certū ordinē annexū et ad illa p̄mouitus tenetur facere se p̄moueri ad ordinē requisitū: et quia ex quo recipit alterū connexū videtur ad reliquū se obligasse quedam sunt beneficia que nō habent certū ordinē annexū et canonice: et in illis nō tenetur quis facere se p̄moueri ad maiores ordines nisi put. necessitas vel utilitas ecclesie requirit. sic intellige. c. queris. alleg. in gl. Sed cōtra hoc et p̄tra tex. op. si bñficiū habet certū ordinē annexū ergo oportet q. tpe p̄mouitiōis habeat illū ordinē: ad hoc q. legi et nō in. c. de. vt hi qui. de eta. et quali. facit. c. j. xl. dist. Sol. dic. q. quedā est annexio respectu aptitudinis. quedā vero annexio respectu act. ¶ Primo casu requiritur q. quis habeat etatē tpe p̄mouitiōis in qua quis possit p̄moueri ad ordinē requisitū nec est necesse q. tunc habeat illū ordinē sed satis est q. sit habilis ad illū accipiendū: et teneat illū recipere quā citius potest temporibus tñ cōp̄entibus. et in hac annexione intellige istū tex. et c. si pro clericis pauperibus. et in. c. cum cui. de preben. li. vi. Iā istis iuribus patet q. ecclesia curata vel dignitas habet annexum presbyteratū. et tñ nō requirit q. quis sit in sacerdotio tempore p̄mouitiōis: sed satis est vt postea promoueat. vt hic et in iuribus p̄alle. Et hoc ideo q. illa annexio est respectu aptitudinis: q. d. esse aptus ad illū ordinē: sed secūdo casu qñ est annexio respectu actus requiritur necessario qd tpe p̄mouitiōis habeat illum ordinē annexum beneficio. Exemplū dicit statutū q. talis p̄benda nō cōferatur nisi actualiter constituto in sacerdotio: et tunc oportet q. tpe collationis sit sacerdos alā non valet collatio. hic fuit subtiliter de mente gl. in. d. cle. vt hi qui. quam tene menti. ¶ Aidem simile in eligēdo epīm. nam requiritur tēpore electionis vt sit subdiaconus. vt in. c. a multis. de eta. et quali. vnde habet ordinē subdiaconatus annexū actu. Maiores vero ordines habet annexos aptitudine: et hac cōclusionem videtur etiā velle dñi de rota deci. iij. Vbi ponunt notabile et quotidianā questionē nūquid expectans apostolicus nō existēs in sacerdotio possit acceptare beneficiū cui est annexum sacerdotiū actualiter modo predicto. Et tandē videntur concludere post Jo. mona. et alii. q. quod aut beneficiū habet actu sacerdotiū annexū ex prima fundatiōe bñficii: et tunc nō pōt expectans illū beneficiū acceptare ex quo non est in sacerdotio saltē qñ illud beneficiū fuit fundatū p laicū. Quia nō est verosimile q. per clausulas generales et appositās in literis pape voluerit derogare ordinationi beneficii ne laici retraherent ab edificatiōe ecclesiarū. facit qd nō. gl. in clemen. ii. de preben. sed si beneficiū habet sacerdotiū annexū non ex fundatiōe sed ex statuto postea facto per epīm et capitulū tunc potest beneficiū

acceptari per expectatē ppter clausulas que solent apponi in lra in eo q. papa solet mādare non obstantibus quibuscūq. statutis et. Et hoc itel lige. vt dixi in annexiōe respectu actus. nā in annexiōe respectu aptitudinis indist. nte pōt expectas tale bñficiū acceptare per. d. c. si pro clericis pauperib. et hoc bene notabis. Qualiter autē cognoscit an sit annexio respectu act. vt aptitudinis recurrendū est vt dixi ad xba. ¶ In gl. in ver. si canones. in fin. gl. q. ponit veritatē Sed quero nūquid p̄mouendus ad dignitates inferiores vel ad ecclesiā curatā debeat esse saltem in sacris tēpore p̄mouitiōis: Innocentius hic et Compo. q. non. q. tex. iste solū facit mētionem de etate moribus et sciētia: nec requirit certum ordinē tpe p̄mouitiōis sed solū mandat vt postq. p̄mouiti fuerint assumāt ordines requisitos. ¶ Hosti. tenet. P̄mouēdis q. sine dispōsatione nunq. pōt quis p̄moueri ad talia bñficia nisi sit saltem in sacris per. c. preterea de etate et qualitate. ¶ Jo. an. in. c. vnico. de etate et quali. lib. vi. in nouella. distinguit inter dignitates et personatus habentes sacros ordines annexos et inter alios nō habentes sacrum ordinē annexum. vt in primis procedat opi. Hosti. in secūdis pcedat opi. contrariā. Quam tñ limitationē respectu ecclie curate dedit in. c. si pro clericis pauperib. p̄alle. in gl. sua. Primū dictū scz Anno. cōiter obseruatur. et hanc questionē plenissime tāgā in. c. dudū el. j. j. eo. dic vt ibi. ¶ Not. tñ ex dicto Jo. and. q. nō omnis dignitas seu personatus habet sacrum ordinem annexum. vnde vide glossam sing. lx. dist. c. j. que dicit quod quem ordinem debeat habere cantor p̄mouēdis et similes standū est consuetudini: et potest capere hanc doctrinā clariore q. vbiq. habens dignitatē officiū vt personatum non habet curā animarum nec in iure canetur quod debeat habere certū ordinem: tñ seruauit illam gloss. vt recurratur consuetudinem. ¶ Nec ob iste tex. q. restringit se ad dignitates habentes curam et ideo dicit q. debet se facere p̄moueri in sacerdotem. ¶ Eligentes sciēter indignum p̄uatiuntur pro vna vice potestate eligēdi et suspenduntur p triennium a beneficiis que habent in illa ecclesia vbi faciunt malam electionem. ¶ Delinquens aliquando pro eodem delicto patitur duplicem penam. ¶ Pena vbiq. ponit a iure ratione alicuius delicti: d. illud delictum esse consummatum ad hoc vt pena committatur. ¶ Episcopus conferens beneficiū indigno p̄uatiat p̄tate cōferendi pro prima vice: si sciēter fecerit. Eligentes indignus quod p̄uatiat. an habeat locum in omnibus electoribus. ¶ Collatio bñficioz ad quē spectat: si per aliquos sit amissa vel per negligentiam vel delictum. ¶ Collatio bñficii facta indigno. est ipso iure nulla. ¶ Tempus quando est datū in medio alterius tēporis: quando d. incipere currere an tunc quando conceditur vel finito illo primo tempore. ¶ Clerici sane. Eligētes indignus cōtra formā hui. c. p̄uatiuntur pro p̄ma vice p̄tate eligēdi. et idem in collatoz et defectū capituli supplet episcopus et conuerso: et si capitulū negligit sit deuolutio ad metropolitanū. h. d. vsq. ad finem. ¶ Not. primo hic duas penas cōtēntas cōtra eligētes indignū. Prima quod p̄uatiuntur potestate eligēdi. intellige pro prima vice. et pro prima electione fienda. ¶ Vñ hanc potestatem recuperat in secūda electiōe: vt in. c. cū vintomeū. j. eod. Secūda pena q. sunt suspēsi per triennium a beneficiis ecclesiasticis. Intellige hanc penam respectu beneficiorum que quisq. habet in illa ecclesia ad quam uit facta electiō: ad alia vero bñficia nō extendit vt est hodie tex. in. c. si cōpromissarius. infra eodem libro sexto. et per hec duo iura dixit Jo. an. And. notabile verbum in regula oclia in merc. lib. vi. q. verba dispositionis nō debet. ita

Epīm posse dispensare. adde late ro. cōsil. cccxxv. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Episcopi. Vñ de Spe. in tit. de dispensa. s. qualiter et ibi Bal. in additionib. vbi dicit q. requirit q. p instrumentū vel p testes p̄ter q. ep̄s voluerit dispēare alā p̄mouēdo aliquez sciēter indignū non censet dispēare. vñ Summa nū in scōa parte libri q. ti. q. xxv. in tracta. de ep̄o. vbi etiā dicit esse secus in imperatore et papa: vt ibi ponit que requiratur ad hoc vt papa censet dispensare. ¶ Indignitatis. Oldr pro et contra consil. cccxxv. vsq. ad cccxxii. ¶ Clausulas generales. Ad p̄petrū de ancha. cōsil. xix. vel cccxx. ¶ Ad consuetudinem adde Oldr. consil. cccxx. zacharias. ¶ Pro p̄ia electione fienda. ad de ad quēdēdō. uatur p̄tas eligēdi vbi elegerunt sciēter indignū: et dic q. ad papā h. alius sibi imediatus superior. vt p. Ber. et Hosti. in. c. bone. lo. i. j. eo. et p. Cōpost. in. c. cū vintomeū. eo. ti. qd probat per ea q. posui. j. progi. apo. in x. ad metropolitā nū. Et idē in regularib. bñficiis: vt nō. per Compo. post in. c. ne p. de defectu et Hosti. in. c. cū in cūctis. isto ti. per text. in. c. quāq. hic alle. eo. tit. lib. vi. licet ¶ An i. c. innotuit. j. eo. tenuerit contra iū et i. p̄dicta addi. tex. in prag. sin. eo. tit. s. qd si p̄dicta. et ibi glo. in ver. p̄uati. archid. do. et Lar. Alex. in. c. sacrorum. s. j. lxij. dist.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

Eodē delicto. vide late Bald. Fulg. et Pau. de ca. l. i. c. de sum. tri. et sio. ca. et Salice. in l. q. de crimine. C. de accu. et nūqd punitus in foro canonico per iudicē ecclesiasticū ponit puniti per iudicē secularē traditō. Aut. in. c. tue. de pcur. Jo. d. ana. in. c. de his. de accusa. Abb. et Jo. de imol. in. c. j. de offi. or. et Abb. in. c. de causis. colū. pe. de offi. deleg. b Duplici pena. vide Jo. an. in. c. felicitis. s. ceteruz. de pe. li. vi. doct. in. c. tue. de pcur. et in l. senatus cē fuit. ff. de accu.

Cōsummati. Istud dictum refert iste in. c. j. de eo qui mit. i. pos. cā rei ser. in. v. co. ver. ex pdictis. et est tex. et bal. in. l. si qd nō dicā rapere. in. q. colū. in. x. iuxta hoc qro C. de epis. et cle. et i. data opa. in. co. xi. in. ver. item i. penis statutorū. C. q. accu. nō pos. et i. aut. habita in. vlt. co. C. ne fil. p. pat. vbi dicit q i. talib. delictis in quib. pena ipso facto cōmittitur nō hz locū pūia: vt est gl. si. in. cle. nei agro. s. quia x. in. ver. ipo facto. de stat. mo. et Bal. in. l. si quis seruo. in. fin. C. de furt. et in ru. ff. so. ma. et in. l. i. s. hoc aut. ff. qd quisq. in. et in. l. qui aut. operas. per illuz textū. ff. d. inf. et Ex. in. d. l. si quis non dicā rapere. limita hic vnum nisi pstitutio punitat attētatū. vt est casus in. l. i. s. bestias. ff. d. pos. in. Salic. in. d. l. si quis non dicā rapere.

Adde bal. cō sil. cclxxvi. Alex. consil. cxx. Frac. Are. cō sil. xlix.

large sumi sicut possent fm latas significatiōē verbor. Sz debet restringi ex quo subest aliqua ratio seu equitas restringēdi: nam vt hic vides tex. iste suspēdebat istos eligētes idignū simpliciter a bñficijs. Et tñ restringunt ista xba ad beneficia q habēt in illa ecclesia et hoc id q eligētes sic eligēdo ledūt illā ecclesiā ad quā fit electio: ergo pena nō debet vagari respectu aliorū bñficio rū que sunt albi et hoc nō bene. Et ex hoc et ex text. nō. q qñqz pro eodē delicto quis punit duplici pena et vtrazqz imponit. de quo i. c. at si clerici. in. fi. de iudi. Et not. secundo ibi elegerint q hāc penā nō incurrūt electores nisi elegerint idignū: intellige sciēter. vt i. c. innotuit. j. e. Ex quo infertur q si aliquis nō ianiti scrupulū idignū: sed recessit ab illa noiatiōe anteqz perueniret ad electionē vel scrutiniū fuit laceratū nō habēt locū iste pene. vt est hodie tex. i. c. ppetuo. j. e. li. vi. Et p istū tex. et illū pōtuit Jo. an. vñ dictū semp mēti tenēdū in regula odia. in mercu. sup. xbo pena. dicēs q vbi pena apponit a iure ipo facto ppter aliquod delictū cōmissuz nunq est locus illi pene nisi illud delictū sit cōsummatū: quantūcūqz fuerit inchoatū. Sed posset extra ordinarie puniri qz delictū inchoauit: pena tñ a iure imposita nō habet locū. hoc dictū pbat hic iuncto illo. c. ppetuo. Et credo q Jo. an. hoc ponat in regula in penis. in mercu. Pro quo facit aliud singulare dictū Bar. i. l. i. ff. d. si ca. vbi dicit q statutū puniēs delictū certa pena non habet locū in eo qui inchoauit seu incipit illud delictū si illud nō perfecit: quia statutū et maxime penale est strictissime interpretādum. vt in regula odia. li. vi. Et de hoc vltimū vide plene qd nō. bart. in. l. si quis nō dicā rapere. C. de epis. et cle. Et not. iij. ibi eps. qz eps pferēs bñficiū indigno priuāt potestate illud cōferēdi: intellige prima vice: vt 3. dicit in electorib. vt qñ sciēter cōtulit idignoz: sec. si ignorāter. vt. j. e. innotuit. Et nō. ex hoc et ex tex. q sicut capitulū supplet negligētiā epī in collatiōe bñficioz. vt in. c. h. de sup. negli. pla. et i. c. h. de cōces. preben. ita supplet si eps priuāt propter delictū suū qz p tulit bñficiū indignoz hic. An aut pena eligentiū habeat locū in omnibus electionibus: dic q non. Primo q nō habet locū in cardinalib. eligentibus papam: quia hoc nō est iure cautū. Et hoc nō. gl. in. c. si duo. lxxix. distin. Item nō habet locum in prelaturis citra episcopatū sz restringitur ad epātus et supiores dignitates. vt in. c. si pmissari. palle. Et In gl. si. ibi: sed illud est ordinariū: pōdera glos. et dic q regulariter maior supplet negligētiā inferioris. iuxta nō. in. c. cū simus. ix. q. iij. et c. ex parte. d. concess. pben. et hoc voluit ibi dicere gl. dum dicit q ordinariū. minor aut nō supplet negligētiā superioris nisi in casib. in iure expressis. vt not. Inno. in. c. qz diuersitatē. de cōces. pben. Unde si nō dicere hoc de capitulo nō posset capitulum supplere defectū epī. Et gñaliter cū queritur ad quē fiat deuolutio in collationib. beneficioruz seu electionib. distinguendū est. Quot aut queritur in ecclesijs cathedralibus aut inferioribus primo casu serua decretalē quāqz. j. e. li. vi. vbi dicitur q in casu negligētie deuoluit potestas ad metropolitanū scz quo ad puidendū ecclesie de episcopo. alijs vero casibus potestas deuoluitur ad papā. In ecclesijs vero seu bñficijs inferiorib. b. subdistingue dū est: qz aut loquimur de deuolutiōe fieda de capitulo ad epm aut econtra. Primo casu aut capitulū negligit: et tñ deuoluit ptas ad episcopū. vt in. c. h. de cōces. preben. Aut peccauerūt eligēdo idignū: et si oēs peccauerūt deuoluit potestas ad ipsum epm. vt in. d. c. ij. et i. c. quāqz. palle. in. fi. Aut aliqui nō peccauerūt: et tñ potestas deuoluit ad nō peccantes nō aut ad superiorē. vt in. c. gratū. s. ti. progi. Si autem eps interfuit capitulo in collatiōe. vel electiōe tanqz prelatus vel canonicus serua qd habetur in. c. postulastis. de cōces. prebē. Scdō casu dic q aut eps perdit ptatem in beneficij spectā

tibus ad eū iure proprio et fit deuolutio ad suū capitulū siue pdat ppter negligētiā siue perdat ppter delictū: vt pbat hic iuncto. c. h. de cōces. preben. In bñficijs aut deuolutis ad epm ex negligētiā inferioris: puta qz abbas subiect. epō negligit cōferre beneficia ad eū spectantia quo casu fit deuolutio ad epm. Et tñ est dubiū nunquid capitulū suppleat hoc casu defectū epī et si nāliter cōcludit hic Inno. q nō. sz hoc modo potestas deuoluit ad pprimū superiorē: puta archiep. m. ar. c. ne p defectu. in. fi. j. eo. et idē tenuit Jo. an. in. c. quāqz. palle. et satis mihi placet hec opi. Et ratio diuersitatis inter beneficia spectantia ad epm iure proprio et iure deuoluto est q non est tāta cōmunio inter epm et capitulū in bñficijs deuolutis sicut in bñficijs spectatib. iure proprio. Itā in deuolutis eps vtitur ptate tanqz supior il lius a quo facta est deuolutio: ideo caplm nō hz in illis cōiōnē. merito ad aliū superiorē d. fieri deuolutio. ar. in. c. licet. et c. si. de sup. negli. prela. Sed in bñficijs proprijs est cōmunio inter eos cū faciat eps vñ corpus cū suo capitulo. Et oia dicatur eps possidere noie epī: et sic etiā nomine capituli iuxta not. per Inno. in. c. dilecti. de ma. et obe. facit. c. cū clerici. j. de ver. sig. Et vide aliaz differentia inter bñficia quā ponit Jo. and. in. d. c. quāqz. Aut eps non habet ins cōferēdi sz ins cōfirmādi: vt puta qz ad aliquos citra epm spectat electio et ad episcopā confirmatio qui cōfirmat sciēter indignū. Et hoc casu etiā dubitat an potestas confirmandi deuoluatur ad capitulū an ad pprimū superiorē. Inno. ponit hic duas opi. Prima opi. q deuoluat ad capitulum. arg. hic pilla verba aut cōsenserit fieri et c. Alia opi. que magis placet est vt deuoluatur potestas ad pprimū superiorē quasi confirmationes fecerit tanqz superior. Et ad tex. istū in vers. cōsenserit. rñdet Inno. q pōt intelligi qñ eps interfuit capitulo tāqz canonicus. Ad hī placet prima opi. quā aperte sentit hic gl. pe. nam text. nō pōt alio mō intelligi in vers. cōsenserit. nisi intelligat qñ eps cōsenserit cōfirmādo scz indignū vel admittēdo pntationē de indigno. Itā qñ eps interfuit vt canonicus nō fit deuolutio ad caplm sz pōt ad eū tāqz epm qz nō peccauit vt eps: sed vt canonic. vt in. c. postulastis. palle. et in. c. a collatio ne. de appel. li. vi. Et ex his cōclude q si eps pderit ptatē cōferēdo cōfirmādo siue instituendo pntatū p patronū: semp fit deuolutio ad capitulū suū nisi in bñficijs deuolutis ad epm ex negligētiā inferioris. Et ex his pōt decidi qstio: nūquid collatio facta sciēter indigno fit ipo iure nulla. doc. aperte nō tangunt hic: sz vide Jo. an. post cōpos. in. c. capituluz sancte crucis. in pen. colum. de rescrip. Vbi videt velle q collatio facta criminoso nō est nulla: sed venit annullanda. arg. in. c. inter dilectos. de excels. pla. et vide p Se de. cō sil. xiij. circa mediū. qd mihi non placet. Vñ de credo q collatio facta nō idonea sciētia moribus et etate est ipso iure nulla et potestas puidendi illa vice deuoluitur ad aliū modo predicto. Hoc videtur probare tex. in. d. c. quāqz. in fine. iū cta glo. penul. et hic. nam tex. iste in perditōe huius potestatis et in nullitate actus voluit equiparare electores et collatores. Non ob. quod text. dicat potestatem amittat: qz illud verbū amittat debet intelligi scz ipso iure. vt patet per precedētia et sequentia. naz de significato verbi amittat est vt nō requirat actualē executionē seu factuz alterius sicut in simili dicimus de illis verbis ex communicationis subiaceat. nā illud verbū subiaceat est eiusdē temporis cum illo verbo amittat. et per illa xba fertur excommunicatio ipso facto. vt nō. gl. in. c. vnico. de iniur. li. vi. in fine. dixi plene in. c. clericis. j. ne cleri. vel mona. secus si text. dixisset priuatur: quia hoc verbum requirit executionē alterius. et puto q in collatorib. sit tenenda conclusio quam facit Jo. and. in electoribus in regula odia in mercuriali. vbi cōcludit q iste. s. clerici. habet locū solum in defectibus hic expressis

Sebasti. Sapia.

Inchoatū. vi de se. in trac. qñ conatus punitat nō. p. adoder. in. l. i. s. hec xba. ff. qd quisqz iur. Deuolutio. adde Ro. consil. cclxi. et qd de pntatione. vide Nap. alt. lxxv. et lxxvii. et quid de executorib. vid. Cal. cō sil. j. d. sup. neg. pla. Fed. cō sil. c. de iurisdic. tione exercēda data negligētiā subditorum. Zacharias.

Ad metropolitanum. Tu dic q in solo casu negligētie deuoluitur ptas ad metropolitā qz pbat in decreta li alex. iij. j. d. ap. dilecti. quā tñ limitabis nō pcedere si ad solos epōs spectaret electio: tñ em si fuerint negligētes nō deuoluit potestas eligendi ad eorū superiores sz ad eorū capitula. vt not. Adadago. i suo trac. de elect. c. j. parte. j. in gl. pe. et si. et Sede. d. se. cō sil. xxx. et Fran. de pau. i suo tracta. de potestate cap. sede vac. q. j.

Sebasti. Sapia.

Nō placet hoc etiā et do. Abb. i. c. graue. j. d. pbe. de q ibi par. et Jo. an. de imol.

Amittat. vid. De. de anch. in cō sil. vi. posito inter cōsilia Cal. et tu. de seu. incip. an iniuria. But. in. c. si. de postu. Gaspar. de cal. i. c. cū clerici. de pac. adoder. in. c. h. d. rescrip. facit tex. et ibi pñtū in ca. querelā. i vers. re mouentes. de in re iuran.

Ad qd que posui in ista materia. in. ca. licet. in vñ. no. s. eo. Alex. ne. fal.

Sebasti. Sapia.

Amittat. Ad de Abb. i. c. j. ne prela. vices suas.

glo. in. l. si quis tātā. in ver. amittat. C. unde vi. feli. in. c. rodolphus. col. xvj. ver. verba lata sententia. colum. j. s. de rescrip. vbi refert qd verbum amittat est futuri temporis nisi addatur ipso iure.

a + Sebast. Sapia. Defectū. Vide Abb. i. c. si. d. cle. exco. ministrā. **b** Finis pmi triēniū. vide Jo. an. in addi. Spe. in tit. de pe. in fi. prin. et quid de dilatioe

data alicui per. l. an cōfundat cū cōuentionali dilatioe vel incipiat a die pmi termini cōuentionalis. vide Bal. in. l. si. C. de repud. her. faciat ter. in. l. ca pite quinto. ff. de adulte. vi. qd in fi. not. Bart. in. l. si. s. quoties. ff. d. publi.

Anto. Francif.

Circa qd hic

dicat d dilatioe.

add l3 dilatioes

sint a iure tagate

pnt tñ progari

vel minui p iudi

cem ex causa. l. in

terdū. et ibi p gl.

Bar. et doct. ff. d.

iudi. l. si. et ibi an.

no. ff. de fer. et ha

bet per Spe. i. ti.

de dila. in. s. nūc

videam. i. ver. et

sub hoc vtrū aut

debeat adhiberi

cause cognitio i

tali prozatione

facienda vñ abbre

uiatioe habet p

Bar. et Pau. de

cast. in. l. si. palle.

et Pau. de ca. i.

l. i. C. d. dila. et in

suo. const. ciij.

Et Adde qd

qn index nō vel

let moderare di

latioes a iure ta

ratas ex cā pos

set ab eo appella

ri. vt no. Spec. in

tit. de cita. in. s. qd.

l. si. et in. s. vi. in fi.

Et add qd nō

solum dilatio ad

ducendū iuraz

instm partis q

a iure est cōcessa

vsq ad cōclusio

nēi cā. vt in. c. cū

dilectus. de fide

instru. pōt abbre

uiari per iudicē s3 etiā dilatio data ad opponēdū exceptioes dilato

rias q vsq ad litis cōtestationē. vt in. l. ita demū. C. de pcur. pōt et d3

ex causa abbreviari per iudicē fm Pau. de cast. in. l. orationē. ad fi. itē

dilatio quatuor mensū q datur iudicatis ad soluendū in actionibus

personalib3 pōt minui vel progari a iudice. l. q. et ibi p bart. et doct. ff.

de re iudi. et habetur in. c. qd ad cōsultationē. d. re iud. et l. i. iij. s. dēna

tū. de re iudi. vide do. Car. in cle. j. de vi. et ho. cleri. et hec vera sunt etiaz

qn procederet in cā sola facti xitate inspecca. vt per do. de Ro. deci.

xcij. que incip. oēs. in not. quid aut de dilatioe bāni tagata p statutū

an possit progari vel abbreviari p iudicē. habet p Bal. et Pau. d. ca.

hic expressis: s3 qn eligat patiens defectū in na talibus in etate et sciētia et morib3. Si aut cano nici eligerēt patietē aliū defectū tūc pcludit q nō incurrūt penā de qua hic q iure nō cauet. q aut pdigi h3 locū in deuolutionib3 fiedis d epō ad capitulū: et ecōtra. s3 si potestas cōferēdi: eli gēdi pntādi vel cōfirmādi spectat ad inferiorē citra epm et caplm puta abbatē archidiaconū vñ ppositum: tunc isto priuato ppter negligētiā vñ delictū deuoluitur potestas ad pgrmū superio rē. vt in clemē. vnica. de sup. neg. pla. ptās tñ insti tuēdi vel eligēdi seu pntādi deuoluit ad illū q habebat ptatē pfirmādi vel instituēdi l3 als nō sit superior. pone exēplū. caplm alicui ecclie h3 eligere: ptās at cōfirmādi spectat de iure specia li ad abbatē et nō ad pgrmū superio rē. et idem dic cū patron3 negligit pntare vñ pntat indignū: qz ille dicit supplere q habebat ptatē pfirmādi et instituēdi qz cēset supior q ad bñficiū l3 nō sit supior quo ad psonas eligētū vel pntātū et d hoc ē gl. sing. in dicta cle. vnica. Et ultimo hic q rīf qd si durāte isto triēnio q canonici sunt suspē si a bñficijs contingat iterū eos eligere sciēter in dignū et sic inducunt in nouā penā alteri3 triē ni3: nūquid istud scdm triēniū incipiet stāt3 post factā electionē an obeat expectari finis pmi triē ni3. et hec qstio pōt cōtingere sepe numero in cō similibus terminis. Jo. an. refert opi. multorū q hanc qdōez disputarūt. tandē ipse pcludit indi stincte q scd3 triēniū incipit statim post cōmissuz delictū. ita q pziota tpa cōfundunt in scōis: qz ex quo pena imponit ipō iure necessario d3 inci pere statim post cōmissum delictū: et idē pcludit ipē in gl. sua in cle. ij. de magi. in fi. s3 mihi plus placet opi. quā sentit Bar. in similib3 terminis. in. l. in senat. ff. ad turpil. vbi format qdō nē statū to cauet q cōmittens homicidiū soluat illu et stet ad cōfinia p decēniū durāte primo decēnio: homicida cōmisit aliō homicidiū qrit nūc vtrū debeat expectari finis pmi decēni3: an xō fm decēniū debeat immediate currere. et pcludit q qñq3 pena ponit vt species: puta dē statutū q stet ad pfinia p decēniū a tpe dīcti pmissi. et sic b terminat tps et sic fm decēniū d3 incōtinēti cur rere: als nō ēē illud decēniū s3 aliud. arg. bonū in. l. si vsuffruct3 mihi in biēniū. ff. d. vsuf. leg. aut pena apponit generaliter et indeterminate: puta stet ad pfinia p decēniū: et tūc incipit fm decēniū fi nito. j. qz als nō solueret penā dīcti. fa. c. j. d. pe.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico. **Electio** faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

Electio faciēda de aliquo superiore potest compromitti etiam in penitus extraneum. 2. **Moniales** possunt compromittere electionem abbatisse in masculum. **Habēs** mādātū eligēdi: intelligit de idoneo: qz mādātū l3 gñale de eligendo intelligit de ido neo als electus non idoneus nō est recipiend3. **Electio** prelati non potest committi laico.

statuto ad petēdū in integrū restitutionē. vide late p bal. in. d. l. si. i. s. cū gñaliter. C. de iure deli. et p Bar. et Alex. in. d. l. ij. ff. de re iudi. et per Bal. in. leos. C. de ap. et p bar. in. l. ij. ff. de libel. dimi. et p bal. in. l. dicere. in. s. vñ vidēdū. ff. de arbi. et p gl. in. c. j. in. s. monitiōes. de mil. vafal. q cōtu. est: et vide etiā p Bal. in. vñ. seu. Et quid de dilatioe cōnalida

Laicus licet possit esse procurator in spirituali bus non potest esse arbiter.

6 Habens auctoritatem eligendi et confirmandi vtrum possit se vnico actu expedire: s3 eligere et confirmare simul.

7 Ecclesia subiecta episcopo debet in omnibus a ctibus consensum episcopi habere.

8 Arbitrator seu amabilis compositor.

Laudum ipso iure nullum non reducitur ad ar bitrium boni viri: secus si est iniustum.

9 Compromittentes non possunt soluta pena re cedere a persona electa.

10 Electores an et quando possunt variare viō. j. eo. c. cum terra. in fine.

1 **Quamque** super electioe tenetur recipere electū a compromissario si est idoneus. h. d. c.

Comunis diuino scōa ibi: si sorores. Casus li teralis. Vacante monasterio sancte Margaritha moniales cōtulerunt potestatem eligendi abba tiffam in epm Bononien. pmittētes eā recipe re in abbatissam quā eps dicerat eis prouidēdā.

moniales vero postmodū re non integra volun tatē suā mutare volebant: mandat papa qua tens si hoc verū est illā quā eps eis prouiderit in suam faciāt recipi abbatissā si idonea fuerit.

Ver. Et not. primo. q moniales appellant so rores. et ecōtra. vñ hec xba videtur sinonima. i. idē importātia qd est cōtra vulgares s3 Jo. an. qui sorores appellant subiectas fratribus mendi cantib3: als vero appellant moniales. Idē dic de monachis qz possunt appellari fratres: vt in. c. cām. j. de iudi. Itā olim ante q esset adinuētum in cōsilio vt fideles appellaretur christiani oēs appellabant fratres: vt est tex. iuncta gl. in. c. sa crosancta. xxiij. dist. sunt em oēs christiani fratres in christo: qz p lauacrū regeneratiōis recogno scūt spūaliter vñ p rez. s. deū. An hic oēs fideles cuiuscūq3 sint cōditiōis orādo deū dicūt pñ no ster. vñ ad hoc text. in. c. ad mēfaz. xj. q. iij. s3 post modū per excellentiā relictū fuit hoc nomē reli giosis propter charitatē quā inuicē dōbent habe re vt appellentur fratres vel sorores. Et not.

secundo quod cōpromissum de eligendo prela tum potest fieri in forinsecū seu extraneū a colle gio. Et item no. q moniales possunt transfer re potestātē eligendi abbatissam in masculū nō ergo tenetur cōpromittere in alias moniales.

Item no. quod hic potestas eligendi potest cō ferri in habentē potestatem cōfirmādi: et hoc no tabile colligit intelligēdo q iste moniales erāt subiecte isti episcopo quo casu ad ipm epm per tinebat de iure cōmuni potestas cōfirmādi ele ctionē: vt not. gl. xviij. q. ij. c. ij. Et itē no. q dan tes potestātē alicui eligēdi prelatū vel aliū offi cialē vident intelligisse de idoneo. An si elect

et alios q nō ne due cāe lucratiue eiusdē fruct3 cōcurrant. et dē

et q ita fuit determinatū vltra mōtes vbi fuit hec cōsuetudo et sublequēter ponit aliā qdōē de qua vt ibi p eū in ver. iij. ego iduco sta tuto cauet q si qs portauerit bladū extra comitatū qd pdat aial sup quo portaret et condēnet in. x. Alio statuto cauet q in oib3 maleficijs cōmissis de nocte pene duplicētur modo quidā extraxit frumentum super mulo de nocte vtrū teneat ad duos mulos. certe nō ne due cau se lucratiue pcurrāt vt ibi p eū. et vide p Bar. in. l. sanctio legū. ff. d. pe.

Sebasti. Sapi. Et not. qz octo modis. vt not. Jo. l. c. iōānes. de re. et l3 applone ffris veniāt et monachi largo modo qz de cōi vsu dñr soli medicātes illi q nō sunt i religioe sc̄i bñdicti: vt no. in. c. cām. d. iudi. vide et Abb. in. c. licet. de offi. dele. vbi ponit. q d le gato facto fratri: an debeat fratri q erat in religioe. an fratri carnali.

Seba. Sapia. De idoneo. vide bal. i an. habita. col. pe. C. ne si pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

ta heredi ad im plendū volūtātē defuncti. Dicas qd illa pōt prozo gari. non aut bre uiari. vide Bal. i an. hoc ampli3 in. j. op. C. d. fidei cō. et vide Pau. de ca. in cōfi. suo clxy. in qb3 etiaz locis habetur an dilatio que dat per iudicē cōfun datur cū dilatioe legali siue statu taria: vel quādo ille incipiat.

Statuto cane tur. Adde q det. de anch. c. j. de cō ces. preb. et in cōf. iij. Bald. in. c. ex parte. in. j. col. ibi a tpe vltimi sta tuti. de cōfi. et in c. pterea. in. v. co. i ver. vtrū plures dilationes. de di latio. Jo. and. in c. vnico. de plus pe. Bart. in. l. aut dānū. s. quisq3. vbi bo. text. ff. de pe. do. meū in. c. ex literis. de cōst. et in. d. s. pterea. et in. l. ita stipula tus. in. xvij. als i xvij. col. ff. de ver bo. ob. et adduco Bar. in. l. mēni3. s. duob3. in. xij. col. in prin. in x. ij. inducitur. ff. de le. ij. vbi ponit no tabilē. q. qzuetu do est in ecclia pi sana q si vñ ex canonicis moria tur canonici lu cranē fruct3 pmi anni: demū acci dit de vna pbēda q vacauit bis eo dē anno vtrū de beat hñe fructus duorū annorū de terminant post

et alios q nō ne due cāe lucratiue eiusdē fruct3 cōcurrant. et dē

et q ita fuit determinatū vltra mōtes vbi fuit hec cōsuetudo et sublequēter ponit aliā qdōē de qua vt ibi p eū in ver. iij. ego iduco sta tuto cauet q si qs portauerit bladū extra comitatū qd pdat aial sup quo portaret et condēnet in. x. Alio statuto cauet q in oib3 maleficijs cōmissis de nocte pene duplicētur modo quidā extraxit frumentum super mulo de nocte vtrū teneat ad duos mulos. certe nō ne due cau se lucratiue pcurrāt vt ibi p eū. et vide p Bar. in. l. sanctio legū. ff. d. pe.

Sebasti. Sapi. Et not. qz octo modis. vt not. Jo. l. c. iōānes. de re. et l3 applone ffris veniāt et monachi largo modo qz de cōi vsu dñr soli medicātes illi q nō sunt i religioe sc̄i bñdicti: vt no. in. c. cām. d. iudi. vide et Abb. in. c. licet. de offi. dele. vbi ponit. q d le gato facto fratri: an debeat fratri q erat in religioe. an fratri carnali.

Seba. Sapia. De idoneo. vide bal. i an. habita. col. pe. C. ne si pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

ta heredi ad im plendū volūtātē defuncti. Dicas qd illa pōt prozo gari. non aut bre uiari. vide Bal. i an. hoc ampli3 in. j. op. C. d. fidei cō. et vide Pau. de ca. in cōfi. suo clxy. in qb3 etiaz locis habetur an dilatio que dat per iudicē cōfun datur cū dilatioe legali siue statu taria: vel quādo ille incipiat.

Statuto cane tur. Adde q det. de anch. c. j. de cō ces. preb. et in cōf. iij. Bald. in. c. ex parte. in. j. col. ibi a tpe vltimi sta tuti. de cōfi. et in c. pterea. in. v. co. i ver. vtrū plures dilationes. de di latio. Jo. and. in c. vnico. de plus pe. Bart. in. l. aut dānū. s. quisq3. vbi bo. text. ff. de pe. do. meū in. c. ex literis. de cōst. et in. d. s. pterea. et in. l. ita stipula tus. in. xvij. als i xvij. col. ff. de ver bo. ob. et adduco Bar. in. l. mēni3. s. duob3. in. xij. col. in prin. in x. ij. inducitur. ff. de le. ij. vbi ponit no tabilē. q. qzuetu do est in ecclia pi sana q si vñ ex canonicis moria tur canonici lu cranē fruct3 pmi anni: demū acci dit de vna pbēda q vacauit bis eo dē anno vtrū de beat hñe fructus duorū annorū de terminant post

et alios q nō ne due cāe lucratiue eiusdē fruct3 cōcurrant. et dē

et q ita fuit determinatū vltra mōtes vbi fuit hec cōsuetudo et sublequēter ponit aliā qdōē de qua vt ibi p eū in ver. iij. ego iduco sta tuto cauet q si qs portauerit bladū extra comitatū qd pdat aial sup quo portaret et condēnet in. x. Alio statuto cauet q in oib3 maleficijs cōmissis de nocte pene duplicētur modo quidā extraxit frumentum super mulo de nocte vtrū teneat ad duos mulos. certe nō ne due cau se lucratiue pcurrāt vt ibi p eū. et vide p Bar. in. l. sanctio legū. ff. d. pe.

Sebasti. Sapi. Et not. qz octo modis. vt not. Jo. l. c. iōānes. de re. et l3 applone ffris veniāt et monachi largo modo qz de cōi vsu dñr soli medicātes illi q nō sunt i religioe sc̄i bñdicti: vt no. in. c. cām. d. iudi. vide et Abb. in. c. licet. de offi. dele. vbi ponit. q d le gato facto fratri: an debeat fratri q erat in religioe. an fratri carnali.

Seba. Sapia. De idoneo. vide bal. i an. habita. col. pe. C. ne si pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

ta heredi ad im plendū volūtātē defuncti. Dicas qd illa pōt prozo gari. non aut bre uiari. vide Bal. i an. hoc ampli3 in. j. op. C. d. fidei cō. et vide Pau. de ca. in cōfi. suo clxy. in qb3 etiaz locis habetur an dilatio que dat per iudicē cōfun datur cū dilatioe legali siue statu taria: vel quādo ille incipiat.

Statuto cane tur. Adde q det. de anch. c. j. de cō ces. preb. et in cōf. iij. Bald. in. c. ex parte. in. j. col. ibi a tpe vltimi sta tuti. de cōfi. et in c. pterea. in. v. co. i ver. vtrū plures dilationes. de di latio. Jo. and. in c. vnico. de plus pe. Bart. in. l. aut dānū. s. quisq3. vbi bo. text. ff. de pe. do. meū in. c. ex literis. de cōst. et in. d. s. pterea. et in. l. ita stipula tus. in. xvij. als i xvij. col. ff. de ver bo. ob. et adduco Bar. in. l. mēni3. s. duob3. in. xij. col. in prin. in x. ij. inducitur. ff. de le. ij. vbi ponit no tabilē. q. qzuetu do est in ecclia pi sana q si vñ ex canonicis moria tur canonici lu cranē fruct3 pmi anni: demū acci dit de vna pbēda q vacauit bis eo dē anno vtrū de beat hñe fructus duorū annorū de terminant post

et alios q nō ne due cāe lucratiue eiusdē fruct3 cōcurrant. et dē

et q ita fuit determinatū vltra mōtes vbi fuit hec cōsuetudo et sublequēter ponit aliā qdōē de qua vt ibi p eū in ver. iij. ego iduco sta tuto cauet q si qs portauerit bladū extra comitatū qd pdat aial sup quo portaret et condēnet in. x. Alio statuto cauet q in oib3 maleficijs cōmissis de nocte pene duplicētur modo quidā extraxit frumentum super mulo de nocte vtrū teneat ad duos mulos. certe nō ne due cau se lucratiue pcurrāt vt ibi p eū. et vide p Bar. in. l. sanctio legū. ff. d. pe.

Sebasti. Sapi. Et not. qz octo modis. vt not. Jo. l. c. iōānes. de re. et l3 applone ffris veniāt et monachi largo modo qz de cōi vsu dñr soli medicātes illi q nō sunt i religioe sc̄i bñdicti: vt no. in. c. cām. d. iudi. vide et Abb. in. c. licet. de offi. dele. vbi ponit. q d le gato facto fratri: an debeat fratri q erat in religioe. an fratri carnali.

Seba. Sapia. De idoneo. vide bal. i an. habita. col. pe. C. ne si pro patre. Bal. in. l. quāq. ff. de ritu nu. si tñ fiat electio d digno l3 po tuerit fieri de digniori nō vitiat. not. Bar. in. l. cū quidā. ij. ff. de lega. ij.

ta heredi ad im plendū volūtātē defuncti. Dicas qd illa pōt prozo gari. non aut bre uiari. vide Bal. i an. hoc ampli3 in. j. op. C. d. fidei cō. et vide Pau. de ca. in cōfi. suo clxy. in qb3 etiaz locis habetur an dilatio que dat per iudicē cōfun datur cū dilatioe legali siue statu taria: vel quādo ille incipiat.

Statuto cane tur. Adde q det. de anch. c. j. de cō ces. preb. et in cōf. iij. Bald. in. c. ex parte. in. j. col. ibi a tpe vltimi sta tuti. de cōfi. et in c. pterea. in. v. co. i ver. vtrū plures dilationes. de di latio. Jo. and. in c. vnico. de plus pe. Bart. in. l. aut dānū. s. quisq3. vbi bo. text. ff. de pe. do. meū in. c. ex literis. de cōst. et in. d. s. pterea. et in. l. ita stipula tus. in. xvij. als i xvij. col. ff. de ver bo. ob. et adduco Bar. in. l. mēni3. s. duob3. in. xij. col. in prin. in x. ij. inducitur. ff. de le. ij. vbi ponit no tabilē. q. qzuetu do est in ecclia pi sana q si vñ ex canonicis moria tur canonici lu cranē fruct3 pmi anni: demū acci dit de vna pbēda q vacauit bis eo dē anno vtrū de beat hñe fructus duorū annorū de terminant post

et alios q nō ne due cāe lucratiue eiusdē fruct3 cōcurrant. et dē

et q ita fuit determinatū vltra mōtes vbi fuit hec cōsuetudo et sublequēter ponit aliā qdōē de qua vt ibi p eū in ver. iij. ego iduco sta tuto cauet q si qs portauerit bladū extra comitatū qd pdat aial sup quo portaret et condēnet in. x. Alio statuto cauet q in oib3 maleficijs cōmissis de nocte pene duplicētur modo quidā extraxit frumentum super mulo de nocte vtrū teneat ad duos mulos. certe nō ne due cau se lucratiue pcurrāt vt ibi p eū. et vide p Bar. in. l. sanctio legū. ff. d. pe.

Sebasti. Sapi. Et not. qz octo modis. vt not. Jo. l. c. iōānes. de re. et l3 applone ffris veniāt et monachi largo modo qz de cōi vsu dñr soli medicā

Sanormitanus super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia. ¶ An aut. Vide no. in. c. decernim. j. de ind. 2. ibi late per Deci. facit tex. in. c. massana. j. hoc ti. in. c. sacrosancta. eo. ti. et Jo. an. in. c. de preben. vbi dicit qd no valet consuetudo in dñi etiā cū ius in itū memoria in contrarium non existeret et hoc procedit etiam in laico patrono. c. nobis. j. de iure patro.

Ad pferēdū.

Adde Ro. sing. cccxciiij. vbi dicit qd si executori p fixa est meta dis tribuendi in cer tas personas da ta negligētia eps teneat in illas di a spensare.

Quoadmodū.

Ad dō. feli. in c. cū accessissent. l. xij. co. i. x. ex b dicto. de cōsti. s.

Differētia.

vi de istū post alios i. c. quitauallis. de iureiu. i. v. co. i. x. ex pdictis col lige als dñas. 2 p do. in. l. societa tē. s. arbitroz. ff. p soc. pulchre p Ang. are. istit. 6 bac. s. oim autē. in. ij. 2. ij. col. vbi ponit casus in q bus arbiter 2 in dex egparant 2 i quibz differūt. zacharias.

Inter arbitri.

In vide p hac differētia q no. in apost. celsi ad fran. cre. sin. suo cly. qd incipit cōmissa est qstio zacharias.

Boni viri.

ad de qd si arbiter fuerit electus p cō promissarios vt bonus vir habito picipue respec tu ad ipm 2 nō ad aliū an impe diat laudū redu ci ad arbitriū bo ni viri. vñ Aud. ro. sing. incl. an a lapdo. vbi alle. sin. dictū bar. i. l. ij. s. tamet. ff. d. arbi. 2 q ipedit reductionē. quē Alex. in apo. ad ipm in alle. l. ij. segt dices sin. et aureū dictū idē in apostil. in. l. so cietatem. s. arbi troz. in vl. co. in x. operant. ff. p so. 2 l. af. de ori. allegas sin. pmissum. ro. i. suo tra. d. arb. i. vl. pte. x. 2 id l. ibi firmis non figat pedē.

Anto. Fran. ¶ Circa hoc. an 2 qñ est factū cōpromissum in aliquē vt in bonū virū possit ab eo peti reductio qñ etiā sunt addita illa verba nō habito respectu ad aliā. Dicas q quis Bar. i. locis hic alle. 2 ali qd hic allegant tenuerint sicut hic qd nō possit peti reductio ad al

non est idoneus nō tenetur isti electū recipere. Et facit ad. q. qñ cōitas eligito uos ciues vt vadant ad eligendū potestatem vel capitaneū. si em eligūt idignū: puto qd ciuitas nō tenet illū acceptare vt hic qd no. Mā in mādato generali nō venit q eligat indignū. ar. in. l. si procurator. ff. de pdi. in de. 2 in. c. si cōpromissari. j. e. l. vi. ¶ An aut. hec ptas eligēdi prelatū possit pferri in laicū vt i cō promissariū. videt q sic: q cōpromissarius cen set pcurator ppromittētū: eligit em ipox noie ad hoc qd leg. 2 not. in. c. in causis. j. eo. 2 in. d. c. si cōpromissari. Sed laic. pte eē pcurator in spi ritualibz cū exerceat nudū ministeriū. vt est tex. no. de pcur. c. j. li. vj. g. 2 c. Lōtrariū puto verū q i electiōe pleti nō versat nudū ministeriū: imo hz arbitrari an qs sit idoneus ad offiū pature nec ē oīno simplr procurator. Imo officiū radicāt in psona sua adeo q nō pōt reuocari: d quo tñ ē di cēdū: vt in. d. c. i. causis. Ad hoc adduco tex. in. c. contingit. de ar. vbi pte q nō pōt assumi arbiter laic. sup spūalibz: 2 subiecti ibi tex. rō q nō de cet vt laic. in talibz arbitret: q quidē rō optime militat in qōne nostra. faciat in ar. c. massana. 2 c. sacrosan. j. e. ¶ Scōo qñt pone q cōpromis sus fuerit factū in epm q habebat ptatē pfirmā di electionez nūquid poterit iste eps ex quo nūc hz ptatē eligēdi vt ppromissari. 2 pfirmandi vt eps vnico actu expedire. s. p viā pūiōis dicēdo pūideo vobis de tali i abbatisam: an tenet pri eligere tāq cōpromissari. 2 postea cōfirmare tā q eps. ¶ Jo. an. dicit q forte olim poterat se ex pedire vnico actu: s. hodie fec. cū post electionē debeat pponi edictū an cōfirmationē iuxta for mā. c. h. j. eo. lib. vi. do. Ant. dicit q nec hodie nec olim pnt illa expediri vnico actu cū diuerso iure iste ptates cōcurrūt in eadē psona. 2 b qd no. in d. c. cū iter canonicos. j. e. Ego distinguerē lati sic: q aut iste ptates pcurrūt i eadē psona diuer so iure: aut eodē. Primo casu aut ppria authori tate hz ista exercere vtrūq: 2 tūc est i optiōe sua an velit prouidere vnico actu: an diuersis vicibz. Et hoc fuit finaliter de mēte Jo. an. in. c. ne p de fectu. j. eo. vbi dicit q si ptas eligēdi p negligē tiā deuoluitur ad superiōrē poterit superior eli gere iure deuoluto 2 postea cōfirmare iure pro prio. Itē poterit pūdere vnico actu p viā. s. pūiōis seu collatiōis. Quia cū habeat ipse vtrāq ptatē ex officio pprio pōt miscere vtrūq: qd sa tis mihi plz cū nō cēseat iste b casu iure diuerso rū p b alle. no. dictū dñoz de rot. deci. lv. vbi no tabiliter dicūt q si p negligētiā psoni deuoluē ptas ad epm tenet eps cōferre bñficiū intra tem pus pfigū ad pferēdū. Et sic no. singl. q nō te net eps pri eligere 2 apō seipm pferre 2 post ea instituere s. p vnico actu expedire p viā colla tionis. Et tene menti: q hz tps ad conferēdum hoc bñficiū. s. sex mēsiū a tpe deuolatiōis quēad modū intra pdictū tps tenet pferre bñficia spe ctātia ad eū iure pprio. vt. i. c. h. d. cōces. pbe. facit optime ad pdicta. c. si electio. j. eo. ti. li. vj. 2. c. l. j. de sup. negl. pla. Si xō hz ptatē eligēdi 2 cōfir mādi iure diuerso 2 nō pprio: vt q est ppromis sari respectu electiōis 2 tūc nō pōt se expedire vnico actu q nō d3 miscere istas ptates vt aliū eligat 2 vt ali. habeat pfirmare: ad qd vide bo. gl. i. c. vt circa. j. e. li. vj. 2 p Jnn. 2 gl. i. c. cū inter ca nonicos. j. e. qd not. in cle. si bñficio. de preben. in glos. 2 in. c. cū venissent. de insti. 2 p do. de ro. deci si. c. l. v. Si vero eodē iure habet quis vtrāqz pos

bitriū boni viri: tñ Bal. in. l. cū hac. in. ij. col. s. de ar. videt tenere Jnn. 2 pro eo facit q qñ est factū cōpromissum vt arbiter p libito volūta tis pñtiet: nō excludet bñficiū reductiōis prout etiā voluit Bal. in l. pe. in. ij. co. c. d. arbi. 2 in. l. ij. i. x. 2 p hoc apparet. C. de do. pmiss. 2 in l. si. s. 2 si qs. in. j. col. c. cōia de leg. vbi dicit q clausula q arbiter p

testatē tūc pōt vnico actu se expedire nam colla tio habet vim electionis 2 pfirmatiōis: vt no. in c. cū olim. de causa pos. 2 pproprie. ¶ In gl. i. in fi. no. ex hac gl. q eps nō dicit esse de collegio ec clesie inferioris sibi subiecte l3 sit caput collegij. 2 dic q est caput mediātū non immediātū: iuxta tñ no. in. c. cū ab ecclesiariū. 2. c. pastoralis. de offi. ord. Et qz ē caput. Itē 2 ppter cōmunionē que est inter epm 2 ecclias sibi subiecte debet iste ec clesie sibi subiecte in oibz actibz habere cōsiliū 2 consensum epī. vt no. Jnn. in. c. requisiti. in fi. de testa. 2 in. c. cū accessissent. de cōsti. ¶ In gl. in ver. si tñ existat idonea. in fi. no. istā gl. pro disse

8 rētia inter arbitriū 2 arbitratorē seu amicabile cōpositorem. Et quatenus glo. dicit q dictū ar bitri tenet siue sit equū siue iniquū. dic illd verū nisi cōtineat euidentē iniquitatē seu peccatū. de quo dic vt plene dixi in. c. ij. de arbi. Quaten. aut tem dicit q dictum arbitratoris seu amicabilis cōpositoris non tenet nisi sit equū. intellige. s. in effectu qz pōt peti reductio ad arbitriū boni vi

f ris. i. vt p iudicē tāq bonū virū reducat ad equita tē: vt in. l. societate. s. arbitroz. ff. p socio. Lau dū tñ tenet nisi esset nullūz alia ratione: puta qz latū contra ius scriptū vel cōtra fauorē compo missi. vt in. c. examinata. de pfirm. vt. vel inuti. tūc em non petitur reductio ad arbitriū boni viri ex quo laudū est nullū. Tñ ista nō sunt necessaria i casu nro: qz vt dicit Jo. an. 2 bñ cōpromissarius ad eligendū nō est pprie a biter vel arbitrator: sed est potius procurator. Cōpromissarius eli git em noie collegij nō noie pprio. vt in. c. in cau sis. j. eo. 2 in. c. si cōpromissarius. eo. ti. lib. vi. Dic etiā q nō est pprie pcurator qz potest hec ptas reuocari. vt dicitur plene in. c. in causis. j. eo. An est quedā species de per se. naz arbiter 2 arbitra tor sumuntur in discordia. sed cōpromissari. ad eligēdū qñq deputat nulla existente discordia sed vt facilius prouideatur ecclesie de plato: ac cedit tñ magis ad naturā arbitroz q arbitrato rū: qz arbiter pprie assumit ad litē decidendam arbitrator aut sup discordijs ortis i pctu vel qñ.

9 vt in. d. s. arbitroz. cū duabz. ll. seq. ¶ Et ex hoc inferitur q nō possunt cōpromittētes soluta pe na vel interesse recedere a persona electa: vt hic. licet secus sit in dicto arbitri. vt in. c. dilecti. j. de arbi. ¶ An gl. i. in fin. tene hoc vltimū dictū gl. qd est hodie approbat in. d. c. si cōpromissari.

10 ¶ Et generaliter cū querit an electores pos sunt variare aliū eligendo: distinguendū est aut elegerunt noie pprio vt faciūt canonici: aut no mine alieno vt faciūt cōpromissari. Primo ca su aut electio tenuit 2 non possunt variare. vt in c. publicato. b 2 i. c. cū inter. j. eo. Quod tñ limita vt dixi. in. c. pe. s. tit. pri. aut electio nō tenuit et tūc aut vitio forme: 2 poterunt iterū eligere an teq pñtiet. vt no. do. i. c. q. ppter. j. e. c. aut nō te nuit vitio materie. vt qz elegerūt indignū et aut ignoranter 2 pnt iterū eligere. vt in. c. innotuit. 2 in. c. cū terra. j. eo. aut sciēter 2 nō possunt elige re. qz ex hoc sunt priuati. 2 potestas est translata in aliū vt in. c. s. pxi. s. fi. 2 in. c. gradu. s. de po stu. prela. Scōo casu principali qñ elegerūt noie alieno tāq cōpromissari. aut electio tenuit 2 nō pnt variare qz sunt defuncti eoz officio. j. e. cū in iure. 2 in. d. c. si ppromissari. Aut electio non te nuit vitio materie: 2 nō pnt ampli eligere siue sciēter siue ignorāter qz functi sunt eoz officio vt pbat in. d. c. si cōpromissarius aut electio nō

h publicato. Vide ibi istum post alios doct. li. colum. xi. vers. quarta opinio. vbi videtur repēhendere Bar. Ego discussi. in. l. ij. C. de rescinden. vendi. vide etiā ad hec que no. Bartho. in. l. fina. ff. de pieto. stipulatio.

h Publicato. Vide ibi istum post alios doct.

nūtiat p libito: vel ad bñplacitū intelligit ad ar bitriū boni viri. de qbz verbis im portatibus arbi triū boni viri. h per Alex. in. l. si sic. ff. de lega. i. 2 in. l. i. ff. de leg. ij. 2 vide bo. tex. in c. nimis. d. excef. pla. 2 hoc dictū bal. itelligere ni si forsan dōl. ar bitri interuenis set: qz tunc verū eēt q ledēdo p tē enozmit dolo adhibito posset peti reductio ad arbitriū boni vi ri etiā si esset di ctū q arbi pos set pcedere alte 2 balle: qz tūc nō videt pcedere. vt bon. vir ex q dolo se ageret: s. Jo. an. i. c. hūmī lis. de ma. 2 obe. 2 voluit etiā ipse Bal. in. l. 2 in ma ioribz. C. de ap. 2 in. c. i. s. inter pa res. in. ij. colū. de l. cōra. i. vñ. seu. 2 h p ro. in rub. d. arbi. in. vj. co. 2 p Pau. de ca. i. cō sil. lxx. 2 in consi. lxxij. si autē do lus non interue nisset tunc puta rez opi. Barto. esse veriorē: qz tunc processisset vt bon. vir licet sine dolo partez lesisset. 2 ita pu tarem has opio niones fore con cordandas.

Sebasti. Sapia.

Ad equitatē. Sed hoc nō ha bet locuz nisi sit lesio in sexta par te fin Bar. in. d. l. societate. s. ar bitroz. colū. vij. qd quomodo in telligi debeat. d. Alex. i. l. si quis arbitratu. in fin. ff. de verbo. obli. 2 latius per dñz Bartho. vero. in tracta. d. simulatio. contractu. in vi. casu principa

tenuit

a **S**ebasti. Sapia. **M**o. secundo. Hoc etiam pcedit qd possit venire contra factū suū qñ actus est nullus. c. si quis epox. de reb. eccle. nō ali. no. do. Abb. i. c. i. col. v. j. de iudi. vide etiam no. i. c. diuersis. de cleri. cōiu. 2 no. p. moder. in. l. trāsfactione. C. de trāsfac. vbi dicit qd qd pōt detege re turpitudinē suā 2 venire p factū suū qñ act⁹ est null⁹. vid. etiam Alex. in cōsi. c. xvij. co.

i ff. vide et **P**an. de ca. in. l. 2 here di. s. filia. col. ij. ff. de pac.

b **M**o. tenuit. dic vt glo. fi.

c **P**er testes. vi de q. ponā. i. c. in. notuit. in nu. xvi. j. eo. Aenas fal.

d **S**i qd p̄sby teroz. vide ibi Jmo. 2 Bar. i. l. 3

post mortē. ff. de adopt. 2 in. l. qea 4

in. l. qea 4 in. l. qea 4

aliquid per istuz in. c. cū sup qōne.

de cōces. p̄ben.

Adde Frāci. 5

are. cōsi. c. iij.

Sebasti. Sapia.

Et diffinitia.

De hoc late per scribētes in. l. qd

iusit. de re iudi.

Sebasti. Sapia.

Semel fecit. d

hoc traditur il. edita. C. de eden.

Sebasti. Sapia.

Mo. debet au.

diri. vide Alex. 3

in cōsi. l. x. colum.

j. volu. iij.

Si creditori 2

bus. 2 bal. ibi dē

qō illō qō dicit

q qd nō p̄t veni

re p factuz: fallit

in eo q tanq̄ ar

biter tulit suam

qm̄ si illa cā est si

bi dlegata pote

rit iudicare p̄ id

q iudicauit tāq̄ a

arbit. refert Alr

chi. i. s. itē si p̄a

trē. iij. q. vij. Fal

lit etiam i iudice q

iudicauit a cui⁹

snia ē appellatū

qui postea si suc

tenuit vitio forme: 2 tūc aut inierūt cōtra formā errore pbabili: 2 puto qd poterūt iterū eligere qz nō vident elegisse ex quo nō seruauit formā eis traditā: vt pbat i. l. qd tū. ff. d. arb. 2 eoz q no. In no. i. c. j. de re iud. vbi ponit d̄ executore q pbabi li errore duct⁹ puidit de bñficio nō d̄bito nūqd possit puidere de d̄bito. Aut sciēter inierūt p̄ for mā: 2 tūc puto qd nō poterūt apli⁹ eligere qz fun cti sunt eoz offd̄. ar. in. c. cū dilecta. d̄ rescri. Abb. **E**lectus 2 nō cōfirmatus nō pōt cōferre be neficia 2 alios actus episcopales facere. 2 idem est in alijs electis. 2.

Venire cōtra factū propriū est licitū qñ illud fa ctum non tenuit ex defectu potestatis. 5.

Episcopi 2 alijs prelati prouisi per papā vident electi 2 cōfirmati eodem instanti.

Scriptura est de substantia pbatoria: nō de sub stantia gratie adeo qd testes non admitterentur ad probandum gratiam.

Iudex an 2 qñ possit venire contra sniam suam.

Diffinitio an possit mutari p p̄tētē. 2 qd d̄ libello.

Testes vtrum possint variare.

Societas pōt ad libitū reuocari ex iusta causa.

Prelatus pōt esse index in causa sue ecclesie.

Electus an p̄firmatio nē bñficia p̄ferre vel ali

administrare nō pōt. h. d. primo po

nit ius ex quo infert mandatum. ibi:

mādamus. **C**asus literalis. Quidā elect⁹ fuit

in ep̄m **L**icon. iste sic electus anteq̄ haberet cō

firmationē cepit administrare 2 cōferre p̄endas

2 dignitates: dicit papa qd cū isti⁹ electio cōfir

mata nō fuerit p̄dicta facere nō pōt. vñ mādanit

papa ep̄o vigorie. vt ei p̄cipiat vt si q̄ fecit cō

cessionem de predictis eā studeat reuocare. Ber.

Mo. primo qd potestas administradi descen dit ex cōfirmationē nō aut ex ele tione collegij.

Per electionē enim quis conlequit ius p̄latore 2 administradi in habita. s. p̄ cōfirmationē supe rioris cōsequit ius administradi in actu: vt dicit

gl. notabilis hic. 2 in. c. quanto. l. xij. distin. 2 idē in electionibus collegiorū seculariū: vt no. gl. in

l. p̄uatoz. C. de iur. om. iudi. 2 Bal. in aut. ha

bita. C. ne filius p̄ patre. 2 vide quod dixi. s. e. in

c. postq̄. **M**o. secundo qd possit venire p̄ fa

ctum p̄prium qñ illud nō tenuit ex defectu po

testatis: 2 ad hoc solet allegari iste tex. de quo di

cēdum est: vt. j. latius dicā. **A**ltimo no. qd an

te cōfirmationē appellat quis electus habita ele

ctione collegij. **I**dem dic post cōfirmationē ante

cōsecrationē. vt in. c. tua. j. de his q̄ sunt a prela.

Sed qd qd de istis p̄latis qui hodie pui

dent p̄ papā. nūquid isti statim possunt admini

strare cū sint p̄ papā. prouisiati. dic qd sic quia

talis p̄uio h̄z vim electionis 2 cōfirmatiōis. vt

no. in. c. cū olim. de causa posses. **D**ic tñ qd nō d̄

recipi tanq̄ prelati nisi per literas pape faciat

possit venire cōtra factū p̄prium 2 illud reuocare. **D**icas pmo qd index pōt venire cōtra factū p̄prium reuocādo interlocutoria quā tulit. l. qd iussit. ff. de re iudi. 2 eodē modo potest quis reuocare testamētū. 2 viti mam voluntatē quā 2 qd facit donec ipse est in humanis. l. si quis in principio testamēti. ff. de leg. iij. c. cū marthe. de celebra. mīl. 2 genera

liter quādo quis possit venire p̄ fa ctū suū illō reuo cando vel mutādo. habetur in. l. post mortē. ff. de ado. 2 vide gl. in c. certe. x. q. j. et no. in. c. si qd p̄s byteroz. de reb. ecc. nō alie. in. c. nōsi. d̄ elec. 2 no. in. c. accepim⁹. de era. 2 quali. 2 per gl. in. c. veniens. de si. p̄sby. 2 habe tur in. c. lator. de re iudi. 2 per do.

Ant. de bu. in. c. diuersis fallacis. de cle. cōiug. 2 in

qbus casib⁹ ad mittat vel nō ad mittat penitētia

habetur p glo. in l. si pecunia. ff. de cōdic. ob cau. in l. qd sit fugitiu⁹.

ff. de ed. edic. et per **L**ij. l. j. in. q. qōne. C. de pac. 2

per **S**ij. in regu la qd semel plas

cuit. de regu. iur. lib. vj.

Et add qd sem per admittit pe

nitētia qñ qd vo cat aliquē ad iu

dicium veniū vt habet p glo. in l. i. criminali. 2 ibi

Lij. in. iij. q. C. de iur. om. iud. 2 te ne mēti qd missio

nūtio vel literis ad aliquē admitt titur penitētia 2

reuocat. oanteq̄ pueniāt ad p̄tez cui mittunt. vt ē

glo. in. l. j. ff. de contrahē. emp. 2

habetur in. l. iij. ff. de spon. 2 in. l. inādatū. C. man.

2 in. l. si ideo. C. d̄ accus. 2 vtrobiq̄

per **L**yn.

Sebasti. Sapia.

Re integra.

Ant remissio p

Seli. in. c. q. in. iij. col. ver. no. de ex

ceptio. **S**as. i. l. si donacione. col. i.

penū. C. de colla tionibus.

Sebasti. Sapia.

Re integra.

Ant remissio p

Seli. in. c. q. in. iij. col. ver. no. de ex

ceptio. **S**as. i. l. si donacione. col. i.

penū. C. de colla tionibus.

Sebasti. Sapia.

Re integra.

Ant remissio p

Seli. in. c. q. in. iij. col. ver. no. de ex

ceptio. **S**as. i. l. si donacione. col. i.

penū. C. de colla tionibus.

Sebasti. Sapia.

Re integra.

Ant remissio p

Seli. in. c. q. in. iij. col. ver. no. de ex

ceptio. **S**as. i. l. si donacione. col. i.

Sanonmi. super prima parte primi.

Sebasti. Sapia.
a In actibus. vi
de Lorneu in co
si. xvij. in hac co
sultatione. vol. i.
b Innotatis. ad
de aliu casum in
quo qd pot fues
nre facto suo. p
pau. de ca. in. l. a
z hered. s. filia. ff.
b pac. alium per
lar. in eos. xxx
vij. col. iij. vbi di
cit q rex qui alie
navit i pndiciuz
regni pot fueni
re etia si iurasset.
z idē vult do. ab.
i. c. intellecto. j. d
iureiuran. Et ge
neraliter qn fct
est fact per prin
cipē in pndiciu
subditoru potest
c ipsis volētib⁹ re
uocari. vt no. i. c.
dilecti. j. d. maio.
z obe. in. c. j. j. de
pba. Ro. in cōsi.
xxvj. prodecisiōe
Jal. in. s. itē ser
uiana. col. xxij. in
stitu. de actio. 1
c In facto eccle
sie. vide gl. z doc.
de hoc in. c. cum
venissent de iud. 2
vbi plene p mo
3 der. istum And.
z frā. aret. Laus
deo. Corsetus.
d Ad late Ol
dra. consil. clvj.
z zacharias.
e In facta p appel
lationē sunt nul
la. Adde q l ex
cōicatio post ap
pellationē legiti
mam sit nulla vt
hic p istū. z in. c.
per tuas. de sent.
excō. Sec⁹ tū ē i
absolutione post
appellationē: qz
valet nec per ap
pellationē suspē
ditur. vt p Jmo.
i. c. ab excōicato.
s. de rescri. doct. i
c. qua frōte. z ibi
Phil. q. iij. j. de
app. rot. deci. ccc
xix. i. c. itē si pū
tiat. i. no. z Spe.
in ti. de spō. s. vij.
f Innotatis. Sapia.
g Appelladi. vi
de no. per Bar. i
l. j. in prin. col. iij.
ff. de ope. no. nū.
vbi tradit an in
nūtiatione noui
opis debeat cau
sa exprimi.
h Scandalū. ad
de q pmittatur

facto sunt necessitatis vt ibi. Fallit i ptractu mā
dati. insti. mādati. s. recte. nā reuocat re integra
vt ibi. C Secundo fallit in fctū depositi qz po
test deponens depositū reuocare ad libitū. vt in
l. j. ff. depositi. z in. c. j. eo. tit. C Fallit tertio in so
cietate. vt. l. sed z socius. s. ff. pro soc. Siltū intē
pestine reuocat societates pōt agi ad interesse vt
ibi: nisi subit cā reuocandi. vt qz soci⁹ est rixosus
vel als inhoneste viuut in domo: vt est tex. no. in
l. si cōuenerit. ff. eo. nam ex his causis pōt socius
repelli a societate. C In cōtractibus vero ino
minatis potest dari hec regula qd admittit peni
tentia re integra z etiam re nō integra. sed succe
dit obligatio ad interesse. de quo plene legitur z
no. in. l. si pecuniā. ff. de cōdi. ob. causam. z dicaz
aliquid de istis fctib⁹ in nominatis. in. c. cū inter
j. e. Et ratio eorū sumitur ex dictis glo. Quia in
fctibus nominatis ius acquiritur parti: ideo nō
est licitū ptrauenire. secus autē in nominatis. b
Sed cōtra tex. oppo. videtur enim q iste elect⁹
nō possit reuocare qd fecit: qz nemo iudex est in
facto pprio. vt in. l. vnica. C. ne qs in sua causa.
Doct. dat tres sol. Prima q iste reuocauit tāq
actor z nō tanq iudex. Scda q i notoriz cessat
suspicio. vt no. in. c. ex parte. de x. sig. Tertia so.
q in facto eccle⁹ sue potest pstat esse iudex. j. d.
q. vij. si quis erga. z no. in. c. j. de pe. li. vi. Hec solu
tio est bona in se sed nō cōgruit literē. quia cum
iste nō esset adhuc pfirmatus nō poterat pcede
re vt plat⁹ et in notoriz. z sic est falsa etiā tertia
sol. Dic ergo q iste renūtiavit qd gessit nō tāq
iudex sed tāq actor. vel de facto sicut de facto ad
ministravit. vñ hic fecit hoc auctoritate sedis apo
stolice. Abbas.

Sesta post appellationē aliquādo sunt nulla
aliquando sunt annullanda.
Excōicatio lata post appellationem extra iudi
cialem est nulla.
Sesta p ius sunt ipso iure nulla. sec⁹ p pūilegia.
Electi in vna ecclesia z ppter aliquid remoti an
possunt iterum eligi.
Elect⁹ illegitime gerēs se pro prelato nō pōt ad
aliā dignitatē promoueri sine dispensatiōe pape.
Appellatio extra iudicialis an releuet appellatē.
Scandalum vt euitetur multa conceduntur.

Consyderauim⁹.
Electio facta post appellationē z p
ma nō cassata vel cōtra pūilegia ec
clesie cassanda est. Diuiditur nam primo premit
tit causas cassationū. Scdo vtrāq electiōe cas
sat ibi: qua propter. Tercio mādat eccle⁹ pūde
ri ibi: vobis. C Casus literalis. Vacate quadā ec
clesia qdā canonici appellauerūt qd alij nō pcede
rēt ad electionē sine illis z cōtra pūilegia eccle
sie sue. illi nō obstatē illa appellatiōe. elegerunt
Joannē fontinum appellantes statim ne alij cō
tra electionē aliquid attentarent. Illi vidētes q
non detulerant sue appellationi z contra tenorē
pūilegiōrū ecclesie sue ad electionē processerāt
quendā alium. B. nomine elegerūt: de laca causa
est super istis electiōibus ad dñm papā. auditis
allegationibus partiū papa p sycōrās q electio
Joannis frontini facta fuit post appellationē z
cōtra pūilegia ecclesie: vidēs etiā q electio. B.
post illā qualēqualē non cassatā z post appella
tionē p quā omnia ad suū statū debēt reduci fa
cta fuit vtrāq cassauit: dās canonicis potestātē
vt aliam personā idoneā sibi eligāt in rectorē. ita
tū q vtriusq predictorū nō minus fama ipsozū
integra cōseruet z q in alijs ecclesijs possint pro
moueri: liceat eis in eorū alterū pferre pter q
in ista ordinatiōe. Ber. C Mo. primo z tene mē
ti q electio facta post appellationē extra iudicia
lē nō est ipso iure nulla s; venit irrita si appel
latio fuit legitima. Ex quo ifert q gesta post ap
pellationē extra iudicialem nō sunt ipso iure nulla
licet veniāt retractada si fuerūt gesta post appel
lationē legitimā. Et in hoc iste tex. est valde no.
itellige q appellatio fuit interposita a parte. sec⁹

si fuit interposita a iudice licet extra iudiciū. qz
tūc gesta cōtra appellationē sunt nulla vt pba
tur in. c. dilecti. z c. dilecti. j. de appellatio. vbi ex
communicatio lata post appellationē extra iudi
cialem fuit nulla. z ad limitationē predictorū vi
de qd dixi in. c. j. de appel. z in. c. cōsuluit. e. ti. vbi
plenius tetigi. C Mo. j. z tene mēti qd gesta con
tra pūilegia ecclesie nō sunt ipso iure nulla: s;
veniāt retractanda. Nam electio prima fuit hic
facta p tenorem pūilegiōz: z nihilomin⁹ tenuit
s; fuerit in cā cassatiōis. Ex quo habes notabilē
dñam inter pūilegia z iura cōia. nam attētati
contra ius cōe regulariter est ipso iure nullū: vt
i. c. vides. x. dif. z in regula que contra ius fuit de
reg. iur. lib. vi. z in. l. non dubiū. C. de leg. Secus
in attētato pūilegia vt hic no. probat. Nam
licet pūilegia sint priuate leges. iij. di. pūilegia.
tamē non sunt leges cōes. Item pūilegia consi
stunt in facto z possunt probabiliter ignorari. iu
ra vero cōia pcernūt commodū publicū nec pos
sunt pbabiliter ignorare: imo est late culpe igno
rare iura cōia. vt no. p bar. in. l. q nerna. ff. depo.
C Tercio no. q eligentes pūilegia ecclesie z
p appellationē legitimā seu post primam electio
nē nō cassatā nō sunt priuati pte eligēdis: s; pōt
de nouo eligere qd bene notabis. Ex quo inferē
q nō propter quālibet iniustitiā electiōis debēt
priuari eligētes pte eligendi. C Quarto not.
q electio facta post pma nō cassatā s; sit in cau
sa cassationis nō t3. Et est ratio qz per primā ele
ctionē est cōtractū mīmonii inter ecclesiā z ele
ctū. vt in. c. cū inter canonicos. j. e. Ergo nō pōt
in aliū tāq in sponsum consentire durate priori
vinculo cum ecclesia adhuc nō sit libera. Vñ ver
bum cassamus. positū in tex. ponitur pprie quo
ad primā electionē. z improprie quo ad secūdā.
nam prima nō fuit nulla: vt p3 ex eo qz secunda
inualidatur qz fuit facta prima nō cassata: ergo
pma tenuit. qz si fuisset nulla nō poterat cassari.
vt in. c. ad dissoluēdum. de spon. impu. Sed scda
fuit nulla rōne predicta qz nō possunt esse valide
due electiones ad eandē ecclesiā. vt in. c. auditis.
j. eo. facit. c. vt qs duas. eo. ti. li. vi. C Mo. v. q l3 re
tractetur electio alicuius nō ppter hoc ledit fa
ma z opinio electi si electio nō fuit cassata vitio p
sone: secus si persone defectu: vt. j. e. sup. C T Se
cto z vltimo no. z tene mēti q vbi duo fuerūt ele
cti in eadē ecclesia i discordia z vtrāq electio ex
aliquo defectu cassatur: nō d3 in eadem vocatio
ne aliquis istozū assumi in eadē ecclesia. Et hoc
propter discordiam euitandā: sed si oēs vnanimi
ter pccordaret in vnū valeret electio: qz tūc cessa
ret cā phibitionis: vt no. Host. j. eo. super e. Sed
cōtra hoc op. de. c. l3. s. eo. vbi gerens se p papa ē
excōicatus si electio sua nō tenuit. ergo vñ q nō
possit amplius eligi in eadē vel alia ecclesia. So.
dicūt doc. z bene q illud est speciale in papa. Itē
loquitur qn electus minus legitime gessit se pro
papa faciendo scisma. sed electi de quibus hic nō
gesserūt se p epis nec fecerūt schisma sed solū de
fendebant iudicialiter electionē eorū. Si autē ele
ctus gereret se pro prelato vel intrmitteret se in
ecclesia per potentiā laicāle nō posset iste ampli⁹
promoueri ad aliquā dignitatē sine dispensatiōe
pape: vt in. c. q quis. z ibi po. in. e. tit. facit. c. anari
4 tie. e. titu. lib. vi. C T In glo. j. in fi. z not. bene secū
dam partem huius gloss. ex qua habes q appel
latio ē extra iudiciū non valet nisi in ea exprima
e tur cā probabilis appellandi⁹ sup quo fuerūt opi
niones: vt no. gl. in. c. cordi. hic alle. C In gl. pe.
ibi. s. ignomine. vbi dixit tex. no. q miles deposi
tus de militia ppter culpā suā efficiat infamis. z
idē dicit ibi gl. no. i clerico deposito vt efficiat in
famis gl. ista in solone sentit q pūi pcedit si ele
ctio h fuisset cassata vitio psonē z sic scit qd isto
casu elect⁹ efficiat infamis. q do. nō admittūt qn p
viā exceptiōis fuit pbatū crimē: qz crimē pbatū
p modū exceptiōis nō infamat. in. c. cū dilect⁹ de
5 or. co. an aut idistincte sit hoc verū: dic vt dicā. j. e.
f sup eo. C T In gl. fi. ibi ppter scandalū not. glo.
z hoc

cā scandalienitā
di. An. sicu. p. xi.
zacharias.
C Adde istū i. c.
constitutis. co. ij.
d ap. vbi dicit q
si ininet scādaliū
pt inferior se intro
mittere de his q
ad papā sunt de
uoluta. eūdē in. c.
magne. ad fi. j. de
voto. zin. c. super
quodā. d. ita. reg.
z mode. in. c. ex li
teris. el. j. d. ho. et
gloss. in. c. perue
nit. xv. di. z card.
cōsi. xcviij. in pn.
Anto. Francisc.
C Adde q sē
p scādalis est ob
uādū. cle. j. de of.
ordi. z ibi per do.
car. in. vñ. no. z p
eundē in cle. j. de
imū. ec. in. j. q. zin
cle. j. i prin. d. sen.
excō. zin. cle. pen.
eo. ti. z ibi ēt per
cardi. z dicebat
arch. xxi. q. j. in. c.
hac rōe. q cā eui
tādī scādali mā
lū toleratur. idē
etiā a iure rece
dit vt hñ in. c. nō
pōt. xxiij. q. iij. z
per car. ēt i cle. j.
i prin. de pe. z an
bona spiritualia
sint ppter scāda
lum omittēda et
sic omittēda esset
punitio peccato
rū z an sit cessan
dum a sacra do
ctrina ppter scā
dalū: z an ppter
scādaliū euitādū
sit cōmittādum
pctm veniale. vi
de be. Tho. secū
da scde. q. xliij. ar
ti. i. et in. iij. dist.
xxvij. ar. vi. z ibi
declarat quid sit
scādaliū. z quotu
plex sit z an tpa
lia sint dimittēda
ppter scandalū
vide eūdē Tho.
i prealle. q. xliij.
vbi etiā ponit an
cibus sit dimittē
dus ppter scāda
lum et an debeat
mus vitare iudi
ciū ppter scāda
lum et generali
ter qn ppter eui
tandum scanda
lū sit aliqd omit
tendum vel faciē
dum: no. in. c. nisi
in. s. pro vitando
de renun. et vide
bo. glo. in. c. cū ex
iuncto. de noui
oper. nun. z aliaz

glo.in.c.cu qsq.
 xxiij.q.iiij. vide
 q. nor.in.c.nihil.
 de pscript. in.c.
 ad aures. de tep.
 ord. q. no. legis
 ste in.l. si q. filio. a
 in. h. quosq. et
 seq. ff. de inu. ru.
 1. et test. habet. et
 p. btm. Tho. i. d.
 q. xliij. ar. viij. ar.
 viij. et in. iij. dist. 2
 xxxvij. arti. ix. et
 vide Jo. an. i. c. j.
 de offi. dele. li. vi.
 in ver. scandali. et
 in ca. cum teneas
 mur. in glo. vlti.
 de preb. vbi po
 nit an. et q. veri
 tas sit ppter sca
 dalu omittere
 et vide bo. tex. i. c.
 generalis. in fine
 liij. di. vbi habe
 tur qd. nihil cuz
 scadalo est facien
 du. et vide bonaz
 glos. ad hoc in. c.
 ad aures. prealle.
 de tep. ord. in gl.
 iij. vbi alle. mul
 tas cocoz. et vide
 etiā legistas in. l.
 si oleu. ff. d. dolo.
 et in. l. equissimu.
 ff. de usufruc. vbi
 ponit que licet
 propter vitaduz
 scandalu. et q. no.
 et vide Archi. in
 c. i. xliij. dist. et in
 c. i. li. dist. in. c.
 inter. xi. q. iij.
 Et add. q. sca
 dalu facit que ir
 regularem. vt ha
 betur in. c. ex lite
 ris. in gl. ij. q. alle.
 concor. de homi.
 Et adde etiaz
 q. ppter scadalū
 dimittitur licitū
 matrimoniu. vt
 in. c. super eo. de
 cog. spi. et ad ma
 teria vide Spec.
 in tit. de inq. in
 s. q. autem. ver.
 vtrum autem.
 Et tene meti
 q. ratione scada
 li vitadi nomina
 testiu sunt retice
 da. et non p. palā
 da. tex. est reputa
 tus singularis in
 c. si. de here. li. vi.
 et vide do. Ab. in
 c. cu. J. et. Ab. d. re
 iud. et an propter
 scadalū sint tole
 rada mala. vide
 etiā Alex. i. p. h. j.
 in. h. parte consi
 liozum.
 Sebast. Sapia.
 C. nihil pdest.
 Abi multatradū

et hoc communiter tenetur a doc. et dic. vt. s. dixi
 in vlt. no. Et hac gl. iuncto tex. no. q. ppter scada
 lum euitadū pōt fieri licite phibitio vt quis nō
 eligat in certa ecclesia lz ipse in illo deliquerit: nā
 etiā multa licita sunt dimittenda ppter scanda
 la vitanda ex quo possunt omitti sine peccato:
 vt in. c. h. de noui ope. nū. et in. c. nihil. pdest. de
 pscript. et c. cum teneamur. de preben. Abb.
 Archiepiscopus habet iurisdictionē ordina
 riam in suffraganeos id est episcopos prouincie.
 Qui nō potest per se nō potest per aliū nisi ille
 aliū de per se possit.
 Episcopus nondum consecratus potest cōcede
 re indulgentias.

Suffraganeis.

litanus cōfirmat? licet nōdū receperit
 palliū pōt suū suffraganeū conse
 crari facere. vel sic. Metropolitani cōfirmatus
 et cōsecratus nō pōt palliū nō recepto suū suffra
 ganeū cōsecrare. sed potest mādare alijs suffra
 ganeis vt illū cōsecrēt: et facit ad secundā partē
 rubrice. Causa literalis. Quidā electus est in
 archiepiscopum et cōfirmatus. querebatur vtrūz suffra
 ganei sui possint ad mādātū ipsius aliqū suffra
 ganeū suū electū in episcopum consecrare cum adhuc
 palliū nō recipit in quo cōfertur plenitudo pon
 tificialis officij. Rūdet papa q. suffraganei sui be
 ne possunt et debet per mādātū ipsius metropo
 litani electū illū in episcopum cōsecrare licet palliū nō
 receperit. Ber. C. i. Mo. i. ibi ad mādātū ipsius
 iuncto tex. ibi. ad eius iurisdictionē. q. episcopum prouincie
 tenent obedire archiepiscopum illius prouincie. ptinet
 em ad eius iurisdictionē. nā archiepiscopus hz iurisdic
 tionē ordinariā i oēs episcopos prouincie. vt i. c. pasto
 ralis. de offi. ordi. et in. c. sicut oliz. de accu. et vi. q.
 iij. scitote. qd. intellige nisi sint excepti speciali be
 neficio pape. C. Mo. scdo q. archiepiscopus appellatur
 metropolitanus? et em archiepiscopus ab archos qd. est
 princeps. quasi pnceps episcoporum. dicit aut metropo
 litanus vel a mensura ciuitatū q. olim fuit archi
 episcopus deputatus et prepositus multis ciuitatibus
 prouincie. vt d. in. c. clericos. xxi. dist. vel d. metropo
 litanus? am metropos q. est mater. q. archiepiscopalis ec
 clesia est mater ecclesie toti? prouincie. vt not. glo.
 in. d. clericos. episcopum aut prouincie dicunt suffraganei
 archiepiscopum a suffragando q. suffragant sibi in officio
 episcopali: puta cōsecrādo alios episcopos: itez celebrā
 do cōsilia et similia. C. Tertio no. q. electus et con
 secratus potest appellari metropolitanus: lz nō
 possit appellari archiepiscopus si nōdū recepit palliū.
 vt i. c. nisi. j. d. aut. et vsupal. C. Mo. quarto q. sicut
 electus et cōsecratus pōt exercere ea q. sunt ordinis:
 vt in. c. trāsmisam. j. eo. ita electus et cōfirmatus
 nōdū cōsecratus pōt exercere ea que sunt iurisdic
 tionis que aut dicant iurisdictionis et q. ordinis. di
 cetur plene in. c. trāsmisam. C. Ultimo not. q.
 de iure cōi electus in episcopum d. cōsecrari ab alijs epis
 prouincie et archiepiscopum suo: vel ipsi? mādato. Quot
 aut requirunt necessario ad cōsecrationē alteri?
 episcopi. dic vt in. c. nec episcopum. et in. c. si archiepiscopus. j. d.
 tempo. oz. C. Opp. cōtra text. vide q. iste electus
 pfirmatus nō poterat mādare suū suffraganeū ab
 alijs cōsecrari: q. consecratio est ordinis. vt in. c.
 qd. sicut. j. eo. ergo cū iste nō potest p se cōsecrare
 cū nōdū sit ipse cōsecratus nō debet posse hoc a
 alijs demādare: q. qui per aliū facit per se facere
 videt. vt in. c. mulieres. de sen. excō. in regula. qui
 per aliū. li. vi. et alibi dicit iuris regula qd. suo nō
 lz noie: nec alieno licebit. vt i. regula qd. alicui. de
 reg. in. lib. vi. Item fortiter facit cōtra istū tex. c.
 j. c. dist. vbi dicit q. electus in archiepiscopum nō d. dif
 ferre cōsecrationē suā nec differat cōsecratio suf
 fraganeorum. ergo videt q. si nōdū ipse est cōse
 cratus q. nō potest p se nec paliū suffraganeū cō
 secrare. Sol. d. ia vident vera. et ppterea dixerūt
 quidā q. ista nō fuerit decretalis: sed potius fue
 rat qdā promissio fundata super quadā equitate:
 quasi dicat q. de iure nō potest iste hoc demāda
 re ante suā cōsecrationē. Sed ista opi. fuit olim

posita quādo ista decretalis erat in secunda com
 pilatione q. nō erat papalis: sed cuiusdā Joānis
 galien. Ido autē poterat hoc dici postq. fuit po
 sita in tertia et quarta et quinta cōpilatione: quia
 iste compilationes fuerūt pape: papa mādāt vt
 istis decretalib. vtamur in iudicio et extra. vt. s.
 in proe. Ideo cōiter tenet q. de mero iure potest
 electus et cōfirmatus demādare hanc consecra
 tionem alijs suffraganeis. hoc tenet gl. pe. in. c. j.
 de trāsla. episco. et gl. in. c. j. c. dist. et doc. cōiter. hic
 Ad cōtraria dic q. pcedūt q. quis mādaret cō
 secrationē alijs nō habētibus potestātē cōsecrā
 di: sed suffraganei ex quo sunt episcopum habēt potesta
 tem cōsecrādi. Et solū eis deerat iurisdictionē et po
 testas cōsecrādi nō subiectū: vnde electus et con
 firmatus cōmittēdo hanc consecrationem solum
 exercet iurisdictionē q. tribuit facultatē consecrā
 di subditū propriū. Episcopi autē hoc faciunt
 postmodū iure suo. vid. optimū simile in ordina
 tione clericorum vacante sede. naz capitulū potest
 committere alteri episcopum vt ordinet clericos alteri?
 diocesis. vt in. c. cum nullus. de tempo. ordi. li. vi.
 et tamē certum est q. capitulū per se ordinare nō
 potest cū nō succedat nisi solum in his que sunt
 iurisdictionis. vt in. c. cum olim. de maio. et obe. itē
 in alijs pontificalibus. nam potest capitulū sede
 vacante alienū episcopum inuitare vt exerceat ibi potēti
 calia. vt in. c. potēstices. viij. q. j. Hinc dicit Cōpo.
 q. sede vacante metropolitana potest capitulum
 illius ecclesie demādare consecrationē suffragane
 nei put hic dicit. q. ex quo cōmissio sit ab habē
 te potestatem solum versatur ibi iurisdictionē et nō
 ordo. Et per hoc habes bonā limitationem ad
 iura dicentia q. is videtur facere cui? nomine sit.
 Illa eniz pcedūt q. ille cui fit cōmissio nō pote
 rat facere nomine suo. sed ex toto facit tāq. ali?
 secus vbi faceret noie suo: lz habuerit autorita
 tē ab alio vt hic. Et hoc voluit in effectu Inno.
 hic. C. Adde secūdū d. i. d. c. j. c. dist. dat multi
 plex solutio. et hoc no. Primo q. pcedit q. ele
 ctus et cōfirmatus est in mora petendi consecra
 tionem: nam tunc non pōt hoc alijs demādare
 vt ibi. Secūdo loquit ibi. q. ipse archiepiscopus vult
 per se cōsecrare. nā tūc oportet q. differat cōse
 cratio suffraganei donec ipse fuerit consecratus.
 Vel tertio loquit q. in prouincia non sunt nisi
 duo episcopum. nā si archiepiscopus nondum esset consecratus?
 non pōt alios cōsecrare. q. ad minus requirunt
 duo episcopi. cum archiepiscopum seu tres episcopum. vt in. d.
 c. nec episcopi. C. Ad. c. qd. sicut. j. eo. quod videt
 etiā facere in oppositū. dic fm Inno. q. loquit in
 arduis. nam archiepiscopus qui nondum recepit pal
 lium potest ardua explicare. vt cōsecrare. vnge
 re virgines. conciliū prouinciale celebrare et simi
 lia. vthic. Sed lenia potest. ar. j. eo. trāsmisam. et
 cōsecrare episcopum censetur leue cum etiā episcopum suffra
 ganei hoc possunt per se vacante sede metropo
 litana. vt in. c. q. per ambitiones. lxiij. dist. in. Et
 no. gl. in. d. c. j. c. dist. vbi de hoc. et per doc. hic.
 2. C. Ex his inferat ad gōnem quotidianā nūqd
 electus et pfirmatus qui nondum est consecratus
 possit concedere indulgentias. maxime si nōdū
 est presbyter. de qua questione vide per Cal. in
 beatū Tho. in. c. accedētibus. de excels. prela. vbi
 concludit post beatū Tho. q. sic. Quia remissio
 que fit per indulgentias non concernit admini
 strationem sacramentorum. sed potius iurisdic
 tionem. Nam communicat iste thesaurū eccle
 sie. qui dicit esse cōgregatus ex meritis sanctorū.
 vt plene dixi in. c. ad liberādam. de inde. Et idēz
 dicendū de legato pape. licet non sit sacerdos. et
 vide per beatū Tho. iij. sententiarū dist. cxx. q.
 iij. arti. iij. et q. iij. arti. ij. et idem dic de similib. q.
 stignibus. Abbas.
 1. Electus et cassatus non propter vitium perso
 ne. potest ad aliam prelaturam eligi. 4. 6.
 2. Infamia vtrum nascatur per crimen probatum
 per exceptionem.
 Infamis infamia facti suspēditur a bñficioz doc
 nec se purgauerit.

tur per Seli. que
 fuit ratione scan
 dali. et adde vnū
 qd. ponit. Seli.
 in. c. j. in vlti. col.
 de rescript. aliud
 quod ponit Jo.
 and. in. c. de hoc.
 de simo. aliud qd.
 ponit Imo. in. c.
 omnis. de peni. et
 remissio. et Abb.
 in. c. dilectus. de
 excels. prela. aliud
 Decius in. l. fin.
 colū. ij. C. de edi.
 dini. adri. tol.
 Sebast. Sapia.
 Presbyter. vi.
 de Hosti. in sum
 ma. de peni. et re
 missio. si quis pos
 sit. sed nunqd.
 et Specu. eo. tit.
 ver. lz nūqd. vbi
 dicit q. meli? fa
 citeps si abstinet
 a cōcessioe indul
 gētiarū anq. cō
 secretur. vid. etiā
 glo. in. c. acceden
 tibus. j. de excels.
 prela. vid. firma.
 in rub. de episco.
 in. iij. parte secū
 de pncipalis. li.
 iij. q. xix.

Sanonmita. super Prima parte primi.

- 3 Testis potest repellere a testimonio si probatum fuerit alias fuisse repulsum.
5 Collatio facta notorio infami etiam infamia facti non tenet.

Super eo.

† Is cuius electio fuit cassata

nō vitio psonae, sed electionis mōrite. rū eligi pōt: secus si vitio persone. h. d. Et quotidie solet allegari. primo ponit q̄stio. secūdo solutio. ibi: hoc tuā. in quo duo facit. naz. primo rñdēdo distinguit. secūdo excipit. ibi. nisi. **C**asus literalis. Aliquis effectus fuit ad aliquā prelaturā: cassata est eius electio. idē electus fuit postmodū ad regimen alterius ecclesie. queritur an eius electio debeat cōfirmari. Rñdet papa q̄ si prior electio nō fuit cassata vitio persone s; ppter modū electionis: p̄motionē eius in eadem etiam ecclesia et in alia nō poterit impedire nisi forte simoniace prauitatis aliquid intercesserit.

- 2 Ber. **C**† Mo. i. q̄ electio cassatur quādoq; ex duplici defectu scz persone et forme ipsius electionis. Exēplū primi opponit cōtra electū crimē vel aliquis defectus: puta nataliū vel qd est corpore vitiatum vel quid simile. Exēplū scđi qñ in electione nō fuit seruata forma canonica de qua hodie in. c. qz ppter. j. eo. Vel electores erāt ex cōdicati vel suspensi. Et generaliter pōt dici q̄ qualitercūq; electio retractetur sine vitio vel defectu electi nūq; talis cassatio habet impedire p̄motionē electi. Ratio diuersitatis est. qz vitii concernēs personā sigillat et notat ipsam personā et eā sequit sicut lepra leprosus. vt. j. q. j. cito turpē. Secus est in alia extrinseca. qz cum nō cōcernat psonā electi nō debet p̄motionē ipsi impedire. Secūdo nō. ex hoc et ex tex. q̄ crimē p̄exceptionis nem probatū nō solū repellit pro illa vice: s; etiā notat personā vt amplius promoueri nō possit. Sed contra hoc et contra tex. opponitur fortiter. d. c. h. de or. cog. vel habetur q̄ crimē probatum per viam exceptionis nō infamat ad idē. l. luci. ff. de his q no. infā. Est et alius tex. multū distinguēs in. c. super his. j. de accu. vbi dicitur. q̄ hz crimē sit probatū cōtra electū per viā exceptionis: nō tñ per hoc d; iste perdere beneficia prius habita. licet repellat a psequēdo illd bñficiū ad quod fuit electus. Solu. ppter hoc et similia tria istud. c. legitur pluribus modis: duobus in gl. et tribus extra eā. **C**Primus intellectus est q̄ istd crimē probatū cōtra electū nō infamat infamia iuris vt in trijs: s; infamat electū infamia facti. Nā grauatur opinio sua ex eo qz repulsum fuit vitio psonae. et infamia facti impedit p̄motionē qz opinio promouēdi de nullo d; vacillare: vt in c. tantis Daniel. lxxxi. dist. et in. c. oipotēs. j. de accu. Iste intellectus est satis in se bonus. quē clarius firmat gl. in. c. cū inter canonicos. j. e. Et pbat alia rōne. nam si infamat infamia facti supēdi d; a beneficijs habitis donec se purgaue rit iuxta ea que leg. et not. h. q. v. in. c. presbyter. et in. c. h. et in. c. inter. de purga. cano. et multo fortius debet impediri p̄motio infamatis qz turpi efficit q̄ nō admittit. et vt in. c. quēadmodū. de iureiu. Et sequēdo hūc intellectū dic ad. c. super his. q loquit in beneficijs habitis. illis enim nō priuat propter crimen pbatū per viā exceptionis. sed nos loquimur in beneficijs obtinēdis. Et faciat ad p̄dicta qd nō. d; in regula infamib. de regu. iu. lib. vi. et quod nō. in. l. h. C. de digni. li. x. h. Abi p̄tz q nō solū infamia iuris sed etiā facti impedit ne quis promoueat ad dignitates et bñficia. et iste intellectus sic declaratus satis sustentabilis est. **C**Secundus intellectus gl. est vt intelligatur tex. qñ crimē propter quod electio fuit cassata nō contingebat ipsam electionē. Nā ratione contingētie videtur crimen principaliter deductum: vt p̄tz in his que leg. et nō. in. c. i. de exce. et c. h. de confes. et in. l. h. si publico. ff. de adul. Et oportet intelligere q̄ p̄tra electionē instabat ip̄n cipaliter vt cassaret et incidēter cōstitit de vitio electi: vt puta qz cōmisit simoniam circa electio

nem. Unde vñ illud crimen principaliter deductum quēadmodum deducebatur cassatio electionis. iste intellectus est bonus in se. sed aliquā tulum restringit literam. Tercio legitur extra glo. per docto. qz crimē electi fuit hic deductum per viā accusationis. et nō exceptionis. Iste intellectus non hz scrupulum. sed restringit nimis literam. Ideo dat in intellectus quartus q̄ p̄textu prime exceptionis nō debet iste repelli a p̄motione secūda. s; oportet qz de nouo excipiat de illo crimine: iste intellectus non probatur in litera q̄ innuit istum nō debere repelli ex eo qz alias fuit expulsus. **C**Quintus intellectus ponit Inn. dicens qz exceptionē q̄ opponitur ē electū hz in multis vim accusationis. Unde op pellat qñq; accusatio. vt in aut. de sanctis. epi. in. d. si qz aut electus. Nā quēadmodū accusatio sigillat accusatū et cōuicti personā. ita et hic exceptionē. et solet multū allegari hec lec. Inn. et eā declara sic. Duplex est exceptio quedā p̄prie dicta. et quedā improprie dicta. Propria exceptio est que opponit a stimulo et vocato ad iudiciū contra vocantē et ipsius accusationē. Nā exceptio est accusatiōis exclusio. vt in. l. h. ff. de exce. et ista exceptio regulariter ultra repulsiōē ibi si cōdā nihil operat. Satis em̄ inducit ex quo pro tūc repellit s; naturā suā. vt in. d. c. h. de or. cog. et hec exceptio p̄prie hz locū. Exceptio vero improprie est qñ proponitur tria ab aliquo spōte nemine ipsum stimulare. **C**Exēplū qñ qz opponit cōtra electionē seu personam electi. nam ab isto opponente nihil petitur: s; ipse vltionens seu volūtarie se offert impugnādo electionē. Ideo ista talis exceptio hz vt dixi vim actionis seu accusationis. nā sicut actor seu accusator venit spōte ad stimulādū aliū ita iste qui excipit ē electionem opponēdo crimē contra electū venit spōte. Et d; hec exceptio intentiōis: qz opponit intentioni electi potius q̄ actiōi. ex quo electus nihil petit. sed est in intētiōe petēdi cōfirmationem vel cōsecrationē. Et de hac exceptiōe improprie dicta vide latius per Inn. in. c. vudu. et in. c. cū dilectus. j. eo. et c. sup. his. de accu. et sic vñ qz talis exceptio habeat quo ad casum istius. c. effectū accusatiōnis. et sigillat et notat psonam electi sicut faceret accusatio. **C**Sz intel lige qz nō per hoc notat personā electi infamia iuris licet sit tale crimē de quo alias cōdenatus per viā accusationis efficeretur infamis qz p bo apertissime per. c. super his. p̄alle. Abi cōcluditur qz per crimē pbatū ē electū per viā exce. nō d; electus p̄dere priora beneficia: qd p̄fecto perderet si notaret infamia iuris qz infamia adimit honorē iam q̄ situm. vt pbat in. l. infamia. C. de decu. lib. x. dixi in. c. inter dilectos. de exce. prelato. Unde placet mihi magis. l. lec. gl. declarata. vt. s. ad quam etiam corroborandā adduco. c. testimonium. de testi. **C**Vbi patet qz repulsum semel a testificādo per viā exceptionis pōt de nouo repelli probādo id solū propter qd alias fuit repulsum: ergo idē et fortius videtur dicendum in promouēdo. ar. in. c. si. de testi. **C**Sed p̄ declaratione qualitercūq; electio fuerit cassata vitio psonae. Solu. dic quod nō. Unde premittendum est qz qñq; cassatur electio propter crimē electi vere probatum: quandoq; ppter crimen presumptū: qñq; ppter infirmitatē ipsius electi tales qz impedire promotionē. **C**Donec exemplū in. c. cū inter canonicos. j. eo. **C**Primo casu hz locū indistincte text. nō ster. Secūdo casu nō impedit scđa p̄motio si pōt se purgare de illo crimine presumptō: qz ē crimen presumptū admittit purgatio: vt est tex. in. c. officij. prope si. j. eo. Tercio casu qñ ppter infirmitatem dic qz si potest probare quod ab illa infirmitate cōualuerit nō impeditur noua promotio. quiniuo multi tenuerūt qz de nouo debet probare ip̄m laborare illa infirmitate: qz semel infirmus nō semper presumitur infirmus. Secus in vitioso qz semel malus semper presumitur malus: vt in regula semel. de regu. iur. lib. vi. Que aut opinio sit verior dicam in 4. c. cum inter canonicos. j. e. **C**† Sed est aliud dubiū nō. et quotidianū nunquid dispō huius. c. habeat locum in p̄ntatione et collatione: vt dicam qz semel repulsum vitio psonae sicut nō pōt amplius eligi: ita nō possit amplius p̄ntari per patronū nec sibi bñficiū cōferri. sol. d; Joā. cal. qz in p̄ntatione hz locū qz p̄sentatio est quasi qdā electio. vt in. c. qz relā. j. eo. Sed in collatione putat hoc. c. nō habere locū. et d; hūc qz in electione tractatur de iure querendo in collatione vero de iure quēto. nā p collationē acqrit ius in re. vt in. c. pe. de preb. lib. vi. facili aut tollit ius ad rē qz ius in re. Itē ē priuilegiū nō pōt opponi nisi crimē cū infamia. vt in. d. c. accedēs. de acc. s; ē electus potest opponi infamia. Item crimē. vt in. d. c. super his. ergo ē p̄sum nō pōt opponi simplr qz alis fuit repulsum: qz esset opponere solū de infamia. secus si de nouo opponeretur illud crimē cū infamia. Ego dubito an hoc dictū sit verū cum tex. iste in rñsiōe loquat generaliter de p̄motiōe. et innuit qz talis repulsiō impedit promotionē in eadē vel in alia ecclesia ergo impedit collationē cū potius fiat p̄motio p collationē qz p electionē. Preterea ratio decidendi hec est qz opinio p̄mouendi in nullo d; vacillare. vt. s. dixi. Sed ista rō forti militat in collatiōe quā in electiōe qz citi p̄mouet p viā collatiōis. qz electionis. **C**† Itē et tertio possit dici qz collatio facta notorie infami infamia etiā facti: nō t; p illam regulā infamibus porte dignitatum patere non debēt. qz hz locum etiā in infamia facti vt dixi. facit. c. cū in cunctis. s. inferiora. s. e. vbi hz qz beneficia nō sunt conferenda nisi ei qui scia et moribus commendabilis demonstrat: sed infamis infamia facti nō est morib; commendabilis

Sebasti. Sapia.

CNam grauatur multa vitia ex quibus impediatur electio enūerat Firma. i. trac. de epō in secundo libro. zacharias.

CImpedit p̄motionē. Intelli ge hoc esse verūz dūmodo in snia dicat. ita singulār iter Bald. in. l. j. col. x. C. de here. insti. Pan. d. ca. 2. l. ix. et 2. l. cxxvi.

CAd dignitates. Ad dō Ro. cō si. cxxvii. vbi dicit qz ille repellit ab oib; dignitatibus qz de dolo accusat: est: licet nondū cōdenatus sit et qñ infamia facti ifamet. vide per eundez cōsi. cclxxvii. et qd dicit de crimine deducto per viā exceptionis: itel lige quādo specifice et est deductū et est loc' et p̄s: vt voluit Cal. 2. si. j. de except. et vide Old. cōsi. lxxviii. et cxxxi. hac materia obijciēdi cōtra electū. Ber.

Sebasti. Sapia.

CStimulate. videlate per Feli. in rub. j. de exce. vbi de multiplici exceptione.

CNon tenet. ad de sede. 2. si. l. vbi dicit qd collatio facta periuro. nō est nulla s; venit annullanda. et d; Calde. 2. si. xx. de concess. prebē. qd v3 collatio facta infamib; ei ipe tratio nō teneat.

a Sebastia. Sapia. **¶** Quod monachus clericus aut secularis non potest in abbate eligi etiam quod esset instructus in regula ut est gl. in c. officij. eo. sed dicit ibi do. Abb. quod hoc non prederet quoniam esset evidens utilitas. et faciunt no. in c. cum causam. et in c. ad nostram. hoc titu.

b Alterius monasterij. Adde ut per Calde. cōsi. xij. de statu. mona. et Fracis. are. consilio. vij.

c Sebastia. Sapia.

¶ Quod eremita. vid. d. adarianū socinū. in c. i. col. iij. xli. octava de claratio. j. d. foro compe. vbi videtur cōcludere quod eremite sint laici et largo modo dicuntur religiosi. vide etiam moder. in ca. ecclesia sancte marie. 3. de consuet. vbi declaratur qui dicatur religiosi.

d Continētia. adde Calde. cōsi. vi. de statu reg. et cōsi. xxxi. de statu mona.

zacharias.

¶ Adde tu quod eremita non ligatur voto castitatis sed matrimonium contrahere potest. ut no. glo. valde singu. in c. ex parte. de cle. cōiug. fm Aud. i. suis sing. in vers. eremita. Nec etiam voto paupertatis ligatur ut no. berthia. de fir. in trac. de epi. vol. ij. dicit tamen ecclesiastica persona: ut per ista gl. et doc. in l. ij. ff. de in ius voc. gl. vi. q. i. q. vere. Inno. hic. et Lar. in cle. i. pe. col. ij. de sent. a excom. licet sibi b contrarius teneat rit oppositum in clemen. ij. q. xi. de preb. nec potest ut clericus ipone offendi quinimo offendens penam excommunicacionis incurrit. doc. in c. ij. de foro cōpetenti.

Anto. Francisc.

¶ Circa hec que hic dicuntur de eremitis an gaudeant privilegio clericali. vide q. no. in c. super eo. de sen. excō. et vid. glo. in c. i. in. s. fi. de excef. prelato. lib. vi. et do. Ant. in c. ij. de foro cōpet. et habatur per Lyn. in l. placet. C. de sac. san. ecc. et tene meti glos.

mendabilis: quod infamia non oritur ex bonis moribus. **¶** Sed quid si electio fuit cassata simpliciter et non apparet an vitio persone an vitio forme. Dic cōcludendo dicta doc. quod aut opponatur solū cōtra personā et presumitur cassata vitio persone: quod finia simpliciter dicitur intelligi fm acta: ut in l. si preses. ff. de pe. Aut opponatur solū cōtra formā et presumitur cassata vitio forme ratione predicta. aut opponatur cōtra formā et cōtra personā: tunc in dubio presumitur cassata vitio forme. Quia faciēda est in odiosis benignior interpretatio: ut in d. l. si preses. et l. interpretatione. e. ti. zin. l. hec emi. ff. de susp. tu. et in simili facit bona gl. in. s. suspectus. institutu. de susp. tuto. et hec sufficiat. Abb. 3. ad monachum unius monasterij potest eligi in abbate alterius monasterij.

Eremita non dicitur religiosus licet gaudeat privilegio ecclesiastico: et non habet superiorem eremitaz.

De monasterio.

¶ Istud. c. legitur duobus modis. primo quod iste eremita non erat preses. et hec legitur communior. et hanc ista. h. d. in summa. ad monachum unius monasterij potest eligi in abbate alterius monasterij. Sed quod si istum intellectum parum utilitatis affert hec decretalis cum presertim hodie sit clarius prouisum. in cle. i. de elec. ideo sequendo primus intellectum qui est clarus et singularis potest sic summari. Ad preses potest postulari in abbate si ex aliqua bona causa fiat talis postulatio. Dicitur. nam primo ponitur petitio. secundo confirmatio. ibi nos aut. **¶** Casus specialis. ad monasterium de pelli. cea ad tantam dissolutionem deueniat quod fratres illius loci obseruatiam religionis et ordinem abiecerunt tandem ut eorum monasterium posset in statu pristinum reformari: cōueniunt unanimiter in quendam fratrem de eremo qui laudabiliter cōuersatus fuerat cum suis fratribus ipsum abbate postulantes a suo episcopo. episcopus eorum petitioni prout assensum petens eandem postulationem a sede apostolica confirmari et papa electionem suam postulationem illam canonice factam confirmavit. Ver. **¶** Not. i. quod monasterium dissolutum non potest privilegium electionis. interim ergo collegium hanc potestatem eligendi prelatu. **¶** Sed no. scdm unum intellectum quod monachus unius monasterij potest eligi in abbate alterius monasterij. **¶** Hoc limita prout habet in cle. i. e. ti. nam prederet si monasterium ad quod vocatur est eiusdem religionis et habitus. si autem est diuersae religionis vel diuersi habitus non potest eligi sed dicitur postulari. ut ibi no. in gl. **¶** Tertio no. arg. quod confirmatio electionis facte de abbate spectat de iure cōi ad episcopum loci. ad quod vide tex. iuncta gl. xviij. q. ij. in c. i. **¶** In dnu tñ facit ista litera: quod fuit petita confirmatio a papa. Sed primū prederet de iure cōi. ad istud no dic vt. j. **¶** Ultio. no. casum fm unum intellectum in quo postulatio confirmatur. cōiter aut postulatio admittitur non aut confirmatur. vt in c. bone et in c. grati. s. ti. pxi. de hoc aliquid. j. **¶** Contra tex. oppo. in eo quod iste eremita fuit electus in abbate nam eremita potest habere proprium. vt in c. perlatu. s. cōtra. xij. q. iij. nec prederet aliquam regulam. ergo non potest promoueri in abbate. cū soli preses promoueri possint. vt in c. officij. et in c. cū in magistrū. et in c. cū cam. j. eo. et hodie habet clarius in c. nullus. e. ti. li. vi. Sol. comprehendendo glo. et doct. dic quod istud. c. potest intelligi tribus modis: scilicet duobus modis principaliter. Primo quod iste eremita non erat preses. sed stabat in nemo si cut faciunt alij boni eremite quorum vita commendabilis est. ut est bonus tex. in cap. qui vere. xvi. q. i. Ad cōtraria responderetur quod loquuntur de promotione que fit per viam electionis. et sic per viam iuris. istud loquitur de postulatione.

in c. qui vere. xvi. q. i. et aliam gl. in c. nulla ratione. xciij. dist. qui dixerunt quod eremite subsunt episcopo loci. et an vita eremitica siue solitaria sit perfectior quam cōgregatio religionis. vide beatū Tho. secunda secunde q. cxxvii. arti. viij. et an possit eremita relicto eremo transire ad vitam monachalem. vide gl. in c. si clericatus. xvi. q. i. et in c. qui vere. pallega.

Licet enim non professus non valeat eligi. potest tamen postulari: quod postulatio depēdet a gratia. et quod possit postulari tenet Inno. hic. Requirit tamen quod postulatio fiat bona intentione et non per ambitionem. Hanc etiam opinio. tenet gl. xvi. q. stione. i. in c. presbyteros. et dicit Inno. quod eremita est religiosus persona et tenetur seruare et promittere cōtinētia. **¶** Alleg. c. scripsit. s. ecce quod. xxiij. q. ij. et tene menti hoc dictum Inno. **¶** Tamen glo. in d. s. ecce ponit opi. contrariā scilicet quod eremita non sit religiosus persona: et etiā ego puto quod non sit: licet gaudeat privilegio ecclesiastico respectu fori vel persone. Et quāquā dicat Inno. quod debeat seruare. et promittere cōtinētia hoc iure non probatur. An non probatur iure quā vitam ducere eremita de quo vide gl. no. in d. c. qui vere. que dicit inter cetera quod sunt sicut locuste sine rege. et vid. quod plenē dixi in c. ij. de foro compe. Et tenendo istum intellectum qui mihi multum placet ad literam dicit dicit quod papa confirmavit. dic quod non confirmavit simpliciter postulationem: sed ordinationem factam per episcopum in eo quod admisit postulationem. Et fm istum intellectum facit hec litera no. in argu. quod episcopus non potest admittere istam postulationem. quod cū sit cōtra ius ut non professus promoueat in abbate non potest episcopus dispensare cum non reperitur in iure ista dispensatio sibi permessa. Debet ergo recurri ad papam. et hoc tenuit do. Ant. hic. 3. dubitādo. Sed credo dictum verissimū et vide per Jo. an. q. hoc tenuit in c. officij. pal. et in c. nullus. eo. ti. lib. vi. licet aliud senserit ibi Archiep. per Inno. in d. c. dilectus. de tempo. ordi.

¶ Ad idem adduco gl. no. in d. cle. i. de elect. q. vult quod monachus unius monasterij non potest promoueri in abbate monasterij alterius religionis sine dispensatione pape. ita quod cōcludit quod si postulat. non potest episcopus tales postulationem admittere. ergo fortius idem dicendum cum postulat non professus. Et ex predictis collige et tene menti duas conclusiones. Prima quod non professus potest postulari in abbate. Secunda quod postulatio talis non potest admitti nisi per romanum pontificem. Et iste intellectus multum mihi placet ad hoc quod ista decretalis afferat aliquid noui. sed quod non congruit rubricae. ponitur secundum intellectus ut intelligatur tex. in electione. scilicet in intelligendo quod iste eremita erat alias monachus. et pro isto intellectu facit tex. dū dicit quod cum fratribus suis laudabiliter vixerat. Istud ob. in eo quod faciat mentionem de eremo. quod quandoque monachi habitant in eremo. vel fm gl. Eremus est nomen cuiusdam monasterij. et iste intellectus diuiditur in duos. Nam primo potest intelligi quod iste fuit vere electus. et capitur hic postulatio per electionem. qui iura antiqua promiscue utebantur istis vocabulis. et per isto intellectu facit iste tex. in fi. eo quod papa confirmavit illam ordinationem. nam vera postulatio non confirmatur sed admittitur. vt. s. dixi. fuit autem petita confirmatio a papa. quod forte istud monasterium non erat subiectus episcopo. sed ipsi pape. vt dicit gl. Secundo potest intelligi quod iste erat monachus et fuit postulatus. quia erat monachus alterius religionis seu alterius habitus. vel patiebatur defectum in ordine. Quis autem possit admittere hanc postulationem dicit s. dixi. et respectu defectus ordinis. dic vt not. in c. ymco. de eta. et qualita. li. vi. et melius in c. preterea. j. de eta. et quali.

¶ Consuetudo per quam tolluntur substantia lia actus non valet.

Appellari non debet a vicario episcopi ad episcopum. quia est eadem iurisdictio. et consuetudo aliter disponens non valeret.

¶ Consensus aliquorum laicorum quando requiritur iij

et an eremita possit habere proprium habetur per glo. in c. i. de exce. prelato. lib. vi. et per gl. in c. ex parte. el. ij. de cler. cōi. et per glo. in c. scripsit. xxiij. q. ij. et vide bonum text. in c. perlatu. xij. q. ij. et in c. cum Jo. an. de finit. et per Barto. in aut. si qua mulier. C. de sa. san. ecc. et per Bal. et Albe. de rosa. i. aut. ingressi. eo. tit. et an etiam dicatur persona ecclesiastica. vide glo. et doc. in l. ij. ff. de in ius voc. et vid. do. Card. in cle. ij. in xi. et xij. q. de preben. vbi videtur tenere late disputādo quod non sint persone ecclesiastice tamen in cle. pe. in. q. dōne b sen. excom. tenet cōtrarium. et de huiusmodi eremitis vide per do. Ant. de but. in quodā suo consil. inci. in nomine patris et filij spiritus sancti amē. quia hic agitur in ver. ad octauū bene considerandū. et vid. Ang. in cōsi. suo xviij. q. d. incipit arguo. et alio cōsi. cxxvii. quod incipit in themate.

Sanozmi. super Prima parte primi.

- a **Substantialia.** Adde qd voluit Old. cōf. cclix. vbi dicit nō vale
re statutū canonicorū qd vocentur absentes: alia electio non valeat.
b **Sebasti. Sapia.** Non valeat. Vide doc. in rub. j. de appe. And.
ficu. in repe. de si. instru. col. xxiii. abb. in cōf. lxxij. in. j. vol.
c **Substātie actus.** Adde qd voluerūt do. de rota. deci. ccccl. in anti

quis. de cōsuetu.
vbi tenuerūt nō
valere cōsuetudi
nem qd valeat in
strumentū absqz
3 loco rōe licet cō
trarium voluerit
4 Bald. cōf. lxxij.
5 v. lib. consuledo
super statuto cor
tone dictate qd
instrumentū nō
vitiet licet in eo
non sit locus nec
dies: qd soli nota
rio credat absqz
loco et testibus.
Anto. Francisc.
Que sint sub
stantialia instru
menti. dicas qd
sunt dies. locus.
series facti. indi
ctio. nomē impe
ratoris vel pape.
anni dñi. et inuo
catio domini. de
quibus habet p
gl. in. l. generali.
C. de tabu. li. x. et
in aut. vt prepo
natur nomē im
perato. in prin. et
per Specu. in ti.
de instru. edit. in
s. j. et per totum.
et in ti. de cura.
in. s. j. in ver. sed
quid si in māda
to. et per Bar. et
Alex. in pemio
fforū. debet etia
continere signū
notarij. vt i locis
prealle. et habet
per Ang. areti. et
scriben. in. j. rub.
insti. Adde tñq
quādo fieret in
strumentum de
re que nō requi
rit scripturam si
non apponere
dies valeret instru
mentū. put late
a voluit Barto. in
cōf. suo quod
incipit reperit. et
quod dictū est b
loco intellige nō c
soluz de loco ge
nerali. sed etiam
speciali. fm An.
in dicta aut. vt p
ponatur nō. ipe
rato. et habet per
glo. in. c. abbate.
Tane. de re iudic.
et vide Bar. in. l.
cōtractus. in. ij.
co. de si. instru. et
in. l. comparatio
nes. eodem ti. in
ij. colū. Quod autem dictum est de indictione: dicas qd si omittat nō
valet instrumentum: si vero apponatur sed falsā bene valet fm Bart.

tur in electione ecclesiastica.

Consuetudo multa non potest inducere. de quibus hic.

Electio que per vim est restricta ad certū hoīem non valet. secus si ad vnum ex certis.

Matrimonium contractum metu an valeat.

Electio nō facta in loco cōsuetū valet dñmodo aliud non deficiat.

Cuius terra.

Non v3 cōsue
tudo per quā
collegium ad alterius volūtātē tenet
sibi eligere prelatū. Vel breuius sic.
Electio debet esse in libertate eligentis. nec v3
cōtraria cōsuetudo. primo ponitur decisus exor
dium secūdo narratio. ibi. sicut tertio pūisio. ibi
qz igitur. que tria facit. primo causam reddens
dñat cōsuetudinē. scōdo statuit et statutū declarat.
tertio pmittit et pmissionē determinat. scōda ibi:
statuētēs. tertia ibi. quo facto. C. casus l. l. alis.
In terra hierosolymitana talis in electiōibz cō
suetudo seruabat: cū electio alicui prelati debe
ret celebrari cōuētus illius ecclesie duas psonas
noīabat latēter auribus patriarche vel pncipis
vt sic esset in potestate patriarche alterū pncipere
vel vtrūqz repellere: qz ergo talis cōsuetudo re
dundabat in pernitiē ecclesiastice libertatis: pce
pit papa illā cōsuetudinē abolēdā penitē statuēs
vt in oībus cōuētualibz ecclesijs forma electio
nis canonice obseruet vt rectores conueniant in
vnum. cum debet electio celebrari. et inuocata spi
ritus sancti gratia personam idoneā sibi eligāt p
latum. et si in persona quam intendūt eligere es
set peccatū. vel si modū canonicū nō seruaret tā
diu deliberēt in persona et in mō qz scz personā
idoneā inueniat et modus canonicus obseruet. et
vacanti ecclesie consulet. quo facto psona electa
presentetur patriarche vel principi vt suū pstat
assensum. sed propter hoc nō debet electio impe
diri. Ber. C. Mo. j. ibi cōuētus. qd quilibet eccle
sia collegiata pōt dici pūctualis l3 nō sit regula
ris sed secularis pōt etiā appellari caplin seu vni
uersitas. nā hec sunt synonyma. i. idē importan
tia licet vulgariter cōgregatio religiosorū appel
letur cōuētus. seculariū aut caplin. iure tñ hic dif
ferētia nō pbat imo potz pbat oppositū. vt hic
et in. c. caplin sancte crucis. de rescri. vbi de hoc. et
xy. dist. c. j. C. Mo. ij. qd cōsuetudo cōtra libertatez
ecclesiasticā nō valet. vnde pondera literā in rō
ne sui que gñalis est. non em restringit se ad ca
sum electiōis. sed gñaliter dñat cōsuetudinem
tendit in pñitiē ecclesiastice libertatis. pcor. aut.
cassa et irrita. C. de sac. san. eccl. et facit. c. j. d. pñet.
C. Mo. ij. qd cōsuetudo nō pōt tollere substan
tialia electionis. nā eligere est vñū et pluribus
capere. hic aut tenebant eligere prelatū ad volū
tatez pncipis seu patriarche. qd erat p substant
tiam actz. nec est hoc speciale in electiōe. s3 est ge
nerale in quolibet actu vt nō valeat cōsuetudo
p quā detrahīt substantiē actz. ipso actu remanē
te. vt pbat in. c. ij. de pñet. li. vi. iuncta gl. vbi pñz
qd nō valet cōsuetudo vt appellet de vicario epī
ad ipsum epīm. qz est cōtra substantiaalia appella
tiōis cū appellatio sit de minori iudice ad maio
rem pñuocatio. sed vicarius epī facit idē cōfisto
rium cū epō. qz iurisdicōio sua non est alia a iuris
dictione epī. sic etiā nō v3 pactū vel modz appo
situs cōtra substantiaalia actz. vt in. c. fi. de pñarijs.
et in. l. cum precario. ff. eo. et in. l. per seruum. s. j. ff.
de vsu et habita. vbi dicitur qd nō valet si quis le
gat vsum fructū rei sine vsu. C. Not. quarto qd cō
suetudo nō potest tollere libertatē in actu eligē

in. l. nominatim. ff. de conditio. et demonstra. et in. l. si librarius. de regu
lis iuris. et in. l. admonendi. in. vñ. colū. ff. de iureiuran. et per Bal. in pri
ma constitu. C. in. s. et si que. et Joan. and. in data. vi. lib. est tamen verū
quod instrumentum sine indictione probat semplene mortuo notario
vt per Barto. in dicta. l. admonendi. in. vñ. colū. et per domi. Anto.

di: an autem possit illam restringere. j. dicitur.

- 2 **Item** nō. qd potest induci ex cōsuetudine vt
post factam electionem in ecclesia requiratur cō
sensus principis vel patriarche. et dicit hic In
nocen. qd requiritur iste consensus post confirma
tionem nisi aliud habeat cōsuetudo. Sed dic tu
latius quod aut cōsuetudo super hoc nihil dispo
nit nec princeps vel alius patronus: et tunc de in
re nō tenetur capitulum requirere ante vel post
cōsensum principis vel alterius ad quez spectat
cōfirmatio electionis. et maxime hoc procedit in
secularibus. ad hoc. c. bene quidem. xy. dist. et
c. ecclesia sancte marie. de const. et c. si. de re. ec. nō
alie. potest tamen de honestate princeps requiri
vt consentiat. nō qd consensus habeat prestare
robore: sed vt non possit in futurum opponere cō
tra electum vel electionem nam per maxime prin
ceps pōt opponere cōtra electum vel electionem
exceptiōes alias legitimas: maxie si dubitat de
prodictione patrie vel relatione cōsilioz et se
cretorū suozum: vt nō. Immo. in. c. super his de
accu. aut ecclesia h3 patronum. et tunc d3 requiri
cōsensus patroni post electionem factam et non
ante: vt in. c. nobis. j. de in. pa. si aut non vult con
sentire sine causa rationabili: nō ppter hoc cassa
bitur electio sed requiritur cōsensus vt audiant
sue exceptiones legitime si quas habet. vt in po
sterum nō possit opponere. et hoc mō posset in
telligi iste tex. forte eniz princeps vel patriarcha
erat patronus ecclesie. Aut cōsuetudo disponit
super assensu requirendo: et tunc aut cōsuetudo
habet vt requiratur assensus post electionem: et va
let: nō tamen debet reduci retractatio electionis
si ille dissentit sine causa legitima: vt hic in fine.
Aut habet consuetudo vt electio depēdeat a fa
cultate seu volūtate principis vel alterius et tūc
talis cōsuetudo nō valet: vt hic: qz tollit libertatē
eligendi: secus autem si restringeret ipsam liber
tatem. vt probatur in. c. abbate. de verborum sig.
et in. c. cum dilectus. de cōsue. et in. c. ij. de in integ.
restitu. In quibus iuribus probatur qd valet cō
suetudo vt collegium teneatur sibi eligere prela
tum de alieno collegio. Item potest induci con
suetudo vt collegiū teneatur admittere forenses
ad colligendum secum. vt in. c. scriptum. j. eodez
et in. c. cum ecclesia sutrina. de causa posses. et pro
prie. potest etiam per consuetudinem in totū tol
li potestas eligendi: vt in. c. ij. de in integ. restit.
vbi episcopus pretendebat habere potestatē eli
gendi abbatem. in summa ergo vt dicit Jo. an. et
bene consuetudo non potest tollere libertatē eli
gendi ipsa electione remanente: qz tolleretur sub
stantialia ipsius electionis: qz non est electio vbi
adimitur libertas eligendi. vt in. c. vbi periculus
in. s. ceterum. j. eodem ti. li. vi. Sed cōsuetudo be
ne potest restringere libertatez modis predictis
vel in totum auferre ptatē: qz tollēdo ptatē in
totum permanet seu deuoluitur libertas eligen
di ad electores ad quos postea per cōsuetudinē
deducit. Simile nō. in. c. de reb. eccl. nō alie.
vbi pñz qd vacante ecclia pōt vniri et subici tota
ipsa ecclesia: nō aut pñt alienari bona particula
ria ipsi ecclie vacantis. et rōne vñ ibi p gl. et ex
predictis infertur qd qñ restringit libertas eligē
di non dicit cassari ipsa electio vel tolli libertas
eligēdi. quod facit ad id qd dixi in. c. l3. s. e. vt va
leat electio facta per metum seu impressionem
quādo electores non cōpelluntur eligere certuz
4 sed aliquem de certo genere personarū. C. Et p
hoc puto posse attēdari qd matrimoniu carnale
e contractum per metuz modo predicta teneat e

in. c. fin. de iureiuran. et per domi.
Alex. in. l. de pu
pillo. s. qui nūn
tiat. ff. de ope. no.
nuntia. et eodem
modo dicenduz
est de die vt illi
omissio vitiet. s3
falsa idē si pona
tur vna pro alia
nō vitiat s3 bal.
in. l. ij. C. de falsa
causa adiec. leg. et
delegato: et de in
dictione et ei ma
teria et an omissa
possit suppleri p
testes. vñ p bal.
in. l. si. in. ij. colū.
de fidei cōmiss. et
Ang. i. dicta aut.
vt pponat nomē
imperatoris. et p
Lāfran. plene. in
c. qm cōtra. i. ver.
insti. in. vñ. col.
de proba. per gl.
in prima constit.
C. et per Spe. i. ti.
de instrum. editi
tio. in. s. j. in ver.
post annos. et in
xvi. breuiter. Qd
aut dictuz est de
inuocatione no
minis dñi. dicas
illam non esse de
substantia instru
menti necessariā
fm Bal. in. l. j. C.
de nouo co. cōfir
mā. et habetur p
Alex. post Bal.
et Pau. de cas. in
liuris gentiuz. in
s. si paciscar. ff. de
pac.

Adde tñ qd
insti. sup quoli
bet actū et actu
d3 fieri s3 cōsuetu
dinez loci vbi sit:
vt pulchre decla
rat bar. in. l. ex ea
pte. ff. de ver. obl.
zacharias.

Principie. ad
de Lar. Alex. in
c. j. et Seli. plene i
c. dilecto. in prin.
de testi. barba. in
c. raynald. de te
sta. berthā. de fir.
in trac. de epī. p
te. j. q. xxiij. et Se
li. i. c. ad apostoli
cam. c. aplice. co.
iij. ver. ceterū. li
mitabis. de exce.

Sebasti. Sapia.
Qd matrimo
niuz. Ad hoc fa

cit optimus tex. in. l. hoc modo. ff. de conditio. et demon. vbi licet ma
trimonia debeāt esse libera tamē facultas nubendi potest restringi ad
quando non

quando non fuit compulsus contrahere cum certa persona: sed cum aliqua de certo genere quam ipse elegerit nam olim in veteri testamento matrimonium erat in precepto in genere iuxta illud quod habet in Genesi. Crescite et multiplicamini. et legitur et nota. in. c. nuptiarum. xxviii. q. i. nihilominus non per hoc deerat liber consensus in dñendo. et facit ad materiam. c. cum locum. j. de spon. de hoc tñ posset factis dubitari. Et adde ad predicta not. dictum. In. in. c. qd sicut. j. e. vbi dicitur qd pot induci ex consuetudine vt mortuo prelato caplm nō prius procedat ad electionem qd nuntietur principi mors plati. et petat ab eo potestas eligendi seu consensus: vt cū consensu suo procedat ad electionem: nam per hoc nō tollitur libertas eligendi. Sed potuit hec consuetudo induci ppter interesse principis vt admoneat ad eligendū aliquē bonū et sibi fideli: et vt defendat ecclesiam ab oppressionib⁹ aliorū: et ne quid prauitatis in electione intercedat qd bene notabis. ¶ In glan. ver. in quo in fine no. ex ista gl. locū in quo debet fieri electio prelari. et dicit hic Hostiē. qd consuetudo potest inducere vt fiat in certo loco: et vbi non subest consuetudo non est vis in quo loco fiat dummodo sit honestus. arg. in. l. penul. ff. de iustitia et iure. et in. l. si cum dies. in. §. si arbitri. ff. de arbitris. De iure tamen videtur mihi qd debeat fieri in ecclesia seu capitulo illius loci cui debet preesse platus vt dicit gl. in. c. cum nobis. j. eo. vbi electio fuit facta in choro. sed in casu. c. cum inter canonicos. j. eo. facta fuit in capitulo. vide etiam bonuz tex. cum gl. in. c. quod sicut. j. eodem. vbi dicitur quod debet fieri in ecclesia. ¶ An autem valeat electio si nō fiat in loco consueto: puto qd sic dummodo aliud canonicum non obstat. argumētū in. c. considerauimus. §. eodem. male tamen faciunt electores peruertendo consuetudinem. ¶ In gl. in verbo. diligentiam. in fine. ex ista glo. eliciuntur duo intellectus. Primus vt canonici possint procedere ad secundā electionem si fuit peccatum in prima reprobata tamen prius prima electio: qd non debent procedere ad secundam prima non reprobata persuperiorem. Secundus intellectus vt intelligatur quādo electores peccarunt in persona nomine vel in forma anteq̃ transirent ad electionem: vt sit sensus literę: quod si canonici ante electionem factam deprehendunt peccatum in forma vel materia: debent adhibere diligentiam vt prouideatur ecclesie legitimo modo. Sed tamen cōclude sumēdo cōclusionem doctorū. c. quod aut prima electio est notorie nulla et electores non sunt priuati potestate eligendi. puta qd elegerunt ignoranter indignum: et possunt propria auctoritate ad secundam electionem trāsire: quia ex quo electio est notorie nulla non oportet expectare vt reprobetur a superiore. vt in. c. constitutus. de appella. et no. in. c. auditis. j. eodem. et c. inter dilectos. de excessibus prelatorum. Sed si electio non esset nulla sed iniusta vel saltē haberet colorem validitatis: vel electores essent priuati. tunc non est licitum transire ad secundam electionem vt in iuribus allegatis in glo. Et vide quod legitur et nota. in. c. perpetuo. j. eo. lib. vi. vbi habet an canonici possint resiliere a scrutinio ante electionem factā si deprehendunt nominasse indignum. Abbas.

1. ¶ Episcopus adhuc non consecratus habet ea q̃ sunt iurisdictionis: non autem ea que sunt ordinis episcopalis.

2. Excommunicatus potest absolui etiā a nō sacerdote dummodo habeat iurisdictionem.

3. Excoicatus inuitus potest absolui. sed non quo ad peccatum.

3. Episcopus vtrum possit exercere suam plenariā iurisdictionem si nō acceperit possessionem episcopatus.

4. Episcopus ante consecrationem non potest clericū deponere. sed bene potest ipsum priuare beneficijs.

Excommunicare est meri imperiū.

Transmissam. ¶ Electus cōfirmat⁹ nō cōsecratus pōt ea q̃ sunt iurisdictionis nō aut ea que sunt ordinis episcopalis. Vel aliter sic Per cōfirmationem electionis transfertur potestas exercendi ea que sunt iurisdictionis episcopalis. non autem ea que sunt ordinis. Illa enim transferuntur per cōsecrationem. et pertinet iste tex. ad secundam partē rub. scilicet de electi potestate. In prima ponitur consultatio. In secunda responsio. ibi respondemus. ¶ Casus literalis. Clerici cuiusdam electi et confirmati pro excessibus suis excommunicabantur vel interdicebantur. aut etiā suspendebantur a predicto electo ipsi sententiā eius cōterminētes trāsferēbāt se ad commercia laicorum dicentes qd electus ipse non poterat eos excoicare: suspendere vel interdicare. cum nondū esset in episcopum consecratus nisi specialiter esset ei a sede apostolica indultū. Cōsultus papa respondet qd ex quo cōfirmationem electionis accepit de talibus confirmilibus liberā habeat potestatem excoicandi. interdicens vel suspendēdi: preter illa que consecrationis ministeriū desiderant: vnde iurisdictionē suam in ipsos libere poterit exercere. Ber. ¶ Nota primo qd excommunicatio est iurisdictionis: nō aut ordinis episcopalis: nā vt vides hic electus confirmatus potest excoicare subditos. Itē videmus qd prelati non episcopi hanc sententiā censure exercent in subditos. vt in. c. cum ab ecclesiarij. de offi. or. et in. c. sicut. j. de simo. et in. c. enj in ecclesijs. de maio. et obe. cū simi. Ex quo inferi qd electus cōfirmatus licet nō sit sacerdos possit excoicare cū nō requirat sacerdotiū ad exercitiū iurisdictionis. arg. hic. Ex eo qd dicitur de archidiacono: qd nō tenetur esse

certum locum quādo ibi commodē contrahi potest matrimonium. ques tex. multum not. Bar. ibi et alij.

a. ¶ Adors prelari. Adde Roma. singu. suis fo. v. zacharias. ¶ Adde qd est sing. in ordine. nu. cclxxxviii. inci. cle. cū terra. vbi tenēdo talē consuetudinē valere. all. dictū. Inmo. i. c. qd sicut. isto ti. Sebast. Sapia.

b. ¶ Sed tñ. Vide Bar. et alios in. l. qui per salutē. ff. de iureiu. Dy. et Bar. i. l. serui electione. vbi etiam alij. ff. de le. j. bar. in. l. ij. §. data. ff. de opt. lega. Cy. in. l. si. C. de dñe. empt. Bald. in. l. post aditaz. C. de imp. et alijs subst.

c. ¶ Cōclusionem doc. Adde vidēdum Roma. cōsi. cclxxxviii. zacharias.

d. ¶ Ab inuito. Ad de tu de hoc per Card. in alle. c. ab excoicato. §. s. rescrip. et in cle. j. q. xxxv. de priuile. le. p. c. qd qdā. j. de pe. et remis.

e. ¶ Clericis. Ad Abb. cōsi. vi. §. li. Sebast. Sapia.

f. ¶ Ex quo inferi. Vide glo. in. l. si ignoras. ff. loc. qd dicit qd pcutiens clericū in habitu laicali nō ē excoicatus. de quo p Barto. in. litem apud labeonē. §. si qs virginē. ff. de iniur. p Bald. in. l. si qua per calumniā. colū. j. C. de epi. et cleri. et in c. qd in ecclesiarij. colū. j. de constir.

g. ¶ Certum habitū. adde Alexan. cōsi. viij. j. libro. Adde. d. An to. cose. in addi. ad istū in. c. cum consuetudinis. l. j. apostil. post pnc. §. de consuetudi. Menas falco.

h. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Ultimo not. Inq̃d istud procedat in abbate electo ponit Fel. late. in. c. eaz te. j. de rescript.

i. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Inductio. in stallari. exponit. i. poni i stalli prelati. ita exponit do. Abb. i. c. qua liter. col. ij. hoc titu. et ad hoc qd dicit hic do. abb. vide glos. in. c. ne dei. in glo. ij. de simo. Inno. in. c. cum super. de causa posset. et propriet. Card. in clemen. ij. in fi. de prebendis.

certum locum quādo ibi commodē contrahi potest matrimonium. ques tex. multum not. Bar. ibi et alij.

a. ¶ Adors prelari. Adde Roma. singu. suis fo. v. zacharias. ¶ Adde qd est sing. in ordine. nu. cclxxxviii. inci. cle. cū terra. vbi tenēdo talē consuetudinē valere. all. dictū. Inmo. i. c. qd sicut. isto ti. Sebast. Sapia.

b. ¶ Sed tñ. Vide Bar. et alios in. l. qui per salutē. ff. de iureiu. Dy. et Bar. i. l. serui electione. vbi etiam alij. ff. de le. j. bar. in. l. ij. §. data. ff. de opt. lega. Cy. in. l. si. C. de dñe. empt. Bald. in. l. post aditaz. C. de imp. et alijs subst.

c. ¶ Cōclusionem doc. Adde vidēdum Roma. cōsi. cclxxxviii. zacharias.

d. ¶ Ab inuito. Ad de tu de hoc per Card. in alle. c. ab excoicato. §. s. rescrip. et in cle. j. q. xxxv. de priuile. le. p. c. qd qdā. j. de pe. et remis.

e. ¶ Clericis. Ad Abb. cōsi. vi. §. li. Sebast. Sapia.

f. ¶ Ex quo inferi. Vide glo. in. l. si ignoras. ff. loc. qd dicit qd pcutiens clericū in habitu laicali nō ē excoicatus. de quo p Barto. in. litem apud labeonē. §. si qs virginē. ff. de iniur. p Bald. in. l. si qua per calumniā. colū. j. C. de epi. et cleri. et in c. qd in ecclesiarij. colū. j. de constir.

g. ¶ Certum habitū. adde Alexan. cōsi. viij. j. libro. Adde. d. An to. cose. in addi. ad istū in. c. cum consuetudinis. l. j. apostil. post pnc. §. de consuetudi. Menas falco.

h. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Ultimo not. Inq̃d istud procedat in abbate electo ponit Fel. late. in. c. eaz te. j. de rescript.

i. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Inductio. in stallari. exponit. i. poni i stalli prelati. ita exponit do. Abb. i. c. qua liter. col. ij. hoc titu. et ad hoc qd dicit hic do. abb. vide glos. in. c. ne dei. in glo. ij. de simo. Inno. in. c. cum super. de causa posset. et propriet. Card. in clemen. ij. in fi. de prebendis.

Sanonmīta. super Prima parte primi.

a Installatio. Ad de qd voluit Ol dra. cōsi. c. l. v. per sus finem.

zacharias.

C Adde tu pro pcor dia hoz do ctoz discordatiū q installatio est s solēnitate nō aut de substantia ele ctionis prelatur per Inno. in. c. cū sup. s. causa pos. i pprie. i ibi etiā Car. i eūdē i cle. iij. in fin. depben.

S Sebast. Sapia.

b Administrare Et no. q qñ pla tura vacat nō est necesse episcopū electum corpora liter apprehēde re possessionē bo norum. vt vult Pau. s. cas. z alij in. l. cū heredes. i. ff. de acq. pos. vide Bal. i. l. fin. co. ff. de edi. di. adri. tol. cū alle gatis p firma. in trac. de epo. in. i. parte tertij libri. q. lvi.

c Dilapidaret. Adde Oldra. cō a filio. c. xci.

d Del annuli. ad de q posui in. c. ff. z vide Oldr. p. fi. c. l. iij. vbi declar rat Lōpost. hic. zacharias.

e Deposito cle ricoz est ordinis episcopalis. Tu vide late de hac qōe. doc. in. c. nō potest. i ibi Dy. de re. iur. v. Semi. l. c. ff. post Jo. an. de pe. li. vi. Spe. in tit. de accu. s. j. x. s. gradat. z me lius. s. iij. ver. sce lerum. vide oino p Bertha. de fir. in trac. de epo. in vlt. parte. lib. viij.

S Sebast. Sapia.

f Clericali. vide Firma. in palle. tracta. de epo. in iij. parte scōe pn cipalis tertij lib. in pe. qd. vbi dī q sicut eps nō cōsecratus nō pōt ordiare clericos ita nec eos puni re. p gl. hic qd est sane intelligēdū. vt per abb. hic.

possessionē. q si nō esset necessaria ad potestātē administrādi nō fuisset a iure inuēta. Ad idē. c. i. nomine dñi. xxiij. dist. vbi dī q si papa nō pōt in stallari seu intronizari in vrbe potest tñ admini strare. ergo a p trario installatio videt necessaria ad actum administrandi. facit etiā. xxiij. di. in. c. si quis ordinatus. cum seq. Solut. propter hec cō traria z similia que formari possent reperiunt in hac materia due opi. cōtrarie. Inm. enim hic. l. do stien. z Compo. Jo. an. z cōiter fere alij sequētes tenēt opi. q inductio i possessionē nō est necessa ria s eoipso q qd est pfirmat⁹ vel habuit aliquid succedēs loco cōfirmationis. puta qz fuit institu tus seu pūsus per superiorem de illa dignitate potest icōtinēti administrare quātūcūqz nō fue rit ad hoc apprehēsus corporalē possessionē pla ture. Pro qua opi. facit iste tex. in eo qd ex quo iste acceperat cōfirmationē sue electiois poterat administrare iurisdictionē exercere. Ad idē. c. nō sti. s. e. z. j. e. qualiter. z. c. nihil est. q iura solū vi dentur exigere pfirmationē ad potestātē admini strādi. Et ad hūa q faciūt mētionē de installatio ne respōdent tenētes hanc opi. q procedūt fm cōsuetudinē locorū. Mā vbi est cōsuetudo vt pri⁹ nō administret q fuerit missus in possessionē fa ciēda est installatio. vel fm eos installatio est de solēnitate. nō aut de substantia sicut videmus in iudicio. Mā multa sunt de ordine substantiali. mul ta vero de solēnitate nō substantiali. vt no. q. i. in summa. z dixi in. c. cū. J. z. A. de re iudi. Quidā vero tenuerūt cōtrariā opi. dicentes q anq pre latus inducatur in possessionē prelature nō pōt administrare quātūcūqz fuerit cōfirmatus seu institutus seu prouisus. Et hāc opi. firmanit Ar chidi. in. c. eum qui. de prebendis. li. vi. Plus ēt ibi voluit q si propria auctoritate quis apprehē deret possessionē prelature perderet ius qd habe ret in ea. per illum tex. in. s. j. hanc opi. q requira tur installatio⁹ sentit etiā Dyn. in regula prima de reg. iu. li. vi. z nouissime late prosequēdo firma uit Pet. de anch. in regula sine possessione. de re gu. iur. lib. vi. z hic. z Notus inter cetera. qz cōfir matio habet vim diffinitive sentētie. vt no. in. c. si. j. eo. li. vi. Sed post sniam diffinitiuam non est licitū parti propria auctoritate capere rē sibi per iudicē adiudicatā. sed oportet q per istū iudicē decernatur sibi possessio. iuxta illud quod legi⁹ z no. in. c. in literis. z. c. querenti. de offi. deleg. z. c. cū nostris. de cōces. p. b. vbi per Inm. in. l. qui re stituere. ff. de rei v. z in. l. nō est singulis. ff. de re. iuris. Itē z secundo facit cle. quānis. de so. cōpe. vbi spāle est in epo expulso a sede sua vt possit administrare iuxta formā ibi traditā. ergo regu lariter nō existēs in possessionē plature nō pōt ad ministrare. Exercitiū enim iurisdictionis depēdet a possessione sicut pceptio fructuū. vt in. l. bone fidei. ff. de acq. re. do. facit quod no. Inm. in. c. cuz dilectus. de reli. domi. Item adducit simile in tu tore z usufructuario quibus prelati equiparant. vt in. c. ij. de dona. z no. in. c. si. de pig. Isti aut nō administrāt nec usufructuari⁹ caput fructus nisi decernat eis possessio. vt. l. ij. ff. de usufru. facit q no. in. l. lex q tutores. C. de admini. tuto. Ego p pcor dātia harū opinionū dicerē sic. q aut alius est in possessione plature. licet iniuste. z tūc non est licitū cōfirmato seu prouiso administrare nisi prius inducat legitime in possessionē. Quia sec⁹ faciēdo esset spoliare possessore p pua auctori ta te qd nō licet. vt in. d. c. eū qui. qd loquit in violē to possessore. vt. xvi. q. vi. placuit. z in. l. si quis in tantā. C. vnde vi. z in. s. sed nedū talia. insti. vi bo. rap. facit quod no. doc. in. c. per venerabile. q filij sint legi. Aut platura ita vacat q nemo est i pos sessione illius tanq platus. z tūc teneo opi. cōez vt post pfirmationē seu institutionē licitū sit admi nistrare. Pro hoc faciunt iura superius alleg. q solū faciūt mētionē de pfirmatiōe. ad idē. c. auari tie. e. ti. lib. vi. Preterea parū vel nihil operaret cōfirmatio si de necessitate regreret iuestitura ad ptātē administrādi. z p hoc glo. no. in. c. quanto

lxij. di. q notabiliter dicit q per electionē daf ptās administrādi i ha bitu per cōfirmationē vero daf in actu. An cōfirmatio deducit ptātē quesitā per electionē ad actū. Idē sentit gl. iuris ciuilib. i. l. primatoz. C. de iurisd. om iud. Et hec distinctio quā. s. feci. v. de mēte dñorū de ro. deci. iij. Conclude ergo totam materiā p hec mēbra. q aut sub est in loco cōsuetō vt cōfirmatus seu institutus vel prouisus nō admini straret ante itallationē. aut est cōsuetudo simpliciter de installādo. aut subest cōsuetudo de nō ministrāda an installationē z etiam cōfir mationē. aut nulla subest p suetudo. primo casu seruāda est cōsuetudo vt cōiter volūt doc. facit. c. in his. xi. di. Et vide de efficatia installatio nis qd no. Inm. in. c. in literis. de re. spo. Abi dicit q nisi fiat i loco soli to q nō acqrit aliqua possessio qd no. z i b casu pnt itelligi iura loquē tia de hac installatiōe. scōo casu debet fieri installatione ex quo p suetu do hoc hz. nō ē de substantia ptātis administrādi. ex q p suetudo solū hz vt fiat installatio. Mā vī potius de solēnitate q de substantia. sicut missa spiritus sancti in actu electionis. est em de solēnitate s nō de sub stantia. vt no. j. eo. qz propter. Tercio casu tenuerunt quidam vt refert hic Inno. valere consuetudinem vt quis possit administrare ante p fir mationē. Sed ipse Inm. z Hostiē. sentiūt opposituz. qd mihi placet. Quia hec consuetudo posset tendere in maximā perniciem ecclesie. qz nonnunq indignus dilapidaret bona ecclesie administrādo ante ap probationem factam per superiorem. ad hoc. c. j. s. de cōsuetu. Itē frā gif bonum obedientie z neruus ecclesiastice discipline cōtra. c. cū iter. de consuetu. Et pro hac opi. q nō valet cōsuetudo optime facit quod leg. z not. in. c. cū venerabilis. de cōsue. z prealle. c. auaritie. Sed in istis collegijs secularib⁹ tenuit bal. in aut. habita. C. ne si. pro pa. cōsuetudi nē valere. z ita de facto practicat in electo in rectorē scolariū. Quar to et vl. casu qñ cōsuetudo nihil disponit. seruat que dixi in distinctio ne quā. s. feci distinguendo an ali⁹ sit in possessionē prelature vī ne. Ad c. in noie dñi. xxiij. rñdet Inm. q a cōtrario ibi colligitur q pōt papa administrare anteq intronizetur. Et quatenus facit mētionē de illa intronizatione habuit respectum ad consuetudinē. nā de iure secus est vt p r in. c. l. s. eo. Abi colligit q eoipso q quis electus est in papā consequit plenā ptātē administrandi. Ad. c. si qd. xxiij. di. rñdet q loquitur nō de ptātē administrādi in ecclesia ad quam fuit deputat⁹. sed in ecclesia ad quā se trāstulit. itē ibi loquit qñ non potuit habere possessionē de facto. Et eodē modo pōt rñderi ad cle. qñis. de foro cō petē. per locū aspāli procedit enim in expulso. z sic qñ alius est in pos sessione. Non ob. q dī q pfirmatio hz vim snie. qz illud verum in fauo rem electi. alias autē nō per oia equiparatur snie. qz snia fert inter liti gantes z qñ actor petit rē ab alio possessore. S3 nos loquimur quādo vacat prelatura. ita q cōfirmatus nō intendit vim alicui inferre. Mā sicut liceret dño propria auctoritate intrare rem suam vacantē z capere inde fructus. iuxta no. per In. in. c. qrelā. de ele. Ita licere d3 cōfirma to. q hz titulū p pua auctoritate intrare possessionē z administrare bo na prelature. Non ob. q dī. de usufructuario. qz cū dñs habeat posses sionem nō d3 ipse propria auctoritate possessionē apprehendere. itē ad id qd dī de tutore. dic quod maior est potestas prelati q tutoris. De quo vide bo. glo. v. q. ij. c. si. z idē qd dixi de prelaturis dic de alijs bñfi cijs inferioribus. vt est de mēte In. hic. quia eadem est ratio in vtriqz. Et per hoc pōt decidi alia qd quid operat iuestitura a que fit de bñfi cio per traditionē bireti vel annuli de quo hic per Lōpos. z Jo. an. di xi in. c. ij. de consu. dic vt ibi. Et In gl. si. in. fi. no. bene hanc gl. et quas e tenus dicit qd depositio clericorū est ordinis episcopalis sunt opin. in tex. doct. Mā quidam tenuerunt cōfirmatū posse cognoscere in causis criminalib⁹ clericorū. z hanc opi. tenuit Inm. Mā fm eū electus cōfir matus pōt exercere ea que sunt meri imperij. vt ex cōicare. cōciliū con gregare vt hic. z. j. e. q sicut. Itē iudices seculares cognoscūt de cau sis criminalibus. ergo z electi cōfirmati. Specificē. tñ nō tāgit In. nū qd possit deponere clericū vel cognoscere de crimine exposcere depōi tionem. Et no. ex dicto Inm. q ex cōicare est meri imperij. Priū sentit gl. ij. q. vi. q. s. Scōa op. est q electus pfirmat⁹ nō possit cognoscere d crimine regrente depositionē. ar. xv. q. vñ. c. felix. z. c. si aut. Tercia opi. qd possit cognoscere s nō sniare. differt tñ sniam in tps cōsecratiōis. Quarta opi. q possit cognoscere z iudicare eū deponēdū z degradā dū sed nō degradati ipse sed ali⁹ ad postulationē suā. z hanc opi. te nuit Hosti. Quinta fuit opi. Jo. de li. q z siderauit tres actus. Prim⁹ est in cognoscēdo. Scōs in iudicando. Terti⁹ in exequēdo per degra dationē actualē. z iste tertius nō l3 nō cōsecrato. Ad hī placet opinio glo. simpliciter intellecta vt non cōsecratus non possit deponere cleri cum ab ordine clericali Quia sicut non potest illum ordinem confer re ante consecrationem ita nec illorū ordines auferre. Quia maior po testas requiritur in auferendo ordinem quā in conferendo vt colligit ex. c. si. xv. q. viij. Abi dicitur q episcopus solus potest cōferre ordinē solus autem auferre non potest. z est tex. in. c. ij. de translatio. episcopi. Nec placet mihi quod possit cognoscere de crimine requirentē depōi tionem saltem quando intendit procedere ad degradationē actualē. quia certus numerus episcoporū requiritur in examinatione cause. vt not. Joan. andre. in. c. degradatio. de pe. libro sexto dixi plene in ca. at si clerici. de indi. Electus autem z cōfirmatus non dicitur episcopus an cōsecrationē

a **N**ō posset ad de sede. confilio ex xxiij.
b **A**d vitā suā. adde an tunc solus possit vel cū quētu. sed. p. c. c.
c **S**ebasti. Sapia. 1
Appellare. vi de tex. et exp. s. 2
in. l. i. ff. de appe. recipi. vbi dicitur bar. 3
Ang. aret. not. 3
Non modica. 4
Adde Old. cōf. clxxij.
Benedicitur. 5
Oldra. cōf. xij. zacharias.
Adde an va 6
leat p. s. uetudo q. abbas n. bndica 8
tur p. clude post 9
Lar. i. cle. attēdētes. s. statumimus. de sta. mo. 7 post
Seli. i. c. memini mus. co. fi. in fi. d. accus. q. sic zadō
q bndictio abba tis nō impūmit
h characterē s. est q. daz solennitas
o fōnū q. d. p. ce 15
dere fieri an ex cutionē vt p. Ar. chi. in. c. qm. l. xix. di. 2. host. i. c. vene rabilē. isto tit. 7
Ol. 2. si. h. alle. q. d. inci. cū q. r. i. c. fi. Et tū possit ta lis bndictio qua libet die fieri. vi de per. Seli. in. c. lter monasteriū. col. i. x. d. istabū dictione. d. re in. Anto. Francisc.
Circa hoc q. ex p. s. uetudie pos sit induci q. ab bas nō bndicāz 7 q. lis sit illa bndictio q. d. ab bati vltra ea que hntur i. s. statumimus. b. all. 7 in. c. meminimus. 7 et h. alle. vide g. let doc. in. c. i. d. sup. ne. pla. 7 Jo. an. i. c. noua q. d. d. pe. 7 remis. 7 i. c. tuā. 7 i. c. cū ptingat. de eta. 7 q. li. 7 h. p. d. abb. post ho sti. i. c. lter mona steriū. in vlt. co. d. re in. **A**ldas tū q. abbas si bndict? nō p. t. q. fer re ordinē p. salmi stat? vt no. i. c. i. d. sup. neg. prela. 7 h. c. fi. d. tēpo. ordi. lib. vi.
Et ad q. ab bas regl. d. esse in ordie sacerdo

ante consecrationes sed appellat electus. vt in. c. tua. de his que fi. a pre. not. glos. in cle. i. de bapt. Sed priuare quē beneficio pōt. q. non est ordi nis epalis. 7 sol? ep. s. pōt cognoscere 7 priuare. vt no. xv. q. vi. in sum. 7 tenet cōiter doc. hic. itez pōt cognoscere de alijs criminib? dūmō nō intē dat ad d. gradationē. s. ad aliā penā. vt hic. Abb. **P**apa pōt partes litigantes in bñcialibus compellere ad compositionem. 7.
Prioratus alicuius monasterij. pōt pcedi a pa pa vt possideat toto tēpore vite illi? cui cōcedit. 7 alius citra papā non possit. 10.
Appellatio interposita ab illo cui? nō interest. non valet.
Litere testimoniales faciūt magnā presump tionem licet non plenam.
Presumptiones plures quādo adinuicē cōcur runt. adinuicem se elidūt. nisi vna sit potētiō: al tera: 7 hoc stat in iudiciis arbitrio.
Suspensio an 7 q. possunt eligere. eligi tū indi stincte non possunt.
Preces pncipis nō inducūt iustū metuz regl. S. nia principis. lata sine cause cognitione. nō hz presumptionem validitatis.
Judex an 7 q. possit cogere ptes ad p. cordiaz.
Cōtractus innominati. habēt duplicem moduz agendi. ex parte obseruātis vel agere vt pars ob seruet: vel repetere quod dedit.
Clausula. rato manente pacto. non operatur re spectu cōtrauenientis. sed obseruantis.
Cōtract? inuoiati nō hnt locū in spiritualibus.
Collatio. siue renūtiatio bñficij. simoniace facta. non tenet.
Suspensio. presumendo eligere. nō priuāt ptā te eligendi. licet malefaciant.
Eligentes suspensum. non sunt priuati ptāte eli gendi. licet electio sit nulla.

Ubi inter. R.

Ubi de se facit renūtiat. appellare nequit ad ipediēdā electionē alteri? 7 electio q. est a suspensis celebrata nō tenet. hoc dicit. **P**rimo narrat factū. scōdo diffinit articulū de quo p. stabat. ibi. nos attēdētes. tertio ibi sane illud de quo cōstabat diffiniendū p. mittit. Et p itellectu lre p. mitte. q. vacāte monasterio S. cha hūsi en. p. stantien. diocesis. quidā. R. senior fuit electus in abbate in discordia. cuius electiōi qui dā. R. iunior. 7 quidā alij ex monachis se oppo suerunt. tādē q. d. fuit delata ad sedē apostolicā. papa aut videns istā q. d. nē p. trahi in longuz. cō pulit partes ad cōpositionē. vñ vigore p. positio nis ille. R. senior renūtiavit electioni de se fa cte. 7 de manib? pape suscepit prioratū ad custo diā illius monasterij ab eo dū viueret possidēdū sed reuersus ad monasteriū nō fuit ab aduersa rīs receptus. imo male tractarunt eū. 7 demum enadēs manus eorū appellauit ne aliqua fieret electio in monasterio. dicens q. intendebat redi re ad suum ius pristinum. ex quo aduersarij nō luerūt seruare cōpositionē. Itē ppter illū excessum cōmissum in p. sonā istius. R. 7 quosdam ali os. cardinalis legat? qui erat in partib? tulit sen tentiā interdicti in monasteriū. 7 in monachos ipsius. s. hoc nō obstāte monachi celebrarūt di uina 7 p. cesserunt ad electionē abbatis illuz. R. iuniorē eligēdo. 7 denuo pp. p. dicta q. d. fuit d. lata ad summū pōtificē. 7 p. parte. R. senioris oppo nebant p. nicipali duo s. electionē factā de. R. iuniorē. **P**rimo q. fuerat attēdēta p. appellatio nez interpositā ab ipō. R. seniore. scōdo q. fuerat facta ab ipsis mōachis interdictis 7 suspensis. 7 ad faciēdā fidē de interdicto 7 portauit ille. R. senior quas dā lras p. p. ositi 7 capituli cōstātij. en. ex parte x. o. R. iunioris negabat interdictū. 7 allegabat q. diocesan? loci ipm electū p. firmare rat 7 bndixerat. vñ nō erat verisile q. mun? bndi ctionis ipediisset si fuisset fctā electio d. suspēso. 7 a suspēsis s. appellationē dicebat q. illa appella tio nō valuit q. ex quo monasteriū vacabat p. re

nūtiationē illi? R. senioris nō poterat p. appel lationē suā ipedire ne fieret electio: papa audis tis ptiū allegatiōib? q. p. stitit sine aliq. p. batiōe q. illa appellatio fuit min? legitima q. nō pote rat appellare ne fieret electio: ex quo renūtiavit iuri suo p. nūtiavit illā appellationē fuisse min? legitimā s. q. de snia iterdicti nō poterat i curia fieri plena fides l. 3 adessent p. sumptiōes S. ne se i uicē collidētes: papa cōmisit illū articulū expe diēdū i partib? s. 3 formā hic p. tētā. **C**l. Mo. i. ar gumētū optimū 7 quasi exp. s. sum in textu q. pa papōt in beneficalib? p. pellere partes litigātes ad cōponēdū. An aut hoc liceat idistincte vni cuiq. iudici? dicit cū gl. i. tene tū mēti istū textū: q. nō repit i hoc ali? ita exp. s. s. **C**l. Mo. d. q. mo nach? elect? i platū pōt electionē suā p. seq. 7 sup ea litigare. p. cor. c. cū dilect? de cōfue. 7 c. h. de in integ. rest. cū si. ē ergo religios? hui? iuris capax.
Cl. Mo. tertio ibi dū viueret possidēdos. q. pa pa p. t. prioratū manualē sen claustralē pcedere re ligioso ab eo toto vite sue tpe possidēdū. Et sic habes vñ casum in q. pōt religios? esse ppetu? in prioratu claustrali seu manuali. Ali? tū citra papā 7 abbas p. pri? nō posset hoc mō ppetua re religiosuz i istis prioratib? manualib? q. est s. iuris dispositionē: vt in. c. cū ad monasteriū. i. s. nec alicui. de sta. reg. Sentit Jnn. in. c. si. q. cle. vel vo. 7 vide lati? p. Sede. de se. cōf. c. cl. i. d. i. in. d. c. cū ad monasteriū. **A**nde p. t. abbas remouere talē priorē nō obstāte q. illū posuerit ad vitā suā. **E**t no. istū tex. diligēter p. limitatiōe. c. p. correctā. 7 c. ad nostrā. de confir. vt. vel inut. vbi habet q. d. nō pōt religioso cōfirmari priorat? ad vitā. **P**roce dūt em illa iura nisi papa illō faciat ex certa sciē tia vt hic: q. d. tenet 7 Jnn. hic. 7 no. in. c. nisi. de p. bē. **C**l. Quarto nota q. nō valet appellatio in terposita ab eo cuius nō interest appellare. 7 ad hoc q. tidie solet allegari ista lra. cōcor. q. d. vi. c. nō solent. **C**l. Mo. in ver. sane. iūcta gl. q. ltere te. f
Stimoniales prelati 7 capituli faciunt presump tionē non modicā? licet nō faciāt plenā pro bationē. facit. c. innotuit. j. e. 7 c. veritatis. de do lo 7 contu. d. i. g. i. plene in. c. post cessionē. de p. ba. **C**l. Mo. ibi mun? benedictionis. q. d. abbas elect? 7 confirmatus benedicitur. episcopus autē cō secratur. vt. s. c. p. r. i. An autem ista benedictio abbatis sit ex toto simplex an p. tim ordinaria vi de per. gl. in cle. attendentes. de sta. reg. **C**l. Itē not. quod vbi cōcurrunt he presumptiones qua rum altera non preponderat: inuicem se elidūt. secus vbi altera esset vehemētiō: vt in. c. literas: de presumptio. bonus autē iudex arbitrabitur an 7 quando sint pares vel altera potentior: q. non potest super hoc dari certa regula sicut dici mus in alijs probatiōibus: vt in. l. i. d. de test. 7 in c. in nostra. eo. titu. **C**l. **A**ltimo no. q. suspēsi ab officio non possunt eligere potestas ergo eligen di inheret officio de quo plene no. in. c. cum dile ctus? de consuetu. Et intellige tex. in suspēsis ab homine vel a canone inferente penam secus in suspēsis a iure suspēsiōne simplici puta propter participium cum excommunicato. Nam isti pos sunt eligere sed nō eligi. de quo dicēdū: vt plene no. in. c. si celebrat de cleri. excommuni. **C**l. **I**n gloss. i. ibi magis vacillabat aduerte: quia gloss. non aperit vtrum papa possit indifferenter de iu re compellere partes ad compositionem. **A**nde contra tex. videtur facere. j. quod met. cau. per to tum nam compulsus ad aliquid faciēdū potest agere ad rescindendū actū actione q. d. met. cau. 7 con cor. ff. q. d. met. cau. p. totū. Sol. forte metu cō trarij dixerunt Tanc. 7 Hoff. hic q. d. ista fuit cō pulsio cōditionalis: 7 nō precisa: sed hoc non sol uit contrarium: q. actio quod met. cau. datur p vi conditionali. Item p. positio nō potest fieri p vim precisam: q. anim? hominis nō cadit in po testatem alterius. **A**nde tex. hic dicit ordinatiōi p. sentit l. 3 inuit? Jnn. exponit literā inuitū: id est instantia precum ductum. q. d. q. papa non com pulsit ad cōponēdū: sed quodā mō deuicit eum

tali vt in. d. c. i. de eta. 7 q. lita. q. uis dispensatiue pos sit eligi etiā si nō sit presbyter: vt p glo. i. c. accedēs. l. di. 7 h. i. d. c. tua. de eta. 7 quali. nō tū pōt q. s. secula ris eligi in abba tē. c. cū cāz. d. ele. c. cū i magistratū xvi. q. i. **A**n 7 abbas possit bñ dicere cruce ca lices 7 alia para menta vide Jo. an. in. c. abbates. de priui. lib. vi. 7 Archi. in. c. pres byter. xvi. q. vi. **E**t ad q. abba tissa bndicē sicut abbas s. ei? bndi ctio nō hz eūdez effectum sicut hz bndictio abbatis de quo p. Jo. an. i. d. c. memini? 7 in cle. attenden tes. s. statumimus. prealleg. 7 ibi p glo. de sta. regu. 7 i. c. idēnitatib? i xli. impendant 7 ibi etiam p. Jo. and. in nouel. de electio. lib. vi.
Cl. **D**ilect? ad d. Ol. 2. si. cclxxvij. zacharias.
Tu dic d. hac q. vt plene d. i. in addi. ad istū in. c. cū dilect? x. a. su spensis. s. d. p. sue. hic p. istū all. vbi plene distingues bat cōcludēdā su spēsū ab offō 7 bñficio vt simplr eē actiue 7 passi ue itelligibilē. se cus in suspēso a bñficio tū. 7 ad uerte q. iste i pre cedenti apostilla allegat corrupte old. 2. si. cclxxvij. est em 2. si. cclxxx vi. q. d. inci. visis. i h. col. 7 predi. ad de Bertha. d. fir. in trac. de epo. i. j. parte li. ii. q. d. v. 7 Seli. in. c. aposto lica. col. v. x. dū aut dicit. j. de ex ceptio.

Sanozmita. super Prima parte primi.

Preces. Adde Alex. consi. xvi.

Adde Jo. de pla. in. s. quadru. insti. de act. vbi notabiliter dicit quod si subditus als nō pētus h̄at rogatu principis psumit metu fecisse: nā rogamina supior mādata sunt fm gl. in cle. j. in versic. exhortamur de test. z i. l. j. in x. fi. quēadmodū. ff. qd iussu. z ita dicit tenere Jnn. in. c. peticio. j. de iure

iur. z multa i ma 8
teria vide p istos a
insti. in. d. s. qdr.
Beneas falco. b

Sebasti. Sapia.

Preces prin-
cipis. adde gl. in
c. in sinu. q. cle
ri. vel vouen. que
vult q imperiuz
regum non indu
cat iustū metū. fa
ciunt no. p Bar.
in. l. ad inuidiaz.
C. qd me. cau. Et
vide do. Jas. in. l.
pncipalibus. ff. si
cer. pet. vbi dicit
q officialis ppe
tuus pōt cū sub
ditis p̄here: nec
irritant cōtract⁹
rōne metus.

Sebasti. Sapia. c

Ad pponēdū
vide late p alex. i
l. quidā estimauē
rūt. in. s. colū. ff. si
cer. p. z plenissi
me p Fel. in rub.
d treu. z pace. ali
quid per areti. in
l. s. ex his colū.
iij. ff. de verb. ob.
z per Fel. in. c. ca
pituluz. co. pe. s.
de rescri. z in. c. si.
col. ij. de re iudic.
Deciū in. l. si. co.
ij. in. si. c. de edic.
dini. adri. tollen.

Diu litigauer
rūt. adde Rom. d
p. cxxvi.

Obedientia
rius pape. Ad d
qd si iste redeat
ad monasterium
absq̄ licentia pa
pe an possit. Fe.
p. cclxiij.

Pro suo inter
esse. Adde quan
do qd possit ap
pellare p suo in
teresse. Ro. consi.
ccxliij.

Clausula rato.
adde Alex. consi.
cxxx.

Addo pro ista
cōmuni opin. qd
clausula rato zc.
operetur tantuz e
in fauorē seruā
tis pactū vt sub
dit ista glossa. z

Barto. post Guil. de cu. in. l. ij. z quod ibi ponitur in apostil. ad domi.
Guil. C. de iure emph. Bart. in. l. qui fidem. col. ij. vers. i. quero quid si
hoc casu. z ibi Alex. ff. de transactio. enndē Barto. z Dy. in. l. cum pa
ter. s. libertis. versicu. ultimo glo. signat. ff. de leg. ij. an faciat pnam
pluries cōmitti vide omnino per Bald. in addi. ad Spec. in tit. de lo
ca. col. v. ver. pena. z q sic.

instātia precum. **E**x quo no. q preces⁹ instā
tissime pncipis non inducunt iustū metū. An
ad rescindendum actū non potest quis allegare
maximas preces principis. qd bene not. q ego
intelligo nisi esset talis princeps qui solebat ma
le tractare suis precibus nō acquiescētes. Nā tūc
puto q iste preces excusant z habēt viz iusti me
tus: sic intellige tex. iuncta gl. in. l. s. que onerā
de. ff. quaruz re. act. non datur. Tertio soluit idē
Jnn. q papa coegit istū ad componendū ppter
mala que sciebat de eo que pbari nō poterat: di
cit tū q alteri q pape hoc non licuisset. **E**x Mo.
singulariter hoc dictum qd papa potest dispo
ne ex scientia quā habet vt priuata persona. Qd
ego intelligere in his que plene pendent a pote
state sua: secus autē in alijs. vt in cle. pastoralis.
de re iud. Hinc dicit singulariter Bald. post gl.
in. l. si. C. de leg. q nō est presumēdū p̄sentētia
principis si procedit parte non vocata z eius de
fensione nō admissa. An aut possit papa cōpel
lere partes ad componendum. vide primo gl. in
l. i. ff. de no. oper. nū. in. s. z post. Qne generaliter
loquēs de iudice dicit q nō pōt cōpellere par
tes ad cōponendū. z illa gloss. cōiter tenetur: lz
aliud senserit glo. in aut. vt dif. indi. in. s. si xō cō
tigerit. Tamen in principe puto q possit cōpel
lere in his que pendēt a potestate sua vt in istis
beneficialibus z alijs iuribus ecclesiasticis quia
papa hz in istis plenitudine potestatis: vt in. c.
ad honorē. de aut. z vsu psal. Maxime qz ius est
dubium ppter pendētiā litis. Et facit gl. in. c.
per principā. ix. q. iij. que dicit papā posse pri
uare ep̄m suo episcopatu. quā gl. limita z restrin
ge prout dixi in. c. si. de confirma. vti. vnde forti⁹
poterat cogere ad componendū cum dubius sit
enētus litis: vt. l. quod debetur. ff. de pecu. z in. c.
fraternitatis. de frigi. Jn his vero que nō depē
dent a plena potestate pncipis puto q causa nō
subsistente non possit compellere ad componē
dum: qz debet vnicuiqz ius suuz reddere per sen
tentiam legitimā: vt. s. in pioe. Causa tamen legi
tima cōpellendi partes ad componendū in quo
libet iudice est quādo partes diu litigauerūt z
questio est multum dubia. nam tūc etiā iudex se
cularis pōt cōpellere partes ad componendū vel
compromittendū z negligentiam ipsius poterit
iudex ecclesiasticus supplere excommunicando
partes nisi veniant ad cōcordiā: p hoc vide tex.
no. in. c. placuit. cc. di. dixit aut hic do. De. de an
cha. se putare q in casibus huius gl. posset etiā
ep̄s cōpellere clericos ad cōponendum. s. quādo
litigant super beneficio: nec de facili pōt lis deci
di naz ep̄s potest ex causa tales trāsferre initos.
vt in. c. questuz. de re. permuta. quod mihi satis
placet. als autē causa legitima non subsistente
potest z debet iudex hortari ad componendū: nō
autem cōpellere: sic intellige. c. studendū. xc. dist.

Ex quo no. q preces⁹ instā
tissime pncipis non inducunt iustū metū. An
ad rescindendum actū non potest quis allegare
maximas preces principis. qd bene not. q ego
intelligo nisi esset talis princeps qui solebat ma
le tractare suis precibus nō acquiescētes. Nā tūc
puto q iste preces excusant z habēt viz iusti me
tus: sic intellige tex. iuncta gl. in. l. s. que onerā
de. ff. quaruz re. act. non datur. Tertio soluit idē
Jnn. q papa coegit istū ad componendū ppter
mala que sciebat de eo que pbari nō poterat: di
cit tū q alteri q pape hoc non licuisset. **E**x Mo.
singulariter hoc dictum qd papa potest dispo
ne ex scientia quā habet vt priuata persona. Qd
ego intelligere in his que plene pendent a pote
state sua: secus autē in alijs. vt in cle. pastoralis.
de re iud. Hinc dicit singulariter Bald. post gl.
in. l. si. C. de leg. q nō est presumēdū p̄sentētia
principis si procedit parte non vocata z eius de
fensione nō admissa. An aut possit papa cōpel
lere partes ad componendum. vide primo gl. in
l. i. ff. de no. oper. nū. in. s. z post. Qne generaliter
loquēs de iudice dicit q nō pōt cōpellere par
tes ad cōponendū. z illa gloss. cōiter tenetur: lz
aliud senserit glo. in aut. vt dif. indi. in. s. si xō cō
tigerit. Tamen in principe puto q possit cōpel
lere in his que pendēt a potestate sua vt in istis
beneficialibus z alijs iuribus ecclesiasticis quia
papa hz in istis plenitudine potestatis: vt in. c.
ad honorē. de aut. z vsu psal. Maxime qz ius est
dubium ppter pendētiā litis. Et facit gl. in. c.
per principā. ix. q. iij. que dicit papā posse pri
uare ep̄m suo episcopatu. quā gl. limita z restrin
ge prout dixi in. c. si. de confirma. vti. vnde forti⁹
poterat cogere ad componendū cum dubius sit
enētus litis: vt. l. quod debetur. ff. de pecu. z in. c.
fraternitatis. de frigi. Jn his vero que nō depē
dent a plena potestate pncipis puto q causa nō
subsistente non possit compellere ad componē
dum: qz debet vnicuiqz ius suuz reddere per sen
tentiam legitimā: vt. s. in pioe. Causa tamen legi
tima cōpellendi partes ad componendū in quo
libet iudice est quādo partes diu litigauerūt z
questio est multum dubia. nam tūc etiā iudex se
cularis pōt cōpellere partes ad componendū vel
compromittendū z negligentiam ipsius poterit
iudex ecclesiasticus supplere excommunicando
partes nisi veniant ad cōcordiā: p hoc vide tex.
no. in. c. placuit. cc. di. dixit aut hic do. De. de an
cha. se putare q in casibus huius gl. posset etiā
ep̄s cōpellere clericos ad cōponendum. s. quādo
litigant super beneficio: nec de facili pōt lis deci
di naz ep̄s potest ex causa tales trāsferre initos.
vt in. c. questuz. de re. permuta. quod mihi satis
placet. als autē causa legitima non subsistente
potest z debet iudex hortari ad componendū: nō
autem cōpellere: sic intellige. c. studendū. xc. dist.

11 nostran. z. c. seq. de cōfir. vti. vel inuti. z no. dictum Vin. **E**x glo. in
ver. q ex cōsensu. in si. p intellectu huius glo. z tex. oppo. cōtra literaz.
f Aides em qd iste. R. senior potuerit appellare p suo intere sse⁹ vt nu
la fieret electio qz ex quo renuntiavit electioni de se facte vigore cōpo
sitionis vt ipse possideret prioratum z custodiam eiusdem monasterij
poterat redire ad ius suum pristinū aduersarijs nolentibus obseruare
cōpositionē: vt in. l. si diuersa. C. de transac. z in. l. cū precibus. C. de pre
scri. verb. Jn istis em cōtractib⁹ innominatis facio vt facias zc. postq
qs impleuit cōtractū p parte sua hz duplicē modū agendi contra ad
uersarium recusantē adimplere cōtractū pro parte sua. Pōt em agere
vt adimpleat actione in factū. Item pōt repetere q dedit: qz dedit ob
causam: vnde causa non secuta pōt repetere. vt. ff. de cōditōe ob cām.
quasi per totum. in. l. i. ff. de rerū permu. z plene de his scitib⁹ innomi
natis. in. l. naturalis. ff. de prescriptis verbis. z p Dy. in. l. ex placito. C.
12 de re. pmu. **S**ol. gl. circa hoc z similia tria mltū instat: z in effectu po
nit quatuor solutiōes. P̄ia qz hic fuit appositā clausula vt pena solu
ta p̄uenientē stare cōpositioni: ideo licet aduersarij cōtrauenierint
nihilominus vigore pacti standum erat cōpositioni. Et no. ex hac so.
g q clausula rato⁹ manente pacto operat⁹ etiā in fauorē cōtrauenientis.
contrarium tamen no. glo. in. c. potuit. de locato. in. l. ij. C. de iure em
phy. vbi communiter notatur q ista clausula solū operatur respectu
obseruantis pactum. **E**t forte ob hoc dixit hic gl. q hec solutio nō
13 est bona nec colligitur hic. **S**ecunda solutio quod contraria pcedūt
vbi quis conditionaliter seu respectu adimpleret cōtractū pro para
te sua. s. habito respectu ad implementum fiendum per aliam partem.
Sed in casu nostro iste. R. senior pure renuntiavit iuri suo nō autē ob
causam nam ista spiritualia pure sunt renuntianda: ita qd in eis non
habent locū illi cōtractus innominati. do. vt des. facio vt facias zc. ar.
in. c. super. eo de transac. z no. hac sol. S3 hec sol. esset vera nisi interue
nisset autoritas pape vel alterius supioris qui habet cassare suspicio
nem fraudis. Nam hic dicitur qd papa coegit eum ad componendū
Item quod iste inuitus consensit ordinationi. Item subicit q ex cō
sensu cōpositiōis recepte iste. R. senior amisit ius quod habebat: er
go non renuntiavit pure sed fuit ductus vigore illius cōpositionis.
Ande licet in renuntiationis actu nō apponeret conditionem vel mo
dum: tū ex pcedētibus satis apparebat q nō pure renuntiabat: z pro
hoc videtur tex. in. c. cum pridem. de pactis. Vbi ille cessit liti pure in
manibus pape: sed qz papa prius prouiderat vt per aduersarios prouide
retur illi in competenti bñficio: videtur ex illa cōiectura quod ille ces
serit liti ob causam. Ande aduersarijs nolentibus illi prouidere de bene
ficijs sicut papa ordinauerat: reduxit illum papa ad ius suum pristī
num. Idem videmus in resignatione que fit ex causa permutationis:
nam illa resignatio fit tacite ob causam. Ande si aduersarius nō vult
resignare beneficium suum potest redire ad ius suum pristinū: vt in. c.
cum vniuersorum. de rerum permu. Tertia solu. colligitur ex verbo
dum viueret possiden. que bene z sane intellecta ponit iudicio meo ve
ritatem: vt dicatur q hec cōpositio fuit adimpleta per vtrāqz ptem:
quia papa ordinavit in cōpositione vt. R. senior renuntiaret abbacie
z reciperet prioratum z custodiam eiusdem monasterij: z post renun
tiationem per eum factā recepit a manibus pape prioratum in custo
diam partibus cōsentientibus. Ande licet postea reuersus ad mona
sterium non reciperetur non tamen poterat dicere cōpositionēz nō
fuisse adimpletam. nam plenum ius fuerat per collationem sibi factā
consecutus ideo poterat z debebat agere vt illi aduersarij obedirent
sibi tanq̄ priori z custodi: nō autem poterat retractare cōpositionē
perfectam: z per hoc soluuntur contraria nec ob. c. cum pridem. quia
ibi ille qui cesserat liti non fuerat aliquo modo consecutus aliquid ab
aduersarijs. Sed solum papa mandauerat vt illi prouiderent de com
petenti beneficio: vnde illis nolentibus licitū fuit illi redire ad ius suū
pristinū. z hec solu. videtur de mente Jnn. z Host. hic z multum mi
hi placet. Quarta solutio quod in contrarijs fuit imploratum offi
cium iudicis. hic secus. Hec solutio non videtur bona: quia si iste. R.
senior habuisset facultatē implorandi iudicis officium vt reduceret ad
ius suū pristinū non posset dici quod si sua nō interfuisset appella
re fieret electio cuius contrarium dicitur in tex. Et ideo tene solutio
nem precedentem vnde non sine mysterio litera ponderat qd iste. R.
renuntiavit abbacie: z de manibus pape recepit custodiam z prioratū
quasi ad inferendū quod hinc inde fuit cōpositio recepta z adimple
14 ta. **E**x autem teneat renuntiatio beneficij vel collatio simoniace
facta: vide per Jnn. in. c. cum vniuersorum prealleg. de rerum permu
ta. vbi tenet q non. Et no. singulariter illud dictum z vide qd ibi dixi.
Sed contra predicta z cōtra tex. opponitur videtur enim qd si istius
R. non interfuit appellare non debuit etiā audiri quaten⁹ impugna
bat electionem factā de. R. iunior rōne interdicti. Qz is cuius nō in
terest: nō debet audiri iuxta notata in. c. ex parte. A. de testi. vbi notat
de illa exceptione tua nō interest. z per Jnn. in. c. super his. de ac. So.
dicunt doc. z bene quod respectu appellationis interponēde nō inter
erat istius. R. senioris qz solum appellabat ne fieret electio ppter ius
suum cui tamen renuntiauerat: sed quatenus impugnabat electionēz
respectu interdicti sua intererat qz cū esset monachus monasterij inter
erat sua

erat sua ne illegitime promotus presiceretur monasterio, et ibi in pla-
tum. arg. viij. q. i. audacter. et eorum que no. Inm. in. d. c. super his. et per p-
dicta clare patet intellectus huius. c. ¶ In glo. in verbo pindicat. ibi
hic secus. glo. non exprimit quare secus hic id est quare iste. R. iunior
cum esset reus non fuit absolutus ex quo presumptiones super inter-
dicto erat dubie. et actor plene non probauerat illam exceptionem. Mas
debebat reus absolui vigore illius regule. cum iura partium sunt obscura
reus fauendum est. et. vt in regula cum iura. de reg. iur. lib. vi. vel vigore
alterius regule actore non probante reus debet absolui. vt in. c. fin. de
iureiur. Sol. dicendum q. illa iura procedunt q. fuerunt date dilatio-
nes debite ad pbandum. hic aut solum pars exceperat nec defecerat in
probando. Et q. in curia non poterat iste articulus de facili liquere p-
pter pbationis distantiam. papa comisit istum articulum in partibus deci-
dendum. decidit aut articulum appellationis papa. q. de illo sibi pstitit si
ne aliqua probatione. ¶ In glo. in fi. et ex hac glo. iuncto tex. collige q.
suspensum presumendo eligere non priuant pte eligendi. lz male faciunt.
Itē aliud iudicio meo notabiliter pbat hec litera iuncta gl. q. eligētes
suspensum non sunt priuati pte eligendi. lz electio sit nulla. R. q.
solū priuant electores. q. in electo cōcurrit vnus de quatuor defecti-
bus expressis in. c. cū in cūctis. s. e. et ibi dixi. et p. Jo. an. in regula odia.
in mercu. de quorū numero nō est iste. R. pōt esse suspēsus sine crimie
vt puta iniuste. Item crimē potest esse occultum. et. Abbas.
¶ Pronuntiat a papa in prelatū. est verus prelatatus. tū nīhil potest
ministrare anteq. habeat literas apostolicas.
Scriptura nō est de substantia gratie. sed de substantia probationis.
2 Electus ante pfirmationē nō pōt administrare. etiam q. consuetudo
sit in contrarium q. non valet.
3 Electio nulla pp defectū scie electi nō cōfirmat ex scia superuenienti.
4 Electus administrans ante pfirmationē an perdat ipso facto ius qd
habet per electionem.
5 Ex ista dictio denotat causam immediatam.
6 Debitores soluētes nō habenti administrationē an liberentur.
7 Electus administrans ante pfirmationē. si cōtulit alteri beneficia sua.
an cassata electione irritetur collatio beneficiorū.
8 Electus et cassatus q. ante pfirmationē administrauit an possit de
nuo eligi vel in illam vel in aliam ecclesiam.

Qualiter. Si electus non hz sufficientē scientiaz.
vel ante cōfirmationē administrat. eius
electio cassari debet. Primo ponitur decisus exordiu. Se-
cundo factum ibi. verum. Tertio electiois cassatio. ibi suf-
ficienti. ¶ Casus literalis. Ecclesia penne. vacante. canonici quēdam
in episcopum elegerunt. ille electus confirmatione nondum habita.
statim cepit administrare. electio ista presentata fuit dño pape vt eam
cōfirmaret. papa examinato electionis pcessu. inuenit q. dict. elect.
administrauerat nō habita cōfirmatiōe recipiendo a clericis et laicis
iuramenta fidelitatis nō attendēs q. nemo d. sibi honorem assumere
s. q. vocat a dño tanq. Aaron. vñ papa electionē de ipso factā cassa-
uit et q. ex ea vel ob id nō scit esse secutum. Ber. ¶ Not. i. ibi ante cō-
firmationē q. per solā cōfirmationē pōt q. se ingerere administratio
in prelature. Unde pondera q. litera ista nīhil dicit de installatione
prius fienda. facit ad ea que dixi in. c. transmissam. s. eo. ¶ Hodie tñ per
extrauag. Bonifa. que incipit. in iuncte. est prouisum q. anq. habeat li-
teras apostolicas super sua pmotione non d. administrare nec d. re-
cipi ab ecclesia tanq. prelatatus. als recipientes et receptus incurrūt pe-
nam de qua ibi. ¶ Ex quo inferē q. pnuntiat per papā lz habeat
nomē certissimū de pnūtiatiōe. nō p hoc pōt aliqd administrare d. bo-
nis plature nisi prius habeat lras apostolicas. et ita semel feci obserua-
ri. R. q. dā pnūtiat vicinus curie volebat post pnūtiatiōē cōstitue-
re vicariū in ecclesia. qd facere nō poterat. Dic tñ per pnūtiatiōē est
verus platus. q. litera est de substantia pbatiōis. nō aut de substantia
g. b. seu puisionis. vt no. per Jo. an. et Archi. in pe. sexti. et Bal. in. l.
humanū. C. de leg. vbi specificē attingit hoc vltimū dictū. ¶ No. i. ibi
irreuerēter. vñ cām quare exigitur confirmatio ad facultatē admini-
strandī. nā primo ob reuerētiā superioris. scō pōt addi alie cause q. s.
vide per gl. in. c. auaritie. j. eo. ti. li. vi. ¶ Tertio no. q. recipere iuramē-
ta fidelitatis et obedientie a subiectis. ptinet ad administrationē eccle-
sie. An hec dūtaxat electus attēdēdo vñ administrasse. et per pñs inci-
dit in penā de qua hic. Quid aut si electus permittit se installari. i. po-
ni in stallo plati. put est moris quarūdā ecclesiarū. tenēt hic doct. q. p
istū actū tñ dūmō alr nō administraret. nō incidit in penā. Tūz quia
per hūc actū nō administrat bona prelature. tū q. cōsuetudo excusat.
2 ar. in. l. minime. ff. de leg. ¶ No. tñ intelligas q. cōsuetudo valeat vt
electus possit administrare ante confirmationē. nam contrarium te-
nui. s. eo. transmissam. et vide qd no. Oldra. consi. c. lviij. vbi disputat
hūc articulum. ¶ No. et tene mēti literā. ibi. nemo d. sibi honore assume-
res qui vocat a deo. Ex quo primo habes q. platura est honor. dic tñ
q. principalr nō dat ppter honore s. ppter omis. sed in consequen-
tiam propter administrationem debetur prelato honor. de quo vide p-
tex. et ibi plene per Archi. viij. q. i. qui episcopatum. vide pulchri text.
Dierony. in. c. esto subiectus. c. c. v. distin. Item scō collige q. legitime

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Potestate eligēdi. Hoc verū est siue electus sit
suspensus a beneficio iuxta. c. per inquisitionē cū gl. j. e. siue ab officio
iuxta tex. in. c. cū dilectus. s. de consuetu. no. in. c. cū bone. d. eta et qual.
Et ad hec que dicit Abb. hic vide firma. in preall. trac. de epō. in. j. par-
te scōi libri. in. v. q. vbi de decla. q. dicitur hic q. suspensus pōt eligere. po-

cedere q. est su-
spēsus per senten-
tiam legis non si
per finiam hois.
in glos. in. c. tāta.
de excels. prela.
Zacharias.
¶ Non antez de
substantia gratie.
Adde Jo. rebus.
in. l. prohibitus.
nu. et in apostil.
ad eū. C. de decu.
libro. x. vbi plene
examinat hūc ar-
ticulum et vtrum
possit per testes
probari vbi scri-
ptura requiritur
p eūdem. l. q. n. q.
nu. i. vbi etia in
apostil. nu. i.

b ¶ Non antez de
substantia gratie.
Adde Jo. rebus.
in. l. prohibitus.
nu. et in apostil.
ad eū. C. de decu.
libro. x. vbi plene
examinat hūc ar-
ticulum et vtrum
possit per testes
probari vbi scri-
ptura requiritur
p eūdem. l. q. n. q.
nu. i. vbi etia in
apostil. nu. i.

c ¶ Sebast. Sapia.
¶ Sen prouisio
nis vide late per
Sely. et decius in
rub. s. de cōstitu.
¶ Anā causam.
Adde als p. Ol-
dra. cōsi. c. c. xj.
¶ Non admini-
strat. adde q. nec
benedicendo po-
pulum et dimittē-
do se portari ad
altare. vt voluit
Old. cōsi. c. c. lvi.
¶ Tenui aduer-
te quia do. Abb.
per expressum te-
net illud idem q.
tenet hic. in. d. c.
transmissam in. x.
tertio casu. vbi
allega. rationem
quare non vleat
talis consuetu-
do vide ibi. Aes-
neas fal.

d ¶ Non admini-
strat. adde q. nec
benedicendo po-
pulum et dimittē-
do se portari ad
altare. vt voluit
Old. cōsi. c. c. lvi.
¶ Tenui aduer-
te quia do. Abb.
per expressum te-
net illud idem q.
tenet hic. in. d. c.
transmissam in. x.
tertio casu. vbi
allega. rationem
quare non vleat
talis consuetu-
do vide ibi. Aes-
neas fal.

e ¶ Communiō.
Adde Old. alle.
cōsi. c. c. xj.
Zacharias.
¶ Adde que di-
cam. j. eo. in apo.
ad. c. nīhil. in. x. fi.
administrare nu-
mer. et vbi plene
de o. duce exami-
nabo. an et quādo
possit electus an
cōfirmationē ad-
ministrare.

f ¶ Et adde old.
pñ. xlix.
¶ Adde Bar.
in. l. non dubiū. i.
vlti. col. C. de leg.
et ibi Jaso. pul-
chre. i. x. no. Aes-
neas falco.

g ¶ Et adde old.
pñ. xlix.
¶ Adde Bar.
in. l. non dubiū. i.
vlti. col. C. de leg.
et ibi Jaso. pul-
chre. i. x. no. Aes-
neas falco.

h ¶ Et adde old.
pñ. xlix.
¶ Adde Bar.
in. l. non dubiū. i.
vlti. col. C. de leg.
et ibi Jaso. pul-
chre. i. x. no. Aes-
neas falco.

i ¶ Contrahēti secū. Vide Bal. in. l. q. col. vi. vers. liij. qui de sexto pñ-
cto. C. de serui. et aqua. Jo. de imo. in. c. nīhil. circa medium in gl. in ver-
bo administrant. j. eo.

¶ Sebast. Sapia.
¶ Sen prouisio
nis vide late per
Sely. et decius in
rub. s. de cōstitu.
¶ Anā causam.
Adde als p. Ol-
dra. cōsi. c. c. xj.
¶ Non admini-
strat. adde q. nec
benedicendo po-
pulum et dimittē-
do se portari ad
altare. vt voluit
Old. cōsi. c. c. lvi.
¶ Tenui aduer-
te quia do. Abb.
per expressum te-
net illud idem q.
tenet hic. in. d. c.
transmissam in. x.
tertio casu. vbi
allega. rationem
quare non vleat
talis consuetu-
do vide ibi. Aes-
neas fal.

¶ Sebast. Sapia.
¶ Sen prouisio
nis vide late per
Sely. et decius in
rub. s. de cōstitu.
¶ Anā causam.
Adde als p. Ol-
dra. cōsi. c. c. xj.
¶ Non admini-
strat. adde q. nec
benedicendo po-
pulum et dimittē-
do se portari ad
altare. vt voluit
Old. cōsi. c. c. lvi.
¶ Tenui aduer-
te quia do. Abb.
per expressum te-
net illud idem q.
tenet hic. in. d. c.
transmissam in. x.
tertio casu. vbi
allega. rationem
quare non vleat
talis consuetu-
do vide ibi. Aes-
neas fal.

¶ Sebast. Sapia.
¶ Sen prouisio
nis vide late per
Sely. et decius in
rub. s. de cōstitu.
¶ Anā causam.
Adde als p. Ol-
dra. cōsi. c. c. xj.
¶ Non admini-
strat. adde q. nec
benedicendo po-
pulum et dimittē-
do se portari ad
altare. vt voluit
Old. cōsi. c. c. lvi.
¶ Tenui aduer-
te quia do. Abb.
per expressum te-
net illud idem q.
tenet hic. in. d. c.
transmissam in. x.
tertio casu. vbi
allega. rationem
quare non vleat
talis consuetu-
do vide ibi. Aes-
neas fal.

Sanor. super Prima parte primi.

- a** **Decanū.** adde Sede. 2. c. vbi dicit simplr. q. decanus est de caplo. zacharias. **Adde** Lar. in. c. ad hec. de off. arch. Et dic q. decanus in ciuitate habet non tñ vocem in capitulo sed primum locum in choro similiter vt per totam deci. cccc. lviij. incip. fuit dubitatu. re. in nouis. Et quis dicatur decanus. vide Archi. in. c. in capitale. l. distin. Anto. Sancisc.
- c** **Circa** hoc de decano. dicas q. decan⁹ dr esse ne dum de caplo sz honorabilior de capitulo vt in. c. post electionem. de cōces. preben. z habet p. gl. i. c. cum inter vnuerfas. de electione. **Et** ad q. quod decanus dr q. pre est decz clericis vt per Archi. in. c. in capite. l. dist. decanus et dicit archipf. byter vt i. d. c. i. capite. z habetur per glos. in. c. plectis. xlv. dist. z not. i. c. j. l. dist. z decanatus si sit in ciuitate ē dignitas: z hz iurisdictiones z primum locum in choro z capit. vt in decre. hic alle. quod autē sit officium decani z an teneat ad residentiam. vide gl. que tenet q. sic in. c. ex parte. el. j. de cleri. nō resi. z habetur per Jo. an. in cōmento. c. cū in iure. de officio deleg. q. autē sit officium decani ruralis: z an dicat vicarius forane⁹ epi. vid. gl. in cle. ij. de rescrip. z habetur per Archi. z doct. z p. d. car. late in. c. ad hec. de off. archi.
- b** **Putare.** ad d. 3. Old. 2. c. clig. Sebast. Sapia.
- c** **Ex** cōsuetudine. vide Jnno. z Abb. col. ij. in. c. q. sicut. j. e. z dñz meū do. Rochū Curtiū in repet. c. fi. col. lxxx. xxi. limita modo. s. d. cōsuetudi.
- d** **Nunties.** adde Lu. ro. in fin. suis fo. xiiij. zacharias.
- e** **Tu** dicē fin guā ordine nu. c. lxxv. q. inci pit. cle. cuz terra. de elect. pro quo adde q. nota. in apof. ad istum in. c. constitutus. apof. i. fi. vbi alleg. etiam hoc sing. ro. z quod ibi post hos addi. s. de rescriptis.
- eo debēt omnia gesta valere l3 ppter aliquē actū intrinsecum nunc annulles titulus vel appareat nullus: per. l. barbarius. ff. de offic. preto. z per id q. d. no. Jnno. in. c. nihil. j. eo. facit. c. ad pbādū. de re iud. Et cum isto dicto transeunt cōiter scribētes hic preter Sal. de cal. qui tenuit Jñū quo ad vtrūq. dictū respectu collationis beneficiorum. Dicit em̄ quo ad primum q. ex quo iniuste z temere ptulit beneficia sua anteq. esset cōfirmatus nō dz posse illa repetere: q. fuit in culpa cōferendo znūc in reuocādo allegaret turpitudinē suā. Ad ob. iste tex. nā dz intelligi de reuocatiōe illorum que nō tēdūt ad vtilitatem ipsius reuocantis. z certe prima fronte videtur bona cōsideratio. tñ ego dicerē sic q. superior pōt illā collationē habere ratā in odiū istius ex quo iniuste z temere illā resignauit. ar. in. c. q. d. in dubijs. de renun. Sz anteq. superior in penam ipsius habeat hoc ratū poterit repetere illa bñficia: q. nō potuit illa resignare. Unde pōt allegare nullitatē proueniēte ex persona agentis iuxta ea que dixi i. c. nō sti. s. eod. nisi postq. incepit administrare esset la psum tps triū mēsiū pñfixum cōsecratiōi. q. tūc puto q. beneficia sua vacent ipso facto sicut vacarēt in electo z cōfirmato. Ne sit melioris cōditio nis stultus q. sapiēs. arg. optimū. in. c. eū qui. de preb. lib. vi. In scdo casu quādo cōtulit post cōfirmationē t3 Sal. q. illa collatio dz renocari: q. iuste putabat pferre: q. d. mihi placet dūmodo sit in probabili errore. ar. optimū in. c. si bñficia. de preben. li. vi. **¶** An autē iste cuius electio fuit cassata q. administrauit ante tps possit dñuo eligi in eadē vel alia ecclesia: tenet Archi. in. d. c. auaritie. q. nō q. electio fuit cassata vitio personē: id obstat sibi. c. super eo. s. e. q. d. bñ no. Et not. istud cōtra istos qui ex potētia principis secularis ingerūt se in administratione sola electione pcedēte: isti enī efficiuntur ineligibiles: vt in. c. q. s. q. s. j. e. z in. d. c. super eo. Et puto firmiter q. si papa ignorans illū se intrusisse pinoueat eū ad platuram q. d. talis pmoctio ē surreptitia: nec hz titulū verum prelature: q. requiritur dispēlatio vt promoneat: quā papa nō fecit nec expresse nec tacite: cum ignoraret vitij intrusionis. q. d. bene no. z per hoc sunt declarate glo. Abb.
- ¶** Si vocantur ad electionē nō vocandi v3 electio facta: eis non expectatis. 11.
- Decanus** non dicitur de capitulo nisi sit canonicus vel nisi sit cōsuetudo.
- Capitulū** pōt canonicos absentes regere ad eligendū. Sed an valeat cōsuetudo q. debeant expectare absentes: vide. 4. 8.
- Consuetudo** onerosa non extenditur de loco ad locum neq. de persona in personam.
- Persona** in qua cōcurrūt due diuerse ptates nō astringitur illas vnico actu expedire: vide. j. e. in. c. cum inter canonicos. 9.
- Papa** vacante regno in quo habet proprietatē ipse succedit z succedit in iure vasalli rebellis: vel schismatici.
- Absentes** in quibus actibus sunt vocandi.
- Cap⁹** except⁹ a regula extēdit ex paritate rōnis.
- Ratio** si non pōt reddi nisi vna illa habet pro expresse.
- Consuetudo** inferens preiudiciū ecclesie non v3 etiam iurata.
- Vocatus** ad aliquē actū z ppter contēptum nō veniens est vltērius vocandus.
- Gratia** semel concessa nō pōt amplius reuocari si est alterius queritum.
- Vocatus** z nō expectat⁹ vtrū agat ad interesse.

- ¶** **Am inter vnuerfas.** **¶** Regis duo b⁹ modis sz primū intellectū hoc intēdit. Qui vocāt ad electionē canonicū nō vocādū illū expectare tenent nisi p. papā absoluant vel periculū sit in mora. h. d. fm intellectū gl. sz aliā lec. cōdem hoc intēdit si vocantur ad electionē nō vocandi valet electio facta eis non expectatis. z due sunt partes principales. In prima decise ponit supplicationē capituli quā iustificat. Scdo cām redens. illā admittit z caplin instruit. ibi: q. vero. **¶** Casus literalis. Archieps capuan⁹ apud Jda. normum diē clausit extremū: decanus z qdā alij cū archiepo apd Jda normum manētes intimauerūt capitulo capuano de morte sui pastoris mandantes caployt sine ipsis ad electionē nō procederēt pastoris. caplin hoc intellecto miserūt nuntiū suū decano z alijs q. erant Jda. xij. diez terminū assignātes eis dē itra quē post receptionē lraz iter arriperēt redeūdi. papa rescribit q. uis ecclesiastica cōsuetudo nō exigit vt canonici tam remoti ad electionē pastoris vocentur z illi precipue qui mortē pastoris anteq. caplin psciuerūt. hoc totū significauit capitulū Capuanū dño pape z ipse super hoc prescribit caplo dicēs: q. x. mo. mora periculosa est in electiōibus z sepe dānosa mādat papa capitulo capuano vt inuocata spū sancti gratia psonā idoneā p electionē canonicā sibi pvideāt in pastore: trāsmittētēs ad sedē apostolicā nūtiōs p quos vice regia pstita assensum z grām cōfirmationis aplice regente.
- 2** **Ber.** **¶** J. Ro. i. ibi. ad decanū. iuncta gl. j. ar. q. decan⁹ est de capitulo: q. ego puto verum si alias canonici esset: vel hoc als hz cōsuetudo. Alias em̄ soli canonici faciunt caplin: vt in. c. innotuit. z. c. q. to. de his q. fiunt a pla. no. in. c. j. s. e. z in. c. ij. de inst. z. c. cū olim. de re iud. **¶** J. Ro. scdo q. caplin pōt absentes canonicos admonere z regere vt in terminū no debeāt pparere ad eligēdū. Jdōt ergo caplin abbeuare terminū iuris pñfigēdo terminū put sibi vñ: z si canonici sunt discordes statim maiori parti: vt no. c. pxi. z facit. c. j. de his que fiunt a maio. par. capi.
- 4** **¶** J. Ro. tertio ibi: q. uis ecclesiastica cōsuetudo nō exigit. ar. q. sup. vocatione canonicorū absentū standū est cōsuetudini. z vñ hec litera p. bare q. valeat cōsuetudo vt canonici vocent de loco remoto. In Jñū tñ facit tex. in vers. q. vero. vbi dr q. mora in electiōe est valde suspecta z sepe dānosa. ergo nō deberet valere cōsuetudo cū sit ecclesie grauosa vel possit esse dānosa. ar. c. j. de cōsu. Illud certū est q. valeat cōsuetudo vt absentes canonici vocent. de quo vide tex. iuncta gloss. quā tenebis menti in. c. cū in ecclesijs. de pbē. li. vi. Sz an valeat cōsuetudo vt valde remoti vocent possit dubitari ppter predicta putarē q. vbi absentes possent vocari z electio fieri intra terminū iuris de quo in. c. ne p. defe. ctu. j. e. q. tūc valet cōsuetudo q. nō pōt dici dānosa ecclesie ex quo nō excedit terminus iuris: als autē secus. **¶** J. Ro. ibi: vice regia q. serenissimus Rex prestat assensum electioni facte de pōtifice. z sic nō expectat prius cōfirmatio q. petat assensum: l3 aliud senserit Jnn. s. e. cum terrā. quare autē petitur iste assensus regius dant doc. tres sol. Prima q. forte ista ecclia habebat feudū a rege. z vñ mirāda hec solutio q. rōne feudi debeat requiri assensus dñi post electionē plati: iure tñ nō probatur q. d. meminerim. Scda sol. q. forte rex erat patron⁹ illi⁹ ecclesie capuane: z hec sol. est vera in se. z probatur in. c. nobis. j. de iure patronat⁹. Tertia sol. q. forte hoc habebat cōsuetudo. simile in prealle. c. cū terra. in fi. z. j. e. q. sicut. ex quo no. q. pōt induci ex cōsuetudine vt assensus regius petatur post electionē factā p caplin ante cōfirmationē. Vide etiam Jnn. in. d. c. q. sicut vbi dixi valere cōsuetudinē vt nūciē prius principi moris prelati z petat licētia eligēdi futurū successorē. Quo casu posset probabiliter dubitari nūquid papa qui hodie puidet ecclis cathedralibus z regularibus teneat prius requirere cōsensu principis in illis locis in qb⁹ erat dicta cōsuetudo. Nā cū pūisio pape habeat viz electionis z pfirmatiōis vñ q. d. teneat regere sicut tenebat ipm caplin. In cōtrariū facit q. d. papa puidet iure suo z nō vice capituli. ar. in. c. ij. de preb. lib. vi. **¶** Ergo cōsuetudo grauosa inducta cōtra capitulū non dz extēdi ad papā q. cōsuetudo onerosa nō dz extēdi de loco ad locum vel de persona ad personā. vt no. dixit Jnnoc. in. c. fi. de off. archi. z hāc partē puto veriorē. **¶** **¶** **Altio** no. in fi. q. vbi duo iura diuersa cōcurrunt in eadē persona: non astringit illa persona illa iura simul vnire z vnico actu illa expedire. sed potest procedere separate iure diuersarum personarū. Hoc colligitur hic in eo q. d. dicit papa q. d. capitulū debet prius petere a papa assensum vice regia z postmodum cōfirmationē electiōis. Unde noluit confirmandovtrūq. actum expedire sz voluit procedere seorsum ac si in duabus personis ista iura pcurrerēt. facit q. d. dixi in. c. cum in cūctis. s. fi. s. eo. z quod no. gloss. in. c. vt circa. eo lib. vi. **¶** **¶** **Sed** querit quare papa successit loco regis: datur multiplex respōsio. Primo quod forte vocabat regnū Alpulie: z sic papa succedit in iuribus regni sicut succedit vacante imperio: vt in. c. lcz ex suscepto. de foro competen. Ad tamen hoc intelligas in quolibet regno vt eo vacante succedat papa sed dic vt no. in dicto capitulo licet. Sed dictum illud procedit in regno cuius pprietas pertinet ad ecclesiā vt est regnū Alpulie. Secūdo potest intelligi quod rex erat rebellis vel schismaticus: ex quo no. quod papa succedit pōt exercere iura regia quādo rex vasallus ecclesie est rebellis vel schismatic⁹. Vel fm Vincen. forte rex erat paruulus ex quo infert q. d. vasallo existente paruulo

a **Sebasti. Sapia.** **Administracionem.** Ad tñ text. in. c. ali. xv. q. vi. vbi dicit qd rex inutilis dicitur deponi. gl. tñ intelligit inutilis. f. effemina tus. vide Bal. in. l. rescripta. C. de pñ. impe. offe. dicit Bal. in. l. cōsti. ff. veteris. **Albe. de ros. in. l. bñ a Zenone.** C. de quad. prescr. qd licet subdi ti ppter infirmitas qd facit rex. nō possint ipz expellere. pñ tñ impator.

Sebasti. Sapia.

b **Absentes. vis a** parvulo vñs hz administracione. **Qd** tamē nō putat verum. nā tñc dicitur tutor administrare. arg. c. ex rōne. de eta. 7 quali. 7 hoc puto verius. facit qd legi. 7 nota. in. c. grādi. de supplē. negli. pla. li. vi. 7 in. c. nobis. de inre patr. **In gl. tñ. in fin. dic** quod etiam p supposito qd isti fuissent in locovñ essent vocandi. nihilominus in eorum absentia poterat capitulum aliquos nominare capiēdo nominationem pprie. Quia per nominationē. nō acquirit ius noiato. vt i. c. qd sicut. j. e. Et ad istū tex. rñdēt doc. qd noiare accipit hic p eligere. vel p noiatiōe solēni. qñ scz caplin noiāt duos vñ plu res pape. 7 petit vt papa de altero eorū pvideat vt dixi in. c. bone. i. s. ti. pñ. **In gl. in ver. remo** ti. in. l. facit hec gl. in effectu tres conclusiōes. **Pr**ma qd absentes reglī nō sunt vocādi. fallit i actu electiōis. **Secda** qd an remoto loco sint vocādi ab sēntes in actu electiōis standum est p̄suetudini. **Tertia** qd in alijs actibus ab electiōe presentes in ecclesia cōstituit totam vñiversitatē. dñmō due ptes sint pñtes. **Quo** ad primā cōclusiō nez vis gl. pleniorē qd cōiter solet allegari in. c. h. de test. li. vi. qd dicit qd in tribus casibus vocant absen

c **In cessatiōe.**

add Ol. p. cclix.

Sebasti. Sapia.

d **Cōiecturata.**

Vide gl. in. l. eaz

quā. vbi doc. mul

tuz extollunt. C.

de fideicō. sed qd

i dubio psumat

plures rōnes t3

Sal. i. l. serui vñ.

C. d. nox. 7 Bar.

i. l. liberos. co. vñ.

ff. de ver. signi.

Zacharias.

e **Sine magno.**

preiudicio eccle.

Adde inquātuz

dicat absentes eē

vocādos ad ele

ctionē. adde a qd

fmoto loco sunt

citādi. istū i. c. cū

inter vñiversas.

col. i. x. no. iñ. f3

quēv3 p̄suetudo

q a valde remo

to loco citent ca

nonici vñ religio

fiad electiōē si

mō possit electio

fieri itra terminū

iuris qd tñc si p

sumit talis p̄sue

tudo esset dñosa

eccleie ex qd nō ex

cedit terminū iu

ris als sec. p qd

est gl. i. pra. sanc.

i. s. cū hñane. i. x.

die p̄sigo. e. ti. gl.

bar. 7 ang. i. aut.

d alie. 7 emphy.

g. qñq. coll. ix.

arch. 7 d. car. ale.

in. c. qto. lxiij. di.

Seli. in. c. cū oēs.

co. h. in. c. cū dua

bus seq. s. d. pñ.

Bar. Jo. de pla.

Lucā de pēna 7

Ja. rebus. i. l. qd

ties. vbi i apost.

ad. d. rebus. C. de

legatio. lib. x.

Anto. Francisc.

Ad d qd qñ ci

taf absens ad eli

gēdū nō ē expe

ctādus per totā

dilationē legalē

sz p modicū tps

7 tanto tpe qd ve

rifit possit veni

re ne ecclesia patia

tur dñmētū. vt

no. Innoc. post

no. Innoc. post

Hof. in. c. cū nobis. in. l. col. in ver. renocare. de ele. 7 habetur p Bald.

in marga. super Inn. in ver. absens. in ver. secundo.
Et adde qd absentes non cōputant in numero eligētū etiā si rati

ficarent. vt per Inn. in. c. in genesi. in. vlt. col. 7 in. c. quod sicut. de elec. 7

habetur per gl. in. c. cū in ecclesijs. in versi. faciēda. de pñ. in. vi.

f requirit necessario qd due partes residentū sint

presentes: qd potētie capitulares residēt i duab⁹

partibus lz valeat qd facit maior pars illaz dua

rum partiū: qd maior pars capituli cēsē hoc fa

cere. Sic reducunt ad cōcordiā iura que vident

3ia. nā qdā regūt duas partes. vt in. l. nulli. 7 i

l. plane. ff. qd cuiusqz vni. Quidā regūt maiorē

partē: vt in. l. qd maior. ff. ad muni. 7 in. c. i. de his

que fia. ma. par. ca. 7 de hoc p gl. in. d. l. nulli. **Hoc**

limita. vt dicā in. c. i. causis. j. eo. Absentes em q

non sunt vocādi nō cōputant in numero duarū

partiū: vt no. gl. in. cle. qd circa. de elec. **Idem pu**

to de vocatis per habentē ptātem 7 cōtēnētib⁹

venire qd faciūt se alienos. vt. j. e. c. pñ. 7 no. in. d.

cle. qd circa. **In his tñ aliā regulā ponūt legisse**

cōiter. vt dixi. in. c. cū oēs. de cōst. 7 aliqd dicā in

d. c. in causis. sed hec vidētur iuri canonico cōsen

10 tanea. **In gl. in ver. cognouerūt in. l. 7 hanc**

cōclusiōē gl. qd sunt vocādi tenēt hic cōiter do.

Non ob. iura prius alle. qd qñqz requirit intima

tio ad si. simplicis scier. 7 tñc pcedunt illa iura: qd

cert⁹ nō dicitur certiorari: vt in regula eū qd certus. de

reg. iu. lib. vi. Qñqz regit intimatio ad aliū effe

ctum qd propter simplicē sciētā habendā: 7 tunc

pcedit cōclu. gl. vt no. in. c. si. de emp. 7 vend. per

Bar. in. l. emptor. C. de eni. zin. l. denūtiāse. ff. de

adult. **In casu aut nō debēt absentes vocari nō**

solū vt sciāt mortē prelatis: sed vt sciāt diē electio

nis siēde. **Ande dicūt doc. qd si aliq interfuisent**

assignationi diei: vel fuissent vocati ad assignā

dū diē 7 cōtēpissent venire nō essent ampli⁹ vo

candis: als aut deberēt vocari et si scirent diē assi

gnata fm doc. **Sz ego dubito de hoc vltimo qd**

ex quo sciūt vacationē ecclesie: 7 diē assignatā ad

electionē fiendā nō video ad quē effectū debeat

fieri vocatio. **Msi dicas qd possint agere de cōtē**

ptu ex quo fecerūt deliberationē sine requisitiōe

7 vocatiōe absentū. **In gl. in ver. reuersi. in. l. si.**

solue hoc cōtrariū: qd ex quo aliq. venerūt p̄sum

ptio ē qd aliq. existētes in eodē loco potuissent ve

nire. ar. in. c. cū dilect. de do. 7 cōtu. posset tñ pba

ri 3iū ppter diuersas qualitates cōcurrētes in

diuersis personis. nam pōt esse qd venientes erāt

iuuenes 7 sam: als vero senes 7 multuz debiles.

11 **In glo. pe. in. si. no. istā qōnem gl. qd facit ad**

multa. **Doc. hic cōiter tenēt opi. Jo. an. vt nō sit**

5 necesse expectare vocatos nō vocandos. **Quia**

nullo iure cauetur qd talis electio fctā illis nō ex

pectatis sit cassanda. **Mō em possunt dicere se cō**

temptos ex quo de iure nō erant vocādi. fatēdū

est tñ qd poterāt agere ad interesse si ex hoc passi

sunt aliqd dñū. **Putā qd rōne vocationis 7 du**

perunt equos 7 alias expensas fecerunt. **Sic i si**

mili pōt renocari mādātū manēte actiōe mādā

ti ad interesse. vt in. l. si pcedēte. ff. mā. **Itē absen**

tes remoti nō sunt vocādi in fauorē eccleie: vt hic

ergo nō poterant presentes huic fauori eccleie re

nuntiare. ar. in. c. si diligēti. de foro cōpe. 7 eoz qd

12 no. **Inn. in. c. accedētibus. de pñ. in. l. 7 Nec ob.**

si dicat qd gratia semel pcessa nō pōt renocari. vt

in. c. vnico. de cōmo. qd illud pcedit qñ iā ius est

questū alteri: sed in casu nostro duplex ius com

petebat presentibus. **Primum** qd non tenebant

vocare. **Scdm** qd nō tenebātur expectare. **Quis**

ergo renuntiauerint primo iuri nō per hoc alte

ri fuit renūtiatū. vt in. c. ex tuarū. de vsu pal. **Pre**

terea hic nō fuit cōcessio gratie facta lz simplici

ter vocauerint absentes vt venirēt vnde nullo in

13 re tenebantur expectare. **In gl. in ver. reuersi. in. l. si.**

qdōnem nunquid inuitas aliqē ad prandium te

neatur ex necessitate prandium exhibere: ex quo

inuitat⁹ acceptauit. aliqui sentiūt qd sic in. c. si. d

renun. aliud sentit Jo. and. s. in. pe. in. c. rex paci

ficus super verbo fratrem Raymundum: ibi em

Et qd dicat eē

absens. **Dicas qd**

ille qd tñ distat vt

xba loquētis au

dire nō possit vt

in. l. absente. 7 ibi

gl. 7 doc. ff. de xba.

fig. zin. l. pñens. ff.

d pñ. 7 hñ i aut.

de fidei. in pñ.

7 p gl. 7 doc. i. l. si.

C. de pñ. lon. tē.

7 p gl. 7 doc. i. l. si.

i. s. si. in. x. absens

ff. so. ma. 7 in. l. he

res absens. i pñ.

ff. de ind. 7 p bar.

in. l. si. si. col. ff. de

dno. re. 7 i. l. pe. in

s. ad crimē. in. vñ.

col. ff. de pub. iu.

7 p Bal. i. l. si. i. s.

vbi aut. C. de bo.

q lib. 7 p Alex. in

d. l. pñs. de pñ.

tñ gl. in. l. si iō. in

s. si. in. x. absit. ff.

de eni. dicit qd il

le qd est ex tra cōti

nētiā: vbi dicit eē

remot⁹ 7 absens.

p. l. si absēt. ff. de

x. ob. 7 vis Spe.

in tit. de pñ. in

x. qñ aliqz 7 eun

dē in titu. de ind.

dele. in. s. v. i pñ.

7 in ti. de cita. i. s.

i. in pñ. vbi plene

examinat qñ qd

dicat eē i loco res

moto. de qd et vis

p do. Car. in cle.

cām in. s. i. in. j. q.

de elec.

Due partes.

adde Lapū alle.

cxix. Ro. consi.

ccclij.

Vocatos non

vocādos. adde p

hoc facere gl. i. l.

vinū. ff. si cer. pet.

p quā Ro. cōsil.

clij. voluit qd si

citatio qd fieri nō

dbuerat sit facta

7 min⁹ legitime

qd nō hz vitare

actū. vide Oldr.

alleg. cōsi. ccclix.

Sanonmita. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

Retrocedens.

Intellige qd pec

cat s3 no mortali

as. d. abb. h sibi

Diaret pnt pde

rat do. Laceror

galanla in ru. ff.

d. x. ob. char. xij.

co. iij. vbi et t3 q

no peccat qz ius

canonicu et pui

det ad tollendz

pectm veniale fm

Ab. i. c. si. i. c. iij. d.

prescriptio.

Sebasti. Sapia.

Enobis. Ad

huc ter. vis abb.

i. c. edoceri. col. ij.

3. de rescript. vbi

allegat ad hoc q

qlibet platus h3

liberam admini

stratione a iure.

Alienos. ad

Ro. consil. eccl. ij.

Lapum allega

tione. c. xxi.

Sebasti. Sapia.

Qd si electus.

Contrariu sentit

Bal. i. l. cu te. col.

pe. C. de pba. vbi

q qn qs petit of

ficia z h3 aduersa

rium d3 probare

etate q requit ad

illud offm. si vero

no h3 aduersariu

tunc psumit ido

neus. vide no. i. c.

in pntia. in gl. in

x. scdo. j. de pba.

Letetur actor.

Adde Old. c. o. ff.

ccxi. vbi dicit q

obscietes crimina

electo habent

loco accusatoru.

Verbu no. ad

de pio hoc qd vo

luit sed. c. o. ff.

lxij. vbi dicit q si

papa transtulit

monachu ad ali

ud monasteriu i

tuitu pstone: q ad

illd pt redire sine

licetia pape sec?

si tuitu monaste

ri. vbi vide i fine.

Adde istu la

te i. l. in nu. xij.

3. de postulatio.

platoru. Aeneas

de falco.

Soli pape. ad

de videdu Old.

consil. ccvij.

sentit qd pot agi cotra inuitate de dolo ad inter
esse. ar. in. l. sed actio. ff. si qs can. Quasi sentiat q
si non pot pretendere aliqd interesse. puta qz p
pter hoc no facit maiore mora in loco vt qd sile.
z hoc satis posset pcedere de iure ciuili iudicio
meo ex quo no interuenit ibi postulatio. quia ex
simplici pollicitatiode no agit de iure ciuili. ff. de
pollici. in. l. j. z. ff. nec etiā ex pacto nudo: vt. l. in. l.
iuriscetiū. ff. de pac. S3 de iure canonico posset
satis dubitari z vbi iteruenisset pactu recurrēdu
esset ad. c. j. d. pactis. S3 in simplici pollicitatiode
esset magis dubitadū: z pollicitatio differt a pa
cto qz pollicitatio est vni. cū sine pacto pmitto
tibi aliqd. pactu x0 est duoz: vt. l. l. pactu. d. pol.
no. gl. i. cle. romani. de iureiu. An ex simplici pol
licitatiode no credo q possit ali? agere p interesse
suo qz. c. j. loquit de pacto: s3 peccat retrocedēs?
iuxta illd psal. Que pcedūt de labijs meis no fa
ciam irrita. An aut debeat mitti hora pādū pro
inuitatis. dic prout no. Jo. an. z Eald. in. c. fi. de
renūtia. z Cal. cōsuluit vroz suā super isto: q re
spondit satis eque qd p mulieribus z forensib?
debet mitti que no libenter se ingerūt: s3 p alhs
non: nisi essent graues persone. Abbas.

Electio facta post appellationē extrajudicia
lem: an sit ipso iure nulla. 2. 7. 8.

Uacati nolentes comparere faciūt se alienos ab
illo actu: nec computatur in numero interueniē
tium in capitulo.

Cōcorditer dicitur fieri illi qui cōtempserunt
venire contradicant.

Excipiens debet pbare exceptiones suas.

Appellatione iuris venit consuetudo z statuta.

Appellans in vno articulo suspendit totā cām.

Cōgregare caplm vel collegiū ad quem spectat.

Terminus prefixus capitulo ad eligēdu an pos
sit restringi.

Collegiū si est aggregatū: z postea aliqui discesse
rūt: remanētes possint explere ea q occurrūt.
Maria sunt no venire z venire z non stare vlsq
ad finem.

Citatio vna sufficit p istis extrajudicialibus.

Citatus ad aliquem actum an debeat venire de
mane an de sero: vel qua hora.

Am nobis. Ad d3 in
spiciant p?

Appellationē s3 an ztra fuerit electio
celebrata. hoc primo. Et penes vocā

tes quibus cōpetit vocādi ptas remanet ius eli
gendi si vocati venire ptēnūt. hoc scdo. Et ad of

ficiū cōfirmatoris spectat examinare electū etiā
nemine opponēte. Et nisi electus doceat legitie

etatis z literature habet pro no legitie electo. 3
tertio. Diuidit. nā primo ponit allatio 3 electū.

scdo ibi: s3 3 allegatio p electo. tertio ibi: his igitur
ipm? examinatio. qto ibi: nos. pcuratoris

missio. Cas. l. alis. Recepto a caplo capua
no mandato pdicto canonici puerūt in caplo

ad tractadū de electiōe pastoris. arch. cū qbusdā
sodis appellauit ne fieret electio nisi canonica s3

tenore mandati apostolici z statim recessit. alq
remanferant in caplo arch. z alios ad caplm re

uocauerūt: vt scdm mādati apostolici tenore pce
deret ad electionē z cū ipm nolēt redire credētes

ptātē eligēdi ad se depolutā fuisse qdā subdiacono
dñi pape in archiepim elegerūt. cā ista ad dñz

papā est delegata. papa auditis allegatiōib? vtri
usqz ptis sup hoc rescribat caplo capuano di

cēs. Cū aut pset appellationē interpositā fuisse
ne fieret electio nisi canonica videri poterat qd

medio tpe nihil debuit inouari. z id talis electio
iudicāda erit irrita: z inanis post appellationē le

gitime factā. S3 hoc sic rñderi poterat cū ap
pellatū fuisset no vt nulla fieret electio s3 vt fieret

canonica: si canonica electio fuit postmodū sub
secuta nihil 3 forma appellatiōis: s3 potius fm

ipaz vt fuisse pcessus. Et id electio no erat aliq
ten? irritāda. pterea cū post appellationē arc.

recessisset z alq eū reuocassent z ipse noluit vni
re alienos? ab electione se fecisse vident ppter q

contra electionē nihil posse opponere videbant. His ergo z alijs alle
gatis l3 cotra personā electi nihil obiectū fuerit: tñ vt dicit apīs manū
nemini cito imponas. diligēter debēt inquiri que circa personā electi
sunt inquirēda. de literatura eius cepit inquirere qz no eminetis sciē
tie tamē sufficiens est inuētus sicut dicit ab eis qui ipm cognouerāt. de
etate tñ varietatē scire no potuit q trigessimū attigisset annū: vnde pa
pa volēs persone pariter z ecclesie puidere z rōnes z canones obser
uare pstatū subdiaconū pcessit in pcuratorē ecclesie capuane cōmittens
eidē liberā administrationē tā in tpalibus q in spūalib?.

1. B. C. T. Mor. ibi iudicāda erat irrita. bonū ar. q electio attēta 3 appllationē extra
iudicialē ē ipso iure irrita. S3 aduerte qz iūi fecit. s3 3 ibi: irritāda.
per q verbū vt colligēdu iūi. z pfecto hec litera no pbat vniū vel reli
quū: tum qz facit p z iūi: tum qz no sunt verba pape: sed allegatiōes par
tiū. z prima allegatio no est vera. Unde dū litera dicit: videri poterat
supple z male vt sequit in ver. s3 cotra. An aut electio sit dicēda irrita
vel irritāda de iure: qz post appellationē attēta dicam infra cū gl. j.

2. C. T. Mo. qz no oia gesta post appellationē extrajudicialē sunt irrita.
vel irritāda: sed oportet qd sint post z ztra appellationē. z ad hoc quo
tidie allegat iste tex. de quo infra latius dicā. C. T. Tertio no. ibi alie
nos se fecisse vident: z tene semper mēti istū tex. in hoc vocati ad capi
tulū p habentē potestātē faciūt se alienos si cōparere nolunt. Ex quo
infertur qz isti no sunt cōputandi in numero absentiu seu in numero
eoz q sunt in caplo. Sed quo ad actū tūc explicadū habētur ac si non
eēt de caplo: faciūt em se alienos: vt in litera. Qd clarius voluit Inn.
in. c. ecclia. el. ij. eo. qm gl. in cle. quod circa. eo. tit. z idē dic de his q de
iure no sunt vocādi: no em dñt cōputari numero. vt no. in locis palle.

4. C. T. Mo. ibi cōcorditer celebrata iuxta supascripitiōe: q electio dicitur
cōcorditer celebrata p capitulū si oēs existētes in. c. cōsentiūt. licet vo
cati qui cōtēpserūt venire cōtradican. Ratio colligitur ex his q pri
me dixi: qz illi q cōtēpserūt no habētur seu reputātur de caplo quo ad
illū actū. z tene hoc mēti. C. Mo. y. vbi: nemini cito manum imponas:
q p motus sine debita examinatione d3 cito p motus. qd no est fidū:
sed d3 superior pri? examinare psonā ppostea pmouere. C. Sexto no.
q in cā electiōis superior supplet ex offō nobili ad inquisitionē faciē
dam: s3 ab aduersarijs no opponat. Et no. in hoc casu in quo superior
pcedit ex inquisitione sine infamia. de quo vide qd dixi. in. c. j. de postu.
prela. C. Mo. vj. qd electus non est cōfirmād? nisi doceat se idoneū quo
ad idoneitātē extrinsecā. Unde papa hic noluit cōfirmare istū electū
qz no potuit sibi cōstare de etate idonea: no tñ cōstitit de 3io. sed hoc

5. vltimū no sufficit vt hic habes tex. no. C. T. Et optime facit iste tex. p
opi. Joā. an. in regula infamibus. li. vi. in mercuri. vbi cōcludit q si ele
ctus h3 aduersariū ipm aduersario incūbit on? pbādi exceptionē suā:
qz asserēt iūbit on? pbādi: z excipiens cēsēt actor? q ad on? pbādi ex
ceptionē suā: vt in. l. in exceptiōib? ff. de pba. z i. c. in pntia. de pba. sed
si no h3 aduersariū incūbit ipm electo onus pbādi se idoneū. Itē si ha
buit aduersariū: s3 deficit i pbādo vel no obiectit opponēdo. nā tūc no
respectu aduersariū: s3 vt obtineat cōfirmationē a superiore d3 pbare se
idoneū: vt ē tex. no. hic. C. Mo. vij. ibi: curauerim? indagare. ho. tex. p
his q dixi in. c. j. s. ti. pri. post Inn. q superior in examinādū sup ido
neitate pmouēdi no tenet recipe iuramēta testiu: sed pot sine iuramē
to ingre ad suā psciētā informādam. Hodie tñ in curia recipiuntur
testes sup idoneitate pmouēdaz. nam pot supior hoc facere vt sibi vt:
no tñ ad hoc de iure astringit. vt apte colligit hic. C. Mor. x. ibi: ecclie
pariter z pstone. q et cū puidet plature pot haberi rō no solū ad pui
sionē ecclie s3 et ad meritū pstone: q est bene notādū. An facit ista lra:
p his q no. Jo. an. post Jo. mo. in reg. qd ob gīaz. in mer. vbi cōcludit
notabile verbū q si papa transtulit prelatū absentē ad maiore ecclesiam
ppter meritū pstone no vt pma ecclia vacare a tpe pmotionis facte p
papā s3 a tpe quo psetit trāslationi. Secus vbi papa pncipalr trāsla
tionē illā fecisset ad vtilitatē seu necessitatē ecclesie: qz tūc incipit pma
vacare statim a tpe pmotionis q verbū no. C. Mo. x. ibi: tam rōnes q

canones obseruare. q superior dispensans 3 canones ex causa videtur
obseruare rōnem z canones. z dic q seruāt canones quib? cauet q ex
causa est dispensandum. nam vbi est causa dispensandi dispensatio est
debita vt no. gl. in. c. vt cōstitueretur. z. c. dño sancto. l. dist. facit. j. q.
vj. in. s. nisi rigor. cū. c. exigit. no autē seruāt canones cotra quos dis
pensat: imo illos violat qz per dispensationem vulnerantur illa iura.
x. q. iij. displicet. no. Ar. in. c. licet canō. de ele. lib. vi. C. T. Et opti
me facit hec lra sic intellecta ad questionem. mandat papa decidi ali
quā causam fm ius: dubitatur nunquid delegatus possit causam illā
decidere fm consuetudinē z statutum loci. tenuit qd sic: qz ius vult vt
causa decidat fm cōsuetudinē z statutū loci. vt in. c. si. de cōsue. z. xi.
distin. in his. ergo sic faciēdo decidit causam fm ius l3 Jo. and. sen
serit cōtrariū in addi. Spec. sed quod supra dixi multi tenuerunt de
quo aliquid tetigi super rubrica de cōsuetudinibus: z in ca. quintanal
lis. de iureiuran. vbi per domi. Anto. C. Ultimo no. quod ecclie va
canti datur quandoqz procurator cum libera potestātē administran
di in spūalibus z temporalibus. Et in ecclia cathedrali hec da
tio competit soli pape. vt habes bonum tex. in. c. is cui. j. eodē lib. vi.
z alio vocabulo appellat iste procurator visitator. vt in dicto. c. is cui.

6. C. T. Et optime facit hec lra sic intellecta ad questionem. mandat papa decidi ali
quā causam fm ius: dubitatur nunquid delegatus possit causam illā
decidere fm consuetudinē z statutum loci. tenuit qd sic: qz ius vult vt
causa decidat fm cōsuetudinē z statutū loci. vt in. c. si. de cōsue. z. xi.
distin. in his. ergo sic faciēdo decidit causam fm ius l3 Jo. and. sen
serit cōtrariū in addi. Spec. sed quod supra dixi multi tenuerunt de
quo aliquid tetigi super rubrica de cōsuetudinibus: z in ca. quintanal
lis. de iureiuran. vbi per domi. Anto. C. Ultimo no. quod ecclie va
canti datur quandoqz procurator cum libera potestātē administran
di in spūalibus z temporalibus. Et in ecclia cathedrali hec da
tio competit soli pape. vt habes bonum tex. in. c. is cui. j. eodē lib. vi.
z alio vocabulo appellat iste procurator visitator. vt in dicto. c. is cui.

7. C. T. Et optime facit hec lra sic intellecta ad questionem. mandat papa decidi ali
quā causam fm ius: dubitatur nunquid delegatus possit causam illā
decidere fm consuetudinē z statutum loci. tenuit qd sic: qz ius vult vt
causa decidat fm cōsuetudinē z statutū loci. vt in. c. si. de cōsue. z. xi.
distin. in his. ergo sic faciēdo decidit causam fm ius l3 Jo. and. sen
serit cōtrariū in addi. Spec. sed quod supra dixi multi tenuerunt de
quo aliquid tetigi super rubrica de cōsuetudinibus: z in ca. quintanal
lis. de iureiuran. vbi per domi. Anto. C. Ultimo no. quod ecclie va
canti datur quandoqz procurator cum libera potestātē administran
di in spūalibus z temporalibus. Et in ecclia cathedrali hec da
tio competit soli pape. vt habes bonum tex. in. c. is cui. j. eodē lib. vi.
z alio vocabulo appellat iste procurator visitator. vt in dicto. c. is cui.

Ubi habetur

Abi habetur de potestate istius procuratoris seu visitatoris, et solet papa hunc titulum concedere cardinalibus cum committat eis ecclesias cathedrales seu regulares. Et habes hic in text. unam causam legitimam propter quam potest fieri ista concessio, scilicet cum exigit utilitas seu necessitas ecclesie habere certam personam in prelatum que tunc non est legitime etatis, unde potest interim constitui procurator seu visitator illius ecclesie cum libera potestate administrandi in temporalibus et spiritualibus quod non. Et hunc procuratorem posset facere capitulum sede vacante in beneficiis spectantibus ad collationem episcopi, quod non posset illa deferre, ut in c. unico, ne se. vac. lib. vi. post tamen non predicto illa commendare seu administratorem constituere donec fuerit illis beneficiis proutsum per superiores, ut non. Jo. an. in d. c. unico, idem putodice dum in episcopo quo ad beneficia spectantia ad collationem pape iure reservatis vel devolutis, ut si non est aliquis qui interim illis beneficiis possit providere valeat episcopus ibi de deputare administratorem idoneum, donec per papam fuerit provisor, ar. r. q. i. regenda. Idem puto episcopum posse facere in ecclesiis spectantibus ad collationem suam donec ipse providerit intra tempus legitimum, facit. c. nemo. j. eo. lib. vi. q. 2. leg. et non. in. c. cum vos. de offi. ord. i. ¶ In gl. i. ibi nisi ad ea que illegitime sunt. Ito. gl. p. his que dixi super text. Sed contra hoc facit quod legitur et non. in. c. si a iudice. de ap. lib. vi. ubi dicitur quod per appellationem in uno articulo, suspensio iurisdictionis iudicis quo ad totam causam. Ita quod nisi prius reuocet gravamen, non tenet appellas apparere ad citationem ipsius iudicis. Ad idem facit. c. significate. cum. c. Rodolphus. s. de rescri. ubi papa mandatur irritari quicquid fuerit attentatum post appellationem. ¶ So. dicit In no. quod in hoc est differentia inter appellationem iudicalem, et extrajudicalem, quod in appellatione iudicali, legittime interposita, veniunt irritanda omnia gesta per iudicem post appellationem, sed de iure non si sit appellationem, quod non dicitur iudex pcedere in illa causa post appellationem legitimam. Sed in appellatione extrajudicali, solum veniunt irritanda ea que sunt post appellationem. ¶ An non sufficit ad irritationem quod aliquid sit factum post appellationem. Et id si appellatur in caplo ne fiat electio per promissum et appellationem non obstante maiori pars capituli promissit electio noluit acceptare si capitulum postea pcedit ad electionem per scrutinium vocatis appellatibus et non lentibus comparere, valebit ista electio, quod non est appellationem, licet fiat post, et idem in similibus. Diverfitatis rationem posuit Inno. non hic sed in c. q. propter. j. eo. ppe. si. dices quod per appellationem iudicalem suspensio iurisdictionis iudicis quo ad illam causam, ut in iuribus prealle. Id non potest amplius pcedere, et non. hoc dictum, quod facit per his que dixi in c. sup. eo. j. de app. ubi plenius dixi. Sed appellatio extrajudicialis non habet suspendere potestatem competentem parti, sed satis est quod defendat appellante ne opprimatur circa id super quo appellatur. Si enim aliquid attentatur post appellationem extrajudicalem, sed non contra, pars appellas non opprimitur in iure suo, immo opprimeretur per appellata, si posset uti iure suo. Sed diceretur tu, hec ratio Inno. non est sufficiens, quod idem esset dicendum in iudice, non enim opprimit appellante, si pcedit post appellationem non econtra. ¶ So. contrarium videtur videri, sed defendendo Innoc. respondet sic, quod aliud in iudice, quod cum iudicium reddat in intuitu, ut in c. intelleximus. de iudi. et l. inter stipulatem. §. si Stichum. ff. de verbo. obl. si iste pcelleret litigare coram iudice super alio articulo cause, gravaretur dupliciter, primo quod haberet persequi articulum appellationis coram superiore et residuum cause coram isto iudice a quo appellatur, quod est iniustum. Item ex quo iudex gravavit eum in uno articulo, non dicitur compelli ad litigandum coram iniquo iudice, super alio articulo eiusdem cause. Maxime quod appellatio propter hoc fuit interposita ut causa illa devoluatur ad superiorem propter iniquitatem primi iudicis. Sed in appellatione extrajudicali ista non contingunt, quod si appello in uno articulo, non habeo necesse litigare coram adversario super alio articulo eiusdem cause. Nec possum pretendere gravamen in futurum respectu alterius articuli, si pars vult illum expedire utens iure suo: et hec est optima ratio diverfitatis. Et in si. gl. faciunt hec contraria, quod in nuntiatione novi operis, dicitur destrui quicquid edificatum post denuntiationem factam, siue iuste siue iniuste, ut in iuribus alleg. in gl. Et tamen denuntiatio novi operis, sit extrajudicialis, ergo idem dicendum, esset in appellatione extrajudicali. Sol. contrarium videtur difficile quod soluendo dixit Jo. an. quod illud fuit forte statutum propter breve tempus, quod datur nuntianti novum opus, solum enim expectatur post tres menses ad docendum de iure suo, ideo is cui facta est denuntiatio, debet supersedere et nihil attentare iuste vel iniuste. Quia in mora modici temporis non est magnus prejudicius, ut in l. si debitori. ff. de iudi. Sed in appellatione, datur annus, et ex causa biennium, ut in cle. si cur. de appel. ideo durum est quod pars appellata teneretur differre ius suum per tantum tempus. Unde satis est quod nihil illegitime attentet, hec tamen ratio posset aliquantulum moderari, quod iudex tenetur supersedere. Posset tamen responderi quia si iudex confidit quod appellatio sit minus legitima, potest pcedere ad ulteriora, ut in c. non solum. de appel. lib. vi. et melius in c. eum qui. de do. et contu. lib. vi. do. Anto. reddit aliam rationem, dicens quod non videtur differentia inter appellationem extrajudicalem, et nuntiationem novi operis, quo ad istum articulum. Quia nuntiatio novi operis, non venit ad conservandum possessionem nuntiantis, sed ad conservandum eum in statu suo. Merito nihil debet postea attentari, sed appellatio venit ad tuendum

a Zacharias. ¶ Ne fiat electio. Tu adde quod appellatio ab electione fieri da non impedit, quin fiat. c. cum inter universas et c. q. propter. et utrobique per gl. et do. isto ti. Bene tamen potest appellari si non fiat canonice ut subdit iste hic idem not. Berta. de fir. in trac. de episcopo. i. parte. lib. ii. q. de. xxviii. et Car. Adadra. i. trac. de elec. c. l. parte tertia. in gl. in ver. appellavit. i. si.

Sebasti. Sapia.

b ius proprietatis: ideo oportet quod iustificetur appellatio. Si autem appellaretur propter possessionem idem esset dicendum quod in nuntiatione non bene capio hanc rationem quod licet appellem ne quod me molestat in possessione mea: si ego non eram in possessione non dicitur adversarius meus aliquid in novare intrando possessionem illam: quod non facit contra appellationem. tamen secus videtur in nuntiatione novi operis: quod ex quo quis denuntiat debet denuntiatus supersedere donec ille doceat de iure suo: aliter si non supersederit dicitur ante omnia retractari, edificiumque non probetur quod sit in possessione. Quare puto quod iura introduxerunt istud speciale in nuntiatione novi operis propter prejudicium grane quod posset fieri nuntianti. Nam si tu edificares super solo meo denuntiatio non haberet impedire habere litigare quasi spoliatus. An in ra considerando gravitatem prejudicii ex parte nuntiantis et modicitatem ex parte denuntianti introduce runt ista via ut denuntiatus habeat supersedere et nuntians habeat docere de iure suo intra modicum tempus, et faciunt predicta ad ea que supra dixi. ¶ An innotata post appellationem extrajudicalem sint nulla an annullanda. Inno. sentit quod annullanda: dicit enim quod ista appellatione fieret electio nisi canonica nil operetur. Quia si sequitur electio canonica non dicitur irritari cum non sit contra appellationem, ut in text. Si autem sequitur electio minus canonica dicitur irritari etiam sine appellatione, ut in d. c. bone el. i. in si. r. i. p. r. i. et j. e. ti. q. propter. Post. dicit quod appellatio operatur, quia inducit nullitatem actus, unde electio post appellationem erit nulla ubi alias si fuisset minus canonica fuisset irritanda. Et per primo adducit. c. auditis. j. eo. et sic apte sentit Post. quod electio attentata post et contra appellationem legitimam est ipso iure nulla. Et sic transit Jo. an. simpliciter recitando et non. bene hoc dictum. Sed contrarium tenet hic. do. Jo. de lig. et do. Car. et facit ista litera in verbo. irritanda. ut supra iduxi. Pro hoc facit quod appellatio extrajudicialis est quoddam provocatio ad causam ut in c. cum sit romana. j. de appella. Sed citatio vel pendentia litis non habet inducere nullitatem actus si possessio est penes actum agitantem, nec obstat. c. auditis quod fin. do. Ant. tunc appellatio inducit nullitatem actus quod causa propter quam appellatur est sufficiens ad inducendum nullitatem: puta quod appellatur ne suspensus vel excommunicatus eligatur vel electio fiat a maiori parte capituli. Sed dices tu quod ergo operabitur appellatio extrajudicialis si non inducit nullitatem ipso iure: nec dat causam retractandi nisi actus fuerit minus legitime attentatus, ut hic. Solu. dicit quod operatur multa, primo quia devolvit causam ad superiores ita quod superior ex officio suo revocabit omnia attentata, ut in c. bone. et quod ibi plene dixi. j. de appella. Item est alius effectus valde notabilis, quia si appello ex causa quam verisimiliter timeo et sequatur actus contra appellationem: debet irritari actus licet non probem illam causam fuisset vera, satis enim est quod erat verisimilis nec habuisset effectum retractationis sine appellatione, pone exemplum in dicto Inno. hic quod querit, pone quod canonicus appellat ne fiat electio in tali loco, quod timeatur de impressione. Canonici non ob. appellatione eligunt nulla impressione intercedente queritur nunquid talis electio debeat retractari, et licet quidam dixerint quod non: ipse tamen. Innocen. concludit contrarium dummodo

¶ Per appellationem. Ad id, non. per Dec. in rub. j. de appel. colu. iii. ubi tangit an appellatio extra iudicialis sit proprie appellatio: et nunquid suspensio iurisdictionis iudicis, et de ista differentia quod ponit do. Abb. iter appellationem iudicalem et extrajudicalem circa renovationem attentatorum vide pulchre per do. Socinus in consil. xlv. visa appellatione col. ii. ad fin. cum seq. in. j. parte Dec. in c. j. post no. j. de appella. latius in c. bone. col. v. vers. duodecima differentia. eo. tit.

c ¶ Et non contra. Istam. q. examinat melius quam aliquis homo de mundo modernorum princeps do. Jaso. in l. ii. in. ii. no. C. si ius vel uti. pu. vide etiam. d. Sely. in c. i. in. ii. no. j. d. sponsa vide pulchrum dictum per bal. in l. maximam. in x. sic. vltimam. q. r. i. C. de lib. pte. add. tamen materia unum dictum quod forte non reperies per alium vix quod si derogat iurisdictioni aliorum iudicum videtur sublata iurisdictionis quam habebat iure communi non autem ex consuetudine quod est magni effectus, ita singuliter posuit in loco solitario. i. l. viros. C. de diversis offic. lib. xxi. Aleneas. de falso.

Sebasti. Sapia.

d ¶ Prejudicium grane. Vide do. Jaf. in l. i. col. i. ff. de no. oper. num. ubi tamen quod opis non nuntiatio possit iudici appellato extrajudicialis.

e Zacharias. ¶ An annullanda. Adde Spec. in titu. de offic. om. iud. §. v. vers. sed queritur. et vers. istud autem. in fin. idem in itu. de rela. §. v. in principio.

f ¶ Sebasti. Sapia. ¶ Ad superiorem. Vide decem differentias quas ponit Dec. in c. bone. j. de appella.

Sanor super prima parte primi.

¶ Ex futuro enē
tu. add. p hoc qd
voluit pau. d. ca.
cōn. xxi. vbi dicit
q si iudex tarda-
uit p exceptiones
ptis oppositasli
bello appella-
tio. nō pseq ap-
pellationē q ius-
dicabit an tps p
sequēde app. fue-
rit lapsus i cog-
nitione exceptio. z
an essent friuole
vel admittende.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Cū maior ps ca-
pituli. Vide Jo.
an. in addi. Spe. b
in tit. de elec. d. i.
i. iij. col. vbi dicit
q in citatione ab-
sentiu debet inse-
ri certa hora diei
qua fieri d. elec.
Vide Frimia. in
tractatu de epo
in tertia parte lib.
primi. q. xvj.
¶ Cū minor ab-
breuiare. Adde
qd voluit Ro.
cōn. cxxij.
Zacharias.
¶ Tu dic qū ter-
minū alicui actui
prescripti iure vel
statuto pueniri
non potest regl-
prograri xō sic d
partiu p sensu ita
not. reb. i. l. i. tpa.
m. j. in addi. ad
ipz. C. de fide istr.
lib. x.
Anto. Francisc.
¶ Circa hanc ter-
minus iuris pos-
sit progari vel p-
ueniri adde bal.
in l. ij. in j. col. in
x. qd si dictū. C.
q admitt. ad bon.
pos. vbi d. q ter-
minus iuris nō
pōt pueniri vtrū
aut iudex possit
illū abbreviare
notat in regula.
inductū de regu.
i. l. h. v. z. no. doc.
l. c. q si sic romana.
de. pp. i. cle. q
uis. in. y. verū de
app. z est pclusio
q terminū datū
a iure sine hoīs
munterio iudex
nō pōt abbrevia-
re sec. si cū hoīs
mūstrio. ex cā
aut pōt terminū
iuris progari. vt
per Anoc. in. c.
pia. de excep. li. vi.
z habetur p. Dy.
z doc. legistas. in
l. i. C. ad ul. z in
j. ad hoc. aut. vt

probet q verisimiliter tenebatur de impressione
Et vide alios effect. quos dixi. in. d. c. bone. Ad
de q ad predicta. gl. in. in. c. nō solū. de ap. li. vi.
in gl. magna ppe medium. que vñ sentire tertiaz
opi. hac materia. Dicit em q inuocata post ap-
pellationē extrajudicialē pendet ex futuro even-
tu. nō aut sunt nulla ipso facto. z alle. c. conside-
ranim. S. e. z forte sentit illa gl. q interim gesta
tolerant. sed si fuerit declaratū appellatiōē esse
legitimā declarabit actus null. als sec. z h. eēt
noua rñsio seu nou. intellect. ad hoc. c. p. sidera-
uimus. q ideo ibi nō valuit scōa electio q nō cō-
stabat an pmissa esset nulla. yñ erat opus cessare
pmā ppter colozē subsistētie: quem hēbat iuxta
no. in. d. c. auditis. Tu adde aliā limitationē no-
tabilē quā dixi. l. c. i. d. ap. vbi tex. vñ pbare q col-
latio post appellatiōē sit nulla. z dic vt ibi.
¶ In gl. in ver. renocare. i. si. Ro. bñ istā gl. ad
quā quotidie fit remissio cū querit an maior ps
capituli possit restringere terminū a iure pfixū
caplo ad edigēdū z monere minozē pte vt i termi-
nō assignato z restricto debeat interesse ad ele-
ctionē faciendā. z hec qd ē valde vtilis ēt ad alios
act. capitulares expediedos. nūqd lcz possit ma-
ior ps admonere minozē partē vt veniat ad vni-
uersitatem: ita q si nō venerit possit maior ps p-
cedere ad expediedū ea q incūbūt Et primo de-
bes scire q qñq ex cōsuetudine potestas pgre-
gadi caplin siue collegiū spectat ad aliquē d ipo
collegio vel forte ad epim seu platū collegij: qñq
de cōsuetudine nō spectat ad aliquē hec cōuoca-
tio. Primo casu aut iste ad quē spectat reuoca-
tio vult restringere terminū iuris z vñ q possit:
q sentit hic Inn. s. aliō sentit ipe i. c. ecclia. d. j.
e. z illud dictū vñ veri. z sentit hic. d. Ant. Mā lcz
ad eū spectet cōuocatio caplin: nō tñ hz potestate
restringendi terminū iuris cū ille terminū sit p-
fixus i fauorē collegij: ergo nō pōt iste illū termi-
nū abbreviare. vt i. d. c. si diligēt. de fo. cōpe. z i
c. ad apostolicā. de reg. facit regula idultū. de re.
iur. li. vi. nec cōsuetudo dāt sibi potestātē cōgre-
gadi collegiū d. z extēdi ad casum diuersum. i. ad
potestātē restringēdi terminū iuris iuxta not. i. c.
si. de offi. arc. p. Inn. facit. c. cū cōtingat. de deci.
S. z vbi nō tractat de restringēdo terminū iuris
tūc pōt iste monere oēs de collegio vt certo ter-
mino veniāt ad collegiū si nō venerint facit eos
cōtumaces nō vt possint puniri per istū vocatē:
sz quo ad hoc vt ptas capli resideat penes veniē-
tes. Et hoc nō. voluit. Inn. in. c. i. de ma. z obe. z
i. c. h. de no. ope. nū. z Jo. an. in. c. i. causis. j. e. z ibi
dicā qd iuris si ad vocationē istius nō venit nisi
minoz ps nūqd tota potestas residet penes istā
partē minozē. Si vero de cōsuetudine nō est ali-
qs ad quē spectat cōuocatio collegij an de iure
possit antiquor cōuocare collegiū. dic vt no. Inn.
i. d. c. i. vbi tetigi. Et tñ casu quo nō seruat q per
aliquē quocet collegiū tūc sunt opin. qualr illō
collegiū sit quocandū presertim restituēdo ter-
minū iuris p electiōe fieda. z in hac. q. sunt tres
opi. gl. t. h. c. q maior z sanior ps pōt cōuocare
minozē pte pfigēdo ēt terminū restrictiū iuris.
Scōa fuit opi. l. d. ost. dicētis oportere vt due par-
tes collegij cōueniāt z q ex cā arcēt terminū iu-
ris. Si aut nō cōueniūt due partes nec subest cā
restringendi terminū iuris nō pōt restrictio fieri.
facit. l. nulli. z. l. plane. ff. qd cuiusqz vni. Tertia
opi. Inn. dicētis q presentes pñt monere absen-
tes etiā si vnus solus esset pñs. alle. iura q opin.
suā aperte nō approbāt. Cōcluderē sic q necessa-
rio requirunt due ptes ad monēdū alios qz po-
tētie capitulares cōsistūt i duab. partib. dū col-
legiū est in cōgregatiōe: vt i. d. l. nulli. z. l. plane. z
l. notationum. C. de decu. lib. x. t. z Inn. i. d. c. h. vbi
etiā dicit q nō est vis qualr cōgregentz: p quez
iste due ptes: dūmodo cōueniāt simul i vocādo
minoz partē. Et valet ista vocatio p duas ptes
fact. ad pstitūdū minozē partē i psumacia: ita
q nō pōtuerūt allegare septēptos. maior aut ps
nō sufficit: q iura quēdiciū stādū esse maiori pti

collegij: pcedūt qñ collegiū est cōgregatū i quo
saltē iterūnt due ptes vocādoz: vt dixi. s. c. pxi.
Si aut iste due ptes volūt restringere terminū
iuris placet mihi opi. l. d. ost. vt ex cā possunt: siue
cā minime: sz cā subest corpso q voluit puidere
ecclesie vacati nā terminū trū mensū fuit pñus
a iure fauorē collegij ergo pōt collegiū q repres-
sentatur in duab. partib. huic fauori renūtiare
in fauorē ecclesie. simile no. in. c. cū inter. j. eo. hec
pcedūt qñ nō instat finis termini iuris: sed instā
te sine est dubiū nunquid possit pars pñs pce-
dere ad electionem. Inn. t. z q sic etiā si esset vn.
solus. p arg. in. c. h. l. x. dist. z hec opi. mihi placet
qz nō tenet etiā vnus dimittere ius suū ppter
absentiam aliorū nam ex quo terminū est pñus
a iure omnes vident ēē moniti in termino: vt in f
c. potuit. de loca. Et intellige qñ absentes scies-
runt vacationē ecclesie. alias aut debuisset ps p-
ñs hoc notificare absentibus: vt i. c. q. ppter. j.
codē. De. tñ tenuit q nūq ptas maioris partis
deuoluit ad minozē nisi in casu delicti. arg. in. c.
gratū. s. pxi. sz primā partē tenuit hic do. Ant.
z cōiter ali. d. z tñ presens vocare absentes si com-
mode pōt. Dic etiā q si absentes pueniūt i vno
loco possunt vocare minozē partē presertim cūz
ea que incumbat melius possunt expediri extra
ecclesiā q in ecclia: forte qz timetur impressio in
ecclesia vel qd simile q voluit hic l. d. ost. z Inn. i
d. c. h. **¶** Sed dubiū est pone q capitulū sit cō-
gregatum demum aliqui exeūt de caplo: nūqd
possunt remanētes explere ea que incūbūt. alio-
rū absentia nō ob. Inn. vñ pmo velle q nō qz nō
possunt isti presentes alios pstituire in cōtuma-
cia intellige ex quo nō instat terminū iuris. L. d.
po. dicit q si maior pars recessit recedēdo videt
reuocare terminū pñs: credo q si due partes
remaneāt in vniuersitate nō est curādū de recessu
tertie partis: qz pinde ē ac si vocata nolisset ve-
nire. nā paria sunt nō venire vñ nō expectare vsqz
ad fi. vt in. c. i. de iud. z. xi. qd. iij. in. c. certū. nec cre-
do necessariū vt minoz pars reuocet p duas pñs
tes ex quo a principio oēs fuerūt citati ad illū
actū nā psumaces sunt: ex quo nō steterūt si xō
recesserūt due ptes vel vltra: tūc tertia ps nihil
poterit facere: qz caplin nō repñtat i minoz pte:
vt i. c. ecclia. j. e. z illi recedendo vident reuocare
vocationē factā. l. d. ecclia. nisi instaret terminū iu-
ris: qz tūc puto q minoz ps poterit pcedere ad
electionē. qz i. pterpellat p hoie: vt i. d. c. potuit.
qñq z tertio remāsit solū maior ps: iste casus ē
magis dubitabilis. nā qd possit pcedere facit qz
ex q collegiū fuit cōgregatū d. sz fieri iudicio ptis
maioris. vt in. c. i. de his q fiūt a ma. par. ca. i. pñū
facit qz i vniuersitate nō fuit ppositū negotiūz
expediēdū. Sz pōt dici q vniuersitas ē i pgregā-
do. ergo regrit due ptes. Adhū plz pcedens di-
ctū: qz ex q oēs erāt i collegio stādū ē iudicio ma-
ioris ptis qten. itēdit terminū nō reuocare sed
ad vltiora pcedere. An aut due ptes possint p-
prie citare minoz pte. Inn. dicit notāter hic q
nō: sz poti. monere seu regere: qz citatio spectet
ad iudicē sz due ptes collegij nō hñt iurisdictionē
nē i minoz partē. itellige i vniuersitate nō hñte
iurisdictionē vt ē caplin: ergo nō d. fieri citatio
sz monitio seu requisitio qd ē notādū. Dicit etiā
Inn. qd hoc casu nō regunt tres citatiōes vel
vnica pēptoria: sz sufficit vnica requisitio: seu mo-
nitio. qd dictū no. Et p hoc facit qz in istis reg-
sitionib. extrajudicialib. sufficit vnica vocatio:
vt no. gl. i. c. si eps. xviij. di. z in gl. i. cle. j. de here. p
sertim qñ par requirit parē. z ad hoc. qd no. doc.
i. c. cū cā. de offi. deleg. **¶** Ultimo s in hac mate-
ria qro de vtili qōne nūqd citatus seu monitus
vt talis veniat ad caplin teneat venire d mane vñ
de sero an possit differre vsqz ad supremā horaz
diei. pclude mētē doc. hic q citat. seu monit. d. z
cōparere ea hora qua cōgruet p expediri actus
ad quē citat. vñ si ille act. solet fieri de mane d. z
tūc pparere. citat. ergo sicut cōpareat tali die ad
electionē faciendā d. z cōparere de mane an ppar-
dum qz

liceat nisi z quie.
z i. l. peteda. C. d.
tip. in integ. rest.
pe. z i. l. scire ops.
in. d. pñs. i. de ex-
cu. tuto.
¶ Vnus solus.
adde q idē tenet
Ro. cōn. c. cclij.
¶ Aliquit exēnt.
Adde Lapū alle-
gat. cxxxi. z vide
qd voluit Oldr.
cōn. cxxij.
Zacharias.
¶ Maioris par-
tis. Adde p opi.
istius gl. eūdē in
c. cū inter vniuer-
sas. co. j. x. no. h.
S. e. ti. Jo. an. i ad-
di. ad spe. e. ti. s. i.
i pñ. z Old. d. lau-
de. pñ. cxxij. inci-
citato caplo ber-
tha. d. fir. in trac.
d. epi. in. iij. parte
li. j. q. xxi. z Car.
mādago. in spec.
alle. tract. de elec.
c. xxi. z. c. xli. in
prima parte.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Ultimo. vide
Jo. de imo. i. l. mi-
les. s. decē. ff. d. re-
iudi. Phil. peru-
finū i. c. cū parati
in. iij. q. ij. pñcipa-
lis. de appel. bal.
in. l. si vt pponis.
h. C. qūo z qñ iud.
vbi dicūt qd si ci-
tatio fiat sine ho-
re expresse in
telligit p hora d
mane cōsuetā ce-
lebrāde electiōis.
dicūt tñ qd si fiat
citatio pro certa
die ad aliquem
actū iuridiciū in-
telligitur p scōa
hora iuris. v. d. se-
ro. fm Bar. i. d. l.
miles. s. decem.
¶ Cōgrue. adde
nou. magie alex.
i. l. si finita. s. iul.
ff. de dam. infect.

Sebasti. Sapia.

a **Q**uod absens. vi de Bal. hoc est te nentē in. l. i. iij. q. C. de pñe. em. i. l. vt pñectus. C. de annali excep. no. bart. in. l. vñū ex familia. ff. d. le. ij. z facit q. not. Bal. in. l. scim. s. sed z si q. C. d. lat. liber. toll. vbi dicit q. pñecta pñt pñferri absenti.

b **C**ōsentiat. ad de q. absens tñp sentari nō pñt. l. absens patro nus pñsentat tñ lap. alle. l. xxxv.

c **M**aiore adde Calde. pñ. j. de si lñs pñsby.

Anto. Francisc.

Ad hoc vt pa tron. absens pos sit pñsentare z ab

sens possit pñtari

viñ Joā. an. in. c. si. de pñes. pñb. z

q. no. in. c. illō. de iurepatr. vbi est

cōis cōclusio q. patron. ecclesie

pñt pñmittere ali cui pñtationē ēt

bñficiū non vacā tis. z q. patron.

possit facere ēt pñtationē p lite

ras. vide glos. in clemē. frequēs. l.

ver. lñs. d. exces. pla. z no. p. doct.

in. c. ea. no. scit. de his q. fñit a pla.

sine cōsen. ca. est etiā verū qd l. p

sentatio possit fie ri p lñs z p pñu

ratores absents vt dictū ē: tamē

opz q. pñsentat. sit corā epō pñsens

vel corā eo cui pñsentat. glo. est re

putata singularis in cle. dudū. in. s. statumimus. i.

versū. pñsentari. de sepul. z vide do.

Bar. hoc idem te nētē in. d. cle. fre

quēs. d. excessib. pñlato.

Sebasti. Sapia.

Quod si aliqui.

Doct. nō vide tur verū indistin

cte maxime quā do vn. deliquit

in territorio alte rius quille in cu

ius territorio de liquit potest illū

punire: vt tradit Hoff. in summa

tit. de indic. co. j.

dium: q. tñc solet fieri electio ppter missas spñs sancti q. solet pñmitti. sicut ac. pñt expediri: pñgue de mane z d. sero pñt iste monit. differre vsqz ad sero vt in. c. cōsuluit. de offi. dele. z iō dicit Jo. an. z bñ qd citat. vt cōpareat ad assignandū diē p electione fñda pñt differre vsqz ad sero. z idē dic in similib. actibus. **I**n glo. pe. in si. pñmā op. tenuerūt Tā. z Hof. moti: q. pñt pñt dici pñu rator: vt i. c. q. de do. sed Hof. d. opo. z cōiter doct. sequētes tenēt scōam op. que fuit additio a tpe Zinn. Et illa scōa op. verior. hoc pñbat ex diuersi tate vocabulor. nā l. pñtus in qbusdā eqparet pñcuratori: nō est tñ pñue pñcurator imo multuz differt a pñcuratore: de quo vide glo. no. v. q. iij. in c. si. pñterea tex. hic dicit. pñpositū vestriū volu mus pñdurare zc. si em. papa cōfirmasset hic istā electionem non erat opus dicere hec verba quia non potuissent amplius ab electione resilire. vt j. eo. publicato. z in. c. ij. de transla. epī.

Illegitimus non potest eligi in pñlatū: sed postulari sic.

Papa an possit cōfirmare electionem absents z ignorantis.

Prelatus cuiuscūqz prelature excepto episcopo potest eligi: tñs vero debet postulari.

Legitimatus adynam dignitatem: nō est capax alterius dignitatis.

Imo: ista dictio est correctina.

Promouēdus in aliquā dignitatē vtrū teneat dicere defect. suos: z nō reuelas suos defect. an possit cū bona cōscientia beneficium possidere.

Inhabilis promotus a papa ad dignitates: est effectus habilis. secus ab alio quā a papa.

Dispensatio nō potest fieri sine cāe cognitione. nisi a principe.

Ignorantia in facto alieno nō presumit: si aliqz ex officio sibi iniuncto tenetur inquirere. 2. i.

Andatū speciale requirit in impetrandā dispensatione secus in impetrando beneficio.

Iudex ex offō suo pñt repellere nō hñtē mādātū.

Dispensatio superueniens an habeat cōfirmare actum nullum.

Dispensatio nō est cōcessa bulla citra papā nisi spe. aliter a iure concedatur.

Electores possunt impugnare eorum electionē ex causa superueniente.

Electus non potest minus confirmari.

Episcopatum non potest quis cogi ad accipiē dum vel acceptandum.

Decretum an faciat plenā fidē de cōtētis in eo.

Latē vtrū possit esse notari. in causis spñalib.

Sigillū si est appositū aliquo instro publico z postea sigillū corruat nō pñt hoc fides instri deficir.

Decretum siue scriptura vtrū sint de substantia electionis siue postulationis.

Legitimatus per subsequēs matrimoniu dñt ēt ille qui non est natus ex concubina sed ex alia.

Legitimatus pñsubsequēs mñmomiū dñvere legiti m. ēt in materia stricta. z succedit i feudo pñno.

Naturales filij nati ex alia q. ex cōcubina nullo casu possunt patri succedere.

Naturales filij proprie dicuntur illi qui sunt na ti ex concubina retenta loco vxoris.

Silij pñsbyterorū sunt insusceptibiles quia nō di cuntur naturales. sed spurij.

Electio criminosa occulti non est ipso iure nulla sed annullanda.

Ignorātia pñt probari p propriū iuramentū.

Papa nō dñt gñaliter vt plenitudine potestatis.

Illegitim. eli

git electio ē nulla l. postulari possit vel alias sic. **I**llegitim. potest postu

lari nō autem eligi. z electores nisi probauerint illum ignorāter elegisse incidunt in penas Late

rañ. cōcilij. **D**inidifñā pñmo ponit factū z electio de inhabili. scōo allegatio pñdispēsatiōe ibi quā

uis. tertio electiōis cassatio ibi: habito. **C**as. literalis. **E**cclēia Vigorēñ. destituta pastore ca nonici eiusdē cōcorditer magistrū. **A**rchidia

conū **E**boracen. i. epīm suū elegerūt. vñ petuerūt pñfirmationē electionis ab archiepō **C**atuarieñ. metropolitano ipsorū sed q. secrete electus ille absens erat eā distulit pñfirmare qui tādē veniēs e fuit sponte cōfessus q. de legitimo matrimonio non fuerat pñcreatus postmodū capitulū a sede apostolica petijt eandē electionē cōfirmari: qdā f aut suffraganei catuarieñ. significauerūt dñō pa pe q. fuerat filij cuiusdā militis ex quadā nō cō iugata z igneua suspect. z idē magister idipsum est cōfessus. sup hoc scribit papa archiepō catua rie. q. l. canon lateran. cōcilij. ab **A**lexandro edi t. nō legitime genitos adeo pñsequat. qd electio nē talē innuit nullā esse tñ nō potuit legē impo nere successorū vt cū talib. dispensare nō possit cū par in parē nō habeat pñtātē. multa em in hoc casu dispensationē inducere videbant morū ho nestas literarū sciētia: z fama pñsone approbate a qbusdā fratrib. dñi pape q. eū i scholis cogno uerāt z electio cōcorditer fctā: z humilis pñfessio pñfctis. **H**abito ergo sup hoc diligēti tractatu papa itelligēs q. capitulū vigorieñ. eundē magi strū nō postulauerat: s. improuide ipm elegite le ctionē pñdictā canonis pñdicti autoritate cassatā denūtiāuit irritā z inanē parcēdo capitulo vigo rieñ. q. ei nō iponit penā ex pñsaz in casu supradi cto nec cōpellit eos pñbare ignorātiā q. allegāt. **P**ost cassationē electiōis pñdicte supplicatū fuit dñō pape vt dispēsaret cū eo: s. q. talis supplica tio noie capli nō fiebat eā nō admisit cū nñtū ca pituli ad h. nō fuerūt destinati decernēs irritū z inane. q. qd an receptionē pñsentū sup ordinatio ne vigorieñ. ecclesie fuerit attētātū. q. si vigorieñ. caplin dictū magistrū duxerit postulādū postu lationē suā apd sedē apostolicā pñtare pñcuret. **B**er. **C**as. i. ibi pñrior z quēt. iuncto tex. ibi ca pituli vigorieñ. z ibi vigorieñ. caplin q. quēt. z ca pitulū sunt sinonima: nā id q. pñmovocat cōuēt. postmodū appellat caplin de q. in. c. capl. sancte crucis. de rescri. dicūt tñ qdā q. ista ecclēia vigo rie. ē cathedralis regularis: iō zgregatio appella t. quēt. nā ex pñsuetudine zgregatio religioso rū solet appellari quēt. pñt z nihilomin. appel lari caplin vt h. etiā zgregatio pñt appellari quē tus a cōueniēdo in vñū vt in. c. j. prope fin. xv. di.

2 **C**as. i. q. absens. z inscius pñt eligi in pñlatū nō tñ dñt pñfirmari nisi pri. pñsentiat. b. z de hoc vi de i. c. quāuis. j. eo. lib. vi. **A**n autē papa possit ele ctionē absents z ignorātis pñfirmare. viñ qd dixi s. ti. pñxi. c. si. z dñt Hof. h. q. qñqz papa cōfirmat electionē absents z noie illi. cōsentit. alle. l. xij. dist. q. i. q. i. c. quanto. qd an debeat hñe effectū electio inuito z reluctante. dic vt dixi in. d. c. fina.

3 **C**as. i. q. Archidiacon. pñt eligi i epz nō aut est necessē vt postulet. **E**x quo infer. qd pñ lat. citra epīm non ipedit eligi rōne sue pñlature: z idē in abbate vt i. c. si abbatē. j. eo. li. vi. pñlat. er go citra epīm siue sit regularis siue secularis non

phibet eligi rōne sue pñlature. **C**as. i. q. Quarto no. q. illegitim. dispensat. circa dignitatē inferiorē

c nō intelligit dispensatus circa maiorē. pñsertim circa dignitatē epālem. nā iste elect. nō poterat esse archidiacon. sine dispensatiōe. vt in. c. j. d. fil. pñsby. li. vi. z tñ nō potuit eligi in epīm q. ad pñmis sionem minoris dignitatis nō venit pñmissio ma ioris sed ecōtra sic: vt in. l. relegatez. in si. ff. de in terdi. z rele. **C**as. i. q. l. aliqd prohibeat in iu re nō pñt hoc prohibet dispensatio circa illud ius.

3 tñ no. q. papa nō pñt ex pñtate apostolica ipone re leges suo successorū quā de necessitate habeat obseruare. **I**te not. xij. q. ij. non liceat pape. ratio redditur in litera: q. par i parē nō hñt imperiū. et

no. hñc rōne: q. q. tñdie ad h. solet iste tex. allega ri. z cordat. l. lile a quo. in. s. tēpestiuū. ff. ad trebel

lia. **E**x quo infer. qd si aliq. puta germani sunt dñi alicuius ciuitatis nō pñt vnus reliquū iudi care. de quo vide qd dixi in. d. c. pñdētā. de offi.

3 dele. **C**as. i. q. ibi: pari post eū imo eadē zc. q. par e nō est idē. z quotidie allegat qd nullū simile est

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

idē. l. q. nerua. ff. de posi. z not. qd dictio imo fñt

vide not. in rubr. j. de appel. z in. l. iij. ff. de arbi.

Con est idem. **A**dde **R**o. pñl. cccxxvij.

Dictio imo. **A**dde **R**o. cōfi. xij. vbi si iudex

dicat qdēno imo absoluo: sentētia est absolutoria.

Anto. Francisc.

Adde qd di ctio imo quādo

q. stat correctiue eius qd dictū est in precedentib.

vt i. exēplo h. po lito qñ iudex di cit condēno imo

absoluo qñ tñc snia est absolutoria: quia corrigi

verbum condem no pñus pñlatū.

vt voluit Bal. in prima cōsti. C. in

verb. imo. z idēz Bald. in. l. j. C. d.

furt. in. vi. colū. z q. fñt correctiue

viñ notabilē tex. z ibi doct. no. in

c. fin. de here. lib. vi. z habetur p le

gistas. in. l. i. iuris gētū. in. s. quinqz

imo. ff. de pact. z in. l. pomponi.

ff. de neg. ge. z in l. si ita. ff. d. here.

insti. z habetur i c. nemo. de simo.

z in. c. quanto. in pñci. de iureiu.

Et ad qd quod quandoqz stat z

ponitur copula tiue seu cōiuncti ue vt in. l. imo. ff.

de lib. cau. z in. l. iubemus. s. ecoz

nomus. C. de sa crosan. eccle. z d. significato hui.

dictiōis imo. vi de plene p Bar.

in. l. si ita scriptū. ff. de here. insti.

z in. l. stichus. ff. de manumif. z p eundem Bart.

in. l. j. in. s. qbus. C. de nouo codi.

compo. z glos. in l. j. in. ver. qñmo.

C. de sepul. vio. z p Bal. z Albe. d.

Rosa. in proe. C. in fin.

Anotuit. **I**llegitim. eli

git electio ē nulla l. postulari possit vel alias sic. **I**llegitim. potest postu

lari nō autem eligi. z electores nisi probauerint illum ignorāter elegisse incidunt in penas Late

rañ. cōcilij. **D**inidifñā pñmo ponit factū z electio de inhabili. scōo allegatio pñdispēsatiōe ibi quā

uis. tertio electiōis cassatio ibi: habito. **C**as. literalis. **E**cclēia Vigorēñ. destituta pastore ca

nonici eiusdē cōcorditer magistrū. **A**rchidia

Baronmitanus super Prima parte primi.

Sebast. Sapia. **Correctiva.** In contrariū tñ facit tex. in. c. j. de trāla. epi p resolutione dicēdū est qd cōsiderata forma et effectu abso lute nullū simile est idē. qd per omnia nō est idē. sed cōsiderato effectu simile pōt dici idē quātū in casu in quo est sile vt colligit ex no. i. l. q li beris. in prin. ff. de vulga. et pup. vt latius dixi. in. d. l. quod nerua. et o hac regu. vide la

te Sely. in. c. capi a tulū. s. d. rescrip. b zacharias.

Gl. in. c. p. dica tor. xvi. q. j. adde istā gl. fuisse alle. p singu. p Ludo. ponta. in. l. i. ff. de re ind. p Bart. in j. cōsti. C. s. qbus. ad hoc qd. j. d. et dic qd eius effectus est qd vltia dispo sitio valeat. nota Bart. in. l. stich. s. manumif. test. vbi loquitur d. teste apulis imo may. Adde qd etiā est electiva vt plene p Bald. in. l. qdā enologio. col. h. C. de iure delib. et in tract. schismatis. colū. pe. vbi dicit qd per hāc dictio nez finis corrigit principium.

Executiones. Adde qd voluit Ro. 2. c. cxxvi. vbi dicit qd paties se eligi ad offm ad qd est inhabilis d. capite puniri. d. Anto. Francisc. Circa hoc an inhabilis paties se eligi ad officiū aut beneficiū pu niatur aliqua pe na. Dicas prio qd qui eligit indi gnū psumit sciē ter facere: qd p su mis habere noti tiā ei? quē elegit. e l. si patron? et ibi p Bar. ff. d. cōfir. tuto. et ideo dice bat Host. i. c. cu3 terra. d. ele. qd ele ctiores psumunt scire q̄litates ele cti. et ideo taliter idignū eligētes priuant p̄tate eli gendi iuxta ea q̄ habent in. c. cū in cūctis. d. elec. et p Bar. in. l. cū qdā. la. ff. de leg. h. et p hoc facit qd voluit Inno. in. c. si celebrat. de cle. ex cōmu. vbi dixit qd electio facta de criminoso vel inhabili est nulla. de quo et per doc. in. c. auditis. de elec. et h̄ p archi. in. c. null. l. q. d. qd et cōprobat: qd eligentes scienter indignū et ad dignitatē inferiorē epali priuant iure eligēdi. vt in. c. dudū. el. j. de elec. fateor tñ qd electionē de se factā meli? est recusare qd acceptare qn̄ scit se esse indignū. vt voluit b. Tho. in. q. de q̄libet. q. v. art. xxi. nō aut credo qd sit verū dictū roma ni in cōs. h̄ all. qd talis inhabilis sic elect? debeat puniri pena capitis: quimo electio de inhabili v̄ qn̄q̄ valere: l. aliqui remoueat: et aliqui etiā dispensatiue toleret: vt h̄ in. c. si. de eta. et q̄li. et in. c. h̄. de corpo. viti.

Sebast. Sapia. **Posidere.** Vide firma. in trac. de epo. in. j. pte h̄. li. q. xxxij. vbi dicit aliq̄ peccata impediūt electionē. aliqua nō. et qd cautela est qd eligendi confiteantur peccata ante electionem.

Dispensasse. adde Old. 2. c. cccxxv. cū q̄tuor sequētibz. ro. 2. si. cccxvi. zacharias. **Cause cognitionem.** et in casibus ei permissis matureqz cā discussa: vt no. doc. in. c. at si clerici. de iud. Inno. in. c. veniens in prin.

correctiva. de quo vide bo. glo. in. c. p. dicator. xvi. q. j. **Mo.** in verbo multa: qd merita p̄sone multum iuuant ad dispensationem obtinendā: et ideo probatur in si. litere. vbi tex. dicit qd ppter prerogatiuam meritorū potest capitulū postula re illum magistrū. Sola ergo meritorū preroga tiua est sufficiens ad inducēdum principē ad dis pensandum. l. non concurrat ecclesie necessitas vel euidentis vtilitas qd not. **Itē** collige quod multum prodest ad cōfirmationē seu p̄uisione3 prelature obtinende habere electionem et cordā. petitionem populi: principis assensum et aliorū suffragia. **Item** not. ibi qd lesa cōsciētia et. arg. opti. ad illā questionem an promouēd? vel ordinandus teneat pendere delictū seu defectū propriū: et facit ista litera qd sic: als nō v̄ qd pos sit saluare cōsciētia suā. **Uinc.** dixit hoc pce dere in irregularitate: secus autem in alio pctō qd non inducit irregularitatē seu incapacitatē. et cū eo transeunt cōiter doc. hic. et not. hoc xbbū. Ego remitto te ad tex. iuncta glo. notabili in. c. ex penitentibz. l. dist. vbi recitant opin. contrarie. Sed archi. ibi sequit Inno. in. c. inquisitionis. de accu. vbi dicit qd ordinand? tenetur p̄dere deli ctum qd impedit ordinis executionem. Item di git in promouendo qn̄ delictū seu defect? impe diret beneficiū retentionem sine dispensatiōe. Et in hoc casu intelligo istum text. et facit p̄alle. c. inquisitionis. secus autē in alio peccato occulto: qd ibi nō requiritur dispensatio. sed sufficit qd apd deū agat penitentiā. vt in. c. si. de tēp. ordi. vbi bo. tex. Ex his inferat ad aliā q̄stionem: an existēs in peccato tpe p̄motionis vel collatiōis seu electio nis d. se facit possit cū bona cōsciētia illud bene ficiū in posterū possidere. **Hanc** questionē deci derē fm̄ predicta. nam si erat tale crimen qd idu cebat irregularitate3 vel incapacitatem: ita qd si ne dispensatione beneficiū non poterat obtine re: tūc nō poterit cū bona cōsciētia illud b̄ficiū obtinere quātūcūqz defectus seu crimē sit occul tus vt hic. **An** aut sufficiat dispensatio super ueniens dicam infra. Si aut crimen non erat ta le: et tunc aut erat publicum et graue et non valuit p̄motio sine dispensatione. vt in. d. c. si. de tem. or. et in. c. cū in cunctis. s. e. nam electio fuit nulla vt ibi. **Sed** si papa tale3 scienter p̄mouisset ta cite cū eo dispensasse? v̄ arg. in. l. quidā 2. s. ulebāt. ff. de re iudi. et in. l. idem vlpianus. ff. de excu. tut. tenet Bart. in repe. l. barbarius. ff. de offic. p̄to. Secus in inferiore citra papā qui nō v̄ dispen sare nec potest nisi premittat cause cognitionez. vt no. Jo. an. in. c. h̄. de schisma. Et fm̄ hoc pos sunt reduci ad concordiam dicta Innocen. que vident cōtraria in. c. diuersis fallacis. de cle. cō inga. et in. c. veniens. de fil. p̄sby. Nam in vno lo co dixit quod promouens scienter indignum vi

de fil. p̄sby. Bar. Alex. et adoder. in. l. barbarius col. x. de offi. p̄to. pa pa aut et princeps vt vult iste sine cā dispensare pōt. Qd tñ limitabis in voto in quo dispensatio pape sine cā nō valet nec est dispensatus quo ad deū totus si facta est dispensatio ad instantiā vouētis doc. in. c. nō est. de voto. car. in cle. h̄. s. j. q. h̄. de pe. et re.

detur dispensare: in alio loco contrarium dicit. **Sed** reducas ad concordiam per distinctio nem inter principem et inferiorem. Diuersitatis ratio est quia inferior citra principem nō potest dispensare nisi permittat cause cognitionē. Nam hoc importat verbū dispensatio: vt no. glo. no. j. q. vj. s. nisi rigor. sec? in principe. et de vtroqz vi de not. dictum Innoc. in. c. cum ad monasteriū. de sta. regu. Si autem crimen erat occultum tūc peracta penitentia licite potest beneficiū obti nere. Quia crimen occultum non inducens irre gularitatem: non inducit nullitatem electionis vel prouisionis ipso iure: sed requiritur sentētia cassationis. text. est no. fm̄ intellectum gl. in. c. in ter dilectos. de excels. prela. Sequitur Gal. in. c. su per eo. s. eo. Ante ergo qd p̄netur licite tenet be neficiū et cū bona cōsciētia. ad hoc qd not. Innocen. in. c. cu3 nostris. de cōcess. preb. et hoc bene notabis. et fm̄ hoc limitare dictū. Barto. in. l. h̄. C. si seru. vel li. ad decu. aspira. libro. x. Vbi querit an debeat puniri qui dum promouet ad officiū vel dignitatem nō detegit defectū suum. et tandem concludit qd si defectus nō erat alhs notus non tenebatur pandere. Quia nemo tene tur detegere turpitudines suā. secus si erat alhs notus. nam tunc punitur si ipse nō manifestauit tempore promotionis p̄ text. illius. l. h̄. que ver ba. no. Sed primum membrum puto limitandū per supradicta. s. quod vbi sine peccato non p̄ tenere beneficiū vel ordines exequitur: teneat manifestare defectum quātūcūqz occultum tem pore p̄motionis vel ordinationis sue. **Item** no. principaliter qd illegitimus potest dispensa tiue promoueri ad episcopatū ex sola meritorū prerogatiua: l. hoc non exigit necessitas vel eu idens vtilitas ecclesie quod est bene notādū. et ideo potest dici circa alios defectus. **Mo.** ibi nec probare cogim? ignorantiam. bo. tex. iuncta glo. quod in facto alieno quod qd indagare et te netur ex officio presumitur scientia b? et allegati ignorantiam incumbit onus probandi. et nō tra das hoc obliuioi. Mā solet subtiliter ad hoc iste text. allegari et facit regula iuris in. c. quamuis. j. de reg. iur. vbi dicit quod non est pastoris ex cusatio si lupo oues comedit et pastor nescit. id est allegaret se nescire. Et loquitur de prelato qd dicit se ignorare de vita subditorum. nam cū te netur ex officio inquirere de vita subditorū. vt i c. j. de offi. ordi. et in. l. cōgruit. ff. de offic. p̄sbi. nō presumitur illorum delicta ignorasse. **Nota** ibi: cum non ad postulandam dispensationem. argumen. optim. quod ad petendum dispensatio nem requiritur mandatum speciale: et quod nō potest quis sine mandato impetrare p̄ alio dis pensationem. tene menti. Secus est volente im petrare beneficiū pro alio: vt est glo. no. i. c. ad

re: qd dicit qd nō in. c. cū ex eo. de elec. li. vi. qd alle. c. ex tua. de fil. p̄sby. et c. j. d. renū. li. vi. Et add qd dispensatiōes tāq̄ odiose et stricti iuris nō sunt ampliande s3 poti? restringende. c. qd dilectio. de cōsan. et affi. c. j. et h̄. d. fil. p̄sby. in. vi. qd intellige qn̄ dispensatio fit ad instātiā alteri? et ad pua tā vtilitatē. secus qn̄ fieret motu p̄prio et ad publicā vtilitatem: quia essent ampliande: vt no. voluit do. Ant. et adod. post eū in. c. cū in cū ctis. s. cū vero. de elec. et vide do. Car. in. c. qd circa. de 2. san. et affi. vbi v̄ tenere 2. iū. Et q̄ sint illa que inducunt dispositionē. vide p glo. sum. j. q. vj. et in. c. de multa. et in. c. exposuisti. de preb. et multa pulchra in ma teria dispensationis. vide p archi. in. c. licet canon. de elec. lib. vi.

Indagare. Adde Ro. confi. cccxxx.

Sebast. Sapia. **Presumit scientia.** Hoc p̄bati pōt p̄ regulā qd qd nō facit qd facere tenet p̄sumit i dolo. l. si pcurator. s. dolo. et l. dolo. ff. mada. l. carceri. ff. de cust. reo. et rōnē dicit. d. Abb. in. c. de eo qd mit. in pos. qd si p̄lat? abest ab ecclia i q̄t enet residere et mar? ab vxore p̄su mit malitiosa absentia. et dicit bal. in. l. q̄cūqz. co. j. s. de ser. fu. qd nō p̄su mit ignorātia de eo qd est notoriū. s3 poti? p̄sumit dolo? qd scire tenent. aures. et

Utrū dispensa tio sine cā facta valeat qd ad deū. Dicas qd nō etiā in dispensatione papali. fm̄ gl. in. c. nō est. hic alle. etiā videt esse ex mente gl. in. c. du dū el. j. de elect. qd tñ intellige verū i dispensationibz q̄ essent 3 ius diuini et naturale. se cus si siml essent 3 ius positiuū qd in talibz volūtas pape v̄ p̄ncipis h̄ p̄ cā: ad qd vi dē notabile dictū spec. i. ti. de leg. s. nūc breuiter. i. x. et not. et idem no. Inno. in. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. Inferior at a p̄ncipe p̄t dis pensare et sine cā 3 p̄p̄iū statutu3 l. nō 3 ius cōe vt voluit Inno. in. d. c. cū ad monaste riū: l. ipse tenuerit 2. iū in. c. ex te pore. de tem. ord. et qd i dispensatiōe requiratur cā 3 tñ ea q̄ dicta sunt. s. h̄ in. c. cū nobis olim. de elec. et p Innocen. in. c. ve nias. de fil. p̄sby. **Quid** at si cā exprimat qd nō sit vera an vitiat dis pensatio. vide qd habent in. c. qd 2. san. et affi. et in. c. ex pte. d. quer. cō iug. et p archi. i. c. j. lv. di. et i. c. qd p remedio. j. qd. vj. Aliqd aut dispē satio facta ab ipe riore a principe possit eū sine cā reuocari. vide gl. reputatā singula

aures. r. c. nōnulli. 3. de rescrip. in gl. pe. in fi. ¶ Itēz no. ex eisdem ver-
bis qd̄ index ex officio suo debet repellere nō habentem sufficiēs mīa
datū. ad qd̄ vide glo. op. in. c. j. de ele. lib. vi. ¶ Alitio no. casum in quo
vna via phibitū admittit alia via. nam illegitimus nō potest hic pro-
moueri per viā electionis r tñ suadet via postulatiōis. Cōtra q̄ facit
regula. cū quid vna via. r. c. de reg. iur. lib. vi. r. c. tue de procu. sed solue-
re ibi no. nā contraria procedunt qñ aliquid phibet attento effectu
secus si phibet attento modo. nā illegitimus phibetur pmoueri per
viam iustitię: nō autē peryiam gratie vt postulatio. ¶ Quero pone
quod electio vel collatio seu pūsiō de aliquo facta sit nulla ex aliquo
defectu vel crimine: nunquid dispensatio superioris superueniēs sine
cōsensu eorū q̄ elegerūt vel cōtulerūt seu pūiderūt habeat pfirmare
seu vallidare illā electionem seu pūisionē. Et pone exemplū in termi-
nis qui de facili pūit occurrere. cōfirmatio electionis alicui psonat
spectat ad inferiorē epō: electores elegerūt patientē defectū in etate.
ille ad quē spectabat cōfirmatio cōfirmavit. qui cū nō esset episcopus
nō potuit dispensare circa defectum etatis: iuxta. c. vnicū. de etate. r.
qualita. lib. vi. Quia nullus citra papam dispensat nisi specificē sibi a
iure permittatur. Et notanter dicit Inno. in. c. j. de eo qui fur. or. rece-
pit. dixi plene in. c. at si clerici. s. de adul. de iur. ¶ Itē talit er electus r cō-
firmatus vidēs se nō habuisse ingressum per ostium petiit dispensatio-
nem ab epō qui ep̄s dispensauit in terminis illi capitulo vnicū. nulla
de nouo facta electione vel confirmatione nec interueniētib⁹ electori-
bus r confirmatoribus: qñ nūqd̄ licite possit iste dispensat⁹ retine-
re illū personatū ex quo a principio factū fuit nullū. Quidā vt refert
hic Inno. sentiunt qd̄ nō. nam in premissa questione distinguūt. q̄ aut
potestas conferendi illā dignitatē seu personatū spectat ad dispēsan-
tem: r tunc valet dispensatio superueniēs quasi dispēfando videat⁹ de
nouo cōferre: sed vbi collatio vel electio nō ptinebat ad istū dispēfan-
tem: sed ad aliū: tunc nō valet dispensatio ad hoc vt iste possit retinere
illū personatū nisi consentiant illi quorū est electio vel collatio: quasi
sentiāt isti quod ex quo electio vel collatio fuit a pūcipio nulla non
sufficit sola dispensatio supioris superueniēs nisi sequat⁹ nō noua ele-
ctio vel collatio vel saltē illorū cōsensus: ad quos spectat. Sed Inno.
r Host. tenent indistincte valere dispensationē superuenientem: quia
dispensatio cōfirmat id q̄ erat inualidum. tollit enim impedimentū
ppter q̄ electio vel collatio erat nulla: ergo poterit nūc iste licite obti-
nere personatū cū bona conscientia. Et cū hac opi. trāsīt hic Joā. an.
Jo. cal. approbāt istā decisionem qñ electio vel collatio erat nulla ex
causa pcedētē vt in exemplo supra posito. Secus dicit ex causa sup-
ueniētē puta elect⁹ r cōfirmatus seu pūsus per aliquē citra ep̄m cō-
misit tale quid propter qd̄ ipso facto fuit priuat⁹ beneficiū: ep̄s dispē-
fat nunc cū isto. ¶ Itē em̄ fm̄ eū sufficit ista dispēfatio facta sine cōsensu
eorū qui habēt eligere seu cōfirmare seu prouidere. Quia iam ius eli-
gendi seu puidendi erat acquisitū illis: ideo propter dispensationē su-
peruenientem non debent illi priuari iure suo. sicut in simili no. i. c. du-
dū. j. eo. vbi cōcludit qd̄ nō potest dispensari circa psonā vni⁹ ex duo-
bus electis in preiudiciū alterius cui ius iam erat acquisitum ex in-
habilitate alterius. Ad idē facit qd̄ not. glo. in. c. quāuis. de rescri. lib.
vi. vbi gl. no. examinat qōnem an ep̄s possit restituere depositū iūto
patrono. r hec vltima limitatio mihi placet. ¶ Sc̄ circa dictū Inno. r
Host. distinguere aliter: h̄ em̄ causa nullitatis pcesserit: nō tñ puto
q̄ indistincte dispēfatio superueniens sufficiat. Sed dicere sic q̄ aut
erat tale delictū seu defectus qui nō inducebat nullitatem ipso iure: s̄
dabat facultatem cassandi: tunc indubitanter sufficit dispēfatio se-
quens etiā illis nō vocatis: per ea que no. Inno. in. c. cū nostri. palle. r
in. c. nisi. de renūria. aut inducebat nullitatē ipso iure: r si delictū erat
illis electoribus notū pōt tolerari dictū Inno. r Hosti. q̄ nō pūit illi
allegare nullitatē ex facto eis iam noto. ar. in. c. nulli. de ele. lib. vi. r in
c. diuersis fallacis. prealleg. Debent em̄ primo consensu perseuerare.
aut ignorabāt tpe electionis seu pūisionis r nō credo dispēfationē su-
peruenientē sufficere sine illorū cōsensu. arg. opti. in. d. c. nulli. ¶ Abi ptz
q̄ electores pūit ipugnare electionē propriā ex facto nouiter eis dete-
cto. r hoc no. ¶ In glo. i. no. glo. q̄ superior nō potest inuito electo
ip̄ius electionē cōfirmare. Pro hoc facit q̄ ad p̄trahendū istud cō-
iugū spirituale requirit⁹ cōsensus eligētū qui representat ipsam eccle-
siam r etiam electi qui est futurus sp̄s. vt in. c. sequē. Sicut em̄ ma-
trimoniū carnale nō pōt cōtrahi sine consensu mulieris r viri. vt in. c.
cū locū. r. c. tua. j. de sp̄sa. ita nec istud cōiugū spirituale q̄ cōtrahit
inter ecclesiā r electū. Ex hoc inferē qd̄ superior nō pōt aliquē cōpel-
lere ad acceptādū prelaturā. Qd̄ an sit verū in papa: vidē quod dixi in
c. si. de postu. prela. An autē peccet electus nō cōsentienti electiōi de
sefacte. vide p̄ Jo. an. in. c. si electio. j. eo. lib. vi. r ibi cōcludit qd̄ si nō
reperit alius eque idoneus per quē possit dei ecclesię consuli: alis sec⁹
r dic vt latius ibi no. ¶ Jo. gl. h̄ in. fi. no. h̄ac gl. p̄ decreto electiōis: r
in effectu facit duo. ¶ Primo querit qd̄ debeat p̄tinere decretū secundū:
an istud sit de substantia electiōis. Ad primā questionē breuiter dicē-
dum qd̄ decretū est quedam scriptura cōtinens seriem electionis a pū-
cipio vsq̄ ad finē. Et sit ista scriptura siue decretū vt appareat formā
fuisse seruata in electione. vt eligētes nō possint ampli⁹ negare quā-

c cōsenserint electiōi. Et dicit decretū a decerno de-
cernis. qd̄ idē est in pposito qd̄ ordino seu dispo-
no. est ergo decretum dispositio seu ordinatio to-
tius electionis seu p̄tinens ordinē electiōis: r vi-
de de materia bo. gl. in. c. ep̄s. lxi. di. ¶ An autē
istud decretū faciat plenā fidē sup̄ cōtētis i eo.
tres reperiunt opi. prima Inno. r Compo. dicē-
tū qd̄ non: sed est potius qd̄ aliter testimonia
lis fm̄ eos. r Douent pūcipalr duplici motiō:
primo q̄ hec scriptura sit super facto capituli: er-
go scriptura ista inita p̄ capitulū seu ip̄s⁹ auto-
ritate nō d̄z facere plenā fidē: q̄ non est credēdū
scripturē alicuius in facto proprio: vt not. in. c. h̄.
j. de fi. instr. r in. l. exemplo. C. de pbatio. Secun-
daratio: q̄ iura disponunt vt mittant⁹ ad sup̄-
riorem instructores q̄ habent superiores instrue-
re sup̄ ordine electiōis: vt in. c. nihil. j. eo. r meli⁹
in. c. cupientes. eo. tit. li. vi. Si em̄ decretū faceret
plenā fidē non esset opus mittere instructores: q̄
superfluis remedijs nō est vtendū. ¶ Sc̄da fuit
opi. Hosti. dicentis qd̄ prima facie decretū facit
fidē nisi denegetur p̄ aduersarios. Nec ob. q̄ iura
mādāt instructores destinari: q̄ pūit intelligi eo
casu quo decretū nō intercessit vel ad maiore cau-
telā. ¶ Tertia fuit opi. d. Ant. distinguētis: vtrū
decretū fuerit factū p̄ publicā psonam attestatē
oīa fuisse gesta in pūtia sua: r tūc nō apparet rō-
q̄re huic decreto nō dēz fides plena. Aut decre-
tum fuit pfectū manu priuata r tūc procedit pri-
ma opi. Et hec tertia opi. mihi satis plz dummo-
do in tali scriptura interueniāt oīa requisita ad
substantiā scripture publice vt testiū pūtia r sumi-
lia. ¶ An autē iste notarius possit esse laic⁹
in actu electiōis. dicā in. c. q̄ ppter. j. eo. r plene
examinaui materiā. in. c. sicut. j. ne cle. vel mo. vbi
examinaui generaliter vtrū sup̄ spūalib⁹ possit
laicus cōficere instrū. Et an r qñ clerici notarij
possunt publicare scripturā: r arbitror q̄ eo casu
quo decretū sit per psonā publicā qd̄ nō sit de ne-
cessitate p̄ apponat⁹ sigillū capituli q̄ scriptura
publica facit esse fidē absq̄ alio adminiculo: sed
sigillū est necessariū qñ scriptura est priuata. Ad
hoc vide singulare dictū Inno. metu semp̄ tenē-
dum in. c. inter dilectos. de fide instr. vbi dicit
q̄ si instrumētū siue priuilegiū confectū manu
publica habeat sigillū: appensum lz perdat⁹ sigil-
lum vel destruat⁹ nō per hoc corrūit fides instrū-
menti: q̄ sufficit autoritas notarij. Intellige qñ
scriptura h̄z oīa signa publicitatis: ideo cautus
est vt collationes bñficiorum r similia fiat p̄ ma-
nuz publicā ne destructo sigillo prelati corrūat
fides instrumētū. ¶ Ad secundā questionē gl. an
istud decretū sit de substantia electiōis gl. pmo
recitat quosdā tenere qd̄ non: sed postmodū sen-
tit cōtrariū: q̄ hodie publicatio voluntatū est de
substantia r. Sed vt dicit Jo. and. r bene gl. in
hoc inepte loquitur quia quāuis ea q̄ dicunt⁹ in
glo. sint de substantia electionis tanq̄ cōcernētia
formam. nō tñ sequitur quod ista scriptura sit de
substantia electionis: imo t̄z Hosti. qd̄ decretum
non sit de substantia electionis. sed satis est q̄ de
ea possit fides aliter fieri. r de hoc vt glo. in. d. c.
ep̄s. lxi. dist. Quidam tñ voluerūt dicere qd̄ decre-
tum est de substantia postulationis r non electio-
nis. Cuius p̄trariū probat in. c. osius. s. s̄ aliud.
ea. di. ¶ In gl. in xbo p̄iugata. i. fi. no. singulari-
ter istā gl. iuncto tex. nam quotidiē solet allega-
ri nec habemus super hoc aliquē text. expressus.
Ex qua gl. collige q̄ natus ex soluto r soluta le-
gitimat⁹ per sequens matrimoniū lz mulier nō
ēet cōcubina: s̄ ex furtiuo accessu genuerit filiū
r idem sentit gl. in. c. qualis. xxx. q. v. Et h̄ac opi.
secutus est Jo. an. hic transit etiā do. An. r Host.
in sum. h̄nus tit. seu de si. presby. in. s. si quis. s̄z
Bar. tenet cōtrariū in. l. cōcubina. ff. d̄ p̄cu. r idē
Pet. de ancha. r dicit se vidisse p̄siliū Old. sup̄
hoc. r Douēt⁹ isti quia iura de hac legitimatio-
ne loquētia requirunt q̄ filius sit nat⁹ ex p̄cubi-
na retenta in domo loco vxoris ex idubitato af-
fectu: vt instit. de nup. s. aliqui. r de here. que ab

Sebasti. Sapia.
¶ Itē dicit. Aude
text. cū ibi no. in
l. q̄sitū. ff. de ius
vocā. in. l. aduer-
sus. s. j. ff. de inof-
fic. test. r q̄ notā-
tur. in. l. scire. s. si
mater. ff. de tut.
r curato. da. ab
his.
¶ Qd̄ erat. ad d̄
q̄ Spe. in tit. de
lapsis r dispēsa-
tis. s. nūc de ep̄o
rum. in. fi. t̄z opi.
Inno. r Hosti. r
eadē t̄z Bas. cal.
s. j. de ele. alleg.
Spe. s̄z Joā. cal.
eo loco dicit ini-
tiū semp̄ spectā-
dū tñ cōmunior
opi. est superior.
Sebasti. Sapia.
¶ Et dicit. vidē mo-
der. i. l. ne quicq̄.
s. vbi decretū. ff.
de offi. procon. r
leg. in. l. si finita.
s. iuli. ff. de dam-
insec.
¶ Plenā fides.
Adde Spe. i. ti.
de ele. s. j. x. cele-
brata. vbi late de
materia.
Sebasti. Sapia.
¶ An autē. Aūd
no. p̄ Dec. in. c. d̄
cernimus. col. ij.
j. de iudi. vbi dis-
putat an religio
si r clerici possint
esse notarij.
¶ Laicus. Eldō
Spec. in. ti. de in-
str. ed. s. vij. x.
quid ergo.
Zacharias.
¶ Eldō car. mā-
dag. in tract. suo
de elec. parte. j. c.
xix. eundē in ea.
parte. c. xxi. i. gl.
in ver. secretum.
Sebasti. Sapia.
¶ Itē dicit. Quotidiē
Aude Ang. are.
in. s. fina. instr. de
nup. p̄ practicus
pap. in for. libel.
quo petitur he-
re. ab inte. in gl.
in x. nullis r do-
derū. in. l. gñali.
s. j. C. de instit. r
substitu. vide la-
te p̄ Dec. in cōf.
clv. r diligenter.
vbi tandē cōclu-
dit id qd̄ Abb.
hic.

Sanonmi. super prima parte primi.

Intesta. de re. s. qbus. Posset addi iudicio meo
hic rō fortior. Mā natus ex nō cōcubina s; ex fur
tuo accessu nō potest de iure ostendere patres.
Est em̄ vulgo quasi cōcept⁹: q; nō subest aliqua
p̄sumptio quare magis dicatur fili⁹ istius q; al
teri⁹. arg. l. vulgo p̄cepti. ff. de sta. homi. ergo nō
d; iste legitimari per sequēs matrimonii cū nō
sit indubitat⁹ filius. Mā forte ob hanc causam
iura ciuilia requirerūt cōcubinā ad hoc vt ples
legitimē ex sequēti matrimonio. Et quanq̄ p̄
dicta multū vigeant tñ sequor opi. gl. fauore le
gitimationis ⁊ matrimonii. ⁊ per. c. tanta. j. q. fil.
sint legiti. vbi tex. circa istā legitimatiōem non
requit concubinātū s; solū fundat se super fauo
re matrimonii ⁊ requirit dūtaxat q; tpe p̄ceptio
nis poterat esse matrimonii inter virū ⁊ mulie
rem. facit qd in simili no. ibi: ⁊ in regula sine cul
pa. de reg. iur. li. vi. in mercu. Mā iura ciuilia req
rūt ad hoc vt legitimē proles p̄cedens q; inter
ueniat in isto matrimonio instrumenta dotalia:
vt insti. de nupt. in. s. p̄alle. ⁊ tñ ius canonicū
nullā facit mentionē de hōi instrumentis do
talib⁹: s; solū fundat se sup fauore matrimonii.
An sicut nō curat de instrumentis dotalib⁹: ita
nec curandū est de cōcubinatu: s; illud solū suffi
cit ad legitimatiōē q; tpe conceptionis pote
rat esse matrimonium inter virū ⁊ mulierē. Et
ex p̄dictis iuncta gl. habes bñ notare q; etiā in
materia restringibili appellatiōe legitime b̄ na
ti venit legitimatus per sequens matrimonium
fingitur em̄ legitime natus. Et ex hoc puto qd
talīs sic legitimatus succedit in feudo p̄fno. ar.
hic iūcto. c. cū in cūctis. s. eo. de quo vide qd ple
ni⁹ dixi in. c. tāta. q. fil. sint legi. Et si aut ma
trimoniū nō fuisset secutū: tūc credo qd iste na
tus ex furtuo accessu ad mulierem nō succedat
patri in aliquo decedentis ab intest. q; iura di
cētia qd filij naturales succedāt patri ab intesta.
in duab⁹ vncijs nō extātib⁹ filijs legitimis nec
cōiuger vt in aut. l. 3. C. de nat. libe. loquuntur in
natis ex cōcubina retēta in domo indubitato af
fectu: vt est tex. satis bonus ⁊ clar⁹ in aut. qbus
mo. nat. effi. sui. s. si quis aut defunctus. Et hāc
opi. firmat Jo. an. in addi. Spe. in ti. q. fil. sint le.
gl. circa p̄n. vbi dicit q; l. 3. oēs nati ex soluto ⁊ so
luta appellētur ex cōi vfu naturales: tñ p̄prie na
turales dicūtur nati ex cōcubina retēta in domo
loco vxoris. Et facit hoc dictū ad statuta faciē
tia mētionem de naturalib⁹ tñ. Et idem v̄ vo
luisse Spe. in ti. de suc. ab intest. in ver. nūc de na
turaliū. vbi requirit tria primo q; isti sint nati ex
soluto ⁊ soluta. scōdo qd ex cōcubina. tertio qd sit
vnica cōcubina. Et hāc opinionē firmat gl. in. c.
nisi cū p̄ide. in ver. māteres. de renū. ⁊ in. c. p̄ ve
nerabilem. qui fil. sint legi. in verbo: non natura
libus. ⁊ v̄ de hoc bo. text. in. c. liberi. xxxij. q. iij.
Quare aut aliud in hac qōne q; in p̄cedenti. dic
q; ibi superuenit matrimonii vnde fauore m̄fi
monij subseqtur legitimatio. Sed in casu nostro
nō superuenit matrimonium: s; solū loquimur
de facultate succedēdi: vnde non debemus disce
dere a dispositione iuris ciuilis p̄fertiz cū subit
cā legitima excludēdi eos successione per rōnez
quā. s. allegari. Et filij aut p̄sbyterorū nō suc
cedūt patri in aliquo: quia nō dicunt p̄prie natu
rales sed spurij: q; p̄sbyteri dicuntur quasi m̄fi
monij h̄risse cū ecclesijs. Unde dicunt cōmitte
re non simplicem fornicationem sed adulteriū.
De quo vide gl. no. quā tenebis menti in. d. c. p̄
venerabilem. in ver. adulterinis. ⁊ gl. in. l. ij. C. d. e
epi. ⁊ cle. p̄ Bar. in. l. si gener. ff. de his qui. vt in
dig. per Archi. in. c. eos. xxxij. dist. Itē q; cōcubi
natus in eis est oīno damnatus: vt. j. de coha.
de. ⁊ in. p̄ totū. Et in gl. in. x. innuit nullā esse. i
fi. no. gl. iūcto lex. p̄ intellectu istius. c. in cūctis.
qd melius declarat hic q; ibi: ⁊ tene cōclusionem
hui⁹ gl. qd quo ad vtrūq; ille est canon late snie.
s; clari⁹. hoc pbat i. c. si cōpromissarius. ⁊ c. q̄q.
⁊ j. e. n. vi. Et Anū tñ scias q; si eligi criminofus
occultus electio non est ipso iure nulla s; annul

landa: vt est tex. in. c. inter dilectos. de excessi. pla. ⁊ vide qd dixi in
c. super eo. s. eo. Et in gl. in ver. in scholis. in fi. Not. glo. que quotidie
solet allegari. qñq; tñ i scholares existēs i partib⁹ effecti aliquiditer
elati ex prosperitate fortune dicūt alij scholaribus non noui vos. cō
tra quos glo. arguit in. c. prophetavit. j. q. j. Et in glo. in ver. ignorā
tiam. in fi. no. duo ex ista gl. Primo qd quis presumit scire factū alte
rius qñ est tale factū quod tenebat indagare ex officio suo: secus si nō
tenebat inquirere. Nam tunc presumit ignorātia de facto alieno: quo
casu debet intelligi regula presumit ignorātia de regu. iur. li. vi. et ad
hoc solet allegari quotidie iste tex. iuncta glo. Et hoc infero q; si pla
tus cōtulit subdito indigno dignitatē vel beneficiū presumit sciuisse
eius indignitatē nisi probet ignorantiam: q; tenebatur p̄n⁹ inquirere
de vita ⁊ morib⁹ illius. vt in. c. postq̄. s. eo. ⁊ in. c. nihil. j. eo. cū simi.
22 Et scōdo no. q; ignorantia ē pōt probari per propriū iuramentū
Idem no. glo. in. c. nulli. j. eo. lib. vi. ⁊ in. c. in electum. xxxij. qd. j. Facit
tex. in. c. si vero. q. j. de sentē. ex com. Qd tñ limitat Pau. in cle. consti
tutionem: de electio. nisi cōiter fuisset ille habitus pro illegitimo seu
fama fuisset orta cōtra eum. nā tunc non debet stari iuramento p̄prio
cū sit vgens p̄sumptio p̄traleum. quod satis mihi placet. ⁊ nō illō
verbum. Item fm̄ Compōst. poterit p̄bati ignorātia p̄bando. qd
electus cōmuniter habebatur pro legitimo ⁊ tanq̄ legitimus fūge
batur publicis honoribus. Et in gl. pe. in fi. doc. cōmuniter cōcludūt
q; aut canonici elegerunt ante restitutionem factam per papā ⁊ tunc
tenet electio: q; fuit facta ad ecclesiā vacantē: nec poterant diuinare
q; papa vellet illū restituere vel p̄sumere qd papa vellet ip̄s eligere ex
plenitudine potestatis. Et Quia fm̄ Inn. nō obet papa generaliter
vt plenitudine potestatis. sed ex cā tātum. quod verbū singulariter
not. Nam cū iura sint fundata super ratione. j. dist. consuetudo. nō de
bet papa recedere a iure ordinato sine cā. Et vide ad hoc qd dixi in. c.
de multa. de p̄bē. ⁊ p̄dicta intellige nisi papa apposuisset decretū
afficiens etiā ignorantes. vt in cle. j. de concessi. p̄ben. Aut papa cō
stituit vel elegit anteq̄ canonici elegerent: tūc nō valet electio cano
nicorum quātūcūq; ignorantia: qui a reperitur facta ad ecclesiā nō
vacantē contra. c. ij. de concessi. p̄bē. Et hec questio p̄cedit p̄suppo
sito quod dignitas d̄positi non vacet in curia. de quo dicēdū. vt legi.
⁊ not. in. c. ij. de p̄bē. lib. vi. Et an beneficia p̄moti in curia vocēt vi
de gloss. in clem. j. vt lite penden.
1 Prelatus citra episcopum potest ad aliam prelaturam eligi: epi
scopus vero debet postulari.
2 Infirmitas impediens: est cā ne aliquis promoueat in prelatum.
3 Eligentes nō possunt in preiudiciū electi validitatem illius electio
nis compromittere. s.
4 Electus potest dissentire ante cōfirmationem sine consensu superio
ris postea vero non. i.
6 Cōsensus cōtrahētū sufficit q; interueniat diuerso tpe vñ ab alio.
7 Repulsus ratiōe alicuius capacitatis: an presumat temp in illa inca
pacitate permanere: an onus probandi transferatur in excipientem.
8 Res inter alios acta licet nō facit plenam fidē in alio casu tamen fa
cit p̄sumptionem que transfert onus probandi in aduersarium.
9 Maior pars pōt renūtiare honori introducto in fauore totū collegij.
10 Matrimonium in statutis intelligitur de carnali non spiritali.
 Um inter canonicos. Elect⁹ a
parte capituli si est idone⁹ ⁊ p̄senserit vel consentire velit
et si nō sit⁹ gremio ecclesia refutari nō pōt. Vel aliter sic.
Nō pōt electores in p̄iudiciū electi cōpromittere. s; si p̄senserit electiōi
sue vel p̄sentire velit nō obstat laudo iūri lato est cōfirmad⁹ si aliō
canonicum sibi nō obstat: s; nō sit de gremio illi⁹ ecclesie quātūcūq;
ob hāc cām a minori parte fuerit appellatus. Et in hoc vltimo ē iste
tex. multum no. Diuidit nam primo factū ⁊ partiū allegationes. Se
cundo ibi: discretionē. diffiniendū cōmittitur. Et casus literalis. Na
cante ecclesia Saonen⁹: canonici p̄uenerūt simul ad electionē celebrā
dam ⁊ singuli requisiti cōi cōsensu p̄positum astensem eligerūt. ex
cepto. S. subdiacono. q; prius appellauit ne dictum p̄positū eligerēt
morbo epileptico laborantē pro quo alia vice tanq̄ inhabilis fuerat
recusatus. nec ad aliā ecclesiā d; fieri trāsitus donec reperit idoneus
in ecclesia saonen⁹. postmodū archiep̄sbyter pro parte sua dictus. S.
pro se super questioe ista in archiep̄sbyter. archiep̄m cōpromiserūt ar
chiep̄s magistram. S. modicē. canonici eis dedit in ep̄m ⁊ etiā cō
firmavit. Demū causa super his ad sedem apostolicā est delata. hec ⁊
alia in p̄ntia pape allegata fuerūt: mandat papa quibusdā q; cōstat
electionem de p̄posito p̄dicto a maiori ⁊ saniori parte capituli cele
bratam fuisse publicatam etiam ⁊ subscriptā electionē ipsam debeāt
cōfirmare dūmodo dictus p̄positus electiōi de se facte p̄sen sent. Et
per mutuū cōsensum eligentiū ⁊ electi quasi cōiugale vinculu⁹ sit cō
tractum. nisi sufficiēter sit ostensum eūdem p̄positū morbo epilepti
co laborare sup quo extitit appellatū contra ipsum nō obstante ap
pellatione si qua ex alijs causis superius memoratis fuerit interpoi
ta que frivole sunt. nec obstante eo qd post talē electionem per archi
ep̄m d; esse factam quāvis a partibus cōpromissus fuerit in eūdem cū
electores

Et mulierez.
Adde qd Ang.
p̄. xxxij. vbi late
examiat hāc ma
teriā dicit qd de
terminatio cano
ni. p̄cedit i foro
ecclesiastico. nō in
cesareo. ⁊ ibi vid
an succedat i feu
do. ⁊ Ro. etiam
p̄. cccclxx. p̄clu
dit q; nō succe
dat.

Sebasti. Sapia.
Appellatiōe
legitime. Ad p
do. Jas. in. l. si qd
p̄ emptore. ff. de
vfu. vbi late an
legitiat⁹ veniat
appellatiōe legi
timi. vid Deci. i
p̄. cl. co. ij. vbi
ponit ad qd effe
ctus legitimat⁹
p̄ subsequēs m̄fi
monij cēstat le
gitim⁹. ⁊ ibi nun
qd excludat sub
stitutum.

Doboy. Ad
de Bar. p̄. xlix.
quid de alijs na
turalib⁹ ponā in
c. p̄ venerabilez.
zacharias.

Sed annullā
da. Adde Bar.
mādago. in sepe
alleg. trac. de ele.
pte. ij. col. li. i. gl.
in ver. peritur⁹. ⁊
in x. tales. ⁊ sel.
i. c. q̄relā. i. ij. col.
in p̄n. de iureiur.

Sebasti. Sapia.
Ignorātia.
vid Ang. i. c. pla
gij criminis accu
satio. C. ad le. aa.
de plagi. facit re
gula quas ponit
gl. in. s. sed iste. i
sti. de actio. q; in
his q; dependēt
ex voluntate ali
cuius statur suo
iuramento.

Propriū iur
amentū. Adde
Ro. p̄. cccclxxij.

a zacharias. ¶ Preslatus citra epm. Adde ne te fallat hoc dictum qd
est nimis cruduz qd abbas exēptus eligi nō pōt s3 postulari a ro. pōt
tūfice vt p Host. in. c. cū venerabilis. j. de q̄sue. vel etiā vt cōmunior est
opi. a legato a latere ⁊ hāc cōdē tenet Bar. ⁊ Lōpost. i. c. v. j. de postu.
sed tu dic qd etiā eligi pōt p istū tex. Pro quo est ali⁹ text. in tex. i. c. si
abbatē. eo. ti. lib.
vi. et ibi p archi.
¶ Det. de anch. ar.
Do. ⁊ Philip.
fran. ⁊ dixi. s. in
addi. ⁊ istuz in. c.
bone. lo. j. in ver.
postulat. i. pūnc.
de postu. prela.

e ¶ Loadiutor.
adde late Oldr.
cōsi. xliij.

c ¶ Sebast. Sapia.
¶ Mongd. Uide
no. in. l. cōtinu⁹.
in prin. ff. de ver.
ob. in. l. j. in prin.
ff. de pac. ⁊ dicit
Bal. in. l. j. co. an
tepenul. C. q ad
mit. q vbi requi
rit q̄sens d̄bet
intelligi in ipso
actu qd d̄ cōsens
sus. quasi simul
sensus de q̄ etiā
p Aldoder. in. l. si
qs mihi bona. s.
iustuz. ff. de acq.
heredi.

d ¶ Interveniat.
Adde frā. de are.
q̄. xij. lapū alle.
lvij. Bal. q̄. v. de
sponsa.

e ¶ Sebast. Sapia.
¶ Primo. Uide
Sel. in. c. j. col. ix.
x. fallit octauo.
j. de pba. late p
And. sicu. i. c. tes
timoniū. in glo.
in verb. emenda
tus. vbi et remis
sue p Sel. j. de te
sti. vide circa hāc
regulā Abb. ⁊ fe
li. in. c. scribam. j.
de p̄sum. ⁊ qd si
qs p triēniū lau
dabiliter vixit p
sumat emēdat⁹
ponit Jo. d̄ imo.
in. c. cū deputati.
j. de iudi.

f ¶ Emendatus.
Adde Ro. cōsi.
ccxxvi.
zacharias.
¶ Et qs mod⁹
est seruādus i vo
lūte p̄bare tex. i
c. testimoniū. de
test. ⁊ De. de an
cha. cōsi. xxx. S3

g ¶ Semel morbosus. adde Ro. cōs. cccxxvi. vbi cōsultit qd qs semel
ex cōmunicatus semper d̄z euitari donec legūne probetur absolute.

h ¶ Sebast. Sapia. ¶ Satis placet. Uide Bar. in. l. de etate. col. pe.
ff. de mino. in. l. spadonem. s. qui absolutus. ff. de excu. tuto.

i ¶ Semel furiosus. Adde Alegan. cōsi. celi. j. lib.

k ¶ Sebast. Sapia. ¶ Presumit talis. Uide Aldoder. in. l. furiosum
C. qui testa. face. pos. ⁊ no. in. l. diuus. ff. de offi. presi.

8 10

Sanonmi. super Prima parte primi.

remouendum promouenduz. arg. in. c. super eo. s. eo. lxxij. dist. tantis. et qm moribz nō sit doli etū tñ est defectus: debet em̄ clare cōstare d' ido neitate pmouēdi. vt in. c. cuz nobis. s. eo. ¶ In glo. in x. nec ad aliā ecclesiā. ibi Tan. dixit et me lius et hec opi. Tan. cōiter hic allegabat p doc. et eā approbat cōsuetudo fm Hosti. et teneas il lā qd postea dixerit Hosti. nam vñ clare pba ri per istū tex. vbi pa. reputat friuolam exceptio nē. ¶ Et ex hoc no. q maior pars potest renūtia re fanon introducto ad honorem totius collegij.

¶ In glossa in ver. et cōfirmant. ibi: quoniam tāq arbitrer elegit. quasi velit gl. dicere q cū qz hz ius eligendi et cōfirmandi eodez iure eligēdo vñ cōfirmare. sec' si habet iure diuerso puta iure denoluto et iure pprio vel tanq arbitrer et tanq archieps: qz cū representet duas psonas potest separatim illos actus exercere. de hoc vñ qd di xi plenius in. c. cam. s. e. et quod no. do. d. ro. d. c. c. l. v. et gl. in. c. vt circa. j. eo lib. viij. ¶ In gl. in ver. et subscriptā. in si. tenet glo. et ad istū tex. dic q pa pa ponderauit q electio erat facta et subscripta ad magis notandā monasticā canonicorū: sed quo ad impotentiam variādi sufficit sola publi catio scrutini: vt in. c. publicato. j. e. et dñ Inno. hoc procedere etiā in electionibz canonicorū vt post publicationē factā nō liceat variare. arg. ij. q. vi. c. ei q. s. nominatiōes. et i. l. hi q ad ciuilia. C. de appel. et no. hoc vltimū. ¶ In gl. et xbo qñ cōiugale. in si. Ro. duo ex hac gl. ¶ Primo a qd p solum consensum eligentiū et electi est vere cōtra etum matr moniū spirituale sed qz adhuc nō est ratū id est firmū. tex. vtitur hac dictiōe quasi. vel dic fm doc. qd ideo dicit quasi: quia coniugū spi rituale dicitur p trahi ad instar carnalis: vñ dicitur istud quasi coniugū. qz verū et propriū con iugium dicit carnale. istud spūale est quasi cōiug ium. et hoc no. pro statutis facientibus mentio nem de coniugio vt intelligatur de carnali et nō de spiritali b: qz in statutis verba capiuntur pro prie et non improprie: vt in. c. in nostra. j. d. in iur.

Ad predicta q dicatur esse contrarium cōiugū p cōsensum. vide gl. in. c. quanto. lxxij. dist. q dicit q per solā electionē acquiri ius p lature: et ius administrandi in habitu sed per cōfirmationem acquiritur exercitiū. et idem sentit gloss. in. l. pua torum. C. de iurisd. om. iudi. ¶ Secūdo no. ex glo. q electus potest ante cōfirmationē renun tiare electiōi de se facte quātūcūq cōsenserit. de quo vide glo. pleniorē in. c. si electio. j. eo. l. vj.

¶ In glo. in verbo resillire. in si. dic melius vt di xi in. c. bone. allega. in gloss. quia differentia ē in ter electionem et postulationē. ¶ In glo. in x. bo nō cōpromiserint: ibi maxime supple: tene gl. quia sicut nō possunt electores directe recedere ab electione. vt in. c. publicato. j. eo. ita nec idires ete compromittendo in preiudiciū electi. Mā eo q elegerūt functi sunt eorū officio: vt plene dixi in. c. pe. s. d. postula. prela. ergo nō possunt com promittere in preiudiciū electi. ¶ Extra glo. qñ tur quid si iste. l. can onicus obtulisset i capitulo probationes super morbo obiecto et appellasset: nunquid illa oblatio probatiōis habuisset iusti ficare appellationē. videtur qd sic p. c. interposi ta. j. de appella. Contrarium no. tñ hic Inno. di cens contrariū procedere in iudicio. sec' aut qñ oblatio probationis fuit extra iudiciū. qz cuz ca pitulum vtatur iure suo: non tenet recipere pba tiones super exceptionibus oblati cū nō sit iu dex sed pars. Idez dicit Inno. si epō parato ali cui cōferre beneficiū: comparet terti' et apponit q ille est criminofus offerendo probationē sup criminibus obiectis. nō tenet eps ante collatio nem admittere probationē si nō vult. nec proba tionis oblatio hz iustificare appellatiōes ppter reiectā pbatōnem. Quia nō procedit eps i col latiōe vt iudex: sed vt pars vtens iure suo. vñ nō tenet ius suū dimittere ppter exceptionē et obla tam pbatōnem. Caveat tñ nec cōferat idigno be neficiū: qz ex hoc posset puniri. Et idē notant

Inno. in. c. ad dissoluēdū. de despo. impu. et vide qd plene dixi i. c. si. de psump. Secus si coram cōfirmatore aliquis obiceret et offerret pba tiones nā tunc appellatio iustificaret ex pbatōe oblata et reiecta. qz cōfirmator procedit vt iudex: vt in. c. si. j. eo. ti. lib. vj. Ande si post talē appellationē cōfirmaret nō valeret electio. et vide ad p dicta qd dixi in c. cū nobis. s. eo. et in. d. c. interposita. vbi plene tractauit d' effectu istius probationis oblate: et an et quando habeat iustificare appellationē.

- 1 ¶ Delegatus remittens causam ad delegantem potest prefigere ter minum partibus in quo debeant comparere coram delegante.
- 2 Nobilitas attendit in clericis secularibus secus in religiosis. et vox no bilium est maioris autoritatis alijs.
- 3 Allegationes intelligunt tam facti q iuris.
- 4 Iudex nō debet ferre sententiam cōtra cōtumacem nisi sibi constet d' meritis cause. saltem vnius partis si alia est contumax.
- 5 Sententia lata a iudice minus instructo est ipso iure nulla.
- 6 Iudex potest indicare super notorio l3 non fuerit in actis deductuz. Notorium potest appellari postq est conclusum in causa.
- 7 Notoriū appellatione venit notorium facti et non iuris.
- 8 Idonens requiritur quod quis sit tempore quo eligitur: sed si postea efficiatur idoneus non releuat.
- 9 Dictio pene: ferre: quasi et. diminit parū de signo vel re cui addit.
- 10 Electio facta a maiori parte de digno prefertur electiōi facte a maio ri parte de indigno.
- 11 Eligētes indignū sunt priuati ipso facto ptate eligēdi p pma vice. Conferens beneficium scienter indigno est priuatus collatione.
- 12 Electus ad aliquam dignitatem ecclesiasticā: an tempore electiōis requiritur q sit in sacris.

Adum. Electus a maiori et saniori parte capli si secus autē si erat indignus in ordinibus scientia vñ etate, et fuit sciēter electus: electus autē a minori parte si ē dign' confirmabitur. h. d. ¶ Prima pars ponit cōmissionē prius factam scda ibi: ipso vero ponit iudiciū pcessum. tertia ibi: cūqz. ponit vñ par tis comparitionē et alterius contumaciam. ¶ Quarta ibi: gestis. exa minat processuz nō plene remissuz ob quā cam sub certa forma diffi niendū cōmittit. ¶ Casus literalis. Macate prepositura ecclie colo cen. xiiij. canonici elegerūt prepositū sanctorū apostolorū. xxiij. elegerunt prepositū sancti Georgij super istis electionibus cā fuit pmissa iudicibus sub hac forma. vt si de partiu procederet volūrate causam terminarent eandē: alioquin eam sufficienter instructaz remittāt ad sedem apostolicam. Iudices vero citauerunt partes ad pñtā suaz lite contestata recederunt testes et examinauerūt eligentiū pñtā: et audierunt allegationes vtriusqz. tandē prepositus sancti Georgij dixit qd nolebat stare snie eorum vñde iudices processuz cause ad se dē apostolicā destinauerunt partibus terminū statuēdo quo dberēt in pñtā dñi pape cōparere: in termino pñtito ppositus sanctorū apostolorū accessit ad pñtā domini pape. pposit' sancti Georgij nō venit nec misit aliquē responsalem. dñs papa diligēter respexit q p pposito sanctorū apostolorū faciebat autoritas: pro pposito san cti Georgij numerus eligentiū cū primus a. xiiij. secūd' vero a. xxiij. fuisse electus. ptra ppositū sancti Georgij fuit ppositū q patieba tur in ordinibus in scientia et etate defectum: s3 qz allegationes ipsi' quas corā iudicibus allegauit dñs pape presentate nō fuerūt nō po tuit intelligere quid ipse rñderet ad obiecta et sic cā nō fuit sufficiēter inf' ucta remissa: et ideo ad diffinitiuā sententiā procedere nō potuit cōmittit ergo cām sub hac forma vt si notoriū esset vel cōstaret p ea q iam dicta erāt q ppositus sancti Georgij electionis tpe pateret defe ctum vel in ordinibus vel in scientia vel in etate imponderet ei silentiū sup ista ppositura nō ob. ipsius absentia corporalis et pposito sancto rum apostolorū ppositurā adiudicaret: alioquin cum quasi a duabz partibz sit elect'. et propter hoc appareat q bono zelo ipsuz elegerint impedimentis cessantibus ipsius ppositi sancti Georgij electionē cō firmant alterius electione cassata. Ber. ¶ No. j. q habēs dignitatē in feriorē potest eligi ad parē dignitatē vacabit tñ prima post adeptio nem scdēvt in. c. de multa. de pben. habitus tñ dignitatis nō impedit electionē. ¶ Scdo no. q delegatus remittens cām ad delegatē po test pñgere terminū partibus in quo debeant cōparere corā ipso dele gante. Qd procedit etiā si in literis cōmissionis hec potestas specia liter non fuerit attributa venit enim hec ptas accessorie ad cōmissionē sibi factam. quod tenuit hic Joā. and. et Inno. post princip. l. c. si. j. de accu. vbi de hoc. ¶ Item no. q etiā in electionibz factis ad dignita tes inferiores si d3 fieri triplex collatio. s. numero ad numerū meriti ad meritū: zeli ad zelum: et de his plenius in. c. ecclesia. el. j. cod. ¶ Itē no. tria quibz d3 quis p sociū in ecclesia precellere ve ē dignitas etas et receptionis tempus. De primo pone exēplū fm Inno. et alios si ca nonicus habet dignitatē annexam prebēde. vel ē nobilior genere vel est literator. Et not. ex hoc diligenter q in clericis secularibus atten ditur nobilitas: et sic vox nobilis sit maioris autoritatis q plebei idē in literato. ¶ Pro hoc. c. de multa. j. de pben. in si. vbi in collatione bñ ficiōrū habet respectus ad nobilitatē et scientiā vt pinguius pvideat

Sebasti. Sapia.
¶ Primo. Vide tex. in. c. nisi cum puidem. versi. ve rum. j. de renū. p quem dicit Car. in cōfil. c. l. p. p. ctus questiōis q q acceptauit be neficium sibi col latum videtur p quas cōtractū se obligare ad ad ministrationem. Et vide Sely. i. c. quoniam. s. por. ro. in prin. j. vt li. non contesta. vbi dicit quod multe sunt differētie in ter matrimonij spirituale. et car nale adeo qd qui vult de vno ad al terū arguere d3 probare similitu dinem et istud vo luit Inno. i. c. tue. j. de sponsa.
¶ De spiritali. Ad d quod Ro. sin. suis. fol. xxiij. dicit q ita pater tenetur dare ean dem dotē filie vo lenti intrare mo nasterium quam paret si vellet se cundo nubere.

his q̄ alijs. et vide glo. notanda. ff. di. c. lex. vbi dicitur q̄ maiores natudicunt nobilitate dignitate sciētia et etate. facit qd̄ dixi in c. constitutus. j. de appel. In religiosis vero nō attenditur nobilitas. vt leg. et no. i. c. si. de stat. re. ¶ Mo. ex predi-

- b ctis et ex tex. qd̄ antiquiores in ecclesia dicuntur p̄cellere alios siue sit antiquitas respectu etatis siue respectu receptiōis in ecclesia. naz. presumit pro senibus. Ad hoc tex. in l. semp. ff. de iure im mu. Itē p̄ri⁹ receptus in ecclia debet magis honorari q̄ postea recept⁹. vt in c. statum. de maio. et obe. In agendis ergo capitulariter vox istorum q̄ p̄cellūt dignitate etate et tpe est maioris autoritatis et ponderosior q̄ aliorū vox. de quo i. d. c. ecclesia. ¶ Itē no. ibi: allegatiōes p̄ eodez p̄posito. q̄ appellatiōe allegatiōū veniūt q̄nqz allegatiōes facti dūtaxat et non iuris. Nam iste tex. in ver. cū aut. loquitur de allegatiōibus consistētibus in facto vt sunt exceptiōes replicatiōes et similia. Ad aut. potest intelligi de allegatiōibus iuris: quia coram papa non sunt necessarie allegatiōes iuris: vt in c. sepe. in princip. de appel. naz. censetur oīa iura habere in scrinio pectoris. vt in c. i. de cōsti. li. vi. ¶ Not. et tene mēti q̄ vbi cā nō est plene remissa ad superiorem nō debet p̄cedi ad sniam etiaz cōtra cōtumacem quia nō est ferenda snia cōtra cōtumacem nisi liqueat de meritis causis sed est procedendum: vt le. et no. in c. prout. de do. et cōtu. et in l. cōsentaneū. C. quo modo et q̄n iudex. Non autem liquet de meritis cause: ex quo oīa gesta cause non sunt remissa ad superiorem. Et potest in hoc iste tex. intelligi dupliciter. Primo q̄ allegatiōes scz p̄positi sancti Georgij nō fuerūt remisse ad papam: ex defectu iudiciū vel alterius nuntij quo casu res est clara. Non em̄ debet delictū vnus parti obesse que in hoc nō reperitur in culpa. Scdō potest intelligi q̄ iudices assignauerūt terminū cui libet p̄tū ad allegatiōes suas ad papam deferendas assignato termino peremptorie prout factū fuit in c. cum bertoldus. j. de re iudica. Et iste p̄posit⁹ sancti Georgij nec cōparuit nec allegatiōes suas p̄sentari fecit quo casu est magis dubiū nunqd̄ possit p̄tra eū procedere suis allegatiōibus nō inspectis: ex quo per eū deficit. Inno. tenet etiaz in hoc casu non esse cōtra illū procedēdū ad sententiam quo non potest liquere de meritis cause sine illis allegatiōibus. ar. hic. qd̄ est bene notādū. Et optime facit ad idem tex. in d. c. cū bertoldus. nam p̄tumacia d̄z alijs modis arceri: nō aut p̄ter eā debet precipitari snia ex quo iudex nō potest esse instruct⁹. Et in hoc tene mēti istū tex. fm̄ istum intellectū. puto tñ q̄ si iudex ferret snias nō visis actis partis cōtumacis ex defectu ipsius ea nō producentis q̄ valebit snia si p̄tēdit se fore instructū sufficienter ex allegatiōib⁹ et actus partis. Ad q̄ adduco tex. in d. c. cū bertoldus. vbi iudex tulit sententiam nō visis actis alterius partis propter eius cōtumaciā. et tamē snia tenuit cum fuerit opus restitutionē petere. ¶ Sed si apparet q̄ iudex nō potuit instrui ex actis vni⁹ partis tātū: sentētia esset ipso iure nulla tanq̄ lata a iudice minus instructo: vt in c. tū ex literis. de restitu. in integ. et in d. c. cū bertold⁹. fm̄ vnum intellectum et vtrobiqz dixi per Bart. in l. prolatam. C. de senten. et hoc no. ¶ Itē Mo. ibi: vel si notoriū et. tex. valde no. qd̄ iudex pōt iudicare de eo qd̄ est sibi notū vt notoriū l̄ notoriū nō fuerit in actis p̄batum et allegatum. Facit. l. i. iuncta glos. C. q̄ aduer. quos. et facit etiā iste tex. fm̄ vniū intellectū qd̄ etiā post cōclusionē in causa pōt notoriū allegari. nā hic erat p̄clusus in cā cū nō restaret nisi ferre sniam et terminus fuisset p̄fixus ad sentētiā audiendam. et in hoc est iste tex. satis notādus. Intellige tñ in notorio facti permanentis q̄ tale notorium nō indiget p̄batione sed sufficit q̄ allegat: solū tñ istud est illō quod releuat ab onere probādī. secus in notorio act⁹ transēntis. nam ista notoria requirūt p̄bationes. vt plene not. q̄. j. manifesta. et in ca. sicut

- de re iudica. et in c. vestra. de cōha. cleri. et mulie. Ideo nō pōt allegari post cōclusionē in cā cum nō debeat tunc noue admitti: vt in c. cū dilect⁹. de si. instr. ¶ Itē Mo. ibi: et ea q̄ iā dicta erāt et. qd̄ appellatiōe notoriū non venit stricte id qd̄ colligitur ex actis: sed notoriū facti dūtaxat. Nam notoriū: et id qd̄ colligebat ex actis etiam post cōclusionē in cā ponuntur hic vt diuersa. Et facit optie ad statuta vt si in materia restringibili fiat mētio de notorio intelligatur de notorio facti et nō iuris: quia in tali materia debem⁹ verba strictissime capere: vt in c. in nostra. de iniurijs. et de hoc notatur in dicto. c. vestra. et hoc tene menti. ¶ Itē Mo. q̄ electus d̄z esse idoneus in scientia etate et ordine tpe electionis alias electio est nulla. Nec sufficit qd̄ supueniat iste qualitates post electionē quia qd̄ nullū est a principio tractu tēporis nō conualescit: vt in regula non firmat. de re. iur. lib. vi. Adē dic in impetratione. nam ad validitatem ipsius d̄z occurrere idoneitas tpe impetrationis: nec sufficit qd̄ superveniat nisi de defectu fuisset facta mētio in impetratione. vt in c. si eo tpe. de rescrip. lib. vi. Cui v̄ obstat. c. ei cui. de preben. eo. lib. Sed responde vt ibi plene. Nam ibi impetratio fuit facta generaliter et nō restricta ad certū beneficiū: id satis est qd̄ idoneitas adit tpe acceptationis: quia nulla fuit cōmissa surreptio propter generalitatē gratie: sed in c. si eo tpe. gratia fuit restricta ad certum beneficiū et hoc plenius in d. c. ei cui. ¶ Itē Mo. ibi: due pene partes. qd̄ ista dictio: pene. diminuit parū de significatio eius cui adijcitur. Nam hic dicebatur cōcurrere pene due partes q̄ d̄ciebāt quatuor vt essent due partes itegre: et idē de evictiōe fere vel quasi. q̄ nota p̄ statutis. ¶ Itē Altiō nota qd̄ cōcurrentib⁹ duab⁹ electiōibus super eadē dignitate quarū vna est facta a maiori parte de indigno scienter: alia a minori parte de digno venit p̄firmāda electio facta a minori d̄ digno. etiā si ambe electiones fuerūt facte eodem contextu. Nam hic nō apparet quod electio facta a maiori parte de indigno p̄cessit sed potius colligif cōtrariū in princ. c. vbi dicit q̄ electores diuise rūt vota sua in duos. Ex quo habes quod potestas minoris partis adueniēs maiori p̄ti in ipso limine et origine electiōis quahdat ipsaz electio nem: et videat facta ab habentibus totam potestatem. Nam si p̄tās maioris partis nō censere illico transfusa in minorem partē non posset cōfirmari electio facta a minori parte q̄ non est facta a maiori parte capituli. scilicet ab habēte potestatem capituli seu capitularē. Ex quo inferi qd̄ si electio minoris partis p̄cessisset nō deberet cōfirmari ex eo q̄ pars maior elegisset postea in dignū. q̄ tpe electionis nō p̄currebat tota p̄tās in minori parte nec poterat qualidari ex potestate postea deuoluta. ar. i. c. auditis. j. eo. Debet ergo necessario iste tex. intelligi qd̄ aut electio maioris partis de indigno p̄cesserit. Aut q̄ vtraqz electio fuerat facta eodez p̄textu. ad qd̄ vide q̄ leg. et no. in c. cōgregato. j. e. ¶ Et ex his et ex text. no. diligenter qd̄ electores eligēdo indignū sunt priuati ipso facto p̄tate eligendi et p̄tās deuoluit ad alios nō delinquentes. Ad solū q̄ electio sit ad ep̄atū et maiores dignitates: s̄ etiā ad inferiores. Et optime iudicio meo facit tex. p̄ op̄i. quas tenui in c. cū in cunctis. s̄. e. qd̄ cōferens b̄ficiū scienter indigno ipso facto p̄ prima vice priuat p̄tate p̄ferēdi: nec tenet collatio illa: et p̄tās deuoluit ad aliū. Nam si hoc est in electione vt hic vides et fortius in collatione cū magis delinquat collator q̄ elector q̄ collatio h̄z viz electiōis et p̄firmationis: vt no. in c. cū olim. de cā pos. et p̄prie. Nec expectat aliā examinationē post se. ¶ Et in ver. electionis tpe ibi: solutio verū est. Mo. istā gl. propter multa iura in ea alle. quorū qdā ponderāt. initii. qdā vero finem. vide aliā gl. in c. scientes. j. de cens. q̄ allegat multa dicentia mediū fore spectandum. Et glo. ista inuolute soluit nec potuisset clare soluere cū sit via brocardica. Sēsus

tingit an et quādo notorium de beat allegari. ali quid etiā ponit Sel. in c. afferte. col. ij. d̄ p̄sump. Arret. i. c. venica. col. v. j. de accus. zacharias. ¶ Ista dictio pene. Tu dic q̄ ista dictio pene nō inducit contrarietatem sed poti⁹ cōsequētiā. vt no. ff. de orig. iu. l. ij. s̄. isdem temporib⁹. Albe. de ro. late i p̄calle. s̄. isdē. et in l. ij. s̄. j. d̄ vete. iur. enu. et Old. cōsi. xliij. in fi. qd̄ valet ad testes concordādum. ¶ Sebast. Sapi. ¶ Initium. Ex hoc q̄ initius sit spectādum dixit singu. Cardin. in cōsi. cxxvj. septimo archiep̄esbyter q̄ sit statutū priuat ipso iure absentantē. se si ne licentia vltra xv. dies si aliq̄ se absentauit cū licētiā p̄ certo tēpore. et post illō tps̄ stetit absens per. xv. dies non cadit in penā statuti. q̄ statutum punit initium temerarie absentie. et hoc dicit singu larissim⁹ Sely. in c. quoniam. s̄. porro. col. pe. in fi. j. vt lit. nō contesta. et de hac regu. q̄ initius spectandum sit vide gl. et Bar. in l. ij. s̄. si quis. ff. d̄ mi. no. Alex. in l. si si lius. in princ. ff. de verbo. oblig. vbi dicit initius spectādum nisi cōtract⁹ requis rat implementū ex parte creditoris tunc enim inspicitur tempus implementi. vidē etiā Bal. in l. si seru⁹ meū. s̄. fi. vbi etiam Joan. de imo. ff. de sti. seruo.

¶ Sanozmí. super prima prate primí.

zacharias.

12

b.

1

2

3

4

6

7

8

2

12

13

14

15

17

18

19

20

21

22

1

25

In memorie. Legitur hoc. c. principali
ter tribus modis: et sic p
cipaliorē intellectū q magis cōgruit litere. h. d. Recipientes
postulatū ad ecclesiam tanq institutū vel administratōre
ante admissiōe postulatiōis a superiore facte: priuati sunt potesta
te eligēdi: et ad alios l3 pauciores deuoluit potestas eligēdi et si omnes
priuati sunt deuoluitur ad papā in ecclesijs cathedralib3. Vel s3 aliū
intellectū qui placet multū Inn. h. d. Qui p impfessionē laicorū aliquez
postulauerunt ipso iure sunt priuati potestate eligēdi. hec tamē lectu.
non multū conuenit litere huic: sed allegatiōi contente in antiqua.
Tertio legitur s3 in eundē Inn. Alio modo s3 in quē. h. d. Qui post et
appellatiōe legitimā aliqū postulauerūt sunt ipso facto priuati po
testate eligēdi: et ad alios l3 pauciores potestas deuoluitur. Hec etiā
lec. nō multū cōgruit litere: sed magis elicit ex antiqua. Viniditur hec
decre. principaliter in quatuor partes. In prima factū: et sub certa for
ma cōmissio. In secūda ibi: licet autem. pcessus factus iuxta dictam
formam. In tertia ibi: contra vero. oppositiō cōtra pcessum legati et re
sponsio. In quarta ibi: nos igitur. motus principis et confirmatio pro
cessus. Et pro euidentia casus premitte q vacante imperio duo fue
rūt electi in discordia: Otto sc3 et Philipp3: ciuitas Aduaguntina ad
herebat tunc Philippo: prepositus autē sancti Petri qui alias erat
canonicus Aduaguntinus: et quidā alij canonici Aduaguntini adhe
bant Ottoni: unde propter potentiā Philippi non audebāt stare in
ciuitate Aduaguntina: interim vacabat ecclesia Aduaguntina. instabat
Philippus vt postularetur ep3 Aduaguntin. canonici autē exules nō
audētes venire ad ciuitatē propter potentiā Philippi timētes ibides
impfessionē ne sc3 cōpellerēt eligere ad petitiōe Philippi miserūt
nuntium ad capitulum petentes quod cum instaret tēpus electionis
fiende deberent assignare locū tutum in quo nulla timeret impfessio:
als appellabāt ad Romanū pontificē. capitulū vero hac petitiōe nō
obstāte postulauit Aduaguntin. episcopū et appellauit ne aliquid attē
taretur per alios in preiudiciū ipsius postulatiōis: et receperunt istū
episcopū postulatū ad administrandū iura ipsius ecclie anteq3 papa
postulatiōe admitteret. canonici vero absentes l3 paucissimi numero
elegerūt dictū prepositū in archiep3. Quid itaq3 pētiōe super iurib3
electionis postulatiōis. Cōtra ipsam postulatiōem factā a maiori
parte opponēbantur principaliter tria s3 in vnum intellectum. primo
q postulauerunt post et ptra appellatiōe legitimā. secundo q recepe
runt postulatū in administratōe iurū ecclie seu q ipse postulatū ad
ministrauerat an admissam postulatiōe. tertio q p impfessionē laico
rum: videlicet Philippi et aliorū procerū dictum ep3m postulauerunt.
Cōtra electionē vero factā ab alia parte opponēbantur principaliter
duo. primo q fuerat facta a paucissimis canonicis. secundo q post ap
pellatiōe interpositā a maiori parte. pōt addi tertia oppositiō q fue
rat facta postulatiōe nō cassata. occasiōe huius discordie causa fuit de
lata ad summū pontificē: qui causam delegauit cuidā delegato q erat
in partib3 sub hac forma q si cōstaret illos canonicos recipisse dictū
postulatū in administratōe: vel q ipse postulatū administrasset in spi
ritualibus vel tēporalibus deberet legatus illā postulatiōe nuntiare
irritā in anem: mādauit forte de alijs causis inq3rue fuerunt ex hac
litera decise. In facto vero electionis mādauit inq3 de metu quem p
positus et alij canonici timebant. et si de eo cōstaret mandauit confir
mari electionē eorū. Nō obst. appellatiōe a capitulo interposita cum
ipsi nō duxerunt deferendū appellatiōi interposita ab alia parte. Le
gatus vero licet notoria forent que obijciēbant contra postulatū tñ
ad maiore cautelam testes recepit: et cū de obiectis fuisset sibi facta cer
ta fides illam postulatiōe denūtiavit irritam: et electionē aliorum ca
nonicorū confirmauit et electū ordinauit in presbyterū: et in ep3m cōse
cravit. Cōtra processum legati opposuit capitulū inter cetera q eis et
Aduaguntin. episcopo nō citatis pcesserat: et sic ex defectu citatiōis di
cebāt processum nullū: papa vero istā obiectiōe multipliciter cōfuta
uit: quia primo cum iste excessus esset notorius nō indigebat aliqua
examinatione nec citatiōe. Scdō q presumendū est p his que a iudi
ce sunt acta nec poterant ipsi docere se non fuisse citatos. q licet quili
bet diceret de se: eorum tamen testimonia erant singularia. et sic nō pro
babant. Tertio quia ipsi miserūt nuntii ad se excusandum: unde erat
presumptio quod fuerunt citati et quēadmodū miserāt nuntii ita po
terāt destinasse pcuratōre. Et tādē papa inspectis predictis: et magi
me q ex tribus causis superius expressis ipsi canonici reddiderunt se
indignos. Item quia presupposito q omnes pariter deliquissent po
testas fuisset deuolata ad ipsum papam qui illā postulatiōe cassauit
seu cassam et irritā pronūtiavit et electionē factā de preposito qui nūc
erat archiepiscopus confirmauit. Et Mo. j. q canonici existentes ex
tra ecclesiā sine eorū culpa maxime timētes tyrannidem alicuius non
sunt priuati potestate eligēdi: s3 retinent illam potestatem. Et facit
hec litera iuncta gl. p his que no. Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et
iure vbi dicit q si vna pars ciuitatis est expulsā: seu nō audet ibi esse
propter partialitatē nō possunt ciues remanētes aliquid statuere in
preiudiciū absentū. et cōordat huic litere quod legit et no. in. c. quāto.
lxiij. distin. Secūdo no. q non valentes accedere ad ecclesiam timē
tes ibi oppfessionem in actu electiōis possunt petere a capitulo vt sta

a et Sebast. Sapia. Una pars. Vide Bal. l. cūctos populos. co.
vi. C. de sum. trim. et fide cath. in. l. j. C. de monopo. Aret. in. l. si quis a
filio. s. si. col. ij. de leg. j. Abb. in consi. xciiij. col. ij. in. ij. dubio. volum. ij.
Anto. de but. in. c. si. xxvj. col. s. de consuetu. vide etiam Bal. m. l. ij. s.
deinde cum essent. ff. de ori. iur. vbi dicit per illū tex. q guelsi qui sunt

tuatur locus idoneus et tutus in quo oppfessio
timeri nō possit. Et si sec3 fieret posset appellari
et ex his habes casus i quo licite sit electio extra
ecclesiā seu ciuitatē quādo in eo loco verisimili
ter timeret impfessio. Itē habes casum in quo ma
ior pars tenetur ire ad minorem partē vel saltez
in loco tuto diem et locū pfigere. Mo. ij. vñ

2 casum expsum in quo postulatio ipso iure cas
satur et postulatōes sunt priuati ea vice potesta
te eligēdi et postulandi: qñ sc3 postulātes rece
perūt postulatū quo ad temporalia vel spiritua
lia et fuerunt passi administrare postulatū in spi
ritualib3 vel temporalibus. Et ex his habes s3 in
hec tēpora duas. differētiās inter postulatiōe
et electionē. nam electus administrās ante confir
mationē non perdebat ipso facto ius sibi acqui
situm sed electio veniebat irritāda. Nec eligētes
erāt etiam ex hoc facto priuati potestate eligen
di vt in. c. qualiter. s. eo. Sec3 autem in postula
tione. nam si postulatū administrat ipso facto:
postulatio est nulla: et postulātes sunt priuati po
testate eligēdi et postulādi: et ad alios canonicos
q nō delinquūt deuoluit potestas. Et si pariter
delinquūt deuoluit ad papā potestas. Ratiō di
uersitatis quare magis delinquūt in postulatiōe
ne q in electiōe est: quia postulatio innitit gra
tie et nullū ius est acquisitū postulatō. vt in. c. bo
ne. s. de postu. pla. electio xō innitit iuri: et ex ele
ctiōe acquirit ius in prelatura: ipsi electo. l3 non
acquirat exercitiū: vt no. gl. in. c. quāto. lxiij. di.
Modo xō ipa electio ipso iure cassat si elect3 ad
ministrat ante pfirmationē. vt i. c. auaritie. j. e. li.
vi. eligentes tamē ex hoc non sunt priuati pote
state eligēdi quia iure nō cauet. Et ex his et ex
tex. no. q potestas deuoluit in canonicos nō so
lum quando alij canonici elegerunt sciēter indi
gnum: sed etiam quādo aliter deliquerunt pba
biliter propter qd incurrūt priuationem ipso fa
cto: vt patet ex supradictis et j. dicendis. Itē
nota qd non deferēs appellatiōi sui aduersarij
prius interposita nō potest allegare suaz appella
tionez postea interpositam: sed aduersari3 bñ
potest fundare se super appellatiōe prius ab eo
interposita: licet ipse non detulerit appellatiōi
postea interposita ab aduersario: q aduersarius
non detulerat sue. Et facit ad questione: duo
fecerunt pacem et promiserunt sub certa pena se
non offendere: demum vn3 offendit alium et ille
offensus sic offendit postea offendentem querit
nunquid possit secundus agere ad penam cōtra
primū offendēte: ex quo ipse postea offendit.

c Et dic quod sic: quia primus offendendo rum
pit pacē. et sic incidit in penaz. nec potest allegare
pacem ruptam contra secundum cum nō pos
sit fundare super pace quam ipse prius violauit
rat. nam vt dicitur in litera. frustra legis auxiliū
inuocat qui cōmittit in legem. Et hoc videtur
firmasse Bartol. in. l. cum pater. s. libertis. ff. de le
gatis secundo. facit quod notatur in. l. quero. s. i
ter locatorem. ff. locati. Et nota in versic. licet.
et tene mēti. quo licet in notorio nō sit de necessi
tate recipiēda probatio. vt in. c. manifesta. ij. que
stione. j. et c. euidentia. de accusatiōibus: et c. ad
nostram. el tertio. de iureiurando. Potest tamē
iudex ad cautelam probationem recipere et reli
quum iudiciarium ordinem seruare. Puto ta
mē quod pars pro qua facit notorium possit re
sistere ne probationem cogatur adducere: q nō
debet onerari superflua probatione. argumētū.
in capitulo sicut. de probationibus. et in. capi. ad
nostram. Si tamen pars non resistit non vitia
processus ex eo quod sit seruati3 ordo iudiciari3.
quod tene menti.

3 b non offendere: demum vn3 offendit alium et ille
offensus sic offendit postea offendentem querit
nunquid possit secundus agere ad penam cōtra
primū offendēte: ex quo ipse postea offendit.

c Et dic quod sic: quia primus offendendo rum
pit pacē. et sic incidit in penaz. nec potest allegare
pacem ruptam contra secundum cum nō pos
sit fundare super pace quam ipse prius violauit
rat. nam vt dicitur in litera. frustra legis auxiliū
inuocat qui cōmittit in legem. Et hoc videtur
firmasse Bartol. in. l. cum pater. s. libertis. ff. de le
gatis secundo. facit quod notatur in. l. quero. s. i
ter locatorem. ff. locati. Et nota in versic. licet.
et tene mēti. quo licet in notorio nō sit de necessi
tate recipiēda probatio. vt in. c. manifesta. ij. que
stione. j. et c. euidentia. de accusatiōibus: et c. ad
nostram. el tertio. de iureiurando. Potest tamē
iudex ad cautelam probationem recipere et reli
quum iudiciarium ordinem seruare. Puto ta
mē quod pars pro qua facit notorium possit re
sistere ne probationem cogatur adducere: q nō
debet onerari superflua probatione. argumētū.
in capitulo sicut. de probationibus. et in. capi. ad
nostram. Si tamen pars non resistit non vitia
processus ex eo quod sit seruati3 ordo iudiciari3.
quod tene menti.

4 Et nota in versic. licet. et tene mēti. quo licet in notorio nō sit de necessi
tate recipiēda probatio. vt in. c. manifesta. ij. que
stione. j. et c. euidentia. de accusatiōibus: et c. ad
nostram. el tertio. de iureiurando. Potest tamē
iudex ad cautelam probationem recipere et reli
quum iudiciarium ordinem seruare. Puto ta
mē quod pars pro qua facit notorium possit re
sistere ne probationem cogatur adducere: q nō
debet onerari superflua probatione. argumētū.
in capitulo sicut. de probationibus. et in. capi. ad
nostram. Si tamen pars non resistit non vitia
processus ex eo quod sit seruati3 ordo iudiciari3.
quod tene menti.

5 Et nota in versiculo porro. plura dicta
notanda circa materiam notorij. Primo quod

ina ciuitate pos
sunt facere pro
pria statuta de p
se: et gebellini et
possunt facere o
per se. vide etiaz
Albe. de rosa. in
j. pte statutorum
in. vi. q. s3 an ps
expulsa.

Sebast. Sapia.
Offerede. Ai
de Bar. i. l. aut fa
cta. s. causa. ff. de
pe. in. l. si p dium
col. vlt. C. de edi.
ac. vbi dicit q of
fensa facta secū
do loco nō psum
mit ad rūpendā
pacē s3 ex offens
ione facta vide
Card. in tra. ma
leficiorū. sub ru.
de transac.

c Dic q sic. istā
opi. sentit etiam
Bar. in. l. j. s. cu3
arietes. ff. si qdr.
paup. se. dica. et i
d. s. libertis. inyl
timis. x. bis. latij
tñ circa istā qōnē
vide Bal. distin
guētē in. l. semel
mora. et ibi Anto
der. ff. sol. ma. et
do. Alex. i. addi.
ad Bart. in. d. s.
cu3 arietes. Qñ
aut simul. se offen
derūt tñ neuter
agit. vt Bar. i. su
pradictis locis i
l. si seruū. s. sequi
tur. i. si. ff. de ver.
obli. vi3 oīno in
istamateria Jas.
i. l. cū pponas. C.
de pa. Alene. fal.
Anto. Francisc.
Et ad istā qō
nē. de offendēte
illū qui primo of
fendēdo rūpit pa
cem: dicas q pa
ria dīcta mutua
cōpēsatiōe tollū
tur qñ cōmittit
eodē tpe. sec3 si ex
iteruallo: vt h. et
vi3 q habent i. l.
in arenā. C. de in
offic. test. in. l. vi.
ro atq3 vxore. ff.
soluto matrimo.

Sanormitanus super Prima parte primi.

A Sebast. Sapia. a in notorio nō requir̃ examinatio nec citatio^b Et
c Innotorio. vi. b no. sin. hoc vltimū. nā cōiter dicit gl. q. saltē reg
de p. Ab. r. alios rīf citatio. vt no. i. d. c. ad nram. r. in. c. porro. cū si.
in. c. cū olim. j. de l. c. tuā. d. or. cog. vbi dicit q. i acti
re iud. p. do. An. busper iudicē ex
l. c. tuā. d. or. cog. vbi dicit q. i acti
vbi dicit q. i acti busper iudicē ex
pediēdis in qb? certū est nil posse
omitti p. tis cita- tio. vide Roma.
in cōf. cccclxxij. saluatoris. ad fi-
nem vbi conclusit quod posses-
sor bñfici intrus- sus notorie pote-
rit priuari etiam non vocato pos-
sessorē.
b Citatio. Adde late Fran. are. cō-
fi. clxxij. in cōf. edito in fauorem
Florentinorū cūz p. lmo supplicio
tradiderūt archi- epm r. cardinale
r. in eo casu con- suluit do. r. prece-
ptor me. d. hie. tor. cui? cōsiliū
impssum ē. r. mul- ta etiam ponit d.
notorio.
Anto. Francisc. Adde ad ma-
teria notoria hūtra hic alleg. gl. in. l.
emptorem. ff. de act. emp.
c Recte gesta. vi de tex. r. quod ibi
no. Sal. r. Ang. in. l. j. c. d. p. di. cu.
lib. x. cū alle. per Lurtiū seniore i
cōf. xliij. sup. cō- tingētia facti co-
lum. v. p. Jaf. i. l. pacta nouissima
col. j. c. de pact. d. Iuste acta. ad
de q. psumat pro rectitudine snie.
Alex. q. xi. li. r. an oia psumat
solenniter acta p. f. Areti. cōf. lxxix.
Adde Bal. i. c. sicut. in. q. col. l. d.
re iudic. vbi dicit q. ppter autori-
tate iudiciariam oia psumūt solē-
niter pcessisse et si iudex sit vñ r.
bald. q. d. est no. vide etiā p. Bar.
singul. in. l. frater a fratre. i. xv. col.
versic. tertio q. ro. ff. de cōdi. ind. q. d.
reputat nō iueni r. alibi Jaf. in. l.
singularia. i. vij. co. ff. cer. pe. Et
ad pncipale mae

in notorio nō requir̃ examinatio nec citatio^b Et
no. sin. hoc vltimū. nā cōiter dicit gl. q. saltē reg
rīf citatio. vt no. i. d. c. ad nram. r. in. c. porro. cū si.
l. dicit aut aperte colligit dñū. nā hic allegabatur
dfect? citatiōis. Et ad hāc allegatiōē cōfutatā
replicabāt q. excessus erat notori? r. sic non indi-
gebat examinatiōe: r. p. pñis nec citatiōe. als res
probatio nō pclusisset. r. idē vñ pbari. l. c. venera-
bilē. j. e. s. tu intelligit dñi in. c. cū olim. de re in.
r. d. c. ad nram. r. in. c. vestra. de coha. cler. r. muli.
Qd vbi factū est adeo notoriū q. nulla defensio
pōt pti absenti cōpetere tūc nō requir̃ et citatio. r.
hoc casu intellige istū tex. r. l. c. venerabilē. p. hoc
tex. in. l. h. s. q. de frumētaria. de adm. re. ad ciui.
pertin. r. ibi per Bar. r. hoc casu intelligit Jnn. in
c. quāto. j. de transla. epi. vbi hoc sequitur. Szybi
factū non est ita notoriū tunc requiruntur citatio:
als sententia siue processus habitus est nullus.
c In hoc casu intellige Jnn. in. c. tua. de cohabi-
ta. cler. r. mulier. vbi hoc tenuit r. alia iura r. autori-
tates que requirūt citatiōē. Anū tamen dictūz
notabile r. quotidianum posuit hic Jnnocē. di-
cens q. vbi delictum est notorium: sed ignoratur
persona delinquēs. Puta quia reperitur homo
mortuus in strata r. furtum commissum in apo-
theca: potest iudex sine alicuius citatiōe ex offi-
cio suo inquirere: nō tamen contra certam perso-
nam sed generaliter. Et si aliqui nomināt in il-
la inquisitione generaliter: debet postea procedere
specialiter contra illos: quia pcessus fact? in ge-
nerali inquisitione non facit fidem in speciali: q.
pars non fuit citata: nec vidit iurare testes r. simi-
lia. r. hanc practicā dicit seruare totum mun-
dum: r. hoc idē sentit Bartolus in. l. h. ff. de que-
stionibus. c. Item nota. ex text. tres regulas.
Prima quod propter auctoritatem iudiciariam
omnia presumuntur rite r. recte gesta. vñ oritur
presumptio tam respectu rectitudinis processus
quam respectu iustitie quod intellige secundum
Jnnocē. r. bene postq. sentētia transiit in rez indi-
catam: nam difficillimū esset omnia acta iudicij
semper recedere. Unde sufficit quod appareat d.
snia post transitū in rem iudicatam. r. omnia pre-
sumuntur iuste acta. r. idē die in examinatione
qd post lapsum decem dierum omnia presumun-
tur iuste acta. r. not. hoc vltimum. Tamen hunc
vltimum articulum presumptiōis snie longe ple-
ne examinaui in. c. quoniam contra. j. de probatio-
ni. r. dic vt ibi. c. Secunda regula q. testes sine
gulares regulariter non probant. r. dicuntur sin-
gulares: q. deponunt super diuersis factis: itaq.
quilibet est singularis ex dicto suo: quod intelli-
ge respectu obiecti. nam respectu percipiēdi sem-
per testes sunt singulares: q. sensus me? per quē
ego percipio non est tuus sed meus nec contra:
sed dicuntur contestes r. non singulares quando
obiectū semper quo deponunt fuit representatū
sensibus testium eodem tempore. nam tūc videt
deponere de eodem facto quia diuersitas tempo-
rum potest inducere diuersitatem rerum r. testes
debent concludere necessario. vt in. c. in presen-
tia. de probationi. r. concordat huic tex. c. cum di-
lectus. j. eo. r. c. tam literis. de testib. cum similib.
c Tertia regula est q. negatiua per rerum natu-
ram probari non potest. r. quotidie solet allegari
iste text. quod negatiua est improbabilis. qd an
sit verum indistincte dicam. j. cum gl. c. Itē not.
q. quis non potest probare se non fuisse citatū.
r. sic videtur q. non est stādum assertioni negan-
tis citatiōē ex quo de citatiōe cōstat vere r. pre-
sumptiue. sed hoc intelligo vt dixi in capit. cum
parati. j. de appellatio. per Ly. in. l. si quis decu-
rio. C. de falsis. c. Ultimo no. r. tene menti quod
si in notorio ex super abūdanti iudex seruauerit
ordinem iuris licet in aliquo deliquit seu defecerit
contra ordinem: tamen ex hoc defectu nō d.
vitiari totus pcessus. ex quo enim ad cautelam
r. nō de necessitate seruat iuris ordinē transgres-
sio ordinis in aliquo non vitiatur: ex quo ordo nō
erat de substantia pcessus: ita arguit hic papa d.
allegatiōē super defectu citatiōis. Nam primo

dicat psumēdum pro citatiōe. secundo dicit q.
presupposito q. citatiō fuit admissa tamē ex quo
factum fuit notorium non debet processus irrita-
ri. r. facit ad qd nō ē si in causa fuit oblati libel-
lus ineptus qd talis ineptitudo nō habet irrita-
risen vitiari si talis erat causa in qua de necessita-
te non exigebatur libell? de quo vide quod legi-
tur r. nota. in. l. vinum. ff. si cer. peta. c. In glo. i.
in si. quare autem papa nō mandauit in casu isto
istam episcopum priuari etiā proprio episcopa-
tu ex quo transtulit se propria auctoritate. dic qd
ad hoc non agebatur sed solum cōtēdebat de
pualiditate electiōis r. postulatiōis. c. In glo. ij.
in si. hec iura que gl. all. pro cōcor. possunt adduci
in cōtrarium. quia electio nō irritatur ipso facto
si electus administrat ante cōfirmatiōē sed de-
bet per sententiam irritari: vt in iuribus palle-
ga. in glo. Sed in textu nostro postulatio annullat
ipso facto: quia postulatus administrat an admis-
sam postulatiōē per superiorē. Unde dicas qd
ista iura alle. in glo. cōcordantur in genere: q. pu-
nit vterq. seilz postulatus r. electus r. postulatē
quia magis delinquit postulatus administrādo
cū nullū ius sibi acqrat ex postulatiōe vt. s. dixi
in notabilib. c. In glo. in ver. metuebant ibi s. in
casu hui? decre. aduerte quia hec gl. sentit duas
sol. ad. c. q. propter. j. e. vbi d. qd impedit? d. con-
stitueret pcuratorē ad electiōis actum non aut
petere vt mutet locum electiōis. cui? dñū innuit.
sol. Et prima sol. est q. istud. c. in hoc recipiat ho-
die limitationem. r. Secdo sol. est melior r. distin-
guēs inter metum realē r. personālē vt si met? est
realis puta q. timef impssio circa electiōis actū:
tūc habet locū quod hic d. Non enim d. absens
mittere pcuratorē vel venire: q. in psona vtriusq.
q. timef impressio. vnde tunc licite peti vt assi-
gnet loc? idoneus r. secur? als potest recurri ad
superiorē r. appellari. vt hic. Et idē dicas in quo
cūq. alio actu ecclesie imminente. vt si melius po-
test expedire extra ecclesiam q. in ecclesia ppter me-
tū realē debet capitulū egredie ecclesiā r. ire ad locū
securū. de quo vide pulchre per Jnnoc. in. c. ij. de
no. op. nū. Si vero metus est psonalis q. soluz ti-
met psona absentis ppter inimiciā vel odium
r. tūc habet locū. c. q. propter palle. Sed dubita-
ri potest quid si maior pars est absens ppter me-
tū personālē nūquid minor pars teneatur egredie
accedere ad maiore. Blista in prin. nō bene apes-
rit intētiōem suam. Ego putarem q. non q. ele-
ctio regulariter est fienda in ecclesia. vt in. c. quod
sicut. j. eo. r. in. c. cū terras. s. e. cū si. Unde ex quo
metus vel impedimentū cōcernit solū personas
absentiū debet mittere pcuratorē. si volunt perso-
nas: q. c. quia ppter. loquit indistincte r. presen-
tes regulariter cōstituunt capitū. x. q. ij. hoc ius.
An autē vbi metus est realis possit maior pars
constituere locū securū r. terminū electionis sien-
dū: gl. sentit hic q. sic: sed ego puto q. requirant
due partes. de quo dic vt plene dixi in. c. cum no-
bis. s. e. c. In ead. gl. ibi. solus talis timor suffi-
cit. r. c. No. hanc particulā gl. q. ad iustificandā ap-
pellatiōē ppter timorem impressiōis interposi-
tā nō est necesse q. impressio fuerit secuta. S. sa-
tis est pbare q. verisimiliter de ea timebat: q. ap-
pellatio extraiudicialis nō requirit qd granamē
necessario precedat. sed satis est q. verisimiliter ti-
mebat: vt in cle. sicut. de app. r. facit q. no. in. c. cū
nobis. s. e. vbi idē sentit Jnnoc. c. In ea. gl. ibi. als
nullus esset cōsensus. Not. gl. apte em sentit qd
electio facta p metū est ipso iure nulla. vnde non
h. locū hic illa regula coacta volūtas: voluntas
est. de qua in. c. merito. xv. q. j. Ratio est q. in ele-
ctione requirū nō solū cōsensus sed etiā liber cō-
sensus: metus em r. si non tollit cōsensum tollit tñ
libertatē cōsensus. quia vbi intercedit metus ibi
cōsensus nō est liber. vt in. c. cū locū. de spōsa. r. vi-
de glo. xxxij. q. v. notificasti. r. bonus tex. in. c. vbi
periculū. s. ceterū. eo. ti. li. vi. r. q. non teneat talis
electio sentit Jnn. hic: cuius dñum sentit in. c. q.
sicut. j. e. Sed in distinguē vt dixi plene in. c. l. s.
eo. In glo. in ver. constaret. vbi. vel posset suppleri
maxime

teria vi de Jaf. i. l. pacta nouissima. i. ij. no. C. de pac.
Aeneas. Falco. Anto. Francisci. Et ad ad ma-
teria an r. qñ psumatur solennita-
tes requirite iterue- nisse q. latissime
voluit Jo. d. imo. in. l. sciendum. ff.
de ver. ob. Non probant.
Adde Alex. late cōf. clxxv. j. lib.
Areti. cōf. xij. Sebast. Sapia. c. Necesario. vi.
de do. Lanfrā. de oria. in repe. c. qm
cōtra falsam. i. x. testij. col. v. r. do.
Jaf. in repet. l. ad monendi. charta
xxij. ff. d. iureiu. vbi declarat quo
modo testes dicā tur singulares. Sebast. Sapia. c. Tot? pcessus.
Vide late Feli. i. c. cū ordinē. co. j. s. de rescri. c. Vinus. Adde
Ro. q. cccclxij. adde in sili Jnn. r. oēs canonistas
i. c. examinata. j. de iud. vbi cōclu-
dāt q. cū actio nō sit exprimēda i li-
bello. si tñ inepte exprimit nō vitia-
tur libell? sequū tur Legiste post
Bar. in. l. j. in pn. ff. d. edē. l. ibi do.
Jaf. in. v. col. late tentauerit dñū p
multa. r. etiā in. l. edita. in. ij. col. C.
eo. ti. r. vide i ma-
teria oino Ro. q. nō solet in hoc
allegari in cōf. clxij. aeneas fal-
zacharias. Procuratorē.
Dic qd ad h. vt talis pcurator p
impeditū cōstitu- tus admittat qd
oportet qd tabel-
lio testificet i mā-
dato pcuratorio cōstituentē pñi-
tisse iusurādū ad
sancta dei euāge-
lia corporaliter tacta q. lio deti-
nēt ipedimēto r. vt credit r. detine-
bitur in termino ad electionē pñi-
tor: vt per Albano-
dago. pte. j. c. xi. s. si. r. c. lix. parte
ij. r. ibi per glo. in
ver. inrauit.

maxime si vocati non fuissent. Sicut gl. est q. presupposito q. isti cano-
nici absentes deficeret in probando metu nihilominus debuissent obti-
nere si non fuissent vocati ad electionem. Et ratio est: q. ex quo presentes
deliquerunt i. admittendo postulatū circa administrationē ecclesie pote-
stas eligendi fuit deuoluta ad alios canonicos qui non deliquerunt. nā
propter istud delictū canonici sunt ipso facto privati potestate eligēdi:
vt innuitur hic in litera. Ideo cessante omni metu potestas deuoluit
ad alios licet pauciores. S. dubiū est qd si absentes vocati noluerunt
cōparere sine iusta causa. presentes autē ppter eorū delicta priuati po-
testate eligēdi ad quē deuoluitur hec potestas: an ad superiorem: an ad
istos canonicos qui vocati venire noluerunt. Credo qd ad superiorem: q.
isti cōtemnentes venire fecerunt se alienos. vt in. c. cū nobis. S. e. Ande to-
ta potestas capitularis remāsit penes presentes. merito succedat iura q.
bus cauet q. si caplin delinquit potestas deuoluit ad superiorem. vt in
c. quāq. eo. ti. li. vi. Et hoc forte sentit glo. hic: dum dicit si vocati non
fuissent. sec. ergo si fuissent et sine iusta cā venire noluerunt. In glo.
in ver. recepit. ibi: q. sibi non erat notoriū. Vult ergo glo. q. quando
aliquid est notoriū alijs sed nō indici qd tūc iudex recipiat pbatōnē
ac si factū nō fuisset notoriū. S. tu dic q. iudex hoc casu hz duplicem
viā pcedēdi. primo seruādo iuris ordinē. secūdo recipiendo pbatio-
nē sup notorio. Et pcedere debet sicut pcedit super notorio. d. quovi
de bonā gl. et qd ibi dixi in. c. ad nostrā. el. iij. de iureiur. Sed est dubiū
qd si iudex pcessit ac si factū esset notoriū. sibi tñ cōstabat qd factū nō
erat notoriū. de quo vide per Inn. in. c. tua. de cōhabi. cleri. et mulier. et
dicam in. c. vestra. eo. ti. In gl. in ver. presumit. in si. videt ergo velle
q. istud. c. in hoc hodie sit immutatu. qd nō procedit: s. intelligēd. est
tex. postq. transiit in rē indicatā. de quo tñ dicēdū vt plene dixi in. c.
quoniā. de proba. In gl. in ver. per rerū naturā. Mo. istā glo. in ma-
teria negatiue ad quā quotidiē fit remissio. et vide aliā glo. in materia
satis plenā. vi. q. vlti. in. c. accusator. Et hec glo. in effectu posset diuidi
quo ad rex. in tres partes. Nam primo querit de intellectu illoz verborū
qd negatiua p rerū naturā probari nō potest. Secūdo querit an sit in
distincte verū q. negatiua pbari nō possit. Tercio incidēter annectit
eui in cūbat on. pbatū negatiua. Quo ad primā qōnē gl. dat duas
expositiones. Primo vt dicat per rerū naturā. i. s. m. cursum causarū.
et exponere id est hz cōsuetudinē. nā p suetudo est altera naturā id est al-
terata natura. vt no. in. l. actor. C. de pba. Secūdo exponit s. m. naturā.
i. per naturā pbatōnē. id est per causam rei. et sensus gl. est q. negati-
ua nō pōt pbari p aliquā causam realem q. nō entis nō sunt cause. nō
ens enim nō multiplicat specie: et per pns nō pōt directe per sensum
percipi: ideo nec pbari. Et pro clarioz intellectu: et expositiōe gl.
hic intrat secūda qōnē: nunquid sit verū indistincte q. negatiua nō
possit probari. et in hoc gl. in effectu distinguit: q. quedā est negatiua
vagatid est nō restricta ad certū tps locū vel personā: et tūc ista negati-
ua nō pōt pbari directe vel indirecte: s. p test. Nam si generaliter nego
q. nō contraxi matrimoniū cū Berta nō est possibile q. per testes istā
negatiua probet: sed si negatiua haberet restrictionē temporis loci vel
personē: tunc pōt pbari indirecte: id est per obliquū sen p quadā cau-
sam mediā. Exemplū: accusat q. interfecit Titū in scōa hora no-
ctis in platea. accusatus p. pbare q. nō interfecit. pbando p obliquū.
Nam poterit pbare q. in secūda hora noctis erat cū quibsdā amicis
in alio loco ita q. nō erat possibile q. ibi existēs potuisset interficere in
platea. Ande testes directe nō ponūt q. nō interfecit: sed ex dictis eorū
resultat ista pbatio q. nō interfecit. et ita valida est pbatio ista q. pferit
pbatōni facie de affirmatiua. de quo vide gl. no. in. c. clericus. lxxij. dis.
que dicit: q. si duo testes clerici dicūt q. clericus cōmisit maleficiū tali
nocte et accusatus pbat p alios duos testes etiam laicos q. illa nocte
fuit cū eis ita q. nō potuisset cōmittere istud maleficiū quin ipsi vidis-
sent: hec pbatio pferit prime: q. est pro reo: et est favorabilior. nā in
rasunt pōptiora ad absoluēdū q. ad pdenādū. vt in. c. ex literis. de p-
ba. et in. l. absentē. ff. de penis. Qd ergo dicit q. plus credit. duob. testi-
bus affirmatib. q. cētū negatib. vt in. c. sup hoc. de renū. nō hz locum
in negatiua sic coartata: s. in negatiua credulitatis v. purgatiōis. ar.
c. ad nostrā. j. de proba. Jo. an. hic dicit q. vbiq. negatiua cadit dire-
cte in sensum testis sicut affirmatiua potest directe pbari sicut affirma-
tiua. Exēplū: si video te nā habere pileū in capite possum directe de-
ponere sicut si vellē pbare affirmatiua. nam ita directe percipio te nō
habere sicut si pcipio te habere in casu quo haberes. Sed vbi negati-
ua directe nō cadit in sensum testis: s. p quadā cām mediā sen p obli-
quū: tūc nō potest directe pbari s. indirecte. Donec exemplū in ter-
minis pmissis: si accusat Titius q. cōmisit maleficiū secūda hora no-
ctis et Titius pbat q. ea hora erat alibi cū quibsdā amicis: nā hoc casu
testes directe nō possunt pbare q. nō cōmisit maleficiū s. indirecte
et in hoc multū infat Jo. an. hic. Multi tñ tenuerūt cōtra primū mē-
brū et pferunt Jo. de lig. dicēs q. vūq. negatiua directe pōt pbari nec
directe cadere in sensum testis. Nam affirmatiua pbat per obiectū rep-
sentatum sensui p quē percipit: sed nō ens nō multiplicat species. et sic
nō pōt directe percipi p sensum sed indirecte: s. p remotionē a sensu.
Quia ex quo aliquid nō representat sensui visus p hoc mediū indico
q. nihil est in loco. sed istud nihil directe nō percipitur. merito textus

a. Sebast. Sapia. Non deliquerunt. Vide Firman in trac. de epō. l.
ij. parte. lib. i. q. xxxvii. vbi dicit q. etiā si vnus tantus fuerit qui nō de-
liquerit ad eum deuoluitur potestas eligēdi per glo. hic.
b. Sebast. Sapia. Nunquid. Vide Aret. in. l. in illa colū. ff. de
verbo. obli. vbi ponit triplicem speciem negatiue.

cōter dixerūt generaliter qd negatiua nō pōt
probari per rerū naturā. Et hec opi. verior videt
etiā placere do. An. naz dicit idirecte negatiua
posse pbari. directe nūq. sibi placuit. Est tñ verū
q. q. ista negatiua est bene coartata tāte potētie
et virtutis est sicut pbatio affirmatiua. Tñ i. esse
ctu nō refert q. opi. sit verior. nā pbatio pcludit
ex quo sit sup negatiua modis pdictis ad hoc. c.
tertio loco. d. pba. Tene ergo qd predictū est q.
negatiua nō habēs determinationē nō est pro-
babilis. sec. si est determinata et restricta modis
pdictis. vt i. c. ex tenore. d. testi. cū si. Nec vera i. p-
batio de fienda per testes: nam per iuramentū pro-
pū q. q. pbat negatiua vt iuramento purga-
torio cū qs iurat q. nō cōmisit maleficiū: vel q.
nō cōtrahit vel qd simile. vt i. c. quoties. d. pur. ca-
no. et in. c. pntiū. de testi. cū simi. Probatur etiā
per iuramentū aduersarij cum rīdet ad positionē
vt in. c. j. de cōfes. lib. vi. illa tñ nō est proprie pba-
tio quia cōfessio est poti. pbatōis releuatio q.
probatio: vt dixi sup rub. de proba. Itē pōt pro-
bari negatiua q. hz implicitam affirmatiua. q.
tūc rēsoluit in affirmatiua: vt in. c. super hoc. pre-
alle. et hec sufficiat quo ad scōas qōnē. Et Quo
ad tertiā hic gl. et cōter alie glo. istam articulu
examinātes cōcludūt q. si negatiua est improba-
bilis transfundit on. probādi in aduersariū: s.
si est probabilis incūbit onus probādi negati-
sed tu vide plenius per Jo. an. in reg. sine posset
sione. in mercu. de reg. in. li. vi. et per Bart. in. l. in
illa. la. j. ff. de ver. ob. et per Jo. cal. hic. Ex quorū
dictis breuiter cōcludet: q. aut aduersari. hz itē
tionē fundatā super affirmatiua: et tūc negati in
cūbit onus probādi siue negatiua sit. pbabilis si
ne iprobabilis. Imputat enim sibi si intētionē
suam probare nō potest. ar. vi. q. ij. in. c. si tātum
et in. c. plerunq. ij. q. vj. videtur probari iudicio
meo in. d. c. j. de cōfes. lib. vi. vbi d. q. super negati-
ua improbabili pōt admitti si iudici equū visus
fuerit: ergo onus probādi hāc negatiua nō trās-
fundit in aduersariū: alio non esset necesse sup ea
facere positionē quia aduersarius haberet pro-
bare affirmatiua. Item indistincte admittere
tur positio sup tali negatiua iprobabili cui. cō-
trarium innuit hic. Pro hac parte: facit cōmū-
nis regula iuris et ratio naturalis: naz quisq. de-
bet probare id qd est causa sue intētiōis et nō ex-
quirere pbatōnes ab aduersario suo. vi. q. vlt. ac-
cusator. l. j. C. de proba. et lei incumbit. ff. e. ti. Si
enim probari nō potest: dici sibi pōt deficit tibi
pbatio nō ius. vt in. d. l. duo sunt titij. ff. de test.
tute. Fallunt predicta quādo super affirmatiua
eius q. negat iura mandāt scripturā p. fici. Nam
si tūc nego factū tibi incūbit onus probādi per
scripturā. tum quia iura mandāt confici sup illo
scripturā: tum quia est psumptio q. nō fuerat fa-
ctum: ex quo non apparet scriptura: et psumptio
transfert onus pbatōis in aduersariū. vt in. c. vni-
co. vt eccle. beneh. Hinc dicit no. Innoc. in. c. sup
his. d. accu. q. si cōtra electū excipio qd nō est cle-
ricus sibi incūbit onus pbatōis q. sit clericus: q.
iura mādāt sup ordinis collatiōe literas fieri. ij.
q. j. legū. et idez no. gl. ij. q. vi. in sum. Et no. dilige-
ter hoc dictū et plures casus in quib. iura requi-
runt scripturā. vide per gloss. in. c. j. de cens. l. vi.
Et in si. glo. hec lex ex psona facit in dū: q.
ibi d. q. asseret. aliquem nō esse soluēdo incum-
bit onus pbatōis: ergo nō est verū qd psumit q.
bet idone. et potēs. gl. nō so. multi stāt i. d. Jo. S.
tu tene opi. gl. de qua Bar. facit magnū festū i. l.
si no. ff. q. satis. cog. q. p multa iura cōcludit et bñ
sup his. j. de ascu. Bar. et alios in. l. in illa. ff. d. x. ob. Bar. l. de etate. in
ij. qd. principal. ff. de mino. et in. l. is potest. col. pe. ff. de acqui. heredi.

Zacharias.
Negatiua nō
posse pbari. ad
de hac materia
negatiue duplex
sit: et que pbari
possit: et q. nō. et an negati
icūbat onus pro-
bādi v. aduersa-
rio. plenius q. p
aliquē scribentē
p. Afrā. de onā.
in. c. qm cōtra. an
nu. 3. cū plurib.
ver. seq. in pnc. et
ibi addi. ad ipz
ponissimū i. addi.
Celsi. de proba.
Anto. Fran.
Adde ad ma-
teriā pbatōis ne-
gatiue ea q. hā-
bentur. per eundē
Afrā. et alios i.
l. ij. et l. lab ea p.
te. ff. de pc. et vīo
Bal. et Salin. i.
actor. C. de pba.
Sebast. Sapia.
Plus credit.
Ad do. frā. cur-
tū seniore i. tra-
de te in. xxvi. cō-
cludit. vbi ponit
q. nq. limitatōes
ad illd. creditur
magis duob. te-
stib. affirmatib.
q. mille negatib.
vīo eundē in. xxv.
Zachar. et xxvj.
vbi plura circa
dictū testis asserē-
tis negatiua.
Tene ergo. ad
de alog. q. cxxvj.
ij. lib. Ang. cōl. l.
clj. et c. cxxvj.
Raph. cum an.
q. clj. et Fulg.
q. clj. Fran. are.
cōsil. lxxvj.
Sebast. Sapi.
Iuramentū p-
pū. Ad text. et
que ibi no. i. l. ij.
j. sed et si de cōdi-
tione. de iureiur.
vide plures mo-
dos probādi ne-
gatiua p. Tur-
tū seniores in
preall. ti. de testi.
in. xxij. cōclū.
Negati. Ad d.
vidēdū frā. are.
cōsil. xxxi. Alex.
cōsil. xxxi. i. l. et
cōsil. xxxi. lib.
Sebast. Sapia.
Improbabilis
is. vide Inn. i. c.

Sanonmi. super Summa parte primi.

¶ Probabit ad a de. videtur Ro. 16. cons. c. lxxv. c. lxxv. Anto. Francisc. Et de modo pro badi aliquem esse dicit vel pauperem et aliquem non esse solvendo: vel non habere bona sufficientia ad satisfaciendum creditori vel liti. vide Bar. in lilla. et in l. hoc iure. ff. de ver. obl. et in l. si constare. in prin. ff. sol. matri. et ibi plene per Ro. et vide Bal. et Sal. l. l. vbi adhuc. C. de iure do. **¶** Sebast. Sapia. **¶** Alferet. Alio. Are. in c. i. co. ff. et in l. de iudi. et de ver. obl. **¶** Onus probandi. Ad pau. de ca. cons. c. lxxv. in antiquis. **¶** Universitas. Ad quatuor universitates sit citanda. Ange. consilio c. c. **¶** Non pot. Ad de. Francisc. aret. cons. c. lxxv. Zacharias. **¶** Adde doc. in c. romana. s. i. vniuersitate. et ibi. and. in nouel. de sen. exc. lib. vi. et Spe. in ti. de sen. exc. s. i. ver. item no. vbi tenet non posse exc. communi cari vniuersitate quod est corpus sine anima. Sed dicit iste subdit quod si spedi vel interdici pot. an si suspensio dat sine singulis ipsi suspensioni: an quod postea nati sunt quod loco mortuorum positi sunt. vide per Bart. l. l. qd in re ruin. s. i. in vlt. q. ff. de lega. i. et in l. inter stipulantes. s. sacra. ad ff. de ver. obl. Angel. post Dyn. in l. si grege. de lega. i. et per Innoc. in c. grauem in gl. in ver. consiliarios de sent. excom.

quod fundati se super paupertate vel diuitijs in cubit onus probandi: et si nego aliquem esse diuitem vel pauperem habeo ego probare hoc. **¶** In gl. in ver. singulares. ibi non fuit citatus quod ego sciam aduer te quod hec particula glo. pot. habere duos intellectus. Primum quod sic deponendo talis non fuit citatus quod ego sciam ego sic iurans non incurro periculum. et sic intelligendo gl. est vera. Secundus intellectus est quod per ista verba probat illi non fuisse citatum: et iste intellectus non est verus quod poterat citari me ignorante. Et id docto. coter dicit quod talis depositio non facit fidem. et tu dic verum nisi iste dicto suo addidisset quod non potuisset citari quin ipse sciisset. puta quod fuit secum tota die quod fuit citatus: et isto modo pot. probari negatiua in alijs terminis. Nam posset aliquis dicere. talis non commisit tale homicidium: quod ego sciam: nec potuisset committere quod ego scire. quod ego fuisse secum illo tempore quod homicidium fuit commissum. ad hoc vide bo. gl. in l. s. i. de iti. actus. prima. et per Bal. in ca. i. s. si quod triginta. si de feu. fu. coter. co. et no. hoc dictum. **¶** In ea. gl. ibi: ad legatum nuntium destinatum. Mo. bene hanc particula gl. ex qua habes iuncto text. quod si is qui dicit citatus misit nuntium ad iudicem per nuntium quod fuerit citatus: et neget se fuisse citatum. Hinc no. dicit Archi. in c. pposuisti. lxxv. di. quod si per res coram iudice neget se citatum fuisse: et petit quod an oia aduersarij probet citationem non debet audiri. nam per sumit quod fuerit citatus ex quo apparuit in iudicio. Et no. gl. in alio quatenus ponit reg. quod asserenti citationem non cubit onus probandi. et probat hec reg. in c. qm. s. de pba. et vide quod dixi. in c. cum parati. de appel. **¶** In ea. gl. ibi: non tamen singuli probant de se. vide hec particula. gl. velle quod singuli de caplo fuerint citati et non caplin: contra hoc facit quod in causa collegii dicitur citari collegium et non singuli de collegio: quod aliud est collegium: aliud singuli de collegio. vt i. c. liberti. c. q. s. facit. c. si caplo. de cōces. pbe. lib. vi. Solu. dicit hic no. Inn. quod vbi certum est quod faciunt caplin: et tunc illi sunt citandi capitulariter. s. qui ignorat penes quos possit caplin: puta quod quilibet pot. dicit se facere caplin: tunc cautela est vt singuli de caplo citentur. et ita fuit hic actum. quod no. **¶** In ea. gl. ibi: sed quatuor probant caplin citatum de hac materia quatuor debet citari collegium siue vniuersitas vide gl. plenior in d. c. si caplo. et tene illam metum: per fertum in eo quod iter cetera dicit quod in explicandis in caplo passim sufficit maiores de caplo: quod per eos adducit ad notitiam totius caplin. tamen vtile est quod congreget vniuersitas si fieri pot. et tunc fiat citatio collegia liter. **¶** In ea. gl. ibi: quod caplin sit exc. citatum. dicit quod caplin vel vniuersitas exc. citari non pot. sed suspensio vel interdici pot. vt in c. romana. s. in vniuersitate. de sen. exc. lib. vi. Et de hac materia gl. videtur quod legitur et no. in c. h. de testi. cog. et per Inn. in c. p. et s. de offi. deleg. vbi dicit si iudex exc. citauit aliquem vt contumace nunc iste sit exc. citatus si non erat contumax. **¶** In gl. in ver. secure. ibi: non credo. intellige ista gl. quod quod citatur ad cam. sed si citatur vt veniat ad electionem faciendam impeditur de mittere procuratorem si vult. alio procederet ad electionem eo absente. vt l. c. q. ppter. j. eo. quod non debet impediri pui fio ecclesie ppter impedimentum istud. et hoc et voluit gl. s. in ver. metuebatur. **¶** In gl. in ver. nuntium. in si. solu. s. in d. osti. quod ad excipiendam causam non sufficit nuntius sed debet mitti procurator. et hoc casu loquitur iste text. et text. in c. j. de p. s. ad allegandum aliquid per absente: puta infirmitate vel aliud impedimentum tunc sufficit nuntius. Debet tamen literatone esse distinctus. vt in c. prudentia. hic alle. **¶** In gl. in x. ex tri bus causis. in si. difficultas intelligendi causas pui nationis maioris partis oritur text. ex eo quod papa hic in principio mandat solu inqri de vnica causa. quod postulat admissit postulat ad administrandum. Si i. x. deinde. ponunt due cause. nam ibi vltra predicta ponit causa: quod post appellationem legitime interpositam presumpserunt postulare. In x. nos igit. dicit implicite quod ex tribus causis isti reddiderunt se indignos quas exprimit implicite. Si concludo capi endo substantia eorum quod hic scribitur. vt enim dixi iste text. h. tres lec. Quia quod isti fuerunt priuati quod rece

perant illud postulat ad administrandum vel passim fuerunt ei administrare in spiritualibus vel temporalibus. Et istud intellectus oes quoniam: quod clarissime probat in pn. c. et s. in eum primo summam text. Secundo lec. que multum videtur placere Inn. est quod isti fuerunt priuati quod postulatuerunt alium scilicet episcopum Auditoriam. per in prelatione laicorum. Iste tamen intellectus videtur verus in se. **¶** ar. i. c. q. s. j. e. n. t. m. l. t. g. r. u. i. t. l. f. e. h. u. i. c. **¶** Et h. intellectu habes quod postulates aliquem per impossibilitatem laicorum priuati ipso facto per ea vice priate eligendi et postulandi: et prias deuoluit ad alios quod non de liquerunt h. pauciores numero. Quid autem sit intellectus getib. per abusum secularis prias. dic vt h. i. c. q. s. q. s. palle. Tertia lec. est quod isti inciderunt in penam priuatiōis: quod presumpserunt postulare post et appellacione litige interposita. Et ex hoc colligit Inn. h. et i. c. grati. s. ti. pxi. vnu casum in quo postulates potestate eligendi et postulandi priuati. Post. tamen i. c. grati. dicit hoc pcedere vbi postulatio fieret ex causa et a duabus partibus collegii mouet quod talis postulatio priuaret electiōem. vt i. c. scriptum est. j. e. s. electores eligentes post appellationem non priuati priate eligendi h. electio veniat cassanda. vt i. c. p. yderamus. s. eo. s. nec postulates qui faciunt duas pres collegii: et ex causa fuerit moti. Et ex hoc no. vna differe tiat inter postulates et eligentes: prius isti tres intellectus. et de eis iste text. voluit facere mentionem i. x. nos igit dixerunt quod ex tribus causis isti reddiderunt se indignos et ex his habes tres causas quod priuati aliqui priate eligendi et postulandi et intellectus capli res manet clarus. **¶** In gl. h. gl. i. effectu tractat duo primo ad quem deuoluit prias eligendi quod electores sunt priuati per delictum ipsorum vel negligentiam. Secundo quod si oes a priuati non deliquerunt: s. vna pars tamen primo deliquit. **¶** Circa priam. quod concludit h. text. per i. c. ecclesie carthe dralibus quod ad episcopos electionem et aliorum deuoluit prias in casu delicti ad solu papam. Si in casu negligentie sit deuolutio ad prium superiorem: et est hodie declaratum i. c. q. s. j. e. t. l. h. vi. et dic vt ibi legitur et no. ita quod op. huius gl. approbat ibi. In electionibus x. inferiorum platorum seu rectorum non sit deuolutio ad papam. s. ad prium superiorem et ad caplin s. disponere quia habes i. c. cu i. c. uctis. s. si. s. e. i. c. h. de p. s. p. b. **¶** In scda. quod concludit sequendo op. Tancr. quod coter h. tenet quod si aliquid deliquit prias recedit in pauciores: quod non deliquerunt: vt h. et i. c. dudum. s. e. illa priuati censent mortui: nec enim in casu mortis succedunt supstites in totum in capitulare vt i. c. grati. s. ti. pxi. ita in casu priuatiōis ppter delictum. Et si isti pauciores postea deliquerunt eligere negligunt deuoluit prias ad eum ad quem fuisset facta deuolutio si oes pariter deliquissent: non autem redit ad eos quod fuerat priuati. Ro. est: quod isti pauciores representant totum collegium: eis ergo deliquerunt: non succedunt nam quod dicit quod deuolutio sit ad superiorem. et ad e. cu in totum. j. e. quod obuiare predictis. Dic quod ibi illi ad quod fuerat deuoluta prias non fuerat priuati priate eligendi s. electio non habuit effectum. et dic vbi latius dicitur. **¶** Comendatarius. i. qui h. in comenda aliquam ecclesiam de fructibus puidere illi ecclesie circa cultum diuinum et supabundantes tenere per suo sustentaculo. **¶** Possessorium datur etiam pro iuribus incorporalibus quibus aliquis est spoliatus. et nu. 2. **¶** Parochiani non habent ius presentandi nisi sint paritroni: vel nisi sint in quasi possessione. **¶** Pleno iure intelligitur quod nullus alius h. facit nisi ipse. **¶** Eligentes sufficit quod sint in quasi possessione eligendi. licet nullum aliud ius habeant. **¶** Laicus etiam ex consuetudine non habet ius eligendi quia est quid spirituale. **¶** Prius eligens aliquem pot. resilire ante priuationem. **¶** Papa non potest recusari vt suspectus. **¶** Condenatus nomine alicuius collegii transmittit condemnationem in successionem illo collegio. **¶** Ius presentandi clericum in aliquam ecclesiam an sit prescriptibile. Laicus an prescribat ius patronatus. **¶** Ius patronatus dicitur quod spirituale: et quare acquiratur. **¶** Senia vix debeat accipi in persona procuratoris vel dñi. **¶** Coniuncte persone non potest solui. **¶** Coniuncta persona agit sine modo priuati tamen cautioe. **¶** Excommunicatus.

¶ Sebast. Sapia. **¶** Interdici pot. vide aliquid per Sebastianum in c. eam te. s. de rescrip. col. xi. vbi alle. **¶** Do. in c. sicut vniuersitas. col. vii. q. i. dicitur quod excoicatio non ligat nisi vera personam non autem vniuersitatem quod dicitur fide persona. **¶** Concludit. Ad de p. ista conclusio de videre in apostil. meis ad istud in c. cu in cunctis. s. cle rici. i. ver. electio ne feda. n. i. et ibi dem in s. vlti. in apostil. mea. in x. ad metropolitano nus. s. eo. vbi plenius dixi quod prias eligendi ad papam et quod ad superiorem prium deuoluerunt. **¶** Sebast. Sapia. **¶** Episcopos electionem. Vide firma. in palle. trac. de ep. in. i. parte. lib. i. q. xxvii. **¶** In pauciores. Adde Ro. consil. c. lxxv. lxxvii.

- 13 Excommunicat⁹ iniuste potest petere ante omnia restitua-
tur ad pristina^m communionem.
14 Soluens omni anno certum quid: vtrum per hoc inciderit
in obligationem aliquam.
15 Interdictum vnde vi licet non detur ad immobilia: tamen
datur ad immobilia venientia accessorie.
Interdictum vnde vi aliud est directum et aliud vtile.

Herelam. Sufficit electo ad obtine-
dum docere eligere fuisse
in quasi possessione tpe electionis: licet non pbet
q proprietate iuris eligendi ad illu pertinere. h. d.
¶ Pmo pontif facti narratio. Scdo cause diffinitio. ibi: nos
igit. Pma tria facit pmo narrat cause cognitionem. scdo
duplice actoris petitione. tertio rei rñsionem. Scda duo fa-
cit. na pmo diffinit pmiu articulu cu expñsione cause: et qda
determinatione. scdo diffinit scdm articulu cu eade determi-
natione. ¶ Casus lñalis. ¶ Popul⁹ sancti Saluatoris cu eet
in quasi possessione presentandi rectoru in ipsa ecclesia. ¶
presbyteru elegit in rectoru sancti Saluatoris et p cardinalu
sancte Susanne fuit installat⁹ in ipsa. ¶ Tituli sancti Vita-
lis pbyter cardinalis per economu ecclesie sancte Agathe:
cuius cardinalis ipse est gubernator. mouit qñez d dictuz
¶ pbyteru super ecclesia sancti Saluatoris causa illa fuit
comissa dño Innocentio per Celestinu du erat cardinalis.
cora quo petebat econom⁹ scde Agathe dictu pbyteru ad
ecclesia sancti Saluatoris remoueri qua occupauerat in pre-
iudiciu ecclesie sancte Agathe et in iniuria cardinalis: cu ipsa
ecclesia pertineat ad ecclesia sancte Agathe pleno iure. ¶ De-
tebat insup pensionu. xvi. denarioz ¶ Papien. debita ecclesie
sancte Agathe pro ecclia sancti Saluatoris sibi restitui de
nouo subtracta. Ex aduerso rñdit pbyter predictus q ipse
nulla iniuria facit cardinali: nec in preiudiciu ecclesie sancte
Agathe receperat ecclesia sancti Saluatoris cu ecclesia san-
cti Saluatoris nullo iure ptineat ad ecclesia sancte Agathe.
nec sibi debeat reddere aliqua pñsione: sed per electione po-
puli ad que pertinebat de antiqua consuetudine et per cardi-
nalem sancte Susanne: ad quem ipsa ecclesia ptinet fuerat
institur⁹. lte ptesta. et receptis pbatonib⁹ hincinde mortuo
Celestino successit ei Inno. ipse ronibz vtriusq⁹ partis in
spectis absoluit dictu pbyteru ab ipetitione economi sancte
Agathe. sup electione et institutione facta de ipso in ecclesia
sancti Saluatoris imponendo silentiū sup his economo san-
cte Agathe. qz pstitit q ppl⁹ sancti Saluatoris erat i quasi
possessione pñtadi clericu qñ ipsuz pbyteru elegit ad illa
et ecclesia ipsa spectat ad titulu sancte Susanne in spñalibus
pleno iure salua qñe iurispatronatus inter eccliam sancte
Agathe et populu ecclesie sancti Saluatoris. ¶ Itē qz pstitit q
pñsio. xvi. denarioz ¶ Papien. monete fuit soluta ecclesie san-
cte Agathe annuatim p ecclesie sancti Saluatoris et per mul-
tat pa: s de nouo subtracta restituit ecclesia sancte Agathe.
in eundē statū percipiendi predicta pñsione ab ecclesia sancti
Saluatoris i terminis et pdenauit pdictu pbyteru ad solu-
tionē pñsionis subtracte salua qñe pprietatis inter ipsas ec-
clesias. ¶ Ber. ¶ Mo. j. q cardinalis vltra ppriu titulu habet
qñq⁹ eccliar in gubernatione: cui⁹ dicit⁹ gubernator legitim⁹:
et pro ea pot agere et defensionē subire tanq⁹ legitim⁹ ecclesie
gubernator: alibi tñ iste gubernator appellat⁹ pcurator cum
libera. vt in. c. cu nobis in. fi. s. eo. qñq⁹ appellat⁹ visitator. vt
in. c. i. cui. j. eo. li. vi. qñq⁹ comēdatari⁹. vt in. c. nemo. eo. titu.
et li. Unde quo ad potestatem agendi et pcuradi bona ecclesie
nō puto q inter pdictos modos sit differētia. ¶ cardinalib⁹
tñ solet ecclesia pcedi in comēda seu gubernatione: vt ex fru-
ctib⁹ qui super sunt deductis necessarijs expñsionib⁹ possint cō-
grue sustētari: licet de alio comēdatario sint opi. in iure. vtz
faciat fruct⁹ suos. de quo per gl. et doc. in. d. c. nemo. In hoc
tamen⁹ iudicio meo multu errat habentes istas ecclesias in
comēda seu gubernatione: qz debēt tenere ecclesias illas in
priozi statu nec diuinuere cultu diuinu solitu et ex fructib⁹
superegratib⁹ deductis expñsionib⁹ p statu solito debēt sustēta-
ri. ad hoc vide Inno. in. c. pastoralis. j. de puuile. vbi dicit qd
si religiosi pcedit aliqua ecclesia vt cōuertat fructus illi⁹ in
pprios vsus intelligit cōcessio facta mō pdicto: vt scz ecclesie
siaz teneat in priozi statu: qz nō est verisimile qd papa fecerit
cōcessionē in pñdiciu diuini cultus. fortius ergo predicta
interpretatio debet habere locū qñ ecclesia pcedit cardinali
vel alteri in comēda vel gubernatione: vt predigi. ¶ Item
no. scdo qz clericu possidentē ecclesia pot agi ciuilit⁹ vt re-
moueat de illa ecclesia tāq⁹ nō legitime institut⁹. is ergo ad
cuius collationē vel puuionē ista ecclesia ptinet pot agere
vt clericus inde remoueat⁹: et per eū legitime ordinē. facit

- 2 c. iij. de isti. ¶ Tercio no. et tene mēti ad hoc istu tex. qd p
pñsione nouiter subtracta solita annuat⁹ pñtari potest agi
b possessorio iudicio⁹ ad ipsi⁹ restitutionē et probata pñsione
seu solita pñsione dñ actor reduci in eū statū in quo pri-
mo erat: hñ nihil doceat de pprietate iuris pñsione illa pñ-
piēdi. et hoc iste tex. solet multu allegari. et ex hoc et ex text.
collige qd proistis iurib⁹ incorpōalib⁹ pot agi iudicio pos-
c sessorio. et no. q eoipso q pñsio solita nō soluitur videtur
qs spoliari facultate seu possessione pñpiēdi. alr aut nō cō-
tingit in huiusmodi spoliatione. qd intellige fm Inno. qñ
pñsio fuit petita et debitor recusauit soluere nō ppter impo-
tentia: sed ppter inuoluntatē. ad qd facit qd not. Inno. in. c.
suborta. j. de re iud. vbi dicit q subditi videant spoliare dñz
quasi possessione iurisd. eoipso q recusant sibi obedire. ¶ Mo.
ibi: p electionē populi ad que de consuetudine et iñcto tex.
ibi: in quasi possessione pñtadi et text. hic apertu p opin.
Inno. in. c. cum inter. in. fi. j. de excep. q popul⁹ seu parochia-
nus alicui⁹ ecclesie nō habet ius pñtandi clericu ex eo: qz
sunt parochiani nisi als essent pñomi. qd etiā sequit Jo. an.
in. c. vnico. j. de cape. mo. lib. vi. vñ si ecclesie nō appareat pa-
tron⁹ pñsumt libera⁹: et ius instituedi ptinet ad epim: nō aut
possunt parochiani sibi insuēdicare pñtadi nisi als essent
in quasi possessione pñtadi: seu de antiq⁹ possessione ad eos
ptinere pñtatio: vt hic in tex. et in hñ solet adduci iste tex.
p singulari ad pbadu q potestas pñtadi rectoru est pñcri-
ptibilis etiā p populu istius ecclesie in quo tñ sunt opi. cō-
3 trariet. j. subiciā. ¶ Itē Mo. ibi: tanq⁹ capellā suo titulo. iun-
cto tex. ibi: in spñalibus pleno iure. ar. op. q cardinalis
e habet ius episcopale⁹ respectu iurisdictionis in titulo suo: et
in capellis subiectis titu. ad qd facit. c. his qui. et qd ibi dixi
de maio. et obe. qd etiā tenuit Jo. an. in. c. vnico. eo. ti. lib. vi.
Et optie facit hec litera in eo q papa dicit istā capellā san-
cti Saluatoris tāq⁹ subiectā titulo sancte Susanne specta-
4 re ad cardinalē pleno iure i spñalib⁹. tñc tñ ecclesia di-
citur ad aliquē ptinere pleno iure qñ ipse et nō ali⁹ exercet
ibi iura episcopalia: vt in. c. quoniam. et qd ibi no. j. de pñni.
5 ¶ Itē no. q ad validitatē electiois seu pñtatiois nō
f requit⁹ necessario q eligētes vel pñtates habeāt ius eligē-
di vel pñtadi. sed satis est q sint in qñ possessione eligendi
vel pñtandi concor. c. cōsultationib⁹. j. de iure pat. ¶ Itē
quo ad validitatē collationis. vt in. c. cu olim. de cau. pos. et
proprie. Et ratio est quia pñtatio: collatio: et electio sunt
quasi fruct⁹ iuris eligēdi pñtadi et cōferēdi. vñ quēadmo-
dū fructus rei tēporalis pertinet ad possessorē bone fidei: et
non ad dñm rei. vt. l. bone fidei. ff. de acq. re. domi. not. in. c.
grauis. d. resti. spo. ita isti quasi fruct⁹ debēt ptinere ad eos
qui sunt in possessione. de quo plene no. l. d. c. cōsultationib⁹.
et in. c. iij. de in. inte. resti. vide qd ibi dixi. et ad hoc solet quoti-
6 die all. iste tex. ¶ Itē no. q pñtatio patroni largo mo-
do pot dici electio: nā pri⁹ eligi clericu et eum electu repres-
sentat epō vel alteri superiori. ¶ Non est tñ stricto modo ele-
ctio quēadmodū fit per clericos ecclesie collegiate: quia ta-
lis electio nō pot cadere in laicu etiā de antiqua consuetudi-
ne vt i. c. massana. et in. c. sacrosan. j. eo. et c. nobis. j. d. iurepa.
Est em electio meru ius spñuale cu tribuit ius prelature
et administrandi saltē in habitu. vt no. glo. in. c. quāto. lxiij.
distin. Et per eaz initiat⁹ matrimoniū spñuale. vt in. c. cu
inter canonicos. s. eo. et in. c. si. de trāsl. epī. Sed per presen-
tationē nō pñtari alioq⁹ vīculū spñuale: nec est meru ius
g spñuale⁹ sed annexū spñalitati. vt in. c. quanto. de iur. et ibi
plenius hoc declarauit. vide q not. Inno. in. c. q sicut. j. eo. et
p illā electionē que pcedit pñtationē nullū ius acqrit⁹ ele-
cto vnde ante pñtationē possit patron⁹ resiliire. ar. in. c. cu
autē. j. de iurepatr. et qd ibi no. ¶ Alti. no. q vna ecclesia pot
esse i possessione pñpiēdi pñsione annua ab alia ecclesia et p
pñsionis subiectio potest agi iudicio possessorio. vt. s. dixi.
¶ In gl. j. in. fi. tene hoc vltimū dictū glo. Et quaten⁹ nolit
cām alteri delegare poterit recusari vt suspect⁹ vel ab hoc
grauamine poterit appellari. et idē q glo. hic tenet glof. iij.
q. vñ. s. ifames. x. si cōtra patrē. et in. l. eos. C. de vsu. et Spe. i
ti. de appel. s. nunc tractein⁹ circa fi. ad istu tex. pot rñderi
dupliciter. pmo q hic non fuit appellatus ab isto cardinali
anteq⁹ fuisset elect⁹ in papā. seu pēdente qñtōde corā eo tāq⁹
delegato fuit pmo⁹ in papā. et illa qñtōde decidit iure pprio
de qua cognouerat vt delegat⁹ pape p mortui. vel p supposi-
to q ab eo pri⁹ fuit appellatū. loquit⁹ tex. in pñcipe qui nō
7 subiciit legi. fm l. hosti. et Jo. an. et no. sing. hac vlti. solū.
h Infert enim ex ea q papa non pot vt suspectus⁹ recusari:
non enim pñsumit⁹ q velit cōtra iustitiā procedere. arg. et.
di. c. j. q. iij. in. c. cuncta per mundum. et c. per principalem. et

¶ Sebast. Sapia.
a ¶ In hoc tamē.
¶ Vide Inno. in. c.
in lateranēsi. j. d.
preben. do. Ab.
l. c. d. monachis.
j. de pben. vbi di-
cit q qui habet
ecclesia comēdatā
debēt facere ei d
seruire hñ dñtū
numerū clericorū
q facit fm eū
ptra dños cardi-
nales et alios ha-
bētes ecclesias
commendatas.
¶ Sebast. Sapia.
b ¶ Possessorio
iudicio. Alr qñ
possessoriu habe-
at locū in iurib⁹.
late tradit mas-
time p Abb. in
c. oli. iij. col. viij. j.
de resti. spo. per
pau. de ca. in cō-
sil. l. ij. in causa q
vertit. fm anti-
quā impñsionez.
c ¶ Possessorio.
Adde Jo. de li.
in pñsionib⁹. Bald.
vol. v. pñl. xvi. et
Bali. seq. cōf. et
do. Tho. fañolu
in dubijs. Rote
dubio. xxiij.
d ¶ Presumit li-
bera. Adde que
j. ponam.
e ¶ Ius episcopa-
le. Adde Roma.
conf. vlti.
f ¶ In quasi pos-
sessione. Adde cal-
deri. cōf. et. Ol.
conf. ccc. ij.
g ¶ Ius spñuale.
Adde Calde.
cōf. iij. d. iure pa-
tro. vbi dicit q
pñtatio rectorū
nō ad ecclesia ob-
tinet vim spōsa-
litorum.
h ¶ Suspect⁹ ad
de an papa possit
vt suspect⁹ recu-
sari: et an ab ipso
ad cōcilium apa-
pellari possit: et
an tunc cōcilium
debeat remittere
causam pape. ro-
ma. pulehre cōf.
lio. ccc. xxi.
¶ Adde per feli.
latissime in. can.
sis. co. iij. x. et di-
cit Ab. post ho-
stien. j. de re iur.

Sanormitanus super Prima parte primi.

vide ad hoc quod dixi in c. cū venissent. de iudi. et in c. cū dilecta. de cōd. vti. vel inuti. facit. l. prime. ff. de his q̄ in test. delē.

- 8 **¶** In gl. h. ibi. ad solutionē pensionis nomine ecclesie. Mo. gl. et hec vltima verba solunt formaliter dñi. nam dum tolerat in ecclesia tenet pro ea rñdere: et p cōsequēs pōt condēnari noie ecclesie. et effect⁹ cōdēnationis sequit⁹ successorē: quia ecclesia in effectu videt⁹ dēnata: nō prelat⁹ seu administra- tor. et ad hoc. l. post mortē. ff. qñ ex fa. tu. et c. si gratiose. de res- scrip. li. vi. **¶** In gl. in ver. cōsuetudine. ibi: que dat ius eli- gēdi. pondera bene hec verba. gl. videt⁹ em̄ per hoc sentire q̄ ius p̄sentandi poterat acquiri p populū seu laicū ex sola con- suetudine seu p̄scriptione. Et hāc opi. tenuit do. an. h. filius do. Jo. and. ad quā inducebat istū tex. in eo q̄ dñ de antiqua cōsuetudine p̄sentatio hec pertinebat ad populū. Sed Joā. de mōte merlo disputādo tenuit dñi: quē sequitur Archi. in c. hortamur. lxxi. dist. vbi multū plene p̄sequit⁹ istū articulū. et ad istū tex. respōdet q̄ quaten⁹ facit mētionē de cōsuetudi- ne fuit allegatio partis et nō pape. nā solū papa fundavit se: q̄ populus erat in quasi possessiōe p̄sentādi quā possessiōne poterat habere vigore iurispatronatus. Et idē etiā posset di- ci ad id qd allegabat⁹ cōsuetudo antiqua nō poterat vigore patronat⁹ habere p̄sentationē ab antiqua cōsuetudine: nam cōsuetudo pōt cōcurrere cū iure cōtr. vt in c. sopite. de cēsi. Jo. and. hic tenet primā partē. et assumpt⁹ postmodū materiam disputādi: et posuit disputatiōē in reg. qd alicui. de regu. iur. li. vi. in mercu. et ibi tādē cōcludit q̄ cōtra ecclesiā liberā nō pōt laic⁹ p̄scribere iurispatronat⁹. q̄ esset acquirere istud ius annexū spirituali cōtra ecclesiā qd esse nō pōt. ar. in c. massa- na. j. eo. Sed si ecclesia habebat patronū tūc pōt laicus p̄tra- patronū p̄scribere istud iurispatronat⁹. quia ex quo istud ius cōpetit laico videt⁹ p̄scriptibile p aliū laicum. **¶** Ego plene istū articulū examinavi in quadā disputa. que inci. angurio. et ibi cōclausi q̄ licet ista opi. Joā. an. tanq̄ cōmuni⁹ seruaret⁹ in practica quā adoder. cōiter sequunt⁹. Tamen de mero iure plus mihi placet opi. dñi monebar p rationem incōuincibi- lem. certū est q̄ laicus nō pōt possidere ius spirituale: et per cōsequēs nec p̄scribere. vt in c. causaz. de rescrip. et in c. massa- na. in c. sacrosan. j. eo. Ita nec ius annexū spiritualitati sicut est ius p̄sentandi: quia de cōnexis idē est iudiciū. vt in c. quanto. de iudi. et in c. p̄terea. de transac. et in c. de iure. de iure patro. et in c. trāslato. de constitu. cū simi. vbi iurispatronatus p omnia censet tanq̄ ius spūale rōne annexiōis. si ergo laicus nō potest mero iure illud ius possidere: ergo nec p̄scribere q̄ p̄scriptiō nō est sine possessiōe. vt in reg. sine possessiōe. li. vi. et in d. c. causam. Mo. ob. si dicatur q̄ istud ius est impos- sibile per laicū. vt. j. de iure patro. p totū: quia respōdeo qd istud ius fuit gratiose laicis cōcessum nō oibus s; patronis duntaxat fauore ecclesiarij vt laici inducerentur per acquisi- tiōē istius iuris ad cōstruēdū: fundādū et dotādū ecclesias. vt in c. qm̄. j. de iurepa. Hāc habilitatio ergo certarū personarū ex causa subiecta nō debet extēdi ad alias personas in qbus nō p̄currit causa super qua fundat⁹ illa habilitatio. argu. xvi. q. i. generaliter. et in c. cum cessante. de appel. Nā priuilegium nō debet extēdi ad personas nō priuilegiatas vt in c. sane de priui. et vii. q. i. petisti. Ius ergo patronat⁹ est possidibile per patronū ex gratia p̄cessa a canone propter causam predictā ergo nō sequit⁹ q̄ sit pariter per aliū laicū possidibile in quo nō cōcurrit dispositiō canonica: nec causa p̄dicta. et ad istum tex. satis pōt respōderi modo p̄dicto. nam papa in decisione solū fundavit se super possessiōe populi. nam ex quo nō ap- parebat aliū patron⁹ populus p̄prius p̄sentauerat rectorē p̄sumptio iuris est qd p̄sentauerat ratione iurispatronatus: q̄ ecclesia nō nascit⁹: sed oportet q̄ habuerit p̄structorē. et id in dubio p̄sumendū est pro possessore. ar. eius qd legi et not. in d. c. j. de reli. domi. sed vbi populus fundaret se ex sola p̄- scriptiōe nō video quo iure debeat in causa obtinere. **¶** Utile ergo est vendicare sibi iurispatronatus vt fundet se non super mera p̄scriptione: sed super iurepatronat⁹: qd ad illud p̄su- mendū alleget p̄sentatiōes plurimas et t̄pis cursum. ad hoc facit qd legi et no. in. l. cū de in rem verso. ff. de vsu. et qd not. Jo. and. c. vñico. de iure patro. lib. vi. **¶** In glo. in ver. eco- nomi. in fi. Mo. bene hanc glo. que quotidie iuncto tex. solet allegari cū querit⁹ an verba snie sint cōcipiēda in personā p- curatoris p̄sentis: an in personā dñi absentis. Nam iste text. facit q̄ etiā de iure canonico xba sunt cōcipiēda i personā p- curatoris seu economi. De iure xxi. c. i. in l. i. C. de sent. et interlo. oim̄ iudi. que adeo stricte hanc obseruatiā exigit vt disponat sniam esse nullā que fuit lata in personā dñi q non fuit in iudicio et nō in personā pcuratoris p̄sentis. **¶** In dñiuz tamen gl. adducit. c. licet. j. de pba. et facit. c. suscitata. j. de in

integrū resti. vbi tñ gl. j. no. dicit q̄ ecclesia nō multū curat de ista solēnitare. vñ tñ snia p̄ illā gl. d iure canonico siue sit late in psonā pcuratoris p̄sentis siue dñi absentis et tene- bis menti illā gl. **¶** Dic tñ in effectu gl. vult q̄ vbi verba snie nō p̄nt recte p̄cipi in psonā pcuratoris: tunc p̄nt sine vitio formari i psonā dñi absentis. Et ideo dixi q̄ in causis nisi monialib⁹ et alijs spiritualibus necnon in causis criminali- bus verba sunt cōcipiēda in personā dñi. nā si agit⁹ de ma- trimonio nō p̄t pcurator dēnari ad reddēdū cēbitū vgo- ri. Idē si agit⁹ vt clericus p̄riuet⁹ beneficio nō pōt pcurator p̄riuari cum titulus nō inhereat persone sue sed plone dñi. Itē in causa criminali si immineret pena relegatiōis nō de- beret relegari pcurator et idē in similibus terminis. Sed in alijs in qbus snia pōt recte p̄cipi in personā pcuratoris. gl. posuit hic duas opi. antiquorū Legistarū. nā qdā ali⁹ di- xerūt vt Jo. basia. et Bul. q̄ siue dñs fuit in iudicio a princi- pio siue nō ex quo procurator postea interuenit ferenda est snia in psonā pcurato. Et aduerte q̄ gl. hic reperit cōiter corrupta. nā alle. Ja. baldui. et debet dicere Jo. basianus: vt no. in. d. l. j. Scda opi. fuit adarti. dicētis et tenētis q̄ pcura- tor est cōdemnādus qñ dñs nunq̄ fuit in iudicio. sec⁹ aut si dñs fuit a principio in iudicio et litē p̄testat⁹ est et hec diffi- cultas principaliter ori⁹ ppter tex. d. l. j. ibi em̄ ponderat⁹ q̄ dñs nō fuerat in iudicio et iudex dēnauit pcuratorē. vnde sumpt⁹ mult. arg. a dñio sentū q̄ si dñs fuit a principio in iudicio nō dñ pcurator sed dñs cōdēnari: q̄ ipse dñs per contest. lit. est effectus dñs instātie. Sed gl. ista. nō valēs di- scernere veritatē pp arduitatē qñis cōcludit vt omnium opi. saluet⁹ vtile esse ferre sniam in psonā vtriusq̄ scz dñi et p- curatoris. Et hec fuerunt verba glossatoris iuris ciuilis in d. l. j. vbi in effectu habet ista gl. Sed cōtra vltimū cōsiliū in surrexerūt quidam doc. vt no. in. d. l. j. dicētis q̄ p̄m istā pra- cticā frustratoriū esset cōsiliū legis. in. l. furti. in. s. si quis alieno noie. ff. de his qui no. in. fa. vbi lex cōsulit q̄ si cōuen- tus actiōe famosa vult vitare infamiā cōstituāt pcuratorē q̄ pcurator cōdemnabitur nec ipse efficiet infamis cū sit cō- dēnat⁹ alieno nomine: nec dñs cum snia nō fuerit lata in p- sonā suam. et de intellectu illi. l. dixi in. c. cū te. de re iud. **¶** Nū dicebāt illi doct. q̄ si iudex dēnaret pcuratorē p̄sentē et dñm absentem nō teneret sentētia respectu dñi. arg. l. si mi- hi et titio. ff. de ver. obli. sed solū teneret in eo qd fuit dēma- natus pcurator: et sic dñs euitaret in p̄cedenti casu infamiā. Jo. hic miratur de illa subtilitate legali vt sentētia corruat ex eo q̄ fuit lata in personā dñi et non pcuratoris. nam ex quo cōsensu meo procurator interuenit in iudicio nō appa- ret ratio sufficiens quare nō valeat sentētia lata in personā meā. Sed tu vide rationē huius subtilitatis legalis satis bonā et optimā per Bar. in. d. l. j. et l. stipulatio ista. s. si q̄s in sulā. als. in. s. si stipuler. ff. de verb. obli. Sūt hec enim lega- lis prouisiō fundata super. l. quecūq̄. ff. de actio. et obli. vbi dicitur q̄ ea que nos gerim⁹ debēt sumere initij ex psona nostrat⁹ nō valet quod agit⁹. quēadmodum enim in p̄ctu oportet q̄ pcurator cōcipiat verba in personā suā: nō autē in personā dñi. vt in. d. l. quecūq̄. et no. in. l. multū interest. C. si quis alteri vel sibi. Ita et in isto quasi cōtractu: nā in iudi- cio quasi p̄bitur vt in. l. iij. s. idē scribit. ff. de pecu. ergo oportet q̄ verba cōcipiant in persona illius cui⁹ quo fit iste p̄ct⁹. Et per hoc cōcludit Bar. et bene qd non est speciale in snia sed idē est in quolibet actu iudiciali in quo interuenit pcurator: vt in contestatiōe et simi. Et idē qñ pcurator inter- ueniret ex post facto. nam id qd secū gerit⁹ debet cōcipi in p- sonā suā rōne p̄dicta. **¶** His p̄missis tanq̄ p fundamento. vt plene habeat materia hui⁹ gl. cōcludēdo in effectu dicta doct. vtriusq̄ iuris distingue q̄ aut in iudicio interuenit defensor: aut p̄iuncta psona: aut procurator simpliciter. aut administrator generalis et legitimus: puta econom⁹ vniuer- sitatis. tutor: et curator. et similes. **¶** Primo casu aut dñs scie- bat q̄ ali⁹ eū defendebat sine mādato. et tunc idē in eo q̄ in pcuratore. nā p̄sumit q̄ habeat mandatū vel dñs patiēdo tacite sibi videt⁹ dare mandatū. arg. in. l. qui patitur. ff. mād. tennit Bar. in. d. l. j. et Inno. in. c. ex parte decani. de res- scrip. Aut defensor agebat ignorāte dñio. nam quilibet pōt aliū defendere p̄stita cautiōe de iudicato soluēdo. vt no. in. c. j. de pcur. in glo. Et tunc verba sentētie sunt cōcipiēda in personā ipsius defensoris tamē absentis quē defendit. puta cōdemnamus talē defensorē noie talis. et. vt in. l. liberto. s. si. ff. de nego. gest. tenet Barto. in. d. l. j. Secundo casu dic- idē. nā p̄iuncta persona nō admittit⁹ vt pcurator. l. iij. s. j. ff. iud. sol. vnde factum cōiuncte persone nō nocet absenti si nō vult illa gesta ratificare. vt. l. j. C. q̄ res iudi. non no. vnde iudex verba

¶ Sebast. Sapia. **¶** Qd laicus. vi. de latissime excel- lētissimū iure cōs- sultuz do. Jo. de Sylua in trac. de beneficio. q. xxiij. h. partis. vbi etiā ponit an laicus possit cōferre ex priuilegio.

¶ Est iudiciū. Adde q̄ p hoc dicit Mo. qd ita p̄mittit⁹ in his simonia sicut in mere spūalibus. eius cōsi. cclxxij.

¶ Ex sola p̄scri- ptiōe Adde istū qñ. lxxvi. q. li. vbi b refert suā dispu- tatiōē. et Alex. ipsum sequentēz qñ. cxi. q. lib.

¶ Sebast. Sapia. **¶** De iure. Ais de hac materia q̄ no. i. l. furioso. ff. de re iud. Bar. in. l. liberto. ff. de neg. gest. in. l. fur- ti. s. si quis alie. ff. de his q̄ no. in. fa. in. l. si q̄s cū pro- curatorio. ff. de pcur. in. l. mutari. in fi. eo. tit.

¶ Distingue. ad de tu Ang. cōsil. xxiij. vbi ponit quid tenēduz sit tam de iure cano- nico. Alex. qñ. lib. ij.

index verba dispositiva sine cōcipiet in personā p̄ sanguinei agētis: s; verba executiva in personā cō sanguinei absentis. vñ dicit index qdē namus talē reū Titio actori noīe talis p̄iuncti ad solvēdū mille suo cō iuncto. ¶ Nam debes scire et tenere mēti q̄ licet p̄iunctus possit agere p̄o p̄iuncto sine mādato p̄stita cautōe de ratiō habitōe. vt in. l. sed et he. ff. de pcur. et in. c. nōnulli. in fi. et in. c. ex parte decani. de rescri. tñ p̄iuncte persone nō recte soluit sed solutio d; fieri dñō: et si nō est p̄sens d; pecunia deponi in loco tuto. vt no. per gl. et doc. in. l. vero pcuratori. ff. d. so lu. Et ex hoc habes practica cōficiēdi libellū qñ p̄iunctus agit p̄ cōiūcto vt cōcipiat xba dispositiva et executiva: s; m q. s. dixi de snia. Tercio casu qñ interuenit pcurator simplex: et tūc verba q̄ recte nō p̄t cōcipi in psonā pcuratoris debēt cōcipi in psonā dñi: vt no. hic et in. d. l. j. Tñ d; index conari quātū potest vt verba dirigibilia in personā pcuratoris nō dirigat in psonā dñi. Sed si verba p̄t recte cōcipi in psonā vtriusq; tūc aut dñs nunq̄ fuit in iudicio: et tūc s; oēs debēt verba cōcipi in personā pcuratoris: per. d. l. j. Aut dñs fuit a principio in iudicio: sed postea dedit pcuratorē. et in hoc casu sunt op̄i. s; m Bar. z mī hi satis placet: vt ea q̄ sequunt debent geri in psonā pcuratoris p rō nē predictā. Si aut aliter fieret nō teneret snia de iure civili. vt in. d. l. j. sed de iure canonico placet mīhi op̄i. gl. in. d. c. suscitata. quia ex quo habemus cōsensum dñi nō est curādū de ordine verborū. arg. ex his q̄ legunt et no. in. c. h. de pac. et i. q. vñ. quoties. et xxiij. dist. psalmista. Tñ ad maiorē cautelā potest in p̄dicto casu seruari cōsiliū huius glo. et in d. l. j. vt ferat snia in psonā pcuratoris et dñi: non vt dñs condēnet dire cte: sed in personā pcuratoris: vt puta cōdēnamus talē procuratorēz Sempromi: et ipsuz Sempromiū in psonā sui pcuratoris. et hoc fuit d mēte Bar. in. d. l. j. Et est vtile seruare hāc practica qñ dñs aliqui fuit i iudicio: vt euitent op̄i. p̄misse. Sed si dñs nunq̄ fuit in iudicio nō est opus seruari illā practica: q; tunc s; m oēs recte cōcipiūt snia in psonā pcuratoris. vt in. d. l. j. Quid aut si hoc casu ferat snia in personā dñi p sentis. et cōcludit Bar. in. d. l. j. valere sniam. q; dñs est vtiliter dñs instā tie: q; ex his que agunt in iudicio per pcuratorē vtilis actio acquiri dñō et directa pcuratori. vt in. l. h. pcurator. l. in cause. in fi. ff. de pcur. vi de bonā gl. in materia in. c. h. de vsur. l. vi. que no. ponit an et qñ: et qd q̄ rat dñō ex facto pcuratoris. vnde ex quo dñs est p̄sens et p̄sensit sniaz in se ferri valebit snia: s; si esset absens rōne p̄dicta. Et ex his inferē ad quotidianā qōnē. pone q; pcurator semp fuit in iudicio: s; dñs fuit citat; ad sniam qui nō cōparuit nunqd teneat snia lata cōtra dñm tā q̄ ptra cōtumacē. do. Amber. de rāpo. vt refert et sequit Bar. in. d. l. j. cōsuluit q; nō: q; ex quo dñs cōstituit semel pcuratorē declarauit ani mū suū qd volebat aliū litigare. ergo nō debuit index citare dñm ad sniaz audiendam nec dñs tenebat comparere: q; cuiuslibet est concessus cōparere p pcuratorē. vt in. l. j. ff. de pcura. Quarto et vltimo casu cum hñs generalē administrationē fuit in iudicio dicit q; nō refert an verba snie pferant in personā suā: an in psonā dñi: s; m Bar. in locis palle. Et hoc casu dicit ipse possunt intelligi iura canonica q̄ nō vident facere differētiā in hac materia. Mā loquunt in economo ecclesie vel alterius vniversitatis. ita loquit. c. licet. et c. suscitata. palle et ratio huius dī cti est: q; generalis administrator pōt verba cōcipere in cōtractu in psonā dñi: q; pōt illi directe acquirere cū habeat legitimā administratiōnē. vt in. l. eum qui. s. si actori. ff. de cōsti. pecu. ergo idem dicendū in iudicio vbi quasi p̄ hñ. vt. s. dixi. et ex p̄dictis habes hanc materiā de claratā. ¶ In gl. in ver. per multa tempora. in fi. Mo. illā gl. ex qua iuncto tex. habes q; qñ agitur possessorie ad p̄stationē cēsus vel pensionis subtracte nō est necesse allegare causas quare debeat pensio vel census: sed satis est dicere q; erat in possessione p̄cipiēdi et nouiter fuit sibi subtracta. vt satis pbat hic in litera. et idē no. Inn. in. d. c. puenit. d. censu. Si autem agitur petitorio vt super p̄prietate iuris p̄cipiēdi cēsum seu pensionē debet allegari causa. ita d; intelligi. c. puenit. de cē si. palle. Et ratio primi dicti est q; spoliat; ante omnia debet restituī: nec d; ante restitutionē admitti aliqs sup iure p̄prietatis. vt in. c. fi. de ordi. cog. ¶ Sed contra hanc gl. et tex. oppo. videtur enim q; non possit agi possessorie super solutione pensionis vel census: q; in istis obligationibus psonalibus nō est reperire possessionē nec p̄prietatem: licet enim tu sis mīhi obligatus ad p̄stādā omni anno certam pensio nē: nō tñ ppter hoc possideo personā tuā vel aliquid qd inhēreat per sone tue: sed solū personaliter obligatus es ad p̄stationē: ergo nō posses agere possessorie cū nō possit cōtingere spoliatio vbi nō est possessio. xxiij. q. ij. qd vero nō formatū. et in. c. ad dissoluēdū. de despo. impube. Et qd nō possit p debito agi possessorie. videt tex. in. l. fi. ff. quo. bo no. Sol. ppter hoc dñū Ja. de are. p̄et. et l. y. in. l. fi. certis annis. C. de pac. insurrexerūt contra dispositionē huius. c. dicētes q; cōtra. c. q̄relā opus est q̄rela: quasi innuat qd istud. c. in hoc nō procedat de iure: sed locuti sunt s; m eorū morē. Mā quādo nō intelligebāt canones nō valētes aliter rñdere dicebāt q; per errorē p̄cesserāt. l. y. tamē postmodūz Jo. an. in. c. puenit. palle. et aliqd sensit hic. et Bar. in. d. l. fi. dat aliū intellectū q; iste tex. p̄cedit in obligatione reali: nā pensio debebat ab ecclesia sancti Saluatoris forte pro aliquibus edificis antiquis: vñ erat in eis dare qñ possessionē et p̄prietatē: secus quādo obligatio esset mere psonalis. In primo intellectu cōueniūt omnes: et tūc litera est clara

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Personā procuratoris. Istud tamē fallit qñ causa esset pmissa summarie et d plano. et sine figura iudicij: tūc em po test ferri snia verbis directis cōtra dñm: s; nunq̄ fuit in iudicio. sed pcurator. ita Bar. in extranā. ad reprimē. vt in x. figura. circa finem. se quit Luma. in. l. furioso. ff. de re iud. et hec decisio obseruat sicut euangeliū: s; do. Jas. i. l. stipulatio ista s. si stipuler. col. vi. ff. de ver. obli. l; ipe conetur re probare.

et debet intelligi q; ecclesia fuit restituta ad possessionem pristinā recipiēdi annuā pensionēz. Sed pōt intelligi scōmodo etiā in obligatione psona li. vel qñ non apparet de qualitate obligationis: l; em nō sit dare possessionē: vel quasi ex annua p̄statione psonali: tñ imponitur quidā stat; ad que pōt peti vt fiat restitutio: et hoc modo pōt intelligi iste tex. d; vt patet ex verbis s; m vbi papa nō restituit istam ecclesiā ad possessionem: sed in eum statum in quo erat prius et c. vt patet in fi. li tere. et hūc intellectū tenuerūt do. Ant. et d. Lar.

d ¶ Pro quo allego gl. no. q. ij. null; que dicit q; excōcatus iniuste pōt agere vt ante oīa restitua tur ad cōionem pristinā: et tñ ibi nō est dare possessionē vel quasi: sed potius est quidā stat;. Ex hoc inferē q; nō solum cū quis spoliat; possessionē quasi pōt agere ad restitutionē. S; etiā cum im mutat stat; suū violēter et iniuste pōt agere vt restitua ad pristinū statū. et facit optime i ar. c. g. de resti. spo. vbi agit possessorie p libertate possidēdi. et iste intellectus videt tenēd; s; m bonā eq tatem iuris canonici. ¶ S; de iure civili et s; m subtilitatē etiā iuris canonici nō bñ video q; iste intellect; possit sustētari. nā si solui omni anno ti bi decē nō tñ sequit q; s; m obligat; ad solvēdū in futurū vt per hoc tu p̄stituaris in possessionē vel in statu percipiendi omni anno in futurū. Mā q̄libet p̄statio habet suū effectūz. s. donatiōis. vñ d non causat alius effectus vt oriat; ex h obligō in futurū. Ad hoc q; no. Bar. i. l. cū d in rē verso. ff. de vsu. ideo si cessio a solutiōe nō videt qñō tibi cōpetat possessoriū. Ad istū tex. possit rñderi te nendo primū intellectū q; hoc fiebat solū nomine ecclesie: et sic erat obligatio realis. et ad materiā vi de qd no. in. d. c. puenit. Et ex p̄dictis inferē ad qōnem quotidianā q; si tu pro certa re soluebas mīhi omni anno pensionē: et nūc denegas soluere

f possum agere possessorie. vt hic. ¶ In glo. fi. in fi. no. p̄cedentē solu. facit ad id qd. s. dixi q; cōtra eū qui soluit occasiōe certe rei possum agere possessorie si nūc denegat soluere. ¶ Sed ptra text. opp. nā respectu pensionis vnica fuit petitio: q; petebat econom; pensionē subtractā sibi restitui et papa in sentētia cōdēnauit in duob;. nā primo cōdēnauit in futuro. scō ad pensionē subtractā i p̄terito. Sol. Mo. tenet quod duplex est petitio: licet hoc nō dicat. ¶ Al; vt Inn. dicit q; ad illā petitionē veniebat accessorie pensio subtracta d p̄terito. nā in interdicto vnde vi venit omnis cōmoditas adempta ratiōe spoliationis. vt no. in. c. grauis. de resti. spo. et in. l. j. s. hoc interdictū. ff. de vi et vi arma. et hec solutio bona: licet enī in terdictum vnde vi non detur pro re mobili. vt in dicto. s. hoc interdictum. et no. in capitu. pastora lis. de causa possessio. et proprie. tamen bona mo bilia veniunt accessorie ad rem immobilem sub tractam. Unde si expulisti me violēter de do mo et peto me restitui per interdictum ad illam domum: veniunt accessorie omnia vtensilia que erāt in illa domo: quia restituere est in pristinū

g ¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

h ¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

¶ In futurum. Ad istū passū esse multuz intri catū: cōcludet nq; p̄sumit quis ex curialitate tales annuā p̄stationē dedisse nisi d alio titulo appareat. vt per gl. in. l. so lēt. de offi. p̄cō. et leg. Floria. in. l. fi cuti. in princ. ff. si fer. vēdi. Bal. in. c. j. s. si xō vasall; in ti. qd sit inue. et in addi. ad Spe. in ti. de resti. spo. in vers. spoliat; et ibi i Spe. s. nūc dicam; vers. sed pone. Bart. in. l. cum de in rē ver so. in vlti. co. x. si. quero. ff. de vsur.

Sanonini. super prima parte primi.

- statum reponere. Sed hoc et contra tex. opp. nam interdictum unde vi non datur nisi pro rebus solis: id est pro rebus immobilibus adherentibus solo. ut in d. s. hoc interdictum si hic non agebat pro rebus immobilibus: sed pro iuribus incorporalibus que non adherent solo. Sed dicit Inno. quod directum interdictum unde vi competit pro rebus soli modo predicto: sed vile interdictum competit etiam pro iuribus subtractis. ut hic. Et dicitur utile quod verba legis non conveniunt casui imminenti: sed mens distingat. ut plenius in d. l. ex placito. C. de re. p. mu. Vel secundo potest dici secundum Inno. hic quod agebatur officio iudicis. ar. in. c. s. de offic. iudi. vel posset hodie agi conditione huius. c. querelas. quod non. Tractat et hic Inno. qualiter perdat possessio iurium incorporalium presertim iuris eligendi. vide hic per eundem. Et de hoc ultimo secundo respectu iuris eligendi divide per Sede. de se. consil. c. s. ubi recitat ordinatam hec dicta Inno. et ista sufficiant. Abbas.
- 1** **U**nus distat. Adde Ro. consil. c. cclij. et c. cclxv.
- 2** **U**nus solius. Adde Ro. consil. c. cccxij.
- 3** **S**ebasti. Sapia.
- 4** **D**ispositio. materia hec tradit ordinarie. l. c. c. iij. omnes. s. de p. sti.
- 5** **S**ebasti. Sapia.
- 6** **L**egitimus. Vide Cornetum per rufi. in consil. cc. ad evidentiā. per totum. in. iij. volu.
- 7** **T**emporalia. Quod papa non possit legitimare quo ad temporalia nisi in terris sibi subiectis tenuit consilium solennis doctor. Papie. d. Franc. de Cur. p. l. xxiij. c. co. vers. iij. et c.
- 8** **Q**uid autem impetrator an quo ad spiritualia possit legitimare. Bar. tenuit quod non. in. l. qui in puincia. s. diuus. ff. de ritu nuptia. de vtraque materia vide amplius remissiones per do. Alex. in addi. ad Bart. in d. s. diu. et in materia vide omnia non eundem Francisc. Cur. in p. l. xxiij. in j. column. Aene. falco.
- 9** **Z**acharias.
- 10** **T**u adde inquit iste quid vult imperator possit legitimare illum quod est de terris ecclesie: et dicit bar. tenere quod non. Tu limitabis hoc dictum nisi talis quod imperator legitimatus esset scholaris: quod isto casu habet in terris ecclesie. tunc quod scholaris et studii publicis sunt sub speciali protectione imperatoris valebit talis legitimatio. ita singuli. Bal. in
- 11** **E**ligentes scienter indignum sunt privati potestate eligendi. et nu. 6. et 11.
- 12** **P**otestas eligendi remanet penes non delinquentes licet numero pauciores. si vero omnes delinquent denoluitur ad superiorem. et nu. 12.
- 13** **P**riati potestate eligendi an et quando possint per alios vocari ad eligendum. et nu. 9. et 11.
- 14** **E**xtranei possunt admitti ad eligendum si alii voluerint. Eligentes non possunt compromittere in aliquo ius eligendi si unus dissentiret.
- 15** **L**egitimus per rescriptum pape potest in episcopum promoueri. et nu. 7.
- 16** **L**egitimus per papam an succedat in temporalibus. Episcopalis dignitas non venit appellatiōe dignitatis in materia stricta.
- 17** **D**ispensatus in minori dignitate non videtur dispensatus ad maiorem.
- 18** **L**egitimari an possit per papam natus ex fratre et sorore.
- 19** **L**egitimus an succedat in feudo.
- 20** **S**uspensio a beneficiis quos effectus pariat.
- 21** **E**lectio facta a priuandis an valeat.
- 22** **E**xtranei non vocati venientes ad aliquod collegium possunt per vim repelli.
- 23** **D**ominus quibus denegatur accessus rei sue licitum est frangere ostia.
- 24** **U**nus vintonen. Eligentes scienter indignum privati sunt potestate eligendi in electione que primo occurrit facienda. h. d. Diuiditur principaliter in tres partes. In prima ponit vota eligentium diuisa et allegationes unius partis. In secunda ibi: illi vero. ponit allegationes alterius partis. In tertia ibi: nos igitur. ponit sententiam. Casus specialis ponit per gl. i. et mo. j. quod aliquis de capitulo eligentibus scienter indignum potestas non recedit a capitulo propter indignitatem delictum quorundam: sed si residet penes alios quod delinquent: licet pauciores numero. et isti representant totum capitulum: secundo autem ubi omnes electores delinquent: tunc enim proprie fit potestatis deuolutio: et vtriusque dictum probatur. s. e. bone. dic. ut latius ibi dixi. vbi ut dicit hic per. differentia est inter ius residere et ius deuolutionis potestatis. Denolutio potestatis fit cum omnes delinquent: quod tunc capitulum perdit potestatem eligendi. residere vero fit quando aliquis de capitulo delinquit propter quod priuatur potestate eligendi: nam tunc potestas proprie non deuoluitur: sed residet penes non delinquentes constitutos totum capitulum. nam quodammodo in casu mortis naturalis aliquo tempore de universitate remanente potestas non deuoluitur: sed dicitur residere penes supstitutes et sic unus distat: ut in. l. sicut. ff. quod cuiusque unius. no. in. c. gratia. s. tit. pr. ita et in casu priuationis propter delictum. habentur enim isti pro mortuis. arg. xvi. q. i. in s. ecce. C. secundo no. quod hi penes quos residet potestas capitularis possunt priuati a iure propter eorum delictum cōicare potestatem eligendi non ergo inhabilitant illi priuati sed soli priuati quod quidem priuatio cum cedat in fauorem non delinquentium penes quos residet potestas potest ab eis remitti. et ad hoc quotidie alii. iste tex. Secundo autem ubi

isti essent inhabilitati seu ab officio suspensi: quia tunc non possent per alios habilitari. ut in. c. cum dilectus. de consue. et in. c. illa. et quod ibi non. s. e. facit ele. ut hi qui de eta. et quali. Sicut enim possunt illi de capitulo extraneos admittere ad eligendum una cum eis. et in. c. cum ecclesia sutrina. de cau. pos. et proprie. ita possunt admittere istos de collegio: licet eavice sint priuati iure eligendi propter ipsorum indignitatem. An autem maior pars possit admittere extraneum vel per ea vice priuatum inuita minori parte. vide Jo. an. post C. de po. l. c. scriptum. s. eo. ubi non concludit quod non.

25 **Q**uoniam unus solus potest dictio obuiat dispositio nisi omnino. ar. in re. c. de reg. iur. lib. vi. c. in. l. sabinus. ff. c. di. Et ex hoc non casum in quo dispositio maioris partis de universitate non preualet dispositioni seu potestati minoris partis. quod vbi contra. c. i. de his qui a iura. par. ca. z. l. quod maior. ff. ad muni. Sed dicitur ista potestatem in negotiis spectantibus ad universitatem: et ubi causa subest dispositioni ad necessitatem vel utilitatem suggerit dispositio maioris partis: ubi ista cessant oportet quod omnes sint in concordia. ita non voluerunt gl. et Inno. in. c. cum omnes. de p. sti. Idem dicitur id de quo agitur spectet ad singulos: tunc enim et potestas eligendi spectat ad quolibet de universitate per parte: vbi interest cuiuslibet ne forinseci admittantur ad eligendum: cum pluribus admissis minus valeat vox cuiuslibet. ar. in. c. c. i. et d. de c. o. sti. Idem etiam dixerunt doc. in. c. scriptum. et in. c. quod propter. s. e. quod non possunt omnes de collegio vno potestatem compromittere in aliquo potestate eligendi: quod non possunt isti ius singulorum deteriorare eis iniunctis. facit quod in simili non. in. l. i. c. q. sit lon. consue. Secus dicitur compo. in. c. scriptum. si maior pars vult aliquis introducere per consilio habendo: tunc enim potestati minoris partis non ob. ar. c. obestibus. l. xxiij. di. Nam hoc casu non deterioratur ius singulorum: sed promouetur utilitas collegii et iuris consilio obtemperat. de quo in. d. c. obestibus. C. et J. et no. ar. opti. ex text. quod legitimatus per rescriptum potest promoueri ad dignitatem episcopalem: si legitimatio fuit facta per sedem apostolicam. quod tunc hic quedam glossa que est singula quod an sit verum indistincte super ea subiuncta. Et ex hoc et tex. collige papam posse legitimare laicum: quod est indubitatum quo ad dignitates ecclesiasticas. ut in. c. per venerabile. et quod ibi not. quod filii sunt legitimi. An autem possit talis legitimatio quod ad successionem et alia temporalia. dic. ut ibi dixi. C. et J. et no. quod priuati potestate eligendi possunt repelli ab electionis actu per viam exceptionis: cum enim isti sint priuati ipso iure non est opus quod ferat sententia: quod incōtinenti potestas incipit residere penes alios. vbi valeret electio ab alijs facta: licet nulla precesserit licentia vel declaratio super aliorum priuatione: ut apte colligitur ex. c. bone. et c. dudum. s. e. nam ibi electio facta a paucioribus quod non delinquerat preualuit electioni maioris partis quod delinquerat nulla precedente super delicto seu priuatione sententia priuati seu declarationis. Ultimo no. ex. s. l. s. quod eligentes scienter indignum non sunt priuati potestate eligendi per totam illam vacationem: sed prima electione quod occurrit facienda distat: siue illa habuerit effectum siue non satis est enim quod illi fuerint priuati potestate eligendi in prima electione. Ex hoc enim purgatum fuit eorum vitium. Et si tamen tenuerit oppositum. ut. j. di. c. s. preces dictum est eodem resonat hunc l. s. et sequitur etiam gl. in. c. si electio. de elec. li. vi. super ver. integrum. quod idem notabiliter dicit in casu priuationis propter negligentiā: ut soli negligentes sint priuati potestate eligendi vel preteriti in prima electione vel collatiōe quod occurrit facienda. et siue illa habeat effectum siue non potestas incipit residere penes omnes. nam si in priuatione per delictum hoc contingit: ut hic fortis idem dicitur in priuatione propter negligentiā. nam dolus proponderat culpam seu negligentiā. ut in. c. super l. s. de rescri. cum si. In gl. in x. promeruit. in. s. no. hac gl. sin. sentit enim apte quod potestatem legitimatam per rescriptum applicum posse eligi ad dignitatem episcopalem. Contra hoc dictum gl. vbi facere tex. in. c. cum in cunctis. in. p. n. s. e. ubi dicitur quod eligendi in episcopum de legitimo munimonia nati sunt legitimati per rescriptum non fuit natus de legitimo munimonia: cum illa qualitas legitimatam referat ad tempus

aut. habita. co. ff. C. ne si. pro pa. quod dictum refert et se. quod Phil. in. c. duobus. s. de. m. col. i. de ap. et Card. Alex. in. c. per venerabile. col. c. x. j. qui filij sunt legitimi. Antio. Francisc. Ad istam materiam nunquid papa possit legitimare subditum imperatoris in terris imperij: non solum quo ad spiritualia: sed etiam quo ad succedendum in temporalibus. Et est magis cōsuetudo quod sicut quia iste scholaris voluntarie iurisdictionis: tum quia papa haberet iurisdictionem etiam in laicos habitum: et pater alliciat de duci: maxime volente eo qui legitime. vide plene per Jo. de Jochis. et Alex. in. c. per venerabile. qui si. sint legitimi. hic alle. licet Inno. ibi. et Bal. in margari. super Inno. in. c. legitimari. vers. secundo videat dubitare se. et vide Jo. de lig. in tract. de sent. ex cō. in pe. chart.

26 **D**e impatore autem vtrum possit legitimare in terris ecclesie et subditos pape quo ad temporalia. et possit legitimare filios clericorum. vide ibidem et consilium alius quod sic. quod ista qualitas potestatis legitimandi inheret dignitati pontificali et imperiali et pluribus alia.

27 **E**t adde quod legitimatio fingit retro: non solum a natiuitate: sed etiam a conceptione. ita Bal. in addi. spec. in titu. de procu. ver. s. in stylum. et vide Bar. in. l. i. ff. de vul. et pupil. et Bar. in. l. galli. s. et quid si tunc. de liber. et posth. et vide Jo. de imo. in. l. ex facto. in. p. col. de vul. et pupilla.

a **Sebasti. Sapia.** ¶ **Tps nativitatatis.** Facit qđ no. Alex. i. l. gñali ter. §. cū aut. C. de inst. 7 subſti. vbi dicit qđ l3 legitimatus excludat ſub ſtitutū tñ nō excludet ſi in teſtō dicit de filiis legitime natis qđ cōſi deratur qđ ſit legitim⁹ tpe natiuitatis. ſz vide. d. Deci. in 2ſi. clv. 7 di ligēter. col. ſi. vbi tenet 2m. 7 i ſpecie adducit hoc fundamētū qđ l3 qđ nem ne egeat. 7 per hanc vltimā rōnem gl. dicit Jo. and. qđ ſi iſte haberet patrimoniu vel ex alio poſſet viuere nihil perciperet durāte ſuſpenſiōe. Tu vide ad materiā qđ not. gl. in. c. ſtudeat. l. di. in. c. j. xxi. q. i. 7 p Arch. 7 in. c. ſi cōpromiſſari⁹. j. eo. li. vi. 7 qđ dixi poſt gl. in. c. paſtoralis. de ap. et in. c. peruenit. de fideiuf. ¶ **In gl. in x. l3 tertia** concurrebat. ſup intellectu huius. c. multi varia ſenſere. nā tñc. hic tenuit qđ ſciēter eligentes indignū ſunt priuati ea vice poteſtate eligēdi. i. per totam illam vacationē donec fuerit eccleſie puiſuz cū effectu. Et ad iſtū tex. reſpōdet qđ iſti priuati debebant nūc admitti: qđ fuerūt iam ad miſſi per alios qui nō fuerūt priuati. Sed vt di cit Jo. an. iſte intellectus eſſet vtilis: qđ per eū vi tiarent multe intricatiōes. de quib⁹ in gl. 7 extra eā. ſed nō cōſonat huic litere cū in ſcda ratiōe pa pa expreſſe innuat cōtrariū dicēs qđ canon late ranen. cōcilij vna vice dūtaxat priuat hmoi pre ſumptozes. Et iſta electio qđ nūc occurrebat ſien da erat tertia 7 nō ſecūda. 7 ſic aperte innuit qđ delictū iſtorū poteſt purgari ante qđ eccleſie cum effectu ſit puiſuz de paſtore. ¶ **Aliz 2muniter** doc. dicūt qđ ſolum in prima vice. i. in prima ele ctioe ſunt iſti priuati poteſtate eligēdi: non antē in ſecūda vel tertia: licet illa electio qđ primo oc currit ſiēda non habuit effectu. Sed iſte intelle ctus diuerſimode variatur. quedam eniz appel lant ſecundaz electionē illā que ſit ex intervallo poſt illā factā de indigno. ſecus ſi eodē cōtextu fieret electio a nō priuatis cum illis qui ſciēter elegerūt indignū. Nā tūc ſi iſta non habuit effe ctū ex aliquo accidēti. nō debent priuati admit ti ad illā electionē. Et iſti duo intellect⁹ tāgunt in gl. Sed vt plenius 7 clari⁹ habeatur mate ria diſtingue poſt Lōpo. quatuor caſus. Qñqz em oēs electores ſunt priuati: qñqz nō ſunt pri uati ſed priuadi: qñqz non ſunt priuati neqz pri uandi: ſed electio eorū non habuit effectu: forte: qđ electus noluit conſentire vel renātiāuit poſt conſenſum ſeu mortuus eſt vel quid ſimile. quā doque 7 quarto aliqui ſunt priuati aliqui non.

12 ¶ **Primo caſu** quando oēs ſunt priuati pote ſtas eligēdi deuoluitur ad ſuperiorē. Et qđ di catur hoc caſu ſuperior. dic vt dixi. §. c. bone. et vt habet in. c. qđ p. j. eo. li. vi. 7 ſi iſte ſuperior pro ceſſit ad electionē purgātū eſt vitii iſtorum qui deliquerūt. Ande ſi ex aliquo accidēti iſta ele ctio facta per ſuperiorē nō pōt habere effectu. 7 poteſtas deuoluit ad primos electores. Quod procedit ſiue ad ſuperiorē facta fuerit deuolū tio rōne delicti ſiue negligētie: qđ videtur pba ri hic. 7 ſequitur gl. in. d. c. ſi electio. j. eod. lib. vi.

13 ¶ **Secō caſu** qñ non ſunt priuati electores ſz priuandi vtrū valeat electio facta ab eiſdē ele ctionibus ante qđ priuentur. Dic vt leg. 7 not. i. c. qđ propter. j. eo. vbi iſte caſus examinat. Nā quā do canonici elegerunt cōtra formā nō ſunt pua ti poteſtate eligēdi ſed priuadi 7 electio contra formā attētata eſt nulla. vt in. d. ca. quia ppter.

i ¶ **Tertio** quādo nō ſunt priuati nec priuandi: ſed electio eorū nō habuit effectu puta quia ele ctus noluit conſentire vel quia renuntiauit poſt zacharias. ¶ **Non extendatur** ad facultatem eligēdi. Adde ad hoc glo. in. c. ſi qñ in glo. ſi. 7 ibi Archi. ¶ **De. de anch. Dom. 7 qđ i. fran. eod. titu. lib. vi. Card. alex. in. c. pſeſbyterum. col. j. in ſin. 7 ibi Dom. xxviij. diſt. 7 que poſui in apoſt. ad iſtum in. c. cum inter. in verſi. dile ctus. poſt alios. num. 6. §. eo. titu.**

i ¶ **Sebasti. Sapia.** ¶ **Tertio.** Aide Bald. in. l. poſt adiutam. C. de im pube. 7 alijs ſub. vbi dicit qđ ſi electio de indigno non eſt perfecta pōt iterū fieri ita qđ nō ſunt priuati electores iure eligēdi. Qđ declarari debet vt per Philip. peru. in. c. conſtitutus in preſentia. j. de appella. vt non poſſit iterum eligere quando interuenit contemptus.

Dormita. super Prima parte primi.

essensum: vel forte fuit electio cassata quia igno-
rater elegerat indignū. Et tunc potestas residet
penes eosdē electores: ita qđ habet aliud tēpus
integrū ad iterū eligendum, vt est hodie tex. in
d. c. si electio. ¶ Quarto casu qđ aliqui sunt pri-
uati aliqui non. Ista est materia nostra. In qua
dicēdū qđ aut illi qui non sunt priuati elegerunt
ex intervallo post electionē illorū qđ sunt priuati:
et tunc sū omnes per istā electionē siue habeat
effectū siue nō est purgatiuitium eorū delinquē-
tiū. Quia ita fuit scđa electio. Ande si iterū ha-
bent eligere debēt oēs vocari cum ista sit tertia
electio. et hoc clare probatur in litera. Sed tu li-
mita istud dictū nisi isti qđ erāt priuati elegissent
scienter indignū. Nā tunc potestas nō redit ad
priores sed denoluitur ad superiorem: qđ cū isti
representarēt totū capitulū. vt. s. dixi: succedūt
iura que dicūt qđ ptās denoluitur ad superiorem.
si omnes de capitulo eligunt scienter indignū.
Et hanc opi. firmat glo. si. et secuti sunt ibi cōter
doc. in. c. bone. s. e. Aut isti qui nō erāt priuati ele-
gerūt eodē cōtextu cū his qđ elegerūt scienter in-
dignū. Et hoc casu insurgunt varietates in qua
electio debeat habere locū pena delinquentiū.
Cōpo. hic sentit et tē qđ si ista electio nō pōt ha-
bere locū nō dē habere effectū qđ pēterūt isti nō
priuati eligere rde nouo priuatis nō admissis. et
sic sentit cū opi. Tan. Quasi nō censeat scđa ele-
ctio illa qđ cōcurrit eodē ptegtu cū electioe delin-
quentiū. Nec glo. in effectū variat ab isto intelle-
ctu: s. solū negat qđ iste due electiones facte de de-
cano et pēctore fuerūt facte eodē contextu. Res-
fert tū Cōpo. alios tenuisse oppositū vt ista ele-
ctio facta a nō priuatis cēseat scđa. Et sic siue sit
facta eodē cōtextu siue nō: sic in alia electioe qđ
occurrit scđa deberēt priuati admitti: qđ fuit il-
lorū vitiū purgatiū p electionē factā nō a priua-
tis quā impugnare nō poterāt. Licet ex aliquo
intrinseco accidēt nō habuerit effectū. et iste in-
tellectus plus placet Host. et Joā. an. et vñ cū eo
trāsire do. Ant. et facit sū Jo. an. iste tex. in eo qđ
dicit qđ isti pēctores solū priuati in scđa electio-
ne. Jo. cal. impugnat hūc intellectū. nā seqret qđ
delictū priuatorū nō esset punitū. nā si alia ele-
ctio facta eodē ptegtu nō hē effectū in nullo pu-
nirēt illi qui elegerunt scienter indignū ex quo
sunt admittendi in alia electioe. Nā idē cōtinge-
ret si ignorāter elegissent indignū. et est bona cō-
sideratio et mihi placebat anteqđ eā vidissem nō
tū posui aliquē intellectū. Sed ego p concordia
dicerē sic qđ aut electio facta eodē ptegtu a non
priuatis recipiebat validitatē ex delicto priua-
torū. puta qđ isti nō priuati cōstituebāt minores
partē capituli: ita qđ ex delicto illorum dūtaxat
fuit valida: et tūc licet non habuerit effectū: puta
quia electus cōsentire noluit vel renuntiauit vel
quid simile et nō potest negari quin vitiū illorum
delinquentium sit purgatiū per istā electionē. nā
pena habuit locū suum: quia tunc potestas resi-
det penes alios nō priuatos. et recipit ista electio
validitatē suā ex delicto illorum: ergo nō debēt ex-
cludi ab illa electioe si propter aliqđ accidēs illa
electio nō potuit habere effectū. ar. op. hic. Aut
electio istorū nō priuatorū erat valida absqđ de-
licto illorum qui elegerūt scienter indignū: puto qđ
fuerat facta a maiori parte capituli. et tunc pce-
dit opi. Cōpo. et sequacium vt isti qđ elegerūt sciē-
ter indignū priuati potestate eligendi in pri-
ma electioe que occurret in eadē ecclesia scđa.
¶ Sine ista electio facta a nō priuatis habuerit ef-
fectū siue nō: qđ si diceremus contrariū illi delin-
quentes nō priuarentur potestate eligendi: et sic
effugerunt penā iuris. nō enim potest dici qđ p-
pter istā electionē factā eodē cōtextu sit purga-
tum eorū vitiū. Cū ista electio valuisset etiam si
illi elegissent indignū ignoranter. Nec fuerunt
aliquādo exclusi a capitulo cū iste due electiones
fuerunt facte eodē tpe. Et hec videtur ipsa veri-
tas. Anus tamē tene qđ vbiqūqđ scđa electio fa-
cta a nō priuatis nō habuit integritatē suam qđ

solū electores pueniunt ad tractatū electiois et infecto negotio res-
cesserunt a capitulo. Nō p hoc dicit purgatiū delictus priuatorum vt
admittant in sequenti tractatu: qđ iura priuāt istos psumptos prima
vice ptate eligendi: vt hic et in. c. cū in cunctis. s. e. Verba autē debēt in-
telligi cū effectū: vt in. c. relatiū. de cle. non resi. et in. l. i. s. fin. ff. qđ quisqz
iur. purgat ergo vitiū cū per alios ad quos est deuoluta ptās fuit p-
uentū ad ipsam electionē cū integritate sua lz ex aliquo accidenti nō
habuerit effectū. licet Tan. hic aliud senserit: sed primū verius et tes-
net. d. Ant. et per hoc hī clare intellectus huius capituli. ¶ Sed con-
tra tex. et positionē casus quā gl. i. facit opp. si eligētes pēctore. eleger-
ūt eū per impressionē: vt dicit in prima gl. ergo etiā ipsi erāt priuati
seu priuati potestate eligendi: vt in. c. quisqz. s. eo. Sol. dicit Jo. an. qđ
illud. c. quisqz nō emanauerat tpe huius capituli. Vel pōt dici sū eū
qđ illud procedit qđ electores spōte consentiunt impressioni et abusi
laicorum. Qđ autē hic dicit pcedit qđ per metum peruenerunt ad il-
lā electionē. Vel tertio illud. c. logitur in impressione laicorum hic: qđ
forte intercessit impressio clericorum. et qđlibet solutio potest tolerari.

- 14 ¶ Extra gl. querit hic Inn. inter cetera qđ si priuati veniunt ad eli-
gendum cum nō priuatis nunqd possint ab istis nō priuatis violēter
expelli. et pcludit qđ nō. sed si nō pnt eos aliter excludere debent illos
admittere cum ptestatione et ptestatio pseruabit ius illorū. ¶ Non
obst. si dicat qđ anteqđ declarent priuati debent eorum gesta valere ex
quo tolerantur. viñ q. iij. nonne. et in. l. barbarius. ff. de offi. preto. qđ il-
la pcedūt sū Inn. in his que cōpetunt ratione publici officij: sed ele-
ctio spectat ad canonicos nō ratione publici officij: sed iure priuati:
qđ nō. Quasi velit qđ canonici in eligēdo nō exercēt officiū publicū:
et ideo quantuncūqz canonici tolerent: si tū in veritate pōt probari
qđ ipsi erant priuati potestate eligendi: puta qđ erāt excoicati suspēsi
vel aliter priuati eorū electio declarabitur nulla ex defectu potestas-
tis. Nec proderit dicere qđ tolerabant in illa potestate: qđ tolerantia
solum operat ratione publici officij. Et de hoc nō. in. c. cum dilectus.
c. de consue. et. s. eo. nihil est. et. c. illa. ¶ Sed quod ad pcedens dictū nū
qd pnt violenter excludi per non priuatos puto aliter et meli⁹ distins-
guendū qđ aut notorie constat qđ illi sunt priuati: et tunc poterunt vio-
lenter illos excludere. qđ molestant istos qui representant totum ca-
pitulum in ista quā possessione eligendi: vñ non dicunt isti violētā
inferre s. potius se defendere in quā possessione eorum. Nā vim vi re-
pellere lz. in. c. olim. el. i. de r. i. s. po. c. si vero. de sent. ex. c. significasti.
de homi. cum si. et hanc opi. aperte in similib⁹ terminis tenuit Bar. in
l. i. s. hoc interdicto. ff. de i. i. actūqz priuati ibi dicit qđ si forinsecus non
de vniuersitate vult interesse vniuersitati pōt violenter expelli de vni-
uersitate: et turbat ipsam vniuersitatem in quā possessione sua. p. d. o.
hoc optime facit tex. in. d. s. hoc interdicto et vide ad materiā qđ dixi
in. c. i. de immu. ecclie. Vbi post doc. plene examinam an liceat epō qui
non recipit ab ecclesia subiecta ad pcuracionem debitā frangere ostia
dom⁹ ecclie et violenter intrare. et qđ de canonis qđ non admittunt ad
eccliam ad capitulum iniuste: et ideo in similib⁹ terminis et dic vt ibi di-
xi. Si autē non esset notoriū qđ isti essent priuati: tūc serua dictum In-
no. p quo adduco bo. tex. in. c. cū sū leges. de here. li. vi. vbi habet qđ
lz aliqui sunt priuati ipso facto bonis suis. puta qđ heretici vel inuoluti
crimine lese maiestatis. Nō debent eorū bona occupari anteqđ pce-
dat scđa declaratoria qđ ipsi inciderunt in penā iuris. ita in pposito.
S. habebunt hoc casu non priuati duplicem viam. Priō practica
Inn. vt pcedat ptestatio. s. e. humana. Scđo qđ p superiorem faciant
declarari illos esse priuatos. vt in. d. c. sū leges. de here. li. vi.

- 1 ¶ Eligens scienter indignū suspenditur a beneficijs per triennium.
- 2 Nāla vita prelati inducit malam presumptionem contra totam ec-
clesiam que ipsum tolerauit.
Abbate remoto ppter eius malam administrationem. non succedit
conuentus ecclesia vacante. qđ presumitur contra ipsam.
- 3 Monachus hodie non potest esse delegatus. nisi papa ex certa scien-
tia sibi deleget.
- 4 Acta facientia mentionem qđ testis intrauerit faciunt plenam fidem.
- 5 Sollicitas electores p sua electioe facit se indignū ad illā dignitatem.
Simoniacus dicitur etiam ille qui emittit preces p sua promotione.
Clericus pauper impetrans beneficium non dicitur ambitiosus.
- 6 Testis in actu qui pōt videri et audiri debet deponere vidi et audiui.
- 7 Princeps scienter promouens indignum motu proprio videtur ip-
sum habilitare. secus si ignoranter: quia
Motus proprius principis non confirmat gratiam contra intentio-
nem principis concedentis.
- 8 Suspensus a beneficijs propter malam electionem intelligitur ab il-
lis que habet in ecclesia contra quam deliquit.
Suspensus ad beoeficia habenda propter malam electionem intelli-
gitur qđ non possit habere in illa ecclesia contra quam deliquit.
- 9 Cōspirantes p prelatum: an prohibeātur esse testes cōtra statū ecclie.
- 10 Testis dicens aliqd s. se qua pena venit puniend⁹. vide. j. p. discursus.
- 11 Infamia facti non solū priuat quē a beneficijs obtinendis lz obtentis.
Infamia debet purgari contra infamatum.
- 12 Confessio facta in vno iudicio facit fidem in alio iudicio.

Acta facta

Zacharias.

a ¶ In prima ele-
ctione et. Adde
Cardi. mādago.
in suo trac. d. ele.
parte. i. c. q. an gl.
fin. et Bertha. de
firmo. in tracta.
de episco. parte
i. li. i. q. xiiij.

b ¶ Cū protesta-
tione. Adde qđ
si propter poten-
tiaz non audent
ptestari et an ta-
lis ptestatio suf-
ficiat cū dubitat
an aliqui sint su-
spēsi: ita qđ sint
ineligibiles. Ol-
dra. cōsi. c. lxxvj.
Anto. Francisc.
¶ Et de ista p-
testatioe in riscō
seruatoria quid
operet⁹ quos ef-
fectus pducatur
de p. bar. in. l. nō
solū. in. s. morte.
ff. de ope. no. nū.
Et vide. d. Ant.
do. Abb. Imol.
And. sic. et Fel.
in. c. cū. ad. s. de
constitu.

c ¶ Sed quo. vide
Bart. in. l. i. s. ne-
cessario. ff. amul.
vtrīs nō faciūt
no per Barro. et
Alex. in. l. i. s. nū-
tiatio. ff. de ope.
no. num. vbi tan-
gunt qđ liceat d
struere edificatū
in solo suo ppria
autoritate.

Totius ecclesie. Adde ut per Ol. 2. c. lxxviii. et an ex malavita prelati presumat contra totam ecclesiam. vide Ancha. consil. clv. Anto. Francisc. Et dicitur quod mala vita prelati inducit presumptio nem contra totam ecclesiam. Iuxta illud dictum Mal miste. Cuius sancto sanctus eris etc. In psalmo. xvi. et vide quod habet in c. cum ad monasterium. d. sta. mona.

Esset delegatus. Adde videndum de de ro. decisio. c. ix. in antiquis. de rescrip. Cald. consilio. h. x. y. de offi. deleg.

Testis iurat. Adde videndum Old. 2. c. lxxviii. Ad d. quod notario actuarius credit sine testibus. c. qm. 2. tra. falsas. et ibi doc. post. Inm. j. de pba. et p. Bal. i. tract. de tabel. i. v. q. Quinimo dicitur Spe. dictum solene in ti. de testa. s. j. x. s. 3. pos. ne. et ibi Bald. in addi. i. x. si iudex quod post publicas attestaciones magis credit notario quam testi. dicitur non ita dispositum: quod dictum est notandum et paucis notum: et ita in proposito repio fuisse allegatum per elegantem doc. et dñm in eum dñz Pauli sagu de magnis de peru.

Aleas de falc. Anto. Francisc. Et de hoc quod a testis contradicit notario et infuso cui magis credatur et quod ex his vacillat fides istius meti et scripture notarh. vide bar. to. in l. i. et in l. si. ff. quemad. testa. ap. et Bal. et Sal. in l. in exercendis. C. de fide instru. et data paritate numeri: magis creditur notarh quam alijs testibus. ita Bal. in aut. sed cum testator. C. ad

Acta facta in vno iudicio non faciunt fidem in alio. Confessio procuratoris in vno iudicio non preiudicat domino in alio.

Confessio defuncti non nocet suo heredi si non habuit effectum contra defunctum. et confessio filij non preiudicat patri.

Clericus potest subijci torture vigore confessionis facte coram iudice seculari et persistat in ea. Confessus in vno iudicio vtrum possit interpretari confessionem suam in alio iudicio.

Inquisitio afficit mitiori pena inquisitum quam accusatum.

Confessio spontanea mitius punitur quam convicta.

De inquisitione.

Eligens sciens indignum in episcopum est ob hoc suspensus a beneficiis ecclesie per triennium. Nec potest interim ad dignitatem illius eligi vel assumi. h. d. Proponit confessionem propositi: ex qua infert. Secundo ipsi indignam promotionem ibi: cum igitur. Tertio mandat ipsum amoveri ibi: quo circa. Et pone casus huius. c. sic. Vacante episcopatu tholosano quidam fuit electus multis canonicis et dicitur: tunc electio fuit cassata sine vitio personarum. Interim iste electus dedit operam sollicitudo personarum: alijs ex canonicis ut ipsum eligeret et et illis qui in prima electione sibi dixerunt prestitit iuramentum forte de promissione eos in casu electionis: quod tenuit post electionem cassatam domum episcopalem per quendam canonicum vocatum mascaron quod erat etiam cancellarius: et de muni istis precedebat fuit iste denuo electus in episcopum ab omnibus canonicis inter quos erat iste mascaron conscius simonie dilapidationis istius electi. Procedente tempore antequam esset lapsus triennium a tempore electionis: propositus illi ecclesie tholosane fuit promotus in episcopum conveniunt. et iste mascaron fuit in prepositum illi ecclesie substitutus. Demum orta gravi infamia contra illum episcopum tholosanum qui fuerat electus iniuste modo predicto: papa promissit inquisitionem illi episcopum et super statu episcopatus abbati cisterciensis. et duobus monachis moris frigidis qui formata tela inquisitionis tamen episcopum qui super statu totius episcopatus receperunt inter ceteros istum mascaron in testem: qui iuravit de posuit quod ille episcopos tholosanus fuerat electus precedebat suis prebendis et prestito iuramento modis predictis: et qui ipsemet mascaron tenuerat nomine ipsius post primam electionem cessatam domum episcopalem expedito reddidit et promittens de consensu illius. Hac depositione facta isti promissarii retulerunt negotium pape qui advertens quod iste mascaron sciens electus indignum ut patebat ex sua depositione et per quos erat suspensus a beneficiis illi ecclesie per triennium per c. cum in cunctis. s. e. Indignum erat quod debere interim promoveri ad aliquam dignitatem illi ecclesie et ideo mandavit ut iste mascaron deberet removere ab officio prepositure: et qui alius idoneus deberet assumi. Quid fuerit actum contra illum iniuste electum non habet hic: sed solum fuit posita hic decisio illius articuli qui faciebat ad titulum. Et tunc ibi: super statu episcopatus et episcopi. argu. quod raro vel nunquam fit inquisitio prelatum quin etiam fiat super statu totius ecclesie: nam ex mala vita prelati insurgit presumptio contra totam ecclesiam quam toleravit eum. Pro hoc. c. qm. et quod el. h. de acc. iuncto principio cum fine. et c. cum i. et a de re iudi. Debent enim canonici resistere prelato male administranti. ad hoc tex. iuncta glo. no. in l. qm. C. de appel. Hinc alibi innuitur tex. quod abbatem remoto propter malam administrationem non succedit conventus ecclesia vacante in administratione: sed per superiorem debet deputari idoneus administrator: ut in c. si in x. si autem dilapidator. j. de sta. reg. et potest illud attetari et in ecclesijs cathedralibus remoto prelo aut propter malam administrationem tacite capitulo: et dicitur ut no. i. d. c. si. Et tunc ibi: iuncta superscriptio in qua scribitur abbati et duobus monachis: quod monachus potest esse delegatus pape: sed nullam habeat prelaturam. quod precedebat olim hodie aut secus: ut in c. statutum. j. de rescrip. lib. vi. et in cle. et si principalis. e. tit. nisi papa promitteret ex certa scientia. limita tamen ut dixi. in c. causam

de iudi. Et tunc ibi: ibi iuravit asseruit. arg. quod per verba de scripta in actis talis testis iuravit sic dicitur et c. pbat iuramentum testis: et scriptura videatur enuntiata: sed dicitur quod nihilominus facit fidem de iuramento: ex quo actus potuit iterum venire tempore scripture. ad hoc quod no. Inno. in c. qm. j. de pba. et

Bar. in l. theopompus. ff. de do. ple. Et tunc ibi: quod sollicitudo electores per sua electionem reddunt se indignos ad illam dignitatem. nam pbat ambitiosus et per dicitur simoniacus quod preces emittit per sua promissione. et quo j. q. i. c. sunt nonnulli. et ea. c. q. v. i. c. sicut is. Et

gualiter circa istas preces et an et quoniam sint licite. vi d. gl. no. et doc. in c. tuam. de eta. et quali. Et addo ad predicta gl. no. in c. si. de pces. preb. li. vi. q. dicit non esse ambitiosum nec danosum quod pauper clericus sibi impetret beneficium. ar. in c. cum h. de preb. sed de quoniam dicit ita instare quod eligat ad dignitatem quod alia

vt procurare propter ambitionem et non propter paupertatem. si tamen desideraret: ut possit pdesse personis: forte hoc non esset danandum. et ita potest intelligi. c. q. episcopum desiderat. vii. q. j. et vide quod ibi no. Archi.

Et tunc ibi se vidisse pariter et audivisse quod ubi res super quod testis deponit est perceptibilis duplici sensu visus vel auditus vel alijs sensibus: dicitur testis deponere per utrumque sensum: sensus tamen visus est generalis ad omnem sensum propter visionem metalem. de qua vide bo. gl. et no. i. q. ix. c. testes. et concordat huic c. h. de consue. Et tunc ibi: quod iuramentum prestitum electoribus ante electionem presumitur illicitum: ut si iuravit ex pacto eligat. Et tunc ibi: quod intrusus in aliqua dignitate non potest ad illam eligi et eligentes puniuntur tamquam eligentes sciens indignum: hic enim ad conclusionem

indignitatem electi potest dicitur quod ipse ante electionem validam tenuit domum episcopalem per ipsum mascaron quod expedit de voluntate ipsius electi: talis enim intrusus committit furtum per Inno. quod contrectat reze alienam inuito domino. d. quo vide bo. tex. iuncta gl. in c. dñdum. j. eo. An autem valeat pmissio facta de intruso nulla metione habita de intrusione. profecto si esset facta ad instantiam intrusi non valet tamquam surreptitia: quod si papa sciisset verisimiliter sibi de illo beneficio non puidisset. vñ fuit tacitum id quo expressio papa saltim non ita de facili gratiaz concessisset. et istud h. surreptionem inducere: ut in c. postu

lasti. de rescrip. Et si princeps motu proprio puidisset: tunc puto valere quod videtur princeps promouendo sciens indignum illum habilitasse. ad hoc quod leg. et no. in l. quidam consulebant. ff. de iudi. et in l. idem vlpianus. s. j. ff. de excu. tu. per Bal. in repe. l. barbarius. ff. de offi. pret. facit quod no. Inno. in c. diuersis fallacis. de cle. consue. et in c. veniens. de si. p. s. b.

Si autem ignoranter tunc posset attentari pmissione esse nullam ex defectu intentionis principis: quod non est verisimile quod princeps sciens intruse puidisset. motus autem proprius non confirmat gratiaz contra intentionem principis concedentis: de quo videtur quod no. Jo. an. in c. si motu proprio. de preb. li. vi. et Jo. cal. in c. cum dilectus. de iure pa. tenet dñm de ro. in eorum quadam dec. Quid autem cum executor apostolicus confert beneficium indigno presertim notorio an teneat collatio. vide pulchre per Inno. in c. inter dilectos.

de excels. pla. Et tunc ibi: quod suspensus a beneficiis ex eo quod indignum prelatum eligi non potest durante suspensione promoveri et ad aliquam dignitatem. Adverte tamen quod cum in cunctis. in c. clerici. s. eo. ubi ponitur hec pena suspensionis recipit aliquas limitationes et restrictiones. Propter enim non habet locum illa pena nisi in electionibus episcoporum et superiorum in inferioribus vero dignitatibus puniunt electores pena arbitaria. de qua vide tex. cum gl. in c. si copromissarii. j. e. li. vi.

Scda restrictio quod illa pena suspensionis restringitur ad beneficia dñtata quod isti eligentes indignum habebant in eadem ecclesia ad quam fuit facta electio: non autem extenditur ad beneficia aliarum ecclesiarum: ut sic solum puniuntur in beneficiis habitis in illa ecclesia quod deliquerunt: ut est tex. in d. c. si copromissarii. Et quo inferitur ad notabile limitationem istius. c. ut queadmodum suspensio quo ad beneficia habita restringitur ad beneficia illi ecclesie: ita et in habilitas ad habenda durante suspensione causetur solum respectu illi ecclesie

t et quod

gualiter circa istas preces et an et quoniam sint licite. vi d. gl. no. et doc. in c. tuam. de eta. et quali. Et addo ad predicta gl. no. in c. si. de pces. preb. li. vi. q. dicit non esse ambitiosum nec danosum quod pauper clericus sibi impetret beneficium. ar. in c. cum h. de preb. sed de quoniam dicit ita instare quod eligat ad dignitatem quod alia

vt procurare propter ambitionem et non propter paupertatem. si tamen desideraret: ut possit pdesse personis: forte hoc non esset danandum. et ita potest intelligi. c. q. episcopum desiderat. vii. q. j. et vide quod ibi no. Archi.

Et tunc ibi se vidisse pariter et audivisse quod ubi res super quod testis deponit est perceptibilis duplici sensu visus vel auditus vel alijs sensibus: dicitur testis deponere per utrumque sensum: sensus tamen visus est generalis ad omnem sensum propter visionem metalem. de qua vide bo. gl. et no. i. q. ix. c. testes. et concordat huic c. h. de consue. Et tunc ibi: quod iuramentum prestitum electoribus ante electionem presumitur illicitum: ut si iuravit ex pacto eligat. Et tunc ibi: quod intrusus in aliqua dignitate non potest ad illam eligi et eligentes puniuntur tamquam eligentes sciens indignum: hic enim ad conclusionem

indignitatem electi potest dicitur quod ipse ante electionem validam tenuit domum episcopalem per ipsum mascaron quod expedit de voluntate ipsius electi: talis enim intrusus committit furtum per Inno. quod contrectat reze alienam inuito domino. d. quo vide bo. tex. iuncta gl. in c. dñdum. j. eo. An autem valeat pmissio facta de intruso nulla metione habita de intrusione. profecto si esset facta ad instantiam intrusi non valet tamquam surreptitia: quod si papa sciisset verisimiliter sibi de illo beneficio non puidisset. vñ fuit tacitum id quo expressio papa saltim non ita de facili gratiaz concessisset. et istud h. surreptionem inducere: ut in c. postu

lasti. de rescrip. Et si princeps motu proprio puidisset: tunc puto valere quod videtur princeps promouendo sciens indignum illum habilitasse. ad hoc quod leg. et no. in l. quidam consulebant. ff. de iudi. et in l. idem vlpianus. s. j. ff. de excu. tu. per Bal. in repe. l. barbarius. ff. de offi. pret. facit quod no. Inno. in c. diuersis fallacis. de cle. consue. et in c. veniens. de si. p. s. b.

Si autem ignoranter tunc posset attentari pmissione esse nullam ex defectu intentionis principis: quod non est verisimile quod princeps sciens intruse puidisset. motus autem proprius non confirmat gratiaz contra intentionem principis concedentis: de quo videtur quod no. Jo. an. in c. si motu proprio. de preb. li. vi. et Jo. cal. in c. cum dilectus. de iure pa. tenet dñm de ro. in eorum quadam dec. Quid autem cum executor apostolicus confert beneficium indigno presertim notorio an teneat collatio. vide pulchre per Inno. in c. inter dilectos.

de excels. pla. Et tunc ibi: quod suspensus a beneficiis ex eo quod indignum prelatum eligi non potest durante suspensione promoveri et ad aliquam dignitatem. Adverte tamen quod cum in cunctis. in c. clerici. s. eo. ubi ponitur hec pena suspensionis recipit aliquas limitationes et restrictiones. Propter enim non habet locum illa pena nisi in electionibus episcoporum et superiorum in inferioribus vero dignitatibus puniunt electores pena arbitaria. de qua vide tex. cum gl. in c. si copromissarii. j. e. li. vi.

Scda restrictio quod illa pena suspensionis restringitur ad beneficia dñtata quod isti eligentes indignum habebant in eadem ecclesia ad quam fuit facta electio: non autem extenditur ad beneficia aliarum ecclesiarum: ut sic solum puniuntur in beneficiis habitis in illa ecclesia quod deliquerunt: ut est tex. in d. c. si copromissarii. Et quo inferitur ad notabile limitationem istius. c. ut queadmodum suspensio quo ad beneficia habita restringitur ad beneficia illi ecclesie: ita et in habilitas ad habenda durante suspensione causetur solum respectu illi ecclesie

t et quod

gualiter circa istas preces et an et quoniam sint licite. vi d. gl. no. et doc. in c. tuam. de eta. et quali. Et addo ad predicta gl. no. in c. si. de pces. preb. li. vi. q. dicit non esse ambitiosum nec danosum quod pauper clericus sibi impetret beneficium. ar. in c. cum h. de preb. sed de quoniam dicit ita instare quod eligat ad dignitatem quod alia

vt procurare propter ambitionem et non propter paupertatem. si tamen desideraret: ut possit pdesse personis: forte hoc non esset danandum. et ita potest intelligi. c. q. episcopum desiderat. vii. q. j. et vide quod ibi no. Archi.

Et tunc ibi se vidisse pariter et audivisse quod ubi res super quod testis deponit est perceptibilis duplici sensu visus vel auditus vel alijs sensibus: dicitur testis deponere per utrumque sensum: sensus tamen visus est generalis ad omnem sensum propter visionem metalem. de qua vide bo. gl. et no. i. q. ix. c. testes. et concordat huic c. h. de consue. Et tunc ibi: quod iuramentum prestitum electoribus ante electionem presumitur illicitum: ut si iuravit ex pacto eligat. Et tunc ibi: quod intrusus in aliqua dignitate non potest ad illam eligi et eligentes puniuntur tamquam eligentes sciens indignum: hic enim ad conclusionem

indignitatem electi potest dicitur quod ipse ante electionem validam tenuit domum episcopalem per ipsum mascaron quod expedit de voluntate ipsius electi: talis enim intrusus committit furtum per Inno. quod contrectat reze alienam inuito domino. d. quo vide bo. tex. iuncta gl. in c. dñdum. j. eo. An autem valeat pmissio facta de intruso nulla metione habita de intrusione. profecto si esset facta ad instantiam intrusi non valet tamquam surreptitia: quod si papa sciisset verisimiliter sibi de illo beneficio non puidisset. vñ fuit tacitum id quo expressio papa saltim non ita de facili gratiaz concessisset. et istud h. surreptionem inducere: ut in c. postu

lasti. de rescrip. Et si princeps motu proprio puidisset: tunc puto valere quod videtur princeps promouendo sciens indignum illum habilitasse. ad hoc quod leg. et no. in l. quidam consulebant. ff. de iudi. et in l. idem vlpianus. s. j. ff. de excu. tu. per Bal. in repe. l. barbarius. ff. de offi. pret. facit quod no. Inno. in c. diuersis fallacis. de cle. consue. et in c. veniens. de si. p. s. b.

Si autem ignoranter tunc posset attentari pmissione esse nullam ex defectu intentionis principis: quod non est verisimile quod princeps sciens intruse puidisset. motus autem proprius non confirmat gratiaz contra intentionem principis concedentis: de quo videtur quod no. Jo. an. in c. si motu proprio. de preb. li. vi. et Jo. cal. in c. cum dilectus. de iure pa. tenet dñm de ro. in eorum quadam dec. Quid autem cum executor apostolicus confert beneficium indigno presertim notorio an teneat collatio. vide pulchre per Inno. in c. inter dilectos.

de excels. pla. Et tunc ibi: quod suspensus a beneficiis ex eo quod indignum prelatum eligi non potest durante suspensione promoveri et ad aliquam dignitatem. Adverte tamen quod cum in cunctis. in c. clerici. s. eo. ubi ponitur hec pena suspensionis recipit aliquas limitationes et restrictiones. Propter enim non habet locum illa pena nisi in electionibus episcoporum et superiorum in inferioribus vero dignitatibus puniunt electores pena arbitaria. de qua vide tex. cum gl. in c. si copromissarii. j. e. li. vi.

Scda restrictio quod illa pena suspensionis restringitur ad beneficia dñtata quod isti eligentes indignum habebant in eadem ecclesia ad quam fuit facta electio: non autem extenditur ad beneficia aliarum ecclesiarum: ut sic solum puniuntur in beneficiis habitis in illa ecclesia quod deliquerunt: ut est tex. in d. c. si copromissarii. Et quo inferitur ad notabile limitationem istius. c. ut queadmodum suspensio quo ad beneficia habita restringitur ad beneficia illi ecclesie: ita et in habilitas ad habenda durante suspensione causetur solum respectu illi ecclesie

t et quod

legem sal. et ang. in aut. de testib. in ultima co. Et ad de quod nullum credit istro notarh si alius est fidelis in suo officio. vide Innoc. in c. illud de presum. et Bal. in l. cum res. in fi. C. de proba.

Sebasti. Sapia. Juramentum testis. Vide not. per Bart. et alios in aut. si quis aliquo circa fi. C. de edendo. Sel. in c. sicut col. xv. j. de re iudica. per Moder. i. l. sciendum. ff. de verbo. obli.

Promotio. Adde Ro. consil. cccxv.

zacharias.

An et quoniam sint licite. Adde Inno. in c. tuam. in princ. j. de eta. et q. li. Archi. in c. sunt nonnulli. j. q. j. in c. moyses. vii. q. j. Bar. et doc. in l. j. ff. ad le. iul. de ambitu.

Sebasti. Sapia.

Si desideraret. Vide Bal. in l. si quoniam. C. d. epi. et cler. et vide Fir. i. tracta. de episcopis. in prima parte libri tertii. q. lxx. vide Bar. i. l. vniuersi. C. de leg. li. x. ubi no. illum tex. contra platos nostri tempore qui nimia opera et ambitione procurat cardinalatum sed Deus bene prouidet.

Committit furtum. Adde Oldr. consil. lxx.

Sebasti. Sapia.

Si desideraret. Vide Bal. in l. si quoniam. C. d. epi. et cler. et vide Fir. i. tracta. de episcopis. in prima parte libri tertii. q. lxx. vide Bar. i. l. vniuersi. C. de leg. li. x. ubi no. illum tex. contra platos nostri tempore qui nimia opera et ambitione procurat cardinalatum sed Deus bene prouidet.

Committit furtum. Adde Oldr. consil. lxx.

Sebasti. Sapia.

Si desideraret. Vide Bal. in l. si quoniam. C. d. epi. et cler. et vide Fir. i. tracta. de episcopis. in prima parte libri tertii. q. lxx. vide Bar. i. l. vniuersi. C. de leg. li. x. ubi no. illum tex. contra platos nostri tempore qui nimia opera et ambitione procurat cardinalatum sed Deus bene prouidet.

Committit furtum. Adde Oldr. consil. lxx.

Sebasti. Sapia.

Si desideraret. Vide Bal. in l. si quoniam. C. d. epi. et cler. et vide Fir. i. tracta. de episcopis. in prima parte libri tertii. q. lxx. vide Bar. i. l. vniuersi. C. de leg. li. x. ubi no. illum tex. contra platos nostri tempore qui nimia opera et ambitione procurat cardinalatum sed Deus bene prouidet.

Committit furtum. Adde Oldr. consil. lxx.

Sebasti. Sapia.

Si desideraret. Vide Bal. in l. si quoniam. C. d. epi. et cler. et vide Fir. i. tracta. de episcopis. in prima parte libri tertii. q. lxx. vide Bar. i. l. vniuersi. C. de leg. li. x. ubi no. illum tex. contra platos nostri tempore qui nimia opera et ambitione procurat cardinalatum sed Deus bene prouidet.

Committit furtum. Adde Oldr. consil. lxx.

Sebasti. Sapia.

Si desideraret. Vide Bal. in l. si quoniam. C. d. epi. et cler. et vide Fir. i. tracta. de episcopis. in prima parte libri tertii. q. lxx. vide Bar. i. l. vniuersi. C. de leg. li. x. ubi no. illum tex. contra platos nostri tempore qui nimia opera et ambitione procurat cardinalatum sed Deus bene prouidet.

Committit furtum. Adde Oldr. consil. lxx.

Sebasti. Sapia.

Barozmi. super prima parte primi.

An sit verum. Ad d. Old. cōf. cclxxviii. **S**ebasti. Sapia. **S**i testis. Ais tex. in. c. ad petitionē. j. de accus. vbi do. Abb. allegat hunc tex. in istū intellectum, zacharias. **I**am habitis. Ad d. bar. et post eū Ja. rebuffi. in l. infamis. in pnc. et ibi in addit. ad dictū rebuffi. C. d. decu. li. x. Paul. de ca. cōf. cxcvi. Lud. pon. in suis singu. in ver. infamia. Innoc. in c. b. qualr. et qñ. de accu. Bal. in l. mandatu. C. manda. et Spe. in ti. de positi. ti. vñ. ver. xix. **N**on est verū. Adde tu qd ro. cōf. cclxxviii. idem tenet qd Inn. l. ibi non alleg. **A**hemēs. ad de Bar. cōf. inc. an fama cū dicto syndici. **Q**uod no. Adde Jo. de ana. cōf. j. Ang. cōf. cxcvii. vel. cclxxvii. vel cclxxviii. **S**ebasti. Sapia. **S**ed tu. Doc. c. in. i. d. c. qualiter vident velle qd p. cū Inn. i. sic communis, zacharias. **I**n p. fessioe p. pna. ad d. qd opz. ad huc qd illa cōfessio propria sit vera ad d. vt faciat fidem in alio iudicio vt p. Lu. ro. sin. suo. cclxii. qd incip. si cōfessus sum. sec. aut si eēt ficta vt per eū ibi q. alle. bar. sin. in. l. j. s. diu. ff. de iure fil. **A**dde an semel cōfessus pos sit ampli. denegare. Et dicas qd nō mīi specificē p. bēt errorē p. fessiois sin. bal. in. l. error. i. pe. col. C. d. iuris et fac. ign. et i. specie ita p. s. luit do. frā. cur. cōf. lv. in. vi. col. ver. et dū in moti uis et. et in consi. lxx. in vlt. col. in prin. et in multis p. s. l. alle. vt po teris repire in ta

in alia ergo ecclesia poterunt illi etiā durate illo trienio suspēionis p. moueri. arg. i. d. c. si compo missarius. et pōt ēt adduci tex. in ista habilitas respectu obtinēdoz venit accessorie ad suspēio nem factā de habitis vt colligit hic ex litera. in x. si. cū igif. ergo d. regulari s. naturā illi. suspē siois. vt in reg. acces. de reg. iur. li. vi. ad hoc alle go gl. no. q. hoc tenuit in ca. cupiētes. i. s. ceterū. i. x. bñficijs. in si. e. ti. li. vi. **I**n gl. j. ibi. s. sup statu ecclesie admittūtur: vult ergo gl. q. p. spirā tes p. plarū admittunt in testes sup statu ecclie et sic p. alios de ecclesia l. non p. prelatū. qd an sit verū. indistincte dic vt plene dixi post Inn. i. c. cū. i. a. de re iudi. **I**n gl. si. ibi. s. ille plus pec cavit q. iste. Ad d. quia vt dicit Jo. an. et bene. ille fuit mediator simonie merito fuit punit. pena si moniacorū. Iste vero masearon solū fuit p. fessus q. iste quē eligit fuit simoniacus: et ideo nō fuit punitus de simonia. **I**n ea. glo. ibi inq. sio fuit facta tā in capite q. in mēbris. no. bñ et tene mēti solutionē huius gl. vult em. q. si i. inq. sioe generaliter formata testis b. in inq. sioe cōprehē sus aliqd fuit cōfessus p. tra se pōt et d. puniri ac si directe fuisset cōfessus contra se et nō in forma testimonij. Et ex hoc sentit gl. q. si testis inter li tigātes vel in inq. sioe formata cōtra aliū p. fessioe crimē p. p. q. non d. ex illa cōfessione puni ri. Aduerte tñ quia iura q. ad hoc glo. adducit hoc nō probāt: nō enim loquūtur in cōfessioe s. in p. batione criminis facta p. alios testes. s. re spectu cōfessionis sunt opi. vtrū testis dbeat ex hoc puniri pena ordinaria vel extraordinaria: d. quo vide q. plene dixi in. c. j. de exce. et plene no. i. c. j. de ordi. cog. et dic vt ibi. Ex predictis habēs vñ lectu. ad istū tex. **S**ecūda lectu. pōt colligi ex his q. p. cedūt in gl. q. iste masearon fuit repul sus ab ista dignitate p. p. sioe nō tñ vigore sue confessionis q. p. p. p. p. infamia facti q. ex il la surrexit cōtra eū. nam vt dixi hic Inn. esse ctus infamie facti est vt nō solū repellat a benefi cijs obtinēdis: vt in. c. inter dilectos. de excess. prela. et in. l. j. C. de digni. li. xii. sed etiā vt p. nūc beneficijs iam habitis. Et ponderat diligēter hoc vltimū ad qd solet allegari vt plurimū: sed p. fessio nō est verū. q. p. p. p. p. infamia fa cti nō debet quis p. nūc beneficijs habitis: s. de bet fieri inq. sio. contra eum: vñ infamia p. stat solam facultatē inq. sioe: vt in. c. qualiter et qñ. el. j. de accu. pōt tñ si infamia esset multū vebes mens et interiz suspēdi durante inq. sioe. de quo vide tex. no. in. c. inter solitudines. de pur. ca. et vide per Jo. an. in. c. j. de accu. li. vi. et si nō pōt p. inq. sioe haberi veritas remanente nihilominus infamia debet indici purgatio: vt in. c. acces dens. de accu. et de mō p. cedēdi p. tra infamatu. et vide glo. no. j. q. in. c. p. p. p. p. et in. c. si mala fa ma. et in. c. j. de pur. ca. et per Inn. in. c. cū. p. e. ti. Tertius intellectus est q. istud crimē. cōfessatū per masearon in forma testimonij continebat causam de qua agebat merito d. puniri ex sua cōfessioe. vt in. c. j. in si. de accu. in. vi. et in. l. j. s. si publico. ff. d. adul. et quare d. eam cōtingere et an sit verū q. p. p. hoc debeat puniri pena ordina ria vide qd plene dixi l. c. j. de or. cog. **Q**uartū intellectū posuit hic Lōpo. et sentit tacite Inn. q. iste masearon non fuit p. nūc p. p. p. confessione factā in forma testimonij: s. de nouo fuit for mata inq. sio cōtra eū: et sua p. fessio quā fecerat vt testis fuit adducta: vt p. baret crimē p. eū. Ex quo no. singulariter q. l. p. fessio facta indirecte in vno iudicio nō valet vt p. fessioe puniat directe de illo crimine: qd tenet bar. in. l. si cōfessus. ff. d. custo. reo. p. l. si filiū. C. d. lib. cā. tñ pōt illa p. fessio adduci vt p. bēt crimē p. eū in alio iudicio spāli ter instituēdo p. ipm. Cōtra q. op. de. c. inter di lectos. de fid. inst. vbi d. q. acta facta in vno iudicio nō faciūt fidē in alio. Sol. d. hic no. Inn. q. d. nūc p. cedit i. p. batioe q. sit p. testes et ista. sec. aut i. p. fessioe. diuersitatis rō fm eū. q. multa po tuisset iste re. obicisse forte p. attestatiōes et in

strumēta q. nō obicet p. p. paruitatē p. iudicij de quo agebat: obicisset aut si sciuisset crimina liter debere agi p. tra eū: vel si tūc fuisset actū cri minat: s. in p. fessioe p. p. nō cadit aliqua excu satio q. qd q. q. dilucida voce semel p. fessus est non pōt ampli. denegare: vt in. c. p. tuas. de pb. et in. l. gñaliter. C. de non nu. pe. qd not. singulari ter. S. idē Inn. in. c. qualr. et qñ. el. j. de acc. p. p. f. d. nūc vñ sentisse. ibi em. dicit q. si clericus fuerit conuict. de crimine dū ageret p. eū ciuilitet pōt eps su. nouā inq. sioe p. eū formare: et p. proba tiōe adducere acta illi. iudicij in q. agebat ciuili ter. et sic voluit q. nō solū p. fessio s. etiā alia acta faciūt fidē in illa cā: l. nūc agat p. eundē crimina liter. et i. p. nūc iudicio fuit actū ciuilitet. S. tu tene dictū Inn. hic. q. verius et cōius. qd t. glo. iuris ciuilis in. l. si qs ad se fundū. C. ad legē in. devi. pu. et Bar. in. l. j. ff. vi. bo. rap. et qd dixi q. cōfessio facta in vno iudicio facit fidē in alio p. tra cōfessioe: intellige in p. fessioe p. p. p. s. in p. fessioe p. curaroris: i. nā illa non facit fidē i. alio iudicio contra dñm: qd tenuit singulariter Lōpo. et sequunt cōiter doc. hic et est rō: q. p. curator nō pōt p. iudicare dñm nisi in illa lite in qua est p. cura tor: vt in. c. cū olim. de offi. dele. Et in p. fessioe p. curatoris cessat rō sup. quā se fundat. c. p. tuas. et l. gñaliter. p. alle. Et p. fessio p. curatoris nō est vera p. fessio dñm: s. ficta et interpretata: ficta autēz cōfessio nō d. p. iudicare i. alio iudicio. p. hoc fa cit. qd in simili no. Bar. in. l. cū filius. ff. de x. ob. et in. l. eius q. delatore. ff. de iure fisci. vbi vult q. si cta p. fessio alicui. nō nocet suo hñdi si nō habue rit effectū p. dñm: nec p. fessio filij facta nocet p. f. vt not. i. d. l. cū fili. Et limita p. dicta cū agif criminali: s. si agitur ciuilitet p. fessio facta inter certas p. sonas nō p. iudicat quo ad illā p. sonā: vt in. l. si. ff. de inter. ac. et ultimo p. dicta. op. de. c. at si cle. de iur. vbi p. fessio clerici non facit fidē in alio iudicio: etiā criminaliter instituto. Sol. Inn. dupliciter. Primo q. illa cōfessio nō facit fidē vt clericus per suū epm ex illa possit directe damnari cū fuerit facta coram iudice seculari. s. bene poterit cōpelli ad persistendū in illa cōfessioe. Et no. singulariter hoc vltimū dictū Inn. per hoc em. inferit qd am. q. clericus pōt subijci torture vigore p. fessionis facte corā iudice secu lari ad dandū intellectū p. babile illi confessioni per quā excusatur a crimine. argu. c. cū dilecti. de accu. qd an sit verū: dic vt plene dixi l. c. at si cle rici. Secūdo rñdet Inn. ad contrariū qd illud p. cedit in p. fessioe nō sponte facta corā iudice secu lari. vñ ne in aliquo comprobet iurisditio laico rum super clericos fuit ibi institutū. vt ex illa cōfessioe clericus in nullo possit damnari. Et hec scōa sol. mihi plus plz de quo plenius dixi in. d. c. at si clerici. An aut possit indistincte p. fessio in vno iudicio interpretari i. alio iudicio p. fessio nem suā: vt sibi non noceat distinguit hic Inn. q. aut prima p. fessio emanauit in scriptis et opz q. interpretatio seu excusatio etiam p. betur p. scri pturam per. l. gñaliter. p. alle. Aut emanauit nō in scriptis: tñc poterit fieri excusatio per alias: p. bationes vel per aliū idoneū intellectū: inq. ta ea que leg. et no. in. d. c. cum dilecti. de accu. Intel lige tñ primū mēbrū huius confessionis. vt q. fuit ptura fuit de substantia confessionis. vt q. fuit actū vt p. fessio fieret in scriptis quo casu scriptu ra est de substantia actus: vt in. l. d. c. de fid. instr. Secus si scriptura fuit inde facta ad p. bationē p. fessionis. et sic intelligit. d. l. gñaliter. vbi dicitur q. non potest qs aliqd p. bare p. p. fessio nē suā quā fecit in scriptis nisi per illā scripturā. vt ibi no. Bar. Et ex predictis habēs plene exa minatū quartum intellectū: quod est valde not. **P**ōt et quinto legi iudicio meo. qd iste masea ron non fuit p. fessus vt testis: nā in litera hoc nō dicitur: sed simpliciter qd iuratus asseruit. vñ pōt intelligi qd iste masearon fuit interrogatus sup inq. sioe generaliter formata p. oēs de ecclesia tanq. vnus de ecclesia. itā illi p. tra quos format inq. sio

bula suoz p. filio rū. in ver. p. fessio. in prin. Et q. cōfessio facta i. vna instantia facit fi dem in alia instā tia maxime iter easdē p. sonas vt de pulchre p. do. Alex. in p. f. cxi. in prin. in. j. vol. et plenius in consi. xix. in prin. i. iij. vol. ad p. mā p. tez apostille: vñ pu. chre per istum in c. scriptum. in nu mero. q. j. eo. **A**eneas Sale. **S**ebasti. Sapia. **C**ōfessioe p. curatoris. Vide Fel. restringentē in. c. i. col. pe. j. de lit. non contest. et Alex. in cōf. xix. vñ diligēter. in vi. dubio. Et de cōfessione facta vide Bal. in. l. j. col. si. C. de eden. Feli. in rubric. de p. ba. col. j. faciūt no. per do. Fas. i. l. j. C. q. testa. fac. pos. vbi loquit d. p. fessioe q. sit p. positiones. et ad materiā vñ Fel. in. c. i. col. iij. vers. scōa p. clusio. j. d. excep. vbi ponit duas limitatiōes ad istū q. p. fessio in vno iudicio fa cit fidem in alio. **P**erfistendū. Adde vidēdum Cal. p. f. xxi. de in. Lep. consilio. xi. Abb. p. f. xxiij. vbi dicit sec. esse si p. fessio esset fa cta corā alio iudi ce ecclesiastico i. cōpetenti tamē Alex. cōf. xix. j. lib. Aret. cōf. cl. Anto. Francisc. **E**t quādo cōfessus corā vno iudice possit ad hibita tortura cōpelli persistere i. priori cōfessioe. vide do. Abb. et alios post eū i. c. at si clerici. in pn. de iudi. **I**nterpretari. Adde Alex. cōf. filio. i. iij. li. Aret. cōf. cclxvii.

Sz mior. add qd iste sentit q accusatio sit fauorabilior q inquisitio q ad punitione cris cui? opi. pfirmat p ea q voluit Cal. 25. i. de ac. 2. 25. ff. de penis. 5. ul. 25. c. 25. 2. epo. 1. xv. Pet. d. anc. 25. c. 25. 2. Ab. 25. i. qd? locis pcludit q inquisitio e via extraordinaria: accusatio x o ordinaria.

Continue. Adde Roma. cons. el. 25.

Anto. Francisc.

Add qd hoc xbu? pntue itelli git cu tēperamē to. i. qn op? e. tex. est in l. apostata. C. d. apost. 2. v. no. 3. i. pe. grego. 2. qn actus dicat fieri pntuo 2 cōtinuare. vide gl. no. fm Bar. ibi i. l. duos. 5. ff. de dno. re. 2. adde q illud d. pntue 2 cōtinuate factū qd est factū aliq modico interval lo iterpositio. c. fi. de frig. habet i. l. ex fctō. ff. de her. instit. 2. in l. fora mē. ff. de ser. v. p. 2. i. l. j. 5. quotidiana. ff. d. aq. quo. 2. est. 2. v. i. c. si qd volūtarie. l. dist. 2. hf in l. pntu? ff. de x. ob. 2. vi de bar. i. l. si quis ita legauerit. ff. d. 2. di. 2. demō. 2. vi de q habent in l. hac 2. sultissima. C. d. testa. 2. qn di cat possessio cōtinuata: 2. qn p bet aliq pntue possedisse. v. p. spec. i. ti. d. pb. 5. i. i. fi. 2. add q act? d. pntue fact? et si interneniat ali qd internallū dū mō ptes si diuer tāt ad act? extra neos. l. iurigen. tiū. 5. quod fere. ff. de pac. c. j. d. of fi. archipresby. 2. ibi Jo. an. 2. vide lxxvi. dist. c. scien tia. 2. in c. nūquā de cōse. dist. in. v.

Sebasti. Sapia.

Consuetudo diu turna. vide pul chū dictū Bar to. l. quis sit fu gitimus. 5. apōla beonē. ff. de edil. edi. vbi dicit qd pnt? q sapit vsu rariā prantates ex pntue re putat licit? vide et Bartho. x. o. in trac. de simul. pntu. co. i. i. 2. sue tudo em h3 cōsti tuere pbabile du biū iuris. c. l. j. d. spō. duoz. v. d. et Car. 2. Jo. d. imo. in. c. ex tue. co. vj.

inquisitio tenent medio iuramēto respondere sup deductis in cōfessioe: vt in. d. c. qualiter. el. j. in. 5. formā. Et qd fuit cōfessus cōtra se merito ex cōfessioe pnta directe facta super inquisitioe iste fuit punitus. Sed cōtra hoc op. videt em q des buit puniri pena depositionis vel pūnari oib? beneficijs. ar. in. c. insinuatū. 2. c. de hoc. de sumo. Sol. dic q crimē confessatus nō merebat tantā penā. nō enim cōfitebat se simoniaciū esse vel fuis se: quo casu pcederet cōtrariū: sed ex cōfessione sua solū inducebat qd elegerat sciēter indignū. vnde satis est q fuerit punitus pena super hoc a canone inflicta: 2. sic pōt dici qd fuit pūnū? in hoc pena ordinariā. 2. Nec ob. si dicat q qn pce dit p inquisitionē nō d3 inqūitus puniri pena ordi naria: sed minori? saltē de iure canonico: vt pro bat in. c. qualiter 2. qn. el. 5. alle. q illud nō pce dit qd de crimine cōstat per cōfessionē propnā: q tunc pūnif ac si fuisset cōuictus per vā accu sationis: qd hic tex. est no. in. c. si. de celebra. mis. 2. in. c. h. de 2. p. 2. qd ibi plene dixi. Et intellige qn cōfessio fuit facta metu probationis: secus si a principio fuit spontanea quo casu procedunt iu ra que dicunt q mitius est agendum cum spōte cōfessio quam cū cōuictio. de quo vide gl. no. 2. qd ibi dixi in. d. c. de hoc. j. de sumo. Et circa ma teriā cōfessionis extraiudicialis super crimine an 2. quādo plene probet vel alias semiplene ple nissime dixi in. c. at si clerici. Abbas.

Professus qui non est, non potest eligi ad re gimen ecclesie regularis: nec valeret consuetudo in contrarium. c.

Continue ista dictio importat factum cōtinuū: licet habuerit modicum interuallum.

Consuetudo diuturna licet minus iusta pstat p babilem causam dubitandi.

Senrentia lata contra ius de quo aliqua ratioe potest probabiliter dubitari valet.

Consuetudo mala est radicitus extirpāda, 2. nō tollit ius.

Lex diuina pōt allegari in decisionib? causaz.

Consuetudo nō pōt habilitare prius iū habile.

Professus alicuius religionis debet suam pro fessionem facere in scriptis.

Professus lacere potest cōpellere monasteriū vt eum recipiat expresse.

Professus nisi expresse profiteatur non pōt p moueri ad aliquam prelaturam.

Pauper potest officio iudicis cōpellere diuitē ad faciendum sibi eleemosynam.

Cōuersus nō pōt petere vt recipiat i monachū.

Monach? pōt eē cū licētia abbatis vicari? epī.

Laicus non potest esse vicarius episcopi.

Um causam. Si nō pfect? eligif ad regimē eccleie regularis cas sat electio pntue in dū nō ob. cōis diuifio. scōa ibi: q. **C**ausa l. falis. Quidā priorat? in ecclesia sancti Petri lucan. vacauit maior pars canonicor? elegit in priorē pntuē bonū: qdā ali? dīcētes dicebant q talis electio nō valebat eo qd dicit? pntuē bonus non erat pfect? ordinē regularē. Cōmissa fuit cā qbusdā corā quib? allegabat q cū dicit? pntuē bonus nō fuisset pfectus ordinē regularē eligi non po tuit in priorē. In pntuē proponēbat qd multi priores pntue vn? post aliū fuerāt in ecclesia ipa per multa 2. lōga tpa q nō fuerant pfecti. Dubi tauerūt iudices an talis pntue excusaret q min? talis electio valeret. Cōsultus pa. rīdet q nō debem? attēdere solūmō qd sit factū: sed qd poti? faciēdū. Et fm legē diuinā nō est arandū in boue 2. asino: nec aliq d3 induere vestē d lana 2. lino pntuē. 2. dādat vt ipsam electionē dbeat

j. d. e. cle. non refi. vbi dicitur qd licet ep̄s nō possit statuere cōtra ius tñ potest statuere circa dubium iuris. in alteram partem refert 2. seg tur Seli. in. c. quod super his. penul. col. j. de ma. 2. ob.

Omnino. Adde Alex. cons. lxxviii. lib. ii.

Ant. Fran. Adde q ista dictio oīno: h3 significatiōe p̄cisam. l. su

pra iter. 5. ff. de aqua plu. arc. Et

vide glo. sing. fm

bal. i. l. j. 5. si pecu

nia. ff. de po. q di

xit q iporat ipo

iure. 2. ibi v. d. gl.

in verbo oīno. et

vide gl. in cle. j. de

vi. 2. ho. cle. 2. gl. i

c. 2. si p̄stus in

xbo oīno. d. iure

iur. 2. vide gl. in

c. dū d. de cōuer.

coniug. 2. in l. gre

ce. 5. illud. ff. de si

deius. 2. vide glo.

no. in cle. vt hi q.

de eta. 2. q. d. di

xit qd hec dictio

oīno excludit

oīm disp̄satio

nē 2. v. d. Arch. in

c. h. de pact. in. vi.

vbi dicit qd si leg

vel statutū dicit

iuramētum oīno

seruari debere. q

excludit facultas

petēdi relaxatio

nē 2. absolutiōe

a tali iuramento

p quo v. d. Jo. d.

imo. in. c. cū pnt

gat i. h. char. d. in

reiu. 2. vide tex. in

l. si nō forte. 5. in

debitū. ff. de p. di.

indebi. vbi pbat

qd si adiungat

dictiōi negatiue

puta qd dicit oī

no nō expōnē. i.

nullo mō q oīa

tene mētī.

Cum regulari

bne. Adde Albe.

2. xxi. d. sta. reg.

Sebasti. Sapia.

Regulares cle

rici. Istud videt

cōtra tex. in cle. j.

de electio. sed sol

ue vt per illustrē

dūm menm Ro

chū certū. i. c. fi.

colū. xxi. post

mediū. 5. de con

suetu. vbi dicit q

disparis pfectio

nis nō pnt etiam

ex pntue so

ciari in eodē mo

nasterio nisi ha

beat collegia di

nisa et separata

vt in ecclesia diu

Ambrōsi. 2. de

diolani. 2. in eccle

sia diu Augusti

ni Papie. 2. hoc

etiam sentit do.

Abb. hic in fin.

Sed contra tex. op. ex quo em isti

Sanom. super Prima parte primi.

¶ Professio. Adde vt p Bal. cōsilio. v. r. r. d. regu.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Compellat di. mte. Aude Car. Alex. in. c. nō fas tis. lxxvi. dist. Bal. i. l. si furiosi. C. denup. Sel. in. c. j. de offic. iudic. vbi ēt dicit q ad uocati pnt cogi ad patrociniū gratuitū p pauperibz et doctor res ad consulendūz et medici ad medendum.

¶ Ad faciendū sibi elemosinā. Adde hic exp̄s se tenuisse spe. in. ti. de loca. s. nūc vero aliqua. ver. lxxvii. vbi. ple. et Car. in. cle. j. s. iō. d. reli. et vene. san. z hos. in. sua. sam. de. pe. s. si quis. Zacharias.

¶ Non pōt esse vicari⁹ episcopi. Adde q l3 non possit laicus esse vicari⁹ episcopi vt hic et per doc. j. alle. Potest tñ esse illi⁹ affessor et p̄sultor. ita no. Jmo. et Bu. post Jnn. i. c. decernimus. d. iud. et Lafran. de oria. i. tra. cta. de arbi. in. ij. parte ad finem.

clerici steterūt longo tpe in monasterio videtur tacite p̄fessi: vt in. c. ex parte. j. de regu. et in. c. j. e. tit. lib. vi. Solu. pōt litera dupliciter intelligi s3 Jo. an. Jmo qd isti p̄sbyteri steterūt i habitu seculari quo casu cessat Jmum. vt in. cle. ij. de reg. Et tunc litera stat p̄prie: vt isti p̄pellant p̄fiteri aut inde egredere: qz ecclesia regularis d3 si fieri potest de regularibz reformari. vt in. cap. relati. ne. cle. vel mo. zin. c. inter. de reli. dom. Sed in defectū regularium pnt institui seculares clerici. de quo plenius dicēdum vt leg. et no. in. iuribz prime alleg. Scdō potest intelligi q isti p̄sbyteri fuerāt ibi in habitu regulari et sic erant tacite p̄fessi. Et ad text. rñdet q mādabat vt exp̄s p̄fiterent vt sic vt non possent assumere excusationē respectu obseruatie regularis. Et ex hoc intellectu no. q tacite p̄fessi potest p̄pelli p̄ superiorē vt faciat p̄fessionē exp̄ssam. Nam ex tacita p̄fessione obligat monasterio vt in. d. cle. ij. merito potest p̄pelli vt faciat illud qd iure et regula disponit: qbus causis religiosum debere facere p̄fessionē exp̄ssam et i scriptis: vt scriptura p̄prie obuiet sibi in futurū asserenti contra rñ. r. q. j. vidua. et r. xvij. q. j. oēs semine. Et ex p̄dictis infero ad alia. q. quid ecōuerso nunquid tacite p̄fessus possit imitare vt monastrū compellatur eū recipere ad p̄fessionē exp̄ssam: et dicendū q sic. Nam vt rñqz ex p̄fessione tacita est orta obligatio. nā ipse est obligatus monasterio: et monasteriū sibi acquisiuit enim in ecclesia per p̄fessionē tacitā ius monachaz et collegij. vnde non potest sine causa amplius inde exp̄pelli. facit ca. si. de reg. Jtē interest sua vt exp̄s p̄fiteat cū alias non possit p̄moueri ad aliquaz p̄elaturz regularē. vt in. d. c. null. et ca. in dēnitatibus. eo. ti. et lib. Facit. c. cū singula. de p̄b. lib. vi. et hanc opi. quod possit instare vt recipiat ad p̄fessionē exp̄ssam firmavit Jo. an. in. add. Spe. in. ti. de sen. et re iud. s. vi. Vbi etiā qrit qd de nouitio q stetit per annū in monasterio in habitu nouitiorū: nūqz possit agere vt monasteriū recipiat eū ad p̄fessionē. Et ibi refert Hostien. tenuisse q sic: nisi monasteriū habeat aliquā iustā causam dīcedi. Et hec opi. mihi p̄hna ex quo monasteriū recipit illū in nouitū tacite videtur sibi obligasse vt in futurū recipiat illum in monachū si iusta cā non dīcedi. ar. in. d. c. ad apostolicam. de reg. Dicit tñ Host. vt ibi refert Jo. and. idē esse in eo qui stetit in monasterio p̄ annum tanqz frater habitu nō mutato: nā vt intrasse vt saluaret aiaz suā. Et monasteria ad hoc sunt p̄cipaliter fundata vt recipiant volētes. eoz animas saluare. Licet Jo. and. videat hic certo mō dictū Host. interpretari: tñ ego puto q in hac materia possum p̄siderare aliquos casus. Jmū qn laicus vel cleric⁹ qui nūqz fuit in monasterio instat vt recipiat in monasterio tanqz monach⁹ vel ecōuersus s3 monasteriū sibi dīcedi. Scdō casus qn intravit vt nouit⁹ et stetit ibi p̄ annum et nō instat vt recipiat ad p̄fessionē. Tertio casus qn est tacite p̄fessus et petit vt recipiat eius p̄fessio exp̄ssa. Quartus casus qn fuit receptus vt ecōuersus: et tunc instat vt recipiatur tanqz monachus. In primo casu putares qd possit iste querens monachari implorare officij superioris vt compellat monasterium ad recipiendū eūdem. Et d3 superior hoc facere nisi monasteriū habeat iustā cām contradicēdi: quā allegare tenetur qz monasteria ad hoc fuerūt principaliter fundata. vt recipiant oēs clericos vel laicos volētes transire ad frugē melioris vite. Superior qū pōt compellere inferiores vt debeant vt rei ad vsum destinati: sicut cōpellit rectorē hospitalis ad hospitalitatē obseruandā. Et vt recipiat tot pauperes quot possunt ibi sustentari: vt i. cle. qz contingit. de reli. po. facit. c. de xenodochijs et c. ad hoc. e. tit. j. de insti. c. j. et qd le. et no. in. c. ex p̄te astensis. in. fi. de cōces. p̄ben. Adde ad p̄dicta in simili gl. no. in. ca. sicut. r. lvi. di. qui dicit pauperē posse implorare officij ep̄i vt cōpellat

b diuitem b ad faciendū sibi elemosynam c quā gl. tene mēti. Secūdo casu et tertio dic vt. s. dixi. In quarto. l. d. querio. credo q ex quo semel fuit receptus in ecōuersum nō possit ampli⁹ instare vt collegiū teneat ipsum recipere in monachū. quia eo ipso qd fuit effect⁹ ecōuersus fuit effectus quasi seru⁹ monasterij vt dicit glo. singulariter in cap. vt leg. continentie. r. xvij. q. j. Ideo vt sū illā gl. non habeat facultatē intrādi religionem arctiores: et nō. singulariter hoc vltimū. Nec subest cā saluandi animā cum eam possit saluare tanqz ecōuersus: et alia sunt iura ecōuersorū alia monachorū. facit. c. ex eo. in. fi. j. e. lib. vi. In gl. ij. ibi diuerse p̄fessionis in vno officio et. Contra hoc. c. facit. c. dens. q. j. de vita et honestate cle. vbi homines disparis p̄fessionis fuerūt associati in eodem officio predicādi. Item religiosus potest ēē de licētia abbatis sui vicari⁹ episcopi cū illud officij sit curatū: vt no. Jo. an. i. cle. et si principalis. de rescrip. et Arth. in. c. in noua actione. r. vi. qd. vñ. sol. dic q p̄fessio potest sumi stricte. Nā stricte modo due sunt p̄fessiones in mūdo vna laicorū. altera clericorū: vt in. c. duo sunt gñā. r. ij. q. j. Et hoc modo homines disparis p̄fessionis nō debēt sociari in eodē officio. Et de hac disparitate loquit tex. in. d. can. noua. vbi dicitur q laicus nō potest esse vicari⁹ episcopi. q̄ quia est alteri⁹ p̄fessionis quod tñ intellige vt no. in. c. iohannes. de testa. vbi habet qd clericus. et laicus possunt esse simul executores alicuius testamēti. s3 p̄fessio clericorū postea distinguit inter clericos et monachos et. Et isti clerici et monachi non possunt associari. vt sunt in eodem monasterio collegialiter vt in. cle. j. e. ti. an. aut possint cōiūgi collegialiter in ecclesia seculari vt religiosus sit ibi p̄lat⁹. vide bo. gl. in. d. cle. j. et dixi in. d. c. q dei timorē. ad alia vero officia bene possunt p̄ superiorē associari cā suggerēte. ex quo nō faciunt vnū collegiū reale. vnde in scholis religiosi clerici et laici pnt facere eandē vniuersitatē ex quo omnes exercēt studiū eis cōpetenē: nec est collegiū reale. sed potius p̄sonale. qd sentit Bar. in. l. ff. de colle. illi. facit tex. in. proe. vi. et vide de hoc qd dixi in quādam dīsserta. que incipit gaudolphus et.

Hoc sicut. Nominatio vt appellatio ei⁹ cuius non interest electionē non impletur: sed si vocand⁹ cōtēnitur eo p̄sequēte contemptuz cassat electio et cōfirmata. et potest p̄sequi nisi consenserit electioni qd pōt etiā ex postfacto. h. d. vñqz ad. s. super eo. et hec p̄ma pars ponit tria que obijciēbant contra formam electionis: et pertinet ad primam partem rubricę. Abbas.

- 1 Nominatio nō acquirit aliq⁹ ius nominato. et quotuplex sit.
- 2 Electio episcopi in quo loco fieri debeat. et alio loco facta non tenet.
- 3 Contempti possunt cassare electionem etiam post cōfirmationem et consecrationem. i. s.
- 4 Episcopus in die consecrationis non potest ordinis conferre: sed papa et. et vide de hoc in suminario. 3.
- 5 P̄elatus sine iusta causa non potest bona ecclesie vendere etiam cū consensu clerici et populū: alias tenetur de suo.
- 6 Patronus nō potest vendere ex cōsuetudine ius interessendi in electione episcopi: quia cōsuetudo non facit laicum capacē iuris spiritalis regulariter.
- 7 Princeps laicus pōt ex iusta causa resistere electiōi facte p papam.
- 8 Vocatus ad aliquam rem quis non presumitur nisi probetur.
- 9 Electio nulla non potest per superuenientes confirmari. i. 6.
- 10 Rati habitio habet locum in spiritalibus.
- 11 Successor potest agere de contemptu p̄decessoris.
- 12 Nihil an sit de substantia collationis ordinem.
- 13 Ordines sacri non debēt cōferri extra quatuor tpa de quo vide hic.
- 14 P̄elatus iniuste alienans res ecclesie non euitabit penam etiam qd velit et. lesam indēnem cōseruare.

Super eo.

Hoc dicit. Ep̄s duz celebrat missa p̄secratio nis sue vt archiep̄s an receptū palliū ordines cōferre nō debēt. h. d. vñqz ad ver. qd aut. qui nō summat. tñ p̄pter diuersitatē lecturarū: tum qz nō facit ad titulū. Et ista scdā pars ponit alia tria que obijciēbāt cōtra personā promoti. et sic q̄libet pars diuidit i tres partes principales q̄ satis patēt in lra. Casus lralis Vacante ecclesia armachana quidā abbas electus fuit. in archiep̄iscopum ecclesie armachane. et postmodum cōfirmatus et cōsecratus: quidā ep̄s et abbas quidā opponebāt se huic electioni. legat⁹ apostolice sedis corā quo p̄dicti se opponebant inquisiuit de mō ip̄ius electionis et de persona electi. Quia multi p̄ponebāt tā cōtra personam quā cōtra formā electionis. et inq̄siit de facta inuenit plura tam cōtra electionē. q̄ cōtra p̄sonā electi. Dubitauit cardinalis qd sibi esset faciendū: cōsuluit papā: et ipse respōdet ad illā q cōtra electionē p̄ponebāt. Jmo quedā electio dicebat facta de tribz. sed illa videt potius nominatio q̄ electio vñ nihil iuris acquitū fuit nominatio: et iō licite potuit p̄cedi ad electionē celebrandā in ecclia armachana. Secūdū fuit appellatio a rege interposita. et papa dicit q appellatio illā electionē nō potuit impedire. qz nihil attētatū fuit in p̄iudiciū regis: qz nō nominatio sed electio solēnis d3 principi p̄sentari vt suū p̄fester assensum tanqz patronus: licet qñqz per vsurpationem in cōtrariū fiat. Tertij fuit qd dicti episcopi et abbas contempti fuerūt vt dicebant

dicebant dic it papa si electio interesse debuerit: et ipsi non
 cocepti si vocati fuerint dum sine periculo potuerint voca
 ri siue nequerint siue noluerint ad electionem celebranda veni
 re ipsorum absentia electionem non potuit impedire. Si vero
 non fuerint vocati si cocepti cassari de electione nisi postea p
 bono pacis voluerint sentire. Sup eo xbo q i die siue co
 secratiois ante q missa finiret acolyti ordinavit pro tato
 excessu castiget: q sol roman pofitex q an hymnu ange
 licu psecrat: et postmodu missam incipit et pficit consecrat
 pot ordines celebrare. Alij vero qui inter epistolam et euange
 licu psecrant qz epi psecrati pcelebrant principaliter celebra
 ti non debent tunc ordines celebrare ne diuidat mysteriu vni
 tatis. pterea non lz archiepo sine pallio vocare p ciliu: p
 cere chrisma: dedicare basilicas: ordinare clericos: et epos
 consecrare: et id mltu psumit q anq impetret pallu pdicta
 psumit: cu non taq epi: sz taq archieps facere videat. Su
 per eo xbo q tabula argentea alienauit dum ecclesiam red
 dat inden equanimitate poterit pteriri: cu hoc pcesserit o
 clerici et ppli voluntate. Ber. Et ex pdictis potest collige
 re modu ponendi casus lralis. na facta electio de quoda pro
 mouedo in epi in ecclesia armachana: secuta illi pfirmatio
 ne et psecratioe instabat aliq vt iste archieps deberet duci:
 ad cui de electione allegabat tria psona. papa auditis al
 le. vt riusqz ptis decreuit et madauit vt i lra ptinget. Mo. j.
 q noatio largo mo pot appellari electio. na is qui noiat
 aliquem eligedu quodammodo priu illu mete eliget: sicut dicim
 in pntatione q hoc respectu quq appellabat electio. vt in. c.
 qrela. s. e. f. Et no. q p noiatione nullu ius acqrit noiato.
 Itē q noatio pot fieri de pluribus: nec talis nominatio
 impedit electionem de alio fienda. Scias tñ p clariori itelle
 ctu hui. c. triplice esse noiationem. Ma quedam noatio est
 nun solenis q fit de aliquo eligedo vt qn aliqui proponun
 tur in collegio taq boni viri vt de eis fiat scrutiniu. et o hac
 noatioe loquit iste tex. p hac em ius no acqrit nominatis.
 An pot collegiu nolle istoru electoru trasire ad electionem
 alteri vt hic. Queda est noatio q fit in scrutinio electiois
 et p tale noiationem in verbo no acqrit ius nominato. arg. c.
 si tibi absenti. de preb. l. vi. Sed is q noiauit no potest am
 plius variare si dignum noiauit: et hoc publicato scrutinio
 prius aut videt q possit: vt in. c. publicato. j. e. Quedam est
 noatio solenis. scilicet cu duobus plures noiant pncipi et petitur
 vt ex his eligat vnus: et ex hac noatioe et no acqrit ius no
 minatis: sz noiantes non pnt variare ex quo illa noiationem
 presentauerunt superiori. sicut dicimus in postulatione. et
 hoc vltimu voluit Host. l. c. bone. el. j. de postu. prel. Mo. j.
 ubi in cathedrali ecclesia. et tene menti in hoc istum tex. q
 electio epi dz fieri fm ius in ecclesia cathedrali si fieri potest.
 Et intatu glo. in. c. in noie dñi. xxiij. di. huic dicto vt inniti
 vt teneat electionem alibi facta cessante legitima ca non va
 lere: et tene meti illa gl. qz no pbat apto iure. Et potest ad
 duci iste tex. in cotrariu du dicit pferim in ecclesia et. ergo
 et extra ecclesiam valere electio facta. Host. tñ in ca. cum ter
 ra. s. e. no allegas istu text. dicit q si pfectio disponit de
 certo loco stadiu est consuetudini. Als no est vis vbi fiat ele
 ctio dum in loco clericis honesto. ar. in. l. pe. ff. de iusti. et
 iur. Hoc dictu Host. videt cotra istu tex. vbi cessante con
 suetudine dicit q fm constitutiones canonicas dz electio
 fieri in ecclesia cathedrali. Pot tñ saluari dictu suu q non
 est vis vbi fiat. s. dum fiat in ecclesia cathedrali. Nam poe
 fieri in choro. vt in. c. cu nobis. s. eo. Item pot fieri in capi
 tulo: vt in. d. c. cu terra. Et in similibus locis honestis intra
 ambitu ecclesie. arg. c. qua frate. de app. Si aut em cessante
 causa legitima fieret extra ambitum ecclesie cathedralis no
 valeret ppter autoritate prealleg. gl. Qz factum contra le
 gem no debet habere firmitatem: vt in regula que contra
 ius. s. re. iur. l. vi. et in. l. no dubiu. C. de le. et i. c. j. o test. Et
 ad dictionem pferim: hic posita dic q dz itelligi fm verba
 sequentia vt distinguat: an fieri possit i ecclesia vel ne. Mo.
 iij. q in electioibz prelatoz no dz de iure priu regni
 consensu et rege ipo hoc postulante et appellante nec electio
 aliter fiat: qz pcedit etia si rex sit patron eccle. vt not. in
 gl. iij. Mo. iij. in versu. si aut q de iure spali pot epo et
 abbati copetere potestas interessendi electioi fiende de ar
 chiepo. facit. c. scriptu. j. e. et c. cum ecclesia sutrina. de causa
 poss. et proprie. et sic possunt in actu electionis conuenire
 iure speciali hoies disparis pfectionis: facit ad ea que dixi
 s. eo. c. proximo. Mo. quinto q queadmodu debetes in
 teresse electioi de iure coi no sunt vocadi absentes si como
 mode vocari no possunt. vt. j. e. qz ppter. ita nec absentes o
 bentes interesse iure singulari. Mo. vi. q vocatio abien

tium no est de forma substantiali ipsius electiois na vt hic
 apparet: valet electio facta aliquibz non vocatis. lz veniat
 retractada contemptis prosequentibus contemptu. Mo.
 vij. q electio facta aliquibz de capitulo coceptis no est idis
 ferenter cassanda. na possunt contempti renutiare coceptui
 et consentire illi electioi dummodo a principio tuerit. Et
 no. singulariter istu tex. q rone contempti aliquoz cassari
 pot electio etia post confirmationem et consecrationem electi:
 qz tenet hic doc. et satis pbat per istu tex. Qd tñ itelligas
 qd contempti no fuerint presentes tpe quo fuit emissum edi
 ctu p confirmationem fienda. Alias aut tacetes non pnt am
 pli cotradicere: vt in. c. h. j. eo. l. vi. tenet Jo. and. in. c. h. de
 his que fi. a prela. Si aut no est facta adhuc confirmatio dic
 et debet isti prosequi coceptu intra tps datu eis ad eligen
 du. Idē dic in contemptu in actu collationis vt intra sex me
 ses qui dant ad coferedu possit prosequi contemptu. arg. in
 c. h. de pce. preb. et hoc tenuit Host. in. d. c. h. et ita limita istu
 tex. generaliter loquētem qui no solet hic in hoc declarari.
 Mo. in ver. super eo. q solus papa pot ordines coferre.
 in die consecrationis sue. Itē no ex ver. pce. q an receptio
 nem palli no pot archieps quatuncqz consecrat exercere
 ea q sunt ordinis epalis. nec alia q sunt magni ponderis. vt
 conocare conciliu prouinciale et similia. et vide qd no. Inn. in
 c. suffraganeis. s. eo. Mo. ibi. no taq simplex episcopus:
 q quilibet archieps est epi: tñ exercendo actu videt in du
 bio exercere: vt archieps et non tanq simplex epi. Facit in
 arg. hec litera q valens actum exercere ex duplici pte f
 videt actu exercuisse ptextu maioris potestatis. facit. l. iij.
 ff. de mili. testa. Et ultimo no. in ver. q autē. q consensus
 cleri. et populi no sufficit vt bona ecclesie sine iusta et canoni
 ca causa alienent. pro hoc. c. sine exceptione. xij. q. ii. et meli
 j. de immu. eccl. in. c. aduersus. in ver. ppter imprudētia. Et
 no. bene istum tex. cotra prelatos et collegia q quadoqz ad
 petitionem dñorum temporalium tpe guerre alienant bona ec
 clesie. Et no. q platus male alienas tenet de suo patrimo
 nio ecclesiam coferuare inden s. facit. c. de multa. j. de pben.
 In gl. in ver. impedire. ibi: non obstante aliqua pfectu
 dine. no. bene gl. q laicus etia patronus non pot ex consue
 tudine sibi vendicare ius interessendi electiois plationa co
 suetudo non facit laicu capace iuris spiritualis. vt i. c. cam
 de prescrip. Dices tu quare patron pot pferre rectorem
 ecclesie no collegiate: et non sic eligere prelatu vna cum cle
 ricis ipsi eccleie collegiate. Sol. dicit Comp. post Inno. ele
 ctio est actus mere spialis nam per illa trasferat ius prela
 ture: saltē in habitu in electu et contrahi matrimoniu spua
 le. vt no. gl. in. c. qto. l. iij. dist. b. facit tex. in. d. c. cum inter ca
 nonicos. s. eo. Laicus aut non est capax exercendi hec iura
 spiritualia. nec ecclesia voluit patronu facere capacem licet
 bñ hoc potuisset si voluisset. Ma imperatoz et multis prin
 cipibz ecclesia cocessit alias ius eligedi et coferendi vt in. c.
 adrianus. l. iij. dist. Que tñ pnuilegia tractu tps ecclesia
 renouant: vt in. c. qz. s. veru. ea. dist. Sed p pntationem non
 trasfertur ius pature nec cotrahi mrimoniū spirituale sed
 est quoddā preambulū ad institutionem obtinendam ex quo
 peruenit ius tituli et pature. An lz laicus non esset ex se ca
 pax etia huius iuris presentandi. vt in. c. quato. de iudi. tñ
 ecclesia voluit cu patrono in hoc iure no magne importan
 tie dispensare vt laici inducerentur ad fundationem et dota
 tionem ecclesiarum. Et intellige q iste rex ex patronatu vt co
 suetudine volebat. vt in electioe regeret ipsius consensus:
 de iure aut petere no poterat per. c. nobis. de iure pa. Quia h
 consensus patroni dz requiri post electionem factam. vt ibi.
 nec etia de consuetudine poterat hoc sibi competere: qz pfectu
 tudo no pot eum facere capacem. vt. s. dixi. f. Dicit tamen
 hic singulariter Inn. posse ex pfectu dine introduci vt mors i
 prelati nuntiet principi et ab eo petatur licentia eligendi p
 latum: ita q aliter electio facta non teneat. Interest em pri
 cipis ne eligat aliquis sibi suspectus qui possit reuelare se
 creta regni sui. arg. in. l. omne delictum. in. s. exploratores. ff.
 de re mili. An alibi dixit Inn. q contra electionem factam
 pot rex obicere q habet episcopum electum suspectum ro
 ne predicta. Et si potuerit hoc probare debet electio retra
 ctari: vt ipse no. in. c. sup his. j. de accu. Ex quo dictio no. sin
 gulariter q ex predicta ca suspicionis potest princeps secu
 laris no admittere prelatu institutum per papā. Aduer
 te tamē q cotra preces dictu Inno. videtur facere mul
 tum iste tex. in versu. et si secus aliquando per usurpationem
 vbi innuit q contrarius vsus est potius abus: et sic videt
 q non possit induci consuetudo vt electio retractetur q no
 et fuit petita a principe licentia eligendi. Pro hoc

a Supiori. ad
 Gal. pñ. v. d. elec.
 zacharias.

b In cathedra
 li ecclesia. Tu ad
 videre vbi electio
 fieri deat p Lar.
 mandag. in suo
 tra. de elec. i. c.
 xij. et ibi gl. in x.
 i. c. h. cu seq. et ibi
 de. c. l. in gl. in x.
 i eo loco. p istu in
 c. in causis. col. ii.
 x. no. ibi q rema
 lerant. et j. e. Lar.
 alex. in. c. i. col. vi.
 in prin. x. gl. sup
 xbo i vbe. xxiij.
 di. et p h. i. fra in
 c. vbi periculū. in
 pn. in. v. h. no. et in
 s. i. i. e. rit. li. vi.
 c. iure speciali.
 Adde qd voluit
 ro. pñ. ccccxliij.
 in pe. col.

c Alii electioni.
 Adde vt p Old.
 consil. lxxij.
 Et archieps.
 adde qd pulchre
 voluit Ro. consil.
 cccxliij.

d Duplici pote
 state. facit qd no.
 ro. in. l. q. C. de
 testa. mili. vbi di
 cit q qz pte
 ordinaria et dele
 gata in dubio vt
 vti ordinaria po
 testate et illi et se
 feat ibide corne.
 perusi. Sz multa
 possent adduci
 Inu ad pbandu
 q et acti vt i du
 bio celebrat fm
 minore pte. pnt
 colligi ex his q
 cumulat. d. Lan
 cellor. galeola i
 lecturio. in scdo
 no. ff. de impu. et
 alijs subst.

e Coferuare in
 denē adde Bre.
 consil. xxiij.

f L. xij. di. Ad
 Oldra. consil. i.

g Sebast. i. Sapia

h At mors. Ad
 ad saturitatem an
 rex possit eligere
 do. Jo. de selua.
 in elegantissimo
 tracta. de benefi
 cio in scda parte.
 q xxiij. et ibi etia
 col. v. meminit. s.
 hac deci. Inn. q
 valet consuetudo
 q mors pnti nū
 tietur principi.

Sanonmi. super Prima parte primi.

facit quia aliquo modo impeditur libertas eligendi. facit. c. cum terra. s. eo. Dictum tamen Innocentius. solet communiter teneri. **¶** In gl. in ver. quod si eos vocatos etc. no. ex fl. gl. q. etiam in actibus extrajudicialibus non presumitur q. s. vo catus nisi probet. **¶** Pro quo optime facit cap. albertus. de testi. c. sacro. de sent. ex com. Item ista vocatio est quedam solennitas extrinseca que non presumitur nisi probet. ut ple ne no. in. l. sciendum. ff. de verb. obl. et per Inn. in. c. innotuit de eo q. fur. ordi. fufce. **¶** In gl. in ver. consensu. ibi. s. co tra. j. e. c. auditis. glo. non soluit contrarium: sed solutio vera est q. aut electio tenuit: q. fuit facta presentibus duabus par tibus collegii et a maiori parte: et tunc potest rata haberi per contemptos: quia per consensum istorum non convalidat ele ctio: sed solum defenditur a iure retractationis. et in hoc ca su intelligitur iste tex. Aut electio a principio fuit nulla: pu ta q. facta a minori parte capituli: et tunc non potest conu lidari p. consensu particulares supernuenerunt et ita loquitur c. auditis. j. eo. et ibi plene dicam. **¶** In ea. glossa. ibi. circa spiritualia possunt habere ratum. in pluribus locis. gl. tenuit istam opi. q. in spiritualibus possum habere ratum q. meo nomine est gestum. de quo vide q. no. per gl. in regula ratum. de reg. iur. lib. vi. Et dic q. dicta glo. non colligitur hic: q. iste tex. non loquitur de vera ratihabitione que trahit retro et mandato comparatur. Unde ad hoc ut oriat mihi actio non possum habere ratum q. meo nomine non est gestum: ut in dicta regula ratum. Sed quo ad incommodum meum ut non possum impugnare factum per alios possum habere ratum q. meo nomine non est gestum. et hoc casu iste tex. **¶** In ead. gl. ibi. item pone no. singulariter istam particulam glossa. v. s. q. ad si. quia quotidie solet allegari. ex qua primo collige dis ferentiam inter successorem in prelatura et successorem in canoni catu. nam successor in prelatura succedit in omnibus iuribus com petentibus predecessori ratione prelature. Ratio quia prela tura non moritur. xij. q. j. liberti. et in cap. si gratiose. de rescr. lib. vi. nec debent alterari iura prelature propter mutationem ministrorum: nam successor fingitur idem cum predecessore. Sz in canonico aliud est q. proprie canonicus non habet succes so rem nisi in prebenda. iura enim sibi competentia trahunt in capitulum a quo venit prebenda: ut in. c. relatum. j. de test. Capitulum autem non potest hic impugnare electionem ratione contemptus cum impugnaret factum proprium. **¶** Et ex hac ratione quam sentit Innocentius. potest iudicio meo inferri q. si ca nonicus tanquam canonicus fuit contemptus in electione alterius ecclesie. in qua iure singulari debebat interesse ratione canonie q. eo mortuo intra tempus agendi et contempta: poterit ca pitulum agere de contemptu: sicut prelatus agit de contemptu predecessoris. **¶** Not. q. singulariter ex hac gl. q. p. iniuria illata prelato ut plato potest agere successor in prelatura sicut predecessori: prelatus mortuus licet non fuerit contestatus ratio colligitur ex predictis: quia iniuria censetur illata prela ture q. non moritur. **¶** In gl. in ver. diuidatur. no. ista gl. vsq. ad si. quia quotidie solet in materia sua allegari. et p. ser tim tene eam meti in eo q. concludit missam non esse de substā tia consecrationis seu collationis ord. nū vel chusmatis: sed propter ordinationem ecclesie et ob reuerentiam sacramentorum non debet conferri et expleri sine missa. **¶** In ea. gl. ibi. de hoc q. dicit Hug. aduerte hic incipit additio Ber. glossatoris. et durat vsq. ad ver. sed finita. et dicit Jo. an. habuisse a ma gistro suo q. ista fuit vltima additio quam fecit Ber. ad glo. suas. An verisimile est q. libri habentes istam additionem in co textu glossarii habent alias additiones: et ideo quis informa ri vtrū liber habeat additiones Ber. recurras ad istam gl. Et si reperit ista additio est verisimile q. habeat alias et habes etiam ex hac additione originem istius Ber. gl. Sicut enim de ciuitate Parmensi que est in Lombardia. **¶** In ea. gl. ibi posset ordines celebrare si necessitas esset aduerte quia gl. hic videtur limitare multum istum text. vult enim q. finita missa consecrationis possit ep. nouiter consecrari necessitate immi nente celebrare principaliter et ordines conferre: et p. hoc facit tex. ibi. non dicit tunc etc. q. si finita consecratione possit. Hoc di ctum non placuit hic Hosti. Primo q. non potest occurrere talis necessitas cum alij episcopi prius consecrati sint ibi prius tes per quos posset necessitati subueniri. Secundo q. ordines non debent conferri extra quatuor tempora. ut in. c. i. r. c. sane. de tēp. ord. Et ep. consecratur die dominico: ut in. c. q. die do minico. lxxv. di. et ad illam dictionem tunc respondet q. d. exponi. i. eodē die. Pro hoc tex. in prin. huius. s. in quo no ta q. iste archiep. in die consecrationis sue acolytum ordina uit: s. iudicio meo satis potest saluari gl. ista in collatione mi norum ordinum. Nam minores ordines possunt conferri diebus

dominicis et alijs festiuis diebus. ut in. c. de eo. ti. f. de tem po. ordi. **¶** Dic est q. ille archiepiscopus qui ordinauit acoly tum in die dominico non redarguitur ex alio: nisi q. hoc fecit i die consecrationis sue antequam missam solennem finiret. secus ergo si essent finita. Ad idē alia ratio licere ibi: ne diuidat missa rui unitatis. que ratio cessat si ordines illos minores consecraret post expeditam consecrationem et missa celebrationem: sed sacri ordines non debent conferri illa ratione: q. extra quatuor tēp. pora non sunt conferendi ut in iuribus preal. **¶** Sed iuxta ma teriam gl. querunt hic doc. pone q. isti q. celebrant consecratori preueniat ipm in consecratione. s. in dicendo verba apta ad co secrationem seu ad transubstantiandum nūquid per eorum verba sit ibi corpus Christi: et quid si consecrator principalis post illo rum verba iterum illa verba dicat in hac. q. sunt diuersitates. inter Inn. et Host. **¶** Inn. tenet q. illa verba illorum cele brantium prius prolata fuit facta vera transubstantiatio in cor pus Christi. nec p. xba replicata a consecratore sit alia transubstantiatio: q. ex quo semel est ibi Corpus Christi non potest magis adesse. Host. t. contrarium firman. q. ad verba illorum q. principaliter non celebrant non attingit transubstantiatio: q. hoc non intendit: s. illa verba protulerint. et p. consequens restat q. sacramentum perficitur ex xbis consecrationis postea platis. Crea do q. sit anima duertenda intentio illorum celebrantium: ut si p. illa verba intenderet perficere verum corpus Christi q. sit facta transubstantiatio: ex quo ipsi etiam celebrant: s. non principali ter: secus si eorum intentio deficiebat. facit ad hanc. q. q. no. Jo. cal. in. c. si sacerdos. de offi. or. vbi tetigit. **¶** Querit hic doc. scdo q. d. si aliquis p. byter stat p. p. alterum p. byterum cele brantem preueniat modo predicto ipm celebrantem in prolatio ne verborum q. perficit corpus Christi: nūquid sit facta transubstantiatio. Etcludunt q. non cum ipse non sit vestitus vesti bus sacris nec asseruauit q. ecclesia instituit in consecratione tā ti sacramentum: alias sequeretur absurdum q. p. byter existens in platea potest transubstantiare totum panem ibi existentem. Facit ad p. d. c. i. q. j. extra catholicā. et maxime p. cedit hec solu tio tenendo q. in illo p. bytero defecisset intentio conficiendi. **¶** In gl. si. no. diligenter glo. ad quā quotidie sit remissio cum q. nūquid prelatus seu rector ecclesie debeat seu possit euadere de iure penā depositionis. ex delicto iniuste aliena tiōis rei ecclesiastice si vult reddere ecclesiam indēne de proprio patrimonio vel aliāde. **¶** Et in effectu post multa argumē ta p. contra gl. ista ponit duas opi. Nam quidā tenet q. sic argumento huius. c. et aliorum q. premittuntur in glossa. et hac opinionē t. Jo. an. xij. q. j. apostolicos. et in. c. j. xvij. q. iij. se cuti sunt Tancre. Ance. Philip. et Host. hic secundam opi. contrarium tenuit hic Ber. gl. que secuti sunt Hosti. Jo. an. et cōter moderniores sequentes. et hec opinio mihi placet. et ad istum tex. responde ut in si. glo. et bene. facit. xij. q. j. mone mus. et l. no. p. dest. ff. vi bo. raptō. **¶** Extra glo. opp. contra tex. de. c. post electionem. de cōces. preb. et de. c. constitutis. el. q. de appellationibus. in quibus iuribus p. t. q. post con firmationem non admittit exceptionem contra confirmatū ad im peditū confirmationis effectū. hic autem iste electus non solus fuit confirmatus: sed etiam consecratus: et sic nihil iuris res tibat consequi: et tamen fuerunt hic admisse exceptiones con tra formā electionis et p. sonā ipsius consecrati. **¶** So. p. pter hoc s. ium instat hic Inn. et Compo. plenius post eū. an et quādo post confirmationem electionis possit admitti exceptio contra formam electionis vel p. sonam electi. et multa ex eorum dictis sunt hodie expedita per. c. si. de ele. li. vi. Concludendo tamē ex dictis eorum sic distingue: aut cō firmatio fuit facta causa cognita et partibus p. sentibus: aut sine cause cognitione. Primo casu si non fuit appellatū a snia confirmationis et non p. partes que fuerunt p. sentes aliqd obicere nec per viā exceptionis neq. accusationis q. de facto vnus hoīs sepius non est querendū. per. c. cum dilectus. in si. j. eo. et preal. c. si. in. vi. j. de accu. sup. his. Sz respectu eorum q. non erant p. sentes et distinguendū est q. aut sciuerūt cām confirmationis agi et tacerūt et sit eis p. iudiciū. ut in. c. si. q. ma. accu. pos. facit. c. penul. de re iudi. aut p. bābi liter ignorabāt: et tūc aut restat aliquid iuris conferendi ipsi confirmato: puta q. est confirmatus: sed nondū consecratus. et tūc admittit exceptio. ut in. c. super his. et quod ibi not. j. de acc. Aut nihil iuris restabat q. erat consecratus vel erat talis prelatus q. non indigebat consecratione seu bndictione. Et tūc aut confirmatus est in possessione prelature et non d. admitti aliqua exceptio: q. non p. operari naturā suā nec respectu actiōis nec respectu intētiōis cū iste confirmatus nihil petat nec sit intentione petendi: et exceptio est in tētiōis vel actiōis exclusio: ut in. l. ij. q. q. ibi no. ff. de exce. Sed poterit

Sacharias.

a Non potest con validari. ita not. Ber. comp. in. c. q. propter ratio est i. p. optu. Non enim supuenies p. sensus validat q. ab initio nul lū est: ita no. iste i. c. aud. tis. j. eo. tit. xvi. q. iij. s. po test. Albe. de ro. in. l. q. ab initio. vbi tangit de p. senti. q. ff. de reg. iur. in reg. ratū. et ibi in addi. do. Boerū plenius. et remiss. eo. ti.

b Sebast. Sapia. **a** Sicut enim illa stris dñs me. d. Rochus curtis in epla. iij. q. p. cece dit tractatum de consuetu. dicit q. Bernardus glossator erat papie sis.

c Sebast. Sapia. **a** An et q. n. Ad plene de hoc ar. firma. in prealle gato trac. s. ep. in. iij. parte secun de p. ncipalis. q. xxxi. lib. iij. et in xxxi. q. vbi dicit quod si quis cō paret in termino ad opponendū cōtra p. firmatio nem electo cōces sam si interpona tur appellatio ex tra iudicialis: mō obstante appella tione debent electi consequi possessionem.

Sed poterit ipse venire p viā accusatiōis vel denuntiatio
nis ad hoc. c. si. de his q ma. actu. pos. r vide p Fel. 2f. xxiij.
r p hoc limita tex. in. d. c. si. ¶ Scdo casu pncipali quādo si
ne cause cognitiōe facta fuit pfirmatio. dic hodie vt hī in
d. c. si. e. ti. li. vi. nā talis pfirmatio nō t3 vt ibi. r vide plene
de hoc qd ibi dixi post Inno. in. c. cū olim. de cā pos. r in. c.
cū olim. d. do. r cōtu. Ad istū tex. pōt dici q hic actum fuit
p viā accusatiōis seu imploratiōis officiū iudicis. ¶ Et tñ
aliud mēbrū addi ad pdicta qñ pfirmat: nō est in posses
sione r agit possessio ad ipse de nungd debeat admitti ex
ceptio. dicēdū vt legif r no. in. c. accedēs. de actu. r istud de
19 bunt precedere scdm mēbrū principale. ¶ Alterius hic q
rit quid si electio nō tenuit nungd valuit pfirmatio subse
quēs. r nūqd iste sic pfirmat: sit p̄lat: an vero teneatur ce
dere. Quo ad primū Inno. r Jo. an. r cōiter doc. seq. cōclu
dūt q pfirmatio tenet quo ad validitatē gestorū: nā gesta
p istū pfirmatū tenēt rōne publici officiū ex quo putabat
confirmatiōē esse validā. vt in. d. l. barbari. ff. de offi. p̄to.
r idē dixit. Inno. i. c. nih. l. j. e. S3 an iste sit p̄lat: dixit Inno.
j. e. cū dilect. q iuriscōsult: noluit ad istā. q. rñdere. in. d.
l. barbari. nec ibi recte rñdet an ille barbarius q p errozes
fuerat designatus p̄tor cū esset seruus fuerit verus p̄tor: s3
solū decidit q tenēt gesta rōne publici officiū. ¶ S3 dicit
Jo. an. hic q qd cūq istoz defecerit nō ē ver: p̄lat: i. sine
a electio sit nulla siue pfirmatio: r sic vñ q teneat cedere in
foro anime. S3 postea refert alios dicere vt ēt recitat In
no. q sit distinguēdū vtrū electio tēuerit de iure naturali
puta ratiōe p̄sensu eligētū r electi. l3 fuerit nulla de iure
positiuo. Et tñ ex quo fuit subsecuta pfirmatio ē ver: p̄la
tus nec tenet cedere. sec: si fuit nulla d iure naturali. vt em
dicit hic Inno. electio pōt dici canonica large stricte r stri
ctius. Dicit canonica large qñ electio tenuit de iure natu
rali. q iteruenit cōsensu eligētū r electi: s3 nō de iure posi
tiuo. Stricte dī canonica qñ tenuit d iure naturali r inter
uenerūt etiā substantia iuris positiuū s3 nō solēnia. Stri
ctius dī canonica qñ tenuit de iure naturali r interuenerūt
oia q requirunt de iure positiuo siue sint substantia siue de
solēnitāte nō substantia putat q vocent absentes vel quid
simile. ita qd nihil deficit de requisitis. ¶ Per Inno. dī electio
nō canonica large qñ nō t3 ēt de iure naturali: q nō inter
uenit cōsensu saltē liber eligētū r electi. vñ qñ est canoni
ca large l3 non stricte vel stricte: d3 tenere pfirmatio subse
quēs r cōfirmatus est ver: p̄lat: nec tenet renuntiare.
Quia ius positiuū adinuenit formā ad scādala euitanda.
S3 ex quo i casu nō nullū scādala affuit r electio tēuerit
de iure naturali nō d3 iste esse obligatus ad renuntiandū.
Et vñ Inno. r cōiter doc. seq. nētes hic seq. istā opi. q mihi
nūq placuit. Itā ex q ius positiuū reprobat p̄sensu nisi sit
legitimus nō video q ēt de iure naturali teneat talis ele
ctio. Itā dnceps potuit p legē suā talē p̄sensu non solenni
ter p̄stitū inhabitare: vt in simili hī r no. r in. l. cū lex. ff. de
fidei. facit. c. ij. de maio. r obe. Et p hac opi. tria allego p
me gl. in. c. vnico. de postu. p̄la. li. vi. q dōt cōfirmatiōē non
b pdesse si electio erat nulla. Ad idē gl. in. c. q sit. j. eo. lib.
vi. r gl. in. c. sicut. e. ti. lib. vi. r t3 Archi. in. c. sicut cū eo. ti. r li.
vbi plen: psequit. Facit regula accessoriū. de reg. iur. in. vi.
r q vbi fundamentū deest nihil sup edificari pōt. i. q. i. cū
paulus. Et sic tene opi. quā pmo sensit Jo. an. q iste nō sit
ver: p̄lat: siue electio sit nulla q̄literūq siue pfirmatio. ni
si pfirmatio sit fctā ex certa sciētia p habētē p̄tātē pfirmā
diōem defectū electionis. Et ad materiā vide qd legitur r
not. in. c. q pfirmatiōē. j. e. li. vi. vbi tractat an electio rema
neat valida si cassatur pfirmatio. r quid ecōtra. Abbas.
1 Electio facta a minorē parte capituli non potest con
firmari vel rificari. 5. 6.
2 Testis dices se audisse legere aliquod instrumentū non
per hoc dicitur intellexisse.
3 Nominatio non acquirit aliquod ius nominato.
4 Episcopus qui est in aliquo collegio nō tanq episcopus
sed tanquam vnus de collegio: non d3 alios precedere.
7 Maxime: ista dictio quomodo ponatur.
8 Electio nō potest dici facta cōmuniter: si omnes de capi
tulo singulariter prestant consensum.
9 Quādo emanauerunt due electiōes: que dicatur potior r
validior.

Aditis. ¶ Electio p minorē partē capi
tuli facta nō t3: nec per subse
quētē cōsensum ratificari pōt. h. d. fm cōem in
tellectū. Prima pars ponit diffinitionis cām.
scda diffinit. ibi: nos igit. ¶ Casus l3alis. vacante ecclesia

baioce. ad electiōē pueniētes canonici ps vna elegit gul.
archi. alia vero elegit. R. subdi. electiones iste delate sunt
ad dñz papā. ipe xō examinatis meritis vtriusq electio a
nis inuenit vtrāq: s3 formā iuris attētatā hoc mō. Cū eniz
canonici in caplo cōuenissent r volūtares singulor: igit
fuisse: decanus cū pauciorib: puenit in dictū. R. subdia
conū ipz eligēdo. r cātor cū plurib: nominauit dictū Su.
archi. tādē sol: cātor nominauit magistrū. R. de aldegēs
appellās ne dcan: q p̄mā vocē in electiōe hēbat ad electio
nē pcederet sine p̄sensu totū capli vel maioris ptis. De
can: nō obstat. appell. illa nō habito p̄sensu maioris ptis
s3 lōge minoris dcm Su. arch. elegit statiz appellās ne qd
s3 ipaz electiōē aliqd attētarer: dcan: tñ allegabat q ele
ctiōni sue plures alij p̄senserūt. S3 hec allegatio nō vale
bat cū ex post facto p̄ualefcere nō poterat qd ab initio nō
valebat: q electio q fuerat irrita ipso iure p sublequentem
p̄sensu nō poterat esse rata post electionem decani cātor r
alij q remāserāt i caplo post illā electiōē dcani nōdū cas
sata r post appellatiōē ad sede aplicā iterpositā receden
tes a noie dicti Su. arch. dictū subdiaconū elegerunt dñs
papa q vtrāq electiōē inuenit s3 formā canonicā attēta
tā. vt dictū est vtrāq cassauit. Bert. ¶ Et p intellectu l3e
p̄mitto q i hac ecclia baioce. erat duo pncipaliores sc3 de
can: r cātor: qui fouebāt p̄tes i caplo r dñs essent in tracta
tu electiōis dcan: animaduertēs q cātor cū suis contradi
ceret voto suo noluit noiare archidiaconū quē habebat in
aio eligēdi: s3 malitiose noiāuit quēdā magrū suū Richar
dū subdiaconū cātor xō ēt malitiose noiāuit archidiaconū
quē sciebat gratū alteri p̄ti. tādē fuit interposita appellatio
ne decan: pcederet ad electiōē sine p̄sensu capituli vt ma
ioris ptis. s3 hac appellatiōe non obstat decanus de suis
complicib: q nō faciebāt maiore p̄tē capli recessit a nomina
tione ipi. R. subdiaconi r elegit dcm archidiaconum in
epz r etiā appellauit ne qd s3 illam electiōē attētarer.
postmodū xō qdā canōici aduersē ptis p̄senserūt electiōi
fcē d archidiacono: ita q istis p̄putatis archidiaconus ha
buit maiore p̄tē capli. Istis at electorib: recedētibz cātor
cū suis p̄cessit ad aliā electiōē nō obstat electiōē quā fece
rat d archidiacono r elegit illū. R. subdi. papa xō vtrāq
c electiōē duxit irritadā: nā exprimit i tex. rō decidēdi. iōq
gl. vario mō intellexerūt istū tex. r itū intrinsec p gl. intel
ct: h. d. c. qd dixit Mo. ist. c. poti: se audiri s3 nō intelli
gēti. ad tpa sua. Jo. an. dixit q nec etiā p glo. suas habet cla
re intellectus. huius. c. sed tu dic vt dices. j. ¶ Mo. p̄mo ex p̄
cipio ibi. auditis r intellectis. qz quis audiat p̄sensu alij
cuius cāe: nō ppter hoc pcludit eū intellexisse merita can
se. pōt ergo pcurrere auditus alicui: rei absq illius intelle
ctu seu intelligētia. r facit p̄ testib: c q dicit se audisse
c aliqd instrū legi. vt non p hoc concludat necessario ipsoz
d intellexisse. nā audire r intelligere sunt diuersa vt colligit
hic ex copula. r q de sui natura h3 copulare diuersa vt not.
gl. sup rubi. ff. de iur. r fac. igno. r per gl. in. c. q uerelā. j. de
fimo. pōt em quis audire nudū verborū sonū r tñ nō intel
3 ligere xborū efficacā. ¶ ¶ Mo. secundo q nominantes alij
quē in tractatu electiōis nō tenent illū nominatū eligere: s3
p̄t ab eo recedere aliū eligēdo. Rō qz p nominationē sim
plicē nō est acq̄ritū aliqd ius nominato. s. c. p̄xi. in p̄nci. so
lent em ante scrutiniū fiedū de electione nominari aliq de
caplo q videant apti r idonei ad regimē ecclie vocātis: nō
tñ p hoc eligunt s3 pponunt vt fiat de eis scrutiniū si pl3 ca
plo. r hoc mō fuerūt pmo nominati archidiacon: r subdia
conus: iō licuit ab eoz nominatiōe recedere. ¶ Mo. tertio
q decanus h3 p̄mā vocē in caplo. hoc intelligūt doct. r bñ
pcedere ex cōsuetudine loci particularis. nā in hoc standū
est cōsuetudini qua cessante is qui est maioris autoritatis
h3 p̄mā vocē. allegat doct. ad hoc. xvi. dist. isidor: sed tu
dic clari: q cessante statuto vel p̄suetudine canonicus p̄us
instituit in ecclesia. r sic antiquoz respectu institutionis d3
p̄esse alij. vñ ad eū spectat conuocatio capituli etiam esse p
mū in voce r subscriptiōe r in sedendo r alij consimilibz.
facit ad hoc. c. statuimus. de maio. r obedi. r qd no. Inno. in
c. j. eo. ti. r vide qd ibi dixi. nā habētes dignitatem in eccle
sia de iure nō sunt de caplo nisi als sint canonici. soli enim
e canonici facit capitulū r vñū corp: cū epō. vt in. c. nouit.
r. c. quāto. de his q fuit a prela. vide p Inno. in. c. q. de instit. r
4 qd ibi dixi. r in. c. cū olim. de re iud. ¶ Adde etiam ad p̄di
cta gl. singlarē in. c. a collatione. de appel. lib. vi. que dicit
q si episcopus habet vocem in capitulo tanq canonicus
non debet habere primum locum in capitulo. quia nō est
ibi vt episcopus: sed prior capituli debet habere primum

zacharias.

¶ Sine electio
sit nulla siue con
firmatio. Tu ad
here opi. Inno.
quam iste subdit
pro qua facit no.
per Bar. in. l. fin.
de testa. tut. r per
Alex. q. i. cit. vo
lu. iij. Old. cons.
clij. r q. i. c. c. r r
vi. r berth. de fir.
in tracta. de epis.
in. ij. p̄te. ij. lib. et
Feli. in. c. inter di
lectos. col. vj. x.
in tex. ibi cū igit.
de fide instr.

¶ Sebas. Sapia.
¶ Si electio erat
nulla hec opi. cō
probat: qz anq
valeat pfirmatio
requirit q p̄ius
inquirat de vali
ditate electionis
vt p glo. in. c. cari
nēsis. lxi. dist. no.
Spe. in ti. de alle
ga. r disputa. 6.
fi. xli. r breuiter
et in ti. d. ingli. 6.
ij. in summa. er
go requit qd va
leat electio.

¶ Sebas. Sapia.
¶ Pro testibz
hoc dictū vñ du
bitabile. qz dicit
Bal. in. l. testm.
co. iij. C. de testi.
qd si testis dicat
scio qz p̄sensu fui
pbat qz illū ver
bū p̄us includit
sensum r intelle
ctū. r idē t3 Bar.
i. l. heredes palā.
ff. de testa. cū al
legatis p Feli. in
rubr. p̄emū hu
ius lib. colū. pe. r
ibi refert Inno.
r. d. In. hic tenē
tes q i teste suffi
cit dicere scio qz
audiri.

¶ Sunt diuersa.
adde q supra po
sui in p̄emio. r
Ange. consil. ecc
lxxvij.

¶ Soli canonici
ci. Adde ro. q. i.
ccc. xxiij.

Barozmi. super Prima parte primi.

Cum maxime ad de fra. are. cons. si. i. l.

Anto. Francisc.

Et de dictioe maxime, qd ipor tet rquo intelli

gar. vi. in. c. si. d.

postula. zin. c. i. d.

vila. zin. c. qm. s.

porro. j. vt lit. no

contest. Et in. c.

ad hec. d. ap. Et

adde qd aliqn im

plicat. l. qstatus.

o. rita. tur. Aliq

q. ponit p. tui.

xi. qd. i. s. c. si. qd

eps. r. i. b. no. r. i.

deglos. in. l. i. C. d.

nouo codi. p. po.

in ver. maxime.

aliqn significat

iditatem in casu

contrario. vt est

gl. in. l. qd. si. mi

no. s. r. i. s. ff. de

mino. Aliqn ac

cipit p. valde. vt

est gl. in. l. i. in gl.

pe. ff. so. ma. aliqn

superabundat. vt

in. c. gratia. de of

fi. de. l. r. i. b. i. d. i.

concordando. c. 7

gratu. cu. p. pti. a

presutanda cor

rectione iurium.

Et de hac dictio

ne etiam vide in

l. i. qui. ff. de do

natio.

Zacharias.

Singulariter.

consensu. dic vt

per istu. q. p. sin

gulari. consensu

non d. esse facta

cdis electio. ita

no. gl. r. doc. in. c.

cu. o. s. r. i. b. i. po

su. aliqd. i. apost.

ad istu. s. d. costi.

r. in. c. i. j. de re. ec.

no. alie. Bald. in

aut. hoc ius por

rectu. d. fac. sanc.

ecce. id. in. l. i. no

ambigitur. r. i. b. i.

Aug. de leg. id. e

in addi. ad Spe.

in titu. de instru.

edit. in vlti. char.

o. i. no. p. Alex. i. l.

r. suu. s. hodie. ff.

de pact. cons. gl. i.

volu. i. i. i.

Sebasti. Sapia.

Dic q. de hoc

ari. vide Firma

nu. i. pal. tracta. d.

epi. in. j. parte li

bi. tertij. q. xix. r.

i. b. i. et r. qd. dicit

gl. hic q. si incon

tineti. facte sunt

due electiones hz

locu. collatio nu

meri. z. l. i. i. meriti

locu. r. not. glo. illam singularem q. sepe contigit q. habentes dignitates sunt in quibusdam collegiis personalibus non tanquam habentes dignitates: sed tanquam particulares de collegio: id non debet isti habere primu locu in collegio: sed rector collegij: r. per hac gl. pot defendere consuetudine q. viget se re in omnibus studiis vt eps quantuncumq. maximus ex quo scholaris est no precedit rectorem studij: quia non est in hoc collegio scholarium vt eps sed tanquam scholaris. Et item not. q. electio a principio nulla puta q. facta a minori parte capituli no pot. conuallidari p. subsequentes consensus alioru particulariter pstitos. r. ad hoc quotidie allegat hec litera. r. ex hoc habes casum literalem in quo consensus no pot. interuenire ex post facto etia ad conuallidandū actū vt ex nunc. cui? cōtrariū no. in. c. cum consuetudinis. de consuet. sed dic vt. j. d. i. c. a. Et in glos. in ver. cum tamen ex post facto. ibi: electio ista non erat nulla ipso iure. hic colligitur vnus intellectus ad text. quare no tenuit secunda electio. ex quo fuit facta post primā irritā r. nullam. nam electio que non tenet ipso iure non debet prestare impedimentū secundū vt in. c. bone. r. c. dudū. s. eo. Gl. soluens do respondet q. prima electio non erat hic ipso iure nulla sed irrita. r. pro hoc tex. in fi. vbi papa vtrāq. electionē irritauit: ergo prima tenuit. contrariū tñ sentit glo. sequens. r. gl. in ver. cassatam. r. vt predicti. iste gl. multum variauerūt intellectū huius. c. Et possunt colligere hac gl. quatuor le ctu. Prima lectu. q. prima electio tenuit hic propter rati habitationem subsequentē licet potuisset irritari propter pā dentiam appellationis. secunda autem electio non valuit q. fuit facta post primā no cassatā r. cōtra appellationem: sed hec lectu. no est bona cū papa expresse hic dicat quod prima electio fuit nulla neq. potuit cōuallidari ex consensu quorūdā supernumerariū. r. sunt ista verba pape no partis: q. papa hic loquit vt p. t. in primā deo glo. sequens cum alia sequenti recessit ab hoc intellectu tenendo q. prima electio fuit nulla ipso iure nec potuit cōuallidari ex subsequenti cō sensu etia si appellatio no fuisset interposita. Et hoc pbat ex illa dictioe maxime q. d. intelligi pprie r. in hoc no. bñ glo. sequentē pro intellectu huius maxime. q. qñ stat proprie: ponit idē in casibus cōtrariis qñ vero ponitur pro tñ: stat in impropris: idē no. in. c. qm. frequēter. j. vt lite non cōte. in ver. maxime. Et scda lec. colligit hic ex glo. si in x. s. si dubium est. cū ver. se. r. in effectu hoc intēdit q. ant pri ma electio est euidenter nulla, r. tūc no requirit aliqua cassatio s. pot. pcedi ad secundā. r. hoc casu pcedit scda. Aut pri ma electio est nulla. s. no euidenter. imo est pbabilis dubi tatio super nullitate. tūc no d. pcedi ad secundā nisi pri cas set prima q. habebat colore validitatis. Et in hoc casu po test intelligi tex. nā anq. emanassent decisio. huius decret. poterat pbabiliter dubitari vtrū electio facta a minori par te posset conuallidari per consequētes consensus aliorum. Debit ergo prius expectari cassatio seu declaratio supe rioris anq. pcederet ad secundā. Et no. bñ hunc intellectū q. mihi plurimū placet. p. quo allego glo. in. c. cōstituit. j. de app. q. hoc tenet apte. Vide etia gl. in. c. inter dilectos. in ver. post modū. in fi. j. de excel. prel. sentit Inn. in. c. cum terra. s. eo. Et q. ipse Innoc. r. quidā alij in. c. p. siderant. s. e. vt recitat hic Jo. an. tenuerūt sufficere ad validitatē se cū de electionis q. notoriū sit primā esse nullā tpe suie tñ mi hi plus plz pcedēs dictū qñ prima no erat euidenter nulla. s. poterat de eadē dubitari. Tertia lec. colligit ex hac glo. in ver. qdā tñ distinguit. q. ant prima electio est nulla iure actionis r. exceptionis r. no ipedit secundā. Aut est nulla i re actiois s. no exceptionis. r. ista ipedit secundā vt hic. Sed hec lec. vt dicit Jo. an. r. bñ est inutilis. q. non apparet qñ est nulla iure actionis r. no exceptionis. Et do. Ant. dicit rit posse dici q. tunc est nulla iure actiois r. exceptionis qñ no t. s. et de iure naturali. q. no interuenit cōsensus eligētū liber saltē. Est aut nulla iure actiois s. no exceptionis qñ e lectio tenuit de iure naturali. s. sit nulla de iure postiuo. Itā tūc d. expectari cassatio prime. in hoc tñ no multum p sisto nec credo hoc dictum verū. q. tex. est in contrariū in re. ula no prestat impedimentū. de reg. iur. lib. vi. Quarta r. vltima lectura colligitur ex hac gl. in ver. sed que est ra tio. dicens q. secūda electio hic no tenuit no propter pen dentia prime que erat nulla. sed ex defectu potestatis eligē tiū. q. licet prima electio esset nulla non tñ ptas eligendi erat deuoluta ad cantorem r. suos. Quia alias pars no ele gerat indignū sed contra formam. vnde non debebat cātor r. sui pcedere ad electionem non vocatis decano r. suis complicibus. r. hic intellectu potest sustentari quo ad nul

litatem secunde electionis. non tñ bñ explicatur per gloss. Jo. an. hic dicit posse concludi q. quid scribat per alios in materia q. scda electio facta post primā ab homine vel a iure no cassatā est nullay. s. eod. considerauimus. S. si pri ma electio est cassata ab hoie vel a iure. tūc potest procedi ad scdam electionē etia no vocatis alijs electorib. si sunt priuati ptate eligendi. vt. s. eo. bone. Sed si non sunt priuati debent vocari. etiam si essent priuati. als no valet electio ab alia parte facta. vt hic. r. j. eo. q. propter. vbi de hoc. S. per hoc no habetur clare intellectu huius. c. quare vtrāq. electio fuit hic nulla vel cassata. Unde potest conclusiue r. clare dici. q. prima electio fuit hic principaliter nulla ex de fectu ptatis. q. fuit facta a decano r. suis cōplicibus. qui non faciebant maiore partem capituli. vt dicitur in litera. Itā potentia capitularis non consistit penes minores par tem. ideo non pot. dici electio facta a capitulo. vt in. c. j. de his que fi. a maio. par. cap. Et licet ex post facto tot ex ca nonicis alterius partis accessissent ad primam electionem decani. tamē no potuit illa electio validari. Ratio q. ele ctio d. fieri in cōi. r. sic collegialiter. no aut singulariter. cō sensus aut particularis superueniens. no pot. validare ele ctionē nullā. Et Quinimo si oēs de caplo prestarent sin gulariter consensum non per hoc resuleret cōis electio. vt in. c. i. in geneti. j. eo. r. vide bo. gl. in. c. i. de re. ec. no alie. li. vi. Sec. aut qñ actus p. trineret ad aliquos vt singulares. q. tūc ex p. sensu superuenienti prima dispositio validat cū no habeant collegialiter cōsentire. vt est tex. in. l. per fundum. ff. de ser. rusti. predio. Item ad hanc nullitatē primā electio nis adiunabat appellationis pēdētia. licet etia sine ea fuisset nulla. ideo litera dixit magie appellatiōe pendente r. c. Scda vero electio fuit nulla ex eodem fonte. s. ex defectu potestatis. nam ppter accessus quorūdā ad primā electio nem. cantor r. alij remanētes no faciebāt maiore ptem capi tuli. r. p. cesserūt ad electionē alijs no vocatis r. post appel lationem r. anq. cassaret prima electio. Que r. si erat nulla. no tñ euidenter erat nulla rōne p. dicta. Quinimo plus puto q. etia si cātor r. alij fecissent maiore partē. no potuissent va lid eligere. q. opz q. due ptes collegij pueniāt ad hoc vt teneat illud qd sit per maiore partē. vt plene dixi. s. eo. cuz nobis. Un hec scda electio fuit facta a non habētibus soli dam ptate eligendi. r. alijs non vocatis r. post appellatio nem. r. de subdiacono qui non poterat eligi in epm tpe hu ius capli. Ad dū em emanauerat. c. a multis. j. de etate r. qñ ta. oportebat em q. eligendus esset p. b. yter. adeo in sim. li tere dicit. q. p. sumpserunt eligere. It. cū esset subdiaconus. r. ex p. dictis habet clarissime intellectus huius capituli. Et adhuc plenius expediendo materia. distinguo post alios dam queritur an r. qñ valeat secūda electio collatio vel postulatio. Dic q. aut concurrūt due postulationes. aut due electiones. aut due collationes. Primo casu siyna postulatio est facta a duplo maiou pte. r. ex causa illa est admittenda. vt in. c. bone. s. eod. r. melius. j. eo. scriptum. s. si postulatio cōcurrit cū electione. dicēdū vt in. d. c. scriptū. si concurrūt due collatiōes no valet scda post primam. nisi prima sit euidenter nulla. de quo dicit vt plene legitur r. not. in. d. c. inter dilectos. de excel. prel. Si vero cōcurrunt due electiones est materia nostra in qua distinguendū. q. ant secūda electio est facta ab eisdē electoribus aut a diuersis. Primo casu aut prima electio erat euidenter nulla. r. eligē tes non erant priuati ptate eligēdi. r. v. s. scda. vt in. c. cū ter ra. s. eo. Si aut erant priuati ptate eligēdi r. non valet se cūda vt in. d. c. bone. in fi. Si aut prima non erat nulla sal tem euidenter nulla. non tenet secūda non cassata prima. vt hic. r. s. eo. cōsiderauimus. Secūdo casu quādo secūda fuit facta a diuersis electoribus aut ambe electiōes fuerūt facte eodem p. t. exu aut diuerso. Primo casu videlicet si p ma electio est facta a maiori r. saniori parte capituli. alia a minori. tenet electio facta a maiori r. saniori. vt in. c. q. pro pter. j. eo. Si autem vna est facta a maiori. r. alia a minori sed saniori parte. vt puta q. maior pars eligit ignozāter in dignum. r. tunc nulla electio valet. q. electio debet esse fa cta a maiori r. saniori. vt in dicto capitulo quia. ppter. S. si maior pars esset priuata. quia elegisset scienter indignū. valeret electio facta a maiori parte. quia censetur facta a toto capitulo. cum tota potestas esset deuoluta ad mino rem partem. vt probatur supra eodem. Si vero fuerunt facte diuerso contextu. r. tunc aut prima electio no tenuit r. electores erant priuati propter delictū eorum. r. tenet se cūda electio etiam facta a paucioribus. vt est casus supra eodē capitulo bone. Aut prima electio non tenuit. tamen electores

electores nō erāt priuati et nō tenet secūda: q̄ nō habebāt isti solidas potestates eligēdi sine alijs. q̄d intellige vt. 3. dī. 3. dē et fortius si priuata electio tenebat vel nō erat euidenter nulla. vt hic. 2. 3. eo. consideramus. Et dicitur electio facta eodē cōtextu sūm Inno. 2. Cōpost. q̄n fuerunt facte oībus existētib⁹ in capitulo et pariter eligētib⁹. Dicunt facte diuerso cōtextu q̄n vna pars eligit postquā recessit alia pars: q̄d procedit sūm Inno. nisi incontinenti et eodē scrutinio vel cōpromisso fuisset subsēcuta secunda electio. Abbas.

- 1 Arbitri electi re non integra. i. postquam ceperūt super causa cognoscere non possunt a partibus reuocari. 11.
- 2 Arbitri non solū possunt eligi a partibus: sed ab alio cui partes mādauerunt vt eligerent.
- 3 Compromissum q̄d fit ab aliqua vniuersitate in aliquē debet fieri ne mine discrepante: quinimo debent omnes expresse consentire: quia Taciturnitas non habetur pro consensu in arduis.
- 4 Arripere iter ad principem habet vim q̄ talis arripens videtur accepisse protectionem principis.
- 5 Sonus campane an sufficiat ad vocandos homines de vniuersitate.
- 6 Commissarius quicquid facit videtur factum a committentibus.
- 7 Executores testamenti q̄d faciūt videtur mandatū ab ipso testatore.
- 8 Res integra non dicitur vltius quando substantialia negotij incipiunt tractari.
- 9 Concorditer dicitur fieri quod sit nemine discrepante.
- 10 Vocati ad concilium et non venientes transferunt potestatem omnem in illos qui venerunt licet numero pauciores.
- 11 Mandatū non solum continet expresse: sed etiam vicina expresse.
- 12 Postulatio venit sub nomine electionis etiam in materia penali.
- 13 Quod prohibetur vendi: prohibetur pignori.
- 14 Gratia non presumitur.
- 15 Postulantes possunt a postulatione recedere antequā pape presertetur: secus in electoribus.
- 16 Reuocatio p̄tatis alicui tribuitur dicit expresse l3 aliquā tacite fieri.
- 17 Matrimonium carnale requirit mandatum de certa persona faciēs mentionem.
- 18 Compromissum factum de aliquo eligendo ab vniuersitate: non potest vnus de vniuersitate reuocare.
- 19 Excoicatio vnus ex cōpromissarijs an vitiet gestum ab omnibus.

De causis.

- ¶ Potestas data cōpromissarijs ad eligēdū prelatū re non integra reuocari nō pōt. et definit res esse integra postq̄ cōpromissarij inceperūt habere tractatū. h. d. ¶ Vnde p̄ncipaliter in tres partes. In prima ponit postulati petitionē. In secunda ibi: nūth xō ponit electi allegationē. In tertia ibi: q̄ vero partim negotium diffinit: et partim diffiniendū cōmittit. ¶ Casus l̄alis. Ecclesia Tholosana vacāte: capitulū ad tractandū de electiōe māmūlauerunt: et duos de caplo elegerūt vt quinq̄ de eodē caplo eligerēt electores: q̄ prestituto iuramento tractaret de electiōe pastoris statutū fuit a capitulo vt ille quē illi quinq̄ cōcorditer eligerēt vel res ex illis dāmō p̄sona esset idonea p̄ ep̄o haberet. postmodū cū illi duo quinq̄ electores elegissent et illi quinq̄ ad tractandū de electiōe secessissent in partē: et non possent oēs in vnā cōcordare p̄sonā: res ex illis postulauerunt ep̄m cōuenarij: reliqui duo tertia die cū paucis de caplo relijs abientib⁹ archidiaconū agēnē elegerūt. demū causa sup̄ istis electorib⁹ ad sedē apostolicā est delata. In p̄sentia dñi pape oīa ista ex parte illorū qui postulauerūt ep̄m cōuenarij p̄posita fuerūt ecōtrario nūth p̄dicti archidiaconi rñderunt q̄ cū p̄dicti quinq̄ electores tractaret et inter se discordassent ita q̄ cōtentiose voces eorū audite fuerūt a capitulo: capitulū per duos de canonicis eisdē prohibuit ne vltius in negotio ipso procederēt: reuocādo sibi traditā potestatem mandantes eisdem vt ad capitulū redirēt ad tractandū de electiōe cū alijs: quorū duo ad capitulū sunt reuersi. subsequēti die capitulū p̄t moris est fecit pulsari campanā ad caplū cōgregandū: et cū p̄dicti tres cū quibusdam alijs ad capitulū non venissent p̄ior cū maiori parte capituli p̄dictū archidiaconū agēnē elegerūt. Auditis his et alijs papa super hoc scribit quibusdā abbatib⁹ in hūc modū: q̄ postulatio facta de ep̄o cōuenarij facta fuit per illos in quos totū capitulū trāstulerat potestatem: propter q̄d de cōsensu totū caplū intelligit esse facta. Et cū res nō esset integra ex eo q̄ electores in tractatu p̄cesserāt p̄tate illā capitulū nō potuit reuocare: ideoq̄ electionē ipsius archidiaconi cassauit. Et mādat papa quatenus si p̄sonā illius ep̄i inuenerint vt ille et necessariā ad regimē ecclesie Tholosane et idoneā ad p̄fidiā hereticorū extirpandā et tribuāt licētā trāseundi ad ecclesiam tholosanā. Ber. ¶ ¶ 11. q̄ capitulū nō solū pōt cōmittere p̄sonis certis p̄tate eligēdi: sed etiam pōt aliquos eligere p̄ quos eligant cōpromissarij qui habeant postmodū eligere vicē capli. Ex hoc inferit q̄ cōpromissarij ad eligendum possunt a p̄ncipio esse incerti: certificādi tñ per ipsos q̄d est data potestas eos eligēdi. Et ex isto tex. singulari infero q̄ si partes litigantes vel differētes volūt questionē eorū in aliquē amicū eorū cōm cōpromittere et nō possunt habere cōcordiā de certa p̄sona eligēda: possunt dare alicui vel aliquib⁹ potestatem vt ipsi eligāt eis arbitrum vel

- arbitros. Et valebit electio per illos facta ac si ab ipsis partib⁹ illi arbitri fuissent electi. et hoc tene menti istū tex. et per hoc limita. c. innotuit. de arbi. et credo sibi tetigisse. ¶ Mo. q̄ in numero cōpromissariorū non est vis: pōt enī vniuersitas eos eligere in numero sibi grato. arg. hic innotuit. c. cū in iure. 2. c. cū dilect⁹. j. e. Et q̄d hic dicitur de vniuersitate ecclesiastica: idē dicerē in qualibet vniuersitate vt possit potestatem eligēdi superiorem in alios cōpromittere. arg. hic. 2. j. e. q̄ p̄pter. et in regula qui per aliū facit. de reg. iur. libro. vi. ¶ Mo. ibi qui p̄stato iuramento. q̄ isti cōpromissarij deputati ad eligēdū possunt astringi iuramento vt electiōis negotiū fideliter et canonicē explacent. Facit ad id q̄d dicitur de iuramento arbitrorū in. c. h. de arb. nō tñ puto q̄ istud iuramentū sit de substantia: sed istud fuit hic ex forma cōmissiōis sibi facte. ad hoc q̄d no. in. c. cū dilect⁹. de consue. ¶ ¶ Mo. ibi singulis de capitulo statutū est 2c. arg. q̄ cōpromissum super potestate eligēdi nō pōt fieri nisi oībus et singulis canonicis consentientibus. et facit tex. j. eo. c. q̄ p̄pter. tenent cōi. ter doct. hic et in. c. q̄ propter. et in. c. scriptum. j. ¶ Ande non sufficit hoc casu maior pars capituli. Ratio quia cuiuslibet interest singulariter vt eligat per se nō p̄ aliū: ideo quilibet pōt cōtradicere ne fiat cōpromissum. et in re cōi potior est cōditio prohibentis. vt in regula in re cōi. de reg. iur. li. vi. et in. l. sabinus. ff. cōi diui. Et tene menti hoc dictū imo plus dicit cōiter hic docto. et originaliter fuit Cōpost. q̄d nō valet cōpromissum factū ab vno noīe oīm alijs p̄sentib⁹ et nō dicitur tibus. q̄ cū ista res non sit levis imo magne importantie debet sigillatim oēs ingri et expresse cōsentire. Et not. hoc dictū sing. nec tradas obliuioni: ex quo p̄t sumi hec regula q̄ in arduis explicationis in vniuersitate debet oēs expresse consentire. Nec sufficit q̄ actus explicet per alios nomine illos: licet illi taceāt et nō dīcāt. Quia in re onerosa et graui debet interuenire cōsensus expressus: nec taciturnitas habetur p̄ consensu. ¶ Facit ad hoc q̄d no. Inno. in. c. in genesi. j. e. et gl. in regula is qui tacet. lib. vi. secus potest dici in re leui et maxime cōcupiscibili: vt tunc taciturnitas habeatur p̄ consensu. vt no. in locis p̄alleg. Ex quibus potest sumi singularis limitatio ad not. per Inno. in. c. i. de his que fi. a ma. par. cap. Abi no. dicit q̄ si in caplo tractat aliquid illicitū et dānabile. tenentur illi de vniuersitate tradidere. alias si non dīcūt habent p̄ consentientib⁹ et inuolunt p̄cto et pena octi cū alijs cōsentientibus expresse. Et istud dictū p̄cedat quo ad euitā dū peccatū ne sub velamine taciturnitatis peccatū nutriatur: sed quo ad validitatem actus tene q̄d. 3. dī. 2. hoc no. ¶ Mo. ibi: capitulo publicatur. q̄ postulatio siue electio est in capitulo publicanda. et aliqui dīcūt q̄d etiā populo est publicanda. q̄ ad est dānabile sūm Inno. ¶ Mo. ibi: q̄ re manserāt in caplo. q̄ licet caplū eligat prelatū in loco capitulari: cōpromissarij tamen a capitulo deputati non tenent de necessitate in caplo gere prelatū. Mā vt hic vides isti cōpromissarij cesserūt in parte ad tractandum de electione canonicis remanētib⁹ in capitulo. Et facit ad ea q̄ dī. 3. eo. q̄d sicut. vt nō sit vis in quo loco fiat electio dūmō fiat intra ambitū ecclesie cathedrales. ¶ Mo. ibi: inhiuerūt eis ex parte n̄ra: et tene menti istū tex. p̄ consuetudine istorū inferiorū q̄ cū timēt molestari precipiūt ex parte regis seu potestatis ne eis fiat iniuria. licet a rege seu potestate non habuerint hāc potestatem precipiēdi. Nam capitulū p̄cipit hoc istis cōpromissarijs ex parte pape ne ad vltiora p̄cederēt. et tñ a papa nullā sup̄ hoc receperūt p̄tate. vt colligitur. j. ex ver. q̄ vero. Et dicit Jo. and. hic q̄ hic ponitur mos istorū vulgarū q̄ si sentiat q̄d de iure tale mandatū nihil inducit. ¶ Sed tñ adde vnū tex. in. ff. de nō. ope. nnn. vbi sūm lecturam secundam quā ibi sentit gl. et notāter defendit Bar. p̄bat.

Zacharias.

- ¶ Oib⁹ et singularis p̄sentientib⁹. ¶ Ande enī dīcēte non p̄cederet: vt no. per mada. plene in prima parte. c. xxxix. et in gl. in ver. nō valet. et per eūdē fol. viij. in. ff. p̄te. in gl. in xli. spālī ter. in eo. trac. de elec. doct. in. c. q̄ p̄pter isto titulo. ¶ Maior pars. intellige et limitata vt pulchre p̄ Abb. i. c. cū oēs. in nu. 5. 3. de constitutu. ¶ Aeneas falco. ¶ Taceant. Ad de videndū Ro. con. ecciij. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Pro cōsensu. ¶ Vide Alex. in l. que doris. ff. soluto matr. late p̄ Feli. in. c. cū. ad. ferrariensis. col. xvi. 3. de constit. Abb. in consilio lxxxix. col. 6. cū sequēt. in. i. vo. in c. ex p̄te decani. co. iij. cum seq. 3. de rescrip.

Baronius. super Summa parte primi.

a **Arreptio** ite
neris. Adde no.
maxime Alex. in
d. l. de pupillo.

b **Sebasti. Sapia.**
c **Supioris. Vi b**
de Fulg. in. l. j. C.
ut lite pēden. vbi
ad hoc no. illum
textum.

f **Sebasti. Sapia.**
c **Campanam.**
Uide Bar. i. l. j. q.
C. de cur. lib. x.
Bald. r. Pau. de
cast. in. l. j. ff. de p
cura.

d **Per sonū cā**
pane. Adde ang.
cōf. c. xvi. r. Bre.
cōf. cl. xii. r. vide
qualiter vniuersi
tas teneat: h. so.
no cāpane nō fūe c
rit puocata. De o
trū de ancha. cō
f. l. i. cl. xii.

e **Adde Jac. res**
buff. in rubric. de
mane. p. l. i. lib. x.
na. i. r. ibi i addi.
vbi limito mare.
de q. in ista apos.
r. quā idē ponit i
l. q. n. q. nu. i. r. q. n.
per totam. l. i. r. ibi
in addi. C. de de
cur. eo. lib. x.

f **Anto. Francisc.**
Que r. q. t. si
gnificēt p. sonū
cāpane. vide no. e
gli. c. si caplo. de
cōces. p. b. lib. vi.

f **Et de officio cā**
pane r. vñ tragit
ortū vñ Jo. an.
r. doc. post eū i. c.
j. de offi. custo. et
si monasteriū edi
ficat de nouo in
parochia alicui?

g **an ibi possit po**
ni cāpana inuito
rectore parochia
li. vide Jo. an. in
c. patet. b. d. p. u.
nile. Et qd fieri
debeat q. i. loco
nō esset cāpana
vel eēt fracta vt
nō posset pulsa
ri vel non posset

7 **pulsari rōerpi:**
vt i. parascene: r.
actus requireret
sonū cāpane. vñ
Bar. in. l. j. q. hoc
senar. ff. ad sil. r.
i. l. aut facta. s. tē
pus. ff. de penis.
r. bal. in. l. sed r. si
susceperit. ff. de
iudi. Et de cam
pana etiam vide
Jo. an. in. c. Jo.
de homi.

8 **Quod si quis ptestatur**
alicui ne edificet nouū
opus: r. arripuit iter eundi
ad superiorem talis
p. testatio cū arreptione
itineris habetū denū
tiationis: ita q. quicquid
postea edificatur venit
destruendum ac si denū
tiationis facta fuisset
facta. Ita
fin Bar. ibi videtur talis
ex arreptioe itineris
ad superiorem positus sub
protectioe supioris. b.
argu. in. c. dilecti. j. de
appel. r. qd no. per
Jo. an. in. c. vt debitus.
eo. tit. Per hoc potest
in
ferri si timēs iniuriā
sibi inferri precipiat illi
ne iniuriā si bi inferat
r. arripit iter eundi ad
princi
pem: qd per hoc videtur
positus sub protectioe
principis: vt sic istud
preceptum cū arreptione
itineris habeat vim cuius
dā appellatiois extra
iudicialis ex quo puto q.
grauis venit ille puniē
dus qui tulit iniuriā post
pceptū cū arreptione
itineris q. si ista nō
precessissent. Nam
videtur q. inferens
iniuriā contempserit
nedum ius s. etia
m eum sub cuius
protectioe iste se
supponit qd
diligēter no. Et pōdera
q. papa non redar
guit capitulū de
precepto taliter
facto: q. non
fuit factū aīo
cōmittendi falsum
sed repellēdi in
iuriā quā
credebāt sibi
inferri si nō
consentirēt
cōuocationi
capituli. ¶ Mo. ibi: cāpanā
pulsari fecerunt. q.
vniuersitas pōt
congregari p.
sonum campanē
vbi est hoc de
more. Et no. dili
gēter hūc tex. p.
cōi obseruatiā.
Et dicit no. Jo.
no. sufficere hoc
signū in
minoribus
negotijs. s. in
electionibus in
quibus debēt
absentes vocari
nō sufficit
sonus cāpane.
Sed debēt
absentes
vocari per
nuntiū vel
litteras. vt in. c.
cū inter vni
uersas. s. eo. r. j. eo.
quia ppter
facit. l. i. fi. C. de
pre
di. de curi. l. i. r.
Et potest circa
hoc dari hec
regula. q. in
negotijs que
possunt
expediri per
p. s. n. tes: qd
est regulare
iuxta no. per
glo. in. c. d. de
te
sti. lib. vi. sufficit
vocatio per
sonū cāpane
dūmodo
talis sit
cāpana q.
ipsi sonus
p. uenire
possit ad
intelligētiā
existentium
in loco. Sed
in nego
tjs in qbus
absentes
sunt vocādi
nō sufficit
vocatio per
sonum campanē:
s. debēt
absentes
vocari modo
predicto: vt in
iuribus
preallegatis.

¶ Mo. ibi: de consensu totius capituli
intelligit esse facta. tex. not. q. illud qd fit
p. cōmissariū
singitur esse factū per ipsum
cōmittentē. ¶ An
facit iste tex. ad
questionem no. r.
quotidianā de
quo alias in
facto sui cōsultus.
Quidā testator
mādauit certa
bona sua
distribui i
pias causas
sūm qd videbit
suis executorib.
Testamēti isti
executores
elegerūt
negotij: priuilegiatū
vt pu
ta fabricā
ecclesie. e. p. s.
loci petebat
quartam
bonorum
legatorū.
replebatur q.
de relicto
facto pro
fabrica non
debet quarto.
vt in. c. si. de
te. re.
plicabatur q.
testator nō
elegerat
fabricā s. ex
ecutores: quere
bat quid iuris
respōdi? qd
nō de
beatur
quarta: quia
illud q. fit
per
executores
testamēti
videtur
factum per
ipsum
testatorem.
¶ Unde
perinde est ac
si ipse
testator
elegisset
fabricā.
arg. opti. hic. r.
in. l. vñ
ex familia. s. j. ff.
de
lega. j. r. ibi
hōc firmat
Bart. per
illum
textum.

¶ Et ex his habes bonam
practicā impediēdi
quartā epi. qd
vbi testator
reliquit in
genere ad
pias causas
factas qd
executor
testamēti
eligat
aliquam
causam
priuilegiatā
ex qua
nō debeat
quarta. Et
q. sint
causae
priuilegiatę
dic vt
legit
r. not. in. d. c. si. r. in. c. j. de
sepul. ¶ Mo. ibi: q. iā
in tractatu
processerāt. tex.
valde no. faciētes
ad
multa ex
quo potest
instrui q. n.
negotij
extraiudicialē
desinit
esse integrū.
¶ Itaq. ex
quo negotij
incepti
agitari r.
tractari
nō dicitur
amplius
integrū. Et
latius
prosequit
hic Jo. an. dicens
qd
cū attinguntur
substantialia
ipsius
negotij
desi
nit esse
integrū
puta cum
inceptum
tractare de
persona
eligēda. Secus
si solūmodo
sint
exple
ta aliqua
pertinētia
ad solēnitatē
actus: vt q.
di
xerūt
missam
de
spiritu
sancto: elegerāt:
vel qd
simile.
facit qd
legitur r.
no. in
clem. si. de
pcur.

¶ Not. vlti. ibi: vtilē r.
necessariā
inuenieris r.
q. e. p. s.
electus
vel
postulatus
ad aliā
ecclesiā
nō
debet
trāsire
sine
noua
examinatiōe.
Et sic
videtur
q. e. p. s.
vtilis
vñ
ecclesie
nō
presumat
vtilis

alteri. vel forte hoc fit q. ex
postfacto potuit
effici inutulis. arg. in. c. veritatis.
de dolo r. 2. tu. c. li
cet heli de simo. ¶ Potest etia
notari ex
p. n. cipio
l. se vñ aliud
bonū dictū q.
illud dicit
fieri

8 **cōcorditer** qd fit p. oēs
nemine discrepate. Secus
si fiat per
maiorē partē.
vnde illud q.
fit per
maiorē
partē non
dicitur
cōcorditer
fieri q.
probat
tex. ibi
cōcorditer
vel tres
ex illis r. c.
Abi tex. po
nit ista vt
diuersa. idē
videtur
p. b. a. r. in. c.
quorū
dam. j. eo. li. vi.
tenet gl. in
cle. ne
romani. de
elec.

9 **dicti plene** in. c. non
potest. de re iudi. ¶ Et no.
de
notabili r.
quotidiana
questione
ad quā
inducit
iste tex.
¶ Emanauit
preconiū
per
presidē
vniuersi
tatis cuius
dā castri: vt
audita
cāpana
venirent
oēs ad
electionē
certam
fiendā.
¶ Demū
pulsata
cāpana
ex centū
qui erant
in vniuersi
tate castri
cōparnerunt.
xxx. duntaxat.
¶ Queritur
nūquid
isti soli
possunt
procedere
ad
electionē
faciendā.

i **hac questione** disputauit
quidā Jaco. dini. bo
no. n. canonicus
vt hic refert
Jo. an. r. in
effectu
cōclufit qd
ex quo
citatio
emanauit
per
habētē
potestatē
isti
venientes
possunt
eligere.
allegat
no. in. c. j. de
maior. r.
obediē. S. si
citatio
fuit
facta
nō per
presidentē
vniuersi
tatis: sed
aliquibus
de
vniuersitate
pcurantibus
subdistinguit.
qd
aut
labeatur
tēpus
p. s. n. g. m.
ad
eligendū
r. pōt
minor
pars
presens
alios
vocare
ad
eligendū
ne
currat
sibi
tēpus.
aut
nō
labeatur
tēpus: r.
tūc
non
sufficit
minor
pars: q.
hoc
spectat
ad
maiorē
partem. r.
oportet
tūc
q.
veniat
due
partes
r. valebit
qd
faciet
maior
pars: vt
in. l. qd
maior.
ff. ad
muni. Jo. an.
remittit
ad
no. in. c. cū
nobis. s. eo. r.
ibi
plenissime
dixi. Sed
aduerte
q. ibi
solū
tractatur
ad
quem
spectat
p. s. n. g. m.
termini
ad
eligendū
r. de
hoc
dicendum
vt
ibi. Sed
pri
ma
pars
huius
questionis
qd
q. n. cōuocatio
vniuersi
tatis
fit
per
eum
ad
quem
de
iure
vel
cō
suetudine
spectat
cōuocatio
vniuersi
tatis: tūc
talitudo
citatio
cōstituit
nō
venientes
in
cōtumacia
adeo
q.
venientes
duntaxat
possunt
explicare
q.
in
cumbat
agēda: licet
venientes
nō
faciāt
maiorē
partem
sed
longe
minorē. Hoc
dictū
sensit

g **Jo. an. in. d. c. j. de**
maior. r. obediē. sed
non fuit ita
specificē
locutus. r.
idem
sensit
in. c. h. de
no. ope.
¶ nūtia. vbi
vide. r. cōiter
canoniste
in
vtrōq.
loco
solēt
trāsire
cū
predictis.
¶ Et hoc
etiam
admiror
q.
nō
allegauerunt
dicta
legistarū
in
contrariū.
nec
Bar. allegauit
dicta
canonistarū.
¶ Itaq. Bart.
expresse
tenuit
cōtrariū
in. l. omnes
populi. in
h. q. p. n. in
p. n. ff. de
iusti. r. iure
vbi dicit
quod
quantūcūq.
vniuersitas
vocetur
p. magistratū:
oportet
tamē
ad
hoc
vt
veniat
seu
valeat
qd
fit
in
vniuersitate
q.
veniat
saltē
due
partes. vt
in. l.
nominationē. C. de
deca. l. i. r. in. l. nulli. ff. qd
cu
iusq.
vniuer. r. specialiter
pro
decisione
allegat. l. i.
fi. C. de
predi. de curio. lib. x. vbi
dicitur
qd
decre
tum
non
debet
ex
tabella
recitari. q. d. s. m. eū
nō
sufficere
q.
tabella. i. p. aliquod
instrumētū
pulsatile
cōuocetur
vniuersitas:
sed
est
necesse
vt
ipi
veniant
de
vniuersitate
saltem
due
partes. Et
ita
hodie
practicatur
in
tota
russia
i
vniuersitatib.
ciuitatum:
nunq.
enim
aliquid
tractarent
in
cō
silio
nisi
venirēt
saltē
due
partes
consiliariorum.

h **Concorditer.**
Adde Ro. cōf. c.
ccccx. h.

i **Sebasti. Sapia.**
Electione
faciendā. vñ
Bal. in. l. j. col. vlti. C.
quan. non
petē. par. vbi
dicit qd
qui
nolūt
cōgregari
ppter
cōtumaciā
priuatur
eorum
voce r. h. z
locū
ius
accrefcēdi
q. ius
eligēdi
accrefcit
p. n. t. b. z
sic
f. z. eū
pōt
facere
rector
studij
si
due
ptes
scholarū
nolūt
agregari
pōt
priuare
cōtumaces
voci
bus
r. p. s. n. t. b. z
accrefcēt:
vide
et
bal. in. l. j. q. i. col. i. d. C. cōia
deleg. vide
etia
bald. in
marga. sua
i
vers. si.
vocati. vbi
dicit q. q. n.
aliqui
sūt
p. n. t. b. z
accespientes
pōt
eligere
si
volūt.
hoc
est
vñ
ius
ecclesie
pro
pter
inoriam.

h **Concorditer.**
Adde Ro. cōf. c.
ccccx. h.

i **Sebasti. Sapia.**
Electione
faciendā. vñ
Bal. in. l. j. col. vlti. C.
quan. non
petē. par. vbi
dicit qd
qui
nolūt
cōgregari
ppter
cōtumaciā
priuatur
eorum
voce r. h. z
locū
ius
accrefcēdi
q. ius
eligēdi
accrefcit
p. n. t. b. z
sic
f. z. eū
pōt
facere
rector
studij
si
due
ptes
scholarū
nolūt
agregari
pōt
priuare
cōtumaces
voci
bus
r. p. s. n. t. b. z
accrefcēt:
vide
et
bal. in. l. j. q. i. col. i. d. C. cōia
deleg. vide
etia
bald. in
marga. sua
i
vers. si.
vocati. vbi
dicit q. q. n.
aliqui
sūt
p. n. t. b. z
accespientes
pōt
eligere
si
volūt.
hoc
est
vñ
ius
ecclesie
pro
pter
inoriam.

h **Concorditer.**
Adde Ro. cōf. c.
ccccx. h.

i **Sebasti. Sapia.**
Electione
faciendā. vñ
Bal. in. l. j. col. vlti. C.
quan. non
petē. par. vbi
dicit qd
qui
nolūt
cōgregari
ppter
cōtumaciā
priuatur
eorum
voce r. h. z
locū
ius
accrefcēdi
q. ius
eligēdi
accrefcit
p. n. t. b. z
sic
f. z. eū
pōt
facere
rector
studij
si
due
ptes
scholarū
nolūt
agregari
pōt
priuare
cōtumaces
voci
bus
r. p. s. n. t. b. z
accrefcēt:
vide
et
bal. in. l. j. q. i. col. i. d. C. cōia
deleg. vide
etia
bald. in
marga. sua
i
vers. si.
vocati. vbi
dicit q. q. n.
aliqui
sūt
p. n. t. b. z
accespientes
pōt
eligere
si
volūt.
hoc
est
vñ
ius
ecclesie
pro
pter
inoriam.

h **Concorditer.**
Adde Ro. cōf. c.
ccccx. h.

i **Sebasti. Sapia.**
Electione
faciendā. vñ
Bal. in. l. j. col. vlti. C.
quan. non
petē. par. vbi
dicit qd
qui
nolūt
cōgregari
ppter
cōtumaciā
priuatur
eorum
voce r. h. z
locū
ius
accrefcēdi
q. ius
eligēdi
accrefcit
p. n. t. b. z
sic
f. z. eū
pōt
facere
rector
studij
si
due
ptes
scholarū
nolūt
agregari
pōt
priuare
cōtumaces
voci
bus
r. p. s. n. t. b. z
accrefcēt:
vide
et
bal. in. l. j. q. i. col. i. d. C. cōia
deleg. vide
etia
bald. in
marga. sua
i
vers. si.
vocati. vbi
dicit q. q. n.
aliqui
sūt
p. n. t. b. z
accespientes
pōt
eligere
si
volūt.
hoc
est
vñ
ius
ecclesie
pro
pter
inoriam.

h **Concorditer.**
Adde Ro. cōf. c.
ccccx. h.

i **Sebasti. Sapia.**
Electione
faciendā. vñ
Bal. in. l. j. col. vlti. C.
quan. non
petē. par. vbi
dicit qd
qui
nolūt
cōgregari
ppter
cōtumaciā
priuatur
eorum
voce r. h. z
locū
ius
accrefcēdi
q. ius
eligēdi
accrefcit
p. n. t. b. z
sic
f. z. eū
pōt
facere
rector
studij
si
due
ptes
scholarū
nolūt
agregari
pōt
priuare
cōtumaces
voci
bus
r. p. s. n. t. b. z
accrefcēt:
vide
et
bal. in. l. j. q. i. col. i. d. C. cōia
deleg. vide
etia
bald. in
marga. sua
i
vers. si.
vocati. vbi
dicit q. q. n.
aliqui
sūt
p. n. t. b. z
accespientes
pōt
eligere
si
volūt.
hoc
est
vñ
ius
ecclesie
pro
pter
inoriam.

a Et vicina. ad de Ro. 2. c. xiiij. et c. iij. de tamen idē Roma. cōf. cccxx. q. habēs mandatū ad ad missionē postulatōis et ad absol uendū a vinculo prioris ecclie nō pōt pōfiliare ad actū trāslatiōis. Et per hoc qd hic dicit abb. idē cōf. lxxv. dicit q executorib⁹ qd data est ptās cō trahendi matri moniū videf da ta potestas con trahendi sponsa lia.

b Sebast. Sapia. Prohibito. Vide. d. Bas. i. l. f. coll. f. ff. de iur. iudi. om. iudiciū. Abb. in. c. trāsla to. in pn. xbis. 3. de cōstitu. in. c. si celebrat. de cleri. excōi. mni.

c Sebast. Sapia. Sz possit. Facit tex. in. l. si qñ. i. pn. C. de inoffi. te sta. cū alleg. p gl. ralle. p. adoder. i. l. ex facto. i. pn. ff. d. vulg. et pup.

d Presentata. Adde Petr. de ancha. cōf. lxxi. c. cxi.

e Certa psona. Adde vt p An. de but. cōf. lxxv. zacharias.

f Plus placet mihi. adde p ista opi. ro. 2. c. cclij. co. iij. xii. quo ad tertiu. Old. cōf. cxx. et c. xli. in. c. i. col. j. x. que sitve rior. de ma. et obe diē. et car. mādag. expse. tenētē in suo trac. de elec. pte. j. ca. xlij. vbi aliquid in gl. vbi tenet q sol⁹ nō tantum compro missuz reintegra reuocare nō pōt. sed nec minor pars.

liter duos intellectus. Primus q decretū non debet ex tabella recitari. i. p tabellionez: qz istud nō est delegabile. et fm istū intellectū illa lex nō facit ad ppositū. Ad. l. noiatiōnū. et l. nulli. pōt dici q nō loquunt qñ quocatio fuit facta p pfi dentē vniuersitatē: et vocati sunt in cōtumacia: sz qñ vniuersitas p se cōgregat. nā opz q tunc sint due ptes ptes. ita sentit Inn. in. d. c. ij. de no ui ope. nū. et hec no. Et In gl. in x. q. x. o postu latio. in fi. no. bñ istā gl. ex qua collige q i mada to nō solū veniūt expssa in eo: sz et ea q sunt ppa ratoria et vicina iphis expssis pferim qñ ex non expssio puenit ad id qd est expssum: sicut hic da ta ptate eligēdi veniūt ptās postuladi. et idem tes nuit gl. i. c. null⁹. lxxi. di. in fi. gl. mag. et in. c. lxxv. q. j. Dixit tñ Host. hic q de rigore nō veniret po stulatio sz hoc cōprehēdit ex quadā eqtate. Sz ego allego tibi gl. sing. in. c. j. de postu. pla. in fi. q vult qd etiā in materia penali sub noie electiōis venit postulatio cū p postulatiōē pueniat ad ipsam electionē. Et vide qd ibi dixi. et optime fa cit. l. o. ff. de spō. vbi dicit q phibito mrimonio cēsent etiā phibita spōsalia de futuro: qz p ea p uenit de facili ad mrimoniū. Ad idē. l. in quorū. ff. de pig. vbi ptz q res phibita vēdi nō pōt pi gnorari: qz p pignorationē o facili puenit ad de structionē: vt in. l. ij. C. de iure dō. in pe. Ita dica mus in fili q cū dātes ptatē eligēdi interdū vt ecclie pvideat de pastore: venit ois ptās p quā pōt ecclie pvidere. et pferim hoc est ad mitten dum qñ gratiose daret alicui potestas eligendi dō em tūc fieri largissima interpretatio in pindi ciū cōcedētiū. vt in. c. cū dilectus. de cōfue. et in. c. cū olim. de verb. sig. et ad cōtraria allegata in gl. dic q pcedūt in his q nō sunt ita pūcta mada to principali. ista em non veniūt. ita intellige. c. cum olim. el. j. de offi. deleg. et vide quod ibi dixi.

† In gl. in ver. cū res nō esset integra. in fi. gl. ita multū variat in hoc ar. residet tādē in opi. q potestas data ppromissarijs nō pōt reuocari et re integra existente: qz non erat purū mandatū sed potius quedā donatio seu gratiosa conces sio istis compromissarijs facta. Refert tñ glo. in fi. quosdā tenuisse qd re integra possit reuocari. et hac secūda opi. tenuerūt An. et Bos. hic et s. e. causam. et Host. dicens hic q cū res est integra nō interest istorū cōpromissariorū ptatē reuoca ri qz poterūt ipsi in caplo habere vocē sicut alij: sed si res nō est integra pnt pcedere interesse i re uocatiōe potestatis: qz singuli sunt quibus ipsi fauebāt q re integra ipsi nesciebāt. Et cū incur rerint odiū plurimorū interest eorū vt nō reuo cēt mādātū. Hec rō Host. nō militaret si cōpro missarij nō essent de caplo: qz reuocata potesta te nō haberē vocē i caplo. Alj tenētes mediam viā distinguūt et bñ cōcordādo opi. cōtrarias. q aut vniuersitas dedit hac potestātē ipsi cōpro missarijs gratia ipsorū cōpromissariorū: vt si eos honoraret in actu eligēdi: et tūc pcedat opi. gl. vt etiā re integra nō possit ptās reuocari per rōnem gl. Aut hec ptās fuit data nō fauore per sonarū: sed vt pvideret ecclie forte facilius per viam cōpromissi: ita q isti fuerūt deputati nudi ministri et executores. et tūc pcedit opi. cōtraria vt re integra possit reuocari: sec⁹ re nō integra. et in hoc casu pcedat iste tex. Et hac distinctio nē videf approbare Jo. and. hic. et cōiter doc. se quētes. et vt de mēte Inn. in. c. cōstitut⁹. de 2 cel. prebē. et vide qd ibi dixi. Nec ob. si dicat q in hoc vltimo casu reuocatio deberet admitti et re nō integra soluto interesse cū hoc sit de natura mādati vt in. l. si pecuniā. ff. de cōdictio. can. da. Hec em pcedit fm Inn. in pphanis nō autē in spiri tualib⁹ que nō recipiūt rectā estimationē: iuxta no. in. c. corā. de offi. dele. Et no. sing. hoc dictū. et satis placet mihi premissa distinctio. nā prima opi. pbari vt in. d. c. cōstitut⁹. intelligēdo vt ibi dixi. scda opi. videf pbari hic in tex. nam fortissi mū est arg. a cōtrario sensu ex quo in iure non re perit pbariū. vt in. c. cū aplica. de hys q fi. a pla. et

no. in. c. publicato. j. eo. Quid autē dicendū in dubio si nō apparet an fauore ecclie an xpo pso ne sit data ptās. et hic do. An. q debem⁹ cōfide rare qd actū fuit p prius quasi velit dicere: pos sibile esset q cōpromissarij hoc petierūt ex gra. An lxxba cōmissiōis nō sapiāt gram: tñ in du bio intelligunt fm ea q acta sunt. Pro hoc alle go. l. si ptes. ff. de pe. et l. si seruus pluriū. s. si. ff. de leg. j. Si aut nō pōt apparere p ea q pmissa sunt et psumendū q potius voluerit caplm pvidere re ecclie q facere gram cōpromissarijs. et quia gra nō est psumēda fm eū. alleg. c. si. j. de transla. epi. sed possit allegari mel⁹. l. cū de indebito. ff. de pba. in fi. et no. gl. in. l. cū quid. ff. si cert. pe. que no. dicit q si dico vni tolle hanc pecuniā nō pre sumit donatio: sz potius mutuū vel depōsitum q nemo presumit iactare suum. vt in. c. super eo. de regu. et d. l. cū de indebito. Et no. ex predictis naturā istorū cōpromissariorū. Et In gl. in fi. no. bene istam glo. in fi. nā sentit hic verā et cōem opi. que tenet in. c. bone. h. de postu. prela. q po stulantes possunt recedere a postulatiōe anq po stulatio sit superiori pntata. Licet aliud sit in electione: vt in. c. publicato. j. e. Et istum tex. qui videtur ob stare cū capitulū nō potuerit recede re ab illa postulatiōe. rñdet gl. q obstabat huic capitulū fides pntata: qz promiserat illis cōpro missarijs recipere illū quē ipsi eligerēt. Et sic ha bes casus no. in quo a postulatiōe nō pōt rece di etiā ante q sit superiori pntata. Puto tñ q si cōpromissarij cōsentirēt reuocatiōi qd possit capitulū ab illa recedere ante q esset superiori p sentata: qz postulatus non pōt pcedere i interes se cū sibi ius nō sit quesitū iuxta no. in. c. postula tiōe. de postula. prela. Et ex hoc pt solui aliud cōtrariū qd formari pōt de. c. scriptū. j. eo. vbi pa tet q postulatio non pferet electioni nisi sit fa cta a duplo maiori pte. Sol. illud pcedit qñ po stulatio et electio de diuersis facte pcurrerēt. hic aut deficiebat potestas in electoribus quia eam transulerāt in illos ppromissarios nec poterāt illā potestātē reuocare cū res non esset integra.

† Sed circa pdicta et circa tex. dubitat vtrū in casu in quo potest ptās reuocari qualis deat esse reuocatio. Inn. tenet qd debet esse expressa nec sufficit tacita. pnta si capitulū re integra p cederet ad alij eligēdū nisi em reuocatio intis met ipsi cōpromissarijs teneret electio fm eum arg. in. l. pponēbat. ff. de iud. Puto hoc dictum Inn. pcedere nisi pcederet electio capituli. nam tūc non video quō possit tenere electio ppromis sariorū lxx ignorauerint eam. Quoniā ex quo res est integra potestas pmanet apud capitulū. vt in. c. dudū. de prebē. li. vi. Secūda vero electio re peritur facta post primam ergo non debet tene re. arg. eius qd legit et not. in matrimonio carna li. in. c. si. de pe. li. vi. Et ex isto tex. potest col ligi vna notabilis differētia inter matrimonijz carnale et spūale. Nā ad contrahēdū matrimo niū spūale sufficit dare mandatū aliquibus in ge nere vt hic. sed in carnali matrimonio opz quod det speciale mandatū ad contrahēdū certa pso na aī mandatū non est sufficiens. vt est tex. no. in. l. gñali. ff. de ri. nup. et est gl. no. in pdicto. c. fin.

† Quā tenebis semper mēti. Et Alteri queritur nūquid vnus solus de capitulo possit re integra reuocare ppromissum. Inn. et Compof. dicūt q sic. qz sicut a principio pōt vnus sol⁹ resistere ne fiat compromissum. vt. s. dixi ita vnus solus re integra debet posse ppromissum reuocare vt in l. vrannius. ff. de fideius. Contrariū tñ tenuit hic Bas. de cal. qz ex quo ppromissum est factū p to tū capitulū cū isti ppromissarij sint quasi pcura tores isti capituli et non istius singularis tantū non pōt ipse solus reuocare. Et hoc dictū plus placet mihi qz ex quo compromissum semel te nuit opz q maior pars concurrat in reuocatio ne. arg. in. c. i. de his q fi. a ma. par. ca. et l. qd ma ior. ff. ad muni. Et Itē qñ qd vnus ex cōpro missarijs esset excōicatus nūquid vitaret tota

Sebast. Sapia. Cōpromissus. Hec opi. vt ve rior p regulā qd solēntas q rega rit in actus cele bratiōe regitur etiā in ex resolu tiōe: aut. ecōtra si filij. et ibi Bar. ad h. no. C. de res pud. gl. in. l. tria p dia. vbi Paul. de ca. ff. de serui. rusti. pcedio. no. Bar. i. l. actor. in pen. col. ff. re ra. hab. no. do. Bas. in. l. q iussit. col. iij. ff. de re iudic. et alibi sepe.

† Excōicatus. adde vt p Ro. cōf. lxxv. vbi ponit de rescri pto impetrato a duobus quorū vnus erat excō municatus. Zacharias.

† Adde qd vos luit Alex. cōf. cccv. ad fi. et ad de eūdē Ro. fin. de cey. iij. an. nū quid rescriptū. vbi cōcludit qd si est impetratū rescriptū sup re cōi q tunc valet p parte illi⁹ qui nō est excōicar⁹ sec⁹ si sup re cōi iduifibili: qz tūc nō r3. alleg. Jo. and. in. c. vtile. in sua nouel. s. reg. in. tu adde eum dem in. c. j. de res scrip. li. vi. et Fel. in. c. venerabilē. co. ij. xii. fallit. q. de excep. Anto. Francisc.

† Et ad qd in materia separa bili et diuifibili nunq vtile vitia tur p inutile: als sec⁹ vide Bar. et doc. in. l. grece. s. illud. ff. de fide. et vide q habent i c. massana. et in. c. fac. san. de elect. qñ inhabiles ad mī tūc cū habi libus ad electio nē an vitietur to ta electio vt act⁹ qui sit.

Sanozmi. super prima parte primi.

Sed quatenus loquitur generaliter male dicitur nec. c. nobis. quod allegat hic. pbat. imo pbat. dicitur cum dicat patronum debere pntare institutum episcopo et nullam mentionem agi de caplo. Item si gl. est tex. i. c. cum ex iniuncto. in fi. de here. vbi dicitur quod institutio et destitutio personarum pertinet ad episcopum. Ad idem. c. nouit. r. c. qto. de his que sunt a pla. vbi in institutionibus a collationibus solum medatur inquiri capli pntati. Sed forte gl. voluit intelligere de collatione pbedarum ecclesie cathedralis sive vsa fuit vocabulo nimis generali. Et qm p hac materia semper fit remissio ad istud caplum psequar latius ea vltra alios. An gñaliter cum queritur ad quem de iure coi pntet pntio dignitatum et beneficiorum dicat quod aut quis de pntur ecclesiarum collegiarum: aut de beneficiis inferioribus. Primo casu in ecclesiis cathedralibus olim ptinebat pntio ad solum romanum pontificem: in inferioribus aut ptinebat pntio ad episcopum loci. Postea tractu temporis fuit per papam data potestas cuilibet collegio eligendi sibi pntur sine sit ecclesia cathedralis sine inferior. vt in c. i. s. eo. in. c. ne p defectu. r. c. q. propter. j. e. r. xvi. q. vii. q. gregatio. Et de pntis vide bo. glo. in. c. q. de elect. lib. vi. r. per Jo. an. in regula qd alicui gratiose. de reg. iur. lib. vi. in mercu. presertim in solutio ne q stionis. Et potestas confirmandi electos fuit data superiori immediatē. vñ electione abbatis confirmabat episcopus loci. xvi. q. d. in. c. j. Electio ne xpo episcopi confirmabat metropolitanus. vt in. c. seq. r. electione metro politani confirmabat patriarcha pntur. vt in. c. antiqua d priuile. Electione xpo pntur confirmabat solus papa qz nō ē dare aliū superiorē vt ibi. Secundo casu principali cum querit de pntione aliorum beneficiorum subdistingue quod aut querit de beneficiis sitis in ecclesia cathedrali: aut de beneficiis sitis in ecclesiis collegiatis inferioribus. aut de beneficiis sonantibus in nomine rectorie. Primo casu aut queritur de pntis ipis ecclesie cathedralis: aut de dignitatibus ibidem sitis. Primo membro. s. circa pntis ecclesie cathedralis tres reperiuntur principales opiniones. Ana hz vt ptineat collatio ad episcopum cum consensu capli. r. hac tenuit Lōpost. hic p qua. j. de his que sunt a pla. c. ea noscitur. Secūda opinio nem tenuit hic Hostiē. dicens qd episcopus habet hoc facere cum pntio tñ capli. Pro hoc c. nouit. r. c. qto. de his que sunt a pla. Nisi oia bona possiderent simul pntur et caplum. qz tñ simul haberet explicare. Vel nisi iteresset alius specialis: qz tñ haberet episcopus hoc facere cum consensu illius per. c. ad hec. in fi. de offi. archi. Tertia opi. ponit hic in gl. vt simul ptineat ad episcopum et caplum. r. hec opinio differt a precedentibus. Aliud em est qd simul habeat conferre: aliud qd episcopus cum consensu capli. vt legitur r. not. in. c. vnico. ne sede vacante. lib. vi. Et hac opinionem qd simul ptineat ad vtrūqz: tenet gl. in. c. irrefrabili. de offi. ordi. r. in. c. fi. de sup. ne gligē. plata. r. in. s. i. xxi. dist. r. c. dist. c. i. vers. post secundā. secuti sunt hic Philip. Vincē. r. Hof. Et p istis facit fm Jo. an. i. c. qd qbusdā. de fideiul. r. c. q. nōnullis. s. verū. j. de magistris. r. quodāmodo doct. r. moder. trāsent cōiter cum hac opi. dñi de Ro. tengerūt decisi. cl. pntur recitādo opinionē istā q disponēdo. Ego dicere sic. q aut cōstat pntis fuisse institutas de bonis cōmuniū ecclesie. aut de bonis alicuius priuate psonē q illas instituit retinēdo sibi patronatū. aut du bitat de quibus bonis fuerūt institute. Primo casu quādo ex bonis cōibus ecclesie placet mihi opi. istius glo. vt simul ad vtrūqz ptineat creatio: seu pntis collatio: tum qz ex bonis cōibus institute sunt. tum etiam qz interest omnium de ecclesia habere canonicos gratos. An cū in hoc casu concurrant duo vincula: dicamus q simul habeat pntidere per illā regulā generalē q oēs tāgit. ab oibus dz approbari. vt in. d. c. ad hec. Sed in eo casu q pntis habent patronū puto q patronus habeat episcopo presentare. iuxta no. in. e. a nobis. de iurepat. Sz episcopus instituet cū consilio vel saltē cū consensu canonicorum: s. principa liter institutio pertinet ad episcopum. arg. opti. in. c. n ullus. xvi. q. d. vñ. r. potius requirerē cōsiliū q consensum. arg. c. nouit. r. c. qto. de his que sunt a prela. r. hoc casu pcedat opi. Hosti. In tertio vero casu cum sumus in dubio tenere adhuc istā gl. qz in dubio pntis presumuntur institute ex bonis cōibus ecclesie. vt in. s. fi. xxi. q. j. Et p hoc membro r. primo adde qd no. Inn. in. c. dilecti. de maio. r. obed. vbi no. dicit q dignitas r. iura ecclesie possidētur pariter per episcopum r. caplum. ar. in. ca. cū clerici. j. de ver. sig. Idē qd. s. pntio in pntione dignitatum ipis ecclesie cathedralis eisdē rationibus. Licet doc. hic nihil dicat circa pntionē iparū dignitatum. In tertio membro: scz circa pntionem inferioris beneficii ipis ecclesie cathedralis: pntio q solus episcopus possit illa cōferre etiā sine consensu vel consilio capli: qz ista minora explicat episcopus ex suo officio generali. Qd videtur voluisse Innocē. in. d. c. nouit seu in. c. quāto. eo. ti. de his que sunt a pla. r. facit q ipse Innocē. not. in. ca. fi. de maio. r. obed. vbi dicit gñaliter q ista minora explicat rector cuiuscūqz vniuersitatis ex suo officio sine ipsa vniuersitate. Quo ad secundū casum scz cū queritur de pntis beneficiorum seu pntis ecclesie collegiate inferioris. Jo. calde. tenuit hic qd pntis et caplum illius ecclesie irrequisito episcopo prouidebūt sicut peragūt alia ipis ecclesie negotia. Nec est tāta cōio inter episcopum r. ecclesiā inferiorē sibi subiectā. quāta inter episcopum r. ecclesiā suā cathedrālē. vt in. c. requisisti. j. de testā. Merito aliud dicēdū in pntis ecclesie cathedralis q in pntis ecclesie inferioris. Prouideat ergo pntis r. capitulū illius ecclesie si cut aliorum bonorum habet administrationē. r. hec fuit opinio principaliter

Hosti. in. c. q. de insti. c. Dñi de Ro. in. d. dci. clx. fuerunt varij. nā qui dā tenuerūt q presentatio pertinet ad prelatū r. caplum illius ecclesie inferioris. institutio xpo ad ipm episcopum loci. Sed collector decisionū tenet precedentē opinionē vt ptineat pntio ad prelatū r. caplum illius ecclesie. Joā. d. ligna. hic tenuit opinionē precedentē vt pntatio ptineat ad ecclesiā inferiorē r. institutio ad episcopum. r. hac secutus fuit Federi. d. senis. cōsilio. c. xxi. vbi plenius videas. Et mihi placet hec vltima opinio: qz iura generaliter dicūt qd institutio beneficiorum pertinet ad episcopum: et qd habet prouidere de pntis r. alijs beneficiis. Ad hoc bonus tex. in. c. nullus. xxi. q. d. vñ. r. i. d. c. cum ex iniuncto. Optime facit. xvi. q. v. in. c. j. vbi no. pbat qd etiā si alienus episcopus capellā cōstruat in aliena diocesi reseruat sibi dūtaxat pntatio sicut cuiuscūqz patrono pntio. institutio vero r. alia iura episcopia reseruant episcopo loci. Ergo p supposito q ex bonis ecclesie inferioris fuissent institute pntis: ex quo tamē sunt bōa redacta ad spiritalia beneficia debet institutio ptinere ad episcopum. Sed vbi pntis nō essent annexa canonicatibus: sed cōsisterēt in mera temporalitate tūc tenerem opinionē contrariā vt institutio canonicorum pertineret ad episcopum r. presentatio ad ecclesiā inferiorē. Tercio r. vltimo casu cum queritur de beneficiis sonantibus in nomē rectorie dico q de iure cōmuni collatio seu institutio pertinet ad solū episcopum qui in maioribus beneficiis prouidebit cū consilio capituli sui. in minoribus sine consilio. vt legitur r. nota. in. d. c. quāto. Et si beneficia ista habent patronū fiet presentatio per eū ipm episcopum. vt in dicto. c. nobis. Aduerte tñ quia quādoqz beneficium seu capella est fundata in ipsa ecclesia inferiori: r. tūc puto q ratione fundi rector ipius ecclesie habebit pntare vna cum patrono. Nam ratione fundi acquiratur inf patronatus vt in dicto. c. nobis. r. plene p glo. xvi. q. vñ. in. c. pie mentis. r. vide quod not. gloss. lxxxi. dist. c. j. tetigi in. c. ad audientiam. el. j. d. eccle. edifican. vbi vide. Si autem capella ē ēdificata extra ecclesiam in parochia tamē alicuius ecclesie. Et tūc distingue quod aut ecclesia parochialis cōtribuit in dotē r. habet presentatiōē vna cum patrono. vt est tex. in dicto. c. ad audientiam. aut nihil tribuit r. tūc non potest pretēdere etiam presentatiōem vt probatur a contrario in dicto. c. ad audientiam. sed hoc casu pntatio pertinet ad patronū si superest. Si autē non constat de patrono dixerūt quidā quod pntatio pertinet ad parochianos. Sed tu tene q libera collatio pertinebat ad episcopum r. idē dicendum de ipsa ecclesia parochiali si non constat habere patronum. r. nota. voluit Innocē. in. c. cum venerabilis in fine. de exceptioni. Joā. andre. in. c. vnico. de capel. monacho. libro sexto

10 In autem parochiani presumantur patroni si sunt in possessione presentandi r. non constat de alio patrono. vide quod no. Joā. and. in dicta regula quod alicui gratiose. r. facit ad materiam c. i. de religio. domib. Adde tamen ad predicta glo. singu. in. c. eam te. de eta. r. qualita. que dicit quod si ecclesia parochialis edificat i fundo suo aliam ecclesiam poterit ibi ponere vicariū. Et prelati maioris ecclesie erit prelati vtriusqz Sed illam glo. intelligerem quando ecclesia parochialis edificauit sibi capellam vicinam quasi in adiutorium sui non autem vt esset beneficiū per se stans. Nam tūc de necessitate habebit ibi presentare rectorem perpetuum. quod sentit ibi Innocē. sicut seruatur in quolibet rectore. pntis procedūt. in institutione beneficiorum secularium. Quid autem in reformatione ecclesiarum regularium ad quem pertinet creatio. vide gloss. singu. in. c. finali. de regu. libro. vi. que dicit quod ad abbatem r. conuētum simul. nisi aliud habeat consuetudo. Fundatur per. c. ea noscitur. de his que sunt a prela. qui quidez tex. pfecto non pbat illam opi. nec aliquo iure probat

Sebasti. Sapia.

Aluū supiorē.

Ad quē spectet pntio pntis sitarū i ecclesia collegiata et cathedrali. vide Hof. r. Host. recitatos p Jo. an. in. c. postulasti. j. d. pntis. pntis. vbi etiā bo. text. in ista materia pondera etiā q tex. i. c. pe. ne se de vacā. vñ pbat q collatio pntis ecclesie cathedralis ptinet ad solū episcopum: intelligēdo illū tex. pntis intelligūt ibi oēs doc. r. latissime de hac materia vide. d. Jo. d. Selua. in trac. d. beneficii. in. s. parte. q. xxi. vbi pulchre reasumit omnes casus.

Sebasti. Sapia.

Et dē rōnib.

Aide Dñi in c. deliberatiōe in iij. no. vbi pntis lip. frā. i. c. primo de offic. leg. li. vi. Old. i. cōsili. c. lvi. factum tale est.

Sebasti. Sapia.

De insti. Pro

hac opi. vñ bonus tex. in. c. significatum est. r. ibi not. Jo. de imo. de pntis. vide Fel. in. c. cū venerabilis. l. xi. r. xxi. colū. j. de excep. r. Card. in cle. i. i. x. abbate. de sta. mona. vbi idē qz Hosti. vide Lap. alleg. vlti. r. rotā in no. uis sub tit. de cōces. pntis. decisio. iij. inci. de collatiōe pntis. r. in antiquioribus sub titu. d. pntis. decis. viij. incipi. queritur. r. vtrūbiqz concluditur quod ad solū collegium pertinet.

Sanonmi. super Prima parte primi.

- Unde potius credo qd ptineat ad abbatē per. c. nullam. xvij. qd. ij. z vide qd dixi latius in. d. c. ea noscitur. Quid autē si essent mortui oēs de ecclesia collegiata dic qd superior immediatus pui debet de plato. vt no. Cōpost. in ca. ne p defectu. j. eo. z sequit. Fed. de sen. d. q. xxiij. facit qd no. al. xvij. q. ij. c. j. f. Dec oia pcedūt nisi cōtrariuz habeat cōsuetudo: qd in puiione beneficiū p fertur iuri cōi. vt hic. z in. c. si. de instit. z in. d. c. ea noscitur. z in. c. abbatē sane. de ver. sig. ¶ In glo. in ver. iniuriarū ibi: z si noceat aliq. no. bñ hāc gl. iū cto tex. qd non dicit quis facere iniuriā vtendo iure suo: licet ex tali vsu alteri puta vicino noceat vt consueta qmoda auferat: ex quo nō facit aīo in iniuriā. Nā tūc posset qnieri actioe iniuriarū. vt in. l. pe. ff. de iniurijs. ¶ Done exēplū si habens partē domi inferiorē facit ignē pro vsu suo. Nāz lz fumus ascēdēdo intret p fenestrā partis superioris: ita vt noceat dñō illius partis superioris nō pōt ppter hñ eū agi ex quo nō facit aīo iniuriā. Sec⁹ qd disponeret circa rē vicini. de quo dicēdū vt no. pferitū per Bart. in. l. fluminū. ff. de dā. infec. z in. l. j. s. deniq. ff. de aqua plu. arcē. vbi bo. tex. Et facit qd in simili no. Inno. in. c. si. de resti. spo. vbi dicit qd cū emulatione z iniuria alterius nō lz noua castra facere nec vetera inca stellare que non probātur prius fuisse habitata qd nota. ¶ In gl. antepenul. doc. cōiter referūt not. gl. qd qd duo probāt exercuisse eundē actuz in solidū z probationes sunt equales: si act⁹ il le ptinebat ad vtrūq. debet p vtroq. sentētiari: vt illū actū exerceat cōiter. Quia in dubio debet probatio interpretari vt qnieri nature negotij de quo agitur. iij. q. ij. testes. no. Inno. in. c. auditis. de prescrip. z vide qd dixi post glo. in. c. lz. de probatio. ¶ Sz circa hoc qrit presupposito qd creatio canonicorū spectet ad epm z capitulum simul. qd si ipse cōsentiat in vnū z caplm in aliū qd illorū sit preferendus. Jo. an. remittit ad no. in. c. postulatistis. de cōces. pben. tuvero dic qd neuter est admittēd⁹ cū nemo cōsensum habeat epī z capituli: ad hoc em vt teneat creatio seu receptio opz qd cōcurrat cōsensu epī z capli seu maioris partis ipsi⁹. de quo vide tex. iuncta glo. in. c. vnico. ne sede vacā. li. vj. z qd dixi in. d. c. postulatistis. ¶ Et si nō cōueniunt intra tps pñrū ad pui dedū de quo in ca. ij. de cōces. preb. fiet deuolutio ad superiorē per istorū negligētiā cū verum sit dicere eos nō puidisse tpe debito. vt in. d. c. ij. z. d. c. postulatistis. ¶ In gl. pe. ibi agebat petitorio. sentit gl. z bene qd in primo arti. libelli agebatur possessio. i. retinēdē: ne caplm impediret epm in possessione sua. z p hoc tacite petebat vt canonici p eū instituti deberēt admitti in ecclesia tanquā canonici. nā ad validitatē institutionis fa cte sufficit qd institutō erat in possessione tpe institutionis. vt in. c. querelā. s. eo. z in. c. cum olim. de cau. pos. z ppetita. ¶ In. ij. arti. agebatur petitorio puta confessionaria actioe qd dicebat ep̄s qd de iure pertinebat ad eū ptās recipiēdi canonicos z sic petebat p ea pnuntiari: sed ex defectu pbat ionis z qd caplm melius probauit de iure suo succubuit ep̄s in vtroq. articulo. Abbas, sz Cōpromittētes tenentur electionē factam a compromissarijs acceptare nisi ex iusta causa.
- 1 Compromissarij si nō omnes sed maior pars cō sentiat quicquid agunt valet.
 - 2 Archiepiscopus habet potestatem confirmandi electionem suffraganeisui.
 - 3 Testes singulares non probant.
 - 4 Sentia lata in cā bñficiali nō trāsīt in rē indicatā nisi post decēdiū: qd nō est indistincte verum. 6. Sententia lata super causa matrimoniali nūq. qd trāsīt in rem indicatā.
 - 5 Sententia nutritiua peccati nūq. trāsīt in rē indicatā.
 - 6 Calumnia non potest opponi accusanti: si pbat per vnum testem. 8.
 - 7 Testis vnus non facit semiplenam probationē nisi super factō principali.
- 9 Dispensatio sup etate in dignitatib⁹ ecclesiasticis est reseruata pape. lz aliq. casu possit etiā ep̄s. 11.
- 10 Dispensare sz institutioinē cōcilij solus papa pōt.
- 12 Testes minus idonei admittūt qd ex natura negotij non potest haberi alia probatio. Testis nō indicatur idoneus qd ex suo dicto potest ascribi sibi laus vel vituperium. Oppones aliquas solennitates defuisse in alio quo actu habet probare.
- 13 Nō pōt qd se obligare ad penā bñficij perdendi. d. Popularis actio extinguitur vno agente: z nō recipitur procurator in tali actione. Accusatus ab vno si fuit absolutus non potest vltius accusari.
- ¶ Am dilectus.** ¶ Cōpromittētes tenent recipere electū a cōpromissarijs si sit dign⁹: nisi sz formā cōpromissi eū appareat electū. Et tres sunt partes. In pma ponit allegatio p electo. In secūda ibi: verū allegatio ptra electū. In tertia ibi: nos xō diffinitōis qmissio. ¶ Casus litalis. Ecclesia morineñ. destituta pastore archidiacon⁹ eiusdē ecclesie elect⁹ extitit in pastore: sup ista electione iā cōfirmata orta fuit postmodū cōtrouersia inter epm electū z ei⁹ sequaces: z quosdā alios canonicos eiusdē ecclesie. delata est qstio ad sedē apostolicā. ex parte electi fuit ppositū corā papa qd cū ecclesia ipsa vacaret canonici eiusdem in tres canonicos morine. ptātē eligēdi epm cōtulerūt: pmittētes vt illū reciperēt in rectore quē de gremio ecclesie ducerēt eligēdum. qui examina tis volūtātib⁹ singulorū archidiaconū ipsi⁹ ecclesie elegerūt: metropolitanus electionem examinans. z psonā electi z de etate ipsi⁹ veritatē inquirens pronūtiavit ipm in etate nō sustinere defectū z electionē ipsi⁹ cōfirmavit. vñ petebat ipom silētū pti aduersē q malitiose se opponebat: verū quida. B. noie pposuit ex aduerso sub persona bñficij sui se obligās qd pdictis trib⁹ sub hac forma fuit data eligēdi potestas: vt examinatis volūtātibus singulorū illū in quē oēs vel maior: z sanior pars capituli de gremio ecclesie consentiret eligere tenerent: sz ipsi electores potestatem sibi traditā nō seruātes dictū archidiaconū quē pauci de caplo noiarūt eligere psumpserūt. An canonici morineñ. postmodū mirabantur qualiter archidiacon⁹ fuerat electus cū plures essent in ecclesia digniores ceperunt etiā publice pñteri qd ipsum nullatenus noiarūt: z sic talē surreptionē dñō pape retulerūt: petens dictus. B. dictus archidiacono. remoueri ab ecclesia morineñ. Dñs papa vidēs qd res ista erat perniciofa exēplo ita duxit puidēdū: vt pdictores pñtarēt iuramentū qd malitiose nō pronūtiāt hmoi qd nē z predicti tres electores iuramēto astringātur dicere veritatē: quot ex canonicis examinatiōis tēpore in dictū archidiaconū cōuenerūt: vt si tres vel duo illorū dixerint qd maior pars consensit in dictus archidiacono. cōtradictorib⁹ silētū imponat: cum illorū pbatio sufficiens nō eēt eo qd essent in suis testimonijs singulares. si vero dixerūt qd a pauciorib⁹ fuerit noiat⁹: tūc si fuerit sufficiēter pbatū qd illū de gremio ecclesie fm formā sibi datā eligere tenent in quē oēs vel maior pars capli consentiret electio ipsi⁹ casset. aliogñ qd de ipso archidiacono factū est ratū habeat: z cōtradictores cōpescant ab ipsi⁹ molestatiōe. z indices pdicti. B. pñtēt pñda morineñ. ecclesie: qd se ad penā. si in pbatioe deficeret obligauit: nō obstante qd sup etatis defectu obiectū fuerat sz epm cum idē. B. nō multū institerit z sup B a metropolitano fuerit indicatū: cui⁹ snia i rē trāsīt indicatā a q intra decēdiū nō fuerat appellatū. B. ¶ Not. j. qd ptās eligēdi simplr i tres p caplm pñt ppromitti. Sz est dubiū nūqd hoc casu valeat electio facta a maiori parte: qd dixerūt qd non sed opz qd oēs qnieri ex quo cōpromissum fuit simplr factū ad instar plurimū pcuratorū datorū simplr nō in solidū. ¶ Habēt em isti oēs simul potestātē ita qd non

¶ In solidū. ad de Cal. consil. vi. de elec. ¶ Ad ad prin cipalē. q. docto. post Bar. in. l. in ter partes. z i. d. l. duo ex trib⁹. ff. de re iudi. z vide in materia qd qñ sunt plures arbitri nō potest fieri act⁹ corā vno tm: do. Alex. in. q. ij. in. iij. col. x. z tāto forti⁹. in. j. volu. vbi ponit et an vn⁹ arbitrer possit pmit tere vices suas o quo vltra p bal. in consil. c. l. vi. in. iij. lib. z per eundē Alex. in. cōsil. xij. in. iij. col. in. pñ. in. iij. volu. Et cōsidera vnā differētiā iter arbitros z pcuratores. nā maior pars arbitrorū pōt alijs inuitis indicare. d. l. duo ex trib⁹. ff. de re iudi. sed non est ita in pcuratori b⁹ qd duo nolēte tertio nihil agūt vt colligit ex. d. c. si duo. z ex dictis Abb. hic qd autē sit rō differētie inter istos casus cogita. ac ne. de fal. Anto. Francisc. ¶ Ad istā mate riā videnda sunt qd habent in. l. itē si vnus. s. itē si in tres. ff. d. arbitri. nā qñ sunt plures arbitri debēt omnes regri als non valeret snia qd vnus qui erat absens si fuisset presens potuisset alios attrahere in snā sniam z nisi oēs sint regri nō videtur seruata forma mandati seu compromissi. Et vide qd hñr in. c. prudentiam. de offi. deleg. z in. c. cū plures. de offi. dele. lib. vi.

tia qd nō v3 qd agūt, nisi oēs cōfentiāt. ad hoc. l. plurib⁹. ff. de pcur. 2 in. c. si duo. eo. ti. li. vi. S3 Lōpost. cui⁹ dictū vī placere doc. t3 dñū qd v3 electio facta a maiori pte p̄promissariorū⁹ ad instar arbitrorū. vt in l. si in tres. ff. de arb. 2 in. c. si. j. de re iudi. Et hoc dictum mihi pl3. naz sicut in iudicibus v3 qd sit a maiori parte alijs presentib⁹ 2 dñicētib⁹. vt in. d. c. si ita d3 valere qd sit a maiori pte istorū p̄promissariorū. Et ex hoc dicto no. qd cū aliqui eligunt simplr ad aliqd officiū exercendū, t3 qd facit maior pars, minori parte p̄te 2 dñicēte, qd tene mēti.

3 ¶ No. qd metropolitanus h3 a iureptatē examinādi 2 cōfirmādi electionem suffraganei sui. ad idē. c. nihil. j. eo. ¶ No. qd potestas eligendi pōt conferri in p̄promissarios, cū restrictione vt illum teneant eligere in quem p̄senserint oēs de caplo vel maior pars. Lōtra qd vide tur ob stare. c. cū terra. 3. eo. nā sublata est libertas eligēdi qd esse nō d3 vt ibi. 3. rñde qd illud p̄cedit in illis electorib⁹ qui habent electionē in re p̄prio quorū libertas nō d3 ita restringi, qd nō d3 electio vbi amitti tur libertas eligēdi. vt in. c. vbi periculū. 3. ceterū. j. e. lib. vi. 3. stud vero c. p̄cedit in ip̄sis p̄promissarijs quorū ptās pōt restringi⁹ sunt enim hoc casu quasi ministri ip̄sorū canonicorū eligētū. 2 no. hoc dictū pro limitatione illius. c. cū terra. ¶ 3. tē no. qd testes singulares nō p̄bāt cōcor. c. cū cām. j. de test. 2 quotidie solet ad hoc allegari iste tex. qd tñ limita put no. gl. sing. in. l. ob carnē. ff. de testi. 2 p̄ Ang. de peru. in di spata. que incipit astēsis miles. 2 facit qd no. gl. iij. q. ix. c. nihilomin⁹.

5 2 c. testes. 2 p̄ Jnn. 2 Jo. an. in. c. qualiter 2 qñ. el. j. de accu. 3. Item no. 2 tene menti semper tex. qd alibi nō ita bene p̄bat qd snia⁹ lata in cā be neficiali trāsit in rem iudi. per lapsum decēnī respectu. f. dñicoris. sed nō in fauorē bñficiati quomin⁹ saltē iudex ex officio suo possit inqū rere de ti. legitimo. ad qd vide gl. no. 2 qd ibi dixi in. c. j. de p̄ces. p̄bē.

¶ Sed cōtra hoc vltimū opp. de. c. tenor. 2. c. lator. 2. c. sanguinei. j. d re iud. vbi pt3 qd in cā matrimoniali snia nō trāsit in rē iudicatā. Ergo nec in m̄imonio spūali cū ista iudicent a pari. vt in. c. j. de trāsa. ep̄is. sol. 3. nūm vī difficile. 2 soluit dñost. qd 3 legē diuinā nō trāsit snia in rem iudicatā. vt in dñis. 3. 3 legē canonicā aliqñ papa statuit vt non transeat sicut cū fert snia sup m̄imonio i gradib⁹ humana lege p̄hibi tis vt in dñis. aliqñ statuit vt trāseat. vt hic. nam pōt papa supra ins disponere. vt in. c. p̄posuit. de p̄ces. p̄bē. 2 cū hac solutione trāseūt hic cōiter doc. Que quidē solutio mihi non videt p̄fecta. qd papa non d3 disponere diuersa sine causa. nam dispositio capitulorū. p̄ 3. allega torū est fundata sup p̄cō. vt no. gl. in. d. c. lator. An vbiq̄q̄ imminet p̄ctm̄ in obseruatione snie iniuste. non trāsit snia in rē iudicatā. vt ibi no. S3 in casu nostro imminet p̄ctm̄. f. qd p̄ surreptionis astutiā qd de tineret dignitatē ep̄alē. j. q. i. ordinatiōes. 2 hic. Quare p̄t dici 2 meli⁹. qd snia trāsiuit hic in rē iudicatā in p̄iudiciū volentū dñicere. qd p̄nt ip̄si dñicōne omittēre sine peccato. cū sponte veniāt ad dñicendum. An cū semel acquieuerint snie. non appellādo. non p̄nt amplius dñi cere. vt in. c. qd ad p̄sultationem. de re iudi. S3 hec snia nō trāsit in rez iudicatam in fauorē bñficiati. qd in eius p̄sona imminet peccatū. vnde superior pōt semp ex officio suo ingrere. ad hoc qd not. Jnn. in. c. ad aures. de rescrip. 2 optime facit tex. in. c. p̄stituit⁹. j. de appel. 2 p̄ glo. in c. si forte. de elec. lib. vi. 2 in. c. j. de p̄ces. p̄bē. 2 p̄bat hoc fm vnū intel lectū versū. nos vero. S3 in m̄imonio carnali. peccat cōiung obseruan do sniaz 3 legē diuinā vel canonicā. An nō potuit acq̄scere iniuste sen tentie. merito audit ēt post decēdiū vt nō remaneat in peccato. qd in tellige vt dixi in. c. curauit. de p̄ba. Et reprobat iste tex. apte opi. Jnn. in. c. cum olim. de do. 2. 2 tu. 2 in. c. cū Bertold⁹. de re iudi. vbi dixit sen tentiā latam in cā bñficiati non transire in rē iudicatā. posset tñ salua re fm distinctionē p̄missā. S3 3 p̄dicta 3 tex. scōo opp. ex quo em̄ ele ctio fuerat solēniter p̄firmata p̄ metropolitanū nō debuit ampli⁹ ad mitti dñicōrio. qd illa 2 firmatio trāsiuit in rē iudicatā ex quo nō fuit appellatū. p̄ hoc. c. fina. de elec. lib. vi. ¶ Preterea videt in tex. qd dñi ctio sicut em̄ papa noluit admittere oppositionē sup defectu etatis p̄ tendēs cām. qd snia trāsiuerat in rem iudicatā. pari rōne nō debuit ad mittere oppositionē qd electio fuerit celebrata 3 formaz p̄promissi. ex quo p̄cesserat solēnis cōfirmatio qd trāsiuerat in rem iudicatā cū ab ea non fuisset appellatū. Sol. 3. nūm vī difficile. iō quidā solūdo dixe runt qd hic fuit appellatū ab illa 2 firmatiōe. qd solutio non videt ve ta. tū quia diuinat. tū qd si fuisset appellatum fuisset ps audita ēt sup defectu etatis. Et qd doc. intelligāt qd snia sup defectu etatis fuerit interlocutoria. tñ ex quo illa snia parit p̄iudiciū in principali qdōne ap pellādo adiffinitiuā. debuisset audiri super illa interlocutoria. licet ab ea prius non appellasset. vt in. c. fin. de appel. lib. vi. Unde aliq̄ sentiant vt Jnn. qd hic papa ex officio suo istos contradictores auduit. vel fu erunt auditi per viam denuntiationis. Sed tu dic melius qd olim an te qd emanaret. c. si. de elec. lib. vi. cōfirmatio electionis nō habebat viz diffinitive cū fieret extra iudicialiter. nec etiā hodie habet semp viz dif finitive. vt puta si p̄cederet cōfirmator extra iudicialiter p̄missio edi cto 2 nemine cōtradictē. iuxta no. in. c. si. 2 in. c. auaritie. eo. titu. lib. vi. 2 si merito p̄ confirmatione debuerūt audiri contradictores. non tñ in modum exceptiōis ad impediēdū cōfirmatiōis effectum sed per viam denuntiationis vel accusationis. vt est text. in. c. p̄stitutus. j. de app. 2 in. c. post electionem. de concess. p̄bē. Sed super defectu etatis noluit

a ¶ Lōpromissariorū. Dic tu istā esse veritatē nisi tñ in 2 promisso alijs fuisset dictū. ita no. Car. mada. in sepe alle. tract. luo. de elect. j. parte. c. xlvj. 2 ibi gl. in ver. dñicat. idē in. h. parte. c. lxx. 2 ibi gl. in versū. oēs. 2 in ver. cōcorditer. 2 eo. c. fo. xv. in gl. ver. vnanimiter.

b ¶ Restringsi. Adde qd nō pōt eis dari restrictio vt eligāt illum quez ip̄si noiabant. vt voluit Lald. con sil. iij.

papa admittere dñicōrē in iudicio. qd metropo litanus pronuntiauerat in iudicio electū nō pa ti defectū etatis. Et sic snia trāsiuit in rē iudica tā. ex quo nō fuit appellatū. ¶ Ad dic vt sentit Jn no. qd hic restabat p̄secratio respectu cuius impe diende poterāt fieri oppositiōes 3 electū. vt i. c. super his. de accu. Et de hac materia vide qd ple ne ibi no. in. c. qd sicut. 3. e. 2 qd dixi post Jnn. in c. cū oliz. de cā pos. 2 p̄prie. Hodie vero an con tra electū 2 firmatū p̄missio edicto dubitat. an de beant 2 contradictores admitti saltē p̄ viā denuntia tionis vel accusationis. de quo per Sed. in conf. xxiij. Et cōclusio sua est. qd sic. si nihil pōt isti no uiter veniēti imputari. puta qd illa crimina que nūc opponit. erāt occultata tpe edicti. vel oppo nēs erat tūc extra diocesim. ad hoc facit. c. nulli. j. eo. li. vi. 2 in. c. si. qui ma. accus. pos. 3. Et ad mate riam vide Jnn. in. c. ad aures. de rescrip. vbi vult qd quantūcūq̄ snia transeat in rem iudic. in cau sa beneficali. pōt tñ superior adiri cōtra iniuste detinētē bñficiū per viā denuntiationis. 2 pro illo dicto videt hic tex. fm vnū intellectū in ver.

6 nos vero. ¶ Tercio op. 3 tex. videt em̄ qd iste canonicus nō debuit priuari p̄benda ex eo qd non probauit. nā a pena calūnie excusatur accu sator probando per vnū testē. vt no. doc. in. c. j. d cal. sed iste canonicus habuit plures testes saltē singulares. ergo debuit releuari ab ista pena p̄ sumpte calumnie. Sol. dñit cōiter doc. qd cōtra rium p̄cedit vt quis excuset a pena iuris. secus quo ad penā specialē ad quā quis se obligauit. nisi hoc probaret. Et no. singu. hoc dictū. nā vi detur nō p̄basse. p̄bado minus p̄fecte. ar. in. c. j. de transla. ep̄is. 2 verba obligationis debēt p̄prie sumi. ar. in. l. amplius. ff. rem rat. ha. 2 qd ibi not. Bart. ¶ S3 hoc facit. qd hic nō habebat iste canonic⁹ aliqñ testē super hoc facto principali. qd quilibet canonicus deponebat de se qd nō cō senserant in archidiaconū. nemo autē dicebat qd maior pars nō cōsensisset cum scrutinium fuerit

7 factum in secreto. ¶ Sed vnus testis nō facit se miplenā probationē nisi quando deponit super facto principali. vt not. dicit Bar. post glo. in. l. si na. C. fami. erc. ergo iste tex. non probat limita tionem doc. Sol. Sustinendo eorum dictū pōt dici quod non solum dictū vni⁹ testis excusat a pena p̄sumpte calūnie. sed etiā cōiecture. 3 vt est tex. no. in. c. i. in si. j. eo. lib. vi. An saltē isti canoni ci singulariter deponentes. faciebant cōiecturaz

8 probabilem qd iste canonicus nō calūniose se op ponebat. 2 ideo a pena legali debuisset iste excu sari. sed non fuit excusatus. qd agebatur de pena conuēctionali. 2 no. semper hoc dictū in practica.

9 ¶ Jnn. in ver. sustinere in etate. ibi. nisi sol⁹ pa pa. 3 cōcludit gl. in hac prima parte qd solus pa pa pōt dispensare circa defectum etatis en3 pro mouendo ad episcopatum. Et qd gl. nihil alle get mihi placet dictū gl. 2 adduco bo. tex. j. eod. nihil. Item faciunt rationes quas gl. subicit in seq. q. in qua glo. examinat nunqd ep̄i possint di

10 spensare vt patiens defectum in etate possit p moueri ad dignitates inferiores 2 ad ecclesias parochiales. In quas qd. ponit duas opi. nam quidam tenuerunt qd sic. 2 hanc opinion. secuti sunt Jmo. Philip. 2 multi aliq̄. Alia opin. quas sequitur glo. habet contrarium. 2 hac contrariā opi. tenet Jo. an. hic. Et hodie pōt hec opi. de fensari 2 limitari per. c. vnicum. de etate 2 quali. li. vi. vbi dat facultas ep̄scopo dispensandi cum cōstituto. in. xx. anno. circa dignitates 2 persona tus non curatas. Ergo ante. xx. annū nō pōt. cuz aliquo dispensare nec etiam post. xx. circa digni tates curatas seu beneficia curata. Quia ex quo illa cōstitutio permittit certo casu. videt in alijs

11 factis. ¶ Sed vnus testis nō facit se miplenā probationē nisi quando deponit super facto principali. vt not. dicit Bar. post glo. in. l. si na. C. fami. erc. ergo iste tex. non probat limita tionem doc. Sol. Sustinendo eorum dictū pōt dici quod non solum dictū vni⁹ testis excusat a pena p̄sumpte calūnie. sed etiā cōiecture. 3 vt est tex. no. in. c. i. in si. j. eo. lib. vi. An saltē isti canoni ci singulariter deponentes. faciebant cōiecturaz

12 probabilem qd iste canonicus nō calūniose se op ponebat. 2 ideo a pena legali debuisset iste excu sari. sed non fuit excusatus. qd agebatur de pena conuēctionali. 2 no. semper hoc dictū in practica.

13 ¶ Jnn. in ver. sustinere in etate. ibi. nisi sol⁹ pa pa. 3 cōcludit gl. in hac prima parte qd solus pa pa pōt dispensare circa defectum etatis en3 pro mouendo ad episcopatum. Et qd gl. nihil alle get mihi placet dictū gl. 2 adduco bo. tex. j. eod. nihil. Item faciunt rationes quas gl. subicit in seq. q. in qua glo. examinat nunqd ep̄i possint di

14 spensare vt patiens defectum in etate possit p moueri ad dignitates inferiores 2 ad ecclesias parochiales. In quas qd. ponit duas opi. nam quidam tenuerunt qd sic. 2 hanc opinion. secuti sunt Jmo. Philip. 2 multi aliq̄. Alia opin. quas sequitur glo. habet contrarium. 2 hac contrariā opi. tenet Jo. an. hic. Et hodie pōt hec opi. de fensari 2 limitari per. c. vnicum. de etate 2 quali. li. vi. vbi dat facultas ep̄scopo dispensandi cum cōstituto. in. xx. anno. circa dignitates 2 persona tus non curatas. Ergo ante. xx. annū nō pōt. cuz aliquo dispensare nec etiam post. xx. circa digni tates curatas seu beneficia curata. Quia ex quo illa cōstitutio permittit certo casu. videt in alijs

Sebasti. Sapia.

¶ Qd snia. vide Semi. in. c. ordi narq̄. 3. si. in fi. de offi. ordi. in. vi. 2 latissime per Se. in. c. lator. col. vi. ver. decima autē declaratio. j. d re iudi. vbi resoluit difficultates sup quā multū labo rat. d. Abb. hic 2 ibi late qñ snia i m̄imonio carna li trāseat in rē iu.

¶ Rez iudicatā. Adde videndū 3 Pau. de ca. cōsi. cclxvi. in antiqs. Anto. Sarancif.

¶ Tercio oppo. Ad istud qd dici tur in hac tertia oppo. d. testi. sin gularibus. adde qd testes singula res nō p̄bant. vi de que habent i l. solam. C. de tes tibus. in odigit Bar. in. l. admo nendi. ff. de iu. qd meli⁹ est habere vnū bonū testē solū. qd tūc pōt deferri iuramē tū in supplemen tum p̄batiōis vt ibi. sec⁹ si essent decē testes singu lares. qd tunc nō deferret de quo ēt p̄ doc. canōistas. in. c. si. de in re iu.

Sebasti. Sapia.

¶ Annus testis. vid latissime per do. Jas. in rep. l. admonendi. col. lxxvi. ff. de iure iu. ver. venio ad q̄r tum casum.

¶ Cōiecture. ad de etiā 2 fil. viij.

¶ Solus papa. adde Old. consi. cccxxv.

Zacharias.

¶ Adde Spec. in tit. de dispē. 3. nunc de ep̄oz. in prin. not. in. c. en3 dilectis. 3. e. tit. 2 in. c. cum in cūctis. 3. inferio ra. 3. e. ar. ad hoc l. ij. C. de his qui ve. eta. impe.

mini. et in l. qd Labeo. ff. ad ear. Tamē quo ad istū tex. dic q ista qstio est multum dubitabilis, adeo q fm Jo. an. indiget declaratiōe pncipiis, vt patebit ex infra dicendis. Sed admiratio pape pōt referri ad alios articulos qui decident. ¶ Mo. ij. q articulus quqz ponitur pro parte consultationis, aliqñ habet aliam significatiōem, et vide glo. in c. ij. de testi. lib. vi. ¶ Mo. iij. q pōt p compromissum prouideri, non solū dignitate episcopali, sed etiam inferioribus dignitatibus seu personarum libus, et concordat. c. causam. §. eo. ¶ Et puto eadē ratione quod habentes electionem q tuncūqz iure proprio possunt in alios compromittere, secus si iure alieno cum videatur tunc electa industria personarum. ar. in c. si. de offi. deleg. 2. in c. is cui. eo. ti. lib. vi. ¶ Mo. iij. ex fi. ar. q ex sola electione quis pōt consequi ius decanatus absqz aliqua confirmatione, valet ergo consuetudo, vt saltē in istis minoribus electi sequat plenum ius ex sola electione, qd videt tenere Bal. in aut. habita. C. ne fil. pro pat. regulariter tñ exigitur confirmatio etiaz in officiis secularibus, de quo vide glo. not. in l. priuatorum. C. de iur. om. iud. et vide quod dixi. §. eodem. in c. cum ecclesia. et plenius in disputatione que incipit Sandulph. 2c. ¶ In gl. i. ibi. dicit quidā. hec gloss. format. q. nunqd cōpromissarij possint vnū ex se eligere si in compromisso non fuit eis hec ptas expresse collata, et ponit circa hoc duas opi. Nam quidā tenuerūt q nō. et hac opi. sequitur glo. hic quam dicit pbari per. l. non licet. 2. l. si in emptione. ff. de cōtrahen. emp. in quibz iuribus patet q tutor non pōt rem pupilli a seipso emere licet sit depuatus ad distrahendū. et idē tenuerūt Tan. et Jo. de deo. et Bon. §. eod. in causis. Sz tria opi. quā recitat hic gl. in prin. tenuit Jo. in c. q episcopatum. viij. q. i. Item Host. Inm. Cōpost. et multi alij hic. rest. quasi cōis opi. tenet etiam Accur. gloss. iuris civilis in l. plane. ff. qd cuiusqz vni. no. et Archi. in d. c. qui epatum. et vt hec opin. satis pbari p istum tex. et melius facit. c. cum veteri. §. eodē. ¶ Itē ex tria opi. posset sequi fraus et absurditas fm Host. naz inter compromissarios possent fraudulenter poni illi de quibus vtilius posset ecclesie prouideri. Nec ob. in ra alle. per gl. loquunt em qñ ptas dat vni. qz etiam certo casu pōt emere tutor re pupilli si hoc facit palam et fraudē cessante, vt in l. pupillus. ff. de auto. tuto. Idic aut loqmur cū ptas ppetit pluribz, vñ nō pōt dici q electus oriat a se, sed potius vocat a deo et socis, et facit qd leg. et not. in simili. in l. cū ipse. C. de Shē. emp. Et hec faciāt optime in ar. q plures deputati ad distribuēda certa bona ad pias causas, pnt illa distribuere in aliquem ex seipsis cōmodo alias egeat. Et circa hoc. vide quod plenius dixi in c. i. 2. h. de coha. cle. mulie. Itē facit q si certi officiales deputant ad eligendū aliquos officiales, possunt aliquē ex seipsis eligere nisi forma ptatis eis tradita resistat, secus dic cū potestas esset eis tradita vt sequitur in glo. nā iste eligendo seipsus, esset tanqz ambitiosus repellendus. viij. q. i. in scripturis. etiam si iurasset eligere idoneiorem. Quia vt dicit hic Inm. et bene. quisqz debet in seipso cognoscere culpam. v. di. ad eius. et de alio debet psumere bonū, vt in c. si. de presump. ¶ In glo. si. pro intellectu gl. opp. contra tex. videtur em q ista electio facta a tribus ex septem compromissariis, nullo mō valere debuerit, tñ q forma cōpromissi expresse habebat. vt deberet quis eligi ab omnibus vel a maiori parte, vt patet hic in text. tum qz hoc videtur de iure cōi. vt in c. qz ppter. 2. c. ecclesia. §. eo. facit. c. fina. de re iud. Sol. gl. metu contrarij dicit q persona istius electi cōsentiedo electioni de se facte, auget numerū eligentium, et sic ex septem habnit quatuor, et per tria maiore partē. Dixit tñ in fi. q hodie nō valet talis electio, qz persona electi non debet cōputari in numero eligentium, p c. cumana. §. e. et sic sentit glo. q hodie istud. c. sit sublatū, qd est contra id qd habet. §. in proe. nam frustra fuisset hic positum si esset correctū per illud. c. cumana. Item contra primū dictū gl. facit vt non debeat computari in numero, qz aut iste consensit electioni fiende et tanqz ambitiosus est repellendus, aut electioni iam facte, et cum non esset facta a maiori parte nō poterat adhuc prestare consensum cū nō dicat vocatus a deo ex quo electio nō dū est facta a maiori pte, vt in d. c. ecclesia. et in c. qualiter. §. eo. Sol. metu huius trij dixit hic Inm. q iste consensit electioni iam facte, qz et si non habuit maiore partē habuit tñ equalem et saniozem, fuit em pars sua sanior ex ordine cōpromissi. Itaz fuit dictū vt possent eligere ex se vel ex alijs, ex ordine em litere colligitur q ista pars fuit sanior. arg. in l. mādato. de preb. lib. vi. zin. l. quoties. ff. de viusu. ¶ Hec opi. Inm. est fundata super ea opi. que hz q electio facta a saniori parte, dē esse facta a maiori: vt no. §. eo. scriptū. 2. c. ecclesia. que quidem opi. cōiter dānat. Duo em requirunt copulatiue ad validitatem eorū que fiunt ab vniuersitate, vt fiant. §. a maiori parte et saniori, vt in d. c. qz ppter. et in c. i. de his que fiunt a ma. part. ca. vbi et tetigi. Et ex his ptz q lec. Inno. nō est vera et expressius sibi resistit. c. ecclesia. §. e. Aliam lec. posuit hic Cōpo. dicens q persona electi pputat hic in numero eligentiū ex forma cōpromissi, qz fuit dictū vt ex se possent eligere. Unde alias cassante hac forma potuissent eligere vnum ex se. electus tamen non haberet augere numerum. Hec lect. Cōpo. non placet Jo. an. and. et bene, qz non habet in se rationem sufficiētem, nam licet fuisset dictum vt possent vnū eligere ex se, nō tamen sequit quod tacite voluerint vt persona electi computaret in numero eligentium. Cum ista stēt simul quod vnus eligatur ex se, et quod electio fiat

a maiori parte ipsorum, et non probat hoc esseq ab hoc contingit abesse, vt in c. h. de transla. epi. et in l. neqz natales. C. de proba. Procederet em a consideratio Cōpo. si fuisset cōpromissum in duos hoc adiecto vt possent vnū eligere ex suoz naz tūc tacite voluissent ppromittētes qvoz electi pputaret cū alr nō potuisset fieri electio a maiori pte. Tertiā lec. sen quartā posuit hic Hostiē. dicens q vbi procedit p viam ppromissi voz electi auget numerum et consentiendo electioni sue perficit ipsam electionem quo casu procedit iste tex. Aut proceditur per viam scrutinij et nō pputatur in numero, vt in c. cumana. qd gl. adducit in triū. Ratio diuersitatis hz eū est, qz cū pcedit p formā cōpromissi, nō dē esse cōpromissarijs officij dānosus. Itē qz electi non oritur a se sicut orit in forma scrutinij. et cū hac lec. Host. trāseūt hic coiter doct. sequētes. Sed considera qz ratio Host. est nimis brevis, sz per alia verba clarioza loquit Jo. an. post eū. in c. per nostras. §. de iure patro. et hic. Et dic q vera ratio diuersitatis est, qz cōpromissum non arctat ad seruandā formā c. qz ppter. §. eo. vt ibi patet. An possunt et solēt cōpromissarij eligere palā vt vnusquisqz audiat vota aliorū vñ cum qz nō possit eligere qui sciat se ab alijs electū consentiendo electioni de se facte a parte equali non videt ambitiosus nec oriri a se cū sit prius vocat a deo et a socis, merito cōsentiendo auget numerū cū sit vñ de habētibus ptatem nec disponit principalr in seipsis, sz potius dispositioni ab alijs facte consentit, nec est hoc ambitiosum sz meritorij et officij charitatis si bono corde sit. ar. viij. q. i. q epatū. Sz qñ pcedit per formā scrutinij cū in secreto quisqz cōsentiat, et sic ignoret an fuerit ab alijs electi non pōt pntire in seipsis, qz sic videret ambitiosus a seipso oriri, et ex hac ratione dico q nō debem precise distinguere inter formā ppromissi et formā scrutinij. Itā et ppromissarij possent pcedere per scrutinij priuatū quo casu nō posset electus cōsentire in seipm, qz oriret a se nisi ex post facto post publicationem velit recedere a pntē su alij pntito et pntire electioni de se facte vt hic subicit in hac gl. Sz idē esset in forma scrutinij, vbi necessario nō esset seruāda forma. c. qz ppter. Ideo possum et melius distinguere sic, qz aut sumus in casu in quo est seruāda necessario forma. c. qz ppter. vt puta in electione epi vel plati regularis p cuius mortem remanet ecclesia viduata, et tunc anqz voz electi pputet in numero eligentium qz a principio nō pōt qz pntire in seipm cum quis debeat pntire in secreto, nec ex post facto. l. post publicationē pōt accedere ad aliā electionem cū cōsensus de substantia debeat prestari in ipso scrutinio, ita qz pntire postea supueniens nihil operatur, vt in d. c. qz propter. iuncto c. auditis. eo. ti. Aut sumus in casu in quo non est necessario seruāda illa forma iuxta no. per gl. in c. sicut cum. et in c. his cui. §. eo. lib. vi. et tūc aut fit electio cunctis audietibz aut per scrutinij priuatū. Primo casu pōt pcedere dispositio huius. c. cum semper subit eadem rō cū nō oriat a se nec sit ambitiosus ex q videt se electū ab alijs. Puto tñ q ad hoc vt iste possit pntire electioni de se facte, oportet q voz sua vna cū alijs qui eū elegerūt pstituat maiorem partē, secus si ad partitatem dūtaxat pduxit vota aliorum, vt sentit hic Phil. videret em ambitiosus si consentiret electioni de se facte ex quo electio nō reducitur ad maiorem partē vna cū consensu suo, sed si fuisset pcessum per formā scrutinij priuati, non posset iste consentire a principio in seipsum cum ignorat an alij in eum consenserint. credo tamē vt. §. dixi. q si iste electus ab equali parte consensisset in scrutinio priuato in alium qui non est electi a maiori pte q posset recedere facta publicatione ab alia nominatione et consentire electioni de se facte et consentiendo augere numerum, quia ex quo necessario nō est seruāda forma. c. qz propter. potest augeri numerus p accessum sicut ser

Zacharias.

Sed tria opi. Tu adō isti opi. adhesisse archi. i. c. q epatū. hic p istū alle. iste in c. consuluit. d. in re pa. Ange. in l. iā tñ. §. i. hac. ff. iud. sol. Bar. in l. qui ab oibz. §. si titio. et ibi Alex. i. apo. ad ipm. ff. de leg. i. et Pan. de cast. §. si. c. xxiij. alias secūdu nouā impressionē. consil. cxxi. in punc.

Cessante. adō Ang. cōs. xcv.

Ex seipsis. ad de. de anch. late cōs. cclxxx.

Adde q pnt etiaz inter filios suos distinguere vt refert Jason post Pan. de ca. ibi in l. si is qui. i. h. col. ver. itē per istū. ff. de vulg. et pup. in materia. vide oīno Bar. et alios i. apo. in l. cū quidā. in punc. ff. de legat. §. vbi multa ponunt i materia. Aeneas Salco.

Sebasti. Sapia.

Et circa hoc vide. d. Soci. in consil. xi. circa pre sentez. in. i. parte. per totum.

Enim lfe. facit qd primo no minar psumit magis dilectus. l. publi. §. titia. et ibi Bar. et doc. Alex. i. apost. ff. de cōdi. et demō. per Bar. in l. qui duos. ff. de leg. i. per do. Frā. cur. i. cōs. lxxv. ver. sz pmissis nō ob. i. h. col. vide p istū in c. dilecta. i. iij. no. et i. c. sedes. in iij. col. §. de reser. Aeneas falco.

Sebasti. Sapia.

Duo em. Ali de late p Decū. post alios i. c. cū omnes. §. de con situ.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

uatur in electione pape iuxta no. in. c. licet. s. eo. et in electione impatoris. vt not. in. c. j. p. r. et hoc est quod voluit gl. hic et in sequenti. q. et hec videtur fuisse de mente Jo. and. in regula. in toto. de re. iur. in mercu. lib. vi. vbi dicit q. si oēs cano- nici ecclesie cathedralis sunt mortui ppter duos, potest vnus alium eligere in epm et elect? cōsen- tiendo auget numerū vt hic. ita q. electio nō di- citur facta ab vno. sed a toto capitulo. nā et iura dicūt quod electio potest esse concors. vt in. c. q. sit. xviij. q. ij. sed non pōt dici cōcōrs si elect? con- sentiret in alium ergo de mēte iuris est quod ele- ctus consentiendo electiōi sue compute in nu- mero eligētū. quod intellige modo predicto et fortius predicta procedūt qñ compromissum fie- ret in duos: nam vnus posset eligere alium et ele- ctus consentire. vt voluit Host. et bene.

6 Et fm predicta limitare et distinguere vñ dictū Hosti. hic eo q. dicit q. in electione papa potest habere locum. id quod hic dicit q. vox electi auget numerum eligentium intelligo eniz quando fieret electio per scrutinium priuatū vel quando facta publicatione recederet elect? a no- minatione de alio facta in quam non conueniat maior pars et consentiret electioni sue. Qualiter autem debeat iste electus consentire electiōi sue ad hoc vt augeat numerū eligentium. dicit hic Phil. et bene q. non debet dicere eligo vel coeli go me ipsum ne principaliter disponderet in se ipsum contra. c. si. de insti. sed debet sic dicere cō- sentio electioni de me facte. et si diceret quomo- do consentit electioni ex quo adhuc non est pfe- cta cū nōdum sit facta a maiori pte. sed ab equa- li. Dic q. lz nōdū sit facta a maiori parte. ē tamē in fieri: non est enī omnino fienda sed consentiē- do illico augetur numerus. sicut in simili not. in. c. pte. j. de appel. per Inn. ¶ An autem pos- sit iste electus semper consentire electioni de se facte. dic q. non fm doct. debet enim consentire intra tempus a iure statutum ad electionem fiē- dam vel in compromisso appositū. Nā cum ele- ctio perficiatur suo consensu demum intercedēte oportet q. cōsensus. su? intercedat intra tps ele- ctioni fiende pfigū. ar. in. l. bonorum. ff. re rat. ha. et facit qd no. gl. in. c. q. sit. de elec. lib. vi. ¶ Ulti- mo pro declaratione dictorum et text. queritur. quid si aliqui ex compromissariis elegerūt sciē- ter indignū nūquid valeat electio facta ab alijs de idoneo. si non constituit maiore partē oīm. Nec questio dependet ab alia nūquid potestas istorum cōpromissariū qui elegerūt scienter in- dignum deuoluatur ad alios cōpromissarios q. nō deliquerūt an redeat ad capitulum. nā si redit ad capitulum nō valet electio. q. non est facta a maiori parte. Sol. dicit hic Host. q. talis electio nō valeret in terminis huius. c. ppter formā ap- positā in pmissio. Nā fuit dictū q. electio fie- ret ab oībus que a maiori parte. ista autem nō re- peritur facta a maiori parte et sic sentit q. cessan- te tali forma valeret electio facta a minori parte. ex quo alij sunt priuati. Sz mihi non placet hec consideratio Host. nā et nihil fuit dictū in ppro- misso. tamen tacite intelligi vt fiat ab oībus vel saltem a maiori parte. vt dixi in capitulo pcedē- ti. ¶ An quēadmodū valeret electio facta a maiori parte ex quo alij ppromissarij sunt priuati. q. ele- gerunt scienter indignū. ita d. valere cū fuit di- ctum in pmissio vt fieret ab omnibus vel a ma- iori parte. Nam alij priuatis. electio pōt dici fa- cta ab omnibus. q. fuit facta ab illis in quos to- ta potestas erat deuoluta. vt habetur in simili in. c. cōgregatio. j. e. Nam certum est q. etiam cōpro- missarij eligētes scienter indignum sunt priuati p- tate eligendi. vt in. c. si compromissarius. j. e. ti. lib. vi. Nec delictum maioris partis debet noce- re minori parti vt potestas redeat ad capitulum. Nā illud. c. si ppromissarius. loquitur qñ oēs cō- promissarij elegerunt scienter indignū. tunc enī potestas redit ad capitulum. secus si omnes coe- ligunt et electio facta a minori reperitur facta de

idoneo: et predicta no. faciunt enim nedum ad electiones q. sunt ad ecclesiastica officia sed etiam secularia.

- 1 Imperator non eligi a papa. sed cōfirmat siue approbat. nam ei? electio spectat ad certos principes Alamanie.
- 2 Jurans obseruare fidelitatē alicui tanq. imperatori si declaratur qñd est imperator non tenetur iuramentum obseruare. 17. 25.
- 3 Priuilegium concessū alicui a papa nō pōt tēbare legat? de latere.
- 4 Necessitas facit aliqua q. citra necessitatē non essent facienda.
- 5 Index etiam delegatus pape perperam procedit sine citatione. Sententia etiam principis sine citatione nulla est.
- 6 Papa sine magna causa non debet se impedire circa temporalia. Papa non potest tollere ius quesitum tertio.
- 7 Imperator siue rex ex quibus causis possunt deponi.
- 8 Argumentum a sufficienti partiu enumeratione tollitur qñ partes non sunt sufficienter enumerate.
- 9 Principes si sine causa denegāt auxilium ecclie de pte. pnt deponi.
- 10 Citatio non requiritur in causa notoria.
- 11 Excoicatio impedit promotionē etiam ad secularem dignitatem.
- 12 Spurius non potest promoueri ad sacros ordines. quia filius in multis fert delicta patris.
- 13 Iuramentum an sit licitum vel non. spectat ad papaz vel epm. non au- tem ad indices seculares. 24.
- 14 Peccat nolens acceptare dignitatem. si nō reperitur alius idoneus.
- 15 Dignitas que solet conferri per electionem. nō debet semper dari il- lis quorū antecessores habuerunt illam dignitatem.
- 16 Regnum cui est deferendum si non reperit aliquis de domo regia.
- 17 Papa pōt omnia que pōt Christus. clauē nō errante. Imperator recognoscit imperium a papa.
- 19 Priuilegia sup spūalibus pcessa laicis. pnt papa ad libitū renocare.
- 20 Electores imperij si eligūt indignū sciēter. electio deuoluūt ad papā.
- 21 Excoicatus occultus an que facit recte facit.
- 22 Petēs absolutionē ab excoicatione nō p hoc fatef se fuisse excoicatū.
- 23 Absolutio vtrum possit peti per nuntium vel per literas.
- 24 Pactum de futura successione iuratum. quo casu valeat.
- 15 Contra iuramentum notorie illicitum propria auctoritate licet venire alias debet adiri superior. Contra iuramentum licitū. pnt quis venire propria auctoritate ex ma- gna necessitate.
- 26 Ailias magna equiparatur necessitati. Imperator electus pōt tunc ante coronationem administrare. Vestia a non habente auctoritate non valent.
- 27 Exceptiones contra aliquam rem apposite. debent prius examinari. anteq. illa res mandetur executioni.

Venerabilem.

¶ Electus in iperatore a ma- iori parte illorū ad quos spe- ctat electio si fuerit idoneus p papā pfirmabit. Sed vt di- cit Bald. et bñ. melius et ppius dicit approbabit. q. nec in- ito nec in alio iure pbat q. electio imperatoris confirmet p papā. sed approbatur. Et ad hoc vide bo. tex. in cle. romani. de iure iurando. vbi ponuntur formaliter verba quibus vtitur papa in examinatione ele- ctionis imperatoris. Nam denuntiat et declarat electum esse ido. et im- vt clarius et latius ibi habetur. Vel summa aliter istū tex. et pinguius sic. Electio imperatoris spectat ad principes germanos. tres plos. et quatuor laicos. et electio facta per eorū maiore partē ceteris non cō- tentis. tenet. et ad papā pertinet electū examinare. approbare. et inun- gere. consecrare. et coronare si est dignus. vel reicere si est indignus. Et q. sacrilegus. excoicat? tyrānus fact? heretic? paganus. periur? vel ecclesie persecutor. Et electoribus nolentibus eligere. papa supplet. et data paritate vocum eligētium. nec accedēte maiori cōcordia. pōt pa- pa gratificari cuiuslibet. hoc dicit no. iste tex. diuidit. Nā in prima ponit reprehensionē legatū. In secūda ibi. verū. captando beniuolentiā princi- pis. ipsorū ius et potestātē declarat. In. ij. ibi. obiectioni. rñdet ei qd obijciebatur cōtra legatū. In quarta ibi. eos. mionet princeps vt adhe- reant Ottoni. et recedant a Philippo: et qd hoc facere debeāt. probat quatuor rōnibus. In quinta ibi. nobilitatem. hic specialr mādāt duci in suprascriptione noiato. Et vt habeas perfecte intellectū litere. pre- mitte q. dū olim ecclesia romana esset oppressa ab Alstulpho rege lon- gobardorū. papa requisitū auxilium ab imperatore. qui olim habitab- bat in grecia. Nam postq. ciuitas romana vbi erat imperiū. fuit tradi- ta ecclesie per Constantinū imperatorem. imperator iuit ad habitandū in greciā. et fecit edificari seu ampliari ciuitatē constantinopolitanam. tunc nobilissimā. Et qñ ille impator q. tūc regnabat in grecia. noluit ecclesie pstare auxilium. papa illū priuauit et impiū transiit in germa- nos dando potestātē septē principibus alemanie. quorū tres sunt pre- lati. ceteri vero laici. quos noiāt glo. j. c. ad aplice. de re indic. lib. vi. vt haberēt eligere futurū impatorē. Et hac ptate et ordinatiōe stāte. vacā- te imperio electores diuiserunt se in duas partes. nam quidam conue- nerunt in Philippum ducem. Alij vero in Ottonē. legatus pape q. erat tūc in illis partib? ex mandato ipsius pape in pditionib? et alijs collationibus suis et etiaz in suis literis denūciatū personā Ottonis idoneam

¶ Eligere. Vide omnino que po- sui. s. eo. in. c. j. in. nu. vi. in ver. ex se- ipsis. Alene. falc.

¶ Sebast. Sapia. b ¶ Ultimo. Spe. b in ti. de. elec. ver. sed quid si oēs. 7

a Licet. adde qd voluit Ro. sing. suis. fol. xij. vbi dicit quille q eg tat per lōga iti nera pōt licite d mense maij cape re herbam pro equo.

b Sebast. Sapia.

c Nec licet. Uide Bal. 7 Pau. d ca. in. l. p. agrū. C. de ser. cuz alle gatis per Fel. i. c. oēs. j. dist. 7 adde qd dicit Ang. in l. h. s. cū in eadē. per illū tex. ff. ad l. rho. de iactu. q arinigeris danti bus operā bello licito permittit depdari victua lia tpe necessitas refert multa alia adducit do. Srā. Tur. senior in repe. l. admo nendi. colū. lxx. ff. de iureiur. viō do. Jas. in. l. prin cipalib. ff. si cer. pet. Firma i tra ctatude gabellis i. h. pte octauē p sentis. q. j. 2. vñ.

d Dignitatem. Adde qd aliq no tarū nō dicūtur habere dignita tē vt voluit Ol dra. cosil. l.

e Citatiōis. ad de Srā. aret. con sil. clxiij.

f Sebast. Sapia.

g Coronationē. Uide Ang. in. l. bñ azenone. C. d quadriē. pscript. vbi dicit q impe rator aī coronat ionē non dici tur imperator s; romanorū rex. vi de Fel. in. c. cau sa q. col. j. cū plu ribus sequētib. c. 3. de rescript. vbi ponit an appel latione epī ve niat electus.

h Consecrare. ad de do. Car. conf. pen. vbi de crea tione impatoris.

i Sebast. Sapia.

j Sed gen. no. d q illud dicit ge nerale. qd nullaz patitur exceptio nem. qd facit ad impugnadiū dif finitiones qnon pprehēdūt om nes casus. nā dif finitio debet esse gñal. l. j. s. t. oliū.

idoneam ad imperium obtinendum 7 personas Philippi declarauit indignam. 7 suadebat om nibus quatenus recederet ab obedientia Phi lippī 7 adhereret Ottoni principes 7 alij q adhe reret Philippo. qrelarunt apud romanūz pō tifices. dicētes ipm pperā processisse. qz aut in il la electioe vel approbatioe gessit psonā electo ris. 7 tūc posuit falcē in messes alienā. vt pote q electio nō ptebat ad legatū s; ad ipsos princi pes. aut gesserat psonā cognitoris. i. iudicis. 7 cū pcessissent altera partiū absente. i. Philip. mini me citata iustitiā illi fecerat. papa vero hoc scri psit duci enidā q iurauerat Philippo fidelita tem tāq imperatori. Dumo captado beniuolētiā principū dicēs q ad principes illos alemanie d iure 7 antiqua cōsuetudine pertinet electio ipe ratorū. s; ipsi debēt recognoscere sicut recogno uerāt q authoritas examinādi personā electam spectat ad papā q eū vngit consecrat 7 coronat. Scōo rīdet papa obiectiōi q fiebat d legatū di cens q nō pcesserat vt iudex neq vt elector sed vt denūtiator. nā denūtiat ppter crimina pu blica ipm Philippi eius personā esse indignam ad iperū obtinēdū. 7 cū illi crimina essent noto ria nō erat op' iudicialiter pcedere psertiz cum electores illi Philippi pcessissent alijs electo ribus cōtēptis 7 non vocatis. Deniq in tertia parte pa. confirmando pcessūz legatū. declarauit illū Philippū ducē indignū. 7 Ottonē electū declarauit idoneū. q hoc facere posset. pbat iure 7 exemplo. vtpz in litera. Quarto principa liter inserit papa aliā cām q reddebat illū Phi lippum indignum. vel eius electionem non esse admittēdā. qz pater 7 mater imediate pfuerant iperio. An si iste Phil. nūc obtinisset imperiū videret q nō ex electione. s; ex successioe defer retur imperiū. ¶ Ultimo pa. monet istū prin cipem cui scribit. vt oīno debeat recedere ab illo Philip. nō obitate iuramēto sibi pfito. qz cum fuit pfitum sibi tanq imperatori illo reprobatō. ad imperium obtinēdum. nō est hūmōi iuramen tum obseruādum. ¶ Not. i. ibi. in messē alie nam. q nō licet legato. etiā de latere. perturbare priuilegium alteri p romanū pōtificēz cōcessūz. ad hoc bo. gl. in. c. p illorum. j. de preb. qvult hoc pcedere etiam si priuilegium sit clericis pcessūz ¶ Juxta literam vero collige. q nō l; ponere fal cem in messē alienam. tpe tamē necessitatis li cet. 7 de quo dic vt in. c. discipulos. de pse. dist. v. nec licet transire p agrū alienum dñō inuito. nī si in quibusdam casibus a iure expressis. de quo vide glo. i. di. omnes leges. 7 in. l. diuus. de ser. rust. p. di. vbi dicit q nō licet venatorib' seu au cupibus transire p agrum alienū cā venandi seu aucupandi. ¶ Not. i. ibi. derogauerat dignitati. q eligere imperatorem est dignitas. nā si nota rius ipius principis dicit habere dignitatē. vt in. l. ymca. C. de manda. pñci. no. Bar. in. l. iij. ff. ad. l. iul. repe. Fortius ipse electores cēfendi sunt habere quandam dignitatem. c est tñ dignitas si ne iurisdictione. nam multis alijs modis pōt ca pi dignitas. de quibus vide bo. gl. in. c. nonnulli. de cleri. non resid. 7 p Bart. in. l. j. C. de dign. lib. xij. 7 vide qd ibi dicit in. c. de multa. de preben. ¶ Not. i. ibi. absente altera partium 7c. q per peram procedit iudex etiam si sit legatus pape. parte non citata. vnde regulariter non valet pro cessus. iij. q. ix. caueant. 7c. oia. in. c. ij. de test. Qui nimo etiam inia ipm pncipis est nulla. de defe ctu citatiōis. vt est gl. no. 7 ibi p Bal. in. l. fi. C. de leg. facit cle. pastoralis. de re iur. 7 gl. in. c. fi. de here. li. vi. vñ tex. 7p ibi dicit in. c. i. d. cā pos. 7 p pzie. ¶ Not. i. ibi. in ver. verū. ibi. recognoscimus vt debem. ar. op. q papa nō pōt sine cā priuare electores iperū vel ipsoz ptatē aliquaten' ipe dire. psertim q vt subicit in tex. nō solū de iure. sed etiam antiqua p̄suetudine hec ptas eis com petit. per hoc vide bo. gl. in. c. ad apostolice. de re iudi. lib. vi. ¶ Itē qz papa nō debet sup istis tē poralib' sine maria cā se ipedire. vt in. c. causam.

qui fil. sint legi. Nec priuare pōt laicos eorum in re sibi competēti. vt no. Inn. in. c. inquisitioni. j. de sentē. excō. 7 priuilegium concessum de sui na tura perpetuum non d; reuocari. vt no. Inn. in. c. nouit. de iudi. ¶ Itē not. ibi. de iure 7 antiqua consuetudine. q consuetudo potest concurrere cum iure communi. 7 sic addicere maius robur. 7 vinculum ad ipsum ius commune. concor. c. so pite. de censib. ¶ Item not. ibi. a grecis trāstulit 7c. magnā prerogatiuā potestatis apostolice ad imperium. nam papa pōt ex causa maxima trāf ferre imperium de gente ad gentē. Item potest examinare electum in imperatorem. approbare personam. vngere. consecrare. 7 coronare. ac etiā reprobare si opus est vt hic. Potest etiam ex cā superuenienti deponere iam coronatum. vt in. c. h ad apostolice. prealleg. Ex quibus omnib' 7 si inilibus que plene tetigi in. c. nouit. de iudi. pōt colligi maioritas summi pontificatus ad impe rium seculare. 7 psequere hanc materiā. vt ple ne dixi in. d. c. nouit. Item not. ibi. germanos. q theutonicidicuntur germani. quod exponēs gl. xxxij. dist. c. j. dicit q sunt veri germani. id est ve ri nobiles. Vel fm Jo. an. hic dicuntur a gigno gignis propter fecunditatē in generando. est em patria multum generatiua. ¶ Not. ibi. electum in regem. quod primo quis eligitur in regē post ea in coronatione promouetur ad imperiū. An te ergo coronationē proprie non solet appella ri imperator. 7 sentit hic Joan. andr. q eligitur in regem. i. alemanie. Joā. ca. dicit quod melius diceretur romanorum. 7 ita loquitur text. in cle. romani. de iureiurā. ¶ Per electionē ergo dicitur rex romanorum. in coronatione appellatur im perator. Simile in episcopo 7 archiepo. qui ex sola electione 7 etiam confirmatione non assu munt seu nō psequuntur nomē epī seu archiepi. sed ex cōsecratione 7 palij traditione. vt in. c. nī si. de anto. 7 vsupal. 7 vide gl. in cle. h. de cele. mis. ¶ Mo. ibi. vngim' 7 consecramus. q imperator psecratur. 7 ex hoc sumpserūt quidā argumētuz q imperator recipit ordinē. s. subdiaconatus. q reprobat glo. in. c. Valētinian'. lxxij. dist. 7 cōiter doct. hic. Unde improprie dicitur imperator cō secrari. proprie vero consecratur ep̄s. 7 impera tor inungit. 7 de vñctione imperatoris. 7 eius ef fectu 7 aliorum regum. vide quod legi. 7 no. in. c. vnice. j. de sac. vñctio. Imperator etiam coronat triplici corona. ferrea. argētea. 7 aurea. 7 a quib' coronetur 7 significatum istorū metallorum. vñ per glo. in clemē. romani. prealleg. Et quatenus tex. hic dicit q ad papā spectat eum vngere. cō fecrare 7 coronare dicit hic Jo. an. post Hosti. qd cardinalis Hostiensis imperatorem vngit ex anti qua consuetudine ex mādato pape. s; papa suis manibus eum coronat corona aurea. ¶ Not. in ver. est em regulariter ac generaliter. differētiā i ter hec. naz regula patit instātiā seu exceptionē. vt no. super rub. de re iur. sed genus' comprehē dit sub se omnes spēs suas nec est dare sibi exce ptionē. mēs ergo lfe est q cōiter 7 vniuersaliter obseruatiū est 7c. no. semp pdicta. ergo ad eū spe ctat examinatio. ¶ Mo. ibi. sacrilegū vel excōi catum 7c. 7 plura crimina ipeditia seu inhabili tantia ad impium obtinēdum. qvero crimina deficiāt imperatorem iam creatum. vñ glo. no. xl. dist. si papa. in fi. q dicit q oē crimē sufficit si de eo impator est incorrigibilis. S; vide Innocēt. in. c. ad apostolice. vbi not. dicit quod impator 7 alij reges non debēt priuari nisi ex maximis cau sis. seu delictis. Quia cū nō possint deponi sine magnis piculis. detrahēdū ē rigori. ar. in. c. lato res. j. de cle. excō. mi. An pcludit ibi Inn. q ex i faciliōib' causis deponunt clerici q isti pñci pes. vñ tñ tex. cū gl. in. c. ali'. xv. q. vi. vbi colligi tur q rex Srācie fuit deposit' p papā ex eo quia erat effeminat'. i. nimis sequebat mulieres s; gl. ibi. ¶ Not. in ver. obiectiōi. ibi. denūtiat nris of ficiū. qz licet valeat argu. a sufficienti diuisione seu partium enumeratione. vt hic in prin. zin. c.

ff. de dolo. no. gl. in. l. i. ff. d. le. ergo falsa si aliqū ca sus non compre hēdit 7 ad hoc facit tex. in. l. i. ff. d. reg. cato. tamē contra hāc disse rētiā inter re gulariter 7 gene raliter sentit gl. i. c. pastoralis. in prin. s. d. rescrip. Zacharias.

h Ad imperiū. obtinēdum. add an si talia crimi na contra electū imperatorem op ponantur ei' co ronatio disse rat donec discu tiatur 7 cōclūde cū Inn. hic q sic quēadmodū in electo in episcō pum eius conse cratio differtur. per. c. super his. j. d. accusationi.

Anto. Francisc.

i Quod ex. Ex qbus aut causis clerici deponun tur 7 ppter que crimina habet i c. at si clericus. i. s. d. adulteris. j. de iudic. 7 in. c. cum nō ab hoīe. e. ti. 7 in. c. perpēdi mus. de sent. ex com. 7 ex quib' causis plati re moueant a bene ficiis 7 an ex faci liōib' causis re moueant plati i feriores qepi. et an remouean tur si efficiantur inutiles. 7 an tūc debeant vite ne cessaria percipe re habet per glo. summe. zibi per Archid. vñ. q. j. 7 habet in. c. tua. d. cleri. egro.

Sanonmita. super Prima parte primi.

Zacharias.
Ad papā. Ad de p hoc Inno. in c. cuz. m. s. de pti. Card. in cle. j. in fi. prin. de in reurā. Bal. in l. fi. co. h. C. de qua driē. prescri. 7 in j. ti. de pa. p. san. s. in ciuitate.
Sebasti. Sapia.
Ad herito prin- cipes. Ad Bal. in l. fi. C. de legi. In. i. cle. ad apo stolice. de re iud. vbi dicit q imp perator pōt dpo ni a papa ex iusta cā. imo popul? pōt eum priuare imperio s3 Bar. in l. nō ambigif. ff. d. leg. vide do. Joā. ignē in di spūtiōe an rex s3 acie recogno scat imperatōrē in. vñ. colū. 7 mo dum pcedēdi cō tra imperatōres vide Laudēsem in trac. de princ. q. cccvñ. de volū tate.
Anto. Francisc.
Adogenito ruz. Aduertēdū est qz peccata pa retū nūq debēt iputari filiis. vt i c. vñcūq. 7 in. c. nasci. d. adul. lvi. di. qd est intelli gēdū esse verum spāliter 7 quoad animam. vt in. s. his ita. xxiñ. q. iñ. 7 i. c. si habeo. 7 i. c. sicut satius. xxxñ. q. iñ. corpo raliter aut. qñqz puniunt ex cul pa parētū vt hic in l. qsq. hic al leg. est tñ vtūq originale pecca tum parentūz si lñs iputāt. qz il lud fuit amissus in diuinaz maies tatē de quo ha bet in c. qd ē qd d. 7 in c. cuz ita. d. pe. di. iñ. 7 ha betur in c. maio res. d. baptismo. 7 in c. si baptiza ta. d. cōsec. distic. iñ. 7 ad materiā istā vñ qd plene no. per doc. i. l. i. C. ne fil. p pa. 7 p Arch. xxiñ. q. iñ. i. sum. Et illa au toritas d qua h q sepe solet fili? hñs esse pfi. pro cedit q parētē

si diligēti. de pscip. Tamē tollitur hoc arg. vbi oēs ptes sufficienter numerate non sunt. naz isti principes hic arguebāt q aut iste legatus gessit psonā electoris. aut cognitoris. 7 vtroq casu ma le pcessit. s3 papa cōfutādo hoc ar. adiecit q nec electoris nec cognitoris gessit psonā. s3 denūtia toris officium exercuit. 7 hoc vltimum mēbrum fuerat omisum ab alijs arguētibus. 7 de hoc vlti mo modo arguēdi 7 multis alijs. vide per Bal. in l. conuētulam. C. de episco. 7 cleri.
Not. ibi. qñs plures ex illis 7c. q in electiōe impatoris pualet quicquid sit a maiori parte ele ctorum. non ergo requiritur oim consensus. nec due partes eorum sicut in electione pape. s3 suffi cit maior pars sicut cōiter contingit in electiōi bus aliorum patorum. vt in c. l3. in fi. s. e. Et hec faciunt in ar. ad. q. nūqd isti electores iperij exer ceāt hāc pātē vt singuli an vt collegiū. Post. te nuit hic q vt singuli. s3 multi tenuerunt opposi tum. idē sequit Jo. an. in addi. Spe. in tit. de res cript. p. senta. s. vlti. ver. pe. Et ista s3ia opi. plus mihi placet. qz cū isti electores successerunt in lo cum populi romanī. qui vt vniuersitas elige bāt sibi impatōrē. debēt isti cōseri eo dem iure cum il lis. vt surrogatum sapiat naturam eius in cuius locum surrogatur. vt in c. ecclesia. j. vt lite pēdē. Preterea sufficit hic maior pars. sicut cōtingit in actibus collegij. vt in l. quod maior. ff. ad mu ni. 7 in. c. i. de his q fiunt a maio. par. capi. Itē de bēt oēs hic cōuocari 7 simul actū expedire. Ideo dixit hic no. tex. q plus obest electiōi cōtēptus vnius. qz contradictio multorum. Quia contra dictio minoris partis p. sentis. non impedit ele ctionē maioris partis. s3 vnius cōtēptus. pōt facere totam electionem retractari. vt in c. quod sicut. s. eo. 7 in c. bone. j. eo. Omnia em hec signa sunt collegij. nam in spectantibus ad singulos. pōt qlibet p se p. stare p. sentum. vt in l. p funduz. ff. d. ser. rust. p. di. s3 tenēdo opi. Post. qz isti eli gunt tāq singuli p. bare hic vna notabi. theori ca Bar. 7 mēti tenēda. l. oēs populi. ff. d. iu. iur. Vbi dōt qvbiqz maior pars pualet minori par ti ēt in actib? ad singulos spectātibus debēt oēs ad quos act? p. tinet simul p. uocari. ar. in l. maio rem. ff. de pac. z. l. 7 suū. eo. ti. Et vñ in hoc qple nius dixi in c. iñ. de iurepa. vbi tetigi an patroni debeāt simul p. uenire ad p. uatiōis actū. **Not.** in ver. nos vtiqz reputam? 7 nominam? regē. q papa nō p. firmat psonā isti? electi in imperato rem. s3 solū declarat 7 noiat eum idoneū 7 regē. 7 sic videt q electio impatoris nō indigeat cō firmatione exp. res. 7 facit text. in d. cle. romanī. put. s. induxi. Itē no. ibi. post ad monitiones 7 expectationē tex. quasi apertū. q in electione impatoris pnt electores variare. recedēdo ab eo in quē nō consensit maior pars. 7 accedere ad no minationē alteri? sicut obseruat in electione pa pe. vt no. in c. l3. s. e. 7 vide qd plene dixi. s. c. pri. **Mo. ibi.** si principes admoniti 7c. ar. opt. q ad eligēdū impatōrē nō est tps a iure p. fixū. vnde si negligūt eligere. nō deuoluit illico p. tās ad pa pain. s3 debēt prius admoneri. p. fixo eis alio ter mino. intra quē debeāt eligere. Quod si nō fece rint. tunc deuoluit p. tās ad papā. vt hic no. pba tur. Et vide bo. gl. in d. c. ad aplice. 7 idē seruati d3 vbiqz tps nō est p. fixū. sicut dixi respectu i stitutionis. s. c. pri. 7 in c. h. d. cels. p. bē. Et no tā tex. ibi. vel nō potuerūt. vel non voluerūt. q l3 electores impō veliat eligere. nō tñ pnt nihilo minus post admonitionē 7 expectationē postq p. tās puidēdi deuoluit ad papā. ne sedes apli ca careat defensore sine sui culpa. Et tene mēti in hoc istū tex. qz nō recordor de alio p. sim ili. 7 fa cit optime in ar. q si patroni ecclie nō pnt ex ali quo ipedimēto eligere. q post lōgā expectatio nem pōt episcopus ecclie puidere ne careat ec clesia rectore sine sui culpa. de quo vñ qd dixi in c. quonīaz in c. cū ppter. de iurepatr. **Item** no. ibi. aduocato 7 defensore. quod impator est aduocatus 7 defensor ecclie. tenet em pro posse

ecclia defendere 7 exaltare. vt in d. cle. romanī. 7 lxiñ. dist. tibi domino. 7 c. ego Ludovic? 7 videz in alijs principibus. vide bo. tex. quest. v. princi pes. 7 c. regnum. Ad herito principes pnt depo ni si sine cā legitima denegaret impendere auxi lium ecclie oppresse. presertim hoc procedit si tenemus opi. canonistarū cōem. q imperiū ime diate pcedit a papa licet mediāte adeo. vt plene dixi in d. c. nouit. 7 vide bo. gl. in cle. ad nostrum. de here. 7 tex. xxiñ. dist. in. i. 7 h. 7 extranag. boni. **10** vnam sanctam. **Item** not. ibi. sunt em nōtoria impedimēta 7c. iūcto tex. in prin. ibi. cū citata n fuerit. tex. not. q in notorijs nō est necesse citare partē. ex q factū est ita notoriū vt certū sit absen ti nullam defensionē cōpetere posse. 7 pcor. text. in c. cum olim. de re iudi. 7 vide qd ibi dixi 7 ples nissime tetigi in materia notarū in c. vestra. d. co **11** habi. cleri. 7 mul. **Item** Mo. ibi. s. ex cōdicatio. q ex cōdicatio impedit p. motionem etiam ad secularē dignitatem. v3 ergo electio facta de ex cōdicatō ēt ad secularē dignitatem. qd tene mēti. facit qd le. 7 not. in c. ad pbādū. de re iudi. 7 in c. si. de pcur. **12** **Item** Mo. ibi. quā pgenitores eius 7c. q ad repel lendū quē a dignitate adipiscenda etiam secu lari consideratur nedū delictū p. prium sed pge nitorum. An psequitō ecclie a pgenitoribus istius Philippi facta hic aggranat ne iste pro moueat. nā timent in filio 7 liberis crimina pa terna 7 pgenitorū. nā sepe solet filius similis esse patri. hinc est q filius punitur propter cri mē lese maiestatis a patre cōmissum. nā efficitur infamis 7 excludit ab omni successione parētis. 7 vita ex sola misericordia referuat. de quo dicen dū ēt vt plen? habet in l. qsq. s. j. C. ad l. iul. ma ie. canonizata. vi. q. j. s. verū. in ver. si qs cū militi bus. 7 hec ast vna ex causis quare fili? spuri? non pnt ad ordines p. moneri. vt no. gl. in c. h. de si. p. ref by. li. vi. **Item** Mo. 7 tene mēti tex. ibi. ad nostrū iudi ciū p. tinere. q vbiqz dubitat an iurū sit lici tum vel illicitū nō pnt princeps secularis cognos cere. s3 ad solū papā p. tinet cognitio. Et videt tex. innuere q alij plati citra papā nō pnt d hoc iudicare. s3 ego allego no. 7 sing. dictū Spe. in ti. de lig. s. nūc ostēdēdū. ver. xxiñ. vbi dicit q etiā eps pōt interpretari iuramentū. alle. s. de episc. si nificatē. 7 ad hūc tex. rñdet tripliciter. Primop pcedit in negotio arduo 7 inter magnas perso nas. Vel qñ vult dare licentiā s. ueniendi sine p mutatione vel alia cōmutatiōe in meli? Quod est menti semp tenēdū p limitatione istī? c. nam hic doc. cōiter transuerūt in herētes verbis lfe. Et p isto dicto Spe. allego no. Ann. in c. debi tores. de iureiur. 7 qd ibi dixi. **Mo. ibi** ceteris si ducia tolleret. q nō reprobat fiducia seu spes ad dignitatem obtinēdā. In triarium facit text. not. c. si. s. quicūqz primatū. xl. di. vbi d3 q qui prima tum desiderat in terrā. repiet cōfessionem i celis. quinimo subijcit q ēt tractare de primatu ē pec catum. 7 vide ibi bo. gl. s3 dic q spes p. maria est dānata vt ibi. nō aut scōaria vt hic. de quo vide **14** bo. gl. in c. qd pderit. lxi. di. **Item** l3 indignū sit ad dignitatem aspirare tñ pnt licite qs laborare vt tollat impedimētū ppter q possēt impediri p. motio. 7 hoc casu loquit iste tex. nā peccat nō lēs acceptare dignitatem si p aliū nō pnt ita bene ec clesie prouideri. de quo vide no. dictū in c. si ele **15** ctio. j. eo. ti. lib. vi. **Item** Not. prope si. ibi. non nisi de domo ducis. quod dignitas que defertur per electionem. non debet successiue deferri plurib? de eadem domo. ne potius videatur dignitas de lata ex successione q ex electione. Ad hoc em nō aduertunt nōnulli improbi laici. qui sepenumē ro instant vt beneficium aliquod non exeat fami liam eorum. allegantes antiquitatem p cā. Di cūt em. iādiu illud beneficium semper fuit colla tum alicui de domo eorū. Nā hec sola allegatio. debet esse sufficiens ad impediendum collationem alicui de domo fiendā. Nam si istud debet serua ri de dignitatibus secularibus. fortius in ecclesia sticis. vt. j. de fil. p. rebitorum. ad extirpandas. Item no.

debēt bonis mo ribus filios instru ere. vt. c. p. bite ros. xlvñ. di. edu catio em filiorū est d iure natura li. vt in c. ius na turale. i. di. 7 i. l. j. 7 in l. manumif siones. ff. de inst. 7 iur. 7 iō d3 text. i. c. ad ei? xlv. v. di. q ex praua cō suetudie pcessit qualique matres tradūt filios alijs nutriēdos filios em suos parētes rōnediunicat? deferere non de bent vt in c. p. by teros. lxxñ. di. tñ filij etiā sacerdos tñ nō remouen tur a sacerdotio si mox honestas eos cōmendabi les fecit. vt in c. j. lviñ. dist. **Sebasti. Sapia.**
Item sepe. vide gl. que meminit huius carminis in l. q si nolit. s. j. mancipia. ff. de edi. edi. de quo p And. sic. i. p. sil. xxxñ. p. clare. co lū. xix. in. h. vol. si tamē filij virtute sint p. diti l3 parē tes fuerint ipso bi maiori sūt lau de digni qz q nā scunt ex parenti bus p. bis. ca. nū quā. vbi Card. Alex. no. lvi. di. que ad hoc dicit sing. And. sic. in consi. lviñ. p. clare. colū. viñ. in. h. vol. vide gl. in c. vñdecūqz. lvi. di. que refert illud June. malop? ti bi sit theristes. dūmō tu sis La cide similis. 7 ad hoc facit tex. i. l. legem Anastas fñ. C. de naturali. liberis.

Itē no. q. imperium nō deferret ex successione, s. electiōe, et olim idē obseruabat in regnis particularib. vt no. in. c. ad dyces. viij. q. i. s. hodie ex consuetudine deferuntur p. successione, vt leg. et no. in. c. i. s. d. vo to. ¶ Quid autē si deficit successio, q. nō repit aliq. de illa domo re gal. vide quod dixi in. c. licet ex suscepto. de fo. cōpe. ¶ Ultimo no. ex fine litere, q. duces et alij principes prestāt imperatori iuramentum de fidelitate et obedientia. Et quod istud iuramentum p̄stitum ratione dignitatis, non ligat illo deposito ab illa dignitate, nam depositus censetur mortuus. xvi. q. i. s. ecce. Itē dic in ipso deposito vt nō te neatur ex his que gessit legitime, ratione dignitatis: non em̄ obligatōnes sequunt p̄sonā: vt in. l. post mortē. ff. q. i. ex fac. tut. quēadmodū nec honores, vt hic. ¶ In gl. in ver. trāstulit. ibi. ad karolū magnum, quidā dicunt q. iste karolus fuit Salicus et nō German. et iō dicūt q. primo fuit imperium translatum in Frācos, postea in Germanos, de quo vide tex. iuncta gl. lxiij. di. in. c. ego Ludonicus. ¶ Alij dicūt q. im̄mo fuit iste German. vel p̄supposito q. fuerit Frācus, tñ in p̄sonā suam fuit translatum imp̄ium in Germanos, vt sic post ipsi mortem imp̄ium veniret in Germanos. Illud autē certū est q. Germanis fuit datū imp̄iū vt hic, et in. c. in die. de cōsec. di. v. Dicūt tñ hic quidā nō inuestigatione, nullo iure probari, q. ex sola natione Germanoz, debeat eligi imperator. Et ad istū tex. et cōsimiles rñdēt, q. imp̄iū fuit translatum in eos actiue, q. fuit data principib. Alemanie p̄tās eligē di imperatorē. ¶ Nō phibet q. n. ip̄i possint eligere de alia natione, licet ab olim nō fuerit aliquis extra illam nationem electus. Et hanc opi. sensit hic. d. Car. S. mihi hec opi. nō placet, q. videt cōfundi per istum tex. in eo q. dicit, imperium fuit translatum, et Germanos in p̄sonā magnifici karoli. Certū est q. imp̄iū fuit trāstulz in karolum passiue et nō actiue, q. fuit ipse promotus in imperatorē. nō aut fuit si bi data p̄tās eligēdi. Ergo passiue fuit et trāstulz imp̄iū in Germanos, als tex. nō bñ diceret. nā dixisset q. in personas illorū principum fuit translātū imp̄iū in Germanos, et nō bñ hanc cōsiderationē. Itē nō fuisset imp̄iū trāstulz a Grecis fm̄ primā expositionē, cū fm̄ eam possent hodie eligi p. electores, nec ē indecēs vt de certa gēte seu genere p̄sonarum, dēat eligi p̄sides. Nā hoc videm. q. q. seruari in dignitatibus ecclesiasticis, tā ex p̄uilegio q. ex consuetudine, vt probat in c. cum dilect. de cōsue. et c. abbate. de ver. sig. ¶ Papa autē hoc potuit facere ex magna cā tūc p̄currēte, cū possit facere qcqd deus p̄t. Alias Xps nō fuisset diligens p̄familias, si nō dimisisset in terra aliquos locos sui qui expedientib. causis posset oīa facere q. ipse Xps. et hanc argumētationem facit Inn. si bñ recoło in. c. ad apostolice. pall. seu in. c. qd sup. his. d. vo. xvi. p. eū in. c. q̄to. d. iureiurand. Nanc etiam regulā firmavit Hosti. in. c. quāto. de trāsa. p̄ela. vbi dī. q. cū dei et pape idē sit p̄sitorū. ar. in. c. romana. de offi. or. lib. vi. oīa pōt facere q. ipse Chri stus excepto peccato. S. improprie excipit peccatū, q. peccatus non cadit sub potentia imo sub impotētia. Nā dicim. q. deus peccare nō potest, nā peccatum potius p̄cedit ex defectu, quā ex impotētia. facit qd legi. et no. xv. q. i. s. i. de pe. dist. ij. fm̄. ¶ Intellige tamen q. papa oīa pōt clauē discretionis non errāte, vt no. Inn. in. d. c. quanto. vide tex. xxiij. q. i. in. c. manet. Et precipue p̄dicta sunt veratenēdo cōem opi. canonitarū, q. imperator recognoscit imp̄iū a papa, iuxta ea que dixi plenius in. c. nouit. de iud. Et q. hoc sit verū apertissime patet ex eo q. romani per vim et oppressionē acquisierūt imp̄iū. Unde qd dicit. xxiij. q. i. s. i. q. virtutibus acquisierūt imp̄iū, debet intelligi de virtutib. nō theologicis, s. politicis: vt ibi no. ¶ Preterea isti electores hanc potestatem habuerunt non a populo romano, vel ab alio quo imperatore, sed a papa: vt hic. Nā hodie pōt imperator suam potestatem legitimare ex auctoritate ecclesie, nā de alijs imperatorib. ante approbationem ecclesie poterat dubitari, an cum bona conscientia, tenerent imp̄iū. de quo vide quod no. Inn. in. c. qd sup. his. in fin. de voto. vbi excusat eos valde debilitet, s. tu vide meli. p. Bal. in. l. cū ctos populos. C. de sum. tri. vbi pbat q. imp̄iū est a deo p̄missiue app̄batiue, formaliter, et effectiue. et dic vt ibi. ¶ In glo. in ver. Germanos. ibi, ip̄i habēt regimē romane ecclesie et c. intellige gl. de illo regimine de quo habet. lxiij. di. Adrianus. et c. seq. Nā imperatori olim p̄benti auxilium ecclesie satis oppressis, tribuit papa cū p̄sensu cōcilij potestatem eligēdi papā et alios pontifices. S. illud p̄uilegiū post ea fuit reuocatum cū eo abuteret, vt patet in. s. verū. ead. dist. ¶ Ex no. q. p̄uilegia cōcessa laicis sup. sp̄ualibus, possunt reuocari p. papā q. in istis q̄q. tenet obedire summo pontifici, vt no. Inn. in. c. inquisitioni. de senten. excom. Si autem p̄uilegiū esset tributum super temporalibus, an et quando possit reuocari, dic vt plene dixi in. c. nouit. d. iudi. et an ex inuestitura laicorū facta vigore p̄uilegij, p̄sequat inuestitus ius sp̄rituale, dic vt no. Inn. in. c. qd sicut. s. e. ¶ In ea. gl. ibi, si cut et rex schacorum. no. gl. q. apud Grecos est nudū nomē imp̄ij. sic et quilibet in domo sua pōt dici imperator seu rex, vt in. c. duo ista no. mna. xxiij. q. iij. Nā Jo. an. refert hic fabulā de quodam rurali qui receperant Richardum regem Anglie incognitū, q. in aucupatiōe sua seu venatione instante discrimine tēporis, perdiderat exercitū suū, et cum nollet obedire rustico in lotionē manūū vel fm̄ aliquos cum rex vellet se p̄ferre illi in mensa, dedit illi alapam dicens, q. quilibet est

rex in domo sua. Quasi domino domus sit obediēdi in domo sua p̄cipiēti, fertur et q. rex ad palatium suū reduct. fecit rusticiū iuitari, vt sic ip̄ius nolētē obedire faceret verberari. s. rustici sapiēs in oībus regi obediunt, lauādo manus et cōsimilia faciēdo, et sic rex remansit frustrat. intētiōne sua, et dicit q. multa bona illi p̄tulit. In ead. gl. ibi, est autē imperator super oēs reges. no. gl. v. q. ad si. ex qua collige magnā imperatoris p̄tatem, oēs em̄ potētie regū, fluxerunt ab imp̄io, tāq. riui a flumine: et de hoc vide plenius per Bal. in. c. i. q. dicat dux. coll. x. vide et gl. no. i. c. Adri anus. lxiij. dist. q. dicit q. reges Hispanie nō recognoscunt imperatorē, q. de faucibus infidelium eruerūt illa regna. De rege Frācie et istis cōsimilibus, vide quod dixi post glo. et Inn. in. c. p. venerabile. qui fil. sunt legi. et in quantum hec glos. subiicit q. omnia sunt in p̄tate imperatoris in tellige quo ad iurisdictionē, non autē quo ad minimum. Quia dominiū de iuregentiū est apud priuatas personas. in. d. l. iusgētūz. et in. l. ex hoc iure. ff. de iusti. et iur. Nec pōt imperator sine causa priuare quē dñio suo, vt no. Inn. in. c. que in ecclesiariū. de p̄sti. et Bar. in. l. si. C. si cōtra ius vel vtili. public. et Ex. in. l. p̄scriptione. C. eo. tit. et vide ad materiam quod not. Bar. in. proe. ff. forum. et in. l. i. in fi. de rei vendi. ¶ In glo. in ver. sacrilegium. ibi, nā et sacrilegi familia repellitur a sacramētis, intellige prout loquitur q. i. ip̄sa fami lia est sacrilega, secus dicēdum est in familia alius cuius sacrilegi. Nā dñmō abstineat a sacrilegio, non reperitur iure cautum q. dēat repelli a sacramētis ecclesie. nā. c. miroz. allegatū in gl. nō loquit de sacramētis sed de obligationibus, vt in odiū dñi et detestationē criminis nō admittatur familia sacrilegi ad obligationes. ¶ In glos. in ver. fouere. ibi, tunc demū. Mo. ex hac gl. vbi electores imp̄ij discordāt i pari nūero nec sit accessus, ita q. possit maior pars haberi. p̄t papa eligere vnū ex illis prout sibi libuerit, sicut cōtin git in patronis discordantibus dispari numero. ¶ In. c. quod aut. j. de iurepa. ¶ Secūdo sentit glo. q. si electores imp̄ij oēs eligāt sciētē indignum p̄tās prouidēdi deuoluitur ad papam qd tamen hic aperte non p̄batur. Puto tñ dictum in seuerum, q. ex quo istā p̄tates habuerunt a papa d. ad ipsum redire potestas si ea abutuntur. ar. in. c. grati. s. de postu. pla. et facit tex. hic in ar. in ver. nos vtiq. ¶ In glos. in ver. aduocato carebit. ibi, non pōt esse patronus. glo. loquit nimis ob scure et rectius dixisset fm̄ Inn. et p̄hi. q. aduocat. ecclesie non est patronus, s. est quasi parēs, seu p̄tector. q. d. l. imperator sit aduocat. ecclesie nō tñ patron. et d. aduocat. i. defensor. iō text. d. aduocato et d. fenfore carebit et c. ¶ In gl. in x. Lothari. in fi. solue hoc p̄iū, vt no. in. c. de qb. et di. vbi gl. dat tres solutiōes, et vide qd le. et no. ¶ In. c. in causis. j. de re iud. ¶ In glo. in x. publica. ibi, d. eē publica. si referas gl. ad tex. q. eēt falsa nā electio facta de excōicato, ē nulla p̄tūcūq. il le sit occulte excōicatus, vt in. c. cū dilect. de cō sue. et in. c. cū inter. s. e. no. Inn. in. d. c. cū dilect. et Jo. an. in. c. i. d. rescri. li. vi. Et vid qd dixi plene in. c. veritatis. d. do. et p̄tu. vbi tetigi nūqd valeāt gesta ab ipso excōicato tollerato. ¶ In gl. in ver. postulauit. in fi. no. gl. q. solet quotidie allegari q. petēs absolutionē tacite fateat se excōicatus. et idē vñ tenere Host. hic et in. c. h. j. de ordi. cog. S. Inn. hic et in p̄ealle. c. h. t. p̄iū dicēs, q. licet fateat se habere lesam conscientiā, nō tñ fatetur p. hoc se excōicātū. Videtur tenere Archi. in. c. pia. de exce. lib. vi. et coll. hic. et facit qd notat Jo. an. in. c. exhibita. de homi. et tenet Spe. in ti. de proba. s. videnduz. ver. sed nunqd. vbi ad istū tex. rñdēt q. hic denotat tps in quo recognouit se excōicātū nō autē denotatur causa. Quasi dicat q. iste per nūtiū recognouit se excōicatum eo tēpore que petīt absolutionē p. nūtiū. Bart. tamē in. l. decē. ff. de ver. obl. tenet opi. huius gl. Sed p̄iam partem puto veriorē, q. solet peti

¶ Pa. aded eūde p̄l. lxxxiij. ¶ Est a deo. Ad de late Old. p̄si. lxi. et melius in proposito consi. clxx. in. iij. colū. circa mediū. ¶ Fateat. Adde Ro. cōsi. cclv. ¶ Adde Bart. in. l. i. in fi. p̄inci. ff. de no. ope. nū. et ibi p. moder. quos vide etiaz post Bar. in. d. l. decē. et p̄iū opi. quā tñ hīste red dicit dubiū illō quod no. voluit Bal. in. l. i. C. de iur. ann. aur. vbi dixit q. p. infim legitimatiōis p̄ batur quē illegi time natus q. di spensatio p̄sup. ponit veritatem in p̄iū, qd reputat not. dignus et istud dictū seq. tur Paul. de ca. in. d. l. decē. vbi vide Hen. d. falc. zacharias. ¶ Tu dic meli. q. p. p̄titiōes absolutiōis, nō videt fateri se eē excōicātū s. bñ cōscientiā suam lesam. itē no. bal. in sua mar. i. ver. absolutio. x. vj. et Spe. in ti. d. p̄ba. s. iij. vers. sed nunquid. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Se excōicātū. Vide Feli. in. c. apostolice. nult. no. de exce. vide Car. in. c. perpē. dimus. ad fin. de sen. exc. vbi dicit q. p̄bata absolu tiōne non interfert excōicatio, q. pō tuit fieri ad cau telam, vide Ro. in antiqs. d. sen. excō. dec. iij.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Zacharias. Tenet absolutio. Adde Bal. et Alex. in l. post mortem. §. si. de adop. et Rot. deci. ccccxxx. inci. si dicamus. in no.

b Anto. Fran. Reddebat. Ad ista materia an qd possit venire p iuramentu p eu pstitit absq piurio no expectata relaxatio de supioris et in materia. l. si. C. de pac. etiam si iuramentum videat esse p bonos mores. vide q habet.

in. c. debito res. et in. c. cu co tigt. et in. c. qua to. de iureiu. et in. c. quis. d. pac. li. vi. et p Bal. et do. et legistas in. l. pa a ctu qd dotali. C. de colla. et p Jo. an. d. imo. in suo i. co. si. vbi examis 24 nat. materia pa cti de futura suc cessioe q i. d. l. si. C. d. pact. et mihi semp placuit ea opi. q ob reuerē tia iuramenti psti ti ex quo et videt esse obligatio q sita a deo no de beat quis ppria auctoritate no ex pectata declara tione superioris nec possit cotra c uenire absq ti moze periurij. qz cu sim in mate ria peccati et du bium sit an iura mentuz obliget vel non obliget. an sit seruadu vt non seruanduz et an illi sine piurio possit iueniri seu sit expectadu su perioris auctori tas qz in dubijs semp tutior ps est eligeda. vt i. c. iuuenis. d. spo. et in. c. ad audiētia. de homi. zin. l. q ties. ff. d. reb. du. zin. l. ea. in. §. i. ff. de reg. iur. et in re gula inspiciunt. de reg. iur. in. vi. et alibi dicit q ra

ad cautela et bonaru metiu est timere culpam. vt in. c. ij. de obser. ieiun. et vide qd dixi in. c. ij. preall. Et no. ex pdictis iuncto tex. q p nutiu pot qd absolui. quida dunt p id qd leg. et no. in. c. cu desideres. et c. a nobis. de sen. exc. Abb. d. q licet qd no debeat absolui p nuntiu. si tñ absoluit tñ absolutio et no. hoc dictu. qz satis plz. Et dic q iste tex. no pbat q iste fuerit absolutus p nutiu sed petebat absolutione p nutiu. An aut p lras qd possit absolui. vide bo. text. iuncta glo. ij. q. v. quato. Et in gl. in ver. illicitum. ibi. sz illa lex loquitur in hereditaria et ex his q hic allegant in gl. istud iuramentu reddebat dubiu. na qua tenus erat de futura successioe. qz iurauerat obe dire nepoti suo vt regi et imperatori futuro viuē te adhuc iperatore. videbat iuramentu illicitum. vt in. l. si. C. de pact. et no. ista gl. qz illa lex no facit mentione de iuramento. sz solu dicit pactu no vale re ptra bonos mores. sz Bar. in. l. stipulatio hoc mo cocepta. ff. de ver. ob. et aliqui doc. in. d. l. si. te nent et bñ etiam iuramentu non valere. vt in regu la non est obligatoriu. de reg. iur. lib. vi. Sz in co trariu faciebat q volutas imperatoris viuentis intercesserat in hoc seu in obligatione. et pactu v3 de futura successioe p sentiente de cuius succes sione agit et tñ perdurate in consensu vsq ad mortem. vt dicit tex. in. d. l. Sz ille consensus im peratoris no videbat hic valere. qz no agebatur hic de re sua cu imperiu deferat ex electioe et no ex successione vt hic. asserito dicit hic papa q in tali dubio no debuit iste dux venire ppria au thoritate p illud iuramentu. sed debuit pfulere romanum potifice. et sic intellige et limita gl. seq. in pn. qua no. in eo qd facit tria mēbra q aut in rametu est oino licitu et tñ est obseruadu. vt. j. d. iureiur. p totu. Aut est illicitu. et hoc pstat. et tñ ppria auctoritate pt qd venire p. vt. xxij. q. iij. quasi p totu. Aut dubitat an sit licitu vel ne. et re currēdu ē ad supiorē vt hic. et idē voluit hic In no. q tñltra dixit q si iuramentu pot seruari sine interitu salutis eterne. sz sit temerariu et pncio sum exemplo. debet tamen superior prius adiri. ar. c. cu quida. de iureiur. et hic. Si autem est te merariu non aut exēplo perniciosuz et tñ debet seruari. arg. c. de iureiur. et hic. Et subicit no. verbu et meti tenēdu. q nedu in temerarijs iuramentis. sed etiam in licitis et honestis pot quis venire cotra. ppria auctoritate istate neces sitate. si supior n pt adiri. xi. q. iij. antecessor. Ita putat ipse imminente necessitate vel magna vti

lione dubij melius est aliquid superfluum facere q nihil facere. aut ali quid omittere. vt in. c. quiescamus. xlij. di. et in. c. corripiant. q. iij.

c Agitur. Adde Pet. de ancha. co. ccccij. **d** Sebast. Sapia. Propter vtilitate. An et qñ magna vtilitas eq paretur necessitati. vide per Feli. in. c. cum super. in prin. de testi. cog. et eundem in. c. cum accessissent. col. x. de co. sti.

e Variare opi. Ad d. vidēdu late Old. q. clxxx. vbi mltā alleg. p 25. **f** Dependet. Adde Old. q. xxiij.

g Zacharias. Coronatione. add q dixi. §. isto. c. in apo. i. x. apu em. vij. Anto. Fran. Ad ista passum an imperator ante coronatione heat plenitudinē ptatis impialis cu no dicat imperator sz rex romanoru. vide Bar. in extranag. ad reprimen. in ver. reges. et gl. in. c. legim. xxiij. dist. et per Abb. de rosa. in. l. bene a Zenone. C. de quadriē. prescript. et vide gl. in. c. idēnitatib. de elect. lib. vi. et habet p Jo. an. in addit. Spe. in tit. de rescrip. presenta. §. fin. in ver. item q obtentum. et an impera tor ante coronationem suam recipiat aliquē sacrum ordinem et quē. vi de etiam Bal. in rub. prima. C. et vide Jo. an. in. c. ij. de preb. lib. vi. vbi dicit q ex nominatione nullu recipit ordinē. de quo etiā p Spe. in ti. de lega. C. nūc ostēdendū. ver. xxxix. et a quo processerit imperiu. vide Bal. in. l. i. C. de sum. tri. et Bart. in. l. i. ff. de requiren. reis. allegat. d. l. be ne a Zenone. et vide Bar. in. l. d. extranag. ad reprimēdu. in princip. vbi videtur velle quod processerit a deo. et habetur per Jacob. alua. co cinem meū in tit. quis dicatur dux. marchio. vel comes. in prin. zin ti.

de pace iura. fir. in vñ. feud. et hodie hoc videtur esse expedituz in extra uag. Bonifacij que incipit vñā sanctam. et habetur in. c. causam. el. ij. q fil. sint legi. et in. c. qm. x. dist. et vtrum oēs reges de iure sub sint impio. vide glo. vij. q. i. in apibus. que dixit q sic. et gloss. in. c. Aldrianus. lxxij. dist. que dicit regem Francie et Hispanie subesse imperatori. et habet

litate spūali. Sz hoc vltimū no placet Hostien. qz propter vtilitate no est periculum commit tendum. no em debet admitti malū ppter bonū qd inde sequit vt in. c. no magna. j. ne cle. vel mo. Sz. d. Lar. plz dictu Inu. qz magna vtilitas co para necessitati. vt not. Inu. in. c. cu oēs. de con stit. et mihi plz hoc dictu qñ imminet talis vtili tas p qua superior ipsuz vero sñ si potuisset adi ri absoluisset a iuramento. facit. l. tutor qui reper torium. ff. de administ. tu. xviij. q. iij. nullus.

25 Et in glo. si. no. gl. iuncto tex. q iurans obedire regi vel alteri principi. intelligitur eo remanente i principatu. vñ iuramentu no ligat eo priuato.

26 Et extra gl. queritur nunqd electus in impa torem possit illico administrare anteq coronet vel approbet. Sol. oliz erant varie opi. sz hodie receptum est p suetudine vt statim administraret. Et si plures sunt electi in discordia qlibet admi nistrat. sz validitas gestoru depēdet a futuro es uentu de quo vide gl. in cle. romani. p alleg. q cir

27 ca ista materia ponit plura notada. Et vltio hic querit nunquid possit contra coronandum excipi ad effectum differendicoronationem do nec exceptiones fuerint examinate. Inu. sentit hic q sic. nam sicut pot examinare electu an co ronationem. vt hic. ita debet admitti exceptio. cum coronatio sit quedā confirmatio qua etiā p cedit manus impositio. qz debet vngi et consecra ri vt in litera. ergo debet prius admitti exceptio nes probabiles sicut cotra epim consecranduz. vt in. c. sup. his. de accu. Et hec opin. placet mihi. sz quidam dicat hoc iure non probari. idem dic co tra abbatem benedicendum. vt no. doc. hic. et p batur. j. de accu. in. c. meminimus.

1 Absentes sunt vocandi in electionibus sien dis et sunt vocadi per nuntium vel literas. no suf ficit sonus campane qñ sunt in provincia. 3.

2 Maior pars intelligitur numero et auctoritate. et ista copulatiue requiruntur.

4 Extensio de casu ad casum no debet fieri nisi mi litet omnimoda ratio.

5 Consuetudo an et qñ valeat vt omni casu absen tes vocentur vel non vocentur.

Quam. Absentes ad electio ne de provincia sunt vocandi et confirmatur electio maio ris et sanioris partis. In prima ponit decisa narratio. In secunda pronisio ibi. si vero. Et pone casum q celebratis duab electionib in discordia. papa pmissit illas decidēdas. prout

rator habet vniuersalem iurisdictionem ab ascendēte vsq ad descendē tem solem. et ab vtroqz latere. s. meridie et septentrionis. et in omnib insulis que vsq ad oceanū recessus extenduntur. vt in auct. vt ecclia ro mana. in. §. quod igitur. et an sit dare aliquam ciuitatem liberam ab im perio. vide que habentur per Jac. de are. et doct. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iure et in. l. non dubito. et in. l. hostes. ff. de capti. et dixit Ly. in l. donationes quas. C. de do. inter vir. et go. et Bar. in. l. quidam consu lebant. ff. de re iudi. quod oēs qui recognoscunt superiorem. dicuntur habere potestatem imperialem. et alibi dicitur q regnum Italicum et Germanicum dicitur esse imperatoris proprie. vt in. c. fin. de prohibi. seu. alie. et per Sede. in. §. firmiter. et in tit. de pace tenen. in prin. et in tit. hic finitur lex deinde incipiunt consuetudines regni. Et adde q im peratori nihil imponi potest. dummodo sit catholicus. vt no. Bar. in l. Bar. barius. in ver. et iuxta. ff. de offi. preto. et imperator potest nobili tare quem vult. et conferre honorem cui vult. et ei sic facienti est obtē perandum. vt in. l. sacrilegi. et ibi Bald. not. C. de diuer. prescriptioni. et vtrum imperator possit reuocare donationem factam ecclesie. not. gloss. in authenti. quomodo opoz. episc. in princi. et not. in. l. non ambi gatur. ff. de legi. et not. Host in summa de immu. ecclie. in. §. quatu. et no. in. c. ego Ludouicus. lxxij. dist. et not. Jo. an. in. d. cle. romani. Et vtruz imperator possit mihi auferre meum. habetur in. l. ij. in. §. si qd a prin cipe. ff. ne qd in lo. pub. et in. l. si. ff. de pig. act. et per Ly. in. l. rescripta. in iij. quest. de preci. impe. offe. et p Bar. in. l. fin. C. si ptra ius vel vti. pu. de iure

per do. Card. in cle. romani. d. ius reuocari. in. §. opp. et pio impatore ē notabilis gl. cle. pastoralis. in ver bo et illud de re iudi. que dicit q imperator fūdat intentionē suam in toto orbe d iu re cōi cū dicatur esse dominus to tius orbis vt in d. l. bene a Zenone. et in. l. de preca tio. ff. ad. l. rhod. de iac. et habetur p glo. in. c. conue nior. xxiij. q. vij. et p Bal. in. d. l. i. C. de sum. tri. tñ q rex Fracie nō subit imperato ri videtur tex. in c. pervenerabilē. qui fil. sint legi. et plura circa coro nationem impe ratoris. ponit idem Alua. in p alleg. c. i. quis di catur dux marc. vel comes. et ad d. gl. in. c. ius quiri tum. i. dist. q di x tq qui nō vult subesse imperio romanopdit ius succedendi. zali bi dixit tex. in. l. ij. C. de cri. sacris le. quod disputa re d eo quod fa cit imperator est sacrilegiuz. et vi de tex. in auct. vt omnes obe. iud. prouinciaruz. §. et hoc considera res. col. v. vbi di citur quod impe

de iure fuerit. et si cōtingeret de iure vtranz cassari papa mādauit electionē celebrari de nouo proyt habetur in litera. ¶ Not. primo ibi: tulli sancte prudentiane. qd̄ presbyter cardinalis nūcupatur per titulū suum. Quid de episcopo et diacono dixi plene in. c. ex gestis. de cle. nō residē. ¶ Mo. q̄. ibi. 2uocatis. q̄ vbi aliqui ex electorib⁹ sunt absentes nō sufficit cōgregare capitulū per sonū cāpane: sed debet absentes cōvocari per nuntiū aut literas. Alias electio videt̄ eis cōtēptis facta et ipsis prosequētibus cōtēptū venit irritāda. vt. j. c. pro. 2. s. e. qd̄ sicut. et in. c. cū inter vniuersa. Si aut̄ oēs essent presentes sufficit congregatio per sonū cāpane si hoc est de morte in illo loco fit itellige. c. in can. sis. s. eo. vbi tetigi. ¶ Mo. ibi: fratribus. qd̄ oēs clerici eiusdē collegij possunt dixi fratres ppter dilectionē et charitatē que magis d̄z afflue re inter eos q̄ inter alios. de quo vide qd̄ not. in. c. ad mensaz. xi. q. iij. ¶ Mo. ibi: maiori et saniori parti. q̄ nō sufficit aliquid esse gestū a sa miori parte vniuersitatis nisi etiā illa pars sit maior in numero. ¶ Requi runtur ergo duo copulatiue ad validitatē gestorū. idem videt̄ innuere tex. in. c. q̄ propter. j. eo. et in. c. j. de his q̄ sunt a ma. par. cap. ¶ In gl. j. ex hac glo. habes tres intellectus ad literā. ¶ Primus est vt hic ponat̄ regula circa vocationē absentiu et existentes in prouincia sint omnes vocādi: secus si extra prouinciā. et fm̄ hūc intellectū. hec decret. determi nat et declarat. c. q̄ ppter. j. eo. ¶ Vbi dicit q̄ oēs sunt vocādi ad electio nes: qui cōmode vocari possunt. et illi dicunt cōmode posse vocari qui degūt in eadē prouincia. Scds intellectus est vt potius illud. c. q̄ pro pter. determinet et restringat istud. c. q̄ ecōtra vt sic sit sensus q̄ existiē tes in prouincia sunt vocādi scz si cōmode vocari possunt. vt in. d. c. q̄ ppter. Unde nō est curandū an aliq̄ electores sint in prouincia vel ex tra. sed illud solū d̄z inspicere an cōmode vocari possūt. Nā possibile est q̄ q̄q̄ quis est in alia prouincia: tñ vicinior erit ecclesie de cui⁹ electio ne agit q̄ alius q̄ erit absens in eadē prouincia forte multū lōga et la ta. Et potius d̄z attēdi mens legis q̄ eius verba. vt in. c. intelligētia. et in. c. propterea. de verb. signi. et regula. si. de reg. iur. lib. vi. Terti⁹ intelle ctus quasi precedenti cōformis. q̄ de iure nō d̄z haberi cōsideratio ad prouinciā: sed solūtrū cōmode possint absentes vocari. Et ad istū tex. respon. gl. q̄ loquit̄ fm̄ specialē consuetudinē illius loci. et sic valet cō suetudo vt oēs de prouincia vocent̄: licet de facili nō possint oēs cōmode vocari. Et p hoc vltimo intellectu optime facit tex. in. c. in genesi. j. e. in fi. vbi valebat cōsuetudo vt oēs de regno francie. vocarent̄: cū tñ illud sit amplissimū regnū. Hic sunt duo principalr examināda. pmo quid dicendū de iure cōs. scdo nunquid indifferēter in hac vocatione valeat cōsuetudo. ¶ Circa primū mihi placet scds intellectus vt illi debeāt vocari qui cōmode vocari possunt p illud. c. q̄ ppter. Nāz hec opi. seu lec. est equa et ecclesie vtilis. nō posset prouincia eē multū lōga et lata. ita q̄ sine magno ecclesie incommodo nō possent absentes expectari. ¶ Qñ aut̄ dicant̄ q̄mode posse vocari dic q̄ nō pōt dari certa regula: s̄ bonus iudex arbitrabitur fm̄ pericula imminētia et discrimina viar. Nā forte si cito nō fieret electio immineret periculū schismatis seu intru sionis vlt̄ abusus laice potestatis vel qd̄ simile vel propter guerras im minētes nō pōt fieri de facili vocatione. pro hoc. c. de causis. de of. deleg. 2. l. j. ff. de iur. delib. Et is ad quē spectat confirmatio electiois erit ido neus iudex sup hoc dubior arg. in. c. si. j. eo. ti. lib. vi. et ad istum tex. dic qd̄ pape fuit hoc visum q̄ oēs de prouincia possunt cōmode vocari ideo mādauit oēs illos conuocandos. non em̄ posuit hic papa regu lam generalem nec debet extendi iste text. indifferēter ad alias ecclesias cum in alijs nō concurrat eadem ratio: cum alie prouincie possint esse latiores et breuiiores. ¶ Et ius nō debet extendi de casu ad casus nisi militet eadem et omnimoda ratio. vt in. c. translatō. de const. cum ibi no. et in. l. non possunt. ff. de legi. et istum puto verū intellectum huius capit. ¶ Per hoc cessat questio quam faciunt hic doc. querentes de qua prouincia intelligat̄ iste tex. et dicunt q̄ de vsuali. id est fm̄ q̄ vsu et cōmuniter appellant̄ prouincie vt tuscīa lombardia et similes. Non autē debet intelligi fm̄ qd̄ habet. vi. q. iij. scitote. vbi dicit q̄ illa est prouin cia⁹ que h̄z vñ regē et vñz metropolitanū. nā multe hodie appellant̄ prouincia vsu que nō habent episcopos. S̄z vt dixi ista difficultas cessat tenendo intellectu pmissum. nam hic papa retulit se ad istaz prouinciā certā nec dedit regulā quo ad alias prouincias. ¶ Quo ad se cundam questionē dixerunt quidam q̄ consuetudo valeat fm̄ quā re moto loco absentes sunt vocādi respectu distantie vocationis. S̄z nō valet vt absentes nullo modo vocent̄: sed hoc dictum non placet hic Joan. and. arg. in. c. cum in ecclesijs. de preb. lib. vi. vbi. text. approbat consuetudinē vt absentes nullo modo vocent̄. Et q̄ ille text. non lo quatur in electionibus prelatoz: sed in collationibus prebendarum et canonicatū. Tamē eadē ratio est in electionibus prelatoz nā de iure absentes debent vocari in receptionibus canonicorū sicut in electio nibus prelatoz vt ibi. Sicut ergo valet cōsuetudo in illo casu: ita de bet valere in casu nostro. ¶ Preterea videmus q̄ cōsuetudo potest in to tum deferre alicuius eligendi et priuare viros electores. vt in. c. cum di lectus. de consue. et in. c. cum ecclesia futrina. de causa pos. et propieta. ita et fortius debet esse potens ad restringendum ius eligendi compe tens respectu vocationis fiende. Et hanc partē tenet glo. in. d. c. cū in ecclesijs quā no. et fuit de mente huius gl. facit in simili qd̄ leg. et no.

in. c. iij. de consue. lib. vi. nā hec cōsuetudo potest ef se ecclesie vtilis propter faciliore expeditionez. si cut valet consuetudo cōtra ius cōmune vt episco pus nō teneatur requirere canonicorū consiliū. vt in. d. ca. iij. ¶ Aut̄ habet cōsuetudo vt absentes omnino vocentur ad electionē. et puto illam vale re dūmodo nimīū non tendat ad damnum ecclesie. Nam si haberet vt etiā cum commoditate de berent absentes vocari nō putarem illam consue tudinem valere: quia nō valet consuetudo eccle sijs grauiosa vel saltem est tollenda. vt in. c. de cō suetu. Secus si haberet vt cum parua incōmodi tate deberent vocari quo casu intelligeren istam gl. et tex. in dicto. c. in genesi. in fi. vt sic parua incō moditas tolleret ratiōe cōsuetudinis propter au toritatem ipsius consuetudinis. vt. s. de cōsue. c. si. Et hac etiā ratiōe puto valere consuetudinem vt in oibus actibus debeant vocari absētes magi me in alienatione rei ecclesiastice. Nam de iure ab sentes non sunt vocandi in alienatiōe: vt est text. sing. in aut. hoc ius porrectū. C. de sacrosan. eccle. canonizata. xi. q. ij. in. s. hoc ius. et ibi gl. q̄ hoc te net. Et vide per glo. in. d. c. cū in ecclesijs. et glo. in c. si. j. de maio. et obe. in verbo: presentiu. et ad ma teriā vide quod dixi. ca. cum omnes. de constitu.

- 1 Contemptus vnius facit qd̄ cesset electio ab oibus facta: nō tamē est ipso iure nulla. 4. 8.
- 2 Egrotus licet nō possit enadere: tamen nō debet de ei⁹ dignitate vel bonis aliquid fieri anteq̄ ac tualiter moriatur. 11. 1. 2.
- 3 Absens causa studiorū debet vocari ad actus ce lebrendos a capitulo.
- 5 Electio alicuius cassata ppter cōtemptū potest iterum fieri de illomet et ab eiusdem. 9.
- 6 Cōtēptus vnius plus operat̄ q̄ dictio pluriū.
- 7 Citatio minus legitima non arctat citatum. 14.
- 10 Absentes in quibus casibus sunt vocandi.
- 10 Cōciliū d̄z adunari cū solēnitatē: al̄s nihil ageret.
- 11 Actus fact⁹ an ruat si de honestate nō erat fied⁹.
- 13 Electio quesita per ambitionem an retractetur.

Bone memorie. ¶ Electio partis maioris et cōtēptu minori parte etiā si est vnus solus. Nā tamē ius eligendi denoluitur ad minorē. h. d. fm̄ vñū intellectum cōmunē. In prima ponitur decisa fa cti narratio. In secunda diffinitio ibi: cōstitutio. in qua duo facit. ¶ Primo cassat electionem secū dam exprimens quare: et ponit antipophoram. Secundo cassat primam ibi: electionem autem. ¶ Casus literalis. Episcopo cremonenē. in extre mis agente cūz desperaretur de vita ipsius capis tulū ipsius ecclesie citauit quendam canonicū suū in ciuitate regia in studio commorantem vt ad certum terminū veniret pro electione fu turi pastoris: dicto canonico non veniente ad ter minū sibi datum et episcopo elapso termino viar vniuerse carnis ingresso: antequam corpus ipsi⁹ traderetur sepulture absente predicto canonico capitulum contulit potestatem eligendi quibus dam canonicis ecclesie sue et post mortem episco pi et ante sepulturam ipsius ceperunt tractare de electione pastoris. et quidam ex illis maior pars conuenerūt in archipresbyterum ipsius ecclesie. alij in archidiaconū suum. eo vero sepulto minor pars cōsensit maiori: et sic dictus archipresbyter post sepulturam ab oibus est electus cui electio ni dicti archipresbyteri archidiacon⁹ et capitulū consenserunt. post modū vero superuenit dict⁹ canonicus asserens se fuisse cōtemptum. propter quod electio non valebat: credens ad se potesta tem deuolutam eligendi: predictum archidiacono num elegit. propter electionis dictus canonic⁹ pro se et quibusdam alijs ad sedem apostolicam accessit. papa vero de meritis istorū cognito ele ctionem archidiaconi celebratam post electionē archipresbyteri non cassatam cassauit: q̄ non de buit ad secundā procedere ante cassationē prio ris in penam interdicens dicto canonico vocē cō traditionis in primo consensu capitulo perdu

Zacharias.

¶ Aliaiori et saniori. Ad ad hoc Za. rebu. i. d. l. no minationū. nu. iij. et addi. et ibi in quib⁹ reb⁹ ma ior pars sufficiat et qualiter capiat illa maior ps. C. d̄ decurioni. lib. 2. p. Anto. Franci.

¶ Que dicatur maior ps in qb⁹ casib⁹ et quō cōsi deraf maior ps an respectu nu meri: an alio res pectū. vide q̄ ha bent p Bar. et do cto. i. l. maiorē. ff. de pac. et l. l. q̄ma ior. ff. ad muni.

¶ Expectari ad de Old. consi. c. li. j. libro. Zacharias.

¶ Adde Alex. cōsil. c. c. viij. in fi. lib. ij. Et dñ alle. in aposti. Oldr. cōsil. c. c. li. dic qd̄ voluit dixisse cō silio. c. c. viij. et eun dem cōsil. c. li. Se dere. de sen. cōsil. lxxvii. in fine. et his adde qd̄ no. in apost. ad istū in. c. cū dilecti. in apost. in xvi. sine magno p̄iudicio: num. vi. s. eo. tit.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Vocari. Vide firma. in tractatu de episc. li. j. i. iij. parte. qd̄. vij. vbi dicit qd̄ absentes etiā extra prouin ciaz sunt citandi si cōmode citari possunt.

¶ Sebast. Sapia. ¶ Prouincia. vi de Bar. in extra uagā. qui sint res belles. in vers. lō bardie. Car. Glo. in cle. dudū. ver. extra ciuitates. i j. qd̄. de sepul. vbi ponit vñ dicit p uincia quod mo dis dicat prouin cia ponit Joan. de Imol. in. c. pe. col. vi. de testib⁹. vide remissive p Seli. in. c. rodul ph⁹. co. xiij. vñ. ceterū. s. d̄. refer.

Sanozmi. super Prima parte primi

a Zacharias. **C** Ad est ipso iure nulla. Adde Card. manda. in tract. suo de electio. in. i. parte. c. xxv. et in glo. in vers. vltimosam. Sede. de se. consil. c. xxv. et c. vii. Old. consil. lxx. et nouissime p. Sely. in. c. cu bertold.

b Legitime. Adde quod Ro. consil. cccx. dicit q illegitima citatio q peruenit in notitiam citari ita arctat sicut legitima p. ele. causam de electi.

c Sebast. Sapia.

c Nulli ius. Et his colligit quomodo pcedat p dicta regla q pa

tria sunt aliquid facere rpe habili vel inhabili. et co

ferre intepus habile de quo vide etiam Bart. in. l.

alia. s. eleganter. ff. solu. matri. vbi

limitat no proce dere qn tepore q sit actus requirit

illa qualitas alia limitatione tra dit. d. Bas. in. l. si.

col. iij. C. de pact. vide ad hanc re gulam Alex. in. l.

gallus. s. insti tues. s. de libe. et posthu. et in. l. in

ter stipulante. s. sacram. colum. ff. de verbo. obli.

d Initiu Adde qd hec ratio non v bona gualiter q valet citatio nis commissio fa

cta p iudices die feriatu p die non feriatu. et late co

saluit sed. q. c. cl. iij. l. aliter volue rit pau. de ca. q. si.

xxv. tamen quo ad dicta bona est quia considera

uit inituz respec tu ptatis capli ante mortem pre

lati et pro p dictis facit quod voluit Cal. p. i. de elec.

e Annulanda. Adde vt p Old. consil. lxx.

f Statuta. Con sidera q pro isto dicto facit illud

quod singlr vos luit Jo. an. in. c. dispendia. de res

scrip. in. vi. vbi di cit dispositionez penglez extende da propter simi

litudinerationis no tn pena in eo

iserru. de quo tn cogita p ea q po

nit iste. s. i. proe. in nu. xv. vers. sed circumscrip. et.

Aleneas falc.

rante et electione archipresbyteri iustitia exigete cassauit tum quia corpore dicti episcopi nondum tradito sepulture habuerit de ipsa electione tractatum contra canonicas sanctiones. tuz quia canonicus contemptus fuit licet vnus solus fuerit quia in talibus plus nocet vnus contemptus quam multorum contradictio in presenti. nec valet predicta citatio quia cum mortem epi preuenerit non potuit arctare citatu. Ver. **C** Ad. primo q licet desperetur de conalescentia prelati egrotatis no tamen per hoc pot haberi tractatus seu ordinatio sup futuri potestis electione. Debet enim expectari mors oino q ante mortem prelati nec ecclesia vacat nec ius eligendi seu ordinandi competat canonicis vt hic et in. c. obentibus. lxxij. dist. **C** Ad. scdo q canonice etia absens causa studioz dz citari seu moneri vt veniat ad electionem futuri potestis cum modo sit in loco vbi possit congrue vocari. iuxta ea que dixi. s. pxi. als electio facta illo contempto venit irritanda eo psequete contemptu.

C Ad. tertio q caplin pot citare absentes canonicos ad electionem fiendam. An in capi. debeant esse due partes an sufficiat maior pars ad validitatem citacionis et termini prefixionis. vide quod dixi in. c. cum nobis. s. eo. **C** Ad. quarto ibi ac pro sua q non solum electus potest prosequi in iudicio electionem suam etia electores. concordat. c. cu dilectus. s. de p. sue. et. c. ff. de in. te. rest. vide qd no. Inm. in. c. dilectus. j. de preb. **C** Ad. quinto ibi no cassata. q electio facta per capitulu aliquib ex canonicis contemptis seu no legitime vocatis no est ipso iure nulla sed venit potius irritanda. Quod intellige quando in capi. saltem affuerit due partes canonicorum vocandorum. Nam si non affuerunt due partes non valet quicquid sit vel i capitulo vel vniuersitate ex quo minor pars est contempta seu no legitime vocata. Ad hoc. l. nulli et. l. plane. et qd eis no. ff. qd cuiusq vni. no. in. l. nominationu. C. de decu. lib. x. et vide qd dixi in cap. cu nobis. et. c. qd sicut. s. eo. Nam potentie capitulares seu vniuersitatis sunt a principio apud duas partes diuiniuersitas est in pgregado licet in diffiniendo valeat quicquid facit maior pars illarum duaru partium. et ita intellige. l. qd maior pars. ad municipa. et. c. j. de his que fia. a maior. par. capit. **C** Ad. sexto ibi in primo consensu capituli permanente. qd eligentes aliquo canonico contempto non per hoc debent priuari potestate eligendi: imo cassata electione propter contemptum potest capitulum procedere ad alia electionem et eundem que prius elegerant de nouo assumere: quia cum electio non sit cassata propter delictum electi potest iterum eligi. vt in. c. su per eo. s. eodem. **C** Ad. ibi: nondum tradito sepulture qd salt de honestate non debet fieri electio futuri prelati ante q corpus sit traditum sepulture. an autem sit nulla ante sepulturam attentata dicam statim cum glo. **C** Ad. Item not. tene menti tex. in vers. cum plus. quod magis obstat contemptus vnus quam multorum contradictio in presenti et est ratio quia contemptus vnus distat pphet facultate retractandi electionem vt hic est in. c. venerabili. s. eo. secus in contradicte aliquorum presentiu: quia talis contradicte no obest vltra electionem maioris et sanioris partis. vt in. c. quia propter. j. eo. **C** Ad. ultimo ex si. quod citatio temeraria seu non legitime facta no arctat citatum ad comparandum. vnde paria sunt que non fuisset citatu aut minus legitime fuisset citatum. Sed contra hoc et contra tex. opponitur. na paria sunt q aliquid fiat tempore habili vel tempore inhabili dummodo effectus conferatur ad tempus inhabile. vt in. c. de vxore. et qd ibi not. j. de sepul. s. effectus istius citacionis facit isto ca

nonico absente fuit collar in tepus habile: ergo no debet corruere ex eo quia fuerat facta prelato nodu mortuo. Sol. dupliciter. Primo mo posset dici quod hec citatio et eius effectus fuerunt in tepore inhabili. Nam citatio fuit emissa nondum episcopo mortuo et presens terminus ad vigilas pentecostes: et sic ad tepus quo possibile erat istu prelatus adhuc viuere. non enim citantur vt copareret post mortem prelati. Vel scdo dico et melius q presupposito q etia citassent vt compareret post mortem prelati: ex quo tamen fuit facta in vita prelati no habuit arctare citatu vt copareret post mortem. Ratio qz ois tractatus est inhibitus: vt hic. et. lxxij. dist. in. ca. nullus. Unde prohibetur iste tractatus non solum habito respectu ad effectum ipsius sed etia ad ipsum initium

c cum nullu ius copetat capitulo in electioe ante mortem prelati. Et pro hoc bo. tex. in simili. in. c. si. de sepul. lib. vi. vbi religiosus no potest sibi eligere sepulturam licet effectus istius electionis coferatur post mortem et sic ad tempus in quo est exptus ab obediencia abbatis. Et hoc ideo quia etia principiu prohibetur qz cu non habeat voluntate. xij. q. i. no dicatis. no potuit illam exprimere cum vinceret. Ad id ex bo. tex. in. l. si minor. ff. de s. expor. Quinimo plus dicit hic Bo. q et si citatio fuisset facta post mortem prelati ex quo tn fuit emissa ante mortem non valet qd mihi satis placet. Quia in citatioe plurimu considerat initium illa em est proprie citatio que emanat a iudice seu decr. de citando factum vero nunt est executio iuxta no. per Jo. an. mo. et Jo. and. in. c. romana. s. cotrahentes. de fo. competen. li. vi. et tetigi in. c. fin. de ferijs.

d **C** Ad. In. gl. j. hec glo. intricate pcedit et in effectu prosequitur duas questiones. Prima nunquid electio facta per capitulu contemptis aliquibus sit nulla vel annullanda. Et in hac questione licet primo alleget quod sit nulla tamen postea cōcludit veritatem quod non est nulla licet sit irritanda contemptis prosequetibus iniuriā suam: vt hic in. c. quod si

e cut. s. eo. vbi melius probatur. **C** Secunda questio est nunquid cassata electione propter contemptu aliquorum debeant priuari isti contemptores potestate eligendi pro prima vice: vt sic ista potestas applicetur alijs contemptis duntaxat. Et in hac questione gl. prius sentit quod sic. et pro hac parte facit iste tex. in eo quod papa reprehendit istum canonicum quod prius debuit expectare iudiciu pape qz procedere ad secundam electionem. Et sic innuitur q post sententia papa potuisset solus eligere. sed glo. in vers. et quod dixit caute corrigit qd prius dixerat: et fuit illa additio vsq ad fi. Quia cōcludit qd ratione contemptus solus debet in penam retractari ipsa electio: no aut debent electores priuari potestate eligendi. Quia cum ista pene priuationis no sit hoc casu a iure statuta no est imponenda per alium q per eum qui habet plenitudinem potestatis scilicet per principem. et ita potest intelligi iste tex. Et hec opi. comuniter tenet per doct. et optime facit iste tex. in vers. in primo consensu et. Nec obest. si dicatur qd si eligentes contra formam debet priuari potestate eligendi: vt in. c. quia propter. j. eo. ergo fortius eligentes aliquo contempto cum tunc delinquant contra proximum. Preter ea. c. quia propter. j. eo. dans formam electioni disponit: vt absentes vocentur. ergo electio facta absentibus non vocatis est attentata contra formam et per consequens deberent electores priuari pro prima vice potestate eligendi. vt in. d. c. qz propter. Sol. licet eligentes contra formam sint priuari. tn no sequitur q eligentes aliquo contempto sint etia priuari: qz vt dicit Jo. an. et bene et satis fuit de mente glo. huius in addi.

f Quia illa pena priuationis no sit statuta in casu nostro no debet pena. c. qz propter. ad istu casu extēdi. qz pene no sunt extēdende. de peni. di. j. pene. Et vide bo. gl. in. c. si. de iurepa. satis ergo est q ratione contemptus in penam retractet electio. et ista pena est in iure statuta et alia non sufficit q ista pena imponatur nam odia debent restringi et no ampliari. vt in regula odia. de regu. iur. lib. vi. **C** Ad scdm trium dicendum. qz vocatio absentiu no est de forma substantiali sed est de iustitia. Nam si esset de forma substantiali electio facta aliquo contempto esset nulla: vt in. d. c. qz ppter. et tn in casu nostro no est nulla vt hic. et. l. c. qd sicut. s. e. et in. c. ecclesia. el. ij. e. Et ad istu tex. vltra pcedente rñionem. pot respōdere: vt sensit hic Abbas q potuisset iste pcedere ad secundam pma cassata no tn solus sed vna cu alijs. **C** Cōclude ergo vt habeas totaz materiam glo. magne clarā tres casus. Quis electio sit p maiore parte de i digno scienter: et tunc electio est nulla et prius eligendi ipso facto denoluit ad minorem partem que no deliquit: vt in. c. bone. s. e. et. l. c. cōgregato j. eo. cu si. Quis scda electio facta per capitulu est forma substantialē de qua in. c. qz propter: et tunc electio est ipso iure nulla: s. electores non priuari potestate eligendi sed debet priuari p sententia: et potestas applicari alijs q no deliquerit contra formam debet tn expectari sententia priuationis de quo vide qd no. Inm. et Cal. in. d. c. qz ppter. vbi dicā Tertio casu q electio sit per caplin de idoneo et fm formam sed alijs de capitulo fuit contemptus seu non legitime vocatus. Et hoc casu electio tunc vnde pot ratificari contemptu naz potest renuntiare facultati prosequendo iniuriā sibi illatā. vt in. d. c. qd sicut. Sed si vult psequi contemptu retractabit electio p suam vt hic. et in. d. c. ecclesia. Quia cassata debet ois simul cōuenire ad electionem nouiter fiendam qz vt dixi no hz hoc casu locum pena priuationis nisi papa ex plenitudine potestatis vellet hanc penam infligere. vt. s. dictu est et p hoc habetur clare intellectus isti tex. et glo. **C** Sed quero nunquid in alijs actibus citra electionem habeat locum

Zacharias. Legitime aggregata. Adde tu istam. q. esse formatā p Jac. rebul. in. l. cū te. nu. 7. in addi. ad ipsam. de decu. li. 2. Et qualiter congregetur videtur ibidem. nu. 11. 7. in addi. Ang. consi. lxxv. 7. Ro. singula. de clig. inci. an citatio facta a collegio 7c.

Anto. Francisc. An 7 qñ absentes sint inquirēdi 7 qñ dicant legitime vocati 7 requiri ad actum collegii vel vniuersitatis faciende vide no. gl. i. c. pñitiū. 8. test. 7. c. cū in ecclesiis. de pñe. li. vi. 7 per gl. i. c. cū oēs de 2 sit. 2 no. in. c. si. de no. ope. nu. 7 est bona gl. in. c. 7. quis. de of. or. li. vi. 7 no. in. c. i. 8. his qñ si. a. ma. par. capi. 7 vtrius absentes sint vō cādi qñ caplinv collegium vult facere statuta vide no. gl. i. c. 8. 7 his qñ si. a. ma. par. ca. 7 p bart. in. l. oēs ppli. ff. de iusti. 7 iur. 7 no. doc. i. d. c. cū oēs. 7 addō ad absētes citati ad electionē vt cōpareat i certo termini nō debet expectari p totā dilationē sed p modi cū spatiū tps: vt hñ p Inn. 7 host. in. c. cū nobis. eo. tit. de elec. Et adde qd absens dñ esse ille q nō est infra 24 hñcia edificia vbi vt in. l. absente. ff. de ob. si. 7. l. pñs. ff. 8. p cura. 7 q nō est in eadē puincia. vt l. si. C. de pñ. lō. tēp. 7 habet i. s. p scriptiōnū. 7 in. c. placuit. xvi. q. iij. 7 in. c. vbi periculum. in. s. i. 7 in. c. cām. de elec. li. vi.

Retractari. ad de ale. 2. i. iij. li. 7. Sebast. Sapia.

Sepultura. f. lat. Vide bar. in l. post susceptā. ff. de exc. vbi vñ clarare hec nō pcedere qñ eps est talis morbo 2 phē p vt fact? sit prorsus inutilis nā tūc eo ēt vniūte possit fieri electio de altero q not. Inn. c. l3 heli. de sumo. vide Sir. in trac. de epō. lib. i. i. prima pte qñ nis. iij. vbi refert qveneri vidētes Frācis scū Soscari ducē tali senio cōfectū lēt esset inutilis alium sibi ducē cū

locū iste psecutio cōtēptus vt retractetur act? ge nus p vniuersitatē ad petitionē cōtēpti. Solu. credo q in oib? actib? in quibus absentes debēt vocari si aliq cōtēnunt seu legitime nō vocant dñ act? retractari ad petitionē cōtēpti: ex quo nō legitime gest? est. ar. hic. 7 in regula q cōtra i. de regu. in. li. vi. facit qd no. Bar. in. l. oēs populi. ff. de iust. 7 iur. 7 sensu gl. in. c. cū omnes. de consi. 7 in. c. i. de his qñ si. a. ma. par. ca. 7 Et qui sunt actus in quibus absentes sunt vocādi. vide gl. in. c. 8. de testi. lib. vi. dixi plen? in. d. c. i. de his que si. a. ma. par. capi. 7 dic vt ibi.

In actib? vero in quibus absentes necessario nō sunt vocādi si vniuersitas non fuit legitime cōgregata? puta qñ nō ad sonū cāpane vt moris est: sed quenerūt forte due ptes 7 processerūt aliqub? de vniuersitate nō interessentibus nec vocatis. Tūc etiā puto q act? deberet retractari b ad petitionē cōtēptōz. ar. in. c. in causis. 3. eo. 7 in. l. si. C. de pñ. decu. sine decre. nō alie. li. x. facit dicta regula q contra ius.

In gl. iij. in si. no. singulariter istā gl. 7 nō tradas eam obliuioni q ad validitatē electionis necessario nō requirit q precedat sepultura pñti. c vñ cadauere adhuc super terram manente pōt procedi ad electionē futuri pñtis. i hoc tamē fuerūt diuersitates inter doc. nam Hostien. Vincē. 7 quidā alij tenuerunt cōtra istaz gl. dicētes q illud qd dicit papa hic fuit statutū in fauorē mortui 7 propter honestates. vnde non possunt canonici huic iuri renūtiare. sed Inn. Cōp. Joan. an. 7 cōiter docto. sequētes tenent opi. gl. l3 sit honestū vt expectet prius sepultura pñti: vt in. c. obeuntibus. lxxij. dist. in. c. post q. l. di. vbi glo. dicit q a die mortis currit tēpus eligēdi. 7 dicit Jo. and. q melius dixisset ab hora mortis quasi sentiat quod illa dies mortis nō excludit: imō debet cōputari tps triū mensū ab illa hora mortis. qd bene no. vñ absurdū esset dicere q tps non incipiat currere statim ab hora mortis. 7 q capitulum non possit eligere nisi post exequias pñti nā eps nō currit nō valenti eligere: vt l. c. q diuersitatē. de 2 ces. pñe. 7 hec opinio mihi placet: pro qua adduco bo. text. in. c. iij. viij. q. i. in si. vbi dicit q post obitū quiescētis clerici habet potestātē eligēdi. 7 ad ca. null? lxxix. di. dic q loquū de honestate. 7 eodē modo potest responderi ad istū tex. hic enī fuerūt due cause cassationis. vna. s. propter contemptum canonici 7 ista fuit potissima 7 finalis causa. alia q corpus nondum fuit sepulture traditum fuit impulsu. nam honestū fuisset aliter facere: sed hoc solum nō sufficeret ad cassationem electionis. vi de simile in vxore mortuo viro carnali: nā honestum est vt nō nubat intra annū luctus: nō tamē hoc est necessariū. vt in. c. pe. 7 vlt. de secun. nupt. Et quādoqz est vtile statim post mortē: puta si canonici timēt impressionē principis: 7 p hoc potest concludi qd potius valebit collatio beneficii facta rectore defuncto nō dū tradito sepulture cū isti rectores nō dicant proprie contrahere matrimonii spirituale. vt no. in. c. qz propter. j. eo. 7 dixi in. c. clerici. j. de vita 7 honest. cleri. vnde nō est tantū vinculū inter eos 7 ecclesias suas sicut iter episcopum 7 ecclesiam suam cathedralem. facit. l. requisisti. de testa. hec procedunt cū querit de tractatu electiōis post mortē pñti ante sepulturā fiendam.

Sed dubiū est nunquid possit fieri tractatus electionis ante mortē pñti eo forte in extremis agente. 7 in hoc cōtingit dubitari de pluribus. Primo nunquid licite possit haberi tractatus. Secundo presupposito q nō: nunquid electio cōtingēs postea ex tali tractatu sit nulla vel annullādo. Tercio nunquid canonici tractātes 7 presertim se obligantes ad electionē certe persone faciendam sint illo facto priuati potesta

ranerūt qua propter p dolore mortuus est Frācisus vt ipse refert ibi: etiā ponit qd si facta est electio de vno cū esset fama q eps erat mortu?.

Ant. Frācis. Vxor. Ad istud. an vxor de necessitate itra annū luct? ppē mortē mariti deat abstinere ab alio mñimonio: dicas q absqz dubio si nubat v3 mñimoniū: ppter autoritatē apli de qua in. c. pen. 7 si. de secū. nup. hñ alle. tñ nō euitat pēas legales maxime i pñdo luctū qd ipsa pñe reñ si nō nuberet intra annū luct?.

Et qñ pñti i dā no alteri? de qb? habet i. l. hac edictali. 7. l. i. femine. C. de secū. nup. 7 ibi p bal. 7 Sal. plene. 7 not. Ca nonisse in. d. c. si. de secun. nupt.

Sibi tutū. ad de Old. 2. sil. xliij. addō qd ē citat? ad locū pestiferū nō tenet cōpare re vt cōsultit do. pet. 7 pñi. corne? de pñti in cōsil. cxxxi. i. 7. col. vbi etiam in. iij. vol. Aeneas de falc. Anto. Francisc.

Utrū qs cita tus ad locum nō tutū arceat ad veniendū ex tali citatiōe: vltra ea q habent in cle. pastoralis. in. gl. in verbo notoriū: dñ re in. vbi cōcludit qd talis citatiō non arceat. vide no. in. c. ex pte. de appel. Et p spe. i tit. de cita. i. s. i. in ver. itē q citatio. 7 hñ p bar. in. l. recusare. in. s. filius. ff. ad treb. 7 in. l. semp. ff. si quis in ius voca. non tē. Et vide Arch. v. q. ij. in. c. si prima tes. 7 gl. iij. q. viij. c. indicas. 7 Inn. in. c. pñtea. de di la. vbi dñ q citatio aliter facta q fieri debeat non arceat citatū. Et an citat? excusetur si in locuz ad quē citat? esset pestilentia. hñ p glo. 7 doc. in. c. cū dilecti de do. 7 cōtū. 7 dicit bart. q sic in palle. s. fili? et in palle. l. semper. Et vide gl. in. c. cōis. xxiij. dist. 2 in c. quorūdam. lxxviij. dist. 2 no. ibi ēt p gl. in. c. ad sup plicationē. de re nun. 7 habetur in prealleg. c. ex parte. de appel.

te eligēdi. Hec tria in effectu per multa xba tractat hic Inn. sed tu conclude breuiter post eū q tractat? deliberatorius seu diffinitorius est oīno illicitus ante mortē pñti nō solum quādo cōcluderent electores inter se de certa persona eligēda: sed etiam quando ordinarent aliqua spectantia ad electionem futurā vt puta si eligerēt locū electionis fiende vt citaret absentes: hec enim ordinatio 7 similis est prohibita a iure vt hic in si. 7 lxxix. dist. in. c. 8. Et idem dic secundum Innoc. 7 Host. de omni tractatu ambizioso: cōventionali actionali vel conditionali vel alteri inhonesto: 7 tractus consultorius non est prohibitus a iure: etiam si aliquis dicat q talis persona esset honesta an istā prelaturā: 7 alijs persuaderet vt ipsaz eligerent: nō tamē debent oīno deliberare. 7 secū dum hoc potest intelligi. c. si transitus. lxxix. dist. vbi probat qd vinente etiā papa pōt haberi tractatus consultorius de substitutione summi pontificis. 7 vide specialiter i papa. bo. tex. in. c. in nomine domini. xxiij. di. 7 oīno qd dixi. i. c. licet. 3. e.

Ad secundum an electio facta post mortē pñti post tamen tractatū habitum in vita pñti sit nulla. concludit Inn. qd non: q hoc non reperitur iure cautuz sed debet annullari si fuit facta de illo pro quo precesserit tractat? diffinitori? vel si processit ordinatio in vita pñti quia reperit facta contra iuris dispositionem: vt hic in. d. c. i. Et per hoc respōdetur ad tertiu? nō em sunt electores priuati ppter illū tractatū illicitū cū hoc nō canet iure. sed sunt puniendi: qz egerūt re illicitā quinimo si recessissent a priori tractatu seu a priorib? obligationib? 7 elegissent debite aliā personā non esset talis electio retractanda: licet ipsi possent puniri ex eo qd elegerūt 2 tra ius: vt i. c. 13. de maior. 7 obe.

Quid aut de electione facta de eo q quesuit eā p ambitionē seu seditionē vide in papa qd habet in. d. c. in noie dñi. 7 qd dixi in. d. c. l3. in alio xō talis electio saltē est retractāda propter vitiū ambitionis precedentis vt in. c. in scripturis. viij. q. i.

In gl. i. ibi. ēt vt alleget privilegiū no. gl. 7 vide aliā gl. latiorē in. c. veniens. de accu. 7. iij. q. ij. si eps. 7 intellige glo. qñ notorie cōstat citatiōē esse temerariā. aut qz citatiō i se 2tinet aliqd iniustū: aut qz notoriū est citatiōē alio iniustā l3 in se nō contineat iniustitiaz. 7 vide glo. iuncto tex. in cle. pastoralis. in. s. pñana. de re iud. que dicit quod si quis citatur ad locū notorie non sibi tutum? nō tenetur cōparere nec excusatozem mittere. 7 generaliter circa istā materiaz vide per Inn. in. c. 8. de dila. vbi dixi. 7 per Joā. an. in regula sciēti. in mercu.

Extra gl. qro qd intendat litera dñi dicit in penā interdicentes ei dem cōtradictionis vocem. Solut. dicit aliq vt Vincen. qd nō poterit iste canonicus opponere cōtra formā si capitulū in primo 2sensu voluerit p durare. id est de nouo eligere illū archiepiscopū terū. Sed cōtra personā poterit obicere. nā 7 cōpromittētes possunt opponere contra personaz electam a cōpromissarijs. vt in. c. causam. 3. eo. sed Innoc. dicit q nō poterit iste obicere contra personam nec etiā cōtra formā: qz presumit mālo zelo cōtradicere. Alij aliter. Sed opi. Inn. satis videtur conuenire litere. non tamen puto in hoc standuz qz licet papa istud prouiderit in negotio istius electionis. non tamen videtur hoc extendendum ad alias actiones.

Secūdo cōtra hec 7 cōtra tex. oppo. videtur enim quod ex quo electio archiepiscopū fuit reprobatā qd nō pñt quod capitulum daret in primo consensu. oportet em vt electio fiat seruata forma. vt in. c. qz propter. j. eo. ad cuius obseruatiā requiritur factum. Solut. standum est contrario vt non sufficiat primus consensus cū ille fuerit illicit? fm

Sanonmi. super Prima parte primi.

- a **In** abbate. ad deq. pot. eligi ad prioratu manua le vt p. luit se. i. p. l. c. c. l. vii. r. dicit et esse arbitrarium q. eligat in abba te. al. Jo. an. hic. **Sebast. Sapia.**
- b **Nolo** mona chari. vide Abb. in. c. pe. in gl. si. j. d. v. o. r. o. cu allega tis per do. Ja. in aut. ingressi. co. v. j. C. de sac. sanc. eccl. vide Bal. in lab. anastasio. C. ma. d. vbi dicit p. i. latu comittere si monia. e. e. si post promotione do. nat. promotori.
- Sebast. Sapia.**
- c **Remanet** mo nachus. facit q. dicit. Abb. in. c. i. nostra. col. ii. j. de sepul. vbi dicit q. si quis bladis x. bis allicit aliqne ad seruiedu deo est bonus dolus.
- d **Possunt** ha bere. Adde sed. cons. c. x. r. j.
- e **Negatiua.** vi. a. de cornu in p. l. i. r. in. q. volu. in pe. col. i. vers. et illa. Aeneas fal.
- Sebast. Sapia.**
- f **Congregatio** ne. Vide Abb. i. c. ne nimia. de re ligi. domi. r. in. c. c. uenerabilis. C. de p. sue. r. no. i. c. si abbates. de ele ctio. lib. j.
- g **Inuitu.** adde Abb. sicu. consil. l. r. vide qd vo luit Cal. p. l. i. qui cleri. vel vonen.
- Sebast. Sapia.**
- h **Presumptio** vide. Bart. in. l. post p. tuz. ff. de dona. r. adde qd ex facti precipita tione dolus pre sumit. s. s. aliud. v. q. v. de quo per And. sicu. in p. l. i. col. xl. vers. pre terea. est aduertu dum. in. i. vol.
- i **Iste** tex. Adde Sede. cons. c. l. vii.

doc. r. tex. d. intelligi de primo consensu. s. in effe ctu. dicuntur enim canonici perdurare in primo consensu si de nouo iterum eligunt illum archi presbyterum.

Abbas alienius monasterij non debet quis creari nisi primo fuerit monachus r. professus. 2. Monachus no dz qd fieri vt postea creet abbas. Clericus quis no debet fieri sub spe habendi be neficia q. comittit simoniam saltem mentaliter: licet p hoc no perderet beneficia: nisi ab initio p cesserit pactum de adipiscendo officium abbatis vel beneficia.

Si moniaca collatio non tenet.

Monachi possunt habere dignitates seculares curatas: sed non curatas.

Nulla ista vniuersalis negatiua excludit omnes actus quibus adheret.

Um ad nostram.

Nolo monachus in prelatu regula em eligi no pot. Primo ponit factu. scdo cassat ibi eos. **Casus** literalis. Quidam simul fa ctu t monachus r. abbas qui tu debuerat ante esse monachus q. abbas puenit hoc ad notitiam dñi pape. papa videns qd cotra regulares tradi tiones hoc fuerat attetatu: electione de ipso facta cassauit: q. nemo dz monachari spe habens vel promissione q. abbas fiat. **Ber.** **Mo.** i. ibi: ge rebat modu r. practica faciendi comemoratione de aliquo intruso. no em debet nuncupari prelaro alicuius loci ne videat iste pnuntiis in eu p. senti re. arg. c. ex ore. de his que fi. a. ma. par. cap. sed dz dicere qd gerit se pro tali prelatu. **Mo.** secun do. q. clericus secularis no potest eligi in abbate opz em qd tpe electionis sit monachus. quinimo no sufficit q. sit monachus nisi sit instructus co petenter in regula monachali: ideo noniter pro fessus no pot. eligi i abbate. j. c. p. xi. r. in hoc vlti mo plurimu in diuersis partib. excedit. **Mo.** tertio r. tene meti q. nemo debet effici monach. cum ea fiducia r. spe. vt promoueat in abbatez na videtur tunc monachari no ppter deu sed p pter honores ex causa questus. **Hec** verba habetur. xvi. q. vii. per laicos. r. ideo dic de clerico secu lari. na recipies ordinem propter beneficia conse quenda comittit simoniam saltem mentalem: q. intendit seruire deo propter vtilitate beneficior. ad qd vide bo. glo. lxxiiij. di. c. c. soluit. **An** au te adepti beneficia r. dignitates hac ambicioe p cedete teneant in foro anime resignare illa benefi. qua si in se no adepta. dic q. no: sed tenent satis facere de eo p penitencia: vt p. bar. in. c. si. j. de simo. Cu simonia mentalis no obliget que ad resigna tionem beneficior: sed aliter deo satisfaciendu p pe nitentia. secus dic vbi precessisset pactu: puta q. dicit nolo monachari nisi promittas me eligere in abbate: vel facere priorem: vel nolo ordinari nisi p. mittas mihi coferre tale beneficium: na tuc intercedit simonia expressa. Unde obligatur ad renuciandu. vt in. d. c. si. r. qd ibi no. quinimo pos set attentari qd talis collatio seu electio sit nulla q. collatio simoniace facta no tenet. ar. j. q. i. ordi nationes. no. Inno. in. c. cum vniuersorum. de re. permu. Adde ad predicta gloss. in. c. quod inter rogasti. xxvii. di. q. dicit q. si aliquis sit monach. ad hoc vt possit fieri abbas nihilomin. remanet monachus: s. ficta r. no sincera fuerit eius inte tio fuit em simulatio ob ihonestam causam: ideo no excusat. **In** glo. j. ibi: clericus seu secularis potest eligi in abbate: an autem possit postulari. Jo. an. q. sic: s. t. in cotratu facit gl. j. c. pro. sed tu vide qd plane dixi in. ca. cum monasterium. s. eo. r. dic vt ibi: r. aliqd dica in. c. seq. **In** ea glo. ibi: r. ibi soluit cotrariu. dic vt ibi not. **In** ea glo. ibi: eos eligut ad sua officia: intellige de offi cijs curatis. na religiosi no possunt habere bene ficia secularia no curata. vt in. ca. super r. quod ibi no. de reg. Sed beneficia r. dignitates curatas pnt haberi: vt in. c. qd dei timore. de stat. regu. r. vide qd ibi plene dixi. r. hoc cotingit ppter exercitiu

cure r. officiu predicandi. qd est valde privilegiatu. vt in. d. c. qd dei ti more. Et licet aliqui dicant hic qd deferit in hoc religioni vt religiosi possint assumi ad officia secularia r. no cotra. Dic tamen meli. vt pre dixi qd istud no sit fauore religionis: sed q. clerici seculares no sunt ex perti regulam monachalez nec de facili potest in expertus experiri r. instrui. Ideo non eligi in prelatu regulare sed religiosus de facili pot. instrui in vita r. mombus clericoru secularium: quia instructus in stric tione de facili instruitur in laxiori r. non econtra vt dixit Hostie. j. ca. p. i. r. **In** glo. j. no. bene istam glo. q. secundaria spes in beneficiis cosequendis no reprobatur in ordinando seu monachando quasi pn cipaliter debeat quis duci vt seruiat deo. Et consimiles glo. habes in c. quid proderit. lxi. dist. r. in. c. per laicos. xvi. q. vii. sed aliqui tenet opi. vt sentit. **Arch.** in. d. c. per laicos r. optime facit iste text. pro contraria opi. ibi: nullam spem r. c. Unde pondera illa dictionem vniuersale ne gatiuam. e. videtur enim excludere omnem spem tam principale q. se cundaria. vt in. c. solite. de maio. r. obe. r. xix. dist. si romanoru. Hostie. hic primo. super text. intellexit de spe proueniēte ex pacto vel ex polli citatione cui cosensit iste monachadus: seu ordinandus: r. pollicitatio est promissio ab vno facta. pactu vero est duoru consensus. vt in. l. pa ctum. ff. de polli. Sed post distingit q. aut vacat abbatia r. tunc no est licitum habere aliquā spem vt fiat abbas: secus si non vacat. nam tuc potest habere spem vt non honoretur sed vt oneret id est vt possit pre latu prodesse r. alijs. Non autem desiderare r. habere spem vt presit alijs vt in. c. q. episcopatus. viij. q. j. r. contra distinctionem glo. adducit Host. ca. si. de simo. Satis potest dici q. nullam spem debet ordinan dus seu monachandus habere vt alijs presit: r. sic propter honores se culi vel propter dignitas. Ad hoc. c. fin. xl. dist. vbi bonus tex. r. hic. Et dum dicit nullam spem vt possit sibi prodesse ita quod sperat potius propter bonum publicu: tunc talis spes non videtur damnata. vt in d. c. qui episcopatum. Abbas.

- 1 **Abbas** debet creari de suo ordine: vel de alieno si expediens erit. 4.
- 2 **Impubes** non potest fieri monachus.
- 3 **Patria** potestas soluitur per ingressum religionis.
- 4 **Electus** r. cassatus propter defectu temporale potest defectus cessante iterum eligi: secus si fuit cassatus propter crimem.
- 5 **Legatus** no potest comittere causam simpliciter: r. de plano: quia non potest tollere substantialia iuris.
- 6 **Excommunicatus** obligatur monasterio ex professione sua.
- 7 **Monachus** quis non potest creari illo monasterio in quo pro tunc non est abbas.

Abbate mortuo: an potestas transeat in capitulum.

Officiu. In abbate eligi non potest nisi instructus in regula monachali. **Comunis** diuisio. scda ibi nos aut. **Casus** literalis. Vacante monasterio posito in medio nationis peruersi monachi cum non possent sui ordinis personam idonea muenire per quam possit monasterium gu bernari in quenda nobilem r. discretum oculos extendunt per que poterant melius defensari r. acceperunt ad patre ipsius humiliter po stulantes ab ipso vt filium suu induceret quatenus habitus susciperet monachale nullam spem dantes patri de ipsius promotione: r. pater ad hoc filium suum induxit qui monachus factus statim in abbate in electus cuius electio confirmata fuit per legatu apostolice sedis. dubi taut legat. successor illius q. illa electione confirmauit: an talis electio valuerit cu dictus Abbas parat. sit purgare se qd ad hoc nulla fuit ambitione inductus: petens a papa vtru dictus legatus electione po tuerit confirmare vel dispensare cum ipso. r. si electio ipsa sit cassanda vtru iteru possit eligi in abbate. **Respondet** papa quod ex his que in continenti sunt acta ostenditur quod talis eligi no potuit in abbate. r. ideo papa electione illam decreuit irritam r. inane: quia prius vo luit esse magister q. discipulus: sed post q. fuerit in regula competen ter instructus. si necessitas r. vtilitas postulauerint poterit in abbatez assumi ne monasterium opprimatur in cursibus malignoru: prius ta me ab ipso purgatoe recepta. **Ber.** **Mo.** ibi: cu no possent sui ordi nis q. primo eligendus est abbas ex propria congregatioe f. in defectu autem potest eligi de alieno monasterio. ad qd vide tex. ex pressum. c. q. sit. xviij. q. ii. possunt tamen monachi illi fauori renutiare r. sibi eligere de alieno monasterio queadmodu clerici seculares: de quib. vide tex. iuncta glo. in. c. cu inter canonicos. s. eo. **Mo.** q. filius potest a pa tre postulari vt efficiat monach. dic tu qd pater no potest filiu pube rem inuitu tradere monasterio. vt in. c. cu simus: r. quod ibi not. j. de regu. **Ite** filius potest inuito patre intrare monasteriu ex quo pu bes est na per ingressum monasterij soluitur patria potestas vt no. gl. in. c. j. de reg. **Mo.** q. presumptio est cotra ea que incotinēti fuit vnde statim post monachationem electus in prelatu presumitur am bitioe prelature inductus. r. ad hoc solet allegari iste tex. **Mo.** q. tra monachanos magistros na debet qd esse prius discipulus. ad hoc. xxi. q. i. in. c. si clericatus r. c. sic vine. vbi tex. no. **Mo.** ibi: purgatoe rece pta r. tene meti. quod inductus ambitione prelature r. ad monachatu vel clericatu no potest de iure eligi ad aliquā prelaturā. **Ma** papa non patitur

Predicare. Adde Old. consi. cxxviii. et vide quod voluit consi. lxxvi. tra medierum. Anto. Francisc. Et hanc materiam quod predicare populo verbum dei sit proprie officium cure. vide no. glos. in cle. vt pfectores. de regula. et quod no. doc. in. c. quod dei timore. de sta. reg. et quod no. Host. et Jo. an. in. c. exco munica m. in. s.

quod de here. et an. plat. teneat predicare habet in c. inter cetera. de offi. ord. et in. c. sit rector. cu. se. xlii. di. xq. pnt. pdicare. et quod no. vis. bo. na. gl. xvi. q. i. ad. cimus. et vis. glo. sume. xch. di. rad. uerte. q. Jnn. i. c. exco. cam. in. s. si. de here. de. quod magistri i. thelogia. hnt. a. a. iure. licetia. pdi. candi. hnt. tñ. sm. eu. necesse. hnt. li. cetia. ab. epo. loci. vis. late. p. d. car. i. cle. dndu. i. vi. q. de sepul. vbi. late. tractat. q. possint. pdicare. et q. possit. dare. licetia. pdi. cadi. hnt. in. palle. cle. dndu. in. s. in. ecclesijs. vbi. per. Pau. de lea. et vi. de Jnn. in. d. c. ex. co. cam. in. s. si. de. vbi. dicit. q. infe. rior. epo. nisi. hoc. heat. ex. puilegio. no. pot. dare. licetia. et q. possit. da. re. licetia. pdi. cadi. in. parochia. alie. b. na. hnt. et. in. locis. palle. et vide. glo. i. c. i. d. reli. domi. li. vi. et adde. q. of. ficiu. pdi. cadi. est. gñalr. oib. laicis. interdictu. vt. in. c. cu. ex. iniuncto. et in. c. sicut. d. here. ti. et ad. q. predi. cator. ab. oi. vitio. ru. incetio. psta. re. se. d. alienu. vt. in. c. vi. die. xxv. di. et pdicatores. sacris. lris. semp. debet. iustere. ne. tñ. qrat. adisce. re. q. alios. ex. offi. cio. debet. docere. 5. xxxvi. di. i. c. ecce. imo. pdicatores. maxime. debent. cauere. ignorantia. q. cuctoru. error. est. mater. xxviii. di. in. c. ignorantia. et q. regran. in. pdicatore. verbi. dei. et q. s. coditiones. d. habere. hnt. in. c. sit. rector. xlii. di. et habet. in. summa. pila. na. in. xbo. pdicator. in. s. pdicator. d. habere. et adde. q. existes. in. pecca. to. mortali. pdicas. d. mortaliter. peccare. sm. Tho. in. iij. sent. dist. xxi. et an. liceat. pdicatori. accipere. mercedem. pro. pdicatioe. vide. glo. lxxvi. di. cu. multa. et vtrū. peccet. recipiendo. hnt. p. Tho. in. q. de. quolibet. q. i. ar. xij. et in. iij. q. xxv. ar. xij. et adde. q. pdicatio. xbi. dei. plus. pñit. ad. salu. tem. q. eucharistia. vt. est. gl. in. c. interrogo. i. q. i. et hnt. in. pal. c. inter. cete. ra. de. of. or. et an. religiosi. licitu. sit. pdicare. vide. be. Th. ij. q. clxxvii. ar. i. Et solo. papa. Sed. quis. facit. expensas. cu. postulat. ab. vno. mo. nasterio. ad. aliud. vide. Cal. q. xi. de. sta. reg. et q. s. facit. expensas. cum. paup. de. ordine. mendicantium. postulat. vide. Old. consi. xxvii. Zacharias. Adde. tu. q. dixi. in. addi. ad. istum. in. c. bone. lo. j. in. apo.

in. ver. stipendio. nu. xvi. 3. de. postula. prela. c. Zacharias. Sumpt. et de. plano. dic. q. nec. etiam. legatus. a. latere. aut. alius. a. papa. vel. principe. inferior. no. plene. Car. in. cle. ij. q. xxviii. et seq. de. iud. gl. in. c. si. in. ver. figura. de. her. li. vi. et Saba. in. cle. sepe. q. xi. in. pun. et in. s. q. oia. de. ver. sig. et Pau. de. ca. cōsi. xlii. et Anfr. bona. in. c. qñ. 3. in. prin. et q. d. ibi. no. in. apo. no. ad. eu. nu. xij. j. de. prob. et hip. po. de. mar. sing. cñ. incip. clausula. summarie. Anto. Francisc. Cū. inferior. a. principe. etiā. si. sit. legat. de. late. re. possit. cōmitte. re. cam. cū. cla. vt. cognoscat. summa. rie. et sine. strepitu. et figura. iudicij. vidēdū. ē. p. d. car. in. cle. ij. de. iud. q. xxviii. et se. et per. gl. in. c. fin. in. xbo. figura. de. her. in. vi. et p. pau. de. ca. in. qñ. suo. xlii. i. q. b. locis. et claudij. q. non. q. tales. clausule. p. inferio. re. a. pñcipe. appo. ni. non. pñt. in. re. scripto. et hnt. etiā. p. spe. in. tit. de. ad. no. in. s. qñ. i. x. studeat. i. sup. cui. tñ. efficit. sint. ta. les. clausule. ple. habet. in. cle. sepe. de. verbo. signi. et per. Spe. in. titu. de. inquisiti. in. s. nunc. tractemus. in. x. quid. igitur. et p. Bar. in. extra. ua. ad. repri. in. x. sine. figura. et ha. betur. p. Oldr. in. cōsilio. cxxv. et per. Bal. in. l. iudices. C. de. iud. et p. Jo. de. imo. in. c. dile. cti. de. iudi. dicūt. tamen. domini. s. Ro. i. decij. xxxv. et cclxxviii. q. d. quis. causa. com. mittatur. vt. sum. marie. procedat. tamen. debet. ser. uari. termini. sub. stantiales. licet. il. li. possint. abbre. uiari. quod. est. no. tandum.

in. c. si. de. here. lib. vi. que. dicit. legatū. nō. posse. cō. mittere. cam. sumpt. et de. plano. et c. q. nō. pot. tol. lere. substantialia. iuris. fortius. ergo. non. d. pos. se. tollere. ista. iura. que. prohibēt. non. expertu. nec. professum. promoueri. ad. prelaturam. regularem.

In. glo. si. vbi. per. tres. menses. alij. aliter. dicunt. sed. Jo. an. dicit. et melius. hoc. esse. arbitrarium. et pro. hoc. vide. tex. iuncta. glo. in. c. tñ. ex. literis. j. de. restit. in. integ. super. verū. instructus. nā. facili. instruitur. vnus. q. reliquus. cū. ingeniū. suppleat. tempus. Sed. iuxta. gl. op. 3. tex. in. eo. quod. in. si. dicit. istum. posse. iterū. eligi. post. q. fuerit. instru. ctus. et vrgēs. necessitas. et eundēs. utilitas. monaste. rii. postulauerit. vñ. enim. satis. esse. q. sit. instruct. neq. d. requiri. alia. necessitas. sufficit. enim. q. mo. nasterium. vacet. Sed. Jnn. supplet. ad. tex. maxi. me. q. d. q. iste. poterit. eligi. sicut. quilibet. alius. de. mōasterio. ex. quo. instruct. est. in. regula. Vel. pos. test. dicit. s. m. Host. q. si. est. instructus. et nō. bene. ad. huc. expert. poterit. erigi. vrgēs. necessitate. seu. utilitate. monasterij. Nā. cessantib. istis. nō. d. eligi. ex. quo. nō. est. bñ. adhuc. expert. 3. sit. instruct. Sed. si. tanto. tpe. stetit. in. monasterio. q. sit. instru. ctus. et expertus. hz. locū. primū. dictū. Et. hec. qñ. deratio. mihi. plz. nā. monasteriū. hoc. nō. debebat. vacare. ultra. tres. mēses. vt. in. c. q. ppter. j. eo. vel. saltem. ultra. sex. m. iura. antiqua. Nā. nō. erat. pre. sumptio. q. in. tā. breui. tpe. iste. posset. pfecte. expe. riri. regulā. monachalē. cū. a. iure. det. annus. vt. in. c. ad. apostolicaz. de. reg. x. merito. papa. hic. exigit. necessitatem. et euidētem. utilitates. monasterij. ad. hoc. vt. iste. possit. in. eadem. vacatioe. assumi. in. ab. batez. et no. istū. tex. q. fin. est. sm. istū. intellectū. q. cōpetenter. instruct. in. regula. 3. nō. plene. exper. tus. q. nō. stetit. magno. tēpore. in. monasterio. pōt. eligi. in. abbate. vrgēte. necessitate. vel. utilitate. mo. nasterij. q. d. bene. tene. mēti. Sed. quero. nunq. d. laicus. seu. clericus. secularis. possit. eligi. in. mona. chum. Jnn. q. non. sed. debet. postulari. Host. di. cit. melius. q. quicqd. dicat. Jnn. q. clerici. et laici. quotidie. intrant. monasteria. Et. hoc. dictū. puto. certissimū. pñt. q. ad. esse. monachū. nō. requit. q. sit. clericus. xvi. q. i. gñaliter. et imo. etiā. exco. car. e. obligat. monasterio. ex. professione. sua. vt. le. et no. 7. in. c. cū. illorū. de. sen. excō. Et. Sed. quero. quomō. potuit. effici. iste. monachus. vacante. monasterio. cum. sine. abbate. non. pōt. quis. monachari. f. in. ali. quo. monasterio. pro. hoc. xvi. q. i. nullam. et in. c. pōrectum. de. reg. Sol. dicit. Jo. an. q. pōt. intelli. gi. tex. dupliciter. Primo. q. iste. fuit. effectus. mo. nachus. alterius. monasterij. et hoc. casu. cessat. con. trariū. Secō. pōt. intelligi. q. fuit. effectus. mona. chus. istius. monasterij. vacatis. et tunc. ad. contra. rium. responde. quod. pcedit. quādo. receptio. mo. nachi. spectat. ad. solum. abbatem. quo. casu. vacā. te. monasterio. potestas. non. transit. in. capitulū. Sed. hic. poterat. spectare. recepto. ad. abbatem. et. conuentū. simul. quo. casu. potestas. residet. in. mo. nasterio. vacante. vt. est. hodie. tex. nota. in. capi. fin.

et imo. etiā. exco. car. e. obligat. monasterio. ex. professione. sua. vt. le. et no. 7. in. c. cū. illorū. de. sen. excō. Et. Sed. quero. quomō. potuit. effici. iste. monachus. vacante. monasterio. cum. sine. abbate. non. pōt. quis. monachari. f. in. ali. quo. monasterio. pro. hoc. xvi. q. i. nullam. et in. c. pōrectum. de. reg. Sol. dicit. Jo. an. q. pōt. intelli. gi. tex. dupliciter. Primo. q. iste. fuit. effectus. mo. nachus. alterius. monasterij. et hoc. casu. cessat. con. trariū. Secō. pōt. intelligi. q. fuit. effectus. mona. chus. istius. monasterij. vacatis. et tunc. ad. contra. rium. responde. quod. pcedit. quādo. receptio. mo. nachi. spectat. ad. solum. abbatem. quo. casu. vacā. te. monasterio. potestas. non. transit. in. capitulū. Sed. hic. poterat. spectare. recepto. ad. abbatem. et. conuentū. simul. quo. casu. potestas. residet. in. mo. nasterio. vacante. vt. est. hodie. tex. nota. in. capi. fin.

Tollere substantialia. Adde pereundem consi. lxxvi.

Excommunicans obligatur. Adde Cal. consi. xij. de reg.

Anto. Franc. Circa hoc an exco. car. s. obligetur religioni et possit monachari. vide Bal. in. l. qui sub preceptu. C. de. sa. san. ecc. et vide Jn. no. in. c. cum illorū. de. sen. excō. et an. possit. 3. here. matrimonium. carna. le. hebet. in. c. significasti. de. eo. q. du. in. mat. quā. pol. per. adul. et in. c. si. vero. de. sen. excom. vbi. probatur. q. sit. et etiam. alios. cōtractus. facere. de. quo. per. d. Car. in. c. veritatis. de. do. et cōtu. et c. significasti. qui. mat. ac. po. et in. cle. i. de. prim. et per. Spe. in. ti. de. spōsa. in. s. i. ver. sed. nunq. d. et per. glo. in. c. nullus. de. conse. dist. iij. et per. Archi. xcy. dist. in. c. allud. et xxviii. q. d. i. et in. c. nō. opz. et an. possit. facere. eleemosynam. vel. soluere. decimas. an. oblationes. habetur. per. Jnn. in. c. cū. voluntate. de. sent. excom. et no. in. c. ex. transmissa. de. decimis.

Admonachari. Adde quod vol. Cal. consi. xvi.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebast. Sapia.

An aut papa. adde Aug. i. l. bñ
a zenone. co. j. c. b
quadr. pfer. pau.
de ca. i. l. ceturio.
col. i. r. Alex. co.
vñ. ff. de vulga. r.
pup. vbi dicit q
in dubio princeps
vñ iure coi non
absoluta ptate.
vide et se. i. c. cu
inter. colu. iij. de
excep. vbi aliqua
ponit qd operet
clausula de pleni
tudine ptatis: vi
de etiā Bal. in ti.
de pa. cōstan. co.
xx. ver. nō obstat.
vbi dicit qd popu
lus romanus nū
q fuit vsus pleni
tudine ptatis nec i
iure civili reperi
tur hec forma. et
ideo dicit idem
Bal. in la. ipe. i.
h. not. C. q admi.
qd factū superio
ris debet interp
tari vt nō sit vsus
plenitudine ptā
tis qz ea nō dzyti
nisi ex cā r hoc et
dicit in papa. ge
mi. in cōfi. xxvi.
col. fi. Bal. in qñ.
vñ. ante fi. in ti. d
rescrip. do. Fran
cisc. cur. senior in
qñ. xx. col. ij. cū se
querib⁹ vbi plu
ra de plenitudine
ptatis r Arret. in
qñ. clxx. col. x. cir
ca scdm dubiuz.

De plenitudi
ne. Adde de hac
clausula p eundē
cōfi. lxx. r ibi dñ
subditur supplē
tes r. per Fran.
are. qñ. xv. Alex.
confi. ij. libz.

Anto. Francisc.

Adde qd ista

clausula d pleni

tudine ptatis in

cludit defect⁹ so

lénitatis nō aut

defectus inhabi

littatis vel alios

defectus natura

les. vt p spe. in ti.

de leg. s. nūc ostē

dendum est. ver.

r no. q si clausu

la. r ibi p Bal. in

addi. r habet per

Alexan. in cōfi.

lxxij. in. i. parte cō

filiorū. r adde qd

talit clausula nō

fuit i vsu ante cō

cessum imperiuz

Lesari fm Bal.

in tit. de pace cō

stan. in. s. libella

de. r. eg. lib. vi. itē poterat spectare exceptio ad so
lum conuentū fm eū. Et nō. diligēter hoc dictū
vt cōsuetudine possit iduci q creatio monacho
rum spectet ad conuentū. Adduco in ar. c. vñ. cū.
ne sede vacan. lib. vi. vbi creatio monachorū po
test pertinere ad solum capitulū. ad idē. c. cum ec
clesia vultana. s. eo.

Excōicatus minori excōicatione potest esse in
numero eligentiū: nō tamē potest eligi. 4. 6. 8.

Papa q casu d3 vel pōt vti plenitudine ptatis.

Plenitudo ptatis in q cōsistat r qd importat. 3.

Testis existens in peccato mortali an repellatur

a testimonio.

Excōmunicati si internenerūt in aliquo actu: an

ille actus ruat vel saltem respectu habiliū rema
neat firmus.

Inhabilitas vnus vtrum suppleat per inhabi

littatem alterius. 10.

Illi qui non erant vocandi nō possunt agere de

contemptu si non fuerunt vocati.

Excōicatio quomodo cognoscatur an sit maior

vel minor.

Excōicatiois appellatio in dubio venit maior.

Utile per inutile an r quando vitietur.

La quotidiana.

Electio alias canonica cōfirmatur: l3

qdā eligentiū essent minori excōicatione

ligati. h. d. In pma ponit facti narratio. In scda

ipsius cōfirmatio ibi. qz. **Casus literalis.** Qui

dā electus fuit in epm siue in aliū plātū hac in ele

ctione interfuerūt qdā q p solā ptiipationē inci

derāt i excōicationē minore. dubitabat an ppter

hoc electio vitietur. cōsultus papa rñdet q p cer

to inuenit electionē illā canonicā extitisse: r ideo

eā cōfirmavit. **Utrū tñ si qd defect⁹ fuerit ppter**

hoc q illi excōicati minori excōicatione interfue

runt papa supplet de plenitudine ptatis. **Berñ.**

Mo. j. q electio nō dicit min⁹ canonica ex eo

q excōicati minori excōicatione fuerunt admissi

ad eligendū. **Ratio est qz minor excōicatio nō p**

nat ptate eligendi actiue sed passiue tñ. vt in. c. si

celebrat. de cle. exc. m. vbi satis probat. qd prius

dicti. **Scdo. no. ibi d plenitudine ptatis. quod**

papa h3 plenitudinē ptatis: sed vocant alij plati

in partē sollicitudinis. vt in. c. ad honore. j. de vsu

pallij. Nam ptas ecclesie fundatur in papa tanq

in capite r alij prelati tanq membra capitis mo

uentur ad nutū ipsius. de quo dicendū vt plene

dico in. c. ex gestis. de cler. nō res. in lec. **An au**

tē papa⁹ debeat indifferenter vti plenitudine po

testatis. vide qd not. dicit Inn. in. c. innotuit. s. e.

quod raro r ex cā d3 papa vti plenitudine pote

statis r itelligo de hac plenitudine q est supra le

gē scriptā. qñ. s. vult disponere cōtra legē scriptā

vtēdo potētia absoluta q cōsistit in plenitudine

sue ptatis: r q censet exempta a laqueo. l. scripte.

vt in. c. significasti. s. e. r in. c. proposuit. de cōcess.

preben. r vide glo. in. c. vbi periculū. eo. tit. lib. vi.

Not. vltius q suppletio quā facit princeps

de plenitudine ptatis refertur qñq ad defectuz

intrinsecū: sicut hic q ad excōicationē eligentiū

presuppositio q illa excōicatio habuisset vitare.

Et per hoc limita qd no. Spe. in ti. de leg. s. nūc

ostendendū. ver. xviij. ibi dicit q ista clausula sup

plentes de plenitudine ptatis r. refert solum ad

defectū circa solennia intrinsecū. r idē Arch. in. c.

cenomanēsem. lvi. di. de quo dixi in. c. j. de transa.

Itā illud dictū Spec. r Archi. pcedit vbi simpli

citer apponit illa clausula. sec⁹ vbi h3 determina

tionē ad defectū etiam intrinsecum: qz tunc sup

plet etiā respectu illius defect⁹: vt probat hic. de

bent ergo pōderari xba clausule. **Mo. ibi sim**

plici excōicationis. q excōicatio q contrahitur

ex ptiipationē. cum excōicato d3 simplex r alioyo

cabulo appellatur minor. Et forte dicit simplex

respectu effectus: qz excōicatio maior duplicē h3

cem effectū: vt probat in. c. si celebrat. pal. iūcto. c.

a nobis. j. de excep. r s3 istū tex. op. participās

cū excōicato peccat mortaliter saltez qñq iuxta

ea q plene dicit in. c. sacris. j. qd me. cau. s3 pecca

tū mortale repellit a testimonio. vt in. c. testimo.

de testi. itē ab accusatione. vt in. c. j. de accus. d3 re

pellere etiā ab electioē pferim cū electio sit act⁹

spūalis. vt in. c. massana. j. eo. r pdicta sunt tpalia.

sol. dicit Jo. an. q qdā sunt act⁹ quorū exercitiū

cōcernit alterius puidiciū: r tunc peccatū morta

le repellit ab illis actibus: r in his pcedunt d3ia.

Quidam sunt act⁹ quorū non est exercitiū in al

terius puidiciū sed poti⁹ versat circa expletio

nem iure pprio: r tunc peccatū mortale nō repel

lit ab illis actibus. vt in casu nostro. **Utrū autē**

omne peccatū mortale repellat a testimonio r vel

ab accusatioē: dic vt dixi i. d. c. testimonij. r in. d.

c. j. r Dic etiā formalius q effectus excōicationis

minoris nō opponit iuri eligēdi actiue: sed iuri

eligendi passive. qz vt p dixi excōicatio minor nō

repellit a cōione hoīm nec a psecutioē iuris pro

pñ: sed solum a participatione sacramentorum.

vt in. d. c. si celebrat. Sed is qui eligit non vti⁹ sa

cramentis sibi phibitis cū nō veret sacramentū

in electioē: merito nō d3 repelli ab electione. s3

eligi nō pōt: qz eligitur vt administret sacramen

ta diuina a quib⁹ ipse remotus est ppter excōica

tionē: merito de eo nō pōt fieri electio. Et ex pre

dictis concludit q ista suppletio quā fecit papa

nō fuit ex necessitate: sed ex abudati. tum satisfie

ret opponentibus: tum forte propter timorosas

aliquoz cōscientias qui credebāt electionē illā eē

minus canonicā ex interuētū illorū excōicatorz.

pdicta pcedunt qñ admittunt ad eligendū excōi

cati minori excōicationē ligati. **Sed dubium**

d magnum est qd si admittant aliqui maiori excōi

catione ligati nūquid inficiet tota electio ppter

admissionē istorū: an debeat sustineri electio pro

pter eos qui fuerūt habiles. r hanc. q. multū pro

sequitur Inn. hic r alij post eū in aliquibus tñ

iple Inn. sentit dñū eoz q dixi hic in. c. h. j. de pro

cura. quā materiā expedias prout ibi dixi. nā de

hoc ibi est text. not. r melius cadit ibi materia q

hic. vbi etiā tetigi qd si admittunt aliqui inhabi

f les alia inhabilitate q excōicationis: r vide etiam

qd no. Jo. an. in regula qd alicui. in mercu. lib. vi.

ad idē certū est q notorie excōicati nō debent ad

mitti sciēter p alios als tota electio corrumpit vt in

d. c. fi. r facit tex. hic i ar. a dñio litere. **S3 dudū**

est qd si excōicati nō possunt de capitulo repelli

de iure vel de facto. dixerūt hic Inn. r Compo.

q possunt admitti pmissa ptestatione q nō in

tendunt eis cōicare ius eligendi r poterit fieri p

testatio publice vel occulte si verisimile timetur.

arg. in. c. j. qd met. cau. r in. c. si. de elec. lib. vi. si aut

pñt de capitulo repelli: tunc oīno sunt repellēdi

alias electio habiliū est nulla in odiū eoz q scien

ter admiserunt excōicatos. vt in. d. c. fi. **Sed Mo.**

insurgit d3 primū mēbrū. dicit em q iste nō est ca

sus in quo licita sit cōio cū excōicato cū nō com

putei in casibus cōtentis. xi. q. iij. qñ multos. Jo

dat ipse aliud remedium nō excōicatis: vt si non

possunt expellere excōicatos recedant tūc a capi

tulo r congregēt alia vice excōmunicatis nō vo

catis nec admissis: nec poterūt agere de contem

ptu qz non erant vocandi ex quo erant excōicati:

r vide qd not. in. c. cū dilect⁹. de consue. r in ca. cū

inter. r. s. eo. ti. r hec practica. Mo. mihi placet qñ

non curreret tps electorib⁹. sed vbi immineret fi

nis termini pfixi ad eligendū: tunc propter ne

cessitatē instantē poterit seruari practica Inn. r

Lōp. qz nō d3 qz ius suū negligere vt euitet pti

ipationē excōicatorz ex q sine dāno iuris sui nō

potest eos euitare. ar. opt. in. c. si xdo. r qd ibi not.

j. de sent. excom. r. xi. q. iij. antecessor: r in. d. c. qñ.

8 Tñ glo. j. ibi dñia de suspensioē iudicis. dic q

nō est differentia inter suspensioē iuris r iudicis.

nā si iudex excōicaret aliquē minori excōicationē

seu suspēderet a sacramentis tñ qd idē est: posset

iste suspensus seu excōicat⁹ eligere. p ea q. s. dixi.

r idem

rie. in. j. col. circa

fi. r adde etiā qd

ista clausula sup

plentes oēs defe

ctus de plenitu

dine ptatis ope

ratur tñ circa de

fectus iuris posi

tui nec iducat ab

solutionez ab ex

cōicatione vt per

do. Car. in cle. fi.

in. s. ceterū. in. iij.

no. de re iur. r has

bet p Alex. i. qñ.

lxxix. in. j. parte

confi.

Testimonio.

Adde Sede. qñ.

cx.

Seba. Sapia.

Sed dubium

magnum. **Adde**

Bal. in. l. j. C. si re

ctor. puin. vbi di

cit q canonici ex

cōicati ab episco

po si eligūt nō p

dāt vocē in scrui

tinio. vide etiam

Bal. in margari

ta sua in xbo ex

cōicat⁹. vbi dñt q

excōicat⁹ nō ha

beatius eligēdi.

allegat Inn. in

c. cū dilect⁹. s. de

confue. r vide fir

mia. in tracta. de

epo. in. iij. pte. q.

xxxi. lib. j. vbi et

tāgit an si fuerit

facta electio vitie

tur pñū excōica

tuz. Itaqd aut

excōicat⁹ possit

ferre beneficia.

late examinat. d.

Jo. d. syl. in trac.

de bñficio. q. iij.

in. iij. pte. princi

pali. vbi enume

rat que possit fa

cere excōicatus.

r que non.

Habiles. adde

Old. qñ. clxx. et

ibi vid an sit dif

ferētia inter su

suspensioē iuris.

vel hominis.

Anto. Francisc.

Circa hoc qñ

admittunt inhabi

biles cūz habili

b⁹ puta nō pñf

si vel cōuersi cūz

pñfessis anvitiet

tota electio. vide

q plene habent

in. c. massa. r in

</

et idem dicendum est in suspensione iuris seu canonis. nam si canon suspēderet aliquē simpliciter celebrando officium irregularis. ut in. c. j. in fi. de re iudi. lib. vi. et in. c. cum medicinalis. de sen. excō. lib. vi. et vide per Jo. an. in. d. c. j. differētia ergo cōsistit in hoc utrum sit q̄s ligat⁹ excōicatioe maiori vel suspensione maiori an minori. nam primo casu sine sit ligat⁹ a iudice sine a iudice nō pōt nec eligi nec eligere: ut in. c. cū dilectus. de consue. et q̄ ibi plene not. In scōdo casu pōt eligere sed nō eligi. ut in. d. c. si celebrat. ¶ Qualiter aut cognoscit excōicatio maior vel minor⁹ seu suspensio. dic primo q̄ debent inspicere verba excōicatoris seu suspēdētis. et si important effectū excōicationis seu suspēdiōis dicitur excōicatio maior alias minor causa em̄ cognoscit per effectum. in dubio enim appellatione excōicationis vel suspensionis intelligit de maiori. de quo dic ut no. in. c. pen. et quod ibi not. de sen. excō. ¶ In glo. fin. in fi. dicit Jo. an. et bene q̄ istud arg. non colligitur hic: q̄ nihil erat hic inutile: et dicit q̄ regulariter nō vitiat utile. per inutile. b de hoc tamē dic ut plene no. in regula utile de reg. iur. lib. vi. vide q̄ dixi in his que explicantur ab universitate vel a singularibus an vitietur totus ex eo quia aliqui erant inhabiles. in. c. cū super. j. de offic. deleg. et in. d. c. fi. de procu. et per ibi utrobique not. determinatur materia hic tractata p̄ Innocen.

1. Derita cause si non possunt probari in curia: debent committi in partibus.
2. Adores alicuius sunt inquirendi in loco ubi diu ille fuit versatus.
3. Electores nō possunt ius eligendi in alium cōpromittere: vel aliquē extraneū admittere: nisi omnes nemine discrepante consentiant. Consensus mutuus importat neminem discrepare.
4. Canonici tantū faciunt capitulū et non alij existentes in ecclesia: l3 positi in aliqua dignitate.
5. Absentes possunt committere voces eorum in unum solum.
6. Collegia plura si conveniunt ad aliquid faciendū: an computent voces per capita vel per collegia.
7. Electio et postulatio si simul concurrunt que prefertur. 14. Maior pars duplo importat duas partes totius. 13.
8. Episcopus non transfertur ad alium episcopatū: nisi primū episcopatum renuntiet.
9. Confessio nō pōt per dñm reuocari etiam incontinenti nisi probet de errore. et idem in confessione propria.
10. Instrumentū transumptū sine solennitate nō facit fidem.
11. Habens potestatem eligendi vna cū alijs pōt etiā non impeditus cōstitui procuratorem de consensu aliorū qui possunt obstarē ut vñ ex ip̄s faciat procuratorem.
12. Capitulū non succedit prelato in his que habet prelatus rōne cōsuetudinis vel iuris specialis.
13. Patriarcha est maior archiepiscopus.
14. Approbatus ad vnam dignitatem: an videatur approbatus ad aliā ubi requiritur eadem idoneitas.

Scriptum. ¶ Habet materiā subtilē et difficilē. intātū q̄ gl. et aliq̄ dixerūt extra eā hoc. c. continere potius quandam provisionem q̄m munus: iste tñ intellect⁹ cōter nō tenet: q̄ fm̄ eū hec decretalis esset hic superflua: cōtra id q̄ habet in proe. s. et intelligēdo q̄ cōtineat ius cōe pōt sic summiari inherēdo verbis literē. ¶ Si postulatio cum electione cōcurrit et numerus postulantiū est duplo maior et postulatus est idoneus: postulatio admittit̄ reiecta electioe. Si vero indignus et hoc maior pars postulantiū ignorauerit postulatio et electio reprobat̄. Si vero sciebat et electus est idoneus confirmatur electio: et idē si numerus postulantiū non est duplo maior. h. d. ut dixi inherēdo simpliciter x̄bis literē: sed debet terminari et distinguī. ut. j. subiciā. ¶ Dividit̄ principaliter in quatuor partes. ¶ In prima ponit arēgā seu exordiiū decisiū. ¶ In scōda ibi: sane. narrat factum electionis et postulatiōis. ¶ In tertia ibi: verū q̄ ponit cōmissionis cām. ¶ In quarta ibi: p̄ apostolica scripta. cōmissionis formā. Et hec vltima pars subdividit̄. q̄ prima ponit p̄cessum quē faciet delegat⁹ partibus inuitis. scōda ibi. et si ptes ponit distinctionē quā faciet si ptes cōsentiant q̄tuor casus declarādo. et scōds est ibi q̄ si terti⁹ ibi: si x̄o. quartus ibi: nisi. ¶ Et pro intellectu literē incipe a pmo casu. In ecclia cōstātinopolitana tūc vacāte erat. x̄v. canonici oēs habētes vocē in electione q̄ tractātes de substitutiōe futuri patriarche mutuo cōsensu cōvenerūt ut ad electionē faciendā admitterent̄. vñ. ppositi p se aut p eorū procuratores. Itē q̄ admitterent̄ duo procuratores p singulis p̄latis eccliarū cōventualiū: ita q̄ qlibet p̄lat⁹ haberet vocē in electione et tūc t̄pis ecclie quēctuales habebāt. x̄vi. p̄latis. Itē q̄ oibus p̄putatis oēs erāt. x̄lvij. voces quarū. x̄vi. elegerūt plebanum sancti pauli venet̄s. vñ. x̄o. ppositi. et. ix. canonici. x̄vi. p̄lati. et sic nūero. x̄xxij. postulauerūt archiepiscopū eradinē. in patriarchā. vigoze hui⁹ discordie ptes p̄stituerūt se apud romanū p̄tificē: qm̄ i curia nō potuit fieri fides d̄ meritis electi et postulati nec de studiis seu zelo eligētū et an ppositi et p̄lati fuissent admissi de cōsensu oīm nec etiā plene de numero eligētū et postulatiū: papa cōmisit hāc cām decidēdā cuidā notario suo. i. p̄to notario: cui pmo mādavit absolute de meritis et de idoneitate ip̄s?

electi et postulati diligenter ingreret venet̄s ubi nati fuerunt et diutius versati. de studiis aut̄ seu zelo ip̄s eligētū et postulatiū et gūliter de omnib⁹ q̄ possent illā cām instrūere deberet fieri inq̄sitio ap̄d cōstātinop. ubi celebrate fuerūt electio et postulatio. et ista fuit p̄ma p̄s cōmissiōis i qua nō cōtinebat̄ decisio cause ita q̄ etiā partib⁹ inuitis cōmissarius iste habebat facere istā inquisitionē ut refert papa. Diffinitionē x̄o cause cōmisit papa isti p̄thonotario sub additiōe si partes cōsenserint supplē fm̄ vñū intellectū. q̄ iste cōmissari⁹ diffiniret. ita q̄ partiū cōsensus hic requirebat̄ respectu facultatis diffinēdi. simile in. c. dudū. s. e. vñ si ptes p̄dixissent diffinitiōi fidei hēbat dñs iste ingreret et cām remittere ad papā decidēdā. si aut̄ ptes p̄starent cōsensu: et iste diffiniret. papa dat̄ isti cōmissario suo modū et formā decidēdi: in qua determinat quatuor cas⁹ put̄ habet in tex. quos j. vna cū alijs reassumā. ¶ Mot. i. ex prin. iuncta gl. deci. q̄ q̄tuor patriarchales sedes designāt quatuor euāgelistas: et q̄re euāgeliste figurāt p̄ aīalia vide bo. tex. in proe. cle. hoc em̄ in antiqua cōpilatione sequebat̄ in circuitu rōne sedis patriarchalis quatuor sedes esse debere. ¶ Mot. ibi. plena oculis. q̄ prelatus debet esse oculis pleni⁹ et dic oculis discretiōis tā in t̄p̄alibus q̄ in sp̄ialibus. pro hoc. x̄xij. di. in. c. q̄ ep̄s. Itē debet habere sex al̄s per quas designant̄ sex leges. s. naturalis: mosaica: p̄phetica: euangelica: apostolica: et canonica. ¶ Tercio no. q̄ eligētes et postulātes p̄nt electiois et postulatiōis cām p̄sequi: q̄tūcūq̄ electi et postulati nō postulet̄. de quo vide q̄ no. Inno. in. c. j. de p̄ces. p̄bē. ¶ Mo. iij. in x̄. verū. q̄ ubi de meritis cause nō pōt fieri in curia plena fides d̄ cōmitti in p̄tib⁹. ¶ Mo. v. q̄ an cōfirmationē electionis vel ad missionē postulatiōis d̄ fieri inq̄sitio d̄ meritis electi et cōfirmati et postulati et zelo et animo seu studiis eligētū et postulatiū: et respectu electi et cōfirmati d̄ fieri inq̄sitio ubi nati fuerūt et diutius versati. nam ibi melius habet̄ morū notitia. facit. x̄ix. q̄. ij. in. c. due. et. s. eo. post q̄. respectu x̄o ip̄s eligētū et postulatiū fit inq̄sitio in loco ubi celebrate fuerūt electio et postulatio. ¶ Mo. in x̄. et si ptes cōsenserint. ibi: ibi de mutuo cōvenisse cōsensu q̄ electores possunt cōi cōsensu cōicāre extraneis ius eligēdi in electioe que iminet finda. nam quēadmodū possunt totā p̄tatem in cōpromissarios transferre. ut in. c. cām. et in. c. in causis. s. e. cū si. ita et forti⁹ debet posse cōicāre p̄tatem aliquibus ut vna cū eis colligāt. dixit tñ hic Compo. not. verbū q̄ ad hoc ut extraneis cōicef̄ istud ius eligēdi op̄s q̄ oēs electores cōsentiāt. unde vno discrepante nō pōt aliquis admitti ut hēat vocē i capitulo: q̄ interest cuiuslibet ne forinseci admittant̄ cū ex hoc diminuat̄ cuiusq̄ p̄tās. pro hoc facit iste tex. in ver. mutuo consensu. ad idem facit. c. q̄ p̄pter. j. eo. et. s. eo. c. in causis. ubi leg. et no. q̄ nec cōpromissū pōt fieri nisi oēs electores cōsentiāt. vñ vno p̄dicente impedit̄ cōpromissu: q̄ sit p̄iudiciū cuiuslibet singulr̄ ex trāslatiōe p̄tātis in cōpromissarios. et ex hoc collige q̄ maior pars universitatis nō pōt aliqd̄ statuere in p̄iudiciū iuris singulorū. dicit tñ Compo. q̄ maior pars possit iuvita minori parte aliquos admittēre ad cōsulendū: l3 nō quo ad eligendū. arg. in. c. obeuntibus. lxxij. di. nā per hoc nō fit p̄iudiciū alicui: inno iura cōsulūt ut adhibeant̄ p̄siliat̄: ut in. d. c. obeuntibus. et hoc bñ no. nā nō solū p̄cedit in actu electionis: sed etiā in alijs explicādis per quālibet universitatez secularē vel ecclesiasticā. militat̄ em̄ semper ratio p̄ealle. Ex hoc etiam infertur q̄ in cōcilio ḡnali possunt prelatus de iure habētes vocē decisiuā admittere simplices clericos alias voces nō habentes. Sed utrū possunt admittere aliquibus discrepantibus: distingue ut s̄. dictū est: vñ puto q̄ qlibet natio p se posset aliquos admittere ad cōsulendū vel decidēdū fm̄ d̄ distinctionē predictā. et qui sunt de iure habentes vocem decisiuam vel consultivā in cōcilio generali dicam plenius in. c. graue. j. de p̄ben. in lec.

Zacharias.

¶ Maior vel minor. Adde no. in ca. si celebrat. isto tit. et c. p̄tōnem. et c. statuimus. de sen. exc. lib. vi. p̄ quobo. glo. xi. q. iij. multos. et ea. causa. et c. c. excel lentissimis.

¶ Inutile. istud brocardū examinatissimē bar. et doc. in. l. i. s. sed si mihi. ff. d̄ x̄. ob. Zeneas falco. Anto. Francisc. Adde Bart. ad istud brocardū in. l. grece. et s̄. illud. ff. de fide iusto.

¶ Sebast. Sapia. De hoc. vide Bar. in. l. si quando sponsum. ff. de do. iter vi. et vxo. cum allegatis remissive p̄ Alexā. i. l. certi cōdictio. s̄. qm̄. ff. si cer. pe. ubi roma. iducit ad aliquas questiones. vide etiā Abb. in. c. cū tēpore. j. de arb.

¶ Sebast. Sapia. Oculis pleni. de duplici oculo mētalī et corporali vide glo. in. c. q̄ rundam. de elec. li. vi. vide Arch. in. ca. p̄ humani. de homc. lib. vi. zacharias.

¶ Cōi consensu. Adde ad dāda. i. trac. de ele. pte. j. c. x̄liij. et in gl. in x̄. habeat. ubi al leg. Moft. in. c. q̄ propter. s̄. vñ saltem. j. eo. et Inno. in. c. innotuit. i. fi. j. de arbi. quibus adde gl. bar. bal. And. et Saly. in l. institutio talis. ff. de cōdi. instit.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a Zacharias. Voces constituentium. Adde an tales procuratores diuersorum poterunt diuidere voces quas ex pluribus habent. dicit Host. q. siue habeat in mandatis nominandi certos et ex pluribus diuersos siue simpliciter sit datus poterit in diuersos nomine diuersorum presentire sicut Host. in c. mulieres. j. de sen. excō. S3. Primum quod verius est tenet Inn. et Ber.

Edopo. q. pbat p
text. in c. sicut. xl.
disti. et in l. nemi
nem. ff. de lega. ij.
Et rō est q. si in
diuersos consen
tiet votadiuersa
ita incertavideret
cū nō appareat
an ne pl^o in istū
q. i adliū declina
ret. q. opin. est ho
die approbata p
ca. si quis iusto. s.
porro. e. ti. li. vi. et
i. d. s. porro. adde
Arch. post tex.
gl. d. Pet. de an
cha. et Phil. frā.

b Sebast. Sapia.

c Clerus totus.
vide ange. et imo. a
in l. liber. hō. s. ti
tius. ff. de her. in
sti. vbi dicitur p. l.
lū tex. q. si rector
ri et vniuersitati
scholarium dat po
testas eligendi no
tariū tātaq. voces
habet rector sol^o
q. tū tota vniuer
sitas. vide d. abb.
i. c. pastoralis. s.
de rescr. vbi aliq
dicit ad declara
tionē eorū q. dicit
hic et vide d. Bas.
in l. si. col. v. C. de
impuer. et alijs
subst. vbi allegat
etiā q. hic dicunt
et eundē in l. si te
stamēto. ff. de vul
ga. et pup.
Zacharias.

c Differentiam.
Nunquid autē sub
verbo electio cō
prehendat postu
lationē. vide Fel. in
c. i. nostra. col. xx.
in. xxx. correla
rio circa fin. s. de
rescript.
Zacharias.

d Incontinenti b
renocari per do
minum. Tu ad
de istū articulū
et totā forme ma
teria renocatio
nis confessionis
esse p. me exami
nataz in apostil.
meis ad istū. c. p
inquisitionē. in
ver. q. d. no. in no.
add. nu. x. s. eo.
ritu.

e Sebast. Sapia.

e Errore confes
sionis. Vide no.
p. bar. i. l. nō solū.
in p. ff. de pcur.

c Host. q. in lectione patriarche v. l. epi ppositi et alij prelati ecclesiarum cōuentualium nō habentes vocē possunt admitti de gratia vt hic. et in eo iste text. ponit prepositos et platos ecclesiarum cōuentualium: vt distinctos colligit q. tex. iste loquitur de prepositis nō habentibus collegiū sub se. alij essent prelati ecclesiarum cōuentualium nec diuersificarent a prelati. vñ pōt iste tex. intelligi de ppositis q. solēt esse in ecclesijs cathedralib^{us} habentib^{us} ibi simpli cem dignitatē vel personatuz seu beneficium sim plex prout consuetudo varia viget in diuersis eccle

4 ffs. Et ex hoc intellectu et ex tex. no. q. ppositi q. alias nō sunt canonici nō habēt de iure vocē i ca pitulo soli em habentes ius canonie faciūt capi tulum et vñ corpus cū episcopo. vt in c. nonit. et ca. q. to. de his que fi. a pla. dixi. in. c. ij. de inst. ni si aliud habeat consuetudo: vt le. et not. in. ca. cum olim. de re iu. Et Host. ibi: et duo alij. q. plures ele ctiores possunt cōstituere vñ vel duos pcurato res qui habebunt tot voces quot sunt voces cō stituentium: vñ pōt vnus pcurator habere. x. vo ces vel plures si tot electorū sustinet vices. et idē dicendū in cōcilio gñali vel puinciali possūt em ex causa cōstitui procuratores pro absentib^{us}: vt dicam in d. c. graue. Et Host. ibi: totq. tunc tem poris et. q. vbi diuersa corpora cōiungunt in vñ ad aliquē actū explicandū nō vt diuerse vniuersi tates sed vt faciant vñ corpus cōputant voces per capita et nō sicut corpora. et in hoc tene menti istum tex. hic em dūeniebāt tria corpora. erat em capitulum per se. Item vniuersitas prelatorū. ec clesiarū cōuentualium et prepositi. et tñ ad validita tem electionis non requiritur maior pars corporū sed considerat numerus singulorū: q. d. non cōtin git ex alio nisi q. nō cōueniunt vt diuersa corpo ra sed vt faciant in hoc actu vñ corpus simile cū conueniunt homines diuersorū officiorum vigo re alicuius statuti ad aliquid explicandū. nā si cō ueniunt in illo actu vt vñ corpus satis est habe re maiorem partem singulorū: l. nō cōueniat ma ior pars ipsorū. corporū sec^o dic q. diuersa corpo ra conuenirent ad aliquē actū explicandū tanq. corpora diuersa: non autē vt faciant tunc vñ corpus. nam ad validitatē actus nō sufficit tunc maior pars singulorū sed op^o q. conueniat maior pars ipsorū corporū vt si sunt tria corpora: non veniat saltem maior pars duorū corporū. et pro hoc vide bo. tex. iuncta glo. in ca. pastoralis. i. rñ. de rescrip. et quod ibi dixi. ideo nō dicit hic Host. and. q. si electio spectaret ad certū prelatum pro tertia parte: et ad capitulum pro alia tertia parte et ad clerum ciuitatis pro alia tertia parte: nō suf ficat ad validitatē electionis q. d. electus habeat totum clerum et minorē partē capituli: licet ipsi sint plures numero et q. in hoc exemplo non con currit nisi vna vox. q. d. clerus totus nō habet ni si vñam vocem: capitulū vero aliam: sed non pōt dici capitulū vbi non est maior pars. vt in. c. j. de his que fi. a ma. par. capi. Item si prelatus et ma ior pars capituli eligerent vñ. et clerus cum re liqua parte capituli eligerent alium: valeret ele ctio facta a plato et a maiori parte capituli: l. in numero psonarū isti essent pauciores alij: q. vt predixi hic habetur respectus ad corpora et non ad capita personarū. idem dicendū hodie in cō cilio gñali: nam proceditur per nationes: et sic per corpora: nō autē per capita: op^o em ad validitatē actus q. concurrat maior pars nationū: l. forte in maiori parte nationū essent pauciores nume ro vt q. forte alie nationes dissentiētes sunt plu res in numero personarū. et hoc bñ no. Et varis autē circūstātis. poterit comprehendī an isti con ueniant vt diuersa corpora aut vt faciantes vñ corpus si eñ dantur voces in vñ nō potest dici

7 nisi vt cōueniāt tāq. in vñ corpus. Et Host. et tene mēti semp istū tex. quo ad principales sui materiā q. vbi cōcurrūt electio et postulatio in eadem ecclesia data idoneitate electi et postulati pferat postulatō si est facta a duplo maiori parte capli: alij pferat electio: l. nō sit facta a ma iori pte capli. et dicit facta a duplo maiori pte q. si est facta a duab^{us} pti bus capli. vt puta si ex. xxx. canonicis. xx. postulāt. et x. eligūt. vñ requi ritur excessus vltra duas partes. et sic ista xba maior pars duplo ali bi declarant vt importēt duas partes totū: vt habetur in simili. in ca. licet. s. e. in. c. indemnitate. j. c. li. vi. tenet Host. an. in. c. si q. j. e. li. vi. in nouel. sentit Inn. hic quare autē pferatur hęc electio facta a minori parte capi. contra. c. q. propter. j. e. dicit statim cū glo. Et Host. ibi pos tulationem admittas iuncto tex. ibi: et electionē cōfirmes vñ differe

c rentiā inter electionē et postulationē. nam postulatō nō cōfirmatur sed admittit et hęc admittit habet quasi vim electionis et cōfirmatio nis: sed electio cōfirmatur diuersitatis ratio est q. postulatō innitit gratie nec per eā innitit matrimonii spirituale: sed est quedā precuz porrectio apud principes vt de postulato pvideat. vt dixi in. c. j. et sup rubri. de post. prela. sed per electionē innitatur matrimonii spirituale. vt in. c. cū inter canonicos. s. e. et in. c. si. de transla. epi. et acquirat ius ele cto. vt no. glo. in. c. quāto. lxij. dist. nam electores consentiūt in electū tanq. in sponsum nō sic faciūt postulātes quia postulatō fit de eo q. de iure cōi propter aliq. impedimentū nō pōt ecclesie pferri. de quo vide q. d. plene dixi in. c. si. de post. prel. vbi plene dixi qui debeāt eligi et

8 qui debeant postulari. Et Host. ibi ipsū archiepiscopū absoluit et. practicas que hodie seruatur in curia romana in translatione episco porū nam primo absoluitur a vinculo ecclesie sue cui matrimonialiter est alligat^{us}. vñ. q. j. sicut et postea pferat ecclesie ad quā transfertur. simile habetur in. c. bone. el. ij. de post. pla. in. c. post transla. de renū. et hęc pra ctica est de iure. vt no. Host. an. in regula q. alicui gratiose: in mercu. nō em pōt de iure alteri ecclesie pferri remanēte priori vinculo. q. sicut cō iugatus non pōt consentire in secundā vxorē nisi absoluitur a prima: ita nec epi cōsentire in secundā cōiugem spirituale nisi absoluitur a pri ma. p hoc. d. c. sicut. vñ. q. j. et c. nisi cū pridē. de renū. diceret tñ q. alio nō expresse trāsferēdo postea vñ epū ad aliū epātū: tacite videt ipsum absolueret a priori vinculo: nisi aliud exprimat. arg. opt. in. l. illud. ff. de acqui. here. et in. c. cum renūtiatur. xxxij. q. j. tenet glo. quā no. in. c. rela tio. xxi. q. j. alia que possent colligi ex aliqua parte. c. examabo ple

9 nins super glo. ideo plura hic non colligo. Et Host. in gl. ibi sine aliquo intervallo. no. sing. istam gl. iuncto tex. q. d. cōfessio procuratoris nō po test incōtinēti renocari p dñm aliter de errore cōfessiois nō edocto. idem dic de cōfessione propria: vt habes gl. no. et mēti tenendā. in. c. si. de iure iur. lib. vi. in vers. iusta. et in. c. apud. xxx. q. j. Et intervallo. aut nō pōt renocari cōfessio ppria aut procuratoris nisi doceat de errore

10 de quo dicendum vt in. c. si. de cōf. et sic alio modo posset itelligi ista litera q. d. fuit renocata ex intervallo docto tamē de errore. Et Host. op. extra glo. videtur enim quod sufficiebat instrumentū ad fundandā in tentionem postulantū. habet enim parē vim cum testib^{us}. vt in. c. cum Host. de si. instru. et in. l. in exercendis. C. eo. tit. Sol. multiplex datur hic per docto. nam primo potest itelligi quod istud instrumentū nō erat originale sed transumptū sine debita solennitate. et sic non faciebat si dem vt in. c. j. de si. instru. que solutio mihi nō placet per tex. ibi publi cum instrumentum vel secundo forte ex aliqua parte eligentiū aliq. d. canonicum obiciebatur contra illud vel tertio licet per instrumentū constaret de numero postulantū non tamē constabat an prepositi et prelati fuissent admissi ad eligendum mutuo consensu electi: nec per id de peritia electi et postulati nec de studiis eligentiū: merito papa nō obstante illo instrumento commisit causam prout habetur in tex. Et Host. in glo. in verb. consenserint. in si. itellige istam gl. sicut ea que dis cētur in gl. in verb. consenserint. nam glo. hic dixit ista verba sequendo opi. suam quod ista decre. contineat quandā specialem prouisionem et

11 non ius cōmune sed tu dic vt dicitur in preallega. glo. Et Host. in ver. per alios in si. hęc gl. sentit q. isti tres erant impediti. et ideo potuerūt procuratores constituere. Host. dicit quod not. q. duplicē gratiam ca pitulū fecit istis extraneis. primo quia admiserunt eos ad eligēdū. se cundo vt possint per alios interesse. et idē sentit hic Host. dicens quod sicut impeditus pōt de iure procura. cōstituere. vt in. c. q. propter. j. e. ita nō impeditus consentientibus electorib^{us} vt hic. et tene in hoc sem per menti istum tex. iuncto. d. Host. et Host. q. d. electores possunt fa cere gratiam vt non impeditus constituat procuratorem. facit quod in simili not. Host. and. in regula quod alicui. in mercu. vbi tenet q. d. licet inuito collegio non possit quis constituere procuratorem nisi aliq. de ipso collegio tamen potest capitulum cōsentire: vt cōstituatur extra neum. Quid autem vbi non est seruanda forma. c. q. propter. vide q. d. dixi post Host. and. in. c. cōstitutus. j. de app. Et Host. in gl. in ver. duo. ibi sin gulariter pro quolibet. vult dicere q. d. habebāt isti pcuratores tot vo ces quot erāt prelati qui erāt. xvi. s. m. gl. et ideo dicit q. d. erāt sexdecim quia ex quo electus habebat sexdecim canonicos electores: et postulā tes habebāt. ix. canonicos. vñ. prepositos et oēs prelatos non poterāt habere duas partes nisi plati ad minus fuissent. xvi. q. vñ. prepositi et ix. canonici constituunt. xvi. vnde ad faciendum. xxx. voces requi rantur

12 runtur alie. xvi. et hec computatio facit pro intra dicendis. ¶ In gl. in
ver. totq. tunc temporis in fi. no. bene ista gl. qua sequuntur cōter doc. ma
xime dicit. q. dixit q. i. his q. cōpetūt platis rōne cōsuetudinis maxie
cōtra ius inducte nō succedit caplin sede vacante. secus in his q. ppetūt
de iure cōi quo casu loquūtur cōtraria alleg. in gl. et idē dic. de his q. cō
petūt prelato alio iure spali. nā nec illis succedit caplin: vt in. c. verum
de fo. cōpe. et vide qd ibi dixi et tene mēti in hoc istū tex. iuncta glo. vt si
aliquid gratiose pcedit prelato illud nō trāseat in capitulū sede vacā
13 te. ¶ In glo. in ver. duplo maiorē. ibi nisi due partes no. gl. nā tacite
exponit tex. in eo qd facit mētionē de numero duplo maiorē. nā dicitur
plo maior qm cōcurrūt. p illa parte due partes vniuersitatis: vt. s. dixi.
et de materia huius dic vt statim dicam in glo. seq. et in fi. glos. et de hoc
vide bo. tex. in. c. si qm. j. eo. lib. vi. ¶ In gl. i. ver. cōfirmes. hec gl. cōclu
dit in effectu qd hec decre. in duobus nō cōtineat ius sed quādam pui
sionem pape specialē qui debebat sortiri effectū ex cōsensu partiū dū
ragat. ¶ Sumo in eo qd electio hic facta nō a minori parte capituli cō
firmat qm stipulatio non fuit facta a duabus partibus. Scōo in eo qd
hec postulatio videtur admitti de iure cōi. nam postulatio semp inni
titur gratie etiam si sit facta ab oibus vel a duabus partibus: vt leg. et
no. in. c. pe. de post. prela. et hac tenuit Guil. na. Sz hunc intellectum
facit tex. s. in proemio. vbi dicitur q. hec cōpilatio fuit facta refecatis
oibus superfluis: licet nō pteat ius cōe. et q. cōsensus ptiū solū ad
hibet hic quo ad decisionē nō quo ad modū decidendi. Et ad contra
ria quibus cauē non valere electionē. nisi fieret a maiori parte capitu
li. respondet Inn. q. illa regula nō procedit. qm electio concurret cum
postulatione. tunc em seruari debet. q. hic dicitur q. si postulatio non
sit celebrata a duabus partib. dicit cōfirmari electio facta a maiori parte
q. tertia pte. Vel pōt dici et scōo fm eū q. regula ista nō fallat hic quia
iura ptraria dū dicūt de maiori et seniori parte dictio et. d. exponi pro
i. quasi sentiat sufficere ad validitatē electionis q. fiat a saniori parte
licet non a minori numero. hoc tū vltimum cōter nō recipitur: quia
cum iura requirāt cōter illa duo copulatiue esset inproprie et extor
quere literā: exponere et pro. i. p hoc adduco tex. sing. in. c. ecclesia el. j.
eo. vbi intantum requiritur maior pars respectu numeri q. non valet
electio facta a maiori parte partiū cōparatione minorū sed debet fieri
a maiori parte totius capituli. ad idem. c. j. de his q. si. a ma. par. capi. et
l. qd maior. ff. ad mu. doc. tū sequuntur primum dictum Inn. vt hec de
cre. cōtineat ius hodie obseruādū in similib. casib. Et vt clare habea
tur materia huius. c. videam. pūo illos quatuor casus q. expresse dicit
tur in tex. et pūo videbim. magis dubitabiles per quorū decisionē de
clarabit intrinsece materia huius. c. ¶ Sumo casus ex decisio hic est
quod si postulatio est facta a duabus partibus data idoneitate psonē
postulati et seruata forma debita dicit admitti postulatio et reijci electio
facta a tertia vel minori parte. Et rō hui. casus est: q. potētia capitu
laris seu vniuersitatis cōsistit in duabus partibus. vnde in tertia parte
nō est aliqua virt. capitularis: vt in. l. nulli. et. l. plane. ff. qd cuiusq. vni
uer. no. adeo qd a principio vniuersitas pōt ex duabus partibus cōsti
tui vt in iuribus prealleg. et dixi plene in. c. cū nobis. s. eod. vnde licet
a postulatio sit via extraordinaria et electio ordinaria tū ex quo virtus
capitularis insequit illā viam extraordinariā illa est preferēda. et hoc
sentit gl. pcedēs post prin. Nec ob. q. postulatio innitatur gratie: q.
per istū tex. nō tollit in aliquo ius superioris hic em nō dicit q. superior
nō teneat admittere postulationē. vnde poterit superior reijcere si nō
vult gratiā facere. et sic tollitur cōtrarium quod gl. hic formabat circa
fi. vide tū ad materiā bo. glo. in. c. cupiētes. s. pe. j. e. lib. vi. que dicit qd
si postulatio sit ab oibus partib. vel ad duab. et ex cā puta necessitate
vel vtilitate ecclesie: tūc postulatio a gratia generali dependet de qua
in. c. sedes de rescri. vnde dicitur iniuriā facere superior eū nō admittē
do. si vero nō est facta a duabus partib. vel non ex causa: tunc depen
det a gratia speciali. et dic ibi plenius no. ¶ Scōs casus qui deciditur
est quod si postulantēs nō faciunt duplo maiorem numerum preferē
electio si est facta de idoneo. et sic innuit q. electio facta a minori parte ca
pituli ex quo est facta a maiori tertia pte venit cōfirmāda. et iste est ca
sus difficilis ppter regulas iuris resistētes de quib. s. Sz dic q. ratio
decidēdi de iure potuit esse qd nō datis duabus partib. postulantū
nō est ibi reperire potētiā capitularē: sed aliqd de virtute capitulari
reperitur nunc in parte eligentiū cum habeat aliquos de duab. parti
bus. et habito respectu q. puidēt ipsi ecclesie pviā ordinariā et meliori
modo quo fieri pōt. cōsentidēdo in electū tanq. in spōsum alijs pssistē
tibus in via extraordinaria: preferēda est merito ipsa electio vt citius
prouideat ecclesie viduate: quasi imputādū sit maiori pti capli q. elegit
viā extraordinariā et persistit in ea. tū negari nō pōt qn decisio isti
casus cōueniat cōibus regulis iuris: sed potuit emanasse rōnib. predi
ctis: psertim in fanorē ecclesie ne diu remaneat sine pastore. et hoc facit
ad alia. j. dicēda. ¶ Terti. casus qm postulantēs faciunt duas partes
sed postulatūs ignorātib. postulatib. erat indign. et tūc dicit repro
bati postulatio: q. facta de indigno: et electio a tertia pte vel minori nō
dicit casu cōfirmari: q. cū due ptes postulatēs. nō sint puate tota ptas
capitularis nō remāsit in eis vt in. o. l. nulli. et. l. plane. ¶ Quart. casus
est qm oēs postulatēs aut maior ps postulauit sciēter indignū et elect

a tertia parte est idone. et tūc debet electio cōfir
mari vt hic et in fi. litere et istius casus est difficile
videre cām quare pfirmet electio facta a tertia p
te vel minori: cū vt. s. dixi. i. tertia pte nō ē aliqua
potētia capitularis. ¶ Vbi. si. quā multi. nō ha
bent que est sup xbo cōfirmes. sentit et bene iudi
cio meo q. ideo cōfirmat hoc casu electio q. repe
ritur facta a maiori pte illorū q. habebāt ius eligē
di: vide Inn. hic et expresse nō colligatur ex lra
cum tex. in hoc nō reddat rōnem: colligit tū taci
te ex cōputatione quam. s. feci. nā electores erāt
xvi. et postulatēs ad plus erāt. xxx. maiori parte
postulatūm postulante sciēter indignū nō po
tuerūt ignorātes esse vltra. xv. q. ad minus. xv. q.
postulauerūt sciēter indignū: als ipsi fecissent ma
ioriē partē. ex. xxx. reperit ergo hoc casu electio
facta a maiori pte oīm q. habebāt ius eligēdi: q.
postulatēs sciēter indignū sunt pmati: vt in. c.
j. s. de postu. pla. remāsit q. tota ptas penes alios
ex quib. electores erāt plures numero cū essent
xvi. vñ decisio huius casus cōuenit cōibus regu
lis iuris. ¶ Sed dubiū est et sit iste qntas casus
vltra tex. maior ps duar. postulatūm postulauit
sciēter indignū s. illi q. postulauerūt ignoranter
sunt plures numero q. eligētes pone exēplū ex
tra terminos lre q. ex. xv. q. erāt i caplo duo ele
gerūt. x. postulauerūt indignū ex qb. maior ps sci
enter postulauit ita q. ignorātes saltē erāt qtuor
q. sunt numero plures q. duo q. elegerūt: nunqd
isto casu deat pfirmari electio ex quo postulatio
fuit facta a duob. partib. et maior ps postulauit
sciēter indignū. Inn. dicit q. isto casu sunt reproba
de electio et postulatio cū electio nō sit facta a ma
iori pte ius habētū. vñ fm eū pōt dici q. obiecta
subtilitate stādū sit simpli xbis hui. lre. q. d. qd
sit electio cōfirmāda: cū tex. hic simpli dicit ele
ctionē cōfirmāda cū maior pars postulatiū po
stulauit sciēter indignū qd tū vñ absurdū s. dō
post. q. sequeret fm istum vltimū intellectū q. si
ex. xl. postulatib. vñ solus elegisset. et. xxi. postu
lassent sciēter indignū q. electio vñ cōfirmaret
in preiudiciū. xxi. q. postulauerūt ignorāter indi
gnū. pōt tū dici fm eū q. tunc ignorātes faciūt
electionē reijci cū pstitūt numerū duplū maio
rē respectu eligentiū et ita recitando transit sim
pliciter Jo. an. Et do. an. vñ velle nō curandū q.
electores hoc casu sint pauciores numero q. ex
quo maior pars postulatiū peccauit ptas em ac
crescit oib. tā ignorāter postulatib. q. post eligē
tib. et sic electores sunt vltra tertiā pte habito re
spectu ad ptatē que eis accreuit. Aduerte quia
hoc esset extēdere s. casum pdictū vt electio sem
p pferat qm postulatēs nō pstitūt duas ptes q.
et sensit cōpo. sed pfecto nullo iure pbat hic. nā
iste tex. fundauit se sup maiori pte sciēter postu
latiū indignū habēdo respectū ad cōputationē
supra factā q. electores remanebāt plures nūe
ro respectu oiz apud quos residet ptas ideo ele
ctio dicit cōfirmari p cōes regulas iuris: q. nolunt
neq. electionē neq. alia vniuersitas negotia ha
bere vim et effectū nisi explicetur a maiori parte.
Nec ob. id qd dcm fuit in scōo casu: q. cū ille sit
exorbitās a iure non dicit ad alios casus trahi: vbi
saltē nō est oimoda et eadē rō: q. nō dicit ius corre
ctoriū extēdi: vt in. l. qd vero. s. ff. de legi. et p gl.
in. c. j. de tēp. ord. li. vi. pcedit em casus scōs qm a
pncipio postulatio nō fuit facta a duab. partib. s.
qm postulatio sit a principio a duab. partib. s. ius
ris fictione illi q. postulauerūt sciēter indignū
nō debeant pputari in numero: tū negari nō pōt
quin in facto in pte postulantū pcurrāt due p
tes ideo non dicit admitti electio facta a tertia pte
cū habeat in oppositū pditionē duarū partiū
saltē in facto. nā in multis casibus iuris cōsidera
tur numerus in solo facto cōsistens s. nō sic quo
ad iuris effectū: vt probat in cle. qd circa. de elec.
et in. c. indēnitatibus. s. h. eo. ti. li. vi. merito aliud
dicit esse in electioe qm reperit facta a maiori tertia
pte habito respectu ad oēs de vniuersitate qui
postulauerūt: q. quando est facta a maiori tertia

¶ Sebast. Sapia.
¶ Et ad b. facit qd
remediū extraor
dinariū preferē
qm ē potēti. no.
bart. in. l. emili. i.
prin. per illū tex.
ff. de minori. facit
tex. cū gloss. in. c.
h. j. de in integ. re
sti. i. vi. cū allega
tis per mod. in. l.
in pnciali. s. j.
ff. de ope. no. nū.

Sanonmīta. super Summa parte primi.

Sebasti. Sapia. Confirmari. Vide Bal. in margarita sua in versic. consuetudo. ver. pe. vbi tenet qd electus nō d3 confirmari. si electioni nō interfuerit due partes capli refert simplr et sequit Firminianus in tracta. de epo in scda parte scde principalis. q. xiiij.

Seba. Sapia. Del maiorē. Vide no. p. do. Jas. in. l. ij. col. j. ff. de leg. i. vbi bene vallet argumētū asfirmatiue si cōceditur qd est maior ergo qd ē minus nō eōuerso. facit tex. i. l. i. C. d. cōsuli. lib. xij. vbi prior in patricia tu posterior i cōsulatu preferit potri in gfulatu tantu. qd inducūt mod. in. c. clerici. j. de iudic. ad qd. qd licētiatus poststerius doctora tus prius pferē licētiato prius. et doctorato poststerius.

Sebasti. Sapia. a
De nascere. facit tex. qdē semp cor di habere debēt prelati in. c. pe. j. de reg. iur. qd nō pōt esse pastoris excusatio si lup oues comedat. et pastor ne scit.

Anto. Francisc.
Ad istū qdica tur vidua. Dicas qd vidua etia3 d3 q nūq habuit virū. vt no. bar. in. l. i. ad. fi. C. qn impetator iter pu. et vi du. et ea q ha buit virū. sed est factū diuortiu3 i ter eos. vt i. l. mu lier. ff. de do. in. ter vi. xyro. zno. i. aut. quō opor. episco. in. s. j. illō aut qd d3 q fm cōmvsus loquē di illa pprie d3 vi dua cuius vir est mortu3 p ea q ha bent in. c. vidua. xxxij. dist. est ita demū vtrū si vir illā carnaliter co gnouerit. als se cus s3. d. Al. no. i. c. ex tenore. i. fi. de fo. ppe. pprie aut rstrictē d3 vi dua que virū ha buit. sed nō h3. et ideo statutu3 lo quēs de vidua in telligit pprie de ista que virū ha buit etiam nō h3 qd statuta debēt itelligi in casu p prio et vero. vt in l. iij. in. s. hec yba. ff. de neg. gest. et in. l. i. s. si is q na rem. ff. de execu.

parte fictione iuris et non quo ad verū numerū. et hanc partē sentit Jo. cal. hic dicēs et bene iudi cio in eo q nūq electio facta a maiori pte capli. d3 confirmari. nisi qn2 currit cū postulatiōe q a pncipio nō fuit facta a duab3 ptrib3 nūero. Et ex hoc etiā inferit ad sextū casu3 satis etiam dubita bilē. pone qd postulatio fuit facta a duab3 ptrib3. minor pars postulauit sciēter indignū. maior ve ro ignorāter. nūqd electio sit confirmāda. iste text. vñ tacite a d3io inuere q nō. qd d3 electionē pñr mādā qn maior ps postulatiū postulauit sciēter indignū. sec3 si minor ps postulauit sciēter indig nū. et istud arg. a d3io sensu optime pōt pcedere qn maior ps ignorās facit duas ptes eligētium. puta si ex. xij. habentib3 ius eligēdi duo seu tres postularūt sciēter. alij vero nūme. vij. postularūt ignorāter. B casu non est equū qd pñrmeē electio duorū cū remaneāt circa ignorātes due ptes res pectu eligētū. S3 dubiū est qd si ignorantes nō faciāt duas ptes respectu eligētium nūqd debeat electio confirmari dicit Jo. an. posse dici qd sic p id qd d3 in casu scdo. nam vbi postulatio fuit facta etiā de idoneo a duab3 ptrib3 pferē ele ctio vt ibi. ergo pot3 pferēda est hoc casu electō cū postulatio sit facta de idigno nec repiat factā a duab3 ptrib3 cū nō debeāt pputari in nūero illi3 q sciēter postularūt. Del pōt dici fm enī stādū esse simpliciter verbis hui3 lre cū nō distinguat sed simplr innat qd ex quo minor ps tm deliq nō est electio confirmāda. et p hoc facit qd no. Jnn. et d3 po. q dixerūt priuatos pputādos in illa electiōe ex quo puatiōne incurrūt. q. d. satis ē q ista po stulatio fuerit facta a duab3 ptrib3 seu certe ista pñderatio nō est bona. qd si isti puati pputarēt in numero ad effectū repellēdi electionē factā a tertia pte. eodē mō et pari rōne deberēt pputari i nūero qn maior ps postulauit sciēter indignū. et tñ hoc est falsu3. qd pualet electio facta a tertia pte ex quo maior ps postulauit sciēter indignu3. vt est i tex. d. An. p diuersitatis rōne habuit vnā pñderationē satis debile iudicio meo. dixit enī qd qn minor ps duarū ptiū postulauit sciēter idi gnū. ptās istorū accrescit alijs qui postularerūt ignorāter. qd reperit potētia capitularis merito refficit ē electio qd reperit solū factā a tertia pte. s3 qn deliq maior ps postulatiū. tñ ptās illorū accrescit pariter oib3 tā ignorāter postulantib3. q eligētib3. cū nō reperiat potētia capitularis i alia pte tm. ex quo maior pars deliq. vñ electio virtute ptātis supueniētis ex delicto aliorum re perit factā a maiori tertia pte. et hec ē sua itētio l3 per verba magis obscure. plata. s3 vt digi nō pl3 mihi hec pñderatio. qd cū oēs sunt i caplo reodē ptextu eligūt seu postulat nō appet rō quare pō testas deliquētū nō accrescat oib3 simul in oī ca su. pñertim qn prius saltē p momētū fuit pñun tiata postulatio. nā illico ptās accreuit alijs non delinquētib3. iuxta no. i. c. pgregato. j. e. et iō di cas vt ēt sensu hic Cal. q electio nūq est confirmā da nisi sit facta a maiori pte oī3 q nō deliquit. vñ si ignorātes q postularūt remanēt plures nūero. q sint eligētes d3 reprob ari electō et3 postula tio l3 ignorātes si pñstiuāt duas partes. Nec ob. qd h3 i scdo casu. qd vt dixi cū exorbitet a iure nō d3 extēdi. s3 solū pcedit qn a pncipio pputa tis oib3 vocib3 postulatio nō fuit facta a duabus ptrib3. et tñ electio facta a maiori tertia pte q ē de maior tertia si solū quo ad iuris effectū s3 ēt quo ad factū sit pferēda in oib3 alijs casib3 in qb3 pñr mādā electio facta nisi a maiori pte capli seu ha bētis ius capitulādi. d3 enī restringi ius nonū qd tñ fieri pōt vt min3 corrigat cōes iuris reglās q si eripossit. vt in regula odia. de reg. iur. li. vi. et l. i. pre cipim3. i. fi. C. de ap. et ex pdictis h3 clare itelleci3

Item ea q h3 virū sibi inutile vel absente largo modo et improprie d3 viduayt est notabilis gl. in. l. fi. in xbo orbitates. Cad. l. fani. de plagia. vbi p Bal. et habet p Alex. in. l. elegāter. in. s. q reprobos. ff. de pig. act. vbi in simili dicit qd pñr d3 orbatus filijs qn h3 filiū inutile. Et adde qd stante statuto: qd vxores bannitorū expellantur de ciuitate mulier mor tuo marito q vi

15 huius. c. et materie. Et in gl. in xbo: psumptio ne. i. si tene mēti hāc gl. q approbat3 ad dignita tē epālē nō p hec cōset approbat3 ad archiepālē vel maiorē. Et sic habes ex glo. q maior idonei tas requit in archiepō vel pñrarcha q in epō: p b qd isti habēt āpliorē iurisdictionē cū archiep3 habeat sub se pñs epōs pñrarcha h3 sub se plu res puincias et sic plures epōs et archiepōs: ep3 at solū pñs diocefi et vbi maior imminet cura ibi maior idoneitas requit. ar. i. c. cū in cūctis. in pñ. s. e. et i. c. cū sit ars artū. de eta. et qua. et p hoc op. 16 gl. vide qd no. Jnn. in. c. cū venerabilis de ex cep. vbi dicit qd approbat3 ad aliqd itelligit ap probat3 ad illa vbi eadē requit idoneitas psona rū sec3 vbi maior. ad idē vide qd h3 in fili in. l. re legator. in. fi. ff. de interd. et leg. vel solue scdo ē gl. s3 doc. qd potuit iste ep3 effici indignus post pñotionē ad epatū. Ex quo no. qd mouēdus ad aliā dignitatē pñmili pñiori d3 examinari ppter indignitatē q potuit supuenire ex postfacto. nā vt dicit pñal. et adipe pcedit iniquitas. et vide pul chrum tex. hieronymi3 pñelatos. qui affluūt di uitijs in. c. ecclie principes. xxxv. di. vel tertio vbi cūq3 ad h3citur seu vñitur grad3 cū possit oppo ni exceptio debet fieri examinatio fm doc. et no. has solutiones qd faciunt ad multa.

1 Ecclesia non d3 vacare suo pastore vltra tres menses. et non eligentes intra istud tēpus pasto rem puniuntur. 2 Vidua in statutis et alijs dispositionibus sumit proprie pro illa que caret marito. 3 Cōisvsus loquēdi h3 locū in oib3 dispositiōib3. 4 Pñuissio supioris de aliquo pastore in ecclesia h3 vim electionis et confirmationis. 5 Monochus tenetur magis obedire abbati suo q episcopo loci. 6 Prelatus non tenetur regere pñsum capituli in eo qd ipse habet iure deuolutionis. 7 Electores an dbeāt eligē pñatū d gremitio ecclie.

Nep defectu. Si il spectat electio negligūt eligere prela tum cathedralis vel regularis ecclie intra tres mēses pñm3 superior eccliaz ordina bit qd si intra alios tres mēses nō fecerit canoni ce punietur. h. d. Et primo ponitur cōstitutiōis causa. Secunda cōstitutio. ibi statuim3. Et hec litera quatuor facit. nā pñio statuit tps electioni scdo pñuat negligētes ibi: intra q3. tertio ad su periorē deuoluit ibi: ac ipsa. quarto ponit supio rem si negligitis xbo. Casus lralis. Pñopter defectū pastore. ecclia viduata tā in tpalib3 q in spūalib3 frequēter sustinet lesionē et ideo cōsiliū volens et piculis aiarū recclesiay indēnitatib3 p uidere stauit: vt ecclia cathedralis vel regularis vltra tres mēses nō vacet: et si intra tres mēses iusto ipedimēto cessante electio celebrata non fuit electores eligēdi ptate careāt ea vice. et ptās eligē di ad proximū supiorē trāsserāt. et ille ad quē fue rit deuoluta ptās intra alios tres mēses cum cō silio capli sui et aliorū religiosorū de persona ido nea ipsius ecclie viduata: vel si ibi nō reperit ido neus d alia nō differat ecclesiā ordinare si et ipse voluerit canonicā effugere vltionē. Ber. Mo. j. qd prelatus ecclie cōparat pastori demon aut lu porapaci. iste enī conat deuorare et inuadere gre gem dñi: prelatus autem tene3 pascere. i. spūalr iuxta illud euangelicū. pascite oues meas. s. e. c. si gnificasti. et de multis nominib3 demonis no. s. d sum. tri. c. i. Mo. j. duo mala q cōtingūt ex de fectu pastoris: imminet periculū aīabno: et ecclie 2 circa facultates suas. Et Mo. j. ibi ecclia vi duata. qd ecclia carens pastore d3 vidua3 p hoc c. j. de trāssa. episcopi. i. fi. et mulier dicitur vidua cuius

duo marito q vi reuertit ad ciuitatē nō obstatē tali statuto ita nota. bar. in. l. titia. i. s. ysuras. ff. de leg. j. et bal. in. l. volū tas. in. fi. col. C. d. fideicō. et idē bal. in. l. fi. in. fi. no. C. quib3 ad liberta. pñla. nō l3. et idē bal. in. l. cū acutis simi. in. fi. col. in ver. not. illud sta tutum. de fideic. et illud qd dictū ē qd ea q h3 virum inutile pōt largo modo dici vidua tenuit etiā sal. in. d. l. fi. C. de plag. et idē t3 do. anto. de but. in. hic all. c. j. de transla. pñ la. arguendo a si mili p illū tex. qd sicut ecclia h3is prelatum inutile dicit esse vidua: tanta mulier ha bens virū inuti lem d3 esse vidua arguēdo de mñi monio spirituali ad mñimonū car nale iuxta plene not. p eūdem do. Anto. in. c. tue. d spon. et qd hic fit mētio de cōi vsu loquēdi qd3 attē di in statutis: di cas illud esse verū qn statutu est du biū fm bar. in. s. qd tñ cassius. hic alle. et in. l. oēs po puli. in. i. ff. q. vi. q. pncipalis. ff. d le ga. iij. ad qd etiā vide bar. in. l. i. in prin. circa mediū ff. de suis et legi. et in. l. fi. qd earū de leg. iij. et in rubri. ff. d no. ope. nū. i ver. s3 circa vñū. et in. l. i. in. s. pote statis. in. x. in sta tuto vero licet d beamus. ff. de pe cu. et alibi. d3 qd cōis vsus loquē di pñalet cuilib3 cōstōni. ita bar. in. l. talis scriptu ra. in. fi. colum. ff. de leg. j. adde tñ qd cōis vs3 loqn di nō d3 pñria si gnificatō. s3 bar. in. l. cum delatio nis. in. s. asnam.

cuius maritus mortuus est: vt in. c. vidua. xxiii. di. si aut non hz virū
dicit vacas fm Jo. an. alle. gl. in. c. pe. xxi. di. Sed tu dic 7 meli⁹ qd va-
cans capit p vidua ita exponit gl. in. l. quicquid. ff. ad. l. iul. de vi pu. vñ
mulier q nunq̄ habuit maritū ex etymologia vocabuli pōt appellari
vidua dī em vidua quasi sine duitate sicut vecors sine corde. vt dī text.
in. l. malū. in. s. vidua. ff. de ver. sig. Sz ex cōi vsu loquēdis solū appellat
vidua cuius maritus mortu⁹ est: sic intellige. d. c. vidua. vñ si hodie in
a aliquo statuto fieret mētio de viduis⁹ intelligēdū relictis mortuis ma-
ritis: qz cōis vsus loquēdi in oī dispōne pferit pprie significationi vo-
cabuli. vt in. l. lib. xxi. s. qd tñ cassius. ff. de leg. iij. 7 in. l. cū delantiōis. in
s. asina. ff. de fun. instru. no. Bart. in. l. oēs populi. ff. de iust. 7 in. 7 vide
bo. gl. in. c. nōnulli. de refer. 7 qd ibi dixi 7 facit. c. ex lris. de spō. ¶ Mo.
b in ver. statutu⁹. 7 tene semp mēti q trimesstre tps⁹ ad eligēdū seu pui-
dēdū solū hz locū quo ad platu⁹ ecclie cathedralis vel regularis in alijs
vero platis quarūcūqz ecclesiarū vel dignitatū datur semestres: 7 in eis.
hz locū. c. ij. j. de cōces. prebē. nā qz magis est periculū in ecclesijs cathe-
dralib⁹ 7 regularibus cū ipsarū ecclesiarū plati sint veri pastores fuit
necesse citi⁹ occurrere vacatiōi 7 deputare tps⁹ ad puiōnē faciendaz.
¶ Mo. ibi iusto ipedimēto cessante q tps⁹ pfixū electiōi nō currit ipes-
ditis vñ cōcludit doc. hic 7 bñ p istū tex. q nō est op⁹ petere restitutio
nē in integrū si ipedimētū durauit vltra tres mēses. vñ reiecta diffictio
ne quorūdā cōiter tenet q siue ipedimētū pueniat a principio siue post
inchoatū trimesstre semp impedit cursū tps⁹ 7 p hoc facit. c. qz diuersi
tatē. j. de cōces. pb. vbi idē pbat in tpe pfixo ad cōferēdū. Quid aut in
tpe statuto patrono ad pntandū nunqd currit ipi patrono impedito
3 vel ignorati. dic vt dixi i. c. ij. 7 c. cū ppter. de iurep. ¶ Mo. ibi: denol-
natur q negligētes eligere intra trimesstre puant ipso fctō prate elige-
di pro ea vice. vñ hic nō requirit aliqua snia sz ex iuris dispositione fit
ipso facto hec deuolutio. p hoc. c. qz eo. ti. li. vi. Et p hoc dixerūt hic
do. 7 bñ q si elapso trimestri electores eligūt 7 superior ad quem facta
est deuolutio ipsa electiōe nō cassata aliū eligit nō v3 electio facta per
electores 7 est nulla post deuolutionē potestatis ad superiorē pro quo
vt tex. in. c. si. de sup. ne. pla. 7 facit. c. l3. eo. ti. secus eēt si nō essent pnatī
sed pnatī di pntiam valeret em electio attēcata aī sniam pntiatū vt
dicet. j. c. pxi. ¶ Mo. ibi ad eū qui primo 7c. q in ecclesia et cathedrali
sit deuolutio in casu negligētie ptātis. puidēdi nō ad papā sz ad pri-
mū superiorē. olim aut fiebat deuolutio ad papā in ecclesia cathedrali:
vt in. c. cū dilect⁹. de cōces. pbē. hodie sec⁹ vt hic. qd tñ restringit ad ca-
sum negligētie. in alijs aut casib⁹ fit deuolutio ad papam: vt in. c. qz
vbi bonus tex. ¶ Mo. ibi vltra tres mēses. qd tantū tps⁹ habet super-
rior ad quē sit ptātis deuolutio q tū hnt electores. 7 idē obseruatur in
semestri pfixo in puiōnib⁹ aliarū ecclesiarū: vt in. d. c. l3. de sup. ne.
prela. nā surrogatus d3 cēferi eodē iure cū alio in cuius locum surro-
gatur: hinc est q tenet eligere de illa ecclesia 7 homines illius qualita-
tis sicut tenebant eligere primi electores: vt ex tex. no. in clem. j. de sup.
neg. prela. 7 facit tex. hic in verfi. de persona idonea ipsius quidē ecclie
7c. vñ sicut primi electores debent eligere prelatum de gremio ipsi⁹ ec-
clesie si ibidē reperiatur idoneus: vt in. c. null⁹. lxi. di. 7 in. c. qz sit. xviij.
q. ij. le. 7 no. 3. eo. cū inter canonicos. ita superior ad quē fit deuolutio:
4 vt hic. ¶ Mo. vlt. ibi: canonicē ordinare. q superior ad quē fit deuolu-
tio nō tenet pise eligere sicut primi electores sz pōt puidere ecclie de
pastore: 7 sic pcedere p viā puiōnis. pronidēdo em eligit 7 cōfirmat:
habet em iste superior electionē iure deuoluto 7 pfirmationē iure pro-
prio: vñ ex quo in eū sunt collate iste potestates pōt eas explee vnico
actu: nā pmissio habet vim electionis 7 cōfirmationis: vñ no. Inn. in
c. cū olim. de cā pos. 7 pprie. pbat autē p dicta iste tex. in verbo: ordina-
re: q sonat. i. puidere: vt in. c. i. de iurepa. Doc. tñ hic renocat in dubiū
nunquid ita superior teneat prius eligere iure deuoluto sicut tenebat
tur electores 7 postmodū cōfirmare iure proprio 7 quidā tenuerūt qd
sic pferit eo casu quo electores tenebant electionē factā pntare: pa-
trono: vt in. c. cū terra. 3. eo. vt aliqua honorificentia referuet patrono
in ipsa electione nō em hec possent obseruari si superior pcederet per
viā pmissiōis. 7 hanc opi. tenuit hic Egi. 7 De. 3. eo. cū inter. 3. Cōp.
tenuit cōtrariū in. c. i. inter. prealle. 7 idē Inn. 7 Mo. Sed Jo. an.
and. dixit hic primū dictum esse verius sed scdm obseruāt. vel fm euz
pōt dici 7 melius q optio dat superior p quē modū velit pcedere cū
iura faciant mentionē de vtraqz via. 7 optime facit. c. si postq. in fin. j.
eo. lib. vi. 7 in. c. si cōpromissarius. eo. ti. 7 lib. 7 videtur tex. hic in verbo
ordinare. 7 ita transeunt hic cōmuniter doct. tu vide qd dixi in. c. cām.
que. 7 in. c. cum inter canonicos. 3. eo. 7 gl. in clem. si de beneficio. de preb.
7 per do. de ro. deci. cclv. Et posset in hoc congrue distingui qd aut po-
testas eligendi 7 pfirmandi spectat ad superiorē: nō pprio iure vt pu-
ta qz potestātē eligendi hz tanq̄ cōpromissarius: tunc primū eligit 7
tanq̄ superior postea cōfirmabit: vt in. c. cū inter canonicos. 3. eo. 7 ibi
per gloss. 7 in. c. vt circa. eo. ti. lib. vi. vbi glo. etiā tāgit. tex. tñ in. d. c. cau-
sam videtur innuere q etiā poterit pcedere per viā pmissiōis. de
quo vide quod ibi dixi. Aut iste potestates pertinent ad eum iure pro-
prio licet altera competat iure deuoluto: 7 tūc aut aliquid debebat ob-
seruari per electores. ante cōfirmationē electionis: 7 debet prius eli-
gere quia debet obseruare id ad quod primi electores tenebantur vt

in. d. cle. j. nō em debet fieri hec deuolutio cū pre-
iudicio tertij alias autē vbi simpliciter habebat
eligere seruari potest opi. Jo. an. vt fit in optiōe
sua. ¶ Qnero pro declaratiōe text. 7 p dictorum
in quibus ecclesijs habet locū dispositio huius
tex. Sol. colligendo dicta Inn. 7 doc. hic dic q
hz locū in ecclesijs cathedralibus. i. respectu prin-
cipalis prelati. sēpi nō aut habet locum in alijs
dignitatibus seu i canonicatib⁹ 7 alijs bñficiatis
in epis ecclesijs cathedralib⁹. i. illis em dat seme-
stre ad eligendū seu prouidendū: vt in. d. c. ij. 3. cō-
ces. prebē. 7 quod ibi dixi. pro hoc facit iste tex. in
eo qd dicit qd intra tres mēses cathedralis ec-
clesia prelatio nō vacet: 7 ibi ecclesia viduata: nō
a em dī ecclia vacare nec vidua nisi p mortem epi.
ipse em est spōsus: nō autē alij habentes ibidē di-
gnitates inferiores. vñ q. 3. i. sicut. 7. c. ij. de trāsa.
epi. 7 hoc tene. l3. Mo. dixerit q de mēte habet
locū etiā in dignitate inferiori q est in ecclesia ca-
thedrali post pōtificatē si bona ecclie 7 epi sunt
diuisa qz solet esse huor 7 inuidia inter epim 7 ca-
pitulū vnde timēdū ne illa dignitate vacante pa-
stor cōuertatur in lupū. l3. q. vi. decreto. ad fi. hoc
tñ dictū nō seruatur de facto vt dixi Jo. an. 7 be-
ne. 7 dic qd nō cōgruit huic litere. vt. 3. dixi. Du-
bium vero maius est quo ad ecclesiā regularē. nā
hic dicit Inn. 7 sequitur doc. q si illa dicit regu-
laris quo ad istū tex. in qua sunt clerici vel cōuer-
si sine pprio viuētes dūmodo sit collegiata. qd
dictū ex toto mihi nō placet: cū istud. c. deueit a
iure antiquo. l. a. d. c. ij. de cōces. pbē. d3 stricte itel-
ligi vt min⁹ corrigat iuris antiquū q fieri possit
vt in. l. picipim⁹. in fi. C. de ap. pprie aut illa ecclia
dicit regularis que hz regulaz approbatā ita qd
saltē clerici seu conuerfi profiteant tria substantia
lia cuiuslibet religionis. de quibus in. c. cū ad mo-
nasterium. j. de stat. reg. als autē si nō pntent il-
la tria: licet aliquod illorum trium pmittant nō
dicuntur proprie habere regulā sed pōt⁹ quēdā
modū viuendi: vt dicit gl. no. in cle. j. de reli. do. 7
in cle. j. de sen. excom. 7 tene menti illas gl. 7 vide
qd dixi super rub. de reg. ¶ Preterea hoc pbo ra-
tione in ecclesijs regularibus pprie sumptis hz
prelat⁹ maiorē potestātē in subiectos q habeat
prelatus ecclesie secularis: nā correctio regulariū
pertinet primo loco ad prelatum: vt in. c. quāto.
7 qd ibi no. de offi. ordi. sed prelatus secularis re-
gulariter nō unedit se de criminibus clericorū:
sed potestas ptinet ad episcopū. de quo vide q
plene dixi in repet. c. si quis cōtra clericū. de for.
cōpet. 7 aliquid in. c. cū contingat. in lec. eo. ti. vñ
mortuo prelato regulari dicit ecclesia carere pa-
store 7 vidua cū dispositio 7 correctio ptinet ad
illū prelatū secus in prelato ecclie non regularis
5 ¶ Hinc dixi gl. in. c. q resistit. xi. q. ij. q monach⁹
tenet magis obedire abbati suo quā episcopo lo-
ci qd intellige vt dixi in. d. c. qto. 7 habet locum
iste tex. in platis principalib⁹ ecclesiarū regulariū
quocūqz nomine nūcupent. nā quedā monaste-
ria reguntur per abbates: quedam per priores:
quedā vero per prepositos vel similes. ad hoc. c.
in singulis. j. de sta. reg. Et dixit Cōp. tex. pcede-
re siue electio ptineat ad collegiū siue de iure spe-
ciali ptineat ad alium superiorē: puta abbatē
vel aliū dūtamē tractet de prelato perpetuo se-
cus si esset prelatus quem abbas poneret 7 depo-
neret p suo libito. 7 in hoc nō videtur ei tūc ppe-
tere semestres tēpus. facit cle. qz regulares. 3. sup.
neg. pre. Itē non habet locū iste tex. in prioratu
7 in alijs officijs q sunt in monasterio licet in il-
lis suppleatur negligētia prelati abbati p illud
c. ij. de cōces. prebē. 7 vide tex. in. d. cle. quia regu-
lares procedit enim iste tex. in principali prelato
ra ipsius ecclesie regularis. 7 p hoc dico non pce-
dere dictū Mo. in eo qd dicit istū tex. ex mēte
habere locum in oibus ecclesijs exēptis mortuo
prelato qui est caput ecclesie. nā hoc est dominare
7 ampliare terminos litere que solum puidet in
platura ecclie cathedralis 7 regularis. 7 ita sentit
Jo. and. hic 7 optime facit ad cōclusionē f dictā

Sebasti. Sapia.

De viduis. B
et dicit do. Abb.
i. c. sane. in fi. j. de
fo. cōp. refert 7 se
quit feli. in rub.
huius lib. col. iij.
Zacharias.

Trimestre tē-
pus. ad d. de hoc
l. qd tēp⁹ electio
ni dēpo vt abba
tefaciendo dat. 7
qd pro alijs bñfi-
cijs per car. m. a
da. in tit. de elec.
c. iij. vbi in addi.
inver. triū mēsu.
in prima parte.

Sanorūmi. super prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

¶ **C**assari. Vide
do. Ant. in. c. pe.
s. d. rescri. p. hāc
glo. v. velle qd si
forēsisipetrat bñ
ficiū z si facit mē
tionē de loco sue
originis gratia si
est surreptitia. s.
d. abb. ibi t3 ptra
riū rad gl. hāc re
spōdet qd pcedit
i canonicis q sciē
ter eligēdo forē
sem vidēt renū
tiare eoz fauori.
S3 ista sol. nō est
bona qz gl. hec lo
quit in metropo
litano qui nō p
renūtiare fauori
canonicorū. vnde
aliter dicere qd
hec gl. male dicit
z reprobatur vt
per Abb. hic.

Zacharias.

¶ **T**res de capi
tulo. adde an pos
sint eē plures vel
pauciores et an
pnt aliūde q de
collegio assumi.
vid. Berth. de fir.
in tractatu d. epi
sco. in. ij. parte. li.
ij. qd. i. istuz in. c.
i. col. v. ver. tertiū
zc. z bal. col. vi. p
gl. ibi sing. z Lu
do. de ro. cōf. cco
xxxij. col. ij. vers.
quo ad tertium.

qd no. per glof. in. c. seq. puto tamen vbi de iure
speciali prelat⁹ ecclesie collegiate lz secularis ha
beret iurisdictionem generalē sicut abbas in mo
nasterio q tunc talis ecclesia cōprehēderetur ex
identitate rationis. qd sentit glo. in. c. seq. ¶ In
gl. ibi nīhil additur. dic qd hec cōstitutio addit
ad ins antiquū pmo respectu deuolutiōis fide
ad superiorē. Item quo ad ecclesias regulares vt
idem tempus sit prefixū ordinatiōi ecclie regula
ris z cathedralis. ¶ In gl. in ver. isto impedimē
to ibi: sed si papa interdiceret electionē zc. intelli
ge qd interdicat nō simpliciter q tunc non cur
reret tēpus sec⁹ si simpliciter interdicat ne elige
rent sine sua licentia quo casu currit tēp⁹ nisi pe
terent licentiā eligendi: vt no. in. c. si. j. e. ¶ In e.
gl. ibi: sed nunquid est hic necessaria protestatio.
intellige in casu proxime dicto. z dic qd si nō p
haberi superiorē d3 fieri ptestatio: vt in. c. pastora
lis. de offic. ord. ¶ In gl. in ver. ea vice. in fin. no.
glo. que cōter tenetur: z vide gl. que videt hūc
concordare in. c. si electio. j. eo. li. vi. z vide qd ple
nius dixi in. c. cū vinton. s. eo. quidā autē expo
nunt: ea vice. id est in tota illa vacatiōe. sed dictū
glo. verius per illud. c. cū vinto. ¶ In gl. in ver.
cōsilio. in fi. tene menti gl. znō tradas obliuioni.
nā ex ea potes capere vnā regulā q in spectanti
bus ad prelatū iure deuoluto nō tenet de necessi
tate habere cōsensum aut cōsiliū capli sui: sed
de honestate debet requirere cōsiliū. z hāc partē
sentit hic et Inn. z pro hoc facit iste tex. vbi in de
uolutiōe ptatis nulla sit mētio de cōsilio capli
s3 solū facit mētionē de superiore. ad idē. c. qd. j. e.
li. vi. vbi solū sit mētio de superiore. Aliqd autē
isto superiore negligēte prouidere intra tres mē
ses deuolutā potestas ad caplin suū vel ad alium
primū superiorē. dic qd ad primū superiorē: qz in
his que cōpetūt prelato iure deuoluto sit deuo
lutio ad superiorē z nō ad caplin suū. vt pbat in
c. licet. z. c. si. de sup. neg. prela. dixi in. c. ij. de pces.
preben. z in. c. cū in cunctis. s. eo. vñ intellige istū
tex. qd iste superior canonicē puniet non solū in
deuolutiōe ptatis per iura pdicta: sed etiā arbi
trio superioris: vt sentit hic Hosti. ¶ In gl. si.
ibi ppter hoc casset electio. vult ergo qd licet mē
tropolitanus seu supior ad quē deuoluta est po
testas teneat eligere primo de gremio illi⁹ eccle
sie: tñ si hoc nō facit ppter hoc nō debet electio
illi⁹ cassari. ¶ Hosti. t3 cōtrariū canonicis pdicti
bus: mouetur qz iste tex. deuoluit hāc ptatem cū
hac limitatiōe vt prius eligat de gremio illi⁹ ec
clesie si ibi reperitur idoneus. opi. tñ gl. seruaf s3
Jo. an. z dicit Cōp. papā ita sibi respōdisse. z dī
hi tñ inspecto mero iure placet opi. Hosti. z addu
co bon. tex. in. c. nullus inuitis. lxx. di. vbi dicit qd
clerici seu canonici possunt talē prelatū renuere
si nō est de proprio gremio: qz sit eis iniuria ex q
inter eos reperitur idone⁹. Nec ob. si dicatur qd
caplin hoc idē d3 facere: vt. s. dixi. z tamen valet
electio si eligunt extra gremiū: vt in. c. cū inter. s.
eo. ergo idē dicēdū in superiore ad quē facta est
deuolutio. dico em aliud in capitulo q in supio
re: qz capitulū pōt renūtiare fauori canonicorū
vt proprio qd nō pōt superior. ar. c. si diligenti.
de fo. comp. ¶ Sed contra hoc t3 tex. opp. vide
tūc est qd de eadē ecclesia nō possit eligi aliquis
in platū cū oēs deliquerūt in nō eligēdo itra tē
pus prefixū. Sol. dicit Inn. qd forte aliqui erāt
absentes. itē potuit esse qd aliqui ex pntib⁹ no
luerūt eligere propter metū vel aliā iustā cām z
sic sentit qd illi q fuerūt in mera negligētia tanq
delinquētes non possunt eligi. Sed Inn. sentit
hic Hosti. dicens qd et cessantes eligere sine cā nō
dicūt delinquere cū solū cōtēnāt ins. ppiū. vñ
dic qd psupposito qd illi aliquaten⁹ deliquerūt
tñ sufficit pena hic statuta vt hic subiicit i gl. nec
oē delictū priuat ptate eligendi passiue: vt legit
z no. in. c. sicut. j. de iure in. z in. c. floretinus. alias
archidiaconum. lxxvj. dist. Abbas.

¶ Electio prelatorū d3 fieri in formā hic datā
que an sit de substantia. vide. i.

2 Absens pōt per pcuratōrē eligere. p. s. vero nō: nisi iuste sit impedit⁹.

3 Eligere qui non possunt.

4 Inuitus nemo potest pelli vt interfit in aliqua electione faciēda. ni
si multum interfit ecclesie.

5 Absentes non debent pputari in nūero illorū q habēt esse in caplo.

6 Scriptura est de substantia in electiōib⁹. i. vt redigat electio in scriptis.

7 Maior z sanior pars copulatiue requiritur in electionibus.

8 Abbatissa dicitur habere dignitatem.

9 Abbates pnt cognoscere de causis civilibus z criminalibus.

10 Notarius in actibus spūalib⁹ nō requirit q sit clericus nisi in aliqb⁹.

11 Ad datū nō requirit qn qd agit noie capituli qn caplin tacet z tra
ctat res sibi fauorabilis. 13.

12 Consensus requisitus in actibus explicadis per vnīuersitatem nō d3
singlr prestari. sed collegialiter.

Absentes non vocari nō reddūt actū nullū. sed possunt annullare si
volūt. intellige in casu in quo absentes essent vocadi. limita infra. 16.
Statutum epi vel capituli annullans electionē in qua non fuerūt vo
cati absentes. est nullum.

Statutū inferioris nō pōt in aliquo immutare statutum superioris.

13 Tacens habet pro consentiente in re meritoria z cōcupiscibili.

14 Testis regulariter debet examinari in secreto. fallit in aliquo casu. 15.

17 Ad hoc. statim. illico. iste dictiones quātum tempus demonstrant.

Summarie d3 cōmissa causa qn cōmittit per istas dictiones supra.

Via propter ¶ Per aliquā de trib⁹ formis
missi. z inspiratiōis. pcedi d3 ad electionē in ecclesijs cathe
dralibus. aliter electio celebrata nō v3. z cōtra faciētes pri
uandi sunt ea vice ptate eligendi. h. d. vsqz ad. s. illud. In quo interdī
cit pcuratōrē in electionis negotio pstituti nisi cōcurrat ibi cōtēta. z
hoc vsqz ad. s. electiones. Ibi verovsqz ad si. precipit electiones solēni
ter publicari. z clādestinas publicari. hoc vult in effectu vsqz ad si. rest
decre. multum famosa z principalis in titulo. z diuiditur tota princi
paliter in duas ptes. In prima ponitur pstitutiōis cā. In scda pstitu
tio. ibi. statuimus. Et illa scda ps subdividit in tres partes vel qnqz.
Nā pmo ponit principalē statuta. scda ps ibi. illud. tertia ibi. electiōes.
Et iterū illa scda. statum⁹. subdividit in qnqz partes. Nā pmo ponit
formā scrutinij in electionib⁹ celebradis. scdo pmissi. tertiū cassat
electiones a factas. quarto excipit in qua exceptione includit formā
diuine inspirationis. quinto eligētes 3 formas supra scriptas mādāt
priuari. scda ibi. vel saltem. tertia ibi. aliter. quarta ibi. nisi. qnta ibi. qui
vero. Et qn iste tex. in effectu ponit qnqz. Nā pmo psequit formam
scrutinij. vsqz ad ver. vel saltē. Scdo ponit ab inder vsqz ad ver. nisi for
mam pmissi. Tertiū ponit vsqz ad ver. illō exceptionē z diuinā in
spirationē. Quarto vsqz ad ver. electiones pcuratōrē cōstituit. Quin
to vsqz ad si. reprobāt electiōes clādestinas. Procedā p clariori intel
lectu. expediēdo quālibet ptē de p se. Casus lralis. ¶ Quidam mali
tiose z fraudulēter. nitebant diuersas formas electionū inuenire pro
pter qd multa picula z impedimēta pueniebāt ecclesijs viduatis. z iō
ad hec pericula euitanda. statuit concilium tres formas electionis ca
thedraliū z regulariū ecclesiariū. Prima forma est hec. vt vocatis oī
bus q dnt. z volūt. xpnt cōmode interesse. eligant tres de caplo b fide
digni. q sigillatim z secrete vota oīm diligēter inquirāt. z in scriptis re
digant. quo facto incōtinēti ante qd ad alia diuertāt. vota illa publicēt
in pntia capli. z si plures sint electi. fiat hinc z inde collatio nūeri ad
numerus. meriti ad meritū. z zeli ad zelū. z sic collatione habita non
obstante appellatiōe alicui⁹. is eligat in quē oēs vel maior z sanior ps
capli cōsentit. Scda forma vt eligēdi ptas aliqb⁹ viris idoneis pmit
tatur q vice oīm pvideāt ecclie viduate. aliter vero q dictū est duob⁹
modis pdictis electio nō valeat. ¶ Tertia forma est si quasi p inspira
tionem diuinā cōter ab oib⁹ absqz vitio electio fuerit celebrata. qui
vero cōtra pdictas formas eligere attētauerint. eligēdi ea vice ptate p
uent⁹ postmodū dicit q nullus in electiōis negotio. pcuratōrem con
stituat. nisi sit absens de eo loco vnde debeat aduocari. z si iusto sit im
pedimēto detētus. vt venire non possit. super hoc. si op⁹ fuerit. fidē fa
ciat iuramēto: z tūc si voluerit. pmittat alicui de caplo vices suas. In
fi. reprobāt papa clādestinas electiones. statuēs q quā cito electio fa
cta fuerit solēniter publicet. Ber. ¶ Et primo ex prima pte not. ibi.
quas qdā. q ante istud. c. nō erata iure pducta aliqua forma substan
tialis eligendi. sed quisqz conabat inuenire nouam formā: vt colligi
tur ex principio litere. Et hec cōsideratio facit vt in electiōibus in qui
bus necessario non sit seruanda forma huius. c. possit procedi absqz ali
qua forma. In quibus aut electionibus sit necessario seruanda forma
huius. c. dicā. j. post gl. i. ¶ Mo. scdo ibi. pntibus oībus. i. quozū pres
sentia seu a quibus d3 electio celebrari. nā illis pntib⁹ qui debeāt z vo
lunt z possunt cōmode interesse. Et vtitur tex. verbo debent. vt exclu
dat illos qui de iure nō debēt interesse electioni. licet sint de collegio
seu canonici ecclesie. vt sunt ex cōmunicati z suspēsi. vt in. c. cū dilect⁹.
de p. sue. zin. c. cū inter. dixi. s. e. illa. Itē excludunt q nō sunt in sacris
cōstituti. vt in cle. hi qui de eta. z quali. Itē excludunt impuberes z ir
regulares. vt in. c. ex eo. j. lib. vj. z in. c. is qui. de senten. ex com. eo. lib. et
cōsimiles

zacharias.

In scriptis redacta. Adde q*i* electionibus scriptura est necessaria: vt iste sensit 4 omiffaq*ue* electio n*e* annullat. ita p*er* Car. mada. i tra. 5 suo de elec. sepi*us* alleg. in. iij. pte. c. lxi. i ibi glo. in x. secreto. id*e* i. pte. c. xxiij. Anto. Francisc. Ad*de* q*i* multis casib*us* scriptura est necessaria ad p*ro*batione*m* q*ui* bus vera glos. in c. i. de cens. li. vi. h*ab*et p*ro*p*ri*e. in tit. de instr. edi. in. s. res. stat. 7 no. p*ro* Bal. r*ati*os in. l. pactu*m* q*ui* bona fide. C. d*e* pac. 7 in. l. i. h*ab*itur ff. de pig. 7 no. gl. 7 do. in. c. rursus. quicler. vel vo. 7 h*ab*et p*ro* gl. in. c. si. xxi. q*i* i. in. c. omnes. xxv. q*i* i. 7 an scrip*tu*ra sit d*e* substantia g*ra*te concessa p*ro* papam. vide p*ro* Anno. in. c. pastoralis. d*e* rescrip*ti*o. q*ui* dicit q*uod* n*on* 7 vide 6 archi. 7 Jo. an. in a p*ro*oe. sexti. 7 vide glo. in cle. dud*um*. q*ui* incipit hoc v*er*bum expressum de se 7 pul. 7 an sit d*e* substantia p*ri*uilegiu*m* h*ab*et p*ro* gl. in. c. in stituti*o*n*is*. xxv. q*i* i. 7 an sit de substantia legis. v*er*o p*ro* Bald. 7 legis. i. l. humanu*m*. C. de leg. 7 sely. in rub. de const. Et adde q*uod* ex q*ui* inuenit scriptu*m* ra p*re*sunt sic factu*m* sicut scriptu*m* est vt in. l. titia. in s. p*ro* ff. de x. obl. 7 in. l. ex hac. ff. d*e* do. 7 in. l. ne in arbitris. C. de arbit. 7 illi stat donec p*ro*bet. An*im* vt uo. glo. in. s. item verboru*m* instr. de inuti. stip. zin. l. i. C. de fi. instr. 7 in re h*ab*ite fi. lib. x. 7 h*ab*et p*ro* gl. in aut. de instr. caute. 7 fi. i. s. fi. x*o* morian*ti* 7 p*ro* gl. in. c. cum a nobis. de testi. 7 adde q*uod* mada*m* p*ri*ncipis requit scriptura. vt not. voluit ang. in c*o* il. suo. clxxxviii.

consimiles persone inhabiles ad eligend*um*. Includunt aut*em* tacite p*ro* hoc verbu*m* debet qui de iure debent interesse: vt sunt h*ab*ites voces de iure c*o*i v*er*o sp*eci*ali. vt in. c. i. s. e. 7 in. c. cu*m* ecclesia sutrina. j. de ca. pos. 7 p*ro*p*ri*e. Sc*ilicet* d*e*o requirit q*uod* velint interesse. Ex quo x*o*bo no. q*uod* illi q*ui* nolunt interesse n*on* debent compelli nisi intersit ecclesie. Ma*m* p*ro* interesse ecclesie poterunt compelli. q*uod* satis mihi pl*ur*i. facit q*uod* leg. 7 no. i. ca. i. de his q*ui* fi. a ma. par. ca. Et hoc eti*am* x*o*bo. no. hic doc. q*uod* nolentes interesse n*on* d*ic*nt c*o*putari in nume. duar*um* parti*um*: n*on* ergo est necesse q*uod* congregent*ur* due partes ex quo aliq*ui* facientes duas partes nolunt interesse. Et p*ro* hoc v*er*bo. gl. in cle. q*uod* circa. de ele. q*ui* dicit q*uod* illi q*ui* vocati nolunt interesse n*on* debent in numero c*o*putari. Q*ui*d ergo d*ic*it q*uod* ab initio debet due p*ar*tes vniuersitatis venire. vt in. l. nulli. 7 i. l. plane. ff. q*uod* cuiusq*ue* vni. n*on* debet intelligi salt*im* in electi*o*n*is* negotio. de duabus p*ar*tibus illor*um* qui volunt debet 7 p*ro* sunt c*o*m*o*de interesse: vt hic 7 facit q*uod* plene dixi in. c. cu*m* nobis. 7 in. c. i. causis. s. eo. Tercio requiritur q*uod* possint c*o*m*o*de interesse: 7 hec p*ro*moditas refertur ad vtilitate*m* ecclesie 7 n*on* persone s*ed* d*e*o. 7 bene. Quasi si n*on* possunt c*o*m*o*de vocari p*ro*p*ri*e p*ro*pter nimiaz distantiam potest electio sine illor*um* p*re*sencia fieri. 7 q*uod* n*on* possint c*o*m*o*de vocari: vide que dixi in ca. cor*am* a. eo. Mo. iij. p*ri*ncipaliter ibi secrete 7 sigillatim casus in quo vota singulor*um* de vniuersitate debent exquiri in secreto 7 si sigillatim. ergo regulariter n*on* est necesse q*uod* in agendis 7 explicandis p*ro* vniuersitate vota exquirantur in secreto: sed p*ro*st quilibet votu*m* suu*m* dicere in c*o*i aliis audientibus. Licet sit vtile vt in secreto exquirantur vt liberius vnusquisq*ue* possit voluntate 7 iudiciu*m* suu*m* exprimere: t*amen* si hoc n*on* sit: tenet actus cu*m* speciale inducat hic in electi*o*n*is* negotio: ergo regul*ar*iter n*on* e*st* necessario obseruand*um*. arg. in. c. p*re*senti. de p*re*b. lib. vi. 7 hoc tene me*ti*. Mo. iij. ibi in scriptis redacta*m* casum in quo scriptura est de substantia actus. vide pl*ur*es alios casus p*ro* glo. no. in. c. i. de cens. li. vi. Et collige ex hoc p*ro* locum a sp*eci*ali q*uod* regul*ar*iter in aliis q*ui* sunt p*ro* vniuersitate n*on* est opus vt vota singulor*um* redigantur in scriptis. Nota vt ibi: maior 7 sanior pars. q*uod* no*n* valet electio nisi fiat p*ro* maiorez 7 sanior*um* p*ar*te cap*it*uli. n*on* ergo sufficit sanioritas nisi eti*am* p*ro*currat maioritas. Ma*m* de natura istius copulatiue: 7 est copulare vtriusq*ue* extremor*um* p*ri*ncipaliter: vt no. gl. in. c. querelam. de simo. 7 super rub. de iur. 7 fac. igno. ff. licet. An*im*. 7 minus bene sequendo opi. suam in. c. scriptum. s. e. exposuerit hic illaz dictione*m*: 7 p*ro* i. quasi s*ed* e*st* sufficiat sanior pars: vt sic iuris ficti*o*ne illa censet*ur* maior. s*ed* hoc est improprie ista litera. Et vide q*uod* pleni*us* dicam in. c. ecclesia. el. ij. s. eo. sentit Jo. an. hic q*uod* p*ro*mo dixit illa dictione*m*: 7 stet p*ro*p*ri*e. s. copulatiue. c. i. de his q*ui* fi. a ma. pte. ca. 7 q*uod* ibi dixi. Circa istam partem p*ri*ma*m* queritur p*ri*mo in quibus electionib*us* habet locu*m* dispositio hui*us* capituli. Sol. glo. i. instat 7 tandem c*o*cludit in effectu q*uod* in electionibus ep*iscop*or*um* 7 alior*um* p*re*latoru*m* ecclesiaru*m* collegiaru*m* que habent generale iurisdictione*m* in ecclesiis collegiatis. Ma*m* epi*scopi* sunt p*ro*p*ri*e spon*so*ri ecclesiaru*m*. v*er*o q*ui* sicut. 7 isti alii p*re*lati r*ati*o*n*e g*ra*lis iurisdictionis qua*m* habent in collegiatis ecclesiis p*ro*nt quodammodo appellari spon*so*ri: ideo p*ro* morte istor*um* p*re*latoru*m* remanet ecclesie viduate 7 sine pastore. Iste aut*em* tex. intendit p*ro* uidere solu*m* ecclesiis viduatis vt ibi ecclesie viduate: ergo infert q*uod* in electi*o*n*is* canonicoz 7 alii*um* dignitatib*us* seu p*ro*sonatibus ecclesie cathedralis n*on* h*ab*et locu*m* dispositio huius. c. q*uod* p*ro* illor*um* morte n*on* remanet ecclesie viduate: cu*m* n*on* sint spon*so*ri sed p*re*lati p*ri*ncipalis. Et in hac partem vident c*o*iter inclinare doc. l*icet* aliq*ui* c*o*tra. de quor*um* numero fuit l*icet*osti. qui dixit istu*m* tex. habere locu*m* in oib*us* electi*o*n*is* b*en*eficioru*m* spectantibus ad collegiu*m*. Et ad tex. du*m* facit me*ti*one*m* de ecclesiis viduatis supplet seu ministris destitutis. sed hoc destruit ista l*icet* 7 c*o*iter n*on* tenet. nec est c*o*ueniens q*uod* vbi

agitur de modico p*re*iudicio seruetur tanta solenitas p*re*sertim cum n*on* deficiat superior q*ui* poterit difficultatib*us* occurrere p*ro*uidere. ar. in. c. vbi periculum in p*ri*nc. eo. tit. lib. vi. 7 in. c. l*icet*. in fi. s. e. Eodem modo reprobatur c*o*iter opi. Hoff. q*uod* in quoda*m* suo opere dixit q*uod* hoc. c. n*on* h*ab*et locu*m* in electi*o*n*is* abbatu*m*: q*uod* n*on* sunt p*ro*p*ri*e pastores 7 nomen sonat p*ro*ti*us* in solitudine q*uod* in honore: na*m* hoc est falsu*m* vt dixit Jo. and. 7 p*ro* i. c. officii. s. eo. vbi abbates dicunt pastores. Et ite eti*am* abbatissa d*ic*it habere dignitate*m* vt probat in. c. inde nitatibus. s. v*er*u*m*. s. eo. li. vi. 7 facit in alio ille tex. in eo quod voluit ponere sp*eci*alitate*m* in abbatissa ex dispositione noua. In electione abbatu*m* seruanda est forma huius. c. P*re*terea electiones abbatu*m* equiparatur in multis electionibus ep*iscop*o p*ro*ut i. c. cupientes. post p*ri*nc. j. e. li. vi. 7 pl*ur*i mihi hec opi. vt dicamus c*o*cludendo q*uod* solu*m* i*n* electi*o*n*is* b*en*eficioru*m* p*re*latoru*m* p*ro* quor*um* morte ecclesia remanet viduata 7 sine pastore habeat locu*m* dispositio huius. c. nec arbitror q*uod* in qualibet ecclesia colligata habeat locu*m* iste tex. Sed op*er*at*ur* q*uod* p*re*lat*us* habeat iurisdictione*m* g*ra*le. vt sensit gl. 7 p*ro*ut habet abbates q*ui* p*ro*nt c*o*gnoscere de causis criminalibus 7 ciuilib*us*. 7 p*ro* hoc optime facit tex. i. c. p*re*. vbi papa eg*ra*rat ecclesias cathedrales 7 regulares: 7 illar*um* p*re*latos appellat pastores 7 p*ro* illor*um* morte d*ic*it ecclesias viduatas v*er*o ibi apte colligit q*uod* in hac materia n*on* d*ic*it istud verbum viduata capi stricte: q*uod* e*st* p*ro*p*ri*e sol*us* ep*iscop*us dicat spon*so*ri 7 maritus: 7 p*ro* p*ro*p*ri*e sol*us* solius morte dicat p*ro*p*ri*e viduata ecclesia. t*amen* hoc verbu*m* n*on* cap*it*ur ita stricte hic vt p*ro* i. c. p*re*cedeti. 7 cu*m* hec decre. sit fauorabilis: vt colligit ex p*ro* i. c. cu*m* emanauerit. vt impedienda 7 pericula ecclesiaru*m* tollent n*on* d*ic*it multu*m* stricte intelligi. Ad hoc q*uod* in simili dicit glo. no. in. c. si. 7 in. c. sciant cuncti. j. eo. li. vi. In electi*o*n*is* b*en*eficioru*m* seu p*re*latoru*m* a su p*re*dictis sufficiunt singulares c*o*nsensus illor*um* de cap*it*ulo d*ic*imodo p*re*sentent in c*o*i. i. collegiali in ip*so* capi. nec est de necessitate seruanda aliqua istaz formaru*m*: s*ed* elect*us* simpl*iter* a maiori 7 saniori parte habebit ins. ad hoc vide bo. gl. qua*m* tene me*ti* in c. sicut. j. eo. tit. 7 lib. 7 tene me*ti* illas duas glo*as*. Quarto sc*ilicet* d*e*o p*ri*ncipal*iter* nunq*uam* forme huius. c. necessario sint seruande in postulati*o*ne cu*m* tex. solu*m* faciat hic mentione*m* de elec. Sol. d*ic*it q*uod* duplex est postulatio. q*uod* d*ic*it minis solen*is* p*ro* cui*m* ad missione*m* n*on* c*o*sequit postulatus ins p*re*lature sed habilitatur vt possit eligi: 7 tunc n*on* est seruanda dispositio huius. c. cu*m* debeat seruari postmodu*m* in electi*o*ne fienda: exempl*um* cu*m* postulatur laicus vt faciat se p*ro* moueri ad ordine*m* sacru*m* vt possit eligi vel postulatur monachus ab abbate: vt possit eligi. Quedam est postulatio solen*is* p*ro* cuius ad missione*m* c*o*sequit postulat*us* plenu*m* ius: ita q*uod* ad missio facta p*ro* superioze h*ab*et vim electionis 7 c*o*firmati*o*n*is*: 7 tunc d*ic*it seruari forma huius. c. q*uod* satis talis d*ic*it elect*us* habito respectu ad futuru*m*: 7 pone exempl*um* in. c. scriptu*m*. j. eo. 7 in. c. bone. el. ij. s. eo. 7 vide q*uod* dixi in. c. i. de post. p*re*la. 7 hac opi. firmauit An*im*. in. c. causis. s. eo. Tercio queritur nu*m* quid habeat locu*m* hoc in collatione: d*ic*it q*uod* n*on* vt no. gl. in. c. sicut cu*m*. j. e. li. vi. vnde si ad plures spectat collatio p*ro*nt simul omnes p*ro*ferre nec e*st* necesse q*uod* fiat p*ro*nt no*e* oib*us* vt q*uod* fiat scrutiniu*m* secretu*m* vt hic d*ic*it. sed sufficiunt singulares c*o*nsensus: vt ibi no. 7 facit. l. p*ro* fundu*m*. ff. de ser. rusti. p*ro*di. Quarto q*uod*rit cu*m* hoc sit p*ro*ntu*m* de scrutatorib*us* respectu collegii q*uod* habebit scrutari vota istor*um* scrutatoru*m*. Sol. i*n* hoc dant diuerse practices: s*ed* melior c*o*muni*m* est vt duo ex eis scrutent terti*um*. 7 e*st* vtile s*ed* Jo. an. vt p*ro*mo ip*si* scrutent seipsos nec re seruant i*n* fi. q*uod* cu*m* alioru*m* vota sint eis nota: posset electio dep*er*dere ab eor*um* potestate: 7 e*st* vtile vt cap*it*ul*us* b*en* exprimat 7 p*ri*ncipio vt duo ex eis scrutent terti*um* an scrutiniu*m* alioru*m*. Al*im* d*ic*it q*uod* poterit dari quartus qui cu*m* tabellio*m* scrutabit illos tres 7 hec practica posset seruari: s*ed* p*ro*ia melior 7 c*o*lor. Quinto querit p*ro* que debet vota singulor*um*

q*uod* incipit mada tum. 7 an in actu ephyeotico scriptura sit de substantia gl. dixit q*uod* sic. in. l. i. C. de iure emph*ite*u*tic*o. 7 vide tex. in. aut. de n*on* alie. in. s. s*ed* neq*ue*. Sebast. Sapia. Ma*m* epi*scopus* vide do. Abb. in. c. dudum. s. j. eo. Sebast. Sapia. Pastores. Al*im* de t*ri* Bar. in. l. si q*uod* ita. s. i. circa fi. ff. de leg. ii. vbi d*ic*it q*uod* solus abbas d*ic*it spon*so*ri. ite q*uod* abbas habeat dignitate*m*. v*er*o fe. li. 7 deci. in. c. i. in q*uod* no. j. d*ic*it iud. vbi d*ic*it q*uod* p*ro*p*ri*e abbas habet dignitate*m* 7 ibi deci. d*ic*larat i*n* quo gradu dignitatis sit vide p*ro* eundem in. c. q*uod* nos. in. iij. no. j. de appella. zacharias. Abbatissa d*ic*it h*ab*et dignitate*m*. legis habet tex. i. l. g*ra*lis. C. de sa. san. ecc. vide de. in. c. ind*e*nitat*us* p*ro* istu*m* alle. in. s. no. 7 sely. i. c. me minimus. col. ij. ver. vlt*er*ius q*uod*ro. de accusa. Anto. Francisc. Et qua*m* iurisdictione*m* heat abbatissa: 7 qualiter possit eay*re*: 7 vtr*um* possit ex c*o*i care v*er*o b*en*eficia c*o*ferre vide p*ro* gl. 7 doc. in. c. dilecto. de maio. 7 obe. 7 doc. in. c. dilecto. de maio. 7 obe. 7 in. c. demonialis bus de sent. exc*o*. 7 in. c. dilecta. de exc*o*. pl. 7 i. c. no na q*uod* d*ic*it p*ro* re mis. vbi h*ab*et q*uod* n*on* p*ro*t p*ro*dicare nec p*ro*ntiam iniungere p*ro* peccatis. 7 an habeat p*re*lacione*m* ordinaria*m* habet p*ro* sanctu*m* Tho. in. iij. sen. q. xxv. arti. iij.

Sanozmitanus super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.
a Notarius cleri-
cus. vñ xior opt.
q notarius laic?
nō possit rogari
d electioe pñti.
q notari laicus
nō pñt pñcere in
strumētum de re
spñali z si pñcit.
nō vñ instrzvt tñ
do. i. c. pñtingit.
j. d. arbi. Lāfr. de
oria. i tra. d. arbi.
in. q. parte. co. j. z
ita p multa pñclu-
dit sic. in trac. de
epo. q. xxx. i. j. p.
te libri tertij. vñ
Dec. in. c. dñcni
m. j. diudicñs.
vbi an notarius
laicus possit ro-
gari d re spñali.
Sebasti. Sapia.
b Nec valeret. qd
z qñ epñ possint
statuere cōtra ca-
nones late tñgit
se. i. c. qñ sup his.
j. d. maio. z obed.
z latissime illu-
stris. d. me. Re-
gi. tenator. Ro-
ch. curti. in re-
pe. c. fin. col. xxx.
vi. xi. prim. igitur.
s. de cōsuet.

redigi in scriptis cū tex. loquat hic ipersonalr: vt
patet ibi. in scriptis redacta. Sol. dñt gl. in ver. re-
ducta. q per ipsos scrutatores vel per aliquē ta-
bellionē. z tene mēti in hoc gl. quatenus dicit d
tabellione. qz text. de eo nullā mētionē facit. nec
qualis deat esse ista scriptura. vñ dicit Jo. an. q
nō refert an sit publica vel priuata. cū tex. loqua-
tur hic indistincte. z credo q de mēte tex. fuerit
q istimet scrutatores p aliquē eorū deat vota re-
digere in scriptis priuatis. Nā in hoc officio eis
delato. creditur eis. lz multa mala possint facere
sz nō pñsumit. ad hoc alle. bo. text. in. c. cū dilect.
z qd ibi dixi. s. e. facit qd nō. Bar. in. l. qdā rele-
gatus. ff. de reb. dub. vñ bo. gl. in. d. c. sicut cū. tñ
cōiter tenet q notari pñt adhiberi. f. Sz dubiū
est nūqd possit esse laicus. an vero debeat eē nō
notarius clericus. Lōpo. tenet hic q pñt esse lai-
cus. cōtrariū tñ do. Abb. De. z. d. Egi. ar. c. mas-
sana. j. e. vbi reprobat electio. pñternitū laicorū.
sz p prima pte facit pñtudo fm Jo. an. in. c. j.
de pcura. lib. vi. z tñ Spe. in. ti. d. instr. ed. i. s. re-
stat. x. qd qñ tabellio. z qdā alij sequētes. z hanc
opi. puto veriorē q notari pñt scribēdo nullā auto-
ritatē exercet. nec aliqd spñale ministrat. sz soluz
pñbet nudū ministeriū seu offñ. quē admodū pro-
curator in re spñali. q nō repellit a pcuratiōe ex
eo q laicus. vt in. d. c. j. pñterea spñale videt in
cā heresis vt clericus seu pñsona religiosa sit nota-
rius. de quo dīcēdū vt in. c. vt offñ. de here. li. vi.
ergo regñt clerici nō debēt adhiberi vt exerceāt
notariatus offñ. z vide qd dixi in. c. sicut te. j. ne
cleri. vel monac. vbi tetigi an z qñ clericus possit
exercere tabellionatū offñ. z an creatus notari
a laico. possit conficere instrumēta in specialib.
z dic vt ibi. Sexto hic qñ pñt qd debeat fieri
collatio z electio cū tex. hic ipersonalr dicat. vt
collatione habita eligat zc. So. dic q pñt illū cui
capñm hoc cōmiserit. z est vñle fm doct. q capi-
tulū a principio det pñtatem istā istis scrutatori-
bus. vbi cōcurrūt plures electores. dñt fieri colla-
tio numeri ad nūerū. meriti ad meritū. z zeli ad
zelum: vt sic appareat q electorū hēat maiorem
numerū. z qd est maioris meriti. z quo zelo seu a-
nimo electores fuerūt moti ad eligēdum. naz ex
istis tribus apparebit clare qd hñ maiorē z sanio-
rem pñtē. nā maioritas pñstet respectu nūeri. sani-
oritas vero respectu meriti z zeli. de his vide qd
pleni no. in. c. ecclesia. el. j. e. z adde bo. text. in
c. si qñ. j. e. li. vt ibi dñt q qñ vñ electio sit a duab.
ptib. cessat collatio meriti z zeli. dic vt ibi ple-
nius legi. z not. Si vero vñ sol. fuerit elect.
et dñt fieri collatio nō numeri ad numerū. cū ces-
sat alia electio. sz fiet de numero. merito. z zelo.
nā primo cōsiderabit. vñtrū habuerit numerū suf-
ficiētē. qz forte presentes nō faciūt duas ptes pñ-
nt deberēt. vel forte nō oēs habēt vocē. Itē fiet
collatio de merito electi. an sit idone. ad illā di-
gnitatē. Item de zelo. an bono aīo. an vero per-
pñcesillicitas in illum consenserūt. electio aut fiet
p vñū noīe toti. capituli. z pñverba singularis nu-
meri. vt pñbat in. d. c. sicut. f. z vide de hoc ibi bo.
gl. q dñt sufficere vt sine mādato aliq eligat noīe
capñi. qz capñm tacēdo vñ hoc habere ratū cum
tractet de actu z cupiscibili vt ecclesie pñuideatur
de pastore. Et tene mēti illā gl. qz facit ad multa
cū sepe aliquis de vñiueritate sine mandato lo-
quatur p tota vñiueritate presente. z nō cōtra-
dicente. limita tñ fm ea q scripsi in. c. scriptus. s.
eo. vbi oīno vide. z qd no. Inno. in. c. j. de his q fi-
a ma. par. cap. Et p hoc pñt decidi. vñ. q. qd de-
beāt scribere isti scrutatores. zin qua forma. So.
dic q debēt scribere vota singulorū. vt pñbat in
tex. ibi. vota cūctorū zc. vñ pondera verbū vota.
qd idē sonat. q desideria cūctorum. seu disposi-
tiones aīorū. vñ scrutatores debēt diligenter ex-
quirere vt in tex. interrogando. s. in quem volūt
consentire. z quare cōsentiūt in illum nominatū
per eos. z quo zelo in illū consentiūt. z interro-
gare etiā dñt meritis illius. z qualitate pñsone hoc
sentiant doct. hic z iudicio meo probat iste text.

dum dicit vota cūctorū diligēter exquirāt. vñde pñdera illud ver. vota.
alias nō possit fieri plena collatio meriti z zeli. put hñ fieri vt in lite-
ra subñctur z. s. tetigi. z dicit Joā. qd potuerūt scrutatores singulos
astringere per iuramētū. Alij vero dicūt q hoc non est necesse cū non
sit iure cantū: sed poterūt oēs adiurare sub aīe periculo z per deum vt
cōsentiāt in illū quē putāt meliorē z per quē melius ecclesie pñuideat
ad hoc adduco bo. tex. in. c. cōstitutis. in prin. el. j. de app. quez tex. no.
Siet aut scriptura in effectu hac forma fm Joā. an. Talis adiuratus z
interrogatus zc. cōsensit in talē. vel sic talis interrogatus zc. respōdet
ego nomino talē seu consentio in talem vel eligo talem: z pñt hoc
vñtū fieri adducitur. c. in genesi. j. eo. in ver. ne vel idē repeti zc. quasi
innuat ille tex. q singuli possunt dicere in scrutinio tales eligo. sz post
ea facto scrutinio debet sequi cōis electio: qz vnus debet eligere noīe
omniū per xba singularis numeri. puta dīcēdo ego talis ex pñmū de
capituli eligo tales noīe totius capñi. mihi tñ placet prima vel scda for-
ma vt in scrutinio quilibet dicat cōsentio vel nomino talē non autem
eligo. z pro hoc tex. hic dum dicit: vota cūctorū zc. z ibi dñt dicit eli-
gatur in quē omnes vel maior pars cōsensit. nō tñ puto qd vitiaret ele-
ctio ex tertia: practica: ex quo postea sequitur cōmuni z vñica electio.
12 Alterius querit nūqd oīa hic contenta vsqz ad vñ. vel saltē sint
de substātia. So. glo. in ver. maior z sanior circa hunc articulū instat. z
doc. plenius z prosequere post Jo. an. cōcludēdo ea q sunt necessaria z
de substātia. Primū em substātia est vt electio fiat per congregatos
in vñū nō em sufficeret cōsensus eligentiū singulr pñstari: puta si qñ
bet cōsentiēt in camera sua: sed opz q collegialiter pñstent ad hoc.
c. in genesi. j. eo. z vide gl. in. c. j. de reb. eccle. non alie. lib. vi. nec istud est
specialie in electione vt ibi sentit glo. sed regulare z gñale in omniū ex
plicandis per vñiueritatē: vt dixi in. c. cū oēs. s. de cōst. facit qd notat
gl. in. l. sicut. ff. qd cuiusqz vñi. no. tñ per hoc intelligas q pñtia sit de
substātia. nā cōtēptus aliquorū non inducit nullitatē electionis. vt
in. c. qd sicut. z. c. bone. s. eo. z in. c. ecclesia. el. j. eod. ergo pñtia seu vo-
catio absentū nō est de forma substātia sed de iustitia: qz retractabit
electio nō vocatis pñsequētib. pñtēptū. z hoc etiā voluit pal. gl. itellige
tñ q ad validitatē electionis requirant due ptes vocādoz als nō pñ-
stet ibi vñiueritas z valebit quicqd disponit maior ps: vt no. in. l. nul-
li. z. l. plane. ff. qd cuiusqz vñi. nomine facit qd dixi in. c. cū nobis. zin. c.
b in causis. s. eo. nec valerēt statutū epñ z ca. inducens nullitatem. pñpter
defectū aliquorū nō vocatoz: vt no. Joā. an. in addi. e. ti. in. j. col. qz nō
pñt statutū immutare formā istius. c. ar. cle. ne romani. j. e. ti. vñde non
pñt statutū infringere electionē validā: nec validare nullā pñ dispositio-
nē huius tex. q bene no. z facit satis qñ. d. cle. ne romani vbi pñt q cō-
stitutio inferioris nō pñt in aliquo imutare nec detrahēre pñtōni supe-
rioris. z facit q in sili no. Jo. an. in. c. si. de app. lib. vi. Scd substātia
est vt scrutatores assumant p collegiū: nō em dñt se ingegere: redderē
tur em suspecti: vt in. l. que oīa. ff. de pcur. z p hoc tex. hic in verb. assu-
13 mant. Sed ego dubito vñtrū istud sit substātia nam si tres de capño
cōgregato alij vñdētib. z tacētib. incipiunt scrutari vota aliorū
z demū capño nō pñdicente seruatis oībus seruādis sequat cōis electio
crederem talē electionē valere: qz cū agat de re meritoria z concupiscibi-
bili tacētes habent p pñsentētib. sicut in sili no. gl. in. d. c. sicut euz.
eo. ti. li. vi. z facit qd no. Inno. in. d. c. in genesi. tñ tñ est seruare vt expñ-
se assumant per collegiū. z pro hoc facit qd dixi post doc. in. c. scriptus.
s. e. Tertiū substātia est vt assumant tres scrutatores non plures
vel pauciores. gl. tñ pñlle. dixit hunc trinariū numerū nō esse de substā-
tia dñmodo sunt tot iquisitores qz fraus fieri nō possit. z idē tenuerūt
Ain. z Tan. sz cōiter tenet oppositū z magis hoc vñtū cōuenit lre i
eo qz specifice facit mētionem de tribus. pro hoc. l. si vnus. C. de testa.
Quartū substātia est qz isti tres sint de collegio: sz gl. pñlle. tenuit
hic nō esse de substātia. qd etiā tenuerūt Ain. z Tan. sed Hof. Inno. z
Host. tenēt primū qz magis cōuenit lre. z intellegit Inno. de collegio
eligentiū nō de collegio ecclesie vacātis tñ. nā infidelr pñsequunt nego-
tiū electiois illi ad quos spectat electio. z hoc forte dicit q nonnūqz
electio spectat ad aliud collegiū q ecclesie vacantis rōne cōsuetudinis
vel pñuilegiū: vt in. c. abbate. j. de verb. sig. z in. c. euz dilectus. de cōsue.
cum si. Quintū substātia est vota singulorū exquirant in secre-
to. vt quisqz liberi possit dicere votū suū. p hoc tex. ibi in xbo secreto.
nam solū excludit alios de collegio nō autē alias pñsonas necessarias.
hic dixit Inno. se credere q pñt aliqui testes adhiberi. qd Host. dicit
nō esse tutū: qz xba hui. tex. nō patiunt. qd etiā vñ placere Jo. an. dicē-
ti qñ fecit pluries obseruari vt quēadmodū testis pñponit in secreto
14 ita z isti scrutandi. Sz aduerte: qz z testes pñt deponere z exami-
nari in pñtia aliquorū testū vt possint conuinci de falso probaretur
postea veritas in xñm z ipsi negarent se deposuisse vt reperitur scrip-
ptū. vñ est cautū vt in grani z pñderosa cā assumant duo testes z exami-
natiōe cuiuslibet testis: qz hoc fieri possit. alleg. tex. no. in. c. vt officia.
de here. lib. vi. senserunt Inno. z Hostien. in. c. albericus. de test. z vide
quod dixi in. c. sicut. z in. c. cū cām. eo. ti. z ad iura que dicūt testes exa-
minandos sigillatim in secreto. vt in. c. venerabili. e. ti. cū si. rñde q nō
debent plures testes commisceri: quia vnus posset alterū instruere sz
non prohibent iura aliquos testes adhiberi in examinatiōe cuiuslibet
testis

testis per se imo mandant adhiberi in cā ponderosa sicut in cā herē
sis. vt in. d. c. vt officium. ita pōt dici ad tex. nostrū. 2 in hoc no. illā gl.
preal. nō tñ debent esse isti testes terribiles sicut scrutatores. vñ dicūt
hic doc. 2 bene q si aliq ex scrutatoribus eēt nimis potēs 2 terribilis
in singlis scrutadis q pñt aliq opponere vt ille nō assumat 2 erit iusta
15 cā appellādi: qz aī nō posset qlibz votū suū libere expinere. ¶ Sextū
substantialē est vt sigillatim fiat ista inq̄sio non em debent vocari
bini vel trini: sed qlibet singl p se vt ptz in xbo sigillatim: sicut obser
uatur in testibus qui nō debēt plures cōmiseri i examinatioe: aī nō
16 valeret dispositio: vt no. in. d. c. venerabili. 2 in. c. cū cām. ¶ Septimū
substantialē est vt vota oīm exgrāt vt ptz ibi: vota cunctozū 2c. vnde si
vnus ex pñtibz scrutaret vel aliq ex ipis scrutatoribz omitteret nō
valeret electio. 2 intelligēt dīxi qñ cōtēnī seu pretermittit aliquis ex
vocatīs. nā si aliq nō vocaret ad electionē cōtēptus illius nō reddit
electionē nullā: qz vocatio oīm non est de forma substantiali. vt. s. dīxi.
¶ Octauū substantialē est vt vota exq̄ta redigant in scriptis publi
cis aut puatis: vt. s. dīxi: vt ptz ibi in scriptis redacta. ¶ Nouū substā
tiale est vt postq̄ vota fuerint in scriptis redacta publicent in cōi. dic
sez. in caplo. ¶ Decimū substantialē est vt ista publicatio vtorū fiat
mox. postq̄ fuerint in scriptis redacta vt colligit ibi mos publicetur.
aliqui tñ in hoc variāt: sed primū tutius 2 cōius. ¶ Undecimū substā
tiale est vt facta publicatio vtorū fiat collatio numeri meriti 2 ses
li. vt. s. dīxi. ¶ Duodecimū substantialē vt fiat ista collatio mox post
publicationē nullo actu extraneo intermissō. qd voluit hic gl. 13 aliq
hoc variēt. sed tene qd dīxi in ar. in. l. cū antiq̄tas. C. de test. ¶ Tertū
decimū substantialē est vt facta collatione sequat cōis electio. 2 intelli
ge q fiat per vnū noīe capli 2 per verba singularis numeri: vt in. d. c. si
cum. 2 in. c. cum ab vno. de re iud. lib. vi. ¶ Quartū decimū substantialē
est vt ipa electio fiat statiz post collationē nullo. factu extraneo ite me
dio: vt in. c. cū post petita. j. eodē. ¶ Quintū decimū substantialē est
vt electio fiat de illo in quem maior 2 sanior pars capituli consensit vt
hic. ¶ Sextū decimū substantialē est q ista electio sit verbalis: vt in
c. ecclesia 2 in. d. c. sicut cū. 2 in. d. c. ab vno. ¶ Decimū septimū substan
tiale est vt ipa electio sollemniter publicetur: non em debet esse clādesti
na: vt hic in fi. 2 d3 publicari in caplo: 2 etiā est tutū vt publice popu
lo p hoc q leg. 2 nō. in. c. cū dilectus. s. eo. ¶ Decimū octauū substā
tiale est vt seruet ordo oīm predictorū 2 successiue oīa seruant per ordinē si
cut. s. numerari. nō em d3 fieri preposteratio noīe capli: 2 postea vtorū
inquisitio vel quid simile aliq volunt addere q p̄sigio diei ad electio
nem celebrandā si de substantia. qd tñ nō videt verū sed potius est de
iustitia: qz vt dīxi vocatio absentū est de forma substantiali. ¶ Addūt
etiā aliq vt scrutatores sint fidedigni: vt in lra ibi: fidedigni. 13 cōius te
netur hoc esse nō de substantia sed de iustitia fuit em dictū potē admo
nēdo q qd substantialē inducēdo: 2 ista idoneitas presumit: vt in. c. si
presum. 2 qd ibi nō. Itē addunt aliqui q electio fiat in ecclesia de cui
prelato sit electio. vt in. c. qd sicut. s. eo. 13 hoc sit honestū 2 iustū nō tñ
locus est de substantia nisi aliud haberet p̄suetudo. arg. in. c. quāfrōte.
de app. 2 t3 host. hic. Additur et per aliquos q fiat electio postq̄ cor
pus plati defuncti fuerit traditū sepulture. s3 tu dic vt plenū dīxi. s. e.
bone el. h. Ex p̄dictis vides difficultatē huius forme scrutini i q mul
ti et viri perfecti deficiunt ignozātes practicā. vt dicit gl. in. c. cū expe
17 diat. j. eo. li. vi. ¶ In gl. in ver. mox. in fi. nō bene istā gl. qz q̄tidie solet
allegari pro significato istarum dictionū mox statim illicito 2 similiū
capiunt em in iure diuersimode. nā qñqz verificatur in modico tēpore
qñqz in minoz. Sed est dubiū quātr debeat capi regulr. dic q vbi ius
determinat seruādā est ipsa iuris dispositio in casibz hic alleg. in gl. 13
vbi ius nō determinat: tunc iste dictiones 2 similes verificant i modico
tēpore fm q arbitrabitur bonus iudex hābito respectu ad ipi? circū
stantias. arg. in. l. i. ff. de ver. ob. 2 vide tex. iunctā gl. in. c. significantibz.
j. de appel. 2 ad materiā vide gl. in. c. si in qualibet. xx. qd. h. in specu. in
ti. de dispu. 2 alle. s. post hēc. x. itē mox. adde dictū Bart. in. l. i. ff. iudi.
sol. vbi nō. dicit q si qd d3 statim fieri intelligit q summarie 2 sine or
dinario processu fiat. arg. C. vnde vi. l. momentarie. iuncta. l. C. de vsu.
rei iudi. Abbas.

- 1 Procurator effectus dominus instantie an possit renocari per do
minum proprium.
- 2 Electores qui cōpromittunt ius eligi in alterū: debēt omnes nemine
discrepante consentire. 6.
- 3 Pactum positum in cōpromisso vt eligatur vnus non valet.
- 4 Compromissarij debent determinare illo loco vbi fuit factum com
promissum.
- 5 Electores si maior pars eorū eligit sciēt indignū an ptās eligēdi re
maneat penes maiore partem etiam quod stēt in vno.

Vel saltem.

In hoc ver. nō. primō q habentes ius eligē
di possunt eligere nedum per se: vt. s. in pri
mā parte huius. c. sed etiā per alios quibus possunt cōmittere vices
suas. 2 hoc dupliciter. Aut p̄stituendo eos nudos ministros 2 cōmis
sarios capituli. Aut conferēdo seu donādo eis illud ius p illa vice: vt
in. c. cōstitutus. de concess. prebē. dīxi in. c. in causis. s. eodē. Et in mo
do translationis est magna differentia saltem quo ad effectū reuoc an

a Zacharias. ¶ Istarum dictionum mox. adde tu quot modis capiatur
hec dictio mox in iure. nō. l. i. ff. si cer. pet. gl. in. l. si pupilli. s. idē ait. ff.
de neg. gest. Dy. 2 Bar. 2 ibi in addi. ad Dy. ff. sol. mā. 2 gl. 2 Bal. in. l.
gallus. s. ille casus. ff. de libe. 2 postl. 2 in. l. si qd heres institutus. ff. de
acqui. here. 2 in. l. i. s. qui presens. de verb. ob.

di ipso iure potestate: de quozum reuocatioe an
2 quando possit fieri distingue vt dīxi in. d. capi.
in causis. quod quidē cap. dixerunt quidāz nō
habere locum in reuocatioe scrutatorū seu eorū
qui debent alios scrutari 2 inq̄re dicētes qd il
lorum potestas semp potest renocari etiā re non
1 integra. ¶ Alī vero contra si res non est inte
gra. argum. in. c. h. de procura. lib. vi. sed do. Ant.
de but. placet plus primum dictū 2 etiā mibi: qz
non possunt isti scrutatores pretendere interesse
2 reddunt se suspectos volētes prosequi cōtra in
tentionem capituli. arg. in. l. qui omnia. ff. de pecu
ra. Nec obst. c. h. preal. qz loquitur in procuratore
ad iudicia qui efficitur dñs instantie post lit. cō
testa. 2 nihilomin? nō pōt resistere quin reuocet
2 domino instantē ibi nō. ¶ Mo. h. ibi: qui vice
omniū q ad validitatem compromissi requirit
cōsensu oīm. vnde vnus solus potest impedire
ne fiat cōpromissum sup electione: qz interest sin
guloz ne quis priuet voce sua: qd tenēt hic cōi
ter doc. 2 idē nō. in. c. scriptū. s. eo. vbi dīxi. 2 cō
firmat hoc gl. in ver. vice omniū. 2 ibi aliqd di
cetur. ¶ Circa istā formā cōpromissi primo qro
vtrum teneatur cōpromissarij seruare aliquā for
mam in electione per eos fiēda. dic q nō. vt hic
colligitur in ver. vel saltē nam hēc dictio inpor
tat istam formā compromissi esse subsidiariam.
sensus em litere ē q aut canonici eligāt per viā
scrutini seruando formam supradictā. aut si no
lunt se subicere illi forme saltē cōferant ptatem
eligendi aliqbus viris idoneis. vnde fuit adinū
ta ista via pro faciliōr vt eūte forma scrutini
que tñ difficilis est: debet tamen electio fieri p x
ba singularis numeri 2 per vnum vice omniū. de
quo tñ dicendū: vt habet in. c. cū ab vno. de re. iu.
lib. vi. 2 in. c. sicut cū. j. eo. lib. vi. 2 nō. pro signifi
ca to illius dictionis saltem: 2 debet scribi per e: vñ
ponit Jo. an. versus. Saltim saltando: s3 saltē di
minuēdo cōiter tamē ista dictio solet pferri cor
rupte: qz p̄fertur per. i. qñ stat diminutue 2 ma
le. ¶ Secundo queritur nunquid ista potestas
eligendi debet istis compromissarijs tribui abso
lute. dic q est in optione ipsoz cōpromittētū
nam possunt cōpromittere promittendo simpli
citer illū recipere in prelātū quē isti elegerint: vt
in. c. causam. s. e. eodem possunt etiā restringere
eis hanc potestatem vt teneatur scrutari secrete
vota omniū: 2 illū eligere in quē p̄senserit ma
ior pars 2 sanior capituli. vt est tex. an. c. cum dile
ctus. s. eodē. de cuius reuocatioe fuit dubitātū
per istū tex. ideo emanauit nouissime. c. cū expe
diat. j. eo. lib. vi. 2 ibi declarat formā illam nō esse
correctam per dispositiones huius. c. 2 sic posset
per istam formam procedi pariter per viā scruti
ni de qua in prima parte. c. 2 hāc formā dicit gl.
esse vtiliōrem in. d. c. cum expediat non tamē itel
ligas q compromittentes possunt in aliquo tol
lere substantialē huius. c. vñ non valeret compro
missum vt compromissarij eligerent illum in quē
consentiret maior pars capituli partium compa
ritioe minorum: quia requiritur de substantia ma
ior 2 sanior pars totius capituli: vt est tex. nō. in
c. si cui. j. eo. li. vi. ¶ Tertio principaliter quero
vtrum valeat compromissum de eligendo certaz
personam. doct. cōiter q nō. argu. in. l. qualem 2
in. l. item si vnus. ff. de arbi. ¶ Quarto quero in
quo loco debeant eligere compromissarij. quidā
dīxi q vbiqz eis fuerit libitum facit. c. cū di
lectus. s. eo. 2 in. c. i causis. Alī vero dicūt q tenē
tur eligere in ipsa ecclesia vacante sicut tenentur
canonici: vt in. c. qd sicut. s. eodem. 2 c. cum terra.
non em potuit capitulum trāsserre maiorem po
4 testatē q habeat. 2 hoc est tutius fm Inn. 2 Mo
stien. vero dicit q si compromissum est factū in
2 iij

Anto. Francisc.
¶ Et quāto tpe
verificet hēc di
ctio et siles vide
per Bar. post gl.
in. l. fruct. in ver.
mox. ff. sol. mat. 2
vide opti. gl. xx.
q. q. in. c. i. 2 adde
q aliqui accipiūt
p̄teruallo. x. die
rū. vt i. l. ad perē
ptozū. ff. de iud.
cū. l. seq. aliq p
spatio duoz mē
sum: vt in. l. a di
uo pio. in. s. i. ff. de
re iud. aliq itel
ligitur q primū
poterit vt i. l. tu
tores. C. de admi
nut. aliq intelli
gitur. vñ ad an
num. vt in. c. si in
qlibet. xx. q. h. 2 in
c. longinquitatē.
x. q. d. 2 de ma
teria istarum di
ctionum vide ar
chi. i. c. venerabi
libus. i. s. si vero.
de sen. exc. in. vi.
2 in. c. i. 2 h. de cō
ces. preben. 2 in. c.
abbatē. in princ.
de re. in. eo. lib. 2
hī etiā p gloss. in
l. si pupilli. in. s.
idē ait. ff. de neg.
gest. 2 per gl. h. in
momentarie. C.
vñ vi. aliq etiā i
telligit intra tri
duū. vt i. l. 2 post
i. s. i. ff. de transa.
2 adde qd qñ lex
in actu dispositi
uo loq̄tur p xbu
mox intelligit. i.
ipso iure. vt not.
bal. in. l. si qd ma
ior. C. de transa.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Quarto quero
Aide tñ q in du
bio intelligam?
de loco consuet.
vt no. gl. in. l. si lo
cus. ff. de iud. p
bat tex. ¶ Pau. de
ca. nō. iii. l. pe. ff. de
iust. 2 iū. 2 pbat
p locū a cōfnetis
de quo latē p se.
i. c. cū. m. ferrariē
sis. colū. h. 2 iij. s.
de const. per Ja.
in. l. vt liberis. C.
de colla.

Sanor. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

An electio. vi de do. Abb. i. c. si. j. d. fortile. vbi et t3 Inn. opin. Anto. Francisc. **N**on valeat. An pilla xba n valeat iducere a et nullitas ipso iurevis bō. tex. i. cle. pastoralis. in a xob. negatio. d. re iu. vbi sit metios lnia lata sine cau se cognitiōe q il la nō valeat r sit ipoiure nulla. tñ d. An. i. c. tñ ex li teris. d. i. nte. ref. b t3 qnō sit ipō iu re nulla. sed veni at cassanda et p gñs p illa xba n iducat nullitas ipō iures regraf illi cassatio ran nullatio de q hr p bal. plene i. l. p lata. C. d. sen. r in ter. l. om. iu. r vis ea q habet r no. in. l. i. r. q. qñ p uo. nō est ne. r ad de q illō d. esse nullū q fundit nō v3 lz sit verū. falsus aut est qd nō est. sz si eēt ali qd est vt no. in. l. si qd legatū. ff. d. fal. p. d. Alle. post Bar. Et adde q illō qd est ipō iu re nullū r fūdit nō pōt validari. sz Bal. i. l. i. s. g. necessitatē. i. h. co. C. d. bō. que libe. r hī per Inn. i. c. prudētiā. de off. leg. r vīd p Spe. in ti. d. ap. i. s. i. in versic. qd si vñ. Et addō pdictio nullaten⁹ inficit actū ipō iure vt ē singlris glo. in aut. si mīter. C. ad velle. r habet p. d. Card. in cle. sup lris. de rescri ptis. r eodez mō dicēdum est d di ctiōe nullomō q dī eē vniuersal3 negativa p quaz excludit etōispē ratio supioris vt est no. gl. i. cle. hi q. d. eta. r qūitate.

ecclesia videt necessarium vt electio fiat in eccle sia qz de illo loco vbi sit compromissus videntur cōpromittentes sensisse. vt. l. si cum dies. s. si arbi ter. ff. de arbi. fatef tñ dōsti. non esse de substan tia electionis. nisi aliud habeat consuetudo. r dic tu. vt dixi in. c. cūz terra. r. c. qd sicut. pall. r no. di ctū dōst. cū quo cōiter trāseunt hic doct. r facit iste tex. qz inter substantia electionis. nullā mē tionē facit de loco quā locus nō sit de substan tia. iustū est tñ vt fiat in ecclesia vacante. vt in. d. c. qd sicut. **¶** Quinto querit qd i ex trib⁹ ppro missar3s duo sciēter eligunt indignum. tertius elegit idoneum nunqd valeat electio vni⁹. doct. sunt var3. qdā tenēt q sic. qz ptas duorū eligen tium sciēter indignū. deuoluit ad illū vñ q nō deliquit. ar. j. eo. pgregato. ali3 tenēt dñuz. qz cō promittendo in tres. vident voluisse vt nō vales at electio vni⁹. tu de hoc vide qd dixi in. c. cum in iure. s. eo. r p ibi nō. potes ampliāre materiaz istius forme cōpromissi. **¶** Sexto r vltimo qrit an electio facta nō seruatis formis pscriptis seu aliq earū sit ipso iure nulla. nā tex. hoc nō aperit sz solū dī q electio aliter facta nō valeat. solu. di cunt Inn. r Cōpo. q ipso iure nō v3. dōst. t3 cō trariū. s. q nō requirat lnia. sz pñmū dictū Inn. est verius r cōiter tenet p doct. sequētes. r videt pbari in. d. c. sicut cū. r in. c. si cū. j. eo. li. vi. r facit c. ecclesia. el. h. j. eo. in xbo decernit inualidā. Ex his nō. q per hec verba nō valeat. vnducit nul litas ipso facto. **¶** In gl. in ver. aliqb⁹ yiris. ibi dūmodo viri religiosi. l. bone pditionis. non em est necesse vt sint religiosi. i. pñmū aliquā regulaz approbatā. satis em q sint viri idonei. vt in tex. ibi. viris idoneis. debet tñ esse clerici r non laici vt in. c. contingit. j. de arbi. **¶** In gl. ibi. l. itez si vnus. r facit. c. si cōpromissari. j. eo. li. vi. **¶** In gl. in ver. vice oim. ibi. qd mibi nō videt. no. glo. quo ad ppromissum faciendū sup electionis ne gotio requirit oim cōsensus. r idē tenet cōiter dō cto. hic. r. s. c. scriptum. r idē puto in alijs ne gotijs ecclesie expediendis vt ppromissum nō pōt fieri a capitulo nisi oēs cōsentiant qz cum sit res voluntaria. l. si dictū. ff. de iur. opz q oēs consentiant. vt no. in. c. cum oēs. de cōsti. r p Jo. an. in regula qd oēs. de reg. iur. lib. vi. in mercu. r facit qd dicā post dōst. j. in. g. allud. Et hoc intel lige qñ aliquis de collegio ptradicit a principio. si autē facto cōpromisso per totū collegium sup ueniret qui non erat vocāus. non d3 ad petitiō nem istius retractari compromissus. vt in regu la factum legitime. de reg. iur. in. vi. r sentiūt cō muniter doc. hic r in. c. ecclesia. dōst. tñ hic po nit sing. limitationē ad pdicta dicēs qñ res sunt in collegio r duo vōlūt cōpromittere tertio p di cente. stādū est iudicio duorū. tum qd nō faciūt dñas partes collegi3. ar. c. scriptū. s. eo. r. c. licet. tum qz necessitas nō subiacet legi. in. c. qto. s. de consue. cū nō pōt seruari scrutiniū pp paucita tez istorū collegiatorū. hoc dictū satis equū est. r trāseūt cōiter doc. cū eo. sz dubito an hoc sit ver. cum tex. hic dicat. vice oim r. nec due ptes pōt sunt p iudicare minori parti in iure suo. r cuiusli bet interest habere platiū fm iudiciū animi sui. ob quā cām ptas eligēdi fuit data collegio. vt in c. j. s. e. facit. vii. q. j. audacter. r si diceres quā for mā seruabūt isti ex quo sunt ita pauci. Sol. pñt pñmo eligere pñā inspirationis. vt. j. in ver. niti. si aut oēs in vñ nō queniūt poterūt eligere. Aut seruando formā scrutini3 eo modo quo possunt. puta capiēdo vñū scrutatorē cū notario pñer tim si tenet opi. q nō sit de forma substantia. vt sunt tres scrutatores qd t3 gl. s. in. j. pte. **¶** Vel po terunt eligere more antiquo sine forma aliqua. vt voluit Sof. in. c. j. s. eo. vbi dī q cū pauci sunt in collegio non tenent seruare aliquā formā: vñ possunt procedere sine forma scrutini3 r compro missi. dōst. tñ dī ibi se cōsentire Sof. in forma scrutini3. sed dixit q tenentur procedere per viā cōpromissi aut inspirationis. sz mibi plus placet dictum Sof. qz propter paucitatē non debet isti

compelli ad transferendū ius suum in alios: qz si delius ipsi prosequerent negotiū propriū reccle sie eorū. Itēz qz lex nō ligat cum de facto seruari nō pōt. vt. iij. dist. erit autē lex nō ergo ligat eos forma scrutini3 nec forma ppromissi qz illa est vō lūtaria. vt. s. dixi. r pñertim hoc pcedit qñ essent duo tñ in collegio vel vnus in qbus casib⁹ dixē rūt Inn. r Cōp. q si duo tñ sunt sufficit mutu⁹ cōsensus eorū sine alia forma. qd etiā voluit Jo. and. in reg. in toto. in merc. Si vero est vnus pō terit corā testibus exprimere suū pñensus r post ea eligere r electionē publicare: puto etiā suffice reyt ab electione incipiat. nam eligēdo exprimit consensum suū: qz in vno nōn est seruāda illa for ma vt prius pñstet cōsensus: r postea sequat ele ctio: vt no. in. d. reg. in toto. Abb.

- 1 **Inspirati** a deo dicunt illi qui oēs nemine di screpante aliqd faciunt in bonum. 2. 3.
 - 4 **Alienatio** rei ecclesiastice nō seruata forma an sit nulla vel annullanda.
 - 5 **Electio** facta ab illis q veniebāt pñiadi: etiani cōtradiciente illa parte ad quā potestas eligendi erat peruentura valet.
- Alienatio** bonorum facta a delinquēte in frau dem future snie non valet.
- Penitentia** non prodest delinquētib⁹ in foro contentioso.

- ¶** Veniendo ad istū ver. nisi in quo tā gatur tertia forma. i. inspirationis. Mo. primo q ad hoc vt valeat electio facta per inspi rationē regunt de substantia duo pmo q sit fctā ab oibus: vno em pñdicēte nō valeret ista electio: qz nō vñ tunc facta inspirante deo. ar. vii. q. i. nec nouū. q tenet hic cōiter doc. r bñscō q sit fctā absq vitio simonie. vel alicuius tractat⁹. **¶** Sed contra hoc r cōtrater. opp. videt em q potius aggrauent isti qñ eligūt per formā inspirationis q quando per formā scrutini3. nā in formā scru tini3 sufficit maior r sanior pars. vt. s. in. j. pte. c. hic requiritur cōsensus oim. Sol. in hac forma i spirationis releuant ab onere isti forme pscruti ni3: nō em subiciunt isti alicui forme sz solū dat pro formayt fiat ab oibus absq vitio: r p hoc q nō regraf alia forma facit tex. hic in ver. nisi dñz
- 2 venit exēptine ad pcedētiā. **¶** Itēz qz vbi spūs dei ibi libertas: qz qui spūs dei agunt nō sunt sub lege. i. c. licet. de re. r. r. q. h. due sunt. qñ aut oēs de collegio nemine discrepate r sine aliquo vitio cōueniūt in vñ vident inspirati a deo. **¶** Itēz qz qñ qñ tex. hic dicit: quasi per inspirationē: qñ pōt illā dictionē qñ. Sol. dicit dōst. q taci te ibi includunt due forme inspirationis. illa em ele ctio fit p verā inspirationē q fit autore deo nec i diget alia cōfirmatiōe: vt fuit electio bti Nicolai Ambrosij: r Senerini de quibus. lxi. dist. i. s. his oibus. fit autē electio p quasi inspirationē qñ nō constat q autore deo sit facta: sed pñsumit quā do oēs de collegio vno ore cōsentiant in aliquē si ne aliquo tractatu pcedēti. vnde dī tūc quasi p inspirationē. i. ad similitudinē vere inspirationis. r qd dixi q nō d3 pcedere tractatus: intellige sz Jo. and. de tractatu speciali: generalis aut pōt fieri: puta si vnus prediceret rogemus deū pro bono prelato. vel hortando alios ad electionem prelati. nō autē debet fieri pñasio respectu certe persone. qz tunc electio fieret ad suggestionē al terius. **¶** In gl. in ver. pñuēt ibi: per sentētiā non ipso iure. r hoc teneas qz pena f hic ponit p verba furti temporis. quo casu semper requirit sententias de quovide bō. gl. in regula in penis de reg. iur. li. vi. r. j. c. seq. r plene dixi in. c. si dilige ti. de foro compe. Non ob. in. c. cū in cunctis. s. e. de quo gl. opponit qz ibi loquitur cū peccat eli gēdo. ideo pena iponit ipso iure. hic vero cū pec catur cōtra formā hic traditā: electio tñ fuit fctā de idoneo vñ magis est pñmū materie q forme qd facit s no. p gl. q. h. in sum. r in. c. sine exco ptione. q dicit q alienatio rei ecclesiastice fctā i ca su nō licito nō seruata forma tenet: secus si in ca su licito non est seruata forma. sz tu tene qd dixi post gl. in
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
 - 21
 - 22
 - 23
 - 24
 - 25
 - 26
 - 27
 - 28
 - 29
 - 30
 - 31
 - 32
 - 33
 - 34
 - 35
 - 36
 - 37
 - 38
 - 39
 - 40
 - 41
 - 42
 - 43
 - 44
 - 45
 - 46
 - 47
 - 48
 - 49
 - 50
 - 51
 - 52
 - 53
 - 54
 - 55
 - 56
 - 57
 - 58
 - 59
 - 60
 - 61
 - 62
 - 63
 - 64
 - 65
 - 66
 - 67
 - 68
 - 69
 - 70
 - 71
 - 72
 - 73
 - 74
 - 75
 - 76
 - 77
 - 78
 - 79
 - 80
 - 81
 - 82
 - 83
 - 84
 - 85
 - 86
 - 87
 - 88
 - 89
 - 90
 - 91
 - 92
 - 93
 - 94
 - 95
 - 96
 - 97
 - 98
 - 99
 - 100

Sebasti. Sapia.

An valeat ele ctio. vñ spe. in ti. de elec. c. si. r i ad ditiōib⁹ vbi et di cit qñ dī electio ispirata q sit vno pñdicēte nō em dī cōcordia canonicoz qñ vnus di scordat vt p abb. in. c. nō pōt de re iu. no. Jo. d. imo. i cle. ne romani. p illū text. de elect. **¶** Itēz forte. ad de ro. cōsil. cclxv. **¶** Dicit host. ad de old. q. clv. vbi seqt dicta hos. b r ibi latius vide. **¶** Sebasti. Sapia. **¶** Qz penā. vide Ang. in aut. de li tigato. ad h. r frā. Cur. in sing. vñ. r Jo. in. l. h. i. v. no. C. de iu. emphi. r in. l. cū postea q. i. iij. no. s. de pact. **¶** Sñia addō ang. qñ. xxxvi. Calde. qñ. x. de ver. ob. **¶** Addō q pñui post istum in. c. l3 de vitāda. in. vii. no. s. eo. Aleneas falconius.

post gl. in c. j. de in integ. rest. ¶ Extra gloss. hic queritur ad que deuoluit hec potestas secuta snia priuatiōis cū tex. hic solū dicat q potestate priuatiōis. Io. In. l. d. ost. multū instāt inuolūte. sed tu dic breuiter q aut peccauerūt oēs in forma et tūc secuta snia deuoluit potestas ad primūsuperiorem. nisi sit ecclesia cathedralis. qz tūc deuoluit potestas ad solum papā. vt in c. q. j. e. lib. vi. aut aliqui tantū elegerūt cōtra formā. tūc potestas deuoluitur ad eos qui nō peccauerūt arg. f. eo. c. cōgregato. et c. cū vintoni. s. eodē. et hoc tenuit gl. et bene in d. c. p. ¶ Sed circa istā vltimā partē cadit questio difficilis pone q maior pars elegerit cōtra formā sed electio mortuo vel acceptare nolente vult illa maior pars pcedere ad nouā electionē minori parte que non deliquit cōtradcente et appellante ne fiat electio p eos. cū ipsi sint priuati per sniam et potestas est deuolūda ad ipsam minorem partē. ¶ Querit nūqd valebit electio maioris partis attēta contradicente minori parte et appellante ob causam pdictā In. et l. d. ost. late psequuntur hanc questionē. nā qdē te nuerūt q electio ista nō ēz vel saltē est retractanda: qz videt facta in fraudē et p iudiciū minoris partis cui illō ius eligēdi erat applicādū. sicut nō valet alienatio bonorū facta p eū qui deliquit in fraudē future snie. vt in l. post cōtractū. ff. de do. vbi plene de materia. In. vero et l. d. p. tenet q electio valeat nec sit retractāda ex quo fuit facta ante sniam priuati. nā dūmodo sit facta sine fraude. s. nō est dubio hoc casu presumēda fraus fm eos qui vidētur voluisse puidere ecclesie vacatū. l. d. ost. aut tenet primā partē ex quo pcessit appellatio minoris partis cui itererat nec fieret electio. Jo. cal. disputauit hāc qōnē et tādē secutū fuit opi. In. et l. d. p. motus principaliter qz aū sniam priuatiōis potestas eligēdi erat penes istos. vū potuerūt eligēdo puenire hāc sniam arg. in c. si tibi absenti. de pbe. lib. vi. potuerūt autem isti qui peccauerunt puniri alia pena. et sic cessat pium eorū qui dicebant in delictis nō esse locū penitētie in foro cōtētiōis. ff. vi. bo. rapt. in l. nihil prodest. et in l. q ea mēte. ff. de fur. d. Ant. videtur in hūbere opi. l. d. ost. qz cū ius sit qstū minori parti ex delicto maioris partis et fuit appellatio iterposita ex iusta causa per minorem partē. ergo aut est irrita aut venit irritāda. vt in c. bone de appel. Ad hūc aut placet opi. In. Comp. et l. d. Cal. moneor principaliter qz cū qz venit priuatus potestate aut bñficio pntētiā iuste possidet aūq pue tur. pferat cum possit ante sniam cū eo dispēfari. vt nō dicit In. in c. cū nostris. de cōces. pbe. ergo ante priuatiōnē iuste possidebat isti ius eligēdi. et per qns iuste elegerūt. nec tenebant ius eorū omittere pp appellatiōnē et dictionē minoris partis. qz non tenetur qz omittere ius suū ppter sniam priuatiōis que possit fieri in futurū. ius em nō sine ministerio noluit istos esse incōtēti priuatos sed priuatos: ergo autoritate iuris possunt interz vt potestate sua. qz noluit ius eos ipo facto puari: pte rea nego q aliqd ius aū sniam sit qstū minori parti nā post snias deuoluit ad minorem partē ex quadā pñā: qz ex quo minor pars nō deliquit nō ēz puniri: et illi qui sunt priuati habeant p mortuis. xvi. q. i. s. ecce. vnde totū ius vniuersitatis residet in minori parti sicut si illi essent mortui. l. sicut. ff. qd cuiusqz vni. nō. q qui dem rō cessat ante sniam priuatiā. tñ qz nō sunt ibi habendi p mortuis seu priuatis: tūm qz pena priuatiōis nō ipo nitur in fauorē minoris partis sed principaliter odio delinquentiū. s. in psequētiā hoc ius istorū accrescat nō delinquentibus. ergo ante sentētiā nō possunt isti impedire electionem aliorum qz adhuc ante sentētiā eorū nō interest: ergo non debent audiri appellantes. ff. q. vi. non solent. in c. cum inter. ff. s. eo. Abbas.

1. Procurator nō potest interuenire in casu electionis si de nū in casu necessitatis: vel nisi aliq de capitulo hoc velint in alijs vero causis potest.
2. Procurator in casu in quo potest cōstitui. vt. s. proxi. est cōstitutus vnus de capitulo vel vniuersitate nisi illi de collegio hoc non current.
3. Procurator iurans dūm esse impeditū. si postea appareat non esse verum gesta per eū nō retractant nisi ex officio iudicis. et idem est si non iurauit. Iuramentum delatum a parte parti non admittit postea p bationem in contrarium.
4. Electores nō possunt admittēre pcuratōrē absentis nō iuramentum legitimam absentia. nisi omnes consentiant. Appellatio iudicialis suspēdit iurisdictionem iudicis s. appellatio extraiudicialis non parit instum effectum.

Illud. In isto. s. i. nō. q in electionis negotio nō pēd quis reguli pcuratōrē cōstitūere. nisi sit im-

- b peditus bin eo loco vñ nō sit merito vocandus. in hoc tene mēti semp istū tex. a pñio litere collige et tene mēti q in alio negotio p qz pcuratōrē pstitūere vt vice sua iterit vniuersitati s. ipse cōstitutus possit esse p se. nā speciale statuit hic in electionis negotio. ergo in alijs negotijs explicādis p capitula seu vniuersitate aliā. pōt etiā nō impediri pcuratōrē cōstitūere per illū tex. qmūo dixerūt quidā in c. cōstitutis. j. de ap. q vbi nō est seruāda forma huius. c. qz ppter. etiā i negotio electionis pōt etiā nō impeditus pcuratōrē pstitūere per illū tex. qui bene facit in arg. hic a cōtrario sensu s. tu vide qd ibi dixi. vbi cōclui q in electione sit spāle vt non possit quis pstitūere pcuratōrē nisi sit impeditus per hunc tex. hic dum simpliciter interdixit. nec retulit se ad casus in quō sit seruāda forma huius. c. videt em electa in electionis negotio industria persone. arg. bo. in c. is cui. de offi. dele. li. vi. sed in alijs negotijs hz locū qd. s. dixi. quod etiā tetigi in d. c. cōstitutis. et hoc nō tradas obliuioni Anū tñ scias q si aliq de capitulo voluit admittēre pcuratōrē etiā nō impediti ad electionē faciēdam possunt nō obstatē dispositione huius. c. qz hz tex. hic dicat interdiximus. istud tamē interdictū emanauit in fauorē aliorū qd pñz ex eo qz illi de collegio possunt cōicare ius eligēdi penitus extraneo. vt in c. scriptū. s. eo. ergo fortius possunt admittēre pcuratores eorū qui de collegio sunt. et hoc casu alijs cōsentientibus pōt intelligi. d. c. pstitutis. et hoc fuit satis de mēte doc. hic. ¶ Sed nō ibi vni de collegio. qz volēs pcuratōrē cōstitūere nō pōt extraneum deputare. sed d. vices suas cōmittere alicui de collegio vt hic. in c. penul. j. eo. li. vi. vbi tex. optime de isto pcuratōrē. et hoc intellige nisi aliq electores velint isti gratias facere. nā eis volētibus pōt cōstitui extraneus. ad hoc. d. c. scriptū. et facit qz possent isti de nouo aliquos extraneos admittēre ad eligēdū. d. c. scriptū. ergo fortius pcuratōrē istius de collegio s. sit extraneus. et nō admittēre pcuratōrē extraneū fuit hoc sancitū in fauorē collegi ne compellerentur secreta sua cōicare extraneo. et per hoc dico q istud non est speciale in electione. s. generaliter non pōt aliquis cōstitūere pcuratōrē extraneū in explicādis in vniuersitate. qd sentit Jo. an. in regula qd alicui. de reg. iur. lib. vi. in mercu. licet quidā tēuerint oppositi. in d. c. cōstitutis. sed ibi firmanit pñmū. et tenebis hoc mēti. ¶ Sed quero quid si pcurator cū speciali mādato iurauit in animā dñi q tenebatur impedire et sic tanq pcurator fuit admittus. demū electioe facta aliquis cuius interest qui forte perdit electionem ppter volūtātē illius vult pbare q ille cōstitutus nō detinebatur iusto impedimēto: et sic p qns nō poterat pcuratōrē cōstitūere nūquid debeat admitti ad pbādū quidaz vt refert In. q nō qz ex quo semel iurauit delato sibi iuramēto nō est amplius querendū de isto impedimēto vt in l. v. s. dato. ff. de iure iur. nā oīs controuersie finis est iuramētū: vt dixit tex. in c. si et christ. de iure iur. et hoc placet In. nisi aliud dicat fm eum in istis spiritualibz ne quis p surreptiōis astutiā adipiscatur dignitatē: s. tūc fm l. d. ost. admittetur pbatio ex iudicis officio. et nō ad instantiā partis et tene mēti singulariter hec dicta q etiā in spiritualibus nō admittit pbatio in pñi post iuramentū nisi ex iudicis officio. d. Ant. vt tenere q ex quo offert pbatio post iuramentū pōt admitti etiā ad instantiā partis. per. l. admonēdi. ff. de iur. et s. pfecto errauit in hoc: qz solū lex loquit i iuramēto necessario. s. cū offerat iudicet tūc em debet retractari supne mēte pbatioe: qz reperitur lata snia per pbationē nō intergrā sine facto partis. s. qn negotiū est expeditū parte deserente iuramentū parti nō admittit postea pbatio in contrariū qz illa declaratio iuramentū volūtaria hz viz trāsactiōis: et plene pbatiois vt in d. c. et si xps. et in l. q. ff. de iure iur. et in d. s. dato. et habes gl. ord. in c. si. j. de iure iur. tene ergo pñmū dictū cū limitatiōe l. d. ost. p id qd in fili not. gl. i. c. j. de cōces. pre. et In. in c. ad aures. s. de rescrip. Quid si pcurator sit ad nissus ad eligēdū sine iuramento nūqd postea possit is cuius interest pbare q dñs nō erat ipedit. d. cōiter concludit hic q nō. videntur em illi de collegio in hoc renuntiasse iuri eorū admittēdo illū spōte sine dclariōe iuramentū. nam possunt etiā admittēre: licet dñs nō sit impeditus.
- 4 vt. s. dixi. ¶ Sed questio magis difficilis est. qd si maior pars capituli est contenta iuramento fm per probatiōe impedimenti. minor autem pars contradicit et vult pbare qd dñs nō sit impedit. nūquid preualeat dispositio maioris partis vt nō admittat pbatio in pñi oblata per minorem partē. quidā dicūt vt refert In. qz stādū est maiori parti: qz ad tollendā incredibilitatē capituli fuit promissus hic de iuramento. ergo satis est q maior pars capituli cōtentat ista

Anteq puer. Adde qd voluit Lap. alle. lxxviii. et cxxvi. circa fin. zacharias.

Nisi sit impedit. Adde q nō sufficit esse impeditum. imo requiritur instū impeditum. tpe electiōis fieri de. et q de hoc pñstet ipse cōstitutus tabellioni mādātum pcuratōrū faciēti corporale semper sacrosanctis euāgelis iurādum vt dixi in apo. ad istū in c. bone. in ver. impedit. nu. ix. s. e. Sit speciale. Adde Sede pñ. cū. cuius dicta sequit Lap. alle. lxxviii.

Sebasti. Sapia.

De collegio. Ad hoc facit qd qui surrogat alio quē i locū suū. d. surrogare talē q sit eiusdē qualitatis vt in doctore dicit Bar. in l. i. c. de pñci. agē. in reb. li. x. no. bal. p illū tex. in l. pa bolani. c. de epi. et cleci. et ad hec q dicit Abb. hic vi de Phil. peru. in c. cōstitutis. j. de appel. Firma. in tracta. de epō. in. i. parte. lib. j. q. xlii.

In cōtrarium. Adde videndū quod pulchre voluit ro. consil. c.

Sanonmi. super Prima parte primi.

a zacharias.
Ista publicatio. Adde p. car.
z. danda. in trac.
suo. de elec. pte. i.
c. xvi. z. ibi glo. in
ver. interdictos.

b Ipsam electio
ne. adde qd hoc
vñ dicendū verū
nisi esset cōsuetu
do qd etiā in ele
ctionibus nō res
quirētib? fōmā
hui? c. forma tñ
feruaret qz tñc p
pter cōsuetudinē
electio in talib?
clādestina est nul
la p ea q voluit
Oldr. cōf. clvj.

c Sebast. Sapia.

d Clādestina.

e Aide bar. in. l. ij.

f C. de his q ex pu.

g rat. li. x. vbi dicit

h qd clā fieri qd

i nō sit seruata cō

j suetudine vel cō

k sueta solēnitate.

l hñat corā testib?

m vide etiā Bar. in

n l. j. c. d. pd. curia.

o lib. xi. in. l. phibe

p re. ff. qv. aut clā.

q in. l. clam posside

r re. ff. de acq. poss.

s in. l. in fraude. ff.

t d. his quib. vt in

u dig.

v Der abusum.

w adde vt per old.

x cōf. cccv. z. pñ. j.

y Cōtētiō. ad

z de qd voluit old.

aa cōf. cl.

ab zacharias.

ac De cōsuetudi

ad ne. Ad qd quicqd

ae dicat iste qd veri

af tas est qd ex cō

ag suetudine qd pñ

ah uilegio cōpetat

ai a laicis ius eligēdi

aj no. Arch. Do. z

ak car. z. alex. in. c. j.

al z in. c. adrianus.

am lo. ij. Seli. in. c. di

an lecto. pillū tex. z

ao digi. s. in aposti.

ap ad istū. c. os. in

aq aposti. in ver. po

ar pulus. s. eo. titu.

as Sebast. Sapia.

at Cō pōt laic?

au Cō do. Decū

av in. c. decernim?

aw colantepe. verfi.

ax qñto inferi. j. de

ay iudi. vbi etiam t3

az q d cōsuetudine

ba laic? nō pōt ha

bb bere ius eligēdi

bc etiā si habeat ius

bd patronatus.

pbatione dicit tñ Jnn. q si postea corā superiore pbaret cō
trariū q renocaret suffragiū illius tñ. non aut tota electio
postea secuta etiā si fuisset appellatū p minorē: nisi tota ele
ctio pēderet a suffragio illi? rō fm enī qz solū illud d3 reno
cari qd fit post z cōtra appellatiōē. c. cū nobis olim. s. e. sed
electio nō est facta ptra appellatiōē: sed solū fuit suffragiū
illi? admissum: ideo satis est q illud suffragiū cassetur. Nec
ob. si dicat q qd fit post appellatiōē legitimā d3 retra
ctari: vt in. c. vt debitus. j. de ap. cū multis similib? Ad hoc
em rñdet singulariter Jnn. z tene mēti dictū suū. dicit enim
illud pcedere in appellatiōe iudiciali. scē in extraiudiciali.
z idē firmat in. c. cum inter canonicos. s. eod. etiā si fuisset
oblata pbatio per appellante. Rō diuersitatis est qz ap
pellatio iudicialis suspēdit iurisdictionē iudicis ex quo ē le
gitima: vt in. c. si a iudice. z tñ solū. de app. li. vi. z in. c. pa
storalis. s. pte. rē. z in. c. super questionū. in fi. de off. deleg.
merito quicqd facit postea iudex nō tenet. cū sua iurisditio
sit suspēsa sed appellatio extraiudicialis nō suspēdit pote
statē cōpetētē parti quo minus possit vti iure suo. s3 solū de
fendit appellatē ne aliquid fiat p appellatiōē. nec rele
nat oblato pbatiōis: qz cū pars nō sit iudex nō tenet pba
tiōē admittere. solū ergo d3 cassari qd fit ptra appellatiōē
nē z nō post appellatiōē. Hosti. dicit hic se nō videre quin
hec lectoria tota dicat facta p appellatiōē cū fuerit appel
latum ne fieret electio admissio pcuratorē nō impedit. Nec
ob. fm enī iudiciū maioris partis: qz cū iste actus recipiendi
pcuratorē nō impedit sit voluntari? nō h3 locum. l. qd ma
ior. ff. ad muni. imō vnus solus pōt resistere oibus. vt nō. in
c. cū oēs. de cōf. z tene singulariter mēti hōc dictū. z. s. d3
latius. Jo. an. concordādo has opi. distinguit q aut tñ sup
erat de tpe eligēdi q poterat. recipi pbatio minoris partis
z fieri electio. z pcedit opi. Host. aut nō super erat tñ tps z
minor pars eligit cū maiori parte ptestatione pmissa. z pro
cedit opi. Jnn. Ad hī placet primū dictū distinctiōis. nā iz
iste tex. cōtētē pbatiōē iuramentali. nō vñ tñ excludere pba
tionem per factū in cōtrariū fiendū. vt est gl. in. c. ij. de tēpo.
or. lib. vi. z soleo allegare duos tex. qui hoc pbāt ipsos iun
gēdo v3z continebatur. de despō. impu. z. c. pposuisti. de p
ba. z ibi tetigi. sicut aut nō possunt oēs de vniuersitate vno
solū resistere cōdicare vocē extraneo. vt in. c. scriptū. s. e. z ibi
dixi post Cōpo. ita nō possunt hic admittere istū pcuratorē
nō impedit. cum nō habeat vocem nisi inter sit personaliter
illa interpositione. ergo pōt vnus solus d3 dicere z pbare cō
trariū. z per pñs appellare si in dñi fieret. vbi aut vget ter
minus electionis fiende nō tenetur d3 dicētes eligere cū ma
iori parte illo admissio nisi maior pars ptestatiōi.
qz alias faceret sibi pñdiciū. ad hoc gl. nō. in. c. cum ana.
j. ed. z quod ibi dicam. Abbas.

Publicatio electionis qualiter fieri debeat.

Electio clandestina an sit ipso iure nulla.

Electio clandestina an vitietur.

Electiones. **Publicari.** Qualiter autem fiat ista
publicatio? dicit Jnn. z multi alij q publicabit elero z po
pulo per aliquē. nec est vñs qualiter fiat. z cū publicatio nō
sit d3 substantia satis est q electio nō sit clādestina. Host. vñ
dicit q si publicatio nō sit sed omittit causa nocēdi electo.
talis omisso nō vitiat. arg. j. eo. publicato. alias sec? vt hic.
Jo. an. plus pl3 opi. Jnn. satis mihi videtur pbabilis opi.
Host. ar. in. c. nobis. z. c. sicut. j. de simo. vbi ptz q dās pecu
niam in acquisitione spūalis iuris in dānū z fraudē alteri?
nō pōt illi nocere. ita dicamus in ommissione hui? publicatiō
nis si fiat in fraudē electi. C? Scdo qro nūqd electio clāde
stina sit ipso iure nulla. So. dic q sic. qd t3 gl. p istū tex. in. c.
vnico. j. vt ecclē. bene. in verbo: occulta z facit iste tex. in eo
quod tales electiōes reprobant. ergo reducitur nullitas ipso
iure vt in regula que cōtra ius. de regu. in. lib. vi. z. x. dist. vi.
des fili charissime. z in. l. nō dubiū. C. de legi. secus. dic de pu
blicatiōe clandestina. illa em tenet mero iure l3 sit suspecta
vt singulariter pbatur in. d. c. vnico. z dic vt ibi dixi. nam vt
ibi tetigi credo posse attēari idē esse in electionibus in qui
bus necessario non est seruanda forma huius. c. q quando
fit digi. in pñā parte. c. nā si clādestinitas nō h3 vitare col
lationem que h3 vñm electionis z confirmationis forti? vi
tiare nō d3 ipsam electionem dñtaxat. hic autē vitatur ex
dispositiōe hui? c. quod solū puidet cū agitur de electiōe
ecclēsiē viduāt. Quando autē electio dicat clādestina. c
gl. si. psequit. sed clariss Cōpo. dicens illā esse clādestinā
de qua capitulum ordinauit q clādestina maneat z quod
nihil de ipsa dicatur a canonicis. Abbas.

1 **Consentiens electioni de se facte per abusum secularis**
potestatis efficitur ine ligibilis in alia dignitate. z electio
est nulla. 3. 5.

2 **Electus ad dignitatē ecclesiasticā a laico: z eadē obtinens**
a superiore ecclesiastico adhuc iniuste illā tenet: z est excoi
catus excoicatione minori. 7. 8.

Princeps scienter dispēans cū inhabili vñ illi habilitare.

4 **Laicus ex privilegio pōt habere ius eligēdi: secus ex con**
suetudine.

6 **Electio facta per metum est ipso iure nulla. 3.**

7 **Excoicatus minori excommunicatione celebrādo efficitur**
irregularis.

1 **Quisquis.** **Consentiens electiōi de se**
facta per abusū potestatis
secularis efficitur ineligibilis ad dignitatem z ele
ctio est nulla: eligentes autē a beneficijs per triē
niz suspendant: z tñc sunt priuati potestate eligēdi. h. d.
z due sunt partes. In pñā punit electū consentientē. In
scda punit eligentes z electionem vitiat ibi: qui vero. C? La
sus literalis. Frequēter eligeant multi per impressionem
sue per abusum potestatis secularis z electi cōsentiebant q
erat cōtra ecclēsiē libertatē: ne decetero talia fiat statuit cō
ciliū q si aliquis electiōi de se facte cōsensit cōtra cano
nicā libertatem ille careat commodo electiōis z fiat ineli
gibilis: z sine dispensatiōe ad aliquā non possit eligi digni
tatem. hec est pena illius qui cōsentit. Scdo imponit penā
electoribus q qui electionē taliter celebrare presumpserint
quā dicit papa irritā ipso iure ab officijs z beneficijs p tri
enniz suspēdant: z sunt tunc eligēdi potestate priuati. ber.

Mo. pñmo z tene menti qd electio etiā facta p clericos p

abusū tñ potestatis secularis est ipso iure nulla. qd aperte

colligitur ex eo q tex. in verbo: qui vero dixit illā electionē

esse irritā qñ vero dicatur electio facta per abusum potesta

tis secularis satis dicā cum glo. i. C? Mo. scdo q recipiēs di

gnitatem per abusum potestas secularis cōtrahit irregu

laritātē quo ad dignitates obtinēdas. vnde nō pōt ampli?

sine dispensatiōe pñoueri ad alienā dignitatē: fortius ergo

hic dicendū qñ quis recipit dignitatem immediatē a mani

bus laicor. z sic iste tex. vt addere penā seu inhabilitatē ad

ea que hñt. xvi. q. vii. i. c. si quis deinceps. C? Et ex hoc z ex

tex. apertissime potest inferri q si recipiēs dignitatē a mani

b? laicorū eā postea obtinet a superiore ecclesiastico sine dis

pensatione tacita vel expressa q iniuste eā obtinet cū ex illa

receptiōe iniuste facta fuerit effectus inhabilis ad dignita

tem obtinēdam. puto tamen q si princeps. s. papa. scienter p

uideat de illa dignitate in qua se intrusit q videatur tacite

secum dispēare. arg. eorū que dixi in. c. diuersis fallatjs. j.

de cleri. cōiū. z facit quod not. Bal. in. l. barbarius. ff. de off.

pretō. vbi cōcludit q si princeps scienter pñouet inhabile

cū eo tacite videtur dispēare z facit. l. quidam consulebāt

ff. de re iudi. secus autē esset dicendū in alio superiore circa

papā qñ ille nō censetur dispensare nisi saltē promiserit cau

se cōgnitiōē super causa dispensandi. de quo vide qd no. p

Joā. an. z alios in. c. fraternitati. j. de schif. C? Quero pñmo

nūqd iste tex. habeat locū in electiōe cuiuslibet dignitatis.

Host. q non sed solum procedit scdm eum cum quis per ta

lem abusum eligitur ad dignitatem episcopalem. sed Jnn.

tenet hunc tex. habere locū in qualibet dignitate. z hec opi.

communiter tenetur z mihi satis placet cū text. hic loquat

indistincte. C? Secundo querit nūquid possit electus q

consentit huic electioni z contra formā huius ca. pñoueri

in canonicis vel ad alia minora beneficia. doct. q sic. qz text.

iste solum electus inhabilitat quo ad dignitates. dicit tamē

hic Abb. q ad ecclēsiā curatā nō poterit pñoueri: qz il

la equiparat dignitati. j. e. c. dudū. hoc dictū mihi nō placet

qz cū tex. iste sit penalis d3 pprie z stricte intelligi. nō autē

large z iproprie. vt in ca. statutū. j. e. lib. vi. z in re. odia. de re.

iur. li. vi. Certū est ecclēsiā simpliciter curatā non esse pprie

e dignitatē cū nō habeat iurisdictionē fori cōtētiōis. iuxta ea

q dixi in. d. c. de milita. de pñb. C? Tercio z vlti. querit nūquid

indistincte habeat locū iste tex. doct. ponūt hic duas limita

tiones. nā pñmo excipiūt qñ laici haberēt ex privilegio ius

eligēdi. scdo qñ hoc haberent ex cōsuetudine. allegāt. c. adria

nus. l. xij. dist. placet mihi hec limitatio: qz non d3 abusus ex

quo laici elgerunt ex privilegio vt in. c. adrianus. s3 scda li

fimitatio de cōsuetudine mihi non placet qz non potest lai

cus de cōsuetudine etiā maximi tps de cuius initio nō est

memoria acquirere ius eligēdi etiā vt colligat cū canonicis.

vt. j. e. c. massana. z per Jo. an. in. c. ij. de pñb. li. vi. in nouel.

vñ pprie talis vsus pōt dici abusus: z h cōsuetudo est poti

corruptela

igit. vt p Host.
n. c. cū terra hoc
eo. ti. 7 p Bar. in
si patron^o. ff. de
cōfir. tut. Et ad
de quod electio
nq̄sitionem hoc
n. in. c. apostolice

facta a suspenso a beneficio non valet. vt nota. in. c.
eo. ti. 2. in. c. si compromissarius. de elec. lib. vi. 2 p
de excep. 7 per do. Card. in cle. vt hi qui. de eta. 7 q

Sanonmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

a Regimē aia-
rum. Videtur in
c. precipue. xi. qd.
ii. vbi dicitur qd
tot mortibus di-
gni sunt plati qd
perditionis exem-
pla in subditos
transmittunt. vide
Abb. in. c. l. heli
in pn. j. de sumo.
b Indignus. ad
de Old. p. xiij.
vbi ponit an ta-
lis sententia sit in
terlocutoria. et an
requiratur ordo
iudiciarius.

Sebasti. Sapia.

c Peccatū. In-
tellige quādo est
talī negligētia
q̄ sit lata culpa.
alī negligētia q̄
solum levis vel
leuissima nō vī
inducere peccatū
mortale. p̄bper
dictū Inno. in. c.
sicut dignus. j. de
homi. vbi dī q̄ il-
le qui est in leui
vel leuissima cul-
pa nō tenetur in
foro cōsciētie cō-
probat. d. Deci-
in ca. j. in. d. lectu.
col. v. v. sic. v. ad
de constitū.

d Superiores.
Adde qd voluit
Ludo. ro. consil.
ccccxxij.

e Ad abbates.
Adde qd voluit
Old. consil. xiiij.
zacharias.

f Ad Jo. an.
Ant. de bu. rdo.
Car. in. c. cū inter
monasteriū et ibi
Seli. in pn. et istū
et in. c. cū inter.
et qd posui i apo.
ad eū post alios
in ver. benedicti.
nu. 4. s. eo. ti.

Dolus non presumitur nisi probetur.

Dolus presumitur ex coniecturis.

Tacens in aliquo negotio vtrū postea possit cō-
tra illud negotium aliquē defectum obijcere.

Remoti qui dicantur: si in aliqua dispositiōe sit
mentio de remotis.

Lex etiam correctoria extenditur vbi ratio legis
correctorie militat.

Ratio si non potest nisi vna assignari in lege illa
habetur pro expressa.

Lex correctoriaz penalis extēdit fauore ecclīaz.

Papa electus nō potest cōfirmari. q̄ nō habet
superiorem a quo cōfirmetur.

Imperator etiam ante cōfirmationem de cōsue-
tudine administrat.

Rector scholāriū de consuetudine non requirit
cōfirmationem.

Cōsuetudo pōt tribuere plenū ius electo circa
cōfirmationem. qd recipit limitationem.

Hēstā ab illo qui se gerebat p̄ prelato. an teneat
si ille dēscitur a prelatura. 17.

Prelatus agēs p̄ iurib⁹ ecclīe an possit cōtra
eū aliqd obijci puta defect⁹ tituli. v. aliud crimē.

Prelatus verus anteq̄ accipiat possessionē. nō
potest administrare.

Cōmunis error facit ius qm̄ interuenit etiā auto-
ritas superioris per quā causatur cōis error.

Sentētia lata ab illo qui reputabatur index vellet
etiam si appareat qd non erat legitimus index.

Excoicatus si aliqua gerit an teneat.

Titulus non presumitur ex recenti possessionē.
sed ex longa sic.

Presumptio trāsfert on⁹ p̄badi in aduersariū.
Exceptio excoicatiōis est admittēda qm̄ obijci-
tamen vnus p̄badi eam incūbit opponenti.

Testis si fuit toleratus. tñ cōtra eū potest obij-
ci exceptiō criminis.

Compensatiō lucris et dāni an cōsideretur in eodē
contractu vel diuersis et quomodo.

Nihil. Si prelatus per negligē-
tiam cōfirmavit indignū

electū ad regimē animarū perdit po-
testatem cōfirmādi primū successorē

et a p̄ceptiōe p̄prij beneficij suspēditur et p̄mo-
tus dēscitur. si verō p̄ malitiā hoc fecit grāuius

punit. hoc primō. Electi immediate subiecti pa-
pe per se aut per personas iunctas debēt adire

papā et ab eo petere cōfirmationē. et si sunt electi in
concordia et valde remoti: vtz vltra italiā cōstitu-
ti interim administrāt. ita tñ qd nihil alienēt. bñ

dicuntur aut cōsecratur prout cōsueuerūt. Diui-
ditur tota decretalis in duas partes. Priō po-
nitur constitutionis causa. In scōda p̄stitutio ibi.

irrefragabili. Cōstitutio xō hz tres partes. Pri-
ma puidet circa cōfirmationes eorū qui eligunt

ad curā animarū. scōda ibi epī. puidet circa cōfir-
mationē et priuilegiū exēptorū. Tercia casus lralis.

Quidā minus idonei tam scia q̄ etate eligebant
ad regimē animarū p̄pter qd ecclīis multa pe-
ricula imminēbāt. volēs cōciliū huic morbo. cō-

gruā adhibere medelam: statuit qd cūz aliq̄ fue-
rit ad regimē animarū electus. ille ad quē ptinet

cōfirmatio diligēter examinet electionis p̄cessus
et personā electā. et si electio fuerit canonica et per-

sona idonea electionē cōfirmet. et si cōtrariū fe-
cerit repellatur elect⁹ cōfirmator pūniatur hoc

modo: vt si cōfiterit qd p negligētiā p̄mouerit
hominē in sufficiētis sciētie vel ip̄oneste vite vel

illegitime etatis potestātē cōfirmādi successorē
ipsius admittat et a p̄ceptiōe p̄prij beneficij sus-

spēdat quousq̄ fuerit restitutus. si xō hoc p̄ ma-
litiā fecerit. grāui⁹ pūniat. Scōdo dicit qd epī ta-

les ad sacros ordines p̄moueant qui cōmissum
sibi officiū digne valeāt exercere: si et ipsi canoni-

cā voluerint effugere vltionē. Tercio dicit qd q
nullo mediāte pertinent ad romanū p̄tificē ad

ip̄m p̄sonaliter p̄sentetur: aut nūtiōs suos trās-
mittant idoneos per quos diligēter inquiratur

de electionibus et electis. vt sic p̄stmodū cōfir-
mentur si nullū obstiterit impedimentū. ita tñ qd

si aliqui sunt valde remoti vltra italiā relecti sunt in cōcordia dispēsa-
tiue interim ministrent ne ecclīe ex mora damnum incurrant. sed de

rebus ecclīe non alienent minus verō benedictionis seu consecratio-
nis recipiant sicut cōsueuerūt. Bern. C. Mo. primo et tene mēti p̄ncipiū

quod solēt quotidie allegari quod nihil sic nocet ecclīe quā p̄
mōtio eorū qui indigni sunt et minus habiles ad regimē animarū.

nam quod sit a prelatis facile trahitur a subditis in exemplū. vt in ca-
pitulo magne. j. de voto. sunt enim plati oculi subditorū vnde eis exi-

stentibus indignis habet locum illud euāgelicum. Si cecus tecū du-
cit ambo in foveā cadunt. et p̄sal. in hac materia inquit. Obscurentur

oculi eorū ne videant etc. C. Mo. secundo ibi: ad regimē animarū.
qd prelatis dicuntur regere animas vnde alibi appellant reges. xij. q. i.

duo sunt. et largo modo omnes habentes curam animarū possunt ap-
pellari prelatis. vt hic in vers. prelatis. et clarius hoc probat tex. j. de cle.

egro. in. c. tua. stricte tamen prelatis dicuntur habētes forum vel iuris-
dictionem fori cōtentiōis. de quo per Pau. de leaza. in cle. duduz. de se

pul. dixi plene in ca. tua. de clericis egro. et in. c. cū ab ecclesiarum. j. de

offic. ordi. et in ca. h. de iudi. C. Nota. tertio qd electionis cōfirmatio

nō debet impendi sine inquisitione. seu cognitione d̄z em̄ cōfirma-
tor inquirere de electionis forma et meritis electi. et hodie cōfirmatio

facta sine causē cognitione est ipso iure nulla. de quo dic vt legit et nō.
in. c. fin. j. eo. lib. vi. et habes per gl. nunquid idem sit seruandum in ad-

missionē postulationis vel in collatione beneficij. C. Quarto no. ibi:
dēscendus est indigne promotus. quod etiam post cōfirmationem a

ctam cum causē cognitione potest deponi et dēscī cōfirmatus si cōsti-
terit ipsum esse indignum. b. Cōfirmatio ergo nō p̄cludit viam dēsc-

ciendi indigne promotum etiam respectu dignitatis ante cōfirmatio-
nem. An autem hoc hodie habeat locum propter dispositionē. c. fina.

p̄realleg. vide quod no. Sede. consil. xxiij. et cōsi. xcvij. quod dixi in cap.
cum olim. de causa p̄os. et proprie. in. c. cum olim. de dolo et contu. ali-

quid in. c. cum dilectus. s. eo. et aliquid. j. subijciā. C. Quinto not. penā
cōfirmantis electionem factam de indigno. nam si per negligentiam

ipsius hoc contingit. perdit potestatem cōfirmādi primū successo-
rē et debet suspendi a perceptione p̄prij beneficij donec fuerit visum

superiori. si verō hoc contingit per ipsius malitiā debet grāuius pū-
niri ad arbitrium. s. superioris cū hoc casu penā nō determinetur hic.

C. Et ex hoc et ex tex. no. quod ceteris paribus grāuius pūnitur do-
lus quam negligentia. facit. c. super literis. de rescrip. Item collige qd

nō omne delictum in prelato est depositione dignum nec omnis negli-
gentia. vide tamen glo. in. c. ea que. de offic. archidiacon. in ver. reatu. que

dicunt quod negligentia prelatis est mortale peccatū. c. et idem dicit in dis-
simulatiōe. C. Mo. in. s. ceterum. quod exempti immediate pape sub-

iecti tenentur petere cōfirmationem electionis a solo papa. dic tamē
quod etiaz legatus de latere potest istorum exēptorum electiones cō-

firmare: vt habes text. quem tenebis menti in cap. si abbatem. j. eo. lib.
vi. procedit ergo iste tex. si legatus de latere non esset in partib⁹. Et ex

tex. collige quod de iure communi abbates et episcopi nō tenentur pe-
tere cōfirmationem a papa: sed potestates electionis cōfirmande p-

tinēt de iure ad eorū superiores et immediatos. nā papa hic solū re-
seruat sibi potestatem cōfirmādi electionē exemptorū qui immedia-

te subijciuntur pape. et de hoc vide quod no. gloss. in capi. quanq̄. j. eo.
lib. vi. hodie verō papa reseruat sibi potestatem prouidendi de omni-

bus dignitatibus: ita quod potestas prouidendi hodie reseruat pape
pe. solet tamen ex gratia electos cōfirmare. C. Nota. in vers. ita qd

et tene menti quod electi possunt immediate administrare in spiritali-
bus et temporalib⁹ ante cōfirmationem habitam: duobus tamen cō-

currentibus. Priū qd electio eorū sit celebrata in concordia et dic
in concordia scilicet nemine discrepante: vt no. in clemen. ne romani. j.

eo. et in. ca. cupientes. in. s. ad hec. in glo. super verbo concordem. eo. ti.
lib. vi. Secundo requiritur qd electi sint valde remoti: vt puta vltra ita-

liam constituti. et loquitur iste tex. in exēptis immediate pape subie-
ctis. Quid autem in alijs habentibus superiorem alium immediatū:

vt puta archiepiscopum vel patriarcham. dicam cum glo. fina. hodie
vero non puto qd de rigore habeat locum iste tex. quia ex quo papa re-

seruauit sibi potestatem prouidendi de dignitatibus per consequens
abstulit electoribus potestatem eligendi vt in. c. si eo tempore. j. eo. lib.

et per consequens electio nō cōfert ius electo ergo cassat dispositio.
c. que est fundamentū super cōcordi electione. nā de iure per electionē

est initiatum matrimonium spirituale. vt in. c. cum inter. s. eo. et in. c. si.
de transla. epī. vnde per eam ius acquiritur electo et potestas admini-

strandi in habitu: vt dicit glo. sing. in. c. quanto. lxiij. dist. et dixi. in. c. trās-
missam. s. e. et per cōfirmationem solum datur potestas administrandi

in actu. vnde non mirum si iste tex. propter longam distantiam p̄bet
electo potestatem administrandi cum per prius hec potestas cōpete-

ret in habitu sed vbi electio nō tribueret hoc ius nō esset dicēdū quod
huius. c. priuilegiū cōputat electo: nam vt dixi ex gratia hodie papa

cōfirmat electos. C. Mo. vltimo ibi: munus b̄ndictionis seu consecra-
tionis. qd istud. c. habet locū etiam in electionibus abbatū et episcopo-

rum. nam benedictio pertinet ad abbates. c. de quo vide bo. glo. in. l. ij.
de sta. regu. consecratio vero ad episcopū. vt in. c. quod sicut. s. eo. et in

c. vnico

c.unico.de sac.vnc.vnde abbas bene dicitur: ep̄s vero cōsecrat: et mens
litere est qđ l3 exēpti recipiāt confirmationē a solo papa: bñdictiones
seu cōsecrationē recipiēt vel a papa vel ab alijs scđm qđ consueverunt
exēpti. q. i. p. d. d. d. de iure aut cēfante cōsuetudine debēt recipere hāc
benedictionē seu cōsecrationē a solo papa seu eius auctoritate: qz ipse
est prelat⁹ et dioecesan⁹ exēptorū. vt no. in. c. auctoritate. de prin. li. vi.
et ita hodie obseruatur in oib⁹ qui recipiūt dignitatē ab ep̄o papa.
¶ Primo pro declaratione litere quo quid si superior examinavit et
confirmavit indignum per alium vt qz alteri cōmisiť examinationes et
confirmationem alicui⁹ electi et iste commissari⁹ ex negligētia aut
ex ignorantia vel p malitiaz cōfirmavit indignū. sol. dicit hic Inn. q.
si iste superior malitiose hanc potestatem nō delegauit sed vera fide q.
non est ipse puniendus. facit. c. si quis. xxiij. di. 2. c. cū fm. j. de p̄b. sec.
si malitiose hoc fecit. qz dicebatur electus indignus quē ipse fauore p
sone intendebat confirmare. sed nolens hoc facere per se cōmisiť min⁹
idoneo vel corruptibili p̄tate examinādi et cōfirmādi. dicit tñ Hosti.
qz in dubio non presumitur dolus. s3 qui illū allegat habet p̄bare. vt. l.
quoties. s. qui dolo. ff. de proba. pbat tñ ex cōiecturis. vt in ca. s. de re
nun. li. vi. et in l. doli. C. de dolo. dubito an hoc dictum sit verum. et cre
derem dicēdū qđ nisi prelat⁹ ex aliqua iusta cā alteri delegauerit te
neat ipse ex culpa seu malitia cōmissari⁹ sui: qz ex facto. s. alioz quorum
operis vtitur. tenetur vt in l. i. ff. de publ. per. bal. in. l. ne qd. ff. de incē.
rui. nan. et vide glo. no. que hoc sentit in. c. s. de tempo. or. lib. vi. sec. 2. au
tem vbi ex probabili causa hoc delegasset. ¶ Scđo querit a quo po
terit ipse suspensus indulgentiā promereri. docto. dicit et bene qz a su
periori suo nā sicut superior ei⁹ cū suspēdit: ita pōt suspēsiōnē tollere.
ar. c. cum inferior. j. de maior. et obe. et xxi. di. inferior. et vide circa hoc q.
dixi in. c. tam literis. j. de test. et glo. not. in cle. j. de here. ¶ Tertio q.
ritur quid si aliquis canonicus fuit p̄sens in omnibus actibus cōfir
mationis et tacuit. nūquid post confirmationē possit ob̄icere qz ele
ctum cūria vel defectus. Host. dicit qz nō: per ca. si. j. qui ma. accu. pos.
dicit tñ qz per viam denuntiationis poterit audiri ne indignus rema
neat in prelatura et p hoc vltimo vide Inn. in. c. ad aures. de rescrip. et
ex hoc sentit Hosti. qz is qui nō fuit p̄nt tpe cōfirmationis pōt ob̄i
cere cōtra electū et cōfirmatum. intellige si restat adhuc cōsecratio. vt in
c. super his. j. de accu. alias regulariter non auditur p viam exceptiōis
cū sit elect⁹ cōsecutus plenū ius. vt in. c. post electionē. j. de cōces. p̄e
bē. et in. c. cōstitutis. j. de appel. l. s. sed poterit venire per viam denun
tiationis vel accusatiōis. et in his casibus pōt intelligi iste tex. et hoc p
cedit etiā hodie iuxta no. p. sed. de sen. 2. p̄. p̄alle. et vide qđ lati⁹ dixi
in iuribus ad que. s. remiū. ¶ Quarto querit nūquid eo casu quo cō
firmatio electionis petitur in curia debeant citari illi quorum interest
vel debeat poni electū scđm qđ habet. j. e. c. si. li. vi. Jo. an. cōcludit ab̄
qđ aut est talis dignitas que cōprehendit in casu. c. cupientes. j. eo. li.
vi. et nō est necessaria alia citatio vt ibi h̄r idē si sum⁹ in casu. c. j. e. li.
vi. als aut salua plenitudine p̄tatis sedis apostolice d3 seruari etiam in
curia dispositio hui⁹. c. si. sed intellige p̄pue. s. qñ papa p̄cedit p viā
confirmationis p̄dicte hodie vero p viā reservatiōis p̄cedit et p viam
p̄uisionis. ideo nō seruatur dispositio illius. c. si. et facit qđ no. in gl. si.
¶ Quinto queritur an istud priuilegium. de quo in fi. c. habeat locū
in postulatis vt postulati in cōcordia si sunt valde remoti possint ad
ministrare ante admissiōnē postulatiōis. doc. bñ cōcludit qz nō qz per
postulationē nullū ius acquiritur postulato. innititur em̄ spālī gr̄e: vt
in. c. bōe. et in. c. penu. de po. p̄la. et hec faciūt ad id qđ. s. dixi vt hodie nō
habeat locū istud priuilegiū etiā in electiōe. cū p electionē nō acqritur
ius rōne p̄dicta. Itē nō h3 locū istud priuilegiū si legatus de latere
esset in illis partibus cū possent ad illū pro cōfirmatione recurrere. vt
in. d. c. si abbatē. ergo cessat rō hui⁹ priuilegiū. et p̄is ipm priuilegiū.
xvi. q. i. generaliter. ¶ In gl. in ver. etatis in fi. no. gl. in fi. et si habuisti
s. e. cum dilectus. et de hac materia dic vt ibi plen⁹ dixi. ¶ In glo. in
ver. potestatis ipso iure no. glo. et idem finaliter Innocen. dicit tamē
quod hāc potestatem perdit cū superior declarauit ipm cōfirmasse in
dignū ex negligētia vel malitia. Et ex hoc iūcto tex. no. qz p hoc xbi
careat. inducitur canon late snie. idē vī probari. in. c. s. p̄ri. qz nō vī ex
p̄prio significato requirere factum hois idē no. gl. de xbo subiaceat i
c. unico. de iniur. li. vi. i. fi. et vide qđ dixi l. c. clericis. j. ne cleri. vel mona.
¶ In gl. in verbo suspendatur. vbi varie pene statuuntur a canonib⁹.
p̄ncipiū hui⁹ gl. melius caderet in. s. ep̄i. vbi d3 qz ep̄i nō debēt ad sa
cros ordines p̄mouere indignos si volūt effugere canonicā vltiōnē.
Nā si queratur que sit ista canonica vltiō potes recurrere ad iura que
hic ponūt in prin. gl. Et instat latius hic Host. circa p̄latos ordinā
tes aut p̄mouētes indignos: sed qz iura in hac materia loquētia satis
clara sunt nō puto hic instādū esset em̄ potius laboriosum q̄ subtile
et vide gl. in. c. is qui ecclesiasticis. hic allega. in gl. et in fi. gl. et sic me
lius. vt no. in. d. c. grane. nā vbi sit suspēsiō a totali collatione benefi
ciorum merito ibi requiritur monitiō p̄cedēs hic aut in penā delicti
priuat potestate cōfirmādi primū successorē. et suspēditur a primo be
neficio donec visum fuerit superiori. ¶ In gl. in ver. vltra italiā. ibi tñ
cōsuetudini stetur vult ergo gl. stādum esse cōsuetudini cū querit qui
dicatur valde remoti. Host. dicit qz imo stādum est litere. q. dic. cū lra

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Indignum. adde qz si aliquis promouit sciēter
indignū ad sacros ordines. tenet ecclesie quā leuit ad interesse. ita p̄de.
de anch. in clemen. j. in vlt. no. de eta. et qualita. refert et sequit Fel. in. c.
si quando. col. i. ff. vers. de inferioribus. s. de rescrip.

b ¶ Operis vtitur. Alex. cōfi. j. i. lib. i. Ro. cōfi. clj.

met declarat seipsam dū sub̄icit videlicet vltra
e italiā cōstitutū: nō est a verbis lre recedēdū. vñ
cōiter vltamōtani habēt hoc priuilegiū. et hoc vī
placere Hostiē. qui intantum inheret litere qđ
dixit qđ si curia romana esset apō Taurinū. s. in
finibus Italie. qđ electi ecclesiarum vicinarū qui
essent extra Italiā gauderēt hoc priuilegio. sed
certe multū resistit Hostiensis litera dum dicit
qz valde remoti gaudēt hoc priuilegio. vñ illa x
ba videlicet vltra et. fuerūt posita causa exēpli: q.
nō h̄nt restringere dictū seu rōnē dicti. nam ra
tio hui⁹ priuilegiū fuit ne ecclesie paterētur dā
nū in expectāda cōfirmatione electi. ppter nimīā
distātiā locorū. vbi ergo cessat ista ratio. qz eccle
sia ad quā qs est elect⁹ est vicina curie d3 cessare
hoc priuilegiū. ad hoc tex. optim⁹ in. l. cū pater.
s. dulcissim⁹. ff. de leg. j. vbi p̄t3 qz xba dispositio
nis sunt restringenda ad rōnē ipsius dispositio
nis nō ecōtra. papa enim dum loquebatur hic. erat
f romē et sic habuit respectū ad magnam distan
tiam que cōiter contingit a roma vsqz ad partes
vltamōtanas. ¶ Dubitabat etiā hic qđ si curia
existeret vltra mōtes nūqd italici gaudeant hoc
g priuilegio. et tenet Hosti. qz sic: qz curia existēte
vltra mōtes italici respectu curie possent dici vl
tramōtani. et idē tenuerūt Sui. et Bar. in. c. auari
tie. j. eo. li. vi. dicit Jo. an. qz hoc dictū sibi place
ret si iste tex. priuilegiaret vltamōtanos. sed li
tera loquitur de constitutis vltra italiā. q̄ ver
ba nō possunt adaptari cōgrue ad italos. cū ipsi
nō sint vltra italiā. imo in italia. et per hoc deci
ditur illa q̄stio. nunquid curia existēte vltra mō
tes electi vltamōtani gaudeāt hoc priuilegio si
sunt valde remoti a curia romana. Cōpo. videt
primo tene re qz nō. qz cessant verba et cā cōstitu
tiōis. lxi. di. in. s. his oib⁹. in cōtrariū allegauit
l. j. s. legū. ff. de posthu. quā sentiat quod ista cā
fuit hic impulsua: et nō finalis. ideo ea cessante
nō debet cessare cōstitutio. sed ex mente hostien.
Sas. Sui. fuit qđ isti nō gaudeant. nam cū ipsi
dicant italos hoc casu gaudere hoc priuilegio ta
cite sentiūt qz cā priuilegiū finit in vltamontan
nis. Joā. an. dicit se consuluisse cū dā electo vl
tramōtano cui cōrigit iste casus qz ante factum
nō immiseret se administratiōi. qz cū istud ius
sit dispensatiuum et exorbitās. nō debet exēdi ex
tra terminos litere: arg. in regula que a iure cōi
exorbitāt. de re. iur. li. vi. sed post factū dicit pe
nam locum nō h̄re si vltamontanus electus ad
ministravit qz pena d3 stricte intelligi. vt in. c. sta
tutum. j. eo. lib. vi. sed licet curia existat vltamō
tes nō cessant ppter hoc verba hui⁹ text. nec
etiam ratio. qz posset esse maior distātia inter cu
riam romanam ibidem existentem et electum vl
tramontanū q̄ contingeret curia existēte in ita
lia quo ad oēs vltamōtanos. sepe em̄ scđm euz
vñ cōsulim⁹ ante factū: cuius cōtrariū cōsulio
mus post factū facit qđ no. in. c. verū de iureiur. et
tene mēti hūc modū consulēdi cū dispō penalis
est dubia. simile no. in. c. j. de deci. lib. vi. domini⁹
Ant. dicit qz hec ratio Jo. an. sibi nō pl3 dictuz
tamē est verū in se nā ad intellectū dispositiōis
d3 cōsiderari p̄sona loquēs ad hoc. c. magne. j. de
voto. sed papa tpe quo edidit istā cōstitutionem
erat rome vt innuūt verba tex. in fi. ideo facit mē
tionem de cōstitutis vltra italiā: qz isti cōiter di
stant a curia romana. et ideo cōcludit hoc priuile
gium habere locum in omnibus valde remotis
a curia romana. ¶ Et qui dicatur valde remoti re
currendum est ad arbitrium iudicis qui informa
uit motum animi sui scđm distātiā que est a ro
ma vsqz ad ptes vltamōtanas cū iste tex. hic ap
pellet istos valde remotos. et rōne hui⁹ magne
distātie priuilegiavit electos. vt videtur hec rō

¶ Sebast. Sapia.

¶ Scđo q̄ritur.
Vide no. p alex.
et alios i. l. s. ff. qđ
quisqz in vbi po
nūt an qñ q acci
pit imperitiū as
fessorē teneatur.
¶ Vel defectus.
adde qđ voluit
Oldra. cōfi. c. j.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Ultra italiā.
vide Fel. in. c. po
stulasti. char. vlt.
co. j. x. limita qñ
to. vbi refert Ol
dra. tenēt qz dis
positio hui⁹. c. h3
locū sine curia ro
mana sit citra vl
tramōtes. dūz
modo elect⁹ mul
tū distet a curiaz
p̄pterea no. hūc
tex. ad hoc qz dis
pensatio exēdit
qñ est clausa i cor
pore iuris.

zacharias.

¶ Erat Rome.
adde p modū in
cidētis qđ papa
nō d3 sine cā trāl
ferre sedē suā de
romana ciuitate.
ita no. Inn. in. c.
exposuit. j. d. dila.
Jo. an. l. c. funda
mēta. de ele. li. vi.
iste in. c. ego. col.
ij. x. et hoc. d. in
re iur. et ibidem
Fel. eo. li. x. i. tex.
ibi apostolorū.
Anto. Francisc.
¶ Unde ad b an
papa possit mu
tare sedē de vbe
ad aliū locū. alb.
de rosa. in. l. ij. C.
de sum. tri. 2. ca.
et gñaliter de po
testate pape vñ
gl. i. c. sicut vnire.
de excels. p̄la. 2. c.
qz traslationē. de
offi. lega. et in cle.
j. in prin. de reli.
domi. et vide bal.
in. l. si testm. et in
aut. hoc iter libe
ros. C. de testa. et
in. l. eā quā. C. de
pace constā. in. s.
liberatio. in vñ
feud. et i. p. vsus
feu. in. j. diu. i. x.
aliqua s3 pauca.
¶ Hoc priuilegio.
Addo qđ late vo
luit Oldra. expli
cans intellect⁹
hui⁹. c. cōfi. ix.

Sanonista super Prima parte primi.

a **Sebasti. Sapia.** **¶** Intendi. **¶** Nec omnia et plura alia refert do.

Franciscus Curtius senior in consil. ix. Ticinensi statuto colū. viij. et ix.

b **Sebasti. Sapia.** **¶** Imperatoris. **¶** Vide Salicet. in l. bene a zenone co. i. cū quatuor se. C. de quadri. pferi. vbi late an imperator an coronationem possit administrare. vide feli. in. c. eam te. col. ij. s. de rescrip.

c **Administrare.**

Adde late Old.

consil. clxxx.

zacharias.

¶ Adde qd ad h

ut dictum proce

dat tria concurs

rant op. scz quod

sit in pcordia ele

ctus immediate

ecclesie capitulo

subiecte. et quod

sit extra italia cō

stitutus nisi forte

curia eis mōtes

resideret plene

per Card. Andan

dag. i tracta. suo

de elec. i. parte. c.

lvi. de hoc latius

per Bertha. de

fir. in suo tracta.

de epō parte. iij.

in princ. lib. iij. q.

ij. cū pluribus

seq. Oldr. consil.

ccxvi. et cxi. cxi.

Ro. consil. cccxx.

col. v. verū qd vl

timū. Spec. in

ri. de rescrip. pre

sentia. s. in. verfi.

itē qd obtentuz.

vbi etia quid in

papa imperator

re. et alijs multis

et ibi Joan. and.

ad ipsum.

d **¶** Valet. **Adde**

Oldr. consil. cxi.

e **¶** Prelatura. **ad**

de qd voluit lap.

alle. lxxxix. et lxx

vii.

¶ Sebasti. Sapia.

¶ Sed si. **¶** Vide

Alex. in consilio. a

cxv. ponderatis

narratis. colū. ij.

in fi. in. v. volū. et

Are. i. l. quoties

ff. de acqui. here.

optima et ea originaliter tenuit Jo. de fantusis dicens qd causa finalis huius privilegii fuit longa distantia a curia romana. et qd illa verba text. vide licet ultra italiam constituti. fuerunt posita causa exempli. et ea que dicuntur causa exempli non hnt restringere dispositionem et no. in ca. i. ne cle. vel mona. Et hac opi. fuit olim secutus dñs meus do. Card. s. postea ab hac opi. recessit qz difficile esset determinare qui dicant valde remoti. unde dicit quod cū iste tex. sit correctorius non debeat extendi ultra terminos literę etiam per indēnita tem rationis. vt no. gl. in. c. idēnitatibus. in. s. ce. terum. j. e. li. vi. quod etiā voluit bar. in aut. quas actiones. C. de sac. san. eccl. unde cōcludit ipse qd oēs vltamōtani gaudēt hoc privilegio siue sint vicini siue ppinqui. Et qd illa verba tex. ultra ita liā constituti. fuerūt opposita nō cā exempli. s. tāqz distantia formā privilegio. sed hoc dictū mihi nō placet est em̄ potius imponere legē verbis qd re bus cōtra. c. cōmissa. j. e. li. vi. Itē sim hoc dictum nunqz haberet locum iste tex. in italicis curia exi stēte ultra mōtes. deficeret em̄ verba. qd est ptra mētem huius. c. qd nō hz privilegiare ecclesias vl tramontanas sed dei ecclesias in gñere. vt p̄t ibi ppter necessitates ecclesiarum. unde dicerē cōs cludendo qd vbiqz cōcurrit distantia locorum saltē tāta quāta est a romana ciuitate vsqz ad ter minos italie et exēptio electorū qd semp habeat locū iste tex. vñ si curia est ultra mōtes. dicerē qd italici et vltamōtani valde remoti gaudeāt hoc privilegio. Si xō curia est in italia tūc italici non gaudent hoc privilegio. qd nō est italia tā magna pūntia vt existentes in italia dicantur valde re moti quo ad istud privilegium obtinēdū vt tex. hic clare innuit. ¶ Nec ob. si dicat qd istud ius tā qd correctiuū nō debeat exēdi ultra terminos li tere. Ad hoc rñdeo duobus modis primo qd illō dictū nō hz locū vbi rō legis exprimit in lege. qz tūc ad limites rōnis debet exēdi ius quantūcū qz correctiuū. vt no. Bal. in aut. quas actiones. C. de sacrosan. eccl. quoniam vbi cōcurrit omni moda eadē ratio nō pprie fit ibi exēptio. s. ex mē te legis cōprehenditur oīs casus in quo cōcurrit illa ratio. vt dicit glo. sing. in. c. i. de tēpo. ord. lib. vi. pbatur rōne. nam lex non cōsistit in verbis s. in sui rōne. nā verba deseruiūt intentioni et nō econtra. vt in. c. secundo requiris. de app. et in. c. intelligentia. de verb. signi. et in. l. nō dubiū. C. de legi. et in regula si. et ibi per Dy. de regu. iuris lib. vi. vt notanter dicit Bal. in. l. maximum vitium. C. de libe. prete. et in. l. scire oportet. ff. de exca. tu. sic em̄ se habet rō legis ad xba legis sicut anima ad corpus. unde sicut animadominatur corpori ita ratio verbis. quoniam voluit idem Bal. in. d. l. maximum vitium. et post Ly. in. d. l. nō dubiū. qd etiā si ratio nō sit expressa in lege ex quo non po test coniecturari nisi vnica et naturalis rō ipsius legis. dz fieri extensio ad limites rōnis presum pte. hic aut in tex. nostro satis apparet de ratio ne huius privilegii. emanauit em̄ ppter magnāz distantia ne ecclesie pariantur interim detrimen tū in spiritualibus et temporalibus. Secūdo p̄n cipaliter pōt responderi qd cum istud ius priui legiatū emanauerit in fauorem ecclesiarū non dz restringi licet sit correctiuū vel penale. sed ex tendi fauore ecclesiarum. vt dicit glo. no. in. cap. sciāt cūcti. j. eo. li. vi. et Joan. and. in cap. fin. j. cod. titu. et lib. Et per predicta dicerem qd si electus non multum distaret a curia romana tamen pro pter viarum discrimina nō posset ire nec mitte re de proximo pro confirmatione obtinēdā qd haberet locum istud privilegium. qz licet verba de ficiant non deficit mens et ratio legis. nā eadē ra tio est in non multū remoto qui propter impe

damentum non potest ire nec mittere ad curiam que est in loco valde remoto. et p hoc facit in ar. bo. tex. in. l. tutor q reperit. ff. de admi. tu to. ibi tutor administrat necessitate instāte an confectū inventarium. ad idēz. xvij. q. iij. in. c. nullus. et quod no. Pau. in cle. i. de rebus eccles non alie. et faciunt ad questionem quam tangam in glo. sequen.

io **¶** In glo. si. abi. et in romano pontifice. deferē enim sibi plenum ius ex sola electione. qz non habet superiorem a quo petatur electiois cō firmatio. vt in. c. licet. in fi. s. eo. **¶** Adde tertium. casus in electione abba tiſtē. quod intellige prout habetur in. c. indemnitatibus. s. si vero. j. e. lib. vi. **¶** Est et quartus casus in electione imperatoris. bñam saltem ex consuetudine hodie est introductum. vt electus possit immediate ad ministrare. **¶** De quo vide glo. plenam et no. in cle. romani. de iureiurā. potest addi et quintus casus cum consuetudo tribuit ius plenum ex sola electione. ita quod non requiratur alia cōfirmatio. vt hodie est vt derē in electione rectoris scholarii. nō enim recipit confirmationē ab aliquo. et quod valeat talis consuetudo. tenet Bal. in aut. habita. C. ne fil. pro pa. Regulariter electus ab vniuersitate etiam seculari dz confirmari a superiore. vt est gl. in. l. priuatorum. C. de iurisd. om. iudi. et tenet Bal. in dicta aut. habita. **¶** Dubito tamen an valeat consuetu do in dignitatibus habentibus curam animarum. per id quod legit et no. in. c. cum venerabilis. de consuetud. **¶** Posset tamen sic distingui. quod aut consuetudo tribuit plenum ius electo ex sola electione. ita quod ipsa electio habet vim prouisionis seu electionis et confirmatio nis. et tunc valet consuetudo. nam poterūt electores p̄scribere istud ius prouidendi. arg. in. c. cum dilectus. s. de consue. Aut habet consue tudo vt electus administret ante confirmationem. quam tamē tenea tur a superiore petere. et tunc non valet talis cōsuetudo. qz potest esse damnoſa ecclesijs. qz nonnunquam contingeret qd indignus adminis traret. ad hoc. c. i. s. de consue. et facit. c. auaritie. j. eo. lib. i. s. in. c. qualis ter. **¶** In eadē glo. ibi. sed contra videtur. concludit ergo gloss. istud ius non habere locum in electis qui recognoscunt alium superiorem preter romanum pontificem. et cum hac glo. transeunt hic communis ter doc. Sed credo per ea que dixi. s. in preceden. glo. posse sustentari contrarium. qz licet hoc capit. contineat privilegium. est tamē reda ctum in corpus iuris nec fuit mens pape privilegiare exemptos ra tionē exemptionis. sed propter necessitatem et vtilitatem ecclesiarum cōsideras qd exēpti nōnunqz sunt valde remoti a romana curia. qd de facili non contingit in non exemptis respectu superiorum suorum. sed vbi casus contingeret. non video quare istud. c. meis. non debeat habe re locum cum sit fauorabile ipsiſ ecclesijs. vt. s. plenius dixi. **¶** In ea. gl. ibi sed contrarium verūm est in hoc casu. nota bene hanc particulam glo. cum qua trāseunt communiter hic docto. Et ad cōtraria respu. qd procedunt vbi electus nō habuit vim potestatem administrādi a supe riore nec autoritatem cōfirmationis. vel quando precessisset sententia condemnationis vel inhibito superioris vel notoria suspēſio. tunc em̄ non tenerent gesta. vt in cap. veritatis in fi. de do. et cōtuma. xxij. dist. in. c. verum. **¶** Et vt habeas latius hanc materiam expediendo gl. In nō. et Compost. diuido eam in duos articulos. **¶** Primus est nunquid gesta ab eo qui se gerebat pro prelato teneant vel sint reuocāda si post modum deficiatur ab illa prelatura. **¶** Secūdus articulus. nunquid con tra eum qui gerit se pro prelato alicuius ecclesie agere pro iuribz ipsiſ ecclesie possit obijci defectus tituli vel aliquod crimen ad effectum re pellendi eum ab agēdo. **¶** Primō procedam enumerando aliquos ca sus. Et primus casus sit quando gerebat se pro plato tamen non erat in possessione. et tūc indubitatū non valēt gesta. argu. in. c. consultatio nibus et quod ibi no. de iure patronatus nec hoc casu cōis error iustis nere gesta ex quo deficit possessio. Ad hoc quod legitur et nota. in. l. barbarius. ff. de officio prete. et in. c. cum dilectus. j. de religiosis poni bus. et facit quod nota. Inno. in. c. h. de in integrum restitutione. et in. c. in literis. de restitutione spoliato. et facit gl. hic in eo qd ponderat istū non fuisse in quasi possessione etiā si credatur verus prelatus nō tenēt gesta in dānum ecclesie. unde isti soluētes non liberant nisi cū eo cō traxissent. vt in. l. si vt bona. ff. de cōdi. indebi. et ibi per Bar. et Inno. in d. c. in literis. unde si intrusus aliqd alienauit dz id reuocari. vt in. c. a lienationes. xij. qd. ij. vbi bo. tex. et ibi per glo. et Archid. Sed si aliqū cōtractum fecisset de rebus ecclesie puta locanda. tunc pensionem sibi soluētes essent liberati. qz solū erat obligati rōne ſctus inititū in truſo. vt in. d. l. si vbi. no. Inno. in. d. c. in literis secus si fuissent pensio narqz ecclesie ex contractu prius inito cū predecessore. qz tunc nō libe rarentur soluendo intruso. vt per Bar. et Inno. in locis p̄alleg. nec cō munis error iuuat ex quo deest autoritas superioris. nā. l. barbarius. p̄alle. fundat se super cōi errore et sup autoritate superioris. nā ille ser uus q putabat liber habuit offiā a superiore. et sic cōcurrēbat ibi duo. s. autoritas superioris et cōis error. secus aut vbi adesset vnum tantū. vt tenuit hic Inno. et bene. et bal. in repe. d. l. Barbarius. **¶** Pro hoc facit gl. que ponderat istum fuisse in quasi possessione p̄lationis de licen tia pape. et qd. p prelato habitus est. ff. de ob. c. querela. eo. et c. consulta tionibus p̄ealle. in quibus patet qd sufficit sola possessio ad validita tem actus. nam illa iura loquuntur quando ius non resistit possessio ni sicut in casu nostro. non enim potest quis administrare ex sola possessione

a possessione nisi habeat auctoritatem superioris. ut in regula beneficii.
 b de reg. iur. l. vi. c. ex frequentibus. de insti. ¶ Tertius casus^b cum quis
 se gerit pro prelato et habuit confirmationem a superiore: sed ex aliquo
 defectu non tenet confirmationem vel electionem, et tunc gesta per ipsum non debent
 retractari ex quo alias legitime gesta sunt cum hic concurrat auctoritas su-
 perioris et error non sum⁹ in casu. l. barbarius. preal. et facit tex. iij. q.
 vij. s. tria. ver. verum. et in. l. si arbiter. C. de sen. et interlo. om. iu. ubi et senten-
 tia lata a delegato qui putabat liberum postea appareat eum fuisse servum si
 ergo tenet gesta a delegato propter eorum errorem et auctoritatem superioris
 multo fortius debent tenere in ordinario in cuius officio versat maior
 utilitas publica, et idem dicendum in. q. huius gl. Nam ex quo iste electus
 habebat potestatem administrandi auctoritate superioris vel huius iuris de-
 bet tenere omnia gesta alias legitime facta: sed postea cassetur sua electio
 vel pronuncietur nulla. et intelligo quod communis error concurrebat, ut quod
 putabatur communiter eum esse legitime electum: quod etiam sentit ista gl.
 ¶ Quartus casus principalis cum is qui gerebat se pro prelato fuit electus
 et confirmatus seu pmissus per superiorem tunc postea aliquid gerit propter
 quod fuit priuatus ipso facto prelatura: puta quod incidit in heresim. vij. q.
 distin. quo iure: et tunc si ista priuatio fuit occulta tenet omnia gesta. Et idem
 videtur quando dubitatur de priuatione nam ex quo tolerabatur in of-
 ficio debet tenere omnia acta interim gesta: ut in. c. nonne. vij. q. iij. et ibi
 per Archi. Sed si suspensio vel priuatio esset notoria vel inhibitio superio-
 ris precessisset tunc non tenerent gesta. ut in. c. veritatis. de dolo et cotu-
 13 ma. et in. s. verum. xxxij. dist. ¶ Quid autem in gestis ab excoicato pri-
 uatum in spiritualibus vide quod plene dixi. in. d. c. veritatis. et hec suffi-
 ciunt circa primum membrum. ¶ Quo ad secundum nam quod contra istum agere
 c possit obijci de defectu tituli vel de aliquo crimine dic quod aut non est
 in possessione prelature: et tunc potest opponi quod non habet titulum
 saltem legitimum, et sibi asserenti contrarium incumbit onus probandi:
 ut no. do. de Ro. decis. iij. et hoc procedit tenendo opi. illam quod electus
 firmiter possit administrare, sed non sit in possessione. de qua plene dixi in
 14 c. transmissam. s. e. et aut non est in possessione prelature: et tunc si possessio
 est recens tenetur probare titulum: ut notatur per Jo. and. post. Inno.
 et Hostien. in. c. i. de concess. preben. l. vi. et per do. de Ro. decis. palle. sic
 limita dictum Compo. et doc. hic dum sentiunt quod si contra prelatum remo-
 tum excipitur in curia de defectu tituli quod sufficiat probare possessio-
 nem nam debet intelligi quando possessio non est recens. si vero possessio est anti-
 qua tunc non obstat exceptio defectus tituli: quod ex quo superior suus eum lo-
 go tempore in possessione sustinuit. presumit quod habuerit titulum verum hec
 presumptio transfundit onus probandi in aduersarium ut in. c. unico. vt
 eccle. benef. et per Jo. an. et domi. de Ro. in locis prealleg. Hoc verum
 nisi talis possessio patiatur ipsum super titulo. nam tunc est presumptio
 contra eum ideo potest sibi obijci in iudicio quod non habet titulum. satis
 est tamen probare aliqualem de titulo ad effectum agendi: ut in. c. veniens
 el. ij. de testi. et tenent dictum de ro. in prealleg. decisio. in fi. Si autem oppo-
 neretur quod non habet titulum legitimum. non tamen negat omnino titulum et talis
 exceptio non debet admitti secundum Compositum. hic. Quia omnia gesta tenet
 ex quo intercessit auctoritas superioris et est in possessione prelature. ut
 s. dixi. nec debet admitti exceptio criminis, quod ex quo toleratur in prela-
 tura valent omnia gesta. ut in. d. c. nonne. et ibi per archi. facit quod not. Inno. in
 capit. inter dilectos. de excess. prela. exceptio vero excommunicationis
 d etiam si non sit notoria debet admitti propter periculum communionis secundum
 Inno. et Compositum. quod satis placet. onus tamen probandi incumbit opponenti: ut
 15 in. c. pia. de excep. l. vi. ¶ Nec ob. si dicatur quod contra testem toleratum
 admittitur exceptio criminis: ut in. c. sup. eo. et c. testimonium. j. de te. Ad
 hoc enim non respondet Inno. quod aliud in teste licet testificari in se sit publicum
 officium: testis tamen non reddit testimonium ratione publici officij quod habet
 16 ideo in teste non operatur tolerantia. sed secus in prelato qui habet publicum
 cum officium. et ad predicta adde quod no. Spe. in ti. de ac. s. j. ¶ Et
 in fi. gl. no. bene hanc ultimam quod non gl. ex quo collige quod ex contractu ge-
 sto cum intruso nomine ecclesie potest eo remoto verum prelatus agere.
 ar. in. l. si ut proponis. C. de rei vend. et hoc firmavit bar. in. d. l. si vrbana.
 in fi. et habes glo. similem in. c. i. j. de schismati. Hosti. tamen voluit limita-
 re gl. ut procedat in diuersis actibus initis per intrusum cum diuersis pro-
 sionis: ut tunc teneant contractus initii in fauorem ecclesie secus in illis qui
 afferunt damnum. nec debet fieri compensatio damni et commodi ex quo di-
 uerse sunt persone secus dic in diuersis contractibus initis cum eodem. quod
 tunc debet fieri compensatio. Sed Jo. and. tenet etiam in hoc casu cum gl. ut in
 diuersis contractibus nunquam fiat compensatio sed cum eadem persona sint gesta. se-
 cus in vno contractu cum eodem gesto. nam tunc non potest ecclesia recipere
 partem in fauorem suum et rescindere pro parte alia: quod vnius et idem contractus
 non debet claudicare. aut enim totus cassabitur. aut sustinebitur. arg.
 bo. in. l. quod si minor. et in. l. etiam. ff. de iur. iur. xvj. anno. et facit. c. j. in fin.
 j. de in integ. resti. et hoc satis placet. Abbas.

- 1 Expense que fiunt in negotio electionis debent restitui postea ab electo. s. 5. 7.
- 2 Capitulum non debet occupare bona prelature. prelato mortuo: et quod debet ea custodire: vide in nu. 8.
- 4 Visitatio quam faciunt prelati debet fieri expensis subditorum qui visitantur.
- 6 Expense que fiunt in funeralibus prelatorum: aut fiant de bonis pre-

a Ex sola possessione. Adde Sede. de se. c. si. l. j.

b ¶ Sebast. Sapia. ¶ Tertius casus. Vide Jaco. de belloni. indispu. suam incipit. cauet aliquo iure quam ponit post. l. h. C. quod et qui index. ubi querit si aliquo iure cauet quod electio vel collatio dignitatis vel honoris vel officio debeat fieri cum certa solennitate et aliquis tale dignita-

lature vel de patrimonio defuncti.

Preterite. Expense

quas facit capitulum pro electione prelati, de bonis prelature debet fieri vel reddi. Primo ponit dictum quod secundo determinat ibi. dum d. ¶ Casus literalis. Statuit papa in. c. isto ut expense necessarie que fiunt vacante ecclesia per capitulum pro negotio electionis de bonis episcopatus siue patriarchatus integraliter res-

1 ¶ Tituli. Adde ut per fede. consilio. c. ij. ¶ Communio. Adde ut per Lu- do. Romanum c. si. c. c. l. xvj. ¶ Prelature. ad de fede. c. si. c. xij. ubi ponit qualiter probent et ad materia vide old. c. si. xvj. ¶ Expense necessarie que fiunt vacante ecclesia per capitulum pro negotio electionis de bonis episcopatus siue patriarchatus integraliter res-

2 ¶ Tituli. Adde ut per fede. consilio. c. ij. ¶ Communio. Adde ut per Lu- do. Romanum c. si. c. c. l. xvj. ¶ Prelature. ad de fede. c. si. c. xij. ubi ponit qualiter probent et ad materia vide old. c. si. xvj. ¶ Expense necessarie que fiunt vacante ecclesia per capitulum pro negotio electionis de bonis episcopatus siue patriarchatus integraliter res-

3 ¶ Tituli. Adde ut per fede. consilio. c. ij. ¶ Communio. Adde ut per Lu- do. Romanum c. si. c. c. l. xvj. ¶ Prelature. ad de fede. c. si. c. xij. ubi ponit qualiter probent et ad materia vide old. c. si. xvj. ¶ Expense necessarie que fiunt vacante ecclesia per capitulum pro negotio electionis de bonis episcopatus siue patriarchatus integraliter res-

4 ¶ Tituli. Adde ut per fede. consilio. c. ij. ¶ Communio. Adde ut per Lu- do. Romanum c. si. c. c. l. xvj. ¶ Prelature. ad de fede. c. si. c. xij. ubi ponit qualiter probent et ad materia vide old. c. si. xvj. ¶ Expense necessarie que fiunt vacante ecclesia per capitulum pro negotio electionis de bonis episcopatus siue patriarchatus integraliter res-

tem vel officium obtinuerit non ser- uata ista solennitate, an existens in illa dignitate mul- to tempore si ges- sit multa teneat, tandem concludit quod non quod deficit illa solennitas.

¶ Tituli. Adde ut per fede. consilio. c. ij.

¶ Communio. Adde ut per Lu- do. Romanum c. si. c. c. l. xvj.

¶ Prelature. ad de fede. c. si. c. xij. ubi ponit qualiter probent et ad materia vide old. c. si. xvj.

Sanozmi. super Prima parte primi.

Sebasti. Sapia.

a **¶** An expense.
faciunt not. per
Abb. in. c. cū pro
ca. j. de pcur. vbi
tenet qd expēsas
factas p vālitā
te capituli nō so
lū extraneus sed
quilibet de eccle
sia potest repe
re a caplo. vñ et
Abb. in. c. d. mul
ta. d. prebē. in. vi.
vbi ponit an pla
tus potest retine
re expēsas quas
fecit d. pprio pa
trimonio.

Sebasti. Sapia.

b **¶** Nunqd expē
se. Hāc qōnē las
te examinat pet.
de vbal. de pūio
in tractatu cano
nice epalis z pa
rochialis. in vlti.
char. vbi incipit a
papa z qrit d. sin
gulis. cū expē
sis debeāt fune
rari.

Do. Cardina.

Adde videnduz

eius cōsil. cxxvñ.

Ad economiū.

adde qd voluit

Lap. alle. lxxxi.

¶ Et furtū. Ad

de ancha. late cō

filio. clyñ.

fieri de bonis prelature cum tex. hoc generaliter
dicat p electionis negotio zc. nec restringit se cir
ca electionē iam factam pmonēdam. ¶ Nec obit.
4 motiū Vincē. qz sepe. quis facit expēsis alteri?
id ad qd tenet: vt patet in visitatione prelari. nā
visitat expēsis subditorū. vt in. c. cū officij. de pre
scrip. Idem patet in consecratione ecclesie. licet
etiā prelatus teneat cōsecrare ecclesias sibi subie
ctas nihilominus potest exigere procur. vt in. c.
cum sit romana. j. de sumo. Vincē. en dicebat illos
casus esse speciales. Archid. in. d. ca. si. lxxij. di. vi.
detur sequi Compost. hic. z cū eo trāseunt hic
doc. scribentes. z mihi placet hoc dictum: qz of
ficiuz capituli in eligēdo nō debet sibi esse vāno
sum. vt in. c. cum expediat. j. eo. li. vi. Itē eligēdo
capitulum gerit negotiū plature. ergo debet re
petere expēsas ab ipsa prelatura vt in. c. cum pro
causa. j. de procu. ¶ z per hoc soluitur alia qstio
nūquid iste expense pro negotio electiōis fiēde
seu facte debeāt deduci de bonis prelature tātū:
an de bonis omnium subditorū: vt sic quelibet
ecclesia subdita teneat contribuere. Hostien. hic
multū instat: z finaliter cōcludit qd in hoc seruā
da est cōsuetudo que est optima legū interpres.
vt in. c. cum dilectus. de cōsue. z in. l. de quibz. ff.
de legi. z posset adduci iste tex. secūdu eū qd3 fie
ri electio de bonis omnium subditorū per illa ver
ba de bonis patriarchatus fiat totaliter expōnē
do verbum totaliter. i. cōmuniter. Sed si nō po
test apparere de cōsuetudine dixit illas fiēdas
de bonis prelature vacantis: qz ipsi principaliter
iterest nisi expēse essent graues multū. qz tūc
debet subditi cōtribuere. cum teneatur ad chari
tatiū subsidium. vt in. c. cū apostolus. j. de cē
si. Sed mihi hec questio videtur indubia p istuz
tex. in. si. cū dicit quod expēse debet reddi de bo
nis patriarcharū dūmodo canonici nō occupa
uerint decedentis patriarche bona. z sic loquit
tex. de bonis patriarche tātū. Idem videtur a
parte velle text. in. c. cupientes. in. s. pe. j. eo. li. vi.
vbi tex. dicit qd debet fieri de bonis prelature. Et
per illum text. potest solui alia questio qd fit hic.
Et subicitur in glo. nunquid iste tex. habeat lo
cū in electionibz aliorū prelatorū cū loquat solū
de electione patriarche. z dicendum qd sic pbat
per illū tex. z ibi in. s. ad hēc. in. d. c. cupientes sa
tis benefacit pro pdicta opi. Vincē. vt ex bonis
prelature deducantur expense p electiōe iam fa
cta promouenda. nō autem pro fiēda. z profecto
hoc posset satis de iure sustineri licet precedens
opī cōtraria sit cōmunior. qz ins eligēdi prelari
fuit cōcessum capitulo in priuilegiū. cū olim ins
prouidendi spectaret ad superiorē. iuxta not. per
gl. in. c. qd. j. e. li. vi. Capitulum ergo volens vt
priuilegio sibi cōcesso non debet ab alio require
re expēsas. qz videtur potius eligere vtēs iure
suo qd gerēdo negotiū alterius. ¶ Et ex pre
dictis potest dubitari de alia questiōe nūqd ex
pēse fiēde in exequijs prelari mortui debeāt fie
ri de bonis prelature presertim si defunctus ha
bebat patrimonium in quo habuit extraneū he
redem. z in hac questione nūquam reperi autori
tatē alicui antiqui. Sz do. Car. c. in hoc breuissi
me dixit se credere qd sint fiēde ex bonis prelatur
re qz procedunt a negotio electionis. vt in. c. bo
ne. j. eo. el. j. merito videntur pertinere ad ipsuz
negotiū electionis. Sed ego hūc articulū dispu
taui plene. z incipit disputatio sempromi. in qua
tandem conclusi quod expense concernētes sola
tium seu remedium anime defuncti debet fieri ex
bonis prelature quātūcūqz prelatus habuerit p
priū. arg. optimum. in. c. apostolice. j. de donati. z
xij. q. ij. bone. rei. in quibz patet quod potest epi
scopus dare centesimam redditū ecclesie sue alteri
inferiori p suis sepulturis magnificādis ad idē
c. vbi periculū. j. eo. li. vi. vbi disponitur qd mor
tuo papa tenetur ecclesie inferiores celebrare exe
quias qd ecclesia vniuersalis sit absoluta ab ei
lege post eius mortē. arg. in. c. pe. z vlti. de secun.
nap. Ita dicēdu in plato particulari quo ad ec

siam suam. vt sic sit eadē ratio de parte quo ad partē sicut de toto quo
ad totū vt in. l. que de tota. ff. de rei vendi. in. c. pastoralis in. s. item cū
totum. j. de offic. deleg. Quedam expense sunt ad cōsolationē z pom
pam viuorum vt magnus apparatus funerum in vestibus z alijs simi
libus. z ista non puto deducenda ex bonis prelature. argumentum eo
rum que habentur. xij. q. ij. anime defunctorum. z prosequere vt plene
dixi in dicta disputatiōe. ¶ In eadem gl. ibi dūmodo maior pars
7 capituli certet pro electa z obtineat zc. pondera bene glo. videtur em
duo regere ad hoc vt iste expense possint repeti ex bōis plature plu
ribus electis in discordia. primo quod maior pars capituli certet pro
electo. z qd obtineat. Sed tu vide hic quod notat Inno. z plenius per
gl. in dicto cap. cupientes. in. si. Et breuiter conclude qd si electio est fa
cta in concordia saltem quod vnus tātū sit electus a maiori parte ca
pituli. nec opponitur aliquid a minori parte tunc indubitanter habet
locum iste tex. z qd supra dictū est. z ad hoc facit tex. in. d. c. cupientes.
in. s. ad hēc. Si vero plures sunt electi in discordia. tunc nō debent ex
bonis prelature capi expēse. sed si maior pars capituli psequit vnam
partē z obtinet. repetit postmodum illas expēsas. idem si nō obtinet
dūmō vt iliter negotiū illud fuerit psecutus. s. maior pars. vt in. l. 3 an
vltro. ff. de neg. gest. minor autē pars non repetit expēsas nisi obtineat
qd habet psumptionē contra se cum psequatur maiore parte resistēte:
z dic vt plenius no. in. d. c. cupientes. in. si. vide etiam p Oldr. in. cōsil.
xxxij. vbi psequitur de postulato religioso ordinis medicatiū nūquid
debeat habere expēsas de bonis prelature cū non habeat pprium. z
sentit qd sic idem videtur de mēte glo. preallega. in. si. ¶ In. gl. in. si.
aduerte qd finis huius glo. videtur cōtrariari principio. nam in. si. sen
tit qd bona occupata debent sufficere p expēsis. z sic qd nō teneatur ca
nonici illa restituere. In principio nō sentit qd ppter occupationē de
bent cadere a iure suo. Jo. an. dicit qd occupata cōputant in expēsis.
de accusa. c. pe. z sic sentit qd si expense excedunt qd poterūt canonici il
las repetere quatenus excedunt. sed per hoc nō respondetur ad moti
um glo. in prin. formatum. Cōcludere sic qd aut capitulum vacante
sedē capit aliqua bona pro expēsis fiēdis in negotio electiōis. z pcedit
tunc opi. Jo. an. aut capit aliqua bona iniuste illa occupādo z habent
locum pene cōtēte in. c. qd sepe. j. eo. li. vi. aut capituli plato creato et
inuito occupat bona particularia alias pertinentia ad platurū ptextu ex
pensarum iam factarum. z habet tūc locum principū glo. vt debeant
isti occupātes per vim cadere a credito. qz si creditor capit vt re debi
toris d3 cadere a credito z iure suo z scdm hāc distinctionē puto hūc
8 tex. in. si. intelligēdum. ¶ Ultimo hic queritur quis debet custodire
bona prelature vacantis. Sol. dicit hic Hosti. qd custodia ptinet ad
economum si quem habet vel ad capitulum z in defectum ipsius ad
metropolitanum. pbat in. c. non licet alicui. xij. q. ij. z vide de hac ma
teria quod dixi. in. c. bone. de ap. z aliquid p Inno. in. c. vnico. vt eccle
9 benefi. Dicit autem inter cetera hie Hosti. qd custodia bonorū ecclesie
vacantis pōt ex cōsuetudine competere aliquibus clericis. nō autē lai
cis. xij. q. ij. de laicis. qd hoc profecto non probat de cōsuetudine. z
cōtra dictum Host. facit iudicio meo tex. in. c. generali. j. eo. li. vi. vbi
tex. generaliter loquit presertim in. si. z appropiat z cōsuetudinē in faculta
te custodiendi bona ecclesie vacantis. nec distinguit inter clericos. z la
cit quod nō. glo. c. indicatum. lxxxi. dist. qd dicit qd cura rusticorum
z bonorum ecclesie temporalium potest committi laico. ad idē vñ qd
dixi in. c. edoceri. de rescrip. sed dictum hosti. posset procedere quādo
laicus preteritu cōsuetudinis vendicaret sibi locū in administratiōe
temporalium z spiritualiū. tunc enim puto cōsuetudinē non valere.
ar. in. d. c. indicatū. z xij. q. ij. hec huius placiti. z facit. c. causam. de pseri.
z debetis qui succedit in hac custodia facere inuentarium de omnibz
bonis ecclesie vt in. c. charitatē. xij. q. ij. z bōa ecclesie vsurpās cōmittit
e sacrilegium z furtum z nēdum furtum simplex sed etiam peculatus z
dicitur peculatus furtum factū de re publica. quod grauiori pene sub
icitur. z de his vide bonum tex. xij. q. iij. quid ergo. z facit. xij. ques.
ij. in. c. qui abstulerit.

1 **¶** Forma quotiescūqz nō est seruata. actus est ipso iure nullus.

2 **¶** Consentiens electioni de eo fiēde incidit in ambitionem. 3. 5.

4 **¶** Peccatum nō est male intelligere legem vel canonem.

¶ Compost. Electio post collationē ex internal
lo celebrato nō valet. hoc dicit. scdm
opin. magis communem. Primo narrat factū electionis.
quā secūdo cassat ibi qz. ¶ Casus literalis. archiepiscopus
Lugdunens. postulauit licentiam cedendi z obtinuit. post renūtiatio
nem ipsius canonici Lugdunens. premisso scrutinio publicatione z col
latione secuta prepositum suum z corditer elegerūt in archiepiscopū
electio presentata fuit domino pape examinatio electionis pcessu in
uenit papa quod post publicationem cōsensum z collationis tractatū
electio non fuit statim facta: sed aliquandiu protracta. z cōsensus ele
cti prius fuit requisitus. qd electus. z ideo papa electionē cassauit ex
gente iustitia solummodo propter inordinatum processum. quia non
fuit forma seruata. Ber. ¶ Not. primo ibi cōcorditer iuncto text. ibi.
collationis tractatum. quod licet electio sit facta in concordia: nih
lominus fiēda est collatio non numeri ad numerum ex quo vnus
est electus

a Ipso iure. Adde illud qd voluit Bal. in pulchra. q. in. l. j. ff. de libe. r posth. ubi dicit qd si in aliquo actu non servat forma actus est nullus: r ibi sequitur late do. Alex. de quo etiam per do. Franc. cur. in cōs. gl. in iij. col. r latius in cōs. gl. in. vij. col. ver. ubi cumq; enim r. vide per Fel. in. c. ad aures. in ver. nona cōclusio. de rescri. vide aliqd p Bar. in l. qui bonafide. s. qui alieno. in pe. col. ver. sed qd si. ff. de dā. insec. r vide istuz in. c. cumanā. in. x. no. j. e. p forma xō tūc intelligit aliqd eē introductū: qñ lex ultra pcedit actū annullādo nō servata tali solēnitate. ita elegāter dicit. d. Ang. de p. riglis de pūso in reple. nemo pōt i. ij. col. ff. de le. j. Menes falco. Anto. Francisc. Circa hoc qd sic dicit de forma addas qd forma nō servata facit actū haberi p se cō vt p. d. Car. i. cle. j. in. s. j. in. x. q. de re. eccle. non alie. p. c. vides. x. dist. r ppter ea dicit qd forma non servata infringit alienationem rei ecclesiastice. r eodē mō infringit alienationē rei civilis. vt plene p Alex. cōs. s. i. iij. parte cōs. r adde qd forma data cēset a statuto phibitio: s. statutu vltra nō pcedat annullādo actū. vt dicit Bal. in. l. nō dubiū. in. ij. et antepe. col. C. de legi. r Salic. in. l. statutu. C. d. sen. ex veri. reci. r idē bal. in. l. certa. C. qñ pūo. nō est ne. tū Bal. in. l. si qā decurio. C. de sal. p gl. ibi t3 dūm dices qd gesta gebelini electi ad officiu valēt s. statutu phibeat eū esse i officio r vltra nō pcedat annullādo tū Ale. in cōs. xxiij. l. iij. parte cōs. dicit qd actus nō valet qñ sit p phibitionē statutu etiā si statutu nō annullat de quo etiam per Alex. cōs. xxxv. i. iij. parte. r in. l. j. ff. de libe. r posth. r ideo dicebat Bal. in. l. cōparatiōes. in. ij. col. C. de fide instr. qd forma tradita a lege i dubio est de substantia ita vt omīssa viciet actū. de quo etiā p Bal. in. l. j. C. vt in pos. leg. r in. l. si tutor. C. in q. cau. in integ. rest. nō est neces. Et adde qd forma dī tradita a lege vel a statuto qñ requirē aliqd fieri ante actū vel in ipso actu: qd eo nō facto

intra dispositionē legis actus est nullus ipso iure. vt in aut. hoc. ius pot rectū. C. de sac. san. eccle. r in. l. cū hi. s. si pretor. ff. de trasac. r i. l. hac cōsultissima. in prin. C. de testa. r vide bo. gl. in. c. dudū. hoc eo. tit. r vide Pau. de ca. in cōs. lxxi. id aut qd pōt ex intervallo iteruenire ad actū nō dicitur requiri p forma. ita Bar. post gl. in. l. vniuersa. C. de p. ci. impe.

processu dūtaxat: r sic nullo modo tangit vitium electi. nā si iste cōsensisset in electionē incidisset i vitium electiōis: r sic electio fuisset cassata ppter vitium ipsius electi. Sed aduerte qd gl. videt sentire tertium intellectū: dicit enim qd propter duas causas fuit cassata hec electio. primo quia electio fuit protracta. secūdo qd cōsensus istius ppositi fuit requisitus ante electionē r prestis. vñ cōcludit qd vtrūq; istorū reddit formā mutū. l. r profecto iste intellectus glo. magis cōuenit literē qd precedens intellectus doc. sed gl. nō defendit lec. suā cōtra motiua superius facta. maxime per Jo. an. in eo qd subtiliter pōderauit tex. qui in causa cassatiōis fundat se sup inordinato processu dūtaxat: r nō tangit ambitionē r vitium electi. sed ego defendēdo hūc intellectū gl. quia mihi videtur verissimus: dico qd quilibet illarū causarū est sufficiens ad nullitatē electionis inducendā: r qd vtrāq; cōcurrit hic. nā respectu more cōtracte inter electionē r collationē: videt. text. apertus hic. secūdo potest allegari tex. in. d. c. qd propter. nam ibi requirit vt mox fiat publicatio cōsensuū propter finem electionis cōsequēdē: vt patet ibi. is collatiōe habita eligat. r. parū ergo prodesset illico publicare scrutiniū vel collationē facere nisi statim postea sequeretur communis electio. cū omnia illa sint ordinata ad finem electionis: r hunc articulū tenet etiam gl. ibi: licet nō in duxerit text. mō predicto. respectu vero consensus requisiti r prestis vel requisiti tñ videt. tex. hic: nam papa in pncipio ante cassationē exprefit istas duas causas: ergo a verbis literē nō est recedēdū: ex quo nō cōstat de mēte cōtraria. ff. de leg. iij. l. non aliter. r in. c. si. de verbo. sig. f. Nec ob. motiū Jo. an. quia cōsensus hic electus nō fuit requisitus anteq̃ vota eligētū redigerent in scriptis vlt publicarent: quo casu potuisset iste notari de vitio ambitionis: qd cōsensisset anteq̃ electores in ipsum cōsensissent: s. hic solū dicit qd consensus istius fuit requisitus anteq̃ esset electus: id est anteq̃ sequeretur communis electio in singulis cōsensibus pstitis in scrutinij: put debet fieri sicut dicit in. c. quia ppter. vnde nō potest notari vitium ambitionis ex quo omnes electores in ipsum consenserant in scrutinio: r sic erat vocat a deo r a fratribus. vt in. c. cum in iure. r qd ibi dicitur. s. eo. solum ergo consensu aū electionez communiter factas fuit peccatū in forma. c. quia propter. s. eo. nō aut in forma naturali ipsius electionis: nam sū ius naturale r morem antiquū nō esset necesse vt sequat communis electio: sed ex solis sensibus singulariter pstitis resultat electio sicut hodie resultat in oibus electionibus in quibus nō est seruāda forma. c. quia propter. vt not. Inno. in. d. c. cum in iure. r gl. in. c. sicut cum. j. eo. lib. vi. r facit singulariter qd no. Inno. in. c. quod sicut de elec. vbi dicit qd solus consensus eligētū est forma naturalis electiōis: quare cōcludo qd si consensu est pstitus in scrutinio peccat in forma dūtaxat. c. quia propter. nō aut notat cōsentiens aliqua ambitione: sed potius videt errare in iure positio: quia ius naturale r pimeū nō requirebatur alia electio. f. Et vt singulariter dicit Inno. in. c. per tuas. el. ij. de simo. nō est peccatum male intelligere canonē cū sit de iure positio. vñ iste electus errauit in illa forma. c. quia propter. qd est de iure positio: merito dicit hic papa in fine qd cassabat idē electionē ex inordinato processu dū

b r Sebast. Sapia. Nec fiant. Dicitur autē tempus incompetens quando id quod fieri debet non potest cum deliberatiōe fieri. vt declarat Innoc. in. c. cum in veteri. ad si. in ver. non competenti. hoc titulo. facit. l. penul. C. de tempo. in integ. resti. peten. r. l. j. C. de tempo. appel. no. Bal. in marga. sua in ver. tempus. ver. sexto.

offe. r hī p Alex. in. d. l. j. ff. de libe. r posth. r tene mēti qd forma data a lege vt statuto dī seruari etiā a rustico muliere r minore: s. Bal. in. l. iuris. in. fi. C. qui admi. ad bo. possessio. pos. et dicit Spe. i. ti. de aduo. in. s. v. i. x. cū autē. qd si deficiat forma in pui legio res caret p uilegio: r eodem mō defectus forme arguit falsitatem literarū apostolicarū. vt dicit idem Spe. in tit. de rescri. p. sen. in. s. iij. in prin. r tene mēti qd dicit do. Car. in cle. j. i. xxx. q. d. deci. vbi distinguit iter formam traditam a iure: r formā traditā ab homine vel a pncipe. de quo etiā p eundē Card. in. c. cū dilecta. de rescri. et p do. Alex. in. l. cū lex. ff. de fide. r tene mēti qd forma dī seruari ad vnguē r specificē r nō p eqpollēs. r id qñ statutum vel lex requirit trīnā citationē non sufficit vna citatio perēptoria: sūm Bal. in. l. celsante. in vlti. col. C. qñ r qñ iud. r habet p Bar. in. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi. Et denique tene mēti qd si forma est tradita simul cū potestate alicui nō habetipotestates faciendi actū a forma nō seruet actus nō valet. tñ actus valet etiā non seruata forma: qñ forma est tradita alio habetipotestatem faciendi. gl. est reputata sing. quā ibi not. do. Card. in prin. de iurepa. in. v. q.

Sanormitanus super Szima parte primi.

Zacharias.
C De se facte. ad
 de qđ oꝝ pꝛ^o vi
 ces suas discute
 re q̄ fert se insuffi
 ciēte ⁊ tāto onę
 reimpāsevidēte
 dignitatē illā ad
 quā eligē penitē
 nō acceptet. sꝫo
 sufficientē. cū me
 tu iuxta cōsiliū
 Bre. i. q. i. non est
 putāda in sine ac
 cedat. d. quo ple
 ne per Lar. pre. i.
 q. cxxviii. ⁊ in gl.
 in vers. discutiat
S Sebast. Sapia.
C Mo. pmo. Con
 tra hoc tñ facit
 qđ semp oꝝ libel
 lus sustētari si ali
 quo mō sustētari
 pꝛ. no. Bali. l. i. f.
 Cde formu. ⁊ iō
 do. Fel. in. c. era
 minata co. vi. x.
 adde Ludo. j. de
 ind. limitat regu
 laz qđ libellus in
 eptus est reſcien
 dus: vt non pro
 cedat qñ aliquo
 mō saluāri pōt.
Zacharias.
C Prioris mōa
 sterij adde tñ p
 hoc Ludo. Ro.
 sing. suo. lxxij. in
 cipen. an schola
 ris pꝛiuatus. vbi
 tenēdo istā opi.
 si alleg. gl. casum
 eēi isto. c. fm Jo.
 an. a quo licet iste
 hic. ⁊ Fel. in. c. cū
 xlv. ferra. col. ix. i
 si. deuiare videat
 sequere tñ Ro.
 opi. quā Jason. ⁊
 Mosoder. in. l. cun
 ctos pꝛpos. col.
 xviii. C. d. sum. tri
 nita. s. fide cath.
 vbi alle. mēliore
 text. qđ faciat ro.
 vt dicit ibi in. l. q
 s. meatus. s. tyro
 ni. ff. de re mul.

1818

in iure proprietatis: respectu cuius dūtaxat cōcludāt he ratiōes. doc. sed respectu possessionis nō videtur hic q̄ doc. aliquid boni senserint nam potest acquiri possessio alicuius rei vel iuris cui⁹ proprietatis de iure haberi nō potest: vt probatur in. l. j. §. si vir. ff. de acqui. pos. et in. l. j. §. de iur. ff. de vi et vi arma. vbi patet q̄ licet marit⁹ nō possit rē dōnare vxori: itaq̄ dominiū ex tali donatione nullo modo transit: tamē si res donata tradit transit possessio in mulierē: quia possessio habet plurimū facti. vt in. c. cum nostris. de cōces. p̄bē. adeo q̄ si mulier spoliatur ab alio re sibi donata a marito potest agere interdictovū vī ad possessionem recuperādā. vt probat no. in. d. §. de iur. ff. de iur. opti. qd no. gl. xij. q. j. in summa. seu in. §. j. in gl. mag. ergo p̄supposito q̄ cōcessio istis abbatib⁹ facta nō valūisset quo ad trāsferendū ius eligēdi respectu proprietatis: fuit tñ trāsata possessio ex quo post concessionē fuerūt isti admissi ad act⁹ capitulares: vt dicitur in gl. j. ergo rōne possessionis quam habebāt debuerūt vocari ad electionē: et si fuerint contempti debebāt posse agere vt electio ratiōe cōtēpt⁹ retractaret⁹. ad hoc. c. cū ecclesia sutrina. p̄alleg. vbi solū propter possessionē iuris eligēdi fuit retractata electio facta cōtēptis illis q̄ erāt in possessione. Et quāq̄ gl. j. hic nitatur rīdere ad illū tex. q̄ ibi allegabat cōsuetudō nomine ecclesiarū: hic allegabatur cōcessio facta noīe pprio. tamē ex hoc nō colligitur aperta ratio diuersitatis: nā saltē nomine pprio poterant habere possessionem cū possessio sit quid facti: vt. §. dixi in muliere. ideo ad istum tex. responde aliter. et p̄mo pōt dici q̄ hic non agebatur possessorio: sed agebatur cōfessoria actiōe: scz respectu proprietatis: quia forte dicebāt isti abbates se habere ius interessendi capitulo: et ita petebant prouideri: et pro fundamento intentionis eorū adduxerunt causam ineptā: merito succubuerunt: et hunc forte intelletū sentit gl. in fi. et adduco pro hoc istū tex. dum dicit in eo qd isti fuerūt iussi exprimere quo iure deberēt isti electioni interesse. et sic pōdera verbū debere quod sapit ius proprietatis: potest ergo itelligi q̄ isti fundabāt se super possessione petētes electionem cassari: vt potest factā eis exclusis qui erāt in possessione. Et tūc ad hūm respōdeo dupliciter. primo q̄ cū isti essent in hac possessione mala fide: quia iure resistente p̄ rationes. §. alleg. nō tenebatur capitulū ipsos vocare ad electionem: quia possessor malefidei nullum commodū potest habere nec suffragiū suū debet cōputari in numero aliorum. vt no. dixit Inn. j. e. cum a. na. quod tene menti. Secundo quia pōt itelligi q̄ cum ista possessio esset cōtra ius proprietatis: nō debebat habere effectū restitutorium saltem cōtra habētes ius proprietatis nisi coloraret per aliquā causam probabile. vt no. probat in. c. ad decimas. p̄alleg. hic autē nō solū colorabat possessio: imo fuit expressa causa cōtra ius: vnde quemadmodū dum non debent obtinere vt fiat eis restitutio possessionis: vt in. d. c. ad decimas. ita non debēt obtinere vt retractetur electio per alios facta. vt no. p̄batur hic iuncta gl. in prin. quod est valde no. Et ad. §. de iur. citur superius alleg. q̄ ibi mulier agebat interdicto cōtra tertium pro quo nō faciebat ius cōmune. hic autē agebatur cōtra capitulū istius monasterij fiscaneū. pro quo facit ius cōmune cū ad ipsum capitulū dūtaxat spectet electio abbatis de iure cōmuni. vt in. c. j. §. eo. et in. c. cū dilectus de consue. et pro hac diuersitate vide bonam gl. in. d. c. ad decimas. et in. c. j. de rescrip. lib. vi. et qd plene dixi in. c. in literis. de resti. spolia. Non obstat. c. cum ecclesia sutrina. de cau. posses. et proprie. nam vt ibi dixi possessio ibi erat colorata ex diuturnitate tēporis. nam longo tēpore fuerāt in possessione et p̄sumebant possessores bonafidei. vt no. dicit Inn. in. c. j. de integ. resti. et vide ad intellectū illius. c. cum ecclesia quod ibi plenus dixi. et per hoc habes hunc tex. plene declaratū tā respectu iuris proprietatis q̄ possessionis. ¶ In gl. j. quia isti tempore petitionis fuerant etc. Hec responsio non euacuat formaliter contrarium: q̄ licet non essent in possessione potuerūt esse tēpore electionis: nam respectu illius statuti isti tunc agebant. Inn. vero respondet formalius dicens q̄ illa regula q̄ quis non cogitur dicere titulū sue possessionis. fallit propter p̄sumptionē hūm. C. de proba. l. siue. et in. c. vni co. vt eccl. benefi. Itē dic q̄ ista possessio erat cōtra ius. vt. §. dixi. merito tenebantur exprimere causam. vt in. d. c. ad decimas. et c. distin. in. c. contra morem. et in. c. j. de prescrip. lib. vi.

¶ Abbas. Maior pars in electionibus cōsideratur respectu capituli: non autem respectu aliarum partium. et nu. 2. et 4.

¶ Casus in quibus verba necessario requiruntur.

¶ Verba vbi de necessitate requiruntur non sufficit simplex factum.

¶ Patroni possunt presentare aliquem: et valet presentatio licet nō fuerit maior pars patronorum.

¶ Collegium siue vniuersitas consistit in duabus partibus vocandorum et quod sit a maiori parte illarum duarum partium valet.

Ecclēsia vestra. ¶ Electio dī fieri x̄bo et de illo in quē cōsenserit maior pars capituli: et nō respectu aliarum partium: et est casus no. quotidie allegat. primo ponitur p̄positio negotij. secundo ipsius examinatio. ibi verum. tertio sentētia. ibi vnde. ¶ Casus literalis. Ecclesia Rothomagen. vacante canonici ad ecclesiam congregati p̄misso scrutinio p̄m formā concilij. quidam cōsenserūt in Thomam: quidam in cancellariū: et quidā alij singulares in singulares personas

eiusdem ecclesie cōsenserunt electiōes iste delate sunt ad dominū papam. auditis super his et alijs que in presentia pape et fratrum suorum sunt propofita: inuenit q̄ illi qui cōsenserant in Thomam maiorem partem faciebant respectu aliorum qui in alios cōsenserant: sed ad maiorem partem totius capituli nō perueniebāt. preterea considera uit papa q̄ post publicationē et collationē nulla subsecuta fuit electio s; deportatio ad sedē facta post appellationē legitimā: sed talis deportatio pro electione haberi nō debet: vnde quicquid factum fuit de thoma cassauit: id est casum et irritū nuntiavit petitione cācellarij non admissa. Ber.

¶ Mo. j. arg. optimū et quasi exp̄sum q̄ ad validitatem electionis non sufficit quē habere maiorem partē capituli nisi habeat etiā et maiorem respectu numeri. nā vt vides examinatio fuit facta hic de saniori: et hoc quia nō expediebat. nam si suffecisset sanioritas papa hoc examinasset et electiones sanioris partis approbasset nec est verisimile qd aliqua pars nō esset sanior: aut respectu zeli ipsorum eligētium aut respectu meriti electorum. et per hanc considerationē puto hic esse tex. cōtra opi. Inno. in. c. rescriptum. §. eo. et in. c. q̄ propter. in q̄ bus voluit sufficere saniozem partē. et vide quod dixi in. c. q̄ propter.

¶ Secūdo no. q̄ in electione requiritur pro forma substantiali verbalis electio: vnde non sufficit factum eligētium electionē tacite importans. simile in baptismo in quo requiruntur verba ad substantiam ipsius. vt in. c. j. de baptis. et in petitione apostolorum. vt in. c. ab eo. de appella. lib. vi. factum ergo nō equipollet verbis vbi verba sunt de substantia: vt hic. et in dictis iuribus: als non minus valet factū q̄ verba. vt in. c. dilecti. j. de app. xi. q. iij. in. c. existimāt. quare puto q̄ in electiōibus in quibus nō est seruanda forma. c. quia propter. §. eo. nō sunt necessaria verba dummodo constet de consensibus eligētium per ipsum factum: sicut in matrimonio carnali. iuxta no. in. c. tue. et in. c. cū apud. j. de sponsa.

¶ Sed q̄ ro. nunquid dispositio huius. c. habeat locum in omnibus electionibus vel in alijs negotijs expli cādīs per vniuersitatē: vt ad illorum validitatem nō sufficiat maior pars comparatiōe aliarum partium: sed requiratur maior pars totius vniuersitatis seu capituli. Inn. videtur hic sentire q̄ non dicit enim opponendo de. l. maiore. ff. de verbosum signi. q̄ hic ideo non valet gestum ab ista parte: q̄. c. quia propter. disponit vt electio fiat a maiori parte capituli: quasi sentiat qd vbi nō est seruanda forma illius capituli sufficit maior pars etiam respectu aliarum partium: sed p̄fecto hoc dictum. Inn. non est verum per. c. j. de his que sunt a maio. par. cap. vbi in omnibus explicandis per vniuersitatem datur pro regula vt nō valeant gesta nisi fiant a maiori parte capituli et sanioris: sed nō potest dici maior pars capituli vbi non est maior omnium qui interfunt capitulo. Itā maior pars respectu partium minorum non potest dici maior pars capituli: q̄ capitulum constituitur ex omnibus ibi presentibus. et facit q̄ not. in. c. scriptum. §. eo. et sentit gl. in. l. nulli. et in. l. plane. ff. quod cuiusq̄ vni. no. facit. l. quod maior. ff. ad mun. et apertius hoc sentit gl. in. c. si cui. j. eo. li. vi. vbi gl. sentit notabile theoricā in casib⁹ in quibus non est seruanda forma. c. q̄ propter. et propter discordias non potest haberi maior pars totius capituli: vt primo illi de capitulo seu vniuersitate faciant prouisionem seu statutum. vt valeat id quod fuerit factum a maiori parte comparatione minorum partium: valet enim prouisio talis: q̄ omnes videntur postea cōsentire. et itā est statutum in electione rectoris huius studij Senensis. quod quidē statutū valet per predicta. cessante autem statuto non valeret electio rectoris nisi haberet maiorem partem totius vniuersitatis.

per istū tex. et per p̄dicta. et sic als vidi p̄adue p̄pter hunc defectum electionem rectoris retractari. nam cum vniuersitas sit quoddā corpus fictum representatū per singulos de vniuersitate:

¶ Sebast. Sapia.

¶ Retractaret. Ad hoc facit qd no. Bar. in. l. j. in fi. ff. de iur. oim iudi. vbi dī qd si ex forma statuti res immobilis non possit alienari in foreles si fundus forelis tradat q̄ uis p̄ctus sit inu tilis vigore statuti tamen trāsferē possessio.

¶ Sebast. Sapia.

¶ Qd verba. Facit tex in. l. restituta in prin. et q̄ ibi doct. no. ff. ad trebel. facit. l. j. et ff. de libe. et post hūm. vbi Ale. et Alexan.

Sanozini. super Prima parte primi.

et in l. mortuo. ff. de fideiuss. non pot. dici istud corpus vniuersitatis aliqd fecisse nisi saltē maior pars totius corporis cōcludit: quia fictiōe iuris quod sit a maiori parte istius corporis attribuit toti corpori vt in. c. i. de his que fi. a maior. par. ca. 7 in. d. l. qd maior. 7 l. aliud. §. refer. ff. de reg. iur. 7 facit qd no. gl. in. c. i. ne sede vac. lib. vi. que dicit qd in spectatib⁹ ad ep̄m 7 capitulū oportet ad validitatē actus qd ep̄s habeat secū maiorē pte capituli: qd alis nō diceret capitulū secum concurrere. 7 facit qd dixi in. c. postulat. de cōces. prebē.

5 7 per sede. cons. i. ¶ Sed cōtra tex. 7 predicta opp. de. c. qm̄ de iurepa. vbi valet p̄sentatio facta a maiori parte patronorū licet nō pcurrat maior pars omniū. Sol. dicit doct. cōiter illō pcedere in patronis qui p̄sentat vt singuli 7 nō vt collegium: secus autē in spectatibus ad aliquos iure collegij: 7 si ad collegiū spectat p̄sentatio: non valet p̄sentatio nisi fieret a maiori parte totius capituli. ¶ Et no. sin. hoc dictū. habes enim ex his colligere duas cōclusiones seu regulas. Primas qd vbi actus² pertineat ad plures vt ad collegiū requirit ad validitatē ipsius dispositio maioris partis totius collegij: qd intelligo de maiori pte existentij tūc in collegio: nam vt cōstituatur vniuersitas sufficit p̄sentia duarū partiū vocādoz 7 valet quod sit a maiori parte istorū. vt no. i. d. l. nulli. 7 l. plane. dixi plenius in. c. cum nobis. §. eo. 7 in. c. cum omnes. de cōstit. Secūda regula qd in spectantibus ad plures vt ad singulos in casib⁹ in qbus valet dispositio maioris partis sufficiat maior cōparatione minoris partis. vt in dicto. c. quoniā. 7 vide quod ibi dixi: 7 fallit prima regula in electione puincialis de ordine minorū: nā valet electio facta a maiori parte partiū pparatiōe minorū. vt in cle. exiui. §. demū. de ver. signi. 7 ibi tex. sing. Et per illū tex. per locū a speciali pbat qd supra tenui. qd etiā vbi nō est seruāda forma. c. qd ppter habet locū dispositio huius. c. qd not. 7 ad. l. maiore. ff. de verb. sig. per quā mouebat In. no. dicit Hof. 7 Ain. qd ibi dicitur maior pars re spectu aduersarij qd minori tēpore possederat: nō autē dicit maior pars totius anni. ita hic p̄t quis dici elect² a maiori parte nō respectu totius capituli: sed respectu minorū partiū. s. hoc nō sufficit in gerēdis p vniuersitatē. ¶ In gl. in ver. post appellationē. in fi. hec gl. vt dicunt doc. 7 bene de struit literā que hanc appellationē vocat legitimam: vnde ad. c. qd ppter. per qd gl. mouetur respondet qd post publicationē scrutini nō potest interponi appellatio ad impediendam scz electionem futuram: quia nō subest tunc causa iusta re tractandi electionē cōsensu maioris 7 sanioris partis. nā istud est de requisitis. in. c. quia ppter. ad idem. c. auditis. §. eo. ti. vel ex aliqua alia iusta causa potuit hic interponi appellatio.

1 Abbas non potest quis eligi nisi fecerit professionem 7 expressam. 7 nu. 2.

3 Monachus non professus nō potest eligi ad ali quod officium administrationis.

4 Abbas non potest quis eligi qui sit alterius professionis vel habitus.

Camin magistrū.

¶ Nō professus in abbate eligi nō potest. Primo recitat factū. Secūdo prouidet ibi: mandamus. ¶ Casus literalis. In quibusdam eccl̄is regularib⁹ eligebant quidam in abbates qui nondū erant professi ordinē regulare: hoc intelligēs papa scribit diocefano ep̄o dices qd in magistrū assumi nō debet qui nondū fuit discipulus neqz debet p̄fici qui nō nouit sub esse. vnde mādāt vt quoscūqz tales inuenerit qui p̄fessi nō fuerint ab huiusmodi remoueat abbas. r̄hs. Ber. ¶ Mo. i. principiū ad quod solet allegari quotidie iste tex. 7 facit 5 magistrōs momentaneos. hinc alibi dicit tex. Hierony. longo tpe disce qd postmodū doceas. xvi. q. i. sic viue. 7 i. c. si clericatus. 7 alibi miserum est eum fieri magistrū qd formā discipuli nō assumpsit. lxi. dis. in. c. miserū

¶ Secūdo no. ibi: nec sit p̄ficiendus. ar. opti. 7 quasi expressum qd nō solum per viam electionis: sed etiam per viā prouisionis non dñt nisi professi in abbates assumi: si ergo cōuētu negligente eligere ptās de uolueret ad superiorē immediatū. iuxta tex. in. c. ne p defectu. §. e. nō poterit iste superior salua autoritate Romani p̄tificis p̄ficere nō p fessuz. ad idē facit cle. qd regulares. de sup. negli. pla. vbi no. colligitur qd is ad quē sit deuolutio ex negligentia tenet eligere seu pmonere homines illius qualitatis cui⁹ erat astricti primi electores. ¶ Mo. vlt. r̄⁹ qd diocefano loci subsunt monasteria. vt in. c. monasteria. 7 c. abba tes. xviij. q. ij. sunt tñ exempta a lege diocefana. vt i. c. dilectus. de offic. or. vbi plene de hoc no. vñ verbū diocefano cap̄t hic largo modo. cōprehendit enim iurisdictionē ep̄alē generaliter. vt no. in. c. auditis. de p̄scri. ¶ Quero nūquid sufficiat tacita p̄fessio ad hoc qd possit pmoneri in abbate: dic qd olim sufficiebat. arg. hic: nā iste tex. solū req̄rebat qd p̄fessione quis efficere² primo monachus vel regularis canonicus. 7 ad hoc sufficiebat indubitātē tacita p̄fessio. vt i. c. i. §. de regu. li. vi. 7 in cle. §. eo. tit. hodie xō requir̄ exp̄ssa p̄fessio: alis nō valet electio. vt in. c. nullus. §. eo. ti. li. vi. An autē possit p̄fici tacite p̄fessus per viam prouisionis. dic vt ibi no. per Jo. an. ¶ Scō querit quid in prioratibus 7 alijs administrationibus regularibus. Sol. dicebat Egid. qd illis poterat p̄fici non p̄fessus: sed hodie falsum est istud: vñ ēt in illis cōsequēdis requirit exp̄ssa p̄fessio. in cle. ne i agro. §. p̄e. de sta. reg. 7 tene mēti illū tex. ¶ Tertio querit nūquid canonicus regularis possit eligi in abbate: hec litera videt innuere qd sic: s. tu intellige in monasterio canonicorū: si autē esset monasteriū monachorū nō valeret electio: quia hodie p̄sum est vt homo alterius p̄fessiois vel habitus non possit eligi in abbate. vt in cle. §. eo. ti. 7 tene mēti illū tex. sin. an autē possit postulari: 7 a quo vide ibi gl. no.

1 Absentes an sint vocandi in electionibus fiendis.

2 Abbas ex aliquo iure habet ius eligendi ep̄m vna cū alijs canonicis.

3 Electionis ius nō dicit p̄scriptū nisi probet qd interuenerit pluries electioni facte de aliquo prelato 7 vocem dedit.

4 Consuetudo in dubio 7 in quo casu: an intelligatur de p̄scripta. Libelli verba intelliguntur late in fauorem libellantis.

5 Protestatio veniens ad detrahendū iuri aduersarij: an noceat aduersario tacenti.

6 Tacens non presumit consentire in re onerosa 7 p̄iudiciali.

7 Petitorij 7 possessorij si simul pcurrūt debet p̄iudicari p petitorio.

8 Protestatio contraria facta an valeat.

9 Protestatio nō releuat protestantem in his que protestās tenet de iure facere.

10 Citatus p̄testans corā iudice nolle cōsentire in eū tanq̄ in iudicē: dicens nō esse iudicē: nec per ea qd dicit vel facit intendit recedere a sua protestatione: an talis protestatio teneat.

11 Venditio si fuerit facta 7 aliquis deceptus vltra dimidiā iusti p̄cēij nō valet etiam quod deceptio consistat in vno denario.

12 Iuris appellatione regulariter venit ius cōmune: licet aliqui veniat ius speciale: venit etiam consuetudo.

13 Possessor male fidei anteq̄ declaratur esse male fidei omnes fructus debet recolligere.

14 Excommunicatus etiam occultus eligens facit qd electio sit nulla.

Camana.

Electio facta a nō maiori pte capituli 7 omīssa collatione nō valet. P̄ria ps narrat factū. Scō ibi: cū. xviij. electiōes irritat. expr̄mes causam quare electores punit. ¶ Casus l̄ralis. Eccl̄ia cum mana vacāte die statuta ad celebrādā electionē canonici 7 tres abba tes qd vocem in electiōe habere dicunt ceperūt de electiōe tractare: capellani 7 clerici ciuitatis eiusdē dicebāt se interesse debere electioni 7 qd sine eis electio fieri non deberet. tandē ne p huiusmodi dictionē differret electio: capellani 7 clerici admissi fuerūt sub huiusmodi p̄tatione qd vxo: eo: qui non deberet interesse de iure vel de cōsuetudine nō valeret: 7 sic p̄misso scrutinio. vñ. canonici 7 vñ. abbas. xj. capellani 7 ij. clerici in archip̄sbyterū eiusdē eccl̄ie p̄uenerūt: 7 publica to scrutinio a parte sua extrixit electus: vtreqz electiōes iste sunt ad se dē aplicā delate. dñs papa auditis meritis vtriusqz electiōis 7 alijs que ptes pponere curauerūt inuenit qd. xviij. sunt canonici: 7 xij. capellani. xj. clerici: 7 tres abbates: s. neutra electio puenit ad maiore partē totius capituli: quia nō fuerat pbatū qd clerici admitti debuerūt: nec fuit probatum qd capellani admissi fuissent vel per cōsuetudinē vel de iure: qd 7 si capellani interfuissent duab⁹ electiōibus ep̄orum 7 scrutatores dederūt volūtātē: nō tñ vota illoz inquisita fuerūt vl̄ ali quos elegerūt: s. dato qd vota illoz inquisita fuissent vel aliquos ele gissent: 7 p hoc tñ non fuit pbatū qd illud eis cōpeteret de iure vel de cōsuetudine p̄scripta: 7 ideo dñs papa electiones p̄dictas factas etiā cōtra formā cōcilij generalis: quia collatio in cōmuni fuit omīssa que statim post publicationē scrutini fieri debuisset: cassauit: 7 electores hac vice eligēdi p̄tate p̄uauit. Ber. ¶ Mo. i. ibi: ad celebrādā electionē p̄fixa: qd capitulū nō tenet expectare vltimā diem termini a iure p̄fixi ad eligendū: de quo dicit in. c. ne pro defectu. §. eo. s. p̄t p̄fige re certā diem ad electionē celebrādā pueniēdo finē: non enim debēt electores

Sebasti. Sapia.

¶ Valet tñ. vide 1
Car. in. c. si. q. xix.
de pñe. vbi ad
hoc alle. tex. in. c. a
cū iter vniuersa
les. hoc tit. 7 ibi
etiā. d. And. sic.
col. pe. vii. Abb.
in consi. xxviii. l.
qñe. col. si. in. ff.
volu.

¶ Absentes. ad 2
de. Old. pñ. c. l. g.

¶ Capellani. ad
de Roma. sing.
fuis. fo. xxiij. 7 cō
fili. ccc. l. ij.

zacharias.

¶ Sic qd est sin

gu. i. nu. d. l. g. qd

incip. an simplex

capellani. vbi al.

Innoc. in. c. ij. de

insti. iducētē tex.

ing. in. c. si. d. sta.

mona. q. loq. de

secularib. habē

tib. capellas i ec

clesia regulari ad

seculares cleris

cos hñtes capel

las i ecclia cathe

drali nisi tñ ex cō

suetudine admit

terēt tales ad eli

gēdū cū dictis ca

nonicis vt no. i. c.

cū ecclia. j. d. cā

pos. 7 pprie. 7 s.

no. i. apostil. ad. c.

j. isto tit. 7 gl. in. c.

cū in ecclis. de

preben. lib. vi.

¶ Fieri illatio.

adde late Ro. cō

fil. ccc. l. xij.

Sebasti. Sapia.

¶ Qd appellatio

ne. vide Bal. i. c. j.

j. de feu. cog. i. vii.

feu. vbi dicit qd cō

suetudo aqñ sit

pñscripta nō dē cō

suetudo s. volū

tas iducēdi pñue

tudinē vidēt An

ge. in. l. diuturna.

ff. de legi. vbi res

putāt hñc te. fin.

ad hoc vide etiā

Bal. in. l. binos.

C. d. aduo. diuer.

ind. 7 nungd etiā

d iure ciuili pñue

tudo debeat esse

pñscripta : tradit e

do. Jas. post bar. f

in. l. de qd. co. x.

sed lat. per pñe

ptorem meum. d.

Ro. hñ curium

in repeti. c. si. col.

xxxiij. ver. fm res

quisitū. s. de con

suetudi.

¶ Prescripta.

adde Sede. consi.

xxij.

electores intātū se angustare. Et an sufficiat ma
ior pars ad pñsione hui. termini. dic vt dixi in
c. cū nobis. s. e. ¶ Mo. ij. ibi: quis pñsentes. iuncta
pñ. q. l. de iure vocādi sunt absentes ad electio
nem si pñmode vocari possunt. vt in. c. q. pñter. s.
eo. vztñ. cōsuetudo vt absentes nō vocent s. re
spondeat ius eligendi integrū penes pñsentes. 7 sic vñ
pñsuetudo vt oīno absentes nō vocent. de quo vi
de qd dixi in. c. corā. s. e. ¶ Posset tñ dici qd iste tex.
nō probat hāc opi. gl. qm̄ erāt nūc pñsentes sed
forte absentes tpe pñsionis termini reuocati: naz
istud pñsentes nō refert ad verbū pñgregati: dictū
tñ in se est verū: vt dixi in. d. c. corā. tene mēti istā
gl. ¶ Mo. ij. q. abbates possunt de iure speciali
acquirere ius eligēdi ep̄m loci vna cū canonicis
ecclesie cathedralis. 7 facit. c. scriptū. s. e. 7. c. si. j. d.
insti. ¶ Mo. iij. q. licet ad electionē pñtificis cele
brādā cōueniāt hoīes diuersarū eccliarū 7 diuer
sorū collegiorū tñ quo ad electionis actū vident
oēs cōsentire vt vñū collegium: vñ sufficit qd ele
ctio fiat a maiori pte oīm. ad idē tex. in. c. scriptū.
s. e. 7 dic vt ibi dixi. ¶ Quinto no. q. capellani
ecclesie cathedralis nō habēt voces in electione
ep̄i: non enim sunt de capitulo: nec per se faciunt
capitulū: s. sunt in ecclia tāq. singulares ad hoc
c. pen. de cleri. nō res. vbi gl. dicit qd etiā ad alios
tractatus nō debēt cōuocari cum canonicis. ad
idē tex. c. cū dilecta. j. de excels. prel. vbi singula
pbatur qd etiā per se nō faciunt collegiū. ¶ Sex
to no. cautelam 7 practicā optimā cū dubitatur
an aliqui debeant interesse electiōi 7 tps instat:
ita qd cōmode non pñt recipi pñtatio an de iure
hoc eis cōpetat: debēt em̄ admitti cū pñtatiōe
vt eorū voces valeāt si 7 in quātū appareat post
modū eos debuissē interesse. cōcor. j. eo. in genesi.
nō ergo nocet electioni alā legitime qd non hñ
tes vocē fuerint admissi vna cū alijs. ¶ Mo. ses
ptimo ibi: 7 scrutatores dederint. qd ad pbādā
quasi possessionē iuris eligēdi nō sufficit pbare
possessionē circa aliqua pñordia 7 preābula ad
electionē celebrādā: sed oportet qd pbetur qvna
cū alijs elegerint platū: qd cū ista cōpetat de iure
speciali nō debet extēdi possessio in actu ad actū
ad hoc tex. in. l. j. s. si quis. ff. de itine. actus pua.
7 qd ibi no. Bar. vñ ad pbādā hñc quasi posses
sionē eligēdi nō sufficit pbare qd isti capellani i
terfuerint duab. electionib. 7 vna cū alijs eleger
int scrutatores volūtātū nisi cum alijs elegerint
prelatū: cū aliud sit itē esse electiōi 7 scrutatores
eligere 7 aliud eligere prelatū: vñ ex diuersis nō
debet fieri illatio. vt in. c. ij. de transla. ep̄i. 7 in. l.
neq. natales. C. d. proba. Et pñdera qd nō sufficit
pbare qd quis interfuerit electioni: nā potuit in
teresse 7 tñ nō dare vocē. Mā qñq. ex gratia con
ceditur sola 7 nuda interessentia qd est modici pñ
iudiciū: vnde per hoc nō debet inferri qd fuerit da
ta potestas eligēdi seu dādī vocē p hoc facit qd
no. Jnn. in. c. cū ecclia sutrina. i. de cau. pos. 7 pro
prie. 7 in. d. c. dilect. d. cap. mona. facit. c. cū cōtin
gat de deci. Et in hoc tene mēti istū tex. cū predi
ctis. ¶ Mo. viij. ibi. vel ipsi aliquos elegissent. ar.
opti. qd sub potestate scrutādi vota aliorū nō venit
potestas eligēdi. vnde electi vt scrutēt vota sunt
functi officio eorū post votoz exgñtionē: electio
ergo cōis d. sequi postea ex dispositiōe capli. de
quo vide qd dixi in. c. q. pñter. s. eo. ¶ Mo. no.
no ibi: vel ex cōsuetudine iaz pñscripta. qd appella
tiōe cōsuetudinis intelligit i dubio de pñscripta.
vñ nō sufficit pbare cōsuetudine legitimē pñscribēdā. 7
dicit Jo. an. hoc alibi nō ita bene pbatur: 7 quoti
die solet ad hoc allegari iste tex. pbatur aut hoc ex
eo qd in pñtatiōe nō fuit facta aliqua mētiō de
pñscriptione: sed solū fuit dictū qd vox illoz qui
nō deberēt interesse de iure vel de pñsuetudine nō
valeret: 7 papa in decisiōe cause dicit qd licet isti
capellani pbauerūt qd interfuerint in duab. ele
ctiōib. hoc tñ nō sufficit: qd per hoc nō apparet
de pñsuetudine pñscripta: 7 sic illud verbū simplici
ter prolātū de cōsuetudine: intelligit de pñscri

pta. Et hoc verum putat do. Ant. nisi hoc verbū
esset platū in materia larga: puta in libello: quia
tūc intelligit de cōsuetudine etiā nō pñscripta: ad
ducit bonū tex. in. c. querelā. s. eo. 7 dicit illud pñ
cedere qñ pñsuetudo etiā nō pñscripta fundat intē
tionē libellātis: qd in dubio debemus verba libel
lātis in ei. fauorē late intelligere: vnde si dico in
libello qd cōsueui eligere: sufficit pbare qd aliqui
elegi licet nō probē per tantū tps qd sufficiat ad
cōsuetudine pñscribēdā. pro hoc tex. in. l. si qd intē
tione ambigua. ff. de ind. 7. c. cōstitut. iuncta gl.
de relig. do. hñc est qd in maleficijs dicimus qd pñ
duos act. inducīt pñsuetudo. p hoc. l. ij. C. de epi.
audiē. secus aut foret vbi ad fundandā intētionē
libellātis requirerēt cōsuetudo pñscripta: qd tūc de
illa itelligerēt. vidēt tñ ad materiā bonū tex. cū ibi
no. in. c. cū in ecclia sutrina. palle. 7 tene mēti pro
missum dictum. ¶ Mo. x. q. collatio zeli numeriz
meriti est de forma substantiāli electiōis: vnde ea
omissa non vñ electio: vt hic 7 dixi in. c. q. pñter.
s. eo. vide tñ qd habetur in. c. si qñ. j. eo. tit. lib. vi.
¶ Mo. 7 tene mēti qd eligētes nō seruata forma.
c. qd propter. s. e. sunt pñuādi pñtate eligendi licet
nulla electio sit facta a maiori parte totius capli
vt optime hic pbatur: vñ licet electio nō habeat
effectū: nihilominus est pena imponēda. 7 p hoc
facit qd defectus forme inducit nullitatē electio
nis ipso facto. vt dixi in. d. c. q. pñter. 7 nihilomi
nus eligētes debēt puniri ex trāgressionē forme:
vt ibi. ¶ Ultimo no. ibi: probātes. qd legētes 7
formā nō sunt ipso facto puati potestate eligēdi:
sed pñuādi pñuādi. ad idē. c. quāq. eo. tit. lib. vi. 7
dixi in. d. c. quia pñter. ¶ Pro clariori intellectu
tex. 7 gl. op. cōtra tex. sic vidēt em̄ qd isti capella
ni debebūt oīno in numero eligētiū cōputari ex
quo enim qd quis est in possessione eligēdi d. ad
electionē pure admitti. vt in. c. qñelā. s. e. 7 in. c. cō
sultatiōibus. de offi. deleg. 7 in. c. cum ecclia. de
cau. pos. 7 pprie. Ex quib. iurib. aperte colligit
valere collationē vel electionē eorū qd sunt in qñ
possessione: licet non habeāt pñtatiōē illi. iuris
eligēdi vel pñferēdi: 7 ratio pñdictoz est: qd electio
siue collatio est quasi qdā fruct. iuris eligēdi seu
cōferēdi: fruct. aut pñtēti ad possessorē. vt insti.
de re. diui. s. si qd a nō dñō. 7. no. i. c. grātie. de res
stitu. spo. 7 per Jnn. in. c. cū ecclia sutrina. palle. 7
in. d. c. cōsultationibus. tex. aut innuit hic Jñum
dicēs qd pñsupposito qd isti capellani elegissent: p
hoc tñ nō cōsistit qd deberēt cōputari in numero
eligētiū. Sol. gl. ij. qd est super vers. pñtatione.
sentit istud Jñū prope mediū sui: 7 soluēdo dicit
qd istorū vox valuisset rōne possessionis nisi pñces
sisset. pñtatiō. cui quidē pñtatiōi cōsenserūt
clerici 7 capellani: alā nō fecisset eis pñiudiciū in
cōmodo possessionis. ¶ Mo. j. sing. ex ista so. gl. i
qd vbiq. pñtatiō venit ad detrahēdū iuri. ad
uersariū non nocet aduersario nisi expñse pñtesta
tioni cōsentiat. Cōtrariū tñ huius gl. tenuit gl.
in. c. j. xxvj. dist. dicēs pñtationē obesse aduersa
rio taceti. 7 per illā gl. cōsultuit hic abbas vt cum
fit pñtatiō ad detrahēdū iuri alicui. ille de cui.
pñiudicio agit debet pñtestari Jñum si nō vult si
bi pñiudiciū generari. Jnn. tñ Mo. 7 Cōpostel.
sequūtū dictū huius gl. vt nō sufficiat taciturni
tas: sed requirāt expñsus pñsensūs. 7 sentit Jo. an.
in. c. in genesi. j. eo. tit. 7 placet do. Ant. hic. Sed
pñuādi opi. vidēt gl. i. no. que non solet allega
ri. l. si fideiussoz. ff. qui satisda. cogā. que dicit qd si
ego recipio fideiussozē hac pñtestatione pñmissa
qd ipse nō alleget i futurū pñilegiū qd fideiussoz
intercedēdo vidēt tacite acquiescere pñtatiōi.
7 pro hac opi. facit: qd ex quo aduersarius reci
pit factū vidēt recipere cum limitatiōe pñtesta
tionis. arg. in. c. cū oliz. j. de cōsi. do. Car. distingit
hic: qd aut pñtestas stat in meris finib. pñtestatio
nis: 7 tūc pñtestatiō si pñiudicat aduersario nificō
sentiat. 7 hoc casu pñcedat opi. cōtraria. Aut nō
stat in meris finib. pñtestatiōis: sed vltra pñcedit
dando vel pñmittēdo aliqd: 7 tūc aduersari. reci
piendū factū 7 nō resistēdo pñtestatiōi vidēt taci

¶ Nullitatē. vid
que posuit in. c. cū
post. i. ij. no. s. eo.
Aleneas falco.

Sebasti. Sapia.

¶ Cōtraria opi.

Hanc opi. tenue

rūt plures relati

p do. Alexā. in. l.

nō solū. s. morte.

co. xij. ff. de oper.

nomi. num. 7 Ro.

in cōs. ccc. l. i. in ca

su proposito. vid

Deciū distinguē

tem in. c. cū. ad.

ferrariē. col. vij.

circa si. s. de cōst.

vide doc. in. l. pa

cta nouissima. C.

de pact.

¶ Vide tu gloss.

Adde videndū

quod per eandē

glo. in proposito

voluit Roma.

consi. ccc. l. i.

Sanonmi. super prima parte primi.

te acquiescere ptestatiōi: quia nō potest recipere partem facti pro se et partē reſcere. vt in. d. c. cum olim. et in hoc casu intelligit istū tex. Isti enim canonici non fuerunt simpliciter ptestati sed admiſerunt illos capellanos cū ptestatione: ideo ex quo capellani acceptauerūt vt interessent vident acceptasse cum sua qualitate iuxta tenorē ptestationis quā tūcūq; expresse nō consenserint ptestationi. et videtur hoc dictū satis coloratū. Ego tamen aliter dicerem: videlicet qd aut ptestantes cōcedūt id quod alis de iure competit ad uersario: restringendo tamen illud per ptestationem: et tunc requirerem consensum exp̄ssū ad uersarij: qd in dubio ex quo alis ille actus cōpetebat de iure videtur qd in dubio voluerit potius vt iure suo qd permissione aduersarij cum actus sibi competat libere iure suo proprio et ex permissio ne aduersarij restringitur ius suum: vñ in dubio non debet quis presumi velle cōtemnere ius proprium. vt in. l. cum de indebi. ff. de proba. et in. c. super hoc. de renum. facit quod nō. gl. in. l. cū quid. ff. si cer. pe. ita dicendum in proposito cū existens in possessione iuris eligendi habeat iure proprio facultatem dandi vocem: sed admittitur cum ptestatiōe restringendi et ipse tacet: nō est verisimile qd acquiescat ptestatiōi p̄iudicātū iuri suo: sed potius qd intret capitulū volēdo continuare possessionem suam. vbi autem quod permittitur per ptestationē vel cōceditur sibi donatur non cōpetebat alias aduersario de iure: tūc fateor qd acceptādo factū videtur in dubio acceptare cū qualitate ptestationis: quia vnicum est factum licet qualificatū. ad hoc. c. pisanis. de restit. spo. et d. c. cum olim. et ideo si p̄iudicium ius nō habens admitteretur ad electionē cum ptestatiōe de qua in tex. valeret ptestatio quā tūcūq; expresse nō cōsentiat illi ptestationi: qd videtur acceptasse factū cum sua qualitate: sicut dicimus in confessione qualificata qd nō potest pro parte acceptari: et pro parte reſci: vt plene dixi in. c. bone. el. h. d. postu. p̄iela. nec tamē credas per predicta qd consensus aduersarij tacitus vel exp̄ssus semper requiratur in ptestatiōe: nam in his que dependēt a mera voluntate ptestatis sufficit ptestatio ipsius dūtaxat. vt in. l. nescimus. ff. de nego. gest. Exemplū: si expensas facit quis consanguineo: potest enim ptestari etiā in absentia cōsanguinei qd facit animo repetēdi. vt in. d. l. nescimus. ita in p̄iudicio dicto cōtingit: nam si canonici admittunt p̄iudicium extraneum: cum facere istā gratiam dependeat a mera voluntate eorum standū est ipsorum ptestatiōi animorū declaratiue: nec requiritur consensus alterius. Consensus autem aduersarij requiritur quando ptestatio tendit ad detrahendum iuri suo seu quando factū dependet a voluntate vtriusq; partis: qd nō potest vnus alteri afferre iniquam conditionē nisi cōsentiat: quia id quod nostrū est sine facto nostro a nobis tolli nō potest. vt in. l. id quod nostrum. ff. de reg. iur. facit. c. ab eo. j. eo. li. vi. et c. ad apostolicas. de reg. ita dicendum in terminis istius. c. cū enim ratione possessionis isti capellani deberent interesse non faceret eis p̄iudicium ptestatio canonicoꝝ nisi ipsi capellani consentirent. et Consensus autem nō debet presumi ex taciturnitate ex quo tractatur de re onerosa et p̄iudiciali. vt not. Inn. j. eo. in gene. et dixi plene. in. c. nonne. de presum. Et videtur de predictis boni tex. s̄m cōmunem intellectum in. c. in gene. j. eo. vbi aliqd dicitur. et vide ad materiam ptestatiōis qd nō. Jo. an. post Jo. mona. in reg. in generali. in merc. li. vi. et per Bar. in. l. nō solum. s. morte. ff. de noui. oper. nun. et quod dixi in. c. cum. ad. de constitu. et predicta nō. Sed cōtra hoc et cōtra tex. opp. aliter. videtur enim qd etiam si capellani expresse consenserint ptestationi: non tamē per hoc debuit eis generari aliquod p̄iudicium: qd in ptestatione fuit dictum qd vox eorū qui nō deberent interesse de iure vel de cōsuetudine nō valeret: s̄ ex quo erant in possessione debebant interesse: qd

ins disponit qd ratione possessionis competat facultas dandi vocem: vt. s̄. plene dixi: ergo ptestatio nō resistebat. Sol. Trium est satis difficile: neq; tactum per doc. antiquos. sed nō. Ant. varie soluit: et inter cetera videtur inniti duabus sol. quarū prima est hec: qd isti capellani non probauerunt se esse in possessione eligendi: sed qd solū collegerūt scrutatores: hec solu. non est bona: quia tex. subicit qd etiā si aliquos coelegissent per hoc tamen non constitit qd eis de iure hoc cōpeteret vel ex cōsuetudine. Scōa sol. sua et melior est qd illud verbū de iure posītū in ptestatione. declarat per id qd subicitur de cōsuetudine: nā fuerunt admissi si de iure vel cōsuetudine hoc eis competat: vñ sicut verbū cōsuetudo refertur ad ius p̄prietatis: ita illud verbū. d. iure debet referri ad ius p̄prietatis: et nō ad possessionē tñ: et hec solu. satis potest tolerari: tamē puto qd ideo fuit facta hic ista stricta interpretatio qd pro canonicis ptestantibus faciebat ius commune cū ad eos solos spectat potestas eligēdi. vt in. c. j. s̄. eo. et in. c. cū dilectus de consue. ad capellanos aut et clericos non poterat spectare nisi de iure speciali: vñ isti canonici tanq̄ huius iuris p̄prietarij volebant cōstitare et certare cū istis capellanis et clericis de iure eorū: nam quemadmodum si in iudicio pro vno constaret de p̄prietate et p̄ alio de possessione pronūtiari debet in effectu i fauorem p̄prietarij: quia ius p̄prietatis tanq̄ fortius absorbet causam possessionis: vt in. c. cū dilectus. de cau. posses. et p̄prie. et in. c. cum ecclesia. eo. ti. ita nūc extra iudicium intēde bāt isti canonici vigore ptestationis qd causa p̄prietatis absorberet causam possessionis: vt illi sc̄z p̄ualeāt qui de iure vel de cōsuetudine deberēt interesse: et sic ex quo p̄ canonicis p̄stabat de iure p̄prietatis et p̄ capellanis d. iure possessionis dūtaxat debuerūt p̄ualere canonici. et vide ad hanc sol. qd tacite sentit Jo. an. super regula. in genera. li. in. ix. col. Tertio cōtra predicta et tex. oppo. videtur em̄ qd salte ex alio capite isti capellani et clerici debebant obtinere. qd admittēdo eos in. c. ad eligendū vna cū eis videntur per Trium factū recessisse a ptestatione: vt in. c. cū. ad. de consti. Sol. gl. tangit hoc contrariū. sed non sol. simpliciter enim dicit qd hic valuit ptestatio: vt ptz in fine li. tere. Inno. hic dicit qd ptestatio hic fuit vestita iusta cā forte ne dif ferretur electio in recipiēdo p̄bationes vtrū deberēt interesse. Hosti. x̄o dicit qd hic et ibi fuit iusta causa s̄z ibi recesserunt a ptestatiōe per cōtrariū factū: hic vero nō: s̄z declarat quare potius recesserunt ibi a ptestatione p̄ cōtrariū factū quam hic dō. Gard. dicit qd hic non fuerūt ptestati qd volebāt illos simpliciter admittere quo casu admittēdo fecissent Triū factū: sed ptestati sunt qd eorū vox nō valeret qui non deberēt interesse de iure vel cōsuetudine. vñ admittēdo eos non fecerūt contra ptestationem. Sed aduerte: qd nec in. c. cum. ad. ferra rieñ. fecerunt contra ptestationē: vt ibi dixi ptestantes: nam ibi canonici qui receperūt illos in canonicos non venerunt directe contra ptestationē: sed cōtra id qd cōsecutiue veniebat ad factū. nā de iure est qd si canonici aliqui recipiūtur vltra numerum debeat eis puideri ex sup̄ ex crescentibus redditibus: vñ illa ptestatio qd expectaret vacationē p̄bendarū nō erat cōtraria facto subsequēti: s̄z volebat tollere id qd veniebat consecutiue ad ipsum factū receptionis: et tamen p hoc nō fuit recessum a ptestatiōe: qd factum non sit cōtrariū ptestationi: tñ est cōtrariū id qd venit consecutiue ad factū: et hoc sufficit ad tollendū ptestationē: vt sing. p̄batur in. d. c. cum. ad. ita videt qd debuerit contingere hic. quia de iure est qd ex quo quis dat vocem electioni: ei vox debeat cōputari in numero. vt in. c. scriptū. s̄. eo. ptestatio ergo facta nō erat cōtraria facto hic subsequēti: s̄z admissiōis. Ideo. so. aliter: et sic qd in casu. c. cum. ad. dato illo facto receptiōis ptestatio non dependebat a facto ptestantium: s̄z a dispositione iuris cōmunis: cui nō poterant ptestantes renūtiare: quia velint nolint ex quo recipiūt aliquos in canonicos tenētur eis puidere de redditibus super ex crescentibus. vt ibi colligit q̄re recipiēdo illos in canonicos ob ligarunt se per consequentiam ad prouidendum s̄m dispositionē iuris et sic recesserunt a ptestatione: qd ptestatio non iuuat qñ factūz nō depēdet a potestate ptestantis. Vide exēplū materiale. si pater in casu quo tenetur alere filij ptestatur qd alit animo repetēdi nō valet ptestatio quia iuris necessitate tenetur illum alere. vt not. in. l. alimēta. C. de neg. ge. sed in casu ca. nostri istud factū deductū in ptestatiōe vt vox p̄staret suffragiū vel ne: de pendebat a mera voluntate canonicoꝝ et capellanoꝝ: merito ex quo ptes acquieuerūt. ptestatio nivaluit ptestatio cōtra id qd veniebat consecutiue ad factū. Sed tu dices quare isti capellani cōsenserunt ptestationi cum per eā p̄iudicaretur iuri possessionis. Sol. gl. ista in fi. dicit qd inuiti hoc fecerūt cōpuli ab aduersarijs qui negabāt illos ius habere. Hosti. dicit se nō videre quomodo ad hoc poterant p̄pelli: nam si confidebant de sua quasi possessione debebāt respōdere se nō cōsentire ptestationi et nōle renuntiare sue quasi possessioni: et cōminari vt si p̄cederent sine ipsis prosequēt spoliatiōē et cōtēptum. Et hoc placet Jo. an. magis qd dictum Boati. qui dixit qd si isti noluisse admitti cum ista ptestatione p̄iudicasset eis cum se fecissent alienas. vt in. c. cū nobis. s̄. eo. sed tu tene primū dictum: quia. c. cum nobis. loquitur quādo simplici ter vocati nolunt venire ad electionem: sed isti non adittebant simpliciter: sed cū ptestatione iuri corā detrahenti. puto tamē et credo hoc fuisse

zacharias.
Taciturnitas. Tu dic qd ptestatio in oneroso presenti et taceti facta nō tollit ius commune: aut in ducit obligatiōem. glo. no. in. l. si. s̄. itē si p̄dixit. et ibi Bart. ff. nau. cau. stabula. idē in. l. nō solu. s̄. morte. ff. de no. ope. nun. Canon. et Seli. in. c. cum ad. ferra. col. xx. vers. sed hāc doctrinā. s̄. de cōsti. alleg. cōf. lxxviii. incipit. visō et diligēter p̄derato in fi. vol. v. et Ro. singu. suis. in nu. xxx. inci. si quis promisit.
Sebasti. Sapia.
P̄iudiciali. vide late que tradunt doct. in. l. q̄ dotis. ff. sol. mat. late Seli. in. c. nō ne. j. de presum. Seli. in. c. causam matrimonij. vers. tñ ista declaratio. j. de offi. delegat.

zacharias. **I**nquantū de iure teneatur. Dic qd nisi subderetur illa clausula: scz inquantū de iure teneor: qd possit declarari contumax. not. Sely. in. c. cū. ad. ferrarlen. zibi isto z post eum posui in apostil. ad ipsum. nu. 2. in apostil. in vers. adde dictū. de consti. Sed aduerte quia vt operetur talis protestatio nō obstatibus contrariis actibus debet replicare ztra di

ctā ptestationez si habet liberā facultatē: als act⁹ cōtrarius ptestationē tolleret. vt plene p Bart. in l. nō solū. §. morte. ff. d. noui ope. nuntia.

Anto Francisci.

Ad hoc de p⁹ testatiōe facta p hec verba: nisi et inquantū de iure teneat. vid⁹ Jnn. i. c. cum ana. hoc eo. tit. de elec. vbi dixit qd ptestatio facta ztra iudicē qui dicat incōpetēs semp⁹ fieri cū illa clausula qd nō intēdit in illū p sentire nisi quatenus sit ppetēs als possit pdenari tāq⁹ cōtumax qd etiā voluit ibi dē Jo. an. z not. Ang. z doc. in. l. nō videt. ff. de iur. a

di. z voluit Bal.

in mar. sup Jnn.

in x. cōtumax. in

ver. v. z eodē mō

dicat qd fieri de

bet protestatio i

pductiōe instrū

mētorū. vt pdu

cens ptestet qua

tenus faciūt instru

mēta p pducent

te: qd tūc si quid

est in instrumēto

qd faceret p eum

non haberet sibi

nocere nisi ille cō

tra quē pduceret

instrū illud: z p

duceret quaten⁹

pro se faceret. ita

Bald. in. l. i. in. §.

col. C. vt qd sunt

aduo. par. zin. l. j.

in. §. edenda sunt

oia. ff. de edē. z in

l. rationes. C. de

pb. z i. c. §. de fid.

instru. z p Jnn.

in. c. cum olim. de

cēsi. z in. c. fin. vbi

etiā per Host. et

doc. de fi. instru. z

vide Bar. i. l. pu

bliq. ff. de pos. z i

l. aureli. in. §. pe.

ff. de libe. leg. z in

l. j. in fi. post gl. ff.

de edendo. z vide

Bal. in suo cōsil.

inci. i. Christi no

mine amen: qstio

talis est si. in. §. z

z Pau. de castr.

hoc fuisse de mente Boa. qd vbi per ptestationē non detraheretur iuri istorum: sed solū fieret ad conseruationez iuris admittentiū qd tunc debet interesse cum protestatione illa: als faceret se alie nos. **E**xemplū: tu dicis qd ex consuetudine pscripta debes electioni interesse: canonici respondēt nobis nō cōstat de hac cōsuetudine non sufficit tempus ad recipiendum probationē sed admittimus te: si inquantum de cōsuetudine hoc tibi competat: per hoc enim non preiudicatur iuri istius. **P**redicta faciunt ad questionē notabilē quam posuit hic Jnn. in quadam addi. quā qui habent communiter habent alias additiōes Jnn. cōmuniter ideo dixi qd sunt quedā additiōes quas pauci habēt: inter quas vide in. c. dilectus. j. vt lit. penden. **E**t questio est: pone comparuit quidam citatus coram iudice: z protestatus fuit qd non intendit consentire in eum tanq⁹ in iudicē ordinarium vel delegatum sed negat ipsum esse iudicem: nec per ea que dicat vel faciat intendit recedere a sua ptestatione: z ea presupposita petat copiam iurisdictionis sue z libelli nunquid talis protestatio sit licita. dicit Jnn. qd fatu⁹ est ad uocatus qui sic protestatur seu consulit clientulo vt sic protestet: nom ex hoc facit se contumacem vnde poterit iudex dicere z ego reputo te contumacem: z ita pronuntio: z sic poterit illū condemnare de contumacia. arg. xi. q. iij. in. c. certum. z in c. j. de iudi. sed si vult iustificare protestationē suā debet addere fm eum qd nō intendit p sentire nisi inquantum de iure teneatur: z hoc dictū Jnn. communiter sequuntur legiste z canoniste z reputatur notabile: preter do. Ant. hic: qui dicit se nō videre vnde surgat ista psumptio vel fatuitas ad uocati. nam ex quo pars litigat licet fuerit protestatus non potest dici cōtumax nec curandus de protestatione verbalis: quia iudicium redditur in inuitum. vt in. l. inter stipulante in. §. si stichum. ff. de verbo. obli. z in. c. intelleximus. de iudi. q. d. nō obstante hac protestatione potest cōdemnari in simili iudicio ex quo litigat: z sic ista protestatio nō obstat iudici aduersario: qd ex quo iudex hz iurisdictionem non requiritur consensus partiu: satis enim est qd de facto cōpareant in iudicio vt litigent: tene menti hoc dictum do. Ant. sic declaratum: z videtur prima fronte cōfundere dictum Jnn. sed certe puto vtrūq⁹ dictū esse verum vt dicamus qd iudex si vult potest illum condemnare vt cōtumacē: quia licet respondeat de facto tamen protestatur qd non intendit sibi obedire vt iudici: ergo contemnit suam iurisdictionē: ideo ratione cōtemptus iudicialis potest condemnari de ista contumacia. arg. in. l. vnica. ff. si quis ius dicen. nō obtempe. sed ratiōe interesse partis nō potest condemnari de contumacia: quia nullum interesse potest pars ptere ex quo nihilomin⁹ litigat. nec ratione nullitatis pcessus: quia validitas ipsius dependet ab officio publico z nō a cōsensu partium. argu. in. l. priuatorum. C. de iurisd. omniū iud. z in. c. significasti. de foro cōpe. z quo ad istos effectus posset procedere opi. do. Ant. si tamē iudex nollet cōdemnare istū: potest nihilominus in causa procedere z valebit processus ratione predicta. nec Jnn. sentit contrariū sz dicit iudicē posse: nō enim tenetur hoc facere psertim ad instantiam partis: cum solū versetur hic iudicis contemptus. z multa depēdet ex mero offō iudicis: vt no. Bar. in. l. §. ff. si quis in ius voc. nō ierit. **I**n glos. in ver. ad maiore partem: pro declaratione huius glo. oppo. contra tex. videt em qd electio facta de archipresbytero peruenerit ad maiorem partem: nam omnes qui vocem dedērunt constituēbant. lv. voces vt colligitur in vers. cum. xviij. **E**x quibus omnibus archipresbyter

cōsi. lxxij. z videas do. de Ro. in deci. cclxxvi. incip. licet qs. in nouis. vbi dicunt qd producēs instrumentū inquantū pro eo facit nō videtur confiteri contenta in eo cōtra se esse vera: z de huiusmodi exceptiōe qd quis nō intendit in iudicē cōsentire vel nō cōtestari litem nisi inquantū de iure teneatur: z de eius effectui vide per Spec. in tit. de aduo. in. §. x.

habuit. xviij. vt colligitur ex principio. c. z sic maiorem partem: nam. xviij. excedunt reliquā partem in vna voce. Sol. metu cōtrariū dē gl. qd clerici z capellani nō debebant hic in numero cōputari qui nō probarūt iuxta protestationez quod de iure vel cōsuetudine ipsi deberent admitti sed respectu canonicorum z abbatum de quibus cōstabat qd voces habebāt vel respectu canonicorum tantum: neutra electio peruenit ad maiorem partem capituli: vt patet ex computatione glo. Joā. an. dicit qd etiam respectu omnium nulla electio fuit facta a maiore parte: qd licet. xviij. ex. lv. excedant reliquas voces in vna tamen nō excedūt medietatem omniū nisi in dimidia voce. **E**t pondera diligenter hoc dictum: per hoc enim vult qd si ex. x. qui constituunt vniuersitatem quinq⁹ cōsentiant non dicitur illud factum a maiori parte capituli: qd medietas omniū consistit in quatuor euz dimidia: habens autē quinq⁹ excedit medietatem solū in dimidia voce: sed do. Ant. sentit hic b⁹ Jnn. vt saltē sufficiat iste excessus ad cōstituendum maiorem partem capituli: mouetur quia si istud nō sufficeret quare tex. hic pōderaret qd isti clerici z capellani non probarūt se debere de iure interesse. hec em ratio fuisset hic superflua: si etiā eis computatis nulla electio puemisset ad maiorem partē: z qd talis excessus sufficiat aperte sentit gl. in prin. z mihi placet: tamen quia iura loquūtur indistincte nō requirunt in excessu maioris partis vocem integrā: sed solum requirūt maiorem partem vniuersitatis. vt in. c. j. de his que fiunt a maio. parte cap. z in. l. quod maior. ff. ad munic. sufficit ergo qualiscunq⁹ excessus: qd ex quo iura non distinguūt nec nos debemus distinguere. xix. distincti. si romanorū. z in. l. de precio. ff. de publi. z optime facit quod in simili no. gl. in. c. penult. de empt. z vend. vbi no. qd ad hoc vt quis dicatur deceptus c⁹ ultra dimidiam iusti prech. sufficit deceptio in vno bolognino seu denario quantūcunq⁹ paruo preterea vnica vox non potest diuidi. facit quod no. in. c. j. §. e. lib. vi. ergo est verum dicere qd vbi ex nouem sunt quinq⁹ qd ibi sit maior pars capituli: ita vbi cōcurrunt. xviij. ex. lv. Quid ergo fecerunt alij electores cum archidiaconus nō habuerit nisi. xij. voces. z sic deficiebant quinq⁹ ad cōstituendū. lv. non dicitur hic forte eniz vt dicūt doc. consenserūt in aliū de quo propter paucitatem non sit hic mentio. Alij vero dicūt qd electio aliorum. v. postea habuit locū in istis electorib⁹ priuatis qui elegerunt contra formam. sz de hoc non est vis. **S**ed contra predicta oppo. z videtur qd imo archidiaconus habuerit maiorem partem clericis z capellanis non computatis: nam habuit nouem canonicos z vnum ex abbatibus z sic. x. ipse vero cōsentiendo electiōi debet augere numerum. vt in. c. cum in iure. §. eo. z sic habuit xi. qui faciunt maiorem partem illius numeri. xxi. Idem si computamus capitulū sine abbatibus nam canonici erant. xviij. z ipse habuit. ix. eo computato sunt. x. Sol. dicit gl. in secunda parte qd electus non computatur in numero eligentium: vt aperte colligitur hic fm istam computationē. z ad hoc quotidie allegatur iste tex. iuncta gl. Ad obli. c. cū in iure. nā illud. c. quod procedit ex forma cōpromissi: z hodie dicit glo. se credere qd illa electio nō valeret: tu de hoc dic vt plen⁹ dixi in c. cum in iure. nam istud. c. procedit vbi scrutiniuz electionis sit in priuato: tunc enim electus nō potest oriri a seipso. vt in. c. si. de insti. z notaretur ambitione. viij. q. j. in scripturis. secus autem vbi scrutinium fieret palam z essemus in casu in quo nō esset seruanda forma. c. quia propter. nā puto ad dendum ad ea que dixi in. c. cū in iure. qd in ecclesijs cathedralibus z regularibus nō debeat hoc

in ver. itez si iudicium. z per Spe. in ti. de lit. cōtest. in. §. j. in x. patet ex premissis. z de ptestationib⁹ generalibus que solent poni in libellis quid z quātū operent. vide p Spe. in tit. de libe. cōcep. in. §. fi. in vlti. col. in ver. itē cōsueuerunt. z vide Alex. in. §. morte. hic alleg. circa fi. in. l. nō solū. de oper. noui nuntia.

Sebasti. Sapia.

Hoc dictū. vi

de Alex. i. l. si ita

scriptū. ff. d. leg. j.

Aug. in. §. illud

quoq⁹. colū. ij. in

ant. de exhi. reis.

tū dictum Jnn.

videt dubitabile

ex no. p Pau. de

ca. in. l. nō videt.

ff. de iudicis. vid

Deciū in. c. j. col.

antepe. j. de iudi.

vbi dicit qd dictū

Jnn. poti⁹ tuer

ppter autoritatē

eius qd qd illud

necessariū. vide

tisrōnem de qua

ibi per eum.

Sebasti. Sapia.

Decept⁹. illaz

glo. tenet Bal. in

l. §. q. x. C. de res

scin. ven. zibi assi

gnā rōnem. z idē

Bal. in. c. cū cāz.

j. de testi. z Jnn.

in. c. cum dilect.

co. iij. j. de emp. z

vēdi. z faciūt no.

per. d. Jas. in au.

qui rē. C. de sacr.

san. ec. vbi multa

adducit ad hoc

qd de minimis

curatur z quod

emphyteota ca

dit a iure suo ē

si cessat soluere

numum. de quo

etiā per eundē in

l. §. q. xv. C. de iu.

emphy.

Sanonini. super Prima parte primi.

Ant. Franc. De iure. Circa hoc quod hic dicitur quod si sit metio de iure de quo iare intelligatur an coi vel municipal: aut consuetudinario vel privilegiatio: dicat quod in dubio regulariter venit ius coi: non aut municipal seu consuetudinario: ut per Spe. in tit. de app. in §. iij. et per bal. in l. q. iij. in v. co. C. de ser. fugi. qd tñ intellige verum nisi in rescripto ne ret metio de iure

quia tñ veniret etiam ius municipalis et consuetudinario: ut ex tex. reputat in iuncta glossa in c. i. ut lit. p. d. et ideo dicitur bat. Inno. i. c. cū venissent de eo q. mit. in pos. cā rei ser. qd illud dicitur fieri fin ius q. fit p. consuetudine. et eodem modo dicat quod in p. promisso diceretur arbitrer deberet de iure pcedere: q. intelligeret q. posset pcedere etiam fin ius municipalis: a

ut voluit Bald. no. in l. illa institutio. ff. de her. insti. et p. terea si quis in iudicio deducit oīno ius suum intelligit deducere non solum ius coi: sed etiam consuetudinario et municipale et privilegium. in l. si mater. §. de iur. et ibi p. d. Alex. d. exce. rei iudi. et vide Inno. i. c. certifi. cari. de sepul. et in c. si de offi. archi. et vide gl. in c. cōquerete. d. off. or. et h. per Bal. in l. c. de ann. ex.

Sebasti. Sapia. **Ant. Franc.** **De iure coi.** Ad Albe. in i. parte statu. q. ex. iij. si p. promissus. bal. in cōf. ex. iij. iter illustr. i. j. parte et in §. c. v. verba pastori. col. ii. in ea. pte. vide Feli. c. i. in j. no. de spōsali. et in c. l. cān. in §. not. vbi etiam late dicit. de p. ba. do. Jaso. in l. p. scriptio. C. si ius vel rei. publ.

Cum protesta tione. Ad d. Ol. cons. c. lxxvi. Anto. Francisc.

Aduerte. Ad hoc an excoīcat? possit eligi vel eligere. primo ad q. excoīcat? h. p. mortuo. ut l. c. gran. de sen. ex. vbi per Inno. qui dicit absq. dubio

die computari electus in numero eligentiū etiam si procedatur per viam scrutiniū manifesti p. com. promissarios electos: quia electio debet fieri per vnum etiam cum procedatur per viā p. promissi. ut in c. si cut. §. e. lib. vi. et in c. cū ab vno. de re iud. eo. lib. ergo oportet q. quis habuerit maiore partem oīum ante q. posset cōsentire electioni sue cū non debeat cōsentire ante q. electio sit facta. ut in c. cum post petita. §. e. fieri autem debet p. vnu nomine oīniū: nec fieri potest nisi de eo in quem consenserit maior pars. ut in d. c. quia p. pter sed vbi ex singularibus cōsensus in aliquem directis resultat electio: ita q. nō est necesse q. fiat p. vnu nomine oīniū: tunc elect? a media parte capituli cōsentiendo electioni de se facte auget numerū et perficit electionem: quo casu debet intelligi dicitur. c. cū in iure. et sic limita q. ibi dicitur. vel dic q. dicto. c. cum. et illi aduersarij nō cōsenserunt protestationi expresse: ideo nō fuit eis generatū pre iudiciū: hic autem cōsenserunt: ut dicitur in gl.

Ant. Franc. **De iure.** ibi d. est ex privilegio Nota bene istam glo. iuncto tex. q. vbi istud verbum de iure: refertur ad personam que non fundat intentionem suam de iure cōmuni intelligit de iure speciali. et per hoc vide glo. in c. i. in fine. ut lit. pend. facit. c. licet de proba. in prin. ex quo habes q. non semper appellatione iuris intelligat de iure cōmuni regulariter tamen contra. tex. est insti. de iure nat. gen. et civili. in §. quoties. et facit iste tex. iuncta gl. q. si cōmittitur alicui causa de iure decidenda non posset decidi fin cōsuetudinem: cum ponantur hic ista duo vt diuersa: ut patet ibi de iure vel de cōsuetudine: quod tenuit Jo. an. in addi. Spec. in titu. de arbi. §. excipitur: verfi. item quia corruptus. sed contrarium tenuit do. Ant. in c. quintanallis. de iure iur. et dicit. §. de consuetu. super rubri. potest tamen causa indubitanter decidi. fin privilegia: ut patet ex predictis et credo q. sufficisset illud verbum de iure: quia ius vult vt seruetur consuetudo: satis ad maiore cautelam fuit in protestatione additum vel de cōsuetudine. In gl. si. in si. tene hanc vlti. solut. Sed extra gl. quero pone ad electionem celebrandam vel ad alium actum capitularē veniunt duo quorum vnus dicit se esse in possessione canonicatus et prebende: et per cōsequens dicit se debere interesse capitulo: reliquus vero qui licet nō sit in possessione canonicatus: tamen et prebenda ad eum de iure pertinet: et ideo petit tanq. canonic? se admittere: quis istorum debeat preferri et in capitulo admitti. Sol. Inno. format istam. q. et in effectu cōcludit q. si cōstaret alterū esse in possessione bona fide ille deberet admitti et nō reliquus q. dicit se habere p. p. ietate iuris: quia facultas dandi vocem sequitur possessionem et non proprietatē: ut in c. querelam. §. eo. et in c. consultatio. de iur. repatro. Et optime facit qd no. do. de Rot. deci. iij. nam si admitteretur proprietarius expellaret possessor sine iudiciali autoritate quod esse non debet. ut in c. in literis. de restit. spol. §. si a principio non constat de possessione capituli admitteret vtrūq. cum protestatione vt vox illi? valeat qui debet interesse: et si cōstiterit postmodum alteruz fuisse in possessione bona fide valebit illius soli? vox: si autē nemo est in possessione vel reliquus erat: sed nō bona fide: valebit suffragiū proprietarij: quia fin Inno. vbi cūq. nemo est in possessione vel aliquis est: sed mala fide: omnis fructus rei pertinet ad proprietarium: quia possessor malefidei nullū fructum debet consequi. ut in l. mala fide. C. de condie. ex lege. Et no. bene hoc dictum Inno. non tamen videt ex toto placere do. Ant. quia non potest quis expelli de possessione sine iudicio: et profecto ego nō video quomodo potest

haberi p. mortuo quo ad spūalia: p. tñ voluit Bar. in l. barbari. ff. de offi. p. to. in x. co. et dicebat Bal. in marg. sup. Inno. in ver. excoīcat? in ver. iij. q. excoīcat? nō est mēbrū vniuersitatis. adde tñ q. excoīcat? excoīcatione minori est incapax beneficii dignitatis et leri car. ut per do. Abb. et doct. oost. Inno. in c. si celebrat. de cle. excom. m. ni. et h. p.

valere vox p. p. ietarij alio existente in possessione cum ante q. declaratur per sententia iudicis eū esse possessore malefidei ad ipsū spectat percepio omnium fructuum: nec debet inter expelli eū et p.edio sit restituendus. ut in d. ca. in literis. Nec ob. d. l. mala fide. quam alle. Inno. loquitur enim quado proprietarius conuincit possessorē malefidei in iudicio. Tunc enim priuatur possessor omni cōmoditate p. ceptiois: sed ante inia nō debet priuari ex officio priuato. ut in d. c. in literis. et ipsemet in d. c. in literis. hoc dictum contrarium sentit: vbi dicit nunq. valere electionē p. p. ietarij alio existente in possessione mala fide: s. oportet q. possessor prius deiciatur per sententiam iudicis: dicit etiam Inno. hic q. si constaret aliquem esse malefidei possessorem nō tenet capitulum illum vocare ad electionem: s. si sua sponte venit nō debet abici. Et no. bene hoc dictum Inno. nam dubito vtrum prima pars sit vera: nam cum non debeat spoliari propria autoritate: ut §. dicit: satis spoliaretur si eo non vocato procederet ad electionem: vnde tutius est illū vocare: et si cōstiterit illū esse in possessione mala fide vox sua non prestabit suffragiū: ut nota. hic Inno. et in d. c. in literis. et in c. h. de in inte. restit. quia nullā commoditatem debet habere possessor malefidei: ut §. dicit. Alterius q. rit hic Inno. quid si laici violenter ingerunt se in capitulo et volunt eligere vna cum clericis. Sol. dicit Inno. quod si violentia nō est tanta que debeat cadere in constantem virum nō excusaret protestatio clericorum. q. d. et bene q. clerici non debent illos admittere etiam cum protestatiōe: s. nō valeret electio etiā clericorum tanq. facta per abusum secularis potestatis. ut in c. quisquis. §. eo. et in c. massana. vbi autem metus seu cōstancia caderet in cōstantē virum tunc possunt illos admittere cum protestatione et valebit tūc clerico rū electio nō obstante quod laici fuerūt admissi: iunat em eos p. testatiōe: ut hic qd not. Quid aut si alias habētes voces se ingerant: sunt tñ excitati vel suspensi. Sol. dicit Inno. q. si sunt occulti nō est necessaria protestatiō cū nō possunt repellere: q. iij. q. iij. nōne. Et Aduerte q. in alijs locis aliud sentit: nā q. tūc q. q. sit occultus et toleratur semp pōt excipi? eū qui est excoīcatus v. su spūs: q. tolleratiō nō p. dest? his q. nō exercent ratiōe officij publici: canonici aut nō habēt vocē tanq. habētes publicū offi. s. ex suo iure priuato. ut no. idē Inno. in c. cū dilect? de cōsue. vbi dicit q. electio facta ab excoīcatis vel suspensis. q. tū cūq. toleratis et occultis est nulla dūmō possit p. bari eos tpe electiōis fuisse suspēdos vel excoīcatos. et idē Jo. an. in c. i. de referi. li. vi. S. dictū Inno. posset hic pcedere in oīno occultis qui nō possunt probari excoīcati vel suspēsi. vñ dicit Inno. q. capitulum pcedere potest ad electionē vel alios actus nō vocatis suspensis vel excoīcatis et sufficit si postea p. be? q. illi erant excoīcati v. suspēsi: ut ipse not. in c. gratū. de post. prela. et in c. cum vinton. et in c. consideramus. §. eodē vñ de consulo q. semper fiat protestatiō cōtra istos ne videant sciēter admissi et sic corrueretur tota electio per. c. fin. j. de procura. Si autē redeūdo ad verba. Inno. dubitaretur an ipsi essent publice excoīcati vel suspēsi vel si esset certū nō pnt tñ repellere sine scādalo: admittatur cū p. testatiōe. d. hoc v. de qd dicit in c. illa. §. e. vbi lati? tractat hec materia p. do. cū excoīcati vel suspēsi ingerūt se vna cum alijs ad electionē faciendā et. Abbas.

Stylus curie si nō est seruatus in literis: litem sunt surreptitie.

Ecclesia non cathedralis d. in literis noīari sub noīe illius sancti sub cui? vocabulo est. aīe litere sunt

p. Archi. ex. iij. q. iij. in c. vir. cū p. p. ietarij. et p. ge. in c. i. de sent. ex. nec p. t excoīcat? eligi ad p. laturā si est publicus. ut p. l. doct. et Inno. in c. cū dilectus. d. c. iij. et in c. sine litibus. d. do. et p. tu. et p. bal. in p. alle. marg. in x. et hoc q. nō h. vocē in caplo: de quo vide p. do. Car. in cle. i. vñ. op. d. regula. et p. Inno. i. c. nulli. §. eo. ti. et in c. cōsultuisti. de p. cu. tñ do. Abb. in ca. ex. tue. d. cle. nō refi. vt tenere p. iun. de quo tñ vide p. Spe. in ti. d. elec. i. §. in x. porro. et q. excoīcat? sit ineligibilis: vñ gl. et do. i. c. illa. et in c. perpetuo. d. elec. lib. vi. vbi d. qd est ineligibilis tā actiue q. pass. siue. vñ d. p. d. h. lip. frā. i. c. p. titutis de ap. vbi et p. gl. q. alle. m. t. as. 2 cor. Ad d. tñ q. excoīcat? occul. et bñ pōt esse in dex. et p. ferre sentētiā in p. phan. nis. ut in c. ad p. bandū. de re in. non tñ in spūa lib. et iō nō posset ferre sniaz excoīcationis. ut p. do. Car. in cle. §. l. §. vñ. in fin. de sen. exco. Et ad d. qd excoīcat? etiā occultus non posset eligi impator: ut in c. venerabili. et p. doc. d. ele. et vide d. Abb. in c. cū dilectus. post Inno. de consue. et in c. veritatis. de do. et contu. et Jo. an. in c. i. de rescri. lib. i.

Sanormitanus super Prima parte primi.

Ius eligendi. Adde vt per Alex. consi. cvj. §. lib.

Annexum spirituali. Adde qd ideo dicit Ro. consi. cccxix. q. in eo committitur simonia sicut in mere spiritualibus.

Anto. Francisc. **A**n in annexis spūalib⁹ cōmittit simonia: videt qd sic vt i. c. altare. §. q. iij. vbi habet qd videri altare est simoniaciū quāuis nō sit sacri s. po

ti⁹ annexū spiri
tualib⁹ que i eo
exercent: qd tñ di
xit Archid. in. c.
sanctorū. r. qd. j. a
nō seruari de cō
suetudine. d. q. vi
de p. Ro. i. sing.
suis q. habent p
alphabetū i ver.
obligatio. in ver.
fructus. adde tu

q. in patronat⁹
qd quidez nō est b
spūale: s. spūali c
annexū iuxta ea
q. habent in. c. de
cernimus. de iudi.
di. tñ ipm ius p
scribit per annos
xl. vt p. Alex. q. si.
lvij. in. iij. parte

cōsiliorū. de quo
an possit p̄scribi
p. laicū. vide p. d.
Card. in. cle. §. in
prin. in. v. q. de iu
repa. zan. trāseat
iure p̄ticulari vel
vniuersali etiā in
laicū ple. h. in. c.
ex literis. de iure

pa. Et vtrum ve
niat i fidei cōmissi
so habet p. Dy.
z. Bal. i. l. cū viz.
C. d. fidei cōmissi. r.
in. l. in. pen. col.
C. de edi. di. adri.
tollē. vbi dicit qd
nō: ex eo qd lz nō
sit spūale: tñ est
spūali annexū z
sic de eo iudican
dū est t̄q. de re
spūali quis em
cadat in laicū il
lud est ex ḡsa cō
cessuz ipsi laico:
vt ple. per domi.

Abb. z alios in
rub. de iurepa. z
in palle. c. decer
nimus. de iudi.
Sebasti. Sapi.
C. Per p̄sentatio
ne. Ad q. late tra
dunt. z. Moder. in
rubri. j. de iu. z in
c. quanto. eo. ti. z
no. q. lz do. Ab.
hic dicat qd p p
sentationem nō
iferatur aliquod
matrimoniu qd
fin. Cal. in consi.
ix. i. ti. de iurepa.

per p̄sentatio
nē videntur con
trahi sponsalia
de futuro: z ideo
p̄sentatus dici
tur acquirere ius ad rez. vt per Abb. in. c. cum bertoldus. colum. j. j. de
re iudic. z ita tenet R. apus alle. vij. p̄sentatus. ad si. Car. in clemen. j.

latius in. d. l. oēs populi. **M**ot. q. non solum di
rectum ius eligēdi nō cadit in laicum etiā patro
num: sed nec etiā indirectuz: vt hic. Nunquid au
tem in ecclesia nō collegiata possit habere laic⁹
ius eligēdi. doc. z bene dictū q. non: sed ratio de
patronat⁹ cōpetit sibi sola p̄sentatio rectoris:
vt in. c. nobis. z. c. si. j. de iurepa. Que autem sit di
uersitatis ratio: dic q. per p̄sentationē nō initia
tur aliquod matrimoniu spirituale inter p̄senta
tum z ecclesiam ad quem p̄sentatur. sed totum
ius spirituale transfertur in p̄sentatiōe ex insti
tutiōe episcopi que debet sequi: f. ideo dicim⁹ q.
ius patronatus nō est spirituale: sed annexū spi
rituali quia p p̄sentationē patroni peruenit
tur ad institutionē que est quid spirituale: vt ple
nius dixi in. c. quanto. de iudi. sed p electionē ini
tiatur matrimoniu spirituale: vt in. c. si. de trāssa.
epi. z in. c. cum inter canonicos. §. e. z per eum ac
quiris ius spūale electo: vt dicit glo. no. in. c. quā
to. l. xij. dis. que singulariter dicit q. etiā acquiris
ius administrādi in habitu: s. per cōfirmationē
competit in actu vt dixi in. c. transmissam. §. eod.
f. laicus autē cum nō sit capax iuris spiritualis
vt in. c. causa. de p̄scrip. cū si. non potest trāssere
ius qd ipse possidere nō potest: sed iura fecerūt
mentionē de ecclesia collegiata: q. in nō collegia
tis regulariter proceditur per electionem: vt no.
in gl. in. c. quāq. j. eo. tit. lib. vi. Et ex predictis
potest colligere rationē diuersitatis quare eccle
sia concessit laic⁹ potestātē p̄sentandi z nō po
testātē eligēdi: noluit enim i hoc mero iure spū
tuali cum eis dispensare. z hanc rationem sensit
Ann. §. e. qd sicut. z. hēc no. **A**ltimo no. q. in
ecclesia collegiata electio iam facta debet p̄sen
tari patrono: vt pro honestate p̄beat suū assen
sum. Et vt possit cōtradicere si habeat aliquā in
stam causaz cōtradicēdi: si autem sine causa ra
tionabili cōtradiceret talis cōtradictio nō debe
ret obesse hic no. z videtur tex. §. eo. c. cū terra.
in si. facit. c. qd sicut. e. ti. **I**n gl. j. ibi: z ideo nō
tenuit. no. gl. que aperte tenet istam compositionē
nem fuisse ipso iure nullam: quod tenet Hostie.
qui adducit in eo qd papa non retractat istā cō
positionē: sed dicit qd eo non obstatē poterit ab
bas iste p̄uiderē huic prioratui. z hanc opi. te
ne. licet Hostie. hic dixerit qd per in integ. rest. fue
rit monasterio hic subuentū. hec enim opi. videt
in alio contra tex. in eo qd dicit istam cōpositio
nez fuisse iuri cōtrarias: ergo erat nulla ipso iure
vt in. c. in nomine domini. j. de test. z in. c. que cō
tra ius sunt. de regu. iur. lib. vi. z. r. di. vide. z in. l.
non dubiū. C. de legi. z erat iuri contraria ppter
rationes que subijciuntur in glo. f. In quo autē
erāt dānosa ecclesie: dicit doc. q. elect⁹ p comitē
cogebatur ex quadā reuerentia suis voluntatib⁹
z desiderijs de seruire tam in alienando bona ec
clesie q. in disponēdo: ideo prohibet ne ad p̄ces
aliquoz quis promoneat ad dignitatē: vt in. c. il
lud. vij. q. ij. facit. xvi. q. ij. in. c. visis. **I**n glos. in
ver. nō cadit in laicū. ibi: qui etiā nō sunt patroni
s. p̄pochiani. **A**l. Ro. ex hac glo. q. parochiani
alias non patroni nō habent ius eligēdi: seu p
sentādi rectorē in eorū ecclesia: sed si ecclesia nō
habet patronū libera collatio pertinet ad ep̄m
qd tenet Ann. in. c. cū venerabilis. in si. de exce. z
Jo. an. in. c. j. de capel. mo. li. vi. An autē hoc pos
sit eis cōpetere ex cōsuetudine vel ex p̄scriptio
ne. dic vt plene dixi in. c. querelā. §. e. z in quadā
dispu. que incipit augerio. z p Jo. an. in regula
qd alicui gratiose. in mercu. z Arch. i. c. fraterni
tatem. l. xij. dist. **I**n ea. gl. ibi. corrigitur illa de

in prima oppo. de suppl. negli. prela.

Ant. Fracis. **C**ōpetere ex cōsuetudine circa hoc an laic⁹ possit
de cōsuetudine vel ex p̄scriptiōe h̄re ius eligēdi i ecclesia collegiata.
Dicat laicus etiā de cōsuetudine nō p̄t esse patronus neq. h̄re ius
eligēdi i ecclesia collegiata. vt in. c. massana. de elec. z per Alex. i. cōsi.

lvij. inci. viso pū
cto. in. iij. parte
p̄siliorū. laic⁹ em
non se intromit
tit⁹ spiritualib⁹
vel illis annexis
nisi de licētia pa
pe. vt in. c. contin
git. de arbi. et in
c. causam. de p̄es
scrip. z in. c. p̄m
ceps. xvi. q. v. et
habet. in. c. adria
nus. l. xij. dist. et
per Sem. in. c. ij.
de p̄eb. li. vi. nō
si in casibus a iu
re expressis vt est
sing. glo. in. c. si.
xvi. q. j. imo di
xit Anno. in. c. cō
stitutis. de elect.
qd laicus possit
dens spiritualia
semper p̄sumit
tur esse in mala fi
de qd etiā vo
lu. Bald. in. l. su
per longi. in. iij.
colum. C. de p̄es
scrip. lō. tempo. z
iō dixit ipe Bal.
in. l. male agit ur.
C. de p̄scri. xxx.
an. qd laicus pos
sides bona spū
tualia cogit ostē
dere titulu. z vi
de do. Ab. in. c.
q. aut. i. si. in. c.
p̄terea. de iure
pa. z i. c. ex frequē
tib⁹. de insti. q.
laicus nō h̄z ius
p̄ferendi ecclesiā
etiā d cōsuetudi
ne nisi forsan ra
tione scādali eni
tandi de cōsensu
epi: puta quādo
laicus eet potēs
z tyrannus a cu
ius manu eripi
non posset eccle
sia: quia tūc de li
cētia ep̄i posset il
laz cōferre religio
soso: alias nō.
de quo etiā per
doc. Ab. in. c. cu
ra. z in. c. illud. d.
iurepa. z per Se
mini. in. c. ij. de p
ben. li. vi. posset
tamen laicus cō
ferre bñficia ex
p̄uilegio pape
vt in. c. adrian⁹
z se. l. xij. dist.

cre. z pro hac solutiōe facit fin Jo. an. q. ista fuit
posterior illa: cū fuerit H̄eg. sed non placet hec
solu. cum iste tex. dicat q. hec cōpositio erat iuri
contraria z q. ius eligēdi nō cadit in laicū: nā
hec decre. nō inducit ius nouuz sed potius dēla
rat antiquū: vt p̄z ex vbi. litere. f. Extra alias
sol. gl. dant hic dūe sol. p doc. que tñ possunt col
ligi ex dictis glo. in. d. c. nobis. dicebat em. Hostie.
q. vi p̄uilegiū in fundatiōe concessi p̄t istud
ius eligēdi cōpetere laico patrono. z hoc casu
intelligebat illam decre. nobis. s. post fundatio
nem non potest hoc sibi cōpetere etiā vigore cō
positionis vt hic. primum eniz p̄mittitur vt laici
inuitentur ad fundādas z dotādas ecclesias: s. z
postq. ecclesie sunt cōstructe z dotate cessat hec
ratio. f. Simile in impositione census naz tolerā
tur si ab initio imponit s. ex postfacto noui cen
sus impositio reprobat. vt in. c. prohibem⁹. j.
de sensu. iuncto. c. p̄terea. el. ij. de iurepa. h̄c so.
gl. reprobat z bene in. d. c. nobis. dices q. ep̄s in
hoc non p̄t s. autorizare etiam tēpore funda
tiōis vt ius eligēdi cōpetat laico etiaz patrono:
quod puto verius per id quod. §. dixi. p̄hili. po
sunt hic aliam sol. dicens q. ibi nō dicit q. laicus
possit eligere: sed q. potest tractare de p̄sona eli
gēda. Vel dictum mel⁹ q. ille tex. potest intelligi
ex p̄uilegio pape vt ibi no. in glo. z dic plenius
vt ibi dixi. Extra gl. op. in eo q. papa hic mādāt
isti abbati vt illū prioratū ordinet sicut alios si
bi subiectos: nam ex quo iste prioratus erat con
nēctualis electio pertinebat ad p̄uentū: vt in. c. j.
§. eo. Sol. dicunt doc. cōtrariū procedere de iu
re cōsi: sed iste tex. potest intelligi de iure specia
li: q. cōsuetudine vel p̄uilegio potestas p̄uon
dendi pertinebat ad abbatem: que quidem cō
suetudo potest valere. arg. in. c. ij. de in integ. re
stit. vel dic qd posset intelligi ista litera vt iste or
dinet per viam. f. electionis collegij z cōfirmatio
nem suam. ad hoc tex. iuncta glo. xvi. q. ij. c. j.
Altio hic querit quare tex. hic dicit qd patro
nus debet impartiri post factum honestū assen
sum. Sol. dicit Jo. an. qd ideo dicit honestū: q.
sine aliquo grauamine vel extorziōe alicuius tē
poralitatis debet consentire zc.

Priuilegium concessum a papa non potest
per legatum de latere tolli.

Commissarius pape an possit esse simplex reli
giosus.

Iudex cui fuit commissā causa vt eaz cognoscat
cum cōsilio aliquorum: potest dictam causam al
teri delegare z delegat⁹ debet cognoscere cū di
cto cōsilio: z sic.

Delegatus debet cognoscere causaz sibi delega
tam eo modo quo debebat cognoscere delegas.

Clausula cōscientiam tuā grauamine an impo
tet q. causa sit indelegabilis.

Tempus datum aliquibus ad aliquid faciendū
potest vnus accipere licet alij velint incontinēti
videre.

Tempus cōpetēs relinquitur arbitrio iudicis.

Cōsensus cōsanguineorū si requiritur in aliquo
actu ille actus p̄t sine tali cōsensu celebrari i fa
uorem illorum qui habebāt consensum p̄stare.

Cōsiliū aliquorū si requiritur in aliquo actu:
oportet quod interueniat ante actum.

Consiliū si requiritur in aliquo actu: z consulē
tes nolunt vel differunt dare cōsiliū potest acc⁹
sine cōsilio expediri. nisi cōsultentes fuerint reg
siti in extremitate temporis. nu. 9. z. 13.

Citatus qui tarde arripuit iter. nō excusatur ex
impedimento postea interueniente.

Augurio. Ad
de que posui i. d.
c. querelam.

Cessat hec ra
tio. Adde eundem Fede. cōsi. ccc. lvij.

Non potest. Adde videndum Alexan. consilio. lvi. §. lib.
habens

Commissarius. Adde Fran. are. consil. lviij. vbi tenet qd papa scribens scienter religioso et sibi commitens causam criminalem videtur dispensare quod sententiam sanguinis dicat.

Anto. Francisc. Dicitur circa hoc an papa committendo causam criminalem videatur dispensare cum religioso cui committit ut possit ferre sententiam sanguinis quod sic: quia committendo causam

criminalē vñ oia accessoria committit: iuxta ea que habent in c. pter ea. de off. leg. et in l. ff. de iuri. oim in. h3. enim papa plenitudine potestatis ut per Alex. plene in 2. l. lxxv. vñ in. ff. pte 2. l. i. 2. l. in. j. parte. et qd facere papa non possit. vide gl. in c. lras. d. rest. spo. et p. Car. in. cle. si roman. in. iij. q. de preb. et vñ qd habent i. c. sniam sanguinis. ne pla. vt. suas. et in c. i. archiepiscopi. de rap.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Subdelegare. Ad qd idē esset si diceret committimus discretiōi tue d. qd plurimū cōsiliū: vt voluit. Ro. cōsili. ccccx.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Sebasti. Sapia. Ad qd nō videtur bal. in. l. nulli. co. ff. ver. deinde no. C. de epis. et cler. Car. in. cle. j. q. vj. de pte. pb. Alex. in. l. more. colū. v. ff. de iur. om. iud. Ange. in. aut. ad hec. C. de iudic. fmo. et feli. in. c. ff. de offi. deleg.

Habens potestatem aliquid faciendi: si illi sibi committatur sub certa forma potest illi actū expetere valebit: licet forma nō sit seruata: nisi in commissione fuerit processum ad vltiora.

Consensus propinquorum si requiritur in tractatu: nō requiritur si trahitur cum ipsis ppings.

Consilium aliquorum si requiritur in aliquo casu an in decisione casus sit omnino sequendū consilium et quid de consensu: et qd si fuit iudicatum s3 malum consilium.

Consilium debet requiri ante scrutiniū et est vtile iterato reqrere scrutinio publicato anteq sequatur communis electio.

Am in veteri. Si p

apaz mādatur absentib9 eligere qd eligāt cū consilio aliquorum alioquin consi

liari9 prouideant: eligentes debent consilium requirere in tractatu electionis et congruo tēpore expectare respōsum alias electio nō tenet. Hoc dicit. Primo ponit electionis formam. Secūdo

cause commissionem et decisam iudicium relationē ibi: relato ergo. Tercio cause diffinitionē ibi: cū autem. Casus literalis. Ecclesia bisuntina vacante mandauit papa capitulo bisuntino, vt intra xl. dies post receptionem literarum perso

nam idoneam sibi eligerent in pastorem cum cōsilio sancti Benigni et adoricimundi abbatum et fratris. S. de ordine predicatorum. alioquin dicti consiliari9 prouideāt ecclesie bisuntine. recepto mandato die ad eligendum prefigo, canonici potestatem eligendi archiepiscopum sex ex canonici suis contulerunt vñq a consumptionem cuiusdam candelae duraturam: que extitit corā eis

accessa tandem electores ceperunt tractare de electione pastoris et conuenerunt in dictū abbatē sancti Benigni. et cū super hoc cōsiliū socio

rum ipsius requisissent vnus eorum respōdit qd habito inter se consilio responderent et cum illi differret dare responsum et candela deficeret electores ipsi non expectato respōso ipsorum dictū abbatem in bisuntinum archiepiscopum elegerunt. processus huius electionis ad sedē apost.

est delat9: sed quia de huiusmodi processu domi no pape non cōstitit, archiepiscopo viennensi et abbati de firmitate iniungit vt si constaret quod electores predicti super electione tractatum habuissent: et in tractatu electionis requisissent cōsiliū predictorum electione ipsius Abbatis si persona esset idonea firmarent, et si in tractatu electionis non fuisset illorum consilium requisitum quamuis postea requisitus fuerit tempore non competentē: nec etiam fuit expectatū respōsum ipsorum: vel si idem abbas non esset idone9 quod de ipso factum erat cassarent. inquisitores ipsi secundum mandatum domini pape pcedentes suam inquisitionem domino pape remiserunt: papa super hoc scribit quibusdam dicens. cū autem fuerit compertum tempore competentē requisitum consilium de persona predicti abbatis: et quando fuit requisitum nō fuit expectatū nisi modico tempore et nō debeat alij obesse qd electores in tātum se arctauerat electionem ipsius abbatis nō propter vitium persone sed propter vitium electionis cassauit. Ver. et fmo. i. qd potestas eligendi potest restringi ad terminus breuiorem termino iuris ad petendū consilium forissecorū de necessitate. et hoc puto posse fieri a solo papa quia in istis spiritualib9 habet plenitudinē potestatis. s. c. significasti. et. j. de autor. et vsu pal. in. c. ad honorem. alius autem citra papam etiam si esset legat9 de latere nō posset ita potestatem istam restringere: quia cū ius eligēdi competat collegio ex priuilegio pape: vt no. i.

statu tū valeat i minore vt tenere Bal. i. l. si. in vlt. co. in xxi. extra qro. C. de fideic. et sentit Bar. in. l. nō idcirco. C. d. codi. sec9 tñ est in minore qd potest testari sine cōsensu requisito a statuto fm Bar. vbi. s. et vñ p Alex. in. cōsili. l. in. j. pte. hoc tñ apud me satis dubiū est inquātum si a tutū regit cōsensum: qm hoc nihil aliud est dicere nisi qd tale testamē

c. quanq. j. eo. tit. lib. vi. non potest legatus ledere priuilegium per papam concessum: vt dñ glo. no. in. c. pro illorum. j. de preben. ad idem facit regula indultum. de regu. iur. lib. vi. Nota secundo. ibi: fratris. S. de ordie et c. qd simplex religio ius potest esse commissarius a pape: quod videt contra. c. statutum. de rescrip. lib. vi. et cle. ff. eodez titu. sed dic illa iura procedere in cōmissione iudiciaria fienda et exercenda: secus si negotiū extra iudiciale cōmittitur: nam cum illa iura sint correctiua iuris antiqui non debent extēdi sed striete intelligi, vt in. l. precipim9. i. ff. C. de appel. et in regu. odia de regu. iur. li. vi. et sic non videtur qd hodie iste text. in hoc corrigatur per illa iura, qd sentit hic domi. Card. et mihi satis placet per rationem predictam, et hoc tenebis semper mēti.

Vel si vis fugere aliquantulum contrariū dic quod nondum emanauerant illa iura: vel qd istud processit ex certa scientia pape: facit: quod not. in. c. nōnulli de rescri. et fmo. i. q. et tene menti qd si mādatur alicui vt certum quid faciat cum consilio aliquorum: nō videtur per hoc sibi adempta potestas illum actum delegandi. commissarius tamen tenetur requirere consilium sicut tenebatur prius mandatarius: vtrūq probatur hic notabiliter. Ex hoc inferitur qd si iudex ex forma statuti vel hominis tenetur ferre sententiā cum cōsilio sapientis potest nihilomin9 vices suas delegare alteri in sententiā dō: et delegatus ab eo tenetur ferre sententiā cum consilio sapientis non enim per illam commissionem generaliter factā videtur mādans voluisse adimere potestatem delegandi alias de iure competentes. Et facit in hoc iste tex. ad questionē b in qua alias cōsului. quod licet papa in cōmissione cause apponat in fi. clausulam super quo tuam consciētiam oneramus: nō per hoc videtur adimere potestatem subdelegandi: quia non relinquit decisionē cause cōscientie istius: quo casu nō posset subdelegare. et argu. in. c. is cui. de offi. deleg. lib. vi. sed cōmittitur decisio iudicialis et oneratur consciētia istius: vnde non minus est oneratus in cōmittendo: qd habet eligere virū puidum et c. Et facit pro hoc quod legi. et no. in. c. si. de offi. delega. Quarto no. ibi: vsq ad consumptionem cuiusdam candelae: quod potestas data cōpromissari9 ad eligendū potest arctari ad tps breuissimū. Quinto nota ibi: vno ex illis quod si in actu requiratur consilium plurium potest vnus solus petere tēpus ad deliberandum: licet alij velint incōtinēti respondere. non enim possunt alij renuntiare tēpori introducto in fauorem omnium, naz vt dicit canon tēpore egemus vt mature aliqd diffiniamus. l. distinctio. in. c. pondere. et hoc sentiunt etiam hic doc. et hoc dictum reputo notabile, vt licet vnus contradictio non obsit. vt infra dicā potest tamen impedire actum differendo respōsum, dummodo non multum differat: nam vt dicit tex. in fi. debet isti consiliari9 competentē tempore dare responsum. Et quod dicatur tempus competēs: dicunt doc. et bene. relinquendū arbitrio boni iudicis qui hoc arbitrabitur secundū arduitate negotij: non enim debet precipitanter aut morose respondere. arg. in. l. qd dicimus. et in. l. ratum. ff. de sol. facit. c. de causis. de offi. deleg. l. ait pretor. ff. de iure delib. et fmo. vi. qd habentes actum exercere cum cōsilio aliquorū possunt illum actum disponere in psonam vni9 ex consiliari9. et facit iste tex. qd si mulier non pōt testari sine consilio consanguineorum qd pōt in illorum fauorem disponere testamentū. et ita dicendum in similibus. et fmo. vñ. qd vbi in actu requiritur cōsiliū aliquorū non sufficit petere cōsiliū post actū deliberatum: sed ipso tractatu

tuz pēdeat ex arbitrio illorū propinquorū quorū cōsensu requirē qd de iure fieri nō debet. et vltime volūtates nō possunt depēdere ex alieno arbitrio. l. illa institutio. et l. captatorie. ff. de her. isti. et l. capta tonas. C. d. testa. mil. id aut qd dicit de minore nō credo pcedere in eo masculo qd ē maior. xij. anis. et in ea femina qd esset maior. xij. qd isti quantū ad facultatē testandi dicunt eē maiores. l. qua etate. ff. de testa. et ideo sicut dicit qd statutum disponēs de maiore non v3. ita ē credo esse dicendum in eo qd esset habilis ad testandum: qd quātū ad testandū dicit esse maior. Et adde qd statutū disponēs qd testamēta debeant fieri cū certa solennitate debet intelligi de testamētis fideis nō defactis quāuis illa possint mutari viuo testatore. et possent d nouo fieri cum solennitate statuti ita not. voluit Paul. de ca. in. l. iubemus. C. de testa. s3 Ang. vñ tenere contrariū in aut. vt noue cōstitutiones et aut. vt cū de appel. cog. in prin. in ver. ad uerte pro declaratiōe ē videre bar. i. l. oēs populi. in. j. q. et in. v. q. prin. in. xvij. colū. ff. de iust. et iur. et i. l. sanctus. ad fi. C. de sacrosan. ecc. et in l. illicitas. i. prin. ff. de offi. pref. et in. l. cū lex. in ver. sed nunquid. ff. d. legi. et p. Bal. in. l. comparationes in vlti. no. C. d. si. istr. et vide eūdez Paul. de ca. in cōsili. xcvj. incipi. in causa fortij.

Sanonmitanus super Prima parte primi.

zacharias.
a **S**z in ipo tra
ctatu act^o. Ad d^o
p hoc Bal. i. ruz
bui. C. d. insti. col.
iij. x. h. hic qro
eudē in sua mar.
in. x. p. liliij. x. i. z
Bar. i. l. i. col. an
tepe. x. h. si statu
tū. C. q. admit.
b **S**ebasti. Sapia.
c **C**ōsiliū postu
lari. Vide ad d^o
der. in. l. i. q. s. mis
hibona. s. iustuz.
ff. de acqui. here.
p. an. d. ca. alex.
in. l. i. cū dote. s.
eo aut. tpe. ff. sol.
mat. Alex. in. l. i.
s. fuit q. s. ff. ad
treb. Bar. in. c. si.
de ma. z obe. vbi
tradunt hāc do
ctri. qd qñ i actu
aliq aliqd regit
si si iurueniat vi
tiaf act^o de q. et
p. d. Ja. i. l. vniuer
sa. co. si. C. de pci.
impe. offe. s. latif
fime p. Feli. i. c. ex
parte co. i. cū seq.
s. de constitu.
d **S**ebasti. Sapia.
e **I**nstātia. Mo
ratū q si imine
ret piculū qñliū
regitū p. t. omis
tūt est casus sin.
in. c. sin. z ibi do.
Alb. no. ne se. va
cā. li. vi. dicit sin.
Car. i. cle. j. in. vi.
q. d. sup. neg. pla.
vide Feli. in. d. c.
ex pte. co. iij. x. re
cipit p. dicta z p
eo qd dicit Alb.
hic ad d^o tex. in. c.
p. s. luit. s. si quis
tū. j. de offi. dele.
p **P**restare ad
de q. voluerit. d.
de rot. deci. cccxl
iij. i. cip. canonici
hoc tit. i. antiqs.
zacharias.
e **A**liqñ ex his
Adde qd posui
apost. ad istuz in
c. cum in iure. in
addi. que incipit
sed cōtrariū. nu.
4. s. de elec.
f **A**ni ex p. pin
quis. Adde An
ge. consi. c. liliij.
g **A**ideatur pa
ter. Adde Sede.
consi. c. liliij.
Adde late. d.
Alex. i. addi. ad
Bar. in. l. i. q. in
fi. ff. de ac. here. z
istū in. c. cūz dile
ctus. in. j. no. s. d
sue. z ibi do. An

a act^o d^o cōsiliū postulari. nec sufficit petere de
bito tpe nisi cōgruo tpe expectetur rñsuz. z facit
ad materiā epōrū qui tenentur negotia ecclie re
gulariter p. mouere cū cōsilio capituli: d^o em cō
siliū requiri in actu z nō post actū: nec tenetur
canonici p. cipitare rñsum: sed pñt petere tps cō
gruum ad deliberandū. idē dicit in iudice qui ex
forma statuti tenet requirere cōsiliū sapiētis: nō
em satisfat statuto si pñt scribit sententiā z postea
petit cōsiliū: vel si nō vult expectare cōsultorē de
bito tpe. **C**l. Mo. viij. qd vbi requirit in actu ali
quorum cōsiliū satis est illud requirere debito
tpe z expectare responsum tpe debito z cōpeten
ti. Si ergo cōsiliarij differūt plus debito rñdere
vel nolūt impendere cōsiliū pñt p. cedi ad actū
ipsoz cōsilio nō expectato: vt hic no. p. bat z te
nent etiam hic doc. z Bar. in. l. i. s. si plures. ff. de
exer. **C**l. Altimio. no. ibi nec debeat alij s. puta
ri: qd si is qui tenebat requirere cōsiliū arceant
se ad extremitatē actus: non valet actus sine cōs
ilio gestus: licet p. ppter extremitatē tps nō po
tuerit habere cōsiliū: nā sibi est imputaduz qua
re intantū se arceant in petitiōe cōsiliū: vt hic no.
probat. facit. l. i. ff. si q. cau. z qd no. Inn. in. c. p.
z. g. de offi. deleg. z hoc est cōtra iudicē qui distu
lit petere cōsiliū vsqz ad fi. temporis quo labitur
instantia. nam si pronūtiat sine cōsilio qd cōsul
tor denegauit p. ppter breuitatē tps nō tenet sen
tentia. z facit etiā tex. s. z doc. in. d. l. i. in eo quod
si citatus tarde arripuit iter nō excusat ab impe
dimendo postea cōtingente. **C**l. Opp. cōtra tex.
in fi. in eo qd papa hanc electionem dicit irritan
dam: nam videtur qd sit irrita ipso facto cū sit at
tentata contra formam mādati. vt in. c. cum dile
cta de rescrip. z in. c. venerabili. de offi. dele. cū si.
Solu. metu cōtrarij Joā. an. exponit irritandez
i. irritam nuntiādā. **C**l. Sed contra hoc z contra
tex. opp. videtur eniz quod nō sit irrita nec irritā
da per. c. dilectus. el. ij. j. de preb. vbi valuit colla
tio facta per canonicos cōtra mandatum pape
nec fuit irrita collatio: pñt canonici aliter fuerūt
puniti ex transgressione mandati: hoc cōtrariū
fuit visum difficile do. Card. z tandē soluēdo di
xit qd illa electio fuit hic nulla: qz papa ad vltē
riora p. cessit in cōmissione: nā dixit qd alioquin
isti cōsiliarij p. uiderēt de archiepo: z sic nō ob.
qd gl. no. in cle. j. de iure p. que singulariter dixit
q si mādā alias habēti potestātē vt aliquid fa
ciat sub certa forma tenet act^o s. forma nō seruet
per illud. c. dilectus. z dicit hic qd istud dictuz. s.
relatū alibi nō ita bene probat. Sz ego adduco
tex. apertū in. c. si capitulo. de cōce. preben. lib. vi.
vbi dicit qd si mādā canonicis alias potestates
habētibz vt cōferāt certū beneficiū dato execu
tore vt illis negligētibus exequatur: per solā li
terarum presentationē afficiunt manus canonici
corū vt prouisio alteri facta nō valeat: nā ex quo
superior trāsfundit potestatem in executores in
defectum illorū quibus mādāt: adimit illis po
testatem in casu cōtumacie. z inobedientie. z ita
contingit punctualiter hic colligitur hic ex illo
ver. alioquin. Sed quero cui? expēsis debēt isti
cōsiliarij exercere cōmissione z eis factā. dicunt
doc. z bene q expēsis dignitatis cum instent cir
ca illam ordinandaz. arg. in. c. vt preterite. s. eod.
Secūdo querit nūquid i electiōe cōpromissario
rum debeat requiri cōsiliū istozum cōsiliario
rū. Inno. z Compo. q nō: satis enim est require
re in ipsa electione prelati fienda. Alj contra qz
principalit trahit ad se accessorij: vt i regula ac
cessorium. de regn. iur. lib. vi. Primum dictū cō
muniter tenetur: z istud puto verius: qz cū istud
mādāt sit contrariū debet restringi: z sic ser
uari in proprijs terminis: vt in regn. odia. d. reg.
iur. lib. vi. z de hoc videt tex. hic: nam z tex. appa
ret qd in electione cōpromissarioz nō fuit req
sitū cōsiliū: nec papa mandat de hoc inquiri.
Cl. In glo. j. ibi: quia ipsum eligēdo illo consen
tiēte. z. Nota bene hāc glos. vult enim qd de ne
cessitate nō fuit requirere cōsiliū istius quē in

tendebant eligere: tū quia consentiendo postea
electioni satis videtur cōsiliū prestare: tū vt
dicitur in glo. sequēti: qz si iste cōsentiret ante ele
ctionē deberet electio cassari p. ppter vitium am
bitionis. vt in. c. cū post petitiā. s. eo. Jo. an. dicit
qd quāqz hec opi. sit probabilis: tutius tñ est vt
istius etiā requiratur cōsiliū: vt sic satisfaciatur for
me mandati. non posset cōsulēdo talem contige
re qd p. ppter eius cōsiliū diuerterēt a proposito
z aliū eligerēt p. quē meli^o ecclie cōsulerēt nec
tenent requirere cōsiliū in specie: satis est dice
re in genere de quovos cōsularis z. si aut cōsule
rēt in specie de persona sua d^o rñdere s. m. Bos. in
dicio alioz hoc reliquos: s. hoc vltimū nō placet
Bos. qz notaretur ambitione: nam cū bona cō
sciētia s. m. eum poterit dicere non eligatis me qz
nō sum dignus: z si ipsum elegerint poterit cum
bona cōsciētia postmodū cōsentire: z hec opi. scz
vt cōsiliū istius debeat requiri saltem in gene
re cōmuniter tenetur per docto. sequēs qd mihi
satis placet: qz cōsiliū debet procedere electio
nē vt hic p. t. in tex. ergo nō debet differri in tps
electionis: qz tpe nō cōgruo petere: vt i. si. lite
re. z per hoc tollitur notitiū prime. gl. Nec obst.
motiū in secunde gloss. quia ex forma mandati
non habeat iste cōsiliarius prestare consensum
sed cōsiliū dūtaxat. Quid autē si papa mādā
set vt isti eligerēt cum cōsilio z consensu illorū
nunquid posset eligere vnum ex illis. Bos. dicit
q sic: qñ regula est vt ex tribz electis valeat cō
sensus duoz: vnde satis est q duo prestēt cōsen
sum dūmodo tertio nō cōtēnatur: vt p. t. in arbi
tris z iudicibz simpliciter electis: in quibus va
let sententia maioris partis: vt in. l. item synus.
in fi. ff. de arbi. z in. l. duo ex tribus. ff. de re iudi. z
in. c. si. j. e. **C**l. Nota singulariter hoc dictuz quod
vbiqz eliguntur simpliciter plures ad p. s. lē
dum vel consentiendum seu aliquod officiū etiā
extra iudiciū exercēdū: valet quicquid facit ma
ior pars dūmodo minor pars nō cōtēnatur. qd
est menti tenendum. Quid autē si fuisset dictuz
q eligerēt cū cōsilio z concordī consensu illorū
triū: nunquid potuissent eligere aliquē ex his
Bos. tenet q non qz nō potest aliquis cōsen
tire in seipsum antequā eligat. Notaret enim de
ambitiōe: vt patz ex predictis: quod satis placet.
i **C**l. Nota tamen primū dictum huius prime gl.
facit enim ad questionē. ex forma statuti mulier
non potest contrahere sine cōsensu duorum pro
pinquorum: cōtingit q mulier vendit aliqua bo
nayni ex propinquis cum consensu alteri? p. pin
q: nūquid sit satisfactū statuto: videt q sic: qz p
pinquis emēdo a muliere videt consentire illi cō
tractui: nā satis est q consensus intercedat i ipo
contractu: z facit optime. l. pupillus. ff. de auto
tuto. Nec ob. cle. j. de re. ec. non alie. quia cōsensus
propinquorū non exigit hic autoritas: sed vt qd
dā solēntas: vt dixi i. c. cū p. s. lēdum. als cū di
lect^o de cōsue. facit et q si statutū diceret filiū nō
posse litigare sine cōsensu patris q si pater z fili
us simul litigāt videat pater cōsentire: z ad p.
dicta facit q no. Bar. in. l. cū p. s. libertis. ff. de
le. ij. z per Bal. in. l. si. C. ad macedo. z in. l. si filius.
de peti. here. z p. Joā. and. in regula. qui tacet. in
merc. vbi concludit q si statuto epī cauetur: vt
nulla locatio valeat facta de re ecclie. sine cōsensu
suo q si locatio sit epō tenet: quia cōducēdo vt
detur cōsentire. Et no. p. dicta qz faciunt ad mul
ta: sed i casu nostro nō valeret hoc tacitū cōsiliū
ratiōibus predictis. **C**l. In gl. in ver. in tractatu
ibi tractatus haberi d^o ante electiones: dic quod
iste tractatus nō est de substantia electionis: s. so
lum illa sunt. de forma substantiali de quibus di
xi. in. c. quia p. ppter. s. eo. z in casu huius. c. fuit ne
cesse prius tractare de persona eligēda saltem in
genere: qz ratione forme mādati tenebant requi
rere cōsiliū istozū ante electionē z ante qz sen
tīrēt in electū aliquē: vt dicit in gl. pe. in fi. z ante
penul. **C**l. In ea. gl. ibi: non iponitur necessitas
i cōsiliū z. Mo. bene^o z tene ment i glo. ex qua col
lige quod

to. cor. late. in ad
di. ad. istuz qd. c.
credo qd velit al
legare iste dum
allegat dicta i. c.
cum consuetudi
nis. vbi nil dicit.
Aeneas de falc.
h **T**enet. Adde
eundez consi. xi.
i **S**ebasti. Sapia.
i **M**ota bñ. Ad
declarationē hu
ius materie vide
Rapha. comē. i
cōs. lv. duo habē
tes simul litiga
re p. totū. vbi vult
q qñ ex cōiectu
ris cōstat de vo
luntate partiū
semper est sequē
dū illud cōsiliū:
z maxime qñ po
nūtur iste dictio
nes de: z cōsilio.
vide etiā Pau.
de ca. i. cōs. xv. in
j. z. ij. col. s. m. anti
quā impressionē
vbi declarat sta
tutum disponēs
q iudex teneat
sequi cōsiliū. vid
etiā p. Deci.
c. si p. debilitate.
i vñ. co. cū seq. de
offic. dele. vbi po
nūt si aliqd fiat
inspecto cōsilio cū
quo aliquid fieri
debebat: an vale
at: vide etiā Ra
pha. comē. i. p. s. l.
c. liliij. titi. z sei?
z Ange. in p. s. cc
lxxi. p. m. p. uict?
Et nūquid illeg
dat cōsiliū dica
tur iudex vt col
lega posuit Feli.
i. c. nō potest. ad
fi. de re iudi.

¶ Quorum agnatorum. Adde an tunc si non sunt agnati s; agnate vel
bastardi an illarum vel illorum consilium sit requirendum. Ang. cons. ccxi.
Anto. Francisc. Quo ad istam materiam de consensu et consilio. l. adde qd
differat consensus et consilium que habent in cle. ex iui. in. s. rursus. et ibi p
do. Lar. de ver. sig. et in. c. cu in veteri. de ele. et in. c. cu olim. de arbi. et qn
qs obliget ex co
silio. Dicas q re
gulariter no obli
gatur vt in regu
la null ex consilio.
de reg. iur. li. vi. et
in. l. i. in. fi. ff. man
da. et in. l. cum. p
in. s. mandato. s
leg. ii. et in. l. consil.
cu gl. de reg. iur.
et ple. tradit p ca
nonistas in. c. i. s
offi. deleg. et ad
q consensus exps
sus p iudicat i to
ta ca. s; consensus
tacitus p iudicat
solum i actu ex q
resultat vt est no.
gl. in cle. sepe. de
verb. sign. et vide
Dau. de castr. in
consil. suo. xxv. Et
adde etia q sen
sus iducit p sola
presentia ppin
quorum. l. si seruus
cdis. ff. de do. in. b
ter viruz et vro. et
habet p Bal. in
l. si costante. in. s.
pe. ff. sol. ma et te
ne menti qd con
sensus dicit qua
tuor modis vt e
or. gl. i. x. pari. pe
na. in. c. i. et ibi p
Inno. in. i. col. de
off. dele. Et adde
etia q consensus
et autoritas diffe
runt inter se s q
p Bart. in. l. si qs
mibi bona. in. s.
iustum. in. q. colu.
ff. de acqui. here
di. et per Bal. in c
l. si. in. s. necessita
te. in. vi. colu. C.
de bo. q libe. et vi
de per Inno. in. c.
in versicu. tracta
tus. de reb. eccle.
non alie. et vide p
Jo. de imo. in. l. si
cu dote. l. s. si p
i. versu. et est diffe
rentia. ff. sol. ma.
Et adde qd sen
sus patris requi
situz p statutum i
tractu filij obli
gat patrem con
sentienti perinde
ac si pmississet vt
p Bart. in. l. luci.
ff. de admi. tut. et
in. l. si cu dotez. s.
transgrediamur.
in. q. colu. ff. sol. ma. et per eundem Bart. in. l. i. in. s. si quis nauem. ff. de
exerci. Et adde etia qd qn consensus propinquorum requirit p statutum
in contractu mulieris eo deficiente reddituractus nullus. vt p Bal. in
l. si. in. s. necessitate. in. i. col. prealle. Secus tñ esset si deficeret solenitas
requisita a statuto post tractum: qd tñ pter tenet s; impedif executio

vt no. voluit Bal. in rub. C. de rescin. vñdi. in vers. qñq. regunt. ⁊ sm
Bal. in. l. si qs mihi bona. in. s. si corā. ⁊ ibi p Ro. ⁊ Ale. in vlt. col. ff. de
acq. her. Et tene menti q cōsensus ppinquorū requisitus p statutū
in cōtractu mulieris vel minoris presumit interuenisse post. x. annos
q solēnitas intrinseca psumit ex diuturnitate tps. ita Ang. sing vo

idoneā z isti non vellent cōsentire in ista causa nō
e allegata: poterūt canonici appellare e z eligere
z tene mēti hoc dictū. nā in multis locis est statu
tū q mulier nō possit contrahere etiā matrimo
niū sine cōsensu duorū agnatorū agnati requisiti
per mulierem nolunt consentire: s̄m istam opi.
Abbatis poterit illa mulier appellare ad supe
riorē. quod videt sentire Bar. i. l. si. d. ap. reci. S3
an possit statim cōtrahere post appellationē an
teneat expectare iudiciū superioris ad quē appel
lauit puto distinguēdū q aut in dilatiōe immi
net periculū: z pcedit opi. Abb. aut nō imminet
periculū: puta q superior est p̄sens v̄l qd simile: z
tunc d3 expectare superioris iudiciū, vt est d mē
te Bar. in. l. si cū dote. §. eo autē tpe. ff. so. ma. z in
l. si. §. necessitate. C. d. bo. q libe. z in. d. §. si plures.
tamē quo ad questionē supra formatā: distingue
sic lati⁹ post Bar. in. §. si plures. p̄alle. q aut est
prestandū cōsiliū aut cōsensus. Primo casu aut
est p̄sens ille qui d3 p̄stare cōsiliū: ita q pōt co
gi z tūc cōpellit consulere quo assumit a iure vt
qdā consultor. Et idem hoc casu si tenet presta
re cōsensuz, nā ex quo consensus non requiritur
tanq̄ in re ppria, s3 vocat vt quidā consultor. ex
dispositiōe legis seu statuti, potest cogi ad cōsen
tiendū, vt in. d. §. necessitate. z si nō vellet cōsentire
poterit iste dare licetiā vt no. in. d. §. eo autem
tpe. z in locis p̄alle. Item potest dici q vbi cō
siliū non necessitat satis est cōsiliū requirere. et
si non vult cōsulere p̄t pcedere sine cōsilio, vt. §. di
xi s3 vbi cōsiliū capit p cōsensu serua q p̄xime di
xi. Si aut is cuius assensus requiritur non est p̄
sens, ita q cogi nō potest z tūc aut. iste assumit
inter viuos ex dispositiōe hoīs, aut in vltima vo
luntate. Primo casu cū assumit inter viuos ex
dispositiōe hoīs non p̄t pcedi sine eius consen
su, vt in. l. si quis arbitratu. ff. de ver. obl. Exēplū
do tibi libzū p eo p̄cio qd talis fuerit arbitrat⁹,
f si ille nō arbitrat nō pōt procedi ad p̄fectionez
actus si vero assumitur in vltima voluntate, z iste
nō vult aut nō potest consentire: tunc potest pro
cedi sine illius consensu. de quo dicendū vt in. l.
fi. C. cōmū. de leg. Quid autē si iste cui⁹ cōsiliū re
g quiritur dedit malum cōsiliū s nūqd excuse
tur faciens actum cū malo cōsilio. Composit. hic
q nō quia consilium nō obligat, vt. §. dixi. z ideo
s̄m eum si canonici elegissent sciēter indignū. cū
cōsilio istorū incidissent in penā. c. cū in cūctis.
§. e. qd no. Et idem sentit Bart. in. d. §. si plures.
vbi etiā dixit q si index tenet pronūtiare cū con
silio sapiētis nō excusabitur si fuerit secut⁹ ma
lum consiliū: z quid si assumpsit cōsultatorem de
assensu partiū nūquid possit pueniri in syndica b
tu si fuerit secutus malū consiliū vel nūqd pos
sit appellari a tali snia. vide p Bart. in. l. si cōue
h nerit. ff. de re iudi. z cui⁹ b expēsis debeat peti cō
siliū q̄ index vult pronūtiare cū cōsilio sapiē
tis. vide q no. Bar. in. l. si postulauit. ff. d. adulte
rīs. z in fin. glo. Et si dicatur ad quid requiritur
istud consiliū si non tenetur illud sequi dicendū
quod posset illos trahere in suam sententiā. nam
ibi salus vbi multa consilia. prouerb. xxiij. z i. l. e
item si vnus. §. fin. ff. de arbit. z ad id qd. §. dixi. q
vbi quis eligit ex dispositione legali ad cōsentie
dum in facto alieno qd cōpelli potest p superio f
rem si non vult consentire. optime facit tex. z q
ibi no. in. c. nullus. infra de iurepa. Et p hoc ha
bes bonā practicā si canonici nolūt cōsentire

filium. Adde Ange. confi. clxxxvi.

h **S**ebasti. Sapia. ¶ Et cuius. Vide ibi Alex. colū. pe. vbi sentit q
index excuset vñ Ange. i cōf. clxxvj. viñis. col. pe. vbi sentit idē refert.
7 seqt. d. Dec. i. c. si p debilitate. col. pe. 5. de of. dele. vide Car. in cle. j.
de eta. 7 quali. 7 in cle. in. xj. op. de off. dele. Alex. in. l. maiorē. ff. de pac.

lūt in. l. qui i ahe
na. §. f3 si adierit.
ff. de acqui. her.
z ibi Bald. in. j.
col. idem Bal. in
lege fecūda. C. de
legi. her. z i. l. si fi
li3. §. fi. C. de pe. he
re. Et adde qd cō
sensus ppinque
rum requisitus p
statutū in contra
ctu pōt cū cā ius
sta denegari als
d3 p̄stari. ita bar.
in. l. si cū dotē. §.
eo aut tpe. z ibi p
Iniol. in. fi. ff. so.
mat. z vñ bal. in
l. vidue. z in. l. in
cōiunctione. C. de
nup. z vide p An
gelū are. ple. in. §.
p̄ns. instit. de su
spec. tut. vbi alle.
plures cōcor. Et
adde qd tales. p
pinqui p̄nt cogi
ad consentiendū
per superiorem z
si non vellēt con
sentire possēt su
perior pro eis da
re licētā de quo
per. d. Abb. in. c.
null3. d. iure pat.
z in. c. qd dei de
sta. mona. z adde
qd talis cōsensus
requisitus p sta
tutum in actu. vñ
contractu p̄t pre
stari et post con
tractū incontinē
ti f3 Bar. z doc.
in. d. l. si qs mihi
bona. in. §. iussuz.
in. ff. col. z ibi pe.
Ang. ff. de acq.
her. z per eūdem
Bar. in. l. g h3. §.
si pupillus. in. ff.
colū. ff. de tute.

Tec tenefrad.
de Ang. 21. xcx.
Mon arcatur
tutor. Ado bal.
conf. cclxij. in. li.
Executor. ad
de in terminis d
quib⁹ hic Ange.
conf. cclxxi.
Appellare. ad
de eundem cons
fil. lxx.

¶ Non pōt pro
cedi. Adde limi
tandū vt p Ro.
conf. ccccij.

8 **C**adalu con

Sanonmi. super prima prate primi.

epo in casib⁹ in quib⁹ regit eorū consensus. nā pnt cōpelli p superiorē vt. s. dictū est nisi allegēt cām rationabilē in contrariū. ¶ In gl. i. x. requisitū ibi: insulā ubi tex. innuit quod nō potest agi nisi transeat totum tps p̄fixū. z illi. l. concordat. c. cōmissa. j. eo. li. vi. Sed solue contrarietate istoz iuriū: prout no. gl. in. c. cōmissa. j. eo. li. vi. z p legi stas in. l. hoc iure. ff. de ver. ob. ¶ In gl. in ver. ex pectatū. ibi: sed assensus nō exigūt: dic q nec exi git assensus: s. sufficit expectare r̄sum. gl. hic in fi. z clari⁹ in gl. in ver. tractatu. ¶ In ea gl. ibi. z tunc nō astringunt ad aliquā formā. Intellige hāc particulā qñ fuit mandatū vt eligant cū cō silio z assensu aliquorū: quo casu nō astringuntur canonici seruare aliquā de formis. c. q. ppter. s. eo. nā si eligerēt per formā scrutinij debēt cōsen tire in eū quē putāt meliorē. vii. q. j. licet. S. hic propter formam mādātū tenent eligere illum in quē isti cōsentiūt: nec forma compromissi serua ri pōt: q. nō valet cōpromissum: vt eligāt quē illi volūt: vt. l. qualē. ff. de arbi. nec pnt p inspiratio nem: q. nō inducunt spiritū dei: sed sunt coacti ex forma mādātū. Consulūt tñ doc. vt capiāt vñā ex illis formis z seruēt illa meliori mō quo pnt. sec⁹ dic vbi arctant eligere cū cōsilio aliquorū q. tūc cū cōsiliū necessitet eos ad certū eligendum vt. s. dixi. debent seruare aliquā ex illis formis: vt voluit h. gl. in se. particula z bñ: z sequunt hic cōi ter doc. l. qdā s. Et no. ex gl. q. cōsiliū d. requiri ante scrutinij. Nam fm Inn. z bene derisorium esset requirere post scrutinij: z est vtile require re iterū post scrutinij publicatus anteq sequat cōis electio: z bene vt dixit ista glo.

¶ Procurator absentis h. vocē in electionib⁹. Ep̄s non potest eligi si est persona illiterata. z si q. pars si eligit indignū statiz minor pars habet eligendi potestatem.

Gratia in dubio non est presumenda. Verba rescripti in dubio sunt reducenda ad ter minos iuris communis.

z si minor pars si pretēdat ius deuolutiōis ex ele ctioe maioris partis facit sciētē de indigno an possit pcedere ad electionē ex primo scrutinio.

Congregato.

Elect⁹ a maiori p te capituli si est idone⁹ confirmat als cōfirmat electio facta a minori parte de digno. hoc dicit. Nec summatio est nimis ge neralis ideo fm intellectū intrinsecū z verjorem summo sic. Si maior pars capituli sciētē elegit indignū v. z electio de digno a minori parte etiaz ex eodē scrutinio facta. h. d. notabiliter. ¶ Summo duplex electio z sup vtraq partiū allegationes. scda ibi: nos diffinitionis cōmissio. ¶ Calus lite ralis. Ecclesiani uerū. vacāte capitulum eiusdem die p̄fixa ad celebrādā electionē cōuenerūt p̄mis so scrutinio s. z formā cōcilij gñalis. xviij. compu tato quodā pcuratore cuiusdā absentis cōuene rūt in cātozem ei usdē ecclesie. xviij. vero in deca nuz ipsi ecclesie cōsenserūt: illi q cātozes in scru tinio no iauerūt vidētēs q essent numero plures q illi q in decanū cōuenerant ipsum cantores in pastore elegerūt: postmodū pars decani vidēs q alij plurimū deliquissent eligēdo personā sciē tie z literarū expertem: ppter q illi erāt ipso iu re eligēdi ptāte priuati s. z statuta lateran. c. cilij. z ad eos eligēdi ptās deuoluta. decanū p̄dictū in suū ep̄z eligat ad sedem aposto. appellās: z sic negotij istud ad sedē aposto. est delatū. corā pa pa. petebat pars decani electionē ipsi⁹ cōfirmari reliqua infirmata cū facta esset de psona idigna. pars altera electionē cātozis a maiori pte capi tuli canonice facta reliqua infirmata cōfirmari. mandat pa. vt si dictus cantor in literatura defe ctum non patit z als est idone⁹ ipsius electio cō firmetur reliqua infirmata alioquin cantoris ele ctione irrita nūtiata decanū ipsum si als idone⁹ est p̄ficiat in pastorez ecclesie niuern. B. ¶ Mo. j. ibi cōputato pcuratore zc. qd vox pcuratoris absentis d. z putari i numero electoz quē admo

dum si ipse constituens per se dedisset vocē. nā qui per aliū facit per seipsum facere videtur. vt in regula q per aliū de reg. iur. lib. vi. Et an z qñ sit licitū procuratorē cōstituere dixi in. c. quia ppter. s. eo. ¶ Mo. j. ibi: sua desideria iūcto tex. ibi: sua vota. q. i. scrutinio priuato electo res proprie nō eligūt sed potius nominant eligēdum vel cōsentiunt in euz. an autem possit quisq dicere eligo vbi est seruanda forma c. q. propter. dic vt ibi dixi. mihi tamē placuit ibi. quod non. ¶ Mo. iij. qd ex eodem scrutinio possunt sequi plures electiones: z illa debet cōfir mari q alijs de iure p̄ualet. ¶ Mo. iij. qd defectus scientie literalis reddit quē ineligibile ad dignitatem ep̄alem. z ad hoc. c. cum in cun ctis. s. eo. ¶ Mo. v. qd si maior pars eligit scienter indignū potest illico fieri electio a minori parte non expectata cassatiōe vel sentētia declaratoria nullitatis priue electionis. satis enim est ad validitatez secunde electionis probare post factā primā electionē ipso iure nul lam potestate fuisse ad minore pte deuolutam. z facit pro hoc. c. bone el. j. s. eod. z regula nō prestat impedimētum. de regu. iur. ¶ Ultimo no. hic casum in quo valet electio facta a maiori parte capituli. S. cō tra hoc z cōtra tex. opp. de. c. ecclesia. z. c. quia propter. s. eo. vbi requi ritur maior pars toti⁹ capituli ad validitate electiōis. Solu. propter hoc contrariū legitur istud. c. varijs modis. Joā. de deo doc. antiqu⁹ dicit hoc. c. procedere de gratia: q. de iure talis electio nō debebat cō firmari licet electus a minori parte esset indignus: z forte ipse mor⁹ fuit quia in decisione huius tex. papa non mandat inquirivtrum ma ior pars elegerit scienter indignum sed solū mādāt vt electus a mino ri parte p̄ficiatur ecclesie: si ille cātoz electus a maiori parte esset in dignus preterea tex. in fi. mādāt istum electum a minori parte p̄fici ecclesie: non autem mandat electionē eius confirmari: sicut disponit circa electum a maiori parte. z sic cum papa hic non processit via ordi naria videtur quod gratiose mandat istum electū p̄fici ecclesie. hec lectu: cōmuniter nō recipitur a doct. nec mihi placet. tū quia in textu nullum verbum sapiēs gratiam apponitur. ¶ tum quia in dubio intel lectus iurium nō sunt trahendi ad gratia: vt no. Innoc. in c. ex pte. a. de test. z maxime hodie hoc est dicendū quia devēto seruiret iste tex. hic si cōtineret illā gratiam cum fuerit gratia momēanea z nō succes siua. z sic non debuisset in hoc volumine inseri vt habetur. s. in proe mo. Secūdum intellectum sentit glo. fi. hic tacite intelligēdo qd ma ior pars fuerat priuata: quia elegerat sciētē indignū: vnde potestas integra eligēdi remansit penes alios quāuis numero pauciores: z sic non potest dici q electio hic fuerit facta a minori parte capituli: imo a toto capitulo: cum fictione iuris in istis representetur totum capitu lum z iste intellect⁹ videt adiunari p. d. c. bone. z quod ibi not. z p hoc cessat contrarium. Inno. ponit tertium intellectum dicēs qd vbi due electiones eodem cōtextu facte concurrūt quarū vna est facta a maio ri parte de indigno: z reliqua a minori parte de idoneo debet cōfirma ri electio facta de digno: etiā si maior pars elegerit indignū ignoran ter. mouet: q. ex quo eodē cōtextu. i. eodem scrutinio illico subsecute sunt minor pars eligēdo dignū est sanior ergo illa preferēda. sec⁹ d. si electio fuisset facta de indigno ignorāter a duplo maiori parte: quia tūc non confirmaret electio facta de digno minori q. tertia parte: di uersitatis ratio fm eū est quia capitulū est vbi sunt due partes: ideo ex quo iste due partes nō sunt priuate q. nō elegerūt sciētē indignuz non potest valere electio facta ab alia parte in qua nō reperit aliqua vis capitularis: sed quando nō concurrunt due partes sed maior tan tum tūc potestas capitularis est penes omnes: ideo si minor pars est sanior d. z preferri. ¶ Mo. i. videt sequi istū intellectū. Inno. qd vbi ele ctiones sunt facte eodem cōtextu debet cōfirmari electio facta a mino ri parte si maior pars eligit indignū ignorāter. dicit tamē recedendo a dicto Inno. z in hoc casu qñ eodē cōtextu cōcurrūt due electiones debēt p̄ualere electio facta etiā ab vno de idoneo si reliqui elegerūt indignū licet ignoranter. Sed contrariū ipse sentit in. c. scriptū. s. eo. nec iste intellect⁹ Inno. z Mo. i. aliquo iure p̄bat. ¶ Non obstat. iste text. imo poti⁹ facit cōtra eos. quia isti canonici pauciores inuicēbant in ri deuolutiōis. dicebāt enim quod potestas eligēdi erat deuoluta ad eos quia illi plures elegerant indignū: z allegabāt conciliū generale. scz. c. cum in cunctis. s. eo. z sic tacite dicebant quod scienter elegerūt indignum: q. illud. c. sic loquitur in deuolutiōe potestatis: vnde com missio pape licet generalis debet intelligi fm allegationem preceden tem ¶ q. in dubio verba rescripti debent reduci ad terminos iuris cō munis. vt in. c. causaz que. de rescript. preterea potest dici q. ideo pa pa nō fecit mentionē an scienter elegissent indignuz: q. data indigni tate scientie presumitur de facili scientia: quia iste defectus literatu re est quasi patens ad hoc qd leg. z not. in. c. si forte. j. eo. tit. lib. vi. z sic intellectus gloss. fi. s. recitatus videtur prestātor quē sequit ¶ Phi. bo ati. Egi. z Joā. and. hic z dant isti pro regula q. nunq electio facta a minori parte debet cōfirmari nisi in casu. c. scriptū. s. e. scilz. qñ cōcur rit cuz postulatione vt ibi dictum fuit: vel quādo maior pars esset pri uata: q. tunc ex quo potestas residet in minorem partes que censetur fictione iuris totum capitulum: vt hic z in. d. c. bone. z in. c. gratum. s. de postula. pela. Et ex his inferit Joā. an. quod si vna electio esset fa cta a maiori parte de indigno ignorāter: reliqua vero a minori parte de indigno

Zacharias.
a 3 Cū in cunctis,
Adde quod no.
i aposto. z ad istū
in alle. c. cū in cū
ctis. z ibi an pa
pa sup illiterato
possit disp̄sare
vt promoueat
in episcopū.
b 1 Sebastian. Sapia.
2 Juriscommu
3 nis. Vide ad do
4 der. in. l. ex facto.
5 in prin. ff. de vul
6 ga. z pupilla. in. l.
si quādo. C. de in
offi. testa.

De digno: utraque dicitur retractari electio seu irrita nuntiari. prima enim non videtur quod facta de indigno: ut in c. innotuit. §. eo. secunda non videtur quod facta a minori parte capli nec partis maioris partis hoc casu est translata in minorem partem ex quo maior pars elegit ignoranter indignum, ut in d. c. innotuit et hunc intellectum tene quod contra sequuntur moderniores. Sed circa hunc intellectum dubitatur nunquid indistincte valeat electio minoris partis maioris re se enter eligente indignum. Jo. an. sentit quod non. sed opus est in eum quod preceat electio facta de indigno: quod autem electionem maioris partis partis non est de uolunta ad minorem partem: id caute fecerunt isti canonici pauciores primi seruit enim primo eligere maiorem partem: et postmodum inuites iuri deuoluto precesserunt ad electionem: secundo autem foret si minor pars per prius precessit ad electionem: quod cum sit nulla, ut in c. ecclia. §. e. non potest conualescere electio ne maioris partis subsequente de indigno scienter facta. ar. i. regula. in firmat. de reg. iur. li. vi. et melius in c. auditis. §. e. Sed Lopo. et Inno. in d. c. dudum. §. eo. senserunt contrarium dicentes quod ex quo prius omnes consenserant in scrutinio non est vis quod prius eligat. sed Lopo. et Inno. non viderat. c. perpetuo. §. e. li. vi. ubi habetur quod in scrutinio quod consentiat in indignum scienter: non tamen per hoc prius parte eligendi nisi pseuerauerit in ea voluntate donec fuerit subsecuta consensio electio: quod ergo maior pars consenserit in scrutinio in indignum: non tamen potuit minor pars valide eligere cum adhuc non esset ad eam deuoluta partis aliorum quod non deuoluit nisi per actum electionis: ut est textus in in d. c. perpetuo. Et hec opinio videtur placere modernioribus, et mihi satis placet: Jo. de lig. nitat defendere illam opinionem. Inno. et Lopo. dicunt quod electio sequens trahit ad scrutinium quasi retro fingantur isti priuati a tempore scrutinii: quod admodum hec vota minoris partis conualescunt ex electione maioris partis subsequente facta de indigno. Sed ut dixi hec opinio non placet quod electio non habet partes successiuas: unde incotinente aut tunc aut est nulla. ut in d. c. auditis. §. si electio minoris partis preceat illico. fuit nulla: unde non potuit conualescere ex priuatione maioris partis subsequente: nisi diceretur quod ea quod incotinente sunt videtur inesse. ut in c. offi. c. §. e. et in l. lecta. ff. si cer. pet. Sed hec allegatio non videtur habere locum quod primus actus iam fuit perfectus. arg. opti. in l. si tibi. ff. loca. et quod ibi non. Ad obiectum quod dixi quod vota conualescunt ex actu subsequente, quod scrutinium habet partes successiuas: quod electores consenserunt successiue et non simul: unde in istis primis actus conualidat ex subsequente. ar. opti. in l. p. fundum. ff. de ser. rust. p. di. ubi si multi habent fundum et quilibet per se preceat seruitutem in fundo prima concessio valida per posteriores. ¶ Sed iuxta predicta quod non quod minor pars pretendens ius deuolutionis partis ex electione maioris partis facta scienter de indigno possit preceat ad electionem ex primo scrutinio in quo sunt reducta vota omnium de caplo. An vero teneantur facere nouum scrutinium et omnia de nouo inchoare: quibusdam placuit quod debeant de nouo omnia pagare, quod in primo scrutinio consenserunt tam singularares de capitulo nunc autem voluit eligere tam totum caplum ratione partis ad id deuoluto. §. Lopo. quod sequuntur hic contra docet. circa hoc distinguit quod aut electio minoris partis sequitur incotinente aut ex intervallo. Si ex intervallo dicitur facere scrutinium de nouo. per. c. cum post petita. §. e. §. si illi co post prima electionem tunc non est opus nouo scrutinio: et hoc dictum mihi placet: et iudicio meo videtur textus. hic in ver. decanum ipsum ubi aperte innuit quod ex primis votis in decanum directis precesserunt isti ad electionem iure deuoluto. Ad obiectum motum tenentium contrarium: quod satis est quod ex eodem scrutinio sequatur unica valida electio: ut in d. c. quod propter. ¶ Ultimam hic querit de intellectu illius ver. alioquin. Sol. dicunt An. et Egi. quod refert solum ad defectum scientie de quo premisserat: non ad alias indignitates: aliter sequeretur quod qualitercumque esset indignus electus a maiori parte deberet confirmari electio facta a minori parte quod est falsum: quod non sufficit omnis in dignitas electi ad priuationem eligendi. et facit hoc dictum per op. tenentium quod priuatio solum habet locum in dignitatibus expressis in d. c. cum in cunctis. §. e. de quo vide quod ibi dixi nam istud. c. generaliter loquens dicitur reduci ad terminos aliorum iurium. ¶ In gl. in ver. literatura ibi: sed etiam secularium negotiorum. non bene gl. et facit. c. in canonibus. xvi. q. i. Et que scientia dicatur sufficiens que emineat et que competens. vide quod dixi post Inno. in c. cum in cunctis. §. eo.

- 1 Beneficia plura curata non est licitum habere. 5. 7. 9. 12. 14. 23. 26. 34. 35. 236.
- 2 Beneficium quo respectu dicatur curatum. Exceptio intentionis dicitur illa quod non excludit ipsam actionem quod ante excipitur quam agatur. nu. 29.
- 3 Popularis actio non recipit procuratorem et consumitur vno agente.
- 4 Electores habent etiam officium post electionem factam in ea defendenda.
- 5 Infamia quatuorplex est.
- 6 Procurator non preiudicat domino in confessione quam facit.
- 7 Positionibus criminosis an quis teneatur respondere.
- 10 Litis contestatio fit per responsum rei petitioni actoris. nisi reus protestetur quod non intendit litem contestari.
- 11 Confessio facta in processu qui non est validus in eo quod lis non est contestata: valet.
- 12 Contestatio litis an requiratur in spiritualibus.
- 13 Surreptio vitiat literas ad beneficia ipso iure: sed literas ad lites non sed per sententiam.

- 15 Dispensatio est stricti iuris.
- 16 Papa dispensans ut quis possit plura beneficia retinere: intelligitur si canonice retinet.
- ¶ Preter: ista dictio an stet inclusiue vel exclusiue.
- 17 Renuntiatio liti et cause: vel liti et iuri: non venit ius futurum et quid si simpliciter renuntiat liti.
- ¶ Directe qui non potest aliquid facere non potest etiam indirecte.
- ¶ Prelatus qui non potest alienare bona ecclesie non potest cedere liti que versatur illis bonis.
- 18 Fur quo casu excusetur dicendo credebam donum permissurum.
- ¶ Fur non excusatur etiam si dominus diceret postea fuit factum ex consensu meo nisi concurrat aliqua verisimilis coniectura.
- ¶ Inuictor rei aliene quo casu potest euitare suspicionem furti.
- 19 Possidens beneficium minus canonice non dicitur proprie committere furtum: sed in fructibus vere committit furtum.
- ¶ Quodammodo: est dictio improprietatis.
- 20 Festa a prelato non vero an teneant tam respectu fori temporalis quam penitentialis.
- 21 Absolutio facta a non habente auctoritatem: videtur quia talis absens tolerabatur.
- 22 Casus vel cause preterite non decidunt secundum ius nouum.
- 24 Criminosus utrum possit eligi in prelaturam.
- ¶ Excoicatio minor non semper est peccatum mortale.
- 25 Litis contestatio non fit si reus confitetur ante oblationem libelli.
- ¶ Sententia diffinitiva non potest ferri ubi non preceat litis contestatio.
- ¶ Confessus vtrius habeat quadrimestre tempus ad soluendum.
- 27 Papa non potest alienare bona ecclesie sine magna causa.
- 28 Omnis causa regulariter requirit plenum ordinem iudicium.
- 30 Juramentum calumnie exigitur in spiritualibus.
- 31 Procurator si est vilis persona et dominus non potest dominus compelli ad respondendum.
- 32 Confessio prelati quo casu noceat ecclesie.
- 33 Matrimonium spirituale contrahitur inter ecclesias et prelatos.
- 35 Consuetudo ut beneficiatus pluribus beneficiis possit disponere de fructibus ad libitum sue voluntatis non valet.
- 37 Probationes dubie interpretantur contra illum qui producit.
- ¶ Spiritualia non conceduntur sub annuo censu.
- ¶ Violenter istud aduerbiu potest sumi active et passive, et inducitur ad questionem.
- ¶ Accusatus de percussione cum sanguine absoluitur si testes probant percussorem sine sanguine.
- 38 Verba rescripti in dubio sunt reducenda ad terminos iuris communis.
- ¶ Dispensatio facta ab episcopo sine causa rationabili non valet.
- 39 Respectu si producit an regatur alius libellus.

Dadum. ¶ Habes plures dignitates vel plura beneficia curata sine dispensatione pape intelligibilis est. h. d. quo ad titulum nam habet alia multa dicta incidenter que non faciunt ad propositum. Diuiditur principaliter in tres partes in prima ponuntur narrationes partium coram papa. In secunda ibi: nos igitur commissio et processus iudicii. In tertia ibi: et autem. processus pape. ¶ Casus literalis. Vacante rothomegen. ecclesia canonici conuenerunt ad celebrandam electionem fuit electus decanus ipsius ecclesie in pastorem contra istam electionem se opponebant. Et archidiaconus ipsius ecclesie: et quidam alii canonici. dicto archidiacono per se et parte sua et archidiacono procuratore eorum qui electionem celebrauerunt in presentia pape constitutis inter alia que contra electum obiecta fuerunt proposuit archiepiscopus predictus quod idem electus post consilium generale adeptus fuerat archidiaconatum ambien. et ipsius cum pluribus parochialibus ecclesiis quas habet

Sanonmi. super Prima parte primi.

Zacharias. **¶** Exceptio intentionis. Adde quod exceptio intentionis non est proprie exceptio: unde statuto quod nulla exceptio admittatur potest tamen ista exceptio obijci. ita notat Bald. in l. sancimus. colum. ff. de do. licet ipse per Alex. in l. peremptorias. colum. ff. de 2 di. ob causam videatur sentire contrarium.

Anto. Francif.

¶ Circa ista exceptionem intentionis et facti an sit proprie exceptio. Dicitur quod potest esse defensio per exceptionem. ut per Spe. in ti. de excep. in §. i. in x. defensio nis. et in ver. si. et vi. Bald. i. addi. Spec. in ti. de li. pte. in ver. p. exceptione. ubi dicit quod exceptio intentionis et facti opponitur an li. pte. add. tñ quod non potest opponi post transactionem et lite finitam. ut in l. nec intentio. et ibi per Bald. C. de trāsa. et ibi dicit Bald. quod talis exceptio opponitur ei qui agit de facto et de iure et vide gl. in l. ff. de excep. q. et dicit quod exceptio in ris dicitur quod opponitur actori habenti actionem. Et an statu statuto de quo. §. illapof sit opponi. vide per Alex. in l. q. se obere. de 2 di. ob causam. et vi. pau. d. ca. in col. c. l. ybi ponit an exceptio matri monio sit iuris facti. de quo per Barto. in l. quor. C. de iudic.

¶ Positioi criminose. Scias quod ubi quis rñdet positionibus criminosis: tenetur de re pverbu est vel non e. ita fin. Bart. in l. inter oēs. §. recte. in fin. ff. de fur. qd tñ dicitur Bar. vñ dubiū p ea q ponit ipse i l. d. etate. §. nihil. in fine. ff. de iter. ac. et ibi hoc repetit ponderatū p do. Ale. in addi. ubi multa bona ponit. que respō sio admittat in positionibus non criminalibus quē vide omnino.

Aleneas de falc.

Zacharias. **¶** Adde istū in c. cam. in v. co. ubi ponit diversas doc. opi. et tande cōcludit ut hic. §. de te. et ibi etiā Fel. in ver. in ea. gl. ubi psonas. adde insup Bar. in l. ptes. nu. 3. et ibi in addi. C. si ser. aut liber. lib. x. Bar. Soz. regula. cccxi. et Lanfran. de oua. in c. qm cora. ver. rñsio

nes. nu. 10. ver. decima regula. et ibi in addi. ad eum. §. de proba.

Anto. Francif. **¶** Quantum ad hoc de positioe criminosa. q dicitur positio criminosa. vide Bald. in l. trāfactioe. la. §. C. de trāsa. ubi dicit quod ubi quis pñet crimē sine criminaliter sine civiliter semp dicitur criminosa. et an tali positioi sit rñdendū. Bar. in d. l. trāfactioe. et Bald. ibi dicit non

esse rñdendū. §. Bar. in l. qñes. i. §. pñor. ff. d. nora li. p illū tex. ut tenere dñuz. remittit tñ se ad no. in l. q iurasse. in §. si pñ. ff. de iureiur. et in l. si. in. ff. co. ff. de his qb. ut in di. in l. nō intel ligit. in §. tacite. ff. de iure fis. et vi de eūdē Bar. in l. marcell. in §. j. in x. ff. est viden dū. ff. reruz. amo. ubi dicit non esse respondendū p xbu: credo. qz talis respōsio non facit delictum s3 per verbum veritatis est respondendū et facit delictum si positio sit de facto pñio delinquentis. et ibi dicit hoc esse verū quādo ex crimine quis lucra ret cū aliena iactura. Sed ipse Bar. in l. §. qd observari. in vj. colum. C. de iura mē. calum. dicit quod si per positionem detegit aliquem detentatorem rei aliene etiam ad alium pertinentis: vel esse debitorē alteri: tñ debet positioni criminose responderi: nisi per hoc tractaretur quod alias esset decisum si xop delictū declaratum in positione hoc nō de tegeret sed soluz persona repelleret tñ nō debet respōderi. ut no. doc. in c. duduz. de electio. et per Angel. in l. marcellus. in §. pñmo. ff. reruz. amo. et vide Innocē. in ca. cum super in princip. de cōfessio. ubi dicit quod quando crimen quod deducitur in positione est notorium et inducens infamiam

electiois: et regulariter q admittant ad opponē dū cōtra electionē vel electuz. dic ut plene no. in c. sup his. §. de acc. **¶** Scdō no. ex eis dē xbis quod etiā ipso nihil petere pōt obijci pñi pñonā vñ electiois formā ut hic. et in c. j. §. eod. li. vj. ff. de excep. ergo si nō agit nō pōt excipi. dīcēdū ē em q l3 elect. nō petat. est tñ in intentioe petēdi qz intēdit petere cōfirmationē et cōsecrationē: vñ erit ista exceptio intentionis potius q actiois in iudiciū deducte ex quo nulla deducta ē actio: ut sentit hic Anno. et bñ. Et circa hūc arti. an et qñ possit exceptio deduci in iudiciū anteq deducat actio: vide qd dixi in c. si qs ptra. de fo. cōpe. in pñ. ubi hūc articulū plene dēclaravi et aliqd te tigi sup ru. d. excep. **¶** Mo. iij. q archidiacon. pñ esse pcurator aliorū clericorū saltē in cā ecclīasti ca facit qd dixi in c. in nostra. de pcura. ubi vide. Et ex hoc et ter. no. q in cā q mouet ptra electū seu electionis formā potest cōstitui pcurator. q clarius pbat in cle. nō pōt. de pcur. **¶** Ex hoc. in fert fm Anno. q hec nō est pprie actio popularis: cū in ea nō possit cōstitui procurator. ut in l. l3 in popularib. ff. de pcur. sed est quasi popularis fm eū: tenet em ius populi et ecclīe. vii. qd. j. audacter. cōsumit vno agēte sicut ipa actio popularis: ut voluit gl. no. in c. cū dilectus. §. eo. vñ pōt dici q hec actio sit anomala. **¶** Quarto no. q electores non sunt functi officio eorū per solū electiois actū: imo possunt ipsi electionē p se qui corā cōfirmatore et p ea assumere dñensionē. cōcor. c. ij. de in integ. resti. et c. cū dilectus de consue. et tam de electorib. quam de collatorib. vñ per Anno. in c. dilectus. v. l. ij. de pñeb. et facit. c. cupientes. §. eo. li. vj. **¶** Mo. v. q detinens plura bñficia minis canonice incidit in multa vitia. **¶** Primo in trāsgressiois notā. et tu dīc notā. i. infamia: vñ videt infamias p hoc. vi. qd. i. infames saltē infamia canonica. et q sit ista infamia canonica et in quo differat a civili: vide qd dixi in c. testimoniu. de testibus. **¶** Secūdo incidit in cupiditatis vitii q maximū est: vñ impedit quē promoueri ad dignitates. nam cupidus de facili deuiat a vero: ut in c. virū. xlvij. dist. et in c. j. in prin. illius di. ubi dicit quod auctoritate apostoli cupidus prohibetur promoueri. vñ tullius. **¶** Desimares est cupiditas: qz egenos facit quos capit cū finē qrendi nō inueniat. **¶** Tertio mittit furtū: nec simplexfurtū: imo cū sacrilegio. potest dici furtū pe culatus. i. furtū de republi. q est grani. et talis comparat inde: ut dicit tex. in c. quid ergo. xxiij. q. iij. facit. xij. q. ij. c. j. **¶** Mo. vi. qd intrusus in bñficio nō pōt absoluerē et in foro penitēiali qñ em glibet pñbyter in ordinatioe sua recipiat pñtē ligadi et absoluedi illā tñ pñtē recipit in habitu: nō aut in actu ex quo nō habet subditos. ad hoc. c. ois vtriusq. d. p. et vide p Jo. an. in c. cū satis. d. off. arch. **¶** Mo. vñ. in x. verū. q pñfio facta per pcuratorē eligētū nō pñdicat electio. nā papa noluī hic stare in pñiudiciū electi cōfessionis istius pcuratoris eligētū: vñ l3 cōfite ret pluralitatē beneficiorū electi nihilominus p pñmādaui d hoc ingri. **¶** Mo. viij. q etiā in causa spūali admittit vsus positionū et pōt fieri positio sup pluralitatē bñficioy: et hoc qz pluralitas nō semp ē crimē. cū qñ excusat ex dispēsatioe bñficioy. Et circa hāc materiā positionū pñsertim cū qñ an teneat qs rñdere positioni criminose: instat hoc Anno. §. tu vide ad materiā

est illi respondendum. de quo etiam per Bald. in d. §. quod observari. in vlti. colum. et in l. i. C. de pe. iudi. qui male iudi. in i. colū. et per Ang. in l. qui petitorio. ff. de reuen. et per archi. in c. ex penitētib. l. dñm. et per glo. et docto. in c. §. d. e confel. lib. j. et vide Specu. in titu. de pos

in. s. vii. i. x. f. x. g. r. i. b. i. per Bal. in additio. et habet per do. Card. in c. de confes. et in cle. sepe. i. s. quia. in princ. de verb. signi. vbi dicit q. positiōi cōtinenti crimē nō tenet quis respondere a q. n. est sup. occul. tis: secus si super manifestis: itē dicit q. n. est periu. rus qui respōdet 8 positiōi et iūcti periu. rium si ne. gat se periu. r et vide Bal. late in l. accusatiōe. C. de accu. et Joā. d. imo. i. d. c. dudū. vbi dicit q. sicut quis nō tenet re. spōdere positiōi cōfite: ita nec illi per quam perue. nitur ad illaz. Et an positiōi con. tinēti publicā fa. mā criminis de. beat respōderi et an illa debeat ad. mitti. vide Bar. in. d. s. q. d. obser.uari. i. vlti. co. vbi refert Jnn. in. d. c. dudū. tenere q. d. in spiritualib. est respondendū po. sitioni de infamia: sed in tēporalib. non et vide Bal. in addi. Spe. in. ti. de pos. in ver. si libellās vbi di. cit q. d. positiō cō. cepta per verba cōtūmēliosa nō est admittēda. et qualiter alijs po. sitionibus sit re. spondendū. vide plene per Bald. doc. in. d. s. quod obseruari. et per Spec. in titu. de pos. in. s. i. i. v. et vi. et in titu. de in. stru. edit. in. s. v. i. ver. quid si quis. et an respectu par. tis falsē possit po. sitio tota negari: et qualiter sit re. spondendū vide per glo. et doc. in c. i. et ii. de confes. lib. vi. et in. c. cum super. de cōf. in. anti.

Sebasti. Sapia.

Fori cōtentio si. Vide Jnn. et Joā. and. in. c. de multa. j. de preb. vbi et h. tenet q. d. cura fori cōtentio nō ē p. p. r. e. cura.

tex. bo. glo. in. c. i. de confes. lib. vi. et in. c. ii. de test. eo. li. aliqd in cle. sepe. de ver. sig. dixi satis i. c. p. de iura. calum. et de positiōe criminosa an sit r. n. d. d. d. i. x. p. cura aiarū pōt capi dupliciter. est em̄ quedā cura fori penitētiālis: et hec p. p. r. e. ē cura ad hoc q. d. no. glo. in cle. dudū. de sepul. que no. dicit quē habere curā animarum q. n. astringit ad dandū sacra sub cura sua positis et illi cogunt ab eo recipere. Quedā vero est cura fori cōtentio si. que versatur circa exercitiū iurisdictionis sp. r. i. tualis vt in excōicando interdicens absolūdo et similia exercēdo. et hec non ē ita p. p. r. e. cura ani. marū: tñ satis pōt dici cura cu. i. s. t. a. sint medicina lia ip. s. animabus: vt in. c. cū medicinalis. de sen. excō. lib. vi. Et ex hoc et ex tex. not. q. beneficiū dicitur curatū siue habeat curā fori penitētiālis siue fori cōtentio: vt p. b. a. t. hic. et i. hoc tene mēti istū tex. q. ad hoc solet allegari. Et J. t. no. ibi: p. sedē apostolicā dispensatū. q. d. nō valet dispensa. tio sup. pluralitate beneficiorum curatorū vel di. gnitatū nisi fuerit facta per sedē apostolicā: et iu. dicio meo iste est melior tex. q. possint allegari in hac materia. nā. c. de m. l. t. a. q. d. solet ad hoc allegari l. z. faciat in arg. nō tñ ita bene probat sicut iste tex. intelligit tñ d. o. s. t. i. hic de dispensatiōe q. fit p. p. r. e. p. r. e. g. i. a. t. i. a. p. e. r. s. o. n. e. s. e. d. si fieret p. p. r. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. e. vel vtilitatē ecclesie tenuit q. nō sit adēpta e. p. s. J. t. tñ tex. multū stringit cōtra opin. suā: et ita hodie tenet curia romana. nā. tex. iste loquit i. d. i. s. t. i. n. c. t. e. cū excludat dispensatiōē indistincte ni. si ostendatur facta per sedē apostolicā. op. tamē d. o. s. t. i. e. q. u. i. o. r. v. t. m. i. n. c. o. r. r. i. g. a. t. i. u. s. a. n. t. i. q. u. i. q. d. p. m. i. t. t. e. b. a. t. e. p. i. s. d. i. s. p. e. n. s. a. t. i. o. n. e. v. t. h. a. b. e. t. in. c. s. a. n. c. t. o. r. u. m. l. x. d. i. s. t. i. d. e. t. n. d. e. h. o. c. p. l. e. n. i. u. s. d. i. x. i. d. o. c. d. e. m. u. l. t. a. et in hoc tene mēti istū tex. Mo. vlt. r. i. u. s. a. r. g. q. i. n. d. e. x. d. e. l. e. g. a. t. d. a. t. u. s. in causa electio. nis per consequentiā v. t. d. e. p. u. t. a. t. i. o. n. e. a. d. p. u. i. d. e. n. d. u. i. p. s. i. e. c. c. l. e. s. i. e. d. e. p. l. a. t. o. in casu cassationis. nā isti de. legati cassata electione prouiderunt ecclesie de ar. chiepiscopo: vt patet in ver. partibus. in x. b. o. p. u. i. d. i. s. t. i. s. et ita alias q. d. a. s. s. e. s. s. o. r. d. s. u. l. u. i. t. s. e. d. A. b. b. et doc. cōmuniter sequētes: hoc dictū reprehēdūt dicentes q. d. isti habebāt potestatem prouidēdi ex speciali cōmissione eis facta vt patet in antiquas: et illa pars fuit decisa et cōtinebat sub illa dictiōe infra q. d. satis mihi placet. Et J. t. not. qualiter sit lit. contest. nam per petitionem b. in iure p. p. o. s. i. t. a. in iudicio et responsiones ad eā factā: et idem ha. be. t. in. c. v. n. i. c. o. j. de lit. cōtest. et solitus sum allega. re vtrāq. literā ad probandum q. d. illa verba non sunt necessaria: respōdeo ad libellum animo litē contestandi. nā in dubio debet talis animus p. s. u. m. i. ex quo respōdetur ad libellū: nisi protestatio fiat in contrariū. vt not. Jnnoc. in c. cum. m. d. de consti. et notabiliter sensit Jo. au. hic super glo. in x. b. o. in iure p. p. o. s. i. t. a. et r. i. s. s. i. o. n. e. v. b. i. g. l. v. i. d. e. t. r. e. g. r. e. q. d. confiteat animo contestandi litē. sed vt. s. d. i. x. i. a. n. i. m. u. s. p. r. e. s. u. m. i. t. u. r. ex responsiōe. vt voluit Jo. and. et vide quod plenius dixi in. d. c. v. n. i. c. o. et pro hoc facit etymologia vocabuli que ponitur in si. glo. p. r. e. a. l. l. e. g. a. Et J. t. not. etia. z. quod in spiritualibus totus processus corrumpit omnia lit. cōtesta. t. i. o. n. e. s. d. e. t. u. r. in iudicio partium presentia. hodie autem in istis spiritualibus dic vt leg. et not. in cle. dispensatiōis. de iudi. confessio tamē nō periret quia illa ad sui validitatē non exigit telam iudicij: sed satis est q. habeat colorē ip. s. u. s. indicij. i. q. fiat in iudicio: vt not. dicit Jnnoc. in. c. t. qualiter et q. n. el. h. de accu. et facit. c. j. de accu. li. vi. hinc est vbi ex aliquo defectu p. c. e. s. s. u. s. nullus. re. manet tamen confessio partiū. vt singulariter vo. luit Jnnoc. in. c. p. i. s. a. n. i. s. de resti. spol. et facit ibi tex. Ad idē tex. in cle. p. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. in. s. i. e. d. t. i. d. e. l. e. J. t. a. d. i. c. e. d. u. q. u. a. d. o. p. c. e. s. s. u. s. corrumpit ex defectu nō cōtestate litis: vt cōfessio nihilomin⁹ remaneat.

Et J. t. not. ibi negare nō potest quia personatus existat q. d. archidiaconatus saltem est personatus seu dignitas q. tunc nō habeat curā anima. r. u. in foro cōtentioso vel penitentiali: et hoc p. b. a. t.

iste tex. meli⁹ q. alius. Et facit etiā opti. iste tex. q. archidiaconatus nō p. t. teneri canonice cū alio b. n. f. i. c. i. o. curato l. z. nō h. e. a. t. curā aiarū p. p. r. e. vel un. proprie q. p. u. t. o. i. n. d. u. b. i. t. a. t. e. r. v. e. r. u. v. b. i. c. u. q. r. e. g. r. e. ret residentia p. tex. c. ad hec. j. de p. b. e. n. et vide q. d. ibi dixi. et in. d. c. de multa: vbi tetigi q. d. si nō req. reret residētia nō h. f. e. t. aliqd officiū sed nudū nō 13 men: vt archidiaconatus. sec⁹ dicit vt ibi. Et J. t. not. ibi inualidā reputauimus. q. dispensatiō surreptitia est ipso iure nulla. facit. c. j. et ii. de si. p. r. e. s. b. y. li. vi. et in. l. i. ff. de nata. resti. et idē dicēdū in omnib⁹ l. f. i. s. gratiosis. secus i. l. f. i. s. impetratis ad lites: ille em̄ nō sunt nulle s. z. p. e. x. c. e. p. t. i. o. n. e. a. n. n. u. l. l. a. d. e. et de his vide q. d. dixi p. r. o. r. o. n. e. d. i. u. e. r. s. i. t. a. t. i. s. in. c. ad audiē. tiā. el. h. de rescrip. Et J. t. not. duos casus in quib⁹ licite q. s. p. o. s. s. e. t. tenere duas ecclesias curatas. Pri. mus si vna depēdet ab alia: puta si est alteri vni. ta. cōcordat. c. j. ne se. vacā. J. d. e. q. n. e. s. s. e. t. v. n. i. t. a. b. e. neficio simplici: vt est tex. in. c. sup. eo. de p. b. li. vi. Scōs casus q. n. v. n. ā. h. a. b. e. r. e. t. q. s. cōmēdatā: aliā in titulo p. t. ergo ecclesia curata cōmēdari etiā ha. b. e. t. i. a. l. i. ā. curatā i. t. i. t. u. l. u. l. a. J. t. p. e. r. q. u. e. a. n. t. p. o. s. s. i. t. fieri hec cōmenda et ad quātū tēpus vide hodie tex. not. quē tene mēti in. c. n. e. m. o. j. e. o. d. li. vi. et ibi tra. ctatur plene materia cōmode. Et J. t. not. ibi cū in. t. e. t. i. o. n. i. s. n. r. e. nō fuerit ar. opti. et q. n. e. x. p. r. e. s. s. u. s. q. si papa dispēsat cū aliquo vt possit plura b. n. f. i. c. i. a. curata simul retinere vel b. n. f. i. c. i. a. obtēta licite deti. nere. talis dispensatiō nō refert ad plura b. n. f. i. c. i. a. q. nō est de intētiōe pape vt hic h. r. e. in l. r. a. v. n. c. cū dispensatiō stricti iuris. vt in. c. q. d. dilectio. de cōsang. et affi. p. r. e. s. e. r. t. i. z. in pluralitate b. n. f. i. c. i. o. r. v. t. in. c. q. i. n. t. a. n. t. u. d. e. p. b. e. et in. c. quānis. e. t. i. li. vi. pu. to q. d. ista pluralitas verificet in duob⁹ beneficijs dūtaxat vt in regula pluralis locutio. d. reg. in. li. 16 vi. et in. l. v. b. i. numerus. ff. de testi. Et J. t. not. c. p. r. o. p. e. d. h. i. b. i. nec intentionis n. r. e. fuerit aliqd de nouo cō. cedere arg. opti. et quasi exp. r. e. s. s. u. s. q. d. si papa dis. p. e. s. a. t. cū aliquo vt possit plura b. n. f. i. c. i. a. incōpassi. b. i. a. simul retinere: d. z. intelligi de b. n. f. i. c. i. s. a. l. s. ca. nonice adeptis: solū em̄ opat hec dispensatiō vt ei pluralitas nō noceat nō aut cōcedit titul⁹ de no. uo. v. n. refert talis dispensatiō ad beneficia minus canonice adepta nisi aliter fieret exp. r. e. s. s. i. o. magis sp. a. l. i. s. ad hoc vide bo. tex. quē tene mēti i. c. si gra. tiosam si. de rescrip. lib. vi. J. t. em̄ in dispensatiō. ne ista strictissima interpretatiō: vt. s. d. i. x. i. p. hoc refert hic Jnnoc. fuisse p. n. u. t. i. a. t. u. J. Argentini p. r. e. p. o. s. i. t. u. cū quo fuerat dispēsatū: vt p. r. e. t. e. r. i. o. b. t. e. ta possit recipere b. n. f. i. c. i. u. curatū et licite retinere vt per hec x. b. a. nō intelligat dispensatiō facta cir. ca obtēta vt illa possint simul retineri et obtineri cū p. p. o. s. i. t. u. r. a. d. z. em̄ illa dictio p. r. e. t. e. r. i. t. e. l. l. i. g. i. v. t. s. t. e. t. exclusiue: q. d. dictū b. n. notabis. Et ex his icidē d. t. e. r. t. r. a. c. t. a. t. h. i. c. Jnn. an ista dictio: p. r. e. t. e. r. e. g. u. l. a. e. r. i. t. e. x. c. l. u. d. a. t. v. e. l. i. n. c. l. u. d. a. t. et tandē v. t. cōcludere q. d. regulariter stet exclusiue q. d. dictū not. sed tu vide per Jo. de lig. in cle. h. de penis et per Pan. in cle. i. de sum. tri. et fide ca. et p. Archi. in. c. e. b. i. d. xi. q. ii. et p. Bar. in. l. i. ff. de pign. act. Et cōclusio quasi cōis q. mihi placet est hec: q. v. b. i. illa dictio lequit genus vel annectit ei q. d. comprehendeba. tur sub p. m. i. s. s. i. s. tūc stat exclusiue. Exēplū do ti. bi oia bona mea p. r. e. t. e. r. t. a. l. e. m. l. i. b. r. u. m. v. e. l. l. e. g. o. t. i. b. i. l. i. b. r. o. s. m. e. o. s. p. r. e. t. e. r. d. e. r. e. t. u. nā si nō excluderet a p. m. i. s. s. i. s. frustra poneret cū id cui annectit cōp. r. e. h. e. d. e. r. e. t. sub p. m. i. s. s. i. s: x. b. a. d. e. b. e. t. i. t. e. l. l. i. g. i. v. t. a. l. i. q. d. o. p. e. r. e. t. u. r. v. t. in. c. si papa. de p. r. i. u. i. l. e. lib. vi. et in. l. si. q. n. C. de inoff. testa. Et p. hac cōclusiōe facit tex. in. l. nā q. d. liq. d. ff. de penu. leg. Si autē addicet ei q. d. nō cōprehēdebat sub p. m. i. s. s. i. s. tūc stat iclu. sive nā si statet exclusiue nihil oparet: ex quo id cui annectit nō cōprehēdebat sub p. m. i. s. s. i. s. v. t. in. l. i. i. u. n. c. t. a. g. l. ff. de pig. ac. Exēplum lego tibi oia animalia mea p. r. e. t. e. r. d. e. r. e. t. u. nā si hec dictio nūc nō includeret frustra fuisset appositā: cū appellatio ne aialū nō veniat decretū. S. z. q. d. dicēdū in du. bio vbi nō potest clare apparere an illud includa. tur sub p. m. i. s. s. i. s. vel nō. Puto q. d. in materia re. stringibili vel odiosa debeat capi scōz q. d. magis

Sebasti. Sapia.

Der petitio. nez. Vide Rotā decisi. x. d. si pars. in no. vbi dicit q. litis p. r. e. s. t. a. t. i. o. i. n. d. u. c. i. t. p. v. e. r. b. a. n. e. g. o. n. a. r. r. a. t. a. p. u. t. n. a. r. r. a. n. t. et petita put petūt fieri debere etiā si nō ponant illa x. b. a. s. i. o. l. i. t. i. s. p. r. e. s. t. a. n. et dicit Jnn. in. c. j. d. litis p. r. e. s. t. q. d. litis p. r. e. s. t. p. l. u. m. i. t. u. r. cōtestata a. i. o. p. r. e. s. t. a. d. i. q. n. x. b. a. s. u. n. t. a. p. t. a. J. m. o. p. l. u. s. v. o. l. u. i. t. B. a. l. et Alex. post bar. in. l. si debitor. ff. de peti. here. q. li. tis p. r. e. s. t. a. t. i. o. e. t. i. ā. i. n. d. u. c. i. t. p. d. u. b. i. t. a. t. i. o. n. e. m.

Sebasti. Sapia.

Not. facit ad hoc tex. in ca. is cui. in si. d. p. b. e. n. li. vi. cū ibi tradit p. r. e. s. c. r. i. b. e. t. e. s.

Sebasti. Sapia.

An ista vide m. d. o. d. e. r. i. l. a. c. t. i. o. n. e. C. de t. r. a. s. a. c. et aliqua per Feli. i. c. c. a. m. col. ii. de re iudi.

P. r. e. t. e. r. de ista dictiōe vide bar. idē dicētes in sua solēni repet. l. c. e. s. s. a. r. in. s. i. c. o. l. x. cir. ca. ff. de publica. et vide eundē et ibi moderniores. i. l. si eū. s. q. iniuria. r. u. in. s. i. c. o. x. h. i. s. p. r. e. m. i. s. s. i. s. ff. si q. s. cau. vbi d. multis alijs dictiōib⁹. Aleneas d. falco. zacharias.

Ad d. p. facilio ri intellectu q. quā do p. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m. a. f. f. i. r. m. a. t. i. u. ā. s. e. q. u. t. u. r. tūc est dictio p. c. l. u. s. i. u. a. si x. o. n. e. g. a. t. i. u. a. m. tūc stat p. o. s. i. t. i. u. e. r. e. x. c. l. u. s. i. u. e. et sic effectus ei⁹ est ponere q. d. p. r. e. c. e. d. e. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. g. a. b. a. t. ita not. dy. i. regula p. c. m. de reg. iur. lib. vi. exēplū p. m. i. v. t. si dico nec funduz p. r. e. t. e. r. v. s. u. m. f. r. u. c. t. u. l. e. g. o. e. c. c. e. q. i. b. i. cō. cludit fundū nō legari et. scōi vt lego tibi libros meos p. r. e. t. e. r. B. a. r. t. o. l. u. m. i. b. i. n. e. g. a. t. B. a. r. t. p. o. n. i. cū li

¶ Sanozmi. super ¶ Szima parte pzimi.

bris legatis. de b
p Bar. in. l. si eū.
§. si. co. §. ver. his
pmissis. ff. si quis
tan. Bal. in. c. i. §.
§. res p quos fiat
inue. z Old. 2. fil.
elix. i. p. n. Aduer 17
te tū q in dispen
sationibus nō in
cludis. s. remouet
vitiū obiectiōis
vt no. bar. i. l. scia.
§. vxor. ff. de an
nu. leg. z Bal. in
l. si itē legatus. in
pū. z ibi doc. de
leg. j. z in. l. q ita.
de do. preleg. vbi
dicit dotē videri
legatas si legant
cētū pter dotē.
de quo pleni⁹ p
Bar. in clem. i. de
sum. tri. z in cle. j.
§. pe. de here. z in
cle. iij. de penis.
Anto. francisc.
¶ Quō ponat
dictio pter. vñ
Bar. z doct. i. l. j.
ff. de pig. ac. z in
l. nā qd liquide. i
§. si. de pe. leg. z in
l. si tutor. i. §. si tu
tor. z ibi etiam p
Ric. de neap. in
addi. ad Bar. de
tute. z rō. dista.
z vide Old. i. 2. fil.
elix. z Bal. i. c. j. i
§. §. z res p quos
fiat inuesti. i. vñ.
feu. xp. Inn. in. c.
dudū. el. ij. d. elec.
z vide etiā Bal.
Bar. z Sali. in. l.
actione. C. de trāf
actio. vbi fit con
clusio de qua hic
per apostil.

R. Sebaſti. Sapia.
A. Volens ergo.
 vide no. in. l. cau.
 ſas. C. de trāſac. z
 Geo. n. attā. i. re.
 pet. cle. ſepe. i. pe.
 colū. ſ. de ver. ſig.
 vbi ponit qđ tri.
 pliciter capif ver.
 balis zibi p. euz.

conueniat materie vt sic odia restringatur ⁊ fauores amplientur: vt in regula odia. de reg. iur. lib. vi. In materia vero indifferēti teneo cū Inno. vt stet exceptiue: q̄ hoc v̄ importare ppria significatio vocabuli, ⁊ in hoc casu stringo Inno. ⁊ hoc nō. ¶ Mo. pe. ibi cū nō restaret nisi snia, q̄cessio litis pōt fieri etiā in fine cause: cū oib⁹ examinatis nō restat nisi ferre sniam. ¶ Ultimo no. in fin. vnā practica cedēti liti: q̄ cedēs intēdit etiam renūtiare cause: seu iuri cōpetenti. vt puta cedo liti cause. vel cedo liti iuri mihi cōpetenti tpe cessionis. vt in l. postq̄ liti. C. de pac. secus puto respectu iuris postea supueniētis de nouo. vt in c. cū inter. ¶ ⁊ q̄ ibi no. j. de renū. facit q̄ no. bar. in l. q̄ rome. §. duo fratres. ff. de ver. obli. ⁊ in p̄missa practica verbū litis referē ad instantiā iudicialē. q̄ pprie instātia iudicis ēr lis. ¶ Hic dicit q̄ per cōtestationē pcurator efficit dñs litis. vt in c. i. ⁊. h. de pcur. verbum iuris seu cause referē ad ipsas cām seu ad ius cōpetēs in cā vt hic. Quid autē si simplr q̄s cederet liti. dic qđ i dubio x̄bū litis stat largo mō ⁊ referē ad instātiā iudicialē ⁊ ad cām vt pbat in d. l. postq̄ liti. ⁊ in c. cū pdē. de pact. Volēs ergo renūtiare instātie iudiciali dūtaxat sit cautus vt nō vtat verbo litis p̄ supra dicta: ⁊ p. l. litis nomē. ff. de ver. sig. §. dicat renūtiatio instātie vel renūtiatio isti liti referuādo mihi ius pristinū in cā. ⁊ an possit litigās super suo beneficio cedere liti in manibus illius q̄ nō posset recipere renūtiationē b̄nificij. vide per do. de Ro. deci. ccxvi. vbi cōcludūt q̄ nō. qđ tene mēti nē per vnā viā cōcedat qđ per aliā viā phibet: vt in regula cū qđ vna via. de reg. iur. lib. vi. ⁊ in l. oratio. ff. de spō. Et p hoc dixi in c. cū pridē. de pac. q̄ p̄lar⁹ nō pōt cedere liti mote sup iurib⁹ ecclie si est super tali re quā ipse sol⁹ alienare nō posset nē idirecte alienet qđ directe facere nō pōt q̄ no. ¶ In gl. ij. in fi. hodie aūt dat ordo qualiter debeat pcedi. Mā p̄mo q̄s eligit postea electio p̄sentat electo vt assensuz p̄beat. ⁊ electus ep̄s post cōsensum tenet petere cōfirmationē intra certuz tps. alias priuaf ipso facto oī iure sibi q̄sito p electionē de quo dic vt hodie latius h̄ in c. q̄ sit. j. eo. li. vi. ⁊ facit qđ nota. per Inno. in c. dilectus. el. ij. de pben. ¶ In gl. iij. in fi. q̄ decre. e st hodie sexto prima in ordine huius ti. ¶ In gl. in x̄. furtū. nota istā gl. ⁊ p̄io diffiniedo lat⁹ post gl. qđ furtū est ōctatio rei aliene fraudulosa inuito dño animo lucrādi. vt insti. de ob. q̄ ex deli. na. §. furtū. iuncto. §. placuit. ⁊ in l. j. ff. de fur. Et quatenus gl. hic dicit q̄ excusat q̄s cōtractās rē alienas si credebat dñm permissurū: prout etiā dicit tex. i. d. §. placuit. nō intelligas hoc dictū simpliciter vt sufficiat dicere credebāt dñs p̄sentire. nā tex. videt in s̄rium in l. qui vas. in. §. vetare. ff. de fur. vbi ēr qđ dñs in dubio p̄sumit vetare ēt si videat rē suā ab alio capi. ⁊ taceat. ēbēt esse ergo cōiecture verisimiles ad p̄sumēdū tacitā volūtatez dñi. vnde dicūt doc. hic ⁊ bene qđ ex cōiunctiōe p̄sonarū qualitate facti ⁊ alijs circūstantijs hoc arbitrabit bon⁹ iudex vtrū sc̄z sic asserēti sit credēdum: quinimo plus dico qđ etiam si ex post fctō dñs rei diceret qđ ē p̄sensu suo res fuit capta qđ hoc solū nō sufficit ad excusandū furē. als̄ posset dñs semp eripere furē a manibus iudicis. qđ nō est dicendū cū ex delicto qđ cōmittit s̄ prima tum acquiri ius agēdi nedū ipsi priuato s̄ etiā ⁊ reipublice vt i. l. licitatio. §. q̄ illicite. ff. de pub. Et publice vtilitatis est vt crimina nō remaneāt impunita. vt in c. vt fame. de sen. excō. ⁊ in l. ita vulneratus. ff. ad l. aqu. Opz ergo ad hoc vt credatur etiā dño vt cōcurrāt aliquē verisimiles cōiecturē: ita tadē cōcludit Bar. in l. inter. oēs. in §. recte. ff. de fur. Consulit etiā reperiētī rē alienā si vult euitare suspiciōē furti qđ faciāt p̄conizari ⁊ intimari rei inuētiōē vt pbat in l. falsus. in §. qui alienū. ff. de fur. ⁊ no. glo. in c. q̄ frustra. de vsur. ⁊ si qđ expēdet iste inuētor recuperat a dño. vt ibi no. Quinimo dicit no. hostiē. hoc nō esse iniquū dicere vt aliqd detur inuētori: vt inducat

b potius ad manifestādū q̄ celandū. bar. optimus
in. l. iij. in fin. ff. de condi. ob tur. causam. Et nota b
hoc dictū iure tamē apte nō pbat. loquit em̄ ille
tex. qñ a principio qs cōvenit cū dñō vt aliqd ac
cipiat p indicādo seruū fugitiuū, nā tūc valet cō
uēctio vt ibi s̄z hoc forte ideo qz seruus fugitiu⁹
nō erat apud istū iudicatorē. S̄z qñ res est apud
eū differendo restitutionē p̄trecat rē alienā iū
to dñō: z sic est tūc p̄mittere furtū. Mo. z tene mē
19 ti dictū Mo. in practica. ¶ Et in fi. gl. no. fin.
huius qō furtū pprie nō cōmittit detinēdo bñs
ficiū minus canonice qz furtū non cōmittitur in
re immobili. vt in. s. qui aut. alleg. in gl. z ideo di
cit tex. furtū quodāmo zc. z no. ex hac iūcta gl. q
dictio quodāmo ē est impropriatina: dic tñ hoc
dictū pcedere respectu corporis bñficij z iurij ad
illud pertinētius. sed respectu fructuū quos pces
pit malefidei possessor cōmittitur vere furtū. vt
no. Bar. in. l. sequit. s. fruct. ff. de vfuca. z Ly. i. c.
ancille. C. de furt. Et q̄q̄ aliq dixerūt hic, q̄ ex
quo bñficiū vacat nō pōt dici furtū p̄mitti ad in
star iacētis hereditatis. cuius bona si furripiant
nō catur actio furticū eo tpe nō sit dñs. qō tñ mi
hi nō placet qz lōga est differētia inter vnū z res
liquū casuz qz bōa bñficioz nūq̄ vacāt, tū xps di
cat ēd dñs. vñ bñficia ecclie dicūt p̄rimoniū ie
su xpi. vt in. c. cū ex eo. j. e. li. vij. p̄terea ipm bñficiū
d̄z possidere p̄ticularia bona ipsius vt not. Inn.
in. c. lris. de resti. spo. z vide ad p̄missa qō no. in. c.
cā carpēs. j. de ver. sig. z facit tex. iūcta. gl. xxiij. q.
20 iij. in. c. qd ergo. ¶ In gl. i ver. decepte. ibi. cre
do q̄ perirēt zc. signa istā particulā vsqz ad finē
z nūq̄ tradas obliuioni. nā sepenumero practia
catur dictum gl. cū multi teneant bñficia minus
canonice. Et pōt dubitari nūquid valeāt gesta p
istū plātū. z respectu fori p̄tētiōsi seu tpaliū dixi
plene in. c. nihil. s. eo. quo ad spiritalia respectu
fori penitētiālis habes gl. fin. hic quā sequit cōi
ter doc. An dicit Inn. q̄ iste aīe nō erāt decepte:
qz ex quo habebat p̄ plato z tolerabat a superio
re vere absoluebat ab illo. viij. q. iij. nōne. z ad
text. pōt dici qō anime decipiebant q̄tū erat in c
isto plato. Itē posset dici qō ex quo notoriū erat
illū nō haberet titulū canonicū in bñficio qō xē
decipiebant aīe: qz nō datur tūc tollerātia. vt in
c. aplice. j. de cle. ex cōi. mi. posset tñ circadictū gl.
dubitari qd si aliqs esset intrusus ita q̄ nūq̄ ha
buisset superioris autoritatē. nūqd gesta p istum
in foro cōtētiōso valeant dic q̄ nō vt plene dixi
in. d. c. nihil. sed i foro aīe posset dici q̄ sic ppter
fidē facti ex quo subditi credebāt illū esse plātū
p̄sertim cū non sit pctm̄ male intelligere ius posi
21 tiuū. vt no. i. c. p tuas. j. d. simo. ¶ Et i hoc multū
errāt mulieres z rustici adeūtes sepe p̄onos nō
hñtes potestātē absoluēdi. pōt em̄ dici q̄saluant
ppter fidē sacramēti. Dixit Jo. and. hic quo ad
terminos gl. tutū esse q̄ si ante mortē hoc scirēt
iterū cōfiteatur. ar. eorū qō legit z no. in. d. c. oīs.
z in. d. c. qō aut. de pe. z remis. hoc dictū puto ve
rū in his q̄ nunq̄ habuerūt institutionē a super
riorē. sed in his q̄ habuerūt vt ex cā sup̄uenienti
fuerūt ipso iure priuati z nō obstātē priuatiōe iu
ris tollerabant: nō credo cōfessionē de necessita
te iterādā: qz vt dicūt Inn. z Mo. rōne toleran
tie vere iste absoluit p. d. c. nōne. ¶ In gl. in x. p
cōfessionē ibi. ideo nō pfuit huic cōfessio dic cla
rius z meli⁹ q̄ bñficia curata receperāt isti ante
cōcilium gñale: vñ quo ad illa valebat dispensa
tio epī qz nō dū erat adempta epī potestas dis
spēsandi. vt in. d. c. sanctorū. s̄z post p̄ciliū gñale
de quo in. d. c. de multa. recepit iste archidiaconū
z sic vacarūt priora bñficia per illud. c. de multa.
iō nihil operat dispēsatio facta añ p̄ciliū. Alij ē
dicūt q̄ ista dispēsatio epī nō valuit: qz archidia
conatus ambien. nō erat istis subiect⁹ z vtraqz so
lutio vera est i se. ¶ In glo. in ver. electionis tpe
Quero p̄tellectu huius glo. quare papa mādāt
cassari electionē in euētum probationis dūtaxat
qō iste electionis tpe detinebat alia plura curata
nā videt ex hoc tex. innuere qō si pri⁹ añ electio
nem dimisisset

Sebasti. Sapia.
De celanduz.
 Hoc pcedit si te
 nem? q nō indi
 care furem nō sit
 pctm put t3 An
 ge. l. d. l. iij. ff. de
 cōdi. ob tur. cau.
 vbi refert q bea
 tus frāsciscus in
 interrogatus an vi
 disset homicidaz
 trāseuntē rñdit:
 ponens inanū in
 manica hac non
 trāsiuisse, tñ con
 trariū vī vertus
 d iure canonico:
 vt tradit in. c. qui
 cū fure. j. d. fur. et
 glān. c. qd quid j.
 §. ex his. in versi.
 furti. j. q. j. Itē in
 foro psciēte vt t3
 gl. in. c. nemo. in
 gl. h. de sumo. naz
 si est peccatū et
 go turpiter acci
 pitur. ille em tur
 piter accipit q te
 net facere gratis
 vt p gl. in. d. l. iij.
 quā ad hoc repu
 tat sing. Bal. in
 c. supere. j. d. trā
 actio. s3 hoc etiā
 vult glān. c. j. de
 benefi. fratris. in
 vñb. feu. Cogita
 tu diligentius.
 Anto. Francisci.
De dictione q
 dāmō: q est nota
 iproprietatis. vi
 de Bal. in. l. si ab
 ducta. in. h. co. C.
 de fur. 2 Bar. i. l.
 si vt certo. in. §. si
 duob9 vehiculū:
 ff. cōmo. in. v. col.
 2 in. l. qd si vir. in
 fi. ff. lo. ma. 2 in. l.
 cūn is ff. de sol.
 2 vide Paul. de
 ca. in cōñ. xlix. in
 ci. viso pñcto. 2 p
 bar. 2 Alex. in. l.
 si is qui p ēpto.
 ff. de vsuc. Et ad
 de qd si due note
 iproprietatis si
 mul iungant itel
 ligūt iproprietati
 me fm bal. in. d. l.
 abducatur. in versi.
 scdo qrit. p. l. in
 tps. in. §. d. vsu.

nam dimisisset q̄ valuisse electionis. Sol. dicit hic gl. q̄ ideo tex. restringit se ad tps electionis q̄ si prius dimisisset foret purgatu illud vitium & sic nō deberet sibi imputari p̄stinu p̄tinu quasi desierit eē q̄ fuit p̄ penitētiā incipit esse nouus hō: vt dicit tex. no. in. c. ferru. l. dist. Secus dicit gl. si medio tpe dimisisset illa bñficiā vt videt gl. itelligere de tpe q̄ est inter electionē & p̄firmationē: in hac materia gl. multū intricatē p̄cedit doc. & varie sunt opi. nā versat hoc dubiū nō facile an se p̄pter p̄tinu p̄cedēs ipediat q̄s p̄moneri ad dignitatē. puto q̄ in hoc versat fundamētū decisio nis huius tex. q̄ an istū tex. non habebamus in re cautū q̄ detinēs minus canonice plura bñficia curata nō posset eligi. nec iste tex. inducit ius de nouo. f̄ q̄ casus p̄teritus nō d̄z detidi f̄m ius nouū. vt legit & no. in. c. si. de cōsti. & p̄ glo. in. c. l. canō. j. eo. lib. vi. An tenet q̄ illa detētiō pluriū bñficiozū pōderabat hic ad l̄ferēdū electū fuisse tpe electiōis in graui crimine cōstitutū & sic non est sp̄ale in casu huius. & Idē em̄ esset in alio graui crimine. vt p̄bat in. c. lxxxi. dist. & in. c. si. xxi. dist. f̄ hodie & magis specificē p̄uiz est i ter minis huius litere per extranagatē Joā. xxij. q̄ incipit excreabilis. in. s. q̄ vero. est dispositū. q̄ si q̄s habēs bñficiū curatū vel dignitatē perso natū vel officiū recipit scdm cōsimile & illico nō dimiserit primū verbo & facto in manib⁹ ordina riū. q̄ est p̄uizatus vtroq̄z reficit inhabilis ad fa cros ordines. & ad quēcūq̄z eccl̄astica beneficia. verba illius. s. refert gl. in. c. si. plures. de p̄bē. An p̄ illū tex. reputo istā cōcertationē gl. hodie sup̄flua quoad terminos l̄re: q̄ nō p̄dest primā ex quo iam effect⁹ est inhabilis. nec credo aliu ei tra papā cū isto posse disp̄sare. cū tex. ille simplr reddat illū inhabilē & nullā mētionē faciat de disp̄satiōe. ad hoc. c. dilect⁹. de tēpo. ord. & q̄ d̄i gi in. c. quisq̄s. s. eo. Et per illum tex. dicti. s. dico esse sopitā q̄stionē Lōpost. hic in eo querebatur an ille qui detinuit iniuste plura beneficia possit eligi saltem ad inferiorē dignitatē. Et quod q̄ dā dicebāt q̄ sic. q̄z hōc solūm canetur de ep̄o in quo requir̄ maior p̄fectio. sed ipse Lōpost. tenuit cōtrariū. sed vt dixi hodie i terminis l̄re iste red ditur inhabilis ad quēcūq̄z eccl̄astica beneficia.

24 f̄ Sed q̄stio gl. pōt p̄cedere & esse vtilis quo ad alia criminā: nūquid. s. criminofus tpe electionis vel antea possit eligi in prelatū maxime ep̄s. Cir ca quā q̄onē varie sunt opi. ita vt nō appareat q̄ sit cōmunior. & plurimū intricate p̄cedunt hic doc. sed tu vide bō. gl. in. c. si. xxi. vi. & tex. no. ibi q̄ dicit q̄ p̄monēdus d̄z eē sine crimine nō soluz tpe electiōis s̄ et postq̄ fuerit effect⁹ christian⁹: q̄ nō potest de medio eccl̄ie malū auferre q̄ in si mile delictū corruit: vt ibi. & vide ibidē p̄ archi. q̄ videtur innuere post antiquos docto. q̄ rigor istius tex. sit hodie correct⁹ per. c. fraternitatis. xxxiij. dist. Ego tñ breuiter sic dicere q̄ aut tpe electiōis q̄s est in peccato veniali & nō repellit ab electiōe vel p̄motiōe. q̄ sic nemo posset p̄mone ri cū nullus viuat sine pctō. vt d̄t tex. in. c. i. lxxxi. di. facit tex. xxi. dist. s. criminis. Aut est in pctō mortali & p̄seuerat i eo tpe electiōis: & tūc puto electionē valere. Adoneor q̄ in tali peccato exis tēs nō d̄z celebrare. est em̄ suspēsus quo ad se. vt in. c. quotidie. de cōsec. dist. j. & legit & no. in. c. si. de cōsa. cle. & mulie. ergo nō pōt eligi in prelatū sicut dicim⁹ de excoicatio minor i excoicatione q̄ p̄pter rōnē p̄dictā nō pōt eligi: vt est tex. i. c. si ce lebrat. de cler. exco. mini. & tñ excoicatio minor q̄ vt plurimū cōtrahit per participiū cū excoicatio nō semp est mortale iuxta ea q̄ dixi i. c. sacris. q̄ me. causa. & p̄ p̄dicta cōcl̄usione facit dictū. c. i. lxxi. dist. vbi habet f̄m ap̄stolum q̄ d̄z esse sine crimine promouendus. & crimē appellat ibi pec catū mortale cū p̄uinet vita eterna. vt in. s. alias. ea demū. xxi. di. & facit etiam gl. in. c. florentinū. als incipit archidiaconū. lxxxi. dist. que dicit q̄ iuramentū temerariū repellit quem a p̄motiōe si ille nō egit penitētiā: quā gl. tene mēti. Aut

ille nō p̄seuerat tpe electionis in peccato mor tali & tūc aut cōm̄sit delictū manifeste & notorie. & nō valet electiō nisi prius fuerit secū disp̄satu q̄ nō pōt taliter delinquens exercere ordinē sine disp̄satione. vt p̄bat in. c. si. de tem. ordi. puto tñ q̄ in hoc sufficit disp̄satiō p̄p̄rii ep̄i. ad hoc q̄ nō. Archi. in. d. c. si. & Jo. glossator in. c. si. q̄s deinceps. xxi. q̄. vii. & gl. in. c. quisq̄s. s. eo. Aut peccatū nō fuit notariū. & tūc aut est tale q̄ impe diat ordinis executionem etiā post peractā peni tentiam vt homicidiū. simonia in ordine & simi le. & tale delictum impedit electionē vel saltē dat cām cassandi. vt in. d. c. si. de tēpo. ord. & q̄ legit & no. in. c. et tenore. eo. ti. & vide ad materiam quod no. Inn. in. d. c. si celebrat. Aut non est tale deli ctum: & tūc puto q̄ nō impediatur electionē post penitentiam. arg. in. d. c. florentinū. & in. d. c. si. de tempo. ordi. & facit. c. fidelior. l. dist. in. vbi patet q̄ Petrus fuit p̄motus in summū p̄tōficē postq̄ negauit christū & hoc q̄ egit penitētiā: vnde gl. ibi notabilis format q̄onem quis sit p̄ferēdus in p̄motione an his qui nunq̄ peccauit ille qui peccauit & correct⁹ est. cum christus nō elegerit sanctū Joannē qui nunq̄ deliquit. sed Petrū q̄ eū negauerat & correct⁹ fuit & dic vt ibi. Et si di ceres ex quo Petrus notorie & graniter deliq̄t quomodo possit p̄moneri ad summū ap̄stola tum cōtra ea que. s. dicta sunt. sola. dic q̄ de ei⁹ correctiōe & penitentia apertissime cōstitit & idē fieret hodie de alijs si apertissime cōstaret de eo rū cōtritione. q̄ oīs cōstitutio humana cessat ces sante eius causa. lxi. di. in. s. his oibus. sed nobis non est licitū indicare de occultis. vt in. c. vnico. vt eccl̄ie. benefi. vnde nō presumit vera peniten tia in alijs sicut in beato Petro. Itē in eo. cessat bat omne scādālū p̄pter claritatē vite & mira culorū cōcurrentiā. f̄ In gl. in. ver. in iure p̄positā & r̄fionē. ibi. dicas q̄ si libellus. & signa istā p̄ticulā vsq̄ ad finē: & quatenus glo. dicit q̄s per cōfessionē sit p̄testatio cū sit p̄t⁹ libelli obla tio: vide q̄s plen⁹ dixi in. c. vnico. de litis cōtes ta. Et quatenus gl. dicit q̄ si reus p̄fiteatur an te oblationē libelli non sit contestatio. nec fertur tunc snia diffinitiuā. ideo hoc dixit q̄ vbi nō p̄ cessit petitiō nō pōt dici cōtestatio vt hic in tex. & vide bonū textū. & ei⁹ p̄cticā in. l. si reus. s. f̄d̄ p̄ocu. nā si vis euitare sniam diffinitiuā vade illico post citatiōē & offeras debitiū. & dic vt ple nius no. in. d. l. si reus. nō autem pōt snia ferri: q̄ snia diffinitiuā nō valet lit. nō conte. j. vt hie nō contest. in rubro & nigro. sed fm glo. confesso sit p̄ceptū vt soluat ad certū tps sentit qm̄ hoc ca su nō datur quadrimestre q̄s regulariter datur cōdenatis in actiōe p̄sonali. vt in. c. q̄s ad cōsul ta tiōē. de iudic. & tennit expresse ibi do. Card. et est glo. ordi. & in. l. si debitor. ff. de iudi. & in. l. de ver. obli. in. s. omnis. & vtroq̄z dicit dandū hoc casu tps decē dierum dūtaxat. Sed tu dic illas gl. p̄cedere ex consuetudine. nā de iure d̄z dari quadrimestre. vt in. l. iul. ff. de cōfess. not. Bart. an d. l. si debitor. Et circa hūc articulū vide q̄s ple nius dixi in. d. c. q̄s ad p̄sultatiōē. & ad materiā huius gl. vide gl. in. l. vnica. C. de lit. cōte. q̄ vide tur huic cōcordare. & q̄. q̄. i. c. nos in quēq̄. & q̄s not. doc. in. c. p̄uenit el. q̄. de appel. & Innoc. in. c. si. de iñ integ. restitn. vbi tractatur de viribus istius p̄cepti an habeat viz diffinitine circa ap pellatiōē & alia. f̄ In gl. in. ver. per sedem apo stolicā in si. nō. gl. & idē nō. j. in glo. magna. s̄ dic

26 vt plen⁹ dixi in. c. de multa. j. de p̄bē. f̄ & inter cetera dicit Hosti. hic no. verbū quod disp̄sa tus etiā per papā circa pluralitatē istozū benefi ciorū sine causa licet sit tur⁹ quo ad eccl̄iā m̄li tantem non tñ quo ad triūphantē. & sic nō v̄z disp̄satio quo ad deum. arg. i. q̄. v̄. c. si illa. & fa cit q̄s no. gl. in. c. non est. j. de voto. q̄p̄ Innoc. videat aliud sentire in. c. cum ad monasteriū. de sta. regn. sed primā opi. sentit Joan. an. post bea tū Tho. i. d. c. de multa. vbi dixi. Et habeo hanc opi. pro indubitata quādo fieret dispensatio v̄

Anto. Francisc. Q̄s disp̄sat⁹. Ad h̄ an disp̄sa tio sine cā facta sup̄ pluralitatē bñ ficiozū vel circa alia et si sit facta p̄ papā reddat⁹ sp̄satiō tñ quo ad deū. Dicat q̄ sine dubio: nō q̄ dispensatio est ius diuinū vel ius vniuersalē statū eccl̄ie p̄ hic alleg. secus aut si ius positiuū tñ: q̄ in istis volūtas pa pe sufficit p̄ cā vt p̄ Spe. in. ti. de le ga. i. s. nūc b̄uē ter. in. x. nota. & p̄ Inn. in. c. cū ad monasteriū. de sta. mo. & vide ar chi. i. c. l. canō. d̄ ele. li. vi. vbi mal ta ponit pulchre circum materiā di sp̄satiōis. Et ad de q̄s si papa di sp̄sat cū aliquo sup̄ pluribus di gnitatib⁹ obtine dis. nō v̄z disp̄sare q̄ i neutra te neat resider. imo v̄z velle q̄ in vna illarū d̄beat p̄so nali d̄seruire. vt de spe. in. d. ti. de lega. i. s. vidēdū. in. x. q̄ si indal getur. & vide do. Car. i. ele. j. d̄ p̄bi. i. q̄. q̄. q̄ sint illa q̄ inducāt disp̄sationē circa plu ralitatē vel in cō patibilitatē bñficiozū. vide q̄ h̄r i. q̄. v̄. i. sum. & in. c. & si illa. & i. c. de multa. & i. c. expo suisti. de p̄bē. Et adde q̄ in disp̄satiōe ad incōpa tibilitatē v̄z sup̄ eta te. vel sup̄ ordine v̄z sup̄ resideria semp d̄z opponi illa cā: p̄m̄so q̄s animarū cura ec. & nisi apponatur subitelligitur vt no. gl. i. c. j. de p̄bē.

Sebasti. Sapia.

a Tpe electiōis. Et h̄acopi. tenet Host. Jo. Tan. & d. Abb. in. c. cū iadudū. j. de p̄s bē. de hoc articulo v̄z cummulata per. d. Fel. in. c. di lecte. i. q̄. col. j. de excep.

Sebasti. Sapia.

b Libelli obla tio. vide p̄ Bart. i. l. si debitor. ff. de pe. here. i. l. si do mus. s. in pecu nia. ff. de l. i. le. j. C. de li. cōte. vide Ang. in. s. illud quodq̄. in. aut. de triē. & semis. xper bar. in. l. iñsu. q̄ ex cōuētiōe. s. j. ff. de iureiur.

c R. si reus. vide gl. Siam in. c. cū olim. de rerū per mut. vide ibi Jo. de iūno. & ibi dixi Andre. Barba. zacharias.

Adde Lāfrā. de oria. i. rep. d. c. quoniā cōtra in ver. r̄fiones. nu. j. in ver. p̄ri⁹ est. & ibi in add. Celsi. ad eū. j. de pro batio.

Sanonmi. super Prima parte primi.

clericus ppter utilitatē priuatā obtineret plura
bñficia quorū. alterū sibi sufficeret ad honestatē
vinēdi. nā hoc casu non solum alterat humani iu-
ris dispositio sed etiā christi patrimoniū iniuste
27 dispergit. ¶ Cum ergo ipse papa nō posset sine cā
alienare bona ecclesie sine graui pctō: vt no. Ar-
chidi. in. c. nō liceat. xij. q. ij. multo fortius nō pōt
alteri dare potestātē ipsum pñmoniū male disp-
gēdi. et ex hoc cōvincit motiū Jm. cū nō soluz
hic versetur ius humanū sed poti⁹ diuinū. Vbi
aut per dispēsationē violaret ius humanū. tunc
posset pcedere cōtraria opi. arg. in. c. pposuit. de
cōces. prebē. nā de iure positio tñ est q qd non
possit obtinere nisi vnū curatū et qd nō possit p
aliū deseruire. tutius tñ est vt cessante causa qd
abstineat a tali dispēsatiōe obtinēda ne anime cō-
dēnent: cū nō possit quis pluribus officijs intē-
dere. vt in. c. qz nōnulli. z. c. seq. de cle. nō residen.
28 ¶ In gl. in verbo irritum. ibi nihil valet snia.
hoc dictū intellige in causis plenarijs. nā in sum-
marijs nō est necessaria lit. cōte. vt in cle. sepe. de
verb. sig. et cape istā regulā et tene eā mēti: qz ois
causa regulariter est plenaria: et sic requirit plenus
ordinē iudiciariū. et hanc regulā firmat gl. in. l.
iudices. C. de iudi. sequit Bar. in extranag. ad
reprimendū. in verbo. de plano. et Jo. de lig. in. d.
cle. sepe. Sed ego allego tex. qui hoc satis bñ p-
bat in. c. qm frequēter. in prin. j. vt lit. non cōtest.
et facit etiā ibi rubrū. Fallit hec regula principali-
ter in duob⁹ casibus: primus vbi cūqz snia modi-
cum pñiudiciū affert. vt in aut. nisi breuior. C.
de sen. ex peri. reci. et xi. q. i. in. c. si qd cū clerico. q
tex. sic dicitur intelligi. et in. l. iij. ff. ad exhib. et l. thesau-
rus. eo. ti. idem si affert magnū pñiudiciū dñmō
sit reparabile p aliud remediū citra appellatiōē
facit. c. venies. j. de testibus. et plenius prosequer-
re hanc materiā. vt no. Bart. et Jo. de lig. in locis
pñalleg. ¶ In gl. in ver. irritari. in fi. Mo. bene
hanc gl. quo ad duo. primo in eo qd dicit posse p-
cedi p electū ad cassationē electionis per viam a-
ctionis et exceptionis. nā pōt quis per viā actio-
nis petere electionē irritari ex defectu forme vel
persone vt hic in verbo tandē. pōt etiā pcedi per
viā exceptionis cū. s. electus petit cōfirmationē
vel cōsecrationē. vt in. c. sup his. j. de accusa. dicit
etiā qd pōt excipi l3 nō petatur cōfirmatio qz ele-
ctus saltē habet vel habere debet intētiōē petē-
di cōfirmationē et tunc exceptio est intētiōis ex-
clusio. vt no. dicit Jm. in. c. cū dilectus. s. eo. et s.
tetigi. facit. c. primū. j. eo. li. vi. ¶ Mo. h. ex fi. glos.
qz idem est effectus quocūqz nō pcedat. et sic qd
in isto casu exceptio cōtra electū h3 vim actiōis.
et cōcordat huic gl. in. c. sup eo. j. eo. et vide qd ibi
dixi. nā pbata exceptione p electū cassat electio.
vt in. d. c. sup his. et sic h3 effectū cōsecutiui. et for-
te hoc pcedi ppter periculū animarū. regulari-
ter aut exceptio h3 vim expulsiuam nō psecuti-
uam. vt in. c. h. in fine. de ordi. cog. hinc dicit q ex-
ceptio est actiōis exclusio. vt in. l. ij. ff. de except.
30 ¶ In gl. in ver. de veritate dicēda. ibi ius no-
uum. dicit Mo. qd etiā iura antiqua hoc volūt
s. e. cū dilectus. et de despō. impu. attestatiōes
in fi. sed hodie dic vt habet in. c. j. s. fi. de iura. cal.
lib. vi. vbi patet q etiā in spūalibus pōt exigi ho-
die iuramētū calūnie ¶ In ead. gl. ibi. sed quo-
iure hoc faciāt nō vidi. Mo. dicit q videre po-
tuit. c. in pertractadis. de iura. cal. et l. fi. C. de pro-
cura. et l. seruos. de testi. vbi p3 q cū pcurator est
villis et dñs iustior potest dñs cōpellit ipse respō-
deat. et facit hodie tex. in. c. presentii. j. de test. li.
vi. vbi plat⁹ prestat in animā suā et illorum de ca-
pitulo hoc iuramētū de veritate dicēda. Syndi-
cus autē ibi interrogatur sine iuramento: et vi-
de ad materiā qd dixi in. c. in pertractadis. pñalleg.
32 ¶ In ead. gl. ibi. nisi id fecissent de mandato ca-
pituli. et Mo. gl. qd confessio solius prelati nō no-
cet ecclesie nisi haberet a capitulo mandatū liti-
gādi. Et pro hoc optime facit tex. quē gl. alleg.
in. d. c. pñentii. et vide ibi bo. glo. et tene illā menti
et glo. in. c. de constantinopolitana. xxiij. dist. et idē

no. gl. in. c. si. de prescrip. vbi formam punctualiter istam questionem et
vide qd ibi dixi. et intellige predicta qñ prelati h3 capitulū. Si em̄ est
solus puta quia ecclesia nō est collegiata vel de facto nō habet canoni-
cos vel monachos tunc confessio solius prelati per viā pñetiose iurisdi-
ctionis emissa pñiudicat ecclesie. vt pbat in. c. dilectus. de capel. mo. facit
qd no. gl. in. c. potuit. de loca. et in cle. vt hi qui. de eta. et quali. In quib⁹
iuribus concludunt no. gl. tantam potestātē h3 solus prelati qñ est
solus quātū h3 prelati cū suo capitulo. Ad idē facit qd no. gl. in cle.
j. de reb. eccle. nō alie. q no. Secus dic in confessione emissa per viā vo-
luntarie iurisdictionis: vt qz ipse vadit ad iudiciū et cōfitei in pñiudici-
cū ecclesie. de quo per Bar. in. l. certū. ff. de cōfes. vbi vide. ¶ In gl. in
x. de cōsuetudine suspēdit ibi de iure cōi. vt qd hec pñet ad archi-
diaconū: ergo gl. male loquitur in pñiudiciū est tex. in. c. archidiaconis. j. de
offi. archi. vbi fm cōem intellectū probatur qd archidiaconus nō pōt
de iure ex cōdicare: que aut de iure cōi pertineat ad archidiaconū: vide
per Jo. and. in. c. ad hec. in. s. in quadam. de offi. archi. vbi dicit q solū
fundat intētiōē suā sup illis duob⁹ cōtētis in. d. s. in alijs vero succū-
bet. nisi pbat ius speciale. et tene menti hoc dictū. nā licet multa nume-
rent in ti. de offi. archi. illa tñ attribuunt fm varias locorū cōsuetudi-
nes nā multa numerātur cōpetētia alijs dignitatibus de iure cōmuni.
¶ In gl. in ver. intitulatā no. istam glo. sing. est em̄ mēti cōmēdanda.
Et primo in eo qd ponit multas significationes huius verbi. titulus
vide etiā qd no. j. de offi. archiepiscopi. in. c. si. Et no. ex hac prima parte
q habito respectu ad morē antiquū clerici possunt denominari per
titulos ecclesiarū sicut cardinales. nā ille ecclesie eis assignate dantur
in titulū alijs clericis inferiorib⁹. verūtamē ppter pñatiū dignita-
tis vel officiū eorū fuit ab olim cōcessum vt ipsi cardinales haberent iu-
risdictionē episcopalem in titulis eorū. vt in. c. his qui. j. de ma. et obed. et ibi
dixi et vide qualiter debeat denominari cardinales in. c. h. de cle. nō res-
33 si. vbi plene tetigi in lec. ¶ Secundo no. ex hac glo. q quilibet clericus
b pōt dici maritus ecclesie sue: et sic pñitur matrimoniū spirituale inter
clericum et ecclesiam inferiorē. et pro hoc alle. bo. tex. in. c. sicut in vna. xxi.
q. ij. Dic tñ q stricte sol⁹ ep̄s dicitur pñere hoc matrimoniū cū ecclesia.
vt in. c. ij. de transla. ep̄i. dixi post Joā. and. in. c. clerici. de vi. et ho. cle.
Large vero dicunt cōtrahere hoc matrimoniū abbates et alij prelati
habentes generalem iurisdictionē in loco. vt in. c. ne pro defectu. et in. c.
qz ppter. s. eo. et ibi per glo. Large siue vero quilibet clericus inferior
dicitur hoc matrimoniū pñere cū ecclesia sua. vt in. d. c. sicut in vna.
34 quod sic debet intelligi. ¶ Tercio no. ex hac glo. q de iure cōi etiā
beneficia simplicia nō possunt accumulari in eadem persona. sed valet
pñetudo in pñium. et hodie inoleuit hec pñetudo quasi per totū or-
bem. et pro ea vide tex. iuncta gl. in. c. gratia. de rescrip. li. vi. et in cle. gra-
tia. eo. ti. per Jm. in. c. cū iadudum. j. de pben. ¶ Alterius not. ex
hac gl. qd ep̄i possunt etiam dispēsare circa pluralitatē beneficiorū sim-
pliciorū. sed tu limita hoc dictum prout dixi in. d. c. cū iadudum. et in. c.
litteras. de cōces. prebē. et plenissime in repe. s. qui vero. in. c. extirpande
36 j. de pben. ¶ In gl. pe. ibi sine peccato mortali. no. sing. istam gl. q
peccat mortaliter tenēs plura beneficia etiā simplicia quorū alterum
per se sibi sufficiat. Hanc gl. limitare vt pcedat qñ quis sibi lucri face-
ret fructus ita q ad utilitatē priuatā et ad augēdū patrimoniū vult
illos. nam ad istum effectum nō puto hodie valere cōsuetudinē in cō-
trarium qz cōsuetudo cōtra ius nō valet nisi sit rationalis: et in. c. si.
de consue. sed hec cōsuetudo est cōtra omnem rationem. vt in. c. ratio
nulla. et qd ibi no. j. de pben. et cōtra officiū pietatis. xvi. q. i. in. c. si. et x. q.
ij. in. c. episcopus. facit. c. quid ergo. xxiij. q. iij. et j. qd. ij. pastor. et c. cleri-
cos. vñ iura que vidētur innuere in hoc valere pñetudinem seu vt ve-
rius dicam gl. et doc. autoritates. intelligo quādo cōsuetudo disponit
solū circa potentiā retinendi plura beneficia simplicia. secus si dispo-
nere vt pro libito volūtatis possit iste beneficiarius de fructibus illoz
disponere et tene menti hoc dictum. vt. s. dixi. et puto q nec dispēsatio
pape valeret quo ad deū sine causa legitima facta qz sicut ipse papa nō
potest sine peccato alienare bona ecclesie. sine legitima causa vt no. Ar-
chi. in. d. c. non liceat. xij. q. ij. ita nec alijs dare potestātē male dispēsā-
37 di. ar. c. nuper. j. de dona. inter vir. et de dote post diuor. resti. ¶ Extra
gl. qro nunquid si pñationes recepte p electū clare cōtra eum nō pclu-
dunt an debeat fieri p eo an p interpretatio. solu. dicit Jm. q pro eo.
vnde si testes deponūt electum sub annuo censu pcessisse beneficiū. de-
bet intelligi qd receperit pecuniam pro tēporalibus nō autē pro spū-
tualibus. nā tēporalia possunt pcedi sub annuo censu. sed spiritualia nō
j. ne prela. vi. suas quasi per totum dicta vero testium possunt verifica-
ri tam in spūalibus q in tēporalibus: ergo vt fiat benigna interpre-
tatio debet intelligi in casu licito. Item si testes dicerēt electum irasci-
bilem. debet intelligi zelo iustitie. et idem dicēdū in similibus. Et hoc
dicit Jm. verū quādo procedit per viā exceptionis. secus scdm eum
si per viam accusationis cum in ea imminet vtriqz parti supplicium.
nam et accusator non probās puniretur pena talionis. et ideo nō debet
ita benigne fieri interpretatio p eo in pñiudiciū accusatoris. Itē in ac-
cusatione prosequit quis quādoqz iniuriā suam vel suorū. et no. hanc
mirabilem differentiā quā alibi nō legi. Sed do. Anto. dicit hoc di-
ctum sibi non placere: quia et in via accusationis debent probationes
concludere

zacharias.

¶ Hanc regulam
firmat gl. Adde
tu videre de hac
regula. l. litis cō-
testatio. in qbus
causis de necessi-
tate nō requiraf
et qñ lite nō cōte.
ad diffinitivā sen-
tētiā pcedi possit
et testes recipi
p Lāfrā. in repe.
cle. sepe. col. viij.
ver. capio glo. cū
ij. seq. et i. ix. col.
char. xxxi. de ver-
bo. sig.

¶ Sebast. Sapia.

b ¶ Eccle sue. arg.
gu. glibet cleric⁹
possit dici marit-
tus eccle sue. viō
do. Abb. in. c. ne
p defectu. et in. c.
qz ppter. s. eo.

- concludere necessario. vt in. c. in presentia. 7 qd ibi no. de pb. Ego alle. no. dictu Bar. in. l. ij. ff. de duo. reis. vbi no. dicit q si accusatur qd qd cognouerit Bertā per violentiā 7 deinde sit articulus q cognouit Bertā tam violentē. 7 ita testes pbant q ex hac pbatione nō pōt accusatus puniri: qz istud aduerbiū violentē h3 duplicē significationem quēadmodū oia noia verbalia que possunt intelligi actiue 7 passiue. vnde pmissa pbatio pōt intelligi qd iste cognouit Bertā violentē. i. qd ipse intulit violentiam Bertē. pōt est scdo intelligi passiue. i. qd sibi fuit illata violentia vt cognosceret Bertam: 7 hoc casu non cōcludit ad effectū pene inferēde sūm titulū accusatiōis. Cū ergo pbatio nō cōcludat intētiū accusatoris. nō d3 inde puniri accusatus. Ad idē alleg. l. ij. ff. de pba. vbi dicit q si accusati titiū de percussione cū sanguinis effusione. debet sūm eū absolui accusatus. qz non est pbata illa percussio qualificata q fuit deducta in accusatiōe: nā forte fuit ista alia percussio sine effusione sanguinis. Hanc tñ questionē vide plenius examinātam per Bar. l. l. denūtiāsse. c. s. qd tñ. ff. de adul. Tertio facit qd no. idē bar. in. l. nō solū. s. sed vt pbari. ff. de no. ope. nū. vbi no. dicit qd facilius d3 excludi accusatio q civilis actio. vnde cōcludit qd si accusatorē probate intētiōe suā reus per snā probationē illa obnubilat seu dubiam reddidit d3 ipse accusatus absolui vt crimina non presumant. 7 pone exemplū statuto canet q nobilis nō possit intrare palatiū dñorū sub certa pena nisi tpe cōcilij generalis: accusatur titius nobilis 7 probat quod de mense iūli intrauit palatiū dñorū: accusatus vero probat q illo mēse fuit cōgregatū cōcilij generale: 7 sic potuit esse qd intrauit palatiū die cōcilij. 7 sic pbatio accusatoris reddit dubia. 7 p qñs debet absolui accusatus. Secus autē dicit ipse in civilibus q ex quo quis probat intētiōe suā debet obtinere: 7 pbatio rei habeat aliquantulum offuscare. satis em̄ est q eā nō cōfundit. 7 hoc vltimū videtur pbari in. c. in presentia. pzealleg. vbi dixi. Ergo videtur concludendum contra opi. 3nn. q in accusatiōe debet fieri benigna interpretatio: ex quo pbatio actoris est nimis gñalis: 7 in vno intellectu pōt vitari delictū. 7 facit qd ipse Bar. no. in. l. si quis intētiōe. ff. de iudi. 7 qd dixi in. c. cū ad sedem. de resti. spo. tene tñ semper menti dictum 3nno. propter ipsius auctoritatem. ¶ Sed queritur: pone quod papa concessit epō vt possit dispēare cum aliquibus clericis super pluralitate beneficiorū: curatorum: nunquid possit ep̄s indifferenter cum illis clericis dispensare. Composit. dicit q non sed oportet sūm eum q illi clerici sūt nobiles vel literate persone. qz rescriptum generaliter cōcessum d3 reduci ad terminos iuris cōmunis. vt in. c. causam. que. de rescript. de iure autem communi indifferenter non debet cum omnibus dispensari nisi cū predictis: vt in. d. c. de multa. in fin. de preben. refert ipse quosdam cōtrarium tenere. qz beneficium principis est latissime interpretandū. vt in. c. cum olim. de verb. signi. 7 in. l. beneficium. ff. de constitutio. prin. ci. Ego puto qd virtute dicte gratie non possit ep̄s dispensare nisi cū causa rationabili hoc enim importat verbum dispensare. vt not. gl. j. q. vñ. in. s. nisi rigor. hinc dicit 3nnoc. in. c. cum ad monasterium. de statu regul. qd in casibus in quibus ep̄s permittitur dispensatio. facta si ne rationabili causa est nulla vel saltem venit irritada. 7 ipse ep̄s puniendus. nam vbi non subest rationabilis causa non dicitur illa dispēatio sed dissipatio. vt no. in dicto. c. de multa 7 sic concludit quod qualiscūqz subest causa dispensandi dūmodo sit sufficiens poterit ep̄s virtute dicte indulgētie dispēare. ¶ Ultimo hic qritur nunqd petēs sibi prouideri de beneficio iuxta formam mandati apostolici teneatur libellum offerre si in iudicio litigat contra aduersarium. 3nn. notabiliter dicit q nō. sed sufficit rescriptū offerre p libello quasi iure scripto contineatur tota intentio ipsius actoris. facit in arg. c. ij. de dila. dicit tñ vtile esse vt detur aliqualis petitio. 7 no. primum dictum 3nn. 7 ad materiam vide qd habetur in cle. dispendiosam. de iudi. iuncta gl. cle. sepe. de verb. fig. per que iura pōt dici sufficere qd in actis faciat describi. ego talis peto mihi prouideri put in tali rescripto apostolico cōtinetur qd vobis produco. Abbas.
- 1 ¶ Indefinita an 7 quando equipoleat vniuersali.
 - 2 Capitulum nō pōt cognoscere inter maiorem partē ipsius qui litigat cum singulari persona ipsius 7 quod habeat iurisdictionē in singulos.
 - 3 Ratio naturalis potest allegari vbi deficit lex.
 - 4 Besta a capitulo ad hoc vt valeat oportet q niant collegialiter 7 ipso collegio.
 - 5 Unitas ad hoc vt dicatur commississe delictum oportet q fecerit congregato consilio. 7.
 - 6 Canonici habent vocē in capitulo ex sola possessione canonicatus. licet aliter non appareat de proprietate. Possessio canonicatus quomodo probabitur. Consuetudo generalis attenditur 7 allegatur ad decisionem cause verentis in loco particulari.
 - 7 Patroni plures an debeāt omnes cōsentire in presentando aliquē. vel sufficit maior pars.
 - 8 Tacens quo casu habetur pro consentiente.
 - 9 Contemptus non pōt allegari p alium q per ipsum contemptum.
 - 10 Contemptus si postea cōsentit an 7 quō augeat numerum.

a ¶ Sebast. Sapia. ¶ Qd si accusatur. Illud dictum sequit 7 extollit adatesi. in no. ciij. no. q si capitulum refert Felin. in. c. auditis. colum. penul. de prescri. sed reprobatur do. Jas. in. l. nō hoc col. ij. c. vnde legi. vi de ibi per eum multa similia adpropositū do. Abb. hic de quibus etiā tradit per adoder. in. c. in presentia. j. de proba.

De genesi. Irrita ē electio quā collatio nō precessit vel que facta nō est a maiori parte capituli. vel q nō fuit cōis. h. d. Et sunt due partes. prima ponit tres cassatiōis causas. secūda cassat ibi. nos. ¶ Prima causa vsqz ibi: nec plene. scda vsqz ibi nec etiā. 7 abide tertia. ¶ Casus literalis. Accāte quadam ecclesia cathedrali: canonici statuta die ad celebrādā electionē cōuenerūt. quidā canonicus. S. noie fuit admissus cū protestatione. quidam alius. B. no mine. euz esset in regno Fracie nō fuit ad electionem vocatus 7 de cōsuetudine vocari debuit pmissio scrutinio sūm formam generalis cōcilij. quidā cōsenserūt in Bū. quidā vero in alio singulari. ita qd i ipso scrutinio plures noiati 7 electi fuerunt. publicato scrutinio illi qui in eundem Bū. in scrutinio singulariter cōsenserūt eundē Būi. singulariter elegerunt. Demū cā super istis electionibus ad sedē apostolicā est delata: examinati istis electioni. papa super his ita pcessit dicit papa in cōcilio generali canetur vt is collatione habita eligatur in quem oēs vel maior pars totius capituli cōsenserit. sed in Bū. maior pars totius capituli non cōsensit quāuis habuerit maiore partem cōparatione minorū. nec fuit plene facta collatio numeri ad numerum quia in collatione tractatum nō extitit ne discussum vtrum predicti. S. 7. B. vocē habuerunt in electiōe nec fuit facta collatio zeli ad zelum nec meritū ad meritum. preterea electio nō fuit cōiter celebrata: qz licet in dictum Bū. singuli singulariter in scrutinio cōsensissent. nō tñ publicato scrutinio debuit subsequi singularis electio: sed cōis ne idēz repeti videret. vel tot essent electiōes quot eēt nūes ro electores qd esset absurdum. ne ex singularibz cōsensibus electio appareret vniuersalis vel cōmunis. quāuis quilibet singularis veritatez expri mat sue partis. 7 hoc pbat per quoddam simile ex singularibus ppositionibus licet veris nō apparet vniuersalis ppositio nisi per signum expri matur vniuersale. Preterea p dicti duo non debebant sic excludi. qz Bū. erat in possessione canonicatus vel quasi legendo 7 cantando 7 in tractatu electionū quāuis fuerit cū ptestatione admissus: alius vero erat in tali loco de quo debuit vocari. cum de toto regno Fracie vocetur absentes de cōsuetudine ecclesie gallicane: his igit pleni examinati dñs papa electionē premissam 3 for mā cōcilij in pluribus attētatā decreuit irritaz 7 inanem. B. ¶ Mo. j. ibi maior: q ad validitatem electionis requiruntur ista duo copulatiue. non ergo sufficit sanior pars nisi sit maior. vnde papa eo ipso q ppedit electionē istā nō fuisse factaz a maiori parte respectu numeri voluit discutere de sanioritate. qz illa per se nō sufficeret. 7 cōcor dat tex. in ecclesia. s. eod. qd est 3 Innocen. in. c. scriptum. 7 in. c. qz propter. s. eo. nec sufficit maior pars sine sanioritate: vt probatur in ca. ecclesie. s. j. eo. 7 ibi de hoc aliquid dicitur. Cōsistit autē maior pars in numero. sanior vere consistit in zelo: 7 zelus in tribus. s. idoneitate electi 7 eligētū in auctoritate. que considerat respectu ordinis: 7 in tēpore institutionis 7 in spiritali intētiōe. 7 hec probantur in. c. dudū. el. j. s. eo. 7. j. eo. c. ecclesia vbi de hoc. ¶ ¶ Mo. ij. ex isto tex. iuncto. c. qz propter. s. eo. qd indefinita oratio equipollet vniuersali. s. nā. c. qz propter. indefinite dicit q is eligatur in quē cōsenserint omnes vel maior 7 sanior pars capituli. Iste vero text. referendo mentem illius cōstitutionis dicit quod requiritur maior pars totius capituli. 7 sic tātum est dicere indefinitate maior pars qd vniuersaliter maior pars totius capituli. 7 de hoc an 7 qñ indefinita equi-

b ¶ Cognouit. cū ca istud dictū vide oino q oportune dixit do. Jas. in. l. non hoc C. vñ legi. vbi p extensuz si bñ re cordor ponit istā materiā vñ vñū verbū in simi. per do. Alleg. in cōsi. xi. in fin. q. volu. Alenas de falc. ¶ Denūtiāsse. Elduerte qz istaz l. legit Bar. cū. l. q vñ. s. qd tamē. ff. de adulte. vbi multa bona ponit. 7 ibi vide vñā apost. nouaz que sūt multabo na dicit 7 allegat multas quotas. Alenas Falco. Anto. Francisc. ¶ Ad hoc facit qz in criahz nō d3 qd dēnari ex qualibet pbatio ne sed requirunt pbatiōes clarissime. 7 luce meridiana clariores. vt in. l. sciāt cūcti. 7 ibi plene p bal. Sali. 7 docto. C. de probat. zacharias. ¶ Misi cū cā rōna bili. ita no. Jo. s. lig. in. c. at si clerici. de iudi. 7 adde q posuit. s. i. apo. ad istū in. c. anno tuit. in ver. cause cognitionē. n. 8. s. eod. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Non ego. vide Bal. in. l. ij. pñ. ff. de testa. in. l. in albo. C. de decur. lib. 7. cū alijs alleg. p Felin. in. c. cū oēs. col. xiij. vers. decimetertio et vltimo. s. de cōs. zacharias. ¶ Indefinita eq pollet vñ. Dic b nō esse verū in dicto testis. ita fin. not. Hippoli. de marfi. singul. suo clxxi. incip. audi uisti. als regula ri. cui adde istū in. c. auditis. co. iij. ver. si vero. 7 ibi i apostil. meis. j. s. pscip. ibi etiam Felin. col. xiij. xi. gusta etiā quoti dianum verbus.

Sanonmi. super Prima parte primi.

Anto. Francisc.
An q̄ i inde
finita egpolleat
vbi. h̄ in. l. i. z ibi
p̄ Bar. z doct. ff.
de re. iur. z p̄ bart.
l. si plures. ff. de
leg. iij. z in. l. si q̄
ita. ff. de re. iur. z
in. l. si feruitus. in
pn. ff. de ser. vrb.
p̄ did. q̄ itellige
verū si nō ē eadē
rō i q̄libet parti
culari cōtēto sub
indefinita. vt est
ordi. gl. in. l. si ita.
in pn. de lega. ij. z
p̄ Bar. ple. in. l. si
pluribus. eo. ti. z
h̄ p̄ gl. i. c. vt cir
ca. de elec. li. vj. et
vide q̄ zibi car.
in cl. i. in. q̄. vt
h̄te pendē. z vide
Alex. in q̄. xvj.
i. iij. pte q̄libet.
z vbi Bar. i. l. oēs
p̄ p̄. in. iij. q̄. vj.
q̄. pn. ff. de iusti. z
iur. z ibi p̄ Alex.
in. xi. colū. vbi po
nit an etiā in sta
tutis hec regula
h̄eat locū: q̄ in
statutis nō equi
polleat. t̄z Bal. i.
l. si. in cōputa
tione. C. de iure
libe. z h̄ p̄ Old.
in cōf. clxxij. z p̄
Wau. de ca. i. q̄. i.
ex lviij. z p̄ Bal.
l. ij. de li. z posth.
z i. c. i. d. pac. iura.
fir. z p̄ eūdē bal.
in. l. si. C. que res
pig. obli. pos. vbi
ponit an hec re
gula h̄eat locū i
actu pignoris vt
hypothē. Et ad
de q̄ indefinita eg
pollet vbi ex iter
pretatione nō ex
ppria significa
tione: q̄ n̄ egas
id dictat nō als
vt p̄ Bart. in. l. q̄
edificiū. ff. de ser.
vrb. p̄ di. z p̄ An
ge. i. l. p̄. C. de im
pube. z alias sub
stitu. nec h̄z locū
hec regula i ma
teria odiosa. fm
Bar. in. l. i. q̄. i. z
sicertū. ff. de v̄.
in pos. mit. vtruz
aūt indefinita cō
prehēdat futura.
vide bar. i. l. si ita
ff. de auro. z arg.
leg. z i. l. si. C. que
res pig. obli. pos.
z h̄ p̄ doc. i. c. si.
i. de rescrip. z in
cl. si. tit. Et ad
de q̄ si indefinita
nō potest referri

pollet vniuersali in iure: vide bo. gl. z tene menti
in. c. vt circa. eo. ti. li. vj. ¶ Mo. iij. ibi. nec plene. q̄
collatio numeri z zeli z meriti d̄z esse plena: non
em̄ fm̄ Jnno. sufficit perfunctoria collatio vel se
miplena studiose facta. ¶ Qualiter aut sit fīda
hec collatio. Jnn. hic multū instat. sed concludē
breuiter post eū q̄ aut nullū dubiū oritur publi
cato scrutinio: z sufficit collatio generalis. puta
vt dicat tot numero consenserunt in seiproniū
tot in caum. Item eligētes seiproniū sunt d̄i
gniores respectu dignitatis z meriti z institutio
ne: q̄ sunt antiquiores canonici. Item seipro
nius est imāgis idoneus respectu sciētie z etatis
z sic de singulis. Unde satis est facere istaz colla
tionē generalē ex qua appareat maiorē z saniorē
partem p̄sensisse in eligēdū. Et vide de hac colla
tione q̄ no. Spe. eo. ti. s. j. si aut aliquod dubium
oritur puta q̄ dicitur aliquos esse suspensos vel
excoīcatos: z sic nō debere in numero cōputari.
vel q̄ aliq̄ erat absens. vnde erat vocādu vel
qd simile. tūc debet fieri collatio magis stricta.
Nā debet haberi tractatus z discussio sup̄ dubio
exorto. nō aut necessario recipiunt probationes
per capitulū. nec est ferenda sentētia: q̄ capitū
lum nō d̄z esse iudex in causa propria. ¶ Et nō.
hoc verbū: ex quo habes q̄ si aliq̄ dubiū orit̄
inter maiorē partem capituli z aliquos singula
riter de capitulo nō potest capitulū esse iudex.
C. ne quis in sua causa ius sibi dicat. l. vnica. Nec
puto valere cōstitutionē capituli in contrarium
per. l. p̄. ff. de arbi. vbi d̄z quod etiā ex consensu
aduersarij nō potest quis esse arbit̄ vel iudex in
facto p̄prio. Et hoc p̄cedit etiā si caplm̄ haberet
alias iurisdictionē in singulos. sicut habet q̄q̄
ex consuetudine. vt in. c. irrefragabili. s. excessus.
de offi. ordi. p̄cedit etiā illa cōsuetudo quaten⁹
capitulū iudicat singulos. nō tū in facto p̄prio
z ita intellige Jnnoc. hic qui dubie loquit̄. vide
etiā Jnn. in. c. dū nobis. s. eo. vbi dixit capitulū
non habere iurisdictionem in singulos vt possit
eos animaduertere si vocati nolūt ad capitulū
venire: idē dixit in. c. i. de maio. z obe. respectu an
tiquioris canonici. q̄ ex consuetudine habet p̄tā
tem congregandi capitulum. z hec no. q̄ faciunt
ad multa. Siet ergo ista discussio per capitulum
quo ad informandum animū capituli z vt subse
quatur canonica electio nō aut vt sententia feras
tur per capitulū. vide in simili q̄ no. Jnn. in. c.
venerabili. j. de cens. z facit. c. cum persone. de pri
uile. li. vj. ¶ Mo. iij. ex tex. tria que sunt de substa
tiali forma electionis. Prīmū est q̄ electio fiat
a maiorē z saniori parte capituli. Secūdu vt pro
cedat plana collatio. z dicit hic Lōpost. q̄ colla
tio solum exigitur in forma scrutinij. nō autē in
forma cōpromissi: licet sit vtile: vt etiā tunc fiat
collatio per compromissarios. q̄ mihi satis pla
cet: q̄. c. q̄ propter in forma scrutinij exigit colla
tionem: z vide q̄ ibi dixi. Tertiū est vt subsequa
tur post publicationē scrutinij z collationē cōis
electio. non enī sufficit singularis. i. q̄ quilibet
dicat: eligo talem zc. sed oportet q̄ sequat̄ cōis
z vnica. z hodie habet forma in. c. sicut. j. eod. lib.
vj. z c. cū ab vno. de re iudic. eo. lib. vt puta quod
vnus nōte capituli eligat p̄ verba singularis nu
meri. vt in iuribus palle. ¶ Mo. ibi. ne vel idēz re
peti. q̄ iura detestant̄ superfluitatem. facit. c. si
cut. de proba. non enī est vtdū superfluis reme
dijs. vt dicit tex. in. l. hec stipulatio. s. diuus. ff. vt
leg. no. ca. ¶ Mo. vj. ibi tot essent electiones zc. q̄
ad multiplicationē cause sequitur multiplicatio
effectus causati. z sensus h̄tere est quod publica
to scrutinio in quo singuli cōenserunt: nō debet
de nouo q̄libet per se eligere. quia aut idēz repe
retur aut sequeretur q̄ tot essent electiōes quot
numero eligētes. Et ex hoc dicit Joā. an. q̄ pos
set sustineri si in scrutinio quilibet ex electoribus
dicat eligo. per tex. ibi. ne vel idēz repeti loqui
tur enim de electione singularium: ergo vt dicat
repetitio oportet dicere vt in scrutinio dixerit.
Sed Mo. aliter intelligit. dixit em̄ q̄ si electio

singularis diceretur nōtatio z nō electio. se q̄ret
q̄ idēz repeteret: si vero dicatur q̄ sit electio se q̄
retur absurdū q̄ tot essent electiones zc. q̄ quē
admodū prim⁹ faceret electionē ita z scōs zc. Et
iste intellectus plus mihi placet. vt dixi in. c. q̄
propter. s. eo. vnde laudo illā practicā. vt in scru
tinio q̄ dicat eligo. sed debet postea subseq̄ cōis
electio. vt hic z in. d. c. q̄ propter. tamē si elector
res parum gnari. i. iuris insc̄i dicerent eligo: nō
per hoc puto scrutinium vitari per hoc dictūz
Joā. an. q̄ est menti tenendūz: z quia verbalate
debent intelligi vt res potius valeat q̄ pereat. vt
3 in. c. abbate de ver. sig. ¶ J. Mo. vltimus q̄ ex ter
minis naturalibus vel dialecticis pōt inferri ad
decisionēz causarū sicut hic fecit papa: p̄ hoc fa
cit glo. no. i. dist. consuetudo. que dicit q̄ deficiēte
lege pōt allegari ratio naturalis b̄z p̄ hoc facit
l. scire. in. s. sufficit. ff. de excu. tu. ad idēz. c. secūdo
requiris in fi. de appel. Et mēs l̄re est q̄ sicut ex
singularibus propositionibus licet veris non ap
paret prepositio vniuersalis nisi exprimat̄ per
signū vniuersale: exēplum si dico titi⁹ currit sem
pronius currit zc. enumerando omnes homines
mūdi ex his nō apparet q̄ oīs homo currat nisi
hoc exprimat̄ per aliq̄ signū vniuersale. z pō
dera: quia tex. dicit: nō apparet: non em̄ dicit nō
sequitur: ga bene sequeretur numerādo omnes ho
mines munditia in electione licet quilibet singu
lariter dicat eligo talē nisi subsequat̄ electio cōis
noīe capituli nō apparet electio capitularis z cō
munis: ideo vt appareat cōis fuit statutūz vt p̄
stitis singularib⁹ cōsensib⁹ in scrutinio subsequat̄
cōis electio modo p̄dicto. hoc tū cōsistit magis i
subtilitate q̄ in veritate. Unde Jnnoc. reddit aliā
rōnez dicēs hoc fuisse statutū q̄ si sufficerent sin
gulares cōsensūs: q̄libet publicato scrutinio pro
rumperet ad eligendūz redderet se gratū electio
z sic sepe pretermittet̄ collatio z eliget̄ mal⁹.
¶ Mo. tū reddit aliam rationē dicens quod cum
spiritus sanct⁹ descēdit super cōgregatos in vniū:
z cōitas pariat vnitatē singularitas vero diuisio
nē: debet esse electio potius cōis q̄ singularis: cū
debeat fieri inuocata spiritus sancti gratia. vt in. c.
sacrosancta. s. eo. l̄re rōnes sunt omnes persuasi
ue: vnde prima rō tex. plus mihi pl̄s. Et scias s̄z
Jnn. z bene q̄ hec electio cōis nō requiritur nisi
vbi est seruanda forma: c. q̄ propter. nam in alijs
sufficiunt singulares consensus per capitulūz in
c. p̄stiti. q̄ no. Et idēz voluit gl. i. d. c. sicut. j.
eo. li. vj. ¶ J. Et no. ex dicto Jnnoc. q̄ ad hoc vt
valeat actus gerendus noīe capituli op̄z expli
cet̄ collegialiter z in ipso collegio. Ad idēz gl.
no. in. l. sicut. ff. q̄ cuiusq̄ vni. que sing. dicit q̄ li
cet oēs hoīes hui⁹ ciuitatis etiā eleuato vexillo
aliquē insultū fecerint seu rumorē: nō p̄pter hoc
dicipotes q̄ ciuitas hoc fecit sed singuli de ciui
tate. Ad hoc etiā vt attribuatur ciuitati opor
tet q̄ prius in consilio legitime congregato hoc
fuerit obtentūz: q̄ uot. z facit q̄ no. Bal. in. c. cū
omnes de constitū. z Joā. an. in. c. j. de reb. ec. non
alien. in nouella: licet aliud z male ibi senserit in
glo. sua. ¶ J. Mo. ibi: in canonicatus possessione.
q̄ sola possessio canonicatus tribuit facultatem
dandi vocē in caplo: l̄z aliter hoc appareat de p̄
prietate iuris canonicalis: vñ existēs i possessiōe
canonicat⁹ d̄z admitti ad tractatus capitulares
tanq̄ canonicus. nec d̄z excludi. l̄z ab aliq̄bus ne
get ius p̄prietatis. q̄ nō d̄z ex facto priuatorum
sua possessione spoliari. facit. c. q̄ relā. s. eo. ti. z. c.
cōsultationibus. de iurepa. Jte no. qualiter pro
betur possessio canonicatus probatur aūt p̄ban
do exercitiū particulariū actū cōpetitiū solis
canonicis. vt no. hic probat̄: z concor. tex. in. c. di
lecto. j. de p̄bē. ¶ J. Item no. in ver. secūduz: q̄
cōsuetudo gñalis pōt allegari ad decisionē cause
vertētis i loco particulari: z hoc intelligo q̄ lo
cus particularis nō habet specialē cōsuetudinē
nec ius cōe expresse disponit in illo casu. nam de
iure cōi nō est expresse de quo loco debeāt voca
ri absentes vñ in hoc pōt recurrī ad consuetudinē
nem generalem

nisi ad vñū equit
paratur orationi
singulari. vt in. l.
h̄. vbi p̄ Alex. ff.
de lib. z posth. et
intellige q̄ inde
finita equi pollet
vniuersali: colle
ctiue nō distribū
tiue. vt no. in. l. si
pluribus. ff. de le. ij.
Et adde etiā q̄
indefinita nō cō
prehēdit eum de
quō specialr̄ est
p̄uissū. l. cū i testa
mēto. s. qui tres.
z ibi per Bar. ff.
de heredi. instit.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Superfluitas
tem. vide Feli. in
c. solite. de maio.
z obedi. z in pe.
Diego. circa fin.
¶ Sebast. Sapia.
¶ Rō naturalis.
Aide gl. in. c. ex
eo. in x. rōnis. d̄
elec. lib. vj. z dicit
Andr. de iser. in
pe. feudorū in vl.
colū. q̄ rōnabi
le dictum ita d̄z
mouere iudicem
sicut ipsa l̄x vt
de ad declaratio
nē do. Bas. in. l. al
lam. col. ij. de col
latio.
¶ Sebast. Sapia.
¶ In loco parti
culari. vide Bar.
q̄. xvj. C. q̄ sit lō
ga cōsultate p̄. d.
meū. d̄. Rochus
curtiū in repe. c.
fi. col. lxxvij. x̄
si. scōo amplia. s̄.
de consuetudi.

zacharias.

C Habito prius consilio cardinali. aduerte qd in arduis voluntariis a cardinalibus consiliis capit nō aut neces- sariū cū in nego- tijs q̄tūcūq; gra- uibus a cardina- libus consiliū ex- petere nō cogat: vt plene per Fel. in rub. de consti. in princ. et ver. ad id qd nō. Jo. an. in. c. sane. colū. ij. Antonius Frā. Circa hoc an papa teneatur re- quirere i arduis et magnis nego- tijs cōsiliū vel cō- sensum cardina- li et vide glo. in. c. ad apostolicē. de re iu. li. vi. et vide Archi. in. c. sunt quidam. xxv. q. i. vbi dicit qd legē gēalē d̄ vniuersa- li statu ecclesie non potest papa facere sine. d. car- dinalib⁹ et de po- testate quā h̄z pa- pa. ē pulchra gl. in cle. ad nostrū. in ver. ecclesie. de here. et in. c. lector in ver. subdiaconus. xxxiij. di. et habetur per Tho- sti. in. c. magne. d̄ vo. vbi dicunt qd Papa sol⁹ pōt oīa facere p̄ter q̄ peccatū. qd intel- lige qd peccatūz insurgit ex cōtra- uctione legis di- uine. sec⁹ si ex cō- trauentiōe legis positine fm Jo. an. in. d. c. magne et habet per Tho- no. et doc. in. c. sup- his. de vo. et in. c. licet. de fo. cōpe. vide tñ Archi. in. c. redemptor. et in. c. ab oībus. xij. q. ij. vbi dicit qd pa- pāstra et res ec- clesie pōt sol⁹ in- feudare s̄ nō ma- gnas ciuitates si- ne consensu car- dinaliū cū domi- card. sint capitu- lū vniuersalis ec- clesie. et refert hoc dictum Bald. in. l. cū multa. C. de bo. que lib. vbi di- cit qd oēs ecclesie

nē generalē puincie. vt est bo. tex. hoc ad idē. c. su- p̄ eo. de cōs. **E**lti. nō. ibi. de cōsilio fratru. qd papa causas electionum prelatozū decidit cū cō- silio cardinaliū. **E**n̄ hodie ex cōi q̄suetudine d̄z puidere de platuris habito prius q̄silio cardina- liū. et facit qd nō. Jo. mo. in. c. super eo. j. de her. lib. vi. **I**n gl. in ver. zeli. ibi maior pars censet que est iustior. hec gl. vī contra tex. vbi papa nō solū ad zelū. sed etiam ad numerum h̄z respectū cōcurrere em̄ debet illa duo copulatiue. s. maiori- tas respectu numeri. et sanioritas respectu zeli. qd tenuit Joā. and. s. eo. cōgregato. et sequit in. c. ec- clesia. j. eo. et dixi in. c. qd ppter. s. eo. et vide quod dicā latius in. d. c. ecclesia. **I**n gl. in ver. nec ex singularibus. ibi vel plures vel simul oēs dic- qd imo d̄z p̄nuntiarī p̄ vñū tñz per verba singu- laris numeri. siue fuerit p̄cessum p̄ viā scrutiniū si- ue per viā cōpromissi. vt hodie probat in. d. c. si- cut. j. eo. li. vi. et in. c. cū ab vno. de re in. eo. lib. i. nec ob. l. per fundū de qua gl. in fi. opp. et nō soluit. lo- quit em̄ in respectante ad plures sup̄ qua p̄nt sin- guli disponere singulariter et diuisim. nec est ne- cesse vt cōueniāt in vñū. vt pbat in. d. l. p̄ fundū. **T**extus autē iste procedit in competentibus plu- ribus vt vniuersis seu collegio. tunc enim nō va- let dispositio: nisi fiat collegialiter. rō diuersita- tis est qd si res spectat ad collegium. nō potest di- ci qd collegiū disposuerit nisi fuerit congregata et collegialiter decreuerit. cū collegiū sit quoddaz corpus fictū representatū p̄ singulos in vñū aggre- gatos. ad hoc. l. mortuo. ff. de fideius. et per glo. in dicta. l. sicut. ff. quod cuiusq; vni. et plenius per Bart. in. l. aut facta. s. si. ff. de penis. et tenet Jnn. hic. et s. dixi. ad vñū tñ notabile et singulare di- ctum aduerte qd etiā in respectante ad plures vt ad singulares debent singuli in vñū conuenire qd dispositio maioris partis preiudicat minori parti. hanc theoricā notabilem posuit Bar. in repe. l. omnes populi. ff. de iusti. et iu. **P**ro qua fa- cit textus. in. l. et suum heredem. alias incipit ma- iorē. ff. de pac. et est hoc satis rationabile. qd forte minor pars p̄ns posset adducere maiorē partem in suā sententiā. et per hoc dictum alias dixi cō- tra theoricā doct. in. c. iij. de iurepa. qd plures pa- troni alicuius ecclesie debet in actu electiōis siē de de presentando conuenire in vñū: cū maior pars preiudicat minori parti. vt in. d. c. iij. et vide qd ibi dixi. **S**ed qd s. conclusi qd per vñūz nomine capituli seu maioris partis d̄z fieri ele- ctio queritur per quē deputabitur iste. Solu. di- cit hic Jnn. qd ex consensu capituli exp̄resso vel tacito: nā si quis eligeret nomine capituli capitu- lo p̄sente et nō cōtradidente videtur capitulū cō- sentire. qd agitur hoc casu de re meritoria et cōn- piscibili. vt sc̄z ecclesie p̄uideat de pastore. sec⁹ si ageret de re onerosa: vt est seruitus vel procu- ratoris officiū nā tūc tacens habet p̄ d̄dicente. vt in. l. filiūssa. s. inuitū. ff. de proc. et in. l. q̄ vās. s. vetare. ff. de fur. cū si. **E**t nō primo hāc theori- cā Jnn. qd quotidie allegatur cū querit an ta- cens debeat haberi pro consentiente vel d̄dicen- te. Sed ego plenius exp̄ediam hūc articulū in. c. nōne. de presum. et dic vt ibi. **I**stūquid aut capitu- lū possit aliquē deputare aliquibus reluctantib⁹ Jo. an. qd sic. qd cum agitur de re necessaria stan- dum est iudicio maioris partis: nisi minor pars opponeret aliquod rōnabile vt in. c. j. de his q̄ fi. a ma. par. c. gl. nō. in. c. cū oēs. de cōstit. et facit qd dixi in. c. scriptū. s. e. **I**n gl. in ver. nec p̄mis- si ibi. sed ipse hoc supplet ex officio suo pōdera- bene gl. videt enim sentire vñūz dictū qd alibi nō memini legisse: qd si aliquis fuit cōtēptus in ele- ctione l̄z ipse nō prosequatur cōtēptū. potest tñ iudex qd h̄z electionē cōfirmare ex officio suo. allegare cōtēptū illius et sic electionē tanq̄ in- iustā retractare. **S**z aduerte qd tex. videt velle qd aduersarij referebant de hoc questionē. vt patet in ver. de quibus. et sic nō vides qd ex officio suo papa hic suppleret. **P**eterea dico qd nec aduer- sarij nec iudex ex officio suo possit allegare con-

temptum ex quo ille qui fuit cōtēpt⁹ tacet. qd cum hoc casu agat de fauore priuato. nō aut pu- blico non pōt iudex supplere ex officio suo. vt nō. in. c. bone. de postu. prela. et pbat in. l. iij. s. hoc autem iudicium. ff. de dā. in se. no. Jnnoc. in. c. ad n̄ am. el. ij. de in re iur. **Q**uod aut hoc p̄cernat cō- modū priuatum et non publicum p̄bo ex eo qd ipse p̄tēpt⁹ pōt ratificare electionem. vt in. c. qd sicut. s. eo. qd non posset si versaretur ibi vtilitas publica. qd non pōt quis renuntiare iuri intro- ducto in fauorem publicū. vt in. c. si diligenti. de foro p̄pe. ad hoc facit gl. nō. in. c. qd sicut. palle. qd dicit qd mortuo canonico p̄tēptio nō pōt am- plius allegari cōtēptus etiam per successorē in canonicatu. **I**tem quemadmodū canonic⁹ pōt a principio non interesse electioni. vt in. c. qd pro- pter. et in. c. cum dilectus. s. eo. ita pōt ex postfa- cto contemptum non prosequi. et si ipse non cu- rat nec iudex curare debet. quare ego puto qd so- lus p̄tēptus pōt allegare contemptum ad ef- fectum vt retractet electio vñ nec iudex nec alij de capitulo illo tacente poterunt cōtēptū alle- gare. et videtur hoc satis de mente docto. hic l̄z exp̄esse nō tangāt. **A**d istū tex. sentiūt doc- duos intellectus primus quod hic aduersarij et papa poterant habere respectum ad cōtēptūz istozum. qd eis computatis non habebat electus maiorem partē capituli. **E**x hoc em̄ resultabat nullitas electionis. vt in. c. ecclesia. j. eo. et hic in principio. et ex quo electio est nulla nō posset cō- temptus illam validare consentiendo. ar. c. audi- tis. s. eo. et hec lec. videt placere Jnn. Egi. et Jo. an. licet Tho. nolit admittere contemptor debe- re computari in numero. sed habuerunt oēs bo- num sensum. nam dictum Tho. d̄z intelligi qd contempti nō debet cōputari in numero. s. ad au- gendum numerum eligentiū si postea p̄sentiāt qd cōsensus debet p̄stari in scrutinio. et ex illis debet resultare electio. vt in. c. qd propter. et dicaz post gl. j. e. ecclesia. sed dictum Jnn. et sequacium procedit qd quo ad hoc vt p̄sideretur an habue- rit electus maiorem partem totius capituli de- bent cōtēpti p̄putari in numero eozum qui fa- ciunt capitulū. non autē in nūero illorū qd p̄sen- serūt in electū. et tene perpetuo hoc dictū menti. qd feruet tibi nō solū in actu electionis. s. in oī- bus actibus collegialiter exp̄licandis vt non va- leat quicquid faciet maior pars presentium si il- la pars non fuit maior pars habito respectu ad alios qui debebāt vocari. **N**one exemplū in vni- uersitate sunt. xij. xi. se congregant cōtēptio duo- decimo nō valebit quicquid fiet per sex. qd cōpu- tato absente nō reperit dispositio facta a maio- ri parte totius capituli. et pro hoc facit quod nō. gl. in cle. quod circa. j. eo. ti. **S**ecundus intelle- ctus quod ideo papa habuit respectū hic ad cō- temptum illorū qd nō interuenit plena collatio numeri ad numerū. nō em̄ fuit plene discussum vtrum ille canonicus qui fuit admissus cum p̄- testatione deberet p̄stare suffragium. nec vtrū absens deberet in numero cōputari. defect⁹ aut collationis vitiat electionē ip̄o facto. qd est vñūz de substantialib⁹ forme. vt in. c. cum ana. s. e. et for- ma fuit introducta in fauore publicū. vnde pa- pa nō propter ius priuatum cōtēptorū. s. pro- pter trāsgressionem iuris publici fecit mentionē de istis duobus canonicis cōtēptis. **E**t hūc itel- lectū sentit hic Tho. et vterq; mihi plz. **I**n gl. in verbo possessione ibi etiaz si ius in veritate non haberet. nō. hanc gl. et eam intelligit vt not. Jnn. in. c. in literis. de resti. spo. et dixi in cap. cu- mana. s. eo. **E**t in fin. gl. Jnn. dat aliam solu- ad. c. cum ana. dices quod ibi fuit facta p̄testatio qd vox illorum clericorum nō deberet valere nisi de iure deberent interesse: ideo possessoribus nō profuit ex quo nō pbat se habere ius p̄prietatis eligendi. hic autem fuit facta p̄testatio qd vox istius nō deberet valere si de iure valere non deberet. sed ex quo erat in possessione debebat de iure valere per id quod. s. dixi. in gl. hec solu. nō

et oēs clerici mīa- di nō possent au- ferre papatū pa- pe. qd tñ itellige- re exceptis illis casibus in quib⁹ papa posset de- poni puta ppter heresiz quo casu pōt deponi p̄ cō- ciliū vt dictū est s. in aposti. mag. vbi tractatū ē de cōsilio. **E**t adde qd sicut p̄ cardina- les regis ostium ita ecclesia roma- na regitur consi- lijs cardinalium vt est glo. in. c. sa- crosan. xxij. dist. in fi. et vide gl. i. c. ij. de offic. archi- presby. et late per Archid. in. c. vbi periculū. de elec. lib. vi.

Sebasti. Sapia.

Plures pa- troni vide Feli. et Deci. in ca. cum oēs. s. de constit. vbi dicūt qd regu- lariter in his q̄ sūt cōia vt singu- lis nō pōt dispo- nere nisi oēs con- senserūt. s. fallit in casu. d. c. iij. vt p̄ Jmo. et Car. in d. c. cum omnes. zacharias.

Etiam p̄ suc- cessorē in canoni- catu. **D**e hoc vide p̄ glo. et doc. in. c. qd sicut. s. eod. Jmol. et Domi. in. c. cupientes. s. si vero. col. fi. zibi **P**hi. fran. eo. ti. lib. vi. imo pl⁹ vt hic in alleg. c. qd sicut voluit qd si tpe quo fuit emis- sum edictū de cō- firmatione fieda et taceant nō pos- sunt amplius cō- tradicere.

Sanor. super Prima parte primi.

zacharias. **C**laicos capaces iuris spiritualis. Adde per Specu. in titulo de instru. edi. §. vii. ver. quid ergo. et doc. in. c. q. propter. §. eo.

Anto. **F**ra. **C**irca hoc an laicus possit esse capax aliquo casu iuris spūalis. Dicitur quod laicus bene potest esse capax possessionis pbeade canonicalis. I. nō iuris canonicalis. vt est gl. in. c. cū. ad. de cōstitu. et no. doct. in. c. pe.

de magi. et in. c. q. de insti. et habet in. c. clerici. de vi ta et hōne. cleri. et i. c. tua nōs. de cle ri. cōiug. et q. sint illa spūalia a q. bus laici debent abstinere. vide p. 1 glo. Hosti. et Jo. and. in. c. ecclesia scē marie. de cōs. 2

stitu. et vide glo. et Archid. in. c. fin. 3

xxiii. q. i. et no. in. c. q. to. de p. sue. et vide gl. in. c. i. de

custo. eūcha. et in. c. peruenit. de cō

secra. dist. i. et an gūaliter sit laic. 1

habilis ad bñfici cia vide tex. cum glo. in. l. cū adeo.

de rescrip. et in. c. ex l. is. de trasac. et vide p. Inno. in

c. cum nōstris. de cōces. pbe. et in. c. inter dilectos. §. fide instru. et an

laicus possit esse vicarius epi. vi. p. Hosti. in. c. con

tingit. de arbi. et i. c. q. de iudi. et in. c. iōannes. de cle.

tiug. et in. c. sicut. de hereti. vbi cō

cluditur q. nō. et not. in. c. i. de syn di. et vide bo. tex. in. c. iudicatum.

lxxxi. distinct. et in. c. in noua. xvi. q. vii.

Sebasti. **S**apia. **C**orrupt. sed in cōtrariū facit

tex. in. c. mala cō

suetudo. vii. di. vide p. solutione

bo. meū. Rochū curtiū in. c. fin. in vlti. nō. §. de con

suetudi. **S**ebasti. **S**apia. **E**cclēsticā li

bertatē. **D**ec opi

nio nō videtur vera ex his que nō. d. Abbas in. c. i. §. de cōsue. vbi vult

q. valet consuetudo in preiudiciū clericorum respectu bonorū patri

monialiū. facit quod not. Roma. in consue. c. xxv. quo ad primū. itē fa

cit q. vbi agitur de exactione bonorū tpaliū. in dubio est indicādū cō

tra clericos vt eorū auaritia reprimatur. fm Abb. in. c. i. per illū text. j. de deci. faciunt not. per abb. in. c. cum in officiis. §. de testa.

zacharias. **S**int excoīcati. Adde tu videre de penis imponentiū collectas clericis: doc. in. c. aduersus. et in. c. nō minus. p. istū alleg. de i

mun. eccle. et in. c. i. vbi Bar. ed. ti. et xvi. q. vii. si q. principū. vbi ap

pellat talem sacrilegū et in. c. in legibus. xii. q. ii. et c. predia. imo consu

placet Jo. an. q. etiam existēs in possessione ca

nonicatus debet de iure interesse. et tū illa ptesta

tio nocet ei qui nō hz nisi possessionē tū. vt i. d. c. cumana. Ideo Jo. an. dat aliā sol. dicens q. ibi

clerici cōsenserūt ptestationi. ideo sibi p̄iudica

uerūt respectu possessionis. hic autē iste canonic. non consensit. et nō. istā solu. et vide quod latius

dixi in. d. c. cumana. Abbas. **P**apa non potest eligi a laicis etiam q. cōs

suetudo ita se habeat. s. laici bene possunt cū cle

ricis interuenire. 2. Laicus nō potest cognoscere causas spirituales

nisi ex cōmissione pape. Laici eligēdo reddūt electionē ipso iure nullā. 3.

Excommunicati vel alias inhabiles eligēdo an reddant electionē ipso iure nullam.

Cōsuetudo cuius tēporis nō extet memoria nō pōset reddere laicos capaces spūalium. 5.

Clerici nō solūnt collectā etiā de bonis patrimo

nialibus: nec valeret cōsuetudo aliter disponēs.

Massana. **T**is electio pō

nonicos facta etiā si hoc habeat p̄sue

tudo: et quotidie solet allegari. et tria

facit. Primo prohibet. Secūdo decretū ponit.

Tertio dānat contrariā cōsuetudinem. secun

da: ibi: que si. tertia ibi: nō obstante. **M**ot. ibi:

edicto perpetuo: q. edictū q. pōnitur p. sta

tuto: q. q. vero pro citatiōe. vt in. c. de illicita. xx

ii. q. ii. et in. l. edictum. et in. l. ad peremptoriū.

ff. de iudi. reperitur etiam indictum. Et dicit in

dictum collecta q. solet imponi per principē vel

cōitatē. vt. C. de iudi. in ru. et nig. li. x. Super indi

ctū vero est collecta extraordinaria. de quo dicen

dum vt in. l. vnica. C. de superindi. **M**ot. q. q. canonici non possunt cōicare ius eligēdi laicis.

pro hoc. c. q. de iudi. et q. ibi no. imo nec eps vt

no. gl. in. c. nobis. j. de iurepa. nec aliquis alius ci

trapa: potest laico cōmittere causas spiritua

les et dare etiam potestātē excoīcandi. vt no. glo. in. §. verum. xxii. dist. et in. c. bone quidez. xvi. q. et per hoc soluitur contrarium quod formari pos

set de. c. adrianus. et c. in synodo. lxi. distinct. vbi

papa cum concilio dedit potestatem imperatori

eligendi pontifices quod tamen p̄uilegiū post

ea fuit renocatum. vt in. §. verum. ea. di. An autē

ex hac cōcessione imperator seu alius laicus tras

ferat ius spirituale ex sua electione. vide per In

nocen. in. c. quod sicut in fine. i. col. §. eodem.

Mota tertio quod admissio laicorum in el

ctione prelati reddit electionem ipso facto nullā

vt hic est casus notabilis et menti tenēdus. quod

intelligi quādo admittuntur ad colligendum.

secus si admitterentur propter aliquam vtilita

tem ecclesie secūdum Compost. vt puta admitti

tur tabellio ad scribendum electionis p̄cessum.

Et nota hoc dictū de quo vide vt plenius dixi

in. c. quia propter. §. eo. Vel vocantur laici vt de

c. aduersus. hic alleg. vide Pan. de lea. in cle. j. de cēf. et Buil. de mōt

landu. in cle. j. de vita et hōne. cle. et conclusio est q. nō. et vide pulchriū cō

sil. Ang. c. q. d. linci. p. decisio. Et an possēdēs laicorū veniēs ad

ecclesiam debeat soluere collectas p. laicis et ab ip̄is laicis impositas

anteq. puenirēt ad ecclīas. vide Jo. an. i. c. j. de immu. eccle. in. vi. et vide

Bar. in. l. diu. C. de exactio. tribu. lib. xii. et in. l. ordi

ne. ff. ad munici. et in. l. rescripto. in §. ff. de mune. et hono. et eundem

Bar. in. cōf. suo xlv. i. c. et si aliqua possessio. et i. alio

conf. incip. cōmu ne senarū. et i. alio inci. p̄ctus que

stionis. et vide p. Bal. in. l. fin. C. si ne cen. vel reliq. et

vide q. habent in cle. j. de immu. ec. vbi dicit q. ip̄onēs

tales collectas ē sacrileg. et vide bo. tex. in. c. si q. p̄ncipū. xvi. q. vii. et in. c. p̄dia. et

in. c. in legib. xii. q. ii. et cōsules vt imponatur tenet

ad interesse et ad restitutionē. pōt tū clericus si uult

spōte soluere de licentia tū pape: als nō. d. quo et

habet per legist. in. l. placet. et in. l. oēs. C. de sac. fan.

ecc. et per Bal. in aut. itē nulla cōi

tas. c. de episc. et cle. et in. ti. de pa. cōstā. in. c. nos ro

manor. i. ii. col. et p. Spe. in ti. de cle. coniuga. vbi

per Bal. in addi. post prin. in ver. q. et habet Bene.

xlvi. q. c. et in libro Esdre. cap. vii. in ver. vobis quoq.

notum sit. et vide oīno. Bar. in. l. j. in. v. colum. C. de mulie. et in quo lo

co. lib. x. et p. Bar. in. l. j. in. §. j. vbi p. Alex. vbi mul

tas cōcor. alleg. i. addi. ff. de publi. vbi ponunt non

quid possint compelli ad soluendum dacia vectigalia et pedagia. et cō

cluditur quod non. dicebat tamen Bar. C. de cursu publico. lib. xii. q. d.

tempore guerre possit clericis imponi collecta cōtra quem est tex. in. l.

placet que ibi nouissimi ponderant ibi dūm dicit tex. extraordinariū

subintellectū. C. de sacrosan. eccle. de qua materia vide per Spec. in lo

co p̄alleg. de cleri. tiuga. et ibi etiā per Jo. an. in additio. et vide Ro.

in. l. si vero. in. §. de viro. in. xxi. q. char. ff. solu. mat. in quibus locis etiā

traditur an possint clerici p̄pelli ad collectas soluēdas pro bonis pa

trimonialibus. et in omni casu putarem tutius esse quod absq. licētia

pape aut saltem epi non imponerētur nec exigerētur: et putarē q. illō

q. dicit q. tēpore guerre possit imponi collecta si vellem. illud tene

re oportebit p̄supponere bellū esse licitū et istum. et si considerare vo

luerimus pauca inueniemus bella iusta et licita. et iō dixi et dico tutius

esse abstinere ne incurram. istas difficultates et facile possum. incur

tere penas et cēsuras ecclesiasticas vt in supradictis colligi potest.

cleri. vbi

clericorum, ubi est tex. apertus qd etiam de patrimonialibus nō tenent clerici soluere gabellas fortius nec collectā. dic etiam qd ista consuetudo nō valebat, qz nō poterat reddere laicos capaces iuris spiritalis. vt in. d. c. causam. de prescrip. Abbas.

- 1 Electio dicitur fieri a maiori et saniori parte capituli, et huius loci in omnibus dispositionibus capitularibus, vel vniuersitate seculari. 7. 11. 13.
- 2 Capitulum potest tempus sibi datum ad eligendum restringere, et an possit inuito aliquo de capitulo.
- 3 Cardinalis que beneficia perdat propterea qd effectus est cardinalis, et que potest acquirere. Episcopus per adeptionem episcopalis dignitatis perdit omnia beneficia que ante habebat.
- 4 Numerus maior habet presumptionem pro se.
- 5 Clausula in fine posita non respicit precedentia quando ex tali relatione sequeretur absurdum.
- 6 Correctio legum vt euitetur debet fieri stricta interpretatio.
- 8 Contumax in vno articulo cause debet tamen in alijs articulis eiusdem cause citari.
- 9 Citandus qui se absentauit ex malitia habetur pro citato.
- 10 Certus an et quando debeat certiorari.
- 12 Contemptus si postea consentit non auget numerum.
- 14 Animus non potest probari nisi per coniecturas.
- 14 Ad validitatem electionis an requirant omnes de capitulo presentes.
- 15 Cardinalis an debeat eligi vel postulari in episcopum.
- 16 Abbas potest eligi in episcopum sine licentia superioris, lz non possit deferere monasterium.

Monachus non potest acceptare episcopatum sine licentia abbatis.

Ecclēsia vestra. ¶ Ad sufficit ad confirmationem electionis qd sit facta a maiori papituli nisi et illa pars sit sanior. vel ad idem sic. Ad sufficit ad validitatem electionis qd sit a maiori parte capituli, sed requirit qd illa sit sanior. et est casus notabilis et semper meriti tenendus. Diuidit. nā primo ponitur duplex electio. Secundo allegatio p vno electorum ibi, tandem. Tercio p alio ibi, pars vero. Quarto diffinitio ibi, nos. ¶ Casus literalis. Vacante ecclesia catholica, canonici cōuenientes in vnu, terminū statuerunt ad celebrandā electionē, absente Su. canonico suo qui voluit interesse cum eis adueniente termino Su. predicto absente et eo non vocato premisso scrutinio f3 formā cōcilij. xiiij. ex canonicis elegerūt magistrū. B. cardinalē canonicū suum. xvij. elegerūt. R. canonicū remēsem. postmodū supuenit dicti Su. qui electioni dicti. R. p̄sensit pro istis duabz electionibz pcuratores vtriusqz ptis ad sedem aplicam accesserūt, ex pte dicti. R. p̄ electioe ipsi allegabat qd cū in quatuor excederet aliā. Su. p̄fato p̄putato maior et sanior pars reputari debebat et ubi est maior numerus, zelus melior reputatur. Ex aduerso r̄ndebat qd predicti. R. in etate patiebatur defectum nec erat sufficiētis scientie ad ecclesiā supradictā. su aut electus erat eminentis scientie et etatis mature et electores ipsius precedebāt alios meritis et auctoritate, et ideo meliorē zelum eos p̄stabat habere. ¶ Preterea dicebat qd p̄sensus Su. nihil adicere poterat, qz nō fuerat in scrutinio p̄stitus, sed post electionē accessit pars vero ipsi. R. dicebat Su. p̄dictū in electione fuisse cōtemptū. ecōtra pars cardinalis dicebat qd ipse Su. potius p̄tempnit capitulū, qz cū ipso noluit interesse. Sz cōtra hoc dicebat pars ipsi. R. qd concilium qd electionē dicit nō valere qm cōtra formam peccat nō debet referri ad p̄ceptū nec ad alia q non sunt de forma. vñ qd dicit de cōcilio qd aliter electio facta non valeat tñ respicit que contra formam cōcilij attentant et nō alia q ibi continent, quale est illud qd presentibus omnibus qui voluit et possunt commode interesse electio sit fienda. ne alia iura que sup hoc statuta sunt vnico verbo tollant, nec est credēdū. dñs papa auditis hinc et inde p̄positis q ex cōcilio lateranē. in ordinationibz ecclesiarū maior et sanior pars capituli exigatur et in generali concilio caueatur vt is in quē maior et sanior pars capituli consenserit eligat, electionez dicti R. non propter vitium persone, sed potius vitio electionis cū maior et sanior pars capituli non consenserit in eundem, cassauit. Ber.

- 2 ¶ Ad. i. q. capitulū pōt etiam vno absente p̄figere diē electiōis celebrande restringendo terminū iuris. nā de iure collegiū h3 tres menses ad eligendum, vt in. c. nep. defectu. 3. eo. capitulum aut pōt restringere hunc terminum talium breuiorem statuere vt hic. An autem hoc possit facere inuita minori parte. vide qd dixi post doc. in. c. cū nobis. 3. eo. ¶ Tercio not. ibi p̄sbyterū cardinalē canonicum vestrū. qd p̄sbyter cardinalis potest esse canonicus ecclesie cathedralis, et in hoc tene menti istum tex. qz nescio alibi. et dixit hic Ioan. an. q loquitur tex. fm consuetudinem p̄sbyterorum et diaconorum cardinalium qui retinent p̄iora beneficia. facit qd in simili no. in. c. miratus. xciij. di. quasi sentiat qd de nouo nō possit acquirere canonicatum. aperte tamē hoc non dicit. In hoc tamen dicerem sic, q aut p̄motus in cardinalē habebat prius bñficiū curatum vel aliam dignitatem inferiorē seu officii vacat ipso facto qd assumitur in cardinalē. per. c. de multa. j. d. p̄ben. nā cardinalat⁹ est dignitas seu offi. maximū, ergo p̄ adeptionez ipsius debent vacare beneficia curata prius adepta vel dignitates seu

personatus inferiores. Ad idēz quod habetur i extranaganti. execrabilis in. s. qui vero. Aut habebat bñficia minora: vt puta canonicatū: et illa nō vacant p̄ adeptionē cardinalatus etiā si exigerēt residentiam: iuxta ea que dixi. i. c. fi. de cle. nō residē. et in. d. c. de multa. et hoc intēllo de p̄sbytero vel diacono cardinali. nā ep̄s cardinalis rōne ep̄atus perdit ipso pacto oia p̄iora beneficia sicut statuit in simplici ep̄o. vt in. c. cū i cunctis in. s. cū vero. 3. eo. Aut queritur nūquid p̄mot⁹ in cardinalē possit de nouo acquirere beneficia i titulū et putō qd non si sunt curata. arg. in. d. c. de multa. et in. c. quia nōnulli. et in. c. relatum. et c. cū ad hoc de cle. nō resi. Idē si essent minora beneficia exigerēt tñ residētia: qz non debent conferri beneficia ei qui residere nō pōt. vt in iuribus p̄me allegatis. sed beneficia minora residētiam nō requirētia poterit p̄sbyter vel diacon⁹ cardinalis acquirere iure inspecta generali consuetudine de qua in. d. c. dudū. 3. eo. qz nil repugnat sicut habens dignitatē inferiorē poterit acquirere talia bñficia minora. vt no. in. c. i. de cōsuetu. li. vi. et in. c. gratia. de rescrip. e. li. 2. c. officij. j. de testamē. vbi gl. sed ep̄s cardinalis acquirere non potest sicut nec alius simplex ep̄s nā si p̄dit p̄iora bñficia. vt in. d. c. cū in cunctis. fortius nō potest de nouo acquirere quia turpius efficit q non admittit hospes. vt in. c. quēadmodum. de iureiur. hoc intellige nisi acquisitio admittat ex cā rōnabili iuxta ea q dixi post doc. in. c. cū notis. j. de p̄ces. p̄bē. et ibi bo. tex. facit qd legitur et notat in. c. cū in ecclesijs. de p̄bē. li. vi. et hoc notabis. ¶ Ad. tertio qd maior pars numero presumitur sanior. presumit enim in dubio pro numero. ar. c. prudētia. j. d. offi. deleg. et in. c. de qb. xx. di. concor. c. dudum. el. j. 3. e. hec tamē presumptio admittit p̄bationē in contrarium. vt hic p̄batur. ¶ Ad. quarto. ibi ad ecclesiam supradictā qd scientia requirit in prelato fm qualitatem ecclesie. nō ergo in omnibus ecclesijs requiritur vni formis scientia. nā si populus vni subiect⁹ est maximus requirit maior sciētia: vel si ibi sunt heretici. facit. c. in causis. 3. eo. et qd ibi nō. et tene mēti ista duo iura. ad hoc. ¶ Ad. quinto ibi habito respectu ad personā electi et c. quod zelus melior presumitur habito respectu ad idoneitatem electi: eligētes em̄ p̄sumunt meliori zelo ducti. ¶ Ad. sexto qd nō omnia contenta in capitulo: qz propter. sunt de forma substantiali electionis. nā qdam sunt ibi de iustitia: quedā de forma substantiali. vnde qd fiat electio vocatis oibus vocandis est de iustitia: nō autē de forma substantiali. et q sunt de forma substantiali ibi dixi. ¶ Et hoc et ex tex. singulariter no. qd clausula in fine posita nō semper cōcernit oia p̄cedētia. nā in. c. qz p̄pter. in si. ponit illa clausula: videlicet electio aliter facta nō teneat: et tñ nō cōcernis oia p̄cedētia: vt est hic tex. no. quia si p̄cerneret oia sequeretur multorum iurium correctio. Et ex hoc no. singulariter qd clausula in fine posita nō debet referri ad oia p̄cedētia qn ex tali relatione sequeretur absurdum vel aliud incōueniēs seu iurium correctio. debet enim esse vniiformis rō oibus p̄cedentibus ad hoc vt clausula sequēs referatur ad oia. secus si potest reddi diuersitatis rō inter p̄cedētia. Ad hoc vide q no. Bar. in. l. pretor. la. 3. s. eritqz. ff. vi bon. rap. et i. l. talis scriptura. ff. de leg. j. et qd plene dixi. in. c. secūdo requiris. de ap. et te ne in hoc semper mēti tex. istū qz nescio sibi simile i toto corpore iuris canonici. ¶ Ad. ex hoc et ex tex. no. qd p̄d euitāda iurij correctione debet fieri stricta interpretatio pro hoc q no. i. c. cū expedit. j. eo. lib. vi. et vide Bar. in extranagā. ad repri. in verbo: nō obstatibz p̄uilegijs. vbi ponit quedā verba pulchra in materia p̄ euitāda iurij correctione. ¶ Ad. ibi excogitātū est multis vigilijs. qd sciētia exigit vigilias repellit: autem somnolētos. Hinc Tullius in plogo rhetorice. Statui quidē semper neminē sapiētie zeloquētie laudem sine maximo sudore ac labore cōsequi posse.

¶ Sequeret absurdū. Doc. in. c. cū dilecti. j. de oia nā. et Lar. in cle. j. s. q autem. de stat. mo. et an et qn referat ad oia p̄cedētia clausula in fine posita vide q posui in apostil. ad istum in. c. cū q. in apost. in ver. clausula. i. si. post alios. nūme. j. 3. de rescrip.

¶ Anto. Sancise. ¶ Circa hoc de clausula i fine posita an referat ad omnia p̄cedētia vel ad q. Dicas qd clausula generalis posita post cas⁹ specificatos restringitur ad illos solos casus et ad similes expres sis de q vide bar. in. l. si seru⁹ cōis la. j. ff. d. stipu. seruo. et in. l. legato rum. in. s. fi. ff. de leg. 3. et in. l. titia. la. j. in. s. luci⁹. et j. et in. l. maritus. in. s. et qui. in. s. col. in prin. eo. ti. de leg. 3. et in. l. li bertis qd. in pnc. ff. de admō. leg. et p̄ Bal. i. l. pactū i. xiiij. q. c. d. coll. et p. d. Alex. plene in cons. cxiij. in. j. parte cōsilio rū. et vide que habentur in. l. doli clausula. ff. de ver bo. obli. et glo. i. c. cau. xxvij. qd. j. et adde quod talis clausula refertur ad omnia quādo nō est rō restricti na: qz tñc restringit ad limites rationis fm Bal. i. l. in pn. C. d. lib. p̄ter. et vide per Spe. in tit. de arbi. in. s. fi. in vers. i forma. vbi dicit qd nunq̄ refert ad id qd de iure fieri non potest. ¶ Sebast. Sapia. ¶ Incōueniens. Vide Abb. in. c. pen. j. de iure patro. et qd no. Ol. in 2. li. factū est dñs Elemēs.

Sanorimitanus super Prima parte primi.

a **Sebasti. Sapia.** In disponendis. Nec opi. vñ pcedere in actibus ecclesiasticis in quibus attendit sanior pars: secus est in actibus mere prophanis et non ecclesiasticis in quibus attenditur solū maior pars: ut per Sely. in. c. cū omnes. col. xij. de consti. vers. modo ad intellectum. et ita procedit quod usurpatur hodie in collegiis doctorum.

b **Sic sanior. ad uerte q:** per totū mundū practica tur qd voces dā tur siue p fabas siue p lupinos: et ita pluries vidī factū p amplissimū collegiū al me sapiētie noue perusine cui fuit et sum alū. Et illud qd dicit iste qd nō vñ q sit sanior pars. nō obstat q: vbi est maior nūerus ibi psumit sanior ps. vt dicit. s. p. i. iij. nota. cogita tñ. **Aleneas. d. falco.** **Anto. Francisc.** Quid sit dāda vox. Dicas in b seruādā eē cōsuetudinē nisi aliter per. l. vel statutū sit dispositū: tñ p lras dari nō pōt vt i. c. si qs iusto. de elec. lib. vi. Et addo qd in electionibus vox dicitur esse diuidua adeo q si vnus habet vocem suam et alteri: non pōt dare vni vnā vocem et alteri alterā. vt p **Bal. in. l. si plures. in prin. in x. f. item electio. C. d. p. di. infer. et plene per Alexā. in. l. si cōuenerit. in. s. si nuda. ff. de pign. ac. tñ quāto causatus dā vt nō cōprehendat: tāto sanior: et esse electio et liberior vt per **Bal. in. trac. schil. in. xij. colū.** **c** **Intimatio. co gita vtrū ista dicta faciāt ad qd nem de qua alio die fui interrogatus a quodā procuratore. Et statū i ista ciuitate Perusina: qd qñ est latū laudū dicitur notificari parti i publica forma modo qterit qd si pars est pñs qñ dā laudū: an requiratur amplius illa notificatio in publica forma. Dubitauit. nā in simplici citatio ne clarū est qd nō requirit qñ pars est pñs fm cōe opinionē de qua per moder. in rub. C. de in ius vocā. tñ qd statutū regrebat notificatio nē in publica forma ego dicebā qd debet fieri alia notificatio licet ps fuerit pñs: quia erat quedā solēnitas que videbatur non posse preteriri. argu. eorū que ponunt **Bal. et doc. in. l. i. ff. de liber. et posthū. et pro******

c **Mo. in ver. nos ergo. qd nō solū in electioe s; etiā in alijs dispositionibus fiendis p caplm nō sufficit minor pars nisi illa sit sanior.** Regunt ergo ista duo copulatiue: nō ergo sufficit maiortas numeri sine sanioritate: vt est hic tex. no. quē ad hoc semp tene mēti. Aliqd aut sufficiat sanioritas sine maiortate respectu numeri. Iunt opi. et dic vt latius dicā cū gl. si. An aut pdicta habeāt locū in vniuersitate seculari vt maior pars nō qñ stat in solo numero: sed in dignitate et auctoritate et merito psonarū. dic q sic. nō. **Bar. post gl. in. l. pōponius. alias icipit si vni. ff. de re iudi. qd tene mēti. et addit ibi notabile verbū dices predicta procedere in his que fiūt per plures vt collegiū. si aut per plures tanq singulares: tūc cōsiderat nūerus. ar. in. l. duo ex tribus. et in. l. inter ptes. ff. de re iudi. facit qd nō. per gl. in. c. si. de re iudi. et qd nō. **Mo. in. c. cum in veteri. s. e. et qd ibi dixi. et in. c. cū dilect. eo. titul. Et ex pdictis infer ad vñ ad qd cōiter nō aduertit q in disponendis per vniuersitatē seu caplm nō debēt dari voces p lupinos: q tūc nō pnt apparere q ps sit sanior: sed solū q maior respectu numeri: et tñ maiortas sine sanioritate nihil valet vt hic: et in iurib. s. al leg. et vt inquit **Pleni. in quadā epistola. nō debent solum numerari persone sed pōderari sentētie: nil em est ita ineqale q vbi impar est prudētia sit par ius. q. d. sicut hoies differūt i prudētia: q vt dicit **Cicero. Multi hoies et pauci hoies: multi noie et pauci re. facit. xl. di. multi. ita debēt eē differētia in auctoritate vocū vt magis ponderet vox prudētis q insipietis seu parū sapiētis. et hec diligenter no. In gl. i. ibi vel dic. hec paritula vsq ad si. fuit addita a tpe Inno. et cōsimilez additionē. facit in gl. seq. Et ex his duab. gl. no. qd l. canonic. vocat. nōluerit interesse pñsioni termini nō ppter hoc vt renūtiare iuri eligēdi cū ista sint diuersa. vñ terminus pñs: i capitulo debet sibi denuntiari et requiri vt cōpareat i termino ad eligēdū. cōtrariā tñ op. i. vt nō sit amplius requirendus: tēnerūt **Vincen. et Phil. per ea que dicunt in istis duabus gl. in prin. sed Inno. Jo. an. et cōiter alij sequentes tenent priorē partē: et pro qua optime facit q notat gl. in. c. cū qui. de dolo et cōtuma. lib. vi. q cōcludit qd licet qs fuit cōtuma in vno articulo cause: nihilominus dicitur citari ad ea que postea occurrūt ex quo citatio fuit specialis ad certū actū. et facit qd not. **Inno. in. c. cōsultuit. de offi. dele. Et vide q dixi in. c. si. de dilationibus. hanc tñ cōclusionē glo. limitant hic Inno. Jo. an. et cōiter alij. Et ex quorum dictis sic distingue cū queritur an nō cōparēs i termino electionis celebrāde pñsio debeat vocari qd aut absens interfuit pñsioni termini et nō dicitur amplius vocari. Imputet em sibi si non compareret. nā videt nolle interesse. ad hoc. c. cū dilectus et c. cū inter vniuersas. et c. in causis. s. e. Aut nō interfuit pñsioni termini. et tūc aut fuit vocat. ad terminū pñsionē: aut non. Primo casu aut sciuit pñsionē termini: et nō debet amplius vocari: quia ex quo est certus nō debet amplius certiorari. vt in regula eum qui certus de reg. iur. li. vi. et in. l. i. in fin. ff. de actio. empti. Aut ignorauit pñsionē termini et sic icidit in ignoratiā ex sua malitia puta quia absentauit se vt nō perueniret ad notitiā suā. et nō debet amplius requiri. qz haberi dicitur p citato: vt i. c. quoniā. s. s. p. porro. j. vt lite************

ista opi. dictū fuit mihi cōsultuisse do. Jo. petrucciū de mōte sperello de perusio et do. **De. philipū cornēū de perusio. licet pro contraria parte cōsultū fuerit per do. Benedi. caprā. et do. **Det. de vbaldis de perusio. cogita. tñ qz est pulcher punctus. Aleneas fal.****

c **Anto. Franci.** An intimatio debeat fieri ei q fuit pñs actui intima do. Dicas q si requiritur per. l. vñ statutū quod intimatio fiat sub certa forma: q dicitur in intimatiōe seruari illa forma de q per do. **Cardi. in. cle. j. in prin. et in. q. xxi. de ap. vbi dicit qd intimatio appellatiōis debet fieri s; formam ibi traditā de quo etiā p eū in. d. cle. j. i. s. adez quoz. et iō ibi dicit qd intimari dicitur delatio appellatiōis pariter q et pñsio termini neq sufficit intimari pñsionem termini nisi etiaz itime delatio de quo etiā p eū dicitur. **Car. i. cle. cam. in. s. verū de ele. scientiā tē rei q fuit pñs non credo necessario intimatiōe faciēdā. p gl. et ibi etiā p. d. **Car. in. xxi. q. d. app. et p hoc facit illa regula q q certus est nō dicitur amplius certiorari. vt i regula cū qui. tibi plene p. **De. de reg. iur. li. vi. et no. i. l. i. ff. de act. emp. et p **Bar. in. l. i. ff. sol. mat. et iō dicitur qd ille qui cert. est dolo nō caret. l. i. ff. de libero homi. et hi. et h. in. c. si. beneficiā. de pben. li. vi.**** **Sebasti. Sapia.** **Exemplū.** Vide **Bar. in. l. non solū. s. morte. in. fi. ff. de ope. no. nun. Et hoc idū aī s; cōsulēdo ad qd nōne pulchriā. et ductor exercitus veniēte domū cōductam de reliq exercit. fregit fenestras et alia intulit damna: qrebat an ad illū dānū dñs tenebat. de hoc est tex. i. l. itē qritur. s. exercitu. ff. loca** **ti vbi dicit qd si cōductor potuit denunciare dñō et nō renūtiavit tene tur. sed cōductor dicebat nō esse opus denūtiatiōe qz tunc oēs aufugerunt et ipse quoq locator sciebat: fuit maxima cōtrouersia tandē res fuit decisa per transactionē: nunqd autē in preterito cōductor teneat ad pensionem pro eo tempore. vide quod in simili no. do. Jo. bapti. de sancto seuerino in repe. l. diē functo. q. xl. ff. de offi. assesso.********

contempti.

contempti, ergo non h3 locum rati habitio, vt in regula ratus quis, de reg. iur. in. vi. ¶ Preterea esto qd elegissent etiā nomine ptempti non tñ videtur qd hoc casu habeat locum rati habitio, qz obstat publicatiōe scrutiniū non pōt fieri retractus, ad hoc qd no. Bar. in. l. si is qui p em ptoze. ff. de vsuca. Ad quid ergo valet p̄sensus istius ptempti superue niens, dic qd qno ad hoc vt electio als valida non casset, nā deberet cas sari eo psequente contemptū, vt in. c. qd sicut. §. eo. S3 circa hoc cadit hic alia notabilis q̄stio, pone qd ex eodē scrutinio facte sunt due ele ctiones in discordia, vt cōtingit, dubitatur nunquid cōtemptus pos sit vnam electionem approbare et alterā impugnare ratione contēpt⁹, gl. hic in ver. et qz cōsensit, tacite sensit istam questionem, et tenet qd nō, qz ex quo consensit vni electioni, nō pōt aliā reprobare, et hanc opi. te nuit Boan. sed Jo. an. hic refert contrarium fuisse Bononie disputā do determinatū per quēdā dñm Stephanū, et adducebat multas au toritates diuine scripture ex idēitate rōnis et p̄sertim allegabat exē plū de Jacob et Esau, qui cū essent duo fratres germani, vnus. f. Ja cob fuit gratus, alter nō, et hanc opi. sequitur hic do. Anto. dicens qd cū iste fuerit cōtēpt⁹ a toto capitulo et a singularibus de capitulo po test remittere iniuriā respectu aliquorum qui fecerunt vnam electio nem et respectu aliorum psequi contemptū, S3 do. meus. d. Card. di cit posse sustineri contrariam opi. qz ex quo iste electiones p̄cesserunt ex eodem scrutinio in quo iste fuit cōtemptus nō pōt idem scrutiniū p parte approbare et p parte impugnare, arg. in. c. cū olim. j. de cēst. et p̄fecto hec fuit bona p̄sideratio qz p̄ defendendo aliā opi. posset dici qd iste fuit cōtemptus nō solū in scrutinio sed in electione, et scrutiniū electio sunt partes separate, vt dicā in. c. seq. vñ neutra pars debebat p cedere ad electionē eo non vocato, ergo habet ius psequēdi et vtrāqz electionē que cū sint diuerse potest vna approbari et alia impugnari. Ad hoc adduco bo. tex. in arg. ia. c. vt quis duas. j. e. li. vi. vbi electus egouab⁹ electiōib⁹ tenet vñā approbare. Et p hac opi. facit etia3 ista litera. nā si pars q̄ elegit illū canonicū remēs3 p̄p̄ndisset qd ille cōtē ptus nō potuisset alterā impugnare nō allegasset p̄tēptū illā electio nem. Itē facit allegatio in x. deniqz. fm vñū intellectū. ¶ In gl. in x. deniqz. aduerte gl. ista vult qd in x. deniqz. ponit allegatio p magistro B. card. et facit hec allegatio hoc modo, qz canonic⁹ elect⁹ dicebat ele ctionē cardinalis esse nullā ppter p̄tēptū istī⁹ canonici, et allegabat. c. qz ppter. §. eo. Nec ob. fm eū qd etiā in sua electiōe fuit p̄tēpt⁹, qz illō vitium erat purgatum rōne p̄sensus postea p̄stiti, sed electionē cardī nalis nō approbavit. S3 p isto magistro. B. cardinali rīdēt vt habet in ver. deniqz. et ver. p̄cedenti. videlicet qd iste nō fuerat cōtēptus, sed potius ipse cōtēpt⁹ erat capitulū cū primo vocatus noluisse ac cedere. Itē p̄supposito qd fuisset p̄tēptus tñ sola ratio contēpt⁹ nō reddit electionē nullā per ea que habent in ver. deniqz. et iste intellect⁹ est satis bonus in se. Alīqz vero dicūt qd ibi ponit allegatio p illo cano nico remēs3 dicētes qd cardinalis nō curabat qd sua electio p̄firmaretur vtrāqz p̄nūtiaret nulla, dicēdo, qd ex quo altera pars fatebat canonici cum illū fuisse p̄tēptū erat vtrāqz electio nulla. qz. c. qz ppter. dicit ele ctionē nō valere p̄ formā illius. c. attētatā. sed pro illo canonico alle gabat qd cā p̄tēptus nō reddit electionē nullā, sed dat cām cassandi cō tempto, psequēte cōtēptū. sed cū ille canonicus cōsensisset electioni il lius remēs3 nō debebat sua electio ppter hoc retractari et iste intelle ctus etiam in se est bonus. Alīqz etiā dicūt qd illa sunt verba pape, et sic qd ponūt ius qd satis pōt sustineri. tñ Host. dicit qd ex ver. nos igit. q postea sequit, apparet qd illa non sunt verba pape s3 alterius partium

11 quilibet tñ intellect⁹ est in se ver⁹. ¶ In gl. si. no. bene istā gl. et dic la tius quo ad primā partē qd ad validitatē electionis et aliorum gerēdo rum p collegium debet considerari non solū maior pars respectu nu meri sed etiam sanioritas⁹ qz d3 electio fieri et alia disponēda p colle gium a maiori et saniori parte, vt hic in fi. d3. in. c. j. de his q̄ fi. a ma par te ca. Sanioritas aut p̄sistit in auctoritate, in zelo, et merito, auctoritas em cōsiderat in dignitatibus eligentiū et in p̄uentione etate et in anti quiori instōne et in maiorib⁹ ordinib⁹, vt pbat hic iuncto. c. dudū. el. j. et in. c. in genēsi. §. eo. p̄cellētes aut in p̄dictis habēt voces p̄derosas, zelus vero consistit in aio qua. f. intentione elegerūt an propter cōsan guinitatē et amicitia, an ex corruptela seu precibus vel ex merito vite ip̄sius electi, vt probat hic in tex. in verbo, habito p̄fertim, et cū zel⁹ cō

12 sistit in aio oportet pbari p cōiecturas, et qz aius aliter vere pbari nō pōt, vt in. c. qd de reu. lib. vi. et in. l. dolū. C. de dolo. cū si. Dixit tñ Inn. in. c. dudū. palle. qd nō est multū curādū a maiori zelo aliqui elegerint dñm nō fuerint ducti malo zelo. d3 et qd sanioritas ista nō solū cōsistit in zelo sed etiā in facto et operatione ipsa vero operatio meritū p p̄te cōcernit, nā pars que eligit meliorem vñ sanior, et ipsos electos cō cernit in moribus et vita et alijs que habent in. c. cum in cūctis. §. e. pōt et cōcernere ipsos eligētes vt honestiores dicant maioris meriti, et sic eorū voces ex hoc reddāt pinguiorē, et de istis vide plen⁹ p Inn. in d. c. dudū. vbi inter cetera d3 qd nō pōt de istis dari certa doctrina an et qñ p̄ualeat vel alterū eorū, s3 hoc est relinquēdū indicātis arbitrio pos sunt em aliqua tractari ad iudicis animū informādū. q̄ verba not.

13 ¶ S3 nūc subsequēter q̄rit qd si numerus est p vna parte, auctori tas vero et meritū p alia parte, vterqz tñ electus est idoneus, dicit ista

gl. in scōa partē qd auctoritas et meritū p̄ferunt numero, et sic pcludit qd pars sanior s3 minor nu mero h3 p̄ualere, et ad hoc adducit istū tex. quasi a sentiat qd electio cardinalis q̄ fuit hic facta a sa niori parte et minori respectu numeri fuerit hic cōfirmata: cū solū fiat hic mētio de cassatiōe alte rius electiōis q̄ fuit facta a maiori pte sufficit ergo sola sanioritas ad validitatē actū s3 gl. et hac partē firmat hic Lōpo. dicēs qd papa sibi rīdit qd electio cardinalis fuisset cōfirmata si voluisset ppter ep̄atum dimittere cardinalatū, et credo qd allegat papā. f. Inno. cōmētatorē qui tenuit istā opin. in. c. scriptū. §. e. et sensit in. c. qz ppter expo nēdo illā copulatiuā et pro. i. dñz tex. dicit ibi qd electio d3 fieri de eo in quē cōsenserit maior et sa nior pars, et sic cōsensus. i. sanior pars. Et posset ad hoc allegari gl. in. l. vbi absunt. ff. de tuto. et cu ra. da. ab his. et in. d. l. pompo. ff. de re iudi. als ici pit si vni et qd ibi no. Bar. vbi no. qd maioritas cōsistit in numero vel dignitate. Sed pet. et Alb. Jo. an. Egi. et Host. tenent hic cōtrariam opi. di cētes qd cum ista duo requirant copulatiue nō sufficit alterū. nā tota copulatiua redditur falsa ex falsitate vnius partis, et no. in. c. j. et in. c. inter ceteras de rescrip. et ideo cōcludit Host. qd si ex eodē scrutinio fierēt due electiōes: vna a maiori parte respectu numeri: alia a saniori qd neutra electio cōfirmabit: prima non: quia non est facta a saniori parte vt hic. nec scōa: quia nō est facta a maiori parte. ad hoc. c. ecclesia. et in. c. i. genēsi. §. e. et cū hac opi. transeunt hic cōiter Host. et hac opi. fuit secutus quia cū nullibi cauet cōtrariū et iura in hac materia requirāt illa duo copulatiue non debet fieri impropriatio p̄sertim qz tex. in ris civilis cōiter fundat se sup numero: vt patet in. l. qd maior. ff. ad mun. et l. noiationum. C. d. de cu. li. x. et l. nulli. et l. plane. ff. qd cuiusqz vni. Et facit qd ipse Bar. no. l. l. oēs populi. ff. de insti. et iur. et multū facit. d. c. ecclesia vbi papa illā electio nem retractauit: qz non fuit facta a maiori par te totius capituli: nec curauit discutere de sanio ritate: quasi illa non sufficisset per se sine maiori tate respectu numeri. Et idē dic vbi vna electio fieret a maiori parte de indigno ignoranter: alia a maiori parte de idoneo nā vtrāqz debet cassari vt dixi post Jo. an. §. eo. cōgregato. Licet Inn. et Host. ibi contra. solum ergo valet electio facta a minori parte in casu. c. scriptū. §. eo. et qñ ius ma ioris partis est deuolutū ratione delicti ad mino rem partē: vt l. d. c. cōgregato. Et quoniā quan doqz sanioritas non multum excedit et numerus nōnūqz multū excedit. Distingue in hac materia post Jo. an. sic. cū querit que electio p̄ualeat an facta a maiori parte respectu numeri an a minori et saniori. qñqz autem numerus in multum exce dit: et tunc numerus p̄fertur auctoritati et merito ac etiā zelo. tex. est hodie notabilis in. c. si qñ. j. e. li. vi. vbi d3 qd si vna electio est facta a maiori pte duplo qd nō d3 admitti oppositio ab alia parte que habebat extenuare vota duarū partiū respe ctu zeli meriti vel auctoritatis. Aut numerus nō b multum excedit: et tunc si auctoritas et meritū alte rius partis nō multū excedit debet p̄ferri nume rus: qd de illo modico excessu nō est curandū vt ex hoc numerus cōfundat. ar. in. c. et si questiōes. de simo. et tene mēti hoc dictū Jo. an. quia nō p batur ap̄erto iure: et tñ quia equum: communiter approbatur. Aut meritū et auctoritas in multum excedūt: numerus autē excedit in modico vt p̄di xi: et tunc electio maioris partis nō d3 confirmari qz illa pars nō est sanior: vt probat no. hic in fin.

¶ Sed dubium est nunqd debeat confirmari ele ctio sanioris partis. nā doc. diuiserunt se vt patet ex p̄ime dictis. sed opi. cōmunior et mihi verior videtur quod nulla debeat confirmari rationi bus p̄dictis. quia non est facta a maiori et sanio ri parte. si autem omnia sint hincinde paria dic qd nulla electio cōfirmabitur: qz nulla est facta a maiori et saniori parte. b vt dicit hic in gl. et bene. S3 in hoc vltimo casu cadit notabilis dubitatio

Anto. Francisc. ¶ Sanioritas. Circa hoc d3 ma iori vel saniori p te: dicat qd maior pars nō pōt ali quid facere si mi nor ps est discre tior et firmior et sa nior: vt in. c. quia propter. de ele. et p. Jo. d3 ino. in. l. pomponi⁹ als si vni. ff. de re iu. ap do. Alex. in. l. qd maior. ff. ad mu. et per do. Abba. in. c. j. de his que fia ma. par. cap. et aduerte qz qñ collegiū vel vni uersitas vellet fa cere contra statu tū prius conditū ab ipso collegio vel vniuersitate: tūc maior ps nō sufficeret et minor pars diceret esse sanior. vt not. vo luit Inn. in. c. hu milis de maio. et obe. et habet per Bal. in. l. si. C. de auto. p̄stan. et eos dē modo qñ mi nor pars habe ret iustā cām d3 cēdi maiori: quia tūc illa diceret eē sanior vt p gl. in c. cupientes in. §. q. de elec. lib. vi. et eodē modo in cō tractu vniuersita tis vel collegij ob bligatorio: qz tūc minor pars con tradicēs maiori diceret eē sanior et maior. vt p glo. in. l. q. C. q̄ sit lon. cōsue. et ad mate riā vide Ang. in l. q. in fi. ff. de ver bo. ob. et plene p Alex. in. o. l. qd maior. ad muni. et Sebast. Sapia. ¶ Saniori par te. Vide Host. Card. et Jo. de ana. in. c. fina. j. d3 sortile. et Archi. post aliquos an tiquos i summa. xxi. q. q̄.

Sanor mitanus super Prima parte primi.

a Zacharias. ¶ Si maior epō. Tu dic q̄ quilibet cardinalis h̄z mai⁹ of
ficiū q̄ aliq̄s ep̄s. dignitatē autem nō. no. Bar. in. l. si quis de app. gl. i
c. q̄. r. ibi Arch. q̄. v. q̄. Car. Saba. in cle. h̄. s. irritū. q̄. i. eo. tit. istum.
in. c. h̄. de cle. nō resid. Et epō p̄fertur: vt in. d. c. q̄. r. per Saba. vbi. s. r.
per Alex. in rub. ff. de iuri. om. iu. quibus adde que dixi in addi. ad istū
in. c. bone. lo. h̄. in
apost. i. x. ita etiā
Card. nu. s. s. de
postula. prelatō.
Anto. Francif.
¶ Ad hoc quod
cardinalis dicat
maior epō offō:
r non dignitate
vide do. Abb. vl
tra hic alle. l. c. ec
clesia vestra. la. vl
ti. in pe. r. vlt. col.
de elec. ¶ Et ad
de q̄ cardinales
i suis parochiis
tenent locū epō
rum in parochia
cardinalis dicit
esse ius dioecesis.
de quo per Car.
di. i. cle. h̄. in. s. i.
rituz. de electi. in
ist. q̄. vbi etiam
dicit quod tituli
cardinaliū equi
paratur ecclesiis
episcopozū r pro
pter hoc dicit q̄
cardinales sunt
p̄ferēdi ep̄s s̄ q̄
etiam per Alex.
plene in rub. ff. s̄
iurisdic. om. iud.
¶ Sebast. Sapia.
b ¶ Totum orbē.
Aide Jo. de lig.
in. c. h̄. de cleri. nō
residēti. vbi dicit
q̄ cardinales di
cant esse ps cor
poris pape. r di
xit. Host. i. c. anti
qua. j. de primi. q̄
sūt iusticiarij pa
pe. rideo l. ep̄i te
neatur iurare pa
pe fidelitatez nō
ita cardinales.
Et nunqd cardi
nalat⁹ sit maior
dignitas quā ep̄i
scopatus vide la
tissime p. d. An
dre. sicut. in trac.
s̄ prestātia cardi
natum. q. i. colū.
vñ. cum plurib⁹
sequētib⁹. r cald.
in consi. i. in ti. de
transla. prelat.

nunqd isti electores sint priuati iure eligēdi vel
saltē priuandi cū p̄cesserint ad electiones quarū
neutra a maiori parte r. c. s. singulariter hic cō
cludit q̄ non quasi sentiat q̄ id q̄ dicit in. c. q̄
p̄pter. vt is eligatur i quē cōsensit maior r sanior
pars nō est s̄ forma substāiali sed est de iustitia.
vñ electio facta a nō maiori parte est nulla nō ex
trāgressiōe forme sed ex defectu ptātis: quia in
nulla parte reperit virtus capitularis. ar. in. d. l.
q̄ maior. in. d. c. j. dicit tñ gl. q̄ iterum possunt
isti electores eligere: r si isti erūt iterū pares i vo
cib⁹ poterit superior facere gratiā cui vult. dicit
Joā. an. r bene q̄ istud p̄cedit in papa: nō autē
in alio superiore: quia alius citra papā nō posset
venire cōtra formā illius cōcilij generalis vbi re
quirit ad validitatē electiōis maior r sanior ps.
Et p hoc facit. c. si cui. j. e. lib. vi. iuncta cle. ne ro
mani. eo. ti. sed si potestas eligendi esset deuolu
ta ad superiorem: tūc posset gl. procedere. r itelli
go q̄ fiat deuolutio per lapsum trimestre. nā cū
trimestre def electorib⁹: vt in. c. ne p defectu. s. e.
si intra illud nō appareat aliq̄s electus a maiori
r saniori parte ptās deuoluit ad superiorem qui
poterit p̄uidere cui vult: vt in. d. c. ne p defectu.

14 ¶ S̄ querit extra gl. nunqd ad validitatē ele
ctionis sit necessē oēs de capitulo sint p̄sentes
Sol. Inn. dicit q̄ nō requiritur tñ necessariū s̄
eū q̄ sint due partes p̄sentes r scrutinatēs als
nō valet electio fm eū. pro hoc. l. nulli. r. l. plane.
ff. q̄ cuiusq̄ vni. r in. d. l. noiationuz. r quicquid
fiet per maiore partē istarum partiū duarū dicit
factum a maiori parte vniuersitatis. Et not. hoc
dictū r originaliter fuit glossatoris. i. d. l. nulli. r
l. plane. r de hoc vide q̄ dixi in. c. cū nobis. s. eo.
r in. c. cū oēs. de cōsti. dicit etiā Inn. q̄ in numero
istarū ptiū nō debēt cōputari nō vocādi vel vo
cati qui venire cōtēperūt. q̄ no. r facit gl. in cle.
q̄ circa. j. eo. Quot autē debeāt esse p̄sentes neces
sario si multi vocati nolint interesse: vide q̄ dixi
in. c. in causis. s. e. Tractauit et hic Inn. r Host.
de abbreviatiōe termini iuris. r qd si in termino
abbreviato per caplm maior pars nō cōpareat i
termino nūquid possit minor procedere r quid si
maior pars absens vult reuocare terminū p̄fixū
inuita minori parte: sed de hac materia vide q̄
dixi post doc. in. d. c. cū nobis. vbi plenius tradit
hec materia. ¶ Ultimo hic q̄rit an cardinalis
possit eligi in ep̄m: an x̄o debeat postulari. Host.
hic t̄z q̄ eligi non potest sed debet postulari. mo
uet q̄ cardinalis immediate subest pape r h̄z alas
ligatas magis q̄ ep̄s cū nō cōsueuerint cardina
les exire curiā sine licētia pape. sed ep̄s non pōt
eligiz postulari: vt in. c. si. de postu. pla. ergo nec
cardinalis. p̄terea fm eū cardinalis ē maior epō
in officio. facit q̄ dixi in. c. h̄. de cle. nō resi. sed q̄
debet eligi ad maius officiū: nō aut ad min⁹: vt
in. c. legitim⁹. in fi. xciij. dist. ergo nō pōt eligi ad
ep̄atū. r dicit hoc p̄bari. i. q. j. filiū. Ad istū tex. q̄
videt p̄bare Inn. respōdet q̄ pōt intelligi q̄ iste
erat simplex tpe electiōis. vel q̄ spāle est hic p
pter ius fraternitatis. q̄ erat canonicus isti⁹ ec
clesie: vel tertio fm eū fuit electus in postulādū.
r p̄fecto oēs iste solutiones diuimāt. Abb. hic di
stinguit inter ep̄m cardinalē r p̄byterū. seu dia
conū: vt ep̄s cardinalis nō possit eligi rōne ep̄a
tus: sec⁹ aut in p̄bytero seu diacono: vt hic. et
cū hac opi. vñ hic trāsire Jo. and. S̄z do. Car. vñ
velle q̄ hec opi. poterat p̄cedere fm antiqua tpa
fm que ep̄s erat maior p̄bytero cardinali: vt no.
gl. h̄. q. vñ. in. c. q̄. h̄. hodie vera secus. cū quilibet
cardinalis sit maior epō. ¶ Nec differentia inter
antiqua tpa r moderniora mihi non plz: q̄ in re
nō p̄bat q̄ de iure non fuit cardinalatus supra
ep̄atū eleuatus. vñ r olim r hodie ep̄s est maior

respectu ordinis ep̄alis. nō enim reperit ordo maior ep̄atu. hinc est q̄ s̄
papa denoiando se ab ordine appellat se ep̄s: vt no. in pe. sexti. Et hoc
respectu intellige gl. sing. in. d. c. q̄. que dixit q̄ ep̄at⁹ est maior car di
nalatus: sed cardinalis est maior in officio. nam faciunt cardinales vñ
corpus cū papa r indicāt totū orbem⁹: vt in. c. per venerabilē. q̄ fil. sint
le. r de officio r ptate r ordine vñ origine cardinaliū: vñ q̄ plene dixi i
c. h̄. de cleric. nō resid. in lec. Et p̄supposito sine veritatis p̄iudicio q̄
esset simpliciter maior epō: nihilomin⁹ tñ sequor dictū Abb. q̄ p̄sby
ter cardinalis vel diaconus possit eligi: r alia rō est in epō q̄ in p̄bro
cardinali. nā ep̄s eligi nō pōt ad aliū ep̄atum nō ea ratione q̄ s̄ eligi
ad maiore dignitatē: sed q̄ cū sit matrimonialiter alligatus ecclie sue.
vñ. q. j. sicut. r in. c. h̄. j. de trāsia. pla. nō possunt canonici in illā p̄sentire
tanq̄ in sponsum nisi prius soluantur a priori vinculo. nā per electionē
initiatu matrimonii spirituale: vt in. c. licet. de trāsia. ep̄i. r electo acq
ritur ius in ep̄atu: vt no. gl. in. c. q̄. to. lxiij. dist. s̄z durāte priori vinculo
matrimoniali nō pōt initiari scdm matrimonii cū nō possit cōsentire
sicut apparet in matrimonio carnali: r ista indicantur a pari: vt in. c.
inter corporalia. de transla. ep̄i. Sed hec rō cessat in p̄sbytero vel dia
cono cardinali: q̄ cum isti nō habeant ep̄atum. nō sunt p̄prie r stricte
sponsi eccliarū merito pōt in eis cōsentiri m̄rimonialiter. Nec ob. q̄
16 h̄z alas ligatas. nā hec rō nō cōcludit. tñ r abbas nō potest desere
re monasteriū sine licentia superioris: vt in. c. cū venerabilis. de cōsue. r
nihilominus pōt eligi in ep̄m: vt in. c. si abbate. j. e. lib. vi. vñ q̄libet pla
tus nō habēs ep̄atū pōt eligi ex quo nō patit aliq̄ defectū. vt dixi i
c. si. de postu. prela. vbi tetigi q̄ sunt eligendi r qui postulādū. ad. c. filiū.
q̄ pro se alleg. Host. dicit q̄ nō probat. solum em̄ dicit q̄ ordinatus p
papā in ecclesia romana nō potest inde recedere sine licentia pape: nō
enim phibet electionē. nā fateor q̄ papa poterit denegare licentiam si
cut pōt abbas si monachus eligi in ep̄m: cū nō possit cōsentire sine li
cētia abbatis: vt in. c. si religiosus. j. eo. li. vi. S̄z pro Host. facit. c. bone.
el. j. s. de postu. pla. vbi cardinalis fuit postulatus: sed ibi non negatur
quin potuerit eligi: hoc iste tex. qui probat de electione. Itē potest in
telligi iste tex. q̄ fuit postulat⁹ per electionē. r quicqd ibi dicat iste tex.
optime probat istam partem. Abbas.

- 1 ¶ Electores non possunt variare publicato scrutinio. 4. 5. 7. 8.
- 2 ¶ Matrimonii nō cōtrahitur nutu r non compellit quis cōtrahere ma
trimonium: nisi prius processerint sponsalia.
- 3 ¶ Beneficium collatū absenti nullū ius querit ipsi absenti licet collator
non possit amplius variare.
Electio facta de officiali absente: an possit retractari.
- 6 ¶ Argumentum a contrario sensu an r quādo procedat.
Postulatio r electio nō procedunt a pari: nec arguit de vno ad aliud.
- 9 ¶ Forma non seruata in vna parte actus vitiat totum actum.

1 **P**ublicato. ¶ Breue est r p̄ alia x̄ba pōt sic
sumari. ¶ Publicato scrutinio non
possunt electores variare sed cōpelli debēt ad collationē r
electionē. h. d. Primo ponit dictū. S̄do rationē vel poti⁹
aliud dictū ibi: cū sit. Tertio aliud dictū ibi: ad q̄. ¶ Casus literalis.
Canonici p̄cedūt ad electionē fm formā scrutiniū. i. ipso scrutinio vo
lunt variare r eligere aliū: querebat an possent. R̄ndet q̄ nō cum fieri
debeat collatio r electio sit faciēda: r si hoc facere noluerint p̄ superio
rē cōpellant. Ber. ¶ Mo. primo istū tex. r tenebis mēti q̄ ē singularis
in materia sua. q̄ post publicationē scrutiniū seu vtorū redactorū in
scrutinio nō est locus variationi. olim em̄ ante q̄ emanaret hoc. c. varie
erāt opi. nā quidā dicebant q̄ poterāt electores variare vsq̄ ad sub
scriptionē electionis. Quidam donec electus cōsentiret. id est vsq̄ ad
cōfirmationē. Alij q̄ vsq̄ ad electionē. vt no. in. c. quāto. lxiij. dist. r p
Host. in summa. e. i. s. vtrū mutari. nemo em̄ tenebat q̄ hic d̄. Secū
do no. q̄ varietas reprobat p̄sertim post electionē. ¶ Tertio r vlti.
no. q̄ electores possunt cōpelli ad eligēdū r sic habes casus h̄ in quo
valet electio facta p̄ cōpulsionē. q̄ vñ cōtra. c. vbi clericū. s. ceterum. j.
eo. lib. vi. vbi d̄ q̄ cessat electio vbi admittit libertas eligēdi. sed dic q̄
propter principiū voluntariū in cōsentiendo in scrutinio nō vñ adimi
libertas per cōpulsionē. ¶ Similie in matrimonio carnali q̄ contrahi
nō potest intercedēte metu. vt in. c. cum locū. de sponsa. r tamē si p̄ces
serunt sponsalia de futuro cōpellitur quis p̄trahere matrimonii: r sic
perficere illa sponsalia. vt in. c. regisuit r in. c. ex lris. j. de sponsa. ita dis
cendum in hoc matrimonio spirituali. ¶ Sed oppo. cōtra text. videt
enim q̄ ex sola publicatione scrutiniū nō debeat esse p̄clusa via variā
di cum necessaria sit subsequēs electio verbalis: vt in. c. q̄ propter. r. c.
ecclesia. i. s. eod. p̄terea matrimonium illud spirituale initiatu per ele
ctionē. vt in. c. licet. j. de trāsia. ep̄i. ergo ante electionē debet esse
locus variationi. Sol. difficile est indagare verā rationē deciden di ad
istū tex. ideo vt dixi nemo antiquorū tenebat q̄ hic dicitur. ¶ Mo. h̄.
hic reddit aliquas ratiōes soluēdo cōtrariū: r primo q̄ ideo nō pos
sunt variare publicato scrutinio: quia res definit esse integra. vt in. c. in
causis. s. eo. r hec ratio est sufficiēs fm Jo. an. r bene: q̄ eo ipso quod
proceditur ad tractatum electionis res definit esse integra. vt in. d. ca.
in causis. r q̄ ibi no. Ande si ratio glo. esset verā: sequeretur q̄ etiam
ante publicationem scrutiniū nō possint electores variare: cum verū sit

dicere rem

Sanozmitanus super Prima parte primi.

3 Sed dubitatur de patronis ecclesiarum si nūquid possint variare publicato scrutinio si pcesserūt per viā scrutinij: et cōcludit Jo. and. hic qd sic: qd patronorū nō est proprie eligere sed presentare: ergo antepresentationē possunt variare tam clerici patroni qd laici: et tene hoc dictū semper nienti: sed post presentationē laici possunt variare clerici non: vt in. c. cum autē. j. de iure patro. et placet mihi hec conclusio: qd non possunt dici functi officio eorū ante presentationē eorū officij cōsistat in presentando: vt in. c. si. de iure pa. et hoc habes apertū intellectū huius. c. ¶ In gl. si. ibi: idē credo in postulationē: vult ista gl. qd sicut electores nequeunt variare publicato scrutinio ita nec postulates. et hanc opi. sequitur gl. in. c. pen. et vlt. s. de postu. prelat. et facit p hoc. c. in causis. s. eo. ti. vbi ptz qd canonici cōpromittentes tenentur recipere postulatū a cōpromissarijs nec possunt ab illa postulatione recedere licet nondū sit superiori p̄sentata: ergo eodē modo nequeunt recedere a postulatione propria. nā id qd sit per cōpromissarios cōsetur factum a cōpromittentib⁹. argu. in. l. vñ ex familia. ff. de leg. ij. Contrariam opi. tenet gl. in. c. de cyracusane. xxvij. di. firmas qd donec postulatio sit p̄sentata superiori possunt postulates variare p. c. bone. in ver. nec obstabat. s. ti. pri. et hanc opi. secutus est ibi Hof. et Inn. in. c. si. e. ti. ¶ Et post multa sequit Jo. an. mouetur principaliter: quia arg. a cōtrario sensu non semper procedit in iure: iuxta no. per gl. j. q. si q a simoniacijs. et in. c. qd. de fo. compe. tñ fm euz hic ar. a contrario sensu sēp est in iure validū et forte nisi reperiatur in iure expressum sūus quo casu procedunt cōtraria in iuribus prealle. ad hoc c. cū apostolica. de his que fi. a prela. ¶ Vel fm euz vbiqz verbū canonis vel legis ponitur causatiue semper valeat arg. a contrario sensu: intellige in cōtrariū in iure sit expressum: secus vbi ponitur narrative vel modaliter: quia tunc non capit a cōtrario sensu: vnde in. d. c. bone. i. x. nec obstabat: probatur a p̄trario sensu: qd anteq sit postulatio p̄sentata possunt postulates recedere nec reperiatur in iure fm eū cōtrariū expressum ideo debemus stare illi tex. cū loquatur causatiue nō autē narrative seu modaliter. Nec obst. iste tex. qd nō loquit in postulatione vt ptz in tex. et ex titulo sub quo istud. c. est collocatū nec debemus arguere ab indēitate rationis quia nō est eadē rō inter postulationē et electionē. nā p̄lectionē initiat matrimonio spirituale: ius acquirit elector: vt nō in. c. quanto. l. iij. dist. sed per postulationē nullū ius acquirit postulato: vt in. c. pe. s. tit. pri. Itē in postulationē nō est proprie cōsensus quia non cōsentiūt in postulatū: sed deliberant postulare illū a superiore: ergo nō cadit i eo dissensus quia ibi nō est cōsensus vbi nō est dissensus. arg. in. c. ad dissolūndū. de despon. impu. ¶ Nō obst. c. in causis palle. qd vt ibi not. in gloss. si. illud contingit ratioe cōpromissionis facte illis cōpromissarijs: quia promiserant recipere eligendū ab eis: et cū hac opi. transeunt cōter hic moder. hic et in. d. ver. nec obstabat. Et hec conclusio videt mihi verissimā per supradicta: et nō theoricā Jo. an. an. s. incidenter tactam an. s. et vñ valeat ar. a contrario sensu. Jo. cal. excipit hic aliū casum dicēs qd vbi surgit absonus intellectus nō valet arg. a cōtrario sensu. pro hoc qd legi. et no. in. c. quāto. j. de vsur. et l. cum patres. C. de condit. infer. et adde gloss. quam ipsemet dicit singulare in cle. vna. de vsur. in ver. sane. Sz ad materiā huius arg. vide latius per Bal. in. l. cōuenticula. C. de epis. et cle. et per Bar. in. l. omnes populi. ff. de iusti. et iur. di. cōplenissime in. c. cū apostolica. palle. vbi meli⁹ in materiā cadit: idē dic vt ibi. ¶ In si. gl. no. sentit enim bonam limitationē ad. c. quia ppter. et c. cum post petita. s. e. vbi habetur qd post publicatū scrutinij debet sequi incōtinēti collatio et postmodū electio: alias electio protracta non valet vt ibi habet illud em̄ procedit vbiqzqz protulatur electio ex negligentia eligētium: vel ex

ignavia quadā secus si eligentes differant in fraudem electi: tūc enim mora nō habet electionē viciare. arg. hic nā non potest adiri superior vt cōpellat istos publicato scrutinio ad eligendū quin interponat morā: et hanc opi. seu limitationē ponit hic etiā Inn. sequunt etiā doc. in d. c. cum post petita. ¶ Vel pōt dici fm Inn. qd ista cōpulsio debet fieri incontinenti. ¶ Vel tertio s. Car. Aut. cōpulsio sit incōtinēti et poterit subsequi electio ex eodē scrutinio vel ex internallo: et tunc fiet nouū scrutinium cū hic non dicatur cōtrarium: et iura debent iuribus p̄cordari. ¶ Adhuc nō placet hec distinctio: qd raro cōtingere potest vt electorib⁹ resistentibus fiat intercapedo. i. inferuallū in adeundo superiore qd habebat citare electores et eorū excusationē audire. et tñ tex. hic indistincte dicit qd est fienda collatio et electio celebranda ad qd superiores cōpellantur: et sic vult qd ex eodē scrutinio. ¶ Preterea ad qd fiet nouū scrutinium si nequeunt electores variare. Enitandus est em̄ circuitus vt in cle. auditor. de rescrip. et fugiendus est intellectus qui nullam vtilitatem fert. ar. in. l. i. in si. ff. ad mu. ¶ ¶ Extra glo. quero pone qd publicato scrutinio vota eligētium reperiunt equalia: nūquid poterūt illi electores variare. Docto. hic qd sic. nam non potest ex illo scrutinio quāntū cuiqz publicato sequi electio cum non p̄senserit in aliquem maior p̄s. arg. in. c. quia propter. et in. c. ecclesia. s. e. et ibi gloss. fm. ergo cessat ratio huius. c. ¶ Preterea nulla infamia irrogat nominato ex variatione: cū nemo habuerit maiore partem capituli. Et ex hoc inferitur fm do. qd publicato scrutinio pōt minor pars accedere ad maiore partem: qd ex votis minoris partis nō potest sequi electio: et nullū ius est acquisitū nominato. pro hoc facit not. gloss. in. c. cū in iure. s. eo. qd no. ¶ ¶ Aliterius quero pone qd publicato scrutinio appareat nominatū esse ineligibile nunqd possint electores variare scrutinij de nouo faciendū alij eligendū Docto. qd sic: quia cū electio de ineligibili facta nō teneat: vt in. c. cū in cunctis. s. eo. nō debet electores vexare se et ecclesia sup̄fluis expensis et interponere morā inutilem. pro hoc op. facit. c. p̄petuū. j. e. lib. vi. Idem dicunt qualitercūqz appareat electionē futurā esse nullā. secus si veniret cassanda: puta si scrutinij fuit publicatū aliquo cōtēpto: nam tunc debet sequi electio nec est locus variationi: qd forte superior dispensabit vel cōtēptus acquiescet electioni. ¶ ¶ Sed dubiū est pone qd publicato scrutinio legitime factū supuenit defect⁹ in forma: puta qd fuit omīssa collatio vel cōis electio nunqd poterunt electores variare. Innoc. hic refert sūas et diuersas opi. nam quidam dixerunt qd poterunt variare: qd scrutinij publicatio et electio faciunt vñ actū: ergo forma nō seruata in vno debet in totū cōcassari: et p̄ hīs cū scrutinij vitiū dicat posse variare. Alij tenēt sūū dicēs qd ex quo scrutinium semel validū fuit publicatū: licet ex defectu sup̄uenienti debeat cassari. tñ electores tenentur de nouo eligere nominatū: nō obstante si dicatur qd electores veniāt priuandi ex transgressionē forme: vt in. c. propter. s. eo. qd anteq priuēnt poterunt eligere vt ibi no. Et dicti Cōpo. qd papa. s. Inn. in publico consistorio hanc opinionē defendebat: et tenuit Arch. in quadā sua dispu. et seqt Jo. de lig. hic et cōter alij sequētes Adouent qd ex illis votis publicatis fuit orta obligatio saltē naturalis nominato: qd nō dēz tolli ex transgressionē forme accidētaliter inducte. Aduerte hec opi. esset vera si fundamētū esset verū: s. ego nego qd ex illis votis aliquod ius sit quesitum nominato. vt. s. dixi. nec dicunt isti functi officio eorū ex quo act⁹ annullat a iure ex transgressionē forme. vt i l. die. ff. de arbi. dixi in. c. nostri. s. e. ¶ ¶ Ultimo hic querit qd erit iste superior qui habebit cōpellere electores. Jo. an. cōcludit qd ille ad quē spectat cōfirmatio l. alias nō sit ordinarius istorū eligētium: qd ex quo concedit cōfirmatio videt concessa oīa preambula per que peruenit ad ipsam confirmationē. arg. in. c. preterea. de offi. dele. et in. l. ad rē mobilē. et l. a d legatū. ff. de procura. Et notabis diligēter hoc: qd facit ad multa: vt is ad quē spectat cōfirmatio possit oīa preambula exercere etiā iurisdictionē exercēdo in alios nō subiectos. vide tñ qd dixi i. c. solite. j. de resti. spoli. nā potest de hoc dicto dubitari: et facit optime in sūis qd no. gloss. in. c. j. de iurepa. tene menti dictū Jo. an. ppter eius auctoritatē: qui etiā voluit qd in casu publicato scrutinio fieret deuolutio ad superiorem ppter resistentiam seu negligentia eligētium: qd superior tenetur prouidere seu eligere nominatū istū in scrutinio sicut tenebant primi electores. arg. in cle. vnica. de sup. negli. prela. Sed ego dubito an hoc sit verum quia electores habent trimestre ad eligendū. vt in. c. ne pro defectu. s. e. ergo his negligentibus eligere deuoluē potestas integra ad superiorem. nec potest dicere electus esse ius sibi quesitum per supradicta. vt dicit tex. in. l. pen. C. ad sili. nihil actū esse credit qd aliqd de substantialibus supererit ad agendū. vnde ex quo electio nō erat facta integra potestas fuit deuoluta ad superiorem. Abbas. ¶ ¶ Electio simoniacha est nulla. et nō potest electus per simoniā etiā ignoranter amplius eligi pro illa vice. 2. 3.

4 Episcopus an possit dispensare super simonia. 5. 6.

Episcopus non potest dispensare nisi super his casibus qui a iure exprimuntur.

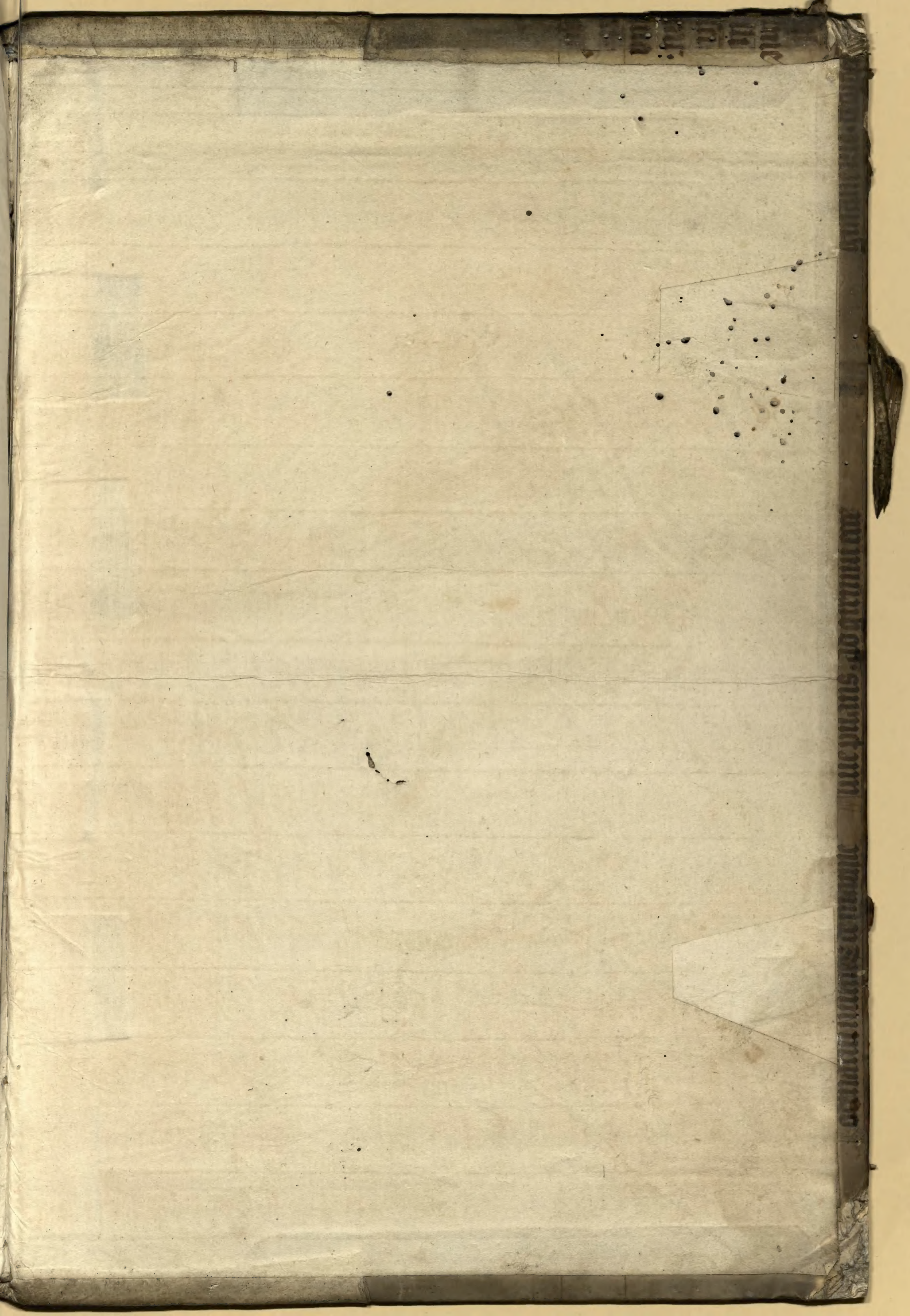
Ialicius. ¶ Cassata electioe ppter simoniam etiā sine culpa electi non dispensat episcopus ea vice cū cassato: secus si electus libere resignauit. hoc dicit secundum intellectum gloss. si. in si. sed inheredo

Sebasti. Sapia. a Cōtrario sensu. vide. d. Jas. in l. i. col. vij. versic. quarto fallit. ff. de offi. eius cui mā. est iurisd. et etiam in seq. fallen.

Sebasti. Sapia. b Sequi electio. videt. in sum. istius ti. s. vtrum mutari possint et Car. in. c. qd propter in prin. q. gl. iij. s. ed. Zacharias.

c Cōpellere. ad de de hoc Arch. do. Car. et Alex. in. c. si. lxxv. dist. Do. et doc. in. c. si cut. s. e. tit. Bal. i. c. ex lris. s. de cōsti. et in. l. i. co. vlt. C. qñ nō pe. part. Idē in. l. manifestissimū. in princ. C. de fur. vbi per euz quid si intra terminus eis per eum p̄fixum eligeret quod post lapsus trimestre possit superior eligere: et quem teneatur eligere. vide Car. māda. in suo tracta. de elec. i. pte. c. xxvi. i. gl. i. ver. faciēda.

Quero qd. vi.
 de ad hec. gl. fin.
 in cle. i. in versu. in
 hibentes. de iure
 patro. de quop
 Roma. in consi.
 cciij. quo ad pri
 mu. Abb. consil.
 lxxxi. quo ad pri
 mum. col. vi. cum
 multis traditis

Luoque illius si
querit: manu restituit co
stat qd qd se solum dicit pal
sione: et cruce sua tremen
xpian fuit sequentis. Quis
enignorat duriora et sup
plicia. cotidie spualiter in
clac stare. dyabolice fraudi
resistit: qui non monuit

idm pda pda. qd hui
fuit volens dmona. puc
te munit elegit agreste ou
ripulo: qui petri et anba.
laco et iohann. agri alit
tor ad micoz. plaua g idm
us angustias sociatus: idm
i nectare huius: ut apli
cas sedes cum mouat orem

suos corse
in eam dmona
lari: fuit et munit
quoniam qd munit
fuit. et obedi munit
sacros in moque
se quia se poffera
difficile est munit
qui summo sacerdoti

P. 1

18

18

03

4085.1963